Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET
The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1939-1939

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 1 *København den 6. Januar 1939* *66. Aargang*

ROSENØRNS ALLE 12
KØBENHAVN V.

Ved Aarsskiftet

Er der egentlig nogen Grund til at opfriske, hvad der er sket i det svundne Aar? Har Begivenhederne lige fra den første Januar og indtil Sylvester Dag ikke været af den Beskaffenhed, at man langt hellere saa dem omhyllet af et Glemselens Slør? Det gælder i særlig Grad for Verdensbegivenhedernes Vedkommende.

Og dog — har man Lov at ræsonnere saaledes? Skulde vi ikke i Stedet for at glemme sætte disse for vor Tid saa beskæmmende Begivenheder i Transparent, saa de med Ildskrift kunde lyse over den ganske Verden til Skræk og Advarsel for nulevende og kommende Slægter? — for at vække og samle de slumrende til Modstand mod de haardhændede Undertrykkere af den menneskelige Frihed. Thi det synes at staa klart, at udenom *Kampen* kommer Demokratierne ikke, hvis de vil bevare den Frihed, som Folkene i disse Lande — trods alle Skrøbeligheder — dog kan glæde sig ved.

Winston Churchill, den kendte engelske Politiker, betegnede for nylig i en Tale det svundne Aar som et Ødelæggelsens og Ydmygelsens Aar for de demokratiske Lande, og han føjede til, at det kommende Aar vilde stille disse overfor endnu alvorligere Farer og Problemer. Meget tyder paa, at Mr. Churchill vil faa Ret. —

Hvad er der saa sket her hjemme i vor egen lille Hønsegaard i det forløbne Aar? Ingen Ting af Betydning for Arbejderne, naar vi undtager Loven om Ferie. Politikerne fortsætter stadig med Puslespillet uden at gøre alvorligere Forsøg paa ved *dybtgaaende* Reformer at standse *Udbytningen* og komme *Arbejdsløsheden* til Livs. Lad det være vort Nytaarshaab, at de — naar de bliver færdige med at snakke Forfatning — *for Alvor* gaar om Bord i de økonomiske Problemer. I Længden gaar det jo ikke med at trække Veksler paa Fremtiden i Haab om, at »Krisen« skal drive over. Og den stadige Henvisning til, at vi har det bedre her i Landet end andre Steder, er heller ikke holdbar. Der *er* her i Landet Mennesker, mange Mennesker, som lider Nød, hvad vi jo tilfulde faar bekræftet i disse Dage gennem Bladenes Reklamationer for Juleindsamlingerne. Skade, at det ikke er Jul hele Aaret!

Der er et Spørgsmaal, som ikke mindst vi Fagforeningsfolk er interesserede i: Skal vi videre ad *Stats*socialismens Vej? Skal vi fortsætte med at forøge Statens Magt paa Bekostning af det enkelte Individs Indflydelse? Denne Vej er farlig og leder Tanken hen paa den andet Steds under et lidt andet Navn praktiserede *National*socialisme. Det ser ud, som om man agter at »dreje Halsen om« paa Arbejdernes faglige Organisationer og erstatte dem med et *Statsapparat*, som skal bestemme Løn og Arbejdstid m. m., medens de andre Klassers Organisationer faar mere og mere Indflydelse.

I Sverige har Arbejdernes og Arbejdsgivernes Hovedorganisationer vedtaget en Overenskomst, hvorefter alle Stridsspørgsmaal i Arbejdsforholdet skal afgøres ved Forhandling. Og de norske Arbejderes faglige Landsorganisations Repræsentantskab vedtog forleden med 70 St. mod 20 at *indstille Lønkampen.*

Det kan tilsyneladende se meget tiltalende ud at arbejde for at skabe fredelige Tilstande i Arbejdsforholdet. Og der er et Billede, som hyppigt benyttes for at overbevise Tvivlere — det nemlig, *at vi er alle i samme Baad!* Men man glemmer at tilføje, at der er en ikke ringe Forskel paa *Placeringen og Forplejningen.* Og saa længe dette Forhold raader i Baaden Danmark, er Tiden ikke inde til for Arbejderne at begrave Stridsøksen. Vi maa endelig ikke glemme, at selv om Arbejdernes Repræsentanter danner Flertal i Regeringen, lever vi fremdeles under et monopoliseret kapitalistisk Samfundssystem.

Om Begivenhederne indenfor de faglige Organisationer er der ikke meget at sige. Det eneste, der har voldt Hovedorganisationen Kvaler, er vel *Afstemningsreglerne.* Paa Generalforsamlingen først paa Aaret blev Spørgsmaalets Afgørelse udskudt til en ny Generalforsamling, som skulde afholdes inden Aarets Slutning, men endnu har den dog ikke fundet Sted.

I Begyndelsen af December mistede De samv. Fagforbund sin Formand, idet denne under en Rejse til Estland pludselig afgik ved Døden. Chr. Jensen var en sympatisk Personlighed. Ved Samværet med ham fik man Indtryk af, at han altid handlede ud fra en ærlig Overbevisning. Han var, hvad man kalder et Hjertemenneske,

og skønt det jo ellers ikke er den Slags Medborgere, der i vor overciviliserede, men kulturfattige Tid har de bedste Chancer for at gaa »til Tops«, oplevede han dog ved De samvirkendes Generalforsamling at blive valgt til Formand med Akklamation, uden at der hævede sig en eneste Røst imod ham.

Ogsaa indenfor Dansk Typograf-Forbund har Livet formet sig uden store Rivninger. Et Tilløb til at »modernisere« vort Forbunds Ledelse — det vil sige centralisere Magten — fandt ingen Tilslutning hos Medlemmerne. Da vor mangeaarige afholdte Formand, *Jul. Schrøder*, traadte tilbage, indtraadte hans Efterfølger, *K. A. Jørgensen*, i Ledelsen paa samme Maade som hans Forgænger.

Af Delegeretmødets øvrige Vedtagelser skal kun nævnes Ordningen af Bladspørgsmaalet. »Grafisk Teknik« vil fremtidig kun udkomme hveranden Maaned med fagteknisk Stof, medens »Typograf-Tidende« ved en Udvidelse sættes i Stand til at optage Branchestoffet. Om denne Ordning kan bringe Ro om dette omtvistede Problem, vil nu vise sig. Vi har Lov til at haabe det.

Just ved Aarets Slutning beredte Bogtrykkerforeningen os en Overraskelse, idet man under de københavnske Tarifforhandlinger nægtede at forhandle om Arbejdstidsforkortelse og Lønforhøjelse under Henvisning til de nye Forhandlingsregler. Det er Arbejdsgiverforeningen, der her har søgt at stikke en Kæp i Hjulet. Spørgsmaalet afgøres nu af Voldgiftsretten.

Arbejdsgivernes Underorganisationer synes at være under streng Kontrol og deres Handlefrihed betydelig mere begrænset end tidligere, hvor Bogtrykkerne ikke var saa angst for at slutte en Overenskomst uden at spørge sine »overordnede«. — — — Kæft, Trit og Retning!

Godt Nytaar! *Fr. N.*

Mælk til spanske Børn

»Matteotti-Fonden« retter følgende Henvendelse til alle Arbejdere og frisindede Mennesker:

Paa tredje Aar fortsætter den blodige Tragedie i Spanien. Den tredje Krigsvinter er inde, og endnu øjnes ingen Afslutning paa det langvarige og frygtelige Opgør.

Igennem 2 1/2 Aar har det spanske Folk baaret det stadig mere tyngende Aag, som Krigen er. Mænd, Kvinder og Børn, unge og gamle, alle er de ramt af den Svøbe, der svinges over den spanske Nation.

Ved Fronterne har Flyvemaskiner og Kanoner, Maskingeværer og Bajonetter øvet deres Værk, men maaske haardest er Civilbefolkningen paa den republikanske Regerings Omraade ramt, de gamle, Kvinderne og Børnene, der end ikke her langt bag Fronterne undgik Krigens Rædsler, men daglig er udsat for Død og Lemlæstelse, naar Franco-Flyverne dropper deres dødbringende Last ned over aabne og værgeløse Byer, — den Civilbefolkning, der stadig lever paa Sultens Rand, fordi man hensynsløst søger at hindre enhver Tilførsel af Levnedsmidler til det republikanske Spanien.

Millioner er flygtet fra deres Hjemsted og lever nu som Flygtninge i den Del af Spanien, der staar under den republikanske Regering, eller i Udlandet. I Frankrig og Belgien findes store Lejre, hvor spanske Børn har fundet et foreløbigt Fristed.

At være med til at hjælpe disse ulykkelige har været »Matteotti-Fonden«s Opgave i disse Aar. Gennem flere Indsamlinger og med Støtte fra de faglige og politiske Arbejderorganisationer er nærved en halv Million Kroner gennem »Matteotti-Fonden« indsamlet til Hjælp for det spanske Demokratis Ofre. Hertil kommer den Hjælp, der fra anden Side er ydet fra Danmark.

Imidlertid er der fortsat og mere end nogensinde Brug for Hjælp, bl. a. for Sukker og Mælk til Børnene. »Matteotti-Fonden«s Ledelse har derfor med Glæde modtaget et Tilbud fra »Danmarks socialdemokratiske Ungdom« om at medvirke ved en fornyet og forstærket landsomfattende Indsamling.

Indsamlingen vil foregaa ved Mærkesalg gennem samtlige D. s. U.-Afdelinger Landet over. Et Mærke til en Pris af 25 Øre vil under Parolen »Mælk til spanske Børn« blive solgt i Tiden fra 8. Januar.

Vi opfordrer alle Arbejdere og iøvrigt alle frisindede og humant tænkende Mennesker til ved Køb af dette Mærke at støtte Matteotti-Fondens Spaniens Indsamling.

For »Matteotti-Fonden«:

Knud V. Jensen. Hans Jacobsen.
De samvirkende Fagforbund.

Hedtoft-Hansen. C. Klüver. Oluf Carlsson.
Socialdemokratisk Forbund.

Fra den øvrige Verden

En Fagforeningskonference?

Den franske Landsorganisations (CGT) Repræsentantskab holdt Møde i Paris den 14. December. Mødet protesterede kraftigt imod den haardhændede Fremfærd, der vises overfor Arbejdere, der hverken har begaaet Brud paa den offentlige Orden eller forbrudt sig imod Statens Sikkerhed, samtidig med, at der overfor de Kredse, der aabent forbereder Borgerkrig (Vaabenfundene fortsætter stadig i Frankrig), udvises den største Eftergivenhed. Til Hjælp for de af Strejken ramte Arbejdere overførtes 1 Million Francs til Solidaritetsfonden.

Man besluttede endvidere at forstærke Propagandaen for »strukturelle økonomiske Krav«, hvorved »virkelig Frihed og økonomisk Orden kan skabes«.

Mødet drøftede ogsaa den ved de »imperialistiske og krigeriske Manifestationer fra det fascistiske Italien« opstaaede Situation, og udtalte sin fulde Solidaritet overfor Arbejderne og Fagforeningerne i Tunis og paa Korsika.

I Forbindelse med den internationale Situation paalagdes det Sekretariatet at gaa ind for en øjeblikkelig Sammenkaldelse af en Konference mellem de faglige Organisationer i Frankrig, Storbritannien og USA, for derved at fastlægge en ensartet Holdning og Aktion og paavirke Regeringerne og den offentlige Mening i de tre store Demokratier.

Dansk Typograf-Forbund

Til

Tillidsmændene i København

er udsendt Skemaer for *Rapport over Overarbejdet i Oktober Kvartal;* Skemaerne skulde gengive Overarbejds-Journalerne for Oktober Kvartal og bedes indsendt til Afdelingens Formand senest 15. Januar.

København, den 1. Januar 1939. *Sigv. Hellberg.*

Hvem vil føre Husholdningsregnskab?

Statistisk Departement har til Fagforbundene rettet Henvendelse om at faa opgivet Navne paa familieforsørgende Medlemmer, der gennem et Aar — fra 1. April 1939 til 31. Marts 1940 — vil føre nøjagtigt Husholdningsregnskab. Formaalet er at fremskaffe fornøden Statistik til Belysning af Folkeernæringen, ligesom Undersøgelsen ogsaa vil have Betydning som Dokumentation for, hvad Leveomkostningerne virkelig er.

Skulde nogle af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer have Interesse af at føre Husholdningsregnskab, kan man opgive Navn og Adresse til *Forbundskontoret,* Evaldsgade, hvorefter de fra Statistisk Departement vil faa fornødent Materiale tilstillet.

Diktatur i Renkultur

Ifølge sidste Delegeretmødes Beslutning tilstaas der Medlemmerne (Brancherne) Ret til at vælge en Kollega, der i Samarbejde med Redaktøren af »Typ.-Tid.« skal forestaa Tilrettelæggelse af det branchemæssige Stof.

I Overensstemmelse hermed tillod Kolding Trykkerklub sig at foreslaa Trykker S. Schultz, Ringkøbing, til at varetage Trykkernes Interesser. Schultz, som havde givet fuldgyldigt Bevis for sine redaktionelle Evner, som havde opbygget Bladet »Trykkeren« til at være et aldeles glimrende Bindeled mellem samtlige Landets Trykkere, et Bindeled, som man siden Bladets »Ophævelse« i høj Grad har savnet.

Vi mente at være i god Forstaaelse med store Dele af Landets Trykkere, naar vi foreslog S. til denne Post, hvorfor vi ogsaa blev meget forbavsede ved at modtage en Skrivelse fra Forretningsføreren, Thomas Pedersen, hvori denne bad os trække S.s Kandidatur tilbage med den Motivering, at Landssammenslutningen af Trykkere havde foreslaaet Johs. Larsen, København. Landssammenslutningen havde i denne som i saa mange andre Sager ikke fundet det formaalstjenligt at sætte sig i Forbindelse med Landets forskellige Klubber, hvorfor vi ogsaa her i Klubben fastholdt og krævede vor Ret til at opstille Schultz.

Derfor maa jeg indrømme, at jeg blev ikke saa lidt forbavset ved at læse i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, at Valget havde fundet Sted, og at Johs. Larsen var valgt som Trykkernes Repræsentant i Redaktionsudvalget.

Nu vil jeg gerne spørge d'Herrer Diktatorer indenfor Forbundet: Hvem er det, der har valgt J. L.? Valg har overhovedet ikke fundet Sted — som Loven paabyder.

Naar vi foreslaar et Medlem, hvis Tro og Vilje ikke lader sig ydmygt underkaste den paa »Bjerget« autoriserede Anskuelse, sætter man ganske rolig Love og Bestemmelser ud af Funktion — ignorerer simpelthen store Dele af Forbundets Medlemmer.

En saadan Haan har man budt Landets Trykkere! Var der mon andre Brancher, man havde turdet byde sligt, f. Eks. Maskinsætterne? Jeg tror det næppe! Hvorfor jeg ogsaa anmoder ethvert demokratisk Medlem sammen med os her i Kolding Trykkerklub paa det kraftigste at protestere imod slig Fremgangsmaade.

Dette er Forhold, der i sig bærer Spiren til Nazificering. Og her maa vi være paa Vagt! Hvorfor vi *kræver* det stedfundne »Valg« annulleret, og Valg, ifølge Lovene, udskrives.

Kolding, den 25. December 1938. *Johs. Ibsen.*

— — —

Til ovenstaaende Indlæg skal bemærkes følgende:

Det var en Forudsætning for Delegeretmødets Vedtagelse af Oplysningsvirksomhedens Nyordning, at Brancheorganisationerne (de to Landssammenslutninger og de enkeltstaaende Klubber) fik Plads for deres Stof i »Typograf-Tidende« og fik Lov til at vælge deres Medarbejder selv. Begge disse Krav er opfyldt fra Forbundets Side.

Forinden Indkaldelsen af Valgresultatet fandt Sted i »Typ.-Tid.«, Nr. 47, er der sket Henvendelse til Landssammenslutningerne og Klubberne om at træffe Forberedelse til dette Valg.

Efter Valget har der for Forretningsudvalget kun været to Ting at tage Stilling til: Først Indstillinger fra to enkeltstaaende Klubber (Trykkeriarbejdere). Efter Konference med Parterne blev den ene Kandidatur trukket tilbage. Dernæst Indstillingen fra Kolding Trykkerklub, til hvilken man ikke kunde tage anden Stilling end henvise til, at Trykkernes Landssammenslutning havde indstillet en Mand, og at Trykkernes Underafdeling i København havde erklæret sig indforstaaet med denne Indstilling. *Forretningsudvalget.*

„Bussemanden igen —"!

Under denne Overskrift — i »Typ.-Tid.« Nr. 48 — falder *Fr. Nielsen* over en Kollega, Eigil H. Petersen, der om Forholdene i andre Lande har udtalt: Har du glemt, hvorledes andre Landes Arbejdere har maattet bøde, fordi de stod splittede?

Fr. Nielsen skriver:

»Den væsentligste Aarsag til, at Arbejderbevægelsen for Eks. i Tyskland maatte vige for den fremstormende Nationalsocialisme, *var Mangel paa Mod og Vilje hos Arbejdernes Førere til at sætte noget alvorligt ind for at bevare og befæste Arbejdernes Magtstilling.* Man behøver kun at minde om, at den *prøjsiske Arbejderregering* paa ægte Köpenick-Façon lod sig afsætte af en Officer og nogle faa menige Soldater uden at løfte saa meget som en Finger.«

— — —

Maa man spørge: Hvornaar har der været en *prøjsisk Arbejderregering* i Tyskland? Saa vidt mig bekendt har der *aldrig* været nogen saadan Regering i Tyskland! Det tyske Folk har *aldrig* givet Socialdemokratiet Flertal. Naar Socialdemokratiet overhovedet var repræsenteret i Regeringen, var det altid i Koalitionsregering. — I de 14 Aar efter Revolutionen har Socialdemokraterne kun været i Regering i 6 1/2

Maaned, og de har kun haft 53 Ministre mod 250 borgerlige Ministre. Og i 9 Aar af de 14 blev den tyske Republik regeret af *rent borgerlige Kabinetter.*

(Her følger en skematisk Opgørelse over Partistillingen i den *tyske* Rigsdag, men da den ikke kommer denne Sag ved, har vi af Pladshensyn udeladt den. *Red.)*

Man ser af denne Opgørelse, at Kommunisterne sammen med Socialdemokraterne havde ialt 221 Mandater mod de 363 borgerlige! Og hvorfor *slog* Kommunisterne ikke lige saa godt til? De havde dog omtrent lige saa stor Tilslutning i Befolkningen som Socialdemokraterne. — Hermed maa man haabe, at Skrønen om en *prøjsisk Arbejderregering* er aflivet.

Desværre er der vist al Grund til at advare mod Splittelse. inden for Arbejdernes Rækker. Man behøver blot at se paa Splittelsen blandt Arbejderne i Frankrig. — Generalstrejken. — Og et Par Dage efter Italienernes Krav om Tunis og Korsika.

11. December 1938. *Sv. Wickstrøm.*

— — —

Sv. Wickstrøm — den saa pludselig opdukkende Stjerne (eller er det kun en Komet?) paa den typografiske Himmel er i sin Iver for at finde Angrebspunkter paa undertegnede kommen for Skade at røbe sin Mangel paa Evne til at *læse* og *forstaa.*

Jeg har ikke i ovenfor citerede Artikel med et Ord antydet, at der har været en Arbejderregering i *Tyskland* (Arbejderne havde dog Magten i 1918). Ejheller har jeg hævdet, at Socialdemokratiet har haft Flertal i den *tyske Rigsdag.* Men jeg har skrevet, at der har været en *prøjsisk* Arbejderregering. Da Sv. W. synes at leve i lykkelig Uvidenhed om, at Prøjsen før Verdenskrigens Omvæltning havde sin egen Regering og Rigsdag, bør han studere den nyere tyske Historie lidt nøjere. Han vil da opdage, at der i Prøjsen i 1921 dannedes en socialdemokratisk Regering med Otto Braun som Ministerpræsident.

Sv. W.s sikkert velmente Korrigering af min historiske Viden har saaledes ikke formaaet at aflive »Skrønen om den *prøjsiske Arbejderregering«!*

Forøvrigt er jeg enig med ham i, at Arbejderne bør undgaa Splittelse. Men hvem er det, der splitter? Er det dem, der (lige som i Tyskland) render fra det ene Programpunkt efter det andet? Eller er det dem, der søger at holde de letbenede Førere tilbage og minde dem om deres Løfter til Arbejderne?

Spørgsmaalet klares ikke ved bare at raabe »Kommunister« efter dem, der har en anden Mening, og give dem Skylden for alt det onde, der sker i Verden. *Fr. N.*

Afdøde Kolleger

En ung Paalæggerske, *Grethe Pålsson,* døde i Julen, kun 20 Aar gammel, efter nogen Tids Sygdom. Afdøde havde lært hos og arbejdede stadig hos Palfelt. Begravelsen fandt Sted Nytaarsdag fra Brønshøj Kirke, hvor vor Fane sænkedes over Grethe Pålssons Baare.

*

Georg Fr. Hansen døde, lige før Aaret randt ud, 75 Aar gammel. Han stod i mange Aar i »Social-Demokraten«s Sætteri, men fratraadte i 1934, og fra Sommeren 1937 var han gaaet i Otium. »Georg Frederik« var en interesseret socialdemokratisk Partifælle og en interesseret Sejlsportsmand, rask, rørig og fuld af Humør. Bisættelsen fandt Sted i Onsdags fra Søndermark Krematorium, hvor Afdelingsfanen sænkedes over den gamle Svends Baare.

Det lyder utroligt —

men det paastaas ikke desto mindre, at der her i Landet findes et Hundrede og henved en Snes Kommissioner og Udvalg, hvis Opgave det er at finde en Løsning paa de mange Spørgsmaal, der i Tidens Løb dukker op, men som de lovgivende Myndigheder enten ikke kan eller ikke finder det opportunt at tage Stilling til med det samme. Det er saa rart at kunne gemme dem hen til bedre Stunder, og maaske kan Tiden ogsaa løbe fra en Del af dem.

Nu meddeles det, at en Kommission, som for 17 Aar siden blev nedsat af Københavns Borgerrepræsentation om Lossepladserne, pludselig er vaagnet op til Daad og har afgivet en Betænkning paa halvandet Hundrede Sider. Men det oplyses tillige, at kun *to* af Kommissionens oprindelige Medlemmer er tilbage. Om Resten er afgaaet ved Døden eller paa anden Maade udgaaet, f. Eks. paa Grund af Overanstrengelse under Arbejdet, forlyder der intet om.

Jeg kommer i denne Forbindelse til at mindes en anden Kommission, der heller ikke kunde beskyldes for Hastværk. Det var da Folketingsparlamentarismen havde sejret, at den nydannede Venstreregering nedsatte en Kommission om Forsvarsspørgsmaalet. Aar efter Aar gik, uden at der kom Livstegn fra den, hvilket foranledigede »Blæksprutten« til at bringe et Billede, som gjorde Lykke blandt Folket. Man saa Kommissionen samlet til Møde, men alle dens Medlemmer sad i tryg Søvn, og over dem alle havde Edderkopperne trukket deres Spind!

Men det var, saa vidt jeg erindrer, under denne lange Søvn, at J. C. Christensen »tabte Troen« paa Militærudgifternes Nedsættelse.

Siden er der jo adskillige, der har tabt Troen.

Dr. Ensom.

Raasø + Thejls / 15 Elever = TYPOMETRI

Nu er det muligt ved Analyse at efterkontrollere, om et asymmetrisk Satsarbejde er i Balance og Harmoni efter de af *Bernhard Raasø* udarbejdede Fladeteorier, om hvilke Professor *Vilhelm Wanscher* skriver: „ . . . Det har imponeret mig, at Hr. Raasø har fundet Sætningen om Papirfladens fire Balancepunkter, som han i Praxis finder ved simpel Falsning. Derved bliver Papirfladens Areal levende udfra sine Grænselinjer . . .“

Vi arrangerer nu et Kursus i Skitsering af moderne typografiske Opgaver under Ledelse af *Thejls,* hvorefter alle Opgaver analyseres af *Raasø.* Kollegerne vil efter denne Metode altid kunne efterkontrollere deres Arbejde og derigennem oparbejde et godt Øje for Balance og Harmoni i det daglige Arbejde.

Vær med i Arbejdet for de nye Ideer!

Pris for Deltagelse i Kursus: **Kr. 10,00** (10×2 Timer).

Kursusaften: Tirsdag.

Deltagelse bedes anmeldt til *Svend Johansen,* Evaldsgade 3 [1], Central 13.765.

BRANCHERNES RUBRIK

Da en Del af Stoffet til Branche-Afsnittets første Numer indkom i yderste Øjeblik, gøres opmærksom paa, at Hovedredaktøren maa have Stoffet i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Dette er nødvendigt for rettidigt at kunne bestemme Bladets Sideantal.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Ndr. Fasanvej 136[4]. Telf. Godthaab 6754.

Vi starter!

Ja, saa starter vi vor Haandsætterrubrik. Hensigten med dette nye Branchetalerør er formodentlig alle Kollegerne bekendt gennem Meddelelser i »Typ.-Tid.« og gennem Referatet fra Delegeretmødet.

Vi vil her i vor Rubrik i Fremtiden kunne finde Meddelelser om Branchemøder, Referater af samme, ligesom det ogsaa er Hensigten at belyse Haandsætternes specielle Arbejdsvilkaar og vore Opgaver i Dansk Typograf-Forbund.

Til Løsning af disse Opgaver haaber jeg, at Kolleger, der mener at have noget paa Hjerte af Interesse for os alle, vil sende mig en Artikel.

Vi trykker her straks i Starten et Par Adresser som Kollegerne formodentlig vil have Brug for: Haandsætterklubberne i Randers: Svend K. Larsen, Laurentiigade 1[1], Randers; i Aarhus: Sv. Aa. Petersen, Brendstrupvej 52, Aarhus; i Odense: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13[2], Odense; i København: Ernst Berg, Straussvej 25, V. Brancheredaktør: Erik Hansen, N. Fasanvej 136[4] København F., Telefon Godthaab 6754.

Haandsætterne i Organisationen

Brancheklubberne fik af dette Aars Delegeretmøde tildelt en Plads i Organisationen — fik tildelt visse Opgaver, der nødvendigvis maa løses af Forbundets og Branchernes Folk i Forening.

Det fagtekniske Oplysningsarbejde skal i Fremtiden drives af Sekretæren og de enkelte Branchesammenslutninger i Forening. »Typ.-Tid.«s Medredaktører udpeges af Brancherne og Arbejdet skal gøres af disse, Branchernes Folk.

Hvorledes staar vi Haandsættere nu rustede til at løse disse nye Opgaver? Maskinsættere og Trykkere har deres Landssammenslutninger. Vi Haandsættere har kun lokale Sammenslutninger i Odense, Aarhus, Randers og København, men flere Steder arbejdes der med Dannelse af Klubber.

Skal vi kunne løse vore Opgaver tilfredsstillende, maa vi have et nærmere Samarbejde i Gang mellem disse allerede bestaaende Haandsætterklubber, vi maa have en forøget Tilgang til de allerede bestaaende Klubber. I København har Bog- og Akcidenssætterklubben forøget sin Medlemsstab med ca. 100 pCt. i det sidste Aarstid; dette maa vel siges at være et godt Resultat, men vi maa videre frem, — der er endnu en vid Arbejdsmark.

Det er vel at vente, at disse Beføjelser, der er tillagt Klubberne, vil forøge Medlemstallet ganske automatisk, idet adskillige Kolleger vil indse det rigtige i at deltage i Oplysningsarbejdet, baade det *tarifmæssige* og det *fagtekniske*, gennem Brancheklubberne. Af den Grund bør Agitationen dog ikke standses; vi bør fremdeles søge at virke for Tilgang.

Konsekvensen af Tildelingen af de nye Opgaver maa være, at vi Haandsættere ogsaa skaber en Landssammenslutning. Et Spørgsmaal som Brancheredaktørarbejdet kan ikke løses paa Basis af en enkelt lokal Klub — det er en udpræget Lands-Haandsætter-Opgave.

Og vi har iøvrigt nok at virke for!

Vor Branche er den *lavestlønnede faglærte Gruppe* i vort Forbund, vi har den *største Arbejdsløshedsprocent* i vort Forbund. En Belysning af disse grelle Forhold og et Arbejde for at rette Fejlene skabes selvfølgelig bedst af Haandsætterne selv. Vi har desuden de foranstaaende Opgaver i fagteknisk og fagpolitisk Henseende. Om alle disse Ting har forskellige velmenende Kolleger gennem Aarene skrevet til »Typ.-Tid.« — lad nu Konsekvensen blive, at vi faar vor Brancheorganisering i Orden.

Det fremgaar af det Samarbejde, der ved flere Lejligheder har været etableret, nu sidst ved Hovedbestyrelsesvalget i København, at Brancherne ikke behøver at forsøge paa gensidigt Mord, hvad maaske enkelte Provinskolleger kunde have faaet Indtrykket af paa Delegeretmødet, men at et positivt Samarbejde saa udmærket godt kan komme i Stand.

Ingen Haandsætter (saa lidt som vel nogen anden Kollega) tænker paa at lægge Krudt under vort Forbund — vore Bestræbelser gaar kun og maa kun gaa ud paa at gavne saavel Haandsætternes som hele Forbundets Interesser.

Paa dette Grundlag har Brancheklubberne en naturlig Plads i vort Forbunds Struktur, og Haandsætternes Problemer og Opgaver skal bearbejdes og løses paa det.

Der har været Tale om at forsøge et Fagmøde for Haandsættere indkaldt til Sommer. Ved den Lejlighed skulde gerne Haandsætterklubber i saa mange af Dansk Typograf-Forbunds Afdelinger som vel muligt, være i Stand til at sende Repræsentanter til Drøftelse af fælles Krav og fælles Maal.

Haandsætter-Klub oprettet i Randers.

Paa Foranledning af den senere Tids mange og udmærkede Indlæg i »Typ.-Tid.« og med den forestaaende Tarifrevision for Øje er der her i Randers oprettet en Haandsætter-Klub.

Efter at der Lørdag den 10. December 1938 havde været afholdt et Møde, paa Forsamlingsbygningen »Jylland«, for Haandsættere, der var besøgt af Halvdelen af Haandsætterne i Byen, nedsattes der et 5-Mands Udvalg, der fik til Opgave at arbejde med Oprettelse af en Klub, og dette Udvalg kunde allerede Lørdag den 17. December 1938 indkalde til stiftende Generalforsamling. — Paa denne vedtoges derefter en tidligere bestaaende Haandsætter-Klubs Love med enkelte Ændringer. Til Styrelsen valgtes Svend Larsen, Formand, Otto Birch, Næstformand, Morten Rasmussen, Kasserer, Martin Pedersen, Sekretær, og til 5. Styrelsesmedlem valgtes Eigil Nielsen. Suppleant: Helge Knudsen, Revisor og -suppleant: Chas. Christensen og Haakon Haderslev. — Under Eventuelt henstillede Holger Sørensen til Styrelsen at faa udarbejdet Ideer til et Emblem.

Derefter drak man Kaffe, og her udtryktes mange gode Ønsker for den nye Klub, bl. a. haabede man ved Sammenslutning og Samarbejde med andre Byers Klubber at kunne naa bedre Løn- og Arbejdsvilkaar, samt at der maatte blive afholdt mange gode og oplysende Foredrag o. s. v. Derfor

kan vi kun anbefale andre Byers Haandsættere at slutte op i deres respektive Afdelinger, og skulde det lykkes at skabe en Landssammenslutning, vilde meget sikkert været naaet. *Sekretær.*

Vi byder den nye Klub i Randers velkommen til det fælles Arbejde for fælles Krav. *Red.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København

Det er i Morgen Aften, B.- & A.-K. afholder sin Nytaarssammenkomst. Arrangementet vil forme sig som et Torskegilde med muntert kammeratligt Samvær. Prisen for Torsk og Ost er Kr. 1,75 og Gildet afholdes i »Patricia«, Fælledvej 4, i Morgen Kl. 19 præcis.

Anmeldelse maa ske i Dag inden Kl. 17 [30] til Telefon Godthaab 6754 eller en af efterfølgende Adresser: Ernst Berg, Strausvej 25, V., C. J. Dreyer, Gartnergade 19 [2], N., Eigil Hansen, Stefansgade 60 [4], N., Kaj Jensen, Maribovej 17, Vanløse, Erik Hansen, N. Fasanvej 136 [4], F.

Se iøvrigt omstaaende Annonce.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

I nye Klæder

Da vort Brancheblad for snart tre Aar siden tvunget af Forholdene gik ind til den evige Hvile, skrev Bladets Redaktør i personlig Form bl. a. følgende Linjer:

» . . . Men Landssammenslutningen vil vedblive at bestaa, og en Gang kommer det vel til en Forstaaelse. . . . Vi gaar ikke til et fagpolitisk Versailles. Fuld Suverænitet over vort Bladafsnit, maaske under en Hovedredaktørs Skøn, og branchemæssige Afgørelser ved alle saadanne Valg, hvor det kan lade sig gøre under Hensyn til Forbundsenheden, vil nok blive vort fremtidige Forhandlingsgrundlag. Og vil altid være at træffe der, hvor det gælder Forbundets Sag. — En Røst er død. Man skal ikke frygte »Maskinsætter-Bladet« mere. Men de naturlige Interesser og de Krav, det var Talsmand for, dør ikke med Bladet. Maaske mødes vi engang igen — under Hjerternes Harmoni.«

Ingen vil benægte, at denne Profeti i det væsentlige har vist sig at være rigtig. Der er et og andet deri, der endnu staar tilbage at ordne, men ogsaa herfor er der skabt Muligheder.

Og nu kommer vort Blad da igen til os, men i nye Klæder. Der er maaske dem iblandt, der ikke rigtig vil synes om Dragten; de vil vel finde den for snæver og maaske ogsaa for upersonlig. Men det var nu alligevel det bedste Tøj, vi kunde faa i Øjeblikket; den er skabt til at vokse i, og med Tiden faar vi nok Held til at skaffe os et bedre Snit.

Vi har haft Lejlighed til paa forskellig Maade, bl. a. gennem et Par Cirkulærer fra vor Landssammenslutning, at klarlægge de Standpunkter, der har bevæget os til at gaa ind for den Ordning, der her er skabt i Bladspørgsmaalet, og det er vor faste Tro, at blot vore Branchefæller Landet over vil være med os i Arbejdet fremtidig, som de var det fortidigt, saa vil Tiden vise os, at det nyskabte Grundlag er det bedste for os at bygge vor organisatoriske Fremtid paa, idet det i Ly af vort stærke Forbund vil kunne modstaa alle Storme.

Sandsynligvis vil man ogsaa herefter imellem komme til for sig selv at drage Sammenligninger mellem det Blad, vi havde engang, og den Erstatning, vi har faaet derfor, og det vil navnlig for de Kolleger, der skal arbejde under de nye Forhold, føles som et Baand, at de ikke faar Lov til selv at raade over Stof, over Omraade og over Teknik, og dette vil naturligvis hæmme og besværliggøre deres Arbejde betydeligt, hvad vore Branchefæller forhaabentlig vil forstaa og føje sig efter. Men den Forandring, der er sket i Klædedragten, var den Pris, vi betalte for vor Brancheorganisations Liv og Bestaaen, og her overfor maa alle Grædekoner vige.

Og der vil ikke fra vor Side blive gjort Forsøg paa at mane de kære afdøde til Live igen, saafremt de Vedtagelser og Aftaler, vi nu har med Hensyn til Fremtiden, loyalt vil blive overholdt, hvad vi naturligvis ikke har den fjerneste Grund til at tvivle paa.

Et Savn for os vil det blive, at vi maa undvære det tekniske Stof i vort Bladafsnit. Dette Stof var Branchebladenes Styrkemoment, hvad man ogsaa har forstaaet, idet man paa dette Stof opbyggede »Grafisk Teknik« og derved gav Branchebladene et meget følsomt Blodtab, der i Øjeblikket svækker vor Fysik. Men ogsaa dette er der Erstatning for, og vi maa søge at finde nye livgivende Emner, der kan befordre vor organisatoriske Vækst.

Saa lover vi da hinanden, at vi fremtidig vil mødes her i »Typ.-Tid.« under vort eget Tag. Pladsen er blevet snæver, og vi maa lære at begrænse os. Intet Emne og ingen Sag vil blive lagt til Side, men vi maa bede om Hensyntagen til de nye Forhold.

Alt Stof vedrørende vor Branche bedes indsendt under ovenstaaende Adresse, og vi vil drage Omsorg for, at det optages paa den heldigste Maade og naturligvis tillige under Hensyntagen til tidsfristede Notitser.

Den korte Tid, der under Juletanker har været til Forberedelse af dette Numer, har ikke gjort det muligt at komme rigtig i Gang. Med næste Numer af vort Blad haaber vi at være naaet saa langt, som vi under de nye Forhold tør regne med.

Og hermed Ønsket om et godt Nytaar under Arbejdet for vor Branches Fremgang og Held. *S.*

Indenfor Kredsene

Formand: Vald. Nielsen, Østervænget 3, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Tillidsmandslisten. I dette Nr. bringer vi Listen over Landssammenslutningens Tillidsmænd i Kredse og Klubber. Listen optages lejlighedsvis, og man anmodes om stadig at bringe saadanne Meddelelser, at den kan holdes à jour.

Københavns Maskinsætter-Klub. Vi henleder Opmærksomheden paa Klubbens aarlige Generalforsamling, der afholdes Søndag den 22. Januar Kl. 10 1/2 i Boulevard-Palæet, Hammerichsgade 14. Den foreløbige Dagsorden er: 1) Protokol, 2) Beretning, 3) Regnskab, 4) Valg, 5) Eventuelt. Forslag, der ønskes behandlet, skal indsendes til Formanden 10 Dage forinden.

Efter Generalforsamlingen afholdes Klubbens aarlige Frokost, hvortil Deltagelse anmeldes til Formanden, *S. V. Rasmussen*, Ingerslevgade 160 [3], senest Tirsdag den 17. Januar.

Se iøvrigt udførlig Annonce i »Typ.-Tid.«.

Rundskue

Siden sidst. I næste og maaske følgende Numre agter vi at bringe en Oversigt i store Træk over, hvad der er foregaaet indenfor vort særlige Fagomraade i den Tid, vi har været uden indbyrdes Meddelelsesmiddel, og vi vil være glade for at modtage saadanne Oplysninger, der kan hjælpe os til at bringe disse Tildragelser i Erindring.

Norsk Instruktionsbog. Oslo Maskinsætterklub beskæftiger sig med Tanken om Udgivelsen af en norsk Haandbog for Maskinsættere, og der er i den Anledning udvekslet Skrivelser mellem Oslokolleger og Landssammenslutningen her med Henblik paa Benyttelse af Stof fra den danske Haandbog. Om nogen Afgørelse af Spørgsmaalet har vi ikke erfaret.

Det følgende Numer. Det er Tanken, at vi her i Branchernes Afsnit af »Typ.-Tid.« kan bringe smaa presserende Meddelelser til Kollegerne ogsaa i det Nr., der ikke er tilkendt den bestemte Gruppe, for saa vidt Plads haves. Men naar vi her under Maskinsætternes Bladafsnit skriver: *det følgende Numer*, menes der altid det første Numer, hvori vi *officielt* har Pladsrum.

Spørgsmaal og Svar

Under denne Rubrik vil vi, som tidligere i vort Brancheblad, besvare Spørgsmaal af saavel teknisk Art som andre Forhold, der vedrører vor Arbejdsgruppe. De tekniske Spørgsmaal behandles efter velvilligt Tilsagn af Bladets gamle Medarbejder, *S. V. Rasmussen*, og vil blive omgaaende besvaret, idet vi netop af Hensyn til denne Omstændighed har faaet den Ordning med Forbundets Sekretær, at disse Emner kan behandles her i Bladet. Dog er det en Betingelse, at Stoffet affattes i knappest mulig Form, og skulde Emnet medføre en videre Uddybning, hører dette Materiale hjemme i »Grafisk Teknik«.

Vi opfordrer vore Kolleger Landet over til at benytte denne Lejlighed til Hjælp i alle de daglige Forhold, hvor man kan komme ud for Vanskeligheder ved Sættemaskinen.

Svar til Jørgen, København: Det maa bero paa en Misforstaaelse. Paa Maskinsætterskolen paa Teknologisk Institut kan Haandsættere *ikke* oplæres til Maskinsættere. Dette maa foregaa paa Arbejdsstedet. De øvrige Spørgsmaal kan ikke besvares, før Skolen begynder sin Virksomhed. *S. V.*

— I den senere Tid er Aflæggekassen paa min Maskine begyndt at bøje Matricerne. Jeg har undersøgt Kassen meget omhyggelig og foretaget de i »Haandbog for Maskinsættere« foreskrevne Indstillinger, suppleret med egne Erfaringer, men det har ikke hjulpet. Enten stopper den bøjede Matrice ved Indgangen til Spindlerne, eller den glider med ind og stopper i Magasinet. Til Tider kan jeg arbejde flere Timer uden ovennævnte Forstyrrelse, til andre Tider kan jeg kun sætte en Linie, og jeg har en eller flere bøjede Matricer. Jeg har nu opgivet at finde Fejlen og beder Rubriken hjælpe mig hurtigst muligst. Maskinen er en Linotype Dobbeltdækker af de ældre. *V. R., Kbhvn.*

Svar: Rens Aflæggekassen omhyggeligt, intet gammelt Snavs maa sidde paa Buffen, der skyder Matricen ind i Aflæggekassen. Se efter, at ikke Næsen paa den lille Tandstang er slidt eller har faaet et Skaar. Gennemgaa endnu en Gang Indstillingerne og forny, hvad der er slidt. Se efter, om ikke Fejlen skulde ligge i, at Fjederen i Fjederhuset paa Kassens Forside er knækket. Den kan godt være knækket *inde* i Fjederhuset, saa det ikke kan ses straks. Er dette Tilfældet, kan en Indstilling af Matriceløfteren nok foretages, men saa snart Maskinen sættes i Gang, vil Løfteren atter gaa ud af Stilling af Mangel paa Fjederkraft, og saa bøjes Matricerne. Den knækkede Fjeder maa erstattes med en ny, hvorefter der foretages en ny Indstilling. *S. V.*

Tillidsmandsliste

Forretningsudvalget

Formand: Vald. Nielsen, Østervænget 3, Odense, Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrogade 230, København S., Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, København S., Telf. Sundby 1376 v.
S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160 [3], København V., Telf. Eva 278 y (Formand for København).

1. Kreds (København og Bornholm): Kredsformand: *S. V. Rasmussen*, Ingerslevgade 160 [3], København V., Telf. Eva 278 y.
København: Klubform.: S. V. Rasmussen, Ingerslevg. 160 [3], V. Kasserer: C. Marhauer, Kjeldsgaardsvej 37 A, Valby, Telf. Valby 2304 v.

2. Kreds (Sjælland): *Hartvig Meyer*, Gallemarksvej 3, Næstved.
Hillerød: Frede Hansen, Tomsborgvej 54.
Holbæk: N. P. Pedersen, Marievej 28.
Køge: K. K. Andersen, Pedersvej 36.
Næstved: Hartvig Meyer, Gallemarksvej 3.
Kalundborg: J. Rosenquist, Pavestræde.
Roskilde: Th. Andersen, Østervang 6.
Ringsted: Helge Johansen, Søndergade 17.
Slagelse: Haupt Hansen, Hellig Andersvej 29.

3. Kreds (Fyn): *Vald. Nielsen*, Østervænget 3, Odense, Telf. 6148.
Kasserer: Charles Knudsen, Fyns Venstreblad.
Bogense: Bernhard Hansen, Bogense Avis.
Faaborg: A. Bjerre, Odensevej.
Kerteminde: Johs. Søgaard, Kerteminde Avis.
Middelfart: A. Lind, Villa »Dagmar«.
Nyborg: Chr. Petersen, Nyborg Soc.-Dem.
Odense: Vald. Nielsen, Østervænget 3.
Marstal: M. C. Marcussen, Fiolstræde 10.
Rudkøbing: A. Christensen, Langelands Folkeblad.
Svendborg: Jørg. Olsen, Svendborg Avis.

4. Kreds (Lolland-Falster): *A. Th. Madsen*, Refshalevej 10, Maribo.
Nakskov: Anton Andersen, Strandvej 8.
Maribo: A. Th. Madsen, Refshalevej 10.

5. Kreds (Nordjylland: Aalborg, Brønderslev, Fjerritslev, Hjørring og Løgstør): *Jørg. Sørensen*, Jyllandsgade 17 [2], Aalborg.
Kasserer: *B. Ditzel*, Kong Christiansvej 5, Aalborg.
Aalborg: Jørg. Sørensen, Jyllandsgade 17.
Hjørring: G. Nielsen, Langagervej 29.

6. Kreds (Midtjylland): *Sophus Hansen*, Nordre Tværvej 3, Vorup, Randers.
Aarhus: N. P. Jørgensen, Aalborggade 4.
Horsens: N. Andersen, Østergade 132.
Herning: W. Jensen, Haakonsgade 23.
Randers: Sophus Hansen, Nordre Tværvej 3, Vorup.

7. Kreds (Sydjylland): *N. Chr. Andersen*, Koldingbjerg 38, Kolding.
Aabenraa: Laur. Petersen, Kystvejen 8.
Esbjerg: Gerhard Jensen, Højvangsallé 18.
Fredericia: Bernh. Johansen, Fredericia Dagblad.
Haderslev: Hans Bryld, Ryesmøllevej 27.
Kolding: N. Chr. Andersen, Koldingbjerg 38.
Ribe: H. J. H. Larsen, Sønderportgade 22.
Sønderborg: Johs. Pedersen, St. Raadhusgade 5.
Vejle: Hans Nielsen, Svendsgade 33.

8. Kreds (Nordvestjylland): *P. Andersen*, Tangsvej 7, Ringkøbing.
Kasserer: *Chr. Olesen*, Vesterallé 4, Holstebro.
Ringkøbing: P. Andersen, Tangsvej 7.
Skive: Leo Viborg, Hvitfeldtsgade 25 (Sekretær).
Nykøbing M.: Ole Petersen, Nygade 1 A.
Thisted: P. Kjær, Thisted Amtstidende.
Skjern: Ejnar Jensen, Chr. Hansensvej 7.
Holstebro: N. Busch, Lægaardsvej 4.

Hjælpearbejderen

Kvindelige

Repræsentant: Alfrida Andersen. Sixtusvej 15[8]. Telf. Sundby 1253.

Kvindernes Underafdeling i København holder sin aarlige Sammenkomst Lørdag den 18. Februar i Weinolds Selskabslokaler, Nørrevold. — Reserver Dagen! — Nærmere Program kommer senere. *Styrelsen.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Saa ta'r vi fat!

De af os, der havde haabet, at det sidste Delegeret møde skulde give os Bladet »Trykkeren« igen, blev skuffet, og de fleste af os er sikkert kommen til den Erkendelse, at trods Trykkefrihed i dette Land, vil vi sikkert aldrig i Fremtiden faa Lov til at udgive Brancheblade i deres gamle Form.

Bladet var jo først og fremmest Bindeleddet mellem Klubberne Landet over, og Savnet af dette har vi baade følt og mærket, og i de 3 Aar, der gik, har vi søgt nye Udveje, mere eller mindre gode, men Sammenholdet og Landssammenslutningen bestod sin Prøve. Lad os se Sandheden i Øjnene: Ordene »kollegial Forudsætning« forpligter og sikrer Forbundet Loyalitet, saa Forholdene før 1935 skal vi sikkert ikke forvente at faa igen.

Lad os saa holde op med »at græde over spildt Mælk«, men lad os se paa, hvad Delegeretmødet har givet os med Hensyn til Blad og Oplysningsvirksomhed. Selve Forslaget siger jo ikke meget, men naar man ser de Hovedlinier, som Oplysningsvirksomheden har trukket op, ser det ikke værst ud. Erfaringen har jo lært os, at naar man bruger en Erstatning — Surrogat om man vil — rigtig og paa rette Maade, kan man faa ikke saa lidt ud af Tingene.

De fire Sider Branchestof i »Typ.-Tid.« hver anden Uge kan, rigtig udnyttet, give os Bindeleddet mellem Klubberne tilbage. Bestemmelsen om, at Samarbejdet mellem Oplysningsvirksomheden og Landssammenslutningen skal foregaa gennem Landssammenslutningens Formand, maa absolut uddybe og gøre Landssammenslutningen stærkere; samtidig faar vi jo ogsaa Pligten til at yde Raad og Vejledning, og naar vi selv faar Lov til at udpege Instruktører og Foredragsholdere, som Forbundet yder Rejsepenge, Diæter og evt. Arbejdstab, ser det ud til, at der i Forslaget er Værdier, der er brugbare.

Det er altsaa noget nyt, vi skal prøve, om Ordningen er god eller daarlig, vil Tiden vise, men viser der sig Vanskeligheder, kan disse vel overvindes, og naar vi loyalt gaar ind i Samarbejdet, maa vi vel kunne forvente, at Forbundet ogsaa viser os Loyalitet og Forhandlingsvenlighed, dersom der hist og her skulde være noget, vi ønsker ændret.

— Til Slut et Par Ord i Anledning af Forretningsudvalgets Beslutning i Aarhus den 13. December.

Kollegerne vil sikkert huske mit Standpunkt paa Landsmødet i Kolding, hvor jeg var en Modstander af, at jeg som Københavner blev valgt til Formand for Landssammenslutningen, men den Tillid, som Forretningsudvalget viste mig i Aarhus, og de særlige Omstændigheder, der gjorde sig gældende, fik mig til at vove Forsøget, og de mange Breve med Tilsagn om Støtte og Samarbejde, som jeg i de sidste Dage har modtaget fra Kolleger hele Landet over, har givet mig Troen paa, at det nok skal gaa, og hermed er vel saa al Tale om »Københavneri« manet i Jorden.

Vi gaar nu ind i et nyt Aar og til en ny Ordning.

Skal vi saa spytte i Næverne og ta' fat og staa sammen og enhver bidrage sit til at gøre Landssammenslutningen stærk og handledygtig til Gavn for Trykkerne og vort Forbund og ikke mindst for at faa det bedst mulige ud af de Penge, som Forbundet nu engang har lagt paa Oplysningens Alter.

Og saa godt Nytaar og Ønske om godt Samarbejde.

Chr. B. Petersen.

Ny Aktivitet

Naar »Trykkernes Landssammenslutning« med dette første udvidede Numer af »Typ.-Tid.« atter kommer i Besiddelse af et Meddelelsesmiddel, skulde det betyde et Fremskridt, set i Forhold til de vanskelige Vilkaar, vi har arbejdet under de sidste tre Aar. Disse Vilkaar har været af en saadan Art, at Medlemmer og Klubber rundt omkring i Landet med varierende Styrke og Mellemrum har reageret og krævet en Ændring i Forholdene, en Handling, som gjorde det muligt at imødekomme Arbejdets Krav paa en forsvarlig Maade. Man har i de fleste Tilfælde adresseret disse Krav til Landssammenslutningens egen Ledelse, en Adressering, som kun var delvis berettiget, idet man maa erindre, at selve Landssammenslutningens Virksomhed tidligere i overvældende Grad skete ved Udsendelsen af vort Blad »Trykkeren« — ved det Stof af forskellig Art, der fyldte Bladet. — Hver Gang dette Blad udkom, bragte det ikke blot nyt fra Medlem til Medlem og fra Klub til Klub, men det bragte ogsaa nyt fra vor valgte Ledelse — det repræsenterede et Ledelsens Initiativ og Virksomhed. Naar man derfor i udstrakt Grad har adresseret sin Utaalmodighed mod denne, maa man huske paa, at det var Kræfter udenfor vor Kreds, der fratog ogsaa Ledelsen dens Virkemiddel og i meget høj Grad nedsatte dens Muligheder for at udfolde Virksomhed.

Der er Grund til at nævne dette nu, men der er ogsaa Grund til ikke at dvæle meget derved. Vi har været standset i vort Arbejde, men *Grøndal Nielsen*, som overtog Formandsposten for denne vanskelige Periode, udtalte den Sætning ved vort sidste Landsmøde, som er »Trykkernes Landssammenslutning«s Trumf i Dag og den Kendsgerning, som skal danne Grundlaget for et nyt, friskt Arbejde i den kommende Tid: — »men jeg konstaterer, at vor Landssammenslutning eksisterer endnu!«

Trykkernes Landssammenslutnings Forretningsudvalg benytter denne Lejlighed til at sende en Hilsen rundt til sine Medlemmer med en Tak for Udholdenhed og Arbejde i den svundne Tid. Vi lader den slaa Følge med en Opfordring til Medlemmer, Klubstyrelser og Formænd om at fortsætte med Arbejdet, hvor man er godt i Gang,

og tage fat paany, hvor man har ladet sig hæmme. Men vi henvender os ogsaa til Landets samtlige Trykkere: Vær med til at opbygge det kollegiale og kammeratlige Samarbejde, som er Grundlaget for vor organisationsmæssige Bestaaen, og som, set fra et fagteknisk og fagøkonomisk Synspunkt, er mere paakrævet i Øjeblikket end nogensinde før.

Og hermed velkommen til ny Aktivitet.

Johs. Larsen.

Bladsætteren

Repræsentant: Viktor Peterson, Brydes Allé 11¹. Telf. Sundby 1189.

Godt Nytaar!

Haabet om, at det nye Aar skal bringe bedre Arbejdsbetingelser, er fælles for os alle.

Fælles er ogsaa Ønsket om, at det Meddelelsesmiddel, Brancherne har opnaaet ved Delegeretmødets Beslutning om en Udvidelse af »Typ.-Tid.«, vil blive til Gavn for Brancherne og for Faget som Helhed. Men Haab og Ønsker bringer intet Fremskridt. Der maa gøres en Indsats af dem, der vil opnaa noget.

Muligheden herfor ligger nær. Bl. a. ved at bidrage til, at dette Brancheafsnit bliver levende, giver et sandru Udtryk for de Strømninger, der gør sig gældende inden for Branchen og Faget.

Bladsætter er et Ord, der favner vidt, Betegnelsen for en stor Del af Fagets Udøvere, saavel i Hovedstad som Provins.

Enhver Bladsætter har i dette Afsnit Krav paa Plads for Indlæg i Branchens tarifmæssige Interesser. Blot maa vi fatte os i Korthed. Pladsen er begrænset. Og udtrykke, hvad vi har paa Hjertet, sagligt og urbant. *v. p.*

Ligevægtsbestræbelser

1938 var for vor Organisation et bevæget Aar. Delegeretmødet satte allerede fra Aarets Begyndelse sit Præg paa Debatten i »Typ.-Tid.«.

Interessen samlede sig selvsagt først og fremmest om Branche-Problemet. At det, trods god Vilje, ikke lykkedes Delegeretmødet at løse dette Problem, fremgaar tydeligt nok af de Artikler i »Typ.-Tid.«, der maner til Samling af Haandsætterne.

Hvad er da Aarsagen til Interessen for en saadan Samling? Og hvad vil der opnaas ved den?

Hvis man her *maa* udtrykke sig fagteknisk, saa vil man kunne sige, at Interessen for en Samling af Haandsætterne præges af Sansen for Ligevægt. Ligevægt mellem Brancherne indenfor Forbundets Rammer.

Vi har en Landssammenslutning af Maskinsættere og en af Trykkere. Det er givet, at en saadan landsomfattende Koncentration af Special-Interesser er af stor Værdi, naar Afgørelser af Betydning for disse Grupper er paa Dagsordenen.

Det er nok ikke blot de nævnte Branchers nære Tilknytning til Maskintekniken, der har skabt deres bedre Arbejdsvilkaar. I ikke ringe Grad kan det tilskrives den indbyrdes Kontakt og den Aktionskraft, disse Fagets Udøvere har opnaaet ved deres Landssammenslutninger.

Naar dette er Tilfældet, saa er det ogsaa indlysende, at en lignende Samling af Haandsætterne er nødvendig for at genskabe Ligevægten indenfor Forbundets Rammer og gengive Haandsætteren den økonomiske Ligestilling han i Kraft af Produktionsforholdene i Dag har Krav paa.

Løsningen af dette Branche-Problem er af vital Betydning for Bladsætteren, der jo i hvert Fald tarifmæssig er en »Slags« Haandsætter. *v. p.*

Bestyrelsesmøde.

Søndag den 8. Januar 1939 Kl. 11 Fm. afholder Bladsætter-Klubben Bestyrelsesmøde i Rømersgade 22, Kælderen.

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9¹.

Det fremtidige Oplysningsarbejde

Selv om »Grafisk Teknik«, forbundspolitisk set, blev lidt af en Skuffelse, saa maa det indrømmes, at det Arbejde, som Oplysningsudvalget med Svend Johansen i Spidsen har udført, har været til stor Gavn for enkelte Brancher. Men vi kan hurtig blive enige om, at Oplysningsarbejdet under denne Form kun har haft ringe Betydning for os Stereotypører. Vort lille Medlemsblad, der var Bindeleddet mellem vore Medlemmer, opfyldte bedre sin Mission. Vi maa derfor hilse Delegeretmødets Beslutning angaaende Branchernes fremtidige Virksomhed med Glæde, selv om vi ikke naaede det, vi ønskede, at faa Oplysningsarbejdet frigivet til Branchernes frie Initiativ. Det bliver nu Brancheklubberne og Oplysningssekretæren i Forening, der skal videreføre det fagtekniske Oplysningsarbejde, medens det fagpolitiske Stof henvises til »Typ.-Tid.«. Forhaabentlig benytter Stereotypørerne sig af denne Ret, dog bør Medlemmerne sende deres Artikler til Med-Redaktøren, der overfor Brancheklubben er ansvarlig for Artiklernes Indhold. Det fagtekniske Oplysningsarbejde, som vi nu skal søge at faa det bedst mulige ud af, begynder allerede i det første Numer af »Grafisk Teknik« med en Artikel, der behandler Blymonteringsarbejdet, denne Artikel har Bud til mange Kolleger, som ikke til daglig er beskæftiget med dette Arbejde, altsaa en lærerig Artikel, som enhver Udøver af Branchen kan have Udbytte af. Senere i Maaneden er arrangeret et Besøg paa et af vore store Dagblade, et Ønske fra mange Kolleger, som nu gaar i Opfyldelse. I Februar Maaned har Oplysningssekretæren, Svend Johansen, lovet at fremvise Filmen: Hvordan en Cliche bliver til. Filmen er optaget i Egm. H. Petersens Reproduktionsanstalt. I Marts Maaned gaar Turen til et stort Dagblad, senere skal vi atter til Filmsaften, hvor der ogsaa vil blive kørt en underholdende Film. Et paatænkt Kursus i Fornikling er ved at blive tilrettelagt, Indmeldelse hertil vil senere blive bekendtgjort. Saa er vi naaet Bunden af Styrelsens foreløbige planlagte Oplysningsarbejde; der bliver saa et lille Hvil i de forhaabentlig

varme Sommermaaneder, vi tager saa atter fat med friske Kræfter paa Vinterens Oplysningsarbejde.

Vi vil derfor allerede nu rette en alvorlig Appel til alle vore Medlemmer om at deltage i disse Arrangementer. Styrelsen har Viljen, sammen med dens Medlemmer, til at skabe nyt Liv i vor Brancheklub; vær derfor med i Arbejdet for at dygtiggøre Stereotypørerne og fremme Kammeratskabet blandt disse, lad os gøre et positivt Arbejde i vor Brancheklub til Gavn for Branchens Udøvere. Opgaverne, der melder sig kan blive store og vanskelige, lad da vore Bestræbelser tage Sigte mod et Maal: at styrke vort Forbund.

I Haabet om, at vort Arbejde maa bære Frugt, benytter Stereotypørernes Brancheklubs Styrelse Lejligheden til at ønske alle dens Medlemmer: *Et glædeligt Nytaar.*

Nær og Fjern

50 Aars Svendejubilæum. Ganske ubemærket, endog af hans allernærmeste Kolleger, har *Jørgen Jørgensen*, Schultz's Bogtrykkeri, 2den Nytaarsdag passeret 50-Aars Dagen for sin Udlæring som Typograf. J. J. hører til »de stille i Landet« indenfor vort Forbund, og den Ubemærkethed, hvori Jubilæet er forløbet, stemmer godt nok sammen med hele Jørgen Jørgensens Naturel. Alligevel skal der her i vort Talerør lyde en Tak til J. J. for godt Kammeratskab i Haab om, at naar Jørgen Jørgensen om et kort Spand af Tid faar Anledning til at fejre 50-Aarsdagen for Ansættelsen i Schultz's Bogtrykkeri, det da maa ske under saadanne Former, at det Personale, J. J. arbejder sammen med, faar Anledning til at sige ham Tak mere »haandfast« end et Par Linier i »Typ.-Tid.« er i Stand til. *C. V. R.*

Tarifforhandlingernes Afbrydelse vil blive behandlet ved Den faste Voldgiftsret saaledes, at det forberedende Møde finder Sted Fredag den 6. Januar Kl. 16 og Proceduren Lørdag Formiddag. Formentlig vil Kendelsen da blive afsagt midt i den kommende Uge.

Bog- og Akcidenssætterklubben afholder Nytaarssammenkomst i Morgen i »Patricia«, Kl. 19, med Nytaarstaler af *K. A. Jørgensen, Sigv. Hellberg* og *Svend Johansen.* Læs Annoncen og ring paa Godthaab 6754.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Kassereren træffes for Ind- og Udbetaling imorgen Lørdag Kl. 7—8½ i Stedet for idag Fredag.

Paa Smalkost. I Følge en Beretning, som de amerikanske Fabrikanters Landsforening har offentliggjort, er Arbejderlønningerne i de demokratiske Stater langt højere end i de totalitære. En Fabriksarbejder i Amerika kan for sin Løn købe fire Gange saa mange Fødemidler og Beklædningsgenstande som en tysk Arbejder, ni Gange saa meget som en italiensk og næsten tolv Gange saa meget som en Sovjetarbejder. Da man sikkert kan gaa ud fra, at Arbejderne i Amerika ikke faar *for meget*, vil man forstaa, at »Smalhans« i høj Grad har til Huse i Arbejderhjemmene i de Omraader af vor Klode, hvor *Staten* og *Føreren* skal sørge for alle Landets Borgere.

Overalt sker Jordværdiens Stigning paa *Arbejdets Bekostning*, og naar den voksende Produktionskraft ikke bringer Lønnen til at stige, saa kommer det deraf, at den driver Jordpriserne op og dermed øger *Udbytningen.*

Henry George.

Der er det mærkelige ved en Grundværdiskat i Modsætning til andre Skatter, at medens disse kan væltes over paa andre og altid *fordyrer* den Vare, de hviler paa, saa gør en Grundværdiskat Varen, d. v. s. Jorden, *billigere*, nemlig saa meget som Skattens kapitaliserede Værdi andrager.

K. K. Steincke.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Tag med til *Nytaarsfesten* den 21. *Danseparret Kisbye* giver Kl. 24 Opvisning og Instruktion i »Yam«, »The Chestmet Trec« o. s. v. *Carl Fischer & Schiøler Linck* giver deres store Vise- og Monolog-Repertoire. Og saa kvidrer *Annie Jessen* og *Inga Kordt* henholdsvis Operette- og Jazzsange. Det anbefales at sikre sig Billet *(Pris 75 Øre)* i Tide; der bliver *intet* Billetsalg ved Indgangen. (Se iøvrigt Annoncen).

Forhandling af Billetter!

Medlemmer, der ønsker Billetter til Forhandling kan paa Kontoret faa udleveret Blokke med 10 Billetter i hver Blok. *For hver solgte 10 Billetter udleveres 1 Fribillet.* Afregning for Billetter finder Sted senest den 20. ds.

Indmeldelser til Kursus:

Faglig Dansk: Der modtages hertil endnu enkelte Indmeldelser i Aften.

Farvelærekursus: II. Hold begynder Torsdag den 19. i Evaldsgade 3. Kursus'et ledes af Fagskolelærer *H. Christoffersen.* Der modtages enkelte Indmeldelser. Kursus'et strækker sig over 4 Aftener.

Skitseringskursus: Der paabegyndes i Slutningen af denne Maaned et Skitseringskursus under Ledelse af *Henry Thejls.* Kursus'et, der er tilrettelagt for Lærlinge paa 5. Læreaar, strækker sig over 10 Aftener (1 Aften om Ugen). *Indmeldelser* modtages paa Kontoret i Aften fra Kl. 17^{30}. Alle tidligere modtagne Indmeldelser annulleres.

Restancer skal være indbetalt inden den 15. ds.

Er du klar over,

at Lærlingeafdelingen i København i Samarbejde med Typografernes Sportsklub har oprettet et Gymnastikhold, hvor *alle* Medlemmer kan deltage for den billige Pris af 50 Øre om Maaneden. Undervisningen foregaar Tirsdag Aften fra Kl. 20.30—21.30. Efter Gymnastiken er der varmt og koldt Styrtebad. Dette er en glimrende Lejlighed til at faa rettet de skæve Rygge og de hængende Skuldre, som alt for mange af vore Medlemmer faar af det stillestaaende Arbejde ved Sættekasserne og Maskinerne.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget følgende Bidrag:

Niels Nielsen 10,00, Philipsen & Co. 36,00, Berl. Tidende (6 Trykkere og 1 Hjælpearb.) 32,50, Langkjær 55,00, Henry Hansen 5,00, Dansk Andelstrykkeri 128,00, Bagge 140,50, Bruun & Co. 23,00, Firmaet Berl. Tidende 100,00, Haandsætteriet 294,00, Kandrup & Wunsch 50,00, Schultz (Rest) 92,00, S. L. Møller 300,00, Dyva & Jeppesen 350,00, Barfod & Co. 60,00, Postgirotrykkeriet 28,00, Bryrup 75,00. Tilsammen Kr. 1.779,00.

Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 12.599,70.*

København, den 3. Januar 1939. *O. A. Lundin.*

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Næstved II: (Vordingborg) Faktor Vald. Nielsen (Willerup) 10,00, Fred. Sommers Trykkeri 10,00, Vordingborg Dagblads Redaktion 10,00, Bogtr. W. Schomann 10,00, 2 Medlemmer 10,00, ialt 50,00; *Randers II:* Randers Amtsavis 15,00, Forr.f. Helmuth Bech 10,00, Red. A. L. Thomassen 5,00, Faktor Randrup 5,00, Randers Dagblad 15,00, Red. E. Drøhse 5,00, Faktor Jørgensen 10,00, Randers Amtstidende 10,00, Bogtr. A. L. Pedersen, Allingaabro 10,00, ialt 85,00; *Silkeborg:* Silkeborg Avis 20,00, Centraltrykkeriet 10,00, Emil Stechers Bogtr. 15,00, Bogtr. A. Bernh. Larsen 5,00, Bogtr. Elsa Larsen 5,00, Phønix-Trykkeriet 5,00, L. P. Nielsen, Reklametr. 10,00, Aaboe Sørensen 2,00, Afdelingens Medlemmer 163,00, ialt 237,00. Tilsammen Kr. 372,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 10.786,00.*

København, den 2. Januar 1939. *Ths. Pedersen.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 28. December: Faaborg 33,20; 31. December: Faaborg 7,50.

København, den 3. Januar 1939. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand

Roskilde: Typograf Rottwitt Pedersen, Knudsvej 27.

Nye Medlemmer

København: Trykker Ejner Aage Nielsen, udl. 30. 12. 38 hos O. C. Olsen (arb. s. S.), Paal. Vibeke Gram Hansen, udl. 27. 12. 38 hos I. A. Hansen (arb. s. S.), Hj.arb. Kaj M. Olsen (Centraltr.), Paal. Ingeborg Hansen, tidl. Medl. (Centraltr.), Sætter Svend Dønbo, tidl. Medl. (Witt-Møller), Trykker Manfred Emil Petersen, udl. 31. 12. 38 hos Mohr & Co. (arb. s. S.), Paal. Ester Dorthea H. Mortensen, udl. 3. 1. 39 hos Trier (arb. s. S.).

Kolding: Sætter Knud Helge Olsen, udl. 1. 1. 31 i Odense, tidl. Medl. Nykøbing F.: Sætter Knud Asger Christensen, udl. 1. 1. 39 hos Laur. Jensen, Saxkøbing.

Tiltraadte

3676 H. Andreasen fra Kolding (arbl.), 5888 Kaj Møller fra Svendborg (arbl.), 1399 John Nielsen fra Rejse (arbl.), 1350 Willy Palm fra Rejse (arbl.), 5546 Rolf Tollefsen fra Tønder (arbl.), 7292 Børge Hjorth fra Rejse (arbl.), 5223 Hugo Olsen fra Helsingør (Søborg Bogtr.), 6113 Eyvind Nørhaven fra Skive (Militær), 5143 Chr. Mikkelsen fra Holstebro (Egm. H. Petersen), 3237 Vald. Kany fra Rejse (syg).

Aalborg: 7631 Frantz Thor (arbl.), 5320 Gerda Larsen (arbl.), 3874 Sigurd Mortensen (arbl.), 5604 Regner Hintze i Pl. Aarhus: 4037 Holger Sørensen (arbl.), 5212 Harry Ringsborg (arbl.), 3521 Reinhardt Nielsen (arbl.), 3594 Harald Jensen (arbl.), 5257 Svend Mølgaar Mortensen (arbl.). Assens: 5351 Gunnar Thede Jensen (arbl.), 2076 Vera Pedersen (arbl.). Esbjerg: 5825 Leo Kærlev (arbl.). Haderslev: 5539 Hans Gorrsen (arbl.). Holstebro; 6430 Hans Chr. Jensen (arbl.). Horsens: 7861 Arne Sørensen (arbl.), 6630 Børge Møller (arbl.). Kalundborg: 3977 Hjalmar Jensen (arbl.). Kolding; 2844 Viktor Christensen (»Fædrelandet«), 3830 Friedrich Hesse (»Fædrelandet«), 5189 Villy Jørgensen (»Fædrelandet«). Nykøbing F.: 5398 V. H. Bennedsen (Fr. Walther). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen (arbl.). Skive: 6896 A. M. Andersen (arbl.). Svendborg: 5337 Hans Jørg. Petersen (arbl.), 5910 Aksel O. Larsen i Pl.

Fratraadte

København: 7323 Tønnes Nielsen til Faaaborg, 7861 Arne Sørensen til Horsens, 6630 Børge Møller til Horsens, 3521 Reinhard Nielsen til Aarhus, 7231 Svend Johansen paa Rejse.

Aalborg: 5212 Harry Ringsborg til Aarhus (arbl.), 7631 Frantz Thor til København (arbl), 5257 Sv. Mortensen til Aarhus (arbl.), 3594 Har. Jensen til Aarhus (arbl.), 3874 Sigurd Mortensen til Skive i Pl. Haderslev: 5189 V. Jørgensen til Kolding (arbl.), 3830 Fr. Hess til Kolding i Pl. 5388 Jes P. Jessen til Aabenraa (arbl.). Herning: 5213 Poul Ejner Pedersen til Viborg (arbl.). Holstebro: 5143 Herluf Skov Mikkelsen til København (arbl.). Horsens: 5604 Regner W. Hintze til Aalborg i Pl., 7861 Arne J. Sørensen paa Rejse. Kalundborg: 3977 Hjalmar Jensen til København (arbl.). Korsør: 6524 Kaj Hansen til Slagelse i Pl. Maribo: 5398 V. H. Bennedsen til Nykøbing F. i Pl. Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen paa Rejse, 5357 Hans Jørgen Petersen til Svendborg (arbl.), 4392 Mar. Rasmussen til Nyborg (arbl.), 7459 Herman Christensen paa Rejse, 2844 Viktor Christensen paa Rejse, 5910 Aksel Oluf Larsen til Svendborg i Pl. Roskilde: 3350 Knud G. Nielsen til Ballerup i Pl. Skive: 5351 Gunnar Thede Jensen til Assens (arbl.), 7319 Eigil Christoffersen til Nykøbing M. (arbl.), 3874 Sigurd Mortensen til Aalborg (arbl.). Svendborg: 5888 Kaj Møller til København (arbl.).

Udmeldte

København: 5563 Erland Enselmann (Egm. H. Petersen).

Aarhus; 3764 E. Schougaard Sørensen (fratraadt Faget). Vejle: 4925 Edith Bekker (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance

Ringsted: 3784 Kai Nielsen.

Døde

København: 2095 Grethe Pålsson (Palfeldt). 8407 Georg Fr. Hansen.

Tegnerforbundets Møde

næste Fredag Kl. 20 i Studenterforeningen

bringes i Erindring.

Henry Thejls, Otto Riis m. fl. vil tale vort Fags Sag.

Selmars Typografi

Dette monumentale Værk foreligger nu endelig færdig. Værket er paa 450 Sider, indbundet i blaat Kanvas, Kr. 18,00.

Indbundet i fint Bogskabsbind med Skindryg, Kr. 24,00.

Sælges paa Ratebetaling i mdl. Rater à Kr. 3,00.

Udgiver: Fagskolen for Boghaandværk.

Forhandler:

Frederik Hjorth

Tagensvej 236 København N. Telf. Taga 4329

De ca. 700 Forudbestillinger vil blive ekspederet i de først kommende Dage.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

KLUB-ANNONCER

Bog- & Akcidenssætter-Klubben
i København
afholder

Nytaars-Sammenkomst
og ***Torskegilde***

Lørdag den 7. Januar, Kl. 19
i »Patricia«, Fælledvej 4

Nytaarstaler af
Forbundsform. *K. A. Jørgensen*,
Afdelingsform. *Sigv. Hellberg* og
Oplysningssekr. *Svend Johansen*

Der serveres:

Torsk, Osteanretning à 2,75

Anmeldelse sker paa Telf. *Godth. 6754*
og hos Eigil Hansen, Stefansgade 60 [4],
C. J. Dreyer, Gartnergade 19 [2],
Kai Jensen, Maribovej 17 St.,
Erik Hansen, Ndr. Fasanv. 136 [4]
senest Fredag den 6. ds. Kl. 18.30.
Styrelsen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.
Ind- og Udbetaling i denne Uge
imorgen Lørdag
Kl. 7—$8^{1}/_{2}$ i Stedet for idag Fredag.
Kassereren.

Typografernes Lærlingeafdeling
Københavns Afdeling

Nytaarsfest

Lørdag den 21. Januar, Kl. 20
i Borgernes Hus

Annie Jessen
Carl Fischer
Schiøler Linck
Inga Kordt
Kl. 24 **Danseparret Kisbye**
Sid Merrimann
med sit 6 Mands Orkester
Refrainsang: Inga Kordt
Bal til Kl. 4. Baltegn 1 Kr.

Billetter à 75 Øre faas paa Kontoret, Evaldsgade 3, hver Fredag Aften fra Kl. 17.15—18.15.

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Ordinær Generalforsamling
afholdes
Søndag den 22. Januar Kl. $10^{1}/_{2}$ Fm. i Boulevard Palæets Selskabslokaler, Hammerichsgade 14.

Foreløbig Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Eventuelt. — Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, skal indsendes til Formanden senest 10 Dage forinden.

Efter Generalforsamlingen afholdes *den aarlige Frokost:* Koldt Bord med varm Ret, Øl og Kaffe. Pris pr. Kuvert Kr. 5.50. — Klubben yder Tilskud. — Arbejdsløse Medlemmer deltager gratis, naar det rettidig anmeldes. Anmeldelse om Deltagelse i Frokosten sker til Formanden, *S. V. Rasmussen*, Ingerslevgade 160^{3}, Tlf. Eva 278y, *senest Tirsdag den 17. Januar.*

ANNONCER

Rotationstrykker
kendt med Støbning og Kalander kan faa Plads straks. Billet, mrkt. »Trykker«, modtager »Fædrelandet«s Ekspedition, Kolding.

23-aarig Haandsætter
i uopsagt Stilling ønsker Pladsforandring fra 1. Februar. Har Kendskab til saavel Annonce- som Akcidenssætning. Billet, mrkt. »28«, modtager Ekspeditionen.

Sætter-Trykker,
dygtig til Akcidens og Opsætning, kan straks faa fast Plads ved vestjysk Dagblad. Billet, mrkt. »31«, modtager Ekspeditionen.

Begynd
det nye Aar med Fødderne under eget Bord. Ved hurtig Handel kan et i god Drift værende Bogtrykkeri med tilhørende Annonceblad i stor jysk Stationsby overtages paa meget fordelagtige Vilkaar. Udbetaling ca. 7000 Kr. Fagmænd, der nærer Ønsker om at blive selvstændige i velindarbejdet Virksomhed, bedes i egen Interesse omgaaende indhente Oplysninger. Billet, mrkt. »30«, modtager Ekspeditionen.

ØNSKER DE
at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring** — Ugentlige Præmier fra **10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 2 — *København den 13. Januar 1939* — *66. Aargang*

Udtalelser ved Nytaar

Statsminister *Th. Stauning* siger i en Udtalelse ved Aarsskiftet bl. a.:

Der sker stadig Forbedringer af Erhvervenes tekniske Anlæg, og hver Forbedring medfører Formindskelse af Arbejderantallet. Det kan af flere Grunde næppe være anderledes, men saa rejser sig ogsaa som en Selvfølge Kravet om saadanne Omlægninger i Arbejdsforholdene. saa det ikke bliver Arbejderne, der skal betale Fremskridtene ved Arbejdsløshed, og den anden Part, som tager alle Fordelene.

Jeg har personlig faaet talrige Vidnesbyrd i den overstaaede Juletid om den opstaaede Nød som Følge af Kriseaarenes Arbejdsløshed, *og jeg maa se det som en Nødvendighed, at der sker væsentlige Ændringer i det bestaaende System*, hvis der ikke under dette kan ske en Forøgelse af de beskæftigedes Antal.

*

Formanden for Arbejdernes Erhvervsraad, Borgmester *P. Christensen*, omtaler det voldsomme Tryk, der har været udøvet for at presse udenlandske Færdigvarer ind i Landet uden Hensyn til den derved opstaaende Arbejdsløshed, og udtaler derefter:

Der er imidlertid inden for Arbejderorganisationerne *et stadigt stigende Forlangende om, at denne Tovtrækning skal afløses af positive Beskæftigelsesforanstaltninger af varig Art.* Raadet agter derfor i kommende Aar at forsøge opstillet et Erhvervsprogram eller en Beskæftigelsesplan, som vil være Dagens erhvervspolitiske Opgave i det nye Aar 1939.

*

De samvirkende Fagforbunds Medlemsblad »Arbejderen« skriver bl. a.:

Selv om Arbejdsløsheden herhjemme trods Verdenskonjunkturernes vigende Tendens saaledes ikke viser nogen Stigning, kan dette dog ikke betegnes som tilfredsstillende, og det er da ogsaa den almindelige Opfattelse inden for dansk Arbejderbevægelse, at der i det kommende Aar maa gøres et alvorligt Fremstød for at komme dette Samfundsonde tillivs i den Udstrækning, som det er muligt under et kapitalistisk Produktionssystem. Regeringen har jo iøvrigt allerede bebudet nye Forholdsregler til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, og det maa haabes, at Virkningerne af de allerede vedtagne, men endnu ikke fuldt gennemførte gamle Beskæftigelseslove samt af eventuelle nye Foranstaltninger snart vil gøre sig bemærket paa Arbejdsmarkedet.

Dansk Arbejderbevægelse kan ikke gøre noget for at paavirke de verdenpolitiske Begivenheders Gang, men den har dog en Opgave i denne Sammenhæng, nemlig at søge at holde vort Land udenfor Stormagternes politiske Spil. Det er en stor Opgave, der bl. a. forudsætter, at det lykkes at holde de Strømninger nede, der herhjemme søger at undergrave Frihed og Demokrati. Fagbevægelsen vil paatage sig sin Del af denne Opgave samtidig med, at den fortsætter sin normale Virksomhed. Ogsaa i det kommende Aar vil De samvirkende Fagforbund vagtsom følge alle Foreteelser paa det politiske og økonomiske Omraade og sætte alle Kræfter ind paa Varetagelsen af sine Organisationers og Medlemmers Interesser, der ikke er i Strid, men falder sammen med Erhvervslivets og Folkets Fællesinteresser.

En Spændetrøje i Julegave

Under denne Overskrift skriver Svensk Typograf-Tidning om den mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Hovedorganisationer i Sverige afsluttede Fredspagt blandt andet:

Forhænget omkring den saakaldte Saltsjöbadaftale er nu draget til Side og aabenbarer for Alverden, at Flertallet af Lederne for den svenske Fagforeningsbevægelse — den forholdsvis stærkeste i Verden — er villig til at iklæde den svenske Fagbevægelse en Spændetrøje af den mest solide og bindende Art. Man synes at stræbe henimod en »Arbejdsfront« efter et berømt Mønster. Den eneste Forskel er, at her i Landet skal Arbejderne *frivilligt* gaa ind under Aaget, medens det andet Steds er sket ved Vold.

Der har over disse Forhandlinger hvilet en dramatisk Hemmelighedsfuldhed, som nærmer sig det latterlige. Noget lignende kan siges om det Skuespil, som i Sommer opførtes paa et Slot i Frankrig, da en Del af Aktørerne i Saltsjöbadskomedien — for ikke at sige Tragedien — for et forbavset Publikum af Arbejdsgivere og Arbejdere demonstrerede, hvor idyllisk der er i Sverige, thi dèr græsser Ulv og Lam sammen i broderlig Endrægtighed.

Der laa ogsaa en god barnlig Naivitet i den Omstændighed, at Aftalen undertegnedes og offentliggjordes et Par Dage før Jul. Det var formodentlig Meningen, at denne »Fredsaftale« skulde opfattes som en Julegave til de svenske Arbejdere. Eller ogsaa tænkte man sig, at Julens Nærhed skulde stemme til Mildhed og faa de eventuelle misfornøjede til at fare varsomt frem mod den ikke altfor velskabte Unge.

At Underhandlerne efter at have undertegnet Aktstykket den 20. December har anset det for en historisk Gerning, viser det Faktum, at de, efter at denne Handling var fuldbyrdet, lod sig sig fotografere in corpore for at udstilles paa Verdensudstillingen i New York næste Aar.

— — —

En af Fredspagtens Hovedbestemmelser er Nedsættelsen af et saakaldt »Arbejdsmarkedsnævn«, som skal

bestaa af seks Medlemmer, af hvilke de tre vælges af Arbejdsgiverforeningen og de tre af Arbejdernes Landsorganisation. Nævnet skal behandle Spørgsmaal som Opsigelse af Arbejdsaftaler, Afskedigelser og Konflikter, som berører samfundsvigtige Funktioner, om Forstaaelse og Tilpasning af Hovedaftalens Bestemmelser om Begrænsning af de økonomiske Stridsaarsager. I visse Spørgsmaal fungerer Nævnet som Voldgiftsdomstol. Kan Flertalsbeslutning ikke opnaas, tilkaldes en af begge Parter i Fællesskab udpeget Opmand.

Om dette Nævn skriver Sv. Typ.-Tidning:

Arbejdsmarkedsnævnet bliver altsaa et Seksmands-Diktatur, som i visse Tilfælde kan udvides til syv. De Forbund, som tilslutter sig denne Aftale, beholder ikke meget af sin Selvbestemmelsesret. Bestemmelserne i Kapitel I (om Nævnet) adskiller sig dog fordelagtigt fra Fremgangsmaaden ved Münchenaftalen derved, at Repræsentanter for de af Konflikten berørte Forbund tillades at være nærværende. Men dette kommer ikke til i nævneværdig Grad at indvirke paa Resultatet.

Med Bestemmelserne i Kapitel I turde man være naaet den alleryderste Grænse i Retning af Centralisation i den saakaldte frie Fagforeningsbevægelse. Bestemmelserne i dette Kapitel er ogsaa en Tillæmpning af den Slags »fagligt Demokrati«, som Redaktør Lind i »Fagforeningsrörelsen« saa profetisk bebudede. Og her foreligger altsaa — trods Benægtelse — en vis Forbindelse mellem Redaktør Linds Fordømmelse af det »primitive Demokrati« og Saltsjöbad-Aftalen.

Rejs Jer mod Arbejdsløsheden!

I »Typ.-Tid.« Nr. 43 siger Werner Helmert nogle Alvorsord om Tidens værste Svøbe: Arbejdsløsheden. Forhaabentlig bevirker Artiklen, at en og anden vækkes til Eftertanke og Erkendelse af, at der bør gøres noget.

Men hvad skal der gøres?

Meget rigtigt siger Helmert, at Regeringen er uden Skyld; det er nemlig ligegyldigt, hvilken Farve, Regeringen har — den vil altid staa afmægtig over for Afhjælpning af Arbejdsløsheden, saalænge man ikke søger Ondets Rod: *Det kapitalistiske Samfundssystem.*

Det er Renteudbytningen, der er Aarsag til Arbejdsløsheden, Kapitalmagtens Udbytning af alle, saavel Arbejderen, Haandværkeren, Landmanden som den Handlende.

Alle vore politiske Partier udtrykker hver for sig Ønske om et Arbejde for Folkets Vel. De har alle haft Magten i Landet, men ikke eet af dem har faaet Øje paa det Pengemonopol, som eksisterer og hvis Opretholdelse har haft saa katastrofale Følger. Alt, hvad man ud fra humane og sociale Hensyn har sat i Værk, er af dette Monopol reduceret til at blive omtrent betydningsløst, fordi det stadig er den private Pengeejer, som skummer Fløden.

Gælden stiger fra Dag til Dag saavel for den private som for Stat og Kommune, *fordi* vi har dette Pengemonopol. Der laanes den ene Gang efter den anden, og Laanet skal altid betales tilbage med flere Penge end man har faaet: der betales Renter. Resultatet er nye Laan, nye Renter osv. osv.

Hvis Regeringen vilde undersøge dette Spørgsmaal til Bunds og *forstaa* Sammenhængen, da vilde Arbejdsløsheden være afskaffet, idet man naturligvis ikke vilde taale, at ca. 5 pCt. af Befolkningen i den Grad udbytter de resterende 95 pCt., saa Tilværelsen for dem er nær ved at være et Helvede. Regn efter, hvor mange Millioner der aarlig i Form af Renter, Kurstab osv. gaar i Spekulanters og Kreditforeningers rummelige Lommer — og forudsæt saa disse Penge anvendt til Indkøb af Livsfornødenheder eller anvendt til Behageligheder, saa vil Facit sikkert være, at man vil se adskillige Virksomheder arbejde under Højtryk og derved give Beskæftigelse til adskillige flere end nu.

Iøvrigt var der jo en Gang, at Socialdemokratiet havde Øje for dette Spørgsmaal og krævede dets Løsning. Hvorfor løser man det ikke nu, da man har Magten? Opret en virkelig *Samfundsbank,* som forstrækker Erhvervslivet med de fornødne Pengemidler mod Sikkerhed, men uden Rente, og man vil se Samfundet gaa en ny og lykkelig Tid i Møde.

Lad os se, hvad *F. Hurup* mener om Renten (»Rente og Ruin«, Forlaget »Fremad«):

»Der skal ikke stilles Garantier mod videre Udvikling af Humaniteten, men der skal stilles Garantier mod en fortsat Udplyndring gennem Rente-Systemet.

Rente-Systemet maa bremses og et nyt Kredit-System indføres.

Det er en absolut Umulighed at bibeholde Rente-Systemet og samtidig reformere Samfundet.

Et af de første Skridt i Retning af at redde Samfundet fra Undergang vil blive at gøre Bank- og Kredit-Systemet til en samfundsejende Institution.

Renten er ikke alene den farligste Faktor i Samfundet, men ogsaa den mest meningsløse.

Alle Nationer er mareredne af Storkapitalismen og dens Rente-Systemer.«

Tænk lidt over dette, Kammerat. *J. G.*

Grafisk Teknik og Typ.-Tid.

Til Regulering af Bladenes Oplag bedes Lokalkassererne i Provinsen og Inkassatorerne i København, forsaavidt de modtager flere Blade, end man har Brug for, snarest tilstille Forbundskontoret, Evaldsgade 3, København N., Meddelelse herom.

Svendeprøve

Læremestre, der har Lærlinge, som ønsker at aflægge Svendeprøve i Bogtrykfaget for Provinsen i dette Foraar, skal inden 1. Marts indsende Anmeldelse vedlagt Fødselsattest og Lærekontrakt. Endvidere maa Anmeldelsen være ledsaget af Attestation fra vedkommende faglige Skole for Lærlingens Undervisning. Ligeledes skal indsendes et Gebyr af 25 Kr., dog betaler Medlemmer af Organisationen af Bladudgivere, Ny Dansk Presse- og Bogtrykkerforening samt D. P. B. kun 15 Kr. Anmeldelse sker til Svendeprøvekommissionens Formand, Bogtrykker E. Stenstrup-Jensen, Odense Amts Bogtrykkeri, Odense.

Anmeldelsesblanketter faas hos Formanden og de lokale Skuemestres Formand.

Ledigheden i København 1938

Dato	Hds.		Msks.		Ster.		Tr.		Hj.arb.		Kv.		Samlet Ledighed	Saml. %	Ledigheden	
	ledige	%	ledige	%	ledige	%	ledige	%	ledige	%	ledige	%			1937	1936
15/1	221		27		12	7,0	38		31		58		387		394	408
31/1	229		30		10		64		36		78		437		506	456
15/2	217		25		10		65		39		86		442		502	491
28/2	234	15,3	18		11		69	7,2	40	9,3	92		464	10,9	467	493
15/3	219		15		10		59		39		89		431		436	595
31/3	165		14		9		42		27		76		333		438	570
15/4	213		25		9		56		27		103	15,5	433		358	528
30/4	159		23		9		41		28		84		344		311	393
15/5	155		18		10		50		28		68		329		390	336
31/5	144		9		6		27		22		70		287		361	368
15/6	147		4		4		23		20		61		259		298	294
30/6	139		0		1		19		14		52		218		248	236
15/7	129		0	0,0	1		9	0,9	13	3,0	33	4,95	184	4,3	258	248
31/7	166		4		0	0,0	21		19		72		282		329	297
15/8	201		12		3		34		22		86		358		397	366
31/8	223		21		5		54		20		88		411		371	403
15/9	194		27		11		57		28		82		399		385	328
30/9	171		30		6		36		30		73		346		363	303
15/10	184		38		4		55		30		83		394		326	336
31/10	188		33		6		37		35		72		371		324	314
15/11	113	7,4	25		4		20		28		69		260		199	285
30/11	115		30		5		14		26		61		250		216	254
15/12	156		33		2		11		30		73		305		254	285
31/12	213		41	8,35	4		50		33		94		435		309	402
Gennemsnitlig Ledigh.	173	11,3	21	4,3	6	3,5	40	4,14	28	6,5	75	11,3	348	8,18	325	375
Medl.tal 1/1	1530		491		172		966		428		666		4253		4132	3957

Af ovenstaaende Tabel fremgaar Ledigheden i København i Aaret 1938. Den var i Gennemsnit 8,18 pCt. Haandsættere og Kvinder har den højeste Ledighedsprocent (begge 11,3), Stereotypører den laveste (3,5). Trykkere og Maskinsættere ligger med henholdsvis 4,14 og 4,3 pCt. i Midten.

For hver af Brancherne er Ledighedsprocenten angivet for det Tidspunkt i Aaret, da den var lavest og for det Tidspunkt, da den var højest. Haandsætternes *laveste* Procent er 7,4 og den *højeste* 15,3, og for de øvrige Brancher ses Tallene angivet i Pillerne (Kvinderne har den højeste Ledighed paa et enkelt Tidspunkt: 15,5 pCt.).

Tidspunkterne for de enkelte Branchers Maksimum og Minimum falder ikke helt sammen, men *Hovedlinjen* viser den laveste Ledighed i Ferietiden og den højeste Ledighed i Aarets første Del.

For *hele* Faget falder højeste Ledighed 28. Februar og laveste 15. Juli. Maksimum af Ledighed er 10,9 pCt. og Minimum 4,3.

Til Sammenligning er anført de samlede Ledighedstal paa de tilsvarende Datoer i Aarene 1937 og 1936. Medens Gennemsnitsledigheden i 1938 altsaa var 8,18, var den i 1937: 7,9 og i 1936: 9,4. De forudgaaende Aar efter 1930 var Ledighedsprocenten væsentligt højere (i 1933 f. Eks. var den 16,73).

Relativt var saaledes 1938 et jævnt godt Beskæftigelsesaar, men naar alligevel gennemsnitlig 8,18 pCt. af Fagets Folk har gaaet uden Arbejde, er Ledigheden alt for stor. Og saa maa vi her huske, at havde vi ikke haft Overarbejdsloven og vor Afspaseringsordning, havde Ledigheden formentlig i 1938 været over 10 pCt. eller 20—25 pCt. større, end Tilfældet blev.

København, 5. Januar 1939. *Sigv. Hellberg.*

Voldgiftskendelse

Sag Nr. 2/1938: Det grafiske Institut mod Dansk Tyvograf-Forbund.

Ved et for Den faste Voldgiftsret den 21. Oktober 1938 i Sag Nr. 2550 indgaaet Forlig enedes Klagerne, Det grafiske Institut, Gl. Kongevej 3—5, og Indklagede, De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund og dettes københavnske Afdeling, om at henvise nærværende Sag til Afgørelse ved Bogtrykfagets Voldgiftsret. Sagens Omstændigheder er følgende:

I. I Begyndelsen af Aaret 1938 anskaffede Det grafiske Institut, Gl. Kongevej 3—5, en Rotationsmaskine, der blev anbragt i Lokaler, som er beliggende Grundtvigsvej Nr. 37. Maskinen, der udelukkende er blevet brugt til Trykning af »Arbejdsmændenes Fagblad«, har kun været i Drift 14—18

Dage om Maaneden. Ved Trykningens Paabegyndelse har Firmaet et Par Gange uden at give nogen Opsigelse overflyttet det til Betjening af Rotationsmaskinen fornødne Personale, nemlig 2 Trykkere og en Hjælpearbejder, fra Virksomheden, Gl. Kongevej 3—5, til Lokalerne, Grundtvigsvej 37, og efter Trykningens Tilendebringelse er da dette Personale, ligeledes uden Opsigelse, blevet flyttet tilbage til Virksomheden, Gl. Kongevej 3—5.

En saadan Overflytning, som Firmaet har ønsket at praktisere ogsaa i fremtidige Tilfælde, har Dansk Typograf-Forbund modsat sig under Paaberaabelse af, at Virksomheden, Gl. Kongevej 3—5, og Virksomheden, Grundtvigsvej 37, udføres paa to særskilte Arbejdssteder, og at Overflytning fra det ene til det andet af disse Arbejdssteder kun kan finde Sted i Henhold til tarifmæssig Opsigelse og Genantagelse.

Til Støtte for denne Opfattelse paaberaaber Dansk Typograf-Forbund sig en af Bogtrykfagets Voldgiftsret under 10. April 1934 afsagt Kendelse i Sag Nr. 1/1934 vedrørende Overflytning af Personale fra Rigsdagstrykkeriet, der drives af A/S I. H. Schultz, til sammes Trykkeri i Niels Juelsgade. I denne Kendelse gav Voldgiftsretten Dansk Typograf-Forbund Medhold i, at den i Sagen omhandlende Overflytning kun kan finde Sted efter tarifmæssig Opsigelse og Genantagelse. Den foreliggende Sags Omstændigheder maa efter Forbundets Mening føre til samme Resultat. I saa Henseende fremhæver Forbundet navnlig, at Afstanden mellem Gl. Kongevej 3—5 og Grundtvigsvej 37 er væsentlig større end Afstanden mellem A/S I. H. Schultz' Trykkeri i Niels Juelsgade og Rigsdagstrykkeriet. At Rotationsmaskinen kun benyttes ca. Halvdelen af hver Maaned maa efter Forbundets Mening være uden Betydning, bl. a. fordi Virksomheden, Grundtvigsvej 37, naar som helst kan udvides.

Heroverfor anfører Klagerne, Det grafiske Institut, at Arbejdet Grundtvigsvej 37, hvor Rotationsmaskinen paa Grund af Pladsmangel i Lokalerne, Gl. Kongevej 3—5, er anbragt, maa betragtes som en Del af Virksomheden, Gl. Kongevej 3—5. Administrationen foregaar for begge Afdelingers Vedkommende Gl. Kongevej 3—5, og Overflytning fra det ene til det andet Sted stiller ikke Personalet i Forhold til nogen ny Arbejdsgiver.

Den foreliggende Sag kan ej heller, hævder Det grafiske Institut, sidestilles med den ved Kendelsen af 10. April 1934 afgjorte Sag. Rotationsmaskinen, Grundtvigsvej 37, bruges kun ca. 14 Dage hver Maaned, hvorimod Rigsdagstrykkeriet ligger stille et halvt Aar ad Gangen, og medens den største Del af Personalet paa Rigsdagstrykkeriet blev antaget og afskediget ved Rigsdagssamlingens Begyndelse og Slutning, betjenes Rotationsmaskinen, Grundtvigsvej 37, alene af Personale, der overflyttes fra Gl. Kongevej 3—5. Endvidere er Anbringelsen af Rotationsmaskinen, Grundtvigsvej 37, udelukkende begrundet i Pladsmangel i Lokalerne, Gl. Kongevej 3—5, medens Rigsdagstrykkeriet maa være i Rigsdagsbygningen af Hensyn til det Arbejde, der udføres i Trykkeriet. Det er Det grafiske Instituts Hensigt saa snart som muligt at leje Lokaler, der kan rumme ogsaa den nævnte Rotationsmaskine.

Endelig fremhæver Det grafiske Institut, at det er meget upraktisk, at Overflytning af Personale kun kan finde Sted i Henhold til Opsigelse og Genantagelse.

— Efter Voldgiftsrettens Opfattelse maa Det grafiske Instituts Virksomhed, henset til Afstanden mellem de to Lokaliteter, siges at finde Sted paa to særskilte Arbejdssteder, saaledes at en Overflytning fra det ene til det andet Arbejdssted betegner en væsentlig Forandring i de ydre Forhold, hvorunder Arbejdet udføres, jfr. Voldgiftskendelsen i Sag Nr. 1/1934, og de af Det grafiske Institut anførte Forskelle mellem nærværende og den ved nævnte Voldgiftskendelse paakendte Sag findes i det hele ikke at være af afgørende Betydning.

Herefter har Dansk Typograf-Forbund været berettiget til at modsætte sig, at Det grafiske Institut uden Opsigelse og Genantagelse overflytter Personale fra Gl. Kongevej 3—5 til Grundtvigsvej 37 og omvendt.

II. Dansk Typograf-Forbund har endvidere modsat sig, at Det grafiske Institut lader Tilretning af »Arbejdsmændenes Fagblad«, der som foran nævnt trykkes Grundtvigsvej 37, foretage i Virksomheden, Gl. Kongevej 3—5. Tilretning og Trykning er, hævder Forbundet, en sammenhængende Arbejdsproces, og Trykkeren kan ikke have Ansvaret for Arbejdsresultatet, hvis en Del af denne Arbejdsproces udføres andetsteds, uden Trykkerens Medvirken eller Indseende.

Klagerne, Det grafiske Institut, paaberaaber sig heroverfor Arbejdsgiverens Ret til at lede og fordele Arbejdet, og anfører, at Tilretning ofte i Trykkerierne foretages af en anden end Trykkeren. Hvad Trykkerens Ansvar angaar, er det en Selvfølge, at dette Ansvar ikke kan omfatte et Arbejde, der udføres af andre, uden Trykkerens Medvirken eller Indseende. Iøvrigt er det kun den saakaldte Oplapning, der finder Sted i Virksomheden Gl. Kongevej 3—5.

— Udgangspunktet for Afgørelsen af den foreliggende Uenighed maa efter Voldgiftsrettens Opfattelse være den i Septemberforliget anerkendte Ret for Arbejdsgiveren til at lede og fordele Arbejdet. Denne Ret kan være indskrænket ved Overenskomstbestemmelser eller Sædvane; men Dansk Typograf-Forbund har ikke paavist nogen saadan Hindring for, at Det grafiske Institut lader Tilretning (Oplapning) af »Arbejdsmændenes Fagblad«, der som foran nævnt trykkes Grundtvigsvej 37, foretage i Virksomheden Gl. Kongevej 3—5.

Herefter har Dansk Typograf-Forbund været uberettiget til at modsætte sig, at Det grafiske Institut lader Tilretning af »Arbejdsmændenes Fagblad« foretage i Virksomheden Gl. Kongevej 3—5.

Voldgiftssagens Omkostninger, der fastsættes til ialt 335 Kroner, bør udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

København, den 30. December 1938. *Poul Andersen.*

Fagbevægelse og Partipolitik

For den, der følger den faglige og politiske Udvikling her i Landet, rejser der sig uvilkaarlig det Spørgsmaal: »Har den danske Fagbevægelse noget ud af at blive sammenkoblet med et politisk Parti, kan Fagforeningerne i saa Fald varetage Medlemmernes Interesser?«

Jeg mener nej! Paa trods af, at enhver kan se, at Fagbevægelsen har tabt sin Slagkraft, forsøger man at blande Kortene, og kaste Arbejderne Blaar i Øjnene. Saaledes kan man Gang paa Gang læse i Lederne i den »socialdemokratiske Presse«, at Fagbevægelsens intime Samarbejde med det socialdemokratiske Parti har bidraget til at fylde Fagbevægelsen med socialistisk Indhold. Naar det til Stadighed bliver gentaget, saa er det vel, fordi man nærer det stille Haab, at Læserne skal tage det for Sandhed. Jeg er af den Opfattelse, at baade Fagbevægelsen og socialdemokratisk Parti bar tabt ethvert socialistisk Præg.

Der var, jeg maa erkende det, mere Socialisme, mere Idealisme og Solidaritet indenfor Fagbevægelsen før Socialdemokratiet fik den politiske Magt. Men siden har Lederne ogsaa fjernet al Socialisme fra Fagbevægelsen og fyldt den med smaaborgerlig Atmosfære.

Heller ikke uden Grund raabes der op om Partiets store Stemmetal. Den store Fremgang kan vel ogsaa skyldes, at enhver Kapitalist, Børshaj og Udbytter kan blive en god Partifælle.

En anden Ting, der stadig gaar igen i den socialdemo-

kratiske Presses Lederartikler, er Ordene: »En solidarisk Lønkamp, en politisk Magtkamp.« Hvad menes der med det? Jo, at Arbejderne skal gaa med til Arbejdsoverenskomster, der nedsætter deres Levestandard, for at Socialdemokratiet kan beholde den politiske Magt.

Enhver Arbejder er klar over — eller skulde vel være det —, at det er Arbejdernes Fællesinteresser, deres Solidaritetsfølelse, der skulde være det toneangivende. Men i Dag stiller man Spørgsmaalet saadan: »Er Lønkampen samfundsskadelig? — Under en økonomisk Magtkamp vil man altid kunne paaberaabe sig, at Kamp i denne og hin Kategori er samfundsskadelig.

Derfor har Arbejderne, i de fleste Tilfælde, fordi de er blevet belemret med den socialdemokratiske Ideologi, bidt i det sure Æble og gaaet med paa den ene Uhyrlighed efter den anden.

Gang paa Gang hedder det ogsaa: »Det maa være ét Parti — én Organisation. For indenfor Partiet og Fagorganisationen kan enhver hævde sin Mening, for Kritik og Meningsforskelligheder er Tegn paa, at vi er en levende Organisation med stadig Fremgang, derfor samles stadig nye Lag af Befolkningen indenfor vort Parti.«

Det er let nok at slynge disse Fraser om aandelig Frihed ud, men om de bliver fulgt, skal jeg overlade til interesserede Medlemmer af det socialdemokratiske Parti at bedømme. *Thorvald Jensen.*

Jensen

Sætter Jensen, Sætter Jensen,
han er alles Ideal,
og den samme Sætter Jensen
er en Krudt- og Fandens Ka'l!
Han kan tordne, han kan ordne
hele Møjet i en Ruf,
hvis han med sin Lillefinger
gav det hele blot et Puf!

I sin Kittel, med en Drittel
og en kroget Tommeltot
peger han paa Sætter Svendsen,
— Ryggesponen. — Hør nu blot:
»Han kan bavle, han kan savle
om Tarif og Enighed!
— Nej, paa den Vis, gæve Gutter,
varer det en Evighed.

Nej, min Sandten, paa med Vanten,
op med løftet Halespids,
ikke flytte med Servanten,
det kan ordnes som en Mis . . .
Vi kan banke — vi kan ranke
vore Rygge stejlt og stridt . . .
Vi kan mase Pibetøjet,
hvis de bare mukker lidt!

Socialister . . . Kommunister —
det er et og samme Fedt!
— Jensens hvasse Øjne gnistrer,
Armen fejer stort og bredt —:
— Luftpostejer og Galejer —
Overarbejdslov og Skidt;
Op med Pungen! Ud med Skatten!
Bare holde Kæft og Trit!

De er Paver! Vi er Slaver!
— saadan sætter Jensen fort —:
Og de mæsker sig paa Flæsket!
(Fistelstemmen kom til kort).
Vi skal slæve — de kan kæve,
mens de hviler Gummen lidt . . . . .
. . . Dermed standser Jensens Udbrud.
Mangler han da Aand . . . Esprit?

— — — — —

Ak — i Døren, Føj for Søren,
staar Hr. Jensens Principal,
og den samme Sætter Jensen
er nu ingen Fandens Ka'l.
Han kan sætte, han kan spjætte,
aah, et yndigt Sceneri!
— — — ak, den kære, kære Praksis
dræber mangen Teori!

np.

Fra den øvrige Verden

Solidaritet og Samfølelse er bevaret.

Den nye Vind, der i Øjeblikket blæser i Rumænien, er ikke gaaet sporløst henover den rumænske Fagbevægelse. Den nye Lov af 1. December 1938 bestemmer, at den tidligere Distriktsinddeling indenfor Fagbevægelsen skal ophøre, hvert Fag skal have sin selvstændige Organisation, hvis Hovedsæde skal være Bukarest. Dette har bl. a. medført, at det rumænske Typografforbund har maattet flytte sit Hovedsæde fra Cluj til Bukarest. Loven forbyder al Centralisering, d. v. s. Sammenslutning eller Samarbejde under nogen Form de enkelte Fagorganisationer imellem, samt alt Medlemsskab af internationale Fagorganisationer, ligesom det iøvrigt er forbudt overhovedet at beskæftige sig med internationale, faglige Spørgsmaal. Deltagelse i udenlandske Kongresser maa kun finde Sted med Regeringens Tilladelse i hvert enkelt Tilfælde.

De grafiske Organisationer er nu ogsaa ændret i Overensstemmelse med Lovens Bud, men deres forskellige Understøttelseskasser har de i Behold, og da Samfølelsen og Solidariteten blandt Typograferne ikke har lidt Afbræk, vil Organisationerne stadig kunne varetage deres Medlemmers aandelige og materielle Interesser.

Fagbevægelsen i Czeckoslovakiet.

De politiske Begivenheder i Czeckoslovakiet har som bekendt sat dybe Spor i Landets Fagorganisationer; en nøjagtig Opgørelse viser nu, at det czeckoslovakiske Typografforbund som Følge af de tyske Kollegers Udtræden har mistet 2100 Medlemmer.

I disse Begivenheders Kølvand er derefter fulgt en større Omvæltning i Slovakiet, der ønskes gjort rent slovakisk-nationalt.

Det begyndte den 28. Oktober 1938 med, at Landspræsidenten for Slovakiet, Dr. Simko, stillede Slovakiets Typografforening, hvis Hovedsæde er i Pressburg, under Politiopsigt. En ung 29-aarig Maskinsætter, Ladislaus Babál, overtog derefter straks — i Forstaaelse med Politidirektionen — Foreningens Styrelse og Forvaltning af Formuen.

Babál afskedigede alle Foreningens hidtidige Funktionærer og overtog selv Udgivelsen af Foreningsorganet,

der hed »Typografia«. Det første Numer, der udkom den 4. November, havde skiftet Titel til »Knihtlaciar«; det vil fremtidig udkomme én Gang ugentlig paa slovakisk og tysk.

Foreningens nye Ledelse, der fuldstændig ligger i Hænderne paa Maskinsætter Babál, er rent slovakisknationalt indstillet, men synes dog ikke tilbøjelig til helt at ville afbryde Forbindelsen med Centralforbundet i Prag.

Skatteblanketten

Ved Opgivelsen til Skatteväsenet kan *al Forsikringskontingent* fradrages Indtægten (d. v. s. Udgiften til Syge- og Begravelseskasse, Arbejdsløshedskasse, Livs-, Ulykkes- og lignende Forsikringer), dog ikke udover et Beløb paa 400 Kr. Desuden kan fradrages 75 pCt. af det egentlige *Fagforeningskontingent*, hvilket Beløb fradrages Indtægten *før* dette opføres paa Blanketten.

Nedenfor opfører vi, hvad der i *København* kan fradrages pr. Uge:

Heltbetalende Medlemmer:

Forsikringskontingent ..... 4,50 Kr. pr. Uge
Fagforeningskontingent ..... 80 Øre pr. Uge

Paalæggersker:

Forsikringskontingent ..... 2,55 Kr. pr. Uge
Fagforeningskontingent ..... 40 Øre pr. Uge

Mdl. Hjælpearbejdere:

Forsikringskontingent ..... 2,85 Kr. pr. Uge
Fagforeningskontingent ..... 55 Øre pr. Uge

For Arbejdsløsheds- og Sygeuger kan *intet* fradrages. For Medlemmer, hvis Hustru er Medlem af Begravelseskassen kan yderligere fradrages 5 Øre pr. Uge.

Provinsen

Af det egentlige Fagforeningskontingent, hvilket vil sige de 70 Øre (halvtbetalende: 35 Øre) ugentlig til Reservefonden plus det til enhver Tid gældende Lokalkontingent, kan fradrages 75 pCt., hvilket Fradrag sker i selve Aarsindtægten, forinden denne opføres paa Skemaet.

Desuden kan fradrages alt Forsikringskontingent (d. v. s. Udgiften til Syge- og Begravelseskasse, Arbejdsløshedskasse, Livs-, Ulykkes- og lignende Forsikringer, dog ikke udover 400 Kr., og vi anfører nedenfor de Beløb, dette har andraget for vore Medlemmer i Provinsen for Aaret 1938:

Heltbetalende ..... 4,50 Kr. pr. Uge
Halvtbetalende ..... 2,55 Kr. pr. Uge

Dette Beløb opføres paa Skemaet og fradrages paa dette. For Arbejdsløsheds- og Sygeuger kan *intet* fradrages.

Gøgeungen

Foruden ved sin uheldige Optræden som Lærer i Tysklands nyere politiske Historie har Sv. Wickstrøm ogsaa søgt at gøre sig bemærket som Ornitolog, men heller ikke her har han haft Sukces.

I en af de af S. W. underskrevne Artikler sammenlignes »Typ.-Tid.« med en Gøgeunge i Forhold til de andre Fagblade.

Efter Fuglekenderes Udsagn kommer en Gøgeunge til Verden paa den Maade, at dens Ophav lægger sit Æg i en eller anden Smaafugls Rede. I Kraft af sin Størrelse tager Gøgeungen Føden fra Smaafuglens egne Unger for til sidst at sparke disse ud af Reden.

Det vil dog vistnok falde S. W. vanskeligt at konstatere, at »Typ.-Tid.« skulde have øvet en Gøgeunges Gerning over for de andre Fagblade. Saa stor Magt maa han nu heller ikke tillægge vort Medlemsblad.

Men der er et andet Omraade, hvor Sammenligningen med Gøgeungen er langt mere slaaende. Det vil sikkert ikke være undgaaet S. W.s Opmærksomhed, hvorledes det politiske Parti, hvis Vaabendrager han er, i Tidens Løb har forstaaet at øge sin Indflydelse indenfor Fagforeningerne. Til en Begyndelse var disse ikke partipolitisk prægede, men kunde selv bestemme Taktik og Kampmaade. *Nu* er Forholdet det, at Fagforbundene snart ikke kan foretage sig noget uden at Socialdemokratiet har givet sin Velsignelse. For ikke at tale om den økonomiske Næring, Partiet har forstaaet at drage af den faglige Bevægelse.

Den politiske Gøg — den lumske Fugl — lagde sit Æg i Fagforeningerne, da De samvirkende Fagforbund dannedes. Og Ungen er nu vokset saa stor, at den mener, Tidspunktet er inde til at sparke »Smaakravlet« ud og tage Reden i Besiddelse.

— — — Jeg ønsker Sv. Wickstrøm bedre Held næste Gang, han taler i Lignelser. *Fr. N.*

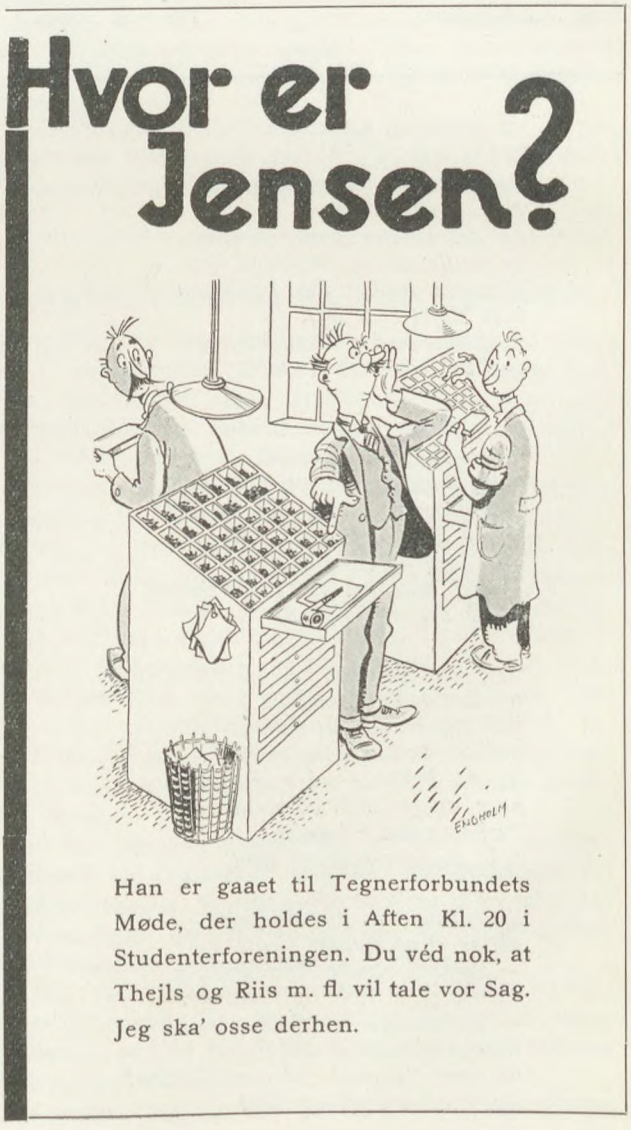

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Carl Fischer — Schiøler Linck —
Annie Jessen, Inga Kordt, Sid Merrimann, Danseparret Kisbye. Bal til Kl. 4, kort sagt Nytaarsfesten den 21. Januar i Borgernes Hus. Billetter 75 Øre, Baltegn 1 Kr. *For hver solgte 10 Billetter 1 Fribillet. Husk at købe Billet!*

Skitseringskursus
startes i Slutningen af Maaneden under Ledelse af *Henry Thejls*. Kursus'et er gratis. Indmeldelser modtages paa Kontoret. *Farvelærekursus.* Enkelte Indmeldelser modtages.

Restancer indbetales i Aften.

Plan for de kommende 3 Maaneder vil være at finde under »Lærlingen« i næste Uge. Mange interessante Møder, Filmsaftener, Besøg etc.

Nær og Fjern

Feriepenge-Skat. Da det i enkelte Tilfælde her i København har vist sig, at Firmaer ved deres Opgivelse til Skattevæsenet af Personalets Indtægter har lagt 4 pCt. paa som Feriepenge, meddeles det, at ihvorvel Firmaerne vel i *deres egne* Driftsregnskaber kan regne Feriepenge som Udgift, saa hører for *Arbejdernes* Vedkommende kun den i Aarets Løb *direkte udbetalte* Ferieløn med til det Beløb, der over for Skattevæsenet skal opgives som Indtægt. Og de 4 pCt., eller hvor stor Feriegodtgørelsen nu maatte blive, kommer først til Udbetaling *efter 2. Maj 1939* og vil saaledes høre til Indtægten 1939, *ikke* 1938.

København, 10. Januar 1939. *Sigv. Hellberg.*

Det er i Aften Mødet med Tegnerne finder Sted i Studenterforeningen. Der er gratis Adgang.
Henry Thejls indleder med et Lysbilledangreb.

Korrespondance-Kursus. For 15 Kr. kan man deltage i Korrespondance-Kursus om Skattevæsen, Arbejdsretten, Socialreformen, Samfundsøkonomi, Regnskabsføring, skriftlig Dansk, Regning og Skrivning. Interesserede erholder nærmere Oplysning i Arb. Oplysnings-Forbund, Nørre Farimagsgade 11, København K. (Telf. Central 12887).

Thejls og Raasø kan endnu have et Par Mand paa Kursuset. Ring paa Central 13.765 Lørdag Form.

Grafisk Teknik kommer som bekendt kun 6 Gange om Aaret efter Nyordningen, Nr. 1/1939 kommer 1. Februar.

Udsolgt. Første Oplag af Werner Helmerts Digtsamling »Dagen i Dag« er udsolgt.

Udkommet er:

Tekniske Raad
for Maskinsættere

Efter den tyske Linotype Instruktions-Bog ved Montør *C. Norland.*

Af Indholdet fremhæves:

Forstyrrelser i Sættemekanismen — Forstyrrelser i Støbemekanismen — Daarligt støbte Linjer — Udstødnings-Vanskeligheder — Friktions-Systemet. Maskinens Ind- og Udrykning — For høje Linjer — Forstyrrelser i Aflæggemekanismen — Spieser.

Pris: Kr. 2.50

Udgiver: Dansk Typograf-Forbund.

Lokalkassereren i Roskilde. Bopæl: Bøgevej 4 [1]. Træffetid: 16 [1]/2—17 [1]/2. Rejsekasserne paa Trykkerierne er ophævede, hvorfor Henvendelse her frabedes.

Mælk til Spaniens Børn. Matteotti-Komiteen indbyder til at deltage i en fornyet Indsamling til Hjælp for det kæmpende spanske Folk. Der sælges nu til dette Formaal Mærker à 25 Øre. Arbejdspladserne kan rekvirere Mærker direkte fra Matteotti-Komiteen (Rosenørns Allé 14) eller fra vort eget Kontor, Evaldsgade 3.

Arbejdsløsheden i de grafiske Fag i Rumænien er oppe paa omkring 40—50 pCt. Aarsagen til denne store Ledighed er væsenlig at søge i de usikre politiske Forhold, der lægger et haardt Pres paa den frie Presse.

Tak

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved min 70-aarige Fødselsdag. Fru *W. Allin.*

For udvist Opmærksomhed ved mit 50-Aars Svende-Jubilæum takkes hjerteligst. *Jørgen Jørgensen.*

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

7. Januar: Skjern pr. Bl. 87,10; 9. Januar: Faaborg intet at indsende, Næstved 1520,65, Sønderborg 2,10, Assens pr. Bl. 198,10.

København, den 10. Januar 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

7. Januar: Skjern i St. f. Oktober Kv. Oversk. 87,10; 9. Januar: Skjern 150,00, Sønderborg 500,00, Varde 500,00, Assens i St. f. Oktober Kv. Oversk. 198,10.

København, den 10. Januar 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Gunnar Christiansen, udl. 31. 12. 38 i »Bella« (arb. s. St.), Sætter Jørgen Gerhardt Nielsen, udl. 2. 1. 39 i Berl. Bogtr. (arb. s. St.), Sætter Wilbert Lindberg, udl. 5. 1. 39 hos Strandberg (arb. s. St.), Trykker Poul Kjærgaard Danielsen, udl. 31. 12. 38 i Forlagstrykkeriet (arb. s. St.), Trykker Henning Jensen, tidl. Medlem (Bording), Hj.arb. H. Groulef, tidl. Medlem (Geod. Inst.), Sætter Edvard Høyer, udl. 7. 1. 39 hos Hoffensberg (arb. s. St.), Hj.arb. Kristen Borregaard (Recato).

Aarhus: Trykker Karl Aage Hansen, udl. 13. 1. 39 i Kongsvang Bogtrykkeri. Odense: Paalæggerske Grethe Jensen. Slagelse: Paalæggerske Anna Margrethe Rasmussen.

Tiltraadte

København: 3977 Hjalmar Jensen fra Kalundborg (arbl.), 7254 Svend Sørensen fra Kolding (arbl.), 547 Henry Johansen fra Rønne (Andelstrykkeriet), 7631 Frantz Thor fra Aalborg (arbl.), 7323 Tønnes Nielsen fra Faaborg (arbl.), 7861 Arne Sørensen fra Rejse (arbl.), Hj.arb.ske Karen Nielsen fra Kv. Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Niels Hartvig Pedersen fra Bogbinderne (P. Christiansen), Hj.arb.ske Magda Paustian fra Kv. Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Knud Teller fra Smedene (Egm. H. Petersen).

Aabenraa: 5388 Jes Peter Jessen (arbl.). Kolding: 6768 Børge Mortensen (»Fædrelandet«), 7377 Christian Rs. Madsen (»Fædrelandet«). Lyngby: 3350 Knud Nielsen (Eksprestr., Ballerup), 1389 Ejnar Larsen (Egebjerg Bogtr., Holte). Maribo: 5398 V. H. B. Bennedsen (arbl.). Nakskov: 6870 A. E. Valbjørn (Vestl. Avis), 7572 N. V. Marcussen (Tidende). Odense: 5311 Hans Ejnar Jensen (Fyns Maskinsats). Skive: 3874 Sigurd Mortensen (Holm). Skjern: 5436 Hans Hansen (Tarm Bogtrykkeri). Slagelse: 6524 Kaj Hansen (Centraltrykkeriet). Viborg: 3806 Edv. Nielsen, (A. Nielsen) 5213 Poul E. Pedersen (arbl.).

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Fratraadte

København: 5223 Hugo Olsen til Helsingør, 2076 Vera Petersen til Assens, 1389 Viggo Larsen til Lyngby, 200 Frank Madsen til Helsingør (Skole), 3207 Helge Vøge til Hillerød i Pl.

Aalborg: 3756 Aa. Legind Larsen til Thisted (arbl.). Aarhus: 5430 Carl Buur Jensen paa Rejse. Esbjerg: 5436 Hans Hansen til Skjern i Pl. Holstebro: 6648 Boe Nielsen til Kolding i Pl. Maribo: 7572 N. V. Marcussen til Nakskov i Pl., 6870 A. E. Valbjørn til Nakskov i Pl. Nykøbing F.: 5398 Villy Bennedsen til Maribo (arbl.). Odense: 5311 Hans Ejnar Jensen til København (arbl.). Randers: 6428 Eigil Stegger Sørensen (overfl. til Musikerforb.), 3806 Edvard Nielsen til Viborg i Pl. Ringsted: 7037 Eigil Johs. Olsen til Slagelse i Pl. Rudkøbing: 5355 Bernh. Borgvold til København i Pl.

Udmeldt

København: 253 Knud Jensen (Carl Aller).

Annulleret Udslettelse

Ringsted: 3784 Kai Nielsen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Udslettet med Restance

København: 1953 Trykker Erik Krogh (William Christensen).

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub
indbyder *alle Trykkeriarbejdere* til Møde Fredag den 20. ds. Kl. 20 i Evaldsgade 3.

Afdelingens Næstformand, *Ernst Berg*, taler om: »Fagforeningerne og de politiske Partier«.

Restancer bedes indbetalt. — Nye Medlemmer optages. *Styrelsen.*

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Ordinær Generalforsamling
afholdes

Søndag den 22. Januar Kl. $10^{1}/_{2}$ Fm. i Boulevard Palæets Selskabslokaler, Hammerichsgade 14.

Foreløbig Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Eventuelt. — Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, skal indsendes til Formanden senest 10 Dage forinden.

Efter Generalforsamlingen afholdes *den aarlige Frokost:* Koldt Bord med varm Ret, Øl og Kaffe. Pris pr. Kuvert Kr. 5.50. — Klubben yder Tilskud. — Arbejdsløse Medlemmer deltager gratis, naar det rettidig anmeldes. Anmeldelse om Deltagelse i Frokosten sker til Formanden, *S. V. Rasmussen*, Ingerslevgade 160^{3}, Tlf. Eva 278y, *senest Tirsdag den 17. Januar.*

Typografernes Sangforening

Fødselsdagsfest Lørdag den 28. Januar Kl. 8 i Keglebanens Restaurant, Bernstorffsgade. Pakkefest, Keglespil, Underholdning og Dans. Smørrebrød, Øl og Kaffe à Kr. 2,75. Saavel aktive som passive Medlemmer med Damer bedes give Møde. *Styrelsen.*

Typografernes Lærlingeafdeling
Københavns Afdeling

Nytaarsfest

Lørdag den 21. Januar, Kl. 20 i Borgernes Hus

Annie Jessen
Carl Fischer
Schiøler Linck
Inga Kordt
Kl. 24 **Danseparret Kisbye**
Sid Merrimann
med sit 6 Mands Orkester
Refrainsang: Inga Kordt
Bal til Kl. 4. Baltegn 1 Kr.

Billetter à 75 Øre faas paa Kontoret, Evaldsgade 3, hver Fredag Aften fra Kl. 17.15—18.15.

Bog- & Akcidenssætter-Klubbens ordinære aarlige Generalforsamling

bliver Fredag den 27. Januar, Kl. 20 i Evaldsgade 3^{1}.

Styrelsen.

NB. Forslag, som ønskes behandlet, maa være Form., Ernst Berg, Straussvej 25, København V., i Hænde senest d. 26. ds.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

ANNONCER

Ung Sætter
med god Kendskab til Annonce- og Akcidenssætning samt hurtig til Ombrydning søger Arbejde snarest. Billet, mrkt. »32«, modtager Ekspeditionen.

Akcidenstrykkeri,
i Københavns Centrum, til Salg grundet paa Sygdom. God og kontant Kundekreds. Sikker Levevej. Privat Lejlighed kan medfølge. Billet, mrkt. »33«, modtager Ekspeditionen.

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra $10\text{-}3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

RELIEF
Corps 20—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 3 — *København den 20. Januar 1939* — *66. Aargang*

Tarif-Forhandlingerne

genoptoges for København Torsdag den 12. Januar, efter at Den faste Voldgiftsrets Kendelse, som vi gengiver hosstaaende, havde fastslaaet, at Københavns Bogtrykkerforening *ikke* burde have standset Forhandlingerne i December, men givet Typograferne en rimelig Frist til nærmere at præcisere Forslagene vedrørende Arbejdstid og Lønninger.

Naar jeg siger, at Forhandlingerne genoptoges, betyder dette dog ikke, at Bogtrykkerne nu udviste nogen mærkbar Velvilje over for vore Forslag, tværtimod gik Forhandlingerne overmaade trægt, og der udkrævedes i Virkeligheden fra vor Side en ganske stor Portion Taalmodighed for ikke allerede i Løbet af Torsdagen at opgive Forsøgene paa at komme fremad i Bestræbelserne for *mellem Parterne direkte* at tilvejebringe et Grundlag for en Tariffornyelse. Taalmodighed er imidlertid en af de Egenskaber, man helst ikke maa være foruden, naar man forhandler — det hænder, at der, just som alt synes ubevægeligt og udsigtsløst, sker en Bagatel, som løser op for Tingene og faar dem i Skred. Ligesom det hænder, at der, allerbedst som man tror det hele paa gode Veje, sker det — planlagte eller tilfældige —, der med eet standser al videre Fremgang og rejser en usynlig, men psykologisk særdeles mærkbar Mur mellem Parterne.

Vor Taalmodighed bar for saa vidt Frugt, som man i hvert Fald henad Midnat, Torsdag, enedes om at fortsætte næste Dag, Fredag den 13. Ved Forhandlingernes Genoptagelse denne Dag afgav vor Tarifkommission vore nærmere udformede Forslag vedrørende Arbejdstid og Lønninger.

Vi foreslaar den normale Arbejdstid nedsat med 3 Timer ugentlig, *enten* med ½ Time pr. Dag *eller* ved en Afkortning af Arbejdstiden paa Lørdagen. Og vi foreslaar paa Lønningsomraadet en efter vor egen Mening maadeholden og motiveret Forhøjelse.

Der var saaledes nu tilvejebragt det »fuldkomne« Forhandlingsgrundlag. Der kunde nu forhandles om Løn og Arbejdstid saavel som om alle de — smaa eller større — Forslag vedrørende Fællesbestemmelser og Brancheafsnit, som allerede i Forvejen var fremsat i detaljeret Form, og hvis formelle Berettigelse til at regnes som Forhandlingsemner ikke var bestridt.

I Løbet af Fredag Eftermiddag og Aften gennemgik et snævrere Udvalg — 3 fra hver Part — med Bistand af Brancherepræsentanterne hver for sit Specialomraade det paa Bordet liggende Stof. Det maa siges, at *helt* forgæves var Dagens Arbejde ikke. Enkelte Punkter lykkedes det at tilvejebringe Enighed om eller i hvert Fald at afklare saadan, at det ikke skulde synes særlig vanskeligt at opnaa den tilstræbte Enighed. Men det maa dog tilføjes, at disse forholdsvis lovende Foreteelser egentlig kun forekom paa Omraader, hvis *Betydning* ikke er i Stand til at imponere nogen. Hvad angaar Hovedemnerne, Arbejdstid og Løn, har man Følelsen af, at Bogtrykkerne dels selv er af den Tro, at Fagets Lønninger ikke tiltrænger Forbedringer, og at Formindskelser i Arbejdstiden vil kunne sidestilles med en Katastrofe for Fag og Samfund — eller i hvert Fald for Arbejdsgiverforeningens Princip-Politik. Vi vil dog ikke opgive Haabet om at kunne ændre Bogtrykkernes Synspunkter i det mindste saa vidt, at Frygten paa *Fagets* og paa *Samfundets* Vegne formindskes; om det ogsaa skulde lykkes at formindske deres Betænkeligheder i Forbindelse med Arbejdsgiverforeningen, vil først den videre Udvikling vise.

Saa længe Forhandlingerne ikke er afbrudt, er der stadig Haab. Og da Tarifforhandlerne skiltes sent Fredag Aften, var Forhandlingstraaden stadig knyttet. Forhandlingerne aftaltes *fortsat* Onsdag den 18. Januar.

Sigv. Hellberg.

Voldgiftskendelse

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. Jan. 1939 i Sag Nr. 2603-2604: De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Typograf-Forbund og dets Københavns Afdeling mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening.

For Dansk Typograf-Forbund og dets Københavns Afdeling har De samvirkende Fagforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening og Københavns Bogtrykkerforening for i Strid med de gældende Forhandlingsregler at have afbrudt paabegyndte Overenskomstforhandlinger og paastaaet de Indklagede kendt pligtige at fortsætte Forhandlingerne paa det af Forbundet skriftligt affattede nedenfor nærmere omhandlede Grundlag. I en Kontraklage har de Indklagede paastaaet det statueret, at Klagerne har overtraadt Forhandlingsreglerne ved uden gyldig Grund at afbryde Forhandlingerne og ved at fastholde Krav om Ændringer i Arbejdstid og Løn tiltrods for, at det efter de nævne Regler fornødne Grundlag for Forhandlinger om saadanne Krav ikke rettidig er udformet.

De Forhandlingsregler, hvortil Parternes Paastande refererer sig, indeholdes i de den 17. Marts 1936 (og 5. Oktober s. A.) af Hovedorganisationerne med Anbefaling af Statens Forligsmænd vedtagne Bestemmelser. (Vedtagelsen af 17. Marts 1936 er trykt i Udgaven af Den faste Voldgiftsrets Kendelser for 1936, Side 137 ff.). Det hedder heri bl. a., at det for en saglig Drøftelse af Overenskomsterne er af Betydning, at de foreliggende Uoverensstemmelser fremtræder saa overskueligt som muligt, og at Forhandlingerne optages i god Tid og føres efter de derefter følgende *Regler for Overenskomstforhandling*, hvoraf her anføres:

§ 1. Samtlige til og med 1. Juli udløbende Overenskomster faar fælles Udløbstid den 1. Marts.

§ 2. For at Opsigelsesfristen af 3 Maaneder kan blive ud-

nyttet paa bedste Maade til saglige Partsforhandlinger, indføres følgende Regler:

a) Den i Overenskomsterne fastsatte Opsigelsesfrist paa 3 Maaneder afkortes til 14 Dage.
b) Den Part, der ønsker Ændringer foretaget i en bestaaende Overenskomst, skal senest 3 Maaneder før Overenskomstens Udløbsdato fremsende Forslag til disse Ændringer. Fremsendes Forslag ikke rettidig, løber Overenskomsten uændret videre 1 Aar.
c) Forhandlingerne mellem Underorganisationerne skal optages straks efter Forslagets Modtagelse og være tilendebragt 6 Uger derefter.
d) Saa snart Forhandlingerne er erklæret for afsluttede i Underorganisationerne, skal de paabegyndes i Hovedorganisationerne.

— — —

I det Omfang, hvori Forslagene maa anses behørige, har de fornævnte Underorganisationer rettidig — d. v. s. inden 1. December 1938 — udvekslet deres Forslag, der begge indeholder en nøje Udformning af Udkast til en Række Ændringer i den bestaaende Overenskomst. Det af Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling afgivne Forslag indledes med følgende Bemærkninger:

»Udover de efterfølgende, nærmere udformede, Forslag forbeholder Forbundet sig under Forhandlingerne at fremsætte konkrete Forslag til en *Forkortelse af Arbejdstiden* i den ene eller anden Form, om hvilken vi dog gerne fører en almindelig Forhandling med Bogtrykkerforeningen, forinden Forslagene udformes.

Ligeledes forbeholder vi os under Forhandlingerne at fremsætte Forslag til *Forhøjelse af Lønninger*, idet vi dog ogsaa vedrørende dette Spørgsmaal er villige til en almindelig Drøftelse med Bogtrykkerforeningen, forinden Forslag udformes.«

Den 13. December 1938 paabegyndtes Forhandlingerne mellem de to Underorganisationer. Det blev herunder fra Bogtrykkerforeningens Side anført, at Forbundets Forslag, hvad Arbejdstid og Løn angik, ikke var i Overensstemmelse med Forhandlingsreglerne, idet der særlig henvistes til § 2 b, og at konkret udformede Forslag maatte kræves.

Der er i Fremstillingen fra de to Parter Uoverensstemmelse med Hensyn til, hvorledes de nævnte Udtalelser, efter den Maade de fremførtes paa, maatte opfattes, idet Bogtrykkerforeningen hævder, at man var villig til at modtage nye *paa dette Tidspunkt* udformede konkrete Forslag, medens Typograferne gør gældende, at de ved Udvalgsforhandlingen den følgende Dag blev overraskede ved at erfare, at Forhandlingerne om de to nævnte Spørgsmaal ikke kunde fortsættes. Paa deres Anmodning afgav Bogtrykkerforeningen derefter en saalydende af Foreningens Formand underskreven Skrivelse:

»Dansk Typograf-Forbund, København.

I Fortsættelse af det Forbehold, vi tog allerede i Gaar overfor Indledningen til Deres Ændringsforslag til den bestaaende Overenskomst, meddeler vi Dem herved, at vi ikke kan erkende, at Forhandlingsreglernes Forudsætninger er fyldestgjort gennem de i nævnte Indledning udtrykte Ønsker, og at vi derfor maa betragte Spørgsmaalene om Arbejdstidens Forkortelse og Lønningernes Størrelse som værende uden for Forhandling.

Vi tilføjer, at vi derimod er villige til at forhandle om de øvrige af Dem stillede konkrete Forslag saavel som om vore.«

Parternes Standpunkter fastsloges i to yderligere Skrivelser, hvori Dansk Typograf-Forbund bestred Arbejdsgiverforeningens Ret til paa det daværende Tidspunkt at hindre Forhandlinger om de nævnte Spørgsmaal og erklærede sig rede til at fortsætte Forhandlingerne paa det ved de mellem Organisationerne udvekslede Forslag angivne Grundlag, medens Københavns Bogtrykkerforening udtalte, at den var villig til at forhandle om de i Overensstemmelse med § 2 b formulerede Ændringsforslag, men saaledes, at Spørgsmaal om Arbejdstid og Løn betragtedes som værende udenfor Forhandling.

Til Støtte for deres Paastand gør Klagerne gældende, at Forhandlingsreglerne ikke, særligt ejheller deres § 2 b, med Sikkerhed viser, hvor nøje og koncist Underorganisationens Krav om Ændringer skal være udarbejdet paa hvert enkelt Punkt, og at Typografernes Organisation *har* angivet de Punkter, paa hvilke Forandring ønskedes. Altfor specificerede, i Tal angivne Forlangender, vil ingenlunde altid være fremmende for Opnaaelse af Enighed. Det har været berettiget at følge den tidligere angivne Fremgangsmaade, som ogsaa uden Indsigelse fulgtes ved Forhandlingerne 1936—1937, da de samme Forhandlingsregler var gældende. Hvis Forhandlingsreglerne trænger til nærmere Udformning, maa denne finde Sted ved ny Overenskomst mellem Hovedorganisationerne. Under alle Omstændigheder har Bogtrykkerforeningen under Hensyn til den bestaaende Usikkerhed om Forstaaelsen af de nye Regler og til hidtidig Praksis været uberettiget til, paa den Maade som sket, at afvise enhver Forhandling om de to vigtigste Emner for Forhandlingerne.

Arbejdsgiverforeningen hævder, at det med de nye Regler klart har været Hensigten at lægge Rammen for de forestaaende Forhandlinger og at undgaa, at nogen af Parterne forlangte Overenskomsten ændret uden at gøre sig Rede for, om det var betimeligt at opsige, og hvilke Ændringer man nødvendigvis maatte kræve for at gaa med til Forlængelse af Overenskomsten, idet dette Forhold havde vist sig at føre til Opsigelse i altfor vidt og uovervejet Omfang. — Naar Bogtrykkerforeningen endnu den 13. December har givet Modparten Lejlighed til at supplere sit Forslag, har den gjort, hvad der med Billighed kan forlanges af den. Fagets Overenskomst indeholder en Bestemmelse om automatisk Regulering af Lønningerne efter Pristallet.

Medens Retten selvfølgelig er afskaaret fra at gøre Forandringer i de af Hovedorganisationerne vedtagne Overenskomster om Regler for Forhandling, synes det at være netop en Følge heraf, at den ikke kan undslaa sig for, naar Vedtagelser i nævnte Henseende foreligger, at fastslaa, hvilken Rækkevidde disse Vedtagelser efter deres Indhold har. Det findes nu ikke at kunne betvivles, at Bestemmelsen om, at den, der ønsker Ændringer i en bestaaende Overenskomst, skal fremsende Forslag til disse Ændringer, i sig selv indeholder en Forskrift om en vis Konkretisering. Hvor detailleret Forslaget behøver at være, kan i det enkelte Tilfælde være tvivlsomt, *idet* et vist Spillerum ikke altid vil udelukke, at Forslaget kan karakteriseres som et virkeligt Forslag til Ændringer, *idet* Angivelse af enkelte Holdepunkter til ligeartet Anvendelse paa en Række andre Punkter jævnlig vil være tilfredsstillende, og *idet* det paagældende Omraades Omfang og Vigtighed saavelsom Modpartens Forhaandskendskab til Standpunkterne kan være af Betydning, hvorved det stadig maa haves for Øje, at Formaalet er til en saglig Drøftelse at angive de foreliggende Uoverensstemmelser saa overskueligt som muligt, *og* at Forhandlingerne kan optages i god Tid. Der vil nu vel kunne ses bort fra, at Forbundet i sit Forslag kun forbeholder sig at fremsætte Forslag om Forkortelse af Arbejdstiden og Forhøjelse af Lønninger, idet saadanne Forslags Fremkomst herved maa anses bebudet. Derimod maa det ved Bedømmelsen af Forhandlingsgrundlagets Tilstrækkelighed iøvrigt tages i Betragtning, at de forbeholdte Forhandlingsemner hver for sig og endnu mere tilsammen danner en omfattende Del af det Omraade, i mange Tilfælde dækker saa godt som hele det Omraade, der sædvanlig er Genstand for Ændringer og i Drøftelserne — som ogsaa fra begge Sider erkendt — anses for at være af størst Vigtighed. Herefter findes saa almindelige Angivelser om »Retningen« for de i Udsigt stillede Ændringsforslag som de i det omtalte Forslag indeholdte ikke at give saadanne

Holdepunkter for, hvad de forestaaende Forhandlinger maa forventes at skulle dreje sig om, at de vil kunne betegnes som virkelige Forslag til Ændringer. Det ses ikke rettere, end at Anerkendelsen af en anden Regel vilde aabne for Forslag af skablonmæssig Karakter. At Krav om en nærmere Angivelse paa et eller andet Tidspunkt maa være berettiget, kan formentlig ikke bestrides, og det maa da være stemmende med de foreskrevne Frister og det hermed i Forbindelse staaende for Reglerne meget væsentlige Formaal (nemlig at Forhandlingerne optages i god Tid), at fornøden Vejledning gives fra Begyndelsen. Overfor Bestemmelsens Ord og de angivne Formaal kan det ikke komme i Betragtning, om det mulig ogsaa kan antages, at der til en altfor stiv Angivelse af Kravene og Fastholdelse heraf kan være knyttet Betænkeligheder i andre Henseender. Der maa dog gaas ud fra, at Kravene vil blive stillet paa ansvarsbevidst Maade indenfor det rimelige og opfyldelige, i hvilke Henseender Forslagsstillerne da maa have orienteret sig paa anden Maade og paa et tidligere Tidspunkt. — Efter det foreliggende kræver de manglende Oplysninger i dette Tilfælde ikke nogen omfattende Udarbejdelse.

Derimod findes der at maatte gives Klagerne Medhold i, at Reglerne endnu er saa lidt indarbejdede — jfr. den i 1936—37 benyttede Fremgangsmaade — at Bogtrykkerforeningen, der havde været i Besiddelse af Forslaget fra den 1. til den 13. December, burde have udbedt sig supplerende Oplysninger med rimelig Frist og ikke allerede paa den efter de første Forhandlinger følgende Dag og uden Hensyn til eventuelle Misforstaaelser afskaaret Forhandlingerne om de nævnte Forhold, og forsaavidt findes Klagernes Paastand at maatte tages til Følge som nedenfor nærmere angivet.

Sagens Omkostninger findes at burde udredes med Halvdelen til hver af Parterne.

Kendelse:

Naar Klagerne, Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling, inden 5 Dage fra denne Kendelses Afsigelse fuldstændiggør de fremsatte Ændringsforslag overensstemmende med det foran anførte, bør de Indklagede, Københavns Bogtrykkerforening, fortsætte Forhandlingerne paa Grundlag af Parternes samlede Ændringsforslag. Fremkommer saadant supplerende Ændringsforslag ikke rettidigt, er nævnte Indklagede berettiget til at kræve, at Overenskomsten med Hensyn til de Forhold, hvorom alene Forbehold er taget, løber uændret videre i 1 Aar.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Et Par elskværdige københavnske Kolleger

har været mobiliseret i nogle Artikler med et kraftigt Luftbombardement mod mig. Det har jo været Gasbomber, der har udladet nogle af de Dunster, som ikke helt blev udluftet paa sidste Delegeretmøde paa Grund af daarlig Ventilation.

Man maa jo ikke saa gerne skyde paa Pianisterne, da de jo gør det saa godt, de kan. De spiller naturligvis efter de udleverede Noder. Noderne kan være skrevne forkerte. Pianisterne kan være middelmaadige og ikke helt forstaa, hvad der er nedlagt i Noderne, og kommer saa til at spille falsk uden maaske at ane, at det i Virkeligheden er Noderne, der ogsaa er falske.

Imidlertid — de to elskværdige Kolleger har faaet en anden Opgave end netop den at behandle Problemer. Den kendte Taktik at appellere til daarlige Instinkter, naar der fra modsat Side røres ved en Sandhed eller et Retfærdighedskrav, der forudsætter selvstændig Tænkning og Overvejelse, er dog heller ikke de to Kolleger helt fremmed. Men de aabenbarer atter det, som man saa tit støder paa for Tiden, nemlig den ensrettede Kasnetankegang.

Saa i og for sig er Diskussion med de to Elskværdigheder overflødig, idet de jo har en hel anden Hensigt, enten den saa er selvopfunden eller kraftig inspireret eller suggestioneret.

Anledningen til Indlægene i Debatten fra de to Kollegers Side er Lærer Dalby. De gaar begge to saa kraftig i Selen for Hr. Dalbys Standpunkt overfor Lønarbejderne og navnlig Baggrunden, den sørgelige Skudshale-Affære, der siden har hensat de danske Bønder i rent Storhedshovmod, dels overfor Organisationerne, men i Særdeleshed overfor de elendig lønnede Landarbejdere. Ja, det er allerede naaet saa vidt, at man selv fra Husmandsside har set Udtalelser om at stække det overhaandtagende Fagforeningsvælde.

Ved at gaa de to Kollegers Artikler igennem, faar man uvægerlig den Tanke, at der ligefrem er ved at opstaa et Parti eller en Sektion indenfor københavnske Kolleger, der vel nærmest da maa komme til at hedde *»Partiet Dalby«*.

Det er rigtigt, at jeg læser mange Blade — af alle Afskygninger. Og det er sikkert ikke nødvendigt her at forklare, hvorledes de forskellige Referater »dannes til«. Det véd sikkert alle Kolleger Besked med, i alt Fald i Bladsætterierne.

Peter Sørensen er saa lykkelig uvidende paa dette Omraade og derfor udmærket indstillet til at tro paa, at Maanen er lavet af en grøn Ost, hvis Kasernekommandanten en Dag udsteder den Parole i Peter Sørensens Avis.

Men alligevel har Peter Sørensen læst sin Avis daarligt. For jeg læste nemlig i min Avis fra Behandlingen af Skudshalesagen i Folketinget, at vore Partifæller under Debatten oplyste, at der var Arbejdere fra Skudshale, der havde faaet Lønnen suppleret paa Socialkontoret i Aalborg, hvilket jo foranledigede den for Arbejderklassen saa minderige Venstremand, Dr. Krag, til at fare op og konstatere det *ulovlige* heri.

Som Hr. Dalbys værdifulde Støtte Nr. 2 melder Kollega Wickstrøm sig lige saa ubetænksom. Han teer sig nærmest som en Tyr mellem et halvt hundrede Tørvestakke. Der skal ske noget, og saa ryger det til alle Sider med de mest umulige Blandinger af dit og dat — et glimrende Bevis for hans demolerede Fatteevne.

Som det kan ses, skrev jeg:

> »Efter »Skudshale-Affæren« er Lærer Dalbys sociale Arbejderprogram en Himmerigs-Mundfuld for den reaktionære Storbondepresses Modstand mod menneskelige og økonomiske Levevilkaar for Landarbejderne.«

Dette faar Wickstrøm til en »hadefuld Argumentation« »til Brug for Arbejdsgiverne«.

> »Denne Gang til Brug over for fattige Landarbejdere, der kun havde 2,50—3 Kr. i Dagløn og ellers kunde faa Øretæver for Resten.«

Nej, de to elskværdige Kolleger har benyttet sig af en daarlig Sufflør. Og de tager grundigt fejl i deres Forsøg paa at lave mig til andet end Fagforeningsmand og

Socialdemokrat. I de 40 Aar, jeg har fulgt disse Bevægelser, har jeg ikke en eneste Gang løbet ud af Bagdøren fra dette Parti og ind ad Fordøren til et andet — eller omvendt — hvor der var bedst Chancer for en god økonomisk Stilling og personlig Ærgerrighed. Men derfor bliver Uretfærdighed og Undertrykkelse af Arbejderklassen i Dag ikke for mig mere retfærdig end for 40 Aar siden.

Man maa i vort Fagblad gaa ud fra, at Medlemmerne »følger med« politisk og faglig. Vi kan jo ikke godt fylde Bladet med Citater i Massevis.

Overfor de to elskværdige Kolleger bliver det alligevel nødvendigt i Forbindelse med »den hadefulde Agitation«, der absolut skal paaduttes mig med et daarligt Udfald, at aftrykke et Par Citater angaaende de to Kollegers Protegé, Hr. Dalby, i al Korthed:

1) »Lønmæssigt er mange af Landarbejderne meget daarligt stillet, men Landbruget har paa Grund af Krisen i stort Omfang *ikke Raad til at betale mere, end der betales.*«

2) *»Det er rent forkasteligt, at Landarbejderne søger at sikre sig højere Gennemsnitsindtægt,* end de Landmænd har, som varetager det Ansvar at staa for Dyrkningen af den danske Jord.«

3) »Gennem en længere økonomisk Udredning fastslog Taleren (Hr. Dalby), at Danmarks Arbejdere vel har *et af de højeste Leveniveauer i Verden,* men at *vi foreløbig heller ikke kan vente at naa videre dèr.*«

Og saa Bedømmelsen af Hr. Dalbys Tale:

1) »En Socialdemokrats Syn paa Arbejdsløsheden. — *Den høje Realløn stiller os vanskeligt i Konkurrencen om Eksportmarkederne.*«

2) *»En Socialdemokrat gaar ind for »L.-S.«s Standpunkt.«*

3) » — — at Hr. Dalby gav Udtryk for *næsten fascistiske Tanker.«* —

4) *»Opsigtsvækkende socialistiske Toner.«*

Alle Fremhævelserne af mig.

Det er vel nærmest de to Kollegers Hensigt at konstatere mig som en fagpolitisk Stymper. Ganske vist hører jeg ikke længere til Grønskollingerne. Men jeg gør ikke — og har aldrig gjort — Krav paa at spille en Rolle. Den Maade, hvorpaa man inden for hele vort »Væsen« kæmper og albuer for at komme til at »repræsentere«, tiltaler mig ikke.

Derfor er det ogsaa for de to Kolleger Spild af Kraft at tillægge mig en Betydning, som de dog alligevel saa haanende, som deres Evner tillader dem, samtidig gør gældende, jeg ikke har, hvilket jeg aldrig nogensinde heller selv har haft i Tanker. Men derfor maa det dog alligevel være tilladt at følge med og fremsætte sine Anskuelser.

Men Hr. Dalby hører jo til de toneangivende i vor Politik og inden for vort Parti. De to Kolleger giver Udtryk for Tilslutning til hans Standpunkt overfor Fagbevægelsen, som altsaa, hvad man har set af Citater og Udtalelser fra Landbomøder, falder godt i Traad med den sidste Tids Storbonderejsning mod Fagforeningerne.

Det har de to Kolleger Lov til. Men de kommer galt af Sted, naar de vil placere mig *der,* hvor Hr. Dalby nu har placeret sig. Jeg tager ikke fejl af Lønarbejdernes Maal. Jeg ser tydeligt i Dag Kapitalismens forøgede Vælde paa Arbejdernes Bekostning, men jeg ser ogsaa Bestræbelserne i alle Lande for at stække Arbejderklassen i dens instruktive March mod det Produktionssystem, der kun levner dem Eksistensniveauet og Uvisheden om Arbejde.

Det er ikke Fordelingen blandt Arbejderne, som Hr. Dalby anviser, der er Løsningen. Nej, det er den rationaliserede Storindustri, som uantastet kan afskedige Arbejdere og samtidig forøge Udbyttet, *der trænger til Planøkonomi.* *S. Kj.*

„Grev Moses Bureau"

I »Bogtrykkerbladet«s DecemberNumer skriver Pseudonymet »Ø« bl. a. om Smudskonkurrencen:

Jeg har sagt det — jeg siger det igen, og jeg vil blive ved med at gentage, at det maa tages op til almindelig Drøftelse paa vore Generalforsamlinger Landet over — og der maa findes en effektiv Ordning, som kan begrænse den Konkurrence. Den bliver værre og værre, og mere og mere generende for os. Vi har daglige Kvaler med disse »Bureauer«, og det bunder altsammen ud i de fantastisk billige Priser, de leverer Arbejdet for. Forbrugeren er nemlig ligeglad, hvor han faar det fra, bare det er billigt — om det er daarligt udført eller ser farligt ud — det tænker een af hundrede Kunder ikke paa, bare han har faaet det 4 Kr. billigere!

Til Slut vil jeg give et lille Eksempel paa, hvordan Situationen er: Min Kollega længere nede i Gaden har i mange Aar været Ven og fast Trykker for et Mejeri, som i Aarets Løb fik adskillige Tryksager hos ham — Kollegaen handler pr. Maanedsregning med Mejeriet, og en Dag kom saa Regningen fra Mejeriet, og paa Trykkestedet stod: »Grev Moses Bureau« — Kollegaen er bleven kasseret til Fordel for »Grev Moses« — han var nemlig 4—5 Kroner billigere med 1000 Regninger.

Hvordan kan det nu være, at denne »Grev Moses Bureau« leverer Tryksagerne saa meget billigere? Jo, det er ligetil: Han er nemlig *fastansat* som Lagerforvalter paa Sukkervarefabriken med en Løn paa — (vi maa gaa ud fra, at Sukkerfabriken i Nakskov betaler sine Funktionærer en forsvarlig Løn, som de kan ernære en Familie med) — ca. 4000 Kr. om Aaret. Med sin kun 8-Timers Arbejdsdag kan han sagtens faa andre 8 Timer tilovers til at være Trykker i, og hvis han kun tjener 2 Kr. i Timen ved at være »Hjemmetrykker«, saa har han en god Dagløn ud af det og kan sagtens være billigere end Konkurrenten — Bogtrykkeren.

Vi Bogtrykkere kan bare ikke forstaa, at De danske Sukkerfabriker, som er vidende om Forholdene i Nakskov, kan være med til, at deres Funktionærer driver konkurrerende Virksomhed i deres Fritid. Moralsk set kan Sukkerfabrikerne som Medlem af Arbejdsgiverforeningen ikke forsvare at være Medkontrahent i denne Konkurrence — Sukkerfabrikerne har i deres Magt at kunne sige til de paagældende Funktionærer:

Enten er De ansat her eller ogsaa driver De privat Erhverv — enten det ene eller det andet!

Begge Dele kan ikke forenes og bør ikke tillades.

Vi henstiller derfor til De danske Sukkerfabriker: Hæv Funktionærens Løn med det, han mangler, og kræv at han skal holde op med sit »Fyrtøjstrykkeri« — om det ikke just — og dog maaske — kan gavne De danske Sukkerfabriker, saa er een Ting givet, det vil gavne Bogtrykkerne og andre danske Fagmænd, nemlig Bogtrykkeriernes Arbejdere!

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

En Opfordring til alle Trykkere.

Som det fremgaar af en Meddelelse under vort Brancheafsnit, arrangerer 2. og 4. Kreds af »Trykkernes Landssammenslutning« en Instruktion en af de første Søndage paa Drubins Farvefabrik i København. Hertil medvirker Oplysningsinstitutionen. Endvidere fremgaar det af Meddelelsen, at alle Trykkere fra Sjælland og Lolland-Falster, selv om disse ikke er Medlem af nogen Klub, er velkomne og kan deltage. — Vi ønsker at understrege dette og at gøre det en Gang for alle. Trykkernes Landssammenslutning har fra sin første Start set det som sin Opgave at samle Landets Trykkere — ikke at sætte Skel. Vi har set det som en Opgave at udføre et Arbejde til Dygtiggørelse af vor Branches Udøvere. Til det Formaal var Organisation og Samling nødvendig. Og det har altid været en Glæde og Støtte for Landsammenslutningen og en Forøgelse af dens Muligheder for Virksomhed, naar vi har kunnet notere en Fremgang i vort Medlemstal, thi dette var et Tegn paa, at man ude omkring blandt Branchens Udøvere havde Forstaaelse af det Arbejde, der blev gjort, og Motivet dertil.

Man har nu, da Delegeretmødets Bestemmelser om Branchestof i vor Fagblad og Branchernes Samarbejde med Oplysningsvirksomheden skulde føres ud i Livet, startet en Diskussion om, hvem der skal træde frem og formidle dette Arbejde. Det er ikke umiddelbart indlysende, hvorfor der skulde være Tvivl derom. Uanset, hvor stor en Procentdel af Landets Trykkere der stod tilsluttet Landssammenslutningen, maatte det blive denne, der blev det rent organisatoriske Redskab. Thi Trykkernes Landssammenslutning har for sin Branches Vedkommende staaet som det eneste Udtryk for et Initiativ i Retning af det, Sagen nu drejer sig om og har drejet om. Ingen andre har, paa noget Tidspunkt og paa nogen Maade, paataget sig denne Del af faglig Virksomhed.

Men selv om vi maa mene, at det ikke er Landssammenslutningens talmæssige Størrelse, der paa dette Tidspunkt er det afgørende, er det ikke vor Mening, at det tal- eller tilslutningsmæssige for Fremtiden er ude af Betragtning. Tværtimod. Trykkernes Landssammenslutning, dens Medlemmer og Ledelse er indforstaaet med, at der paa dette Omraade bør ske en Udvikling, som understreger vor Berettigelse fuldtud. Og det er ogsaa vor bestemte Opfattelse, at en saadan Udvikling vil komme.

Den Udvikling, der er sket indenfor vor Branche, og for saa vidt alle Brancher, har ført med sig, at de Krav, der stilles til os i det daglige Arbejde, i højere Grad end tidligere har antaget *Problemernes* Form og Størrelse. Og med den tiltagende arbejdsmæssige Usikkerhed, som de fleste af os har saa nær inde paa Livet, at det ofte virker deprimerende, tør hverken Ung eller Gammel mere afvise Tanken om ved Demonstration eller Beskrivelse at gøre sig bekendt med de nye og moderne Ting, der fremkommer indenfor Faget. Og for Trykkerens Vedkommende er der et stort Omraade, idet det ikke blot er hans Maskine, der forandres Tid efter anden, men det gælder Farver, Papir, Valser og meget mere. Paa alle Omraader frembringes Nyheder og Forandringer — Forbedringer, som han maa *beherske.*

Vi understreger altsaa, at til det Arbejde, Landssammenslutningen udfører, er enhver velkommen, og at Medlemsskab aldrig vil blive en Betingelse. Men skal det rette Udbytte udvindes, da bør alligevel enhver Trykker overveje, om ikke det bliver det mest effektive at gennemføre Regelmæssighedens og Organiseringens Princip og følge Linien, som Trykkernes Landssammenslutning har knæsat — ved Dannelsen og Opretholdelsen af lokale Klubber at sikre sig, at man altid er meddelagtig i, hvad der sker, og selv nu og da at faa forlagt Demonstrationer, Instruktioner og Foredrag saaledes, at det bliver muligt at deltage og være med.

Vi retter hermed en Opfordring til alle Landets Trykkere om at overveje denne Sag. Meld jer til en Trykkerklub, hvor der er en saadan. Start en, hvor der ingen er. Og hvor der er Vanskeligheder ved at begynde, eller hvor Forholdene er saa smaa, at der ikke er Betingelser for at danne Klub, da meld jer ind i Trykkernes Landssammenslutning som personligt Medlem. Henvendelse herom og om alt andet iøvrigt modtages gerne af Trykkernes Landssammenslutnings Formand, Chr. B. Petersen, Glentevej 48, København N. *J. L.*

Kursus for Trykkere.

Fra mange Kolleger har jeg modtaget Forespørgsler om, hvornaar vi begynder vore faglige Kursus, som vi jo med saa stor Tilslutning har gennemført de sidste Par Vintre. Delegeretmøde, de mange forskellige Valg, Tarifforhandlinger o. a. har sinket Tilrettelægningen lidt, men nu begynder vi. Den 24. Januar Instruktioner hos I. H. Schultz i Pasning af To-Tur, Elless-Selvpaalægger, A. W.-Sprøjteapparat og A. W. Nyhed. Derefter fortsættes der hos Eickhoff med Eickhoff-Automat, Rationell-Selvpaalægger, og Eickhoff-Sprøjteapparat. Senere faar vi et lille Kursus i Pasning af Anilinmaskine, et Farvekursus, et Besøg i Politiken og et Par Foredragsaftener. *Husk* at se efter naar *Københavns Trykkerafdeling* averterer. *O. A. Lundin.*

2. og 4. Kreds: Sjælland (København undtaget) og Lolland-Falster.

Søndag den 5. Februar Kl. 11 Fm. lægger vi ud med et Besøg paa Drubins Farvefabrik i Valby.

Firmaet har lovet os nogle interessante Timer, idet vi baade hører og ser, hvordan Trykfarven fremstilles. Kemikere og Teknikere bliver stillet til vor Raadighed, og det har jo altid Interesse for Trykkere at faa et Indblik i, hvordan de Farver fremstilles, som vi til daglig staar og arbejder med.

Drubin har altid modtaget Trykkerne godt og har aldrig været bange for at vise os Virksomheden og give Trykkerne Raad og Fiduser med hjem.

Trykkere, der ikke er Medlem af Landssammenslutningen, er ogsaa hjertelig velkomne; disse bedes anmelde deres Deltagelse til Chr. B. Petersen, Glentevej 48 [3], København N., senest den 27. Januar. Medlemmer af Landssammenslutningen anmelder sig til Klubformændene. Kolleger, der ønsker at tage deres Damer med, meddeles det, at Damer ogsaa er

velkomne, dog ikke i lyse Kjoler. — God Tilslutning forventes. — Vi mødes altsaa den 5. Februar paa Valby Station.

I vort tidligere Blad „Trykkeren"

havde vi forskellige Rubriker, som vi i de kommende Numre gerne vil lade genopstaa. Vi havde Rubriken: »Fra Klub og Kreds«, som optog Referater o. l. Dernæst havde vi: »Vekslende Emner« og »Spørgsmaal og Svar«. Under denne sidste vil vi gerne besvare alle de Spørgsmaal, man kan tænke sig at stille af faglig Art, og vi skal forsøge at faa netop de Folk til at besvare dem, som man mener at have de bedste Betingelser derfor. Man kan stille sine Spørgsmaal under »Mærke«, men for det Tilfælde, at Svaret er ønskeligt inden det kan fremkomme i Bladet, bedes man opgive Navn og Adresse, og vi vil da svare pr. Brev.

Hjælpearbejderen

Mandlige

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Til Hjælpearbejderne.

Hvad Hjælpearbejdernes Brancheinteresser angaar, ligger det i selve Arbejdets Natur, at det ikke kan blive saa overvældende meget, vi kan skrive om; dog kan der vel nu og da opdukke aktuelle Problemer, vi gerne vil snakke med om. Derfor ser vi med Tilfredshed paa Delegeretmødets Beslutning om Udvidelsen af »Typ.-Tid.«.

Bibeholdelsen af Oplysningsvirksomheden mener jeg er godt. Hjælpearbejderne har faaet og vil stadig faa Støtte til de Møder af oplysende Karakter, vi har paabegyndt her i København.

Hvad Provinsen angaar vil jeg gerne bede interesserede Kolleger om at sende mig et Par Ord for om muligt at sætte lidt Sving i den dèr.

Paa Delegeretmødet var man Vidne til, at ikke saa faa Kolleger paa mesterlig Vis kunde tolke deres Tanker og Ideer. Jeg tror, at det ikke vilde være nogen daarlig Idé, om disse Kolleger en Gang imellem af Forbundet blev sendt ud til andre Afdelinger for at skabe Interesse om Problemer, der er oppe i Tiden.

Med Haab om godt Samarbejde, opfordrer jeg mine Kammerater til at gøre et Stykke Arbejde for Hjælpearbejderne og vor Organisation.

Vel mødt til Arbejdet. *V. Willadsen.*

I Aften

Kl. 20 mødes vi i Evaldsgade 3. Vor nye Næstformand i Afdelingen, *Ernst Berg*, holder et Foredrag for os om Fagforeningerne og de politiske Partier. Man tør vist nok antyde, at Emnet er aktuelt; thi aldrig nogensinde før er Fagforeningernes Arbejde blevet fulgt med større Interesse af de politiske Partier end nu. Men er al den Bevaagenhed af det gode? Derom vil vi høre i Aften.

Alle Trykkeriarbejdere er velkomne. Hvis nogen ønsker at blive Medlem af Klubben, er de ogsaa velkomne.

Velkommen er ligeledes Betaling af gammel Gæld. *V. W.*

Faglært Hjælpearbejder!

En Kollega spørger: Synes du ikke, det er forkert, at faglærte, Sættere og Trykkere, tager Arbejde som Trykkeriarbejdere og skubber os ud?

Til det sidste maa jeg svare, at jeg absolut er imod, at nogen, ligemeget hvem, skubber andre ud. Der er ikke noget mere ubehageligt end at arbejde sammen med Folk, der har spidse Albuer.

I Princippet er jeg mod, at faglærte optræder som Hjælpearbejdere; men at f. Eks. en Haandsætter i en Periode tager saadan en »Tjans«, er der ikke noget at sige til. Jeg ser hellere, at det bliver en af vore egne Organisationsmedlemmer end at der tages Folk udefra. En anden Sag er det, naar faglærte ligefrem gaar paa Jagt efter de bedst lønnede Hjælpearbejderstillinger. Jeg er ogsaa imod, at Trykkere, naar der har været Mangel paa dem, hvad der jo tit er hændt, staar og optager en Hjælpearbejders Plads. Jeg mener afgjort, at Hjælpearbejdet først og fremmest tilkommer Hjælpearbejderen saalænge der er nogle ledige.

Det bedste vilde være, at Tilgang udefra til vor Branche helt blev stoppet i et Stykke Tid. Tarifen forbyder det dog ikke, og selv om Bog- og Stentrykkere har lovet at holde igen paa Tilgangen, saa er Forholdet jo det, at mange, lige fra Faktorer til Trykkeriarbejdere, har en eller anden Slægtning, der gerne vil have et Job, og saa gør de, hvad der er menneskeligt: de søger at skaffe vedkommende ind, og vore arbejdsledige Kolleger faar Lov at spasere videre »i den kolde Sne«.

Jeg tror dog, trods alt, at hvis Kollegerne, faglærte som ufaglærte, med lidt Aarvaagenhed og lidt god Vilje gjorde deres til, at det fortrinsvis blev vor Organisations Medlemmer, der kom i Arbejde, saa var meget naaet. *V. W.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen. Ndr. Fasanvej 136[4]. Telf. Godthaab 6754.

En Samling af Haandsætterne?

Ændringen af Valgmaaden ved Forbundsstyrelsesvalg og Oprettelsen af Brancherubriker betyder en afgjort Kursændring i Forholdet mellem vor Ledelse og de enkelte Brancher — man kan vist godt betegne Ændringen som en »Lysen i Kuld« af Brancheklubberne. Det kunde være fristende at drage Sammenligninger mellem vore Lederes Stilling til Branchespørgsmaalet paa Delegeretmødet i 1935 og paa det sidst afholdte — men det er vel ikke opportunt?

Angaaende selve Valgmaaden med Tredeling af Brancherne forekommer den lidt konstrueret, ganske vist har den været praktiseret i København i en Aarrække, men mon den tilfredsstiller *alle* Parter? Det er dog min Opfattelse, at den nuværende Valgmetode kun er Forløberen til rent branchevis Sammensætning af Forbundsstyrelsen, og *hvis* Udviklingen gaar i denne Retning, saa har vi Haandsættere saavist ingen Grund til Klage. Tværtimod!

En anden Ting, som Haandsætterne kun kan hilse med Tilfredshed, er Bestemmelsen, som sikrer *alle* Brancher et Talerør, thi mødens Maskinsætterne og Trykkerne indtil 1936 havde deres Organer, gennem hvilke de enkelte Kolleger stod i Forbindelse med andre af Branchens Udøvere, har vi — trods vor talmæssige Overlegenhed — jo hidtil savnet et Meddelelsesmiddel, saaledes at den enkelte Haandsætter kunde erfare, hvad der rørte sig blandt Branche-Kolleger i andre Egne af Landet. Nu da vi har faaet et saadant Middel, skal det nok vise sig at være en ubegrundet Frygt, naar enkelte er bange for, at Pladsen ikke skal blive udnyttet. Det er jo kun et Spørgsmaal om Vilje til at arbejde med for vor fælles Sag.

Maaske kan denne Rubrik ogsaa blive Formidler til

den Samling af Haandsættere, som har været paakrævet i mange Aar, og som der nu synes at være Grundlag og Jordbund for? Jeg kan saaledes pege paa de Artikler om dette Emne, som har været fremme i »Typograf-Tidende«. Endvidere kan som Eksempel fortælles, at en Henvendelse til en Række Afdelinger — væsentligt de større — om at undersøge Stemningen blandt Kollegerne allerede har resulteret i, at man i forskellige Afdelinger enten har startet Klubber eller er i Gang med at forberede dem. Som det ligger i Sagens Natur, er det imidlertid ret vanskeligt at komme i Forbindelse med interesserede Haandsættere i alle Afdelinger, og det er derfor mit Haab, at nærværende giver Stødet til, at man ogsaa i andre Byer tager Spørgsmaalet op til nærmere Overvejelse. Skulde en saadan Undersøgelse give et positivt Resultat, vilde det glæde mig at høre nærmere, ligesom jeg for min Part ikke skal lade event. Henvendelser om Oplysninger vedrørende Sagen forblive ubesvaret.

Odense, den 28. December 1938. *Hans Hansen.*

Forening for Boghaandværk meddeler:

Medlemmerne vil om kort Tid modtage *Knud Hjortø:* »Ved Stoppestedet«. Denne Novellesamling er udvalgt og tilrettelagt af Aage Marcus, trykt hos C. Volmer Nordlunde og udgivet i Samarbejde med Foreningen paa Nyt Nordisk Forlag. Ved Bogens Udsendelse opkræves Kontingent for 1939. — Et nyt Hefte af *Bogvennen* befinder sig i Korrektur. Det vil snart kunne udsendes. Professor *Carl Roos* har skrevet en Artikel om Typografi i Versebøger; den illustreres i Lystryk og med et Prøveark. Den engelske Træsnitkunstnerinde og Skribent *Gwen Raverat* skriver om Træsnitillustrering, *V. Rosenkilde* om antikvariske Bogpriser og *Erik Zahle* om Henrik Sørensens Bogtegninger. — Bogtrykker *Niels P. Thomsen*, Holstebro, arbejder med Prøveside til Ny-Udgivelse af en ældre, dansk Lyriker, hvoraf en samlet Udgave ventes færdig til Udsendelse inden Aarets Slutning. Nærmere Meddelelse herom vil fremkomme, naar Aftale er truffet med en Forlægger. Bestyrelsen regner i al Fald med, at der kan udsendes endnu en Bog i Aar, foruden et andet Hefte af Bogvennen. — De her givne Oplysninger turde betinge øget Tilgang til Foreningen. *Medlemmerne bedes virke for Tilslutning.* Indmeldelse sendes til Forening for Boghaandværk, Det kgl. Bibliotek, København K., Aarskontingent 10 Kr., for Typografer 5 Kr.

Odense Haandsætterklub

genoplivedes Fredag den 6. Januar efter flere Aars Tornerosesøvn. »Vækkelsen« overværedes af 40—50 Kolleger og Klubber har allerede nu — kun 14 Dage efter Starten — 75 Medlemmer! Til Styrelse valgtes: *Hans Hansen*, Formand, *Kuno Jespersen*, Kasserer, *Sv. Koksbang*, Næstformand, *Aage Vilh. Pedersen* og *G. Rønnov Rasmussen.* — Som et lille Eksempel paa Interessen blandt Kollegerne for den fagtekniske Oplysning kan nævnes, at 2 iværksatte Skitseringskursus tilsammen har faaet 28 Deltagere. Ovennævnte Tal er tydelige Tegn paa, at Haandsætterne er ved at forstaa Nødvendigheden af en Samling. Det maa nu haabes, at andre Afdelinger følger Eksemplet, saaledes at vi inden længe kan vise, at Haandsætterne ogsaa kan stable en Sammenslutning paa Benene.

Hans.

Bog- og Akcidenssætterklubben i København.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 27. Januar Kl. 20 i Evaldsgade. — Eventuelle Forslag til Generalforsamlingen bedes indsendt til Formanden, Ernst Berg, Strausvej 25, V., inden den 26. ds.

Angaaende Dagsorden se omstaaende Annoncc. — Agitér for Tilslutning.

Bladsætteren

Repræsentant: Viktor Peterson, Brydes Allé 11¹. Telf. Sundby 1189.

Angaaende Ligevægtsbestræbelserne!

Saa gjalder Luren igen for at stable en Lands-Haandsættersammenslutning paa Benene og dermed forøge Antallet af Under-Organisationerne indenfor Forbundets Rammer. Det kunde være fristende at henvise til, hvad Over-Organisation har ført til andre Steder, men det lader jeg ligge til Fordel for en Belysning af det foreliggende Emne og dets Berettigelse.

Haandsætterne har jo altid skelet efter Maskinsætternes Mer-Fortjeneste og spurgt, hvorfor der var saa stort et Trin mellem Branche-Lønningerne, og hertil har Maskinsætterne ikke uberettiget henvist til den større Sundhedsfare, der ligger i det enerverende Arbejde ved Betjeningen af disse komplicerede Maskiner.

Endvidere ligger Maskinsætternes Organisationsstyrke deri, at de næsten med det samme var saa forudseende at sikre sig en nødvendig Specialoverenskomst i Tarifen, som de siden, trods talrige Stormløb ude- og indefra, har formaaet yderligere at udbygge i Form af Hus-Overenskomster, der anvendt med Sordine betyder en stor lønmæssig Fordel.

Naar man saaledes indrømmer Maskinsætterne taktiske, men egoistiske Fortrin, saa er man jo heller ikke blind for, at deres Position er særlig stærk paa Aviserne, hvor Minuterne betyder saa meget for Huset, og Spørgsmaalet trænger sig da stærkt paa hos *Bladsætteren* og hans Kolleger, om disse ikke ved Starten af en speciel Bladsætter-Organisation kunde forhandle sig til Rette med de forskellige Firmaer om en tilsvarende Hus-Overenskomst, der vel ligesaavel som Maskinsætterne maatte kunne faa Forbundets moralske og tekniske Støtte. Dette gælder særligt de Haandsættere, der er beskæftigede paa de københavnske Dagblade, og som dagligt under stort personligt Ansvar og Risiko arbejder med store Værdier, uden at have tilsvarende økonomiske Goder. Men dette er selvfølgelig kun et egoistisk Tankeeksperiment, der kun gavner et Faatal af Haandsætterne, men der mangler trods alt kun Ridderen uden Frygt og Dadel — Organisatoren — for at føre den skitserede Ide ud i Livet!

Men er det muligt at organisere Landets Haandsættere i en fast Blok indenfor Forbundets Rammer, og skal der være een Afdeling for Bladsættere og een for Akcidenssættere? Det maa da være Konsekvensen af Branche-Udskilningsarbejdet eller rettere Baasesystemet! Og hvor finder vi Manden, der har Evner, Tid og Mønt til at paatage sig dette enorme Arbejde ude i Landet med Organisationsdannelsen! For man kan vel ikke forvente *Oplysningssekretæren* stillet til speciel Raadighed i denne Sags Tjeneste. Og hvad vil alle de smaa, lokale Fagforeningspaver sige til, at deres »sociale« Position reduceres? Og hvorledes finder en slig H.-S.-Organisation Slagkraft i Tarifforhandlinger, og hvad vil man henvise til? Det er ikke nok at sige, at her har man en Lands-Organisation af Haandsættere, der er enige om at forlange mere i Løn, »fordi vi har saa og saa meget mindre end Maskinsætterne!« Man faar ikke noget for sine blaa Øjne alene.

Næ, vi maa ad andre Veje, og Begyndelsen — Linjen

maa være den, at der rundt om i Landet startes lokale Klubber, der gennem Samarbejde og Sammensvejsning indbyrdes samles i en Landsorganisation. *Og saa maa Grunden lægges gennem et større fagteknisk Oplysningsarbejde*, saa Arbejdskvaliteten højnes og derved skaber en berettiget Baggrund for en speciel Lønaktion. Det er den sikreste Maade, Bladsætteren af i Dag kan skabe sig bedre Levevilkaar paa.

Konklusion: Først tilstrækkelig fagteknisk Oplysning og saa Kravet: *Kontanter for Kvalitet! »etcetera«.*

Oplysningsarbejdet.

Da vi i den nærmeste Fremtid faar Lejlighed til paa et Møde at drøfte Spørgsmaalet »Haandværker eller Industriarbejder«, vil det ikke være uden Interesse at gøre sig klart, hvilke Krav, der maa stilles til en typografisk Haandværker, og paa hvilket Grundlag disse Krav hviler.

»Haandværksmæssig Kunnen er Evnen til at skabe saavel »Hensigtsmæssig« som »Sanse-tiltalende«. Ingen er dog født Mester. Evnen maa opelskes og udvikles saavel ved teoretiske Studier som ved praktisk Arbejde.

De teoretiske Studier maa skabe Klarhed over, hvad der er sanse-tiltalende, og hvad der er hensigtsmæssig. Det praktiske Arbejde udvikler Evnen til at skabe under de Krav, der stilles af det hensigtsmæssige og det sanse-tiltalende.

Vi maa gøre os klart, at enten vort Arbejde direkte skal tjene Reklamen, eller det staar i Oplysningens, Underholdningens eller Pressens Tjeneste, er det af vital Betydning for vore Arbejds-Resultater, at de kan tillægges Prædikaterne *Hensigtsmæssigt, Sanse-tiltalende«.*

Hvis vi ønsker, at vort Fag vedblivende skal betragtes som et Haandværkerfag, maa vi møde op paa oven omtalte Møde, og dèr slaa et Slag for en mere intensiv Haandværkeruddannelse. Annonce om Tid og Sted i næste Numer. *v. p.*

Fra den øvrige Verden

Et interessant Forsøg.

I det almindelige nederlandske Typografforbund arbejder man for Tiden med et ganske interessant Forsøg paa at afhjælpe Arbejdsløsheden blandt Forbundets Medlemmer.

Den tidligere i Holland fremsatte Tanke om en »Spasereuge« — hvor de arbejdende Typografer skiftevis skulde »spasere« en Uge til Fordel for deres arbejdsløse Kolleger, som skulde sættes ind paa de derved ledigblevne Pladser — lod sig ikke realisere, hvorfor man nu er begyndt at arbejde med et Forsøg, der gaar ud paa ad Frivillighedens Vej at søge ældre Typografer pensionerede før Tiden for paa den Maade at give Plads for de arbejdsløse.

Det hollandske Typografforbund har i mange Aar haft en Pensionskasse, hvortil saavel Forbundets Medlemmer som Arbejdsgiverne indbetaler et ugentligt Bidrag paa 80 Cent pr. Mand. Denne Pensionskasse er i Stand til at udbetale 10 Gylden om Ugen til alle Medlemmer efter det fyldte 65. Aar.

Nu er det imidlertid Tanken at søge denne Pensionering rykket frem til 60 Aar, mod at den pensionerede faar udbetalt to Trediedele af sin hidtidige Løn, og at en arbejdsløs Kollega faar Arbejde i hans Sted. Pengene til denne tidlige Pensionering udredes af et Fond, hvis Midler fremskaffes ved et Ekstrabidrag paa 10 Cent pr. Uge fra alle arbejdende Typografer og det samme Bidrag fra Bogtrykkerne for hver Mand, de har i Arbejde, et Ekstrabidrag paa 3 Gylden om Ugen fra de arbejdsløse, der har faaet Arbejde som Følge af denne tidligere Pensionering af de ældre, og endelig regner man med, at Staten vil yde et Tilskud paa omtrent det samme Beløb som forannævnte tre Bidrag tilsammen. Dette Statstilskud motiveres med, at alle de arbejdsløse, der paa denne Maade ved Kollegers og Arbejdsgivernes Offervillighed kommer i Arbejde, ikke mere vil have Brug for offentlig Støtte, og da de for tidlig pensionerede ikke skal have Aldersrente før efter det fyldte 65. Aar, vil Staten spare en Del sociale Udgifter ved Ordningens Gennemførelse.

Det hollandske Typografforbund har paataget sig ved Hjælp af Forbundsorganet at foranstalte en effektiv Propaganda for Forsøgets Gennemførelse, der — som tidligere sagt — hviler paa frivillig Basis, men man regner allerede med, at ca. 400 Medlemmer er villige til at lade sig pensionere før Tiden for at give Plads for lige saa mange arbejdsløse Kolleger til Trods for, at de mister en Trediedel af deres Løn fra den Dag, de forlader Arbejdet, indtil de har naaet den ordinære Pensionsalder.

Hvis dette Forsøg, der kræver de politiske Partiers Medvirken, kan gennemføres, hilser man det i de paagældende Kredse med Tilfredshed, i Særdeleshed da der i Holland findes særlig mange langvarigt arbejdsløse.

Er Lønforhøjelser i Tyskland strafbare?

Lønningerne i Tyskland er ved officielle Anvisninger saa kraftigt nedskaaret, at endog Arbejdsgiverne undertiden skammer sig over de usle Skillinger, som de maa aflønne deres Arbejdere med. For at vedligeholde deres Arbejderes Styrke og Ydeevne, er Arbejdsgiverne ofte gaaet med til at betale Tilskud og yde Begunstigelser, som f. Eks. Transportpenge. Men da ogsaa denne Form for Lønforbedringer truer med at bringe hele Nazitysklands Lønsystem i Uorden, er det paalagt de saakaldte »Reichtreuhänder der Arbeit« at optræde energisk og ubønhørligt imod saadan »Sabotage«.

Der er f. Eks. i Distriktet Mittelelbe fastsat Maksimallønninger for Murer- og Pudsarbejde fra 1. December 1938. Overtrædelse af disse af Myndighederne fastsatte Lønninger straffes haardt, og den paagældende Herr Reichtreuhänder erklærede udtrykkeligt, at der »ved Overtrædelse eller Forsøg paa Omgaaelse, saavel som ved Sabotage efter 1. December gribes *hensynsløst* ind overfor de Skyldige, uanset om disse er Bedriftsledere eller Arbejdere«.

Der hersker en voldsom Forbitrelse

indenfor de engelske Fagforeninger over Regeringens Nedskæringspolitik overfor sociale Goder, som Arbejderne i de senere Aar har erhvervet.

Den konservative Regering har nemlig begyndt et Angreb paa Alderdoms- og Arbejdsløshedsunderstøttelsen o. s. v. under Raabet om, at Arbejderne skal være med til at betale de dyre Rustninger. Ja, selv paa Lønningerne og Arbejdstiden er Regeringen gennem Arbejdsgiverne gaaet til Angreb. Offensiven er begyndt med Jernbanefolkene, som i Stedet for deres Krav om Løntillæg faar Nedslag, og man venter, at alle Fag, ogsaa Bogtrykfaget, vil følge efter.

Det er den reaktionære Chamberlain, som følger sin franske Ven Daladiers Eksempel: Ødelæggelse af Arbejdernes Organisationer — den første Begyndelse til et Diktaturstyre, ligegyldigt, om det kalder sig Nazisme eller noget andet med »isme«.

Sagen er nemlig den, at de engelske Fagforbund og Arbejderpartiet begynder at blive besværlige for Chamberlain. Han har lidt flere Valgnederlag siden han kom fra München, idet Arbejderpartiet har erobret tre Kredse ved Suppleringsvalg.

Og nu protesterer Fagorganisationen og Partiet imod Regeringens Politik. Beskat Rustningskapitalen ekstra, siger de. Disse Kanonfabriker, som i Aar har uddelt indtil 90 pCt. i Udbytte til sine Aktionærer! Eller lad Staten overtage alle Vaabenfabriker.

Hvad er nu det?

Den i og for sig ubetydelige Sag om, hvem der for Trykkernes Vedkommende skulde være »Brevkasse« for de eventuelle Branchebidrag ved »Typ.-Tid.«s Nyordning, er ved Svend Johansens besynderlige Tilrettelægning af Tingene ved at udvikle sig til en »Affære«, og hans Svar til Johs. Ibsen siger jo intet som helst. For mit eget Vedkommende anser jeg saavidt Sagen for at være betydningsløs, og jeg kender intet til dens Forløb udover Oplysninger, jeg har faaet fra Kolding.

Det er altsaa for mig saaledes mindre Sagen som Svend Johansens Metoder, der har Interesse og som kalder mig frem. Og jeg skal ikke fæste mig ved *Forudsætningerne* for Delegeretmødets Vedtagelser, men holde mig til Mødets *Beslutninger*.

Og her vil jeg pege paa den *vedtagne* Ændring til Lovenes § 62, hvori det hedder, at *»Brancheklubber . . . har ingen organisatoriske Beføjelser indenfor Lokalafdelinger eller Forbundet*, men bør søge deres Formaal i fagteknisk og tarifmæssigt Oplysningsarbejde . . .« Dette kan man læse om i »Typ.-Tid.« Nr. 37, Side 4. Men til Trods for, at det her kan siges, at *Branchernes Sammenslutninger som saadanne* ikke har nogen som helst Berettigelse i Forbundsanliggender, kan man i »Typ.-Tid.« Nr. 47 se, at Svend Johansen indkalder Forslag til eventuelle Branche»redaktører«, *ikke fra Brancherne*, som det udtrykkeligt siges i det paagældende Lovstykke, men fra Branche*organisationerne*, som Loven ikke anerkender som Forbundsfaktorer.

Var dette saa kun et af de almindelige Overgreb fra Forretningsudvalgets Side, som vi efterhaanden er blevne saa vante til, og som antagelig til sin Tid vil flytte Tyngdepunktet i Administrationen fra dette Udvalg til Forbundsstyrelsen!

Men der ligger det her bagved, at Svend Johansen har gjort Udtrykket: »*Branche*« i Lovenes § 62 — der omhandler »Redaktør«valget — synonymt med Ordet: »*Brancheorganisation*«, hvilket vil sige, at *Branchernes fri Indstillingsret* foreløbigt her — og da Ordstillingen væsentligt er den samme — formentlig senere i § 43, forsvinder; thi efter det passerede kan det vel antages, at Forretningsudvalget vil søge at faa en Linie i Systemet, og det vil vel saa sige, at man fremtidigt forlanger, at Indstillinger og Anmeldelser *kun maa ske* fra Branche*organisationerne*. Og det vil vel saa igen sige, at Ændringen i Forbundets Struktur gennem en Opdeling i Brancheorganisationer er paa Trapperne. Det er jo det første Skridt, der skal være det vanskeligste, men den Vanskelighed er man, som det heraf fremgaar, ovre — til Trods for, at Delegeretmødet udtrykkeligt fastslog, at Brancheorganisationerne under ingen Betingelser kunde have nogen Plads indenfor Forbundets Organisationsrammer. Det er altsaa et Snigløb mod Delegeretmødets Vedtagelse, der her er sket; formelt er det vel Forretningsudvalget, der hefter for det foregaaede, men reelt er det Svend Johansen, der har Ansvaret.

Og ved sit Forsøg paa at gøre Udtrykkene: Branche- og Brancheorganisation analoge i Lovens Forstand, lægger han et Pres paa de mange, der af en eller anden Grund staar eller ønsker at staa udenfor deres Branches Organisation; thi herefter kan der jo ikke blive Tale om Indflydelse paa Branchens Repræsentation med mindre man er Medlem af dens Organisation. *Forbunds*medlemsskabet vil ikke hjemle noget i saa Henseende.

Dette er vel nok Nyorientering! At der herved tages af de enkelte Medlemmers og Lokalafdelingernes hidtidige Ret er ikke vanskeligt at paavise, og det er at haabe, at *Forbundsstyrelsen* ved sit første Møde ser lidt nærmere paa hele dette mærkelige Forhold. — Jeg skal i en senere Artikel beskæftige mig lidt med andre i Forbindelse hermed passerede Ting.

Ringkjøbing, den 9. Januar 1939. *S. Schultz.*

Nogle Oplysninger til Johs. Ibsen

Mon ikke, Johs. Ibsen, du gaar lidt kraftig til Værks i din Artikel »Diktatur i Renkultur« i »Typ.-Tid.« Nr. 1, hvori du anker over »Valget« af Trykkernes Brancheredaktør, og hvor ogsaa Landssammenslutningens Ledelse faar et Hib. Jeg vil gerne have Lov til at give dig nogle Oplysninger, som du kunde have faaet førend du skrev din Artikel, dersom du havde sendt Landssammenslutningens Ledelse din Klage, og mon du saa havde skrevet din Artikel?

Paa to Landsmøder har Medlemmerne valgt Johs. Larsen som Sekretær, for at have ham i Beredskab som Redaktør, dersom et Blad kom i Gang igen. Derfor mente Forretningsudvalget, at vi med fuld Ret kunde indstille ham til Redaktør af Branchesiderne i »Typ.-Tid.«. Naar du skriver om, »at være i god Forstaaelse med store Dele af Landets Trykkere ved at foreslaa Schultz som Redaktør«, tror vi det modsatte, idet vi ikke har hørt nogen Protest, men kun Tilfredshed. Vi skal ikke her underkende Schultz' redaktionelle Evner, tværtimod, Æren for Bladet »Trykkeren« skal Schultz have. Det er nu ikke vort gode, gamle Blad »Trykkeren«, der skal redigeres, men kun nogle faa Spalter hver anden Uge, og som du vel har set i Nr. 1, kan der ikke slaas mange Kraftspring dèr, og vi tror, at Johs. Larsen sikkert kan klare den Opgave til Trykkernes fulde Tilfredshed. Een Ting véd vi, »han hører heller ikke til dem, der lader sig ydmygt underkaste den paa »Bjerget« autoriserede Anskuelse«. Han har altid sagt sin Mening, og det bliver han sikkert ved med.

Du kræver det stedfundne »Valg« annulleret og Valg

ifølge Lovene udskrevet. Vi tror ikke, du kan finde noget i Lovene angaaende dette Valg, idet Delegeretmødets Beslutning ikke giver klar Anvisning paa, hvorledes Valg af Brancheredaktører skal foregaa, udover, at Landssammenslutningerne faar Lov til at vælge deres Redaktører selv.

Nogen Haan mod Landets Trykkere er der ikke vist, idet to Landsmøder, som sagt, har valgt Johs. Larsen som Redaktør, og Maskinsætterne har sikkert valgt deres Redaktør paa samme Maade. Og naar alt kommer til alt, er Ulykken da saa stor, betyder det saa meget, om Schultz eller Larsen er Redaktør? Hovedsagen er, hvad Artikler der bliver skrevet, og dèr har Schultz lige saa megen Ret til at meddele os, hvad han har paa Hjertet, selv om han ikke er Medlem af Landssammenslutningen og kun har Interesse for Landets Trykkerklubber, naar han anmoder dem om at opstille ham til forskellige Tillidsposter indenfor Forbundet.

For Fremtiden skal Forbindelsen mellem Landssammenslutningen og Klubberne nok blive etableret, og lad os saa holde op med at skændes om Smaating, men lad os give hinanden Haandslag paa godt og ærligt Samarbejde og Tillid. Enten vi er Jyder eller Københavnere, er vi i dette Tilfælde kun Trykkere for Vorherre.

Haabende paa, at disse Oplysninger har formildet vor brave Kollega i Kolding, slutter jeg med at indbyde baade Johs. Ibsen og Schultz til et godt Samarbejde.

København, den 8. Januar 1939. *Chr. B. Petersen.*

Nær og Fjern

Lokalformand gennem 32 Aar. Som det vil ses andetsteds i Bladet, har Nykøbing Mors Afdeling valgt ny Formand og Kasserer.

Begge Pladserne har under eet i en lang Aarrække — siden Januar 1907 — været bestridt af vor Kollega *Henry Ebbesen*, der paa udmærket Vis har forstaaet at vinde Kollegernes Tillid og udføre det ikke ringe administrative Arbejde, der er forbundet med at være Lokalkasserer.

Der er Grund til at sige Henry Ebbesen Tak for de mange Aars Virke.

Kursus for Stereotypører. Angaaende det planlagte Forniklingskursus for Stereotypører, kan Betingelserne for Deltagelse faas paa vore Medlemsmøder den 1. Mandag i hver Maaned i Rømersgade eller ved Henvendelse til vor Formand, *G. Andersen*, Tornskadestien 10[2].

Alle Stereotypører bør reservere Mandag den 6. Februar. Vi har formaaet Oplysningssekretæren, *Svend Johansen*, til at fremvise Filmen: Hvordan en Cliche bliver til. Nærmere Program i det følgende Nr. af »Typ.-Tid.«

Det planlagte Besøg paa Dagbladet »Politiken«, har vi maattet udsætte indtil videre. *aa. h.*

Spaniens-Mærker kan erholdes paa Afdelingskontoret eller hos Anton Jensen, som til de større Trykkerier sender et lille Parti Mærker, der bedes afregnet med Anton Jensen. Nærværende tillader vi os, fordi der blandt Kollegerne har vist sig megen Sympati for denne Indsamling. *Sigv. Hellberg.*

Overarbejds-Rapporterne mangler endnu for en Del Trykkerier, de bedes omgaaende fremsendt til Afdelingsformanden i København.

Hjælp til de spanske Børn. Firmaet O. C. Olsens *Personaleklub »Reform«* har paa deres ordinære Generalforsamling bevilget *100 Kr. af Klubkassen* og desuden har Klubformanden allerede faaet 2. Forsyning af de nye Spaniensmærker til Salg blandt Kollegerne.

Et Eksempel til Efterfølgelse! Hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp! *E. H.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Køb Billetter i Aften!

Det er i Aften sidste Frist for Køb af Billetter til Nytaarsfesten. Det anbefales enhver, der endnu ikke har sikret sig Billetter til denne overdaadige Fest, at købe i Aften, da der ikke vil blive forhandlet Billetter ved Indgangen. *Se Annoncen.*

Afregning for Billetter!

Vi erindrer Medlemmer, der har Billetter til Forhandling om at afregne i Aften paa Kontoret. Billetter, for hvilke der ikke afregnes i Aften, maa betragtes som solgte, da Regnskabet for Festen *skal* gøres op ved Festens Afslutning i Morgen Aften. Derfor — *afregn i Aften.*

Studiekredsen

i Samfundskundskab fortsætter fremdeles hver Onsdag Aften.

Farvelærekursus

fortsætter hver Torsdag Aften i Evaldsgade.

Trykkerafdelingen i København

Kursus i Pasning af

Totur
Elless-Selvpaalægger
AW-Sprøjteapparat

hos *J. H. Schultz, Niels Juelsgade 12*

Instruktør: **Erik Nielsen.**

1. Hold: 24. Januar og 31. Januar
2. Hold: 7. Februar og 14. Februar
3. Hold: 21. Februar og 28. Februar

Kort à **1 Kr.** til hvert Kursus à 2 Aftener faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Trykkerafdelingen i København

Kursus i Pasning af

Eickhoff-Sprøjteapparat
Eickhoff-Automaterne
Reinhard-Rationell-Selvpaalægger

paa *Eickhoffs Maskinfabrik, Vesterbrogade 97*

Instruktør: Ingeniør **Ankjær**

1. Hold: 26. Januar og 2. Februar
2. Hold: 9. Februar og 16. Februar
3. Hold: 23. Februar og 2. Marts

Kort à **1 Kr.** til hvert Kursus à 2 Aftener faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget følgende Bidrag:

Bryrup 75,90, Forlagstrykkeriet (4. Bidrag) 35,00, A. B. 93,65, Petersen & Lefevre 16,00, Vilh. Hansen 14,00, Holger Meyer (Chefer og Personale) 38,00, Schou & Co. 5,00, Centraltrykkeriet (2. Bidrag) 105,00, Johnson & Co. 58,50, Hellstrøm 21,00, Ihrich 86,00. Tilsammen *Kr. 547,15.*

Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 13.081,85.*

København, den 16. Januar 1939. *O. A. Lundin.*

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

11. Januar: Middelfart 367,05, Nykøbing M. pr. Bl. 300,00, Kt. 424,35, ialt 724,35; 13. Januar: Horsens pr. Bl. 678,45, Kt. 1100,00, ialt 1778,45; 14. Januar: Fredericia pr. Bl. 217,00, Kt. 500,00, ialt 717,00, Løgstør pr. Bl. 200,00, Kt. 173,00, ialt 373,00; 16. Januar: Aalborg pr. Bl. 1199,74, Kt. 3200,00, ialt 4399,74, Esbjerg pr. Bl. 556,20, Kt. 1000,00, ialt 1556,20, Hjørring 1204,65, Kalundborg pr. Bl. 300,00, Kt. 299,35, ialt 599,35, Kolding 2116,70, Rønne 1641,50, Silkeborg intet at indsende, Slagelse 2018,55, Tønder 281,50, Varde pr. Bl. 166,10; 17. Januar: Aabenraa pr. Bl. 519,55, Kt. 700,00, ialt 1219,55, Haderslev pr. Bl. 300,00, Kt. 696,60, ialt 996,60, Haslev 124,20, Grenaa pr. Bl. 117,80, Kt. 100,00, ialt 217,80, Helsingør pr. Bl. 858,40, Hillerød 1471,80, Køge 1328,90, Nakskov 1418,55, Skive 2132,15, Svendborg pr. Bl. 350,00, Kt. 459,55, ialt 809,55, Viborg pr. Bl. 500,00, Kt. 416,60, ialt 916,60.

København, den 17. Januar 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

11. Januar: Nykøbing M. i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 300,00; 13. Januar: Horsens i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 678,45; 14. Januar: Fredericia i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 217,00, Løgstør i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 200,00; 16. Januar: Aalborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 1199,74, Esbjerg i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 556,20, Kalundborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 300,00, Varde i St. f. Oktober Kv. Oversk. 166,10, Silkeborg 32,00, Lyngby 50,00; 17. Januar: Aabenraa i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 519,55, Haderslev i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 300,00, Grenaa i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 117,80, Helsingør i St. f. Oktober Kv. Oversk. 858,40, Svendborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 350,00, Viborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 500,00, Viborg 500,00.

København, den 17. Januar 1939. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand

Nykøbing M.: Typ. Johs. Christensen, Nørregade 25.

Ny Lokalkasserer

Nykøbing M.: Typ. Holger Søndergaard, Markedsgade 34 C.

Nye Medlemmer

København: Hj.arb. Chr. Sengebusch (Expres), Hj.arb. Frederik Merkelsen, tidl. Medl. (Bianco Luno), Sætter Anton Erhardt Nielsen, tidl. Medl. (Fr. Weiss).

Aalborg: Sætter Gunnar Johs. Westergaard, udl. 14. 1. 39 hos Søtang Lauridsen. Kalundborg: Sætter Leif Pedersen, udl. 9. 1. 39 i Kalundborg Dagblad. Odense: Paalæggerske Inger Margrethe Pedersen. Vejle: Sætter-Trykker Knud Nielsen Bjerre, udl. 1. 11. 25 i Kolding (tidl. Medlem).

Tiltraadte

København: 5223 Hugo Olsen fra Helsingør i Pl., 5816 Knud Lorentzen fra Aarhus (Hertz), 5355 Bernh. Borgvold fra Rudkøbing (E. Jeppesen), 2076 Vera Petersen fra Assens (Gyldendal), 5311 Hans Jensen fra Odense (arbl.), 7231 Svend Johansen fra Rejse (arbl.), 5825 Leo Kjærlev fra Esbjerg (arbl.), Hj.arb. Inger Haagensen fra Kv. Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Lilli Coster fra Kv. Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), 5822 Helge Rugaard Petersen fra Nykøb F. (arbl.), 3207 Helge Vøge fra Hillerød, 3907 Edgar Jensen fra Roskilde, 5524 Peder Pedersen fra Esbjerg (Rudy-Tryk), 3521 Reinh. Nielsen fra Rejse (Juul-Nielsen), 5200 Hans Møller fra Roskilde (arbl.).

Aarhus: 5430 Carl Buur Jensen (arbl.), 6373 Oskar D. Hørmann (Jydsk Klæberulle-Industri). Frederikshavn: 2639 Sophus Sørensen (Sæby). Haderslev: 7032 P. Chr. Lyngby Petersen (Toftlund). Helsingør: 5382 Ella Christensen (arbl). Kolding: 6648 Boe Nielsen (»Fædrelandet«), 5453 Frede Rasmussen (»Fædrelandet«), Hj.arb. Anton Ravn (overfl. fra Arbejdsmandsforb.) (»Fædrelandet«), 3207 Helge Vøge (»Fædrelandet«). Odense: 4392 Marius Rasmussen (Andelsbogtrykkeriet). Slagelse: 5266 Aksel Chr. Pedersen (Centraltrykkeriet). Thisted: 3756 Aage Legind Larsen (arbl.).

K. J. Almqvist

Kursus i Linoleums-Snit

Vi har formaaet den kendte Grafiker, *K. J. Almqvist*, til at lede et Kursus paa 3 Aftener. Kursuset indledes med et Foredrag og Fremvisning af forskellige Linoleumssnit. Derefter praktisk Undervisning.

Pris: **Kr. 5,00.**

Kursusaften: Mandag.

Deltagelse maa anmeldes senest paa Mandag til *Svend Johansen*, Central 13.765.

Arrangeret af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Landssammenslutning af Trykkere

2. og 4. Kreds

Besøg paa Drubins Farvefabrik

Søndag den 5. Februar Kl. 11 Fm.

Mødested: Valby Station

Anmeldelse om Deltagelse til Trykkerklubbernes Formænd. — Trykkere, der ikke er Medlemmer af Trykkerklubber, anmelder sig til Chr. B. Petersen, Glentevej 48 3, København N., senest den 31. Januar.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Stereotypørernes Brancheklub

Besøg paa Politiken

Tirsdag den 31. Januar Kl. 21

Adgang kun mod Kort, der faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Fratraadte

København: 7032 Peter Lyngby Petersen til Haderslev, 7352 H. Møller paa Rejse, 4476 Carl Aage Hansen paa Rejse, 5897 Hans Schrøder paa Rejse, 5454 Bendix Jensen til Svendborg, 6529 Kaj Pedersen til Slagelse, 6768 B. Mortensen til Kolding, 7203 Sv. Aage Hoppe paa Rejse, 3207 Helge Vøge til Kolding.

Aarhus: 5816 Knud Lorentzen til København i Pl., 3521 Reinhardt Nielsen paa Rejse. Esbjerg: 5382 Ella Christensen til Helsingør (arbl.), 5825 Leo Kjær-Kærlev til København (arbl.), 5524 Peder Pedersen til København (arbl.). Horsens: 6630 Børge Møller paa Rejse. Nyborg: 4392 M. Rasmussen til Odense i Pl. Nykøbing Falster: 5822 Helge Rugaard Pedersen til København (arbl.). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen til Kolding i Pl., 5453 Frede Rasmussen til Kolding i Pl. Ringsted: 5266 Aksel Pedersen til Slagelse i Pl. Roskilde: 5200 Hans Egon Møller til København (arbl.). Silkeborg: 6373 Oskar Hørmann til Aarhus i Pl. Skive: 3759 Alfr. Christensen til Holstebro i Pl. Slagelse: 7037 Eigil Olsen til Ringsted (arbl.). Viborg: 3704 S. Høtbjerg til Holstebro i Pl.

Død

Viborg: 6978 Chr. Ehlert.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub
indbyder *alle Trykkeriarbejdere* til Møde Fredag den 20. ds. Kl. 20 i Evaldsgade 3.

Afdelingens Næstformand, *Ernst Berg*, taler om: »Fagforeningerne og de politiske Partier«.

Restancer bedes indbetalt. — Nye Medlemmer optages. *Styrelsen.*

Typografernes Lærlingeafdeling
Københavns Afdeling

Nytaarsfest

Lørdag den 21. Januar, Kl. 20
i Borgernes Hus

Annie Jessen
Carl Fischer
Schiøler Linck
Inga Kordt

Kl. 24 **Danseparret Kisbye**
Sid Merrimann
med sit 6 Mands Orkester
Refrainsang: Inga Kordt

Bal til Kl. 4. Baltegn 1 Kr.

Billetter à 75 Øre faas paa Kontoret, Evaldsgade 3, hver Fredag Aften fra Kl. 17.15—18.15.

Bog- & Akcidenssætter-Klubbens
ordinære
aarlige Generalforsamling

afholdes Fredag den 27. Januar Kl. 20 i Evaldsgade 3 [1].

Dagsorden:

1. Protokol og Beretning.
2. Regnskab.
3. Forslag.
4. Valg af Styrelse.
5. Fremtidig Virksomhed.
6. Eventuelt.

Styrelsen.

NB. Forslag, som ønskes behandlet, maa være Form., Ernst Berg, Straussvej 25, København V., i Hænde senest d. 26. ds.

Cykleklubben . Gutenbergkoret
Sangforeningen . Sportsklubben

Foraarsfest

Søndag den 12. Februar Kl. 20
i Studenterforeningen, V. Boulevard 6

Medvirkende bliver:
Svend Asmussen
med et 9-Mands Swingband
Solister:
Swingpianisten *Leo Mathiesen*
Trombonisten *Peter Rasmussen* m. fl.
Refrainsangere:
Aase Werrild, Peter Sørensen, Jarl Cornelius

Mogens Davidsen med Parodier og Konferencer

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning indbetalt senest Mandag d. 30. Jan. Kassereren træffes hver Mandag Aften Kl. 7—8, Hillerødgade 139.

ANNONCER

Ung Sætter
med god Kendskab til Annonce- og Akcidenssætning samt hurtig til Ombrydning søger Arbejde snarest. Billet, mrkt. »32«, modtager Ekspeditionen.

20-aarig Haandsætter,
kendt med Annonce- og Akcidenssætning, søger Plads i København. Staar i uopsagt Plads, men ønsker Pladsforandring. Anbefalinger foreligger. Billet, mrkt. »35«, modtager Ekspeditionen.

Bogtrykker, *se her!*
En solid og alsidig uddannet Typograf, Sætter, 43 Aar, kunne mod et passende Indskud ønske sig optaget som *Kompagnon* i mindre Bogtrykkeri. Evt. ledende Stilling. Billet, mrkt. »34«, med udførlige Oplysninger, modtager Ekspeditionen.

Bogtrykkeri til Salg.
Ved hurtig Handel kan et i god Drift værende Bogtrykkeri med nyopført Ejendom i stor sydjydsk Stationsby overtages paa meget fordelagtige Vilkaar. Udbetaling ca. 7000 Kr. — Trykkeriet er i komplet Orden med alle Hjælpemaskiner for Akcidensarbejde. Kun virkelige Købere bedes henvende sig. Billet, mrkt. »36«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 4 *København den 27. Januar 1939* *66. Aargang*

Et livsvigtigt Spørgsmaal

Der er gaaet politisk Spekulation i Arbejdsløshedsspørgsmaalet, hvilket der egentlig ikke er noget mærkeligt i. Den arbejdsløse, der har gaaet ledig i længere Tid, er *bitter* paa Samfundet. Uden Haab, uden Tro paa Fremtiden. Hans Gang til Socialkontoret, Laanekontoret, hos Kammerater for at faa et Maaltid Mad og en Haandsrækning, er en Træls Gang, der let skaber saadanne Komplekser, der, rigtig udnyttet af politiske Chanceryttere, kan blive skæbnesvanger for Demokratiet og Arbejderbevægelsen. Et Par Eksempler fra Dagspressen i den senere Tid viser Spørgsmaalet i al sin Uhyggelighed.

I et Interview for nogen Tid siden fortæller en Fattigpræst følgende:

»Nøden i Dag er ligesaa uendelig stor og uhyggelig, som den var, da jeg som ung Mand (i Slutningen af forrige Aarhundrede) stod og prædikede for Ladegaardens Beboere eller havde min Gang i det saakaldte »Mayonnæsekvarter«. — Paa Børneasylet i Adelgade har jeg set Børn, hvis Paaklædning vidnede om Fattigdommen i Hjemmet. En lille Pige kom en Dag, hun havde en Bomuldskjole paa og under den bare et Køkkenhaandklæde sat fast med en Sikkerhedsnaal; der var jo Varme paa Asylet og Varme i Skolen, saa det kunde vel gaa an.«

I »Social-Demokraten« for 30. December 1938 findes i Anledning af Snekastningsarbejdet under Overskriften: *»18 Timer i Kø i Kulden i Haab om een Dags Job«* en Artikel, som udmærket illustrerer ovennævnte Udtalelser. Der skrives bl. a. i Artiklen:

»Antagelsen (af Snekastningsarbejdere) begynder om Morgenen Kl. 6 og gælder kun for een Dags Job, som betales med tolv Kroner, men for at komme i Betragtning *har Arbejdsløse stillet sig i Kø allerede fra Midnat og holdt ud hele Natten igennem i bidende Kulde og Frostblæst. Mange af dem uden Overtøj og i Sko med hullede Saaler.«*

En saadan Tilstand, der underbygges af de stærkt voksende Udgifter til den sociale Forsorg, skaber Depression og er for den danske Arbejderbevægelse et livsvigtigt Spørgsmaal. De reaktionære Partier i vort Land véd dette, og lige fra det yderste Højre til det yderste Venstre kommer de til de arbejdsløse — der trods alt ogsaa tæller med paa Valgdagen — med deres Mirakelkure: Tvungen Arbejdspligt (til Sulteløn), stærk Forøgelse af det militære Mandskab, Tugthuslov, Sovjetparadis m. m., og de smaa nazistiske og »danske« Partier, der dukker frem som Paddehatte, hyler op efter samme Recept.

Der er kun Grund til at stemple denne Tale som det, den er: et Forsøg paa *politisk* at splitte Arbejderbevægelsen. Reaktionen har hidtil ikke vist hverken Evne eller Vilje til at afhjælpe Arbejdsløsheden. De Midler, den anviser, kan kun bevirke større Nød samt Indskrænkning af de Goder og den Frihed, Arbejderne gennem mange Aars Arbejde har tilkæmpet sig.

Af de mange udsendte Publikationer om Arbejdsløsheden vil man kunne faa følgende Billede: *I de sidste Aar har der gennemsnitlig Aaret rundt gaaet 100.000 arbejdsløse. Heraf regnes der med, at de 20 pCt. konstant er ledige.* Aarsagerne kan bl. a. findes i Landbrugets svigtende Evne til at beskæftige sine egne, idet Maskinkraften paa alle Omraader har vundet Indpas, og en ret kraftig Rationalisering af Industrien. Produktionen er stadig stigende, men trods dette bevirker den stedfundne Rationalisering, at den voksne Arbejder skydes ud til Fordel for den yngre — og billigere — Arbejdskraft. Dette i Forbindelse med de herskende Tilstande paa Verdensmarkedet gør Forholdene usikre.

Der vil derfor være Grund til for Fagbevægelsen ikke alene at følge disse Forhold, men ogsaa med hele sin Styrke at sætte ind paa dette Omraade. Ikke gennem Resolutioner, men ved en kraftig og positiv Fagforeningspolitik. Derved bidrages for en stor Del til Arbejdsløshedens Bekæmpelse og til Forandring af det nuværende privatkapitalistiske System.

Den ensidige 5-Øres-Politik, Fagbevægelsen — med Held — har ført i de senere Aar, bør — af Hensyn til de arbejdsløse — paa Grundlag af den stedfundne Udvikling nu udvides til for Alvor at omfatte, foruden Nedsættelse af Arbejdstiden, en Videreførelse af vort Tillidsmandssystem gennem Oprettelse af Bedriftsraad med *afgørende* Indflydelse paa Virksomhederne. Den demokratiske Arbejderbevægelse kan ikke fortsat være tjent med de Vilkaarligheder, Kapitalens Diktatur i det økonomiske Liv forvolder. Det spreder for megen Nød og Elendighed samtidig med, at det gør Arbejdernes Tilværelse usikker. Det er paa Tide, at denne Opgave tages op til Løsning, og at de fornødne Forarbejder gøres ved gennem vor Oplysningsvirksomhed at give Arbejderne en Specialuddannelse i tekniske, driftsorganisatoriske og økonomiske Spørgsmaal.

Arbejdsløshedsspørgsmaalet kan hverken løses i Dag eller i Morgen. Det kan kun løses gennem et maalbevidst Arbejde ved dybtgaaende Ændringer i det privatkapitalistiske Samfunds Struktur. I dette Arbejde vil Arbejdsgiverne, saafremt de mener noget med deres Krav til Regeringen om Afskaffelse af Arbejdsløsheden, kunne yde en virkelig værdifuld Bistand ved at vise et ærligt Samfundssind og en redelig Vilje til Indrømmelser paa de Punkter, der betyder noget ved Spørgsmaalets Løsning. Det vil komme til at gaa ud over nogle faa Aktionærer. Arbejdsgiverne vil ikke kunne skalte og valte med Arbejderne i Virksomhederne efter Forgodt-

befindende. Til Gengæld vil det sprede Lys og Lykke i Titusinder af Arbejderhjem, om Arbejdsgiverne lagde en saadan Menneskelighed for Dagen.

Kan et saadant Samarbejde ikke komme i Stand, maa Fagbevægelsen i Forbindelse med den øvrige Arbejderbevægelse vise *sit* Samfundssind ved selv at løse Spørgsmaalet med de Midler, der staar til dens Raadighed. Thi Spørgsmaalet maa og skal løses — med eller uden Arbejdsgivernes Hjælp. *Aage Hinrich.*

Kursændring i Norge?

(Oslo-Brev).

Landsorganisasjonens representantskap besluttet for en tid siden å anbefale forbundene ikke å opsi årets overenskomster. Dette kom naturligvis meget ubeleilig for vår organisasjon, som ikke har hatt anledning å revidere tariffen siden 1936. Vi har opnådd forhøielse av lønningene to ganger siden den tid, men der er dog meget, man skal forsøke å få rettet på ved en revisjon iår. Minstelønnssatsene er således altfor lave. Men det verste er efter signaturens mening at representantskapets beslutning (fattet mod 91 mot 20 stemmer) betyr en kursendring av vital betydning i norsk arbeiderbevegelse. Jeg har i en artikel i »Typografiske Meddelelser« hevdet, at det er politiske årsaker og politisk påvirkning på fagbevegelsen, som er drivfjæren i den »nyorientering«, der nu forsøkes gjennemført. Redaksjonen har i en leder fremholdt det samme syn, og diskusjonen om spørsmålet pågår livlig i fagforeningene. Partiets aviser er naturligvis å finne på den motsatte side. Man har plutselig fått et slikt utpreget samfundssyn og har helt glemt de gamle paroler. Det høres nesten ut, som man ikke husker på, at vi fremdeles lever i en kapitalistisk stat, og at regjeringen kun sitter ved hjelp av bondepartiet og da naturligvis må gi konsesjoner til dette parti ved enhver større anledning. Fenomenet er jo ikke nytt, man peker således stadig på de idylliske forhold i Danmark og Sverige. Derfor blir jo ikke forholdet bedre!

Typografene skal stemme over forslaget i denne uke. Så meget kan nu sies, at ledelsen ikke anbefaler medlemmene å stemme for den nye linje. Tvertimot!

Oslo, 13. Januar 1939. *B. F—m.*

En Formand gaar —

Maaske er der nogle, i hvert Fald blandt Provinsens Trykkere, der vil erindre visse Omstændigheder med Hensyn til min Fratræden fra Bladet »Trykkeren« for nogle Aar siden. Et Pres fra ganske bestemte Folk gjorde, at jeg fandt det paa sin Plads, at der kom andre til. Maaske vil man ogsaa erindre, at Johs. Larsen i et af de faa Numre af Bladet, som han redigerede, skildrede Situationen derhen, at jeg havde *annulleret* Samarbejdet med Landssammenslutningens Forretningsudvalg, en Paastand, der som urigtig var let at tilbagevise.

Historien om det »annullerede Samarbejde« dukkede op i min Hukommelse, da jeg i »Typ.-Tid.« Nr. 52 læste Johs. Larsens Referat fra Forretningsudvalgsmødet i Aarhus den 11. December. Thi deri fortæller Johs. Larsen aabent og rent ud, at han og Chr. B. Petersen i deres Dispositioner *udenom S. Wilh. Neess* havde været medvirkende til, at Stillingen efterhaanden blev uholdbar for denne. De to Herrer afgjorde Tingene i Samraad med hinanden, og først den 11. December fik Neess Forklaringen — og gik. Dette er ikke til at bortforklare. Men iøvrigt er det kun Linierne, der begyndte med mig, der blev fortsat.

Disse Ting fra Mødet i Aarhus kunde nu synes ret ligegyldige og er det vel ogsaa. Men de giver nu alligevel en Forklaring paa, hvorledes et maalbevidst Stræberarbejde paa sin Vis kronedes, efterhaanden som Hindringerne blev overvindelige, og navnlig giver dette Forklaringen paa, at Folk, der *selv* siger at de er Modstandere af Afgørelser ved »kompetent Forsamling«, i ganske bestemte Forhold foretrækker saadanne Afgørelser, — velsagtens af Sikkerhedshensyn. Nogen særlig Tillid til saadanne Folk synes Tilfældet derimod ikke at give Anledning til. — Dog, Spørgsmaalet om, hvem der skal give Mandater paa Landssammenslutningens Vegne, bliver jo til syvende og sidst et Forhold mellem den og de Medlemmer, den endnu har i Behold.

Men dette, at de Folk, der ved Skæbnens Tilskikkelse er blevne primus motor her, og som indstiller Johs. Larsen som *Branchens* Repræsentant ved »Typ.-Tid.«, og de Folk, der kontrollerer Flertallet i Københavns Trykkerafdelings Styrelse, og som tiltræder denne Indstilling, i Realiteten er de samme Folk, synes at være en ganske besynderlig Begrundelse for Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg for en Antagelse af, at det er denne Mand, *Branchen* har ønsket som sin Repræsentant. At det er den Mand, Københavns Trykkerklub ønsker, er vist derimod sikkert nok. Og naar jeg har mine Tvivl om, at Johs. Larsen vilde have faaet tilstrækkeligt med Stemmer, om der var blevet det Valg, Lovene forudsætter, skyldes det ikke mindst hans Udtalelser paa Delegeretmødet (se Mødeberetningen Side 11), hvori han udtrykker Ønsket om det størst mulige Maskepi med Russerne. Det er nu vist ikke Folk med en saadan Ønskeseddel, *Branchen* i Øjeblikket sætter den største Pris paa.

Ringkjøbing, den 18. Januar 1939. *S. Schultz.*

Til Haandsætterne!

Bog- & Akcidenssætterklubben i København afholder i Aften sin aarlige Generalforsamling, hvor Klubbens Arbejde i det forløbne Aar vil komme til Debat.

Det Aar, der gik, har været et begivenhedsrigt Aar, saavel for Forbundet som for B.- & A.-Klubben, og Klubben har sat sit Præg paa Forbundet, forhaabentlig til Gavn for vor Organisation og dens Medlemmer. *Dette Arbejde skal fortsættes!* Klubstyrelsen har allerede nu besluttet Afholdelse af Møder samt Besøg paa forskellige store Virksomheder. Tiden er inde til at ogsaa Haandsætterne tager aktivt Del i Arbejdet for Rejsning af vor Stand.

Vi vil ikke være de daarligst stillede indenfor vort Fag!

Derfor begynd nu at interessere dig for din Branche!

Kolleger mød op til B.- & A.-Klubbens Generalforsamling i Evaldsgade 3 i Aften.

Hvis du ikke er Medlem, kan du blive indmeldt samme Aften.

Vel mødt i vor Klub! *Eigil Hansen.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Fortsættelseskassen lukkes 31. Januar

Fra Arbejdsdirektoratet er modtaget Meddelelse om, at Fortsættelseskassen ikke kan holdes aaben udover 31. Januar, idet Betingelserne for Kassens fortsatte Virksomhed — Arbejdsløshedslovens § 19, Stk. 5 og 6 — ikke er opfyldt.

Som Følge heraf er Fortsættelseskassen lukket for Udbetaling af Understøttelse fra 31. Januar indtil videre.

København, den 24. Januar 1939. *Forretningsudvalget.*

Tarifforhandlingerne i København

fortsattes — som det blev bebudet i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« — i et Møde Onsdag den 18. Januar; Forhandlingerne skred kun langsomt, og da man ud paa Aftenen skiltes, var man ikke naaet ret meget længere, end da man begyndte; man aftalte dog at fortsætte Tirsdag den 24., idet man forinden (Lørdag den 21.) skulde holde et særligt Forhandlingsmøde, med Deltagelse af Provins-Repræsentanter baade paa vor og paa Principalside, om Maskinsætteruddannelses-Spørgsmaalet.

I det nævnte Lørdagsmøde syntes Provins-Principalerne ganske overraskede over, at der her laa et Problem, og mente ikke foreløbig at kunne engagere sig i nogen særlig Aftale dette Spørgsmaal vedrørende.

Mødet i Tirsdags i Københavns-Kommissionen førte desværre ikke til noget Resultat. Efter 10 Timers Forhandling skiltes Parterne uden at aftale nyt Møde.

Vi kan godt sige det her: paa *Arbejdstidsomraadet* vægrer Arbejdsgiverne sig hidtil *kategorisk* ved at give *nogen som helst* Indrømmelse. Vedrørende *Feriespørgsmaalet* staar vi over for en ret ejendommelig Mangel paa fuld Klarhed m. H. t. den fremtidige Ordning. Paa Omraadet Fællesbestemmelser og Specialbestemmelser findes der paa flere Punkter hidtil uovervindelige Uoverensstemmelser. Og endelig har det ikke været muligt paa *Løn-Omraadet* at erholde saadanne Indrømmelser, som maatte forekomme vore Tarifforhandlere antagelige.

Vi havde fra vor Side haabet paa at kunne naa til en direkte Tarifaftale med Bogtrykkerne, men dette Haab blev altsaa beskæmmet.

Hovedorganisationerne vil nu formentlig snarest søge Forhandlingerne videreført.

København, den 25. Januar 1939. *Sigv. Hellberg.*

Tarifforhandlingerne i Provinsen

Begrundet paa Arbejdsgiverforeningens mærkværdige Indgriben i Bogtrykfagets Tarifforhandlinger i København var det ikke muligt at paabegynde Forhandlingerne om Provinstarifen før Torsdag den 19. Januar. I tre Dages Forhandlinger med Organisationen af Bladudgivere og Dansk Provinsbogtrykkerforening blev saavel vort Tarifforslag som Principalernes Ændringsforslag grundigt gennemdrøftet, uden at det dog var muligt at naa til Enighed om andet end nogle Specialbestemmelser. Forhandlingerne sluttede Lørdag Aften med, at Parterne aftalte nyt Møde Torsdag den 26. ds. *Ths. P.*

Ebbesen lægger op

Ved Nytaarsgeneralforsamlingen i Nykøbing M. Lokalafdeling stod man i Aar over for den Kendsgerning, at Afdelingens veltjente Formand og Kasserer, *Henry Ebbesen*, trak sig tilbage efter 32 Aurs uafbrudt Virksomhed i disse Funktioner. Det er jo ikke et helt almindeligt Tilfælde, at en Formand opnaar en saa lang »Levetid« indenfor Administrationen i en Afdeling, og i Erkendelse heraf havde Medlemmerne da ogsaa tilstræbt at sætte et værdigt Punktum for den gamle Kollegas aktive Virke. Dette lykkedes fuldtud. Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne om et festligt Smørrebrødsbord, hvor der herskede en udmærket kammeratlig Stemning fra først til sidst, og de mange gode Ord, som her faldt, var Bevis paa den Popularitet, Ebbesen gennem sin lange Formandstid har opnaaet.

Blandt Kollegerne Landet over vil Ebbesen være saa velkendt, at en større Omtale vil være overflødig; hans Interesse for organisatoriske Forhold inden for Faget har aldrig fornægtet sig, og det er betegnende for »Ebbe«, at naar han én Gang havde dannet sig en Mening om et eller andet Spørgsmaal, var han rede til at forfægte denne, og man kunde godt gaa ud fra, at den ikke var helt ved Siden af. Uden nogen Sinde at lefle efter Medhold for sin Opfattelse af en Sag udviste han en særegen Forhandlingsevne, der bragte ham i god Kontakt med Kollegerne; hertil bidrog i høj Grad det Svendehumør, der stadig har fulgt ham, og som i en prekær Situation kunde udløse Spændingen og bringe oppositionelle Gemytter paa en mere diplomatisk Talefod. Disse Egenskaber er vel Grunden til, at Afdelingens Medlemmer Aar efter Aar med Tillid har sluttet op om Ebbesens Genvalg. Som Anerkendelse for veludført Arbejde vedtog Generalforsamlingen da ogsaa enstemmigt at vælge Ebbesen til Æresmedlem af Nykøbing Mors Lokalafdeling. *J. C.*

Generalforsamlinger · Møder

Næstved Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Fredag den 6. Januar. Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, bød velkommen med de bedste Ønsker for Forbundet i det ny Aar samt overbragte Hilsen og Tak fra 3 syge for modtagne Blomsterhilsener i Julen og fra de arbejdsløse, ældre og Enker, der fik Del i Juleuddelingen. — Til Dirigent valgtes H. Meyer. *Formanden* aflagde Beretning, hvoraf bl. a. fremgik, at det ny Aar begyndte uden arbejdsløse samt omtalte en Del Cirkulærer, der var modtaget fra Forbundet og hvorefter der skulde arbejdes indtil de nye Love fremkom. — *Formanden* oplæste de forskellige Regnskaber. Hovedkassen balancerede med Kr. 4830,90, indsendt til Forbundet Kr. 1520,65. Lokalkassen balancerede med Kr. 460,75, indsat i Banken Kr. 18,80. I Jubilæumsfonden indestaar 75 Kr. Sygekassen balancerede med Kr. 497,00, hævet i Banken Kr. 243,80, indestaar Kr. 1453,88. Beretningen og Regnskaberne godkendtes. — Næstved Børnehave bevilgedes 25 Kr. — Bestyrelsen valgtes til at arrangere den aarlige Fastelavnsfest. — Under »Eventuelt« gav Formanden forskellige Oplysninger. — Dirigenten sluttede Generalforsamlingen. *O. L.*

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 7. Januar paa Fagforeningshuset. Efter *Formandens* Beretning havde 1938 været et godt Aar, arbejdsmæssigt bedre end 1937. Der havde i Maanederne August og September været Mangel paa Typo-

grafer her i Byen, saa der maatte tilkaldes udenbys Hjælp. Der havde i Aarets Løb været afholdt et Bøfgilde og en Sommerudflugt til Sottrupskov; begge Arrangementer havde været yderst vellykkede. Fra de sønderjydske Arbejderes Fællesraad var tilgaaet Love, og Ændringerne i Arbejdsløshedsloven blev gennemgaaet. — Det vedtoges at gøre Arbejdsløshedskontrollen mere effektiv, og Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 10—12 fastsattes som Kontroldage. — *Pankoke* og *Andr. Jacobsen* aflagde Beretninger fra Fællesorganisationen. — Diæterne fastlagdes saaledes: Formand og Kasserer 50 Kr. aarligt, Sekretæren 2 Kr. for hvert Møde, der refereres, Revisorerne 2 Kr. hver for hver Revision, Repræsentanterne i Fællesorganisationen og Arbejdersamariterne faar 2 Kr. for hvert Møde, de deltager i. Repræsentation ved festlige Lejligheder betales med 5 Kr. — *Werk* stillede Forslag om, at Regnskab skal opføres paa Dagsordenen før Valg; det vedtoges. — Hovedkassen balancerede med Kr. 1571,35, Lokalkassen med Kr. 828,12. Kassebeholdningen er Kr. 336,13. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Alle Valg var Genvalg saaledes: Formand: C. F. Jensen, Næstformand: Selskov, Sekretær: Johs. Pedersen, Revisorer: Pankoke og Rossau, Repræsentant i Fællesorganisationen: Pankoke med Rossau som 1. og Andr. Jacobsen som 2. Suppleant, Repræsentant i Arbejdernes Samariterforening: Storm-Jørgensen. Valg af Skuemestre udsattes til April-Generalforsamlingen. — De arbejdsløses Udvalg bevilgedes 25 Kr. *J. P.*

Horsens Lokalafdeling.

Ordinær kvartaarlig Generalforsamling afholdtes Onsdag den 11. Januar 1939 i Forsamlingsbygningen. Formanden, *Rich. Rasmussen*, udtalte gode Ønsker for det nye Aar samt udtrykte sin Glæde over det store Fremmøde. Til Dirigenthvervet foresloges A. E. Christensen og Charles Fischer — førstnævnte blev valgt. Protokollen blev oplæst og enst. godkendt. — I den efterfølgende Beretning, Formanden aflagde, fremgik det, at Beskæftigelsesgraden havde været mindre god, idet der havde været 825 tabte Arbejdsdage i Oktober Kvartal — i Øjeblikket 14 arbejdsløse Kolleger. Omtalte Ths. Pedersens Besøg i Afdelingen — med hvis Bistand flere Sager var ordnet rent foreløbig. Et Lærlingespørgsmaal fra Oplandet var endt med Politianmeldelse, da der forelaa groft Kontraktbrud. Til Juleuddelingen var udbetalt Kr. 551,00. — Efter at *Alfred Rasmussen* havde kritiseret Udenomsbekvemmelighederne paa Socialkontoret, naar de arbejdsløse ofte i Timevis maatte staa i al Slags Vejr under aaben Himmel — en Sag, som Formanden lovede at tage til Efterretning — blev Beretningen enst. godkendt. — Formanden aflagde Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 5.090,20, Lokalkassen med Kr. 905,45 og den lokale Hjælpekasse med Kr. 365,85. Alle Regnskaber godkendtes enst. — Næste Punkt var Valg. *Dirigenten* oplyste, at Charles Fischer ikke vilde fortsætte, hvorimod Riis og Dahl var villige at tage endnu en Periode. Følgende blev foreslaaet: Riis, Dahl, Georg Christensen, Roald Petersen og Chr. Nielsen. Valgte blev: Riis med 34 St., Chr. Nielsen med 33 St. og Dahl med 30 St. I første Omgang havde Chr. Nielsen og Georg Christensen samme Stemmeantal (18), hvorfor der maatte foretages Omvalg, der resulterede med, at Chr. Nielsen fik 33 St. og Georg Christensen 21 St. Suppleant blev Georg Christensen og Roald Petersen. Til Revisor nyvalgtes Charles Fischer enst., da Alfred Sørensen ikke ønskede Genvalg. Desuden var der forskellige Repræsentant-Valg, der alle var Genvalg paa en enkelt nær. — Under Eventuelt takkede *Formanden* Fischer for hans Arbejde i Afdelingen gennem mange Aar, dels som Formand og dels som Bestyrelsesmedlem, hertil kvitterede Kollegerne ved at rejse sig. *Fischer* takkede for Tilliden gennem de mange Aar. Ogsaa *Chr. Nielsen* takkede for Valget, der var kommen ham meget overraskende, da han var ny Mand i Afdelingen. — *Dirigenten* sluttede den livlige Generalforsamling. Bagefter var Afdelingen Vært ved en Gang Pølser og et Krus skummende Øl, hvilken Gestus skabte stor Succes — og som bør gentages ad Aare. *J. D.*

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Januar ordinær kvartaarlig Generalforsamling. *Formanden* bød velkommen og ønskede Medlemmerne godt Nytaar, hvorefter han valgtes til Dirigent. Efter at *Sekretæren* havde oplæst den udførlige Forhandlingsprotokol, der godkendtes, aflagde *Formanden* Beretning. Han dvælede ved de vigtigste Begivenheder i Aaret 1938 og gav nogle statistiske Oplysninger ang. Afdelingens Virksomhed i Aarets Løb. Sluttelig redegjorde han for de vigtigste Bestemmelser, der var affødt af Delegeretmødets Beslutninger og nu var traadt i Kraft, ligesom han redegjorde for de ændrede Regler for Arbejdsløshedsunderstøttelsens Udbetaling og understregede til Slut den nye Bestemmelse ang. Udbetaling af Flyttehjælp, der var i Overensstemmelse med Afd. (Wendts) Forslag til Delegeretmødet, men ikke kunde vedtages der. — Derefter forelagde Formanden de reviderede Regnskaber for Hoved- og Lokalkassen samt Hjælpesygekassen samt redegjorde for disse sidstes Virksomhed i det forløbne Aar. Saavel Beretning som Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Derefter foretoges forskellige Valg. Til Fællesorganisationen genvalgtes Formanden og Wendt. Fællesbageriet: Formanden. Forsamlingsbygningen: Alle Medlemmer. Kontrahenter: Herman Jørgensen og Sof. Langhorn. Lærlingeafdelingen: Wendt. — D. U. I., Biblioteket og A. O. F. bevilgedes hver 10 Kr. Teknisk Skole til Præmie i Fagklassen ligeledes 10 Kr. Generalforsamlingen godkendte en Efterbevilling. — Ca. en Snes Medlemmer var til Stede.

— — —

Efter Generalforsamlingen holdt Redaktør *Juul Christensen* et meget interessant Foredrag om »Vandringer i Rom« med Lysbilleder. Hertil var indbudt Medlemmernes Damer samt Lærlingeafdelingens Medlemmer, ialt et halvt Hundrede Deltagere. Forsamlingen takkede ved stærkt Bifald for det udmærkede Foredrag. Efter dette samledes man til et fornøjeligt fælles Kaffebord, hvor Red. J. C. causerede om muntre Oplevelser fra sit Ophold i den evige Stad, og hvor *Formanden* som Tak fordi Redaktøren nu gentagne Gange havde stillet sig til vor Disposition og fortalt om sine mange interessante Rejser overrakte ham et Cigaretetui til Erindring om sine Besøg hos Typograferne. —*t.*

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Januar ordinær kvartaarlig Generalforsamling paa »du Nord«. Der var mødt 21 Kolleger. Formanden, *E. Bastholm*, bød velkommen og ønskede Kollegerne godt Nytaar. Han mindede i denne Forbindelse om de forestaaende Tarifforhandlinger og udtalte Ønsket om et godt Resultat, særlig for vort Fags lavestlønnede. I sin Beretning omtalte Formanden de vigtigste af Kongressens Beslutninger, der jo traadte i Kraft 1. Januar 1939, saaledes Kontingentnedsættelsen, Forhøjelsen af Hjælpekasseunderstøttelsen og Juleunderstøttelsen som retmæssig Hjælp for arbejdsløse. Regeringsforslaget om Omlægning af Understøttelsesaaret var ogsaa en regulær Ekstrahjælp for mange arbejdsløse, nævnte som Eksempel herpaa, at et Medlem indenfor Afdelingen, der netop havde faaet 160 Dage à 6 Kr. inden 1. Oktober, nu vilde kunne faa nye 160 Dage, altsaa smaa 1000 Kr. Med den lokale Fagklasse paa Teknisk Skole gik det noget trægt, for Tiden laa Sagen stille, fordi Skolen ikke havde et egnet Lokale til Raadighed. Materialer var der nok af, idet Byens Bogtrykkeri havde købt et mindre Trykkeri og skænket

Kvindernes Underafdeling

Den aarlige Fest

afholdes Lørdag den 18. Februar Kl. 20
i Weinolds Selskabslokaler, Nørrevold

Program:

Kl. 20 ^{00}: Sluttet Kaffebord.

Kl. 23 ^{30}: Sildeanretning, Smørrebrød, Øl, Kaffe.

Underholdning af: *Georg Brandrup, Villy Andersen* og *Werner Helmert.*

Billetter à Kr. 3,50 faas hos Fru *Alfrida Andersen* paa Forbundskontoret.

Ældre Kolleger, der er fratraadt Faget, kan afhente gratis Billet samme Sted.

Skolen dette; selvom Materialerne ikke saa nær alle var brugbare, saa vilde der ved en Sortering kunne samles saa meget, at der kunde begyndes i Fagklassen. — Forbundets og Afdelingens Tilskud vilde Bestyrelsen anvende til Indkøb af nye, moderne Skrifter, og saa skænke Skolen disse. Nu blot der maatte komme en Ordning m. H. t. Lokalet. Beretningen godkendtes. Kasssereren, *Axel Gram Mikkelsen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 2.643,40, at indsende som Overskud: Kr. 1.204,65. Lokalkassen balancerede med Kr. 1.099,63, Kassebeholdningen udgjorde Kr. 590,43. Paa Jubilæumsfonden indestod i Banken Kr. 525,18. Regnskaberne godkendtes. — Formanden og Kassereren genvalgtes. Formandens Løn forhøjedes med 25 Kr. aarlig, Kassererens Løn forblev uforandret. Revisorerne, A. G. Nielsen og K. A. Nielsen, genvalgtes, ligesom Lars Christensen og Axel Gram Mikkelsen genvalgtes som Bladrepræsentanter. — Arbejderpartiets Juletræ bevilgedes 10 Kr. »Lokaleleje« forhøjedes til 1,75 Kr. pr. mødt Kollega. — Arbejdernes Fællesorganisation ønskede at erfare Typografernes Stilling til et Forslag om, at Fællesbestyrelsesmøderne bortfalder og i Stedet afholdes Generalforsamlinger, hvortil alle Medlemmer havde Adgang. Det vedtoges enstemmigt at forblive ved det gamle med valgte Repræsentanter (Bestyrelsen). — Bestyrelsen bemyndiges til at arrangere en faglig Aften med Oplysningssekretæren. Byens Typograflærlinge skulde gratis indbydes. — Generalforsamlingen sluttede med et kombineret Labskovs- og Smørrebrødsgilde. Hotel-Værten udtrykte sin Nytaarshilsen derved, at han satte en Helflaske Akvavit paa Bordet. Vi takkede. *A. G. M.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa »Aagaarden« Søndag den 15. Januar Kl. 10. *Formanden* bød velkommen og ønskede Medlemmerne godt Nytaar. Til Dirigent valgtes Carl Knudsen. Protokollen oplæstes og godkendtes. *Formanden* omtalte i sin Beretning 1938 som et Overraskelsernes Aar. Beskæftigelsen havde været forholdsvis god. Omtalte kort Delegeretmødet og Tarifsituationen og takkede for den Tillid, man havde vist ham ved at genvælge ham til Hovedbestyrelsen. Omtalte Valget af Brancheredaktørerne og den lille Uoverensstemmelse mellem Forretningsudvalget og Kolding Trykkerklub i denne Anledning. Nævnede en Del Sager fra Hovedbestyrelsen, herunder vort Forslag om den forskudsvise Udbetaling af Begravelseshjælp og Fagskoleundervisningen i Provinsen. Formanden refererede herefter Forhandlinger med det nye Blad »Fædrelandet«s tekniske Ledelse. Man havde faaet Overenskomst med Firmaet og heri fastsat Mindstelønninger for Personalet ved Dagarbejde. *Jørgen Andersen* gav nogle supplerende Oplysninger ang. Beskæftigelsen i 1938. En Statistik viste, at der havde været gennemsnitlig 80 heltbeskæftigede mod 75 i 1937. *Erik Michaelsen* udtalte Mindeord om vor afdøde Kollega, Gielfeldt. Forsamlingen rejste sig. Beretningen godkendtes. — Regnskaberne, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 6.164,70, indsendt Kr. 2.116,70, Lokalsygekassen Kr. 1.208,74, Beholdning Kr. 680,49, Lokalkassen Kr. 1.758,66, Beholdning Kr. 787,20, godkendtes ligeledes efter at et af Revisorerne fremsat Forslag om Afvisning af en enkelt Repræsentationsudgift var forkastet. — Valg: Til Kasserer genvalgtes Jørgen Andersen med Akklamation. 3 Bestyrelsesmedlemmer afgik, nemlig Lisberg, Christiansen og Fr. Nielsen. Fra Haandsætterklubben opstillede man Alb. Jensen og E. Michaelsen. Fra anden Side blev foreslaaet Genvalg. Ved Afstemningen valgtes Alb. Jensen, Fr. Nielsen og Lisberg, medens Michaelsen blev Suppleant. Formanden takkede det afgaaende Bestyrelsesmedlem, Christiansen, for godt Samarbejde gennem den Aarrække, han havde siddet i Bestyrelsen. Christiansen takkede ligeledes. Revisor, Oscar Jørgensen, nægtede at modtage Genvalg. I hans Sted valgtes Halvorsen med A. Andersen som Suppleant. Til Fanebærer valgtes Arnold Nielsen, Suppleant P. Berntsen. Repræsentanterne til Skoletrykkeriet, P. Berntsen og Alb. Jensen, genvalgtes. Ligeledes genvalgtes Repræsentanterne til Partiet, Chr. Jacobsen, Fr. Skov, Carl Knudsen og Jørg. Andersen, samt til Lærlingeafdelingen, Lisberg. — Ang. Fastelavnsfesten var der forskellige Meninger. Det vedtoges dog til Slut at afholde Festen. Afdelingen yder et Tilskud paa 50 Kr. Ang. Festudvalg var der 3 Forslag. Efter Afstemningen blev det overdraget Bestyrelsen at fungere som Festudvalg. — Bevillinger: Emigrantkomiteen af 1938 50 Kr. Børnebespisningen 100 Kr. — Lokaleleje. — Dirigenten sluttede derefter den af ca. 45 Kolleger besøgte Generalforsamling. *Lisberg.*

Typografernes Stiftelse i Kolding

afholdt Søndag den 15. Januar ordinær Generalforsamling paa »Aagaarden«. Af Formandens Beretning fremgik, at ca. 90 pCt. af Kollegerne var Medlem af Stiftelsen, som pr. 31. December 1938 ejede en Formue paa Kr. 8.108,27, og at Kontingentet i det forløbne Aar havde andraget Kr. 726,50. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. Alle Valg var Genvalg. Til Formand genvalgtes Carl Knudsen og til Kasserer Jørgen Andersen. C. K.

Afdøde Kolleger

Onsdag den 18. ds. døde et af Forbundets allerældste Medlemmer, Sætter *Ferdinand Lund*, i en Alder af næsten 92 Aar. Vor gamle Kollega var født i København saa langt tilbage som i 1846, og havde været Medlem af Forbundet siden 1. August 1870. Skønt Lund arbejdede lige til sit 76. Aar, forundtes der ham alligevel en usædvanlig lang Livsaften. Han kunde indtil for 3—4 Aar siden glæde sig ved et fortræffeligt Helbred, egentlig først det sidste Aars Tid begyndte Alderens Svagheder at melde sig, og forrige Onsdag døde saa vor gamle Kollega, mæt af Aar. Han begravedes i Søndags paa Vestre Kirkegaard.

*

Maskinsætter *Marius Frederiksen* er død, kun godt 46 Aar gl. — Frederiksen, der havde været syg siden Jul, skulde nu atter være begyndt at arbejde igen, da Døden saa pludseligt indhentede ham. For os her hos I. A. Eriksen & Co., hvor han havde arbejdet i en Aarrække, er det et stort Savn at skulle undvære vor gode Kammerat, som vi alle holdt af paa Grund af hans rolige Væsen og altid hjælpsomme Færd, men vor Deltagelse vil allermest samle sig om hans Hustru og hans to Smaapiger, for hvem han var saa god og kærlig en Fader.

Æret være hans Minde!

— Begravelsen foregaar Søndag Kl. 13,30 fra Højdevangs Kirken, Irlandsvej, S.

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 6. Februar Kl. 20^{30} i Rømersgade 22

Svend Johansen holder Foredrag og kører Film. Bl. a. vises Filmen *Kemigrafi* (hvorledes en Kliché bliver til).

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Trykkerafdelingen i København

Besøg paa Politiken

Tirsdag den 7. Februar Kl. 23

Adgang kun mod Kort, der faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Nær og Fjern

70 Aar. Torsdag den 2. Februar — Kyndelmisse — løber en af Horsens Afdelings gamle Drenge om Hjørnet til 70'erne, nemlig *A. E. Christensen*, hvis Kendingsnavn »Fætter« vækker Minder til Live hos mangen Kollega Landet over. »Fætter er kongevalgt Dirigent ved Afdelingens Generalforsamlinger, og ved Generalforsamlingen i Januar i Aar svang han Klokken med stor Virtuositet, indtil han med en flot Gestus bød Medlemmerne til Pølsegilde. Til Lykke!

50 Aars Jubilæum. Den 1. Februar 1889 kom Trykker *Chr. Dideriksen*, Næstved, i Lære paa det Bangske Trykkeri og kan saaledes den 1. Februar i Aar se tilbage paa 50 Aars Virksomhed ved Faget. Kort Tid efter Udlæringen drog Dideriksen paa Valsen og var bl. a. en Tur i Tyskland. Efter Hjemkomsten fik han atter Arbejde paa Lærestedet en kort Tid, men i 1900 fik han Arbejde paa Sydsjællands Social-Demokrat, hvor han siden har haft sit Virke. Chr. Dideriksen er kendt for sit gode Humør, og gaar ikke af Vejen for et festlig Lag, ligesom han i flere Aar var Revisor indenfor Afdelingen. *A. L.*

25 Aars Jubilæum. I Morgen, Lørdag den 28., har Trykker *Fr. Riis* været ansat i Forlagstrykkeriet i 25 Aar. Riis hører til de stille i Landet, men har dog en Overgang virket som Tillidsmand for sine Kolleger og er iøvrigt vellidt og afholdt paa Grund af hele sin kammeratlige Færd.

Til Lykke.

Efter ca. 30 Aars Virksomhed som Lokalformand i Hobro har *Niord Olsen* paa Januar Generalforsamling nedlagt sit Hverv. Niord Olsen har haft Kollegernes Tillid i saa udtalt Grad, at han endog efter at have paabegyndt selvstændig Bogtrykvirksomhed er blevet genvalgt Gang paa Gang.

Gennem de mange Aar har Niord Olsen udført et godt Stykke Organisationsarbejde, og adskillige Hundreder Rejsende har ved deres kortvarige Besøg i Hobro lært ham at kende som en forstaaende og pligtopfyldende Lokalformand.

Landssammenslutningen af Trykkere 2. og 4. Kreds (København undtaget) aflægger, som meddelt i sidste Nr., Besøg paa Drubins Farvefabrik Søndag den 5. Februar.

Stereotypørerne erindres om Besøget paa Politiken paa Tirsdag Kl. 21. Vi mødes i Telegramhallen. Kun Adgang med Kort.

Alle Kort til Trykkerafdelingens Kursus er solgt.

Noget for Personaleklubberne. Efter Anmodning foreviste Svend Johansen i Evaldsgade 3 Fredag d. 13. Jan. den meget omtalte Clichéfilm for Medlemmer af Klubben hos C. W. Bærentsen. Ca. 30 Kolleger mødte op og fik foruden Clichéfilmen, forevist 3 andre Film, som ingen af de tilstedeværende havde set før. Alle var enige om, at det havde været en yderst interessant Aften. Maskinsætter *O. M. Hansen* takkede paa Kollegernes Vegne S. J., fordi han saa beredvilligt havde stillet sig til Raadighed, og udtalte Ønsket om at maatte komme igen, naar der fremkom nye Film. *V. W.*

Med et Smil og en Sang lægger de fire smaa Foreninger ud igen i Aar. Efter 29 Gange at have afholdt det lille Karneval har »Prinsen« nedlagt Sceptret. Vi byder i Stedet en storslaaet Koncert med Svend Asmussens Swingband, fine Solister og Refrænsangere. Endvidere medvirker den populære Mogens Davidsen med nye Parodier og Konferencer. Iøvrigt henvises til det udførlige Program næste Uge. *Cygusposa.*

Randers Haandsætterklub. Lørdag den 4. Februar Kl. 19 taler Forbundets Formand, K. A. Jørgensen, om »Haandsætteren af idag«. Mødet holdes paa »Jylland«. — Kolleger fra Nabobyerne indbydes, da det bl. a. er Hensigten at drøfte en eventuel Organisering af Haandsættere i de respektive Afd.

En smuk Gave. Afdøde Redaktør Chr. Søndergaard, Vejle Amts Folkeblad, havde et ualmindeligt varmt Hjerte, hvad hans Personale ved mangfoldige Lejligheder fik haandgribelige Beviser for.

Der var oprigtig Sorg, da han for nogle Aar siden døde, og hans Minde bevares af alle med Taknemlighed.

At Afdødes Hustru, Fru Dagmar Søndergaard, ikke har glemt Typograferne, fik de et glædeligt Bevis paa den 17. Januar (Redaktørens Fødselsdag), idet Foreningen Typografernes Stiftelse da fik overrakt den smukke Sum af 6000 Kr., og Fruen udtalte ved Lejligheden, at hun ved denne Gerning var sikker paa at handle i hendes afdøde Mands Aand.

Gaven blev selvfølgelig modtaget med stor Taknemlighed, og Realisationen af Byggeplanerne er dermed rykket et stort Skridt fremad. *A. B.*

Aalborg Stiftsbogtrykkeri har i Aar udsendt en smuk og original Nytaarshilsen under Titlen »Uddrag af Aalborg Bys Vider og Vedtægter«, udarbejdet af O. M. Hofman-Bang og P. C. Knudsen. Disse Uddrag, der ledsages af Tegninger af Børge Larsen, giver et morsomt Billede af de Retsforhold, hvorunder de Aalborg Borgere levede i hine Tider. Det kostede saaledes 3 Pendinge at lyve om sin Næste, og »Embedssvende skal ikke begynde at drikke om Søndagen eller andre højtidelige Dage, førend Tjenesten i Kirken er forbi om Eftermiddagen, som plejer at være ved Kl. 4, og saa ikke drikke længere om Aftenen end til Klokken er 9 — under Straf«. — Papiret er leveret af van Gelder Zonen og Bogbinderarbejdet er udført af Frederik Christensen.

Nykøbing M. Lokalafdeling. Formand: Johs. Christensen. Bopæl: Kjærgaardsvej 8. Kasserer: H. Søndergaard. Bopæl: Markedsgade 34 e. Træffetid: $17^1/_2$—$18^1/_2$.

Den gik i Fisk. Typograferne i Paris deltog i stor Udstrækning i Generalstrejken. En Del af Aviserne blev sat og trykt af Bureau- og Kontorpersonalerne, der optraadte som Strejkebrydere, men Bladene var i Almindelighed kun paa fire Sider. »Petit Parisien« udkom meget for sent med seks Sider. »Excelsior« blev trykt i Bryssel. Den fascistiske »Petit Journal« skulde ogsaa udkomme med fire Sider, men da Siderne var brudt om og skulde transporteres til Stereotypøren, faldt Formene uheldigvis »i Fisk«, og Bladet udkom ikke.

K. J. Almqvist

Kursus i Linoleums-Snit

3 Aftener. — Kursuset indledes med et Foredrag og Fremvisning af forskellige Linoleums-Snit. Derefter praktisk Undervisning.

Pris: **Kr. 5,00.**

Kursusaften: Mandag.

Deltagelse maa anmeldes senest paa Lørdag til *Svend Johansen*, Central 13.765.

Arrangeret af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Til Foraarsfesten som Cykleklubben, Sangforeningen, Sportsklubben og Gutenbergkoret afholder Søndag den 12. Februar i Studenterforeningen, kan Medlemmer af Lærlingeforeningen købe Billetter a 1 Kr., der giver Ret til Køb af Baltegn til 1 Kr. (Prisen for Baltegn er ellers 1,50).

Skitseringskursus. Indtegningen hertil er sluttet. Deltagerne modtager skriftlig Besked om Mødetid og -sted.

Vi forhandler *F. U.-Emblemer* til 45 pr. Stk. *Ordbøger* til Kr. 2,00 pr. Stk.

Faglig Ungdom er kommet. Bladet kan afhentes paa Kontoret.

Kolding Lærlingeafdeling.

Husk Stiftelsesfesten Lørdag d. 4. Februar Kl. 9 i Rutebilcafeens Selskabslokaler. 5 Mands Jazz-Band fra 9—4. Kaffebord — Smørrebrød. Lærlinge Kr. 1,50, Svende Kr. 4,50, enkelt Svend Kr. 3,00, alt inclusive.

Aarhus Lærlingeafdeling.

Det er i Aften, Fredag den 27. Januar, vi fejrer vor Stiftelsesfest med Forestilling og Bal i »Vennelyst«. Der opføres den store, pragtfulde Aarhus-Revy, og umiddelbart efter Forestillingen arrangeres Bal i »Den røde Sal«. *Fatters Orkester!* Billetter til Forestillingen er gratis for Medlemmer med Damer, og vi haaber herved at se alle i »Vennelyst« denne Aften.

Entré til Ballet: Medlemmer 0,75, Fremmede 1,25 — pr. Par henholdsvis 1,25 og 2,00. Endelig kan Fremmede faa Billet til Forestillingen for 1,25 pro persona. Indtegningen sker hos Bestyrelsen samt hos Kassereren, *Erik Gisselson*, Hjortensgade 28. *Tage Balle-Jensen*, Sekretær.

Besøg paa Politiken

Stereotypørernes Brancheklub
Tirsdag den 31. Januar Kl. 21

Trykkerafdelingen i København
Tirsdag den 7. Februar Kl. 23

Trykkeriarbejdernes Klub
Tirsdag den 14. Februar Kl. 21

Bog- og Akcidenssætter-Klubben
Tirsdag den 21. Februar Kl. 23

Bog- og Akcidenssætter-Klubben
Tirsdag den 28. Februar Kl. 21

Bladsætter-Klubben
Tirsdag den 7. Marts Kl. 23

Kvindernes Underafdeling
Tirsdag den 14. Marts Kl. 21

Trykkerafdelingen i København
Tirsdag den 21. Marts Kl. 23

Gratis Adgangskort faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Kolleger, der paa Grund af skiftende Arbejdstid ikke kan bruge den Aften, der er afsat til hans Branche, kan faa udleveret Kort til en af de andre Aftener, saalænge Forraad haves.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Viborg Lærlingeafdeling

har i Vinter haft flere forskellige Arrangementer. Fredag den 13. Januar var Medlemmerne samlet til Foredrag. Det var Forbundets Repræsentant til Underafdelingen, Carl Erik Christensen, der talte om »Elementær Typografi«, ledsaget af egne Illustrationer. I Forbindelse hermed var arrangeret en Udstilling af Rejsebrochurer m. m. Efter Foredraget saa man en interessant Film fra Hammerschmidts Clichéanstalt i Aarhus.

Det øvrige Program for Januar Kvartal er: Fredag den 27. Januar: »Hvad der gøres for Ungdommen.« Foredrag ved Sv. Aage Nielsen. Fredag den 10. Februar: Klubaften. »Beskæftigelsesloven for Ungdomsarbejdsløse.« Samme. Lørdag den 25. Februar holdes 18 Aars Stiftelsesfest. Søndag den 12. Marts: Fodtur til Biryttelyst og Hald. Fredag den 24. Marts: Fremlægning af Prøver fra Korrespondancekursus. Sv. Ryttergaard og Carl Johan Jørgensen.

Lærlingeafdelingen i Rønne

har tilsendt os et lille fikst Emblem, som Foreningen har ladet fremstille til sine Medlemmer efter en Tegning af en af disse. Emblemet forestiller et Bogstav med Foreningens Navnetræk. En af dets Bærere skriver: »Vi er morderlig stolte af vort Emblem, og det har ogsaa faaet en smuk Omtale blandt de ældre Svende.« Samtidig henstiller han, at vi lader lave en Clichè af den til »Typ.-Tid.«. Dette tør vi dog ikke indlade os paa af Hensyn til Konsekvenserne. Hvad om samtlige Lærlingeafdelinger vilde følge Eksemplet!

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

18. Januar: Herning 560,95, Lyngby pr. Bl. 5,75; 19. Januar: Ribe pr. Bl. 271,55, Stubbekøbing pr. Bl. 362,67; 20. Januar: Randers pr. Bl. 500,00, Kt. 1762,10, ialt 2262,10; 23. Januar: Holbæk pr. Bl. 200,00, Kt. 1230,95, ialt 1430,95, Nykøbing F. 2266,75, Ringsted pr. Bl. 616,30, Vejle 1371,90, Maribo 392,50; 24. Januar: Brønderslev pr. Bl. 222,90, Kt. 200,00, ialt 422,90, Frederikshavn 919,55, Hobro pr. Bl. 100,00, Kt. 325,05, ialt 425,05, Holstebro 1511,15, Marstal 240,60, Nyborg pr. Bl. 638,05, Kt. 300,00, ialt 938,05, Odder pr. Bl. 421,10, Rudkøbing pr. Bl. 619,95, Thisted pr. Bl. 400,00, Kt. 603,40, ialt 1003,40.

København, den 24. Januar 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

18. Januar: Lyngby i St. f. Oktober Kv. Oversk. 5,75; 19. Januar: Ribe i St. f. Oktober Kv. Oversk. 271,55, Stubbekøbing i St. f. Oktober Kv. Oversk. 362,67; 20. Januar: Randers i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 500,00; 23. Januar: Holbæk i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 200,00, Ringsted i St. f. Oktober Kv. Oversk. 616,30, Helsingør 400,00; 24. Januar: Brønderslev i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 222,90, Hobro i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 100,00, Nyborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 638,05, Odder i St. f. Oktober Kv. Oversk. 421,10, Rudkøbing i St. f. Oktober Kv. Oversk. 619,95, Thisted i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 400,00.

København, den 24. Januar 1939. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand

Hobro: Typograf Alfred Andersen, Jernbanegade 49. — Kontortid 5—5½ Eftermiddag.

Nye Medlemmer

København: Trykker Bjarno Egon Hansen, udl. 21. 1. 39 hos Axelholm (arb. s. St.).

Aalborg: Trykker Willy Tingsted, udl. 21. 1. 39 hos V. Thomsen, Vejgaard. Esbjerg: Paalæggerske Ebba Sørensen.

Tiltraadte

København: 4387 Flemming Madsen fra Udlandet (Soc.-Dem.), 5223 Hugo Olsen fra Helsingør (Søborg Bogtrykkeri), 4476 Carl Aage Hansen fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Hugo Behrend fra Lager- & Pakhusarb. (Philipsen & Co.).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Aarhus: 5224 Carl Haugsted (arbl.). Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup (arbl.). Hillerød: 3207 Helge Vøge i Pl. Holstebro: 3759 Alfred Christensen (Ringkøbing Amtstidende), 3704 Sigfred Høtbjerg i Pl. Horsens: 6630 Børge Møller (syg). Korsør: 5470 B. Grøndahl Christensen (arbl.). Maribo: 6870 A. E. Valbjørn (arbl.). Nyborg: 4392 M. Rasmussen (arbl.). Nykøbing F.: 5825 Leo Kjær-Kærlev (Venstrebladet). Odder: 5372 Huno Mortensen (arbl.). Odense: 5910 Aksel Larsen (arbl.). Ringkøbing: 5307 Kai Rosenbech (A. Rasmussen). Ringsted: 5266 Aksel Chr. Pedersen (arbl.), 7037 Eigil Johs. Olsen (arbl.). Svendborg: 5454 Bendix Jensen (arbl.).

Fratraadte

København: 3207 Helge Vøge til Kolding i Pl., 3139 Sofus Bardrum til Rønne i Pl., 7826 B. Lundahl paa Rejse, 7080 Peter Andersen paa Rejse, 3232 Martha Bøstrup til Frederikshavn (arbl.), 4258 Eigil Hansen til Rønne i Pl., 1640 W. Mortensen paa Rejse, 3280 Alfred Sørensen til Lager- og Pakhusarb., 5825 Leo Kærlev til Nykøbing F. i Pl., 5483 N. Larsen til Dansk Arb. Forbund, 7557 Rudolf Rasmussen til Kolding i Pl., 400 Knud Jørgensen paa Rejse, 1588 Hans Eliasen paa Rejse, Hj.arb. Knud Teller til Dansk Arb. Forbund, Hj.arb. Karen Nielsen til Kvl. Arbejder Forbund.

Esbjerg: 5307 Kai Rosenbech til Ringkøbing i Pl. Hillerød: 3207 Helge Vøge til København (arbl.). Odense: 4392 Marius Rasmussen til Nyborg (arbl.). Roskilde: 3907 Edgar Jensen til København (arbl.). Skanderborg: 5224 Carl Chr. Haugsted til Aarhus (arbl.), 5372 Huno Mortensen til Odder (arbl.). Svendborg: 5910 Aksel Larsen til Odense (arbl.), 5454 Bendix Jensen til København (arbl.).

Annulleret Udslettelse

København: Trykker 1953 Erik Krogh (Will. Christensen).

Døde

København: 2626 Marius Frederiksen (I. A. Eriksen), 8056 Ferdinand Lund.

KLUB-ANNONCER

I Aften
afholdes
Bog- & Akcidenssætter-Klubbens
ordinære
aarlige Generalforsamling

Dagsorden:
1. Protokol og Beretning.
2. Regnskab.
3. Forslag.
4. Valg af Styrelse.
5. Fremtidig Virksomhed.
6. Eventuelt.

Styrelsen.

Mød talrigt! Evaldsgade 3 [1]

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Alle Restancer bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning indbetalt i Dag Fredag Kl. 7—$8^{1}/_{2}$. Post-Giro 4620. *Kassereren.*

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

ANNONCER

Typograf søges

Et mindre Trykkeri i Provinsen søger en ung, dygtig og alsidig Mand, der bl. a. paa egen Haand kan udføre fikse Reklame-Tryksager. Maa være kendt med moderne Sats-Teknik og have Sans for Farver. Meget Illustrationsarbejde.

Billet, mrkt. »37«, modtager Ekspeditionen.

Interessant, indbringende Levevej.

Interesseret Fagmand, gerne med journalistiske Anlæg og i Alderen 25—35 Aar, der kunde ønske sig optaget som Medindehaver af godt, jysk Stationsby-Trykkeri med eget Annonceblad, bedes omgaaende henvende sig i Billet, mrkt. »40«, til Ekspeditionen. Anpart i Udbetaling ca. 4000 Kr. God Drift, gode Muligheder.

En rutineret
Halvdags-Maskinsætter
kan faa varig Plads i et større Avis- og Akcidenstrykkeri paa Sjælland. Billet, mrkt. »38«, modtager Ekspeditionen.

FAKTOR. Som saadan søger dygtig, absolut ædr. Fagmand Stilling. P. T. Faktor ved større Avis-, Bog- og Akcidenstrykkeri. Bedste Anbefalinger. Billet, mrkt. »39«, modtager Ekspeditionen.

Ung Sætter
med god Kendskab til Annonce- og Akcidenssætning samt hurtig til Ombrydning søger Arbejde snarest. Billet, mrkt. »32«, modtager Ekspeditionen.

Bogtrykkeri til Salg.
Ved hurtig Handel kan et i god Drift værende Bogtrykkeri med nyopført Ejendom i stor sydjydsk Stationsby overtages paa meget fordelagtige Vilkaar. Udbetaling ca. 7000 Kr. — Trykkeriet er i komplet Orden med alle Hjælpemaskiner for Akcidensarbejde. Kun virkelige Købere bedes henvende sig. Billet, mrkt. »36«, modtager Ekspeditionen.

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 5 *København den 3. Februar 1939* *66. Aargang*

Forslag om Ændringer i Provinstarifen

Torsdag den 26. Januar genoptoges Forhandlingerne om Provinstarifen, og i Løbet af Dagen opnaaedes Enighed om et Forslag, der nu udsendes til Afstemning blandt Organisationernes Medlemmer.

Samtidig med dette Numer af »Typ.-Tid.« vil vore Medlemmer faa tilstillet Forslaget til Tarifændringer samt Stemmeseddel, og det er derfor ikke nødvendigt at gengive alle Forslagets Enkeltheder i nærværende Artikel.

Hovedpunkterne er:

Minimallønnen for alle faglærte Arbejdere forhøjes med *1 Kr.* pr. Uge. Alle beskæftigede Arbejdere, hvis Fastløn er 70 Kr. eller derunder, faar *yderligere et personligt Tillæg paa 1 Kr. pr. Uge,* hvorved Lønnen altsaa for deres Vedkommende forhøjes med 2 Kr. pr. Uge.

Minimallønningerne for alle mandlige Trykkeriarbejdere forhøjes med 2 Kr. pr. Uge.

Minimallønnen for kvindelige Trykkeriarbejdere forhøjes med 4 Kr. pr. Uge. Dette gælder ogsaa delvis beskæftigede Kvinder, hvorimod der ikke sker Lønændring for Beskæftigelse første Aar ved Faget.

Vedrørende *Stereotypører* indføjes et helt nyt Afsnit, der definerer Stereotypørens Arbejdsomraade og fastsætter, at enhver, der beskæftiges indenfor dette Omraade, skal aflønnes som Stereotypør.

For kvindelige Trykkeriarbejdere forhøjes *Tillægget for Broncering og Afstøvning til 25 Øre pr. Time* (mod før 20 Øre), og der fastsættes et *Minimaltillæg* paa 1 Kr. Disse Bestemmelser gælder fremtidig ogsaa Talcumering og Afstøvning.

Arbejdere i *Sygepladser* har ikke hidtil haft noget egentligt tarifmæssigt Krav paa højere Løn, men nu fastsættes, at saadan Beskæftigelse (for hvilken der ikke gælder Opsigelsesfrist) skal aflønnes med mindst 10 pCt. over Minimallønnen.

I *Medhjælpspladser* indtræder Opsigelsesfrist fremtidig efter 14 Dages Forløb (mod før 3 Uger).

Ved Antagelsen skal det fra Forretningens Side udtrykkeligt betones, at det er til henholdsvis medhjælpsvis Arbejde eller til Sygeplads, Antagelsen sker. Ellers har den antagne Krav paa 14 Dages Varsel ved Fratræden.

Juleaftensdag skal Arbejdet slutte senest Kl. 14 (for Dagbladenes Trykkere og Hjælpearbejdere dog senest Kl. 15).

For *Feriens* Vedkommende sikres der allerede i Aar alle faste Arbejdere 12 Dages Ferie. Iøvrigt henvises til det herom udformede Forslag.

Paragrafen om *Pristalsregulering* undergaar den Ændring, at den saakaldte »Bundsikring« udgaar, saaledes at Lønnen fremtidig kan reguleres op og ned uden Hensyntagen til Minimalløn.

Tarifens Varighed er fastsat til 3 Aar.

— — —

Vor Tarifkommission har med stort Flertal vedtaget dette Forslag, idet 13 Medlemmer stemte for, 1 Medlem (Sigv. Hellberg) imod og 3 undlod at stemme, og ved den kommende Urafstemning anbefaler Kommissionens Flertal Medlemmerne at sige *Ja* til Forslaget.

Vi har ganske vist ikke faaet alle Ønsker opfyldt, og i Særdeleshed maa det med Beklagelse konstateres, at det ikke har været muligt ved de førte Forhandlinger at opnaa nogen Art af *Arbejdstidsnedsættelse.*

Det foreliggende Forslag er dog en saa betydelig Forbedring af vor gældende Provinstarif, at Kommissionens Flertal ikke har ment at kunne tage Ansvaret for en Forkastelse.

Paa *Lønomraadet* er — udover de i Perioden opnaaede Lønforhøjelser i Henhold til Pristallet — gennemført beskedne, for Kvindernes Vedkommende dog ret mærkbare Forhøjelser, men det maa i denne Forbindelse betones, at dette er den første samlede Forbedring af *Fagets Realløn,* der har fundet Sted siden 1919.

Ferie skal fra og med 1940 i Henhold til den paa Rigsdagen vedtagne Lov ydes med 12 Arbejdsdage, men ved Tarifændringen sikres alle vore fast beskæftigede Folk i Provinsen de 12 Dage allerede i denne Sommer. Ikke nogen stor Indrømmelse, men dog værd at notere.

Adskillige *Specialbestemmelser* er blevet ændret i vor Favør, hvorimod der intet Steds er Forringelser at konstatere.

Den skete Ændring af *Pristalsreguleringen* og Tarifens 3 Aars Varighed vil formentlig blive mødt med ikke ringe Utilfredshed fra vore Med-

lemmers Side, men disse Krav har Principalerne knyttet saa nøje sammen med Tilbudet om Forbedringerne, at der ikke var Vej udenom for vor Kommission.

Taget som Helhed maa det siges, at Forslaget til Ændring af Provinsens Tarif er af en absolut *positiv Karakter,* og Kommissionens Flertal maa derfor anbefale Medlemmerne i Provinsen at stemme **Ja** ved Urafstemningen. *Ths. Pedersen.*

Lidt om Journalerne

Næst at takke de københavnske Tillidsmænd og Inkassatorer for Indsendelse af Afskrifter af Overarbejds-Journalerne for Opsamlingsperioden 1. Oktober—31. December, vilde jeg tillade mig enkelte Bemærkninger Sagen vedrørende:

Gennemgaaende er Skemaerne gaaet udmærket ind, enkelte har jo maattet rykkes en Gang eller to. Det saaledes indkomne Materiale vil blive statistisk bearbejdet og vil kunne give os en hel Del nyttig Viden.

Jeg maa have Lov til at henlede Opmærksomheden paa, at Afspaseringen skal ske i *den Afspaseringsperiode,* som er knyttet til den paagældende *Opsamlingsperiode* (i nærværende Tilfælde er Opsamlingsperioden 1. Okt.—31. Decbr., og den *dertil* hørende Afspaseringsperiode er 15. Januar—14. Februar). *Undtagelser* fra denne Regel er de *Dagblade,* hvor der er *Særaftale* om fortløbende Afspasering; en anden Undtagelse er de Folk, der *fratræder* inden 15. Januar, thi de skal *inden Fratrædelsen* afspasere det Overarbejde, der maatte være (1 Dag for hver fulde 8 Timers Overarbejde, og overskydende Timer skal ved Fratrædelsen udbetales). Man kan ikke afspasere *efter* at være fratraadt! Hvis f. Eks. en Mand er opsagt til en Fredag og har 17 Timers Overarbejde opsamlet, skal han afspasere 2 Dage (*senest* Torsdag Fredag) og have 1 Time udbetalt; han kan *ikke* vente med at afspasere til Lørdag og Mandag, thi da *er* han fratraadt og saaledes ledig, og man kan ikke afspasere paa ledige Dage.

I enkelte Tilfælde, viser det sig, har man (her drejer det sig ikke om fratrædende Folk) afspaseret f. Eks. op til Julen eller op til Nytaar; dette er i Strid med Aftalen, som fastsætter Afspaseringen til 15. Januar—14. Februar. Meningen med at sammentrænge Afspaseringen netop paa de Tidspunkter, der er fastsat, er jo derved i størst mulig Udstrækning at give Arbejdsmulighed for de ledige. Og det siger sig selv, at hvis den enkelte Arbejder kunde lægge Afspaseringen vilkaarligt paa de Dage, der uden for nævnte Periode passede *ham* bedst, saa vilde han være meget svag, naar Principalen i det næste Tilfælde ønskede en lignende Dispositionsret for *sit* Vedkommende.

Saa er der enkelte, der har taget fejl og afspaseret *enkelte Timer,* endda ogsaa uden for de fastlagte Perioder. Det kan man ikke. Der skal fulde 8 Timer til en Afspaseringsdag, og enkelte Overtimer skal betales fuldtud som Overarbejde og kan ikke ombyttes med enkelte »Begravelses-Fritimer« eller lignende.

Medens der *for hele Aaret* gælder den Regel, at Overtimer ud over fulde 8 *overføres til næste Opsamlingsperiode,* saa skulde ved *Kalenderaarets* Afslutning alle saadanne overskydende Timer *ikke* overføres, men *udbetales.*

I enkelte Firmaer har man *ikke* benyttet den *for Bogtrykfaget autoriserede* Overarbejds-Journal, men en anden, som ikke passer for vore Aftaler. Jeg maa i den Anledning gøre opmærksom paa, at vor Aftale er stadfæstet af Socialministeren og *gælder for hele Bogtrykfaget* og for alle mdl. og kvdl. Trykkeriarbejdere i *Stentrykkerierne;* deraf følger ogsaa, at det er *den for Faget autoriserede Journal,* der skal benyttes; i denne Journal findes Aftalen optrykt. Journalen kan købes i Københavns Bogtrykkerforening.

Det bør blive en Regel, at Afspaseringsdatoerne fastsættes umiddelbart ved hver Opsamlingsperiodes Afslutning, saaledes at alle Parter hurtigst muligt er klar over, hvornaar hver enkelt Person skal afspasere sit eventuelle Overarbejde. *Sigv. Hellberg.*

Nogle Betragtninger

Da Delegeretmødet i 1935 vedtog en ny Linie for det fremtidige Oplysningsarbejde indenfor vort Forbund efter en ret bevæget Debat, maatte det synes nærliggende for de fleste, at hermed var skabt et Grundlag for Oplysningsvirksomheden, som med god Vilje ikke vilde være ringere end det hidtidige, og som maatte kunne tilfredsstille alle berettigede Krav.

Mon den Tanke ikke samtidig var til Stede hos adskillige, at med Branchebladenes Bortfald var der i Virkeligheden sket en stor Gevinst for alle, der er fylket under Dansk Typograf-Forbunds Banner. Thi vel er vi nok plantet i forskellige Baase eller Brancher, men mon ikke alle er lige interesseret i — hvadenten de kalder sig Trykkere eller Sættere o. s. v. —, hvad der rører sig indenfor de forskellige Omraader og interesseret i saa megen Viden som muligt i det fælles Fag, som teknisk udgør et samlet Hele. Alene dette, at Maskinsætterbranchen rekrutteres fra Haandsætterne, ligger jo her ret nærliggende for.

Dette skete ikke og kunde ikke ske i sin fulde Udstrækning med Branchebladene, der kun kom en begrænset Del af Medlemmerne i Hænde.

I de tre Aar, Nyordningen virkede, viste det sig dog, at den gode Vilje til at bruge det nye Instrument ikke var saa fremherskende som ønskeligt, men alt nyt skal vel paa dette som andre Omraader have Tid til at fæstne sig. Betydningen af Forbundets Oplysningsvirksomhed i det første Treaar var dog uomtvistelig, at der — ikke mindst gennem de afholdte Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole, hvor Kolleger trindt om kom i Kontakt med hinanden —, var skabt noget, der ikke skulde forsvinde igen, og ved Delegeretmødet 1938 var der et sikkert Flertal, der slog dette fast.

Oplysningsarbejdet synes nu at staa overfor sin Renæssance. Alle gode Kræfter er inde paa, at nu skal Instrumentet spille med den rigtige Klang, til Gavn for alle Brancher og dermed for det Forbund, vi alle holder af, og som vi alle som én vilde slaa et Slag for den Dag i Morgen, om saadant var fornødent.

Svendborg, i Januar 1939. *P. Hansen.*

Dansk Typograf-Forbund

Stemmesedler

vedrørende Ændring af Provinstarifen er udsendt til alle Lokalafdelinger og Filialer i Provinsen.

Stemmesedlerne skal være Forbundskontoret i Hænde senest Mandag den 13. Februar Kl. 18.

København, 2. Februar 1939. *Forretningsudvalget.*

Fagmøde i Aarhus

Søndag den 5. Februar Kl. 10½ afholdes Fagmøde i Aarhus i Amaliegades Forsamlingsbygning (den ny Sal).

Forbundsformand *K. A. Jørgensen* kommer til Stede og indleder om

Tarifforslaget.

Efter Mødet er Aarhus Lokalafdeling Vært ved et fælles Kaffebord.

Der forventes stor Tilslutning af jyske Kolleger, da der her bliver Lejlighed til en indgaaende Drøftelse af Tarifforslaget. *Aarhus Lokalafdeling.*

Et lille Udpluk af Manifestet

Af det paa Socialdemokratiets Kongres vedtagne Manifest bringer vi noget post festum et Uddrag, som vi mener har særlig Interesse for de fagorganiserede Arbejdere:

. . . At en fortsat Industrialisering er et af Midlerne til *Bekæmpelse af Arbejdsløsheden* kan næppe bestrides, men det maa paakalde Opmærksomhed, at der stadig foregaar en saakaldt Rationalisering ved Hjælp af nye Opfindelser og tekniske Hjælpemidler. Det er muligt, at denne Udvikling er forsvarlig set fra Industriens Synspunkt — og forøvrigt foregaar samme Udvikling i Landbrug og Landbrugsindustri —, men den maa sikkert underkastes en Kontrol fra Samfundets Side. Om Rationaliseringen skal følges af *Arbejdstidsnedsættelse* eller andre Foranstaltninger maa afgøres, naar Undersøgelsen er foranstaltet, men det kan næppe fortsat være saaledes, at Ejerne af Produktionsmidlerne tager Fordelene ved de tekniske Fremskridt og overlader Arbejderklassen og Samfundet at bære Byrden ved Arbejdsløsheden . . .

Kongressen udtaler Ønsket om at faa tilvejebragt en Overbygning paa den lovmæssige Aldersrente for Fremtidens gamle.

Ved et beskedent Bidrag fra alle Borgere fra en nærmere fastsat Alder, eventuelt opkrævet i Forbindelse med Skatten, vil der kunne sikres alle gamle et respektabelt Tilskud til den lovmæssige Aldersrente, uden at dennes Størrelse berøres deraf. Det besluttes at opfordre Partiets politiske Repræsentation til at optage denne Sag til Behandling i den nærmeste Tid . . .

Kongressen bifalder den gennemførte Lov om Forbud mod Overarbejde. Den har bidraget til Beskæftigelse for et betragteligt Antal arbejdsløse og har ophævet en Side i Arbejdsforholdet, som baade var forkastelig af sundhedsmæssige og beskæftigelsesmæssige Hensyn. Det maa være Opgaven at faa en saadan Løn for den normale Arbejdstid, at Trangen til at overskride denne fjernes, og det maa navnlig forkastes, at nogle Arbejdere ved Hjælp af Overarbejde opnaar en i Forhold til andre økonomisk begunstiget Stilling.

En anden uforsvarlig Udnyttelse af Arbejdskraften sker ved saakaldt *Dobbeltbeskæftigelse.* Det vil formentlig være vanskeligt at gribe ind i dette Forhold, hvorimod de særlig umoralske Tilfælde — hvor en Arbejder er beskæftiget sine 8 Timer paa normal Maade og derefter i et lignende Antal Timer i en anden Virksomhed — utvivlsomt maa kunne ændres igennem de paagældende Organisationer. — Kongressen tilraader de faglige Organisationer at foretage en Undersøgelse angaaende Omfanget af saadan Dobbeltbeskæftigelse og at skride ind for at hidføre en Ændring i disse stærkt paaklagede Forhold

Med Hensyn til Ægtepar synes Forholdene adskilligt mere komplicerede, men der findes ogsaa her Tilfælde, som vanskeligt kan forsvares. Disse Tilfælde maa dog i Almindelighed bedømmes enkeltvis, uden at man griber ind i den Ligeberettigelse, der maa raade for Mænd og Kvinder.

Arbejdstids-Indskrænkningen kan blive et Middel, som maa bringes i Anvendelse. Det kan være nødvendigt, hvis Rationaliseringen fortsat driver mange Arbejdere ud i Arbejdsløsheden, udelukkende til Fordel for Aktionærer eller private Ejere af Bedrifterne, og det vil blive forsvarligt, hvis man ved international Ordning gennemfører en forkortet Arbejdstid, enten som midlertidig eller blivende Foranstaltning, i alle eller i visse Fag. Det maa imidlertid erkendes, at en generel Arbejdstids-Nedsættelse af væsentligt Omfang i et lille Land, der som Danmark er udsat for store Landes Konkurrence, frembyder store Vanskeligheder, som nøje maa tages i Betragtning, før Sagen iøvrigt føres igennem. . . .

Medens det danske Samfund efterhaanden er blevet paalagt betydelige Byrder til Sociallovgivning, Skolevæsen, Landbrugsformaal og andet, er Beskatningen fremdeles blandt de laveste i Europas Lande.

Da Landet imidlertid kun har en i Tal meget lille Befolkningsgruppe med særdeles store Indtægter, maa det nødvendige Skattekrav for en Del dækkes af Indtægter, der er forholdsvis beskedne. Det har under Hensyn til de ekstraordinære Forhold, som har raadet i snart 25 Aar, været nødvendigt at gennemføre en Række ekstraordinære Beskatningslove, som allerede ved deres særlige Karakter virker uheldigt.

Kongressen anerkender, at en Beskatningskommission er nedsat med den Opgave at tilvejebringe en samlet Plan for fremtidig Beskatning, hvorved det nuværende Skattesystem i væsentlig Grad forenkles, samtidig med at størst muligt Hensyn tages til den økonomiske Evne i de forskellige Befolkningskredse.

Ved Overflytning af større Dele af de kommunale Udgifter paa et for hele Landet fælles Skattegrundlag bør der saavel for de personlige Skatter som for Ejendomsskatterne tilstræbes en mere ligelig og ensartet Fordeling efter Bærevne, ligesom der for Ejendomsbeskatningens Vedkommende bør ske en yderligere Udvikling af *Grundskyldlovgivningen i Forbindelse med en Lettelse i Bygningsskatterne.* Vedrørende de indirekte Skatter maa Formaalet være under rimelig Hensyntagen

til Erhvervslivets Vilkaar at lempe Beskatningen paa saadanne Omraader der er af afgørende Betydning for de mindre bemidledes Forbrug, med særligt Henblik paa de Goder af ernærings- og boligmæssig Art, der tjener til at øge Folkesundheden.

Socialdemokratiet er nu som før Tilhænger af den progressive, direkte Beskatning, og navnlig bør man fremdeles have Opmærksomheden henvendt paa de store Indtægter, som hidrører fra Grundbesiddelse, Formue og Arv.

Fra den øvrige Verden

40 Timers Ugen i Frankrig.

De af Leon Blums Regering i Juni 1936 vedtagne Sociallove har i den forløbne Tid staaet som et Ideal for alle faglærte Arbejdere udenfor Frankrigs Grænser — skriver »Mitteilungen«.

Ministerpræsident Daladier begyndte imidlertid allerede den 31. August f. A. i Deputeretkammeret at tale om »Tilpasning« i Forbindelse med 40-Timers Ugen; senere udtaler Daladier, at Sociallovene af 1936 set fra et socialt Synspunkt vel har bragt lykkelige Resultater, men de har desværre ikke fristet andre Lande til Efterligning, hvilket han ikke viger tilbage for at give de respektive Landes Regeringer Medskyld i samtidig med, at han understreger, at en Nedsættelse af Arbejdstiden — paa Grund af de tekniske Fremskridt i de store Industrilande — er og bliver et internationalt Anliggende.

I Daladiers Dekreter af 12. November f. A., der vakte saa voldsom Harme i franske Arbejderkredse, at de gav Anledning til Generalstrejken den 29. November, hedder det i første Artikel: »Den lovmæssige Arbejdstid (effektive Arbejdstid) i Frankrig er stadig 40 Timer om Ugen; alt Arbejde derudover regnes for Overarbejde.« Misfornøjelsen med Dekreterne gjaldt bl. a. dette Overarbejde, idet det herefter er tilladt Arbejdsgiverne at kræve 8—10 Overarbejdstimer om Ugen og i Rustningsindustrien endda mere end 10 Timer. De nye Dekreter, der skal gælde i tre Aar, bestemmer dog, at i de Tilfælde, hvor det er muligt at undgaa Overskridelse af Arbejdstiden ved Antagelse af mere Personale, Omflytning af Arbejdskraft eller anden Omorganisering af Arbejdet, bortfalder Retten til at kræve Overarbejde præsteret. De franske Arbejdere har i deres Krav om Fastholden ved 40-Timers Ugen stadig henvist til saadanne Muligheder, ligesom de har hævdet, at den tilbudte Overarbejdsbetaling, 10—25 pCt. Tillæg til Timelønnen, er altfor ringe.

Arbejdsgiverne kan idømmes Bøder fra 5 til 100 Frcs. for Overtrædelse af visse Bestemmelser i Dekreterne, og for Arbejderne i Rustningsindustrien er der fastsat strenge Straffe for Vægring ved at yde Overarbejde.

I Frankrig har det hidtil været Skik at tildele al Ferie i et Par af Sommermaanederne. For at undgaa at affolke Industrien for stærkt i Sommertiden og for at undgaa Overfyldning med paafølgende Prisforhøjelser ved Badesteder og i Pensionater har Daladier bestemt, at Ferierne fremtidig skal spredes over et længere Tidsrum. Fordelingen skal foregaa efter Samraad mellem Arbejdsgiverne og de respektive Arbejderorganisationer eventuelt gennem det paagældende Ministerium.

Afdøde Kolleger

Lørdag den 28. Januar afgik *Carl F. Hansen* ved Døden. For hans nærmeste og os Kolleger, som havde fulgt hans haarde Kamp med Sygdommen gennem de sidste Maaneder, kom dette Budskab ikke overraskende, idet det stod os klart, at han ikke havde Kræfter til at staa dette igennem, og der er næppe Tvivl om, at Døden maa betragtes som en Befrielse for ham.

Carl F., som han altid populært kaldtes, vil være kendt af en meget stor Kreds af Kolleger for sin mangeaarige Deltagelse i Organisationsarbejdet. Han havde lært Faget hos Isak Cohen og udlærte 6. Marts 1909. Allerede i Begyndelsen af 1910 fik Udlængslen ham til at søge til Norge, hvor han — med en kort Afbrydelse i 1911 — arbejdede til Begyndelsen af 1916.

Straks efter Hjemkomsten tog han med Iver Del i Organisationsarbejdet og valgtes i Foraaret 1920 ind i Københavns Afdelings Styrelse, hvor han havde Sæde til 1930, da han trak sig tilbage.

Fra 1928 til 1932 og igen fra 1934 til sidst afholdte Valg, var han tillige Medlem af Forbundsstyrelsen. De sidste Aar arbejdede Carl F. hos Bording, hvor Kollegerne ret snart efter hans Ansættelse gjorde ham til Klubformand, et Hverv han bestred lige til Sygdommen slog ham ned.

Vi, der gennem Aarene havde Lejlighed til at samarbejde med Carl F., lærte at skatte ham som en god og retskaffen Kammerat, og Mindet om ham som Menneske og Kollega vil blive bevaret længe blandt københavnske Typografer.

Begravelsen fandt Sted i Gaar paa Bispebjerg Kirkegaard. *fr. m.*

*

Mandag den 30. Januar døde Trykker *Th. Gundersen* efter kort Tids Sygdom. Gundersen, der blev 71 Aar, udlærte som Trykker i det gamle ansete Firma H. H. Thiele, og han blev der al sin Tid, lige til Firmaet ophørte i 1936. Vor afdøde Kollega hørte ikke til dem, der tog Del i Organisationsarbejdet, men han var paa ingen Maade uinteresseret deri. Hans høje karakteristiske Skikkelse saas som Regel paa vore Generalforsamlinger og Møder stille og lyttende. Det blev kun et Par Aar han fik Lov til at nyde sit Otium i det lille Hus paa Krogebjerg. Det sidste Aars Tid var han ofte sløj og i Mandags døde han — det var Hjertet, der svigtede.

Han begraves paa Søndag Kl. 1 fra Søndermark Krematorium, store Kapel.

*

Vor gamle Kollega *Rudolf Keil* er afgaaet ved Døden. Keil var født i 1861 og blev saaledes 78 Aar gammel. Han arbejdede i Berlingske Tidende, men fra 1933 levede han af sin Aldersrente. Begravelsen fandt Sted Onsdag den 1. Februar paa Assistens Kirkegaard.

*

Kun 28 Aar gammel er Trykker *Rasmus P. Rasmussen* afgaaet ved Døden. Afdøde, der var en god og hjælpsom Kammerat, var født i København og udlærtes i 1930 hos Græbe. Hans seneste Arbejdspladser var Barfod & Co.s og Vald. Pedersens Trykkerier. Begravelsen fandt Sted i Søndags fra Bispebjerg Kirkegaards store Kapel, hvor samtlige Kammerater hos Olaf O. Barfod var mødt op for at sige ham det sidste Farvel.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branchere-præsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Siden sidst.

Siden vort Brancheorgan ophørte at udkomme, er der snart hengaaet 3 Aar, i hvilken Tid Maskinsætterne ikke har staaet i stærk indbyrdes Rapport med Hensyn til Underretninger om de Begivenheder, der er sket indenfor vor Faggruppe. Vi skal i denne Artikel forsøge at fremdrage nogle af de vigtigste Hændelser.

Maskinsætterantallet var i Provinsen i 1936 532, i 1937 544 og i 1938 565; i København henholdsvis 455, 467 og 491. Som man vil se, er Stigningen i Provins og Hovedstad nogenlunde ens.

Ved *Tarifforhandlingerne* i Provinsen i Sommeren 1936 og i København i Vinteren 1936—37 opnaaede Maskinsætterne, naar Pristalsreguleringen undtages, i Modsætning til flere andre Grupper, intet Løntillæg; man bøjede sig fra vor Side for den Argumentation, at de daarligst minimallønnede burde hjælpes først, i Haab om, at man fra vore øvrige Kollegers Side vilde se med Forstaaelse paa vore Krav, naar disse en Gang maatte blive aktuelle under Forhandlingerne.

Hvad *Oplysningsarbejdet* angaar, har dette grundet paa Forbundets økonomiske Støtte haft en gylden Tid med Fodring maaske mere efter Klokkeslet end efter Appetit. Der har i den omhandlede Periode enten selvstændigt eller i Forbindelse med Fællesmøder været afholdt cirka 25 Instruktioner ved Sættemaskinen, deraf naturligvis den væsentligste Del i Provinsen. Af Foredrag om fagtekniske Emner er der afholdt ca. 10. Der er i København aflagt 1 à 2 aarlige Besøg paa tekniske og industrielle Virksomheder. Endelig er Maskinsætterprøven demonstreret ved 4 Møder i Provinsen. Desuden har der naturligvis til Fremme af Branchens Liv været afholdt Møder og Sammenkomster af forskellig Art i Kredse og Klubber Landet over. Som Instruktører og Foredragsholdere i denne Periode har medvirket: Montør Nykiel, Berlin, C. Norland, S. V. Rasmussen, O. Møller Madsen, Fr. Flade, P. A. Klinge, N. Th. Svendsen.

Organisationslivet har i Perioden udfoldet sig ligesaa levende som i Tiden tilforn. Foruden Kredsenes og Klubbernes Generalforsamlinger har der været afholdt mange Medlemsmøder, hvor forskellige Emner har været drøftet og Selskabeligheden fejret, ogsaa med Deltagelse af Kolleger ude fra. Landssammenslutningens Formand, Vald. Nielsen, har saaledes efter Indbydelse været til Stede ved mange saadanne Lejligheder. Vi har de sidste tre Aar afholdt vort aarlige Repræsentantskabsmøde Skærtorsdag i København, hvor det samme Forretningsudvalg stadig er blevet genvalgt. Der er afholdt 12 Forretningsudvalgsmøder samt 1 Landsmøde, som sædvanlig forud for Delegeretmødet.

Af *organisatoriske Begivenheder* iøvrigt, der gennem Forbundet har præget vor Faggruppe, kan nævnes Spørgsmaalet om Uddannelsen af Elever, der ikke er gjort effektiv og som navnlig for Københavns Vedkommende har fundet Sted i ringe Grad. Efter gensidige Ønsker fra Bogtrykkere og Typografer har der været ført Forhandlinger herom, hvilket resulterede i Oprettelsen af Maskinsætterskolen paa Fagskolen for Boghaandværk i København, der startedes i 1936. Samtidigt fremkom Ønsket om at gøre Uddannelsen betinget af en *Prøve*, der maatte fastslaas i Tarifen og gælde for saavel Provins som Hovedstad; derom har der været ført en Del Forhandlinger mellem de interesserede Parter, og det var ventet, at de Tarifforhandlinger, der nu finder Sted, og som falder samtidig for begge Tarifomraader, vilde finde en Løsning paa Spørgsmaalet, men det synes, som om Provinsens Bogtrykkere i sidste Øjeblik vil spænde Ben derfor.

Maskinsætterskolen, der har til Huse paa Teknologisk Institut, og hvor Undervisningen er foregaaet i ugevise Hold, har i 1936 haft 6 Undervisningsuger, i 1937 1 Uge og i 1938 ingen Undervisning. Aarsagen til den tilsyneladende Standsning maa for en Del søges i det uløste Spørgsmaal angaaende Maskinsætterprøven. Skolen, hvis Lærer er *S. V. Rasmussen*, begyndte med 1 Linotype- og 1 Intertype-Maskine og er siden blevet udvidet med en ældre Maskine.

Sundhedsforholdene i Maskinsætterierne staar endnu for mange Virksomheders Vedkommende langt tilbage. Mange Lokaler, der tilfredsstiller Fabrikslovens Krav, er efter vor Formening uegnede til Maskinsætterilokaler. Vor Landssammenslutning har i sin Tid gennem Forbundet indsendt de Ønsker, vi havde angaaende Ændringer i Fabriksloven. Dennes Revision har ladet vente paa sig, men det forlyder, at den nu snart kan ventes færdig fra Rigsdagen, og det er at haabe, at den vil give Fabriktilsynet en mere udstrakt Myndighed, saaledes at det kan gribe ind ogsaa i saadanne ikke præciserede Tilfælde, der kan bevises at være til Gene for Maskinsætterne.

Fortsættes.)

Indenfor Kredsene

Formand: Vald. Nielsen, Østervænget 3, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Til Kreds- og Klubformænd. I Henhold til Lovene bedes man drage Omsorg for, at Kontingentet til Landssammenslutningen, der udgør Kr. 0,50 pr. Kvartal, indsendes rettidigt til Kassereren, L. Chr. Nielsen, Amagerbrogade 230, København S.

Vore Tillidsmænd. Listen i forrige Numer (Nr. 1) tilføjes under

1. Kreds: *Rønne:* Hans G. Kure, Voldgade 3.
2. Kreds: *Helsingør:* A. Birn, Gl. Jernbanevej 9.

5—9—13. De anførte Numre angiver de Nr. af »Typ.-Tid.«, hvori vi foreløbig faar Plads. Stoffet maa være os i Hænde senest Torsdag i den Uge, der ligger forud for det paagældende Numer.

Københavns Maskinsætter-Klub afholdt ord. Generalforsamling Søndag den 22. Januar. Dirigent: *L. Chr. Nielsen.* Formanden, *S. V. Rasmussen*, bød Forsamlingen velkommen og mindedes de i Aarets Løb afdøde Medlemmer: Alfred Jørgensen, Johannes Trab og Ch. Andersen (alle »Soc.-Dem.«) og H. Rasmussen (Specialbogtrykkeriet). — Sekretæren *A. Magnussen* oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes enstemmigt. — *Formanden* indledte sin Beretning med en Oversigt over Medlemstallet, der ved Aarets Begyndelse var *329* og ved dets Slutning *332*. Omtalte derefter Delegeretmødet og dets Resultater og i Forbindelse hermed den for Brancherne opnaaede Ordning med Hensyn til »Typ.-Tid.« som Meddelelsesmiddel for disse; N. Th. Svendsen var indsat som Leder af vort Brancheafsnit. Tarifforhandlingerne fort-

Aarsregnskab for Landssammenslutningen af Maskinsættere 1. Januar til 31. December 1938.

Indtægt:

Beholdning 1. Januar 1938			1130.57
Kontingent:			
1. Kreds.	København (4 Kvartaler)	560.00	
	Bornholm (4 Kv.)	30.50	
2. Kreds.	Helsingør (4 Kv.)	4.00	
	Hillerød (4 Kv.)	49.00	
	Holbæk (4 Kv.)	29.50	
	Køge (4 Kv.)	11.00	
	Næstved (4 Kv.)	38.00	
	Kalundborg (4 Kv.)	8.00	
	Roskilde (4 Kv.)	16.00	
	Ringsted (4 Kv.)	21.00	
	Slagelse (4 Kv.)	36.00	
	Stege (4 Kv.)	4.00	
3. Kreds.	Bogense, Faaborg, Kerteminde, Middelfart, Marstal, Nyborg, Rudkøbing, Odense, Svendborg (4 Kv.)	132.50	
4. Kreds.	Maribo, Nakskov, Saxkøbing (4 Kv.)	21.00	
5. Kreds.	Aalborg, Brønderslev, Fjerritslev, Løgstør (4 Kv.)	58.00	
	Hjørring (4 Kv. 1937)	10.00	
	Hjørring (4 Kv. 1938)	12.00	
6. Kreds.	Aarhus, Skanderborg (mangler) Horsens (4 Kv.)	32.00	
	Herning (4 Kv.)	10.00	
	Randers (4 Kv.)	40.00	
7. Kreds.	Aabenraa, Esbjerg, Fredericia, Haderslev, Kolding, Ribe, Sønderborg, Varde, Vejle (4 Kv.)	152.00	
8. Kreds.	Holstebro, Nykøbing M., Ringkøbing, Skive, Skjern, Thisted (4 Kv.)	61.50	
			1336.00
Indgaaet for Salg af Haandbøger			78.00
Indvundne Renter 1938			22 81
			2567.38

Udgift:

Tilskud til Instruktionsmøder o. l.:			
Mødet i Kolding 13. Februar		50.00	
—	Maribo 8. Maj	50.00	
—	Randers 15. Maj	50.00	
—	København, ref. for 1937	30.00	
—	København 4. September	50.00	
—	Nykøbing M. 25. September	50.00	
—	Hillerød 30. Oktober	50.00	
—	Rønne 30. Oktober	25.00	
			355.00
Repræsentantskabsmødet i København 14. April: Rejsegodtgørelse og Diæter til 10 Repræsentanter			334.80
Instruktørmødet i København 14. April: Rejsegodtgørelse og Diæter til 1 Repræsentant			33.00
Landsmødet i København 4. September: Rejsegodtgørelse til 3 Repræsentanter			69.50
Forretningsudvalgsmøder			185.53
Tryksager			116.00
Opmærksomhed ved Jubilæer			8.07
Rejser og Repræsentationsudgifter			136.50
Telefon-Bidrag til Kassereren og Sekretæren			175.00
Formandens Portoudgifter			37.70
Sekretæren: Porto, Skriveartikler o. lign.			20.25
Kassereren: Porto og Skriveartikler			19.30
Diverse Udgifter			9.75
			1500.40
Beholdning 31. December 1938			1066.98
			2567.38

København, den 20. Januar 1939. *L. Chr. Nielsen*, Kasserer.

Ovenstaaende Regnskab revideret og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Alfred Larsen. *H. C. Rinding.*

sættes i den kommende Uge. Lønstatistiken var indgaaet godt, idet der af 55 udsendte Skemaer var modtaget 54. Listen vilde snarest fremkomme. Beklagede den Fejl, der var sket ved at vore Kandidater til Delegeretmødet ikke var blevet anbefalet gennem »Typ.-Tid.«, men dette beroede paa en Misforstaaelse. Om Samarbejdet mellem Underafdelingerne og de øvrige Brancheklubber udtalte Formanden, at selv om vi ikke hidtil havde opnaaet noget særligt Resultat, vilde vi dog stadig fortsætte Samarbejdet. Anbefalede Medlemmerne at møde bedre op, naar Sjællandskredsen arrangerer Sommertur. Til Slut omtaltes det rejste Spørgsmaal om Lærlinges Adgang til paa Fagskolen at faa et Indblik i Sættemaskinen, det var selvfølgelig ikke Meningen, at de skulde oplæres — idet det gælder baade Sætter- og Trykkerlærlinge — men at der kun skulde vises dem Sættemaskinens Funktion. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Kassereren, *C. Marhauer* aflagde det reviderede Regnskab. *Indtægt*: Beholdning fra forrige Aar Kr. 886,59, Kontingent og Indskud for 1938 Kr. 1429,20, Restancer for 1937 Kr. 28,00, opkrævet ved Stiftelsesfesten $^{23}/_{1}$ 1938 Kr. 221,00, Bankrente Kr. 8,68, Balance Kr. 2573,47. *Udgift:* Stiftelsesfesten Kr. 659,75, Telefon til Formanden og Kassereren Kr. 202,00, Kontingent til Landssammenslutningen Kr. 560,00, Møder, Lokaleleje m. m. Kr. 159,71, Telegammer, Porto, Skrivemateriale m. m. Kr. 43,45, Tryksager Kr. 66,00, Kranse Kr. 22.00, Annoncer i »Typ.-Tid.« Kr. 7,93, Provision for Opkrævning af Kontingent Kr. 145,72, Kassebeholdning Kr. 260,29, i Banken Kr. 446,62. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Styrelsen stillede Forslag om, at ældre Medlemmer, der var ophørt med at arbejde, kunde bevare deres Medlemsskab i Klubben, og foreslog følgende Tilføjelse til Klublovenes Paragraf 6: »Medlemmer, der paa Grund al Alder eller Svagelighed fratræder Faget, kan fortsætte som kontingentfrie passive Medlemmer, dog uden Stemmeret.« Efter at Formanden havde besvaret Forespørgsler fra Köhn og Th. Dahms, vedtoges Forslaget. — Formanden havde paa sidste Aars Generalforsamling bebudet at ville trække sig tilbage nu, men det lykkedes ved Overtalelse at faa ham til at fortsætte endnu et Aar. C. Marhauer genvalgtes til Kasserer, og til Styrelsesmedlemmer i Stedet for L. Chr. Nielsen og N. Th. Svendsen, der ikke ønskede at modtage Valg, valgtes Kr. Bergstrøm og Helmuth Mortensen. Til Styrelsessuppleanter valgtes Norland og H. C. Rinding, Revisorer H. C. Rinding og Hans Jensen og Revisorsuppleant Thygesen. — Formanden gav derefter nogle Oplysninger angaaende den paafølgende Frokost, hvorefter Generalforsamlingen sluttede.

— — —

Ved Frokostbordet bød Formanden velkommen til vort Æresmedlem C. F. Firring, Afdelingsformanden Sigv. Hellberg, Landssammenslutningens Formand Vald. Nielsen, Odense, Møller-Madsen, Odense, Montør L. Chr. Nielsen og til den store Forsamling — ca. 100 Medlemmer. Taler holdtes af *Sigv. Hellberg, Vald. Nielsen, Møller-Madsen* og *Formanden*, der benyttede Lejligheden til at takke de afgaaede Styrelses-

medlemmer for godt Samarbejde. *S. V.* og *taus* havde leveret deres Bidrag til Frokosten i Form af udmærkede Sange. *N. Th. Svendsen* holdt et morsomt Causeri, paa hvilket han høstede stærkt Bifald. — Ved Kaffebordet vekslede Taler og Underholdning, og man sluttede af i Mindet om at have tilbragt en af »de rigtige gode gamle« Maskinsætter-Frokoster. *A. M.*

Instruktionsmøde i Kolding. Søndag den 19. Februar afholder 7. Kreds (»Sydkredsen«) Instruktionsmøde i Kolding med *S. V. Rasmussen* som Leder. Der er tillige Kredsgeneralforsamling og til Slut vil S. V. R. holde Foredrag om Sundhedsforholdene i Maskinsætterier. Se iøvrigt de udsendte Cirkulærer.

Indgaaede Kontingenter: December 2.: Vestjysk Kreds (Oktober Kv.) 16,00. — 14.: Kalundborg (4. Kv.) 8,00. — 23.: Randers (Oktober Kv.) 10,00. — 30.: Bornholm (Oktober Kv.) 8,00. — Horsens (Juli og Oktober Kv.) 17,00. — Hjørring (4. Kv.) 12,00. — København (Oktober Kv.) 140,00. — Januar 5.: Roskilde (Juli og Oktober Kv.) 8,00. — 6.: Nakskov, Sakskøbing og Maribo (Juli og Oktober Kv.) 11,00. — 12.: Stege (4. Kv.) 4,00. — Aalborg (Oktober Kv.) 14,50. — Ringsted (4. Kv.) 21,00. — 16.: Herning (4. Kv.) 10,00. — Helsingør (4. Kv.) 4,00.

København, Januar 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue

Vore Veteraner. I al Stilhed har en af vore gamle Veteraner, *Th. Dahms*, trukket sig tilbage fra Faget for at nyde en velfortjent Hvile efter de mange Arbejdsaar. Dahms, der blev Maskinsætter 1909, meldte sig straks ind i K. M. K. og deltog ivrigt i Arbejdet indenfor Klubben; Aaret efter traadte han ind i Styrelsen og blev Næstformand. Efter Indbydelse fra Dansk Typograf-Forbund deltog han i Forhandlingerne om den første danske Maskinsætter-Tarif for Provinsen, der delvis var en Oversættelse af den tyske. Meget er forandret siden da i Tarifen, men Grundpillerne, der den Gang blev støbt, staar endnu. — Den 20. Januar 1918 valgtes Dahms til Klubbens Formand, og denne Stilling beklædte han, indtil han paa Grund af svigtende Helbred maatte nedlægge dette Hverv i Januar 1923. Naar Dahms ikke har deltaget i Klubbens Arbejde i de senere Aar, har Grunden været den, at han ofte har været plaget af Sygdom, men han har dog til det sidste fungeret som Klubbens Tillidsmand paa sin Arbejdsplads. Idet vi takker ham for hans trofaste Arbejde for Klubben, haaber vi, at vi endnu i mange Aar maa se ham i Københavns Maskinsætter-Klub.

Runde Tal. I »Berl. Tid.«s Maskinsætteri har to af vore gode Kolleger nylig fejret deres runde Tal. Den ene er *Arnold Nielsen*, der den 27. November blev 50 Aar. »Nolle«, der tidligere har arbejdet bl. a. hos O. C. Olsen, har i mange Aar hørt til »Berl. Tid.«s faste Stab. Den anden er *Axel Gregersen*, med Kendingsnavnet »Gamle«, der den 22. Januar fyldte 60 Aar, og som har været beskæftiget paa Bladet lige fra sine yngre Aar. De er begge meget afholdte for deres gode Humør og ypperlige Kammeratskab, og de blev naturligvis hyldet paa Fødselsdagene fra alle Sider i det store Hus.

— Lørdag den 4. Februar kan Maskinsætter *Albert Andersen*, Blegdamsvej Nr. 100, fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse i Gyldendalske Forlagstrykkeri. Han har i Aarenes Løb en Periode været Formand for Personale-Klubben samt flere Gange Maskinsætternes Tillidsmand. Ved sin rolige og altid redelige Optræden har han vundet saavel sine Overordnedes som sine Medarbejderes Agtelse og vil blive fejret paa sin Jubilæumsdag.

Elektrisk. »Ringkøbing Amts Dagblad« har faaet installeret 3 nye Egnilkap-Apparater. Hermed er samtlige 4 Sættemaskiner forsynet med elektriske Smelteapparater.

— »Fredericia Dagblad« og »Fredericia Social-Demokrat« har hver faaet installeret 1 Egnilkap-Smelteapparat.

Nye Maskiner. »Fyns Tidende« har faaet opstillet en Intertype-Maskine af nyeste Konstruktion med strømliniet Fodstykke. Maskinen er forsynet med Elektro-Funditor-Smelteapparat.

Bladsætteren

Repræsentant: Viktor Peterson, Brydes Allé 11[1]. Telf. Sundby 1189.

„Blaa Øjne . . ."

»Etcetera« bemærker under Bladsætter-Rubriken, at Haandsætteren tarifmæssig intet vil kunne opnaa »for sine blaa Øjnes Skyld«.

Ganske rigtig »Etcetera«. Men er da Haandsætteren af i Dag en saadan blaaøjet Uskyldighed? Har han ikke i Gerning bevist, at han kan tilpasse sig Tidens Tempo og dens stilmæssige Krav? Arbejder han ikke i Dag under dobbelt Pres? Kræves der ikke af ham baade kvantitetsmæssig Top-Præstation og første Kl.s Kvalitet?

Hvor fandt Oplysningsarbejdet den bedste Jordbund? Hos Haandsætteren mener jeg.

Taler det ikke til vor Fordel?

Har 10 Aars fagteknisk Oplysning gaaet sporløst hen over Haandsætternes Rækker? Præger det ikke i Dag Bogtrykkernes Salgsvare og Avisernes Annoncespalter?

Det vil næppe nogen benægte?

Nej, Kollega, Argumenter mangler vi ikke, naar Haandsætterens Sag skal frem til Forhandlingsbordet.

Men vi mangler et Organ, der vil støtte *vor* Sag, en Sammenslutning med denne specielle Opgave.

Der er dog intet i Vejen for, at den kan søge løst andre Opgaver af Interesse for os. Planlæggelse af Oplysningsarbejdet er *een* saadan.

Lad os derfor støtte Arbejdet for en Samling af Haandsætterne. *Preben.*

Studier i Marken . . .

Tirsdag den 7. Marts Kl. 23 mødes vi paa »Politiken«. Billetter afhentes paa Forbundskontoret, reservér i Tide denne Aften.

Haandværker eller Industri-Arbejder.

Søndag den 12. Februar Kl. 12.30 vil Kollegerne Thejls og og Traugott-Nielsen indlede om dette for *os* saa brændende Spørgsmaal. Vi mødes i Rømersgade, 1. Sal til Gaden. Se iøvrigt Annoncen.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Ndr. Fasanvej 136[4]. Telf. Godthaab 6754.

„Opgør?"

Der har atter i København været et af de sædvanlige »Opgør« mellem Reklamefolk og Typografer.

Efter svære Overvejelser gik jeg til Mødet, idet et forfængeligt Haab om et fornuftigt Resultat af Mødet havde besat mig.

Det er mærkværdigt saa svært det er at faa Facon paa Tingene, naar dog Talere fra begge Parter siger det rigtige Ord: *Samarbejde.* Samarbejde, det er bl. a. gensidig Respekt og Anerkendelse af hinandens Eksistensberettigelse. Det er ikke Diskussion om, hvorvidt Typografer eller Tegnere er de bedste »lay-out«magere. Har man Evnen til at skitsere Tryksager, har man Lysten til at skitsere Tryksager, hvad gør det saa, om man er Tegner, Typograf, Bager eller Jordemoder. At have dygtige Reklamefolk betyder: Mere Arbejde tilført vort gamle Fag!

Staar vi fjendtligt overfor hinanden, Reklamefolk og

Typografer? For nogles Vedkommende er det sikkert Tilfældet; men det maa ikke være de toneangivende.

Kommer en Tegner til et Trykkeri med et »lay-out«, der har nogle Mangler, og Sætteren (eller Faktoren) kan rette dem ved en Samtale med Tegneren, saa har vi Muligheden for et fornuftigt Samarbejde.

Stiller Tegneren sig afvisende overfor tekniske Fiduser, vil det vel i det lange Løb gaa ud over ham selv — hans Arbejde bliver noget »Juks«, der ikke har megen Lighed med de flotte »lay-outs«, som Kunderne faar præsenteret.

Og for os vil det ogsaa nok betale sig at have Samarbejde i Gang med Reklamefolkene, af hvilke Tegnerne jo kun er et Led. Markedsanalyse og Beregning af Omkostninger o. s. v. hører ikke med til en Typografs Uddannelse og bør vel heller næppe optage Tiden — der er jo nok at lære endda.

Men vort Fag er ganske lagt om; i tidligere Tid var det Bogsatsen (og Avissatsen), der var Hovedmængden i vort Virke — nu er det Akcidenserne.

Lad os fastholde og helst udvide denne Marks Afgrødemuligheder for vort Fag.

Jeg tror, vi skal tale lidt med Reklamemanden næste Gang, han kommer med en Skitse.

Lidt Udbytte af Aftenen fik jeg dog — der var et godt Program i National-Scala. *eh.*

Tankestreger.

Skønt vi har en Tarif med 1000-Betaling,
kalder jeg det en ussel Betaling.

Akcidens er Eksistens.

Selvom det er sat i Dag,
er det opsat til i Morgen.

Svines ægen tilfalder Sætteren;
derfor maa han ha' en »Spids« en Gang imellem.

At Hovedparten af os er paa fast Løn,
er paa Beregning. *Jens.*

Randers Haandsætterklub.

Lørdag den 4. Februar Kl. 19 prc. taler vor nye Forbundsformand *K. A. Jørgensen*, København, over Emnet »Haandsætteren af idag«. Mødet afholdes paa Forsamlingsbygningen »Jylland«.

Interesserede Haandsætter-Kolleger fra Nabobyerne Hobro, Grenaa o. s. v. er velkomne. Randers Haandsætterklub er interesseret i, at ovennævnte sender Repræsentanter for at drøfte en eventuel Organisering af Haandsættere i de respektive Afdelinger.

Efter Mødet afholder Lokalafdelingen en Fest, hvortil Haandsætterklubbens udenbys Gæster ogsaa er velkomne.

S. K. L.

Odense Haandsætterklub

»lægger ud« med en større Aften den 17. Februar, hvor Svend Johansen vil holde Foredrag og vise en Film. Nærmere Program følger.

Bog- og Akcidenssætterklubben i København.

Vor Oplysningsvirksomhed skal nu efter Klub-Generalforsamlingen i Gang igen.

For de første 2 Maaneder er der foreløbig lagt et godt og alsidigt Program. Hør blot!

Fredag den 10. Februar lægger vi ud med et Foredrag af *Breum* om Kemigrafi. Efter Foredraget vil en Film om Klichefremstilling blive forevist.

Tirsdagene den 21. og 28. Februar besøger vi »Politiken«. Da der kun er et begrænset Antal Adgangskort, har vi arranret os med to Besøg — men pas alligevel paa ikke at komme for sent hos Forbundssekretæren, hvor Adgangskort kan hentes.

Onsdag den 8. Marts arrangeres et Møde med Dagsorden: *Den faglige og politiske Situation.*

Fredag den 31. Marts er der et fagteknisk Møde med Foredrag af Bernh. Raasø om »Typografisk Fladeinddeling«. Efter Foredraget vises en Film.

Møderne agtes afholdt i Forbundets Mødelokale i Evaldsgade.

Notér Datoerne i Lommebogen, saa du ikke lover dig andre Steder hen paa disse Aftener, og agitér blandt Kollegerne for Deltagelse — og se saa iøvrigt her i Spalten yderligere Meddelelser ang. disse og andre Arrangementer.

Hjælpearbejderen

Kvindelige Hjælpearbejdere

Repræsentant: Alfrida Andersen, Sixtusvej 15[a]. Telf. Sundby 1253.

Vaagn op til Daad!

Hvad bliver det til med Oplysningsarbejdet indenfor Forbundet? Det er ikke det branchemæssige, jeg efterlyser, men derimod det politiske. Mange mener maaske, at det ikke vedrører de faglige Organisationer, men jeg for min Part mener tværtimod, at Fagforeningerne har været for langsomme i Vendingen, hvad det Spørgsmaal angaar, og nu maa Tiden dertil være inde, nu, hvor saa mange af de Opgaver, der tidligere sorterede under de faglige Organisationer, er henlagt til den politiske Arena. Der har jo ogsaa fra de mandlige Kolleger rejst sig flere Røster desangaaende, men jeg har forgæves spejdet efter de positive Resultater. Kommer de snart? Hvis de er paa Trapperne, saa glem ikke Kvinderne, men læg Arbejdet tilrette saaledes, at disse ogsaa kan deltage deri. Den Tid vi lever i, maner os alle til, uden Hensyn til Køn, at holde os orienterede om Aarsagerne til de baade indenrigs og udenrigs Begivenheder, som hver Dag forekommer, og hvis Virkninger er af saa afgørende Betydning for Fremtiden. Sæt derfor Oplysningsarbejdet øverst paa Spisesedlen. Naar man, som jeg, har arbejdet paa mange forskellige københavnske Trykkerier, og dèr været i Forbindelse med mange forskellige Mennesker, saa har man rig Anledning til at konstatere en total Uvidenhed hos Medlemmerne angaaende de faktiske Forhold, og dette gælder forøvrigt ikke alene Kvinderne. Skal vi se at faa det rettet snarest muligt, ellers bliver det hele jo ved at være en March paa Stedet. Vi har vel ogsaa Lov at mene, at de valgte Tillidsmænd indenfor Organisationerne ikke netop mangler Forudsætninger for at kunne give de menige Medlemmer den fornødne Oplysning, det drejer sig om, og det vilde sandsynligvis ogsaa give de ledende indenfor Organisationerne en Chanche for at genvinde den Tillid, som en Del af dem synes at have sat til, paa Grund af deres tilsyneladende Stræben efter at naa op i »de højere Luftlag«.

(4550) *Jensigne Hansen.*

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Møde i Trykkeriarbejdernes Klub.

Fredag den 20. Januar afholdt Trykkeriarbejdernes Klub et Møde for alle Trykkeriarbejdere. *Willadsen* bød velkommen og ønskede Kollegerne, der fyldte Lokalet, et godt Nytaar. *Ernst Berg* holdt derpaa et meget interessant Foredrag om Fagforeningerne og de politiske Partier.

Taleren begyndte med at omtale Syndikalismen, der i en Periode her i Danmark omkring Krigs- og Efterkrigsaarene førte en kraftig Propaganda mod Politik i Fagforeningerne. Men det mest typiske Eksempel paa Fagbevægelsens og den politiske Bevægelses naturlige Samhørighed skriver sig netop fra Efterkrigsaarene: Da Stauning i 1920 alene ved Truslen om Generalstrejke tvang Kongen og Landets reaktionære Kræfter til at blæse Retræte efter Statskupet og udskrive Valg. Dette var Truslen om om faglig Aktion, men med et rent politisk Formaal. Altsaa: Hvor Arbejdernes politiske Magt ikke var stærk nok, dèr kunde den samlede Fag-

bevægelse klare Modstanderne, og det er givet, at det var i Fagbevægelsens Interesse at sætte ind selv her, hvor det var en politisk Opgave.

Taleren mente ikke, man kunde holde sig uden for Politik i et kapitalistisk Samfund, hvor faglige og politiske Opgaver i Virkeligheden smelter sammen til en Helhed. Vi har endog set, at af den politiske Udvikling afhænger Fagforeningernes Eksistens. Hvor den politiske Arbejderbevægelse har lidt Nederlag, er det gaaet ud over Fagforeningerne. Tydeligst ses dette i Diktaturstaterne. Og naar vi nu, særlig i disse Aar, ser, hvilke indsmigrende Strenge andre politiske Partier slaar an overfor de fagorganiserede Arbejdere, saa er det ikke Elskovs-Serenader, men falske Lokketoner, med det Formaal at spalte det, der truer med at kunne blive det danske Samfunds største Magtfaktor: Alliancen mellem Socialdemokratiet og Fagbevægelsen. Taleren mente, at Arbejderne vilde staa stærkere, ogsaa fagligt, hvis de ikke var delt politisk. Ernst Berg sluttede med at understrege, at der maa føres en kraftig Handlingens Politik, og at Fagforeningerne maa følge en positiv Linje, der har Perspektiv og som kan give Resultater!

Kraftigt Bifald fulgte Talerens Foredrag. I den paafølgende Diskussion havde bl. a. *Hartmann*, Politiken, *Ejnar Petersen*, Soc.-Dem, *Nilsson* og *Willadsen* Ordet. *V. W.*

Kammerater.

Vi kan jo kun være tilfreds med, at vi nu her i »Typ.-Tid.« har faaet en saadan Ordning, at vi har vor egen Rubrik, saaledes at vi kan finde hinandeu under »Hjælpearbejderen«. Jeg maa jo sige, at det Svar, som Willadsen gav i sidste Nr., er alle Kolleger vistnok enige med ham i; der blev jo givet en Henstilling til de faglærte om ikke at tage Pladsen op for Hjælpearbejderne. Lad det saa være og blive saaledes, at vi Hjælpearbejdere indbyrdes kan taale at se hinanden arbejde, for det kan undertiden knibe; det skulde jo være saaledes, at vi burde være glade ved, at der kom en Kollega i Arbejde og ikke omvendt, saavel de faste som Reserverne, for det kan da ikke tænkes, at vi mangler Kammeratskabets Aand i vore Rækker. Nej, lad os faa en Landssammenslutning af Hjælpearbejdere, hvor vi kan uddybe vore Interesser og styrke Sammenholdet, saaledes at vi til enhver Tid kan hæve vor Branche og faa de kvalificerede Kolleger til at repræsentere os paa de kompetente Forsamlinger, hvor vi er eller skal være repræsenteret, dette gælder selvfølgelig ogsaa Lokal-Bestyrelserne. Lad 1939 blive Hjælpearbejdernes Aar, Sammenhold og Kammeratskab.

H. Olsen.

— — —

Spørgsmaalet om en Landssammenslutning har været drøftet i København. Vi blev enige om at vente, til vi havde set, hvor stor Interessen var i Provinsen. *V. W.*

Hjælpearbejdernes Klub i Odense.

Formand: Harry Olsen, Sigvaldsvej 4[1]. Kasserer: Anton Mortensen, Baumgartensvej 2.

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

Det næste Arrangement,

som vi afholder, finder Sted Mandag den 6. Februar i Rømersgade Kl. 8.30. Oplysningssekretæren, Svend Johansen, kommer til Stede og fremviser Filmen »Kemigrafi« (hvorledes en Kliche bliver til). Til denne Aften forventer Styrelsen, at mange Kolleger vil møde op. Denne Film maa afgjort have Kollegernes Interesse. Bagefter køres en humoristisk Film. Kassereren vil være at træffe Kl. 8, og skyldig Kontingent vil være velkommen. De Arrangementer, som Brancheklubben arrangerer, er naturligvis ikke gratis for Klubben, vi maa bære Udgiften til Lokaleleje etc. Det var derfor ønskelig, at Kollegerne, der er i Restance, vil lægge sig det bag Øret og bringe sit Forhold til Klubben i Orden.

Vel mødt Mandag den 6. Februar. *aa. h.*

„Sprogforbistringen"

Den nye Retskrivningsreform er nu gennemført i mange norske Aviser — skriver vor Oslo-Korrespondent. Arbejderbladet i Oslo kommer senere paa Aaret, og det samme gør Typografiske Meddelelser. En hel Del Trykkeriklubber har sat Studiekursus i Gang i den nye Retskrivning. Beregningssætterne faar et Tillæg paa 10, 15 og 25 Øre i 1939 som Følge af Sprogforandringen.

— Og saa har vi atter fjernet os et Skridt bort fra den Tid, da Folkene i Norden kunde forstaa hinanden. Nationalismen har fejret en ny Triumf, og vi har faaet en Bekræftelse paa Sandheden i Gustav Wieds Ord, da han engang skrev: Det nytter intet — *Menneskene bor for langt fra hverandre!*

Dr. Ensom.

Generalforsamlinger · Møder

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Fredag den 13. Januar Generalforsamling paa »Odd Fellow-Palæet«. *Formanden*, der valgtes til Dirigent, bød velkommen og ønskede godt Nytaar. Under Beretningen omtaltes Konflikten i Fjerritslev paa Mejeriforlaget »Konkurrence, hvor en Kollega, W. C. Jørgensen, har fortsat med Arbejdet trods Forbundets Blokade af Firmaet. Han er selvfølgelig slettet af Forbundet. — Kassereren, *C. P. Jespersen*, forelagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 10.791,24, Lokalkassen med Kr. 4451,01, Beholdningen i Lokalkassen Kr. 3443,01. Regnskabet godkendtes. — Der bevilgedes A. Aasted en Erkendtlighed for hans Ledelse af Tegnekursus. — Lønninger fastsattes for Kasserer 500 Kr., Fanebærer 5 Kr. for hver Gang Fanen er ude, Revision 10 Kr. Der bevilgedes Telefon til Kassereren. — Til Kasserer genvalgtes C. P. Jespersen. Til Bestyrelsen genvalgtes Carl Brundlund. Aksel Christensen genvalgtes til Revisor. Bladrepræsentanter Aage Petersen og C. Brundlund. Fanebærer Lars Dam. — Lokalkassekontingentet nedsattes med 15 Øre fra 1. April at regne. — Som Repræsentant til Lærlingeforeningen valgtes Holger Nielsen, som vil forsøge at sætte nyt Liv i Foreningen. Aage Petersen rettede Opfordring om Støtte til Indsamlingen for spanske Børn. *M. S.*

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Januar. Formanden, *P. Hansen*, bød Medlemmerne velkommen og ønskede godt Nytaar. — Til Dirigent valgtes *Hilmer Rasmussen*. — *Formanden* indledte sin Beretning med at udtale, at Aaret var gaaet normalt, Arbejdsløshedsprocenten havde bevæget sig omkring de 8 pCt., men haabede, at det kommende Erhvervsraad vilde betyde mere Arbejde. Nævnte de Arrangementer, man havde haft i Forbindelse med Oplysningsudvalget og sluttede med en Omtale af en opnaaet Tarifunderskrift, Vedtagelserne paa Delegeretmødet og et Møde med Forbundets ny Formand. Beretningen godkendtes. — For den sygemeldte Kasserer oplæste *Sv. Th. Hansen* Regnskaberne; Hovedkassen balancerede med Kr. 2810,60, indsendt Kr. 809,55; Lokalkassen balancerede med Kr. 631,94, Kassebeholdning Kr. 240,52. Efter Udtalelser til Lokalkassens Regnskab af *Formanden*, *Jul. Simonsen* og *M. P. Nielsen* godkendtes begge Regnskaber. — Alle Valg var Genvalg med Akklamation. — Til det paa sidste Generalforsamling vedtagne Forslag om en Forhøjelse af Lokalkassekontingentet med 10 Øre stillede *Formanden* et Ændringsforslag gaaende ud paa, at de halvtbetalende ikke berørtes heraf. Under Diskussionen herom, hvori deltog M. P. Nielsen, Jul. Simonsen, Alb. Jensen og C. Nyegaard, stillede Sv. Th. Hansen Forslag om, at de halvtbetalende Medlemmer betalte 5 Øre, hvilket Forslag blev vedtaget. — *Formanden* meddelte, at Bestyrelsen havde besluttet at afholde en Vinterfest med Spisning og en Svingom Lørdag den 28. Januar, og at Prisen herfor vilde blive Kr. 1,50 pr. Deltager. I Forbindelse hermed nedsattes et Udvalg paa tre Medlemmer (Hilmer Ras-

mussen, Holger Knudsen og Sv. Andersen) til at supplere Bestyrelsen. — *Sv. Th. Hansen* foreslog Afholdelse af et Instruktionskursus for Trykkere, hvilket blev taget til nærmere Overvejelse. — *C. Nyegaard* gav nogle Oplysninger ang. den ny Skuemesterordning. — Arbejdernes Oplysningsudvalg bevilgedes i Tilskud 10 Kr. — Paa Forslag af *Eyvind Jensen* valgtes Jul. Simonsen som Tilsynsførende med Lærlingeafdelingen. — Efter at der var bevilget »Lokaleleje«, sluttede *Dirigenten* den velbesøgte Generalforsamling. *J. S.*

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 13. Januar i »Slotskælderen«. Formanden, *Sofus Andersen*, aabnede Mødet med at ønske de mødte Kolleger et godt Nytaar, hvorefter han gav en Oversigt over det svundne Aar. Herefter gik man over til Dagsordenen, og Formanden oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens og Privatkassens Regnskaber, der henholdsvis balancerede med Kr. 1629,10 og Kr. 206,75, godkendtes enstemmigt. Privatsygekassens Regnskab balancerede med Kr. 74,00; Formuen er nu Kr. 551,98. Regnskabet godkendtes. — Næste Punkt paa Dagsordenen var Valg af Formand. Formanden genvalgtes med Akklamation. Bestyrelsesmedlemmerne, Faktor Hansen og Aage Petersen genvalgtes med Aksel Jørgensen som Suppleant. Revisorerne, Carl Nielsen og Sv. Burchardt, genvalgtes med Frank Hansen som Suppleant. Fanebæreren, Wagn Petersen, genvalgtes med Niels Nielsen som Suppleant. Som Repræsentant til Fællesorganisationen genvalgtes Andersen og Olesen. — Under »Eventuelt« vedtoges det at forespørge Oplysningssekretær Svend Johansen, om der var noget nyt paa Programmet. — Herefter vankede det sædvanlige »Lokaleleje«, og Formanden hævede Generalforsamlingen. S.

Aabenraa Lokalafdeling

afholdt Fredag den 13. Januar sin ordinære Generalforsamling, som var godt besøgt. Formanden, *Lorenz Dall*, aabnede Mødet og indledte med paa Forbundets Vegne at udtale Ønsket om et godt Nytaar, hvorefter han gav en meget udførlig Beretning over Afdelingens og Forbundets Virksomhed i det forløbne Aar. Den nye Lærlingelovs Bestemmelser havde medført en Del Bryderier, som dog efter en Del Forhandlinger og Henstillinger til vedkommende Bogtr. var bragt i Overensstemmelse med Lovens Bestemmelser. I korte Træk gaves en Oversigt over Delegeretmødets Beslutninger, særlig med Hensyn til de deraf følgende nye Lovændringer. — Forbundskassen balancerede for Oktober Kvartal med Kr. 2615,05; Lokalkassens Aarsbalance er paa Kr. 1857,75 og slutter med en Kassebeholdning paa Kr. 587,58. Det ugentlige Kontingent fastsattes til Kr. 5,50, og Indsamlingen til Julekassen bortfalder fra nu af. — Ved Valget til Bestyrelsen mindede Formanden om det for halvandet Aar siden udtalte Ønske om at blive fritaget for Hvervet som Formand, idet han mente, at Tiden nu var belejligt til at trække sig tilbage. Der fremkom ikke Forslag om en anden Formand, og et Forslag om at sammenlægge Formands- og Kassererposten i en og samme Person medførte, at Valget til Bestyrelsen udsattes til April-Generalforsamlingen. — Efter en Diskussion om forskellige Forhold sluttede Generalforsamlingen og Afdelingen var Vært ved en Lokalrunde. *L. O.*

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i »Industrien« Lørdag den 14. Januar. — Protokollen oplæstes af *Sekretæren*, godkendtes med en Tilføjelse. — Regnskabet aflagdes af Formanden, *H. Kürstein*. Hovedkassen viste en Indtægt paa Kr. 3209,50, Udgift Kr. 1568,00, Indsendt til Hovedkassen Kr. 1641,50. Lokalkassen viste en Indtægt paa Kr. 387,95, Udgift Kr. 234,41, og en Kassebeholdning paa Kr. 153,54. — Under Beretningen oplyste *Formanden*, at Aaret, der var gaaet, var det bedste i Afdelingens Historie baade arbejdsmæssigt og økonomisk set. Fra Hovedkassen var der intet Tilskud modtaget, men der var indsendt ca. 6000 Kr. Derefter oplyste han, at Understøttelsessatserne var blevet forhøjet fra 1. Januar 1939, ligesom han omtalte Ændringen af Understøttelsesaaret, hvilket var til stor Gavn for de arbejdsløse. Endvidere omtalte han Sygekassen, hvor der ikke længere forlanges Sygeattest ved Optagelsen, ligesom Hjælpen til de ældre Kolleger nu kan opnaas ved 60-Aars Alderen. Til Slut oplyste Formanden, at 500 Kr., der for 10 Aar siden var indsat i Fællesbageriet, nu var vokset til ca. 870 Kr. og vilde blive udbetalt Afdelingen. — Under »Eventuelt« oplyste *Wilsky*, at Kortene til A. O. F.s Foredragsrække gav Adgang til endnu tre Foredrag. — *Formanden* omtalte nogle Arbejds- og Lærlingeforhold i en af de under Afdelingen hørende Byer og meddelte, at de snarest vilde blive ordnede. — *Svend Larsen* rettede en Forespørgsel ang. Spaniensmærker, hvortil Formanden svarede, at de vilde blive udsendt til Forhandling paa Trykkerierne, naar han havde modtaget dem. — *Wilsky* redegjorde for Anskaffelsen af en Maskine til Fagklassen, og Formanden beklagede, at Afdelingen ikke i Øjeblikket kunde give Tilskud, men ved senere Lejlighed haabede han, at der kunde bevilges en mindre Sum. — Til Slut drøftede man Lærlingeuddannelsen paa de forskellige Trykkerier, og det pointeredes stærkt, at Lærlingene det sidste Aar af Læretiden udelukkende skal beskæftiges ved Akcidens, ligesom der blev gjort opmærksom paa, at Svendeprøverne nu bedømmes efter samme Regler som de københavnske. »Lokaleleje« bevilgedes — Der var mødt 20. *owl.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Plan for Februar: Søndag den 19. Besøg paa grafisk Virksomhed (nærmere i næste Uge). Fredag den 24. taler Læge Viggo R. Jensen om *»Det sexuelle Spørgsmaal«*. Mødet afholdes i Pio-Overbyesalen i Rømersgade 22, Kl. 20. *Adgangskort afhentes paa Kontoret fra i Aften.* Lørdag den 25. Kammeratlig Sammenkomst »Rejseaften« med Film.

Faglig Ungdoms Filmsforestilling. Søndag den 12. Februar Kl. 13 opfører Faglig Ungdom den russiske Storfilm »Peter den Store« i *Roxy* Teatret, Godthaabsvej 14. *Billetter à 40 Øre* faas fra i Aften paa Kontoret.

Tur paa Søndag! Vi starter Kl. 9 under Uret paa Hovedbanegaarden og tager ud paa en *lille* Vandretur. Indtegning til Turen paa Kontoret i Aften eller pr. Telefon C. 4331 (Lærlinge-Afd.). Prisen for Deltagelse er *Kr. 1,00 incl. Kaffe.*

Deltagere i *Skitseringskursus* modtager Besked i Løbet af den kommende Uge om Mødetid og -sted.

Bladsætter-Klubben

Søndag den 12. Februar Kl. 12.30
Rømersgade 22

Henry Thejls og **Traugott-Nielsen** diskuterer
»Haandværker eller Industriarbejder«.

Kolleger fra andre Brancher er velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Trykkeriarbejdernes Klub

Besøg paa Politiken

Tirsdag den 14. Februar Kl. 21

Adgang kun mod Kort, der faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Nær og Fjern

Tarifforhandlingerne i København fortsattes vedrørende *Stentrykkeriernes* mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere ved et Møde med Dansk Litografiaugs Ledelse Mandag den 30. Januar. Disse Forhandlinger førte dog ikke til noget Resultat, idet Lauget stillede sig paa Linje med Bogtrykkerne over for Tarifforslagene.

Paa Mandag og Tirsdag optages Forhandlingerne vedrørende begge Tarifaftalerne ved Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor De samvirkende Fagforbund deltager.

Om disse Forhandlinger nu vil føre til et Resultat eller ej, kan man ikke paa Forhaand vide, men selv i bedste Fald vil der ikke være Tid til at afvente en Afstemnings Udfald, naar vi skal bevare Muligheden for *rettidig Opsigelse* (senest 14. Februar), og der vil derfor blive udskrevet Afstemning om Opsigelse (jfr. Forbundslovenes § 43) i Slutningen af næste Uge. Afstemningen vil gaa fra Fredag til Mandag, altsaa en hurtig Afstemning; at Opsigelsen vedtages, turde være selvsagt.

Lige saa selvsagt maa det være, at Medlemmerne tilvejebringer den fornødne Bevægelsesmulighed for Forbundsledelsen for det Tilfælde, at det ikke kommer til Tariffornyelse, i hvilket Tilfælde Varsel om Arbejdsstandsning maa kunne afgives, og der vil derfor samtidig blive stemt om den fornødne Bemyndigelse for Forbundsledelsen til eventuelt at *varsle og iværksætte Arbejdsstandsning*; thi uden saadan Varsling vilde man jo ikke — selv om Opsigelse er sket — kunne frigøre sig for den gældende Tarif.

Vi udskriver altsaa Afstemning om disse to Spørgsmaal Fredag den 10. Februar. *Sigv. Hellberg.*

60 Aar. Maskinsætter *L. Chr. Nielsen*, København, fylder Mandag den 6. Februar 60 Aar. Foruden at være Kasserer for Landssammenslutningen af Maskinsættere, mangeaarigt Medlem af Københavns Maskinsætterklubs Styrelse og repræsenteret Maskinsætterne ved en Række af Forbundets Delegeretmøder, har Chr. Nielsen gennem en Snes Aar været sine Kolleger en god Mand, som Formand for Klubben »Reform« hos Firmaet O. C. Olsen & Co., for hvis Maskinsættere han i samme Aaremaal har været Tillidsmand, og det skal ikke skjules paa hans 60 Aarsdag, at hans rolige Optræden og ærlige Karakter har gjort ham afholdt af alle indenfor Firmaet.

Chr. Nielsen, der har traadt sine Børnesko og lært Faget i Køge, arbejdede som ung Mand en Del Aar i Andelstrykkeriet i Odense. Til Lykke!

25 Aars Jubilæum. Tirsdag den 7. Februar kan Maskinsætter *Peter Kjær* fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse paa »Thisted Amtsavis«. Kjær har en Tid været Lokalformand her, men det sociale Arbejde indenfor Sogneraadet i Landsognet tog i flere Aar al hans Fritid, men han fulgte dog stadig med i, hvad der foregik indenfor Afdelingen. Vi ønsker til Lykke.

Bog- og Akcidenssætter-Klubben

Fredag den 10. Februar Kl. 20
Evaldsgade 3 [1]

Lederen af E. H. P.s Reproduktionsanstalt, *Rud. Breum*, taler om

Kemigrafi (Hvorledes en Kliche bliver til)
Foredraget ledsages af Film og Udstillingsmateriale.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

25 Aars Jubilæum. Søndag d. 5. Febr. kan Stereotypør *Joh. Dahrup* fejre 25 Aars Jubilæum som Inkassator for »Politiken«s tekniske Klub. Jubilaren hyldes af Kolleger ved en Festlighed i Webers Selskabslokaler, Linnesgade 25.

Stereotypørernes Brancheklub erindrer om Mødet paa Mandag i Rømersgade 22. Kl. 20^{30} taler *Svend Johansen* om Kemigrafi. Med Film og Udstillingsmateriale.

Trykkerafdelingens 1. Besøg paa Politiken finder Sted paa Tirsdag *Kl. 23.* Mødested: Telegramhallen. Kun Adgang med Kort.

Enestaaende Jazzkoncert. Under Medvirkning af vore fornemste Jazzkunstnere afholder de 4 smaa Foreninger en saadan Koncert Søndag den 12. Februar. Se iøvrigt Annoncen.

Kvindernes Underafdeling. Husk Festen Lørdag den 18. Februar i Weinolds Lokaler. Billetter faas hos Alfrida Andersen, Forbundskontoret.

Provinstrykkerne mødes til Besøget paa Drubins Farvefabrik paa Valby Station Kl. 11 Fm. paa Søndag.

Et Spørgsmaal. Hr. Redaktør! Kunde du ikke faa følgende Spørgsmaal besvaret for mig og flere:

Hvad er Forskellen paa *National Socialisme* og *Nationalsocialisme?* *En interesseret Jyde.*

— — —

Den væsentligste Forskel er vel nok den, at det ene Begreb skrives i *to* Ord og det andet i *et*. Men da dette Svar muligvis ikke helt tilfredsstiller Spørgeren, lader jeg Spørgsmaalet gaa videre til Besvarelse af eventuelle Eksperter i de forskellige —»ismer«. *Red.*

Træk nu Vejret lidt! Da Stoffet til Branche-Tillæget truer med at sprænge de Rammer, som Delegeretmødet har fastlagt, henstilles til Branche-Repræsentanterne ikke at anstrænge sig for at finde og behandle Emner, som egentlig ikke hører hjemme under dette Afsnit. Det *er* jo ikke nogen absolut Forudsætning, at man skal fylde et bestemt Antal Spalter hver Gang.

Han var den eneste — Chefen for den tekniske Afdeling i et stort Trykkeri i England havde i Anledning af Ejerens Hjemkomst fra en Udenlandsrejse uddelt en Omgang hvide Kitler til hele Personalet for at berede Ejeren en festlig Modtagelse.

Paa den »store Dags« Formiddag hændte det imidlertid, at en af Trykkerne følte sig meget træt som Følge af sin Deltagelse i en »Helaften«s Fest. Han krøb ind under en Rotationsmaskine og lagde sig til Hvile, medens han ventede paa Direktøren. Vækket ved Støj fra Kammeraterne kom han frem og stillede sig op iblandt disse. Direktøren gik rundt og trykkede dem allesammen i Haanden. Da han kom til vor Trykker og saa den smudsige Forfatning, hvori hans Kittel befandt sig, vendte han sig til Chefen og sagde:

»Den Mand skal have Lønforhøjelse! Det er tydeligt, at han er den eneste af dem allesammen, som virkelig har bestilt noget!«

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

25. Januar: Korsør pr. Bl. 348,65; 27. Januar: Struer pr. Bl. 222,60, Kt. 300,00, ialt 522,60; 30. Januar: Aarhus pr. Bl. 3893,35, Ringkøbing 1073,60, Roskilde pr. Bl. 900,00, Kt. 1306,20, ialt 2206,20; 31. Januar: Odense 8789,90, Skanderborg pr. Bl. 537,20, Stege pr. Bl. 125,00, Kt. 178,80, ialt 303,80.

København, den 31. Januar 1939. *Forretningsudvalget.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

25. Januar: Korsør i St. for Oktober Kv. Oversk. 348,65, Horsens 500,00, Lyngby 200,00; 27. Januar: Struer i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 222,60; 30. Januar: Aarhus i St. f. Oktober Kv. Oversk. 3893,35, Roskilde i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 900,00; 31. Januar: Skanderborg i St. f. Oktober Kv. Oversk. 537,20, Stege i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 125,00, Odder 200,00.

København, den 31. Januar 1939.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Erik Vohlert, udl. 21. 1. 39 hos Hoffensberg (arb. s. St.), Paal. Oda Andersen, udl. 23. 1. 39 hos Axel Nielsen, Sætter Vilhelm Jørgensen, udl. 13. 1. 39 hos I. H. Schultz.

Odense: Paalæggerske Inge Harriet Storm, Sætter Magnus Madsen, udl. 1. 11. 1924 i Herning Folkeblad (tidl. Medlem).

Tiltraadte

København: 3907 Edgar Jensen fra Roskilde (arbl.), 5454 Fr. Bendix Jensen fra Svendborg (arbl.), 3125 Willy Petersen fra Roskilde (W. Sørensen).

Frederikshavn: 7715: Holger M. Jørgensen (V. Asmussen), 3232 Martha Bøstrup (syg). Herning: 3218 Oluf M. Pedersen (Johs. Gaaei, Brande). Hillerød: 7826 Bernh. Lunddahl i Pl. Kolding: 7557 Rudolf Rasmussen (»Fædrelandet«), 6505 Andreas Nissen (arbl.). Slagelse: 7037 Eigil Johs. Olsen (Handelstrykkeriet), 5547 Erik Kjeld Henriksen (E. Olsen). Odense: Paalæggerske Grethe Pedersen (overfl. fra Kvdl. Arbejderforb.).

Fratraadte

København: 7137 Kaj Jørgensen paa Rejse.

Nakskov: 6870 A. E. Valbjørn til Maribo (arbl.), Ringsted: 7037 Ejgil Johs. Olsen til Slagelse i Pl. Roskilde: 3125 Willy Petersen til København i Pl.

Udmeldt

København: 55 Poul Uttenthal.

Døde

København: 1808 Rasmus Rasmussen (Olaf Barfoed), 46 Rudolf Keil, 1712 Th. Gundersen, 2863 Carl F. Hansen (F. E. Bording).

KLUB-ANNONCER

Cykleklubben . Gutenbergkoret
Sangforeningen . Sportsklubben

Foraarsfest

Søndag den 12. Februar 1939 Kl. 20
i Studenterforeningen, V. Boulevard 6

Program:

Sv. Asmussen
med et 9-Mands Swingband
Solister:
Swingpianisten Leo Mathiesen
Trombonisten Peter Rasmussen o. fl.
Refrænsangere:
Peter Sørensen, Aase Werrild, Jarl Cornelius.

Orkestret og Aase Werrild
Melodierne fra Irving Berlin Filmen
Alexander Ragtime Band
Now it can be told
My walking stick

Sv. Asmussen
improviserer paa sin Violin
Sweet Sue — After you've gone
Whispering

Orkestret og Peter Sørensen
Allie Wrubel: Music, Maestro, please
Bud Green: The flat foot floogee

Peter Rasmussen og Leo Mathiesen
swinger
Old Favorits

2 Hot tunes: Orkestret
Benny Goodman's: Swingtime in the rochies
Edward's: Sentation

Jarl Cornelius synger

Orkestret
Ella Fitzgerald: A tisket a tasket
Aase Werrild
Bud Green: Honey sockle rose
Peter Sørensen

Swingpianisten Leo Mathiesen
Klaver Soli

Orkestret
Twelth bath's blues
(en ny amerikansk Form for Improvisation)

Jam-Session
Orkestret »busker«

Skuespiller Mogens Davidsen
Parodier og Konferencer

Bal til Kl. 3
Leo Mathiesens Swingband
Refrænsangere: Aase Werrild, Peter Sørensen, Jarl Cornelius

Baltegn Kr. 1,50

Billetter à 1 Krone kan erholdes hos:
Henning Jensen, Ellebakken 13, Hellerup, Telf. Helrup 2725. — Udo Poulsen, Sigerstedgade 9, Vesterbro, Telf. Vester 5159 y. Oskar Jensen, Struensegade 37, Nørrebro, Telf. Nora 266 u. — Julius Nielsen, Markskellet 13, Vanløse, — Gotfred Frederiksen, Plantevej 33, Søborg, Telf. Søborg 2523. — Forbundskontoret, Evaldsgade 3, Nørrebro, Telf. Central 4331.

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

FAKTOR. Som saadan søger dygtig, absolut ædr. Fagmand Stilling. P. T. Faktor ved større Avis-, Bog- og Akcidenstrykkeri. Bedste Anbefalinger. Billet, mrkt. »39«, modtager Ekspeditionen.

Livsforsikring
med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* etc. tegnes bedst og billigst i
Arbejdernes Livsforsikring.
Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet.
Brand- og Tyveri-Forsikring samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.
Forlang Oplysninger hos Anton Jensen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 6 *København den 10. Februar 1939* *66. Aargang*

Hausse i Arbejdsmænd

Ganske øjensynlig opflammet af en ikke tidligere kendt Forkærlighed for Arbejdsmanden med den barkede Næve bereder Partierne sig til de kommende Valg — man kunde næsten fristes til at sige — under Devisen: Hvad er et Parti uden Arbejdsmænd?

Nu kan det jo ikke ligefrem forbløffe, at Socialdemokraterne og Kommunisterne stiller med Arbejdsmænd paa Kandidat- og Talerlisterne. Arbejdsmænd staar nu engang i et temmeligt præcist økonomisk og aandeligt Interesseforhold til de grumme Marxister, der tilstræber en Ændring af de Forhold, hvorunder Arbejdsmændene befinder sig som nogle af dem, der kraftigst maa bøsse til dem, der ikke gider bestille noget — udover at klippe Kuponer.

Men der spores nu en vaagnende Interesse for Arbejdsmænd i næsten alle Partier, Venstre maaske undtagen; dette Parti spiller her som i alle andre Forhold Rollen som den standhaftige Tinsoldat. I L. S.-Bondepartiet maa Husmændene, som det ligger i Sagens Natur, supponere i Rollerne som Arbejdsmænd — thi selvfølgelig maa L. S. som alle halvfascistiske Bevægelser have »so ein Ding«.

Der er Arbejdsmænd i alle Afskygninger. Arbejdsmænd med »National Genrejsning«, Arbejdsmænd med et tredie Standpunkt, og Arbejdsmænd med Revolver, der knaldes af i Rigsdagen.

Og nu har den danske Stats Generalauditør med det cimbrisk klingende Navn Pürschel besluttet at »vende Strømmen«, og som Strømvender bl. a. ogsaa engageret en Arbejdsmand. Hærens politiserende Hovedanklager har fundet sig beføjet til at udvide sit Domæne og stille det Demokrati, der indtil nu har ført Danmark saa nogenlunde gennem en sindssygt forvirret Tid, paa Anklagebænken.

Nu er det ikke absolut bevist, at Jura er det samme som Retfærdighed; navnlig militær Jura har en vis Tilbøjelighed til Jesuitisme. Og fordi General-Auditøren forstaar at stripse Jenserne, er det ikke givet, at brede danske Vælgerkorps af Hansen'er og Petersen'er med dets hidtil sunde, traditionsbaarne demokratiske Instinkt finder, at den danske Hærs Franco-forgabede Hovedanklager netop er den, som har de bedste Forudsætninger for at fortælle, hvad Retning Strømmen maa have Lov at løbe . . . .

Nu kan jo selv en militær General-Auditør ikke kommandere et Vandfald til at falde opad. Han faar sikkert nøje sig med at forsøge at fløte sine reaktionære Tømmerstabler paa den demokratiske Udviklingsflods taalmodige Ryg. Og saa kan der jo nok være Brug for en Arbejdsmand til at stage Tømmeret fri, naar det stabler sammen. Men det er et meget farligt Arbejde. Mangen en Fløter i det virkelige Liv er blevet knust af Tømmeret, naar der pludselig blev fri Bane. Men det generede vist sjældent Savværksejerens og Kupon-Klipperens Nattero. Hvis Nazi-Epigonerne herhjemme engang skulde komme til Magten — det forbyde Gud og den sunde Fornuft — er jeg bange for, at alle Arbejdsmands-Statisterne, naar Reaktionens knusende Tømmerstabler begraver dem og lader dem synke til Bunds, forbander den Dag, de lyttede til det 20. Aarhundredes falske Sirener. *Den stille.*

Det er vist dumt at tænke?

Det kom sig af, jeg kom til at tænke. At tænke personligt er ikke ligefrem forbudt, men alligevel betragtes noget saadant fra Overkredsen som autoritetsstridigt.

Personer udenfor de autoritære skal ikke give sig af med disse Anstrengelser, at tænke. Ganske vist bliver der i de smukke Taler, vi hører ved de borgerlige Konfirmationer, sagt til de unge, at de skal *tænke selv* og paa Grundlag heraf indtage deres Stilling til Samfundets Problemer.

Men den i og for sig brillante Anvisning er i vor moderne, mekaniserede og rationaliserede Tid alligevel et Rudiment.

Alt faar vi jo for Betaling. Blot vi betaler uden at ræsonnere de os paalagte — jævnt stigende — økonomiske Byrder, er det jo Spild af Kraft og overflødigt at tænke eller ræsonnere over andet, end netop lige dette.

Hvorfor skulde vi i det hele taget give os af med noget saa anstrengende som at tænke. Det har vi jo netop valgt særlig kloge Folk til.

Igennem vore Skatter og Kontingenter betaler vi — som for alle andre Goder: Skoler, Aldersrente og brolagte Gader — naturligvis ogsaa for dette Gode: ikke *personlig* at skulle tænke over, om det nu gaar for os Arbejdere i den rigtig sociale Retning.

Nej, Tankerne kommer hver Dag til os paa Transportbaand. Det er moderne og det bekvemmeste for det netop dertil snildelig indrettede organisationsmæssige kinesiske Æskesystem.

Hitler tænker for en 70—80 Millioner. Han meddeler sin Stab af Underkorporaler, hvad der skal være det menige Folks Tankegang i den kommende Uge. Og saa maa Gefreiterne sørge for, at den praktiseres. Akkurat som naar vi som Soldater fik Ugens Øvelsesplan forkyndt eller skulde erkyndige os om den paa Samlingsstuen.

Ganske vist er vi ikke her paa Bjerget, hvor det flyder med Savl om Demokrati (demokratisk Diktatur?) slet saa autoritære endnu. I hvert Fald benægtes det ved alle Kaffeborde. Men det forhindrer jo ikke, at der af al Kraft fra Hovedkvartererne arbejdes i Praksis efter

den samme for Magtsygen ideelle Retning for at døve den *generende personlige* Tænkning.

Den er generende overfor Bestræbelserne i at destruere Gæringen indenfor Arbejderklassens Rækker mod den tiltagende storkapitalistiske Udbytning.

Desværre kom jeg altsaa til at tænke paa det forfærdelige Tal af Samfundets Stedbørn, de arbejdsløse,

paa de sidste 3 Aars 10—15 pCt.s Aktieudbytte,

paa Gummifabriken i Køge, der tjener Aktiekapitalen hjem ved hvert 10. Aar,

paa det glædelige i, at vort Land er i Stand til at producere saa mange Millionærer i de svære Krisetider, vi har haft.

Og jeg kom videre til at tænke paa, at naar der er saa glimrende en Velstand inden for en vis Kreds af gode Borgere med udpræget Samfundssind, saa er det i Grunden mærkeligt, at man i den faglige og politiske Top ikke har faaet Øje for dette Forhold, og ikke ser anden Udvej end at ville tvinge Arbejderklassen til at *dele Arbejdet* og de i Forhold til Udgifterne *knapt tilmaalte* Lønninger, med rene Ord ned paa Eksistensmulighedens Grænser — et Lønproletariat.

I Forbindelse hermed kom jeg ogsaa til at tænke paa, at en meget stor Industrivirksomhed for en Tid siden installerede en Silokran. Alle Byens Blade havde flere Spalter om det »tekniske Vidunder« og Ledelsens Genialitet, og helt triumferende meddelte de samme Blade, at »Vidunderet« gjorde *40 Mand arbejdsløse*, kynisk overladt til Organisationens Understøttelse og maaske senere til Socialkontoret. Og jeg tænkte, at det var i Grunden mærkeligt, at der ikke var *blot et* af Bladene, som havde et Ord til Eftertanke for de 40 arbejdsløses Skæbne.

En anden Storindustri indførte et »Vidunder« af en mægtig Forbrændingsovn. Pressen var naturligvis inviteret til Portvin og Kransekage for at beundre og velsigne Ledelsen for Genialitet og Foretagsomhed. De *80 Mand*, der røg paa Gaden, glemte Pressen. Der var vel Familiefædre imellem, maaske med flere Børn, der efter dette fik en arbejdsløs Fader for kortere eller længere Tid. Men efter den tenderende Praksis maatte det jo blive Kammeraternes Sag at tage sig af dem — ved at dele Arbejde og Løn med dem paa en anden Arbejdsplads.

De »arbejdsbesparende« og af Pressen roste mekaniske Stedfortrædere betød naturligvis ikke, at Produkterne fra de to Storindustrier blev en Øre billigere for Forbrugerne, men derimod *større Udbytte* til Aktionærerne og *større Tantiemer* til Direktører og Bestyrelsesmedlemmer.

De 120 arbejdsløse var dem uvedkommende. Det maa blive Organisationernes og dem med »Samfundssindet«s Sag at tage sig af.

Og jeg kom til at tænke paa, da jeg gik forbi en stor Automobilforretning, at jeg lige havde læst, at der nu var 160,000 arbejdsløse. I den store Udstillingshal stod 3 elegante Luksusbiler med hvert et Skilt: *Solgt.*

Prisen androg ca. 10,000 Kr. pr. Stk.

Mon det nu skulde være 3 Aktionærer fra de to omtalte Industrier eller maaske Direktørerne, tænkte jeg.

Men jeg blev enig med mig selv om, at det er vist i Grunden rigtigt, *at det er dumt at tænke.* Lad dem om det, der er valgt til det samme!

Den 19. Januar 1939. *S. Kj.*

Rønne Afdeling 50 Aar

Den 3. Januar havde Rønne Lokalafdeling bestaaet i 50 Aar.* I den Anledning har Afdelingen udgivet et smukt og ret omfattende Festskrift, hvori de vigtigste Begivenheder i Afdelingens Historie opridses og gamle Minder fremdrages.

Af Festskriftet, der er redigeret af *Hans G. Kure, Ove V. Lorentzen, Johs. Seir* og *W. Wilsky*, fremgaar det, at Sortekunsten holdt sit Indtog paa Klippeøen i 1828, da Eggert Christopher Tryde fik Bevilling til at drive Trykkeri. Han udgav den første Avis under det imponerende Navn »Bornholms kongelig allernaadigst ene privilegerede Avertissements-Tidende«.

Foreningens første Formand var *F. Leth Steensen.* Af andre kendte Kolleger, som har beklædt Formandsposten, kan nævnes Borgmester *Niels Nielsen* (der ved sit lykkelige Træk i Amtmandens Hat erobrede Flertallet i Landstinget for Regeringspartierne) og *Holger Kürstein*, der har indehaft Posten siden 1920. I den nuværende Bestyrelse sidder foruden Formanden: *Hjalmar Nielsen, Henry Holm, Ove V. Lorentzen* og *Andr. Jensen.*

Lørdag den 28. Januar fejredes Jubilæet ved en vellykket Fest i »Industrien«s Sal, der var festligt pyntet og »illuderede som et helt Eventyrland«, som en af Festtalerne udtrykte sig. Væggene var helt dækket af store Karikaturtegninger om Typografernes Liv og Færden, og det hele var et Orgie i festlige Farver. Ind imellem Talerne blev der i Aftenens Løb sunget en Række baade alvorlige og muntre Sange, der viste, at Typograferne ogsaa kan skrive en Vise med baade Indhold og Lune — skriver Bornholms Soc.-Dem.

Efter at *Formanden* havde budt velkommen, udtalte han bl. a., at der i de forløbne 50 Aar er sket en mægtig Udvikling for Typograferne paa Bornholm. I Dag tæller Afdelingen 60 Medlemmer, hvoraf de 59 er beskæftiget i Rønne. Det var trange Tider for 50 Aar siden for Faget og dets Pionerer. Nu gaar det helt automatisk. Den unge Typograf gaar allerede som Lærling ind i Fagforeningen, og han finder det hele tilrettelagt. De Unge forstaar vel næppe, hvilket Arbejde de ældre udrettede, og de finder maaske undertiden, at det gaar for langsomt med Fremskridtene. Men vi maa huske paa, at vi er et Led i Helheden indenfor Arbejderbevægelsen og derfor maa tage Hensyn ogsaa til andet end vore egne snævre Interesser. Formanden sluttede med et Leve for Dansk Typograf-Forbund.

Forretningsfører *Thomas Pedersen* fremsatte nogle muntre Bemærkninger med Henblik paa Karikaturtegningerne i Salen og kom derefter ind paa en Omtale af Udviklingen i de forløbne 50 Aar. Uden den Organisationsudvikling, der er sket i dette Tidsrum, havde vi heller ikke oplevet hele den Højnelse, der er sket indenfor det grafiske Fag og iøvrigt hele Arbejderklassen. Vi maa her i første Række takke Pionererne, men tillige ogsaa alle dem, der gennem Aarene har gjort et trofast Arbejde for at højne Vilkaarene for Fagets Udøvere.

Vi maa staa Vagt om vore Organisationer og søge at faa dem videre udviklet, saa vi ikke kommer dertil som i andre Lande, hvor Barbarerne har trampet alt ned. Det sker ved, at vi bevarer Sammenholdet og Enigheden. Et Leve for Sammenholdet og Kammeratskabet indenfor dansk Fagbevægelse! (Stærkt Bifald).

Endvidere holdtes Taler af Formanden for Fællesorganisationen, *Vald. Mogensen*, Redaktør *Nielsen*, Soc.-Dem., Borgmester *Niels Nielsen* og Faktor *Chr. Hansen.* Paa Lærlingeforeningens Vegne oplæste *Poul Andersen* et Digt, hvori man ønskede »Storebror« til Lykke.

Og saa dansedes der til langt ud paa Natten.

* En Meddelelse forud om Jubilæets Afholdelse naaede beklageligvis ikke frem i Bladet. Skylden maa tillægges undertegnede. Fr. N.

Dansk Typograf-Forbund

Stemmesedler

vil være de københavnske Personaler ihænde Fredag. Afstemningen, der angaar *Tarifens Opsigelse* samt *Bemyndigelse til Strejkevarsling*, omfatter samtlige københavnske Medlemmer.

Stemmesedlen skal være afleveret *paa Mandag.*

København, den 8. Februar 1939. *Styrelsen.*

Tarifforhandlingerne atter sprængt

I Mandags optoges Forhandlingerne under Hovedorganisationernes Medvirkning. Det var Bogtryk-Tarifen, og efter 5 Timers »Forhandlinger« skiltes man uden at aftale nyt Møde.

Dagen efter var det Tarifaftalen for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere i Stentrykkerierne, der var til »Forhandling«. Her klarede man sig med 2 Timer. Saa var ogsaa *det* forbi.

Det er Arbejdsgiverforeningen, der fører Forhandlingerne, dikterer Bogtrykkerforeningen og Litograflauget, hvad disse maa og ikke maa — saadan og saadan skal det være! Det maa være rart at være Forhandler paa Bogtrykkerside paa de Vilkaar!

Der maa overhovedet ikke ændres et Minut i Arbejdstiden — bortset fra, at den gerne maa forlænges.

Ferie kan vi faa efter Lovens Minimum, men vor hidtidige Betaling paa Grundlag af den samlede Løn (Dagturs- og Forlægningsløn) kan man ikke fortsat yde os, kun ren Daglønsprocent!

Løn — ak, vi er jo saa vellønnede, saa vellønnede, og saa har vi Arbejde hele Aaret. Maaske kan vi faa 1 Krone!

Forøget Forlægningsprocent (15 pCt. tilbage til 20) — nej, tværtimod! Ned til 10 pCt.!

Og saa videre.

Nu er der jo givet visse Love til Gavn for Arbejderne, og de koster Arbejdsgiverne et og andet Beløb. Saa er der ikke Raad til mere!

Saadan er den Indstilling, vi møder i Arbejdsgiverforeningen.

Jeg tænker, Kollegerne ved Afstemningen Fredag—Mandag nogenlunde enstemmigt vil vedtage baade Opsigelsen og Strejkebemyndigelsen.

København, den 8. Februar 1939. *Sigv. Hellberg.*

Provinsens Tarifforslag

Der synes hos enkelte Kolleger at herske nogen Tvivl om, hvorvidt en Forhøjelse af Minimallønningerne ogsaa betyder Forhøjelse af den udbetalte Løn.

Denne Tvivl er ubegrundet. Enhver Forhøjelse af Minimallønnen betyder en ganske tilsvarende Forhøjelse af den udbetalte Løn, idet de personlige Tillæg ikke derved ændres.

For at tage et enkelt Eksempel:

Har en kvindelig Trykkeriarbejder saaledes haft en Ugeløn af Kr. 36,80 (Minimalløn 32,00, Dyrtidstillæg 1,80, personligt Tillæg 3,00), forhøjes denne Løn i Henhold til det udsendte Forslag med 4 Kr. paa Minimallønnen, og den udbetalte Løn bliver i dette Tilfælde altsaa Kr. 40,80.

Ths. Pedersen.

En Redaktør gik —

Det er umuligt at forstaa Schultz, Ringkøbing, paa anden Maade end denne, at han er bleven inderlig bitter over, at det ikke blev ham, men en anden, der blev betroet Hvervet at redigere det Brancheafsnit i »Typ.-Tid.«, som efter Delegeretmødets Beslutning blev overladt de samlede danske Trykkere. Og i sin Mangel paa Evne til at beherske denne Bitterhed har han startet en Kampagne, hvori han nu snart har inddraget saa mange Personer, Instanser og Momenter, at det synes at være blevet en Sag af allerstørste Betydning — hvilket afgjort ikke er Tilfældet.

Schultz overser helt, at det meget vel og meget let kunde være blevet Schultz, der var blevet betroet denne Opgave. Dertil var kun nødvendig een Forudsætning, og Tilstedeværelsen af denne var noget, der helt beroede paa ham selv. Og naar Schultz gaar helt tilbage til den Tid, da han var Redaktør af Bladet »Trykkeren«, gør han det helt rigtige. Thi han viser derved tydeligt, hvilken denne Forudsætning var: *At han gennem de sidste vanskelige Aar havde gaaet hele Vejen med* — i Stedet for, som han gjorde, *at springe fra.*

Vel, Schultz vil give det et helt andet Udseende, det nemlig, at han fik et Æselspark af »ganske bestemte Folk«, som altsaa selv vilde til, og fik ham fjernet meget mod hans Vilje. — Det var mærkeligt. Hvad betyder saa disse Linier, skrevet af Schultz til Chr. B. Petersen i Aug. 1935: »Jeg er en træt Mand, der meget gerne ønsker Afløsning, men har indvilliget i — for Sagens Skyld — at fortsætte indtil videre.« — Nej, ved *syv Gange* i Løbet af »Trykkeren«s sidste Leveaar at true Landssammenslutningen med at staa uden Redaktør, nødvendiggjorde og muliggjorde Schultz det for en anden at optage hans Virksomhed og fuldføre den. Og Mandatet for denne Efterfølgers Virksomhed har to Landsmøder ikke ønsket at ændre noget ved. Saa i én Henseende har Schultz Ret: »Jeg har »af Sikkerhedshensyn« sørget for at faa mit Mandat tildelt af »kompetente Forsamlinger«.

Ingen kan have noget imod, at Schultz minder Landets Trykkere om den Gang, da han nedlagde som Redaktør. Han erindrer derved om sine Bestræbelser for at slaa den Trykkernes Landssammenslutning i Smadder, han og mange andre havde arbejdet og ofret for gennem mange Aar. Mon denne Sammenslutnings Medlemmer vilde udpege ham til nyt Hverv endnu en Gang, naar de tænkte paa, at under Schultz' Forsæde og paa hans Initiativ udmeldte hele 8. Kreds sig af Landssammenslutningen og paa et for denne vanskeligt Tidspunkt befordrede en Splittelse.

Naa, men jeg har ikke overset, at Schultz skelner mellem *Branchen* og den eksisterende Branchesammenslutning. Med andre Ord: Naar Schultz er primus motor i en Branchesammenslutning, skal hele Faget springe for denne, og selv et Delegeretmøde bliver et »Vrøvlemøde« (Udtrykket er Schultz'), hvis det ikke giver ham sin Vilje. Har derimod Schultz placeret sig udenfor, og Forbundets Tillidsmænd fortolker et Delegeretmødes Vedtagelse til Gunst for de eksisterende Branchesammenslutninger, saa er ogsaa Schultz retfærdig harm og berettiget til at bide Ryggen over paa disse Tillidsmænd og sine egne tidligere Medarbejdere. — Ak ja, *»det er mig, der er Schultz«.*

Med Hensyn til Schultz' Forklaring paa det nylige Formandsskifte i »Trykkernes Landssammenslutning«, der »ikke er til at bortforklare«, kun dette, at Schultz ikke behøver at rejse bort fra Jylland for at finde Aarsagerne til Wilh. Neess' Afgang. Og jeg har den begrundede Tro, at hvis Schultz vil finde Bagmanden for ogsaa denne Vanskelighed for os, som Wilh. Neess' Afgang var, behøver han ikke engang at rejse bort fra Ringkøbing. Hvis Chr. B. Petersen havde *strœbt* efter den Stilling, kunde han med største Lethed have faaet den paa Landsmødet i Kolding. Men paa Mødet i Aarhus var ingen anden Vej aaben end at *konstituere* Chr. B. Petersen. Og mon vi saa ikke kan overlade til denne selv at bevise, gennem sit Arbejde og sin Loyalitet, at denne Udvej var fuldt forsvarlig

Naar Schultz stadigvæk taler om det »Valg, som Lovene forudsætter«, undgaar han omhyggeligt visse Kendsgerninger, aabenbart fordi de irriterer ham. Har Landssammenslutningerne, og dermed ogsaa Schultz, ikke i mange Aar kæmpet for »visse Beføjelser« indenfor vor Organisation. Ganske vist uden at give disse Ønsker og Krav en klar og tydelig Definition. Nu har Brancherne — ydermere Branchesammenslutninger — faaet visse saadanne Beføjelser, nemlig i Forbindelse med Oplysningssekretæren at formidle det fagtekniske og andet faglige Oplysningsarbejde, vort Forbund er gaaet ind for. Og nu er Schultz den Mand indenfor vort Forbund, der allerskarpest bekæmper denne Nyordnings Praktisering. Mon Schultz virkelig saa mener at skulle have Chancer ved et Valg. Schultz maa jo regne med ca. tusind københavnske Trykkeres Stemmeret og ydermere afgjort mindst *tre Kandidater* ved et Valg, forudsat, at Schultz lader sig opstille. Saa jeg tror godt, at Schultz ved et Valg kunde pakke sin Hatteæske, incl. sin Russer-Propaganda. En Rom—Berlin—Ringkøbing-Propagandametode vilde mangle visse Forudsætninger for et for Schultz heldigt Udfald. *Johs. Larsen.*

Afdøde Kolleger

Holbæk Lokalafdeling har mistet et af sine ældste Medlemmer, idet Trykker *O. Mouritzen* Tirsdag d. 31. Januar afgik ved Døden, 66 Aar gammel. Mouritzen var født i Randers, hvor han kom i Typograflære, men rejste senere til »Holbæk Amts Avis«, hvor han fik udlært 1. Maj 1892. I kortere Perioder arbejdede O. M. i København, Nyborg og Randers, men tog fra 1894 blivende Ophold i Holbæk, hvor han i de følgende næsten 44 Aar passede Trykningen paa »Holbæk Amts Avis«.

Men i Foraaret 1938 maatte han melde fra. Helbredet svigtede, gentagne Hospitalsophold bragte ikke den ønskede Bedring, og selv om den spænstige og livsglade Mand den meste Tid færdedes frit omkring, var det dog øjensynligt, at Sygdommen var af alvorlig Art, og efter kun faa Dages Sengeleje døde han stille og roligt.

Otto Mouritzen var en samvittighedsfuld og dygtig Arbejder, afholdt af alle Kolleger for sin noble og retlinede Færd. Han har gennem de mange Aar taget livlig Del i Lokalafdelingens Arbejde, og Mindet om O. Mouritzen vil længe blive bevaret af Kollegerne i Holbæk og alle dem, der gennem de mange Aar har arbejdet sammen med ham. Han havde kun Venner. *Johs. M.*

— Vor gamle Kollega *Marius Køhke* er forleden afgaaet ved Døden, 73 Aar gammel. Køhke arbejdede i en meget lang Aarrække i Nationaltidende, indtil han for 5 Aar siden blev ledig. Vor gamle Kollegas Begravelse foregik efter hans eget Ønske i Stilhed.

Jensen igen!

Sætter Jensen, Sætter Jensen,
Sætteriets Skumpelskud,
kommunistiske Tendenser
skal minsandten varpes ud.
Hvorfor ikke la' det ligge,
bliv dog hell're Socialist,
skal du ha' et Ben fra Fadet,
bliver du det dog tilsidst.

De vil sove og i Love
svøbes ind fra Top til Taa,
dine frie Drømmerier
kan de andre ej forstaa.
De vil bindes — *du* vil mindes
Tiderne, der nylig gik,
hvor vi som Kolleger sammen
kæmped' til vor Ret vi fik.

Hvorfor taler du og praler,
naar du altid holder Kæft
hvergang Principalen stikker
Ho'det ind i din Geschæft?
Hvorfor sætter du og spjætter,
saa det er en Parodi?
Smid for Pokker da det hele--
Næste Fredag er du fri.

Han er Paven — *Du* er Slaven,
det er rigtigt, kære Ven;
det er ikke nemt at finde
andet Arbejde igen.
Dine Tanker hurtigt vanker
til din Kone, Børn og Hjem,
og du holder Kæften lukket
blot for ej at skuffe *dem.*

Sætter Jensen — Sætter Jensen,
og trods alt har du dog Ret,
hvis vi alle slaar os sammen
kan vi sagtens magte det.
Vi kan tordne, vi kan ordne
hele Møget i en Ruf,
hvis vi med vor Lillefinger
gi'er det hele blot et Puf.

163, *A. Sørensen.*

Indtegning til
Svendeprøves Aflæggelse

Det bekendtgøres herved, at enhver Lærling, der udlæres i Bogtrykfaget i København, Frederiksberg eller Gentofte i Tiden mellem den 1. Januar og den 30. Juni 1939, skal aflægge Svendeprøve i indeværende Foraar.

Indtegning til Prøven finder Sted paa Svendeprøvekommissionens Kontor, Ny Kongensgade 16 A, 3. Sal, Mandag den 13. og Tirsdag den 14. Februar Kl. 12—14. Aspiranten maa foruden Lærekontrakten medbringe sin Fødsels- eller Daabsattest.

Ved Indtegningen betales 25. Kr.

København, den 7. Februar 1939. *Kommissionen.*

Kvindernes Underafdeling

Den aarlige Fest

afholdes Lørdag den 18. Februar Kl. 20
i Weinolds Selskabslokaler, Nørrevold

Program:
Kl. 20 ^{00}: Sluttet Kaffebord.
Kl. 23 ^{30}: Sildeanretning, Smørrebrød, Øl, Kaffe.
Underholdning af: *Georg Brandrup, Villy Andersen* og *Werner Helmert.*

Billetter à Kr. 3,50 faas hos Fru *Alfrida Andersen* paa Forbundskontoret.

Ældre Kolleger, der er fratraadt Faget, kan afhente gratis Billet samme Sted.

Generalforsamlinger · Møder

Haderslev Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Januar sin ordinære Generalforsamling hos Gæstgiver Fr. Outzen, Østergade. Dagsordenen omfattede 8 Punkter. Formanden, *Fr. Flade*, aabnede Generalforsamlingen med at byde velkommen og ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. — Efter at Kollega *Riedel* var valgt til Ordstyrer og Protokollen var oplæst og godkendt, fik *Formanden* Ordet for en længere Beretning om Virksomheden og Begivenhederne i det svundne Aar indenfor Organisationens Omraade, særlig i vor Lokalafdeling. Han gav herunder en interessant Oversigt over Arbejdsløsheden blandt Afdelingens Medlemmmer gennem de sidste 5 Aar; den havde vist en kendelig og glædelig Nedgang. Til Slut kom Formanden ind paa en Omtale af de ved Delegeretmødet sidste Sommer vedtagne Ændringer og nye Bestemmelser ang. Understøttelsen, Kontingentnedsættelse, Oplysningsarbejdet m. m. og han sluttede med en Tak til Medlemmerne for det gamle Aar og udtalte Ønsket om et godt og fredsbevarende Nytaar til Gavn og Glæde for vort Forbund og dens Medlemmer. — *Flade* oplæste derpaa Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede for Oktober Kvartal med Kr. 2134,70 og der var indsendt et Overskud paa Kr. 996,60. Lokalkassen sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 847,11. Beretning og Regnskab godkendtes. — Til Formand og Kasserer genvalgtes Fr. Flade, til Sekretær Fr. Møller, ligesom alle de øvrige Valg var Genvalg. — *A. Riedel* aflagde Beretning fra Fællesorganisationen og Fornøjelsesudvalget gav nogle Oplysninger vedr. en Vinterfest, som Lokalafdelingen afholder Lørdag den 25. Februar. — Efter at *Formanden* havde redegjort for Afspaseringen indenfor Afdelingen og der endnu var behandlet nogle lokale Sager, sluttede Ordstyreren Mødet.

M.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Januar ordinær Generalforsamling paa »Bellevue«. Dirigent *H. A. Hansen. Sekretæren* oplæste Protokollen, og *Formanden* aflagde Beretning; omtalte herunder bl. a. den gode Beskæftigelse i det forløbne Kvartal, de forskellige Valg, Tarif Situationen, Juleindsamlingen, en Maskinsætter-Oplæring, forskellige Cirkulærer, Forbudet mod Lærlinges Overarbejde, Restancer samt gav en Oversigt over Lokalkassens Virksomhed. Protokol og Beretning godkendtes. — Regnskabet: Hovedkassen balancerede med Kr. 5025,30 og Lokalkassen med Kr. 2428,89 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1585,57. Godkendtes. — Programmet for Vinterfesten, som afholdes Lørdag den 25. Februar, godkendtes. — Formanden oplyste, hvor meget der maatte trækkes fra paa Selvangivelsen. — Der bevilgedes »Lokaleleje«.

— Derefter afholdtes ordinær Generalforsamling i Hjælpe-Sygekassen. Regnskabet balancerede med Kr. 2170,85 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1701,85. Godkendtes.

L. H.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Jylland«. Formanden, *Chr. Mortensen*, ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. Til Dirigent valgtes *Gustav Malmberg*. I sin Beretning omtalte *Formanden* de relativt gode Arbejdsforhold, der havde været for Forbundet som Helhed og for Skive Lokalafdelings Medlemmer i Særdeleshed, hvilket iøvrigt vil fremgaa af de følgende Regnskabstal. Omtalte endvidere en Del lokale Trykkeriforhold. — Regnskaberne udviste følgende Balanceposter: Hovedkassen Kr. 2668,90. Indsendt Kr. 2132,15. Lokalkassen Kr. 2034,40. Beholdning Kr. 1786,40. Status for Lokalkassen: Aktiver Kr. 2391,40. Aarsbalance for Lokalkassen Kr. 3291,40. Beretning og Regnskaber godkendtes uden Diskussion. — Til Formand genvalgtes med Akklamation Chr. Mortensen. Til Styrelsen genvalgtes Leonhard Sørensen, Gustav Malmberg og J. P. Jensen. Nyvalgt blev Aage Christensen. Suppleant Georg Christoffersen. Revisorer Bak Larsen og Harry König. Suppleant Holger König. Repræsentanter til Fællesbageriet Bak Larsen og N. C. Bedsted. Repræsentanter til Industriforeningen (Teknisk Skole) Bak Larsen, Christoffersen, Aage Christensen, L. Sørensen og Carl V. Sørensen. Repræsentant til Lærlingeafdelingen: Formanden. Fanebærer Aksel Hansen. Suppleant N. Chr. Pedersen. Oplysningsarbejdet Carl V. Sørensen (nyvalgt). — Bevillinger: Vinterfest 200 Kr., Skitseringskursus 30 Kr., Faglig Ungdom 10 Kr., Mælk til spanske Børn 10 Kr. Det vedtoges at arrangere en Fodtur til Kjærgaardsholm Kro Kristi Himmelfartsdag. — Under Eventuelt takkede Formanden Leo Wiborg for mangeaarigt trofast Arbejde i Styrelsen. — Efter Generalforsamlingen konstituerede Styrelsen sig med Leonhard Sørensen som Næstformand og J. P. Jensen som Sekretær. — Og saa var der »Herre«aften — maaske med en ekstra Tand.

J. P. J.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

Søndag den 19. Februar i Kolding

Kl. 10 holder *S. V. Rasmussen* Instruktion paa »Jydske Tidende« i Jernbanegade.

Kl. 12 Fællesspisning.

Efter Spisningen holder Sydkredsen ordinær Generalforsamling.

Derefter indleder S. V. Rasmussen en Diskussion om »Maskinsætterne og Sundheden«.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Viborg Lokalafdeling.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Lørdag den 14. Januar Forud for selve Generalforsamlingen fandt den traditionelle Nytaarsspisning Sted. Her bød den fungerende Formand, Andr. Laursen, velkommen, og ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. Dagsordenen var ikke særlig lang. Til Dirigent valgtes *Ernst Bech. Andr. Laursen* aflagde Beretning og omtalte herunder Beskæftigelsen, der havde været stor. Tarifmæssigt var Kvartalet ellers forløbet roligt. Der havde været afholdt ekstraordinær Generalforsamling, hvor man vedtog at gaa ind for en Plan om Udvidelse af Forsamlingsbygningen. Formanden omtalte Tarifsituationen og omtalte den faldne Voldgiftskendelse. Der havde været 275 Overarbejdstimer, der skulde afspaseres med 19 Dage. 4. Januar havde der været afholdt en vellykket Juletræsfest med god Tilslutning. — Kassereren, *P. Jørgensen*, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 2472,60. Lokalkassen balancerede med Kr. 582,34. Saavel Beretning som Regnskab godkendtes eenstemmigt. — Knud Knudsen valgtes som Revisorsuppleant. Som Repræsentant til Social-Demokraten valgtes Andr. Laursen. Som Repræsentant til Fællesorganisationen valgtes C. E. Christensen. — Generalforsamlingen vedtog et af Bestyrelsen fremsat Forslag om at sende den syge Formand, Conrad Pedersen, en Frugtkurv. Dirigenten udbragte til Slut et Leve for Dansk Typograf-Forbund.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 15. Januar paa Hotel »Kronprinsen«. Ca. 35 Medlemmer var mødt. Dirigent: *Chr. Nielsen*. Formanden, *Chr. Paulsen*, bød velkommen og ønskede Medlemmerne godt Nytaar. — I sin Beretning omtalte Formanden de vigtigste Ændringer i Forbundslovene, som traadte i Kraft fra 1. Januar, den forhøjede Arbejdsløshedsunderstøttelse samt Ændringerne i Arbejdsløshedsloven med Omlægning af Understøttelsesaaret. Medlemstallet var pr. 1. Jan: 67 helt- og 11 halvtbetalende samt 3 gamle Medlemmer, ialt 81. Beskæftigelsen havde i Kvartalet været god, dog knapt saa stor som i tilsvarende Periode i Fjor. Omtalte Overarbejdet i sidste Periode og oplyste sluttelig, at der vilde blive arrangeret en fagteknisk Studiekreds for Haandsættere og de ældste Lærlinge. — Efter en kort Forhandling, hvori deltog *Chr. Nielsen, Bjerregaard, Ejnar Petersen, Rob. Petersen* og *Formanden*, godkendtes Beretningen enstemmigt. — Kassereren, *Ejnar Petersen*, oplæste Regnskaberne: Hovedkasseregnskabet balancerede med Kr. 4447,30. Lokalkassen: Balance Kr. 1332,55, Kassebeholdning Kr. 767,33. Reservefonden udgør Kr. 391,00. Godkendtes. *Formanden* oplæste Sommerhusets Regnskab: Balance Kr. 323,91, Kassebeholdning Kr. 90,39. Godkendtes. Lejen fastsattes uforandret. — Kasse-

reren, Ejnar Petersen, genvalgtes enstemmigt, og iøvrigt foretoges enstemmigt følgende Genvalg: Til Bestyrelsen: Oluf Jensen og Rob. Petersen. Revisor Henry Andersen. Fanebærer Willy Jacobsen. Repræsentanter til Fællesorganisationen Rob. Petersen, Sofus Poulsen og Frede Hansen. Repræsentant til Lærlingeafdelingen Henry Hansen (Nyvalg). — Lønningerne fastsattes uforandret: Formanden 100 Kr., Kassereren 300 Kr. aarlig. — Lokalkasseunderstøttelsen fastsattes uforandret. — Det lokale Oplysningsudvalg bevilgedes 20 Kr. — I Anledning af Lokalafdelingens 60 Aars Jubilæum i 1941 vedtoges ugentlig at henlægge 10 Øre pr. Medlem til en Jubilæumsfond. — Sluttelig vedtoges at afholde den traditionelle Skærtorsdagsfest. — Derefter afholdtes Generalforsamling i »Den private Sygekasse«. Sygekassens Formand, *Ernst Christensen*, oplæste Regnskabet, der balaneerede med Kr. 480,32. Kassebeholdning Kr. 141,32. Godkendtes. *P-en.*

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 4. Februar en overordentlig velbesøgt ekstraordinær Generalforsamling. — Formanden, *S. Borch*, bød velkommen, idet han meddelte, at Bestyrelsen havde forsøgt at faa Sydkredsen til at arrangere Fagmøde Lørdag den 5. Februar enten i Kolding eller Fredericia med Ths. Pedersen som Indleder ang. Tarifforslaget; men dette var ikke lykkedes, grundet paa manglende Interesse herfor blandt de sydøstjydske Afdelinger. — *P. Fjeldgaard* valgtes til Dirigent. — *Formanden* gik derefter over til at omtale Tarifforhandlingernes Forløb og gav dernæst en udførlig Redegørelse for Tarifforslaget, som han havde stemt Ja for i Tarifkommissionen. Anbefalede alle Medlemmerne at afgive deres Stemme, saa der kunde foreligge en klar Tilkendegivelse af Kollegernes Standpunkt til Forslaget. — Der fulgte nu en længere Debat, hvorunder adskillige af Kollegerne havde Ordet og *alle* var det for at udtale deres Betænkelighed og Utilfredshed med det stillede Forslag. — *P. Bendtzen* var forbavset over Ths. Pedersens Anbefaling af Forslaget; var endvidere utilfreds med »Bundventilen«s Bortfald og kunde heller ikke gaa med til en 3-aarig Tarifperiode. *Gerhard Jensen* udtalte sin Forundring over, at ikke een Afdeling havde arrangeret Fagmøde med Ths. Pedersen som Indleder. Misbilligede Sydkredsens manglende Interesse herfor; mente det var i en saadan Situation, at alle Kredsens Kolleger kunde gøre Krav paa dens Bistand. — Den økonomiske Vinding ved Forslaget vilde efter Gerhard Jensens Mening være ret minimal i hvert Fald for Flertallet af Afdelingens Kolleger; mente ikke man skulde give Afkald paa »Bundventilen« og heller ikke modtage en 3-aarig Tarif. Anbefalede at stemme Nej. — *A. Frandsen* mente ikke, der var noget at holde Fagmøde om, dertil var Forslaget for ringe. — *Gunnar Sørensen:* Der er dog enkelte Forbedringer, der er værd at tage med; men Prisen herfor: »Bundventilen«s Bortfald og en 3-aarig Tarifperiode gjorde Forslaget uantageligt, og derfor vilde ogsaa han stemme Nej. — *Th. Schmidt* kunde heller ikke stemme for Forslaget, naar det vilde have »Bundventilen«s Bortfald til Følge. — Adskillige flere Kolleger havde Ordet for at udtale sig imod Forslaget. — Som Afslutning paa Debatten nedsattes et 3-Mands Udvalg, der fik til Opgave at udarbejde en Udtalelse, som skulde tilstilles Fagmødet i Aarhus. — Udtalelsen fik følgende Ordlyd:

> »Esbjerg Lokalafdeling, forsamlet til en overordentlig talrig besøgt Generalforsamling, tilkendegiver herved enstemmig Utilfredshed med det foreliggende Forslag, der efter de faldne Udtalelser fra samtlige i Diskussionen deltagende Kolleger maatte betragtes som et overordentligt ringe Forslag. — Man misbilliger i særlig Grad »Bundventilen«s Bortfald i Pristalsreguleringen, ligesom man ikke ønsker en 3-aarig Tarif. — De foreslaaede Godtgørelser og Ændringer staar slet ikke Maal med de overordentlig store Indrømmelser, der kan faa uoverskuelige Følger i Løbet af 3 Aar i disse urolige Tider. — Og Generalforsamlingen opfordrer alle til at stemme **Nej.** — Ligeledes misbilliges, at valgte Kolleger til Tarifkommissionen ingen Mening har haft.«

Resolutionen vedtoges med *alle* Stemmer mod 2.

Derpaa sluttede Dirigenten Mødet, idet han takkede for den rolige og saglige Debat. —*rd.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

»Rejseaften«, Jazzkoncert og gratis Bal. Lørdag den 25. Februar afholder vi en »Rejseaften« i Weinolds Lokaler. Programmet for Aftenen bliver en Jazzkoncert, udført af *»The happy band«* (7 Mands Orkester) — Rejse-Causeri af *Poul Carit Andersen* (Forfatteren til »Rejs billigt i Europa«) — Film. Derefter *gratis Bal til Kl. 2.* I Forbindelse med Aftenen arrangeres en Plakatudstilling, ligesom Salen selvfølgelig udsmykkes.

NB. Der sælges til denne Aften kun 250 Billetter (svarende til Antallet af Siddepladser); det anbefales derfor at sikre sig Billet i god Tid. Billetprisen er *50 Øre, alt incl. Køb Billet i Aften.*

Det sexuelle Spørgsmaal. Mødet, som er arrangeret i Forbindelse med *»Grafisk Lærlingesamvirke«* (Litografer, Bogbindere og Typografer), afholdes Fredag den 24. ds. i Arbejderforeningen (og *ikke* som tidligere fejlagtigt meddelt i Rømersgade). *Gratis* Adgangskort kan afhentes paa Kontoret.

Besøg paa Sadolin og Holmblad, Søndag den 19. Februar aflægger vi et Besøg paa Sadolin & Holmblads Farvefabrik i Holmbladsgade. *Gratis* Adgangskort kan afhentes paa Kontoret i Aften.

Vi understreger, at Adgangskortene til Mødet om »Det sexuelle Spørgsmaal« i Arbejderforeningen og til Besøget paa Sadolin og Holmblad *er gratis.* I Billetprisen til Rejseaften er alt includeret (blot ikke Garderobeafgift).

Plan for Marts: Torsdag den 2. Foredragsaften: »Nye Opfindelser i vort Fag«. — Lørdag den 4. Natvandretur. — Torsdag den 9. Svendeprøvemøde. — Torsdag den 16. Edvin Dose taler om »Fritidsproblemet«. — Lørdag den 18. *Foraarsfest.* Stort Program. Sid Merrimans Orkester. Weinolds Lokaler. — Lørdag den 25. *Generalforsamling.*

Kolding Lærlingeafdeling.

Tirsdag den 17. Januar afholdtes den sædvanlige Klubaften paa Rutebilcafeen. Klubaftenen indledes af Journalist *Robert Kjeldgaard,* »Social-Demokraten«, der holdt et interessant Foredrag over Emnet: »Pressens Frihed og Ansvar«. Han talte bl. a. om Journalisterne Poul Henningsen, Erik Seidenfaden og Erik Blædel samt om Poul Sabroe, der i Fængslet skrev om de usle Karlekamre. Han udtalte, at den eneste Maade, man kunde bevare Demokratiet paa, var at staa tilsluttet Fagforeningerne. Til Slut skildrede han Arbejderpressens Udvikling fra 1871. Efter Foredraget fælles Kaffebord, hvorunder der var fri Diskussion. *E. H.,* Sekr.

Nær og Fjern

70 Aar. Fhv. mangeaarig Maskinsætter i »Social-Demokraten«, *Chr. Knudsen,* fylder den 10. Februar 70 Aar.

Det er paa Mandag, Stemmesedlerne skal afleveres, husk det!

Stemmetællerne bedes møde Mandag Kl. 17.30.

Mindeord om Carl. F. Hansen. Ved vor afdøde Kollegas Begravelse forrige Torsdag udtalte *Sigv. Hellberg* følgende Mindeord:

Med Carl F. Hansen mister de københavnske Typografer et karakteristisk Ansigt.

Carl F. Hansen hørte til det Slægtled, som vel naaede at blive voksent inden Verdenskrigen, men hvis unge Sind prægedes af denne Periodes vældige Begivenheder og i mange Tilfælde, vistnok ogsaa i hans, efterlodes i en Tilstand af latent Uro og en vis Skepsis.

Han var levende med i den Higen efter Fremskridt og Retfærdighed, der er saa stærk en Drivfjeder i Arbejder-

bevægelsens Kamp; han var ikke bange for at gøre en positiv Indsats eller løbe en personlig Risiko. Men han var ikke Fantast, han forstod godt at vurdere Livets Realiteter. Han havde tillige en Forstaaelse af det menneskelige Sinds Væsen, der gjorde, at man lyttede, naar Carl F. Hansen talte — det skete ikke saa ofte —, hvad enten han nu tog Ordet i en snæver Kreds af Venner og Fagfæller eller i en større Kreds paa Møder.

Nu er han gaaet bort. Sygdommen overvandt ham.

Blandt de københavnske Typografer og i vort Organisationsliv vil vi bevare Mindet om Carl F. Hansen. Han var — i Ordets udvidede Betydning — *en god Typograf.*

Trykkeriarbejdernes Klub besøger »Politiken« paa Tirsdag *Kl. 21.* Mødested: Telegramhallen. Kun Adgang mod Kort.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben erindrer om Mødet i Aften Kl. 20 i Evaldsgade 3. Hr. *Rud. Breum* taler om Kemigrafi. Desuden Udstilling og Film i Tilknytning til Foredraget.

Bladsætter-Klubben har Diskussionsmøde paa Søndag Kl. 12^{30} i Rømersgade 22. *Thejls* og *Traugott* indleder. — Kolleger fra andre Brancher er velkomne.

Kortene til Besøgene paa „Politiken". Der er ikke flere Kort til Trykkeriarbejdernes, Bog- & Akcidenssætter-Klubbens og Trykkerafdelingens Besøg. Derimod er der endnu Kort til Bladsætter-Klubbens Besøg den 7. Marts Kl. 23 og Kvindernes Underafdelings Besøg den 14. Marts Kl. 21. — Kolleger fra andre Brancher vil kunne disponere over eventuelt tiloversblevne Kort til disse to Besøg fra paa Mandag.

Til Sjællandskredsens Maskinsættere! Søndag den 26. Februar afholder Kredsen Instruktionsmøde i Ringsted med *Møller-Madsen,* Odense, som Leder. Samme Dag afholder Kredsen Generalforsamling. Desuden et Lysbilledforedrag. Nærmere ved Cirkulære og Annonce.

Reservér Søndag den 26. ds.

Tak

Min bedste Tak for de venlige Hilsener og smukke Blomster, der blev sendt mig paa 60-Aarsdagen.

København, 7. Februar 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

16. December. Formanden fremsatte Oplysninger om Forløbet af Tarifforhandlingerne, som Bogtrykkerne jo efter Arbejdsgiverforeningens Paabud sprængte efter en Dags Plenarforhandling. — Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn den 29. November. — Vedr. Fanens Frembærelse ved Begravelser vedtoges det, at saadan finder Sted uden videre for afdøde Medlemmer, men ikke for Medlemmers Hustruer, med mindre Hustruen har været Medlem af en af Organisationens Kasser, f. Eks. Begravelseskassen, og der foreligger udtrykkelig Anmodning om Fanens Tilstedeværelse. — En Faktor er afskediget med 14 Dages Varsel efter 20 Aars Tjeneste; det er nu Spørgsmaalet, om en Faktor med Stilling som den her omhandlede falder ind under Funktionærlovens Bestemmelser om Opsigelse, thi i bekræftende Fald vil den paagældende Faktor kunne kræve 6 Maaneders Opsigelse; den paagældende Faktor er Medlem af Forbundet, og Afdelingen fører derfor gennem Højesteretssagfører C. C. Heilesen Sag for at faa konstateret Lovens Rækkevidde for det paagældende Medlem. — Refereredes Mægling om formodet Tarifbrud i Maskinsatsfabrik; Sagen henlagt. — Refereredes Mægling om forskellige Opsigelser; Sagen ordnet paa tilfredsstillende Maade. — Refereredes Mægling om Afskedigelse i Forbindelse med Erstatningskrav; Sagen ordnet paa tilfredsstillende Maade. — Klage fra et Personale over en Kollegas Optræden forelaa; refereredes Skrivelser og Afhøringer i Sagen; Styrelsen tildeler den paagældende en meget skarp Paatale og en alvorlig Advarsel. — Forskellige fra et Personale rejste Spørgsmaal henvistes til Mæglingsaftale. — Indbydelse fra Malmö typografiska Förening til Deltagelse i Foreningens aarlige Nytaarsfest; to Medlemmer af Styrelsen delegeredes. — Det vedtoges at bemyndige Administrationen til eventuelt fra Den særlige Fond at overføre til Juleuddelingen i København et Beløb paa indtil 2000 Kr. — Et Spørgsmaal var rejst om et kvindeligt Medlems Fritidsbeskæftigelse: henlagdes. — Sager ang. Ekstrahjælp, hvilende Ret og Landophold behandledes. — Mødet hævet.

16. Januar. Refereredes den af Den faste Voldgiftsret afsagte Kendelse i Sagen om Tarifforslagenes mere eller mindre tilstrækkelige Udformning af Kravene; Formanden gav i Tilslutning hertil en kort orienterende Oversigt over Tarifforhandlingernes hidtidige Forløb. — Refereredes forskellige Skrivelser. — Refereredes tre Sager om Helligdagsbetaling i Julen; Afgørelserne bygger paa den Betragtning, at Fraværelse den første Dag efter en Helligdag ikke berører Helligdagsbetalingen, medens Fravær Dagen før en Helligdag betragtes som Fravær (ude af Arbejde) ogsaa paa Helligdagen og derfor ikke hjemler Betaling for denne. — Refereredes Mæglingsmøde paa Grundlag af tidligere behandlet Personalehenvendelse; et af Spørgsmaalene er afgjort, et andet henstaar til fortsat Behandling; i samme Forbindelse behandledes et rejst Spørgsmaal om Maskinsætteres Beskæftigelse ved Haandsætning; Styrelsen kan ikke lægge Hindringer i Vejen for, at Maskinsættere beskæftiges som Haandsættere, naar Beskæftigelsen og Forholdene iøvrigt er i Overensstemmelse med Overenskomsten. — Refereredes Faktorudmeldelse. — Fra Malmø-Foreningen overbragtes Hilsen til de københavnske Medlemmer. — Klublove fra to Trykkerier forelaa; intet at erindre. — Enkelte Smaasager refereredes. — Der bevilgedes De Unges Idræt, Københavns-Kreds, 150 Kr. — Sager ang. hvilende Ret og Landophold behandledes. — Mødet hævet.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

2. Febr.: København pr. Bl. 20,000,00, Kt. 33,339,94, ialt 53,339,94.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 7. Februar 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

1. Februar: Fredericia 500,00; 4. Februar: Holbæk 300,00; 2. Februar: København i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 20.000,00; 6. Februar: Skjern 200,00; 7. Februar: Helsingør 400,00; Randers 500,00.

København, den 7. Februar 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Kaj Poulsen, udl. 1. 2. 39 i Athene (arb. s. St.), Trykker Viggo Jens Jacobsen, udl. 1. 2. 39 hos Jørgen Jensen (arb. s. St.), Paal. Ellen Jørgensen, udl. 27. 1. 39 hos P. Christiansen, Paal. Tove Melholdt, udl. 1. 2. 39 hos Stender.

Odense: Paal. Sonja Rasmussen. Randers: Sætter Erik Rytter Nielsen, udl. 1. 2. 39 hos Ansgar Nielsen. Svendborg: Sætter Asger Kristian Jørgensen, udl. 3. 2. 39 i Svendborg Amtstidende.

Tiltraadte

København: Hjælpearb. Niels Peter Larsen fra Fabriksarb. (O. C. Olsen), 6529 Kaj Petersen fra Rejse (arbl.), 7352 Harald Møller fra Rejse (arbl.), 1640 Waldau Mortensen fra Rejse (arbl.), 7203 Sv. Aage Hoppe fra Rejse (arbl.), 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.), Hjælpearb. Joseph. Mortensen fra Dansk Arbejdsm. Forb. (Egm. H. Petersen), Hjælpearb. Harry Kychenthal fra Støberiarb. (Egmont H. Petersen).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Aabenraa: 5541 Poul Børge Johansen (Hejmdal). Aalborg: 2592 N. P. Gudum (syg). Esbjerg: 5382 Ella Christensen (arbl.). Holstebro: 6053 Martin Holm (Christensen & Co.). Odense: 1588 Hans J. Eliasen (arbl.), 4392 Mar. Rasmussen (Kai Larsen). Ringsted: 7037 Eigil Johs. Olsen (arbl.). Skive: 7898 Bjarne Johnsrud (Skive Folkeblad). Sønderborg: 7306 Chr. Kolmos (arbl.).

Fratraadte

København: 7545 Georg Andersen paa Rejse, 2494 Magda Paustiansen til Kvdl. Arbejderf., 2873 Edwin Jørgensen paa Rejse, 5276 Egon Berthelsen til Thisted (arbl.), 5368 Egon Erh. Christensen til Fabriksarb., Hjælpearb. Niels P. Larsen til Fabriksarb.

Esbjerg: 6935 Chr. Nielsen til Ribe. Frederikshavn: 7715 Holger M. Jørgensen paa Rejse, 2639 Sophus Sørensen paa Rejse. Herning: 3218 Oluf M. Pedersen paa Rejse. Nyborg: 4392 M. Rasmussen til Odense i Pl. Randers: 6339 Hardy Borg til Grenaa (arbl.), 3236 Maren Hesse til Svendborg (arbl.). Slagelse: 7037 Eigil Johs. Nielsen til Ringsted (arbl.). Sønderborg: 6709 Sv. Aage Andersen paa Rejse. Viborg: 6055 M. Holm til Holstebro i Pl., 7898 B. Johnsrud til Skive i Pl.

Udmeldte

København: 4110 Jens Eilertsen (Bogtrykker), 5754 Vagn Christensen (udenfor Faget).

Udslettet med Restance

København: 2768 Hj.arb. Robert Madsen (F. E. Bording), 3143 Hj.arb. Wilh. Andersen (F. E. Bording).

Slagelse: 2841 Helmuth Nielsen.

Døde

København: 334 Marius Købke.
Holbæk: 4412 O. V. Mouritzen.

KLUB-ANNONCER

Cykleklubben . Gutenbergkoret
Sangforeningen . Sportsklubben

Foraarsfest
Søndag den 12. Februar
i Studenterforeningen, V. Boulevard 6

Jazz-Koncert

Svend Asmussens Swingband

Asmussen
improviserer og spiller med Orkestret *Jam-Session* (Improvisationer).

Swingpianisten Leo Mathiesen
Klaversoli.

Trombonisten Peter Rasmussen og **Leo Mathiesen** swinger

Peter Sørensen, Aase Werrild og **Jarl Cornelius** synger Refræner

Mogens Davidsen
Parodier og Konferencer

Bal til Kl. 3
Leo Mathiesens Swingband
Refrænsangere: Peter Sørensen, Aase Werrild og Jarl Cornelius.

Baltegn Kr. 1,50

Billetter til Koncerten à 1 Krone kan erholdes hos:

Forbundskontoret, Evaldsgade 3. - Oskar Jensen, Struensegade 37, Telf. Nora 266 u. Udo Poulsen, Sigerstedgade 9, Telf. Vester 5159 y. - Henning Jensen, Ellebakken 13, Telf. Helrup 2725. - Gotfred Frederiksen, Plantevej 33, Telf. Søborg 2523. - Julius Nielsen, Markskellet 13.

Lærlinge, der køber Billet paa Lærlingeafdel. Kontor, erholder Baltegn à 1 Kr.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder **Møde** Fredag d. 17. Februar Kl. 20 i Evaldsgade 3.
Forbundsformanden, **K. A. Jørgensen**, taler om

»Faglige Problemer«.

Alle Trykkeriarbejdere er velkomne.
Styrelsen.

Typografernes Lærlingeafdeling

Københavns Afdeling

50 Øres-Aften

»Rejseaften« Lørdag den 25. Februar Kl. 20—2 i Weinolds Lokaler, Nørrevold. Jazzkoncert — Rejse-Causeri — Film — gratis Bal til Kl. 2.
Billetter à 50 Øre, alt inclusive, faas paa Afdelingens Kontor, Evaldsgade 3.

ANNONCER

Sættemaskine købes.

Opgiv ca. Alder, Fabrikat, Tilbehør og Pris snarest. Billet, mrkt. »41«, modtager Ekspeditionen.

Ung Sætter

med god Kendskab til Annonce- og Akcidenssætning samt hurtig til Ombrydning søger Arbejde snarest. Billet, mrkt. »44«, modtager Ekspeditionen.

Lokale til Maskinsætteri

I Forbindelse med Bogtrykkeri i den indre By, er et fuldkommen selvstændigt lyst Lokale (ca. 5×5 Meter) tilleje. Billig Leje. Maskinsats for ca. 500 Kr. pr. Maaned kan medfølge. Billet, mrkt. »43«, modtager Ekspeditionen.

FAKTOR. Som saadan søger dygtig, absolut ædr. Fagmand Stilling. P. T. Faktor ved større Avis-, Bog- og Akcidenstrykkeri. Bedste Anbefalinger. Billet, mrkt. »39«, modtager Ekspeditionen.

Sættemaskiner.

Reparation, Montering og Flytning udføres til absolut billigste Priser. Levering af Reservedele.

C. A. Andersen
Tolderlundsvej 70. Telefon 1748.
Odense.

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra $10\text{-}3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning . Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. **10291**

KARDINAL
Corps 10—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 7 *København den 17. Februar 1939* *66. Aargang*

Forbundsstyrelses-Møde

afholdtes Lørdag den 11. Februar i Forbundets Hus, Evaldsgade.

Formanden, *K. A. Jørgensen*, aflagde Beretning: Vor Fortsættelseskasse er blevet lukket. — Der var ført og førtes endnu Forhandlinger med Arbejdsdirektoratet om vore nye Love for Arbejdsløshedskassen. — Iøvrigt var der truffet Afgørelse i Forretningsudvalget om Valg af Brancheredaktører og angaaende det fremtidige Oplysningsarbejde.

Ths. Pedersen redegjorde for Fortsættelseskassens Lukning og Mulighederne for dens Genaabning.

V. Willadsen foreslog, at Brancheredaktørerne fik et lille Honorar eller i hvert Fald dækket deres — med Hvervet forbundne — Udgifter.

I Diskussionen om Beretningen deltog: *C. O. Madsen, Peter Hansen, Ernst Berg, O. A. Lundin, Alfrida Andersen, S. V. Rasmussen, Johs. Larsen, N. Chr. Andersen, Chr. B. Petersen, Fr. Mehr, Sigv. Hellberg, Werner Helmert.*

Formanden stillede Forslag om, at Spørgsmaalet om Honorering af Brancheredaktørerne henvises til Forretningsudvalget, der bemyndiges til at dække Brancheredaktørernes Udgifter indenfor 50 Kr. for hver. — Dette tiltraadtes.

Beretningen godkendtes derefter eenstemmigt.

Punkt 2: Bevilling. *Formanden* omtalte de kommende politiske Valg og redegjorde for en Drøftelse angaaende Bevilling af Midler, der var ført i Forretningsudvalget samt oplæste den Udtalelse, der var vedtaget af De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling.

Ths. Pedersen redegjorde for Det kommunistiske Partis Stilling til de kommende Valg og anbefalede, at der ydedes 1500 Kr. til Socialdemokratiet og 300 Kr. til Det kommunistiske Parti til Valgagitationen i Sønderylland.

Sigv. Hellberg imødegik Ths. Pedersens Forslag og foreslog, at der ydedes et meget rundeligt Beløb til Socialdemokratiet.

I den følgende Diskussion deltog: *N. Chr. Andersen, Alfrida Andersen, Werner Helmert, Fr. Flade, H. A. Hansen, Johs. Larsen, Peter Hansen, Svend Johansen, Aage Larsen, Chr. B. Petersen, Martin Sørensen, Ths. Pedersen, K. A. Jørgensen* og *Fr. Mehr*, der foreslog at yde Socialdemokratiet 15.000 Kr. til Valgagitationen.

Ved Afstemningen forkastedes Ths. Pedersens Forslag med 16 St. mod 8. — Fr. Mehrs Forslag vedtoges med 15 St. mod 8 (af hvilke en enkelt dog var stemt for at bevilge 10,000 Kr.).

Punkt 3. Tarifsituationen. Formanden, *K. A. Jørgensen* og de to Tarifomraaders Ledere *Ths. Pedersen* og *Sigv. Hellberg* redegjorde for Tarifsituationerne. — I en følgende Diskussion deltog: *Kürstein, C. O. Madsen, N. Chr. Andersen, H. A. Hansen, Peter Hansen, Martin Sørensen, Johs. Larsen, Ernst Berg, Fr. Mehr* og *V. Willadsen.*

Under Forbehold af, at den stedfindende Medlemsafstemning paa lovlig Maade giver Forbundsledelsen Bemyndigelse til Afgivelse af Varsel om Arbejdsstandsning, vedtoges følgende eenstemmigt:

> Forbundsledelsen vedtager at fremsende de fornødne Varsler for Iværksættelse af Arbejdsstandsning i Københavns-Omraadet. Vedrørende Tidspunktet for og Omfanget af Arbejdsstandsningen overlader Forbundsstyrelsen Myndigheden til Forretningsudvalget til i Forbindelse med Københavns Afdelings Styrelse at bestemme dette nærmere.

Til at føre de kommende Forhandlinger med den socialdemokratiske Provinspresse valgtes: *C. O. Madsen, H. A. Hansen, K. A. Jørgensen* og *Ths. Pedersen.*

Under Eventuelt takkede *Ernst Berg*, der paa Grund af Valg til Sekretær i De samvirkende Fagforbund udgaar af Forbundsstyrelsen, for den Tid han havde samarbejdet med Kollegerne. Vel var det en kort Tid, han havde siddet i Forbundsstyrelsen, men det var alligevel med en vis Vemod, han forlod den.

Formanden takkede Ernst Berg for godt Samarbejde og ønskede ham Held i den ny Stilling.

Mødet hævet. *s. j.*

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling

Efter ved to tidligere afholdte Generalforsamlinger forgæves at have forsøgt at løse Spørgsmaalet om Afstemningsformen, lykkedes det De samv. Fagforbund paa Generalforsamlingen den 9. og 10. Februar i Tivolis Koncertsal at faa en — i hvert Fald foreløbig — Afgørelse.

Medens der ikke kan rejses Tvivl om, at Udvalgsflertallets Forslag om en Ordning, der indeholder en kombineret Afgørelse ved Urafstemning og kompetent Forsamling, fik Tilslutning fra den langt overvejende Del af Forsamlingen, er det derimod højst tvivlsomt, om den tagne Beslutning er Udtryk for Klogskab og Fremsynethed. Man hørte saaledes Mand og Mand imellem Udtalelser om, at det vilde betyde en Sprængning af De samv. Fagforbund. Og det Spørgsmaal ligger nær: Tror nogen, at de danske Arbejderes Hovedorganisation havde opnaaet en saa mægtig Tilslutning, hvis dens Love fra Begyndelsen havde været affattede saaledes, at et enkelt Forbunds *Hovedbestyrelse* i en given Situation kunde kaste det afgørende Lod i Vægtskaalen og afgøre Overenskomsterne for de andre Fag, som var kommet med i den berygtede »Sæk«?

Det er heller ikke saa lige til at faa Øje paa Visdommen og Klogskaben i det selvmodsigende Forhold, at Statsministeren ved Begyndelsen af Mødet i sin Lovprisnings- og Formaningstale høster mægtigt Bifald paa følgende Udtalelser:

»Vi er ingenlunde færdige — og vi er desværre heller ikke færdige med den økonomiske Depression og Arbejdsløshed. En ny Slægt vil rykke frem og fuldføre Værket. *Den maa mødes med Tillid*, og alle skal vi bevare Troen paa Fremskridt og Fremtid... Lad os demonstrere Troskab og Sammenhold. Lad os tage fat og gøre *det* Arbejde, der giver os Sejren — *Sejren for Demokrati og Folkestyre!*«

Og saa næste Øjeblik vedtager den samme Forsamling en udemokratisk Afstemningsform, der ignorerer den almindelige Valgret og lægger Afgørelsen i enkelte Mænds Hænder!!

*

Som første Punkt paa Dagsordenen var i Modsætning til al tidligere Praksis sat Valg af Tillidsmænd. *Knud V. Jensen* valgtes med Akklamation til Formand i Stedet for afdøde Chr. Jensen. Til Næstformand valgtes Sekretær *Laurids Hansen* og til Sekretærer *Ejner Nielsen*, Snedkerne, og *Ernst Berg*, Typograferne.

I den langvarige Debat om Afstemningsreglerne deltog fra Typograf-Forbundets Side *Sigvald Hellberg*, der var Ordfører for Mindretalsforslaget om ren Urafstemning, *Fr. Mehr*, *Werner Helmert* og *Thomas Pedersen*, der alle talte imod Flertalsforslaget og anbefalede ren Urafstemning.

De vedtagne Afslutningsregler, der er i Overensstemmelse med Flertallets Indstilling, har følgende Ordlyd:

1) Forslaget udsendes til Urafstemning ved, at der i de respektive Forbund indkaldes til Generalforsamling, Klubgeneralforsamling eller Møde med de Medlemmer, Overenskomsten omfatter. Afstemningen skal foregaa hemmeligt og skriftligt. Hvor Medlemstallet er saa stort, at Lokalevanskeligheder gør sig gældende, eller andre Afstemningsvanskeligheder foreligger, kan det vedkommende Forbund træffe særlig Aftale med den eller de paagældende Afdelinger om andet Afstemningsarrangement, dog saaledes at forsvarlige Afstemninger finder Sted.
2) Har Urafstemningen i et Forbund ikke vist en Stemmedeltagelse paa 75 pCt. af de stemmeberettigede Medlemmer, skal Forbundets dertil kompetente Forsamling træffe en Stemmeafgørelse for de resterende Stemmer op til 75 pCt.
3) Forud for hver Fællesafstemning træffer De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, i Forening med Repræsentanter for de paagældende Forbund, Bestemmelse om, i hvilken Udstrækning de til de paagældende Fag hørende Medlemmer i Henhold til det foreliggende Afstemningsforslag kan deltage i Afstemningen.
4) Inden for alle Forbund og disses Afdelinger maa, af Hensyn til Urafstemningerne, efter Ledelsens bedste Skøn, foretages en til de foreliggende Overenskomster svarende Deling af Medlemstallet, herunder ogsaa medtaget eventuelle Arbejdsløse. Forbundet er forpligtet til i god Tid forud for Afstemningerne at underrette de samvirkende Fagforbund om det talmæssige Resultat af denne Deling af Medlemmerne.

Derefter behandlede Generalforsamlingen Forslag om Samarbejdsregler for Forbundene, og med betydelig Majoritet vedtoges Indstillingen fra Udvalgsflertallet. Denne indeholdt følgende Tilføjelser:

1) Forud for Overenskomsternes Opsigelsestid afholdes et Møde med Organisationernes Repræsentanter — 3 Repræsentanter for hvert Forbund — (Formandsmøde, Repræsentanskab eller anden Repræsentation) paa Basis af Organisationernes Samvirke og til Støtte for Opnaaelsen af de bedst mulige Forhandlingsresultater under Forhandlingerne med Arbejdsgiverne.
2) Mødet drøfter: Den samlede Lønsituation og derunder Spørgsmaal om Overenskomsternes Opsigelse (generelt eller delvis), hvilke Hovedkrav (generelle Krav), som Forbundene bør optage paa deres Forhandlingsprogram og eventuelle andre Spørgsmaal af større Betydning, der han forudses at have Interesse for andre Forbund end det forslagstillende.
3) Mellem Fagene, der har naturlige lønmæssige Fællesinteresser inden for de af Overenskomstsituationen omfattede faglige eller industrimæssigt betonede Virksomhedsgrene, optages derefter inden Forslags Fremsendelse til Arbejdsgiverne, med De samvirkende Fagforbunds Deltagelse eller Indseende, et Samvirke, der har til Formaal, saa vidt gørligt, at skabe bedst mulig Overensstemmelse mellem de af de enkelte Organisationer paatænkte Forhandlingskrav, saaledes at Mangel paa Overensstemmelse paa dette Omraade ikke under Forhandlingerne med Arbejdsgiverne kommer til at hindre Gennemførelse af de ønskede Resultater. Eventuelle Uoverensstemmelser mellem Organisationerne vedrørende Grundlaget for Samarbejdet og hvilke Fag dette omfatter, indbringes til Afgørelse for De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg.
4) Paa de Omraader, hvor det saaledes etablerede Samarbejde har fundet Sted, maa under Forhandlingerne Samarbejdet fortsættes, og eventuelle Afvigelser fra det i Fællesskab opstillede Samarbejdsprogram bør kun ske i Overensstemmelse med de i Samarbejdet deltagende Organisationer og med Godkendelse af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg.

Desuden vedtog Generalforsamlingen en Udtalelse der tilsiger Socialdemokratiet Støtte ved de kommende Valg.

Fr. N.

Tarif-Situationen

Opsigelse af Tariferne i København afgaves d. 14. Febr. Samme Dag afgaves første Strejkevarsel.

Afstemningsresultat

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling konstateredes det, at der var afgivet: Vedrørende Opsigelse: 3229 Ja, 65 Nej, 54 blanke og ugyldige. — Vedrørende Strejkevarsling og Bemyndigelse til Iværksættelse af Arbejdsstandsning: 3222 Ja, 85 Nej, 42 blanke og ugyldige. Der var afgivet ialt 3348 gyldige Stemmer.

København, den 13. Februar 1939.

A. Zuschlag. Kai Jensen, H. Zeller. Anna Hansen. G. Brandrup. Willy Andersen. Selma Piculell.

Afstemning om Provinstariffen

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling vedrørende Forslag til Ændringer i Provinstariffen konstateredes følgende Stemmetal:

1146 Ja. — 914 Nej.

Der var ialt afgivet 2073 Stemmer; deraf var 13 blanke eller ugyldige.

København, den 13. Februar 1939.

K. A. Jørgensen. Werner Helmert.
S. V. Rasmussen. Chr. B. Petersen.

— — —

Da Organisationen af Bladudgivere og Dansk Provins Bogtrykkerforening ogsaa har vedtaget Tarifforslaget, træder den nye Tarif i Kraft 1. Marts, saaledes at de nye Lønninger udbetales for hele Ugen 25. Februar—3. Marts. *Ths. Pedersen.*

Tariffsituasjonen i Norge

(Brev fra Oslo.)

Som tidligere meddelt har typografene denne gang hatt meget vanskelig for å komme til med en selvstendig tariffbevegelse. De faglige og politiske instanser har gått sammen om den nu så sørgelig bekjente »prolongasjonslinje«.

Vår organisajons ledelse reiste straks den mest energiske motstand mot ethvert forsøk på å kneble den frie norske fagbevegelse. Medlemmene støttet nesten enstemmig ledelsen i kravet om å få anledning til tarifforhandlinger på fritt grunnlag. I møte hos riksmeglingsmannen gikk arbeidsgiverne med på å drøfte spørsmålene med våre forhandlere. I flere møter foregikk tovtrekningen under trusselen om opsigelse av også de tariffer, hvor arbeiderne ønsket prolongasjon. Partene kom tilslutt til enighet om å forelegge for Norsk Centralforening for Boktrykkeres medlemmer et forslag til forandringer av tariffen. Dette blev vedtatt med 1161 mot 468 stemmer. Avstemningen foregikk på medlemsmøtene, derav det forholdsvis lille stemmetall.

Ved de førte forhandlinger har det lykkes å få en del forbedringer av tariffen. Bl. a. er minstelønnssatsene hevet med de tillegg vi ved forhandlinger i 1937 og 1938 fikk gjennemført. Dette betyr, at minstelønnssatsene i tariffen blir forhøiet på følgende måte:

For alle utlærte arbeidere samt settersker og digeltrykkersker med kr. 9.50.

For rotasjonsassistenter og stereotypiassistenter: De fire første år med kr. 5.50, det siste år med kr. 9.50.

For påleggersker og posetrykkersker: De fire første år med kr. 4.50, det siste år med kr. 5.50.

For mannlige hjelpearbeidere har vi opnådd den forbedring, at de løftes op i samme lønnsskala som assistenter. Dette utgjør en reell forhøielse av deres minstelønn på kr. 4.00 pr. uke.

For kvinnelige hjelpearbeidere har vi opnådd, at de flyttes op i samme lønnsskala som for påleggersker. Dette er en reell forhøielse av deres minstelønn på kr. 5.00 pr. uke.

Ved siden av dette blir tvungen fagprøve gjennemført for alle nyutlærte. Denne prøve trer i kraft i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger fra og med 1. april 1940, og for det øvrige land fra og med 1. januar 1941. Dessuten skal lønn for lærlinger fastslåes i tariffens tillegg for lærlingebestemmelser. (Den vedtatte ordning angående tvungen fagprøve skal bli gjengitt senere).

I tariffens § 1, arbeidstiden, tilføies en anmerkning sålydende:

»For skiftarbeidere, hvis ukentlige arbeidstid er fordelt på 5 dager, kan dagen før skjærtorsdag oparbejdes med 3 timer«.

Dessuten blir det en redaksjonell endring i bestemmelsen om fremmøtetillegg på søn- og helligdager mellem kl. 20 og 22, idet denne flyttes fra overtidsparagrafen til lønnsparagrafen.

For øvrig blir tariffen uforandret til 31. mars 1940.

Man kan vel si, at resultatet er magert, da kravet om 3 ukers ferie blev skjøvet vekk, men man må ta i betraktning den hets, som er drevet mot typografene og vår organisasjon. Noe arbeidsgiverne benyttet som støtte i sin motstand, dessuten har prisene siden april ifjor faldt med 3 poeng.

Nu er altså tariffene for alle vårfag (undtatt sjøfolkene) fornyet for et år uten forandringer, undtat for de grafiske fag. Man kan vel derfor si, at det var typografenes voldsomme og spontane motstand mot kneblingen som gav oss det vi nu har opnådd.

Vi kan gå utt ifra som helt sikkert, at årets begivenheter kommer til å få konsekvenser for fremtiden i form av en radikalisering av fagbevegelsen. Vi får også håpe, at man beklipper den politiske innflytelse i fagbevegelsen.

Skjer dette, har årets tariffprolongasjoner ikke vært forgjeves! Vi slutter dette brev med å sitere hvad Typografiske Meddelelser skriver:

»Tariffen med Arbejdsgiverforeningen er således i orden for i år, og selv om man ikke har nogen grunn til å være fornøid, så er ikke resultatet så aller verst når man tar i betraktning den situasjon som forelå.

Vi vil ikke undlate til slutt å si fra at vi denne gang ingen grunn har til å takke hverken Landsorganisasjonen eller andre for solidarisk støtte. Tvert imot! Hvis nogen har grunn til å takke Landsorganisasjonen for hjelpen denne gang, så må det være Arbeidsgiverforeningen som på bakgrunn av Landsorganisasjonens standpunkt til årets tariffrevisjon steilt kunde avvise alle berettigede krav fra vår side.«

Oslo, 8. Februar 1939. *B. F-m.*

Fagmødet i Aarhus d. 5. Februar

Aarhus Lokalafdelings Formand, *Aage Larsen*, bød den store Forsamling, repræsenterende 13 Byer, samt Forbundets Formand, K. A. Jørgensen, velkommen. Som Dirigent foresloges og valgtes *Kisum*, Randers, og som Sekretær *Grøndal Nielsen*, Aarhus.

K. A. Jørgensen, der modtoges med Haandklap, takkede for Indbydelsen og haabede paa godt Samarbejde i Fremtiden. I sin Indledning redegjorde K. A. Jørgensen for Tarifkommissionens Arbejde og de Vanskeligheder, den som bekendt har været ude for. Var af den Anskuelse, at dette, at Københavns og Provinsens Tarifkommissioner arbejdede sideløbende, i nogen Grad vanskeliggjorde Forhandlingerne baade praktisk og paa anden Maade. Hovedkravene havde denne Gang været Arbejdstidsnedsættelse og Lønforhøjelse. Taleren gennemgik derefter de Forbedringer af Specialbestemmelserne, som fra vor Side fremsattes overfor Principalerne og de Forslag, der fra deres Side blev fremsat. Principalerne afviste ved Begyndelsen af Forhandlingerne blankt overhovedet at imødekomme noget Krav om Nedsættelse af Arbejdstiden. Iøvrigt gennemgik K. A. Jørgensen Gangen i hele Arbejdet og skitserede de Ting, som vor Modpart var gaaet med til. Det Forslag, der foreligger til Urafstemning, fremsattes til Slut af Principalerne som et Ultimatum, og Taleren var af den Formening, at dette var, hvad der i denne Omgang kunde naas. Dette, at Bundventilen tages bort fra Pristalsreguleringen var naturligvis ikke heldigt, saafremt der skulde ske nogen større Nedgang i Pristallet, men undgaa at faa nogen Indflydelse paa vore Lønninger kan et stort Prisfald vist iøvrigt næppe. Til Slut anførte K. A. Jørgensen, at det var uden større Begejstring, at Tarifkommisionen anbefalede Forslaget, men henstillede, at man nu tog det op til en saglig og nøgtern Behandling.

Efter en Frokostpause paabegyndtes Diskussionen.

N. P. Jørgensen, Aarhus: Afsnittet for Stereotypører er af vidtgaaende Betydning. Skulde Hjertet tale, maatte man stemme Nej; men da det er Forstanden, der skal raade, vil jeg anbefale Forslaget.

Johs. Hansen, Aarhus: Vore Krav om Arbejdstid og Løn er de vigtigste. Pristalsreguleringen burde ogsaa for Hjælpearbejdere beløbe sig til 1 Kr. for 3 Points. Troede ikke, der var nogen Risiko ved Bundventilens Bortfald fra Pristalsreguleringen. Vilde stemme imod Forslaget, da der ikke var opnaaet noget angaaende Arbejdstiden.

Sv. Petersen, Aarhus, meldte sig som Modstander af Forslaget. Vi falder de københavnske Kolleger i Ryggen, hvis vi vedtager det. Der bør sættes ind angaaende Arbejdstiden.

Elmer Laursen, Herning: Jeg er ogsaa imod dette Forslag. Vi skal have en Tillidsmandsordning. Det farligste i Forslaget er Ordningen med Pristallet.

Fr. Nielsen, Kolding: Lad os stemme dette Forslag ned. Det er for farligt at give Afkald paa Bunden paa Pristallet.

Gaardsted, Silkeborg: Jeg troede, at alt var sat ind paa en Forkortelse af Arbejdstiden. De kvindelige Hjælpearbejderes Løn skulde have været hævet for længe siden. Ferielovgivningen er ikke god for syge Kolleger. Stem Nej. Flere gode Bestemmelser er faldet bort fra vore Love. Det er meningsløst.

Aage Larsen, Aarhus: At Bundsikringen ved Pristallet falder bort var et absolut Krav fra Bogtrykkerne. Efter al Sandsynlighed vil Pristallet stige og ikke falde. Det er uheldigt med en 3-aarig Periode, og det er uheldigt, at vore to Tarifer udløber samtidig. Vi kan ikke opnaa baade Lønforhøjelse og Arbejdstidsforkortelse. Om vi kan forvente den nødvendige Støtte ved en Kamp om Arbejdstiden, det maa ogsaa tages i Betragtning. Stereotypørafsnittet er godt. I Esbjerg er vedtaget en Udtalelse, der tilkendegiver stærk Utilfredshed med det foreliggende Forslag.

Elmer Laursen: Der er ikke nogen Risiko ved at stemme Nej til dette Forslag. Hvis ikke der var nogen Fare ved Bundventilens Bortfald, hvorfor fremsættes det saa som Ultimatum.

Schultz, Ringkøbing: Hvis ikke vi vedtager dette, vil andre komme til at bestemme over os, og saa faar vi ikke det foreliggende. Arbejdstidsnedsættelse er vist mere et Princip end et politisk Krav.

Otto Birk, Randers: Det er et Forslag, som man kun kan stemme Nej til. Vi skal have Arbejdstiden ned.

Grøndal Nielsen, Aarhus: Vil vor Stilling i Provinsen have Betydning for de københavnske Forhandlinger. Dette staar for mig som det vigtigste Spørgsmaal.

Aage Larsen: Pristallets Bundventil betyder efter min Mening intet.

Gaardsted: Jeg forstaar ikke, at nogen kan tilslutte sig dette Forslag. Stillede et Spørgsmaal angaaende Sygekassen.

C. Hornbech, Aarhus: Jeg haaber, Forslaget stemmes ned. Lad os faa Godtgørelse for Stereotypipladernes Anvendelse i Dagspressen.

Derefter fik *K. A. Jørgensen* Ordet og udtalte, at der vil ske en Omredigering af Beregningsafsnittet, ligesom Provinstarifen vil blive gjort mere klart overskuelig. Derefter svarede han de forskellige Talere og sluttede med at sige, at naar vi ser paa Realiteterne, er Forslaget saadan, at vi uden Utilfredshed kan stemme derfor. En Gennemgang af Tarifforslag fra 1922 og videre, viste, at det foreliggende Forslag i hvert Fald rangerer blandt de bedste. Anbefalede Vedtagelse af Forslaget.

Kisum, Randers, oplyste, at han var den ene af de to, der undlod at stemme om dette Forslag i Tarifkommissionen og motiverede sin Stilling dertil.

Derefter havde endnu enkelte Kolleger Ordet for korte Bemærkninger.

Dirigenten takkede til Slut K. A. Jørgensen for den noble Maade, hvorpaa Redegørelsen var fremlagt. Takkede ligeledes Aarhus Lokalafdeling for Værtskabet og adresserede denne Tak til Formanden, Aage Larsen. Derefter hævedes Mødet.

C. G. N.

Victor Petersens Mindelegat

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme for unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at Vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere.)

Legatet er paa 1000 Kr. og kan uddeles i 2 eller flere Portioner.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal Vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted man ønsker at foretage selvstændigt Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Evaldsgade 3, København N., i Hænde *inden 1. April d. A.*

København, den 17. Februar 1939. *Bestyrelsen.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bladsætteren

Repræsentant: Viktor Peterson, Brydes Allé 11[1]. Telf. Sundby 1189.

Et „Memento".

Spørgsmaalet om en Landssammenslutning af Haandsætterne er sat paa Dagsordenen og synes at vække en Del Interesse. Nogle Steder i Provinsen har man oprettet Brancheklubber for Haandsættere, omfattende baade Bog- og Akcidenssættere samt Bladsættere.

I København har der gennem en Del Aar eksisteret en Bog- og Akcidenssætterklub samt en Bladsætterklub, der hver for sig har arbejdet uafhængig af hinanden; men, hvor organisatoriske Interesser har været parallelt løbende, altid løst Opgaverne i loyalt Samarbejde.

En saadan Adskillelse mellem dissse to Grupper er ganske naturlig i København, idet der i den københavnske Tarif findes et Afsnit for hver af disse Brancher, og Arbejdsforholdene er højst forskellige i et Bladtrykkeri og et Bogtrykkeri.

I Provinserne er der en fælles Tarif for disse to Grupper, og det er derfor naturligt, at man der opretter Brancheklubber fælles for Bog- og Akcidenssættere og Bladsættere.

Naar »etcetera» mener, at vi først maa søge at dygtiggøre os og siden kræve denne Dygtiggørelse omsat i højere Løn, er det fuldt paa Linie med Bladsætterklubbens Program, idet man i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden har planlagt Møder med Foredrag om fagtekniske Emner og dels planlagt Oprettelse af Kursus til fagteknisk Dygtiggørelse. Man maa saa haabe paa, at der er saa stor Interesse hos Kollegerne for disse Ting, at der bliver den fornødne Tilslutning.

Der er vel ingen Tvivl om, at en Landssammenslutning af Haandsætterne har lige saa stor Berettigelse som de altbestaaende Landssammenslutninger (Trykkernes og Maskinsætternes), naar man blot holder sig indenfor de Rammer, som Forbundets Love har afstukket, og at man under Arbejdet indenfor Brancheklubberne ikke glemmer, at selv om vi dér arbejder for Branchernes Interesser, tilhører vi dog et samlet typografisk Forbund.

Axel Jensen, Nr. 883.

Mere Ligevægt!

Preben stiller mig Spørgsmaalet, om jeg ikke finder, at Haandsætteren af i Dag har bevist, at han har tilpasset sig Tidens Tempo og Kvalitet.

Jeg vil sige Ja til det første og Nej til det sidste og begrunde hvorfor.

Netop Kravet om Top-Præstation har medført, at Arbejdet specialiseres mere og mere ud, Svendene har nok at rykke i hele Dagen og faar derfor ingen Tid til at tage sig af Lærlingene, der de fleste Steder kun har Lejlighed til at tilegne sig en højst nødtørftig Uddannelse — tidligere Tiders allround Uddannelse er en Saga blott.

Og det er dem, at Oplysningsarbejdet i første Instans maa komme til Gode.

Du finder endvidere, at Treaarets Oplysningsarbejde ikke er gaaet sporløst hen over vore Rækker.

Maa det være mig tilladt at spørge: Hvor ser du det?

Flertallet af de danske Provinser bærer ikke Præg af en fagteknisk Nyorientering, men det skyldes maaske, at det oplysnings-interesserede Personale ikke har kunnet føre deres Synspunkter igennem paa rette Sted, eller rettere: de har ikke været stive nok i Papirerne. Det sidste er sikkert det rigtigste.

Og Oplysningsarbejdet har heller ikke fundet størst Jordbund hos Haandsætterne! Ogsaa dér ligger Maskinsætterne i Spidsen, idet de branchemæssigt set mønstrer den største Mødeprocent ved deres Oplysnings- og Instruktionskursus.

Men skal vi koncentrere os om en Branchepolitik, der tarifmæssigt skal forceres paa Bekostning af de andre Grupper, eller skal vi løfte i Flok?

Eller skal vi ikke først og fremmest samles i Ønsket om en bedre og mere *landsomfattende* Fagpropaganda og saa —!

»etcetera«.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Ndr. Fasanvej 136[4]. Telf. Godthaab 6754.

Endnu en Klub.

Der arbejdes ihærdigt mange Steder for at faa startet nye Haandsætter-Klubber. I dette Numer kan vi saaledes byde Klubben i Kolding velkommen — og udtrykke det Haab, at Kolleger i »klubløse« Byer vil tage sig Eksemplet til Efterretning.

Formanden for den nye Klub, Albert Jensen, skriver:

Haandsætter-Klub i Kolding.

Torsdag den 12. Januar var der indkaldt til Møde for at starte en Haandsætter-Klub; der nedsattes et 3 Mands-Udvalg for at arbejde med Sagen.

Fredag den 27. Januar blev der indkaldt til stiftende Generalforsamling paa Aagaarden, hvor der var mødt 15 Kolleger, og Lovene blev godkendt.

Til Formand valgtes Alb. Jensen, til Kasserer Halvorsen og til Sekretær Jens Jensen, til Revisor Eivind Andersen og til Suppleant Børge Clausen.

Der udtaltes mange gode Ønsker for den nye Klub. *A. J.*

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København

afholdt ordinær aarlig Generalforsamling Fredag den 27. Januar i Forbundets Hus, Evaldsgade 3. Der var mødt saa mange Kolleger, at man bogstavelig talt »sad ovenpaa hinanden«, da Formanden, *Ernst Berg*, bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Rich. Steffensen*. *Sekretæren* oplæste Protokollen og i Tilknytning hertil berettede *Formanden* udførligt om Klubbens Virksomhed i Aaret 1938. — Ernst Berg redegjorde for 25 Aars-Festen den 22. Juli og for Klubbens Indsats paa Delegeretmødet, hvis vigtigste Beslutninger refereredes. Arbejdsløshedsunderstøttelsens Forhøjelse, Kontingentnedsættelsen og Ansættelse af en speciel Arbejdsanviser skyldtes Klubbens Initiativ. Ligeledes var man fra vor Side gaaet stærkt imod en Pensionering af Forbundets Funktionærer. Oplysningsvirksomheden var undergaaet visse gavnlige Ændringer, og Brancheklubberne havde nu ogsaa faaet den Opgave at optræde som Formidlere af dette Arbejde. Brancherne havde endvidere faaet en vis Spalteplads i »Typ.-Tid.«, og B. & A.-Klubbens Styrelse havde udpeget Erik Hansen til Redaktør af Haandsætterspalterne. — Omtalte Planen om at etablere en Haandsætternes Landssammenslutning ved et Møde i Odense 1939; Planen kunde naturligvis kun virkelig-

gøres med lokale Klubber i Provinsen som Basis. I København har Haandsætterne i stedse større Antal tilsluttet sig deres Brancheklub, men vi maa endnu videre frem — og Provinsen maa med, hvis en virkelig Landssammenslutning af Haandsætterne skal blive en Kendsgerning, thi »ingen Kæde er stærkere end dens svageste Led!« Vi er siden Delegeretmødet i stadig Kontakt med en Del Haandsættere ude i Lokalafdelingerne. De første Resultater har allerede vist sig: et Par Haandsætter-Klubber er nylig dannet, og flere er paa Vej. — Ernst Berg fremsatte som Afslutning paa sin Beretning en Række interessante Betragtninger vedrørende Tarifsituationen.

I Debatten om Beretningen deltog bl. a. *Erik Hansen, P. Rasmussen, Peter Sørensen, Aksel Christensen, Georg Brandrup, P. Petersen, Rich. Jørgensen, Paul Schmidt, Eigil Hansen* og *N. Chr. Hansen;* sidstnævnte stillede en Resolution, der misbilligede, at Styrelsen bl. a. havde valgt Brancheredaktør uden at indkalde Medlemsmøde. Paa *Formandens* Henstilling blev Resolutionen trukket tilbage, hvorpaa Protokol og Beretning godkendtes med alle Stemmer mod een.

Kassereren, *C. J. Dreyer*, oplæste Aarsregnskabet, der godkendtes.

Man foretog derefter Valg af Bestyrelse: Til Formand genvalgtes Ernst Berg enstemmigt. Næstformanden, Eigil Hansen, og Kassereren, C. J. Dreyer, genvalgtes ligeledes. Ogsaa de to øvrige Styrelsesmedlemmer: Kai Jensen og Erik Hansen var Genvalg. Suppleant blev P. Pedersen, Revisor E. Sømberg (Genvalg).

Derefter redegjorde *Formanden* for den af Styrelsen foreløbige planlagte fremtidige Virksomhed.

Fredag den 10. Februar Foredrag af *Breum* om Kemigrafi. Efter Foredraget fremvises en Film om Klichefremstilling. — Tirsdagene den 21. og 28. Februar Besøg paa »Politiken«. — Onsdag den 8. Marts Medlemsmøde med Dagsorden: *Den faglige og politiske Situation.* — Fredag den 31. Marts Fagteknisk Møde med Foredrag af *Bernh. Raasø* om »Typografisk Fladeinddeling«. Efter Foredraget vises en Film.

Det blev henad Midnat, inden *Ernst Berg* kunde afslutte den vellykkede og velbesøgte Generalforsamling med en Appel til Kollegerne om at virke for øget Tilslutning til Klubben — i Standens og Forbundets Interesse. *Kai Jensen.*

Alle Haandsættere i Odense

erindres endnu en Gang om Mødet i Aften, hvor Svend Johansen fortæller om »Kemigrafi«. Programmet omfatter iøvrigt Sang, Musik, Film, Præmieuddeling fra en Konkurrence, kammeratligt Samvær med forskellig Underholdning. Vi venter, at Haandsætterne vil møde op i stort Tal *Styrelsen.*

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København.

Det er paa Tirsdag den 21. ds. og Tirsdag den 28. ds. vi besøger »Politiken«. Eventuelle endnu ikke afhentede Adgangskort faas paa Forbundskontoret. Bemærk Tiden paa Adgangskortet.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

„Faglige Problemer".

Dette er Emnet, hvorover Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, vil tale i Aften Kl. 20 i Evaldsgade 3.

Flere Kolleger har allerede udtalt deres Glæde over dette Møde, da der er Spørgsmaal af Interesse for os, vi meget gerne ønsker klaret.

Alle Trykkeriarbejdere har Adgang. Nyindmeldelser og Kontingentindbetaling til Klubben kan ske før og efter Mødet. *Styrelsen.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Nykøbing Falsters Trykkerklub

har skiftet Formand. Vald. Jørgensen har nedlagt sit Mandat ud fra de Betragtninger, at der skal nyt og ungt Blod til. Der er sikkert mange Trykkere Landet over, der vil tænke: Vald. Jørgensen gammel — det turde være Løgn, vi kender jo Vald. Jørgensen, fuld af Liv og Energi, altid parat til at gøre et Stykke Arbejde og slaa et Slag for Trykkernes Sag. Og saadan er han heldigvis endnu, og lad os haabe, at vi endnu i mange Aar maa høste Gavn og Glæde af Vald. Jørgensens Indsats.

Fra Landssammenslutningen skal han have vor bedste Tak for det Arbejde, han har udøvet blandt Trykkerne i Nykøbing F. og i Landssammenslutningen, og det er med Glæde, vi erfarer, han ikke har tabt Interessen, men stiller sig helt og fuldt til Raadighed for den nye Formand, med Raad og Bistand. Vi ser heri en Garanti for, at det gode Forhold og Samarbejde mellem Nykøbing F. og Landssammenslutningen vil blive bibeholdt. *c. b. p.*

— — —

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 27. Januar med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Besøg paa Farvefabriken »Drubin«. 4. 20 Aars Fødselsdagen. 5. Valg, a. Formand, b. Revisor, c. Eventuelt. *Formanden* bød Velkommen og aflagde en fyldig Beretning, hvoraf det fremgik, at Medlemstallet var steget fra 9 til 13, og, at Foreningens Virksomhed var resulteret i Afholdelse af: Instruktionsmøde paa »Folketidende« (Rotation), Instruktionsmøde i Sakskøbing (forskellige Paalæggerapparater), Foredrag ved Repr. Kyhl (»Trykfarver og deres Behandling«), Optagelsesfest for 3 nye Svende. Ud over dette havde Formanden deltaget i Trykkermødet i Slagelse og Repræsentantskabsmødet i Kolding. Efter Opfordring fra andre Klubber var der forsøgt Afholdelse af Trykkerstævne i Juni Maaned her i Byen. Dette maatte aflyses i sidste Øjeblik paa Grund af manglende Deltagelse. Klubben havde fra Schultz i Ringkøbing modtaget Brev, om den vilde anbefale hans Kandidatur til Bracheredaktør. Formanden havde selvfølgelig givet Afslag og udtrykte sin Misbilligelse over Opfordringen, da Schultz ikke er Medlem af Landssammenslutningen. Landssammenslutningens Mangel paa Virksomhed havde vakt Kritik, bl. a. med Henblik paa, at der ingen Anbefaling var til Tarifkommissionen. Svendeprøverne blev omtalt, og det mærkværdige i, at Svendebreve ikke var fremkommet endnu. Beretningen blev godkendt, Protokol og Regnskab ligeledes. — Pk. 3. Besøg paa Drubin. 5 Mand deltager. — Pk. 4. Jubilæumsfest henlagdes til senere grundet Wachters Sygdom. — Pk. 6. Valg. Til Formand valgtes Harald Andersen, til Revisor den afgaaede Formand, V. Jørgensen. — Pk. 7. Eventuelt. Harald Andersen foreslog Anskaffelse af Emblem og fremviste Tegning. Det blev vedtaget at lade 15 Stk. fremstille i 3 Farver. Jensen Gaard aflagde Regnskab for Jubilæumsindsamling, der nu var naaet 200 Kr., og det vedtoges at fortsætte, indtil hvert Medlem havde 25 Kr.

Nykøbing F., den 30. Januar 1939. *K. Jørgensen.*

Besøget paa Drubins Farvefabrik.

Søndag den 5. Februar aflagde sjællandske og lolland-falsterske Trykkere med Damer et Besøg paa Drubins Farvefabrik i Valby i København. I Besøget deltog ca. 80 Gæster. Ankomsten fandt Sted med forskellige Tog paa Valby Station, hvor Landssammenslutningens Formand, *Chr. B. Petersen*, tog imod. Repræsentanter fra Firmaet Drubin modtog Gæsterne paa Fabriken, hvor Kontorchef *Chr. Andersen* paa Firmaets Vegne bød et hjerteligt Velkommen. Ingeniør *Rogers* indledede sit instruktive Foredrag med en Oversigt over Farvefremstillingens Udvikling fra en simpel »Kogning paa Fælleden« til den komplicerede kemiske og tekniske Proces, der i Dag betinger Tilfredsstillelsen af de enorme

Krav, de forskellige Trykkemetoder og et krævende Publikum stiller til en Farveindustri. Emnet blev behandlet paa en letfattelig Maade og var vejledende under den paafølgende Gennemgang af de tekniske Afdelinger.

Umiddelbart efter Demonstrationen var samtlige Deltagere Firmaet Drubins Gæster ved et Smørrebrøds-Traktement i Valby Selskabslokaler. Ved Bordet takkede *Chr. B. Petersen* paa Deltagernes Vegne Firmaet for dets store Beredvillighed og Gæstfrihed og for dets aldrig svigtende Vilje til at løse de Opgaver, der blev stillet fra vort Fag. Til de Resultater, der allerede var naaet, haabede Trykkerne snart at se endnu et føjet: Universalfarven, der dækker fuldkomment uden Afsmitning, tørrer øjeblikkeligt paa Papiret, men aldrig paa Valserne.

Kontorchefen kvitterede for disse Udtalelser og udtalte, at det var Firmaets Ønske at stille al sin Erfaring og Teknik til Raadighed for Udøverne af vort Fag og ingen Anstrengelse spare for at yde en fuldkommen Service.

Efter at *Vald. Jørgensen, Nykøbing F.*, og *Vald. Nielsen*, samme By, havde haft Ordet, henholdsvis for en Anerkendelse til Firmaet Drubin og et Par morsomme Bemærkninger til Forsamlingen, benyttede Deltagerne Lejligheden til en kort Meningsudveksling, specielt om den nye Tarif for Provinsen. *Robert Petersen*, Hillerød, gav en Oversigt over Forhandlingerne i Tarifkommissionen, og nogle faa Kolleger knyttede Bemærkninger dertil.

Derefter skiltes man, og efter alle Solemærker at dømme har Københavns Forlystelsesliv været stærkt præget af vore sjællandske Kammeraters Livstrang Resten af Døgnet. Bemærkningen er tilladelig, da en Del af Deltagerne havde taget deres Dame med hjemmefra, og det er en god Skik.

Sekretær *Svend Johansen* deltog i Sammenkomsten, repræsenterende vor Oplysningsvirksomhed. *Johs. L.*

Vekslende Emner.

Ved de sjællandske og lolland-falsterske Trykkerklubbers Besøg i København Søndag den 5. ds. deltog Trykkere fra Helsingør, Hillerød, Hørsholm, Roskilde, Slagelse, Næstved, Ringsted, Holbæk og Kalundborg samt en Kollega fra Aarhus. Fem Trykkere deltog fra Nykøbing F.

*

Vor brave og afholdte Kollega, *Rud. Wachter*, som har været syg i meget lang Tid, er stadig sengeliggende. Vi sender gennem disse Linier Rudolf Wachter en kammeratlig Hilsen med Ønsket om god Bedring.

*

Nykøbing F. Trykkerklub har paa sin sidst afholdte Generalforsamling skiftet Formand. Vald. Jørgensen, som har været Formand gennem en Række Aar, er blevet afløst af Trykker Harald Andersen, Adresse: Stubbekøbingvej 43, Nykøbing F.

Generalforsamlinger • Møder

Lyngby Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 16. Januar paa Hotel »Lyngby«. — Formanden, *O. Christoffersen*, bød velkommen og forelagde Regnskaberne, der godkendtes. — Herefter gik man over til Valg, og Formanden stillede sit Mandat til Raadighed, men var dog ikke uvillig til at fortsætte. Blev enstemmigt genvalgt. Som Næstformand og Sekretær valgtes henholdsvis Oskar Larsen og Ove Larsen. Til Suppleant valgtes Karl Kjær. — Det vedtoges at oprette en Syge-Hjælpekasse, og som Følge heraf forhøjedes Kontingentet til Lokalkassen pr. 1. Februar med 20 Øre om Ugen til 50 Øre. Formaalet med denne skal være at udbetale syge Medlemmer Kr. 1,50 pr. Dag i samme Tidsrum som D. T. F.s Sygekasse udover Forbundets Sygehjælp og i særlige Nødsituationer hjælpe arbejdsløse Medlemmer, dog saaledes, at Sygehjælpen gaar forud, og Hjælp ydes kun, forsaavidt Lokalkassens Midler strækker til. — Ved et Kaffebord drøftedes forskellige faglige Problemer, og efter at der var bevilget »Lokaleleje«, sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af 8 Medlemmer. *O. L.*

Vejle Lokalafdeling

afholdt Fredag den 20. Januar ordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Medlemmerne var mødt talrigt op, idet 32 havde givet Møde. — *Formanden* bød velkommen med Ønsket om godt Nytaar, hvorefter *Jonassen-Ingfeldt* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* indledede sin Beretning med et udførligt Tilbageblik over det forløbne Aar og omtalte her særlig de Fordele, der for Arbejderne og specielt for Typograferne var opnaaet, enten ved Lovvedtagelser i Rigsdagen eller ved Lønforhøjelser. Formanden omtalte de nye Valg, der var sket indenfor vort Forbund og oplæste de udsendte Ændringer til Arbejdsløshedskassen. Til de paabegyndte Skitseringskursus havde der meldt sig 16. — Den aarligt tilbagevendende Grindsted-Sag havde heller ikke i Aar svigtet, og Sagen var indbragt for Thomas Pedersen, men da han ikke for Tiden paa Grund af Tarifforhandlingerne havde Tid til at rejse derud, havde Hansen og Berg været i Grindsted og forhandlet med Bogtrykkeren, men endnu var Sagen ikke gaaet i Orden. Der var i Øjeblikket i Afdelingen 7 arbejdsløse, og Arbejdsløshedsprocenten for hele Landet var 8,3. — Efter at have omtalt en paatænkt Filmsaften, sluttede Formanden Beretningen, der derefter toges til Efterretning. — *Kassereren* fremlagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4485,40, i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 720,00, indsendt Overskud Kr. 1371,90. Lokalregnskabet balancerede med Kr. 1051,81 og udviste en Beholdning paa Kr. 645,86. Regnskaberne godkendtes. — De 4 afgaaede Repræsentanter til Teknisk Selskab, Halvor Hansen, Johs. Schmidt, Otto Christensen og Alfred Berg, genvalgtes. — Under Bevillinger blev de sædvanlige 25 Kr. til Teknisk Skole bevilget, medens et andet Andragende om Tilskud blev henlagt. — *Kassereren* foreslog nu, at Afdelingen var Vært ved en Kop Kaffe, hvilket ingen havde nogen imod. — Under »Eventuelt« gav *Boesen* forskellige Oplysninger vedrørende en længe ønsket ny Maskine til Fagklassen paa Teknisk Skole, og Dirigenten sluttede derefter Generalforsamlingen. *S. J.*

— — —

Afdelingen afholdt Mandag den 6. Februar ekstraordinær Generalforsamling i Forsamlingsbygningen med Tarifforslaget paa Dagsordenen. Medlemmerne var mødt talrigt op. Efter at Formanden, *Halvor Hansen*, havde budt velkommen valgtes Carl Lund til Dirigent. *Formanden* meddelte derefter, at Bestyrelsen om Søndagen havde været i Fredericia til et Møde i Sydjysk Sammenslutning, hvor ogsaa Thomas Pedersen havde været til Stede og nærmere havde gennemgaaet Tarifforslaget. Efter at have omtalt de forskellige Punkter i Forslaget overlod Formanden nu dette til fri Diskussion, og han haabede, at Medlemmerne saa vilde udtale sig. Det blev en livlig Forhandling, der nu fulgte. Mange af Medlemmerne havde Ordet, og de fleste af dem var Modstandere af det fremsatte Forslag, som de med den bortfaldende »Bundventil« og den 3-aarige Periode ikke kunde stemme for. Men der var ogsaa Tilhængere af Forslaget, og de saa ingen Fare ved »Bundventilen«s Bortfald, men kunde nok have ønsket en noget kortere Periode for Tarifens Varighed. — Efter at den ret livlige Diskussion var tilendebragt, blev de faldne Udtalelser taget til Efterretning. — Et indsendt Andragende om Tilskud blev henlagt, og *Formanden* meddelte derefter, at der fra Sovjet-Unionens Venner var kommet en Indbydelse til Fagforeningen om at lade sig repræsentere ved et Studieophold i Sovjet-Unionen. I Tilknytning hertil var der fra en Kollega indsendt en Ansøgning om at faa udbetalt 5 Ugers Understøttelse forud og eventuelt om et lille Tilskud til Rejsen til Sovjet-Unionen. Med Hensyn til Understøttelsen udtalte Formanden, at dette slet ikke kunde lade sig gøre, og Bestyrelsen kunde ikke anbefale noget Tilskud. Efter nogle Udtalelser blev Ansøgningen henlagt. — Endelig udtalte Formanden, at man vilde prøve, om det kunde lade sig gøre at faa Svend Johansen herover til en Foredrags- og Films-Aften, eventuelt Fredag den 23. Februar, og nu

vilde han gerne høre, om der var Stemning for et saadant Arrangement. Efter anbefalende Udtalelser af *Otto Christensen* blev det enstemmigt vedtaget at søge en saadan Aften arrangeret. — Dirigenten sluttede derefter Generalforsamlingen. *S. J.*

Typografernes Stiftelse i Vejle

afholdt Fredag den 20. Januar ordinær Generalforsamling under stor Tilslutning. *P. J. Ingfeldt* valgtes til Dirigent. Formanden, *Stephan Boesen*, aflagde Beretning og meddelte herunder, at Fru Redaktør Dagmar Søndergaard, til Minde om sin afdøde Mand, Redaktør Chr. Søndergaard af »Vejle Amts Folkeblad«, havde skænket Stiftelsen et kontant Beløb paa 6000 Kroner. Formanden udtrykte i smukke Ord Foreningens Tak til Giveren for den storstilede Gave og Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. Formanden takkede iøvrigt alle, der havde bidraget til at skabe det gode økonomiske Resultat. — Generalforsamlingen gav Bestyrelsen Myndighed til i Forening med Bestyrelsen for Dansk Typograf-Forbunds Vejle Afdeling at søge de bedste Veje for et tilfredsstillende Resultat ved Opførelsen af en Bygning. — Kassereren, *Chr. Bisgaard*, aflagde det reviderede Regnskab, som enstemmig godkendtes. — Til Bestyrelsen genvalgtes P. J. Ingfeldt, Chr. Bisgaard og P. Villumsen; Bestyrelsesmedlemmet Rich. Nissen var bortrejst, og i hans Sted var 1. Suppleanten Carl Lund indtraadt, hvorefter Chr. Svejstrup genvalgtes som Suppleant og Villy Grønfeldt Petersen nyvalgtes. Til Revisor valgtes Holger Petersen og som Suppleant genvalgtes Niels Jensen. — Under »Eventuelt« tolkede Alfred Berg og Halvor Hansen deres Glæde og Tak for den smukke Gave, og efter at Dirigenten *P. Ingfeldt*, havde udtalt de bedste Ønsker for Stiftelsen, gav Formanden for Dansk Typograf-Forbunds Vejle-Afdeling, *Halvor Hansen*, Tilsagn fra denne Forenings Bestyrelse om Samarbejde. *P. Ingfeldt.*

Nyborg Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Fredag den 20. Januar. *Formanden* ønskede Kollegerne godt Nytaar og overtog selv Hvervet som Dirigent, hvorefter han aflagde Beretning. Formanden oplæste derefter forskellige Skrivelser fra Arbejdsdirektoratet om effektiv Arbejdsløshedskontrol o. l. Meddelelse fra Forbundet ang. Ekstra-Tilskud til Administration, 40 Kr. om Aaret. Her forelagde Formanden forskellige Beregninger, han havde gjort, og som gav det overraskende Resultat, at Forholdene er akkurat de samme, som før dette økonomiske »Fremskridt« indførtes. Endvidere omtalte han de nye Love, som nærmere drøftedes. Ligeledes fik det nye Lovforslag om den ændrede Understøttelsesordning sin Omtale. Der forelaa en skriftlig Begæring fra Kollega O. W. Nielsen om Fritagelse for Hvervet som Revisor. Formanden benyttede her Lejligheden til at takke Otto Las, som hans populære Navn lyder, for den Tid, han havde virket som saadan. Der forelaa en Skrivelse fra Arbejder-Samariterne om Støtte. Henlagdes, da vi ikke havde Midler til noget saadant. Ørbæk Bogtrykkeri er atter i Vinden. Man er kommet under Vejr med, at der foregaar tarifstridige Ting deroppe, og Bestyrelsen skal søge nærmere at redegøre for Sagen, naar dens Undersøgelser af denne er tilendebragt. Andespillet, som plejer at blive afholdt hvert Aar i Oktober Maaned, havde Bestyrelsen i Aar undladt at arrangere, idet man var kommet under Vejr med, at man fra Øvrighedens Side vilde foretage noget ekstraordinært overfor slige Ting, derfor havde man af Forsigtighedshensyn ikke afholdt Andespil. — Efter Beretningen oplæste Sekretæren Protokollen, som sammen med førstnævnte godkendtes enstemmigt. — Regnskaberne balancerede for Hovedkassens Vedkommende med Kr. 1.464,30 og for Lokalkassens med Kr. 157,39. Begge Regnskaber vedtoges uden Debat. — Til Formand genvalgtes N. P. Ægidius Hansen med Akklamation, til Næstformand og Sekretær henholdsvis Anton Andersen og Edwin A. Hansen. Som Suppleant genvalgtes John Kjellerup. Til Revisor nyvalgtes Chr. Petersen med Aage Hansen som Suppleant. Ligeledes genvalgtes Formand og Næstformand til Kontrahenter i Nyborg Socialdemokrat med Edwin Hansen som Suppleant, til Barberstuen genvalgtes Chr. Petersen med John Kjellerup som Suppleant, og til Fællesbageriet genvalgtes N. P. Æ. Hansen med Anton Andersen som Suppleant. — Fra de samvirkende Fagforeningers Fællesbestyrelsesmøde aflagde Formanden Beretning, paa hvilken det vigtigste Punkt var Dobbeltstillinger og »Ben«, hvorom der udspandt sig en til Tider ret hæftig Debat. — Det vedtoges, at udsende Cirkulærer angaaende Torskespisning til sidst i Februar. — Efter en ekstra Omgang »Lokaleleje« sluttede den af $^3/_4$ af Medlemsbestanden besøgte Generalforsamling. *e. a. h.*

Hobro Lokalafdeling.

Generalforsamling afholdtes 21. Januar. Samtlige Afdelingens Medlemmer havde givet Møde. Formanden, *Niord Olsen*, ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. — Efter at Regnskaberne var behandlet, meddelte Formanden, at han ikke ønskede at modtage Valg som Formand mere — han har gennem Aarene bestridt denne Post i ca. 27 Aar. Derefter valgtes Alfred Andersen som Formand, Niord Olsen blev Næstformand og S. Chr. Jensen Sekretær. Iøvrigt foretoges de forretningsmæssige Valg. — Under »Eventuelt« blev drøftet forskellige Ting, bl. a. blev det oplyst, at Afdelingen til Sommer kan fejre sin 40 Aars Fødselsdag, og man foretog indledende Forberedelser til en lille Mindefest.

Frederikshavn Lokalafdeling.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Lørdag den 21. Januar paa Hotel »Skandinavien«. Til Dirigent valgtes *J. R. Nielsen*. *Formanden* bragte Medlemmerne en Tak for det svundne Aar og udtalte Ønsket om et godt Nytaar. Af Beretningen fremgik, at Kvartalet rent beskæftigelsesmæssigt havde været upaaklageligt, idet Ledigheden stadig gaar nedad. Saaledes kan oplyses, at Oktober Maaned udviste 58 Dage, November 26 og endelig i December 35 Dage. Herefter gik man over til en Gennemgang af de modtagne Skrivelser vedrørende Ændringerne i Syge- og Hjælpekassen samt Omlægningen af Understøttelsesaaret. Formanden refererede en Sag angaaende et Feriespørgsmaal, hvilket toges til Efterretning. *J. P. Nielsen* udtalte sin Tilfredshed med den Ændring i Sygekassens Vedtægter vedrørende de kronisk Syge. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Formanden forelagde derefter Regnskabet, der balancerede med Kr. 1621,55. Til Forbundet indsendes Kr. 919,55. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 287,98, og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 157,36. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Man vedtog at bibeholde Formandens Honorar, der udgør Kr. 150,00 aarlig. Til D. s. U. og D. U. I. bevilgedes Kr. 5,00. — Alle Valg var Genvalg. — Forslaget om Oprettelse af en »Jubilæumskasse«, hvis Midler skulde anvendes til Afdelingens 50 Aars Jubilæum, 2. Juli 1941, mødte stor Velvilje, og man vedtog, efter at flere havde haft Ordet dertil, at forhøje Lokalkassekontingentet med 25 Øre for alle arbejdende Medlemmer. Forhøjelsen skulde træde i Kraft fra og med 5. Uge i 1939. — Under Eventuelt drøftede man »Lokaleleje«.

Sekretæren.

Maribo Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Januar ordinær Generalforsamling paa Central-Hotellet. *Formanden* ønskede godt Nytaar til de mødte Medlemmer og udtalte Ønsket om, at der i den kommende Tid maatte være mere Beskæftigelse til de arbejdsløse. V. Rasmussen valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden aflagde Beretning og kom herunder ind paa en Omtale af, at Lolland-Falster havde mistet deres Hovedbestyrelsesmedlem. — *Kassereren* aflagde de reviderede Regnskaber, der balancerede med for Hovedkassen Kr. 929,50, Lokalkassen Kr. 893,00, til Byggeselskabet var indbetalt Kr. 19,00, Beretning og Regnskaber godkendtes. — Til Kasserer genvalgtes P. M. Lindhardtsen og Johannes Andersen til Næstformand. Til Revisor valgtes Ernst Poulsen med A. Valbjørn som Suppleant. A. Madsen og V. Rasmussen valgtes til Kontrahenter. — Det vedtoges at søge arrangeret en selskabelig Sammenkomst i Løbet af Januar Kvartal. *—n*

Holbæk Lokalafdeling

indledede sin Nytaarsgeneralforsamling med et Torskegilde Lørdag den 21. Januar. 25 Medlemmer var mødt. — *Formanden* bød velkommen og udtalte Haabet om god Beskæftigelse i det nye Aar samt takkede Medlemmer og Bestyrelse for godt Samarbejde i det svundne. — Efter »Banket'en« aabnede Formanden Generalforsamlingen. Til Dirigent og Sekretær valgtes henholdsvis N. P. Poulsen og Alfr. Christensen. Efter at Sekretæren havde oplæst Protokollen, redegjorde

Formanden for Ændringerne i de nye Love samt oplæste Regnskaberne for Oktober Kvartal, der enstemmigt godkendtes. — Til Formand genvalgtes Sofus Petersen, og til Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes Aage Breining og Alfr. Christensen. Som Revisor nyvalgtes Johs. M. Andersen, Suppleant N. P. Pedersen. Lærlingeafd.: Jørg. Olsen. Fællesorganisationen: Holg. Frederiksen og N. P. Poulsen. Arb. Fællesbageri: N. P. Pedersen. Arb. Forsamlingsbygning; Sofus Petersen. Arb. Brændselsforretning: Carl Nielsen, Alfr. Petersen og Alfr. Christensen. — Folkebogsamlingen bevilgedes 15 Kr., Lærlingeafdelingen 25 Kr. samt 10 Kr. til en Præmie til den bedste Lærling i Fagklassen. — Under Eventuelt udtaltes Ønske om en Foredrags- og Filmsaften under Medvirken af Sekretær Svend Johansen og Henry Thejls. — *Schmidt Nielsen* og *Johs. Jensen* aflagde Beretning fra Svendeprøvekommissionen, og de sidst aflagte Prøver fremvistes. — *Formanden* takkede sluttelig den afgaaede Revisor, Carl Nielsen, for hans Arbejde i Afdelingen. Nielsen havde som Følge af overvældende Arbejde i Partiforeningen bedt sig fritaget for Hvervet.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 26. Januar ordinær Generalforsamling, hvor 20 Medlemmer var kommet til Stede. — Formanden, *Vilh. Hansen*, bød Velkommen og udtalte til Indledning nogle Ord om 1938. Vi maatte haabe, de kommende Tider ikke maatte forringe vore Kaar. Vald. Nielsen valgtes til Dirigent. *Sekretæren* oplæste Protokollen, hvorefter *Formanden* aflagde Beretning, hvori han først omtalte den 3-aarige Periode, der var afsluttet med Delegeretmødet og de Resultater, der her var opnaaet. Interessen samlede sig jo særlig om Branchespørgsmaalet, hvis Løsning nu var rykket nærmere. Udviklingen gik sikkert i Retning af Forbundets Opdeling i Brancher. Videre omtalte Formanden Kontingentnedsættelsen, som havde vundet Tilfredshed, selv om der var ventet mere. Ved Optagelse i Sygekassen kræves ikke Lægeattest. — Aldersgrænsen for gamle Medlemmers Ret til Pension var nedsat fra 65 til 60 Aar. — Lolland-Falster havde mistet sit Mandat i Forbundsstyrelsen, men vi havde selv en Del Skyld i det. — Formanden havde overværet et Møde i Fællesorganisationen, hvor man bl. a. drøftede 1. Maj-Møderne. En ny Form for disse Møder vilde blive forsøgt. Formanden sluttede med at omtale Tarifsituationen. Protokol og Beretning godkendtes. — Kassererer, *H. J. J. Hansen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens balancerede med Kr. 3994,00, Lokalkassens med Kr. 1664,70. Regnskaberne godkendtes. — Slumsøstrene bevilgedes 25 Kr. Et Andragende fra Arb. Skakklub henlagdes. — Maribo og Nakskov Afdeling havde tilsluttet sig Tanken om et Fagmøde i Maribo. Rejsen til Maribo betales for dem, der deltager. — Et Andragende fra Forsamlingsbygningen om Bidrag til Køb af Grund og Udvidelse forelagdes af Formanden, der udførligt omtalte de Forandringer, der tænkes udført paa Bygningen, hvis Organisationerne gik ind paa at yde 10 Øre pr. arbejdende Medlem i 3 Aar. Efter en Udregning vilde det for Afdelingen andrage Kr. 936,00. — Formanden stillede sluttelig et Forslag, som han anbefalede Medlemmerne at vedtage; det gik ud paa, at der ydedes 10 Øre pr. arbejdende Medlem ugentligt i Tiden fra 1. April 1939 til 31. Marts 1942. — De allerede opsamlede Midler til et Byggefond henlægges til Jubilæumsfonden. — *H. Brodthagen*, anbefalede Forslaget, idet han tilbageviste den Kritik, der i Aarenes Løb var rettet mod Bygningen. Typograferne her i Byen manglede i høj Grad Solidaritetsfølelse, naar det gjaldt Penge; denne Mangel var kedelig, da Sammenhold var det eneste rigtige. — Bygningen var Arbejdernes, og den burde være Samlingssted for Organisationerne. *Vald. Jørgensen* kunde ikke tiltræde Forslaget. Tidligere havde han støttet Bygningen, men i de senere Aar var han blevet skuffet. Han rettede en skarp Kritik mod Bygningens Ledelse. Forholdene paa Bygningen var saadan, at Arbejderne gik andre Steder hen. Før Ledelsen undergik en større Forandring, kunde Jørgensen ikke støtte Bygningen. — *Vald. Nielsen* sluttede sig til Jørgensens Kritik, og *Hj. Nemmøe* mente, at naar de 3 Aar var gaaet, blev der stillet yderligere Krav. Med de Beløb der Gang paa Gang var stillet til Raadighed, maatte Bygningen kunne svare sig. Trods den megen Kritik vedtoges Formandens Forslag med 7 St. mod 4. — Formanden og Kassereren genvalgtes med Akklamation. R. Marquardtsen genvalgtes, medens Ej. Poul Bengtson valgtes i Stedet for E. Rasmussen, der ikke ønskede Genvalg. Poul Damgaard genvalgtes til Suppleant. H. Bjørnholm-Hansen genvalgtes som Revisor. Som Kontrahent genvalgtes Formanden og nyvalgtes Brodthagen. Formanden genvalgtes som Repræsentant til Lærlingeafdelingen. — Under Eventuelt gav Formanden og Kassereren forskellige Oplysninger, og der bevilgedes den traditionelle »Lokaleleje«.

q.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Fredag den 27. Januar. Dirigent *Henry Nielsen*. Sekretæren, *Grøndal Nielsen*, oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. Derefter aflagde Formanden, *Aage Larsen*, Aarsberetning. Først oplystes, hvilke Møder og øvrige Arrangementer Fagforeningen havde foretaget i det forløbne Aar. Omtalte derefter Ferielovgivningen som et af de vigtigste politiske Resultater i 1938. Nogle Mæglingssager og et internt Forhold fra »Stiftstidende« refereredes. Efter en Bemærkning af *Harald Nielsen* toges Beretningen til Efterretning. — Derpaa oplæste Kassereren, *V. Vistisen*, Regnskaberne for Oktober Kvartal 1938. De forskellige Balancer stillede sig saaledes: Hovedkassen Kr. 25.020,35. Lokalkassen Kr. 5318,64. Ekstrakassen Kr 2218.20. Regnskaberne godkendtes. Sekretærens Gratiale fastsattes som sædvanlig til 25 Kr. Der efterbevilgedes 50 Kr. til »Demokraten«s Juleindsamling og bevilgedes 100 Kr. til Arbejdernes Oplysningsforbund og 25 Kr. til Lærlingeafdelingen. — Under »Eventuelt« rettede *C. Hornbeck* en Henstilling til Styrelsen om at søge at opnaa Ækvivalent for de af Bladene anvendte Stereotypiplader. Derefter redegjorde *Formanden* for de førte Tarifforhandlinger og gennemgik Indholdet af det Forslag, der nu gaar til Urafstemning. Generalforsamlingen hævet. *C. G. N.*

Skanderborg Lokalafdeling

afholdt Fredag den 28. Januar ordinær kvartaarlig Generalforsamling. *Formanden* bød velkommen og ønskede Medlemmerne godt Nytaar. — Efter en kort Beretning forelagde Formanden de reviderede Regnskaber, der godkendtes. — Det vedtoges enstemmigt at bevilge 25 Kr. til Matteotti-Fondens Spaniensindsamling. Derefter sluttede Formanden den af 7 Medlemmer besøgte Generalforsamling. *Chr. M.*

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 29. Januar ordinær Generalforsamling paa Den nye Forsamlingsbygning. — Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen og *A. Tiedje* valgtes til Dirigent. Formanden redegjorde for de afsluttede Tarifforhandlinger, der havde ført til et Forslag, som Kollegerne inden længe vilde komme til at tage Standpunkt til. Efter i store Træk at have redegjort for Forslagets Indhold sluttede Formanden med at anbefale Kollegerne at stemme for den ny Tarif. *Aage H. Iwersen* redegjorde for Specialbestemmelserne for Haandsætterne og anbefalede ligeledes at stemme for Forslaget. *Vald. Nielsen* omtalte Specialbestemmelserne for Maskinsætterne. Troede, at det Forslag, der foreligger, er det bedste, der kan reddes hjem. Opfordrede Kollegerne til at stemme, enten man saa vilde stemme Ja eller Nej. *Hans Hansen* var ikke tilfreds. Han vilde ikke anbefale at stemme for Forslaget, som i det store og hele for ham var en Skuffelse. Endnu havde Formanden, Hans Hansen, Vald. Nielsen og Harald Svendsen Ordet, hvorefter Beretningen toges til Efterretning. — *Formanden* redegjorde derefter for de Sager, der havde foreligget i det forløbne Kvartal, og omtalte de nye Love og Vedtægter for Arbejdsløshedskassen. Foreslog at yde Arbejderkvindernes Sygruppe 25 Kr. og Haandsætternes Skitseringskursus 25 Kr. i Tilskud. Beretningen godkendtes, og de foreslaaede Tilskud bevilgedes. — Derefter aflagde Formanden Beretning fra sidst afholdte Møde i Fællesorganisationen. — Toges til Efterretning. — Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 17.094,40, og til Hovedkassen var indsendt Kr. 8789,90. Til at underskrive Regnskabet valgtes Salomon Jensen og Roe. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 9462,44. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Det vedtoges at bibeholde Lokalunderstøttelsen til berettigede arbejdsløse med 10 Kr. pr. Uge. — Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges det at yde 100

Kr. i 2 Aar til et Ungdomshjem for D. s. U., og 150 Kr. til Samaritanen. — Kassereren genvalgtes med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes Aage Vilh. Pedersen, Lykke og i Stedet for Laurits Andersen valgtes Harry Olsen. Suppleant blev Laurits Andersen. — Formanden gav Meddelelse om Vinterfesten, der afholdes 1. Paaskedag. Engelb. Petersen henstillede til Bestyrelsen, at Kollegerne faar Lejlighed til at se Filmen »I Folkets Navn«, hvilket Formanden lovede en Søndag Eftermiddag i Marts. — Saa sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, der var stærkt besøgt, med en Tak for Beretningen og Resultatet af de førte Tarifforhandlinger. *M.*

Randers Lokalafdeling

afholdt ordinær Januar-Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen »Jylland«. *Formanden* bød velkommen og aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. Han omtalte Ændringerne i Understøttelserne, hvilke betød en Fordel for Arbejdsløshedskasserne. Da Alfr. Andersen er udset til socialdemokratisk Folketingskandidat, anmodede han om at blive fritaget for Hvervet som Formand og takkede for det gode Samarbejde, der havde været i de Aar, han havde været Formand. — Kassereren, *Kisum*, oplæste de reviderede Regnskaber. Efter en Del Forespørgsler godkendtes saavel Beretning som Regnskaber. — Som Formand nyvalgtes Chas. Christensen, til Bestyrelsen genvalgtes Eigil Nielsen og Kjeld Pedersen, endvidere forblev Alfr. Andersen i Bestyrelsen. Til Revisor nyvalgtes Harald Jensen og som Fanebærer H. Haderslev. — Kisum forelagde Budgettet for 1939, hvilket godkendtes. Der bevilgedes 50 Kr. til Lærlingeafdelingens Vinterfest og 20 Kr. til Husassistenternes Fagforening. — Under Eventuelt omtalte *Gustav Pedersen* et paa Teknisk Skole afholdt Møde, hvor der var fremsat Ønske om større Tilskud. Gustav P. mente Afdelingen maatte tage velvilligt imod et Andragende, der senere vil fremkomme. *Kisum* foreslog afholdt en mindre Festlighed for at takke Alfr. Andersen for hans Arbejde for Afdelingen gennem de mange Aar, han havde virket som Formand og overrække ham en Erkendtlighed. — *Morten Rasmussen* rejste Spørgsmaal om Afkontrollering af de arbejdsløse og Formen og Stedet for Udbetaling af Understøttelser, hvilke Spørgsmaal *Kisum* besvarede. Der kan dog ikke foreløbig ske nogen Ændring heri. — Sluttelig bevilgedes Lokaleleje.

Silkeborg Lokalafdeling

har afholdt ord. Generalforsamling paa »Jernbanehotellet«. Formanden, *Anker Henriksen*, ønskede Medlemmerne et heldbringende Nytaar. Efter at Th. Petersen var valgt til Dirigent og Protokollen var oplæst og godkendt, aflagde Formanden Beretning og omtalte bl. a. Ændringen i Arbejdsløshedsloven ang. Understøttelsesaaret. Efter at have givet Oplysninger om Lærlingenes Forhold til Overarbejdsloven sluttede Formanden Beretningen, der enstemmigt godkendtes. — Kassereren, *Ole Sørensen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Forbundsregnskabet balancerede med Kr. 3172,50. Lokalkassen balancerede med Kr. 2060,55. Formue: Kr. 1622,74. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. Det vedtoges at søge arrangeret en Forevisning af Filmen »Danmark i Farver« i Forbindelse med en festlig Sammenkomst. — En ældre og en syg Kollega bevilgedes Kontingentfrihed. — Under Eventuelt opfordrede *Collatz* til at støtte D. s. U.s Indsamling til de nødlidende spanske Børn. — *Ole Sørensen* fremdrog en ret besynderlig Historie, der gik ud paa følgende:

En Repræsentant fra den stedlige Kolonialhandlerforening havde en Dag indfundet sig paa Formandens Arbejdsplads og bebrejdet denne, at han paa Typografernes Generalforsamling havde tilladt sig at anbefale at støtte de kooperative Foretagender. Forsamlingen protesterede selvfølgelig skarpt over for denne uhørte Optræden og man vedtog at træffe særlige Forholdsregler overfor vedkommende Forening, ligesom Sagen vil blive fremdraget andetsteds. — Generalforsamlingen sluttede med den obligate Lokaleleje. 24 Medlemmer var mødt. *V. A.*

Tak.

Hjertelig Tak for venlig Deltagelse ved Thorvald Gundersens Bisættelse. *Andrea Gundersen.*

Fra den øvrige Verden

En Lov for anstændige Arbejdsforhold.

I U. S. A., som indtil vore Dage har været uden Arbejderbeskyttelse og den kapitalistiske Udbytning derfor har været særlig fremtrædende, synes man nu under Roosevelts Præsidentskab med Kæmpeskridt at ville indhente det forsømte. I Juni Maaned sidste Aar undertegnede Præsidenten en af Kongressen vedtagen Lov, som hedder »Fair labor standards act«, hvilket frit oversat betyder: »Lov for anstændige Arbejdsbetingelser«.

Den fastsætter en Minimumsgrænse for Arbejderlønninger i Almindelighed. Undtagelser er dog gjort for Landarbejdere, Søfolk og Fiskere.

Om Arbejdstidens Længde gælder følgende Regler: Første Aar 44 Timer, andet Aar 42 Timer og derefter 40 Timer ugentlig. Overarbejde skal betales med et Tillæg paa 50 pCt. Ved Overenskomst med Fagforeningerne er det dog tilladt indenfor en vis Ramme at forlænge Arbejdstiden uden Tillæg.

Loven forbyder endvidere at anvende unge Mennesker under 16 Aar i Industrien og Bjergværksdrift.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Program for »Rejseaftenen«, Lørdag den 25. ds. i Weinolds Selskabslokaler:

1. *Jazzkoncert.* 2. *Rejsecauseri* ved Forfatteren *Poul Carrit Andersen.* 3. *Moderne Sange og Ballader.* Forfatteren Walter Kolbenhofft læser og synger egne Digte og Ballader paa Dansk og Tysk. 4. Forskellig Underholdning. *Jazzang* m. m. 5. Jazzmusik. 6. *Bal til Kl. 2.*

Prisen for Billetter er *50 Øre, incl. Baltegn*, faas paa Kontoret. Til Koncerten og Ballet spiller »The happy band« (7 Mands Jazzband). Det anbefales at sikre sig Billet i Tide, da Antallet er begrænset.

Det sexuelle Spørgsmaal. Der er endnu enkelte Adgangskort til Foredraget om det sexuelse Spørgsmaal den 24. ds. i Arbejderforeningen, Nørrevold. Adgangskortene, der er gratis, udleveres fra Kontoret.

Til *Besøget* hos Sadolin & Holmblad er der *ikke* flere Adgangskort tilbage. Besøget finder Sted paa Søndag, og der mødes *Kl. 10 pr.* ved Hovedindgangen i Holmbladsgade. Der indlades kun Medlemmer med Adgangskort.

Af *Ordbøgerne* har vi faaet et nyt Oplag hjem. Prisen er *Kr. 2,00* (Bogladepris 2,50).

Næstved Lærlingeafdeling

afholdt Torsdag den 19. Januar ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Aksel Jensen. Sekretæren, Henry Schneller, oplæste Forhandlingsprotokollen, der enstemmigt godkendtes. — Formanden, *Carl Emil Hylander*, aflagde Beretning og omtalte Arbejdet i det forløbne Kvartal, hvor alt var gaaet godt og tilfredsstillende. — Kassereren, *Aage Hermansen*, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 116,31. — Derefter drøftedes, hvor stort et Tilskud Underafdelingen skulde give sine Medlemmer til Svendenes forestaaende Fastelavnsfest, og det vedtoges at yde et Tilskud paa Kr. 2,00 pr. Deltager. — Det overlodes til Bestyrelsen at søge arrangeret en Tur i Løbet af Sommeren til Odense, eventuelt til Møns Klint. — Sluttelig gav Lokalformanden en Del Oplysninger om Forbundets nye Kontingentsatser og Tillæg til Understøttelserne samt en Del andre orienterende Bemærkninger med Henblik paa Forbundets Stilling til Lærlingene og de unge Kolleger i det hele taget. *Henry Schneller*, Sekr.

Nakskov Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 26. Januar i Forsamlingsbygningen. Til Dirigent valgtes Axel Bergstrøm. Formanden, *Werner Hansen*, aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Kvartal, hvorefter Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen. — Godkendtes. Regnskabet udviste en Kassebeholdning paa Kr. 60,59, Balance Kr. 73,46. — Det vedtoges at fortsætte med de ugentlige Klubaftener, der hidtil har været godt besøgt. Endvidere paatænkes afholdt en Vandretur Søndag den 19. Februar. — Generalforsamlingen overværedes af samtlige Medlemmer. *phn.*

Slagelse Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 27. Januar Generalforsamling paa »Central-Cafeen«. — Til Dirigent valgtes Thorkild Nielsen. Af Forhandlingsprotokollen fremgik det, at der i December Maaned havde været arrangeret 3 udmærkede, sammenhængende Foredrag om Svendeprøverne, hvortil der havde været godt Besøg. Det første Foredrag var afholdt Fredag den 2. December med Typograf Jens Pedersen som Taler. Emne: Sætter-Svendeprøven. Det andet Foredrag afholdtes Fredag den 9. December. Taler: Trykker Oskar Hansen. Emne: Trykker-Svendeprøven. Det sidste Foredrag afholdtes Lørdag den 17. December. Taler: Typograf Jørgensen. Emne: Papir og Udskydning. — Forhandlingsprotokollen godkendtes. — Til Formand valgtes Helmer Jensen, Kasserer: Thorkild Nielsen (Genvalg), Sekretær: Kaj Hansen, Revisor: Otto An-Andersen (Genvalg) og til Suppleant Erik Birkvig. — Under Eventuelt behandledes forskellige Ting bl. a. et Forslag fra et af Medlemmerne om, at Afdelingskassen yder et Tilskud til Vinterfesten. Dette vedtoges. — Sluttelig bevilgedes der Lokaleleje. *Kaj Hansen*, Sekretær.

Nær og Fjern

Husk Kvindernes Fest i Morgen, Lørdag, Aften i Weinolds Lokaler.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben besøger Politiken paa Tirsdag *Kl. 23.* Mødested: Telegramhallen. Kun Adgang ved de udleverede Kort.

Folkeuniversitetsforeningen i København afholder i Foraarshalvaaret 1939 2 Forelæsningsrækker:

I. *»Før- og Efterkrigstidens- Koloniproblemer«*, 4 Forelæsninger med Spørgetime, af Professor ved Københavns Universitet, Dr. phil. *Albert Olsen, Tirsdag den 21. Februar 1939 og følgende 3 Tirsdage Kl. 20.*

II. *»Kvindehygiejne«*, 2 Forelæsninger med Lysbilleder, af Overkirurg ved Aarhus Amtssygehus, Dr. med. *J. Fabricius-Møller, Torsdagene den 23. Februar og 2. Marts 1939 Kl. 20. Kun Adgang for Kvinder.*

Alle Forelæsningerne holdes i *Universitetsannexet, Studiestræde 6, o. G. Række I i Auditorium B. og Række II i Auditorium A.*

Medlemmer af Københavns Afdeling kan erholde Adgangskort ved Henvendelse i Evaldsgade 3.

Instruktionsmøde for Maskinsættere i Ringsted.

Søndag den 26. Februar Kl. 11½ Fmd. i »Ringsted Folketidende«s Maskinsætteri.

Instruktør: Møller-Madsen.
Instruktion ved Maskinen.

Kl. ca. 17: Foredrag. Møller-Madsen:
Indtryk fra en Rejse i Norge. (Lysbilleder).

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Ernst Berg blev, som det allerede vil være bekendt, paa Generalforsamlingen forleden valgt til at beklæde en af Sekretærpladserne i De samvirkende Fagforbund, og han vil derfor ved det nær forestaaende Styrelsesvalg i Københavns Afdeling fratræde det aktive Medarbejderskab i denne Afdeling, hvor han i Efteraaret valgtes til Næstformand. Ernst Berg, der er Søn af vor Kollega Chr. Berg hos Axelholm, er kun 28 Aar gammel; han udlærtes 1. Novbr. 1929 hos Axelholm. Allerede Aaret i Forvejen var han ved Lærlingeafdelingens Oprettelse bleven valgt som dens første Formand. I den socialdemokratiske Ungdomsbevægelse har han gennem Aarene været meget virksom, ligesom det fagorganisatoriske Arbejde har haft hans store Interesse. I Foraaret 1935 indvalgtes han i den københavnske Afdelings Styrelse, og i Efteraaret 1938 valgtes han til Afdelingens Næstformand og til Medlem af Forbundsstyrelsen. Formand for Bog- og Akcidenssætterklubben har han været et Par Aar, og i Tarifkommissionen har han haft Sæde 1937 og nu. Gennem Ungdomsaarene har Ernst Berg flere Gange været paa Skoler og Kursus for Arbejdere, og enkelte Udenlandsrejser har han gjort.

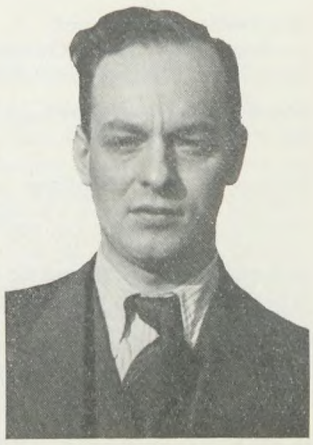

Se, dette er jo allerede en Del for en saa ung Mand. Da tilmed de fleste af os godt kan lide Gutten, er vi egentlig kede af at skulle af med ham, selv om vi glæder os over, at han nu faar Adgang til videre Udvikling af naturlige organisatoriske Anlæg. Og ønsker ham Lykke dermed. *s. h.*

Spaniensmærker bedes afregnet i Dag, Fredag, paa Kontoret.

Arbejdsløses Besøg paa Carlsberg. Alle arbejdsløse Kolleger — kvindelige og mandlige — indbydes til et Besøg paa Carlsberg Bryggerierne, Tirsdag den 21. Febr. Mødested: Kl. 1 pr. ved Hovedindgangen. Medlemskort maa medbringes.

Ved Afstemningen om Provinstarifen stemte 78 pCt. af Medlemmerne. 18 Stemmesedler indkom først Tirsdag Morgen og blev derfor ikke medregnet.

Filmsforevisning paa Fagskolen. Mandag den 6. Februar arrangeredes som et Led i Undervisningen en Filmsforevisning for de 36 Sætter- og Trykkerlærlinge, der for Tiden er Elever paa Dagskolen. Sekretær *Svend Johansen*, der som bekendt er Medlem af Fagskolens Bestyrelse, foreviste Offsetfilmen, der viser denne Trykmetodes Teknik, samt Kemigraffilmen, der anskueliggør, hvorledes en Kliché bliver til. Svend Johansen ledsagede Filmen med en kort orienterende Forklaring. Forevisningen, der fandt Sted i et af Fagskolens Tegnelokaler, afsluttedes med et Par smaa Ekstranumre. Med et kraftigt Bifald takkede Eleverne Svend Johansen for den lærerige Undervisningstime. *—n.*

Et Land, hvis financielle Forhold tillader det, handler rigtigere ved at ophæve Toldskatterne end Grundskatterne. *Sponneck.*

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Februar: Varde 500.00.

København, den 14. Februar 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Arne Anker Malberg, udl. 2. 2. 39 hos Leisner (arb. s. St.), Sætter Leon Wigotsky, udl. 9. 2. 39 i Nørrebros Centraltr. (arb. s. St.), Trykker Erik Werner Weiss, udl. 4. 2. 39 hos Weiss (arb. s. St.) Sætter Helge Nielsen, tidl. Medlem (Saabye & Christensen), Hj.arb. Carl Petersen, tidl. Medl. (Bording).

Aarhus: Paal. Inger Margrethe Pedersen. Odense: Paal. Gudrun Jensen. Viborg: Paal. Maja Larsen.

Tiltraadte

København: 5302 Erik Jørgensen fra Kalundborg (arbl.), 400 Knud Jørgensen fra Rejse (syg), 7137 Kaj Jørgensen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: Paal. Gerda Sørensen (overfl. fra Bogbinderforbundet). Horsens: 6904 Johs. Holgersen (arbl.). Kolding: 5276 Egon Bertelsen (Konrad Jørgensens Bogtr.), 6882 Gunnar Jensen (Konrad Jørgensens Bogtr.). Nakskov: 3514 Kaj Rasmussen (Soc.-Dem.) Nyborg: 4392 M. Rasmussen (arbl.). Skive: 5528 Knud Ove Frederiksen (Kiosk-Trykkeriet). Slagelse: 5234 Thorkild Andersen (Soc.-Dem.), 7037 Eigil Johs. Olsen (Soc.-Dem.).

Fratraadte

København: 1249 Fr. Møller til Holbæk i Pl., 1640 Wald. Mortensen til Slagelse i Pl., 3514 Kaj Rasmussen til Nakskov (arbl.), 5286 Carlo Andersen til Holstebro i Pl., 1350 Willy Palm paa Rejse, 2494 Lilli Coster til Kv. Arb. Forb.

Aalborg: 6904 Johs. Holgersen til Horsens (arbl.). Lyngby: 2004 Ellen Marhauer til København i Pl. Odense: 3421 Harry Frederiksen paa Rejse, 5162 Martha Christiansen til København (arbl.), 4392 Mar. Rasmussen til Nyborg (arbl.). Randers: 5567 Jørgen Rasmussen paa Rejse. Ringsted: 7037 Eigil Johs. Olsen til Slagelse i Pl., 5234 Thorkild Andersen til Slagelse i Pl. Roskilde: 7157 Thorkild Poulsen til Frederikssund i Pl. Skive: 6896 A. M. Andersen til Fredericia. Slagelse: 4802 Betty Jensen til Holstebro (arbl.).

Udmeldte

Holbæk: 5010 Nina Krabbenhøft (Fratraadt Faget), 1249 Fridtjof Møller (Faktor). Roskilde: 3906 Jørgen Smith Hansen (Bogtrykker).

Udslettet med Restance

Odense: 7844 Louis Chr. Henriksen.

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Lærlingeafdeling
København Afdeling

50 Øres-Aften

»Rejseaften« Lørdag den 25. Februar Kl. 20—2 i Weinolds Lokaler, Nørrevold. Jazzkoncert — Rejse-Causeri — Underholdning — gratis Bal til Kl. 2. *Billetter à 50 Øre, alt inclusive,* faas paa Afdelingens Kontor, Evaldsgade 3.

KARDINAL
Corps 10—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Sætter-Trykker,
har ogsaa noget Kendskab til Maskinsætning (Linotype), søger Plads straks. Er uden egen Skyld opsagt i nuv. Plads. Billet, mrkt. »45«, modtager Ekspeditionen.

Kompagnon.
Grundet paa Udtrædelse af private Aarsager søges dygtig Fagmand, der vil overtage Part i Trykkeri med stort Annonceblad. Billet, mrkt. »46«, modtager Ekspeditionen.

En Del brugte
Annonce- og Titelskrifter
samt **Sættereoler købes**
Tilbud med Aftryk sendes til
Fædrelandets Ekspedition, Kolding.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 8 *København den 24. Februar 1939* *66. Aargang*

Tillidsmandssystemet

Ved sit Tarifforslag vedrørende Tillidsmandssystemet aktualiserer Københavns Bogtrykkerforening dette i vore egne Rækker. De Ønsker, som K. B. har, gaar som bekendt ud paa at faa en vis Indflydelse paa Valget af Tillidsmænd ved at skulle sanktionere et Genvalg af en Tillidsmand samt at der sættes en Grænse paa mindst 10 Arbejdere, for at der overhovedet kan vælges Tillidsmand. Et saadant Forslag har naturligvis ingen Chance for at vinde Sympati i vor Kreds, men det afslører en Mangel paa Forstaaelse af det Retsforhold, der gennem Tillidsmandssystemet er skabt mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer, og som Staten i sin Lovgivning anerkender (Overarbejdsloven).

Tillidsmandens Opgave er at søge Overholdelse af Tarifen, Love, hygiejniske Forhold og meget andet indenfor den enkelte Virksomhed; Forhold, som han gennem sin Funktion fritager den enkelte Kollega for at beskæftige sig med.

For Arbejdsgiverne maa det være et Gode for Virksomhedens naturlige Gang at have en enkelt Mand og for de store Virksomheders Vedkommende de af Personalets forskellige Brancher valgte Tillidsmænd at kunne henvende sig til.

Anledningen til de af K. B. rejste Krav om Ændringer i Tillidsmandsvalget maa søges i den Beskyttelse, en Tillidsmand nyder som Talsmand for de kollektive Interesser og som i Almindelighed umuliggør en Fjernelse af ham, saalænge han af Personalet er valgt som saadan.

Det er Ensidighed hos Arbejdsgiverne, naar en Tillidsmand som Følge af sit Arbejde paa denne Post bliver betragtet mindre velvilligt, og naar man som Følge heraf søger at komme Tillidsmandssystemet til Livs med Forslag af den Art, som er sket ved Tarifrevisionen. En Ordning som den, K. B. ønsker, vilde fjerne Tillidsmandssystemets Effektivitet fra Virksomhederne, hvilket for Organisationen vilde være et stort Tab.

I det praktiske Tillidsmandsarbejde rejser Spørgsmaalet sig ofte, om ikke Tillidsmandssystemet trænger til en Styrkelse ved et mere intimt Samarbejde med Organisationens Ledere, end det er Tilfældet for Tiden; thi ud over den aarlige festlige Sammenkomst med de nyudlærte Svende og Lejligheden for de enkelte til at deltage i et Tillidsmandskursus paa Roskilde Arbejderhøjskole, knytter Organisationen ikke Tillidsmanden til sig. Sigv. Hellberg har ved flere Lejligheder slaaet paa en Organisationsform, som efter hans Mening vilde knytte Tillidsmanden til Organisationen. Den af ham skitserede Ordning, at forenkle Generalforsamlingernes Antal til Fordel for Tillidsmandsmøder, er sikkert ikke Vejen; thi den bestaaende Generalforsamlingsordning er saa stærkt forankret hos vore Kolleger, at man vil betragte det som en Berøvelse af Medbestemmelsesretten og Aktiviteten.

Udvidelsen af Samarbejdet mellem Organisationen og Tillidsmændene maa bygges op paa den allerede bestaaende Organisationsstruktur og vil med den rigtige Udformning være et for Organisationen frugtbart Led for Føling med de enkelte Virksomheders Medlemmer og Arbejdsforhold, ligesom det for Tillidsmændene vil betyde en Styrkelse i deres Arbejde.

Opnaar K. B. ikke andet ved sit Forslag til Tarifen, foranlediger det forhaabentlig, at vi tager Spørgsmaalet op til Drøftelse for at finde Veje, der knytter Tillidsmændene stærkere til Organisationen, og at vi lærer at vurdere Tillidsmandssystemets Betydning.

Paul P. Petersen.

Demokratiets Skæbnetime

Demokrati, det omstridte Ord, der kendes af alle, men opfattes saa forskelligt, døjer ingen god Skæbne for Tiden. Den Luft, der nu gaar over Verden, er ikke gunstig for den personlige Friheds Trivlsel; thi hvorledes definerer man vel Ordet Demokrati bedre end ved personlig Frihed.

Men det er ikke blot derude under de store Forhold, hvor der spilles Bold med Menneskeskæbner, at Friheden kues og Demokratiet lægges paa Baare; det finder ogsaa paa sin Vis Sted her hjemme, hvor det hedder sig, vi lever under Fredens og Smørrebrødets Velsignelser.

Gennem Diskussioner her i »Typ.-Tid.« har vi erfaret, hvorledes Betydningen af Ordet opfattes forskelligt endda af Mennesker, der lever under samme sociale Kaar; og af Rigsdagens Forhandlinger fra den seneste Tid ser vi, at Partiet Venstre, den lige og almindelige Valgrets Koryfæer fra Tiden omkring Aarhundredskiftet, nu spænder Ben for sin egen Livssag under Paaberaabelse af, at Bogstavet betyder noget andet i Dag end dengang. Og endelig lufter vor kære Ven Justitsministeren stadig sine aabne Ønsker om at stække den Tale- og Pressefrihed, der lige fra Struensees Tid var Sæd og Skik i Danmark. Altsammen under den Betragtning, at saadan bør Demokratiet vogtes, naar Ulven græsser ved Siden af.

Demokratiet ligger for Døden. Lad os se den Sandhed i Øjnene. Der er nu snart gaaet seks Aar, siden Nazismen tog Magten i Tyskland. Hvis denne Idé kan holde sig levende dernede i ti Aar til uden revolutionerende Forstyrrelser, da er Demokratiets Aand dræbt for lange Tider, thi den nye Generation, der vokser op, har diet Nazismen ind, — og Modermælk er Natur.

Og sværere vil det blive at føre Folket tilbage til Frihedens Tilstande, hvis den tyske Idé skulde faa Held til at danne Skole udenfor Tyskland. I denne Sammenhæng bør man dog vistnok erindre sig, at det, der muliggjorde Oprettelsen af det Tredje Rige, ikke blot var en politisk Idé, men tillige den Prøjseraand, der var saa

fremherskende, at en tysk Arbejder kunde stille sig op i hellig Beundring foran Kejserens Billede, — den samme Mentalitet, der senere har ført til Hitlertilbedelsen. Det er Aanden fra det national-egoistiske Tyskland, som intet andet Folk — heldigvis — ejer Magen til.

Hvor er Internationalismen henne nu? Hvor er Suset af den Fanfare, der for tredive Aar siden gik over Verden og forjættede Sejr for Proletarerne i alle Lande? Hvad var det, der var svagt hos Karl Marx? Sikkert det, at han var Jøde, ikke vurderet efter Blod som nu i Tyskland, men efter Aand. Han var som Videnskabsmand og som Sociolog kun Materialist, han var en Bismarcknatur, der blot vilde kæmpe med Læresætninger i Stedet for med Sabler, og han regnede ikke med Følelser. Han forstod ikke at græde med de bedrøvede og le med de glade. Han kendte ikke de etiske og religiøse Værdier, som Mennesker udenfor hans Trossamfund, bevidst eller ubevidst, lever paa. Hvis Karl Marx var blevet født af Kristne, havde meget maaske set anderledes ud i Verden i Dag.

Et Fænomen af Interesse er den fælles Frygt for Kommunismen, der udgaar fra to saa foregivne Modsætninger som Socialdemokratiet og Nazismen. Hvem kan analysere Kommunismen, saaledes som vi erfarer den i Øjeblikket? Er det det bolsjevikiske Diktatur i Sovjet-Rusland, der er Kommunisme, — eller er det Marxismen, — eller er det de Forsøg, der her hjemme som andet Steds er gjort paa at skabe Opposition mod det større Arbejderparti? Er det en revolutionær Bevægelse, der vil genføde den Aand, som det forborgne Socialdemokrati faar Skyld for at have mistet? I saa Fald, hvor er saa dens Styrke, hvor viser den sin Tro i sine Gerninger? Som vi ser Kommunismen nu herhjemme, er den fuld moden til at lade sig genne ind i Socialdemokratiet.

Det danske Socialdemokrati — jeg vilde egentlig helst sige: Regeringsparti — har i Dag tre Kategorier af Vælgere. Til den første Kategori hører Idealisterne. Det er dem, der slutter sig til den marxistiske Lære, og som tror, at Partiet engang vil faa Magt til at føre Ideerne frem til Sejr. De er virkelig internationale indenfor Nationens Paradis.

Den anden Kategori bestaar af de beregnende. Det er alle dem, der først og sidst og alene ser paa egen Fordel. Det er Folk indenfor Erhvervene, der ser, de kan drage Fordel af Partiets praktiske Foranstaltninger. Det er Akademikere, der vejrer Chancerne; Læger, der regner med, at der bygges flere Hospitaler; Lærere, der haaber paa flere og bedre indrettede Skolebygninger, — Folk, der i mange Tilfælde er rede til at skifte Politik den Dag, da Vinden maatte blæse fra en anden Kant. — Og saa er der de rigtige Bengnavere. De har i en tidlig Alder faaet Øje paa Kødgryden, og paa deres Vej frem mod dette Maal frigør de sig for alt, hvad der i Form af selvstændig Tænkning, af Højsind og Samvittighed maatte hindre deres Gang. En Del af dem er maaske begyndt med et Ideal, men dette har de ofret for Levebrødet. De sidder rundt omkring i Stat og Kommuner, i Organisationer og i Selskaber Landet over; de venter paa og virker stadig for Oprettelsen af nye Institutioner, hvorigennem de kan udvide deres Omraade, og hvor de sikrer deres Afkom i flere Led, alt imens de græder tørre Taarer over Arbejdsløsheden og dens ulykkelige Ofre.

Endelig er der den tredje Kategori, som vi maaske kan kalde de borgerlige, og det er ikke dem, der menneskeligt vejer mindst. De er ikke alle lige strenge Partigængere, og der er mangt og meget, de er parate til at kritisere; men de føler, der er tung Luft over deres Hoveder, og de forstaar, at et stort Parti er stærkest til at modstaa Uvejret, og bedre jo større det er. Og bag Skyen øjner de saa den Dag, hvor Luften bliver renere, og hvor der igen bliver Grotid for et Demokrati, der alene betinger Folkets Trivsel.

Overfor den uhyggelige Kendsgerning, at Nazisme kun kan skabe Krig og Strid udadtil, er det velgørende at kende, at Socialdemokratiet ikke gaar med til Blodsudgydelser, saa længe der findes Midler til at undgaa det. De tyske Socialdemokrater vilde ikke Krigen i 1914, men de var for svage til at staa imod den; det er kun mærkeligt, at de ikke gennem de 18—19 Aar, der hengik, havde lært saa meget, at de var blevet i Stand til at forhindre det, der skete i 1933.

Der tales saa meget om Fagorganisationens Magt, nogle gaar endda saa vidt, at de bruger Ordet Tyranni. Hvad benytter Fagforeningerne deres Magt til nu til Dags? Til at støtte et politisk Parti. Hvornaar lyner det fra de gamle Gloser, saadanne som Socialisering af Bedrifterne og Medstyre? »Kommer I snart i Husmænd?« Næ, gu gør de ej. Stauning har nylig i Rigsdagen luftet Gimperne. Men Statslove gør det ikke alene; der maa Mentalitet til; Demokratiets Aand maa herske i det Samfund, der vil frem ad Sociallovgivningens Vej. Under en Forhandling fornylig mellem Principaler og Arbejdere blev en Udtalelse af vor Ordfører angaaende Medstyretanken mødt med et skeptisk, overbærende Smil fra den anden Part. Var dette Smil berettiget? I saa Fald er det ikke den faglige Indsigt, vi mangler, men den moralske.

Hvorfor staar Bonden saa meget stærkere i Samfundet end Arbejderen? Hvori bestaar hans Magt, og hvorfor kan han opnaa saa meget mere? Fordi han, selv paa den mindste Boelslod, er en Personlighed; han er selv hjemme paa den Plet, hvor han spreder sin Ajle og mejer sit Korn. Arbejderen kan — naturligvis under en hel anden Form — blive selv hjemme ved sit Arbejde, paa samme Maade som for Eksempel Lægerne er det ved deres Gerning og Lærerne ved deres; thi vi er alle Lønarbejdere og vi er alle uddannede ved Fag eller Specialiteter.

I et demokratisk Samfund kan Staten give Love, som alle er undergivne; den kan omforme Samfundet, som den har Magt og Mening. I vore Organisationer maa vi til enhver Tid føje os efter Nødvendighedens Krav. Men den Politik, der skal raade paa Jorden, maa være saadan, at Mennesker kan glide ind i den uden at skulle fornægte deres Natur.

Vi har øjnet et Dagskær, der nu er formørket. Mon vore Børn vil faa Solen at se? *N. Th. S.*

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

Dansk Typograf-Forbund

Strejkevarsel

afgaves — som meddelt i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« — den 14. Februar (1. Varsel).

2. Varsel, der skal angive Strejkens Omfang og Ikrafttrædelses-Tidspunkt, skal afgives senest 7 Dage forinden Strejkens Ikrafttræden.

I Mandags holdtes et Fællesmøde mellem Forretningsudvalget og den københavnske Styrelse vedr. de i Forbindelse med hele Tarif-Situationen staaende Spørgsmaal.

Samtlige Medlemmer i København maa fra Fredag den 24. Februar gennem »Social-Demokraten« holde sig underrettet om Situationens Udvikling, idet der paa »Social-Demokraten«s faglige Side (Rubriken: *Fagene)* herfra vil blive publiceret saadanne organisatoriske Meddelelser, som ikke maatte kunne afvente »Typograf-Tidende«s næste Nr.

København, den 22. Februar 1939. P. F. V.
Sigv. Hellberg.

Brændselshjælp til arbejdsløse

Fredag 24. Februar udbetales af Hjælpekassens Midler en Brændselshjælp til alle arbejdsløse Medlemmer, der i de sidste 12 Maaneder har været arbejdsløse i mindst 90 Dage.

Til Familieforsørgere med Børn udbetales 30 Kr. og til alle øvrige arbejdsløse 20 Kr.

Aldersrente- og Invaliderentenydere samt gamle Medlemmer, der oppebærer den særlige Understøttelse, kommer ikke i Betragtning.

København, 20. Februar 1939. *Forretningsudvalget.*

Provinstarifen

I Følge den nye Tarif for Provinsen *forhøjes Lønningerne* fra og med Fredag den 3. Marts for *alle* faglærte Arbejdere med 1 Kr. og yderligere med 1 Kr. for Lønninger paa 70 Kr. og derunder, for mandlige Trykkeriarbejdere med 2 Kr. og kvindelige Trykkeriarbejdere med 4 Kr. pr. Uge.

For mandlige Trykkeriarbejdere, der udfører Stereotypørarbejde (jfr. den nye Tarifbestemmelse) forhøjes Lønnen til mindst Kr. 67,50.

København, 21. Februar 1939. *Forretningsudvalget.*

Til Sagen!

Forinden Tarif-Situationen gaar ind i den sidste Fase (2. Varsel, maaske Forligsmand, maaske Strejke) vil jeg gerne med faa Ord have Lov til at genfremdrage de væsentligste Interessepunkter i den foreliggende Uoverensstemmelse.

Der er først *Arbejdstiden.* Vi har foreslaaet Afkortning til 45 Timer pr. Uge. Det er *ikke* ment som Paradeforslag. Der bør vel kunne faas Hul paa Bylden. Vort Fag var tidligere i Spidsen; vi har i de sidste 10 Aar stadig holdt Forkortelseskravet levende. Mon det ikke skulde være modent? Mener Arbejdsgiverforeningen virkelig at burde — og kunne — mobilisere hele Landets Arbejdsgiverstyrke for at *hindre* Udviklingen henimod kortere Arbejdstid?

Ferien! Vi har hidtil haft 9 Dages Ferie med Løn efter vor Gennemsnitsfortjeneste. Med hvilken moralsk Ret mener Bogtrykkerne nu at kunne kræve af os, at *vi,* efter at Lovgivningsmagten har givet *alle Arbejdere* 12 Dages Ferie — nu af den Grund skulde nøjes med en ringere Ferieløn, saaledes at f. Eks. den Maskinsætter, som med en Løn af 90 Kr. regelmæssigt skifter mellem Dag-, Aften- og Nattur, og som ifølge den hidtidige Betalingsmaade for 12 Dages Ferie vilde faa Kr. 212,80, nu skulde spises af med Kr. 180,00 og Bogtrykkerne tjene sig en Klatskilling paa 32 Kr. 80 Øre. Det er jo ikke netop de *smaa* Bogtrykkere, denne Fidus er tiltænkt!

Forlægningen er jo i de allerseneste Aar taget i stadig stigende Brug, og den 5 pCt.-Sats, som vi i 1934 betalte for at faa Ferien udvidet fra 6 til 9 Dage, er nu blevet pengemæssigt adskilligt mere værd for Bogtrykkerne (atter de store!), end Tilfældet var, da Handelen gjordes.

Men vi mener ikke, Bogtrykkerne nu mere har Krav paa at indkassere denne Betaling for de tre Dage, thi nu har *Lovgivningen* jo udvidet Ferien for *alle* til 12 Dage.

Vore *Lønkrav* er ikke fremsat som Ultimatum, de er til at tale om, men rimelig Imødekommenhed *maa* man vise os ogsaa her.

Foruden disse Punkter er der andre, som ogsaa kræver en rimelig Løsning.

Arbejdsgiverforeningens »moralske« Basis i denne Situation synes at være den, at *da* Arbejderne nu *gennem Lovgivningen* har erholdt flere Goder (Sociallovgivning, Ferielov, Funktionærlov og andet) saa skal de Fanden gale ikke have noget ved de faglige Forhandlinger. Altsaa, man mener her at kunne paa en Maade tage fra os det, Lovgivningen har vundet for os.

I en Kamp mod denne Arbejdsgiver-Moral skulde københavnske Typografer ikke staa svagt. Det synes ganske vist, som om adskillige Bogtrykkere og Arbejdsgivere mener, at Strejke kan det ikke komme til, »det ordner sig nok altsammen!«

Jeg er svært bange for, at hvis ikke *Bogtrykkerne* nu gør sig Situationens Alvor klar og ved en beslutsom Ændring af deres hidtidige Taktik søger tilvejebragt Mulighed for at *forliges med os* i Stedet for at agere Skyttegravsgravere og Gasbombekastere for Arbejdsgiverforeningens Hovedkvarter, saa vil Bogtrykkerne — *for sent* — beklage, at de for længe hengav sig til det ganske vist meget anvendte, men maaske dog ikke helt sikre danske Trøsteord, at »det gaar nok«.

Alt gaar jo kun til en Tid! *Sigv. Hellberg.*

Fra den øvrige Verden

Aldeles katastrofalt

har den nye Grænseordning og den politiske Omvæltning virket paa Bogtrykindustrien i Czeckoslovakiet og i Særdeleshed for Bladenes Vedkommende. Ved Grænsereguleringen har en Mængde Dagblade mistet Størstedelen af deres Læsekreds og Annoncer, hvilket har foraarsaget, at mange af dem har maattet gaa ind. Omkring ved 700 periodiske Skrifter og Blade har ophørt med at udkomme. Af otte tyske Dagblade, som udgaves i Prag, eksisterer nu kun »Prager Tageblatt«, der har overtaget Rollen som Regeringsorgan.

Til Trods for, at Medlemsantallet i det czeckoslovakiske Typograf-Forbund ved Grænsereguleringen er blevet betydeligt formindsket, er de arbejdsløses Tal dog over 10.000, hvilket vil sige, at Typograferne gennemlever den sværeste Krise siden Verdenskrigen.

Arbejdsløs

En Vinterdag er graa og kold,
jeg driver om paa maa og faa.
I Rækken gaar jeg til Kontrol
med Kortet fuld af Stempler paa.

Og dette Kort med Stempler paa,
det gemmer jeg som en Værdi.
Hvor mange Dage kan jeg gaa
før Perioden er forbi?

Hvor kan man blive ond i Sind,
naar Dagen gaar paa Gled.
Med Sorg man kun har høstet ind
et Sind af Bitterhed.

Adolph Juliussen.

Generalforsamlinger · Møder

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 14. Januar paa Haandværkerforeningen. Formanden, *Elmar Laursen*, bød Medlemmerne velkommen og ønskede godt Nytaar. Formanden valgtes til Dirigent og aflagde Beretning for det forløbne Kvartal, der var gaaet godt arbejdsmæssigt set. Der havde været 360 Overtimer i 1938. I Oktober Kvartal havde der været arrangeret et Oplysningsmøde med Oplysningssekretæren og med efterfølgende Lotterispil. — Kassereren, *H. Henriksen*, oplæste Regnskaberne for Oktober Kvartal. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 1987,00, Lokalkassens med Kr. 465,00. Hjælpe-Sygekassen havde en Beholdning paa Kr. 184,00. Beretning og Regnskaber godkendtes. — Til Formand genvalgtes Elmar Laursen med Akklamation. Til Sekretær valgtes J. Chr. Sørensen med Rahbek som Suppleant. Til Revisor Richard Nielsen med Ludvig Rasmussen som Suppleant. — Det vedtoges ikke at sende nogen Repræsentant til »Social-Demokraten«s Repræsentantskabsmøde. — Forslag om Vinterfest forkastedes. — Det vedtoges af Lokalkassens Midler at henlægge 100 Kr. som første Bidrag til Afdelingens 50-Aars Jubilæumsfest i 1940; i samme Anledning nedsattes et Udvalg bestaaende af Andr. Larsen, Anton Jensen, Ludvig Rasmussen, Elmar Laursen, J. Chr. Sørensen. — Efter at »Lokaleleje« var bevilget, sluttede Generalforsamlingen.

— Mandag den 30. Januar afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Herning Haandværkerforening i Anledning af Forslag til ny Provins-Tarif. Formanden, *Elmar Laursen*, bød velkommen, specielt til Medlem af Tarifkommissionen, S. Schultz, Ringkøbing, der efter Opfordring var kommen til Stede for at redegøre for Tarif-Forslaget. — *Formanden* oplæste en Skrivelse fra Socialdemokratisk Forening om Tilskud til Valgkampen, men et Forslag om Tilskud forkastedes. — Derefter fik *Schultz* Ordet og redegjorde udførligt for Tarifforhandlingerne og gennemgik alle Ændringerne til Tarifforslaget. Han sluttede med at anbefale Medlemmerne at stemme for Forslaget. I den paafølgende Diskussion lød der Udtalelser baade for og imod Forslaget. Ved et efterfølgende Kaffebord redegjorde *Schultz* for den ny Svendeprøve-Ordning.

En Redaktør gik —

I sin Paavisning af Schultz' mange Fejl og Ærgerrighed gør Johs. Larsen sig skyldig i noget urigtigt; thi Schultz har aldrig haft Forsæde i 8. Kreds, end ikke været i dens Ledelse, og Schultz' Initiativ til eller Forsøg paa Splittelse har ingen i 8. Kreds mærket noget til; men Johs. Larsen har det maaske lig Ordsproget: »Tyv tror hver Mand stjæler«. 8. Kreds maatte selvsagt gaa ned, eftersom ingen af Bestyrelsen vilde fortsætte og ingen vilde modtage Valg. Da der aldrig har været Strid og Uvederhæftigheder i 8. Kreds, maa Grunden søges andet Steds, og er mulig den, at ingen ønskede at underkaste sig Københavnerne, som man hurtig blev klar over beklageligvis var kommen med i Landssammenslutningen, — en Ting som jeg, trods Advarsler, desværre havde Andel i. Jeg skal ikke her trævle op af Johs. Larsens Væv fra »Trykkeren« og som har været behandlet dèr, ejheller besidder jeg Evnen til at væve gammelt Tøj om og give det ud for nyt, jeg har blot villet konstatere, at under sit Jag med at kaste Skytten og sin Ivrighed med at trække i Retten, har Johs. Larsen tabt Traadene; — men hva', nu i Udsalgstiden afsættes saa meget Kram.

Simon Gullander,
Tidl. Formand for 8. Kreds.

Da man forbløffedes —

Som kort meddelt i sidste Numer vedtog De samv. Fagforbunds Generalforsamling efter Statsministerens Tale en Udtalelse, der tilsiger Socialdemokratiet Fagorganisationernes Støtte ved de kommende politiske Valg. Udtalelsen sluttede saaledes:

»Generalforsamlingen udtaler sig derfor for, at Fagforbundenes Hovedledelse straks tager Stilling til Fordel for Fremskaffelse af de Midler, som maatte være nødvendige for, at det forestaaende Folketingsvalg, Landstingsvalg, Folkeafstemningen og det afsluttende Rigsdagsvalg paany kan opvise en stor socialdemokratisk Valgsejr.«

Som første Resultat af dette Tilsagn meddeltes senere under Mødet, at Tekstilarbejdernes Forbund havde bevilget 50,000 Kr. til Valgagitationen. I første Øjeblik virkede Meddelelsen forbløffende. Men ved nærmere Eftertanke forstod man bedre det store Tal. Thi Tekstilindustrien nyder jo i særlig Grad Fordel af Restriktionspolitiken og Toldbeskyttelsen, der andrager adskillige Millioner Kr. aarlig. Og selv om Broderparten af disse Millioner naturligvis gaar i Fabrikanternes og Aktionærernes Lommer, maa Bidraget fra Tekstilarbejder-Forbundet alligevel ses paa Baggrund af denne Beskyttelse. Det kan derfor nok siges, at de Bidrag, andre ubeskyttede Forbund har ydet — for Eksempel Typografernes 15,000 — virker nok saa imponerende.

Et andet Spørgsmaal er det, om saa store Bevillinger til Formaal, der falder noget uden for de for Fagforbundene afstukne Rammer, ikke rettelig burde forelægges Medlemmerne til Afgørelse.

Fr. N.

Den nuværende Forbundsstyrelse

Første Række fra oven: Fr. Mehr, Sigv. Hellberg, H. A. Hansen, Alfrida Andersen. — Anden Række: Ella Nielsen, O. A. Lundin, Fr. Nielsen, Poula Nielsen. — Tredie Række: Aage Larsen, Johs. Larsen, N. Chr. Andersen, V. Willadsen. — Fjerde Række: Werner Helmert, Ernst Berg, S. V. Rasmussen, K. A. Jørgensen, Fr. Flade. — Forreste Række: Martin Sørensen, C. O. Madsen, Chr. B. Petersen, H. Kürstein, Ths. Pedersen, Peter Hansen, Sv. Johansen.

De samv. Generalforsamling

(Sluttet.)

Som sidste Sag paa Dagsordenen behandledes et Forslag om Ændringer i de mellem D. s. F. og Arbejdsgiverforeningen bestaaende Forhandlingsregler. Følgende Tilføjelse til Paragraf 2, Afsnit b, vedtoges:

1. De af Parterne fremsendte Ændringer sendes ogsaa til Forligsinstitutionen sammen med den eller de Overenskomster, hvortil Ændringsforslagene stilles.
2. Endvidere skal Parterne, efter Forhandlingernes Afslutning mellem Underorganisationerne, til Forligsinstitutionen sende de samme Oplysninger som de respektive Hovedorganisationer, jvf. Forhandlingsreglernes § 4, har Krav paa.
3. Disse givne Oplysninger skal, naar Forhandlingerne mellem Hovedorganisationerne er tilendebragt, suppleres med Oplysning om, hvilket Resultat Parterne er naaet til.
4. Repræsentanter fra Forligsinstitutionen kan paa et tidligt Tidspunkt, hvis en af Parterne ønsker det, gøre sig bekendt med Forhandlingen, enten som Forhandlingsledere eller Observatører, i saadant Omfang, at man ikke fra Forligsinstitutionens Side under eventuelle Forhandlinger skal kunne paaberaabe sig Ukendskab til de foreliggende Emner og derfor skyde dem til Side som uegnede til Forhandling.

*

Den skriftlige Motivering som *Sigv. Hellberg* havde medgivet Mindretalsforslagene, havde følgende Ordlyd:

a) Jeg anser det ikke for ønskeligt at tilstræbe en større eller langvarigere Deltagelse i Forhandlingerne fra *Forligsinstitutionens* Side end nu, medmindre man ønsker at give Forligsinstitutionen en Position, der i Praksis nærmest maatte faa Virkning som tvungen Voldgift. Men tvungen Voldgift maa formentlig forudsætte Arbejdernes ligeberettigede Stilling i Samfunds-

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd

Aabenraa: Fmd.: Typ. L. Dall, Hjelmalle 7.
Kasserer: Typ. Alb. Sørensen, Hjarupvej 6.
Aalborg: Fmd.: Typ. Martin Sørensen, Langersvej, Hasseris.
Kasserer: Typ. C. P. Jespersen, Holbergsgade 5, 3.
Aarhus: Fmd.: Typ. Aage Larsen, Skovvangsvej 228.
Kasserer: Villy Vistisen, Silkeborgvej 120, St.
Assens: Typ. A. Hansen-Møller, Jerichausgade 5.
Brønderslev: Typ. Arthur Frederiksen, Østergade 51.
Esbjerg: Fmd.: Typ. Sigurd Borch, Nørrevang 11.
Kasserer: Typ. Gunnar Sørensen, Ewaldsalle 3.
Faaborg: Typ. A. Bjerre, Odensevejen.
Fredericia: Typ. H. P. Marcussen, Dalegade 75.
Frederikshavn: Typ. Th. Jensen, Danmarksgade 5.
Grenaa: Typ. Monrad Christensen, Markedsgade 54.
Haderslev: Fr. Flade, Zeisesvej 27.
Haslev: Typ. Søren Jensen, Tingvej 6.
Helsingør: Typ. Alb. Birn, Kongevej 20, 1.
Herning: Fmd.: Typ. Elmar Laursen, Skolegade 56
Kasserer: Typ. Henry Henriksen, Silkeborgvej 8, 3.
Hillerød: Fmd.: Typ. Chr. Poulsen, Sdr. Banevej 3 A, 2.
Kasserer: Typ. Einar Petersen, Hjortholmsvej.
Hjørring: Fmd.: Typ. Ejner Bastholm, Toftegade 21 A.
Kasserer: Typ. A. Gram Mikkelsen, Skagensvej 39.
Hobro: Typ. Alfred Andersen, Jernbanegade 49.
Holbæk: Typ Sofus Petersen, Kalundborgvej 86.
Holstebro: Typ. Ditlev Rasmussen, Allegade 59.
Horsens: Typ. Rich. Rasmussen, Boligselskabet 25.
Kalundborg: Typ. Sophus Andersen, Gisselørevej 19.
Kolding: Fmd.: Typ. N. Chr. Andersen, Koldingbjerg 38.
Kasserer: Typ. Jørgen Andersen, Slotsgade 19.
Korsør: Typ. Johs. Sørensen, Teglgaarden 20.
København: Fmd.: Sigv. Hellberg, Evaldsgade 3. Telefon 13,331
Kasserer: O. A. Lundin, Evaldsgade 3. Telefon 4331.
Køge: Fmd.: Typ. Vald. Jensen, Pedersvej 30.
Kasserer: Typ. Verner Nordholdt, Egøjevej 15.
Lyngby: Typ. O. Christoffersen, Jernbanevej 1 B.
Løgstør: Typ. Chr. Iversen, Østerbakken.
Maribo: Fmd.: Typ. A. Th. Madsen, Refshalevej 10.
Kasserer: Typ. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7.
Marstal: Typ. M. Chr. Marcussen, Fiolstræde 10.
Middelfart: Typ. Emil Jørgensen, Elmegade 21.
Nakskov: Faktor Magnus Nielsen, »Soc.-Dem.«.
Nyborg: Faktor N. P. Ægidius Hansen, Christianslundsvej 70.
Nykøbing F.: Fmd.: Typ. Vilh. Hansen, Søvej 17.
Kasserer: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Fmd.: Typ. Johs. Christensen, Nørregade 25.
Kasserer: Typ. Holger Søndergaard, Markedsgade 34 e.
Næstved: Typ. Chr. Jensen-Petersen, Fixvej 21.
Odder: Typ. M. Andersen, Mørupsvej.
Odense: Fmd.: Typ. C. O. Madsen, Sdr. Boulevard 252.
Kasserer: Typ. Aage H. Iwersen, Rødegaardsvej 49.
Randers: Fmd.: Typ. Alfred Andersen, Fabersvej 20 A. 2.
Kasserer: Typ. S. J. Kisum, Vesteralle 7.
Ribe: Typ. H. J. Larsen, Lindealle 624.
Ringkøbing: Typ. H. A. Hoffmann, Kongshøjvej.
Ringsted: Typ. C. C. Madsen, Schaldemosevej 2.
Roskilde: Fmd.: Typ. Rotwitt Pedersen, Knudsvej 27.
Kasserer: Evald Petersen, Bøgevej 4, 1.
Rudkøbing: Typ. Aksel Christensen, Rolighedsvej 28.
Rønne: Typ. H. Kürstein, Haslevej 56.
Silkeborg: Fmd.: Typ. Anker Henriksen, Møllegade 13.
Kasserer: Typ. Ole Sørensen, Nygade 3.
Skanderborg: Typ. Anthon Mørk, Villavej 18.
Skive: Typ. Chr. Mortensen, Jyllandsgade 25.
Skjern: Typ. E. Jensen, Chr. Hansensvej 7.
Slagelse. Fmd.: Typ. Louis Hansen, Elmevej 29.
Kasserer: Typ. Peter Jensen, Herluf Trollesvej 15.
Stege: Faktor Eigil Hansen, Møens Dagblad.
Struer: Typ. Peter Larsen, Jernbanegade 8.
Stubbekøbing: Typ. Carl Müller, Vestergade.
Svendborg: Fmd.: P. S. Hansen, Dronningholmsvej 41.
Kasserer: Typ. N. P. Jensen, Graaesvej 23.
Sønderborg: Typ. Carl F. Jensen, Ørstedsgade 23.
Thisted: Typ. O. Hansen, Havnegade 4.
Tønder: Typ. H. Thomsen, Storegade 2.
Varde: Typ. G. Fast, Sygehusstien.
Vejle: Fmd.: Typ. Halvor Hansen, Skovvang 28.
Kasserer: Typ. Alfr. Berg, Fredericiagade 16.
Viborg: Fmd.: Typ. N. Conrad Pedersen, Slesvigsgade 15.
Kasserer: Typ. P. Jørgensen, Dalbergsgade 1.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Formand: K. A. Jørgensen, Ryparken 90, Ø.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinsen: Ths.Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.
Oplysningssekr.: Svend Johansen, Evaldsgade 3, N. Telf. 13,765.

ANVISNINGSKONTORET

For København og Provinsen: Fr. Mehr, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.

TYPOGRAF-TIDENDE

Redaktion: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon 533.
Ekspedition: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.

økonomien og altsaa forudsætte en anden Samfundskonstruktion i økonomisk Henseende end den nuværende. Med tvungen Voldgift bør man ikke forveksle de øjebliksbetonede Situationer, i hvilke det Offentlige enkelte Gange hidtil og muligvis ogsaa fremtidig løser konkret foreliggende Vanskeligheder paa mere eller mindre tilfredsstillende Maade.

b) Hvad angaar *Samarbejde i Overenskomstforhandlinger* mellem forskellige Organisationer, anser jeg det for ugørligt med Arbejderbevægelsens nuværende Struktur (hvilken der ikke synes Mulighed for betydelige Ændringer i indenfor en overskuelig Fremtid) at bygge paa andet end den Organisationerne naturligt iboende Trang til at tage rimeligt Hensyn til andre Organisationers Ønsker og Interesser; paa Grundlag af denne naturlige Trang vil De samvirkende Fagforbund altid, ifølge sin Karakter og som det personificerede Udtryk for Samvirket, have betydelige Muligheder for under Forhandlingernes Gang at udøve retledende og vejledende, formidlende Indflydelse. — Men jeg tror ikke paa, at konkrete Regler for Samarbejdets Tilrettelæggelse, Udøvelse og Afslutning vil kunne udarbejdes i en saadan Form, at denne dækker alle forekommende Tilfælde og Muligheder; tværtimod vil man risikere, at saadanne Regler vil kunne forfordele den loyale og hensynsfulde eller virke som snærende Baand, der hindrer Udnyttelsen af forekommende Muligheder og faar Tingene til at stivne.

c) Hvad endelig angaar *Afstemningsreglerne for Fællessituationer*, synes der mig ikke under Udvalgets Arbejde at være fremkommet Synspunkter eller Argumenter, som ikke tidligere har været drøftet; jeg føler mig, ud fra de Begrundelser, jeg fremsatte paa Generalforsamlingen i Januar i Fjor, stadig forvisset om, at Urafstemningen, som den er fastlagt i Forhandlingsreglernes Punkt 1) er den rette Form, der ikke bør kunne underkendes af andre Instanser.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Husk i Aften er det sidste Frist for Køb af Billetter til vor »Rejseaften« i Morgen i Weinolds Lokaler.

Foruden Forfatteren Paul Carit Andersens Rejsecauserier og Walter Kolbenhoff, der oplæser og synger egne Digte, Ballader og Viser, vil Sangerinden *Margr. Krabbe* synge moderne Viser og Sange af Mogens Lorentzen, Sigfred Pedersen og Tom Kristensen. Vi sælger i Aften de sidste Billetter *(Pris 50 Øre incl. Baltegn)* — saa vil du med til en festlig, fornøjelig — og *billig* Aften, saa kig op til os i Aften Kl. 17^{15}—18^{30} og *køb dig en Billet til vores 50-Øres Aften.* Til Ballet spiller »The happy Band« med 7-Mands Besætning.

Sexuel-Foredrag i Aften. Vi har endnu et Par Adgangskort tilbage til Foredraget i Arbejderforeningen i Aften.

Foredragsaften. Torsdag den 2. Marts Kl. 20 taler Meinecke Nielsen fra Sadolin og Holmblads Trykfarvefabriker.

Odense Lærlingeafdeling.

Vi minder om vor Fest, Lørdag den 25. Februar Kl. 20 pr. Billetter kan endnu afhentes. Sidste Dag for Afhentning: Fredag den 24. Februar paa D. u. F. *Bestyrelsen.*

Skive Lærlingeafdeling

afholdt den 21. Januar aarlig Generalforsamling paa Hotel »Phønix«. Af Formandens Beretning fremgik det, at det havde været et godt Aar for Afdelingen. Formanden omtalte endvidere en Satskonkurrence, et saakaldt Svendeprøvemøde, Udstilling af københavnske Svendeprøver og Lærlingesammenslutningen »Faglig Ungdom«. Flere Medlemmer misbilligede Navnet, da Sammenslutningen ikke var indmeldt i Landsorganisationen, hvilket burde være Tilfældet. Bestyrelsen bestaar herefter af: Tage Christensen, Formand, Repr. til »Faglig Ungdom« og Formand for samme. Harry Madsen, Kasserer. Peder Bjerregaard, Sekretær. Der taltes ligeledes om Samarbejde med Viborg Afdeling. Derefter Kaffebord.

P. B., Sekretær.

Slagelse Lærlingeafdeling

aflagde Søndag den 5. Februar et Besøg paa »Sorø Amtstidende«. Efter Gennemgangen af de tekniske Afdelinger var Bladet Vært ved et Kaffebord, og »Sorø Amtstidende«-Filmen vistes. Til Slut vistes et Par morsomme Film. — Der var mødt 12 Lærlinge. *Kaj Hansen*, Sekr.

Esbjerg Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 11. Februar sin aarlige Fastelavnsfest. Da de mange Deltagere ved 21-Tiden var samlede, bød Formanden for Afdelingen velkommen og overgav derefter Ledelsen af Aftenens forskellige Arrangementer til Repræsentanten for Fagforeningen, Sig. Borch. Ved Kaffebordet blev sunget en smuk Sang, trykt i Dagens Anledning, hvorefter Sig. Borch læste nogle Smaafortællinger. Derefter fortsattes med forskellig Underholdning og Dans. En helt igennem vellykket Aften. *Kai Andersen*, Sekr.

Roskilde Lærlingeafdeling

har den 11. ds. aflagt Besøg paa »Politiken«. Kl. 19 ankom vi til Politikens Hus, hvor vi blev modtaget af Oplysningssekretæren, og i de følgende Timer besaa vi den store Virksomheds tekniske Afdelinger fra øverst til nederst. Særlig Interesse vakte Lysavisen med det komplicerede Vaccum-System og den moderne Reproduktions-Anstalt. Iøvrigt imponerede de store Dimensioner — saaledes beskæftiger Bladet ialt 1200 Mennesker, heraf alene 100 Journalister. Vi overværede endvidere Bladets Trykning med den store HOE-Presse, som forevistes under Overfaktorens kyndige Ledelse. Maskinen er Nordens største og leverer 150.000 Eksemplarer i Timen. Af tekniske Finesser bemærkedes navnlig Farvesystemet og den automatiske Rulleskiftning. Kl. ca. 1 sluttede det interessante og lærerige Besøg. *C. C.*

Nær og Fjern

Læs 3. Side vedr. Tarif-Situationen.

25-Aars Jubilæum. Torsdag den 2. Marts kan Sætter *Axel Dahldorph* fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse i Firmaet F. E. Bording. Jubilaren har dog allerede arbejdet hos Bording i 1901—02 og blev efter at have været lidt rundt genantaget 2. Marts 1914. Dahldorph har haft sine Kollegers Tillid og har flere Gange været Tillidsmand, ligesom han er Fagforeningens Repræsentant i Arb. Livsforsikring. Haandsætterstanden, som han selv tilhører, har han vist Interesse ved at være med i Bog- og Akcidenssætter-Klubben fra den Stiftelse i 1913. Vi ønsker ham alle til Lykke med Dagen! *E. H.*

Bog- og Akcidenssætter-Klubben besøger Politiken Tirsdag den 28. Kl. 21. Mødested: Telegramhallen. Kun Adgang med Kort.

Rejse til Sovjet-Unionen. I Dagene fra den 2. Juli til 14. Juli har S. U. V.s Rejseafdeling arrangeret en Rejse specielt for Arbejderne i de grafiske Fag. Prisen for denne Rejse er *290 Kr.*, heri er alt indbefattet med Undtagelse af Kosten her fra og til den russiske Grænse. Iøvrigt henvises til Annoncen. *E. H.*

Den prøjsiske Arbejderregering. Gennem Kollega Sv. Wickstrøm har vi modtaget en Artikel, hvori det bl. a. hævdes, at den prøjsiske Regering, der dannedes i 1921, ikke havde socialdemokratisk Flertal, men bestod af 5 borgerlige og 3 Socialdemokrater. Vi vil ikke bestride Rigtigheden heraf, men bare konstatere, at Sv. W. dog nu er kommet saa vidt, at han har opdaget, at der har eksisteret en *prøjsisk* Regering med en Socialdemokrat som Topfigur. Dermed kan vi nok betragte denne Sag som uddebatteret i »Typ.-Tid.«s Spalter.

Desuden beskæftiger Artiklen sig med Redigeringen af »Typ.-Tid.« Men da det nylig afholdte Delegeretmøde jo paa en ret tydelig Maade har sagt sin Mening om dette Spørgsmaal, finder vi ingen Anledning til at optage en Diskussion herom i Fagbladet, og de *skuffede* maa da se at affinde sig med Skæbnen — indtil videre i hvert Fald.

Der tales i vor Tids Verden ofte om, at Folk skal bringe store Ofre for de nødvendige Vaabens Skyld. Det er uretfærdigt at glemme, at det lige saa godt kan kaldes et Offer hver Gang, Mennesker behersker og tilbagetrænger de Følelser af Had, der kræver Vaabnene, og i Stedet for fremdrager en langt mere krævende Følelse — *Menneskehedens Ønske om Fred.* *Marcus Lauesen.*

Instruktionsmøde for Maskinsættere i Ringsted.

Søndag den 26. Februar Kl. 11½ Fmd. i »Ringsted Folketidende«s Maskinsætteri.

Instruktør: Møller-Madsen.
Instruktion ved Maskinen.

Kl. ca. 17: Foredrag. Møller-Madsen:
Indtryk fra en Rejse i Norge. (Lysbilleder).

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

15. Februar: Grenaa 400,00, Nyborg 300,00; 16. Februar: Randers 500,00, Aarhus 4000,00; 21. Februar: Helsingør 400,00, Vejle 400,00.

København, den 21. Februar 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Valdemar Holm Nielsen, udl. 1. 2. 39 hos Tjæder Nielsen (arb. s. St.), Sætter David Davidsen, tidl. Medlem (Krohn).

Esbjerg: Hj.arb. Helga Klindt.

Tiltraadte

København: 5162 Martha Christiansen fra Odense (arbl.), 2004 Ellen Marhauer fra Lyngby i Pl., 2855 Albert Christensen fra Rejse (arbl.), 5825 Leo Kærlev fra Nykøbing F. (arbl.), 5948 Walther Bauer fra Tønder (arbl.), 3139 Sofus Bardrum fra Rønne (arbl.).

Helsingør: 6709 Svend Aage Andersen (arbl.). Hillerød: 7157 Th. Poulsen i Pl. Hobro: 6859 Anders Marius Andersen (arbl.). Holstebro: 5286 Carlo Andersen (Ringkøbing Amtstid.), 4802 Betty Jensen (arbl.). Horsens: 5604 Regnar W. Hintze (Centraltr.). Korsør: 6524 Kaj Hansen (arbl.). Odense: 3421 Harry Frederiksen (arbl.). Ringsted: 5234 Thorkild Andersen (Ringsted Folketidende), 7037 Ejgil Johs. Olsen (arbl.). Silkeborg: 7625 Hugo Stabehl (syg).

Fratraadte

København: 2813 Godtfred Frederiksen til Dansk Funktionær Forb., 10 Arnold Andersen paa Rejse, 387 Erik Bowig til Holbæk i Pl.

Aalborg: 5604 Regnar W. Hintze til Horsens (arbl.). Aarhus: 6859 Anders M. Andersen til Hobro (arbl.). Holstebro: 7625 Hugo Stabehl til Silkeborg (syg). Nykøbing F.: 5825 Leo Kjær-Kærlev til København (arbl.). Silkeborg: 5263 Carl Halkjær Jensen til Aarhus (arbl.). Vejle: 6029 Alb. Haagensen paa Rejse.

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den ordinære aarlige Generalforsamling afholdes *Søndag den 19. Marts* Kl. 11 pr., Rømersgade 22, Stuen til Gaden. *Bestyrelsen.*

ANNONCER

Ferie- og Studierejse
til
Sovjet-Unionen
for de grafiske Fag.

12 Dages Rejse med 7 Dage i Leningrad og Moskva

En uforglemmelig Oplevelse.

Kr. 290 alt iberegnet

(undtagen Kosten til og fra den russiske Grænse.)

Alle Oplysninger faas ved Henvendelse til Rejse-Komiteen:

Typograf *Ernst Berg*, Straussvej 25.
Typograf *Eigil Hansen*, Stefansg. 60^{4}.
Typograf *Robert Jensen*, Sdr. Boulevard 50^{2}, Vester 2321 v.
Kemigraf *Hans Basse Svendsen*, Ole Suhrsgade 4, Byen 1846 y.

eller til **S. U. V.s Rejseafdeling** *Frederiksborggade 42*, København K. Byen 7311.

Maskinsætter.

Rutineret Linotype Maskinsætter søges til Dagblad paa Sjælland. Fin Korrektur forlanges. Kun kvalificerede bedes reflektere. Referencer, Lønkrav og nærmere Oplysninger i Billet, mrkt. »50«, til Ekspeditionen.

Hr. Bogtrykker!

Jeg er Maskinsætter — til Fingerspidserne! Ønsker Pladsforandring snarest eller senere, gerne i Provinsen. Har haft fast Arbejde i de sidste 3 Aar som Maskinsætter. Er 26 Aar, fuldt ud maskinkyndig. Fænomenal fin Korrektur. Kan Tysk og Engelsk. Telefon Ryvang *5566* eller Billet, mrkt. »52«, til Ekspeditionen.

Trykkerfaktor

(ogsaa kendt med Kalkulation og Korrekturlæsning) ledig.

Telefon Vester 2412 x.

Typografforbundter

søger Arbejde for videre Uddannelse. Tiltrædelse straks (4 Aar ved Faget). Billet, mrkt. »53«, modtager Ekspeditionen.

Brugt automatisk
Hurtigpresse og Diegel
købes. Tilbud, Mærke og Maal sendes til
Fædrelandets Ekspedition, Kolding.

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 ²,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

SILHUET
Corps 28—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 9 *København den 3. Marts 1939* *66. Aargang*

Tarif-Situationen

ligger endnu, Onsdag Middag, uklar. Efter 2 Døgns Forhandlinger hos Forligsmanden er der endnu ikke skabt Mulighed for et akceptabelt Forslag. Det er *Arbejdstiden*, det staar paa. Det synes at være blevet et helligt Dogme for Arbejdsgiverforeningen, at under 48 Timer tør man ikke sætte Arbejdstiden generelt. Vi har endnu i dette Øjeblik ikke opgivet Haabet om at kunne bryde dette Dogme, men om Situationens endelige Udfald kan i dette Øjeblik intet bestemt siges.

Nu skal »Typ.-Tid.« gaa i Trykken, og vi maa derfor henvise alle Kolleger til *paa Fredag* at erkyndige sig om, hvad der paa »Social-Demokraten«s Bagside eventuelt maatte findes af officielle Meddelelser fra Organisationen.

København, den 1. Marts 1939. *Sigv. Hellberg.*

Overenskomst med Papirvareindustrien

Mellem Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien og Dansk Typograf-Forbund er der afsluttet følgende Overenskomst:

Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien tiltræder ved nærværende for alt typografisk Trykarbejde, der udføres i de under Foreningen hørende Virksomheder, de til enhver Tid mellem henholdsvis Københavns Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Provins-Bogtrykkerforening paa den ene Side og Dansk Typograf-Forbund paa den anden Side gældende Tarifer.

Dog med følgende *Afvigelser* fra Tariferne:

For Provinsomraadet: For kvindelige Trykkeriarbejdere, der har været beskæftiget et Aar ved Faget, er Minimallønnen 36 Kr.[1])

Der regnes i alle Tilfælde med fuld Beskæftigelse hele Dagen for kvindelige Trykkeriarbejdere og Paalæggersker.

Vedrørende Beskæftigelsens Art gælder følgende:

Kvindelige Trykkeriarbejdere er foruden Paalægning og Opstødning af Oplagene pligtige til at udføre alt lettere Arbejde, saasom Falsning, Bundtning, Emballering, Aftælling etc.

Rengøring under Hurtigpresser og Rotationsmaskiner udføres ikke af kvindelige Trykkeriarbejdere.

For begge Omraader:

Kvindelige Arbejdere, der *paa Akkord* udfører *Pose*trykning og Trykning af *Kagepap* ved Haandpresser og Diegler, eller som ved Specialmaskiner (godkendt som Specialmaskiner af Organisationerne, jfr. nedenstaaende Note[2]) *paa Akkord* udfører Paalægning af Poser og Indpakningspapir, er ikke omfattet af nærværende Overenskomst, men af Foreningens Overenskomst med Bogbinderforbundet. Formslutning og Tilretning ved mekanisk drevne Diegler og Specialmaskiner udføres dog i alle Tilfælde af faglærte typografiske Trykkere, der vil kunne betjene saadanne Maskiner i et efter Omstændighederne varierende Antal, dog højst fire, og som for hver saadan Maskine udover een erholder et Tillæg til Lønnen af 2 Kr. pr. Uge. Tilretning og Formslutning i Haandpresser af Poseklicheer og Kagepapklicheer vil kunne udføres af de akkordarbejdende Kvinder (Medlemmer af Bogbinderforbundet).

Rotationspresser kræver normalt mindst een Trykker til Pasning, men hvad angaar mindre Rotationspresser af ganske enkel Konstruktion og med ringe Pasningskrav, er det tilladt een Trykker at passe to Maskiner, jfr. Noten[3]).

I Virksomheder, hvor der kun findes een ved mekanisk Kraft dreven Presse, vil Arbejdet ved denne, for saa vidt angaar Posetrykning, kunne udføres af Bogbinderforbundets Medlemmer.

Alle øvrige Overenskomster og Særaftaler mellem Foreningens Medlemmer og Dansk Typograf-Forbund bortfalder hermed.

Nærværende Overenskomst er gældende fra og med den 25. Februar d. A. og kan opsiges i Henhold til Hovedorganisationernes Forhandlingsregler, dog tidligst til 1. Marts 1941.

---

1) Paalæggersker erholder yderligere et fast Akkordafsavnstillæg paa 7 Kr. pr. Uge.

2) Til Vejledning m. H. t. godkendte Specialmaskiner bemærkes, at de hos Firmaet Schouw & Co., København, i November 1938 værende Pose-Specialmaskiner kan passes af een Trykker for indtil fire Maskiner.

3) Til Vejledning henvises til Mæglingsaftale af 16. Oktober 1936 med den deri indeholdte Dispensation til at lade samme Trykker passe »den i Voldgiftssag 1, 1936, omhandlede Rotationspresse samt Maskinen Q. P. D. Nr. 3355 i samme Lokale. . .«.

København, den 21. Februar 1939.

For Dansk Typograf-Forbund:

Sigv. Hellberg. *Ths. Pedersen.*

For Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien:

Svend Hornsyld.

En uforstandig Politik

Igennem de sidste Aar har Arbejdsgiverne haft svært ved at indse de fornuftige og maadeholdne Indgreb, der har fundet Sted fra Statens Side i Interessekonflikter mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Man har truet og bandet, tigget og tryglet for at undgaa disse Statsindgreb — intet har hjulpet. De Forbedringer, Arbejderne har faaet, har ikke været af en saadan Karakter, at Lovgivningsmagten fandt dem *saa* uantagelige, at Landets Eksport- og Arbejdsmuligheder yderligere burde forringes gennem Arbejdsgivernes Desperations-Politik. Vel er Arbejderne principielt Tilhængere af at ordne deres Forhold med Arbejdsgiverne uden Trediemands Indgriben, men Arbejderne har aldrig været Principryttere. Stillet overfor Arbejdsgivernes stejle Holdning og meningsløse Krav om Lønreduktioner i en Tid, hvor Priserne paa de vigtigste Forbrugsvarer var opadgaaende, indsaa Arbejderne det betimelige og ønskelige i disse Statsindgreb. Arbejdsgiverne *maatte* forandre Taktik, *maatte* vise større Forhandlingsvilje, saafremt Linien ikke skulde fortsættes.

I 1936 vedtog Arbejderne og Arbejdsgiverne derfor de Regler, efter hvilke Forhandlingerne i Fremtiden skulde føres. Disse Regler er kort fortalt Udtryk for mindre Uro paa Arbejdsmarkedet og det ønskelige i, at Organisationerne *selv* forhandler sig til Rette uden Trediemands Indgriben. Selv om disse Forhandlingsregler paa flere Omraader ikke har vist sig tilfredsstillende for Arbejderne, betegner disse dog Sammenbrudet af Arbejdsgivernes Lockoutpolitik, hvilket klart kom til Udtryk i følgende Udtalelse, fremsat af den daværende Formand for Arbejdsgiverforeningen: »Skal der føres Kamp om Uoverensstemmelserne, maa det blive Arbejderne, der aktionerer, og som ved at erklære Strejke søger at hidføre den Afgørelse, de ikke har kunnet opnaa gennem Forhandling.«

Paa et andet Omraade er Arbejdsgivernes Politik lige saa meningsløs som uforstandig. Det gælder i Spørgsmaalet om *Forkortelse af Arbejdstiden*, som med stedse større og større Styrke rejses fra Arbejdernes Side.

Siden 1932 har Spørgsmaalet om en almindelig Konvention om 40-Timers Ugen været til Behandling paa de internationale Arbejdskonferencer i Geneve. Endnu har det ikke været muligt at opnaa den fornødne Majoritet for en saadan Konventions Gennemførelse. Ikke mindst takket være Arbejdsgiverne. Argumenterne for deres Modstand er himmelraabende. I Geneve hævder de, at Spørgsmaalet ikke kan løses internationalt, da Forholdene i de enkelte Lande er forskelligartede; i de enkelte Lande hævder de, at Spørgsmaalet ikke kan løses nationalt af Hensyn til den udenlandske Konkurrence!

Trods denne Modstand er en Nedsættelse af Arbejdstiden til mindre end 48 Timer ugentlig dog sket i adskillige Lande, bl. a. i Frankrig, Rusland, Amerika, New Zeeland, Belgien og Australien. Dog gælder det for flere af disse Lande, at Arbejdstidens Nedsættelse kun er sket for enkelte Grupper, men i de fleste Tilfælde for ret store og betydningsfulde Grupper af Befolkningen.

Ogsaa herhjemme presser Spørgsmaalet sig paa om en Nedsættelse af Arbejdstiden. I Modsætning til tidligere Tider, hvor Arbejdstidsproblemet i overvejende Grad var et *kulturelt* Problem, idet den lange Arbejdstid virkede sløvende og nedbrydende, er det i Dag mere blevet til et *Beskæftigelsesproblem* end et kulturelt Problem.

Den omfattende Rationalisering af Virksomhederne, der har fundet Sted efter Verdenskrigen, har affødt en Arbejdsløshed saa stor og omfattende, som aldrig før. Produktionen — og Udbytterne — er stigende, men Antallet af beskæftigede Arbejdere følger ikke forholdsvis med i Produktionsforøgelsen.

Inden for vort Fag kan vi ogsaa spore en vis Rationalisering af Virksomheden. Sættemaskinernes Antal er stadig stigende. Nye og moderne Trykmaskiner erstatter gamle og mindre hurtiggaaende Maskiner. Arbejdet specialiseres og bliver mere enerverende end tidligere. Alt dette bevirker, at Arbejdsløsheden for et stort Antal Kolleger bliver ret konstant og for endnu flere Kolleger truende. Et enkelt Eksempel kan kort belyse Situationen: Paa et større Trykkeri blev fornylig 17 af 20 Trykkere ledig ved en ny Trykmaskines Indførelse.

Uden iøvrigt at være Modstander af, at man forbedrer Virksomhederne ved tekniske Nyopfindelser, der gør Virksomhederne mere ydedygtige og *kan* fremskaffe Arbejde paa andet Omraade, vil jeg dog formene, at en Del af den Merfortjeneste, Driftsherrerne stikker i Lommen som Følge af den skete Udvikling, nu maa komme Arbejderne til Gode i Form af en Nedsættelse af Arbejdstiden for dermed at afhjælpe en Del af Arbejdsløsheden.

Ved den nuværende Tariffornyelse for København er Kravet rejst — eller om man vil: *Fanen er igen hejst.* Mulighederne for Kravets Gennemførelse skulde synes gode, selv om Provinsen, ikke mindst paa *Kommunisten* Ths. Pedersens Foranledning, sprang fra. Lad det saa end komme til Kamp. Vort Fag er ikke af en saadan Natur, at der ved en aaben Konflikt trues saadanne Interesser, der er livsvigtige for Landet og dets Valuta. Allerhøjst kan det komme til at genere de borgerlige Partiers Valgkampagne til de forestaaende Valg.

Arbejdsgivernes haardkogte Lønreduktions- og Lockoutpolitik blev sprængt. *Deres Modstand mod en Forkortelse af Arbejdstiden skal ogsaa sprænges,* thi den Politik er heller ikke i Kontakt med Tidens Aand og Udvikling.

Parolen skal derfor være: *Intet Forlig uden Forkortelse af Arbejdstiden!* *Aage Hinrich.*

Tarifstridig Arbejdstid

Den for nogen Tiden siden rejste Sag mod Firmaet C. A. Mortensen & Co., der var flyttet hertil fra Provinsen og arbejdede 8½ Time daglig med »Week-end«, var den 17. Februar til Behandling ved Den faste Voldgiftsret.

Sagen forhandledes og forligtes efter Retsformandens Henstilling saaledes, at Firmaet, der erkender, at den trufne Week-end-Ordning er Brud paa Overenskomsten, forpligter sig til fremtidig nøje at overholde denne.

Lauget forpligter sig til ved Cirkulære til sine Medlemmer atter at henlede Opmærksomheden paa, at saadan Week-end-Ordning er stridende mod Overenskomsten og ligeledes at gøre nye tiltrædende Medlemmer opmærksom herpaa.

Klagerne tog herefter Klagen tilbage.

Dansk Typograf-Forbund

Vedrørende Meddelelser om Tarif-Situationen henvises til »Social-Demokraten« for Fredag den 3. Marts.

Tarifkommissionen.

Provinstarifen

Ved Møde mellem Repræsentanter for undertegnede Organisationer enedes man om følgende Forstaaelse af den nye Tarifs Bemandingsskala for Rotationspresser:

En Maskine, der trykker mere end 8 Sider, men ikke over 16 Sider, skal betjenes af 1 Rotationstrykker og 2 Hjælpere.

Benyttes kun den ene Halvdel af en 16-sidet Presse, er Betjeningen som for 8-sidet Rotationspresse.

København, 17. Februar 1939.

For Dansk Typograf-Forbund:
Ths. Pedersen. *K. A. Jørgensen.*

For Dansk Provins-Bogtrykkerforening:
K. Rosendahl.

For Organisationen af Bladudgivere i Provinserne:
C. Pedersen.

Demokrati og Folkestyre —

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling — 900 Repræsentanter — har løst Spørgsmaalet kompetent Forsamling eller Urafstemning. Det blev en Afgørelse med baade Urafstemning og kompetent Forsamling.

Ved Mødets Begyndelse henvendte Statsminister Stauning sig i en Tale til Repræsentanterne, hvori han anmodede dem om »Troskab og Sammenhold«, der giver »Sejren for Demokrati og Folkestyre«.

Det er vanskeligt at faa Øje paa Demokrati og Folkestyre i de nu vedtagne Afstemningsregler, der giver de enkelte Forbunds dertil kompetente Forsamlinger Fuldmagt med Hensyn til det Antal Stemmer, der mangler for at opnaa en Stemmedeltagelse paa 75 pCt.

Fagforeningerne fortsætter mere og mere ad den ensrettede partipolitiske Linie, og det kommer vel snart dertil, at Medlemmerne kun faar Lov til at afgøre deres egne lokale Afdelingsspørgsmaal, hvorimod alle andre Spørgsmaal, der omfatter hele Forbundet eller Dele deraf, afgøres af et Leder-Diktatur.

Hvor er saa Medlemmernes højt priste Selvbestemmelsesret?

Der tales ofte om, at Arbejderne er uinteresserede, og at der findes alt for mange, der altid bliver hjemme fra Fagforeningernes Møder og ikke deltager, naar der skal træffes Afgørelser i vigtige faglige Spørgsmaal. Det er rigtigt. Deres Motivering er: Hvad kan det nytte. Det er jo ikke os, der kommer til at træffe den endelige Afgørelse.

Vil den nu vedtagne Afstemningsform bidrage til, at de ligegyldige og uinteresserede kommer til at deltage aktivt i Fagforeningsarbejdet? Bestemt ikke. Det modsatte bliver Resultatet; men var det Meningen?

Her er en Opgave for de forskellige Fagforeningers Fagblade, Hovedbestyrelser og videre gennem de lokale Afdelingsbestyrelser at foretage et energisk Arbejde for at ruske alle de mange ligegyldige Medlemmer op til at være aktivt med i Fagforeningsarbejdet, til Gavn for dem selv og deres Fagforening.

Giv Arbejderne mere Selvbestemmelsesret og dermed mere Ansvar i Stedet for at indføre Fagforenings-Diktatur!

En faglig ligegyldig og uinteresseret Arbejderklasse kan aldrig være til Fordel for Demokrati og Folkestyre!

Der var et Lyspunkt ved denne Generalforsamling, nemlig vort Forbunds Repræsentanters kraftige Indlæg for Mindretallets Forslag, for Bevarelsen af en ren Urafstemning, for Bevarelsen af Medlemmernes Selvbestemmelsesret — mod Leder-Diktatur! *A. Lemming.*

Fremdeles kun en Skueret —

Nu er det galt igen med Planøkonomien. Denne Gang er det Flæsket, der er for lidt af. Det har der for Resten været i lang Tid. Men saa længe det kun var vore hjemlige ubemidlede Arbejdere, der maatte undvære Svinestegen, blev der intet Hensyn taget til Mangelen. Arbejderne er jo saa skikkelige og finder sig i alt, hvad vore »Planøkonomer« maatte finde paa at byde dem.

Men nu, da Englænderne kræver mere Sul paa Bordet, er man pludselig vaagnet op og faaet Øje paa de Svin, der mangler!

Benyttende sig af dette Røre begav Repræsentanter for Høkerforeningen, Slagtermesterforeningen og Slagteriarbejdernes Fagforening i København sig til Landbrugsministeren for at faa fjernet den uheldige Svineordning — hvad Ministeren dog ikke vilde indlade sig paa. Det vilde betyde — *Kaos*, sagde han.

Ja, tænk, om det Tilfælde skulde indtræffe, hvor der blev »for meget« Flæsk, saa der ogsaa kunde blive en Steg til Arbejderne — en saadan Planløshed maa naturligvis forhindres.

Den Omstændighed, at mange Landmænd gerne vil producere flere Svin til Hjemmeforbrug til en lavere Pris — gaaende ud fra, at den *større* Omsætning vilde bøde paa den mindre Avance — synes ikke at gøre noget Indtryk paa de Herrer, som bestemmer vor Svinepolitik.

Og Arbejderne maa fremdeles nøjes med at nyde *Synet* af det gode Næringsmiddel gennem Slagternes Butiks-Ruder.

Fr. N.

Reformer er haardt tiltrængte

Det er svært at leve i denne Verden, man har ogsaa sagt, det er svært at dø, men under alle Omstændigheder er det forbandet svært at være *syg*.

Det er paa Tide, vi gør det noget lettere for de syge

Vi har en udmærket Sygehjælpekasse, men Systemet er for indviklet; man skal henvende sig alt for mange Steder for at melde Sygdom.

Man skal saaledes omgaaende sende en Sygeattest til Sygekassen; den af Lægen udstedte Kontrolseddel skal, ogsaa omgaaende, bringes til vort Forbund, hvor man faar udleveret en gul Seddel, der skal bringes til Inkassatoren paa det Sted, hvor man arbejder, for at han kan berigtige, at man har betalt Kontingent. Denne Seddel skal senere afleveres paa Forbundets Kontor efter endt Sygdom. Naar man saa er blevet rask, skal man

en Gang til igennem en Skærsild af lignende Karakter, ja, næsten værre. Og saa havde jeg nær glemt, at man ogsaa omgaaende skal melde det til ens Firma.

Alt dette gør man under de groveste Trusler om Tab af Sygepenge, Penge man Uge efter Uge troligt har betalt og derfor *har en selvfølgelig Ret til.*

Jeg tillader mig at spørge, med hvilken Begrundelse sætter man stadig denne Trusel i »Typ.-Tid.«: Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Ret til Sygehjælp ellers fortabes.

Hvad om baade Mand og Kone samtidig blev syge, og de ikke havde nogle nærboende Venner til at løbe Byen rundt for dem? Eller de ikke ønskede at smitte deres Venner? Det hele er nemlig lavet saa indviklet, at man *ikke* kan ordne det pr. Post.

Maa vi blive fri for disse Trusler, og i det hele taget faa forenklet dette indviklede System af Sygemeldinger.

Det er til at blive syg af.

Hele denne Ordning er en Reminescens fra den Tid, vi havde vor egen selvstændige Sygekasse. Man har saa aabenbart glemt at ændre noget ved de her omtalte Forhold.

Selv om man ikke *er* paa Lovens forkerte Side, naar man er syg, kan man meget let komme der!

Der er ogsaa megen Uretfærdighed til.

Hvis man bliver syg, kan man blive kontingentfri; vel at mærke, hvis man er saa heldig at faa mindst 4 Sygedage samlede i een Regnskabsuge. Dette er meget uretfærdigt for dem, der faar deres Sygedage spredt over to Uger. Jeg skal give et Eksempel. Hvis Jensen bliver syg en Mandag, og er borte fra sit Arbejde i fire Dage, bliver han kontingentfri i den Uge, men hvis Hansen bliver syg en Torsdag, og er det i fire, ja fem Dage, kan han ikke faa eftergivet noget Kontingent, selv om der jo siges, at der er lige Ret for alle, og de begge sætter lige meget til ved deres Sygdom. Al Forklaring om, at man jo har faste Regnskabsuger, og der vil blive for meget Regnskab o. s. v., slaar ikke til her!

Endnu et Eksempel: Hvis man skulde blive syg paa en Tirsdag, og er det til Onsdag i den følgende Uge (incl. en Søndag), bliver man kontingentfri i to Uger!

Mon ikke her tiltrænges en mere retfærdig Ordning? Det kan sikkert ordnes, naar *Viljen* er til Stede.

Til Slut en Bemærkning om Lægehjælp i Almindelighed.

Det er jo overordentlig svært for en Mand, der arbejder om Dagen, at blive hjulpet af Specialister. Hvis man skal til en Specialist — hvad enten det er for Øjne, Øren eller andet — vil man opdage, at disse af Arbejdernes Sygekasser højtbetalte Herrer (ja, det kan jo for den Sags Skyld ogsaa være Damer) kun holder af at blive konsulteret ved Dagslys.

Jeg sidder netop med Lægeforeningens Aarbog foran mig. Af den fremgaar det, at af vore 204 Speciallæger i København har kun 5 (fem) Konsultation efter 4 Eftermiddag, og kun 12 (skriver tolv) efter 5 Eftermiddag.

Det viser klart og tydeligt, at vore Specialister ganske ignorerer Arbejdernes Trang til Lægehjælp — det vil sige, man maa bemærke, at Flertallet af disse Aftenlæger er Læger for Hud- og Kønssygdomme.

Maaske man mener, at det fortrinsvis er disse Sygdomme, der plager Arbejderstanden.

21. Februar 1939. *L. Moselund.*

Et overflødigt Afsnit

I Københavns Afdelings Love er der et ganske overflødigt Afsnit. Og det er Paragraf 22, hvis fulde Ordlyd er saaledes: »Medlemmerne er ansvarlige for de til Inkassatoren betalte Bidrag«.

Hvorfor denne Paragraf i det hele taget eksisterer, maa Guderne vide — i hvert Fald er den et tydeligt Bevis paa, at der mangler en vis retfærdig Balance imellem de to vigtige Faktorer, som kaldes Medlemmernes Pligter og Medlemmernes Rettigheder.

I Paragraf 21's næstsidste Sætning hedder det nemlig: »En Inkassator bærer juridisk Ansvar for de ham betroede Midler . . .«

Nu er jeg desværre ikke videre a jour med Hensyn til Juraens Krinkelkroge, men naar der er Tale om juridisk Ansvar, gaar jeg alligevel ud fra, at dette er gældende overfor saavel Forbundet som Medlemmerne enkeltvis. Saafremt dette er Tilfældet, har Paragraf 22 ingensomhelst Betydning. Hvilken Glæde har vi da af et Lov-Afsnit, hvis Værdi er lig Nul?

Det er Medlemmernes obligatoriske Pligt at betale Kontingent, men saa kan de til Gengæld ogsaa forlange visse Rettigheder, bl. a. denne, at være uden Ansvar for, hvorvidt Inkassatoren bringer det indbetalte Kontingent til Forbundet, eller om han solder Pengene op!

Vi burde — i Lighed med alle andre Fag — have en ordentlig Kontingent-Kvittering, og ikke som nu bare nøjes med et Blyants-Kryds i en Liste, hver Gang det ugentlige Kontingent afleveres til Inkassatoren. Alle andre Steder faar man jo Kvittering, f. Eks. ved Betaling af Skat, Husleje, Lys, Gas, Sygekassekontingent o. s. v. o. s. v. Maaske er der en eller anden opmærksom Sjæl, der vil bemærke: »Ja — men vi har jo vore Tillidsmænd, og hvis vi ikke kan stole paa dem, hvem sku' vi saa stole paa?«

En saadan Argumentation er naturligvis fuldkommen korrekt; men hvorledes er det nu med de øvrige Fagorganisationer her til Lands? Har de ikke Tillidsmænd ligesom os? Jo, men de har samtidig en mere tidssvarende Ordning med Hensyn til Kontingent-Kvittering end den, vi kan prale med.

Jeg er ikke nogen varm Tilhænger af Mærkesystemet, denne Form for Kvittering har iøvrigt mange fanatiske Modstandere; men det maa jo ogsaa kunne ordnes paa en anden og ligesaa effektiv Maade, f. Eks. saaledes:

Dansk Typograf-Forbund : Københavns Afdeling

MEDLEM ..... NR. .....

har hermed betalt Kontingent for ..... UGE

Kr. _____

hvorfor herved kvitteres.

København, den ..... 193.....

.....
Inkassatorens Underskrift

Lad os hurtigst muligt faa kværket Paragraf 22, den har jo ingen Betydning. Det andet Problem vedrørende Kontingent-Kvitterings-Kuponen kan diskuteres.

18. Januar 1939. *Bebel Sørensen.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Repræsentantskabsmøde.

Maskinsætternes Landssammenslutning afholder Repræsentantskabsmøde i Odense, Parkhotellet, Skærtorsdag den 6. April.

Dagsordenen bliver bekendtgjort senere.

Forslag, der ønskes behandlet, insendes til Formanden, Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense, senest 1. April.

Forretningsudvalget.

Odense Maskinsætterklub.

Engang i de korte Vinterdage, der nu snart er forbi, har Odense Maskinsætterklub passeret 20 Aars-Dagen for sin Bestaaen, i hvilken Anledning man agter at afholde en lille Festlighed i Odense Søndag den 12. Marts. Der er maaske dem, der vil mene, at tyve Aar er en lidt søgt Anledning til at fejre et Jubilæum, men denne Betragtning har et relativt Ophav, og i dette Tilfælde faar den en modsat Virkning, idet Begivenheden bærer Vidne om det Liv, der rører sig og altid har rørt sig indenfor Klubben.

Odense Maskinsætterklub, der omfatter hele Fyns Stift, altsaa baade Fastlandet og Øerne, er mere end en almindelig Klub, idet den alene udgør hele 3. Kreds indenfor Maskinsætternes Landssammenslutning.

I Maskinsætter-Bladet Nr. 61 for 1. Januar 1929 findes i Anledning af 10 Aars Jubilæet en 2-sidet Jubilæumsartikel, hvori Klubbens Historie til denne Dato er fortalt af de Mænd indenfor Kredsen, der har været med til at skabe den og virke for dens Trivsel indtil da. Man kunde maaske i Dag nøjes med at henvise til denne Artikel, og saa tilføje, at som man begyndte, har man fortsat i de følgende 10 Aar; i den sidste Sætning udtrykkes da Betydningen af disse Aars Arbejde. I 1930 valgtes *Vald. Nielsen* til Formand for Klubben, og vi skylder vore fynske Kolleger en Tak, fordi de ved denne Lejlighed tillige skaffede Landssammenslutningen en Formand, der havde Vilje og Magt til at trække det tunge Læs i de haarde Aar, vi har gennemlevet.

Under Vald. Nielsens Førerskab har Odense Maskinsætterklub samlet sine Medlemmer og undertiden ogsaa andre Gæster til Instruktionsmøder, til Foredrag, til Generalforsamlinger og Medlemsmøder, ikke blot i Odense, men ogsaa andre Steder i Kredsen, ogsaa til Sommerudflugter, der undertiden har haft god Tilslutning, selv om Selskabeligheden aldrig har været det første.

Det vil være vanskeligt at nævne Navne i Dag, men foruden Formanden tør vi maaske dog nævne et Par Stykker. Der er *Adolf Tiedje*, der var Klubbens egentlige Stifter, og som gennem næsten hele Perioden har fulgt dens Arbejde med Interesse og virksom Støtte; der er en anden af Gratulanterne fra 1929, *Mads Frederiksen*, Rudkøbing, der var et trofast Medlem, et godt Menneske og en gæstfri Vært, naar Maskinsætterne enkeltvis eller i Samling gæstede hans Egn. Og saa er der endelig en tredje, der slet ikke tilhører Kredsen, men alligevel er Æresmedlem i Klubben; det er *Fr. Flade*, Haderslev, der gennem sine Instruktioner har skænket de fynske Kolleger saa mange interessante Dage, at man har fundet Anledning til at yde den mere end beskedne Mand denne Æresbevisning.

Den nuværende Bestyrelse bestaar foruden af Formanden af *Charles Knudsen* og *O. Møller-Madsen*. Vi ønsker Odense til Lykke med de tyve Aar. Vi fejrer det i en haabefuld Stund. Og saa i Bevidstheden om, at der kun er 5 Aar til, at vi skal feste igen.

Siden sidst.

(Sluttet.)

Elektrisk Opvarmning. Den Fart, der i en tidligere Periode var i Etablering af elektrisk Smeltning ved Sættemaskinerne, har stagneret noget i det sidste Treaar, hvilket ikke forenes med Oplysningsarbejdets Organisation. Der er endnu et stort Antal Gasgryder i Brug, ifølge den sidste Statistik findes der ca. 120 i Provinsen, i København forholdsvis langt færre, men dette Tal virker anklagende overfor de ansvarlige, saa meget mere som det nu til Yderlighed erfaringsmæssigt er bevist, at Elektriciteten er fuldt saa driftssikker og økonomisk som Gassen.

Satsfabrikerne. Denne nye industrielle Form indenfor Bogtrykfaget er ikke i Tilbagegang, tværtimod. Det er naturligvis særlig i København, den har Lejlighed til at udvikle sig, men man har ogsaa mærket dens Velsignelser i Provinsen. Dog synes det, som om Satsfabrikerne efterhaanden underkaster sig en mere fagmæssig Mentalitet baade med Hensyn til Teknik og Arbejdsforhold, selv om der endnu er uhyggelige Køkkenskrivere imellem. Det maa jo ogsaa tyde paa et bedre Forhold, at Forbundets Organ »Grafisk Teknik« reklamerer med, at Satsen til Bladet er leveret af en Maskinsatsfabrik.

Med Hensyn til *teknisk Lekture* af Interesse for Maskinsættere har »Grafisk Teknik« gennem sine henved tre Aar bragt en Del, hvoraf skal anføres: 1936, Nr. 2: En ny Linotype (S. V. Rasmussen), Styrtende Maskinsats (Jørgen Andersen); Nr. 3: Elevatorhovedet (C. A. E. Kjellberg); Nr. 5: Maskinsætteren (Frederik Mehr), Linotypebogen (C. Norland), Linotype gennem 50 Aar (Jørgen Andersen); Nr. 6: Maskinsætterproblemer (C. A. E. Kjellberg); Nr. 8: Elektriske Smelteapparater (N. Chr. Andersen), 6000 Bogstaver (Jørgen Andersen); Nr. 9: Hygiejnen i Maskinsætterier (N. Chr. Andersen). 1937, Nr. 2: Matriceføringsfjedre (Edv. Kjellberg), Mere om elektriske Smelteapparater (W. Klinge); Nr. 3: Et lille Maskinsatsproblem (Johannes Bertelsen); Nr. 5: Knuste Matricefødder (C. N. Christensen); Nr. 7: Klichéer i Maskinsats (C. Norland); Nr. 8: Vinkelhagen i Maskinsætteriet (Otto Höhne), Sættemaskinens Udviklingsmuligheder (Jørgen Andersen); Nr. 9: Christian Sørensen (Johannes Bertelsen); Nr. 10: Lyssættemaskinen Uhertype (Jørgen Andersen); Nr. 11: Teletypesætter (S. V. Rasmussen, Eskild Andersen). 1938, Nr. 3: Haandsats kontra Maskinsats (C. Marhauer); Nr. 4: Da Sættemaskinen kom (Jørgen Andersen), Lidt om Formatstykker (C. A. E. Kjellberg), Dansk Bladindustri (N. Th. Svendsen); Nr. 6: Monotype; Typografi paa Sættemaskine (N. Th. Svendsen); Nr. 7:

Da Matricerne oplærte mig som Maskinsætter (Jørgen Andersen); Nr. 8: Haandsætter-Maskinsætter; Praktiske Raad for Maskinsættere (fra Tysk ved C. Norland), fortsat i Nr. 9, 10, 12.

Den *tekniske Udvikling* fører til stadig nye Forandringer ved Sættemaskinen, som oftest mere af konstruktiv end af praktisk Betydning; det sidste Skrig er maaske Intertypes strømlinjede Fodstykke. Der eksperimenteres naturligvis stadig med Opfindelsen af den menneskeløse Sættemaskine, men endnu er Problemet ikke løst tilfredsstillende. Af Hjælpemidler i Form af Støbeindretninger, Paahæng og Paafund af alle Slags oversvømmes vi i stadig stærkere Grad. Skriftfremstillingen er aldrig foregaaet med stærkere Fart end nu: hver Dag sit nye Snit. Og med Hensyn til Sammenstøbning efter Polytypesystemet er vi saa langt ude i det rene Vanvid, at vi, hvis ikke Frembringelserne dokumenterer deres absolute Upraktiskhed, maa gaa til en hel Revolution af vore Præstationsbestemmelser. Der foregaar under store Indskrænkninger en jævn, forsigtig Tilførsel af nye Maskiner; det store Forbrug er forlængst tilfredsstillet.

Af *Litteratur og Lekture* med Adresse til vor Gruppe er der hverken herhjemme eller i vore Nabolande sket noget af Interesse. Fabrikerne udgiver deres Husorganer, og af fritstillede fagtekniske Organer udenfor vor egen Landegrænse har vi endnu ingen Erstatning faaet for det inddragne tyske Maskinsætterblad »Technische Mitteilungen«.

Som en midlertidig *Erstatning for vort Brancheblad* har vi forsøgt at udsende Cirkulærer til Kredsene, hvorved vi vilde søge at skabe et Bindeled mellem disse og os, men det har vist sig, at disse Cirkulærer ikke var i Stand til at tilfredsstille Trangen til indbyrdes Samarbejde, og derfor ser vi nu alle med Forventning hen til de Betingelser, der er skabt for os gennem det maanedlige Afsnit i »Typograf-Tidende«. *S.*

Fag og Folk

Influenza og Fantasi. Et københavnsk Dagblad bragte fornylig en lille Opsats, hvori det opfordrede Folk med Influenza-Symptomer til at blive hjemme fra Arbejdet, og den sluttede med følgende Sætning: »Og endelig bør man huske paa, at lægger man ned paa Grund af Sygdom, som jo er hver Mands Herre, virker ens Tilbagekomst paa Arbejdspladsen saa meget glædeligere. Man har savnet én, og ens Arbejde paaskønnes derfor dobbelt, naar man atter indfinder sig.« — Det turde være en stor Vildfarelse. Arbejderen savnes kun, hvis hans Arbejde er af den Art, at hans Afløser ikke i samme Øjeblik kan gøre hel Fyldest. Ellers møder der ham kun mørke Blikke, naar han paa Grund af Sygdom eller anden tvungen Aarsag maa forlade Arbejdet, og der mærkes ingen Glæde, naar han vender tilbage. Det er saaledes en kendt Sag, at navnlig Kvinder fra Arbejdsplads, Kontor eller Forretning ligger med en stadig Frygt for Afskedigelse, naar de efter forgæves Kamp mod Sygdommen nødsages til at melde sig syge, og det vilde de naturligvis ikke gøre, hvis der ikke forelaa Eksempler, der begrundede Frygten.

Indenfor Kredsene

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Formandens Adresse. Vi henleder Opmærksomheden paa, at Formanden, *Vald. Nielsens* Adresse er forandret til Heltzensgade 49, Odense.

Fra Stege. Vore Kolleger i Stege har alle indmeldt sig under Sjællandskredsen. Tillidsmand er: *F. V. Petersen*, Dybsbrogade 9.

Instruktionsmøde og Generalforsamling i Odense. I Forbindelse med Odense Maskinsætterklubs Jubilæum afholdes Instruktionsmøde Søndag den 12. Marts Kl. 13 paa Park Hotel (ved Banegaarden). Montør *L. Chr. Nielsen*, København, afholder Instruktionen ved Hjælp af Tegninger over Emnet: Matricernes Udløsning og de dermed forbundne Ulemper. Kl. 15 afholdes Kredsgeneralforsamling samme Sted. Dagsordenen samt Programmet for den efterfølgende Jubilæumsfest er meddelt gennem udsendt Cirkulære.

Maskinsættermøde i Kolding. Søndag den 19. Februar holdt Sydkredsens Maskinsættersammenslutning Instruktionsmøde paa Jydske Tidendes Maskinsætteri i Kolding. Ca. 60 Maskinsættere var mødt fra Byerne: Vejle, Fredericia, Kolding, Esbjerg, Haderslev, Aabenraa og Sønderborg. Forretningsfører Johannes Ejler, Jydske Tidende, bød velkommen og ønskede Maskinsætterne et godt Udbytte af Dagen. Formanden, *N. Chr. Andersen*, Kolding, bød velkommen paa Sydkredsens Vegne og gav straks Ordet til *S. V. Rasmussen*, som holdt en udmærket Instruktion over Emnet: »Hvad er Aarsagerne til daarligt støbte Linier?« Aarsagerne til daarligt støbte Linier kan være forskellige. F. Eks. kan dette ligge i Metallets Sammensætning. Sættemaskinemetal til Linotype og Intertype skal indeholde 85 pCt. Bly, 12 pCt. Antimon og 3 pCt. Tin. Mangler en af Delene, f. Eks. Tin, bliver Resultatet daarligt. Vil man være sikker paa, at Metallet har den rigtige Sammensætning, bør man lade foretage en Analyse; dette kan ske ved f. Eks. at indsende en Linje til Paul Bergsøe, København. En saadan Analyse koster 10—15 Kr. Men saa kan man faa Vished for, hvad Metallet eventuelt mangler og faa Tilsætningsmetal til Afhjælpning heraf. Støbegryden maa være rigtigt indstillet. Metallets Temperatur skal være indstillet paa 280 Gr. Celsius. Luftkanalerne i Støbemunden maa være aabne. Pumpekoblen holdes ren og Pumperøret skrabes ud. Endelig kan Pumperøret være slidt, saa Pumpen ikke kan fylde dette ud, men i saa Tilfælde maa tilkaldes Montør. Instruktionen fulgtes med stor Interesse af de forsamlede Maskinsættere.

Efter Instruktionen samledes man til Fællesspisning paa Rutebilcaféen, hvor Sydkredsen var Vært. Formanden bød velkommen og takkede S. V. Rasmussen for hans udmærkede Instruktion. *S. V. Rasmussen* motiverede et Leve for Sydkredsen, og *P. M. Andersen*, Ringkøbing, bragte en Hilsen fra 8. Kreds.

Derefter holdt Sydkredsen Generalforsamling. Sekretær: *Jørgen Andersen*. Efter at Protokollen var oplæst og godkendt, aflagde *Formanden* Beretning. Delegeretmødet har nu truffet en Ordning, som jeg mener, vi Maskinsættere kan være tilfredse med. Vi har nu faaet vor egen Branche-Redaktør til at lede vort Branche-Afsnit i »Typograf-Tidende«. Hertil har Landssammenslutningen udpeget vor tidligere Redaktør af Maskinsætter-Bladet, N. Th. Svendsen, men skal vi naa til et tilfredsstillende Resultat, maa vi alle være med i Arbejdet og indsende Stof til Bladet. Vort Medlemsantal er nu 82 mod 78 sidste Aar. — Kassereren, *Jacob Christensen*, oplæste det reviderede Regnskab, som balancerede med 793 Kr. 78 Øre og udviste en Kassebeholdning paa 322 Kr. 91 Øre. Beretning og Regnskab godkendtes. — Til Kredsformand genvalgtes N. Chr. Andersen, Kolding. Til Bestyrelsen valgtes endvidere Frederik Nielsen og Jacob Christensen, Kolding, Hans Nielsen, Vejle, og Gerhardt Jensen, Esbjerg. — Det vedtoges at lade Sommerudflugten gaa til Esbjerg og Fanø. Gerhard Jensen, Esbjerg, redegjorde nærmere for den paatænkte Sommertur. Vesterhavsbadet med dets storslaaede Natur er vel nok det skønneste i Danmark, udtalte han, og et Ophold i Badebyen Rindby, hvor der er fri Badning fra aaben Strand med Ophold i Klitterne, skal nok vise sig at afsløre tillokkende Perspektiver.

Saa har vi noget at glæde os til. *J. A.*

Slagelse Maskinsætterklub afholdt Fredag d. 3. Februar Generalforsamling. Formanden, *Harry Haupt Hansen*, bød velkommen og rettede en særlig Velkomst til to nye Medlemmer. Til Dirigent valgtes Louis Hansen. Formanden aflagde Beretning og omtalte herunder de forskellige Spørgsmaal, man havde beskæftiget sig med i Aarets Løb. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *Louis Hansen*, oplæste Regnskabet, som udviste en Indtægt paa Kr. 341,79 og en Udgift paa Kr. 201,75. Kassebeholdning Kr. 140,04. Regnskabet

godkendtes. — Til Formand genvalgtes Harry Haupt Hansen, til Kasserer Louis Hansen, til Sekretær Gerner Petersen og til Revisor S. V. Nielsen. — Det vedtoges at nedsætte Kontingentet til 50 Øre pr. Maaned. — Det vedtoges at betale Rejsen for Medlemmer til Kredsgeneralforsamling og Instruktion i Ringsted, ligesom Medlemmerne opfordredes til at møde talrigt op til dette. Der bevilgedes »Lokaleleje«. —*pt.*

Instruktionsmødet i Ringsted Søndag den 26. Februar havde samlet ca. 50 Kolleger. *Helge Johansen* bød Velkommen til Ringsted, hvorefter Sjællandskredsens Formand, *H. Meyer*, Næstved, redegjorde for Dagens Program og gav Ordet til *Møller-Madsen*, Odense, der i en god og lærerig Instruktion gennemgik forskellige af Maskinens Funktioner.

Efter en Spisepause afholdt Kredsen Generalforsamling. Til Dirigent valgtes *Ejnar Petersen*, Hillerød, hvorefter *Meyer* aflagde Beretning, der enstemmigt godkendtes. Regnskabet, der balancerede med Kr. 294,64, godkendtes. Til Bestyrelsen genvalgtes Haupt Hansen, Slagelse, Fr. Hansen, Hillerød, og Helge Johansen, Ringsted. Til Revisor genvalgtes Chr. Jensen-Petersen, Næstved. — Det vedtoges at lade Sommerturen gaa til Hillerød. Næste Aars Generalforsamling henlagdes til Roskilde.

Under Eventuelt førtes en længere Diskussion om forskellige faglige Forhold, hvorefter Meyer takkede bl. a. »Ringsted Folketidende« og »Venstres Folkeblad«, der havde været Vært ved et fælles Kaffebord.

Dagen sluttede med et Foredrag af Møller-Madsen: »Indtryk fra en Rejse i Norge«. *h. j.*

Rundskue

Runde Tal. K. M. K.s første og eneste Æresmedlem, Mask. emeritus *C. F. Firring*, der stadig læser og taler uden Briller, fyldte den 22. Februar 75 Aar. Den blaa Vimpel vajede over »Politiken«s Hus.

— Den 26. Marts runder Maskinsætter *Peter Nielsen*, »Politiken«, de 60. »Peter« er kendt over den ganske By, ja langt ud over dens Grænser. Som ung Svend var han ivrig Deltager i Cykleklubbens Udflugter, og mange morsomme Historier kan han fortælle om den Tid, da han traadte Pedalerne paa Landevejen. Efter at have arbejdet forskellige Steder i København, har han slaaet sig til Ro paa »Politiken«. Egentlig skulde jeg skrive, at »Peter Nielsen hører til de stille indenfor Forbundet«, men alle vi, der igennem Aarene har deltaget i Sjællandskredsens Udflugter, har nu en anden Opfattelse. Hvad er Kredsens Udflugt uden »Peter«? »Peter« har den Egenskab at kunne underholde et helt Selskab; hvor han viser sig i vor Kreds, er der Humør af den rigtige gammeldags Slags. Vi, der kender »Peter«, sætter stor Pris paa ham og siger ham Tak, fordi han skaffede os mangen sund Latter, og vi ønsker for ham, at han endnu i mange Aar maa bevare Sindet ungt.

Til Lykke, Peter! *S. V.*

Et nyt Linotype-Hus. Ældre Berlinergængere — og yngre maaske ogsaa —, der erindrer den gamle Fabriksbygning i Scheringstrasse, hvor Linotype havde til Huse midt imellem saa megen anden Jernindustri, vil maaske have Interesse af at erfare, at Sættemaskinen nu har faaet sin egen selvstændige, moderne Bygning indenfor det samme Fabriksomraade, hvor de fleste Arbejdere, der læste enten »Vorwärt«s eller »Rote Fahne« til Frokost, nu hilser hinanden med »Heil Hitler!« inden de gaar i Gang med Fremstillingen af den internationale Sættemaskine.

Spørgsmaal og Svar

— Min Linotype er forsynet med Bardunbolten B 57 og Spiralfjederen B 15 (Fig. 103 i Maskinsætterbogen). Indstillingen af Bøjlen 18 (Fig. 49) er foretaget — 14,2 cm. Naar jeg derefter har indstillet Fanghagen med dennes Kant ca. 3 mm inde over Kilekassens skraa Skinner, drejer Bardunbolten 15 (Fig. 49) sig tilbage under Kørslen. Hvordan forhindrer man dette? — Det kan give saa meget »Slør« i Bøjlens og Fanghagens Stilling, at 1. Elevator ved Genstøbning af en Linie bliver hængende paa Stykket, der svarer til Stykket *a* paa Fig. 20 i »Grafisk Teknik« Nr. 9, 1938.

Hvilken Betydning har de smalle Udsnit i Bardunbolten i dennes Længderetning? *c.*

Svar: Aarsagen maa ligge i, at man har overset, at der paa Maskinen findes en Rulle 6 (Fig. 49 i Haandbogen). Denne Rulle løber paa en ekscentrisk Aksel, der er forsynet med et Stjernehoved, der fastholdes af en Skrue. Ved at løsne denne Skrue kan Stjernehovedet drejes og Fanghagen indstilles. Spænde-Bøsningen 15 (Fig. 49) er beregnet til en Finindstilling af Fanghagen. Foretag derfor en ny Indstilling, men begynd ved den omtalte Rulle med Stjernehovedet og foretag en Finindstilling ved Hjælp af Spænde-Bøsningen (»Bardunbolten«).

Udsnittene i Spænde-Bøsningen har til Formaal at spænde om det Gevind, der sidder paa Stykket, som ved Bøsningens Hjælp forbinder de to Arme (se Fig. 49). Hvis Udsnittene med Tiden er blevet for udvidede, saa Bøsningen (uden at være overspændt) forskubbes, kan det hjælpe at give Bøsningen et let Slag med en Hammer eller spænde den sammen i en Skruestik, men saa maa Bøsningen naturligvis tages af.

Vær forsigtig med hele Indstillingen, da en for stiv Indstilling kan knække en Arm. *S. V.*

— Vil »Maskinsætterrubriken« være venlig at svare mig paa følgende 2 Spørgsmaal: 1) Er der Regel for, hvordan man skal sætte 3 × 7 (Meter). Skal det staa lige op til hinanden eller skal der Udslutninger imellem? 2) Hvis man sætter en Artikel af Korpus, og der saa kommer et Vers, skal man da sætte dette af Korpus eller gaa ned til Petit? *pt. Sl.*

Svar: I moderne Typografi findes snart ikke Regler mere; her gælder kun et personligt Skøn ved Arbejdets Anlæggelse. Men under jævne Forhold bruger man endnu en Slies paa hver Side af Tegnet, hvilket ogsaa fremmer Læseligheden. Angaaende Anbringelsen af Vers i Tekstspalter (Citater) er det smukkest og korrektest at vælge Skriften en Grad mindre. Men dette kan heller ikke gøres til en Regel, men maa afhænge af Arbejdets Karakter. Man kan f. Eks. komme ud for saadanne Tilfælde, hvor Versene danner Hovedindholdet, og Teksten slutter sig til dem som Forklaringer eller Analyser. I saadant Fald kan der endog blive Tale om at anvende den mindre Skrift til Teksten.

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

De to første Arrangementer,

som Klubben har arrangeret, Besøget paa »Politiken« og Fremvisningen af Filmen »Kemigrafi«, viste, at der blandt Københavns Stereotypører er en stigende Interesse for Klubbens Oplysningsarbejde, samtidig med at man faar Lejlighed til at udveksle Meninger med Kolleger indbyrdes. Klubbens Styrelse har derfor sat sig som sin Opgave at vedligeholde denne Interesse og arrangerer i denne Maaned et Besøg paa »Berlingske Tidende«. Dette Blad, som i de senere Aar har foretaget store Ombygninger, bør ses af mange Kolleger. Agitér derfor for stor Tilslutning, slut op om Klubbens Arbejde, vær medvirkende til at skabe en stærk Brancheklub for dens Udøvere. Nærmere Program om det omtalte Besøg vil blive bekendtgjort i et senere Nr. af »Typ.-Tid.«. *aa. h.*

Kollegerne bedes nu i egen Interesse tegne sig paa Listen til det planlagte Forniklingskursus for at vi nogenlunde kan se, hvor mange Kolleger der ønsker at deltage. Indtegningen sker hos Formanden paa Medlemsmøderne eller paa dennes Bopæl, Tornskadestien 10 [2], N. *aa. h.*

Stereotypørernes Brancheklub

Medlemsmøde afholdes i Rømersgade Mandag den 6. Marts Kl. 8 Aften.

Indbetaling af Kontingent samt Indtegning til Forniklingskursus. *Bestyrelsen.*

Bladsætteren

Repræsentant: Viktor Peterson, Brydes Allé 11[1]. Telf. Sundby 1189.

Oplysningsvirksomheden.

Søndag den 12. Februar havde Bladsætterklubben arrangeret et Diskussionsmøde med *Thejls* og *Traugott-Nielsen* som Indledere over Emnet: Industriarbejder eller Haandværker. Der mødte en *mindre*, men interesseret Kreds af Kolleger.

Der er her god Grund til at sige Indlederne Tak for de interessante og udbytterige Timer, hvor Indstilling for og imod fagteknisk Oplysning og dens nuværende Form fik en saglig Begrundelse.

Konklusionen af Diskussionen blev, at Tekniken nu har ført Bladfremstillingen frem til at være haandværksbetonet Industri. At denne Teknik kun kan udnyttes fuldt efter sin Hensigt paa Basis af Haandværker-Indsigt.

De, der var mødt, var enige om at beklage dem, der, uvist af hvilken Grund, udeblev.

Ved Afslutningen stillede Forbunds-Sekretæren Forslag om et Møde, hvor Dagbladenes redaktionelle Typografi sattes under Debat. Mulighederne for Afholdelse af et saadant Møde bliver nu nærmere undersøgt.

— — —

Den 12. Marts Kl. 12½ mødes vi igen i Rømersgade 22[1] til Gaden. Indleder bliver Kollega *Raasø*. Emne: Typografisk Fladedeling. Der er Grund til at vente en lige saa livlig og interessant Søndag, som den ovenfor omtalte. Spørgsmaalet Fladedeling er jo af fundamental Betydning i funktionel Typografi. Vi venter denne Gang at se *næsten* alle Bladsætterne. *V. P.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

En Trykkeraften i Svendborg.

Søndag den 19. Februar havde Afdelingen i Svendborg efterkommet et af en Del Medlemmer fremsat Ønske om et Arrangement, der i særlig Grad skulde være noget for Trykkere.

I den Anledning lagde *Sv. Johansen* Vejen ned over Sydfyns Hovedstad paa Hjemtur fra Jydernes Land, og *Chr. B. Petersen*, København, var mødt som hans Partner i Foretagendet.

Ved 19-Tiden bød Afdelingens Formand de to Hovedpersoner og en stor Kreds af Kolleger velkommen i Arbejdernes nye Forsamlingsbygning, og *Chr. B. Petersen* indledede Aftenen med at føre Deltagerne ind paa et af Københavns store Trykkerier. I et Par Timers Tid — afbrudt af en lille Kaffepause — gennemgik C. B. P. Trykkerens Mission fra det Øjeblik, han modtager sin Form fra Sætteriet — sluttet i Rammen og klar til at skyde i Maskinen — og til Cylinderen snurrede. Tilretningen til en saadan større Form, spækket med Billeder, vakte særlig Interesse, ligesom C. B. P. fremdrog mange interessante Enkeltheder ved Arbejdets Gang og de Gener, der kunde opstaa, deriblandt Trykkerens Hovedfjende: Spieserne, mod hvilke Universalmidlet desværre endnu ikke var opfundet. En Del Prøver paa Offsettryk blev taget i Øjesyn og illustrerede i bogstavelig Forstand, hvilken farlig Konkurrent Bogtrykket her stod overfor.

Derefter demonstrerede *Svend Johansen* en Klichés Tilblivelse og viste i Tilknytning hertil den præmierede Film fra Egm. H. Petersens Virksomhed, hvor Processen ved Billedfremstilling var overført til det hvide Lærred. Offsetfilmen blev ligeledes kørt igennem og som Rosinen en amr. Film med en Flok fremmelige Poder som Hovedaktører.

Formanden sluttede her med en Tak til Svend Johansen og Chr. B. Petersen for en interessant og udbytterig Aften, hvilket blev kraftig understreget af de tilstedeværende og suppleret af *Bernhard Hansen* ud paa Aftenen, som forløb med kammeratlig Samvær ind i de smaa Klokketimer. *P. H.*

Aarhus Trykkerklub

afholdt Generalforsamling den 10. Februar 1939. Formanden, *Charles Andersen*, bød velkommen og overtog Dirigenthvervet. — *Holger Hansen* oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes. — *Formanden* meddelte, hvad der var foregaaet indenfor Klubben i den sidste Tid. Omtalte Forberedelserne til Klubbens 25 Aars Stiftelsesfest i August d. A., og udtalte, at Styrelsen vilde foreslaa, der udgives et Festskrift i den Anledning og at man hertil valgte en Redaktør. *Anker Petersen* vilde foreslaa Holger Hansen. *Holger Hansen* lovede at paatage sig Hvervet og optrak de Linier, hvorefter han mente der skulde arbejdes. Af Diskussionen fremgik iøvrigt, at W. Nees afgik som Formand for Landssammenslutningen af Trykkere paa Foranledning af Aarhus Trykkerklubs Stilling ved en ekstra Generalforsamling den 18. November 1938. — Regnskabet, der oplæstes af den fungerende Kasserer, *Anker Petersen*, balancerede med Kr. 156,56 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 55,96, Regnskabet godkendtes. — Man gennemgik de nye Forslag til Love for 6. Kreds og ønskede her nogle faa Ændringer. — Som Kasserer valgtes Anker Petersen enstemmigt. Til Revisor nyvalgtes Otto Birk. — Til Slut mindede Formanden om Kredsmødet i Randers den 19. Februar og bad Kollegerne deltage i stort Tal her. — Mødet hævet. *Holger.*

Nordjysk Kreds og Aalborg Trykkerklub

afholder Kredsmøde og Generalforsamling *Søndag den 12. Marts* Formiddag Kl. 11 i Café à Portas Selskabslokaler, Boulevarden, Aalborg, med Dagsorden: 1. Beretning til Kredsmøde og Generalforsamling. 2. Regnskab. 3. Fastsættelse af Kontingent. 4. Valg af: a Formand, b Suppleant, c Revisor, d Kredsrepræsentant. 5. Det fremtidige Oplysningsarbejde. 6. Eventuelt.

Forud for Mødet afholdes Fællesspisning, der vil være gratis for Deltagerne, og udenbys Kolleger bedes snarest anmelde Deltagelse til Martin Sørensen, »Soc.-Dem.«. *Bestyrelsen.*

Landssammenslutningen af Trykkere, 2. Kreds.

Kredsgeneralforsamling afholdes i Slagelse Søndag den 26. Marts. I Forbindelse med Oplysningsvirksomheden arrangeres samme Dag Foredrag (med Lysbilleder) af vor tyske Kollega *Georg Dörband*. Foredraget vil blive oversat. Ligeledes vil Filmen »Sorø Amtstidende« blive fremvist, og endelig vil Formanden for Landssammenslutningen komme til Stede og holde et kort Foredrag om Landssammenslutningen. Nærmere Program og Dagsorden i næste Numer med Branchesider. Reservér Dagen og mød op i Slagelse den 26. Marts.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Ndr. Fasanvej 136[4]. Telf. Godthaab 6754.

Oplysningsarbejdet!

Det er sagt, at det er Mestrenes Opgave at gøre os til dygtige Typografer ved en fornuftig Anvendelse af Læretiden. Det er Bogtrykkerne, der bagefter, naar vi er Svende, skal bruge os til at udføre alskens Sætterarbejde, og de maa derfor være interesseret i at gøre Uddannelsen saa god som mulig. Men der er endda, selvom Bogtrykkerne alle var ideelle Læremestre, et Stykke Arbejde at udføre for os selv, et Stykke Dygtiggørelsesarbejde, der ikke kan og ikke maa slutte med Overrækkelsen af Svendebrevet.

Man skal lære saa længe man lever, siger et gammelt Ord — det har stor Gyldighed i vor Tid, hvor alt udvikler

sig fra Dag til Dag, hvor Kravene til os alle stadig stiger med hidtil ukendt Fart.

Typograferne har forlængst taget ved Lære og skabt sine Oplysningscentraler, f. Eks. Fagteknisk Samvirke, der afgik ved Døden, da vort Forbund paatog sig Oplysningsvirksomheden ved Beslutning paa Delegeretmødet i 1935. Siden da har vi gennem vort Forbund ofret baade Tid og Penge paa et, til Tider mere heldigt til andre Tider maaske mindre heldigt Oplysningsarbejde.

Adskillige Kolleger, vist især unge, har fulgt Oplysningsbestræbelserne, hvis væsentligste Fejl har været, at det har skortet paa ren tarifmæssig og politisk Underbygning.

Erfaringen har gjort, at Oplysningsarbejdet er blevet lagt tilbage i Branchesammenslutningernes Hænder. Et alsidigt Arbejde er nu paabegyndt her, Fagteknik, Organisationsproblemer, politiske Spørgsmaal o. s. v., tages under Behandling af kyndige Folk — og maaske vi burde starte en Studiekreds i Tarifen; her vilde være noget at lære for mange af os.

— — —

Konsekvensen maa blive, at vi for vor egen Skyld, at vi *for Fagets Skyld* søger at dygtiggøre os det mest mulige, bl. a. ved Deltagelse i det af Haandsætterklubberne paabegyndte Arbejde. *eh.*

Tusindbetalingen m. m.

Prisen for Sats og Aflægning er 102 Øre for Fraktur og 110 Øre for Antikva pr. 1000 Bogstaver Korpus, Bourgois og Petit. Cicero og Colonel betales med 4 Øre og Nonpareille med 10 Øre mere. Den nugældende Tusindbetaling tillægges ifølge Tarifen 6,4 pCt.

De Satser, som vi her arbejder efter, har været gældende for Grundsatserne 102 og 110 Øres Vedkommende i mange Aar, og Forholdet er det, at der i Virkeligheden ikke findes ret mange Sættere, som i Dag kan tjene en anstændig Ugeløn paa Beregning, saafremt der ikke i Beregningen gives visse Fordele, saasom Clicheer, Blandinger m. m.

Jeg tror, denne min Opfattelse deles af samtlige Værk- og Akcidenssættere, der kender noget til Beregning. Derfor har det været min Mening længe, at en Forhøjelse af Tusindbetalingen var paa sin Plads. Jeg har derfor ogsaa paa det Branchemøde, der blev afholdt og senere i Tarifkommissionen talt for en saadan Forhøjelse. Det mødte desværre ikke den Sympati og Forstaaelse, som jeg mente, dette Spørgsmaal kunde forlange. Grunden er naturligvis den, at kun et Faatal af Kollegerne arbejder paa Beregning. I Provinsen er al Beregning færdig, der arbejdes kun paa Ugeløn. I København er der enkelte Virksomheder, hvor der arbejdes paa Beregning.

Dette, at vi efterhaanden er gaaet over til fast Ugeløn for de flestes Vedkommende, burde efter min Mening ikke have forhindret, at man havde fulgt min Tankegang, idet jeg slog fast, at *Tusindbetalingen var den eneste Værdimaaler for os alle!*

Hvorfor har vi i Tarifen dette store Specialafsnit? Hvis det er Meningen, at det ikke skal bruges, behøver vi det ikke! Jeg mener, vi skal bibeholde vort Afsnit — *og arbejde efter det* — hvis alle Værk- og Akcidenssættere arbejdede efter dette, vilde adskillige Kolleger komme i Arbejde! Hvis vi vil regne med Tusindbetalingen som Værdimaaler, har det dog ogsaa sin Betydning, at Betalingen er tidssvarende. Her har Bog- og Akcidenssætter-Klubben en af sine største Opgaver! Det er ved at lære Kollegerne Tarifen at kende, at vi opnaar Resultaterne, og selv om der altsaa i denne Omgang Tarif intet ændres i vort Afsnit, vil det dog være værd at vende tilbage til!

Tilslut dette: Vi Sættere er dem, der er haardest ramt af Arbejdsløsheden, og derfor har den største Interesse i Gennemførelse af en forkortet Arbejdstid! Lad os da denne Gang sammen med de øvrige Brancher slaa et Slag, som kan mærkes! *Eigil Hansen.*

Mellembys.

Her bor Formændene for Haandsætterklubberne:
Aarhus: Sv. Aa. Petersen, Brendstrupvej 52.
Kolding: Albert Jensen, Olaf Ryesgade 12.
København: Ernst Berg, Straussvej 25, V.
Næstved: Poul Jeppesen, Egevej 10.
Odense: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13^2.
Randers: Svend K. Larsen, Laurentiigade 1^1.

Tankestreger.

Naar vi sætter Tarifen sel'
ka' jeg ikke begribe, den er saa fæl!?!

Hvor underligt; naar en Mand har arbejdet sig op,
hedder det altid:
Han har *drevet* det til noget.

Af Fagkundskab har en Sætter en Masse —
der er jo mange Fag i hans Kasse.

At komme og gaa naar Pligten kalder,
er Livets store og smaa Intervaller.

Jens.

Vi bliver ved

med at faa nye Klubber. Nu kan vi byde Nr. 6 velkommen og meddele, at Nr. 7 og 8 er lige paa Trapperne.

En Haandsætter-Klub dannet i Næstved.

Paa Initiativ af nogle Haandsættere blev der i Januar Maaned indbudt til et Møde for at søge dannet en Haandsætterklub i Næstved. Mødet, der havde vundet god Tilslutning, resulterede i Nedsættelsen af et 5-Mands Udvalg, der skulde udarbejde Love o. s. v. Dette Udvalg havde til den 9. Februar indvarslet til stiftende Generalforsamling, og 16 Kolleger havde givet Møde. De af Udvalget udarbejdede Udkast til Love blev gennemgaaet og vedtaget med enkelte Ændringer. Til Bestyrelse valgtes Poul Jeppesen (Formand), Emil Hansen (Næstformand og Sekretær), Ingvor Mortensen (Kasserer), Viggo Hansen og Gert Seerup. Suppleant blev Peter Jensen. Til Revisor valgtes Louis Hansen (Suppleant Jens Nielsen.

Formanden takkede paa Bestyrelsens Vegne for Tilliden, og Dirigenten, *Peter Jensen*, udtalte Haabet om, at Klubben i Samarbejde med Landets øvrige Klubber maatte faa Lov til at varetage Haandsætternes Interesser. *em. h.*

Randers Haandsætter-Klub

har afholdt et godt besøgt Medlemsmøde Lørdag den 5. Februar, hvor Forbundsformanden, *K. A. Jørgensen*, holdt et Foredrag »Haandsætteren af i Dag«. K. A. afslørede sig som en ypperlig Foredragsholder, og i en paafølgende Diskussion gav han klar Besked paa forskellige Forespørgsler.

Ved en efterfølgende Afskedsfest, som Lokalafdelingen arrangerede for Alfr. Andersen, holdt K. A. Jørgensen en smuk Festtale. *Martin P.*, Sekretær.

Sukces.

Siden sidste Nr. af »Bog- og Akcidenssætteren« viste sig i Sætterierne, har *B. & A. K.* haft 3 Arrangementer. Ved det første talte Faktor *Breum* om Kemigrafi og *Svend Johansen* viste »Klichéfilmen«. Et virkelig godt Foredrag gav os et glimrende Indblik i Kemigrafien. — Ved de 2 Besøg paa »Politiken« var alt »udsolgt«. — Sukces'en bør forfølges; den *vil* blive forfulgt.

Aarhus meddeler:

Kassereren træffes hver Fredag Aften i Amaliegade, hvor Kontingent bedes indbetalt.

Besøget paa »Stiften«.

Søndag den 12. Februar aflagdes Besøg paa Dagbladet »Aarhuus Stiftstidende«, der i den sidste Tid har undergaaet en stor Udvidelse. Ca. 75 Haand- og Maskinsættere havde givet Møde, og under Førerskab af Trykkeribestyrer *Carl Jensen* besaas den store Virksomhed fra Kælder til Kvist, og man maa beundre den Orden og Akkuratesse, der raader i den store Virksomhed. Til Slut samledes man i en af Frokoststuerne, hvor Trykkeribestyrer Carl Jensen paa »Aarhuus Stiftstidende«s Vegne bød paa en Forfriskning, og udtalte en Tak for den Interesse, der ved det store Fremmøde var udvist »Aarhuus Stiftstidende«.

N. P. Jørgensen takkede Trykkeribestyrer Carl Jensen paa de besøgendes Vegne for Tilladelsen til Besøget, hvorefter man skiltes, et Indtryk rigere. *A. P.*

Generalforsamlingen.

Aarhus Haandsætterklub afholdt sin aarlige Generalforsamling i Stjernekroens Lokaler Fredag den 17. Februar. Formanden, *Svend Aage Petersen*, aabnede Generalforsamlingen og bød de mødte Medlemmer velkommen, hvorefter *Johs. Hansen* valgtes til Dirigent. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. *Formanden* meddelte, at Kassereren, Knud Vitten, havde faaet anden Stilling, hvorefter Bestyrelsen havde konstitueret Arthur Andersen som Kasserer og indkaldt Suppleanten Frode Andersen. Derefter redegjorde Formanden for Arbejdet i det forløbne Aar. Oplyste, der var oprettet Haandsætterklubber i 5 Byer, og at der var Kræfter i Bevægelse for Dannelse af en Landssammenslutning af Haandsættere. Forbundsformanden, K. A. Jørgensen, havde givet Tilsagn om et Foredrag for Haandsættere i Aarhus. Ligeledes havde Bestyrelsen tænkt sig at faa Svend Johansen hertil med Foredrag og Filmsfremstilling. Der vil i den kommende Tid blive arrangeret Besøg paa de større Virksomheder i Byen, det første havde allerede fundet Sted Søndag den 12. Februar paa Dagbladet »Aarhuus Stiftstidende«. Til Slut omtalte Formanden, at Bestyrelsen havde tænkt sig, at Sommerfesten blev fejret som en storstilet Fest, da Klubben i Aar har bestaaet i 20 Aar. Det var Bestyrelsens Mening, at der skulde Damer med til denne Fest, da det er ca. 13 Aar siden, Klubben havde haft en Fest med Damer. Efter Beretningens Aflæggelse udspandt der sig en Diskussion angaaende evt. Dannelse af en Landssammenslutning mellem *Villy Vistisen, Karl Hornbeck, Knud Eriksen* og *Formanden*. Til Slut stillede *Villy Vistisen* følgende Udtalelse, der enstemmigt vedtoges: *»Aarhus Haandsætterklub, samlet til Generalforsamling den 17. Februar 1939, udtaler stærkt Ønsket om Dannelsen af en Landssammenslutning af Haandsættere.«* — Regnskabet, der balancerede med Kr. 942,00, oplæstes og godkendtes enstemmigt. — Arthur Andersen valgtes enstemmigt til Kasserer. Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Kaj Rasmussen og Frode Andersen. Til Suppleant valgtes Geertsen. — Under »Eventuelt« besvarede Formanden forskellige Spørgsmaal angaaende Stiftelsesfesten til Sommer. Formanden oplyste, at der skulde blive trykt nye Love, men Bestyrelsen mente, det var bedst at vente, da der sandsynligvis vilde blive Lovændringer, hvis der blev dannet en Landssammenslutning. *Leo Rasmussen* forespurgte, om en Sætter-Trykker kunde staa som Medlem af Klubben. *Formanden* oplyste, at som Lovene nu var affattet, var der intet til Hinder for dette Medlemsskab, men hvis Landssammenslutningen blev en Kendsgerning, blev der jo nok Klaring paa dette Spørgsmaal. Dagsordenen var hermed udtømt og Dirigenten sluttede Generalforsamlingen.

Efter Generalforsamlingen samledes Kollegerne om en meget smuk Udstilling af udenlandske Tryksager og en Samling af de sidst aflagte Svendeprøver. Udstillingen var tilrettelagt af *Evald Petersen*, som gennemgik Udstillingen sammen med Kollegerne, og det var kun Lovord, man hørte om Arrangøren af Udstillingen.

Derefter gik man over til den gemytlige Del af Aftenen og samledes om et flot fælles Kaffebord, hvortil Klubben var Vært. Aftenen sluttede med et Pølsegilde.

Det haltende Demokrati

I Dagene fra den 8.—10. Januar afholdt Socialdemokratiet deres Kongres i Tivoli Koncertsal. Socialdemokratiet havde taget Lære af Kommunistisk Parti, idet man for første Gang tillod anderledes tænkende Adgang, *minus* Kommunisterne og deres Presse, som ikke havde modtaget nogen Indbydelse. Man havde end ikke glemt »Nationaltidende«s Journalist. I Kongressens Manifest loves der, at nu skal Kampen mod Kommunismen rigtig tage Form. Manifestet nævnte derimod ikke Ordene Nazist eller Nazismen. Længere er altsaa det danske Socialdemokrati ikke kommet, end at det nu ved Kongressens nye Manifest lovfæster Splittelsen i Arbejderklassen. Paa et Tidspunkt, hvor Reaktion og Bagstræb af alle Kræfter endnu en Tid forsøger at holde Arbejderklassen nede i Dybet, forsøger Socialdemokratiet at uddybe Kløften mellem Kommunister og Socialdemokrater, i Stedet for at være med til at samle. Socialdemokratiet véd, at Kommunisternes Tilbud om samlet og enig Optræden paa en Række Omraader er ærlig ment.

Det er blevet bevist i de senere Aar gennem vor Tilslutning til Matteottifonden, vor Støtte paa Rigsdagen ved Gennemførelse af en Række Forslag, der gavner Arbejderklassen, bl. a. Ferieloven, Lærlingeloven, Overarbejdsloven m. m. Vi har selv stillet Forslag paa forskellige Omraader, og haft den Glæde, at vore Forslag har faaet Fagbevægelsens Sanktion. Her skal nævnes Forslagene om Forhøjelse af Understøttelserne til Invalide- og Aldersrentenydere samt arbejdsløse, endvidere for Søens Folk, Forslag om 8-Timers Skift og tilsvarende Bemandingsregler.

Socialdemokratiske Ledere gentager til Trivialitet Vrøvlet om »Dekret fra Moskva«.

Arbejderbevægelsen er internationalt knyttet sammen. I Amsterdam har den socialistiske Internationale sit Sæde. I Moskva har den kommunistiske Internationale sit Sæde. De to Internationaler kaldes 2. og 3. Internationale. De to Sammenslutninger udsender til deres respektive tilsluttede Partier Verden over ved visse Lejligheder Opraab og Beslutninger om den *internationale Situation* og ensartet Optræden af Medlemmerne i de forskellige Lande, dette gælder f. Eks. Spørgsmanlet om *Hjælp til den spanske Republik*.

I disse Internationaler har hvert Land sine Repræsentanter, hvis Pligt det er at følge Internationalens Beslutninger. Udbytningen og Udplyndringen af Arbejderne foregaar mere eller mindre haardhændet, alt efter hvilken Magt Kapitalisterne har i det paagældende Land. Man planlægger i Internationalerne, hvorledes Arbejdet for Arbejderklassens Frigørelse efter internationale Linier skal lægges an.

Man kan ikke og gør ikke Forsøg paa at blande sig i Landenes nationale Forhold. Hvert Parti maa selvstændig opbygge den Linie, der passer til Arbejdernes Forstaaelse og passer til Landets særlige nationale Beskaffenhed.

Alt det véd de socialdemokratiske Ledere, men det afholder dem ikke fra stadig at tale om, at kommunistisk Parti ikke er et dansk Parti — at Partiet faar sine Opgaver stillet af Moskva og Stalin!!!

De socialdemokratiske Ledere har intet lært af den Udvikling, der er sket ude i den store Verden, og det

paa Trods af, at de sidste Aar gentagne Gange har vist, hvilke Fejl Demokratiet har gjort, og hvad har det ikke kostet den tyske, østrigske, tjekoslovakiske og særlig den spanske Arbejderklasse. I alle disse Lande, hvor Kapitalisternes sidste Haab — Fascisme og Nazisme — i Dag undertrykker Arbejderne mere end nogensinde, var Fejlen altid den, at Demokratiet ikke kendte sin Besøgelsestid. Blødsødenhed og falsk Angst opefter, manglende Tillid til Arbejderklassens Styrke, Fejlvurdering Gang paa Gang af demokratiske Ledere, der aldrig har været bange for at mane Arbejderne til Lydighed og Disciplin, men altid var bange, selv hvor de havde Magten, for virkelig at rydde op i det kapitalistiske Samfundssystem og fjerne de værste Pletter paa Demokratiet.

Ikke mindst i Danmark trænger vi til et handledygtigt Demokrati, der vilde forstaa Tidens Alvor og gennem sine 61 Blade vilde være med til at oplyse Smaabønder, Fiskere, Husmænd, Smaahandlende og ikke mindst Arbejderne om, at der ogsaa i Danmark er Folk, som vil knægte Demokratiet. Den sidste Tids Begivenheder har vist, at nazistiske Gangstere og Forbrydere har trængt sig langt frem! Det er Regeringens Opgave at bremse disse Folk! Vi Kommunister vil af al Magt støtte Kampen for Bevarelsen af det nuværende Demokrati og en Udvidelse af dette!

I en dybt bevæget og indtrængende Henvendelse til Europa — til det civiliserede og demokratiske Europa, som trues af vor Tids Landsknægte, siger den berømte franske Forfatter *Romain Rolland:* »Lad os tage hinanden i Hænderne, lad os slutte Kreds! Fredens Kreds! Og ve dem, der forsøger at bryde den!«

Vi Kommunister elsker vort Land, vort Hjem og vore Børn, og vi agter at forsvare dette saavel mod indre som ydre Fjender. Den bekendte franske Kommunist *Maurice Thorés* skriver i sin Bog »En Søn af Folket« — et Afsnit, som en lille Smule omskrevet passer paa Danmark og det danske Folk. Han siger om Hitler følgende: »Vi véd, hvordan Hitler gaar til Værks. Før det tredie Rige slipper den ødelæggende Krig løs, som det vil gøre saa brutal og forfærdeligt som muligt (se til Spanien), arbejder det lumsk paa at svække sine Modstanderes Kræfter, at opløse dem og at skaffe sig Forbundsfæller og Støttepunkter. Det udøver sin opløsende Virksomhed ved Spionage, Korruption og Propaganda indenfor de Stater, som det vil slaa ned. Det er fuldkommen klart, at Hitlers Hjælpere i Frankrig, som overalt, betyder en indre Fare!«

Dette Citat passer udmærket paa Danmark, man kan blot erindre sig de Bombeattentater, Indbrud, Rudeknusninger, Overfald o. s. v., som vore Nazister har lavet her.

Derfor var det mere paa sin Plads, om Socialdemokratiets Kongres havde givet konkrete Anvisninger paa Bekæmpelsen af Nazismen, Udrensning i Hær, Flaade, Politi samt kommunale og statslige Institutioner af de reaktionære Mørkemænd, som indefra ødelægger og svækker Demokratiet. Der er trods de mange Skriverier mod Kommunisterne flere og flere Arbejdere, der forstaar, hvad Kommunisterne vil.

Samarbejdet mellem socialdemokratiske og kommunistiske Fagfæller er det ikke muligt at standse, der er nemlig ikke større Forskel paa vore Meninger end at et positivt Resultat er muligt!

Indenfor Fagforeningerne bliver der ikke mere taget Hensyn til, om en Kollega er Kommunist eller Socialdemokrat. Spørgsmaalet er, hvad vil han, hvad kan han, og hvad gør han, og derefter tages der Stilling.

Det seneste Bevis for *vor* Vilje til at gavne Land og Folk er den Beslutning, som Partiets Ledelse har taget om Undladelse af Opstilling af Kandidater i Sønderjylland ved det kommende Valg samt Opfordring til Kommunister om at stemme paa Socialdemokratiet. Vi gør dette fordi vi ikke vil være med til at svække Danskheden dernede, og ikke vil risikere at faa valgt endnu en Nazist. Denne Stilling, som kan koste os et Mandat, og vor Stilling til Landstingsvalget, viser i hvert Fald *vor* Vilje til at skabe Enhed i Arbejderklassen. Enheden vil sejre med eller mod de socialdemokratiske Ledere, til Gavn for hele det arbejdende Folk! *Eigil Hansen.*

„Valgflæsk" i „Fædrelandet" —

Det danske Nazi-Dagblad »Fædrelandet« bringer 22. Februar paa Forsiden følgende Meddelelse fra en privat Korrespondent i København:

Her er et lille Eksempel paa den Maade, hvorpaa den »demokratiske« Regering skaffer Penge til Valgkampen, som staar for Døren: Typografernes Fagforening i København har vedtaget, at hvert Medlem betaler 3 Kr. til den socialdemokratiske Valgkampagne, og da Fagforeningen har godt 5000 Medlemmer, udgør det 15.000 Kr., som betales af saavel arbejdende som arbejdsløse Medlemmer! Enkelte Medlemmer, som gik i den gode Tro, at det ikke var en politisk Forening, de stod i, men en Fagforening, har forgæves protesteret.

Iøvrigt var det i første Omgang Meningen, at Danmarks kommunistiske Parti skulde have et Par Tusinde, men det blev alligevel forkastet.

Typisk Fagforeningsdiktatur! Hvad med »Menneskerettighederne«?

Det er vel nok »Valgflæsk« i Renkultur, naar Sandheden er, at Bevillingen paa de 15.000 Kr. til Socialdemokratiets Valgfond blev vedtaget af Forbundsstyrelsen for Dansk Typograf-Forbund, og Kommunistisk Parti ikke var tiltænkt et Par Tusinde Kr., men 300 Kroner.

Saafremt »Fædrelandet« fortsat ønsker at bringe Meddelelser om Typografernes Forhold, var det da ikke en Fordel for Redaktionen at tegne et Abonnement paa »Typograf-Tidende«, og derved spare København-Korrespondenten for unødvendige Udgifter — og Læserne for urigtige Meddelelser. *A. L.*

Spørgsmaal, Betragtninger m. m.

1. Er det ikke muligt *at faa* nogle af *de 85 Nej-Stemmer* vedrørende Strejkevarsling og Bemyndigelse til Iværksættelse af Arbejdsstandsning *at se* paa den kommende Generalforsamling *og* dèr *høre* deres Begrundelse?

Vi er flere arbejdsløse, der gerne vil lære Eder at kende!

2. Er det ikke muligt at faa indført det lille Punkt 4 *»Eventuelt«* paa de kommende Generalforsamlingers Dagsorden? (Det fylder kun een Linie).

Jeg ser i Nr. 7, at Ordet »Eventuelt« virkelig eksisterer til Forbundsstyrelses-Møder. — Altsaa, hvorfor o. s. v.?

3. Er det virkelig muligt, at man er saa fanatisk indstillet, at man ikke kan yde det kommunistiske Parti 300 Kr., naar

man i samme Moment yder Socialdemokratiet 15.000 Kr. til den kommende Valgagitation. (Jeg er ikke Kommunist — men alligevel . . .?)

Tænk — med ca. den dobbelte Sum pr. Aar kunde de arbejdsløse have faaet 50 Øre mere om Dagen i Stedet for den tilstaaede 25 Øre. — *Altsaa kunde have faaet.* —

4. Er det atter muligt at finde en Næstformand af samme Støbning som Ernst Berg — (Pokkers ogsaa, at han gled fra os saa hurtigt) — han var den kommende Tids Mand, uden Slinger i Valsen.

Vi maa haabe paa, at Efterfølgeren vil følge hans Kølvand!

Henning H. Jensen — Nr. 1235.

Københavns Afdeling

Regnskab for Oktober Kvartal 1938

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1938		
Sætterafdelingen	89.505,53	
Trykkerafdelingen	4.393,82	
Trykkernes Begravelseskasse	9.585,02	
Kvindeafdelingen	1.595,45	
Lokalkassen	91.997,48	
Det særlige Fond	3.397,47	
		200.474,77
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden		
Kontingent af heltbetalende	146.323,90	
do. af halvtbetalende	15.411,90	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	13.517,55	
do. af Lærlinge	691,30	
Indskud	248,00	
Refunderet Understøttelse	372,75	
		176.565,40
Sygekassen		
Kontingent	64.806,55	
Refunderet Understøttelse	42,00	
		64.848,55
Begravelseskassen		
Kontingent	6.106,20	
Tilskud fra Hovedkassen	1.941,26	
		8.047,46
Lokalkassen		
Kontingent af heltbetalende	16.748,60	
do. af halvtbetalende	1.470,30	
Administration fra Forbundet	7.840,00	
Refunderet Ferieløn	3.496,86	
» Løn	75,25	
		29.631,01
Det særlige Fond		
Bøder	275,00	
Juleuddelingen	12.679,70	
		12.954,70
Sætterafdelingen	654,70	
Trykkerafdelingen	385,90	
Trykkernes Begravelseskasse	128,00	
Kvindeafdelingen	258,23	
		1.426,83
	Balance Kr.	493.948,72

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden		
Understøttelse paa Stedet à 4,00	29.988,00	
do. à 3,50	5.467,00	
do. à 3,25	113,75	
do. à 3,00	18.966,00	
do. à 2,75	3.665,75	
do. à 2,50	6.347,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	67,50	
do. à 3,25	16,25	
do. à 2,75	198,00	
Overføres	64.829,75	
Overført	64.829,75	
Fortsættelseskasseunderstøttelse à 4,00	6.476,00	
do. à 3,50	3.262,00	
do. à 3,00	7.182,00	
do. à 2,75	1.424,50	
do. à 2,50	3.015,00	
Rejseunderstøttelse à 3,25	41,25	
do. à 2,75	71,50	
Omflytningsbidrag	36,00	
Skoleunderstøttelse	162,00	
Hjælpekasseunderstøttelse	23.196,25	
Brændselshjælp	8.540,00	
Hjælp til gamle Medlemmer	11.820,00	
Administration til Lokalkassen	7.840,00	
Indsendt til Hovedkassen	38.669,15	
		176.565,40
Sygekassen		
Pengehjælp à 6,00	35.172,00	
do. à 3,00	12.960,00	
Lægehonorar	4,50	
Kontrol	100,00	
Indsendt til Hovedkassen	16.612,05	
		64.848,55
Begravelseskassen		
Begravelseshjælp	6.106,20	
Tilskud fra Hovedkassen	1.941,26	
		8.047,46
Lokalkassen		
Lønninger	6.993,50	
Porto	1.179,10	
Tryksager	2.330,60	
Møder, Lokale- og Husleje	5.480,72	
Brændsel, Belysning og Rengøring	470,39	
Telefon og Telegrammer	363,42	
Overført til Sætterafdelingen	614,70	
do. til Trykkerafdelingen	365,90	
do. til Kvindeafdelingen	258,23	
Ekstra Hjælp	272,00	
Kontorartikler	219,38	
Bladhold	46,10	
Fanen	191,00	
Ekstra-Kontingent til Arb. Fællesorg.	1.853,00	
Udlagt Løn	64,60	
Reparation af Fanen	410,00	
Udbetalt Ferieløn	102,34	
Arbejdstab	93,63	
Socialdem. Arbejderskole	50,00	
Tilskud til Sportsklubben	100,00	
Novemberfesten	844,45	
Medhjælp	180,00	
Kontingent for Styrelse og Inkassatorer	5.661,50	
Andre Udgifter	230,25	
		28.374,81
Det særlige Fond		
Ekstra Hjælp	395,00	
Juleuddelingen	14.772.00	
		15.167,00
Sætterafdelingen	614,70	
Trykkerafdelingen	365,90	
Trykkernes Begravelseskasse	100,00	
Kvindeafdelingen	258,23	
		1.338,83
Beholdning den 31. December 1938		
Sætterafdelingen	89.545,53	
Trykkerafdelingen	4.413,82	
Trykkernes Begravelseskasse	9.613,02	
Kvindeafdelingen	1.595,45	
Lokalkassen	93.253,68	
Det særlige Fond	1.185,17	
		199.606,67
	Balance Kr.	493.948,72

København, den 26. Januar 1939. *O. A. Lundin.*

Revideret den 3. Februar 1939.

Carl Christoffersen. Niels Nielsen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

En 60aarig

Det er ikke til at tro, at *S. Schultz*, Ringkøbing, Mandag den 6. Marts fylder 60 Aar; thi endnu synes han at være i fuld Vigeur, naar der er Ting at gaa i Brechen for eller trænger til skarpsindigt at blive analyseret.

Schultz, der er født i Roskilde, kom efter Konfirmationen i Lære paa Roskilde Avis, der paa dette Tidspunkt var et af de førende Akcidenstrykkerier i Provinsen. Efter udstaaet Læretid gik han en Tid paa Valsen og arbejdede forskellige Steder i Danmark samt syd for Grænsen. I de sidste 36 Aar har han arbejdet i Ringkøbing. En yderligere Præsentation af Schultz er unødvendig; man husker ham baade fra Fagmøder og »Typ.-Tid.«, og hans særlige Indsats indenfor Trykkernes Kreds vil i hvert Fald huskes af disse. Gentagne Gange har han været Medlem af Tarifkommissioner, han er Medlem af Provinsens Svendeprøve-Kommission og var ved sidste Valg opstillet til Forbundsstyrelsen, hvor han fik et ikke ubetydeligt Stemmetal, men, som det siden er beklaget, desværre ikke opnaaede Valg.

Med Ønsket om, at Schultz endnu i mange Aar vil være at finde i forreste Række, skal hermed lyde en Tak og til Lykke med de 60! *xxx.*

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typograf-Sekretariat.

Den internationale Sekretær aabnede Sekretariatskommissionens Møde den 10. Februar 1939 med at takke den afgaaende Formand, Schlumpf, for hans store og fortjenstfulde Arbejde i det internationale Sekretariats Tjeneste. Samtidig bød Sekretæren Medlem af det schweiziske Typografforbunds Centralkomité, Karl Aeschbacher, velkommen til Arbejdet i Sekretariatskommissionen.

Ledelsen af Mødet overtoges derefter af Huber, da det var vedtaget at udskyde Valget af ny Formand for Sekretariatskommissionen til næste Møde.

Sekretæren aflagde Beretning om de siden sidste Møde ekspederede Sager, der væsentligst drejede sig om Sekretariatets understøttende og raadgivende Virksomhed overfor emigrerende Typografer; endvidere oplæstes en Skrivelse fra den internationale Fagcentral, der meddelte, at det planlagte Udvalgsmøde i U. S. A. og Konferencen med de internationale Fagsekretariater var aflyste.

Ifølge de internationale Statutter skal den 14. internationale Typograf-Kongres afholdes i Aaret 1939, og Kommissionen vedtog efter en indgaaende Drøftelse at foreslaa Forbundene, at Kongressen afholdes i *København* i Slutningen af August Maaned; Datoen blev ikke endelig fastlagt, men den vil senere blive bestemt under Hensyn til, at saa mange Forbund som muligt skal kunne deltage.

Det blev overdraget den internationale Sekretær at repræsentere Sekretariatet ved den 8. internationale Fagkongres i Zürich den 5.—8. Juli og ved National Society of Operative Printers and Assistants' 50-Aars Jubilæumsfest i London i Slutningen af Oktober d. A.

Til Slut erklærede Kommissionen sig tilfreds med det forelagte Budget for 1939, som paa Grund af den internationale Kongres og de usikre Forhold i Syd- og Østeuropa var præget af den største Varsomhed.

Afdøde Kolleger

Vor Trykkerkollega *Emil Olsen* er afgaaet ved Døden, 63 Aar gammel. Emil Olsen var født i København og havde her gennem en lang Aarrække arbejdet hos Schultz. Bisættelsen fandt Sted i Søndags fra Sundby Krematorium.

*

Ogsaa Trykker *Hans P. Nielsen* er gaaet bort, kun 53 Aar gammel. Hans Nielsen var født i Holte og havde lært hos Luno; han havde i mange Aar arbejdet i Forlagstrykkeriet, indtil Sygdommen for et halvt Aars Tid siden tvang ham bort. Hans Nielsen bisattes i Søndags fra Bispebjerg Krematorium.

Over begge Kollegers Baarer sænkedes vor Afdelings røde Fane som sidste Hilsen fra Kollegakredsen og Organisationen.

Økonomisk Frigørelse

Der var engang — ja, saadan begynder jo alle Eventyr —, at Arbejderne brændte af Iver for Virkeliggørelsen af den socialdemokratiske Kongstanke: Økonomisk Frigørelse eller — som man ogsaa udtrykte det — Udbytningens Bortelimination og Samfundsgoder for alt Folket.

Hvorledes tænker man sig egentlig dette realiseret? Vi maa vel snart have indset, at med Opnaaelsen af et mindre Løntillæg efter forud at have paavist en tilsvarende Stigning i Livsfornødenhederne, er vi ikke naaet et Skridt nærmere henimod Maalet, saa meget mindre som et Løntillæg altid omgaaende affoder en yderligere Prisforhøjelse af paagældende Vare, der igen kommer til at influere paa andre Artikler. Dette sker, uden at vi er i Stand til at forhindre det.

Arbejdsgiverne er varme Tilhængere af en Prisreduktion, og det er efter min Mening det eneste rigtige. Selvfølgelig maa jeg tage bestemt Afstand fra, naar de som Middel hertil kun øjner lavere Lønninger og dermed en Forringelse af den i Forvejen utilstrækkelige Købeevne. Nej, det gælder nemlig om at forbedre denne, ikke blot for derigennem at foranledige større Beskæftigelsesmuligheder, men ogsaa fordi man ikke kan tænke sig Samfundets Andel i Goder som f. Eks. den arbejdsbesparende Teknik uden en tilsvarende Formindskelse af Vareprisen, hvad jo desværre ikke er Tilfældet i vore Dage. Tværtimod gaar det snarere i Retning af at faa det mest mulige for paagældende Vare. Man mangler aabenbart Forstaaelse af, at vi alle er i samme Baad, og at vi alle, lige fra Kongen, der bør tjene sit Folk, og nedefter, i videst mulig Udstrækning bør tjene hverandre indbyrdes, og det sker ikke, naar hver især kun tænker paa at mele sin egen Kage. Vel er dette menneskeligt; men der maa dog være en vis Grænse. Jeg vil derfor her paa det mest ind-

trængende opfordre til, at enhver gør sin skyldige Indsats for Ret og Skel til alle Sider, og ikke blot kræver, men viser Vejen for Muligheden for en Nivellering af Priserne nedad.

Den Vej, jeg vilde have anset for den bedste at gaa, fordi den saa at sige med eet Slag fjerner Udbytningsmulighederne, stiller alle lige m. H. t. Adgang til tekniske Hjælpemidler, ligesom ingen forfordeles eller forurettes, er den Bevægelse, J. A. K. i sin Oprindelse anviste; men da det nu ved Lov er blevet kendt uforeneligt at være Medlem af Socialdemokratiet og samtidig støtte denne Bevægelse i Kampen mod Kapitaludbytningen, maa vi, for vedblivende at staa paa socialdemokratisk Grund, gaa en anden Vej. Jeg tænker her paa Konkurrencens. Hvis den var tilstrækkelig effektiv, mon man saa ikke — for kun at tage et Eksempel fra vort eget Fag — ved Hjælp af Sættemaskiner og Hurtigpresser eller Lærlinge, som findes overalt, vilde være i Stand til, i hvert Fald tilnærmelsesvis, at kunne konkurrere med Skrivemaskin-Bureauernes Festsangeproduktion til Glæde for det Publikum, som ønsker den smukkeste Udførelse til overkommelig Pris?

I vor Tid, i hvilken ogsaa Arbejdsgiverne er organiserede og fastlægger Regler, hvorefter Varens Pris skal beregnes, er Konkurrence saa godt som udelukket. Og hvis vi betænker, hvordan det vilde gaa, om Arbejderne var enebestemmende om Lønningsforhold, forventer jeg Medhold i, at der ogsaa for Arbejdsgiverne bør findes en Modvægt mod urimelige Krav: *Konkurrence*. Arbejdsgiverne er Mennesker med egoistiske Tendenser som vi andre. Saadan som man vil forstaa Formuleringen (for enkelte?) Fags Vedkommende af Reglerne for Deltagelse i Licitationer f. Ek., tjener det saa sandelig ikke Standen til Ære; det er en Skamplet for Danmark, at sligt tolereres.

Altsaa — eftersom der mangler Konkurrence, maa der sættes ind her, og dertil er vort gamle, prøvede Middel, *Kooperationen*, brugbart.

Man vil sikkert forstaa, at naar der her er Tale om *konkurrerende kooperative Virksomheder*, skal disse ikke som Brugsforeningerne haandhæve de standardiserede Priser.

Jeg er klar over, at man vil stemple et saadant Forslag med mangehaande Ukvemsord som illoyal og Smudskonkurrence etc. Det skal indrømmes, at det er sørgeligt, at vi tvinges til et saadant Skridt. Det skal ikke være en Hævnakt, fordi vor Modpart uddanner den ene Lærling efter den anden for bagefter at overlade dem til os til Forsørgelse og Forøgelse af Konkurrencen paa Arbejdsmarkedet. Men paa hvilken anden Maade kan vi hævde vor Ret til Del og Lod i de tekniske Samfundsgoder? Vi ser jo netop ikke, at Varen bliver den Sum billigere, der indvindes ved Maskindrift i Stedet for en mindre eller større Stab af Arbejdere. Iøvrigt er Tanken ikke helt fremmed; den har været fremført til Imødegaaelse af det i den senere Tid saa stærkt rejste Krav om Skat paa Brugsforeninger.

Med Hensyn til det økonomiske Spørgsmaal vil jeg mene, at naar vi har vist at kunne afse et lille ugentligt Beløb til gamle Kolleger, kan et tilsvarende Bidrag til en saa vigtig Sag som Produktionen for dens Udøvere ikke virke afskrækkende, saa meget mindre som man i dette Tilfælde tør vente, at det vender mangefoldigt tilbage i Form af forbedret Købeevne, ja, at vi end ikke har Raad til at undlade at gøre en saadan virkelig reel Indsats for vore Kaar.

Her er ikke Tale om at overtage hele Produktionen, men kun en enkelt Bedrift hist og her i de større Byer for at vise og tvinge privat Haandværk og Industri i den rigtige Retning, saa der skal i Virkeligheden ikke saa overvældende stor Kapital til...

Lad os derfor vende os mod det fornuftige og rigtige: At Arbejdsmængden er uløselig forbunden med Købeevnen. Der er saavist Arbejde nok, om vort Begær i nogen Maade skal tilfredsstilles. Enhver er født til et Behov, altsaa ogsaa til Arbejde for at sikre sig det, om ikke andre skubber Individet til Side og hellere vil føde ham for at faa Lov til at beholde hans Del af Arbejdet...

Jeg appellerer til Samling om herværende Forslag og ikke yderligere søge Løsning gennem Arbejds*fordeling*, hvor smuk og tiltalende end denne Tanke er.

Kammerater! Rejs jer til Daad, faa øvrige Fag med og gør Sangens Ord til Virkelighed: »Vi rejser en Bygning til Skærm i vor Nød, til Arbejde — Liv eller Død!« At det gælder Liv og Død, er en større Sandhed, end man aner. Det er jo nemlig ikke blot Lærlinge, som ikke anses værdige til Kost og Logis, hvad dog en Lovbryder tildeles, men det gælder ogsaa Familieforsørgere med flere Børn, og dette Forhold maa nødvendigvis bevirke, at Fødsler aftager og Slægter gaar til Grunde...

6. December 1938. Nr. *3457*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Filmsaften i Weinolds Lokaler. Lørdag den 18. Marts har vi igen et interessant Arrangement, idet det er lykkedes os at faa den nye russiske Storfilm *»Professor Mamlock«*. Filmen, der stærkt dramatisk og realistisk giver en Skildring af en Families Forfølgelser under Nazismen, maa ikke forevises offentligt. Før Filmen fremsiger Skuespillerinde ved Det kgl. Teater, *Ruth Berlau*, en Prolog, »Den jødiske Emigrant« af *Louis Levy*. Efter dette interessante Program »swing«er vi til den lyse Morgen. Der sælges, for at undgaa Trængsel under Filmen, kun et stærkt begrænset Antal Billetter (à 75 Øre).

Fribilletter. Ved Forhandling af Billetter faas 1 Fribillet for hver solgte 10. Kom op og faa nogle Billetter til Forhandling. Køb Billet i god Tid.

Svendeprøvemøde. Tirsdag den 9. Marts afholder vi vort halvaarlige Svendeprøvemøde i Evaldsgade.

Vi forhandler stadig den billige *Ordbog* til 2 Kr. (Bogladepris 2,50 Kr.) og *F. U.-Emblem* til 45 Øre.

Nær og Fjern

50 Aar. I Morgen, Lørdag den 4. Marts, fylder Maskinsætter *Sofus Henriksen*, der i den sidste halve Snes Aar har været beskæftiget hos Vald. Pedersen, 50 Aar.

De noget ældre blandt Kollegerne vil huske Sophus Henriksen fra hans stærkt aktive Deltagelse i Fagbevægelsen. Det var navnlig i de forrykte Aar før og efter Verdenskrigens Afslutning, at Henriksen var fremme; han blev da gentagne Gange indvalgt i Tarifkommissionerne og sad i disse Aar ogsaa i Styrelsen for Københavns Afdeling, og Kollegerne vil huske ham med Glæde for hans retlinede, bundhæderlige Karakter og ubrydelige Troskab mod Arbejderklassens helligste Idealer.

I de senere Aar har Henriksen ført en mere tilbagetrukket Tilværelse i Fagbevægelsen; men de Idealer, der i hans tidligste Ungdom stod for ham som en lysende Vej for Arbejderklassens Marsch frem mod det klasseløse Samfund, har han stadig ubeskaaret i Behold. Lidt desillusioneret har de senere Aars Udvikling indenfor Arbejderbevægelsen maaske gjort ham

— men den Skæbne maa han jo dele med saa mange andre Kammerater.

I en snæver Kreds af Kolleger eller *en famille* er Henriksen et Festmenneske, der ganske naturligt bliver det samlende Midtpunkt, og vi, hans Arbejdskammerater, er ham Tak skyldig for mangen festlig Time i en graa Tid.

Og saa: Hjertelig tillykke, Sofus Henriksen. *B.*

Carl Christoffersen kunde den 24. Februar fejre sit 25 Aars Jubilæum som Formand for Syge-Hjælpekassen i København. Og den 27. Februar var det 30 Aar siden han valgtes til Revisor i Dansk Typograf-Forbund. Styrelsen for Syge-Hjælpekassen hædrede Jubilaren forleden Aften ved at overrække ham en Gave og takkede ham for hans mangeaarige Arbejde i Foreningens Tjeneste.

Bogtrykker Poul Hertz død. I Fredags døde Poul Hertz. Han tilhørte Bogtrykkerslægten Hertz fra Vejle, flyttede i Aarhundredets Begyndelse her til København, hvor han drev en stor Virksomhed i St. Pederstræde, men ved Landmandsbankens Krak efter Krigen krakkede ogsaa Hertz. Han formaaede dog at opbygge en ny Virksomhed, omend af mindre Format, og vistnok uden større pekuniær Sukces. Poul Hertz var ogsaa organisatorisk interesseret — han var i sin Tid Formand for Fagskolen —, men K. B. benyttede ham ikke i den sidste halve Snes Aar til noget Hverv. Poul Hertz begravedes i Mandags fra Gladsakse Kirke. *s. h.*

Typografrejsen til Sovjet-Unionen. Ved en beklagelig Fejltagelse var Datoen for Typografrejsen ikke kommet med i Annoncen, som fandtes i sidste Numer af »Typ.-Tid.«, men finder som meddelt i Rubriken paa næstsidste Side Sted fra den 2. til den 14. Juli. Desuden kan meddeles, at den først opgivne Pris 290 Kr. vil blive reduceret til *285 Kr.* *R. Js.*

Bladsætter-Klubben besøger »Politiken« paa Tirsdag Kl. 23. Mødested: Telegramhallen. Kun Adgang mod Kort.

Regulativ for Svendeprøver i Bogtrykfaget er nu endelig godkendt af Handelsministeriet — *det første* Svendeprøve-Regulativ, som indtil nu er ført endelig igennem. Regulativet vil i den nærmeste Fremtid tilgaa Lokalafdelingerne og vil blive optrykt i Bogtrykorganisationernes Blade ca. 1. April. *Sigv. Hellberg.*

Foredrag om Papirfremstilling. I Lighed med tidligere Aar afholdes paa Teknologisk Samling en Række Foredrag med Lysbilleder af Ingeniør H. Niendahl.

Af disse Foredrag vil nedenstaaende om Fabrikation af Papir have særlig Interesse for Kollegerne:

Torsdag den 2. Marts Kl. 20: Papirets Raastoffer.

Torsdag den 16. Marts Kl. 20: Træslib og Cellulose, med Film.

Torsdag den 30. Marts Kl. 20: Haandgjort Papir og Papirmaskinen, med Film.

Torsdag den 9. Marts Kl. 20: Fremvisning af Samlingens Afdeling for Papir, Tekstil og Træ.

Adgangen er gratis.

Amtsformændene for Provinsens Skuemestre samles til Møde i Odense paa Søndag for at gennemgaa det nye Regulativ for Svendeprøverne.

Fagskolen. Læreren ved Maskinsætterskolen, *S. V. Rasmussen*, holdt den 15. Februar et Foredrag for samtlige Dagskolens Elever. Foredraget omhandlede Sættemaskinen, dens Historie og Udvikling fra de første primitive Forsøg paa mekanisk Satsfremstilling til vore Dages komplicerede Sættemaskiner og ledsagedes af en Serie fortræffelige Lysbilleder. Som et Supplement til Foredraget fik Eleverne i de paafølgende Dage Sættemaskinen og dens forskellige Funktioner demonstreret i Maskinsætterskolens Lokaler. Saavel Foredraget som Demonstrationerne fulgtes med stor Interesse, og S. V. Rasmussen fortjener Tak for denne Indsats i Arbejdet for den faglige Oplysning blandt Fagets Ungdom. *—n.*

Medlemmer af Odense Lokalafdeling erindres om, at Tonefilmen »I Folkets Navn« fremvises førstkommende Søndag, den 5. Marts, Kl. 15 pr. i Den nye Forsamlingsbygning. I Pausen er Afdelingen Vært ved et Kaffebord. Gratis Adgang for Medlemmer med Damer og Fagets Lærlinge. *Bestyrelsen.*

Hjælpesygekasse oprettet i Nykøbing F. En Kreds af Kolleger i Nykøbing F. har oprettet en Kasse, hvis Formaal er ved ugentlige Bidrag at opspare Midler, som i Tilfælde af Sygdomstilfælde udover 7 Dage blandt de tilsluttede kan yde en mindre daglig Pengehjælp. Kassen, der er frivillig, er tilsluttet af 25 Medlemmer. Til Bestyrelsen er valgt: Vilh. Hansen, Formand, H. Nemmøe, Kasserer, og Sv. Holm.

Et længere Svar fra Schultz, Ringkøbing, maa udgaa til næste Numer.

Hvad den øvrige Verden ikke forstaar. Østsjællands Social-Demokrat skriver i en Artikel om Flæskemanglen bl. a.:

». . . Hvis Slagterierne havde ønsket altid at have en Reserveproduktion at kunne ty til, saa vilde det ogsaa altid være muligt at tilføre Byerne de Flæskemængder, Byerne har et rimeligt Krav paa, til Priser, som Folk i Almindelighed kan betale.

Ingen i den øvrige Verden vil kunne forstaa, at Byerne i Landbrugslandet Danmark lider under Flæskemangel i Tider, hvor Eksportmulighederne er stærkt begrænset . . . Slagterierne Politik hævner sig nu paa det føleligste — og maa ændres!«

Saa længe man opretholder Jordmonopolet, kan de faa bemægtige sig, hvad Naturen gratis har skænket til alle, og Aageren vil gennemtrænge hele Samfundet, og vi faar Banker, der i Stedet for at være Tjenere for Omsætningen bliver mægtige Udsugere. *Prudhon.*

Tak

Hjertelig Tak for venlig Deltagelse ved min Mand, Emil Olsens Bisættelse. *Olga Olsen.*

Bladsætter-Klubben

Søndag den 12. Marts Kl. 12^{30}
Rømersgade 22.

Bernhard Raasø taler over Emnet **Fladedeling.**
Foredraget ledsages af Lysbilleder.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

Søndag den 12. Marts i Odense.

Kl. 13 taler Montør *Chr. Nielsen*, København, over Emnet: Matricernes Udløsning og de dermed forbundne Ulemper.

Mødet holdes paa Park Hotel.

Kl. 15 Generalforsamling.

Kl. 17^{45}: Jubilæumsfest i Anledning af Klubbens 20-Aars Jubilæum.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

22. Februar: Lyngby 250,00, Odder 300,00, Randers 500,00, Rudkøbing 500,00, Sønderborg 500,00; 23. Februar: Fredericia 300,00, København 20.000,00; 27. Februar: Assens 200,00, Ringsted 500,00, Stege 125,00.

København, den 28. Februar 1939.

Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand

Randers: Typ. Chas Christensen, Ankerhusvej 6, Dronningborg pr. Randers.

Nye Medlemmer

København: Sætter Niels Peter Jeppesen, udl. 1. 3. 39 hos Andreasen (arb. s. St.), Trykker Børge Sørensen, tidl. Medl. (Bording). 3143 Hj.arb. Vilh. Andersen, tidl. Medl. (Bording).

Odense: Paalæggerske Signe Thomassen.

Tiltraadte

København: 5746 Sv. Aage Mollerup fra Nykøbing Sj. (arbl.), 7545 Georg Andersen fra Rejse (arbl.), 2775 Niels Larsen fra Fabriksarb. (O. C. Olsen), Hj.arb. Hans Andreasen fra Sømændene (Nationaltidende).

Aarhus: 5263 Carl Halkjær Jensen (arbl.). Horsens: 1958 Zenia Kayser (overfl. fra Kvdl. Arbejderforb.). Odense: 4392 Mar. Rasmussen (Andelsbogtr.). Slagelse: 4802 Betty Jensen (Nielsen og Svendsen). Stege: 5431 Jens Jensen (arbl.), 5414 Kaj Jacobsen (arbl.).

Fratraadte

København: 5441 Poul Andersen til Thisted, 321 Poul Nielsen paa Rejse.

Aalborg: Gerda Sørensen (overfl. til Bogbinderforbundet), 7063 Chr. Lageri til Haderslev (arbl.). Aarhus: 4037 Holger Sørensen (overfl. til Komm. Arbejdsm.), 5212 Harry Ringsborg paa Rejse, 3684 Arthur Andersen til København i Pl. Herning: 6952 L. D. Christiansen til København (arbl.). Holstebro: 4802 Betty Jensen til Slagelse (arbl.), 6430 Hans Chr. Jensen paa Rejse. Horsens: 7722 Hugo Christensen til Helsingør i Pl. Maribo: 6870 A. E. Valbjørn til Nakskov i Pl. Nyborg: 4392 M. Rasmussen til Odense i Pl. Næstved: 5431 Jens Jensen til Stege i Pl., 5414 Kaj Jacobsen til Stege (arbl.). Odense: 1588 Hans J. Eliasen paa Rejse, 7648 Gustav Ramussen til Allinge i Pl. Slagelse: 7037 Eigil Olsen til Ringsted (arbl.), 5234 Thorkild Andersen til Ringsted (arbl.), 6524 Kaj Hansen til Korsør (arbl.).

Udmeldte

Aarhus: 4897 Olga Møller Laursen (fratraadt Faget). Hjørring: 6120 Henry E. Poulsen (fratraadt Faget). Roskilde: 2062 Elly Tvedesøe (fratraadt Faget).

Døde

København: 1827 Hans Nielsen (Gyldendal), 1696 Emil Olsen (Schultz).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 30. Marts 1939 Kl. 20 i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Styrelsen.

ANNONCER

Trykker søges.

Moden og erfaren Trykker, som ansvarsfuldt kan paatage sig forefaldende Akcidenstryk og er absolut sikker som Illustrationstrykker, antages i fast Plads med god Løn.

C. J. Rye's Bogtrykkeri, Randers.
(Randers Dagblad).

Trykkerfaktor

(ogsaa kendt med Kalkulation og Korrekturlæsning) ledig.

Telefon Vester 2412 x.

Paalæggerske,

dygtig til Diegel og Hurtigpresse, har før arbejdet paa Bogbinderi, søger Plads, helst i København. Billet, mrkt. »56«, modtager Ekspeditionen.

Hr. Bogtrykker!

Jeg er Maskinsætter — til Fingerspidserne! Ønsker Pladsforandring snarest eller senere, gerne i Provinsen. Har haft fast Arbejde i de sidste 3 Aar som Maskinsætter. Er 26 Aar, fuldt ud maskinkyndig. Fænomenal fin Korrektur. Kan Tysk og Engelsk. Telefon Ryvang 5566 eller Billet, mrkt. »52«, til Ekspeditionen.

SILHUET
Corps 28—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Plads søges

som Faktor, Ombryder, Annonce- eller Akcidenssætter. Kendskab til alt indenfor Bogtrykfaget. Har tidligere været Faktor paa større Avis- og Akcidenstrykkeri og har selv i en Aarrække drevet Bogtrykkeri.

P. S. Jensen,
Frydensgade 30, Silkeborg.

Provinsianer,

Sætter, 31 Aar, søger Arbejde snarest. Fineste Anbefalinger haves. Hurtig og energisk.
Event. søges Arbejde som Trykkeriarbejder. Billet, mrkt. »58«, modtager Ekspeditionen.

En brugt, fejlfri
Diegeltrykpresse
med Tallerkenfarvebord og Farvekasse, Rammevidde 28×39 cm, beregnet for Motor, samt Udslutningsmateriale og nogle enkelte Sæt nye Skrifter, sælges billigt. Skiltefabriken »Otmo«, Aurikelvej 14, Valby 4251 u.

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10 291

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

RYVANG
GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 10 — *København den 10. Marts 1939* — *66. Aargang*

Tarif-Forslaget for København

Mæglingsforslag fra Forligsmanden

Nedenstaaende til Udløb den 1. Marts 1939 opsagte og ikke fornyede Overenskomst fornyes for 1 Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer, hvorom der er opnaaet Enighed mellem Parterne, og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1) Overenskomsten mellem *Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund:*
   a) For samtlige faglærte Arbejdere forhøjes Minimallønnen med 1 Kr. ugentlig, med Bibeholdelse af personlige Løntillæg. Til Bog- og Akcidenssættere med en Ugeløn indtil 75 Kr. ydes herudover et Tillæg paa 2 Kr. ugentlig.
   b) For mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere forhøjes Minimallønnen med 2 Kr. ugentlig, med Bibeholdelse af personlige Tillæg.
   c) Bestemmelserne i Tarifen af 1937 § 1 A ændres saaledes:

   Stk. 2: For Maskinsættere samt for de ved Dagbladene som Sættemaskinmedhjælpere beskæftigede Sættere, som slutter deres Arbejde efter Kl. 19, er Arbejdstiden 7 Timer.

   Stk. 3: For alle øvrige Arbejdere, hvis Arbejdstid slutter efter Kl. 21, er Arbejdstiden 7½ Time.

   Stk. 4: Arbejdstiden er effektiv, og Spisetid er ikke indbefattet deri. Paa alle Hold holdes ½ Times Spisepause.

   Stk. 5: Hvor der arbejdes i Døgndrift, vil Døgndriftslovens Bestemmelser om en Brutto-Arbejdstid paa højst 8 Timer (altsaa incl. den halve Times Spisepause) være at iagttage for de Arbejdere, der deltager i Døgndriftsarbejdet.

(Pkt. 2 og 3 vedr. Forslag ang. Litografer og Kemigrafer).

4) Overenskomsten mellem *Dansk Litograflaug og Dansk Typograf-Forbund:*
   a) For mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere i Stentrykkerierne forhøjes Minimallønnen med 2 Kr. ugentlig med Bibeholdelse af personlige Løntillæg.
   b) Bestemmelserne i Tarifen af 1937 § 1 A ændres saaledes:

   Stk. 2: »For Arbejdere, hvis Arbejdstid slutter efter Kl. 21, er Arbejdstiden 7½ Time.«

De udstedte Varsler om Arbejdsstandsninger tages tilbage.

København, den 2. Marts 1939.

Dreyer.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt — for Forbundets Vedkommende — om det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

Svaret paa nærværende Mæglingsforslag afgives Fredag den 10. Marts Kl. 13 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5, København K.

Hvert enkelt af de foran anførte Mæglingsforslag er et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, der i Henhold til § 8 i Lov Nr. 5 af 18. Januar 1934 om Mægling i Arbejdsstridigheder skal betragtes som en Helhed.

Bogtryk-Tarifen.

Det, hvorom Parterne udover foranstaaende er enedes, er følgende:

§ 1 B.

Forlægningssatserne ændres saaledes: „15 %, naar Arbejdstiden slutter senest Kl. 23, 20 %, naar Arbejdstiden slutter senest Kl. 24."

De øvrige Satser uforandret.

Til Parentesen føjes følgende: „Det vil være tilladt for bestemte Arbejdere regelmæssigt paa bestemte enkelte Dage i Ugen eller Maaneden at omlægge Arbejdstiden ud over Kl. 17 mod en ekstra Betaling herfor af Kr. 7,00 pr. Dag; dog skal Arbejdstiden paa saadanne Dage slutte senest Kl. 24. Slutter saadan forlagt Arbejdstid senere end Kl. 24, gælder de almindelige Bestemmelser om Forlægningsbetaling.

§ 2 A, Stk. 7, tilføjes: „for saa vidt Overarbejdet er averteret Dagen i Forvejen, ellers med ½ Time, naar Overarbejdet varer ud over 1½ Time."

Stk. 9 skal lyde: „Overarbejde skal saa vidt muligt undgaas, jfr. Lov af 7. Maj 1937 om Forbud mod Overarbejde."

Parentesen efter Stk. 9 udgaar.

§ 3, Ferier.

Ferie ydes i Henhold til Lov om Ferie med Løn, dog saaledes:

1. Enhver Arbejder, som den 31. Marts har været beskæftiget i samme Firma i de forudgaaende 12 Maaneder uden Afbrydelse, og som fortsætter med at være i Arbejde hos Firmaet, erholder i Tiden 2. Maj til 30. September 12 Dages Ferie i Sammenhæng (i Forbindelse med 3 Søndage); falder der i Ferieperioden lovbefalede Helligdage, forlænges Ferien tilsvarende.
2. Har den paagældende Arbejder inden for de ovennævnte 12 Maaneder været fraværende paa Grund af Sygdom, Ulykkestilfælde, Militærtjeneste eller Driftsstandsning, kan Antallet af Feriedage nedsæt-

tes med een for hver fulde fire Uger, Fraværelsen sammenlagt maatte andrage.

3. Sidste Lønningsdag før Feriens Paabegyndelse udbetales der den paagældende Arbejder et Ferie-Godtgørelsesbeløb lig 4 % af den af Vedkommende i Tiden 1. April til 31. Marts optjente Arbejdsløn (inclusive eventuelt Forlægningstillæg, men ikke Overarbejdspenge).

4. Til Arbejdere, der fratræder i Aarets Løb, skal ved Fratrædelsen af Arbejdsgiveren i Arbejderens Feriebog indklæbes Feriemærker til et Beløb lig 4 % af den af vedkommende Arbejder i Beskæftigelsesperioden optjente Løn, jfr. Stk. 3.
(Vedr. Feriebog og Feriemærker træffes mellem Organisationerne nærmere Aftale).
Feriemærker indløses i Ferietiden 2. Maj til 30. September gennem Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelingskontor.
(Vedr. Afregningsformen træffes mellem Organisationerne nærmere Aftale).

5. De i Stk. 4 omhandlede Arbejdere holder een Dags Ferie for hver 4 Ugers Beskæftigelse, som Vedkommende tilsammen har haft i Perioden 1. April til 31. Marts. Ferien skal holdes i Sammenhæng. Ferien skal holdes i Tiden 2. Maj til 30. September.

§ 4, Stk. 2:
5 % bliver 10 %.
Stk. 5 tilføjes: „ligesom Arbejderen ved Antagelsen skal erkyndige sig om Antagelsens Art."

§ 6 A.
Opsigelsesfristen bliver 2 Uger efter 2 Aars sammenhængende Beskæftigelse hos Firmaet.

§ 6 B, 2. Stk., 3. Linie: efter Ordet n e d s æ t t e s skal det hedde: „med mindst 6 Dages Varsel til en Lønningsuges Udløb."

§§ 9 a og 38 a: Der er Enighed om, at Procenttillægene skal reguleres i Henhold til Lønbevægelser.

§ 17: Sidste Stk. bliver saalydende: „Ombrydning af Maskinsats betales med fast Løn eller Timebetaling."

§ 65: 1. Afsnit, 3. Linie: efter Ordet „Haandsættere" indføjes „eller Skriftstøbere".

§ 66, 3. Afsnit, 9. Linie: efter Ordet „højere" indføjes: ", dog kun paa Monotype".
Sidste Stk., 2. Linie: efter Ordet „Godtgørelser" indføjes: „og til andre af Firmaet forvoldte Forsinkelser".

§ 70, 1. Afsnit, 2. Linie: Ordene „og hæfter for de ved Uagtsomhed opstaaede Beskadigelser" erstattes med: „(jfr. § 5, Pkt. 2.)"

§ 76: efter 1. Afsnit indsættes en Note, saalydende: „Der er Enighed om, at Arbejdspladsen skal være forsvarligt belyst."

§ 95, Stk. 4. Sidste Punktum skal lyde: „For Pasning af et Sprøjteapparat ydes et Tillæg paa Kr. 3,25."

§ 102: 1. Linie: Ordet „kaldes" ændres til „være".

§ 104: 1. Linie: „under Stereotypørens Ansvar" ændres til: „efter Stereotypørens Anvisning".

§ 105: I 2. Stk. ændres Ordene „regnes som" til „er".
3. Stk. skal lyde: „Hjælpere lønnes efter Overenskomst, dog ikke lavere end Haandsætter-Minimalløn minus 5 Kr."

§ 106: 1. Afsnit, 2. Linie udgaar.

§ 109: Sidste Linie: efter Ordet „lettere" indføjes ", siddende".

§ 110: Sidste Linie tilføjes: „d. v. s. at der i de sidste 52 Uger forud for Elevantagelsen skal have været ansat Paalæggersker i mindst 78 Uger.

§ 113: 20 Øre bliver 25 Øre, og der indføjes en Sats paa 30 Øre for Sølvbroncering.

§ 114: Sidste Stk. ændres til: „Mod en Ekstrabetaling af 5 Kr. ugentlig er en Trykkeriarbejder pligtig til at være til Stede indtil ½ Time før og ½ Time efter de faglærte Arbejderes Arbejdstid*) i den paagældende Virksomhed. Arbejdstidens Længde reguleres ved Hjælp af Spisepauserne.

*) Ved „de faglærte Arbejderes Arbejdtid" forstaas den for Flertallet af Dagholdsarbejderne gældende Arbejdstid.

§ 130 tilføjes: „Firmaerne skal af Tillidsmændene have Meddelelse om, at Vedkommende er valgt til Tillidsmænd. En valgt Tillidsmand er omfattet af Tariffens Beskyttelsesbestemmelse (Afskedigelsesbegrænsning) paa alle Arbejdspladser med et Personale paa 4 eller flere Personer (Lærlinge medregnes ikke).

Pristalsreguleringsaftalen af 22. September 1937 løber uforandret videre.

Vedrørende

Maskinsætteruddannelsen

er Parterne enedes om følgende:

Fra og med Tariffens Ikrafttræden kan i København Oplæring af Maskinsættere kun ske saaledes:

De tre første Uger af den tarifmæssige Oplæringstid foregaar Oplæringen paa Fagskolens Sættemaskin-Afdeling; efter disse tre Ugers Forløb fortsættes Oplæringen hos vedkommende Firma paa de i Tariffen iøvrigt fastsatte Vilkaar (Firmaet betaler tarifmæssig Løn til de paa Skolen under Oplæring værende Sættere).

Efter Afslutningen af den tarifmæssige Oplæringstid skal Sætteren for at kunne anerkendes som Maskinsætter bestaa Maskinsætterprøven. Disse Bestemmelser angaaende grundlæggende Skoleuddannelse gælder ogsaa Lærlinge, der iøvrigt oplæres i Henhold til Tariffens § 65.

Fra og med Tariffens Ikrafttræden kan i Københavns Tarifomraade kun beskæftiges saadanne Maskinsættere, som e n t e n ved Tariffens Ikrafttræden var færdigoplærte som Maskinsættere, e l l e r som paa nævnte Tidspunkt var under Oplæring og færdiglærtes inden 1. Juni 1939, e l l e r som har bestaaet Maskinsætterprøven. Dog undtages fra disse Bestemmelser Monotype- og Typograph-Sættere.

Maskinsætterprøven bestaar i følgende:

Praktisk Del.

1. Istandholdelse af Maskinen: Maskinsætteren skal foretage den daglige Renholdelse og den ugentlige Smøring af Maskinen (teoretisk: daglig Smøring).
2. Derpaa skal han sætte 1 Time efter trykt eller let læseligt Manuskript. Satsen trækkes af, og Udslutningen bedømmes.
3. Skifte Format, Indstilling og Magasin.
4. Sætte en halv Time, hvor mindre Forstyrrelser (foranledigede for Tilfældet) afhjælpes. Støbe flere Linier (teoretisk: Overhedning af Støbemund, Forbrænding af Matricer o. s. v.). Flere Gange støbe halvfede eller Kursiv-Linier.
5. Demontering og Montering af: Elevatorhoved, Samler, Kilekassen, Gummivalsen, Excenter, Aflæggelaas, Pumpekolben, Udstøderslæden, Friktion og Støbeform.

Teoretisk Del.

1. Formaalet med de vigtigere Maskindeles Funktion.
2. Rengøringsplan. — Hvorledes renser man a) Magasin, b) Kiler, c) Matricer.
3. Aarsager til, at Matricer ikke vil falde eller falder dobbelt.
4. Regulering af de forskellige Maskindele, f. Eks.: a) Første Elevators Grundstilling, b) Elevatorhovedets øverste og underste Afgrænsning, c) Den automatiske Ind- og Udryknings-Anordning, d) Side- og Fodknive (Afprøvning af Højden, Brug af Mikrometerskrue), e) Højre og venstre Formatbakke, f) Støbehjulsslædens Fremadføring, Støbegryden, Pumpesikringen, Munden o. s. v.
5. Udskydning af Linier.
6. Metalbehandling.

Dansk Typograf-Forbund

Tarif-Situationen.

Fredag vil Resultatet af Afstemningen foreligge; det er jo en Fælles-Afstemning hos Typografer, Litografer og Kemigrafer, der afgør Mæglingsforslagets Skæbne.

Fredag Middag vil Resultaterne blive meddelt Forligsmanden, og hvis Forslaget er vedtaget, træder den nye Tarif i Kraft *fra og med Lørdag den 11. ds.*

Etableringen af *de nye Arbejdstider* vil dog af praktiske Grunde først ske fra og med *Mandag den 13.*

(*NB.* Bemærk Bestemmelserne i »Regulativ for Bogtrykkerier«, §§ 11 og 15 om Luftfornyelse og Rengøring).

De nye Lønninger og øvrige betalingsmæssige Aftaler kommer altsaa til Udbetaling første Gang Fredag den 17. Marts for den da udløbende Uge.

Man bedes erindre de *nye Minimallønssatser* (for Beregning af Forlægningstillæg) og de *nye Timeløns-Beløb* (for Beregning af evt. Overarbejde).

Iøvrigt vil der i »Typ.-Tid.« for Fredag den 17. fremkomme en udførlig Opgørelse over de Ændringer, der vil være at iagttage.

Skulde Forslaget være forkastet, maa Strejken træde i Kraft Lørdag Morgen.

I »Social-Demokraten« *for Lørdag Morgen den 11. ds.* vil der i *alle* Tilfælde findes en *officiel Meddelelse fra Organisationen.*

8. Marts 1939. *Sigv. Hellberg.*

Medlemsmøde

afholdes

Mandag den 20. Marts Kl. 20

i Folkets Hus, Enghavevej.

Politisk Foredrag om Valg-Situationen samt Forevisning af Filmen »I Folkets Navn«. Medlemmer med Hustruer eller Mænd eller Kærester indbydes.

Adgangskort (højst 2 pr. Medlem) udleveres gratis paa Afdelingskontoret fra paa Mandag. *Styrelsen.*

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 26. Marts Kl. 13.30

i Rømersgade 22

Dagsorden i Henhold til Lovene. *Styrelsen.*

Underafdelingerne

afholder

ordinære aarlige

Generalforsamlinger

med Dagsorden i Henhold til Lovene,

saaledes:

Sætternes Underafdeling

Søndag den 26. Marts

umiddelbart efter Afdelings-Generalforsamlingen

Trykkernes Underafdeling

Mandag den 27. Marts Kl. 20

i Foreningen af 1860's Lokaler, Nørre Voldgade 92, Stuen over Gaarden

Kvindernes Underafdeling

Tirsdag den 28. Marts Kl. 20

i »Berejstes Hus«, Emiliegade 7 (Wodroffsvej)

Styrelserne.

Bortkommet Medlemsbog

Medlem 10 *Arnold Andersen* angiver at have tabt sin Medlemsbog, hvorfor denne herved annuleres.

Skulde Bogen, der formenes tabt i Roskilde, blive fundet, bedes den tilsendt Forbundskontoret.

København, 4. Marts 1939. *Forretningsudvalget.*

Prøven, der aflægges paa Skolen, kontrolleres og bedømmes af et Udvalg paa fire som Maskinsættere uddannede Fagfolk, af hvilke de to udpeges af Københavns Bogtrykkerforening og de to af Dansk Typograf-Forbund.

Der optages en Protokoltilførsel saalydende:

„Saafremt Tillidsmanden maatte skønnes at røgte sit Hverv paa en Maade, der ikke synes overensstemmende med Tariffens Forudsætninger, kan Forholdet gøres til Genstand for Forhandling mellem Organisationerne."

Parterne er endvidere enige om følgende:

„10 Trykkerlærlinge kan ekstraordinært i Aaret 1939 antages til Oplæring udover Lærlingeskalaens Tal paa Virksomheder udpeget af K. B. og godkendt af D. T. F.

København, den 28. Februar 1939.

For Københavns Bogtrykkerforening:
S. A. Bagge.

For Dansk Typograf-Forbund:
Sigv. Hellberg.

For Dansk Arbejdsgiverforening:
Sophus Agerholm.

For De samvirkende Fagforbund:
Ejler Jensen.

Stentrykkerierne.

§ 1 B: Forlægningssatserne ændres saaledes: „15 %, naar Arbejdstiden slutter senest Kl. 23, 20 %, naar Arbejdstiden slutter senest Kl. 24. Øvrige Satser uforandret.

§ 2 A, Stk. 5, skal lyde: „Spisetider, der anses for nødvendige i Anledning af Overarbejde, betales ikke, for saa vidt Overarbejdet er averteret Dagen i Forvejen, ellers med ½ Time, naar Overarbejdet varer udover 1½ Time.

§ 2 A, Stk. 7: Overarbejde skal saa vidt muligt undgaas, jfr. Lov af 7. Maj 1937 om Forbud mod Overarbejde.

§ 3, Ferier.

Ferie ydes i Henhold til Lov om Ferie med Løn, dog saaledes:

1. Enhver Arbejder, som den 31. Marts har været beskæftiget i samme Firma i de forudgaaende 12 Maaneder uden Afbrydelse, og som fortsætter med at være i Arbejde hos Firmaet, erholder i Tiden 2. Maj til 30. September 12 Dages Ferie i Sammenhæng (i Forbindelse med 3 Søndage); falder der i Ferieperioden lovbefalede Helligdage, forlænges Ferien tilsvarende.

2. Har den paagældende Arbejder inden for de ovennævnte 12 Maaneder været fraværende paa Grund af Sygdom, Ulykkestilfælde, Militærtjeneste eller Driftsstandsning, kan Antallet af Feriedage nedsæt-

tes med een for hver fulde fire Uger, Fraværelsen sammenlagt maatte andrage.

3. Sidste Lønningsdag før Feriens Paabegyndelse udbetales der den paagældende Arbejder et Ferie-Godtgørelsesbeløb lig 4 % af den af Vedkommende i Tiden 1. April til 31. Marts optjente Arbejdsløn (inclusive eventuelt Forlægningstillæg, men ikke Overarbejdspenge).

4. Arbejdere, der i Aarets Løb skifter Arbejdssted, erholder ved deres Fratrædelse hos Firmaet et af Organisationerne godkendt Feriekort, der skal udvise den paagældende Arbejders Navn, hvor længe han har været beskæftiget hos Firmaet i sidste Omgang, hvilken Løn han har oppebaaret, samt den Feriegodtgørelse, han herefter er berettiget til. Arbejderen afleverer Feriekortet i Dansk Typograf-Forbund, og naar han skal holde Ferie, faar han i Forbundet udbetalt de Feriepenge, han har tilgode. Afregningen mellem Forbundet og Lauget sker pr. 1. Maj.

5. De i Stk. 4 omhandlede Arbejdere holder een Dags Ferie for hver 4 Ugers Beskæftigelse, som Vedkommende tilsammen har haft i Perioden 1. April til 31. Marts. Ferien skal holdes i Sammenhæng. Ferien skal holdes i Tiden 2. Maj til 30. September.

§ 4, Stk. 2: 5 % bliver 10 %.

§ 4, Stk. 5 tilføjes: „ligesom Arbejderen ved Antagelsen skal erkyndige sig om Antagelsens Art."

§ 6 A: Der gives følgende Tilføjelse: „Opsigelsesfristen bliver 2 Uger efter 2 Aars sammenhængende Beskæftigelse hos Firmaet."

§ 8: 20 Øre bliver 25 Øre.

§ 10 tilføjes: „d. v. s., at der i de sidste 52 Uger forud for Elevantagelsen skal have været ansat Paalæggersker i mindst 78 Uger."

Pristalsreguleringsaftalen af 22. September 1937 løber uforandret videre.

København, den 28. Februar 1939.

For Dansk Litograflaug:
Andreas Hansen.

For Dansk Typograf-Forbund:
Sigv. Hellberg.

Typografernes Tarifkommission har med alle Stemmer mod een (idet de enkelte Medlemmer iøvrigt forbeholder sig deres endelige Stilling til Forslaget) vedtaget følgende:

»Idet Tarifkommissionen er enig om, at Resultatet af Forhandlingerne bør forelægges Medlemmerne til Afgørelse, og idet det erkendes, at Forslaget paa en Række Punkter indeholder positiv Imødekommenhed over for vore fremsatte Krav, er Tarifkommissionen enig om at beklage, at det ikke med Hensyn til Arbejdstiden er lykkedes at opnaa en almindelig Forkortelse af den ugentlige Arbejdstid for samtlige Fagets Arbejdere.«

Et Svar

I.

Jeg skal ikke nægte, at Johs. Larsen i sin Artikel har skuffet mig en Del. Ikke saaledes at forstaa, at han ikke i sit Speciale er paa Højde med sig selv — for det er han —, men fordi han har ladet en ganske god Lejlighed gaa fra sig til at se og behandle en Ting ogsaa fra den saglige Side. Medens det for ham er at betragte som en Anmasselse, at nogen kunde tænke sig andre end ham som Bestyrer af Branchespalten, er det for mig Spørgsmaalet om Lovenes Overholdelse, ogsaa af Forbundets ledende Mænd, at Sagen drejer sig om, og ene det.

Og navnlig forekommer det mig — jeg havde i Grunden ventet en Klarlægning fra anden Side —, at der maa være en Forklaring paa det i mine Øjne absurde Forhold, at *Forudsætningerne* for Vedtagelsen paa Delegeretmødet viser sig stærke nok til at gøre *Vedtagelserne* saavidt illusoriske, som det viser sig, at det er Forudsætningerne, der er de afgørende. Saa véd jeg ikke, hvad Johs. Larsen vil kalde Møder, hvor man spilder Tiden med Vedtagelser, som ingen tager Hensyn til. Thi det, der skete, var jo, at Delegeretmødet bestemte, at Brancheorganisationerne ikke kunde have organisatorisk Beføjelse, hverken i Forbunds- eller Lokalafdelingsanliggender, og udtrykkeligt tilkendegav, at det maatte være *Brancherne*, der udpegede og valgte til de af Delegeretmødet besluttede *Forbunds*funktioner, ogsaa saavidt som det angik Forbundsopgaver indenfor Branchernes Interessekreds. Imidlertid regnede Delegeretmødet uden Forudsætningerne, og da dettes Vedtagelser skulde føres ud i Livet, indstillede Brancheorganisationerne, der ingen Beføjelse havde hertil, og efter Indstillingerne *valgte* saa *Forbundets Forretningsudvalg*, det siges lige ud i Referatet af sidste Forbundsstyrelsesmøde, til Trods for, at Beføjelsen hertil i Lovene *udelukkende* var tillagt *Brancherne*. Med andre Ord: man *fratog* Brancherne den dem i Lovenes § 6 c tillagte Ret og overdrog denne til Organisationen, som Delegeretmødet havde frakendt enhver organisatorisk Beføjelse inden Forbundets Rammer. Det forekommer mig, at en Forklaring paa hele dette Forhold ikke alene er ønskelig, men ogsaa nødvendig; thi der er vel en Forklaring? Pokker skulde da ellers øse Penge i Mængder ud til Delegeretmøder, om disses Vedtagelser ikke har større Betydning end dette Tilfælde viser. Er det ikke rigtigt, Johs. Larsen?

Dernæst kommer Spørgsmaalet om hvorvidt Trykkernes Landssammenslutning »og dermed ogsaa Schultz« i mange Aar har kæmpet for »visse Beføjelser« indenfor Forbundet. Hertil er der dette at sige, at ved at man fra Forbundets Side opstillede Thesen om, at »Fagets Arbejde skulde være tilgængeligt for alle Fagets Arbejdere« — et Synspunkt, der ved de afsluttede Tarifforhandlinger fik en ekstra Understregning fra autoritativ Forbundsside — var man her kommen ind paa en Udviklingslinie, overfor hvilken Trykkerne selvsagt maatte reagere. Da vi ikke havde nogen Mulighed for at faa Ledelsen til at ændre Kurs — og det har vi altsaa stadig ikke —, maatte vi gøre noget andet, og det blev Linien i mit Arbejde, nemlig at søge ved Trykkernes faglige Dygtiggørelse gennem Instruktioner og paa anden Maade at skabe det størst mulige *fagtekniske* Skel mellem Trykkerne og Fagets øvrige Arbejdere. Igennem deres større Viden om og bedre Kunnen paa det faglige Omraade, maatte Branchens Arbejdere søge at hævde sig som et *Fag* indenfor Bogtrykarbejdernes Kreds. Ikke af lønmæssige Grunde og af beskæftigelsesmæssige Grunde alene var vi interesserede i, at Branchens Tilgang — hvert Fald i det væsentligste — blev reguleret gennem Lærlingeskalaens Bsstemmelser. Men vi saa deri ogsaa den bedste Mulighed for at hævde og højne Branchens faglige Niveau til Gavn for *hele* Fagets Udvikling i den Konkurrence, de nyopdukkende Trykmetoder havde paa-

ført Bogtrykket, og som havde paavirket saavel Arbejdssom Fortjenstmuligheder. Ja, og saa gennem et højere fagligt Niveau at kunne komme »Fyrtøjerne«s Smudskonkurrence til Livs.

Dette var Begyndelsen til og Formaalet for mit og Branchens Oplysningsarbejde, ja, og saa Tarifkundskab. Og selvfølgelig satte dette Arbejde Spor dèr, hvor man havde de dygtigste og mest interesserede Folk. Og her har den tidligere 8. Kreds haft en Del at takke sin tidligere Formand for.

Derimod har Spørgsmaalet om Branchernes Repræsentation som særlige Appostementer i Forbundsstrukturen ikke interesseret mig synderligt udover de Forhold, hvor det var selvfølgeligt og af Betydning, at der var branchekendte Folk til Stede. Og det staar for mig som noget af en Gaade, at man kan se noget saliggørende i, at f. Eks. Forbundsstyrelsen skulde vælges efter Branchelinier. Der er ikke saa helt faa Eksempler paa, at man vel kunde *vælges* som Branchefolk, men naar Valget var overstaaet, ja, »saa havde man ingen Muligheder for at gøre sig gældende«, Modstanden var for stærk. Et Blik paa Branchernes indbyrdes talmæssige Stilling siger desuden, at Valg til Forbundsledelsen efter Branchelinien kun kunde resultere i, at Maskinsætterne tabte nogle Mandater til Haandsætterne. Og hvorledes man vender og drejer det, saa maa det blive *Fagets* skiftende Vilkaar for Beskæftigelsesmuligheder og Teknik, der vil komme til at præge baade Udvikling og Repræsentation. — Man lovgiver jo da ikke for det, der ikke har Grokraft længere.

I en senere Artikel skal jeg se lidt paa det af Johs. L. yderligere fremsatte.

Ringkjøbing, 24. Februar 1939. *S. Schultz.*

Det faglige Udvalg for Bogtrykfaget i Danmark

afholdt Møde den 15. Februar.

Formanden meddelte, at Svendeprøveregulativet var godkendt under 13. Februar. Det var det første Regulativ i Henhold til den ny Lærlingelov, der havde opnaaet Godkendelse.

Fra Dansk Provins-Bogtrykkerforening forelaa Opfordring til at tage Stilling til, hvor vidt en Bogtrykker i en Stationsby, der uden at være faglært havde opnaaet Ret til at føre Mesternavnet, var berettiget til at udlære Lærlinge.

Det vedtoges at svare, at det faglige Udvalg ikke kunde anse Lærlingelovens Betingelser for at oplære Lærlinge for fyldestgjort i det foreliggende Tilfælde.

— Paa given Foranledning vedtoges at svare Politimesteren i Hobro, at man maatte anse de af Lærlingenævnet fastsatte Bestemmelser med Hensyn til Lønninger for opfyldt, naar der foruden 10, 12, 14, 16 og 18 Kr. pr. Maaned ydedes Lærlingen Kost og Logi. Det vil sige, at man vurderede sidstnævnte Ydelse til ca. 50 Kr. maanedlig.

— Det vedtoges at besvare en Forespørgsel fra Socialministeriet derhen, at Udtrykket »Storkøbenhavn« dækkede over København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner.

— Der forelaa Meddelelse om et ulovligt Læreforhold i Odense.

Under Hensyn til den unge Mands Fremtid og til, at Læreforholdet var indgaaet før Regulativets Vedtagelse, enedes man om at give Lærlingen Lov til at indstille sig til Svendeprøve, mod at den paagældende Mester ikke antog ny Lærling, før 2 Aar efter at han eventuelt maatte være berettiget dertil.

— En anden Sag om utilstrækkelig Læretid forelaa. Det vedtoges at udtale, at hvis Lærlingen kunde faa en fortsat Lære paa 1—1½ Aar, vilde Udvalget ikke modsætte sig, at han indstillede sig til Svendeprøve.

— Arbejdsdirektoratet ønskede en Udtalelse om, hvor vidt en ung Mand kunde indgaa et Læreforhold paa 5 Aar som Trykker, uanset at han havde staaet 7 Mdr. i Sætterlære et andet Sted.

Det vedtoges at svare, at de 5 Aar burde afkortes med 3 Mdr., nemlig den Tid, i hvilken det er tilladt at anbringe en Trykkerlærling i Sætteriet.

— Et Andragende vedrørende et Læreforhold paa Bornholm vedtoges det at imødekomme.

— Fra Magistraten forelaa en Forespørgsel om, hvor vidt et nærmere betegnet Bogtrykkeri maatte anses for kvalificeret til at uddanne Lærlinge.

Det overdroges Formanden og Hr. L. D. Hansen at undersøge Sagen nærmere.

Ny Overenskomst med Litograflauget

Idet den mellem Dansk Litograflaug og Kvindeligt Arbejderforbund hidtil gældende Overenskomst for kvindelige Trykkeriarbejdere i følgende Firmaer

Aalborg litografiske Anstalt, Aalborg,
A/S Adolph Holst, Aalborg,
A/S F. Schur & Co., Horsens,
A/S Hagen & Sievertsen, Odense,
og A/S Odense litografiske Anstalt (Hagen & Sørensen),

er ophævet, tiltræder Dansk Litograflaug paa nævnte fem Firmaers Vegne den mellem Dansk Provins-Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne samt Dansk Typograf-Forbund gældende Minimaltarif for Arbejdere i Bogtrykfaget i Provinsen, forsaavidt angaar kvindelige Trykkeriarbejdere.

De underskrevne kontraherende Parter er dog enige om, at Bestemmelsen i Tarifens § 39 om Tillæg for Talcumering og Broncering samt Afstøvning ikke har Gyldighed, naar Arbejdet udføres paa Maskine. Denne Afvigelse fra Tarifen har kun Gyldighed for nævnte fem Firmaer.

Der er endvidere Enighed om, at den Lønstigning paa 4 Kr., der ved Tariftiltrædelsen finder Sted for de kvindelige Arbejdere, ikke kan bevirke, at den udbetalte Løn overstiger 42 Kr.

Der optages snarest muligt Forhandling mellem Parterne om en Tiltrædelse af Provinstarifen for alle Provins-Medlemmer af Dansk Litograflaug (Afd. I) og omfattende alle mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere.

København, den 2. Marts 1939.

For De samvirkende Fagforbund i Danmark:
Eiler Jensen.

For Dansk Arbejdsgiverforening:
Esper Eising.

For Dansk Typograf-Forbund:
Ths. Pedersen. *K. A. Jørgensen.*

For Dansk Litograflaug:
Andr. Hansen.

Victor Petersens Mindelegat

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme for unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at Vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere.)

Legatet er paa 1000 Kr. og kan uddeles i 2 eller flere Portioner.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal Vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted man ønsker at foretage selvstændigt Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Evaldsgade 3, København N., i Hænde *inden 1. April d. A.*

København, den 17. Februar 1939. *Bestyrelsen.*

Afdøde Kolleger

Sætter *Alfred Knudsen* er afgaaet ved Døden, 54 Aar gammel, efter kun kort Tids Sygdom. Vor afdøde Kollega var født i Odense, arbejdede i sin Ungdom i Nyborg og kom senere til Hovedstaden, hvor han nu i mange Aar havde arbejdet hos Nielsen & Lydiche. Bisættelsen fandt Sted i Onsdags fra Bispebjerg Krematorium.

*

En tidligere Paalæggerske, *Hulda Alstrup*, er afgaaet ved Døden i en Alder af 76 Aar. Afdøde arbejdede i mange Aar hos Nielsen & Lydiche, fra hvilken Plads hun fratraadte i 1931. Fra 1933 havde hun været paa Aldersrente. Begravelsen fandt Sted forrige Torsdag paa Søndermarks Kirkegaard.

Over begge de afdøde sænkedes vor Fane.

*

Trykker *Thorvald Lassen*, Horsens, et af de ældste Medlemmer indenfor Afdelingen, døde Onsdag den 1. Marts efter længere Tids tiltagende Svaghed.

Th. Lassen, der var født i Flensborg, udlærtes i Foghs Bogtrykkeri (nuværende »Horsens Avis«) 1877 og igennem 55 Aar virkede han i samme Forretning. Han var meget interesseret i sit Fag og deltog saaledes i Pionerarbejdet i Jylland for Oprettelsen af Jyllands Typograf. forening. Periodevis har han været Lokalformand i ca. 15 Aar.

Th. Lassen havde kun Venner indenfor Afdelingen. Han begravedes paa sin 81-aarige Fødselsdag den 4. Marts. Afdelingens Fane paraderede ved Graven. *R—.*

Bladsætter-Klubben

Paa Søndag Kl. 12.30

Rømersgade 22.

Bernhard Raasø taler over Emnet **Fladedeling.**

Foredraget ledsages af Lysbilleder.

Kolleger fra andre Brancher er velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 6. Marts Kl. 13½ i Odd Fellow-Palæet, Bredgade, med Forligsmandens Mæglingsforslag paa Dagsordenen. Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr*, til Sekretær *Paul P. Petersen.*

Formanden, *Sigv. Hellberg*, omtalte de førte Forhandlinger og gennemgik Forslaget, som var uddelt til Generalforsamlingsdeltagerne (senere tilsendt Trykkerierne). Omtalte den Række Punkter under Fællesbestemmelserne og Specialafsnittene, hvorom Parterne var enedes uden Forligsmandens Medvirken, bl. a. Ændringerne i Forlægningssatserne, 12 Dages Ferie (4 pCt. af Arbejdslønnen inclusive eventuelt Forlægningstillæg), 2 Ugers Opsigelsesfrist efter 2 Aars Ansættelse, Ekstrabetaling til Trykkeriarbejdere, der er til Stede ½ Time før og efter de faglærte Arbejderes Arbejdstid med 5 Kr., Maskinsætteruddannelsen samt Ændringerne i Tillidsmandsparagrafen. Vedrørende den af Forligsmanden foretagne Mægling af Løn og Arbejdstid beklagede Sigv. Hellberg, at det ikke var lykkedes at naa til en almindelig Forkortelse af Arbejdstiden, gennnemgik de foreslaaede Lønforhøjelser samt Arbejdstidsforkortelsen paa Forlægningerne og anbefalede, at man vedtog det foreliggende Forslag. Forelæggelsen efterfulgtes af en Række Talere, der rettede Indvendinger mod Forslagets forskellige Punkter, bl. a. den manglende Arbejdstidsforkortelse, Forlægningssatserne, Feriebestemmelserne, Tarifens Varighed, Løntillæget m. m. og foreslog Forkastelse. Disse Talere var følgende: Chr. B. Petersen, Georg Andersen, Werner Helmert, Alfrida Andersen, Magda Gjede, Johs. Larsen, Paul P. Petersen, Aage Hinrich, Henning Jensen, Villy Andersen, Erik Hansen, Eigil Hansen, Børge Jacobsen, E. Nilsson, Aage Zuschlag, Laurits Hansen samt Svend Aage Larsen, der stillede følgende Resolution:

»Københavns Typografer forsamlet i Odd Fellow-Palæet Søndag den 5. Marts vedtager Fastholdelsen af Kravet om en kortere Arbejdstid og opfordrer Medlemmerne at forkaste det foreliggende Mæglingsforslag, og vedtager at denne Udtalelse skal følge med Stemmematerialet.«

Sigv. Hellberg replicerede til de faldne Udtalelser samt henstillede at man ikke vedtog nogen Resolution, da Flertallet af Deltagerne nu var gaaet, gjorde opmærksom paa, at saafremt den vedtoges kunde den ikke naa at blive udsendt i samme Antal med Stemmematerialet, men kun som Cirkulære til Trykkerierne. For Forslagets Vedtagelse talte Svend Jacobsen, Karl Schmidt, O. A. Lundin og K. A. Jørgensen. Efter at flere af de nævnte Talere havde haft Ordet endnu en Gang og Sigv. Hellberg havde repliceret, vedtoges den stillede Resolution. Generalforsamlingen var ved dens Begyndelse besøgt af over 1500 Medlemmer. *Paul P. Petersen.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Til Sommerbal den 18.!! Her er saa det endelige Program for vores Filmsaften med Bal d. 18. Marts i Weinolds Lokaler.

1. *Prolog* af Louis Levy. Fremsiges af Skuespillerinde ved Det kgl. Teater, Fru Ruth Berlau. 2. *»Professor Mamlock«.* Ny russisk Storfilm. 3. *Sommerbal* til Kl. ? Sid Merrimanns Orkester. Refrainsang Ingelise Rune.

Og saa møder vi *selvfølgelig* alle i Sommerdresset! Billetter 75 Øre — Baltegn 1 Kr.

Fribilletter. Vi udleverer 1 Fribillet for hver solgte 10 Billetter, saa du kan ogsaa komme gratis med. Kom op til os i Aften og faa nogle Billetter til Forhandling.

Fritidsproblemet. Om dette Emne, der er et af de mest brændende Spørgsmaal i Tiden, taler Kredsleder Edwin Dose, Torsdag den 16. ds. i Ewaldsgade 3.

Generalforsamling afholdes Lørdag den 25. Marts Kl. 20 i Ungdomshjemmet paa Orla Lehmannsvej. Forslag til Gene-

ralforsamlingen maa være Styrelsen i Hænde senest Fredag den 17., og skal indsendes til Afdelingens Kontor, Ewaldsgade 3.

Vi anbefaler dig at købe Billet i Tide til den 18.

Lærlinge-Stævne i Odense.

I Løbet af den sidste Uges Tid er der til de forskellige Lærlingeafdelinger Landet over sendt Indbydelse til et stort Stævne i Odense for Typograflærlinge. Dagen er bestemt til Søndag den 4. Juni, væsentligt af Hensyn til, at det er Grundlovsdag Dagen efter, hvor der vel skulde være Mulighed for at faa den halve Fridag udvidet til en hel, hvad saa igen kan bevirke, at Lærlinge fra selv de fjerneste Afdelinger kan deltage i et paatænkt festligt Samvær Søndag Aften.

Da vi muligvis ikke har »opsnuset« samtlige Foreninger (en Del lever jo i fornem Tilbagetrukkethed), ligesom der sandsynligvis ogsaa i Afdelinger uden Lærlingeforening findes Lærlinge, som har Interesse i at møde Fagfæller fra andre Byer, er denne Meddelelse derfor rettet til Lærlinge, som ikke paa anden Maade har faaet Indbydelse. Men iøvrigt kan alle Oplysninger faas ved Henvendelse til Stævnets »Pressesekretær«, Typ. *Hans Hansen*, Kong Georgsvej 13², Odense.

Lærlingeforeningen i Aalborg.

Den 6. Februar d. A. oprettedes en Lærlingeforening i Aalborg. Til den stiftende Generalforsamling var der mødt 18 Lærlinge. Fagforeningsrepræsentanten, *Holger Nielsen*, gjorde Rede for Foreningens Formaal. De 18 Medlemmer vedtog at stifte Foreningen, og følgende Bestyrelse blev valgt: Per Flor Hansen, Formand, Erik Hauge, Kasserer, Svend Lenskjold, Sekretær, Erik Vognsen Jensen og Hans Mejlhede.

Fredag den 17. Februar var der Besøg paa Hammerschmidt's Klichefabrik, hvor Deltagerne fik et godt Indblik i Klichefremstillingen. *-skjold.*

Horsens Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 25. Februar ordinær Generalforsamling. Formanden, Kaj Nothlev, bød velkommen og til Dirigent valgtes Roald Petersen. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, der godkendtes. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, godkendtes. Kassereren oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 175,70 og viste en Kassebeholdning paa Kr. 31,10, godkendtes. — Til Formand valgtes Rossel Sørensen i Stedet for Kaj Nothlev, der valgtes til Sekretær. — Til den aarlige Udflugt vedtoges det at lade Bestyrelsen arrangere en Tur til Odense først i Juni og senere paa Sommeren en Aftentur.

Gunnar Christensen, Sekretær.

Nær og Fjern

50 Aar i Dansk Typograf-Forbund. Den 1. April kan en gammel veltjent Kollega fejre 50 Aars Dagen for sin Optagelse i Dansk Typograf-Forbund. Det er Trykker *Hans Gjernyx*, Søbjerg 7, Fredericia. Gjernyx, der lærte Faget paa Højskolebladet i Kolding og blev udlært den 1. April 1889, har forladt Maskinen og nyder nu et veltjent Otium i Fredericia. Den gamle raske Svend vil sikkert paa Jubilæumsdagen faa Beviser for, at man ikke har glemt ham. Til Lykke! *M.*

25 Aars Jubilæum som ansat i Wilh. Hansens Forlagstrykkeri fejredes d. 7. ds. af vor Kollega *C. E. Diederichsen*. Jubilaren var Genstand for Hyldest baade fra Firmaets og fra Personalets Side.

Bogtrykkerne og Lærlingeloven. Aalborg Stiftstidende har forespurgt forskellige Haandværker-Sammenslutninger om deres Mening om den nye Lærlingelovs Virkninger. Den stedlige Bogtrykkerforenings Formand, Bogtrykker *Schiøttz-Christensen*, udtaler, at Lærlingeantallet i Bogtrykfaget er normalt. Tendensen er imidlertid den, at der efterhaanden kræves endnu flere Forhaandskundskaber for de vordende Typografer, af hvilke de fleste Læremestre forlanger, at de skal have i hvert Fald Realeksamen. Desuden er der Bogtrykkere, som kun ønsker at antage Lærlinge, *der er fyldt atten Aar*, idet de derved falder udenfor de regoristiske Bestemmelser, som er opsat i Lærlingeloven. Forøvrigt har Bogtrykkerforeningen faaet Dispensation fra Bestemmelsen om de fire Aars Læretid — slutter Hr. Schiøttz-Christensen.

Selv om det er vanskeligt for de unge Mennesker at finde en Livsvej i vor forkvaklede Tid, vil det dog næppe blive almindeligt at antage Lærlinge i vort Fag *efter* det fyldte attende Aar. Og mon det skulde kunne betale sig for Bogtrykkerne? De gamle »Drenge« vilde dog næppe lade sig nøje med den nu gældende Lærlingeløn.

Medlemsantallet i København var 2. Januar 1939: 4362. Heraf i Sætternes Underafdeling 2676, i Trykkernes Underafdeling 1005 og i Kvindernes Underafdeling 684. Stigningen i Aarets Løb udgør 109.

Kvindernes Underafdeling besøger »Politiken« paa Tirsdag Kl. 21. Mødested: Telegramhallen. Kun Adgang mod Kort.

Tak

Hjertelig Tak for Deres venlige Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag. *Chr. Aug. Møller.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

1. Marts: Ribe 100,00; 2. Marts: Horsens 1000,00, Nyborg 150,00.

København, den 7. Marts 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Poul Henning Pedersen, udl. 3. 3. 39 i Berl. Bogtr. (arb. s. St.), Trykker Kaj Dynnes Nielsen, udl. 1. 3. 39 hos Krohn (arb. s. St.), Trykker Gunnar Hansen, udl. 1. 3. 39 hos O. Teller (arb. s. St.), Sætter Gudm. Jacobsen, tidl. Medlem (Rigsdagstrykkeriet), Paal. Ruth Nielsen, tidl. Medl. (Nord. Bogtr.), Hj.arb. Gunnar Andersen (Philipsen & Co.).

Aabenraa: Hj.arb. Antonie Elise Rosenberg. Rønne: Sætter Holger Christian Pedersen, udl. 1. 3. 39 i Bornh. Tidende. Viborg: Sætter Viggo Kr. Hansen, udl. 10. 2. 39 i Viborg Papir Co.

Tiltraadte

København: 3684 Arthur Andersen fra Aarhus (Jernb. Billettr.), 10 Arnold Andersen fra Rejse (arbl.), 1640 Waldau Mortensen fra Slagelse (arbl.), 6709 Sv. Aage Andersen fra Rejse (arbl.), 5542 Herluf Jensen fra Rejse (arbl.), 6952 Ludv. Christiansen fra Herning (arbl.), 387 Erik Bowig fra Holbæk (arbl.), 5853 Oluf Jensen fra Randers (arbl.), Paal. Agnete Jensen fra Handels- og Kontormedhj. (Barfoed), Hj arb. Aage Clemmensen fra Funktionærforb. (Tutein & Koch).

Aalborg: 5212 Harry Ringsborg (arbl.). Aarhus: 3420 Christian Abrahamsen (overfl. fra Bogbinderforb.). Haderslev: 7063 Chr. Lageri (arbl.). Nakskov: 6870 Allan Emil Valbjørn (Vestl. Avis), 7343 Poul Johan Beeken (Vestl. Avis). Randers: 3756 Aage Larsen (Randers Dagblad). Thisted: 5441 P. Thorkild Andersen (Andersen, Hurup).

Fratraadte

København: 5948 H. Bauer til Nykøbing Sj. i Pl., 5302 Erik Jørgensen til Slagelse, 5547 Kjeld Henriksen til Slagelse, 2775 Niels Larsen til Fabriksarb.

Aalborg: 2592 N. P. Gudum paa Rejse, 4815 Else Haack (overfl. til Tobaksarbejderforb.). Aarhus: 3850 Jesper Haulrich til Haderslev (arbl.). Nakskov: 3970 Richard Nissen til Vejle i Pl. Randers: 5853 Oluf Agner Jensen paa Rejse, 7343 Poul Beeken til Nakskov i Pl. Sønderborg: 5277 Peter Larsen til Tønder i Pl., 7306 Chr. Kolmos til Tønder i Pl., 4255 E. Føgh (overfl. til Arbejdslederne). Thisted: 3756 Aage Legind Larsen til Randers i Pl.

Udmeldt

Næstved: 3161 Niels Jørgen Jensen (Fratraadt Faget).

Udslettet med Restance

Viborg: 7345 Knud Larsen.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

KLUB-ANNONCER

Bog- & Akcidenssætter-Klubben
afholder

kammeratlig Sammenkomst

Fredag den 17. Marts, Kl. 20, i Rømersgade 22, Stuen.

O. A. Lundin
indleder, derefter Diskussion m. m.

Typografernes Lærlingeafdeling
Københavns Afdeling

Filmsaften og **Sommerbal**

Lørdag den 18. Marts, Kl. 20, i Weinolds Lokaler.

1. **Prolog** af *Louis Levy*, fremsiges af Skuespillerinde ved Det kgl. Teater, *Ruth Berlau*.
2. *»Professor Mamlock«*. Ny interessant russisk Storfilm.
3. *Sommerbal* til Kl. ? *Sid Merrimans Orkester*. Refrainsang *Ingelise Rune*.

Baltegn 1 Kr. — Billetter 75 Øre faas paa Afdelingens Kontor, Fredag Aften *Kl. 17—19*.

Typografernes Syge-Hjælpekasse
Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 30. Marts 1939 Kl. 20 i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Styrelsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.
Ordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 19. Marts* Kl. 11 Form. i Rømersgade 22, Stuen til Gaden.

Dagsorden: 1. Aarsberetning og Regnskab. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer, 1 Revisor og 1 Revisorsuppleant. 4. Eventuelt.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Ansøgninger fra trængende Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til den 1. April af Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 [1]. — Ansøgningsblanketter kan faas hos Kassereren, Hillerødgade 139, Maudag Aften Kl. 7—8 og hos Københavns Afdelings Kasserer, Hr. Lundin, Evaldsgade 3. Alle, der ønsker at komme i Betragtning, maa indsende Ansøgning.

Bestyrelsen.

ANNONCER

Provinsianer,
Sætter, 31 Aar, søger Arbejde snarest. Fineste Anbefalinger haves. Hurtig og energisk.
Event. søges Arbejde som Trykkeriarbejder. Billet, mrkt. »58«, modtager Ekspeditionen.

Ung Typograf,
hurtig og energisk, ønsker Pladsforandring. Annonce- og Akcidens, Kartonage. (Typh.-Maskinsætter). Event. som Sætter-Trykker. Fineste Eksamensbeviser og Anbefalinger. Kun stadigt Arbejde har Interesse. Billet, mrkt. »59«, modtager Ekspeditionen.

Ung, rask Trykkeriarbejder
søger Plads. (Spec.: Alt Skærearbejde). Billet, mrkt. »60«, modtager Ekspeditionen.

Maskinsætter,
som staar i Arbejde, søger Pladsforandring straks eller senere, helst i København. Fine Anbefalinger. Billet, mrkt. »61«, modtager Ekspeditionen.

C. J. Rye's Bogtrykkeri, Randers,
takker for Tilbudene til Pladsen, som nu er besat.

Et i god Gang værende

Bogtrykkeri
i egen Ejendom i stor Stationsby er til Salg eller Bortforpagtning til dygtig Fagmand med nogen Kapital. Billet, mrkt. »63«, modtager Ekspeditionen.

Stafet
Corps 36—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Typografforbundter
søger Arbejde for videre Uddannelse. Tiltrædelse straks (4 Aar ved Faget). Billet, mrkt. »53«, modtager Ekspeditionen.

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. **10291**

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

Arbejdernes Livsforsikring
tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. - *Konfirmationsforsikring* tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar *med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.* - Arbejdernes Livsforsikringer i sin Afdeling med Lægeundersøgelse *betydelig billigere end andre Selskaber* med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — *Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.* — Ugentlig Opkrævning sammen med Foreningskontingent. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 11 *København den 17. Marts 1939* *66. Aargang*

Tarif-Loven

Det havde været en ret almindelig Opfattelse blandt Tarifkommissionens Medlemmer, ogsaa blandt de af dem, der tilraadede at stemme *Nej*, at det forelagte Forslag vilde blive vedtaget.

Det erkendtes jo, at »Forslaget paa en Række Punkter indeholdt positiv Imødekommenhed over for vore fremsatte Krav«. Ogsaa paa *Arbejdstids*-Omraadet indeholdt Forslaget *positiv* Imødekommenhed, idet alle de Aftenarbejdere, der hidtil har haft 8 Timers Arbejdstid, opnaar en halv Times Forkortelse (til $7^1/_2$ Time); den Gruppe, der hidtil har haft $7^1/_2$ Time paa Aftenarbejde, opnaar en halv Times Forkortelse (til 7 Timer); og for det tredje vilde vi for første Gang komme til for et Antal *Dagarbejderes* Vedkommende at arbejde *under 8 Timer* (kun $7^1/_2$); det er saadanne Arbejdere, der kan henføres under Døgndriftslovens Begreb »at være beskæftiget med det Arbejde, der er Genstand for Døgndrift«.

Paa tre Punkter er der altsaa sket Forkortelse af Arbejdstiden. Men *den almindelige, alle* Fagets Arbejdere omfattende, Nedsættelse af den ugentlige Arbejdstid, indeholdt Forslaget ikke.

Og alle i Tarifkommissionen vidste, at ad Forhandlingens Vej var det ikke muligt at komme længere, og vidste, at Arbejdsgiverforeningen over for Forligsmanden havde erklæret, at den *ikke* gik ind paa en *generel* Nedsættelse — saa maatte der ske, hvad der vilde.

Vi var enige om at beklage, at det ikke lykkedes at opnaa en saadan *almindelig* Forkortelse af Arbejdstiden. Men vi havde ogsaa Bevidstheden om at have gjort alle for os mulige Bestræbelser i saa Henseende under Forhandlingens Gang og kunde derfor med god Samvittighed forelægge Resultatet af vort Arbejde for Medlemmerne.

Det maatte staa klart, at den eneste teoretiske *Mulighed*, der nu var tilbage for at gennemtvinge den *almindelige* Arbejdstidsforkortelse, var *Strejken*. Men for dem, der havde deltaget i Tarifforhandlingen, maatte det ogsaa være klart, at Modparten ikke vilde vige for Kampen, men tage imod den og sætte alle sine organisatoriske og økonomiske Evner ind for at afslaa vort Angreb. Det var ikke lykkedes os hverken at overbevise eller skræmme Arbejdsgiverfronten paa *dette* Punkt — men det var lykkedes os at gøre nogle *lokale* Fremstød (de tre Gruppers halve Time), idet Arbejdsgiverne øjensynligt meget gerne vilde undgaa den aabne Konflikt.

Hvad angaar *de andre* Spørgsmaal, der stod os imellem paa det Tidspunkt, da 2. Varsel afgaves, nemlig: *Ferien, Forlægningsprocenten* og *Lønnen*, naaede vi nogenlunde at gennemføre vore Krav. *Ferien* fik vi ordnet, som vi havde foreslaaet det. *Forlægningsprocenten* blev ført tilbage til den Stand, den havde, inden vi i 1934 ofrede noget af den for de tre Dages Ferieudvidelse. Og hvad *Lønnen* angaar, indeholdt Forslaget dog saadanne Forhøjelser, som man nylig havde set vore Provinskolleger akceptere uden at erholde nogen Art af Arbejdstidsforkortelse ved Siden deraf.

Det kan saaledes ikke være Forslaget *som Helhed*, der har faaet vore Medlemmer til at reagere, men Manglen af den *generelle* Arbejdstidsforkortelse. Man har villet vise Arbejdsgiverforeningen, at dette Krav fra Typograferne var virkelig alvorligt ment, og at man virkelig havde haabet at kunne opnaa denne Indrømmelse. For saa vidt er altsaa de af Forhandlerne under hele Tarifsituationen fremførte Ønsker, Forslag og Krav blevet kraftigt understreget af Medlemmerne. Og man faar haabe, at *Lovgivningsmagten*, som nu i Lørdags tog Situationen ud af *vore* Hænder, i hvert Fald har faaet et saadant Indtryk af, hvilken Rolle Arbejdstiden spiller i vor Bevidsthed, at *vi* ikke bliver glemt, naar Lovgivningsmagten gaar i Gang med at realisere Statsministerens forleden fremsatte Udtalelser om, at Lovgivningsmagten burde tage op til Overvejelse en Arbejdstidsnedsættelse for de mekaniserede Fag, til hvilke vi formentlig efter hele den tekniske Udvikling — og trods Bevarelse af megen kunstnerisk betonet Indsats i vort Fag — vil kunne medregnes.

Blev Tilslutningen til og Understregningen af vore Krav saaledes tilkendegivet paa den tydeligste Maade ved Afstemningen, glippede det til Gengæld med Vurderingen af *det opnaaeliges* Omfang. Det blev sagt til Medlemmerne paa Generalforsamlingen den 5. Marts — af mig og af andre —, at efter vor bedste Vurdering af hele Situationen vilde der nu ikke være praktisk Mulighed for at gennemtvinge mere, heller ikke ved en Konflikt.

Af hvilken Grund vi alvorligt maatte fraraade, at man ved en Forkastelse af Forslaget skabte en Konflikt, hvis Ofre var det sikre, men hvis Udfald næppe vilde hjembringe mere end det, der forelaa i Forslaget.

Medlemmerne bevarede altsaa alligevel for de flestes Vedkommende Troen paa Forkastelsens Evne til at hidføre mere, og de har naturligvis maattet føle sig styrket i denne Tro ved, at en lang Række af Tarifkommissionens Medlemmer paa Rad tog Ordet og — skønt jo ogsaa de havde fulgt Forhandlingernes Udvikling paa nærmeste Hold — anbefalede Forkastelse. Hvorfor skulde ikke disse Optimister kunne have Ret, og vi andre, Resignanter, have Uret? Ingen af os kunde jo paa Forhaand føre *Beviser* for vor Vurderings Rigtighed. Og vi vil jo alle gerne tro det, vi helst ønsker.

Lovgivningsmagtens Indgriben har medført, at hverken den ene eller den anden Vurdering af *Strejkens* Evne til at løse Problemet faar Mulighed for at erholde Beviskraft.

Med en Lavines Hast udviklede Begivenhederne sig, da det var blevet bekendt, at Mæglingsforslaget var forkastet, at Forligsmanden havde nægtet at stille nyt Forslag og Arbejdsgiverne pure afvist at optage nye Forhandlinger. Hele det tryktekniske Apparat, der betingede Rigsdagens og Statsadministrationens normale Virksomhed, dens rettidige Fremstilling af Valgets omfattende trykbetingede Stemmemateriale, vilde blive standset næste Morgen. For de konservative Partier og for Regeringsmajoritetens ene Bestanddel, det radikale Venstre, kom tillige Dagbladsstandsningen i hele Hovedstadsomraadet som en truende Kendsgerning. Bortset fra den økonomiske Virkning, en Standsning maatte faa for den paagældende Presse, en Virkning, som Arbejdsgivernes store økonomiske Resourcer maaske kunde afbøde, vilde Standsningen af Pressen hos Vælgermasserne i den borgerlige Del af Befolkningen føles som en Knebling af Ytringsfriheden under Valget, hvilket demagogisk vilde kunne udnyttes til Skade for Regeringspartierne. Saaledes ræsonneredes der. Det radikale Venstre maatte forudse i Løbet af Dagen at blive stillet over for et konservativt Forslag om tvungen Voldgift til Konfliktens Undgaaelse, og da det radikale Venstre jo i Tide og Utide nu i Aarevis netop har talt for tvungen Voldgift, vilde det se sig nødsaget til at stemme for et saadant Forslag. Dermed vilde Regeringen være kommet i Mindretal i Folketinget, være tvunget til at demissionere, og Grundlovsvalgkampen og den Valgkamp, der iøvrigt tegner til at bekræfte Regeringsflertallets Bevarelse, skulde saaledes indledes med Regeringskrise, Fortabelse af Rigsdagsflertallet og med Muligheden for et Valgnederlag, efterfulgt af en borgerlig Regering.

Det var dette Perspektiv, der i Dagens Løb skabtes paa Rigsdagen.

Socialdemokratiets og De samvirkende Fagforbunds Ledelse fandt, at der her stod alt for store Interesser paa Spil for den danske Arbejderbefolkning, og spurgte Typografernes Ledelse, Afdelingsstyrelsen og Forretningsudvalget, som blev sammenkaldt ved 14-Tiden i Fredags, hvad man kunde gøre for at ungaa Konflikten. Vor Ledelse kunde naturligvis vel udsætte Strejkens Ikrafttræden, men nogen Garanti for et andet Resultat af en fornyet Afstemning kunde selvsagt ikke ydes, og iøvrigt maatte vi vægre os ved en fornyet Afstemning om det een Gang forkastede Forslag. Da nu Rigsdagen aabenbart vilde kræve Garantier forelagt samme Dag, var det altsaa ikke muligt for vor Ledelse at give saadanne. De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg erklærede sig under disse Omstændigheder indforstaaet med, at Regeringen ikke lod Situationen udmunde i en almindelig politisk Krise som foran skildret, men at den søgte Regeringskoalitionen og Rigsdagsmajoriteten bevaret gennem en Løsning af den opstaaede Konfliktsituation. Vor Ledelse erklærede, at hvis Rigsdagen besluttede sig til at lovgive i Sagen, maatte vi tage en saadan Lovgivning til Efterretning.

Resten af Begivenhedernes Gang kender vi. Der fremsattes af Regeringen Lovforslag om at ophøje Forligsforslaget til Lov og dermed at forbyde Strejkens Ikrafttræden, og i Løbet af Aftentimerne gennemførtes Forslaget i begge Rigsdagens Ting med Regeringspartiernes Stemmer. At Venstre, Bondepartiet m. v. stemte imod, og at de Konservative (som erklærede, at selvfølgelig skulde Strejken forhindres) undlod at stemme, er næppe Udtryk for nogen særlig Kærlighed til Typograferne, det tror næppe mange af os. At Socialdemokratiet gerne havde undgaaet at skulle lovgive i denne Sag, er givet. Men man mente, at alt for store og dyre Interesser for Arbejderbefolkningen kunde komme til at prisgives, hvis Typografernes Forkastelse af Tarifforslaget kunde medføre en politisk Krise med Tab af den Indflydelse paa Lovgivning og Administration, som Flertalsbevarelsen betinger. Og ud fra denne Vurdering har man altsaa ment, at Typografernes specielle Interesser maatte resignere over for Helhedens Interesser, resignere derved, at man vel gennem Lovgivningen sikrede Typograferne de ved Forligsforslaget opnaaede Fremskridt, men ikke kunde billige, at vore videre Ønsker udløstes i en Konflikt i dette Øjeblik.

At Situationens Udløsning for de fleste af vore Medlemmer kom til at virke chokerende, vil ikke kunne undre, thi vi har jo ikke hidtil gaaet rundt og anset os selv i den Grad statsvigtige

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 19. Marts Kl. 13.30

i Idrætshuset

Efter Begæring af en Del Medlemmer, en Begæring, der indeholder et udtrykkeligt Ønske om en Redegørelse »af en Repræsentant for det politiske Regeringsparti«, har jeg indkaldt Generalforsamlingen med Dagsorden:

Tarifsituationens Afslutning

og faaet Tilsagn om at Socialdemokratiets Formand, *Hedtoft-Hansen*, vil komme tilstede. *Sigv. Hellberg.*

Statsminister Stauning

taler

paa Mandag Aften Kl. 20

i Folkets Hus, Enghavevej.

Typografernes Sangforening. Filmen »I Folkets Navn«. Adgangskort paa Kontoret. *Styrelsen.*

Blokade

Wm. Christensens Bogtrykkeri, Knabrostræde 13, er blokeret. Manglende Arbejdsløn. P. F. V.

København, den 14. Marts 1939. *Sigv. Hellberg.*

Provinstarifen

Til samtlige Lokalafdelinger og Filialer er i denne Uge udsendt nye Tarifer.

København, 15. Marts 1939. *Forretningsudvalget.*

---

at vi har fundet det nærliggende, at Rigsdagen skulde ulejlige sig med vore Tarifers Skæbne.

Men det ganske særlige Tidspunkt, paa hvilket Klimaks indtraadte, og de ganske særlige Forhold, der gør en Valgkamp saa følsom i Forbindelse med netop den trykte Publikations Mulighed eller Umulighed, giver Baggrunden for denne Foreteelse.

Hvor uønsket denne Afslutning paa vor Tarifsituation end var os, vil den ved en nøjere Gennemtænkning af alle Forhold dog næppe fæstne sig hos os som et Overgreb, men som en af en særlig Situation fremgaaet politisk Løsning af en Knude, der indebar skæbnesvangre Muligheder for at kunne udnyttes af vore Modstandere til maaske uoprettelig Skade for den samlede Arbejdsbefolknings Interesser.

Sigv. Hellberg.

Den nye Tarif

gælder fra Lørdag den 11. Marts, og Fredag den 17. vil saaledes

alle *faglærtes* Lønninger være at forhøje med 1 Krone;

alle *mdl.* og *kv. Trykkeriarbejderes* Lønninger være at forhøje med 2 Kroner;

alle *Bog- og Akcidenssættere*, hvis samlede Ugeløn er 75 Kr. eller derunder, skal have en Lønforhøjelse paa 2 Kr. udover den ovennævnte Krone for faglærte, altsaa ialt 3 Kroner i Forhøjelse; det samme gælder for *Skriftstøbere*.

alle *Stereotypører*, som maatte have en Ugeløn ialt af hhv. 64, 65, 66 og 67 Kr., skal alle forhøjes til *mindst 68 Kr.* (højerelønnede skal have 1 Krone);

alle *Stereotypørhjælpere*, som maatte have en Løn af hhv. 58, 60, 62 Kr. eller derimellem, skal alle forhøjes til *mindst 63 Kr.* (højerelønnede skal have 1 Krone).

alle *mdl. Tr.arb.*, som arbejder efter § 114 (længere Tilstedeværelse end den for Flertallet af Dagholdsarbejderne gældende Bruttotid) skal foruden de førnævnte 2 Kroners Forhøjelse have *yderligere 5 Kroners Forhøjelse;*

alle *kv. Tr.arb.*, som i Ugens Løb har udført Bronceringsarbejde (i Haand eller ved Maskine), skal pr. Time have ekstra 25 Øre (tidligere 20 Øre). I *Bogtrykkerier* faas for *Sølv*bronceringsarbejde 30 Øre ekstra;

alle *mdl. Tr.arb.* i *Stentrykkerier*, som i Ugens Løb har udført Bronceringsarbejde (i Haand eller ved Maskine) erholder 25 Øre pr. Time ekstra (hidtil 20 Øre);

alle *Beregnings-Sættere* forhøjer den udregnede Pris med 8 pCt. (hidtil 6,4 pCt.) og Beregnings-Sættere *paa Aftentur*, der slutter efter Kl. 21 ($7^1/_2$ Times Arbejde), skriver foruden Beregnings-Ugeregningen *3 Timer op efter Timeløn* (Husk: 45 Timer giver højere Timeløn end 48 Timer).

De nye *Minimal-* og *Mindste*lønninger bliver:

	Minimalløn	+ Regul.	Mindsteløn
Maskinsættere	77 Kr.	1 Kr.	78 Kr.
Rotationstrykkere	72 »	1 »	73 »
Haandsættere, Stereotypører, Skriftstøbere og Trykkere	67 »	1 »	68 »
(for *Trykkere* plus Maskin- og Apparattillæg)			
Dagbladssættere	67 »	1 »	68 »
Haandsættere og Trykkere første Aar paa Lærestedet	62 »	1 »	63 »

(Bog- og Akcidenssættere første Aar paa Lærestedet med Løn 75 Kr. og derunder, faar ialt 3 Kroners Lønforhøjelse).

Stereotypørhjælpere	62 Kr.	1 Kr.	63 Kr.
Mdl. Tr.arb. i Bogtr.	59 »	0,75 Kr.	59,75 Kr.
Mdl. Tr.arb. i Stentr.:			

	Minimall.	Regul.		Mindstel.
under 19 Aar:	46 Kr.	+ 0,75 Kr.	+ 1 Kr. (Smudstill.)	47,75 Kr.
19—21 »	50 »	+ 0,75 »	+ 1 » do.	51,75 »
over 21 »	59 »	+ 0,75 »	+ 1 » do.	60,75 »

Kv. Tr.arb., der er uddannet som Paalæggersker	43 Kr.	0,60 Kr.	43,60 Kr.
Andre kv. Tr.arb.	40 »	0,60 »	40,60 »

Som man ser, udgør Minimalløn og Reguleringstillæg tilsammen Mindstelønnen. Det Beløb, paa Grundlag af hvilket Forlægningstillæg, Tillæg for medhjælpsvis Arbejde og for Sygepladser udregnes, er *Minimallønnen* for de respektive

Brancher (for Trykkere med Tillæg for Maskin- og Apparattillæg). Den *samlede* Løn (Minimalløn plus Reguleringstillæg og personligt Tillæg) danner Basis for Udregning af *Timeløn* (f. Eks. ved Overarbejdsbetaling). For Arbejdere med *kortere* Arbejdstid end 8 Timer, divideres Ugens Timetal (45,42) ind i den samlede Løn, hvorved Timelønnen fremkommer. Det bemærkes, at Forlægningstillægget for Arbejdstid, der slutter i Tiden fra Kl. 23 til 24, er forhøjet fra 15 pCt. til 20 pCt. *Forlægningstillæg medregnes ved Udregning af Timelønnen.*

Hvad *Arbejdstiden* angaar henvises til de nye Bestemmelser i § 1 A:

Sættemaskinmedhjælpere i Dagbladene, der slutter efter Kl. 19, gaar ned fra 7½ til 7 Timer.

Alle Brancher (bortset fra Maskinsætterne), der hidtil paa Aftenture har haft 8 Timers Arbejdstid, gaar ned paa 7½ Time, forsaavidt Arbejdstiden slutter efter Kl. 21.

Alle Arbejdere, der deltager i Døgndriftsarbejde, kan højst have en Arbejdstid paa 7½ Time. *Dette gælder ogsaa saadanne Arbejdere paa Dagtur.* (Med Hensyn til den nærmere Definition af Omfanget af *Døgndriftsarbejde*, bedes man gaa ud fra den Betragtning, at Arbejdere, der er beskæftiget ved *Arbejde, som er Genstand for Døgndrift*, er omfattet af de herhenhørende Bestemmelser om kortere Arbejdstid, selv om de ikke personligt arbejder i Flerskift. Men der vil mulig opstaa Tvivlstilfælde, som vi maa se nærmere paa).

Opstaar der Uoverensstemmelser i Anledning af Omlægning af *Møde- og Slut-Tider*, og vægrer Firmaet sig ved *Udluftnings*pauser, tag da Forbehold og underret undertegnede.

Det bemærkes, at *Tillæget for medhjælpsvis Arbejde* er forhøjet fra 5 til 10 pCt., og at man ved Antagelse fra begge Sider skal klargøre Antagelsens Art (paa Opsigelse, paa medhjælpsvis Beskæftigelse, i Sygeplads eller Ferieplads).

Opsigelsesfristen bliver 2 Uger for alle efter 2 Aars sammenhængende Beskæftigelse i Firmaet.

Den nye Bestemmelse i § 2 A, Stk. 7 om ½ Times *betalt Spisepause* i visse Tilfælde af Overarbejde, bedes bemærket.

Hvad *Feriebestemmelserne* angaar, vil der snart fremkomme nærmere om den praktiske Udformning af *Feriemærker* og *Feriekort* for Folk, der fratræder; indtil da forholdes som hidtil.

Endelig erindres om, at Tillægget for Pasning af Sprøjteapparater nu for ethvert Sprøjteapparat, uanset af hvilken Slags, er sat til 3 Kr. 25 Øre.

P. F. V.
Sigv. Hellberg.

Teknologisk Institut

Mandag den 27. Marts Kl. 19[30]

Mag. Wolf taler over Emnet
Skæbnesvangre Trykfejl

Typograf-Forbundets Medlemmer har gratis Adgang.

Bog- og Akcidenssætter-Klubben

Fredag den 31. Marts Kl. 20
Evaldsgade 3

Bernhard Raasø taler over Emnet **Fladedeling.**
Foredraget ledsages af Lysbilleder.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Overenskomst med den socialdemokratiske Provinspresse

Idet den socialdemokratiske Provinspresse tiltræder den i Provinsen gældende Minimaltarif for Arbejdere i Bogtrykfaget (afsluttet mellem Dansk Provins Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Typograf-Forbund), gælder følgende særlige Bestemmelser for Personalerne i den socialdemokratiske Presses Trykkerier samt for de Arbejdere, der i private Bogtrykkerier beskæftiges ved Fremstilling af den socialdemokratiske Presse:

Arbejdstiden fastsættes til højst 7½ Time pr. Dag. Kortere Arbejdstid, der er fastsat tarifmæssigt eller ved lokal Overenskomst, berøres ikke heraf. Arbejdstiden er effektiv.

Ferien er 15 Arbejdsdage.

I *Feriegodtgørelse* udbetales 5 pCt., og til Arbejdere, der i Følge lokal Overenskomst har Krav paa 18 Dages Ferie, udbetales 6 pCt.

Lønnen skal som hidtil være mindst 2 Kroner over Gennemsnitslønnen for samtlige Trykkerier i paagældende By. De fornødne Reguleringer finder Sted paa Grundlag af den af Forbundet officielt optagne Statistik.

Denne Overenskomst træder i Kraft fra og med Lørdag den 18. Marts 1939.

København, den 13. Marts 1939.

For den socialdemokratiske Provinspresse:
M. Hørdum.

For Dansk Typograf-Forbund:
Ths. Pedersen. K. A. Jørgensen. H. A. Hansen. C. O. Madsen.

To Resolutioner

Egm. H. Petersens typografiske Arbejdere, forsamlet i et Antal af 95 til Møde den 11. Marts 1939, fordømmer paa det kraftigste Sigv. Hellbergs Stilling i den forløbne Tarifsituation og opfordrer ham til at trække sig tilbage som Formand. — Resolutionen enstemmigt vedtaget.

København, den 11. Marts 1939. *Gahms Henriksen,*
Mødets Dirigent.

*

Ved en Lørdag d. 11. Marts lovlig indkaldt extraordinær Generalforsamling af samtlige Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund hos Fa. Bianco Luno vedtoges det eenstemmigt paa det skarpeste at fordømme Hellbergs Anbefaling af Forligsmandsforslagets Ophøjelse til Lov.

Hellberg har overfor Regeringen anbefalet et Forslag, som er forkastet af de Forbundsmedlemmer, hvis Interesse han er sat til at varetage.

En saadan Fremgangsmaade kan ikke stærkt nok misbilliges.

Samtlige Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund hos Bianco Luno.

Københavns Trykkerafdeling

Tirsdag den 28. Marts Kl. 20
Studenterforeningen

Den tyske Trykteknikker
Georg Dörband
taler over Emnet

Farve set paa en ny Maade
Med Lysbilleder

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

En kold Dukkert

Forligsmandens Mæglingsforslags Ophøjelse til Lov i Typografkonflikten var mildest talt en uhyggelig Dukkert til de københavnske Typografer. At Forslaget var ganske uantageligt, viser klart den stedfundne Afstemning, hvor ca. 90 pCt. af samtlige Fagets Udøvere deltog. Den Harme og Forbitrelse, der vil komme til at raade blandt Typograferne over Statsmagtens Indgriben i en Konfliktsituation, hvor Samfundets Interesser og Valuta ikke i nævneværdig Grad var truet, er forstaaelig og maa vække til Eftertanke. Det er et Spørgsmaal af stor Betydning, ikke alene for Typograferne, men ogsaa for den øvrige fagorganiserede Arbejderklasse, som der maa bringes fuld Klarhed over. Det rejser nemlig igen — med større Styrke end tidligere — Problemerne om Medlemmernes Selvbestemmelsesret og Tredjemands Indgriben i Arbejdskonflikter.

I de sidste 5-6 Aar har Statsmagten hvert Foraar maattet gribe ind og afgøre opstaaede Konflikter mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Det har hver Gang været saa heldigt — eller uheldigt — at Konflikterne har omfattet Fag, der har haft stor Betydning for det danske Samfunds Trivsel og fortsatte Arbejdsmuligheder paa Grund af de forskellige Handelstraktaters Indgaaelse. Og man har bøjet sig for disse Statsindgreb. Anderledes er Forholdet blevet i Dag efter Statens Indgriben i Typografkonflikten. Det Grundlag, dette Indgreb er sket paa, er saa spinkelt, at vi i Dag maa erkende, at *Fagbevægelsens stærkeste Vaaben — Strejken — som Middel til at forbedre vore Kaar ikke mere kan bruges, da det simpelthen er forbudt at strejke.*

Men det skete Indgreb maa *forpligte* de Partier, der har frataget os dette Middel. *Kravene til Rigsdagen om en Nedsættelse af Arbejdstiden, om Ækvivalent for Prisfordyrelser, om Regulering af Arbejdsgivernes ublu Fortjenester og Arbejdsløshedens effektive Afhjælpning* maa fra faglig Side fremsættes med den Kraft og Indflydelse, som en lille halv Million fagligt organiserede Arbejdere kan give, om man ønsker Linien fortsat.

Et andet Problem rejser sig igen i Forbindelse med den opstaaede Situation, nemlig Spørgsmaalet om Medlemmernes Selvbestemmelsesret.

I adskillige Aar har der været Diskussion i Fagorganisationerne om, hvorvidt Urafstemningsprincipet i sin fulde Konsekvens, kompetent Forsamling eller en Blanding af Urafstemning og kompetent Forsamling skulde være det afgørende Grundlag for Vedtagelse eller Forkastelse af fremsatte Overenskomstforslag. Resultatet af Diskussionen blev som bekendt, at Urafstemningen, saafremt ikke mindst 75 pCt. af Medlemmerne deltager i en Afstemning, skal kombineres med Afgørelse ved kompetent Forsamling. Disse Regler skulde bl. a. være Udtryk for, at *Afgørelser i Overenskomstsituationer maa og skal være Udtryk for Flertallets Vilje, for Demokratiets Stadfæstelse i Organisationerne, saafremt Indgreb fra Statens Side skulde undgaas.*

Typografkonfliktens Afværgelse er et eklatant Brud paa denne Beslutning — en Maaned efter dens Vedtagelse! De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg anbefalede *eenstemmigt* Statsmagten at skride ind og afslutte Konflikten — trods den store Stemmedeltagelse.

Det er en højst besynderlig Stilling, Sigv. Hellberg her har indtaget. Paa den nylig afholdte Generalforsamling i D. s. F. gik han ind for den *rene* Urafstemning. I D. s. F.s Forretningsudvalgsmøde den 10. Marts gik han ind for Statsmagtens Indgriben og Afværgelse af Konflikten, til Trods for, at han som Formand for Organisationen burde have fulgt den almindelige demokratiske og parlamentariske Fremgangsmaade, at hævde Flertallet af Medlemmernes Mening i den foreliggende Situation. Det er en mærkelig Dobbeltstilling og Skiften Standpunkt, som han faar svært ved at forklare paa en troværdig Maade.

Endvidere er det blevet klart, at der ikke regnes saa forfærdelig meget med Medlemmernes Vilje og Afgørelser. Foruden ovenstaaende Brud paa Medlemmernes Selvbestemmelsesret, er Statsminister Staunings Udtalelser i Folketinget ved Forslagets Behandling lærerigt. Iflg. Dagbladsreferaterne udtalte han:

»Mæglingsforslaget er tiltraadt af Arbejdernes Tillidsmænd og anbefalet af De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg, og det er blevet til efter Forhandling hos Forligsmanden. Man kan selvsagt ikke foretage Ændringer heri. *Efter at Tillidsmændene har anbefalet det, kan jeg ikke nære nogen Betænkelighed ved at tiltræde det.*«

Det er rene Ord for Pengene. Ingen kan herefter være i Tvivl om, *hvor* Afgørelsen ligger, naar Tillidsmændene har en anden Mening end Flertallet af Medlemmerne. Det er en mærkelig Foragt, der her vises overfor de menige Medlemmer, og det er en Opfattelse, der snarest muligt bør ændres af Hensyn til Organisationstankens Nødvendighed og Medlemmernes Tro og Tillid til Demokratiet.

Mon ikke det havde været klogt at undgaa dette Statsindgreb? Man kunde sikkert have undladt det med rolig Samvittighed. Ingen vilde have opfattet en eventuel Kamp som et Angreb mod Ytringsfriheden i København. Nu gav man Reaktionen en kærkommen Lejlighed til at demonstrere deres »Venskab« med Arbejderne. De københavnske Typografer fik et »Forlig«, der er Flertallet imod. Til næste Aar kommer de i Sæk med 150—200.000 andre Arbejdere. Saa er Munden lukket.

Aage Hinrich.

Det politiske Overgreb

Det kan ikke nægtes, at Arbejdernes naturlige Kampinstrument: *Strejkeretten*, det eneste Vaaben, der kan sætte Udbytterne i Respekt, er frataget os. Men der findes historiske Beviser for, at dette kan blive skæbnesvangert for Demokratiet.

Det kan ikke modbevises, at man for at bekæmpe Arbejdskampe i Tyskland i Aarene op til 1933 i Realiteten havde taget Strejkeretten fra Arbejderne og centraliceret Magten og Afgørelserne i Toppen og derved vænnet Arbejderne til Førerprincipet. Man havde efterhaanden faaet lavet en politisk Magtgruppe, og disse politiske Frasemagere skulde afgøre Arbejdskampe. Det havde ikke længere Karakter af en Kamporganisation. Deres Indstilling var og blev parlamentarisk-politisk, og saa kunde man ikke tillade Arbejdskampe — der skulde være Arbejdsro.

Da Rigskansler Schleicher, før Hitlers Overtagelse af Magten, henvendte sig til de faglige Ledere, manede til Kamp og bad dem proklamere Generalstrejke, nægtede de dette, da man paa Forhaand vidste, at dette Apparat

ikke kunde fungere som Modvægt mod Nazismens fortsatte Sejrsløb. Centralisationen og Kompromis-Politiken havde ødelagt det.

Man stod overfor det daværende Demokratis Skæbnetime. Men da havde Nazismens Demagoger allerede faaet Tag i Arbejderne.

Man havde lagt mange og vigtige Afgørelser i Politikernes Hænder, og hele Strejkeapparatet var demoraliseret.

Hvordan er saa Udviklingen herhjemme? Har man i Tide draget Lære af Tyskland — eller har man ikke?

To Begivenheder er tilstrækkeligt oplysende: De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling og Regeringens Indgreb i den københavnske Tarifsituation.

Paa D. s. F.s Generalforsamling tog man nok et Skridt — endda et stort Skridt — henimod kompetent Forsamling og Centralisation. Det værste i denne Forbindelse er endda ikke det Flertal, der var for Udvalgsflertallets Forslag — men at det allermeste af Mindretallet ikke var principielt og absolut for Urafstemning som højeste Myndighed i Fagbevægelsen.

Det bedste Bevis herfor er vor egen Forbundsstyrelse, der drabelig gik ind for Urafstemningsprincipet, men glemte Urafstemningen, da der skulde bevilges 15,000 Kr. til Socialdemokratiets Valgfond.

Den københavnske Tarifsituation er ogsaa lærerig i Aar. Allerførst spolerer Kommunisten Ths. Pedersen den delvis ved sin Anbefaling af en Provinstarif *uden Arbejdstidsnedsættelse.*

Men Hellberg staar fast — tror nogen. Saa sent som i »Typ.-Tid.« for 24. Februar skriver han bl. a.: »Der er først Arbejdstiden. Vi har foreslaaet en Afkortning til 45 Timer ugentlig. Det er *ikke* ment som et Paradeforslag.«

Den 5. Marts anbefalede han alligevel Forligsmandsforslaget uden generel Arbejdstidsforkortelse. Da de københavnske Typografer, trods dette, forkaster, griber Stauning og Socialdemokratiets Rigsdagsgruppe ind, lovfæster det af os forkastede Forslag og viser derved, hvor meget Arbejdernes Mening betyder for d'Hrr. Politikere i Forhold til de borgerlige københavnske Blades Valgpropaganda. — Er Maalet ikke fuldt?

København, den 10. Marts 1939. *Thorvald Jensen.*

Blot en kort Bemærkning

Uanset hvorledes den københavnske Tarifsituation udvikler sig, om den er afsluttet, naar disse Linier læses, eller om den løber videre under Forhandlingens eller Kampens Tegn, er det nødvendigt at kaste et kritisk Blik paa de Omstændigheder og Vilkaar, der præger dens Forløb. Alt for meget tyder paa, at selve vor Stilling, baade de Medlemmers, som det meste af Tiden maa spille Iagttagerens Rolle, og deres, som fører Forhandlingerne, i den Grad er svækket af visse Vilkaarligheder, at det faar for os alle uheldige Konsekvenser, naar vi staar overfor den endelige Afgørelse.

Hensigten med Overenskomstfornyelse er klar og tydelig nok. Det gælder om at opbygge et Værn for alle Fagets Udøvere i deres økonomiske og sociale Interesser, og det gælder om at gøre dette saa stærkt som muligt. Dette Værn faar Udtryk i den Overenskomst, vi til Slut maa sætte vort Navn under.

Efterhaanden som Aarene gaar, og Udviklingens Hastighed kan sammenlignes med Sneboldens Rullen, der faar den til at øge dens Fart, vil Kravene ved nye Overenskomstforhandlinger ogsaa øges. Thi det er ganske givet, at en forceret økonomisk og teknisk Udvikling ogsaa vil forcere de økonomiske og sociale Problemer, vi har at tumle med.

Og her er det, vi er ved Sagens Kerne. Vi har i Aar haft to Problemer, der har presset afgjort haardt paa, vort Lønproblem og vort Beskæftigelsesproblem, og begge var lige paatrængende. Og der er imellem disse opstaaet en saadan Kollision, at de har været umulige at løse samtidig, og Resultatet er derfor blevet, at ingen af dem er blevet løst, ihvert Fald i det foreliggende Forslag.

Hvem har Ansvaret for, at denne Kollision har fundet Sted? Medlemmerne? Det er jo disse, der ved Møder har opstillet Kravene til Overenskomst og valgt Forhandlere. Ja, men det er vel ikke os, der har bestemt, hvor meget, hvor grundigt, og hvor lang Tid vi skulde have til at gennemprøve og gennemvurdere de Problemer, der forelaa. Det forekommer ihvert Fald mig, at vor Ledelse har et Ansvar for, at vi i hver af vore Brancher kun har haft eet Møde paa to til tre Timer til Gennemdrøftelse af vore Sager. Ingen »Plenarforsamling« har givet os Mulighed for at stifte Kendskab til de øvrige Branchers Synspunkter og Hensigter og afpasse Kravene efter hinanden. — En ganske ansvarsløs Vilkaarlighed, som afgjort vil forkludre den endelige Udgang af Tarifsituationen.

Og ligeledes den tilbørlige Forberedelse, der burde gaa forud for de kompetente Forsamlingers endelige Fastlæggelse af Programmet for Forhandlingerne. Enten har man i vor Ledelse overvurderet vor Evne til klart og ufejlbarligt at skue helt igennem vore foreliggende Problemer. Dette ligner imidlertid ikke vor Ledelse. Eller ogsaa har man komplet undervurderet Betydningen af vore Problemer. Dette ligner mere vor Ledelse. Eller ogsaa har man i vor Ledelse ment, at det var ligegyldigt, om Medlemmerne var mere eller mindre informeret i Fagets mest vitale Spørgsmaal, det var nok, vi kom til at *stemme* om dem. Det kunde *ogsaa* ligne vor Ledelse.

Men det kunde altsaa ikke falde vor Ledelse ind, med Henblik paa en Tarifsituation, at lade afholde Møder og Diskussioner med de særlige økonomiske og fagpolitiske Spørgsmaal paa Dagsordenen, som kunde virke vejledende for os, naar vi stod overfor Tilkendegivelser og Afgørelser. Og til Trods for, at vi har en særlig Institution til det samme. Den synes ogsaa at virke under den samme Vilkaarlighedens og Planløshedens tunge Lov som det øvrige af vort Organisationsmaskineri. Jeg tænker paa Oplysningsinstitutionen. Tilsyneladende skal den blive meget gammel, før det gaar op for den, at den har en alvorlig og ansvarlig Opgave, og hvor denne ligger. For det var vel Meningen, at den skulde beskæftige sig med Opgaver, der var mere nyttige for Faget end den at uddanne overdygtige Typografer til den Minimalløn, vi altsaa fik forhøjet med en Pakke Cigaretter.

Under alle Omstændigheder: Hvis vi i kommende Tider ønsker noget virkeligt Udbytte af vore Tarifornyelser, saa er det en Betingelse, at vi er bedre forberedte. *Vi faar aldrig mere ud af en Sag, end vi har lagt ind i den.*

6. Marts 1939. *Johs. Larsen.*

Tak for sidst!

Forbundsstyrelsen bevilger 15.000 Kr. til Socialdemokratiets Valgfond.

Med Forundring saa Typograferne i det ganske Land Begivenhederne udvikle sig med en forbløffende Hastighed og med et ikke mindre forbløffende Resultat. Man skulde ellers mene, at den høje Regering maatte have andre Opgaver end netop den, at spænde Ben for en Gruppe Arbejdere, naar disse tilsyneladende havde Udsigt til at ordne deres Sager selv. Men Resultatet maa vel ses paa Baggrund af den i de senere Aar skete Udvikling. Man mener vel sagtens paa højere Steder, at naar den ene Gruppe Arbejdere ikke maa strejke, saa maa den anden heller ikke. Nu kan man vel altid diskutere om de Argumenter, der er blevet benyttet som afgørende for Strejkeforbud, men nægtes kan det vel næppe, at Arbejdskampe, omfattende Grupper som har til Opgave at sørge for Landbrugseksporten, meget nemt kan blive et tveægget Sværd. Men man skal vist lede længe efter en svagere Argumentering end den, Statsministeren benyttede i Folketinget. I dette Tilfælde tvinges man ligefrem til at slutte sig til Venstemanden, Hr. Brorsen.

Det havde virket ganske forfriskende, om en, blot een, af de mange Folketingsmænd, som tidligere har været Typesnapper, havde belært Statsministeren om, hvor sundhedsfarligt det stadig er at være Typograf, trods alle hygiejniske Foranstaltninger og Forbedringer, og om det uhyggeligt høje Antal Tilfælde af Lungetuberkulose blandt vort Fags Udøvere. Alene af denne Grund er Kravet om kortere Arbejdstid en fuldkommen naturlig Ting.

En Gang imellem kan det være sundt at standse og se sig tilbage, for ligesom at forsøge at vurdere det Stykke Vej, der er tilbagelagt. Mon ikke Stunden skulde være kommet for os Typografer? Der har været talt og skrevet meget om Fagforbundenes vældige Magt. Vi saa, hvorledes det gik med de stakkels fattige Landarbejdere i Skudshalesagen. I det Tilfælde, som i vort, var de politiske Hensyn afgørende. Ganske af sig selv melder det Spørgsmaal sig, om hvorfor den Organisation, som Typograferne under Møje og Afsavn, navnlig i de første vanskelige Aartier, har bygget op, og som vi har overtaget med Forpligtelse til at vedligeholde, nu pludselig skubbes fuldstændig til Side med latterlige Argumenter. Svaret kan vist kun blive et: Den Sammenblanding af det politiske Parti og Fagforbundene, med Gengangere baade her og der, som i stadig højere Grad finder Sted. Her kan vi desværre ikke sige os fri for Medskyld. Men hvis Erkendelsen af dette Forhold først slaar igennem, maa det jo være en let Sag for os at ordne dette. For Fremtiden *vil* vi ikke have noget Medlem af vor Ledelse placeret paa politiske Poster. Vi lønner vor Ledelse saaledes, at det maa være en rimelig og absolut Betingelse.

Men ogsaa Hellberg har i den foreliggende Situation paadraget sig et Ansvar, som det sikkert vil falde ham meget vanskeligt at unddrage sig. Han burde have haft saa meget Forstaaelse af Styrken i Kravet om kortere Arbejdstid og den deraf vundne Beskæftigelsesmulighed for nogle af vore arbejdsløse Kammerater, at han burde have sparet os for sin Anbefaling af Mæglingsforslaget. Her nytter ingen forloren Overlegenhed. *Her skal Slaget staa.* Naar ingen andre *kan* eller *vil* forsøge at hjælpe vore Arbejdsløse, *maa* og *skal* vi selv. Under de Forhold med Hensyn til Overenskomstforhandlingerne som forelaa denne Gang, med Typograferne som langt den største Gruppe, burde Hellberg have stillet sig solidarisk med de Arbejdsløse. At hans Anbefaling af Mæglingsforslaget senere i Folketinget blev brugt som et Bevis for, at der var Tillidsmænd, som havde sagt god for Forslaget, var jo nærmest tragikomisk. Det vilde vel nok være mere praktisk at lade dem, der skal arbejde efter Mæglingsforslaget, afgøre dettes Skæbne.

Det tjener til Typografernes Ære, at de, som Forholdene laa, ikke lod sig paavirke af Hellbergs Anbefaling af Forslaget, men tænkte mere paa de Arbejdsløse.

E. A. Strøm.

Farvel, Socialdemokrati

Ja eller Nej — absolut Nej. Typografforbundets Medlemmer har talt, og Rigsdagen har svaret. Svaret var et Slag i Ansigtet paa de københavnske Typografer; enhver Arbejder vil skamme sig paa Socialdemokratiets Vegne over det Anslag, der her er rettet mod os.

Tidspunktet er uheldigt for en Typograf-Strejke, hævdede Stauning — det store Lovgivningsarbejde i Foraaret skal gaa sin Gang. — Kommentarer er overflødige. Men det skal dog tilføjes, at Arbejdernes naturlige Kampinstrument — Strejkeretten — er »en saga blott«. — Kæft, Trit og Retning, det er Socialdemokratiets Parole idag. Ved de kommende Valg i Foraaret skal Stemmekvæget have den sidste Saltvandsindsprøjtning, og det skal være i Form af Tryksager, prentet paa det taalmodige Papir, trykt af Gutenbergs Sønner, som efter dansk Lov herefter er nedværdigede til at arbejde under de Vilkaar og for den Betaling, som Herren vilde give. Oh, Farvel!

Sven Madsen.

Der er gode Hyrder —

Den spanske Tragedie har nu naaet Slutningen af sidste Akt — Skændselen er fuldbyrdet, og Europa har rejst en ny Skamstøtte paa sin historiske Vej.

Vestmagternes underfundige Spil kom klart for Dagen ved den Iver, disse »Demokratier« udfoldede for at faa Lov at anerkende General Franco efter Barcelonas Fald. Smilende kunde Sejrherren afvise enhver Betingelse for Anerkendelsen. Det eneste, de menneskekærlige Repræsentanter for de demokratiske Kapitalister kunde henvise til, var, at den fascistiske General havde lovet at vise *Barmhjertighed* overfor de overvundne! Men med det Kendskab man har til de førende fascistiske Personers Ordholdenhed, har et saadant Løfte sikkert kun ringe Værdi.

I denne Forbindelse er det værd at mindes en Udtalelse, som den republikanske Oberst Lister fremsatte, da han førte de sidste katalonske Soldater over den franske Grænse. Han sagde:

»Der er gode Hyrder, der siger til os: Der er udgydt nok Blod. Overgiv jer straks for at redde Menneskeliv. De forstaar ikke, at hvis vi overgiver os, vil der flyde ti Gange saa meget Blod. De véd ikke, hvad Fascisme er. Fascisme tilgiver ikke. Det Blod, der vil blive udgydt, naar vi fortsætter Modstanden, vil være Blod fra kæmpende Mænd. Det Blod, der vil blive udgydt, hvis vi overgiver os, vil være Blod som fra Dyr i et Slagtehus.«

Dr. Ensom.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Brancherepræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Et Guldbryllup.

Mandag den 6. Marts fejrede fhv. Maskintrykker *Jensen-Gaard og Hustru*, Nykøbing F., deres Guldbryllup. Trykkernes Landssammenslutning er glad for denne Anledning til at nævne Jensen-Gaards Navn i sin Branchespalte. Da vi for tre Aar siden skulde afslutte Udgivelsen af Bladet »Trykkeren«, sendte Jensen-Gaard os en Artikel, som i en kritisk Tid for Branchearbejdet understøttede og styrkede dettes Virksomhed og Berettigelse. Denne Artikel maatte blive vor sidste Udgivelses bedste Stof. Bedre Forsvar for vore Brancheklubbers Arbejde kunde ikke bringes end disse jævne Ord om kollegialt Samarbejde, kammeratlig Hjælpsomhed og enig Virksomhed til Fremme af Fagets branchemæssige og forbundsmæssige Interesser. En Hædersmands Navn og mere end tyve Aars trofast Medarbejde stod bagved. Og ikke det alene. Men en mere end tyveaarig Klubs Virksomhed, som gennem sine Medlemmers og Tillidsmænds Arbejde havde tilført Landssammenslutningen Værdier, som den drager Nytte af i dens fortsatte Arbejde. — Vi bringer Nykøbing F. Trykkerklubs Æresmedlem, Jensen-Gaard og hans Hustru, vore bedste Ønsker for de kommende Aar. *J. L.*

Ogsaa i Jylland,

i Horsens, forestaar en Mindedag. Søndag den 26. Marts fejrer Horsens Trykkerklubs Formand, *Charles Fischer*, tyve Aars Jubilæum paa denne Post. Og tyve Aar er mange Aar som Formand for en Trykkerklub. Om det er det for Fischer, er ikke sikkert. For ham og Trykkerne i Horsens er det vist kort og godt naturligt. — Fischer er en Mand af den rolige Type, der arbejder, hvor han færdes, og en lille Hændelse paa et Landsmøde i Aarhus bragte mig den Gang paa den Tanke, at Charles Fischer vist var »noget i Byen«. Vi havde siddet ved et Bord og snakket lidt »Landssammenslutning« sammen — vi havde et Glas foran os med bl. a. lidt Sodavand i — og da saa Tiden var inde, da jeg maatte se at naa Toget, bad jeg om hans Adresse. Jeg glemmer ikke de Øjne. Der var ikke Tilgivelse i dem. Svaret var dette: »Du kan skrive: Fischer. Horsens!« — Naa ja, jeg vilde jo ikke fornærme Manden. — Vi siger »Fischer, Horsens«, Tak for godt Samarbejde med Landets Trykkere i den svundne Aarrække og ønsker hjerteligt til Lykke. *J. L.*

Landssammenslutningen af Trykkeres 6. Kreds

afholdt sit ordinære Kredsmøde Søndag den 19. Februar 1939. Efter at Formanden, *Wilh. Neess*, Aarhus, havde budt velkommen, valgtes Niels Frisk, Randers, til Dirigent. Sekretæren oplæste Forhandlingsbogen, som godkendtes. Derefter aflagde Formanden Beretning. Mente, at det begyndte at tegne lidt lysere for Foreningsarbejdet efter Svend Johansens Forslag, som vi maatte forsøge at drage fuld Nytte af. Omtalte endvidere Mødet i Oslo. Kom sluttelig ind paa Schultz' Artikel i »Typ.-Tid.«, hvortil han stærkt fremhævede, at hans Tilbagetræden som Formand for Landssammenslutningen ikke var fremkaldt fra København, men havde rent private Grunde. *Holger Hansen* kritiserede Manglen paa Agitation indenfor Landssammenslutningen og var ogsaa imod, at de af Klubbernes Arrangementer, der havde Tilskud fra Forbundet, skulde gaa igennem Landssammenslutningens Formand. *Anker Pedersen* fremhævede at dette Arrangement vilde styrke Samarbejdet med Landssammenslutningen. Endvidere havde *Neess*, *Grøndal Nielsen* og *Charles Andersen* Ordet, hvorefter Beretningen godkendtes. — Der var af Styrelsen stillet Forslag til nogle Lovændringer, hvoraf det vigtigste var Genoprettelse af en Kredskasse. Disse vedtoges med nogle smaa redaktionelle Ændringer. Og saa gik man over til Valgene. Neess vilde ikke fortsætte som Formand, og man enedes om at vælge Grøndal Nielsen, og som Sekretær genvalgtes Anker Pedersen. Efter de vedtagne Lovændringer skulde der nu vælges en Kasserer, dertil valgtes Otto Birch, Aarhus, og en Revisor, som blev Aage Sørensen, Horsens. Som Suppleant til Styrelsen valgtes Holger Hansen, Aarhus. Repræsentanter til Landssammenslutningen blev Grøndal Nielsen og Niels Frisk. Suppleant Anker Pedersen. Efter at Aarhus var valgt som næste Aars Mødested, takkede Dirigenten den afgaaede Formand, hvorefter Mødet hævedes.

2den Kreds.

Kredsgeneralforsamling afholdes Søndag den 26. Marts Kl. 13 i Forsamlingsbygningen, Erikgade, Slagelse, med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent. 2. Valg af Sekretær. 3. Beretning. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg af Formand. 6. Eventuelt. Under Punkt 3 giver Landssammenslutningens Formand nogle Oplysninger om Landssammenslutningen.

Efter Generalforsamlingen Kl. 16 arrangeres i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden et fagteknisk Møde for sjællandske Trykkere, vor tyske Kollega, *G. Dörband*, holder et Foredrag: *»Farve, set paa en ny Maade«*. Sv. Johansen vil oversætte Foredraget til Dansk.

Efter Foredraget vises »Sorø Amtstidende«s Film.

Københavnske Svendeprøver vil være fremlagt til Gennemsyn.

Til dette Arrangement forventer vi stor Tilslutning. Det har altid Interesse at træffe Kolleger fra andre Byer, og drøfte, hvordan og hvorledes der arbejdes her og der, og der er sikkert mange Kammeratskabsbaand, der er knyttet ved disse Kredsgeneralforsamlinger. Derfor kan det trygt anbefales saavel ældre som yngre Kolleger at tilbringe Søndag den 26. Marts i Slagelse.

Trykkerne i Odense Afdeling

husker den stiftende Generalforsamling paa »D. n. F.«, Onsdag den 22. Marts Kl. 20. Vi venter, at alle møder. *Udvalget.*

For at opnaa den bedste Kontakt

og Samarbejde, bedes Kredsformændene meddele Formanden for Landssammenslutningen Navn og Adresse for nyvalgte eller genvalgte Klub- og Kredsformænd samt Repræsentanter. Saa snart det er muligt at bringe en Liste over Klub- og Kredsformænd samt Repræsentantskabets Medlemmer i Orden, vil en saadan fremkomme her i Bladet.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Ndr. Fasanvej 136⁴. Telf. Godthaab 6754.

Oplysningsmødet i Odense

Fredag den 17. Februar havde formaaet at samle henved et halvt Hundrede Haandsættere, som fik en interessant og fornøjelig Aften. Programmet var nemlig sammensat efter Formlen: Lidt for enhver Smag. Efter en Velkomst til Kolleger og Aftenens Foredragsholder, Sekretær Svend Johansen, afsang man en i Dagens Anledning forfattet Haandsætter Sang, hvorefter der fulgte et Par Musiknumre inden *Svend Johansen* fik Ordet. Denne gav under lydhør Opmærksomhed en kortfattet historisk Oversigt over Klichefremstillingen, ligesom han fandt Anledning til nogle orienterende Bemærkninger om Filmen »Kemigrafi«, som derefter blev forevist. Efter denne fik man Offset-Filmen at se, begge Film hilstes

med Bifald. Nu fulgte et Par Musiknumre, mens Kaffen blev serveret. Under Kaffebordet foretoges Præmieuddeling fra en Skitseringskonkurrence, ligesom Svend Johansen fremkom med en fagpolitisk Udtalelse, hvorunder han bl. a. omtalte D. s. F.s nye Afstemningsregler og tilsidst kom ind paa en Omtale af den københavnske Tarifsituation. Et kraftigt Hurra takkede Svend Johansen og gav samtidig Løfte om, at Provinskollegerne vilde støtte de københavnske Kolleger i deres Bestræbelser for at faa en mere akceptabel Tarif end den nys afsluttede Provins-Tarif, som der blandt Mødets Deltagere var almindelig Utilfredshed med. Som Afslutning rullede Svend Johansen en humoristisk Film, og Formanden takkede for den udmærkede Aften, men da var Midnatstimen ogsaa næsten inde.

— Onsdag den 22. Februar aflagde man efter Indbydelse Besøg paa Fyens Stifts Reproduktionsanstalt, hvor Kollegerne fik Lejlighed til at se Klichefremstillingen i Praksis. Et stort Antal Kolleger havde fulgt Indbydelsen. *H.*

Atter ny Klub.

Ja, der er vel nok Gang i Foretagendet!

Efter Beslutning paa et af interesserede Haandsættere i Roskilde afholdt Møde den 25. Januar ang. Oprettelse af en Haandsætterklub i Roskilde, afholdtes Fredag den 24. ds. stiftende Generalforsamling paa »Fjordvilla«. Kollegerne var mødt talrigt op. Til Formand valgtes Marius Nielsen, til Kasserer Evald Petersen, til Sekretær og Næstformand Gunnar Alex Jensen, til Revisor Gunner Johansen og til Suppleant Fritz Nielsen. *G. A. J.*

Velkommen! *eh.*

Bog- og Akcidenssætterklubben i København.

Det er i Aften, vi samles i *Rømersgade 22 Kl. 20* til Klubbens Arrangement. Aftenen vil forme sig som en kammeratlig Sammenkomst, hvor *O. A. Lundin* vil tale om »Fagbevægelsen i Dag«, et Emne, der selvfølgelig vil blive efterfulgt af Diskussion — der er formentlig Problemer nok at debattere. Opstilling til Afdelingsstyrelsen. Derefter kammeratlig Sammenkomst m. m. *Husk Rømersgade 22 Stuen Kl. 20.*

Mellembys.

Nedenstaaende Adresse bedes føjet til Adresselisten i sidste Nr. af »Bog- og Akcidenssætteren«: Roskilde Haandsætterklub: Gunnar Alex Jensen, Vestergade 36, Roskilde.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Vigtigt

Medlemsmøde Fredag den 24. ds. i Evaldsgade 3 Kl. 20.
Nye Medlemmer optages.

Til Provinskollegerne.

Da der er Planer fremme om et nærmere Samarbejde mellem Klubberne Landet over, vil der 1. Paaskedag i Odense blive afholdt et Møde desangaaende.

Formændene for Trykkeriarbejderklubberne bedes derfor omgaaende sende deres Adresser til *V. Willadsen*, Lindehaven 5, Valby, København, eller til Formanden for Trykkeriarbejdernes Klub i Odense, *Harry Olsen*, Sigvaldsvej 4[1], Odense.

Generalforsamling

afholder Klubben Søndag d. 16. April Kl. 10 Formiddag pr. Dagsorden senere. — Kl. 12 kammeratlig Sammenkomst, hvor der for Kolleger, der har været Medlem af Klubben mindst et Aar, gratis serveres Sildeanretning, varm Ret, koldt Bord, Osteanretning, Snaps, Øl og Kaffe m. m.

For Medlemmer under et Aars Medlemsskab er Prisen Kr. 6,50. Anmeldelse om Deltagelse bedes givet til Kassereren, *Orla Ulriksen*, paa Medlemsmødet den 24. ds. eller til hans Adresse, Møllegade 2, senest den 8. April.

Hvorfor ikke —

I det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde var der af Ths. Pedersen stillet Forslag om at yde 1500 Kr. til Socialdemokratiet og 300 Kr. til Kommunistisk Parti til Valgagitationen i Sønderjylland til det forestaaende Folketingsvalg. Dette Forslag blev stemt ned med 16 Stemmer mod 8. Til Socialdemokratiets Valgfond blev der med 15 Stemmer mod 8 bevilget 15.000 Kr.

Hvorfor blev den ringe Sum af 300 Kr. til Det kommunistiske Partis Valgagitation i Sønderjylland stemt ned? Var det Kommunist-Forskrækkelse, eller var der Ensretningsdirektiver andre Steder fra?

Valget i Sønderjylland er denne Gang af særlig stor Betydning, idet det gælder et nyt Kredsmandat. Det tysknazistiske Parti udfolder en meget voldsom Valgagitation i Sønderjylland for at erobre dette Mandat, saaledes at Partiet da vil faa to Mandater i Folketinget.

Hvis det sker, da vil dette af nazi-tyske Kredse blive benyttet til en endnu voldsommere Agitation for Nazismen — mod Demokratiet!

Det kommunistiske Partis Centralkomité har indset Betydningen af dette Valg i Sønderjylland og har derfor besluttet ikke at opstille egne Kandidater, men gaa ud i en kraftig Valgagitation og opfordrer alle Partiets Tilhængere i Sønderjylland til at stemme paa Socialdemokratiet.

Selv om Det kommunistiske Parti ved Valget i 1935 kun fik godt 700 Stemmer — sikkert flere i Dag —, kan disse Stemmer kun være til Fordel for Socialdemokratiet. For Kommunistisk Parti kan det betyde, at det Antal Stemmer, Partiet giver Afkald paa i Sønderjylland, kan give Partiet eet Mandat mindre.

I 1932 var saaledes 5 Stemmer afgørende for Aksel Larsens Valg til Folketinget.

Da Valget saaledes har stor Betydning, var der da ikke noget, der talte for at yde den meget ringe Sum af 300 Kr. til Det kommunistiske Parti. Det er dog Socialdemokratiet, der faar Fordelen ved en Stemmefremgang.

Selv om Socialdemokratiet Gang paa Gang har afvist Samarbejde med Kommunisterne, saa var der her et Spørgsmaal, hvor de to Partier burde danne en Enhedsfront i Kampen mod Nazismen — for Demokratiet!

A. Lemming.

Afdød Kollega

Maskinsætter *Johs. Rosenkvist*, Kalundborg, er Lørdag den 11. ds. afgaaet ved Døden. Rosenkvist, der i nogle Maaneder havde været syg af en Hjertelidelse, var tilsyneladende i god Bedring og var nu atter saa smaat begyndt at arbejde, men Lørdag Aften faldt han pludselig død om i sit Hjem. Rosenkvist var i sin Tid paa Maskinsætterkursus i Berlin, men med en kort Afbrydelse, hvor han arbejdede i Odder, har han ellers al sin Tid været beskæftiget i Kalundborg. Han var et højt skattet og virksomt Medlem af Afholdsbevægelsen, for hvilken han har gjort et stort Arbejde.

Æret være hans Minde. *S.—N.*

Regnskabs-Oversigt

for

Dansk Typograf-Forbund

Oktober Kvartal 1938

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Ordinært Kontingent	397.281,30
Andre Indtægter	1.331,15
Tilskud fra Hovedkassen	21.837,81
Balance Kr.	420.450,26

Udgift:

Rejseunderstøttelse	941,90
Understøttelse paa Stedet	95.379,05
Understøttelse af Fortsættelseskassen	39.318,00
Understøttelse af Hjælpekassen	68.323,25
Sygeunderstøttelse	78.580,50
Begravelseshjælp	9.247,46
Administrationstilskud til Afdelingerne	10.355,50
Indsendt til Hovedkassen	118.304,60
Balance Kr.	420.450,26

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1938	4.218.956,16
Renter	76.742,57
Indsendt fra Afdelingerne	118.304.60
Statstilskud til B. A.	192.096,19
Statstilskud til Fortsættelseskassen	34.979,23
Refusion af Brændselshjælp (Lov af $^{26}/_{11}$ 37)	12.589,50
Refusion af Fortsættelseshjælp	22.752,12
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	660,34
Abonnement og Annoncer i Grafisk Teknik	2.986,50
Bod	375,00
Grafisk Aarbog	5.722,50
Afdrag paa Prioriteter	4.677,44
Udtrukne Obligationer	17.000,00
Balance Kr.	4.707.842,15

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	21.837,81
Overfartsbilletter	162,00
Typograf-Tidende	10.090,48
Grafisk Teknik	7.506,88
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	4.487,70
Grafisk Aarbog	3.480,59
Legatunderstøttelser	385,00
Administrationsbidrag til D. s. F.	2.302,92
Tarifforhandlinger	3.141,20
Fagskolen	7.100,00
Svendeprøvekommissionerne	4.575,32
Bidrag til Matteottifonden	3.500,00
Bidrag til De danske Syklubber	500,00
Voldgiftsretten i København	50,00
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	2.818,85
Kontorartikler	46,27
Lønninger og Honorarer	5.456,00
Rejseudgifter og Diæter	2.603,52
Porto	249,75
Tryksager	2.145,50
Telegram og Telefon	190,40
Depotafgift	247,00
Bogbinder	71,25
Bladhold	12,00
Forsikringer	4,65
Krans	20,00
Nedskrevne Obligationer	40.777,44
Nedskrevne Obligationer efter Krav fra Arbejdsdirektoratet	52.915,00
Beholdning den 31. December 1938	4.531.164,62
Balance Kr.	4.707.842,15

København, 6. Marts 1939. *Ths. Pedersen.*

En Protest

Vi Medlemmer af Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling udtaler vor skarpeste Protest mod Regeringens Indgriben overfor Afstemningen om Forligsmandens Mæglingsforslag og opfordrer Kolleger og Klassefæller til at optage et virksomt Arbejde for Hævdelse af Arbejdernes faglige Selvbestemmelsesret.

N. Th. Svendsen, A. Werner, J. S. Ruberg, Kaj Nielsen, Svend Nielsen, H. Bjørnstrup, Marno Olesen, W. Hansen, Helge Nygaard, Arent Christensen, A. Hemmingsen, Louis Møller, D. Davidsen, Harris Jacobsen, Willy Jensen, Sofus Andersen, H. E. Nendel, Chr. P. A. Petersen, Emry Gram Larsen, M. Svendsen, Olaf Petersen, S. A. Eggertsen, R. Slemin, Erna Jensen, D. Asi, Harry Hansen, E. Køhke, A. Hansen, J. Holland, Kai Nielsen, Poul Bertelsen, P. Ulriksen, M. Petersen, Niels Christiansen, T. Eistrup, Alfred Dahlberg, H. Brohauge, Bernh. Lyngbye, Karl Pedersen, Curt Nicolaisen, Gotfr. Petersen, Aage Jensen, H. Ortmeyer, F. Nissen. (Alle hos Krohn.)

Dementi

I »Social-Demokraten«s Leder den 11. Marts oplyser Bladet, at da Afstemningsresultatet var meddelt Forligsmanden, traadte De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg sammen til en Forhandling med Typografernes Hovedledelse.

Da flere Kolleger har faaet den Opfattelse, at det er Forbundsstyrelsen, der har været med til en saadan Drøftelse, vil jeg gerne have Lov til at dementere dette.

Forbundsstyrelsen har overhovedet ikke deltaget i disse Forhandlinger. *V. Willadsen.*

NB. Forøvrigt føler jeg mig meget ilde tilpas oven paa Fredagens Hændelser.

Trykkernes Landssammenslutning

Den tyske Trykketekniker

Georg Dörband

taler over Emnet

Farve set paa en ny Maade

Med Lysbilleder

5. Kreds
Onsdag den 22. Marts Kl. 20 i Aalborg
Odd Fellow-Palæet

6. Kreds
Torsdag den 23. Marts Kl. 20 i Aarhus
Amaliegades Forsamlingsbygning

3. Kreds
Fredag den 24. Marts Kl. 20 i Odense
Den ny Forsamlingsbygning

2. Kreds
Søndag den 26. Marts Kl. 16 i Slagelse
Forsamlingsbygningen, Eriksgade

(Foruden Foredraget, Udstilling af københavnske Svendeprøver samt Fremvisning af Sorø Amtstidendes Film).

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Nær og Fjern

Stemmetallene vedr. Forligsforslaget var: Litografforbundet: 386 Ja, 299 Nej. Typografforbundet: 1496 Ja, 2391 Nej.

Stauning har lovet at komme til vort Møde paa Mandag og tale om Grundlovs-Valget. Den nye Partifilm vil blive forevist, og Typografernes Sangforening vil synge nogle Numre. Gratis Adgangskort (højst 2 pr. Medlem) kan erholdes paa Kontoret i Evaldsgade.

Bemærk Meddelelserne paa 3. Side om Generalforsamling Søndag, Møde med Film Mandag samt om Tarifens nye Bestemmelser.

Husk *Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Møde i Aften.* (Se omstaaende Annonce).

Trykkerafdelingen besøger Politiken paa Tirsdag Kl. 23. Mødested: Telegramhallen. Kun Adgang mod Kort.

Fagklasselærerne i Provinsen bedes opgive deres Adresse til Svend Johansen, Evaldsgade 3, København N. — saafremt de ønsker at faa Del i forskelligt Materiale, der kan have en vis Værdi for dem i Arbejdet.

Medlemstallet i København steg som meddelt med 109 til 4362.

Tallene fordeler sig saaledes:

	2/1 39	2/1 38	Stigning
Haandsættere	1531	1530	1
Maskinsættere	496	491	5
Stereotypører	171	172	1
Trykkeriarbejdere	473	428	45
Trykkere	1005	966	39
Kv. Trykkeriarbejdere	684	666	19
	4362	4253	109

Judas. Om den her i Bladet for nogen Tid siden stærkt omdisputerede socialdemokratiske Folketingsmand Dalby, der er blevet ekskluderet af Partiet, udtalte *Hartvig Frisch* forleden i Folketinget:

... Og saa er der Hr. Dalby. Vi kræver Respekt for politisk Overbevisning og ogsaa Respekt for politisk Omvendelse, men den, der fordømmer sit eget Parti, fordi han ikke kan blive genvalgt, er kun Foragt værd. Og naar Hr. Dalby har ladet sig bruge af Hr. Arne Sørensen, ophører det at have Præg af andet end de kendte *30 Sølvpenge!*

Branche-Tillæget. Af Hensyn til det mere aktuelle Stof har vi maattet udskyde alt det Branchestof, som uden at forringes *kan* vente til et senere Nummer. Vi har ment det rigtigt, at Kollegerne *straks* faar Lov at sige deres Mening om Statens Indgriben i vor Tarifbevægelse. En Del Indlæg har vi dog maattet skyde ud paa Grund af deres sene Fremkomst.

Rettelse. I Schultz' Artikel i sidste Nr. stod der fejlagtigt: » — fratog Brancherne den dem i Lovenes § 6 c tillagte Ret«. Det skulde være § 62. Endvidere staar et Sted »Appostementer« — skal være »Appartementer«.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling

10. Marts. Om Eftermiddagen havde Styrelsen og Forretningsudvalget været i De samvirkende Fagforbund og drøftet den Situation, der var opstaaet ved, at Mæglingsforslaget var forkastet af Typograferne og vedtaget af Bogtrykkerne, og ved, at der allerede paa Rigsdagen var rejst Forespørgsel til Regeringen om, hvad denne agtede at gøre i Anledning af den truende Strejke. De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, Regeringens Medlemmer og Partiets Rigsdagsgruppe var af den Opfattelse, at en Typografstrejke paa det nuværende Tidspunkt vilde lægge Hindringer i Vejen for Valgets tekniske Gennemførelse og for Valgkampens naturlige Ytringsomfang; en saadan Situation vilde efter de nævnte Instansers Opfattelse være en meget betænkelig Sag for Arbejderbevægelsen, og det maatte formenes, at selve Regeringssammenholdet vilde være afhængigt af, at Konflikten blev undgaaet. — Vor Opfattelse udtryktes gennem Hellberg, K. A. Jørgensen, Ths. Pedersen og Sv. Aa. Larsen saaledes, at saafremt Rigsdagen mente at ville gennemføre en Lov, der gjorde det forkastede Forslag til gældende Overenskomst, var man jo nødt til at tage dette til Efterretning og rette sig derefter. Ved Mødet om Aftenen var Loven ført igennem Folketinget og vilde i Løbet af Aftenens sidste Timer blive ført igennem Landstinget og saaledes være gældende Lov. — Mødet hævet.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. Marts: Varde 200,00: 13. Marts: Stege 150,00.

København, den 14. Marts 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Paal. Else Jensen, udl. 4. 3. 39 hos Bryrup (arb. s. St.), Sætter Jens Peter Toft, tidl. Medl. (Grafia).

Holstebro: Trykker Vagn Rounborg, udl. 8. 3. 39 hos Bogtr. Thomsen. Slagelse: Trykker Henning Gunnar Nielsen, udl. 10. 3. 39 i Gutenbergtr.

Tiltraadte

København: Hj.arb. Willy Carl Madsen fra Dansk Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Niels Peter Larsen fra Fabriksarb. (O. C. Olsen), Paal. Maja Valborg Jensen fra Bogbinderne (Bording).

Aalborg: 6859 Marius Andersen (Nørresundby Bogtrykkeri). Esbjerg: Paalæggerske Anna Bendixen (overfl. fra Bogbinderforb.). Haderslev: 3850 Jesp. Haulrich (arbl.). Horsens: Irma Christensen, Lilly Hansen, Asta Mortensen, Grethe Munck, Elna Nielsen, Bodil Petersen, Esther Vind (alle overfl. fra Kvdl. Arbejderforbund). Lyngby: 2004 Ellen Marhauer (arbl.), Stig Haakonsen, Rigmor Mikkelsen, (begge overfl. fra Bogbinderforb.). Nykøbing F.: 7715 Holger M. Jørgensen (Fr. Walther). Odense: Karla Drue, Ingrid Hansen, Valborg Hansen, Eva Jørgensen, Karen J. Jørgensen, Minna Kähler, Anna Højer Larsen, Astrid Madsen, Ruth Madsen, Anna Nielsen, Caroline Nielsen, Mary Nielsen, Tove Nielsen, Esther Pedersen, Inger Pedersen, Viola Rasmussen, Edith Stein, Jenny Sørensen, Ingeborg Wiborg (alle overfl. fra Kvdl. Arbejderforbund), 5482 Ernst Petersen (arbl.), 6140 Verner Jochumsen (arbl.). Roskilde: 4839 Edith Larsen (arbl.). Vejle: 3970 Richard Nissen (Udbye), 6303 Svend Rasmussen (Vejle ny Bogtrykkeri).

Fratraadte

København: 7254 Svend Sørensen paa Rejse, 7862 Kjeld Magnussen paa Rejse, 7107 Helge Gundel til Hillerød.

Fredericia: 6303 Svend Rasmussen til Vejle i Pl. Hobro: 6859 Anders Mar. Andersen til Aalborg i Pl. Nyborg: 6140 Verner Jochimsen til Odense (arbl). Odense: 5830 Axel Jensen til Ribe (arbl.), Grethe Pedersen (overfl. til Kvdl. Arbejderforbund). Roskilde: 5482 Ernst Petersen til Odense (arbl.).

Udmeldt

København: 2496 Alice Nielsen, fratr. Faget.

Udslettet med Restance

København: 945 Sætter Svend Knudsen (I. H. Schultz). Odense: 7576 Knud Bjerre, 7303 O. C. Olsen.

Annulleret Udslettelse

Viborg: 7345 Knud Larsen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Død

Slagelse: 6701 Peter Sørensen.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser. Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Lærlingeafdeling

Københavns Afdeling

Filmsaften og **Sommerbal**

Lørdag den 18. Marts, Kl. 20, i Weinolds Lokaler.

1. **Prolog** af *Louis Levy*, fremsiges af Skuespillerinde ved Det kgl. Teater, *Ruth Berlau*.
2. *»Professor Mamlock«*. Ny interessant russisk Storfilm.
3. *Sommerbal* til Kl. ? *Sid Merrimans Orkester*. Refrainsang *Ingelise Rune*.

Baltegn 1 Kr. — Billetter 75 Øre faas paa Afdelingens Kontor, Fredag Aften *Kl. 17—19*.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 19. Marts* Kl. 11 Form. i Rømersgade 22, Stuen til Gaden.

Dagsorden: 1. Aarsberetning og Regnskab. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer, 1 Revisor og 1 Revisorsuppleant. 4. Eventuelt.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Ansøgninger fra trængende Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til den 1. April af Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 [1]. — Ansøgningsblanketter kan faas hos Kassereren, Hillerødgade 139, Maudag Aften Kl. 7—8 og hos Københavns Afdelings Kasserer, Hr. Lundin, Evaldsgade 3. Alle, der ønsker at komme i Betragtning, maa indsende Ansøgning.

Bestyrelsen.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

afholder

kammeratlig Sammenkomst

i Aften, Fredag den 17. Marts, Kl. 20, i Rømersgade 22, Stuen.

1. Opstilling til Afdelingsstyrelsen.
2. **Lundin** indleder en Diskussion.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 30. Marts 1939 Kl. 20 i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Styrelsen.

ANNONCER

Ferie- og Studierejse til ***Sovjet-Unionen*** for de grafiske Fag.

12 Dages Rejse med 7 Dage i Leningrad og Moskva

En uforglemmelig Oplevelse.

Kr. 285 alt iberegnet

(undtagen Kosten til og fra den russiske Grænse.)

Afrejse den 2. Juli
Hjemkomst den 13. Juli

Alle Oplysninger faas ved Henvendelse til Rejse-Komiteen:
Typograf *Ernst Berg*, Straussvej 25.
Typograf *Eigil Hansen*, Stefansg. 60^4.
Typograf *Robert Jensen*, Sdr. Boulevard 50^2, Vester 2321 v.
Kemigraf *Hans Basse Svendsen*, Ole Suhrsgade 4, Byen 1846 y.

eller til **S. U. V.s Rejseafdeling**
Frederiksborggade 42, København K. Byen 7311.

Der vil blive arrangeret en Rejseaften for Typograferne. Nærmere Meddelelse vil fremkomme i »Typograf-Tidende«.

Trykker søger Plads —

har arbejdet 15 Aar som Faktor. Telefon Vester 2412 x.

Bogtrykker!

Absolut 1ste Kl.s alsidig Sætter, i uopsagt Plads, søger Forandring. 30 Aar. Billet, mrkt. »65«, modtager Ekspeditionen.

Stafet
Corps 36—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Ung Typograf,

hurtig og energisk, ønsker Pladsforandring. Annonce- og Akcidens, Kartonage. (Typh.-Maskinsætter). Event. som Sætter-Trykker. Fineste Eksamensbeviser og Anbefalinger. Kun stadigt Arbejde har Interesse. Billet, mrkt. »59«, modtager Ekspeditionen.

Trykker

søges til mindre, men godt Bogtrykkeri. Akcidensarbejde og Illustrationstryk. Fast Plads.
S. M. Olsens Bogtrykkeri, Holbæk.

To Maskinsættere,

24 Aar, staar i fast Arbejde, søger Pladsforandring straks eller senere, Billet, mrkt. »69«, modtager Ekspeditionen.

Bogtrykkeri i Provinsen.

Ung Typograf, der ønsker at etablere sig, kan overtage et lille Trykkeri meget billigt, naar Handel kan ske straks. Udbetaling 700 Kr. — Billet, mrkt. »68«, modtager Ekspeditionen.

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 12 *København den 24. Marts 1939* *66. Aargang*

Stauning bød —

Statsminister Stauning fremsatte Lovforslag, efter at Typograferne havde forkastet Forligsmandens Forslag.

Tilfældet er jo ikke noget nyt. Men mærkelig nok var der vist ikke mange af os, der havde regnet med en saadan Mulighed. Den overrumplede os netop i det Øjeblik, da vi troede, at Kampen var en Kendsgerning og vi mærkede paa hinanden, at der virkelig var Mod og Vilje til at tage den.

Vi husker endnu vor personlige Tagen Stilling, vor Sympati for de Arbejdere, der ved tidligere Lejlighed maatte indordne sig Statsmagtens Afvikling af en Konflikt. Vi reagerede med dem i det stille, det kunde ikke være anderledes, for de var jo en Del af os selv. Og dog forstod vi dengang samtidig Regeringens Aktion, vi vidste, hvad der stod paa Spil for Landet, for os alle, hvis Slagteriarbejderne standsede Eksporten af Landbrugsprodukter og gav andre Lande, hvis Skibe laa sejlklare, en Chance for at erobre vort uundværlige engelske Marked.

Og nu var det pludselig blevet os selv, der stod som Part i Sagen. Det kunde ikke tillades, at vi gik ud i Strejke. Hver især véd vi, hvilket Indtryk det af Statsminister Stauning forelagte og af Rigsdagen vedtagne Lovforslag gjorde paa os, og alle udenforstaaende har vel heller ikke svært ved at sætte sig i vort Sted. Manglede vi Objektivitet, vilde vi ikke forstaa Situationen, eller var der virkelig Grund til at føle sig ramte? Alt dette kan maaske diskuteres, selv om det kan faa sine Vanskeligheder at faa os til at indrømme det berettigede i, at Statsmagten greb ind overfor en Strejke, som vi selv mener var paa sin Plads.

Om Motivet til Strejken behøves der ikke at næres Tvivl. Vi var ikke ude efter en Krone eller et endnu større Lønpaalæg, vi var heller ikke ude efter at skabe politiske Forviklinger ved at ramme den borgerlige Presse i den forestaaende Valgkampagne. En saadan Lumpenhed maa man ikke tillægge os. Nej, vi vilde denne Kamp udelukkende for en kortere Arbejdstid — lad det ogsaa være sagt: ikke for vor egen Mageligheds Skyld — men for at hjælpe i hvert Fald nogle af vore arbejdsløse Kammerater i Arbejde. Det ses ogsaa klart i Forkastelsen af Forligsmandens Forslag. Et saadant Motiv er der vel næppe nogen, der kan bebrejde os i en Tid, hvor man netop fra alle Sider raaber op om, at der bør sættes effektivt ind for at afhjælpe Arbejdsløsheden. Jeg tror nu ogsaa, at man forstaar os. Selv Arbejdsgiverne havde ikke et overbevisende Ord til Forsvar for deres Afslag. De sagde blot Nej — uden Kommentarer.

Men lad det saa ogsaa være, at vi ikke fik den Strejke. Vi fortsætter Arbejdet, og vi overlever det vel. Og efter at have ræsonneret saadan, haaber vi oprigtigt, at man paa anden Maade vil træffe de nødvendige Foranstaltninger til at komme vore arbejdsløse Kolleger til Hjælp.

Hvad der derimod blev siddende, og som vil blive ulige vanskeligere at overvinde, er Statsministerens Udtalelse hin Fredag Aften paa Rigsdagen. Statsministeren sagde: »Overfor saa vigtige Funktioner, som her er i Fare, *bør en lille Faggruppe ikke kunne etablere Standsning gennem en Konflikt*, der vil træde i Kraft, dersom der ikke sker Afværgelse heraf.« (Citat fra Soc. Dem. — Fremhævelsen af undert.). Det var Rigsdagsarbejdet og Valget, Stauning tænkte paa. Men hvor ofte har ikke den danske Arbejderklasse været ude i Konflikt, hvor, lad os blot sige, lige saa meget stod paa Spil? Derfor maa man undskylde os, naar vi har spurgt hinanden, om dette Argument nu ogsaa er holdbart, om der stod saa meget paa Spil ved denne Lejlighed, at Faren for noget uopretteligt kunde slaa os vort eneste Vaaben af Haanden. Mon det staar enhver klart, hvad denne Parole betød for os? Loven, der forbød os at strejke, ramte os saa bitterligt haardt, at man vist skal være Arbejder paa Arbejdspladsen for at forstaa det. Der gik noget i Stykker i os den Aften, vi sad og lyttede til Radioavisen og erfarede, hvad der var blevet vedtaget paa Rigsdagen. *Vi maatte ikke strejke!* Var det blot aldrig kommet saa vidt. Nu er ogsaa den teoretiske Mulighed gaaet under i vor Bevidsthed. Der er blevet saa underlig tomt derinde i Sjælen efter dette. Vi har ikke mere noget at skulle have sagt, vi føler os saa komplet umyndiggjorte. Forhaabentlig er det ikke Tilfældet, men vi har det altsaa saadan i Øjeblikket, og man kommer til at overbevise os, før vi erkender vor Fejltagelse. Netop fordi vi selv blev Part i Sagen, mærker vi det stærkest. Der blev flængset i vor Livsanskuelse, hvori Fagbevægelsen har sin naturlige Plads, der blev rokket ved det, vi endnu havde at leve for, saa vi kom til at tvivle paa os selv. Hvad bliver der tilbage, naar et Menneske mister Troen paa sig selv og den Sag, der er hans, og som han er villig til at sætte noget ind paa?

Hvor maa det have været svært for Statsministeren at fremsætte det Lovforslag og for de socialdemokratiske Medlemmer af Rigsdagen at stemme for dets Vedtagelse. Netop Mænd, som har Forudsætning for at forstaa os. vore egne. De kom ud for at forbyde os at strejke. Tilgiv os, at vi har vanskeligt ved at forstaa jer. Sig os et Ord, der tilfulde overbeviser os om Nødvendigheden af det skete. Vi vil gerne være os selv igen.

Det burde aldrig være kommet dertil. Det er noget helt andet. Hvordan vi saa end ser paa det, blev det et Nederlag for os. Saadan set betyder det vel ikke saa meget, for vi er talmæssigt kun en lille Gruppe, der i det store og hele ikke er nogen egentlig Faktor. Men netop ved at føre Sagen ud i dens yderste Konsekvenser og med en Afslutning som den foreliggende, blev det et

Nederlag for den samlede danske Fagbevægelse, hvis Ansvar nu maa bæres paa de ansvarlige Steder. Og det bragte vor egen Regering i en yderst pinlig Situation.

Til Sigv. Hellberg vil jeg sige: Jeg er fuldt ud klar over, hvor vanskelig en Stilling Formandsposten for en faglig Gruppe maa være og at det ikke altid er lige let paa Forhaand at drage de rette Konklusioner. I denne Sag var din Taktik forkert, eller tydeligere, den var det stik modsatte af, hvad den burde have været. Det var dig selv, der fra Begyndelsen satte Stemningen og Kamplysten i Vejret med dit æggende Indlæg i Typ.-Tid. Det var saa overbevisende, at ikke alene Arbejdsgiverne men ogsaa vi maatte faa det Indtryk, at der virkelig var Alvor med i Spillet. Det stemte selv de sorteste Pessimister iblandt os til at tro, at man ogsaa i Evaldsgade mente, at nu skulde det briste eller bære. Saa meget mærkeligere var dit Frafald paa Generalforsamlingen i Odd Fellowpalæet, hvor du lige saa afgjort sprang fra og sagde, at stemte vi for Forkastelse af Forligsmandens Forslag, maatte vi selv tage Konsekvenserne. Selv om du næppe vil tro det, kan du sikkert takke dig selv for adskillige af de Nej-Stemmer, der blev til alene som Opposition mod din Person. Vi, der staar paa Arbejdspladserne, kan tale med om det.

Du burde i Stedet fra først af ganske nøgternt have nøjedes med at sige til os, at du personlig vilde gøre alt for at gennemtvinge en Arbejdstidsforkortelse, og da du opdagede det umulige heri lige saa sagligt og overbevisende have underrettet os om det umulige heri. Det vilde have givet os et ærligere Indtryk og muligvis ogsaa et andet Resultat af Afstemningen. Og før du i det hele taget havde foretaget dig noget, burde du have overbevist dig om Regeringens Stilling til en eventuel Strejke. Den var sikkert givet paa Forhaand. Det havde tjent os alle bedre, og megen Bitterhed kunde have været undgaaet. Nu maa Tiden læge Saaret — hvis den kan.

13. Marts 1939. *Peter Hansen*, 7197.

Efter Tariferne

Tarifsituationen er tilendebragt, og den blev forsaavidt en Skuffelse for saavel Provinsen som København. Ikke mindst for de københavnske Kolleger. Men har dansk Fagbevægelse hidtil ikke faaet Belæring nok, skulde man nu gaa ud fra, at Afslutningen for Københavns Vedkommende særlig maa indeholde Stof til alvorlig Eftertanke og Overvejelse om Fagorganisationernes Stilling under det politiske Regime.

For vort Forbund var Tidspunktet ubestridelig gunstigt. Men man fik straks Mistænkeligheder, da de to Landsdele skiltes. Det havde været heldigere — kollegialt og kampmæssigt set — om vi kunde fulgtes ad. Det siger ikke, at Slutresultatet var blevet væsentligt anderledes, selv om det viser sig, at Københavnerne sikkert har opnaaet noget mere end Provinsen.

Men som det endte i København slap Provinsianerne dog for den Tort denne Gang, at Statsmagten satte os i Skammekrogen. Vi er altsaa igen inde for forskellige Udløbstider for de to Tarifer og maa saa haabe, at der til den Tid »viser sig noget« til vor Fordel.

Det er alligevel uforstaaeligt, at Tarifkommissionen gik med til at slaa Bunden ud af Pristallet. Her foreligger for det første en utilgivelig Eftergivenhed og dernæst en Fejlvurdering af hele det økonomiske Milieu, og Arbejdsgiverne har *der* »taget os« godt.

Thi efterhaanden som det bliver tvangsnødvendigt at slække Valuta-Centralens Restriktioner i Forbindelse med de noksom bekendte økonomiske Manøvrer, er en Lønnedsættelse maaske ikke saa langt borte, saaledes, at den tillagte Krone snart forsvinder i Følge med et Par Kroner til. Som det er gaaet er vi afskaaret fra at sætte ind mod Lønreduktioner, fordi Jernet, Tømmeret eller Foderstofferne falder og bringer Pristallet ned.

At vi ligger, som Tilfældet er, er saa meget mere beklageligt, som det er en Kendsgerning, at der i hvert Fald paa Avisernes Omraade synes at herske en endog stor Velstand, idet der saaledes sidste Aar, og fortsat i Aar, er indkøbt særlig mange Sættemaskiner, saa mange, at Fabrikerne nærmest er overrasket over de mange Forretninger. Det samme gælder iøvrigt alle andre tekniske Hjælpemidler. At der heri ligger en planmæssig Hensigt er temmelig givet. Men een Ting véd vi, nemlig at Bladenes Arbejdspladser er udartet til det rene Helvede, paa Grænsen af Slaveri.

De sidste 10 Aars Udvikling har indført et Tempo af snart uudholdelig Karakter. I hvert Maskinsætteri, Haandsætteri og Ombryderi sværmer der mindst et Par Dalbyer eller Sønner fra Latinskoleklasserne rundt med Ure i Haanden og kontrollerer Arbejdet for hvert Kvarter. At det fører til et uhyggeligt Presseri, kender de fleste af Erfaring, og de fleste véd ogsaa, at Løn og Præstation ikke staar i normale Forhold til hinanden. De personlige Tillæg har man — af hvilken Grund er ikke klart — fra Organisationens Side saa godt som begravet. De har været tarifbestemt, men næsten ikke gennemførlige, fordi Ledelsen altid har svigtet ved de opstaaede Kravs Gennemførelse. At der herved opstaar et skævt Forhold ved den ganske naturstridige Lønnivellering, der overalt stiles efter, maa selv en blind kunne se. Det er kun Arbejdsgiverne, der høster Fordelen, saafremt Personalet da ikke er lutter Minimaler og altsaa ikke kan paces derudover.

Under tiltagende Tryk fra Statsmagtens Side og et altfor stort Hensyn til de politiske Magthavere hersker der i Øjeblikket en Modløshed indenfor det store Tal af Organisationernes Medlemmer. Hvorhen de vender sig, mødes de med de snart klassiske Ord: *Det kan man ikke.* Der er ingen Tro paa Kravet om Ret, og Udfoldelsen af Pligterne er der andre, der tilegner sig Æren for.

Det hjælper naturligvis ikke meget, at mange Kolleger fra Provinsen beklager, at københavnske Kolleger nu ogsaa fik praktisk Lære i Samfundssind, men de kender, hvis de ikke har glemt dem, sikkert et Par Fortilfælde. Men naar de selv henvender sig til Statsmagten om at faa af Spanskrøret, saa savner man alligevel de rette Ord for Deltagelse. Man kan — og bør — beundre den Hurtighed, hvormed vore Politikere fik Spanskrøret frem. I Løbet af to Timer havde Folketingets ellers ikke saa resolute Politikere Loven færdig og kunde møde hos Kongen og med god Samvittighed nyde den gode Mad og de aaregamle Vine.

Bagefter fik Delinkventen det sidste Knæk i Rygraden af det gallaklædte Landsting, hvor de kvindelige Medlemmer var i elegante Rober.

Alt var sket Fyldest!

Loven gælder ikke for Færøerne. *S. Kj.*

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

Ordinær Generalforsamling

Søndag den 26. Marts Kl. 13.30

i Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Bemyndigelse for Styrelsen til at anvende indtil 1200 Kr. til Afdelingsmedlemmers Deltagelse i Forbundets Kursus paa Roskilde Højskole. 4. Forslag fra 10 Medlemmer om at bevilge 5000 Kr. til Danmarks kommunistiske Partis Valgfond. 5. Valg af 10 Stemmetællere. 6 *a*. Afdelingsformanden stiller sit Mandat til Raadighed for Afdelingens Medlemmer; *b*. Opstilling til Valg af Afdelingsformand.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Umiddelbart efter Afdelingens Generalforsamling og samme Sted afholder

Sætternes Underafdeling

(Sættere, Stereotypører. Galvanoplastikere, Skriftstøbere og mandlige Trykkeriarbejdere)

ordinær aarlig Generalforsamling

Dagsorden: 1. Regnskab. 2 Opstilling til Valg af 8 Styrelsesmedlemmer. 3. Valg af 4 Kontrahenter til »Social Demokraten«. 4. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«s Generalforsamling. 5. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 6. Valg af en Repræsentant til Arbejdernes Landsbanks Generalforsamling. 7. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikrings Generalforsamling.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Trykkernes Underafdeling

afholder

ordinær aarlig Generalforsamling

Mandag den 27. Marts Kl. 20

i Foreningen af 1860's Lokaler, Nørre Voldgade 92, Stuen over Gaarden

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Indkomne Forslag. 4. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 5. Valg af: 1 Kontrahent til »Social-Demokraten«, 1 Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen« og 1 Repræsentant til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Trykkernes Begravelseskasse

afholder

ordinær Generalforsamling

umiddelbart efter Underafdelingens Generalforsamling

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Styrelse og 1 Revisor. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

Kvindernes Underafdeling

afholder

ordinær aarlig Generalforsamling

Tirsdag den 28. Marts Kl. 20

i »Berejstes Hus«, Emiliegade 7 (Wodroffsvej)

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer samt Valg af 2 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretnings Generalforsamling. 4. Eventuelt.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 21. Marts 1939. *Forretningsudvalget.*

Ferieordningen i Provinsen

Idet Medlemmernes Opmærksomhed iøvrigt henledes paa Tarifens Feriebestemmelser meddeles følgende angaaende *Udbetaling af Feriegodtgørelse* for indeværende Periode, der afsluttes 31. Marts.

1) For de Arbejdere, der uafbrudt har været beskæftiget paa nuværende Arbejdsplads i Tidsrummet *1. April 1938—31. Marts 1939* og vil være beskæftiget udover sidstnævnte Dato, gælder Tarifens § 6, Stk. 1—3, saaledes at *Feriegodtgørelsen udbetales direkte til disse Arbejdere* ved Feriens Paabegyndelse.

2) For Arbejdere, der *ikke* har været beskæftiget i *hele* den nævnte Periode gælder, at de har Krav paa 4 pCt. Feriegodtgørelse, beregnet efter den Løn, de har optjent i Perioden *1. Juli 1938—31. Marts 1939.*

I Lønnen indbefattes *Forlægningstillæg*, men ikke Overarbejds*procenter*.

Feriegodtgørelsen for de under 2) nævnte Arbejdere opkræves af Lokalkassererne hos Arbejdsgiverne paa Grundlag af de røde Feriekort, som ethvert pladsfratrædende Medlem har maattet udfylde efter 1. Juli 1938, og udbetales til Medlemmerne, naar Ferien holdes.

Alle saadanne Arbejdere maa pr. 31. Marts *udfylde et Feriekort*, der faas hos Lokalkassereren, med Angivelse af samlet Løn siden sidste Antagelse.

For den *socialdemokratiske Presse* gælder, at Ferietiden er fastsat til 15 Dage og Feriegodtgørelsen til 5 pCt. Hvor lokal Overenskomst har forlænget Ferien til 18 Dage, er Godtgørelsen at beregne med 6 pCt.

Det nye Ferieaar

paabegyndes 1. April, og i Henhold til Tarifens § 6 skal der fremtidig ved Pladsfratrædelse udleveres Arbejderen en *Feriebog med indklæbede Mærker*, der svarer til 4 pCt. af den efter 1. April udbetalte Løn.

København, den 20. Marts 1939. *Forretningsudvalget.*

Afdød Kollega

Slagelse Lokalafdeling mistede Mandag den 13. Marts et af sine ældre Medlemmer, idet Typograf *Peter Sørensen* afgik ved Døden efter længere Tids Sygdom, 61 Aar gl.

Afdøde optoges i Forbundet 1897 efter at have udlært i »Korsør Avis«, arbejdede derefter samme Sted til 1901, en kortere Periode i Kolding, Aalborg og i ca. 4½ Aar i Assens. Kom derefter til Slagelse igen, idet han begyndte at arbejde paa »Vestsjællands Soc.-Dem.« 2. April 1907. Her arbejdede han indtil han for ca. 8—9 Aar siden blev ramt af en svær Sygdom, men kom dog saa vidt til Kræfter, at han begyndte at arbejde igen, dog paa kortere Arbejdstid, indtil Sygdommen for ca. 3 Aar siden slog ham helt ud. Og Døden kom sikkert som en Befrielse.

— Vi mindes Peter Sørensen som en god Kollega og Kammerat. *L. H.*

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for Oktober Kvartal 1938

Afdeling	Indtægt: Kontingent		Ekstrakontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Udgift: Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Rejseunderstøttelse af Fortsættelseskassen		Understøttelse af Fortsættelseskassen		Hjælpekasseunderstøttelse		Reservefondsunderstøt.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Adm.-Tilskud til Afd.		Indsendt til Hovedkassen		Ialt	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	2212	60	»	»	10	»	392	45	2615	05	»	»	543	»	»	»	145	»	462	50	»	»	198	»	»	»	47	»	1219	55	2615	05
Aalborg	9684	70	»	»	»	»	1106	54	10791	24	18	50	1775	»	34	»	1023	50	1395	50	»	»	1997	»	»	»	148	»	4399	74	10791	24
Aarhus	18832	30	»	»	25	»	6163	05	25020	35	100	»	5621	75	20	50	3705	75	4270	»	»	»	6865	»	200	»	344	»	3893	35	25020	35
Assens	475	10	»	»	»	»	200	»	675	10	»	»	204	»	»	»	»	»	261	50	»	»	»	»	»	»	11	50	198	10	675	10
Brønderslev	312	»	»	»	»	»	292	40	604	40	»	»	117	»	»	»	»	»	58	50	»	»	»	»	»	»	6	»	422	90	604	40
Esbjerg	3919	70	»	»	4	50	417	80	4342	»	»	»	915	80	»	»	571	50	846	50	»	»	393	»	»	»	59	»	1556	20	4342	»
Faaborg	487	80	»	»	»	»	40	70	528	50	3	»	241	50	27	»	»	»	119	»	»	»	130	»	»	»	8	»	»	»	528	50
Fredericia	1668	20	»	»	»	»	892	30	2560	50	7	50	572	»	5	50	605	»	409	50	»	»	201	»	»	»	43	»	717	»	2560	50
Frederikshavn	1381	90	»	»	»	»	239	65	1621	55	7	50	375	»	»	»	»	»	319	50	»	»	»	»	»	»	»	»	919	55	1621	55
Grenaa	552	80	»	»	»	»	150	»	702	80	5	»	304	»	15	»	»	»	152	»	»	»	»	»	»	»	9	»	217	80	702	80
Haderslev	2134	70	»	»	»	»	»	»	2134	70	9	10	256	»	»	»	235	»	174	»	»	»	432	»	»	»	32	»	996	60	2134	70
Haslev	135	20	»	»	»	»	»	»	135	20	»	»	»	»	11	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	124	20	135	20
Helsingør	1326	»	»	»	»	»	1759	15	3085	15	65	25	723	»	42	»	500	»	570	50	»	»	294	»	»	»	32	»	858	40	3085	15
Herning	1987	70	»	»	»	»	»	»	1987	70	»	»	353	»	11	25	108	»	163	50	»	»	760	»	»	»	31	»	560	95	1987	70
Hillerød	4447	30	»	»	»	»	»	»	4447	30	75	75	1112	»	68	25	275	»	814	50	»	»	562	»	»	»	68	»	1471	80	4447	30
Hjørring	2622	50	»	»	20	90	»	»	2643	40	»	»	454	»	3	75	332	»	356	50	»	»	252	»	»	»	40	50	1204	65	2643	40
Hobro	634	90	»	»	»	»	684	65	1319	55	7	50	328	»	»	»	231	»	316	»	»	»	»	»	»	»	12	»	425	05	1319	55
Holbæk	3022	20	»	»	»	»	»	»	3022	20	»	»	1053	50	8	25	52	50	395	»	»	»	36	»	»	»	46	»	1430	95	3022	20
Holstebro	2193	90	»	»	»	»	»	»	2193	90	»	»	78	75	7	50	»	»	101	50	»	»	456	»	»	»	39	»	1511	15	2193	90
Horsens	4606	90	»	»	»	»	486	30	5093	20	3	75	1198	»	5	50	520	50	1200	»	»	»	312	»	»	»	75	»	1778	45	5093	20
Kalundborg	1529	10	»	»	»	»	100	»	1629	10	14	25	102	»	22	50	199	50	115	50	»	»	576	»	»	»	»	»	599	35	1629	10
Kolding	6164	70	»	»	»	»	»	»	6164	70	46	»	625	50	22	»	497	»	678	»	»	»	1578	»	500	»	101	50	2116	70	6164	70
Korsør	520	»	»	»	»	»	244	15	764	15	10	50	172	»	»	»	120	»	93	»	»	»	»	»	»	»	20	»	348	65	764	15
Køge	1765	40	»	»	»	»	200	»	1965	40	26	25	105	»	58	75	63	»	236	50	»	»	117	»	»	»	30	»	1328	90	1965	40
Lyngby	952	90	»	»	45	»	536	85	1534	75	»	»	419	50	»	»	444	»	466	50	»	»	180	»	»	»	19	»	5	75	1534	75
Løgstør	390	»	»	»	»	»	125	»	515	»	»	»	76	»	»	»	»	»	58	»	»	»	»	»	»	»	8	»	373	»	515	»
Maribo	929	50	»	»	»	»	»	»	929	50	»	»	329	»	»	»	»	»	164	50	»	»	30	»	»	»	13	50	392	50	929	50
Marstal	197	60	»	»	»	»	128	»	325	60	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	60	»	»	»	5	»	240	60	325	60
Middelfart	666	30	»	»	»	»	100	»	766	30	3	75	102	»	»	»	»	»	183	»	»	»	90	»	»	»	20	50	367	05	766	30
Nakskov	2393	30	»	»	28	»	»	»	2421	30	11	25	87	50	6	50	220	50	52	»	»	»	588	»	»	»	37	»	1418	55	2421	30
Nyborg	964	30	»	»	»	»	500	»	1464	30	37	50	65	»	2	75	105	»	208	»	»	»	78	»	»	»	30	»	938	05	1464	30
Nykøbing F	3994	»	»	»	»	»	»	»	3994	»	11	»	461	»	3	25	176	»	350	50	»	»	666	»	»	»	59	50	2266	75	3994	»
Nykøbing M	976	30	»	»	»	»	387	55	1363	85	»	»	99	»	»	»	»	»	69	50	»	»	454	»	»	»	17	»	724	35	1363	85
Næstved	4530	90	»	»	»	»	300	»	4830	90	2	75	569	»	»	»	580	»	538	50	»	»	1550	»	»	»	70	»	1520	65	4830	90
Odder	954	70	»	»	»	»	103	15	1057	85	3	75	200	»	»	»	126	»	291	»	»	»	»	»	»	»	16	»	421	10	1057	85
Odense	16914	40	»	»	180	»	»	»	17094	40	26	»	1138	50	15	»	898	»	1403	»	»	»	4078	»	500	»	246	»	8789	90	17094	40
Randers	6383	60	»	»	55	»	»	»	6438	60	7	50	1127	50	»	»	291	»	849	50	»	»	1800	»	»	»	101	»	2262	10	6438	60
Ribe	778	70	»	»	18	»	175	60	972	30	»	»	56	»	2	75	484	»	90	»	»	»	54	»	»	»	14	»	271	55	972	30
Ringkøbing	1242	60	»	»	»	»	»	»	1242	60	»	»	77	50	»	»	»	»	13	50	»	»	54	»	»	»	24	»	1073	60	1242	60
Ringsted	2070	90	»	»	»	»	2	40	2073	30	»	»	467	»	»	»	297	»	451	50	»	»	208	»	»	»	33	50	616	30	2073	30
Roskilde	3298	70	»	»	200	»	400	»	3898	70	62	25	623	»	120	75	324	»	562	50	»	»	»	»	»	»	»	»	2206	20	3898	70
Rudkøbing	1019	50	»	»	»	»	1446	95	2466	45	7	75	888	»	3	25	320	»	600	50	»	»	»	»	»	»	27	»	619	95	2466	45
Rønne	3209	50	»	»	»	»	»	»	3209	50	»	»	538	50	»	»	52	»	431	50	»	»	498	»	»	»	48	»	1641	50	3209	50
Silkeborg	2998	10	»	»	»	»	174	40	3172	50	11	25	483	»	11	25	953	»	484	50	»	»	1177	»	»	»	52	50	»	»	3172	50
Skanderborg	751	40	»	»	»	»	326	55	1077	95	15	»	60	»	18	75	236	»	199	»	»	»	»	»	»	»	12	»	537	20	1077	95
Skive	2668	90	»	»	»	»	»	»	2668	90	»	»	45	»	3	75	51	»	181	50	»	»	218	»	»	»	37	50	2132	15	2668	90
Skjern	465	30	»	»	»	»	315	80	781	10	»	»	320	»	»	»	48	»	160	»	»	»	159	»	»	»	7	»	87	10	781	10
Slagelse	5015	30	»	»	10	»	»	»	5025	30	8	25	1066	75	18	75	440	»	595	50	»	»	801	»	»	»	76	50	2018	55	5025	30
Stege	854	80	»	»	»	»	510	»	1364	80	»	»	420	»	»	»	252	»	350	»	»	»	24	»	»	»	15	»	303	80	1364	80
Struer	577	20	»	»	»	»	145	40	722	60	»	»	114	»	»	»	»	»	77	»	»	»	»	»	»	»	9	»	522	60	722	60
Stubbekøbing	200	20	»	»	»	»	468	47	668	67	»	»	224	»	»	»	»	»	76	»	»	»	»	»	»	»	6	»	362	67	668	67
Svendborg	2310	60	»	»	»	»	500	»	2810	60	26	05	1306	50	»	»	»	»	628	»	»	»	»	»	»	»	40	50	809	55	2810	60
Sønderborg	1313	30	»	»	»	»	258	05	1571	35	11	25	498	»	»	»	243	»	416	»	»	»	378	»	»	»	23	»	2	10	1571	35
Thisted	1570	40	»	»	90	»	»	»	1660	40	7	50	165	»	»	»	151	»	86	50	»	»	224	»	»	»	23	»	1003	40	1660	40
Tønder	296	50	»	»	10	»	»	»	306	50	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	»	»	5	»	281	50	306	50
Varde	230	60	»	»	»	»	1264	50	1495	10	»	»	244	»	»	»	334	»	222	»	»	»	522	»	»	»	7	»	166	10	1495	10
Vejle	4485	40	»	»	»	»	»	»	4485	40	»	»	767	»	»	»	810	50	740	»	»	»	720	»	»	»	76	»	1371	90	4485	40
Viborg	2152	60	»	»	20	»	300	»	2472	60	7	50	378	»	»	»	244	»	218	50	»	»	674	»	»	»	34	»	916	60	2472	60
	150375	90	»	»	716	40	21837	81	172930	11	660	15	30645	05	569	50	17264	25	24767	»	»	»	30444	»	1200	»	2415	50	64964	66	172930	11
København	246905	40	»	»	614	75	»	»	247520	15	281	75	64734	»	112	75	21371	50	43556	25	»	»	48136	50	8047	46	7940	»	53339	94	247520	15
	397281	30	»	»	1331	15	21837	81	420450	26	941	90	95379	05	682	25	38635	75	68323	25	»	»	78580	50	9247	46	10355	50	118304	60	420450	26

Haard Belastning

Det er en haard Belastning, man som socialdemokratisk Arbejder i disse Tider kommer ud for. Nogen let Opgave er det ikke paa Arbejdsplads eller i Familiekreds at forklare, end sige forsvare, de mere eller mindre gaadefulde Skaktræk, de professionelle Arbejderpolitikere foretager i lokale Byraad eller paa Rigsdagen. Der skal en særdeles godt forankret Overbevisning og en usvigelig Tro paa Fremtiden til for stadigvæk at kunne modtage »Dagens Gerninger« med Smil paa Læben. Hvis ikke man endnu har en Rest af den gode Tro tilbage, er man unægtelig slemt handicappet, naar den sidste Høst fra Christiansborg sættes under Debat i en nogenlunde fredelig Morgentime i Sætteriet.

— Det er vel nok det skrappeste, de endnu har lavet derovre. Nu skal Kongen underskrive Københavnernes Tarif. Den er vel nok fin. Saa ka' vi s'gu godt ophæve hele Møjet og ta' i Skoven for Pengene. Men du ka' bande paa, det er sidste Gang, Thorvald har faaet min Stemme — o. s. v., o. s. v.

I kender Historien. Den kan varieres i det uendelige. Og kommer man saa hjem til Vællingen og Frikadellerne, lyder det fra ens haabefulde Pode:

— Den *har* de vel nok lavet godt med Typograferne. Her gaar I og tror, at I skal have Arbejdstiden nedsat — og det vil I strejke for. Men saa kommer Stauning og ordner hele Butiken for Jer i Løbet af Nul-Komma-Fem — i Kjole og Hvidt. Den er vel nok laber! Næ, gaa hjem og vug!!

Det var Ungdommens Stemme!

Ak, nej, let er det ikke at bevare Troen, endsige Begejstringen. Det er haarde Tider for den, der trods alt klamrer sig til Troen paa Arbejderklassens Fremgang og Sejr ved et enigt og stærkt Socialdemokrati — Side om Side med en levende og handlekraftig Fagbevægelse.

Jeg giver Pokker i den, der raaber op om en upolitisk Fagbevægelse. Det er selvfølgelig umuligt — og unaturligt. Men lige saa sandt er det, at den faglige Arbejderbevægelse ikke maa skubbes i den Baggrund, som øjensynligt flere af den politiske Arbejderbevægelses førende Mænd for Øjeblikket har Lyst og desværre ogsaa har haft Held til. De samv. Fagforbunds Formand skal være mere end en Lydslave af den socialdemokratiske Statsminister. Og magter den Mand, der i Øjeblikket sidder som den faglige Arbejderbevægelses Førstemand, ikke det, maa vi se os om efter hans Efterfølger.

Hvor fjollet at kalde den nuværende Regering for Fagforeningernes Regering, som man ynder det i den dertil indrettede Presse. Nej, den faglige Bevægelse har desværre en alt for lille Indflydelse paa Regeringen. Og Grunden hertil er vistnok den, at den faglige Bevægelses Topfigur igennem flere Led har manglet Format. Man har manglet en Modpart overfor den politiske Arbejderbevægelses stærke Mand, som Stauning jo ubetinget er. Man har det Indtryk, at det i for høj Grad er blevet Kompromis'ernes Mand, der er blevet De samv. Fagforbunds Førstemand. Det er blevet Manden uden Kanter, den djærve og bramfri Mand, der ikke stødte nogen, der blev Samlingsmærket paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling. Den helt store Mand, der turde staa fast, har man savnet siden Lyngsie førte sine Arbejdsmandstropper frem fra Dybet. Det har været for ulige et Spil — for let et Spil for Stauning.

Nu tales der om at unddrage Socialdemokratiet vore Stemmer. Tja, jeg skal villigt indrømme, at skulde jeg have stemt den Aften, Radioavisen meldte om Resultatet fra Christiansborg, kunde jeg maaske nok have tvivlet et Øjeblik — og dog, hvor Pokker skulde jeg saa have gjort af min Stemme? Nej, der er ingen Vej uden om Socialdemokratiet for den, der endnu knytter sine Fremtidsdrømme til Demokratiet.

Men de svider, saadanne Piskeslag, helt ind i Sjælen. Det var bestemt ikke i nogen lystelig Stemning, man den Morgen traadte ind i Sætteriet. Hvordan bortforklare en saadan oplagt Tilsidesættelse af Kollegers klart udtalte Ønske og Vilje. Nej, Opgaven syntes haabløs. Og hvordan møde Ungdommens slet dulgte Foragt for Fagforeningens magtesløse Stilling? Nej, d'Herr. Parlamentarikere skulde en saadan Morgen plantes midt i Værkstedet og selv have Lov til at give Svar paa de bitre Hvorfor? Hvad har ikke »Dagens Gerninger« affødt af Bitterhed og Nag blandt de danske Arbejdere. Nuvel, det er en vanvittig Tid, vi lever i, men man griber sig selv i tit at spørge, om »man« ikke gør den mere vanvittig, end den er i sig selv. Det kniber i hvert Fald ofte med at skimte Linjen i den førte Politik.

Men har vi saaledes erkendt Nederlaget for den faglige Bevægelse, lad os da tage fat paa det Rydnings- og Lugearbejde, der maa og skal til, for at Fremtidens Arbejderbevægelse — den faglige som den politiske — maa trives Side om Side paa en sund og naturlig Maade, supplerende og støttende hinanden, til Gavn og Lykke for den Klasse, der har skabt dem begge.

Harald Jensen, Aarhus.

En Menigs Mening

Om den sidste Tarif-»Overenskomst« er der en Del at sige, bl. a.:

Der tales saa meget om Arbejdernes ringe Deltagelse i Afstemninger. Kan man for Alvor og med Ærlighed bebrejde dem noget, naar man ser, hvordan det Gang paa Gang gaar. Som nu hos os. Der er vel ingen Kollega, der herefter vil nægte, at *Strejkeretten er frataget os.* Det var et politisk Overgreb, der skete. Men der er jo ogsaa et gammelt Ord, som siger, at det er fra sine egne, man skal have det! Stauning staar i Tinget og siger, at de kan skam ikke have en Typografstrejke paa dette Tidspunkt: Staten skulde have Stemmesedler til Valget og Love trykt. Sig mig: mon det vilde nytte, hvis Bademestre paa Søbadeanstalter strejkede om Vinteren? Selvfølgelig skal en Strejke foretages helst paa et ubelejligt Tidspunkt. Dette Tidspunkt var inde nu; her var en Chance, som vel aldrig nogensinde kommer tilbage.

Hvor kan forresten De samvirkendes Formand staa i Tinget og sige (iflg. »Social-Demokraten« for 11.-3.): »I det her foreliggende Forslag er ½ Times Arbejdstidsnedsættelse for de københavnske Typografer«. Manden er jo galt underrettet. Havde han sagt en lille Brøkdel, havde det passet. Næh, Sandheden er den, at vi træller videre, og Week-end vedbliver at være et Fata morgana — og de arbejdsløse, ja, hvad de?

Jeg gad vidst, hvor længe Arbejderne vil finde sig i

det Diktatur, der finder Sted. Naar der næste Gang er købslaaet om en ny Tarif, lad saa Stauning se paa den først; er han imod den, er det jo meningsløst at holde Generalforsamling og Afstemning.

Der har i disse Dage været talt om Dødsklokker. Mon ikke Dødsklokkerne er ved at ringe over de frie Fagforeninger. Det er sørgeligt, men desværre vist sandt.

Det kan altsaa fastslaas, at Strejkeretten er frataget Typograferne. Men hvad saa med den bugnende Strejkekasse? Lad os dele, hvad der er i den, men lad de arbejdsløse faa den største Del, og lad saa Kontingentet herefter blive ÷ Bidrag til Strejkefonden.

— Hvorfor skulde Cirkulæret, der fulgte med Stemmesedlen, forsynes med et Forord af Hellberg? Det var en bevidst Tilsløring af de virkelige Forhold. Enhver, der var til Stede paa Generalforsamlingen, kunde vel se og høre, at der herskede den samme Stemning i Forsamlingen ved Resolutionens Fremsættelse som ved dens Vedtagelse. Hvorfor skulde der spændes Ben for den Resolution? Vi sagde paa Trykkerierne, da vi læste »Forordet«: »Det er vel nok godt gjort!«

— Er det nødvendigt, at vi altid skal have serveret Hellbergs ophidsende Artikler i »Typ.-Tid.« et Par Uger før en Afstemning? Lad os blive fri for det. Det har altid vist sig at være tom Tale, som intet betyder, og naar det endelig gælder, den bare Ynkelighed.

Menig Nr. 3306.

Et Svar

II

Sidste Artikel

Jeg har i min foregaaende Artikel omtalt den Arbejdslinie for Landssammenslutningens Virksomhed, som jeg ansaa for det væsentlige, ja, saa væsentlig, at der for mig ingen Tvivl kunde være om, at der her maatte være et fælles organisatorisk Arbejdsgrundlag for Provinsens og Københavns Trykkere for en Ordning indenfor Forbundsomraadet, sigtende til, at man fra Forbundets Side principielt anerkendte Trykkernes Præferenceret til Arbejdet i det Fag, de havde lært, og hvori de havde aflagt Kvalifikationsprøve, og at Adgangen til Trykkernes særlige Fagomraade blev paa Lærlingeskalaens Betingelser, bortset fra isolerede Tilfælde. Til dette Synspunkt søgte vi, uden videre Held — men paapegede særlige Forhold i Provinsen — at vinde Tilslutning hos Ledelsen af Københavns Trykkerafdeling, og da der ikke var noget at opnaa hos Ledelsen — ved Fordøren, prøvede vi Bagdøren: Medlemmer, vi mente var *sagligt* interesserede. Her havde vi et vist Held, men det viste sig hurtigt, at netop med Hensyn til det *saglige* havde vi lidt en alvorlig Skuffelse — der senere førte til forskellige Ulemper.

Men nu først: Det er fuldstændigt rigtigt, at jeg efterhaanden blev træt af Redaktionsvirksomheden ved »Trykkeren«. Man krævede det danske Stof forøget paa Nordmændenes Bekostning, skønt disse afholdt Halvdelen af Udgifterne ved Bladets Fremstilling. Og hvorledes jeg saa vilde skaffe Stoffet frem, maatte jeg alene selv om. En Bevilling til at købe Stof for, som jeg søgte, blev stemt ned, til Trods for, at det i det væsentlige var Bladets Overskud, man opererede med. Snart sagt: al min Fritid gik med til at søge frembragt dansk Tekst i et Omfang saaledes, at der dog blev Balance Mellem Sprogene. For jeg havde jo ikke Johs. Larsens Mulighed, at om der intet Stof kom, eller Manden følte sig uoplagt, ja, saa kom der intet i Bladet. Er det da saa underligt, at jeg blev træt? Det skulde muligt have hjulpet, da Johs. Larsen blev københavnsk Medredaktør, men det gjorde det blot ikke. Eksempelvis kan det nævnes, at en Bog, han fik tilstillet til Anmeldelse, var i hans Varetægt fra Paaske til paafølgende Februar. Først da han selv kom til som Redaktør — og manglede Stof — kom Anmeldelsen frem. Saaledes var *mine* Vilkaar.

Historien vedrørende Udmeldelsen af 8. Kreds, har Gullander jo drejet Halsen om paa, saa den springer jeg over. Og Grunden til, at man her ikke ønskede at være med mere, har Guillander jo ogsaa berørt. Det var den, at man ingen Tillid havde til Københavnerne; man havde iøvrigt heller ingen Aarsag til at nære en saadan. Kort Tid efter at Landssammenslutningen fik Københavns Trykkerklub med, forsøgte man herfra at faa Bladet flyttet til København — man havde endog indhentet Tilbud paa Trykning dèr. Dernæst betroede den daværende Formand for Københavnerne, Rudolf Jensen, at naar Trykkerklubben fik sig sat tilrette, skulde man nok sige Landssammenslutningen, hvor Skabet skulde staa. Og selv om man senere tog Afstand fra denne Linie, fulgte man den alligevel; det viste bl. a. Johs. Larsens Referat fra Mødet i Aarhus den 11. December 1938. Saa kom Mødet i København, *hvor Johs. Larsen foreslog min Eksklusion som Redaktør.* Saa havde jeg faaet nok, og gik min Vej. Med dette i Erindring er det ganske tankevækkende, nu, da Situationen er skiftet, at læse først Chr. B. Petersens Indbydelse til Samarbejde, og dernæst Johs. Larsens Klynken over, »at jeg ikke var gaaet de sidste vanskelige Aar med, men sprang fra«. Ja, saaledes skriver Johs. Larsen, efter at han har gjort, hvad han kunde for at vanskeliggøre Stillingen for mig, ja, og da jeg ikke gik hurtigt nok, ønskede han mig smidt ud. En fin og tiltalende Herre, ikke sandt!

Nu vilde man maaske synes, at det hele var mærkeligt, hvis det kun var oppe i det nordvestlige Jylland, man var kommet til at se med Mistro til Københavnerne. Men en saadan Opfattelse af Tingene var heller ikke rigtig. Kort forinden Landsmødet i Kolding var en af Landssammenslutningens førende Mænd paa Besøg hos mig, og vi talte sammen om Tingene. Under Samtalen gav han Udtryk for sin store Betænkelighed ved et fortsat Samarbejde med Københavnerne. En Tid efter gav en ledende Kollega fra den modsatte Ende af Landet i en Samtale Udtryk for de samme Synspunkter. Og fra en ledende Kollega i en anden Del af Landet fremsattes Anskuelser om, at det ikke blev godt indenfor Landssammenslutningen, før man skilte sig af med Elementerne fra Københavns Trykkerklub. Nu véd jeg ikke, hvorfor man fortæller mig noget saadant, *hvis man ikke* har denne Mening. Og nærer man saadanne Anskuelser — jeg deler dem iøvrigt —, burde man gøre de paagældende bekendt hermed — hvis man da vil anses for Mandfolk og mener, at disse Anskuelser — ført ud i Livet vil kunne tjene det Formaal, man tilsigter. Det kunde maaske her tilføjes — muligt er det ogsaa en Nyhed for Johs. Larsen & Co. —, at man, inden Landsmødet i Kolding, ledte med Lygte og Lys efter et egnet Formandsemne fra Provinsen, for at slippe for en Københavner.

Saa kan man da til sidst spørge om, hvad det da kan være hos Københavnerne, der har virket saa irriterende paa Landssammenslutningens Provinskolleger, som dette giver Udtryk for. Maaske kan det være forskellige Ting: en særlig Mentalitet og Mangel paa Hæmninger, Brist med Hensyn til simple, logiske Slutninger og vel meget sammensatte Motiver, der ligefrem kan ekse — saaledes som det gav sig Udslag. først ved Valget af Forbundsformand og senere ved Formandsvalget i Trykkerafdelingen. Men hvad véd jeg?

— Jo, maaske er *der* ogsaa noget. Ved en Generalforsamling i Københavns Trykkerafdeling den 12. Oktober 1934, refereret i »Typ.-Tid.« Nr. 43 s. A., siger *Karl Poulsen* bl. a., at »de tarveligste Kolleger, han har truffet, var Medlemmer af Københavns Trykkerklub.« Jeg véd ikke, om Karl Poulsen, da han fremsatte disse Udtalelser, havde en ganske

særlig Grund til »at mindes Johannes«. Med det Kendskab, jeg senere har faaet til Johs. Larsen, anser jeg ikke det for udelukket. Det fremgaar imidlertid ikke af Referatet, som Johs. Larsen selv har skrevet — at nogen, end ikke Referenten selv, har haft noget at bemærke til denne Karakteristik. Der er Ting, der tyder paa, at det ogsaa vilde have været haabløst.

Ringkøbing, 1. Marts 1939. *S. Schultz.*

Det overflødige Led

Til Bebel Sørens Artikel i Nr. 9 om det overflødige Led i vore Afdelingslove kunde jeg ønske at gøre et Par Bemærkninger.

B. S. er faldet over følgende to Bestemmelser:

»Medlemmerne er ansvarlige for de til Inkassatoren betalte Bidrag.«

»En Inkassator bærer juridisk Ansvar for de ham betroede Midler.«

Det sidste kan dog formentlig ikke kaldes for overflødigt. Det maa vel være en Selvfølge, at en Inkassator har Ansvar for de ham betroede Midler. Medlemmernes Ansvarlighed for de til Inkassatoren betalte Bidrag kan heller ikke kaldes overflødig. Der ligger i denne Bestemmelse en Pligt for Medlemmerne til at være agtpaagivende overfor den, de vælger til en saa vigtig Tillidspost som Inkassator, ja, ikke alene over for den, der *er* valgt, men ogsaa det, at man er agtpaagivende overfor *hvem*, der vælges til Inkassator — det er ikke ligegyldigt, hvem man vælger. At Medlemmerne ogsaa er opmærksomme paa disse Ting, bekræfter den Kendsgerning, at det ikke i de mange Aar, jeg har haft med Tingene at gøre, har været nødvendigt at gøre Brug af de citerede Bestemmelser.

Spørgsmaalet om Kvitteringer dukker op med Mellemrum, men er forladt af flere Grunde.

Der er jo Grænser for, hvad der kan forlanges af frivilligt Arbejde af vore Inkassatorer. Det kan ofte være et brydsomt Arbejde, det er jo desværre ikke alle, der er lige præcise til at betale *hver* Uge, og disse — som Regel de samme Mennesker — har baade Organisationen og Inkassatorerne deres Vanskeligheder med. Men der kan ogsaa med det gældende System føres den fornødne Kontrol. Saasnart et Hold Lister gaar ind, udsendes Restancebreve, dels for at kræve de paagældende og dels for at opklare mulige Fejltagelser fra Inkassatorernes Side. Det er da ogsaa en Kendsgerning, at jeg ikke gennem Aarene har haft Vanskeligheder med Hensyn til Uoverensstemmelse mellem det enkelte Medlem og Inkassatoren. Naar dette er en Kendsgerning, er der altsaa ikke nogen umiddelbar Nødvendighed for Indførelse af af et Kvitteringssystem som det af B. S. foreslaaede.

Jeg erkender, at det hviler paa et godt Tillidsforhold til vore Inkassatorer, men kollegialt er det heller ikke noget ringe Grundlag.

— — —

I samme Nr. af »Typ.-Tid.« har Moselund skrevet et Stykke om Sygemeldinger. Slutningen om Lægernes manglende Aftenkonsultation har vi ingen Indflydelse paa. Fremgangsmaaden ved Sygemelding er konstrueret lidt vel svær. Det er slet ikke saa slemt som det gøres til. For at blive meldt syg maa man paa Kontoret forevise en Lægeattest eller en Kontrolseddel fra en Syge- eller Fortsættelseskasse. Mindre kan det vel ikke være. At den paa Kontoret udleverede gule Kontrolseddel skal paategnes af Inkassatoren af Hensyn til eventuelle Restancer er vel heller ikke noget ubilligt Forlangende. Ved Raskmelding forevises Lægeattest eller Kontrolseddel fra Sygekassen. Man skal altsaa gaa paa Forbundskontoret, *forinden* man gaar i Sygekassen. Sygemelding kan udmærket ske pr. Post, men det kunde ofte gøres lettere, hvis man medbragte — eller sendte Medlemskortet eller i hvert Tilfælde en Seddel med Medlemsnumer. Der kan maaske saa en og anden Gang ved Misforstaaelser opstaa et kompliceret Tilfælde, men lidt Konduite plejer at klare det.

Det hele er slet ikke saa svært, Moselund.

O. A. Lundin.

Bankerne og Krisen

Det er en meget benyttet Talemaade blandt de regerende i de forskellige Lande, hvor der hersker »Krise«, at sige: Det er Udlandets Skyld — det er vi ikke Herre over! Og Argumentet er udmærket — saalænge Befolkningen tror paa dets Rigtighed. Men det hænder jo, at der sker Ting, som bringer Troen paa dette »Dogme« til at vakle.

Det kan næppe have undgaaet nogens Opmærksomhed, at Bankernes Antal her i Landet i Aarene siden Verdenskrigens Udbrud er vokset i en — skal vi sige foruroligende Grad. Og alle lever de i bedste Velgaaende og giver sine Aktionærer store Udbytter foruden at de kan henlægge store Summer til Konsolidering og Reserver.

Hvorledes kan et saadant Forhold forenes med den herskende Krisetilstand med manglende Beskæftigelse? Denne enorme Udbytning af Erhvervslivet og det arbejdende Folk kan da ikke skyldes Udlandet!

Bemærkelsesværdigt er det, at Regeringspressen har begyndt at beskæftige sig lidt med disse store Udbytter. I en Provins-Soc.-Dem. finder vi saaledes en Artikel, der behandler Spørgsmaalet, og hvis Slutning lyder:

» . . . Paa den ene Side kan man glæde sig over, at Opsparingen i vort Folk stadig er levende, men paa den anden Side maa man beklage, at Pengene ikke kan komme ud og »arbejde«.

Som ovenfor nævnt kan Grunden hertil være de svingende Prisforhold. Men der kan ogsaa være et andet Forhold, og dette andet Forhold er Bankernes *Udlaansrente*. Ser man f. Eks. paa Ind- og Udlaansrenten for de københavnske Banker, viser det sig, at Indlaansrenten kun er fra 1½ til 3½, medens Udlaansrenten svinger fra 5 til 7. Det forekommer os at være en temmelig stor Spændvidde. Man maa tillade sig at have den Opfattelse, at der godt kunde slækkes lidt paa Udlaansrenten, og ser vi paa de offentliggjorte Udbytter, mener vi at have et forsvarligt Grundlag for vort Krav. Landets Banker skulde jo nok kunne trives uden at møde med Udbytter, der er 3—4 Gange saa høje som den Indlaansrente, de samme Banker selv yder Sparere og Indskydere.

Foretagsomheden vilde sikkert faa et Skub fremad, hvis Udlaansrenten fik en Tak nedad.«

Nu har Nationalbanken jo nedsat sin Disconto, men om dette vil medføre, at der bliver et rimeligere Forhold mellem Bankernes Ind- og Udlaansrente, er jo et andet Spørgsmaal. *Fr. N.*

Sætterafdelingen i København

Aarsregnskab 1938.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1938		86.298,03
Renter	3.247,50	
Overført fra Lokalkassen	1.499,10	4.746,60
Balance Kr.		91.044,63

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Diæter	60,00	
Lokaleleje	139,65	
Fagskolen	100,00	
Kontingent til Arbejdernes Fællesorg.	962,80	
Andre Udgifter	36,65	
		1,499,10
Saldo den 31. December 1938		89.545,53
Balance Kr.		91.044,63

Status 31. December 1938.

Aktiver:

4½ % Obligationer	36.000,00	
4 % —	16.000,00	
3½ % —	6.000,00	
		58.000,00
Aktie i Arb. Landsbank	4.000,00	
— i - Brændselsforretning	400,00	
— i - Livsforsikring	462,00	
— i »Stjernen«	1.000,00	
12 Andele i »Social-Demokraten«	144,00	
		6.006,00
Indestaaende i Banken		25.683,53
Balance Kr.		89.689,53

Passiver:

Formue den 31. December 1938	89.689,53
Balance Kr.	89.689,53

København, den 20. Februar 1939.

O. A. Lundin.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Overskud paa *Kr. 3.247,50.*

København, den 28. Februar 1939.

Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.
N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

Trykkerafdelingen i København

Hovedafdelingen.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1938		4.192,13
Renter	163,69	
Overført fra Lokalkassen	2.985,24	
Andre Indtægter	58,00	3.206,93
Balance Kr.		7.399,06

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Tryksager	39,75	
Lokaleleje	264,50	
Fagskolen	50,00	
Aarsfesten	423,00	
Kursus	90.00	
Repræsentat. ved norsk Tr.landsmøde	193,05	
— v. Sammenkomst af nordiske Trykkere i Oslo	536,50	
Besøg af Tr. fra Sverrige og Finland	705,39	
Kontingent til Arb. Fællesorganisation	386,40	
Andre Udgifter	102,65	
		2.985,24
Saldo den 31. December 1937		4.413,82
Balance Kr.		7.399,06

Begravelseskassen.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1938		9.318,43
Kontingent	166,40	
Renter	328,19	
		494,59
Balance Kr.		9.813,02

Udgift:

Begravelseshjælp	200,00	
Saldo den 31. December 1938	9.613,02	
		9.813,02
Balance Kr.		9.813,02

Ekstrakassen.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1938	1.821,73	
Renter	74,17	
		1.895,90
Balance Kr.		1.895,90

Udgift:

Understøttelser	70,00	
Saldo den 31. December 1938	1.825,90	
		1.895,90
Balance Kr.		1.895,90

Status 31. December 1938.

Hovedafdelingen.

Aktiver:

1 Aktie i »Stjernen«	500,00	
— i Arb. Brændselsforretning	100,00	
4 Andele i »Social-Dem.« à 12 Kr.	48,00	
		648,00
Indestaaende i Banken		3.813,82
Balance Kr.		4.461,82

Passiver:

Formue den 31. December 1938	4.461,82
Balance Kr.	4.461,82

Begravelseskassen.

Aktiver:

Udestaaende Restancer	91,20	
Indestaaende i Banken	9.613,02	
		9.704,22
Balance Kr.		9.704,22

Passiver:

Formue den 31. December 1938	9.704,22
Balance Kr.	9.704,22

Ekstrakassen.

Aktiver:

Indestaaende i Banken	1.825,90
Balance Kr.	1.825,90

Passiver:

Formue den 31. December 1938	1.825,90
Balance Kr.	1.825,90

København, den 20. Februar 1939.

O. A. Lundin.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Hovedkassen udviser et Overskud paa	Kr. 221,69
Begravelseskassen » » » »	Kr. 294,59
Ekstrakassen » » » »	Kr. 4,17

København, den . Februar 1938.

Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.
N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

Kvindeafdelingen i København

Aarsregnskab 1938.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1938		1.528,30
Renter	67,15	
Overført fra Lokalkassen	1.131,95	
		1.199,10
	Balance Kr.	2.727,40

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Lokaleleje	204,29	
Telefon	169,80	
Aarsfesten	366,03	
Kontingent til Arb. Fællesorganisation	133,20	
Andre Udgifter	58,63	
		1.131,95
Saldo den 31. December 1938		1.595,45
	Balance Kr.	2.727,40

Status 31. December 1938.

Aktiver:

2 Aktier i Arb. Brændselsforretning	200,00	
Indestaaende i Banken	1,395,45	
		1.595,45
	Balance Kr.	1.595,45

Passiver:

Formue den 31. December 1938		1.595,45
	Balance Kr.	1.595,45

København, den 20. Februar 1938. *O. A. Lundin.*

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Overskud paa Kr. *67,15.*

København, den 28. Februar 1939.

Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.
N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

Mange var der, som svigted —

Vi gik af de lyse Veje
med Hjærtet fuldt af Haab,
vi broderligt sammen vandred'
under Sang og Glædesraab.

Vi drømte saa skønne Drømme
om Fremtidens lyse Land,
der vented' Arbejderklassen
ved den solbelyste Strand.

Vi lytted' til Talen om Vaaren,
der skulde befri enhver,
der leved' sit Liv i Skyggen
— den trælbundne Arbejderhær.

Vi stred efter fattig Evne
for frem til Maalet at naa,
men mange var der, som svigted'
blandt dem, vi troede paa.

— — —

Jeg gaar ad de mørke Veje
med Hjærtet fuldt af Ve,
jeg spejder igennem Mørket —
ej Lysning der er at se!

Fr. N.

Rigsting — Alderdomsasyl

Nu er Landstinget ikke mere. Med heroisk Mod gik det i Døden for egen Haand. Dødsforagten vilde dog næppe have været saa stor, hvis det alderstegne Tings Medlemmer ikke havde haft en fast Tro paa et Liv efter dette og haabet, at de vilde genopstaa af Asken som en Fugl Fønix — lutret i Skærsilden. Dog var der en Del bange Sjæle, som ikke ejede den klippefaste Tro paa Genopstandelsen. Og de strittede naturligvis imod. — — —

Det er ikke ret meget, der indtil nu er kommet til den almindelige Vælgers Kundskab om Indholdet af den nye Grundlov. Vi véd, at den nye Rigsdag som hidtil skal bestaa af to Ting — et Folketing og et Rigsting, som begge skal vælges af den samme Vælgerklasse med Valgret fra 23 Aars Alderen. Men Rigstingets Medlemmer skal, ligesom nu, vælges ved *indirekte* Valg gennem Valgmænd.

Statsminister Stauning udtalte ved Lovens Vedtagelse i Rigsdagen: »Nu faar de danske Vælgere Lejlighed til at sikre det sande Folkestyre i vort Land.«

Dette er ikke helt rigtigt. Der bliver endnu en Rest af den privilegerede Valgret tilbage, selv om det nye Forslag maa betegnes som et demokratisk Fremskridt, der fjerner gammel Uret. For det første beskæres Vælgernes Indflydelse paa, hvem der skal vælges til det omdøbte Landsting, noget ved den indirekte Valgmaade. Og for det andet har man bevaret Bestemmelsen om, at en Del af Rigstingets Medlemmer skal vælges af Tinget selv og ikke af Vælgerne. Ja, man har endog *udvidet* Antallet af disse tingvalgte Medlemmer. En Sammenligning paa dette Omraade med de tidligere Grundlove giver følgende Resultat:

I Grundloven af 1866 var der *12* kongevalgte Landstingsmedlemmer. I Grundloven af 1915 — den nugældende — er der *19* tingvalgte. Men i den Grundlov, som nu forelægges Vælgerne, er der — *34* tingvalgte Medlemmer! Det vil sige, at Halvdelen af Rigstingets Medlemmer unddrages Vælgernes Bedømmelse.

Men Forklaringen paa dette Privilegium ligger maaske deri, at Partierne har ønsket at gøre det forvandlede Landsting til et Alderdomsasyl for veltjente Partifæller. *Dr. Ensom.*

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag d. 19. Marts i Idrætshuset. *Afdelingsformanden* aabnede Generalforsamlingen og bød et særligt Velkommen til Formanden for Socialdemokratiet, *Hedtoft-Hansen;* de Medlemmer, der havde begæret Generalforsamlingen, havde udtrykkeligt ønsket, at en Repræsentant for Partiet kom tilstede for at redegøre for Partiets Syn paa det omstridte Spørgsmaal: Tarifsituationens Afslutning, hvilket jo var Dagsordenens Indhold.

Til Dirigent valgtes *Aage Zuschlag* og til Sekretærer *Paul P. Petersen* og *Johs. Larsen.*

Martin Rasmussen motiverede kort, hvorfor en Del Kolleger havde ønsket denne Generalforsamling; det var for at faa Oplysning om de Bevæggrunde, der havde ført til den overraskende Afslutning af vor Tarifsituation; han vilde iøvrigt opfordre til saglig Overvejelse af, hvad der i Dagens Løb maatte blive fremført, og advare mod at øve Uret mod nogen.

Sigv. Hellberg talte derefter om Tarifsituationens Udvikling og Afslutning; han erklærede, at han ikke ønskede at sidde i Fagbevægelsens øverste Ledelse og dèr indtage et andet Standpunkt end det, han fandt var det rigtige, vilde man i den Anledning stille Misbilligelsesforslag, maatte det ske her i Dag; skulde noget i saa Henseende blive vedtaget, vilde han naturligvis træde tilbage.

Hedtoft-Hansen gav en Fremstilling af de Motiver, der havde været bestemmende for Partiets Stillingtagen til Typograf-Konflikten. Derefter havde en lang Række Talere Ordet. Under Debatten stilledes af *Aage Hinrich* Forslag om, at man tog de givne Beretninger til Efterretning samt opfordrede Regeringen og den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe til nu ved Lovgivning at gennemføre en Nedsættelse af Arbejdstiden. Et Par andre indbragte Resolutioner gik i samme Retning, meddelte Dirigenten. Ved Afstemningen vedtoges ovennævnte Udtalelse saa godt som enstemmigt.

Endvidere stillede under Debatten H. K. Henriksen Forslag om at misbillige Sigv, Hellbergs Stillingtagen i De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg og opfordre ham til at træde tilbage, ved Afstemningen erklæredes Misbilligelses-Resolutionen for vedtaget. — Generalforsamlingen var til at begynde med besøgt af ca. 1800 Medlemmer, ved dens Afslutning var antagelig 12—1400 Medlemmer tilstede.

(Protokol-Resumé).

Typografernes Stiftelse i Aalborg

afholdt Mandag den 29. Februar ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningen. Formanden, *C. A. Brundlund*, bød Medlemmerne velkommen. Under sin Beretning omtalte Formanden Aarets økonomiske Fremgang for Stiftelsen. Foreningens Formue andrager ca. Kr. 7.400,00. Julelotteriet havde givet et Overskud paa Kr. 464,00. Juleavisens Overskud var paa Kr. 312,00. Men et mørk Punkt var Medlemsantallet, idet der ingen Tilgang er til Stiftelsen, hvis Medlemstal var 45, alt for lidt i Forhold til Afdelingens Medlemstal. Formanden rettede en Tak til alle, der havde medvirket til det gode økonomiske Resultat. *Martin Sørensen* rettede en Tak til Brundlund og Sv. Løcke for deres udmærkede Arbejde for Stiftelsen. Beretningen godkendtes. — Sv. Løcke genvalgtes til Kasserer og H. Jensen genvalgtes til Bestyrelsen. B. Nielsen genvalgtes til Revisor. Formanden sluttede Generalforsamlingen med at udtale Haabet om større Tilgang til Stiftelsen i det kommende Aar. —*d.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Ordinær Generalforsamling afholdes Lørdag den 25. ds. Kl. 20 i Ungdomshjemmet, Orla Lehmansvej.

Dagsorden: 1. Beretning, 2. Regnskab, 3. Valg, 4. Indkomne Forslag, 5. Fremtidig Virksomhed.

Efter Generalforsamlingen er Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord.

... Altsaa mødes vi i Morgen til Generalforsamling.

Regnskab for 2. Halvaar 1938:

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1937	886,40	
Kontingent	545.75	
Tilskud til Højskoleophold	140,00	
Renter	9,55	
		1581,70
	Balance Kr.	1581,70

Udgift:

Faglig Ungdom	113,00	
— Sekretariat	56,00	
Møder	200,35	
Fester	334,15	
Tryksager	80,53	
Højskoleophold	175,00	
Bøger	42,36	
Tilskud til Matteottifonden	50,00	
Kontorartikler	10,78	
Andre Udgifter	54,10	
Beholdning den 31. December 1938	465,43	
		1581,70
	Balance Kr.	1581,70

O. A. Lundin.

Kolding Lærlingeafdeling.

Lørdag den 4. Februar afholdt Typografernes Lærlingeafdeling deres aarlige Stiftelsesfest paa Rutebilcafeen. Kl. 9 samledes Deltagerne i det smukt pyntede Lokale til fælles Kaffebord. Formanden, Arne Foged, bød velkommen. Formanden for Lokalafdelingen, N. Chr. Andersen, holdt Festtalen. Der var i Dagens Anledning forfattet nogle udmærkede Sange, som gjorde Lykke. Efter Kaffebordet var der Dans. Det var en vellykket Fest. *Erik Hentzen*, Sekretær.

Viborg Lærlingeafdeling

holdt Lørdag d. 25. Februar 18 Aars Stiftelsesfest, hvortil man havde indbudt Underafdelingen i Skive. Ved Kaffebordet bød Formanden, Sv. H. Ryttergaard, velkommen til saavel passive Medlemmer som Gæsterne fra Skive. Lokalafdelingens Repræsentant til Underafdelingen, C. E. Christensen, holdt Festtalen, der formede sig som en Appel til Ungdommen om ikke at vise Ligegyldighed over for Fagets Interesser. Lokalafdelingens Formand, Andr. Laursen, lykønskede Foreningen og udbragte et Leve for den Formanden for Skive Lærlingeafdeling, Helge Christensen, takkede for Indbydelsen, Der blev sunget en Sang for Faget saavel som en for Damerne, begge i smukt typografisk Udstyr. Efter Kaffebordet tog man fat paa Dansen, og denne var i Aftenens Løb afbrudt et Par Gange ved Optræden af Medlemmer af Underafdelingen, der opførte smaa Sketcs.

Nær og Fjern

Generalforsamlingerne bringes i Erindring; Søndag Kl. 13,30 Afdelingen og samme Dag Sætternes Underafdeling i Rømersgade 22, Mandag Kl. 20: Trykkernes Underafdeling, Nørre Voldgade 92, Tirsdag Kvindernes Underafdeling i »Berejstes Hus«, Emiliegade 7 (Wodroffsvej).

Folke-Ferie ordner Rejser og Ferieophold og sælger alle Slags Rejsebilletter. Frederiksborggade 42, Telf. 2617.

Alle Stereotypører bedes bemærke Stereotypørernes Annonce angaaende Mødet i Aften.

Trykkeriarbejdere: I Aften Kl. 20 Medlemsmøde i Evaldsgade.

Ved Paaskearrangementet erindres Kollegerne om 1. Paaskedag Kl. 8 at bestemme sig til Koncert i Studenterforeningen. Typografernes 93. Aarskoncert byder foruden sine gode Sange paa Optræden af Operasanger Alfred Berthelsen og Cabaretsangerinde Raquel Rastenni og desuden en Swing-Koncert af Kapelmester Axel Peddy fra »Lodberg« med 6 Solister og Refrænsang af Grethe Ring. Koncerten koster kun 75 Øre og Baltegnet 150 Øre. Bemærk! Kan man ikke naa at komme til Byen til Koncerten, kan man købe Balbilletter forud à 150 Øre, der ombyttes med Baltegn ved Indgangen til Salen. Billetter faas hos Korets Medl., paa Kontoret, Evaldsgade 3, eller kan bestilles hos Korets Formand paa Telefon V. 5259 y, Sigerstedgade 9[3] (ved Boulevardteatret). Se Annoncen!

Skæbnesvangre Trykfejl er Titlen paa Mag. Wolfs Foredrag paa Mandag paa Teknologisk Institut Kl. 19.30. — Alle Medlemmer af Typograf-Forbundet har gratis Adgang.

Paa næste Fredag taler Bernh. Raasø i Bog- og Akcidenssætter-Klubben om Fladedeling.

Til de anonyme. Da vi har modtaget en Del anonyme Indlæg, der kritiserer navngivne Personer, gør vi opmærksom paa, at saadanne Artikler ikke kan optages i »Typ.-Tid.«. Der maa Navn under.

Løfter foran Valget. Det radikale Venstres Valgmanifest indeholder bl. a. Krav om *Voldgift* i Arbejdsstridigheder, hvor »betydelige Samfundsinteresser er truende.« Paa Skattelovgivningens Omraade opstilles følgende Retningslinjer:

De indirekte Skatter for Nødvendighedsartikler afvikles. Landbrugets Bygningsskatter fjernes, saa Landbrugets Ejendomsbeskatning alene bliver en *Grundskyld. Uden for* Landbruget fritages navnlig Nybygninger med almindelige Beboelseslejligheder og Erhvervslokaler for Skat. I Fortsættelse af Udlejningslovens Bestemmelser gennemføres Lighed og større Fasthed i Grundskyldsbeskatningen, ogsaa derved at Vurderingens Ensartethed sikres.

Det lyder jo meget godt, at man vil arbejde for, at de indirekte Skatter paa Nødvendighedsartikler fjernes. Men naar man véd, at de radikale sammen med Socialdemokratiet har belemret Befolkningen med et Utal af *indirekte* Skatter og Afgifter, stiller man sig lidt tvivlende overfor Ægtheden i disse Løfter. Naar Valget er overstaaet, er de nok borte med Foraarsblæsten.

Et større „Mandefald". Det ser ud til, at man i det tredie Rige i sin Iver for at Indpode Ungdommen den militære Aand har forsømt at bibringe de unge de nødvendige elementære Kundskaber til Brug i de borgerlige Erhverv. Det meddeles saaledes fra Leipzig, at af 160 Skoledrenge, som ønskede at komme i Sætterlære, er de 120 blevet kasserede ved en Kundskabsprøve med Hensyn til det tyske Sprog og Ortografien.

I Finland har der i længere Tid været ført Forhandlinger om en ny Tarif i de grafiske Fag. Forhandlingerne har været meget vanskelige, og Gang paa Gang har de været ved at briste. Nu er man imidlertid blevet enige om en ny Overenskomst, saa Konflikten kan undgaas.

Jeg er af den Mening, at hele Grundrenten tilhører Samfundet, og ingen Enkeltmand har Ret til at tilegne sig og nyde, hvad der tilhører hele Samfundet. *Philip Snowden.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

15. Marts: Kalundborg 500,00; Skjern 100,00; Stubbekøbing 250,00. 16. Marts: Helsingør 300,00. 21. Marts: Holbæk 300,00; Vejle 400,00.

København, den 21. Marts 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Paal. Ruth Skriver, udl. 18. 3. 39 i Nornotryk (arb. s. St.), Paal. Inga Kroll, tidl. Medlem (Barfoed), Trykker Axel Braatin, udl. 17. 3. 39 hos H. Meyer (arb. s. St.).

Hillerød: Hj.arb. Ebel Kirkeskov, Hj.arb.ske Inga Andersen, Sætter Carl Frederik Jørgen Clausen, udl. 15. 3. 39 i Frederiksværk Bogtrykkeri. Odense: Trykker Aage Skotved, udl. 7. 5. 15 hos Milo (tidl. Medlem).

Tiltraadte

København: 5567 Jørgen Rasmussen fra Rejse (arbl.), 1281 Jens Jørgensen fra Rejse (C. A. Jørgensen), Hj.arb. Walther Nielsen fra Metalarbejderne (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Niels Larsen fra Fabriksarbejderne (O. C. Olsen), Paal. Stella Heinsborg fra Bogbinderne (Ant. Nielsen).

Aalborg: Martine Larsen, Valborg Nielsen, Elly Eriksen (alle overfl. fra Kvdl. Arbejderforbund), 4926 Rosa Hansen (arbl.). Fredericia: 7722 Hugo Christensen (Papirkompagniet). Hillerød: 7107 Helge Gundel i Pl. Holbæk: 5948 Walter Bauer (Nykøbing Sj.), 5530 Jens Osvald Andersen (Nykøbing Sj.). Horsens: 3624 Axel v. d. Ahè (Horsens Soc.-Dem.). Kalundborg: 5302 Erik Jørgensen (arbl.). Kolding: 2873 Edvin Jørgensen (arbl.), 5821 Poul Wandrup Jørgensen (P. Blicher), 3828 Andreas Hansen Brill (overfl. fra Arbejdsmandsforb.). Odense: 5830 Axel Jensen (Fyens Stiftsbogtr.). Ringkøbing: 5921 Herb. W. Petersen (A. Rasmussen). Ringsted: 5501 Gunner Rasmussen (Venstres Folkeblad, Sorø). Roskilde: 7222 Chr. Nielsen (Roskilde Tid.), 5454 Bendix Fr. Jensen (Roskilde Tid.).

Fratraadte

København: 5200 Hans Møller paa Rejse, 387 Erik Bowig til Helsingør i Pl., 5454 Bendix Jensen til Roskilde i Pl., 1953 Erik Krogh paa Rejse.

Aalborg: 5530 Jens O. Andersen til Nykøbing Sj. i Pl. Aarhus: 3624 Axel v. d. Ahè til Horsens i Pl., 5224 Carl Haugsted paa Rejse, 5263 Carl Halkjær Jensen til Silkeborg i Pl. Fredericia: 7516 Sigurd Hansen (overfl. til Arbejdsmandsforb.). Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup til København (arbl.). Hjørring: 7441 Edv. Nielsen til Brønderslev i Pl., 4926 Rosa Hansen til Aalborg (arbl.). Holbæk: 5501 Gunner Rasmussen til Sorø i Pl. Nykøbing F.: 7715 Holger M. Jørgensen paa Rejse. Odense: 5921 Herbert Petersen til Ringkøbing i Pl., 7222 Christian Nielsen til Roskilde i Pl., 5821 Poul Jørgensen til Kolding i Pl. Vejle: 7576 Knud Bjerre paa Rejse.

Rettelse

Under Udslettet med Restance er 7576 Knud Bjerre og 7303 O. C. Olsen ved en Fejltagelse opført under Odense. Skulde være *Vejle.*

Annulleret Udslettelse

København: 945 Sætter Svend Knudsen (I. H. Schultz).

Vejle: 7576 Knud Bjerre (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Døde

København: 6585 Alfred Knudsen (Nielsen & Lydiche).

Kalundborg: 6257 Johs. Chr. Rosenkvist.

Københavns Trykkerafdeling

Paa Tirsdag den 28. Marts Kl. 20
Studenterforeningen

Den tyske Tryktekniker
Georg Dörband
taler over Emnet

Farve set paa en ny Maade
Med Lysbilleder

Foredraget holdes paa Tysk og oversættes af Reklamechef *V. J. Claussen.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Trykkernes Landssammenslutning

Den tyske Tryktekniker
Georg Dörband
taler over Emnet

Farve set paa en ny Maade
Med Lysbilleder

3. Kreds
I Aften Fredag d. 24. Marts Kl. 20 i Odense
Den ny Forsamlingsbygning

2. Kreds
Paa Søndag d. 26. Marts Kl. 16 i Slagelse
Forsamlingsbygningen, Eriksgade

(Foruden Foredraget, Udstilling af københavnske Svendeprøver samt Fremvisning af Sorø Amtstidendes Film).

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

KLUB-ANNONCER

Skærtorsdag 19-3
Munter Kabaretaften **RITZ**

Gutenberg-Koret
Cai Wendelboe Jensen
Det syngende X
Grete Hemmeshøj-Frederiksen
Wandy Tworek
Merry makers Swingband
Hans Lønne Olsen

Billetter 75 Øre hos Korets Medlemmer og paa Kontoret.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 30. Marts 1939 Kl. 20 i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.
Styrelsen.

Landssammenslutningen af Maskinsættere

Repræsentantskabsmøde

afholdes *Skærtorsdag den 6. April* Kl. 11 paa Park Hotel, Odense.

Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab og Budget. 4. Oplysningsarbejdet. 5. Valg 6. Indkomne Forslag. 7. Eventuelt. *Forretningsudvalget.*

Typografernes Sportsklub

Idrætsmærkeprøve i Gymnastik Søndag den 26. ds. Kl. 10.

T.S.F.

1. Paaskedag Kl. 20 pr.:

Typ. Sangforenings 93. Aarsfest

Studenterforeningen . V. Boulevard 6

Operasanger **Alfred Berthelsen**
Cabaretsangerinde **Raquel Rastenni**
Refrænsangerinde **Grete Ring**

Sangkorets Program (se næste Uge i »Typ.-Tid.«).

Endvidere **Swing-Musik** af

Kapelmester Axel Peddy med 6 Solister
kendt fra Valencia, K. B.-Hallen, Radioen og Lodberg.

Pagan lowe song,
Swingarr. ved Werner Jørgensen
When day is done
Swingarr. ved Arvid Sandberg

Raquel Rastenni
Irving Berlin: Blue skies
Irving Berlin: Now it can be told
Irving Berlin: Alexander Ragtime
Ella Fitzgerald: A tisket a tasket

B. Goodmann & Mills: Music hall rag
Hal Halifax: Penny Serenade
Solist: Th. Jacobsen
Old Favorits, Saxofonsoli
Solist: Axel Peddy

Refrænsangerinde Grete Ring
Stewart: All I do is dream of you
Bud Green: The flat foot floogee

Ciro Rimac: Original cubansk Rumbapotpourri
Kongo, Special Arr.: Chick Weeb

Billetter til Koncerten **75 Øre.**

Bal til Kl. 3
Axel Peddy's Swingband
fra Lodberg

Baltegn à **Kr. 1,50** løses i Salen

NB. Balbilletter kan faas forud og ombyttes med Baltegn efter Kl. 10 ved Indgangen à 150 Øre.

Billetter faas hos Sangkorets Medlemmer, paa Kontoret, Evaldsgade 3, eller hos Formanden, Udo Poulsen, Sigerstedgade 9 (ved Boulevardteatret) Telf. V. 5159 y.

Klip denne Annonce ud!

Stereotypørernes Brancheklub

Alle Medlemmer indkaldes herved til ekstraordinært **Medlemsmøde i Aften** Kl. 8 i Rømersgade 22.

Dagsorden:
1. Opstilling af Kandidater til Afdelingsstyrelsen.
2. Tarifen.
3. Eventuelt. *Styrelsen.*

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Boston
Corps 20—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Haandsætter,
Provinsianer, søger Plads 1. April, eventuelt som Trykkeriarbejder. Gode Anbefalinger. Billet, mrkt. «71«, modtager Ekspeditionen.

Faktor søger Arbejde,
Trykker, kendt med Korrekturlæsning og Kalkulering. Telefon Vester 2412 x.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10 291

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 13 *København den 31. Marts 1939* *66. Aargang*

I Arbejderklassens Interesse — trods alt

Saa skulde altsaa vor Tarif-Situation udmunde hos de politiske Instanser og dermed underkastes Regeringens Afgørelse, og ved dennes Afværgelse af den varslede Strejke igennem Mæglingsforslagets Ophøjelse til Lov har vor Overenskomst-Konflikt og den truende *faglige* Kamp dermed faaet en stærk *politisk* Baggrund.

Dette er uomtvisteligt. — Og selv de mest haardkogte Modstandere af Fagbevægelsens Forbindelse og Samarbejde med det politiske Parti — eller de politiske Chanceryttere, som altid og *kun* viser sig under en saadan Situation, maa erkende og *kan ikke* aflive den Kendsgerning, at endog *meget* væsentlige, politiske Hensyn i Forbindelse med et for den forestaaende Valgkampagne ugunstigt Tidspunkt for en Arbejdsstandsning netop i *vort* Fag — har spillet den store Rolle i denne Sag og foranlediget vore faglige og politiske Repræsentanter til at bringe Mæglingsforslaget paa Rigsdagens Bord til Behandling og dermed til Regeringens Afgørelse af Konflikten.

Nu er Statsindgreb i faglige Konflikter naturligvis et Onde, som Arbejderne altid principielt har været Modstandere af. Men denne Aversion hidrører jo først og fremmest fra den Tid, da borgerlige Regeringer, politisk som økonomisk, vilde knægte Fagbevægelsen og Arbejderne iøvrigt — da det kapitalistiske Samfund ogsaa havde politisk Magt. Det er dog selv nu, da Arbejderbevægelsen ved dens Kamp er vundet frem til igennem Socialdemokratiet at erobre den politiske Magt i Landet, *stadig* et Problem og *stadig* et uheldigt Forhold med Regeringsindgreb i faglige Stridigheder, hvilket vi dog har forligt os med i Tilfælde, hvor Regeringen ophøjede et Mæglingsforslag til Lov, som var *vedtaget* af Arbejderne, men forkastet af Arbejdsgiverne. Erkendes maa det derfor ogsaa, at set ud fra rent fagpolitiske Interesser — uden Hensyn til Partifarve — har vor idealistiske Kamp og vore Bestræbelser for Arbejdstidsforkortelse lidt et trist Nederlag ved det skete Indgreb. Derfor *maa* dette forekomme at være et »Slag i Ansigtet« mod de københavnske Typografer og Arbejderne iøvrigt — efter hele vor Indstilling til Begrebet: Statsindblanding. Og naar 2400 Stemmer raaber: Vi vil kæmpe for Arbejdstidsnedsættelse! — for derefter at blive bremset i denne Aktion og blot blive henvist til Resignation og Offervilje, saa *maa* man jo regne med en Reaktion blandt Arbejderne, der naturligt finder Udløsning i en Harme og Indignation over det politiske Indgreb.

I *første* Omgang er vel Flertallet inden for vort Forbund — og vel ogsaa en Del af Arbejderne udover vor Organisation — blevet grebet af en Skuffelse, der har smertet; thi det var jo *Arbejdstidsforkortelsen* først som sidst, vi havde viet vor Kamp — og nu blev Fanen taget ned, før den knap var hejst. Men i *anden* Omgang, det vil sige efter en sund Overvejelse og Bedømmelse af hele Situationen, *som den aftegnede sig for Arbejderklassen som Helhed*, vil det store Flertal af os »skuffede« utvivlsomt være kommet til den Erkendelse — ved Hjælp af lidt politisk og taktisk Forstaaelse —, at Socialdemokratiet og dettes Regeringsrepræsentanter naturligvis ikke foretager slig en Handling som den foretagne — vel vidende, at det kan faa *valgmæssige* Konsekvenser om 3 Uger — *uden at der foreligger stærke taktiske og politisk tvingende Grunde dertil.* Man træffer jo ikke en saadan Beslutning, der tilsidesætter Typografernes Strejkeønske ifølge Afstemningsresultatet, som endog viste en Stemmedeltagelse paa ca. 90 pCt., — uden det er forbandet nødvendigt. Ingen af Arbejderbevægelsens faglige eller politiske Ledere er saa ukloge at begaa *unødige* Dumheder kort før et for den arbejdende Klasse saa vigtigt Valg.

Og enhver, der kan se lidt ud over vort eget Fags Interesser, véd, at her er vi ved Kernen i denne Sag: Havde *vi* — Arbejderklassen som Helhed — Raad til netop paa dette Tidspunkt, hvor store politiske Valg skal finde Sted, hvor en ny og mere demokratisk Forfatning skal føres igennem, — at risikere en Svækkelse af Regeringssamarbejdet mellem de to Partier. For man maa jo stadigvæk erindre det radikale Støttepartis hele Stilling over for Fagbevægelsen med Partiets Voldgiftsønske, ved hvilket der er skabt et Flertal i Rigsdagen for den tvungne Voldgift i Arbejdskonflikter. Der kan derfor heller ikke være Tvivl om, at Socialdemokratiet, som naturligvis først som sidst *vil* bevare den politiske Magt i Regeringen, hvilket jo ogsaa er Fagbevægelsens Rygstød, nu og da maa *fire* paa Partiprincipperne for at være »paa Linie« med det radikale Parti. Denne Taktik vil derfor paa denne eller hin Maade af og til afsætte ubehagelige Spor indenfor Fagbevægelsen, hvis hele Samfundsposition er et Problem i Koalitionen, men den samme Taktik maa jo være *regeringspolitisk* paakrævet. Efter Indgrebet er hele den deraf affødte Situation blevet udnyttet og udmøntet indtil den mindste latterlige Detaille af politiske Spekulanter baade inden- og udenfor vor Organisation. Disse Chanceryttere og de saakaldte »partiløse« (hvis Program er evig Opposition mod alt), som — for manges Vedkommende — ellers ikke deltager i nogen Art Organisationsarbejde og som ikke interesserer sig for meget mere end Dagen og Vejen — de har pludselig øjnet en Chance til at aabenbare deres »idealistiske« Indstilling overfor denne Konflikt og demonstrerer saa deres Forargelse over Regeringsindgrebet ved at gaa i Ledtog med alle dem, der blot har til Formaal at udnytte Situationen til usmagelig Spekulation og politiske Splittelsesforsøg blandt Kamme-

raterne. Og det har vi saa sandt *ikke* Brug for i Fagbevægelsen i Dag; saa det er en meget daarlig Tjeneste, disse Kolleger gør Arbejderklassen med deres uforstandige og klassemæssige uansvarlige »Propaganda«. I Arbejderbevægelsens Historie har Typograferne været Pionerer og Banebrydere paa flere Omraader og indhøstet sig Agtelse derfor, og selv om vi vel i denne Situation har berettiget Grund til at føle os krænkede over vor Arbejdstids-Aktions Endeligt, saa skulde det jo nødigt nu kunne siges om de typografiske Arbejdere, at man indenfor disses Rækker har handlet saa klassemæssigt uklogt, at man bevidst har udnyttet Konflikt-Afgørelsen i Splittelsesøjemed og dermed forsøgt at svække Arbejderklassens Indflydelse i det økonomiske og politiske Liv. *En saadan Handling er ikke Typograferne værdig* — og de gudskelov relativt faa, som fortsat kan bruge vor Konflikt-Sag i deres ansvarsløse Agitation, vil ogsaa blive bremset af Kendsgerningerne.

— — —

Naar disse Forhold tages i Betragtning, *mon* saa ikke Flertallet vil erkende — ikke mindst paa Baggrund af de seneste Dages tragiske Følger af den nazistiske Magtpolitik —, at for Demokratiet i vort Land, for Arbejderklassen og for dennes politiske Position staar der for meget paa Spil til, at man kan hasardere den politiske Konstellation i Regeringen blot for at gennemføre en faglig Kamp, hvis Resultater trods alt var tvivlsomme. Med lidt Skuffelse endnu vil derfor de fleste af os vist tilslutte os den Opfattelse, at det skete Indgreb — *trods alt* — var i Arbejderklassens Interesse.

København, den 17. Marts 1939. *Eigil H. Petersen.*

Valg-Parolen!

Det er ofte gentaget, at de kommende Valg bliver af skelsættende Betydning for den fremtidige politiske Udvikling i Danmark. Men Sandheden forringes ikke ved Gentagelse.

Ved Overvejelse af den Indstilling, som Oppositionspartierne møder med overfor Fagbevægelsen, kan Medlemmerne af de danske faglige Organisationer kun ønske *og maa gøre alt til, at Socialdemokratiet gaar styrket ud af Valgkampen.* De hjemlige reaktionære Partier har saa ofte og tydeligt givet Udtryk for Hadet til Fagforeningerne, at det med Rimelighed kan ventes, at vor Organisations Medlemmer ikke misrøgter Stemmeretten ved at give Tilslutning til de Partier, der erklærer sig som Fagbevægelsens mest ihærdige Modstandere, og *hvis første Slag vilde blive rettet mod Fagorganisationerne,* dersom de havde Magt, som de har Agt.

Vi advarer ligeledes Organisationens Medlemmer mod at give det kommunistiske Parti Anledning til at prale med Fremgang. Splittelsesmændenes Triumf vil være vunden paa den samlede Arbejderbevægelses Bekostning, hvilket Eksemplerne fra andre europæiske Lande taler deres tydelige Sprog om.

Den Regering, der nu har siddet ved Magten i 10 Aar, har med Socialdemokratiet som ledende Kraft udført et Lovgivningsarbejde af uhyre Betydning for Fagbevægelsen. Det frugtbare Samarbejde mellem Socialdemokratiet og den danske Fagbevægelse optænder Hadet fra samtlige Oppositionsbevægelsers Side lige fra Frits Clausen over Krag, Christmas Møller, L. S.-Godsejerne og de talrige »nationale Samlingspartier« til Aksel Larsen. Alle som een retter de deres Angreb mod den ubrydelige Enhed, der gennem Aarene har tilført dansk Arbejderbevægelse saa betydningsfulde Resultater.

Det sejge, positive Opbygningsarbejde, der Skridt for Skridt fører mod Maalene, er den eneste fremkommelige Vej! Ad den Vej er 125.000 Arbejdere gennem den første Beskæftigelsespolitik blevet placeret i Produktionen; ad den Vej er Kaarene forbedret for dem, der endnu staar udenfor; ad den Vej er skaffet forøget Hjælp til gamle og syge; ad den Vej er Landbrugets og Industriens Muligheder og Vilkaar forbedret; *ad den Vej skal vi fortsætte!* — Ikke ved hasarderede Eksperimenter, men ved sikre, gennemprøvede Metoder.

Under det frie Folkestyre — sikret ved en ny, demokratisk Grundlov — skrider vi til Omformningen af det danske Samfund, til Skabelse af Tilstande, hvor vi nærmer os Endemaalet for al faglig Organisations Stræben: *Hver Mand sikret det fulde Udbytte af sit Arbejde!*

Vejen gaar gennem

Samling om Socialdemokratiet!

København, den 26. Marts 1939.

For Afdelingsstyrelsen i København:

Sigv. Hellberg. O. A. Lundin. Ernst Berg. Alfrida Andersen. Ella Nielsen. Magda Gjede. C. J. Dreyer. Axel Jensen. E. Nilsson. S. V. Rasmussen. Fr. Mehr.

Fra den øvrige Verden

Internationalt Typografsekretariat.

I Sekretariatskommissionees Møde den 3. Marts 1939 foretoges det fra sidste Møde udskudte Valg af Kommissionens Præsident. Valget faldt paa Sekretær i det schweiziske Typografforbunds Bern-Sektion *Adolf Schäfer,* der har været Medlem af Sekretariatskommissionen i tyve Aar. Adolf Schäfer, der var til Stede paa Mødet, lykønskedes fra alle Sider med sin nye Stilling, og Kommissionen udtalte Haabet om, at det maatte lykkes ham at udrette lige saa meget for de internationalt organiserede Typografer som hans Forgænger. Kollega *Galli* valgtes til Revisor, hvilket Hverv Adolf Schäfor hidtil havde varetaget.

Den internationale Sekretær aflagde derefter Beretning, hvorunder han omtalte et Forbund, der var i Restance med sit Kontingent for 1936, 1937 og 1938 samt et andet Forbund, der gjorde ihærdige Forsøg paa — paa legal Maade — at faa nedsat sit Kontingent for 1938.

Udkastet til det aarlige Cirkulære til Forbundene med Regnskabet over Aaret 1938 og Budget for 1939 tilbagesendtes, da dets endelige Udformning er afhængig af foranstaaende to Sagers Afslutning.

Kommissionen erklærede sig indforstaaet med Udsendelsen af et Cirkulære, der beskæftiger sig med Hjælp til et Antal invalide Kolleger, der har Bopæl i de af Czecko-Slovakiet afstaaede Omraader, og som nu ikke kan faa Understøttelse nogen Steder fra; endvidere beskæftiger Cirkulæret sig med Afholdelse af den 14. internationale Typograf-Kongres.

Medlem af den udvidede Sekretariatskommission, Kollega Ponstein, Amsterdam, fremkom i Anledning af Schlumpfs Afgang som Præsident med nogle Forslag til Nybesættelse af Præsidiet og til det internationale Sekretariats fremtidige Forfatning. Kommissionen kom — efter at have prøvet Forslagene omhyggeligt — til den Anskuelse, at de kun kunde behandles paa Kongressen, da deres Gennemførelse bl. a. vilde kræve visse Statutændringer.

Dansk Typograf-Forbund

Formandsvalget i København

Stemmesedler vil være Trykkerierne i Hænde Fredag. Stemmesedlen skal være tilbageleveret senest Tirsdag den 4. April Kl. 18. *Styrelsen.*

Forlægningstillæg

Organisationerne er enige om:

at Sættemaskinmedhjælpere i Dagblade, som ved den af Tarifændringerne fulgte Arbejdstidsforkortelse kommer til at slutte paa et Tidspunkt, der medfører lavere Forlægningsprocent end den, disse Arbejdere ved deres hidtidige Slutningstidspunkt personlig oppebar, beholder den hidtidige Forlægningsgodtgørelse.

Denne Bestemmelse har ikke præjudicerende Virkning paa kommende Tarifændringer.

København, den 27. Marts 1939.

For Københavns Bogtrykkerforening:
Holger Meyer. S. A. Bagge. H. Tuxen.
For Dansk Typograf-Forbund:
Sigv. Hellberg. O. A. Lundin. K. A. Jørgensen.

Ferie-Afregning

Bogtrykkerierne

Organisationerne er enige om, at Ferieparagrafen vedrørende Feriebog og Feriemærker vil være at praktisere saaledes:

Alle Arbejdere, som har været uafbrudt i Arbejde siden den 1. April 1938, skal i Tiden 2. Maj til 30. September 1939 have 12 Dages Ferie. For Ferietiden udbetales 4 pCt. af den i Tiden 1. April 1938 til 31. Marts 1939 optjente Løn inclusive Forlægningstillæg og udbetalte Afspaseringspenge, men eksklusive udbetalte Overarbejdsprocenter og den i 1938 udbetalte Ferieløn. Afskediges en saadan Arbejder, forinden Ferien indtræder, udleveres til Arbejderen et Bevis for den i Tiden 1. April 1938 til 31. Marts 1939 optjente Løn samt en Feriebog gældende for Tiden efter 1. April 1939 med indklæbede Mærker svarende til 4 pCt. af den efter 1. April 1939 til Fratrædelsesdagen optjente Løn, paa Basis af hvilken der først holdes Ferie i 1940.

Til alle Arbejdere, som ikke pr. 31. Marts 1939 har været beskæftiget i hele Beregningsperioden 1. April 1938 til 31. Marts 1939, udleveres der pr. 1. April 1939 et Bevis for den i sidste Beskæftigelsesperiode optjente Løn, dog ikke beregnet længere tilbage end til 1. Juli 1938. Dette Bevis udfærdiges i 2 Eksemplarer, hvoraf Arbejderen afleverer det ene i Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykkeren det andet i Københavns Bogtrykkerforening.

Til alle, der afskediges efter 1. April 1939, udleveres en Feriebog med Mærker, svarende til 4 pCt. af den efter 1. April 1939 optjente Løn.

København, den 27. Marts 1939.

For Københavns Bogtrykkerforening:
Holger Heyer. S. A. Bagge. H. Tuxen.
For Dansk Typograf-Forbund:
Sigv. Hellberg. O. A. Lundin. K. A. Jørgensen.

Stentrykkerierne

Organisationerne er enige om, at Ferieparagrafen vil være at praktisere saaledes:

Alle Arbejdere, som har været uafbrudt i Arbejde siden den 1. April 1938, skal i Tiden 2. Maj til 30. September 1939 have 12 Dages Ferie. For Ferietiden udbetales 4 pCt. af den i Tiden 1. April 1938 til 31. Marts 1939 optjente Løn, inclusive Forlægningstillæg og udbetalte Afspaseringspenge, men eksklusive udbetalte Overarbejdsprocenter og den i 1938 udbetalte Ferieløn. Afskediges en saadan Arbejder, forinden Ferien indtræder, udleveres til Arbejderen et Bevis for den i Tiden 1. April 1938 til 31. Marts 1939 optjente Løn samt et Feriekort gældende for Tiden efter 1. April 1939, udvisende 4 pCt. af den efter 1. April 1939 til Fratrædelsesdagen optjente Løn, paa Basis af hvilken der først holdes Ferie i 1940.

Til alle Arbejdere, som ikke pr. 31. Marts 1939 har været beskæftiget i hele Beregningsperioden 1. April 1938 til 31. Marts 1939, udleveres der pr. 1. April 1939 et Bevis for den i sidste Beskæftigelsesperiode optjente Løn, dog ikke beregnet længere tilbage end til 1. Juli 1938. Dette Bevis udfærdiges i 2 Eksemplarer, hvoraf Arbejderen afleverer det ene i Dansk Typograf-Forbund, og Firmaet det andet i Dansk Litografiaug.

Til alle, der afskediges efter 1. April 1939, udleveres et Feriekort, svarende til 4 pCt. af den efter 1. April 1939 optjente Løn.

København, den 28. Marts 1939.

For Dansk Litografiaug:
Andr. Hansen.
For Dansk Typograf-Forbund:
Sigv. Hellberg.

Overarbejde — Afspasering

Husk, at Overarbejde, ydet i Tiden 1. Januar—28. Februar, skal være afspaseret i Perioden 15. Marts—14. April.

Forretningsudvalget.

Store og smaa Linier

Rent bortset fra, at man ikke kan behandle en Gæst paa den Maade, Hedtoft-Hansen blev behandlet paa ved den ekstraordinære Generalforsamling i Københavns Afdeling, saa hører Typograferne efter Sigende til den Del af Arbejderklassen, som i kulturel Henseende skulde være, om ikke Foregangsmænd, saa blandt de første. Det gælder da ogsaa for langt den overvejende Del af de Kolleger, der var tilstede forleden Søndag, men der var ogsaa en Del Kolleger paa Mødet, som var saa ganske blottet for Mødekultur og det skortede ikke blot paa Mødekultur, men ogsaa paa Evne eller Vilje eller begge Dele til at forstaa, at personlige Motiver ikke kan være afgørende for en Vurdering af, om Organisationens Ledere har gjort deres Arbejde godt eller daarligt, men med Saglighed var det slet bevendt hos de sidstnævnte Kolleger.

Som i alle Intriger skal der findes et Motiv til at bringe den intrigerende til at kapitulere, og for Hellbergs Vedkommende skulde *hans Sans for de store Linier* fælde ham. Vi hører jo til de Forbund, hvor det at have Sans for de store Linier burde være naturligt, men det er nu saadan, at den, der har Sans for Bagateller, rangerer paa Højde med selve Dydens Apostle.

Denne Intrige er ikke begyndt den Dag, Hellberg stemte for Statsindgreb; nej, den er af ældre Dato; men nu havde dette Nag naaet sit Klimaks, og i Stedet for at bruge Kræfterne til Fordel for Kollegerne, skulde Kræfterne nu samles; thi nu skulde Opgørets Time være inde, nu skulde Sejren vindes, men blev det en Sejr? Blev det andet end en Phyrrussejr?

At det var Hellbergs Skalp, man var paa Jagt efter,

var da tydeligt, men det hedder jo »at for mange Kokke fordærver Maden«, og det gælder da ogsaa for Oppositionen forrige Søndag, man kan nu ikke koge Suppe paa en Pølsepind.

Man talte om Hellbergs »Forræderi«, men gik udenom de *Realiteter*, som saavel Hellberg som Hedtoft-Hansen lagde paa Bordet *om Typografernes Samhørighed med den øvrige Arbejderklasse*, og som var det centrale i hele den nu afviklede Situation. Man ønskede, at Hellberg skulde demonstrere i De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg ved at stemme mod Tilslutning til Statsindgreb, men man sagde dog ikke, hvilken Nytte denne Demonstration skulde have.

At Generalforsamlingen forløb, som den gjorde, kan vi takke Dirigenten og en Del Urostiftere for. Jeg vil erkende, at det var en vanskelig Opgave at være Dirigent forrige Søndag, men det var man jo klar over allerede før Mødets Begyndelse. Der var Brug for en Dirigent med en fast Haand og megen Rutine. Det første havde Zuschlag ogsaa, men det var bare ikke om Dirigentklokken, og det var lidt af et Paradoks, da han takkede for god Ro og Orden, da han sluttede Mødet, for adskillige Gange under Mødet kneb det for ham, og han appellerede til Forsamlingens Barmhjertighed og Vilje til at gennemføre Mødet i Ro og Orden.

Og Dirigentens Usikkerhed viste sig ogsaa, da Afstemningerne om Misbilligelse og Resolutioner skulde foretages. Efter at have faaet vedtaget Misbilligelsen af Hellbergs Stilling i D. s. F., ved en Afstemning, som tangerer det latterlige (tænk at foretage en Afstemning om noget saa vigtigt som en Misbilligelse ved Haandsoprækning!), foretog Dirigenten en Afstemning om Aage Hinrichs Resolution, der tager den givne Situation til Efterretning og opfordre Rigsdagsgruppen til snarest at fremsætte Lovforslag om 40-Timers Arbejdsuge, hvilket vedtoges eenstemmigt.

Altsaa: det ene Øjeblik misbilliger man Hellberg for i det næste at godkende hans Stilling. Det vilde have været naturligt, at en saadan Afstemning var foregaaet ved skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer. I saa Fald tror jeg, at Hellberg havde holdt Skansen, thi han har altid været de københavnske Typografer en dygtig Formand, hadet og frygtet af Bogtrykkerne og af en ringe Del af vore egne Medlemmer. Det vilde være Synd og Skam om vi skulde miste hans betydningsfulde Arbejdskraft i Fremtiden. Det maa ikke ske!

København, den 23. Marts 1939. *Børge A. Jacobsen*, 1555.

Københavns Afdeling

Søndag den 16. April Kl. 19
i Studenterforeningens store Sal

Redaktør **Arboe-Rasmussen** (Ekstrabladet)
Typograf **Viktor Peterson** (Berlingske Tidende)

Hvem skal bestemme Dagbladenes Udseende

Redaktionssekretæren eller Typografen?

Foredrag med Lysbilleder

Derefter Diskussion mellem Journalister og Typografer.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 26. Marts i Rømersgade. Henved 700 Medlemmer var kommet til Stede. *Fr. Mehr* valgtes til Dirigent og *Paul P. Petersen* til Sekretær. Af Pladshensyn begrænser vi Referatet i dette Numer til følgende:

Beretningen og Regnskabet godkendtes.

Styrelsen fik Bemyndigelse til at anvende indtil 1200 Kr. til Tillidsmænds og andre Medlemmers Deltagelse i Roskilde-Kursuset til Sommer.

Forslaget om at bevilge 5000 Kr. til Kommunistisk Parti sendtes til Afgørelse ved Urafstemning.

De 10 afgaaende Stemmetællere genvalgtes.

6 a. Afdelingsformanden stiller sit Mandat til Raadighed for Afdelingens Medlemmer. *Sigv. Hellberg* redegjorde for sit allerede ved den ekstraordinære Generalforsamling indtagne Standpunkt, paa et Mistillidsvotum kunde han ikke fortsætte. Han havde med Interesse læst Peter Hansens Artikel i »Typ.-Tid.«: »Stauning bød —«. Med sin Artikel »Til Sagen« havde Hellberg villet stærkt optrække Situationen, ikke alene for vore egne, men ogsaa for vore Modstandere. Fandt, han i Sagens senere Udvikling havde handlet ud fra den samlede Arbejderbevægelses Interesser, selv om han ikke hos alle sine egne vilde finde Gunst og øjeblikkelig Forstaaelse. *W. Helmert* understregede, at Spørgsmaalet var, hvorvidt Sigv. Hellberg kunde sparke til det Antal Nej-Stemmer, som var mod Forslaget. Sagde, at han paa De samv. Generalforsamling havde været stolt af Sigv. Hellbergs Indlæg angaaende Afstemningsreglerne, som havde været en fri Mands klare Standpunkt uden Hensyn til den personlige Føling, han med de forskellige faglige Ledere havde i De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg.

6 b. Opstilling til Valg af Afdelingsformand. *Ernst Berg* meddelte at et Styrelsesflertal paa 9 Medlemmer opfordrede Sigv. Hellberg til at lade sig genopstille. Fandt det uretfærdigt at bebrejde ham hans Stilling i den Situation, vi havde været inde i. *S. Jacobsen* mente, vi var ved at komme til Fornuft. Vilde paa et stort Antal Kollegers Vegne paa »Politiken« anbefale Hellberg at lade sig genopstille. *Henning Jensen* fandt det var en meget daarlig Styrelse, vi havde. Karakteriserede forskellige Medlemmer og deres personlige Forhold. Vilde anbefale Sigv. Hellbergs Genopstilling. *Kristjansson* anbefalede for en Kreds af Medlemmer Hellberg at lade sig genopstille. *Carl F. Petersen* anbefalede, at man støttede en anden Mand som Formand. *Axel Christensen, Carl Schnoor* og *Erik Hansen* anbefalede Hellbergs Genopstilling. *Aage Zuschlag* opstillede Chr. B. Petersen som Formand og anbefalede at stemme for ham. *Villy Andersen* fandt, man burde vælge en Formand, som vilde være Medlemmernes Ønske efterrettelig. *H. R. Henriksen* opstillede Werner Helmert. *Aage Hinrich* anbefalede paa ca. 500 Medlemmers Vegne Hellberg at lade sig genopstille. *Chr. B. Petersen* var af den Mening, at Hellberg i Idrætshuset vilde skræmme Medlemmerne ved straks at meddele, at saafremt han fik et Mistillidsvotum, da vilde han gaa. Iøvrigt kunde Medlemmerne nu træffe Afgørelse om, hvorvidt de ønskede en upolitisk eller politisk Formand. *Gravesen* fandt det var ikke et Spørgsmaal om Personen; men en Mand, der fulgte Medlemmernes Ønsker. *Werner Helmert* ønskede ikke at lade sig opstille. Ønskede en Mand, der fulgte en faglig demokratisk Linie. *Eigil Hansen* vilde stemme for Hellbergs Modkandidat. *Ernst Berg* var af den afgjorte Opfattelse, at Formandsvalget var et personligt Spørgsmaal, nemlig at genvælge en flittig og ihærdig Mand. Ingen har som Sigv. Hellberg formaaet at skabe et Net af Overenskomster med Virksomheder, hvor før Organisationen ingen Føling og Kontakt havde. Anbefalede at stemme paa Hellberg.

Sigv. Hellberg og *Chr. B. Petersen* gaar derefter ud til Afstemning blandt Medlemmerne. Generalforsamlingen sluttede Kl. $17^{3}/_{4}$ og var ved sin Begyndelse besøgt af ca. 1000 Medlemmer. *Paul P. Petersen.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Repræsentantskabsmøde

afholdes paa Park-Hotel, Odense, Skærtorsdag den 6. April Kl. 12.

Dagsorden: 1. a) Protokol, b) Beretning. 2. a) Regnskab, b) Budget. 3. Maskinsætterprøven. 4. Oplysningsarbejdet. 5. Indkomne Forslag. 6. Valg. 7. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet, indsendes til Formanden, Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense, senest 1. April.

Forretningsudvalget.

Maskinsætterprøven.

I den Lov, der er vedtaget af Rigsdagen angaaende de københavnske Typografers Arbejdsvilkaar, er ogsaa lovfæstet om Maskinsætteruddannelsen, og Udkastet hertil er fremskaffet under Enighed mellem Bogtrykkere og Typografer indenfor Tarifkommissionen.

Det var Forbundets Ønske og Haab, at dette Spørgsmaal kunde løses under eet for begge Tarifomraader, og der var i den Hensigt arrangeret en Konference i Københavns Bogtrykkerforening, hvor Repræsentanter fra begge Lejre og fra begge Omraader var kommet til Stede. Her tog Provinsbogtrykkerne det vistnok for deres københavnske Kolleger som for os andre overraskende Standpunkt, at de pure afviste enhver Forhandling om Spørgsmaalet. Efter Sagens Forelæggelse kom en meget faamælt udtalt Afstandtagen efterfulgt af en øjeblikkelig Afbrydelse af Mødet.

Dette Provinsbogtrykkernes Standpunkt er saa meget mærkeligere, som det netop er fra deres Side, Kravet om en mere almen Maskinsætteruddannelse oprindelig er fremkommet, idet der allerede for mange Aar siden lød Røster om Oprettelsen af en Maskinsætterskole til Oplæring eller Videreuddannelse af Maskinsættere.

Det kunde vel ikke være noget brændende Ønske hos de arbejdende Maskinsættere at faa Standen udvidet til Overflod, men paa den anden Side indsaa man det berettigede i de Krav, der stilledes med Hensyn til at give saavel Fagets Lærlinge et Indblik i Maskinsætningens Teknik som at give Haandsætterne en Adgang til at forbinde en trykkerimæssig Oplæring med en kortere supplerende Undervisning paa en Skole. Hertil kom saa yderligere, at de københavnske Haandsættere mente sig forfordelte med Hensyn til Adgangen til Sættemaskinen, der var betydelig vanskeligere for dem end for deres Branchefæller i Provinsen. Monopolet fra Maskinernes Barndom hører retfærdigvis ikke mere Tiden til.

Til disse Betragtninger kom saa Erfaringerne, som de arbejdende Maskinsættere indhøstede med Hensyn til Kvaliteten af den tilfældige Undervisning, der blev Fagets nye Mænd til Del, og som gerne skulde efterfølges af en kortere eller længere varende Hjælp fra Kollegers Side paa Arbejdsstedet, en Hjælp man vel almindeligvis ikke var uvillig til at yde, men som, da den var uofficiel, idet den nyantagne sædvanligvis havde meldt sig som rutineret, maatte gaa ud over den assisterende Maskinsætters Arbejdsydelse, som han altsaa ikke kunde faa nogen Erstatning for. Hertil kom saa ogsaa Sinkelser og Forstyrrelser foranlediget af den nyantagnes Mangel paa Kendskab til Maskinens og Materiellets Behandling, — og endnu flere mærkbare Gener.

Saa fremstod da Tanken om en Maskinsætterprøve i Forbindelse med Uddannelsen som den eneste til alle Sider virkende retfærdig Løsning af hele Uddannelsesspørgsmaalet. Tanken fremstod og fik Tilslutning fra saavel Provins som Hovedstad. Der var en Del Kolleger, der, i alt Fald i Begyndelsen, ikke saa med særlig Velvilje derpaa; det var fornemmelig ældre, hjemmevante Kolleger, der fandt de hidtidige Forhold tilstrækkelig trygge, og som ikke har kendt saa meget til den moderne Teknik, hvor Kravene stadig skærpes og Vanskelighederne ved at begaa sig bliver stadig større.

I de Forhandlinger, der herom førtes mellem Bogtrykkere og Typografer, maatte vi have alle disse Ting for Øje, og det var vistnok oprindelig vidt forskellige Motiver, der dannede Grundlaget for disse Forhandlinger, men efterhaanden som man kom paa udvidet Talefod med hinanden, kom man ogsaa til mere Forstaaelse, og man er nu under de i København førte Tarifforhandlinger naaet til Enighed om den Ordning, der indeholdes i Loven.

Om dennes Enkeltheder er det ikke nødvendigt at oplyse; de er gjort bekendt for enhver. Man vil have set, at efter 1. Marts (resp. 1. Juni) kan ingen nyoplært Maskinsætter erholde Beskæftigelse i København uden forinden at have aflagt Prøven, og det vil sandsynligvis blive forlangt, at eventuelle tidligere oplærte Maskinsættere, der ikke for Tiden arbejder eller er anmeldt ledige som saadanne, inden samme Dato maa have dokumenteret deres Adkomst som Maskinsætter, saafremt de vil undgaa Prøven, og hvad dermed staar i Forbindelse. Men herom vil da nærmere Meddelelse udgaa.

Man maa haabe, at det Skridt, der her er foretaget, og som vi beklageligvis ikke fra første Færd fik Provinsen med til, maa blive til Gavn for Standen. Den økonomiske Byrde bliver jo i det væsentlige lagt paa Principalerne, og man maa tro, at vi nu er inde paa den rette Vej, hvor fuld Retfærdighed i Forbindelse med teknisk Fuldkommengørelse for vor Branche ligesom for alle andre vil føre til et godt og gavnligt Resultat for alle Parter. +

K. M. K.s Statistik for 1938.

Vi bringer her (noget forsinket) den sædvanlige aarlige Oversigt, hvoraf det fremgaar, at der paa de 52 Trykkerier, hvorfra vort Skema er kommet tilbage i udfyldt Stand — der var sendt Skema til 55 Trykkerier — fandtes 133 Linotype, 57 Intertype, 12 Monotype Støbemaskiner og 18 Tastborde, endvidere 1 Typograph og 1 Viktoline. Smeltemetoden var for de 3 Maskiners Vedkommende Gas medens Resten var elektrisk. Der var under Oplæring 3 Svende og 1 Lærling.

(I. betyder: Intertype, L.: Linotype, M.: Monotype, Typ.: Typograph, Vikt.: Viktoline).

Aller: (I. og L.) 4: 96,00.
Andelstrykkeriet: (I. og L.) 2: 103,00, 3: 98,00, 1: 95,00.
Andersen & Petersen: (I. og L.) 2: 87,40, 1: 83,00, 1: 77,00.
Bagge: (M.) 1: Støber 93,00, 1: 91,00, 1: 77,00; 1: Tastbordss. 90,00, 2: 85,80, 1: 84,20, 1: 77,00.
Berl. Tid.: (I. og L.) 1: 153,00, 1: 118,00, 1: 112,00, 64: 100,00.
Bording: (L.) 1: 94,00, 1: 88,00.
Brendstrup: (L. og Vikt.) 1: 106,00.
Bærentzen: (I.) 11: 96,00.
Centraltrykkeriet: (L.) 2: 89,00.
Christtreu: (I. og L.) 1: 94,00, 1: 93,00, 1: 92,00, 1: 77,00.
D. Tidssk. Forlag: (I. og L.) 1: 88,00, 1: 86,00, 1: 82,00.

Dyva & Jeppesen: (I.) 9: 93,00. (Oplæring finder Sted).
Eriksens Mask.: (I.) 10: 88,00.
Exprestrykkeriet: (I.) 1: 88,85.
Forlagstrykkeriet: (I. og L.) 10: 93,00, 1: 89,00.
Fraenckel: (I.) 1: 101,50, 1: 89,00, 1: 86,00.
Frb. Bogtr.: (L.) 1: 94,00, 1: 93,00, 1: 88,00, 1: 79,00.
Fr. Hærs Bogtr.: (L.) 1: 90,00, 1: 87,00.
Greisen, Palm: (L.) 1: 88,00, 1: 83,00. (1 Lærling oplæres).
Hansen & Andreasen: (I.) 1: 88,00.
Hansen, H. P.: (I.) 1: 103,00, 2: 89,00, 2: 87,00.
Hoffensberg: (I. og L.) 10: 91,35 1 (Reserve): 77,00.
Ihrich: (I. og L.) 1: 96,00, 1: 84,00.
Jørgensen & Co.: (L. og M.) Monotype: 1: 91,00, 2: 88,00, 1: 86,00, 1: 82,00, 1: 79,00; Linotype: 1: 102,00, 1: 100,00, 3: 97,00, 1: 94,00, 1: 93,00, 2: 91,00.
Kandrup & Wunsch: (I.) 1: 96,00, 1: 91,00.
Kristeligt Dagblad: (I. og L.) 3 (Bogs.): 84,00, 8 (Avis): 97,00.
Krohn: (L.) 3: 94,85, 1: 91,85, 1: 89,85, 1: 85,00.
Langmacks Mask.: (I.) 2: 90,00.
Luno, Bianco: (L. og M.) Støbere: 1: 100,20, 1: 93,20, 1: 85,00, 1: 77,00. (Resten ikke opgivet).
Mayland: (L.) 1: 91,00.
Meyer, Holger: (L.) 1: 99,00.
Missionstrykkeriet: (L.) 1: 95.50, 1: 92,00, 1: 91,50, 1: 89,50, 2: 87,00.
Møller, S. L.: (I. og L.) 1: 93,00, 3: 91,00, 3: 89,00, 1: 88,00, 1: 84,00.
Nielsen, Frits: (L.) 1: 93,00, 1: 87,00.
Nielsen og Lydiche: (L.) 4: 88,00.
Nordlunde: (I..) 2: 95,00, 2: 85,00.
Nutidstrykkeriet: (L.) 1: 88,00, 2: 85,00.
Nørrebros Centraltr.: (I. og L.) 2: 95,00, 4: 90,00, 2: 88,00.
Olsen, Aug.: (Typ.) 1: 89,85.
Olsen, O. C. & Co.: (L.) 12: 90,00, 1: 89,00 (1 Svend oplæres).
Pedersen & Lefevre: (L.) 1: 93,00, 2: 88,00.
Politiken: (L.) 41: 96,00, 2: 92,00, 1 Montør 111,00.
Provinsbl. Stereotypi: (I.) 1: 95,00, 1: 88,00, 1: 86,00.
Qvist & Co. (L.) 1: 91,60.
Schultz: (L. og M.) Linotype: 1: 101,08, 1: 97,08, 1: 90,61, 1: 87,89, 3: 87,00. Mon.-Tastb: 5: 90,21, 1: 89,61, 2: 88,41, 1: 86,00, 1: 83,00, 1: 82,00. Mon.-Støbere: 1: 91,00, 2: 89,01, 1: 81,00, 1: 77,00, 1 (Faktor): 116,00.
Social-Demokraten: (I. og L.) 20: 106.00.
Specialbogtrykkeriet: (I.) 2: 103,00.
Spuhr: (L.) 1: 95,00.
Steenbeck: (L.) 1: 88,00 (1 Svend oplæres).
Tellers Bogtr.: (L.) 1: 90,00.
Triers Bogtr.: (L.) 1: 87,85, 1: 84,85, 1: 82,00.
Universaltrykkeriet: (L.) 1: 93,00, 1: 78,00.

S. V. Rasmussen.

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u,
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Næste Numer af »Maskinsætteren« kommer i »Typ.-Tid.« Nr. 17. Husk at indsende Stof rettidigt. — En Mængde Branchestof maa stadig udskydes.

Forretningsudvalgsmøde afholdtes Søndag d. 12. Marts. Dagsordenen for Repræsentantskabsmødet fastsattes, og man gennemgik de forskellige Poster. — Maskinsætterprøvens praktiske Indførelse drøftedes. — Vort Bladafsnit behandledes. — Nogle administrative Sager afgjordes.

Instruktion paa »Berl. Tid.«. K. M. K. afholder Instruktionskursus i »Berl. Tid.«s Maskinsætteri paa en af de sidste Søndage i April, muligvis efterfulgt af et Foredrag. Nærmere Meddelelse følger senere.

Odense Maskinsætterklub afholdt Søndag den 12. Marts Instruktionsmøde og Kredsgeneralforsamling i Odense. Der var mødt Kolleger rundt om fra hele Kredsen. Instruktionen, der holdtes af Montør *L. Chr. Nielsen*, København, foregik i Parkhotellets Sal og handlede om Matricernes Udløsning og Gang. Foredraget ledsagedes af Tegninger og blev paa Montør Nielsens udførlige og anskuelige Maade forklaret for Tilhørerne, der efter henved 1½ Times Undervisning, i hvilken ogsaa flere Spørgsmaal var blevet besvaret, kvitterede med fortjent Bifald.

Derefter afholdtes den ordinære Kredsgeneralforsamling, der lededes af *N. Th. Svendsen*, København. Formanden, *Vald. Nielsen*, aflagde Beretning og nævnte her først den vellykkede Sommertur til Kolding. Af 20 Virksomheder i Kredsen har 8 mere end tarifmæssig Ferie. Gennemsnitslønnen er Kr. 81,32, hvilket er den tredjelaveste i Landet. Af de 50 Sættemaskiner opvarmes 19 ved Elektricitet, deraf paa 3 Blade i Odense. Af 79 Maskinsættere i Kredsen er de 69 Medlemmer af Odense Maskinsætterklub. Omtalte Delegeretmødet, Tarifforhandlingerne og Oplysningsudvalgets Ophævelse og erindrede om, at Brancherne og Forbundets Forretningsudvalg skal forhandle om en endelig Ordning inden næste Delegeretmøde. Sluttelig nævnte han Maskinsætterprøven, der var vedtaget for København, men ikke for Provinsen grundet paa Bogtrykkernes Modvilje. *S. V. Rasmussen*, København, redegjorde nærmere for Maskinsætterprøven og knyttede nogle Bemærkninger dertil samt nogle Udtalelser om Situationen i København efter Mæglingsforslagets Fremsættelse. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Kassereren, *Ch. Knudsen*, oplæste Regnskabet, der godkendtes. — Vald. Nielsen, Charles Knudsen og O. Møller-Madsen genvalgtes med Akklamation som henholdsvis Formand, Kasserer og Styrelsesmedlem. Det foresloges fremtidig at lade Valg til Bestyrelsen foregaa i 2 Dele med Afgang hvert 2. Aar. Herefter hævedes Generalforsamlingen.

Kl. 6 afholdtes Festmaaltid med Damer, hvori deltog ca. 40 Gæster. Der holdtes Taler af *Formanden, L. Chr. Nielsen, N. Th. Svendsen, S. V. Rasmussen, S. Glandrup* og *O. Møller-Madsen*, og der blev afsunget 2 udmærkede Sange. Der var pragtfulde Blomster fra Odense Lokalafdeling, Landssammenslutningen og Københavns Maskinsætter-Klub. Og saa dansedes der med de desværre alt for faa Damer. *S.*

Indgaaede Kontingenter: Januar 23.: Køge (Januar og April Kv.) 6,00. — Februar 8.: Randers (Jan. Kv.) 11,00. — Marts 11.: Bornholm (Jan. Kv.) 8,50. — Marts 13.: Aarhus (4 Kv. 1938) 92,00.

Rundskue.

Maskinsætterskolen. Med den forventede større Brug af Skolen for Øje vil Lokalerne i Foreningen for Boghaandværk paa Teknologisk Institut blive udvidet. Samtidig vil den derværende Intertype-Maskine blive udskiftet med en Maskine af nyere Model, der i Øjeblikket er installeret paa Sundhedsudstillingen.

Typografi paa Sundhedsudstillingen. Paa den store Udstilling, der for Tiden afholdes i Københavns Forum, er ogsaa Typografien repræsenteret. Det er Fabrikdirektoratet, der har indrettet en Afdeling angaaende Arbejdshygiejne, hvor man bl. a. ser et ældre Sætteri og et nyere Sætteri monteret med E. L.-Møbler, udlaant af Firmaet Erik Levison, samt en Intertype-Sættemaskine af sidste Skrig med strømlinjet Fodstykke, udlaant af Fa. F. L. Bie. Af disse 3 Grupper er kun Maskinsætteriet arbejdende og betjenes af en Mand ved Navn S. V. Rasmussen, der allerede har leveret over et Tusind Navne til Besøgende.

Spørgsmaal og Svar.

— I et Maskinsætteri, hvor der er 10 Sættemaskiner, er der forekommet et ejendommeligt »Fænomen«, som det ikke har været muligt at faa en naturlig Forklaring paa. »Fænomenet« bestaar i, at der med korte Mellemrum paa een bestemt Maskine findes Bly, der er sprøjtet op gennem den lille Aabning, der er i Grydelaaget for at Pumpen kan arbejde. Blyet, der er sprøjtet op, dækker næsten hele Pumpesikringen og op-

efter — til Tider er der meget, men andre Gange er der kun lidt. Det mærkelige ved »Fænomenet« er, at det *kun* forekommer om Morgenen — altsaa naar der ikke er nogen i Maskinsætteriet. Efter at Arbejdsmanden har tændt under Gryderne (alle elektr. Eletr. Fund.), bliver der laaset af for Adgang til Maskinsætteriet, saa ingen har Adgang, før Maskinsætterne kommer, undtagen Faktor og Arbejdsmand, men de nægter paa det bestemteste at have rørt ved Maskinen eller Gryden. Maskinsætteren, der har Maskinen alene, har været Maskinsætter fra Sættemaskinens »Barndom«. Han pudser og renser selv Maskinen inden Fyraften (Kl. 3.30 Eftmd.). Der findes ingen Vinduer over Maskinen, heller ingen Rør af nogen Slags, saa det kan ikke være Væde eller Fugt, der eventuelt skulde bevirke »Sprøjteren«.

Der er prøvet mange forskellige Undersøgelser, bl. a.: Aftagning af Grydelaagets »Haandtag«, saa ingen kan vippe med Gryden — Udtagning af Proppen i »Pumpen, saa Gryden ikke »hænger« i den — Undersøgelse af, om Gryden var i Stilling, saa den ikke kunde falde ned, naar Blyet smeltede. — Men endnu er det ikke lykkedes at finde nogen Fejl, der kan være Aarsagen. Hvis der kan gives en naturlig Forklaring paa »Fænomenet«. er der en Del Maskinsættere m. fl., der vil blive glade.

NB: Der har ved to andre Maskiner været det samme Tilfælde en enkelt Gang, men ved denne ene Maskine forekommer det stadig. *W. A.*

Svar: Tilsyneladende er dette »Fænomen« en haard Nød at knække, og man kunde fristes til at give »Sætternissen« Skyld for at have været paa Spil (han faar som bekendt Skyld for saa meget), men alt — saa godt som da — har en naturlig Forklaring, og efter at have drøftet Spørgsmaalet med en Specialist paa Sættemaskine-Omraadet, enedes vi til Slut om følgende:

Metalstanden i Gryden er sikkert for høj. Metallet maa ikke staa højere i Gryden, end Elementerne paa Siden er høje. Staar Metallet højere, smelter det fra Bunden og Siderne opefter; tilbage bliver en Skorpe paa Metaloverfladen, som til Slut sprænges med et lille Knald. Denne Sprængning kan bevirke, at Metallet sprøjter op paa Pumpesikringen. Sæt derfor Metalstanden i Gryden et Par Centimeter ned. Prøv det, og lad os vide, om »Fænomenet oftere viser sig — ellers maa vi have fat i Faustinus. *S. V.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Vi maa hævde vor Plads —

Det er med en Følelse af baade Glæde og Bitterhed, at Trykkernes Branchesammenslutning følger den Udvikling, der nu finder Sted inden for vort Forbunds nyeste Virksomhed — dens halvofficielle, om man vil. Som bekendt bestemte Delegeretmødet, at Oplysningsarbejdet fremtidigt skulde fremmes gennem Lokalafdelingen eller eksisterende Brancheklubber. Hvor Brancheklubber ikke fandtes, kunde man oprette saadanne, og et Samarbejde mellem disse Klubber kunde finde Sted.

Naar Trykkerne derfor, som sagt, følger den rivende — og paa visse Maader forcerede — Udvikling paa Brancheklubbernes og Landssammenslutningernes Omraade med baade Glæde, og Bitterhed er dette ganske naturligt og forstaaeligt. Hvorfor skulde vi ikke med Glæde og Tilfredshed se paa, at andre Brancher end vor og Maskinsætternes fulgte de Veje, vi gennem en lang Aarrække havde fulgt, og hvor vi havde høstet saa stort fagligt og kollegialt Udbytte. Vi har jo netop saa mange Gange opfordret disse Brancher, især Haandsætterne, til at følge vort Eksempel og slaa ind paa vor Metode med det Formaal at høste det største Udbytte af den faglige og forbundsmæssige Samhørighed, vi nyder godt af i vor Organisation. Men det vilde man ikke høre noget om. Vi skadede Enhed og Enighed ved en Opdeling i Brancher, og en saadan Tendens kunde man ikke støtte, men maatte endda bekæmpe Branchebevægelsen — til sidst med Midler, der nærmede sig det ukammeratlige.

Og det er dette sidste, der nu skaber en Bitterhed. Man berøvede os pludselig alle vore Virkemidler, hvoraf vi var mere afhængige, end vi selv var helt klar over, og gav os den Lod at vente paa bedre Tider og nye Forudsætninger, alt paa Bekostning af den indre Styrke, vi havde været i Besiddelse af. Indtil det saa behagede disse vore tidligere Angribere selv at gaa ud i en stor Branche-Vækkelseskampagne og nøjagtig efterkopiere det, vi var blevet Kættere paa — med Undtagelse af vore Blade.

Man maa ikke misforstaa os, naar vi skriver dette. Vi har den samme Følelse overfor vore ærede nye Venner, som Manden, der slagtede Fedekalv og fandt frem baade Sko og Ring til sin fortabte Søn. Vi skriver det ikke for at yppe Strid mellem Brødre. Vi skriver det for at paaminde samtlige Landets Trykkere om, at vi igen bør samles om *vort* gamle Mærke og tage op *vor* gamle Virksomhed og hævde *vor* Plads i Arbejdet — i den tidligere gode Aand, i den tidligere Udstrækning og under de tidligere Former. —

Indenfor Trykkernes Landssammenslutnings Kreds af Tillidsmænd er man klar over, at et Initiativ skal komme og ikke maa vente længe paa sig. Men lad os paa alle eksisterende Pladser udnytte de Muligheder, man har. Og saafremt det er muligt at finde et Grundlag for et Arrangement af større eller mindre Format, indsend da et Ønske eller et Forslag til Landssammenslutningens Formand. *J. L.*

Næstved Trykkerklub

afholdt Mandag den 13. Marts aarlig Generalforsamling. Formanden, *B. Brodersen*, bød velkommen og overtog Dirigenthvervet, hvorefter han aflagde Beretning for det forløbne Aar, der efter et Par Forespørgsler godkendtes. Derefter oplæste Formanden Regnskabet, der balancerede med Kr. 150,80. Kassebeholdningen var Kr. 72,30. Regnskabet godkendtes. — Næste Punkt var Valg ifl. Lovene; som Formand valgtes Karl V. Petersen i Stedet for B. Brodersen, som ikke ønskede Genvalg, og til Bestyrelsesmedlem valgtes Alfred Larsen i Stedet for Kn. Jensen, som heller ikke ønskede Genvalg; til Revisor genvalgtes Fr. Hansen. — Det vedtoges at fejre Foreningens 10 Aars Bestaaen ved en Festlighed med Spisning, som blev fastsat til Mandag den 20. Marts. — Under Eventuelt takkede et Medlem for Opmærksomheden ved sit Jubilæum, og den nyvalgte Bestyrelse takkede for Valget, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. *Karl V. Petersen.*

Hillerød Trykkerklub.

Fredag den 10. Marts afholdt Hillerød Trykkerklub ordinær Generalforsamling. Formanden, *Robert Petersen*, aabnede Mødet med at byde velkommen. Efter at have oplæst Dagsordenen aflagde han Beretning for den forløbne Periode, hvor der har været afholdt Stiftelsesfest og et Medlemsmøde samt Deltagelse i Kredsgeneralforsamlingen i Slagelse 1938. Klubben havde været repræsenteret ved Landsmødet i Kolding med 2 Mand. Endvidere havde flere Medlemmer deltaget i et Besøg paa Drubins Farvefabrik i Valby i København. — Derefter fulgte Kassereren, *Aksel Olesens* Regnskabsaflæggelse; herunder vedtoges det at forhøje Kontingentet fra 2,50 Kr. til 3,00 Kr. Kvartalet. Det har vist sig vanskeligt vedblivende at yde saa store Tilskud til Rejser m. m. for Medlemmerne, naar disse deltager i Møder og lignende. Saavel Formandens Beretning, som Kassererens Regnskab, godkendtes. — Derefter gik man over til Valgene. Formanden, Robert Petersen, Kassereren, Aksel Olesen, og Sekretæren, B. Bondesen, genvalgtes enstemmigt, ligeledes genvalgtes Revisoren og Suppleanten. — Under Eventuelt gjorde Formanden sig til Talsmand for, at Klubben deltog i Kredsgeneralforsamlingen i Slagelse i Lighed med forrige Aar.

Efter en kort Debat enedes man om at give Tilskud til Rejsen som ved Aaret forud. — Generalforsamlingen sluttede med den obligate Lokaleleje. *B. B.*

Slagelse Trykkerklub

har den 8. ds. afholdt Generalforsamling, hvortil saa godt som alle Medlemmer var mødt. Formanden aflagde Beretning, hvoraf det fremgik, at der havde været afholdt en Sommertur, som ønskedes gentaget i Aar, idet den var forløbet særdeles godt. Klubkassen havde afholdt alle Udgifter til Turen. Der har været afholdt Kredsgeneralforsamling her i Byen, hvor man ved samme Lejlighed besaa Sorø Amtstidende og Social-Demokraten; disse 2 Blade havde desuden givet Middag og Kaffe. Der har været et Besøg paa »Politiken«s og Jørgensen og Co.s Trykkerier, hvori 9 Kolleger deltog, ligeledes havde 8 Kolleger deltaget i et Besøg paa Drubins Farvefabriker; denne Tur betalte Klubkassen, og Damerne deltog. — Kassereren aflagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 240,41. — Formanden meddelte, at Generalforsamlingen i Kredsen vilde blive den 26. ds. Kl. 1 i Eriksgade. Kl. 4 vilde den tyske Farvemester Dörban tale og Sorø Amtstidendes Film blive fremvist, ligesom der vilde blive fremlagt Svendeprøver, udførte af københavnske Trykkere. Dette Møde er arrangeret af Oplysningssekretæren, der ogsaa vilde komme tilstede og oversætte Dørbans Foredrag; ved samme Møde vilde Chr. B. Petersen tale kort om Landssammenslutningen. — Til Formand genvalgtes V. Andersen, til Kasserer nyvalgtes Oskar Hansen, da A. Jensen ikke ønskede Genvalg. Revisor blev Sigvald Christensen. — Efter at man havde drøftet Kontingentspørgsmaalet, som det vedtoges at bibeholde med 4 Kr. Kvartalet, sluttede Generalforsamlingen.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Klub.

Tirsdag den 14. Februar var der i Samarbejde med Forbundets Oplysningsvirksomhed arrangeret et Besøg paa »Politiken« for alle mandlige Hjælpearbejdere. Kl. 21 mødtes vi, og blev af Medarbejdere ved »Politiken« budt velkommen ved et Glas Vin, hvorefter man under Førerskab begav sig paa Rundtur i den store Virksomhed, som vi i de følgende Timer fik indgaaende forevist og forklaret. Da Arbejdet i Trykkeriet skulde begynde, sluttede vi af med en Tak for den interessante og lærerige Aften.

Fredag d. 17. Februar Kl. 20 mødtes vi igen til en Aften, der lovede os et udbytterigt Foredrag. Forbundsformand *K. A. Jørgensen* gentog for os sit i B. & A.-Klubben den 11. November 1938 holdte Foredrag om »Faglige Problemer«. At Emnet interesserede, viste Besøget og den Opmærksomhed, hvormed Tilhørerne paahørte Foredragsholderen. K. A. Jørgensen indledte med at paapege Forskellen mellem de faglige Problemer før og nu, samt hvordan man fra at afslutte Overenskomster for de enkelte Fag, nu afslutter Hovedoverenskomster. Dette har medført, at de enkelte Fag føler sig forfordelt, idet der ikke tages Hensyn til deres specielle Krav. Han fremsatte Tanken om en Afslutning af to Tarifer, en, der gjaldt den almindelige Lønoverenskomst, og en, der indeholdt Bestemmelser af særlig Interesse for de enkelte Fag. K. A. Jørgensen kom derefter ind paa Dannelsen af »Industriforbund«, som han nærmere definerede ved at opdele Arbejderne i 3 Hovedgrupper, hvilket vil betyde en Lettelse ved Forhandlinger og Afslutning af Overenskomster. Til Slut udtalte Foredragsholderen sig om den Uddannelse af de ufaglærte, som maa kræves gjort obligatorisk igennem Oprettelsen af Kursus, Industriskoler o. lign., da mange af de nye Industrier i al for høj en Grad betjenes af unge ufaglærte, der, naar de naar en vis Alder, kastes ud i Arbejdsløsheden til Fordel for yngre og billigere Arbejdskraft.

Efter en kort Pause var Ordet frit, og der førtes en livlig Diskussion, hvori deltog bl. a. *Willadsen, P. Ulriksen, B. Weber, W. Christensen, Ejnar Petersen* m. fl.

Herefter replicerede *K. A. Jørgensen*, og *Willadsen* takkede K. A. J. for Aftenen og ønskede, at vi maatte faa Lejlighed til at mødes en anden Gang. *Werner Holmbeck.*

Generalforsamling

afholder Klubben Søndag den 16. April Kl. 10 Formiddag pr. i Rømersgade 22, med følgende Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Eventuelt. Nye Indmeldelser modtages.

Kl. 12 kammeratlig Sammenkomst, hvor der for Kolleger, der har været Medlem af Klubben mindst et Aar, gratis serveres Sildeanretning, varm Ret, koldt Bord, Osteanretning, Snaps, Øl og Kaffe m. m.

For Medlemmer under et Aars Medlemsskab er Prisen Kr. 6,50. Anmeldelse om Deltagelse bedes givet til Kassereren, Orla Ulriksen, Møllegade 2, senest d. 8. April. *Styrelsen.*

Fra Randers

ligger der Meddelelse om, at der er startet en Trykkeriarbejderklub og at de gerne vil være med i en Landssammenslutning.

Idet vi byder jer Velkommen til Arbejdet for vore fælles Interesser, skal vi nok sende jer nærmere Besked angaaende Samlingsbestræbelserne. *V. W.*

Trykkeriarbejdernes Brancheklub i Odense.

Der afholdes *intet* Klubmøde den 3. April. Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 30. April Kl. 10 paa D. n. F. Nærmere om Dagsordenen senere. Forslag, som ønskes behandlet, maa indsendes til Bestyrelsen senest 4 Dage før.

Trykkeriarbejderne med Damer afholdt den 29. Februar en vellykket Udflugt til Slukefter, hvor man indtog en udmærket Frokost, og hvor der herskede den bedste Stemning. Efter at man havde prøvet Keglebanen, serveredes Kaffe, hvorefter vi Kl. 18,07 atter tog med Toget til Odense af Hensyn til dem, som skulde paa Natarbejde. Alle de mødte var enige om at have tilbragt en fornøjelig Eftermiddag sammen og udtalte Ønsket om at foretage en lignende Tur en anden Gang, da en saadan Tur utvivlsomt er medvirkende til at skabe Sammenhold i Klubben og Bekendtskab med de enkelte Medlemmer.

Bladsætteren

Repræsentant: Viktor Peterson, Brydes Allé 11[1]. Telf. Sundby 1189.

Provinsens Lærlinge.

Under Diskussionen i Bladsætter-Rubriken vedrørende, Dannelsen af Haandsætter-Klubber i Provinsen, har en af Indsenderne berørt Spørgsmaalet Lærlingenes Uddannelses-Betingelser i Provinsen og peget paa, at her var en naturlig Opgave for Haandsætter-Klubberne.

Der er og vil vel altid være bedre og daarligere Læresteder. Tvungen Svendeprøve vil i nogen Grad kunne tvinge det daarlige Lærested op i en højere Klasse, understrege Ansvaret, men helt afhjælpe Manglerne kan den næppe. Men det vil Fagklasserne, rigtig organiseret, og med det rigtige Undervisningsgrundlag, kunne.

Mit Indtryk er, at disse Fagklasser ikke er ført à jour med Udviklingen. Ikke er paa Højde med Fagskolen i Hovedstaden med Hensyn til Undervisningsgrundlag.

Det vilde være mest rationelt, at Undervisningsgrundlaget var fælles for alle Landets Fagskoler. Hvorfor ikke søge Samarbejde med de interesserede Organisationer og med Fagskolen i København herom?

Ogsaa her ligger en Opgave, Haandsætter-Klubber *kan* og *bør* løse. Men iøvrigt er det næppe Lærlinge, som præger Provinsens Arbejde; der ligger altsaa ogsaa en Opgave at løse mellem dem i 20—65-Aars Alderen. Det gør der herinde *ogsaa*. *v. p.*

Besøget paa „Politiken"

var et af de Arrangementer, der kunde *samle* Kolleger af alle Aargange. Det fik en vellykket Start og gav forøvrigt som Helhed Indtryk af, at man ikke paa Bladet følte sig generet af vor Nærværelse.

Førerne var godt orienterede, kendte virkelig den Teknik, de talte om. De vidste, vi var Sættere, gik derfor let hen over Satstekniken, men var saa meget grundigere vedrørende Reproduktions-, Tryk- og Stereo-Teknik.

Lokalerne var lyse og luftige, med god Plads til at røre sig. Den maskintekniske Udvikling var ført à jour, naar undtages Stereotypien. Men denne Afdeling staar nu ifølge Førerens Oplysning for Tur til Reorganisation.

Naar denne er gennemført, vil de tekniske Betingelser for et typografisk Bladprodukt af høj Kvalitet være tilstede.

Det *var* en vellykket Aften, for hvilken vi skylder baade Bladet, Forbundet og Bladsætter-Klubben Tak. *v. p.*

Fladedelingsteori.

Søndag den 12. Marts afholdt Bladsætterklubben i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed Diskussionsmøde med vor Kollega *Bernh. Raasøe* som Indleder. Foredraget var klart og logisk understøttet af en Mangfoldighed af Lysbilled-Eksempler, saavel teoretiske som praktiske.

Efter Foredraget udspandt der sig en livlig, interessant Debat om det aktuelle Emne.

Det er beklageligt, at saa faa Kolleger endnu har Forstaaelsen af, at vi har noget at *lære* paa dette Omraade. Noget, der har *praktisk* Betydning ved vort Arbejde. Meningen med disse Møder er jo dog at dygtiggøre os, udvikle og underbygge vor faglige Indsigt, saa vi kunde staa bedre rustet i Konkurrencen med Reklamens Folk. Vi haaber derfor næste Gang, vi kalder paa Bladsætterne, at disse viser større Interesse. Møder op i Flok og Følge. *»Lesca«.*

Bog- & Akcidenssætterklubben

har været saa elskværdig at meddele, at vi har Adgang til deres Møde, Fredag den 31. Marts i Evaldsgade, hvor Kollega *Raasøe* gentager sit Foredrag: Typografisk Fladedeling.

Der vil saaledes være Mulighed for interesserede Bladsættere at indhente det forsømte. Personlig vil jeg ikke undlade at møde op, selv om jeg hørte Raasøe's Foredrag hos os. Det er nemlig et Tema, man ikke let faar for meget af. v. p.

Besøg paa „Berlingske".

Tirsdag den 11. April Kl. 22 mødes vi udenfor Kvindelig Læseforening, Gl. Mønt, i hvilke Lokaler vi faar forevist den »Berlingske Husfilm«.

Derefter Besøg i det Berlingske Bladhus, hvor vi faar Adgang til at følge Avisens Fremstilling i alle tekniske Afdelinger.

Besøget er, ved elskværdig Imødekommenhed fra det Berlingske Bladhus' tekniske Ledelse, arrangeret af Bladsætterklubben i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed. Alle Bladsættere har Adgang. Billetter paa Forbundskontoret. v. p.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Ndr. Fasanvej 136⁴. Telf. Godthaab 6754.

Med Hensyn til Landssammenslutning.

Der er siden Delegeretmødet i Fjor blevet gjort et stort Stykke Arbejde af adskillige Kolleger Landet over for at faa dannet Haandsætterklubber, der alle er tænkt som Led i den forhaabentlig snart kommende Landssammenslutning for Haandsættere.

Det er Kolleger, der har Øjnene aabne for Sætternes noget svage Stilling i vort Forbund, i Forhold til andre Brancher, der allerede har deres Branchesammenslutning, som har sat sig i Spidsen for dette Arbejde.

Det er ikke hermed sagt, at Haandsætterne vil Kolleger fra andre Brancher til Livs. Vi vil ligesom disse Kolleger skabe vor Landssammenslutning, og vi vil bruge den til Gavn for vort Forbund og dets Medlemmer i Almindelighed og for Haandsætterne i Særdeleshed.

Adskillige Breve, jeg har modtaget, vidner om, at man adskillige Steder helst saa Landssammenslutningen straks. Det er ogsaa min Opfattelse, at vi bør have den saa snart som muligt, men en Forudsætning maa det være, at tilstrækkelig mange Klubber findes ude Landet over. Der er i Øjeblikket 8 Haandsætterklubber og 9, naar Bladsætterklubben i København regnes med. Bladsætterklubben glider forhaabentlig med i dette Arbejde. I denne Forbindelse minder jeg om *Axel Jensens* Artikel i »Bladsætteren« i Nr. 7, hvori han bl. a. skrev:

Spørgsmaalet om en Landssammenslutning af Haandsætterne er sat paa Dagsordenen og synes at vække en Del Interesse. Nogle Steder i Provinsen har man oprettet Brancheklubber for Haandsættere, omfattende baade Bog- og Akcidenssættere samt Bladsættere.

I København har der gennem en Del Aar eksisteret en Bog- og Akcidenssætterklub samt en Bladsætterklub, der hver for sig har arbejdet uafhængig af hinanden; men, hvor orgenisatoriske Interesser har været parallelt løbende, altid løst Opgaverne i loyalt Samarbejde.

En saadan Adskillelse mellem disse to Grupper er ganske naturlig i København, idet der i den københavnske Tarif findes et Afsnit for hver af disse Brancher, og Arbejdsforholdene er højst forskellige i et Bladtrykkeri og et Bogtrykkeri.

I Provinserne er der en fælles Tarif for disse to Grupper, og det er derfor naturligt, at man der opretter Brancheklubber fælles for Bog- og Akcidenssættere og Bladsættere....

... Der er vel ingen Tvivl om, at en Landssammenslutning af Haandsætterne har lige saa stor Berettigelse som de altbestaaende Landssammenslutninger (Trykkernes og Maskinsætternes), naar man blot holder sig indenfor de Rammer, som Forbundets Love har afstukket, og at man under Arbejdet indenfor Brancheklubberne ikke glemmer, at selv om vi dér arbejder for Branchernes Interesser, tilhører vi dog et samlet typografisk Forbund.

Det er ikke Tanken med denne lille Artikel at slaa Lysten ned hos Kollegerne — tværtimod.

Den Iver, hvormed der arbejdes, tyder paa, at der til Sommer sikkert vil være tilstrækkeligt mange Klubber til at danne det nødvendige solide Fundament for Landssammenslutningen.

Videre frem! *eh.*

Haandsætterklub i Esbjerg.

Atter en ny Klub at byde velkommen.

— Tirsdag den 14. Marts var Haandsætterne i Esbjerg indkaldt til Møde angaaende Oprettelsen af en Haandsætterklub i Afdelingen. Efter en kort Indledning af *Sigurd Borch* fulgte en længere Debat om en saadan Klubs Berettigelse, Formaal og fremtidige Opgaver. Debatten, hvori alle Mødets Deltagere deltog, sluttede med, at man enstemmigt vedtog at oprette en Haandsætterklub. Til Formand valgtes Sigurd Borch, Næstformand Victor Strand, Kasserer Robert Bennedsen, Suppleant Erik Nielsen. Til Revisor Poul Fjeldgaard, Suppleant Axel Jensen.

Man udtrykte til Slut Ønsket om, at en Landssammenslutning af Haandsætterklubber snarest maatte blive foretaget.

S. B.

Sangen fra Odense.

Ved Oplysningsmødet i Odense den 17. Februar blev følgende Sang sunget:

Kom, du Sætter! Vi et Værn skal bygge,
som kan lette Kampen for vor Sag;
kun ved Sammenhold vi bliver trygge
— helt alene er din Stilling svag!
Paa hver Haandens Sætter nu vi kalder,
baade ham fra Blad og Akcidens:
Kom i skøn Forening — hør, nu gjalder
Kamp-Signalet for vor Eksistens!

Det kun lidet nytter, at du hygger
dig derhjemme i din Lænestol,
thi som Vartegn paa det Værn, vi bygger,
Oplysningen straaler som en Sol!
Derfor find din Plads i Klubbens Rækker,
øg din Viden i Kollegers Lag,
saa det Stormløb ynksomt sammen brækker,
som bli'r rettet mod dit gamle Fag!

Altfor længe blev vi traadt i Støvet,
trods vor Overlegenhed i Tal
— Interessen for vor Sag blev sløvet,
nærmest var den i en Bølgedal!
Dog som ægte Sortekunstens Sønner
bar med Taalmod tavse vi vort Savn,
men nu vore Ønsker — ikke Bønner —
stilles i Retfærdighedens Navn!

Gid, som her i Klubben, Samlingstanken
spire over hele Danmarks Land,
saa enhver Kollega gaar i Skranken
for vor Branches Sag — til sidste Mand!
Først da blir vor Røst bestemt i Tonen,
vore Ønsker til en afgjort Sag:
Haandens Sætter ind i Produktionen,
lige Ret for alle i vort Fag!

Hajser.

Mellembys.

Nedenstaaende Adresse bedes føjet til den tidligere meddelte Adresseliste: Esbjerg Haandsætterklub, Sigurd Borch, Nørvang 11, Esbjerg.

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Paa sidst afholdte Medlemsmøde vedtog Klubben til Afdelingsstyrelsesvalget at genopstille *C. J. Dreyer* og *Eigil Hansen* samt at nyopstille *Erik Hansen* og *Paul P. Petersen*.

— Medlemsmøde afholdes Fredag d. 31. Marts Kl. 20 præcis i Evaldsgade. *Bernh. Raasøe* vil tale om *»Typografisk Fladedeling«* med Lysbilleddemonstrationer. — Vi forventer, at Kollegerne møder talrigt op. — Interesserede Kollegerer fra andre Brancher indbydes.

Odense Haandsætterklub

aflagde Onsdag den 15. Marts Besøg paa Dalum Papirfabrik. I Løbet af 1½ Time gennemtravede vi — og vore Damer — Virksomheden paa Kryds og Tværs og fik et godt Indblik i, hvor kompliceret Papirfremstillingen egentlig er. Efter Besøget havde Klubben arrangeret et fælles Kaffebord i »Røde Hus«, hvor vi ogsaa havde Lejlighed til at faa en Svingom. *H.*

50 Aars Svende-Jubilæum

Den 7. April — altsaa Langfredag — er en Mærkedag i Historien for en af vore ældre og agtværdige Kolleger i Kolding, idet Maskinsætter *Chr. Lykke* paa denne Dag kan se tilbage paa 50 Aars Virksomhed som Typograf. — Chr. Lykke hører til vore »stammverwandte«, idet han stammer fra Haderslev, hvor han udlærtes paa »Dannevirke« den 7. April 1889. Allerede 1905 kom Chr. Lykke til Kolding og har nu i 34 Aar arbejdet paa Konrad Jørgensens Bogtrykkeri i Kolding. Gennem de svundne Aar har Chr. Lykke været en stabil Arbejder i den store Virksomhed, hvor han først har været beskæftiget som Haandsætter og siden som Maskinsætter, hvilken Gerning han røgter den Dag i Dag med Flid og Akkuratesse. I organisationsmæssig Henseende har Chr. Lykke hørt til de stille i Samfundet, og han har aldrig ønsket at komme til at danne Forgrundsfigur. Men Lykke har altid været den stabile Kollega, man kunde stole paa i enhver Henseende, og de yngre har han aldrig været bange for at række en hjælpende Haand, naar det kneb. Derfor har Lykke ogsaa vundet sine Arbejdskammeraters Tillid og Agtelse, hvilket bl. a. har givet sig Udslag i, at Personalet paa Konrad Jørgensens Bogtrykkeri har valgt ham til deres Tillidsmand. Fra Chr. Lykkes nære Arbejdsfæller, som fra os andre, der lærte Chr. Lykke at kende og sætte Pris paa hans gode Egenskaber som Menneske og som Kollega, skal der paa Jubilæumsdagen lyde en hjertelig Tak for Aarene, som svandt, og de bedste Ønsker for Jubilaren fremover i Tiden. Til Lykke, Lykke! *J. A.*

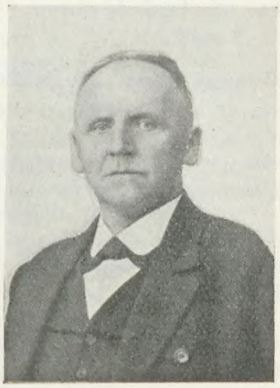

Regeringskrise — og dog!

I Bestræbelserne for at udjævne det uheldige Indtryk, Regeringens Lovfæstelse af Typografernes forkastede Tarifforslag havde gjort paa de fleste af os, benytter man adskillige Argumenter. Saaledes f. Eks. Udsættelse af Trykning af alle de nye Love, Vanskeligheder ved Trykning af Stemmematerialet til de kommende Valg, Standsning af den borgerlige københavnske Presse, o.s.v. Om disse Forklaringer kan der siges for og imod, ved en nærmere Prøvelse, maaske mest imod. Jeg vilde gerne et Øjeblik henlede Kollegernes Opmærksomhed paa een af de »Undskyldninger«, Sigv. Hellberg benyttede i sin »Redegørelse« for Tarifloven i forrige Nr. af »Typ.-Tid.«, en Forklaring, der kan se meget besnærende ud ved første Øjekast, men i Virkeligheden er Bluff, endog i temmelig høj Grad.

Hellberg skriver:

»Det radikale Venstre maatte forudse i Løbet af Dagen at blive stillet over for et konservativt Forslag om tvungen Voldgift til Konfliktens Undgaaelse, og da det radikale Venstre jo i Tide og Utide nu i Aarevis netop har talt for tvungen Voldgift, vilde det se sig nødsaget til at stemme for et saadant Forslag. Dermed vilde Regeringen være kommet i Mindretal i Folketinget, være tvunget til at demissionere, og Grundlovsvalgkampen og den Valgkamp, der iøvrigt tegner til at bekræfte Regeringsflertallets Bevarelse, skulde saaledes indledes med

Regeringskrise, Fortabelse af Rigsdagsflertallet og med Muligheden for et Valgnederlag, efterfulgt af en borgerlig Regering.«

Enhver Arbejder, der anser Socialdemokratiets Andel i Regeringen som værende af Værdi for den jævne Befolkning og ønsker en socialdemokratisk Regering i den kommende Tid, vil vel rent umiddelbart forstaa en saadan Undskyldning for Regeringens Indgriben. Der er blot det at sige, at det triste Perspektiv, Hellberg her paastaar har været skabt paa Rigsdagen, og som han her lader os faa Kendskab til, ikke helt er i Overensstemmelse med Socialdemokratiets hidtidige Stilling i vanskelige Situationer til Begrebet tvungen Voldgift.

Hellberg véd, at Tiden læger alle Saar, og det benytter han sig af, naar han i sin Artikel skal gaa Regeringens Ærinde og »forklare« Indgrebet over for de utilfredse Typografer. Man skal jo helst have saa mange som muligt tilbage inden den 3. April.

Ved tidligere Lejligheder, naar Regeringen har faaet Kniven paa Struben, har det nemlig vist sig, at Socialdemokratiet udmærket godt har kunnet affinde sig med Begrebet tvungen Voldgift, til Trods for, at man officielt er imod en saadan.

Ved 5 ekstaordinære Love har Regeringen siden 1933 grebet ind i Arbejdsbetingelserne. 1ste Gang var Kanslergadeforliget, hvor man lovgav uforandret Forlængelse. To Gange har man ophøjet Forligsmandens Mæglingsforslag til Lov ligesom hos os denne Gang. Og to Gange har Socialdemokratiet i Samarbejde med det radikale Venstre ved Lovdekreter paabudt en Løsning ved tvungen Voldgift.

Det første Tilfælde var Slagteriarbejderstrejken i 1934. Ved »Lov af 20. April 1934 om *tvungen Voldgift i Slagterikonflikten*« standsede man denne Strejke.

I 1936 indtraf det andet Tilfælde med Voldgift. Under Henvisning til bestaaende økonomiske og handelspolitiske Forhold ønskede Regeringen at afslutte den 5 Uger gamle Lockout ved at ophøje Mæglingsforslaget til Lov. Da man paa daværende Tidspunkt endnu ikke havde Flertallet i Landstinget, og dette modsatte sig det paagældende Forslag, maatte Socialdemokratiet indgaa Kompromis om Lov af 29. Marts 1936 om tvungen Voldgift.

Dette er Kendsgerninger, som hverken Per eller Povl ejheller Sigv. Hellberg kan bortforklare. Derfor synes det mig mere end usandsynligt, at man, ved denne Konfliktsituation, en Maaned før et Valg, der sikkert nok vil bekræfte Regeringens Levedygtighed, i givet Fald konsekvent vilde modsætte sig en tvungen Voldgift — rent bortset fra, at de Radikale, der allerede 2 Gange efter Landstingsflertallets Erobring har været medvirkende til Forligsmandsforslags Lovliggørelse, ganske indlysende maa være dem, der har trukket det korteste Straa i den foreliggende Situation.

Af 2 Onder fik Regeringsmajoriteten gennemført det, der var dem til mindst Ulejlighed. Ved tvungen Voldgift vilde Strejken nødvendigvis være blevet udsat, og hele Landets Presse vilde i et betydeligt længere Tidsrum og i et betydeligt større Omfang have kommenteret Sagen. Man foretrak at faa det hele overstaaet med det samme. Og saa havde man en Maaned til at »forklare«.

Regeringskrise — saamænd var der ej blevet Regeringskrise. Mon ikke Hellbergs triste Perspektiver med Regeringskrise blev født til Verden ved Skrivemaskinen i Evaldsgade, da Artiklen med »Forklaringerne« skulde skrives.

Men nok om det.

Det vilde være rart, om danske Arbejdere snart kunde gennemskue og befri sig for Illusionen om Strejkeret. Udviklingen ude i Verden — og som en given Følge deraf ogsaa Udviklingen herhjemme — gaar med stærke Skridt derhen, at Staten faar mere og mere Magt paa det enkelte Individs Bekostning. Baade Diktaturstaterne og de »demokratiske« Lande (se Frankrig i disse Dage) arbejder efter Parolen: Helhedens Velfærd frem for alt.

Derfor vil der heller ikke her i Landet i en uoverskuelig Fremtid blive Muligheder for en lovlig Strejke. Man vil til enhver Tid finde Argumenter, det være sig saglige eller »bluff«, til at gribe ind i Arbejdsbetingelserne.

Om Berettigelsen af saadanne Strejkeforbud, kan der diskuteres; ikke om Kendsgerningen. Det *er* Kendsgerning.

Men det varer ganske givet et Stykke Tid endnu, inden Socialdemokratiet nænner at berøve os Illusionen om Strejkeret.

17. Marts 1939. *A. Hammer*, 1771.

Regulativ for Aflæggelse af Svendeprøve

i Bogtrykfaget i Danmark

§ 1.

Til at forestaa de i Lærlingelovens § 11 omhandlede Svendeprøver i Bogtrykfaget er der oprettet 2 Svendeprøvekommissioner, fælles for Sættere og Trykkere, med følgende territoriale Virksomhedsomraader:

1. Svendeprøvekommissionen for Storkøbenhavn (København og Frederiksberg samt Gentofte Kommune).
2. Svendeprøvekommissionen for det øvrige Land (Provinsen).

Svendeprøvekommissionerne drager hver inden for sit Virksomhedsomraade Omsorg for Aflæggelse af Svendeprøver i Overensstemmelse med Lærlingeloven og de herom udfærdigede Regler.

§ 2.

Svendeprøvekommissionen for Storkøbenhavn bestaar af 16 faguddannede Medlemmer — 8 Sættere og 8 Trykkere — og Svendeprøvekommissionen for Provinsen af 12 faguddannede Medlemmer — 8 Sættere og 4 Trykkere. Halvdelen af Kommissionernes Medlemmer vælges af Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri og Halvdelen af Dansk Typograf-Forbund, jfr. dog Lærlingelovens § 14.

Mesterrepræsentanterne skal saa vidt muligt opfylde Betingelserne for at opnaa »Mester«-Betegnelsen, jfr. Næringsloven af 28. April 1931, § 22.

Samtidig med Valg af Medlemmer til Svendeprøvekommissionerne udpeges henholdsvis 8 og 4 Suppleanter, der i Tilfælde af Forfald kan indtræde i Kommissionerne. Valg af Medlemmer og Suppleanter gælder for 3 Aar.

§ 3.

Hver Svendeprøvekommission udpeger selv sin Formand og Næstformand. Staar ved Valg af Formand og Næstformand Stemmerne lige, udpeges disse af Lærlingeraadet.

De paagældende Formænd — eller i disses Forfald Næstformænd — tilrettelægger Svendeprøvekommissionernes Arbejde og leder Forhandlingerne paa Kommissionernes Møder. Tid og Sted for disse fastsættes af Formanden, der foranlediger Medlemmerne indvarslet til Møderne.

Møde vil være at indkalde, for saa vidt 2 af Medlemmerne ønsker dette og herom retter Henvendelse til den vedkommende Formand.

Formanden paaser, at de af den paagældende Svendeprøvekommission behandlede Sager fremmes med tilbørlig Hurtighed.

Alle Beslutninger i Svendeprøvekommissionerne træffes ved simpel Stemmeflerhed. Staar ved en Afstemning Stemmerne lige, gør Formandens Stemme Udslaget.

§ 4.

Svendeprøve afholdes efter Svendeprøvekommissionernes nærmere Bestemmelse 2 Gange aarligt, Foraar og Efteraar. Alle, der udlæres i Tiden fra $^{1}/_{1}$—$^{30}/_{6}$, skal aflægge Prøve om Foraaret, og alle, der udlæres i Tiden fra $^{1}/_{7}$—$^{31}/_{12}$, om Efteraaret.

Stedet for Prøvernes Afholdelse fastsættes i hvert enkelt Tilfælde af den paagældende Svendeprøvekommission.

Prøven kan udføres paa Lærestedet, paa Fagskolen eller andet Sted efter Kommissionens Bestemmelse. For Provinsens Vedkommende aflægges Prøven dog paa Lærestedet, for saa vidt ikke særlige Forhold gør sig gældende.

Læremesteren skal, selv om en udlært Lærling ikke er beskæftiget paa Lærestedet paa det Tidspunkt, da Svendeprøven skal aflægges, have Pligt til at give Lærlingen Adgang til paa Lærestedet at aflægge Prøven.

Kommissionerne drager Omsorg for, at Prøven finder Sted under betryggende Kontrol.

§ 5.

Anmeldelse om, at en Lærling ønskes indstillet til Svendeprøve, indsendes af vedkommende Læremester til den paagældende Svendeprøvekommissions Formand senest en Maaned før den Maaned, i hvilken Prøven skal aflægges.

Terminen for de halvaarlige Svendeprøver bekendtgøres forud i følgende Blade: »De grafiske Fag«, »Bogtrykkerbladet«, »Medlemsblad for Organisationen af Bladudgivere i Provinserne«, »Vort Medlemsblad« og »Typograf-Tidende«.

Anmeldelsen maa være ledsaget af Lærlingens Fødselsattest samt Lærekontrakten. Endvidere maa Anmeldelsen være ledsaget af Attestation fra vedkommende faglige Skole for Lærlingens Undervisning.

Svendeprøvekommissionerne kan kræve sig saadanne yderligere Oplysninger forelagt, som skønnes nødvendige til Oplysning om Lærlingens Uddannelse i Faget.

De indgaaede Anmeldelser gennemgaas i et Møde i den paagældende Svendeprøvekommission, der derefter tilrettelægger Prøvernes Afholdelse.

Senest 8 Dage før Prøvens Aflæggelse gives der saavel Læremesteren som Lærlingen Meddelelse om Tid og Sted samt de nærmere Regler for Prøvens Aflæggelse.

§ 6.

Prøve kan aflægges i henholdsvis *Sætning* eller *Trykning*. (NB. Ihvorvel en Lærling i sin Læretid oplæres som enten Sætter eller Trykker, vil det dog være tilladt inden for de første 18 Maaneders Læretid i et sammenhængende Tidsrum af højst 3 Maaneder at beskæftige en Sætterlærling i Trykkeriet og en Trykkerlærling i Sætteriet.)

§ 7.

A. Til *Sætterprøven* kræves efter Kommissionens nærmere Anvisning:

Opgave 1.

Sætning af et *Bogarbejde*, 8 Sider Oktav, med Smudstitel, Fagkolumne, Hovedtitel, Trykkested (Aspirantens og Trykkeriets Navn samt Prøvens Nr.) og 4 Sider Tekst. Der forudsættes regelret Bogsats. I Teksten (Side 6 og 7) indbygges 2 Klicheer med Sats paa Siden. Tekstsiderne skal have levende Kolumnetitler. Billederne forsynes med selvvalgte Underskrifter.

Papirformatet i beskaaret Stand opgives, men Sætteren skal selv bestemme Kolumnens Format og dens Stilling paa Papiret.

Manuskriptet til denne Opgave er haandskrevet.

Der gives een Karakter (Points).

Opgave 2.

Sætning af et *Skema* med Hoved i 2 eller 3 Etager og med særskilt Tværform. Manuskriptet skrives paa Papir af vilkaarligt Format, og de opgivne Rumforhold i Pillerne maa ikke være de rigtige; derimod angives det Antal Zifre, der skal skrives i hver Rubriks Sammentælling, og i de Piller, hvor Tekstens Omfang ikke fremgaar af Hovedets Tekst, tillige en Linie af denne. Skemaets Størrelse angives i Cicero.

Haand- eller maskinskrevet Manuskript.

Der gives een Karakter (Points).

Opgave 3.

Sætning af en *Akcidens* (Brochure, Reklamekort, Annonce eller lignende) i een eller to Farver. Haandskrevet eller maskinskrevet Manuskript. Opgaven er fri, d. v. s. Sætteren bestemmer selv Format, Opstilling, Farve og Papir; men Manuskriptet skal følges.

Der gives een Karakter (Points).

Opgave 4.

Teori, mundtlig og skriftlig.

a. Sætteren prøves i *Udskydning* af 4, 8 og 16 Kolumner almindeligt Format samt 16 Kolumner i Prima- og Sekundaform og afhøres herunder i Udskydningsteori (Prima- og Sekunda-Forme og Signaturer).
b. *Afhøring* i de forskellige Skriftstørrelser og Skriftkarakterer, Kendskab til Skrift- og Stregmateriel.
c. *Korrektur- og Analyse-Prøve*. Paa et Aftryk af 16 Linier skær Sats paa 20 Ciceros Bredde uden Tegn og store Begyndelsesbogstaver og med Sættefejl, foretager Sætteren med korrekte Korrekturtegn de nødvendige Rettelser.
d. *Regneopgaver*. Efter maskinskrevet Manuskript gives der Sætteren forskellige Regneopgaver (Omregning af Cicero til Korpus og Petit etc., Udregning af Tabeller, Streglængder m. v.).
e. Kendskab til de almindeligste Sorter Papir, Papirformater m. m. og disses Benævnelse i falset Tilstand.

Der gives Points for hver af Opgaverne a, b, c, d og e; disse sammenlægges og divideres med 5, hvorefter der fremkommer et Gennemsnitspoints, der lægges til de for Opgaverne 1, 2 og 3 opnaaede Points.

Der gives Aspiranten 3 Dage til Udførelse af de praktiske Opgaver; dog kan Skuemestrene i særlige Tilfælde tilstaa en Forlængelse, hvis det skønnes nødvendigt.

B. Til *Trykkerprøven* kræves efter Kommissionens nærmere Anvisning:

Opgave 1.

Tilretning (derunder Udskydning samt Formatlægning) og Trykning af en Form paa 8 Sider 8° med 4 Billeder, hvoraf de 3 skal være Auto og 1 Streg. En eller to af Billedtilretningerne skæres med Haanden, Resten ætses (i Provinsen saafremt kemisk Tilretning findes paa Trykkeriet). Der tages baade Skøn- og Widertryk. Opgaven trykkes paa D. f. P.s Kunsttrykpapir.

Der gives een Karakter (Points).

Opgave 2.

Tilretning og Trykning af et Skema, bestaaende af Hoved- og Tværform, der trykkes samtidig. Arket slaas om, og Formene skiftes.

Opgaven trykkes paa D. f. P.s Protokolpapir P 2.

Der gives een Karakter (Points).

Opgave 3.

Tilretning og Trykning af en Akcidens i 2 eller 3 Farver (3- eller 4-Farvetryk er ikke tilladt). Papirvalget er frit. Farvesammensætningen overlades til Aspiranten.

Der gives een Karakter (Points).

Opgaverne maa ikke tidligere være udført af Aspiranten.

Af de færdige Arbejder afleveres det nødvendige Antal Eksemplarer af hver Opgave, saavel ensidigt som omslaaet Tryk, fordelt i Mapper, hver indeholdende et Eksemplar af hver af Prøverne. Alle Tilretninger og Aftryk af hver Farve for sig skal følge med Prøven.

Opgave 4. Teori.

a. Aspiranten prøves i Udskydning af 8, 12, 16, eventuelt 32 Sider, paa forskellig Maade.
b. Formatilægning. Vises paa en udskudt Form i 8 eller 16 Sider Oktav. Formatbenævnelser.
c. Maskinkendskab. 1. Forklaring af Hurtigpressen: de enkelte Maskindeles Navne og Funktioner, eventuelt Paalægningsapparat, Farveværket, Valsernes og Cylinderens Stilling. 2. Diegeltrykpressen, dens Indretning, Gang etc. 3. Maskinernes Smøring.
d. Arbejdet ved Tilretning af en Form i en Hurtigpresse.
e. Farvekendskab og Farveblanding. Vaskemidler.
f. Materialekendskab: Typografisk Materiale og de almindeligste Papirformater.

Der gives Points for hver af Opgaverne a, b, c, d, e og f. Disse sammenlægges og divideres med 6, hvorefter der fremkommer et Gennemsnitspoints, der lægges til de for Opgaverne 1, 2 og 3 opnaaede Points.

Der gives Aspiranten 3 Dage til Udførelse af de praktiske Opgaver; dog kan Skuemestrene i særlige Tilfælde tilstaa en Forlængelse, hvis det skønnes nødvendigt.

§ 8.

Bedømmelsen foretages af Skuemestrene og foregaar saaledes:

Der gives i de enkelte Opgaver af hver Skuemester Points fra 1—10. Skuemestrenes Bedømmelse af den enkelte Præstation sammentælles, hvorefter Gennemsnitskarakteren for den paagældende Præstation udregnes. Karaktererne for de enkelte Opgaver udregnes til en Hovedkarakter.

Til at bestaa kræves mindst 12 Points, og indtil 23 Points giver Karakteren »Antaget«, dog kræves mindst 9 Points i de praktiske Opgaver.

24—31 Points giver »Antaget til Ros«, dog kræves mindst 18 Points i de praktiske Opgaver.

32—35 Points giver »Antaget til Bronzemedaille«, dog kræves mindst 24 Points i de praktiske Opgaver.

36—40 Points giver »Antaget til Sølvmedaille«, dog kræves mindst 27 Points i de praktiske Opgaver.

I Tilfælde, hvor Skuemestrene indstiller til Medalje eller til Kassation, *kan* Svendeprøvekommissionen lade den endelige Bedømmelse ske ved, at to andre Skuemestre, udpeget dertil af Svendeprøvekommissionen, deltager i den endelige Bedømmelse.

§ 9.

Svendeprøverne bedømmes af Skuemestre, henholdsvis Sættere og Trykkere, der udpeges i Henhold til Lærlingelovens § 14, 2det Stk.

Skuemestrene, der vælges for et Tidsrum af 3 Aar ad Gangen, skal være fagligt oplærte, og Mesterrepræsentanterne skal opfylde Betingelserne for at opnaa »Mester«-Betegnelsen, jfr. Næringsloven af 28. April 1931 § 22.

Svendeprøvekommissionen bestemmer, hvor mange Skuemestre der i hvert Tilfælde skal deltage i Bedømmelsen.

Samtidig med Fastsættelsen af Tid og Sted for Svendeprøven gives der Skuemestrene Underretning om Prøvens Afholdelse samt om, hvor mange Lærlinge der indstiller sig til Prøven.

Skuemestrenes Bedømmelse af Svendeprøven foretages snarest muligt efter dennes Udførelse. Ingen kan som Skuemester deltage i Bedømmelsen af en Lærlings Arbejde, for saa vidt han er eller har været Lærlingens Læremester, er beslægtet eller besvogret i op- eller nedstigende Linie eller Sidelinien saa nær som Søskendebørn med Lærlingen eller dennes Læremester, er Lærlingens eller Læremesterens Værge, Adoptiv- eller Plejefader, eller er ansat — eller i vedkommende Lærlings Læretid har været ansat — paa det Lærested, hvor Lærlingen er oplært.

§ 10.

Ved Skuemestrenes Bedømmelse af Svendeprøven gives der Karakter paa Grundlag af de i §§ 7 og 8 indeholdte nærmere Bestemmelser.

§ 11.

Naar Prøven er afsluttet, tilstiller Skuemestrene den paagældende Svendeprøvekommissions Formand en Beretning over Prøvens Forløb og de opnaaede Resultater samt et Antal af de færdige Prøver — for København 40 og for Provinsen 12 — fordelt i Omslag, hvert indeholdende 1 Eksemplar af hver af Prøverne.

Resultatet vil være at indføre i en af Svendeprøvekommissionernes Formænd henholdsvis for Storkøbenhavn eller Provinsen dertil autoriseret Protokol, der underskrives af Formanden.

§ 12.

Har Lærlingen bestaaet Prøven, udfærdiger den paagældende Svendeprøvekommission snarest efter Bedømmelsen Svendebrev for ham i Overensstemmelse med den af Handelsministeriet ved Bekendtgørelse af 17. December 1937 fastsatte Formular.

Svendebrevet underskrives af Formanden.

Har en Lærling ikke bestaaet Svendeprøven, kan der gives ham Lejlighed til at aflægge ny Prøve sammen med det følgende Halvaars Udlærlinge.

§ 13.

Fagets Svendebreve affattes i følgende Ordlyd paa Dansk, Tysk, Engelsk og Fransk.

Svendebrev.

Det bevidnes herved, at $\frac{\text{Sætter}}{\text{Trykker}}$ _____, der er født den _____ i _____ og som har staaet i Lære fra _____ til _____, ved en den _____ afholdt Svendeprøve i Overensstemmelse med de for Svendeprøver inden for Bogtrykfaget af Handelsministeriet i Medfør af Bestemmelserne i § 14, 3. Stk., i Lov om Lærlingeforholdet af 7. Maj 1937 fastsatte Forskrifter har bestaaet Svendeprøven i Bogtrykfaget. Svendeprøven er bestaaet med Karakteren _____

_____ den _____

_____

Formand for
Svendeprøvekommissionen for Bogtrykfaget
i $\frac{\text{København.}}{\text{Provinsen.}}$

§ 14.

Om de af Svendeprøvekommissionerne udfærdigede Svendebreve vil der af Svendeprøvekommissionernes Formænd inden 14 Dage være at afgive Indberetning til Lærlingeraadet i Overensstemmelse med de i Handelsministeriets Bekendtgørelse af 17. December 1937 fastsatte Forskrifter.

§ 15.

De med Lærlingens Aflæggelse af Svendeprøve forbundne Udgifter, saasom Udgifter til Redskaber, Materialer m. v. samt eventuelle Rejseudgifter for Lærlingene afholdes af vedkommende Læremester. For saa vidt Prøven i Storkøbenhavn af Kommissionen henlægges til Afholdelse paa Fagskolen for Boghaandværk, vil Kommissionen gennem et Gebyr kunne afkræve Mestrene Dækning for de foran omhandlede Udgifter. De øvrige Udgifter ved Prøvernes Afholdelse og Svendeprøvekommissionernes Arbejde udredes af de respektive Organisationer med Halvdelen af Dansk Typograf-Forbund og med Halvdelen af de i det faglige Udvalg repræsenterede Mesterorganisationer, idet dog Diæter, Arbejdstabsgodtgørelser og Rejseudgifter godtgøres af hver enkelt Organisation til dens egne Medlemmer. Der kan hos de respektive Læremestre af Kommissionerne opkræves et Gebyr paa 25 Kr. for Anmeldelse til Svendeprøve.

§ 16.

Nærværende Regler træder i Kraft den 1. Marts 1939 og kan kun ændres med Handelsministeriets Godkendelse.

København, den 4. Februar 1939.

Det faglige Udvalg
for Bogtrykfaget i Danmark

Sigv. Hellberg,
Formand.

Foranstaaende Regulativ for Aflæggelse af Svendeprøve i Bogtrykfaget (Sættere og Trykkere) godkendes herved i Medfør af Bestemmelse i § 14, 3. Stk., i Lov om Lærlingeforholdet af 7. Maj 1937 som gældende indtil videre.

Ministeriet for Handel, Industri og Søfart

Den 13. Februar 1939.

P. M. V.
H. Jespersen.

H. Lage.

Formandsvalget

Paa Styrelsesmødet i Københavns Afdeling d. 21. ds. fremsattes denne Resolution:

Vi maa erkende, at Tarifsituationens Afslutning ved Regeringens Indgreb skyldes politiske Forhold, som Typografforbundet ikke kunde have Herredømmet over. Heri er derfor ikke tilstrækkelige Begrundelse for at vrage en Formand, hvis flittige og solide Arbejde gennem Aarene i Kollegernes Interesse bør paaskønnes. Idet vi ønsker, at rent personlige Motiver tilsidesættes, mener vi at skylde Organisationen det saglige Hensyn at opfordre **Sigv. Hellberg** til at lade sig genopstille som Formand.

I Afdelingsstyrelsen: Fr. Mehr, O. A. Lundin, Ernst Berg, S. V. Rasmussen, C. J. Dreyer, Axel Jensen, Ella Nielsen, Magda Gjede, E. Nilsson.

*

Paa Generalforsamlingen den 26. ds. forelagdes følgende Erklæring:

Undertegnede opfordrer herved **Sigv. Hellberg** til at lade sig genopstille som Afdelingsformand. Gennem 11 Aar har Hellberg flittigt og udholdene varetaget vore Interesser. Vi mener, at det er sagligt uforsvarligt at kræve hans Afgang i Anledning af en Situation for hvis Forløb, man ikke kan give en enkelt Mand Ansvaret.

Fremsendt af ca. 500 navngivne Kolleger fra 19 Trykkerier.

Paa Uderskrivernes Vegne: Ernst Berg, Aage Hinrich.

*

Efter at **Hellberg** gennem 11 Aar har udført et efter vor Mening godt Stykke Arbejde for de københavnske Typografer, finder vi at maatte anbefale enhver Kollega at give ham sin Stemme ved det forestaaende Formandsvalg.

I Styrelsen for »Kbh.s Maskinsætter-Klub«: S. V. Rasmussen, Berl. Tid., A. Magnussen, Politiken, C. Marhauer, Bagge, H. Mortensen, Berl. Tid.

*

Københavnske Trykkere!

Undertegnede Trykkere kan paa det bedste anbefale vore københavnske Trykkerkolleger at stemme paa **Sigvald Hellberg** som Københavns Afdelings Formand.

Idet vi efter en nøje Vurdering af Forholdene omkring Overenskomstsituationens Forløb, ikke kan være med til at give vor Formand et Æselspark paa det her givne Grundlag.

1958 Rud. Calberg, 4316 John Frederiksen, 1555 Børge A. Jacobsen, 1618 Eugen Hansen, 1565 Johs. Christensen, 1700 Georg Petersen, 4054 Edvard Klintsø, 1682 Axel Jensen, 4051 Niels Andersen, 4344 F. Stenberg, 1651 Eigil Jensen, 1664 Orla Olsen, 4064 R. Lynge, 1834 E. Rickert, 1927 Sv. Geertsen, 5725 P. Rønager, 5864 Gunnar Mikkelsen, 1692 T. P. Hansen, 1524 Alfred Dressler, 1581 Sofus Andersen, 4150 J. Andersen, 4179 H. Reidl, 1622 Rud. Ehbrecht, 1818, H. Leisner, 1553 Frode Havn, 1517 Hans Hincheldey, 1890 Karl Schmidt, 1819 H. Husum, 1695 Fr. Jensen, 1839 Aage Lerø, 1876 T. A. Eriksen, 1867 G. Hagemann, 1650 E. Teudt-Hansen, 1817 Willy Nielsen, 1855 Hugo Knudsen, 4072 Helge Møller, 1744 Fr. Riis, 4136 H. R. Hansen, 1683 Fr. Svendsen, 1634 K. Bresson, 4163 E. Kreipke, 5739 Helmer Nielsen, 5760 O. Rathje, 4449 Børge V. Jensen, 4201 Viggo Rasmussen, 4095 Carl Arentzen, 1852 A. Cederlund, 1634 H. E. Flindt, 4139 Viggo Anderberg.

*

Undertegne Kolleger ønsker herved at give Chr. B. Petersen vor Anbefaling til det forestaaende Formandsvalg.

Vi, der har lært Chr. B. Petersen at kende igennem hans Organisationsarbejde, kan med al god Grund sige, at han altid har udført dette paa en *nobel, saglig* og *ærlig* Maade og derigennem skabt Respekt og Tillid om sig.

Vi har tidligere bevist Chr. B. Petersen vor Tillid ved at vælge ham ind i Svendeprøvekommissionen og efter sidste Delegeretmøde valgt ham ind i Hovedbestyrelsen for Dansk Typograf-Forbund.

Derfor, Kollega, kan vi anbefale dig at give **Chr. B. Petersen** din Stemme.

Robert Jensen, Sv. Aage Larsen, Erik Hansen, Niels Pedersen, Inger Gudberg, Møller, Meisner, O. Mitchell, A. Zuschlag, E. Clausen, A. Sandwall, C. Nielsen, Anna Johansen, R. Hansen.

Stem paa Chr. B. Petersen!!!

Da Chr. B Petersen er en Mand, der gaar stærkt ind for rene Linier i Fagbevægelsen, anbefaler undertegnede Kolleger — arbejdende hos J. Jørgensen & Co. — alle Kolleger ude i Byen at give Chr. B. Petersen deres Stemme.

S. Wenrøe, Walter Sørensen, Villy Christensen, J. W. Jensen, Kaj Brandt, E. Hansen, Laur. Pedersen, G. Petersen, Leopold Andersen, W. Zimmerdahl, O. Nielsen, K. Poulsen, K. Knudsen, A. L. Buch, Oda Nielsen, Lydia Kristensen, Knud V. Jeberg, A. Carlsen, B. Andersen, Chr. Hansen.

*

Undertegnede Kolleger fra Vald. Pedersens Bogtrykkeri anbefaler hermed Medlemmerne at stemme paa **Chr. B. Petersen** til Formandsvalget.

7913 H. Langberg, 313 E. Christensen, 3392 V. Riemenschneider, 6053 Johs. Bertelsen, 7328 Carl Jørgensen, 4400 Carlo Nielsen, 4221 M. Andreasen, 414 Frede Salomon, 309 S. Henriksen, 2019 Ulla Petersen, 4328 Helge Nielsen.

*

For at gavne din Sag til fulde, — da stem, det mener jeg du skulde, — men stem saa vi bliver Hellberg kvit, — Stem hvidt!

Undertegnede er af den Opfattelse, at Hellberg ikke vil sidde paa et Mindretal, derfor lad dette regne med blanke Stemmer, for derefter at lade Brancherne kæmpe paa lige Fod om Formandsposten. H. Zeller.

Frihed, Lighed og Broderskab

Under dette Motto har Socialdemokratiet tilkæmpet sig sin nuværende Stilling, men mon ikke den danske Arbejder efterhaanden faar Øjnene op for, at den eneste som har »Frihed« til at gøre, hvad han vil, er vor højtagtede Statsminister.

Det var en pæn Tak for de 15 Tusinde Kroner, vi har givet Socialdemokratiet til Valgkampen; efter de sidste bevægede Dage havde Kommunisterne været mere berettigede til dem.

Det kan nok være, Stauning kunde faa Fart i Rigsdagen, men har det hjulpet til at faa vækket den af Dvalen og i Fremtiden at holde samme Fart, bl. a. med Arbejdsløshedsproblemet o. l., saa skal alt være tilgivet.

Vi fik dog at vide, vi var et vigtigt Led i Samfundet, og at der overhovedet ikke kunde blive Valg, hvis vi strejkede, saa det var da altid noget. Vi har ikke før vidst, vi var saa uundværlige, men det skriver vi os bag Øret og husker til Februar 1940.

Derimod finder jeg det underligt, at Stauning faa Dage før i Folketinget netop havde udtalt sig for en Forkortelse af Arbejdstiden og kun et Par Dage efter ophøjer Forligsmandens Mæglingsforslag til Lov.

Men selvfølgelig, Socialdemokratiet kan endnu taale at miste et Par Tusinde Stemmer ved et Valg, men skal den fortsatte Udvikling med Indblanding i Arbejdskonflikter o. l. fortsættes, kunde det jo være, den Tid kom, da Partiet var glad for disse Stemmer.

Men det var jo en flot Gestus til Arbejdsgiverne. Sidste Gang i Slagterikonflikten var det dem, der havde forkastet Mæglingsforslaget, saa Stauning mener formentlig, at nu er der Balance i Regnskabet.

Derimod synes jeg, Socialdemokratiet skulde ændre sit »Frihed, Lighed og Broderskab« til »Kæft, Trit og Retning — der Führer har talt«.

Det vilde passe bedre til Virkeligheden. 2810, *Emil Holm.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Billige Baltegn!! Vi forhandler Billetter à 75 Øre til Sangforeningens Fest; Billetterne giver Adgang til Køb af Baltegn à *1 Kr.* (Prisen er ellers Kr. 1,50). Iøvrigt henvises til Programmet i Annoncen.

Plan for de kommende 3 Maaneder og Referatet fra Generalforsamlingen kommer i næste Uge.

Odense Lærlingeafdeling
afholdt forleden en Fest paa Park Hotel. Festen var arrangeret sammen med Stentrykkernes Lærlingeforening. Der var mødt 150 Personer, og de morede sig kosteligt over den Revu, der blev opført. Ved et fælles Kaffebord talte Repræsentanten for Svendeforeningen, *Hans Hansen*. Derefter var der Dans. *Sek.*

— Præmieuddelingen for Satskonkurrencen finder Sted Tirsdag den 4. April Kl. 8 paa D. n. F. — Efter Præmieuddelingen er Lokalafdelingen Vært ved et Kaffebord. Vi haaber, alle Medlemmer møder op. *Kai A. Nilsson*, Sekretær.

Nær og Fjern

Valgdagen er Kontoret lukket. Paa Mandag vælges der Rigsdag, og vort Kontor i Evaldsgade er lukket for Ekspedition hele Dagen. I Anledning af vor egen Afstemning vil der ved telefonisk Henvendelse til Kontoret (4331) kunne faas Berigtigelse af Stemmemateriale o. lign. Fredag og Lørdag.

Kontoret er aabent *Onsdag den 5. April* Kl. 16^{30}—18^{30}.

50 Aars Jubilæum. Torsdag den 5. April kan Maskinsætter *Peter Holm*, 1118, fejre sit 50 Aars Svende- og Forbundsjubilæum. P. H. er født i Horsens og udlærte den 6. April 1889 i Flensborg Avis. Han blev samtidig Medlem af det tyske Typografforbund, tog sin Vandrestav og gik paa Valsen. Han gennemtravede Tyskland, Sveitz og Østrig paa Kryds og tværs; arbejdede flere Steder i Tyskland, den længste Tid (i 24 Aar) var han i Kiel. Kom den 5. November 1918 hjem til København og arbejdede forskellige Steder. I $17^1/_2$ Aar var han beskæftiget hos Firmaet Kandrup og Wunsch. P. H., som er en ivrig Tilhænger af sin Maskinsætterklub, er en gemymtlig og brav Kollega, som det altid har været os en Glæde at arbejde sammen med. Med Ønsket om, at Peter Holm endnu i mange Aar maa bevare sit Helbred og gode Humør, skal hermed lyde en Tak og til Lykke med Jubilæet. *A. H.*, 4120.

— Den 5. April er der forløbet 50 Aar siden Faktor *Frederik Larsen*, Rødegaardsvej 49, Odense, udlærtes paa Fyns Stiftsbogtrykkeri. Efter at have arbejdet paa forskellige Trykkerier i Byen, kom han den 1. Oktober 1896 til Fyns Social-Demokrat, hvor han altsaa har virket siden. Den populære Jubilar, der desværre i den sidste Tid ikke har været rask, vil sikkert paa Mindedagen blive Genstand for megen Opmærksomhed fra Kollegernes Side. *M.*

Svend i 25. *Marius Abrahamsen*, Nakskov, har den 1. April været Svend (og Medlem af Forbundet) i 25 Aar, idet han udlærtes denne Dato i Aaret 1914 i Slagelse. I mer end de 20 af disse Aar har han været i Nakskov og arbejder nu som Stereotypør paa »Tidende«. »Abraham« er en interesseret Kollega og god Kammerat og fungerede en Aarrække som Sekretær i Lokalafdelingen. Vi gratulerer. —*m.*

60 Aars Fødselsdag kan i Morgen, Lørdag den 1. April, fejres af Typograf *J. Chr. Kringhøj*, Esbjerg. Vi bringer gennem »Typ.-Tid.« Kringhøj de hjerteligste Lykønskninger i Dagens Anledning og siger ham samtidig Tak for mange Aars virksom og varm Interesse for vort Forbund. *s. b.*

Bog- og Akcidenssætter-Klubben

Iaften Kl. 20
Evaldsgade 3

Bernhard Raasø taler over Emnet **Fladedeling.**
Foredraget ledsages af Lysbilleder.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Sangforeningens Telefon var forkert i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«. Det er Vester 5159 y, og paa den kan forudbestilles Billetter til 1. Paaskedag i Studenterforeningen à 75 Øre til Koncerten og Balbilletter à 150 Øre.

Gutenbergkoret byder atter i Aar paa et lødigt Program i Ritz' Selskabslokaler, Skærtorsdag. Foruden det alsidige Korprogram med baade gamle og nye Sange medvirker 3 af de kendte Kunstnere fra Zigeunerhallen, nemlig Wandy Tworek, Det syngende X og Grete Hemmeshøj-Frederiksen. Og saa er der Bal bagefter til Merry-Makers Swingband.

Stauning-Mødet paa Enghavevej forrige Mandag havde samlet fuldt Hus.

Stauning hilstes efter sin Tale med stærkt Bifald, idet Forsamlingen rejste sig i Tilslutning til det af Sigv. Hellberg udtalte Ønske om, at Stauning endnu en lang Række Aar maatte have Kraft til at virke i Arbejderbefolkningens og Landets Tjeneste. — Derefter rulledes den nye Partifilm »I Folkets Navn«. — Typ. Sangforening sang til Indledning 3-4 Sange.

Typograferne i Næstved aflagde forleden Aften Besøg paa Krydsfinérfabriken, hvor de ca. 60 Deltagere under Værkførerne Chr. Nielsens og Larsens Ledelse i flere Hold førtes rundt i Virksomheden. Man begyndte i Kævlegaarden, hvorfra Bøgestammerne bliver transporteret til Dampgruberne og videre frem, til den færdige Krydsfinér er fremstillet i de ønskede Dimensioner. Sluttelig samledes hele Selskabet, hvor Typograf Chr. Jensen Petersen rettede en Tak til Direktionen for Tilladelsen til Besøget og til Værkførerne for den fortrinlige Vejledning samt motiverede et kraftigt besvaret Leve for den helt igennem paa danske Produkter baserede Produktion, som alle Deltagerne var særdeles tilfredse med at have stiftet nærmere Bekendtskab med ved Besøget.

En Del indsendte Artikler, hvis Indhold ikke direkte berører den nuværende højspændte Situation, har vi — trods Udvidelse af Bladet — stadig maattet skyde ud. De kommer, naar Bølgerne har lagt sig.

Bladsætter-Klubben og **Stereotypørernes Brancheklub** besøger »Berl. Tid.« 11. April Kl. 22. Adgangskort faas paa Kontoret.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 25. Marts: Nykøbing M. 150,00; 28. Marts: Stege 50,00.
København, den 28. Marts 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer
København: Trykker Aage Johan Jensen, udl. 17. 3. 39 hos B. Nielsen jun. (arb. s. St.), Hj.arb. Otto Eigil Andersen (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Vagn Jensen (Egm. H. Petersen).

Tiltraadte
København: 5200 Hans Møller fra Rejse (arbl.), 4258 Eigil Hansen fra Rønne (arbl.), 3380 Knud Petersen fra Roskilde (arbl.), 7643 J. Kolling fra Rejse (arbl.), 3232 Martha Bøstrup fra Frederikshavn (arbl.), 1953 Erik Krogh fra Rejse (Qwist), Paal. Britta Andersen fra Bogbinderne (Weiss).

Aalborg: Paal. Helga Christensen, Paal. Ebba Askehave, Paal. Lilly Haack og Paal. Karen Hansen (alle overfl. fra Kvl. Arbejderforbund), Paal. Gerda Sørensen (overfl. fra Bogbinderforbundet). Nakskov: 7080 P. L. Andersen (Soc.-Dem.), 7738 Børge Jensen (Vestl. Avis). Nykøbing F.: 7715 Holger M. Jørgensen (Fr. Walther), 5942 Nebelung (Nobels Trykkeri). Odense: Paal. Astrid Hedvig Hansen (overfl. fra Kvl. Arbejderforb.), 7222 Christian Nielsen (arbl.). Randers: 5771 Harald Jacobsen (Randers Dagblad). Silkeborg: 5263 C. Halkjær Jensen (Avisen). Viborg: 1350 Villy Palm (C. Mortensen).

Fratraadte
København: 5559 Sv. Rasmussen paa Rejse, 5942 Ernst Nebelung til Nykøb. F. i Pl., 7457 H. Rasmussen til Svendborg.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Aalborg: 3457 N. P. Sørensen til Udlandet (Skole). Assens: 5351 Gunnar Thede Jensen til København i Pl. Helsingør: 7722 Hugo Christensen til Fredericia i Pl. Nykøbing F.: 7738 Børge Jensen til Nakskov i Pl. Odense: 5482 Ernst Petersen til Roskilde (arbl.). Ringsted: 5501 Gunner Rasmussen til Holbæk (Tølløse) i Pl. Roskilde: 3380 Knud Petersen til København (arbl.), 7222 Christian Nielsen til Odense (arbl.).

Udmeldte
København: 7911 Arthur Sørensen (Bogtrykker), 2937 William Lund (Knudtzon).

Død
København: 8269 Ella Truelsen.

KLUB-ANNONCER

I den stille Uge

holder Gutenbergkoret
Koncert og Bal
Skærtorsdag Kl. 19-3 i Ritz

Medvirkende:
Wandy Tworek
Det syngende X og
Grete Hemmeshøj-Frederiksen

Billetter à 75 Øre faas hos Korets aktive Medlemmer og paa Forbundskontoret. — *Baltegn Kr. 1,25.*

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.
Kassereren træffes ikke Mandag den 3. April paa Grund af Valget.

Typografernes Syge-Hjælpekasse
Ind- og Udbetaling foregaar i næste Uge Lørdag den 15. April Kl. 7—8½.
Kassereren.

Paaskeferie

Sidste Gang før Ferien:
Tirsdag den 4. April.
Første Gang efter Ferien:
Tirsdag den 11. April.

Herreholdet Onsdag den 5. kan møde Tirsdag den 4. April Kl. 19¾ i Stedet for.

T.S.F.

Typografernes Sangforening

93. Aarsfest

1. Paaskedag Sønd. d. 9. April Kl. 20 pr.
Studenterforeningen . V. Boulevard 6

Typografernes Sangforening
Oscar Gyldmark: Lyt til nye Tiders Tanker.
Johan Svendsen: Aftonröster.
Oscar Gyldmark: Drikkevise.

Operasanger
Alfred Berthelsen
P. E. Lange-Müller: Serenade af »Der var engang«.
Puccini: Arie af Operaen »Bohême«.
Flotow: Arie af Operaen »Martha«.

Cabaretsangerinde
Raquel Rastenni
Valencia, Zigeunerhallen, p. t. „Kilden", Aalborg
Bjarne Højer og Kn. Pheiffer: Jeg havde ønsket mig.
Negro Spiritual: Carry me back to old Virginia.

Typografernes Sangforening
Paul Hellmuth: Bovbjerg.
H. Kjerulff: Solvirkning.
Evert Taube: Calle Schewens Vals.

Desuden **Swing-Musik-Afdeling** ved
Kapelmester Axel Peddy
med 6 Solister
(Valencia, K. B.-Hallen, og Lodberg).

Se Programmet i forrige Numer af »Typ.-Tid.«.

Bal til Kl. 3
Axel Peddy's Swingband
fra Lodberg

Baltegn à **Kr. 1,50** løses i Salen
NB. Balbilletter kan faas forud og ombyttes med Baltegn efter Kl. 10 ved Indgangen à 150 Øre.

Billetter faas hos Sangkorets Medlemmer, paa Kontoret, Evaldsgade 3, eller hos Formanden, Udo Poulsen, Sigerstedgade 9 (ved Boulevardteatret) Telf. V. 5159 y.

Klip denne Annonce ud!

ANNONCER

Haandsætter,

Provinsianer, søger Plads 1. April, eventuelt som Trykkeriarbejder. Gode Anbefalinger. Billet, mrkt. »71«, modtager Ekspeditionen.

Boston
Corps 20—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Trykker

Dygtig Trykker søges straks. Maa kunne udføre 1. Kl.s Tryk-Arbejde. Helst kendt med Selvpaalægger.
Dybbøl-Postens Bogtrykkeri
Sønderborg, Tlf. 530

Trykkerfaktor

søger Arbejde. Har haft en ledende Stilling de sidste 15 Aar. Telefon Vester 2412 x.

Obs.

Ung energisk Trykkeriarbejder søger Plads. Spec. alt Skærearbejde. Billet, mrkt. »74«, modt. Ekspeditionen.

Sætter-Trykker

søger Plads straks eller senere, eventuelt som Trykkeriarbejder. Billet, mrkt. »75«, modtager Ekspeditionen.

Ung Trykker

søger Pladsforandring. Kendt med Heidelberg Automat og Universal Paalægger. Kun fast Arbejde har Interesse. Billet, mrkt. »76«, modtager Ekspeditionen.

Bogtrykkeri til Salg.

Mindre igangværende Bogtrykkeri med god Kundekreds er til Salg for Værdierne. Billet, mrkt. »73«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

HARALD RAVLØ
GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 14 — *København den 7. April 1939* — *66. Aargang*

Man vidste det jo!

I de sidste Numre af »Typograf-Tidende« har adskillige Indsendere givet Luft for en større Bitterhed i Anledning af, at de afsluttede Tarifforhandlinger ikke har opfyldt de Forventninger, man mente at have Grund til at nære. Og jo større Krav, man har stillet i Udsigt, jo større maatte Skuffelsen jo ogsaa blive, naar det viste sig, at det var umuligt at faa Modparten til at se paa Tingene med de samme Øjne som een selv, og naar det saa tilmed viser sig, at de Midler, der skulde hjælpe til at skabe Forstaaelse af Kravenes Berettigelse, ikke kan bringes i Anvendelse.

Vi, der sad i Provinsens Tarifkommission, har maattet høre en Del, fordi vi gik til Biddet uden at Skalaen op til Forligsmanden blev gennemløbet, og min gamle Ven, Sørensen-Kjeld, funderer over den Stilling, vi — Flertallet da — valgte at tage. Maa jeg til Oplysning for ham, Peter Hansen og de øvrige sige, at det fra ansvarlig Side i Forbundsledelsen blev betydet os, *at det var mere end tvivlsomt om Regeringen vilde tillade Typograferne at gaa i Strejke til Støtte for deres Krav* under den nuværende politiske Situation. Stillet overfor denne Udgang af Sagen valgte vi at gaa ud til Medlemmerne med, hvad vi havde opnaaet — jeg synes iøvrigt, at vi, alt taget i Betragtning, ikke behøver at skamme os over Resultatet.

Og jeg hørte ikke, at der var nogen af Repræsentanterne fra Forretningsudvalget, der fandt Anledning til at korrigere den ovenfor fremhævede Opfattelse. At der derimod hos de af Brancherne valgte Medlemmer viste sig en vis Overraskelse over Oplysningen, er vel forstaaeligt.

Imidlertid, Hellberg hørte paa, hvad der blev meddelt os, og fandt ingen Anledning til at afsvække det Indtryk, dette selvfølgelig maatte give. Nu er der ganske sikkert ingen, der vil bebrejde Københavnerne, at de gjorde, hvad de kunde, for at faa det mest mulige ud af Situationen; men forsaavidt de samme Oplysninger om Regeringens eventuelle Stilling er tilgaaet den københavnske Kommission som Provinskommissionen, og det vilde være mærkeligt, om dette ikke skulde være Tilfældet, ser det ud til, at Forholdene — i saa Fald mod bedre Vidende — er udnyttede saa nogenlunde ovenud demagogisk, og dette synes mig ikke mindst at være Tilfældet for de Medlemmer af Tarifkommissionen, der anbefalede at stemme Tarifforslaget ned. I hvert Fald vi herude fra Provinsen vidste, at Strejkeretten i dette Tilfælde vilde blive taget fra os, og vi regnede hermed. Det viste sig jo, at vi regnede rigtigt.

Jeg har Gang paa Gang her i Fagbladet forlangt renere Linier og større Redelighed inden for Forbundet i Forholdet mellem Ledelse, de valgte Repræsentanter og Medlemmer. Og jeg synes, at det af mig fremførte paa det stærkeste understreger Kravet herom. Man kan ikke, naar man føler sin Gernings Ansvar, søge at gejle Folk op til noget, som man selv véd ikke er gennemførligt, fordi en afgørende Faktor har lagt sig i Vejen. Ikke hvis man er hæderlig da.

Saa er der kun det tilbage: hvorledes kunde Forbundsstyrelsens Flertal, efter at det antagelig var blevet informeret om Regeringens Stilling til en eventuel Konflikt, begejstret bevilge 15.000 Kr. til Socialdemokratiets Valgkampagne?

— Hvor er det til gevaldig Gavn for de forskellige, at Forbundsstyrelsesmøderne ikke bliver mere udførligt refererede end Tilfældet er, saaledes at de enkeltes Stilling til Problemerne bliver klarlagt.

— Men det er en anden Historie.

Ringkjøbing, 25. Marts 1939. *S. Schultz.*

Fagbevægelsen og Fremtiden

Naar man fra forskelligt Hold hævder, at dansk Fagbevægelses store Tid er forbi, kan intet være mere urigtigt. Derimod maa det siges, at vi befinder os i et Tidehverv, hvor een Form for Kamp og Taktik holder op og en anden og ny begynder.

Situationen for dansk Arbejderbevægelse som Helhed er i Dag kort sagt denne, at den politiske Del af Bevægelsen — ad Lovgivnings Vej — paa en lang Række Omraader er i Stand til at befæste og ogsaa udbygge den Position, som økonomisk, politisk og kulturelt er tilkæmpet, ikke mindst ved Fagbevægelsens Hjælp. Men derfor at tro, at alle videre Fremskridt vil ske ad politisk Vej, er en fundamental Misforstaaelse.

Al Historie viser, at en Samfundsudvikling ikke skabes af Love og Forskrifter. Disse kommer først, naar Udviklingen er sket. Og det maa nu som før være Fagbevægelsen, der er Strømpil i Udviklingen.

For trods en demokratisk Reformpolitik maa den socialistiske Idé og dermed Arbejderbevægelsens Maal ikke tabes af Syne.

— — —

Fagbevægelsens saakaldte 5-Øres Politik har de senere Aar i stigende Grad vist sig ikke at kunne svare Regning. Man har kun formaaet — og ofte med Besvær — at holde Trit med Prisniveauet. Og hvad kan det vel, reelt set, nytte at lave store Konflikter, der koster Masser af Penge, for eventuelt at opnaa ringe Lønforbedringer. Disse er nemlig ikke sjældent af problematisk Natur, da Erfaringen viser, at det, der er indrømmet i Lønforbedringer lægges paa Varepriserne — om ikke mere til.

Og mon der er mange, som for Alvor tror, at dette

effektivt kan forhindres ved en Avancebegrænsningslovgivning — —?

Fagbevægelsen er da i den Stilling, at den naturnødvendigt maa søge nye Veje for at gøre sig gældende, og her har man forsigtigt luftet Tanken om en vis Indflydelse paa Bedrift og Produktion. Og at det bliver paa disse Felter, de næste Fremstød skal gøres, er hævet over enhver Tvivl. Rent principielt er dansk Fagbevægelse som saadan jo ogsaa forlængst gaaet ind for Bedriftsraadstankens Gennemførelse.

Tiden og Udviklingen *har* skabt Muligheder for Arbejderne til at øve Indflydelse paa de erhvervsøkonomiske Problemer. Men det vil kræve af Fagbevægelsen, at den til en vis Grad ændrer Signaler og gaar over fra et passivt til aktivt Stade. Stadet er i Øjeblikket passivt, saadan forstaaet, at man fører en økonomisk Kamp for Medlemmernes Interesser og saa iøvrigt overlader til Arbejdsgiverne og Politikerne at varetage de Erhvervsspørgsmaal, hvis heldige Løsning Fagforeningernes Aktionsevne til syvende og sidst er betinget af.

Men at gaa ind i en positiv Virksomhed vil blive et Spørgsmaal om Vilje og Evne til at tage Stilling til de Opgaver, som kommer til at ligge for; og de bliver hverken faa eller lette.

Her skal blot paapeges, at Indflydelse paa Bedrifterne vil nødvendiggøre erhvervsmæssig og driftsmæssig Indsigt. Man maa i fuldt Omfang akceptere Rationaliseringen, da der netop i denne ligger saa rige Udviklingsmuligheder for Arbejdernes Fremgang, naar blot deres Indflydelse er stærk nok. Der kan nævnes Spørgsmaal om Antagelse og Afskedigelse o. s. v., o. s. v. Altsammen vil det give Fagbevægelsen et Ansvar, den ikke tidligere har haft, og som vil sætte store Fordringer til dens Folk.

Tillidsmands- og Klubsystemet vil indenfor vort Fag være det første Skridt paa Bedriftsraadstankens Vej. Store og moderne indstillede Bogtrykvirksomheder ikke alene akcepterer, men indrømmer Tillidsmandssystemet ikke uvæsentlig Indflydelse. Naar man gennem Tarifforslaget fra Bogtrykkerne søgte at sætte Bom for denne Udvikling, er det de ensidige Arbejdsgiversynspunkter, der her kom til Udtryk, og det fortæller os, at vi er inde paa den rette Bane, naar vi udbygger vort Tillidsmandssystem.

Derfor maa vi gennem et omfattende og intensivt Oplysningsarbejde dygtiggøre vore Tillidsmænd og iøvrigt alle, som har Interesse for disse Spørgsmaal. Vi bør ikke sky noget Middel for at gøre det saa godt og indgaaende som muligt, og vil man blot lægge lige saa meget Arbejde i det fagpolitiske som man indtil nu har lagt i det fagtekniske, er vi godt i Gang. Kun mærkeligt, at man ikke forlængst har erkendt, at man ikke skaber en klasse- og maalbevidst Arbejder ved hovedsageligt at føre Tegne- og Skitseringspolitik.

— — —

Det er sundt engang imellem at løfte Blikket op fra det daglige og mest nærværende og se frem mod de Maal, som ligger forude. Maaske vil en og anden synes, at de Vanskeligheder, som taarner sig op mellem os og Maalene, er uovervindelige.

Men for alle, der ikke er Tilhængere af en privat-kapitalistisk Samfundsordning med dens ulige fordelte Goder, med Kriser og Arbejdsløshed, maa det være indlysende, at vi praktisk maa have Haand i Hanke med den stærkt bestemmende Samfundsfaktor, der hedder Økonomien, ved at faa Indflydelse paa Produktion og Bedrift.

Det maa slaas fast, at der er ingen som helst Grund til at lulle andre og os selv ind i den Tro, at Fagbevægelsen ikke skulde have flere Opgaver at løse. — Men der er maaske i de senere Aar appelleret *for* meget til Tilfredsheden.

Erik Hauerslev.

Hvad Sagen drejer sig om

Ifølge Afdelingens Love skal de af os lønnede Funktionærer (bl. a. Formanden) bringe de af Medlemmerne ved Generalforsamling eller ved skriftlig Afstemning tagne Beslutninger til Udførelse.

Naar *Sigv. Hellberg som Formand* gaar stik imod Medlemmernes, saavel paa Generalforsamling som ved skriftlig Afstemning, tagne Beslutninger, synes det mig, at han ikke mere kan tages alvorlig som Formands-Emne.

Hellbergs *private* Mening om en Situation og Vejen frem kan være en anden end Flertallets, og hans Ret til at overbevise Medlemmerne om sin Menings Fortræffelighed er der ingen, der bestrider, men kan han ikke det, og han som Afdelings-Formand paa Fagforeningens Vegne udtaler sig og handler stik imod dette Flertal, saa er det saavel moralsk som juridisk forkasteligt og kan selvfølgelig ikke tolereres uden at bringe hele Organisationens Liv og Struktur i Opløsning.

Socialdemokratiets og Staunings partipolitiske Manøvre er saa igen en Sag for sig, som vi selvstændig bør behandle og tage Stilling til.

Snot for sig og Skæg for sig.

Sofus Henriksen.

Valgfonds-Bevillingen

Undertegnede Medlemmer af Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling anbefaler Kollegerne at stemme for Bevillingen til Danmarks kommunistiske Partis Valgfond.

3005 Orla Østergaard, 6255 Aage Nielsen, 7411 Poul Hesselholdt, 7830 Aaboe Nielsen, 7527 Børge Larsen, 1254 K. Knudsen, 1130 Leon Wigotszky, 6628 Hans J. Nielsen, 7325 Rs. Larsen, 2545 J. J. Vinterby, 1046 M. Hansen, 3813 Ernst Kyhn, 2797 G. Larsen, 6908 L. P. Rasmussen.

Afdød Kollega

Onsdag den 22. Marts døde Maskinsætter *Holger Hviid Jensen*, Nykøbing Mors. Hviid Jensen lærte Typografien hos Redaktør Eilersgaard i Middelfart. I 1920 kom han til Nykøbing, hvor han fik Ansættelse paa »Morsø Avis«. Her virkede han uafbrudt til Sommeren 1938, da Sygdom tvang ham til at forlade sin kære Maskine. Han vendte dog tilbage til Arbejdet igen; men det var klart for ham, at hans Helbred ikke var godt, Kræfterne var stadig i Aftagen, og for nogle Maaneder siden maatte Hviid Jensen atter melde Pas; denne Gang for bestandig. — For os her i Afdelingen er det et stort Savn at skulle undvære vor Kollega, men vor Medfølelse vil allermest samle sig om hans Hustru og hans to Drenge, for hvem han var en god og kærlig Fader. — Æret være hans Minde.

Begravelsen foregik Søndag den 26. fra Skive gl. Kirkegaard, og Kolleger fra Nykøbing fulgte ham paa hans sidste Færd.

B. Chr.

Sprøjtevædsker sundhedsfarlige?

Københavns Afdeling har paa forskellig Maade søgt Klarhed over, om de ved de moderne Apparater anvendte Sprøjte-Vædsker kunde antages at være af sundhedsfarlig Karakter.

Foruden tidligere Henvendelser til Fabrikstilsynet herom har man fornylig ladet et Vædske-Præparat underkaste kemisk Analyse i Steins Laboratorium. Analysen indsendtes til Fabriksdirektoratet, som nu i Skrivelse af 13. Marts meddeler, at den nævnte Vædske, indeholdende 15 pCt. arabisk Gummi, 70 pCt. Vand og 15 pCt. Vinaand (Sprit), efter Lægernes Undersøgelse næppe indebærer nogen egentlig Sundhedsfare, men at de fine Støvpartikler dog kan forlænge Varigheden af katarrhalske Slimhindebetændelser (f. Eks. i Øjnene), og at der derfor vil være Grund til at bekæmpe Støvplagen saa vidt dette lader sig gøre, herunder navnlig paase, at den benyttede Indstilling af Apparaterne ikke medfører en unødig stor Sprøjtning.

Vi beder vore Trykker-Kolleger have Opmærksomheden henvendt herpaa. *Sigv. Hellberg.*

Man spørger —

og ikke uden Grund, hvorfor Stemmesedlerne angaaende de 5000 Kr. til Kommunisterne ikke er udsendt til Medlemmerne.

Da jeg forespurgte paa Kontoret i Fredags den 31. Marts, fik jeg til Svar, at det ikke kunde naas, det var der ikke Tid til, og da jeg foreholdt dem, om det saa skulde vente til det var for sent (efter Valget), fik jeg til Svar, at saa kunde d'Hrr., der var interesseret i det, jo have indgivet det noget før.

Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at der paa Generalforsamlingen Søndag den 26. Marts blev vedtaget at udsende disse Stemmesedler, og man kan dog ikke være en Generalforsamlings Beslutning overhørig. Jeg, der ikke er Kommunist, er af den Mening, at naar Forbundsstyrelsen egenhændig kan vedtage og give 15000 Kr. til Socialdemokratiet, saa maa der ogsaa bevilges de 5000 Kr. til Kommunisterne, da der jo ogsaa er nogle af dem, der er Medlemmer af vort Forbund, og har lige saa megen Ret til Penge fra vort Forbund som Socialdemokratiet. Lad os nu snart være fri for det Diktatur, der hersker indenfor Styrelsen, og lad os frem for alt være ærlige overfor hinanden. Stemmesedlerne kunde have været trykt og Medlemmerne i Hænde senest Onsdag og afleverede igen Fredag, blot de rette Herrer havde været noget hurtigere i Vendingen. 693 *Bergenholz.*

Unge Personer — farlige Maskiner

§ 1.

Til selvstændig Pasning af de i vedføjede Fortegnelse angivne mekanisk drevne Maskiner maa Personer under *16 Aar* ikke anvendes i større Omfang end i Fortegnelsen angivet.

Ved selvstændig Pasning forstaas Igangsætning og Standsning, Fødning af Maskinen med Materiale, Smøring, Eftersyn og andre Arbejder, hvorved paagældende Person kommer i nærmere Berøring med selve Maskinen under dennes Gang.

Tilbæring og Fratagning af Materiale henregnes ikke til selvstændig Pasning.

§ 2.

Virksomheder, som anvender en eller flere af de i nærværende Bekendtgørele omhandlede Maskiner, skal paa iøjnefaldende Sted ophænge et af Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet godkendt Opslag, indeholdende Bekendtgørelsens Bestemmelser. Direktoratet kan dog fritage visse Arter af Virksomheder, hvor Opslag maa anses for ufornødent eller upraktisk, for at ophænge Opslag.

Direktoratet kan paabyde Leverandører af de forannævnte Maskiner, at forsyne disse med et af Direktoratet godkendt Opslag, indeholdende Meddelelse om, at paagældende Maskine ikke maa passes af Personer under 16 Aar.

§ 3.

Naar særlige Forhold gør det rimeligt og forsvarligt, kan Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet i de enkelte Tilfælde eller for bestemte Typer af Maskiner indrømme Undtagelser fra Forbudet i § 1.

§ 4.

Overtrædelser af nærværende Bekendtgørelses Bestemmelser straffes i Henhold til Lov Nr. 143 af 29. April 1913 § 42, jfr. § 44, med Bøder, medmindre de efter den øvrige Lovgivnings Regler medfører højere Straf.

§ 5.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft den 1. April 1939. Samtidig ophæves Justitsministeriets Anordning Nr. 164 af 1. November 1902.

Blandt de i Fortegnelsen nævnte Maskiner finder vi: Kraftmaskiner, Arbejdsmaskiner med roterende Valser (saasom Kalandre, Rotationspresser, Hurtigpresser, Diegelpresser og -stanser, Papirskæremaskiner). Dog er tilladt: Fødning af Maskiner, hvis Valser paa Grund af særlig Sikringsanordning eller af anden Grund efter Tilsynets Skøn frembyder ringe Fare. *Sigv. Hellberg.*

Om Bevilling af Midler

Var det ikke paa Tide, at Fagforeningerne blev fritaget for at være Malkeko for de forskellige parlamentariske Partiforeninger?

Lad dog hvert enkelt Medlem personlig støtte de Partier økonomisk, de har Lyst til. For at blive Medlem af en Fagforening spørges der ikke om partipolitiske, religiøse eller andre Meninger. Det vidner om en ringe Moral, naar et Medlem — navnlig naar han ikke engang bliver spurgt — bliver tvunget til at støtte partipolitiske Formaal, som han maaske er Modstander af og mener er direkte imod hans Interesser. *Vitus.*

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 26. Marts Kl. 13½ i Forsamlingsbygningen, Rømersgade 22. Formanden, *Sigv. Hellberg*, bød velkommen og mindedes med Forsamlingen de i Kvartalet døde Medlemmer. Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr*, til Sekretær *Paul P. Petersen.*

1. Beretning. Formanden omtalte de ved Tarifens Slutning opstaaede Tvivlsspørgsmaal, for hvilke man maa afvente en senere Afgørelse. Den for Oktober Kvartal optagne Overarbejdsstatistik var det endnu ikke lykkedes at faa bearbejdet. Kvartalet havde været præget af livlig Virksomhed foruden selve Tarifforhandlingerne. For første Gang havde Forbundet en Sag for Sø- og Handelsretten; det drejede sig om en Faktor hos Hamburger, som er Medlem af Forbundet. Den paagældende havde efter 20 Aars Tjeneste faaet sin Opsigelse med 14 Dages Varsel, men Forbundet mente, at den paagældende i H. t. Funktionærloven havde Krav paa 6 Maaneders Opsigelse. Afgørelsen i denne Sag vil faa Betydning for Sager af lignende Art i andre Forbund. — En Sag førtes for den faste Voldgift, drejende sig om, hvorvidt Ejerskifte i et Firma kan fritage Virksomheden for at betale skyldige Feriepenge. Den i »Typ.-Tid.« allerede omtalte Week-end-Sag fra Firmaet C. A. Mortensen var forligt ved den faste Voldgiftsret med, at Litograflauget gik ind paa, at meddele sine Medlemmer

at noget saadant maatte ikke finde Sted, og at Arbejdstiden daglig tarifmæssig var højst 8 Timer. Firmaet Christoffersen, Aabenraa, havde efterbetalt et Beløb paa 90 Kr. for Underbetaling af en Trykker. Tilfældet skyldtes Uvidenhed fra Chef og Personale vedr. Begreberne »Hurtigpresse« og »Automat«, Beløbet var gaaet i den særlige Fond. Frandsens Bogtrykkeri, Vestergade 8, havde benyttet et Bud som Trykkeriarbejder, uden at betale mere end 35 Kr. ugl. Firmaet havde derfor maattet betale en Bod paa 700 Kr. Ved en Mægling hos Grafisk Compagni var man enedes om, at Støbning af Blindmateriale hører til Skriftstøbning og var forbeholdt faglærte Skriftstøbere. Samtidig enedes man om at betale de Skriftstøbere, som laa under og paa 75 Kr. i Løn, det ekstra Tillæg paa 2 Kr. ugentlig. Hos et Firma havde været afholdt en Færdighedsprøve af 2 Paalæggersker for at se, om de var i Stand til at lægge paa Hurtigpresse paa tilfredsstillende Maade. Omtalte forskellige Spørgsmaal i Forbindelse med Forlægningsreglerne og nævnte Eksempler. Omtalte nærmere den ved Papirvarefabrikanterne afsluttede Overenskomst. Fabriksdirektoratet havde faaet tilsendt en Prøve af de Sprøjtevædsker som benyttes, for at konstatere hvorvidt de havde skadende Virkninger. Direktoratets Bemærkninger herom vilde blive optrykt i »Typ.-Tid.« Et nyt Sprøjteapparat var dukket op, og der var fra Forbundets Side begæret Mægling herom. Statens Forligsmand havde rejst Tvivl om, at vore Afstemningsformer opfyldte Lovens Krav om hemmelig Afstemning. Det var muligt, at man senere vilde komme til en Ændring her. I Kvartalet havde været to Uddelinger til ledige Kolleger, saaledes Jule- og Brændselshjælp. Beskæftigelsen var i Øjeblikket relativt tilfredsstillende, hvilket bl. a. skyldtes de forestaaende Valg.

Johs. Larsen havde Ordet til Forretningsordenen og protesterede mod Fr. Mehrs Valg som Dirigent. *Fr. Mehr* fandt, at han altid havde været loyal som Dirigent. *O. Kjeldsen* forespurgte angaaende Tarifens Feriebestemmelser. *Thorvald Jensen* protesterede mod den politiske Paavirkning overfor Fagforeningerne. *Henry Zeller* forespurgte angaaende en Karantænesag. *W. Helmert* var ikke glad for Generalforsamlingen i Idrætshuset. Fandt i Forbindelse med Forligsmændenes Spørgsmaal vedrørende vor Afstemning det udemokratiske med al den Hemmelighed, der krævedes ved skriftlig Afstemning. *Peter Jensen* udtalte sig angaaende Afspaseringsreglerne og manglede i Beretningen en Redegørelse af en Sag, rejst af Bladsætterklubben, vedrørende Beskæftigelse af Maskinsættere som Haandsættere. Det paagældende Blad, »Social-Demokraten«s Personaleklub, havde anmodet Styrelsen om en Sammenkomst for der at søge en Ordning. Stillede følgende Resolution:

»Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdelings Generalforsamling den 26. Marts kræver den af Bladsætterklubben ang. Social-Demokraten rejste Sag genoptaget og afsluttet med en for Haandsætterne tilfredsstillende Resultat.

Sv. Aa. Larsen mente, Styrelsen burde have hørt den paagældende Klubs Mening; et Flertal i Styrelsen havde stemt herimod. *Magda Gjede* fandt, at Hellberg altid aflagde en god Beretning. Omtalte Paalæggerskesagen fra Stender. *Axel Jensen* omtalte Bladsætterklubbens Henvendelse til Styrelsen og understregede det vigtige i denne Sag, Anciennitetsspørgsmaalet. *Sigv. Hellberg* replicerede til Peder Jensen og understregede Tillidsmandens formidlende Opgave og Arbejde, redegjorde for Styrelsens Stilling vedrørende Forholdet mellem Maskinsætterne og Haandsætterne, man maa respektere en Arbejders Ret til at arbejde i sit Fag. Til Henry Zellers Forespørgsel kunde han meddele, at F. U. havde denne Sag til Behandling, svarede Kjeldsen angaaende Ferieloven, og paaviste, at vi i vore Feriebestemmelser var naaet videre end Lovens Ord. *Willy Andersen* fandt, at Peter Jensen havde Ret, omtalte Forholdet mellem Maskinsættere og Haandsættere. Misbilligede Styrelsens Arbejdsformer. Forespurgte angaaende V. Willadsens Forslag i Idrætshuset om Pinsehjælp til de ledige. *Chr. Hansen* forespurgte om Fortsættelseskassen ikke snart blev aabnet igen. *Alfrida Andersen* fandt det mærkeligt, at Magda Gjede ikke tidligere havde protesteret overfor den Afgørelse, der var truffet vedrørende Paalæggerskerne hos Firmaet Stender. *Henry Zeller* fandt, at man i den nævnte Karantænesag havde dømt uretfærdigt. *Peter Jensen* og *Georg Andersen* havde Ordet til de tidligere nævnte Sager. *W. Helmert* var utilfreds med, at Bogtrykkerne ved Afstemninger om Tarifforslag først holdt Generalforsamling den sidste Dag før Resultatet skulde foreligge. *Sigv. Hellberg* fandt, det laa udenfor Typografernes Omraade at bestemme, hvornaar Bogtrykkerne holdt Generalforsamling. Omtalte Forhandlingerne i »Soc.-Dem.«. Meddelte til W. Andersen, at han til V. Willadsen havde udtalt, at saafremt han ønskede sin Tanke om Pinsehjælp behandlet, maatte han tilskrive F. U. desangaaende. Fortsættelseskassen vilde blive aabnet, naar Loven gav Ret dertil. I en kort Bemærkning meddelte *V. Willadsen*, at han skriftlig havde henvendt sig til F. U. Ved Afstemning forkastedes den af *Peter Jensen* stillede Resolution. Beretningen godkendtes.

2. Regnskab. *O. A. Lundin* forelagde Regnskabet, som godkendtes.

3. Bemyndigelse for Styrelsen til at anvende indtil 1200 Kr. til Afdelingsmedlemmers Deltagelse i Forbundets Kursus paa Roskilde Højskole. Efter Forelæggelse af *Sigv. Hellberg* vedtoges dette enstemmigt.

4. Forslag fra 10 Medlemmer om at bevilge 5000 Kr. til Danmarks kommunistiske Partis Valgfond. *Johs. Larsen* redegjorde for sit Standpunkt til de politiske Partier hidtil og nu; mente Socialdemokratiet havde svigtet i Rigsdagen i vor Konflikt, og at det kommunistiske Parti havde talt Medlemmernes Sag. Omtalte i den Forbindelse det kommunistiske Rigsdagsforslag og var af den Opfattelse, at vi ikke kunde vente Arbejdstidsforkortelse uden Lønreduktion fra den siddende Regering. Anbefalede, man vedtog at udsende Forslaget til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne samt at stemme for det. *Sigv. Hellberg* vilde paa et Styrelsesflertals Vegne anbefale at stemme mod Forslaget. Det kommunistiske Parti havde ikke, før der var gaaet Konflikt-Mulighed i Sagen, haft Interesse for de københavnske Typografers Krav om Arbejdstidsforkortelse. Omtalte »Arbejderbladet«s Artikler og i den Forbindelse dettes Stilling til Provinsens og den københavnske Tarif. *O. Tverskor* havde hidtil været Modstander af, at man ydede politiske Partier Støtte, men vilde i dette Tilfælde anbefale det foreliggende Forslag. *Aage Zuschlag* redegjorde for sin Stilling i Styrelsen. Misbilligede, at Forbundsstyrelsen ydede Socialdemokratiet 15.000 Kr.; vilde paa et kommende Delegeretmøde kræve Ledelsen til Ansvar herfor. Anbefalede, man ikke ydede Støtte til politiske Partier. *Eigil Hansen* anbefalede at stemme for Forslaget. *Chr. B. Petersen* omtalte Forbundsstyrelsens Behandling af de 15.000 Kr. til Socialdemokratiet. Ude paa Arbejdspladserne var der Utilfredshed med den dèr tagne Beslutning. Indtog ligeledes den Stilling, at man ikke ydede Støtte til politiske Partier. *Carl Schmidt* anbefalede Forkastelse af det stillede Forslag. *Aage Hinrich* omtalte Kommunisternes Enhedspolitik samt Socialdemokratiets Regeringsarbejde, som havde, gennem 10 Aar, været et Gode for den arbejdende Befolkning. *Sv. Aa. Larsen* anbefalede Forslaget. *Thorkild Holst* talte om »Arbejderbladet«s Stilling i Typograf-Konflikten. Anbefalede Forslaget, da det samtidig var en kraftig Demonstration overfor Socialdemokratiets Politik i Spørgsmaalet Arbejdstidsforkortelse. *Erik Hansen* fandt, at da Socialdemokratiet ikke var det eneste Regeringsparti, kunde man ikke kritisere det for ikke at foretage Arbejdstidsforkortelse. Vilde fraraade Forslaget. *Axel Christensen* fandt Typograferne var ulogiske, saafremt de vedtog Forslaget. Sidste Søndag vedtog vi en Resolution til den soc.-dem. Rigsdagsgruppe om at arbejde for Nedsættelse af Arbejdstiden, i Dag bebrejder man Forbundsstyrelsens Bevilling af 15.000 Kr. til det Parti, der skal arbejde for Arbejdstidsforkortelse samtidig med, at man ønsker at bevilge 5000 Kr. til et Parti, som vil svække Socialdemokratiets Magt. Anbefalede at stemme imod. *Peter Sørensen* fandt, det var Vrøvl, naar Chr. B. Petersen og Aage Zuschlag talte for en upolitisk Fagbevægelse. Anbefalede at stemme imod. *Kr. Bergstrøm* anbefalede. *Johs. Larsen* forsvarede sit Forslag og sin Stilling og anbefalede Forslaget. Efter en Replik af *Sigv. Hellberg* vedtoges det at sende Forslaget ud til skriftlig Afstemning.

5. Valg af 10 Stemmetællere. Følgende genvalgtes, Sætterne: *N. M. Nielsen, Georg Brandrup, Willy Andersen, Rich. Steffensen* og *Kai Jensen*. Trykkerne: *Carl Jensen, Aage Zuschlag* og *H. Zeller*. Kvinderne: *Selma Piculell* og *Anna Hansen*.

Sidste Punkt (Formandsvalget) refereret i sidste »Typ.-Tid.«.

Paul P. Petersen.

Sætternes Underafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i Fortsættelse af Afdelingsgeneralforsamlingen. Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr* og Sekretær *Paul P. Petersen.* — 1. Regnskab. *O. A. Lundin* aflagde Regnskabet, som godkendtes. — 2. Opstilling til Valg af 8 Styrelsesmedlemmer. De afgaaende foresloges genvalgt. Ernst Berg meddelte ikke at kunne modtage Genvalg. Hellberg takkede Berg for udført godt Arbejde og ønskede ham Held i hans nye Hverv. *Ernst Berg* takkede for den Tid, han havde virket hos Typograferne. Nyopstillet blev: *Erik Hansen, Paul P. Petersen, Jens Hansen, Georg Brandrup, Werner Helmert, Willy Andersen, Kr. Bergstrøm, Gudmundsen, Aage Hinrich, H. Christiansen, V. Willadsen* og *J. Honoré.* — 3. Valg af 4 Kontrahenter til »Soc.-Dem.«. Følgende genvalgtes: *Sigv. Hellberg, Fr. Mehr, Otto Wiinblad* og *Peter Jensen.* — 4. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«s Generalforsamling. Følgende genvalgtes: *L. Chr. Nielsen* og *C. J. Drejer.* — 5. Valg af 4 Repræsentanter til Arb. Fællesorg. Brændselsforr. Følgende genvalgtes: *E. Nilsson, Sigv. Hellberg, V. Willadsen* og *Svend Thybro.* — 6. Valg af 1 Repræsentant til Arb. Landsbanks Generalforsamling. *V. Willadsen* genvalgtes. — 7. Valg af 7 Repræsentanter til Arb. Livsforsikrings Generalforsamling. Følgende genvalgtes: *E. Nilsson, Sigv. Hellberg, Daldorph, Svend Thybro, Kr. Bergstrøm, Rud. Jensen* og *Knud Albrethsen.*

Paul P. Petersen.

Københavns Trykkerafdeling

afholdt ord. aarlig Generalforsamling Mandag den 27. Marts 1939 i Arbejderforeningen af 1860. Formanden, *O. A. Lundin*, bød velkommen og mindedes de i Aarets Løb afdøde Kolleger. — Som Dirigent valgtes *Aage Zuschlag* og *Børge Jakobsen* til Sekretær. — Punkt 1. *Formanden* aflagde en kort og klar Beretning om Afdelingens Virksomhed og omtalte bl. a. en Voldgiftsag hos Grafisk Institut. Omtalte en ny Bronceringsmetode, som i Stedet for Broncestøv anvender Broncepapir, at dette havde givet Bogbinderforbundet Anledning til Indsigelse, da de mener det hørende ind under Forgyldерbranchen. Der havde været 5 Erstatningssager, hvoraf de 3 var bleven afvist, 1 var afgjort ved en Bod paa 20 Kr. og 1 ved en Bod paa 50 Kr. Der havde været et Par Karantænesager, hvoraf den ene var appelleret. Omtalte Delegeretmødet, hvori Branchernes Stilling havde været Kernen, men haabede, at der Trods den uheldige Begyndelse med en Bladpolemik, maatte komme et Resultat ud af Delegeretmødets Beslutning, som var til Gavn for Forbund og Brancherne. Af fagtekniske Arrangementer havde Trykkerafdelingen afholdt Kursus i de forskellige Apparattyper, Besøg paa »Politiken«, samt Foredrag af vor tyske Kollega Dörband. Vi har været repræsenteret ved den skandinaviske Trykkersammenkomst i Oslo. Styrelsen overvejede at omlægge den aarlige Stiftelsesfest til en Foraarsfest, samt at lade afholde et Tillidsmandsmøde for Trykkere med Gennemgang af Tarifen. — *Zeller* efterlyste Referat fra Styrelsesmøder i Trykkerafdelingen, omtalte Beretningen som meget mangelfuld og anbefalede at forkaste denne. *Chr. Petersen* omtalte Polemiken ang. Brancheredaktør og mente ikke, Trykkerklubben kunde have Skyld deri. Slog til Lyd for Fortsættelse af de selskabelige Sammenkomster; mente Møde om Tarifen burde omfatte alle Trykkere. *Sv. Aa. Larsen* præciserede sin Stilling paa Delegeretmødet ang. Underafdelingens Stilling indenfor Afdelingen. Betegnede den nye Ordning indenfor Forbundet som et Overgangsled til en Strukturændring. *Børge Jakobsen* udtalte, at Tilretningen er det sidste Omraade vi som Fagmænd har tilbage og at vi derfor søger at bevare og udnytte de arbejdsmæssige Muligheder som ligger her. *Zuschlag* omtalte Stævnet i Oslo, mente at Formen burde ændres; omtalte Karantænesagen fra Andelstrykkeriet og mente at Zeller gavnede ikke Chr. Jørgensen ved fortsat at tale hans Sag, da der endnu ikke forelaa noget om Forretningsudvalgets Stilling til Appellen. *Chr. Petersen* stillede nogle Spørgsmaal ang. Betaling ved Pasning af 2 Sprøjteapparater paa samme Maskine og 2 Sprøjteapparater paa 2 Maskiner. *Johs. Larsen* spurge, om hvorfor Tarifkommissionen var gaaet med til Forhøjelse af Lærlingeskalaen. *Axel Jensen* mente, at Oplapningen hørte med til Rotationstrykkerens Arbejde. Ønskede at Tillægget for Sprøjteapparater ogsaa kom til at omfatte Rotationstrykkere. *Formanden* replicerede og udtalte, at alle Sager indenfor Afdelingen behandles i Overensstemmelse med vore Love; mente at vort Tarifafsnit var meget klart affattet; mente at Chr. J. maatte modbevise sine Tilstaaelser og ikke søge Hjælp hos Firmaet men hos Tillidsmanden; mente at Lønforhøjelsen burde have været tilkommet alle Lønninger under 75 Kr.; svarede Chr. Petersen ang. Sprøjteapparater og Forlægningstillæget, som selvfølgelig de skal beregnes af Minimalløn, Apparattillæg plus Sprøjteapparattillæg, som nu er 3,25 Kr. Ved Pasning af 2 Maskiner med Sprøjteapparat skal man have Betaling for begge Sprøjteapparater. Udtalte ang. Lærlingeskalaen at det var et af de Krav, Bogtrykkerne havde fremført, og vi foretrak en Ordning, hvor vi fik Indflydelse paa, hvor Lærlingene skulde i Lære. *H. C. Hansen* mente ikke, man burde tage Chr. Jørgensen i Forsvar, naar han ikke vilde tage imod en Henstilling fra Kollegerne paa Arbejdspladsen. Til den Sag havde Zeller og andre Ordet. Beretningen godkendtes med alle Stemmer mod 1. — Punkt 2. *Formanden* oplæste Regnskabet, som enstemmigt godkendtes. — Punkt 3. Under indkomne Forslag havde *Rud. Calberg* stillet Forslag om, at det skandinaviske Trykkerstævne i 1941 afholdes i København; dette blev dog forkastet og et Ændringsforslag, stillet af *Formanden*, om at lade Styrelsen arbejde videre med Forslaget, vedtoges. — Punkt 4. Valg. Til Valg opstilledes følgende Kolleger: *Børge Jakobsen, Aage Zuschlag* og *Sv. Aa. Larsen.* Under dette Punkt opstod der en Diskussion, idet *Erik Hauerslev* udtalte: at nu havde Trykkerklubbens Ledere vist deres politiske Sindelag, ved at stille Forslag om Bevilling af 5000 Kr. til Kommunisterne, og det til Trods for, at de har talt for en upolitisk Fagbevægelse. Nu maatte der andre Kræfter til, Folk der véd, hvad de vil. *Chr. Petersen* udtalte, at det omtalte Forslag ikke var stillet af Trykkerklubben. Meddelte, at da nu Trykkerklubben har fuldført sin Mission, vilde den om kort Tid afgaa ved en blid og rolig Død. *Zuschlag* pegede paa sin Stilling til Bevillingsforslaget, mente dog at Hauerslev var for ung til at udtale sig om Zuschlags Stilling i dette Spørgsmaal og mente, at Fagbevægelsen burde være upolitisk. *Børge Jakobsen* mente ikke, man skulde dele vor Afdeling op i ung og gammel, men at det afgørende var, om man havde et Standpunkt; mente det

Bladsætter-Klubben
Stereotypørernes Brancheklub

Besøg paa
Berlingske Tidende

Tirsdag den 11. April Kl. 22
Mødested: Kvindelig Læseforening, Gl. Mønt 1

Adgangskort faas paa Forbundskontoret

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Kobenhavns Afdeling

Søndag den 16. April Kl. 19 mødes vi
i Studenterforeningens store Sal

Redaktør **Arboe-Rasmussen**
Typograf **Viktor Peterson** diskuterer

Hvem skal bestemme
Dagbladenes Udseende

Journalister, Reklamefolk og Bogtrykkere indbydes.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

med at være upolitisk var et noget svævende Begreb. *Formanden* udtalte, at rent historisk har Fagbevægelse og Partibevægelse gaaet Haand i Haand siden de første Dage i 1870, og som Verden ser ud i Dag, maa denne Linie fastholdes. Dette tilsluttede *Johs. Larsen* og flere andre. — Punkt 5. Beretningerne fra henholdsvis: »Social-Demokraten« ved *Børge Jakobsen*, Bryggeriet »Stjernen« ved *Hans Olsen* og Arb. Brændselsforretning ved *Axel Jensen*, blev alle godkendt. Genvalgt blev *Børge Jakobsen* og *Axel Jensen*, og nyvalgt til Bryggeriet »Stjernen«: *Karl Schmidt*. — Generalforsamlingen slut.

— Trykkernes Begravelseskasse afholdt Generalforsamlling umiddelbart efter, hvor Beretning og Regnskab aflagdes af *O. A. Lundin*. Disse godkendtes efter et Par Bemærkninger. Ledelsen genvalgtes. *Børge A. Jakobsen.*

Kvindernes Underafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling den 28. Marts 1939 i De berejstes Hus. *Formandinden* oplæste Dagsordenen og udtalte sin Glæde over at saa mange var mødt. Til Dirigent valgtes *Magda Gjede*, til Sekretær *Inger Sundstrøm*. Punkt 1. *Formandinden* oplæste Beretningen, hvortil *Lundholm Johansen*, *Magda Gjede* og *Ella Nielsen* havde Ordet; inden Beretningen godkendtes enedes Generalforsamlingen om kraftig at misbillige Trykkeriarbejdernes Klubformands Indblanding, naar vi stiller op til Valg. Beretningen godkendtes. — Punkt 2. Regnskabet oplæstes og godkendtes. — Punkt 3. Opstilling til Valg af Styrelsesmedlemmer. Til Genvalg: *Ella Nielsen* og *Magda Gjede*, nyopstillet: *Lundholm Johansen*. — Punkt 4. Eventuelt, hvor flere havde Ordet til forskellige Spørgsmaal, som besvaredes. Generalforsamlingen sluttede med Dirigentens Tak for god Ro og Orden. *I. S.*

Styrelsesvalget i København

Vi undertegnede anbefaler vor kvindelige Kollega **A. Lundholm Johansen** som Styrelsesmedlem, da hun alle Tider har vist stor Interesse for vort Fag.

Anna Johansen (S. L. Møller), Asta Fritzche og Asta Nielsen (O. C. Olsen), Karin Christiansen (arbejdsløs), Erina Nielsen (Kr. Dagblad, Rigmor Høglund og Marie Jørgensen (Qvist & Co.), Ellen Packert (Heyde), Margrethe Jensen (Lange), Marie Loft (A. C. Mortensen), Marie Strand (Philipsen & Co.), Agnes Petersen (Martved), Selma Thestensen(Barfoed), Paula Nielsen, Nanny Poulsen, Nina Jensen, Rita Børme, Gurli Hansen, Gudrun Møller, Emilie Damgaard, Else Agnethe Jørgensen, Lyra Heede, Elvira Bugge, Michelly Bentzen, Gunna Jensen, Ingeborg Jacobsen, Oda Guhle, Asta Carlsen, Gudrun Andersen, Rosa Jensen (alle de sidstnævnte hos Egm. H. Petersen).

*

Trykkere!

Ved at genvælge **Sv. Aage Larsen** og **Aage Zuschlag** i de senere Aar har Trykkerne understreget, »at man saa mere paa, at vore 2 Repræsentanter varetog vore faglige og økonomiske Interesser, end om de var Medlem af et politisk Parti«. Er du stadig Tilhænger af denne Linie, stemmer du paa Svend Aage Larsen og Aage Zuschlag. Genvælg vore 2 Repræsentanter til Afdelingsstyrelsen.

Paa en Kreds af Kollegers Vegne:
1578 Chr. B. Petersen.

*

Undertegnede Kolleger anbefaler at stemme paa **Aage Hinrich** ved det forestaaende Styrelsesvalg i Københavns Afdeling. Aage Hinrich har i en Aarrække været aktiv i Organisationslivet, fagligt som politisk, og har i Tale og Skrift klart dokumenteret, at han er Talsmand for det, vor Organisation har Brug for i Dag, nemlig: at virke for *Helhedens Interesser* i vor Afdeling.

Derfor: stem Aage Hinrich ind i vor Styrelse.

341 Eigil H. Petersen, 3877 J. Schmidt Nielsen, 3493 Knud Nielsen.

Medlemsmødet i Trykkeriarbejdernes Klub den 24. Marts vedtog til det kommende Styrelsesvalg at opstille og anbefale **V. Willadsen** og **E. Nilsson.**

*

Undertegnede Skriftstøbere, Medlemmer af Stereotypørernes Brancheklub, anbefaler herved Kollegerne at stemme paa de af Stereotypørerne opstillede Kandidater **G. Andersen** og **H. Christiansen.**

G. Andersen har altid været Skriftstøberne og Stereotypørerne en god Mand, og han er desuden en af de faa, der i den sidste Tarifsituation ikke svigtede det Program om kortere Arbejdstid, som var lagt.

H. Christiansen vil være velkendt indenfor Branchen som en god Kollega, man trygt kan give sin Stemme.

Vi anbefaler derfor: Stem paa G. Andersen og H. Christiansen.

163 Alf Sørensen, H. Collin, O. Jensen, P. Zahn, Otto Reich, A. Müller, Willy Walther, E. Carstensen, A. Krogh, E. Petersen.

*

Undertegnede Trykkere hos Andersen og Pedersen anbefaler paa det kraftigste, til det kommende Styrelsesvalg, at stemme paa **Svend Aage Larsen** og **Aage Zuschlag.**

Robert Jensen, Børge L. Rasmussen, E. Winstrup Johansen, C. Siemen Stage, A. Grønbech, Osvald Jessen.

*

Vi undertegnede beder Kollegerne give **Magda Gjede** deres Stemme; hun er en dygtig Fagforeningskvinde, der helt og fuldt staar paa vore kvindelige Medlemmers Side. Derfor støtter vi Magda Gjede, sæt × ved Styrelsesmedlem *Magda Gjede.*

Paa flere Kollegers Vegne:

Elvine Bergenholz, Eug. Nielsen, Iris Kronholm, R. Paulsen, Vera Pedersen, M. Andersen, Hertha Jensen, Valborg Runing, Else Petersen, Inger Falbe Hansen, Carla Larsen, Anni Petersen.

*

Sættere og Stereotypører, der ønsker Kolleger valgt ind i Afdelings-Styrelsen, der vil arbejde for den *faglige* Linie, bør stemme paa **Georg Andersen** og **Heinrich Christiansen.**

Førstnævnte, der er Formand for Stereotypørernes Brancheklub, Medlem af Tarifkommissionen og Oplysningsudvalget, har gennem mange Aar været en god Organisationsmand. Christiansen træffer man altid, hvor Kollegerne kommer sammen, som en interesseret Deltager i faglige Diskussioner. Stem paa disse to!

2609 Gahms Henriksen, 1220 S. L. Sørensen, 872 T. Mikkelsen, 4242 I. Petersen, 1188 E. Jensen, 4439 J. Madsen, 5513 R. Andersen, 3084 P. H. Nielsen, 3200 K. B. Rasmussen, 1493 Chr. Petersen, 4118 Carl Hansen, 1098 R. Peitersen, 572 Kai Rose, 1177 Poul Hansen, 43 K. O. Westergaard, 2734 C. A. Schjellerup, 3175 A. M. Pedersen.

*

Københavnske Trykkere!

Paa Trykkernes Generalforsamling den 27. Marts, blev vore 2 Repræsentanter i Afdelingsstyrelsen genopstillet, og da det er vor Overbevisning, at vore 2 Repræsentanter, der er blevet genvalgt et Par Gange, stadigvæk paa en fuldt ud betryggende Maade har varetaget Trykkernes faglige og økonomiske Interesser, saavel i Afdelingsstyrelsen som i Tarifkommissionen, kan vi trygt anbefale Kollegerne ogsaa denne Gang at stemme paa **Sv. Aage Larsen** og **Aage Zuschlag.**

1946 V. E. Gudmand, 1746 N. Kjær, 1571 Erik Winstrup Johansen, 1576 E. K. Nielsen, 1995 A. Carlsen, 1636 Martin Rasmussen, 1947 H. Chr. Hansen, 1725 Paul Jensen, 1782 R. Hansen, 1944 M. Rasmussen, 1581 Sofus Andersen, 1771 Axel Hammer, 6540 Børge Emborg, 1578 Chr. B. Petersen.

*

Undertegnede Trykkeriarbejdere anbefaler alle Sætterafdelingens Medlemmer at stemme paa **Villy Willadsen.** Han er den rigtige Mand.

2867 R. Grage, 1052 V. Sørensen, 5462 L. Frederiksen, 1033 E. Aaberg, 2885 G. Andersen, 5267 V. Larsen, 5460 Sv. Rosenhagen, 5461 H. Hansen.

Undertegnede Kolleger anbefaler ved det kommende Styrelsesvalg at stemme paa **Willy Andersen.**
3602 Egon Bernandt, 2736 Adolph Juliussen, 3977 Hj. Jensen, 5511 Harry Vestholt, 278 Max Andersen, 446 Werner Larsen, 3159 A. Steen Pedersen, 95 Johs. Rasmussen, 2871 Aage Nielsen, 7806 Heinr. Jacobsen, 1093 Carl Sørensen, 1402 Paul Jensen, 42 Viggo Nielsen, 858 Anker Jacobsen, 4132 Chr. Jensen, 6020 Werner Helmert, 222 Oskar Jensen, 2594 Abrahamsen, 2824 Alb. Auener, 1308 Aage Lund.

*

Kolleger!

Da det viser sig, at **G. Gudmundsen** (Carl Aller) har indvilget i at lade sig opstille til Afdelingsstyrelsen, kan vi undertegnede Stereotypører paa Socialdemokraten anbefale hans Kandidatur paa det bedste.

C. Gustav Nielsen, A. Bryde, B. Jacobsen, H. Plenge, Creutzburg, A. Bryfelt, P. Søgaard-Rasmussen, N. P. Nielsen, C. Nielsen, Jul. Hansen, E. Christensen, Stephansen, Holmboe.

*

Min Stemmeseddel.

Nu, da jeg har faaet stukket Stemmesedler ud og skal til at stemme for Styrelsesmedlemmer m. m., synes det mig, at der netop denne Gang bør stemmes efter nøje Omtanke — thi den senere Tid har vist os, at vi bør være vaagne for Fremtiden. Det er min absolute Overbevisning, at *nogle* af den gamle Styrelse ikke bør genvælges; der skal nye Kræfter ind, Kolleger, som kender *lidt mere* end Vejen fra Hjemmet til Arbejdspladsen.

Vi skulde jo gerne i Fremtiden have obligatorisk Arbejdsanvisning, derved kan vi højne vort Lønniveau over hele Linien, saa vi kan komme disse Annoncører med Mindreværdskomplekser til Livs, til Gavn for vor Stand.

Min Stemme for Styrelsesmedlemmer falder saaledes: Eigil Hansen, Georg Andersen, Bergstrøm, Willadsen, Aage Hinrich, Willy Andersen, Werner Helmert; for den sidstes Vedkommende gælder det at faa ham ind i Styrelsen og lade ham faa Chancen som Næstformand. 1235 Henning H. Jensen.

Nær og Fjern

„Typ.-Tid." gik i Trykken allerede Tirsdag Eftermiddag af Hensyn til Helligdagene.

Stemmesedler vedrørende Styrelsesvalg i København og vedr. Forslaget om at yde 5000 Kr. til Kommunistisk Parti vil blive udsendt i Ugen efter Paaske. *Sigv. Hellberg.*

Bibliotekets Bøger maa kun beholdes een Maaned. Kolleger, der ligger med Bøger, de har haft længere, bedes derfor returnere disse.

Rettelse. Den i sidste Numer for Typografernes Syge-Hjælpekasse averterede Træffetid i denne Uge var angivet til Lørdag den 15. April, skal være Lørdag den 8. ds. Kl. 7—8½.

Medlemmerne i Odense erindres om Festen 1. Paaskedag i Den nye Forsamlingsbygning Kl. 19.30 pr. Ved Underholdningen optræder bl. a.: Kiss Gregers, Betty Helsengreen, Helge Rungvald, Karen Meyer og Max Ibenfeldt. Bal til Kl. 1. Kai Larsens Orkester. Efter Forestillingen er Afdelingen Vært ved en Kop Kaffe. Gratis Adgang for Medlemmer og hjemmeværende Børn. *Fremmede maa ikke deltage.* Madlemskort skal forevises ved Indgangen, hvor Kaffebilletter udleveres.

Bestyrelsen.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Plan.

April: Fredag den 14.: Filmsaften. »Sorø Amtstidende«s Film samt Ekstranumre. Søndag den 16.: Vandretur. Søndag den 29.—30.: Herbergstur.

Maj: Fredag den 12.: Besøg paa Dagbladet »Berlingske Tidende«. Søndag den 21.: Vandretur.

Juni: Fra Lørdag den 3. og hele Sommeren er Afdelingens Telt opslaaet ved Mosede Strand (Tomtelli-Lejren). Benyt Lejren hele Sommeren og tag en Kammerat med.

Søndag den 18. Juni kommer Sommerens Clou: Sommerturen. Store Overraskelser!!

Esbjerg Lærlingeafdeling.

Torsdag den 16. Marts aflagde Esbjerg Lærlingeafdeling et Besøg paa A/S A. Lykke Thomsens Farve- og Lakfabrik, hvor vi blev modtaget og budt velkommen af Fabrikens Ingeniør. Efter nogle Eksperimenter, som viste de forskellige Farvers Modtagelighed og Følsomhed, besaa vi under Ingeniørens Ledsagelse hele Fabriken. Han forklarede de forskellige Maskiners Arbejde, og efter endt Gennemgang havde vi alle faaet et nogenlunde Indtryk af, hvor omstændeligt det var at fremstille Farve. Fagklassens Lærer, H. K. Hansen, takkede Ingeniøren for det udmærkede Foredrag og for Fremvisning af Fabriken. *Kai Andreasen*, Sekretær.

Typografernes Stiftelser

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Peter Jensen, forefandtes:

I Obligationer	Kr.	413.828,58
I Banken	-	87.409,38
Kontant	-	133,33
Ialt...	Kr.	501.371,29

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 16. Marts 1939.

Carl J. Christoffersen, Niels Nielsen.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling

30. Januar. Formanden gav et Resume af Tarifforhandlingerne, herunder de den samme Dag førte, resultatløse, Forhandlinger med Dansk Litograflaug vedr. Stentrykkerierne; under Hovedorganisationernes Medvirken skal Forhandlingerne fortsættes den 6. og 7. Februar; af Hensyn til Opsigelsesfristen maa der imidlertid hos Medlemmerne indhentes Beslutning om Opsigelse og om Bemyndigelse til Varsling af Arbejdsstandsning, og der udskrives derfor Afstemning herom 10.—13. Februar. — Der gaves en kort Oversigt paa Grundlag af det indhentede Materiale angaaende Overarbejdet i Tiden 1. Oktober til 31. December 1938. — Refereredes Tilfælde af Opsigelsesfristens Forlængelse med en Uge for inden Fratrædelse at kunne naa Afspasering af Overarbejde, idet man ikke for at naa dette kan arrangere sig med »Medhjælpsvis Arbejde« i enkelte Dage udover Fratrædelsesdatoen. — Et Spørgsmaal om Tarifforstaaelse behandledes og gøres til Genstand for fornyet Overvejelse i senere Møde. — Et Personale havde spurgt, om et Mindretal af Personalet ved Valg af Tillidsmand kunde kræve Valget foretaget ved hemmelig Afstemning; dette kan kræves. — Et Spørgsmaal angaaende Overarbejdes Forhold til Afspasering behandledes. — En Sprøjtevædske fra et Firma er sendt til kemisk Analyse i Steins Laboratorium. — Refereredes Kendelse fra Den faste Voldgiftsret i Sag angaaende Grafisk Instituts to Arbejdspladser. — Klublove godkendtes. — Sager angaaende Ekstrahjælp, Landophold og hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

20. Februar. Forretningsudvalget deltog i Mødet for Drøftelse af Strejkevarsel m. v. Efter en kort Drøftelse viste der sig at være Enighed om at varsle Strejke fra og med 4. Marts hos alle Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Litograflaug; vedrørende de praktiske Foranstaltninger vil være at forholde som ved Strejkevarslet i 1937. — Sagen angaaende den tarifstridige Arbejdstid hos C. A. Mortensen & Co. var forligt ved Den faste Voldgiftsret med Forpligtelse for Lauget til Udsendelse til sine Medlemmer af Cirkulære med Oplysning om, at den tarifmæssige daglige Arbejdstid er højst 8 Timer. — Der er rejst Tvivl om, hvorvidt et vist Firma uddanner sine Paalæggerske Elever paa forsvarlig Maade; der er derfor aftalt en Færdighedsprøve; Formanden

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths.Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Lundin og Fru Andersen udpegedes til at kontrollere Prøven. — Refereredes Sag fra lille Virksomhed, hvor en uorganiseret Kvinde var fjernet; hendes Uddannelse andet Sted gøres til Genstand for nærmere Undersøgelse. — Forlægningsafgørelse refereredes: En Arbejder er paa konstant Nattur, faar Besked paa een Dag at møde paa Dagtur og den følgende Nat at holde fri og derefter fortsætte paa Nattur; Afgørelsen: den ene Dag er Overarbejde, Frinatten skal betales helt. — Opsigelses-Mægling refereredes, Opsigelsen annulleret. — Ved Mægling er det i middelstort Trykkeri lykkedes at skaffe fire Trykkere hver en Lønforhøjelse paa 2 Kr. ugentlig. — Ved Mægling i »Soc.-Dem.« er aftalt ensartet Skiftning for Trykkeripersonalet. — Diverse Skrivelser og Henvendelser behandledes. — Foreningen til trængende Skolebørns Beklædning bevilgedes 25 Kr. — Forespørgsler vedrørende en Karantænesag besvaredes. — Dispensation for Arbejdstid i Anledning af Sygdom gaves. — Sager angaaende hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt:
28. Marts: København 5000,00.
København, den 2. April 1939.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

Hillerød: Sætter Poul Hans Jensen, udl. 1. 4. 39 i Nordsj. Venstreblad. Maribo: Trykker Vagn Birger Madsen, udl. 1. 4. 39 i Lollands-Posten, Trykkeriarbejder Svend Aage Kristian Winther. Rønne: Sætter Tage Johannes Kristensen, udl. 1. 4. 39 i Møllers Bogtrykkeri. Vejle: Hj.arb. Orla Eickhardt, Hj.arb.ske Henny Jørgensen.

Tiltraadte

Maribo: 6870 A. E. Valbjørn (Lollands-Posten). Nykøbing M.: 5441 Thorkild Andersen (Georg Nielsen). Svendborg: 7457 Hakon Rasmussen i Pl. Sønderborg: 7306 Chr. Kolmos (arbl.).

Fratraadte

Hillerød: 7107 Helge Gundel til København (arbl.). Holstebro: 3170 Eskild Michelsen. Svendborg: 5483 Niels Sigurd Christensen paa Rejse.

Udmeldt

Holstebro: 7920 Svend Erik Thomsen (Bogtrykker).

Udslettede med Restance

Odense: 3068 Alfred Hansen, 6237 Carl Jacobsen.

Død

Nykøbing M.: 3056 Holger Hviid Jensen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Kassereren træffes i denne Uge Lørdag den 8. ds. Kl. 7—$8^{1}/_{2}$.

Typografernes Cykle Club

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag d. 23. April Kl. 11 i Søpavillonen, Gyldenløvesgade 34. Dagsorden ifølge Lovene. Event. Forslag bedes indsendt til Formanden, Gotfred Frederiksen, Plantevej 33^{1}, Søborg, senest 8 Dage før.

ANNONCER

Sætter-Trykker

søger Plads straks eller senere, eventuelt som Trykkeriarbejder. Billet, mrkt. »75«, modtager Ekspeditionen.

Paalæggerske

søger Plads straks, helst i København, perfekt i alt Faget vedrørende. Billet, mrkt. »78«, modtager Ekspeditionen.

Sætter fra Provinsen

(21 Aar), i fast Arbejde, søger Pladsforandring. Kun fast Arbejde har Interesse. Billet, mrkt. »79«, modtager Ekspeditionen.

Salut Corps 24—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere **Maskiner, Skrifter, Farver** fra de bedste Fabriker. Valsemassefabrik og Valsestøberi. Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

ØNSKER DE
at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring** — Ugentlige Præmier fra **10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 15 *København den 14. April 1939* *66. Aargang*

Et Skud for Boven

Dagspressen og de politiske Partiførere har naturligvis i Dagene efter Valget været stærkt optaget af at fundere over Udfaldet, specielt Socialdemokratiets Nederlag.

Man har bl. a. som Grund peget paa Regeringens svigtende Evne til at løse Arbejdsløshedsproblemet, Ligegyldighed hos Arbejderne, de meget omtalte »Dødsklokker« o. s. v. Ja, man har endog villet lægge en Del af Skylden for Nederlaget over paa Vejrguderne, der ved at give Regnen frit Løb paa Valgdagen skulde have hindret en Del Arbejdere i at afgive deres Stemmer. Men da Regnen jo som bekendt falder saavel over »retfærdige som uretfærdige« og Arbejderne næppe er mere bange for en vaad Trøje end andre Vælgere, har denne Paastand naturligvis ingen Berettigelse.

Der er ogsaa blevet sagt, at Aarsagen skulde søges deri, at naar en Regering har haft Magten i saa langt et Tidsrum som ti Aar, har den haft Lejlighed til at begaa saa mange Fejlgreb — man bør vel ikke sige Dumheder —, at et Frafald maa anses for naturligt og forstaaeligt. Og her staar vi sikkert overfor den væsenligste Aarsag.

Men — vil man sige — hvorfor har det andet Regeringsparti, de radikale, da haft Fremgang? Forklaringen herpaa er egentlig ikke saa svær, naar man erindrer, at Regeringens Bestræbelser i de senere Aar væsenligst har taget Sigte paa gennem de mange »Ordninger« at hæve Priserne paa Landbrugets Produkter og derved imødekommet Ønskerne hos en stor Del af de radikale Vælgere, medens denne Varefordyrelsespolitik er gaaet ud over de ubemidlede Arbejdere, som har dannet Kærnen i Socialdemokratiets Vælgerhær — trods alle Bestræbelser fra Partiets Side for at være et *Folke*parti og ikke noget særligt *Arbejder*parti.

Det er en Bekræftelse af, at det er en umulig Opgave for et Parti at varetage *alles* Interesser — lige fra Kuponklippere, Fabrikanter, Aktionærer, Godsejere, Gaardejere og ned over Mellemstanden til Arbejderne og Aldersrentenyderne. Resultatet af denne Politik er uimodsigeligt, at de rige er blevet rigere og de fattige endnu fattigere.

Der er da langt mere Grund til at undre sig over, at Frafaldet fra Socialdemokratiet ikke var større end Tilfældet blev. Mon nogen anden Regering — med et stærkt Arbejderparti i Opposition — vilde have overlevet en Valgdag efter at have fordyret Brød, Kød, Flæsk, Mælk, Smør, Fisk, Kaffe, Sukker o. s. v. For derefter at overlade til Fagforeningerne at søge Ækvivalent gennem nye Lønkrav, men samtidig forbyde Arbejderne at benytte det eneste Middel, Arbejdsgiverne har Respekt for — Strejken?

Nej, der er saamænd ingen Grund til at lamentere over Udfaldet eller falde i Forundring over, at nogle Tusinde Arbejdere har kastet deres Stemmer paa Kommunisterne eller er blevet hjemme.

At Hartvig Frisch' »Dødsklokker« har bevirket Frafald *opad* er muligt, men det synes mig at være af mindre Betydning. Arbejderklassen har ingen Brug for de Medløbere, der altid melder sig til et Parti, naar dette er i Opgang. De kommer kun, naar de kan vejre personlig Gevinst og fede Ben er i Udsigt. At græde over deres Forsvinden vilde være spildte Taarer.

Mere alvorligt for Partiet er Frafaldet *nedefter* — blandt Arbejderne. Med Rette kan det betragtes som *et Skud for Boven*, en Paamindelse om, at der er Grænser for, hvad man kan byde Arbejderne under Paaberaabelse af at gøre »Dagens Gerning«.

En Trøst maa det dog være, hvis Nederlaget kunde bevirke, at Socialdemokratiet atter fandt sine egne Ben og kom i Tanker om, hvem det skylder sin Oprindelse og Fremgang, og naaede tilbage til Erkendelse af, at Arbejdernes Interesser varetages ikke ved at etablere en kunstig Dyrtid med indirekte Skatter og Afgifter, som hviler tungest paa de smaa Husholdninger, hæmmer Vareforbruget, nedsætter Produktionen og forøger Arbejdsløsheden.

Valget synes da at have fastslaaet, at man ikke ustraffet kan svigte Idealer og Programmer. Thi ligesom Træet kendes paa dets Frugter, maa Politikerne bedømmes efter deres Gerninger og ikke efter deres Ord. Og Valget understreger tillige, at den kommunistiske Opposition ikke kan kvæles alene ved Skældsord og Skræmmebilleder fra Moskva.

Og hvem véd — *maaske* bliver det Moskva, der skal redde de godtroende Demokratier ud af deres ynkelige Stilling. Selv den konservative engelske Regering har jo nu fundet det formaalstjenligt at forhandle med Moskoviterne. *Fr. N.*

En Tak — og et Ønske

Jeg føler Trang til at udtale min oprigtige Tak til de to Tusind Kolleger, der genvalgte mig som Formand. En særlig Tak til de Hundreder, som med Navns Underskrift havde opfordret mig til at lade mig genopstille og derved paa Forhaand viste mig, at deres Tillid til mig ikke var rokket af den senere Tids dramatiske Begivenheder.

Hvis jeg skulde udtale et Ønske nu, maatte det være Ønsket om, at ogsaa de københavnske Typografers hæderkronede Organisation, Landets ældste Fagforening, som om nogle Uger kan fejre 70 Aars Tilværelse, vil tage Varsel af Begivenhedernes alvorlige Tale ude og hjemme og forstaa, at vel er Arbejdernes Organisationer stærke og indflydelsesrige, men de er ikke enebestemmende i Samfundet; det gælder først og fremmest *at bevare og befæste* det vundne. Vi har derfor ikke Raad til at slide os selv op i indbyrdes Stridigheder, ofte om Smaating, om Gruppe-Petitesser, om Branche-Prestige; vi har ikke Raad til at lade indbyrdes Surhed og Mistænkeliggørelse svække og undergrave vort daglige organisatoriske Arbejde. Organisationens og dens Medlemmers Velfærd er sikkert lige saa stærkt som af Tarif-Fornyelsernes lidt større eller lidt mindre Gevinster betinget af et fast, indbyrdes tillidsfuldt, organisatorisk Arbejde i det daglige.

Vi hører sammen i denne vor Organisation, og vi hører sammen med den øvrige Arbejderbefolkning og *dens* Organisationer. Der er gaaet Blæst gennem vore Rækker. Skal vi saa prøve at finde sammen igen! Samling om Organisationen. Samling om vore Tillidsmænd paa Arbejdspladserne. Samling om en Styrelse, der vil føle sig som *Organisationens Ledelse* og ikke som Gruppe-Separatister.

Vor Organisation led ikke noget Nederlag i den nys overstaaede Tarif-Situation, tværtimod gjorde vi værdifulde Fremskridt, som vi maaske ikke straks erkendte, fordi de ydre Begivenheder tog al vor Opmærksomhed. At en for stor Optimisme med Hensyn til paa egen Haand at kunne gennemtvinge den ønskede generelle Arbejdstidsnedsættelse bragte os Overraskelser, skal hverken svække Kravets Vedligeholdelse eller Troen paa i Samarbejde med Arbejderbevægelsens øvrige Faktorer at kunne gennemføre det. Men først og fremmest maa vi nu stræbe efter at styrke og befæste det vundne og at finde sammen i et tillidsfuldt Samarbejde af alle gode Kræfter i Organisationen.

Med Ønsket om et saadant gensidigt Samarbejde takker jeg for Genvalget.

København, den 10. April 1939. *Sigv. Hellberg.*

Demokratiets Skæbnetime

Et gammelt Ord siger: Kunsten er lang og Livet kort. Det er en Kunst at opbygge et holdbart Demokrati paa de Vilddyrskomplekser, vi Mennesker som Helhed slæber rundt med, og man kan ikke vente, at det skal lykkes ved første Forsøg. Emnet kan synes mindre nærliggende for et Fagblad, men i Virkeligheden er Problemet af største Betydning for os alle saavelsom for vore Organisationer.

N. Th. Svendsen identificerer i »Typ.-Tid.« Nr. 8 Demokrati med personlig Frihed, hvilket er en for stor Frihed. De to Begreber har kun saa meget med hinanden at gøre, at Samfundstvangen bliver lettere at bære i et Demokrati end under Diktatur — specielt for Arbejderne; thi det er en kendt Sag, at enkelte Befolkningsklasser venter sig, og tidligere nød, større Frihed under Enevælden, end et Demokrati kan give Rum for.

Personlig Frihed for *enhver* er Anarki, en Lære, den russiske Forfatter Krapotkin paa bestikkende Maade har udformet i en Del af sine Bøger.

Demokrati betyder Folkestyre — intet andet — og Begrebet varierer efter, hvad man forstaar ved Folket. Gennem skiftende Tider har der hersket forskellig Opfattelse af det Folkefællesskab, som Stemmeretten er Udtryk for. I det gamle Hellas — Demokratiets Vugge — var Slaverne, den store Part af Befolkningen, undtaget fra Fællesskabet. Men at der ogsaa var en vis Tvang for de privilegerede Samfundsborgere, maatte bl. a. Sokrates sande. Lad os derfor ikke klage over den Tvang, vi selv underkaster os. Den er en nødvendig Form for Samfundslivets Selvbeherskelse.

Demokratiet ligger for Døden —. Ja, hvem tør forsværge, at Middelaldermentaliteten, der har bevist sin Livskraft i Mellemeuropa, ogsaa kan slaa igennem herhjemme? Den Kultur, der giver sig Udslag i Selvstyre for et helt Folk, er jo ganske ny. Den daterer sig ikke fra Struensees Tale- og Pressefrihed, der faldt til Jorden sammen med Ophavsmanden, fordi han var hundrede Aar forud for sin Tid. (Tænk paa P. A. Heiberg og Dr. Dampe.) — Den kan ikke føres tilbage til Juni-Grundloven, hvis Prøveballon brast i 1866. — Demokrati, som vi nu forstaar Begrebet, traadte først frem i 1915-Grundloven, og de fleste Egne i Verden har endnu aldrig kendt det. Fra de ældste Tider har Samfundene været regeret mere eller mindre diktatorisk — mere eller mindre despotisk — mere eller mindre brutalt. Demokratiets spæde Spire har kun eksisteret et Par Aartier, og sker det, at den sygner hen, saa er det Jordbunden, der er sur — saa er det Svendsen og mig, vore Børn, vor Slægt, vore Kolleger, vore Klassefæller, vort Folk, der er for uudviklet, for antideluvialsk præget, til at være selvstyrende — — og Verden vil se endnu nogle Generationer slæbe Sten til Pyramiderne. Saa vil det være Tegn paa, at Menneskeheden endnu ikke er vokset fra sine Børnesko, at den stadig maa ledes, føres i Baand af Medicinmanden, Præsten eller andre, som appellerer til de Følelser, der hos den uudviklede træder i Forstandens Sted.

N. Th. Svendsen har Ret, naar han skriver om Karl Marx, at denne glemte at regne med Menneskers Følelser. Jøderne iblandt os er nemlig saa heldige helt at være befriede for det Følelseskompleks, der hos de for-

Dansk Typograf-Forbund

Angaaende Ferien i København!

Alle, der fratræder siden 1. April d. A., skal have udleveret *Feriebog* med indklæbede *Feriemærker* fra 1. April d. A.

For *Stentrykkerierne* udleveres Ferie*kort* i Stedet for Ferie*bog*.

Alle, som den 31. Marts stod i Arbejde uden at have været samme Sted siden 1. April 1938, skal have et Bevis fra Firmaet for den sidste Beskæftigelses Varighed (optjent Løn), dog kun regnet tilbage til 1. Juli 1938. Dette Bevis afleveres snarest i Evaldsgade 3. *Formanden.*

Tillidsmandsmøde

for københavnske Tillidsmænd afholdes *Mandag den 24. April* i Folkets Hus, Enghavevej (den blaa Sal).

Alle *Tillidsmandsvalg* skal være foretaget *senest 15. April.* Meddelelse om Forandring bedes straks tilsendt Afdelingsformanden. *Styrelsen.*

Stemmesedler

vedrørende *Styrelsesvalg* (*hvide* Sedler til Sætternes Underafdeling, *blaa* til Trykkernes Underafdeling og *røde* til Kvindernes Underafdeling) samt til Afgørelse af det af 10 Medlemmer fremsatte Forslag om, at der *af Afdelingens Midler bevilges 5000 Kr. til Kommunistisk Partis Valgfond,* tilstilles Trykkerierne Fredag. Stemmesedlerne skal være Kontoret i Hænde senest Tirsdag den 18. ds. Kl. 18.

Formanden.

---

skellige Folkeslag fremkalder Nationalstolthed — denne ulykkelige Følelse, ved hvis Hjælp samvittighedsløse eller aandsforladte Ledere trommer Faareflokken sammen.

Verden vil sent kunne betale Jøderne for deres Indsats i Fremskridtets Tjeneste. — Tænk paa Navne som Spinoza og Karl Marx — eller Georg Brandes, for at nævne en af vore egne. — — Hvis Slægten engang afkaster Følelsernes Aag, sker det ved de frigjorte Jøders Hjælp.

Georg Brandes antyder i en af sin Alderdoms Bøger, »Tragediens anden Del«, at der vil opstaa et Samarbejde mellem Tyskland, Italien, Japan og — Sovjet-Rusland. Dette blev skrevet umiddelbart efter Krigen, da Tyskland laa knust — længe før Berlin-Rom Aksen kunde anes. Og lur Brandes, om han ikke faar Ret! De store Profeter udgik ikke for ingenting af Jødefolket.

Det er ogsaa paafaldende, at der er forholdsvis mange Jøder i den Kreds, som danner den teoretiserende Baggrund for Revolutionerne. Men det er ikke overraskende. De bestialske Mishandlinger og Forfølgelser, de gennem mange Generationer har været udsat for, har hos Jøderne skabt Humanitetsdrømmen og skærpet deres Sans for Samfundets Vilkaarlighed. De er varme Følelsesmennesker i deres Familieliv og Slægtssammenhold; men de lader sig ikke regere af Følelserne som Flertallet af saakaldte Kristne.

Jødernes Kritik af Samfundsforholdene har ofte medvirket til at drive mere følelsesbetonede Medborgere frem til Handlinger, den nøgterne Forstand maatte modsætte sig, men hvis Iværksættelse har betydet Spring i Udviklingen, og i det lange Løb er kommet Menneskeheden til gode. Det er Skæbnens Ironi, at de forjagede, undertrykte og mishandlede Jøder er blevet en gærende Kraft til Fremdrift og Udvikling i alle Folk.

I de retsløse Arbejdermasser, den industrielle Epoke frembragte, slog Humanitetsideen Rod, og Kravet om et Folkestyre paa bred Basis voksede op og fik den stedvise Blomstring, som det sidste Sekels Historie bærer Vidne om.

Hvem véd, hvor stor en Andel Bagstræbets Frygt for den voksende demokratiske Idé havde i Verdenskrigens Etablering? — I hvert Fald er det tydeligt, at den nuværende Krigsophidselse i Diktaturlandene sigter paa at ødelægge de tilbageværende »Demokratier«. Jeg sætter Gaaseøjne om Ordet, fordi jeg mener, at Frankrig, U. S. A., og England med, kun er Karikaturer af Demokratiet.

Kapitalisternes underjordiske Angreb paa Folkestyret bliver endnu mere forstaaeligt, naar man forlænger den demokratiske Idés Linie fra det politiske Liv til Erhvervslivet, hvilket er en naturlig Konsekvens. Den forhastede Indførelse af Bedriftsraad i Tyskland efter November-Revolutionen 1918 gav Genklang i Overklassens ivrige Financiering af Nazismen.

— Hvornaar lyner det af de gamle Gloser om Bedriftsraad og Medstyre, spørger N. Th. Svendsen. Og han omtaler et overbærende Smil, hvormed en Arbejdsgiver under en Forhandling imødegik et forsinket Lyn af omtalte Glose.

Det er ikke underligt, at Arbejdsgiverne griner af os, naar Talen drejer sig om Bedriftsraad i deres Virksomheder. Thi alle Arbejdernes *egne* Foretagender fattes jo Bedriftsraad og vilde vel meget frabede sig deres Opretelse. Først naar de kooperative Virksomheder anvender Bedriftsraad, og de viser sig at fungere gavnligt, saa er det Tid at kræve dem indført ogsaa i private Foretagender.

Ifald Skæbnetimen er inde ogsaa for vort Demokrati, hvad jeg ikke vil tro, vil Opnaaelse af Bedriftsmedstyre have lange Udsigter. Men i Mellemtiden kunde vi vel gøre en Indsats for at konsolidere vort Demokrati, og det sker ved at ruske Forstanden op og slaa »Føleriet« ned. Man har i disse Dage Lejlighed til at iagttage mange Kollegers Følelsesoverskud i deres Standpunkt til Rigsdagens Lovfæstelse af Københavner-Tarifen. — Det sker endvidere ved at styrke den økonomiske Rygrad, Arbejderbevægelsen har erhvervet sig. Den enkelte Arbejder har som Regel ingen økonomisk Modstandskraft. Vi har efterabet Borgerskabet i alle Ting undtagen i Sparsommelighed, og det skal indrømmes, at Indtægts- og Formuebestemmelserne i Sociallovene ikke direkte foranlediger Opsparing udover den, der sker i Forsikringskasserne. Men det er Tid at lade »Smørrebrødet« staa! Vi maa have knæsat følgende Doktriner:

at ingen Indtægt er for ringe til at tillade en 10 pCt.s Opsparing,

at ingen Skatter eller Foreningskontingenter kan være for store, naar vi er medbestemmende om deres Anvendelse, og

at kooperative Priser er *riglige* Priser.

Saa er der Haab for Demokratiet. *Traugott Nielsen*

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 180.106,27, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	112.206,89
Sparekassen	-	61.571,47
Kassebilag	-	1.965,25
Kontant Beholdning	-	4.362,66
Ialt	Kr.	180.106,27

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 4.402.720,45 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
Obligationer	-	448.885,00
Sparekassen	-	833.502,90
Fortsættelseskassen:		
Obligationer	-	85.100,00
Sparekassen	-	422.120,29
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	168,600,00
Prioriteter	-	202.251,39
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	2.161.617,91
Kontant Beholdning	-	142,96
Ialt	Kr.	4.402.720,45

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 4. April 1939.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

afholdt Søndag den 19. Marts ordinær Generalforsamling. — Dirigent: *Rudolf Jensen.* Sekretær: *C. O. Petersen.* Formanden, *N. Chr. Christensen,* aflagde Beretning, hvoraf fremgik, at Kassen i Aarets Løb havde haft 19 Dødsfald. I Aarene fra 1930—38 havde der været ialt 138 Dødsfald med en samlet Udbetaling af Kr. 47,100,00 — og dog havde Kassen hvert Aar kunnet møde med et Overskud; i Aar saaledes med Kr. 1537,05. — Kassereren, *Carl J. Christoffersen,* fremlagde det reviderede Regnskab, der udviste en Balance paa Kr. 132,625,56; gennemgik ret udførligt de enkelte Poster og mente ikke, der var Poster, der kunde spares noget nævneværdigt paa. Til Regnskabet oplyste *E. Linde Sømberg* paa Revisionens Vegne, at denne havde tilskrevet Sparekassen og dér faaet Bevis paa, hvad vi havde indestaaende paa Bøger og i Obligationer — alt viste sig at være i skønneste Orden. Beretning og Regnskab godkendtes eenstemmigt. — *Legatfonden. Formanden* oplyste, at 14 Medlemmer i Aar havde faaet Understøttelse; bragte d'Hrr. Bogtrykkere Kassens Tak, fordi de gennem deres Bidrag satte os i Stand til at række gamle Kolleger en hjælpende Haand. Der var stadig flere og flere Ansøgere, saa det var ofte svært at dele de faa Portioner ud. — *Kassereren* oplæste Regnskabet, der udviste en Beholdning paa Kr. 8,028,04; der var nu trykt Ansøgningsskemaer, som kunde faas enten hos ham, hos den øvrige Styrelses Medlemmer eller paa Kontoret i Evaldsgade; disse Blanketter skulde nu benyttes, da det var af Vigtighed at faa saa nøjagtige og ensartede Oplysninger som muligt. — Der rettedes et Par Forespørgsler angaaende Legatfonden, som Formanden og Kassereren besvarede tilfredsstillende. — *Valg:* Anton Jensen, Rudolf Jensen og Revisoren C. O. Petersen samt Revisorsuppleanten A. Andreasen, genvalgtes. — *Eventuelt: Juul-Larsen* rettede en Forespørgsel angaaende det Tegn, der var indført foran de Medlemmer, der var kontingentfrie; henstillede, at det blev strøget. *Formanden* lovede, at Styrelsen skulde tage Henstillingen under Overvejelse.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

Søndag den 30. April Kl. 11 Form. er der Lejlighed for Maskinsætterne til atter at mødes. Denne Gang er det »Berl. Tid.«, der har stillet Maskiner og Lokaler til Raadighed for et Instruktionsmøde. Man mødes Kl. 11 i Kvindelig Læseforenings Foredragssal, Gl. Mønt 1. Her vil Bladets Husfilm blive vist, hvorefter der holdes et kort Foredrag af *S. V. Rasmussen:* »Maskinsætterne og Sundheden«. Derefter gaar man til Instruktionsmøde ved Sættemaskinerne. Saavel de ældre Modeller af Linotype og Intertype som de nyere Linotype og amerikanske Rubrikmaskiner demonstreres. Det vil sikkert blive en udbytterig Dag. Provinskolleger indbydes til at deltage. *S. V.*

Svensk Jubilæums-Literatur.

For 25 Aar siden begyndte den svenske Faktors-Förening at udgive sit eget Tidsskrift, og dette er siden da regelmæssigt udkommet og har i Tidens Løb indeholdt en stor Mængde udmærkede Artikler. Disse Artikler har dels haft organisationsmæssigt Indhold, dels har de indeholdt teknisk og historisk Stof. Nu, da der er gaaet 25 Aar siden Tidsskriftet begyndte at udkomme, har man benyttet Lejligheden til at udsende Aarets første Nr. som et stort og smukt Festskrift under Titlen: *Grafisk Faktors-Tidning.* Mindeskrift utgiven med anledning av tidningens tjugofem års jubilæum. Stockholm 1938. 148 2-spaltede Sider 4^0. Det er helt igennem et smukt og stateligt Værk her foreligger, og det gør saavel hvad Indhold som Udstyrelse angaar, Udgiveren, Sveriges grafiske Faktore-Forbund, al Ære. I en stor Del Afhandlinger, der alle er velskrevne og vidner om, at Forfatterne er Herre over de Emner, de skriver om, gives der Oplysninger om Udviklingen i de henrundne 25 Aar og om meget mere. Omslaget, en fin Karton, er af en prægtig rød Farve — denne Farve synes at være »sidste Skrig«-Farve for Omslag baade i Sverige og Danmark. Til den interessante Tekst knytter sig en Annonce-Afdeling, der er mønsterværdig baade hvad Sætning og Trykning angaar. Bogtrykkerarbejdet er udført af *A/S Fahlcrantz Bogtrykkeri* i Stockholm.

L. Chr. Nielsen.

Københavns Afdeling

Paa Søndag Kl. 19
Studenterforeningens store Sal

Redaktør **Arboe-Rasmussen**
Typograf **Viktor Peterson** diskuterer

Hvem skal bestemme Dagbladenes Udseende

Journalister, Reklamefolk og Bogtrykkere indbydes.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Brancherepræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Nogle Betragtninger!

De, der ved sidste Delegeretmøde nærede det stille Haab, at Branchebevægelsen skulde have Dødsstødet, er blevet sørgeligt skuffet. Tværtimod ser man i Branchesiderne, at en ny Landssammenslutning er ved at blive født, idet Haandsætterne Landet over er ved at samle sig i Klubber, og Konsekvensen af dette maa ret naturlig blive en Haandsætternes Landssammenslutning. Denne er jo ogsaa paa sin Plads, nu da Oplysningsarbejdet er lagt i Hænderne paa Branchesammenslutningerne. Og skal man faa det mest mulige ud af Oplysningsvirksomheden, er dette sikkert ogsaa den rigtigste Vej at gaa, idet man gennem Klubber og Sammenslutninger faar fat i de Folk, der har den rigtige Interesse, ikke er bange for at tage et Tag med, der ikke ser paa, om deres Ulejlighed bliver honoreret i Kroner og Øre, men ud fra sin Interesse for Sagen ikke er bange for at stille sin Viden og Arbejdskraft til Raadighed for sin Branche og sine Kolleger.

Selvfølgelig vil der ikke blive Tale om Konkurrence mellem de 3 Landssammenslutninger, tværtimod maa vel et Samarbejde angaaende fælles Interesser blive en Naturlighed; jeg tænker hermed nærmest paa en Gennemførelse af, at Oplysningsarbejdet ogsaa kommer til at omfatte Organisationsproblemer, fagpolitiske og Tarifspørgsmaal.

Det ser altsaa ud til, at Tidens Løsen er branchemæssig Opdeling, i hvert Fald foreløbig paa Oplysningens Omraade, og det er vel saa paa sin Plads at rette en Opfordring til de Trykkere i Provinsen, der endnu ikke er tilsluttet Landssammenslutningen, at indmelde sig i denne for at faa det fulde Udbytte af Forbundets Oplysningsvirksomhed og for at deltage i det Kammeratskab og kollegiale Forstaaelse, som Klubberne udvikler.

Vi kommer jo ikke udenom, at vi aldrig bliver for gamle til at lære, og at vi lever i Teknikens Aarhundrede, der stadig bringer nye Maskiner, Apparater og Metoder paa Markedet. Bogtrykkerne har jo faaet den mærkelige Ide, at naar de ikke kan faa kvalificeret Arbejdskraft — d. v. s. Trykkere, der med det samme kan passe alle mulige Maskiner og Apparater, udføre alt Slags Arbejde paa den samme Tid, som de gamle, rutinerede Trykkere, der har staaet gennem mange Aar paa Trykkeriet og kender Arbejdet og Husets Krav — saa er det ikke Bogtrykkernes Fejl; de har ikke saa megen Forstaaelse, at naar de paatager sig Pligten til at udlære et ungt Menneske, maa Bogtrykkerne ogsaa, naar de staar sammen i en Organisation, have en moralsk Forpligtelse til at hjælpe den unge Mand, der har været uheldig at have lært hos en af deres mindre godt udstyrede Kolleger, til noget mere faglig Viden og bære lidt over med ham i Begyndelsen.

Kampen om Arbejde er haard, og enhver maa dygtiggøre sig, og her er Forbundet, i Forbindelse med Branchesammenslutningerne, traadt til og har rakt os en hjælpende Haand; og for vor egen Skyld er vi nødt til at tage den.

— — —

Vi har nu modtaget nogle Numre af »Typ.-Tid.« med Branchesider, og vi har vel Lov til paa nuværende Tidspunkt at se lidt paa, hvad Gavn og Nytte de har gjort.

For mig personlig er det lidt af en Skuffelse; jeg havde ventet, at efter at man nu i nogle Aar har manglet et Organ, var der mange Kolleger Landet over, som gik rundt og havde en hel Del paa Hjerte, og som nu vilde benytte Lejligheden til at se sine Tanker og Ideer paa Tryk. Dette er til Dato ikke sket, og jeg synes heller ikke, at man bruger Branchesiderne tilstrækkelig som Meddelelsesmiddel.

Man har Ret til at faa optaget Meddelelser om, hvornaar Møder, Generalforsamlinger og Kredsmøder afholdes, med Dagsorden og det hele, og det kan have lige saa stor Betydning som Referater af Møder, der er afholdte.

Der vil fra Ledelsens Side blive gjort alt for at gøre Branchesiderne til saa god en Erstatning som mulig for vort gode gamle Blad »Trykkeren«, men vi maa alle tage et Nap med. Skulde der være Kolleger, der har haft en vanskelig Tryksag, hvor Resultatet ikke er blevet efter Forventning, og Fejlen ikke har været til at finde, lad os saa høre om Problemet, saa andre Kolleger ogsaa kan lære og faa Indblik i de Vanskeligheder, der kan opstaa.

Der maa sikkert ogsaa være andre Ting, som Trykkerne har paa Hjerte, der kan være værd at tage op til Behandling; en Ting er sikkert: skal Branchesiderne faa Værdi, maa alle føle sig som Medarbejdere og gøre en Indsats. — Ja, saa velkommen som Medarbejdere, husk, vi modtager baade Ros og Dadel og at saglig Kritik er godt, og det kunde jo ogsaa have Interesse at høre, hvordan Trykkerne er tilfreds med Branchesiderne. Og saa til Slut en lille praktisk Bemærkning: Send Manuskriptet til Johs. Larsen, det letter Arbejdet for ham, og det har sin Betydning, at han har et Overblik over, hvor meget Stof der er til Raadighed. *c. b. p.*

Næstved Trykkerklub.

Mandag den 20. Marts fejrede Klubben sin 10 Aars Stiftelsesfest for Medlemmer med Damer, og der indledtes med en Spisning. Formanden bød alle de mødte velkommen og udtalte Haabet om en god Fest, hvorefter Formanden for 2. Kreds, *Rottvit Petersen*, Roskilde, samt *Fr. Hansen* talte for Foreningen og dens Arbejde gennem Aarene. Haabede, at den fremdeles vilde virke paa bedste Maade. Da et af Foreningens Medlemmer skulde rejse til Jylland, takkede Alfred Larsen ham paa Foreningens og Kammeraternes Vegne for den Tid, han havde været i Næstved Trykkerklub, og ønskede ham Held og Lykke i hans nye Gerning som Bogtrykker. *Hans Rasmussen* talte for Damerne, *Sigurd Christensen* omtalte det gode Kammeratskab, som altid havde hersket i Klubben, og *Anker Larsen* takkede for den Tid, han havde været Medlem af Klubben. Der blev afsunget et Par til Lejligheden skrevne Sange, og inden Bordet hævedes oplyste Formanden, at der afholdtes Kredsgeneralforsamling i Slagelse den 26. Marts samt oplæste et Par Telegrammer, som var indløbet i Anledning af Festen, fra Roskilde Trykkerklub, fra Nykøbing F. Trykkerklub og Farverepræsentant Madsen. Efter Spisningen samledes man ved Kaffebordene, hvorefter der fortsattes med Dans og selskabeligt Samvær endnu nogle Timer. *K. V. P.*

Paa Kredsmødet i Slagelse

ønskede Rotwitt Pedersen ikke Genvalg, selv om man energisk opfordrede ham til at fortsætte; hans Arbejde som Lokalformand lægger saa megen Beslag paa hans Tid, at han, som den samvittighedsfulde Mand han er, ikke mener, han kan udføre sit Hverv som Kredsformand tilfredsstillende.

Dette maa vi bøje os for, men kender vi Rotwitt ret, svigter han ikke Trykkerne og Landssammenslutningen, fordi han ikke er Kredsformand mere, vi skal derfor ikke tage Afsked med ham for bestandig, men vi vil alligevel sige ham Tak for det Arbejde, han har udført som Kredsformand for 2. Kreds og for Landssammenslutningen. 2. Kreds' Møder og Arrangementer har altid været godt tilrettelagt og velorganiseret, hvilket Rotwitts faste Haand og Ledelse skal have Æren af; vi véd jo ogsaa, at Tilrettelæggelsen af vore Sammenkomster ikke altid er lige let, billigt skal det jo være, og det er mange Gange et Hestearbejde, som mange ikke regner for noget, og som aldrig bliver rigtig paaskønnet. Nu kender vi jo Rotwitt saa meget, saa vi véd, at naar Arrangementet klapper, og Kollegerne er tilfredse, saa ser han dette som Løn og Tak for sit Arbejde. En hjertelig Tak for hans Arbejde i Landssammenslutningen skal han have fra os alle, og min Ringhed sender min personlige Tak for godt Samarbejde. *c. b. p.*

— — —

Den nye Formand for 2. Kreds, Robert Petersen, Hillerød, behøver vi jo ikke at præsentere, han har jo i mange Aar virket i Landssammenslutningen som Formand for Hillerød Trykkerklub, og er derfor godt kendt blandt Trykkerne. Vi kender ham som en rolig og besindig Mand, der sikkert har alle Betingelser for at kunne tage Arven op efter den afgaaede Formand. Vi ønsker ham Held og Lykke og haaber 2. Kreds maa faa Gavn og Glæde af ham. Velkommen til det nye Hverv. *c. b. p.*

Aalborg Trykkerklub

og Medlemmerne i 5. Kreds samledes Søndag den 12. Marts til Generalforsamling og Kredsmøde i Aalborg. Der var mødt Repræsentanter for Hjørring og Frederikshavn, og man indledte Diskussionen ved et Frokostbord, hvor Klubben var Vært. Ved Bordet herskede en god kammeratlig Stemning, som forhøjedes ved en gemytlig »Dagsorden«, pr. Vers. Ved Kaffen aflagde *Martin Sørensen* Beretning om Trykkernes specielle Forhold og *Carl Christensen* om Landssammenslutningens fremtidige Arbejde under de nye Vilkaar. *Carl Brundlund* omtalte Reglerne for Svendeprøver, som nu blev fælles for hele Landet. — Regnskabet med en Indtægt paa 240 Kr. godkendtes, og man bibeholdt det nuværende Kontingent, 10 Kr. aarlig. — Martin Sørensen genvalgtes til Formand og Kredsrepræsentant, Georg Nielsen til Suppleant og Henry Jespersen valgtes til Revisor. — Det fremtidige tekniske Oplysningsarbejde var Genstand for en længere Drøftelse, hvorunder fremkom Forespørgsel om Raad ved Pasning af Duplex-Rotationen, som ved Lejlighed var ønskelig. Formanden takkede sluttelig af for den gode Dag, der bar Vidne om en høj kollegial Samhørighed. *C. C.*

Trykkerklubben i Odense.

Efter Vedtagelsen paa Mødet af interesserede Trykkere i Odense Afdeling den 12. Marts angaaende Oprettelse af en Trykkerklub afholdtes stiftende Generalforsamling paa »D. n. F.« den 22. Marts. Til Formand valgtes C. S. Lykke, til Kasserer Niels Hansen, til Sekretær og Næstformand Børge Høyer, til Revisor Karl Rasmussen og til Suppleant Børge Rath-Jensen. Det vedtoges at afholde Klubmøder den første Onsdag i hver Maaned, første Gang den 5. April. *B. H.*

6. Kreds.

Torsdag d. 23. Marts afholdtes et Foredrag i Aarhus. Den tyske Tryktekniker *Dörband* talte om: »Farver, set paa en ny Maade«. Det blev en baade interessant og lærerig Aften, hvor flere af Deltagerne fik revideret deres Opfattelse af, hvad Farve er. Foredraget, der holdtes paa Tysk, var ledsaget af forskellige Demonstrationer, og Svend Johansen oversatte. 5 Byer var repræsenteret. Bagefter var Aarhus Trykkerklub Vært ved et Fælleskaffebord.

Trykkernes Landssammenslutning, 2. Kreds,

afholdt Søndag den 26. Marts ordinær Generalforsamling i Slagelse. Kreds-Formanden, *Rotwitt Pedersen*, Roskilde, bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Robert Petersen*, Hillerød, og til Sekretær *Alfred Larsen*, Næstved. — *Formanden* aflagde derefter Beretning, omtalte Landsmødet i Kolding og de dèr trufne Beslutninger; beklagede, at Sommerudflugten til Nykøbing F. ikke blev til noget til Trods for, at der var tilrettelagt et stort Program. Beklagede ligeledes, at det kun var lykkedes Landssammenslutningen at faa eet af sine Medlemmer valgt til Tarifkommissionen, nemlig Robert Petersen, Hillerød. Angaaende Hovedbestyrelsesvalget mente han, at der var udført for lidt Agitation for at faa Sigurd Christensen, Næstved, valgt. Omtalte Forretningsudvalgsmødet i Aarhus, hvor Nees var gaaet og Chr. B. Petersen, København, var blevet konstitueret som Landssammenslutningens Formand. Ligeledes omtalte Formanden Delegeretmødets Beslutning angaaende Branchespørgsmaalet og det bladmæssige. Besøget paa »Drubin« havde i alle Maader været et fortræffeligt Arrangement, som de 85 Deltagere havde haft megen Glæde af. Følgende havde Ordet til Beretningen: *Bjerregaard*, Hillerød, *Vilh. Andersen*, Slagelse, *Alf. Larsen*, Næstved, og *Robert Petersen*. *Formanden* replicerede. *Vilh. Andersen*, Slagelse, beklagede Schultz's Skriveri i »Typ-Tid.«, som han mente var lovligt langt ude angaaende Saglighed. Stillede derefter følgende *Resolution*, som blev enstemmig vedtaget:

»Landssammenslutningens 2. Kreds, samlet til Generalforsamling den 26. Marts 1939, udtaler sin fulde Tilslutning til Chr. B. Petersen og Johs. Larsen og takker dem for det dygtige Arbejde, de har gjort og gør for at samle alle Landets Trykkere i Landssammenslutningen. Vi beklager, at Schultz ved sin Nedrakning af disse to Mænd, for selv at komme til, prøver at ødelægge Samarbejdet indenfor Landssammenslutningen.«

Robert Petersen gav forskellige Oplysninger fra Tarifkommissionen. — *Alfred Andersen* ønskede et Emblem indenfor Trykkerne. Spørgsmaalet ønskedes rejst paa næste Landsmøde. — Til Valg af Formand blev Rotwitt Pedersen fra flere Sider stærkt opfordret til at fortsætte, men han ønskede at blive fritaget for Hvervet paa Grund af sit Arbejde i Roskilde Afdeling. Til Kredsformand blev Robert Petersen enstemmig valgt. — Under Eventuelt talte flere for den afgaaede Formand, og denne kvitterede. — *Robert Petersen* spurgte, om der var Stemning for en Sommerudflugt til Hillerød. Vilh. Andersen, Rotwitt Pedersen, Carl Viktor Petersen, Næstved, anbefalede alle Sommerturen til Hillerød. — Næste Aars Mødested Roskilde.

Efter Generalforsamlingen var fremlagt københavnske Svendeprøver, som blev gennemset med stor Interesse. Derefter var der arrangeret et fortrinligt Foredrag over Emnet »Farver, set paa en ny Maade« af Georg Dörband med Svend Johansen som Tolk; det var godt tilrettelagt og var meget interessant og lærerigt. Derefter var der Fællesspisning og kammeratligt Samvær. I det hele en glimrende Dag.

Det er sjældent

at høre om Oprettelse af nye Trykkerklubber. Med Glæde erfarer vi om Oprettelsen af »Odense Trykkerklub«. — Det skulde glæde »Trykkernes Landssammenslutning«, om man vilde overveje Tanken om et Samarbejde.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Hjælpearbejderne og Rejsekassen.

Skal Hjælpearbejderne have Adgang til Rejsebog? Spørgsmaalet burde egentlig have været overflødigt, idet det burde være en Selvfølge, at alle Forbundets Medlemmer havde Ret til at benytte sig af den Fordel, det er at kunne tage paa Rejse i en Ledighedsperiode. Da det imidlertid er saadan, at vi Hjælpere endnu ikke har denne Rejseret, maa vi se at benytte Tiden til næste Delegeretforsamling til at skabe en god Stemning til Støtte for vort Krav om at faa Rejsebogen udleveret,

naar det ønskes. Jeg kunde godt tænke mig at høre Medlemmernes Mening om dette Spørgsmaal her i »Typ.-Tid.«s Spalter. Egentlig er det jo et mærkeligt Forhold, at der rundt paa Arbejdspladserne kræves af os, at vi skal være med til at betale til Rejsekasserne, naar vi ikke selv har nogen Adgang til at opnaa Støtte fra disse. Vi er jo dog ogsaa gennem Forbundskassen med til at betale Omkostningerne ved Udgifterne til de Rejsende. Ser man paa, hvorledes denne Sag er i andre Forbund, saa forholder det sig saadan, at alle ikke faglærte Arbejdere indenfor Dansk Arbejdsmands-Forbund kan rejse, naar de har Arbejdsløshedsmærker i deres Bog. Der er sikkert indenfor vore Rækker Kammerater, der har opbrugt deres Understøttelse, og for disse vilde Rejsetilladelsen sikkert være en stor og god Hjælp.

Derfor, støt os i dette Krav, det er jo dog saa beskedent.

3174 *Børge Weber.*

Den sorte Haand.

Maa jeg bede Kollegerne om her i Brancherubriken at fremsætte deres Mening om det bedste Middel til Rengøring af Hænder.

Brun Sæbe, Kaffegrums, eller »En prober Næve« og en god, stiv Børste kan jo nok tage det værste, men har man Huller og Rifter paa Hænderne, hvad vi jo tit kan være udsat for at faa, saa gør det ikke saa godt med brun Sæbe og en stiv Børste.

Ligger der ikke en Opgave her for Farvefabrikerne at finde et Middel, som kan modvirke Benzin og Petroleums skadelige Indflydelse paa Hænderne.

Ærede Kollega, kender du et Middel eller en Fremgangsmaade, som du er tilfreds med, saa fremsæt din Mening her og lad os alle faa Glæde af den. 2810, *Emil Holm.*

— — —

Det kan ikke nægtes, at Rensning af Hænder er noget af et Problem for Kollegerne, dog tror jeg, at det er vanskeligt at give et Raad, der kan hjælpe os alle, da Hændernes og Hudens Beskaffenhed er vidt forskellig, men lige meget, lad os faa nogle Fiduser.

Der var engang en Trykkeriarbejder, der lod et Firma benytte sit Navn til en Anbefaling af et Rensningsmiddel. Jeg undersøgte Sagen nærmere, og det viste sig, at vedkommende Trykkeriarbejder gratis havde faaet en hel Spand fuld af det paagældende »Vidundermiddel«, som, da det var opbrugt, aldrig blev benyttet mere. Det er ikke den Slags Anbefalinger, vi ønsker; man skal ikke lokke sine Kolleger til at give sine surt erhvervede Penge ud til den Art »Vidundermidler«. *V. W.*

Bladsætteren

Repræsentant: Viktor Peterson, Brydes Allé 11[1]. Telf. Sundby 1189.

Haandsættere — Maskinsættere.

Ved Generalforsamlingen den 26. Marts i Københavns Afdeling blev et Spørgsmaal om Maskinsætternes midlertidige Ansættelse i Haandsætterier kort berørt, idet det anførtes, at man havde Maskinsættere staaende som Reserver i et Haandsætteri, men at man, naar der var Brug for flere Maskinsættere i den omtalte Virksomhed, antog nye Maskinsættere ude fra Byen og stadig lod Maskinsætterne blive staaende som Haandsættere, for, naar der ikke kunde faas nogen nye, at anvende disse som Maskinsættere.

Dette Forhold er sikkert faldet mange Haandsættere for Brystet; thi hvis dette Forhold er almindeligt andre Steder, bliver det stadigt Haandsætterne, der maa bære Byrderne af Arbejdsløsheden blandt Sætterne.

Naar man nu betænker, hvor vanskeligt det er at lære Maskinsætning, da Bogtrykkerne i Almindelighed ikke er villige til at oplære Maskinsættere, og da den nye Vedtagelse om Maskinsætternes Oplæring med dertil hørende Prøve sikkert ikke animerer Bogtrykkerne til større Oplæring, synes her at være et Punkt, hvor Haandsættere og Maskinsættere maatte kunne finde hinanden til en rimelig Løsning af Beskæftigelsesproblemet.

Vel er Haandsætterne vidende om, at Tarifen giver Bogtrykkeren Ret til foran omtalte Forhold, men mon dette ikke er en saa gammel Bestemmelse, at den ligger helt tilbage fra den Tid, da man begyndte at tage Sættemaskinerne i Brug og maatte bekoste Maskinsætternes Uddannelse uden at have Sikkerhed for fuld Beskæftigelse til dem som Maskinsættere.

Anderledes nu, da der paa visse Tider af Aaret er Brug for flere Maskinsættere, end der kan anvises, synes det derfor at være rimeligt, at Maskinsætterne maa være med til at bære noget af den Ulykke, der hedder Arbejdsløshed. Selv bære den i deres egen Branche værende Mulighed for *ufrivillig* Ferie.

Man maa dog huske, at Maskinsætterne er den Branche, der i tarifmæssig Henseende er den bedst lønnede og arbejdsmæssig har den korteste Arbejdstid; dette være ikke sagt af Misundelse, thi det erkendes sikkert af de fleste, at deres Arbejde er mere enerverende end Haandsætternes.

Ikke desto mindre kunde man vel nok tale sig til Rette om en mere ligelig Fordeling af Arbejdsløshedens Besvær inden for de to Grupper: Haandsættere og Maskinsættere.

Axel Jensen, 883.

Den nye Tarif.

Den Harme, vor nye Tarif er blevet modtaget med, er ikke saa meget rettet mod Indholdet af den, som den Maade, hvorpaa den er blevet paatvunget os, ved Indgreb fra Regeringsmagtens Side.

Naar vi nu imidlertid *skal* arbejde efter den, maa vi se paa, hvad Goder den har bragt *os*, og hvorledes vi kan faa det mest mulige ud af den til *vor* Fordel. Det er ikke nok, vi véd, hvor stor Minimallønnen er, og hvad vi skal have i Forlægningsgodtgørelse for at arbejde paa bestemte Tider; navnlig det sidste kan og har ofte givet Anledning til forskellige Opfattelser.

Vilde det mon ikke være en Opgave for Brancheklubberne at tage op at indbyde til Møder og faa en Kollega, der er inde i Tarifens Krinkelkroge, til at forklare Medlemmerne Tarifens Betydning, og hvorledes den *skal* benyttes; thi som det *nu* er, bliver den i altfor ringe Grad af Kollegerne benyttet som Værdimaaler for det Arbejde, vi leverer, i Forhold til den Løn, vi oppebærer.

Lad os være enige om, at ligesom Lederne forlanger Tarifen overholdt, hvor den er til Forretningens Fordel, forlanger *vi* ogsaa vort Arbejde betalt efter den Tarif, som *begge* Parter skal rette sig efter. *Lexa.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Ndr. Fasanvej 136[4]. Telf. Godthaab 6754.

En rigtig Aften i B.- & A.-Klubben.

Bernhard Raasø holdt den 31. Marts Foredrag i Evaldsgade om de nye af ham konstruerede Fladedelingsprincipper. Foredraget var arrangeret af B.- & A.-Klubben og var uhyre instruktivt. Foredraget blev ledsaget af Lysbilleder, og med stor Interesse paahørtes det af ca. 20 Kolleger. Derefter var der en større Diskussion om Anvendeligheden af Raasø's System, hvori saa godt som alle de tilstedeværende deltog. Der var almindelig Enighed om Systemets Brugbarhed, men Meningerne om hvorvidt Systemet skulde bruges til Opbygning eller Efterkontrol af en Tryksag eller kun skulde benyttes som Undervisningsmateriale, var meget delte. Raasø var selv klar over, at Systemet paa nuværende Stadium var for ufuldstændigt til at kunne benyttes til Opbygning af Tryksager, men

anmodede de tilstedeværende om at tage godt imod det, og eventuelt være ham behjælpelig med at forbedre det. Raasø vilde være taknemmelig for alle de Dessiner, han kunde faa, da han var klar over, at det ikke var een Mand givet, at føre en saadan Opgave til Ende uden Hjælp. Dette var Grunden til, at han var kommet frem med det, før det var fuldstændigt udarbejdet. Der blev lovet Raasø Hjælp fra flere Sider, bl. a. fra Christian Petersen, Fagskolen, Paul Schmidt og Viktor Peterson.

Vi gik alle hjem med noget, og kunde ikke undgaa at trække Paralleler mellem et Møde som dette og de store Møder i Studenterforeningen, der som Regel ender negativt.

Det var en af de bedste Klubaftener B.- & A.-Klubben længe har haft. *Hertzum*, 709.

Sammenkomsten den 17. Marts.

Til Styrelsesvalget opstilledes C. J. Dreyer, Eigil Hansen, Erik Hansen og Paul P. Petersen. Derefter talte *Lundin* om *»Fagbevægelsen i Dag«*. Som Indledning omtaltes de første Organisationsdannelser, der var Begyndelsen til den Fagbevægelse, vi har i Dag. Berørte Tanken om en Omorganisering af Fagbevægelsen efter industrielle Linier, men mente, der var store Vanskeligheder at overvinde. Omtalte Septemberforliget og Forholdet til Modparten og Staten. Lundin kom ind paa Statens Indgriben i Arbejdsstridigheder og nævnte her den Hovedoverenskomst, der er sluttet mellem svenske Arbejdsgivere og Arbejdere og hvis vigtigste Afsnit beskæftiger sig med samfundsfarlige Konflikter. Omtalte derefter Ferielovgivningen og Sociallovgivningen og betragtede det som et Gode, at der er et intimt Samarbejde mellem Parti og Fagbevægelse. Et Brud her vil være til Skade for Fagbevægelsen. Efter Lundins Foredrag førtes en livlig Diskussion. Aftenen sluttede med Underholdning af vor Kollega *P. Petersen.* *Kaj Jensen.*

Randers Haandsætter-Klub

havde Torsdag den 16. Marts Besøg af Henry Thejls, København, der talte over Emnet: »Hvem bør skitsere Annoncen og Tryksagen«. Formanden for Klubben, Svend K. Larsen, bød velkommen og meddelte, at Aftenen skulde have formet sig som en Diskussionsaften mellem de lokale Reklamefolk og Haandsætterne med Thejls som Indleder. Reklamefolkene var desværre udeblevet, saa Diskussion blev der ikke noget af. Thejls Foredrag, der var meget livligt, fik derfor en lidt anden Form, end Meningen oprindelig var, men det vakte udelt Interesse hos alle Tilhørerne. En Serie Lysbilleder i Tilknytning til Foredraget gav ligeledes et tydeligt Bevis paa, at det bør være Typograferne og ikke Reklamefolkene, der skal skitsere Annoncen og Tryksagen. Foredraget hilstes med stærkt Bifald og efter en Forespørgsel fra Typograf Gustav Petersen, sluttede Formanden denne Del af Aftenen, og man samledes om Kaffebordene.

En smuk Tryksagsudstilling — udført af Typografer — vakte megen Beundring.

Ca. 100 Kolleger overværede Mødet.

Martin Pedersen, Sekretær.

Atter Ro i Landet —

Nu kan man trække Vejret igen. Valgtummelen er forbi — for denne Gang. Men Efterklangen af alle de fede Løgne og store Løfter summer endnu i ens Øren.

Alle Partier har tilskrevet sig Æren af det *gode*, der er sket, men alt det onde — ja, det skyldes naturligvis Modstanderne. Alle kan de afhjælpe Arbejdsløsheden lige *før* Valget, men *efter* Valget er de vilje- eller magtesløse overfor dette Onde, der udhuler det herskende System indtil dette en skønne Dag ramler sammen.

Det er ikke noget opbyggeligt Skuespil at overvære en Valgkampagne. Skade, at der ikke er fastsat Straf for *politisk* Svindel. Var det ikke en kærkommen Opgave for Hr. Steincke — hvis han igen skal beskæftige sig med Presse- eller Straffeloven — at faa indsat en Paragraf, der fastsætter Straf for den Art Svindel ogsaa. Han siger jo selv meget betegnende i en af sine Sentenser, at Forskellen i Pressefriheden i de fascistiske og i de demokratiske Lande bestaar deri, at »i de første maa ingen sige Sandheden, men i de sidste har alle Lov at lyve«.

Dette Forhold gælder dog ikke alene Pressen, men ogsaa Politikerne.

Men den voksende politiske Uærlighed med de brudte Løfter er utvivlsomt kraftig Gødning paa den nazistiske Ager.

Dr. Ensom.

Landsorganisasjonen i Norge

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon i Norge fylte den 1. april 40 år. Det er en lang og møisommelig vei den norske arbeiderklasse har gått i disse 40 år, kampene har vært utallige, lockouter, »ulovlige« konflikter og streiker har hørt til dagens orden. Men også innad har der vært liv og bevegelse. Arbeiderklassen er blitt skolet med den hele maktovertagelse for øie. Det er et stort kulturellt nyryddningsarbeide, som er utført.

Det vilde føre for vidt å gå i detaljer, og det får være nok å peke på noen av de viktigste etapper i fremmarsjen. Det var arbeidermøtet i Stockholm, som besluttet, at der skulde stiftes landsorganisasjoner i de skandinaviske land, Sverige og Danmark realiserte tanken i 1898, og Norge kom efter i 1899. Vanskelighetene var større enn i begge de andre land, fordi den politiske arbeiderbevegelse i Norge kom senere enn i Sverige og Danmark. Før landsorganisasjonen så dagens lys stod fagforeningerne i Det Norske Arbeiderparti. Imidlertid måtte en fastere faglig sammenslutning se dagens lys, og man hadde den 1. oktober 1899 1,578 medlemmer i L. O. Tallet er lite, men man gav ikke tapt, et iherdig organisasjonsarbeide begynte, og antallet av medlemmer steg hurtig. Som så ofte ellers var det typografene, som avgav de faglige ledere til den unge organisasjon. *Typografen* Christian Holtermann Knudsen var således en av stifterne og medlem av det første styre. Typografenes organisasjon var på dette tidspunkt gammel og stod som et lysende eksempel for de andre arbeidergrupper.

Arbeidsgiverne fikk i 1900 sin landsomfattende organisasjon og kampen tok til for allvor. I 1907 etablerte arbeidsgiverne lockout i papirindustrien for å knuse fagbevegelsen, men det lykkedes ikke. Arbeiderne seiret i kampen og fikk den tillit og ryggrad, som kun kampen kan gi. Så gikk det slag i slag, en »fagopposisjon« fikk større og større indflytelse, og kampene blev hårdere og hårdere. Fra denne tid skriver sig den norske arbeiderklasses radikale innstilling, noget, som har holdt sig helt til våre dage, men som man nu vil slå en strek over og går inn for »utjevningslinjen«; man synes å avvikle den uforsonlige kamplinje og slå inn paa forsonligere vei. Dette håper signaturen kun er en forbigående

foreteelse. Man kan ikke i lengden holde »borgfred« med utbytterne. Det er som å forene ild og vann!

Den største kamp i L. O.s historie er uten tvil lockouten i 1931, som omfattet 52,000 arbeidere og varte i nesten 6 måneder. I denne meget vanskelige tid stod den internasjonale solidaritet sin ildprøve. Støtten, man fikk fra utlandet, bidrog meget til, at det lykkedes å slå tilbake angrepet, selv om man ikke helt maktet å holde stillingen. Typografenes skandinaviske solidaritet var stor og vil aldri bli glemt, og så var det også med en hel del andre forbund, som var ute i kampen.

Nu er organisasjonen sterk og L. O. har 345,000 medlemmer, vi har regeringsmakten, og alt skulde ligge vel til rette for videre fremstøt. Tre av formennene i L. O. har gått ut fra typografenes rekker, nemlig Christian Holtermann Knudsen, Ole O. Lian og den nuværende formann, Olav Hindahl.

40 årsdagen blir passert i medbør, og organisasjonen er nu en magtfaktor borgerskapet regner med, vi ønsker til lykke og håper på fortsatt aktivitet, og at man så fort råd er forlater de nye veier og går over til gamle prøvede kampmetoder. *Det* vil man stå sig på. *B. F-m.*

Styrelsesvalget i København

Bog- og Akcidenssætterklubben vedtog paa et Møde at opstille til Afdelingsstyrelsen: **C. J. Dreyer** (J. H. Schultz), **Eigil Hansen** (D. S. B.s Billettr.), **Erik Hansen** (Egm. H. Petersen), samt **Paul P. Petersen** (Jørgensen & Co.). *Kolleger*, stem paa disse Folk!

*

Vi undertegnede Trykkeriarbejdere anbefaler Sætterafdelingen at stemme paa vor Kollega **E. Nilsson**, som igennem flere Aar har varetaget vore Interesser med Tilfredshed.

O. Ulrichsen, P. Ulriksen, S. Jørgensen, Chr. Pedersen.

*

Undertegnede Kolleger anbefaler at stemme paa **Erik Hansen** ved det forestaaende Styrelsesvalg i Københavns Afdeling. Erik Hansen, der har varetaget Bog- og Akcidenssætterklubbens Interesser til Medlemmernes fulde Tilfredshed, vil være den rette Mand i Styrelsen.

764 Viggo Torp, 1109 H. Christensen, 253 Poul Pedersen, 2865 Carl Græse, 625 Villy Andersen, 2876 Gunnar Petersen, 78 Falk Reitzel.

*

Trykkere! Stem paa **Børge Jakobsen.** Det er en ung Kollega med praktisk Greb paa Tingene og Indsigt i Organisationslivet. Kort sagt den helt rigtige Mand til at varetage vore Interesser i Afdelingsstyrelsen.

1618 Eugen Hansen, 1553 Frode Havn, 4302 Kehlmann Hansen, 1517 H. Hincheldey, 1846 Frits Agerbeck, J. Knudsen.

*

Undertegnede Trykkere anbefaler Kollegerne at stemme paa **Børge Jakobsen** til Medlem af Trykkerafdelingens Styrelse.

K. Schmidt, T. Jensen, R. Madsen, H. Husum, Chr. Rasmussen, Helmuth Nielsen, Hemmig, O. K. Jensen, Knud Eriksen. Alle fra Schultz' Bogtrykkeri.

*

Vi undertegnede Trykkere opfordrer vore Kolleger til ved Styrelsesvalget at stemme paa **Børge Jakobsen.** Han er en ung evnerig Kollega, der med stor Interesse gaar op i Organisationsarbejdet og vil derfor i Afdelingsstyrelsen blive os en god Repræsentant, der vil varetage vore Interesser paa bedste Maade. Vi kan derfor anbefale ham paa det bedste.

Chr. Olsen, Axel Jensen, A. Cederlund, P. Jørgensen, E. Ellingsen, Viggo Anderberg, H. Flindt.

Undertegnede Trykkere anbefaler Kollegerne at stemme paa **Børge Jakobsen** (I. Chr. Petersen). Børge Jakobsen er en Mand, der samtidig med at have Ungdommens Gaa-paa Mod har de fornødne organisatoriske Erfaringer og Evner til at se igennem Tingene og finde det centrale i en Sag. Vi vil i ham have en god og værdig Repræsentant for vor Branche i Afdelingsstyrelsen.

N. O. Madsen, Gunnar Gärtner, Niels Andersen, H. Leisner, Leopold Andersen, Anthon, Hakon H. Holm, Helge Olsen, Erik Hauerslev.

*

Paa Trykkernes aarlige Generalforsamling blev vor Kollega **Børge Jakobsen** opstillet til Valg til Styrelsen og undertegnede samtlige Trykkere hos J. Chr. Petersen anbefaler paa det varmeste Kollegerne at stemme paa Børge Jakobsen, da han er en dygtig og interesseret Kollega i saavel fagpolitisk som fagteknisk Henseende.

Wigand Engvig, W. Petersen, A. Petersen, C. Asbjerg, Hen. Jensen.

*

Stemmesedlen.

Da Stemmetællerne ofte bliver stillet overfor mange mærkelige Stemmeafgivelser og i flere Tilfælde er i Tvivl om, hvem der stemmes paa, vil jeg gerne bede Kollegerne om at stemme saa klart som muligt og at rette sig efter det paa Stemmesedlen angivne, at der sættes Kryds foran den eller de Kandidater, man ønsker valgt. Mange Medlemmer giver deres Begejstring eller Mishag til Kende paa Stemmesedlen, men husk, det giver ikke bedre Resultat, og det bliver jo kun Stemmetællerne, der ser det, og ikke dem, som det er tiltænkt. Derfor, Kollega, stem klart og tydeligt, derved undgaar du, at din Stemmeseddel bliver ugyldig. *Georg Brandrup.*

Afstemnings-Resultat

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling vedr. Valg af Afdelingsformand, konstateredes følgende Stemmetal:

Paa Sigv. Hellberg var afgivet 2012 Stemmer
» Chr. B. Petersen var afgivet 1214 Stemmer.

Desuden var der afgivet 138 blanke og 24 ugyldige Stemmer, ialt 3388 afgivne Stemmer.

København, den 4. April 1939.

Kai Jensen. H. Zeller. Selma Piculell. Rich. C. Steffensen. G. Brandrup. Anna Hansen. Willy Andersen. N. M. Nielsen.

Til Københavns Afdelings Medlemmer

Jeg haaber ikke, det virker ubeskedent, naar jeg her gerne vil sige Tak for den Tillid, der blev vist mig ved det nu afsluttede Formandsvalg, en særlig Tak for Anbefalingerne. Lad os saa haabe, at denne Afgørelse har bragt Fred og Arbejdsro i Københavns Afdeling.

Chr. B. Petersen.

Afdød Kollega

Paaskelørdag afgik vor Kollega *Oscar Schiøtt* ved Døden efter nogen Tids Sygdom. Afdøde, der blev 68 Aar gammel, var født i København og havde lært hos Schultz. Schiøtt arbejdede tidligere i mange Aar i »Social-Demokraten«, dels som Haandsætter, dels som Maskinsætter. De seneste Aar havde Sygdommen plaget ham stærkt.

Begravelsen foregaar efter Afdødes Ønske i Stilhed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 25. Marts paa Orla Lehmannsvej. Ca. 60 Medlemmer var mødt op. Til Dirigent valgtes *Erik Jeppesen*. 1. Beretning: Under Beretningen oplyste Formanden, at i det forløbne Halvaar var det takket være de noget større Arrangementer lykkedes at sætte Mødeprocenten betydeligt op, og som Følge heraf havde man faaet »rystet« Kammeraterne mere sammen end Tilfældet havde været tidligere. Efter at have omtalt de forskellige Arrangementer, der havde været, oplyste Formanden, at der kun havde været enkelte Smaasager Mester og Lærling imellem — disse var dog ordnet i Mindelighed; der havde kun været 1 Voldgiftssag, hvori der endnu ingen Afgørelse forelaa. — Efter Formandens Beretning spurgte *Erik Jeppesen*, hvad der laa til Grund for, at Styrelsen ved sidste Konstituering havde valgt en Mand, der ikke tidligere var set i Lærlingeafdelingen, som Formand. *Formanden* mente ikke, at han som ny Mand kunde være ansvarlig for, at han var blevet sat ind som Formand, og at han af den afgaaede Formand, Erik Hauerslev, var blevet informeret om, at ingen af de andre Styrelsesmedlemmer »ønskede« at modtage Valg som Formand. Herefter gik Beretningen til Afstemning — den vedtoges med alle Stemmer mod 2. Efter Afstemningen oplyste *Ernst Simonsen*, at Arbejdet inden for Styrelsen i det forløbne Halvaar var udført af Reinholdt Larsen. *O. A. Lundin* og *Sven Jensen* havde Ordet og beklagede, at denne Oplysning ikke var fremkommet før Afstemningen. — 2. Regnskab: Kassereren, *Henning Jensen*, oplæste Regnskabet, der godkendtes. — 3. Valg: a. Valg af 4 Styrelsesmedlemmer. Afgaaende: Henning Jensen, Reinholdt Larsen, Ernst Simonsen og Werner Bergquist (de to sidstnævnte afgik efter eget Ønske udenfor Tur). Det blev eenstemmigt vedtaget at genvælge Kassereren. Henning Jensen foreslog at genvælge Reinholdt Larsen, hvilket blev imødegaaet af Sven Jensen, der oplyste at R. L., der var udlært om kort Tid, ikke kunde fortsætte i Styrelsen efter være udlært. En skriftlig Henstilling fra 15 Medlemmer til Generalforsamlingen om at lade R. L. fortsætte indenfor Styrelsen trods det, at han blev udlært, blev imødegaaet af Lundin. Da R. L. *ikke* ønskede Genvalg, valgtes Arnold Olsen, Sven Olesen og Arne Thorsen. Suppleanter blev Gotfred Kristensen og Hans Christian Sørensen. — b. Valg af 2 Delegerede til Faglig Ungdoms Aarsmøde. Valgt blev Arne Funder og Erik Jeppesen. — 4. Forslag. Et Forslag fra Erik Jeppesen om at genoptage det fulde Abonnement paa »Faglig Ungdom« blev imødegaaet af Sven Jensen. Forslaget forkastedes. — 5. Fremtidig Virksomhed. Formanden oplyste, at man i Lighed med tidligere vilde leje en Lejrplads til Brug for Afdelingens Medlemmer. Endvidere agtede Afdelingen at indmelde sig i Herbergeringen, saa det var muligt at benytte Vandreherbergerne. Det var Hensigten at arrangere Besøg paa Virksomheder o. lign. Sommerturen var fastsat til den 18. Juni. — Formanden rettede en Tak til Reinholdt Larsen for det Arbejde, han havde udført for Lærlingeafdellngen.

Efter den noget livlige Generalforsamling var Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord. *Reinholdt Larsen*, Sekretær.

Konstituerende Styrelsesmøde blev afholdt Fredag den 31. Marts i Evaldsgade. Styrelsen konstituerede sig saaledes: Formand: *Sven Jensen*, Kasserer: *Henning B. Jensen*, Sekretær: *Sven Olesen*, Ekspeditør: *Arne Thorsen*, Styrelsesmedlem: *Arnold Olsen*.

Rettelse. Ved en Fejltagelse var der under Københavns Lærlingeforenings Plan i sidste Nr. kundgjort en Filmsaften Fredag den 14. ds. Det er imidlertid i *Viborg* Lærlingeforening, den paagældende Film fremvises i Aften.

Viborg Lærlingeafdeling.

Fredag den 14. April: *Filmsaften:* »Sorø Amtstidende«s Film samt Ekstranumre.

Fredag den 21. April: Plakatudstilling. — Fremlægning af Skolearbejder gennem 10 Aar.

Fredag den 28. April: Generalforsamling. Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Formandens Beretning. 3. Regnskab. 4. Forhandlingsprotokollen. 5. Valg af Kasserer. 6. Valg af Sekretær. 7. Valg af to Revisorer og een Revisorsuppleant. 8. Sommerudflugten. 9. Eventuelt.

Mandag den 8. Maj: Besøg paa Remisen.
Torsdag den 18. Maj: Udflugt til Mønsted Kalkgruber.
Fredag den 26. Maj: Klubaften.
Søndag den 4. Juni: Udflugt til Lærlingestævnet i Odense.
Fredag den 24. Juni: Udflugt til Taarupgaard.

Den blaa Drøm

Engang vil Tiden ændre sig
og Himlen blive blaa,
og alt, hvad os er gaadefuldt
og grimt, vil vi forstaa.

Og hjemløs Folk paa fredløs Jord
vil samles i et Land,
hvor Krig og Drab og onde Ord
vil blive lyst i Band.

Den Udaads Tid, vi lever i,
vil dermed helt forgaa,
og da er Mørkets Tid forbi
og Himlen blevet blaa.

Hvor mange Sekler der vil gaa
før Himlen bliver blaa,
det kan selv i sit Drømmeland
en Drømmer ikke spaa.

Adolph Juliussen.

Tarifen

»Lær din Tarif at kende og efterlev den paa Arbejdet, da vil der komme flere i Arbejde«, siger Hellberg.

Nu er der maaske nok Steder, hvor man har Arbejder af den Beskaffenhed, som kan udregnes efter Tarifen, men de Steder, hvor der er Lino- og Monotype, har Tarifen ikke den samme Betydning (for Haandsætteren), som ved regulær Haandsats; var det ikke mere paakrævet at faa rettet lidt hist og her i Tarifen, saa man virkelig havde Gavn af at efterleve den?

Lad os tage et Eksempel: Et større Stykke illustreret Arbejde skal i Gang, man giver det paa Beregning, men vel at mærke, kun den skære Sats, som bliver sat i Paketsats à 100 Linier; da der næsten ingen Blandinger er i, kan man sige sig selv, hvis man har lidt Kendskab til Beregning, at der maa arbejdes intens for at tjene en nogenlunde anstændig Ugeløn. En Beregningssætter, der maa arbejde haardt i *alle* 8 Timer af Dagen, kan, hvis han er meget hurtig, opnaa en Ugeløn paa højst 92 Kr., som Regel ligger Fortjenesten paa den Slags Arbejde betydeligt lavere.

Naar al den skære Sats er sat (paa Beregning), gives Ombrydningen til en Sætter paa fast Løn, han foretager da Montering af Klichéer, Sats af Bogtitel, Smudstitel, Fagkolumner, Nedrykninger o. s. v., med andre Ord: al Svinestegen paa Arbejdet bliver faktisk taget fra Beregningssætteren, og Bogtrykkeren tjener tykt paa denne Ordning. Hvis det er paa den Facon, vi skal efterleve Tarifen, tvivler jeg stærkt paa, at der kommer flere af vore arbejdsløse Kolleger i Arbejde. *J. R.*

Nær og Fjern

60-Aars Fødselsdag kan Torsdag den 20. April fejres af vor Kollega, *O. E. Olsen*, Flensborggade 4 St. Til Lykke!

Stemmesedler vedr. Formandsvalget indkom for sent fra: Johnsen & Co., Frandsens Bogtrykkeri samt A. Hoffs Bogtrykkeri.

Stemmetællerne bedes møde paa Tirsdag Kl. 14.

Styrelsesvalget afholdes fra Fredag til Tirsdag.

Tillidsmandsmøde vil blive afholdt Mandag d. 24. April.

Vil du have Feriepenge til Sommer? Husk da at faa — hvis du den 31. Marts stod i Arbejde uden at have været samme Sted de sidste 12 Maaneder forud — et Bevis for din samlede Løn i sidste Beskæftigelsesperiode (se 3. Side).

Trykkeriarbejdernes Klubs Generalforsamling med efterfølgende Frokost er paa Søndag Kl. 10 pr. i Rømersgade 22.

Ferierejse til Sovjet-Unionen. *Fredag den 21. ds.* afholdes et Møde for dem, der ønsker at deltage i den af S. U. V. arrangerede Rejse til Sovjet-Unionen. Efter det, der allerede nu foreligger, ser det ud til, at adskillige i Aar vil benytte deres Ferie til at deltage i denne interessante Rejse, som er lagt til Rette specielt for Arbejdere indenfor de grafiske Fag. Den store Udvikling, der er sket i Sovjet-Unionen under Kommunisternes Førerskab, har selvfølgelig først og fremmest sat sit Præg paa vort Fag. Deltagerne i Rejsen vil bl. a. faa Lejlighed til at se »Pravda«s Trykkeri. Kommunisternes vigtigste Opgave var først og fremmest at faa udryddet Analfabetismen, og denne Opgave har de sat meget ind paa. Der læses umaadeligt i Sovjet-Unionen, og de grafiske Fag beskæftiger Hundrede-Tusinder af Mennesker, alene »Pravda«s Trykkeri har over 6000 Arbejdere. Afrejsen fra Københavns Hovedbanegaard finder Sted *den 2. Juli Kl. 5,25* Morgen og gaar over Stockholm, Åbo, Helsingfors til Leningrad og Moskva. Ankomst til København *den 13. Juli Kl. 24.* Alle Kolleger, som har Lyst til at deltage, kan anmelde sig til Rejsekomiteen (se Ann.), og enhver er velkommen *Fredag den 21. ds.* *Eigil Hansen.*

I Referatet fra Københavns Trykkerafdelings Generalforsamling den 27. Marts er en Kollega, Trykker *Johs. Larsen*, refereret to Gange, først for et Spørgsmaal ang. Forhøjelsen af Trykkernes Lærlingeskala og dernæst for at have tilsluttet sig nogle Udtalelser af *Lundin* ang. det faglige og politiske Samarbejde. Paa given Foranledning, og for at undgaa Misforstaaelse, ønsker undertegnede at gøre opmærksom paa, at jeg paa Grund af Sygdom ikke deltog i nævnte Generalforsamling. 4301, *Johs. Larsen.*
Medlem af Forbundsstyrelsen.

Københavns Maskinsætter-Klub

Instruktionsmøde for Maskinsættere

Søndag den 30. April Kl. 11
paa Berlingske Tidende
Mødested: Kvindelig Læseforening, Gl. Mønt 1

Program: Husfilmen køres. — *S. V. Rasmussen* taler over Emnet: »Maskinsætterne og Sundheden«. — Instruktion ved forskellige Maskintyper.

Provinskolleger velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Man gøres opmærksom paa, at Artikler og Meddelelser, der sendes direkte til Trykkeriet uden forudgaaende Aftale med Redaktøren, ikke kan regne med Optagelse i det først udkommende Numer.

Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade. *Red.*

Den ærlige Finder af det Dame-Armbaandsur, der blev tabt ved Gutenberg-Korets Fest Skærtorsdag i Ritz, bedes aflevere det til K. Samuelsen, Holmbladsgade 15 4, Tlf. Am. 441 x.

Wiener-Humor. Følgende Begivenhed i en Lokomotivfabrik i Wien viser Stemningen blandt Arbejderne, skriver »Deutschland-Information«. Dr. Ley var kommet til Stede for at holde en Tale for Arbejderne. Kort efter, at Dr. Ley havde begyndt sin Tale, lød der ironiske Tilraab: »Højere, vi kan ikke høre noget!« Nogle Minuter senere raabte en Arbejder fra Salens Midte: »Hvordan gaar det med vores Løn?« Derpaa svarede Ley: »Lønnen er ikke det afgørende, og er der nogle, der er utilfreds, kan de komme til mig, og jeg vil da give dem en Billet til Moskva!« Derefter spurgte en anden Arbejder: »Er det ikke en Fejltagelse? Er Billetten ikke til Dachau?« Hele Forsamlingen brast i Latter, og mange Arbejdere raabte: »Det er rigtigt.« Dr. Ley fik paa ægte Wiener-Maner de østrigske Arbejderes Mening om Nationalsocialismen. *A. L.*

De besiddende Klasser tager højlig fejl, hvis de tror, at Fattigdommen er en Nødvendighed, for at Kapitalismen skal bestaa. Det modsatte er langt mere sandsynligt. Hvis Fattigdommen skal bestaa, kommer Kapitalismen ikke til det.
Herbert Samuel.

Tak

for udvist Opmærksomhed i Anledning af mit 50-Aars Jubilæum. *Chr. Lykke*, Kolding.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
4. April: Stege 100,00.
København, den 11. April 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Ingvar Frode Hauschild, udl. 3. 4. 39 hos I. A. Hansen (arb. s. St.), Trykker Axel Hartvig Louis Ivarsson, udl. 1. 4. 39 hos Langkjær (arb. s. St.), Paal. Karen Kirstine Hansen, udl. 1. 4. 39 hos Aamodt (arb. s. St.), Hj.arb.ske Thekla Auer (Egm. H. Petersen).

Aabenraa: Sætter-Trykker Børge L. Balle, udl. 1. 4. 39 hos M. C. Petersen, Trykker Hans Kryger, udl. 31. 3. 39 i Hejmdal. Aarhus: Sætter Poul Victor Christensen, udl. 1. 4. 39 hos Jørgen Jensen, Sætter Erik Mariager, udl. 1. 4. 39 i Phønix-Trykkeriet, Sætter Erik Christensen Lund, udl. 1. 4. 39 i Aarhus Stiftsbogtrykkeri, Paal. Rosa Petersen (tidl. Medlem). Frederikshavn: Sætter Johan Gustafsen, udl. 1. 4. 39 hos Vogelius. Køge: Sætter Poul Svarre, udl. 1. 4. 39 i Østsj. Folkeblad. Nyborg: Sætter Henry Ægidius Hansen, udl. 7. 4. 39 i Nyborg Avis. Nykøbing F.: Sætter Karl Viggo Birch Jensen, udl. 1. 4. 39 i Loll.-Falst. Folketidende. Odense: Sætter Oscar Westergaard Larsen, udl. 1. 5. 39 i Bogense Avis. Randers: Hj.arb. Jørgen Skouboe. Rønne: Sætter Svend Olaf Reimich, udl. 7. 4. 39 i Bornh. Tidende. Slagelse: Paal. Inga Laurence Larsen. Viborg: Sætter Valdemar Rasmussen, udl. 31. 3. 39 hos Frederik Møller.

Tiltraadte

København: 7107 Helge Gundel fra Hillerød (arbl.), 200 Frank Madsen fra Helsingør (arbl.), 5910 Aksel Larsen fra Odense (L. Laursen), 5351 Gunnar Jensen fra Assens (Geisler), 7254 Svend Sørensen fra Rejse (Theede), 5897 Hans Schrøder fra Rejse (arbl.), Hj.arb.ske Valborg Jensen fra Bogbinderne (Br. Thøgersen), 476 Mølsted Nielsen fra Rejse (arbl.).

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Aalborg: 3594 Harald Jensen (Aalborg Stiftstidende). Aarhus: 5794 Olaf Andersen (De foren. Bogtr.), 5483 Niels Sigurd Christensen (arbl.), 4428 Berthor Carlsen (arbl.), 5594 Hilmar Hansen (arbl.), 7154 Knud Vitten (arbl.), Tove Jensen, Hilma Nielsen, Alba Nielsen (alle overfl. fra Bogbinderforb.). Fredericia: 6303 Svend Rasmussen (arbl.). Haderslev: 6301 Gust. Matschke (arbl.). Løgstør: 4281 Hans Anker Larsen (Aars). Nykøbing F.: 7715 Holger M. Jørgensen (Fr. Walther), 7308 Helge Ottesen (arbl.). Odense: 5821 Poul Wandrup Jørgensen (arbl.). Roskilde: 7157 Thorkild Poulsen (arbl.), 5482 Ernst Petersen (arbl.).

Fratraadte

København: 1281 Chr. Jørgensen paa Rejse, 3245 Henry Klitmøller til Nakskov, 2277 Inga Kroll til Lyngby, 2052 Viola Nielsen til Bogbinderne, 4476 Carl Aage Hansen paa Rejse, 2084 Else Hansen til Aalborg, 5794 Olaf Andersen til Aarhus, 4451 Viggo Jørgensen til Lyngby, 6301 G. Matschke til Haderslev.

Aalborg: 5212 Harry Ringsborg til Aarhus (arbl.). Aarhus: 3594 Harald Jensen til Aalborg i Pl. Frederikshavn: 7144 Harry Rasmussen (overfl. til Arbejdslederne). Kolding: 5821 Poul Wamdrup Jørgensen til Odense (arbl.) Nykøbing F.: 7715 Holger M. Jørgensen paa Rejse. Næstved: 4281 H. Anker Larsen til Løgstør (Bogtrykkeri Aars). Odense: 5910 Aksel Larsen til København i Pl. Roskilde: 7220 Aage K. Bomholt til Silkeborg (arbl.). Rudkøbing: 7154 Knud Vitten til Aarhus (arbl.). Svendborg: 7457 Hakon Rasmussen til København i Pl. Vejle: 6303 Svend Rasmussen til Fredericia (arbl.). Viborg: 5392 H. Sørensen til Holstebro.

Udmeldte

København: 2326 Karen Andersen (fratraadt Faget), 2079 Dora Jensen (fratraadt Faget).

Annullerede Udslettelser

Odense: 6237 Carl Jacobsen, 3068 Alfred Hansen (Restancen betalt).

Paa Kontoret

ligger Brev til Holger Jørgensen. Brevet er fra Varde.

KLUB-ANNONCER

Gutenbergkorets Foraarskoncert

Følgende Numre blev udtrukket:
1929, 1153, 79, 1858, 2232, 2407, 1225, 1090, 2005, 1550, 1505, 741, 2699, 1790, 2261, 254.

Typografernes Sportsklub

Mesterskabskonkurrence og Opvisning

Søndag den 23. April 1939,
Kl. 10 Formiddag.
Gratis Adgang.

ANNONCER

Valget er overstaaet -

med Hensyn til Sommerferierejsen, og mange har valgt at deltage i

Typografrejsen til Sovjet-Unionen

En 12 Dages Rejse (2.—14. Juli) 2 Dage i Leningrad, 5 Dage i Moskva via Stockholm—Åbo—Helsingfors tur-retur. (Hjemrejse eventuelt over Narva—Tallin—Stockholm).

Pris alt inclusive 285 Kroner

men Rejsen er endnu ikke overtegnet — er De derfor interesseret, saa ring eller skriv efter udførligt Program. Henvendelse kan ske til Rejse-Komiteen:

Typograf *Ernst Berg*, Straussvej 25.
Typograf *Eigil Hansen*, Stefansg. 60^4.
Typograf *Robert Jensen*, Sdr. Boulevard 50^2, Vester 2321 v.
Kemigraf *Hans Basse Svendsen*, Ole Suhrsgade 4, Byen 1846 y.

eller til **S. U. V.s Rejseafdeling**
Frederiksborggade 42, København K. Byen 7311.

Anmeldelse maa ske senest 6 Uger før Afrejsen.

Rejseaften for interesserede Typografer vil finde Sted i vore Lokaler, Frederiksborggade 42, Fredag den 21. April Kl. 20. Mød op til denne interessante Aften.

Trykkerfaktor

søger Arbejde — er ogsaa kendt med Korrekturlæsning og Kalkulering. Telefon Vester 2412 x.

Salut Corps 24—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Bogtrykkeri
i god Stationsby og i god Drift er til Salg for een eller to dygtige Fagmænd. Eventuelt kan Trykkeriet faas i Forpagtning. Nødvendig ca. 5000 Kr. Billet, mrkt. »81«, modtager Ekspeditionen.

Sætter-Trykker
søger Plads straks eller senere, eventuelt som Trykkeriarbejder. Billet, mrkt. »75«, modtager Ekspeditionen.

Paalæggerske
søger Plads straks, helst i København, perfekt i alt Faget vedrørende. Billet, mrkt. »78«, modtager Ekspeditionen.

Sætter fra Provinsen
(21 Aar), i fast Arbejde, søger Pladsforandring. Kun fast Arbejde har Interesse. Billet, mrkt. »79«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^1/_2$
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 16 *København den 21. April 1939* *66. Aargang*

Efter Uvejret

Man overvurderer ikke det typografiske Fags talmæssige Betydning blandt de danske fire Hundrede og tres Tusinde fagorganiserede Arbejdere. Og man skal heller ikke overvurdere den Begivenhed, at det blev nægtet ca. fire Tusinde københavnske Typografer at gaa i Strejke for at gennemtvinge forskellige faglige Krav. Det er ikke første Gang herhjemme, at en Strejke er blevet forbudt, og dette at det denne Gang var Typograferne, det gik ud over, er absolut ingen Sensation. Typograferne har aldrig ment, at de havde en Præferencestilling i Forholdet til andre Fag og Arbejdere, og der er saaledes slet ingen Grund til at gøre mere Blæst ud af denne Strejkeaflysning end af alle de øvrige, der har været og som vil komme. Nej. Der *er* forbunden megen Interesse for de danske Arbejdere og ogsaa for Typograferne selv med det sidste Strejkeforbud, men disse Interesser ligger i et helt andet Plan. Og efterhaanden som Ophidselsens og Stemningernes Taager forsvinder, vil *Omridsene* af denne Interesse begynde at tegne sig.

Begyndelsen er gjort i de mange Betragtninger, som er fremkommen allerede. Men lad os hellere afvente Konklusionerne og — Konsekvenserne.

Det bliver Problemet: *Den fremtidige Arbejdsorden* herhjemme, der vil paatvinge sig interesserede Iagttageres Opmærksomhed. Og i første Række vil det blive *Vilkaarene* for denne, der bliver det vigtigste.

Overfor dette Problem har foreløbig *Staten placeret sig.* Staten har utvetydigt ladet forstaa, at det er forbi med Arbejdskampe herhjemme. Staten vil ikke mere taale den Forstyrrelse, som Strejker og Lock-out'er er. Der skal være Ro og Orden i Samfunds- og Produktionslivet. Og uanset hvilken Regering der sidder ved Statens Ror: Denne Statens Stilling ændres ikke.

Den nuværende *Regering*, efter Sigende en Arbejderregering, har placeret sig. Den gaar fuldt ud ind for Statens Interesser. Enhver Illusion om, at en *Arbejderregering* vil tage *Arbejdernes* Standpunkt, maa være bortvejret. Og selv en ren Arbejderregering, altsaa uden Partnerskab med andre Partier, vil tage det samme Standpunkt. Men en Arbejderregering vil aldrig kalde det Statshensyn, men *Samfundshensyn.* Saa kalder den ikke forgæves paa Arbejdernes Forstaaelse.

Arbejdernes faglige Organisationer har placeret sig, for saa vidt der regnes med den officielle Repræsentation. De er uden Forbehold gaaet ind for Statens Standpunkt. Det gælder De samv. Fagforbunds øverste Ledelse, Forretningsudvalget, og uden Tvivl staar et Flertal af Repræsentantskab og Generalforsamling bagved. En Forskudserklæring i saa Henseende er tilvejebragt i de paa De samv. Fagforbunds sidste Generalforsamling tagne Beslutninger. Og de københavnske Typografers første Repræsentant, Formanden, har placeret sig paa Linie med Hovedorganisationen. Dette sidste nævnes kun som et Fingerpeg. Et overvejende Flertal af Underorganisationens Ledere vilde have gjort det samme.

Lad os hellere gentage det. Overfor Problemet: *Den fremtidige Arbejdsorden* herhjemme, hvor altsaa Forbud mod Strejker og Lock-out er et fremherskende Træk, har foreløbig Staten, Regeringen, Hovedorganisationen og Underorganisationerne placeret sig. Der er fuld planmæssig Overensstemmelse.

Men een Ting bliver der Spænding om — og Kamp: nemlig *selve Arbejdernes* Placering.

Intet i denne Verden naar Fuldkommenheden. Og det bliver nok i sidste Fase af denne fuldkomne Plans og Viljes Gennemførelse, at denne Sandhed beviser sig selv. Det bliver ikke nogen *enig* Arbejderklasse, der kommer til at kontrasignere Udleveringen af Arbejderklassens dyrebareste Livsinteresser og Fremtidsmaal til en privatkapitalistisk Stats »Beskyttelse« eller »Forvaltning«. Mange vil gøre det, i Øjeblikket endda ret mange. Men ikke alle.

Man maa nemlig ikke henfalde til den fejlagtige Slutning, at der er fortsat Balance i Styrkeforholdene, naar en afvæbnet Fagbevægelse kommer til at staa overfor en afvæbnet Arbejdsgiverorganisation, at Tabet af Strejkeret er lig med Tabet af Lock-out-Ret. Intet er mere fejlagtigt. Thi de faglige Organisationer er ikke opbyggede for at yde Arbejderne Forsvar imod en modstaaende Arbejdsgiverorganisation. Men for at yde Arbejderne Forsvar imod en hensynsløs og haard Udnyttelse af Privat-Kapitalens Ejendomsret til Produktionsmidler og Produktion. — Og denne bestaar ifølge baade gammel og ny dansk Grundlov.

Der maa ringes med Dødsklokker over denne Ret og over Septemberforlig, før Arbejderne kan bortgive een eneste af sine menneskelige Rettigheder, derunder ogsaa en stærk og handledygtig faglig Organisation.

Johs. Larsen.

Man vidste det jo ikke!

Der er Grund til at spørge, om den Forklaring, S. Schultz fremkommer med i »Typograf-Tidende« Nr. 14 angaaende Provins-Tarifkommissionens Indvielse i truende Regeringsplaner i Tilfælde af en Strejke blandt Typograferne, skal betragtes som en Afsløring. I saa Fald har den kunnet holdes tæt forbandet længe, hvad ellers ikke plejer at være Tilfældet i en Kabinetssituation, hvor Aktualiteten arbejder sammen med Interesserne.

Har vort Forretningsudvalg, der altsaa maa betragtes som værende de indviede, formaaet at gaa rundt og spille Komedie under alle de Forhandlinger, der foregik mellem de københavnske Typografer og Bogtrykkerne,

efterhaanden som disse Forhandlinger mere og mere paadrog sig en Offentligheds Medvirken? Og er der flere end disse forholdsvis faa, der i saa Fald har været indviede? Og gik de samvirkendes Mænd kun om ved vore Borde som faareklædte Ulve?

Thi det er jo det, der staar i Schultz's Beretning.

Fra alle de, der under disse langvarige Forhandlinger gav Udtryk for noget, lige fra det menige Medlem af Tarifkommissionen og op til Statens Forligsmand i Arbejdsstridigheder, hørtes der ikke et Ord, eller fremkom der ikke en Insinuation, kommet til Forhandlernes Kundskab, der kunde opfattes som blot en Anelse om eller Frygt for, at Regeringen vilde blande sig i vore Sager ved denne Lejlighed. Aldrig har vi ligget mere tørt end her.

Forligsmandens Mæglingsforslag var dikteret af Arbejdsgivernes forventede og udtalte Modstand overfor en Typografstrejke. Om Regeringsindgriben har han ikke sanset, men han har naturligvis vejret den tidligere end vi andre. Hvad kunde han ikke ellers have udrettet, hvis han havde den paastaaede Sympati for en forkortet Arbejdstid? Et Mæglingsforslag, indeholdende en 45 Timers Arbejdsuge, lagt paa Regeringens Bord! Det vilde nok være blevet en haardere Nød for den at knække end den tilberedte Anretning, de konsumerede i deres Galapryd. Saa vilde der nok være blevet *Spil* i Foretagendet — hvis man da ikke havde foretrukket at »passe«.

Selv da »Typ.-Tidende« kom om Fredagen — paa Tarifens sidste Dag — og man deraf saa, at der ingen Strejke var forberedt og ingen Strejke regnedes med, tænkte man sig ikke den Udgang, der kom. Man tænkte vel, at der skulde forsøges med et eller andet, muligvis med det gammelkendte Trick med ny Afstemning, foranlediget af de Instanser, der føler sig berettiget til at afgøre en Tarifsituation, naar Medlemmernes egne Forhandlere er smidt af Vognen.

Og endnu saa sent som ved Mødet i Odd Fellow-Palæet, hvor K. A. Jørgensen advarede mod at standse de »borgerlige« Blade umiddelbart forud for Valget, var der tilsyneladende ingen, der tog dette som en Trusel om politisk Indgriben. Vi vidste jo, at vi er en Fagorganisation, der ifølge de konservative Betragtninger ikke blot regerer, men ogsaa tyranniserer Regeringen.

Først da Afstemningsresultatet forelaa, forandrede Billedet sig. At sige, ikke da Resultatet skulde foreligge, men adskillig Tid før. Resultatet skulde forelægges Forligsmanden Fredag Klokken cirka 14, men længe før — ja, man siger allerede om Torsdagen, før Optællingen havde fundet Sted — var Konspirationen i Gang. Der har været Konferencer mellem Statsministeren og Afdelingsformanden, mellem Forretningsudvalget og Hovedorganisationen, mellem denne og Regeringen og mellem Partierne paa Rigsdagen. Og endelig Fredag Eftermiddag fik Afdelingsstyrelsen Lov til at se en Flig blive løftet for Lovmageriets Intimiteter. Men Tarifkommissionen som saadan erfarede ikke et Ord, førend Radioen Kl. 19 fortalte det lyttende Danmark, at nu var den truende Typografstrejke afværget. Regeringen havde knægtet Typografernes grundlovsmæssige Organisationsret — for at redde en ny Grundlov for Frihed og Folkestyre.

Saadan tegner Billedet sig for København. Om man i Provinsen har vidst noget mere, vi ialtfald vidste det ikke.

12. April 1939. *N. Th. Svendsen.*

Haandsættere — Maskinsættere

Efterhaanden som det gaar op for Haandsætterne, hvad det af mig paa Generalforsamlingen den 26. Marts berørte Spørgsmaal drejer sig om, tror jeg, der vil rejse sig en ret kraftig Opposition mod Maskinsætternes Indgreb i Haandsætternes Arbejde. — Ønsker en Maskinsætter af Helbredshensyn, bedre Pladstilbud eller lign. Aarsager at vende tilbage til Haandsætterbranchen, er der sikkert ikke een Kollega, der vil lægge ham Hindringer i Vejen, naar det sker efter de tarifmæssige Regler om Opsigelse og han som Arbejdssøgende tilmelder sig Haandsætterbranchen, men Maskinsættere kan ikke staa tilmeldt som saadanne og samtidig tage Beskæftigelse som Haandsættere.

Vi har her i København forlængst afskaffet Beskæftigelsen: Sætter-Trykker, hvorfor saa fremelske en Beskæftigelse, der ligner denne?

Tarifens § 68 er afgjort formuleret til Gunst for den lille Bogtrykker, der af Konkurrencehensyn tvinges til Anskaffelse af en Sættemaskine, selv om han har for lidt Arbejde til en saadan. § 69 paalægger i ganske bestemte Tilfælde Maskinsætterne Pligt til Haandsætterarbejde. Hvorfor skulde saadanne Pligter gennem Tarifen paalægges Maskinsætterne, dersom de i Forvejen havde en absolut Ret til Arbejdet og ønskede denne Ret. Er mon Maskinsætterne selv tjent med i halve Aar at skulle være forpligtet til at arbejde paa Haandsættervilkaar for i en Nødssituation at blive tilstaaet nogle Ferieugers Arbejde som Maskinsættere.

I en Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 15 skriver Axel Jensen, »at Tarifen giver Bogtrykkeren Ret til foran omtalte Forhold«, hvormed menes Beskæftigelse af en Maskinsætter som Haandsætter samtidig med, at Firmaet, han beskæftiges hos, antager Maskinsættere gennem Arbejdsanvisningen. Jeg har *forgæves* søgt efter en saadan tariferet Ret og opfordrer derfor indtrængende Kollegerne til at arbejde for rene Linjer. Trykkerne maa under Henvisning til førnævnte Sætter-Trykkerspørgsmaal kunne støtte Sagen, Maskinsætterne vil sikkert ved nøjere Eftertanke kunne indrømme det berettigede i den og vi Haandsættere maa af Hensyn til vore arbejdsløse Branche-Kolleger paa det kraftigste kæmpe for vor Ret til den Smule Haandsatsarbejde, der endnu er tilbage.

Peter Jensen.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

Fredag den 5. Maj (St. Bededag)
i Rønne

Instruktør og Foredragsholder: *S. V. Rasmussen.*

1. Maskinsætterprøven (Demonstration ved Sættemaskinen).
2. Annonce- og Akcidenssætning paa Sættemaskine (Foredrag med Skitser).

Foredraget har ogsaa Interesse for Fagets øvrige Udøvere.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Vedr. Feriepenge

I Aftalen af 27. Marts d. A. ang. Ferie (bl. a. med Henblik paa Overgangs-Reglerne) hedder det, at der skal »udbetales 4 pCt. af den i Tiden 1. April 1938 til 31. Marts 1939 *optjente* Løn . . .«

Ordet »optjente« vil være at forstaa som »udbetalt«. D. v. s. at den i Perioden skete ordinære Udbetaling af Løn danner Grundlag for Beregning af Ferielønnen (i Perioden 1. April 1938 til 31. Marts 1939 er der 53 Fredage i Modsætning til et Normalaar, i hvilket der jo kun forekommer 52 Fredage).

Man bedes notere sig dette.

København, den 18. April 1939. *Sigv. Hellberg.*

Nye særlige Sprøjteapparater

I den senere Tid er paa enkelte Trykkerier opsat nogle nye Sprøjteapparater (»Reductor«, Firma Adolph Wulff), beregnet til Paasprøjtning paa Maskinens Valser af et Fluidum.

Efter foretagen Mæglings-Besigtigelse har Københavns Bogtrykkerforening nu erkendt, at disse Apparater er at betragte som Sprøjteapparater i tarifmæssig Forstand (jfr. Tarifens § 95, Stk. 4 og 7).

København, den 18. April 1939. *Sigv. Hellberg.*

Blokerede Trykkerier

Wm. Christensens Bogtrykkeri, Knabrostræde 13.
»Alliance-Trykkeriet«, Tølløsevej 34.
Oscar Jørgensen A/S, Blegdamsvej 32.
Holmfred, Nordre Frihavnsgade 13.
Nye danske Stempelfabrik, Kronprinsensgade 10.

Vore Medlemmer kan ikke arbejde paa disse Trykkerier, ligesom Medlemmer, arbejdende paa andre Virksomheder, ikke kan udføre Arbejde (f. Eks. Maskinsats, Stereotypi, Trykning eller andet) for eller til noget af de nævnte Firmaer.

København, den 18. April 1939. P. F. V.:
Sigv. Hellberg.

Tillidsmandsmøde

for københavnske Tillidsmænd afholdes *Mandag den 24. April* i Folkets Hus, Enghavevej (den blaa Sal).

Alle *Tillidsmandsvalg* skal være foretaget nu. Meddelelse om Forandring bedes straks tilsendt Afdelingsformanden.

Styrelsen.

Ferieordningen i Provinsen

Medlemmer, der har arbejdet i Provinsen i Tiden 1. Juli 1938—31. Marts 1939, men som er fraflyttet deres Afdeling, bedes opgive deres nuværende Opholdssted til Lokalkassereren i den fraflyttede Afdeling, saaledes at tilgodehavende Feriegodtgørelse kan blive dem udbetalt.

København, den 12. April 1939. *Forretningsudvalget.*

Til Lokalafdelingerne

Tillidsmandskursus holdes — som tidligere meddelt — paa Roskilde Højskole fra 18.—24. Juni d. A. De af Afdelingerne udpegede Deltagere maa anmeldes til Sekretæren inden 1. Maj. Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at ogsaa tidligere Deltagere i disse Kursus kan deltage i dette Aars. *Forretningsudvalget.*

Styrelsesvalget i København

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling konstateredes følgende Stemmetal:

I *Sætternes Underafdeling* var afgivet ialt 1726 St., deraf 4 blanke, 124 ugyldige. Stemmerne fordelte sig saaledes: Georg Andersen 424, C. J. Dreyer 641, Eigil Hansen 663, Axel Jensen 483, Fr. Mehr 927, E. Nilsson 486, S. V. Rasmussen 674, Willy Andersen 342, Kr. Bergstrøm 310, G. Brandrup 213, Heinrich Christiansen 96, G. Gudmundsen 179, Erik Hansen 526, Jens Hansen 167, Werner Helmert 743, Aage Hinrich 403, Johs. Honoré 305, Paul P. Petersen 676, V. Willadsen 492.

I *Trykkernes Underafdeling* var afgivet ialt 688 St., deraf 8 blanke og 2 ugyldige. Stemmerne fordelte sig saaledes: Sv. Aage Larsen 507, Aage Zuschlag 503, Børge Jakobsen 353.

I *Kvindernes Underafdeling* var afgivet ialt 412 St., deraf 12 blanke og ugyldige. Stemmerne fordelte sig saaledes: Magda Gjede 273, Ella Nielsen 190, A. Lundholm Johansen 183.

København, den 18. April 1939.

Carl Jensen, N. M. Nielsen, H. Zeller, Anna Hansen, Selma Piculell, Rich. C. Steffensen, Willy Andersen, G. Brandrup, Aage Zuschlag, Kai Jensen.

I Henhold til Forbundslovenes § 3 og Afdelingslovenes § 12 er saaledes paa Grundlag af ovennævnte Stemmetal følgende valgt til Styrelsen:

Fr. Mehr, Werner Helmert, Paul P. Petersen, S. V. Rasmussen, Axel Jensen, Georg Andersen, Eigil Hansen, V. Willadsen, Sv. Aage Larsen, Aage Zuschlag, Magda Gjede, Ella Nielsen.

København, den 18. April 1939. *Sigv. Hellberg.*

Afstemningsresultat

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmer vedr. Forslaget om at bevilge 5000 Kr. til Kommunistisk Partis Valgfond konstateredes det, at der var afgivet ialt 2909 St., deraf 58 blanke og ugyldige. Af Ja-Stemmer konstateredes 1136, af Nej-Stemmer 1715.

København, den 18. April 1939.

Carl Jensen, N. M. Nielsen, H. Zeller, Anna Hansen, Selma Piculell, Rich. C. Steffensen, Willy Andersen, G. Brandrup, Aage Zuschlag, Kai Jensen.

Trykkernes Landssammenslutning
7. Kreds

Lørdag den 22. April Kl. 20,
Hotel »Royal«, Kolding.

Fagteknisk Foredrag
af *Chr. B. Petersen*

Alle Trykkere er velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Et Svar til Børge Jakobsen

Uden at komme alt for dybt ind paa den af dig i »Typ.-Tid.« Nr. 13 rettede Kritik af Typografernes Optræden paa den ekstraordinære Generalforsamling i Almindelighed og din Udtalelse om Kollegers Mangel paa Mødekultur i Særdeleshed, skal jeg rette en Tak til dig for din Anerkendelse af min ringe Person som Dirigent paa Mødet, og din aabenhjertige Erkendelse af min faste Haand til at lede selv saa vanskelig en Generalforsamling.

Da vi lige efter at være gjort bekendt med den af Regeringen trufne Afgørelse af vore Overenskomstforhold blev klar over, at den Harme og Skuffelse, der dermed var opstaaet mellem Typograferne, kun kunde afklares ved et Møde, hvor hver især paa *sin* Maade kunde faa Lov til at sige sin Mening og tale ud med deres Ledere om det, der var sket, saa var det og er det fremdeles min Mening, at man skal lade være med at gøre Forsøg paa at ensrette Talerne, endsige som Dirigent skride ind, selvom der fra Talerstolen siges noget, der ikke falder i god Jord, enten hos Forsamlingen eller hos Lederne, og slet ikke saalænge der ikke siges noget, der er bevidst Løgn, personlig æreskrænkende eller anden uartig Optræden af Talerne.

Derfor lod jeg enhver, uden smaalige Hensyn, tale om det, der laa dem paa Hjertet, og jeg lod Forsamlingen i et rimeligt Omfang give deres Mishag eller Bifald til Kende ud fra den Overbevisning, at nu skulde der tales ud om denne Sag og ikke gøres Forsøg paa at tie noget ihjel; det var den Form, jeg valgte for at ride Stormen af, og efter egen og mange andres Mening den helt rigtige, ja, selv Hellberg fandt det rimeligt, at skulde der stilles nogen Misbilligelse, da maatte det ske den Dag. Saa nogen latterlig Fremgangsmaade kan jeg ikke se, der er benyttet.

Jeg lagde godt Mærke til nogle enkelte, der dansede Can-Can oppe foran Talerstolen og aldeles desperate opfordrede mig til at ringe og ringe og atter ringe, men jeg lod mig ikke friste til at skabe yderligere Panik, men opfordrede Talerne til ikke at provokere Forsamlingen og dermed Generalforsamlingen ud i det rene Kaos.

Men dette lykkedes mig ikke helt — nogle Talere kunde ikke beherske sig, og deriblandt var du, Børge Jakobsen. Med dine ganske meningsløse Udtalelser om enkelte fremmødte Kolleger, der skulde være paavirket af Spiritus, vilde du efter min Mening gøre Forsøg paa, eventuelt ogsaa udadtil i et mere eller mindre fordrejet og personligt præget Referat (lige som det, du lavede i din Egenskab af Sekretær paa Trykkernes Generalforsamling) at fortælle andre, at saaledes var Mentaliteten paa Typografernes ekstraordinære Genralforsamling, og paa dette Grundlag maatte Generalforsamlingens Forløb vurderes. Dine Udtalelser fremkaldte en saadan Harme, at selv om jeg havde taget Vor Frue Kirkes Klokker til Hjælp, vilde det ikke have været muligt at skaffe dig Ro til at fortsætte.

Ja, saa stor var Forargelsen over dine Udtalelser, at da du 8 Dage senere paa Afdelingens ordinære Generalforsamling begærede og fik Ordet, ikke naaede længere end Halvvejen op til Talerstolen, før det regnede med Fy-Raab og Protester imod dig, saa du foretrak at gemme dig igen ude i Sidegangen.

Men nu kommer det sørgelige, det centrale i din Artikel »Store og smaa Linier«. *Du* tillader dig at bebrejde dine Kolleger, Typograferne, deres Opførsel, du er i Tvivl om, hvor i Rækken du skal sætte dem i kulturel Henseende, du beklager dig over deres Mødekultur og mener ikke, de har Sans for at skelne mellem store og smaa Linier, men kun for rene Bagateller. Du, som ikke selv har en Stump af dette i Behold, vil bebrejde andre, ja, forsøge at vejlede. Forstaar du ikke, at alt det, du skrev i din Artikel, rammer dig selv mest?

— — —

Jeg vil gerne gaa ind for Tankegangen i den af Hellberg i »Typ.-Tid. Nr. 14 skrevne Artikel »En Tak — og et Ønske«, naar følgende Kendsgerninger ikke bliver overset eller glemt

1. Tarifkommissionens *Enighed* om at staa fast paa Kravet om at gennemføre en Forkortelse af Arbejdstiden til Fordel for vore arbejdsløse Kammerater.
2. Ernst Bergs *overordentlig kraftige* Indlæg i Kommissionen for at benytte sig af den givne Situation og prøve om Regeringen følte sig foranlediget til at gribe ind og fratage Typograferne deres Ret til at sætte Magt bag deres Krav.
3. Hellbergs Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 8, »Til Sagen«, hvor han klart beskriver Kommissionens Standpunkt, og siger om Kravet 45 Timers Arbejdsuge: »Dette er ikke noget Paradeforslag« o. s. v., og slutter med: »alt gaar jo kun til en Tid«, og saa hans Opfordring i Nr. 6 til enstemmig at vedtage Opsigelse og Strejkebemyndigelse.
4. Styrelsens Vedtagelse om at kunne henvise alt Valgarbejdets Udførelse til Provinsen, for ikke at komme i et til den offentlige Mening uheldigt Lys.

Alt dette beviser, hvor langt vi var enige og hvor meget vi vilde sætte ind paa Sagen.

Og saa den ganske uforstaaelige Stilling, som Hellberg tog ved den Maskeradeforestilling i De samvirkende Fagforbund, fordi Regeringen paa dette Tidspunkt *havde taget sin* Stilling til Typografernes Konflikt.

Alt dette kunde have været undgaaet, saafremt man forud havde søgt Underretning paa rette Sted. Den danske Arbejderregering havde ikke faaet »Det Skud for Boven« som den fik, saafremt man i Tide havde faaet Lejlighed til at tale ud om det Spørgsmaal, og Hellberg og vor Organisation var blevet skaanet for at blive rystet i sin Grundvold.

Hellberg blev ganske vist genvalgt, selv om det skete med mindre end Halvdelen af Københavns Afdelings Medlemmers Stemmer. Og Regeringen kunde maaske taale at miste nogle Stemmer, men saa stort et Mandefald havde vist selv Hellberg næppe tænkt sig, og kun Fremtiden kan vise os, hvor dybt Saaret er, og hvilke Midler der skal til for at hele det igen.

Men — lad os henlægge alt dette og nøjes med at tage Varslet til Efterretning. Lad os overse de grimme Udtalelser om Gruppe-Petitesser, Branche-Prestige og Beskyldningerne mod Medlemmerne for at være Gruppe-Separatister, alt dette er paa sidste Delegeretmøde lagt i Hænderne paa Forbundsstyrelsen med et bestemt Ønske om at fremskaffe en ny Forbundsstruktur. Lad os da prøve paa at samles igen til et nyttigt Samarbejde for vor Stand og vort Forbund. Jeg skal gerne være med til at gøre mit og afholde mig fra at komme tilbage til alt det foregaaende — saafremt jeg ikke bliver udfordret til det.

4080 A. Zuschlag.

Generalforsamlinger · Møder

Maskinsætternes Repræsentantskabsmøde

afholdtes Skærtorsdag den 6. April i Odense. Alle Repræsentanter var mødt. Fra 1. Kreds mødte J. Kr. Bergstrøm i Stedet for S. V. Rasmussen, der havde Forfald.

Formanden bød Forsamlingen velkommen og oplæste Dagsordenen. Som Hjælpesekretær valgtes *C. Marhauer.*

Sekretæren, *N. Th. Svendsen*, oplæste Forhandlingsbogen, der indeholdt 1 ordinært og 1 ekstraordinært Repræsentantskabsmøde, 1 Landsmøde og 8 Forretningsudvalgsmøder, hvilket beviste, at Aaret havde været et Arbejdsaar. Forhandlingsbogen godkendtes.

Formanden aflagde Beretning og meddelte, at ifølge den optagne Statistik for Provinsen er der her 126 Virksomheder, der beskæftiger 532 Maskinsættere, heraf er ca. 100 ikke Medlemmer af Landssammenslutningen. I København er 332 Medlemmer, ialt 766 Medlemmer, en Fremgang paa 14 i 1937. Stege og Viborg er tilmeldt som nye Klubber, Silkeborg er udmeldt. Vor Gennemsnitsalder er 40,8 Aar. Gennemsnitslønnen er Kr. 81,79; højest 6. Kreds med 86,03, lavest 8. Kreds med 79,19; 99 er minimallønnet. 84 Virksomheder giver tarifmæssig Ferie, 18 giver 12 Dage og 19 giver 15 Dage. Der er 221 Linotype, 121 Intertype og 21 andre Modeller; 122 Maskiner opvarmes ved Gas og 244 ved Elektricitet. Fremgangen er ikke saa stor i Provinsen som i København, hvor der omtrent er rent Bord for Gasgryder. I 65 Virksomheder er Aftræksforholdene tilfredsstillende, i det væsentlige hvor der er elektrisk Opvarmning, 15 svarer Nej og 6 nogenlunde; For 40 Virksomheder savnes desværre Oplysninger. Oplæring finder Sted paa 46 Virksomheder (27 Svende og 19 Lærlinge); Oplæring af Lærlinge det sidste Læreaar benyttes altsaa kun ringe. Delegeretmødet kom endnu en Gang til at staa i Branchernes Tegn, idet Ordningen i 1935 kun kunde blive en Overgang til noget andet. Oplysningsudvalget, der nu er ophævet, var overflødigt for vort Vedkommende, men for de øvrige Branchers Vedkommende har det nok haft en Mission ved at samle Medlemmerne, men Resultatet blev ikke en Bremse paa Branchebevægelsen, trærtimod. Omtalte Udvalgsarbejdet paa Delegeretmødet, for hvilket Formanden og Svendsen var blevet angrebet fra en enkelt Side, og meddelte om deres Stilling til de to Forslag, der forelaa. Mindretallets Forslag havde Klausul paa sig, og havde vi tilsluttet os det, og det ikke var blevet vedtaget, hvad der er al Grund til at tro, saa havde vi staaet over for 3 nye Aar i samme Situation som de foregaaende. Nu fik Brancherne Raadighed over 4 Sider i »Typ.-Tid.« hver 14. Dag, og jeg tror, at vi under Enighed kan opnaa 4 Sider ugentlig næste Gang. Nu har vi truffet en Ordning med Sekretæren angaaende det fremtidige Oplysningsarbejde; oplæste Overenskomsten; vi faar samme Beløb til Raadighed som hidtil. Endelig skal Brancherne i Forbindelse med Forbundsledelsen forhandle om herhenhørende Spørgsmaal med næste Delegeretmøde for Øje, og dette maa vi tage uder Drøftelse i det kommende Aar. Haabede, at disse Forhandlinger maatte blive til Gavn for Forbundet. Omtalte derpaa Tarifforhandlingerne, som disse formede sig for Provinsen og knyttede nogle Bemærkninger dertil ang. Københavns. Oplæste den for Københavns gældende Maskinsætterprøve og omtalte dens Følger for Provinsen. Ang. Valg af Redaktør til Brancheafsnittet foregik dette gennem indhentet Tilslutning fra alle Kredsrepræsentanter. Aaret er gaaet som hidtil med Instruktioner og Møder; vi efterlyser stadig unge Instruktører. Har efter Indbydelse deltaget i nogle Møder i Aarets Løb og i K. M. K.s Generalforsamling. Takkede for Gæstfriheden. — *N. Th. Svendsen* supplerede Formandens Beretning og gav nogle Oplysninger angaaende Virksomheden i Københavns; omtalte Lønstatistiken, der havde været offentliggjort. Mente, vi havde klaret Skærene godt i det bevægede Aar, der var gaaet. Samarbejdet mellem Brancherne forud for Delegeretmødet blev negativt, da de forelagte Forslag greb for stærkt ind i Landssammenslutningernes Struktur og gik saa vidt, at de endog kom til at ændre ved Forbundets Forretningsudvalg; mente dog, at vi kunde have faaet noget ud af det, hvis vi havde haft mere Tid dertil. Angaaende Stillingen paa Delegeretmødet maatte man forstaa, at vi havde et Ansvar og maatte undgaa at slaa noget i Stykker for os. Mindretallets Forslag var ikke stillet af Kærlighed til Brancherne, men til Forbundets Kasse. Omtalte Tarifforhandlingernes Gang gennem de forskellige Instanser og udtalte, at Forbundet ved at undlade at afholde Fællesmøde mellem de to Kommissioner havde vist, at man ikke havde Fællesønsker. Vore fremtidige Opgaver maa blive Arbejdstiden, en forbedret Maskinsættertarif og Sundhedsforholdene. Og saa naturligvis først og sidst en Fortsættelse af det tekniske Oplysningsarbejde. — *Sophus Hansen*, Randers, gav Oplysninger om Arbejdet i 6. Kreds, hvor man har afholdt saavel Oplysningsmøder som selskabelige Sammenkomster. Klubben i Silkeborg er opløst. Viborgklubben har ønsket at tilslutte sig 6. Kreds. Lyste efter en Medlemsfortegnelse over Maskinsættere og forespurgte angaaende Kursus paa Maskinsætterskolen. Var utilfreds med Maskinsættertarifen. — *Hartvig Meyer*, Næstved, anbefalede Afholdelsen af et Instruktionskursus paa Typograph-Maskine i Roskilde. Lønstatistiken for Sjælland er gaaet godt ind; forespurgte om Offentliggørelsen. — *P. M. Andersen*, Ringkøbing: I 8. Kreds er afholdt Instruktionsmøder og Udflugter. Det gaar fremad med elektrisk Opvarmning. Meddelte om Forhandling med Viborg og efterlyste en Medlemsliste. — *N. Chr. Andersen*, Kolding: Det svage Punkt er Hygiejnen; Lokale- og Luftforholdene er daarlige, og det er vanskeligt at bøde paa dem paa Grund af uhensigtsmæssige Bygninger; her ligger en stor Opgave for Landssammenslutningen. Oplysningsarbejdet hviler nu paa det rigtige Grundlag, vore Hovedkrav er opfyldt, og Branchesammenslutningen er legaliseret. Vi maa nu gennem Forhandlinger videre udbygge Arbejdet. — *C. Marhauer*, Kbh., lyste efter et Ventilationssystem og anbefalede at søge Oplysninger herom; der findes et elektrisk Ozonapparat. Omtalte økonomiske Forhold i Forbindelse med Brancheafsnittet. — *N. Chr. Andersen* oplyste om Forbundsstyrelsens Afgørelse i denne Sag. — *Formanden* udtalte sig om samme Spørgsmaal. Kunde tiltræde Tanken om en Medlemsfortegnelse. Man kan ikke blive Maskinsætter alene gennem et Kursus paa Skolen. Oplyste om Overenskomsten med Hensyn til Lønvilkaar for halve Maskinsættere. Et Kursus for Typograph-Sættere har mødt Velvilje hos Forbundet. Vor Statistik maa optages i »Typ.-Tid.«. Vi maa arbejde paa en Forbedring af Sundhedsforholdene. Nye Maskinsættere maa dokumentere deres Oplæring. — *Sophus Hansen* krævede fuld Løn for halve Maskinsættere. — *L. Chr. Nielsen* nævnte nogle Eksempler om Aflønningen af halve Maskinsættere i Københavns. — *N. Th. Svendsen* havde erfaret, at man fra Hovedledelsens Side vilde anse det for rimeligt, at Landssammenslutningen røgtede den Opgave at kontrollere fremtidige Uddannelser. — Efter Udtalelser af *N. Chr. Andersen*, *Marhauer*, *P. M. Andersen* og *Formanden* godkendtes Beretningen.

Kassereren, *L. Chr. Nielsen*, oplæste Regnskabet, der var fremlagt efter Offentliggørelse i »Typ.-Tid.«. Regnskabet godkendtes. — Budgettet oplæstes og godkendtes.

Maskinsætterprøven. Formanden oplæste Tarifbestemmelserne angaaende Maskinsætterprøven, saaledes som de nu efter Loven er gældende for Københavns. Mente, at Resultatet vilde blive, at disse Bestemmelser ogsaa i Realiteten vilde blive gældende i Provinsen. — *Marhauer* anbefalede, at man i Provinsen holdt Øje med Uddannelsen, saaledes at denne fremtidig kunde foregaa i Overensstemmelse med Københavns. — *N. Chr. Andersen* omtalte Forarbejdet ved Maskinsætterprøven, der nu er ophøjet til Lov for Københavns, medens den savnes for Provinsen. Vi maa følge en bestemt Undervisningsplan, saaledes som den foregaar i Svejts. Hvorledes sker Legitimationen? Kunde tænke sig en Forhandling med det faglige Udvalg. — *Jørg. Sørensen*, Aalborg, og *A. Th. Madsen*, Maribo, rettede Forespørgsler. — *Formanden* svarede. — *N. Chr. Andersen* refererede Udtalelser angaaende Kursus paa Skolen. — *Formanden* gav Oplysninger om Kursus og Legitimation. — *N. Th. Svendsen* meddelte om forskellige Forhold vedrørende Prøven, saaledes som den vilde virke i København og i Provinsen. Undervisning i Berlin giver fremtidig ingensomhelst særlig Adkomst med Hensyn til Oplæring i Forbindelse med Prøven. — *Formanden* omtalte et Forhold angaaende Prøven og gav Oplysninger. — *J. Chr. Bergstrøm* fandt det formaalstjenligt at forhandle mellem Provinsens og Københavns Principaler og Typografer.

Oplysningsarbejdet. N. Th. Svendsen indledede og omtalte de Forhandlinger, der forud for Delegeretmødet var ført

mellem de københavnske Grupper; da vi ikke kom til nogen Enighed her, samlede vi vort Arbejde om Bladspørgsmaalet og sluttede os til et Forslag, der af Odense Lokalafdeling indsendtes til Delegeretmødet; det endelige Resultat opnaaedes ved Udvalgsbehandling paa Delegeretmødet, hvorved Oplysningsudvalget ophævedes og dettes Arbejde gaves tilbage til Brancherne, der nu i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden arrangerer Foredrag og Instruktionsmøder. Bladordningen var det sværeste Problem at løse, men den nuværende Ordning vil sikkert vise sig at være den holdbareste i Længden. Den Plads, vi fik Raadighed over, har vist sig at være for ringe, da alle Grupper nu benytter Bladet. Har forsøgt at fordele Stoffet mellem de forskellige Forbundsorganer, men da »Grafisk Teknik« nu kun kommer hver 2. Maaned, er det begrænset, hvad der kan blive Plads til. Der indsendes nu ogsaa Branchestof direkte til »Typ.-Tid.«, hvilket kan skabe Forviklinger; alt Stof bør sendes til Brancherepræsentanten. Vi maa arbejde paa langt Sigt og haabe paa gennem Forhandlinger at naa til et endeligt, tilfredsstillende Resultat. Omtalte det økonomiske Spørgsmaal i Forbindelse med Bladafsnittet. *N. Chr. Andersen* mente, at alt Stof burde sendes til Repræsentanten, der bedst er i Stand til at vurdere det og bestemme dets Plads; vi maa da udnytte den Plads, vi kan faa, saa godt som muligt. *Formanden, Marhauer, Bergstrøm* og *Svendsen* udtalte sig yderligere om Bladspørgsmaalet. — *H. Meyer* omtalte Instruktørspørgsmaalet og henstillede, at man oprettede Kursus for Instruktører. — Der udspandt sig en livlig Diskussion om Spørgsmaalet, hvori deltog *Jørg. Sørensen, Formanden, N. Chr. Andersen, Marhauer, H Meyer* og *Bergstrøm;* man haabede, vore nuværende Instruktører vilde være villige til at lære fra sig, og det samme gælder Montørerne. — *Formanden* lovede at arbejde videre med Sagen, idet han erindrede om, at der stadig kræves mere af vore Instruktører.

Indkomne Forslag. Der var ingen Forslag indsendt til Behandling.

Valg. De afgaaede: *Vald. Nielsen, L. Chr. Nielsen* og *N. Th. Svendsen* genvalgtes med Akklamation som henholdsvis Formand, Kasserer og Sekretær; sidstnævnte fungerer som Bladrepræsentant. Ang. Omkostningerne i Forbindelse med Bladafsnittet overlodes dette til Forretningsudvalgets Afgørelse.

Eventuelt. Paa Foranledning af *P. M. Andersen* udspandt der sig en Diskussion om Betingelserne for Ferieløn.

Der udbetales Diæter som sædvanlig, hvorefter Repræsentantskabsmødet sluttede ved 18-Tiden. *S.*

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typografsekretariat.

Sekretariatskommissionens Møde den 31. Marts 1939 indledtes med Oplæsning af forskellige Skrivelser, hvorefter Kommissionen drøftede Udviklingen i det tidligere Czecko-Slovaki og de ændrede Forhold for Typograferne i dette Landomraade. Da de hidtidige Forbundsorganer stadig udkommer, og der er stillet Kommissionen en Originalberetning om Forholdene i Udsigt, enedes Medlemmerne om at udsætte Sagen til næste Møde.

Kommissionen vedtog derefter et Forslag om at yde Understøttelse til et vist Antal invalide Kolleger i de indlemmede Omraader, hvem al Understøttelse er frataget, da de nye Fagorganisationer ikke kender Begrebet Invalideunderstøttelse; i denne Forbindelse kan det nævnes, at et Forbund har stillet over 2000 Francs til Sekretariatets Raadighed i Understøttelsesøjemed.

Spørgsmaalet om Tid og Sted for Afholdelse af den 14. internationale Typografkongres har været til Afstemning blandt de tilsluttede Forbund. Det meddeltes nu paa Kommissionsmødet, at Afstemningen havde givet stort Flertal for Sekretariatets Forslag om at afholde Kongressen i København den 6.—10. August 1939. Da to Forbund havde ønsket en mere centralt beliggende By, undersøgte Kommissionen Spørgsmaalet indgaaende, men kom til det Resultat, at man burde tage Hensyn til de skandinaviske Landes indtrængende og berettigede Ønske om at faa Kongressen henlagt til København, saa meget mere som Flertallet af Forbund havde stemt paa denne By.

Kommissionen behandlede dernæst det forelagte Udkast til Dagsorden for Kongressen og drøftede Budget og Kontingent for 1939, hvorefter begge Sager vil blive forelagt Medlemmerne af den udvidede Sekretariatskommission.

Til Slut oplæstes Indbydelser fra det belgiske Typografforbund til at overvære Forbundets 59. Landskongres og fra samme Forbunds Liége-Sektion i Anledning af Indvielsen af et nyt Forbundshus den 28. og 29. Maj. Det blev overdraget den internationale Sekretær at repræsentere det internationale Typografsekretariat ved begge disse Lejligheder.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

6.—7. Maj. Herbergstur til Bistrup, Pris ca. 1,75 Kr. Indtegning paa Kontoret senest Fredag den 28. April. Nærmere om Turen følger paa Fredag.

Fredag den 12. Maj Kl. 19,30: Besøg paa »Berl. Tidende«. Adgangskort faas paa Kontoret fra i Aften.

Esbjerg Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 24. Marts sin ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Hotel »Hafnia«. Formanden, *Henning Nielsen*, bød velkommen og beklagede, at de fraværende to Medlemmer ikke var mødt til Generalforsamlingen. Som Dirigent valgtes Formanden. Protokollen oplæstes, og Formandens Beretning blev afgivet, begge godkendtes enstemmigt. — Punkt 2 paa Dagsordenen var Regnskabet, der viste, at Kassebeholdningen 1. Januar 1939 udgjorde Kr. 76,36. Godkendtes af Generalforsamlingen. — Herefter Valg. Formand: Kai Schultz (Nyvalg), Sekretær: Kai Andreasen (Genvalg), Suppleant: Paul Vestergaard (Nyvalg). — Næste Punkt, Sommerudflugten, gav Stof til megen Diskussion. Mest Stemnlng var der for en 2-Dages Tur til Stævnet i Odense. Men en saadan Tur vilde jo ogsaa blive lidt dyrere, end vore Udflugter ellers plejede at blive, ogsaa set fra Medlemmernes Side. Et Forslag, fremsat af Edward Jensen, der gik ud paa, at Lærlingeafdelingen skulde søge de forskellige Mestre om at faa fri Mandag Formiddag, blev vedtaget. Sekretæren skulde indhente Oplysninger og Program fra Odense og forhøre om Prisen for Natophold etc. Arrangementet af Turen blev overladt til Bestyrelsen. — Sidste Punkt paa Dagsordenen var et veldækket Kaffebord, hvorved Diskussionen fortsattes. *Kai Andreasen*, Sekretær.

Roskilde Lærlingeafdeling

afholdt Torsdag den 29. Marts Generalforsamling, Oplysningsmøde og Afslutning paa Satskonkurrence. Ved Generalforsamlingen bød Formanden, *Gunnar Sørensen*, velkommen, og mindedes vor afdøde Kammerat Tage Nielsen. I sin Beretning omtalte Formanden bl. a. Vinterturen til København og Forhandlingerne om en Forandring i Teknisk Skoles Undervisning. Kassereren, *Carl Aa. Christesen*, aflagde Regnskabet, der godkendtes. — Der blev valgt ny Bestyrelse, som kom til at bestaa af Carlo Johansen, Formand, Aage Nielsen, Kasserer, Erik Bendtsen, Sekretær, og Henning Jensen, Revisor.

Efter Generalforsamlingen var der Oplysningsmøde, hvortil Svendene var indbudt. Dansk Typograf Forbunds Oplysningssekretær *Svend Johansen* holdt Foredrag og viste en Film om Kemigrafi. Ved Kaffebordet uddelte Svend Johansen Præmierne fra Satskonkurrencen. De tilfaldt i ældste Gruppe, der havde udført et 4-sidet Prospekt, Willy Hansen, Roskilde Avis, og i yngste Gruppe, der havde udført et Reklamekort, Walter Chrisensen, Roskilde Dagblad.

Hjælp til de arbejdsløse

Kollega! *Er du arbejdsløs for Tiden, bør du læse disse Linier med Interesse,* thi denne Gang skal der slaas et Slag for en Pinsehjælp — det er ikke et Paradeforslag om 10 à 15 Kr. — men tværtimod et nøje gennemtænkt Andragende om *35 Kroner,* der gælder for *alle* arbejdsløse.

Naar jeg har sat denne Aktion i Gang her, saa er det fordi jeg har set, hvor sørgeligt det gik med vort Paaskehjælpsandragende, et ganske beskedent Beløb blev bestemt afslaaet.

Vi maa regne med, at Forbundsstyrelsen denne Pinse vil være large og give os arbejdsløse ca. 15.000 Kr.

Som Motivering skal blot siges dette:

»En Del af de arbejdsløse Medlemmer var allerede udgaaet med deres ordinære Understøttelse inden Paasken, og da den ansøgte og forventede Paaskehjælp udeblev, endskønt Fortsættelseskassen ikke foreløbig kunde blive genoplukket, synes vi, at det nu maa være paa Tide, at Forbundsstyrelsen viser sin Interesse for de arbejdsløse Medlemmers ret fortvivlede Kaar.«

Arbejdsløse Kolleger! Saml i hver By Eders Underskrifter og send dem til undertegnede, *men hurtigt.* Lad Forbundsstyrelsen forstaa vore fortvivlede Kaar.

København, 18. April 1939. 1235, *Henning H. Jensen,* Sølvgade 95[1], Kbhvn.

Nær og Fjern

Faktor L. K. Lausten, der den 29. April i Aar fylder 65 Aar, kunde Lørdag den 15. April fejre 50 Aars Jubilæum ved Dagbladet »Flensborg Avis«, Flensborg.

Tillidsmandsmødet paa Mandag bør samle *alle* de københavnske Tillidsmænd.

1. Maj arrangerer Arbejdernes Fællesorganisation stor Demonstration med Organisationernes Faner m. v. Det henstilles, at vore Medlemmer deltager i det Omfang, det af arbejdsmæssige Grunde kan lade sig gøre. Københavns Bogtrykkerforening har paa Forespørgsel tilkendegivet, at i det Omfang, Arbejdet ikke lægger sig hindrende i Vejen derfor, vil Firmaerne ikke nægte Personer eller Personaler at tage fri helt eller delvis 1. Maj. *Sigv. Hellberg.*

En slidt Traver. I »Social-Demokraten«s Søndagsnumer har en Medarbejder, hvis Navn ender med —g, rettet et personligt Angreb paa »Filosofen fra Køge« alias Redaktøren af »Typ.-Tid.«. Anledningen er nogle nøgterne Betragtninger her i Bladet over Folketingsvalgets Udfald. Da den paagældende Skribent ikke har formaaet at hæve sig op over de sædvanlige Skræmme-Metoder med Henvisning til Modstanderpressen og Spekuleren i Kommunistforskrækkelse, finder jeg ingen Anledning til at beskæftige mig yderligere med hans aandsforladte Produkt. *Fr. N.*

Maskinsætterne erindres om Instruktionen paa Berl.-Tid. *næste* Søndag. Provinskolleger er velkomne.

Foredrag paa Fagskolen. Medens den kendte tyske Trykteknikер *Dörband* i forrige Maaned var i København, fik han ogsaa Tid til — sammen med Sekretær Svend Johansen og Reklamechef V. J. Claussen — at aflægge Fagskolen et Besøg. Før Besøget havde man formaaet Dörband til samtidig at holde et Foredrag for Skolens Elever og Lærere. Dette Foredrag fandt Sted i et af Tegnelokalerne. Det omhandlede *Trykspænding,* blev udmærket oversat af Reklamechef Claussen, og var meget interessant. Tiltrods for, at Foredraget blev holdt paa et fremmed Sprog og var spækket med en Mængde Tal, forstod Dörband hele Tiden at holde Interessen fangen hos sine unge Tilhørere.

Efter Foredraget demonstrerede Dörband Rigtigheden af sine Teorier ved en Maskine i et af Trykkerierne.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

13. April: Faaborg 11,95, Korsør pr. Bl. 57,55, Løgstør pr. Bl. 215,15; 15. April: Assens pr. Bl. 200,00, Kt. 129,18, ialt 329,18, Haslev 88,80; 17. April: Aalborg pr. Bl. 1151,24, Kt. 2600,00, ialt 3751,24, Esbjerg pr. Bl. 481,75, Kt. 600,00, ialt 1081,75, Grenaa pr. Bl. 25,15, Haderslev pr. Bl. 244,80, Helsingør pr. Bl. 781,35, Hjørring 1512,86, Horsens pr. Bl. 672,40, Kolding 2435,45, Rønne 1305,25, Slagelse 1519,80, Sønderborg pr. Bl. 83,15, Ribe pr. Bl. 51,70, Stubbekøbing pr. Bl. 323,02; 18. April: Nykøbing M. pr. Bl. 139,70, Odder pr. Bl. 339,75, Skive 1507,55, Svendborg pr. Bl. 150,00, Kt. 448,57, ialt 598,57, Tønder 177,30, Vejle 374,65.

København, 18. April 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. April: Stege 100,00; 13. April: Korsør i St. f. Jan. Kv. Oversk. 57,55, Løgstør i St. f. Jan. Kv. Oversk. 215,15; 15. April: Assens i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 200,00; 17. April: Sønderborg 300,00, Aalborg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 1151,24, Esbjerg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 481,75, Grenaa i St. f. Jan. Kv. Oversk. 25,15, Haderslev i St. f. Jan. Kv. Oversk. 244,80, Helsingør i St. f. Jan. Kv. Oversk. 781,35, Horsens i St. f. Jan. Kv. Oversk. 672,40, Sønderborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 83,15, Ribe i St. f. Jan. Kv. Oversk. 51,70, Stubbekøbing i St. f. Jan. Kv. Oversk. 323,02; 18. April: Nykøbing M. 200,00, Odder i St. f. Jan. Kv. Oversk. 339,75, Svendborg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 150,00, Aarhus 3000,00.

København, den 18. April 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Reinhold Larsen, udl. 1. 4. 39 hos Will. Jensen (arb. s. St.), Sætter Aage Harry Jørgensen, udl. 3. 4. 39 hos Kandrup & Wunsch (arb. s. St.), Trykker Hans Gert Greisbøl, udl. 18. 4. 39 hos Chr. Andersen (arb. s. St.), Paal. Elsa Eleonora Andersen, udl. 2. 4. 39 hos Palfeldt (arb. s. St.), Paal. Anna Sonja Mortensen, udl. 9. 4. 39 i »Hafnia« (arb. s. St.), Hj.arb. Poul Munch (Peter Hansen), Sætter Ib Freddy Hansen, udl. 14. 4. 39 hos Franckel & Co. (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Jørgen Jørgensen, udl. 17. 4. 39 hos Oskar Jørgensen, Sætter Carlo Christensen, udl. 17. 4. 39 hos Søren Hempel. Aarhus: Sætter Erik Ottesen, udl. 15. 4. 39 i Reklametrykkeriet, Sætter John Dyhr, udl. 14. 4. 39 hos Purup, Trykker Eigil Elmstrøm Larsen, udl. 15. 4. 39 i Reklametr., Trykker Egon Petersen, udl. 15. 4. 39 hos O. E. Christiansen. Frederikshavn: Sætter Leo Nielsen, udl. 15. 4. 39 hos Aug. Frederiksen. Hjørring: Sætter Svend Emil Jacobsen, udl. 15. 4. 39 hos Th. Mortensen. Odense: Sætter Viggo Escherich Jacobsen, udl. 1. 5. 39 i Andelsbogtr. Rudkøbing: Sætter Hans Olsen Hansen, udl. 12. 4. 39 i Centraltr. Thisted: Sætter Kaj Abildgaard Jacobsen, udl. 1. 4. 39 hos Abildgaard Jacobsen. Vejle: Paal. Asta Mebus (tidl. Medlem), Hj.arb.ske Else Andersen.

Tiltraadte

København: 321 Poul Nielsen fra Rejse (arbl.), 7826 Bernh. Lunddahl fra Hillerød (S. L. Møller), 7457 Hakon Rasmussen fra Svendborg (Provinsbladene), 3245 Henry Klitmøller fra Nakskov (arbl.).

Aalborg: 2084 Else Brandt Nielsen (arbl.), Karen Jensen overfl. fra Kvdl. Arbejderforbund). Aarhus: 5212 Harry Ringsborg (arbl.), 5224 Carl Haugsted (arbl.), Petra Kortsen (overfl. fra Bogbinderforbundet), 5533 Svend Aage Olsen (Aarhus Maskinsætteri). Esbjerg: 5881 Herluf Kristensen (Centraltrykkeriet). Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup (syg). Hillerød: 5298 Kjeld Sørensen i Pl. Holstebro: 7920 Henrik Haug Sørensen (arbl.). Horsens: 7064 Egon Køhler (Raackmann). Kalundborg: 6308 Volmer Vejlø (Vejløs Bogtrykkeri). Kolding: 7091 Wilhelm Sprenger (»Fædrelandet«). Nykøbing F.: 7715 Holger M. Jørgensen (Fr. Walther). Nykøbing M.: 5292 Alfred Gravesen (arbl.). Næstved: 6922 Eigil Bang (N. P. Christensen). Roskilde: 7129 Torkild Sørensen (Roskilde Tidende). Silkeborg: 7220 Aage Bomholt (arbl.). Skjern: 5546 Rolf Tollefsen (J. Strandbygaard). Sønderborg: 5701 Jens Peter Olesen. Viborg: 6618 Rich. Simonsen (Papir-Co.), 5559 Sigurd Rasmussen (Mortensen).

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.

Fratraadte

København: 2855 Albert Christensen paa Rejse, 3232 Martha Bøstrup til Frederikshavn, 5546 Rolf Tollefsen til Skjern, 5298 Kjeld Sørensen til Hillerød, 1392 Otto Jensen til Støberiarbejderne, 7115 Karl Larsen til Fredericia, 3828 Bebel Sørensen paa Rejse, 7155 Vestring Andersen til Ringsted.

Aalborg: 6618 R. U. Simonsen til Viborg i Pl., 4926 Rosa Hansen til Hjørring i Pl. Aarhus: 5352 Johs. E. Hestbek paa Rejse, 5483 Niels Sigurd Christensen paa Rejse, 5881 Herluf Christensen til Esbjerg i Pl. Frederikshavn: 7102 Poul Ammonsen (overfl. til Arbejdsmandsforb.). Hillerød: 7826 Bernh. Lunddahl til København i Pl. Horsens: 6630 Børge Møller til København (arbl.). Kolding: 6882 Gunnar Jensen til Fredericia, 6790 Niels Kirkeberg til Holbæk. Nakskov: 7080 P. L. Andersen paa Rejse. Silkeborg: 7220 Aage Bomholt til København (Militær). Skjern: 7046 Egon Køhler til Horsens i Pl. Sønderborg: 7091 W. Sprenger til Kolding i Pl. Vejle: 5199 Egil Moos til Aarhus (Militær). Viborg: 1350 Erik Palm paa Rejse.

Udmeldt

København: 11 Jørgen Jacobsen (fratr. Faget).

Død

København: 573 Oscar Schiøtt.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Cykle Club

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 23. April Kl. 11 i Søpavillonen, Gyldenløvesgade 24. Mød talrigt. — Dagsorden ifølge Lovene.

Typografernes Sangforening.

St. Bededag, Fredag den 5. Maj, Fodtur til Jægersborg. Mødested: Hellerup Takstgrænse Kl. 9.

Generalforsamling afholdes Fredag den 12. Maj i Arbejdernes Læseselskab, Nørre Søgade 27. Dagsorden ifølge Lovene. Evt. Forslag til Formanden.

Mesterskabskonkurrence og Opvisning

Søndag den 23. April 1939 Kl. 10 i Gymnastiksalen, Hellig Kors Kirkes Skole, Hans Tavsensgade 5.

Opvisning af Damehold og Herre-Motionshold.

Gratis Adgang.

Idrætsmærkeprøve:

Søndag den 30. April paa Stadion. Damer Kl. 9. — Herrer Kl. $9^1/_2$.

Søndag den 7. Maj Kl. $9^1/_2$, Toftegaards Plads. (20 km Gang).

ANNONCER

En Rotationstrykker

samt **en Maskinsætter** (begge ca. 30 Aar) søger Pladsforandring. — Evt. Ferieplads af længere Varighed. — Billet, mrkt. »83«, modtager Ekspeditionen.

Trykker søger Arbejde,

har været Faktor i 15 Aar og er kendt med Korrektur og Priser. Telefon Vester 2412 x.

Bogtrykker, skriv!

Sætter-Trykker, arbejdet som selvstændig Trykker flere Steder, Maskinsætter, 23 Aar, søger Plads. Alt har Interesse. Billet, mrkt. »84«, modtager Ekspeditionen.

Ung Trykker

søger Plads snarest, kendt med »Rotary« og »Universal« Selvpaalæggere. Billet, mrkt. »85«, modtager Ekspeditionen.

Bogtrykkeri

i god Stationsby og i god Drift er til Salg for een eller to dygtige Fagmænd. Eventuelt kan Trykkeriet faas i Forpagtning. Nødvendig ca. 5000 Kr. Billet, mrkt. »81«, modtager Ekspeditionen.

Sætterfaktor,

ca. 30 Aar, søger Pladsforandring straks eller senere. Billet, mrkt. »89«, modtager Ekspeditionen.

RELIEF
Corps 20—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Maskinsætter søger Plads!

For Tiden i fast Plads i Provinsen. Anbefalinger fra tidligere Plads haves. Kendt med Lino- og Intertype. Billet, mrkt. »86«, modtager Ekspeditionen.

Sætter fra Provinsen

(21 Aar), i fast Arbejde, søger Pladsforandring. Kun fast Arbejde har Interesse. Billet, mrkt. »79«, modtager Ekspeditionen.

Totur-Trykker

(35 Aar) søger Pladsforandring, kendt med alt forefaldende Arbejde. Billet, mrkt. »88«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^1/_2$
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 17 *København den 28. April 1939* *66. Aargang*

Det véd Fr. Nielsen godt!

Den gamle Vaabendrager, vort Blads Redaktør *Fr. Nielsen*, har rent *undtagelsesvis* begaaet en Artikel, der er skrevet, før Fr. Nielsen har haft Tid til at tænke. . . . Artiklen hedder »Et Skud for Boven«. Den udmærker sig især ved Fortielser, saa et Par Ord fra anden Side maaske alligevel vil være paa sin Plads i disse Spalter.

Først to Ord om selve Rigsdagsvalget. Det kan ikke, og det skal ikke nægtes, at Folketingsvalget for Socialdemokratiet blev en Overraskelse. Socialdemokratiet kommer dog sikkert over denne — ogsaa uden Fr. Nielsens sikkert velmenende Raad til Partiet om at finde sine egne Ben og erindre sig, hvem Partiet skylder dets Position i dansk Politik. Lad det være gentaget: Socialdemokratiet *behøver ikke* slige gode Raad!

Dansk Arbejderbevægelses politiske Parti tabte 4 Mandater ved Valget, bl. a. takket være vore hjemlige Moskovitters Mistænkeliggørelseskampagne, der jagede nogle faa Tusind unge arbejdsløse direkte over til Nazi, mens andre Tusinde *blev hjemme!* Hvorfor fortæller Fr. Nielsen ikke dette? Partiet fik i 1935 en Del Medløbere — især ude paa Landet blandt Bønderne — der i Dag, hvor Flæske- og Smørpriserne igen er oppe, ikke længer har Brug for Socialdemokratiet. Nuvel — imod Forblindelse er det vanskeligt at kæmpe. Ogsaa dette kunde Fr. Nielsen passende have tilføjet, *men han gjorde det ikke!*

— Men til Sagen. Fr. Nielsens Artikel besidder en vis let Elegance. Men kigger man den efter i Sømmene, saa opdager man, at det meste er Facade — nypudset og velfriseret ganske vist, men indenfor Rammen — *Tomhed.*

Fr. Nielsen har ofte yndet at fremstille vort Land som et Sted, hvor den overvejende Del af Arbejderne staar udenfor Fattigvæsenets Dør. Naa, saa slet er det vel aldrig bevendt. Men at der har været og stadig er Krise i vort Land saavel som i alle andre Lande, det har Fr. Nielsen slet ikke bemærket.

At i 1932—33 ca. hver femte danske Arbejder var helt eller delvis arbejdsløs, bl. a. og i Hovedsagen i Kraft af, at Landbrugets Indtjenings- og Forrentningsevne praktisk talt var lig 0 . . . *at* det nu engang er Landbruget, der skal indtjene de Penge, som øvrige danske Erhverv skal bruge . . . *at* det derfor virkelig var en national Ulykke, at vort Landbrug i disse svære Aar helt var kørt agterud . . . *at* Regeringen derfor maatte skride til en Ophjælpning af Landets Hovederhverv . . . og *at* der i Dag, bl. a. i Kraft af, at vort Landbrug igen er blevet bragt paa Fode, er ca. 68000 Mand flere i Beskæftigelse end i de ovenfor nævnte Aar; det er Ting, som Fr. Nielsen »overser«. Han bare kritiserer.

Men Fr. Nielsen kender godt disse Forhold. Man maa jo nemlig ikke tage Fejl af Manden og tro, at han intet véd —, saa meget vanskeligere er det derfor at forsone sig med baade Tendensen og Tonen i bemeldte Artikel af Fr. Nielsen!

— Nuvel. Socialdemokratiet tabte 4 Mandater. At de sidste Par Procent inden Flertallet er naaet vil være de vanskeligste at erobre, at der vel ogsaa er Mellemstadier med Stilstand, ja, maaske forbigaaende Tilbagegang, behøver man egentlig ikke profetiske Udgydelser for at fatte. Nok saa interessant og nok saa værdifuldt er det vel at spekulere lidt over Fremtiden. Men her viser Fr. Nielsen, der først og fremmest er den golde Kritiks Mand, ingen Vej.

I Stedet for denne golde og sure Kritik lad os da give et ærligt Haandslag paa loyalt Samarbejde og Sammenhold. Den danske Fagbevægelse har til Dato ingen som helst Nytte kunnet drage af det kommunistiske Rigsdagsmedarbejderskab. Uigennemførlige Paradeforslag det var Facaden, men *Dolken* det var og *er* Indholdet af dette Medarbejderskab.

De tre Nazister, som valgtes, er en Skamplet paa vort Demokrati. De er en Meningsløshed, som danske Arbejdere ikke bør tolerere.

Spørgsmaalet om den fagpolitiske Oplysning, som har været fremdraget her i Bladet i en udmærket Artikel, bør efter min Mening bringes videre end til Papiret. Saa lang Tid det drejede sig om rent politiske Spørgsmaal, var den socialistiske Agitation væsentlig mere lige til end i Dag. Her var noget umiddelbart haandgribeligt. Men i Dag, hvor de økonomiske Spørgsmaal for Alvor er rykket os ind paa Livet, møder man meget, meget ofte en forbløffende Uvidenhed paa disse livsvigtige Spørgsmaals Omraade.

Vi maa derfor ikke blot nøjes med den fagtekniske Kunnen og Viden. Oplysningsarbejdet maa udvikles til ogsaa at omfatte det fagpolitiske og det fagøkonomiske Omraade.

En forfærdende Uvidenhed med Hensyn til økonomiske Spørgsmaal kan sikkert for en meget stor Del skrives paa Valgets Konto — som *medskyldig.*

— Ikke gold og sur Kritik, men at ville sætte sig ind i Tingene, det er Vejen. Ikke at bryde ned ved at saa Mistænkeliggørelse og uberettiget Utilfredshed, men ærligt og loyalt Samarbejde, det er det, vi maa ogsaa i Tiden, som kommer. *Sigv. Hansen.*

Er der Haab for vore arbejdsløse?

Der var vist flere Kolleger, der tænkte: »Her lades alt Haab ude«, da de ligesom undertegnede overværede den uforglemmelige Nattetime i Landstinget, hvor Forligsforslaget blev ophøjet til Lov.

Det var et smukt Syn, at se de fine medaljeprydede Herrer i »Kjole og Hvidt« — lige ankommet fra Kongens Bord. Men hvad var det for Mennesker, der gik saa let og tankeløst hen over en Sag, der betød meget for mange smaa Hjem? Hvad jeg tænkte i den korte Stund, skal

jeg af gode Grunde holde for mig selv. Men jeg maa tilstaa, at jeg den Nat mistede min Tro paa Regeringens Mod til at gøre en alvorlig Indsats for de arbejdsløse.

Staunings korte Bemærkning, at han anbefalede Lovens Gennemførelse af Hensyn til Samfundets Velfærd, vil Statsministeren vist have svært ved at faa de arbejdsløse til at forstaa.

Er det af Hensyn til Samfundets Velfærd, at der gaar ca. 100,000 arbejdsløse? Er det af Hensyn til Samfundets Velfærd, at det mindste Forsøg paa fra vor Side at afhjælpe Arbejdsløsheden bliver bremset? Havde Stauning sagt, at det var af Hensyn til Kapitalens Velfærd havde det lydt troværdigt.

Men vi maa trods alt ikke opgive Haabet.

At dømme efter den Udvikling, vi gaar i Møde, er der vist ikke mange af os, der tror paa, at vi nogensinde faar vor berøvede Strejkeret tilbage. Jeg tror i hvert Fald ikke derpaa.

Og mange af Fagets Udøvere spørger vist nu sig selv efter den overstaaede Tarif-Situation: Hvordan skal vi i Fremtiden kunne opnaa Forbedring af vore Arbejdsforhold? Og hvad med de arbejdsløse?

Vi maa haabe, at Regeringen ikke alene for sin egen Skyld, men ogsaa af Hensyn til Samfundets Velfærd, snart maa vise sit Initiativ og fremskynde Loven om Arbejdstidens Nedsættelse for de Fags Vedkommende, hvor den er gennemførlig.

Og jeg kunde tænke mig: Forbundsstyrelsen bør undersøge — eventuelt i Samarbejde med Bogtrykkerforeningen — om det er muligt, at der fra Statens Side kan ydes et Tilskud til de forskellige videnskabelige Selskaber og Forlag til Udførelse af Bogtrykarbejder, som ligger stille paa Grund af manglende Midler, en Slags Nødhjælpsarbejde, der kan komme de arbejdsløse til Gavn, der har opbrugt deres ordinære Understøttelse, at de i hvert Fald kan faa nogle Dages Beskæftigelse om Ugen. Det er vanskeligt i Øjeblikket at finde andre Udveje, hvormed der kan bødes paa den Uret, der er gjort mod vore arbejdsløse. Men de Veje er farbare, hvis Viljen og *Model* hos rette Vedkommende er tilstede. *Adolph Juliussen.*

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Arbejderparti — Folkeparti!

I en Artikel i »Typ.-Tid.« skriver Fr. N. om Socialdemokratiet, at det bestræber sig for at være et *Folke*parti »og ikke noget særligt *Arbejder*parti«. Med ægte akademisk Spidsfindighed søger Fr. N. at sondre mellem disse to Gloser og gøre dem til Modsætninger. Saa er der altsaa endnu Folk indenfor Arbejderbevægelsens praktiske Virksomhed, der kan finde Gnist af Interesse i denne ligegyldige Syslen med Ord, denne Form for politisk Argumenteren, hvorved Tingene søges bevist eller modbevist ved Hjælp af Ord og Talemaader i Stedet for med praktisk Indsigt og Kendsgerninger. Denne fremragende Beskæftigelse har hidtil været forbeholdt Studenter og andre verdensfjerne Teoretikere, og disse bør ogsaa have Lov til at bevare dette Privilegium uantastet. Maaske lider Fr. N.s politiske Omdømme under den Vildfarelse, at Arbejderklassen, den egentlige Arbejderklasse, er i Stand til alene at erobre og udnytte den politiske Magt. I saa Fald vil en rent statistisk Fremstilling af Befolkningsgruppernes talmæssige Styrkeforhold kunne redde vor Redaktør ud af denne Vildfarelse. Det er nemlig ikke saadan, at Arbejderne, her taget i Ordets gængse Betydning, udgør et Flertal i Samfundet. Derfor kan Socialdemokratiet heller ikke sejre ved Arbejderklassen alene, men kun ved ogsaa at søge Støtte hos Bønderne og store Dele af Middelstanden, altsaa ved at være et *Folke*parti. Dette udelukker aldeles ikke et kraftigt og bevidst Arbejde for Socialismen, thi alle de her nævnte Grupper, Arbejdere, Bønder og Middelstand, har hver og en Interesse i en demokratisk og socialistisk Samfundsopbygning, selv om dette ikke i Øjeblikket forekommer dem umiddelbart indlysende. Man burde derfor ikke paa en overfladisk Maade søge at forflygtige de Vanskeligheder, hvori Danmark er placeret i disse Restriktionsaar, Vanskeligheder, der udgøres af den simple Kendsgerning, at Danmark er et gammelt Landbrugsland, men ogsaa et Land med voksende industrielle Problemer. Det er denne Kendsgerning, der i disse unormale Tider vanskeliggør en virkelig demokratisk Samling mellem Arbejdere og Bønder, en Samling, der vilde være fuldkommen naturlig og ligetil i Tider, hvor der ikke findes Restriktioner og Toldspærringer. Naar Fr. N. i denne Forbindelse paaberaaber sig Kommunisterne, turde dette være en fuldkommen Misforstaaelse, for at være særdeles mild i Udtrykkets Form. Rusland opviser netop selv det mest fremragende Eksempel paa, hvorledes det er umuligt for Arbejderne at gennemføre den konsekvente Socialisme uafhængig af Bønderne. Dette Eksempel finder vi i den berømte eller berygtede N. E. P.-Politik, som Lenin indførte i 1921, efter at Krigskommunismen havde truet med delvis at ødelægge hele det russiske Erhvervsliv. N. E. P.-Politiken genindførte Bøndernes Privatejendomsret samtidig med, at den atter tillod Oprettelse af private Smaabedrifter. Lenin betegnede selv denne Udvikling som Statskapitalisme, og det kan han maaske have Ret til, Socialisme var det under alle Omstændigheder ikke.

I Stedet for at forfalde til ligegyldige og rent negative Spekulationer over hvorvidt Socialdemokratiet skal være et Arbejderparti eller et Folkeparti, burde man bestræbe sig paa at nedbryde de Mure af gensidig Mistænksomhed og Uforsonlighed, som endnu skiller de arbejdende Befolkningsgrupper fra hverandre. Det vilde have lidt mere praktisk Betydning. Det hele skal imidlertid hjælpe en god Støvle, dersom Arbejderne, i Stedet for at søge Samling om denne simple Opgave, skejer ud i teoretisk Separatisme, i fornem Passivitet overfor politiske Spørgsmaal og i almindelig Mistænkeliggørelse af de Ledere, der, sagt for Gud ved hvilken Gang, er valgt paa almindelig demokratisk Facon. Arbejderparti — Folkeparti! Her foreligger overhovedet ikke noget enten — eller, men simpelthen et baade — og.

Den evige Paakaldelse af Kommunisterne som de eneste sande Vogtere af Arbejderbevægelsens socialistiske Traditioner er i Bund og Grund kedsommelig og tilmed urigtig. Det er efterhaanden blevet saaledes, at naar Kommunisterne angriber den socialdemokratiske Politik, saa er det et Udtryk for berettiget og forstaaelig Indignation overfor det lumpne Socialdemokrati, men naar Socialdemokrater tager til Genmæle herimod, ja, saa er de »Hipa-Agenter«, saa er de »Enhedens Fjender« og frakendes ethvert hæderligt Motiv. Denne de forfulgte Uskyldigheders Komedie har Kommunisterne opført saa længe, at man snarest bør lade Tæppet gaa ned for deres sceniske Bedrifter. *Frank Madsen.*

Dansk Typograf-Forbund

1. Maj

deltager vi i Arbejdernes Demonstrationstog.

Vore Faner føres i Toget, og et Musikkorps vil spille.

Alle Medlemmer, som er fri 1. Maj om Eftermiddagen, opfordres til at deltage.

Københavns Bogtrykkerforening har efter vor Anmodning henstillet til Firmaerne at give Personer eller Personaler, der maatte ønske det, fri den 1. Maj.

Lad os saa møde talstærkt frem!

Demonstrationstegn udleveres gratis til de Medlemmer, der melder sig i Demonstrationen (Medlemskort forevises).

Styrelsen fungerer som Ordens-Marskaller.

Angaaende Typografernes Placering i Toget henvises til Meddelelsen i »Social-Demokraten« om Demonstrationstogets Opstilling.

Vel mødt 1. Maj. *Styrelsen.*

Københavnske Tillidsmænd og Inkassatorer

vil i Aar faa Lejlighed til Deltagelse i det Kursus, som Forbundets Oplysningsvirksomhed arrangerer i Dagene 18.—24. Juni.

paa Roskilde Højskole.

Betingelserne er: Rejse til og fra samt Opholdet paa Skolen betales af Forbundet. Til Dækning af Arbejdstab vil kunne paaregnes et Beløb lig en jævn Dagturs-Ugeløn (uanset den enkeltes særlige Fortjenesteforhold), og dette Beløb ydes af Københavns Afdeling. (For Feriedage faas *ikke* Arbejdstabsgodtgørelse).

Interesserede Kolleger bedes snarest og senest 5. Maj henvende sig skriftligt til Afdelingsformanden med Anmodning om Plads paa dette Kursus.

Der gives kun Adgang for et begrænset Antal Deltagere.

København, den 25. April 1939. *Styrelsen.*

Hævet Blokade

Blokaden af *Wm. Christensens Bogtrykkeri*, Knabrostræde 13, er hævet, da den manglende Løn nu er betalt til de paagældende.

P. F. V.

København, den 25. April 1939. *Sigv. Hellberg.*

Var det et Pletskud?

Det bliver nok alligevel nødvendigt at tage til Genmæle nu, da flere Kolleger paa forskellig Maade har givet Udtryk for Bekymringer for min Person. Min Tavshed *kunde* jo opfattes som et Svaghedstegn — en stiltiende Indrømmelse af, at hvad jeg skrev, ikke kunde forsvares. Og *det* vilde dog være misvisende, thi uden Tvivl var det et Pletskud.

Det har altid været en taknemmelig Opgave at forsvare dem, der har Magten. Og der har altid været villige Sjæle til at røgte denne Opgave. Ligegyldigt, hvor store Dumheder de paagældende Magthavere end begaar, saa kan de være sikre paa at høste Ros og Bifald fra disse trofaste.

De indskrænker sig dog ikke til i Tide som i Utide at yde deres Bifald. De staar stadig paa Spring til at fare i Benene paa de formastelige, der drister sig til at hævde en anden Mening end den i Toppen raadende.

Nu kommer de frem fra alle Kroge i Anledning af mine Betragtninger her i Bladet om Udfaldet af det nylig stedfundne Folketingsvalg. I Spidsen for de ensrettede Stormtropper marcherer »Social-Demokraten«s nybagte faglige Medarbejder, forhenværende Typograf *Flemming Madsen*, hvis væsenligste Indsats i dansk Arbejderbevægelse er den, at han i 1935 — Guderne maa vide med hvilken Adkomst — af Ministeriet blev udpeget til Medlem af det udvidede Arbejdsløshedsraad, der havde til Opgave at undersøge Mulighederne for en Arbejdstidsforkortelse. Resultatet af dette Raads Arbejde kom til at foreligge i Form af en Indstilling, der gik ud paa at nedsætte den ugentlige Arbejdstid til 40 Timer mod, *at Arbejderne afgav en Sjettedel af deres Løn, nemlig en Dagløn om Ugen!* Man anbefalede ganske vist, at det offentlige ydede en lille »Kompensation« til de *lavestlønnede.* Men f. Eks. for Typografernes Vedkommende var Løn-Nedslaget blevet som ovenfor nævnt. Raadet og Hr. Flemming Madsen fik dog ingen Sukces paa den Indstilling, idet der naturligvis rejste sig en kraftig Modstand fra Arbejdernes Side. Og det kan vel ikke kaldes ubeskedent her at bemærke, at »Typ.-Tid.« var blandt de *første,* der i stærke Ord protesterede imod denne uhørte Nedskæring og Overvæltning af Arbejdsløshedens Byrder paa Arbejdernes i Forvejen tungt belastede Skuldre.

Med en saadan Introduktion har Hr. Flemming Madsen sikkert rige Fremtidsmuligheder i den politiske Kamp mod Fagforeningernes Indflydelse. —

Sigv. Hansen er nærmest vred over, hvad jeg *ikke* har skrevet. Der er saa meget, siger han, jeg burde have taget med, men som jeg har »overset«, fordi jeg ikke har *tænkt,* før jeg skrev min Artikel.

Som om der i S. H.s Angreb fandtes en eneste *selvstændig* Tanke, der kunde berettige ham til en saadan Paastand overfor mig! Hele hans Indlæg er jo kun Gentagelser af, hvad han har læst i »Social-Demokraten«. End ikke Ukvemsordene mod Kommunisterne er hans egne. Kun et eneste Sted har han vovet sig ud paa egen Haand, men dèr er han plumpet i og kommet i Uoverensstemmelse med sine politiske Venner. Han skriver nemlig, at »der i Dag, bl. a. i Kraft af, at vort Landbrug igen er blevet bragt paa Fode, er ca. 68,000 Mand flere i Beskæftigelse«. Sigv. Hansen maa nok have »overset«, at et af Regeringens bedste Argumenter, naar dens Modstandere pegede paa den stigende Arbejdsløshed, hidtil har været at henvise til den Kendsgerning, *at denne Arbejdsløshed væsenligt rekrutteredes fra Landbruget.*

Jeg har ikke bebrejdet Regeringen, at den har hjulpet Landbruget under de vanskelige Forhold. Men det er *Maaden,* hvorpaa denne Hjælp har fundet Sted, jeg mener er forkert og uretfærdig. Det virkelige Forhold er jo det, at ikke *alle* Landbrugere har været eller er nødstedte. Det er nærmest dem, der under Højkonjunkturen har etableret sig og faaet for høje Prioriteter, man kan kalde kriseramte. Men ved at hæve Priserne paa Landbrugets Produkter har den *fattige* Arbejder maattet skatte lige saa vel til de *velstillede* (ikke-kriseramte) Landmænd som til dem, der er i Nød. I Bestræbelserne for at hjælpe de kriseramte Arbejdere — de arbejdsløse — finder man dog ikke paa at lave Love, der ogsaa yder økonomisk Tilskud til de *arbejdende* Arbejdere! Men det er jo i Virkeligheden dette meningsløse Forhold, der

praktiseres overfor Landmændene gennem de mange prishævende »Ordninger«.

Jeg ynder at »fremstille vort Land som et Sted, hvor den overvejende Del af Arbejderne staar udenfor Fattigvæsenets Dør« — siger Sigv. Hansen. Dette er en meget *frimodig* Paastand. — Jeg har — overfor den megen Tale om, at vi her i Landet har det meget, meget bedre end noget andet Sted paa Jorden — hævdet, at der ogsaa *her* findes fattige og nødstedte Mennesker. Jeg kunde ønske, at de selvtilfredse Medborgere, der stadig benytter sig af Talen om Danmark som det Sted, hvor vi alle har det saa godt, havde lyttet til den Tale, som en Arbejdsløs' Hustru forleden holdt i Radioen. Den var god at faa Forstand af.

Man har ikke Lov til at anlægge den Moral, der er udtrykt i den kendte Sentens: Nu sidder vi alle godt, sagde Katten — den sad paa Flæsket.

Og det har Flemming Madsen og Sigv. Hansen heller ikke. *Fr. N.*

Generalforsamlinger. Møder

Næstved Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Søndag den 15. April. Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, bød velkommen. Til Dirigent valgtes *J. P. Hansen*. Protokollen oplæstes og godkendtes. Formanden aflagde en udførlig Beretning om Arbejdet i Kvartalet og oplæste Regnskaberne. Hovedkassen: Balance Kr. 4.343,00, at indsende: Kr. 833,50, Lokalkassen: Balance Kr. 548,00, indsat i Banken Kr. 65,10. Jubilæumsfonden Kr. 100,00. Sygehjælpekassen: Balance Kr. 399,00, hævet i Banken Kr. 180,25. Beretning og Regnskaber godkendtes. Det vedtoges at sende en Mand til Tillidsmandskursus i Roskilde og hertil yde Arbejdstab + 15 Kr.; Svend Jacobsen valgtes. — Lærlingeafdelingen bevilgedes 30 Kr. til Deltagelse i Lærlingestævnet i Odense den 4. Juni. — Under Eventuelt opfordrede *Poul Jeppesen* Medlemmerne til at agitere for stor Tilslutning til Tryksags-Udstillingen i Næstved, der afholdes i Dagene Lørdag den 13. og Søndag den 14. Maj, ligesom *Formanden* ansporede Medlemmerne til at benytte Forbundets Bibliotek samt deltage i det af Oplysningssekretæren tilbudte fagpolitiske, fagtekniske og branchemæssige Oplysningsarbejde. — Der var ingen Stemning for nogen Sommertur i Aar. *Sek.*

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. April. Formanden, *Louis Hansen*, bød velkommen og udtalte nogle Mindeord over afdøde Typ. *Peter Sørensen*. Medlemmerne rejste sig. — Til Dirigent valgtes *H. A. Hansen*. Sekretæren oplæste Protokollen, og i Tilknytning hertil aflagde Formanden Beretning. Omtalte den nye Tarif, forskellige Cirkulærer, de af De samv. Fagforbund vedtagne Afstemningsregler, en Lærlingeantagelse paa »Gutenbergtrykkeriet«, der ikke var i Overensstemmelse med Tarifen og den nylig optagne Lønstatistik; Protokol og Beretning godkendtes. — Kassereren, *Peter Jensen*, oplæste Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 5038,80 og Lokalkassens, der balancerede med Kr. 2240,02 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1544,32. Regnskaberne godkendtes. — Det vedtoges at anmode Forretningsfører Ths. Pedersen om at komme til Slagelse for at holde et Foredrag. — Til Tillidsmandskursus'et vedtoges det at lade Peter Jensen repræsentere Afdelingen. — Det overlodes til Bestyrelsen at arrangere en Aftentur i Maj Maaned. — *H. A. Hansen* aflagde Beretning fra Brugsforeningen og *Formanden* fra »Soc.-Dem.« og Fællesbageriet. Alle tre Virksomheder viste en meget smuk Fremgang paa alle Omraader.

— Ekstra Generalforsamling i Hjælpe-Sygekassen: Bestyrelsen fik Bemyndigelse til fra 1. Juli at nedsætte Kontingentet. Saafremt Kassebeholdningen ikke er forringet, da med henholdsvis 30 og 15 Øre for helt- og halvtbetalende. *L. H.*

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling, der var besøgt af 20 Medlemmer, i »Industrien« Lørdag den 15. April. Formanden, *H. Kürstein*, bød velkommen. *Sekretæren* oplæste Protokollen, der godkendtes. — *Formanden* aflagde derefter Regnskabet, der udviste følgende: For Hovedkassen, Indtægt: Kr. 3069,50, Udgift: Understøttelse paa Stedet Kr. 832,00, Hjælpekasseunderstøttelse Kr. 579,25, Sygeunderstøttelse Kr. 288,00, Administrationstilskud Kr. 65,00, indsendt til Hovedkassen Kr. 1305,25. For Lokalkassen, Indtægt: Kr. 404,94, Udgift: Kr. 276,82, Kassebeholdning Kr. 128,12. Regnskabet, der var revideret, godkendtes. — Af Beretningen fremgik det, at Kvartalet havde forløbet normalt. Fortsættelseskassen var stadig lukket, da Ledighedsprocenten var under det stipulerede. Formanden omtalte Ferieordningen, der ved Slutningen af Kvartalet var opgjort for Løsarbejderne og Opgørelse tilsendt Forretningerne. For det kommende Kvartal var Feriespørgsmaalet endnu ikke i Orden, da Bogtrykkerne endnu ikke havde Feriemærker eller -Bøger færdige. Arbejdstiden paa de socialdemokratiske Blade var nedsat til 45 Timer ugentlig. Tarifen var underskrevet af Bogtrykker Gornitzka, Allinge, Bogtrykker Petersen, Nexø, hvorimod Bogtrykker Gornitzka, Nexø, endnu ikke havde underskrevet. Fra flere Afdelinger og Enkeltpersoner var indløbet anerkendende Takkeskrivelser for det tilsendte Jubilæumsfestskrift. Efter nogle Forespørgsler til Beretningen, der besvaredes af Formanden, godkendtes denne. — Til Bestyrelsen nyvalgtes Svend Larsen med 14 St. og Otto Petersen med 13 St., Erik Hansen blev Suppleant med 7 St. Andreas Jensen, der var den ene af de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, ønskede ikke Genvalg. — Under Eventuelt forelaa et Andragende fra den herværende D. U. I. om Tilskud; bevilgedes Kr. 15,00. Danmarks kommunistiske Parti søgte ligeledes om Tilskud, der stilledes Forslag om Kr. 10,00, ved Afstemning vedtoges det ikke at bevilge noget. — *Wilsky* gennemgik derefter det nye Regulativ for Svendeprøver, til hvilket der rettedes forskellige Forespørgsler, der besvaredes af Wilsky. — *Formanden* omtalte Forholdene hos Bogtrykker Gornitzska i Allinge, der nu var ordnet paa tilfredsstillende Maade. — »Lokaleleje« bevilgedes. — Generalforsamlingen hævet. *owl.*

Københavns Maskinsætter-Klub

Instruktionsmøde for Maskinsættere

paa Søndag Kl. 11

paa Berlingske Tidende

Mødested: Kvindelig Læseforening, Gl. Mønt 1

Program: Husfilmen køres. — *S. V. Rasmussen* taler over Emnet: »Maskinsætterne og Sundheden«. — Instruktion ved forskellige Maskintyper.

Provinskolleger velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

Fredag den 5. Maj (St. Bededag)
i Rønne

Instruktør og Foredragsholder: *S. V. Rasmussen.*

1. Maskinsætterprøven (Demonstration ved Sættemaskinen).
2. Annonce- og Akcidenssætning paa Sættemaskine (Foredrag med Skitser).

Foredraget har ogsaa Interesse for Fagets øvrige Udøvere.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Ndr. Fasanvej 136⁴. Telf. Godthaab 6754.

Nu skal det ske!

Vi havde i Aar en ganske speciel Tarifsituation. Begge Tarifer, Provinsens og Københavns, udløb samtidig. Mulighederne for et Haandsættersamarbejde over Tarifgrænserne burde have været til Stede — men som Forholdene nu engang var *kendte vi overhovedet ikke hinandens Krav og Ønsker til Tarifændringer.* Paa Trods af, at Forslag var stillet derom, fandt Forbundsstyrelsen det ikke paakrævet at etablere noget Samarbejde mellem Tarifkommissionerne. Situationens videre Udvikling er godt kendt. Ogsaa denne Situation siger os, at de Kolleger, der har arbejdet og stadig arbejder for en Sammenslutning af alle Haandsættere, har Ret i deres Betragtninger.

Haandsætterne har den største Arbejdsløshedsprocent i vort Fag. Sortekunstens egentlige Udøvere er blevet distanceret af den moderne Teknik. Sættemaskine, Stereotypi, Rotation o. s. v. har skabt nye Muligheder, har skabt nye Brancher. Mere og mere af vort Fags Arbejdsomraade tilhører naturligt disse Brancher. Haandsætterne har vel afgivet en ikke ringe Del af Branchekollegerne til disse maskinelle Omraader, men tilbage er saa mange, at det kniber med at beskæftige selv en relativt tilfredsstillende Procentdel.

Dette, at vi Haandsættere har en forholdsvis høj Arbejdsløshedsprocent, virker ganske naturligt paa vort Lønniveau. Vi er den lavest lønnede faglærte Branche paa Trods af, at det ikke er de kvalitativt ringeste Arbejder, der udføres af Haandsætterne. Den nye Tid i Faget har stort set frataget os Bog- og Avissatsen, men til Gengæld givet os Reklametryksagerne, der stiller store Krav, saavel rent æstetisk som reklamepsykologisk. Paa Trods af, at vi har klaret disse, de nye Tiders Krav, godt og stadig søger at udvikle vore Evner, er vore Arbejdsforhold ikke blevet tilsvarende forbedrede, ja i Realiteten er vi lønmæssigt gaaet tilbage, idet det er de andre Brancher, der har faaet de største Løntillæg. Det er vi ikke misundelige over, thi ingen Branche har en Minimalløn eller Gennemsnitsløn, der er en Øre for høj — tværtimod.

— — —

Men nu skal det være slut med Haandsætternes Retræte. Vi har set, hvad et energisk Stykke Arbejde kan føre til i den sidste københavnske Tarifsituation. Tarifen løser vel ikke vort rimelige Ønske om forkortet Arbejdstid — men Bog- & Akcidenssætterklubbens stadige Paavisning af vore daarlige Lønforhold gav dog et Resultat, som uden at være tilfredsstillende dog alligevel blev et betydeligt Fremskridt for de lavestlønnede i Arbejde værende Kolleger. Det er den Linje, der skal fortsættes fra Haandsætternes Side. Vi skal gennem vore Klubber, der ved Delegeretmødets Beslutning er fuldt legale, paavise de utilfredsstillende Forhold og stille vore Ændringsforslag, saa Bogtrykkerne tvinges til ogsaa at forbedre Haandsætternes Kaar.

Udfra disse og lignende Betragtninger har Kolleger Landet over arbejdet paa at skabe Haandsætterklubber, og Tanken om et Samarbejde mellem Klubberne er naturligt opstaaet. Vi har i »Bog- og Akcidenssætteren« stadig kunnet melde om nye Klubbers Start, og ledsagende Resolutioner og Korrespondance har stadig kraftigere og kraftigere udtrykt Ønsker om en Landssammenslutning.

— — —

Repræsentanter for Klubberne i Aarhus *(Sv. Aa. Petersen)*, Odense *(Hans Hansen, Aage Vilh. Pedersen, Svend Koksbang* og *Kuno Jespersen)* samt København *(Ernst Berg, C. J. Dreyer* og *Erik Hansen)* samledes i Paasken i Odense for at udveksle Tanker og Erfaringer og undersøge Muligheden for at lave en Sammenslutning. Af de aflagde Beretninger og tilsendt Korrespondance fremgik det klart, at der i alle de bestaaende Klubber er et stærkt Ønske om Samarbejde, og man var enige om, at det netop nu vil være det rigtige Tidspunkt at foretage de afgørende Skridt. Ca. 700 Kolleger er allerede Medlemmer af de bestaaende Klubber, og alle melder de om stadig Fremgang i Medlemstallet; yderligere viser der sig nye Klubmuligheder i »klubløse« Byer.

Efter en Drøftelse af de foreliggende Muligheder enedes man om at søge et Fagmøde for alle Landets Haandsættere afholdt i Odense den 3. September. Ved dette Møde er det Hensigten, foruden Foredrag og Diskussion om fagpolitiske og fagtekniske Haandsætterproblemer, at faa dannet Landssammenslutningen.

Det bør herefter staa alle Landets Haandsættere klart, at nu sker der noget, og at man inden 3. September maa staa tilsluttet sin Klub — og hvis der ingen er, da prøve paa at faa en dannet.

Efter at have fordelt de praktiske Opgaver mellem de tilstedeværende vedtog man følgende Udtalelse:

Til Haandsætterne!

Delegeretmødets Vedtagelse ang. Oplysningarbejdet nødvendiggør Dannelsen af Haandsætterklubber, idet »Oplysningsarbejdet sker i Samarbejde mellem Forbundsledelsen og Brancheklubberne«.

Argumenterne for Oplysningsarbejdets Berettigelse er saa kendte, at vi nøjes med at fastslaa, at foruden personlig Dygtiggørelse af den enkelte Kollega og derigennem styrket Bevidsthed om Arbejdets Værdi, vil en saadan Højnelse af Fagets Standard bringe tilbage eller fastholde en Mængde Arbejde, som andre Fremstillingsmetoder allerede har eller forsøger at fratage vort Fag, et Forhold, som igen vil give Beskæftigelsesmuligheder for ledige Kammerater.

Det er en given Ting, at Arbejdet maa drives intensivt, og det gøres bedst gennem lokale Klubber. For denne Kendsgerning har Kolleger i en Række Byer haft Øjnene aabne — men der er Mulighed for Dannelsen af endnu flere Haandsætterklubber.

Repræsentanter for undertegnede Klubber, som har drøftet en Sammenslutning af Haandsætterklubber, retter derfor en indtrængende Opfordring til Kolleger i »klubløse« Byer om at tage Spørgsmaalet op til alvorlig Overvejelse.

Aarhus Haandsætterklub: *Svend Aage Petersen.*
Odense Haandsætterklub: *Hans Hansen.*
Bog- og Akcidenssætterklubben i København: *Ernst Berg.*

Vi maa nu benytte den Tid, der er til næste Tarifsituation og næste Delegeretmøde til dels at rejse vore Organisationer i deres fulde Styrke og til at faa alle Skævhederne belyst og rettet ved Hjælp af vore egne Kræfter i nøje Kontakt med *Dansk Typograf-Forbund, der er og altid bør og maa være det samlende Organ for alle Typografer.* *eh.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Landssammenslutningen.

Spørgsmaalet om en Landssammenslutning af Trykkeriarbejdere har længe været paa Tale og til Drøftelse i forskellige Klubber. Resultatet er blevet, at der blev indkaldt til Møde i Odense 1. Paaskedag, hvor vi fik en saadan Sammenslutning til Styrkelse af Trykkeriarbejdernes Krav og Stilling. Mødet i Odense Paaskedag blev aabnet af *Henry Olsen*, der bød de mødte Kolleger velkommen til dette historiske Møde for Hjælpearbejderne. H. Olsen redegjorde derefter for Mødets Afholdelse og kom ind paa de Krav, som Hjælpearbejderne bør rejse og søge gennemført, og det kan kun ske i Kraft af, at alle Hjælpearbejdere, saavel kvindelige som mandlige, i Forening tilslutter sig en Sammenslutning; da det jo er Mængden, der skal gøre det, er det enhver Hjælpearbejders Pligt, om jeg saa maa sige, sagde Henry Olsen, at tilslutte sig de respektive Klubber eller indmelde sig direkte, da det er af stor Betydning at faa alle Landets Hjælpearbejdere ind under Trykkeriarbejdernes Landssammenslutning. De mødte Kolleger tilsluttede sig fuldt ud de faldne Udtalelser og understregede stærkt, at Tiden kræver Sammenhold af hele Landets Hjælpearbejdere.

Derefter forelagde Henry Olsen et Lovudkast, der er saalydende:

»Landslov for Trykkeriarbejdernes Landssammenslutning.

Formaal.

Trykkeriarbejdernes Landssammenslutning har til Formaal at søge oprettet Branche-Klubber, hvor saadanne ikke findes, for at samle baade kvindelige og mandlige Trykkeriarbejdere i fælles Arbejde ved Afholdelse af Foredrag, Diskussionsmøder og Oprettelse af Studiekredse og ved Deltagelse i det faglige Arbejde i Lokalafdelinger og Forbund.

§ 1.

Enhver Trykkeriarbejder-Klub kan indmeldes under Trykkeriarbejdernes Landssammenslutning, naar den underordner sig dennes Love. Klubberne optager Trykkeriarbejdere, som er Medlem af Dansk Typograf-Forbund. (Hvor ingen Klubber er, kan Trykkeriarbejderne indmelde sig direkte i Landssammenslutningen.)

§ 2.

Klubberne indbetaler 25 Øre pr. Kvartal pr. Medlem til Landssammenslutningen.

§ 3.

Landssammenslutningen ledes af en Bestyrelse paa 5 Medlemmer, deraf Formand og Kasserer, som Klubbernes Repræsentanter vælger paa et Landsmøde. Hver Klub har Ret til at sende 2 Repræsentanter.

§ 4.

Det ordinære Landsmøde afholdes hvert 2. Aar i Paasken. Der aflægges Beretning og Regnskab, ligesom den fremtidige Virksomhed drøftes. Forslag, som ønskes behandlet, indsendes 3 Uger før Mødets Afholdelse.

§ 5.

Landssammenslutningen udsender Klublove til Brug for Klubberne. Hvor der ikke findes Klubber, er det Landsbestyrelsens Opgave at faa saadanne oprettet, hvor der er mindst 10 Medlemmer.

Saaledes vedtaget i Odense 1. Paaskedag 1939«.

Da dette var vedtaget, blev følgende konstitueret til foreløbig Ledelse: Til Formand Henry Olsen, Kasserer Anton Mortensen, Odense, V. Willadsen, København, Børge Weber, København, Fru K. Jørgensen, Odense. Leo Petersen, København, som Suppleant. Derefter udtaltes der gode Ønsker for godt Arbejde, og til Slut blev der udbragt et Leve for Trykkeriarbejdernes Landssammenslutning.

Fredag den 12. Maj

Kl. 20 pr. i Pileallé 16 afholder Trykkeriarbejdernes Klub Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg. 6. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen serveres der til Medlemmerne Smørrebrød, Snaps og Øl, Kaffe og Cloc. — Det er vist ikke nødvendigt at opfordre Medlemmerne til at møde op; men mød præcis. *Styrelsen.*

Trykkeriarbejdernes Klub i Odense

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 30. April paa Den ny Forsamlingsbygning Kl. 10.

Dagsorden: 1. Protokol og Beretning. 2. Regnskab. 3. Lovændring. 4. Valg: a. Formand, b. 2 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Eventuelt.

Alle Medlemmer bedes møde, da vigtige Sager skal behandles.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Hvad Tarifen gav os.

Det turde maaske være paa sin Plads her i Bladet at notere, hvad den nylig tilvejebragte Tarif, der for Københavns Vedkommende altsaa er ophøjet til Lov, har bragt os af Forbedringer eller Ændringer, uden derfor at have til Hensigt at stille Resultaterne i Relief. Vi har hørt Udtalelser om, at Maskinsætterne nok kunde stemme for Tarifen, for vi var blandt dem, der dog fik noget, og vi har hørt andre sige, at naturligvis maatte vi stemme imod Tarifen, fordi vi intet fik. Det rigtige ligger vel nok midt imellem.

I Maskinsætterafsnittet for København er foretaget enkelte mindre væsentlige Ændringer. I § 65 ændres Bestemmelsen om anden kvalificeret Arbejdskraft ved Monotypestøbemaskinen til kun at gælde Skriftstøbere. I § 66 er foretaget en Ændring, hvorved den meningsløse Bestemmelse om 5 pCt. højere Præstation, hvor Manuskriptet gaar Linje paa Linje, falder væk ved Linjestøbemaskinerne. I samme Paragrafs sidste Stykke indføjes efter Ordet »Godtgørelser«: »og til andre af Firmaet forvoldte Forsinkelser«, og her tænkes der navnlig paa saadanne stadige Afbrydelser, der vanskeliggør Normalpræstation paa det enkelte Arbejde. Den utidige Bestemmelse om Erstatningspligt for Beskadigelser er blevet henvist til Paragrafen om Pligtforsømmelse. Endelig er der i § 70 indføjet en Bestemmelse, der siger, at Arbejdspladsen skal være forsvarlig belyst; en naturlig Ting, som det ikke skulde være nødvendigt at tarifere for, men som nu kan benyttes til at kræve de almindeligvis elendige Belysningsforhold forbedrede.

I Fællesbestemmelserne fik vi Forlægningsskalaen ført tilbage i sin tidligere Skikkelse, og opnaaede atter den 20 pCt.s Betaling for Forlægning til Kl. 24, som vi i sin Tid solgte for 3 Dages Ferie. Da det særlig er Maskinsætterne, denne Bestemmelse er gaaet ud over, maa Resultatet anføres som en Realitet, som det dog holdt haardt at fremskaffe. De øvrige Ændringer under dette Afsnit, angaaende Ekstra-Forlægning, Spisetid ved Overarbejde samt den ret væsentlige Feriebestemmelse, deler vi med de øvrige Brancher, og de skal derfor ikke omtales nærmere.

Og saa fik vi Maskinsætterprøven, vel nok et af de betydeligste Fremskridt vi som Branche har opnaaet, og selv om den ikke kan udregnes i Penge, vil Kollegerne lære at vurdere den, og det vil efterhaanden vise sig, at den har været til Fagets Gavn.

I Forligsmandsforslaget er der ikke meget til os. Vi fik 1 Kr. i Løntillæg som alle de øvrige Brancher; det

burde derfor ikke anføres, men da vi ikke plejer at faa noget, er vi lige ved at betragte det som en særlig Gevinst. Sættemaskinmedhjælpere, der arbejder udover Kl. 19, fik en halv Times Arbejdstidsnedsættelse; Bestemmelserne angaaende Døgndrift vil for vort Vedkommende være relative.

En Bestemmelse, vi aldrig vilde have godkendt, hvis vi havde haft nogen Indflydelse derpaa, er den halve Times Spisetid paa Holdene. Vi har hidtil været fritstillet med Hensyn til Spisepause paa de forlagte Hold og har kunnet ordne det indbyrdes med vore Principaler. Men vi maa erindre, at det er et Forligsmandsforslag, og denne har naturligvis haft sin Tanke dermed. Vi savner ogsaa indtil nu et Overblik over Bestemmelsens praktiske Resultater.

For Provinsen gælder, at Maskinsætterne dèr ikke paa Specialbestemmelser har særlige Ændringer. Man er fulgt med de øvrige Brancher; men hvis den Paastand er rigtig, at Maskinsætterafsnittet for Provinsen er bedre end for København, maa man jo ogsaa før Tarifforhandlingerne have haft et Forspring. Naar Provinsen ikke fik Maskinsætterprøven indført i Tarifen, skyldes det Principalernes Uvilje til at forhandle om Forslaget.

Ja, der er altsaa intet at raabe Hurra for; men hvornaar var der det. Og Københavnerne er endda i den Situation at kunne vaske Hænderne: Vi har ingen Skyld i dette! *N. Th. S.*

Den elektriske Smeltning.

Da vi her i Landet for cirka femten Aar siden begyndte de første meget famlende Forsøg med elektrisk Opvarmning af Sættemaskiner, blev disse Eksperimenter fulgt med meget stor Interesse, navnlig fra Maskinsætternes Side, der straks forstod, hvilken Betydning en saadan Revolution i Metalsmeltemaaden vilde faa for Maskinsætterierne, alene med Hensyn til Hygiejnen.

Den 1. Februar 1925 afholdt K. M. K. et Møde, ved hvilket Fabrikinspektør *Hakon Jarner* holdt et Foredrag med Emne: »Elektrisk Opvarmning ved Sættemaskiner«. Foredraget ledsagedes af Demonstrationer af en Del af de tildels ufærdige Fabrikationsgenstande, der skulde betinge Muligheden for Fremstillingen af et dansk Metalsmelteapparat. Paa dette Tidspunkt forelaa der flere udenlandske Systemer, og paa enkelte Trykkerier i København havde man allerede da forsøgt sig med disse.

Naar Indførelsen af elektrisk Smeltning senere skød saa god Fart herhjemme, og naar vi i Dag kan vise en saa stor Procentdel af Landets Sættemaskiner forsynet med elektrisk Opvarmning, skyldes dette i ikke ringe Grad, at Maskinsætterne selv gjorde sig til Agitatorer for Systemets Indførelse, idet de gennem Skrift og Tale, i Blade og paa Møder og maaske ikke mindst gennem Forestillinger paa Arbejdspladserne arbejdede saa ihærdigt for Sagens Fremme.

Vi havde da den Tilfredsstillelse at se, at den ene Gasgryde efter den anden forsvandt fra Maskinsætterierne; i nogle Tilfælde forsvandt hele Gryden, idet én Opfindelse hvilede paa egne Støbegryder, i andre Tilfælde indbyggedes Apparaterne i de originale Gryder, men Systemet gik gennem en Del Aar sin Sejrsgang over Landet, og en stor Del af os glemte efterhaanden helt at sanse, hvordan Gassen lugter, og vi befriedes for den tunge Indvirkning, den øver paa de legemlige Organer.

Men den ret stærke Fremgang stagnerede desværre, før Revolutionen var fuldbyrdet, og i de sidste 3—4 Aar — hvor vi ogsaa har været uden noget selvstændigt Maskinsætterorgan — har Stilstanden været mærkbar. Ifølge Dansk Typograf-Forbunds sidste Statistik var der ved dennes Optagelse ca. 50 Sættemaskiner i København, der ikke var forsynet med elektrisk Opvarmning, og ikke mindre end ca. 170 i Provinsen. Dette Forhold har siden da forandret sig en Del og navnlig for Københavns Vedkommende.

Det er nu tilfulde bevist, at Elektriciteten er fuldt driftsikker, et Moment, der har vejet meget til i Principalernes Paaskud om Frygten for dens Anvendelse, og med Hensyn til Prisen har man erfaret, at denne ikke er dyrere end Gassen, og naar man tager Hensyn til den kvalitative Forbedring af Satsproduktet og til Matricernes bedre Bevarelse, er den endog billigere. Tilbage bliver altsaa kun Udgiften til Anlægget en Gang for alle.

Det store Antal Gasgryder, der endnu findes, navnlig i Provinsen, opfordrer Maskinsætterne til igen at foretage et alvorligt Fremstød for Sagen, indtil den sidste Skanse er falden. Vi véd ikke, hvad den nye Fabrikslov vil give os, men der er Grund for os til at kræve af vore Arbejdsgivere, at de tager det Hensyn til de Arbejdere, der skal hjælpe dem i deres Virksomhed, at de benytter tidssvarende Hjælpemidler og undgaar saadanne sundhedsskadelige Metoder, for hvilke Tekniken har givet dem en sikker og rentabel Erstatning.

Det virker sikkert overraskende paa mange af os at erfare, at en Trediedel af det samlede Antal Sættemaskiner endnu arbejder med den forældede Gasopvarmning. De ca. 33 pCt. er en mørk Plet paa det Fag, der nu i saa høj Grad arbejder paa at modernisere sig og bringe dansk Bogtryk, saavel gennem Akcidens- som gennem Værk- og Avissats, frem paa Linje med det bedste, og vi maa antage, at en Henvendelse derom og en Henvisning til Nødvendigheden deraf, vil være tilstrækkelig til at bringe hele dette Spørgsmaal til en afsluttende Løsning.

Hvis vore Instruktører og Foredragsholdere stadigvæk vilde holde Baalet vedlige ved at føje Bemærkninger derom ind i deres Undervisning, og hvis vore Fabrikinspektører, hvoraf flere har ydet os Assistance paa dette Omraade, vilde hjælpe os endnu et bitte Nøk, ikke ved at paabyde, hvor de ikke kan, men ved at henstille paa Steder, hvor deres Ord har Vægt, og hvor saa meget andet i Arbejdsrummene afhænger af deres Skøn, saa maatte det vel være muligt indenfor en overskuelig Fremtid at faa Gasanvendelsen henvist til de Steder, hvor den hører hjemme, og fjernet fra de Arbejdspladser, hvor den kun gør Skade. *—sen.*

Hygiejne i Maskinsætterier.

Spørgsmaalet: Hygiejne i Maskinsætterier har hidtil kun i ringe Grad formaaet at interessere andre end de i Spørgsmaalet direkte interesserede — nemlig Maskinsætterne selv. Til Gengæld har man indenfor Maskinsætter-Kredse igennem en Aarrække beskæftiget sig endog ret indgaaende med Belysningen af Spørgsmaalet, uden at man endnu kan sige at være naaet særlig vidt frem ad Vejen mod bedre hygiejniske Forhold i vore Maskinsætterier.

Der er navnlig to Ting, som spiller en saa afgørende og dominerende Rolle, naar Talen drejer sig om Hygiejne i Maskinsætterier, at der kan være Grund til at opholde sig lidt herved, og disse to Ting er: *Luft og Lys.* Vi kender det fra vore Stueplanter derhjemme, uden Luft og Lys trives de ikke, og akkurat det samme er Tilfældet med Maskinsætterne i et Maskinsætteri. Den menneskelige Organisme kræver, for at kunne fungere normalt, et vist Minimum af Luft og Lys. Mennesket kan lige saa lidt som Stueplanterne leve uden Luft og Lys.

I Tyskland har man indgaaende beskæftiget sig med

Spørgsmaalet om, hvorledes et Maskinsætteri skal indrettes for at tilfredsstille de hygiejniske Krav, som med velbegrundet Ret maa stilles hertil. I de Undersøgelser, som fra Sundhedsautoriteternes Side fornylig har fundet Sted, er ogsaa de klimatiske Forhold i Maskinsætterier bleven gjort til Genstand for Observationer. Det er herigennem slaaet fast, at Maskinsætteren tilbringer den største Del af sin Arbejdstid i siddende Stilling og ikke har megen Lejlighed til at skaffe sig frisk Luft. Paa den anden Side er Maskinsætteren bleven vænnet til en vis Varme, og enhver mærkbar Luftning er ham ubehagelig. Spørgsmaalet om en god Lufttilførsel i Maskinsætteriet er vanskeligt at løse; thi al Træk maa holdes borte fra den herfor særlig ømfindtlige Sætter. Det fastslaas dog her, at den selvvirkende Temperaturregulering ved Ophedning af Støbegryden saavel som Indførselen af den elektriske Opvarmning har bragt os et stort Fremskridt.

Særlig vigtigt er det at undgaa alt, hvad der frembringer Støv og hvirvler dette op. Blystøvet er ikke blot hæmmende for Arbejdet ved Maskinen, men det er ogsaa sundhedsfarligt. Hovedaarsagen til uforholdsmæssig megen Dannelse af Blystøv paa og ved Maskinen er Anvendelsen af tinfattigt Metal. Et saadant Metal besidder ikke længere den nødvendige Fugtighedsgrad, det har mistet sine gensidige Binde-Egenskaber mellem de forskellige Legerings-Bestanddele, det bliver støvdannende. I Maskinsætterierne maa der herske pinlig Renlighed, fra Vindueskarme, Skabe o. s. v. maa Støvet fjernes med regelmæssige korte Mellemrum. Ogsaa paa andre Maader maa der sørges for, at Blystøvet ikke hvirvles rundt i Lokalet.

Ogsaa Udluftningen og Ventileringen af Maskinsætterierne maa stilles i Støvbekæmpelsens Tjeneste. Maskinsætterens Ømfindtlighed for Træk maa imødegaas derved, at Opsugningen af den brugte Luft sker fra Gulvet, altsaa fra neden, og Tilførslen af frisk Luft sker fra oven, hvorved Luftstrømningerne ikke bliver saa mærkbare som ved almindelig Ventilering.

Det er glædeligt, at Spørgsmaalet om de hygiejniske Forhold i Maskinsætterier har været Genstand for grundig Udforskning, og Resultaterne heraf fortjener den største Opmærksomhed. *En af os.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Vort Repræsentantskabsmøde. Vi gør opmærksom paa, at Offentliggørelsen i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« af Referatet fra Repræsentantskabsmødet den 6. April skyldes dels aktuelle og dels pladsbesparende Hensyn. Samme Synspunkter maa anlægges i Tilfælde, hvor Personalia og lignende Smaanyt bringes udenfor vort Bladafsnit.

»Maskinsætteren«s Tider. Der er det uheldige ved den nye Bladordning, at medens »Maskinsætter-Bladet« altid udkom den første i Maaneden og derved gjorde det let for vore Medlemmer at overse Muligheden for Benyttelse i aktuelle Tilfælde, kommer Brancheafsnittet i »Typ.-Tidende« hver 4. Uge, hvilke Datoer efterhaanden kommer til at ligge paa alle mulige Tider i Maaneden. Vore følgende Numre bliver »Typ.-Tid.« 21, 25, 29 og saa videre.

Klub- og Kredsformænd bedes indsende aktuelt Stof til Bladets Repræsentant senest Fredagen forud for Bladets Ankomst.

Maskinsætterne mødes paa »Berlingske Tidende« paa Søndag den 30. ds. Der er Husfilm, Foredrag og Instruktion ved anerkendte Instruktører. Provinskolleger er velkomne.

Maskinsættermøde paa Bornholm. Fredag den 5. Maj (St. Bededag) afholdes Maskinsættermøde i Rønne, hvor *S. V. Rasmussen* demonstrerer Maskinsætterprøven og derefter holder Foredrag om Annonce- og Akcidenssætning paa Maskine. Se Annoncen.

Tillidsmandslisten. Den samlede Liste findes i »Typ.-Tid.« Nr. 1 med Ændringer og Tilføjelser i de senere Numre. Hertil føjes:

Stege: F. V. Petersen, Dybbrostræde 9.

Viborg: C. E. Christensen, »Viborg Stiftstidende«.

Aalborg: Kredsformanden Jørg. Sørensens Adr. er ændret til: Vonsylsgade 8, Vejgaard, Aalborg.

Nye Klubber. I Stege og Viborg er nylig oprettet Maskinsætterklubber, hvortil samtlige derværende Kolleger har sluttet sig. Med Undtagelse af Silkeborg, der har udmeldt sig, og et Par Steder paa Lolland-Falster, er der ingen By af væsentlig Betydning, hvor vi ikke har Medlemmer.

Indgaaede Kontingenter: Marts 23.: Slagelse (Januar Kv.) 10.00. — 26.: København (Januar Kv.) 140,00. — 30.: Vestjysk Kreds (Januar Kv.) 16,00. — 31.: Hillerød (Januar Kv.) 13,00. — April 6.: Næstved (Januar Kv.) 9,50. — 11.: Odense (Januar Kv.) 34,50. — 19.: Aalborg (Januar Kv.) 14,50.

København, den 20. April 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

50 Aars Svende-Jubilæum. Den 1. Maj kan Maskinsætter *Johs. Larsen*, Missions-Trykkeriet, fejre dette Jubilæum. Larsen har lært i »Møens Avis«, Stege, hvor han blev udlært den 30. April 1889. Efter at have arbejdet nogle Aar i Provinsen kom han i Efteraaret 1893 til Missionstrykkeriet, København, og her har han været uafbrudt siden. I nogle Aar var Larsen Sætter-Faktor; men i 1903 blev han efter eget Ønske Maskinsætter, og som saadan arbejder han endnu.

Som Maskinsætter sidder Larsen inde med megen Erfaring og er i Besiddelse af stor Dygtighed, og hans Erfaringer er kommen mange til Nytte igennem de mange Aar. Larsen var altid rede til at hjælpe, og det takker vi ham for.

Hjertelig til Lykke paa Jubilæumsdagen!

En Rettelse. I K. M. K.s Lønstatistik er ved en Misforstaaelse udeladt Det Berlingske Bogtrykkeri, som har Intertype-Maskiner og 3 Maskinsættere paa 96 Kr. En Svend oplæres.

Arbejdsledigheden i Norge. Ved Udgangen af Februar Maaned var der i Norge 24 ledige Maskinsættere, deraf Halvdelen i Oslo, mod kun 10 i den tilsvarende Maaned ifjor. For Haandsætternes Vedkommende var Forholdet 65 i Aar mod 80 ifjor, saa dette Barometer viser da i alt Fald, at vore norske Branchefæller ikke er saa særligt begunstigede i Forhold til deres nære Frænder Haandsætterne.

»Ansvarshavende Monotypestøbere«. I den norske Tarif er der noget, der hedder ansvarshavende Monotypestøbere; de lønnes som Maskinsættere. Øvrige Monotypestøbere, der altsaa arbejder uden Ansvar, lønnes som Haandsættere.

Teknisk Litteratur

Selmars Haandbog. Emil Selmars Haandbog i Typografi er kommet i en hel ny Udgave, udgivet af Fagskolen for Boghaandværk. Det Grundlag, Selmar har skabt ved Anlæggelsen af sin typografiske Lærebog, vil aldrig kunne forlades, men med den Udvikling, vort Fag uafbrudt er Genstand for, maa Nyskabelse og Omarbejdning efterhaanden foregaa, og det er det, der er sket her. Redaktion og Medarbejderskab er lagt i Hænderne paa de Folk, der særlig gennem Fagskolen for Tiden er med til som Lærere at fremme den typografiske Uddannelse, og Resultatet er al Ære værd. For Maskinsætningens Vedkommende kan der naturligvis ikke indenfor et Omraade af 26 Sider, hvoraf en Del optages af Billeder, gives saadanne Anvisninger, at disse kan betragtes som Haandbog, og dette har heller ikke været Formaalet, idet vi jo har vor egen Lærebog for hele vor Faggruppe

men *S. V. Rasmussen* og *Viggo Hasnæs* har indenfor den ringe Plads, der har været til Raadighed, formaaet at give et saadant Indblik i den mekaniske Satsfremstilling, at Haandbogen derved faar det Tillæg, der har været nødvendigt, for at den kan betragtes som omfattende hele den Del af det typografiske Fag, der vedrører Sætningen. En Behagelighed ved Bogen er dens Typografi. I Pagt med det bedste og nyeste i Tiden har man været i Stand til at vise, at et Værk, endda en Lærebog i Kunsten, kan gøres fuldkomment uden at behøve at virke outreret. Denne Side af Opgaven er løst af Viggo Hasnæs i Forbindelse med Bianco Lunos Bogtrykkeri. *S.*

Spørgsmaal og Svar.

— Vær saa god, om muligt, at afgøre en lille Uoverensstemmelse for os. Naar en Maskinsætter er Genstand for en Forstyrrelse eller et Uheld, der medfører Reparation eller Paasætning af nye Reservedele og dette sker umiddelbart før Fyraften, hvor hans Afløser kommer, og han ikke kan faa det i Orden før Afløsningen, er han saa af Hensyn til Makkeren pligtig at blive og gøre Maskinen i Stand til Aflevering. Det samme Spørgsmaal stilles, hvis det gælder en Sprøjter, hvor Makkeren forlanger, han skal ordne den, inden han gaar. Skal han i saa Fald gøre det gratis? *Lilleput.*

Svar: Naar man gaar ud fra, at Forstyrrelsen, hvad enten det gælder Reparationer eller Sprøjteren, naturligvis hænder ganske uforskyldt, har Sætteren ingen Erstatningspligt og skal derfor ikke gratis overarbejde. Hvis Makkeren ikke vil overtage Istandgørelsen, maa det blive Forretningens Sag, om den vil holde 2 Mand ved samme Maskine, medens det foregaar; i modsat Fald, hvem skulde ellers udføre det, andre end den der betjener Maskinen. Men mon ikke der er noget i Vejen med den kollegiale Forstaaelse!

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Hvad med Trykkernes Fagære!

Oplysningsvirksomheden har afholdt et Par Diskussionsmøder. Det ene mellem Sættere, Tegnere og Reklamefolk — de saakaldte Layout-Mænd —, det andet mellem Sættere og Redaktionssekretærer. Ved begge Møder fik man Forstaaelsen af, at Sætterne i Kraft af deres Fagkundskab kæmpede for Retten til at være medbestemmende om, hvordan en Tryksag skulde se ud, ligesom man mente, at Layout-Mænd havde taget noget af Sætterens Arbejdsomraade. Han forsøgte at give Tegnere og Redaktionssekretærer Forstaaelsen af, at de typografiske Skrifter er opdelt i forskellige Grupper og Familier, som skal bruges efter bestemte Regler og paa rette Maade, for at skabe Harmoni.

Der er ikke noget at sige til, at Sætterne kæmper for at bevare deres Arbejdsomraade for Layout-Mandens Indtrængen. Med Hensyn til Avisen har Sætteren vel ikke mistet noget arbejdsmæssigt, men derimod Retten til at bestemme, om en Overskrift skal sættes med Antikva eller Versalier, Billedernes Placering og om Artiklen skal være een eller to Spaltet.

Layout-Manden og Redaktionssekretæren holder paa, at for dem gælder det om at skabe Reklamerne og Aviserne saadan, at Publikum bliver interesseret og faar Lyst til at læse dem, og saa blæse være med, om de typografiske Regler er overholdt.

Det er sikkert rigtigt, at Arbejdsmand Sørensen og Direktør Hansen ikke har Spor Begreb om, om Overskrifterne i en Avis skal sættes med den ene eller den anden Skriftart; for Avislæseren gælder det sikkert om, at Satsen er læselig, og at Billederne staar klart og tydeligt, og saa Indholdet af Stof. I Masser af Tilfælde købes Avisen — ligegyldig hvordan den typografisk ser ud —, kun fordi det er Partiorganet.

En Trøst er dog for Sætteren al den Ros, han fik paa begge Møder for sin Indsats og Dygtighed til at skabe gode Tryksager og Aviser. Man fik ogsaa det Indtryk, at det ene og alene var Layout-Manden, Redaktionssekretæren og Sætteren, der skabte Reklamen og Avisens smukke Udseende. Og hvad er saa Virkeligheden, hvem er det, der sætter Prikken over i'et, er det ikke Trykkeren? Man kan sætte de flotteste Annoncer op, en Layout-Mand kan skabe den smarteste Reklame, en Avis kan være sat med de mest korrekte Skrifter, og den bedste typografiske Placering af Artikler og Billeder kan være anvendt, men hvordan ser det ud, dersom Trykkeren ikke har trykt det ordentligt, og Stereotypøren ikke har lavet nogle ordentlige Plader? Han spiller sikkert en stor Rolle ved Avisens Fremstilling, derfor burde disse to Grupper ogsaa have noget af Rosen.

Mit Indtryk af disse 2 Møder er, at det er Haandværket og Smartnes'en, der kæmper mod hinanden, og efter min Mening har det sidste Overtaget og vil sikkert bevare det.

Men Sætterne har paa disse Møder kæmpet en Kamp for som Fagmænd at faa Lov til at udføre et Stykke ordentligt Arbejde efter typografiske Linier og at være medbestemmende om, hvordan Sats m. m. skal placeres, en Kamp, der er al Ære værd.

Men hvad med Trykkeren? Spørgsmaalet er for ham lige saa aktuelt, hvor megen Ret har han til at bestemme, hvordan en Tryksag skal se ud rent trykmæssigt. Det er en Kendsgerning, at Trykkeren i Dag ikke har Spor at skulle have sagt om, hvordan et Stykke Arbejde skal tilrettelægges, hvor lang Tilretningstid der maa være, hvilken Farve der egner sig bedst til Papiret, om der skal bruges Undertilretning eller Ætsninger, eller begge Dele, hvilke Valsestøberier der er de bedste, ja, ikke engang Cylinderbeklædningen maa han selv bestemme. Trods det, han kender sin Maskine, har staaet sine Læreaar og har mange Aars praktisk Viden bag sig, skal han alligevel Gang paa Gang rette sig efter en Bogtrykkers eller Faktors mere eller mindre teoretiske Anvisninger og Metoder, Forhold, som mange Gange er rent molboagtige og som resulterer i en daarlig Tryksag. Det er en Kendsgerning, at danske Tryksager i det store og hele i de senere Aar har mistet meget af deres Skønhed, fra Haandværk er det blevet til Fabriksdrift.

Der er vel for meget Sommer i Luften nu, men naar Oplysningsvirksomheden begynder til Efteraaret, kunde jeg tænke mig, at der blev arrangeret et Møde mellem Bogtrykkere, Faktorer og Trykkere, hvor Trykkerens Ret til at være medbestemmende om, hvordan en Trykker skal udføre sit Arbejde, blev diskuteret.

Jeg stiller Ideen til Raadighed for Oplysningssekretæren, eg tror, det vil blive baade et sagligt belærende og livligt Møde. Jeg for min Part skal nok møde op og give mit Besyv med, thi efter min Mening er her et Problem, som baade Bogtrykkerne og Trykkerne er interesseret i at tale ud med hinanden om. *c. b. p.*

Nykøbing F. Trykkerklub

afholdt Lørdag den 15. April et yderst vellykket Trykkerkursus hos Hr. Bogtrykker Fr. Walther, Eksprestrykkeriet, hvor Bogtrykkeren demonstrerede sin nyanskaffede Lagermann-Diegel-Automat for Klubbens Medlemmer m. fl. Bogtrykkeren havde for Tilfældets Skyld sat Forme paa Florpost og Karton ind samtidig, hvilken Opgave Maskinen klarede fint. Man besaa hele Virksomheden, og da Bogtrykkeren bagefter bød paa en Forfriskning, var smaa 2 Timer gaaet. Formanden takkede Bogtrykkeren for hans Beredvillighed og man gik derefter op paa Restaurant Ritz, hvor der var Møde i Klubben. Formanden bød her de mange fremmødte velkommen — en særlig Velkomst til Hr. Bogtrykker Walther og Frue, Montør K. Levermann fra Firmaet Erik Levison og til det nye Medlem i Klubben, Trykker Ernst Nebelung fra København. Haabede, han vilde finde sig til Rette i Klubben. Formanden refererede det passerede siden sidste Møde; omtalte herunder det lærerige Besøg paa Drubins Farvefabrik, og Anskaffelsen af Klubbens nye Emblem. Derefter gik man over til Aftenens egentlige Punkt — Klubbens 20-Aars Jubilæum. Formanden skitserede

løst, hvordan han havde tænkt sig, at dette Jubilæum skulde fejres, og bad iøvrigt Medlemmerne komme med Forslag og deslige. Man enedes om at fejre Klubben Lørdag den 20. Maj paa Hotel »Phønix«. Festen skulde være med Damer. Der nedsattes et 3-Mands Festudvalg, der skulde sørge for at arrangere Aftenen saa festlig og fornøjelig som muligt. — Under Eventuelt takkede Trykker Nemmøe endnu en Gang Hr. Bogtrykker Walther for hans Elskværdighed over for Klubben. Montør Levermann takkede for Invitationen til Mødet, og først meget sent kunde Formanden slutte Mødet.

Odense Trykkerklub

afholder Klubmøde Onsdag den 3. Maj Kl. 8 paa »D. n. F.«. Kammeratligt Samvær. Kollega *G. Bloch* vil causere spredte Træk fra Rejser i England, Amerika, Madeira m. m.

Smaa Bemærkninger.

Som det fremgaar af ovenstaaende, forestaar der et Jubilæum i Nykøbing F. Trykkerklub. Det samme gælder vist ogsaa for Aarhus Trykkerklub — noget hen paa Sommeren.

Vi henstiller til vore ærede Indsendere kun at skrive paa den ene Side af Papiret. Der gaar saa lidt mere til, men den klarer I vel nok.

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

Stereotypørernes Brancheklub

holder intet ordinært Møde paa Mandag. Vi aflyser i Anledning af 1. Majdagen.

Besøget i Berlingske Tidende

for Bladsættere og Stereotypører blev meget vellykket. En stor Skare Kolleger havde givet Møde, da Hr. Eskild Andersen paa Husets Vegne bød velkommen og i et velformet Foredrag gav os Avisens Historie i korte Rids, eller, om man vil, Bogtrykkets tekniske Udvikling i Data; herunder hævdede Taleren at Faget, trods Mekaniseringen, stillede større haandværksmæssige Krav til sine Udøvere end nogensinde. Derefter rulledes Berl. Tid.-Filmen; vi fulgte en Nyhed fra den »fødtes« til den, gennem det moderne Dagblad, spredtes over hele Landet. Efter en hastig Rundgang i det store Hus med et kort Besøg i Tagetagen, hvor Stilheden og den mørke By med den farvestraalende Neon dannede en mærkelig Kontrast til det pulserende Liv i Bygningen under os, var den Hjertestyrkning, vore Værter bød os, velkommen. Georg Andersen takkede ved Kaffebordet for den interessante Aften, og med Kæmperotationens monotone Summen i Ørene og Morgenavisen i Lommen, gik Turen hjemad.

Lærlingen

Lærlingestævnet i Odense.

Tanken om et Lærlingestævne synes at være slaaet an. I hvert Fald viser de modtagne Skrivelser stor Interesse for Sagen — kun en enkelt Afdeling har i første Omgang meldt sig fra af økonomiske Grunde, medens flere Afdelinger allerede har anmeldt Deltagelse med 100 pCt. Tilslutning. Efterhaanden som Dagen for Stævnets Afholdelse nærmer sig, lyder det som et stadigt tilbagevendende Spørgsmaal: Hvad sker der egentlig den 4. Juni? Til Underretning for interesserede kan oplyses, at der arrangeres Besøg paa et stort Trykkeri, desuden har Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, og vor fornemste Foredragsholder paa det fagtekniske Omraade, *Henry Thejls*, afgivet Løfte om Medvirken. Endvidere vil stud. typ.erne i en lille rask Diskussion faa Lejlighed til at fremkomme med deres Ønsker og Meninger. Endelig bliver der Tid til en Rundtur i Byen, og der sluttes af med et kammeratligt Samvær om Aftenen. Det udførlige Program udsendes om ca. 14 Dage, men saafremt mere udførlige Oplysninger ønskes, kan disse faas ved Henvendelse til Typograf Hans Hansen, Kong Georgsvej 13 [2], Odense, som ogsaa modtager Anmeldelse om Deltagelse. *H.*

Til Odense!

Som det er fremgaaet af Indbydelserne til Stævnet i Odense den 4. Juni d. A., venter man Tilslutning fra alle Egne af Landet, og da Odense ligger særdeles centralt for et større Stævne af Fagets Lærlinge, er det at vente, at saa mange Lærlingeafdelinger som muligt tilrettelægger en Tur til den skønne By med de initiativrige unge Fagfæller Søndag den 4. Juni, saa det kan blive et Landsstævne med stor Tilslutning. Der er ingen Tvivl om, at det vil blive en udbytterig Dag, som nok er det Offer værd, det vil være at komme til Stede ved dette vort Fags første egentlige Lærlingelandsstævne til faglig, organisatorisk og kammeratlig Dygtiggørelse.

Altsaa: *Vi ses i Odense den 4. Juni!*

Næstved, 18. April 1939. *Chr. Jensen Petersen.*

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Til Herbergsturen den 6.—7. Maj skal Indtegningen ske senest i Aften. Prisen bliver 1,50 Kr. Madpakken medbringes. Start Kl. 19,30 fra Evaldsgade.

Til Besøget paa Berl. Tid. er der ikke flere Adgangskort.

Forretningsudvalgsmøder

11. April 1939.

1. Love for Fyns Stiftstidendes Personaleklub godkendtes. — Love for Næstved Haandsætterklub og Fællesklub for Hjælpearbejdere i Aarhus toges til Efterretning, den sidstnævnte med et enkelt Forbehold.

2. Med Kvindeligt Arbejderforbund er afsluttet Overenskomst om Overflytning af en Del af dette Forbunds Medlemmer i Horsens, Odense og Aalborg til vort Forbund. — Dansk Litograf-Laug har tiltraadt Tarifen for fem litografiske Virksomheder i Horsens, Odense og Aalborg. Der optages snarest Forhandling om en almindelig Tariftiltrædelse for alle Laugets Provinsmedlemmer. — Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien har med visse Ændringer tiltraadt Tariferne for saavel København som Provinsen. — Den socialdemokratiske Provinspresse har tiltraadt Tarifen ved særlig Overenskomst, hvorved bl. a. Arbejdstiden er nedsat til højst 7½ Time. — Til Efterretning.

3. Anmodning fra Faglig Ungdoms Sekretariat om Støtte. — Henlagdes.

4. Skrivelser vedrørende eventuel Genoptagelse af en Karantænesag mod et Medlem i København. — Paa det foreliggende Grundlag kan Sagen ikke genoptages.

5. Et Medlem har i Oktober 1938 paa Rejse modtaget Brændselshjælp to Gange. — Det formeget udbetalte Beløb er udlignet ved, at Medlemmet ingen Brændselshjælp har faaet udbetalt i Februar 1939, og der tildeles vedkommende Medlem en Misbilligelse.

6. Indbydelse fra Svenska Typografförbundet til at sende en Repræsentant til Forbundets Instruktionskursus i Brunnsvik 26. Juni—8. Juli. — Hertil udpegedes K. A. Jørgensen.

7. Anmodning fra Fællesorganisationen i Fredericia om, at D. T.-F. lader en Del af sine Pengemidler indsætte i Sparekassen i Fredericia. Herved vilde det muliggøres for Sparekassen at yde Fællesorganisationen et Laan til Opførelse af en ny Forsamlingsbygning. Samtidig forespørges om Muligheden for Forbundets Garanti for et Laan. — Under Forudsætning af, at indhentede Oplysninger viser betryggende Sikkerhed, indvilliger Forretningsudvalget i at overflytte 100,000 Kr. til Sparekassen i Fredericia. Laanegaranti kan ikke gives.

8. Forslag fra et Medlem af Forbundsstyrelsen om Ekstrahjælp til de arbejdsløse. — Henlagdes.

9. Hovedkassereren fremlagde de reviderede Regnskaber for 1938.

Beholdningen ved Aarets Slutning var	Kr.	4.531.164,62
I den forløbne Del af 1939 overstiger Udgiften Indtægten med	-	136.143,59
Beholdningen i Kassebogen pr. 11/4 1939 er	Kr.	4.395.021,03
Beholdning i Ejendommen	-	850,72
	Kr.	4.395.871,75

Beholdningen fordeler sig saaledes:

Prioriteter	Kr.	202.251,39
Obligationer	-	702.585,00
Aktier	-	80.000,00
Depositum	-	500,00
Sparekassen	-	3.409.418,10
Kassebilag	-	560,82
Kontant	-	556,44
	Kr.	4.395.871,75

Status pr. 31/12 1938 udviser i Aktiver Kr. 4.819.393,87.

Ovenstaaende Beholdninger er Dags Dato efterset og befundet at være til Stede.

København, den 11. April 1939.

Sigv. Hellberg. Svend Johansen. O. A. Lundin.
Alfrida Andersen. K. A. Jørgensen.

Nær og Fjern

1. Maj møder de flest mulige af vore Medlemmer i Demonstrationstoget under vore Faner.

Afmarch Kl. 14 fra Østervold.

Kontorerne i Evaldsgade er lukket 1. Maj hele Dagen.

Torsdag den 4. Maj er Kontorerne i Evaldsgade aabne for Ekspedition Kl. 16,30—18,30.

Tillidsmandsmødet i Mandags var velbesøgt. Efter at *Sigv. Hellberg* havde foretaget en instruktiv Gennemgang af de skete Tarifændringer, rettedes en Række Forespørgsler, og Besvarelser gaves. Sluttelig opfordredes til talrig Deltagelse i Maj-Demonstrationen.

Bladsætterklubben afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 7. Maj, Kl. 12,30 pr., Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden, Opgang D.

Rejseaften i S. U. V. afholdes for interesserede i den her i »Typ.-Tid.« averterede Grafikerrejse til Sovjet-Unionen, i S. U. V.s Lokaler, Frederiksborggade 42 [1], K., Onsdag den 3. Maj Kl. 20. Fabrikinspektør *Hakon Jarner* taler om Sovjet-Unionen, ledsaget af Lysbilleder. Alle er velkomne.

Sølvbryllup. Den 5. Maj (St. Bededag) kan vor Kollega i Industri-Trykkeriet, *Svend Deleuran* og Hustru, fejre deres Sølvbryllup. Selv om Deleuran ikke hører til de fremtrædende indenfor vor Organisation, følger han med Interesse Foreningens Anliggender. Og en særlig Lejlighed til at følge med har han ved sit Arbejde med »Typ.-Tid,«, hvis Ombryder han er — et Arbejde, han omfatter med Interesse og Samvittighedsfuldhed.

Trykkerafdelingen

Filmsaften

Søndag den 7. Maj Kl. 20
i Palælokalerne, Klerkegade 2

„Verden i Oprør"

Indledende Foredrag af Folketingsm. *Rasmus Hansen.*

Efter Filmen selskabelig Samvær med fælles Kaffebord og Underholdning.

Billetter à 1 Kr. faas hos Lundin paa Forbundskontoret.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

19. April: Lyngby pr. Bl. 10,55, Næstved 833,50, Skanderborg pr. Bl. 355,43; 20. April: Middelfart 483,10, Varde pr. Bl. 387,60; 22. April: Brønderslev pr. Bl. 165,65, Kt. 300,00, ialt 465,65, Fredericia pr. Bl. 487,95, Nykøbing F. pr. Bl. 300,00, Kt. 229,78, ialt 529,78; 24. April: Holbæk pr. Bl. 200,00, Kt. 284,75, ialt 484,75, Kalundborg 81,60, Silkeborg pr. Bl. 36,12, Køge pr. Bl. 100,00, Kt. 824,15, ialt 924,15, Maribo 314,90; 25. April: Aabenraa pr. Bl. 364,30, Hillerød 492,40, Hobro pr. Bl. 100,00, Kt. 195,05, ialt 295,05, Marstal 162,20, Nakskov 628,20, Nyborg pr. Bl. 476,85, Kt. 300,00, ialt 776,85, Roskilde pr. Bl. 600,00, Kt. 838,35, ialt 1438,35, Rudkøbing pr. Bl. 501,40, Skjern pr. Bl. 123,20, Viborg pr. Bl. 100,00, Kt. 743,40, ialt 843,40.

København, den 25. April 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

19. April: Lyngby i St. f. Jan. Kv. Oversk. 10,55, Skanderborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 355,43; 20. April: Varde i St. f. Jan. Kv. Oversk. 387,60, Skanderborg 300,00; 22. April: Brønderslev i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 165,65, Fredericia i St. f. Jan. Kv. Oversk. 487.95. Ribe 125,00, Nykøbing Falster i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 300,00; 24. April: Holbæk i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 200,00, Silkeborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 36,12, Varde 400,00, Køge i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 100,00; 25. April: Aabenraa i St. f. Jan. Kv. Oversk. 364,30, Hobro i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 100,00, Nyborg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 476,85, Roskilde i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 600,00, Rudkøbing i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 501,40, Skjern i St. f. Jan. Kv. Oversk. 123,20, Viborg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 100,00, Korsør 300,00, Stege 150,00.

København, den 25. April 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Børge Henning Ekstrøm, udl. 17. 4. 39 hos Fr. Bagge (arb. s. St.), Sætter Henning Agner Hansen, udl. 20. 4. 39 i »Elektra« (arb. s. St.), Sætter Niels Ejvind Hartwig Hansen, udl. 15. 4. 39 i »Gefion« (arb. s. St.), Paal. Grethe Bertramsen, tidl. Medlem (Nord. Bogtrykkeri).

Aalborg: Trykker Stig Andersen, udl. 22. 4. 39 i Ekspres-trykkeriet. Assens: Sætter Aksel Lykke Olsen, udl. 15. 4. 39 hos Boe, Glamsbjerg. Korsør: Sætter Jens Peter Christensen, udl. 1. 5. 39 hos Zachariassen. Odense: Trykker Willy Tage Larsen, udl. 1. 5. 39 hos Mar. Jensen, Sætter Carl Vilhelm Andersen, ud. 1. 5. 39 i Fyns Tidende. Roskilde: Sætter Gunnar Sørensen, udl. 14. 4. 39 i Roskilde Dagblad. Sønderborg: Sætter Erik Wulf, udl. 15. 4. 39 hos K. Wulf. Svendborg: Sætter Viggo Christensen, udl. 1. 11. 09 i Viborg (tidl. Medlem). Varde: Sætter Harald Schült Hansen, udl. 16. 4. 39 hos Bogtrykker Petersen.

Tiltraadte

København: 7767 Helge Nielsen fra Lyngby (Egm. H. Petersen), 7220 Aage Bomholdt fra Silkeborg (Militær), 5483 Niels Christensen fra Rejse (arbl.), 4806 Ketty Hauptmann fra Horsens (arbl.), 6630 Børge Møller fra Rejse (arbl.), 7818 Viggo Foldager fra Ringsted (Militær), 5482 Ernst Petersen fra Roskilde (Jørgensen & Co.), 5352 Joh. Hestbek fra Rejse (arbl.), 6922 Eigil Bang fra Holbæk (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Poul E. Jacobsen fra Fabriksarb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Knud Larsen fra Gartnerne (Egm. H. Petersen).

Aarhus: 5199 Eigil Moos (Militær), 463 Johannes Jensen (arbl.), 5226 Børge Bøge Petersen (Militær). Fredericia: 7115 Karl Larsen (arbl.), 6882 Gunnar Jensen (R. Ottesen & Søn). Haderslev: 6250 Walther Krafft (Militær). Herning: 5008 Harry Jensen (Arbejdslejr). Hjørring: 7441 Edv. Nielsen (arbl.), 4926 Rosa Hansen i Pl., 5893 Orla Klinkvort i Pl. Holbæk: 5188 Arly Erh. Christensen (Militær). Korsør: 6173 Knud Jørgensen (arbl.). Lyngby: 4451 Viggo Jørgensen (arbl.). Nakskov: 3366 Hans G. Clausen (Tidende). Nykøbing F.: Edel Margot Løfvall (overfl. fra Bogbinderforbundet). Odense:

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

3828 Jakob Bebel Sørensen (arbl.). Ringsted: 7155 Vestring Andersen (Venstres Folkeblad). Roskilde: 5919 Jørg. E. Hansen (Militær). Sønderborg: 6869 Kaj Jensen (Militær).

Fratraadte

København: 463 Johannes Jensen til Aarhus i Pl., 3366 Hans Clausen til Nakskov i Pl., 5008 Harry Jensen til Herning (Arbejdslejr), 5919 Jørgen Hansen til Roskilde (Militær), 6173 Knud Jørgensen til Korsør, 5746 Sv. Aage Mollerup til Skive i Pl., Paal. Valborg Jensen til Bogbinderne.

Aalborg: 5226 Børge Bøge Pedersen til Aarhus (Militær), 6567 Jørgen Jørgensen til Viborg (Militær). Aarhus: 7154 Knud Vitten til Ribe i Pl. Fredericia: 7207 E. Midskov til Haderslev (Militær). Holbæk: 6922 Eigil Bang til København i Pl. Lyngby: 7769 Helge Nielsen til København i Pl. Nykøbing F.: 5935 Kurt Svensson til Slagelse (Militær), 7715 H. M. Jørgensen paa Rejse. Nykøbing M.: 5292 Alfred Gravesen til København (arbl.), 5441 Poul Thorkild Andersen til Thisted i Pl. Næstved: 6922 Eigil Bang til København i Pl. Odense: 6869 Kaj Ejner Jensen til Sønderborg (Militær), 6250 Walther Krafft til Haderslev (Militær). Randers: 5893 Orla Klinkvort til Hjørring i Pl., 6993 Ingemann Primby til København (arbl.). Ringsted: 7818 Viggo Foldager til København (Militær). Roskilde: 5482 Ernst Petersen til København i Pl. Slagelse: 7472 Ernst Jensen til Kalundborg i Pl.

Udmeldte

Aarhus: 6537 Jens Hansen (fratraadt Faget). Viborg: 6666 Viggo Kr. Hansen (fratraadt Faget).

Udslettede med Restance

København: 3278 Sætter Laur. Jacobsen (Politiken), 7458 Stereotypør Olaf Jensen (Politiken), 5781 Sætter Fr. Helmundt (Frandsen).

KLUB-ANNONCER

Generalforsamling
Fredag den 12. Maj Kl. 20
Rømersgade 22.

Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa være tilsendt Formanden 8 Dage forinden.

Fra og med Onsdag den 3. Maj forlægges Gymnastikken for Herrer til Idrætsanlæget i Ryparken. *Motions- og Redskabsgymnastik i fri Luft.* Mødetid Kl. 19.

Husk Idrætsmærkeprøve paa Søndag Kl. 9 for Damer, Kl. $9^1/_2$ for Herrer.

ANNONCER

En ung Akcidenssætter

med Sans for smukt Bogtryk kan, paa Grund af Militær-Indkaldelse, faa Plads straks. Ansøgningen vedlægges enkelte af egne Satsprøver, som returneres. Bil., mrkt. »98«, modt. Ekspeditionen.

Typograf

(Haandsætter) godt kendt med saavel Annonce- som Akcidenssætning samt Ombrydning, søger Arbejde i Provinsen. Billet, mrkt. »94«, modtager Ekspeditionen.

Lokaler til Bogtrykkeri.

I centraltbeliggende stor Landsby, med gode Muligheder for Bogtrykkeri, er ganske udmærkede Lokaler og tilstødende Lejlighed billigt til Leje. Nyt ubrugt Materiel kan overtages. Billet, mrkt. »95«, modtager Ekspeditionen.

Sommerferiested for 5—6 Typografer

Sommerhus, beliggende paa Næsset ved Himmelbjerget overfor Laven St., er billig til Salg. Storslaaet Udsigt over Landskabet og Søerne. Godt Badested tæt ved Ejendommen. Fin Chance for 5—6 Typografer. Huset bestaar af Stue 4×4 Al., Soveværelse 4×5 Al. med 2 indbyggede Køjer og 1 Seng samt lille Køkken. Stor støbt Altan foran Stuen. 930 m^2 Jord smukt anlagt. God Baad medfølger. For Fiskeinteresserede det rette Sted. Absolut kun 10 Min. Gang til enhver Handlende i Laven. Sejles der over Vigen kun 5 Min. *Bogtrykker Langvad,* Studsgade 29, Aarhus, Telf. 2869.

Linotype-Sættemaskine

(1 Magasin, Funditor-Smelteapparat) i god Stand, passende for Provinsdagblad, sælges billigt ved hurtig Handel. Kan ses i Drift. Billet, mrkt. »97«, modtager Ekspeditionen.

RELIEF
Corps 20—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Bogtrykker, skriv!

Sætter-Trykker, arbejdet som selvstændig Trykker flere Steder, Maskinsætter, 23 Aar, søger Plads. Alt har Interesse. Billet, mrkt. »84«, modtager Ekspeditionen.

Øvet Paalæggerske

søger Plads. Billet, mrkt. »96« modtager Ekspeditionen.

Dygtig Illustrationstrykker

søges snarest til fast Plads.
Henvendelse til Trykkerileder *Tofte*, **Barfods Trykkeri, Gyldenløvesgade 10.**

Trykkeriarbejder,

oplært i Maskinsætteri ved Pudsning og Smøring af Maskiner samt Metalsmeltning, søger Plads, evt. Provinsen. Billet, mrkt. »90«, modtager Ekspeditionen.

Søger De en Byggegrund

da køb »Udstykningsbogen« 1939, som indeholder mange Tusinde Parceller med Plan over hver enkelt Udstykning samt Beliggenhed, Pris, Vejforhold, Forsyningsledninger, Servitutter m. m. »Udstykningsbogen«, der er redigeret af Stadsingeniør V. A. Westergaard, indeholder desuden en Række oplysende Artikler om Have, Hus og Hjem og er rigt illustreret, bl. a. med mange moderne Hustyper og Eksempler paa Hjemmets Indretning. Faas i alle Boglader. Pris Kr. 1,50.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^1/_2$
Telefon Byen 6700

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 18 *København den 5. Maj 1939* *66. Aargang*

Det er et Spørgsmaal om —

I Tale og paa Tryk har Valget den 3. April været diskuteret indgaaende, og Spørgsmaalet om, hvilken Lære man skulde drage af dette »historiske« Valg, har omsider fundet Vej til »Typ.-Tid.«s Spalter. Der skete jo det beklagelige, at Socialdemokratiet for første Gang i sin politiske Historie gik klækkeligt tilbage, ikke nogle faa Hundrede Stemmer, men et Stemmetal svarende til 4 Mandater, Det er et Faktum, der maa regnes med. Saa meget mere sørgeligt er det, at flere Indlæg her i Bladet *kun* finder Anledning til at raabe Hurra, samtidig med at man benytter Lejligheden til at lefle lidt opefter, muligvis for at høste Ros fra rette vedkommende. Hvor er disse Indlæg intetsigende og bundkedelige.

Nej, lad os være ærlige, det tjener sikkert *til sidst* Sagen bedre. Det *var* — siger jeg, idet jeg sender en venlig Tanke til *»Filosofen fra Køge«* — et Skud for Boven, Socialdemokratiet fik den 3. April.

Da vi har hemmelig Afstemning, er det ikke til at sige, hvad Aarsagerne kan have været rent stemmemæssigt, om det er — som Sigv. Hansen mener — nogle faa Tusinde unge arbejdsløse, der er jaget over til Nazi af »Moskovitterne«, eller det — hvad jeg tror — er de bedste, Kærnetropperne, der selv efter moden Overvejelse har fundet andetsteds hen.

Iøvrigt *Sigv. Hansen*, hvorfor ikke lægge disse Fraser paa Hylden? Man kan ikke paa een Gang bilde Folk den Slags Tøjeri ind og slaa til Lyd for Oplysning; thi Oplysning — vel at mærke saglig og objektiv Oplysning — vil uvægerlig gøre Individet *kritisk* indstillet, lære det at se Manglerne ved en Ting.

Ellers er jeg enig i, at vi fattes fagpolitisk og økonomisk-politisk Oplysning i udstrakt Grad og kunde ønske, at der blev sat ind dèr, vel at mærke, hvis denne Oplysning blev givet paa et *bredt* Grundlag, og ikke *kun* blev Oplysning om den socialdemokratiske Politik i Danmark gennem den sidste Menneskealder, hvad der maaske er Sigv. Hansens Mening.

Men tilbage til Valget. I 1935 gik Socialdemokratiet betydeligt frem, man kaprede mange Stemmer, som ideologisk ikke hørte hjemme hos Partiet, og Partiet blev, hvad enten *Frank Madsen* synes om det eller ej, »Folkepartiet«. Selv om det er forbeholdt »Studenter og verdensfjerne Teoretikere« at konstatere dette, er det dog meget vigtigt at slaa fast; thi Valget i *1939* har tydeligt sagt, at Socialdemokratiet, i hvert Fald foreløbig, er færdig med at være Folkeparti. De Vælgere, som i 1935 udgjorde den med Begejstring modtagne Tilgang, har man atter mistet, samtidig med, at man, under Forsøg paa at holde paa dem, har mistet Stemmer i den nederste Ende til Kommunisterne.

Drømmen om Folkepartiet, som samlede alle Befolkningsklasser, for langsomt at nærme sig Maalet: at skabe et »Utopien« ud af Danmarks Land, *er* kun en Drøm. Har intet med den barske Virkelighed at gøre. *Det* sagde Valget den 3. April.

Derfor er der Grund til — selv om det bliver opfattet som »velmenende Raad«, som man jo i Følge S. H. ikke har Brug for (man kunde jo *lige saa godt* opfatte det som en Vælgers ærlige Mening efter at have gennemtænkt Spørgsmaalet) — at antage, at det vilde være bedst for danske Arbejdere, om Socialdemokratiet fandt tilbage til sine Vælgere — og helst inden det er for sent. De tre Nazister er jo et Varsko i saa Henseende. Kunde de blive Aarsag hertil, ja, saa har de da gjort nogen Gavn.

»Det er et Spørgsmaal om at være eller ikke — —«. Ja, det *er* et Spørgsmaal om man vil være Arbejderparti eller ikke. Det tyske fhv. Socialdemokratis Svaghed var dets Leflen for Junkerpartiet og de respektive Partier og dets uforsonlige Holdning over for Kommunisterne. Vi bør ikke herhjemme gøre de samme Fejl.

»Ikke gold og sur Kritik« er der blevet sagt. Vel, lad os blive fri for den; *men* saglig og objektiv Kritik, lad os faa den frem. Ikke dermed sagt, at jeg er udvalgt til at repræsentere netop denne Kritik, jeg gør et ærligt Forsøg, og det maa vel ogsaa være derfor, vi har »Typ.-Tid.«.

Og lad os saa iøvrigt give hinanden Haanden i Ønsket om et frugtbringende Samarbejde i Fremtiden — og lad os haabe, at der snarest skabes Muligheder for de mange ledige Hænder, *det* ønsker vi i hvert Fald *alle*.

Povl A. Sjøl.

Haandsættere — Maskinsættere

I »Typograf-Tidende«, Nr. 15 og 16, er henholdsvis Bladsætter-Klubbens Formand, Axel Jensen, og Peter Jensen ude med hver en Artikel med ovennævnte Titel. For Axel Jensens Vedkommende, der meget godt véd, at der indenfor de københavnske Brancheklubber finder et vist Samarbejde Sted, eftersom han selv har deltaget deri, forstaar jeg ikke, naar han har den Opfattelse, at der er noget galt mellem Haandsættere og Maskinsættere, hvorfor han da ikke har bragt Sagen frem dèr, hvor den hører hjemme, saa var det jo muligt, vi var naaet til en Forstaaelse.

Saa vidt jeg véd, er det af Peter Jensen paa Generalforsamlingen den 26. Marts fremdragne Eksempel ikke almindeligt omkring paa de københavnske Trykkerier, og naar det ikke er det — og Axel Jensen har jo heller ikke i sit Indlæg nævnt noget nyt Tilfælde, men holdt sig til »den omtalte Virksomhed« — hvorfor saa ikke søge gennem en Forhandling med »den omtalte »Virksomhed« at opnaa en tilfredsstillende Ordning.

Jeg kan ikke give Axel Jensen Ret, naar han skriver: »Naar man nu betænker, hvor vanskeligt det er at lære Maskinsætning, da Bogtrykkerne i Almindelighed ikke

er villige til at oplære Maskinsættere, og da den nye Vedtagelse om Maskinsætternes Oplæring med dertil hørende Prøve sikkert ikke animerer Bogtrykkerne til større Oplæring o. s. v.«, thi her gaar han imod, hvad han selv baade før og under Tarifrevisionen gav sin faderlige Velsignelse. Maskinsætterskolen og Prøven er jo ikke noget nyt for Axel Jensen, og jeg kan ikke tro, at Bladsætterklubbens Formand har alle Bladsætterne med sig i sit Syn paa Maskinsætter-Uddannelsen, som den nu vil foregaa. Hele den nu vedtagne Plan har været forelagt og motiveret for Haandsætternes Repræsentanter, og der blev fra deres Side udtalt Glæde over den Forstaaelse, Maskinsætterne udviste med Hensyn til Oplæringsspørgsmaalet, hvor de københavnske Haandsættere ikke var ligestillet med Provinsen, men som ved vor Plans Gennemførelse rettede i hvert Fald en hel Del paa dette Forhold. Man kan da heller ikke med Rimelighed bestride Bogtrykkernes Villighed til Oplæring af Maskinsættere, naar man tager i Betragtning, at under Tarifforhandlingerne var det ikke vort Krav om en forbedret Oplæringsmetode, der voldte mest Besvær at faa gennemført, ligesom de store Omkostninger — ogsaa for K. B. — ved Omforandringen paa Maskinsætterskolen i disse Dage ikke tyder paa en Uvillighed til Oplæring af Haandsættere til Maskinsættere. Nu er Oplæringsspørgsmaalet for saa vidt løst, og vi maa da — ogsaa ved Haandsætternes Hjælp — søge at faa det bedst mulige ud af Tarifen, og dette, forekommer det mig, faar vi bedst ved et fornuftigt Samarbejde, hvortil Maskinsætterne altid er villige.

Dermed skal jeg forlade Oplæringsspørgsmaalet og beskæftige mig med det af de to Kolleger omtalte Problem: Maskinsætterens Beskæftigelse i Haandsætteriet.

Her ser vi forskelligt paa Tingene. Vi Maskinsættere har jo ogsaa staaet vore fem Aar i Lære som Haandsættere, og dermed erhvervet os Ret til at arbejde ved det Fag, vi har lært, ligesom enhver anden Sætter. Vor Oplæring ved en Sættemaskine er bekostet dels af en Bogtrykker og dels af os selv ved Studier i Marken, Instruktionsmøder og Studie af Lekture, der omhandler Sættemaskiner og deres Betjening; alt dette kommer vi lige saa lidt sovende til som den Haandsætter, der maa dygtiggøre sig for at følge med i Udviklingen inden for Satstekniken. Her er vi altsaa paa Skillevejen, idet den ene Haandsætter uddannes som Maskinsætter, den anden som en god Akcidenssætter, der jo ogsaa er et Speciale (Bog- og Akcidenssætterne) indenfor vort Forbund, og saa har vi endda en tredie Gruppe: Bladsætterne, der jo ogsaa har specialiseret sig.

Hvis vi nu skal gaa den Vej, som Axel Jensen og Peter Jensen mener er den rigtige: at forbyde Maskinsættteren Adgang til Arbejde i Haandsætteriet, naar han er tilmeldt Maskinsætter-Branchen, tror jeg, det er en daarlig Tjeneste at gøre Haandsætterne, som gerne vil være Maskinsættere. Jeg skal give et Eksempel. Paa et Blad ønsker man at uddanne en Maskinmedhjælper til Maskinsætter. Han faar sine 13 Ugers Uddannelse, og en Haandsætter rykker ind i hans Plads som Medhjælper. Efter et halvt Aars Forløb har man ikke mere Arbejde til Maskinsætteren, og han maa da efter de to Kollegers Mening paa Gaden, idet han ikke kan rykke tilbage til sin Medhjælperplads og staa som Reserve-Maskinsætter, for i Sygdomstilfælde eller af andre Aarsager at være klar til at rykke ind i Maskinsætteriet. Da en saadan Maskinsætter ikke har den Erfaring paa Maskinens Omraade, som kræves ved en Pladsforandring, er han daarligt stillet; og med Udsigt til at miste den Plads, han har som Medhjælper, ved at blive oplært til Maskinsætter, vil han nok betakke sig for den »Tjans«.

Peter Jensen omtaler Tarifens § 68, der »afgjort er formuleret til Gunst for den lille Bogtrykker«, der har anskaffet sig en Sættemaskine, selv om han har for lidt Arbejde til den. Nej, Peter Jensen, denne Paragraf er ogsaa lavet for de store Bogtrykkere, som *kan* have Arbejde, der ligger saaledes, at der er Brug for 4 Timer ved Sættemaskinen; men forøvrigt tror jeg, at vi kan udelade den Paragraf af Diskussionen, da Trykkerierne grundet Valuta ikke har Maskiner, der *kun* gaar 4 Timer om Dagen. § 69, som Peter Jensen ogsaa omtaler, forpligter Maskinsætteren til at lade sig beskæftige ved Haandsats, Oprømning eller lign. forefaldende Arbejde, naar der er Forstyrrelser i Maskindriften eller Manuskriptmangel. Naar der i denne Paragraf tales om Pligt, er det for at markere, at Maskinsætteren ved en halv eller hel Dags Forstyrrelse i Maskindriften, som han ikke selv kan afhjælpe, ikke kan kræve at gaa med Hænderne paa Ryggen og se paa Maskinen, men er forpligtet til at lade sig beskæftige ved Haandsats. Mener Peter Jensen, at han i dette Tilfælde skal afskediges paa staaende Fod, eller hvad?

Een Ting er jeg enig med Peter Jensen i, og det er, at det af ham omtalte Forhold paa »den omtalte Virksomhed« er forkasteligt og burde ikke finde Sted, thi her er man gaaet et Skridt videre end Tarifen forudsætter — og det maa rettes.

Axel Jensen skriver i sit Indlæg, at der paa visse Tider af Aaret er Brug for flere Maskinsættere end der kan anvises, hvorfor han finder det rimeligt, at vi er med til at bære Arbejdsløsheden. Axel Jensen burde jo vide, at det som Regel er i Ferieperioden, hvor det kniber med at anvise Maskinsættere. Resten af Aarets Maaneder gaar der 30—40 Maskinsættere ledig. Skal vi ind paa det af de to Kolleger anviste Forbud mod Maskinsætteren i Haandsætteriet, kan det kun blive en Omplacering af Ledigheden inden for Forbundet; dermed er intet Problem løst.

Axel Jensen mener, at man nok kunde tale sig til Rette om en ligelig Fordeling af Arbejdsløshedens Besvær, men først stikker han den ud, at vi er den bedst lønnede Branche og har den korteste Arbejdstid — ja, det skal staa uimodsagt, men vi har da kun os selv at takke for det; vi er ikke forvænte med Indrømmelser i den Retning i vor egen Tarifkommission, vi har jo dog ogsaa maattet afgive til Fordel for andre Brancher — men det er vi ikke sure for.

Endelig kalder Peter Jensen Trykkerne til Hjælp, idet han skriver, at nu har vi afskaffet Sætter-Trykkeren, hvorfor saa fremelske en Beskæftigelse, der ligner denne?

Det forekommer mig, at der ingen Lighed er mellem de to Begreber, idet Sætter-Trykkeren spænder over to Fag, medens Maskin- og Haandsætteren holder sig til Sætterfaget. Lige saa lidt som man vil forbyde en Rotationstrykker at være Fladtrykker, vil man kunne forhindre en Maskinsætter i at gaa i Haandsætteriet. Begge Parter holder sig til det Fag, de nu engang har lært.

Vi Maskinsættere er som sagt villige til at tage en Drøftelse af Problemet »Haandsætter — Maskinsætter«. Lad os nu se at faa en Klaring paa det. Det virker trættende i Længden at tale om det samme.

København, den 23. April 1939. *S. V. Rasmussen.*

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 21. Maj Kl. 10

i Rømersgade 22

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Bevilling af Midler. 4. Opstilling til Valg af a) Næstformand, b) Medlemmer af Voldgiftsretten og Suppleanter for samme. 5. Beretning fra kooperative Virksomheder: a) Social-Demokraten, b) Stjernen, c) Arbejdernes Landsbank (med Valg af 1 Repræsentant), d) Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, e) »Arako« (med Valg af 1 Repræsentant), f) Kooperativ Assurance (med Valg af 1 Repræsentant), g) Arbejdernes Livsforsikring.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Sætternes Underafdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 21. Maj

umiddelbart efter Afdelings-Generalforsamlingen

Dagsorden: Bevilling af Midler. *Styrelsen.*

Afspasering

af det i Marts og April ydede Overarbejde (1 Dag pr. 8 Timer) skal ske i Tiden 1.—31. Maj. *Forretningsudvalget.*

Til samtlige Afdelinger

og Filialer er udsendt nye Love samt Medlemsfortegnelser.

København, den 1. Maj 1939. *Forretningsudvalget.*

Ferieordningen i Provinsen

Dansk Provins-Bogtrykkerforening meddeler:

Feriebøger og Feriemærker kan købes hos Dansk Provins-Bogtrykkerforening, Børgergade 25, Esbjerg. Mærkerne forefindes i følgende Værdier: 1, 2, 5 og 10 Kroner, 5, 10, 25 og 50 Øre. Betaling for Mærkerne maa ske ved Bestillingen og ske over *Postgirokonto 49705.* Bøgerne betales med 25 Øre pr. Stk.

Efter Anmodning har D. P.-B.s Kontor paataget sig at distribuere Feriebøger og Feriemærker til udenfor D. P.-B. staaende Bogtrykkere. Bestilling og Betaling foregaar som for D. P.-B.s Medlemmer, men Bestillingerne maa altid være vedlagt Forsendelsesporto 15 Øre.

Fagskolen for Boghaandværk

Afd. Bogtrykskolen

Sommerkursus 1939

afholdes paa Fagskolen fra Mandag den 17. Juli til Lørdag den 26. August. Undervisningen finder Sted alle Hverdage (8 Timer daglig) og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats, Skitsering m. m., for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk m. m.

Betalingen er Kr. 40,00 (Udlændinge Kr. 80,00), som erlægges ved Kursusets Begyndelse. Fripladser eksisterer ikke til Fagskolens Kursus.

Skema til Ansøgning om Optagelse kan rekvireres fra Fagskolen for Boghaandværk, Afd. Bogtrykskolen, G. A. Hagemannsgade 2, København V. — Ansøgningsskemaet maa i nøjagtig udfyldt Stand være indsendt til Fagskolen under ovennævnte Adresse inden 1. Juni. Meddelelse om Optagelse kan forventes i Begyndelsen af Juni Maaned.

Understøttelse søges snarest, henholdsvis gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne. — *NB. Ansøgning om Understøttelse gælder ikke som Indmeldelse paa Fagskolen.*

Ansøgning om ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse i Skoletiden bør indsendes i god Tid før Kursusets Begyndelse gennem Forbundets lokale Afdeling.

Svar til Zuschlag

Uden at komme alt for dybt ind paa det af dig i »Typ.-Tid.« Nr. 16 skrevne Svar, skal jeg med Ungdommens sædvanlige Mangel paa Respekt for den Tabu, der efter forskelliges Mening bør være om ældre Kollegers Synspunkter, tillade mig at bemærke, at efter en Maaneds god Tid og Ro, er det ikke lykkedes dig at opfatte min Artikel, saadan som den er skrevet og trykt. Naa, det har vel heller ikke været din Hensigt, for saa havde Svaret vel haft en sagligere Karakter.

Men læs Artiklen en Gang til, og du vil opdage, at for det store Flertals Vedkommende havde jeg intet at bemærke hvad Mødekultur angaar, men Artiklen peger paa, at der var en lille Kreds, som gav Tonen an, og det er disse Kolleger, mine Bemærkninger er møntet paa.

Hvad der angaar mig og mit Indlæg den Dag, saa er der det at sige, at jeg er maaske den af os to, der har faaet mest ud af den Dag. For det første véd jeg nu, at man skal ikke sige alt, hvad man tænker! Der er mange Kolleger, der har sagt til mig: »Det var rigtigt nok det, du sagde, men du skulde bare ikke have sagt det.« Det er for mig et ret uforstaaeligt, men altsaa et meget almindeligt Synspunkt.

For det andet har jeg forstaaet, at du ikke er i Stand til at klare Begrebet Mødekultur. At jeg fra Talerstolen siger noget, Forsamlingen ikke finder passende, er ikke et Spørgsmaal om Mangel paa Mødekultur, men skyldes en Fejlvurdering fra min Side af Forsamlingens Psykologi. — Noget andet er, at en lille Kreds i en Forsamling sætter sig som Opgave organiseret at forstyrre Mødet; det kalder jeg for Mangel paa Mødekultur.

At jeg udtrykte mig, som jeg gjorde, giver dig Anledning til at bemærke, at jeg udtrykte mig saaledes, for at jeg siden hen kunde komme med et fordrejet Referat. Den Tankegang, du dèr gør dig til Talsmand for, er et helt rigtigt Udtryk for den Mentalitet, som præger din Person, nemlig det perfide. Det er da ogsaa det, der genspejler sig i din Artikel, bl. a. Bemærkningerne om Referaterne og om Forargelsen mod mig paa den ordinære Generalforsamling. For ikke at skrive bevidst Løgn vil jeg betegne det som positiv Usandhed (vel nok det samme), at jeg havde begæret og faaet Ordet paa

omtalte Generalforsamling. Sandheden er, at der var foretaget Afslutning, og sidste Taler havde talt, og man var ved at foretage Afstemning, da jeg gjorde Fr. Mehr opmærksom paa de mange Kolleger, som stod ude i Sidegangen, hvor jeg ogsaa havde staaet under hele Mødet, saa disse ogsaa blev talt med i Afstemningen.

Rigtigt er det, at en Kollega begyndte at skrige op, og at du var en af de første til at hjælpe ham. Forøvrigt kan jeg ikke forstaa, at du kan faa min Person i Forbindelse med Referatet fra Mødet i Idrætshuset. Du maa da nok erindre, at Forsamlingen maatte gøre dig opmærksom paa, at der ingen Sekretær var valgt, og at man valgte to, samt at jeg ikke var imellem disse.

Hvad Trykkerafdelingens Referater angaar, saa er *det*, jeg har skrevet, lige saa rigtigt, som *de*, der tidligere er skrevet. Det er da ikke urigtigt, at du ikke fandt en ung Kollega berettiget til at kritisere dig, og at Chr. B. Petersen bebudede Trykkerklubbens Død. At en anden Kollega har haft Grund til at gøre opmærksom paa, at det ikke var Hovedbestyrelsesmedlemmet, men en almindelig Trykker, der var omtalt i Generalforsamlingsreferatet, kan jeg vel ingen Andel have i.

Dine øvrige Bemærkninger og Henholden til, at det har den og den sagt, smager lidt for meget af det sølle — nu maa vi snart være fri for den Form for Argumentation, den gælder til Wandsbæk. — Naar du er valgt til et Tillidshverv, er det for at tage Standpunkt for dine Kolleger i de Sager, du er sat til at varetage.

København, den 22. April. *Børge A. Jakobsen*, 1555.

— — —

Vi henstiller til de to Parter at slutte dette Opgør i »Typ.-Tid.«s Spalter. *Red.*

Faktorer og Funktionærloven

Udskrift af Dombogen ved Sø- og Handelsretten i København. Aar 1939, den 1. April blev af Retten i H.S. Nr. 6/1939 Faktor Kaj Olsen mod Firmaet C. Hamburgers Bogtrykkeri ved dets ansvarlige Indehavere, Bogtrykkerne Viggo Gjersøe og Otto Jensen afsagt saalydende Dom:

I 1917 blev Sagsøgeren under denne Sag, Faktor Kaj Olsen, ansat som Trykker-Faktor i Firmaet C. Hamburgers Bogtrykkeri. Ved Skrivelse af 18. November 1938 blev Sagsøgeren opsagt fra sin Stilling til Fratræden den 2. December s. A. Idet Sagsøgeren imidlertid er af den Opfattelse, at han i Medfør af § 2 i Funktionærlov Nr. 168 af 13. April 1938 har Krav paa et Opsigelsesvarsel af 6 Maaneder — subsidiært 3 Maaneder — til den 1ste i en Maaned, paastaar han under nærværende Sag de Sagsøgte, Firmaet C. Hamburgers Bogtrykkeri ved dets ansvarlige Indehavere, Bogtrykkerne Viggo Gjersøe og Otto Jensen, dømt til at betale Kr. 3952.—, subsidiært Kr. 1976.—, alt med Renter 5 % pro anno fra Sagens Anlæg den 23. December 1938.

De Sagsøgte paastaar sig frifundet.

Under Domsforhandlingen har Sagsøgeren og Medindehaveren af det sagsøgte Firma, Bogtrykker Otto Jensen, afgivet Partsforklaring, medens Vidneforklaring er afgivet af Bogtrykker Carl Hamburger, som tidligere var Indehaver af Firmaet og i 1932 overdrog det til de nuværende Indehavere, og som i sin Tid ansatte Sagsøgeren i Virksomheden, af Faktor Karl Mortensen, der har arbejdet i 6 Aar hos de Sagsøgte som Sætter-Faktor, og af Faktor Georg Mejer, der har været ansat i det sagsøgte Firma fra 1923, som Trykker-Faktor siden Sagsøgerens Fratræden.

Ifølge de saaledes afgivne Forklaringer og de iøvrigt foreliggende Oplysninger er Sagens nærmere Sammenhæng følgende:

Der foreligger ikke nogen skriftlig Kontrakt om Sagsøgerens Ansættelse i Firmaet. Sagsøgeren blev straks ved sin Ansættelse i 1917 lønnet højere end en almindelig Arbejder. I de sidste ca. 15 Aar af hans Ansættelse oppebar han en ugentlig Løn af 148 Kr., hvortil kom et Gratiale til Jul og Sommer, hver stort 200 Kr. Fra Foraaret 1938 ændredes dog Sagsøgerens Løn ved Aftale mellem Parterne til 152 Kr. ugentlig, medens de to Gratialer bortfaldt. Det maa endvidere antages, at Sagsøgeren, dog kun i mindre Omfang, i Tilfælde af Overarbejde har modtaget Overarbejdsbetaling, udregnet efter en Typografløn af 98 Kr. pr. Uge, hvorved bemærkes, at ifølge Bogtrykker Otto Jensens Partsforklaring blev af det Sagsøgeren tillagte Vederlag 98 Kr. regnet som egentlig Løn, medens Resten ansaas som et særligt Løntillæg.

Begge Indehaverne af det sagsøgte Firma er faguddannet og var hele Dagen til Stede paa Firmaets Kontor, som staar i direkte Forbindelse med Arbejdslokalerne.

Indtil April 1938, da Firmaets Virksomhed udvidedes ved Overtagelse af A/S. Valentin & Lunds Bogtrykkeri, havde Trykkeriet et Personale af 6 Trykkere, 4 kvindelige Arbejdere, 1 à 2 kvindelige Elever og 3 Lærlinge. Efter Udvidelsen fik Trykkeriet yderligere 2 Trykkere og 2 kvindelige Arbejdere.

Om Sagsøgerens Arbejde paa Trykkeriet hedder det i en af Bogtrykker C. Hamburger den 1. Maj 1932 afgivet, under hans Vidneforklaring i Retten vedstaaet Erklæring bl. a. følgende:

„..... Siden sin Ansættelse hos mig i 1917 har han til min fulde Tilfredshed ledet Arbejdet i Maskinstuen, hvor han med stor Dygtighed har forestaaet Arbejdet, der omfatter alt fra Accidenstryk, Skematryk, Nummeratør- og Perforer-Arbejde, Blad- og Bogarbejde til fint Farvetryk .....“

Efter hvad der iøvrigt er oplyst i saa Henseende, maa det antages, at Sagsøgerens Arbejde nærmere bestod deri, *at* han til Brug ved Udregningen af Tilbud oplyste, hvor lang Tid det vilde tage at tilrette Maskinerne, *at* han efter Anvisning fra Kontoret fordelte Arbejdet blandt Trykkerne, instruerede dem med Hensyn til Arbejdet — derunder gav Natholdet Besked — og førte Tilsyn med Udførelsen af Arbejdet, *at* han bistod Kontoret med Udbetalingen af Lønninger, og *at* han medvirkede ved Antagelsen og Afskedigelsen af Trykkere samt ved Oplæringen af Lærlinge.

Foruden det Sagsøgeren saaledes paahvilende Arbejde passede han indtil Virksomhedens Udvidelse i Foraaret 1938 en lille Trykkemaskine, en automatisk Digel. Sagsøgeren kan ifølge sin Partsforklaring ikke nærmere oplyse, hvor stor en Del af hans daglige Arbejde, Pasningen af denne Maskine androg, idet dette ganske afhang af Arten af det paagældende Trykkearbejde, særlig af i hvilket Oplag der skulde trykkes. Ifølge Bogtrykker Otto Jensens Partsforklaring anvendte Sagsøgeren gennemsnitlig 6 à 7 Timer daglig til dette rent tekniske Arbejde. Fra Virksomhedens Udvidelse i April 1938 og indtil sin Fratræden var Sagsøgeren udelukkende beskæftiget med Arbejdet som Faktor.

For nogle Aar siden var der efter de Sagsøgtes Ønske Tale om at søge Sagsøgeren og Sætter-Faktoren, der begge var og er Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund, indmeldt i Københavns Bogtrykkerforening. Dette blev dog ikke til noget som Følge af Modstand fra denne Forenings Side.

I Efteraaret 1937 var der dernæst i Forstaaelse med de Sagsøgte Spørgsmaal om, at de to Faktorer skulde udmeldes af Typograf-Forbundet og indmeldes i Foreningen af Arbejdsledere. Dette strandede imidlertid, som det maa antages for Sagsøgerens Vedkommende paa Modstand fra begge de nævnte Organisationers Side. I Foraaret 1938 rejste Sagsøgeren og den anden Faktor paany dette Spørgsmaal overfor de Sagsøgte, som imidlertid nu ikke var interesserede deri.

I Juli 1938 søgte de Sagsøgte, der ifølge Bogtrykker Otto Jensens Forklaring ikke var tilfreds med Sagsøgerens Virksomhed og ansaa ham for uegnet til at lede det daglige Arbejde i Trykkeriet, ved Annoncering en Trykker-Faktor uden dog at underrette Sagsøgeren herom. Sagsøgeren var ifølge sin Farklaring nok klar over de Sagsøgtes Utilfredshed, men det var først nogle faa Dage, før han modtog den skriftlige Opsigelse, at han blev klar

over, at de Sagsøgte vilde afsætte ham som Faktor. Samtidig med, at de Sagsøgte ved den fornævnte Skrivelse af 18. November 1938 opsagde Sagsøgeren til Fratræden, tilbød de ham en Stilling som Trykker i deres Trykkeri.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgeren særlig anført, at han efter hvad der saaledes foreligger oplyst om hans Stilling og Karakteren af hans Arbejde samt om hans Løn, der ligger ganske udenfor og er væsentlig højere end de i den gældende Tarif mellem Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening fastsatte Lønninger, maa omfattes af Funktionærloven, jfr. dennes § 1 b, i hvert Fald fra det Tidspunkt — April 1938 — da Sagsøgeren ophørte med at udføre teknisk Arbejde og udelukkende virkede som Arbejdsleder.

De Sagsøgte vil heroverfor ikke gøre gældende, at Funktionærloven overhovedet ikke skulde finde Anvendelse paa den her ommeldte, før hans Ikrafttræden den 1. November 1938 indgaaede Aftale. Til Begrundelse af deres Paastand om Frifindelse har de derimod anført, at Sagsøgeren, naar han er forblevet i Typograf-Forbundet med Adgang til de dermed forbundne Fordele og ikke har forlangt Anerkendelse som Arbejdsleder (Formand), jfr. Punkt 5 i Overenskomsten af 5. September 1899 mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund („Septemberforliget"), kan han ikke samtidig nyde den ved Funktionærloven hjemlede Retsbeskyttelse mod Opsigelse. Iøvrigt hævder de Sagsøgte, at Sagsøgeren, i hvert Fald i Tiden indtil April 1938, kun kan anses som en udsøgt Arbejder med en særlig høj Løn, men efter hvad der er oplyst om hans Arbejde og de iøvrigt i Betragtning kommende Forhold, saasom Virksomhedens Art og Omfang, samt Indehavernes Uddannelse og Deltagelse i Arbejdet, ikke i „Septemberforliget"s Forstand kan anses for en egentlig Formand, der som Arbejdsgiverens Tillidsmand staar uafhængig af Arbejdernes faglige Organisation.

Ifølge Funktionærlovens § 8, jfr. Lovens § 2, sidste Stk., har Funktionærerne Ret til at organisere sig til Varetagelse af deres Interesser, og Retten maa mene, at ogsaa et Medlem af en faglig Arbejdsorganisation omfattes af Funktionærloven, forudsat at han opfylder de i Lovens § 1 i saa Henseende stillede Krav. Efter de i Sagen indeholdte Oplysninger om vedkommende faglige Organisationers Stilling i Tiden før April 1938 til Spørgsmaalet om Sagsøgerens Udmeldelse af Typograf-Forbundet og Indmeldelse i Foreningen af Arbejdsledere, maa Retten imidlertid gaa ud fra, at Sagsøgeren ikke da af disse Organisationer er anset for en Arbejdsleder (Formand) i „Septemberforligets" Forstand. Herefter og efter hvad der er oplyst om Sagsøgerens Arbejde i Tiden indtil April 1938 maa Retten nære Betænkelighed ved at statuere, at han i denne Periode har opfyldt Kravet i Funktionærlovens § 1 b om at have haft et Arbejde, der „udelukkende eller for største Delens Vedkommende bestaar i paa Arbejdsgivernes Vegne at lede eller føre Tilsyn med Udførelse af andres Arbejde". Det bemærkes herved, *at* Sætter-Faktor Mortensen under sin Vidneforklaring karakteriserede Sagsøgerens Arbejde som et „Bindeled" mellem Kontoret og Trykkerne, „en Slags ledende Stilling, knap saa selvstændig som Vidnets egen", og at de ordinære Domstole, der ikke er udrustet med den i saa Henseende fornødne særlige Sagkundskab, ganske naturlig vil udvise Varsomhed med at betegne et Medlem af et Fagforbund som Arbejdsleder, selvom dette alene er i Funktionærlovens Forstand.

Hvad derimod angaar Tiden efter April 1938 maa Retten gaa ud fra, at der ikke fra de faglige Organisationers Side vilde have været noget til Hinder for Sagsøgerens Overgang fra Typograf-Forbundet til Foreningen af Arbejdsledere, og da Retten derhos ogsaa, efter hvad der iøvrigt er oplyst om Sagsøgerens Arbejde, finder, at han fra det nævnte Tidspunkt og indtil sin Fratræden den 2. December 1938, d. v. s. i en Ansættelsestid af ca. 7 Maaneder, opfylder det ovenanførte Krav i Funktionærlovens § 1 b, tilkommer der ham i Medfør af Lovens § 2 et Opsigelsesvarsel af 3 Maaneder til den 1ste i en Maaned.

De Sagsøgte vil herefter overensstemmende med Sagsøgerens subsidiære Paastand være at dømme til at betale Sagsøgeren 1976 Kr., mod Opgørelsen af hvilket Beløb der ikke af de Sagsøgte er fremsat særskilt Indsigelse. Endvidere vil de Sagsøgte have at betale Renter af Beløbet som af Sagsøgeren paastaaet, samt Sagens Omkostninger med 250 Kr.

Thi kendes for Ret:

De Sagsøgte, Firmaet C. Hamburgers Bogtrykkeri ved dets ansvarlige Indehavere, Bogtrykkerne Viggo Gjersøe og Otto Jensen, bør inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse til Sagsøgeren, Faktor Kaj Olsen, betale 1976 Kr. med Renter heraf 5 % pro anno fra den 23. December 1938, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 250 Kr.

Intet Stempelforbehold.

L. N. Hvidt.

Karl Lachmann. *Chr. Skjolding.* *F. Mouvielle.*

P. Asmussen.

Udskriftens Rigtighed bekræftes, Sø- og Handelsrettens Justitskontor, København, den 5. April 1939.

For Justitssekretæren.

Karla Lütken. sign.

Fm.

En Erklæring

Vi har modtaget følgende:

Med underskrevne Typograf Børge Hjort som Kilde er der den 23. Januar 1939 af ligeledes underskrevne Faktor Louis Dahrup — begge ved Berlingske Tidende — fremsat Sigtelse mod Typograf Henning Hansen, som da ligeledes var ansat paa Berlingske Tidendes Trykkeri, for paa dette at have stjaalet et Kvantum Matrice-Pasta og overgivet det til en Faktor ved et andet Trykkeri.

Idet jeg Børge Hjort nu maa erkende, at der intetsomhelst Grundlag foreligger for den nævnte Sigtelse, idet det end ikke er konstateret, at der overhovedet har fundet nogen Overførsel Sted af nævnte Pasta fra det ene Trykkeri til det andet, beklager jeg meget Sigtelsens Fremsættelse og erklærer, at jeg ganske har manglet Føje til at sigte Henning Hansen for Tyveri eller nogetsomhelst andet ulovligt eller urigtigt, ligesom jeg, Louis Dahrup, meget beklager uden Føje at have fæstet Lid til den af Hr. Hjort med Urette rejste Sigtelse og at have handlet derefter.

For yderligere at rense Henning Hansen for den nævnte Beskyldning ogsaa i hans øvrige Kollegers Øjne — hvorved bemærkes, at det ikke har kunnet undgaas, at Beskyldningen er naaet ud i videre Kredse — ønsker vi, at denne Erklæring snarest offentliggøres i »Typograf-Tidende« til Henning Hansens endelige og fuldstændige Renselse.

København, den 26. April 1939.

(sign.) *Børge G. Hjort.* (sign.) *Louis Dahrup.*

Afdød Kollega

I en Alder af 70 Aar er Trykker *Ludv. Christensen* afgaaet ved Døden. Vor afdøde Kollega havde arbejdet et halvt Aarhundrede hos Aller og fratraadte dér ved Nytaarstid. Bisættelsen fandt Sted i Onsdags fra Bispebjerg Krematorium.

Generalforsamlinger • Møder

Typografernes Syge-Hjælpekasse

i København afholdt ordinær Generalforsamling den 30. Marts 1939 i Rømersgade 22. Dirigent *C. J. Dreyer*, Sekretær *Rud. Jensen*. — 1. Beretning. Formanden, *C. J. Christoffersen*, aflagde Beretning og udtalte bl. a., at Medlemmerne, af det tilsendte Regnskab jo næsten kunde tænke sig til Beretningen; det var ellers kun Smaating, der var passeret i Aarets Løb. Formanden mindede Medlemmerne om at huske at sende Sygemelding og udtalte endvidere, at da det havde vist sig, at flere af Medlemmerne under Sygdom ventede med at hente deres Sygepenge, henstillede han til disse Medlemmer, at de i Forvejen sendte Meddelelse til Kassereren om, naar de vilde hente Penge, saa at de ikke skulde gaa forgæves. Til Slut takkede Formanden for den Opmærksomhed, der var vist ham i Anledning af, at han havde været Formand for Syge-Hjælpekassen i 25 Aar. Beretningen godkendtes. — 2. Regnskabet. Kassereren, *A. Andreasen*, aflagde det reviderede Aarsregnskab. Der var indgaaet i Kontingent Kr. 14.139,90, Indskud Kr. 41,00, Restancer fra 1937 Kr. 58,20, Renter Kr. 813,33. Udbetalt Sygehjælp Kr. 12.397,50. Overskud Kr. 1.304,37. Regnskabet balancerede med Kr. 39.331,24. Medlemsantallet er nu 915. Der er i Aarets Løb udslettet 14, udmeldt 11, 11 døde og 1 var bortrejst. Kassereren udtalte samtidig, at Aaret 1938 havde været et heldigt Aar, hvorimod 1939 ikke tegnede saa lyst, mente, at det vilde give Underskud, da der allerede nu havde været mange syge. J. Dreyer anbefalede som Revisor Regnskabet til Godkendelse, dette vedtoges enstemmigt. — 3. Valg. De afgaaende: Kassereren, A. Andreasen, Georg Andersen, Rud. Jensen og Revisor G. Pedersen genvalgtes, og til Styrelses- og Revisorsuppleant valgtes E. Sømberg. — Da ingen ønskede Ordet under Eventuelt, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen.

Typografernes Stiftelse i Odense

Paa Den ny Forsamlingsbygning afholdtes Søndag den 16. April ordinær Generalforsamling. Formanden, *Vald. Nielsen*, bød Medlemmerne velkommen, og *Møller-Madsen* valgtes til Dirigent. Af Formandens udførlige Beretning fremgik, at Aaret havde haft et udmærket Forløb for Stiftelsen, der sidste Efteraar havde passeret 15-Aars-Dagen, i hvilken Anledning der havde været afholdt en Sammenkomst for hele Odense Lokalafdelings Medlemmer. Den økonomiske Stilling var saa tilfredsstillende, at Bestyrelsen enstemmigt havde besluttet at oprette en ny Fribolig, som fra April i Aar var tildelt en Hjælpearbejder. Stiftelsen havde nu seks Friboliger. Karnevalet havde givet ca. dobbelt saa stort Overskud som sidste Aar, og i Tilskud var modtaget de sædvanlige Beløb: Andelsbogtrykkeriet 100 Kr., Grafisk Compagni 25 Kr., A/S Drubin 25 Kr. og Odense Lokalafdeling 100 Kr.; Formanden bragte alle Bidragyderne Stiftelsens Tak og takkede ligeledes Tillidsmændene paa Trykkerierne for Tegning af ny Medlemmer, ialt 26, saa Medlemstallet nu var 172. Man haabede paa fortsat Tilslutning af *unge Kolleger*, som ved et ringe Kontingent burde støtte et godt Formaal. Efter nogen Forhandling godkendtes Beretningen enstemmigt. — Det reviderede Regnskab aflagdes af Kassereren, *Thorv. Andersen*, som oplyste, at Foreningens Regnskab balancerer med Kr. 11.822,34. Overskudet er paa Kr. 7.975,27. Foreningens samlede Formue udgør Kr. 66.406,07. Bygningens Regnskab balancerer med Kr. 7.573,17. Overskud Kr. 463,37. Bygningens Status udgør Kr. 103.363,37. Regnskabet godkendtes ligeledes enstemmigt. — Paa Bestyrelsens Vegne foreslog Formanden Oprettelse af en Udvidelsesfond med senere Udvidelse af Stiftelsen for Øje og til Gavn ud i Fremtiden for de unge Medlemmer. Der foresloges 5000 Kr., og Generalforsamlingen skulde saa hvert Aar tage Beslutning om ny Tilskud. Efter nogle Forespørgsler vedtoges Bestyrelsens Forslag. — Til Kasserer genvalgtes Thorv. Andersen med Akklamation, og de øvrige afgaaende Bestyrelsesmedlemmer: C. O. Madsen, S. Glandrup og Rolf Jensen genvalgtes ligeledes. Til Suppleant valgtes Adolf Tiedje. Revisoren, Anton Nielsen, og Revisor-Suppleanten, Engelbrecht Petersen, genvalgtes. — Under Eventuelt foreslog Ad. Tiedje, at Medlemmernes Hustruer burde optages i Foreningen for et lille ugentligt Kontingent — det vilde vække Interessen og virke som en god Agitation for Stiftelsen. Dette og andre Forslag om Opfordring til økonomisk Støtte lovede Formanden, at Bestyrelsen skulde tage under Overvejelse. — Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med Tak til Bestyrelsen og Medlemmerne og udbragte et Leve for Typografernes Stiftelse i Odense. —*p.*

Ernst Thälmann

I denne Maaned har Thälmann tilbragt 7. Fødselsdag i tysk Fængsel.

Modige, stolte og stærke Ven,
ingen i Verden kan bøje din Nakke.
Med Taalmod træller du Aarene hen,
som Fange med Spade og Hakke.

I disse lange og mørke Aar
Sorger du døjer, du pines og plages.
I fremmede Lande Brødrene gaar
med Haabet: Det lysner og dages.

16. April 1939. *Adolph Juliussen.*

Nær og Fjern

25 Aars Svendejubilæum. Mandag den 1. Maj fejrede Rotationstrykker *Ernst Pedersen*, Aarhus, 25 Aars Svendejubilæum. Jubilarens Navn og Virksomhed er kendt blandt os alle. I alle de Grene af vort faglige Virke, hvor Ernst Pedersen har gjort sig gældende, har han gjort det som en stærk Personlighed. Denne Egenskab har karakteriseret ham baade i Arbejdet som Medlem af Aarhus Lokalafdelings Styrelse og senere ogsaa som den samme Afdelings Formand. I vort Forbunds almindelige Arbejde har han deltaget som Medlem af vor Forbundsstyrelse indtil sidste Efteraar og som Medlem af Provinsens Svendeprøvekomission. Indenfor sin specielle Branche har han udført et stort og godt Arbejde, dels i Trykkernes Landssammenslutning og dels i Tarifkommissioner.

Ernst Pedersen er født i December 1894 og udlærte i Centraltrykkeriet i Fredericia 1. Maj 1914. Tiltraadte Aarhus Afdeling 28. August 1914, hvor han har været Medlem siden. Han arbejder nu paa »Demokraten«.

Vi beklager, at vor Lykønskning kommer efter Dagen. Men vi lykønsker alligevel Ernst Pedersen til et vel udført Arbejde indenfor Fag og Branche og siger ham Tak derfor.

Paa Trykkernes Landssammenslutnings og andre Kollegers Vegne: *Johs. Larsen.*

— Typograf *Axel Jensen*, Næstved, kunde 1. Maj fejre sin 25 Aars Dag som Medlem af Dansk Typograf-Forbund. Axel Jensen udlærtes 1. Maj i »Social-Demokraten«s Bogtrykkeri i Næstved, og efter at have aftjent sin Værnepligt i Slagelse, var han en kort Tid i Roskilde, hvorefter han kom tilbage til Næstved, hvor han nu i mange Aar har været Maskinsætter i »Næstved Avis« Bogtrykkeri. Foruden at være en trofast Gæst ved Generalforsamlinger og Sammenkomster har han været i Afdelingens Styrelse og Delegeret, og han vil forhaabentlig endnu i mange Aar deltage med Interesse i Afdelingens og Forbundets Virke. Til Lykke! —*n.*

Ferien. Anmodning om Udbetaling af Feriepenge bedes tilstillet Kontoret 8 Dage forinden Ferien skal holdes.

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København afholder ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 23. Maj Kl. 20. Dagsorden og Sted meddeles senere.

Sprøjtevædskerne. Som det fremgaar af tidligere Meddelelser her i Bladet og paa Møder, har vi søgt at finde ud af, om de til de moderne Sprøjteapparater anvendte Vædsker maatte befrygtes at være sundhedsfarlige. Hidtil er der ikke konstateret nogen egentlig Sundhedsfare ved de af Leverandør-Firmaer hidtil leverede Vædsker. Men det forlyder, at man i visse Trykkerier eksperimenterer med selvstændigt at blande Vædsker, og over for saadanne bør naturligvis Personalet have Krav paa at vide, hvori Blandingen bestaar, eventuelt at faa taget en Analyse, der fastslaar Vædskens Bestanddele. I Tvivlstilfælde kan man henvende sig til undertegnede. *Sigv. Hellberg.*

Films- og Foredragsaften afholdes for interesserede i Typografrejsen, Onsdag den 10. Maj Kl. 20 i Aulaen, Ungarnsgade 34. Fabrikinspektør Hakon Jarner taler om Sovjet-Unionen.

Adgangskort kan faas ved Henvendelse til Rejsekomiteen; Sekretær Ernst Berg, Straussvej 25, Typograf Eigil Hansen, Stefansgade 60[4], Typograf Robert Jensen, Sdr. Boulevard 50[2], Vester 2321 v, samt S. U. V.s Rejseafdeling, Frederiksborggade 42[1], Byen 7311.

En Del indsendte Artikler og andet Stof har vi maattet udskyde af Mangel paa Plads.

Tak

for venlige Hilsener paa min 50 Aars Mindedag.

Johs. Larsen.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Husk, at det er i Aften i Evaldsgade, der skal betales Restancer fra Gymnastiken.

Vi har nu faaet en ny Forsyning af F. U. Emblemer. Pris 45 Øre.

Samtlige Lærlingeafdelinger Landet over bedes sende deres Adresser til Københavns Afdelingen, Evaldsgade 3.

Vi har stadig nogle Ordbøger paa Lager til den billige Pris Kr. 2,00, (Bogladepris Kr. 2,50).

Silkeborg Lærlingeafdeling

arrangerede den 5. April en Fest for Byens Typografer paa Højskolehotellet i Silkeborg. Festen havde god Tilslutning og forløb udmærket. Der var i Aftenens Løb Underholdning i Form af Musiknumre og Oplæsning, bl. a. af Typografer. Desuden blev der sunget et Par Sange, der var skrevet i Dagens Anledning. Iøvrigt gik Dansen livligt, indtil der ud paa de smaa Timer sattes Punktum for den vellykkede Fest.

F. L.

Trykkerafdelingen

Filmsaften

Søndag den 7. Maj Kl. 20
i Palælokalerne, Klerkegade 2

„Verden i Oprør"

Indledende Foredrag af Folketingsm. *Rasmus Hansen.*

Efter Filmen selskabelig Samvær med fælles Kaffebord og Underholdning af Tryllekunstneren *Carto* og Skuespiller *Valsø Holm.*

Billetter à 1 Kr. faas hos Lundin paa Forbundskontoret.

Forretningsudvalgsmøder

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

26. April: Herning 721,30, Struer 251,20; 27. April: Stege pr. Bl. 104,75; 28. April: Frederikshavn pr. Bl. 363,30; 29. April: København 6582,10; 2. Maj: Aarhus intet at indsende, Odense 2392,78, Ringkøbing 1097,90.

København, den 2. Maj 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. April: Odder 200,00; 27. April: Stege i St. f. Jan. Kv. Oversk. 104,75; 28. April: Frederikshavn i St. f. Jan. Kv. Oversk. 363,30; 2. Maj: Aarhus 808,35.

København, den 2. Maj 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Hj.arb. Børge Aksel Jensen (P. Christiansen). Assens: Sætter Jens Vejle, udl. 1. 5. 39 hos G. Vejle. Brønderslev: Sætter Kai Jensen, udl. 1. 4. 39 i Exprestrykkeriet. Grenaa: Sætter Vagn Andersen, udl. 1. 5. 39 i Grenaa Folketidende. Haderslev: Sætter Alfred Kraul, udl. 1. 5. 39 i »Modersmaalet«. Helsingør: Sætter Hans P. Fangel Olsen, udl. 1. 5. 39 hos Emil Petersen. Herning: Sætter Karl Thorn, udl. 14. 4. 39 hos Gaaei, Brande. Horsens: Trykker Kaj Ove Schaumann, udl. 1. 5. 39 hos F. Schur & Co., Sætter Egon Samuelsen, udl. 1. 5. 39 i Eksprestrykkeriet. Kalundborg: Sætter Ejvind Nielsen, udl. 1. 5. 39 i Kalundborg Avis. Kolding: Trykker Ove Verner Jensen, udl. 21. 4. 39 i Konrad Jørgensens Bogtr. Nykøbing M.: Sætter Helmuth Nielsen, udl. 9. 4. 26 (tidl. Medlem). Ringkøbing: Hj.arb. Ruth Zederkof. Roskilde: Sætter Victor Francis Bronèe, udl. 19. 4. 39 hos Mar. Hansen, Glostrup. Rudkøbing: Sætter Aksel Bay Jensen, udl. 1. 5. 39 i Langelands Avis. Skive: Sætter Jens Engborg Dalum, udl. 1. 5. 39 i Skive Venstreblad. Slagelse: Sætter Børge Emil Christensen, udl. 1. 5. 39 i Centraltrykkeriet. Sønderborg: Sættertrykker Jens Johansen Gormsen, udl. 3. 4. 39 hos F. C. Eggert. Vejle: Sætter Olaf Christian Seeberg, udl. 1. 5. 39 i Vejle ny Bogtrykkeri.

Tiltraadte

København: 7 Rudolf Wichmann fra Kolding (arbl.), 1588 Hans Eliasen fra Rejse (arbl.), 7203 Svend Hoppe fra Rejse (arbl.), 5292 Alfred Gravesen fra Nykøbing M. (H. P. Hansen). Aalborg: 3457 N. P. Sørensen. Aarhus: 5881 Herluf Kristensen (arbl.). Kalundborg: 7472 Ernst Vilh. Jensen (Kalundborg Folkeblad). Skive: 5746 Svend Aage Mollerup (Skive Venstreblad). Vejle: 6029 Alb. Haagensen (arbl.), 5311 Hans Jensen (Soc. Dem.). Viborg: 6567 Jørgen Jørgensen (Militær).

Fratraadte

København: 5311 Hans Jensen til Vejle i Pl., 5745 Helge Hansen til Holbæk i Pl., 3702 Nødvig til Helsingør (syg), 6595 Hans Rasmussen paa Rejse, 6529 Kaj Petersen paa Rejse, 2452 Elly Fuglsang til Roskilde, 3129 Vilhelm Jensen til Arbejdslederne.

Holstebro: 5521 Tage Breumby paa Rejse. Kalundborg: 5188 Arly Christensen til Holbæk (Militær). Kolding: 7 Rud. Wichmann til København (arbl.), 7091 Wilh. Sprenger til Sønderborg (arbl.). Nykøbing F.: 6280 H. Bjørholm Hansen til Ringsted i Pl. Sønderborg: 5701 Jens Peter Olesen til Ribe (arbl.).

Udmeldte

København: 3180 Viktor Peterson (Berl. Tid.), 2617 Carl Barfred (Berl. Tid.).

Annullerede Udslettelser

København: 3278 Sætter Laur. Jacobsen (Politiken), 7458 Stereotypør Olaf Jensen (Politiken), 5781 Sætter Fr. Helmundt (Frandsen).

Døde

København: 8005 Ingeborg Wendt, 1507 Ludvig Christensen.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 7. Maj:
Bøndernes Hegn
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Stereotypørernes Brancheklub

Medlemsmøde afholdes i Rømersgade Mandag den 8. Maj Kl. 8 Aften.
Indbetaling af Kontingent.

Gutenberg-Koret

Ordinær Generalforsamling

afholdes *Mandag den 22. Maj* Kl. 21. Slotskroen, Vesterbrogade 204, o. G.
Dagsorden: Beretning. Regnskab. Valg af Næstform., Revisor. Eventuelt.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, som er kommet i Betragtning, har faaet Meddelelse derom.
Styrelsen.
Kassereren træffes hver Mandag Aften Kl. 7—8, Hillerødgade 139.

ANNONCER

Ung Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i Akcidenstrykkeri, kan faa Plads straks i nordjysk Købstad. Maa kunne arbejde selvstændigt og have Kendskab til Heidelberg-Diegelautomat.
Ansøgning med Anbefalinger sendes under Billet, mrkt. »99«, til Ekspeditionen.

En ung Akcidenssætter

med Sans for smukt Bogtryk kan, paa Grund af Militær-Indkaldelse, faa Plads straks. Ansøgningen vedlægges enkelte af egne Satsprøver, som returneres. Bil., mrkt. »98«, modt. Ekspeditionen.

Dygtig Illustrationstrykker

søges snarest til fast Plads.
Henvendelse til Trykkerileder *Tofte*, **Barfods Trykkeri, Gyldenløvesgade 10.**

Ung og dygtig Typograf

kan faa Plads ved Akcidens og Avis. Billet, mrkt. »102«, modtager Ekspeditionen.

Paa Bogtrykkeris Driftskontor

søges Stilling af ung Typograf med *Statskontr. Handelseksamen* og Kvalifikationer som Lay-out-Mand. Billet, mrkt. »101«, modtager Ekspeditionen.

Sætter-Trykker

søger Plads straks eller senere, gerne Ferieafløsning af længere Varighed. Plads som Trykkeriarbejder har ogsaa Interesse. Billet, mrkt. »100«, modtager Ekspeditionen.

Ung Akcidenstrykker

søger Plads. Er ikke opsagt i nuværende Plads, hvor jeg har været i 2 Aar. Billet, mrkt. »103«, modtager Ekspeditionen.

Typograf

(Haandsætter) godt kendt med saavel Annonce- som Akcidenssætning samt Ombrydning, søger Arbejde i Provinsen. Billet, mrkt. »94«, modtager Ekspeditionen.

Trykkeriarbejder,

oplært i Maskinsætteri ved Pudsning og Smøring af Maskiner samt Metalsmeltning, søger Plads, evt. Provinsen. Billet, mrkt. »90«, modtager Ekspeditionen.

Linotype-Sættemaskine

(1 Magasin, Funditor-Smelteapparat) i god Stand, passende for Provinsdagblad, sælges billigt ved hurtig Handel. Kan ses i Drift. Billet, mrkt. »97«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Søger De en Byggegrund

da køb »Udstykningsbogen« 1939, som indeholder mange Tusinde Parceller med Plan over hver enkelt Udstykning samt Beliggenhed, Pris, Vejforhold, Forsyningsledninger, Servitutter m. m. »Udstykningsbogen«, der er redigeret af Stadsingeniør V. A. Westergaard, indeholder desuden en Række oplysende Artikler om Have, Hus og Hjem og er rigt illustreret, bl. a. med mange moderne Hustyper og Eksempler paa Hjemmets Indretning. Faas i alle Boglader. Pris Kr. 1,50.

Sommerferiested for 5—6 Typografer

Sommerhus, beliggende paa Næsset ved Himmelbjerget overfor Laven St., er billig til Salg. Storslaaet Udsigt over Landskabet og Søerne. Godt Badested tæt ved Ejendommen. Fin Chance for 5—6 Typografer. Huset bestaar af Stue 4×4 Al., Soveværelse 4×5 Al. med 2 indbyggede Køjer og 1 Seng samt lille Køkken. Stor støbt Altan foran Stuen. 930 m^2 Jord smukt anlagt. God Baad medfølger. For Fiskeinteresserede det rette Sted. Absolut kun 10 Min. Gang til enhver Handlende i Laven. Sejles der over Vigen kun 5 Min.
Bogtrykker Langvad,
Studsgade 29, Aarhus, Telf. 2869.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning . Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

ROCKWELL
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
LØHR
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 19 *København den 12. Maj 1939* *66. Aargang*

Opgaver, som Organisationerne har ladet ligge

Efterfølgende tre Artikler gengiver et Foredrag, som en Kollega for nogen Tid siden forgæves søgte at faa rundkastet gennem Statsradiofonien:

Naar jeg her tillader mig at fremkomme med nogle Betragtninger vedrørende Arbejder-Organisationerne og Arbejdsløsheden, er det ikke, fordi jeg tror paa at have fundet en Mirakel-Medicin til Helbredelse af Arbejdsløshedsondet, men for at vække Interesse for de for Aartier siden saa ivrigt diskuterede Bedriftsraad, som det hastigt pulserende Liv har været medvirkende til er gaaet i Glemmebogen, men som indeholder saa mange gode og brugbare Forslag, at disse igen burde tages op til Drøftelse. Ligeledes vil jeg forsøge at paavise, at det nytter ikke at ville bekæmpe Arbejdsløsheden med Arbejdstidsforkortelse, *naar man ikke samtidig sørger for at værne sig imod en yderligere Mekanisering af Produktionen.*

Forgæves har Arbejderne gennem Tiderne søgt at faa en beskeden Plads i Solen, men staar, trods mange Forbedringer, den Dag i Dag som en blot og bar Handelsvare.

For nogle Menneskealdre siden foregik Produktionen under smaa og overskuelige Forhold. Arbejderen kunde dengang paa nært Hold tale sig til Rette med Mesteren om Arbejdsforholdene. Men efterhaanden som Haandværket udviklede sig til store industrielle Virksomheder, tabte den enkelte Arbejder sin Indflydelse paa Udviklingen paa den Arbejdsplads, hvor han Dag ud og Dag ind forrettede sin Dont.

Dette Misforhold affødte da Tanken hos Arbejderne om Tillidsmandssystemet, som nu er blevet et uundværligt Bindeled paa Arbejdspladserne mellem Arbejdsgiver og Arbejder, naar Uoverensstemmelser af en eller anden Art opstaar. Derigennem er mange Konflikter bleven bilagt, uden at Organisationen er bleven tilkaldt.

Men Arbejderne staar stadig uden Indflydelse paa Virksomhedernes økonomiske og tekniske Forhold.

I 1919 blev Bedriftsraadsspørgsmaalet bragt paa Bane her i Landet. Der nedsattes et Udvalg af De samvirkende Fagforbund, Socialdemokratisk Forbund og Den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe. Der blev udarbejdet forskellige Forslag om Kontrol med Erhvervslivet, der bl. a. skulde ske gennem Bedriftsraad, og daværende Statsminister Zahle indbød De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen til en foreløbig indledende Forhandling om Betimeligheden af en Konference til Drøftelse af Spørgsmaalet om Arbejdernes Andel i Bedrifternes Ledelse og Udbytte. Dog førte disse Forhandlinger den Gang ikke til noget positivt Resultat.

Om selve Bedriftsraadsspørgsmaalet og om Udbyttedeling gives der meget udførlige Beskrivelser, som det dog her vilde blive for vidtløftig at komme ind paa. Af disse fremgaar det, at Bedriftsraadstanken og Udbyttedeling allerede for Aartier tilbage har været praktiseret i forskellige Lande, f. Eks. England, Tyskland, Østrig o. fl. Ogsaa herhjemme har enkelte Virksomheder med Held gennemført Udbyttedeling.

Den internationale Forening for lovmæssig Arbejderbeskyttelse foretog i sin Tid en Enquete og kom til den Slutning, at Bedriftsraadene i Almindelighed har bidraget til at fremme den sociale Fred, og at de ikke har skadet Produktionen. Foreningen har, under Medvirkning af det internationale Arbejdsbureau i Genève, anbefalet en fortsat Oprettelse af Bedriftsraad.

Det er beklageligt, at Bedriftsraadstanken ligesom er opgivet af Organisationerne, tildels vel af Frygt for, at det vilde føre til Desorganisation, hvad det selvfølgelig ikke burde gøre, da Bedriftsraadenes naturlige Overinstans skulde være Fagforeningerne.

Men en oplyst Arbejderklasse vil ikke i Længden finde sig i kun at være Brikker i et mange Gange hensynsløst Udbytnings-System, det maa staa klart for et hvert fornuftigt og rettænkende Menneske, og skal jeg her tillade mig at citere afdøde Nationalbankdirektør Jak. Kr. Lindbergs Forord til Ib Kolbjørns Bog om Bedriftsraad:

»Efter Verdenskrigens Afslutning opstod hos de herskende Klasser i en Række Lande den alvorligste Frygt for en Verdensrevolution. Det lykkedes kun at dæmpe Uroen ved at give Løfter om, at Arbejderklassens Stilling for Fremtiden skulde blive en ganske anden end før Krigen. Et Fællesudtryk for disse Løfter har man i Verdensfredstraktatens Artikel 427, hvori det hedder, *at Arbejdet ikke er en blot og bar Handelsvare.* Ved denne Bestemmelse, der aabenbart danner det Grundsynspunkt, hvorunder Traktatens Bestemmelser om Arbejderforhold skal ses, blev der officielt rammet en Pæl igennem den liberalistiske Nationaløkonomis Opfattelse af Arbejdet som Faktor i Samfundsproduktionen.

Hvorledes de givne Løfter i Praksis skal indfries — ja, herom hersker der stor Uenighed. Det synes, som om Overklassen i forskellige Lande mener at kunne skyde Opfyldelsen ud til en uvis Fremtid. Dette turde dog være en Fejltagelse. Hvis man ikke fra Overklassens Side vil gøre et alvorligt Forsøg paa ad fredelig Vej at opfylde de givne Løfter, vil de revolutionære Bevægelser indenfor Arbejderklassen uden Tvivl atter vinde i Styrke.«

Disse Ord er saa rammende og maner til Eftertanke. De Forsøg, der er bleven gjort af fhv. Statsminister Zahle til Drøftelse af Spørgsmaalet, og ligeledes det af daværende Socialminister Borgbjerg udarbejdede Bedriftsraadsforslag burde tages op til fornyet Behandling, da de Lapperier og Tovtrækkerier, der finder Sted hvert 2. eller 3. Aar i de forskellige Fag mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, er utilfredsstillende og kun skærper Modsætningsforholdet.

(Fortsættes.)

Til Sagen, Fr. Nielsen!

I Anledning af *Fr. Nielsens* Artikel i forrige Nr. af »Typ.-Tid.«, *Et Pletskud*, beder jeg om Plads for et Par kortfattede Bemærkninger.

Maa det i al Stilfærdighed være mig tilladt at spørge, *hvor* jeg i min Artikel har benyttet mig af Ukvemsord imod Kommunisterne. Jeg skrev, at »*uigennemførlige Paradeforslag, det var Facaden, men Dolken, det var og er Indholdet...*« Jeg tror ikke, at jeg her har overskredet den almindelige Sømmelighed — heller ikke hvad det at tale Sandhed angaar.

Men ellers til Sagen, Fr. Nielsen! Fr. Nielsen er sig selv lig til alle Tider — naar man har en anden Mening end den i Køge autoriserede, saa tænker man ikke »en eneste *selvstændig* Tanke«. Jeg indrømmer, at jeg har læst »Social-Demokraten« — det gør jeg hver Dag. Men ellers har iøvrigt et nu snart fleraarigt aktivt Arbejde indenfor Socialdemokratiet givet mig nogen Adgang til at kunne bedømme Tingene — ogsaa selvstændigt, ogsaa uden Fr. Nielsens og Flemming Madsens Bistand.

Jeg er enig med mit Parti i, at en meget væsentlig Del af Arbejdsløsheden i Danmark har den stærke Afgang fra Landbrugserhvervet til Aarsag. Og derfor, Fr. Nielsen, er jeg ogsaa enig med mit Parti i, at et af Midlerne, der bør bringes i Anvendelse for at bekæmpe Arbejdsløsheden har været igen at gøre Landbruget rentabelt. Jeg er ogsaa enig i den Betragtning, at alle Muligheder for en Forbedring af Erhvervsmulighederne paa Landet bør fremmes ved en forstærket og forbedret Jordudstykning — i det hele taget ved at gøre de økonomiske Udsigter for den fattige Del af Landbefolkningen mere betryggende.

Foreløbig er vort Landbrug igen blevet bragt paa Fode. At dette har bragt Beskæftigelse, kan Fr. Nielsen ikke med nogen Ret bestride.

Jeg har ikke givet Udtryk for, at »nu sidder vi alle godt, sagde Katten — den sad paa Flæsket« —, men jeg har givet Udtryk for, at det er bedre med een Mulighed i Haanden end ti paa Taget. — Fr. Nielsens evindelige Kværuleren er om ikke andet, saa i hvert Fald Vejen til de ti — paa Taget! *Sigv. Hansen.*

— — —

Sigv. Hansen mener ikke, han i sin Artikel har benyttet Ukvemsord mod Kommunisterne. Nej, hvis han ved dette Udtryk kun forstaar rene *Skældsord*, har han det ikke. Men jeg mener dog, at man med rette kan betegne det for Ukvemsord, naar han insinuerer, at de af Kommunisterne stillede Forslag kun er Paradeforslag — altsaa et falsk Udtryk for deres virkelige Mening og Hensigt og velberegnede Dolkestød i Ryggen paa det uskyldige Socialdemokrati. En saadan Sprogbrug kan i hvert Fald ikke komme ind under Begrebet *hæderlig Omtale* af sin Næste! For øvrigt betragter jeg mig ikke som Defensor for Kommunisterne. De kan formentlig selv klare for sig, hvis de finder Anledning til at tage Sigv. Hansens og andres Udgydelser alvorligt.

S. H. vil gerne fremstille Forholdet saaledes, at det er »Ophjælpningen af Landbruget«, der har bidraget til den Merbeskæftigelse, der har fundet Sted i de sidste Aar. Dette er noget af en Tilsnigelse. Thi vi kommer sikkert Sandheden nærmere ved at skrive denne Merbeskæftigelse paa *Industriens* Konto.

Man skaber nemlig ikke Merbeskæftigelse ved at *indskrænke Produktion og Forbrug* gennem prishævende Foranstaltninger — som f. Eks. den molboagtige Svinekortordning. Tror S. H. ikke, det langt snarere vilde bringe mere Beskæftigelse ved Landbruget, hvis der var fri Bane for Landbrugerne til at opfede Svin, saa den store ubemidlede Befolkning atter kunde tillade sig at spise Svinekød? Jeg véd, at der er mange Landbrugere, som hellere end gerne vilde producere Svin til Hjemmeforbrug til en billigere Pris end den nugældende. Men de *maa* ikke — det strider mod Planøkonomien.

Jeg gentager: Jeg har ikke bebrejdet Regeringen, at den har søgt at komme Landbruget til Hjælp, men kun *Maaden*, hvorpaa dette sker. Og jeg tillader mig fremdeles at hævde den Opfattelse, at Landbrugskrisen er en *Gældskrise*, og at det havde været langt mere gavnligt og formaalstjenligt, om man havde bestræbt sig for at nedbringe Gælden for de *nødstedte* Landbrugere ved en *foreløbig* Formue- og Indkomstskat i Stedet for gennem en *indirekte Forbrugsskat* at opretholde den overkapitaliserede Gældsforpligtelse, der hviler paa mange Landejendomme.

Den anvendte Fremgangsmaade *løser* nemlig ikke Krisen. Den kan kun *forlænge* den. Og den har heller ikke forbedret Kaarene for den *fattigste* Del af Landbefolkningen: *Landarbejderne.*

Sigv. Hansen slutter med at indrullere mig i Kværulanternes Rækker. Ogsaa paa dette Omraade følger han troligt sine store Forbilleder, der ynder at betegne alle, som ikke blindt vil følge dem, som Kværulanter, daarlige Soldater, troløse Vælgere o. s. v. — formentlig i den Tro, at man med Skældsord kan gøre det af med »den hele Armé«. Saa let gaar det nu heller ikke. »Kværulanterne«s Antal bliver stadig større, og de formeres i samme Grad som »de veltilfredse« svigter Idealerne. *Fr. N.*

Kursus paa Maskinsætterskolen

Oplæringskursus.

I Følge de nye Bestemmelser vedrørende Maskinsætteruddannelsen i *København* skal Oplæringen i de 3 første Uger af den tarifmæssige Oplæringstid foregaa paa Fagskolen for Boghaandværks Maskinsætterskole.

Det første Kursus (1.—20. Maj) er paabegyndt. 2. Kursus finder Sted 22. Maj—10. Juni. Paa dette Kursus kan endnu optages en enkelt Elev. Under Forudsætning af den fornødne Tilslutning afholdes 3. Kursus i Tiden 17. Juli—5. August.

Betalingen for et 3-Ugers Oplæringskursus er Kr. 50,—, der erlægges ved Kursusets Begyndelse. Ansøgning om Optagelse sker paa Blanketter, der kan rekvireres fra Fagskolen for Boghaandværk, G. A. Hagemannsgade 2, København V., Telefon Byen 5417 y.

Instruktionskursus.

6-Dages Instruktionskursus for udlærte Maskinsættere, der søger videre Uddannelse, afholdes fra 3.—8. Juli incl. og fra 10.—15. Juli incl. — Betalingen for Deltagelse i et af disse Kursus er Kr. 30,—, der indbetales ved Kursusets Begyndelse.

Ansøgning om Optagelse paa Instruktionskursus sker paa Blanketter, der kan rekvireres fra Fagskolen (se ovenstaaende Adresse).

Paa saavel Oplæringskursus som Instruktionskursus kan optages Elever fra Provinsen.

Dansk Typograf-Forbund

Aarsregnskabet

er udsendt til samtlige Afdelinger og Filialer.

København, den 9. Maj 1939. *Forretningsudvalget.*

Kongressen i København

I Dagene 6.—10. August 1939 afholdes i København den XIV internationale Typografkongres med følgende foreløbige Dagsorden:

1. Sekretariatskommissionens Formand aabner Kongressen.
2. Valg af Protokolfører, Prøvning af Mandaterne og Fastsættelse af Mødets Forretningsorden.
3. Den internationale Sekretær, *H. Grundbacher*, aflægger Beretning om Sekretariatets Virksomhed siden sidste Kongres.
4. Kollega *Isaacs* fra London vil tale over Emnet: Den almindelige Situation og dens Indvirkning paa Typograf-Internationale.
5. Drøftelse af indsendte Forslag samt Vedtagelse af en Resolution.
6. Valg af det internationale Sekretariats Hovedsæde.
7. Valg af den internationale Sekretær.
8. Valg af de Forbund, der skal repræsenteres i den udvidede Sekretariatskommission.
9. Eventuelt samt Afslutning af Kongressen.

Forslag til Behandling paa Kongressen skal være den internationale Sekretær i Hænde senest den 31. Maj 1939.

Berettiget til at deltage i Kongressen er Repræsentanter for alle tilsluttede Forbund, stemmeberettigede er dog kun de, hvis Forbund har indbetalt det ordinære Medlemskontingent for 1938 — forsaavidt de er betalingspligtige for Aaret 1938 og forsaavidt de ikke som Grund til manglende Betaling kan anføre et »force majeure«.

— — —

Den XIV internationale Typografkongres bliver en Slags Jubilæumskongres, idet det i Aar er 50 Aar siden den første internationale Typografkongres afholdtes i Paris i Slutningen af Juli 1889. De nuværende Tider indbyder ikke til Afholdelse af større Festligheder, men paa Kongressen i København, vil der blive Anledning til at kaste et Blik tilbage over de svundne 50 Aar, ligesom Dagsordenens Punkter 3 og 4 sikkert vil give Anledning til en interessant og udbytterig Udveksling af Synspunkter og Meninger, saa der er ingen Tvivl om, at det bliver en Kongres udover det sædvanlige, som de Delegerede vil have stort Udbytte af at deltage i.

Bogtrykkerkunstens 500 Aars Jubilæum

Til næste Aar — i 1940 — vil man i de fleste Lande faa god Anledning til at feste for vort Fag, idet man i dette Aar beregner, at der da er rundet 500 Aar, siden Gutenberg lagde den første Sten til det Bygningsværk, som Bogtrykkerkunsten omfatter.

At der ogsaa herhjemme skal festes i 1940 turde være en Selvfølge.

Hvad den bogtrykmæssige Repræsentation til Jubilæet angaar, synes Forberedelserne her at være i gode Hænder. I »Grafisk Teknik« for April opfordres interesserede Kolleger til at medvirke ved Fremstillingen af en Række Standard-Tryksager, som af Oplysningssekretæren samles og derefter rundspredes over Landet. Det kan kun anbefales Medlemmerne at gaa i Gang med disse Opgaver, hvor der jo er vide Perspektiver, saa Tryksagerne kan give et værdigt og alsidigt Udtryk for Fagets Stade i 500 Aars Jubilæumsaaret.

Naar denne væsentlige Side af Sagen er i Orden, melder Spørgsmaalet sig om, under hvilken Form den egentlige Festlighed skal holdes. Endnu er der vel ikke fra kompetent Side taget Stilling hertil, bl. a. om, hvorvidt samtlige Afdelinger Landet over skal fejre Jubilæet paa én bestemt Dag i 1940, eller om det skal overlades Afdelingerne hver for sig at kombinere en Gutenbergfest i Tilknytning til deres ordinære Vinter-, Sommer- eller Stiftelsesfester. Det finder Arrangørerne af 500 Aars Jubilæet nok ud af; men det var formaalstjenligt i god Tid at underrette Afdelingerne herom, saa det nødvendige Arrangement kan forberedes.

I Forbindelse hermed kan det ogsaa interessere at vide, hvorledes Forbundsstyrelsen stiller sig til en lille Jubilæums-Bevilling til samtlige Medlemmer af Forbundet! Lad os til Eksempel antage, at hvert Medlem til Jubilæet faar tilstillet 25 Kr. Det bliver — regnet efter 7000 Medlemmer — en Udskrivning paa 175.000 Kr. Ikke nogen Klatskilling, men vel heller ikke et Beløb, der i nævneværdig Grad kan paavirke Forbundets Økonomi — apropos Erfaringerne angaaende eventuelle Strejker. . .

Andre Fag har ved Jubilæer benyttet en saadan Fremgangsmaade. Dansk Typograf-Forbund faar i 1940 en enestaaende Lejlighed til at tage denne gode Skik op.

Derved opnaas, at alle Medlemmer kan deltage i Bogtrykkerkunstens Jubilæumsfest — uden Hensyn til Udgifterne ved denne. For det er jo saadan, at Økonomien i stigende Grad spiller en Rolle — ogsaa for »Fagenes Studenter«!

Vi haaber, at Forbundsstyrelsen vil tage denne Tanke op til velvillig Overvejelse, naar Rammerne om Jubilæumsfesten skal fastlægges.

For Nykøbing M. Lokalafdeling. *Johs. Christensen.*

Voldgiftskendelse

vedrørende

Papirvareindustrien i Provinsen.

Mandag den 24. April 1939 Kl. 14½ sattes Kapelvej 47 en Voldgiftsret til Afgørelse af en mellem Dansk Typograf-Forbund og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien opstaaet Uenighed vedrørende Forstaaelsen af den under 21. Februar 1939 mellem de nævnte Organisationer afsluttede Overenskomst. Voldgiftsmændene var Formand for Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling, Sigv. Hellberg, Direktør Max Müllertz, Forretningsfører Ths. Pedersen samt Fuldmægtig V. Th. Thorbjørnsen. Formand og Opmand var undertegnede Professor Poul Andersen, hvem det tilfaldt at træffe Afgørelse i Sagen, idet der ikke opnaaedes noget Resultat ved Voteringen mellem de af Parterne hver for sig valgte Voldgiftsmænd.

Den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand gik ud paa, at kvindelige Trykkeriarbejdere i Provinsen i Henhold til den nævnte Overenskomst skal aflønnes med ugentlig en Minimalløn af 36 Kr., et Dyrtidstillæg, der for Tiden andrager 1,80 Kr., de personlige Tillæg, der blev ydet ved Overenskomstens Ikrafttræden, samt for Paalæggerskers Vedkommende

et Akkordafsavnstillæg paa 7 Kr. Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien hævdede heroverfor, at de nævnte kvindelige Trykkeriarbejdere ikke har Krav paa Dyrtidstillæg, og at i alt Fald kvindelige Trykkeriarbejdere, der i deres Egenskab af Paalæggersker oppebærer Tillæget paa de 7 Kr., ikke har Krav paa at bibeholde personlige Tillæg. Foreningen oplyser i sidstnævnte Henseende, at alle hos de under Foreningen hørende Virksomheder ansatte kvindelige Trykkeriarbejdere, der er Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund, er Paalæggersker.

Dansk Typograf-Forbund anfører til Støtte for sin Paastand, at de til enhver Tid mellem paa den ene Side Københavns Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne samt Dansk Provins-Bogtrykkerforening og paa den anden Side Dansk Typograf-Forbund gældende Tarifer i Henhold til Overenskomsten af 21. Februar 1939 er gældende mellem Dansk Typograf-Forbund og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien for alt typografisk Trykarbejde, der udføres i de under Foreningen hørende Virksomheder, alene med de i Overenskomsten fastsatte Afvigelser. Som en saadan Afvigelse nævner Overenskomsten for saa vidt angaar Provinsomraadet, at Minimallønnen for kvindelige Trykkeriarbejdere er 36 Kr., hvortil i Henhold til Overenskomstens Note 1 for Paalæggersker kommer et fast Akkordafsavnstillæg paa 7 Kr. Overenskomsten indeholder derimod intetsomhelst om, at Bogtrykfagets Provinstarif § 61 vedrørende Prisregulering ikke skal finde Anvendelse.

At de personlige Tillæg ikke kan fratages de omhandlede Arbejdere ved Overenskomstens Ikrafttræden, følger efter Forbundets Mening af, at en tarifmæssig Lønforhøjelse ikke helt eller delvis kan bortelimineres ved en Nedsættelse eller Bortfald af personlige Tillæg.

Heroverfor anfører Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien, at det ikke ved Afslutningen af Overenskomsten af 21. Februar 1939 var Meningen, at kvindelige Trykkeriarbejdere foruden en Minimalløn af 36 Kr. om Ugen og det for Paalæggersker fastsatte Akkordafsavnstillæg paa 7 Kr. om Ugen skulde oppebære Dyrtidstillæg og bibeholde personlige Tillæg.

Dette fremgaar for det første deraf, hævder Foreningen, at Paalæggersker i Provinsen i Henhold til den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand endog vilde faa tillagt en samlet højere Løn end de tilsvarende Arbejdere i København.

Foreningen hævder dernæst, at da Minimallønnen for kvindelige Trykkeriarbejdere ifølge Bogtrykfagets Provinstarif § 37 er 36 Kr., har den i Overenskomsten af 21. Februar 1939 fastsatte Minimalløn af 36 Kr. ikke kunnet karakteriseres som en Afvigelse, med mindre det var Meningen, at kvindelige Trykkeriarbejdere ikke skulde have Krav paa de omtvistede Tillæg.

Hvad særligt angaar de personlige Tillæg, bemærker Foreningen, at uanset hvad der i Almindelighed maatte gælde om saadanne Tillæg i Tilfælde, hvor der ved en Tariffornyelse indføres en Lønforhøjelse, kan der ikke i det foreliggende Tilfælde, hvor der er Tale om Afslutning af en hel ny Overenskomst mellem Parterne, være noget til Hinder for, at de personlige Tillæg afskaffes ved Overenskomstens Ikrafttræden, idet Forudsætningen for deres Ydelse er faldet bort. Det er i saa Henseende oplyst, at de i Sagen omhandlede, kvindelige Trykkeriarbejdere tidligere er blevet aflønnet, dels i Henhold til Bogtrykfagets Provinstarif, dels i Henhold til Bogbinderforbundets Tarif.

Overfor Foreningens Anbringende om, at Bestemmelsen om en Minimalløn af 36 Kr. kun har kunnet betegnes som en Afvigelse fra Bogtrykfagets Provinstarif, hvis Meningen har været, at kvindelige Trykkeriarbejdere ikke skulde have Krav paa de omtvistede Tillæg, henviser Forbundet navnlig til, at et Udkast til en Overenskomst, hvorom der allerede i December 1938 i et Udvalg var opnaaet Enighed, og hvis Godkendelse fra Organisationernes Side kun blev udskudt af Hensyn til de almindelige Tarifforhandlinger, fastsatte Minimallønnen paa følgende Maade:

»For *Provinsomraadet:* For kvindelige Trykkeriarbejdere, der har været beskæftiget et Aar ved Faget, er Minimallønnen 35 Kr., hvilken Sum dog forhøjes eller nedsættes automatisk med samme Beløb som det, hvormed det i Bogtrykfagets Provinstarifs nuværende § 48 fastsatte Beløb paa 32 Kr. maatte stige over 35 Kr. eller falde under 32 Kr. *Paalæggersker* erholder yderligere et Tillæg paa 7 Kr. pr. Uge. Der regnes i alle Tilfælde med fuld Beskæftigelse hele Dagen for kvindelige Trykkeriarbejdere og Paalæggersker.«

Denne Bestemmelse fremtraadte klarligen som en Afvigelse fra Bestemmelsen om Minimalløn i Bogtrykfagets Provinstarif, og naar man ved den endelige Tarifafslutning anbragte Bestemmelsen om det særlige Tillæg til Paalæggersker som en Note til Overenskomsten og iøvrigt fikserede Minimallønnen til 36 Kr., skete der ikke herved nogen reel Ændring i det ovennævnte Udkast.

— Opmanden kan ikke give Dansk Typograf-Forbund Medhold i dets Paastand, forsaavidt angaar Spørgsmaalet om personlige Tillæg. Uanset hvad der i Almindelighed maatte gælde om personlige Tillæg i Tilfælde, hvor der ved en Tariffornyelse indføres en Lønforhøjelse, kan det ikke anses for stridende mod Overenskomsten af 21. Februar 1939, at de personlige Tillæg afskaffes fra Overenskomstens Ikrafttræden, idet der ikke er Tale om en almindelig Tariffornyelse, men om en helt ny Overenskomst, hvis højere Lønsatser bl. a. har Forbindelse med en Overflytning fra Bogbinderforbundet til Dansk Typograf-Forbund af kvindelige Arbejdere, som tidligere arbejdede paa Akkord og ikke oppebar personlige Tillæg.

Derimod mener Opmanden at maatte give den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand Medhold, forsaavidt angaar Kravet om Dyrtidstillæg, idet der ikke i Overenskomsten af 21. Februar 1939 findes Hjemmel for, at Bogtrykfagets Provinstarif § 61 skal være uden Anvendelse mellem Sagens Parter. Overenskomstens Udtryk: »For kvindelige Trykkeriarbejdere ..... er Minimallønnen 36 Kr.« svarer til Bestemmelsen i nævnte Tarifs § 37: »For kvindelige Hjælpearbejdere er Minimallønnen 36 Kr.«, og naar denne Bestemmelse maa forstaas under Hensyntagen til Tarifens § 61 om Pristalsregulering, maa det samme gælde om Overenskomstens Udtryk. At Minimallønnen i Overenskomsten af 21. Februar 1939 er karakteriseret som en Afvigelse fra Bogtrykfagets Provinstarif finder efter Opmandens Mening tilstrækkelig Forklaring i, hvad der af Dansk Typograf-Forbund er oplyst om Overenskomstens Tilblivelse, og den Omstændighed, at Dyrtidstillæget, der i Henhold til Prisreguleringsbestemmelsen for Tiden andrager 1,80 Kr., vil bringe Paalæggerskers Løn lidt op over Lønnen for de tilsvarende Arbejdere i København, kan ikke anses som tilstrækkelig Begrundelse for at statuere et fra en naturlig Forstaaelse af Overenskomstens Ordlyd afvigende Resultat. Det bemærkes herved, at det omtvistede Spørgsmaal, efter hvad der er oplyst, maa antages ikke at have været Genstand for Drøftelse mellem Parterne under Overenskomstforhandlingerne.

Derefter dømmer Voldgiftsretten: Den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand bør efterkommes forsaavidt angaar Kravet om Dyrtidstillæg. Iøvrigt frifindes Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien.

København, den 2. Maj 1939.

Poul Andersen.

Arbejdsløse den 30. April 1939

	Haandsættere	Maskinsættere	Trykkere	Sætter-Trykkere	Stereotypører	Mdl. Hj.arb.	Kvdl. Hj.arb.	Ialt
København	134	13	48		5	32	70	302
Provinsen	109	16	12	8	1	11	33	190
Tilsammen	243	29	60	8	6	43	103	492

30. April 1936 var der 770 ledige; 1937: 617 og 1938: 666.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

Tag Del i Arbejdet!

Paa sidste Delegeretmøde fik Brancheklubberne til en hvis Grad deres Ønsker opfyldt med Hensyn til deres fremtidige Arbejde. Vi har allerede paa det fagtekniske Omraade gjort et Fremstød, som Klubben kan være bekendt, men det kan ikke nægtes, at paa det fagpolitiske Omraade, hvor Medlemmerne kunde sætte ind, har undertegnede ikke modtaget et eneste Indlæg fra nogen Kollega. Naturligvis kan vi ikke som andre Brancher hveranden Uge fylde »Typ.-Tid.« med Stof, men man skulde dog mene, at en Del Kolleger havde noget paa Hjertet og som nu vilde benytte Lejligheden til at faa disse Tanker paa Tryk, saa andre Kolleger kunde faa Udbytte deraf. Stereotypørernes Arbejde er i de senere Aar gaaet mægtigt frem. Nu fordres der fra Principalernes Side ikke saa lidt mere Kendskab og Erfaring til Arbejdet end det før har været Tilfældet; nye Maskintyper dukker op, især paa Støbningens Omraade, Fornikling af Plader bruges nu overalt paa Arbejdsstederne. Især Fornikling volder vel en Del Kolleger Besvær under det daglige Arbejde. Udlæring af Stereotypører har i de senere Aar taget et mægtigt Opsving. Ikke paa alle Arbejdssteder er der Lejlighed til at lære de forskellige Grene at kende til Bunds. Vi véd jo af Erfaring, at Principalerne, selv om de staar sammen i en Organisation, ikke udviser den rette Forstaaelse, men naar de paatager sig Pligten til at uddanne en Stereotypør, har de ogsaa en moralsk Forpligtelse til at hjælpe denne Mand, der har været uheldig at have lært paa et Arbejdssted, hvor han ikke har haft Lejlighed til at lære Branchens forskellige Arbejder at kende og til at bære over med ham og give ham mere faglig Viden. Der maa sikkert ogsaa være andre Ting, som Stereotypørerne har paa Hjertet og som kan være værd at tage op til Behandling. Ethvert Indlæg, der har Kollegernes Interesse, vil blive optaget; der er Brug for Folk, der har den rigtige Interesse og som ikke er bange for at gøre et Stykke Arbejde og som vil stille sin Viden og Arbejdskraft til Raadighed for sin Branche og sine Kolleger. Saafremt disse Kolleger vil melde sig, er Hensigten med denne Artikel opnaaet. Vær derfor velkommen til Arbejdet.

aa. h.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Fagteknisk Foredrag i Kolding.

Lørdag den 22. April havde Kolding Trykkerklub inviteret *Chr. Petersen*, København, til at holde Foredrag for Medlemmerne. Mødet afholdtes paa Hotel »Royal« Kl. 8 Aften. Formanden, *P. Berendtsen*, bød velkommen. Alle Klubbens Medlemmer var mødt, og desuden Kolleger fra Christiansfeld og Haderslev. Chr. Petersen holdt et udmærket Foredrag og havde forskellige Tilretninger med samt nogle Tryksager og en Del Svendeprøver fra København. Alt dette blev beset med Interesse af Kollegerne. Formanden takkede Chr. Petersen for det interessante Foredrag. Derefter samledes Deltagerne med Haandsætterne til et fælles Kaffebord.

Odense Trykkerklub

afsluttede Sæsonen Onsdag den 5. Maj med et velbesøgt Klubmøde, hvor vor Kollega, *G. Bloch*, holdt et glimrende Causeri om et Besøg i New York. Bagefter var der kammeratlig Samvær. Der afholdes ingen Klubmøder i Juni, Juli og August.

2. Kreds.

Atter i Aar holder Klubberne i 2. Kreds fælles Skovtur. Hillerød Trykkerklub er Arrangør, og Turen gaar derfor til det skønne Nordsjælland. Det bliver en mægtig Dag. — Næstved har allerede anmeldt 16 Deltagere, Bravo Næstved. — Nærmere Program vil senere blive meddelt, men Dagen er fastsat til den 11. Juni. Alle Trykkere i 2. Kreds og deres Damer reserverer denne Dag.

— — —

Malmø Trykkerklub fejrede sin 40-aarige Bestaaen. Lørdag den 29. April ved en storslaaet Fest i Limhamn. O. A. Lundin og Sv. Aage Larsen repræsenterede ved Festen Københavns Trykkerafdeling og Chr. B. Petersen Landssammenslutningen af Trykkere. Det var en smuk Fest, som Deltagerne fra de 3 nordiske Lande sent vil glemme.

Aarhus Trykkerklub

afholder **Møde for Trykkere** *Kristi Himmelfartsdag, den 18. Maj*, i Forsamlingsbygningen i Amaliegade, Aarhus.

Kl. 10.30. Foredrag: **Landssammenslutningen og Oplysningsvirksomheden.** Form. for Landss. *Chr. B. Petersen.*

Kl. 14. **Diskussion over samme Emne.**

Kl. 15.30. **Besøg paa Hanbergs Bogtrykkeri.** (Hvor flere nye Maskintyper kan beses.)

Det bliver en interessant Dag. — Mød talrigt op.

Trykkere fra 6. Kreds indbydes.

Styrelsen for Aarhus Trykkerklub.

Bladsætteren

Repræsentant: Viktor Peterson, Brydes Allé 11[1]. Telf. Sundby 1189.

Dagblads-Typografi.

I Anledning af Diskussions-Mødet mellem Journalister og Typografer har vi modtaget følgende aabne Brev:

Hr. Chef-Redaktør Arboe-Rasmussen!

Der er ingen Tvivl om, at Diskussionen i Studenterforeningen ikke helt har overbevist Dem om, at De er inde i en Blindgade.

Det saglige Argument — det, som kunde slaa Deres — efter min Mening ikke letlæselige — Avis sønder og sammen, udeblev, da Indlederens Lysbilleder ikke gav noget positivt Indtryk af Versaliers Ulæselighed, naar de ikke er anbragt *meget* nænsomt — og i en moderne Avis slet ikke findes; man skal da ikke stave sig gennem Stoffet.

Paa Spørgsmaalet: »Skal Redaktionen eller Typografen bestemme Avisens Udseende?« maa jeg give Dem Ret. Det skal Redaktionen. Redaktionssekretæren, der er informeret om, hvordan Stoffet skal rubriceres, hvilken Plads det skal fremtræde paa, maa selvsagt have Indflydelse paa Størrelsesforholdet. — Men hertil og ikke længere. Udformningen bør være Typografens.

Det er fastslaaet over for den offentlige Mening, at den daglige Avis kun skal være et sagligt Talerør, med Tryk paa det »Stof«, som Bladets politiske Overbevisning skal

have, hvorfor maa saa Udstyret ikke bære Præg af denne Saglighed, og Ordet defineret typografisk: store og smaa Bogstaver, ingen Streger eller andre iøjenfaldne Ting, der forflygtiger Letlæseligheden. Fremfor alt: Rubrikker, der er brudt mindst muligt, saa man ikke hakker sig igennem Læsningen. Og som min Læge siger: »Luft er ogsaa godt.«

Journalisten søger netop i Dagsavisen at gøre sit Sprog saa enkelt og ligetil som muligt; gør han det elegant, er han sikker paa et Publikum og Redaktørens Bevaagenhed.

Understreger man altid Linierne, taber det uvægerligt sin Slagkraft og man maa hitte paa noget nyt for at »fange« Øjet, f. Eks. forskellige Skrifter i samme Overskrift — men saa hellere lade være.

Lige saa forkasteligt er det at lade Avisen trykke med gotiske Skrifter — det findes endnu i 1939 — ja, endog Læsere som forsvarer det; men er det derfor rigtigt?

Vi Typografer har i en Periode været stagneret, eller været bange for at tage uprøvede Former op, men det tabte Terræn maa vindes tilbage — og derfor, Hr. Redaktør, hører De nyt fra Gutenbergs *moderne* Sønner.

C. J. Barfred.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Er du Medlem af Klubben?

Er du det ikke, ja saa er det strengt nødvendigt, at du snarest melder dig til Arbejdet indenfor Rækkerne til Gavn for din egen Sag.

Lad os se lidt paa, hvad der kan hindre dig i at være Medlem af din egen Klub.

Har du haft det samme Standpunkt som jeg, nemlig dette: hvorfor skal vi splittes i Brancheklubber? Et samlet Hele staar stærkest. Ja, saa maa jeg holde med dig. Branche-Klubsystemet er daarligt, men da det nu er saaledes, at hver Branche kæmper for sine Rettigheder igennem Klubberne, saa har du ogsaa Pligt til at være Medlem af den Klub, der varetager dine Interesser, saa der bag dens Krav staar en stærk og enig Blok af Hjælpere. Kontingentet, ja, det er 1 Kr. om Maaneden, men det kan da ikke holde dig væk. Det maa du nok kunne ofre til Fordel for dig selv.

Prøv en Aften, naar Klubben har indkaldt til Møde, at aflægge os et lille Besøg. Jeg er sikker paa, at du meget snart vil føle dig hjemme, og der vil altid være Kammerater tilstede, som netop du vil kunne tilslutte dig, og hos hvem du vil finde et godt Kammeratskab. I Vinter har vi haft et Par Foredrag af oplysende Karakter. Det har for mig været gode og interessante Aftener. Det vil det ogsaa kunne blive for dig, og jeg tror sikkert, Styrelsen vil gaa videre i samme Retning, saa vi har sikkert meget at glæde os til.

Vi, som allerede er Medlemmer, vi giver hinanden Haandslag paa, at vi vil gøre et Stykke Arbejde for Klubbens Fremgang under Mottoet:

»Skal vort Arbejde Resultater give
enhver Hjælper Medlem af Klubben maa blive.«

B. W.

I den lille Have i Pileallé

Nr. 16 Kl. 20 pr. afholder Trykkeriarbejdernes Klub i Aften Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg. 6. Eventuelt. Efter Generalforsamlingen serveres der Smørrebrød med Tilbehør, Kaffe og . . . Mød præcis. *Styrelsen.*

Den sorte Haand.

Til Kollega Emil Holms Efterlysning af et godt Rensningsmiddel til Hænderne, har jeg modtaget en hel Del gode Raad.

De fleste gaar ud paa at bruge den gammeldags Manér med varmt Vand og Sæbe. Jeg finder derfor ingen Anledning til at optrykke dem her i Brancherubriken. Et Raad, jeg dog ikke selv har prøvet, gaar ud paa efter Fyraften at gnide Hænderne ind i Glycerin og Sprit.

Fra en Bogtrykker har jeg modtaget et Brev, hvori han oplyser, »at det bedste og billigste Middel er fint Savsmuld, som kan faas paa ethvert Savskæreri og koster ca. 1 Kr. for en Sæk fuld. Man gnider Hænderne ind i Sæbe, tager lidt Savsmuld og gnider løs. Det skal være en meget sart Hud, som ikke kan taale det, og et meget sparsommeligt Trykkeri, som ikke vil betale Savsmulden.«

Saa véd vi altsaa det. *V. W.*

Trykkeriarbejdernes Brancheklub, Odense.

Søndag den 30. April 1939 afholdtes Generalforsamling. Formanden bød velkommen og aflagde derefter Beretning for den, siden sidste Generalforsamling svundne Tid, omtalte Forhandlingerne om Landssammenslutningen, som godkendtes. Formanden genvalgtes enstemmigt, til Bestyrelsen genvalgtes ligeledes enstemmigt Fru Herta Andersen, og nyvalgtes Chr. Jensen, til Revisor valgtes B. Hanson og som Suppleant Hilleborg Hansen. Lovændring vedtoges. Det vedtoges at forhøje Kontingentet med 25 Øre til 75 Øre Kvartalet, da der skal betales 25 Øre til Landssammenslutningen pr. Kvartal. Der var mødt ca. en Fjerdedel af Klubbens Medlemmer.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Thurøvej 6 4, Kbhvn. F. Tlf. Godth. 6754.

Det er en daarlig Fugl, der besudler sin egen Rede.

En ung Kollega, Hertzum, 709, har været til Foredrag og er blevet meget begejstret; saa begejstret som det kun er Ungdommen beskaaret at blive.

Dette er overordentligt glædeligt, hvis det kunde have til Følge, at det i højere Grad smittede de unge Kolleger.

En anden Ting ved Hertzum's Anmeldelse var mere trist, idet det ikke var vor unge Kollega muligt at lufte sin Begejstring uden at drage *Paralleller med de store Møder i Studenterforeningen*, som Hertzum ikke har faaet noget ud af.

Maa jeg i denne Forbindelse pege paa, at det Initiativ, Forbundets Oplysningsvirksomhed har taget i denne Sag, naturligvis ikke kan give Gevinst pludseligt.

I Aar og Dag har *Sætterne* beklaget sig over, at Folk *udefra* tilrettelagde alt Sætterarbejde og gjorde det daarligt.

Oplysningsvirksomhedens Initiativ har altsaa først og fremmest gaaet ud paa at imødekomme disse Klager og har nu paa *tre Fronter* indbudt til Diskussionsmøder om dette Problem, nemlig med Reklamefolk, med Tegnere og med Dagbladene.

Det er urimeligt at forlange, at en Sætter skal faa »noget med hjem«; han kan højst faa Luft for sin aarelange indestængte Harme.

Det kan ikke forlanges, at der paa Basis af et saadant Møde omgaaende skal blive Forespørgsel efter vore Folk til de foreslaaede Stillinger; slet ikke, da vi er den underlegne Part; men Værdien ligger dog i, at vi paapeger Problemet i en »*offentlig Forsamling*«.

Og ikke destomindre er der *ikke saa faa af vore Folk*, der siden Mødet med Reklamefolkene er gaaet over i den Branche med Succes; — altsaa dog et Resultat.

At Diskussionerne ikke har indeholdt tilstrækkeligt Sprængstof kan dog ogsaa skyldes Modparten, der ved at forholde sig passiv forsøger at kvæle vort Initiativ.

Meget betegnende var det ogsaa en Mand fra B.-&A. Klubben, under hvis *Interesse-Zone* dette sorterer, og hvis *naturlige Expansionstrang* disse Møder skulde tilfredsstille, der i en Anmeldelse af det forrige Møde meddelte i sit Referat, at han havde moret sig meget bedre i *National-Scala!!*

For at bruge den gamle Traver: Snot for sig og Skæg for sig, saa er et *fagteknisk* Foredrag Uddannelse *indenfor* Murene, medens Diskussionsmødernes Maal har været et helt andet.

Forøvrigt er det vel ogsaa B.- & A. Klubbens Opgave at *varetage* Sætternes Interesser paa dette Omraade.

— — — *Henry Thejls.*

Med Thejls sædvanlige Jargon fra Møderne i Studenterforeningen kan vi begynde vort lille Svar med at gaa ind paa »den gamle Traver«: Snot for sig o. s. v. Spørgsmaalet er herefter: Hvad er Snot og hvad er Skæg?

Ret forstaaeligt er Thejls glad for den specielle Form for Oplysningsvirksomhed, der dyrkes i Studenterforeningen, idet den giver ham Lejlighed til for et større Forum at »faa Luft for sin aarelange indestængte Harme«. Vi tvivler dog paa, om han, netop paa Grund af denne Harme, har opnaaet noget positivt for Typograferne.

Det fremhæves Gang paa Gang af Svend Johansens Livgarde, som et Resultat af Oplysningsarbejdet, at *ikke saa faa af vore Folk* er gaaet over i Reklamebranchen. Maa vi i denne Forbindelse stille et Par Spørgsmaal:

Har disse Folk, der af Oplysningsvirksomheden er oplært i Reklamebranchen, faaet bibragt Forstaaelse af deres Arbejdes Værdi rent lønmæssigt?

Føler disse Folk sig stadig som Typografer eller har de, efter at vort Forbund har betalt deres Uddannelse, ved Udmeldelse af Organisationen, vendt os Ryggen?

Thejls efterlyser Sprængstof i Diskussionerne. Mon nu ogsaa det er klogt, naar Formaalet er at bygge Bro!

Saadan kunde man blive ved; men lad det nu være nok for denne Gang. *E. H. + eh.*

Tankestreger.

At komme og gaa naar Pligten kalder,
er Livets store og smaa Intervaller.

Af Fagkundskab har en Sætter en Masse.
Der er jo mange Fag i hans Kasse.

En Streg over ~~Typograf~~, men nedenunder Prikker,
det maa være en Reklamegrafiker.

Kammerater, jeg føler det sviende, haanende,
vi er lavest *liggende* og Lønnen er *staaende*.

Og nu bringer vi Sporten:
Haandsætterne har stadig Bundrekorden.

Jens.

Næstved Haandsætterklub

havde Lørdag den 22. April indvarslet til Branchemøde paa »Bygningen«. Alle Medlemmer var ikke mødt, men der var dog pæn Tilslutning. Formanden, *Poul Jeppesen*, bød de mødte velkommen, specielt Aftenens Taler, Redaktøren af Haandsætterspalten i »Typ.-Tid.«, *Erik Hansen*, København, der derefter i et glimrende Foredrag redegjorde for Formaalet med Dannelsen af Haandsætterklubber, idet Erik Hansen fremhævede Nødvendigheden af, at ogsaa Haandsætterne maatte slutte sig sammen for at kunne hævde deres Stilling, navnlig ved kommende Tarifforhandlinger, idet det jo var saadan, at de andre Brancher i Kraft af den maskinelle Udvikling havde et Fortrin. Taleren betonede dog stærkt, at Dansk Typograf-Forbund stadig skulde være det, hvorom samtlige Fagets Udøvere skulde staa enige. Omtalte sluttelig det forberedende Arbejde, der var gjort for at faa dannet en Landssammenslutning i Lighed med de andre Brancher, og Rammerne for en saadan og oplyste, at man havde tænkt at arrangere et Landsmøde i Odense i September Maaned for Dannelsen af en Sammenslutning.

Poul Jeppesen takkede Erik Hansen for det gode Foredrag, og de mødte Medlemmer gav deres Tilslutning ved Bifald.

Efter Foredraget var arrangeret fælles Kaffebord, hvor man i et Par smaa Timer under frie Former drøftede Problemerne. *em. h.*

Odense Haandsætterklub

afholdt som Afslutning paa en god Arbejdssæson en »Kammerat-Aften« Fredag den 28. April. Aftenen var lagt mere an paa Smilet end de tidligere Arrangementer, men *det* har jo ogsaa sin Betydning for Sammenholdet. Hovedbegivenheden var et muntert Causeri om »Kautschning« af Aage Vilh. Pedersen, men ellers vekslede Sange og Historier, medens man lod de varme Pølser og et *enkelt(!)* Glas Øl vederfares Retfærdighed. En rigtig Haandsætter-Aften. *H.*

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Tirsdag den 23. Maj* efter Anmodning fra 20 Medlemmer. Angaaende Dagsorden, Tid og Sted, bedes man orientere sig i næste Nr. af Typ.-Tid.« — Notér allerede nu Datoen og mød talrigt op.

Til alle Medlemmer af B.- & A. Klubben!

Da nu Styrelsen efter 20 Medlemmers Opfordring indkalder til ekstraordinær Generalforsamling den 23. Maj, og der sikkert ogsaa ligger eder andre en Del paa Hjertet som skal synges ud, saa mød den Aften op med Kampiver; lad os tage en Omgang rigtig god Diskussion, saa vi kan se Fremtiden i Møde til alles Tilfredshed. Lad os bekæmpe fremtidige Klikedannelser, og sætte de rigtige Folk ind paa de rigtige Pladser.

P. p. de 20 Medlemmers Vegne:

1235 Henning H. Jensen.

Midlertidig Adresseforandring.

Brancheredaktøren har forandret Adresse til: *Thurøvej 6* [4], *København F.* Telefon Nr. uforandret: *Godthaab 6754.*

Kollegerne i 2 Byer

har meddelt, at der snart startes nye Haandsætterklubber hos dem. Og saa er det den 3. September vi skal have Landssammenslutningen dannet.

Nye Ejeres Pligt og Ret

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. April 1939 i Sag Nr. 2569: Bogtrykkerne Einar Jönsson og Kaj Jensen mod Dansk Typografforbund.

I Ejendommen Svanemosegaardsvej 4 har der i en Aarrække været drevet Bogtrykkerivirksomhed, i Vinteren 1937—38 af Bogtrykkerne Mazanti og Nielsen. Da disse var komne i Restance baade med Husleje og med Afdrag paa Maskiner, som de havde købt paa Afbetaling, maatte de opgive Virksomheden og fraflytte de lejede Lokaler, hvorhos Maskinleverandøren ved Fogedforretning lod sig indsætte i Maskinerne. Efter Forhandlinger med Husejeren og Maskinleverandøren, men uden at Mazanti og Nielsen havde deltaget i disse Forhandlinger, indtraadte Klagerne under nærværende Sag, Bogtrykkerne Einar Jönsson og Kaj Jensen, i Lejemaalet om Lokalerne og overtog Maskinerne, hvorefter de den 5. Februar 1938 paabegyndte Bogtrykkerivirksomhed for fælles Regning. De traf Aftale med Mazanti og Nielsen om Overtagelse af forskelligt løbende Arbejde og fik senere deres Tilladelse til at anmelde Firmanavnet „Athene", der i en lang Aarrække havde været anvendt af de skiftende Indehavere af

Bogtrykkeriet i Ejendommen. Af de hos Mazanti og Nielsen beskæftigede 3 Typografer blev de to genantagne af Klagerne; den ene af disse Typografer fratraadte allerede den 18. Februar, medens den anden var beskæftiget hos Klagerne, indtil han fratraadte den 27. Maj 1938.

Mellem Klagerne og Dansk Typografforbund er der ikke oprettet nogen skriftlig faglig Overenskomst, men der er mellem Klagerne og Forbundet Enighed om, at den mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typografforbund bestaaende Tarif er gældende mellem Parterne.

Denne Tarif indeholder i § 3 Stk. 4 i den mellem Bogtrykkerforeningen og Forbundet gældende Ferieordning følgende Bestemmelse om *Udbetaling af Ferieløn* til Arbejderne:

> „Bliver en Arbejder, der har Ret til Ferie, opsagt, før hans Ferie indtræffer, har han dog Krav paa Feriegodtgørelse i Overensstemmelse med ovennævnte Skala. Ved Afskedigelse i Tiden mellem 1. Oktober og 30. April incl. gives der af Firmaet den paagældende Arbejder et Bevis for hans Beskæftigelses Varighed, siden han sidst holdt Ferie eller siden sidst afvigte 1. Maj. Det heraf flydende Ferietilgodehavende i Henhold til Stk. 2 vil den paagældende Arbejder kunne hæve i Dansk Typograf-Forbund i Tiden mellem 1. Maj og 30. September og skal holde Ferie overensstemmende hermed. Forbundet faar det tilsvarende Beløb i Penge refunderet hos Københavns Bogtrykkerforening."

I Tarifens § 3 Stk. 8 indeholdes derhos følgende Bestemmelse om *Beskæftigelsesbevis:*

> „Arbejdere, der afskediges paa et eller andet Tidspunkt i hele Aarets Løb, erholder ved deres Fratræden hos Firmaet hver Gang et autoriseret Beskæftigelsesbevis, der skal udvise, hvor længe den paagældende har været beskæftiget hos Firmaet i sidste Omgang. Arbejderen afleverer Beskæftigelsesbeviset i Dansk Typograf-Forbund, og naar han skal holde Ferie, faar han i Forbundet udbetalt de Feriepenge, han har til Gode. Forbundet afregner derefter med Københavns Bogtrykkerforening, der opkræver Beløbet hos sine Medlemmer. Med Firmaer uden for Københavns Bogtrykkerforening afregner Forbundet direkte."

Inden Klagerne i Begyndelsen af Februar 1938 paabegyndte deres Bogtrykkerivirksomhed, blev der af Mazanti og Nielsen den 4. Februar udstedt Beskæftigelsesbevis for den Typograf, som ikke blev genantaget af Klagerne, og paa Grundlag af dette Beskæftigelsesbevis har Dansk Typograf-Forbund i Juni 1938 udbetalt den paagældende en Feriegodtgørelse til Beløb 79 Kr. For de to andre ovennævnte Typografer, der fik fortsat Beskæftigelse hos Klagerne, har Klageren Kaj Jensen udstedt Beskæftigelsesbevis for Firmaet Bogtrykkeriet „Athene", omfattende henholdsvis Tiden fra 6. September 1937—16. Februar 1938 og Tiden fra 1. Oktober 1937—27. Maj 1938, og paa Grundlag af disse Beskæftigelsesbeviser har Dansk Typograf-Forbund i Sommeren 1938 udbetalt disse to Typografer i Feriegodtgørelse henholdsvis 27 Kr. 67 Øre og 111 Kr.

Dansk Typografforbund afkrævede derefter Klagerne Refusion for alle de udbetalte 3 Feriegodtgørelser til samlet Beløb Kr. 217,65.

Da Klagerne nægtede at betale Forbundet dette Beløb under Henvisning til, at Refusionen paahvilede Mazanti og Nielsen, truede Forbundet Firmaet med Blokade, saafremt Beløbet ikke blev betalt, og Klagerne indbetalte derefter under Protest det krævede Beløb til Forbundet, med hvilket det blev aftalt, at Beløbet skulde tilbagebetales, saafremt det ved Voldgiftskendelse blev statueret, at Klagerne ikke var forpligtede til at betale Beløbet.

Klagerne har derefter under denne Sag indklaget Dansk Typograf-Forbund med Paastand om, at Forbundet kendes pligtigt at betale Klagerne det omstridte Beløb af Kr. 217,65.

Dansk Typograf-Forbund paastaar Frifindelse.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at Feriegodtgørelsen for Tiden inden 5. Februar 1938 maa være dem uvedkommende og paahvile Bogtrykkerne Mazanti og Nielsen og uden nogensomhelst Overtagelse af disses Aktiver og Passiver har paabegyndt deres Bogtrykkerivirksomhed i Ejendommen.

Fra Typograf-Forbundets Side gøres det gældende, at Klagernes Forpligtelse til at betale det omstridte Beløb maa være en Følge af, *at* deres Bogtrykkerivirksomhed i Virkeligheden er en Fortsættelse af den tidligere sammesteds under samme Firmanavn („Athene") drevne Forretning, og *at* de ved Fortsættelsen af denne Virksomhed har betragtet sig som indtraadt i det mellem de tidligere Indehavere af Bogtrykkeriet og Forbundet bestaaende Overenskomstforhold. Hvad særlig angaar den Feriegodtgørelse paa 79 Kr., der i Sommeren 1938 blev udbetalt til den den 4. Februar fratraadte Typograf i Henhold til det ham af Mazanti og Nielsen udleverede Beskæftigelsesbevis, fremhæves det af Forbundet, at denne Feriegodtgørelse først er forfaldet til Udbetaling i Sommeren 1938, altsaa efter at Klagerne havde overtaget Bogtrykkeriet, og at Klagerne derfor maa være pligtige at refundere Forbundet ogsaa dette Beløb.

Retten maa i Princippet give Klagerne Medhold i, at de ikke ved under de beskrevne Omstændigheder at fortsætte den i Ejendommen hidtil drevne Bogtrykkerivirksomhed og indtræde i Overenskomstforhold til Forbundet har paadraget sig Forpligtelse til at overtage de tidligere Indehaveres Forpligtelser til at indbetale Feriegodtgørelser til Forbundet, og det maa i saa Henseende være uden Betydning, at Godtgørelsernes Beløb ifølge den citerede Bestemmelse i Tarifens § 3 Stk. 4 først er forfaldet til Betaling, efter at Mazanti og Nielsen var fratraadte. Som Følge heraf kan Forbundet ikke gøre Krav paa Refusion af de 79 Kr., der er udbetalt i Henhold til det af Mazanti og Nielsen den 4. Februar udstedte Beskæftigelsesbevis.

Derimod finder Retten, at Klagerne, der som udlærte Typografer har været velkendte med den i Faget bestaaende Ferieordning og Beskæftigelsesbevisernes Betydning som Grundlag for Afregning mellem Forbundet og Firmaerne, ikke overfor Forbundet kan unddrage sig Refusion af den fulde Feriegodtgørelse paa Grundlag af de to andre Beskæftigelsesbeviser, der er udstedte af dem paa Firmaet „Athene"s Vegne uden noget Forbehold om, at en Del af den paa Beviserne angivne Beskæftigelsestid skulde være dem uvedkommende. Det maa derfor være overladt til Klagerne at søge Regres hos de tidligere Indehavere af Bogtrykkeriet for den Del af Feriegodtgørelsen, som maatte paahvile dem.

Herefter vil Forbundet have af det under Forbehold indbetalte Beløb til Klagerne at tilbagebetale 79 Kr., medens Forbundet iøvrigt vil være at frifinde for Klagernes Tiltale.

Sagens Omkostninger bør betales med Halvdelen af hver af Parterne.

K e n d e l s e :

De Indklagede, Dansk Typograf-Forbund, bør til Klagerne, Bogtrykkerne Einar Jönsson og Kaj Jensen, betale 79 Kr., men bør iøvrigt for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 200 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

„Bogtrykkerne Frederik og Ferdinand Henrichsens Mindelegat"

Af ovennævnte Legat, og det sig dertil sluttende Tillægslegat, er et Beløb af 400 Kr. aarlig, ledig til Uddeling.

Legatet uddeles til værdige trængende i København eller paa Frederiksberg bosiddende, Typografer, deres Enker eller Børn.

Ansøgning, hvortil Blanket udleveres paa Overretssagfører Axel Bangs Kontor, Nygade Nr. 4, indgives samme Sted inden 1. Juni d. A.

København, den 3. Maj 1939. *Bestyrelsen.*

Generalforsamlinger • Møder

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 5. April Kl. 20 Generalforsamling paa Hotel »Royal«. Formanden, *N. Chr. Andersen*, bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Søren Sørensen*. Protokollen oplæstes og godkendtes. I sin Beretning omtalte Formanden bl.a. Generalforsamlingen i De samvirkende og sidste Hovedbestyrelsesmøde. Oplyste endvidere, at en Sag angaaende Akkordafsavnstillæg for Paalæggerskerne hos Medlemmer af Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien nu vilde blive afgjort ved Voldgift. — Efter at *Jørgen Andersen* havde givet nogle Oplysninger om den nye Ferieordning og *Vagn Petersen* og *Fr. Nielsen* havde haft Ordet, godkendtes Beretningen. Kassereren, *Jørgen Andersen*, oplæste de reviderede Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 6.374,70, indsendt Kr. 2.435,45. Lokalsygekassen Kr. 1.328,24, Beholdning Kr. 907,99. Lokalkassen Kr. 1.976,50, Beholdning Kr. 1.224,38. Fastelavnsfestens Regnskab balancerede med Kr. 162,50. Regnskaberne godkendtes. — Under Punkt 4 (Majfesten) oplyste Formanden, at den faglige Taler i Aar vilde blive Københavns Afdelingens Formand, Sigv. Hellberg. — Under Bevillinger anmodede Formanden om, at der under Hensyn til den voksende Afdeling og det dermed følgende større Arbejde maatte blive bevilget ham Telefon. Bevilgedes. — Til D. K. P.s Valgfond bevilgedes 50 Kr. *Lisberg.*

— — —

Søndag den 23. April talte Formanden for Dansk Typograf-Forbund, *K. A. Jørgensen*, ved et Møde i Afdelingen. — Det særdeles velholdte og tankevækkende Foredrag »Aktuelle faglige Problemer« paahørtes af Kollegerne med udelt Interesse og lønnedes med kraftigt Bifald. — I den paafølgende Diskussion deltog flere af Afdelingens Medlemmer. *Lisberg.*

Horsens Lokalafdeling

Ordinær kvartaarlig Generalforsamling afholdtes Fredag den 14. April paa Forsamlingsbygningen. Formanden, *Rich. Rasmussen*, bød vekommen, specielt til de mange fremmødte Damer, der fra Kvindeligt Arbejderforbund var tilflyttet Afdelingen. Formanden udtalte nogle smukke Mindeord over afdøde Kollega Thorvald Lassen. Kollegerne rejste sig. *A. E. Christensen* valgtes til Dirigent. Protokollen blev oplæst og enstemmig godkendt. — Af Formandens Beretning fremgik det, at Beskæftigelsesgraden havde været ret god. Der havde været 817 tabte Arbejdsdage, samt gennemsnitlig 7 Kolleger til ugentlig Kontrol. Endvidere havde der været mange sygemeldte. Formanden havde været til Møde i Sydjysk Sammenslutning og gav nogle Oplysninger derfra. Omtalte en Opsigelse, der havde givet Anledning til Gnidninger, hvorfor han stærkt opfordrede Kollegerne altid først at henvende sig til Formanden inden de tiltraadte en Plads. En famøs Opsigelse paa »Folkebladet«, hvor Anciennitet en fuldstændig var sat i Baggrunden, redegjorde han nærmere for og beklagede, at Personalet ikke havde optraadt enigt. Man vilde dog vide at gardere sig mod en Gentagelse. Hos et Firma var en Anilin-Maskine, der blev passet af en ufaglært, fortiet overfor Afdelingen. Der havde været afholdt et Mæglingsmøde, hvor *Ths. Pedersen* og *Formanden* havde deltaget — og var resulteret med en Bod paa 300 Kr. til Firmaet samt Antagelse af faglært Arbejdskraft. Beretningen blev enstemmig godkendt. — Formanden oplæste derefter Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 6.387,65, Lokalkassen med Kr. 941,50 og den lokale Hjælpekasse med Kr. 400,15. Alle Regnskaberne blev enstemmig godkendte. — Næste Punkt var Sommerudflugten, hertil redegjorde Formanden nærmere. Flere Kolleger anbefalede varmt Forslaget, der enstemmig blev godkendt. Et Udvalg indenfor Bestyrelsen samt 2 Damer skal nærmere undersøge Stedet og Datoen for Udflugten. — Fra D. U. I. forelaa et Andragende om et Tilskud paa 20 Kr. til deres Feriekoloni, hvilket enstemmig bevilgedes. Ligeledes blev der bevilget 60 Kr. til Lærlingeforeningens Sommerudflugt. — Under Eventuelt blev Begrebet Overarbejde paatalt og taget til Efterretning. Og saa kunde Fætter slutte Generalforsamlingen med en chevalerisk Tak (især til Damerne) for god Ro og Orden. *J. D.*

Nykøbing M.s Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 15. April paa Centralhotellet. Formanden, *Johs. Christensen*, bød velkommen og aflagde en udførlig Beretning, i hvilken han bl. a. omtalte Tarifoverenskomsten. Sekretæren, *Børge Christensen*, oplæste Forhandlingsprotokollen, og Kassereren, *Holger Søndergaard*, oplæste Regnskaberne. Baade Forhandlingsbog og Regnskab godkendtes. Kassereren omtalte den glædelige Nedgang, der havde været i Antallet af arbejdsledige i Afdelingen, men var betænkelig ved den megen Sygdom blandt Medlemmerne. — Det overlodes til Bestyrelsen at arrangere en Sommerudflugt. — Til Stiftelsesfesten bevilgedes 25 Kr. — Man drøftede Jubilæumsaaret 1940 til Ære for Johann Gutenberg og var enig om, at Dansk Typograf-Forbund burde yde et Tilskud til alle sine Medlemmer, saa de rundt om i Afdelingerne kunde holde nogle værdige Fester. — Fra Fællesorganisationen var sendt et Opraab, i hvilket man opfordrede til at deltage i en 1. Maj-Demonstration. *Ole Petersen* kunde anbefale, men mente, at det maatte være en Opgave for Forbundet at faa Majdagen gjort til en Fridag, saa man i Overensstemmelse med Tarifen kunde deltage i Demonstrationen. *Johs. Christensen*, *Ejnar Christensen* og *H. Søndergaard* var imod Demonstrationen. *Henry Ebbesen* mente, at Maj-Demonstrationen var berettiget, idet der endnu var noget at demonstrere for, saaledes Arbejdstidsnedsættelsen. Han indsaa dog det vanskelige for Dagbladspersonalerne i at holde fri en saadan Dag og udtalte sig i Tilknytning til Ole Petersen, da han sluttede med at sige, at det burde have været i Overensstemmelse med Tarifen at holde Majdagen blaa. — Den velbesøgte Generalforsamling sluttede med en Omgang. *B. Chr.*

Vejle Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. April i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Efter at Formanden havde budt velkommen, valgtes *Carl Lund* til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* indledede Beretningen med en Omtale af Udviklingen af Tarifforslagene, særlig Forløbet af Københavnernes Tarif blev berørt. Grindsted-Sagen var nu foreløbig endt med, at vi havde faaet en Tarifunderskrift. Afstemningsreglerne, der blev vedtaget paa De samvirkendes Generalforsamling, var jo ikke saadan, som vi ønskede dem indenfor vort Forbund. De nye Samarbejdsregler blev oplæst. Foredrags- og Filmsaftenen var blevet en stor Sukces, som sikkert vilde blive efterfulgt af flere saadanne Arrangementer. Kontingentet til Fællesorganisationen var blevet sat 20 Øre op pr. Medlem. Pengene skulde gaa til et Emigrantfond. Regulativerne for Svendeprøverne er nu godkendt af Ministeriet. Teknisk Skoles Arbejde var gaaet sin sædvanlige rolige Gang. I Forbindelse med den nye Tarif havde vi jo faaet to Særaftaler, nemlig med Papirvareindustrien samt med den socialdemokratiske Provinspresse. Desværre var der opstaaet en Strid angaaende nogle Lønninger til de kvindelige Hjælpearbejdere, og der havde ligeledes været en Sag med en mandlig Hjælpearbejder paa »Social-Demokraten«, hvorom der var opstaaet nogle Gnidninger. Der var i Øjeblikket 7 arbejdsløse i Afdelingen. Efter at have indprentet de pladssøgende Medlemmer at melde sig til Kassereren, inden de begyndte at arbejde, sluttede Formanden Beretningen, der toges til Efterretning. — *Kassereren* aflagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4 867,40, i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 1.875,00, indsendt Overskud Kr. 374,65. Lokalkassens Balance var paa Kr. 1.223,06 og udviste en Beholdning paa Kr. 682,28. Efter en lille Debat om det forøgede Administrationstilskud godkendtes Regnskaberne. — Kassereren, Alfred Berg, samt de to afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Svend Thureby og Svend Johnsen, genvalgtes. Genvalgt blev ogsaa Revisoren, S. Michaelsen, samt Suppleanten, Niels Jensen. De fire Repræsentanter til Dansk Arbejde, Boesen, Lund, Hansen og Johnsen, genvalgtes ligeledes. — Under Bevillingerne omtalte Formanden Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole og oplyste, at Bestyrelsen havde indstillet *Alfred Berg* til at deltage i dette Aars Kursus. *Boesen* anbefalede Bestyrelsens Indstilling, der derefter enstemmigt blev vedtaget. Formanden foreslog, at man i Godtgørelse ydede 100 Kr., hvilket vedtoges. — En paatænkt Sommertur blev derefter drøftet, og Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at

arbejde videre med Sagen. Nogle indsendte Andragender om Støtte blev henlagt. — Formanden oplæste under Eventuelt en Skrivelse fra Eigil Hansen, København, angaaende Rejsen til Sovjet-Unionen. — *Berg* omtalte den nye Ferieordning med Ferie-Rejserne, og efter at Formanden havde bebudet Indkaldelse til Møde til Stiftelse af en Haandsætterklub, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, og man samledes om »en Skive«. *S. J.*

Forretningsudvalgsmøder

2. Maj 1939.

1. Klage fra Dansk Tekstilarbejderforbunds Ledelse over en Artikel i »Typ.-Tid.«. — Til Efterretning.

2. Meddelelse fra De samv. Fagforbund om, at vort Forbund tilbydes Repræsentationsret ved Den internationale faglige Centrals Kongres i Zürich 5.—8. Juli. Forbundet maa dog selv udrede Omkostningerne. — Tilbudet modtoges, og som Repræsentant valgtes K. A. Jørgensen.

3. Skandinavisk Konference for de fire nordiske Landes Typograf-Forbund afholdes i Stockholm 11.—12. Maj. — Som Repræsentanter valgtes: Sigv. Hellberg, Sv. Johansen, Ths. Pedersen.

4. Det norske Typografforbund sender Indbydelse til Deltagelse i Forbundets Organisationskursus ved Oslo 18.—25. Juni. — Hertil valgtes O. A. Lundin.

5. Forslag fra arbejdsløse Medlemmer om Bevilling af Pinsehjælp. — Henlægges.

6. Anmodning fra et Medlem om at faa tilstaaet »Hjælp til gamle Medlemmer«. — Kan ikke bevilges, da vedkommende Medlem ikke opfylder Lovenes Betingelser herfor.

7. Anmodning fra et Medlem om, at Forbundsstyrelsen skal træffe Afgørelse om Genoptagelse af hans Karantænesag. — Afvises.

8. Anmodning om at sende Repræsentant til Faglige Kvinders 5. nordiske Studieuge i Helsingfors 23.—29. Juli. — Fru Alfrida Andersen valgtes.

Nær og Fjern

11. Juni — en Søndag — fejrer vi den københavnske Afdelings 70 Aars Jubilæum, idet det den 12. er 70 Aar, siden Den typografiske Forening stiftedes. Nærmere om Festen kan ikke meddeles i Dag, men vi opfordrer Medlemmerne til at reservere den 11. Juni til Deltagelse i Jubilæumsfesten.

25 Aars Jubilæum. Tirsdag den 16. Maj kan Paalæggerske *Helga Brinchmann* fejre sit 25 Aars Jubilæum i Maylands Bogtrykkeri. Frk. Brinchmann har i den Tid staaet ved et ansvarsfuldt Arbejde og været afholdt af saavel sine overordnede som Personalet. Vi ønsker til Lykke paa Dagen.

Paa Personalets Vegne: *I. B. A.*

Aalborg Maskinsætterklub kan i Dag, Fredag den 12. Maj, fejre 25-Aars Jubilæum. Klubben, der er den ældste Maskinsætterklub i Provinsen, fejrer Jubilæet ved en Sommerudflugt, der finder Sted Pinsemorgen og gaar til Ebeltoft. Liste til Paategning er tilgaaet Medlemmerne.

Sølvbryllup fejredes den 8. Maj under megen Opmærksomhed af vor Kollega, Lærer ved Fagskolen, *Harald Christoffersen* og Hustru.

En rask Tur, en Madpakke med lidt Kræs, en billig Snaps, en munter Sang, altsammen i smukke Omgivelser; saadan er Gutenbergkorets Herretur.

Typografernes Sangforening tilsiges til Prøve sammen med Koret førstk. Mandag Kl. 20 i Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G.

Aalborg. Medlem Nr. 3417, C. F. Christensen, er i Medlemsfortegnelsen fejlagtig opført som Sætter. Skal være *Trykker-*

Folkeafstemning om den nye Grundlov afholdes Tirsdag den 23. Maj.

Viktor Petersens Mindelegat er for indeværende Aar tildelt Trykker *Carl Poulsen*, København, Sætter *Ejner Rasmussen*, Præstø, Sætter *Poul Jeppesen*, Næstved, og Maskinsætter *Jul. Rønne Simonsen*, Svendborg.

Ferien. Anmodning om Udbetaling af Feriepenge bedes tilstillet Kontoret 8 Dage forinden Ferien skal holdes.

Frivillige fra Spanien til Sovjet-Unionen. Den 7. April afgik fra Paris til le Havre et Særtog med Spaniens-Frivillige, der derfra fortsætter til Sovjet-Unionen. Det er den anden Transport af frivllige fra de fascistiske Lande, der faar Ophold i Sovjet-Unionen. Blandt de frivillige var der mange saarede. Repræsentanter fra forskellige Organisationer samt Organisatoren af de internationale Brigader, André Marty, tog en hjertelig Afsked med Frihedskæmperne fra de spanske Skyttegrave. André Marty udtalte samtidigt Ønsket om, at de demokratiske Stater udviste samme Gæstfrihed som Sovjet-Unionen mod disse frivillige. *A. L.*

Ensretning i Czecko-Slovakiet. Efter Ordre fra Berlin er der i Böhmen udstedt Forbud mod »Manchester Guardian«, »News Chronicle«, »Daily Herald«, alle Blade fra Sovjet-Unionen, 123 franske, 54 amerikanske, 41 hollandske, 13 schweiziske og 10 belgiske Blade.

Den mest skadelige Opfindelse. Et fransk Ugeblad har ladet forespørge, hvilken Opfindelse der var den nyttigste og mest skadelige. Et Par Opfindere, Edouard Belin og Auguste Lumière, hævder begge, at Flyvemaskinen er en rædselsfuld og skadelig Opfindelse, der er Skyld i de Rædsler, der er foregaaet i Abessinien, Kina og Spanien. Og hvad vil den ikke foraarsage i Fremtiden?

Radioen fremhæves af de fleste som den mest betydningsfulde Opfindelse i det 20. Aarhundrede. Men Poul Valery er af den Mening, at Bogtrykkerkunsten er den mest skadelige! Og ud fra et diktatorisk Synspunkt er dette vel rigtigt.

Afdød Kollega

Tirsdag den 3. Maj døde Maskinsætter *Chr. Petersen*, 53 Aar gammel, efter nogle Maaneders haardt Sygeleje. Chr. Petersen, der var født i Nakskov og havde lært Faget dér, arbejdede sidste Sommer, indtil Sygdommen overmandede ham, hos Fraenckel, men havde iøvrigt arbejdet flere Steder i København, bl. a. paa Forlagstrykkeriet og hos P. Hansen, Gasværksvej. I sit Hjem vil han efterlade et dybt Savn hos Hustru og 4 voksne Børn. — Begravelsen fandt Sted i Søndags paa Vestre Kirkegaard, hvor Afdelingsfanen sænkedes over Chr. Petersens Baare. *M. L.*

Bibliotekets Bøger

maa indsendes nu.
Vi foretager det aarlige Eftersyn i Juni-Juli, saa vi er klar til Udlaan ved næste Sæsons Begyndelse.

Alle Bøger skal ind nu

Dansk Typograf-Forbund,
Sekretæren
Evaldsgade 3, København N.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

16. Marts. Den tidligere godkendte Overenskomst med Papirvarefabrikanterne var underskrevet og traadt i Kraft fra 25. Februar. — I Forbindelse med denne Overenskomstafslutning var den mod Firmaet Engelsen & Schrøder rejste Sag afgjort med en Bod paa 200 Kr. — I mindre Firma havde en ung Trykker gennem et halvt Aars Tid passet 2 Eickhoff-Automater uden at faa Tillæg som for to Hurtigpresser med Apparater; formentlig drejede det sig dog for baade Trykkerens, hans Arbejdskammeraters og Firmaets Vedkommende om manglende Forstaaelse af, at en Eickhoff-Automat ikke er »en Automat«, men er en Hurtigpresse med Selvpaalægger. Efterbetaling, 90 Kr., gaar i Kassen. — I Frandsens Bogtrykkeri var gennem adskillige Maaneder et Bud blevet anvendt som Trykkeriarbejder; Firmaet havde vedtaget en Bod paa 700 Kr., og Formanden havde givet vore derværende Kolleger en alvorlig Paatale, fordi de ikke kunde være uvidende om det tarifstridige Forhold. — Refereredes Mægling i lille Trykkeri; Sagen fortsat til Overvejelse. — Wm. Christensens Bogtrykkeri er blokeret for manglende Arbejdsløn. — Ved Mægling i Grafisk Compagni var det fastslaaet, at Støbning af Blindmateriale (Regletter m. v.) tilhører de faglærte Skriftstøbere, og at de i den nye Tarif indeholdte Lønbestemmelser for Bog- og Akcidenssættere ogsaa gælder Skriftstøbere. — Refereredes Mægling i blandet Virksomhed vedrørende Pasning af Trykpresse; Sagen ikke afgjort. — Refereredes Forhandlingsmøde i Dagblad som Følge af den nye Tarif; foreløbig er henvist til Forhandling mellem Hus og Personale. — Refereredes Mægling i Dagblad om Bemanding af Rotationspresse; Mæglingen resultatløs. — Den tidligere omtalte Færdighedsprøve for Paalæggersker i bestemt Firma var afholdt; for den ene Paalæggerskes Vedkommende var intet at bemærke, for den andens Vedkommende gælder, at hun skal gives nogen mere Øvelse i Paalægning af Papir (der anvendes overvejende Pap). — Tarifforstaaelse drøftedes. — I Eriksens Maskinsætteri havde Søndag den 26. Februar tre Maskinsættere arbejdet over trods vort med Henvisning til Strejkevarsel afgivne Forbud og delvis i Uoverensstemmelse med Tillidsmanden; et Par Timer efter Overarbejdets Paabegyndelse havde dog en telefonisk Henvendelse fra Afdelingsformanden standset Overarbejdet; det vedtoges over for de paagældende at udtale en alvorlig Misbilligelse. — Refereredes Meddelelser fra Fabriksdirektoratet. — Sager angaaende hvilende Ret, Ekstrahjælp og Landophold behandledes. — I Anledning af den i Forbindelse med Tarifforslagets Ophøjelse til Lov opstaaede Situation og den i Medlemskredse opstaaede Uro havde et Antal Medlemmer begæret ekstraordinær Generalforsamling indkaldt og med Deltagelse af en Repræsentant for »det politiske Regeringsparti«; Formanden havde besluttet at imødekomme denne Begæring og havde indkaldt ekstraordinær Generalforsamling til førstkommende Søndag; Partiets Formand, Hedtoft-Hansen, havde efter Anmodning lovet at komme til Stede. — Ved Mødet Mandag den 20. Marts har Statsminister Stauning lovet at komme til Stede og tale om Socialdemokratiets Politik, hvorefter Partiets nye Film bliver rullet; Sangforeningen synger nogle Sange. — Formanden oplæste den Redegørelse, som den følgende Dag vilde findes i »Typ.-Tid.« under Overskriften »Tarifloven«. I samme Forbindelse meddelte Formanden, at der fra Personalerne hos Egm. H. Petersen og Luno forelaa Misbilligelsesudtalelser mod ham for hans Stilling i Tarifafslutningen; Formanden erklærede, at forsaavidt en Generalforsamling skulde vedtage noget lignende, vilde han naturligvis tage Konsekvensen deraf. — Eigil Hansen og Sv. Aage Larsen ankede over, at der paa det Cirkulære, der gengav den paa Generalforsamlingen i Odd Fellow-Palæet vedtagne Resolution, var angivet Antallet af tilstedeværende Medlemmer henholdsvis ved Generalforsamlingens Begyndelse og ved dens Afslutning; Formanden mente at maatte afvise den Slags Beklagelser, thi en Oplysning om rent faktiske Forhold maatte anses rimelig og naturlig, om ikke Medlemmerne skal vildledes. — Fra Statens Forligsmand var modtaget Henvendelse den 15. Marts, idet det »over for Forligsinstitutionen er antydet, at der ved Afstemningen over Forligsforslaget er handlet i Strid med Forligsmandslovens Bestemmelser i § 7, Stk. 1 (hemmelig Afstemning)«; Formanden havde fremsendt en Redegørelse for vore Loves Bestemmelser om Afstemning og for den Maade, vore Afstemninger ogsaa tidligere er foregaaet paa vedrørende Forligsforslag; man maatte nu afvente videre fra Forligsinstitutionen. — Mødet hævet.

Landssammenslutningen af Trykkere
6. Kreds

Aarhus Trykkerklub afholder Møde for Trykkere Kristi Himmelfartsdag, den 18. Maj, i Forsamlingsbygningen, Amaliegade, Aarhus.

Kl. 10.30 Foredrag: Landssammenslutningen og Oplysningsvirksomheden.
Form. for Landss. *Chr. B. Petersen.*

Kl. 14 Diskussion over samme Emne.

Kl. 15.30 Besøg paa Hanbergs Bogtrykkeri.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Husk at reservere Søndag den 18. Juni til Sommerturen. Store Overraskelser

Det er i Aften i Evaldsgade, at der skal betales Restancer fra Gymnastiken.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

3. Maj: Randers 1396,05, Holstebro 823,75, Thisted 768,00; 8. Maj: Ringsted pr. Bl. 458,17.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 9. Maj 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

3. Maj: Grenaa 200,00; 4. Maj: Helsingør 200,00; 8. Maj: Ringsted i St. f. Jan. Kv. Oversk. 458,17.

København, den 9. Maj 1939. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalkasserer

Randers: Maskinsætter Harald Jensen, Fabersvej 34 a. — Træffes i Hjemmet fra Kl. 6—6½. Besøg paa Arbejdspladsen modtages *ikke.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Poul Petersen, udl. 2. 5. 39 hos N. O. Møller (arb. s. St.), Sætter Georg Emanuel Kastrup, udl. 1. 5. 39 hos Kastrup (arb. s. St.), Paal. Brita Eveline Johansen, udl. 1. 5. 39 hos Kruckow-Waldorff (arb. s. St.), Paal. Grethe Wendelboe, tidl. Medl. (H. Meyer), Sætter Helmer Heinrich Jensen. udl. 3. 5. 39 hos Bording (arb. s. St.), Trykker Jørgen Dencker Nielsen, udl. 8. 5. 39 hos Gudmundsen (arb. s. St.), Paal. Ellen Margrethe Olsen, udl. 6. 5. 39 hos V. Søborg (arb. s. St.).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Aalborg: Paal. Clara Vilhelmsen, Paal. Elvira Sørensen. Aarhus: Hj.arb.ske Lilly Marie Thomsen, Sætter Henry Verner Madsen, udl. 1. 5. 39 i De foren. Bogtrykkerier. Brønderslev: Sætter Niels Nørgaard Olesen, udl. 9. 4. 39 hos G. Pilegaard, Dybvad. Holbæk: Sætter Povl Henriksen Nielsen, udl. 1. 5. 39 i Holbæk Amts Venstreblad, Sætter Wagner Henriksen, udl. 1. 5. 39 i Holbæk Amtstidende. Nakskov: Sætter Axel Johan Bergstrøm, udl. 1. 5. 39 i Vestloll. Avis. Nykøbing F.: Sætter Børge Walther Svensson, udl. 1. 5. 39 i Centraltr. Odense: Sætter Niels P. Bøgh, udl. 12. 1. 34 i Aalborg (tidl. Medlem). Ringkøbing: Paalæggerske Dagny Knudsen.

Tiltraadte

København: 3290 Poul Larsen fra Ringsted (arbl.), 5437 Karly Rasmussen fra Holbæk (arbl.), 4476 Carl Hansen fra Rejse (arbl.), 5521 Tage Breumby fra Rejse (arbl.), 7032 Lyngby Petersen fra Haderslev (Militær).

Esbjerg: 5529 Vilhelm Andersen (Skole). Haderslev: Ingrid Thomsen (overfl. fra Bogbinderforbundet). Helsingør: 3702 J. E. Nielsen (syg). Kolding: 7091 Wilhelm Sprenger (»Fædrelandet«), 7576 Knud Bjerre (»Fædrelandet«). Ringsted: 6280 Hans Rasmus Hansen (Ringsted Folketid.). Roskilde: 3350 Knud G. Nielsen (arbl.), 2452 Elly Fuglsang (arbl.). Skive: 6562 Laur. Willadsen (arbl.). Sønderborg: 5928 Erik Hyllested (Dybbøl-Posten), 7416 Aksel Lykke Olsen (Militær). Thisted: 5441 Poul Thork. Andersen (Andersen, Hurup).

Fratraadte

København: 5529 Vilhelm Andersen til Esbjerg (Skole), 7129 Thorkild Sørensen til Roskilde, 6562 Laur. Willadsen til Skive.

Aalborg: 5928 Erik Hyllested til Sønderborg i Pl., 5875 Milliam Larsen til Aarhus (Militær). Aarhus: 5533 Svend Aage Olsen til København (arbl.), 5594 Hilmar Hansen til Fredericia (Militær), 5021 Anna Marie Strube til København (arbl.). Esbjerg: 5881 Herluf Kristensen til Aarhus (arbl.). Frederikshavn: 7102 Aage Petersen til Viborg (Militær). Haderslev: 7079 L. Christensen til Aabenraa (Graasten) i Pl., 5540 Peter Borch (Militær), 7032 P. Lyngby Petersen til København (Militær). Maribo: 5398 V. H. B. Bennedsen til Vordingborg (Militær). Nykøbing F.: 5447 Egon Høj til Vordingborg (Militær). Ringsted: 3290 Poul Erik Larsen til København (arbl.). Svendborg: 5337 Jørg. Petersen til Odense (Militær). Thisted: 7532 Oscar Jensen til Skjern i Pl.

Udmeldte

København: 4264 Børge Petersen (Bogtrykker).

Aarhus: 4913 Inger Petersen (fratraadt Faget). Nyborg: 7334 Will. Kristensen (fratraadt Faget). Næstved: 7626 Bernard Schou (Bogtrykker).

Døde

København: 2622 Christian Petersen (Fraenckel & Co.), 8066 Dagmar Andreasen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

Iaften, Fredag Kl. 8, halvaarlig Generalforsamling i Arb. Læseselskab, Nørresøgade 27. Bagefter kammeratligt Samvær med Smørrebrød.

Styrelsen.

Søndag den 14. Maj:
Høsterkøb - Eskemose Skov
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Gutenbergkorets Herretur

Kr. Himmelfartsdag, 18. Maj, gaar til Frederiksdal.
Mødested: Trolley-Bussen, Nørrevold, Kl. 9.20.
Se Rubr. Nær og Fjern.

ANNONCER

Ung Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i Akcidenstrykkeri, kan faa Plads straks i nordjysk Købstad. Maa kunne arbejde selvstændigt og have Kendskab til Heidelberg-Diegelautomat.
Ansøgning med Anbefalinger sendes under Billet, mrkt. »99«, til Ekspeditionen.

Dagbladstrykkeri

Rotationspresse, 2 Sættemaskiner, Stereotypi, Sats m. v. sælges paa Grund af Omorganisation. Billet, mrkt. »469«, modtager Bergenholz Reklamebureau, Vesterbrogade 2 B.

Trykker-Faktor ledig.

Telefon Vester 2412 x.

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

En Maskinsætter

kan faa Ferieplads i et Par Maaneder. Billet, mrkt. »106«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE

Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

Søger De en Byggegrund

da køb »Udstykningsbogen« 1939, som indeholder mange Tusinde Parceller med Plan over hver enkelt Udstykning samt Beliggenhed, Pris, Vejforhold, Forsyningsledninger, Servitutter m. m. »Udstykningsbogen«, der er redigeret af Stadsingeniør V. A. Westergaard, indeholder desuden en Række oplysende Artikler om Have, Hus og Hjem og er rigt illustreret, bl. a. med mange moderne Hustyper og Eksempler paa Hjemmets Indretning. Faas i alle Boglader. Pris Kr. 1,50.

Livsforsikring

med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* etc. tegnes bedst og billigst i

Arbejdernes Livsforsikring.

Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet.
Brand- og Tyveri-Forsikring samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.

Forlang Oplysninger hos Anton Jensen.

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 20 *København den 19. Maj 1939* *66. Aargang*

Folkeafstemningen om den nye Grundlov

Tirsdag den 23. Maj tager den danske Vælgerbefolkning Stilling til Forslaget om en ny demokratisk Grundlov. Vedtages Forslaget med de foreskrevne 45 pCt. af samtlige Vælgere, er Socialdemokratiets næsten 70aarige Kamp for en Forfatning, der uden Omsvøb af nogen Art lægger Magten i Hænderne paa Folkeflertallet, bragt til Afslutning.

Den langvarige Strid med Højres Landstingsregimente afsluttedes med Systemskiftet 1901, de senere Kampe for Afskaffelse af den privilegerede Valgret og Indførelse af Valgret for Kvinder og Tyende fuldførtes i 1915; men endnu bestod den Meningsløshed, at et reaktionært Flertal i Landstinget kunde sidde Vælgernes Tilkendegivelser overhørig og lægge sin klamme Haand paa Lovgivningsarbejdet. Denne Fremgangsmaade blev som bekendt benyttet i udstrakt Grad i Perioden 1929—35.

Enhver Paastand om, at Arbejderne nu efter Demokratiets Erobring af Landstinget skulde være interesseret i Bevarelse af dette, er uden nogen som helst Gyldighed.

Bestandig har Socialdemokratiet staaet fast paa Kravet om Afskaffelse af enhver Foranstaltning, der havde til Hensigt at dæmme op for Folkeflertallets Vilje, og denne principielle Stilling ændres naturligvis ikke ved større eller mindre Forskydninger i Landstingets Sammensætning.

Kravet om Gennemførelse af størst mulig Umiddelbarhed, naar Vælgerne skal gøre deres Indflydelse gældende, har altid været Socialdemokratiets Styrke og har baaret Partiet frem, medens Vælgerne har vendt sig fra de Partier, der længst mulig ytrede Modvilje mod dette berettigede Krav. Socialdemokratiet er fortsat af den Opfattelse, at Fjernelse af alle Skranker, der stiller sig hindrende i Vejen for Fuldbyrdelse af Vælgerbefolkningens Ønsker, er en politisk Gerning af allerstørste Betydning. Formaalet opnaas ved Gennemførelse af den Grundlov, der erstatter de to forskellige Vælgerkorps og de mange forskellige Valgdage med *een Valgdag* og *eet Vælgerkorps*, til hvilket Aldersgrænsen sættes til 23 Aar. Mulighederne for politiske Konflikter mellem Rigsdagens to Afdelinger *ophører* — naar Vælgerne har talt, eksisterer der ikke nogen Mulighed for at forfuske Afgørelsen.

Den nye Grundlov medfører en Række Fordele for Rigsdagsarbejdets Vedkommende, og Demokratiet værnes gennem Bestemmelser om, at politiske »Partier«, der antager Karakter af rene Voldsorganisationer, skal opløses.

Paa Grund af disse Fremskridt og for at faa alt Røre om Forfatningen bragt til Side, saa andre paatrængende Opgaver kan løses, maa Grundlovsforslaget *vedtages* ved Folkeafstemningen den 23. Maj.

En Demokratisering af den danske Forfatning paa et Tidspunkt, hvor Folkestyret paa andre Kanter af Verden er udsat for en haard Medfart, vil virke som en magtfuld Manifestation, ikke alene overfor de hjemlige Diktatorapostle, men overfor en hel Verden; et Vidnesbyrd om, at den danske Arbejderklasse ikke under nogen Omstændigheder er til Sinds at ville lade sig underkaste Fortidens Trællekaar, men vil vide at hævde den Frihed, der er vundet gennem mange Aars Kampe.

Vi stemmer **Ja** *til en ny demokratisk Grundlov!*

Opgaver, som Organisationerne har ladet ligge

II.

Socialdemokratiets ihærdige Kamp gennem Tiderne for at højne Leve-Niveauet for Arbejderklassen har vel sat sit Præg paa Tilværelsen. Men samtidig med Højnelsen er Arbejdstempoet ved Indførelse af tekniske Hjælpemidler sat op til det yderste, som resulterer i Arbejdsløshed for mange Tusinde Arbejdere.

Den Glæde, som ældre Haandværkere havde over at fremstille et Arbejde fra Begyndelsen til Enden, eksisterer jo snart ikke mere, idet alt bliver specialiseret saaledes, at en Arbejder kun laver en vis Del af Arbejdet, for da at give det videre til en anden, som derefter giver det til en tredie o. s. v. Det er noget lignende som Transportbaandet i de store industrielle Virksomheder. At Arbejdslysten sløves ved en saadan Arbejdsmetode er forstaaelig. Det er kun Frygten for at blive arbejdsløs, der faar Arbejderen til at anspænde sig til det yderste. Det, man før kaldte Arbejdets Velsignelse, er blevet til et Arbejdets Helvede.

Men det, der for Tiden besjæler alle Arbejderes Tanker, er at skaffe Midler til Afhjælpning af Arbejdsløsheden, og dette mener man bedst kan ske ved at kræve Arbejdstiden sat ned uden at Lønreduktioner finder Sted. Men at Arbejdstidsforkortelse ikke altid har de Virkninger, som man almindeligvis antager, vil det Eksempel fra Nottingham i England bedst bevise.

Her blev der i 1934 i nogle af de største Virksomheder gjort Forsøg med Indførelsen af 5 Dages Ugen à 40 Timer uden Lønreduktioner af nogen Art. »Social-Demokraten«s tidligere Medarbejder, Johs. Sperling, har paa Stedet undersøgt Virkningerne af denne Arbejdstidsforkortelse i en Del Industrier og Fabriker. Han anfører bl. a. en Udtalelse af Sir Richardt Redmayne, som paa Henstilling af det engelske Arbejdsministerium har foretaget en Undersøgelse af Systemet, og f. Eks. om den store kemiske Virksomhed Boots i Nottingham fastslaar:

at 5 Dages Arbejdsugen har paa alle Omraader været en Sukces. Enten man ser paa Spørgsmaalet fra Arbej-

derens, fra Fabrikantens, Aktionærens, Kundens eller Samfundets Side, har der været Gevinst ved 5 Dages Ugen. Han dokumenterer naturligvis denne sin Udtalelse ved et meget stort Talmateriale, som det dog her vilde blive for vidtløftig at komme ind paa.

Der er intet Steds foretaget Lønreduktioner paa Grund af Arbejdstidsforkortelsen og ingen Afskedigelser har fundet Sted, hvorved en Forøgelse af de ledige er forhindret.

Heraf fremgaar det, at Lønreduktioner ikke bringer Industrien bedre Kaar, tværtimod.

Svækkes Arbejdernes Købeevne, gaar det ud over den øvrige Befolkning. Et Fabrikat kan gøres billigere ved tekniske Hjælpemidler og ved fornuftige Dispositioner, men skal ikke gøres billigere ved at berøve Arbejderne deres Købeevne.

Men det er naturligvis ikke nok med at opretholde en konstant stor Arbejdsløshedsstab. Men hvor paakrævet en Arbejdstidsforkortelse end er, især paa Baggrund af det enorme Arbejdstempo, saa vil man af Eksemplet fra Nottingham se, at Arbejdstidsforkortelsen ikke skaffede Nedgang i Arbejdsløshedstallet, fordi denne Arbejdstidsforkortelse fremskyndede Opfindere til yderligere at forbedre Maskiner og Apparater, og dette i Forbindelse med en gennemført Rationalisering af Arbejdet gjorde Nedgangen i Arbejdsløshedstallet lig Nul. Men da alle tekniske Fremskridt burde komme alle Mennesker til Gode, idet de skulde lette Arbejdet og gøre Tilværelsen mere lykkelig for Menneskene, maa det kræves, *at Arbejdstidens Forkortelse sker i samme Grad som Masseproduktionen og Industriens Mekanisering skrider frem.*

Dette Krav kan stilles med endnu større Vægt paa Baggrund af de store Virksomheders og Aktieselskabers Udbytter, hvor man læser om Aktiekapitalers Udvidelser fra f. Eks. 2 til 4 Mill. Kr., og at disse Udvidelser sker udelukkende ved Udstedelse af Friaktier. *Og det er som oftest de Industrier, som nyder den største Toldbeskyttelse her i Landet.*

Men som jeg indledede med, vil en tilfredsstillende Ordning af Arbejdsforholdene kun kunne ske ved at give Arbejderne Indflydelse og Indsigt i Virksomhedernes Drift, og dermed indfri de i sin Tid givne Løfter.

Selvfølgelig forudsætter et saadant Krav fra Arbejdernes Side en vis Uddannelse, men det er Arbejderne sig ogsaa bevidst, idet de med Interesse følger saavel Studiekredsarbejdet som anden Undervisning, som tager Sigte paa at give dem Uddannelse i forretningsmæssig Drift.

Det er betegnende for Arbejdsgiverne, at deres Modstand mod, at lade Arbejderrepræsentanter faa Indsigt i Virksomhedernes Forretningsgang, begrundes med, at det er af Hensyn til Forretningshemmeligheder. Men samtidig opretholder Dansk Arbejdsgiverforening med betydelige Omkostninger et statistisk Kontor, der forsyner Bladene med Oplysninger om, hvad Arbejderne tjener.

Ja, man tager end ikke i Betænkning at lade Domstolene beskæftige sig med Spørgsmaalet, om Kartoffel-Frikadeller er en tilstrækkelig Kost for en Landarbejder med anstrengende og haardt Arbejde. Og dette skete i det Herrens Aar 1937. Mon Konsekvensen ikke maa blive, at der ved Dom fastsættes en Grænse for Overdaadighed ved Overklassens Maaltider.

(Fortsættes.)

Hvad skal det nytte?

Nogle Blade bragte for nylig et Rygte om, at der var Planer oppe om at oprette et *Arbejdsministerium.* Man har forespurgt Statsminister *Stauning,* om der laa noget til Grund for dette Rygte. Og Statsministeren har svaret:

»Det er muligt, at vi til sin Tid skal have et saadant Ministerium. Jeg vil dog tilføje, at fordi vi eventuelt faar et Arbejdsministerium er *Arbejdsløsheden ikke dermed bragt ud af Verden.*«

Det er et meget fornuftigt Forbehold, Statsministeren her har taget. Thi det er saa vist ikke flere Departementer og Embedsmænd eller flere Kontorer med dertil hørende Kontorius'er, vi trænger til. Derved løses intet Problem, ej heller skaffes der flere i Arbejde ud over dem, der faar Sæde i de diverse Kontorstole.

Der har jo ogsaa været Tale om et *Husholdningsdepartement.* Men hvem tror paa, at Oprettelsen af et saadant vilde foraarsage, at vi fik mere Mad i Spisekammeret!

Det eneste sikre er forøgede Administrationsudgifter.

Dr. Ensom.

Brev fra Oslo

Krigstruselen, som ligger som en mare over Europa, har også efterlatt sig spor i vårt fredelige land. Bevilgningene til forsvaret er stadig oppe til behandling i Stortinget og flertallet har ved flere anledninger bevilget ekstraordinære beløp. Således denne uke 20 millioner kr. Høire, som spekulerer i krigsfrykten, benytter enhver anledning til å agitere for sit Syn — man tenker øiensynlig på neste valg!

En komité, bestaaende av forbundets formann Emil Torkildsen og Oscar Ottersen, arbeider for tiden med å finne frem til en løsning for typografenes vedkommende på arbeidsledighetsunderstøttelsen. Som bekjent har staten besluttet å sette igang tvungen arbeidsløshetsforsikring fra neste år. Denne trygd vil ha meget stor betydning for de arbeidergrupper som ikke har trygd, men for typografenes vedkommende betyr trygden en oplagt *forringelse.* Det høieste bidrag som kan utbetales til enkelperson er 24 kroner pr. uke, mens vår organisasjon betaler over 50 pCt. mere. Likeså får man ikke betalt for den første uke, noe vår kasse gjør o. s. v.

Innen arbeiderbevegelsen er det nu stiftet en bevegelse: *Norsk Folke-Ferie.* Opgaven er å arbeide for en bedre utnyttelse av ferien.

Organisasjonskursus avholdes på Oslo avdelings feriehjem på Hadeland den 18. til 25. juni 1939. Hovedstyret har besluttet at det kan delta ca. 25 kolleger fra hele landet. Deltagerne får fritt ophold og reise. Det vil bli forelest om alt av interesse vedrørende organisasjonsarbeidet. De danske og svenske Typografforbundene er anmodet å sende foredragsholdere.

Til trykkernes studiereise til England er det nu innmeldt 40 deltagere og det er nu sat strek så ingen mere kan være med. Reisen tar 15 dage og da signaturen skal være med, håper jeg efter avsluttet reise å kunne skrive noe om det vi har set, også i Dansk Typograf-Tidendes spalter.

Forretningsfører Alfred Løkkeberg i Den Typografiske Forening i Oslo fylte forleden 75 år, han har snart arbeidet som kasserer i 40 år! En rekord i norsk fagbevegelse.

Oslo, 22. April 1939. *B. F—m.*

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 21. Maj Kl. 10

i Rømersgade 22

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Bevilling af Midler og af Pinsehjælp til ledige. 4. Opstilling til Valg af a) Næstformand, b) Medlemmer af Voldgiftsretten og Suppleanter for samme. 5. Beretning fra kooperative Virksomheder: a) Social-Demokraten, b) Stjernen, c) Arbejdernes Landsbank (med Valg af 1 Repræsentant), d) Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, e) »Arako« (med Valg af 1 Repræsentant), f) Kooperativ Assurance (med Valg af 1 Repræsentant), g) Arbejdernes Livsforsikring.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Sætternes Underafdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 21. Maj

umiddelbart efter Afdelings-Generalforsamlingen

Dagsorden: Bevilling af Midler og af Dotationer.

Styrelsen.

Der er Forskel

Hvert Aar, naar Løvet begynder at grønnes, og Solen forbereder sig til en ny, anstrengende Sommer-Sæson, vaagner Rejselysten af sin vinterlange Dvale - - - Længslen efter at se noget mere end netop de daglige Banaliteter og Naboernes mere eller mindre morgengnavne Miner. Der er Forskel i Maaden at rejse paa, men eet har den Slags til Fælles: nemlig de nødvendige Driftsudgifter.

Nemmest er det naturligvis at være af blaat Blod, saaledes at Statskassen uden videre bevilger det halve af en kvart Million til »Repræsentationsudgifter«. Mere besværligt er det for de rejselystne, som kun kan prale med gement »rødt Blod«. Her maa Bankbogen finde sig i den aarlige Aftapning. Og endelig er der dem, der rejser paa *Fagforeningsbog*. De er saa at sige afhængige af Fagfællernes kollegiale Indstilling. Selv om *Rejsekassen* for de fleste Trykkeriers Vedkommende er en Selvfølge, eksisterer der dog endnu en Del, der vender den kolde Skulder til og affærdiger den Rejsende med en Bemærkning som denne: *»Vi har desværre ikke nogen Rejsekasse!«*

Hvad der i Øjeblikket mangler, kan med lidt god Vilje hurtigt fremskaffes! Det burde visse aristokratiske Kolleger tage til Efterretning!

Ligeledes mener nogle Typografer at være saa meget »paa den høje Hest«, at de absolut skal tiltale en rejsende Kollega med det fornemme *De*, i Stedet for det mere kammeratlige og kollegiale *du* — der *maa* altsaa være en vis Forskel paa den arbejdende Typograf og den rejsende, hvis man da tør tro paa Kendsgerningerne, som foreligger.

Apropos Rejselivet! Hvorfor i al Verden nægter man Hjælpearbejderen Retten til at rejse pr. Bog? Hvorfor opretholdes denne Meningsløshed for een enkelt Branche, naar der intet som helst Grundlag er derfor? Børge Webers berettigede Protest i »Typ.-Tidende«, Nr. 15 burde tages op til hurtig Behandling, thi som B. W. bl. a. skriver: »Spørgsmaalet burde egentlig have været overflødigt, idet det burde være en Selvfølge, at alle Forbundets Medlemmer havde Ret til at benytte sig af den Fordel, det er at kunne tage paa Rejse i en Ledighedsperiode....«

I Relation til ovennævnte Misforhold maa man maaske have Lov til i Forbigaaende at stille følgende Spørgsmaal: *Hvorfor staar Ordet HJÆLPEARBEJDER anført paa Rejsebogens første Blad, lige under Betegnelserne Sætter og Trykker, naar Rejseretten for de ufaglærte er noget, der ikke eksisterer?*

Maaske er det for at føje Spot til Skade?

p. t. paa Rejse

Bebel Sørensen.

Efter Afblæsningen

Under denne Overskrift bringer Bogtrykkernes Organ »De grafiske Fag« en længere Artikel om Tarifsituationen under og *især* efter Afviklingen.

Det vil sikkert være paa sin Plads at rette visse Misforstaaelser hos vore Principaler vedrørende den Strid, der er udkæmpet Parterne imellem og os indbyrdes.

Bogtrykkerne tager Peter Hansens Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 12 til Indtægt og citerer: »Det var dig selv, der fra Begyndelsen satte Stemningen og Kamplysten i Vejret med dit æggende Indlæg i »Typ.-Tid.«. Det var saa overbevisende, at ikke alene Arbejdsgiverne, men ogsaa vi maatte faa det Indtryk, at der virkelig var Alvor med i Spillet.« Idet Bogtrykkerne nu opfatter hele vor Kampagne som Bluf. At dette er en Misforstaaelse, maa vi slaa fast. Fra min Side skal Hellberg ikke bebrejdes denne Kampagne medmindre han selv erkender, at hans Aktion var Bluf. Under Tarifsituationen anerkendte jeg hans Kampagne som rigtig, men beklager at Hellberg tilsidst vendte Baaden saa brat, at vi kuldsejlede. Der var virkelig Alvor og Mening blandt det store Flertal af Typografer ved Tilslutning til denne Aktion, men Hellberg maa ikke umiddelbart før Afstemning om Tarif udsende et Brevcirkulære, hvori han søger at gøre en Generalforsamlingsresolution til Grin, og derefter anbringe samme Resolution som en Fodnote paa Brevarket. Hellberg skuffede os dernæst, da han veg for Kampen ved at tilslutte sig Tarifforslagets Gennemførelse ved Lov.

Bogtrykkerne var forbavset over vor Forkastelse. Mon dette er rigtigt? I 1922 fik vi den brutale Nedskæring, og siden har vi kun knap og nap faaet tilstaaet Udligning for Prisstigning. Det maa for alle tænkende Væsner ligge nær at forstaa, at dette er uholdbart. Et af Arbejderklassens mangeaarige Krav er: De tekniske Fremskridts Goder bør tilfalde de, der arbejder. Dette Krav maa vi Typografer stadig fastholde — saa meget mere som Bogtrykkerne ved stadig Uddannelse af Lærlinge, ved Indførelse af bedre Teknik og Rationalisering øger vore Arbejdsløses Antal i et efter Fagets Størrelse uhyggeligt Forhold. Tag til Eks. Fremstillingen af Annoncer til Bladene. Et Blad leverer af samme Annonce Matricer

til flere Blade. Har mon Typograferne i »Politiken« eller »Berlingske Tidende« solgt deres Arbejdskraft til hele den københavnske Presse? Sikkert ikke. Vi maa tilkæmpe os en Ændring af dette Forhold. Den forbedrede Teknik maa vi ogsaa have nogen Fordel af gennem forkortet Arbejdstid, og det var paa dette Punkt, vi satte ind ved den sidste Tarifrevision. Hertil kommer, at vi som Byggefagene maa vende tilbage til Beregning af vort Arbejde gennem Tarifens Akkordsatser, og disse maa i høj Grad forbedres.

Saafremt Bogtrykkerne læser denne Artikel med samme Interesse som Peter Hansens, vil de sandsynligvis forstaa, at der har været Grunde nok for Forkastelse af Tarifen.

Det store Flertal af Kolleger er sikkert enig med mig i ovenstaaende, og næste Gang vi gaar til Tarifforhandlinger, haaber jeg, Bogtrykkerne vil erindre de af mig her fremdragne Ting, og forstaa, at vore Krav er Alvor — ikke Bluf. Kun derigennem undgaar vi andre Instansers efter min Mening utidige Indblanding. *Peter Jensen.*

Københavns Afdeling

Regnskab for Januar Kvartal 1939

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1939

Sætterafdelingen	89.545,53	
Trykkerafdelingen	4.413,82	
Trykkernes Begravelseskasse	9.613,02	
Kvindeafdelingen	1.595,45	
Lokalkassen	93.253,68	
Det særlige Fond	1.185,17	
		199.606,67

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Kontingent af heltbetalende	118.644,90	
do. af halvtbetalende	12.906,70	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	12.267,00	
do. af Lærlinge	416,70	
Indskud	156,00	
Refunderet Understøttelse	318,00	
Tilskud fra Hovedkassen	40.000,00	
		184.709,30

Sygekassen

Kontingent	58.974,20	
Refunderet Understøttelse	24,00	
Tilskud fra Hovedkassen	10.233,70	
		69.231,90

Begravelseskassen

Kontingent		5.729,50

Lokalkassen

Kontingent af heltbetalende	15.573,20	
do. af halvtbetalende	1.353,50	
Renter	501,20	
Refunderet Løn	251,52	
		17.679,42

Det særlige Fond

Bøder	625,00	
Juleuddelingen	437,15	
Refunderet af Forbundet	950,85	
		2.013,00
Sætterafdelingen	1.682,40	
Trykkerafdelingen	562,59	
Trykkernes Begravelseskasse	216,42	
Kvindeafdelingen	559,68	
		3.021,09
Balance Kr.		481.990,88

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Understøttelse paa Stedet à 4,00	52.824,00	
do. à 3,50	6.758,00	
do. à 3,25	471,25	
do. à 3,00	30.942,00	
do. à 2,75	5.051,75	
do. à 2,50	9.615,00	
Rejseunderstøttelse à 3,75	183,75	
do. à 2,75	129,25	
Fortsættelseskasseunderstøttelse	308,50	
Hjælpekasseunderstøttelse	46.202,50	
Brændselshjælp	7.650,00	
Hjælp til gamle Medlemmer	12.580,00	
Skoleunderstøttelse	273,00	
Omflytningsbidrag	121,00	
Indsendt til Hovedkassen	11.599,30	
		184.709,30

Sygekassen

Pengehjælp à 6,00	50.970,00	
do. à 3,00	17.859,00	
Hospital	288,90	
Lægehonorar	14,00	
Kontrol	100,00	
		69.231,90

Begravelseskassen

Begravelseshjælp	5.513,00	
Indsendt til Hovedkassen	216,50	
		5.729,50

Lokalkassen

Lønninger	7.383,50	
Porto	713,55	
Tryksager	1.092,50	
Møder, Lokale- og Husleje	3.126,34	
Brændsel, Belysning og Rengøring	682,05	
Telefon og Telegrammer	372,63	
Overført til Sætterafdelingen	179,80	
do. til Trykkerafdelingen	416,90	
do. til Kvindeafdelingen	529,43	
Ekstra Hjælp	281,00	
Kontorartikler	178,85	
Bladhold	169,00	
Fanen	110,00	
Voldgiftssag	67,50	
Udlagt Løn	238,40	
Tilskud til D. U. I.	150,00	
Kontrol	40,00	
Arbejdstab	159,00	
Ekstra-Kontingent til Arb. Fællesorg.	945,88	
Lærlingesag	200,00	
Andre Udgifter	350,30	
		17.386,63

Det særlige Fond

Ekstra Hjælp		353,00
Sætterafdelingen	179,80	
Trykkerafdelingen	416,90	
Trykkernes Begravelseskasse	200,00	
Kvindeafdelingen	529,43	
		1.326,13

Beholdning den 31. Marts 1939

Sætterafdelingen	91.048,13	
Trykkerafdelingen	4.559,51	
Trykkernes Begravelseskasse	9.629,44	
Kvindeafdelingen	1.625,70	
Lokalkassen	13.546,47	
Det særlige Fond	2.845,17	
		203.254,42
Balance Kr.		481.990,88

København, den 24. April 1939. *O. A. Lundin.*

Revideret den 25. April 1939.

Carl Christoffersen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor. Niels Nielsen.

Hvad sker med 40-Timers Ugen?

Af *W. Schevenels*, Generalsekretær i I. F. C.

Den reaktionære Presse og Arbejdsgiverpressen kan ikke mere skjule sin Glæde over den Vending, der er indtraadt med Hensyn til 40-Timers Ugen. For en Gang Skyld har man noget til overs for Geneve. Rosende anerkender man det internationale Arbejdsbureaus Visdom og sunde Menneskeforstand. Hvad er Aarsagen til denne forandrede Holdning?

Arbejdsbureauet har for nylig udgivet en saakaldt Blaabog, der indeholder Regeringernes Svar paa Spørgsmaal om en almindelig Arbejdstidsforkortelse i Industri, Handel og Kontorvirksomhed. Af de 56 Regeringer, som man har afæsket et Svar, har 25 besvaret Forespørgslen. Kun 7 Regeringer har erklæret sig indforstaaet med en Forkortelse af Arbejdstiden til 40 Timer. Arbejdsbureauet betragter naturligvis dette som et ugunstigt Resultat og tvivler paa, om det i Juni Maaned vil være muligt at faa vedtaget en international Konvention. I en vedrørende dette Spørgsmaal offentliggjort Meddelelse fremsætter Arbejdsbureauet følgende Udtalelse:

»Med Henblik paa den for Tiden i en stor Del af Verden bestaaende usikre politiske og økonomiske Situation viser Regeringerne kun ringe Tilbøjelighed til at paatage sig en international Forpligtelse til at nedsætte Arbejdstiden i Industri og Handel til mindre end 48 Timer. De ønsker at have frie Hænder, saaledes at de kan tilpasse Produktionens Gang og Arbejdsforløbet i Fabriker og Værksteder efter de til enhver Tid bestaaende Forhold for at kunne opfylde de Forpligtelser, der pludseligt kan fremstaa som en Følge af de nationale militære og økonomiske Nødvendigheder. I sin Aktion er Arbejdsbureauet ikke i Stand til at overse disse Kendsgerninger. Tilmed indtager Arbejdsbureauet det Standpunkt, at den kommende internationale Arbejdskonference, dersom Situationen i de næste Maaneder ikke ændrer sig i gunstig Retning, vil gøre klogt i at udsætte Behandlingen af Spørgsmaalet om en Arbejdstidsforkortelse i Industri og Handel og paany henvise det til Forvaltningsraadet med Anmodning om at sætte det paa Dagsordenen igen, naar Udsigterne er blevet bedre. De for Tiden raadende Forhold er ganske ekstraordinære og kan kun være forbigaaende.

Den Dag, hvor der er tilvejebragt en virkelig økonomisk og politisk Fred, vil Problemet om Arbejdstidsforkortelse være af ganske overordentlig Vigtighed og maa internationalt og i hele sit Omfang genoptages til Drøftelse.«

I nævnte Blaabog præciserer Arbejdsbureauet utvetydigt sin Stilling til Arbejdstidsproblemet. Det understreges udtrykkeligt, at »dette Forslag om Udsættelse ingenlunde maa betragtes som en Prisgivelse« . . . »Konferencen i Juni maa selv træffe sin Beslutning. I den Formening, at en Udsættelse maaske er paatænkt, har Arbejdsbureauet, som ønsker at respektere Konferencens Handlefrihed, som teknisk Grundlag for en eventuel Diskussion, udarbejdet to Forslag til en Konvention.«

To Kendsgerninger er ikke til at rokke: Paa den ene Side maa Arbejderrepræsentanterne uden Tvivl anvende hele deres Indflydelse overfor deres Regeringer for at forhindre, at Spørgsmaalet paa den ene eller anden Maade helt forsvinder fra Dagsordenen. Paa den anden Side staar det ikke mindre sikkert fast, og er ikke mindre naturligt, at Arbejderne fuldt ud er klar over den nuværende Situation, at de er vidende om og erkender, hvornaar det i Betragtning af de totalitære Staters kraftige Trusler er nødvendigt at gøre en særlig Anstrengelse til Forsvar af Freden og Friheden for at møde en truende Fare.

De Folk, som i det nuværende Øjeblik søger at vække det Indtryk, at 40-Timers Ugen er opgivet, er trods deres larmende Glæde ganske paa det rene med, at Arbejderbevægelsen ikke har og ikke vil opgive dette Krav og fremdeles har den faste Vilje til at søge dette virkeliggjort, saasnart den politiske Krise har passeret sit Højdepunkt.

Reaktionen jubler. Den vil i Arbejdsbureauts seneste Beretning se en Retfærdiggørelse af sin uforandret fjendtlige Holdning overfor 40-Timers Ugen. Dette er dog ganske fejlagtigt.

De reaktionære Arbejdsgivere tager ogsaa fejl, hvis de tror, at Arbejdernes Holdning kan betragtes som en Indrømmelse af tidligere Fejltagelser. Hvad Arbejdsgiverne fremstiller som et Bevis for deres Fremsyn, d. v. s. deres fra den første Begyndelse øvede systematiske og ubønhørlige Modstand mod enhver Form for Arbejdstidsforkortelse, er i Virkeligheden kun Udtryk for deres reaktionære og fjendtlige Sindelag overfor ethvert socialt Fremskridt.

Paa et vist Tidspunkt var det muligt at gennemføre 40-Timers Ugen, økonomisk set var Muligheden til Stede, og socialt set var denne Reform ønskværdig.

Forinden den internationale Spænding var saa alvorlig og den vilde Kaprustning midlertidig havde forhindret en økonomisk Krise — langt værre end nogen tidligere Krise — var Arbejdstidsforkortelsen allerede en bydende Nødvendighed. Naar den internationale politiske Krise er bragt til Afslutning, og Erhvervslivet igen har antaget sin normale Form, vil de mest paakrævede Foranstaltninger for atter at tilvejebringe et sundt Grundlag for Verdensøkonomien og redde Verden for en Katastrofe først og fremmest være Gennemførelse af en betydelig Forkortelse af Arbejdstiden, en mere retfærdig Fordeling af det forhaandenværende Arbejde blandt alle Arbejdere, en bedre Fordeling af Arbejdet paa de forskellige Industrier og en mere rationel Organisation af hele den nationale og internationale Økonomi.

De organiserede Arbejdere fastholder Kravet om, at det internationale Arbejdsbureau i det givne Øjeblik opfylder sin Mission paa dette Omraade.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

En Trykkerklub fylder 20 Aar.

For en Snes Aar siden var det i Nykøbing F. som i de fleste andre Byer her i Landet — Trykkerne kendte kun hinanden ved tilfældigt at mødes ved Forbundets Generalforsamlinger. Og selv om Trykkerne ved disse Generalforsamlinger var den Branche, der altid var stærkest repræsenteret, ja, saa kendte man altsaa kun saare lidt til hinanden. — Trykkeriernes Antal i Nykøbing F. laa dengang kun paa 4—5 Stykker, og kun paa et enkelt beskæftigedes mere end een Trykker. Derfor stod den enkelte Trykker paa sit Arbejdssted og rugede over de særlige Arbejdsforhold, der nu var

gældende paa det Trykkeri. At drage sine ofte fortvivlede Forhold frem paa Generalforsamlingerne faldt ingen ind.

Saa i 1918 kom en ung Kollega hertil fra det »store« Jylland, og denne unge Mand havde Mod og Lyst til at sætte Gang i »Fejemøjet«. Denne Mand var *Rud. Wachter*, nu kendt over det ganske Land, — han sammmenkaldte til et Møde, hvor den Bevægelse, det Røre, der var begyndt i Jylland, nemlig Dannelsen af Brancheklubber, og da særlig Trykkerklubber, blev drøftet. Til at begynde med var der blandt enkelte nogen Skepsis for dette nye. Der rejste sig Røster om, at det kunde skade Forbundets Virksomhed o. s. v. Men Resultatet blev, at »Nykøbing Falster Trykkerklub« blev startet den 7. Februar 1919 paa Centralhotellet. — Og det viste sig snart, at den var fuldt levedygtigt, og havde en Mission at udføre. Ved alle de Møder, faglige og fornøjelige, der blev holdt af Klubben, viste det sig hurtigt, at her kunde man komme paa Talefod med hinanden. Her lærte man hinanden at kende. Naturligvis behandlede man alt Fagorganisationen vedrørende, men det var dog særlig paa det kammeratlige og især faglige Forhold, at Klubben fik sin Betydning. Der fandt man hinanden i Venskab, Tillid og Forstaaelse. Paa Møderne fremkom Medlemmerne med de Kvaler, de kunde have under det daglige Arbejde. Havde et Medlem haft noget ekstraordinært, der gjorde Kludder, ja, saa spurgte man om nogen af de andre Kolleger havde været ude for det samme Tilfælde. Og ingen var for »klog« eller fornem til at holde sin Viden for sig selv. Enhver gav beredvillig af sin Erfaring. Havde en Kollega andetsteds fra været paa kortere eller længere Arbejdsophold her i Staden, gik dette stadig igen ved Afskeden, at et saadant kollegialt Forhold havde vedkommende ikke kendt tidligere. Men netop dette er det ogsaa, der har skabt det enestaaende Kammeratskab, der raader inden for »Nykøbing F. Trykkerklub«.

Klubben lagde altsaa i første Række an paa det faglige, og utallige er vel snart de Trykkerier og Virksomheder, som Klubbens Medlemmer har besøgt og »snuset« igennem. Det ganske Lolland-Falster — store Dele af Sjælland er gennem»skuet«. Ja, selv til Københavns-Turene paa »Politiken«, »Berlingske«, »Soc.-Dem.«, »Drubin« o. m. a. mødte Medlemmerne fuldtalligt op. Skikken var og er stadig den, at er et Medlem forhindret, maa han melde Afbud. Møder med Foredrag og Instruktion var Arbejdet paa hjemlig Grund. Paa Byens Trykkerier blev jævnlig holdt Kursus, hvor Trykkeren paa Stedet var Læreren. Til alle disse »Fagkursus« er Lærlingene altid med.

Men Trykkerne i den glade By Nykøbing F. kan og vil ogsaa mere end at arbejde. Naar Festens Time er inde, ja, saa kan Trykkerne ogsaa lave en Fest, der har vasket sig. Klubbens 5, 10 og 15 Aars Fødselsdag er »store« Dage i dens Historie. Fremmede Byer og Kolleger har den ogsaa gæstet. Næstved, Roskilde, København, Maribo, Sakskøbing og Nakskov har i Aarenes Løb haft Besøg af Klubben.

Og nu staar Klubben foran sin 20 Aars Fødselsdag, stærk og i »Stødet« som ingensinde, med en interesseret Medlemsstab, lige fra Klubbens 75-aarige Æresmedlem, H. P. Jensen-Gaard, og ned til de unge Svende, som Klubben har mange af for Tiden.

— — —

Paa Falderebet til de 20 Aar vil vi dvæle en Stund ved en af Klubbens Medstiftere, et godt og interesseret Medlem, Leonhard Nielsen, der for nogle Aar siden afgik ved Døden.

Ved Festen den 20. Maj paa Hotel Phoenix maa vi desværre undvære Stifteren af Klubben, vor gode Kollega Rud. Wachter, der ligger paa Faksinge Sanatorium. Men vi vil sende ham Klubbens og vore bedste Hilsener og vore varmeste Ønsker om, at Wachter igen snart maa blive rask og optage den Gerning, der staar hans Hjerte nær.

— — —

Ovenstaaende Artikel indkom for sent til at komme med i Branche-Tillægget i sidste Uge. *Red.*

Generalforsamlinger · Møder

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 15. April paa Fagforeningshuset. — Formanden, *C. F. Jensen*, aflagde Beretning fra det arbejdsmæssigt roligt forløbne Kvartal, i hvilket flere af vore arbejdsløse Kolleger havde haft Beskæftigelse udenbys. Han omtalte nærmere den nye Tarif, der i Almindelighed havde bragt mange Goder og for et Par Kolleger her i Særdeleshed, da den for dem havde medført en betydelig Lønstigning. Fra Tillidsmandsmødet i Fredericia kunde Formanden meddele, at Kolding Afdeling igen havde indmeldt sig i den sydjydske Sammenslutning; det er saa meget mere glædeligt, da det er den største Afdeling i Sydjylland. Afdelingen havde modtaget en Rejseplan over en Rejse til Sovjet-Unionen og Anmodning om økonomisk Støtte til eventuelt interesserede Kolleger; skønt Rejsen kunde foretages paa ret gode Vilkaar, vilde den dog blive temmelig kostbar, selv om Afdelingen gav et rimeligt Tilskud, saa der meldte sig ingen lysthavende. Under Omtale af Ferieordningen anmodede Formanden Kollegerne om selv at holde Kontrol med de udbetalte Lønninger, da Feriebøgerne endnu ikke var i Orden. — Ved Regnskabets Fremlæggelse balancerede Hovedkassen med Kr. 2.121,40, Lokalkassen med Kr. 585,88, og Kassebeholdningen var Kr. 420,70. — En Kollega, der havde udlært den 1. August, mente at have Krav paa 14 Dages Ferie; da der herskede Tvivl om dette, vilde Formanden søge det oplyst. — Afdelingen havde købt for 10 Kr. Valgfondsmærker, og det vedtoges at yde Socialdemokratisk Forening 10 Kr. Kommunistisk Partis Anmodning om Støtte blev enstemmigt forkastet. Arbejder-Samariterne bevilgedes 5 Kr. aarligt. — Genvalgt til Svendeprøvekommissionen blev Pankoke, Selskov og Werk, og da Erik Fogh var udtraadt af Forbundet, blev i hans Sted valgt Waldemar Christensen under Forudsætning af, at han ønskede at modtage Valg, da han stadig laa paa Sygehuset efter sit Ulykkestilfælde paa »Dybbøl-Posten«, hvor han havde faaet den ene Haand slemt læderet i en Hurtigpresse. — Formanden meddelte, at vort Fagemblem snart vilde blive ophængt paa Fagforeningshuset. — Til Kristi Himmelfarts-Turen vil der blive ydet hver deltagende Kollega 5 Kr., som udbetales til Festkomitéen, der kom til at bestaa af Chr. Christiansen, Storm-Jørgensen og Johs. Pedersen, yderligere faar hver arbejdsløs Kollega udbetalt 2 Kr. i »Drikkepenge«. — Det vedtoges, i Lighed med forrige Aar, at afholde en Familie-Sommerudflugt, der skulde foregaa en Gang i August Maaned. Til Festkomité for denne valgtes Selskov, Pankoke og Formanden. *J. P.*

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 21. April. — Efter at Formanden, *Vilh. Hansen*, havde budt velkommen til de 15 mødte Medlemmer, udtalte han nogle deltagende Ord i Anledning af Rud. Wachters vedvarende Sygdom, og flk Generalforsamlingens Billigelse til at sende W. en Hilsen og en lille Opmærksomhed. — *Jensen-Gaard* valgtes til Dirigent, hvorefter Sekretæren oplæste Protokollen. Dernæst aflagde Formanden Beretning fra sidste Kvartal, der beskæftigelsesmæssigt havde været godt; fra de andre af Stiftets Byer var ogsaa rekvireret Arbejdskraft. Overarbejde havde der været en Del af, ikke mindst i Valgperioden. Afspaseringen havde store Fejl. Der vilde sikkert blive optaget en Statistik, som indsendes til Forbundet, hvorefter der vilde blive Anledning til at tage Spørgsmaalet op, idet der var Vanskelighed med Erstatningsmandskab. Indtil da maa vi vise Tolerance overfor Spørgsmaalet. Formanden omtalte den Ordning, der var truffet i et herværende Trykkeri i Anledning af en Kollegas Sygdom. K. A. Jørgensen havde aflagt Besøg i Afdelingen; der havde været mange Genvordigheder inden dette Besøg kom i Stand; det var først tænkt som et Fællesmøde i Maribo, men de to Afdelinger i Maribo og Nakskov faldt fra; alle disse Vanskeligheder fristede ikke til Gentagelse af Fællesmøder. Der havde været afholdt Møde i Fællesorganisationen, hvor Valgresultatet og 1. Majdagen var under Debat. Oprettelsen af et socialt Oplysningskontor var drøftet, men da det krævede store Ofre var det henlagt til nærmere Overvejelse. Udvalget, der forestod Ombygningen af Forsam-

lingsbygningen, tumlede for Tiden med flere Planer, idet den første ikke fandtes velegnet. Protokol og Beretning godkendtes. — Kassereren, *H. J. J. Hansen*, forelagde Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 3.690,40. Lokalkassen med Kr. 1.337,71. Regnskaberne godkendtes. — Fugleskydningen, der sidste Aar havde vundet god Tilslutning, vedtoges det atter i Aar at afholde under de sædvanlige Former. — Et Forslag om at forhøje Tilskudet til Afdelingens Jubilæumsfond fra 25 til 50 Kr. Kvartalet vedtoges ligeledes. — I Tilfælde af tilstrækkelig Tilslutning vil Afdelingen til Sommer forsøge at arrangere en Udflugt i Busser. — Bestyrelsen indstillede, at et Medlem af Bestyrelsen igen i Aar deltog i Tillidsmandskursus'et paa Roskilde. Dette godkendte Generalforsamlingen. — Lærlingeafdelingen androg om Tilskud. Der bevilgedes 25 Kr. — Fra Fællesorganisationen forelaa Skrivelse om Deltagelse i Maj-Demonstrationen. I den lange Debat om Spørgsmaalet viste der sig ikke megen Interesse for dette, hvorfor Skrivelsen henlagdes. — Under Eventuelt oplæste Formanden forskellige Skrivelser. — Til Slut indledede *Vald. Jørgensen* en lille Diskussion om Fagforening og Fællesorganisation, idet han mente, at Politik ikke maatte blive det altoverskyggende i denne Organisation, hvilket havde været Tilfældet i de senere Aar. — *Holger Brodthagen* kunde godt give Jørgensen Ret i hans Betragtninger, men han nævnede, at saavel Karl Marx som Stalin i deres Bøger havde hævdet, at det faglige og politiske skulde følges ad. Brodthagen kom ind paa en Omtale af Valget, den tabte Strejkeret og den Tvivl, der syntes at raade blandt Ungdommen, om de skulde give Kommunisterne eller Socialdemokratiet deres Stemmer; han haabede, at det blev det sidstnævnte Parti, der gik af med Sejren. Flere Kolleger havde Ordet til dette og andre Problemer, inden Dirigenten kunde slutte med Tak for god Ro og Orden. *q.*

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 21. April i »Slotskælderen«. — Formanden, *Sofus Andersen*, aabnede Mødet med at byde velkommen, og før han gik over til Dagsordenen, mindedes han vor afdøde Kollega Johs. Rosenkvist, der jo var afgaaet ved Døden efter længere Tids Sygdom (Medlemmerne rejste sig). — Herefter oplæstes Regnskaberne, først Hovedkassen, der balancerede med Kr. 2.226,10, dernæst Privatkassen, der balancerede med Kr. 331,35; begge Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Privatsygekassens Regnskab balancerede med Kr. 70,00. — Det vedtoges at oprette en Lærlinge-Afdeling, naar Lærlingene havde sammensluttet sig. — Formanden oplæste en Skrivelse fra »Folkeferie« og meddelte, at man kunde faa nærmere Oplysninger hos Fællesorganisationens Formand, Laur. Sørensen. — Under »Eventuelt« bevilgedes det sædvanlige »Lokaleleje«, og Formanden sluttede Mødet med Tak for god Ro og Orden. *A. S.*

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. April ordinær kvartaarlig Generalforsamling. *Johs. Poulsen* dirigerede. Sekretæren, *G. Wendt*, oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. Formanden, *Magnus Nielsen*, aflagde Beretning. Af den optagne Lønstatistik fremgik det, at en Del Kolleger, navnlig paa Akcidenstrykkerierne, stod med meget lave Lønninger, set i Forhold til, hvordan Lønningerne laa paa lignende Trykkerier i andre Byer, og opfordrede til at sætte ind for en Ændring af dette Forhold. Vi havde i Kvartalets Løb haft 100 pCt.s Beskæftigelse, idet der ikke var udbetalt en eneste Dags Arbejdsløshedsunderstøttelse. Men der havde været og var fortsat en Del Sygelighed blandt Afdelingens Medlemmer. 2 ældre Medlemmer var fratraadt Arbejdet og var gaaet over paa den maanedlige Hjælp til gamle Kolleger; det var de første her i Byen. Ved et Medlemsmøde havde Forbundsformanden deltaget og havde holdt Foredrag om »Aktuelle faglige Problemer«. Sluttelig omtalte Formanden en Kontrovers med »Tidende« i Anledning af Betaling af Løn for Helligdage, hvorefter Beretningen godkendtes. — *Formanden* fremlagde derefter de reviderede Regnskaber, der ligeledes godkendtes. — Man vedtog at søge arrangeret en Sommerudflugt til Kragenæs, ligesom man drøftede Betimeligheden af at afholde et Andespil til Efteraaret for at stimulere Lokalkassen. Bestyrelsen fik overladt det videre fornødne vedrørende begge Arrangementer. — Og saa sluttede Generalforsamlingen med den sædvanlige Omgang. *—l.*

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 22. April paa Jernbanehotellet. Formanden, *Anker Henriksen*, aflagde Beretning. Oplyste, at samtlige Bogtrykkere i Byen nu havde underskrevet Tarifen; derimod havde det været umuligt at faa Bogtrykker Aaboe Sørensen, Ry St., i Tale angaaende dette Spørgsmaal. Iøvrigt syntes der at herske ret mærkværdige Forhold i nævnte Bogtrykkeri, og Formanden bebudede en snarlig Undersøgelse af disse. Dernæst omtaltes den nye Tarif, der efter Formandens Mening indeholdt ikke saa faa Lyspunkter. Efter at have omtalt Ferieordningen sluttede Formanden sin Beretning med at udtale sin Paaskønnelse af Overarbejdsloven, der havde været meget gavnlig for Beskæftigelsen i Afdelingen. Beretningen godkendtes eenstemmigt. — Kassereren, *Ole Sørensen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Forbundsregnskabet balancerede med Kr. 2.810,00. Indsendt pr. Blanket Kr. 36,12. Lokalkassen balancerede med Kr. 2.143,02. Formue: Kr. 1.740,02. Regnskaberne godkendtes eenstemmigt. — Til Bestyrelsen genvalgtes Chr. Jensen og nyvalgtes Chr. Petersen i Stedet for Vang Andersen, der ikke ønskede Genvalg. Som Repræsentant til Ejendomsselskabet »Sønderport« valgtes Formanden, Repræsentant til Fællesbageriet Herman Petersen og til Lærlingeafdelingen Chr. Petersen. Fanebærer: Gunnar Hermansen. Til Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole bevilgedes Erstatning for Arbejdstab for det deltagende Medlem. Det overlodes til Bestyrelsen at træffe Bestemmelse om, hvem der skulde deltage i dette Kursus. — Under Eventuelt ankede *Børge Lohse* over, at Feriemærkeordningen indenfor vort Forbund endnu ikke var bragt i Orden. *Ole Sørensen* gav forskellige Oplysninger om Ferieordningen og anbefalede de løst ansatte Kolleger at holde nøjagtigt Regnskab med den udbetalte Løn. — Sluttelig vedtoges det at sende en Blomsterhilsen til en ældre syg Kollega. — Generalforsamlingen var besøgt af 18 Medlemmer. *V. H.*

Nyborg Lokalafdeling

afholdt sin ordinære, kvartaarlige Generalforsamling i »Social-Demokraten«s Budstue Lørdag den 22. April Kl. 8. Formanden bød Velkommen, udbad sig Forslag til Dirigent, overtog selv Hvervet. Af den aflagte Beretning fremgik det, at Arbejdsledigheden havde været henholdsvis i Maanederne Januar, Februar og Marts for heltbet. 2—3—1; af halvtbet. havde der været 1—0—1 arbejdsløse. Kvartalet havde været et Cirkulære-Kvartal, fra mange Sider var indløbet Skrivelser, som havde krævet Tid og Arbejde. Ørbæk-Blokaden var jo, som vi har set i Bladet, en Kendsgerning, hvornaar et Resultat af denne opnaas er usikkert, det kan vare længe, naar gifte Koner og mindre ærlige Kolleger kappes om at hjælpe Bogtrykkeren over Vanskelighederne. Formanden udtalte til Slut sin Beklagelse over, at kun saa faa var mødt til Generalforsamling, da der var flere Spørgsmaal, som trængte sig paa, men deres Løsning faar saa vente til en senere Lejlighed. Formanden paatalte meget skarpt den blandt enkelte Medlemmer raadende Tendens til at restere med Kontingentet. Det vilde ikke blive taalt i Fremtiden, der maatte tages kraftigt fat, om vi ikke skulde ende i Uføre paa dette Omraade. — Derefter forelagdes Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 1.920,35 og for Lokalkassen med Kr. 152,90. Begge Regnskaber godkendtes. — Formanden aflagde en kort Beretning fra Arbejdernes Fællesbageri, som gaar udmærket, ligesom han ogsaa gav forskellige Oplysninger om den kooperative Barberstue, i hvilken han havde været til Møde i Stedet for Repræsentanten, som var forhindret. — Sluttelig vedtoges det at udsende Cirkulære ang. Kristi Himmelfarts-Turen for at sondere Stemningen for en saadan, og da ingen havde noget særligt at bemærke under »Eventuelt«, sluttede Generalforsamlingen. *e. a. h.*

Maribo Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. April ordinær Generalforsamling paa »Central-Hotellet«. *Formanden* bød Velkommen. Til Dirigent valgtes *Kaj Larsen*, hvorefter Formanden aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. Det paatænkte Fagmøde for Lolland-

Falster maatte opgives af Mangel paa Tilslutning. Til dette Møde havde det været Meningen at indbyde Forbundsformanden, K. A. Jørgensen som Taler. Omtalte derefter den vedtagne Provins-Tarif og meddelte, at der i Lighed med tidligere Aar vilde blive arrangeret et Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole i Juni Maaned, men fandt det urimeligt, at Forbundet ikke samtidig med, at det ydede gratis Ophold og Rejse, betalte Deltagernes eventuelle Tab af Arbejdsfortjeneste, da det var en ret stor Byrde for de smaa Afdelinger at paatage sig, hvis de sendte en Mand til disse Kursus. Dirigenten, Kaj Larsen, fandt det mærkeligt, at Lokalafdelingen saa godt som aldrig blev besøgt af Forbundets Tillidsmænd, rettede derefter et Par Forespørgsler til Formanden, som denne besvarede, hvorefter han foreslog Generalforsamlingen følgende Udtalelse:

»Generalforsamlingen udtaler sin Forundring over, at man ikke i Afdelingen ser nogen af Forbundets øverste Ledelse, selv ikke naar de er paa Besøg andre Steder her paa Lolland-Falster. Da vi fik Oplysningssekretæren, blev et saadant Løfte afgivet.

Tillidsmændene burde besøge alle Afdelinger mindst een Gang om Aaret.«

Beretningen toges til Efterretning. — Kassereren oplæste derefter de reviderede Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 798,90, Lokalkassen Kr. 797,93 og til Byggeselskabet var i Januar Kvartal indbetalt Kr. 17,70; Regnskaberne godkendtes. — Under Eventuelt vedtoges det at sende en Mand fra Afdelingen til Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole. Dirigenten kunde derefter slutte den af 12 Medlemmer besøgte Generalforsamling. —*m.*

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 23. April paa Hotel »Kronprinsen«. Dirigent: *Sofus Poulsen.* Formanden, *Chr. Poulsen,* aflagde en udførlig Beretning om Virksomheden i Januar Kvartal. Afdelingens Medlemstal var 31. Marts 70 helt- og 11 halvtbetalende, ialt 81. Et Kursus for Afdelingens Haandsættere og Lærlinge havde ikke samlet saa stor Tilslutning som ønsket, men der var arbejdet med stor Interesse og Udbytte. Medlemsmøde var afholdt forud for Tarif-Afstemningen. En Teatertur til København med efterfølgende Besøg paa »Politiken« havde været et vellykket Arrangement. Karnevalet havde givet et Overskud paa 227 Kr., som var overført til Reservefonden, der nu udgør 618 Kr. 47 Øre. Omtalte den ny Tarif, hvis nye Stereotypør-Bestemmelse havde gavnet to Hjælpearbejdere i Afdelingen; gav endvidere en nærmere Redegørelse for Tarifens Feriebestemmelser og Feriegodtgørelsens Udbetaling. Tarif-Underskrift var foreløbig opnaaet hos 5 Bogtrykkere indenfor Afdelingens Omraade, medens Frederiksværk Bogtrykkeri havde nægtet at underskrive. Ved den socialdemokratiske Presse var efter Tarif-Vedtagelsen indført $7^1/_2$ Timers Arbejdsdag. Overarbejdsstatistiken for Januar—Februar oplæstes. Sluttelig gav Form. en kort Beretning fra afholdte Møder i Fællesbageriet og Fællesorganisationen. Efter en kort Forhandling godkendtes Beretningen enstemmigt. — Kassereren, *Einer Petersen,* oplæste Regnskaberne. Balance: Hovedkassen Kr. 4.132,40, Lokalkassen Kr. 1.340,48. Lokalkassens Beholdning ca. 700 Kr. Godkendtes. — Til at deltage i Forbundets Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole valgtes Kassereren. Arbejdstab bevilgedes. — D. U. I. bevilgedes 35 Kr., hvorimod Andragender fra Socialdemokratiets Kredsorganisation og Kommunistisk Parti om Tilskud enstemmigt afsloges. — Generalforsamlingen var besøgt af 19 Medlemmer. *P-en.*

Typografernes Cycle Club

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 23. April paa Søpavillonen. 32 Medlemmer havde givet Møde. Dirigent *Niels Andersen.* — Under Beretningen gav Formanden, *Gotfred Frederiksen,* en Oversigt over forrige Sommers mange Ture, som for en stor Dels Vedkommende var hæmmet af det ublide Vejr. Pinseturen, der startedes Lørdag Aften med Hjemkomst Tirsdag Morgen, havde trods stærk Modvind været en storslaaet Oplevelse, som mange flere Typografer burde have taget Del i. Aarhus-Femmøller-Mols Bjerge til Ebeltoft og den herlige Søtur Aarhus-København gav et ekstra Fond af friske Kræfter til den daglige Dont blandt stævede Kasser. Ligeledes havde Turen »Ud i det grønne«, Fødselsdagsturen, Badeturen til Falsterbo og den smukke Søllerødtur været tilfredsstillende. Formanden kunde kun udtale sin Tilfredshed med den forløbne Sæson, som maatte betegnes som jævn god. Omtalte Samarbejdet med de 3 andre typografiske Klubber under Forberedelserne til Foraarskoncerten i Studenterforeningen. Denne Koncert havde trods stærk Tilslutning kun givet et ringe Overskud, men man vilde dog forsøge videre i samme Genre, men i et lidt større Format. Formanden kunde, Grundet paa andet Erhverv, ikke længere være Leder af Clubben og udtalte sin Tak for den Tillid, Medlemmerne havde vist ham gennem de sidste Aar. Beretningen godkendtes eenstemmigt. — Kassereren, *C. W. Nielsen,* forelagde det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 691,41 og som godkendtes uden Diskussion. Opfordrede Medlemmerne til at købe Cycler gennem Clubben, da dette styrkede Kassen betydeligt. — Til Formand valgtes Otto Nielsen, til Næstformand Rud. Johansen, begge med Akklamation. Til Styrelsen: Henry Kristensen. Revisorer: Rich. Møller og K. Thorsøe-Olsen. — Den kommende Sommers Ture, med Pinsetur til Slangerup —Frederikssund—Kregme, vedtoges efter en kort Debat. — Paa Forslag af Kaj Brandt vedtoges det, efter en lille Diskussion og med stort Stemmeflertal at ændre Mødetiden til Turene fra Kl. 10 til Kl. 9. — Sluttelig takkede Rud. Johansen og Rich. Møller den afgaaede Formand, Gotfred Frederiksen, for hans store uegennyttige Arbejde for T. C. C. hvortil samtlige Medlemmer tilsluttede sig. Og med Haabet om en god Sæson, endnu større Tilslutning til Turene, og med stor Tilgang af nye Medlemmer, gik hver til sit, hjem for at gøre Cyclen i Stand til den 7. Maj. *O. N.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Fredag den 28. April. *Johs. Hansen* valgtes til Dirigent. Sekretæren, *Grøndal Nielsen,* oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. I sin fyldige Beretning omtalte Formanden, *Aage Larsen,* Generalforsamlingen i De samv. Fagforbund samt Forbundsstyrelsens Møde, ligesom Tarif-Situationen for vore københavnske Kolleger berørtes. Derefter refererede Formanden nogle lokale Forhold. Heriblandt en Hjælpearbejder-Sag fra »Jyllandsposten« og en hel Serie »Sager« paa »Jyllands Papirværk«. Ifølge Overenskomsten med Papirvareindustriens Arbejdsgivere var opnaaet Tarifunderskrift hos nogle Firmaer, vi ikke tidligere har haft Berøring med. En ny Overenskomst er opnaaet med de socialdemokratiske Blade. Onsdag den 26. April var der Mægling paa »Reklametrykkeriet« angaaende nogle Sætteres Løn. Mæglingen endte resultatløst; dog indgik Bogtrykkeren paa at forhøje Lønnen for den ene Mand med 1 Krone og med tilbagevirkende Kraft. Samme Dag var der Mægling hos Mammen. En Trykker havde her overtraadt Maskinpasningsgrænsen fantastisk. Parterne enedes om, at Tarifen ubetinget skal overholdes, og at Firmaet maa antage forøget Arbejdskraft, naar det tiltrænges. Overarbejdstimerne havde for sidste Halvdel af 1938 andraget 12,524 Timer, og der var afspaseret 1487 Dage. Formanden anmodede til Slut Medlemmerne om at deltage i Maj-Demonstrationen og i den aarlige Fodtur. — Kassereren, *V. Vistisen,* oplæste Regnskaberne for Januar Kvartal. Balancerne stillede sig saaledes: Hovedkassen Kr. 25.737,50, Lokalkassen Kr. 5.156,29. Ekstrakassen Kr. 2.103,60. Kassereren gav en Oversigt over Ledigheden i 1938 samt i det sidste Kvartal. 1938 havde været det bedste Aar med Hensyn til Beskæftigelsen i de sidste 15—16 Aar. Regnskaberne godkendtes. — Styrelsen foreslog som sædvanlig at sende 3 Mand til Tillidsmandskursus i Roskilde og hertil at bevilge 270 Kr. Dette vedtoges. — D. U. I. bevilgedes 25 Kr., og Kassereren for sit Ekstra-Arbejde med Feriebetalingen 100 Kr. — Som Repræsentanter til »Demokraten« genvalgtes N. P. Jørgensen og nyvalgtes Tage Hansen. Aage Larsen og Vistisen genvalgtes til Produktionsforeningen. Generalforsamlingen hævet. *C. G. N.*

Odense Lokalafdeling

afholdt Fredag den 28. April ordinær Generalforsamling i Den nye Forsamlingsbygning. Efter at Formanden, *C. O. Madsen,* havde budt velkommen, valgtes *Magnus Hansen* som Dirigent. Under Beretningen omtalte Formanden de forskellige Sager, der havde været til Behandling i Kvartalets

Løb. Omtalte bl. a. Hjælpearbejdernes Løn som Stereotypører under den ny Tarif. En Sag herom ved et herværende Blad var gaaet til Mægling, men paa Grund af Sygdom var der ingen Afgørelse truffet endnu. Omtalte endvidere Blokaden af Ørbæk Trykkeri, en Afspaseringssag, Overenskomsten med Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien, i hvilken Anledning Formanden havde aflagt Besøg paa to Trykkerier, hvor Forholdene nu var tarifmæssige. Angaaende Overgangen fra Forskydning til ordinært Arbejde, maatte vi, naar Forskydningen havde en fast Karakter, kræve, at der gives et tarifmæssigt Varsel paa 14 Dage. — D. U. I. anmoder om Støtte, Formanden foreslog de sædvanlige 10 Kr. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Efter at Formanden havde aflagt Beretning fra Repræsentantmødet i Den nye Forsamlingsbygning, der toges til Efterretning, oplæste Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 15.484,00. Til Hovedkassen var indsendt Kr. 2.392,78. Til at underskrive Regnskabet valgtes Vald. Nielsen og Møller-Madsen. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 10.366,12. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Formanden oplæste den her i Afdelingen ved Nytaar optagne Statistik. — Toges til Efterretning. — Det vedtoges at bibeholde Lokalunderstøttelsen til beretigede arbejdsløse. — Forslag om Arbejdstab for 3 Kolleger til Forbundets Kursus paa Roskilde Højskole vedtoges, efter at Vald. Nielsen havde henstillet, at Tillidsmænd ogsaa fik Adgang. — *Hans Hansen* foreslog, at Afdelingen i Anledning af Lærlinge-Landsstævnet var Vært ved to Kaffeborde for Stævnets Deltagere. Han anslog Udgifterne til 350—400 Kr. — Vedtoges. — Til Revisor genvalgtes Harald Svendsen. Som Repræsentant til Arbejdernes Aktiebageri genvalgtes Jul. Nielsen. Som Kontrahenter til Fyns Social-Demokrat genvalgtes Magnus Hansen og Julius Nielsen. Som Repræsentanter til Arbejdernes Brændselsforsyning genvalgtes Møller-Madsen og nyvalgtes Carl Rasmussen. Som Repræsentanter til Den nye Forsamlingsbygning genvalgtes Engelbrecht Petersen, Anton Nielsen, Bolbjerg, Julius Nielsen og nyvalgtes Møller-Madsen, Hans Hansen og Valdemar Nielsen. — Det vedtoges at arrangere Vaarturen under de sædvanlige Former, og angaaende Sommerudflugten foreslog Bestyrelsen en Udflugt i mindre Format, Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at arrangere den bedst mulige Tur. — Efter at *Magnus Hansen* havde aflagt Beretning fra sidst afholdte Kontrahentmøde i Fyns Social-Demokrat sluttede Generalforsamlingen, der var godt besøgt. *M.*

De arbejdsløses Tak!

Kollega! Om du er arbejdsløs eller ej, bør du læse disse Linier med Omtanke, thi *det er sikkert paa Tide, vi faar banket en anden Indstilling ind i vore Hjerner* end den, vi hidtil har gaaet og lullet os ind i. Vi har i mange Aar gaaet i den Tro, at de af os udvalgte Forretningsudvalgsmedlemmer var af Kød og Blod, *men* man ser nu klart, at de efterhaanden er blevet omdannede til Staalmennesker uden Hjerter. Man ser det paa den Maade, man behandlede vort Andragende om Paaskehjælpen; *vel*, den Gang havde de fleste arbejdsløse endnu deres Understøttelse i Behold; og nu det sidste Andragende *til Forbundsstyrelsen om Pinsehjælpen à 35 Kr. til alle arbejdsløse*, det gik ogsaa samme Vej — *blankt Afslag* (d. v. s. fra Forretningsudvalget; det kom ikke længere), og det endskønt de fleste arbejdsløse *nu har* opbrugt al Understøttelse eller *vil det* i nærmeste Fremtid; man kan ikke tro, at Fortsættelseskassen aabner de første 3 Maaneder, maaske først om 6; ja, saa har vi kun Socialkontoret tilbage. Naar man først er havnet dèr, saa er det jo herligt at tænke paa, *at man er fagudlært Typograf* (i Parentes bemærkes Udtrykket, vi har hørt saa tit: »Er De Typograf, ih, saa tjener De jo 5 à 6 Tusind om Aaret!«) *med Kone og Børn* og er sat under Kommunens Omsorg.

Men man har saa selvfølgelig Tid og Ret til at spasere en Tur med Familien hver Dag og vise dem Evaldsgades gule Palæ, den ene Dag fra Dosseringens Side — med Haven og de skønne Træer — den anden Dag fra Vrangen — Evaldsgade. Vi skal ikke her nærmere uddybe de Tanker og Udtalelser, der falder; de er drøje, men, aah, saa sande. Kun eet skal siges: det er igennem Modgang, man lærer sine Venner og Fjender at kende!

Men newer mind — vi vilde nu gerne have en defineret Forklaring paa det blanke Afslag her i »Typ.-Tidende«!

Paa flere arbejdsløse Kollegers Vegne

1235, *Henning H. Jensen.*

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Bogtrykfagets Svendeprøver

Foraaret 1939

Sættere:

Antaget med Ros:

Ingvar Frode Hauschild, I. A. Hansens Bogtrykkeri. Niels Peter Jeppesen, Chr. Andreassens Bogtrykkeri. Vilhelm Emil Kent Jørgensen, I. H. Schultz A/S.

Antaget:

Børge Johs. Christensen, Amager Bogtrykkeri. Børge Henning Ekstøm, Fr. Bagges Kgl. Hof-Bogtrykkeri. Asmund Helge Frandzen, C. C. Petersens Bogtrykkeri. Erik Viggo Hansen, Th. Fensbo. Henning Agner Hansen, »Elektra«. Ib Freddy Hansen, A/S. Osc. Fraenckel & Co. Niels Eivind Hartvig Hansen, Gefion. Edvard Høyer, Det Hoffensbergske Etabl. A/S. Ole Tom Jespersen, Gyldendals Forlagstrykkeri. Aage Alva Jørgensen, Conrad Landschultz' Bogtrykkeri. Helmer Heinrich Jensen, F. E. Bording A/S. Aage Harry Jørgensen, Kandrup & Wunsch. Georg Emanuel Kastrup, H. C. Kastrups Bogtrykkeri. Erik Marri Laurits Larsen, C. A. Jørgensen. Reinholdt Larsen, William Jessens Bogtrykkeri. Willbert Lindberg, Olaf Strandberg. Arne Anker Malberg, Ch. Leisners Bogtrykkeri. Jørgen Gerhard Nielsen, Det Berlingske Bogtrykkeri. Waldemar Holm-Nielsen, »Danmark«. Poul Henning Pedersen, Det Berlingske Bogtrykkeri. Poul Petersen, Firma N. Olaf Møller. Kaj Poulsen, »Athene«. Leon Wigold, Nørrebros Centraltrykkeri.

Trykkere:

Antaget med Ros:

Karl Erik Christiansen, St. Calbergs Bogtrykkeri. John Poul Ebling, A/S F. E. Bording. Bjarnø Egon Hansen, Axelholm A/S. Axel Hartvig Ivarsson, Langkjærs Bogtrykkeri. Kaj Dynnes Nielsen, Krohn-Harald Jensens Bogtrykkeri.

Antaget:

Aksel Frederik Braaten, H. Meyers Bogtrykkeri. Hans Peter Ewald Christensen, Byens Bogtrykkeri. Hans Gerd Jørgen Greisbøl, Chr. Andersens Bogtrykkeri. Gunnar Hansen, Otto Tellers Bogtrykkeri. Einer Svend Elof Hedin, Kjellins Bogtrykkeri. Viggo Jens Jacobsen, Jørgen Jensens Bogtrykkeri. Aage Johan Jensen, B. Nielsen jun. Jørgen Dencker Nielsen, Thorlak Gudmundsen. Villy Rasmussen, Rud. Bøhms Bogtrykkeri. Erik Werner Weiss. Fr. Weiss' Bogtrykkeri. Hugo M. K. Winther, L. A. Jørgensens Bogtrykkeri. Erik Vilh. Fr. Vohlert, Det Hoffensbergske Etabl. A/S.

Uddelingen af Svendebrevene fandt Sted ved en Højtidelighed i Fredags.

Lærlingen

Programmet for Lærlingestævnet

er nu udsendt til samtlige Lokalafdelinger, hvor vi haaber, at alle Lærlinge faar Lejlighed til at se det. — Da Programmet skulde tale for sig selv, er der ingen Grund til at uddybe det, men derimod er det paa sin Plads at give et Par supplerende Oplysninger om et saa materielt Spørgsmaal som Middagsmaden. I Programmet har vi nævnt, at der bl. a. paa Mødestedet (Den ny Forsamlingsbygning) kan købes Biksemad m. Spejlæg og Ostepind eller Gullasch m. Kartoffelmos for en Pris af Kr. 1,50 (Værten har lovet store Portioner!), men selvfølgelig findes der ogsaa Steder med andre Specialiteter, f. Eks. kan der i Strøgpassagens Spiserestaurant (centralt beliggende) serveres Flæske- eller Kalvesteg, Frugtgrød og Kaffe for Kr. 1,50, ligesom Deltagerne *enkeltvis* kan finde Spisesteder med smaa Retter til endnu billigere Priser. — Ovennævnte Priser er fastlagt med Forudbestilling som Grundlag, og vi anmoder derfor dem, der ønsker at gøre Brug af et af disse Tilbud, om at anmelde det senest den 30. Maj til Typograf *Hans Hansen*, Kongs Georgsvej 13², Odense, til hvem Anmeldelse om Deltagelse i selve Stævnet ogsaa rettes. *H.*

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Til Sommerturen Søndag den 18. Juni skal Indtegningen ske senest Fredag den 2. Juni. Prisen bliver ca. Kr. 4,00.

Om kort Tid begynder vi med ugentlige Aftenture til Byens Omegn. Nærmere Meddelelse senere.

Nakskov Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 25. April i Forsamlingsbygningen. Formanden, *Werner Hansen*, bød Medlemmerne velkommen. Dirigent: *Axel Bergstrøm*. Formanden aflagde Beretning, hvoraf det fremgik, at Foreningen siden sidste Generalforsamling havde deltaget i et af Lokalafdelingen arrangeret Foredrag, afholdt en Vandretur samt hele Vinteren holdt de ugentlige Klubaftener, der har været godt besøgt. Derefter oplæste Sekretæren Forhandlingsbogen. — Regnskabet udviste en Kassebeholdning paa Kr. 194,79. Alt blev godkendt. — Som Sekretær afgik P. Helmer Nielsen og nyvalgtes Aksel Frederiksen. Til Revisor genvalgtes Einer Rosenberg. — Det vedtoges at yde Formanden et aarligt Honorar paa 10 Kr. — Cykleturene vil i Aar kun blive afholdt hver 14. Dag. Telt og Lejrredskaber bliver anbragt ved Maglehøj Strand, saaledes at der kan holdes Lejrtur hertil hver Lørdag og Søndag. — Endvidere drøftedes Afholdelse af en Sommerudflugt, Foreningens 10-Aars Jubilæum og Anskaffelse af Emblemer. Efter at disse Emner var udtømt, kunde Dirigenten hæve Generalforsamlingen. — Der sluttedes af med Kaffebord. *phn.*

Næstved Lærlingeafdeling

afholdt den 27. April ordinær Generalforsamling hos Jensen-Petersen. Til Dirigent valgtes *Frode Hansen*, hvorefter *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen og *Formanden* aflagde Beretning, hvorunder han omtalte Lærlingenes Tilslutning fra Vordingborg, Præstø og Haslev til Afdelingen her. Redegjorde endvidere for Odense-Stævnet, der gav Anledning til Diskussion. Begge Dele godkendtes. Derefter oplæste *Kassereren* Regnskabet, der udviste en Kassebeholdning paa 800 Kr. Godkendtes enstemmigt. — Herefter Valg. Formand: Carl Emil Hylander (Genvalg). Kasserer: Aage Hermansen (Genvalg). Sekretær: Aksel Jensen (Nyvalg). Bestyrelsesmedlem: Henry Schneller (Nyvalg) samt to Revisorer: Oluf Larsen og Frode Hansen (Genvalg). — Bevilling til Odense-Stævnet. Lokalafdelingen havde bevilget 30 Kr., og Lærlingeafdelingen 2,50 Kr. pr. Deltager. Prisen sattes derefter pr. Medlem til 3,50 Kr. Godkendtes. Blandt Medlemmerne var der stor Begejstring for Landsstævnet, og alle opfordredes til at deltage. — Under Eventuelt omtaltes en Tur til Krydsfinérfabriken (henlagdes) og Afdelingens Repræsentant, Chr. Jensen-Petersen gav Oplysning om Bogtrykudstillingen i Næstved den 13. og 14. Maj d. A. og meddelte om Fællesorganisationens Bestræbelser for Rejsning af et Ungdomshjem i Næstved, bl. a. ved Støtte af Overskudet fra den kooperative Barbersalon, samt opfordrede Lærlingene til Deltagelse i Majprocessionen og ansporede alle til Deltagelse i Lærlingestævnet i Odense. — Efter Generalforsamlingen fortalte Typ. Sv. Jacobsen i en underholdende Form om sin Deltagelse i en international Rotur i Tyskland i 1938, der kvitteredes med et kraftigt Bifald fra Medlemmernes Side. Ved Mødet var fremlagt en Del grafiske Fagblade og Forbundets Oplysningssekretærs Program for Oplysningsarbejdet i Aarets Løb, disse blev gennemset med stor Interesse. — Der sluttedes med fælles Kaffebord og kammeratligt Samvær. *Aksel Jensen.*

Afdød Kollega

En ung Hjælpearbejder, *Willy C. Madsen*, bisattes i Søndags fra Bispebjerg Krematorium. Afdøde havde kun i et Par Maaneder været Medlem hos os, blev i April indkaldt til Militærtjeneste og døde forleden pludseligt. Ved Baaren, hvor ogsaa hans militære Afdeling var repræsenteret, gjorde vor Fane Honnør.

Fra den øvrige Verden

Den finske Landsorganisation

havde ved Udgangen af Aaret 1938 70,248 Medlemmer imod 64,384 ved Udgangen af det foregaaende Aar. Medlemstallet er saaledes forøget med 5,864 eller 9,1 pCt.

Antallet af kvindelige Medlemmer er i samme Tidsrum steget fra 15,669 til 16,353 eller med 684 henholdsvis 4,3 pCt. Da Antallet af mandlige Medlemmer er steget stærkere end de kvindelige Medlemmer, er Kvindernes Andel i det samlede Medlemstal forringet fra 24,3 til 23,3 pCt.

Den største Medlemsfremgang falder paa Bygningsarbejderforbundet med 2000 nye Medlemmer. Derefter følger Kommunalarbejderforbundet med 1300 nye Medlemmer, Handelsmedhjælperforbundet med 640 og Levnedsmiddelarbejderforbundet med 588 nye Medlemmer. Derimod er Tekstilarbejderforbundets Medlemstal sunket med 886 og Beklædningsarbejderforbundet med 279. Den største tilsluttede Organisation er Metalarbejderforbundet med 11,759 Medlemmer.

Fagforeningsinternationalens Medlemstal.

Til Trods for, at Fagforeningsbevægelsen er blevet tilintetgjort i en Række centraleuropæiske Lande, har Fagforeningsinternationalen for Tiden et større Medlemsantal end nogensinde tidligere. Under Indtrykket af de politiske Begivenheder har Arbejderne i de demokratiske Stater lært at vurdere Fagforeningsbevægelsen som en værdifuld Støtte.

Til den faglige Internationale er for Øjeblikket tilsluttet mere end 21 Millioner Arbejdere i 26 Lande. De forenede Stater kommer i første Række med 5 Millioner Medlemmer. Storbritannien har 4,95 Millioner, Frankrig 4 Millioner og Mexiko 1 Million. Sverige kommer paa femte Plads med 890,000 Medlemmer, Belgien har 550,000 og Danmark 470,000 Arbejdere tilhørende de respektive Landsorganisationer.

Nær og Fjern

Husk Københavns Afdelings Generalforsamling i Rømersgade paa Søndag Kl. 10.

80 Aar. En af den gamle Generation af Trykkere kendt Kollega, Trykker *Albert Tverskou*, fejrer sin 80-aarige Fødselsdag Mandag d. 22. Maj. Mange venlige Tanker og Hilsener vil sikkert finde Vej til Gl. Kongevej 112, 1. Sal, hvor den 80-aarige tilbringer sit velfortjente Otium. ...

En Tak. For indsendte Underskrifter angaaende Tilslutning til Andragende om Pinsehjælp à 35 Kr. for *alle* arbejdsløse takker jeg herigennem saavel de københavnske som provinsianske Kolleger, og en særlig Tak til arbejdende Kolleger, der uopfordret gav deres Tilslutning. Desværre blev det til et blankt Afslag — ikke af Forbundsstyrelsen, som det var adresseret til, men af Forretningsudvalget. 1235, *Henning H. Jensen.*

Bog- og Akcidenssættere! Opmærksomheden henledes paa, at Bog- & Akcidenssætterklubbens ekstraordinære Generalforsamling er udskudt til Tirsdag den 30. Maj. (Se omst. Annonce.)

Udvid „Typ.-Tidende"! Hver anden eller hver tredie Uge læser man, at paa Grund af for meget Stof udskydes en Del Artikler til senere, saa hvorfor ikke lade »Typ.-Tid.« udkomme som 16-sidet, ja, om saa skulde være 20-sidet, saa faar man da sat en eller to Mand mere i Arbejde.

1235, *Henning H. Jensen.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

21. April. Formanden bød de nyvalgte Medlemmer, Werner Helmert, Paul P. Petersen og V. Willadsen, velkommen og udtalte Haabet om et godt Samarbejde. — Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn den 4. April. — Refererede Aftale med K. B. om Ferieovergangsbestemmelserne og om Bevarelse af hidtidigt Forlægningstillæg for Sættemaskinmedhjælpere i Dagblade. — Sagen ved Sø- og Handelsretten angaaende Funktionærlovens Betydning for Faktorer (Hamburger—Faktor Olsen) var paadømt saaledes, at Faktor Olsen tilkendes 3 Maaneders Opsigelsesret og efterbetales 1976 plus 250 Kr. i Sagsomkostninger; den Omstændighed, at Faktor Olsen var Medlem af Forbundet, forandrer ikke hans faktiske Stilling som Faktor. — Refereredes Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag 2569 angaaende Athene (nye Ejeres Hæftelse for Feriepenge, optjent under tidligere Ejer). — Refereredes Lærlingevoldgiftssag. — Refereredes forskellige Afgørelser (Tarifforstaaelse). — Refereredes Mægling angaaende forskellige Uoverensstemmelser; bilagt. — Refereredes Mægling, hvorved et hidtidigt Specialtillæg til visse Trykkere var omsat til regulær Løn. — Klage fra et Medlem forelagdes; henlagdes. — Refereredes Mægling af 18. April, hvorved det nye Sprøjteapparat »Reductor« (til Paasprøjtning af Valser) erkendtes omfattet af Tarifens Bestemmelser for Pasning af Sprøjteapparater. — Refereredes Mægling angaaende et mod en Trykker rejst Erstatningskrav; Kravet afvist af Mæglingsmændene. — Samme Sted var mæglet om manglende Betaling, idet to Trykkere gennem nogen Tid ikke havde erholdt og ikke havde været opmærksomme paa, at Forlægningstillæg skal beregnes ogsaa af Maskintillæg. Efterbetalt 45 Kr. — Refereredes Mægling i Anledning af Klage over, at en Trykker havde forladt sin Plads uden Opsigelse; Sagen var hævet. — Refereredes: Paaskelørdag er i et Firma afarbejdet forud; heri har ogsaa deltaget Folk, som kom til at fratræde, før Paaskelørdag indtraf; disse skal da have deres »Afarbejdningstimer« (som forsaavidt er Overtimer, der blot i Stedet for at betales med Penge betales med Frihed Paaskelørdag) betalt som udført Overarbejde. — Refereredes Mægling angaaende forskellige Uoverensstemmelser mellem Firma og Tillidsmand; Sagen ordnet med Uoverensstemmelsernes Bilæggelse. — Refereredes Fællesmøde med truffen Aftale vedr. et Overarbejde i Statsbanernes Billettrykkeri. — Ny Paalæggerske ikke tilstrækkeligt oplært i Paalægning paa Hurtigpresse; Firmaet har skriftligt forpligtet sig til at beholde vedkommende mindst tre Maaneder og i den Tid lade det forsømte indhente. — Refereredes Skrivelse fra Fabriksdirektoratet med Besvarelse af forskellige herfra fremsendte Forespørgsler. — Fra K. B. forelaa Anmodning om, at 5 nærmere angivne Trykkerier maatte faa Adgang til paa Grundlag af den ved Tarifens Indgaaelse trufne Aftale om ekstraordinær Antagelse af 10 Trykkerlærlinge i Aar at antage saadanne; godkendtes, for det ene Trykkeris Vedkommende dog paa Vilkaar. — Til Københavns Kommunelærerforenings Feriekolonier bevilgedes 100 Kr. — Til »Boserup Minde« bevilgedes 25 Kr. — Formanden erindrede om, at Afdelingen den 12. Juni har bestaaet i 70 Aar; foreslog, at Dagen markeredes ved en festlig Sammenkomst Søndag den 11. Juni, og at forskellige Dotationer fandt Sted, idet han dog henstillede disses nærmere Udformning til Overvejelse til næste Møde. Da der i August skal afholdes international Typograf-Kongres her i Byen under almindeligt Værtsskab af de skandinaviske Forbund, søges Godkendelse hos Generalforsamlingen af begrænset Værtsskab, idet man ogsaa i Forbindelse med Kongressen tænker et Typografmøde med international Talerrække afholdt. — Anmodning fra Husassistenternes Forbunds Københavns-Afdeling om økonomisk Støtte henlagdes, idet man anser sligt for et Spørgsmaal for Hovedorganisationerne. — Arbejdernes Fællesorganisation opfordrer til stor Demonstration med Faner den 1. Maj; Styrelsen er enig i, at vi deltager, at vi selv møder med Musik, og opfordrer til stor Deltagelse. — Statens Forligsmand har i Skrivelse af 25. Marts meddelt, at vor Afstemning om Forligsmandsforslaget efter Forligsinstitutionens Opfattelse ikke har været foretaget paa lovmæssig Maade, da den i Forligsmandsloven fastsatte hemmelige Afstemning ikke anses forenelig med den i vore Love fastsatte Pligt til at underskrive Stemmesedlen med Medlemsnumer og Navn; Formanden havde allerede tidligere i Vinter fremført for Styrelsen visse Betænkeligheder ved vor gældende Afstemningsform ogsaa med Henblik paa interne Afgørelser; Sagen drøftedes; Styrelsen er enig om, at en ændret Form maa søges hidført. — Klublove godkendtes. — Dispensation vedrørende Tid for Ferie gaves. — Landopholds- og hvilende Rets-Sager behandledes. — Et Spørgsmaal vedrørende Sprøjtevædskers forsvarlige Sammensætning rejstes, og det henstilledes til Formanden gennem »Typ.-Tid.« at henlede Opmærksomheden paa eventuel Fare ved selvblandede Vædsker. — Mødet hævet.

Typograf-Lærlingenes

Stævne i Odense

Søndag den 4. Juni

Program:

Kl. 10: Samling paa Den ny Forsamlingsbygning.

Kl. 10^{30}: Besøg paa Fyens Stiftsbogtrykkeri.
Lærer ved Fagskolen for Boghaandværk, *Henry Thejls*, giver »Praktiske Vink fra Dagliglivet«.

Kl. 14: Rundgang i Byen.

Kl. 17: Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, taler om »Lærlingen paa Arbejdspladsen, i Fritiden og i Organisationen«. — Derefter fri Diskussion.

Kl. 20^{30}: Kammeratligt Samvær.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Maj: Stege 75,00; 15. Maj: Skanderborg 200,00.

København, den 15. Maj 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Paal. Ebba Valborg Hansen, udl. 10. 5. 39 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.). Hj.arb.ske Valborg Camilla Hansen, »Bireka«.

Nykøbing M.: Sætter Karl Emil Boesen, udl. 1. 5. 39 i Morsø Folkeblad. Randers: Sætter Arne Brix, udl. 1. 5. 39 hos Elmenhoff, Trykker Børge Birch, udl. 1. 5. 39 hos Elmenhoff.

Tiltraadte

København: 5372 H. Mortensen fra Rejse (arbl.), 463 Johannes Jensen fra Aarhus (arbl.), 141 Hans Jensen fra Aarhus i Pl., 5533 Svend Olsen fra Aarhus (arbl.), 1350 Willy Palm fra Rejse (arbl.), 5518 Eigil Bache fra Horsens (Militær), 5266 Axel Petersen fra Ringsted (Militær), Hj.arb.ske Jenny Sørensen fra Bogbinderne (Waldorff Papirindustri).

Haderslev: 7207 Edv. Midskov (Militær). Holstebro: 7625 Hugo Stabehl (Ringkøbing Amtstidende). Slagelse: 5935 Kurt August Svensson (Militær), 6002 Harry Philipsen (Militær).

Fratraadte

København: 5533 Svend Olsen til Aarhus, 786 O. Chr. Sørensen til Arbejdslederne, 1559 Walther Christensen til Schweiz, 7987 Knud Rasmussen til Rudkøbing, 7545 Georg Andersen til Hillerød, 2805 Knud Larsen til Gartnerne, 7769 Helge Nielsen til Lyngby, 2425 Tove Sandager til Hospitalsarbejderne.

Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup paa Rejse. Holstebro: 6430 Hans Chr. Jensen paa Rejse, 5392 Henrik Sørensen til Viborg (Militær). Horsens: 5518 Eigil Bache til København (Militær). Korsør: 5470 B. Grøndahl Christensen til Tønder (Militær). Ringsted: 5266 Aksel Chr. Pedersen til København (Militær). Silkeborg: 7625 Hugo Stabehl til Holstebro i Pl. Stege: 5431 Jens Jensen til Næstved i Pl.

Udmeldte

København: 2031 Hertha Jensen (fratr. Faget), 2323 Lillian Eeg (fratr. Faget).

Udslettede med Restance

København: 3196 Sætter Helge Petersen (Hamburger), 1565 Trykker Johannes Christensen (Bording), 1374 Sætter Ludvig Hansen (Hansons Stempelf.), 1146 Sætter W. Westerberg (W. J. Christensen), 1764 Trykker Børge Christensen (B. Luno), 3474 Hj.arb. Jonassen (Berl. Tid.), 4013 Trykker Svend Møller (Berl. Bogtr.), 4430 Trykker Erik Hansen (Berl. Bogtr.).

Død

København: 2868 Willy Madsen (Egm. H. Petersen).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 21. Maj:
Nærum (Fødselsdagstur)

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9
Ikke-cyklende Medlemmer ved
Nærum St. senest Kl. 12

Pinseturen 28.–29. Maj

Slangerup—Ølsted—Kregme—Jægerspris—Frederikssund

Middag, Natlogi og Morgenmaaltid paa Pension »Klintholm«, Kregme.
Pro Persona Kr. 6,00.

Indtegning, inden Onsdag den 24. Maj, hos Formanden, Otto Nielsen, Sneppevej 11, 2. th.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

Den til 23. ds. indvarslede Generalforsamling udsættes til

Tirsdag 30. ds. i Rømersgade 22 Kl. 20

efter Anmodning fra flere Kolleger. (Den 23. ds. er der Folkeafstemning om Grundloven).

Se Dagsorden i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

Styrelsen.

Stereotypørernes Brancheklub

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 4. Juni Kl. 10 pr. i Pileallé 16, med følgende Dagsorden:

1. Protokol og Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg. 4. Indkomne Forslag. 5. Lovændringer. 6. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen nydes den medbragte Frokost, hvortil Klubben giver Snaps og Øl samt Kaffe og Cognak.

ANNONCER

Søger De en Byggegrund

da køb »Udstykningsbogen« 1939, som indeholder mange Tusinde Parceller med Plan over hver enkelt Udstykning samt Beliggenhed, Pris, Vejforhold, Forsyningsledninger, Servitutter m. m. »Udstykningsbogen«, der er redigeret af Stadsingeniør V. A. Westergaard, indeholder desuden en Række oplysende Artikler om Have, Hus og Hjem og er rigt illustreret, bl. a. med mange moderne Hustyper og Eksempler paa Hjemmets Indretning. Faas i alle Boglader. Pris Kr. 1,50.

KARDINAL
Corps 10—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Som 1ste Trykker,
eventuelt som Faktor, søger jeg Plads i moderne Bogtrykkeri. Indgaaende Kendskab til Miehle- og Poly Totur, *Victoria Front* og Heidelberg Automater. Evt. Tiltrædelse ca. 10. Juni. Billet, mrkt. »109«, modtager Ekspeditionen.

Ung Trykker
søger Plads. Kendskab til saavel Akcidens- som Farvearbejde. Kendt med Victoria og Heidelberg Diegelautomaterne samt Universal-Apparater. Billet, mrkt. »108«, modtager Ekspeditionen.

»Bocktryckar-Konst«,
sidste Udgave, heftet, i fin Stand, som ny, til Salg meget billigt. Tilbud under Billet, mrkt. »107«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 21 *København den 26. Maj 1939* *66. Aargang*

Opgaver, som Organisationerne har ladet ligge

III

(Sidste Artikel.)

Et andet Spørgsmaal, som trænger sig paa, naar Arbejdsforhold og Arbejdsløshed er paa Tale, er Spørgsmaalet om Kvindernes, og da særlig den gifte Kvindes, Selverhverv, som jo har været Genstand for ivrig Drøftelse, idet selverhvervende Kvinder, ikke alene indenfor Handelens og Industriens, men ogsaa indenfor den akademiske Verden, har fremsat deres forskellige Synspunkter. Traaden, der gaar igennem denne Diskussion, er dog nærmest et Forsvar for Kvindens Krav om at være ligeberettiget med Manden til ved Selverhverv at kunne gøre sig økonomisk uafhængig og at kunne tilfredsstille og udnytte de Evner, hun er i Besiddelse af.

Ethvert fornuftigt Menneske vil være med til at støtte et saadant Krav, men det er ligesom der m. H. t. Kvindernes Løn endnu klæber den tidligere fejlagtige Opfattelse, at denne kun skal være en ringe Del af Mandens Løn, for det samme Arbejde. Denne fejlagtige Opfattelse er ikke alene tilstede hos Arbejdsgiveren, men ogsaa hos den arbejdssøgende Kvinde, som derigennem medvirker til, at Lønniveauet sænkes.

Et voksent Menneskes Arbejde burde lønnes saaledes, at han eller hun kunde ernære sig anstændigt deraf, og ikke lønnes efter om vedkommende bor hos sine Forældre eller paa anden Maade bliver sparet for de sædvanlige Udgifter, da den, som ikke har saadanne Kilder at ty til, vil blive slaaet ud i Livets Kamp.

Det er efter min Mening urimeligt, at en gift Kvinde skal passe et Arbejde foruden sin Husførelse. Herimod bliver der ganske vist indvendt, at Mandens Fortjeneste ikke slaar til, endskønt det mange Gange er de bedst lønnede Mænds Hustruer, der optager Pladsen for andre, baade indenfor Statens og Kommunens Tjeneste, som indenfor det private Erhverv. Den gifte Kvindes, mange Gange surt erhvervede, Fortjeneste er netop medvirkende Grund til de slette Arbejdsforhold og Aarsagen til, at kun saa faa Mænd er i Stand til at stifte Hjem. Et Eks.: En gift Mand, hvis Hustru har en ugl. Løn af 30-40 Kr., føler sig tilfreds med sin Løn paa 50-60 Kr. ugl., da den sammenlagt med Hustruens Løn giver ca. 100 Kr., medens hans gifte Kammerater, der mener, at deres Hustruer har nok at gøre i Huset, har svært ved at faa Lønnen til at slaa til, og deres berettigede Krav om Lønforhøjelse forhindres ved den Passivitet, som de Kolleger udviser, der regner med deres Hustruers Fortjeneste.

Det er ikke Fritidshjem og Vuggestuer for gifte Kvinders Børn, der trænges til, hvor Moderen om Morgenen maa forlade sit maaske syge Barn, for at arbejde om Dagen for først om Aftenen at vende træt hjem for at lave Mad, passe Hus og lappe Tøj, men det er Mandens Beskæftigelse, der skal sikres til en saadan Løn, at et Hjems Opretholdelse kan udredes uden Hustruens Erhverv; hun har dog nok at varetage med Husets og evt. Børns Pasning.

Ligeledes er det ikke ukendt, at de saakaldte »fine« Fruer er Aarsag til den skammelig lave Løn, der bydes Kvinder for forskellige Haandarbejder, idet disse Fruer søger saadant Arbejde som et lille Tidsfordriv, samtidig med at skaffe sig lidt Ekstrafortjeneste, medens deres Medsøstre, som søger dette Arbejde som Erhverv, fører en kummerlig Tilværelse.

Selv om det her omhandlede Spørgsmaal er vanskeligt at løse, da forskellige Forhold spiller ind, idet den gifte Kvindes Evner og Interesser jo ikke bør hæmmes, saa er jeg dog af den Mening, at det, der gaar forud for personlig Vinding, maa være at arbejde hen til at skabe saadanne Samfundsforhold, hvor Kvinden og Hjemmet sikres og beskyttes. —

Det vilde til Slut være paa sin Plads lige at erindre om den fænomenale Indflydelse, uskikket Ledelse kan øve paa Arbejdsintensiteten og Ydeevne og dermed paa hele et Industrianlægs Ve og Vel i Kampen om Markedet. Men jeg vil dog ikke kunne finde bedre Ord end de, »Leis« skrev i »Soc.-Dem.« for et Par Aar siden, hvorfor jeg tillader mig at gengive dem her. Han skriver:

Det er noksom bekendt, at Flertallet af Industriledere hylder den Læresætning, at det er ved »at pine Arbejderen ned i Løn og op i Arbejdstempo, at en Virksomhed skal vise sin Levedygtighed og give Udbytte«.

Hvor er det velgørende at kunne fremdrage modsatte Eksempler, som Fabrikanten, der skænkede et helt Feriehjem til 70,000 Kr.s Værdi til en Fagorganisation, som Tak for godt Samarbejde mellem ham og Arbejderne, og Fabrikanten udtalte, »at den Fremgang, hans Forretning havde haft, efter hans absolute Overbevisning, skyldtes netop dette gode Forhold til Arbejderne, og hvis denne Opfattelse var almindelig, vilde det sikkert gaa danske Virksomheder bedre end Tilfældet er«. Der havde ikke været Konflikt i 40 Aar — højere Løn end hos tilsvarende Virksomheder, og Produkterne lige saa gode og billigere end andres.

Fortæller dette ikke en hel Del om, hvad det betyder, at Arbejdet bliver udført under trygge Forhold og med den Glæde, som det giver at vide sig anerkendt — selv om det saa er paa ringeste Post —, som et Medmenneske og et Led i hele Samvirksomheden.

Hvor ofte er Arbejderen ikke utryg fra første til sidste Time, han er paa en Arbejdsplads, og hvilken Følelse af Bitterhed og Had opstaar der ikke hos ham, naar han véd, at han kun er et Numer, overset og ringeagtet af den, hvis Virksomhed han med sine Hænders Slid opretholder. Hvem kan undres over, at Arbejde, ydet under

sidstnævnte Forhold, ikke kan klare sig overfor det, der præsteres af velledede Virksomheder, hvor den rette Arbejdsaand hersker, i Stedet for den yndede Kuli-Tone.

Baade i Lødighed og Mængde vil Udslaget straks spores! Men Flertallet af Industriledere og Arbejdsgivere overhovedet synes ikke at kende dette simple, naturlige Forhold, eller de lader haant derom.

Desbedre erindrer Arbejderne den Ene og hans Eksempel.

Med disse faa Betragtninger over Arbejdsforholdene, har det været min Agt at henlede rette Vedkommendes Opmærksomhed paa de Opgaver, der er blevet lagt til Side, men burde tages op paany, samtidig med at gøre opmærksom paa, at Midlerne til Arbejdsløshedens Bekæmpelse ikke altid har de Virkninger, som man venter, idet de Ulemper, som disse Midler mange Gange afføder, ikke tages i Betragtning.

Aalborg Maskinsætterklub

Hvor blev de 25 Aar af? Var det ikke fordi Kalenderen siger noget andet, vilde jeg paastaa, det er Løgn. Derfor at sige, Tiden er gaaet sporløst hen, vil være *for* hasarderet — men den Forklaring er sikkert ikke helt gal, at der i de forløbne 25 Aar ikke har været Tid til at reflektere over de skiftende Kalendere. Men har i Grunden ikke ogsaa det forløbne Kvartsekel betegnet en ubrudt Udviklingslinje for vor Branche? Stærk og tempopræget — befrugtet af Efterkrigstidens nervøse Efterretningstjeneste har Maskinen kastet sig over større og større Omraader af det gamle *Haand*værk, der var Typografens, og ad maskinel Vej gjort det for 25 Aar siden umulige til det mulige.

Og Klublivet prægedes heraf. Fra smaa, hyggelige Sammenkomster i Privatlivet udviklede sig den store, aarlige Spisning paa Café »Haabet«. Den startede før Solen gik ned over Toldbodens Flagknap og sluttede efter at den (altsaa Solen) havde taget Vejen omkring Halvkuglen og tittede frem over Signalbakkerne i Øst. Ved Bordet præsiderede »Jacob« som født Førstespiser. Naar Bøffen havde passeret anden Gang rundt, satte han roligt Fadet ned i Sofaen ved sin Side — han havde Forret paa den tredje Bøf! Eventuelle Protester kvalte han med en utrolig Historie fra Fyns Land fortalt paa fynsk! Det nyttede lidet, at »den lille Bornholmer« (*Aage Jensen*) sang: »Du skønne, fortryllende Kirsten« — intet kunde blødgøre »Jacob«, før *Bernhard* truede med Laanekassen — *saa* kom Fadet frem paany! Nu er Joh. Chr. Hansen, som var »Jacob«s borgerlige Navn, gaaet bort. Men mange muntre Minder lever efter ham. — En af de skiftende Formænd, *H. P. Pedersen*, havde aabenbart ikke tilstrækkelig kulinarisk Sans, eftersom Madame mere end en Gang inspicerede Bordet for ham, før vi gik »til Skiven« — desuagtet var vi ubehøvlede nok til ikke at invitere Fruen. For det *var* jo en Mandefest!

Men Instruktionerne blev ikke derfor glemt! Bevares. Efterhaanden blandedes tekniske Problemer ind i Samtalerne. De »gamle og erfarne« svarede de »unge og uprøvede«. I Klublivet var Værksteds-Patinaen strøget af — alle var vi først og fremmest *Kammerater*, og dette prægede det festlige og samtidig ogsaa teknisk-interessante Samvær.

Saa kom Perioden med stærkt skiftende Formænd. Paa denne Tid kom Aarhusklubben mere i Forgrunden. *Reimers* var saaledes paa Besøg med et inledende Føredrag om Tarifproblemer. Ganske vist kom han først, da Diskussionen var endt og Spisningen begyndt. *Han* fik den Mad, en anstrængende Rejse krævede, *vi havde* forlængst ordnet den ny Tarif! Paa Genvisit i Aarhus fik Forf. af nærv. demonstreret de første elektriske Smelteapparater paa Aarhus Amtstidende — det var *Alb. Jensen*, der her med Stolthed viste frem. Og efterhaanden fik Instruktionerne — faglige og tekniske — mere faste Rammer. Hele Arbejdet udbyggedes ved tilrejsende Instruktører med Foredrag, Lysbilleder og praktiske Demonstrationer paa Værkstedet. Vel var det ikke nyt altsammen — men *noget* nyt var der jo hele Tiden at høste Viden af. Og til Støtte for denne Gren af Virksomheden vandrede *Søren P.* trofast om med Raslebøssen for at hente Tilskud. Det skal med Tak paaskønnes, at hans Virke ikke var forgæves. D'Hrr. Bladejere *var* forstaaende — saa forstaaende, at Skumlere udenfor Maskinsætterkredsen blandede Instruktionsmødernes efterfølgende Spisning ind i denne Forbindelse. Resolut blev de ædle Givere inviteret med for at overvaage, at alt gik redeligt til. At de ikke reflekterede har forhaabentlig været ud fra et Synspunkt, der maatte beskæmme »Skumlerne«.

Endnu lever nogle af Klubbens Stiftere. *Bernhard*, der forlængst har trukket sig tilbage til Privatlivets Fred, kommer jævnligt paa Besøg hos os, *G. Vejlstrup* og *J. Schwartz* er formentlig blevet fuldkommen akklimatiseret i Hovedstaden. Hvilket ogsaa gælder *H. P. Pedersen*, der bl. a. en Aarrække var en energisk Formand for hele Lokalafdelingen.

Men nogle Stykker er vi endnu fra de første Tider, der gnubber vore Albuer i Dagliglivets Arbejdsjag. Vi lever jo ikke paa »Fiduserne« mere — som de gamle efter Forlydende skal have gjort. Tværtimod, vi glæder os over Samværet ved Maskinerne med en Skare Ungdom, der har alle Betingelser for at tage i Arv, hvad vi i vore Aar har høstet af Erfaringer — og gøre selv det mest komplicerede Apparat af en Sættemaskine til et lydigt Redskab i Maskinsætterens Hænder. Og mere end det, vi tror paa, at 25 Aars kammeratligt Samarbejde — der har gavnet til mere end én Side — gennem dem vil videreføre gode Traditioner midt i Dagliglivets nervøse Tempo.

Aalborg, Maj 1939. *W. A.*

Nordisk Typograf-Konference

Torsdag den 11. og Fredag den 12. Maj fandt den nordiske Typograf-Konference Sted i Stockholm. — De fire nordiske Lande var repræsenteret ved: *Sjöberg* og *Hällström*, Finland, *Emil Torkildsen* og *Bertil Fagerström*, Norge, *Sigv. Cruse*, *Georg Berg* og *Nils Wessel*, Sverige, *Sigv. Hellberg*, *Ths. Pedersen* og *Svend Johansen*, Danmark.

Sigv. Hellberg redegjorde for Dansk Typograf-Forbunds sidst afholdte Delegeretmødes Beslutninger og for Foraarets Tarifsituationer. — *Emil Torkildsen* redegjorde for den nye norske Tarif og *Sjöberg* for den finske Tarif. — *Sigv. Cruse* takkede for den Støtte, det norske og det danske Forbund havde ydet under Konflikten i 1938, og refererede de Ændringer, der havde fundet Sted i Tarifen. — Efter Redegørelserne fandt en Drøftelse af disse Sted.

Angaaende den internationale Typograf-Kongres, der skal afholdes i København den 6.—10. August dette Aar førtes en Drøftelse af Dagsorden og evt. Forslag. Man enedes om det betimelige i, at indsende et Forslag om Oprettelse af et internationalt Hjælpefond; Formuleringen overlodes til *Nils Wessel*.

I Anledning af Gutenberg-Jubilæet i 1940, var paa forrige nordiske Konference truffet Beslutning om Afholdelse af et nordisk Typografmøde i Stockholm. Det vedtoges at Festen skal finde Sted den 23. Juni 1940. Arrangementet forestaar det svenske Forbund.

Til Mødested for næste nordiske Konference valgtes København.

Dansk Typograf-Forbund

70-Aars Dagen

for den københavnske Afdelings Stiftelse
vil blive fejret
Søndag den 11. Juni
om Aftenen
i K. B.-Hallen
P. Bangsvej 147
ved et
festligt Møde
med efterfølgende **kammeratligt Samvær og Bal.**
Kl. 19.30—2.30.

Adgang for alle Medlemmer af Københavns Afdeling med 1 Ledsager. — Billetter à 50 Øre (incl. Garderobe og Dans) kan fra Tirsdag den 30. Maj erholdes paa Kontoret.

Nærmere Program i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden ved Fagskolekursus

Arbejdsdirektoratet meddeler:

Arbejdsløse Typografer *fra Provinsen* vil i Lighed med tidligere Aar kunne erholde Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under deres Deltagelse i Kursus paa Fagskolen for Boghaandværk i Tiden 17. Juli—16. August, forsaavidt de iøvrigt opfylder Betingelserne for at oppebære omhandlede Understøttelse, herunder at de ikke har gjort sig arbejdsløse for at kunne deltage i Kursuset.

Andragende maa paa sædvanlig Maade for hver enkelt Deltager indsendes til Direktoratet gennem Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse paa de til Ansøgning om Arbejdsløshedsfondens Kursusunderstøttelse autoriserede Blanketter.

— — —

Nævnte Blanketter faas ved Henvendelse til Forbundskontoret, Evaldsgade 3, København N.

Hvad skal det nytte?

Den kendte Skibsreder A. P. Møller har sendt samtlige Husstande i Danmark en lille Pjece, hvis Formaal er at gøre Danmark til en Militærstat.

Den fædrelandskærlige Skibsreder ønsker Spørgsmaalet om Oprustning efter »Landets Evne« forelagt Vælgerne ved en Folkeafstemning. Og for at underbygge dette Krav henviser han bl. a. til en Udtalelse af Mussolini om, at et Folk, der ikke kan »mande sig op« til Modstand, til Overmaal har bevist, at det fortjener at »udslettes som selvstændigt«.

Det ligger nær at spørge, fra hvilken Kant Hr. Møller venter Angrebet. Fra England har vi ikke noget at frygte, al den Stund dette Land daglig forsikrer Verden om sin Kærlighed til Freden. Fra de skandinaviske Lande er der heller ingen Fare — naar vi undtager de faa krigsgale Nordmænd, der vil erobre Grønland fra os. De betyder dog næppe meget. Tilbage er kun vor store sydlige Nabo — Tyskland. Men til alt Uheld for den forsvarsvenlige Skibsreders Propaganda har dette Land nu tilbudt Danmark en Ikke-Angrebspagt, som den danske Regering — meget fornuftigt — har modtaget med Velvilje og som formentlig snart vil være en Kendsgerning.

Men dermed er alle de af Skibsrederen tænkte Fjender forsvundne, og hvorfor skulde vi saa ofre Landets økonomiske Velfærd paa Krigsgudens Alter?

Afdøde Viggo Hørups Ord, da Estrup og Bahnson byggede Københavns Befæstning: »Hvad skal det nytte?« har Gyldighed endnu. Thi hvad enten vi ruster »efter Evne« eller »over Evne«, vilde vi dog i Løbet af nogle Dage være rendt over Ende, hvis en Stormagt virkelig ønskede at sætte sig i Besiddelse af Landet.

Hvad fik vi ud af, at vi »mandede os op« i 1864? Var der nogen, som kom os til Hjælp? *Fr. N.*

Nordisk Boktryckarekonst 1899—1939

Et i Norden ganske enestaaende Jubilæum kan i Slutningen af dette Aar fejres af det udmærkede Tidsskrift *»Nordisk Boktryckarekonst«*. Det var i December 1899, at Brødrene *Hugo* og *Carl Lagerström* udsendte et Prøvehæfte af »Nordisk Boktryckarekonst«, og i de forløbne Aar er Tidsskriftet regelmæssigt udkommet. Titelbladet (ikke Omslaget) af det første Maanedshæfte var forsynet med en Illustration, der viste en kraftig Haand, som greb om en Fakkel, der lyste op i Himmelrummet. Det var et Fremtidssymbol: saaledes kom dette Tidsskrift ogsaa til at virke og lyse op indenfor Nordens interesserede grafiske Fagkredse, og det skabte Interesse viden om, i smaa, større og store Bogtrykkerier rundt om i Norden. Maaske, som naturligt var, dog vel mest i Sverige, selv om de øvrige 3 nordiske Landes Typografi ikke blev helt uberørt af de to Brødres og deres Tidsskrifts Virksomhed.

Da Brødrene *Lagerström* begyndte Udgivelsen af »N. B.«, arbejdede Hugo Lagerström som Faktor i det ansete Iduns Boktryckeri i Stockholm, og Carl Lagerström arbejdede som Trykker hos O. C. Olsen i København. Deres Blad, der fra Begyndelsen slog godt an, tryktes de første Par Aar i Iduns Bogtrykkeri, men de oprettede snart deres eget Bogtrykkeri under Firma: *Bröderna Lagerströms Boktryckeri.* Herfra er i Tidens Løb udgaaet en lang Række skønhedsprægede Bøger. Men jeg skal dog ikke komme videre ind paa denne Side af Brødrenes Virksomhed. Det maa dog nævnes, dels, at adskillige af disse Bøger, baade hvad Indhold og Udstyrelse angaar, er af Betydning for Bogtrykkerfaget og dels, at Brødrene, da Bogtrykkeriet var i Virksomhed, realiserede en anden Side af deres faglig-oplysende Virksomhed, nemlig Udgivelsen af et svensk Fagbibliotek under Navnet: *Nordisk Boktryckarekonsts Fackbibliotek*, af hvilket der indtil nu er udkommet 16 Bind, alle med et ypperligt Indhold og i et for Haandbøger praktisk Format. Langt de fleste af disse 16 Bind er udkomne i flere stadig forbedrede Oplag. Bind 16 udkom 1938: *Tryckteknik*, Handledning i tryckning av *Steen Lagerström*, 134 Sider, 8^0 (Pris: 3 Kr. 75 Øre).

Efter dette lille Sidespring, som dog ikke har fjernet sig fra Udgivernes eller Tidsskriftets Opgaver, skal paapeges, at »Nordisk Boktryckarekonst« lige siden det for 40 Aar siden begyndte som et af saavel Bogtrykker- som Typograf-Organisationer uafhængigt Tidsskrift trofast har fulgt sit Program: at virke for at skabe Interesse for Bogtrykkerfaget og Boghaandværket. Dette Program har man paa en upartisk Maade søgt at gennemføre ved at gøre Indholdet interessant i det givne Læse- og Illustrationsstof: tekniske Artikler fra alle Omraader af Faget samt ved Artikler vedrørende Boghaandværkets Historie o. s. v. Man har aldrig behøvet at kede sig ved Læsningen af »N. B.«, som stadig er fulgt med Tiden og har meddelt de fremkomne Nyheder i Faget og selv har

fulgt med i sin egen Udstyrelse. Bladet har flere Gange udskrevet Trykker- og Sætter-Prisopgaver, hvor ogsaa danske Typografer har været Vindere. For 1939 er der allerede i første Hæfte udskrevet nye Prisopgaver.

I de forløbne 40 Aar — en smuk Rekord for et nordisk Fagblad — har »Nordisk Boktryckarekonst« været med til at omforme og nyskabe den nordiske, og naturligvis mest den svenske Typografi. Det vil sikkert ogsaa i Fremtiden vedblive at være det førende grafiske Tidsskrift i Norden — uden at Betydningen af de øvrige forringes paa deres særlige Omraader. Der er Brug for alle Kræfter, der kan og vil være med til at arbejde for en nordisk præget Typografi.

Megen Hyldest har Hugo Lagerström gennem Aarene modtaget fra Fagets Udøvere i Sverige for hele sin Virksomhed, bl. a. ogsaa som den egentlige Leder gennem mange Aar af Stockholms grafiske Fagskole. Men der er Grund til at tro, at mange flere vil takke ham for de 40 Aars Udgiver- og Redaktør-Virksomhed ved det af ham og hans afdøde Broder i December 1899 paabegyndte »Nordisk Boktryckarekonst«.

Odense, 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Den nye Afstemningsform

I Anledning af den af Forligsinstitutionen udtalte Mistillid til vor nuværende Afstemningsforms Hemmelighed, tillader jeg mig at stille følgende Forslag til Overvejelse:

I Stedet for paa selve Stemmesedlen skrives Navn og Medlemsnumer uden paa den Konvolut, hvori Stemmesedlen lægges. Naar Indsendelsesfristen er udløbet, kan Stemmedeltagelsen kontrolleres efter de uden paa Konvolutterne angivne Navne og Numre, hvorved som hidtil forebygges, at nogen uberettiget deltager i Afstemningen. *Herefter* aabnes samtlige Konvolutter og de *sammenfoldede* Stemmesedler lægges i den dertil indrettede Kasse. Først naar dette er sket, kan Sorteringen af Stemmesedlerne paabegyndes og Optællingen sluttelig foretages.

Den her skitserede Afstemningsform giver efter min Mening Betryggelse baade for Afstemningens Kontrolbarhed og den Hemmelighed, hvorunder enhver skriftlig Afstemning bør foregaa. En udtalt Formodning om, at den fremtidige skriftlige Afstemning skulde foregaa paa Kontoret i Evaldsgade, bør vi under ingen Omstændigheder tillade. En saadan Form vil kun have en beklagelig og sandsynligvis meget stor Nedgang i Stemmeprocenten til Følge — hvorefter Vejen for den »kompetente« Forsamlings Afgørelse ligger aaben. 6228 *Hans J. Nielsen.*

Generalforsamlinger · Møder

Randers Lokalafdeling

afholdt Fredag den 28. April en velbesøgt Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen »Jylland«. Formanden, *Chas. Christensen*, aflagde en udførlig Beretning om Kvartalets Arbejde, og Kassereren, *S. J. Kisum*, oplæste det reviderede Regnskab. Saavel Beretning som Regnskab godkendtes enstemmigt efter Besvarelsen af nogle Forespørgsler. — Under Punkt 2 paa Dagsordenen forelaa Anmodning fra Kassereren om at fratræde, hvilket efter nogen Diskussion tillodes. Som ny Kasserer valgtes *Harald Jensen* med 40 Stemmer. — Til at repræsentere Afdelingen paa Tillidsmandskursus'et i Roskilde valgtes Louis Christensen og Kjeld Pedersen. — Bevillinger: Lærlingenes Skovtur 25 Kr., Socialdemokratiets Bevilling paa 98 Kr. godkendtes. — Da der var stærk Stemning for en Aftentur, fik Bestyrelsen overdraget at sørge for det fornødne. — Under Eventuelt opfordrede Formanden Kollegerne til at møde op under Afdelingens Fane ved Majdemonstrationen. — *Kisum* omtalte Ferieordningen. *Sekr.*

Fra den øvrige Verden

Et 40 Aars Jubilæum.

De grafiske Fags store Centralorganisation i Storbritannien »The Printing and Kindred Trades Federation« har i Aar bestaaet i 40 Aar. Samtidig fejrer Organisationens Præsident, Charles Bowerman, ogsaa 40 Aars Jubilæum, idet han har ledet Organisationen fra dens Oprettelse. Jubilaren, der snart fylder 90 Aar, vil dog paa Forretningsudvalgsmødet i denne Maaned trække sig tilbage fra Præsidentposten.

Vore engelske Kolleger

har bygget et stort Feriehjem ved Sydkysten af England, som baade hvad Indretning og Størrelse angaar er noget af det mest moderne, som findes. Der skal være Plads til 900 Personer. Hjemmet er bygget saaledes, at der er smaa Lejligheder til Familier og enkelte Værelser, medens Spisningen foregaar i en fælles Sal, som er dekoreret med Motiver fra Faget.

Da Hjemmet ligger lige ved Stranden har det en stor Badeplads med alle Slags Motions- og Gymnastikapparater, lige som der findes smaa Baade for dem, som vil paa Ro- eller Fisketur. Er Vejret daarligt, kan man hygge sig i Hjemmets Sal, hvor der findes alle Slags Spil fra Bord-Tennis til Domino og Skak.

Prisen for Opholdet er 30 shilling (ca. 30 Kr.) pr. Uge pr. Person.

Selve Hjemmet ledes af en fast ansat Funktionær (tidligere Hotelvært), men Styrelsen bestaar af Typografer med Forbundets tidligere Generalsekretær som Formand. Hjemmet er et Aktieselskab, hvor Forbundet selvsagt har Aktiemajoriteten.

Lærlingen

Anmeldelserne til Lærlingestævnet

i Odense den 4. Juni er i den forløbne Uge strømmet ind, men vi haaber, at den kommende Uge — den sidste før Stævnet — vil bringe Deltagernes Antal endnu højere op. Programmets Alsidighed og de medvirkende Kræfter, Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, og Lærer ved Fagskolen for Boghaandværk, *Henry Thejls*, er da ogsaa en Garanti for, at Stævnets Deltagere faar en udbytterig Dag. Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at selv om Stævnet er arrangeret for *nuværende* Lærlinge, er *tidligere* Lærlinge (!), som stadig interesserer sig for stud. typ.ernes Arbejde, ogsaa velkomne, og lad saa Parolen rundt om i Afdelingerne være Chr. Jensen Petersens Ord: Vi ses i Odense den 4. Juni! *H.*

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Sommerens store Clou vil uden Tvivl blive Sommerturen den 18. Juni. En af Edelskovs store moderne Vogne vil føre os ud paa en herlig Tur fuld af Overraskelser. Og saa koster Turen kun 4 Kr. Indtegningen, der er bindende, slutter næste Fredag.

Fra og med 1. Juni paabegynder vi de ugentlige Cykleture. Der startes hver Torsdag Kl. 19 pr. fra Sct. Hans Torv. Ca. 35 Øre med til Kaffe.

I Lighed med sidste Aar har vi faaet en Lejrplads ved Mosede. Teltet vil være stillet op til Pinsen. Tilmelding maa ske i god Tid paa Kontoret.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v

Maskinsætterne og Sundheden.

Ved Sydkredsens Instruktionsmøde i Kolding den 19. Februar indledte *S. V. Rasmussen*, København, om dette Emne og udtalte bl. a.:

Da Sættemaskinen indførtes i Danmark for 30—40 Aar siden, var de Lokaler, man opstillede Maskinerne i, ofte alt andet end netop egnede til deres Formaal. Hygiejne blev nærmest betragtet som et uartigt Ord. Man puttede de snavsede Linier direkte i Støbegryden til fortsat Smeltning, hvilket naturligvis udviklede Os og Stank i Lokalet. Dette i Forbindelse med Anvendelsen af Gas til Opvarmning af Metal maatte give en daarlig Luft i Maskinsætteriet. Ventilatorer fandtes ogsaa kun i sjældne Tilfælde, og der var i det hele taget i høj Grad Mangel paa Lys og Luft. Under saadanne uhygiejniske Forhold maatte det naturligvis gaa ud over Maskinsætterens Øjne og Nerver. Mangel paa Lys og Luft var den direkte Aarsag til de Erhvervssygdomme, der dengang kendetegnede de typografiske Arbejdere: Blyforgiftning og Tuberkulose.

Hvordan er nu Forholdene i Dag?

Ja, de er Gudskelov blevet i høj Grad forbedrede. Takket være bl. a. ogsaa den Indsats, Landssammenslutningen af Maskinsættere har gjort ved at paapege Manglerne paa dette Omraade. Nu findes der tariferede Bestemmelser om, at der ikke maa fyres med snavsede Linjer i Støbegryden, men Metallet skal forefindes ved Sætterens Plads i omsmeltet Tilstand. Elektrisk Opvarmning er ogsaa indført de allerfleste Steder til Erstatning af den sundhedsfarlige Gas. I København findes nu kun enkelte Gasgryde tilbage, ellers er elektrisk Opvarmning indført overalt. Ogsaa i Provinsen er man ved at komme godt med, og den elektriske Smeltning er indført de allerfleste Steder. Dette har Maskinsætter-Klubberne i mange Aar virket for, og frugtesløst har Arbejdet altsaa uden Tvivl ikke været. Ventilationsforholdene er ogsaa forbedrede, navnlig i de store Virksomheder, hvor der er ofret Formuer paa at fremskaffe en god Ventilation. I de smaa Virksomheder kniber det naturligvis at følge med paa dette Omraade. Man har her kun Vinduerne at ty til, hvis man vil have frisk Luft i Maskinsætteriet. Men man kan jo ikke saa godt have Vinduerne aabne hele Dagen, navnlig ikke om Vinteren. Mit Raad skal derfor i saadanne Tilfælde være: Stands Maskinerne 2—3 Minutter et Par Gange om Dagen og smæk alle Vinduer op paa vid Gab. Imens Udluftningen staar paa, kan Maskinsætterne gaa ind i et andet Lokale. En saadan Udluftning kan gøre Underværker paa Velbefindendet. Frisk Luft maa der til. Uden Lys og Luft kan Planter ikke leve. Mennesket heller ikke.

Der findes endnu daarligt indrettede Maskinsætterier. Men de maa moderniseres. Fabrikinspektoratet har indset Nytten af Indførelsen af elektrisk Smeltning i Maskinsætterier og ordnede Ventilationsforhold, og vil sikkert gøre sit til at forbedre Forholdene, hvor det tiltrænges. Men ogsaa Maskinsætterne selv maa gøre deres til at fremme Hygiejnen. Taleren nævnede Eksempler paa, at Fabrikinspektører havde paabudt Indretning af særskilte Spiselokaler for Typograferne af Hensyn til Sundheden. Men Typograferne havde saa undladt at benytte disse Lokaler, naar de var blevet indrettede. Dette kan vi ikke være bekendt.

Bevar Sundheden ved at drive Sport, men bliv ikke Sportsidiot. Vi har kun vor Arbejdskraft at sælge til Arbejdsgiverne, det er derfor en kostbar Vare for os, og det gælder om at bevare den saa længe som muligt.

Aalborg-Jubilæum.

Vor ældste Brancheklub udenfor København kunde, som meddelt, holde 25 Aars Jubilæum den 12. Maj. Klubbens Historiograf, vor kendte 73-aarige Aalborg-Kollega *Bernhard Nielsen*, tidligere »Nordjyllands Social-Demokrat«, der nu nyder sin Hvile i »Trøstens Bolig«, har med mulig Udgivelse af et Festskrift for Øje udarbejdet en Artikel, hvoraf de efterfølgende Oplysninger i det væsentlige er hentet.

Til Aalborg kom de første Maskiner 1911. Det var det nystiftede »Aalborg Venstreblad«, der installerede to saadanne, og i Efteraaret 1913 fulgte »Nordjyllands Social-Demokrat« efter. Nævnte Aar oprettede Partiet selv Trykkeri, og Antallet af Maskinsættere var derved blevet seks. Disse samledes Torsdag den 12. Maj 1914 til et Møde med det Formaal at danne en Klub, og efter nogen Diskussion besluttedes det at danne Klubben, og der nedsattes et Udvalg til at foretage det fornødne i Sagen. Lørdag den 6. Juni 1914 afholdtes nyt Møde, hvor Lovene vedtoges, hvorimod Dagsordenen Punkt 2 (Valg) udsattes, da to Medlemmer var fraværende paa Grund af Sygdom. 12. Juni 1914 holdtes saa nyt Møde, hvor *L. P. Rasmussen* valgtes til Formand, *H. P. Pedersen* valgtes til Næstformand og *B. Nielsen* til Kasserer. Til Revisorer valgtes *J. Chr. Hansen* og *Grove Vejlstrup*.

Klubben var altsaa dannet, og de seks Medlemmer, der lagde Grunden til Starten, var *Rasmus Andersen* (Social-Demokraten), *J. Chr. Hansen* (Venstrebladet), *B. Nielsen* (Social-Demokraten), *H. P. Pedersen* (Venstrebladet), *L. P. Rasmussen* (Venstrebladet) og *O. Grove Vejlstrup* (Social-Demokraten).

Efterhaanden skete der ved Fraflytning fra Byen og andre Aarsager en Del Afgang i Medlemsantallet, men denne opvejedes rigelig ved, at der kom Maskiner paa de andre Blade, hvorved Antallet af Maskinsættere steg og derved ogsaa Antallet af Medlemmer. For Tiden (12. Maj 1939) har Klubben 30 Medlemmer, og der er 23 Maskiner i Gang i Aalborg.

Klubben var altsaa en Kendsgerning, og vi skal nu høre lidt om, hvad den foretog sig.

Paa Generalforsamlingen den 17. April 1915 stillede *Rasmus Andersen* Forslag om i den kommende Sommer at arrangere Fodture, hvilket vandt Tilslutning, men Nedskriveren af disse Linjer erindrer ikke, om der blev noget ud af Sagen. De i Loven paabudte Klubmøder vedtoges det paa et Møde den 27. Juli 1915 at afholde til Vinteren skiftevis hos Medlemmerne. Møderne skulde afholdes den første Lørdag i hver Maaned og paabegyndes Kl. $8^1/_4$, og de Medlemmer, der mødte efter den fastsatte Tid, skulde bøde 10 Øre, og fuldstændig Udeblivelse var 25 Øre. Møderne begyndte med Drøftelse af faglige Emner, særlig om Maskinerne, og senere hen nød man Værtsfolkenes gode Traktement. I Tidens Løb, da Medlemsantallet steg, ophørte Møderne.

Paa et Møde gjorde *Jac. Schwartz* Rede for den ringe Løn, der ydedes Maskinsætterne i Forhold til det Arbejde, der forlangtes, og kritiserede de daarlige Lokaler, der fandtes mange Steder, og han opfordrede til at søge dannet en Organisation af Provinsmaskinsætterne. Blev en saadan dannet nu, vilde den kunne gøre et forberedende Arbejde til den næste Tarifkommission og paa den Maade bidrage til, at Maskinsætternes Kaar blev forbedret. Paa Forslag af *Rasmus*

Andersen vedtoges en Resolution, der paalagde Bestyrelsen at forberede Sagen, og paa Bestyrelsesmødet den 26. August 1915 blev et Udkast til et Cirkulære behandlet, og det vedtoges at lade Cirkulæret trykke og omdele til de Byer, hvor der fandtes Maskinsættere. Men Sagen gik ikke saa glat til at begynde med, thi paa Generalforsamlingen den 2. Oktober 1915 oplyste *Formanden* (L. P. Rasmussen), at der fra Hobro og Kalundborg var kommet Breve, der udviste Sympati for Sagen, hvorimod Cirkulæret til Frederikshavn var kommet uaabnet tilbage, da Adressaten ikke kunde findes (!!) Fra Viborg indløb der senere Meddelelse om, at Maskinsætterne dersteds havde dannet en Klub og ønskede Samarbejde med Aalborg. Senere hen kom der Svar fra ni andre Byer, der gav fuldstændig Tilslutning til en Landsorganisation, derimod indløb der en Skrivelse fra Odense med en Resolution, der var vedtaget af Maskinsættere der i Byen, og som opfordrede til at standse Arbejdet for en Landssammenslutning. (Da Forhandlingsprotokollen bruger Udtrykket »Maskinsættere«, kunde man tænke sig, at det kun var en Del af Odense-Kollegerne, der var imod Sammenslutningen.

Som man ser, har Aalborg Maskinsætterklub taget virksom Del i det Forarbejde, der førte til Dannelsen af Maskinsætternes Landssammenslutning, hvoraf Klubben altsaa har været Medlem fra dens Start.

Kontingentet til Klubben var 5 Øre pr. Uge indtil 1. Jan. 1921, da det forhøjedes til 15 Øre; fra April 1925 forhøjedes det til 25 Øre pr. Uge.

Men ved Siden af de mere alvorlige Emner, der bliver drøftet paa Møder og Generalforsamlinger, og hvoraf en Del ogsaa kan vedrøre rent lokale Forhold, og ved Afholdelse af Instruktionsmøder til Gavn og Belæring for Medlemmerne, har man ogsaa Sans for at se sig lidt om i »Det muntre Hjørne«. Der er blevet arrangeret Sommerudflugter og ogsaa smaa »Komsammen«, hvor man har helliget sig Selskabeligheden og det gode Bord.

Dette er Klubbens Historie i store Træk. Vilde man gaa mere i det enkelte, kunde Beretningen have været meget udførligere, men vi haaber, Kollegerne her har faaet et lille Omrids af i alt Fald de vigtigste Begivenheder. Og som Finale til denne Skildring vil vi udtale et Ønske om, at Klubben, naar der nu begyndes paa de næste 25 Aar, maa have Held og Lykke til at føre Arbejdet videre til Gavn for de Kolleger, der har faaet deres Plads ved Maskinerne.

Klubbens Bestyrelse er for Tiden: *Jørg. Sørensen* (Formand), *Axel Christensen* (Næstformand) og *Bruno Ditzel* (Kasserer).

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u,
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Københavns Maskinsætter-Klub afholdt Søndag den 30. April Instruktionsmøde paa »Berlingske Tidende«. I et Antal af ca. 100 mødtes man først i Kvindelig Læseforening, hvor Faktor *Reitzel* paa Berl. Tid.s Vegne bød velkommen, og ved en Filmsfremvisning fik man et Indblik i Arbejdet i det store Bladhus.

Efter Filmen talte Formanden for K. M. K., *S. V. Rasmussen*, om »Maskinsætteren og Sundheden«. Kort og klart belyste han de Forhold, særlig ang. Lokaler, hvorunder Maskinsættere i København og Provinsen har arbejdet i Tiden fra Sættemaskinens Indførelse til nu. Der var opnaaet store Forbedringer; men man maatte stadig være opmærksom paa dette Felt.

Efter Foredraget begav man sig til Bladhuset, hvor »Berl. Tid.« bød paa en Forfriskning i en af Husets Spisestuer. S. V. Rasmussen takkede her Bladet for Gæstfriheden.

Instruktionen bestod i, at Montørerne *L. Chr. Nielsen* og *Helge Nielsen* stillede sig til Disposition for de spørgelystne, henholdsvis for Intertype og Linotype. Mange af Dagliglivets større eller mindre Besværligheder for Maskinsættere blev i de følgende Par Timer nærmere belyst.

— Tilslutningen fra Provinsen var ikke særlig stor; men det er værd at notere, at en Kollega var kommen til Stede fra Hjørring, desuden Kolleger fra Roskilde og Hillerød. *B.*

Rønne Maskinsætterklub afholdt St. Bededag en velbesøgt Instruktion paa »Bornholms Tidende«, hvor *S. V. Rasmussen*, København, demonstrerede Maskinsætterprøven og omtalte Forholdene ved dens Indførelse som obligatorisk Prøve i Københavns Tarif. Endvidere var der Spørgetime, hvor der blev rettet forskellige Forespørgsler til Instruktøren. »Tidende« gav Kaffe.

Om Aftenen afholdt Lokalafdelingen en Sammenkomst for Medlemmer med Damer, hvor *S. V. Rasmussen* talte om »Annonce- og Akcidenssætning paa Sættemaskine« og *Wilsky* rullede Kemigrafifilmen. Sluttelig var der fælles Kaffebord.

Sjællandskredsen har fastsat Sommerturen til Hillerød til Søndag den 25. Juni. Det af Hillerød-Kollegerne udarbejdede Program bliver tilstillet Klubformændene. — De københavnske Kolleger bliver som sædvanlig indbudt til at være med paa Turen. Reservèr den 25. Juni til denne Tur.

Aalborg Maskinsætterklub afholdt Onsdag d. 26. April ordinær Generalforsamling paa Raadhus-Cafeen. Beretning og Regnskab godkendtes. Formanden aflagde Beretning fra Repræsentantskabsmødet i Odense. — Til Bestyrelsen valgtes som Næstform. Axel Christensen og som Revisor Abrahamsen. Det vedtoges at lade Sommerudflugten gaa til Ebeltoft. Liste til Paategning vil tilgaa Medlemmerne. *J. S.*

Landssammenslutningen af Maskinsættere, 6. Kreds, afholdt sin ordinære aarlige Kredsgeneralforsamling og Instruktion i Aarhus Søndag den 14. Maj. Om Formiddagen samledes man paa »Aarhus Amtstidende«, hvor *Ole Jensen*, Aarhus, demonstrerede forskellige Ting ved Maskinen og paa Forespørgsel stod til Tjeneste med Raad og Vejledning, og en Del yngre Maskinsættere høstede her Gode af, hvad en mere rutineret og erfaren Kollega vidste. Instruktionen, der varede 1½ Time, blev fulgt med Interesse af de tilstedeværende.

Kl. 12 samledes Deltagerne paa »Grand« Hotel til Frokost, og det varede ikke længe, inden der herskede en fornøjelig Stemning. En Sang af np. blev sunget, og blandt Talerne udspandt der sig en lille Intelligensprøve mellem Randers og Viborg.

Kredsformanden, *Sophus Hansen*, Randers, aabnede Generalforsamlingen med et Velkommen, specielt til den nye Afdeling indenfor Kredsen: Viborg. Til Dirigent valgtes *N. P. Jørgensen*, Aarhus. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsbogen, og der udspandt sig en Diskussion om nogle Udtalelser, som Kredsformanden var fremkommet med paa sidste Generalforsamling. *Aage Larsen*, Aarhus, bragte en Tak til Ole Jensen for Instruktionen. Misbilligede Formandens Udtalelser paa sidste Generalforsamling angaaende Haandsættere og Maskinsættere. Troede ikke, at Haandsætterne havde gjort Forsøg paa at skubbe Maskinsætterne til Side. Man maa ikke gøre Forsøg paa at sætte Brancherne op imod hinanden. *S. J. Kisum*, Randers, vilde give Aage Larsen Ret i, at man ikke maatte sætte Skel mellem Brancherne. *Møller-Pedersen*, Aarhus, takkede for Hilsenen fra sidste Generalforsamling. Støttede Udtalelserne fra Aage Larsen. *N. P. Jørgensen*, Aarhus, vilde ikke staa ved de Udtalelser, der var refererede som hans paa sidste Generalforsamling. *Formanden* indrømmede, at hans Udtalelse saa skrap ud paa Papiret. Vilde dog paastaa, at Maskinsætterne igennem mange Aar havde stagneret. Arbejdstid og Løn maa staa i Forhold til Tiden. Det er ikke Meningen, at Maskinsætterne skal have en Fordel for sig selv; men Haandsætterne skal bruge denne Fordel til Løftestang for sig. *Aage Larsen*, Aarhus: Fra Bogtrykkernes Side anerkender man, at der skal være en Forskel i Lønningerne for Maskinsættere og Haandsættere. Omtalte det lokale Forhold mellem Haandsætternes og Maskinsætternes personlige Tillæg. Var Tilhænger af, at Faget skal udgøre en Enhed, og den ene Branche maa ikke spilles ud mod den anden. Forhandlingsbogen toges til Efterretning.

Formanden aflagde Beretning og udtalte, at Medlemsantallet i Kredsen har været i glædelig Stigning i det for-

løbne Aar, trods det, at Silkeborg er gledet ud. Viborg er kommet til med 10 Mand, og der er Stigning i de øvrige Byer. Statistiken udviser, at 6. Kreds ligger i Spidsen med en Gennemsnitsløn af Kr. 86,03. Gennemsnit for hele Landet er Kr. 81,79, dertil maa saa lægges den Krone, der opnaaedes ved sidste Overenskomst. Meningen med Ophævelsen af vore Blade var vel nok, at man vilde hæmme Branchebevægelsen; men denne florerer nu mere end nogensinde. Der var ikke noget at være stolt af for den nye Provinstarifs Vedkommende. Der burde være indført Maskinsætterprøve i Provinsen samtidig med København. Vi maa derfor forsøge at gøre vore nye Maskinsættere saa dygtige, at de kan bestaa Maskinsætterprøven. Efterlyste Instruktører indenfor Kredsen. Der er slaaet til Lyd for, at der fremkommer en Medlemsfortegnelse for Branchens Medlemmer. Der er stadig væk Fremgang for de elektriske Smelteapparater, derimod klages der over daarlige Aftræksforhold i Maskinsætterierne. Det samme gør sig gældende med Hensyn til de hygiejniske Forhold og Lysforholdet. Det er dér, vi bør sætte ind. Vi maa stadigvæk gøre noget for, at vi kommer væk fra Begrebet halve Maskinsættere. Haabede, at vi fik Silkeborg tilbage, og at samtlige Maskinsættere tilsluttede sig Brancheklubben. *Kisum*, Randers, vilde give Formanden Ret i, at den ene Branche skulde bruge den anden til Løftestang. Paa sidste Delegeretmøde blev vore Brancheklubber legaliserede. Det er ikke godt, at Provinstarifen og Københavnstarifen udløber samtidig. Maskinsætterprøven maa indføres i Provinsen, da det ellers vil være en Hindring for, at Provinsianerne kan arbejde i København. *Christensen*, Viborg, var glad for at være kommet ind i en Kreds, der laa med den højeste Gennemsnitsløn. Efterlyste nogle Kommentarer til N. Th. Svendsens Udtalelser paa Landsmødet i Odense om Maskinsætterprøven. *Formanden:* Vi er ikke i Stand til at magte en Skole i Provinsen og maa derfor benytte os af Skolen i København. Beretningen godkendtes.

Formanden oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 262,35. Enstemmig godkendt.

Til Formand genvalgtes *Sophus Hansen*, Randers, med Akklamation.

Under Eventuelt oplyste *N. Andersen*, Horsens, at i Horsens var *alle* Maskinsættere Medlem af Klubben. Der udspandt sig en Diskussion, om Kredsmødet fremdeles skulde være med Damer. Kun 1 stemte imod. Til næste Aars Kredsmøde valgtes Viborg.

Dirigenten kunde derefter slutte Generalforsamlingen, og man samledes ved et fælles Kaffebord som Afslutning paa Dagen. *N. A.*

Aarhus Maskinsætterklub afholdt Søndag d. 30. April ordinær Generalforsamling paa Café Lolland. Formanden, *N. P. Jørgensen*, bød velkommen og valgtes til Dirigent. *Formanden* aflagde Beretning og omtalte Valget af Medlemmer til Tarifkommissionen. — Ledigangen blandt Maskinsætterne i Aarhus er minimal, p. T. er der slet ingen ledige. — Besøget paa Aarhuus Stiftstidende omtaltes. — Montør Lønberg havde lovet Formanden at være Instruktør ved et Kursus. — Der var i Aarets Løb sket Lønforhøjelse paa Stiftsbogtrykkeriet og Stiftstidende. Mindstelønnen er nu 82 Kr. i Aarhus. — Formanden anbefalede saa mange som muligt at troppe op til Kredsstævnet i Aarhus den 14. Maj. Udførligt Program var udsendt til Afdelingerne. Beretningen toges efter et Par korte Udtalelser af *K. Kirkebæk* og *Møller-Petersen* til Efterretning. — Sekretæren, *Ejnar Jensen*, oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes. — Kassereren, *Carl Christensen*, aflagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 389,03. Klubbens Medlemstal er 47. Regnskabet godkendtes. — Kassereren og Revisoreren, Chr. Clausen, samt Sekretæren genvalgtes. — Under Eventuelt drøftedes forskellige Smaating, som kun havde Interesse for de tilstedeværende, og til Slut takkede Formanden for god Ro og Orden, og hver gik til sit. *L. E. J.*

Adresseforandringer. *Holbæk:* Jørgen Olsen, Østerstræde 3. *Hillerød:* Frede Hansen, Hjortholmsvej 7.

Brevkasse. Det meste Stof til »Maskinsætteren« har maattet udgaa af Mangel paa Plads.

Rundskue.

Runde Tal. Torsdag den 1. Juni kan Maskinsætter *Vald. Fr. Nielsen*, Kolding, fejre 25 Aars Svendejubilæum. Fr. Nielsen lærte Faget hos Fr. Lumbye i Kolding. Da Faget altid har haft hans levende Interesse, søgte han tidligt ud for at studere Faget under dets forskellige Former; bl. a. har han arbejdet i København, hos A. Rasmussen i Ringkøbing og paa Vejle Amts Folkeblad. I 1929 kom han tilbage til Kolding, hvor han siden har været ansat som Maskinsætter paa Jydske Tidende.

Jubilaren har fra første Færd interesseret sig for Organisationens Arbejde, og Kollegerne har ofte gjort Brug af hans Evner og Indsigt. Gennem en lang Aarrække har han været sine Arbejdskammeraters Tillidsmand, og han er Medlem af Kolding Afdelings Bestyrelse og Næstformand i Landssammenslutningen af Maskinsættere's Sydkreds. Naar der skal laves Fest, er Fr. Nielsens Bistand uundværlig. Som Dilettantskuespiller har han spillet mange forskellige Roller i Aarenes Løb — ogsaa uden for vor egen Kreds, og han kan synge en Vise og fortælle en munter Historie med ægte jydsk Lune.

Som Tak for dygtigt Arbejde, godt Kammeratskab og mange muntre Timer i festligt Samvær bringer Kolleger og talrige Venner deres bedste Lykønskninger paa Jubilæumsdagen. *N. A.*

En Medlemsliste bebudes. Paa det sidste Repræsentantskabsmøde blev der udtalt Ønske om at faa udarbejdet en Medlemsliste over alle Maskinsættere, der tilhører Landssammenslutningen. Tanken slog saa godt an, at det blev overdraget vort Forretningsudvalg at foranstalte Udarbejdelsen, og det er da Hensigten i den kommende Eftersommer at udsende Skemaer i dette Øjemed, saaledes at vi en Gang i Efteraaret kan bringe en fuldstændig Fortegnelse over Kolleger efter By, Navn og Arbejdssted.

Spørgsmaal og Svar.

Frem med Faustinus. Det omtalte Fænomen i Maskinsætteriet med de 10 Maskiner vedbliver at spøge. — Vi har prøvet Raadet med at sætte Metalstanden ned i Gryden med baade 2 og 3 Centimeter, men uden Hensyn hertil forekommer »Sprøjteren« akkurat som før. *W. A.*

Svar: Vi skal i næste Nr. af »Maskinsætteren«, om muligt, søge at give en Forklaring paa Fænomenet. Men da »Sprøjteren« forekommer om Morgenen i en Tid, hvor Lokalet er aflaaset, maatte det da være naturligt i den angivne Periode at holde Vagt paa Stedet for at erfare, hvad der foregaar. *S. V.*

Bladsætteren

Repræsentant: Axel Jensen, Elmegade 28 I.

Haandsætter — Maskinsætter.

S. V. Rasmussens lange Artikel om dette Spørgsmaal i »Typograf-Tidende« for 5. Maj har — hans Misfornøjelse til Trods — glædet mig, da det viser, at Axel Jensen og jeg er inde paa det rigtige. Bebrejdelsen mod A. J. er saare ubegrundet, da han afgjort før offentlig Diskussion har haft Sagen forelagt det rette Forum — Afdelingsstyrelsen, der afviste Sagen ikke een, men to Gange. Hvorfor søgte S. V. R. ikke paa daværende Tidspunkt en fornuftig Løsning ved at støtte A. J.? Saa meget mere som han er enig med mig i, at det i vore Henvendelser omtalte Forhold er forkastelig.

S. V. R.s Spørgsmaal om min Stilling til Paragraf 69 synes jeg er overflødig, da jeg i min Artikel fremhævede den Pligt, Maskinsætterne i denne Paragraf havde paataget sig, og som Organisationens Medlemmer — ogsaa Haandsætterne — havde godkendt ved i sin Tid at have vedtaget Tarifen med nævnte Paragraf.

Vi kan særdeles godt ordne Spørgsmaalet uden at skaffe Moro hos vore Arbejdsgivere, men Afdelingssty-

relsen maa da vise mere Forstaaelse for vore Synspunkter, og dertil kan S. V. R. jo hjælpe. Den Løsning, Sagen paa nuværende Tidspunkt har faaet, tror jeg ikke vil blive tilfredsstillende, hvorfor jeg forventer S. V. R.s Støtte, ikke alene i dette Spørgsmaal, men i andre, der kan fremkomme.

Iøvrigt ser jeg gerne en Drøftelse om Forholdene med Maskinsætterne indenfor fire Vægge, og skal derfor afholde mig fra at imødegaa S. V. R.s øvrige Bemærkninger gennem fortsat Diskussion i »Typograf-Tidende«.

Peter Jensen.

Bladsætterklubben

afholdt sin ordinære Generalforsamling Søndag den 7. Maj. *Formanden* aflagde Beretning om Klubbens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Der var afholdt 2 Foredrag med Diskussion samt arrangeret Besøg paa »Politiken« og »Berlingske Tidende«. — *Kassereren* aflagde Regnskabet, der enstemmigt godkendtes. — Det vedtoges at afholde Skovtur Søndag den 14. Maj paa sædvanlig Maade. — Den afgaaende Styrelse genvalgtes. *A.*

Stof til Bladsætter-Rubriken

bedes fremtidig sendt til Formanden, *Axel Jensen*, Elmegade 28[1].

Bladsætternes Skovtur

afholdtes Søndag den 14. Maj. Man samledes i et Antal af ca. 30 Medlemmer i »Ermelundshuset«, hvor man fortærede de medbragte »Klemmer«, hvorefter man samledes omkring Kaffebordet ude i Haven. Her udfoldede sig et rigtigt kammeratligt Samvær, hvor Taler og Sang vekslede i Overflod. Turen endte som sædvanlig med »en Tur paa Bakken«. *A.-n.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Er Du for eller imod Landssammenslutning?

Der kan kun være ét Svar, og det maa være, at du er for et saadant Samarbejde med alle Kolleger over hele Landet. Er du imod, ja saa træder du jo direkte paa dine egne Interesser. Det er jo en Ting, du maa gøre dig klart, inden du afgiver din Stemme.

Efter de Udtalelser, der faldt paa vor Generalforsamling den 12. Maj 1939 angaaende dette Spørgsmaal kan man sikkert vente sig en meget livlig og interessant Diskussion om dette Emne, men inden da, vil jeg gerne have Lov til at sige til dig: »Har du rigtig tænkt over, hvad en saadan Sammenslutning kan komme til at betyde for alle os Hjælpearbejdere?« Du har jo ogsaa mange vigtige Ting, som absolut burde forbedres i vor Favør indenfor vor Organisation, og vi har Krav, som vi meget gerne saa gennemført snarest muligt, men det kan jo have sine Vanskeligheder, saafremt vi ikke staar i en samlet Blok.

At en Landssammenslutning vil være et stort Gode, burde vi være enige om uden alt for megen Parlamenteren, det vilde tjene vor fælles Sag bedst. Jeg har da ogsaa Forstaaelsen af, at det er den økonomiske Side, der er den vanskeligste, men naar du hører, at der kun skal betales et Kontingent af 25 Øre i Kvartalet pr. Medlem, saa kan vi sikkert hurtigt blive enige om, at det er et beskedent Beløb i Forhold til de Forventninger, vi med Rette venter opfyldt af dette Samarbejde med vore Kolleger i Provinsen. Derfor, overvej denne Sag meget nøje og mød frem paa den ekstraordinære Generalforsamling og afgiv din Stemme til Fordel for dig selv, nemlig for Landssammenslutningen. *B. W.*

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 9. Juni Kl. 20 i Evaldsgade. Dagsorden: 1. Landsammenslutningen. 2. Lovene. 3. Eventuelt. *Styrelsen.*

Roskilde, giv Agt!

I Ugen mellem den 18. og 24. Juni vil der blive indkaldt til et Møde med det Formaal at danne en Hjælpearbejder-Brancheklub. Repræsentanter fra Landssammenslutningen kommer tilstede.

Trykkeriarbejdernes Landssammenslutnings

Formand er Harry Olsen, Sigvaldsvej 4[1]. Kasserer: Anton Mortensen, Baumgartensvej 2, begge Odense. Henvendelser angaaende Sammenslutningen bedes tilsendt Formanden.

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

Søndag den 4. Juni Kl. 10

maa alle Stereotypører og Skriftstøbere møde op i Pilealléen og deltage i vor ordinære Generalforsamling. Det er paa denne Dag, Stereotypørerne mødes i kammeratlig Samvær og drøfter de Ting, som har Interesse for os. Ifølge Fagets Natur har Stereotypørerne ikke saa ofte Lejlighed til at mødes samlet, og den ordinære Generalforsamling i Pilealléen bliver derfor imødeset med Interesse af samtlige Udøvere af Branchen.

De afsluttede Tarifforhandlinger og den nye Tarif vil Medlemmerne faa udførlig Besked om. Lovændringerne vil blive drøftet, ligesom Valg af nye Styrelsesmedlemmer vil blive foretaget.

Som sædvanlig giver Brancheklubben Snaps, Øl, Kaffe og Cognak, vi spiser vor medbragte Frokost, efter at Generalforsamlingen er sluttet, under kammeratlige Former. Agitér derfor for Tilslutning mellem Kollegerne og mød op og vis din Interesse for den Branche, du tilhører. *aa. h.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Thurøvej 6[4], Kbhvn. F. Tlf. Godth. 6754.

I Anledning af lidt Tariflæsning.

Ved følgende Bemærkninger vil jeg gerne have Lov at henlede kommende Tarifudvalgs Opmærksomhed paa enkelte Ting i vor Tarif, som Forholdene har ændret eller Tiden er løbet fra:

I Værk- og Akcidenssætter-Afsnittets Paragraf 10, Stk. 2, staar: »Skal en Sætter undtagelsesvis sætte Fraktur og ikke i de sidste fire Uger har været beskæftiget ved Fraktur, kan de første 20.000 Bogstaver beregnes med samme Tusindpris som Antikva.«

Naar Forholdene har udviklet sig dertil, at den rutinerede Evne i denne Satsfremstilling mere og mere svækkes ved de sjældnere og stadig mindre forekommende Krav efter saadanne Arbejder, maa en nyere og mere moderne Udformning af dette Afsnit blive, at al Fraktursætning sker paa Timebetaling, eller, hvis en Sætter paatager sig at sætte paa Beregning, da maa kunne forlange at blive ydet en virkelig god Tusindbetaling for saadant Arbejde. Og paa alle maa Paragrafens 4-Ugers-Bestemmelse i vor Tid med de lange Mellemrum mellem disse Arbejders Forekomst virke meget forældet.

I samme Paragraf Side 25 staar:

»Paa sin Side bør Sætteren godtgøre Bogtrykkeriet den Tidsspilde, han forvolder Maskinen ved fejl Udskydning eller Unøjagtigheder i Satsens Udførelse.«

Til dette savner jeg en ganske bestemt Passus om upaginerede Kolumner, og det er et ret ofte forekommende Krav nu, at Kolumner ingen Pagina skal have. Der er altid et meget senere Eftersyn af disse Satsarbejder, og alligevel kan der uhyre nemt ske forkert Udskydning. Det mest almindelige ved saadanne Arbejder er vel at sætte et løst Tal indenfor Kolumnesnoren, hvorfra de let kan fjernes, naar Udskydningen til Tryk finder Sted, eller ganske simpelt at ridse Paginaet ned i Over- eller Underslaget; men staar Satsen et Stykke Tid i Korrektur eller maaske skal i flere Korrekturer, er de nedridsede Tal meget udsatte for at blive utydeliggjorte, ligesom nogle af de løse Hjælpepagina let kan gaa tabt, naar den primitive Anbringelse betænkes. At Risikoen her er uforholdsmæssig stor, er indlysende, og en Tilføjelse om, at disse Arbejder falder udenfor Reglen, maa være opnaaelig.

Om Unøjagtigheden maa bemærkes, at det *er* meget vanskeligt bestemt at afgøre, hvor Skylden ligger. Har en omsorgsfuld Sætter en *god* Vinkelhage, er Muligheden for Unøjagtigheder minimale. Men den bedste Vinkelhage bestemmer ikke Formatet! Selve Formatet har en vis Risiko. Meget brede Linjer, skudte med Skydelinjer eller Regletter, og flerspaltede Formater, ligeledes skudte eller kompresse, har ikke samme Karakter under Trykningen, ligesom Formens Plads i Maskinen: om Valserne gaar paa tværs eller paa langs af Linjerne, og Trykning af forholdsvis for store Forme i Maskinformatet medfører ogsaa øget Risiko for grundløse Beskyldninger om Unøjagtigheder i Satsen. Og derved siger Paragrafen for meget!

At skrive en Paragraf, der dækker Bog- og Akcidenssætteren mere indenfor det retfærdige, er vel muligt; men langt at foretrække, tror jeg dog, er, om denne Passus helt blev strøget. Det kunde jo gøres som et Forsøg. Det personlige Tillidsforhold i Beskæftigelsen er der ingen Grund til at tro derved vil blive forrykket. Jeg tror bestemt, at Fagfællerne er den Tillid værdig, at Passus'en een Gang strøget, ikke mere vil blive krævet genindsat. *Emil Sømberg.*

(Sluttes.)

Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København

Det er paa *Tirsdag Kl. 20* vi har ekstraord. Generalforsamling i *Rømersgade 22* (Karl Marx-Salen).

Dagsorden: 1. Meddelelser fra Formanden. 2. Evt. Valg af Styrelse. 3. Fremtidig Virksomhed. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

Medlemmer af Bog- & Akcidenssætter-Klubben!

Dagsordenen til Generalforsamlingen paa Tirsdag er vigtig for Klubbens Fremtid. En mindre Gruppe Medlemmer vil — uvist med hvilken saglig Begrundelse — forsøge at komme Klubledelsen til Livs. Nu er det jo ingen Hemmelighed, at undertegnede snart vilde nedlægge Formandshvervet alligevel, men at jeg først ønskede at se Ideen om Haandsætternes Landssammenslutning virkeliggjort, kan vistnok ikke undre nogen, der har blot et Minimum af Kendskab til den københavnske Haandsætterklubs Arbejde i de senere Aar. De Kolleger, der har forstaaet at vurdere B.- & A.-Klubbens positive Indsats i Styrelse, Tarifkommission, paa Delegeretmødet o. s. v., vil jeg bede give Møde paa Tirsdag den 30. ds.

Kollegial Hilsen

Ernst Berg.

Vor Kollega

Christian Petersen, Fagskolen, valgtes paa den for nylig afholdte Generalforsamling i *Forening for Boghaandværk* til Medlem af Foreningens Repræsentantskab.

Mellembys.

Her bor Formændene for Haandsætterklubberne:
Aarhus: Sv. Aa. Petersen, Brendstrupvej 52.
Esbjerg: Sigurd Borch, Nørvang 11.
Kolding: Albert Jensen, Olaf Ryesgade 12.
København: Ernst Berg, Straussvej 25, V., Tlf. Sydh. 584.
Næstved: Poul Jeppesen, Egevej 10.
Odense: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13[2].
Randers: Svend K. Larsen, Laurentiigade 1[1].
Roskilde: Gunnar Alex Jensen, Vestergade 36.

Tankestreger.

Hele mit Liv gaar efter en Snor,
der sig om en Kolumne snoer.

Den Dag, da Døden efter dig har Bud,
den Dag kan du ikke skyde ud.

Gevirterne bruger vi, naar vi spiller,
derfor vèd vi, Gevirter har Riller.

De fleste Menukort som Tryksag sig viser
med Røsken og Bort, men jeg vi ha' *Spieser.*

Jens.

Klubberne

bedes venligst sende et Eksemplar af Klublovene til Brancheredaktøren.

Formanden

for Haandsætterklubben i Næstved, *Poul Jeppesen*, er blandt de heldige, der i Aar har faaet Victor Petersens Mindelegat.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Mod Sæsonens Slutning.

Det er nu ved Slutningen af vor egentlige Arbejdssæson, det vil sige ved den Tid, da Foreninger og Klubber giver deres Medlemmer Sommerferie, saafremt Medlemmerne ikke allerede er kommen deres Styrelser i Forkøbet og har taget den selv. En Pause, et Hvil i alt Foreningsarbejde, hvor indendørs Arrangementer er den almindelige Arbejdsform, er en naturlig Ting, naar alt ude i Naturen kalder paa alle Mennesker for netop at paaminde os om, at *vi er* Mennesker og at vort Hovedformaal som Mennesker er *at leve.*

Denne Hvilesæson er vor korteste Periode, Arbejdssæsonen den længste. Og dette fortæller os, at de *Livsvilkaar*, der var de naturligste for os at leve under, er noget, der ikke kommer til os af sig selv, men noget, vi kun naar gennem Arbejde og Kamp.

Og heri har hele vort organisatoriske Arbejde og Virksomhed sin Begrundelse. Og Betydningen af selv den mindste Virksomhed indenfor samtlige vore Organisationsfunktioner maa ingen overse. Naar det kommer til Stykket, er det ikke den Virksomhed indenfor vor Organisation, der *i Omfang* er den største, der nødvendigvis faar den største Betydning, men snarere bliver den Virksomhed af den største Betydning, som mest direkte og mest intensivt holder fast ved vore oprindelige faglige, økonomiske og sociale Formaal, de Formaal, vi engang for mange Aar siden startede paa som *fagligt organiserede Lønarbejdere.*

Branchebevægelsen har nu i over et halvt Aar gennem Oplysningsinstitutionen været et direkte Led i vor Organisationsvirksomhed. Megen af *vor* Tid og mange af *vore* Kræfter blev i den Periode anvendt til et Arbejde for at finde os selv og hinanden. Og en Del af disse Anstrængelser har baaret Frugt. Vi behøver ikke at repe-

tere de Ting, der er foregaaet. Men naar vi siger, at vi er godt paa Vej til at genskabe baade Tilliden og Arbejdsviljen indenfor *vor* Landssammenslutning, Trykkernes, har vi vistnok Føling med Virkeligheden.

Naar den nye Arbejdssæson til Efteraaret igen skal paabegyndes, maa der imidlertid være skabt mere Klarhed paa et enkelt Omraade — paa det væsentligste — end der hidtil har været. *Og det er med Hensyn til vort Arbejdsprogram.* Her bør vore Klubber først selv planmæssigt fastlægge sine Møder og Mødeaftener saa systematisk som muligt; Tradition og System er væsentlige Forudsætninger for Resultater og Eksistens. Men gør man ogsaa det, har vore Klubber berettigede Krav at stille til sin Landsledelse og til — vor Oplysningsvirksomhed.

Disse to Instanser maa være rede til at forsyne os med vort *Arbejdsstof.* Og i den Forbindelse paaminder vi vor Oplysningsvirksomhed om dens Pligter. Vi gør det paa den Baggrund, at vi selv er berøvet en stor Del af vor Handlefrihed. Var vi ikke det, laa Landet noget anderledes.

Men Oplysningsvirksomheden maa nu tage Springet fra det eensidige fagtekniske. Den maa udvide sin Stab af Medarbejdere, saa den ogsaa er i Stand til at efterkomme de stigende Krav paa Føring og Ledelse i Spørgsmaal af fagorganisatorisk, økonomisk og fagpolitisk Karakter. Og Branchesammenslutningen har Brug for et saadant Initiativ. *J. L.*

Trykkernes Landssammenslutning.

2. Kreds afholder Sommerudflugt til Hillerød og Grib Skov Søndag den 11. Juni 1939.

Program:

Kl. 9^{45}: Deltagerne samles ved Hillerød Banegaard.

Kl. 10—12: Besøg paa det nationalhistoriske Musæum paa Frederiksborg Slot (med Fører).

Kl. 12^{30}: Frokost ved Følstrup Dam i Grib Skov. — Der vil blive sørget for Øl og Snaps til Høkerpris. — Efter Frokosten udkæmpes forskellige Konkurrencer. — Derefter Spadseretur gennem Grib Skovs smukkeste Partier til Nøddebo Kro, hvor Kaffen venter.

Kl. 18^{00}: Middag i Slotspavillonen i Frederiksborg Slotshave à Kr. 3,25 pr. Kuvert; derefter Fest i »Landsbyen« (samme Hotel).

Anmeldelse om Deltagelse i Turen, samt hvor mange, der ønsker at deltage i Fællesspisningen, bedes sendt til Kredsformanden, *Robert Petersen*, Jespervej 43, Hillerød, senest Mandag den 5. Juni.

Aarhus Trykkerklub

aflagde Onsdag den 3. Maj Besøg i N. Purups Bogtrykkeri, hvor Firmaets Nyanskaffelse, en Heidelberg Cylinder Automat, demonstreredes. Det gode Vejr maa vist gives Skylden for, at der kun var mødt en Snes Stykker, men blandt de mødte var Interessen stor. Efter at have studeret Heidelbergeren, og set lidt paa en »Automatic«, blev Firmaets nye Lokaler forevist under Ledelse af Faktor Halkjær Larsen og to af Firmaets Trykkere. Til Slut takkede Holger Hansen Faktoren og bad ham bringe den øverste Ledelse af Trykkeriet Trykkerklubbens Tak for Indbydelsen til at bese Trykkeriet. *Heast.*

Slagelse Trykkerklub

afholdt forleden Møde for at drøfte Sommerudflugten. Bestyrelsen foreslog at deltage i den af Kredsen arrangerede Tur til Hillerød den 11. Juni, samt at der af Kassen ydes et Tilskud, saaledes at Turen kunde gøres for 5 Kr. Parret. Flere havde Ordet og anbefalede, at Klubben i Lighed med i Fjor arrangerede en Tur alene, samt at de Kolleger, der vilde deltage i Kredsens Tur, selv betalte alle Udgifterne og at der af Kassen ydes et Tilskud paa 50 Kr. for Turen, som Klubben arrangerer for sig selv — dette vedtoges. Denne Tur finder Sted den sidste Søndag i Juni.

Angaaende Turen til Hillerød vedtoges det at sende en Liste ud.

Derefter besaa man med Interesse de københavnske Trykkeres Svendeprøver.

Der førtes en Forhandling om, hvad Betegnelsen var paa Rotationstryk og Fladtryk. Da man ikke kunde blive enige derom, vedtoges det at indsende Spørgsmaalet til Redaktøren af Trykkerafsnittet i »Typ.-Tid.« og bede ham udrede det gennem Afsnittets Spalter.

Spørgsmaal og Svar.

1. Ordet Højtryk, er det Betegnelsen for alt Bogtrykarbejde, altsaa Trykforme med ophøjet Satsbillede?
2. Ordet Fladtryk, er det Betegnelsen for Tryksystemet Offsett?
3. Kan man kalde Trykket i Diegeltrykpressen, hvor hele Formen trykker paa een Gang, for Fladtryk, eller er det rigtigst at kalde det for Fladetryk?
4. Er det rigtigt at kalde Avistrykmaskinen »Duplex« for en Fladtrykrotation, da Trykket sker direkte paa Satsen, og Cylindre og Valser skifter Bevægelsesretning.

Slagelse Trykkerklub.

— — —

Svar: Til 1: Ja. Til 2: Nej. Til 3: Fladtryk. Til 4: Ja.

Der er tre Principer for typografisk Tryk (Højtryk):

1. Cylinderpresse. 2. Rotationspresse. 3. Diegelpresse (Fladtryk). Diegeltrykket er det egentlige Fladtryk, men i daglig Tale kalder man alle Bogtrykpresser med Fundament for Fladtrykpresser.

Ungdom

Melodi: Gylden Sol

Ungdom! Ungdom! Du elsker Sol,
Livets Ildbold fra Pol til Pol.
Drik Dig glad af dens gyldne Skaal,
sæt Dig i Livet Solskinsmaal!
Sol Dig glad, sol Dig glad,
vend Dit Hjerte fra Krig og Had!

Ungdom, vis os en sikker Vej,
giv os mange, der siger Nej
til Beruselsens Rævedrik,
fyld Dit Hjerte med god Musik.
Lyt Dig sund, lyt Dig sund,
aabn Dig for Musikens Tonefund!

Tiden truer Dig, mørk og ond . . .
Ungdom, rejs Dig og gør den sund.
Raab til Brødre bag fremmed Led:
Brødre, oh hjælp til Verdensfred! —
Raab det ud, raab det ud;
Freden venter et Ungdomsbud.

Ungdom, spul Dig fra Tidens Pest.
Gør Din Kamp til en Verdensfest.
Kæmp med Aanden, saa langt Du kan;
nye vil komme — føre an.
»Klokken slaar — Tiden gaar —«
Ungdom, brug Dine bedste Aar.

Werner Helmert

Nær og Fjern

11. Juni. (14 Dage efter Pinse) fejrer vi ved et festligt Møde den københavnske Afdelings 70 Aars-Dag, som falder Dagen efter, den 12. Juni; Mødet vil blive afholdt i den store — og dog intime — K. B.-Hal paa Peter Bangsvej, der i sig selv er en københavnsk Seværdighed, og som har behagelige, brede Stole, i hvilke man sidder godt, og som har en fortræffelig Akustik, saa at Tale og Tone naar ud over hele Hallen. Den amfiteatralske Opbygning af Siddepladserne gør, at alle ser godt og føler sig direkte med i, hvad der foregaar.

Der vil blive Tale og Sang og festlig Musik. Der ventes Gæster fra Oslo, Stockholm og Malmø og fra Provinsen. Og efter Mødet (der lægges saa tidligt, at ogsaa de Kolleger, der skal paa Søndagstur Kl. 22, kan naa at faa dette med) bliver der nogle Timers Samvær under frie Former, med Dans i Hallen og med Adgang til det Frie, om dette ønskes; der er ogsaa en mægtig Friluftsbalkon, hvor Forfriskninger kan indtages. Restauratøren har lovet at betjene Festdeltagerne godt efter deres Ønske og Evne.

Vi er Landets ældste Fagforening, vi københavnske Typografer, og selv om 70 Aar ikke er af de *store* Jubilæer, vil vi dog finde det naturligt at markere 10-Aaret, siden vi fyldte 60, ved at samles i mægtigt Antal ved denne Lejlighed. Den Dag skal alt, hvad der kan *skille*, lades hjemme, og kun det, der *samler*, har sin Ret den Dag.

For at sikre alle, der *vil* med, Adgang hertil, vil vi kun sælge *2 Billetter pr. Medlem.* Kun hvis det i de sidste Dage viser sig, at ikke alle gør Brug af denne Adgang, vil vi kunne sælge enkelte ekstra Billetter (til samme Pris) til Medlemmer, der kunde ønske en Søn, en Datter eller lignende nærstaaende med til Festen foruden Hustru, Kæreste eller Mand.

Vi skal fra Ledelsen prøve at lave en god Fest — ikke overdaadig, men festlig. Men kun *Tilslutningen fra Medlemmerne* og deres Fremmøde med Vilje til den Dag *at glædes med hverandre* vil kunne sikre *den rigtige Fest.*

Altsaa: Søndag den 11. Juni er *vor egen Dag!*

Sigv. Hellberg.

Milde Gaver. I Anledning af Afdelings-Jubilæet den 12. Juni har Sætternes Underafdeling (Den typografiske Forening), som er den egentlige Jubilar, vedtaget af sine egne Midler at yde Pengegaver til en Række typografiske Institutioner, Klubber og Foreninger i København.

Pinsehjælp. Generalforsamlingen i Søndags vedtog Styrelsens Forslag om, at der Fredag den 26. udbetales en Ekstrahjælp til alle, der i Ugens Løb er ledige og som i de forudgaaende 12 Maaneder har været ledige 90 Dage eller mere.

Som Næstformand i Københavns Afdeling opstilledes i Søndags *S. V. Rasmussen.*

Typografrejsen til Sovjet-Unionen. Som det fremgaar af omstaaende Annonce slutter Indtegningen til Typografrejsen til Sovjet-Unionen 2. Juni. En hel Del Kolleger har allerede tegnet sig til denne Rejse, men der er Plads til nogle Stykker endnu. Rejseleder bliver Eigil Hansen.

Hvem bliver mest narret? En af Mussolinis Ministre har opfordret sine fascistiske Trosfæller til at holde op med at drikke Kaffe. Derved opnaas — siger den fiffige Fascist — at de Lande, der leverer Italien Kaffe, bliver narret. Ja, saamænd. Men hvad saa med de kaffekære Fascister? De bliver i hvert Fald narret for Kaffen! Og hvad de sparer, skal naturligvis gaa til forøgede Rustninger.

Det er bevisligt, at Jordværdien skyldes hele Folket og dets Virksomhed. Jordejeren selv kan hverken faa den til at stige eller falde i Pris, men han er ikke desto mindre nu i Stand til at tage Udbyttet uden mindste Anstrængelse.

Aarsagen til Fattigdomsbyrden i vort Land skyldes de uretfærdige Skatter og Mangel paa Jordspørgsmaalets rette Løsning. Dersom vi indførte fuld Grundskyld, vilde dette Problem være løst og det jævne Folk blive fri for sine Lidelser.

Sun-Yat-Sen.

Tak

Hjertelig Tak for venlig Opmærksomhed ved mit Jubilæum.

H. Brinckmann.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Maj: Stege 75,00; 15. Maj: Skanderborg 200,00; 19. Maj: Haderslev 300,00.

København, den 23. Maj 1939. *Forretningsudvalget.*

Flyttet Lokalformand

Viborg: Lokalformanden N. Conrad Pedersen er flyttet til Højtoftevej 6.

Nye Medlemmer

København: Sætter Frithjof Møller, tidl. Medl. (Nationaltid.) Hj arb. Robert Madsen, tidl. Medl. (Bording), Hj.arb. Børge Hansen (Tutein & Koch), Trykker Christian Hesselholdt, tidl. Medl. (Magnus Pedersen), Sætter Erik Lauritz Larsen, udl. 22. 5. 39 hos C. A. Jørgensen (arbl.), Trykker Hugo Høckendorff, udl. 6. 5. 39 hos L. A. Jørgensen (arb. s. St.), Sætter Aage Alva Jørgensen, udl. 19. 5. 39 hos C. Landschultz (arb. s. St.).

Aabenraa: Hj.arb.ske Anna Kückelhahn. Aalborg: Sætter Peter Buus Pedersen, udl. 12. 5. 39 hos Børge Larsen. Aarhus: Sætter Erik Larsen, udl. 15. 5. 39 i Nationaltrykkeriet, Sætter Erik Sanggaard Knudsen, udl. 15. 5. 39 i Hafniatrykkeriet, Hj.arb.ske Oda Poula Rasmussen. Esbjerg: Sætter Leif Segall, udl. 15. 5. 39 i »Sydvestjylland«. Odense: Paalæggerske Ellen Knudsen. Ringkøbing: Sætter Poul Aage Hansen, udl. 10. 5. 39 i A. Rasmussens Bogtr. Struer: Sætter Karl Aksel Paulsen, udl. 1. 5. 39 hos H. Hestbech, Lemvig. Vejle: Hj.arb.ske Ingrid Jørgensen.

Tiltraadte

København: 3232 Martha Bøstrup fra Frederikshavn (arbl.), 2452 Elly Fuglsang fra Roskilde i Pl., Paal. Julie Mogensen fra Bogbinderne (Ant. Nielsen), Hj.arb. Alexander Larsen fra Lager- & Pakhusarb. (Egm. H. Petersen), 5388 Jes Jessen fra Rejse (arbl.), 3828 Bebel Sørensen fra Rejse (arbl.), 1392 Otto Jensen fra Støberiarb. (arbl.), 5021 Anna Strube fra Aarhus (arbl.).

Aabenraa: 7079 Lauritz Christensen (Ritscher, Graasten). Aarhus: 5722 Jens Christensen (Jyllands Papirværk), 4037 Holger Sørensen (overfl. fra Arbejdsmandsforb.), 5882 Arthur Hansen (Stiftsbogtr.). Hillerød: 4451 Viggo Jørgensen, 7545 Georg Andersen, 7157 Th. Poulsen (alle i Pl.). Kolding: 7715 Holger M. Jørgensen, (arbl.). Middelfart: 5567 Jørgen Tage Rasmussen (Middelfart Venstreblad), 6429 Gunnar Westergaard (Middelfart Maskinsats). Næstved: 5447 Egon Høj (Militær), 5398 Villy Bennedsen (Militær), 5431 Jens Jensen i Pl. Odense: 3421 Harry Frederiksen (arbl.), 5337 Hans Jørgen Petersen (Militær). Roskilde: 6410 Lars Peter Voldberg (Roskilde Bogtrykkeri). Rudkøbing: 7987 Knud Rasmussen i Pl. Skjern: 7532 Oscar Th. Jensen (J. Strandbygaard). Varde: 7715 H. M. Jørgensen (J. Petersen). Vejle: 7663 Oluf Jensen (Udbyes Bogtrykkeri). Viborg: 7273 Aage Pedersen (Militær).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.

Fratraadte

København: 4116 Osvald Kjeldsen til Arbejdslederne, 5567 Jørgen Rasmussen til Middelfart, 3670 Jens Sparvang paa Rejse, 2425 Tove Sandager til Hospitalsarbejderne, 7769 Helge Nielsen til Lyngby, 5882 Arthur Hansen paa Rejse, 7631 Frantz Thor paa Rejse, 476 Mølsted Nielsen paa Rejse.

Aabenraa: 5388 Jes P. Jessen til København (arbl.). Aalborg: 6429 G. Westergaard til Middelfart i Pl. Aarhus: 463 Johs. Jensen til København (arbl.), 141 Hans Rudolph Jensen til København i Pl. Esbjerg: 7663 O. P. Jensen til Vejle i Pl. Nakskov: 3440 Erik H. Nielsen til København i Pl. Odense: 3828 Jakob Bebel Sørensen til København (arbl.), 6454 Jørgen Andresen paa Rejse: Roskilde: 7157 Thorkild Poulsen til Frederikssund i Pl., 2452 Elly Fuglsang til København i Pl. Rudkøbing: 5503 Kaj Jensen (Militær). Varde: 7715 H. M. Jørgensen til Kolding (arbl.).

Udmeldt

København: 1516 Aage Sass Petersen.

Annullerede Udslettelser

København: 1565 Trykker Johannes Christensen (Bording), 1374 Sætter Ludvig Hansen (Hansons Stempelf.), 1146 Sætter W. Westerberg (W. J. Christensen), 1764 Trykker Børge Christensen (Luno).

Døde

København: 40 Vald. Bau's Hustru Birte, 285 Ulrikka Feddersen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening og Gutenberg-Koret.

Fællesprøve i Aften, Fredag d. 26. Maj, Fredag d. 2. Juni og Fredag d. 9. Juni, alle Dage i Nørresøgade 27 A, Arb. Læseselskab, Kl. 8.

Pinseturen

Slangerup-Kregme-Jægerspris Frederikssund.

De indtegnede Deltagere møder paa Sct. Hans Torv **Kl. 7.**

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Tirsdag d. 30. ds.
i Rømersgade 22, Kl. 20.

Dagsorden:

1. Meddelelser fra Formanden.
2. Valg af Styrelse.
3. Fremtidig Virksomhed.
4. Eventuelt.

Klub-Styrelsen.

Kvindeafdelingen

Sæsonen slutter med Udgangen af Maj Maaned.
Sidste Gang: *Torsdag den 25. Maj.*

Stereotypørernes Brancheklub

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 4. Juni Kl. 10 pr. i Pileallé 16, med følgende Dagsorden:

1. Protokol og Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg. 4. Indkomne Forslag. 5. Lovændringer. 6. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen nydes den medbragte Frokost, hvortil Klubben giver Snaps og Øl samt Kaffe og Cognak.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

ANNONCER

1. Trykker.

Yngre Mand med faglig Dygtighed søges. Skriftlig Ansøgning med Opgivelse af Alder, Afskrift af Anbefalinger og Referencer.
Personlig Henvendelse frabedes.
A/S C. Mayland, Vesterbrogade 95, V.

En medarbejdende Trykkerileder (Sætter-Trykker)

En dygtig Fagmand — hurtig, akkurat og moderne indstillet, kan faa en varig og *vellønnet* Plads med Tiltrædelse 15. Juni eller 1. Juli. (Pladsen er i Provinsen). Uden 1. Kl. Uddannelse er Henvendelse unødvendig. Billet, mrkt. »114«, modtager Ekspeditionen.

KARDINAL
Corps 10—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Ung Trykker

søger Plads. Kendskab til saavel Akcidens- som Farvearbejde. Kendt med Victoria og Heidelberg Diegelautomaterne samt Universal-Apparater. Billet, mrkt. »108«, modtager Ekspeditionen.

Øvet Paalæggerske

søger Plads, kendt med Diegel og Hurtigpresse. Billet, mrkt. »110«, modtager Ekspeditionen.

Badepension **Sejerøbugten,**
Høve Strand, Asnæs.

Typograferne er altid velkomne Gæster. Stor ny Opholdsstue. Badmintonbane. Juni og August 4,50, Juli 6,00.
Signe Larsen, Telefon Vig 137.

Sidste Frist

for Indtegning til Typografrejsen til Sovjet-Unionen
er 2. Juni.

En 12 Dages Rejse fra 2.—13. Juli.
7 Dage i Leningrad og Moskva.
Ud og hjem over Stockholm-Helsingfors.
Pris Kr. 285,00, alt inklusive.
Ring eller skriv til
S. U. V.s Rejseafdeling,
Frederiksborggade 42 [1], Byen 7311, København K.
— Vi svarer omgaaende.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 22 *København den 2. Juni 1939* *66. Aargang*

De samvirkende Fagforbund

Paa Repræsentantskabsmødet i De samv. Fagforbund Torsdag den 25. Maj udtalte Formanden, *Knud V. Jensen*, bl. a. i sin Beretningstale:

Arbejdsgiverforeningens Formand, Oldermand Eising, udtalte paa Foreningens Generalforsamling forleden, at det var et Spørgsmaal baade for Arbejdsgivere og Arbejdere, om det var forsvarligt at afslutte Overenskomster ved Statsindgreb. Statsindgreb kan beklages, men det er at skyde ganske ved Siden af, naar det gøres gældende, at de to Parter nødvendigvis maa søge at finde andre Udveje end Arbejdskampen til Afgørelse af Overenskomstuenigheder, saaledes at Samfundsmagten fritages for at gribe ind. Det var dog vel alle Dage saaledes, at det stod den enkelte frit for, om han vilde arbejde for en af Modparten dikteret Løn eller omvendt give den Løn som Arbejdstageren dikterede, og det vil ogsaa i Fremtiden være det sundeste for Samfundslivet, om en saadan Frihed — selv kollektivt organiseret — er til Stede og fastslaaet som en Rettighed, naturligvis med alle fornødne Samfundshensyn, men dog saaledes, at disse ikke fortrænger den sædvanlige menneskelige Selvbestemmelsesret . . .

Man har fra Arbejdsgiverside fremsat den Paastand, at det er de høje Lønninger i Forbindelse med Virkningerne af de nye socialpolitiske Love, der er Skyld i Arbejdsløsheden. Det er en Antagelse, som vi tilbageviser, og som ikke bliver rigtigere af den Grund, at Arbejdsgiverne har fremsat den lige saa længe, som Fagforeningerne har bestaaet. Den savner ikke blot videnskabelig Begrundelse, idet Nationaløkonomerne som bekendt er højst uenige paa dette Punkt, men kan heller ikke bevises ved Eksempler fra det praktiske Liv. Der er mange Faktorer, som spiller ind i Forholdet mellem Lønninger og Beskæftigelse, og fremfor alt bør det ikke overses, at høje Lønninger betyder øget Købekraft og dermed ogsaa øget Forbrug, navnlig af Industriens Frembringelser. Det er ikke Landene med de smaa Lønninger og den lave Levestandard, som er de førende i Verden. Efter vor Mening er det de høje Lønninger, der skaber Betingelserne for Erhvervslivets Vækst og Udvikling, og dermed er Lønhøjden ogsaa et Problem af den største Betydning for hele Folkeøkonomien. Der er selvfølgelig en Grænse ogsaa for Lønhøjden, men denne er ikke overskredet for vort Lands Vedkommende, og det er da ogsaa paavist fra Arbejdsgiverside, af Arbejdsgiverforeningens Formand, Oldermand *Eising, at Arbejdslønningerne ligger højere baade i Norge og Sverrig*, de Lande, hvis erhvervsmæssige Forhold ellers altid foreholdes os som særlig godt Eksempel til Efterfølgelse . . .

Overarbejdslovens Virkninger er kritiseret ogsaa inden for vor egen Kreds, og i mange Tilfælde med Rette, idet det naturligvis aldrig har været Meningen, at Arbejdsgiverne ligefrem skulde høste Fortjeneste ved Loven. Imidlertid er det jo saaledes, at Lovens Dispensationsmuligheder skal udnyttes, og vi vil meget gerne udnytte dem; forøvrigt vil vi jo heller ikke afvise Tanken om at drøfte selve Loven, naar der lægges til Grund for Drøftelserne Princippet om, at den 8 Timers Arbejdsdag ikke maa saboteres ved systematisk Overarbejde, og at man stadig maa holde for Øje, at det gælder om at skaffe Beskæftigelse for de ledige Hænder. Vi vil derunder ikke lade ude af Betragtning, at der er mange, mange Tusinde, som endnu ikke har opnaaet den 8 Timers Arbejdsdag, og for hvem en Arbejdstidsnedsættelse ogsaa vil betyde en Merbeskæftigelse.

Ernst Toller

Digteren Ernst Toller er død. Et stort og ædelt tænkende Menneske, en uforfærdet Frihedskæmper, en Idealist har foretrukket Døden for et Liv i en Verden, hvor alt det, som han troede paa og kæmpede for, synes dømt til Undergang.

Ernst Tollers Livsroman er ikke almindelig, rig som den er paa store og oprivende Begivenheder. Udgaaet fra et velsitueret jødisk Borgerhjem opholdt han sig som studerende i Frankrig ved Verdenskrigens Udbrud, men rejste straks hjem til Tyskland, hvor han med Begejstring meldte sig som frivillig under Fanerne.

Efter tretten Maaneders aktiv Deltagelse er hans Begejstring forduftet. Syg og uegnet til videre Krigstjeneste bliver han sendt hjem. Krigen har imidlertid gjort ham til Pacifist og revolutionær, og han er en af de ivrigste ved Dannelsen af »Den tyske Ungdoms kulturpolitiske Forbund«, der havde til Maal at løse Modsætningerne mellem Folkene paa fredelig Maade samt at afskaffe Fattigdommen. Men Militærkommandoen greb ind og forlangte Foreningen opløst, og dens Medlemmer sendtes til Kasernerne.

Sammen med Kurt Eisner deltager han i Revolutionen i München med det Formaal at indføre Raadsrepubliken i Bayern. De tyske Rigsværnstropper faar dog hurtig Overtaget, og syv Hundrede Oprørere, deriblandt Kvinder og Børn, skydes hensynslost ned. Og skønt de socialdemokratiske Magthavere selv nylig har været »Oprørere«, sender Rigsværnsminister Noske den Øverstkommanderende et Takketelegram, hvori han udtrykker sin »stærkeste Anerkendelse for den heldige Ledelse af Operationerne i München«.

Medens Eisner bliver myrdet, slipper Ernst Toller med fem Aars Fængsel. Her i Fængslet skrev han nogle af sine bedste Bøger. Og da han havde stridt de fem

lange Aar og igen var fri, fortsatte han sin Forfattervirksomhed.

Siden Nazismens Sejr i Tyskland har han levet i Landflygtighed.

I Bogen »En Landsforræder« fortæller han om sin Deltagelse i Krigen, om sit Fængselsophold og om Revolutionen. Om denne skriver han bl. a.:

»Da den tyske Revolution kom, fandt den et politisk uvidende Folk. Masserne krævede Socialismen, men de havde aldrig haft nogen klar Forestilling om, hvad Socialisme var. De værgede sig mod sine Undertrykkere, de vidste, hvad de ikke vilde, men de vidste ikke, hvad de vilde. Højresocialisterne og Fagforeningslederne var gennem deres Tænkemaade, deres personlige Forbindelser og hele deres Livsførelse uløselig knyttet til det kapitalistiske Samfund. De troede ikke længere paa den Lære, de havde forkyndt, og de havde ingen Tillid til de Masser, som stolede paa dem.

Dagen efter Revolutionen tog de Kampen op, ikke mod Revolutionens Fjender, men mod dens mest lidenskabelige Forkæmpere. De forfulgte dem og jagede dem til de helt var slaaet ned, og høstede deres Tak for det i det højere Borgerskabs Saloner. De hadede Revolutionen. Ebert havde Mod nok til at sige det. I Stedet for at knuse det gamle reaktinnære Bureaukrati spurgte de nye Ledere høfligt, om Herrerne ikke vilde være saa elskværdige at gøre Tjeneste fremdeles. Det kom Folket dyrt til at staa, at Rævene ikke straks blev røget ud.

I de første Dage under Revolutionen rev Folk Epauletterne af Skuldrene paa Officererne. De vilde ødelægge dette Symbol paa Herrevæsen og Kadaverdisciplin, fordi de instinktsmæssig forstod, at i slige Symboler ligger den herskende Klasses Traditioner, Følelser og Ønsker gemt. Men de nøjedes med at rive Epauletterne af dem. Det varede ikke længe før Officererne var Herrer og ovenpaa igen.«

— — —

Det sidste, man hørte om Ernst Tollers uegennyttige Gerning, var, da han forrige Aar paa egen Regning rejste rundt i Landene for at vække Sympati og bringe Hjælp til det for sin Frihed kæmpende spanske Folk. Men det var forgæves. De Personer, som stod for Styret i de indflydelsesrige »demokratiske« Stater, ønskede Fascisten Francos Sejr.

— — —

Vi slutter denne lille Nekrolog med nogle smukke anerkendende Ord om den afdøde — taget af en Artikel af Merete Bonnesen i Politiken. De lyder:

». . . . Naar han med sine alvorlige, brændende Øjne, sin furede Pande under det mørke bølgende Haar sad og talte en Sag, lyttede selv Døve, og de trægeste Hjærter aabnede sig for ham. Han var en Digter, selv uden Pen i Haand, en Fantast, en Revolutionær, en Troende og bestandigt kæmpende — egentlig den sidste, om hvem man havde troet, at han gav op.

Nu har ogsaa han lagt sine Vaaben, hans Ildhu brænder ikke længer. Men ved hans Død skal det siges, at ingen modigere, mere aabent og ærligt har kæmpet for sin Sag, for Frihed, for Retfærdighed og Sandhed. Han var en Digter, og hans brændte Bøger vil opstaa af Flammerne og lyse, naar deres Skær for længst er borte.« *Fr. N.*

Næstformandsvalget

Paa Generalforsamlingen den 21. Maj opstilledes kun een Kandidat, *S. V. Rasmussen*. Han opstilledes paa Forslag af Styrelsens Flertal, der ønsker at anbefale S. V. Rasmussen ud fra den Omstændighed, at han gennem en halv Snes Aars uafbrudt Medlemsskab i Styrelsen har erhvervet sig grundigt Kendskab til Arbejdsgangen og til Sagernes Karakter. Han er en rolig, støt Personlighed. I det samme Tidsrum eller mere har han været Formand for Københavns Maskinsætterklub og i en Aarrække Medlem af Forbundsstyrelsen.

Vi har derfor ment, at det paa Basis af denne lange organisatoriske Virksomhed var naturligt blandt Styrelsens Medlemmer at udpege S. V. Rasmussen til at beklæde Hvervet som Næstformand.

Vi opfordrer derfor Medlemmerne til at vælge S. V. Rasmussen ved ud for hans Navn paa Stemmesedlen at skrive **Ja!**

København, den 31. Maj 1939. *Sigv. Hellberg.*

Første Maj som Fridag

I alle de Aar, Arbejderne har foranstaltet Majdemonstrationer, har det kun været et Mindretal, der har deltaget deri — maaske med Undtagelse af de Aar, hvor første Maj er faldet paa en Søndag.

Grunden hertil kender vi alle. Det skyldes ikke Modvilje fra Arbejdernes Side, men Aarsagen er den ganske simple, at Arbejderne ikke maatte forlade Arbejdspladserne for at gaa ud og demonstrere, hvis de ikke havde Arbejdsgivernes Tilladelse. De, der uden en saadan Tilladelse dristede sig til at deltage i Demonstrationen, blev hurtig belært om, at dette var oprørsk Gerning. De ældre Typografer kan erindre, at Kollegerne i Esbjerg for en Del Aar siden blev idømt en større Bøde, fordi de havde efterkommet de energiske Opfordringer, der hvert Aar rettes til Arbejderne om at deltage i Demonstrationen — vel at mærke, naar de har erholdt den fornødne Orlov.

Paa en Generalforsamling forleden i en af vort Forbunds Provinsafdelinger var der en Kollega, der beklagede, at 1. Maj ikke var gjort til Fridag gennem vor Tarifaftale. Denne Vej er dog næppe farbar. Ved hver Tarifrevision gør vi jo den Erfaring, at Principalerne mildt sagt er yderst tilbageholdne, naar det gælder at afgive et eller andet Gode til Typograferne, fordi de som Regel kan regne med Lovgivningsmagtens Indgriben, hvis Situationen skulde tilspidse sig.

Men naar Politikerne griber ind og bestemmer Farten, har de ogsaa Pligt til at skaffe Arbejderne de Goder, disse eventuelt kunde have tilkæmpet sig, hvis de havde frie Hænder. Den mest naturlige Maade at faa 1. Maj gjort til Fridag paa, saa den bliver en virkelig Festdag for Arbejderne, er derfor, at dette sker gennem Lovgivningsmagten.

Og her er vi jo i det heldige Tilfælde at kunne henvise til, at Kravet om at gøre 1. Maj til en Fridag i mange Aar har staaet paa Scialdemokratiets Program. Det kan næppe tænkes, at de radikale, som jo ynder at staa som et arbejdervenligt Parti, skulde modsætte sig denne Arbejderreform.

Og hvorfor skal vi paa dette Omraade staa tilbage for vor sydlige Nabo. Hitler har jo for længst gjort 1. Maj til en Arbejdets Fridag. Vi har jo arbejdsløse nok — desværre — som kan erstatte det Arbejdstab, som Indførelse af en ny Fridag eventuelt vilde forvolde.

Vi venter derfor at se et Regeringsforslag, der gør 1. Maj til en Fridag, paa den nye Rigsdags Bord til Efteraaret. *Fr. N.*

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdelings

70 Aars-Fest

afholdes

Søndag den 11. Juni Kl. 19.30—2.30

i K. B.-Hallen, P. Bangsvej 147

Musik
Sang
Faneindmarsch
Taler
Gæstehilsener
Ballet-Dans

Dans fra Kl. ca. 22 til 2.30. — Der bliver Servering i Hallen, i Festsalen og paa Balkon og Terrasse.

Alle Medlemmer bør deltage!

Billetter à 50 Øre (incl. Garderobe og Dans) kan faas paa Kontoret (2 pr. Medlem). Efter Torsdag den 8. sælges frit.
Kun Medlemmer med Billetter vil kunne faa Adgang.
Ekstra-Sporvogne fra Raadhuspladsen til Hallen.

Styrelsen.

Til Maskinsætterne

I Henhold til den københavnske Tarif vil fra og med 1. Juni kun saadanne Maskinsættere, der er færdigoplært senest 1. Juni, kunne tage Arbejde som Maskinsættere i København.

Alle, der er færdigoplært siden 1. Januar 1939, maa derfor i givet Fald forevise Bevis fra deres Lokalformand for, at de inden 1. Juni i Aar er blevet Maskinsættere. Kolleger, der færdigoplæres *senere end 1. Juni* skal aflægge Maskinsætterprøven. *Forretningsudvalget.*

Stemmesedler

vedrørende

Valg af Næstformand for Afdelingen

samt

Valg til Bogtrykfagets Voldgiftsret

i København

vil være Trykkerierne i Hænde Fredag. Optællingen finder Sted paa Tirsdag Aften.

31. Maj 1939. *Styrelsen.*

Fra Svejtserlandet

Det lille Bjergland med den evige Sne paa de spidse Tinder er i geografisk og geologisk Henseende vidt forskelligt fra vort, men i kulturel og social Henseende er der meget baade i Samfundet og hos Individet, der er ens. Svejts er et gennemdemokratisk Land, der elsker at leve i Fred; som ikke tænker paa at fortrædige nogen, og som det endnu ser ud til, at heller ingen tænker paa at angribe.

Vore Kolleger, de svejtsiske Maskinsættere, der organisatorisk arbejder paa nogenlunde samme Vis som vi, blot med langt mere omfattende Interesse for alle faglige og organisatoriske Spørgsmaal, har efter Tysklands Ødelæggelse forsøgt at videreføre de tyske Maskinsætteres Arbejde med Hensyn til Udgivelsen af et teknisk Tidsskrift, og naar Resultatet ikke er naaet op paa Siden af det nedslagtede »Technische Mitteilungen«, ligger Grunden naturligvis alene i Medlemmernes forholdsvise Faatallighed.

Svejtserkollegerne gør os stadig den Glæde at opretholde Forbindelsen med os, bl. a. ved at tilstille os deres Udsendelser, og vi har netop modtaget en Statistik, optaget December 1937 til Maj 1938, der i Udførlighed paa det Omraade, den beskæftiger sig med, søger sin Lige, og af denne Statistik skal vi i Dag og maaske ogsaa senere bringe nogle Uddrag. Da Svejts har et tysk og et fransk Sprogomraade, bringer Statistiken Oplysninger for hvert af disse.

Svejts har en Befolkningsmængde, der forholder sig til Danmark som 4 mod 3. Der findes i Landet 715 Linotype-Sættemaskiner, hvorved beskæftiges 799 Maskinsættere, 151 Intertype med 171 Sættere, 276 Typograph med 260 Sættere, 154 Monotype Tastborde med 150 Sættere, 150 Monotype Støbemaskiner med 89 Støbere og 12 Maskiner af andre Modeller (væsentlig Linograph og Viktorline) med 12 Sættere; ialt 1154 Liniestøbemaskiner med 1242 Sættere og 284 Monotype-Sætte- og -Støbemaskiner tilsammen med ialt 239 Sættere eller Støbere. Det samlede Antal Maskinsættere og Støbere skulde altsaa blive 1481, og de fordeler sig paa 583 Trykkerier paa 212 Pladser.

Af disse Tal kan man læse en hel Del. For det første ser vi, at Svejtserne er nær inde paa at gennemføre Princípet: Hver Mand sin Maskine, idet der for Eksempel ved 715 Linotypemaskiner kun er beskæftiget 799 Maskinsættere, og Forholdet er nogenlunde det samme ved de øvrige Maskintyper. Tillige fremgaar det af Statistiken, at Linotype er den langt dominerende Sættemaskine, over 60 pCt. af samtlige Liniestøbemaskiner. Det store Tal for Typograph i Forhold til de derved beskæftigede Sættere maa opfattes saaledes, at Maskinen taber Terræn, og at man i Statistiken har talt de stillestaaende Maskiner med. Forholdet Monotype-Støbemaskiner og Støbere er omtrent som hos os, men Maskinen er langt mere udbredt i Svejts, idet den benyttes paa 48 Trykkerier, deraf 6 i Basel, 9 i Bern, 2 i Luzern, 5 i Zürich, 2 i Fribourg, 8 i Genève, 4 i Lausanne, 3 i Neuchâtel samt i flere mindre Byer og forholdsvis stærkest i den fransktalende Del af Landet.

Det store Antal Trykkerier, der benytter Sættemaskiner (583), tør vel tages som et Tegn paa, at Maskinen betragtes som en Nødvendighed i ethvert Bogtrykkeri, og den forekommer ogsaa i et Antal af 1 eller 2 paa Flertallet af de opgivne Virksomheder, og i mange Tilfælde angives Principalen som eneste Maskinsætter. Satsfabriker, saaledes som de forekommer hos os, kender Statistiken ikke.

Elektrisk Smeltning er indført paa 351 Trykkerier, Gassmeltning foregaar paa 56 Trykkerier; der forekommer en Del Virksomheder, hvor begge Systemer er i Anvendelse. For ca. 200 Trykkeriers Vedkommende mangler dog Oplysninger om Smeltemetoden. Metalfødeapparater findes anført for 112 Trykkerier og Matricerensningsapparater for 56.

Vedrørende Hygiejnen oplyses det, at det gennemsnitlige Rummaal Luft udgør ca. 35 cbm. pr. Maskine, men det varierer fra 12 til 150 cbm., det sidste Sted er et Trykkeri i Neuchâtel med kun een Intertype; i Unionstrykkeriet i Bern er maalt 133 cbm. pr. Maskine og her findes 16 Linotypemaskiner (med kun 14 Sættere); man har Grund til at formode, at der her hersker ideelle Lokaleforhold. I nogle Tilfælde er Sættemaskinerne anbragt i det fælles Sætteri, hvilket altsaa kan tillades i

Svejts. For de cirka 400 Trykkeriers Vedkommende, hvor man har besvaret Spørgsmaalet om Aftræksrør, er disse temmelig ligelig fordelt med Ja og Nej, og der er ingen Sammenhæng mellem Aftræksforanstaltninger og Metalsmeltesystemer. Ventilatorer forefindes kun i ca. 30 pCt. af Virksomhederne.

Angaaende Organisationsforhold oplyses, at der findes et lille Antal uorganiserede Maskinsættere, der i de fleste Tilfælde er anført som Principaler. Foruden at tilhøre den typografiske Organisation er cirka 700 Maskinsættere Medlemmer af den svejtsiske Maskinsættersammenslutning, og det virkelige Tal ligger sikkert højere end Statistikens.

Paa saadanne væsentlige Punkter som Arbejdstid, Løn, Præstation, personlige Sundhedstilstande og Ferie bringer denne Statistik ikke Oplysninger, men det hænger naturligvis sammen med, at Maskinsætterne som tilhørende det svejtsiske Typograf-Forbund udgør deres Del af Forbundets Statistik paa disse Omraader. Der opgives, at ca. 440 Maskinsættere bruger Briller, men der oplyses i denne Forbindelse intet om Alder, saa der kan altsaa ikke heraf dannes noget paalideligt Billede med Hensyn til Spørgsmaalet Erhvervslidelser. *S.*

Seks Aar om at vaagne —

Det ser ud til, at de »dynamiske« Statsmænd i Berlin og Rom til sidst har været i Stand til at faa vækket Briterne af deres gode Søvn — skriver Göteborg Handels- og Sjöfartstidende. Undertiden ser det ud til, at den gode John Bull er paa Vej til at gispe sig vaagen. Han synes at have en dunkel Anelse om, at der er Fare paa Færde.

Det har kostet ham seks Aar at komme til Klarhed. I disse seks Aar har han gjort, hvad han har kunnet for at lette Arbejdet for dem, som vilde ham til Livs. John Bull hjalp Italienerne med at sætte sig fast i Abessinien. Han kvalte den spanske Regering, som kæmpede mod de fremmede Ransmænd og hjalp disse til at naa deres Maal: at spærre Vejen gennem Gibraltarstrædet for England, at bygge Ubaadsbasis paa de kanariske Øer, at afskære Frankrig fra Afrika og true det med Angreb ogsaa fra Pyrenæerne. Alt dette havde kunnet hindres, hvis blot de spanske Republikanere havde faaet Lov at købe Vaaben. Men nej — England tvang Frankrig til at være med at afskære dem for Tilførsel.

Hvor i alle Guders Navn kunde den britiske Regering drive en saa fantastisk enfoldig Politik? Jo, fordi nogle ældre Damer havde sat sig i Hovedet, at de spanske Republikanere var »Bolscheviker«. Og Bolscheviker er forfærdelige. De har ingen Omsorg for Societetets Behov og forstaar ikke Betydningen af, at et Land ejer en lad Rigmandskaste, som snylter paa andres Arbejde. Damerne blev støttet af opskræmte Citymænd, og Regeringen gjorde som den blev tilsagt. Nu staar den dèr og gnider sig i Øjnene. . . .

Chamberlain og Daladier overgik dog sig selv, da de overlod Czekoslovakiet til Hitler. Det tør være en verdenshistorisk Rekord i positiv Dumhed. De to Herrer udleverede deres egen stærkt rustede paalidelige Forbundsfælle og skaffede Hitler en ny Rustningsindustri, nye Resurser og aabnede Vejen for ham til Balkan med dets Korn, Metaller og Olie. Og dermed troede Storbritanniens Premierminister, at han havde skabt »Fred i vor Tid«! Og mærk vel: dette er ikke en løssluppen Studenterkomedie . . . men det er den reelle Kendsgerning — fransk-britisk Statskunst.

Vorherre har i sin Egenskab af Daarernes Formynder maget det saaledes, at de indre Forhold i Tyskland og Italien er de gunstigste, man kan tænke sig for Frankrig og England. Derfor kan de Dumheder, som er begaaet, endnu gøres om. Men det kommer til at koste meget, aldeles unødvendigt meget. Ustraffet kan et Verdensrige i en farlig Tid ikke betro sin Skæbne til en Ledelse, som ikke en Gang nøjes med passivt at se paa, hvorledes dets Stilling undergraves, men selv medvirker ved Undergravningen. . . .

Regnskabs-Oversigt
for
Dansk Typograf-Forbund
Januar Kvartal 1939

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Ordinært Kontingent	347.484,40
Andre Indtægter	1.255,00
Tilskud fra Hovedkassen	80.916,86
Balance Kr.	429.656,26

Udgift:

Rejseunderstøttelse	1.801,35
Understøttelse paa Stedet	159.775,00
Understøttelse af Fortsættelseskassen	758,00
Understøttelse af Hjælpekassen	105.335,50
Sygeunderstøttelse	106.806,40
Begravelseshjælp	8.213,00
Administrationstilskud til Afdelingerne	3.359,21
Indsendt til Hovedkassen	43.607,80
Balance Kr.	429.656,26

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1939	4.531.164,62
Renter	6.350,00
Indsendt fra Afdelingerne	43.607,80
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	280,05
Annoncer i Grafisk Teknik	1.660,00
Bod	300,00
Grafisk Aarbog	400,00
Balance Kr.	4.583.762,47

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	80.916,86
Overfartsbilletter	116,00
Typograf-Tidende	11.975,18
Grafisk Teknik	9.887,58
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	1.628,42
Grafisk Aarbog	200,00
Tarifforhandlinger	10.418,30
Fagskolen	491,00
Svendeprøvekomm. og Det faglige Udvalg	2.108,69
Bidrag til Soc. Valgfond	15.000,00
Den faste Voldgiftsret	300,00
Voldgiftsretten i København	50,00
Kontingent til Foreningen af Fagblade	10,30
Brændsel og Rengøring	278,30
Lønninger og Honorarer	7.276,00
Rejseudgifter og Diæter	3.632,85
Porto	389,80
Tryksager	1.273,00
Telegram og Telefon	312,10
Bladhold	8,00
Bogbinder	222,45
Kontorartikler	224,04
Optagelse i Vejviseren	9,00
Oversættelse	5,75
Nytaarsducører	44,88
Beholdning den 31. Marts 1939	4.436.983,97
Balance Kr.	4.583.762,47

København, 26. Maj 1939. *Ths. Pedersen.*

Løft dit Hoved!

Ja, Jensen! Saa er der 8 Dage igen. Det var Faktorens Ord. Jeg maatte igen gaa den triste Gang i Evaldsgade og faa det lille pæne gule Kort. Den første Uge gaar, man er Optimist, man træffer Lidelsesfæller paa Kontrolstedet, og saa muntrer vi os med Galgenhumor. Skidt, jeg har 117 Dages ordinær tilbage — det gaar nok.

Jeg træffer lille Hansen. — Hva' gaar Du og laver den endnu. Jeg mærker straks, der er noget i Vejen med Hansen. Han hænger med Skuffen. Vi følges ad en Tur ned til Søen og tager Plads paa Bænken. Hansen krænger nu ud med, hvad der trykker ham. Han skal paa Socialkontoret — udløbet paa tredie Aar, Kone, Børn og Hjem — Hansen ryster paa Hovedet.

Vi aftaler at mødes — jeg vil med en Tur paa Socialkontoret. Kl. 11 næste Dag tropper vi op hos den uniformerede i Etabl. i Ravnsborggade, faar udleveret et Numer, og bliver indladt i Venteværelset.

Rundt om paa Bænke og Stole i Lokalet sidder de arbejdsløse Mænd, Kvinder, unge og ældre. De taler ikke sammen. De sidder tæt op ad hinanden, men sidder alligevel *alene*. Skikkelserne luder forover, de fleste ser ned mod Gulvet. Jeg bliver ligesom grebet af en frysende Ensomhed midt i denne Forsamling.

Var det ensomme Mennesker? Hvorfor sad de her mellem Lidelsesfæller isoleret i egne Bekymringer? Hvad tænkte de paa? Af og til gik en Dør op, og et Numer blev raabt op. »Et Numer« rejste sig, og gik paa to Numerben ind ad Døren — saa underlig ufri og kantet.

Hvad foregik der bag Døren? Var det netop dette »bag Døren«, de hver især tænkte paa, naar de stirrede dybsindigt ned i Gulvet, eller vendte de Blikket ind i deres egne triste Forhold.

Jeg begyndte selv at føle Ensomheden krybe i mig. Sæt jeg nu selv i Dag kom fra mit Hjem, hvor Hustru- og Barneskæbne var bundet til et Numer.

Saa hører jeg Hansens Numer blive raabt op, jeg puffer til ham, han farer op med et nervøst Sæt og forsvinder langsomt ind »bag Døren«. — Jeg venter endnu en halv Times Tid, og Hansen kommer ud med sin første Uges »Hjælp« — 19 Kr. til Kone, Barn og Hjem — nitten Kroner.

— — —

Smældende Majsol i Fælledparkens grønne Løv og grønne Græsflader. Legende Børn i Sandkassen og trippende Vildand ved Søens Bred. — Og saa var der det Venteværelse med de mange tavse Mennesker med bøjede Hoveder — hvorfor talte de dog ikke sammen?

Aah, nej! Se dog den kære, tykke Unge dèr. Naa, nu væltede han grinende om i Sandbunken. Ja, flere af de legende Børns Far skulde sikkert i Morgen ind paa Socialkontoret og bede om »Hjælp«.

Men hvor Fælledparken er blevet skøn. For ca. 60 Aar siden var det en sveden, træløs Flade, hvor Husarerne trampede det første store Arbejdermøde fra hinanden — naa ja, Politiet prygler jo de arbejdsløse endnu.

Og Vaarvinden leger i Løvet. — Den Gang var Arbejderne svage, de maatte ogsaa hver for sig ind »bag Døren« hos Arbejdskøberne og bede om lidt mere, naar de ikke kunde klare sig. Ogsaa de var ensomme i Massen. — Mon de heller ikke talte sammen som Kammerater?

Men hvor Græsset i Fælledparken dog staar grønt og kraftigt og tæt. Det er den kompakte Hær af Straakammerater, der stiver hinanden af og rejser hinanden op igen, naar man træder den *Enkelte* ned! — Hvorfor har Numer-Menneskene paa Socialkontorerne og paa Kontrolstederne ikke lært dette?

De har troligt travet efter dem, der lovede at »hjælpe« dem, og bestandig staar de alene foran Myndighedernes Forhørsskranke og maa trække Trævl for Trævl af deres intimeste Forhold frem for i Naade at faa Underernæringens Kost til sig selv og Børnene. — De trædes ned hver for sig alene i deres tusindtallige Skare.

Hvor er her smukt i Fælledparken. Jeg hører Lyden af klare Barnestemmer. Det er en Pigeklasse fra en af Skolerne. Med sølvklare Stemmer synger Børnene Bjørnsons herlige lille Sang: *Løft dit Hoved* — og just som de passerer Bænken, hvor jeg sidder, synger de:

Løft dit Hoved og se dig om,
noget er der, som raaber kom,
noget med tusinde Tunger,
som om Frejdighed sjunger!

Th.

Afdøde Kolleger

Kort før Pinse døde en af vore faa kvindelige Typografer, *Ulrikka Feddersen*. Hun var født 1873 i Varde og blev saaledes 66 Aar gammel. Hun havde lært hos O. C. Olsen & Co., og egentlig arbejdede hun ogsaa kun dèr, i de senere Aar kun i Vejviser-Perioden. Fra disse »Sæsoner« vil Ulrikka Feddersen være kendt af mange af vore Kolleger. Begravelsen er foregaaet i Stilhed.

*

En af vore ældre Trykkere, *Chr. Petersen*, er afgaaet ved Døden, 69 Aar gammel. Chr. Petersen arbejdede indtil 1935 i »Nationaltidende« og gik i 1938 paa Aldersrente. Vedrørende Begravelsen se Dagspressen.

*

Paalæggerske, Fru *Marie Jæger*, døde forleden. I 30 Aar havde hun arbejdet hos Bagge, da hun for 8 Aar siden holdt op at arbejde. Fru Jæger begraves i Dag, Fredag, Kl. 2, paa Bispebjerg Kirkegaard.

Tryksags-Udstilling i Næstved

Næstved Lokalafdeling havde i Dagene 13.—14. Maj arrangeret en omfattende Tryksagsudstilling paa »Bygningen« i Næstved. Materialet var udlaant fra Oplysningssekretæren og bestod af moderne Tryksager, der var udført paa Fagskolen for Boghaandværk saavel som i andre Virksomheder rundt om i Landet.

Lørdag Aften var Udstillingen kun aaben for Kolleger med Damer, og der var et stort Fremmøde.

Henry Thejls var kommet til Stede med et interessant Foredrag og en glimrende Film om Kemigrafi. Selv om Foredraget var meget »videnskabeligt«, bidrog det i høj Grad til at forhøje vor Respekt for dette Fag. Som Tilgift viste Journalist *Toftgaard* »Sorø Amtstidende«s udmærkede Film. Efter at de fremstillede Tryksager var taget i Øjesyn, samledes man om Kaffebordene.

Om Søndagen var Udstillingen offentligt tilgængelig. Desværre, maa man maaske sige, faldt det ind med Aarets første Sommersøndag. Det gjorde Tilslutningen noget mindre end ventet. Men Kollegerne mødte stadigt godt op. Kl. 3 holdt *Henry Thejls* et meget levende Foredrag om de mange For-

hold, en Typograf burde være indstillet paa, saafremt han vilde skabe den rigtige Tryksag. Foredraget, der var ledsaget af Lysbilleder, blev paahørt med stor Interesse af Fagfolk saavel som andre interesserede Parter.

Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, rettede en Tak til Henry Thejls, til Udvalget, der havde forestaaet Arrangementet, saa vel som til Forsamlingen, der var kommet til Stede. Kl. 6 opløstes Udstillingen. De fremstillede Materialer havde vist os, hvor godt og rigtigt selv den enkleste Tryksag kan udføres. *J.*

En køn Forklaring!

Slagelse Trykkerklub har i Bladets Nr. 21 stillet en Række Spørgsmaal til Brancheafsnittets Redaktør under en Rubrik: Spørgsmaal og Svar, og denne har besvaret Spørgsmaalene. Selv med Fare for at faa en ny Mistillidsresolution til at løbe af Stabelen, kan jeg ikke undlade at mene, at er Spørgsmaalene egenartede i disse Oplysningens Tider, er Svarene det ikke mindre. Og selv om hele Historien ikke rager mig en Fjer, synes jeg ikke, jeg kan forsvare at lade d'Herrer i Slagelse — eller andre godtroende Folk — gaa ombord »i den Peter«, som Johs. Larsens Svar er.

Trykmetoderne deles i 3 Grupper: Fladtryk, hvor Bund og Skriftbillede omtrent staar jævnt — og det er det, der giver Trykmetoden sit Navn — og hvor man undgaar at faa Bunden med i Trykket ved Fedt- og Vandbehandling under Kørselen. Til Fladtryk hører Offset- og Stentryk, idet Præpareringen af Stenen og Zinkpladen til Tryk foregaar paa samme Maade. Medens Trykningen af Stentryk sker fra den paa Fundamentet fastkilede Sten mod Cylinder, sker Offsettrykket med Pladen spændt paa Cylinder, hvorefter den indfarvede Plades Tryk mod Gummidugen, og derefter dennes Afsmitning mod Trykcylinderen finder Sted. Men i begge Tilfælde holdes Bunden borte fra Trykket ved Fedt- og Vandbehandling; altsaa: Offset *er* Fladtryk!

Saa har man *Høj*trykket, hvor Bunden ligger væsentligt under Skriftbilledet, og *alt* typografisk Arbejde kommer herunder. Der er intet, der hedder Fladtryk i de typografiske Trykmetoder; det skulde da lige være, naar man faar en for daarlig præget Matrice til Rotationen. Og endelig har man *Dyb*trykket, hvor Skriftbilledet ligger *under* Bunden, og hvor den mer eller mindre kraftige Nedætsning er afgørende for Billedpartiernes mere eller mindre kraftige Fremtoning.

Det fremgaar heraf, og jfr. Spørgsmaalet med Johs. Larsens Svar herpaa (se disse), at Diegeltrykpressetryk *ikke* er Fladtryk. Udtrykket Diegel er tysk, og betegner et Trykplan, der i lodret Stilling føres mod den mod Fundamentets Væg fastgjorte Form. Trykmetoden er forholdsvis svag og uegnet til sværere Forme. Miehle-Vertikal er et Forsøg paa at skabe en stærkere Trykmodstand mod den lodret staaende Form.

Saa er der Spørgsmaalet om »Duplex«-Maskinerne. Om disse siger Tarifens § 12, fjerde Stykke, at de *ikke* er *Rotations*maskiner, og det er de heller ikke. Den rigtige tekniske Benævnelse for denne og lignende Maskiner er: Cylindergangspresser. Benævnelsen kommer af, at ved disse Maskiner vandrer Cylindrene, i Modsætning til andre Maskintyper hvor det er Formfundamenterne der bevæger sig, medens Cylindrene er stationære. Iøvrigt er Maskintypen et Forsøg paa et Kompromis mellem Hurtigpressen og Rotationsmaskinen, foreløbigt kun med det ene tilfælles, at de begge trykker fra »endeløst« Papir.

Iøvrigt kan det ikke betale sig for mig at fundere over Johs. Larsens »Vejledning«. Den kan Læserne langt bedre gøre sig Tanker om.

Ringkjøbing, den 26. Maj 1939. *S. Schultz.*

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Søndag den 21. Maj Kl. 10 i Forsamlingsbygningen, Rømersgade 22. — *Sigv. Hellberg* bød velkommen og mindedes de i Kvartalet døde Kolleger. Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr*, til Sekretær *Paul P. Petersen*.

1. Beretning. *Sigv. Hellberg* meddelte, at Faktorsagen fra Hamburger ved Sø- og Handelsretten var paadømt saaledes, at Faktoren tilkendtes 3 Maaneders Opsigelsesret samt fik efterbetalt Kr. 1976,00 plus 250 i Sagsomkostninger; omtalte Sagens Præmisser. Sagen fra Bogtrykkeriet »Athene« angaaende nye Indehaveres Forpligtelse til Udbetaling af Feriepenge, som er indtjent under den tidligere Indehaver, var ved Den faste Voldgift afgjort paa Basis af de til Sagen knyttede særlige Forhold, hvorved de nye Ejere delvis skal betale. Ved Lærlinge-Voldgiftsretten var ført en Sag for en Lærling, som var beskæftiget i et Bogtrykkeri, som ikke har underskrevet Tarifen og er blokeret. Den paagældende Lærling havde ønsket sig løst fra sit Læreforhold, da han var klar over, at han ved Udlæring i det paagældende Bogtrykkeri ikke vilde kunne indmeldes i Forbundet. Ved Forlig var Lærlingen blevet løst fra sit Læreforhold mod at betale Bogtrykkeren 200 Kr. i Erstatning. — Et nyt Sprøjteapparat, »Reductor«, var ved Mægling erkendt som omfattet af Tarifens Bestemmelser; det paagældende Apparat sprøjter Vædsken paa Valserne. — I en Overarbejdssag ved Statsbanernes Billettrykkeri var truffet en Ordning, hvor saavel Statsbanernes eget faste Personale som de af Forbundets Medlemmer, der midlertidigt var beskæftiget, skulde afspasere dette paa Basis af Bogtrykfagets Afspaseringsregler. — Paa et Par af de store Trykkerier var i Forbindelse med Arbejdstidsforkortelsen opstaaet Spørgsmaal om Forlægningssatserne. Ved Forhandling var man enedes om at forhøje de paagældende Arbejderes personlige Løntillæg. — Omtalte forskellige Feriespørgsmaal, hvor de paagældende Personaler, som Følge af specielle Aftaler med Firmaerne fik en Ferie, der strakte sig ud over de 12 lovbefalede Arbejdsdage. — Til Forbundets Tillidsmandskursus paa Roskilde Arbejderhøjskole havde i Aar meldt sig 30 Ansøgere. Afdelingen vilde dog kun kunne besætte 20 Pladser. Forligsmanden havde meddelt Forbundet, at den stedfundne Afstemning om Forligsmandsforslaget i Følge Forligsmandsloven havde været ulovlig, grundet paa Stemmesedlens Affattelse, hvor der ved Afstemningen skulde benyttes Navn og Numer, hvilket ikke kunde betragtes som hemmelig Afstemning. Som Følge af denne Afgørelse maa Forbundets Afstemningsform ændres i den kommende Tid.

Johs. Larsen fandt, at Bogtrykkerne, som ved Tariffornyelsen havde faaet 10 Trykkerlærlinge flere i Aar at uddanne, burde have været stillet over for Kravet om en Reducering af Lærlingeantallet indenfor Sætterbranchen. Opstillede Spørgsmaalet om, hvorvidt Sætterbranchen ikke var interesseret i ved Optælling af ledige, at hver Branches Antal ledige blev opgjort for sig, det vilde muliggøre, at Fortsættelseskassen for Sætternes Vedkommende vil kunne aabnes. Beklagede den Udvikling, som den fagtekniske Oplysningsvirksomhed medførte af usund Konkurrence mellem Kollegerne indbyrdes. Oplysningsarbejdet burde være fagpolitisk betonet. *Peter Jensen* takkede Johs. Larsen for hans Indlæg, som han kunde tilslutte sig. *Aage Zuschlag* fandt, at den faglige Dygtiggørelse medførte en Konkurrence mellem Kollegerne indbyrdes, især i Lønforhold, idet mange af de Kolleger, som har deltaget i det fagtekniske Oplysningsarbejde, savner Evnen til at vurdere deres Arbejdskrafts Værdi. *Børge Jacobsen* ønskede det fagpolitiske frem, det havde vi savnet hidtil i Oplysningsarbejdet. Udtalte sig om Brancheklubbernes Forbindelse med Oplysningsarbejdet. *Werner Helmert* var af den Opfattelse, at de ældre Kolleger skulde med i Oplysningsarbejdet; thi *dette* maatte ikke slaas ned. *Georg Andersen* og *Sv. Aa. Larsen* glædede sig over, at Børge Jacobsen vilde lægge Oplysningsarbejdet ud i Brancheklubberne. *O. A. Lundin* meddelte Johs. Larsen, at en Ordning, hvor man delte Forbundet op i Brancher for at faa aabnet for Fortsættelseskassen, ikke er tilladt. Iøvrigt havde *Reidl* og *Sømberg* Ordet for Forespørgsler. — *Sigv. Hellberg* henstil-

lede, at man eventuelt ved et Medlemsmøde senere beskæftigede sig med Oplysningsarbejdet. Var ligeledes af den Opfattelse, at Oplysningsarbejdet ikke tilstrækkeligt var lagt fagpolitisk an. Beretningen godkendtes enstemmigt.

2. Regnskab. *O. A. Lundin* aflagde Regnskabsberetning. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

3. Bevilling af Midler og Pinsehjælp til ledige. *Sigv. Hellberg* meddelte, at Styrelsen i Anledning af, at Københavns Afdeling den 12. Juni kunde fejre sin 70 Aarsdag, bad Generalforsamlingen være indforstaaet med, at der anvendes Midler til Festligholdelse af Dagen ved en Sammenkomst i K. B.-Hallen den 11. Juni, samt foreslog paa Styrelsens Vegne, at man i den Anledning udbetalte 30 Kr. til de ledige i Pinsehjælp. *Henning H. Jensen* havde indsendt Forslag om, at der udbetaltes 35 Kr. til de ledige i Pinsehjælp. *Sigv. Hellberg* henstillede, at han trak dette Forslag tilbage. *Henning H. Jensen* erklærede sig villig hertil og anbefalede at vedtage Styrelsens Forslag. Bevillingerne vedtoges, idet der, da Prøveafstemningen viste næsten Enstemmighed, og ingen vilde stemme imod, kunde ses bort fra skriftlig Afstemning.

4. Opstilling til Valg af: a) Næstformand. Paa et Styrelsesflertals Vegne anbefalede Sigv. Hellberg Opstilling af *S. V. Rasmussen*. Ingen andre bragtes i Forslag. S. V. Rasmussen takkede for den ham viste Tillid. b) Medlemmer af Voldgiftsretten og Suppleanter for samme. O. A. Lundin, Fr. Mehr, Svend Johansen, Aage Zuschlag, K. A. Jørgensen og Ths. Pedersen genopstilledes. Nyopstillet blev Thorvald Jensen.

5. Beretning fra kooperative Virksomheder: a) Social-Demokraten. *Fr. Mehr* aflagde Beretningen, som toges til Efterretning efter en Bemærkning af *Peter Jensen*. Der aflagdes Beretning fra b) »Stjernen« ved *Chr. Nielsen*, c) Arbejdernes Landsbank ved *Rudolf Jensen*, d) Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning ved *Sigv. Hellberg*, e) »Arako« ved *Einar Nilsson*, f) Kooperativ Assurance ved *Sigv. Hellberg*, g) Arbejdernes Livsforsikringsselskab ved *Daldorph*. Samtlige Beretninger toges til Efterretning og samtlige Valg var Genvalg (Rud. Jensen til Arb. Landsbank, Nilsson til »Arako« og Hellberg til Kooper. Assurance).

Generalforsamlingen var besøgt af ca. 150 Medlemmer.

Paul P. Petersen.

Sætternes Underafdeling

afholdt ektraordinær Generalforsamling umiddelbart efter Afdelings-Generalforsamlingen, Søndag den 21. Maj. Dirigent *Fr. Mehr*, Sekretær *Paul P. Petersen*. — Dagsorden: Bevilling af Midler og af Jubilæums-Gaver. Sigv. Hellberg foreslog paa Styrelsens Vegne at man i Anledning af 70-Aars Jubilæet af Underafdelingens Kasse bevilgede følgende: 500 Kr. til Sangforeningen, 500 til Gutenbergkoret, 500 til Sportsklubben, 300 til Cycleklubben, 1000 til Stiftelserne, 500 til Enkekassen og 500 til Syge-Hjælpekassen. Dette vedtoges eenstemmigt, idet man, da Enstemmighed tilkendegaves ved Prøveafstemningen, kunde se bort fra den skriftlige Afstemning. Et Styrelsesflertal foreslog desuden Bevillinger til Brancheklubberne. *Sigv. Hellberg* og med ham Mindretallet i Styrelsen kunde ikke tiltræde dette Forslag, idet der jo nu i Forvejen af Forbundets Midler ydes Brancherne betydelige Lettelser i deres oplysningsprægede Arbejde. Paa Styrelsesflertallets Vegne foreslog *Eigil Hansen* at bevilge 500 Kr. til Haandsætterklubben, 500 Kr. til Maskinsætterklubben, 300 Kr. til Bladsætterklubben, 300 Kr. til Stereotypørernes og 300 Kr. til Hjælpearbejdernes Klub. For Forslagets Vedtagelse talte *Henning H. Jensen, V. Willadsen, Kr. Bergstrøm, Erik Hansen* og *Georg Andersen*. Imod talte *Chr. Kolding*. Ved skriftlig Afstemning vedtoges Forslaget med 49 Ja, 16 stemte imod og 2 Stemmesedler var blanke.

Generalforsamlingen hævet. *Paul P. Petersen.*

Tak

Hjertelig Tak for den store Elskværdighed der blev vist mig paa min 80-aarige Fødselsdag. *A. Tverskou.*

Nær og Fjern

11. Juni. Billetter til 70 Aars-Festen vil kun kunne faas med 2 Billetter pro Medlem indtil Fredag den 9. Juni. *Fra og med denne Dag* (*Fredag*) vil *Ekstrabilletter* (samme Pris) kunne faas, saafremt der ikke til da er udsolgt. Vi tager *ikke* rekvirerede Billetter retur.

Til 70 Aars-Festen er indbudt Afdelingerne i Stockholm, Oslo, Malmö, Aarhus, Odense og Slagelse; de tre sidstnævnte Afdelinger er de største i henholdsvis Jylland, paa Fyen og paa Sjælland, hvilke Landsdele vi saaledes ser repræsenteret gennem disse Afdelinger.

Stemmetællerne bedes møde til Optælling paa Tirsdag Eftermiddag Kl. 17.30.

Valg af Næstformand og af Medlemmer til Bogtrykfagets Voldgiftsret i København finder Sted Fredag-Tirsdag. Se 3. Side.

Grundlovsdagen holder de københavnske Arbejdere som sædvanlig Fest i Søndermarken. Talere bliver: Stauning, Axel Olsen og Viola Nørlev.

Tarifer og Forbundsregnskaber er i den forløbne Uge omdelt paa alle københavnske Trykkerier (dog kommer Stentryk-Tariferne først i den kommende Uge).

Fagskolen for Boghaandværk slutter Vintersæsonen ved en Festlighed, der finder Sted Lørdag den 3. Juni Kl. 19 i Festsalen i Teknologisk Institut. Hertil er bl. a. indbudt alle Bogtrykskolens Elever, der siden 1. Oktober har faaet Undervisning paa Dagskolen.

I Lighed med tidligere Aar er der i Skolens Lokaler arrangeret en Udstilling af Elevernes Arbejder; Sats- og Trykarbejder samt Elevarbejder i Skitsering og Fagtegning. Udstillingen er gratis tilgængelig for alle interesserede i Dagene 6.—10. Juni incl.

Højskolernes Fagforeningskursus i Sommeren 1939 holdes 9.—15. Juli og 23.—29. Juli paa *Roskilde* Arbejderhøjskole, 30. Juli—5. August og 30. Juli—12. August samt 13.—19. August paa *Esbjerg*. Program og alle Oplysninger vil af interesserede kunne faas i Arbejdernes Oplysningsforbund. Normalt vil Kost og Logi og Undervisning for en Uge koste 40 Kr. pr. Deltager.

Ingen danske Arbejdere til Tyskland. I sin Tale ved De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde forleden afviste *Knud V. Jensen* Tanken om at sende danske Arbejdere til Tyskland ad organiseret Vej.

Lad os haabe, at vi selv formaar at gennemføre saadanne Reformer, at ledige kommer i Arbejde. Men de saakaldte »offentlige Arbejder« gør det ikke. Der maa pilles ved *Systemet*.

Den spanske Borgerkrig varede i 989 Dage. Tabet for de to Parters Armeer udgjorde 800,000 døde og saarede. Dertil kommer de mange Tusinde Civilpersoner, som de fascistiske Flyvere har paa Samvittigheden. Endvidere dem, der i de store Byer døde paa Grund af manglende Hygiejne. Paa flere Steder var Dødeligheden steget med 300 Procent. General Franco skal have paadraget Landet en Gæld paa 25 Guldmilliarder Pesetas, som det spanske Folk nu skal tilbagebetale og slide for i mange Aar. Desuden skal alle de ødelagte Byer genopbygges. — Det er Fascismens Indsats for Civilisationens og Kulturens Bevarelse.

I forpester Landet! I sit Skuespil »En Folkefjende« lader Henrik Ibsen sin Helt sige om Løgnens Apostle:

»Det har intet at betyde, naar et Samfund, der bygger paa Løgn, gaar til Grunde, det maa fuldstændig jævnes med Jorden, siger jeg. Som Skadedyr maa alle de udryddes, der lever i Løgn. I forpester, naar alt kommer til alt, Landet. I har bragt det dertil, at Landet fortjener at gaa til Grunde.«

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Lærlingen

Endnu er der Tid!

Anmeldelserne til Lærlingestævnet har været over al Forventning, saaledes at Sukces'en — hvad Deltagelsen angaar — kan siges at være fastslaaet. Selvom der kun er et Par Dage til Stævnets Afholdelse, kan det endnu naas at melde sig. Vi siger derfor til de Kammerater, som ikke har meldt sig endnu: Tag en rask Beslutning og send os et Brevkort, eller — hvis du først bestemmer dig i sidste Øjeblik — indfind dig paa Søndag i Den ny Forsamlingsbygning i Odense. Du vil da faa en interessant Dag i Selskab med Fagfæller fra andre Egne af Landet.
Vel mødt den 4.! *H.*

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

I Aften er det sidste Frist for Indtegningen til Sommerturen Søndag den 18. Juni. Prisen for hele Turen kun 4 Kr.

Husk, at der hver Onsdag fra Kl. 19,30 til 20,30 er Gymnastik og Haandbold i Ryparken. Kontingent 50 Øre om Maaneden.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

24. Maj: Marstal 100,00, Stubbekøbing 150,00; 25. Maj: Rudkøbing 300,00.

København, den 30. Maj 1939.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Hj.arb. Johan Fr. Jonassen, tidl. Medlem (Berl. Tid.).

Odense: Paalæggerske Harriet Strey. Svendborg: Sætter Aage Mikkelsen, udl. 20. 5. 1939 hos Bogtr. Arnberg. Vejle: Paalæggerske Erna Petersen.

Tiltraadte

København: 6721 Orla Jacobsen fra Thisted (arbl.), 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.), 6529 Kaj Pedersen fra Rejse (arbl.), 141 Hans Jensen fra Aarhus (Nielsen & Lydiche), 3440 Erik Nielsen fra Nakskov (Bording), Trykker Hans Gygox fra Schweiz (Hertz), Hj.arb. Ejner Jensen fra Bagerne (Trier).

Aarhus: 5533 Svend Aage Olsen (Demokraten), 5309 Carl Hjort Sørensen (arbl.). Nakskov: 6321 Verner Rasmussen (Soc.-Dem.), 136 Carl Svendsen (arbl.).

Fratraadte

København: 5309 Carl Sørensen paa Rejse, 2138 Alice Buch-Hansen til Næstved, 1350 Willy Palm til Nykøbing Sj., 5533 Sv. Aage Olsen til Aarhus, 3290 Poul Larsen til Køge, 136 Carl Svendsen til Silkeborg.

Fredericia: 7115 Karl Larsen til Ribe i Pl. Maribo: 7959 V. B. Madsen til København i Pl. Nakskov: 3514 Kaj Rasmussen til København (arbl.). Stege: 5414 Kaj Ejgil Jacobsen til Næstved i Pl. Sønderborg: 7306 Chr. Kolmos til København (arbl.)

Udslettet med Restance

Aalborg: 5146 Otto Møller Sørensen.

Død

København: 1398 Andersens Hustru Mary.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 4. Juni
Holte—Furesøpark
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

Ikke cyklende Medlemmer ved Holte St. senest Kl. 11 (Billet: Holte-Tur-Retur).

Stereotypørernes Brancheklub.

Medlemsmøde afholdes i Rømersgade Tirsdag den 6. Juni Kl. 8 Aften. Indbetaling af Kontingent.

ANNONCER

En medarbejdende Trykkerileder (Sætter-Trykker)

En dygtig Fagmand — hurtig, akkurat og moderne indstillet, kan faa en varig og *vellønnet* Plads med Tiltrædelse 15. Juni eller 1. Juli. (Pladsen er i Provinsen). Uden 1. Kl. Uddannelse er Henvendelse unødvendig. Billet, mrkt. »114«, modtager Ekspeditionen.

SILHUET
Corps 28—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Trykker-Faktor ledig.
Telefon Vester 2412 x.

Typograf,
med god Kendskab til saavel Akcidens- som Annoncesætning samt Ombrydning, søger Arbejde snarest (event. Ferieafløsning). Billet, mrkt. »116«, modtager Ekspeditionen.

Badepension **Sejerøbugten,**
Høve Strand, Asnæs.
Typograferne er altid velkomne Gæster. Stor ny Opholdsstue. Badmintonbane. Juni og August 4,50, Juli 6,00.
Signe Larsen, Telefon Vig 137.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 23 | *København den 9. Juni 1939* | *66. Aargang*

Hastigt Tilbageblik over et Tiaar

Tiden rider hastigt. Et Tiaar løber fra os, inden vi ret faar besindet os. Hvor blev de af, slidsomme Dage og spændte Timer, Sorger og Glæder, Modgang og Medgang? Hvor blev ogsaa *de* af, som ikke mere færdes iblandt os, Kammerater, der hørte til vort daglige Liv, og som savnes stærkt? Borte med Blæsten, et Tiaar hugger Strandhugst blandt Menneskeliv og Menneskeskæbner. Blandt Folkenes og blandt Organisationernes med!

Hvad har ikke det sidste Tiaar bragt af Oplevelser i historisk Betydning! Vore gode Kolleger og Kammerater i Østrig, i Tyskland, i Spanien? Knækkede, kuede, deres Organisationer opløst, deres Midler røvet, deres Handlekraft lammet. Men alt er forbigaaende, *deres* Dag vil komme paany. Som Gryet varsler hver eneste Dag, vil Folkenes evige Frihedstrang atter en Morgen tænde Forjættelsens Frihedskær over Europas mørke Himmel.

At *eje* Friheden og at *bevare* den. Den *kan* mistes, men den *skal* generobres!

En naadig Skæbne har hjulpet os her i Norden til hidtil at holde os uden for de tunge Slag, der har lammet saa mange af vore Klassebrødre i andre Lande. Men ogsaa af os kræves der Arbejde og Ofre for at fastholde det vundne og rykke stadig fremad. Adskilligt af det, der i det sidste Tiaar er naaet, kan maaske synes smaat, men set paa Baggrund af de katastrofalt store Tab og Tilbageskridt andre Steder, tør vi maaske alligevel med relativ Tilfredshed og Stolthed notere, at *Retningen* dog er holdt, Arbejderbevægelsen har bevaret sin Styrke, og den arbejdende Befolkning er naaet endnu et Skridt fremad i sin Befrielseskamp; dens sociale Indflydelse er øget, gennem saavel de faglige Organisationers Virksomhed som gennem den politiske Indflydelse paa Lovgivning og Administration, som Arbejderbefolkningen har erhvervet og formaaet at fastholde.

For den københavnske Afdeling, hvis første Oprindelse, Den typografiske Forening (Sætterafdelingen), nu paa Mandag kan se tilbage paa 70 Aars Tilværelse, er der ogsaa Anledning til at kaste et Tilbageblik over det sidste Tiaar og prøve at fastholde de Forandringer, Nydannelser og Begivenheder, der har præget denne Periode. Og et og andet af Værdi vil vi da kunne konstatere.

Først vil vi konstatere vor *Vækst*. I 1929 talte vi i København 3263 Medlemmer, den 1. Januar 1939 talte vi 4362, det er en Stigning paa 33,7 pCt. i Tiaaret. Heri er saa endda hverken medregnet de Gamle, der er fratraadt Faget, men bevarer Medlemsskab i Syge- og Begravelseskasse, eller medregnet de ca. 400 Lærlinge, som er Medlemmer af vor Lærlingeafdeling, gennem hvilken Ungdommens værdifulde Tilknytning til vor Organisation forberedes og underbygges. Ved Lærlingelovens Gennemførelse skabtes Muligheden for at gennemføre, til Ungdommens Gavn, den *Dagskole* (Fagskolen for Boghaandværk), som gennem mange Aar var vort Maal, og som nu er realiseret. Herved er der budt Fagets Ungdom et stort og værdifuldt Gode.

Vor Tarifaftale er udvidet og styrket, Trin for Trin. I 1930 indførtes ved Tarifaftalen *den obligatoriske Svendeprøve* og den fælles Svendeprøvekommission, og gennem denne Foranstaltning er den faglige Uddannelse af Ungdommen bragt et betydeligt Skridt fremad i Sammenligning med tidligere. Ungdommen er bleven bedre udrustet, Faget mere konkurrencedygtigt over for andre Trykmetoder, der en Tid syntes med graadig Appetit at ville æde sig ind paa os.

Gennem de aarlige *Ungsvendefester*, som nu ogsaa snart har et Tiaars Tradition paa Bagen, skabtes et Forum for den kammeratlige Forening af unge og ældre i Organisationens Kreds, idet Afdelingens Tillidsmænd fra Arbejdspladsen her mødte de unge med et festligt Velkommen i Organisationens Kollega-Kreds.

Tillidsmands-Institutionen er bleven tarifmæssigt anerkendt og beskyttet, hvorved et gammelt Ønske er opfyldt og Muligheder skabt for videre Udbygning af Arbejdernes Medindflydelse paa Arbejdsgangen og Arbejdsforholdene.

Arbejdstiden er trods al Modstand og alle Besværligheder alligevel nedsat et Par Gange: i 1930 blev Natarbejdstiden afkortet med en halv Time, og nu i Foraaret blev alt egenligt Aftenarbejde nedsat til 7 og 7½ Time. Arbejdstiden er stadig Genstand for vore Kollegers store Interesse, og Bestræbelserne for yderligere Forkortelse vil sikkert stadig blive opretholdt, omend Formerne muligvis ved Omstændighedernes Magt maatte skifte. Den vældige Arbejdsløshedskrise i Begyndelsen af 30-Aarene gjorde, at Arbejdstidsforkortelsen ikke alene blev et kulturelt og sundhedsmæssigt Krav, men ogsaa et Krav om ved Arbejdstidsforkortelse at skabe Beskæftigelse for ledige Hænder. Her kan vi konstatere, at vort Fag i hvert Fald i rimelig Udstrækning har formaaet at udnytte Overarbejdsloven saadan, at der virkelig er kommet et relativt betydeligt Antal Kolleger i Arbejde som Erstatning for det ophævede Overarbejde eller for det nødvendige Overarbejde, der paa Basis af de aftalte Regler afspaseres.

Ferien var for 10 Aar siden 6 Dage. Vi udvidede til 9 Dage i 1934, og fra og med i Aar gælder 12 Dages Ferie for vort Fag. Ogsaa dette er dog en Forbedring, der ikke kan omdisputeres.

Vort Tarifomraade er udvidet derved, at praktisk taget alle storkøbenhavnske Trykkerier, som beskæftiger fremmed Arbejdskraft, er inddraget under Tarifaftalen. Fornylig inddroges yderligere *Papirvarefabrikerne* under vor Tarifaftale. Uorganiserede Typografer findes vel, men arbejdende saadanne udgør næppe 10.

Lønmæssigt kan det maaske have Interesse at notere, at Pristallet i Februar 1929 var 173 og Mindstelønnen for faglærte Kr. 61,15. I Februar 1939 var Pristallet 183, og Mindstelønnen for faglærte er i Dag Kr. 68, Pristalsstigningen er 5,8 pCt., Mindstelønsstigningen er 11,2 pCt., for ufaglærte mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere er Lønstigningen noget større, og naar betænkes forskellige Tillægs Indførelse i Tiaaret plus Ferieforøgelse og Arbejdstidsforkortelse, er den faktiske Lønstigning slet ikke helt ringe.

Ogsaa *understøttelsesmæssigt*, for Arbejdsløse og for Gamle, er betydelige Forøgelser gennemført, men disse omfatter jo ikke alene den københavnske Del af Forbundet, men hele Landet.

— — —

Disse spredte Erindringer om Forandringer og Fremskridt viser, at Retningen stadig i Tiaaret har været fremadskridende. Bevægelser foregaar jo ikke altid ad snorlige Baner, en og anden Gang har vi paa et Punkt eller to maattet give noget efter, men *Helheds*bevægelsen har dog stadig været fremadskridende.

Storm og Stille har vekslet i Afdelingens Liv, i det sidste Tiaar som tilforn. Og saadan vil det velsagtens fortsat blive, thi Vilkaar skifter og Situationerne med dem. Men maatte vi blot alle i enhver Situation være besjælet af Kærlighed til vor Organisation, af Vilje til Sammenhold i og om den, i fornødent Fald af Vilje til Ofre eller Evne til Resignation, saa vil denne Organisation ogsaa fortsat være os et uvurderligt Vaaben til Brug i vor Stræben efter at højne Fagets Folk og deres Vilkaar, et Skjold til Værn mod Livets og Begivenheders haarde Slag, der ogsaa rammer blandt os. *Sigv. Hellberg.*

Spørgsmaalet Krig eller Fred

Den franske Fagforeningspresse offentliggør 2 Artikler af *W. Schevenels*, hvori denne redegør for den Stilling, som den internationale Arbejderbevægelse i Almindelighed og navnlig den franske Arbejderbevægelse indtager overfor Spørgsmaalet om Krig og Fred, samt paaviser, at Kampen mod Krigen kan være en Kamp uden Krig, dersom alle Fredsvenner af alle Retninger bevarer et ubrydeligt Sammenhold og i deres Vilje til Fredens Bevarelse er rede til ethvert Offer.

Af disse to Artikler giver vi nedenstaaende følgende Uddrag: »Det er endnu ikke for sent at redde Freden og Friheden. De sidste Ugers tragiske Begivenheder har imidlertid med al ønskelig Tydelighed vist, at der kun findes en eneste Vej til Frelse; det er Dannelsen af en international Front af Fredens Kræfter, der forener alle Nationers moralske og materielle Kræfter — baade de smaa og store Nationers — samt uden Forskel alle Befolkningskredse, hvis Bekendelse til Fred og Frihed, til Uafhængighed og Demokrati er oprigtig og urokkelig...

For at tilvejebringe den gensidige Tillid mellem alle disse Elementer, der er en absolut Forudsætning for et saadant Forehavende, er meget Mod og Selvfornægtelse nødvendig. Nationerne, smaa som store, maa afstaa fra deres diplomatiske Intriger og mangeartede imperialistiske Spekulationer. Alle Tvetydigheder og Spidsfindigheder maa uvægerlig forsvinde ved de politiske og diplomatiske Forhandlinger. Ogsaa indenfor den nationale Ramme maa de forskellige Befolkningskredse uden Betingelser eller Forbehold ofre deres Særinteresser paa Fællesinteressernes Alter. Enhver personlig Egoisme maa bringes til Tavshed med Henblik paa den uafviselige Nødvendighed for det fælles Offer...

Kort sagt, der maa ikke mere bestaa nogen Tvivl om den gode Tro og den gode Vilje med Hensyn til de indgaaede Aftaler og om den absolute Oprigtighed hos alle, der tilhører Fredsfronten.

Fredens Forsvarere maa være loyale Pacifister, Demokratiets Forsvarere oprigtige Demokrater, Frihedens Forkæmpere frie Mennesker. En Front af Fredens Kræfter, der opviser tvivlsomme Elementer eller tvetydige Opportunister, er paa Forhaand dømt at mislykkes... Der maa ryddes radikalt op med de af Folkene og deres Regeringer begaaede Fejltagelser, der har bragt Verden paa Afgrundens Rand. Det maa være forbi med enhver Svaghed og Frygtsomhed, med enhver Ubeslutsomhed og Modsigelse i den internationale Politik.«

»Den internationale faglige Central har allerede paa sit den 30. Marts i London afholdte Møde med Henblik paa den skærpede internationale Situation krævet, at Stormagterne skulde tage Initiativet til Dannelse af en Fredsfront. Man har ganske med Urette bebrejdet IFC, at den er slaaet ind paa en Vej, der kan føre til en almindelig Krig, idet den kræver Dannelsen af en demokratisk Blok som Modvægt mod en fascistisk Blok. Vi ønsker Freden lige saa oprigtig og lidenskabelig som nogen anden. Netop saafremt der sker en saadan vældig Sammenslutning af alle moralske og materielle Kræfter indenfor de fredselskende 90 pCt. af Verdens Befolkning, vil det være muligt at holde Krigens Magter i Skak, som Fascister og Nazister paa systematisk Maade mobiliserer imod Folkenes Uafhængighed og mod den menneskelige Frihed. Betyder dette, at en Sammenslutning af alle fredselskende Elementer er en absolut Fredsgaranti? Desværre ikke. Ingen kan vide, hvilke imperialistiske Dumstridigheder de totalitære Stater indlader sig paa. Det drejer sig dog om en sidste Mulighed, den eneste, der kan bringe de to Diktatorer til Fornuft, forinden det er for sent.

Hvad skal der imidlertid ske, dersom trods alt Vanviddet sejrer over Fornuften? Skal alt, hvad der er os helligt, prisgives for at forhindre Krigen? Skal vi Skridt for Skridt ofre alle Nationers Uafhængighed, de menneskelige Friheder og alle Civilisationens Fremskridt? Skal vi, uden at forsvare os, gaa ind under det forhadte og afskyelige fascistiske Diktaturs Aag? Der findes Kammerater, som siger: »Intet er mere afskyeligt end Krig«. Herpaa kan man svare, at det ikke er nogen Krig, hvis Magten vendes mod Magten for at forsvare Demokratiet og den menneskelige Civilisation. Det er ligesaa lidt en Krig som naar et menneskeligt Samfund med Vaaben sætter sig til Modværge med den omliggende Jungles vilde Dyr. Hvad vil der iøvrigt ske i det modsatte Tilfælde? Tror disse Kammerater, at de kan undgaa Krig ved at prisgive alt til de fascistiske Diktatorer? Intet kan være mere uvis. Skridt for Skridt vil de af Diktatorerne undertrykte Folk blive tvunget til at føre Krig *for* de fascistiske Diktatorer, efter at de, saalænge det var Tid, ikke førte den *imod* dem.

Vi gentager, at vi i lige saa høj Grad ønsker Fred som nogen anden. Vi har den faste Tro, at de af os foreslaaede Skridt og Foranstaltninger paa Betingelse af, at de gennemføres straks og over hele Linien, samtidig vil tjene Friheden og Freden. Dersom vi trods disse overmenneskelige Anstrengelser alligevel skulde blive udsat for et fascistisk Angreb, saa foretrækker vi — vi siger det klart og tydeligt — mens Tid er at forsvare os overfor Fascismen fremfor senere at blive tvunget til for dens Regning at deltage i et Angreb paa andre Nationer, der har bevaret deres Frihed.«

70 AARS-FESTEN

K. B.-Hallen, Peter Bangsvej 147

Søndag den 11. Juni Kl. 19.30 præcis

PROGRAM:

Orkestret
(30 Musikere under Ledelse af Kapelm. *Harald Andersen):*

1. Hock Heidecksburg, Blankenborg.
2. Gladiatorernes Indtogsmarsch, Fucik.

Velkomst-Tale (Formanden).

Fællessang (Tekst af Emil Sømberg).

Gutenberg-Banneret og Afdelings-Fanen føres paa Plads
(Sangkoret: Du røde Banner, fold dig ud!)

Jubilæums-Tale (Overborgmester Viggo Christensen).

Sangkoret (Typografernes Sangforening og Gutenbergkoret)
Dirigent: Hr. Cai Wendelboe Jensen
Du høje Arbejd.
I Østen stiger.
Hur skönt.

Gæster hilser den 70-aarige Organisation.

Fællessang (Tekst af Werner Helmert).

Asta Mollerup-Balletten:
„De fortryllede Svaner" (Musik af Saint-Saëns).

Orkestret: Arbejder-Klange. Oscar Gyldmark.

Asta Mollerup-Balletten: „Madames make up", Balletspøg.

Sangkoret. Dirigent: Hr. Tiemand Sandorff:
Hav!
Ro tyst.
Se, det summer af Sol.

Afslutning.

Derefter selskabeligt Samvær og Dans til Kl. 2.30.

Ekstra-Sporvogne bliver sat i Gang i Tiden Kl. 18.30—19.15 fra Raadhuspladsen til K. B.-Hallen.

Kom i Tide! Vi begynder præcis!

Billetterne er ikke nummererede; man sætter sig, hvor der er Plads; de, der kommer først, faar de bedste Pladser.

Dansk Typograf-Forbund

Udbetaling af Jubilæumsgave til arbejdsløse

I Anledning af Københavns Afdelings 70 Aars Jubilæum har Forbundsstyrelsen vedtaget Fredag den 9. Juni at udbetale en Jubilæumsgave paa 25 Kr. pro persona til de Medlemmer (i København saavelsom i Provinsen), som er arbejdsløse Fredag den 9. ds. og som i Ugen 3.—9. Juni har været ledige mindst 3 Hverdage.

København, 6. Juni 1939. *Forretningsudvalget.*

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 6. Juni 1939. *Forretningsudvalget.*

Til Dansk Typograf-Forbund paa 70 Aars-Dagen

Den 12. Juni 1939.

Stolt, som det store Skib paa Hav,
der sejler støt paa Vandet,
staar du i Dag solid og brav,
trods mangen Storm i Uvejrs Nat,
der greb dig fat. —
Og tog du til den haarde Dyst,
og saa det ud forbandet,
du stævned mod din Kyst.

Stærk blev du gennem Kampens Aar,
og vandt dig mange Venner.
Din Styrke gavned' vore Kaar
og førte frem vort skønne Fag
fra Dag til Dag. —
Til Sammenhold i Kamp og Strid
vi rækker vore Hænder
og sætter al vor Lid.

Adolph Juliussen.

Knud V. Jensen død

Efter kun nogle faa Maaneders Virke som Formand for De samvirkende Fagforbund er Knud V. Jensen pludselig afgaaet ved Døden — lige som sin Forgænger Chr. Jensen — ramt af et apoplektisk Tilfælde eller Hjerneblødning.

Da Knud V. i Februar Maaned valgtes til Formand for vor Hovedorganisation, var det aldeles enstemmigt. Hans vindende, ligefremme og aabne Væsen i Forbindelse med hans rige Evner og klare Maade at fremsætte sine Tanker paa, gjorde, at ingen var i Tvivl om hans Kvalifikationer til den meget krævende Post — selv om man ikke delte hans Indstilling paa alle Omraader.

Knud V. Jensen blev kun 46 Aar gammel og blev saaledes af en ubarmhjærtig Død revet bort i sin bedste Alder. *Fr. N.*

Formændene gennem de 70 Aar

Paa Mandag, den 12. Juni, er det 70 Aar siden Den typografiske Forening, Moderorganisationen til Dansk Typograf-Forbund, stiftedes. — Det er sagt saa ofte — og kan gentages her — at der ikke var Tale om nogen Fagorganisation i egentlig Forstand. Foreningen optog baade Mestre og Svende.

Men Baggrunden for Organisationens Dannelse var Ønskerne om forbedrede Vilkaar, arbejds- og lønmæssigt.

Dette Indlæg gør langtfra Krav paa at opfattes som Historieskrivning, det faar vente til 75-Aars Jubilæet — men ved Hjælp af Billeder af de Mænd (med Undtagelse af J. F. Jensen), der gennem de 70 Aar har været denne Organisations Formænd, vil vi trække en vis historisk Linie til Orientering — og som Tak for den vanskelige, men nødvendige, Indsats, disse Mænd og deres Styrelser har gjort gennem Tiderne.

J. F. Jensen — 1869-1870.

Samlede det første statistiske Materiale, af hvilket det fremgik, at der var 37 Bogtrykkerier med ialt 300 Sættere, 75 Trykkere, 94 Sætterlærlinge, 36 Trykkerlærlinge, 76 Hurtigpresser og 40 Haandpresser.

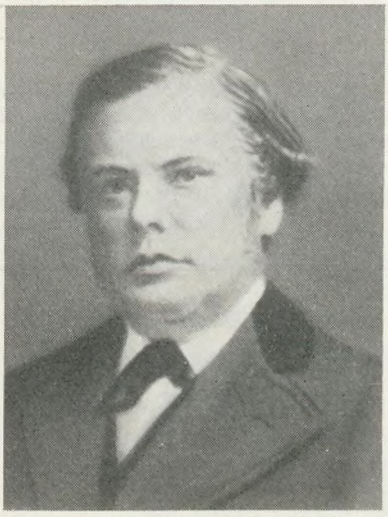

Olavesen — 1870-1871.

Tilhørte den Gruppe Kolleger, der ønskede, at Lønspørgsmaalet skulde stilles i Forgrunden, fordi der ikke kunde skabes Interesse for Den typografiske Forening alene ved Understøttelseskasserne.

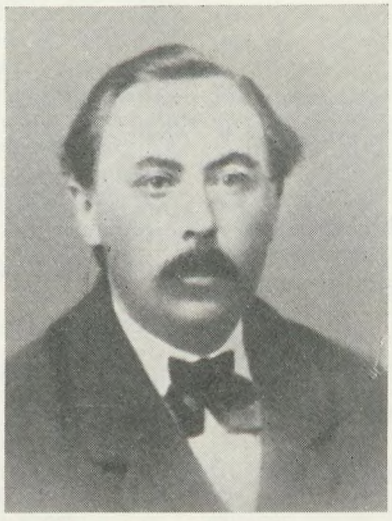

Carl Herdahl — 1871-1872.

I hans Formandsperiode lykkedes det at faa 16 Bogtrykkere til at gaa ind paa en Forhøjelse af Tusindbetalingen og give Korrekturgodtgørelse. Initiativet til dette skyldes dog J. F. Jensen og R. P. Jensen.

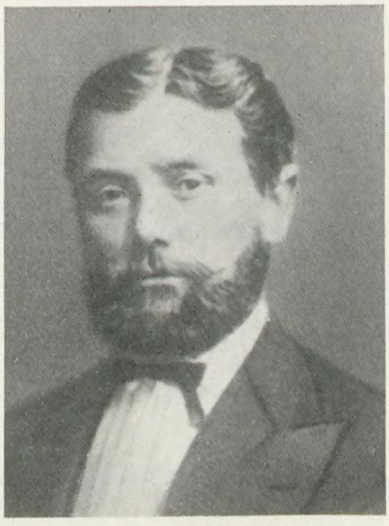

R. P. Jensen — 1872-1877.

Gennemførte den første Tarif, gældende fra 1. Jan. 1875; skabte Typograf-Tidende, der begyndte at udkomme 2. Jan. 1874; organiserede en Række Lokalforeninger i Provinsen. Fratraadte efter den tabte Strejke i 1876.

A. F. Decher — 1877-1883.

Førte Organisationen videre, Trods Masseudmeldelser, efter den tabte Strejke i 1876. Det skyldes ham og A. L. Mortensen at Organisationen kunde opretholdes og værne om Typografernes Interesser.

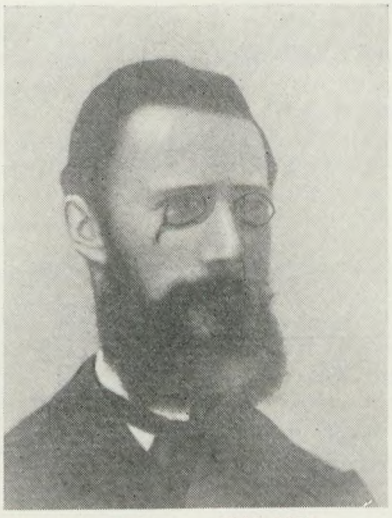

Rudolph Bøhm — 1883-1889.

Den sociale Linie befæstes: mange Lønkonflikter; Fanen sendes i 1883 for første Gang til Socialdemokratiets Grundlovsfest, 1884 tilsluttes Foreningen de samvirkende Fagforeninger. Som Protest mod denne Linie udmelder 100 Kolleger sig og danner 1885 Ny typografisk Forening.

Victor Petersen — 1889-1897.

Een af de Mænd, der har betydet mest for Typografernes Organisations Udvikling. Blev Dansk Typograf-Forbunds første Formand (indtil 1920). — Har skrevet Danske Typografers Organisations Historie I-II.

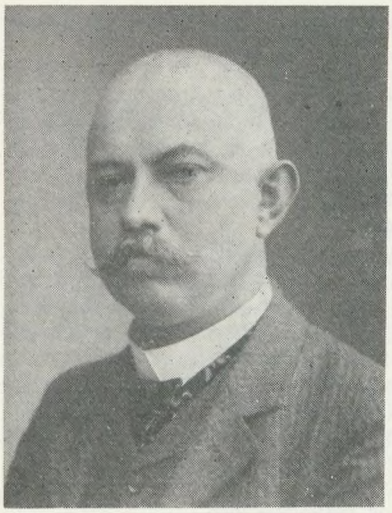

Peter Lauritzen — 1897-1903.

Blev Den typografiske Forenings første fastlønnede Formand, idet man i Aaret 1900 tager Beslutning om dette. Lauritzen var i Besiddelse af et ikke almindeligt Forhandlingstalent og forstod at beherske de store Møder.

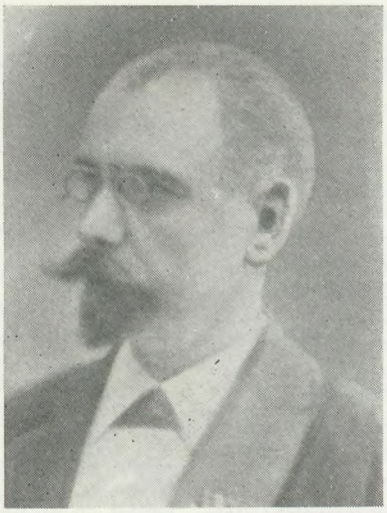

Gustav Clausen — 1903-1907.

Var Redaktør af Typograf-Tidende 1893 -1898. — Ved en Tarifforhandling i 1906 nedsættes Arbejdstiden fra 9 til 8½ Time og fra 1. Januar 1910 til 8 Timer. Desuden gennemføres — efter fornyede Forhandlinger — visse Lønforhøjelser.

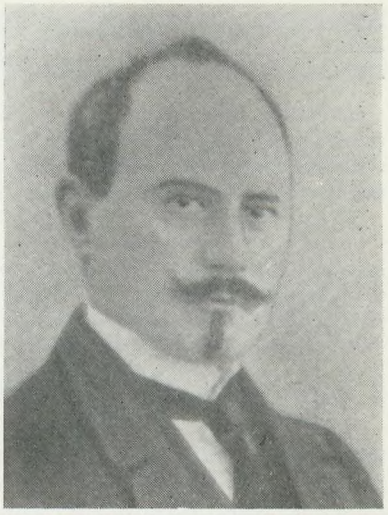

Viggo Christensen — 1907-1914.

Perioden kendetegnes ved Konflikten i 1908, det deraf følgende Fællesudvalg, der skabte Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. — Ny typografisk Forening indmelder sig 1909 i Københavns Afdeling.

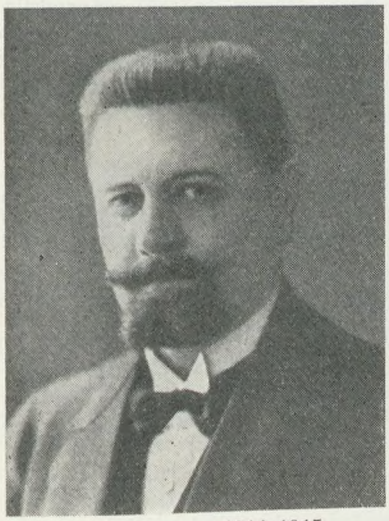

Julius Schrøder — 1914-1915.

Redaktør af Typograf-Tidende 1909-1914. Var Dansk Typograf-Forbunds Formand fra 1920-1938.

Bernhard Schmidt — 1915-1917.

Var Formand i en af de vanskeligste Perioder. — Verdenskrigen skabte Dyrtid. Ved Forhandlinger gennemførtes forskellige Dyrtidstillæg. En Dyrtidsfond, der i nogen Grad hvilede paa Princippet Familieløn, skabtes.

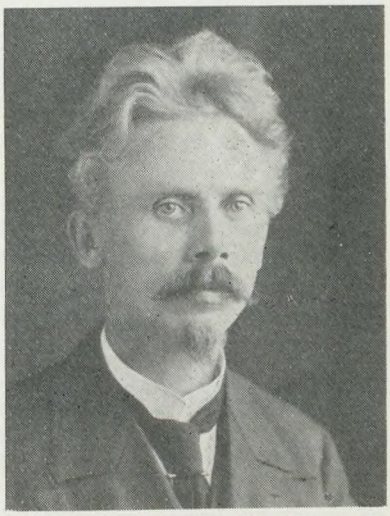

Vilh. Wartenberg — $^{29}/_{9}$-$^{26}/_{12}$ 1917.

I den korte Tid, det blev forundt Wartenberg at være Københavns Afdelings Formand, lykkedes det ham ikke — paa Grund af Sygdom — at præge Afdelingens Arbejde.

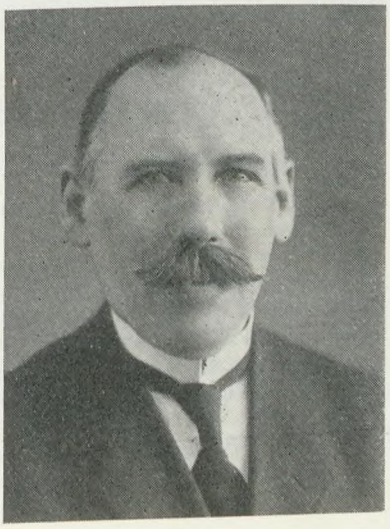

Julius Samuelsen 1918-1928.

Førte store Dyrtidsforhandlinger, var med til at afskaffe Dyrtidsfonden (Familielønnen), i 1922 kastedes Københavns Afdeling ud i Lockout. Resultatet af Kampen blev en meget stor Lønsænkning, begrundet med de faldende Priser. Skaffede 6-Dages Ferie indført i Tarifen. Samuelsen var iøvrigt Afdelingen en god og fast Leder i de uhyre vanskelige Efterkrigsaar.

Sigv. Hellberg fra $^{26}/_{1}$ 1928.

Afdel. nuværende Formand er den 15. Formand og den, der har beklædt Stillingen i den længste Periode. Foruden det tarifmæssige Arbejde har Hellberg gjort en stor Indsats for Organiseringen af alle til vort Fag hørende Arbejdere. — Ved Tarifen 1930 gennemførte Hellberg den tvungne Svendeprøve og ½ Times Forkortelse af Arbejdstiden om Natten, i 1934 den udvidede Ferie (9 Dage), 1939 yderligere Fremskridt paa Arbejdstiden (½ Times Forkortelse paa Aftenhold).

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbhvn. N. Tlf. Taga 4288.

I Anledning af lidt Tariflæsning.

I Forbindelse med Manuskript-Paragrafen, som er en meget klart affattet Paragraf, vil jeg gerne ud fra faglige Beskæftigelses-Hensyn bede om Plads for følgende angaaende den nyere, mere om sig gribende Foreteelse: den amatørmæssige Fremstilling af Manuskript paa Skrivemaskine.

Folk, der ellers har betjent sig af læselig Haandskrift, har, maaske for at ville være moderne eller efter at have opdaget det »lettere« i at skrive paa Maskine, købt en saadan. Resultaterne maa ofte siges at være forfærdelige — sjuskede — langt værre at sætte efter end efter tidligere Manuskripter i Haandskrift. Hoppende Bogstaver, det ene Øjeblik tæt sammenskrevne Linjer, snart Afstand mellem dem — ingen Orden eller Ro over Manuskriptet, ofte fuld af grove ortografiske Fejl, som vedkommende naturligvis selv er klar over, men ganske roligt tager som en Selvfølge, at Sætteren retter. Meget ofte er Arkene beskrevet med for lange Linjer, der ved de tilfældige Sammentrækninger eller Frarykninger gør Satsarbejdet meget trættende ved den idelige »Passen paa« for at undgaa Overspringninger af eller i de tætskrevne Linjer.

Praksis viser altsaa, at det er klogt med nogen Skepsis ved f. Eks. pr. Telefon at modtage Meddelelse om, at Manuskriptet er »maskinskrevet«, da det ellers vil betyde et ikke helt ringe Minus i en Prisberegning. Arbejdet vil uvægerligt kræve mere Tid af Sætteren.

De forretningsmæssige Bureauers Manuskriptfremstilling i det virkelig sobre Arbejde, der fremkommer, maa ikke være helt billigt at lade fremstille; men at der ogsaa her kan læses forkert ved Afskrivningen er meget forstaaeligt. Her kunde Faktorer eller Principaler maaske være Kunden villig til Raad ud fra en Regel om, at jo daarligere et Manuskript er, jo daarligere vil Maskinafskrivningen blive, og Udsigterne for et godt Resultat være temmelig smaa uden Diktat.

Men her kunde det saa tilbydes at forsøge at lade Bog- og Akcidenssætteren faa et Arbejde tilbage, han tidligere har haft i langt højere Grad end nu. Det har altid og skulde helst altid vedblive at være en virkelig fin Sport for Fagets Folk at søge at rede vanskelige Manuskripters Tanketraade ud — vel ikke altid lige morsomt — men et Arbejde, der vakte levende Interesse ved Kassen, og mangfoldige vanskelige Opgaver er løst og løses stadig paa forbløffende dygtig Maade — til Ære for Faget og til Glæde og Tilfredshed for Kunde og Firma, den Vej, der vel nok maa siges at være den bedste til at slaa Bro over Spørgsmaalet om et vanskeligt Arbejdes rimelige Honorering. *Emil Sømberg.*

Ernst Berg fratraadt som Formand for Bog- & Akcidenssætterklubben.

Ved den ekstraordinære Generalforsamling i Tirsdags fratraadte *Ernst Berg* Klubbens Formandspost. Det vil vist næppe være nødvendigt her at berette om *Ernst's* Virksomhed som Klubformand, den er almindelig kendt og anerkendt, hvilket da ogsaa kom tydeligt til Orde paa Generalforsamlingen.

Men et Par Linjer, der siger ham Tak, er alligevel paa sin Plads, idet Bog- & Akcidenssætterklubben var det af de mange Omraader, ved hvilke *Ernst* er beskæftiget, der var ham kærest — og det er ikke mærkeligt, thi der var og er stadig et stort Arbejdsomraade.

Ernst staar ikke personligt i Spidsen, naar Landssammenslutningen for os Haandsættere snart skal holdes over Daaben, men hans Organisationstalent har allerede været med til at give Arbejdet en sund og fornuftig Retning, der afgjort vil vise sig at indebære adskilligt rigtigt og nyttigt for os Haandsættere.

Tak for Indsatsen, *Ernst*, og Held og Lykke i D. s. F.

e. h.

Ny Klub.

Atter kan vi byde en ny Klub *velkommen*. Beslutningen paa Delegeretmødet ang. Brancheklubberne, Meddelelse om Landssammenslutning (Husk: *Odense 3. Sept.*), og endelig sidst, men ikke mindst Bevidstheden om at være den, saavel arbejdsmæssigt som lønmæssigt, daarligst stillede Branche, nødvendiggør Klubdannelser. Vi haaber, Kollegerne i andre Byer tager Eksemplet op til Efterfølgelse.

Haandsætter-Klub i Herning.

Efter at der i nogen Tid imellem de deri interesserede Medlemmer havde været talt frem og tilbage om Oprettelsen af en Haandsætter-Klub i Herning, samledes man Tirsdag den 9. Maj til en stiftende Generalforsamling. — Til Bestyrelsen, der kom til at bestaa af 3 Medlemmer, valgtes som Formand, Sofus Sørensen, medens Niels Nielsen blev Næstformand og Jens Rahbech Sekretær. — Disse skulde saa senere indkalde til et Møde for at faa alle Haandsættere i Afdelingen indmeldt i Klubben, ligesom man ogsaa haabede paa, at Haandsætterne i vore Nabobyer nu vilde organisere sig i Haandsætter-Klubber. *jr.*

Mellembys.

Nedenstaaende Adresse bedes føjet til Adresselisten i sidste Nr. af Bog- og Akcidenssætteren.

Haandsætterklubben i Herning: *Jens Rahbech, Dalgasgade 11, Herning.*

Bemærk

at der atter er ny Adr. for Brancheredaktøren: *Magistervej 48, København N., Telefon Taga 4288.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Trykkernes Landssammenslutning, 2. Kreds.

Søndag den 11. Juni er det saa vi afholder vor Sommerudflugt til Hillerød og Grib Skov. Som vi plejer bliver det i Fællesskab, alle Klubberne paa Sjælland maa være repræsenteret ved denne Tur. Allerede nu er vi heldigvis i Stand til at konstatere stor Interesse i Klubberne, mange har paa Forhaand meldt deres Ankomst, der er nu udsendt Programmer til de forskellige Afdelinger, vi haaber, at det maa give et lille Indblik i, hvad det er, vi har at byde paa her oppe i Hillerød; at det vil blive en god Dag, det tør vi nok garantere for. Foruden 2. Kreds har vi indbudt de gode Nykøbing F.-Trykkere, og det vil vi love Jer dernede, I skal faa

en god Dag heroppe, lad os se nogle af de kendte Ansigter, som vi saa tit har set ved andre Arrangementer. Ogsaa Københavnerne har faaet Indbydelse, og derfra venter vi en hel Invation, det er jo lige en Dag, der kan passe for Københavnertrykkere. Hvis andre Trykkere fra Landssammenslutningen skulde ønske at deltage, saa er alle velkomne.

Dagens Program ser saaledes ud: Kl. 9,45 samles Deltagerne paa Hillerød Banegaard, derfra gaar vi saa ned paa Frederiksborg Slot, hvor vi med kyndig Leder ser hele det nationalhistoriske Musæum. Det er et Arrangement, som vi fra alle Sider er blevet opfordret til at ordne, det er en Oplevelse at se hele denne kostbare Samling, hvert Aar kommer her henved ca. 100,000 Turister for at se disse Samlinger, og hvad der her huses af gamle Kunstgenstande og sjældne Skatte, det vil blive en Oplevelse at se.

Kl. ca. 12 kører vi ud til Følstrup Damme i Grib Skov, og her gaar det saa løs med de medbragte Frokoster. Her har vi sørget for at faa Øl og Snaps. Efter Frokosten skulde der udkæmpes forskellige Dyster, saa ogsaa Benene skal blive rørt. Kaffen venter saa paa Nøddebo Kro, herover skal vi spasere gennem Skoven og langs Esrom Sø, det er noget af det smukkeste af Nordsjælland, vi her faar at se. Turen til Følstrup Damme og fra Nøddebo Kro til Slotspavillonen gøres i Turistbiler, og vi har ordnet det saaledes, at det kun kommer til at koste 75 Øre pr. Deltager.

Om Aftenen Kl. 18 samles vi paa Slotspavillonen i Frederiksborg Slotshave, hvor Middagen serveres, Menuen: Suppe, Fedekalvesteg og som Dagens Clou: Is à la Gutenberg. Efter Spisningen deltager vi i Festen i »Landsbyen«, som ligger i samme Etablissement. Prisen pr. Deltager i Spisningen Kr. 3,25 pr. Kuvert.

Vi haaber, dette Program vil falde i alles Smag, saaledes at der vil blive mægtigt Rykind af Trykkere med Damer Søndag den 11. Juni.

Anmeldelse om Deltagelse i Turen samt hvor mange der ønsker at deltage i Fællesspisningen, bedes sendt Kredsformanden, *Robert Petersen*, Jespervej 43, Hillerød.

Alle Trykkere i 2. Kreds og deres Damer reserverer denne Dag. Altsaa vel mødt i Hillerød den 11. Juni. *B. B.*

— — —

Beklageligvis blev denne Artikel modtaget saa sent, at den ikke kunde komme med i vort forrige Numer. Vi maa endnu engang minde vore ærede Indsendere om, at alt Stof maa være Brancherepræsentanten i Hænde senest Torsdag Aften, Ugen før Branchespalten findes i »Typ.-Tid.«. *J. L.*

Aarhus Trykkerklub

afholdt Torsdag den 18. Maj (Kr. Himmelfartsdag) Møde i Amaliegades Forsamlingsbygning, hvortil Medlemmer af 6. Kreds var indbudt. Efter en kort Velkomst af Formanden, *Holger Hansen*, til Dagens Mand, Formanden for Landssammenslutningen, Chr. B. Petersen, København, og til den mødte Forsamling fik *Chr. B. Petersen* Ordet. Emnet for Mødet var *Landssammenslutningen og Oplysningsvirksomheden* med efterfølgende Diskussion. Chr. B. Petersen gav til Indledning en historisk Oversigt over Trykkerklubbernes og Landssammenslutningens Start og Trivsel og omtalte endvidere hvorledes Forbundet har Brug for Brancherne og Brancherne for Forbundet.

Efter en lille Spisning, hvor Aarhus Trykkerklub var Vært, indledtes Diskussionen; under denne havde *Holger Hansen* og *Grøndahl* fra Aarhus og *Fischer* fra Horsens Ordet. Til Slut takkede *Holger Hansen* Chr. B. Petersen, fordi han var kommet til Aarhus og for hans fyldige og grundige Indledning. *Chr. B. Petersen* takkede for Besøget. Derpaa var der arrangeret Besøg i Hanbergs Bogtrykkeri, Rosensgade, hvor det navnlig var en Victoria Front, der havde Medlemmernes Interesse. Dermed var det Slut paa en interessant Dag.

Heast.

Præmiekonkurrence for Trykkere.

Som et Led i de Præmiekonkurrencer, som »Nordisk Boktryckarekonst« foranstalter i Anledning af sin 40-aarige Bestaaen kundgjorde Tidsskriftet i sit Januarhæfte en Præmieopgave for Trykkere i Sverige, Norge, Danmark og Finland. Ved Tidsfristens Udløb, den 1. Maj, var imidlertid kun et ringe Antal Forslag indkommet, og Tidsskriftet har derfor besluttet at udsætte Fristens Udløb til *1. September 1939*.

Da Konkurrencer af denne Art sjældent er forekommet i Sverige, mener man, at Aarsagen til den ringe Deltagelse skyldes Ukendskab til Opgaven, og man gør derfor opmærksom paa, at Hensigten er, at Præmieforslagene skal tages af den daglige Produktion, saaledes at Maskinerne ikke behøver at stilles til Disposition i det nævnte Øjemed. De benyttede Dækler skal indsendes sammen med den udførte Tryksag. Iøvrigt henvises til »Nordisk Boktryckarekonst«s Januar-Numer angaaende de nærmere Betingelser.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Læs Tarifen!

Det sker desværre ikke saa faa Gange, at Styrelsen skal behandle Sager, hvor vore Medlemmer, fordi de ikke har haft Tid, Lyst eller Evne til at læse Tarifen, har faaet for lidt i Arbejdsløn.

Den sidste Sag omhandlede et Par Trykkeriarbejdere, som i længere Tid havde arbejdet for længe. Man skulde ellers tro, at det var sivet ud, at Arbejdstiden, naar der sluttedes efter Kl. 24, ikke mere var 8 Timer. Men dette var altsaa ikke gaaet op for vore 2 Kolleger.

Da Arbejdslønnen, de her var gaaet Glip af, ikke kunde opgøres nøjagtigt, slap Firmaet med at betale 600 Kr., der gik i den særlige Fond.

Man kan vel nok sige, at det maa være ærgerligt at se alle disse rare »Gysser« gaa ens Næse forbi, men det maa staa enhver Kollega klart, at han har en Pligt til at læse sin Tarif, og hvis det forekommer ham, at noget af den er Volapyk, skal han spørge sin Tillidsmand eller sin Organisationsledelse.

Vi kan ikke være bekendt at have for mange Sager af ovennævnte Art. *V. W.*

En underlig Faktor.

En Kollega, H. P., meddeler mig, at Faktoren paa hans Arbejdsplads har tilbudt ham 6 Dages længere Ferie, mod at arbejde samme Tidsrum over efter Ferien, hvor Forretningen vil faa meget travlt. Altsaa afspasere Overarbejde paa Forskud. »Maa man det?« spørger H. P.

Svar: Gaa endelig ikke paa den Galej, det er fuldkommen ulovligt.

Forøvrigt kan jeg meddele dig, at du har ca. 30 ledige Kammerater, der vilde blive glade blot ved nogle Dages Job. Det skulde da ogsaa være mærkeligt, at der ved et saa omfattende Overarbejde, som der her er Tale om, ikke skulde kunne sættes flere Folk ind.

Dette til Eftertanke, ogsaa til andre, der gaar og lurer paa at omgaa Loven om Forbud mod Overarbejde. *V. W.*

Trykkeriarbejdernes Klub i København.

Fredag den 12. Maj afholdt Klubben sin ordinære halvaarlige Generalforsamling i »De smaa Haver« i Pilealéen. — *Formanden* aabnede Generalforsamlingen og udtalte en Tak til Kollegerne paa »Aftenbladet«, som har foræret Klubben en Gong-Gong med Inskription. — *Holmbeck* oplæste Protokollen, der godkendtes, hvorefter *Formanden* afgav Beretning

for Vinterhalvaaret; denne godkendtes. — Spørgsmaalet om en Landssammenslutning ønskedes taget op til Debat paa et senere afholdt Møde. — *Kassereren* fremlagde Regnskabet, der godkendtes eenstemmigt. — Fra B. Weber forelaa et Forslag, der efter en Redegørelse blev trukket tilbage for at blive behandlet i et Styrelsesmøde. — Til Valg af Næstformand opstilledes E. Nilsson og B. Weber, efter en Afstemning genvalgtes Nilsson; som Kasserer genvalgtes O. Ulrichsen eenstemmigt. Da Olsen paa Grund af Helbredshensyn ønskede at trække sig tilbage nyvalgtes til Styrelsen Carl Jørgensen og som Suppleant til Styrelsen nyvalgtes Børge Weber. Revisor Chr. Petersen genvalgtes. — Under Eventuelt fik *Formanden* Ordet og udtalte paa Styrelsens Vegne, at man ønskede at give Klubbens mangeaarige Formand, Peter Ulrichsen, en Erindring i Form af et Diplom, der udnævner ham til Klubbens Æresmedlem, som en Tak for det store Arbejde, han har udført for de mandlige Hjælpearbejdere igennem de mange Aar. *P. Ulrichsen* svarede med at ønske Klubben fortsat Fremgang, og med en Tak til Kollegerne for den Tillid, de havde vist ham, sluttede den højtidelige Del. — Efter et Par Timers kammeratligt Samvær, hvor der serveredes Smørrebrød og Kaffe m. m., kunde Klubbens Formand sige Medlemmerne en Tak for i Aften og udtale Ønsket om et snarligt Gensyn. *Werner C. Holmbeck.*

Husk den ekstraordinære Generalforsamling i Aften Kl. 20 i Evaldsgade. Dagsorden: 1. Landssammenslutningen. 2. Lovene. 3. Eventuelt. *Styrelsen.*

Trykkeriarbejdernes Brancheklub i Odense.

I Maanederne Juni, Juli og August afholdes ingen Klubmøder. Næste Møde Mandag den 4. September.

Bladsætteren

Repræsentant: Axel Jensen, Elmegade 28 [1].

Haandsætter — Maskinsætter.

Uden at gaa ind paa en videre Drøftelse her i Bladet af S. V. Rasmussens Artikel i »Typ.-Tid.«, Nr. 18, idet jeg ikke er enig med ham i de deri fremsatte Betragtninger, takker jeg dog for Tilbudet om en Drøftelse af Forholdet mellem Haandsættere og Maskinsættere, og haaber jeg, at Bladsætterklubben vil indvarsle til et saadant Møde først paa Efteraaret.

Lad os saa holde Ferie til den Tid.

Axel Jensen, 883.

En Jubilæumsgave.

Ved Generalforsamlingen den 21. Maj i Københavns Afdeling vedtoges det, paa Forslag af Eigil Hansen, i Anledning af Afdelingens 70 Aars Dag, at yde et Tilskud til Brancheklubberne.

Bladsætterklubben bevilgedes et Beløb paa 300 Kr. til Brug ved Oplysningsarbejdet indenfor Klubben.

Denne Gave bør virke som en Spore til, at Medlemmerne møder frem ved Klubbens Generalforsamlinger og Møder, saaledes at vi alle faar det størst mulige Udbytte af Arbejdet.

Lexa.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Til Sommerturen Søndag d. 18. Juni skal der medbringes Badetøj, en stor Madpakke og godt Humør.

Det ny Numer af »Faglig Ungdom« kan nu faas paa Kontoret.

Der er nu fremstillet et F. U. Cykleflag, og vi opfordrer alle til at købe det smukke røde Flag. Pris 50 Øre.

Husk, at vi hver Torsdag Kl. 19 pr. har Cykleture fra Sct. Hans Torv. 35 Øre med til Kaffe.

Vær hilset, demokrater!

En norsk Kollega, som opholder sig her i Landet, har sendt os følgende Digt:

Hvor det herlig var å leve
i den gode gamle tid,
da vi intet kunde kreve
tross vår arbeidskraft og flid.
Denne saga er jo endt
som ugyldig dokument.

Se Europa, merk dets grenser,
hvor de dog forplumret er,
ingen om dets ære enser,
— fjernt som også ganske nær.
Ut fra folkehjertet sprang
titt et håp så mangen Gang.

Nordens syn paa fred er grunnet
midt i tidens vanvids strøm,
renker er nok også spunnet
i et nett av dåd og drøm.
Samlingstanken blev et spor,
kanskje større enn vi tror.

Skjønt forenet hele Norden
fremad går med freidig hu
for å vinne fred på jorden,
for å fjerne krigens gru.
Herom er det kampen står
nu i denne folkevår.

Det er Nordens demokrater,
som vil bringe seiren hjem
— ikke hvervede soldater,
hvor de så enn stormer frem.
Alt er rede. Gå kun på
— det er *målet*, vi skal nå.

O. Gram Johannessen.

En forfulgt Uskyldighed

I »Typ.-Tid.« Nr. 21 læser man med Forbavselse Ernst Bergs lille Opfordring til B.- & A.-Klubbens Medlemmer om at møde sluttet op og staa ham bi overfor *den mindre Gruppe Medlemmer — der vilde Klubledelsen til Livs* — d. v. s. »ham« til Livs. Samtidig henviser han til det store Arbejde, der er gjort i Tarifsituationen.

Det er højst besynderligt at se saadan et Forsvar paa Tryk, naar man *véd*, at Klubben ikke har holdt et eneste Møde under Tarifsituationen. Men det var maaske hans egen Indsats, han tænkte paa — naa, den var nu heller ikke helt almindelig! Først gik han radikalt imod Mæglingsforslaget i Tarifkommissionen. *»Jeg gad se, om Regeringen tør forbyde Typograferne at kæmpe for Arbejdstidsforkortelse«* — det var hans Ord den ene Dag — men nogen Tid senere, da Sagen blev behandlet i D. s. F.s Ledelse, fordi Regeringen ikke vilde vide af nogen Kamp, fulgte *E. B.* Regeringen contra Typograferne. (Jeg synes, man kan med rolig Samvittighed sige, at den Dag sejrede det partipolitiske Funktionær-»Jeg« over den fhv. Typograf).

Det er jo en Kendsgerning, som staar absolut fast, at efter Lovene burde Ernst Berg have nedlagt sit Formandshverv i Klubben forlængst!

Hvad nølte han efter? Frygtede han, at Efterkommeren ikke vil arbejde i samme Spor! Jeg haaber oprigtigt, at hans Frygt er begrundet! 1235, *Henning H. Jensen.*

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for Januar Kvartal 1939

Afdeling	Indtægt										Udgift																					
	Kontingent		Ekstrakontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Rejseunderstøttelse af Fortsættelsesskassen		Understøttelse af Fortsættelsesskassen		Hjælpekasseunderstøttelse		Reservefondsunderstøt.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Adm.-Tilskud til Afd.		Indsendt til Hovedkassen		Ialt	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	2050	50	»	»	»	»	519	55	2570	05	7	50	788	»	»	»	»	»	609	25	»	»	753	»	»	»	48	»	364	30	2570	05
Aalborg	9083	»	»	»	»	»	1199	74	10282	74	26	25	2887	»	»	»	36	»	2067	75	»	»	1292	»	»	»	222	50	3751	24	10282	74
Aarhus	17010	80	»	»	25	»	8701	70	25737	50	76	50	10597	75	»	»	»	»	6810	25	»	»	7873	»	»	»	380	»	»	»	25737	50
Assens	437	20	»	»	»	»	398	10	835	30	7	50	168	»	»	»	»	»	282	75	»	»	36	»	»	»	11	87	329	18	835	30
Brønderslev	312	»	»	»	»	»	222	90	534	90	»	»	39	»	»	»	»	»	22	75	»	»	»	»	»	»	7	50	465	65	534	90
Esbjerg	3577	30	»	»	»	»	556	20	4133	50	6	50	1304	»	»	»	»	»	1051	50	»	»	611	»	»	»	78	75	1081	75	4133	50
Faaborg	420	20	»	»	»	»	»	»	420	20	38	25	204	»	»	»	»	»	114	»	»	»	42	»	»	»	10	»	11	95	420	20
Fredericia	1596	70	»	»	»	»	1017	»	2613	70	33	25	1059	75	»	»	60	»	566	75	»	»	367	»	»	»	39	»	487	95	2613	70
Frederikshavn	1321	80	»	»	»	»	»	»	1321	80	»	»	216	»	»	»	»	»	276	»	»	»	354	»	»	»	112	50	363	30	1321	80
Grenaa	489	60	»	»	»	»	517	80	1007	40	18	75	282	»	»	»	»	»	141	»	»	»	528	»	»	»	12	50	25	15	1007	40
Haderslev	1817	90	»	»	»	»	300	»	2117	90	»	»	802	»	»	»	»	»	549	25	»	»	480	»	»	»	41	85	244	80	2117	90
Haslev	124	80	»	»	»	»	»	»	124	80	18	50	»	»	»	»	»	»	9	50	»	»	»	»	»	»	8	»	88	80	124	80
Helsingør	1119	20	»	»	»	»	2358	40	3477	60	131	50	1356	75	»	»	»	»	932	»	»	»	246	»	»	»	30	»	781	35	3477	60
Herning	1789	30	»	»	»	»	»	»	1789	30	13	75	482	»	»	»	»	»	300	75	»	»	234	»	»	»	37	50	721	30	1789	30
Hillerød	4132	40	»	»	»	»	»	»	4132	40	164	75	1232	»	»	»	»	»	973	25	»	»	1185	»	»	»	85	»	492	40	4132	40
Hjørring	2499	»	»	»	»	»	»	»	2499	»	5	50	249	»	»	»	»	»	253	50	»	»	426	»	»	»	52	14	1512	86	2499	»
Hobro	625	30	»	»	135	»	100	»	860	30	8	25	76	»	»	»	»	»	208	»	»	»	258	»	»	»	15	»	295	05	860	30
Holbæk	2646	50	»	»	»	»	800	»	3446	50	8	25	1242	»	»	»	»	»	786	50	»	»	570	»	300	»	55	»	484	75	3446	50
Holstebro	1980	50	»	»	»	»	»	»	1980	50	22	»	298	75	»	»	»	»	251	25	»	»	536	»	»	»	48	75	823	75	1980	50
Horsens	4209	20	»	»	»	»	2178	45	6387	65	8	25	2099	»	»	»	»	»	1722	»	»	»	1281	»	500	»	105	»	672	40	6387	65
Kalundborg	1426	10	»	»	»	»	800	»	2226	10	18	50	586	»	»	»	»	»	379	50	»	»	538	»	500	»	122	50	81	60	2226	10
Kolding	6364	70	»	»	10	»	»	»	6374	70	48	»	1425	»	»	»	»	»	1069	75	»	»	1254	»	»	»	142	50	2435	45	6374	70
Korsør	467	40	»	»	126	»	348	65	942	05	37	»	491	»	»	»	»	»	228	50	»	»	108	»	»	»	20	»	57	55	942	05
Køge	1636	90	»	»	»	»	»	»	1636	90	45	»	279	»	»	»	»	»	292	75	»	»	66	»	»	»	30	»	924	15	1636	90
Lyngby	940	10	»	»	45	»	455	75	1440	85	»	»	734	50	»	»	44	50	574	25	»	»	54	»	»	»	23	05	10	55	1440	85
Løgstør	350	40	»	»	»	»	200	»	550	40	5	50	56	»	»	»	»	»	55	»	»	»	210	»	»	»	8	75	215	15	550	40
Maribo	798	90	»	»	»	»	»	»	798	90	»	»	230	»	»	»	»	»	132	50	»	»	108	»	»	»	13	50	314	90	798	90
Marstal	187	20	»	»	»	»	»	»	187	20	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	»	»	5	»	162	20	187	20
Middelfart	646	10	»	»	20	»	»	»	666	10	32	25	»	»	»	»	»	»	128	25	»	»	»	»	»	»	22	50	483	10	666	10
Nakskov	2290	70	»	»	49	»	»	»	2339	70	17	»	»	»	»	»	49	»	35	50	»	»	1560	»	»	»	50	»	628	20	2339	70
Nyborg	832	30	»	»	»	»	1088	05	1920	35	65	»	583	50	»	»	»	»	465	»	»	»	»	»	»	»	30	»	776	85	1920	35
Nykøbing F.	3690	40	»	»	»	»	»	»	3690	40	6	50	969	»	»	»	»	»	580	75	»	»	1530	»	»	»	74	37	529	78	3690	40
Nykøbing M.	878	70	»	»	»	»	450	»	1328	70	»	»	33	»	»	»	»	»	39	25	»	»	598	»	500	»	18	75	139	70	1328	70
Næstved	4343	»	»	»	»	»	»	»	4343	»	2	75	1163	»	»	»	54	»	932	75	»	»	1182	»	»	»	175	»	833	50	4343	»
Odder	865	90	»	»	»	»	921	10	1787	»	7	50	750	»	»	»	»	»	620	50	»	»	48	»	»	»	21	25	339	75	1787	»
Odense	15424	90	»	»	60	»	»	»	15484	90	47	75	4836	50	»	»	»	»	3564	50	»	»	4306	50	»	»	336	87	2392	78	15484	90
Randers	5608	80	»	»	108	»	2000	»	7716	80	49	50	2586	25	»	»	155	»	1719	»	»	»	1710	»	»	»	101	»	1396	05	7716	80
Ribe	667	90	»	»	»	»	371	55	1039	45	18	75	559	»	»	»	»	»	392	50	»	»	»	»	»	»	17	50	51	70	1039	45
Ringkøbing	1218	90	»	»	»	»	»	»	1218	90	5	50	»	»	»	»	»	»	25	50	»	»	66	»	»	»	24	»	1097	90	1218	90
Ringsted	1808	50	»	»	»	»	1116	30	2924	80	20	50	911	»	»	»	»	»	905	25	»	»	588	»	»	»	41	88	458	17	2924	80
Roskilde	2830	10	»	»	»	»	900	»	3730	10	139	50	1025	»	»	»	»	»	842	25	»	»	285	»	»	»	»	»	1438	35	3730	10
Rudkøbing	973	70	»	»	40	»	1119	95	2133	65	50	»	872	»	»	»	»	»	573	75	»	»	114	»	»	»	22	50	501	40	2133	65
Rønne	3069	50	»	»	»	»	»	»	3069	50	»	»	832	»	»	»	»	»	579	25	»	»	288	»	»	»	65	»	1305	25	3069	50
Silkeborg	2810	»	»	»	»	»	»	»	2810	»	16	50	1039	»	»	»	»	»	720	50	»	»	936	»	»	»	61	88	36	12	2810	»
Skanderborg	679	60	»	»	»	»	537	20	1216	80	68	»	359	»	»	»	»	»	390	»	»	»	30	»	»	»	14	37	355	43	1216	80
Skive	2355	10	»	»	»	»	»	»	2355	10	16	50	201	»	»	»	»	»	237	75	»	»	346	»	»	»	46	30	1507	55	2355	10
Skjern	467	10	»	»	45	»	537	10	1049	20	2	75	404	»	»	»	»	»	238	»	»	»	270	»	»	»	11	25	123	20	1049	20
Slagelse	4919	80	»	»	114	»	»	»	5033	80	23	25	1515	75	»	»	»	»	1264	50	»	»	234	»	400	»	76	50	1519	80	5033	80
Stege	795	»	»	»	»	»	450	»	1245	»	»	»	450	»	»	»	»	»	322	50	»	»	348	»	»	»	19	75	104	75	1245	»
Struer	489	60	»	»	»	»	222	60	712	20	»	»	207	»	»	»	»	»	140	75	»	»	102	»	»	»	11	25	251	20	712	20
Stubbekøbing	168	60	»	»	»	»	612	67	781	27	»	»	308	»	»	»	»	»	116	25	»	»	28	»	»	»	6	»	323	02	781	27
Svendborg	2197	30	»	»	»	»	350	»	2547	30	77	85	919	50	»	»	»	»	567	75	»	»	333	»	»	»	50	63	598	57	2547	30
Sønderborg	1115	40	»	»	6	»	1000	»	2121	40	3	»	983	»	»	»	51	»	654	50	»	»	318	»	»	»	28	75	83	15	2121	40
Thisted	1440	»	»	»	»	»	400	»	1840	»	5	50	500	»	»	»	»	»	340	50	»	»	196	»	»	»	30	»	768	»	1840	»
Tønder	222	30	»	»	»	»	»	»	222	30	»	»	»	»	»	»	»	»	40	»	»	»	»	»	»	»	5	»	177	30	222	30
Varde	204	»	»	»	»	»	1366	10	1570	10	2	75	517	50	»	»	»	»	354	25	»	»	300	»	»	»	8	»	387	60	1570	10
Vejle	4057	40	»	»	10	»	800	»	4867	40	24	75	1449	»	»	»	»	»	1055	25	»	»	1875	»	»	»	88	75	374	65	4867	40
Viborg	2023	90	»	»	»	»	1000	»	3023	90	35	75	561	50	»	»	»	»	376	25	»	»	673	»	500	»	34	»	843	40	3023	90
	138509	40	»	»	793	»	35916	86	175219	26	1488	35	53719	»	»	»	449	50	38903	»	»	»	37674	50	2700	»	3259	21	37025	70	175219	26
København	208975	»	»	»	462	»	45000	»	254437	»	313	»	106056	»	»	»	308	50	66432	50	»	»	69131	90	5513	»	100	»	6582	10	254437	»
	347484	40	»	»	1255	»	80916	86	429656	26	1801	35	159775	»	»	»	758	»	105335	50	»	»	106806	40	8213	»	3359	21	43607	80	429656	26

Hvad fik vi ud af det?

Dette Spørgsmaal retter Fr. N. i forrige Numer af »Typ.-Tid.« (Nr. 21), nemlig: Hvad fik vi ud af, at vi mandede os op i 1864. — De danske Arbejdere maa vist være glade for, at de første Forkæmpere for Socialismen i Danmark ikke hyldede den samme »Hvad kan det nytte«-Filosofi, selv om de ogsaa var de smaa overfor Modstanderne.

Der findes Mennesker i Danmark, der mener, at den Aand, som gav sig Udtryk i Modstanden i 1864, er den samme, som manifesterede sig i den mangesidede økonomiske, sociale og tekniske Udvikling i Tiden efter 1864. Denne aktive Indstilling var det ogsaa, som igennem 56 Aars Fremmedherredømme dog lod Sønderjyderne bevare deres danske Sindelag, saa de i 1920 vendte tilbage til Hjemlandet.

Fr. N.s Betragtninger over vore eventuelle Fjender er vel ironisk ment. I hvert Fald er vel de fleste klar over, at Englands Forsikringer er af samme Værdi som en Ikke-Angrebs-Pagt med Tyskland, nemlig 0. Men unægtelig har Tyskerne jo i givet Fald de største Chancer for at komme først. — Hvad om vi undlod at stole paa andre end os selv. Med et stærkt Forsvar er der dog en Mulighed for, at ingen af dem vilde holde det for Umagen værd.

Angaaende de økonomiske Forudsætninger for et saadant stærkt Forsvar: Se Betragtningerne ovenfor om den aktive Indstilling og endvidere Davidsens Smørrebrødsseddel (jfr. Danmarks Turistpropaganda).

Til Slut blot et Spørgsmaal til baade Fr. N. og andre Læsere: Foretrækker man at blive Sværddragere for Hitlerismen? *Børge Christensen*, Struer.

— — —

Jeg havde ikke tænkt mig, at mit lille Hib til Skibsreder A. P. Møllers Militærpropaganda, skulde have kaldt en Kollega frem til Forsvar. Endnu mindre havde jeg ventet, at der her i Landet fandtes Mennesker, som *for Alvor* nærer den Tro, at et Folk paa 3 Millioner med Held skulde kunne tage Kampen op med et Land, der tæller henved 90 Millioner — *hvis* det da ikke skulde være i Haabet om, at en eller flere Stormagter skulde komme til Hjælp. Men dette Haab nærer Børge Christensen jo ikke. Han mener, vi udelukkende skal stole paa vor egen Styrke. Ja, det er jo godt at besidde Selvtillid, naar denne ikke udarter til Selvovervurdering, hvilket i høj Grad maa siges at være Tilfældet i dette Forhold.

Om jeg ønsker at blive Sværddrager for Nazismen? Spørgsmaalet ligger lige saa fjernt fra Virkeligheden som Davidsens bekendte Smørrebrødsseddel er meningsløs lang, og jeg vil derfor ikke tage det alvorligt. Kun vil jeg mene, at den bedste Maade at bevare vort Lands Selvstændighed paa uden Tvivl er at gaa saa stille med Dørene, som det er foreneligt med et selvstændigt Folks Æresfølelse, og ikke »puste os op« i den Tro, at vi formaar at skræmme en Stormagt.

Ministeriet Stauning kan have begaaet adskillige Fejltrin i sin lange Levetid, indenrigspolitisk set, men jeg kan ikke se rettere end at dets Udenrigspolitik, der nu har ført til en Ikke-Angrebs-Traktat med Tyskland, er i Pagt med den sunde Fornuft og har bidraget langt mere til Bevarelsen af vort Lands Selvstændighed end en nok saa kraftig Oprustning.

Hvordan gik det Czekoslovakiet, der havde rustet efter en Maalestok, som vi kun kan drømme om i vor Fantasi?

Og hvad faar Sverig og Finland mon ud af deres Militærforanstaltninger? *Fr. N.*

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 182.762,83, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	112.153,89
Sparekassen	-	66.739,37
Kassebilag	-	3.399,30
Kontant Beholdning	-	470,27
Ialt	Kr.	182.762,83

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 4.450.562,79 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
Obligationer	-	448.885,00
Sparekassen	-	810.123,77
Fortsættelseskassen:		
Obligationer	-	85.100,00
Sparekassen	-	438.309,99
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	168,600,00
Prioriteter	-	202.251,39
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	2.216.616,08
Kontant Beholdning	-	176,56
Ialt	Kr.	4.450.562,79

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 30. Maj 1939.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typograf-Sekretariat.

Paa Sekretariatskommissionens Møde den 19. Maj 1939 aflagde Sekretariatet Beretning om de Skridt, der af Dansk Typograf-Forbund var gjort til at hjælpe sudetertyske Kolleger, ligesom Forbundet har søgt Oplysninger om Forholdene i Böhmen og Mähren efter 15. Marts-Begivenhederne. Fra det polske Typografforbund forelaa en Skrivelse, hvori Forbundet giver sin fulde Tilslutning til den foreslaaede Form for Hjælp til de i Teschen boende invalide czecko-slovakiske Typografer. Det polske Forbund har bevilget 5000 Schweizer-Franc til dette gode Formaal. To czecko-slovakiske Typografer, som den internationale Sekretær havde hjulpet til at emigrere, gav overfor Sekretariatskommissionen Udtryk for den ydede Hjælp. Det belgiske Typografforbund takkede i en Skrivelse i hjertelige Vendinger for den i sidste Kommissionsmøde trufne Beslutning — at lade den internationale Sekretær repræsentere Sekretariatet ved For-

bundets Landskongres i Liége; Kommissionen benyttede Anledningen til at fremhæve den store Betydning, det har, at den personlige Kontakt med de enkelte Forbund vedligeholdes. I denne Forbindelse omtalte Mertens fra Bruxelles den forestaaende Modtagelse af det sydafrikanske Forbunds Generalsekretær Downes fra Johannesburg.

De udenlandske Medlemmer af den udvidede Sekretariatskommission godkendte derefter det forelagte Budget og Forslag til Kontingent for 1939, saavel som den foreslaaede Dagsorden til den internationale Kongres i København, hvorefter Liochon aflagde Beretning fra de internationale Fagsekretariaters Møde med det internationale Arbejdsbureau den 11. April i Paris. Dette Møde behandlede Hjælpeaktionen for de spanske Flygtninge, og der var almindelig Enighed om, at denne Hjælp stadig var i høj Grad paakrævet.

Stor Beundring hos Kommissionens Medlemmer vakte Beretningen om de store Ofre, det franske Typografforbund har ydet til de spanske Kolleger og den franske Regering til Flygtninge i Almindelighed, og Kommissionen besluttede straks at stille et Beløb til Raadighed til dette Hjælpearbejde og paalagde Sekretariatet at træde i Forbindelse med det franske Typografforbund for at faa organiseret en international Indsamling til de spanske Flygtninge. Det drejer sig navnlig om at skaffe Klæder, Linned og Fodtøj.

Kommissionen behandlede derefter en Del Indbydelser, hvorunder navnlig en Indbydelse fra det finske Typografforbund til Forbundets Kongres i Helsingfors den 19. og 20. Juni blev debatteret. Af Debatten fremgik det, at der var stærk Stemning for at sende en direkte Repræsentant fra Sekretariatet til Helsingfors, eventuelt med Besøg i de andre nordiske Lande, men som Følge af Forarbejderne til den internationale Kongres, den lange Afstand, og i Betragtning af, at man er sikker paa at træffe finske Kolleger ved den internationale Kongres i København i August d. A., besluttede Kommissionen at anmode Wessel, Stockholm, om at overtage Hvervet som Sekretariatets Repræsentant.

Inden Mødet hævedes, traf Kommissionen forskellige Foranstaltninger — saasom Indbydelser, Oversættelser, Beretning o. s. v. — til den internationale Kongres i København.

Afstemnings-Resultat

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling konstateredes følgende Stemmetal: Paa *S. V. Rasmussen* som Næstformand faldt 1627 Ja, 252 Nej, 211 blanke.

Vedrørende Valg til Bogtrykfagets Voldgiftsret faldt Stemmerne saaledes: Svend Johansen 869 St., O. A. Lundin 1517 St., Fr. Mehr 1311 St., Thorvald Jensen 107 St., K. A. Jørgensen 964 St., Ths. Pedersen 545 St., Aage Zuschlag 433 St.

Der var afgivet ialt 2152 St., af disse var de 62 helt blanke eller ugyldige.

København, den 6. Juni.

Selma Piculell. G. Brandrup. Aage Zuschlag. Rich. C. Steffensen. Willy Andersen. Anna Hansen. Carl Jensen. Kai Jensen.

Voldgiftsretten udgøres herefter af: O. A. Lundin, Fr. Mehr og K. A. Jørgensen med Sv. Johansen, Ths. Pedersen og Aage Zuschlag som Suppleanter. *Sigv. Hellberg.*

Nær og Fjern

Festen paa Søndag. Fra og med Fredag sælges Billetterne uden Begrænsning, saafremt der ikke til da er udsolgt.

Vel rummer K. B.-Hallen mange, men den kan ikke rumme alle vore Medlemmer og slet ikke, om hvert Medlem mødte med en eller flere Ledsagere.

Medlemmer *uden Billetter* vil *ikke* kunne faa Adgang; Kontrolløren tilsteder *kun* Adgang for dem, der er forsynet med Billet (det nytter altsaa ikke at komme med bare et Medlemskort). Der er *intet Billetsalg ved Indgangen.*

Man bedes møde inden Kl. 19.30, da der begyndes *præcis* Kl. 19.30.

Gæsterne paa Søndag. Fra *Stockholms* typografiska Förening møder Ombudsmand *Emil Malmborg*, Afdelingsformand *Axel Broström* og Afdelingskasserer *John B. Peterson.*

Fra *Malmö* typografiska Förening møder Ombudsmand *Carl Emil Jansson*, Formand *Sten Andersson* samt Styrelsesmedlem *Oscar Christensson.*

Fra *Aarhus* Lokalafdeling møder Formanden *Aage Larsen*, Næstformanden *N. P. Jørgensen* og Kassereren *Villy Vistisen.*

Fra *Odense* Lokalafdeling møder Formanden, *C. O. Madsen.*

Der møder endvidere Repræsentanter fra saavel Oslo typografiske Forening som fra Slagelse Lokalafdeling.

Desuden vil De samvirkende Fagforbund, Arbejdernes Fællesorganisation, Bogbindernes og Litografernes københavnske Afdelinger, »Social-Demokraten«, lade sig repræsentere. Forbundets tre Æresmedlemmer, Overborgmester *Viggo Christensen*, *Jul. Schrøder* og *Peter Hvidtfeldt*, er naturligvis blandt Gæsterne, og Viggo Christensen, som netop i denne Sommer for 25 Aar siden fratraadte som Formand for den jubilerende Forening, vil holde Aftenens Festtale. Ogsaa andre Gæster — af Kollegakredsen — venter vi at se iblandt os.

Kom saa! — Kom saa *i Dag*, Kollega, og aftag de sidste Billetter. Der skal være fuldt Hus til vor 70 Aars Fest paa Søndag. Adgang, Garderobe og Dans for 50 Øre.

Mød i rette Tid! Der begyndes *præcis* Kl. 19.30.

Ekstra-Sporvogne fra Raadhuspladsen (*mærket: Ekstra*). Man stiger blot ind og betaler som sædvanlig i en Sporvogn.

Paaklædningen paa Søndag er fri og efter Behag. Det er en Sommerfest.

50 Aar. Den 12. Juni fylder vor Kollega, Hjælpearbejder *Charles Nilsson*, 50 Aar. Nilsson, der i en Aarrække har været et stærkt interesseret Medlem af vor Klub, arbejder for Tiden paa Centraltrykkeriet. Hans mange Venner vil sikkert sende ham deres Lykønskninger. Hermed min. *V. W.*

Fagskolen for Boghaandværk. Udstillingen af Elevernes Arbejder i Fagskolens Lokaler i Teknologisk Institut er aaben daglig fra Kl. 10—12, Kl. 14—17 og Kl. 19—21. Sidste Dag Lørdag den 10. Juni.

Folke-Ferie hjælper gerne til ved Planlæggelse af og Gennemførelse af Ferien, til Hvile eller til Rejser. Spørg derhenne og faa Idéer til Feriens gode Udnyttelse. *Folke-Ferie:* Frederiksborggade 42, Telf. Central 2617. *s. h.*

For sent indkomne Stemmesedler fra: Bonde, Grafia, Mortensen & Søn og Frelsens Hær.

Et Svar i Anledning af Schultz' Bemærkninger til »Trykkerens Brevkasse vil fremkomme snarest. *J. L.*

Tak

Min hjerligste Tak for den store Opmærksomhed, der blev vist mig paa min Jubilæumsdag. *Fr. Nielsen*, Kolding.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Forbundsmeddelelser

Nye Medlemmer

København: Trykker Carl Erik Christiansen, udl. 1. 6. 39 hos Calberg (arb. s. St.), Paal. Bodil Johanne Gensmann, udl. 1. 6. 39 hos Hoff (arb. s. St.), Paal. Henny Gurli Hecht, udl. 28. 5. 39 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.).

Aarhus: Trykker John Helge Ejvind Nielsen, udl. 1. 6. 39 hos Th. Thrue. Vejle: Paal. Karen Marie Andersen.

Tiltraadte

København: 3290 Poul Larsen fra Køge (arbl.), 7306 Chr. Kolmos fra Rejse (arbl.), 7959 Vagn Madsen fra Maribo (Hoffensberg), 7436 Aage Nielsen fra Grenaa (arbl.), 3514 Kaj Rasmussen fra Nakskov (arbl.). Aalborg: 5319 Arne Vestergaard (Aalborg Stiftstid.), 5912 Harald Nielsen (arbl.). Aarhus: 5352 Johs. E. Hestbek (Samsø-Posten). Esbjerg: 7662 O. P. Jensen (arbl.). Herning: 4741 A. Nygaard Thomsen (arbl.). Hillerød: 6417 Gerhardt Sørensen i Pl. Nakskov: 4166 Gustaf Holm (Soc.-Dem.). Næstved: 2138 Alice Henriksen (arbl.), 5414 Kai Eigil Jacobsen (Næstved Tidende),

Fratraadte

København: 5309 Hjorth Sørensen paa Rejse, 7246 W. Jørgensen paa Rejse, 1598 E. Wohlert paa Rejse, 802 V. Simonsen til Lyngby, 5205 Børge Seeger til Lyngby, 5352 J. Hestbech til Aarhus, 1392 Otto Jensen til Støberiarb., 5770 Harald Steen til Ringkøbing, 6346 Oscar Andersen til Odense, 5372 Huno Mortensen til Rønne, 7869 Svend Friis til Holstebro, 4686 Else Alstrup til Kv. Arb. Forbund.

Aarhus: 4037 Holger Sørensen (overfl. til Dansk komm. Arbejderforbund), 7296 Niels Nielsen paa Rejse. Grenaa: 7436 Aage Nielsen til København (arbl.). Nakskov: 4166 Gustaf Holm til Sønderborg (arbl.). Nykøbing F.: 6321 Verner Vilh. Rasmussen til Nakskov i Pl. Silkeborg: 136 Carl Svendsen til København (arbl.). Slagelse: 3944 Karl Fr. Hartmann til Nykøbing F. i Pl. Sønderborg: 4166 Gustaf Holm til Nakskov i Pl. Thisted: 6721 Orla Abildgaard Jacobsen til København (arbl.). Vejle: 7663 Oluf Jensen til Esbjerg (arbl.).

Udmeldt

Esbjerg: 7252 J. Rahbæk Pedersen (fratraadt Faget).

Døde

København: 1740 Jens P. Chr. Petersen, 8252 Marie Jæger.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 11. Juni
Hareskov—Aldershvile
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.
. . . og saa til K. B.-Hallen!

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

ANNONCER

Hr. Bogtrykker!

Af særlig Grund søges en god Læreplads til en Lærling, som har været 1 Aar ved Faget og er godt anbefalet, 17 Aar og Realeksamen. Tilbud i Billet, mrkt. »117«, modtager Ekspeditionen.

SILHUET
Corps 28—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Hvor er Manden?

Paa Grund af Dødsfald søger mindre, men godt indrettet og veldrevet Provinsbogtrykkeri med eget godt indarbejdet Ugeblad en typografisk uddannet Mand, der væsentlig vil — *og kan* — interessere sig for Omsætningen i Annoncer og Tryksager. For den rette Mand er der gode Muligheder, og han vil evt. kunne indtræde som Kompagnon i Forretningen. Billet, mrkt. »9828«, modtager Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, Kbhvn. K.

Badepension **Sejerøbugten,**
Høve Strand, Asnæs.
Typograferne er altid velkomne Gæster. Stor ny Opholdsstue. Badmintonbane. Juni og August 4,50, Juli 6,00.
Signe Larsen, Telefon Vig 137.

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

RYLL & HIRTH
GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 24 *København den 16. Juni 1939* *66. Aargang*

Jubilæumsfesten i København

Københavns Afdelings Fest i Anledning af 70 Aars Dagen for Foreningens Stiftelse havde samlet op imod et Par Tusinde Deltagere i den store K. B.-Hal paa Peter Bangsvej.

Festen aabnedes med Musik af et 26 Mands Orkester under Ledelse af Kapelmester Harald Andersen.

Sigvald Hellberg bød velkommen og pegede paa de Forbedringer i Typografernes Livsforhold, der havde fundet Sted i den forløbne Tidsperiode. Herfor skyldte vi vor Organisation Tak. Takkede for de smukke Gaver, Foreningen havde modtaget af Kollegerne i Stockholm, Oslo og Malmö, og for de mange Hilsener, der var strømmet ind. Formanden rettede en særlig Velkomsthilsen til de fremmødte Organisationsrepræsentanter samt de tre Æresmedlemmer: *P. Hvidtfeld*, Overborgmester *Viggo Christensen* og *Jul. Schrøder*.

Københavns Afdelings Styrelse ved 70 Aars Jubilæet:
Første Række: Ejgil Hansen, Ella Nielsen, Alfrida Andersen, Magda Gjede, Paul P. Petersen. — Anden Række: Aage Zuschlag, Svend Aage Larsen, Sigvald Hellberg, V. Willadsen. — Tredie Række: Georg Andersen, S. V. Rasmussen, Werner Helmert, Frederik Mehr. — Fjerde Række: O. A. Lundin, Axel Jensen.

En Sang af *Emil Sømberg* blev nu sunget. Vi gengiver det første Vers:

Vel mødt her paa Festens Dag,
Fagets Mand og Kvinde!
Syng dig bort fra Døgnets Jag,
byt med Fest herinde!
Føl dig fri i Glædens Stund,
smil, mens Dagen gaar i Blund —
vi har ærlig Festegrund:
Halvfjerdsaars-Mindedagen!

Derefter førte Medlemmer af Lærlingeforeningen og Faglig Ungdom det gamle Gutenbergbanner og Afdelingsfanen i ind — flankeret af en Række røde Faner.

Overborgmester *Viggo Christensen* holdt Jubilæumstalen. Der er mange Momenter i Typografernes Historie, der er værd at dvæle ved — sagde Taleren. Typograferne har haft Lyst nok til Organisation, og de hører til et af de Fag, der tidligst organiserede sig. Allerede for to Hundrede Aar siden dannede de Sammenslutninger for at hjælpe og støtte hverandre. I 1869 dannedes først Sætternes Forening, senere i 1876 Trykkernes, Kvindernes osv. Da Typograferne i 1884 sluttede sig til de andre Arbejdere i København, sprængtes Foreningen paa Grund af den Konservatisme, der raadede blandt dem, og Ny typografisk Forening dannedes. — En af de største Vanskeligheder, Forbundet havde været ude for, var Strejken i 1908. Vi vidste nok, vi havde et udmærket Vaaben i Strejken, men vi vidste ikke, om vi kunde bruge det. Vi frygtede, at en Del vilde føle sig for nær knyttet til Huset og undlade at deltage i Strejken, men denne Frygt viste sig ugrundet, Strejken blev fuldt ud effektiv, og det betød en betydelig Styrkelse af hele Forbundets Stilling. Mange af de Ting, vi den Gang drømte om, er forlængst gennemført. — Viggo Christensen mindedes to af de Mænd, der havde haft størst Betydning for Forbundet, nemlig R. P. Jensen, der gik under med den tabte Strejke i 1876, og Viktor Petersen. Det var noget enestaaende, at en Bogtrykker kunde staa som Formand for Typograferne. Men Viktor Petersen var en Mand, der fuldt ud forstod Arbejdernes Kaar, og som var præget af et idealistisk Syn. — Der havde været vanskelige Aar i Organisationens Liv, men ogsaa sejrrige Aar. Taleren indprentede, særlig de unge, at være besjælede af Enighed og fælles

Vilje. I samme Omfang, som Typograferne formaaede at bevare Enigheden, vilde de sejre.

Af de udenlandske Gæster talte *Emil Malmborg*, Stockholm, *Halfdan Wigaard*, Oslo, og *Oscar Christensson*, Malmø — alle for at bringe Jubilaren en hjertelig Hilsen fra deres respektive Foreninger.

Aage Larsen, Aarhus, overbragte paa de indbudte Provinsafdelingers Vegne (Odense, Slagelse og Aarhus) disses Lykønskning og udtalte, at vel hed det, at 70 Aar var Støvets Aar, men det mærkedes ikke paa den københavnske Afdeling, der havde bevaret Ungdomssindet.

Robert Nielsen bragte en Hilsen fra Arbejdernes Fællesorganisation i København. Han manede til Sammenhold og ønskede Foreningen Held og Lykke i det fremtidige Arbejde til Gavn for Typograferne i Særdeleshed og Arbejderne i Almindelighed.

K. A. Jørgensen sluttede Gratulanternes Række med at overbringe en Hilsen fra Dansk Typograf-Forbund og mindedes de Kolleger, der for 70 Aar siden havde lagt Grunden til vort Forbund.

Sigv. Hellberg takkede for alle de gode Ønsker og smukke Ord, der var sagt om Jubilaren — maaske var de ikke alle lige fortjente. Men lad os ved vort Arbejde bestræbe os for at vise os disse Ord værdige.

Derefter sang man følgende Sang af *Werner Helmert:*

I husker vel »de gode, gamle Dage«,
den fjorten Timers lange Arbejdsdag
i usle Arbejdsrum, i Blystøvsplage,
og Lønnen — efter Mesterens Behag,
saa der som oftest knapt nok var til Maden,
da Tøjet hang paa Raden mange Aar,
og Hjemmet laa et Sted i Fattiggaden —
det var »de gode, gamle Dage«s Kaar!

Der drev de om de fattigklædte Svende
til Fals for Sulten, om de ej fik Plads.
Hvor er »de gode, gamle Dage« henne,
da Fattigsorgen »druknedes« i Glas,
da mange Mestre teede sig som Paver . . .
Mod Proletaren stod en Pengemagt,
og vi — ja, vi var bare nogle Slaver,
der havde dennes knusende Foragt . . .

Da sprang en Gnist . . . Een Fane blev til mange,
og Typografen saa den nye Dag;
han greb sit Værktøj under Frihedssange
og højned' gennem Kamp vort gamle Fag.
Halvfjerdsindstyve Aar er det nu, siden
de første, gæve Svende klemte paa
i København — og siden gennem Tiden
blev vi en Magt, endskønt vi var de smaa.

Vi mindes dem, de første Pionerer,
der sled for os i Helligdag og Søgn;
»de gode, gamle Dage« vi parerer
med Svaret: *At det var en Kæmpeløgn!*
De Kaar, der var, skal netop i *os* mane;
som Fagets Pionerer bød dem Trods,
vi vil slaa Vagt omkring vor Frihedsfane.
De kæmped' bravt! *I Dag staar det til os!*

Ind imellem sang Fælleskoret (Gutenbergkoret og Typografernes Sangforening) en Del Sange for hvilke de høstede fortjent Bifald. De smukke unge Damer, som dansede i Mollerup-Balletten, lønnedes ligeledes med Forsamlingens Hyldest.

Den vellykkede Fest sluttede med Dans og kammeratligt Samvær. Og da de sidste Deltagere forlod Festens Haller, var den lyse Nat afløst af højlys Dag, hvor en stille Regn udgød sin Væde over en tørstig Jord.

Fr. N.

Legater

Af Etatsraad Julius Hoffensberg og Hustru, født Withusens, Legat til Fordel for trængende og værdige Typografer og Trykkere og Litografer og litografiske Trykkere i København eller Frederiksberg, hvilket Legat bestyres af Københavns Bogtrykkerforening, er 5 Portioner à 100 Kr. til Uddeling efter Legatbestyrelsens nærmere Bestemmelse. De, som har haft Arbejde hos Etatsraad Julius Hoffensberg eller hos Firmaet Hoffensberg & Trap, medens Etatsraad Hoffensberg var Interessent i dette Firma, skal have fortrinlig Adgang til at faa tildelt Legatportionerne, naar de er værdige og trængende. Understøttelserne tilstaas for et Aar ad Gangen.

Ansøgninger med Oplysning om Ansøgerens Alder samt Oplysning om, i hvilket Tidsrum Ansøgeren har arbejdet hos Etatsraad Hoffensberg eller hos Firmaet Hoffensberg & Trap, ledsaget af Attest for Værdighed og Trang, indsendes til Københavns Bogtrykkerforening, Ny Kongensgade 16 A, inden 10. Juli d. A.

København i Juni 1939.

Bestyrelsen for Københavns Bogtrykkerforening.

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Indtegning til Svendeprøve i København

Af Hensyn til Tilrettelæggelsen af Svendeprøvernes Afholdelse paa Fagskolen maa Kommissionen allerede nu have et Overblik over, hvor mange der skal aflægge Prøve i Efteraaret 1939 og Foraaret 1940.

Lærlingekontrakter, der udløber i Tidsrummet 1. Juli 1939—30. Juni 1940, maa derfor indsendes til Bogtrykfagets Svendeprøvekommission, Ny Kongensgade 16 A, senest Mandag den 19. ds.

Senere indkomne Anmeldelser vil ikke komme i Betragtning.

Kommissionen.

Dansk Typograf-Forbund

Blokade

Da det ikke har været muligt at bevæge Bogtrykker *Ludvig Hansen*, Hafniatrykkeriet, Tangen, Aarhus, til at betale skyldig Arbejdsløn og Feriegodtgørelse, er det ikke tilladt vore Medlemmer at søge Arbejde paa Trykkeriet.

København, 13. Juni 1939. *Ths. Pedersen.*

Lærlinge-Stævnet blev Sukces!

En god Dag begynder om Morgenen! Denne Sætning har mange Typografiærlinge sikkert haft i Erindringen, da de den 4. Juni ved 5—6-Tiden i straalende Morgensol startede i Tog eller Rutebil fra deres respektive Byer for at naa rettidigt til det første Landsstævne for Typografiærlinge. En Del Kammerater havde dog allerede om Lørdagen besteget deres Staalheste og stampede paa samme Tid i Pedalerne ad Hovedvej 1 mod det fælles Maal: Odense.

En god Dag! Det er umuligt at gengive alle de Superlativer, som Deltagerne i Stævnet benyttede i deres Afskedstaler, men mon de, der deltog, ikke kan forenes i det jævne Udtryk »en god Dag« for den Række af Begivenheder, der — fra det Øjeblik, da Rutebilerne og Togene udspyede deres Last af søndagsklædt Ungdom og Cyklisterne i deres mangefarvede Dragter rettede Benene efter den lange Tur, til Elevatorerne i Odins Taarnet henimod Midnat havde bragt alle Deltagerne i god Behold ned paa den faste Jord — formede sig ind i hverandre paa helt fotomontageagtig Maade? —

Optakten til Stævnet fandt Sted i Den ny Forsamlingsbygning. I den af røde Faner og Odense Lokalafdelings Banner smykkede Sal hilste Formanden for Lærlingeafdelingen, *Henning Fris Nielsen*, de udenbys Kammerater velkommen til Stævnet. Formanden for Lokalafdelingen, *C. O. Madsen*, bød ligeledes velkommen til Byen og udtalte Haabet om en udbytterig Dag.

Efter en Sang af en over hele Landet kendt Kollega, som dog foretrak at skjule sin Anonymitet under Mærket »—n«, præsenteredes de forskellige Byers Deltagere for hinanden.

Ved denne »Folketælling« viste det sig, at 25 Byer var repræsenteret med et Antal af 185, et imponerende Tal, naar tages i Betragtning, at Stævnet var det første i sin Art. Da disse Formaliteter var overstaaet, mødtes Deltagerne i »Fyens Stiftsbogtrykkeri«s store Akcidenssætteri, hvorfra de fordelt i Hold spredtes i det omfattende Kompleks under kyndig Vejledning af forskellige af Virksomhedens Ledere og Typografer, som beredvilligt havde stillet sig til Raadighed. Efter Gennemgangen af de forskellige Afdelinger — Sætteri, Trykkeri og Reproduktionsanstalt —, samledes man i det hypermoderne Sætteri-Lokale, tilhørende den i samme Bygning beliggende, men selvstændige Blad-Virksomhed »Fyens Stiftstidende«, hvis Ledelse ogsaa havde aabnet Dørene og elskværdigt stillet Lokale og Materiel til Disposition. Lærer ved Fagskolen for Boghaandværk, *Henry Thejls*, holdt her i et timelangt Foredrag med Demonstrationer paa sin joviale, friskfyragtige Maade sine Tilhørere i Aande med sine »Praktiske Vink fra Dagliglivet«. Adskillige af Deltagerne gik berigede herfra med en Mængde Fagfiduser. Et kraftigt Bifald kvitterede som Tak for det interessante Foredrag, ligesom Odense Lærlingeafdelings Formand paa Tilhørernes Vegne bragte Henry Thejls en Tak for »Fiduserne«. Han benyttede samtidig Lejligheden til at takke de to Virksomheder for den udviste Gæstfrihed.

Efter Middagspausen samledes man foran Den ny Forsamlingsbygning, hvor man naaede at blive foreviget, inden Rundgangen til en Del af Byens Seværdigheder startedes. Paa denne Tur aflagde Deltagerne Besøg i H. C. Andersens Mindehal, ligesom man besaa den ny, smukke Svømmehal, hvor man ogsaa havde Lejlighed til at se en moderne Svømmehals Hjerte — Maskinanlæget. Paa den fortsatte Rundtur kom man gennem det skønne Munke Mose-Anlæg til Turens tredie Attraktion: Sejlturen. I Løbet af kort Tid var man stuvet sammen i et Par Motorbaade, og saa gik Farten ad den vidt berømte og besungne Odense Aa til Zoologisk Have, der dannede Afslutning paa Rundgangen.

Kl. 17 samledes Deltagerne igen paa D. n. F. Efter en Sang gav Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, i et tankevækkende Foredrag en Omtale af »Lærlingen paa Arbejdspladsen, i Fritiden og i Organisationen«. Han pegede til en Begyndelse paa Vanskelighederne for Opnaaelse af bedre Arbejdsforhold for Lærlingene, bl. a. ræsonnerede de fleste, at »de 4—5 Læreaar gaar jo hurtigt, og de, der kommer efter os, skal prøve det samme som vi«. Gik derefter over til en indgaaende Skildring af Lærlingens retslige og moralske Stilling paa Arbejdspladsen, hvorefter han beskæftigede sig med det centrale for Lærlingen i Læretiden: Uddannelsen. Den moderne maskintekniske Udvikning og Haandværkets Specialisering bevirkede, at alle Lærlinge ikke fik en virkelig effektiv Uddannelse. Ganske vist rettede Fagskoler, Kursus o. lign. paa dette Forhold, men det var dog ikke tilstrækkeligt. Heldigvis var det ikke alle Mestre, der først og fremmest saa paa den økonomiske Side af Sagen, men var klar over, at det for Fagets Skyld gjaldt om at give Lærlingen den bedst mulige Oplæring. I denne Forbindelse paapegede K. A. Jørgensen den Tendens, som havde udviklet sig i de senere Aar, og som i den kommende Tid yderligere vilde udvikles, at Antagelsesalderen vilde blive forhøjet fra 14 à 15 Aar til 16 à 17 af Hensyn til eventuelle Eksamener. Han omtalte derefter det andet Punkt i Emnet: Fritiden. I 3 Hovedpunkter gav »K. A.« Lærlingene Anvisning paa, hvorledes de efter hans Mening skulde benytte deres ledige Timer. Først og fremmest maatte man interessere sig for Supplering med teoretisk Viden. Dernæst gjaldt det om at dyrke Sport, saaledes at den fysiske Udvikling ikke forsømtes, men han advarede dog samtidig mod »Stopfodring«. Endelig vilde han mene, at der var endnu et Kvarter, som kunde benyttes til den rent menneskelige Udvikling. Med Hensyn til det tredie Punkt i Emnet: Organisationen vilde han ikke trætte Tilhørerne, men vilde indskærpe til en aldrig svigtende Interesse for Lærlingeafdelingernes Arbejde, idet der her var skabt en Forskole, som vilde gøre dem til interesserede Organisationsmedlemmer.

K. A. Jørgensens Foredrag hilstes med hjerteligt Bifald.

(Sluttes.)

Skyd ikke paa „Pianisten".

Man maa beundre den Energi, der er i Schultz, naar det gælder om at slagte Johs. Larsen, og i sin Iver for at gøre det saa hurtigt som muligt, begaar han den Brøler at afsløre, at han ikke selv er klar over, at der er noget, der hedder Trykmetode og Trykprincip, og at der er noget, der hedder daglig Tale og streng Videnskab.

Jeg skal erkende, at Premieren paa Rubriken »Spørgsmaal og Svar« ikke var heldig; der er begaaet et Par Fejl, dels af Johs. Larsen, dels af mig. Johs. Larsen har begaaet den Fejl, at han i blind Tillid til min faglige Viden, ikke har efterkontrolleret, om Svarene paa de fra Slagelse Trykkerklub stillede Spørgsmaal var rigtige; jeg mener, den er tilgivelig. Maaske lidt anderledes med mine Fejl, jeg har for det første besvaret Spørgsmaalene for kort og knapt, jeg kunde ogsaa havde skrevet Schultz's videnskabelige Forklaring om de 3 Trykmetoder, det havde været det mest korrekte, men Pladsen er jo ikke stor, og Meningen med en Rubrik som »Spørgsmaal og Svar« maa være den, at baade Spørgsmaal og Svar skal være korte, ellers tror jeg, vi kommer i Konflikt med »Grafisk Teknik«. For det andet og det værste konstaterer jeg med Sorg i Hjærtet, at jeg har givet mine Kolleger i Slagelse et forkert Svar med Hensyn til Spørgsmaalet om Offsettryk, og har herved været Aarsag til at stille Johs. Larsen i et daarligt Lys. De andre Ting, som Schultz i sin Artikel »En køn Forklaring« imødegaar, skal jeg ved en nærmere Udredning konstatere, at her skorter det paa hans faglige Viden.

Til Spørgsmaalet, om Offsettryk er Fladtryk, har jeg svaret nej, og her ligger Fejlen, det *er* Fladtryk. Jeg kunde saa undskylde mig med Sætternissen, men det vil jeg ikke, det faar jeg jo ikke Schultz til at tro paa, i hans Øjne vil jeg alligevel blive betragtet som »Dumrianen«, der ikke véd, at Offsettrykket er et lettere og hurtigere Trykprincip af Stentryk, og derfor hører ind under Fladtryk.

Der er saa for mig kun at haabe, at mine øvrige Kolleger Landet over, der kender lidt til min faglige Viden og min Person, har faaet det Indtryk, at jeg ikke er noget Overmenneske, men at det ogsaa for mig kan ske at skrive et »Nej« i Stedet for et »Ja«, uden at det derfor er galt med min faglige Viden.

Schultz fastslaar i sit Indlæg, at der i den typografiske Trykmetode (Højtryk) ikke er noget, der hedder Fladtryk, det er vi enige om, idet der til Fladtryk skal Fedt og Vand. Det ser jo saa lidt underligt ud, at jeg til Spørgsmaal 3 angaaende Digeltryk har svaret, at det er Fladtryk. Det samme staar der Side 17 i »Vejledning for Trykkere« af *S. Gullander* og *Aage Skotved*. En Bog, der er tænkt som Hjælpemiddel ved Undervisningen paa Fagskolerne i Provinsen.

Svaret til Spørgsmaal 3 har jeg forsøgt at give en dybere Udredning i Slutbemærkningen om de 3 *Principer* indenfor typografisk Tryk.

Jeg vil her erkende, at mine Svar har været for kortfattet, men ogsaa konstatere, at Schultz ikke er den Kapacitet, han gerne vil give sig ud for.

Der er 3 Trykmetoder: Dybtryk, Fladtryk og Højtryk (typografisk Tryk), men Højtryk er delt i 3 Trykprincipper: Cylinderpresse-, Rotationspresse- og Digelpresse- (Fladtryk). Man skal altsaa skelne mellem Trykmetode og Trykprincip. Der kan derfor opstaa Misforstaaelser, naar man kalder Digeltryk for Fladtryk, og efter min ringe Mening burde Digeltryk hedde Flad(e)tryk.

I almindelig daglig Tale kaldes som nævnt ogsaa Hurtigpresser for Fladtrykspresser, og dette er selvfølgelig forkert. Det er den Slags Forvanskninger, der opstaar, og Aarsagen stammer sikkert fra Trykkerier, der har baade almindelig Bogtrykafdeling og Rotationsafdeling, og hvor man saa bruger Vendingen, »at flytte Trykkerne fra Fladtrykken ind i Rotationen«.

Til Spørgsmaalet om Duplex-Maskinen skriver Schultz, at naar det staar i Tarifen, at det ikke er en Rotationsmaskine, saa er det det ikke; i Tarifen staar saa meget, som en Del af os mener ikke har noget med Virkeligheden at gøre. En Montør, der har haft en Del med disse Maskiner at gøre, kalder dem for Fladtryksrotationer, man skal altsaa ogsaa her skelne mellem daglig Tale og det strengt videnskabelige. I det københavnske Tarifomraade holder vi strengt paa, »at alle Maskiner, der trykker fra »endeløst« Papir, er Rotationspresser». Her havde været en Opgave for Schultz i den sidste Tarifkommision at faa det samme Princip gjort gældende i Provinsen, saa havde han skaffet de Trykkere, der passer Duplex-Maskinen 3 Kroner mere i Minimalløn.

Iøvrigt skriver Schultz, at det ikke kan betale sig for ham at fundere over Johs. Larsens »Vejledning«. Det er der sikkert heller ingen, der beder Schultz om, derimod tror jeg, at Læserne har faaet det Indtryk, at for Schultz gælder det mere om at svine Johs. Larsen til, end at vejlede Kollegerne i Slagelse, og i sin Iver afslører han saa, at dette med Trykmetode og Trykprincip er en Fælde, han selv er plumpet i. Hele Historien har været en Lærestreg, og jeg haaber ikke Rubriken »Spørgsmaal og Svar« maa stryges, men at Kollegerne vil bruge den og dermed vise, at Tilliden til Johs. Larsen ikke er gaaet tabt, og skulde der være Spørgsmaal, vi ikke skulde kunne klare, saa har vi jo Schultz.

Det var altsaa mig, der skulde skydes paa, og ikke Johs. Larsen, men vi kommer vel over det, vi har jo da i hvert Tilfælde nydt den Ære, at Schultz er faret i Blækhuset for vor Skyld — og hvordan skulde han ellers gøre sig bemærket.

Chr. B. Petersen.

Fra den øvrige Verden

Fra Czecko-Slovakiet

Om Udviklingen i det tidligere Czecko-Slovaki foreligger der nu autentiske Oplysninger, der viser, at begge de grafiske Fags Forbundsorganer — det czeckiske »Veleslavin« og det tyskprogede »Gutenberg« — stadig udkommer regelmæssigt. Skønt begge Blade har samme Redaktører og Trykkeriledelse som før Indlemmelsen, kan man dog spore en vis Tilpasning til det nye Regime.

I »Gutenberg« fandtes saaledes fornylig en Artikel med Titlen »Vort Livsrum er Stortyskland«, hvori man bl. a. kunde læse følgende:

»De tyske Typografer i Böhmen og Mähren, der nu er svundet ind til et forholdsvis ringe Antal, nærer et berettiget Haab om — efter at være indordnet under deres Hjemlands store og stærke Administration — igen at faa Arbejde og selv at kunne tjene til Livets Ophold. De sidste Ugers Haabløshed, hvor der endog har lydt Røster, der raadede til Udvandring, er veget for Visheden om, at deres Tid nu er kommet, at der fremtidig vil blive Arbejde nok til dem indenfor deres Fag, saa de kan opretholde Livet i de tyske Protektoratslande. Mange af dem har i tyve Uger maattet leve af en sparsom Arbejdsløshedsunderstøttelse, og det er kun naturligt, at de nu fæster deres Lid til, at de mange tilrejsende rigstyske Protektoratsmyndigheder og Embedsmænd vil være i Stand til at faa genaabnet de mange forladte tyske Trykkerier og saaledes skaffe tyske Typografer Arbejde.«

Indordningen under det nye Regime fremgaar ogsaa tydeligt af en Artikel i »Gutenberg«, hvor det under

Overskriften »Arbejde for Folket — den tyske Arbejdsfront« hedder:

»Organiseringen af den tyske Arbejdsfront gennemførtes i Juni 1934, idet alle Arbejdsgivere og Arbejdere blev samlet i 15 Grundforbund, som senere er blevet omorganiseret i Faggrupper. Typografer og al Arbejdskraft indenfor de grafiske Fag er nu samlet i Faggruppen »Tryk og Papir« med Fritz Ebenbøck som Leder. Gruppen tæller nu over 200,000 Medlemmer, og dermed er Enhedstanken ført ud i Livet, idet de grafiske Fags mange Organisationer er samlet under een Ledelse, er blevet et Led i den tyske Arbejdsfront.«

Foruden disse almindelige Artikler indeholder Fagbladene ligesom tidligere Meddelelser om Møder og Centraludvalg o. lign., saa vore czecko-slovakiske Kollegers faglige Tilværelse synes ogsaa undet det nye Regime at være gledet ind i et roligt Leje.

En ny Branche

I vore norske Kollegers Fagblad har en Kollega, der aabenbart ikke er særlig branchemæssigt indstillet, skrevet en sarkastisk Artikel om Dannelsen af et Aflæggernes Forbund. Han slutter med følgende kraftige Appel:

. . . Dermed kommer jeg til den konkrete Formulering af mit Forslag: Jeg foreslaar at danne *Aflæggerforbundet*. Selvstændigt og uafhængigt af alle andre, da vor Kultur, Egenart og Fagprogram ikke passer ind i nogen Rammer. Det bliver vor Opgave at udarbejde et Forslag til næste Tarifrevision angaaende det Tillæg, som med Rette tilkommer os. Jeg tænker da i første Række paa de Versalielinjer, som er spærret med tynde Spatier, men ogsaa paa, at de nuværende uholdbare Tilstande maa ophøre.

Altsaa, Kolleger, til Arbejdet! Vore Krav er fuldt berettigede, vi viger ikke tilbage! Hvis vi ikke skal gaa til Grunde, maa vi i Lighed med Haandsættere, Maskinsættere, Stereotypører og Trykkere have vort Særforbund. Vi vil være selvstændige, vi ønsker Autonomi! Alle Aflæggere, slut op! Det er paa høje Tid og den allersidste Anledning til at danne et nyt Særforbund.

Aflæggere i hele Landet, forener Eder!

Med kollegial Aflæggerhilsen

Aflægger i en Storbedrift i Oslo.

Randers Lokalafdeling

afholdt den 22. Maj et velbesøgt Medlemsmøde med *Ths. Pedersen*, der hermed for første Gang i sin Funktionstid som Forretningsfører besøgte Randers. Formanden, *Chas. Christensen*, bød velkommen og gav, efter at man havde behandlet et Par lokale Spørgsmaal, Ordet til *Ths. Pedersen*. Forretningsføreren indledede med at udtale Haabet om, at dette første Møde maatte blive Indledningen til et godt og frugtbart Samarbejde til Gavn for Forbundet. Foredraget omhandlede i store Træk de tre nye Love: Lærlinge-, Overarbejds- og Ferieloven. Ths. Pedersen fastslog, at Overarbejdsloven var en Følge af et Krav fra Arbejderside. For vort Fags Vedkommende har den skaffet ca. 150 Kolleger Arbejde. — Omtalte derefter kort Ferieloven, hvilken vi dog er noget foran, da vi allerede i Aar kan faa 12 Arbejdsdages Ferie. — Lærlingeloven vil sikkert vise sig at være en Gevinst for Faget, navnlig for Lønnens og Uddannelsens Vedkommende.

Ths. Pedersen kom derefter ind paa den nye Tarifs Fremkomst. Hovedlinjen havde været: Lønforbedringer, Arbejdstids-Nedsættelse, Ferie. Omtalte de forskellige Lønforbedringer for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere, Realløns-Forhøjelse for alle faglærte og Ferien. Bestemmelsen om »Bundventilen«s Bortfald var den eneste faktiske Tilbagegang. Iøvrigt opfordrede Ths. Pedersen stærkt til at benytte og udnytte Tarifen i fuldt Maal. Sluttelig pegede han paa de stærkt forbedrede Arbejdsforhold indenfor Faget, hvorefter han opfordrede Medlemmerne til at stille Forespørgsler, hvis der var Spørgsmaal af særlig Interesse at drøfte.

Chas. Christensen takkede Ths. Pedersen for det udmærkede Foredrag.

I den paafølgende Diskussion havde *Otto Petersen*, *Sv. Larsen*, *Otto Birch*, *Niels Frisk* m. fl. Ordet. *Ths. Pedersen* og *Formanden* besvarede de stillede Spørgsmaal. *Kisum* talte om det sidst afholdte Delegeretmøde m. m., hvorefter Ths. Pedersen sluttede af med kraftigt at gaa ind for »Typ.-Tid.«s Frihed, hvilket Forsamlingen gav sin Tilslutning.

Man samledes derefter om de festligt dækkede Kaffeborde, hvor en rejsende Kollega underholdt med et Par Viser.

Sekr.

Brev fra Oslo

Som tidligere omtalt utbrøt der for en tid siden en s. k. »ulovlig« konflikt ved Ulefoss Jernverk. Det var en uforskammet arbeidsformann som hadde provokeret arbeiderne til tålmodigheten brast.

Straks var samfundets støtter på plassen og ropte sitt »korsfest«. Arbeiderne blev naturligvis dømt og skulde erstatte arbeidsgiveren med 7000 kroner. Det er et stort spørsmål om arbeiderbevegelsen ikke trenger å gå over til nye kampformer isteden for å hengi sig til politisk taskenspilleri, nu regarerer man i ord, men hvad så? Imidlertid blev arbeiderne tvunget tilbake, og der strømmer protester inn mot »rettens« overgrep. En del arbeidere som har organisert innsamlinger til fordel for de streikende skal også ha sin straff. Hvor lenge vil arbeiderne finne sig i slike dommer som svar på selvhevdelse overfor overgrep? Den typografiske Forening i Oslo vedtok på møte igår følgende resolusjon:

»Den typografiske Forening i Oslo uttaler i møte den 6. juni sin sympati med Ulefoss-arbeiderne og sin harme over dommen som er avsagt over dem.«

Møtet vedtok videre å bemyndige foreningens styre å yde et bidrag til betalingen av erstatningsbeløpet. Styret har besluttet å yde 200 kr. til den igangsatte innsamling.

Vi har fått meddelelse om at kollega O. A. Lundin blir Dansk Typograf-Forbunds representant på vårt organisasjonskursus på Hadeland.

Prisindekset står nu stille på 171. I sommer ser det ut som om vi skulde få ganske få arbeidsledige i faget.

På Kommuneforbundets landsmøte igår blev det en skarp diskusjon om optagelsen av nye forhandlinger med Kommunistpartiet for å forsøke at finne frem til et samlingsgrunnlag. Arbeiderbladet kalder saken en »manøver«, men hvordan kunde da 151 representanter, derav de aller fleste medlemmer av arbeiderpartiet, stemme for »enhetsfrontmanøvren«? Der blev 150 imot. Jeg skulde anta at det vilde være bedre å få enhet i

arbeiderbevegelsen enn å samarbeide med partier som er arbeiderklassens svorne modstandere.

Vi har netop nu hatt et optrin i Stortinget hvor en del nazister kastet løpesedler og råbte av alle krefter. Det er de samme kreser som stadig angriper Danmark i Grønlandsspørsmålet. Aftenposten undskylder »ungdommen«!

Feriehjemmet på Hadeland er 40 år netop nu. Jubileet feires med en fest lørdag 17. juni. Typografene har her et prektig opholdsted i sine ferier, noe også de danske kolleger, vi har hatt den glede å se som våre gjester ved forskjellige anledningar, er enige i.

»Norsk Folkeferie« har i samarbeide med den tilsvarende danske organisasjon arrangert en hel del ture til Danmark. De fleste går til Jylland som jo ligger godt for oss nordmenn.

Statistiske Meddelelser meddeler at lønningene i industrien ifjor steg med ca. 10 pCt. Men man glemmer å fortelle de forbausede lesere, hvor meget av dette som er reel stigning.

Trykkerne er nu kommet tilbake fra en meget vellykket Englandsreise, og vi håper å kunne meddele noen interessante oplysninger om forholdene i et senere numer av dette Blad.

Oslo, 7. juni 1939. *B. F—m.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Til Sommerturen Søndag den 18. Juni startes der Kl. 9^{30} fra Evaldsgade.

Reservér Ferien. I Lighed med tidligere Aar vil der blive nogle Fripladser til »Faglig Ungdom«s Højskolekursus paa Roskilde Højskole fra 16.—22. Juli. Indtegning kan ske paa Kontoret.

Esbjerg Lærlingeafdeling

afholdt Søndag og Mandag den 4.—5. Juni en yderst vellykket Udflugt til Odense. Afgang fra Rutebilstationen Kl. 5^{45}. Ophold undervejs i en Kro, hvor den medbragte Frokost spistes. Ankomst til Odense Kl. 9, hvor vi deltog i det store Lærlingestævne, indtil vi ved 10-Tiden om Aftenen brød op, de fleste for at rejse hjem. En Del blev tilbage og aflagde Mandag Formiddag Besøg i Hans Hansens Sommerhus ved Kattegat. En Tak til Hans Hansen for Hjælp ved Arrangementet. *Kai Andreasen,* Sekretær.

Sovjet—Nordens Industrialisering

Talrige udsendte sovjetiske Arbejdere og Geologer har gennem længere Tid foretaget værdifulde Undersøgelser af de mægtige, vidtstrakte Tundraer i det nordlige Sibirien. Disse store, ensformige Landstrækninger ligger Nord for Skovgrænsen. Jorden er bundfrossen, men om Sommeren tøer Overfladen, saa der dannes Moser og Sumpe.

Her har disse Arbejdere og Geologer i Snestorm og Kulde mellem 50—60 Graders Celsius ved talrige Boringer undersøgt Undergrunden. Arbejdet har ikke været forgæves, da der mange Steder er fundet værdifulde, tusindaarige Skatte.

Ved Foden af Nordwik-Bjergene er der fundet Kul, Kobber- og Nikkelerts, og ved Nordwik-Bugten store Omraader med Petroleum og Stensalt, der meget sjældent forekommer i Norden, men er af meget stor Betydning for Fiskefangsten i disse Egne. Her er nu bygget Beboelseshuse, Elektricitetsværk, Radiostation og Reparationsværksteder.

Ved Undersøgelserne i Nordwik-Bugten var det muligt at fremskaffe det nødvendige Materiale ad Søvejen. Betydeligt vanskeligere var det ved Noritsk, da det herfra kun var muligt i de seks Vintermaaneder med Slæde at komme i Forbindelse med den nærmeste Havn, Dudinsk, ved Floden Jenissei, der udmunder i Ishavet. De øvrige seks Maaneder var Forbindelse kun muligt ad Luftvejen.

Da det var af stor Betydning at faa en bedre Forbindelse, er der nu bygget en smalsporet Jernbane paa 112 km. gennem Tundraen fra Dudinsk til Norilsk.

For Norilsk er der nu udarbejdet Planer for en Industriby til 10,000 Indbyggere, saaledes at der i 1940 vil findes et Industrikompleks med Elektricitetsværk, Kulgruber, Kulstøvfabrik, Bjergværk og Reparationsværksteder, der kan levere værdifulde Metaller som Nikkel, Kobber, Platin og Kobolt.

Navnene Nordwik og Norilsk er kun en lille Del af de store Resultater, der allerede nu er opnaaet i disse umaadelige Landstrækninger i Sovjet-Norden. *A. L.*

Nær og Fjern

25 Aars Jubilæum. Mandag den 26. Juni har Stereotypør *Frederik Dupont* været ansat ved Dagbladet »Politiken« i 25 Aar. Om »Frederik« kan man med Rette bruge det gamle Mundheld: Der kan ikke sættes en Plet paa ham. Hjertelig til Lykke!

Til Københavns Maskinsættere. Atter i Aar indbyder Sjællandskredsen os til et Samvær med dem. Denne Gang gaar Turen til Hillerød, og af Programmet for Dagen, som er fastsat til Søndag den 25. Juni, fremgaar det, at vi vil faa en fornøjelig Dag sammen med vore sjællandske Kolleger og deres Damer. Hillerød ligger jo ikke flere Timers Rejse fra København, og da der er let og hurtig Forbindelse dertil, kan en »besværlig Rejse« ikke bruges som Undskyldning for Udeblivelse fra denne smukke Tur. Kollegerne i Hillerød har gjort, hvad gøres kunde — og til en billig Penge — for at give Dagen et smukt og morsomt Forløb. Den medbragte Frokost indtages i Hotel »Københavns« Have Kl. 10^{30}, derefter beses Slottet og der er herlige Spasereture. Dagen slutter med en Middag paa Hotel »Kronprinsen« (Kr. 3,25) og selskabeligt Samvær. Afgangstiden fra Københavns Hovedbanegaard vil blive meddelt i »Typ.-Tid.« for 23. Juni. Send mig et Brevkort om Deltagelse senest 20. Juni efter Adresse: S. V. Rasmussen, Syrenvej 1, Haveforen. »Solhøj«, Gamle Køgevej, Valby.

Reservér den 25. Juni. *S. V. Rasmussen.*

Efteraarets Svendeprøver. Se Meddelelsen paa Side 250 om Indtegning til Prøverne.

Jubilæumsdagen i København forløb paa en særdeles smuk Maade. Ved en Modtagelse i Forbundets Hus om Formiddagen mødte en talrig Skare af Gratulanter frem og overbragte Styrelsen Lykønskninger i Anledning af 70 Aars-Dagen.

Stockholms typografiske Forening overrakte en prægtig Vase-Skaal af svensk Krystal med Stockholms Stadshus indgraveret i Glasset; Skaalen er et Unikum, idet der kun findes den samme i sin Slags. Oslo typografiske Forening overrakte et dejligt Maleri med Motiv fra Sognefjord, udført af en norsk Kunstner. Malmø typografiske Forening overrakte en meget smuk Dirigenthammer i Ben og Sølv. Fra Cykleklubben, Sportsklubben, Sangforeningen og Gutenbergkoret overraktes en særdeles dekorativ Krukke i Stentøj, forsynet med Sølvkappe og Inskription. Aarhus Afdeling overrakte en smuk Adresse, og fra en Række Institutioner, Foreninger, Brancheklubber samt de velgørende Institutioner indenfor den typografiske Verden var sendt pragtfulde Blomster-

dekorationer, der ved Festen om Aftenen i K. B.-Hallen smykkede Tribunen. Vi saa Blomsterdekorationer fra: Københavns Bogtrykkerforening, Odense Lokalafdeling, Typografernes Stiftelser, Enkekassen, Sygehjælpekassen, Hostmann-Steinbergs grafiske Farvefabrik, Arbejdernes Fællesorganisation, »Social-Demokraten«, Københavns Maskinsætter-Klub, Stereotypørernes Brancheklub, Bladsætterklubben, Trykkeriarbejdernes Klub, Landssammenslutningen af Trykkere, Egm. H. Petersens Personaleklub samt enkelte andre, som vi desværre hidtil ikke har kunnet »personificere«, idet Kortene synes bortkomne »i Trængslen«.

Telegrammer indløb fra en Række Lokalafdelinger: Randers, Frederikshavn, Nyborg, Hillerød, Silkeborg, Nykøbing F., Horsens, Haderslev (med en sønderjysk Hilsen), Aalborg, Holbæk, Næstved, Slagelse, Varde, Svendborg, Thisted, Kolding. Endvidere indløb telegrafisk Hilsen fra Bogbindernes Fagforening, Personaleklubben i Krohns og Harald Jensens Bogtrykkerier, Sørensen-Kjeld, Aalborg, Fru Jutta Jerndorff, fra Stiftelsernes Formand, Carl Nielsen, der befandt sig paa Rejse i Udlandet, fra L. Chr. Nielsen, Odense, Bog- og Akcidenssætterklubben, Personaleklubben hos O. C. Olsen & Co., fra fhv. Bestyrelsesmedlem Johs. Larsen, Maskinsætternes Landssammenslutning, Personaleklubben hos Dyva & Jeppesen, De samvirkende Fagforbund, Personaleklubben i Dansk Andelstrykkeri.

For al denne smukke Opmærksomhed bringer vi hermed en foreløbig hjertelig Tak.

P. B. V.
Sigv. Hellberg.

Jubilæumsgaver. Til en Del gamle Kolleger, som ikke har kunnet føres ind under den faste maanedlige Hjælp, uddelte Sætternes Underafdeling ved Jubilæet en lille Gave paa 25 Kr.

— Ved Modtagelsen i Afdelingens Styrelseslokale d. 11. Juni overraktes til de velgørende Foreninger blandt Typograferne, til de fire Smaaforeninger og til Brancheklubber de paa Generalforsamlingen af Sætternes Underafdeling bevilgede Jubilæumsgaver.

Sjællandskredsens Maskinsættere erindres om Sommerturen til Hillerød den 25. Juni. Programmet for Dagen er tilstillet alle Klubformændene. Anmeldelsesfristen udløber Mandag den 19. ds. Lad Tilslutningen overgaa alle tidligere Sommerture. Hillerød er et Besøg værd og i endnu større Grad i Selskab med Kolleger, der repræsenterer hele Sjælland. Kollega! Gør dit til, at Dagen bliver en virkelig god Dag, giv Klubformanden Tilsagn om Deltagelse i Turen. Ogsaa fra vore københavnske Kollegers Side forventer vi en større Repræsentation.

Lokalkassereren i Hjørring træffes ikke i kommende Uge. Formanden, E. Bastholm, Toftegade 21 A, passer Hvervet i de 8 Dage.

Fascistisk Barmhjærtighed. Da England og Frankrig havde hjulpet den spanske Oprørsgeneral Franco til Sejr ved deres Ikke-Indblandingshumbug og derefter skyndte sig med at »anerkende« Sejrherren, lovede denne, at han vilde vise Barmhjærtighed mod de overvundne Modstandere.

Om denne Barmhjærtighed meddeles nu fra Spanien, at 75,000 Henrettelser af Landsmænd har fundet Sted siden Sejren, medens Tyskere og Italienere stadig kan glæde sig over at have Fortrinsret. Det er Fascisme!

Svensk Grafisk Årbok er udkommet i sin 9. Aargang paa Brødrene Lagerströms Forlag, Stockholm. Indholdet er som sædvanlig aktuelt og omfatter en Række godt skrevne og rigt illustrerede Artikler samt en udførlig Fortegnelse over den grafiske Industris Foretagender og Leverandører.

Bogtrykker Hugo Lagerström giver en sammenfattende Oversigt over Bogtrykkervaabnet gennem Tiderne. Reklamekonsulent Elof Andersson har skrevet en Kritik af de svenske Bogtrykkeriers Annoncering. Bogtrykker Sten Lagerström har opstillet en Typerevue fra Aarene 1933—38, der giver et godt Billede af Skrifternes Udvikling i dette Femaar. Endvidere skriver Gösta Ekelöf om de industrielle Problemer, og Farvefotografien behandles af Forstander Robert Johansson.

Svensk Grafisk Årbok 1939 er i Lighed med foregaaende Aargange indbundet i et praktisk Lærredsbind. Bogens Pris er 5,50 svenske Kroner.

Til det finske Typografforbunds Kongres, som afholdes i Helsingfors den 19. og 20. Juni, har Helsingfors Afdeling stillet Forslag om, at det finske Forbund slutter sig helt til det skandinaviske Samarbejde. Forbundsstyrelsen har taget Reservation overfor Forslaget under Henvisning til, at Spørgsmaalet har intim Forbindelse med en Forhøjelse af Kontingentet.

Åbo Afdeling foreslaar, at Forbundets Organ »Boharbete« udvides med et Oplysningsnumer hvert Kvartal. Dette Numer skulde ogsaa uddeles til Ikke-Medlemmer. Forbundsstyrelsen kan ikke anbefale dette Forslag, da den mener, at »Boharbete« opfylder sin Opgave.

Tavastelius Afdeling stiller Forslag om, at det overdrages til Forbundsstyrelsen at anordne Grupperejser til de skandinaviske Lande.

Dr. Ley og Ædrueligheden. Lederen af den tyske Arbejdsfront, Dr. Ley, har nylig været til Sundhedskongres, hvor han udtalte sig for Ædrueligheden. Paa Vejen hjem derfra fulgtes han med en af Byens højere Embedsmænd.

Hr. Doktor — sagde denne — hvorledes kan man egenlig konstatere, om en Person er beruset?

Ley svarede: Hvis De siger, at de *to* Herrer, som gaar foran os, er *fire*, saa er de beruset.

Men, men — sagde den anden forbløffet — *der gaar jo kun een*.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. Juni: Varde 100,00; 12. Juni: Korsør 300,00.

København, den 13. Juni 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Paal. Lillian Jonna Bernsbo, udl. 10. 6. 39 hos Vilh. Søborg (arb. s. St.), Trykker Willy Frederiksen, tidl. Medlem (Schultz).

Hillerød: Sætter Poul Esben Mogensen, udl. 1. 6. 39 hos Bogtr. Pallesen. Køge: Sætter Carl Jensen, udl. 1. 6. 39 i Østsjællands Avis. Middelfart: Sætter Leo Edvin Lund Larsen, udl. 12. 6. 39 i Middelfart Maskinsats. Odense: Trykker Eivind Walther Larsen, udl. 16. 6. 39 hos Hagen & Sievertsen. Stubbekøbing: Paalæggerske Sigrid Irving Jensen.

Tiltraadte

København: 7769 Helge Nielsen fra Lyngby i Pl., 136 Carl Svendsen fra Rejse (arbl.), 2277 Inga Kroll fra Lyngby i Pl., 7631 Frantz Thor fra Rejse (arbl.), 3670 Jens Sparvang fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Kaj Jørgensen fra Dansk Arb. Forb. (Graf. Comp.), 7576 Knud Bjerre fra Kolding i Pl.

Aabenraa: 6454 Jürgen Andresen (arbl.). Aalborg: 7641 Chr. Pedersen (Aalborg Stiftstidende). Aarhus: 6528 Eli Petersen (Jydsk Centraltrykkeri). Hillerød: 7306 Chr. Kolmos i Pl. Hobro: 6562 Laurits Villadsen (arbl.). Holstebro: 7869 Svend Friis (arbl.). Kolding: 7726 Henrik Christensen (»Fædrelandet«). Lyngby: 802 Vald. Simonsen (Ballerup Bogtrykkeri), 5205 Børge Seeger (arbl.). Nyborg: 4929 Rosalie Jørgensen (arbl.). Nykøbing F.: 3944 Karl Fr. Hartmann (Fr. Walther), 6229 Carl Albert Müller (Loll. Falst. Folketidende). Odense: 6346 Oskar Andersen (arbl.), 7314 Henry Ægidius Hansen (Andelsbogtr.). Ringkøbing: 5770 Harald Ole Steen (A. Rasmussen). Slagelse: 7472 Ernst Vilh. Jensen (arbl.). Sønderborg: 4166 Gustaf Holm (arbl.).

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Fratraadte

København: 1240 Johs. Petersen paa Rejse, 2351 Carla Holst til Kv. Arb. Forbund, 4560 Ella Hansen til Kv. Arb. Forbund, 5542 Herluf Jensen til Sønderborg, 3828 Bebel Sørensen til Holbæk.

Aabenraa: 6474 Jürgen Andresen paa Rejse. Herning: 4741 Anna Nygaard Thomsen. Hjørring: 7641 Chr. Pedersen til Aalborg i Pl. Holstebro: 5912 Harald Nielsen til Aalborg i Pl., 3704 Siegfred Høtbjerg til Viborg i Pl., 7869 Svend Friis paa Rejse. Horsens: 5185 Magnus Christensen paa Rejse. Kolding: 7715 Holger M. Jørgensen paa Rejse. Korsør: 6597 Alfr. Jensen til Slagelse i Pl. Lyngby: 2277 Inga Kroll til København i Pl., 7769 Helge Nielsen til København i Pl. Middelfart: 4929 Rosalie Jørgensen til Nyborg (arbl.). Nyborg: 7314 Henry Ægidius Hansen til Odense i Pl. Nykøbing F.: 6863 Poul Bengtsson til Nakskov i Pl. Odense: 6006 Poul Østergaard til Middelfart i Pl. Skive: 6528 Eli Petersen til Aarhus i Pl., 6562 Laurits Villadsen til Hobro (arbl.). Slagelse: 3944 Karl Fr. Hartmann til Nykøbing F. i Pl., 5547 Kjeld Henriksen til Næstved i Pl., 7196 Niels Andersen til København i Pl.

Udmeldte

Slagelse: 6523 Jens Henry Petersen (Faktor), 7687 Johannes Rasmussen (Faktor).

Udslettet med Restance

Viborg: 7345 Knud Larsen, 4927 Maja Larsen.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 18. Juni
Høje Sandbjerg-Nivaa.
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

ANNONCER

Som Trykker

søger virkelig dygtig Fagmand (30 Aar) varig Stilling i København eller Provinsen. Vel orienteret i alle Grene indenfor moderne Bogtryk. Vant til at lede og tilrettelægge det daglige Arbejde. Jeg er 1ste Trykker paa mellemstort Trykkeri i Provinsen, og er i uopsagt Stilling, men kunde ønske Pladsforandring. Er vant til at uddanne Lærlinge, og kan præstere et dadelfrit Illustrations- og Farvearbejde. Eksempler paa selvstændig udført Arbejde sendes gerne. Billet, mrkt. »126«, modtager Ekspeditionen.

Alsidig uddannet
Sætter-Trykker

bliver ledig ca. 1. Juli og søger Plads i mindre eller større Virksomhed. Billet, mrkt. »120«, modtager Ekspeditionen.

Lille Hurtigpresse,

gl. Eickhoff, 48×72 cm., omg. til Salg for 500 Kr. Billet, mrkt. »119«, modtager Ekspeditionen.

Linotype-Støbehjul

som nyt, med Plads til 4 faste Støbeformer, sælges billigt. Billet, mrkt. »121«, modtager Ekspeditionen.

Klaviatur-Excentere

til engelsk Linotype, gl. eng. Model med Stopindretning paa Siden, fejlfrie, 3 Kr. pr. Stk. Nærmere under Billet, mrkt. »122«, modtager Ekspeditionen.

Underlagsjern

til Autotypiplader, fransk Højde, sælges for halv Dagspris. Ca. 300 kg i forsk. Størrelse, Dagblads-Format 13 Cicero, 1- og 2-Sp. Billet, mrkt. »123«, modtager Ekspeditionen.

Trykker-Faktor ledig.

Telefon Vester 2412 x.

Akcidenstrykkeri

i stor jydsk Stationsby er paa Grund af indtrufne Omstændigheder billigt til Salg. 1 Hurtigpresse, 1 Heidelberg-Automat, 2 Diegler, gode, moderne Skrifter. God fast Kundekreds. Billet, mrk. »9905«, modtager Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, Kbhvn. K.

Stafet
Corps 36—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Badepension **Sejerøbugten,**
Høve Strand, Asnæs.
Typograferne er altid velkomne Gæster. Stor ny Opholdsstue. Badmintonbane. Juni og August 4,50, Juli 6,00.
Signe Larsen, Telefon Vig 137.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Arbejdernes Livsforsikring
tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. - *Konfirmationsforsikring* tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar *med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.* - Arbejdernes Livsforsikringer i sin Afdeling med Lægeundersøgelse *betydelig billigere end andre Selskaber* med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — *Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.* — Ugentlig Opkrævning sammen med Foreningskontingent. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 25 *København den 23. Juni 1939* *66. Aargang*

Oplysningsarbejdet

I rigtig Erkendelse af, at Kundskab er Magt ofrer de organiserede Arbejdere store Pengemidler i Arbejderoplysningens Tjeneste. Foruden det Oplysningsarbejde, der gøres gennem Arbejdernes Oplysningsforbund, som væsentligt finansieres af Fagorganisationerne, afholdes der hvert Aar af forskellige Fagforbund Sommerkursus, hvortil et begrænset Antal Medlemmer af vedkommende Forbund har Adgang.

Om Bestræbelserne for at sprede Oplysning blandt Arbejderne er der ingen Uenighed. Derimod kan der være delte Meninger om Oplysningens *Art*.

Naar et politisk Parti eller en Fagorganisation, hvis Ledelse er partipolitisk indstillet, iværksætter et Oplysningsarbejde, falder man let for Fristelsen til at gøre dette Oplysningsarbejde for *ensidigt*, saa det faar *Ensretningens* Præg. Men en saadan Oplysning er kun *halv* Oplysning. En Oplysning, som skal have Værdi for det enkelte Menneske, maa have til Maal at skabe *selvtænkende* Personer, som formaar at danne sig en Mening om de foreliggende Problemer — i Modsætning til de ensrettede Individer, som akcepterer alt, hvad selv samvittighedsløse Demagoger præker for at fremme egne personlige Interesser.

Der lyder da ogsaa stadig inden for vor Kreds Røster, som kræver en mere udvidet Oplysning. Vor unge Kollega, Povl A. Sjøl, har nylig her i »Typ.-Tid.« slaaet til Lyd for, at Arbejderoplysningen bliver givet paa et *bredt* Grundlag og ikke bare oplyser os om et enkelt Partis Politik i den sidste Menneskealder. Man ønsker saa vel *fagpolitisk* som *social-økonomisk* Orientering. Og nægtes kan det ikke, at der findes mange Spørgsmaal og Problemer, som trænger til at klares.

Her skal nævnes nogle enkelte, som passende kunde tages op til Drøftelse. Lad os begynde med Socialismen. Hvad er Socialisme? Og hvilken Forskel er der paa *National*-Socialisme, *Stats*-Socialisme og *demokratisk* Socialisme?

Hvilken Betydning har Skatteudskrivningen paa Erhvervslivets Trivsel og paa Beskæftigelsen? Er Bygningsskatten en Hemsko for Nybyggeriet? Og hvor stor en Andel har denne Skat i den alt for høje Husleje? Hvorfor bør Arbejderne foretrække de direkte Skatter for de indirekte? I denne Forbindelse ligger det nær at faa oplyst, hvor mange Millioner Kroner der pumpes ud af Arbejdernes Lommer gennem de indirekte Forbrugsskatter og Toldskatter? Hvad de betaler i *direkte* Skat, kan de selv regne ud.

Og hvad med *Beskyttelses*tolden, som visse Industrier lever højt paa? Er Toldbeskyttelse — naar vi skal se paa *hele* Arbejderklassens Interesser — til Skade eller til Gavn?

Er den *frie* Handel mellem Folkene at foretrække for *Restriktioner* og *Importbegrænsning* med Staten som Storkøbmand? Bortset fra Nødvendigheden af under de nuværende spændte Forhold mellem Nationerne at opretholde denne Tilstand ogsaa her i Landet, har det sin store Betydning at faa klaret Spørgsmaalet om, hvilket af disse Systemer der afføder de bedste Levevilkaar for den ubemidlede Del af Befolkningen.

Og endelig er der Spørgsmaalet om Jordens Nationalisering — Samfundets Ejendomsret til Jorden. Dette kan gennemføres ad tre Veje: Ved voldelig Revolution, ved Ekspropriation og ved, at Staten inddrager Jordrenten (Grundskylden) i Samfundets Kasse. Den første Vej er den mindst tiltalende, fordi der som Regel slaas saa meget i Stykker. Den anden er forbistret dyr, idet den kræver en Masse Millioner til Jordejerne. Den sidste derimod kan gøres lempeligt og sukcessivt, men bliver derfor ikke mindre effektiv og revolutionær ved dens fulde Gennemførelse, idet den sætter en Stopper for de private Jordspekulanters samfundsskadelige Virksomhed. Mange er tilbøjelig til at mene, at naar de ingen Jord ejer, har Jordspørgsmaalet ingen Interesse for dem. Intet er mere fejlagtigt. Thi vi er alle jordbundne og afhængige af Jorden, som føder os alle. Vi er prisgivet dem, der ejer Jorden — ikke »Prioritetsbestyrerne«, men de *virkelige* Jordejere: Prioritets*ejerne*, der ligger inde med de store Kapitaler, Pengeinstituterne, Højfinansen.

Der kunde nævnes flere Spørgsmaal endnu, men jeg skal standse her. Jeg har kun villet pege paa *nogle* af de Problemer, der har livsvigtig Interesse for det arbejdende Folk og derfor bør drages med ind i Oplysningsarbejdet. Og glædeligt er det, at de unge kræver dette Arbejde anlagt paa et bredere Grundlag og ikke vil slaa sig til Ro under Ensretningens snævre Horisont.

Fr. N.

E. Bertold: Sognefjorden. Fra den typografiske forening i Oslo i annledning 70 års jubileet.

Hvem er de største Forbrydere?

Ovre i Kolding trykkes der et Blad, som bærer det prangende Navn »Fædrelandet«. Om Bladets Indhold svarer til Navnet, kan jeg ikke afgøre, da det eneste, jeg kender til dets Aandsprodukter, er et Udklip, der er sendt mig, men at dømme efter dette staar det skralt til med Bladets aandelige Habitus.

I det nævnte Udklip giver Bladet sin Forargelse frit Løb i Anledning af, at Typograf-Tidende har indeholdt nogle anerkendende Ord om den nylig afdøde tyske Forfatter Ernst Toller, i hvem Bladet kun ser en simpel Forbryder. Og hans Forbrydelse bestaar i, at han har deltaget i Revolutionen i Bayern, da de tyske »Fædrelandsvenner« — formentlig »Fædrelandet«s Idealskikkelser — havde bragt Landet paa Afgrundens Rand.

Har »Fædrelandet« mon tænkt over, at hvis man skal stemple alle dem, der har deltaget i en Revolution, som Forbrydere, saa gaar der rundt om i Europa adskillige Personer, som kommer ind under denne Kategori.

For at pege paa et særligt udpræget Eksemplar skal nævnes Oprørsgeneralen Franco. Hvor mange Menneskeliv *han* har paa Samvittigheden, bliver vel aldrig gjort op. Men det Blod, der blev udgydt i München, bliver dog det rene Vand imod de Blodstrømme, der flød i Spanien, og — efter Meddelelserne dernede fra — flyder endnu.

Jeg tager næppe fejl, naar jeg bedømmer »Fædrelandet«s moralske Indstilling saaledes: Tilhører man den besiddende Overklasse, har man Lov til at myrde og brænde og ødelægge Værdier saa meget man lyster for at bevare denne Overklasses »Ret« til at undertrykke og udplyndre det arbejdende Folk — ja, man bliver endog anset for *Helte*, der indlægger sig uvisnelig Fortjeneste af sit elskede Fædreland.

De derimod, der ved Anvendelse af Magtmidler forsøger at afkaste Undertrykkelsens Aag for at indføre menneskeværdige Tilstande for de undertrykte — de er gemene *Forbrydere.*

Jeg tror, Typ.-Tid.s Læsere forstaar at bedømme, hvem der er de *største* Forbrydere. Thi Kollegernes aandelige Horisont er heldigvis videre end det fascistisk indstillede Kolding-Organs afstumpede Synskreds.

De forstaar ogsaa, at man — uden at miste noget af sit eget — kan anerkende en Mands menneskelige Egenskaber og Arbejde i en Sags Tjeneste, selv om han ikke er ens *Partifælle.*

Forøvrigt er det tvivlsomt, om Ernst Toller — som Bladet skriver — var *Kommunist*, en Betegnelse, der efter Bladets Mening er Udtryk for alt ondt og slet i Modsætning til de engleblide Fascister. Toller skriver selv, at han under Revolutionen i Tyskland sluttede sig til de *uafhængige* Socialister.

Og saa var han Jøde. Og *det* er naturligvis for det patentpatriotiske Blad utilgiveligt! *Fr. N.*

Faktorernes Overarbejde

Ved en Overenskomst af 29. Juli 1938 enedes Hovedorganisationerne om, »at fastlønnede Formænd og Arbejdsledere, der opfylder Betingelserne i Septemberforligets Punkt 5 for at have fuld Frihed til ikke at være Medlemmer af Arbejderorganisationer, *ikke* falder ind under Bestemmelserne i Loven om Forbud mod Overarbejde, forsaavidt Overarbejdet staar i direkte Forbindelse med deres Formandsgerning«.

Endvidere fastsattes, at »Overarbejde, som sædvanemæssigt udføres af de i Virksomheden beskæftigede Arbejdere, *ikke* kan gøres afspaseringsfrit derved, at det overføres til en Formand«.

Hvormeget denne Overenskomst er værd, vil fremgaa af nedenstaaende Kendelse, der er afsagt af Arbejdsraadets Udvalg, det saakaldte § 7-Udvalg. Hvad specielt Sag Nr. 2 angaar, er Udvalgets Fremstilling i direkte Modstrid med de faktiske Forhold, idet Faktoren til daglig netop *ikke* er beskæftiget ved Sætning eller Ombrydning.

Arbejdsraadets Udvalg i Henhold til Lov om Forbud mod Overarbejde.

De samvirkende Fagforbund,
Rosenørns Allé 12.

I Skrivelse af 27. April 1939 har De samvirkende Fagforbund meddelt, at der mellem Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Typograf-Forbund er opstaaet Uoverensstemmelse om, hvorvidt noget Arbejde, der udføres af en Faktor ved Aalborg Amtstidende, en Faktor ved Jyllandsposten og en Faktor ved Aalborg Stiftstidende udenfor den normale Arbejdstid, i Henhold til den mellem Hovedorganisationerne trufne, af Socialministeriet godkendte Aftale af 29. Juli 1938 »angaaende Formandsspørgsmaal i Forbindelse med Lov om Forbud mod Overarbejde«, er at betragte som afspaseringspligtigt Overarbejde, og at der i et den 27. April 1939 under Hovedorganisationernes Medvirken afholdt Møde, hvor man ikke kunde enes om Fortolkningen af denne Aftale i de foreliggende Tilfælde, var Enighed om at henskyde Afgørelsen til nærværende Udvalg, jfr. sidste Punktum i Aftalen af 29. Juli 1938, hvorefter Uoverensstemmelser om Forstaaelsen af Aftalen »behandles mellem Hovedorganisationerne paa samme Maade som andre Uoverensstemmelser vedrørende Loven om Forbud mod Overarbejde, eventuelt i § 7-Udvalget«. Under Henvisning hertil har De samvirkende Fagforbund anmodet nærværende Udvalg om at afgøre de 3 foreliggende Uoverensstemmelser med bindende Virkning for alle Sagens Parter.

Det drejer sig om følgende Tilfælde:

1. En Faktor ved *Aalborg Amtstidende*, der foretager den daglige Ombrydning, bistaaet af et Medlem af Typograf-Forbundet, foretager hveranden Lørdag Aften Ombrydningen af Søndagsavisen og skiftes saaledes til dette Ombrydningsarbejde Lørdag Aften med det paagældende Medlem af Forbundet.

Denne Ordning har kun varet godt 1/2 Aar fra omkring Midten af 1938, da Bladet skiftede Faktor. Den gamle Faktor havde tidligere brudt Bladet om hver Lørdag Aften, men da han i de senere Aar var noget aflægs, overlod han dette Arbejde til en yngre Ombryder, først hveranden Lørdag og tilsidst hver Lørdag. Da den nye Faktor traadte til med Forpligtelse til at udføre den gamle Faktors Funktioner, herunder ogsaa Ombrydningen af Søndagsavisen Lordag Aften, blev Ombrydningen dog hveranden Lørdag overladt til det fornævnte Medlem af Typograf-Forbundet.

2. En Faktor ved *Jyllandsposten*, der til daglig er beskæftiget ved Sætning eller Ombrydning, foretager om Søndagen Ombrydningen af nogle Annoncesider til Bladets Mandagsnummer.

Denne Ordning har været bestaaende i lang Tid, fra længe før Overarbejdsloven traadte i Kraft, og var gældende ogsaa under den tidligere Faktor.

3. En Faktor ved *Aalborg Stiftstidende*, der til daglig har

Fire Afdelingsformænd: *Halfdan Wigård*, Oslo, *Sigv. Hellberg*, København, *Sten Andersson*, Malmö, *Emil Malmborg*, Stockholm.
(Lynskud fra Modtagelsen i Forbundshuset paa Jubilæumsdagen.)

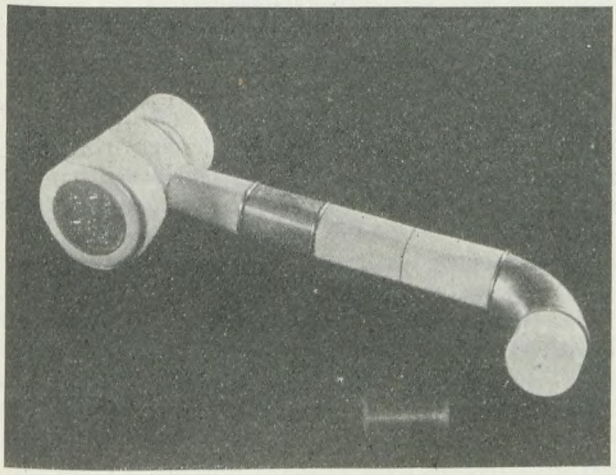

Dirigenthammeren fra Malmö Typografiska Förening til D. T. F. Københavns Afd. $19\frac{12}{6}39$

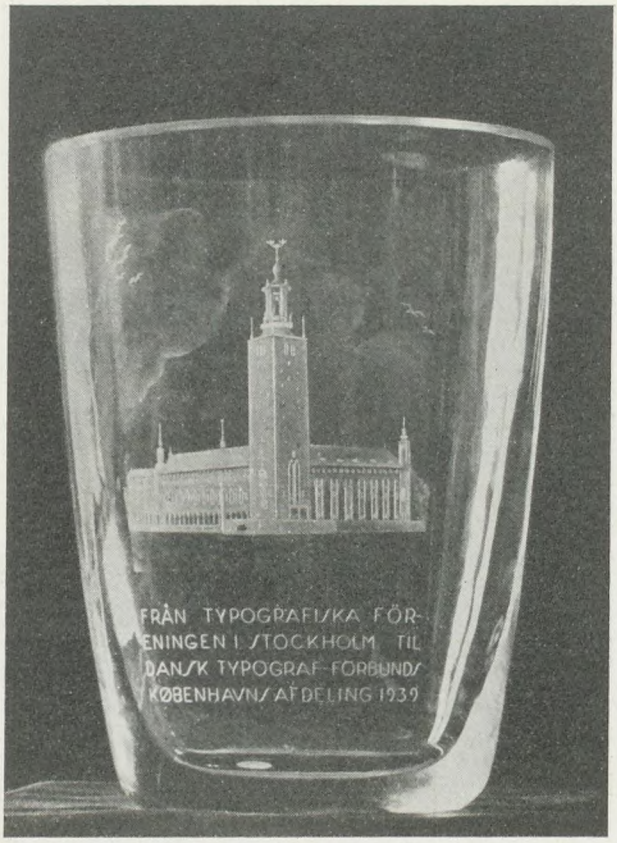

Krystalvase med Billedet af Stockholms stadshus. Från typografiska föreningen i Stockholm til Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling 1939.

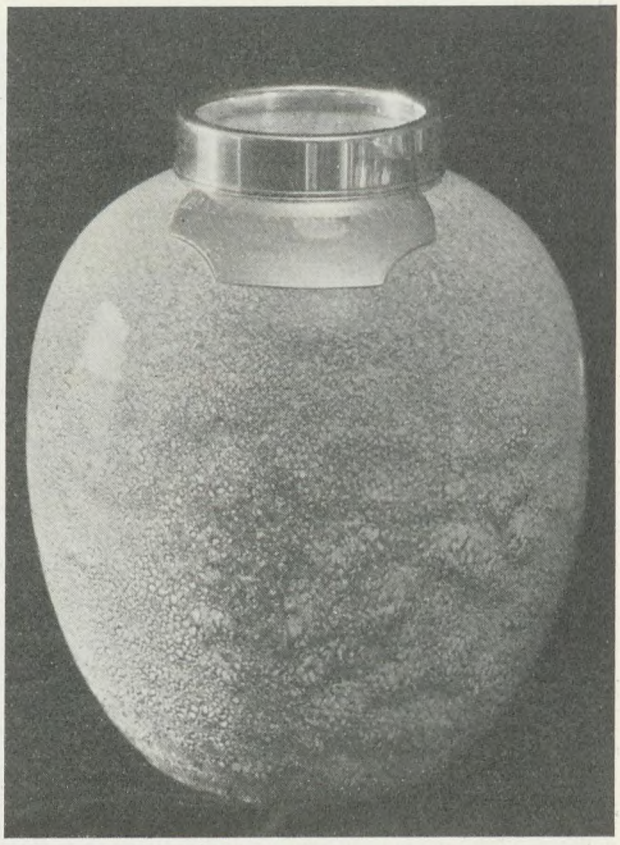

Sølvpladen bærer følgende Inskription: Dansk Typograf-Forbund Københavns Afdeling 1869-12/6-1939. Sportsklubben - Cycleklubben - Sangforeningen - Gutenbergkoret.

som Opgave dels at lede Arbejdet i Trykkeriet, dels at arbejde teknisk med ved Rotationsmaskinen, deltager Lørdag Aften i Arbejdet med Fremstillingen af Bladets Søndagsnummer, paa samme Maade som han Ugen igennem deltager i Fremstillingen af Bladets øvrige 6 Numre.

I denne Anledning skal man efter stedfunden Brevveksling med Dansk Arbejdsgiverforening meddele, at Sagen har været behandlet paa et af nærværende Udvalg den 24. Maj 1939 afholdt Møde, og at et Flertal af Udvalget enedes om at udtale, *at* det Ombrydningsarbejde m. v., som hver af de tre Faktorer udfører i Forbindelse med deres Lederarbejde i snævrere Forstand, ikke synes at gaa ud over, hvad der sædvanlig finder Sted, *at* det nævnte »tekniske Arbejde« og Lederarbejdet ofte griber saaledes over i hinanden, at en skarp Sondring derimellem vanskelig lader sig praktisere, og *at* det »tekniske Arbejde«, forsaavidt det overhovedet lader sig udskille fra Lederarbejdet i snævrere Forstand, i hvert Fald ikke kan antages for den Tid, der ligger uden for den normale Arbejdstid, at være af saa væsentligt Omfang, at der vil være tilstrækkelig Grund til at kræve det afspaseret efter Reglerne i Loven om Forbud mod Overarbejde.

sign. *R. Lassen.*

Hvad vil der komme?

Man har paa Fornemmelsen, at der vil »ske noget« med Hensyn til Fagforeningernes fremtidige Stilling i Samfundet. Som det er i Øjeblikket — og har været i de senere Aar — kan det ikke fortsætte i Længden. Der maa skabes *Klarhed* over, *hvor* Magten og Ansvaret ligger. Men *hvad* der skal afløse de nuværende Tingenes Tilstand, er det endnu vanskeligt at se.

Statsminister *Stauning* har nylig i Rigsdagen udtalt, at det er uholdbart med de stadige Indgreb fra Rigsdagens Side og at der maa skabes en Instans eller et Væsen, som har Myndighed til at sige det afgørende Ord i Arbejdskonflikter, thi »der skal være Ro i Landet« — siger Statsministeren. Formanden for Arbejdsgiverforeningen *Esper Eising* har sagt noget lignende. Men hvad siger De samv. Fagforbund?

Afdøde *Knud V. Jensen* udtalte paa De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde for nogle Uger siden, at »det var at skyde ganske ved Siden af, naar det gøres gældende, at de to Parter (Arbejderne og Arbejdsgiverne) nødvendigvis maa søge andre Udveje end Arbejdskampen til Afgørelse af Overenskomstuenigheder, saaledes at Samfundsmagten fritages for at gribe ind«. Nu er Knud V. Jensen jo ikke mere. Om hans Opfattelse deles af den fremtidige Ledelse indenfor Hovedorganisationen, véd man ikke.

Om Medlemmernes Mening i de enkelte Fagforbund bliver der næppe spurgt. Men man maa forstaa, at det ikke lader sig gøre vedblivende at opretholde den Illusion, at Arbejderne gennem deres Stemmegivning har Indflydelse paa Overenskomsternes Afslutning — naar der intet Hensyn tages til deres Votering.

En saadan Fremgangsmaade bidrager mere end noget andet til at skabe — »Sofa-Vælgere«.

Dr. Ensom.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v

Hvad kræves der for at blive Maskinsætter?

I en lidt ekstraordinær Situation som den nuværende, hvor der er tændt Fyr under Kedlen, vil det maaske have nogen Interesse at trække de Linjer op, der betinger Udvælgelsen af Haandsættere til Uddannelse som Maskinsættere. Og der er det saa meget mere, som det for det første for den enkelte Aspirant naturligvis maa skorte paa Selvvurdering, hvor Motiverne ofte har en noget anden Karakter end de rent faglige, og for det andet er det for Principalernes Vedkommende, der oftest paa egen Haand foretager Udvælgelsen, af Betydning at vide, at de Egenskaber, de mener maa være afgørende for en vordende Maskinsætter, ikke er saa lette for dem at bestemme og desuden ofte slet ikke er de Egenskaber, der har den store Betydning.

Nu vil man maaske hævde — og det har man Ret til —, at Udvælgelsen og Uddannelsen af de hidtidige Maskinsættere er foregaaet ret tilfældigt, og at der alligevel er kommet en pligttro og dygtig Stand ud deraf. Men man maa da erindre sig, at der gennem de henved fyrretyve Aar, Maskinerne har været i Brug herhjemme, er sket en stadig men ret langsom Udvikling fra den første Avissats og den første skære Bogsats henimod den moderne Satsfremstilling, der nu kræves, og at der derfor har været Lejlighed for Maskinsætteren til efterhaanden langsomt og næsten umærkeligt at opøve sig i de tidssvarende Arbejdsmetoder; medens det af Maskinsætteren af i Dag kræves, at han straks skal springe ind i det foreliggende Arbejdsfelt og gøre sig gældende med det samme. Uden at kunne dette vil han være til Besvær for sig selv og sine Arbejdsfæller og til Skuffelse og Mishag for sin Principal.

Den Vurdering, der hidtil har været den langt dominerende for Principalerne ved Udvælgelsen af Sættere til Maskinen, er Hurtigheden. Den Mand, om hvem man havde Grund til at tro, at han vilde kunne løbe hurtig over Klaviaturet — maaske fordi han var en flink Haandsætter —, fandt man særlig egnet til Maskinsætter. En Kollega forespurgte en Gang, om han mon ikke egnede sig som Maskinsætter, thi han kunde spille Klaver, og det er jo ret almindeligt, at besøgende introduceres ved Sættemaskinen med Bemærkningen: Det er ligesom at skrive paa Maskine.

Ved en Forhandling mellem Bogtrykkere og Typografer angaaende Maskinsætteruddannelsen udtalte en af Bogtrykkernes iøvrigt mest forstaaende Mænd, at man ved Aflæggelse af Prøven burde kræve af Eleven en Præstation af 7000 Bogstaver, for at der kunde være lidt at hvile paa i den daglige Praksis. Saa langt er man altsaa fra Forstaaelsen af Maskinsætterens Præstationsmuligheder, at den Præstation, der Verden over erfaringsmæssigt staar som Gennemsnittet af den fuldkomne Maskinsætters Ydelse, forlanges forhøjet med 17 Procent ved den tre Maaneder uddannede Elevs Eksamen. Nej, Præstationstal har ingen Interesse i Forbindelse med Antagelsen af Elever til Sættemaskinen.

Der er tre Hovedegenskaber, der maa stilles til den vordende Maskinsætter, og de nævnes her i den Rækkefølge, de har Betydning: de typografiske, de sproglige, de mekaniske.

De typografiske Egenskaber har der ofte været lagt mindre Vægt paa, vel netop fordi man ansaa Hurtigheden for det væsentlige. Den Provinsbogtrykker, der under de sidste Tarifforhandlinger, hvor man fra en Debatørs Side mente, at Bogtrykkerne fremtidig helst vilde søge Folk blandt dem, der havde bestaaet Maskinsætterprøven, udtalte: Nej, han spørger om, hvor meget han kan sætte? lægger aabenbart ikke saa stor Vægt paa de typografiske Egenskaber. Men vi ved jo alle, hvordan Sættemaskinen stadig erobrer nyt Land, og det nytter ikke os at reflektere over, hvorvidt det er godt eller ikke, vi maa blot erkende Kendsgerningerne; vi ved, at der efterhaanden intet bliver tilbage, som man ikke kræver, at Maskinen skal kunne udføre, endda til Fuldkommenhed. Og derfor er det af første og største Betydning, at Maskinsætteren er Typograf helt og fuldt. Intet maa paa dette Felt være ham fremmed. Og vel at mærke, dette gælder Avisen som det gælder Bogen og Akcidensen.

De sproglige Egenskaber, der engang blev anset for Typografens vigtigste, er nu nærmest ringeagtede. Begreberne gode Skolekundskaber og Arbejdernes Studenter gælder ikke mere. Der var en Gang, da kun faa kunde skrive, og de skrev godt. Paa alle de andre, der ikke kunde skrive, skulde Typografen bøde. Nu tildags kan alle skrive, men de fleste skriver skidt, og derfor er sproglige Egenskaber hos Typografen af største Værdi. Sætteren kan gøre en Del til at gøre et Sprog lettere læseligt, selv om han ikke har Lov til at forandre det — og heller ikke ønsker at faa denne Opgave. Mangfoldige Manuskripter, navnlig til Kataloger eller andre Akcidenser, er af den Art, at de kalder paa Sætterens sproglige Indsats, og det samme gælder Avisernes Smaa-Annoncer. En heldig Orddeling, en Modernisering af Ortografien og en rigtig Tegnanbringelse hist og her kan hjælpe til at gøre Sproget lettere læseligt.

Endelig kommer vi til de mekaniske Egenskaber, som ogsaa har betydet en Del, naar Bogtrykkeren skulde udvælge Maskinsættere. Naar vi udtalte, at denne Egenskab var den mindst betydende, maa det ikke forstaas saaledes, at den ikke er særdeles vigtig, men kun saadan, at for denne *kan* der skaffes Erstatning ude fra, i nogle Tilfælde let, i andre meget vanskeligt, medens de to førstnævnte Egenskaber *skal* findes hos Sætteren selv og kan ikke hentes andet Steds. At de mekaniske Egenskaber er et nødvendigt Plus for en Maskinsætter, ved vi alle, og Interessen for vore Instruktionsmøder beviser det. Men de maa i det væsentlige indskrænkes til Behandlingen af Maskinen; mekanisk Arbejde bør Maskinsætteren helst holde sig fra. Behandlingen af Maskinen er nærmest en Følelsessag. Den rigtige Maskinsætter betjener sin Maskine saaledes under den daglige Gang, at Forstyrrelser og Reparationer bliver saa faa som mulige. Det er ikke for det bedste, naar Værktøj og Klude til Stadighed ligger for Haanden.

Og saa Hurtigheden? vil man spørge. Hurtigheden kommer med Øvelsen. Men det har sin Betydning — nærmest for Sætteren selv — at vænne sig til at betjene Klaviaturet med Lethed. Han ved jo, hvad han skal klare. Men forøvrigt er Begrebet Præstation udregnet i Bogstaver ved at vige. Den Art af Arbejde, der nu kræves af Maskinen, er saadan, at en Udregning ofte bliver vanskelig.

N. Th. S.

Det er Maskinsætterens Skyld!

Der kommer en Klage til Trykkeriet fra en Kunde. Det gælder et Stykke Arbejde, som man med eller uden Berettigelse har fundet Anledning til at indvende noget imod. Det skaber altid et tilpas Afstandsforhold mellem en Bogtrykker og en Kunde, naar denne sidste af og til kan reklamere. Forretningen undersøger Klagen, som man er klar over skal ses gennem Lup for at konstateres, — man har ogsaa af Kundens Form for Henvendelsen Indtrykket af, at denne ikke er anlagt for det kriminelle, — og man undersøger Sagen, hvilket foregaar paa den Maade, at man adspørger i Trykkeriet om Grunden. Svaret kommer prompte: Det er Satsens Skyld! Altsaa ligger Fejlen i Sætteriet: Hvad er Anledningen til denne Sats' Mangler? Hvis der nu forekommer Maskinsats deri, saa er ingen i Tvivl om Svaret: Det er Maskinsatsens Skyld! Og her standser man; længere kan man ikke komme.

En Maskinsætter gaar i sin Grav med mange Synder paa sig. Foruden saadanne Synder, som alle vi dødelige faar Skyld for at rende rundt med, bærer han paa en Mængde faglige Synder: Hvis Matricerne paa Grund af Alder og Svaghed begynder at danse paa Linjen, saa er det Maskinsætterens Skyld. Hvis Kursiv'en er uregelmæssig, saa er det Maskinsætterens Skyld. Begynder der at vise sig Spieser i Satsen, saa er det Maskinsætterens Skyld, selv om Matricerne har kørt en halv Snes Aar. Han har kørt med for varmt Metal, siger Repræsentanten; han holder ikke sine Kiler rene, siger andre, vel uvidende om, at Bogtrykkerne forlanger, at dette skal gøres af udenforstaaende. Trykker man en Form paa krideret Papir, der ubarmhjertigt afdækker alle Skriftbilledets Mangler, saa er disse naturligvis Maskinsætterens Skyld.

Hvis Maskinsatsen, der jo er af et særlig blødt Blymateriale, paa sin Vej fra Maskinen gennem de forskellige Instanser, til den har faaet sin Form, bliver udsat for Læsioner, saa skyldes disse en daarlig Støbning; Satsen er porøs, skriver Korrektøren. Naar Støbehjulet slører, saa Linjerne bliver ulige høje i de to Sider, saa er det Maskinsætterens Skyld; Trykkeren kan bevise det; Aftrykket afdækker alle Mangler, ogsaa det, der er taget umiddelbart efter Udskydningen. Linjerne har forskellig Højde; de stammer fra forskellige Støbeforme; det er Maskinsætterens Skyld. Tilretningen bliver dyrere, Trykkeren gør opmærksom paa det, eller ogsaa skriver han paa sin Arbejdsseddel, at det er daarlig Sats.

Naar Satsproduktet, der stadig kan variere fra 6 til 14 Punkt eller mere og fra 4 til 32 Cicero, viser Skævhed, saa er det Maskinsætterens Skyld. Spaaner ovenpaa Satsen er der ikke megen Undskyldning for, men »Skæg« paa Siderne og i Bunden er ogsaa Maskinsætterens Skyld. En Haandsætter fortalte en Gang, at *han* maatte levere ordentligt Arbejde, og det maatte man ogsaa kræve af en Maskinsætter. Og heri har han vel sagtens Ret.

De har nemlig Ret allesammen: Det er Maskinsætterens Skyld — eller i alt Fald burde det være det, — hvis han bare havde nogen mere Indflydelse. Det hører med til hans Stilling at bære Skyld. Saa kan man jo have sine Meninger om, hvorvidt hans Honorar staar i Forhold til Skylden. Der er nogle, der mener, han faar for meget.

Men det er ikke blot paa det typografiske Omraade, at Maskinsætteren har Skyld, — han har det ogsaa paa det mekaniske. Alle Forstyrrelser, der opstaar ved Maskinen, er Maskinsætterens Skyld. En Sprøjter er jævnfør en ældre tysk Instruktionsbog »grober Unfug«. En Standsning, der medfører Reparationer af større eller mindre Omfang, og derved forsinker Arbejdet, er Maskinsætterens Skyld. Slid eller Brud, der medfører Fornyelse af Reservedele, er Maskinsætterens Skyld.

I denne Forbindelse skal nævnes et Forhold, der ikke er uden Alvor. Der tilkaldes Montør til Afhjælpning af et eller andet, og ved hans Konference med Forretningen derom hænder det, at der spørges ham (det er hændt mangfoldige Gange): Er det Maskinsætterens Skyld? Forstaar man den Stilling, man kan komme til at sætte en saadan Mand i? Hvis han gennem sit Firma har et Ansvar enten for den leverede Maskine eller det leverede Arbejde, hvilken Fristelse kan der ikke for ham ligge i et saadant Spørgsmaal?

Nu skal det straks erkendes, at vore Montører i Almindelighed er retsindige og hæderlige Mennesker, der aldrig kunde finde paa at reagere paa en saadan Henvendelse til Fordel for dem selv og til Ugunst for Maskinsætteren. Men Fristelsen er der. Og der findes Montører, der *uden* at blive fristet har benyttet sig af denne støvede Adfærd.

Det er vel ikke altid, at et Spørgsmaal overvejes, før det stilles. Og det er heller ikke altid, at Beskyldninger af den Slags, der er omtalt her, rettes aabenlyst mod Maskinsætteren; det sker endda sjældent. Men Mentaliteten er der; og den er der saavel hos vore Kolleger som hos vore Arbejdsledere.

Fag og Folk.

Ædruelig. Det hænder undertiden, at man i Annoncer om Beskæftigelse, baade hvor der tilbydes og hvor der ansøges, finder Udtrykket »ædruelig« anvendt i Forbindelse med Kvalifikationerne. Det kan man ikke, det hører ikke Tiden til, det er uværdigt. Vi har forlængst forladt den Mentalitet, hvor Ædruelighed i Retning af materielle Nydelser kan betvivles. I vor Tid er vi alle ædruelige, det nødsages vi til at være, det kræver Samfundet af os, og det kræver vor egen Sans; vi er selv Herrer over vor Fysik. Den Mand, der vil forsikre mig, at han er ædruelig, ham tror jeg ikke. Vi er ikke Drankere nu til Dags, fordi vi nyder et Glas ved Lejlighed; det vedkommer kun os selv. Derfor vil vi heller ikke høre Farisæere i Bladet af i Dag. Man diskuterer nu en Gang ikke Selvfølgeligheder. De andre, dem, der stiller sig selv uden for Loven, de kan komme paa Asylet.

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Tillidsmandslisten findes i »Typ.-Tid.« Nr. 1 med Supplement i Nr. 5, 9, 17 og 21. Vi agter evt. i næste Nr. (29) at bringe en fuldstændig Liste og anmoder om til dette Formaal at modtage mulige Ændringer og Tilføjelser.

Husk Sjællandskredsens Udflugt til Hillerød Søndag den 25. Juni. Udførligt Program er tilsendt Klubberne. Københavnske Kolleger med Damer er velkomne, og man haaber at se dem i stort Antal til den bekvemme Udflugt.

Fra Gerningsstedet.

Et ufrivilligt »Numer«. Der sættes paa et Værk med stadige Formatskiftninger, dels med Drejning af Støbehjul og deraf følgende Knivindstilling og dels med Indrykning af Bakken. Der var netop foretaget en saadan Omskiftning, da Forstyrrelsen opstod: Matricelinjen stoppede midt under Overføringen. Sætteren forsøgte at lirke den frem med Haanden; det lod sig ikke gøre. Han lod Linjen gaa tilbage i Vinkelhagen, aabnede Elevatoren og undersøgte Holdefjedrene i Hovedet; de var ubeskadigede og fungerede tilsyneladende godt. Linjen sendtes afsted paany med samme Resultat. Skulde der mon være en læderet Matrice i Linjen? Samleren tømtes og Linjen sattes op med nye Matricer, men Resultatet blev det samme. Saa blev Kilerne taget ud og erstattet med andre; intet hjalp. Den erfarne Maskinsætter, der gennem

mere end 25 Aar havde været ude for saa meget, begyndte at svede. Han begyndte endda at kigge efter Bly i Tandrækkerne og efter skjulte Matricer ved Armenes Bevægelsescentrer, men Forklaringen paa Fænomenet udeblev stadig. Da faldt det ham endelig ind at kigge paa Indstillingen af Bakken, og saa kom det: den stod paa 20 Cicero, og Formatet i Samleren var 24. Han sagde til sig selv: Idiot! men han sagde det ganske sagte. Der er maaske nogle, der læser dette, der vil sige det højt.

Spørgsmaal og Svar.

Morgensprøjteren. Uden at ville gøre Faustinus eller S. V. Rangen stridig beder jeg om Lov at fortælle min Navne lidt om en Egnilkap-Gryde med samme Egenskaber — blot at her blev Opsprøjtet stigende som Dagen skred frem. Gryden blev omtrent tømt for Metal, og ved Cylinderens Undersøgelse fandtes en Række oxyde Angreb i Cylindervæggen, hvori Metalasken i Dagens Løb efterhaanden fandt Sæde for stigende Belægning, saaledes at den let gaaende Pumpe under Passage tillod Opsprøjt ved Siden. Da Cylinderen dagligt afskrabes om Eftermiddagen, var det naturligt, at Opsprøjtet forekom mindst om Morgenen. Herefter blev Kolbe og Kolbestangbolten afslebet med fint Smergellærred, Cylindervæggen afskrabet med Skrabejernet (særlig i Cylinderens Overkant) *to-tre Gange* daglig, og nu — 1½ Aar efter — faar Cylinderen en Afskrabning en Gang daglig, Kolben børstes ved samme Lejlighed, og der eksisterer ingen Vanskeligheder mere. — Jeg anbefaler: tøm den sprøjtende Gryde og en vel arbejdende Gryde for Metal, sammenlign de to Cylindre. Den Mulighed er til Stede, at en Grydecylinders Hærdningsgrad ikke modstaar Oxydangreb — dette kan Sætteren blot ikke konstatere før Ulemperne viser sig —, men Gryden burde i Virkeligheden være sendt retur til Fabriken. Min Erfaring er iøvrigt, at elektrisk Opvarmning i langt højere Grad end tidligere Opvarmningsmetoder angriber Cylindervæggen, en Følge af den elektriske Opvarmnings stærkere »Udtørring« af Metallet med samtidig stigende Askedannelse.

Kan dette være en Hjælp, vil det gjæde ogsaa *W. A.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Københavnske Trykkere og Landssammenslutningen.

De Tendenser, der siden sidste Delegeretmøde har været til indenfor Fagets forskellige Brancher at danne *Landssammenslutninger* dèr, hvor man allerede ikke har dem, har før været omtalt i Trykkernes Branchespalte. Vi har omtalt den Interesse, der fra Trykkernes Side vises denne Udvikling og begrundet den med, at paa det Omraade, hvor vi gennem mange Aar blev gjort til Kættere og tilsidst maatte staa som Genstand for en Baalbrænding, har samtlige Fagets Brancher nu frit Spil og i stor Udstrækning nyder godt af ny Tid og ny Mode. I Løbet af kort Tid vil ikke blot Haandsættere, men vel ogsaa Hjælpearbejdere, have deres Landssammenslutning med Tilslutning paa lige Fod fra baade Provins og Hovedstad. Maskinsætterne har deres Sager i den skønneste Orden, baseret paa et ideelt Fundament af Tradition, Kammeratlighed og Anerkendelse.

Vi siger som Trykkere og Branchefolk intet hertil. Men vi er af forskellige Grunde ved at tabe Taalmodigheden. Thi mens alle de her nævnte Landssammenslutninger ved Siden af Provinsens lokale Klubber har deres *københavnske Landssammenslutnings-Medlemmer* organiserede, samlede i københavnske Klubber, er en tilsvarende Form og Fremgangsmaade nægtet Trykkerne. Det er blevet en ny og bindende kollegial Forudsætning, at den københavnske Trykkerklub skulde ophøre at eksistere, idet man ikke skulde have *to* Trykker-Organisationer i København.

Den københavnske Trykkerklub er gaaet ind for denne Forudsætning, har erkendt, at det er meningsløst med to Trykker-Organisationer i København. Men hvis denne Standsning af Københavns Trykkerklubs Virksomhed betyder københavnske Trykkeres Udelukkelse fra Medlemsskab i Trykkernes Landssammenslutning med den naturlige Andel i Byrder og Goder, som vi hidtil har haft, ja, saa er det vanskeligt at se andet, end at vi er blevet bundet af Betingelser og Forudsætninger, som ingen har Ret til at paalægge os og heller ikke kan forlange og forvente overholdt fra Landssammenslutnings-Tilhængeres Side. Da bliver det nødvendigt at tage dette Problem op til Overvejelse og Behandling, og det bliver uomgængelig nødvendigt at finde en Form for legalt Medlemsskab i Landssammenslutningen for de københavnske Trykkere, som *vil* være Medlemmer. *Johs. L.*

Horsens Trykkerklub.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Fredag d. 2. Juni 1939 hos Wium Christensen. Formanden, *Charles Fischer*, bød velkommen og mindedes i nogle smukke Ord vor afdøde Kollega Thorvald Lassens Indsats i Horsens Trykkerklub. Kollegerne rejste sig. — Efter at Forhandlingsbogen var oplæst og godkendt, aflagde Formanden Beretning. Heraf fremgik det, at der havde været megen Sygdom blandt Trykkerne i det forøbne Halvaar. Medlemsantallet var pr. Dato 16. Omtalte Kredsmødet i Randers, hvor Formanden og Aage Sørensen havde deltaget, samt oplæste de nye Love for Kredssammenslutningen. Gav endvidere nogle Oplysninger fra Mødet i Aarhus, hvor *Chr. B. Petersen* havde holdt et glimrende Foredrag. Beretningen blev enstemmigt godkendt. — Kassereren, *Sigfred Therkildsen*, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 222,58, hvilket fremkaldte Bifaldsmumlen, enstemmigt godkendt. — Efter Tur afgik Formanden, Kassereren samt Rich. Rasmussen og Jens Winther, der alle blev genvalgt med Akklamation. — *Rich. Rasmussen* takkede Charles Fischer for hans Indsats i Horsens Trykkerklub gennem 20 Aar samt bebudede en stor Gave ved 25 Aars-Jubilæet, hvilket Kollegerne bifaldt ved at rejse sig. Endvidere blev der talt for Klubbens sympatiske Kasserer. — Efter at Formand og Kasserer havde takket for Hyldesten, var Klubben Vært ved et splendid Smørrebrødsbord, hvor de livsglade Trykkere gav hinanden Haandslag paa fortsat godt Samarbejde frem i Tiden. *J. D.*

Sommerudflugten til Hillerød.

I højt og flot Sommervejr afholdt 2. Kreds sin aarlige Sommerudflugt Søndag den 11. Juni til Hillerød. Mange Trykkere fra Sjælland havde fulgt Opfordringen til at møde frem ved denne Udflugt. Fra Næstved og Roskilde ankom en hel Rutebil fuld af glade Trykkere med deres Damer, der var startet tidligt paa Morgenstunden for at tilbringe en god Dag i Selskab med Kolleger fra andre Byer.

Kl. ca. 10 samledes alle Deltagerne paa Frederiksborg Slot og gennemgik den store Samling. Det var paa sin Plads, at man havde engageret en kyndig Fører til at vise rundt.

Efter Besøget paa Slottet kørte hele Selskabet i Rutebil ud til Kølstrup Damme i Grib Skov, hvor Frokosten blev nydt i det grønne. Under Frokosten bød Formanden for 2. Kreds, *Robert Petersen*, velkommen og takkede for den gode Tilslutning. Da man var naaet til Ostepinden blev en i Dagens Anledning forfattet Sang: »Lidt Trykkersnak til Turen!« og en Sang: »Til Snapsens Pris!« sunget. Formanden for Næstved Trykkerklub takkede Hillerødklubben for det heldige Arrangement af Sommerturen.

Da Frokosten var rystet paa Plads, udkæmpedes nogle smaa Dyster mellem Trykkere; Farvefirmaet Hostmann-Steinberg havde venligst stillet Gevinster som Knive, Sakse og Lupper til Raadighed, saa der var stor Tilslutning til

Forhindringsløbene og lignende. Ogsaa Damerne kæmpede om Gevinster ved særlige Dameløb.

Kaffen blev serveret i Nøddebo Krohave, hertil ankom man efter en meget smuk Spaseretur gennem Skoven og langs Esrom Sø.

Under Fællesspisningen om Aftenen i Slotspavillonen havde en Del Talere Ordet, *Robert Petersen* takkede for behageligt Samvær i Dagens Løb. *Sigurd Christensen*, Næstved, takkede for den gode Dag, ogsaa *Rotwitt Pedersen* havde Ordet. Et Par Sange gjorde ogsaa her Lykke.

Dagen sluttede af i »Landsbyen«, og det blev sent inden de sidste Trykkere drog hjem. *B. B.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Klub.

Fredag den 9. Juni Kl. 20 blev der i Evaldsgade afholdt ekstraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Lovene. 2. Landssammenslutningen. 3. Eventuelt. Til Dirigent valgtes *E. Nilsson*. Efter en Oplysning til Medlemmerne om en Bevilling til Klubben paa 300 Kr., som vi i Anledning af Københavns Afdelings 70 Aars Jubilæum vil modtage, gik man over til Behandling af Dagsordenens første Punkt. Til Medlemmerne var uddelt et Korrekturaftryk, saa hvert Medlem kunde følge med i Gennemgangen af Lovene. Disse godkendtes og gaar nu i Trykken. — Til Punkt 2 fik *Willadsen* Ordet og redegjorde her for sin Mening angaaende en Landssammenslutning af de mandlige Hjælpearbejdere og mente, at en Landssammenslutning vilde være til Gavn for Standen. Strukturen inden for Organisationen har forandret sig, og dermed er Opgaver, der er uløste, givet til Brancheklubberne, som maa tage disse Opgaver op til Løsning. Efter en Diskussion, hvori deltog *E. Nilsson, B. Weber, Chr. Petersen, P. Ulrichsen, Fr. Madsen* m. fl., stillede *Willadsen* følgende Resolution:

»Klubben udtaler sin Tilfredshed med det Arbejde, der gøres for at samle alle Trykkeriarbejdere og vedtager, at Klubben efter en Kampagne for at samle en større Kreds af Kolleger i København, tager Spørgsmaalet om Landssammenslutningen op paany.«

Denne Resolution vedtoges enstemmigt. — Til sidste Punkt paa Dagsordenen havde *Fr. Madsen* Ordet og udtalte Ønsket om mere Propaganda for Klubben blandt Hjælpearbejderne. *P. Ulrichsen* svarede med at henvise til de utallige Opfordringer, der var udsendt fra Klubben, og det var ikke *den*, der svigtede, men Kollegerne. Der vil nu blive udsendt en lille Tryksag efter Ferien, og denne vil maaske give Kollegerne Lyst til at overvære en af vore Mødeaftener i Evaldsgade for at overbevise sig om det rigtige i at slutte op om den Klub og de Kolleger, der gør et Stykke Arbejde for at samle de mandlige Hjælpearbejdere. *Werner C. Holmbeck.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbhvn. N. Tlf. Taga 4288.

Ungdommen rykker frem . . .

Der er ingen som helst Tvivl om, at Formandsvalget i Bog- & Akcidenssætterklubben har vakt en Del Misfornøjelse til Live iblandt de *ældre* Klubmedlemmer, *fordi en ung Kollega fik Rollen som Topfigur paa Kransekagen*, men ret beset kan det ikke være andet end godt, at der indsprøjtes *nyt Blod i Organisationslegemet*, at der bliver Spillerum for frisk Initiativ og Mulighed for *endnu* større Fremgang end før.

Naturligvis har vor nye Klubformand ikke den Erfaring og det Indblik i Fagforeningsproblemerne som de ældre i fuldt Maal *mener at være i Besiddelse af*, men Erik Hansen er heller ikke nogen lysegrøn Novice, blottet for elementære Kundskaber med Hensyn til hans Stilling som Bog- & Akcidenssætterklubbens øverste Repræsentant. Han er skolet og har endnu — tror jeg — en Del af Ungdommens medfødte Entusiasme i god Behold og er ydermere *en sympatisk Kollega, parat til at gøre en Indsats, et virkningsfuldt Arbejde til Fordel for B.- & A.-Klubben.* Derfor væk med alle sure Gammelmandsbetragtninger, *lad Ungdommen vise, at dens Fremmarch er noget andet end netop at faa Plads ved Grødfadet.* Misundelsens Brød skal jo ogsaa ædes, men lad dette Maaltid foregaa i Stilhed! Kolleger, vær med til at skabe *det rette Kammeratskab, baade i og udenfor Klubben, uanset hvilken politisk Farve vi sværger til!* Og saa maa vi se at faa vækket de Haandsættere, som endnu ligger i blytung »Søvn«, overbevise dem om, *at en stor og stærk B.- & A.-Klub har sin uvurderlige Betydning, saavel for den arbejdende som den arbejdsløse!* *Bebel Sørensen.*

Tankedryp . . .

At Sættere og Trykkere er *Perle-Venner*,
det er jo Sandhed, vi alle kender!

En Sætter vil over Manuskriptet sig *fryde*,
især naar han har travlt med Kragetæer at tyde!

Jeg staar og tænker, om *Kvadrater* har Rødder
paa lignende Maade som Versenes Fødder . . .!

At en Sætter brutal er, kan jeg sagtens begribe,
man véd jo, hvor ofte han maa *sparke og knibe . . .!*

Er Sætterne kræsne — ja eller nej —
de hader jo Fisk, men elsker Svinesteg!

Peter P. Petit.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 30. Maj i Rømersgade 22. Formanden, *Ernst Berg*, bød velkommen og oplyste, at han havde modtaget en Skrivelse, undertegnet af 20 Medlemmer, der opfordrede Styrelsen til at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling. Skrivelsen var tilsendt af *Henning H. Jensen*. Man foretog derefter Valg af Dirigent, hertil valgtes *Rich. Steffensen*. *Formanden* meddelte de vigtigste Beslutninger siden sidste Generalforsamling og omtalte udførligt de Planer, der var fremme om Oprettelse af en Haandsætternes Landssammenslutning. Der havde i Paasken været afholdt Møde i Odense, hvor 3 af Styrelsesmedlemmerne havde deltaget. Man havde dèr drøftet Problemerne og var blevet enige om at afholde et Stævne i September Maaned, hvor man vilde samle saa mange Haandsættere som muligt til Starten af Landssammenslutningen. Formanden udtalte Haabet om, at denne Landssammenslutning maatte blive en Kendsgerning. Det vilde betyde en mere praktisk Ordning af hele Arbejdet for Haandsætterne; man vilde faa en mere samlet Indflydelse bl. a. ved Delegeretmøder o. lign. Formanden imødegik derefter den Kritik, der var rejst mod Styrelsens Arbejde og mente, det var paa et meget spinkelt Grundlag, hele Sagen var rejst. Han arbejdede nu ikke mere ved Faget og kunde derfor ikke, ifølge Klubbens Love, være Formand. Men naar han endnu ikke havde nedlagt sit Hverv som Formand, var Grunden den, at den øvrige Styrelse og en Del Haandsætterrepræsentanter fra Provinsen havde opfordret ham til at deltage i Arbejdet, indtil Landssammenslutningen var dannet. Han vilde dog gerne gaa i Aften, hvis man ønskede det, og meddelte, at den øvrige Styrelse stod sammen med ham i dette Spørgsmaal. Var man uenige med Styrelsen, burde man stille et Mistillidsvotum. *Henning H. Jensen* indgav derefter følgende Resolution:

»Undertegnede foreslaar, at den siddende Styrelse i B.- & A.-Klubben trækker sig tilbage og under alle Omstændigheder, at Formanden, Ernst Berg, trækker sig tilbage fra Dags Dato.«

Der førtes derefter nogen Diskussion om Resolutionen. For den talte: *Henning H. Jensen, Willy Andersen, Peter Sørensen, Georg Brandrup, Chr. V. Madsen* og *N. Chr. Hansen* og

imod *Ernst Berg, Erik Hansen, C. J. Dreyer, Eigil Hansen* og *Aksel Christensen*. Ved Afstemningen vedtoges Resolutionen med et lille Flertal. — Man gik derefter over til Valg af Styrelse. Til Formand nyvalgtes *Erik Hansen*, til Næstformand nyvalgtes *Paul P. Petersen* og til Kasserer genvalgtes *C. J. Dreyer*. Af den øvrige Styrelse genvalgtes *Kai Jensen* og nyvalgtes *Chr. V. Madsen*. Suppleant blev *Eigil H. Petersen*. — Under Punktet *Fremtidig Virksomhed* oplyste *Ernst Berg*, at der paa Forslag af *Eigil Hansen* af Afdelingen var bevilget Klubben 500 Kr. i Anledning af Jubilæet. Det var Penge, der var god Brug for til Klubbens fremtidige Virksomhed, og han haabede paa fortsat Held og Fremgang for Klubben. Takkede Styrelsen for det gode Samarbejde og specielt Eigil Hansen for det, han havde betydet for Klubben. — *Erik Hansen* meddelte, at man agtede at afholde en Sammenkomst i de smaa Haver i Pileallé; naar der ikke allerede var lagt Program, skyldtes det, at Valget af Styrelse var sat paa Dagsordenen, og man vilde afvente Resultatet deraf først. Haabede, at Planen nu kunde realiseres ret hurtigt. Vilde takke Ernst Berg for den Tid, han havde virket som Formand for Klubben. De gode Resultater, Klubben kunde notere sig Æren af, skyldtes i første Række Ernst Bergs store Interesse for Haandsætternes Stilling indenfor Organisationen. Takkede for den Tillid, man havde vist ham ved at vælge ham til Formand og haabede, den nye Styrelse vilde være i Stand til at føre Klubben endnu et Skridt fremad. — *Thorvald Jensen* ønskede, at man afholdt nogle flere Møder foran Tarifsituationen. — Paa Foranledning af en Forespørgsel angaaende Oplysningsarbejdet, oplyste *Svend Johansen*, at der vilde blive arrangeret et Møde for Branche-klubbernes Styrelser og senere et Møde for Medlemmerne, hvor Oplysningsarbejdet vilde blive sat paa Dagsordenen. — Under Eventuelt udbad *Kassereren* sig Forsamlingens Tilslutning til, at man sendte Afdelingen en Opmærksomhed i Anledning af Jubilæet. Dette noteredes som en Selvfølge. — Derefter hævede Dirigenten den godt besøgte og ret livlige Generalforsamling. *Kai Jensen.*

Trykkeriliv først i 1880'erne

Af *J. Seier* i Rønne Afdelings Jubilæumsskrift

I.

Da jeg som 11-aarig — i 1882 — betraadte Sortekunstens hellige Haller, var det som Formiddags-Bydreng hos Bogtrykker Fr. C. Kieffer i Nørregade. Trykkeriet var den Gang i en gammel Bagbygning over Gaarden. Det havde kun Vinduer ud til Gaardsiden, hvor Pultene med Kasser var anbragt. Senere blev jeg Bydreng om Eftermiddagen.

Der var dengang tre Svende, nemlig Trykkeren Riis og Sætterne Gregersen og Carlsen. Sidstnævnte, der arbejdede for 8 Kr. om Ugen, var Krøbling, han var pukkelrygget og havde baade Krykke og Træben, da det ene Ben var vissent. Gregersen havde det saaledes, at han kom og gik, naar han vilde, og arbejdede som det passede ham, saa han har nok arbejdet paa Akkord, ellers havde det vel ikke gaaet. Riis satte samtidig Annoncer til Bladet »Bh. Amtstidende«, som Kieffer udgav. Det udkom 3 eller 4 Gange ugentlig. Desuden var der en stor, kraftig Lærling, der hed Heinrich Wulff, han trak Maskinen, naar Bladet skulde trykkes.

Jeg havde efterhaanden staaet og pillet ved Kasserne, og formodentlig har jeg, efter at have lært dem at kende, ytret Lyst til at prøve at sætte; Gregersen, der havde *Jernvinkelhage*, der var bedre at arbejde med, laante mig denne — ellers var de af Træ med Zinkbeslag i den venstre Side, hvor Tommelfingeren hvilede, naar man satte.

Jeg stod og satte lidt af og til og fik efterhaanden Færdighed i at sætte. En Dag sagde Mester til mig: »Naar du har sat 100 Linjer om Eftermiddagen, maa du have fri.« Jeg mente formodentlig, det var en fin Forretning, og begyndte Dagen efter. Da der var gaaet nogen Tid, kunde jeg sætte 100 Linjer paa ca. $2^1/_2$ Time; men der var naturligvis *for* mange Fejl i Satsen, jeg maatte saa læse Linjerne igennem og rette Fejlene, før jeg fik Lov at gaa. Der var 35—3600 Typer i Linjeantallet — min Ugeløn var 1 — een — Krone!

I 1884 solgte Kieffer »Bh. Amtstidende« til Bogtrykker Tryde, der slog den sammen med »Bh. Avis« og gav Bladet Navnet »Bh. Avis og Amtstidende«. Jeg flyttede med ligesom Nissen, og hos Tryde fik jeg straks 1,20 om Ugen. Her var godt at være, her var Selskab af Drenge og Piger — flere ukonfirmerede. Ganske vist blev jeg de første Dage af Svendene anbragt ved en Kasse; men jeg lærte hurtigt, hvordan man arbejdede dèr og satte ikke ret ofte.

Pigerne, der var fra Konfirmationsalderen og opefter, var, ligesom Gæssene naar de fedes, anbragt i et særligt Værelse, hvor der nu er Kontor, her sad de og satte, dog var det vist ikke meget, de fik udrettet, thi der var en Snakken og Pludren som ved et Tungetalermøde. Manglede den ene en Slags Typer, laante hun hos den anden, i dette Øjemed havde de lavet en lille Balancevægt af Pap og Sejlgarn, Lodderne var Kvadrater. Man forstaar, der ikke blev bestilt ret meget. Desuden var der 3—4 Typografer.

En af Medhjælperne, en Mand paa ca. 30 Aar ved Navn H.....n, var lidt til en Side, det var en lumsk Fyr, han slog efter os med hvad han fik fat i, selvom det var Jernvinkelhagen, naar vi Børn drillede ham. Hvis han stod og lagde Skrift i Kassen, naar Klokken slog til Middag eller Fyraften, kastede han — uden Hensyn til om han havde 2 eller 10 Linjer i Haanden — Satsen i Kvadratrummet.

Tryde bad mig ofte om at lægge Satsen paa Plads, idet han udbrød: »Han er et skrækkeligt Menneske, den H.«.

Blandt Typograferne var der en, der blev kaldt »Polte-Peter«, han var nu ellers et velvoksent, pænt Menneske, der passede sit Arbejde. Han arbejdede vistnok paa Akkord, for han bad mig af og til om at lægge ca. 150 Linjer i Sættekassen, saaledes at han kunde sætte videre uden at lægge af, for dette fik jeg to 5-Øres Kager.

Blandt Typograferne var et Par ivrige Jægere og Fiskere, der havde forskellige Steder, hvor de fik Afløb for deres Mordlyst. Paa »Stampen«, hvor der var Beværtning, aflagde de ogsaa Besøg. Her var et prægtigt Jagtterræn med Skov, Bakker og Dale. En Dag, de sad ude i Beværtningen, aftalte de med Værten om at faa Lov at jage, og Dagen herfor blev bestemt. Værten, en Kæmpeskikkelse, gik hen til Døren og raabte med Stentorrøst paa bornholmsk ud til sin Kone, der var i Køkkenet: »Moer, håjl Får å Fækraitur ijnna i Ouermârn, for Tryjkkarne kommer å ska jajta.« Paa dansk: »Mutter, hold Faarene og Køerne inde i Overmorgen, for Typograferne kommer og skal gaa paa Jagt.«

Rimeligvis har han haft Erfaring for, at de gæve Jægere paa Jagtdagen kunde blive saa blakøjede, at deres zoologiske Kundskab kunde svigte, derfor tog han nævnte Forsigtighedsregel.

En Dag havde disse Herrer været paa Fisketur i Nylars og faaet god Fangst. Dagen efter averterede de i »Bh.Avis«: En Stok og en Hat er i Aftes tabt paa Vejen fra ..... til Rønne o. s v.« — At de ogsaa havde tabt Fangsten, stod der intet om, men den var ogsaa væk. Det har nok været en rask Tur hjemad. (Fortsættes.)

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Der er Gymnastik og Haandbold i Ryparken hver Onsdag fra 19,30—20,30. Kontingent 50 Øre om Maaneden.

Husk, at der hver Torsdag er Cykleture fra Sct. Hans Torv. Start Kl. 19 pr. 35 Øre med til Kaffe.

Sommerferiekursus fra 16.—22. Juni. Der er endnu et Par Fripladser til Sommerferiekursuset paa Roskilde Højskole. Der vil blive Studiekredse og Foredrag om aktuelle Emner, bl. a. vil H. C. Hansen holde et Foredrag: Ungdomsarbejdsløsheden bekæmpes. Der arbejdes kun 2 Timer om Formiddagen og 2 Timer om Eftermiddagen, Resten af Tiden og hele Aftenen er til egen Disposition. En herlig Maade at tilbringe Ferien paa. Indtegning maa ske snarest paa Kontoret.

Aarhus Lærlingeafdeling.

Søndag den 9. Juli afholder Afdelingen sin aarlige Udflugt. Den gaar i Aar over Fladbro Kro til Hvidsten Kro, hvor vi har Spisning. Derefter kører vi til Randers, hvor der er Bal i Skydepavillonen paa Skovbakken sammen med Randersafdelingen. Kl. 1 gaar det atter hjemad.

Billetpriserne er 2 Kr. pro persona for Medlemmer og 3 for fremmede. Spisning er iberegnet heri.

Erling Ry Jensen, Sekretær.

Lærlinge-Stævnet i Odense

(Sluttet.)

Efter en Pause, hvori Aftensmaden serveredes, begyndte Diskussionen. Den indledtes af Formanden for Næstved Lokalafdeling, *Chr. Jensen Petersen*, som i et Indlæg, der tydeligt viste hans store Interesse for Lærlingesagen, bl. a. gav den interessante Oplysning, at det netop i Aar var 25 Aar siden, Spørgsmaalet om Organiseringen af Lærlingene var rejst indenfor vort Forbund, idet det første Gang havde været fremme paa Delegeretmødet i 1914. I den fortsatte Diskussion, som overvejende drejede sig om Uddannelsen og Organisationsarbejdet, men hvor der ogsaa lød Lovord til Arrangørerne af Stævnet, deltog bl. a. *Sven Jensen*, København, *Illum Hansen*, Middelfart, *Sigurd Borch*, Esbjerg, *Møller-Madsen*, Odense, og *K. A. Jørgensen*. Talelysten blev efterhaanden stor, men Tiden var knap, og Dirigenten maatte derfor slutte Diskussionen, inden alle havde talt, idet han rettede en Tak til K. A. Jørgensen for hans Foredrag og til de enkelte Deltagere. —

Det sidste Arrangement i Forbindelse med Stævnet fandt Sted i Odins Taarnets Restaurant (ca. 100 Meter til Vejrs!). Her var Odense Lokalafdeling Vært ved et Kaffebord, og *Hans Hansen* bød velkommen paa Afdelingens Vegne. Efter en Sang paa Melodien »Danmark for Folket« holdt *K. A. Jørgensen* Festtalen, hvori han — meget aktuelt — omtalte de to store fynske Bygningsværker, Odins Taarn, og, hvad der havde givet Aarsag til dette, Lillebæltsbroen. Han ønskede Arrangørerne til Lykke med Stævnets Forløb. Derefter tog Underholdningen sin Begyndelse. Det er vanskeligt at fremhæve, hvad der tog de fleste Kegler, det 3-Mands Swing-Band, som leverede Musiken, de moderne Jazz-Sange af 3 Kammerater fra Næstved, Parodien paa Mills Brothers, udført i pragtfuld Maskering af et Par Odense-Kammerater, de Solo-Numre af lokale Kræfter, som var puttet ind i Programmet med passende Mellemrum, eller Holbæk-Kammeraten, som fremtryllede den herligste Sømands-Vals paa »Verdens mindste Mundharmonika«. Selv en veritabel Intelligens-Konkurrence havde man arrangeret. Den var formet som en Styrkeprøve mellem Jylland og Øerne og vakte stor Begejstring. At Øerne vandt med 6 mod 2 gjorde selvfølgelig ikke Begejstringen mindre hos de, der af »patriotiske« Grunde sympatiserede med Sejrherrerne, men det skal dog indrømmes, at de slagne tog Nederlaget med godt Humør. Naa, Heldet har *maaske* ogsaa spillet ind. Paa Melodien »Slaa Rommen i Glasset« skildrede »cip« ind imellem Typograflærlingens Liv og Virke »i Medgang og Modgang«, ligesom *Chr. Jensen Petersen* tolkede Deltagernes Hyldest og Tak til Arrangørerne for det helt igennem vellykkede Stævne og udtalte Haabet om, at det ikke blev det sidste. Endnu havde en Række Deltagere Ordet for at »sige Tak for i Dag«, det vakte bl. a. Begejstring, da Formanden for Københavns Lærlingeafdeling fortalte, at de 3 københavnske Deltagere ikke havde fortrudt den lange Cykletur for at deltage i Stævnet. Til Slut takkede *Hans Hansen* alle, der havde bidraget til, at Stævnet var blevet en saa uforglemmelig Oplevelse, en Tak til K. A. Jørgensen for hans Foredrag, en Tak til dem, der havde underholdt og endelig en Tak til de enkelte Deltagere. Og saa fik Elevatorførerne travlt! Det første Landsstævne for Typograflærlinge var et overstaaet Stadium! *Deltager.*

— — —

Til Stævnet var der skrevet en Del gode Sange, hvoraf vi gengiver nedenstaaende:

I Tidens Røst er der Alvors-Toner,
vi ser en Verden, som staar i Kog.
mens Giftgas-Bomber og Feltkanoner
er fagre Blomster i Dagens Sprog;
men Held den Ungdom, der frit kan møde
i Vennelag under Bøges Hang,
som frit tør tænke og tale — gløde,
naar Tonen er stemt til en Frihedens Sang.

I Fagets unge en Vej skal bane
ved Form og Presse og ved Reol,
og I skal bære vor gamle Fane
i enig March ud i Sommerens Sol!
Kun alt for meget blev traadt i Sandet,
det skal ej skræmme jert unge Mod;
thi I skal søge og finde Landet,
der nu ligger sløret bag Taagernes Bro.

Vort gamle Forbund har Traditioner,
dem skal I pleje i samme Aand;
her lyttes ogsaa til nye Toner,
der knytter fast Kammeratskabets Baand.
Vi sluttet staar i den samme Ramme,
vi enigt tager et fælles Tag —
de friske Skud paa den gamle Stamme
gi'r Løfte og Kræfter til Fremtidens Dag.

Velmødt til Stævnet, I Fagets unge!
Velkommen, Kolleger, fra Nord og Syd!
Om Eventyret vi end kan sjunge
og tale her i vor gamle By. —
Ja, lyt en Stund til en skøn Fortælling
ved Klokkedybet i Aaens Slugt, —
og blev du født som den »grimme Ælling«,
du naar maaske Maalet i Svaneflugt!

—*n.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Forretningsudvalgsmøder

6. Juni 1939.

1. Finlands Bogarbejderforbund sender Indbydelse til at deltage i dets 12. Forbundsmøde, der afholdes i Helsingfors 19.—20. Juni. — K. A. Jørgensen repræsenterer.

2. Et Medlem andrager om Eftergivelse af Restbeløbet af en Sygeunderstøttelse, som han ved Beslutning af Forretningsudvalget er kendt pligtig at tilbagebetale. — Kan ikke imødekommes.

3. Et Medlem anmoder om at faa sin Bog udleveret til Rejsebrug. — Kan ikke imødekommes paa nuværende Tidspunkt.

4. Et Medlem anmoder om Dispensation fra Tarifens Arbejdstids- og Lønbestemmelser paa Grund af Alder. — Bevilges.

5. Gutenberg-Jubilæet i 1940. — Til at drøfte Spørgsmaalet med Bogtrykker-Organisationerne valgtes et Udvalg, bestaaende af K. A. Jørgensen, Sigv. Hellberg og Svend Johansen.

6. Andragende om Tilskud til Dækning af Udgifterne ved Lærlinge-Stævnet i Odense. — 125 Kr. bevilgedes.

7. Maskinsætter-Prøven i København. Det overlodes Københavns Afdelings Styrelse at udpege Repræsentanter til Bedømmelse af Prøverne.

Afdød Kollega

Den 14. Juni afgik Hjælpearbejder *Mogens Mogensen* ved Døden, 69 Aar gammel, efter faa Ugers Sygdom. Mogensen var født i Holstebro, blev i 1928 Medlem af vort Forbund og har siden arbejdet hos O. C. Olsen & Co., hvor han var afholdt af alle. Med en kort Afbrydelse var han gennem en Aarrække sin Branches Tillidsmand.

Begravelsen fandt Sted i Søndags fra Sundby Kirkegaards Kapel, hvor Afdelingsfanen sænkedes over Baaren.

Nær og Fjern

70 Aar fylder den 26. Juni vor fhv. Kollega *Albert Petersen*, Øresundsvej 48^2.

Husk at faa Feriebøger ved Afgang fra et Trykkeri.

Tarifen for Stentrykkeriernes Hjælpearbejdere er i sidste Uge omsendt til de paagældende Trykkerier.

Sommerkursus'et paa Roskilde Højskole aabnedes i Søndags ved en lille Højtidelighed i Skolens Mødesal. Forbundets Næstformand, *O. A. Lundin*, bød Kursusdeltagerne velkommen. Efter nogle organisatoriske Betragtninger sluttede han med at udtale Ønsket om, at Deltagerne maatte faa det mest mulige ud af de otte Dages Kursus og kammeratlige Samvær.

Formanden for Bogbindernes Forbund, *Th. Nielsen*, rettede ogsaa en Velkomsthilsen til de mødte. Det var første Gang, Bogbinderne deltog i disse Kursus. Det var naturligt, at beslægtede Fag mødtes og i Fællesskab drøftede Problemerne. Haabede, det vilde føre til et godt Samarbejde mellem de grafiske Fag.

Forstander *Gammelgaard* udtalte Ønsket om, at det lille Ophold paa Skolen maatte blive en Oplevelse for Deltagerne, og at de maatte faa noget godt med derfra. Sange af Skjoldborg, Aakjær, Kaalund og Oscar Hansen blev sunget, og Aftenen sluttede med selskabeligt Samvær.

Københavns Maskinsættere, der deltager i Turen til Hillerød paa Søndag d. 25. Juni, møder paa Hovedbanegaarden Kl. 9^{15}. Toget gaar 9^{29}, i Hillerød 10^{19}. *S. V. Rasmussen.*

Det faglige Udvalg for Bogtrykfaget i Danmark afholdt Møde den 1. Juni. Der forelaa en Del Sager vedrørende forskellige Læreforhold, hvorom Beslutning toges.

De samvirkende Fagforbund afholder ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 15. August, Kl. 10, i Odd-Fellow-Palæet. Paa Dagsordenen er: Valg af Formand.

Fest for Andersen-Nexø. I Anledning af vor store Arbejderdigter Andersen Nexøs 70-Aars Fødselsdag Mandag den 26. Juni har en Komité, bestaaende af nogle og tres Mænd og Kvinder fra de forskellige Samfundslag, planlagt en Folkefest paa Bellahøj. Festen finder Sted dels i Parken og dels paa Friluftsteatret, hvor Skuespillerinde *Aase Ziegler* arrangerer den kunstneriske Underholdning. Der vil blive holdt Taler bl. a. af Forfatteren *Kjeld Abell*, Sekretær i Gartnernes Forbund *Heigaard* og Folketingsmand *Aksel Larsen*. Arbejdernes Læseselskabs Mandskor vil fremføre et Korværk af *Gunder Knudsen*, der ogsaa selv vil synge. Desuden Ballet, Oplæsning og anden Underholdning, hvori medvirker Skuespillerne *Albert Luther* og *Henrik Malberg*. *Ellen Carstensen Reenberg* vil læse op af Pelle Erobreren.

Luxemburg Typograf-Forbund fejrer ved en 2-Dages Fest den 25. og 26. Juni sit 75-Aars Jubilæum.

Begejstret for Stauning. Den tyske Justitsminister, Dr. *Frank*, udtalte sig ved sin Afrejse fra København til Aftenbladet i begejstrede Vendinger om Danmark og sagde bl. a.: »Ikke mindst er jeg begejstret for Stauning. Havde det tyske Socialdemokrati haft den Slags Folk, havde meget muligvis formet sig anderledes i Tyskland.«

Eksempel til Efterfølgelse. Medens Bank-Aktionærerne her i Landet kan glæde sig over at kunne hæve et Udbytte paa helt op til en halv Snes Procent, meddeles nu fra Tyskland, at Hitler har underskrevet en Lov, hvorefter Indehavere af Aktier i den tyske Rigsbank ikke kan opnaa større Udbytte end 5 *pCt.*

Hvad om vi her hjemme indførte en lignende Bestemmelse overfor vore Banker. Mon ikke det vilde have en heldig Indflydelse paa Landbrugskrisen?

Hvor Minuterne er dyre. Paa en Arbejdsplads i det tredie Rige blev Arbejderne kaldt sammen, og Driftslederen holdt en Tale, hvori han fremhævede, at »Tid er Penge«. De burde derfor ikke spilde Tiden med Samtaler, da hvert Minut var kostbart. Han havde regnet ud, at hvis Personalet, der talte 180 Mand, blot spildte et Minut hver Dag pr. Mand, vilde dette tilsammen blive tre Timer om Dagen, 18 Timer om Ugen og 956 Timer om Aaret, som »forspildtes for den tyske Industri«. For hele Rigets samlede Industri betød det Millioner af Timer, og Arbejderne maatte derfor aldrig glemme, hvor dyre Minuterne var.

De, som ved at se, hvorledes Konkurrencen tvinger Mennesker ned i den yderste Usselhed, er kommet ind paa den Tanke, at Konkurrencen bør afskaffes, ligner dem, som vil forbyde Brugen af Ild, fordi de har set en Ildebrand.

Henry George.

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt:

13. Juni: Marstal 100.00.

København, den 20. Juni 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Erik Viggo Hansen, udl. 19. 6. 39 hos Fensbo (arbl.), Trykker John Poul Ebling, udl. 1. 6. 39 hos Bording (arb. s. St.), Paal. Karin Ørnbo (Danmark), Hj.arbejder Edvin Rasmus Andersen (Hamburger).

Odense: Sætter Niels Erik Pedersen, udl. 1. 7. 39 i Specialtrykkeriet.

Tiltraadte

København: Trykker Erik Steenbøl fra Arbejdslederne (Mayland), 6882 Gunnar Jensen fra Fredericia (arbl.), 7715 Holger Jørgensen fra Rejse (Egm. H. Petersen), 7196 Chr. Andersen fra Rejse (I. A. Hansen).

Nakskov: 6863 Poul Bengtson (Centraltrykkeriet), 1281 J. C. Jørgensen (Soc.-Dem.). Nyborg: 3421 Harry Frederiksen (Soc.-Dem.). Nykøbing F. 2837 Thorkild Lund (Centraltrykkeriet), 7036 Ernst Andersen (Centraltrykkeriet), 6229 Carl Alb. Müller (Loll. Falst. Folketidende). Næstved: 5547 Kjeld E. Henriksen (N. P. Christensen). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen (arbl.). Ringsted: 6181 Minna Rohde (Venstres Folkeblad). Svendborg: 7246 Peter W. Jørgensen i Pl. Sønderborg: 5542 Herluf Jensen (Dybbøl-Posten). Viborg: 3704 Sigfred Høtbjerg (Stiftstidende), 5392 H. Sørensen (Militær).

Fratraadte

København: 6181 Minna Rohde til Ringsted i Pl., 3943 Oluf Olsen til Rønne i Pl., 2429 Anna Skyum-Jensen til Svendborg (arbl.), 7036 Ernst Andersen til Nyk. F. i Pl., 1240 Johs. Petersen paa Rejse, 5542 Herluf Jensen til Sønderborg i Pl., 1399 Johannes Nielsen paa Rejse.

Odense: 3421 Harry Frederiksen til Nyborg i Pl. Ringsted: 5435 Knud Børge Christiansen til Køge i Pl. Slagelse: 7010 Holger Krøyer paa Rejse, Stubbekøbing: 6229 C. Müller til Nykøbing F. i Pl.

Annullerede Udslettelser

Viborg: 7345 Knud Larsen og 4927 Maja Larsen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Døde

København: 3008 Mogens Mogensen (O. C. Olsen), 3604 P. Petersens Hustru, Marie, 8287 Catrine Petersen.

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 25. Juni
Amager rundt.
Badetøj medbringes.
Mødested: Glyptoteket Kl. 9.

Stafet
Corps 36—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Halv Maskinsætter,
vant til at arbejde selvstændig med Intertype-Sættemaskine, kan faa eventuelt varig Plads i Provinsen fra 1. Juli. Nuværende Typograf forlader Pladsen efter eget Ønske. Billet, mrkt. »129«, modtager Ekspeditionen.

Yngre Sætter
i uopsagt Stilling i københavnsk Trykkeri ønsker Pladsforandring. Har i 3 Aar samme Sted arbejdet selvstændigt med alt forekommende Arbejde. Billet, mrkt. »128«, modtager Ekspeditionen.

Paalæggerske,
i uopsagt Stilling, søger Pladsforandring. Eventuel Tiltrædelse 1. August. Kendt med alt vedr. Faget. Billet, mrkt. »127«, modtager Ekspeditionen.

Trykker-Faktor ledig.
Telefon Vester 2412 x.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 26 *København den 30. Juni 1939* *66. Aargang*

Økonomiser — —

I Løbet af relativ kort Tid har Dødsklokkerne ringet over ikke mindre end tre af den danske Arbejderbevægelses førende Mænd — ja, maaske over endnu flere, som har anvendt deres Evner og Kræfter i deres Klassefællers Tjeneste; men i hvert Fald de tre: Vilh. Nygaard, Chr. Jensen og Knud V. Jensen er kendt af ethvert selv nok saa uinteresseret Medlem af de danske Fagorganisationer.

Man skulde synes, at disse tre Mænds Bortgang — og lad os blot, uden dog at gøre nogen personlig Forskel, dvæle stærkest ved det sidste Navn — maatte sætte sit Præg paa de Mænd og Kvinder, som er med til at lede Arbejderklassens March fremad mod bedre og lysere Kaar (baade for de Medsøstre og -Brødre, som daglig deltager i den daglige Produktion og de, hvis væsentligste Tid hengaar under Suk for at faa Del i Arbejdets Goder).

En Venstre-Redaktør, der ved Siden af sin Bladgerning (virkelig arbejdende, ja, slidende, i sin Sags Tjeneste) var en intensiv virkende Forfatter, blev i Anledning af sin 50-Aars Fødselsdag af en Interviewer stillet Spørgsmaalet:

»Hvordan faar De ved Siden af Deres Stilling som ansvarshavende Redaktør Tid til at skrive Bøger?«

Hans Svar herpaa lød, med tydelig Adresse til de socialdemokratiske Tillidsmænd, saaledes: »Tid? Hvordan faar mine dygtige Kolleger Tid til at være Byraadsmedlemmer, Borgmestre, Rigsdagsmedlemmer og dog passe deres Blad? Fordi der kan bestilles en Del, naar man økonomiserer med Tid og Kræfter og har en bestemt indre Indstilling.« — Og kun et Par Aar efter stod hans Blad overfor et Redaktør-Skifte, fordi den ansvarshavende Bladleder var død, bogstavelig talt slidt op.

Mon den danske Arbejderbevægelse ikke skulde ind paa at økonomisere noget mere med dens ledende Mænds og Kvinders Evner og Kræfter.

Naar en Mand havde faaet tildelt en Post som f. Eks. Redaktør af et socialdemokratisk Dagblad, burde Parolen lyde: Her er din Gerning i Livet. Øv den helt og fuldt til Gavn og Fornyelse af vor Klasse, saa vort Blad — dit Blad, mit Blad, Social-Demokraten — paa sin Plads til enhver Tid maa staa som det førende. Hver eneste Dag maa du være i den nøjeste Kontakt med den større eller mindre Del af Arbejderklassen i din By, saa Spørgsmaalet hver Morgen eller Aften i hvert Arbejderhjem maa være: Hvad siger mit Blad i Dag om Tidens Nyt og Emner, der er oppe i Tiden. Gaa op i din Gerning med Liv og Sjæl, og her er din Løn derfor; man maa jo regne med, at en Redaktør af et Arbejderblad — lige saa vel som for et kapitalistisk Foretagende — er en god Løn værd.

Naar den anførte Parole bliver fulgt efter Evne, mon der saa blev Tid til andet og mere end til et Hvil; hvert eneste Menneske trænger til en stille Stund, hvor hans Tanker kan fødes og gro. En saadan Partifælle, der virkelig føler sig som en Art Konsulent for sin Bys Arbejderbevægelse, vilde slet, slet ikke faa Tid til en saa stor og krævende Post som Borgmester i sin By, langt mindre som Rigsdagsmand. Hvorledes skulde dog en Mand det meste af Vinteren kunne være borte fra sin By for at deltage i Lovgivningsarbejdet, uden hos sig selv at føle, at han har mistet Forbindelsen med de Medmennesker, hvis førende Tillidsmand han skulde være. Det kan ikke være andet.

Der er bleven skrevet: Det var et smerteligt, ja, uerstatteligt Tab, Arbejderklassen har lidt ved Knud V. Jensens Død. Og der er sikkert ingen, der tvivler paa, at de, som stod paa nærmeste Fod med den afdøde, føler Slagets Brutalitet.

Uerstattelig er et stærkt Ord — i saa Fald en Katastrofe for vor Bevægelse.

En Mand er gaaet bort, kun 46 Aar gammel. Lad os tænke et Øjeblik: Knud V. Jensen var Formand for De samvirkende Fagforbund — en Stilling, paa hvis Skuldre hviler Ansvaret for 5—600,000 organiserede Mænd og Kvinders Ve og Vel. En meget stor Opgave for en Mand. Og dog var det kun en enkelt Side af hans Gerning; vel kun en Brøkdel af det Arbejde, der var paalagt ham.

Den danske Arbejderbevægelse maa tage ved Lære af dette Dødsfald. Bevægelsen maa til at økonomisere med sine Mænds og Kvinders Evner og Kræfter.

Med det store Oplysningsarbejde, som nu i flere Aar har hersket inden for Arbejderbevægelsen, kan Aarsagen til denne Ophobning af Tillidshverv paa en enkelt Mand ikke være Mangel paa velegnede Mænd og Kvinder til disse Poster.

Men fordi der eventuelt er nok at tage af til Erstatning for de bortgaaede, har den danske Arbejderbevægelse ikke Ret til at tage en Mands hele Liv, saa den menneskelige Side af Sagen, hans Hjem og Familie, lades helt ude af Betragtning.

Den danske Arbejderbevægelse *skal* fremad — efter de sidst afholdte Valg er der endnu et stort Arbejde at udføre — til den fulde Sejr. Det skal udføres. Men saa maa vi ogsaa fordele Arbejdet paa flere Skuldre. Derfor *kan* og skal de være i den samme og gode Kontakt med hinanden.

Økonomiser med de enkelte Mænds og Kvinders Evner og Kræfter.

Og kender de enkelte ikke deres egen Begrænsning — eller der er en Smule personlig Ærgerrighed med i Spillet — maa der være Folk, som kan give dem et Varsko.

De gode Mænd og Kvinder skal ikke have Utak for deres Arbejde i Arbejderklassens Tjeneste — men vi maa lære at sætte Sagen over Personen. *6430.*

Rigsdagen efter Valget og Folkeafstemningen

Fra Hovedorganisationernes Imformations- og Propaganda-Afdeling har vi modtaget en Artikel, hvoraf vi gengiver følgende:

Resultatet af godt 1 Million Vælgeres Ligegyldighed ved Folkeafstemningen den 23. Maj er, at vi fortsat maa udøve den politiske Virksomhed under en Grundlov, som er forældet og som ikke eet af Rigsdagens gamle Partier vil sige god for. Heller ikke Venstre, der ved sin fuldkommen negative Holdning bærer Hovedansvaret for Grundlovsforslagets Fald. Nogen Stolthed over denne »Sejr« spores forstaaeligt nok ikke hos Partiets Talere og Skribenter. Der er saa sandelig heller ikke noget at hovere over. Tværtimod. De »Sejre«, der vindes ved Alliance med Ligegyldighed, politisk Sløvhed og Uforstand, giver ingen Løfter for Fremtiden.

Det er da ogsaa meget forstaaeligt, at de spæde Røster om Valg, der lød lige efter Afstemningen, er ganske forstummet. Venstre skal ikke have noget klinket. Partiet er som andre i dette Land klar over, at Regeringens parlamentariske Basis er i den bedst tænkelige Orden.

Rigsdagen traadte sammen den 25. April til en Sommersamling, der fortsattes efter Folkeafstemningen. Foruden Bekræftelsen af Grundloven har Rigsdagen under denne Samling beskæftiget sig med en Række vigtige Spørgsmaal. Af særlig Interesse for Fagbevægelsen maa nævnes Afgørelsen af *Mejerikonflikten*, hvorved det *af Arbejderne vedtagne* Mæglingsforslag ophøjedes til Lov — og Spekulanterne i L. S. blev sat paa Plads.

Paa Sociallovgivningens Omraade er der foretaget en Forbedring, saaledes at Mænd, der indkaldes til ekstraordinær Militærtjeneste, har Ret til Oppebærelse af *Særhjælp* og altsaa ikke er henvist til at klare Familiens Udgifter med det ringe Beløb, som Sygekasse-Dagpengene i Reglen udgør.

Saneringsloven er gennemført, hvorved der stilles yderligere 20 Mill. Kr. til Raadighed til Opretholdelse af Beskæftigelsen. Virkningerne af de tidligere gennemførte Byggelove træder nu klart frem. Fra April 1938 til April 1939 er Antallet af Lejligheder, *anmeldt til Udførelse* i Hovedstaden og de 4 største Provinsbyer, steget med 87 pCt., og i samme Periode er Antallet af Lejligheder *under Udførelse* steget med 80 pCt.

Denne Forøgelse af den økonomiske Aktivitet, der ogsaa gør sig gældende i andre Fag, har glædeligvis medført en stærk Nedgang i Arbejdsløsheden. Fraset Højkonjunkturaaret 1930 er Majtallet 1939 den laveste Ledighedsprocent, vi har haft siden Maj 1929.

I den korte Rigsdagssamling efter Folkeafstemningen godkendtes den dansk-tyske Ikke-Angrebs-Traktat. Denne Traktats Betydning for os ligger deri, at Tyskland afstaar fra enhver Art af Magtanvendelse overfor Danmark og anerkender, at den danske Handel ogsaa i Tilfælde af Krig mellem Stormagterne opretholdes i normalt Omfang.

Naturligvis er det i Betragtning af vort Lands Beliggenhed værdifuldt for os at faa saadanne Tilsagn, og det er kun glædeligt, at navnlig alle Rigsdagens *store* Partier ved Afstemningen stillede sig bag Traktaten og derved viste, at der her i Landet er Enighed i alle betydende Kredse om Neutralitetspolitiken, som der fortsat er Enighed mellem de nordiske Lande om, at Norden vil holde sig udenfor et eventuelt Stormagtsopgør.

Kun Kommunisterne, der i udenrigspolitisk Henseende bestandig lader sig lede af russiske Synspunkter, stemte imod Ikke-Angrebs-Traktaten.

Nøjagtig det samme vilde Nazisterne have gjort, dersom Traktaten f. Eks. havde været indgaaet med Sovjet. Dette Diktaturpartis Repræsentanter med »Føreren« Frits Clausen i Spidsen har den korte Tid, de har siddet i Rigsdagen, ikke forsømt nogen Lejlighed til at dokumentere, hvor fjernt og fremmed de staar overfor danske Interesser, dansk Kultur og dansk Mentalitet. »Føreren« har end ikke undset sig for at stille sig bag de voldsomme og uvederhæftige Angreb paa danske Forhold og dansk Administration, som det tyske Mindretals Repræsentant har fremført. Ved denne Optræden og ved en temmelig aaben Indrømmelse af, at de ikke har Forstand paa, hvad der foregaar i Rigsdagen, har Frits Clausen og Konsorter kompromitteret sig saa grovt, at selv de naive Vælgere, der har stemt nazistisk den 3. April, formentlig maa være kureret.

For Arbejderne er Stillingen til *begge* Diktaturpartierne klar. *Nazisterne*, de erklærede Fjender af Arbejdernes Ret til fri Organisationsdannelse, maa bekæmpes; og om *Kommunisterne* gælder det, at de aldrig har foretaget sig noget, der retfærdiggør Partiets Eksistens. Kommunismen i Danmark er overflødig, hvilken Erkendelse nu ogsaa vinder Indpas i de Herrers egne Rækker.

Trykkeriliv først i 1880'erne

Af *J. Seier* i Rønne Afdelings Jubilæumsskrift

II.

(Sidste Artikel.)

Efter Konfirmationen kom jeg i Lære hos Kieffer. Arbejdstiden var 11 Timer, og om Vinteren skulde jeg møde lidt før for at fyre op i Kakkelovnen og feje Gulvet i Trykkeriet, desuden gik jeg Ærinder og fejede Gaard og Gade.

Da jeg kom i Lære, blev jeg straks beskæftiget med at sætte paa et større Værk, som Missionær Møller udgav, jeg havde jo sat før. Værket, »Hemmeligheder i Lov og Evangelium«, af Rosénius, var paa 11—1200 Sider.

En ung Rønnebo ved Navn Chr. Schou stod i fuldt Arbejde med Sætningen heraf. Schou havde vistnok lært hos K., der havde skaffet ham Arbejde hos en Faktor paa Rigsdagens Trykkeri, hvor han havde arbejdet en Tid. Han arbejdede nok paa Beregning, for naar vi andre holdt Fyraften, »neglede« han bare paa. Carlsen fik ham da til at synge Viser og fortælle Historier fra København. Jeg lyttede naturligvis til med baade Øren og Mund. Af Repertoiret faldt »Gine, du dejlige Mø«, der maaske var populær dengang, særlig i Carlsens Smag, men flere andre »bed« han Mærke i, han spillede nemlig Harmonika til Dans i private Hjem og ved Høstgilder paa Landet og blev saaledes kendt med mange Karle og Piger. Han mente sig meget omsværmet af Pigerne, maaske virkede Tonerne fra hans Harmonika i den lune Sommernat saa fortryllende paa Pigerne, at de hviskede forhaabningsfulde Ord til ham? I egen Indbildning var han en stor Don Juan — trods Træben og Krykke.

Krykken havde han megen Harm af, thi Krykkefoden, der slog saa haardt i Stenbroen, at hans Fader ofte hørte det, røbede ham, naar han kom sent hjem fra sine natlige Svær-

Dansk Typograf-Forbund

Hævet Blokade

Efter at Bogtrykker *Ludvig Hansen*, Hafniatrykkeriet, Aarhus, har indbetalt skyldig Arbejdsløn og Feriegodtgørelse, erklæres Blokaden hermed for hævet.

København, 24. Juni 1939. *Ths. Pedersen.*

merier, og hans Fader søgte derfor at overtale ham til et bedre Liv og Levned, hvad C. ikke fandt var nødvendigt. Han bandt derfor en Strømpe om Foden paa Krykken, naar han nærmede sig Hjemmet, for at Faderen ikke skulde høre ham komme.

Belysningen i Trykkeriet dengang var Petroleum, og Lamperne var daarlige. Vi havde saaledes en Lampe, hvori der gik ca. en Pægl Petroleum, Beholderen var af Glas med et Haandtag. Lampen anbragte vi paa en saakaldt »Knægt«, et Vinkelbrædt, hvis ene Del var hel og anbragtes over det lille t-Rum. medens der i den anden Halvdel var udskaaret en Hvælving, hvor vi stak Fingeren ned, naar vi skulde bruge et t. Skærmen lavede vi af Papir, som vi klippede et Hul i og stak direkte paa Glasset, hvor det hængte og forbrændte og blev erstattet med et nyt. Da Vægen var en Fladbrænder paa en halv Tommes Bredde, vil man forstaa, at en saadan Lampes Lys lignede Maanens Skin i Taage, den lyste daarligt nok ud over alle Kassens Rum. Skulde vi bruge Skrift fra en anden Reol, maatte vi tage Lampen med for at se. Kun Trykkeren brugte Hængelampe ved Trykningen, eller naar han satte. Dog ogsaa det var en tarvelig Belysning, det var blot Lampen, der var anbragt i et lyreformet Staaltraadsstativ, men saa var der Rundbrænder i, saa Vægen blev dobbelt saa stor og gav mere Lys. Saadan var Belysningen alle Vegne, til vi fik Gas i 1896.

Trykkeren var meget pillen og soigneret med sin Person og meget akkurat med sit Arbejde, som han altid gav sig god Tid til at udføre. Naar han kom om Morgenen, tog han sin Frakke af og hængte den paa et Søm i et Hjørne af Trykkeriet, tog Piben, Tobakken og Skraadaasen op af Lommerne og anbragte det i den Vindueskarm, han stod ved. I Skraadaasen laa 10—12 Stykker Skraa paa en halv Tommes Længde, heraf tog han — saa nøjagtig, at man kunde stille Klokken efter det — hver Time en Skraa. Han drak aldrig noget paa Trykkeriet, hvorimod Carlsen engang imellem sendte mig hen efter en Flaske Hvidtøl, naar han havde været ude at spille. Riis døde 1889, ca. 41 Aar gammel, efter tre Maaneders Sygeleje af Tuberkulose.

Carlsen var groftbygget, den raske Fod var af stor Dimension, og da der var fodkoldt, brugte han om Vinteren enten Træsko eller Sivsko, den ene Sko havde han ikke Brug for, da Foden hang over Gulvet som en Lærke over en Kornmark, og Træbenet frøs han ikke om. Den anden Sivsko blev sat ind under Pulten og benyttet som et Slags Pulterkammer til forskellige Smaating, for at blive taget i Brug naar den første var udslidt.

Carlsen var — trods fattig og af Naturen meget misdannet — livsglad og Optimist. Naar han udviklede sine Idéer, der skulde skabe bedre Dage for ham, straalede hans Øjne, og han lo højt og kastede Nakken tilbage. Det maatte dog ellers være en tung Skæbne og en trættende Tilværelse at *staa 11 Timer* ved en Kasse med en Krykke anbragt under Armhulen og arbejde. Han søgte at tjene lidt ekstra ved at sælge Kort, Visitkort og Farvekort, som han købte i Finspång i Sverige. Visitkortene fik han trykt hos Kieffer. Han klippede ogsaa humoristiske Billeder ud af tyske, svenske og danske Blade, kistrede dem paa hvidt Papir, lagde dem i Konvoluter og solgte dem for 5 Øre Stk. Han havde et Skab hængende udenfor, hvor han boede, heri havde han udstillet Visitkort m. m. til at vælge imellem. Omkring 1891 flyttede han til »Bh. Tid.«. Her fik han en Stol at sidde paa under sit Arbejde, hvad der betød en stor Lettelse for ham. Han døde i Midten af Halvfemserne.

Jeg havde det stille og roligt i min Læretid, løb ingen Ærinder for Svendene. Mester stak mig engang imellem en Krone til at more mig for, og Fru Kieffer gav mig mange Gange Kaffe o. lign.

I mit første Læreaar fik jeg en Krone pr. Uge senere en Kr. i Tillæg for hvert Læreaar. Da jeg blev udlært, blev jeg tilbudt 8 Kr. om Ugen; men jeg fik dog Lønnen »skruet« op til 10 Kr.

Efter at have arbejdet et halvt Aar som Svend flyttede jeg ned paa »Bh. Avis«, hvor jeg straks fik 12 Kr. om Ugen og et halvt Aar efter 16 Kr., hvilket var Lønnen paa den Tid.

Voldgiftsvæsen og økonomiske Problemer

Ved Behandlingen af Problemet om Fagbevægelsens Stilling i Staten paa den fra 5.—8. Juli i Zürich stedfindende internationale Fagforeningskongres vil bl. a. ogsaa det Spørgsmaal spille en Rolle, hvor vidtgaaende Mæglings- og Voldgiftsinstansernes Beføjelser skal være, hvad der bl. a. betyder, hvorvidt man kan og skal lade deres Opgaver som juridiske Instanser bestemme af almindelige og navnlig økonomiske Overvejelser.

I Australien, det faglige Voldgiftsvæsens klassiske Land, synes det at vise sig, at den rigtige Opfyldelse af den juridiske Opgave vedrørende Bilæggelsen af Arbejdskonflikter ifølge Sagens Natur kræver et indgaaende Kendskab til de bestaaende Forhold og dermed ogsaa nødvendiggør økonomiske Overvejelser. Af den Grund er der fornylig i Ny Syd-Wales og i Queensland vedtaget Tillægslove angaaende Voldgiftsinstansernes Bemyndigelse og Pligter med Hensyn til visse Anliggender, der i og for sig ligger udenfor den egentlige Opgave vedrørende Fastsættelsen af Arbejdsvilkaarene.

Allerede tidligere havde i Ny Syd-Wales Voldgiftsretten, den saakaldte økonomiske Kommission, Bemyndigelse til at udarbejde Beretninger om Varepriserne. Denne Bemyndigelse er nu blevet udvidet, saaledes at Kommissionen efter Henstilling fra Arbejdsministeren kan foretage Undersøgelser og afgive Betænkning vedrørende Spørgsmaal, der har Forbindelse med Varepriser og Arbejdsløn, Husleje for Butikker og Boliger, Prisen paa Byggematerialer og andre af Ministeren betegnede Varer. I denne Sammenhæng har Kommissionen til Producenter og Handlende udsendt Spørgeskemaer, hvori der ønskes Oplysning om Regnskaber, Udbytter, Tab, Transportomkostninger, den finansielle Struktur og lign. I Queensland tilhørte et af Voldgiftsrettens Medlemmer ligeledes forskellige Priskommissioner etc.

Det er nu bestemt, at Priskommissaten eller en anden

sagkyndig Person i Fremtiden kan være Medlem af Voldgiftsretten.

I den af Indlederen til dette Punkt, E. Kupers, udarbejdede Beretning til IFC's Kongres rejses i denne Forbindelse bl. a. ogsaa det Spørgsmaal, hvorvidt en Priskontrol, dersom den skal være retfærdig, i det hele taget er mulig uden en samtidig Kontrol med Produktionsomkostningerne etc., eller, hvis man betragter Spørgsmaalet fra den anden Side, hvor langt man kan gaa med Hensyn til en Sammenknytning af Voldgiftsvæsenets rent juridiske Spørgsmaal med de økonomiske Faktorer, uden at der opstaar Fare for en Bureaukratisering af hele Erhvervslivet og dermed ogsaa Fare for en Indskrænkning af Fagforeningernes Frihed.

— — —

Et Indlæg i disse Spørgsmaal leverede en for nylig i Belgien afholdt ekstraordinær Fagforeningskongres til Behandling af det af Regeringen udarbejdede Lovforslag om Organisering af Fagene og Erhvervslivet.

Kongressen gav sin principielle Tilslutning til en Lovgivning paa dette Omrande og behandlede ligesaa sagligt som indgaaende alle Enkeltheder i det nævnte Lovforslag.

Indledende udtalte Dirigenten, *Segier*, bl. a.: »Vi har hidtil kun meget nølende vovet at tage Stilling til de Spørgsmaal, der rejser sig i vor Tid. Vi maa tilpasse os efter de nye Forhold. I Virkeligheden er denne Tilpasning til det daglige Livs Arbejde allerede paabegyndt. Det drejer sig for os om at blive klar over, om vi skal erklære os indforstaaet med den lovlige Ordning af en Tilstand, som i Virkeligheden allerede er en Kendsgerning.«

I den vedtagne Resolution giver man Udtryk for Kongressens Tilslutning til den Tanke, der ligger til Grund for det foreliggende Lovforslag, som bl. a. gaar ud paa, »at under visse Omstændigheder indenfor Erhvervslivet kan en større Forstaaelse og et snævrere Samarbejde mellem Producenter og Fordelingsorganer være nødvendig i hele Erhvervslivets eller i de enkelte Erhvervsgrenes Interesse. Kongressen betragter det foreliggende Lovforslag som en formel Indrømmelse af, at den paa en uhindret Konkurrence og den udelukkende private Profit opbyggede privatkapitalistiske Produktionsordning ikke er i Stand til at sikre Produktionen og Fordelingen af Varer og Tjenesteydelser i Overensstemmelse med hele Samfundets Interesser. Kongressen nægtede ikke at tiltræde en Ordning, der begunstiger denne Forstaaelse og dette Samarbejde.« Dette er dog kun en Side af dette Spørgsmaal. Saafremt der skal træffes Foranstaltninger til Dannelse af økonomiske Sammenslutninger, saa maa der ogsaa drages Omsorg for at stille disse Organisationer under statlig Kontrol og give Staten Mulighed for at forhindre Misbrug, som saadanne Organisationer kan give Anledning til.

Hvad der gælder nationalt, gælder ogsaa internationalt: Man er meget nølende med Hensyn til at tage Stilling til disse Problemer. Ogsaa af den Grund har den faglige Internationale besluttet, paa den VIII internationale Fagforeningskongres at indlede en fri Diskussion om alle Spørgsmaal vedrørende Fagforeningernes Stilling i og til Staten, der ikke vanskeliggøres eller hindres af overilede Beslutninger. Disse Spørgsmaal har de mest forskellige Aspekter: Fagforeningerne og de tidligere og nuværende Statsformer, Stillingen til Spørgsmaalet om Landets Forsvar, til det samlede Erhvervsliv, til Spørgsmaalet om kollektive Overenskomster og Muligheden for at erklære disse for almindelig bindende, Kontrollen med Løn og Priser, Konkurrencen med de totalitære Stater, Mæglings- og Voldgiftsvæsen etc.

Den demokratiske Statsforms Skæbne afhænger af, om det i frivilligt Samarbejde er muligt at finde de rigtige Grænser mellem Tvang og Frihed, mellem statlig Ledelse og Overvaagelse samt individuelt og korporativt Initiativ. Denne Opgave tjener det indledende Foredrag til Punkt 6 paa Dagsordenen for den internationale Fagforeningskongres og den derpaa følgende Diskussion. *(I. F. C.)*

Jeg er Sjælen — De er Kroppen

I Fjor udkom der i Leipzig en Bog om Filosofen Arthur Schopenhauer. Af denne Bog fremgaar det bl. a., at den lærde Mand ikke altid var lige elskværdig overfor de Typografer, der skulde sætte efter hans Manuskript. Han kunde saaledes godt finde paa at titulere dem som »Læredrenge«. Schopenhauer kunde ikke glemme, at der i første Bind af hans Bog »Welt als Wille und Vorstellung« var forekommet nogle Fejl. Da han 24 Aar senere sendte Forlæggeren Manuskriptet til andet Bind, lod han følgende »Instruktion for Sætteren« medfølge:

»Min kære Sætter!« skrev han. »Vi forholder os til hinanden som Krop til Sjæl. Derfor maa vi ogsaa støtte hinanden ligesom disse, saa vi kan frembringe et Værk, som vinder Forlæggerens Tilfredshed. Jeg har gjort, hvad der paahviler *mig*. For hver Linje, hvert Ord, ja, hvert Bogstav har jeg tænkt paa Dem for at De ogsaa skal kunne læse det. Nu maa De gøre *Deres*. Mit Manuskript er ikke sirligt, men meget tydeligt og stort skrevet. En nøje Gennemgang og talrige Fejl har foraarsaget mange Rettelser og Tilføjelser. Alt er imidlertid tydeligt gjort, og jeg har ved Tegn paa det nøjeste henvist til de respektive Tilføjelser og Ændringer, saa at De aldrig kan tage fejl. De maa være yderst opmærksom og forvisse Dem om, at alt er rigtigt, lægge Mærke til hvert Tegn og opsøge det modsvarende i Marginalen. Læg nøje Mærke til min Stavemaade og Interpunktion og tro aldrig, at De forstaar det bedre. Jeg er Sjælen, De er Kroppen... Det, jeg har skrevet med latinske Bogstaver, er Antegninger, som kun gælder Dem. Naar De finder en overstreget Linje, saa pas paa, at ikke noget Ord bliver staaende. Og lad stadig det sidste, De tænker paa, være: forsømmer jeg noget. Hist og her har jeg i Kanten og mellem Linjerne med latinske Bogstaver gentaget fremmede Ord, som De maaske ikke kender, og sat Klammer omkring. Tænk paa — hvis de mange Rettelser falder Dem besværlig —, at jeg, naar De følger dem, aldrig behøver at foretage Ændringer i det sidste Aftryk og derved paaføre Dem dobbelt Besvær. . .«

Schopenhauer har ved sine mange Rettelser og Tilføjelser træffende karakteriseret sit Manuskript. Det var ingen let Opgave for Sætteren at finde ud deraf. Adskillige Ord i det paagældende Manuskript var yderst vanskelige at læse. Det var derfor uretfærdigt at beskylde Sætteren for Ligegyldighed og Sløvhed.

At Schopenhauer ogsaa kunde yde sin Anerkendelse, naar han var tilfreds med et Arbejde, fremgaar af, at han en Gang skrev til sin Forlægger: »Med Sætteren er jeg meget tilfreds; han er opmærksom og ihærdig — hvilket jeg beder Dem meddele ham ved Lejlighed.«

Dom i en Feriesag

For at præcisere Arbejdsgivernes *Pligt* til at udlevere Feriebøger med 4 pCt. Feriemærker, svarende til den udbetalte Løn, har De samvirkende Fagforbund ført en Sag ved Københavns Amts nordre Birk, og i denne er pr. 1. Juni afsagt følgende Dom, der har almen Interesse:

Under denne Sag er Sagsøgte Entreprenør J. P. Larsen af Sagsøgeren Mekaniker Ege Petersen paastaaet dømt til Udlevering af en i hans Besiddelse værende, Sagsøgeren tilhørende Feriemærkebog med indklæbede Feriemærker til et Beløb af 71 Kr. 40 Øre.

Til Støtte herfor har Sagsøgeren anført følgende:

Sagsøgeren har fra 6. Maj til 1. Juli og fra 8. Juli til 25. November 1938 arbejdet som Smed hos Sagsøgte for en Ugeløn af 85 Kr. Da Sagsøgeren den 25. November 1938 ophørte med at arbejde hos Sagsøgte, forlangte Sagsøgeren at faa sin Feriemærkebog, som han tidligere havde afleveret til Sagsøgte, udleveret med Feriemærker indsat. Sagsøgte kunde imidlertid ikke formaas til at udlevere Mærkebog eller Mærker. Sagsøgte udtalte ved denne Lejlighed, at han ikke vilde have noget med Feriemærker at gøre. Idet Sagsøgeren af den Tid, i hvilken Ferieloven har været gældende, har haft Arbejde hos Sagsøgte fra den 8. Juli til den 25. November 1938, altsaa i 21 Uger, til en Ugeløn af 85 Kr. — udgør det skyldige Feriemærkebeløb 4 pCt. af 1785 Kr. eller 71 Kr. 40 Øre, jfr. Lov Nr. 170 af 13. April 1938 om Ferie med Løn og Bekendtgørelse af 29. Juni 1938 om Feriemærkesystemet m. v.

Da Sagsøgte, skønt lovligt stævnet, ikke har givet Møde under Sagen, vil der være at give Dom efter den af Sagsøgeren derom nedlagte Paastand, der stemmer med hans mundtlige Fremstilling, mod hvilken intet er fundet at indvende, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 18 Kr.

For ikke at have givet behørigt Møde ved den befalede Forligsmægling vil Sagsøgte have at betale en Statskassen tilfaldende Bøde af 4 Kr. I Mangel af Betaling omsættes Bøden til 2 Dages Hæfte.

Thi kendes for Ret:

Sagsøgte Entreprenør J. P. Larsen bør til Sagsøgeren Mekaniker Ege Petersen udlevere fornævnte Feriemærkebog med indklæbede Feriemærker til et Beløb af 71 Kr. 40 Øre, samt betale Sagens Omkostninger med 18 Kr.

Til Statskassen bøder Sagsøgte 4 Kr.

I Mangel af Betaling omsættes Bøden til 2 Dages Hæfte.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

En Samtale i Evaldsgade

Hansen: Jeg synes ikke, jeg saa Dig ved 70-Aars Festen.

Aldersrente-Nyderen: Nej, tror Du, jeg har Raad til det? Jeg havde 50 Øre i Lommen den Søndag. »Renten« kom først et Par Dage senere. Næh, den Slags maa man holde sig fra, trods det, at det kunde have været rart at være sammen med gamle Kammerater.

Hansen: Ja, men jeg troede, at de gamle Kolleger var inviteret. I har dog i mange Aar (var det ikke i 85, Du blev Medlem?) været med til at slæbe den Kapital sammen, vi har; men desuden fik I jo ogsaa baade til Pinse og i Anledning af Festen lidt »Gysser«.

Nyderen: Medlemmer, vi er jo ikke Medlemmer mere. Du tror maaske, Du bliver Æresmedlem, naar Du har været Medlem i 50 Aar? Næh, min Ven, naar Du bliver *Nyder*, mister Du din Stemmeret, trods det, at jeg ikke i Loven kan finde noget, der foreskriver dette; ja, hvis Du er Medlem af Syge- og Begravelseskassen, har Du maaske Stemmeret dèr. Og hvis Du vil paatage Dig en Plads igen — Du har jo et Par Specialiteter — saa skal Du vel melde Dig ind igen som nyt Medlem, som jeg gjorde for 52 Aar siden.

Hansen: Det lyder utroligt. I gamle Drenge, som har været med til saa meget i Kampenes Dage, har I ingen Stemmeret mere, og fik I virkelig ingen Penge? (Flere tilstedeværende *Nydere* bekræfter og anmoder Hansen om at skrive lidt om det i »Typ.-Tid.«; men det vil Hansen ikke indlade sig paa). Men saa har I dog de 30 Kr. om Maaneden, det er da et meget godt Tilskud.

Nyderen: Ja, det er vi selvfølgelig meget glade for; men det er nu ikke alle, der faar Lov at løbe hjem med alle 30 Kr. Før denne Kasse, som *alle* betaler 50 Øre til pr. Uge, blev oprettet, blev man, naar man var 70 Aar, kontingentfri i Syge- og Begravelseskassen; men da Kassen traadte i Funktion, ophørte denne Gunst for nytiltrædende *Nydere;* hvorfor véd jeg ikke, og hvem der har bestemt det, véd jeg heller ikke; men i denne Maaned fik jeg kun 26, de 4 var Kontingent, og naar man samtidig til »Fremtiden« betaler 2,60 om Maaneden, er man oppe paa et Kontingent af godt 6 Kr.

Hansen: Der burde nu gøres noget for at faa Klarhed paa disse Sager.

Nyderen: Javel, Hansen; men Du vil jo ikke gøre det, og nu Farvel, og god Arbejdslyst. Nu ska' jeg ind i Gaarden og ha' mig en Taar Vand. Farvel, Du gamle. *Nemesis.*

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typograf-Sekretariat.

I Sekretariatskommissionens Møde den 13. Juni 1939 aflagde den internationale Sekretær Beretning fra det belgiske Typografforbunds Nationalkongres, som afholdtes i Pinsedagene i Liège. Kommissionen takkede for Beretningen og gik derefter over til Drøftelse af to Forslag, som ønskes behandlede paa den internationale Typografkongres i København.

Det ene Forslag er indsendt af »Det almindelige nederlandske Typografforbund«, der stiller Forslag om, at den i de internationale Statuters Artikel 11, Punkt b, nævnte Sekretariatskommission ophæves, hvorefter Ledelsen af det internationale Sekretariat lægges i Hænderne paa fem Repræsentanter fra de tilsluttede Forbund i Forbindelse med den internationale Sekretær, som hver Maaned giver Bestyrelsesmedlemmerne en Oversigt over Sekretariatets Arbejde i den forløbne Maaned samt raadfører sig med dem angaaende Sekretariates Maanedsblad.

Bestyrelsen skal indkaldes til Møde to Gange om Aaret. Hvis Bestyrelsesmedlemmerne og den internationale Sekretær er enige om, at halvaarlige Møder ikke er nødvendige, er de berettigede til kun at afholde Møde een Gang om Aaret.

Forslaget forudsætter endelig, at den internationale Kongres skal udpege de fem Forbund, der hver skal afgive en Repræsentant til Sekretariatets Bestyrelse.

Det andet Forslag til den 14. internationale Kongres er indsendt af Typografforbundene i Sverige, Norge, Finland og Danmark og lyder i sin Helhed saaledes:

»De sidste Aars Begivenheder har tvunget en Række nationale Typograforganisationer til helt at udtræde af Typograf-Internationale, og for andre Organisationer er Forbindelsen med den Internationale i højeste Grad

besværliggjort. Disse Forhold gør det nødvendigt at gribe til ekstraordinære Forholdsregler, som kan konsolidere Typograf-Internationale finansielt, idet der gives Sekretariatet Midler i Hænde til — udover dets hidtidige Opgaver — at kunne træde hjælpende til med pekuniær Støtte i de Tilfælde, hvor dette er fornødent; i Særdeleshed da Nødstilfældene paa Grund af de nuværende Forhold synes at vokse saavel i Antal som i Omfang.

Da det imidlertid ikke vil være muligt at give Sekretariatet de fornødne Midler i Hænde ved en almindelig Forhøjelse af Kontingentet, og da, som bekendt, Trangen til Hjælp er stor, foreslaar vi, at den 14. internationale Typograf-Kongres beslutter ad Frivillighedens Vej at oprette et internationalt Hjælpefond, som stilles til Sekretariatets Raadighed til Understøttelsesformaal.

Samtidig appellerer vi til de Typograforganisationer, som i finansiel Henseende er gunstigt stillet, enten ved direkte Bevillinger eller ved frivillig Indsamling gennem deres Afdelinger, at gøre dette Hjælpefond saa stort som muligt, saa Fondet kan afgive Bevis for, at den traditionelle Solidaritet blandt Typograferne — trods den over hele Verden udbredte Reaktion — stadig er levende Virkelighed.«

Jeg mistænker dig —

Du, Menneske! Jeg mistænker dig.

Vi er Kammerater ved Arbejdet, vi er i den samme politiske Baad, vi er socialt ensdannede, vi har den samme Indstilling overfor Tro — eller Vantro, vi er Venner i Hverdagen — det siges i vore overgivne Stunder, og det staar at læse i de Breve, vi udveksler. Jeg mistænker dig.

For du er min Fjende. Hvis du kunde se mit Væsens Inderste, saa vilde du forstaa mig.

Jeg mistænker dig, selv om jeg véd, det er ugrundet, for det styrker mig. Det er Mistanken mod dig, der holder mig selv oppe.

Du har Raad til at have Idealer. Du skilter med dem. Du er en Farisæer. Jeg mistænker dig.

Jeg lever kun for Realiteter — og vel at mærke kun for dem, der gavner mit eget Jeg. Jeg lægger ikke selv et Straa overkors for at løse Problemer. Jeg har jo gjort dig den Ære at være Talsmand for mig.

Jeg mistænker dig — ogsaa naar jeg véd, at du har gjort dit bedste.

Jeg lurer paa dig, naar du gaar din Apostelgang. At du gider! Og naar du vender hjem og har talt min Sag, saa mistænker jeg dig. Jeg raabte Hurra og Leve for dig i Gaar, da vi festede.

Naar du taler, saa udlægger jeg dine Ord, ikke som du har tænkt dem, men som de passer bedst for mig.

Hvis der sker noget ondt i vor Cirkel, noget, der ikke kan udredes, saa mistænker jeg dig. For det fryder mig — og Fryd betyder Glæde.

Og hvis jeg maa vige i en Debat, — hvis jeg ikke kan ramme dig paa Sagen, saa har du vel et eller andet Sted et ømt Punkt. . . det har heldigvis de fleste — og saa mistænker jeg dig. For Hensigten helliger Midlet.

Hvis du har sat din Person ind paa en Sag for at hjælpe Mennesker, saa betragter jeg dig med Mistænksomhed — hvad enten dit Navn nu nævnes ved en Bajer i Kantinen eller Telegrafen bærer det ud over Verden.

Jeg havde aldrig troet, du var saa stor en Lus.

Vi er Dusbørn fra Fødslen. Vi er Brødre. Ræk mig din Haand! Skal vi synge »International«! Eller »Kong Kristian« — eller maaske »Vor Gud han er saa fast —«!

Vi er Konkurrenter til Arbejdet. Jeg forlanger det Arbejde, jeg behøver for at leve, og jeg forlanger det om nødvendigt paa din Bekostning. Og naar jeg faar det, saa forlanger jeg mere — for jeg vil leve bedre endnu. Derfor mistænker jeg dig.

Jeg mistænker dig i din Moral — i dit intimeste Liv.

Jo, gu' er jeg Egoist — det er vi alle. Jeg er en Pjalt — det er du ogsaa. — Vi spiller blot Komedie for hinanden.

Jeg mistænker dig udover Graven — men jeg taler kønt om dig ved dit Gravøl, og jeg har lagt signerede Kranse paa din Jordvold.

For jeg er et Menneske. Jeg er Medlem af det gode Samfund, det bedste Parti og den ærligste Menighed. Har du set vore Love. Vi vil det bedste for Verden.

Du maa tro mig, naar jeg forsikrer dig om det. Du maa ikke mistænke mig. *taus.*

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Sangforening.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Fredag den 12. Maj i Sanglokalet, Nr. Søgade 27 A. Dirigent Niels Nielsen. Formanden, *Udo Poulsen*, aflagde Beretning. Mindedes først 2 af vore overordentlige Medlemmer, Charles Thomsen og Soph. Brun, som var afgaaet ved Døden i Efteraaret 1938. Begge havde de i henved 50 Aar fulgt Sangforeningen med Interesse. 10. Oktober fejrede vi Vald. Hansens 40 Aars Jubilæum i Tivoli Keglebanes Restaurant. Jubilaren fik til Minde om Dagen et Bronzefad fra Sangerne. I Oktober assisterede vi som sædvanlig ved Velkomstfesten for de unge Svende. Andespillet den 6. November var godt besøgt. Ved Novemberfesten den 19. November medvirkede vi med et Program, som gik særdeles tilfredsstillende igennem. Fredagen før Jul holdt vi et lille Julegilde. Fødselsdagsfesten afholdtes 28. Januar i Keglebanens Restaurant. Vi underholdtes med Pakkeauktion, Gluntersang, Mandolin-Koncert, en Pot Kegler og til Slut en lille »Svingom«. 12. Februar afholdt de 4 smaa Foreninger en Jazz-Aften i Studenterforeningen. Salen var fuld, og vi mener, at den er en Gentagelse værd. 20. Marts medvirkede vi ved en socialdem. Agitationsaften i Typ. Forening, Kbhvns. Afd. paa Enghavevej. 9. April (1. Paaskedag) afholdt vi vor aarlige Koncert i Studenterforeningen. Ved et Medlemsmøde i April blev det vedtaget at udnævne Emanuel Larsen til overordentlig Medlem. 1.-Maj-Dagen sang vi sammen med Bogb.-Koret paa Gimle ved en Koncert, som Fællesrepræsentationen havde arrangeret. St. Bededagsturen til Jægersborg forløb som sædvanligt udmærket. Stemningen var god og Stemmerne godt besat. Beretningen godkendtes enstemmigt. — *Kassereren* forelagde Regnskabet, som godkendtes enstemmigt. — Da Kassereren, Ernst Thaarup, ikke ønskede Genvalg valgtes Henry Christiansen som Kasserer. Næstformanden G. Gudmundsen, genvalgtes, — Fra Bestyrelsen forelaa nogle Forslag, som drøftedes indgaaende. — Under Eventuelt takkede *Gudmundsen* den afgaaede Kasserer, Ernst Thaarup, for den Dygtighed, hvormed han havde udført sit Hverv i Sangforeningens Interesse. *Henry Christiansen.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Fredag den 16. Juni. Til Dirigent valgtes Vald. Hansen. Sekretæren, *Grøndal Nielsen*, oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. Formanden, *Aage Larsen*, aflagde Beretning om forskellige lokale Forhold, der var behandlet i den forløbne Periode. En Bogtrykker, Ludvig Hansen, var blevet blokeret, da han var en Del Arbejdsløn skyldig. Ved Tillidsmandskursus i Roskilde vil Aarhus være repræsenteret ved Johs. Hansen, Brissing og Poula Nielsen. En Hjælpearbejder ved »Jyllandsposten« havde opnaaet et personligt Løntillæg paa Kr. 3,25 ugentlig. Paa »Demokraten« havde der været en Divergens angaaende Arbejdstiden paa Valgdagen. Der var endnu ingen Afgørelse i Spørgsmaalet. Nogle Sager fra »Stiftsbogtrykkeriet« og »De forenede Bogtrykkerier« refereredes. En Anmodning fra Bogbinderne om en Afvigelse fra vor

Stilling til Week-end, havde Formanden foreløbig afvist. Beretningen toges til Efterretning. — En Pinsehjælp til Afdelingens arbejdsløse efterbevilgedes. — Ligeledes efterbevilgedes Midlerne til Repræsentationen ved Københavns Afdelings 70-Aarsdag. — Formandens Løn fastsattes uforandret til 400 Kr. — Formanden, 3 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor genvalgtes med Akklamation. — Under Eventuelt gav Kassereren nogle statistiske Oplysninger om Ferieordningen og om Ledigheden. — Det meddeltes, at Lærlingeafdelingen afholder Sommerudflugt den 9. Juli. — Formanden takkede paa sine og de øvrige Styrelsesmedlemmers Vegne for Genvalgene. Generalforsamlingen hævet. *C. G. N.*

Afdøde Kolleger

Den 18. Juni afgik vor Kollega, *William F. Petersen*, ved Døden efter nogen Tids Sygdom, godt 70 Aar gammel. William, som han gerne kaldtes, udlærte 1889 hos Hoffensberg, og efter at have arbejdet forskellige Steder i Byen, kom han 1904 for anden Gang til Firmaet A/S I. H. Schultz. — 1905 ansattes han som den første Støber i Danmark, da Monotype Sætte- og Støbemaskinerne indførtes her i Landet. I 32 Aar stod han støt og pligtopfyldende ved sine Maskiner, indtil han for 2 Aar siden maatte forlade sin Plads for at nyde sit Otium. En Sukkersygdom afbrød imidlertid hans veltjente Otium, og efter nogle faa Ugers Sygeleje afgik han ved Døden. William Petersen har i de mange Aar altid hørt til de stille i vore Rækker — en god og pligtopfyldende Kollega og en god Kammerat, som altid, naar det kom ham for Øre, viste et godt og hjælpende Sindelag for dem, der var i Nød. Han var blandt Kolleger paa Trykkeriet afholdt og velanset. — Begravelsen foregik Lørdag den 24. Juni i Stilhed fra Søndre Kapel paa Vestre Kirkegaard, hvor hans nærmeste Familie og et Par enkelte af hans gamle Kammerater fulgte ham til hans sidste Hvilested. — Forbundets Fane sænkedes over hans Grav som et sidste Farvel.

Æret være hans Minde. —*s.*

*

Trykker *G. Friberg* er Lørdag den 24. Juni afgaaet ved Døden. Friberg var tilsyneladende rask, da han Fredag Aften forlod sit Arbejde, men under en Spaseretur senere paa Aftenen sammen med sin Hustru blev han ramt af et Slagtilfælde og døde om Morgenen paa Hospitalet uden at være kommet til Bevidsthed.

Friberg, der blev 57 Aar gammel, havde foruden hos Græbe og O. C. Olsen i 17 Aar arbejdet hos Birch. Ved sin Død arbejdede han i Spuhrs Bogtrykkeri, hvor han havde været i ca. 4 Aar og ved sit gemytlige og kammeratlige Sindelag gjort sig afholdt af alle, der kom i Berøring med ham, og vi — hans Arbejdskammerater — vil altid bevare Mindet om ham i venlig Erindring. *P. L. W.*

*

Paalæggerske *Karen Marie Thomsen* afgik St. Hansaften ved Døden, 60 Aar gammel. Afdøde, der var født i Sydsjælland, havde tilhørt vort Forbund de sidste 25 Aar og arbejdede i en lang Aarrække hos Georg Rasmussen paa Nørregade. Begravelsen er sket i Stilhed.

Nær og Fjern

40 Aar paa samme Sted. Mandag den 19. Juni var en Mærkedag for Maskinsætter *Axel Reimers*, Aarhuus Stiftstidende, idet han da havde været ansat i dette Sætteri uafbrudt i 40 Aar. Reimers er velkendt af Kolleger Landet over og hører til Veteranerne blandt Provinsens Maskinsættere.

Kammerater paa Arbejdspladsen hædrede den afholdte Kollega ved en Fest i »Friheden«. *H.*

Næstformanden i København vil i første Halvdel af Juli varetage de løbende Forretninger under Formandens Fraværelse.

Spisepause-Betaling. Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at den i Københavns-Tarifernes § 2 (Stk. 5 i Stentryk-Tarifen og Stk. 7 i Bogtryk-Tarifen) omhandlede Betaling for Spisepause, *ikke* skal regnes som Overarbejde, *ikke* tilbageholdes, men udbetales, og *ikke* afspaseres. *Sigv. Hellberg.*

Logi for sønderjyske Børn søges i Begyndelsen af Juli i en Uges Tid. Henvendelse til Soc.-Dem. (Telefon 1395).

Udflugt. Personalet i Frelsens Hærs Bogtrykkeri havde sin aarlige Udflugt den 13. Juni. Denne Gang gik Turen til Sverige, hvor Frokosten indtoges paa »Kullagaard«. Dagen vekslede iøvrigt med Sejlads, Bilture og Spadsereture i det smukke Klippelandskab. — Forretningen — repræsenteret ved Trykkeribestyrer Kr. Johansen — gav Fredag og et betydeligt Tilskud til Turen. *M.*

Stor Erstatning for mangelfuld Lærlingeuddannelse. For nogen Tid siden afskedigede Redaktør H. C. Andersen, Marstal, en Typograflærling Axel Mathiesen, Søn af Enkefru Mathiesen, Marstal. Afskedigelsen fandt Sted, efter at Lærlingen havde været syg i nogen Tid. Lærlingen søgte Erstatning, og der nedsattes en Voldgiftsret; men Lærlingen fik ikke Medhold, idet man henviste til, at det var Sygdommen, der var Aarsag til den mangelfulde Uddannelse. Imidlertid lod Lærlingen Sagen gaa til Socialministeriet, og det viste sig, at dette havde en ganske anden Opfattelse af det foreliggende. Ministeriet foranledigede Sagen til ny Behandling ved Voldgiftsretten i Ærøskøbing, som derefter ved en ny Kendelse har tilpligtet Redaktør H. C. Andersen at udrede en Erstatning til Lærlingen paa 3000 Kr. Dette Beløb kan dog nedsættes til 1500 Kr., saafremt der skaffes Lærlingen et nyt Lærested, hvor han kan fuldføre sin Uddannelse.

Et Manuskripts Historie. »Typografiske Meddelelser« fortæller, at Orginalmanuskriptet til Andersen Nexøs »Pelle Erobreren« findes hos en svensk Lokomotivfyrbøder i Smaaland. Historien skal se saaledes ud: Forfatteren byttede Manuskriptet med et Maleri, senere, da Andersen Nexø blev berømt, købte en Rigmand det og skænkede det til »Politiken«s Indsamling i et veldædigt Øjemed. Saa fremstod en Svensk-Amerikaner, der efter et Besøg hjemme ønskede at give en Barndomsven en Gave. Vennen var Lokomotivfyrbøderen; han ønskede sig Manuskriptet, og det købtes for 650 Kr. Han har senere sagt Nej til at sælge det for fire Tusind. *S.*

Konkurrence og Ansvar. Kravet om, at Erhvervslivets Flugt fra Konkurrencen og Ansvaret maa høre op, er afgjort berettiget. Ogsaa Staten maa fornuftigvis fordre dette, alene af den Grund, at den højst mulige Levefod for det samlede Folk kun kan naas gennem en ægte, ydelsesmæssig Konkurrence med et Mindstemaal af statslige Indgreb. Der vil blive gjort kort Proces med Kartellerne i saadanne Tilfælde, hvor det kan fastslaas, at de til Skade for Folket og Erhvervslivet skaffer en lille Klike Særfordele og forhindrer Nedsættelse af Omkostningerne. *Brinckmann*, tysk Statssekretær.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Vi har endnu nogle Ordbøger til den billige Pris 2,00 Kr. (Bogladepris 2,50 Kr.).

Vi har nu faaet en ny Forsyning F. U. Flag og Emblemer.

Forbundsmeddelelser

Nye Medlemmer

København: Sætter Asmind Helge Frantzen, udl. 22. 6. 39 hos C. C. Petersen (arb. s. St.), Sætter Børge Johs. Christensen, udl, 19. 6. 39 i Amager Bogtr. (arb. s. St.), Hj.arb. Knud Erik Clausen (Berl. Tid.), Sætter Otto Danielsen, tidl. Medl. (B. Luno).

Aarhus: Sætter Peer Cederlund Rytter, udl. 1. 7. 39 i Standard-Trykkeriet.

Tiltraadte

København: 7869 Svend Friis fra Rejse (Hoffensberg), 2004 Ellen Marhauer fra Lyngby (R. Stenbeck).

Aalborg: 2592 N. P. Gudum (syg). Horsens: 5185 Magnus Christensen (Tørring). Løgstør: 7661 Emil Olesen (Rafaelsen, Aars). Nykøbing F.: 5431 Jens Jensen (Fr. Walther). Odense: 1935 Børge Jørgensen (Andelsbogtr.), 6006 Poul Østergaard (arbl.). Roskilde: 2452 Elly Fuglsang (arbl.). Stege: 5431 Jens Jensen (arbl.).

Fratraadte

København: 2452 Elly Fuglsang til Roskilde, 7491 Karl Hansen til Lager- & Pakhusarb., 1951 Alf. Madsen paa Rejse, 404 Hans Hansen paa Rejse, 136 Carl Svendsen til Kolding.

Esbjerg: 7018 Holger Lund til Skjern (Journalist). Lyngby: 2004 Ellen Marhauer til København i Pl. Næstved: 5431 Jens Jensen til Stege (arbl.). Odense: 6586 Niels Jensen til Fredericia (syg), 7314 Henry Ægidius Hansen til Nyborg i Pl., 7808 Niels P. Bøgh paa Rejse. Stege: 5431 Jens Jensen til Nykøbing F. i Pl.

Udmeldt

København: 2107 Ebba Larsen (fratr. Faget).

Udslettede med Restance

København: 1766 Trykker H. Nielsen (Fritz Nielsen), 3108 Sætter W. Rasmussen (Christtreu), 5785 Trykker Ingv. Christensen (Hoffensberg), 1983 Trykker J. Zimmerdahl (Schouw & Co.).

Døde

København: 581 William Petersen, 8198 Viggo Petersen, 2414 Karen Thomsen (G. Rasmussen).

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

KLUB-ANNONCER

Lørdag den 1. Juli
Ud i det Natblaa!
Mødested: Fr.berg Runddel Kl. 21^{45}.
Ingen Cykler med.

ANNONCER

Ung Paalæggerske,
dygtig og akkurat, kan faa Plads til 7. eller 15. Juli. Billet, mrkt. »131«, modtager Ekspeditionen.

Faktor søger Arbejde.
Har tidligere været Trykker. Er kendt med Priser og Korrektur. Billet, mrkt. »132«, modtager Ekspeditionen.

Boston
Corps 20—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Yngre Sætter,
har i 3 Aar arbejdet selvstændigt i københavnsk Trykkeri, ønsker *Pladsforandring*. Billet, mrkt. »130«, modtager Ekspeditionen.

Paalæggerske,
i uopsagt Stilling, søger Pladsforandring. Eventuel Tiltrædelse 1. August. Kendt med alt vedr. Faget. Billet, mrkt. »127«, modtager Ekspeditionen.

Underlagsjern
til Autotypiplader, fransk Højde, sælges for halv Dagspris. Ca. 300 kg i forsk. Størrelse, Dagblads-Format 13 Cicero, 1- og 2-Sp. Billet, mrkt. »123«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

ROCKWELL
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
LØHR
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 27 — *København den 7. Juli 1939* — *66. Aargang*

„Demokrati — forsvar dig!"

Den Tid, vi lever i, og som paa een Gang er storladen og fattig — storladen fordi det er en Ideernes Brydningstid og fattig, fordi det trods alt er sørgeligt, at Menneskene ikke er kommet et Skridt nærmere den Sandhedserkendelse, de til alle Tider har søgt efter — karakteriseres maaske bedst ved Kampen mellem Diktaturet og Demokratiet. 2 Verdensopfattelser, der staar skarpt over for hinanden og alligevel rummer Mulighed for en Række Mellemstadier. Man kan jo, i Parentes bemærket, se Demokrater optræde som Diktatorer, *og Hurra for det*, sjældnere det omvendte.

Formerne for Diktatur og Demokrati er mange. Med Hensyn til Diktaturet taler man om »Enkeltmandsdiktaturet« i Modsætning til »Klassediktaturet«, og det skal her siges, og det kan ikke siges for tit, at der er *meget stor* Forskel paa de to Ting. Klassediktaturet, som det praktiseres i Sovjetunionen, indebær en Idé, Ideen om »Massernes Frigørelse«, og for at naa dette Maal, benytter man alle Midler. *Mennesket* dyrkes, som Livets største Gave, man søger at hæve det op mod Lyset og bibringe det de Værdier, som rettelig tilkommer det. I diametral Modsætning hertil staar det fascistiske Diktatur, der søger at holde Mennesket nede ved paa alle Maader at sætte Bom for Selvtænkning samtidig med, at man opstiller Maal for Issens Længde og Næseryggens større eller mindre Krumning. Kan man ikke se en Forskel paa disse to Former for Diktatur, ja, saa er det fordi, man ikke *vil*.

Demokratiet er straks vanskeligere at forklare i faa Ord, thi alt, hvad der ikke er renlivet Diktatur, kaldes i vore Dage Demokrati. England har ved sin utrolige Mangel paa Konsekvens bibragt Verden den Opfattelse, at Demokratiet er en Blanding af Naivitet og raa Hensynsløshed; men Demos = Folk, krati = Styre, altsaa Demokrati er *kun* Folkestyre og omfatter ikke Spor andet. Alle mulige Forsøg paa at henføre kapitalistiske Handlinger og ensidig kapitalistisk Politik under Begrebet Demokrati, er *kun* Forsøg paa at faa Folket, den store Masse, til »at gaa i Gyngen« og akceptere den førte Politik. Der er desværre næsten ikke Grænser for de Skænselsgerninger, der gøres for at holde Folket nede i Uvidenhed netop i Demokratiets Navn. England er her Forbilledet, men vi er herhjemme ikke for gode.

Med dette i Tankerne spørger man uvilkaarlig sig selv: »Hvad med Fremtiden?« »I hvilken Retning vil Udviklingen gaa?« Vil Demokratiet være stærkt nok til at kaste de kapitalistiske Begreber fra sig og leve videre? Eller vil Fascist-Diktaturet sejre en skønne Dag, overrumple os og kaste os tilbage i Mørket? Jeg tror ikke paa andre Udviklingsmuligheder. Sovjet-Diktaturet har intet Maal i Danmark, idet det maa betragtes som et Overgangsstadie til det rene Demokrati, og Sovjet nærmer sig virkelig — langsomt — Demokrati.

Altsaa maa vor Opgave være den, at være paa Vagt for Diktaturtilbøjeligheder sydfra og forsvare og *rense* Demokratiet, forsvare det mod Farer saavel udefra som *indefra*, rense det for Vildskud og falske Profeter. *Derfor* siger jeg: »Demokrati — forsvar dig!« Og benyt alle de Midler, der er til Raadighed!

Saa skal da her peges paa et af de mest virkningsfulde Midler til Forsvar: *»Oplysning«*. Gør *alt* for at fremme Oplysningen, fortæl, at saadan er det! Vi trænger til en Vækkelse af Folket, vi trænger til at gennemsyres af Vilje til at være med i Kampen om Livsværdierne. »Intet maa mere tages som en Selvfølge, selv Himlen og Solen skal der slaas for«, som Nordahl Grieg siger. For saa vidt trænger vor Tid til en Grundtvig. Vi trænger til at ruskes op, til at opdage, hvad vi ejer af Goder, *og hvad vi mangler*.

Der skal slaas et afgørende Slag mod den Opfattelse, der giver sig Udtryk i dette: »Hvad kan det nytte?«, eller som en Kollega udformede det: »Hvad rager det en Trykker?« Ungdommen skal bringes til at forstaa, at man ønsker *deres Medvirken* til at skabe Fremtiden. Bryd ind i Forsamlingshusene Landet over og væk dem, alle dem, der staar i den ene Ende af Salen med sløvt stirrende Blikke, der vidner om Tomhed og *Ensomhed*, thi Ungdommen af i Dag er ensom og føler sig forladt. Og sig til dem, der danser rundt i Salens Midte, at Livsglæde *kan* være andet end Dans og Øl. Lad det gaa som en Bølge over Landet: »I skal alle være med!« Møder den spirende Nazisme en Blok af politisk vaagen Ungdom, vil den aldrig have een Chance.

Man kunde sige: »Vi har de politiske Ungdomsorganisationer«, ja, men det er ikke den Form for Oplysning, vi trænger til, for dem, der sidder dèr i Studiekredse og til Møder, det er ikke dem, der skal vækkes. Det er alle de mange, der siger: »Politik interesserer mig ikke!« De maa forstaa, at de ikke kommer uden om at tage Standpunkt af den Grund. Det *kan* blive blodig Alvor en Dag, det viste Spanien os.

»Oplysning, ja, det lyder meget godt, men *vi* har jo en Oplysningsvirksomhed,« siger man maaske, ja, det har vi, men hidtil har den kun betydet noget for den fagtekniske Oplysning, og den har paa det Felt løst store Opgaver, det kan ikke nægtes, *selv om* den ikke altid har haft de heldigste Konsekvenser, fordi den til Tider har været forkert grebet an. Det er *heller ikke* det, at der sidder 5 Typografer i en Studiekreds og gennemgaar et Stof, jeg forstaar ved Oplysning.

Nej, Oplysningen maa sættes i Gang fra oven. Socialdemokratiet eller bedre Regeringen, som omtrent er det samme som Fagforbundenes øverste Ledelse (det har man jo Beviser paa) maa starte denne Kam-

pagne, derfra maa Ordren gives. Pengene maa ogsaa kunne skaffes.

Men lad Løsenet være: Vi vil, vi maa, vi skal sejre, derfor maa vi skabe selvtænkende Individer, bort med al Ensretning. *Det* er en værdig Opgave for et Demokrati i sin Vorden. Og det *er* tiltrængt, hvis vi skal modstaa Angrebene udefra. Ih, hvor vi trænger til Oplysning. *Povl A. Sjøl.*

Tanker efter Roskilde Højskole

De svandt, de glade Dage paa Roskilde Højskole, der sent vil gaa i Glemme af de deltagende Typografer og Bogbindere. Det var udbytterige og fornøjelige Timer blandt Kammerater og Kolleger fra hele Landet, der alle var besjælede af den samme Tanke, at høste Viden og Kundskaber om de forskellige Spørgsmaal vedrørende vort Fag, til Gavn for den enkelte, videre for Afdelingerne og dermed for hele Forbundet.

Paa 3 Mands-Værelserne blev Typografer og Bogbindere rystet sammen: een Jyde, een Fynbo og een Københavner eller Sjællænder. Disse 3-Mands-Grupper forenedes videre til det store fælles Hele, hvor Grundtonen fra den første Dag var i Kollegialitetens og Kammeratskabets Aand — det Kammeratskab, der desværre paa enkelte Arbejdspladser kun kendes af Navn.

Gennem Fælles-Sangene forenedes vi til een stor Familie. Disse Sange havde ogsaa deres store Andel i den kammeratlige Tone, der herskede under hele Kursus'et.

Det praktiske Arbejde gennem Fælles-Foredragene og de forskellige Gruppemøder blev fulgt med den største Interesse. Særlig i Gruppemøderne blev der stillet mange forskellige Spørgsmaal vedrørende Tarifen og vore Love, ligesom der var meget livlige Diskussioner, naar der var faglig-politiske Spørgsmaal til Behandling.

Endelig maa ikke glemmes, at der her var Lejlighed til at se, høre og tale med »de store Kanoner« indenfor Forbundet. Disse vore Tillidsmænd ser vi fra Provinsen ikke hver Dag, hvorfor det var interessant at udveksle Meninger og Synspunkter med dem.

Paa et saadant Kursus er der altid enkelte Kolleger, der »bider« sig særlig fast i Erindringen. Efter Lederen af Kursus'et, Svend Johansen, der paa en fortrinlig Maade forstod at forene det alvorlige med det fornøjelige, var det sikkert »Vimmerhale«, der blev bedst kendt af alle »Eleverne«. Altid en Bemærkning i rette Tid og paa rette Sted, og altid med, naar der blev arrangeret Fest i Salen, Friluftsforestilling i Haven eller der blev spillet en spændende Fodboldkamp mellem Typografer og Bogbindere. Der var mange flere Kammerater, der hver paa sin Maade gav Bidrag til at skabe den rette kammeratlige Stemning.

Forbundet fortjener Tak for disse Kursus, der absolut maa indgaa som et fast Led i Forbundets Virksomhed, til Gavn og Glæde for den enkelte og til Styrkelse og Højnelse af Kammeratskabet indenfor Forbundet, og sidst, men ikke mindst, til Fremme af Samarbejdet mellem de enkelte Afdelinger, og mellem Forbundets Funktionærer og de menige Medlemmer.

Vel kan vi paa Arbejdspladserne være uenige om forskellige Spørgsmaal, men naar det gælder fælles Opgaver, fælles Maal, da staar vi alle samlet om vort fælles Samlingsmærke: Dansk Typograf-Forbund.

Kolding, Juni 1939. *A. L.*

Arbejdstid og Løn i Farezonen

Meddelelserne fra den internationale Arbejderorganisation i Genève er lidet opmuntrende for Arbejderklassen. 40-Timers Ugen er taget af Dagsordenen og lagt ad acta til »bedre Tider« oprinder. Og Arbejdernes Repræsentanter er gaaet med hertil uden Protest — af Hensyn til den storpolitiske Udvikling med sin Rustningsgalskab.

Et Socialdemokratisk Blad skrev forleden med Henblik paa denne Udvikling:

« . . . I alle Lande er Tendensen mærkbar. Navnlig Lønningerne og Arbejdstiden, de to Hovedfelter for Fagforeningsarbejdet, er i Farezonen . . .

Det er klart, at Arbejdskraftens Pris under disse Forhold maa blive noget, som Statsmagten ikke under nogen Omstændigheder overlader til den fri Konkurrences eller de frie Aftalers Afgørelse. Men lige saa sikkert er det, at de socialpolitiske Virkninger af denne Politik ikke lader sig standse ved Landegrænserne. Foreløbig har den almindelige Urostemning og den »kollektive Usikkerhed«, som præger vor Tid, faaet til Resultat, at det store Programkrav — 40-Timers Ugen — tages af Bordet. Dèr, hvor 40-Timers Ugen har været gennemført i Praksis, er Likvidationen forlængst naaet til et fremskredet Stadium, og den utvetydige Modstand, som Hovedparten af Regeringerne har udvist i dette Spørgsmaal, lader formode, at den internationale Arbejdsorganisations Chancer for at genoplive Interessen er ringe.«

Fascismen øver altsaa sin Indflydelse paa Arbejdsforholdene ogsaa i de demokratiske Lande. Men der er det mistænkelige ved denne Udvikling, at den synes at foregaa uden synderlig Modstand — ja, man har endog en Mistanke om, at de førende Statsmænd i demokratiske Lande med den ubegribelige Mr. Chamberlain i Spidsen i Virkeligheden ønsker denne Udvikling fuldbyrdet overalt. Spaniens Skæbne er et Vidnesbyrd herom.

Bare ikke Arbejderne en skønne Dag gør den Opdagelse, at de under et falsk Foregivende er blevet ført bag Lyset af disse »demokratiske« Politikere. *Fr. N.*

Fra den øvrige Verden

Tilbage til Livegenskabet?

Arbejderne i Letland har siden det diktatoriske Regime indførtes for fem Aar tilbage været berøvet alle Friheder og Rettigheder. De har ingen Ret til kollektivt at forsvare deres Levevilkaar. Nu er de ogsaa frataget Retten til frit at vælge deres Arbejdsplads. I Maj Maaned blev der i Letland vedtaget en Lov, i Følge hvilken der oprettes en Arbejdscentral, som skal dirigere Arbejdskraften til Omraader, hvor der er Brug for den. Arbejdscentralen har endvidere den Opgave at kontrollere de enkelte Arbejderes Forhold paa Arbejdspladsen. Arbejderne kan ikke frit rejse fra den ene Arbejdsplads til den anden, og alle de, som i de senere Aar har faaet Arbejde i Byerne, skal tvinges til at vende tilbage til deres Hjemegn derved, at de berøves Retten til at arbejde i Byerne. For Landarbejderne fastsættes bestemte Lønninger, og der er fastsat Straf for de Arbejdsgivere, som betaler højere Lønninger. Ved denne Lov bliver Arbejderne faktisk bundne til deres Arbejdsgivere lige som Slaverne i gamle Dage til deres Herrer.

Dansk Typograf-Forbund

Spørgeskemaer

vedr. Arbejdstiderne er omsendt til de københavnske Trykkerier. De Herrer Tillidsmænd og Inkassatorer bedes sørge for nøjagtig Besvarelse af Skemaets Spørgsmaal og for Tilbagesendelse medio Juli. *Sigv. Hellberg.*

Pressen i Sovjet-Unionen.

Analfabetismens Likvidation i Sovjet-Unionen har kostet mange Aars Arbejde, men dette Arbejde er i rigt Maal blevet belønnet.

For den russiske Arbejder og Bonde er der nu givet Betingelser for at dygtiggøre sig paa mangfoldige Omraader gennem Aviser, Tidsskrifter, en alsidig faglig Litteratur og gode, belærende Bøger, der udsendes i Masseoplag.

Dertil kommer 40,000 Biblioteker med over 200 Mill. Bøger, der som et Net er fordelt over hele Sovjet-Unionen. Selv de mest afsides liggende Landsbyer har Forbindelse med Bibliotekerne gennem Vandrebogsamlinger.

I Modsætning til Tyskland og det af Hitler »befriede« Østrig og Czekoslovakiet, hvor Nazi-Pressen er i fortsat Tilbagegang, baade med Hensyn til Antallet af udkomne Aviser og disses Oplag, er Pressen i Sovjet-Unionen i en rivende Fremgang. Stadig nye Aviser og Tidsskrifter, og stadig større og større Oplag af gode, belærende Bøger.

Dette er Resultatet af den Læse-Hunger, Trangen efter Viden og Dygtiggørelse inden for dette vaagnende fremadhigende Millionfolk.

Nogle Tal giver et Billede af Pressens mægtige Udvikling.

Under Czardømmet udkom der i 1913 paa 49 Sprog 859 Aviser i et dagligt Oplag paa 2,7 Mill. Eksemplarer. Nu udkommer der paa 70 Sprog 8500 Aviser i et Oplag paa over 38 Mill. Dertil kommer flere Tusinde Klub- og Væg-Aviser, der udgives af de forskellige Fabriker og Værksteder, Sovjet-Godser og Kollektiv-Brug og indenfor Hæren og Flaaden.

De tre største Aviser er »Prawda« (Sandheden) med et Oplag paa 2 Mill., »Iswestija« 1,6 Mill. og »Krestanskaja Gaseta« (Landbrugsblad) 1,7 Mill. Eksemplarer.

Det samlede Bog-Oplag var i 1913 86,7 Mill. Eksemplarer, men i 1937 673,5 Mill. Skrifter af Marx, Engels, Lenin og Stalin er udsendt i 356 Mill. Eksemplarer, og Lenins Skrifter alene er trykt i 110 Mill.

Sovjet-Unionens kommunistiske Partis Historie, der udkom i 1938, er trykt i 14 Mill. Eksemplarer, og Beretningen fra Sovjet-Unionens 18. Partidag, der holdtes fra 10.—21. Marts i Aar, bliver udsendt i et Oplag paa 96 Mill. Eksemplarer, hvoraf der i Slutningen af April var udsendt 74 Mill. 20 Trykkerier i Moskva og Leningrad er beskæftiget med Trykningen af dette Kæmpe-Oplag.

Inden Udgangen af 1939 bliver seks nye Trykkerier taget i Brug, og de nuværende Trykkeriers tekniske Udrustning skal bl. a. forbedres med 50 pCt., nye Rotationspresser og Sættemaskiner (Linotype).

For at efterkomme det stadig stigende Papirforbrug, bliver der bygget nye Papirfabriker med en Aars-Produktion paa 1,5 Mill, Tons. *A. L.*

Under Frihedens Fane —

En obskur Skribent har i det national-socialistiske Blad i Kolding — der har sat sig til Maal at indføre en for det frie Norden fremmed Statsform — i et nyt Angreb paa undertegnede fremsat den Paastand, at jeg skulde være Talsmand for den »jødisk-kapitalistiske Marxisme«.

Hvad denne Ordsammenstilling dækker over, staar mig ikke klart. Men saa meget tør jeg dog sige, at den ikke kan være Udtryk for det, man i Almindelighed forstaar ved *Socialisme* — et Begreb, som endnu aldrig har været virkeliggjort og sikkert heller aldrig vil blive det, fordi det kun er en Drøm om en Tilstand, der er uforenelig med den menneskelige Natur. Alle Forsøg paa at indføre den vil derfor ende i Parodien.

»*Kapitalistisk* Marxisme«! Er det ikke netop noget i Retning af det, der praktiseres i de *autoritære* Stater — og som man nærmest kan betegne som *Stats-Socialisme?*

Den lyssky Skribent, der dækker sig bag et lille —s, og som efter Forlydende skal være en Kollega, skriver, at jeg kender intet til National-Socialismens Ideologi. Det er muligt. Endnu har vi jo ikke haft den saa nær inde paa Livet her hjemme, men Sporene fra Udlandet skræmmer, og trods ivrig Søgen har det ikke været mig muligt at faa Øje paa dens Velsignelser for den lidende Menneskehed — og allermindst for de smaa i Samfundet.

Det er forstaaligt, at de øverste Samfundslag, de, der lever af andres Arbejde, flokkes om denne nye Lære, men det er mig ufatteligt, at *Arbejdere* kan lade sig bedaare deraf. Alene det, at der i Spidsen for Bevægelsen staar Grever og store Jordbesiddere, maa gøre én betænkelig.

Jeg tror da heller ikke paa, at det bliver National-Socialismen eller andre Bevægelser, der har til Maal at samle al Magten i Toppen, som skal afløse den nu herskende Forvirring og Uro i Verden.

Historien viser os derimod, at overalt, hvor Friheden bliver berøvet Folkene, synker disse ned i Armod og Elendighed. Og omvendt: dèr, hvor Frihedens Sol trænger igennem, blomstrer de menneskelige Fremskridt. Ingen har mere rammende end Henry George belyst dette Forhold. Han skriver saaledes i »Fremskridt og Fattigdom«:

»Friheden kom til et Folk af Trælle, som vaandede sig under ægyptiske Svøber, og førte det ud af Trældommen. Den staalsatte det i Ørkenen og gjorde det til et Folk af Sejrvindere. Moselovens frisindede Aand førte dets Tænkere op paa Højder, hvor de saa Guds Enhed, og begejstrede dets Digtere til Sange, som endnu den Dag i Dag er et Udtryk for Tankens højeste Flugt. Friheden dæmrede paa Fønikiens Kyst, og gennem Herkules-Søjlernes Port sejlede der Skibe for at pløje det ukendte Hav. Den kastede et Halvlys hen over Grækenland, og Marmoret blev til Skikkelser af fuldendt Skønhed, Ordet et Redskab for de fineste Tanker, og mod de frie Byers Folkevæbning knustes den store Konges talløse Skarer som Bølgerne mod en Klippe. Den kastede sine Straaler paa de italienske Bønders Smaabrug, og af dens Kraft udsprang der en Magt, som erobrede Verden. Den lyste ud fra de germanske Krigeres Skjolde, og Augustus græd over sine Legioner. Ud af den Nat, som fulgte paa dens Formørkelse, faldt dens Daggry paa frie Steder, og den

tabte Viden levede op igen, og den moderne Civilisation tog sin Begyndelse; og eftersom Friheden vokste, saa vokste ogsaa Kunst, Velstand, Magt, Viden og Dannelse. I ethvert Folks Historie kan vi læse den samme Sandhed. Det var den Kraft, som fødtes af *magna charta**, der vandt Sejrene ved Crécy og Azincourt. Det var den Frihedens Aand, der førte en kronet Tyran til Blokken, som dèr lagde det Frø, hvorfra et saa mægtigt Træ skød frem. Det var gammel Friheds Daadskraft, som hævede Spanien, den Gang det havde vundet Enhed, til det mægtigste Rige paa Jorden, men kun for, at det skulde falde til Svaghedens nederste Dyb, da Tyrani afløste Friheden. Se kun paa Frankrig, hvorledes al aandelig Kraft sank hen under det syttende Aarhundredes Tyrani for i Glans at løfte sig op igen, da Friheden vaagnede i det attende Aarhundrede og ved de franske Bønders Befrielse i den store Revolution vakte den vidunderlige Kraft, som i vor Tid har trodset Nederlag . . .«

Undskyld det lange Citat. Men jeg fandt det nødvendigt at paakalde en af vore største Socialøkonomer for at overbevise min ærede Kollega ved »Fædrelandet« om, at han er paa vilde Veje, naar han løber efter vore autokratiske Lygtemænd. Det er ikke mere Regereri, ikke mere Statsmagt eller mere Koncentration af Magten i nogle enkeltes Hænder, vi trænger til. Og det er ikke viljeløse ensrettede Individer, vi skal bygge Danmarks Fremtid paa. Det er *mere Frihed* med *virkeligt* Folkestyre — Frihed for Statens Borgere til at udfolde deres Initiativ og Virketrang, til at skabe sig en Eksistens — uden anden Indgriben fra Statsmagtens Side end den *at stille alle lige ved Afskaffelsen af Monopoler og Særrettigheder, Karteller og Truster, der gør det muligt for nogle at leve højt ved andres Slid og Nød.*

Under Frihedens Fane maa vi samle os — alle vi smaa. Under Frihedens Fane maa Ungdommen flokkes til Kamp imod Undertrykkelsen, hvad enten denne optræder i Form af Fascisme, Statssocialisme eller *maskeret* Demokrati. *Fr. N.*

* Den Lov, som danner Grundlaget for den engelske Forfatning.

Naa — hvordan gik det?

Dette Spørgsmaal er stillet mig utallige Gange ved min Tilbagekomst fra vort Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole. Og jeg tror, at de fleste Deltagere har svaret som jeg: Jo Tak, det gik udmærket! For det gjorde det. Ganske vist blev vi lidt lange i Ansigtet, da en af vore Kanoner, som skulde indlede det første Foredrag, meddelte os, at han desværre havde mistet sit Manuskript. Trods det, at han havde vovet sig ind i Hvepsereden i Evaldsgade om Natten var det ikke lykkedes ham at finde det. Men uden at smigre tror jeg nok, jeg tør sige, at han klarede sit Foredrag til ug + uden Manuskript.

Da Svend Johansen selv har udpeget en Kollega til at skrive et Referat om dette Kursus, skal jeg ikke komme nærmere ind paa de forskellige Foredrag, der blev holdt, hvor fristende det end kan være; dog var mit Indtryk, at vi har dygtige Foredragsholdere i vor Ledelse, og vi maa haabe, at der i Vinterens Løb gennem Oplysningsarbejdet maa blive afholdt lignende Foredrag, hvor enhver interesseret Kollega kan deltage. Det Udbytte, man faar, beror jo gerne paa den enkelte Deltager. Men at gennemgaa *Tarifen*, Love og Vedtægter vil virkelig være en interessant Opgave i Vinterhalvaaret.

Og Svend Johansen? Ak, ja! Ved dette Spørgsmaal bliver man straks lidt betænkelig. Bortset fra al Sympati med hans Person undgaar man ikke sine Tvivl, om han er den evnerige Mand, som en Sekretær i Dansk Typograf-Forbund bør være. Viljen har han. Og naar man hører ham fortælle, at hans Arbejde møder Modstand hos Folk paa Forbundskontoret, faar man uvilkaarlig den Tanke, om vi ikke ved vor Kritik Mand og Mand imellem gør ham en Del Uret.

Vi imødeser med Spænding det Møde om Oplysningsarbejdet, som er paa Trapperne, dèr vil vi sikkert faa artige Ting at vide.

Grafisk Teknik er jo kun et *Fagskoleblad*, der ikke formaar at skabe den Interesse hos Medlemmerne, som det burde gøre i Forhold til den store Sum Penge, der bliver ofret paa det.

Som en lille Paaskønnelse for det solide Arbejde, Sekretæren havde gjort under vort Tillidsmandskursus, modtog han af Deltagerne et Askebæger. Deri vil han kunne lægge den Aske, som vil falde fra de gloende Kul, der uundgaaeligt bliver samlet paa hans Hoved, hvis Oplysningsarbejdet ikke snart sprænger sin ensidige Ramme. Der er langt til Vejs Ende, inden hans Arbejde i det store og hele bliver akceptabelt.

— — —

Jo Tak, Kollega! Det gik udmærket! Det var i alle Henseender nogle dejlige Dage. *Adolph Juliussen.*

H. P. Pedersen og Hustru,

tidligere Aalborg, nu København, Bramslykkevej 21, Valby, kan den 10. Juli 1939 fejre deres Sølvbryllup.

H. P. Pedersen er inden for Typograferne en kendt Mand, der indtil for faa Aar tilbage tog virksomt Del i Organisationsarbejdet. Det kan her være paa sin Plads at give nogle Data i den Mands Liv, da H. P. Pedersen nu er traadt aktivt tilbage og over de 60 Aar.

H. P. Pedersen udlærtes 1. April 1895 paa »Lolland-Falsters Folketidende«, arbejdede senere paa Eksprestrykkeriet i København fra 1897—1902, derpaa var han paa »Næstved Avis« til 1911. I Næstved var han i flere Aar Lokalformand. Da det radikale »Aalborg Venstreblad« oprettedes, tog han fra Næstved og til Aalborg, hvor han virkede som Maskinsætter i 19 Aar, til Bladet gik ind.

I Aalborg var H. P. Pedersen i mange Aar Afdelingsformand, ligesom han har været Medlem af Hovedbestyrelsen, Tarifkommissionen o. s. v. Men det var ikke alene indenfor det typografiske Fag, at H. P. Pedersen lagde sine Evner og Kræfter, men tog ogsaa virksomt Del udenfor. Han var bl. a. Formand for Nr. Tranders Sogns Hjælpekasse i 8 Aar, netop i en vanskelig Periode af Efterkrigstiden, da nye Cirkulærer og Fortolkninger kom hver anden Dag.

Efter Aalborg-Perioden kom H. P. Pedersen til København i 1930, hvor han arbejdede hos Egmont H. Petersen (Gutenberghus), indtil han for et Par Aar siden blev syg.

Mange vil sikkert mindes H. P. Pedersen og Frue, det flinke, stræbsomme og joviale Par, paa deres Sølvbryllupsdag. *A. J.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Et Udvalg søges!

Enhver maa sikkert erkende, at Branchebevægelsen har en god Del Medvind for Tiden; man ser det Særsyn, at selv prominente Medlemmer af Typografernes faglige Klub, der paa Delegeretmødet i 1935 med Brask og Bram gik ind for at ødelægge Branchebevægelsen, nu er travlt beskæftiget med at starte Haandsætterklubber og en Landssammenslutning. Det kan vi Branchefolk kun være glade for, og der er sikkert ingen af os, der bliver overmodig af den Grund. Der er vel heller ingen af os, der tror, at fordi Brancheklubberne blev legaliserede paa sidste Delegeretmøde med Hensyn til Oplysningsvirksomheden, at vi derfor har naaet vort Maal, nej, vi har langt igen. Men det siger os, at man altsaa i nogle Tilfælde kan bruge os, og at man, enten man vil eller ej, maa regne med Branchebevægelsen. Og det bedste vilde være at se Tiden an og se, hvad Resultat det Udvalg kommer til, som det sidste Delegeretmøde besluttede, at der skulde nedsættes.

Det ser ud til, at Branchemodstanderne har en anden Opfattelse og derfor har begyndt at spekulere i Brancheforskrækkelse, idet de baade i Tide og Utide benytter Lejligheden til at latterliggøre og haane Branchebevægelsen. Postulatet om, at »Branchefolkene gaar og tror, at de er ultra radikale, og saa hører de i Virkeligheden Laugstiden og dens Skikke til«, vidner vel nok om, at den, der siger dette, ikke har meget Kendskab til Branchebevægelsen. Højdepunktet maa vel være naaet, naar Branchefolkene faar Skyld for det daarlige Samarbejde med Bogbinderforbundet, idet man mener, at Branchebevægelse og Industriforbundstanken ikke kan forenes, men mon ikke vore Ledere kunde opnaa et intimt Samarbejde med Bogbinderne, uden at Industriforbund skulde være det eneste Middel? Efter min Mening, var det en daarlig Undskyldning for, at Samarbejdet mellem de to Forbund ikke er saa godt, som det burde være, og kan kun tjene til at sætte Branchebevægelsen i et daarligt Lys.

Er man ikke ved at sætte det hele paa Hovedet? Hvad er man bange for? Vort Forbund har haft Branchebevægelse i over 25 Aar, og vort Forbund bestaar endnu. Lad os se paa andre Forbund, det store Smedeforbund bestaar af 18 Brancheafdelinger, Kvindeligt Arbejderforbund af 8 Afd., H. K. af en 11—12 Afd., alle opbygget paa branchemæssigt Grundlag. Vort Broderforbund i Norge ligeledes. For dem alle gælder det, at trods deres branchemæssige Opbygning, kan de altid optræde i Enighed, naar Opgaverne kræver det, og ogsaa staa enig med den øvrige Arbejderklasse. Det samme gælder for os; lad os endnu engang slaa dette fast: Branchebevægelsen vil absolut ikke splitte, men tværtimod skabe Interesse for Fag og Organisation, og man kan udmærket godt lade Brancherne ordne deres egne Forhold, og lade Afdeling og Forbund være det samlende.

Et Eksempel paa, hvordan man vender op og ned paa det hele, ogsaa i de smaa Ting, saa man ved Festen i K. B.-Hallen. Paa Tribunen var vore Underafdelingsfaner grupperet, og da man var kommet til det Sted i Programmet, hvor vore Faner skulde føres paa Plads, blev vort gamle Gutenbergbanner og vor Afdelingsfane ført gennem Hallen op til Underafdelingernes Faner. En Branchemand vilde have gjort lige omvendt, placeret Gutenbergbanneret som Symbolet paa Faget og Afdelingsfanen som Samlingsmærket paa Tribunen, og saa ført Underafdelingsfanerne op til disse to, dette havde sikkert været mere symbolsk.

Ved samme Festlighed betegnede man Brancherne som Børn i et Ægteskab, og der var jo i Aarenes Løb kommet nogle Stykker, og saa længe de var artige, og ikke lavede for meget Spetakel, kunde det jo lige slæbe af, men saa var der jo sket det, og det hænder jo i de bedste Familier, at der blev født et Barn udenfor Ægteskabet, nemlig Københavns Trykkerklub, og det var jo forfærdelig. Nu siges der, at uægte Børn sjælden bliver daarlige Børn, og der siges jo ogsaa, at uægte Børn er Elskovsbørn, og altsaa Hjertebørn, men det hænder ogsaa, at uægte Børn bliver født, fordi Forældrene ikke har passet paa, og saa er det jo Forældrenes Skyld. Vi kan hurtig konstatere, at Trykkerklubben ikke er noget Hjertebarn. Hvor meget har saa denne forkætrede og uglesete Klub — som man i det ene Øjeblik omtalte som en Klub, som Forbundet overhovedet ikke interesserede sig for, for i et andet Øjeblik at fortælle, at den ligefrem var en Fare for Afdeling og Forbund — skadet? Som bekendt lever vort Forbund og Trykkerafdelingen i bedste Velgaaende, nogle Mandater har vi erobret, det var et af vore Maal, ikke for Titlernes Skyld, men for paa højeste Sted at tale vor Sag, en Fremgangsmaade, alle Branchefolk har benyttet. Vi har sikkert ikke været værre, ej heller bedre end andre Brancheklubber.

Paastanden om det meningsløse i at have baade en Trykkerafdeling og en Trykkerklub kan vi akceptere, men man glemmer Aarsagen, thi medens Medlemmerne af Sætterafdelingen har uhindret Adgang til at leve et Brancheliv i deres respektive Brancheklubber, og derigennem opnaa et Samarbejde med Provinskolleger, ligesom man gennem Brancheklubberne kan præge Sætterafdelingen, saa var dette ikke Tilfældet med Trykkerne; vor Underafdeling blev ikke ledet efter Linier, der skulde give Trykkerne Interesse for deres Afdeling, og et Samarbejde med Trykkerne i Provinsen har man Gang paa Gang nægtet. Her er to Opgaver som Klubben bestræbte sig paa at løse.

Vi har bestræbt os paa at være fair og loyale, og da Delegeretmødet besluttede, at der skulde nedsættes et Udvalg i Forbindelse med Forbundsstyrelsen, for at udarbejde et Forslag til næste Delegeretmøde, mente vi, det var klogt at indstille vor Virksomhed, og at se Tiden an, vi vilde ikke være nogen Hemsko for de øvrige Brancher, idet vi ikke ønskede, at vort Forbunds øverste Ledelse skulde pege paa, som den før har gjort, at saa længe Trykkerklubben eksisterede, fandt man Branchebevægelsen latterlig, og havde derfor ikke noget at forhandle med Brancherne om. Vi har været blaaøjet nok til at tro, at vi ved et sagligt Arbejde ved Forhandlingsbordet skulde have Chancer for at medvirke til en for alle Parter tilfredsstillende Løsning af Forbundets Struktur og af Branchespørgsmaalet. Ene og alene for ikke at være nogen Anstødssten tænkte vi paa at nedlægge vor Klub, og ikke som nogen paastaar, at nu har vi besat Taburetterne, og saa gi'r vi Pokker i Idealisme og Program, og saa skal vi ikke have nogen Klub til at kritisere vort Arbejde. Det havde været vort Haab og Tro, at det omtalte Udvalg var blevet nedsat og havde paabegyndt sit Arbejde først paa Foraaret, saa at vi kunde have orienteret vore Medlemmer i hvad Retning Forhandlingerne vilde gaa, navnlig med Hensyn til Samarbejdet med Provinstrykkerne

— er det ikke underligt, at dersom en Trykker bare tager 10 km fra København, ud til Lyngby, træffer han Fagfæller, som han ikke aner, hvordan deres Tarif og Arbejdsvilkaar er — men hvorom alting er, Medlemmerne skal selvfølgelig selv tage Stilling til, om Klubben skal ophæves eller ej, men Beslutningen havde været lettere baade for Medlemmer og Ledelse, dersom vi gennem Udvalgsarbejdet havde haft en Rettesnor. Med Hensyn til Samarbejde med Provinstrykkerne kunde det jo let ordnes, idet Trykkerafdelingen kan tilslutte sig Trykkernes Landssammenslutning, men den Tanke tør man næsten ikke tænke til Ende, men vi skulde vel mene, at ingen kan og vil nægte københavnske Trykkere at tilslutte sig Landssammenslutningen som personlige Medlemmer.

Her er Problemer, der skal løses, og det vilde være rart, om Branchemodstanderne vilde holde op med deres Brancheforskrækkelse, og saa sørge for, at det Udvalg blev nedsat, thi det kan vel aldrig være Meningen, at det først skal nedsættes en Maaned før næste Delegeretmøde skal afholdes. *c. b. p.*

Slagelse Trykkerklub

startede Søndag den 18. Juni paa den sædvanlige Sommerudflugt, der foregik pr. Turistbil og var udmærket arrangeret. Man kørte først til Næstved, hvor det nye Havneanlæg blev taget i Øjesyn, og derefter til Karrebæksminde, hvor Eftermiddagskaffen indtoges, ligesom der var Lejlighed til at faa et Bad i Smaalandshavets Bølger eller overvære Dirt-Track.

Udturen var særlig minderig og vil sent glemmes. Humøret var højt til Trods for, at Vejrguden »Thor« gjorde sit for at bekæmpe Gemytterne. Fra Karrebæksminde gik Turen til Boeslunde Kro, hvor Bordet stod dækket; her bød Formanden velkommen og udtrykte Glæde over, at Kollegerne i Slagelse kunde mødes under saa festlige Former, hvilket styrker det gode Kammeratskab, der raader indenfor Slagelse Trykkerklub, og motiverede et Leve for den. Der blev sunget flere aldeles gode og humørfyldte Sange. Efter Spisningen var der nogle Timers Dans, saa det var paa de smaa Timer før man naaede hjem — en god, minderig og gemytlig Dag rigere. *L. B.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbhvn. N. Tlf. Taga 4288.

Velkommen til ny Klub.

Haandsætterklub Nr. 10 er nu dannet og det blev *Vejle-Kollegerne*, der bragte os op paa Tallet.

Et godt Arbejde er udført i den korte Periode siden sidste Delegeretmøde, og et godt og et stort Stykke Arbejde er endnu foran os.

Al den megen Tale om Dannelse af lokale Klubber og Landssammenslutning er ikke et Spørgsmaal om unaturlig Virketrang eller personlig Forfængelighed fra nogle Kollegers Side. Der er tillagt Klubberne Opgaver af Organisationen og for at kunne løse disse er det, at vi skal have vort Organisationsapparat i Orden.

Flere Klubber! — Velkommen Vejle!

Haandsætter-Klub i Vejle.

Lørdag den 10. Juni afholdtes i Vejle et Møde til Stiftelse af en Haandsætterklub. Paa Indbydernes Vegne bød Halvor E. Hansen velkommen og redegjorde for Haandsætterklubbens Opgaver. Efter anbefalende Udtalelser af flere andre Kolleger, vedtoges det at stifte Klubben, ligesom et fremsat Udkast til Love efter enkelte Ændringer godkendtes. Til Formand valgtes Otto Christensen, til Kasserer Alfred Berg og til Styrelsesmedlemmer Anker Hartvig, Rich. Nissen og Sv. Thureby med Henrik Nielsen som Suppleant. Revisor blev Halvor E. Hansen med Johs. Schmidt som Suppleant. Styrelsen venter 100 Procents Tilslutning fra Afdelingens Haandsættere og agter i Slutningen af August at indkalde til et Møde for bl. a. at vælge Repræsentation til Landsmødet i Odense den 3. September. *—to.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København.

Den tidligere omtalte Sammenkomst i »De smaa Haver« vil blive afholdt først i August (formentlig Lørdag den 12.). Naar vi holder Pause indtil da, skyldes det, at mange Kolleger er paa Ferie.

Mellembys.

Nedenstaaende bedes tilføjet og rettet i Adresselisten:
Vejle Haandsætterklub: *Otto Christensen, Rosenvej 26, Vejle.*
Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København: *Erik Hansen, Magistervej 42, Københarn N., Taga 4288.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Meddelelser fra Landssammenslutningen.

Som en Konsekvens af den Stilling, Trykkeriarbejdernes Klub i København har taget til Landssammenslutningen, har Børge Weber og Willadsen trukket sig tilbage fra den midlertidige Ledelse. Vi siger vore to Kolleger Tak for deres Initiativ i den korte Tid, de har arbejdet for Landssammenslutningen. Vi haaber inden alt for lang Tid at se vore københavnske Kolleger i Rækkerne.

Som Stedfortrædere er *Kjeld Petersen*, Randers, og *Jens P. Nielsen*, Frederikshavn, indtraadt i Ledelsen, indtil ordinært Valg finder Sted.

Kolleger, der starter Klubber, kan ved Henvendelse til Landssammenslutningens Formand, *Harry Olsen*, Sigvaldsvej 4 ¹, Odense, faa tilsendt Udkast til Love.

Hvor ingen Klub findes kan Kollegerne blive Medlem ved at indmelde sig til Kassereren, *Anton Mortensen*, Baungartensvej 2, Odense. Kontingentet er 25 Øre Kvartalet.

Ny Klub i Roskilde.

Paa »Fjordvilla« samledes Tirsdag den 20. Juni Kl. 20 en Del kvindelige og mandlige Kolleger for at drøfte Muligheden af at danne en Trykkeriarbejderklub.

Vor Kollega, *Martin Rasmussen*, bød de inden- og udenbys Kolleger velkommen. Han omtalte en Række lokale Forhold og opfordrede Kollegerne til at slutte sig sammen i en Klub.

Willadsen, København, gav Oplysninger om Trykkeriarbejdernes Klub i København og dens Arbejde. Mente, at man ikke kunde være passiv Medlem af Dansk Typograf-Forbund, men at man havde en Pligt til hver paa sit Felt at arbejde for Kollegernes Interesser til Gavn for sin Branche og sit Forbund. Willadsen omtalte visse uheldige Arbejdsforhold i flere af Provinsens Trykkerier. F. Eks. saa man ikke sjældent Paalæggersker optræde som Rengøringskoner og Vinduespudsere. Selv om man nok skal gøre sig til Nytte paa Trykkerierne, bør der dog være Grænser. Anbefalede at danne en Klub, hvor Kollegerne kunde komme sammen og drøfte deres Anliggender.

Harry Olsen, Odense, omtalte Landssammenslutningen og dens Bestræbelser for at samle alle mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere. Udtalte endvidere, at de kvindelige Kolleger

var de mest aktive i Klubberne, og at det var dem, der fik sat mest Sving i Mandfolkene.

Efter at saa godt som alle Kollegerne havde haft Ordet og forskellige Spørgsmaal var blevet besvaret, vedtoges det eenstemmigt at stifte Klubben.

Det blev overladt Martin Rasmussen at foretage det videre fornødne indtil næste Møde, hvor man vilde vedtage Love og vælge Styrelse.

Til Slut takkede *Harry Olsen* for Samværet og bød Klubben velkommen til Arbejdet for vore fælles Interesser. *Ref.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

I Aften er det sidste Frist for *Ansøgning om Friplads* til Sommerferiekursus'et paa Roskilde Højskole.

Restancer skal indbetales paa Kontoret snarest.

I Morgen er der *Tur til Afdelingens Lejrplads* ved Mosede. Anmeldelse maa ske paa Kontoret.

Vi har stadig vore udmærkede Cykelture hver Torsdag Aften Kl. 7 fra Sct. Hans Torv. Ca. 35 Øre med til Kaffe.

Lærlingestævne.

Sct. Hans Aften havde Typograflærlingene i Skive og Viborg sat hinanden Stævne paa »Taarupgaard«. Man samledes ved et godt Kaffebord, hvorunder *Tage Kristensen*, Skive, læste op af Aakjær og Bergsted til megen Glæde for sine Kammerater. Lokalafdelingens Formand i Skive, *Chr. Mortensen*, talte om Lærlingens Dygtiggørelse i Faget og Organisationen, og *C. E. Christensen*, Viborg, talte for Kammeratskabet. Der blev sunget nogle Sange, bl. a. af *Peter Bjerregaard*, Skive, der ogsaa havde arrangeret en Intelligensprøve, i hvilken Skive sejrede knebent. Det blev alt i alt en god Aften for de to Afdelinger, der sikkert vil blive gentaget.

Tillidsmandskursus'et 1939

Forbundets Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole afholdtes i Ugen 18.—24. Juni og blev — ligesom sine Forgængere — en Oplevelse og Berigelse for de 60 Kolleger, som deltog. Men dette Aars Kursus adskilte sig fra de to tidligere derved, at Bogbinderforbundet i samme Uge for første Gang havde arrangeret et Kursus, hvori deltog 30 af dets Medlemmer. Denne Omstændighed er værd at notere, idet der, da bl. a. en Del af Foredragene var fælles, hermed skabtes Grundlag for et — forhaabentligt — frugtbringende Samarbejde mellem de to Forbund i Fremtiden.

Efter Velkomsten Søndag Aften, som refereredes i forrige Numer, begyndte den mere alvorlige Del Mandag Morgen med et Foredrag af *Sigv. Hellberg* om »Tarifernes Opstaaen, Udvikling og nuværende Stade«. Derefter fik *Stecher Christensen*, Aarhus, Ordet for at give os et Indblik i »Arbejdsretten i Danmark« og endelig sluttede *Sigv. Hellberg* Dagens Arbejdsstof med at fortælle om »Samarbejde med andre Organisationer, nationalt og internationalt«. Tirsdag paabegyndtes de 4 Timers daglige Gruppearbejde under Ledelse af *Ths. Pedersen* (Provinstarifen), *Sigv. Hellberg* (Københavnertarifen), *O. A. Lundin* (Vore Love), *Fr. Mehr* (Arbejdsløshedskassens Vedtægter) og Højskolelærer *Kaj Bundvad* og *Svend Johansen* (Fagbevægelsen og de økonomiske Problemer). Ind imellem holdtes der hver Dag Foredrag af forskellige, som hver paa sit Felt maa siges at være Ekspert, f. Eks. Kontorchef *K. Korsgaard* fra Arbejdsdirektoratet om »Arbejdsløshedslovgivningen«, Kontorchef i Arbejderbevægelsens Erhvervsraad *Niels Lindberg*, som paa sin egen morsomme Facon fortalte om »Aktuelle økonomiske Problemer«, og *Hedtoft-Hansen* om »Fagbevægelsen og Socialdemokratiet«. Selv det internationale Samarbejde dyrkedes paa Kursus'et, idet *Sigv. Cruse* og *Severin Arnesen* fra henholdsvis Svenska Typografförbundet og Norsk Centralforening for Bogtrykkere holdt Foredrag om de to Broderlandes typografiske Forbund. Det var heller ikke alene vi »menige« Bogbindere og Typografer, der havde Lejlighed til at tale ud med hinanden, ogsaa de to Forbunds officielle Standpunkter blev i en Diskussion om »Industriforbund« tolket af saa fremragende Debatører som Bogbinderforbundets Formand *Th. Nielsen* og *Sigv. Hellberg*, der i et sandt Festfyrværkeri af Repliker søgte at overgaa hinanden med, hvilket af de to Fag, som var ældst! Der var ogsaa Anledning til at beskæftige sig med Formen for vort Oplysningsarbejde, idet vi efter et indledende Foredrag af *Svend Johansen* fik en lille rask Diskussion i Gang. I denne var der almindelig Enstemmighed om, at Tiden nu — mere end nogensinde før — var inde til at lægge større Vægt paa den fagorganisatoriske Side af Oplysningen, hvis man vilde gøre sig Haab om at klare sig i Kampen mod de nedbrydende, reaktionære Kræfter, som er begyndt at rejse Hovederne her i Landet.

Fra Kursus-Ledelsens Side havde man Forstaaelsen af, at en sund Latter ogsaa har Betydning i Bestræbelserne paa at ryste os sammen. Der var nemlig hver Aften arrangeret forskellig Underholdning under Medvirken af Kammerater, som havde et eller andet »Speciale«. Disse »Aftener« kulminerede i Afslutningsfesten Fredag Aften, hvor der bl. a. holdtes Taler af de to Forbunds-Formænd, *Th. Nielsen* og *K. A. Jørgensen*, som begge udtalte sig om Samarbejdets Betydning. Af andre »Trækplastre« kan nævnes, at Bogbindersangkoret medvirkede i et Antal af ca. 60, ligesom vor Kollega *Georg Brandrup* forlystede os med sine forbløffende Tryllekunster. Et Par Sange med Hip til forskellige, som havde gjort sig bemærket i Ugens Løb, var ogsaa medvirkende til at forhøje Stemningen, og endelig afslørede *Johs. Hansen* fra Aarhus sig som en habil Kor-Dirigent! Kl. 23 afbrændtes et stort St. Hans Baal, hvor Forbundets tidligere Formand, *Julius Schrøder*, »Jullemand«, i en lyrisk betonet Baaltale hyldede den nordiske Ungdom for dens Freds-Arbejde og Friheds-Bestræbelser.

Lørdag Morgen stod i Opbrudets Tegn. Enkelte af Deltagerne startede paa Hjemrejsen, men langt de fleste fulgte Programmet, som lød: »Kl. 10 Besøg paa Københavns Raadhus«. Her modtoges vi af vor tidligere Kollega, Overborgmester *Viggo Christensen*, som i en lille Tale bød velkommen og derefter viste os rundt i forskellige Værelser, der sorterede under Overpræsidiet. En Del af os benyttede ogsaa Lejligheden til at hilse paa »Byen med de skønne Taarne« fra et af de højeste: Raadhustaarnet. Men ellers var det officielle ved at være forbi. Nu var kun Afskeden tilbage, og den foregik i en af de smaa Haver i Pilealleen, hvor man efter Skovtur-Princippet »Hver Mand sin Smørrebrødspakke« havde dækket Frokost-Bord. Her holdtes de sidste Afskeds-Taler, her sagde man Ledere og Kammerater Tak for den svundne Uge, her knyttedes de sidste Baand i Form af Udvekslen Adresser og her udtaltes endnu mange gode Ønsker om et nærmere Samarbejde mellem de grafiske Fag.

Samarbejde! Det var dette Begreb, som mere end noget andet prægede Kursus'et. Selv om der allerede fra den første Dag opstod en Kappestrid mellem de to Fags Deltagere — en Kappestrid, der gik som en rød Traad gennem de forskellige Arrangementer, Hvem-ved-hvad-Konkurrencerne, Fodboldkampene, Diskussionerne, Underholdningerne o. s. v., jo, man kan roligt sige den opstod, naar blot en Bogbinder og en Typograf kom i Nærheden af hinanden (!) — saa mærkedes alligevel denne dybere Understrøm af ærlig Vilje til Samarbejde. — Det maa saa haabes, at det spæde Frø, der saaedes ved denne Lejlighed, maa blive plejet og passet omhyggeligt, saaledes at det, naar det til sin Tid skal høstes, maa give en Afgrøde, som er de to Fag værdige.

Eventuelt kaste Frø til det tredie grafiske Fag. *Hans.*

Nordisk Sætterkonkurrence

Tidningshandsättersektionen i Stockholm indbyder til Deltagelse i sin 10. Annoncesætnings-Konkurrence. Vi fejrer dette som et Jubilæum. I den Anledning indbydes saavel svenske, norske, danske som finske Kolleger. Det bliver altsaa en nordisk Annoncesætnings Konkurrence.

Det er to Firmaers Annoncer, som skal sættes, nemlig Svenska Telegrambyråns og Folket i Bilds. Hver Annonce er delt i to Klasser, A og B. A-Klassens Annoncer skal sættes rent typografisk, og Sætteren maa paa ingen Maade afvige fra Manuskriptet, som strengt skal følges. For B-Klassens Annoncers Vedkommende har Sætteren frie Hænder og kan udstyre disse med Fotografier, Tegninger og hvad han anser for egnet til at forøge Effekten i Satsen. Han maa ogsaa udelade Tekst og har Ret til at forandre Indholdet i Manuskriptet samt behandle det typografiske Materiale efter Forgodtbefindende.

Hver Klasse udgør hver for sig en Prisopgave, og det bliver saaledes *fire* Konkurrencesætninger. 50 Præmier uddeles i hver Gruppe:

1. Præmie: 125 Kr., 2. Pr.: 75 Kr., 3. Pr.: 50 Kr. Fra 4-50: Værdigenstande. — Det bliver tilsammen 200 Præmier til en Værdi af omkring 3000 Kr. Det betaler sig sikkert at deltage, men Konkurrencen bliver haard, saa det gælder om at lave smagfulde og gedigne Ting.

Alle Annoncer skal sættes paa samme Højde og Bredde, nemlig 3 Spalter og 250 mm i Højden. Papirformatet skal være 225 mm bredt og 330 mm højt, og Aftrykket skal være paa hvidt Papir og maa ikke klistres paa Karton.

Hvert Præmieforslag skal være signeret og vedlagt en Navneseddel i lukket Konvolut, ogsaa denne maa være behørigt signeret. — Forslagene skal være os i Hænde senest den 15. September 1939 og sendes under Adresse: »Tävlingsförslag 1939«, Typografiska Föreningen i Stockholm, Västmannagatan 1, 1 tr. Annoncerne bliver udstillet fra 20.—22. Oktober i Esselte-Hallen.

Billede C.

En Sætter fra hvert Distrikt, en fra Göteborg samt en fra Norge, Danmark og Finland, vil blive indbudt til paa Sektionens Bekostning at overvære vor planlagte Jubilæumsfest i Oktober.

I Haab om stor Deltagelse i denne vor Jubilæumskonkurrence sendes kollegiale Hilsener.

For Tidningshandsättersektionen:

B. J—n.

Svenska Telegrambyråns Annonce har følgende Ordlyd:

En värdefull institution i den moderna reklamens tjänst. Vid Klara Västra Kyrkogatan 12 i Stockholm ligger huvudkontoret för en av Sveriges äldsta och största annonsbyråer, A.-B. Svenska Telegrambyråns Annonsavdelning är en fullt modernt utrustad annonsbyrå, vars tekniska avdelning förfogar över en stab erfarna och idérika reklammän, drivna textförfattare, skickliga layoutmän och tecknare samt rutinerade marknadsundersökare. Ingenting inom den moderna reklamen är

Billede D.

främmande för denna annonsbyrå och otaliga äro de annonser, broschyrer, folders, skyltar och affischer, som skapats inom firman för vidare befordran ut i marknaden till affärslivets främma. Fackpressen har också gång efter annan uttalat sitt erkännande av annonsbyråns arbetsprestationer. Auktoriserad av Svenska Tidningsutgivareföreningen tjänstgör annonsbyrån som annonsförmedlare till publikationer inte bara inom det egna landet utan även över hela världen. Tidningarnas och tidskrifternas egna annonspriser och rabatter tillämpas och för annonsernas rätta införande svarar byråns kontrollavdelning. Förutom huvudkontoret i Stockholm har Svenska Telegrambyråns Annonsavdelning filialkontor i Göteborg, Malmö och Hälsingborg och har därigenom möjlighet att mera personligt stå sina kunder till tjänst. Aktiebolaget Svenska Telegrambyråns Annonsavdelning, Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg.

Folket i Bilds Annonce er af følgende Indhold:

Sveriges guldkust. Författaren Lubbe Nordströms och Ingenjør Calle Möllers uppmärksammade Norrlandsfärd i motorbåt — föranstaltad av Folket i Bild — skildras varje vecka fr. o. m. tisdagen den 5 sept. rikt illustrerad. Lubbe berättar och Calle Möller ljuger. Folket i Bild.

Til Folket i Bilds Annonce er de med C og D mærkede Billeder obligatoriske i A-Klassen. I B-Klassen maa de udelades og det tredie Billede kan indsættes i Stedet, hvilket vil sige, at Sætteren kan anvende Billederne som han selv vil.

Klip Billederne ud og klister dem i Annoncen, naar den er færdig.

P. M. for Folket i Bilds B-Annonce.

For paa Stedet at studere de nordlandske Problemer har Folket i Bild udsendt Forfatteren Ludvig Nordström, som besøger 30 Steder for at interviewe Bønder, Savværksarbejdere, Fiskere, Forretningsdisponenter og andre, som kan give Oplysninger.

Sine Iagttagelser vil »Lubbe« skildre i en Snes Artikler i Folket i Bild i Begyndelsen af Høsten. Ogsaa Calle Möller vil for sit Vedkommende give en Skildring af Færden.

Et Oplysningsspørgsmaal

Kolleger! Fr. Nielsens Spidsartikel i Nr. 25 angaaende Oplysningsarbejdet var herlig — *den* burde give Stødet til, at den Lavine, der i de senere Aar har vokset sig større og større angaaende Oplysningsarbejdet, ruller ned over mangen Ærgrelse og paa den Maade skaffer renere Luft- og Retningslinier. Der kan tales baade for og imod vor faglige Oplysning, og i efterfølgende skal jeg skrive baade for og imod; jeg haaber, at flere Kolleger griber til Pennen inden det egentlige store Opgør til Efteraaret — thi at det kommer til et Opgør, er jo soleklart.

Paa den sidste Generalforsamling anmodede vor Afdelingsformand, Sigv. Hellberg, os jo om at vente med Skydningen til et senere Møde — og det fremgaar ogsaa i samme Nr. af »Typ.-Tid.«, at Oplysningssekretæren vil arrangere Møder, hvor Oplysningsarbejdet vil blive sat paa Dagsordenen, først for Brancheklubbernes Styrelse og saa senere for Medlemmerne!

Men lad os nu se:

Oplysningsarbejdet bør i det moderne Samfund, vi lever i, virkelig være paa sin Plads. Tiderne er ikke mere de sindrige Tider, som den ældre Generation arbejdede i i sin Ungdom. Der er kommet en fordømt Forjagethed over Arbejdet; de unge paces op til det utrolige af de unge moderne indstillede Faktorer (som for flere Vedkommende bl. a. har gaaet i Oplysningsudvalgets Skole, for bagefter at springe fra Fagforeningsideerne!). Det burde være Oplysningsarbejdets fornemste Opgave at lære de unge Svende at kende deres Tarif og at arbejde efter den — det var det, ældre Svende mente med en Oplysningssekretærpost dengang, de stemte *Ja* for dens Oprettelse. Thi vi saa allerede den Gang, at det i Fremtiden vilde knirke for manges Vedkommende; det er jo desværre ikke alle ældre Kolleger, der kan blæse Faktoren en Hat-fuld, om man saa maa sige!

En anden Opgave ligger lige foran Døren i Evaldsgade

Dansk Typograf-Forbund
Norsk Centralforening for Boktrykkere
Svenska Typografförbundet

Afslutningsfest

for den internationale Typograf-Kongres

Torsdag den 10. August Kl. 20 i **Lorrys Landsby**

Taler - Sange - Juhl-Thomsens og **Harald Mortensens Orkestre samt stort Artistprogram**

Billetter kan bestilles hos Svend Johansen, Evaldsgade 3, København N., Telefon Central 13.765.

Billetprisen er 5 **Kroner.** *Men hele dette Beløb godtgøres ved Køb af Varer i Lorrys Landsby,* idet Billettens Kupon kan leveres Tjeneren som Værdimærke for 5 Kr.

Provinsens Lokalformænd og Tillidsmændene paa Trykkerierne i København bedes sætte Lister igang, saa Bestillinger kan ske samlet.

Da der kun er begrænset Plads, selv om hele Lorrys Landsby er vor den Aften, effektueres Bestillinger paa Billetter i den Rækkefølge, de kommer.

Vi mødes i Lorrys Landsby den 10. August Kl. 20
til den festlige Afslutning paa Kongressens Arbejde.

(det koster ingen Anstrengelse for at tage den op med et Snuptag); tænk, naar alle de arbejdsløse møder til Kontrol hvilken Chance der dér er for at give dem 3×1 Times ugentlig Kursus i Fagpolitik, Tarif, sidste nye Finesser i moderne Kunst og deslige! Ikke nok med det, men vor Oplysningssekretær kunde gavne os med at fremskaffe et Opholdslokale for de arbejdsløse, stort nok til at rumme ca. 300 Medlemmer.

Som sagt, alt har sin Leveberettigelse, og Oplysningsarbejdet har sin, naar blot det bliver grebet rigtigt an.

1235, *Henning H. Jensen.*

Den første Skovtur

Jeg traf forleden en ældre Kollega, *Julius Jørgensen.* Han sad paa en Bænk ved Peblingesøen og nød Udsigten.

— Hør, Du, siger han. Vil Du ikke have noget Stof til »Typ.-Tid.« — vi er jo midt i Agurketiden? Og uden at afvente mit Svar fortsatte han:

— Jo ser Du, det drejer sig om et Jubilæum. Det er i Aar 40 Aar siden de arbejdsløse foretog deres første Skovtur. Det var den Gang, Foreningen havde Lokaler hos gamle Gravesen i Admiralgade. Ogsaa de arbejdsløse havde dèr et Opholdslokale, hvor de fik en gemytlig Sjavs, og da Snapsen jo var billig den Gang, blev der ogsaa konsumeret en Del »halve Aber«, som vi købte paa det modsatte Hjørne hos en Øltapper Peter Olsen. Han forærede os for Resten to Flasker Akvavit, to Flasker Cognak og en Kasse Cigarer til Turen.

Det var paa mit Forslag, at vi en Dag i Sommeren 1899 blev enige om at tage til Skovs. Der blev nedsat et Udvalg paa tre Mand, som bl. a. fik den Opgave at skaffe Penge til Turen, hvilket skete ved at sende Lister rundt til de større Trykkerier, særlig til Bladene, med Anmodning om at yde Bidrag. Og jeg maa sige, at vi gik ikke forgæves. Der kom ikke saa faa Penge ind. Desuden fik vi et Tilskud fra Foreningen — jeg husker ikke saa nøje, hvor meget, men det var omkring 25—30 Kr. Det var jo mange Penge den Gang, og vi var kun 30 arbejdsløse.

Turen blev bestemt, og om Morgenen paa den fastsatte Dag mødtes vi ved Trianglen med Frokostpakken i Lommen og med godt Humør. Vi manglede heller ikke Musik, idet et Par Kolleger spillede Mundharmonika og Ocarina.

Og saa gik Turen til Fods ad Østre Allé og Lyngbyvej. I »Lottenborg« i Lyngby blev den medbragte Frokost indtaget. Hver Deltager fik en Bajer, og Peter Olsens to Flasker Snaps blev sat til Livs.

Efter Frokosten besøgte Udvalget de faa Trykkerier, der fandtes i Byen, samt et Skriftstøberi og fik suppleret Kassebeholdningen med en halv Snes Kroner. Derefter spaseredes videre til Fortunen, Dyrehaven og Kirsten Pils Kilde, hvor vi drak Cognak og Kildevand.

Turen sluttede af paa »Bakken«. Her havde vi bestilt Middag hos en Teltholder. Middagen bestod af Lammesteg og Jordbær med Fløde! Da Middagen var betalt, blev Kassen gjort op og Overskudet ligeligt fordelt mellem Deltagerne, hvorefter det overlodes hver enkelt at bestemme, naar og hvorledes de vilde foretage Hjemturen.

Jeg hørte senere — sluttede Julius Jørgensen sin Beretning om de arbejdsløses første Skovtur —, at der var nogle, som først kom hjem den næste Morgen! *Dr. Ensom.*

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Carl J. Christoffersen, forefandtes:

I Obligationer	Kr.	105.000,00
I Sparekassen	-	22.382,95
Kontant	-	384,40
Ialt	Kr.	127.767,35

og i Legatfonden:

I Obligationer	Kr.	11.000,00
I Sparekassen	-	1.680,05
Ialt	Kr.	12.680,05

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 3. Juli 1939.

C. O. Petersen. Emil Linde Sømberg.

Nær og Fjern

Den internationale Typograf-Kongres holdes som bekendt i Dagene fra 6. til 10. August i København. Den sidste Dag, Torsdag den 10. August Kl. 20 arrangeres i Lorrys Landsby en Afslutningsfest for Kongressens Deltagere med Adgang for Forbundenes Medlemmer. Vi véd allerede, at der vil komme svenske Kolleger hertil den Aften. Ogsaa fra Provinsen venter vi Deltagelse. Vi har lejet hele Landsbyen, men det er jo alligevel begrænset, hvad der kan være af Mennesker i et saadant Lokale. Vi anmoder derfor om, at man — i Henhold til Annoncen i dette Numer — bestiller Billet i Tide.

Hobro Lokalafdelings 40 Aars Jubilæum fejredes 1. Juli i Skovpavillonen, hvor alle Medlemmerne med Damer var mødt frem. Indbudt som Gæster var Forretningsfører Ths. Pedersen og Formanden for Fællesorganisationen i Hobro, Snedker Svane. Det blev en vellykket Fest med forskellige Taler og Sange, og ind mellem Dansen satte et amerikansk Lotteri ekstra Kulør paa Festen — det gav nemlig Gevinst hver Gang! En »Radio-Avis« kom som en Overraskelse. *S. Chr. J.*

Nogle af de kriseramte. I Følge Statistisk Departements Opgørelse findes der i Storkøbenhavn 294 Millionærer. Deraf er 75 Grosserere, 37 Direktører, 18 Fabrikanter, 10 Sagførere, 8 Ingeniører og 5 Læger.

Jo vist har vi det godt i gamle Danmark!

En Lærling i Bogtrykfaget skal for sin egen kulturelle Udviklings Skyld være villig, lydig og høflig, men han bør heller ikke være »Allemandsdreng«, for det har Faget ikke Raad til. Lærlingen skal langsomt vokse organisk ind i Haandværket, i Forretningen, hvor han som berettiget Medarbejder og Arbejdsfælle skal føle, at ogsaa *han* har Andel i og Medansvar for, at ethvert af Husets Arbejder bliver godt og rigtigt udført. Derved lettes Opgaverne for baade Mester og Lærling, og navnlig den sidste vil senere mærke, hvorledes hans faglige Pligter og Ansvar ogsaa giver ham Selvfølelse, Rettigheder og Tak. Kun skal Lærlingen forstaa, at Selvbevidstheden ikke maa gaa over i sin grimme Modsætning: Næsvished og Vigtighed. De to sidste Betegnelser er aldrig værd at tragte efter, fordi de oftest er et Kendetegn paa Dumhed. *(Bogtrykkerbladet)*

Det engelske Monotype-Selskab, som i London beskæftiger flere hundrede Personer, kunde for sidste Regnskabsaar udbetale 8 pCt. i Dividende. »Times« har anskaffet yderligere 14 Sættemaskiner og 28 Støbemaskiner og saaledes forøget sin Kapacitet.

Den samlede jugoslaviske Presse bestaar af rundt regnet 1300 Aviser og Tidsskrifter. Af disse er ca. 300 Dagblade. 60 Aviser udkommer paa fremmede Sprog. En særlig stor Rolle spiller de saakaldte informatoriske Blade, der udkommer i et Antal af ca. 200, og som trods deres forholdsvis smaa Oplag øver en stærk Indflydelse paa det politiske Liv.

Et 300 Aars Minde. Til Minde om Bogtrykkerkunstens 300-aarige Bestaaen i Finland, som skal festligholdes i 1942, har den finske Regering givet det finske Bogtrykkerfags Arbejdsgiverorganisation Tilladelse til at udsende et Antal værdifulde og kunstnerisk udførte Mærker for Samlere. Indtægten ved Salget af disse Mærker skal benyttes til Finansiering af den planlagte Fest.

Forkert Adresse. Det er i Frokostpavsen i en tysk Fabrik. En Arbejder sidder i Arbejdslokalet og spiser af en stor Pakke Smørrebrød. Den tjenstgørende Inspektør kommer hen til ham og siger:

»Lækkert Smørrebrød — ikke sandt! Véd De, hvem De kan takke for det? Jo, det kan De takke Nazistpartiet for!«

»Aa, nej,« svarer Arbejderen. »Det kan jeg takke Arbejdsfrontens Kasserer for!«

»Hvorledes det?«

»Jo, han glemte at kræve mig for Kontingentet i denne Uge!«

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

15. Maj. Refereredes en Række behandlede Sager. Mægling ang. et Lønforhold, reguleret til normal Løn i Stedet for Særtillæg. — Spørgsmaal om Betaling for Ferie i Forbindelse med bestaaende Aftale om særlig Ferie. Reservation taget. — Aftale vedr. Afregning for manglende Betaling for Sprøjtetillæg. — Mægling ang. et Arbejdsforhold, hvorved to Trykkeriarbejdere gennem længere Tid var kommet til at arbejde længere Tid paa Natarbejde end den tarifmæssige Arbejdstid; Mægling; Firmaet betaler 600 Kr. til fuld Afgørelse til Organisationen, medens der intet betales de to Arbejdere. — Forhandlingsmøde i Dagblad vedr. den nye Tarifs Indflydelse paa den der bestaaende særlige Overenskomst; for de ved Bladet beskæftigede Trykkere og Stereotypører var samtidig opnaaet en Lønforhøjelse paa 3 Kr. ugl. — Mægling hos Firma, som havde bortvist en Trykker uden Opsigelse for paastaaet daarligt Arbejde; der fandtes ikke at være godtgjort Berettigelse hertil, hvorfor Firmaet skal betale for manglende Opsigelse. — Tarifunderskrift forelaa fra nyoprettet Firma »Selandia«. — Husoverenskomst mellem Personale og Firma i Dagblad forelagdes og godkendtes. — Refereredes Lærlingespørgsmaal i herv. Firma. — Paa given Foranledning vedtog Styrelsen, at den halve Times Spisepause, der under visse Omstændigheder betales, ikke skal regnes for afspaseringspligtigt Overarbejde, men som en Ekstrabetaling i Godtgørelse for paaregnet Udlæg til Mad eller lign. — Refereredes Anmodning til Fabriksdirektoratet om Undersøgelse af Stereotypilokaler i herv. Firma. — Gaves Oplysning om den for Tiden i Gang værende Oplæring af Maskinsættere i H. t. den ved Tariffornyelsen fastsatte Ordning. — Feriesag behandles, delt Ferie afslaas. — Lærlingeafdelingen tilstaas 140 Kr. til Hjælp til Medlemmers Deltagelse i Højskolekursus. — Det vedtoges at foreslaa Generalforsamlingen, at der ydes en Pinsehjælp til ledige, som opfylder visse Betingelser. — Vedr. 70 Aars Jubilæet vedtoges forskellige Indbydelser og Arrangementer. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Vedr. Valg af Næstformand for Afdelingen er der i Styrelsen et Flertal, der vil foreslaa S. V. Rasmussen, medens et Mindretal vil forbeholde sig at være frit stillet. — Opstilling til Valg af Bogtrykfagets Voldgiftsret behandledes, Indstilling sker paa Generalforsamlingen. — Mødet hævet.

9. Juni. Refereredes Mægling vedr. Opsigelse; denne taget tilbage. — Refereredes Mægling vedr. opsagt Tillidsmand; Opsigelsen taget tilbage. — Refereredes Forhandlingsmøde i Dagblad ang. særlige Ferieaftaler for en Del af Personalet; afventes nærmere oplyst. — Refereredes Fællesmøde med K. B. om Betaling for Helligdage for medhjælpsvis beskæftigede Folk; Enighed har ikke kunnet opnaas, og Sagen maa have en Klaring og gaar derfor til Voldgift. — Tarifunderskrift forelaa fra De forenede Protokolfabriker og fra Folker & Søn. — Formanden refererede Konference med Fabriksdirektøren ang. Forstaaelsen af Døgndriftsloven. — Fra K. B. forelaa Anmodning om Godkendelse af Ansættelse af to overtallige Trykkerlærlinge i H. t. Tarifprotokol; godkendes, idet dog enkelte Medlemmer har Betænkeligheder vedr. det ene Trykkeri. — Et Spørgsmaal om Optagelse af en Trykkeriarbejder drøftes og henvises til Forretningsudvalget. — Refereredes Skrivelse til en Tillidsmand i Anledning af en paa Arbejdspladsen opstaaet Uoverensstemmelse om en Opsigelse, givet af en Arbejder. — Refereredes Skrivelser til og fra Handelsministeriet og Arbejdsdirektoratet vedr. Spørgsmaal om udenlandsk Arbejdskraft. — En Faktor i herv. Dagblad har søgt Organisationens Hjælp for at blive anerkendt som omfattet af Funktionærloven hvad angaar Løn under Sygdom; Sagen bragt i Orden. — Lignende Henvendelse fra anden Kollega og under andre Forhold havde Formanden ikke ment at kunne interessere sig for. — Fra Firma forelaa Henvendelse om Dispensation fra Overarbejdsloven, saaledes at de hos Firmaet beskæftigede Hjælpearbejdere skulde kunne arbejde over i Ferien i Omfang som ønsket af Firmaet og fritages for at afspasere; kan ikke imødekommes. — En Sag, i hvilken en løbende Arbejdsløshedsunderstøttelse er standset paa Grund af vedk.s private Beskæftigelsesforhold, refereredes; godkendtes. — Refereredes Sag, i hvilken Sygeunderstøttelse er efterbetalt. — Til Gabriel Jensens Feriekolonier bevilgedes 100 Kr. — Frederiksberg Kommunelærerforenings Feriekolonier bevilgedes 25 Kr. — Til Arbejder-Esperantisternes internationale Kongres her i Byen bevilgedes 100 Kr. — Til Hjælp til sønderjyske Børns Ferieophold i København bevilgedes 250 Kr. — Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn 30. Maj. — Foreløbig Drøftelse af den personelle Sammensætning af det Udvalg, der skal bedømme Maskinsætterprøver, foretoges. — Meddelelse gaves vedr. Personaleforøgelse til Hjælp for Forbunds- og Afdelingskontor, og en Drøftelse fandt Sted. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Klublove forelagdes til F. U. — Forskellige Spørgsmaal om Feriegodtgørelse, Feriebetaling m. v. behandledes. — Sidste Gennemgang af Programmet for 70-Aars Jubilæet foretoges. — Et Medlem rettede et Spørgsmaal vedr. Regnskabsform og Revision; Forespørgslen besvaredes. — Mødet hævet.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

3. Juli: Marstal pr. Bl. 16,00.

København, den 4. Juli 1939.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt:

3. Juli: Marstal i St. f. April Kvartals Overskud 16,00.

København, den 4. Juli 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Paal. Betty Aagaard, udl. 2. 7. 39 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Paal. Edith Steen, tidl. Medlem (Jørgensen & Co.), Sætter Knud Christensen, tidl. Medlem (S. L. Møller).

Hjørring: Sætter Gunnar Dalsgaard, udl. 1. 7. 39 i Vendsyssel Venstreblad. Kolding: Sætter Henry Lauritsen, udl. 1. 7. 39 hos V. Schæffer. Odense: Paal. Esther Jensen. Viborg: Sætter Jens Verner Pedersen, udl. 1. 7. 39 i Viborg Stiftstidende.

Tiltraadte

København: 2138 Alice Henriksen fra Næstved (Kandrup & Wunsch), 7024 Herløv Rasmussen fra Rejse (arbl.), 7010 Holger Krøyer fra Rejse (Nielsen & Lydiche), 3828 Bebel Sørensen fra Holbæk (arbl.), 7288 Egon Camin fra Roskilde (Nørrebros Centraltr.), 3059 Carl Jensen fra Rejse (arbl.), 2004 Ellen Marhauer fra Lyngby (R. Stenbech).

Aarhus: 5479 Svend Edgar Nielsen (Hafnia-Trykkeriet). Hillerød: 6505 Andreas Nissen i Pl. Hjørring: 3137 Emry Larsen (arbl.). Kolding: 136 Carl Svendsen (Jydske Tidende). Maribo: 89 Paul Skov Hansen (Lollands-Posten). Nyborg: 7314 Henry Ægidius Hansen (Nyborg Soc.-Dem.). Næstved: 6217 J. Vilh. Enghusen (Fuglebjerg Bogtrykkeri). Randers: 5927 Fritz Christiansen (Handelstrykkeriet). Ringsted: 5435 Knud Børge Christiansen (arbl.). Skjern: 7018 Holger Lund (Journalist).

Fratraadte

København: 3137 Emry Larsen til Hjørring, 89 Paul Skov Hansen til Maribo, 3521 Reinh. Nielsen paa Rejse, 1935 Børge Jørgensen til Odense, 3237 Vald. Kany paa Rejse, 456 E. Sabinsky paa Rejse, 6499 Svend Jørgensen paa Rejse, 7628 Thorvald Jensen paa Rejse, 7585 Godtfr. Breil paa Rejse, 5355 Bernh. Bogvold til Rudkøbing, 4806 Ketty Hauptmann til Horsens, 7715 Holger Jørgensen paa Rejse, 7769 Helge Nielsen til Lyngby, 1975 Fr. Nielsen til Hillerød, 4131 N. Magnussen til Arbejdslederne.

Aarhus: 3249 Henning Andersen paa Rejse, 7297 Theilmann Thorsen paa Rejse, 5927 Fritz Christiansen til Randers i Pl. Hillerød: 6417 Gerhardt Sørensen til Helsingør (arbl.). Holbæk: 3828 Bebel Sørensen til København (arbl.). Kolding: 7726 Henrik Christensen til Sønderborg (arbl.), 6505 Andreas Nissen til Hillerød i Pl. Maribo: 89 Paul Skov Hansen til København i Pl. Nyborg: 3421 Harry Frederiksen paa Rejse. Næstved: 2138 Alice Henriksen til København i Pl. Randers: 6217 J. Vilh. Enghusen til Næstved i Pl. Roskilde: 7288 Egon Camin til København i Pl. Silkeborg: 5479 Svend Edgar Nielsen til Aarhus i Pl. Slagelse: 5481 Arnold Larsen paa Rejse. Svendborg: 7384 Ludvig Godtfredsen paa Rejse. Vejle: 6029 Albert Haagensen paa Rejse.

Udmeldt

København: 972 Max Pfeiffer (Myrdahl).

Annullerede Udslettelser

København: 3108 Sætter W. Rasmussen (Christtreu), 5785 Trykker Ingv. Christensen (Hoffensberg), 1983 Trykker J. Zimmerdahl (Schouw & Co.).

Udslettede med Restance

København: 844 Sætter Albert Knudsen (Bogtrykkeriet »København«).

Viborg: 6828 Ths. Pedersen.

Døde

København: 8284 Steffensens Hustru Christine, 1751 Gerhard Friberg (A. V. Spuhr).

KLUB-ANNONCER

Badeture til Greve Strand

Hver Søndag i Juli Maaned er Clubbens Telt rejst i Parken bag Konditori »Strandlyst«, Gl. Køgelandevej ved 24 km Stenen.

Efterlysning

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 208 (Viggo Theodor Petersen) er bortkommen, indkaldes herved Ihændehaveren til inden 3 Uger fra Dato at henvende sig til Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139, i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 5. Juli 1939. *Bestyrelsen.*

Boston
Corps 20—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Brugt Rotary-Paalæggerapparat

(Papirstørrelse 72 × 106 cm) ønskes til Købs. Billigste Pris i Billet, mrkt. Nr. »133«, modtager Ekspeditionen.

Faktor søger Arbejde.

Har tidligere været Trykker. Er kendt med Priser og Korrektur. Billet, mrkt. »132«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE

Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 28 *København den 14. Juli 1939* *66. Aargang*

Hipa og Kommunisterne

Socialdemokratiets Ensretnings-Afdeling, der bærer Navnet »Hipa«, har fornylig til alle Fagblade udsendt en Artikel, hvoraf »Typ.-Tid.« i forrige Nr. gav et Uddrag.

Som i alt, hvad »Hipa« udsender, findes der naturligvis ogsaa i denne Artikel Angreb paa Kommunisterne. I dette Tilfælde er det Afstemningen paa Rigsdagen, hvor Kommunisterne stemte mod Ikke-Angrebspagten med Tyskland.

Aarsagen hertil finder »Hipa« i, at Kommunisterne »i udenrigspolitisk Henseende lader sig lede af russiske Synspunkter«.

Taabeligheden i »Hipa«s Paastand er jo let synlig, naar man véd, at de socialdemokratiske Regeringer i de øvrige nordiske Lande for deres Vedkommende indtog samme Standpunkt som de danske Kommunister gjorde for vort Lands Vedkommende.

Her er det ikke »russiske Synspunkter«, der er afgørende, men udelukkende *Frygten* for, hvad Nazi-Tyskland vil bruge Ikke-Angrebstraktaten til.

At dette Stykke Papir i sig selv er noget værd, er der jo intet Menneske, der tror paa. Dertil har Nazi brudt for mange Løfter.

Grænsen ligger ikke mere fast, end den gjorde i Forvejen, og vi har ikke større Sikkerhed for, at Tyskland ikke blander sig i danske Anliggender, end vi havde før.

Tværtimod!

Der ligger nu en *reel Fare* for, at Tysklands Magthavere paa Grundlag af Traktaten kan »gøre Forestillinger« hos den danske Regering over *paastaaet Uneutralitet* fra større eller mindre Dele af det danske Folks Side. Talen om ideologisk Neutralitet overfor Nazisternes Forbrydelser lyder saamænd allerede højt nok nu paa begge Sider af Grænsen.

Og skulde Nazi en Dag finde paa at opsige Traktaten af disse Aarsager, er vist alle — maaske »Hipa« undtaget — klar over, at Stillingen vil være en hel Del farligere, end om der aldrig havde været nogen Traktat.

Saameget om dette Spørgsmaal.

»Hipa«s Artikel slutter iøvrigt med den sædvanlige Sammenstilling: Nazister — Kommunister, og at Kommunistisk Parti ingen Eksistensberettigelse har, hvilken Anskuelse nu ogsaa »vinder Indpas i de Herrers egne Rækker«.

Hertil er at bemærke, at det naturligvis hænder, at en Kommunist betræder Vejen til det socialdemokratiske Parti, men der gaar en betydelig bredere Strøm af socialdemokratiske Arbejdere *til* det kommunistiske Parti. Ved Valget i 1929 havde Kommunisterne 3500 Stemmer, men i Aar 41.000.

At et Parti, der vokser saaledes, ikke er uden Eksistensberettigelse, burde være givet, og i Stedet for at bruge Skældsord, lave Citatforfalskninger og føre en hadsk og løgnagtig Kampagne mod det kommunistiske Parti, burde »Hipa« hellere undersøge, *hvorfor* Tusinder af socialdemokratiske Arbejdere søger til Kommunisterne, endnu flere Tusinder søger ud i Ligegyldigheden, og en lille Del føler sig saa stærkt skuffet, at de søger over i Nazisternes Rækker (Lærer Dalby i sørgelig Ihukommelse).

Skulde det muligvis ikke være fordi, der er noget galt i Regeringens Politik? At dens Forholdsregler og dens Love ikke stemmer helt overens med Kravene fra de Befolkningslag, som bærer Regeringen oppe?

Skulde Aarsagen muligvis ikke findes i, at reaktionære Synspunkter (f. Eks. paa Justitsministerens Omraade) er *for* stærkt repræsenteret?

Og Fremskridtene — paa Baggrund af Landstingets Erobring — for smaa?

Var det ikke en Opgave for »Hipa« at undersøge disse Forhold, og saa kunde man jo samtidig fundere lidt over, hvorfor de socialdemokratiske Folketingsvælgere i særlig Grad vendte sig fra de Kandidater, der er kendt som udprægede »Hipa«-Folk, ikke mindst i Holbæk-Kredsen.

Dette var sikkert et mere nyttigt Arbejde end ved enhver Lejlighed at bidrage til at uddybe Modsætningerne i Arbejderklassen. *Ths. Pedersen.*

Haandsætter og Maskinsætter

Det er ikke just fristende at kaste sig over et Emne, der synes saa opladet som dette. Men naar man bevæger sig i en Cirkel, hvor Lussingerne falder, kan man ikke let undgaa dem. Tilfældet maa da afgøre, om det bliver Angreb eller Forsvar.

Det maa da blive den første Opgave at undersøge, hvad der er Aarsag til Striden; for en Strid maa det vel kaldes, naar Spørgsmaalet gennem saa mange Aar har givet Anledning til Debat og stadig er i Stand til at kalde Dysten frem.

At Maskinsætterne fra Begyndelsen af har haft en kortere Arbejdstid end de øvrige Brancher og delvis har det endnu, samt at de stadig har bevaret en højere Minimalløn, har jo sikkert givet adskillige Anledning til at reflektere over, om disse Fordele — som man ansaa dem for — retfærdigvis kunde tilkomme en Branche, naar de øvrige Brancher ikke havde dem. Og Vanskeligheden ved at forstaa dette har skabt den Mentalitet hos Kolleger, der kunde give sig Udslag i Bitterhed. I denne Forbindelse er det ikke uden Interesse at erindre om, at naar Sættere søgte Adgang til Sættemaskinen, saa var det i ni af ti Tilfælde Udsigten til den højere Løn, der vinkede. Sjældent var det Lysten til det Arbejde, man gik ind til.

For de Kolleger, der søgte til Maskinen i dennes første Aartier, gjaldt det, at saafremt de ejede nogen mekanisk

Interesse og Snilde, kunde dette skaffe dem saa megen Tilfredsstillelse i det daglige Arbejde, at der blev Indhold for dem deri. For dem, der ikke havde denne Sans, men kun satte sig for at sætte Tusindpræstation, blev Livet et ensformigt Tramp, der om Fredagen honoreredes med nogle Kroner mere, end hvad Kolleger paa den anden Side Væggen opnaaede.

Naar Arbejdstidsspørgsmaalet nu betragtes med saa stor Alvor fra Organisationens Side, saa er det alene Beskæftigelsesproblemet, der gør det. For Maskinsætterne har der og er der stadig et andet Moment, der i høj Grad gør sig gældende, naar Talen er om Arbejdstid, og det er det fysiske og herunder det sundhedsmæssige. Vi har tidligere fra vor Branches Side forsøgt at sætte ind paa dette Omraade ved vore Tarifforhandlinger, men Spørgsmaalet synes ikke at have mødt den ringeste Forstaaelse hos vore øvrige Kolleger; det blev blankt nedstemt. Og hvis man i Dag vilde prøve paa at argumentere for en nedsat Arbejdstid for denne Gruppe, vilde det sandsynligvis blive mødt med en flegmatisk Tavshed hos vore Forhandlere. Man vil ikke forstaa, at der i vort Arbejdstempo findes en Begrundelse for en kortere Arbejdstid for os end for saa mange andre Arbejdsfag. Man forstaar ikke, at Bogstavpræstation paa Maskine kræver en Koncentration for hvert Anslag, der ikke tillader Hjernen den nødvendige Hvile, som den er i Stand til at opnaa ved Arbejde, der iøvrigt kan kræve mere af sin Mand baade fysisk og individuelt end Arbejdet ved Sættemaskinen. Og man vil ikke spørge den Kollega, der i Dag er Maskinsætter, men som for et Aar siden stod ved Kassen og delte de gængse Anskuelser; man vilde heller ikke tro ham, hvis man spurgte. For Livet tvinger os henimod at handle ikke udfra et retfærdigt Sind, men udfra tilfældige Privatinteresser. Vi gaar rundt og sætter Pigtraad om vort eget Snæversyn.

I Dagens Kamp og Argumentation for en kortere Arbejdstid vilde en Henvisning til en nedsat Arbejdstid for en enkelt Branche være af Værdi. Utroligt, at man ikke tidligere har forstaaet det. Vi ligger her i Landet paa højeste Plan hvad angaar Arbejdstid for Maskinsætterbranchen; i mange andre Lande er den lavere. Vore Principaler er jo ikke ukendte med Indstillingen fra vor Organisations Side angaaende Maskinsætternes Arbejdstid, og de er naturligvis glade for den. Det subsidiære Krav, vi undertiden har ladet os forstaa med, at vi havde i Baglommen, er aldrig blevet taget alvorligt.

Organisationsmæssigt har man vel ikke fra vore Kollegers Side i de andre Grupper noget at kunne bebrejde os. Gang paa Gang er vi veget til Fordel for den populære Helhed. Vor Tarif er gennem Aarene gennemgaaet Forandringer, hvor det var os, der betalte Gildet. Det er sket gennem Tab af Fordele, ogsaa paa Arbejdstidsomraadet, som vi har ejet. Vi har uden formel Protest modtaget Tarifer, der indeholdt Lønforbedringer til alle andre Brancher end vor, og vore Branchefæller udgør den væsentligste Del af de Medlemmer, der gennem adskillige Aar har baaret et ret stort Indtægtstab til Fordel for den indførte udvidede 9-Dages Ferie for den københavnske Afdelings Medlemmer. Naar Regnskabet skal gøres op, maa vi have Lov til at pege paa vor Kreditside. Andre gør det ikke.

Saa kommer vi til det i Øjeblikket tilsyneladende mest brændende Punkt: Maskinsætteres Adgang til at arbejde i Haandsætteriet. Her skorter det i højeste Grad paa Omtanke hos den angribende Part, idet der dog maa ses bort fra saadanne Forhold som det af Peter Jensen anførte, der maa afgøres indenfor et Personale, muligt med Afdelingsformandens Bistand, men aldrig kan blive et Branche- eller Organisationsspørgsmaal i politisk Forstand.

Fra Maskinsætterside har man naturligvis aldrig været interesseret i en almen Udvidelse af Standen gennem Udklækning, og vi har derfor efter Evne bremset de Tendenser, der i den Retning har vist sig. Der var en Periode, hvor man fra Bogtrykkerside vistnok troede, at vi saboterede Præstationsydelsen og at vi med Lethed kunde sætte dobbelt saa meget, som vi gør, og denne Tilstand vilde man saa ændre ved at skaffe os Konkurrenter. Nu har Bogtrykkerne vistnok i det væsentlige høstet andre Erfaringer, men et almindeligt Ønske blandt Fagets Medlemmer om at skabe udvidede Uddannelsesmuligheder i Forbindelse med et Ønske hos Maskinsætterne om en bedre Uddannelse har efter mange og lange og undertiden besværlige Forhandlinger ført til Oprettelse af Maskinsætterskolen med den nu indførte obligatoriske Prøve som Afslutning.

Naar man nu med Velvilje fra Maskinsætterside har forladt alt det, man tidligere vilde kalde Monopol, naar Adgang til Kendskab til Sættemaskinen og Oplæring derved nu er gjort saa almen, at man vel under en Organisations Rammer ikke kan naa videre, saa skal der nogen Dristighed til for samtidig at kræve indført fagligt Stavnsbaand for de Mennesker, der berøres deraf. En uindskrænket Adgang til den ene Side for Arbejde ved Maskinen maa naturligvis efterfølges af en tilsvarende Adgang til Arbejde i den oprindelige Branche; ellers kunde den hele Indretning let faa en modsat Virkning af det tilstræbte, idet man vel vilde betænke sig paa at søge Adgang til et Arbejdsfelt, hvor der højst er Udsigt til Arbejde et Par Maaneder af Aaret.

Men herudover maa Branchen hævde sin Fødselsret. Vi er jo saa godt som alle oprindeligt Haandsættere, og paa samme Maade som Bladsætteren, naar Forholdene kræver det, maa kunne gaa tilbage til Bogsætteriet og Akcidenssætteren gaa over til Værkarbejdet, maa Maskinsætteren forbeholde sig Ret til at søge tilbage til det Fag, han har lært. Paa dette Omraade er der ikke Mulighed for nogen anden Forstaaelse. Og der sker heller ingen Revolution af den Grund, thi Tilgangen til Haandsætteriet fra Maskinsætteriet kan jo ikke blive større end den modsatte Bevægelse har været for rigelig — og ikke engang saa stor.

Lad os se paa Spørgsmaalet om en Haandsættersammenslutning, der oprindelig blev rejst som en Trusel mod Maskinsætterne. Det var forud for et Delegeretmøde i København i Slutningen af Tyverne, at delegerede Haandsættere mødtes med nogle københavnske Kolleger for at drøfte Emnet, hvorefter den nuværende Forretningsfører for Provinsen paa Delegeretmødets første Dag udtalte, at nu maatte der gøres noget fra Haandsætternes Side, for nu kunde Tilstanden ikke blive værre. Og saa er Forholdet i Dag det, at der er intet, som vor Branche — og det maa antages at gælde ogsaa for andre landsorganiserede — hilser med større Glæde end en Landssammenslutning af Haandsættere. Thi den Dag en saadan er effektiv, maa der antages at være skabt en

Institution med Autoritet, som man kan komme paa Talefod med, hvad det i høj Grad har skortet paa i de mange sure Misfornøjelsens Aar, og saa er der skabt Muligheder for Udjævning af meget af det, man mener er os imellem, og Betingelser for et Arbejde til fælles Gavn for vort Fag og vort Forbund. *N. Th. S.*

Jul. Schrøder 60 Aar

Onsdag den 19. Juli passerer *Jul. Schrøder* 60-Tallet. Hans mangeaarige Virksomhed indenfor Arbejderbevægelsen og vort Forbund er jo saa kendt blandt Kollegerne, at det vilde være overflødigt ved denne Lejlighed at skildre denne. Men da Jul. Schrøder — trods sin Gerning paa Raadhuset — fremdeles er et meget interesseret Medlem af vort Forbund, kan han ikke undgaa at faa sine ungdommelige Træk gengivet i »Typograf-Tidende«s Spalter, ledsaget af Bladets Hilsen og Tak for hans Medarbejderskab gennem Tiderne. En Kreds af tidligere Kolleger (»tidligere« skurrer vist i Jullemands Øren) og nuværende Venner har indbudt Fødselsdagsbarnet med Hustru til en lille Komsammen Onsdag Aften i »Vangehuset«, Strandvejen 85. *Fr. N.*

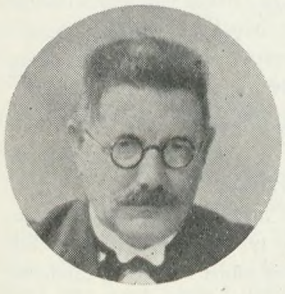

Den store Ærgerrighed?

Der findes Mennesker, som paa alle tænkelige Maader søger at mase sig frem, hvis højeste Ærgerrighed det er at »blive et eller andet«. De findes — selvfølgelig kan man sige — ogsaa indenfor vort Forbund. De Kolleger, jeg her specielt tænker paa, er de, hos hvem deres nærmeste Omgangskreds paa Arbejdspladsen, som jo dog maa have visse Forudsætninger, aldrig har opdaget nogen som helst af de Kvalifikationer, som man dog maa regne med, at de Mennesker maa sidde inde med, som ikke er tilfredse med deres Stilling i Baggrunden. Somme Tider har de, deres manglende Evner til Trods, dog forsøgt paa at udføre et vist fagpolitisk Arbejde; men der findes ogsaa dem, der ikke engang har forsøgt herpaa, men nu pludselig har faaet Lyst til at komme frem i Rampelyset. Og saa er der jo det, at naar man paa en vis Maade selv er Part i Sagen, kan man ikke helt rolig se paa deres Manipulationer.

Jeg har været præsenteret for en, som *selv* rendte rundt med en Anbefalingsskrivelse til »Typ.-Tid.«, som man bare skulde sætte sit Navn paa, man var saa med til at anbefale ham til et eller andet Tillidshverv, jeg husker ikke mere hvilket. Og da Kollegerne nødigt vilde saare den pæne lille Mand, havde han skam faaet mange respektable Navne paa sin Liste.

I de fleste af den Slags Tilfælde viser de latterlig lave Stemmetal, disse nidkære Kolleger opnaar, at man er paa sin Post overfor dem. Men mange stemmer jo efter Principet: den ene kan være lige saa god som den anden; saa der er faktisk en vis Risiko for, at en saadan Nullitet kan smugle sig ind og naa at gøre en Del Skade, inden man opdager Fadæsen. Derfor bør man se sig for, inden man sætter sit Kryds paa Stemmesedlen. Det skulde dog nødigt være saadan, at der ved Forhandlingsbordene kommer til at sidde Folk, som ikke er i Stand til noget som helst andet end at blamere baade sig selv og Typograferne. 1095, *A. T.*

Forbrugerne betaler!

Skal vi velsignes med et nyt og omfattende Monopol, som vil *fordyre* endnu et sundt og godt Ernæringsmiddel — *Fisken?*

Der er al Grund til at rejse dette Spørgsmaal efter de Udtalelser, der faldt og de Vedtagelser, der skete paa Fiskeriforeningens Generalforsamling forleden. Endnu kan man ikke se, hvad der vil komme ud af Fiskernes Raadslagning, men det er værd at understrege en Udtalelse af Landbrugs- og Fiskeriminister Bording. Han sagde nemlig, at hvis Fiskerne blot kunde faa Magt over Produktionen — altsaa begrænse Fiskefangsten — var der intet i Vejen for at gennemføre de samme Foranstaltninger for Fiskerne som for Landbruget. Hverken Ministeriet eller de politiske Partier vilde modsætte sig en »Svineordning« for Fiskeriet. Men — føjede Ministeren til — Staten yder intet Tilskud — det er Forbrugerne, der betaler.

Ja, der synes ikke at være nogen Grænse for Ministres Hjælpsomhed, naar det bare er paa Forbrugernes Bekostning. Blot nu ikke Forbrugerne en skøn Dag »hjælper« Ministrene — ned af Taburetten!

Samfundet har hidtil lidt under *Jordmonopolets* Forbandelse. Skal vi nu ogsaa belemres med et *»Vandmonopol«?* Her kan der dog ikke være Tale om »Produktionspris«, da Havet jo altid har været betragtet for et frit Omraade og Fisken som en Naturens Gave, der var for alle og gav Udbytte i Forhold til Havets Fiskerigdom.

Der er ingen Tvivl om, at Fiskerne faar *for lidt* for deres Arbejde, men det er her som overalt — *den himmelhøje Avance sluger det hele.*

Mere samfundsgavnligt vilde det være, om Statsmagten beskæftigede sig med en Begrænsning af Avancen i Stedet for at skabe nye varefordyrende Monopoler. Thi hvad er der snart tilbage, som ikke er omklamret af disse Polyper, der vanskeliggør Livet for de ubemidlede? — Luften og Sollyset! Ja, endnu er det jo ikke lykkedes *helt* at spærre for disse Livsgoder.

Men det bliver maaske den næste Overraskelse! *Fr. N.*

Dansk Typograf-Forbund
Norsk Centralforening for Boktrykkere
Svenska Typografförbundet

Afslutningsfest
for den XIV. internationale Typograf-Kongres

Torsdag d. 10. August Kl. 20 i Lorrys Landsby

Taler - Sange - Stort Artistprogram - Dans Juhl-Thomsens og Harald Mortensens Orkestre.

Billetprisen er 5 Kroner. *Men hele dette Beløb godtgøres ved Køb af Varer i Lorrys Landsby,* idet Billettens Kupon kan leveres Tjeneren som Værdimærke for 5 Kr.

Billetter faas fra iaften hos *Lundin* paa Forbundskontoret. — Bestilte Billetter kan afhentes samme Sted.

En Baaltale

Ved Afslutningsfesten paa Roskilde Højskole St. Hansaften holdt *Julius Schrøder* en Tale, hvoraf vi gengiver følgende Uddrag:

Vi elsker vort Land,
men ved Midsommer mest,
naar hver Sky over Marken Velsignelser sender,
naar af Blomster er flest,
og naar Kvæget i Spand
giver rigeligt Gave til flittige Hænder;
naar ikke vi pløjer og harver og tromler,
naar Koen sin Middag i Kløveren gumler;
da gaar Ungdom til Dans
paa dit Bud, Sankte Hans,
ret som Føllet og Lammet, der frit over Engen sig tumler.

Saaledes sang den største Digter — i dansk Forstand — der har levet siden den berømte Torgejr Danaskjald i Valdemarernes Tid.

Det hedder sig, at i Aften farer alle Hekse afsted til Bloksbjerg for at have Samkvem med selve Fanden, og naar vi nu sidder samlede i denne lille Gruppe, saa skulde vi vel belave os paa, at nogle af vore Damer fo'r mod Sky, ridende paa Kosteskafter — for skønne er de, og søde smaa Hekse er de alle. — Og mon ikke adskillige Troldkarle tog med?

Dog dette er kun en Myte! *Ingen* tror paa Hekse. Kun *faa* paa Fanden. — Men Digteren fortsætter senere:

Fra det sagnrige Nord
gaar en Glans over Jord.
Det er Genskin af Vidunderlandets fortryllede Egne.

»Sankte Hans«, det er de nordiske Folks Ejendom, og — maaske — har dette Klenodie givet os vore Ejendommeligheder, vort lyse Syn paa Tilværelsen. — Vi føler os som Lysets og Solens Børn.

Her kan være Mørke ved Juletid, men »saa tændes Træet«, og Glædens Straaler tildeles os alle. Der kan være Frost, Kulde, Sne; Regn og Slud; men Lyset anes i det fjerne. Indtil en skønne Dag Solen bryder frem — ikke med Stormskridt — den kikker sig omkring, titter ned blandt Skyerne — meget forsigtigt. — Saa kommer Stormene fra Øst, fra Syd og Vest — ja, men saa befinder — mærkeligt nok — *det danske Folk* sig bedst.

Det danske Folk har bestaaet i Tusinder af Aar og mange Gange lidt trange Kaar. Udenvælds Fjender har hærget vort Land. — Dog de, vi har haft indenfor, var værre. — De lagde os ned i Trældom og Nød. — De knapt os levned det daglige Brød. — Men Danerætten er haard og sejg. Aldrig kaldte man Danskeren fejg.

Ved Klements Skanse i Nørresundby har jeg set, hvor de sidste tapre Vendelboer faldt for en fra Udlandet hentet Konges lejede Soldater. Jeg har set de Steder i København og Malmø, hvor de udholdende Forkæmpere for *den* danske Konge, der var Almuens Ven, maatte lade deres Liv.

Vi har læst om, at Fjendehorder er faret igennem vort elskede Land, hvad de forødte, og hvilken Ondskab, de begik.

Ja, Mennesker dræbtes, og Skændsler blev øvet, men Danskeraanden blev aldrig sløvet. Bestandig Folket sig rejste paany. Det vilde ej have Lænker, vilde ej snæres af Baand. Det var nemlig besjælet af den nordiske Aand.

Vi har hørt i den nyeste Tid, at man vilde kappe en Stamme af Folket og føre den mod Syd. Et Øjeblik lykkedes det at standse Foretagendet; men paa Grund af en forfejlet Politik skiltes vi en Tid fra vore Landsmænd.

Saa tog de indendørs Hekse og Trolde fat. Vi er jo adskillige, der véd, at det Naziregimente, som — heldigvis kun enkelte — drømmer om at faa indført i vort Land — det har vi i 70'erne, 80'erne og Begyndelsen af 90'erne prøvet hos os selv.

Det er altsaa ikke som Nybegyndere, det danske Folk, d. v. s. Arbejdere og Smaakaarsfolk i By og paa Land, kæmper for Frihed og Selvstændighed. Den Kamp har varet i Aarhundreder og fortoner sig langt bort i Oldtidens Mørke.

Kampen har skiftet Karakter. Det er ikke mere som i hine Tider, hvorom Arbejdernes første egentlige Skjald, *A. C. Meyer*, besang de jyske Landarbejderes Kamplyst og -Evne:

»Trælleaag og Slavelænker brudte blev ved Jydens Kraft.
Vé den, som hans Arne krænker,
Næven fat om Lanseskaft!
Konger flygted', Adel faldt,
naar det Jydens Frihed gjaldt.«

Det er heller ikke mere, som da Borgerne ilede til Voldene med Luntebøsser, kogende Vand og Tjære for at bekæmpe fremmede Erobrere eller Adelstyranner.

Nej, Kampen maa nu om Dage føres med andre Vaaben. Den gamle Historie om »Bavnene lyste, og Budstikken løb fra Grande til nærmeste Grande«, er afløst af nye og moderne Metoder.

Ja. Det er muligt, at den Dag kan komme, da vi nødes til i Fortvivlelse at gribe til det fattige Forsvar, vi er i Besiddelse af, hvis vi overhovedet faar Tid dertil. Men det danske Folk har ingen militære Magtmidler til Frelse af Nøden. Det kan i saa Fald allerhøjst blive et Spørgsmaal om *Selskab i Døden.*

Vi nødes til at tage ganske andre Vaaben i Brug, og jeg er endnu saa sangvinsk at tro, at ogsaa disse Vaaben kan være effektive. — Jeg ser saa optimistisk paa Forholdene, saa jeg er overbevist om, at en *høj Kultur* og en stærk *solidarisk Folkeaand* vil være den stærkeste Fæstning for vort Folk.

Nu maa man ikke tro, at jeg inspireres til *Bragesnak*, fordi jeg staar paa *en Højskoles* Grund, men Historien viser, at det Folk, som er i Besiddelse af disse Egenskaber, vil aldrig blive udslettet.

Holger Drachmann sang engang disse Strofer:

»Naar Folket dør i Kærlighed,
staar Folket op paany.«

Vort Sprog har jo mange Udtryk for den samme Ting, men mon det ikke var netop de af mig nævnte Begreber, han indflettede i det ubestemmelige Udtryk: *Kærlighed.*

Vi har en Kultur, som vi danske aldeles ikke behøver at skamme os ved, selv om vi til dagligt Brug er tilbøjelige til at lide af Mindreværdskomplekser. — I Digtning, i Kunst, i Videnskab. Ja, hvad som helst man saa vil indbefatte i Betegnelsen Kultur, staar vi i vore Dage fuldt ud paa Højde med andre Nationer og — maaske lidt til. . . .

Men lad os se paa den anden Side af vor Kultur: *den solidariske Folkeaand.* Dèr har vi drevet det vidt.

Jeg tænker ikke her paa de aandeligt smalskuldrede Individer, som kan findes selv i de bedste Familier, de, som er sig selv nok, de, der ligesom Per Gynt tilsidst maa gaa til Grunde, fordi de i deres egoistiske Følelse tror at kunne klare det hele selv.

— Nej, jeg tænker paa helt andre end disse. Jeg sender Blikket tilbage paa de, som led og stred, og mine gode Ønsker følger den daadkraftige Slægt, der vokser op.

Tænk paa vort Forbund — hvis første Begyndelse som Fagforening skete i 1869 (nu taler jeg som Typograf) — Bogbinderne kom lidt bag efter. Det var vist først i 1873. Det skal de nu ikke være kede af, for Bogen skal jo sættes og trykkes, før Bindet kan lægges om den. Det er jo saa blot sket i kronologisk Orden.

Dog skal det ikke glemmes, at det var Borgmesteren i København, Ambrosius *Bogbinder*, der sidst af alle under den saakaldte Grevens Fejde maatte give tabt overfor Johan Rantzaus øvede Lejetropper — han maatte, som jeg før nævnte, bøde derfor med sit Liv, efter Sigende for egen Haand. Men det skønneste Eftermæle, som en Mand kan faa, det gives af en meget konservativt indstillet Historieskriver, som meddeler Efterverdenen, at den blodige Fejde ikke mindst skyldtes *Adelens og Gejstlighedens Overmod og umenneskelige Behandling af de lavere Stænder.*

Den Mand, der har været Forkæmper i en saadan Strid, kan ligge med Fred i sin Grav, selv om han døde for egen Haand, og det Fag, der har fostret *en saadan Kæmpe*, kan ranke Ryggen og hæve Hovedet højt. —

Jeg er maaske noget dyster i Aften, men Tiden giver Anledning dertil. Vort Folk har haft den Sorg, at hele tre Repræsentanter for et antidemokratisk og folkefjendtligt Parti har faaet Sæde i det folkevalgte Ting.

Dog, enhver Kamp vil bølge frem og tilbage. Aldrig er det sket, at en Hær er draget frem i en snorlige Linje. Tab vil der komme af og til, selv om Soldaterne er aldrig saa tapre.

Men bort fra disse sørgelige Eksempler paa *manglende* Solidaritet. Vi har heldigvis en Fond af det helt rigtige at øse af. Arbejdernes Landsorganisation tæller nu ca. 470,000 Medlemmer, flere og flere slutter sig til i Forstaaelsen af, at kun samlede kan vi vinde Sejr.

Nordens Typografer staar nu samlede i en enig Sammenslutning fra den finske Bugt til Flensborg Fjord, en Fylking, som skaber Respekt og aldrig kan brydes.

Det seneste Bevis paa vort Sammenhold er, at da man fra de nordiske Typografers Side fik gennemført, at Typograf-Internationales Kongres skulde holdes i Skandinavien, saa valgtes uden Skinsyge enstemmig København som Samlingsstedet. Jeg føler mig overbevist om, at Danmarks Typografer ved Arrangementet vil vise sig Tilliden værdig,

— Ja, men hvad kommer det i Grunden os ved, vil tilstedeværende Bogbindere og Litografer sige.

— Jo, det gør. Adskillige af de Repræsentanter, der møder frem, er Tillidsmænd for samtlige grafiske Fag, og naar det samme ikke er Tilfældet for vort Vedkommende, da er det vor egen Skyld. Hvor Størsteparten af Skylden ligger, skal ikke drøftes i Aften; men jeg har arbejdet adskillige Steder sammen med Udøvere af de andre grafiske Fag. Vi har arbejdet godt sammen, følt hinandens Besværligheder som et fælles Anliggende, og mon det ikke er det samme endnu, mon Medlemmerne paa Arbejdsstederne ikke føler sig som værende i den samme Baad.

Den Ufred, der til Tider kan opstaa imellem os om Smaating — Resultatet af Vinterens Mørke — maa forsvinde, naar Foraarets Storme kommer. Naar Kræfterne brydes, naar det synes, som selv vore stolteste Taarne skal falde.

Saa knytter vi Næverne her i Nord, stiller os Skulder ved Skulder, og *»da skal det frie, mægtige Norden føre til Sejer Folkenes Sag«.*

Saa fejrer vi Folkenes Lysfest, saa staar vi som en Enhed: Finner, Svenske, Norske, Islændinge, ja selv Færinger og Grønlændere med. *Saa fejrer vi Sankte Hans!*

Syd, Vest og Øst paa ser det sort ud. Dèr lader det til, at Troldkarlene raader.

Man fremstiller Eksplosionsstoffer, som vel tilsidst sprænger hele Kloden. Djævelskaber, man opfinder, og hvorfor? Blot for at enkelte kan triumfere.

— Aah, Herregud, tænk paa Lignelsen om den rige Mand: I Nat skal din Sjæl kræves til Regnskab! Hvad nytter dig saa al din Berømmelse og Magt?

Nok om det! Kampen mellem Menneskene vil aldrig ophøre. Vi har læst om, hvorledes man i Hedenold stegte sine besejrede Fjender paa Offerbaalet — og larmede af Jubel, naar de vaandede sig af Smerte.

Jeg havde dog troet, man i vore Dage var naaet til mere civiliserede Former for Kamp. . . .

— — —

Jeg sagde før, at det var en *Hæder* for Norden, at Typograf-Internationale fejrer sit 50-Aars Jubilæum i en af Skandinaviens Hovedstæder: *København.* Men der er et Fingerpeg deri, *man trænger til Lyset fra Norden!*

Det bliver dog en pauver Kongres. Vi savner Tyskland, Østrig, Tjeko-Slovakiet, Italien — ja, maaske flere. Endnu er man vistnok ikke klar over, hvormange der fremmøder. — Værre er det med de gamle Kammerater, man denne Gang vil savne.

Men hertil kan jeg kun svare med et Vers af den svenske Kong Gustav Adolfs Svanesang, som han skrev kort før Slaget ved Lützen, 6. November 1632:

Forfærdes ej, du lille Hob.
Skønt dine Fjenders Larm og Raab
fra alle Sider gjalde.
De jubler ved din Undergang,
men deres Fryd ej bliver lang.
Thi lad ej Modet falde.

— — —

Nej, vi skal ingenlunde lade Modet falde, for *fra det sagnrige Nord gaar en Glans over Jord!*

— Det er Fred, Frihed, Lighed og Broderskab mellem Folkene.

Lad os haabe og tro, ja være forvissede om, at Baalene, der tændes overalt i Nordens Lande, vil formaa at jage alle Hekse og Trolde ad Bloksbjerg til, og at de frie, de frejdige nordiske, lyse Fredstoner vil klinge over den ganske Verden!

Efter „Premieren"

Uopsættelige Forhold af privat Natur har forhindret mig i at svare Chr. B. Petersen før. Men sent naaet er jo ogsaa naaet, og jeg skal saa se lidt paa det af ham fremsatte.

Men først et Citat fra Nr. 21: »Der er tre *Principer* for typografisk Tryk *(Høj*tryk): 1. Cylinderpresse, 2. Rotationspresse, 3. Diegelpresse *(Flad*tryk). Diegeltrykket er det *egentlige Flad*tryk. . . . Jeg har fremhævet enkelte Ord og Orddele, og den vidunderlige Fremstilling af et Problem, der i Citatet gives, viser i nogen Grad den Tankeklarhed, der karakteriserer en Mand, man finder egnet til Formandsstillingen i Københavns-Afdelingen.

Dernæst: Ordet *Princip* betyder noget i Retning af Grundbegreb, Grundlag og lignende, og Chr. B. Petersen ser ud til at være kommen lidt galt afsted med Brugen af Ord, hvis Betydning ikke staar ham helt klart. Men det er hvad der kan ske. En anden Ting, at hvad han skriver om en af mig begaaet »Brøler« angaaende en paastaaet Ukendskab til noget, der hedder: Trykmetode og Trykprincip, er simpelthen noget Sludder. En Trykmetode eller et Trykprincip — og det er i denne Forbindelse det samme — er Højtrykket, Fladtrykket

og Dybtrykket, samt Lystrykket, ja, man kan ogsaa kalde Offset-Trykket med disse Ord, et af dem eller dem begge; thi hver for sig bygger de paa et grundlæggende System for Mangfoldiggørelse af det trykte Ord. Det, som Chr. B. Petersen sikkert mener, men ikke formaar at udtrykke, er, at der er en forskellig Arbejdsgang ved Brugen af de Arbejdsredskaber og Maskiner, der kan falde ind under en Trykkers Ressort, og det er jo rigtigt nok, — men Metoden eller Princípet i Trykarten berøres skam ikke heraf. Hvadenten en Snedker høvler et Brædt med en Høvl eller bruger Opretteren, bliver Resultatet dog det samme. Det er blot en Brug af forskellige Redskaber til det samme Formaal. Wessel karakteriserer et saadant Forhold paa følgende Maade:

Pigerne i Magle-Ølse
laver saadan en dejlig Pølse —;
man sætte Ølse for og Ølse bag —
Pølsen beholder dog sin Smag.

Og det er vist rigtigt nok, ogsaa i det Forhold, der her har været Tale om.

Saa er der Spørgsmaalet om Offset. — Jeg er, som Chr. B. Petersen meget rigtigt bemærker, ingen Kapacitet, og er — som Følge heraf — heller ikke kapabel til at deltage i Trykkerbranchens Oplysningsarbejde. Men jeg har jo dog i Tidens Løb faaet Adgang til at gøre mig bekendt med adskilligt indenfor vort specielle Arbejdsfelt, ogsaa udover hvad der er givet den største Del af Kollegerne her i Landet. Jeg har maaske — som faa — haft Mulighederne dertil, og været villig til at betale, hvad det kostede; thi intet er gratis her i Verden. — Men det var Offset: Se, nu har Chr. B. Petersen svaret baade Ja og Nej til Spørgsmaalet om, hvorvidt Offset er Fladtryk. Og saa skulde man vel tro, at en af Delene var det rigtige — ogsaa efter at min Ringhed er gaaet ind for, at det er Fladtryk. Og i Almindelighed benyttes Offset i Kombination med Zinkplade, og denne Kombination er endog ved at slaa det oprindelige — Stentrykket — ud.

Men der er dog en Mulighed for, at Offsettets Gummidug (Offset betyder Afsmitning) i Stedet for en Betrykning af den præparerede Zinkplade, kan betrykkes af en regulær Skriftform. Maaske hører det til Undtagelserne, men jeg skulde tage meget fejl, om f. Eks. ikke »Horsens Folkeblad« i sin Tid blev fremstillet paa denne Maade. Den Omstændighed, at der, som Regel, kun levnes meget kort Tid fra Formens Færdiggørelse til Trykningen af et Dagblad skal paabegyndes, giver mig Grund til at tro, at man her er gaaet udenom den noget mere omstændelige Pladeanvendelse. — Denne Oplysning burde Branchespaltens Eksperter have givet; man har ikke gjort det, og da jeg synes, den hører med, anføres den.

Sluttelig er der Duplex-Maskinen. Som det sikkert ogsaa vil være Chr. B. P. bekendt, har Maskinerne en Benævnelse efter deres specielle Arbejdsformer: Stopcylinder (den almindelige Hurtigpresse), Totur, Entur o. s. v. Det er formentlig ud fra den samme Betragtning, at Navnet Cylindergangspresse blev hæftet paa »Fladtryksrotationerne«. Jeg har Benævnelsen fra den Eickhoffske Virksomhed i København, der har fremstillet en Maskintype i Hovedtrækkene lig med »Duplex«; jeg tror, at det var afdøde Overmontør Triebler, som arbejdede med Fremstillingen af disse Maskiner, der sagde mig det, med den af mig anførte Begrundelse. Selvfølgelig kan Chr. B. P. alligevel have sin egen Mening herom, — men derfor burde han alligevel have citeret mine Udtalelser korrekt.

Til sidst et godt Raad: Gaa aldrig ud fra, at Folk ikke kan huske. Det *kan* jo være, det ikke er rigtigt, og saa ligger Terrinen der! *S. Schultz.*

— — —

Forhaabenlig har Kollegerne nu faaet Forstaaelsen af de forskellige Trykmetoder, saa vi uden Skade kunde slutte denne personlig-videnskabelige Diskussion. Vi henstiller derfor til Schultz' Modpart at fatte sig i Korthed, hvis han ønsker at besvare ovenstaaende. *Red.*

Sig det med Bøger

Efterhaanden er det blevet ret almindeligt at sende Blomsterbuketter eller Blomsterkurve, hvor man ønsker at vise en Opmærksomhed ved Jubilæer, Fødselsdage o. s. v. En saadan Opmærksomhed eller Hilsen kan vel være smuk, men bereder kun en kortvarig Glæde, ikke mindst set i Forhold til de Pengebeløb, som saadanne Blomsterhilsener ofte koster.

Der er nu udkastet den Tanke, at man søger de almindeligt brugte Blomsterhilsener afløst af smukke *Boggaver af varig Værdi.*

En saadan Boggave kan gives et særligt Præg af Lejligheden, hvortil den gives, og ligeledes erindre om Giveren, ved at der foran i Bogen anbringes et særligt Dedikationsblad i kunstnerisk Udførelse. Endvidere kan der paa Bogens Ryg eller Side indpræges Giverens Mærke (f. Eks. i Guld).

Forlaget og Boghandelen »Fremad« har saadanne Dedikationsblade til Disposition, hvori en Indskrift kan anbringes sammen med Giverens Navn.

Vi anbefaler den nye Idé — der arbejdsmæssigt set heller ikke er uden Interesse for Bogtrykfaget — til velvillig Overvejelse, og ved Henvendelse til saavel Arbejdernes Oplysningsforbund som Forlaget »Fremad« vil man kunne faa alle Oplysninger, ligesom »Fremad« gerne fremskaffer de ønskede Bøger eller andre lignende. *S. V. Rasmussen.*

Et udpræget Medlemmernes Blad —

Københavns Bogtrykkerlaugs Medlemsblad »Bogtrykkeren« indeholder i Anledning af Københavns Afdelings 70-Aars Jubilæum en længere Omtale af Foreningen. Artiklen, der er undertegnet *Th. P.*, slutter saaledes:

. . . Den typografiske Forening har gennemgaaet en rig Udvikling i Løbet af de 70 Aar. Reallønnen er hævet, Arbejdstiden sænket, og Lærlingenes Antal, Uddannelse og Aflønning er blevet reguleret paa overordentlig heldig Maade.

Gennem Aarene har Foreningen haft ialt 15 Formænd. Den mest fremtrædende af Formændene fra de første Aar er *R. P. Jensen* (1872—77), der ledede Foreningen under den store Strejke og hvis Betydning for Organiseringen af Provinstypograferne ikke maa undervurderes. Fra 1889—97 var *Victor Petersen* Formand. Han var en overordentlig dygtig Mand, som har skrevet Forbundets Historie, og da Sammenslutningen af de typografiske Organisationer skete i 1898, var det ganske naturligt, at det blev ham, som valgtes til Formand i Dansk Typograf-Forbund, hvilken Stilling han beklædte til 1920.

Københavns nuværende Overborgmester, *Viggo Christensen*, var de københavnske Typografers Formand fra 1907—1914 og afløstes af *Jul. Schrøder*, der senere valgtes til Formand i Forbundet. I Aarene 1915—1928 beklædtes Formandspladsen af *Bernhard Schmidt* (1915—17), *Vilh. Wartenberg* (der døde efter faa Maaneders Virksomhed) og *Jul. Samuelsen* i Tiaaret 1918—1928.

Den nuværende Formand er *Sigv. Hellberg*, der har bestridt Pladsen i længere Tidsrum end nogen anden Leder af Afdelingen.

For Stifterne af den typografiske Forening var det hurtig klart, at man maatte have et Medlemsblad til Agitation og som Bindeled mellem Foreningsmedlemmerne.

Den 2. Januar 1874 udkom første Numer af »Typograf-Tidende«, redigeret og udgivet af R. P. Jensen.

Paa den første ordinære Generalforsamling i den typografiske Forening i 1874 vedtoges at yde R. P. Jensen et halvaarligt Beløb paa 25 Rigsdaler som Tilskud til »Typograf-Tidende«s Udgivelse, mod at Bladet optog Foreningens Kundgørelser, Medlemslister og Regnskaber.

Senere overtoges Bladet helt af den typografiske Forening, og da Dansk Typograf-Forbund stiftedes, blev *»Typ.-Tid.«* Medlemsblad for Forbundet.

Naar den københavnske Organisation førtes frelst gennem mange vanskelige Situationer, ydede Bladet *sit* vægtige Bidrag hertil. I Modsætning til de mange andre Fagblade har »Typ.-Tid.« fra første Begyndelse været et udpræget *Medlemmernes Blad* med udstrakt Mulighed for de menige Medlemmer til at fremkomme med, hvad de har haft paa Hjerte i Aarenes Løb.

Ytringsfriheden har haft sin anerkendte Plads i Typografernes Organisation og deres Blad, og selv om den undertiden har kunnet gaa lidt over Gevind, har denne frisindede Tankegang, denne given Plads for Medlemmernes Meninger utvivlsomt bidraget stærkt til Opbygningen af Typografernes Organisation.

Afdøde Kolleger

Torsdag den 6. Juli er Sætter *Peter Marius Dabelsteen* afgaaet ved Døden efter flere Aars Sygdom. Dabelsteen var født i København og blev 75 Aar. I mange Aar var Dabelsteen Sætter i »Kristeligt Dagblad«, indtil Sygdom tvang ham bort fra Kassen. Bisættelsen fandt Sted i Onsdags fra Bispebjerg Krematorium.

*

Sætter *Hans Peder Mehlsen* døde Fredag den 7. Juli efter at have været syg et Aars Tid. Mehlsen, der var født i Salling, blev 62 Aar gammel. En Del Aar virkede han som Beregner i Firmaet Bianco Luno. Begravelsen fandt Sted i Tirsdags fra Simon Peder Kirke i Sundby.

Vor Fane sænkedes over begge de afdøde.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Alle Restancer *skal* indbetales *snarest!*

Skal vi ha' et Emblem?

Vi er i den sidste Tid blevet opfordret til at faa fremstillet et Emblem til vor Lærlingeafdeling. Vi har derfor taget Initiativet til en Emblemkonkurrence, og indbyder herved alle Lærlinge fra hele Landet til at deltage, og vi haaber paa gode Udkast. Præmierne er ansat saaledes: 1. Præmie: 15 Kr., 2. og 3. Præmie paa hver 5 Kr. Nærmere om Tidsfrist o. lign. paa Fredag.

Nær og Fjern

Tak for Samværet. Oslo-Kollegernes Formand, *H. Wigaard*, som var blandt Gæsterne ved Københavns Afdelings 70-Aars Jubilæum, slutter sit Referat i »Typografiske Meddelelser« med følgende:

Mandag fikk alle gjester anledning til å bese fagskolen under ledelse av skolens direktør, boktrykker L. D. Hansen, samt skolens overlærer, Kristian Petersen. Det burde være et stort kapital for sig, men om det en annen gang. Det var et anselig anleg — 6 hurtigpresser og 6 digler og for øvrig et helt igjennem moderne setteri. Vi var så heldig å få se elevenes arbeider, idet det nettop hadde vært eksamen. Fagskolen for Bokhåndverk, som den heter, har sine lokaler i Teknologisk Institutt i Hagemans gate. Alle må erkjenne at danskene er kommet lengst når det gjelder fagskoler, og de fik også sin fulle honnør for sitt arbeide på dette område. Norske kolleger som kommer til Kjøbenhavn, bør bese skolen, det vil enhver få et godt utbytte av; snakk til »Svend« så ordner han det nok, da han ordner med oplysningen.

Efter befaringen på skolen invitertes alle gjester til en avskjedsmiddag, hvor vi fikk anledning til et siste samvær før vi skulde reise. Det var massevis av hilsener til norske kolleger som jeg herved sender videre og samtidig vil jeg benytte anledningen og sende alle danske kolleger en hilsen og takk for samværet. *H. Wigaard.*

Eksempel til Efterfølgelse! Søndag den 18. Juni mødtes 6 Kolleger fra »Berlingske Tidende« paa Københavns Hovedbanegaard for at rejse med Lyntoget til Esbjerg og derfra fortsætte med Skib til England med London som Endemaal. De seks Kolleger var følgende: Haandsætter Helge Nielsen, Rotationstrykkerne H. Uldaler og Knud Andersen, Kemigraf Oluf Nielsen, Ombryder Henning Nielsen og Stereotypør Chr. Hansen.

Det var Firmaet, som havde arrangeret en Studietur for de 6 Kolleger.

Programmet var udarbejdet saaledes, at hver Kollega kunde faa Lejlighed til at se netop det, som havde Interesse for hans specielle Branche, idet der forud var opnaaet Tilladelse til at besé de største og mest moderne indrettede Bladtrykkerier og Maskinfabriker i London.

Hele Turen: Rejse og Hotelophold var bekostet af »Berlingske Tidende«, ligesom der var stillet en stedkendt og dansktalende Fører til Kollegernes Raadighed under hele Opholdet i London. Programmet var ikke strammere lagt, end at der under Opholdet blev Tid til at se andre Sider af Livet i Verdensbyen end lige det faglige. *A. J.*

Fiskerne og de arbejdsløse. Under Diskussionen paa Fiskernes Generalforsamling faldt der en Udtalelse om, at der var Steder, »hvor Fiskerne ikke kunde være for arbejdsløse«, der har givet sig til at fiske for at tjene lidt.

En københavnsk Fisker, der aabenbart har Hjertet siddende paa rette Sted, svarede hertil: Selv om jeg er Fisker, kan jeg ikke se skævt til de arbejdsløse. Vi kan ikke forlange Afgift af dem, naar vi tager de rent menneskelige Følelser i Betragtning. Er det slemt at være Fisker, *saa er det dog værre at være arbejdsløs!*

I England og Nordirland med et Befolkningstal paa 47 Millioner er af et samlet Antal paa 1877 Blade kun 150 Dagblade, hvoraf 135 er politiske. Dette vil altsaa sige, at der kun er et politisk Blad pr. 350.000 Indbyggere. Disse Blade har dog meget store Oplag. Flere londonske Dagblades Oplag overstiger 1 Million.

Den økonomiske Udvikling i Japan har medført, at man heller ikke længere behøver at indføre Trykkerimaskiner. Alene i Aaret 1938 udførtes fra Japan Trykkeri- og Bogbinderimaskiner til en samlet Værdi af 7,3 Mill. Yen, hvor dog hovedsageligt kun det asiatiske Marked kom i Betragtning.

Antallet af Bogtrykkerier i De forenede Stater skal ifølge de nyeste officielle Tal andrage 26300, hvoriblandt 1300 er store Firmaer. Antallet af Forlag angives at være 22760. Rundt regnet 800 Bogtrykkerier beskæftiger mere end 100 Arbejdere. Af Klichéfabriker er der 850.

Det er sandt, at Jordmonopolet ikke er det eneste Monopol, men det er langt det største af alle Monopoler — det er Moderen til alle andre Former for Monopol. *Winston Churchill.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

7. Juli: Korsør pr. Bl. 150,30; 8. Juli: Faaborg 212,00, Sønderborg 98,50; 10. Juli: Næstved 2231,70, Viborg pr. Bl. 300,00, Kt. 1091,50, ialt 1391,50; 11. Juli: Esbjerg pr. Bl. 359,25, Kt. 2400,00, ialt 2759,25, Skive 1385,30, Frederikshavn 1323,25.

København, den 11. Juli 1939.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

5. Juli: Marstal 50,00; 7. Juli: Korsør i St. f. April Kv. Oversk. 150,30; 10. Juli: Viborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 300.00; 11. Juli: Esbjerg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 359,25.

København, den 11. Juli 1939.
Forretningsudvalget.

Flyttet Lokalformand

Sønderborg: Typograf C. F. Jensen er flyttet til Sundquistgade 37.

Nye Medlemmer

København: Sætter Manfred Mae, udl. 1. 7. 39 hos Andersen & Krogh (arb. s. St.), Trykker Arne Hjalmar Frederiksen, udl. 6. 7. 39 hos Trier (arb. s. St.), Sætter Helge Petersen, tidl. Medl. (Hamburger).

Kolding: Sætter Erik Hentzen, udl. 1. 7. 39 hos S. M. Herholdt.

Tiltraadte

København: 1951 Alfred Madsen fra Rejse (arbl.), 1598 Erik Vohlert fra Rejse (Krohn), 1240 Johs. Petersen fra Rejse (arbl.), 1392 Otto Jensen fra Støberiarbejderne (arbl.), 89 Skov Hansen fra Maribo (Hoffensberg).

Aabenraa: 6454 Jürgen Andresen (arbl.). Kolding: Christian Nørgaard (overfl. fra Metalarbejderne), 7715 Holger Jørgensen (arbl.). Maribo: 7708 P. L. Andersen (Lollands-Posten). Odense: 3421 Harry Frederiksen (syg). Roskilde: 5229 Volmer Clausen (Roskilde Avis), Aage Møller (overfl. fra Arbejdslederne).

Fratraadte

København: 6595 Hans Rasmussen paa Rejse, 795 Svend Wachenschantz til Lyngby, 2138 Alice Henriksen til Næstved, 5613 Jørgen Jensen paa Rejse.

Slagelse: 7472 Ernst Vilh. Jensen til Kalundborg i Pl. Viborg: 5950 Einar Rasmussen til København (arbl.).

Udmeldt

København: 2179 Else Olsen (fratr. Faget).

Annulleret Udslettelse

Viborg: 6828 Ths. Pedersen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Døde

København: 569 Hans Mehlsen, 697 Peter Dabelsteen.

Aalborg: 6919 N. C. Tobiesen.

KLUB-ANNONCER

Efterlysning

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 208 (Viggo Theodor Petersen) er bortkommen, indkaldes herved Ihændehaveren til inden 3 Uger fra Dato at henvende sig til Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139, i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 5. Juli 1939. *Bestyrelsen.*

Typografernes Sangforening

Fredag den 14. Juli Kl. 20, Rømersgade, D. S. K. A.s norsk-danske Kammerataften. Sangforeningens Emblem giver Adgang med Dame. Derefter fælles Kaffebord. — Lørdag d. 29. Juli: De smaa Haver i Pileallé 16, Kl. 20.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Kassereren træffes ikke i Tiden fra den 17.—30. Juli paa Grund af Ferie. Dødsfald kan i den Tid anmeldes til Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 [1].

Salut Corps 24—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Trykkeribestyrer.

Større sjællandsk Selskab søger til Leder af et nyoprettet mindre Bogtrykkeri i Købstad en dygtig Sætter-Trykker. Fast Løn + Driftsudbytte. For en driftig og arbejdsskabende Mand bliver Stillingen selvstændig. Interesserede bedes indlægge Billet, mrkt. »124«, med Oplysninger og Referencer til Ekspeditionen.

Sætter fra Provinsen,

som har været paa Maskinsætterskolen i Berlin Maj 1939, søger Plads snarest. Gerne hvor Videreuddannelse som Maskinsætter er mulig. Billet, mrkt. »125«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

ROCKWELL LØHR

mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 29 *København den 21. Juli 1939* *66. Aargang*

Typograf-Internationalen fylder 50 Aar

I Tirsdags — den 18. Juli — var det 50 Aar siden, den første Kongres (Stiftelseskongressen) holdtes i Typograf-Internationalen.

Kongressen holdtes paa Initiativ af det franske Forbund (Fédération française des Travailleurs du livre), idet der paa dettes Kongres i 1887 var vedtaget en Resolution, der gik ud paa, at man skulde rette en Henvendelse til alle Typograf-Organisationer i Verden om i 1889 at deltage i en international Typograf-Kongres i Paris — og inden 28. Februar 1889 i skriftlig Form indsende de praktiske internationale Spørgsmaal, man ønskede diskuteret paa Kongressen. — I det franske Forbunds Skrivelse til de forskellige Landes Organisationer redegjorde man for, hvorfor Aaret 1889 var valgt: »Der vil paa det Tidspunkt være Verdensudstilling i Paris, hvilket vil betyde, at det bliver lettere (ogsaa økonomisk) at komme til Paris.«

Den 18. Juli aabnedes Kongressen med en meget stor, mangeartet og indviklet Dagsorden. — Følgende Lande havde ladet sig repræsentere: Spanien, Italien, Østrig, Belgien, Schweiz, Tyskland, Nordamerika, England, Ungarn, Frankrig, Norge (ved *Olav Bergenn*) og Danmark (ved *Victor Petersen*). — De 17 Delegerede repræsenterede ialt 71.600 Medlemmer.

Som det vel var ventet, blev Kongressens Beslutninger mere af forberedende Karakter, idet næsten alle Hovedspørgsmaal henvistes til Afgørelse paa næste Kongres. Saaledes overdroges det de to schweiziske Forbund at udarbejde en Beretning over det internationale Viatikums Væsen og udarbejde Forslag til en ensartet Forbundsbog. Desuden skulde de to Organisationer udarbejde en Organisationsplan for Typograf-Internationalen. — I Perioden til næste Kongres, der skulde holdes i 1892, skulde man ved Udveksling af Forbundsorganerne, Love, Aarsberetninger m. v., søge at lære hverandres Forhold at kende.

Tysklands og Østrigs Repræsentanter beklagede, at det var deres Landes Organisationer umuligt at tilslutte sig en international Organisation. Disse Landes Regeringer (det var under Undtagelseslovgivningerne) var gaaet saa vidt, at de forbød de nationale Fagorganisationer.

Man drøftede derefter det meget vigtige Problem: Understøttelser under Strejker og Lock-outer. I en Resolution anerkendtes Nødvendigheden af de allerede bestaaende Modstandskasser i de forskellige europæiske Forbund, og der udtaltes Ønske om, at de øvrige Forbund straks gjorde de nødvendige Skridt til at danne Modstandskasser. Og det tilføjedes, at man i Tilfælde af Kampe gensidig skulde hjælpe hinanden ved Laan og Gaver af disse Modstandskasser.

Kongressen tiltraadte eenstemmigt, at Kravet om 8-Timersdagen rejstes. Det var tidligere paa Aaret ved en international Arbejderkongres besluttet, at 1. Maj skulde være Arbejderklassens Kampdag for den forkortede Arbejdstid. — I Tilslutning til Arbejdstidsresolutionen vedtoges følgende: »For at muliggøre Gennemførelsen af 8-Timersdagen erklærer Kongressen det systematiske Overarbejde for skadeligt og opfordrer alle Typograf-Forbund til at bekæmpe Overarbejdet eller i det mindste at reducere det til et Minimum. Overarbejdstimer skal betales saa højt som muligt.«

Om Lærlingespørgsmaalet førtes en stor Diskussion, der viste, at dette Problem laa saa forskelligt i de repræsenterede Lande, at Reguleringer maatte finde Sted lokalt.

Et Spørgsmaal, der var særdeles levende paa den Tid, hvorledes rejsende Svende skulde klare sig, hvis de blev syge i et fremmed Land, fik følgende (af Østrig foreslaaede) Resolutionsudformning: »Kongressen udtaler et levende Ønske om, at alle Forbund forpligter deres Sektioner til at understøtte rejsende Forbundsmedlemmer, som bliver syge paa et eller andet Sted. Til dette Øjemed skal der grundlægges Sygekasser overalt, hvor det er muligt. Hvor dette ikke er muligt, haaber man, de forskellige Forbundssektioner ikke nægter den syge rejsende Understøttelse. Der appelleres i den Henseende til Kollegernes internationale Solidaritet.«

Vi har beskæftiget os saa udførligt med denne Kongres, fordi de Repræsentanter for Typograferne Verden over, der samledes i Paris 1889, klart trak Linierne op for det, der *blev* Fremtidens internationale Typograf-Samarbejde. — Man vil maaske spørge: Hvordan med den danske Repræsentant? Hvad var hans Indsats? — *Victor Petersen*, der var Formand for Den typografiske Forening i København 1889—1892, var jo en uhyre beskeden Mand. Det undrer derfor ikke, at hans Indsats paa Kongressen ikke nævnes i »Typograf-Tidende«, hvor der iøvrigt findes et Referat. — Men i det store tyske »Korrespondent« nævnes hans Navn flere Gange, og af Referatet fremgaar, at han i Modsætning til flere af de andre Landes Repræsentanter trak en ren Klassekampslinie op og aabent erklærede, at det var enhver Fagforeningsmands Pligt at være *Socialist*.

Der udviklede sig nu et internationalt Samarbejde, der ikke blot strakte sig over gensidig Rejseunderstøttelse, men Strejke- og Lock-out-Hjælp ydedes i stor Udstrækning — og man lærte af hinanden i hele den Periode, hvor den nye Teknik satte ind i vort Fag: Hvor Sættemaskinernes og Trykmaskinernes vældige Udvikling foregik. Det gjaldt om at følge tarifmæssigt med! Man ligefrem konkurrerede om at faa de flest mulige Fordele ud af Tekniken. Man besøgte hinanden ved Kongresser, Jubilæer o. lign. for at lære hinanden at kende og for at lære af hinanden.

Vi nævner denne Periodes internationale Typograf-Kongresser og de skandinaviske Repræsentanter: August

1892 i Bern (*Victor Petersen*, Danmark og Norge), August 1896 i Genf (*Victor Petersen*, Danmark, *Bernhard Wium*, Norge), August 1901 i Luzern (*Victor Petersen*, Danmark, *Jacob Gopledal*, Norge, *Didrichson*, Sverige), Juli 1907 i Paris (*Lauritz Jensen*, Danmark, *Ole O. Lian*, Norge, *E. Wiberg*, Sverige), August 1912 i Stuttgart (*Viggo Christensen*, Danmark, *Oscar Ruud*, Norge, *E. Wiberg*, Sverige, *Emil Johansson*, Finland).

I Slutningen af 1913 var Typograf-Internationalens Medlemstal 128.920, og Organisationerne havde en samlet Formue paa ca. 20 Millioner Kr.

Men saa kom 1914 — Verdenskrigen —, som man vel egentligt havde ventet at kunne forhindre med det stærke internationale Net af Organisationer —, men der fandtes (og findes endnu) en stærkere Magt: Kapitalgrupperne, der slaas om Verdensmarkedet: De skabte Nationalhadet. Tyske Arbejdere skulde bekæmpe Zarens Rusland! Engelske og franske Arbejdere skulde bekæmpe Kejser Wilhelms Tyskland! Kamp skulde føres mod Indernes Undertrykkere! — Altsammen Slagord for at lokke Millionerne ud til Slagtepladserne. — Og det lykkedes!

Ikke alene for Arbejderbevægelsen, men ogsaa for den øvrige Menneskehed var det frygtelige Aar, hvor Millioner af Mennesker blev ødelagte. Og hvor Millioner af *Sind* forgiftedes af Propagandaens Taagegas.

Da endelig Verdenskrigen sluttede, var det derfor vanskeligt at knytte de brudte Baand. — Typograf-Internationalen samledes i September 1919 i Luzern. Man hilste paa hinanden og udtalte Villigheden til at fortsætte det afbrudte internationale Samarbejde. Men — saa begyndte Diskussionen om, *hvem* der var Skyld i Krigen. Belgien foreslog, at Internationalen skulde bestaa af Forbundene fra de allierede og neutrale Lande. Nu gjaldt det om at finde en Fællesnævner, og følgende Resolution vedtoges: »Kongressen beklager, at Arbejderbevægelsen ikke havde Kraft til at forhindre Krigen. — Kongressen betragter som bedste Middel til Afværgelse af fremtidige Krige Sammenslutning af Arbejderklassen paa international Grund.«

Det internationale Samarbejde kom i Gang igen og i September 1921 samledes man i Wien (*Jul. Schrøder*, Danmark, *Oscar Ruud*, Norge, *Nils Wessel*, Sverige), September 1924 i Hamburg (*Jul. Samuelsen*, Danmark, *L. Rungstad*, Norge, *Sigv. Cruse* og *Nils Wessel*, Sverige), August 1927 i Paris (*Jul. Samuelsen*, Danmark, *Olav Hindahl*, Norge, *Nils Wessel*, Sverige), September 1930 i Amsterdam (*Sigv. Hellberg*, Danmark, *Olav Hindahl*, Norge, *Sigv. Cruse* og *Nils Wessel*, Sverige), August 1933 i Neuenburg (*O. A. Lundin*, Danmark, *Olav Hindahl*, Norge, *Sigv. Cruse*, *Nils Wessel* og *Ein. Qvarnström*, Sverige), August 1936 i Luxemburg (*Sigv. Hellberg*, Danmark, *Emil Torkildsen*, Norge, *Georg Berg*, *Sigv. Cruse* og *Nils Wessel*, Sverige).

Typograf-Internationalen havde, før vore tyske Kolleger i 1933 »meldte sig ud«, ca. 225.000 Medlemmer.

Af de Personer, der igennem Aarene har virket for Typograf-Internationalen er Grund til at nævne: *Fr. Liebermann*, *Reimann*, *Pierre Stautner*, *F. Verdan* og den nuværende Sekretær *Hans Grundbacher*.

Siden 1930 har Skandinavien haft en Plads i den udvidede Sekretariatskommission. I de ni Aar har *Nils Wessel*, Sverige, repræsenteret Skandinavien, men ifølge Beslutning paa sidste skandinaviske Konference skal Danmark efter den internationale Kongres repræsentere Skandinavien i de kommende 6 Aar.

Typograf-Internationalens XIV. Kongres finder Sted 6.—10. August i København — vi vil alle gøre vort til at vore udenlandske Kammerater skal befinde sig vel her — og at Kongressens Beslutninger bliver i den rette internationale Solidaritetsaand — selv om vi savner en Række Lande, der i Dag ikke kan lade sig repræsentere. Til dem skal Budskabet gaa: Vi venter jer, vi véd, I vil komme igen! Selv om en ny Krig skal ødelægge Menneskeliv og Menneskesind. Thi Solidaritet og Kammeratskab — ogsaa ud over Landegrænserne — er Symbolet paa den Arbejderbevægelse, der kan, vil og skal sejre.

sj.

Fra den øvrige Verden

Erstatningsstoffer i Tysklands Bogtrykkerier.

Raastofmanglen i Bogtrykfaget i Tyskland har medført Indførelsen af forskellige Erstatningsprodukter. I Sætterierne har man hidtil af gode Grunde anvendt Metaltyper og ligeledes benyttet Blindmateriale af Metal. Nu har man fremstillet Stege af Kunststof, en Slags presset Materiale. Hvor disse er terningformede, har de vist sig at være brugbare, men for at Maalene stadig kan holdes, er det nødvendigt jævnligt at fræse hvert enkelt Stykke efter.

Ogsaa ved Fremstillingen af Typer gaar man nu bort fra Metallet. Saaledes blev f. Eks. det göringske Tidsskrift »Der Vierjahresplan« sat med en Skrift af Kunststof. Kunststoffet opfyldte naturligvis ikke til at begynde med de Krav, man stillede til det. Ifølge Meddelelser i »Völkischer Beobachter«s Erhvervstillæg betragtes Opgaven imidlertid nu som løst. Typerne af Kunststof skal ifølge Bladet have en længere Levetid end Typer af den sædvanlige Metallegering. Efter 60—80.000 Tryk er de fine Konturer i Skriften af Trolitul, saaledes hedder det nye Kunststof, langt skarpere end i Metalskrift. Trolituls store Betydning i Trykketeknikken skal imidlertid navnligt bero paa den Omstændighed, at dets Vægtfylde er ca. ti Gange saa lav som Metallets. Derfor er den færdige Sats lettere at transportere, Sætterierne og Trykkerierne kan bygges lettere, og Trykkemaskinerne kan spare Kraft og arbejde hurtigere. Trolitul er ikke giftigt som Blyet, der stadig fremkalder Blyforgiftning hos de Mennesker, der arbejder med det.

Denne Opremsning af det nye Kunststofs Fordele i »Völkischer Beobachter« synes dog at være temmelig optimistisk. Klichéer fremstilles som Regel af Metal, selv om man allerede for 20 Aar siden kendte saadanne af Celluloid. Kravene til Tryk og Slidstyrke er saa store, at de ikke kan opfyldes af andre Naturstoffer end netop Metal. Ved Forsøgene paa at erstatte Metal-Klichéer med Klichéer af Kunststof benyttede man først det meget brandfarlige »Cellon«. I Mellemtiden har man imidlertid i »Astralon« fundet et Stof, som er »Cellon« langt overlegen. Naar de under Opførelse værende Fabriker til Fremstilling af Vinyl-Kunststoffer — hvortil Astralon hører — tages i Brug, vil det være muligt at sænke Prisen for Astralonplader saa meget, at de kan anvendes i Kliché-Anstalterne.

Med Hensyn til hele denne Erstatnings- og Kunststofproduktion maa man imidlertid ikke glemme, at Produktionsomkostningerne endnu er meget store. Rentabilitet er foreløbig et udelukket Begreb.

Dansk Typograf-Forbund

Ferieordningen i Provinsen

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at Postvæsenets Feriebøger og -Mærker *ikke* har Gyldighed for vort Fag, men at der *udelukkende* skal anvendes de af Organisationerne autoriserede Bøger og Mærker. Gennem Hr. Bogtrykker *K. Rosendahl*, Borgergade 25, Esbjerg, kan saavel organiserede som uorganiserede Bogtrykkere købe Bøger og Mærker.

København, den 12. Juli 1939. *Ths. Pedersen.*

Anmeldelse til Svendeprøve i Provinsen

Læremestre, der har Lærlinge, som ønsker at aflægge Svendeprøve i Bogtrykfaget for Provinsen i dette Efteraar, skal inden 1. September indsende Anmeldelse vedlagt Lærekontrakt og Fødselsattest for Aspiranten. Endvidere maa Anmeldelsen være ledsaget af Attestation fra vedkommende faglige Skole for Lærlingens Undervisning. Ligeledes skal indsendes et Gebyr af 25 Kr., dog betaler Medlemmer af Organisationen af Bladudgivere, Ny Dansk Presse- og Bogtrykkerforening samt D. P. B. kun 15 Kr.

Anmeldelse sker til Svendeprøvekommissionens Formand, Bogtrykker E. Stenstrup-Jensen, Odense Amts Bogtrykkeri, Odense.

Anmeldelsesblanketter faas hos Formanden og de lokale Skuemestres Formand.

Finlands Bokarbetarförbunds 12. Kongres

fandt Sted i Dagene 19. og 20. Juni i Helsingfors. Til Kongressen var mødt ca. 70 Repræsentanter for hele Landet, og desuden var de skandinaviske Broderorganisationer, den finske Landsorganisation og enkelte Fagforbund repræsenterede; ogsaa en Repræsentant for de estniske grafiske Arbejdere var kommet tilstede.

Paa Kongressens første Dag aflagde Forbundets Formand, *A. Karvosenoja*, en fyldig og særdeles interessant Beretning, der i lige høj Grad vidnede om det intensive Arbejde og den Fremgang, der havde fundet Sted i de forløbne fire Aar, som om de Vanskeligheder, man havde haft at overvinde.

Det fremgik af Beretningen, at Finlands Bokarbetarförbund (der omfatter saavel Typografer som Bogbindere og Litografer) har kunnet notere en stadig og stærk Fremgang i sit Medlemstal. I Løbet af 1938 havde 851 nye Medlemmer tilsluttet sig Forbundet, hvis Medlemstal ved Udgangen af nævnte Aar var 4.690. Tallet var senere steget yderligere, men det maatte beklages, at den stærke Udvikling og Tilgang af Arbejdskraft indenfor Erhvervet havde haft den øjeblikkelige Følge, at Organisations-Procenten var dalet lidt og nu laa omkring 70 pCt., hvilket dog kun kunde anspore til nyt, ihærdigt Arbejde for Organisationen.

Den Vending til det bedre, som kunde spores paa Arbejdsmarkedet i den senere Tid, havde ogsaa haft en gavnlig Indvirkning paa de grafiske Fags Beskæftigelse, saaledes at man nu praktisk talt ikke havde nogen ledige (i Aaret 1938 var Ledigheden gennemsnitlig 2 pCt.). Det fremgik yderligere af Beretningen, at selv om Pristals-Bevægelsen i den sidste Del af den 4-aarige Kongresperiode ikke havde vist saa store Udsving, at tarifmæssige Løntillæg kunde opnaas derigennem, havde dog den gode Beskæftigelse medført, at det almindelige Lønniveau var hævet i nogen Grad.

Formanden sluttede denne Del af Beretningen med at udtale, at der var Udsigt til, at den gode Beskæftigelse vilde vedvare, og han omtalte i denne Forbindelse ogsaa den Bedring i Landets politiske Forhold, som var indtruffet i de senere Aar, og som ikke mindst skyldtes den siddende Regering (Arbejder- og Bonde-Parti). Finlands Arbejdere havde nu Lejlighed til at leve frit og føle sig som ligeberettigede Borgere i Samfundet.

I andet Afsnit af Beretningen gennemgik Formanden udførligt de usædvanlig langvarige og usædvanlig vanskelige Forhandlinger, der i indeværende Aar var ført om Afslutningen af den nye Overenskomst. Forhandlingerne, der flere Gange truede med Sprængning og aaben Konflikt, var resulteret i en Overenskomst for 3 Aar, der gav 5 pCt. Lønforhøjelse og enkelte mindre Forbedringer, hvorimod det ikke havde været muligt at gennemføre Kravet om 40-Timers Ugen.

— Beretningen gav Anledning til en ret livlig Diskussion, væsentligst om dens andet Afsnit, og i denne deltog adskillige Repræsentanter med saglige, knappe og præcise Indlæg. Efter Godkendelsen gik man til Behandlingen af en Række indkomne Forslag, hvoraf to skal nævnes her.

Det ene angik Forhøjelsen af Kontingentet. Hertil var stillet Forslag fra saavel Forbundsstyrelsen som af Helsingfors og Bjørneborg Afdelinger, og Motiveringen var den samme: Ønsket om at styrke Forbundets økonomiske Slagkraft og muliggøre Forhøjelse af Understøttelserne.

Forslagene, der gik ud paa en Forhøjelse af 75—100 pCt. i de tre Lønklasser, som er tariferede, medførte en livlig Debat og endte i et Udvalg og et Kompromis, hvorefter Kontingentet i 1. Kl. forhøjedes fra 4 til 6 Mark, i 2. Kl. fra 2 til 4 Mark og i 3. Kl. fra 1,25 til 2 Mark ugentlig.

Det andet Forslag vedrørte Finlands Bokarbetarförbunds Tilslutning til den »Skandinaviske Ring«, og den Beslutning, som Kongressen her traf, muliggør Finlands Deltagelse i det skandinaviske Samarbejde fuldt ud.

— Paa Kongressens anden Dag beskæftigede man sig med en Række interne Problemer, Lovændringer og Struktur-Spørgsmaal, og man sluttede med Valgene, ved hvilke den hidtidige Formand afløstes af *V. Aaltonen*, Helsingfors.

— — —

Søndag Aften forud for Kongressen afholdtes i Forbundets Hus i Broberggaten en lille Festlighed af en særegen Karakter. Den var dels en Indledning til Kongressen og dels Afslutning paa en »Idrætsdag«, hvor aktive Idrætsudøvere fra forskellige af Forbundets Afdelinger havde konkurreret i Fri-Idræt og nu modtog deres Præmier. Festen fik et helt igennem smukt Forløb, og skulde een af Kongressens Gæster her udtale et Ønske for Finlands Bokarbetarförbund, maatte det blive dette, at den Energi, Udholdenhed og Offervilje, der er saa typisk for Finnerne som Idræts-Nation, ogsaa i rigeste Maal maa komme Forbundet til Gode, saa vil det kunne se en lys Fremtid imøde! *K. A. Jørgensen.*

Lige saa galt før —

Vi er tilbøjelige til at mene, at vor Tid er en særlig ondartet Forfaldstid, de laadne Sansers Tid, hvor alt det onde er sluppet løs og breder sig frodigt paa det godes Bekostning. Og man kan jo heller ikke sige, at det er en særlig opløftende Aand, der raader. En Trøst er det dog — selv om den vel ikke er særlig værdifuld —, at det har været lige saa galt før i Tiden.

Den italienske Digter Francesco Petrarca karakteriserer saaledes Tidsaanden ved Slutningen af Middelalderen i følgende Vendinger:

»Alt er gaaet til Grunde, Friheden, Hvilen, Glæden, Haabet, Troen, Kærligheden. Disse uhyre Tab har Sjælen lidt. Men i Havesygens Rige regnes det ikke som nogen Skade, naar bare Indtægterne er de samme. Livet efter dette gælder som en tom Fabel .... Sandheden anser man som Vanvid, Afholdenhed som Galskab, Skamfølelse som en Skam og Udsvævelser som et Tegn paa et godt Hjærte. Jo mere plettet et Liv er, des mere er det værd. Berømmelsen vokser med Skurkestregerne . . .«

Saa dybt er vi dog vist ikke sunket — endnu.

Dr. Ensom.

Historisk Fagliteratur

Fra Direktør *Hugo Lagerström* (»Nordisk Boktryckarekonst«) har jeg modtaget et lille, men meget interessant historisk Værk omhandlende et Emne, der har Interesse for Bogtrykkerkunstens Udøvere, men vistnok ikke er kendt af disse i særlig udstrakt Grad. Værkets Titel er: *Boktryckarevapnet genom tiderna.* Sammenfattande översikt av boktryckare *Hugo Lagerström.* 44 Sider, 8^0. Udmærket hvidt Papir (lyst gulligt Omslag). Rigt illustreret med forskellige Prøver af Bogtrykkervaabnet, saaledes som dette har udviklet sig under Tiderne og er blevet anvendt af Bogtrykkere i forskellige Lande. Her skal jeg ikke komme videre ind paa det lille Skrifts udmærkede historiske Udvikling. Jeg henviser i Stedet til Værket eller til *Brødrene Lagerströms* »Grafisk Årsbok 1939«, hvor det lille Skrift er optaget in extenso. Det er forøvrigt et bibliofilt (numereret) Optryk herfra i et Oplag af 50 Eksemplarer. Men derfor er Værket ikke mindre interessant. Det er forøvrigt vistnok en almindelig Opfattelse, at Bogtrykkervaabnet stammer fra Kunstens Opfinder, *Johan Gutenberg.* Men dette er forkert. Johan Gutenberg havde ganske vist ikke mindre end to Vaaben han kunde anvende, men disse blev aldrig det faglige Vaaben. Det var Strassbourg-Bogtrykkeren, *Johannes Mentel,* der fik det første Vaaben, idet han adledes af den daværende tysk-romerske Kejser. Dette skete i Aaret 1468. Og dette Vaaben ligger til Grund for alle de mange Variationer, der siden har været i Brug paa forskellig Maade.

Norges grafiske Fagliteratur kan ikke i Omfang maale sig hverken med Danmarks eller Sveriges. Tager man derimod Maalet efter Kvalitet staar den norske Fagliteratur sikkert jævnsides med de andre nordiske Landes. Nu er denne Literatur blevet forøget med et nyt Værk fra Bogtrykkerhistoriens Omraade. Fra *Morten Johansens* Bogtrykkeri i Oslo har jeg modtaget: *Morten Johansens boktrykkeri 50 år (1889—1939).* Oslo 1939. 72 Sider, 4^0. Meget fint og svært Papir i gullig Tone. Indbundet i graat Lærredsbind med blaat Tryk. Den særdeles smukke Bog er skrevet af Faktor *C. Hansen.* Udstyrelsen, som er baade original og smuk, er der ofret en Del paa — noget ud over det sædvanlige. Det smukke Resultat har Tegneren *Albert Jærn* Æren for. Den solidt indbundne Bog indledes og afsluttes med et originalt Forsatspapir, hvortil er anvendt Reproduktioner fra Bogtrykarbejder, udførte af Firmaet i Tidens Løb. Hele Bogen er et saare smukt Bevis paa, at Firmaet kan levere baade godt Trykker- og Sætterarbejde. Der er nordisk Bogkultur over Værket.

Odense, i Juli 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Paa Vej mod en ny mægtig økonomisk Krise —

Det er tilstrækkeligt at betragte den økonomiske Udvikling i næsten alle Lande i Verden for at erkende, at den saakaldte »gode Konjunktur« i Øjeblikket næsten ikke har andre Drivkræfter end det uhyre Rustningsvæddeløb, som de fascistiske Diktaturstater har igangsat. I hele Verden er den hurtigst mulige Udførelse af Rustningsordrer for Tiden det eneste brændende Problem, og Resultatet er, at mange Lande (selv af de demokratiske) mere og mere nærmer sig en Tilstand med fuld Kapacitetsudnyttelse og begyndende Mangel paa Arbejdskraft, altsaa de samme Symptomer, som allerede i nogle Aar har kendetegnet de fascistiske Lande. Vi oplever derved den tragiske Kendsgerning, at Arbejdsløshedsspørgsmaalet i mange Dele af Verden for første Gang siden Krigens Afslutning har fundet en Løsning, der ganske vist vil ende med en endnu større Katastrofe, end Tilfældet var ved den sidste økonomiske Verdenskrise. Med største Bekymring har den internationale Fagbevægelse stadig peget paa den skæbnesvangre Kurs, som Samfundet styrer henimod: de fredselskende Demokratier er trukket ind i en Strømhvirvel af uhyre Rustningsudgifter og vældige Fejlinvesteringer. Den autoritære økonomiske Kurs i de fascistiske Landes »totalitære Krigsforberedelser« har overalt medført en stigende Statsstøtte af halvautoritær Karakter, der tilsidst vil bebyrde Arbejderbefolkningen i hele Verden med Oprustningens Omkostninger.

Fascisme — Oprustning — Krigsfare — social Tilbagegang — saaledes har *den* økonomiske »Udvikling« i de senere Aar set ud, som man tankeløst har givet Betegnelsen »gode Konjunkturer«. Der er ingen Tvivl om, at Verden — selv om den muligvis undgaar den store Fare: Krigen — alligevel er paa Vej hen imod en ny mægtig økonomisk Krise. At bekæmpe denne Krise vil være saa meget desto vanskeligere, som den vil begynde paa et Tidspunkt, naar Befolkningen i Landene er udmarvet, og Statsfinanserne fuldstændig er i Uorden ligesom Fejlinvesteringerne har naaet Miliardtal og Landenes Velstand er tilintetgjort!

Ingen underkender Vanskelighederne — mindst af alt Fagforeningsfolkene som Praktikere i den daglige økonomiske Kamp — der vil møde en effektiv kriseforebyggende Politik i Øjeblikket. Men med saa meget større Energi maa Verden gøres klar over, at den befinder sig foran *Krig og Krise,* men at begge Farer kan undgaas, hvis de demokratiske Stater finder hinanden og organiserer deres Samfund saaledes, at de ved deres Vægt lammer Europas egentlige Krise-Arnested: den fascistiske Akse. *Fredsfronten maa overføres paa det økonomiske Omraade!* Det er Tidens Krav. Realiseringen af dette Krav er ensbetydende med Frigørelse af Kræfter og Midler til Afværgelse af de truende Krisefarer. *(I. F. C.)*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbhvn. N. Tlf. Taga 4288.

Vi gør Status!

Siden »den nyere Tids« Haandsætterklubber omkring Nytaar begyndte deres Virksomhed, er der i det forløbne Halvaar kommet adskillige til, jævnt fordelt over hele Landet, ligesom der i en Række Byer er Undersøgelser i Gang med Dannelse af Klubber for Øje.

Da vi i den nærmeste Fremtid staar overfor det næste Trin i Arbejdet med Samlingen af Haandsætterne: Landssammenslutningen, er det saa nærliggende at gøre Status, at foretage en Opgørelse af, hvor langt vi i dette Tidsrum er naaet. Derved rejser sig uvilkaarligt Spørgsmaalet: Er denne Haandsætternes Samlen sig mere end blot en Sæson-Mode, et Døgnflue-Fænomen? Hertil er det vist tilstrækkeligt at henvise til den Tilslutning, som disse nystartede Klubber har faaet. Adskillige af dem melder om Medlemsprocenter paa 75 à 80, ja, et Par enkelte har endog organiseret alle de Haandsættere, der overhovedet kan blive Tale om i de paagældende Afdelinger!

Som yderligere Bevis kan nævnes den Tilstrømning, de forskellige Klubbers Arrangementer har haft, og den Interesse, Kollegerne viser for Klubbernes Arbejde i det hele taget, en Interesse, der gaar langt udenfor Haandsætternes Kreds! Disse Omstændigheder viser tydeligt, at det var noget, som laa i Luften, ligesom en indre Trang hos Kollegerne til at slutte sig sammen, saaledes at det var en forholdsvis let Sag for de forskellige initiativtagende Kolleger at give det sidste lille Puf til en Klubdannelse.

Funderer man videre over Problemet, støder man i samme Forbindelse paa Spørgsmaalet om Aarsagen til, at denne indre Trang først nu er blevet saa stærk, saa den har givet de nævnte Udslag. Man fristes til at bruge Vendingen: Hvorfor har Haandsætterne dog ikke for længe siden fundet hinanden til et for hele Branchen frugtbringende Samarbejde? Thi medens Maskinsætterne og Trykkerne i mange Aar har haft deres Sammenslutninger, hvorigennem de enkelte Branchefæller har faaet udvidet Kendskabet til netop deres Branches specielle Forhold og derigennem faaet indskærpet Betydningen af den enkelte Kollegas Forstaaelse af sit eget Arbejdes Værd, saa har Haandsætterne i det store og hele ikke interesseret sig synderligt for, hvad der rørte sig blandt Branche-Kolleger i andre Dele af Landet, langt mindre forsøgt i stort Tal at mande sig op til samlet at gøre deres Indflydelse gældende som Branche betragtet, saa meget mere som vi jo er den største Gruppe indenfor Forbundet. Nu i Dag kan den enkelte ved Sammenligning paa Arbejdspladsen eller blot ved en flygtig Gennemgang af Tarifen se, hvilken Taktik der har »skæppet« mest.

Der har dog tidligere — for en halv Snes Aar siden — været gjort et Forsøg paa at samle Haandsætterne, men Tanken har paa dette Tidspunkt aabenbart endnu ikke været moden, i hvert Fald døde de fleste af den Tids Klubber hen, saaledes at kun 3 overlevede Forsøget, nemlig Bog- & Akcidenssætterklubben og Bladsætterklubben i København, og som eneste Provinsklub Aarhus Haandsætterklub, der netop i næste Maaned fejrer sin 20-aarige Bestaaen.

Med det sidste Delegeretmødes Vedtagelse, som praktisk talt lagde Oplysningsarbejdet i de enkelte Branchers Hænder, blev der imidlertid skabt Grundlag for Dannelsen af Haandsætterklubber, man kan næsten sige, at de blev en tvingende Nødvendighed, for at Forbundets Oplysningsvirksomhed kunde udnyttes paa den bedst mulige Maade.

Vi kan da i Dag allerede mønstre en halv Snes Klubber med en interesseret Medlemsskare, som stærkt nærmer sig det første Tusind, og flere vil utvivlsomt melde sig i den kommende Tid. Det er et Resultat, der giver de bedste Forhaabninger for Opfyldelsen af det Ønske, som er kommet til Udtryk paa forskellig Vis, baade fra allerede eksisterende Klubber, men ogsaa fra Afdelinger, hvor Kollegerne af Hensyn til Sommerferien forholder sig afventende med Klubdannelse, det Ønske, som skal sætte Kronen paa Værket: Haandsætternes Landssammenslutning. Som bekendt dannes denne ved et stort Haandsætter-Stævne i Odense den 3. September, og det er derfor ikke for tidligt for de enkelte Byer (med eller uden Klub) at tænke paa Repræsentationen til dette Stævne.

Hans.

Tankestreger.

Vi har nok af Vokaler og Konsonanter,
derimod savnes konstant Kontanter!

Vejen til Evaldsgade er brolagt
med gode Bog- og Akcidenssættere!

Sætterne, som véd saa god Besked,
er den rene Ynk af Beskedenhed!

Hvorfor er Titler egentlig saa foragtede,
naar *Smuds*titler hos os er eftertragtede?

Jens.

Rettelse.

I sidste »Spalte« stod »Bog- & Akcidenssætterklubben«s Adresse fejlagtig: Magistervej 42, skal være *Magistervej 48, København N.*

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Ligaturer og andet Djævelskab.

Ligervis som Vækster kan hærges af Snyltere, og Egne og Folk kan udsættes for Sot og Plage, saaledes hænder det, endda med temmelig Regelmæssighed, at Kunst og Virke trænges af alskens Angreb, hvis Formaal angives at være Fremskridt, men hvis Resultater ofte viser det modsatte.

I de senere Aar er der gaaet en Farsot over den grafiske Verden, der har givet sig Udslag i en evindelig Udkastning af Salgsobjekter for Faget. Det virker utiltalende i Forbindelse med en ideel Stræben efter Skønvirke indenfor et Fag at lure Profitjægerens idelige Jagt efter Mammon.

Vore Skriftstøberier kan ikke sove en Nat over uden at føde. De yngler som Rotter: smukke Unger almindeligvis, men ogsaa Misfostre. Og hvad skal vi med dem? Var det ikke bedre at nøjes med lidt færre Snit og saa anvende de gode iblandt dem til Udvikling af Fagets Kultur i Stedet for at rende Landene rundt blot for at slaas om Fedtskillingerne. Vi har i den seneste Tid haft det Særsyn, at en Titelskrift, der har været anset for

det gyseligste, der kan fremstilles, Italiennen, er blevet udbudt som moderne Grafologi, og vi kender jo ogsaa et hjemligt Resultat, hvis Oprindelse kun har kunnet skabes ved Brug af en Tjærekost.

Nu er det ikke Hensigten med disse Bemærkninger at ville indlede en Debat om et saa omfattende Emne som den grafologiske Typografi, men der er fra et Par Skribenters Side, først af vor tidligere Kollega, Viktor Peterson og nu i sidste Numer af »Grafisk Teknik« af C. Marhauer — maaske udfra forskellig Indstilling — peget paa en af Geschæftens seneste Udvækster: Logotyperne.

For en Del Aar siden begyndte Skriftstøberierne at kaste sig over Studiet af grafologiske Sammenstillinger — for at fuldkommengøre Skriftbilledet, hed det sig; der er altsaa dem, der mener, at den væsentligste Aarsag var Afsætningsspørgsmaalet. Resultatet af deres Eksperimenteren har vi set i de Tilstøbninger, der i Form af Haandmatricer følger med mange af de nye Skriftsnit, og i de endnu flere, der bebudes gennem deres udsendte Tryksager. Der er, som ogsaa C. Marhauer udtaler, sandsynligvis ingen Grænser for, hvor langt man vil kunne gaa i Retning af tekniske Snurrepiberier.

Vi finder det nødvendigt at sige det med det samme, inden Ideen har bredt sig mere: Lav, hvad i I vil, og køb, hvad I vil! men én Ting maa vi — alle os, der berøres deraf — gøre os klart fra Begyndelsen: en Udvidelse af Skriftfremstillingen i denne Retning vil fuldstændig kuldkaste al Præstationsberegning. Det vil under denne Udvikling blive fuldstændig umuligt at lave en Kalkulation, der hviler paa en Tusindpræstation. En Sætter, der skal arbejde med Ligaturer i den Udstrækning, som Logotyperne kræver, kan ingensomhelst normeret Præstation garantere. Det maa blive et Tarifspørgsmaal, der trænger sig paa den Dag, Anvendelsen af disse Typer gøres effektiv, og vi maa da kræve Ophævelse af Præstationsparagrafen. Thi al Ensartethed forlades. De forskellige Snit faar forskellige Ligaturer alt efter deres Karakter, og Skrifter af ny og gammel Dato ophobes og anvendes indenfor det samme Trykkeri og bringer et fuldstændigt Virvar ind i Sætterens Klaviaturindstilling. Hvis det kunde tænkes, at enhver Skrift havde de samme Logotyper, og at et Trykkeri kun anvendte saadanne Skrifter, saa var der en Mulighed for et fast Personale for at indøve sig under normale Forhold. Men dette vil jo være utænkeligt.

Hvor megen Berettigelse, der udfra et æstetisk Synspunkt vil være for en Reformation paa Skrifttegningens Omraade, skal vi ikke her forsøge at afgøre, dog turde man maaske antyde, at lige saa vel som man vil søge en symmetrisk Tilnærmelse gennem Logotyperne, kunde man gaa den modsatte Vej og styrke Enkelttypen gennem en saadan Udformning af Skriftbilledet, at et uheldigt Afstandsforhold formindskes. Og i alt Fald, saalænge man ikke har løst Spørgsmaalet om en fuldkommen Kursiv i Forbindelse med Sættemaskinens Skrifter, synes vi, det er utidigt at kaste sig over saa vovelige og eventyrlige Opgaver som en almindelig Omkalfatren af vort oprindelige Skriftbillededeal.

Søren Sejers Dag.

Velanbefalet Linotypesætter (med Kendskab til Intertype) Søren Sejer gik ind ad Porten til sit Arbejdssted med tyve Aars Praksis i Baghaanden.

Paa Trappen mødte han Johansen, Forretningens Altmuligmand, der pudsede Sættemaskine, smeltede og legerede Metal, passede Kakkelovne og gjorde rent, besørgede forefaldende Trykkeriarbejde, pakkede og forvaltede Papir, kørte med Varecykle og saa videre, alt formedelst en Løn, der laa fem Kroner over Trykkeriarbejdernes Minimalløn.

— Der er i Orden, sa' Johansen. Pudset og smurt, men der er ikke smeltet endnu; der er ingen Tryk paa Gassen i Dag.

Søren Sejer hængte sin Jakke og sine Benklæder bag Omhænget, der markerede Garderoben, og trak Arbejdstøjet paa.

— Naa, det er sandt, der er ikke smeltet. Men det kommer vel snart. Han rokkede lidt ved Gryden, kiggede paa Blusset og pillede ved Regulatoren. Det syntes at hjælpe. Han tog en Klud og tørrede efter der, hvor Olien flød synligt. Saa satte han sig — han havde otte effektive Sættetimer.

»Vinterbanen« blev til »inte ane« — Sørens osse med den Fugtighed, der var i Huset; de første Timer om Morgenen var Matricerne ikke til at hamre ud af Magasinet; han havde sagt det til Forretningen, og Faktoren mente bestemt, det kom af, at Gulvet blev vasket med Vand, det var ikke moderne mere i Maskinsætterier. Johansen, der var blevet kaldt til Raads, vidste bestemt, at det kom af, at man undertiden lukkede Trækruden op.

Faktoren kom ind og lagde en Del Papirer fra sig:

— Forfatteren klager over, at der er saa mange Fejl i Korrekturen. Han faar altid fejlfri Sats fra Holgersen. Hvad er Grunden?

— Holgersen holder sine Maskiner i Orden. Han har elektrisk Opvarmning, og der mangler ikke Matricer. Hvor bliver den sidste Bestilling af, — det er en Maaned siden. Vi har kun syv r af Petit Cheltenham.

— Er de ikke kommet endnu. — Faktoren saa overrasket ud. Saa er de nok forsinket undervejs.... Der er Brud paa Banelegemet mellem Berlin og Warnemünde, — det havde Faktoren læst. Saa ekspederer de naturligvis Persontogene og la'r Godset blive tilbage.

Søren Sejer sætter. Han forstaar at behandle den gamle Kværn. Den har et dødt Punkt, hvor den skal lokkes over ved et Greb i Haandtaget, men saa kører den som Regel ogsaa hele Turen rundt. En Haandsætter kommer og skal have en Linje Pagina paa fjorten Cicero og to Regletter paa Korpus og tre paa Petit; saa snart han er gaaet, kommer en anden og skal have en Linje, der er blevet borte, og saa en halvfed Rubrik, men denne Ekspedition blev ikke fuldført, for nu stoppede Linjen ved Overgangen til første Elevator — en Spærrefjeder var knækket. Sejer følte efter sin Lommekniv; den maatte gøre Tjeneste som Skruetrækker, til hvilket Formaal han havde knækket en Smule af Spidsen og filet den til — han kunde alligevel godt bruge Kniven til at skrælle Æbler med.

Skaden blev udbedret, og der kom paany det forventede Tempo over Arbejdet. Hejda, hvor Heblerne smadrede.... Da viste sig en Deputation i Døren. Det var Faktoren og Trykkeren; den sidste holdt et stort Ark udslaaet.

— Trykkeren klager over, at Linjerne ikke er lige høje. Hvor kan det være?

Trykkeren stillede sig op og begyndte at forklare Situationen. Der var tyve forskellige Højder — — det var ikke til at rette saadan Sats til. Det havde allerede taget fire Timer. Dækkelen var ødelagt, og han vidste ikke, om han kunde trykke med den.

Medens Trykkeren havde Ordet, stod Faktoren og saa skiftevis deltagende paa Trykkeren og anklagende paa Maskinsætteren.

— Skal vi hente Montøren? spurgte han.

— I kan, om I vil, hente Skomageren, svarede Sejer. Og saa gik de. Trykkeren vendte sig nu:

— Men nu kan du jo gi' en Bajer. Saa skal jeg klare den for dig for denne Gang.

Henne i Glasdøren stod et Ansigt og saa interesseret paa Optoget.

— Det er Maskinsætteren, der faar sig en Balle. Han er altid saa opsat, naar man kommer og skal hente en Linje.

Søren Sejer gik til Frokost. Der sad otte Mennesker om-

kring et Bord til fire. Det var tilfredsstillende, erklærede Tilsynet.

Læse Aviser ... og hvile sig! Det kan man jo gøre i sin Fritid ... hjemme.

Eftermiddagen gik saa langsomt. Det blev tidligt mørkt. Man arbejdede med kunstigt Lys det meste af Dagen. Hele Rummet var mørkelagt. Der maatte ikke bruges mere end femten Lys ved Sættemaskinen. Det var tilstrækkeligt, — havde Chefen sagt.

En Sætter stod hos Søren Sejer og demonstrerede et Stykke Maskinsats i et Skib.

— Den er en Kvartcicero stivere i den ene Side end i den anden.

Saa — nu sprang Snoreremmen.

Det var sgu det allerværste, for der var ikke noget at samle den med. Det var nu meget bedre, den Gang man havde Staaltraad paa Bajerskølflaskerne.

Men nu maatte man altsaa se at finde et Søm. Var der nu ikke et Søm mere til at bore Hul med.

Saa maatte han laane det, som Kalenderen hængte paa. Og en Skruenøgle til at banke med — det havde han. Jo, man lærer at hjælpe sig.

Johansen kom ind og saa sig om.

— Er der Metal nok til i Dag. Ellers ligger der et Par Stykker i Kælderen. Jeg har Fyraften nu, Farvel!

Det gaar paa den sidste Time. Gudskelov! Men nu begynder *k* at dublere. Næste Gang kommer hele Møllen. Og een Gang til. Ja, saa maa han jo undersøge. Bare man nu havde et Sted at anbringe Lampen imens. En Snor var der vel, saa man kunde binde den. Nej. Saa maatte han ind i Sætteriet og lede efter en Klummesnor.

Naa, saa blev den klaret. Det var igen en Standsning. Skomagerbladet skulde være færdig i Dag — det blev det ikke.

Faktoren forbandede Overarbejdsloven. Søren Sejer vaskede sig og gik.

Hjemme laa to Skattebreve og ventede paa ham. Det ene var en Ekstraskat. Det andet var Tillæg til samme. Han lagde begge Breve hen i Skuffen, hvor han gemte sine Penge.

Saa gik han til Bords. Der var Byggrød med Saftevand. Og saa var der Frikadeller. *taus.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Sjællandskredsens Udflugt til Hillerød blev i sidste Øjeblik aflyst; men saa sent, at Københavnskredsen vanskeligt kunde naa ud til sine Medlemmer, saa meget mindre som man ikke havde nogen sikker Opgivelse af, hvem der vilde deltage. Det blev derfor meddelt Hillerød, at København vilde komme alligevel. — I Hillerød samledes 19 Deltagere, de 10 fra Hillerød. Programmet blev lagt om, men efter Frokosten besaa man under kyndig Vejledning Samlingerne paa Frederiksborg Slot. Derefter gik Turen i Lillebiler til Nøddebo — Kaffe paa Kroen — Sejltur over Esrom Sø til Fredensborg — Spaseretur i Slotsparken og Middag i Søpavillonen, hvorfra Bilerne ved 22-Tiden førte os tilbage til Hillerød.

Saaledes blev der alligevel en Tur ud af det, en Tur, der burde være kommet flere tilgode. Hillerødkollegerne, der mødte med deres Hustruer, fortjener Tak for deres Indsats, specielt Formanden; saa meget mere som de først maatte arrangere Turen, saa aflyse og til Slut tage ud for os, der ikke lod sig standse. *J. B.*

Syd- og Vestkredsens Maskinsættere paa Udflugt til Esbjerg og Fanø. Søndag den 18. Juni samledes Syd- og Vestkredsens Maskinsættere til Udflugt i Esbjerg. Paa Hotel »Spangsberg« spistes Frokost, og allerede her var Humøret højt og Udflugtsstemningen den bedste. Kl. 12 sejledes med Færgen til Nordby, hvorfra der foretoges en helt rigtig Fanø-Tur. Vejret var ideelt: mildt og varmt med en svag Luftning. I Rutebiler kørte Deltagerne fra Nordby til Fanø Vesterhavsbad, som viste sit mest smilende Ansigt, og mange fik et forfriskende Bad i det let vuggende Vesterhav. I Sønderho Krogaard indtog de hundrede Deltagere Eftermiddagskaffen. Formanden for Esbjerg-Klubben, *Gerh. Jensen*, bød velkommen til Fanø og udtalte Haabet om, at Arrangementet af Turen maatte modtages med Tilfredshed. Efter Kaffen var Gerh. Jensen Fremmedfører paa en Tur gennem den idylliske Fiskerby; bl. a. besaas Kirkegaarden med dens egenartede Gravskrifter. Paa Hjemturen gjordes en Afstikker til Maagekolonien, og det storslaaede og ejendommelige Reservat betragtedes med megen Interesse. Fra Nordby sejledes tilbage til Esbjerg, hvor der var Fællesspisning paa Hotel »Spangsberg«. Her kulminerede Udflugtsstemningen, og der holdtes en Række Taler. Formanden for Sydkredsen, *N. Chr. Andersen*, Kolding, takkede Arrangørerne for den vellykkede Dag og udtalte sin Glæde over at være samlet med Vestkredsens Maskinsættere. *Viborg*, Skive, takkede paa Vestkredsens Vegne for Indbydelsen og udtalte Ønske om fortsat godt Samarbejde. *Kjær*, Thisted, takkede for Samværet og nærede de bedste Forhaabninger til Vekselvirkningen mellem de to Kredse. *Ole Petersen*, Nykøbing M., anerkendte den gode Stemning blandt Deltagerne og benyttede Lejligheden til at slaa et Slag for, at Forbundet yder Lokalafdelingerne økonomisk Støtte til Festlighederne af Gutenberg-Jubilæet. Han sluttede med en Skaal for Damerne. *N. Chr. Andersen* oplyste, at der var sendt følgende Telegram til Dansk Typograf-Forbunds Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole.

»Vest- og Sydkredsens Maskinsættere paa Udflugt til Esbjerg og Fanø sender kammeratlige Hilsener. For Demokrati og Samarbejde. Held og Lykke med Arbejdet.«

Meddelelsen modtoges med livligt Bifald. En morsom Sang for Damerne gjorde mægtig Lykke. *Jørgen Andersen*, Kolding, udbragte et Leve for Dansk Typograf-Forbund. *Fr. Flade*, Haderslev, udtrykte sin Glæde over det gode Samarbejde, Sydkredsen har indledet baade mod Øst og Vest. Da *N. Chr. Andersen* udbragte et Leve for Esbjerg-Kollegerne, adresseret til Dagens Mand, Gerh. Jensen, var Tilslutningen saa kraftig, at Begejstringen over Turen var fastslaaet, og *Gerh. Jensen* kunde slutte i Forvisningen om at have beredt Deltagerne en Oplevelse, som længe vil mindes. *N. A.*

Indgaaede Kontingenter. Juni 18.: Slagelse (April Kv.) 10,00. — 19.: Randers (April Kv.) 11,00. — 21.: Horsens (Jan. og April Kv.) 18,00. — 23.: København (April Kv.) 140,00. — 30.: Bornholm (April Kv.) 8,50. — Juli 2.: Roskilde (Jan. og April Kv.) 8,00. — 4.: Næstved (April Kv.) 10,00. — 5.: Odense (April Kv.) 36,00. — 11.: Sydjysk Kreds (Januar Kv.) 42,00.

København, 17. Juli 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

Maskinsætterskolen paa Fagskolen for Boghaandværk har nu afsluttet to Kursushold, og den første Maskinsættereksamen vil saaledes snart finde Sted. Foruden Oplæringskursus arrangerer Skolen Instruktionskursus for værende Maskinsættere saavel fra København som Provinsen, naar tilstrækkelig Tilslutning findes.

Danmarks Maskinsætterantal. Ifølge den af Dansk Typograf-Forbund udsendte Medlemsfortegnelse var Antallet af Maskinsættere den 2. Januar 1939 saaledes: Aabenraa 12, Aalborg 36, Aarhus 66, Assens 2, Esbjerg 18, Faaborg 2, Fredericia 4, Frederikshavn 3, Grenaa 2, Haderslev 7, Helsingør 3, Herning 9, Hillerød 24, Hjørring 11, Hobro 3, Holbæk 13, Holstebro 10, Horsens 17, Kalundborg 7, Kolding 23, København 495, Køge 6, Løgstør 2, Maribo 5, Marstal 2, Middelfart 4, Nakskov 9, Nyborg 4, Nykøbing F. 13, Nykøbing M. 8, Næstved 20, Odder 1, Odense 53, Randers 17, Ribe 3, Ringkøbing 6, Ringsted 8, Roskilde 12, Rudkøbing 6, Rønne 13, Silkeborg 16, Skanderborg 1, Skive 8, Skjern 1, Slagelse 18, Stege 5, Svendborg 11, Sønderborg 8, Thisted 8, Tønder 1, Varde 1, Vejle 15, Viborg 8; ialt 1060. Desuden findes der Landet over adskillige delvis beskæftigede Maskinsættere, der er opført som Sættere.

Mergenthalers Lærling. I December døde en af Maskinsætternes Veteraner, *F. J. Wich*, i sit Hjem i Baltimore i U. S. A., 71 Aar gammel. Wich, der var fra Bayern, kom til Amerika som Barn og kom i Lære hos Ottmar Mergenthaler. Han tegnede Linotype-Klaviaturet og fik som Belønning Lov til at støbe den første Linje paa Maskinen. Han opstillede den første Maskine i »New York Tribunes« og blev senere Formand i denne Virksomhed. Da man i 1898 fra Amerika søgte Forbindelse med England for at starte den europæiske Sættemaskine-Industri, kom Wich med herover og var her med til at udtage flere Patenter saasom regulerbar Støbeform, Udstøberplade og Pumpeforbedring. I nogle Aar rejste han i Sydafrika, men da i 1911 det amerikanske og det engelske Selskab gik hver til sit, vendte Wich tilbage til Amerika, hvor han først arbejdede som Maskinsætter og i de sidste 19 Aar som Sættemaskine-Montør.

(Efter Typ. Medd.).

Brevkasse. I Anledning af forskellige Henvendelser til os angaaende Manglen paa Fremkomsten af teknisk Stof, saaledes som vi tidligere bragte det, maa vi gøre opmærksom paa, at vort Bladafsnit her i »Typ.-Tid.« ikke ifølge Overenskomsten maa bringe saadant Stof. Og med »Grafisk Teknik«s store Indskrænkning af Tekststof er Udsigterne jo ikke lyse. Vi opfordrer imidlertid vore tidligere tekniske Medarbejdere til at tage fat. Saa maa der skaffes Udvej for Offentliggørelse.

Fra Gerningsstedet.

I omvendt Forhold. Det hændte paa et lille Trykkeri, der ikke er ret stort. Trykkeriet ligger i en lille By, der altsaa heller ikke er saa stor. Man trykker den lokale Avis, der i Sandhed er meget lille. Redaktøren er en lille Mand, og han har jævnlig Ærinde i Sætteriet med Manuskript. Saa kigger han lidt paa Maskinen og paa Manden, der sidder ved den; han laver Munden til for at sige noget, men han siger intet; han gaar. En Dag staar han stille og kigger paa Spindlerne, der roterer i deres Evindelighed. Saa henvender han sig til Maskinsætteren: — Kan den Snegl deroppe ikke løbe hurtigere? — Nej, lyder Svaret, ikke denne; men man har Maskiner, hvor Spindlerne er hurtiggaaende. — Kan vi ikke faa en saadan paa denne Maskine? — Det kunde maaske lade sig gøre, mente Maskinsætteren; men hvorfor skulde man det? — Jo, saa kunde der jo sættes saa meget hurtigere. Saa gik Redaktøren ind til sig selv igen i dybe Tanker. Det er virkelig sandt. Han havde kun en lille Hjerne; den har ikke været ret stor.

Spørgsmaal og Svar.

Morgensprøjteren. Det i »Typ.-Tid.« Nr. 13 stillede Spørgsmaal angaaende de mystiske Sprøjtere syntes ikke at være løst. W. A.s Svar i Nr. 25 var meget udtømmende, men — forekommer det mig — blot drejede det sig om noget andet end om det, der blev spurgt.

Hvis man læser Spørgsmaalet nøje igennem, vil man se, at det drejer sig om en »Eksplosion« i Metallet om Morgenen, inden der overhovedet arbejdes med Maskinen, hvorfor jeg fandt, at der laa en Mulighed for Opklaringen af Fænomenet ved at sætte Metalstanden ned, men det gav altsaa ingen Løsning.

W. A.s Svar er imidlertid interessant, idet det viser, at man paa hans Arbejdssted er gaaet grundigt frem mod et Onde, og er naaet et Resultat, som er belærende for os andre.

Da dette skrives, véd jeg ikke, om man med Held har benyttet sig af W. A.s Anvisning, men jeg har forgæves søgt Faustinus, der er taget paa Ferie i Kolonihaven, saa dèr er altsaa ikke Hjælp at faa.

Er man stadig lige langt med Hensyn til Opklaringen af »Morgensprøjteren«, kan jeg meddele, at Firmaet Andersen & Nielsen, Aaboulevarden, København, har fremstillet en Slags Dorn, der stikkes ned i Metallet ved Arbejdstidens Ophør. Dornen stikkes helt til Bunds i Gryden og er let at tage op om Morgenen samtidig med, at der tændes under Maskinen. Det Hul, Dornen frembringer i Metallet, skal bevirke, at der kommer Luft helt ned til Bunden af Gryden, og en Sprøjter af den omtalte Art undgaas. *S. V.*

— Kan »Maskinsætteren« fortælle mig, hvad Forskel der er paa de to Begreber: Logotype og Ligatur, for det er vi nogle Stykker her, der ikke kan klare. *L . . . p.*

Svar: Det bliver heller ikke saa let. Praktisk talt forstaar man nemlig det samme ved de to Udtryk. Sprogligt kan de naturligt defineres. Legatur betyder nærmest Sammentrækning, Forening eller Samling af flere Legemer. Det kan derfor benyttes i alle Tilfælde, hvor to eller flere Bogstaver sammensluttes, baade hvor det sker af praktiske Grunde (en) og hvor det sker af skønhedsmæssige (fi), og maa derfor betragtes som den almengyldige Betegnelse for Flertyperiet. Logos betyder »Ord«, og en Logotype maa derfor forstaas som en Type hørende til et Ord, altsaa Enkeltbogstaver, der samlede danner Logos.

Praktiske Vink.

Paa de nye Linotype-Modeller kan det forekomme, at Aflæggeren standser, fordi man forsøger at skifte Magasin, før alle Matricer er faldet ned. — Man skal da op og staa, uden om og bag om Maskinen for at sætte i Gang. — Dette kan undgaas paa følgende Maade: Man tager et tyndt Stykke Staaltraad, laver en Løkke, sætter Løkken uden om Bremsen i Aflæggeren, lader Traaden løbe langs med Aflægger-Remmen ned under Skibet med Haandmatricer til den lille »Knop« foran, fæstner Traaden her. — Ved at give et lille Ryk i Traaden starter Aflæggeren igen, og man spares for »Spasereturen«.

Fidusen er forøvrigt ikke ukendt af Maskinsættere og har mange forskellige Variationer. *W. A.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen. Islevhusvej 8.

Branchebevægelsens Maal.

»Den Armé vi skaber, maa være stærk og fast, thi den skal erobre en Verden, og den maa være demokratisk ordnet, thi den skal udvikle Mennesker.«

Dette Citat er taget ud af en Tale, som afdøde Maler og senere Overpræsident i København, Jens Jensen, holdt paa det Delegeretmøde af danske Arbejdere, hvor man i Januar 1898 stiftede De samvirkende Fagforbund i Danmark. Baaret frem af Vidsyn og Styrke vil disse Sætninger bevare deres Værdi til evige Tider, og selv om den Dag vil oprinde, hvor Maalet er naaet, at *Arbejdet og Arbejderne* har erobret Ledelsen og Magten i Verden og gjort Fred og menneskeligt Samvirke til det sociale Symbol, vil Ordene alligevel bevare deres Værdi som Udtryk for det Grundlag og den Idé, der skal bære og bevare en saa kostelig Erobring. Det er den ægte demokratiske Aand, der gaar gennem disse Sætninger, og som een Gang udtalt bør staa prentet paa alt Organisationsliv og i Hjerte og Hjerne paa enhver Arbejder og Arbejderleder.

Og det er ikke at trække denne Arbejderpioners Ord nedad, at anvende dem i en Strid eller et Spørgsmaal om Branchebevægelsen indenfor vort Forbund. Vel, det er rigtigt, *i Hjertet har Livet sin Kilde* — i Arbejderbevægelsens Central-Organisation og Central-Ledelse maa der være baade Styrke og Sundhed, og derfra maa Hjerteslagets Impulser gennem sunde Kanaler føres ud til alle Organisations-Legemets Led og Dele. *Men hvad nytter det altsammen, dersom ikke dette Legeme er sundt i hver en Fiber og Celle,* dersom ikke Livet kan opretholdes og de nødvendige Livsfunktioner udvikles og holdes i Gang.

Branchebevægelsen bliver da et Spørgsmaal om Organisations-Legemets naturlige Opdeling i Led og Funktion. Og Branchebevægelsen staar i Øjeblikket som det eneste organiserede Krav om Opretholdelse i fuld Udstrækning af vort organisationsmæssige Demokrati med de enkelte Medlemmers Medleven i Udviklingen og Medindflydelse paa Valget af Veje og Midler.

Og Branchestriden er akut i Øjeblikket. Striden er opstaaet omkring vor Oplysningsvirksomhed, som er kommen til Verden for at bryde Branchebevægelsens Strøm. Den maa tage de Stød, der tilkommer den.

Oplysningsvirksomheden har skabt en Misére, som de rette Instancer maa tage Ansvaret for. Vi nævner i denne Forbindelse det forkastelige Forhold, at det i Oplysningsvirksomhedens første 3-aarige Periode var Oplysningsinstitutionen forbudt at samarbejde med Branchebevægelse og Branchefolk. Og det gør Ansvaret tungere at bære. Thi bl. a. havde *vi fra Branchebevægelsen* advaret imod den eensidige Arbejdskurs, som man nu under Erkendelsens og Kravenes Tryk maa lægge Roret haardt om fra.

Vi havde advaret derimod og taget Afstand derfra, ikke alene fordi den truede vore egne Brancheinstitutioner, men meget mere fordi den truede hele vort Organisationslivs heldige og forsvarlige Udvikling. Vi skrev i Februar-Numeret 1936 af »Trykkeren« bl. a.:

»Vi lader os heller ikke tvangsindlægge i en hysterisk Step-Dans om en Mode-Typografi, der er os ganske uvedkommende under de foreliggende faglige Forhold. Et saadant fagteknisk Oplysningsarbejde har heller ingen Rod i vort Forbunds oprindelige Formaals-Beslutning, og inden vi gaar ind i noget saadant, forlanger vi Spørgsmaalet debatteret og belyst under principielle Synsmaader. Hvis det følger den, desværre, nu almindelige Udvikling, vil det nemlig ogsaa blive gennemført paa Bekostning af vor egentlige Organisations Opgave at søge udvirket de bedst mulige økonomiske Vilkaar for Fagets Udøvere, og det skal, med vor gode Vilje, ikke blive et anden eller tredie Rangs Spørgsmaal. Tværtimod. Tæt til denne Ild, der brænder stærkt for Tiden, vil vi medvirke til at holde vort Forbund og dets Ledelse. Men det fagtekniske Spørgsmaal, Trykkerne vedkommende, skal vi nok varetage, og vilde, uden iøvrigt at blande os ind i de øvrige Branchers Forhold, finde det klogt, om disse indtog det samme Standpunkt. Vi gaar ikke med til at ofre Organisationens bedste Kræfter og Midler paa et Arbejde, der saa decideret kun kan tage Sigte paa en Blomstringstid for de af vore Folk, der har opnaaet Beskæftigelse, mens det aldrig kan medvirke til at skaffe en Mand mere ind paa en Arbejdsplads. Og Faget som saadant, skal nok faa sin Udvikling uden dette vort Bidrag. — Vi understøtter ikke denne Interesse-Afleder fra »den eneste Opgave«. Og hvis man fra den Side, der repræsenterer eller udnytter de overophedede fagtekniske Hjerner, mener at kunne overrumple Trykkerne ved et Misbrug af et Delegeretmøde, mener vi paa vor Side at have Kald til at gøre opmærksom paa Misbruget og Overrumplingen og gøre vore Folk opmærksom paa, at denne Overrumpling ikke er yderligere bindende for os — — —.«

Ja, saaledes skrev vi dengang, og det, vi skriver i Dag, er paa Linie dermed. Men vort Motiv er det samme: Vi ønsker kun det bedste for vor Organisation og for den samlede Arbejderklasses March frem mod sit Maal. Men vi ønsker at gaa den kortest mulige Vej — vor Modstander marcherer hurtigt — og vi ønsker at have *alle* vore Folk med os. Arméen kan aldrig blive for stærk og for fast, kan aldrig blive for enig og bevidst.

Johs. Larsen.

Efter „Premieren" — gaar Tæppet ned

Det var godt, Schultz, du fik Tid til at svare mig. Er det din Løben rundt i København for at fortælle dem, der gad høre paa dig, at nu skulde jeg »slagtes«, der har sinket dit Svar? Skal dit Svar »Efter Premieren« være Slagtekniven, saa er det en Boomerang, du har brugt. Idet det sikkert er gaaet op for Læserne af »Typ.-Tid.«, at det ikke er Sagen, men Personen, du vil diskutere.

Jeg kunde derfor godt have undladt at skrive mere om denne Sag, dersom du ikke havde beskyldt mig for at citere dine Udtalelser ukorrekt. Thi dette passer jo ikke.

Ølse-Pølse-Verset karakteriserer dit Svar, mon du nu ikke snart har blandet Højtryk og Fladtryk sammen i en saadan Pærevælling, at du ikke engang selv kan hitte Rede i det, det ser ud til det, med Henblik paa din Omtale af Trykningen af »Horsens Folkeblad«. Dine Oplysninger om Ordet »Princip«, kunde du godt have sparet dig, jeg har selv et Leksikon; det er jo ikke et Ord, som jeg har fundet paa, men som før nævnt har jeg det fra »Vejledning for Trykkere«. Hvad min Kandidatur til Formandsposten i København har med denne Sag at gøre, er der sikkert ikke mange, der er klar over. Dit sidste gode Raad har jeg heller ingen Brug for, idet jeg hverken véd, hvornaar, hvorfor og hvordan jeg skal bruge det.

Jeg har erkendt den Fejl, jeg har begaaet med Hensyn til Placeringen af Offsettrykket. Og havde du været den Hædersmand og gode Kollega, som jeg havde tænkt mig, du var, saa havde du gjort Redaktionen opmærksom paa Fejlen ad privat Vej, dersom Fejlen ikke var blevet rettet i det følgende Numer med Branchesider.

Det er jo ganske givet, at personlig Skænderi fremmer ikke vor Sag, og vi skulde jo ogsaa gerne have vigtigere Opgaver at bruge vor Tid og »Typ.-Tid.«s Spalter til.

At du ikke blev Medlem af Oplysningsudvalget og ikke blev Redaktør af Trykkernes Brancheside, kan jeg da ikke gøre for; se at bliv den Skuffelse kvit. Og selv om vi henholdsvis bor i Vest og Øst, er Afstanden sikkert ikke større, end at vi kan naa hinanden til et Samarbejde for vor Branche; jeg er beredt til at række det længste Stykke.

Chr. B. Petersen.

Dansk Typograf-Forbund
Norsk Centralforening for Boktrykkere
Svenska Typografförbundet

Afslutningsfest
for den XIV. internationale Typograf-Kongres

Torsdag d. 10. August Kl. 20 i Lorrys Landsby

Taler - Sange - Stort Artistprogram - Dans Juhl-Thomsens og *Harald Mortensens Orkestre.*

Billetprisen er 5 Kroner. *Men hele dette Beløb godtgøres ved Køb af Varer i Lorrys Landsby,* idet Billettens Kupon kan leveres Tjeneren som Værdimærke for 5 Kr.

Billetter faas fra iaften hos *Lundin* paa Forbundskontoret. — Bestilte Billetter kan afhentes samme Sted.

Velkomst til de unge

Følgende Sang er skrevet til et Svendegilde for et Par unge Kolleger:

Melodi: »Andreas Hofer«.

Se ud og lyt til Verdens Sang,
som vildt og voldsomt slaar
med Tordendrøn og Hammerklang
mod Danmarks gamle Gaard.
Den nye Tid staar klædt i Staal
og drømmer om et Verdensbaal.
Söldaterne marcherer
med prøjsisk Pep og Pragt.
Kulturen selv kreperer
i Tidens tunge Takt.

Se ud og lyt til *Fredens Sang;*
den nynner Danmarks Mor,
og hør dens stille Toneklang
fra Barndomshjemmets Jord.
Den nynner i den danske Bæk,
i gyldent Korn og Hyldehæk.
Det er den danske Stemme,
som aldrig kendte Tvang.
Vor Tro og Trods har hjemme
i Fredens Arbejdssang.

Se ud og nyn de Noder nu,
som staar i Danmarks Navn,
som skrives af vor Frihedshu
og stemmes af vor Stavn,
som blev for al vor Længsel Tolk,
som bæres i vort frie Folk.
Og lad saa Verden runge
og true med at slaa.
Det er vor frie Tunge,
som Verden venter paa.

Af Frihed skal det spire frem,
i Frihed skal det gro.
Det, som skal værne vore Hjem,
er Folkets sunde Tro
paa Arbejdskraftens Evigtværd
— og ikke Krigens onde Sværd.
Og derfor skal det lyde
af Sang og Tro i Dag
mod dem, som vi vil byde:
Velkommen i vort Fag!

Gunner Gersov.

Generalforsamlinger · Møder

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Juli ordinær Generalforsamling, hvor *Hartvig Meyer* valgtes til Dirigent. Den fung. Sekretær, *Svend Jacobsen*, oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, aflagde derefter Beretning om Virksomheden i Kvartalets Løb og erindrede paa given Anledning om Forbundslovens § 16, Stk. 1, ». . . . . ikke at slutte bindende Aftale om Pladstilbud før Henvendelse er sket til Lokalkassereren . . .« Der var modtaget Tarifunderskrift fra Fuglebjerg Bogtrykkeri. Til Udvalget, der havde arrangeret Tryksags-Udstillingen og Sammenkomsten Lørdag den 13. og Søndag den 14. Maj, rettedes en Tak for det gode Arrangement. Efter nogle Underhaands-Oplysninger fra Roskilde angaaende Betalingen ved Forskydning af Arbejdstid for Trykkere var Spørgsmaalet nærmere undersøgt, og det viste sig, at Forholdene i Næstved var fuldt i Orden. Efter forskellige Oplysninger med Hensyn til Arbejdsledigheden, oplyste Formanden, at der til 13 Kolleger, der i Aarets Løb havde skiftet Arbejdssteder, fra 12 Firmaer var modtaget Kr. 914,11 i Feriepenge som en Følge af den nye Ferielov, saa ogsaa paa dette Punkt maatte Loven hilses med Glæde. Iøvrigt indskærpedes det pladsskiftende Medlemmer at faa udleveret Feriebog og -Mærker fra de paagældende Firmaer for ikke at fortabe Retten til Feriepenge næste Aar. Beretningen toges til Efterretning. — Formanden oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 4.250,00 indsendt til Hovedkassen Kr. 2.231,70. Lokalkassen balancerede med Kr. 522,10, hævet i Banken Kr. 134,50. Paa Jubilæumsfonden indestaar nu Kr. 125,00. Sygehjælpekassen balancerede med Kr. 214,50; indsat i Banken Kr. 85,50; Formuen er for Tiden Kr. 1.412,58. Alle Regnskaberne godkendtes. — *Formanden* afgav derefter Beretning fra Fællesorganisationen, der bl. a. havde vedtaget at indsende en Anmodning til De samv. Fagforbund om at udvirke, at der skabes Muligheder for de indkaldte værnepligtige til at komme tilbage paa Arbejdspladserne efter Indkaldelsen, samt at der gives Ret til Løn i Lighed med Funktionærerne i den Tid, Indkaldelsen varer. Til Efterretning. — *Svend Jacobsen*, der havde deltaget som Afdelingens Repræsentant i Tillidsmandskursus i Roskilde, gav en interessant Omtale af de Lov- og Tarifbestemmelser, der var behandlet, og hvoraf flere straks toges til Efterretning paa en Maade, saa Forsamlingen rejste sig som Tak for Beretningen efter at flere Kolleger havde udtalt sig i Tilknytning til de givne Oplysninger. — Sluttelig takkede *Formanden* som Repræsentant i Underafdelingen for det ydede Tilskud paa 30 Kr. til Landsstævnet i Odense, hvor saavel Formanden som 13 Lærlinge havde deltaget og var overordentlig tilfredse med Dagens Forløb, og man agtede nu at arbejde for et lignende Stævne hvert 3. Aar, saa alle Lærlinge efterhaanden faar Lejlighed til at deltage, og at Forbundet ydede et større Tilskud til den arrangerende Afdeling. — Under Eventuelt havde endvidere *Formanden*, *Hartvig Meyer* og *Svend Jacobsen* Ordet for forskellige Bemærkninger før Dirigenten sluttede.

fg. S.

Saa ta'r vi Trapperne

Paa min Jagt Byen rundt efter Arbejde traf jeg forleden Dag en Kollega, vi løb paa hinanden i en Port. Han havde været oppe hos Faktoren og høre. Jeg skulde ogsaa til at gaa derop.

— Du kan godt spare at tage Trapperne, sagde han, jeg har lige været deroppe, og der er ikke noget. Jeg véd ikke, om jeg forstyrrede ham i hans Frokost eller i en vigtig Konference, ihvertfald var han temmelig mukken. Det var daarlig nok, han gad svare. Der holdes nok pæne Foredrag i Radioen om at tage pænt mod de arbejdsløse, naar de er ude at høre om Arbejde. Ja, god Morgen, det er vel nok en køn Modtagelse, man af og til faar. Jeg er sikker paa, at de, der »stemmer Dørklokken af« for at tigge, ikke føler sig mere ydmyget end os, der tigger om Arbejde — for Tiggere kan man jo sige, vi er begge Hold. Der er bare den Forskel, at de andre faar lidt ud af det, medens vi kun faar vore Skosaaler slidt op.

— Ja, siger jeg, det er ikke sjovt, det var Synd at sige, men de er nu ikke lige uhyggelige alle Faktorerne, jeg synes, der er nogle, der er er helt flinke og som ikke er kede af, at man kommer og hører om Arbejde.

— Tror du, det er af Medfølelse for dig eller for din Skyld, de er flinke? Nej, for mange af dem gælder det, at de glæder sig over, at der er rigelig ledig Arbejdskraft paa Torvet — det kan saa rart medvirke til at trykke Lønningerne og forringe Arbejdsforholdene. — Om man saa skal lade være med at søge Arbejde, spørger du. Ja, jeg for mit Vedkommende er

i al Fald færdig for i Dag. Det er begrænset, hvor mange Timer ad Gangen man kan holde ud at spille Idiot. Men iøvrigt kan jeg godt sige dig, hvad min Mening er, det skulde forbydes at rende rundt og søge Arbejde. — Hvis du skal bruge et halvt Pund Margarine eller Kaffe, saa kan du ikke sidde rolig hjemme og vente paa, at Margarinen eller Kaffen kommer spaserende ind ad Døren og tilbyder sig, du maa enten gaa til Købmanden eller ringe til ham for at faa det bragt op, og saa maa du betale den Pris, han har sat paa Varen. Det kan ikke hjælpe noget, du forsøger at tale med ham om 2-aarig Overenskomst eller om at vise Samfundssind og alt det Vrøvl. Han vil gerne sælge til dig, men det bliver paa *hans* Vilkaar, og du kan være sikker paa, at han tager altid størst mulig Pris.

Jeg vil have, at Arbejdskøberen skal have akkurat samme Vilkaar, naar han skal købe vores Arbejdskraft. Han kan enten henvende sig personlig eller ringe til Butiken, hvor Varen findes, nemlig til Kontoret i Evaldsgade.

— Det lyder meget godt, det, du der siger, indvender jeg, men du véd ogsaa godt, at Arbejdskøberne selv vil have Lov til at bestemme, hvilke Arbejdere, de vil antage.

— Selvfølgelig skal de ogsaa have Lov til det, hvis de har Brug for en Sætter, skal de selvfølgelig ikke have en Trykker, lige saa lidt som du kan være tjent med at faa Kaffe, naar du har bestilt Sukker. Men lige saa lidt kan du forlange henne hos din Købmand, at du vil have de Kaffebønner, der ligger nederst i Sækken, kan Arbejdskøberen forlange, at Arbejdsanviseren skal sende ham den Arbejdskraft, der staar nederst paa Listen. Den Arbejdskraft, der har været ledig længst, bliver solgt først, det er da saa lige til, og det er kun rimellgt og retfærdigt.

— Hvis det bare kunde gennemføres...

— Gennemføres, der er ikke noget, der er lettere, hvis vi selv vil. Vi kan jo bare blive enige om, at alt Arbejde skal anvises gennem Kontoret, saa finder Arbejdskøberne nok ud af, hvordan de skal faa fat i den Arbejdskraft, de har Brug for. Selvfølgelig vil de lave Vrøvl, for saa kan de jo ikke gennemføre den hemmelige Boykot af en Del Arbejdere, som nu bliver praktiseret, men det er jo bare en Fordel mere for os at opnaa. — Naa, nu maa du ha' det saa pænt. Lad os haabe, vi kan faa Spørgsmaalet behandlet paa en Generalforsamling — Farvel. *Th.*

Nær og Fjern

25 Aars Jubilæum. Lørdag den 29. Juli har Trykkeriarbejder *Adolf Hessel* været ansat ved Dagbladet »Politiken« i 25 Aar. Trods Jubilarens forholdsvis høje Alder kan han stadig glæde sig ved et godt Helbred. Personalet gratulerer. *A. A.*

Forh. Hovedbestyrelsesmedlem fylder 80 Aar. Bibliotekar *Torkild Petersen*, Tøndervej 11, Kolding, fylder paa Søndag den 23. Juli 80 Aar. — Torkild Petersen arbejdede i mange Aar som Typograf paa Højskolebladet i Kolding, og adskillige ældre Kolleger vil sikkert huske Torkild fra den Gang, han »nynnede« ved Sætterkassen. Og da Typografernes Hovedledelse havde sit Sæde i Kolding, var Torkild Petersen ogsaa en Tid blandt de førende. Senere blev Torkild Petersen Bibliotekar ved Kolding Bibliotek, en Gerning, han røgtede med megen Flid og Interesse, indtil han faldt for Aldersgrænsen. — Fødselaren er trods de fire Snese i fuld Vigeur og fejrer Fødselsdagen med godt Humør.

Vejle Lokalafdeling. Under Kassererens Ferie fra den 23. Juli til den 6. August ekspederes eventuelle Rejsende af Formanden, Typograf Halvor Hansen, Skovvang 28.

Træffetid Kl. 17.

Det norske Typograf-Forbund bliver paa den internationale Kongres i København repræsenteret af følgende: *Emil Torkildsen, Severin Arnesen, Ottersen* og *Skjebstad.* Af disse har dog kun to Stemmeret.

Kulturen og Bogtrykkerkunsten. Wien har været berømt for sine Kunsttrykkerier, og Bøger er blevet trykt i Wien for amerikanske Forlæggere. Nu er dette forbi. Bogtrykkerne var i mange Tilfælde Jøder, og de har taget deres Kunst med til Amerika. I Wien har enkelte Trykkerier forsøgt at trykke forbudte Bøger, og det skal ogsaa være lykkedes at faa bragt enkelte ud. Der har været ivrig Efterspørgsel efter Værker af Upton Sinclair, Sinclair Lewis, Thomas og Heinrich Mann, Stefan Zweig, Werfel, Feuchtwanger og et Par russiske Forfattere. Men det er ikke noget ufarligt Arbejde. Intet Fag er saa stærkt afhængigt af Kulturen som Bogtrykfaget. Naar Kulturen slaas ned, bliver Bogtrykkerne overflødige.

I sit sidste Drama, »Pastor Hall«, behandler Ernst Toller Pastor Niemüllers Kamp og Skæbne. Det er trykt i De forenede Stater. Dramaet skildrer ikke alene Kampen mellem Diktaturet og den evangeliske Kirke, men ogsaa Kampen mellem Barbari og Kultur.

En af Fordelene ved at gøre en god Gerning er, at den animerer til at gøre flere.

Tak

Alle de mange, der glædede os paa vor Sølvbryllupsdag og derved bidrog til at gøre Dagen festlig for os, bedes herigennem modtage vor bedste Tak. *H. P. Pedersen og Hustru.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Husk Gymnastiken
hver Onsdag i Ryparken fra Kl. 19^{30}—20^{30}.

Vi har stadig *Cykelture* hver Torsdag Kl. 19 fra Sct. Hans Torv. Ca. 35 Øre med til Kaffe.

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

13. Juli: Stubbekøbing pr. Bl. 173,87, Tønder 158,50; 14. Juli: Aalborg pr. Bl. 1099,44, Kt. 5500,00, ialt 6599,44, Holstebro 1104,20; 15. Juli: Løgstør pr. Bl. 160,00, Kt. 200,05, ialt 360,05; 17. Juli: Assens pr. Bl. 150,00, Kt. 72,43, ialt 222,43, Helsingør pr. Bl. 372,10, Kt. 400,00, ialt 772,10, Hjørring 1659,86, Horsens 1936,15, Kolding 2337,80, Rønne 2352,15, Slagelse 1515,85; 18. Juli: Aabenraa pr. Bl. 270,80, Kt. 1200,00, ialt 1470,80, Haderslev 344,60, Haslev 124,80, Hillerød 3049,63, Køge pr. Bl. 200,00, Kt. 1126,36, ialt 1326,36, Nakskov 1083,00, Silkeborg pr. Bl. 179,89, Kt. 1200,00, ialt 1379,89, Skanderborg pr. Bl. 230,00, Kt. 100,00, ialt 330,30, Skjern pr. Bl. 100,00, Kt. 138,00, ialt 238,00, Svendborg pr. Bl. 150,00, Kt. 1488,17, ialt 1638,17, Vejle 1471,40.

København, den 18. Juli 1939. *Forretningsudvalget.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Juli: Stubbekøbing i St. f. April Kv. Oversk. 173,87; 14. Juli: Aalborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 1099,14, Rudkøbing 300,00; 15. Juli: Løgstør i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 160,00; 17. Juli: Assens i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 150,00, Helsingør i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 372,10; 18. Juli: Aabenraa i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 270,80, Køge i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 200,00, Silkeborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 179,89, Skanderborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 130,30, Skjern i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 100,00, Svendborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 150,00.

København, den 18. Juli 1939.

Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand

Esbjerg: Typograf P. Gerhard Jensen, Højvangs Allé 18.

Nye Medlemmer

København: Sætter Otto Herman Petersen, tidl. Medl. (H. P. Hansen), Sætter Vilhelm Fusager, udl. 17. 7. 39 hos H. C. Jensen (arb. s. St.).

Tiltraadte

København: 6499 Svend Jørgensen fra Rejse (arbl.), 5927 Fritz Christiansen fra Randers (C. Bryrup), 5229 Volmer Clausen fra Roskilde (arbl.), 456 Erland Sabinsky fra Rejse (arbl.), 404 Hans Hansen fra Rejse (arbl.), 6002 Harry Phillipsen fra Slagelse (Andersen & Petersen), 7628 H. Chr. Jensen fra Rejse (arbl.), 2452 Elly Fuglsang fra Roskilde i Pl.

Aarhus: 7296 Niels Nielsen (arbl.), 3521 Reinhardt Nielsen (arbl.). Fredericia: 5498 Knud Laur. Pedersen (Militær). Kalundborg: 7472 Ernst Vilh. Jensen (Klbg. Folkeblad). Kolding: 7226 Jens Chr. Nielsen (Jydske Tidende). Maribo: 5398 V. H. B. Bennedsen (Lollands-Posten). Næstved: 2138 Alice Henriksen (arbl.). Odense: 7870 Paul Jeppesen (Andelsbogtr.). Randers: 5918 Richard S. Jørgensen (Pedersen, Allingaabro). Roskilde: 7157 Thorkild Poulsen (arbl.). Silkeborg: 5042 Dagny Bech (arbl.). Slagelse: 6133 Knud Jørgensen (Vestsj. Soc.-Dem.). Stege: 5431 Jens Jensen (arbl.). Svendborg: 5337 Jørgen Petersen (arbl.).

Fratraadte

København: 2243 Yrsa Svendsen til Kv. Arb. Forb., 377 Einer Christensen paa Rejse, 864 Erik Nielsen til Næstved i Pl., 6630 Børge Møller paa Rejse, 5879 R. Fossum til Handels- & Kontormedhj., 88 Moody Jensen til Rønne (arbl.).

Aabenraa: 6533 Karl Kochan paa Rejse. Aarhus: 5042 Dagny Bech til Silkeborg (arbl.), 6887 Aage Seliger til Silkeborg i Pl. Grenaa: 5498 Knud Pedersen til Fredericia (Militær). Haderslev: 5540 Peter Borch (overfl. til Handels- og Kontormedhj.). Herning: 5918 Richard Ivan Jørgensen til Randers (Allingaabro) i Pl. Hillerød: 7557 Th. Poulsen til Roskilde (arbl.), 4451 Viggo Jørgensen til Lyngby (arbl.). Hjørring: 5893 Orla Klinkvort til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 7226 Jens Chr. Nielsen til Vejle (arbl.). Korsør: 6173 Knud Jørgensen til Slagelse i Pl. Løgstør: 7661 Emil Olesen til Ribe (arbl.). Maribo: 7080 P. L. Andersen paa Rejse. Nykøbing F.: 5431 Jens Jensen til Stege (arbl.). Næstved: 7870 Poul Gerh. Jeppesen til Odense i Pl. Odense: 5936 Knud Wegge til København (Skole), 5337 Hans Jørgen Petersen til Svendborg i Pl., 5220 Harry Rasmussen til Københ. (Skole). Randers: 5229 Volmer Clausen til Roskilde i Pl., 5927 Fritz Christiansen til København i Pl. Roskilde: 4839 Edith Larsen til København i Pl. Skjern: 5436 Hans Hansen til Esbjerg (arbl.), 7532 Oscar Jensen til Thisted (arbl.). Slagelse: 6002 Harry Philipsen til København i Pl. Svendborg: 2429 Anna Skyum Jensen til København (arbl.), 4992 Johanne Jensen til Korsør i Pl. Vejle: 7226 Jens Chr. Nielsen til Kolding i Pl.

Udmeldte

Aarhus: 7797 Hagbarth Christensen (Bogtrykker), 3816 Niels Kjær Jensen (Bogtrykker).

KLUB-ANNONCER

Badeture til Greve Strand

Hver Søndag i Juli Maaned er Clubbens Telt rejst i Parken bag Konditori »Strandlyst«, Gl. Køgelandevej ved 22 km Stenen.

Salut Corps 24—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Rutineret Maskinsætter,

kendt med saavel Lino- som Intertype samt tysk og engelsk Klaviatur, ønsker Pladsforandring snarest, evt. 1. August. Vant til Akcidenssætning af større og mindre Art. Billet, mrkt. »136«, til Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

ØNSKER DE

at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.** — Ugentlige Præmier fra **10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

HARVILA
GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN K

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 30 *København den 28. Juli 1939* *66. Aargang*

Kommunistisk Rummel

I Anledning af en Artikels Optagelse i »Typ.-Tid.« fra Hovedorganisationernes Informations- og Propaganda-Afdeling »Hipa« finder den fhv. kommunistiske Folketingsmand, Ths. Pedersen, sig foranlediget til i »Typ.-Tid.« Nr. 28 at anstille Betragtninger over denne Artikel.

Emnerne, Ths. P. behandler, er de fra kommunistisk Side i denne Tid ret yndede: Ikke-Angrebstraktaten med Tyskland og »Hipa«s Arbejde. Desuden anstilles en Del Betragtninger om det kommunistiske Partis Eksistensberettigelse. At nævnte Indlæg er følelsesbetonet, uden Realitetssans, forstaar man; thi Kommunisterne har i de senere Aar udelukkende ført *de populære Standpunkters Politik*, uden Hensyn til Realiteter, med den Bagtanke at sprede Mistillid til og Mistænkeliggørelse af Socialdemokratiets Politik. Et meget talende Eksempel er deres Stilling til Landets Neutralitetspolitik over for Stormagternes Katastrofepolitik.

Den kommunistiske Rummel om Ikke-Angrebstraktaten med Tyskland er i Virkeligheden det rene Demagogi. Der fortælles, at Faren for et tysk Angreb paa Danmark i Dag er større end før, efter at Danmark har modtaget Tysklands Tilbud om en Aftale, hvori de 2 Lande erklærer ikke at ville skride til Krig eller anden Magtanvendelse mod hinanden. Og saa rumsteres der med Pagtens og den dertil hørende Protokols Ordlyd. Hvert Ord drejes og vendes, og Fortolkningen er af en saadan Art, at man forstaar — ikke mindst efter Zürich-Kongressens Forhandlinger —, at der ligger andre Interesser bag denne Agitation end Hensynet til *vort* Lands Velfærd og Trivsel. Det hele er dog saa enkelt: Danmark har gennem Traktaten over for Tyskland, der ikke er Medlem af Folkenes Forbund, bekendt sin Vilje til at holde sig neutral i alle Krigstilfælde. I Forvejen havde Danmark bekendt denne Neutralitetsvilje over for adskillige andre Stater gennem sit *loyale* og *ærlige* Medlemsskab af Folkenes Forbund. Hvorfor saa ikke bekende det over for Tyskland? Vi har ingen storpolitiske Interesser at pleje, men ønsker at leve vort Liv i Ro. Derfor gælder det ogsaa om i vor politisk ømfindtlige og faretruende Tid at manøvrere Danmarks Udenrigspolitik uden om Stormagtsinteresserne paa en saadan Maade, at ingen nærer Mistanke om vor Ærlighed til at forblive neutral i enhver Situation. Jo større Tillid, der skabes til dette Standpunkt udadtil og jo mere Ro om Spørgsmaalet, der kan skabes indadtil, jo større er Chancerne for, at vi kan holde os fri fra et eventuelt Stormagtsopgør. Dette burde Kommunisterne kunne indse i Stedet for at vedblive med deres demagogiske Tale om dette Spørgsmaal.

— — —

»Ved Valget i 1929 havde Kommunisterne 3500 Stemmer, men i Aar 41,000«, skriver Ths. P., og dette skulde være Grunden for det kommunistiske Partis Eksistensberettigelse!!! Rent bortset fra, at Socialdemokratiet som *Regeringsparti* i samme Tidsrum gik 133,000 Stemmer frem, er der Titusinder og atter Titusinder af danske Arbejdere, der mener, at det kommunistiske Parti er overflødigt. Den forholdsvis ringe Tilslutning, de har haft i det forløbne Tiaar, burde fortælle dem selv deres Overflødighed.

Det er saa sandeligt ikke Kommunisternes Skyld, at deres Fremgang i denne næsten haabløse Tid for Arbejderne ikke har været større. Kommunisterne har gjort, hvad de kunde for at forvirre Sindene. Men deres politiske Kolbøtter har været for store. *Før* var Socialdemokratiet i Kommunisternes Øjne Murbrækkere for Reaktion og Nazisme, *nu* ønsker de Enhedsfront med Partiet til Trods for, at dette Parti »ved enhver Lejlighed bidrager til at uddybe Modsætningerne i Arbejderklassen«(!!!). Det er en lovlig stor Mundfuld, Ths. P.

Mon ikke Kommunisterne i Stedet for de talrige perfide Angreb, de ikke mindst i den seneste Tid har leveret paa Arbejderbevægelsens politiske og faglige Organisationers Ledere og Politik, skulde erkende Situationens Alvor og tage det eneste helt rigtige demokratiske og antinazistiske Skridt: *at opløse deres Parti?* Det har ikke haft og vil aldrig faa nogen som helst faglig eller politisk Betydning. Som Forholdene er, kan dette Parti kun svække Arbejderbevægelsens *enige* Kamp mod Nazismen herhjemme. Grusomt vilde det være, om det for sent gik op for dem.

— — —

Kommunisterne, der som bekendt er bundet paa Hænder og Fødder i deres Bevægelsesfrihed, dels gennem deres Love og dels gennem Diktatur fra Moskva, ynder at lægge »Hipa« for Had i Fagbevægelsen. Ths. P. følger i sin Artikel denne Linie. Det synes mig dog at være naturligt, at en socialdemokratisk Institution propagandaderer i saa vid Udstrækning som muligt for de socialdemokratiske Ideers Udbredelse, og at den spreder Kendskab ud om Partiets Politik. At Kommunisterne kalder dette for Ensretning — naa, ja, »Hipa«s Publikationer bliver jo ikke mindre sande af den Grund.

Aage Hinrich.

Saa vil hele Folket raabe Hurra

Den kendte Grundskylds-Forkæmper, Grosserer *J. L. Bjørner*, har i Bladet »Grundskyld« skrevet en Artikel om *Tivoli*, der giver Forstaaelsen af, hvad det offentlige kan faa ud af et Stykke Jord, naar det holdes fri af den private Grundspekulation. Hr. Bjørner skriver bl. a.:

Tænker man sig det forholdsvis korte Tidsrum af et lille Hundrede Aar tilbage, da laa København endnu inde bag sine Volde, som Christian den 4. og Frederik den 3. havde trukket dem i en næsten hel Cirkel omkring Byen. Men Voldkronerne var nu klædt med gamle Elmetræer. Kun Bastionerne stod træløse, men paa hver af dem stod en Vejrmølle, der havde travlt med at male Mel for Byens Borgere. Nedenfor de stejle Voldskrænter nede ved Stadsgraven løb »Kirsebærgangene«, alle Københavnerdrenges Fryd. Paa den anden Side Stadsgraven strakte Fæstningsterrænets Glacis sig ud i det aabne Land. Fra Voldenes fire Porte, Øster-, Nørre-, Vester- og Amagerport, gik Vejene til og fra Byen, og langs disse Veje skød Forstæder rask frem, navnlig udenfor Nørre- og Vesterport. Den sidste var der allerede taget Hul paa.

Dèr, hvor Københavns nye Raadhus nu staar, laa indtil omkring 1885 en Bastion med Byens eneste Stubmølle — Luciemøllen — populært kaldet Lussemøllen. Her oppe ved Luciemøllen har *Georg Carstensen* staaet og set over Stadsgraven og beregnet det Stykke af Fæstningsterrænet, der nu udgør Tivoli. Carstensen var »Fornøjelsesraad«. Han havde studeret Friluftsetablissementer i Udlandet, navnlig i London og Paris, og nu skulde København ogsaa være med . . .

Saa lejede han da i 1843 af Københavns Kommandant de smaa 11 Tønder Land (senere rundet op til ca. 14 Tdr. Land), der senere har udgjort Tivoli. Arealets Størrelse er som et Husmandsbrug, og Carstensen skulde betale 1000 Kr. i aarlig Leje. Men saa mageskiftede Krigsministeriet Fæstningsterrænet med Københavns Kommune, og Lejen af Tivoligrunden begyndte at stige.

Man tilbød Carstensen at købe hele Arealet for en Pris, der var en Brøkdel af den nuværende aarlige Lejesum. Heldigvis sagde han Nej, og derved reddedes dette Areal fra en senere Byggespekulation, der forlængst vilde have lukket Tivoli. Guldhønen blev ikke slagtet . . .

Det første Aar besøgtes Etablissementet af 174,000 Gæster. Omkring Aarhundredskiftet var Besøget steget til 650,000 og i 1938 til over 2 Millioner. Nu betaler Aktieselskabet »Københavns Sommertivoli« godt 430,000 Kr. i aarlig Leje af Grunden plus ca. 200,000 Kr. i aarlig Forlystelsesskat til Staten. Grunden er vurderet til 9 Millioner Kr. Det er et godt Aktiv, som Københavns Kommune her har, og som ikke har kostet den noget og i en lang Aarrække givet en mægtig Lejeindtægt i Kommunens Kasse.

Der er intet over Tivoli, der minder om, at det ligger paa et gammelt Fæstningsterræn udover, at Tivolisøen er en Stump af den gamle Stadsgrav. De Bygninger, som A/S Tivoli har opført paa Grunden, staar bogført til ca. $3^1/_2$ Million Kr. Det kan altsaa udmærket lade sig gøre at bygge paa »Grundskyldsjord« . . .

Tivoli er et Skoleeksempel paa, hvad der paa forstandig Maade kan komme ud af Salg af Jord i offentlig Eje paa Grundrente-Betingelser. Entreen til Tivoli er den samme nu som for 50 Aar siden. Aktieselskabet tjener godt, og det offentlige har uden Bekostning faaet sig en Høne, der hvert Aar lægger rare, vægtige Guldæg. Hertil kommer, at Tivoli er blevet en Kæmpereklame for os ude i Verden. Ingen anden Storby har et saadant Friluftsanlæg i Byens Centrum: Folkeligt, billigt og kunstnerisk. —

Man maa haabe, at den siddende *Skattekommission* vil gaa flittigt i Tivoli og lade sig fornøje og belære om Grundskyldsprincipets Rigtighed. »Sig noget, Pjerrot!« raaber Børnene derinde foran Pantomimeteatret og raaber saa Hurra, naar Pjerrot siger noget. »Sig noget, Skattekommission! Sig Grundskyld!« Saa slipper vi for de andre Skatter, og saa vil hele Folket raabe Hurra.

Her er Bogen til dig!

Bogen er i Dag alles Ven og Hjælper — eller burde i hvert Fald være det. Aldrig nogensinde har der været et saa stort Udbud af Bøger, som det, vi kender i vor Tid. Danmark er det Land i Verden, der udgiver flest Bøger! Men Bøgerne er desværre ikke altid billige, dette giver naturligvis nogen Begrænsning i Købsmulighederne for den store Befolkning.

Heldigvis har vi et godt Biblioteksvæsen, som spreder Glæde i mange tusinde danske Hjem. At laane Bøger fra Biblioteket kan være godt ved mange Lejligheder, men det er dog ikke tilstrækkeligt. Hvert Hjem maa have sin egen lille Bogsamling, stemmende efter Sind og Tanke. Det er helt forkert at tro, at en *læst Bog* er værdiløs, og at man ikke senere kan faa Lyst til at læse den igen, og atter glæde sig over dens Indhold. Gode Bøger har altid varig Værdi og kan fortsat give mange glade Timer.

Det, jeg taler for, er en Hjemmets Bogsamling, hvori der findes baade oplysende Værker og god Romanlæsning til alle. Skal det være overkommeligt for de mange jævne danske Hjem at skabe sig en Samling gode, læseværdige Bøger er et vigtigt, for ikke at sige aldeles afgørende Spørgsmaal: *Hvad koster Bøgerne?*

Da Arbejderne startede sin Oplysnings- og Kulturbevægelse her i Landet, kom Problemet om Fremskaffelse af gode, billige Bøger straks i forreste Række. En betydelig Indsats er øvet paa dette Omraade ved Udgivelse af talrige Bøger gennem den forløbne Tid. Efter Aars Overvejelser og Forsøg blev *Bogkredsen* til Virkelighed for 8 Aar siden. Ideen var den at samle det størst mulige Antal Bogkøbere om visse bestemte Udgivelser hvert Aar. Man tegner sig som Medlem af A. O. F.'s Bogkreds, og det er et *gratis Medlemsskab*, hvor man kun betaler de Bøger, man modtager — een hvert Kvartal, altsaa ialt 4 Bøger om Aaret.

Maaske har nogen bemærket i Dagbladene, at et Par Forlag nu ogsaa skal forsøge sig med en »Bogklub«, hvor de vil udsende Bøger efter Bogkredsens Princip. Derfor er der nu en særlig Grund til, at vi igen bringer *A. O. F.'s Bogkreds* paa Bane indenfor Arbejdernes Organisationer og deres Medlemmer og kraftigt understreger de *gode Tilbud*, som *Bogkredsen gør Bogkøberne*.

Lad mig blot nævne de to sidste Udgivelser: *Romanen: Brød paa Bordet* og den aktuelle, oplysende, rigt illustrerede Bog om *Filmen*.

Den almindelige Bogpris her i Landet ligger for hæftede Bøger paa 5 til 7 Kroner. Heroverfor staar *Bogkredsens Pris* paa *Kr. 3,25* pr. Bog, indbundet enten i Bogskabsbind eller graat Lærred. Og ønsker man kun den *hæftede Udgave*, er Prisen ikke mere end *Kr. 2,90* pr. Bog.

Vi opfordrer derfor til alvorlig Overvejelse, om Bogkredsen alligevel ikke har Bud til dig.

Chr. Christiansen.

Ungdommen og Friheden

Vi gengiver nedenfor nogle Udtalelser, som angaar Ungdommens Stilling til Tidens alvorlige Problemer. Det er ikke uden Interesse at erfare, hvilke Tanker der er fremherskende ogsaa udenfor de egenlige Arbejderkredse.

De danske Ungdomsforeninger, der staar tilknyttet den grundtvigske Højskolebevægelse, har holdt Møde i København. Undervisningsminister *Jørgen Jørgensen* udtalte her bl. a.:

Under de nye Systemer ønsker man at *presse* Ungdommen ind heri — man synes ikke at tro paa, at disse Systemer kan leve uden at Ungdommen *tvinges* ind i den Udvikling, man skønner er den rigtige. Det vilde ikke være stemmende med dansk Tankegang, nordisk Tankegang, hvis vi ved *Tvang* vilde forsøge at sikre de Synspunkter for vort Samfundsliv, som vi finder rigtige. Det frie Aandslivs Risiko er, at man kan tabe. Alligevel tager vi Risikoen, fordi vi ikke tror paa, at Aandsliv kan sikres ved Tvang, og fordi vi tror, at frit Aandsliv indeholder de mange Muligheder, og paa, at vi ved at tale til Ungdommen kan tale saaledes, at det griber deres Sjæl — den eneste Maade, vi tror det er muligt at føre det videre, hvorpaa vi ønsker Livet levet. Der er heri i Modsætning til det stærke, der kommer ude fra, noget sagtmodigt, men netop derfor gælder det, at vi kan skabe den Forstaaelse, at der i det stille, sagtmodige Budskab om dansk folkeligt Arbejde alligevel er noget, der kan holde i det lange Løb, noget, der kan holde over for de stærke Systemer udefra.

Afdelingschef i Statsradiofonien, Magister *Rosenkjær*, udtalte følgende:

Vor Tids ældre og deres Fædre har kæmpet og stridt for Folkestyre, for Friheden, for Retten til frit at tænke, tro og tale — ja, er gaaet i Fængsel herfor. Men for Ungdommen af i Dag er disse Rettigheder *Selvfølgeligheder*, ikke regnet for meget værd, fordi Ungdommen har faaet disse Goder gratis.

De appellerer ikke til Ungdommens Overskud af Kraft og Handlevilje, fordi man allerede ejer dem — men den Dag, de er tabt, vil det gaa op for Ungdommen, hvad man har mistet, og da vil Kampen for at nyvinde Friheden og genskabe Folkestyre og Demokrati blive adskilligt sværere end i det 19. Aarhundrede, fordi Magthaverne nu raader over mægtige militære Styrker. Kampen paa Barrikader vil da ikke længer kunne gøre det.

Endvidere talte Forfatteren *Richard Gandrup*, der sagde:

Hvad skal Ungdommen yde for at opnaa Frihedens Goder? Svaret kan gives i eet Ord: Ansvarsbevidsthed. Ingen har Ret til større Frihed, end hans Ansvarsfølelse staar Maal dermed.

Demokratiet trænges af de nyopdukkede Bevægelser — der er efter min Mening ingen Grund til at frygte dem, alene fordi de utvivlsomt vil omkomme i Overtal af »Førere«. Farligere er det, hvis man stiller for store Krav til Friheden — vi tjener Demokratiet bedst ved at lægge Vægt paa Frihedens Forpligtelser end paa dens Rettigheder, naar det gælder materielle Ting. Skal Friheden bevares — og det skal den frem for alt i Verden — maa Ungdommen tage Forbehold over for Frihedens *Udskejelser*. Den indre Frihed, Sindsfriheden, den aandelige Frihed er ubegrænset, og *det er forbavsende, hvor mange Lænker et Menneske kan bære, naar blot han føler sig fri i sit Aandsliv.*

Sluttelig gengiver vi Hovedpunkterne i et politisk Manifest, som Radikal Ungdom har udsendt:

Efter at have vendt sig mod Kravet om Oprustning, der »kun kan være Udtryk for *en hasarderet Eventyrpolitik*«, og protesteret imod »den Eftergivenhed, der har vist sig indenfor visse demokratiske Kredse overfor Militarismens stadige Propaganda«, fastholdes Kravet om den tvungne Værnepligts Afskaffelse, om den frivillige Ungdomsskoles Indførelse samt Valgret fra 21-Aars Alderen.

»For at naa de bedst mulige sociale Tilstande i Danmark« — hedder det i Manifestet« — »anser vi det for nødvendigt, at *Arbejderne bliver Medejere af de Virksomheder, hvori de er beskæftigede.* Med denne Ejendomsrettens Demokratisering fjernes Modsætningsforholdet mellem Kapital og Arbejde . . . Vi anerkender Fagforeningernes sociale Værdi, men maa efter at Lovgivningen i stigende Omfang har styrket Fagforeningernes Autoritet, saaledes at Medlemsskab i Fagforening ikke længer er en frivillig Sag for den arbejdssøgende, kræve indført Forbud imod, at Fagforeningerne yder økonomisk Støtte til noget politisk Parti og dermed begaar et grovt Overgreb mod den politiske Frihed. Vi kræver en Ændring af Lukkeloven med *Indførelse af Weekend* . . . Vi kræver Ejendomsskatterne til Amt og Kommune begrænset og anlagt efter ensartede Principer, Skat paa Bygninger og Forbedringer *afskaffet* og *Grundskyldslovgivningen videreført, Told og Skatter paa Livsfornødenheder bør afløses af direkte Skatter* . . .«

Manifestet slutter med en Appel til det danske Folk om at vende sig mod alle Tilhængere af Ensretning, Undertrykkelse og Vold.

Englandsbrev

De norske trykkeres faglige studietur til England var på forhånd ordnet i alle enkeltheter. Det var »Folke-Ferie« i samarbeide med Workers Travel Association i London som hadde ansvaret for en god reise, og den blev også i alle dele vellykket.

Vi startet lørdag den 20. mai fra Oslo og var tilbake i Oslo mandag den 5. Juni. Der var i alt 40 deltagere, derav 26 trykkere, 6 stereotypører og 6 settere.

Vi kom til Newcastle kl. 6 morgen og toget til Manchester gikk ikke før kl. 9. Vi fikk således en god stund til å bese denne by. Jeg vet ikke om den bydel vi trålet gjennem var typisk for byen eller om det var et slumkvartal. Hvordan det så er med dette, gav byen et smussig og fattig inntrykk.

Ved jernbanestasjonen i Manchester var der fremmøtt flere representanter for Works of Linotype & Machinery Ltd. for å ønske oss velkommen til England og fabrikken. Grunnet plassmangel skal jeg kun i korthet skrive om, det vi fikk se paa denne fabrik.

Støperiet var meget stort og kvaliteten av arbeidet meget høi, man lod ikke støpegods med feil passere kontrollen. Fabrikken produserer som bekjent settemaskiner, stereotypiapparater, toturmaskiner i alle størrelser, tofarvetoturer, skjønn- og vidertrykkmaskiner, matriser etc. Det er innlysende, at alt dette arbeide må være kvalitetsprodukter, og enhver av reisedeltagerne fikk også inntrykk av presisjon og nøiaktighet. Vi så et nytt påleggerapparat demonstrert. Også

en spesialbygget stanse- og pregemaskin interesserte oss i høi grad.

Alle trykkpresser blev kjørt 20,000 ganger, altså 40,000 cylinderomdreininger før de blev sendt ut på markedet, en trykker passet under denne tid på, at intet lager gikk varmt, at merker og gripere fungerte på en tilfredsstillende måte etc.

Fabrikasjonen av matriser var også et meget interessant kapitel, og det var ikke få hender en matrice måtte passere, før den var god nok til å sendes ut på verdensmarkedet. Man arbeidet stadig slik, at man holdt stort lager. Jeg kan tenke mig, at muligheten for en krig i Europa er en medvirkende årsak til dette. For tiden hadde man således 29 millioner matricer på lager!

Efter at have sett Manchester på kryss og tvers drog vi videre til London. Her blev vi mottatt av to representanter for den organisasjon, som tilsvarer »Norsk Folke-Ferie«.

Det første besøk vi gjorde i London var hos Messrs. Hoe's & Company, hvor man lager rotasjonspresser, støpeapparater og andre maskiner for avisfremstilling. Først fikk vi se en filmfremvisning, som bedre enn mange ord fortalte om fabrikasjonen og alle finesser ved denne rotasjonsmaskin. Derefter begynte vi i støperiet og gikk gjennem alle avdelingene. Presisjon og nøiaktighet var alfa og omega på fabrikken, og man hadde fullt op å gjøre med å levere til alle verdensdeler.

Hoe's rotasjoner er nu utstyrt med en innretning, så man kan stille farven fra et »centralbord«, d. v. s., at en trykker kan fra et sted stille farven på hele rotasjonen. Dette medfører, at alt unødvendigt løpen runt hver enkelt farveverk er bortfaldt. Likeledes kan man ved en enkelt anordning bytte ruller, mens maskinen har *full fart*. Ikke som nu redusert fart.

For å få se »Daily Telegraph« mens trykningen foregikk, måtte vi gå dit på natten, og den tapte nattesøvn ofret vi gjerne for å få se Englands største avis. Man hadde 84 Linotypemaskiner, og av disse arbeidet 6 hele uken på Sundy Times. Rotasjonspresser var der mange af. En nyhet var det for mig å se, at man alltid hadde en halv spalte tom på en av sidene, kom der så viktige nyheter blev disse stereotypert og på ganske liten høide, platen sattes så fast på en liten ekstracylinder i rotasjonspressen. Dette arbeide blev gjort, mens maskinen gikk. Når platen var fastsatt kobledes cylinderen inn, og den tidligere blanke spalte var nu avisens sensasjon. Da de siste nyheter alltid stod på samme side, søkte leserne alltid først dit.

Dagen efter rejste vi ut til Alabaster, Passmores & Sons, Ltd.s trykkeri i Tovil Maidstone, 5—6 mil fra London. Dette firma har spesialisert sig på farvetrykk. Arbeidsmetodene var efter min mening gammeldagse, men trykkarbeidet var meget godt. Der var 30 store toturerdobbelmaskiner, skjønn- og videtrykkpresser samt en hel del mindre maskiner i arbeide. Sprøiteapparater var der omtrent på alle maskiner, og disse blev benyttet selv ved bokarbeide.

Waterlow & Sons Factory, hvor B. B. C. (Radio Times) trykkes, var verd et besøk. Et så pent trykkeri med et så effektivt ventilasjonsanlegg har vi ikke tidligere sett. Man trykte bladet på en maskin, som kunde ta 186 sider. Den farve man trengte blev fremstillet på trykkeriet og gikk direkte til rotasjonen. Man brukte ca. 6 tonn pr. uke. En mengde arbeide blev nedlagt på klisjéene, innen de blev støpt, man laget en solid undertilretning. Trykkeriet hadde spisesal og haveanlegg rundt. Et Mønstertrykkeri.

Oddham Press, som trykker arbeiderpartiets avis »Daily Herald«, beså vi en natt. Der var ca. 100 settemaskiner i komplekset, men man trykte også andre ting enn denne avis. Oplaget var 2 millioner.

Alt arbeide på settemaskinene både her og ellers på avisene i London blev utført på akkord. En maskinsetter tjente derfor ofte 250 kroner pr. uke, næsten 3 ganger så meget som en håndsetter. I samme bygning, hvor trykningen av avisen foregikk, hadde man også 50 toturmaskiner, bare et lite antall var utstyret med påleggerapparater, og man benyttet mannlige påleggere. Meget håndskårne tilretninger. Bare gelatinvalser i boktrykkavdelingen, gummivalser vilde man ikke ha der.

»British Museum« må vi dog dvele litt ved. Sikkert en av verdens største samlinger. Ved inngangen blev jeg stanset, da min mappe vakte mistanke. Det var atter bombeattentatene som spøkte. Efter å ha forvisset sig om at ingen skumle hensikter forelå, fikk også jeg lov å komme inn. Her er der samlet sammen fra alle verdens kanter, at Englands makt er stor og at den spenner over hele Jorden så vi på samlingene. Man hadde ikke vært så nøie på å stjele nogen obelisker her og der eller flytte paa Faraoenes mumier. Avdelingen for boktrykk og håndskrevne verker langt før Gutenbergs tid, var av overordentlig stor interesse. De vakre håndmalte billedene stod med så rene og klare farver den dag idag at vi neppe i boktrykk kan prestere slike ting. Det var med andagt man så på at åndens arbeide var iklædd så vakkert klædebon. Vi så også Gutenbergs første bibler, den 42 og 32 linjede. — —

Så lakket det mot slutten av opholdet og vi drog atter mot hjemlige trakter, vel fornøid men også trette....

Oslo, den 20. 6. 1939. *B. Fagerström.*

En Tanke!

Da den 14. internationale Kongres nu staar for Døren her i København med en større Afslutningsfest den 10. August ude hos Lorry, opstaar hos mange arbejdsløse og »gamle Kolleger« den Tanke: *»Forbundet har vel tænkt at give os en Fribillet à 5 Kr.*

Selvfølgelig bør det være paa sin Plads at give de arbejdsløse og *alle* de »gamle Kolleger« saadan en fornøjelig og billig Aften, hvis man da efterlever de demokratiske Ideer, som man paaberaaber sig at være i Besiddelse af til alle Tider og Utider. Lad os haabe, Ledelsen forstaar at vise de internationale delegerede, hvad en rigtig demokratisk Fagforening her i Danmark kan gøre for sine Medlemmer.

1235, *Henning H. Jensen.*

Dansk Typograf-Forbund
Norsk Centralforening for Boktrykkere
Svenska Typografförbundet

Afslutningsfest

for den XIV. internationale Typograf-Kongres

Torsdag d. 10. August Kl. 20 i Lorrys Landsby

Taler - Sange - Stort Artistprogram - Dans Juhl-Thomsens og Harald Mortensens Orkestre.

Billetprisen er 5 Kroner. *Men hele dette Beløb godtgøres ved Køb af Varer i Lorrys Landsby,* idet Billettens Kupon kan leveres Tjeneren som Værdimærke for 5 Kr.

Billetter faas i Aften hos *Lundin* paa Forbundskontoret. — Bestilte Billetter kan afhentes samme Sted.

Herre, skaan os for en rig Høst!

En stor Ulykke truer Amerika — der er Udsigt til en *Kæmpehøst!* Og naturligvis kan Regeringen ikke i Uvirksomhed og med en rolig Samvittighed se paa, at Landets Borgere omkommer i Overflod af Levnedsmidler.

Tænk, om Priserne skulde blive saa billige, at de fattige og arbejdsløse kunde spise sig helt mætte! Eller at de skulde henfalde til Grovæderi lige som i det tredie Rige, hvor hele Folket i Følge en nationalsocialistisk »Sundhedseksperts« Udtalelser har en Tendens til at spise for meget, særlig Kød og Fedt!

Men medens Grovæderiet i Tyskland efter vedkommende Eksperts Mening maa betegnes som Højforræderi og formentlig skal bekæmpes med de for slige Forbrydelser sædvanlig anvendte Midler, gaar man i Amerika en anden Vej.

Efter hvad der meddeles har Regeringen derovre tilbudt at betale Jorddyrkerne store Summer for at lade deres Jorder — ligge brak, altsaa undlade at pløje, saa og høste! Der er vel ingen Tvivl om, at et saadant Tilbud vil falde i »god Jord« og blive modtaget med Kyshaand af de af Overfloden ramte Borgere.

Man fristes til med Blicher at udbryde: Ak, hvor forandret! I fordums Tider frygtede Menneskene de daarlige Aar med Misvækst og deraf følgende Nød. Nu søger man at fremkalde denne Tilstand ad kunstig Vej — gennem Regeringsforanstaltninger.

Det er vel nok kloge Hoveder, der er sat til at regere Verden og sørge for Folkenes Velfærd! *Fr. N.*

Fra den øvrige Verden

Den sidste Forpost.

Svejts er nu den sidste demokratiske Forpost i Mellemeuropa. Paa 3 Sider er den omgivet af Diktaturstater. Det svejtsiske Folk er sig de Farer bevidst, som truer det, og som ikke alene truer dets Frihed, men dets Eksistens som saadan. Thi derover hersker der Klarhed i alle Befolkningskredse, at Svejts kun kan bestaa som selvstændig Stat, saalænge det er et Demokrati.

Vort Land har — skriver Dr. *Max Weber*, Bern — allerede i lang Tid været udsat for den nationalsocialistiske Propaganda, som søger at faa Indpas ved Hjælp af Pressen, Radioen, Filmen o. s. v. Men denne Propaganda er hidtil forbleven uden Virkning paa vort Folk. Ja, den har endog forstærket Modviljen og Forsvarsviljen mod de autoritære Metoder. Og de Begivenheder, der i de sidste Aar er udspillet i Nærheden af vore Grænser, har i Svejtserfolket avlet en Beslutsomhed og en Selvtillid, som er uden Sidestykke i den nyere Tid.

Viljen til Selvhævdelse og til Forsvaret af Friheden med alle Midler er i Dag ikke blot til Stede i Arbejderklassen, men ogsaa hos den øvrige Befolkning, indtil langt ud i Højrekredse. Et Vidnesbyrd herom er det katastrofale Sammenbrud af alle Bevægelser, der har sympatiseret med Fascismen. De saakaldte »Fronter«, skønt de ingenlunde vovede at gaa ind for »Anschluss«, har mistet enhver Betydning, og ved de sidste Kantonvalg har Folket radikalt renset Parlamenterne for Repræsentanter for disse Grupper.

Endnu en Gang Sætter Jensen . . .

Sætter Jensen — Sætter Jensen,
du er skam en egen Fyr,
hvis *vi* andre hos dig »laaner«,
altid *du* i Harnisk ry'r.
Dine kære Sejstendele
maa *vi* andre ikke ta',
hvis man ej kan dem undvære —
maa de ta's med hjemmefra!

Du i Arbejdstiden »stikker
paa«, saa det er mer' end Lyst,
dog *vi* andre vil ej prøve
at opta' med dig en »Dyst«.
Dine Fingre ilsomt iler
rundt i Sætter-Kassens Fag,
og du »glemmer« at ta' Hvil'er,
for i Mor'n er atter en Dag?

Naar saa alle Fløjter piber,
og Maskiner standser op,
ja, saa er det først det kniber
for vor Jensen at si' Stop. —
Vi gaar vor Vej — *du* vil dog ej,
skal da først ha' »Svinesteg«,
thi hvis Mester kikker ind,
vil han bli' saa fro i Sind!

Sætter Jensen — Sætter Jensen,
du er Chefens Ideal —
hvis *vi* andre Sæt're spørges,
bli'r du vist en »Mænge-Ka'l«?
Men hvis ej af andre du
ganske vil foragtes —
bort maa alt det Luskeri,
ja, ganske »bortforpagtes«!

—*pr.*

Generalforsamlinger · Møder

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Juli ordinær Generalforsamling. — *Formanden* bød den talrige Forsamling velkommen. *O. Berg Jensen* valgtes til Dirigent, hvorefter *Sekretæren* oplæste Protokollen, som *Formanden* yderligere uddybede i sin Beretning. Gav herunder forskellige interessante Oplysninger fra Fællesorganisationens Generalforsamling, omtalte bl. a. en evt. ny Form for Juleindsamlingen i Esbjerg. — Til Protokollen og Beretningen havde flere Kolleger Ordet, bl. a. *A. Frandsen*, der ønskede yderligere Oplysninger ang. Gutenberg-Jubilæet, samt Ferieordningen; hertil replicerede *P. Gerhard Jensen*. *Gunnar Sørensen* omtalte ligeledes Fællesorganisationens Generalforsamling, hvor han havde paatalt et ret ejendommeligt Kontingentforhold overfor Typograferne. Endvidere redegjorde *O. Berg Jensen* for et Par Smaasager fra Fanø, hvorefter *Formanden* replicerede. Protokol og Beretning godkendtes enstemmigt. — *P. Gerhard Jensen* aflagde derefter Beretning fra Tillidsmandskursus'et i Roskilde, idet han bl. a. udtalte: Naar jeg nu — efter at have faaet Roskildeturen lidt paa Afstand — skal give et lille Opkog af Kursus'et, er der enkelte Personer og Punkter, der for mig skyder sig foran de øvrige hver paa sit Omraade og med sit Emne dygtige og interessante Foredragsholdere og Ledere. Men noget af det, der har fæstnet sig hos mig, var Kammeratskabet mellem Kursus-Deltagerne og Lederne. Det Bekendtskab, der her stiftedes, er af en saadan Art, at det — efter som Aarene gaar, og flere Kolleger Landet over har været i

Roskilde — ganske givet vil komme til at betyde en afgjort Vinding og Styrkelse ikke alene for Kollegerne, men ogsaa for vort Forbund. Og det er vel nok noget af det, der tiltrænges mest for Tiden. Jeg kunde derfor godt tænke mig, at Forbundet forøgede Tilskudet hertil, saa der blev to Kursushold hver Sommer; her er et Sted, hvor Indskudet vil give en sikker Gevinst. Jeg har ellers ikke meget at føje til de Artikler, der i Gaar stod i »Typ.-Tid.«. Kun saa meget: Skolen er ualmindelig smukt beliggende ved Roskilde Fjord; Skolen har dygtige og flinke Lærerkræfter; Skolen gav os en glimrende Kost, og den havde ogsaa flinke og elskværdige Piger til at betjene os. Naar saa dertil kommer, at Kursusdeltagerne var veloplagte, saa skulde og blev det ogsaa en stor Sukces for saavel Deltagerne som de to arrangerende Forbund: Bogbinderne og Dansk Typograf-Forbund. G. J. gav derefter et kort Resume af de forskellige Ledere og deres Emner, af Foredragene o. s. v., idet han sluttede med at omtale Manden for hele Kursus'et, Svend Johansen. Der er ikke Tvivl om, at Forbundet i Svend Johansen har den rette Mand paa den rette Plads, ham, der kunde lægge rigtigt for til Arbejde som til Fest, ham, der kunde samle os alle i det rette Kammeratskab. — Kassereren, *G. Sørensen*, fremlagde derefter Hovedkassens og Lokalkassens Regnskaber, der enstemmigt godkendtes. — Som Formand nyvalgtes P. Gerhard Jensen i Stedet for S. Borch, der takkede Kollegerne for Tilliden i den forløbne Tid, idet han samtidig lykønskede Gerhard Jensen, som takkede Kollegerne for Valget og Borch for ærligt Samarbejde indenfor Bestyrelsen. Til Bestyrelsen genvalgtes H. O. Pedersen med C. V. Mortensen som Suppleant. — Der bevilgedes 25 Kr. til Erhvervskontoret. — O. Berg Jensen sluttede derefter Generalforsamlingen. —*rd.*

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i Odd Fellow-Palæet Onsdag den 12. Juli. Formanden, *Martin Sørensen*, bød velkommen og mindedes vor gamle afdøde Kollega, N. C. Tobiesen. — Beretningen angik bl. a. den mærkværdige Afgørelse ang. Faktorernes Afspasering af Overarbejde. Der udtaltes Haab om, at man ved Lovens Revision vil have Opmærksomheden henvendt paa en Affattelse, der stiller alle under Loven. I Dronninglund er Kollegerne utilbøjelige til at opgive Løn- og Arbejdsforhold; der er ikke svaret paa gentagne Henvendelser; men da de efter de gældende Love for Forbundet er forpligtet hertil, maa de jo bære Følgerne. *Lars Pedersen* kritiserede det store Beløb, der var anvendt til Afdelingens Sommerudflugt. *Marius Andersen*, der var Medlem af Udvalget, gav en Redegørelse for Beløbets Anvendelse. — *C. P. Jespersen* forelagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 10.819,14 for Forbundet, og Kr. 4.956,36 for Lokalkassen. — Formanden, Martin Sørensen, genvalgtes enstemmigt. Karl Knudsen og Holger Nielsen genvalgtes til Bestyrelsen. — Der bevilgedes »Lokaleleje« og Børnenes Kontor og Konfirmationshjælpen fik hver 10 Kr. — *Lars Pedersen* anbefalede Haandsætterne at oprette en Haandsætterklub. *Aage Johansen* og *Karl Knudsen* aflagde en Beretning for Kursus'et paa Roskilde Højskole. *M. S.*

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 14. Juli i »Industrien«. — Formanden, *H. Kürstein*, bød velkommen. Protokollen oplæstes og godkendtes. — Derefter aflagde *Formanden* det reviderede Regnskab, hvoraf det fremgik: Indtægt Kr. 3360,40. Udgift: Understøttelse paa Stedet Kr. 388,50, Hjælpekasseunderstøttelse Kr. 326,75, Sygekasseunderstøttelse Kr. 228,00, Administrationstilskud Kr. 65,00 og indsendt til Hovedkassen Kr. 2352,15. Lokalkassen: Indtægt Kr. 397,02. Udgift: Kr. 174,50, Kassebeholdning Kr. 222,52. — Af Beretningen fremgik, at det forløbne Kvartal baade arbejdsmæssigt og økonomisk havde været godt. Der havde været 59 Mand i Arbejde, hvilket var det højeste, Afdelingen endnu havde været oppe paa; man havde maattet skaffe Arbejdskraft fra København, da der paa et vist Tidspunkt ingen ledige havde været. — Regnskab og Beretning godkendtes. — Under Eventuelt indskærpede *Formanden* at paase, at Løsarbejderne fik en Feriemærkebog og deri indklæbet Mærker ved deres Fratræden fra Trykkerierne, og at det skulde være Bogtrykfagets Bøger og Mærker. — Det oplystes endvidere, at Otto Petersen var valgt til Næstformand i Stedet for Andr. Jensen, hvem Kürstein takkede for udført Arbejde, i den Tid, han havde siddet i Bestyrelsen. — H. P. Nielsen rettede en Forespørgsel angaaende Oplysningsarbejdet, hvilken Formanden besvarede. — »Lokaleleje« bevilgedes og Generalforsamlingen, der var besøgt af 14 Medlemmer, hævedes. *owl.*

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Juli ordinær Generalforsamling. *Formanden* bød velkommen og valgtes til Dirigent. Efter at *Sekretæren* havde oplæst Forhandlingsprotokollen, der godkendtes, aflagde *Formanden* en kort Beretning og fremlagde de reviderede Regnskaber. Begge Dele godkendtes. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Nissen og Wendt, genvalgtes; ligeledes den afgaaende Revisor, Carl Due. — Man drøftede sluttelig Efteraarets Fodtur, der skal gaa til Søllested, samt Andespillet, der afholdes Onsdag den 8. November. 16 Medlemmer var kommet til Stede. —*t.*

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. Juli. Dirigent *Chr. Nielsen*. *Sekretæren* oplæste Protokollen og *Formanden* aflagde Beretning; omtalte den gode Beskæftigelse, Ths. Pedersens Foredrag om Tarifen (særlig Ferieordningen) og Understøttelsesaarets Omlægning, der havde samlet ca. 50; oplyste endvidere, at Tarifen var underskrevet af Gutenbergtrykkeriet, Sorø Amts Dagblad, Nielsen & Svendsen, Rasmussen, Gørlev; der var paa Grundlag af Feriekort opkrævet Kr. 935,10 og den gamle Ferieordning bibeholdes paa Sorø Amtstidende og Sorø Amts Dagblad, hvorimod Byens øvrige Trykkerier afregner med Procenter; omtalte forskellige Cirkulærer og udtalte en Misbilligelse over, at et Medlem efter sidste Generalforsamling havde refereret en Vedtagelse ang. Maj-Demonstrationen til et af Byens Dagblade. Protokol og Beretning godkendtes. — *Kassereren* oplæste Regnskabet, der for Hovedkassen balancerede med Kr. 4.995,20, for Lokalkassen med Kr. 2.302,56 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1.618,19. Regnskaberne godkendtes. — Da den ene af Sætter-Skuemestrene var udtraadt af Forbundet, rykker Suppleanten, Vald. Jørgensen, ind i hans Sted, og som ny Suppleant valgtes Knud E. Nielsen. — Det vedtoges at oprette et Jubilæumsfond og at tage 300 Kr. af Lokalkassens Midler til dette. — Kassereren aflagde en kort Beretning fra Tillidsmandskursus'et.

— Derefter afholdtes Generalforsamling i Hjælpe-Sygekassen. Regnskabet oplæstes og balancerede med Kr. 3.104,24 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 2.364,74; godkendtes. *K. H.*

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Juli sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling paa »du Nord«. Formanden, *Ejnar Bastholm*, bød de mødte Kolleger velkommen. Derefter aflagdes Beretning om Begivenhederne i det svundne Kvartal, der, skønt Afdelingen i det sidste Aar har haft ret stor Tilgang af nyudlærte, beskæftigelsesmæssigt har været saadan, at der faktisk ingen arbejdsløse har været, hvilket ikke alene skyldtes Ferietiden og Overarbejdsloven, men ogsaa den væsentlige Opgang for Bogtrykfaget i sin Helhed. Den nye Svendeprøveordning, der for Hjørrings Vedkommende havde betydet, at Prøverne aflagdes om Dagen i Stedet for som tidligere om Aftenen, havde voldt Skuemestrene nogle Kvaler; en Svendeprøveaflæggelse i Oplandet havde længe efter selve Prøven givet Anledning til en længere Korrespondance; Sagen var dog nu sluttet. Formanden beklagede, at Kollegerne ikke mødte til Processionen ved Maj- og Grundlovsdemonstrationerne, skønt de paa Generalforsamlingerne stemte for Fanens Deltagelse i disse Processioner. Den nylig afholdte Aftentur til Frederikshavn havde ikke været saa vellykket, som den burde have været, hvilket til Dels skyldtes svigtende Tilslutning. *Frode Lund-Nielsen* efterlyste i Formandens Beretning en Omtale af en lokal Opsigelsessag. *Formanden* og *Axel Gram-Mikkelsen* gav de ønskede Oplysninger. Sagen var med Formandens Bistand endt med et for vort Medlem tilfredsstillende Resultat. Derefter godkendtes Beretningen. — Kassereren, *Axel Gram-Mikkelsen*, aflagde de reviderede Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 2.595,00; til Forbundet var indsendt Kr. 1.659,00. Lokalkassens Balance

var Kr. 1.081,00 med en Kassebeholdning paa Kr. 446,00. I Jubilæumsfonden indestod Kr. 636,00. Regnskaberne godkendtes. — Til Bestyrelsen genvalgtes *Wilhelm Grønhøj*. — Under Eventuelt fortalte *Axel Gram-Mikkelsen* Oplevelser fra sin Deltagelse i Forbundets Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole. — Til Slut indtoges »Lokalelejen«. *W. G.*

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Lørdag den 15. Juli. Efter at *Formanden* havde budt velkommen valgtes *Chr. Jensen* til Dirigent. *Formanden* omtalte i sin Beretning forskellige Organisationsforhold og oplyste, at Formanden og Kassereren havde aflagt Besøg hos Bogtrykker Sørensen, Ry, hvor det lykkedes at faa denne til at underskrive Tarifen, saaledes at der nu kun var et Trykkeri, David Christensen, Kjellerup, der arbejdede uden Overenskomst. Omtalte et Forhold med en Paalæggerskes Medlemsskab i Forbundet, der var bragt i Orden. Oplyste, at Forbundet havde godkendt, at en Sygdomsperiode afkortedes med samme Antal Dage som Sygdommen havde varet og at Forbundet ikke vilde rejse Indvendinger mod nogle faa Timers Arbejde paa Grundlovsdagen for enkelte Medlemmer. — Efter at have aflagt Beretning fra Social-Demokraten, der udviste en forbedret Økonomi, aflagde *Chr. Jensen* Beretning fra Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole. *Ole Sørensen* oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 2.937,52. Indsendt til Hovedafdelingen Kr. 1.200,00 kontant og pr. Blanket Kr. 179,89. Formue Kr. 1.859,00. Ole Sørensen oplyste, at Afdelingens to halvbetalende Medlemmer fra 1. Juli som Følge af den ny Tarif blev heltbetalende. — Under Eventuelt rejste *Th. Pedersen* det Spørgsmaal, om en Mand, der afbryder sit Arbejde midt i en Periode, skal holde fri det næste Sted, ligeledes om Forholdet for de arbejdsløses Vedkommende. Bestyrelsen vilde indhente nærmere Oplysninger. — Efter at det var vedtaget at lade Udflugten gaa til Arbejderstævnet i Hammel, sluttede Generalforsamlingen med det traditionelle »Lokaleleje«. Der var mødt 16 Medlemmer. *J. C. P.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Nu skal vi have Emblem!

Man har tit og med Rette undret sig over, at vi ingen Emblem havde, for Fagstolthed savnes jo ikke.

Men for at bøde paa denne Mangel indbydes herved Lærlingene fra det ganske Land til at deltage i en Konkurrence om Udkast til et Emblem.

Da dette i sig selv skulde synes at være en særdeles interessant Opgave — og naar der samtidig udloves 15 Kr. i 1. Præmie og 5 Kr. i 2. og 3. Præmie — forventer man at se mange Udkast.

Bedømmelsen af Udkastene foretages af Fagskolelærer Henry Thejls, Oplysningssekretær Svend Johansen og Formanden for Københavns Lærlingeafdeling Svend Jensen.

Udkastene skal indsendes til Københavns Lærlingeafdeling, Evaldsgade 3, København N. — og inden den 1. September.

— — —

Ved Mosede Strand har vi — hvad man fristes til at tro, at ikke ret mange véd — en udmærket Lejrplads med Telt, som staar til fri Afbenyttelse for Medlemmerne. — Hvorfor ikke tage en Tur derned i Morgen? Du lærer saa samtidig nogle Kolleger at kende.

Meld paa Kontoret i Aften, hvis du tager derned.

Aarhus Lærlingeafdeling.

Søndag den 9. Juli afholdt vi vor aarlige Udflugt. Vi startede Kl. 9 fra Sabroes Plads i to Rutebiler med ialt 65 Deltagere og kørte direkte til Fladbro Kro. I Fladbro spistes Skotøjsæskens Indhold, og Kl. 1 var der Præmie-Keglespil. Derefter kørte vi til Hvidsten Kro, hvor vi fik de berømte 6 Retter Mad. Under Spisningen blev der afsunget to Sange, der var forfattet i Dagens Anledning. Efter Spisningen var der Uddeling af Præmier fra Keglespillet. Kl. 7 fortsatte vi til Randers, hvor vi besaa Byen, og Kl. 9 var der Bal paa Skydepavillonen. Kl. 1 kørte vi mod Aarhus efter en uforglemmelig Dag. *Erling Bye Jensen*, Sekretær.

Hjørring Lærlingeafdeling

havde Søndag den 9. Juli arrangeret en Udflugt til Aalborg. Der startedes i Statsbane-Rutebilen Kl. 8 Morgen. Ved Ankomsten til Aalborg blev Lærlingene modtaget af Typograf Holger Nielsen, Aalborg, der paa en Tur gennem Byen fortalte om Aalborgs Seværdigheder. Paa Aalborg Stiftstidende besaas under Holger Nielsens Ledelse saavel Sætteri som Trykkeri: særlig den nye, store Rotationspresse og de nye, moderne Trykkerimaskiner havde Lærlingenes Bevaagenhed. Efter en Tak til Holger Nielsen for hans elskværdige Ledelse om Formiddagen, indtoges den medbragte Mad i »Stærekassen«s Pavillon, hvorefter der holdtes Generalforsamling. Eneste Punkt paa Dagsordenen var Valg af Formand og Sekretær. Til Formand valgtes Henning Nyeng og til Sekretær Tage Christiansen. Den afgaaede Formand bragte sine Kammerater en Tak for Tiden i Lærlingeafdelingen og ønskede dem en god Fremtid.

Derefter besaas i sluttet Trup Aalborg Zoologiske Have, hvor Eftermiddagskaffen indtoges. Efter en Rundtur i Byen gik Turen til Hjørring igen. Alt i alt en vellykket Tur, som ingen af Deltagerne, trods det mindre gode Vejr, fortrød at have deltaget i. *W. G.*

Nær og Fjern

Tillidsmænd paa de københavnske Trykkerier bedes *aldeles omgaaende* udfylde og returnere de ca. 1. Juli fremsendte Skemaer vedr. Arbejdstider m. m. Alle Trykkerier bedes besvare Skemaets Spørgsmaal. *Sigv. Hellberg.*

Kolding Lokalafdeling. Under Kassererens Bortrejse fra 30. Juli til 13. August besørges de løbende Forretninger af Typograf N. Lisberg paa Kolding Svendehjem hver Dag fra Kl. 16.30—17.30. Fredag Eftermiddag Kl. 16.30—17.00 Udbetaling af Understøttelser paa Kolding Social-Demokrats Trykkeri. Kontingentindbetaling samme Sted.

Ferie med Løn. Den Hurtighed, hvormed denne Bevægelse har grebet om sig, er bemærkelsesværdig — skriver Direktøren for det internationale Arbejdsbureau i sin Beretning I 1920 havde kun eet Land gennemført en Lovgivning om betalt Ferie for Lønarbejdere i Industri og Handel. I 1929 var der fem Lande, i 1930 syv, i 1935 fjorten og i 1939 treogtyve. Fjorten andre Lande har mindre omfattende Love, der sikrer betalt Ferie for visse Arbejdergrupper. I en Række højt industrialiserede Lande er Ferie med Løn udbredt skønt ikke lovmæssigt gennemført. I U. S. A., Storbritannien, Canada og Holland er Ferie tilvejebragt gennem kollektive Overenskomster, i Tyskland ved almindelig Regulering, og i Australien og New Zealand ved Voldgiftskendelser. Det samlede Antal Arbejdere, der omfattes, lader sig ikke fastslaa, men for nogle faa Lande staar omtrentlige Tal til Raadighed. I Italien berøres ca. 2 1/2 Mill. Arbejdere, i Storbritannien over 9 Mill., i Tyskland (1936) 14 Mill. og i Sovjet-Unionen ca. 25 Mill.

Fra Francos Spanien. I Madrid fortælles følgende: En *spansk* Journalist indleverede en Artikel til Censoren i Burgos. Censoren bliver forlegen, da han har læst Artiklens Indhold, og siger:

»Jeg skal spørge mine overordnede.« Han tager Telefonen. Hallo, *Rom!*

En Stemme svarer umiddelbart paa *tysk:* »Ja, her er Rom Hvad drejer Spørgsmaalet sig om?«

Tak

For alle gode Ønsker paa min 60-Aars Dag bringer jeg Venner og Kammerater min hjerteligste Tak. *Jul. Schrøder.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

19. Juli: Grenaa 285,75; 20. Juli: Middelfart: 550,70, Nykøbing M. pr. Bl. 100,00, Kt. 497,50, ialt 597,50; 21. Juli: Kalundborg: 820,90; 22. Juli: Brønderslev pr. Bl. 165,85, Kt. 400,00, ialt 565,85; 24. Juli: Lyngby pr. Bl. 184,05, Nykøbing F. 2482,28, Varde pr. Bl. 200,00, Kt. 91,25, ialt 291,25, Herning 523,70, Odense 9069,33, Holbæk 994,95, Nyborg pr. Bl. 304,20, Kt. 500,00, ialt 804,20; 25. Juli: Maribo 834,73, Ringsted 729,59, Randers 2732,50.

København, den 25. Juli 1939.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. Juli: Nykøbing M. i St. f. en Del af April Kv. 100,00; 22. Juli: Brønderslev i St. f. en Del af April Kv. 165,85; 24. Juli: Lyngby i St. f. April Kv. 184,05, Varde i St. f. en Del af April Kv. 200,00, Nyborg i St. f. en Del af April Kv. 304,20.

København, den 25. Juli 1939.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Hj.arb. Henning Martinsen (Postgiro-Trykkeriet).

Tiltraadte

København: 5542 Herluf Jensen fra Sønderborg (Gyldendal), 3521 Reinh. Nielsen fra Rejse (arbl.), 88 Moody Jensen fra Rejse (C. Christoffersen), 5745 H. Koch-Hansen fra Rejse (arbl.), 2429 A. Skyum-Jensen fra Svendborg (arbl.), Paal. Ellen Steffen fra Kv. Arb. Forb. (Hj. Joensen).

Aalborg: 5875 Millian Larsen (arbl.). Herning: 5950 Einar Rasmussen (Ekspres-trykkeriet). Holstebro: 5392 Henrik Sørensen Haug (Ringkøbing Amtstidende). Korsør: 4992 Johanne Jensen (Zachariassen), 5470 B. Grøndahl Christensen (arbl.). Nykøbing F.: 5447 Egon Høj (arbl.) Næstved: 864 Erik Harry Hansen (Næstved Tidende). Ringsted: 5501 Gunnar Rasmussen (Venstres Folkeblad, Sorø). Roskilde: 4839 Edith Larsen (syg). Silkeborg: 6887 Aage Seliger (Social-Demokraten). Slagelse: 5470 Benny Grøndahl Christensen (Vestsjællands Social Demokrat). Vejle: 7226 Jens Chr. Nielsen (arbl. og syg).

Fratraadte

København: 400 Knud Jørgensen paa Rejse.

Aalborg: 2592 N. P. Gudum paa Rejse. Aarhus: 3521 Reinhardt Nielsen paa Rejse. Kolding: 5276 Egon Bertelsen til Thisted (arbl.). Korsør: 4992 Johanne Jensen til København (arbl.), 5470 Benny G. Christensen til Slagelse i Pl. Næstved: 5398 Villy H. B. Bennedsen til Maribo i Pl., 5447 Egon Høj til Nykøbing F. i Pl., 5939 Kurt W. Petersen til København paa Skole. Odense: 1935 Børge Jørgensen til København (arbl.), 6254 Ove Louis Møller paa Rejse. Svendborg: 7246 P. W. Jørgensen paa Rejse. Viborg: 5392 Henrik Sørensen til Holstebro i Pl., 5559 Sigurd Rasmussen paa Rejse.

Annulleret Udslettelse

København: 844 Albert Knudsen (Bogtrykkeriet »København«).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

Lørdag den 29. Juli: De smaa Haver, Pileallé 16. Fredag den 18. August: Sæsonen begynder.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Grundet paa Bortrejse fra 30. Juli til 10. August ingen Træffetid Fredag den 4. August. Sygemelding kan ske pr. Telefon Taga 5377.
Kassereren.

Stereotypørernes Brancheklub

Intet Møde i August Maaned paa Grund af Ferien. *Styrelsen.*

ANNONCER

Paalæggerske!

Ung, rutineret Paalæggerske søger Plads. Kendskab til alt inden for Faget. Billet, mrkt. »137«, modtager Eksped.

RELIEF
Corps 20—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Toturtrykker
søger Pladsforandring ca. 15. August Billet, mrkt. »139«, modtager Eksped.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

Fremtidsstilling

Til Assistance for Faktoren ved et stort jysk Dagblad søges en meget dygtig Typograf, der har indgaaende Kendskab til alt Arbejde — derunder ogsaa Maskinsætning og Ombrydning — i et moderne Bladtrykkeri, og som i givet Fald kan gøre Faktorens Arbejde.
Da der til Bladet hører en lille Accidensafdeling, vil det være ønskeligt, at Vedk. har Kendskab til Fremstilling og Beregning af Accidensarbejde.
Den rette Mand — Alder 35—40 Aar — vil kunne paaregne gode økonomiske Vilkaar og vil have gode Fremtidschancer indenfor Firmaet. Billet, mrkt. »B. 197«, med udførlige Oplysninger, til Wolffs Box, København K.

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 31 *København den 4. August 1939* *66. Aargang*

Velkommen til den internationale Kongres!

I en for den internationale Arbejderbevægelse vanskelig Tid, hvor Arbejderne i en Række Lande er frataget Retten til gennem frie Organisationer at gøre deres Indflydelse gældende, nationalt som internationalt, samles Repræsentanter for Typograferne i de demokratiske Lande i Danmarks Hovedstad for at drøfte de vanskelige Problemer.

Det er i Aar 50 Aar siden den første internationale Typograf-Kongres afholdtes i Paris, og Kongressen i København bliver saaledes en Jubilæumskongres — hvad der vilde have omgivet den med en særlig Højtidelighed, hvis ikke Fascismens mørke Skygger havde hvilet over saa store Omraader og forhindret Kollegerne i at sende Repræsentanter.

Vi er lykkelige over at kunne byde vore udenlandske Kolleger velkommen i et Land, hvor Friheden raader. Og i Haabet om, at vore fremmede Gæster maa befinde sig vel og tilbringe nogle gode og indholdsrige Dage i vort lille Land, udtaler vi paa de skandinaviske Typograf-Organisationers Vegne et *Velkommen til Norden!*

In einer für die internationale Arbeiterbewegung schwierigen Zeit, wo in einer Reihe von Ländern den Arbeitern das Recht beraubt worden ist, durch freie Organisationen ihren Einfluss, national sowie international, geltend zu machen, versammeln sich Vertreter der Typographen der demokratischen Länder in der Hauptstadt Dänemarks um die schwierigen Probleme zu diskutieren.

Es ist dieses Jahr 50 Jahre her, dass der erste internationale Typograph-Kongress in Paris abgehalten wurde, und der Kongress in Kopenhagen wird somit ein Jubiläumskongress — was ihn mit einer besonderen Feierlichkeit umgeben hätte, wenn nicht die dunklen Schatten des Fascismus' über solchen grossen Gebieten geruht und Kollegen daran gehindert hätten, Vertreter zu senden.

Wir sind darüber glücklich unsere ausländischen Kollegen willkommen heissen zu können, und zwar in einem Lande, wo die Freiheit herrscht. Und ind der Hoffnung dass unsere fremden Gäste sich wohl fühlen und einige gute inhaltreiche Tage in unserem kleinen Lande verbringen werden, sprechen wir im Namen der skandinawischen Typograph-Organisationen ein *Willkommen im Norden* aus.

In a difficult time to the international labour movement, where the labourers in several countries have been deprived of the right of bringing their influence to bear, nationally and internationally, by means of free organizations, representatives of the typographers in the democratic countries are meeting in the capital of Denmark in order to discuss the difficult problems.

This year 50 years have elapsed since the first international typographer's congress was held in Paris, and thus the congress at Copenhagen is to be considered a jubilee congress — what would have surrounded it with a special solemnity, if the dark shadows of the fascism were not weighing on such wide areas and had not prevented collegues from sending representatives.

We are happy being able to bid welcome to our foreign collegues in a country, over which freedom is ruling. And trusting that our foreign guests will feel well and will spend a few good and eventful days in our small country we beg to express in the name of the Scandinavian typographer's organizations a *Welcome to the North!*

Par un temps si difficile au movement ouvrier, ou les ouvriers de beaucoup de pays ont été ôté le droit de faire valoir leur influence, nationalement et internationalement, par l'entremise d'organisations libres, des représentants des typographes des pays democratiques s'assemblent dans la capitale de Danemark afin de discuter les problemes difficiles.

Cet an il y a 50 ans que le premier international congrès de typographes était tenû à Paris, et le congrès à Copenhague est ainsi à considerer un cinquantième anniversaire — ce-qui l'aurait entouré d'une solennité particulière, si les ombres noires du fascisme n'auraient pas resté sur tels grands domaines et si elles n'auraient pas empêché les collègues d'envoyer des représentants.

Nous sommes heureux de pouvoir souhaiter la bienvenue à nos collègues étangers dans un pays, ou la liberté règne. Et en desirant que nos hôtes étangers se trouveront à leur aise, et qu'ils passeront des jours bons et profonds dans notre petit pays nous exprimons en nom des scandinaves organisations de typographes *Soyez les bienvenus au Nord!*

Den store Galskab

Paa Verdenskrigens Regning er opnoteret tredsindstyve Millioner tabte Arbejdsdage og Hundredetusinde Millioner til Krigsudgifter.

Til hvad Nytte?

Som en Bulesvinger, tomlommet forgældet og med Arbejdsløshedens sorte Tømmermænd i Knolden tumler Europa fra Krise til Krise.

Verdenskrigen gav ingen Sejrherrer. Jo, vist var der Ordensregn, Sejrsgudstjenester med Præstesnøft og Heltetilbedelser! Det føg i Luften af triumferende Sole og Raketter, og de trætte Tropper vendte hjem til Blomsterregn og Pigekys . . . men saa kom Tømmermændene. Og heri var der dog nogen Retfærdighed, der var ingen, der gik fri.

Der kunde for de Penge, der gik til Blodrusen, bygges 50 nye Universiteter i Europa, hvert af dem til en Værdi af 5 Mill. Kroner, 30,000 Biblioteker kunde spredes over Landene, 200 vældige Museer opføres, 2000 højere Skoler og 20,000 Folkeskoler, hver til 1 Mill. Kroner. Man vilde kunne bygge Tusinder af tekniske Skoler og Læreanstalter, Hospitaler, Sanatorier, Ungdomshjem o. s. v. o. s. v. Ja, Oplysninger herom meddeler endog, at Titusinder af Idrætspladser kunde anlægges til en Værdi af 1 Mill. Kr. for hver. Millioner af Mennesker kunde have flyttet fra stinkende Smaagader til sunde Havebyer, Tusinder af Parker kunde anlægges, Ødemarker kunde været forvandlede til frugtbar Jord med smukke Landejendomme og fuldstændig Besætning af Kreaturer og Maskiner. I By og paa Land havde kunnet skabes Indretninger til Menneskers Velsignelse, og endda kunde man rundhaandet give hele den gamle Generation en sorgløs Alderdom langt over den gældende Aldersrente . . .

Hvad er alle disse Penge gaaet til? Til Krigen.

Hvad fik man for dem? Had, Lemlæstelse, Skrig, Vanvid, Blod, Lig. . . .

Det er ofte svært nok at forestille sig blot en Million. Og en Milliard, der er et Tusinde Millioner, kan man overhovedet ikke forestille sig. Og saa gik der endda Hundredetusinde heraf til den store Galskab.

En Milliard i Guld vilde fylde 45 Jernbanevogne à 10 Tons, mens den i Sølv vilde fylde 750 saadanne Jernbanevogne.

Var Summen vekslet i Enkroner, og en Mand skulde tælle dem og tog Hundrede i Minutet, saa vilde hans Liv langt fra slaa til. Thi hele Regneprocessen tager 10.000.000 Minuter, eller over 18.000 Aar, med Arbejde baade Dag og Nat uden Afbrydelse!

Disse Oplysninger fra Verner Vall's Bog om Verdenskrigen viser, hvor taabeligt Menneskene teer sig, skønt de almindeligvis kalder sig for Voksne med en vis Værdighed overfor mindreaarige.

Og mens Ledighed og Krise æder sig ind i Smaalønningerne Verden over, oprustes der til den næste Krig.

Det er Kampen for Demokratiet, det gælder, skønt Guderne skal vide, at det Forstørrelsesglas endnu ikke er opfundet, der kan faa mig til at se en Mikrobe af sandt Folkedemokrati i denne degenererede Verden.

Saalænge Minearbejderne i deres kulsorte Helvede maa hugge sig igennem Kulvæggen for at faa afkastet en Fattigløn til sig og sine, saalænge Frankrigs Kvinder end ikke har Stemmeret, saalænge Palæstina, Marokko, Djævleøen o. s. v. er flydende Kræftsaar, saalænge saakaldte demokratiske Nationer hykler om Fred og breder Staalvingerne over det, de i Kraft af kapitalistisk Hensynsløshed har tilranet sig i alle Verdenshjørnerne, saalænge man tillader Fredsdiplomater med Rustningsblink og Rævesmil at diktere Fredsbetingelser, saalænge man langer Løfter ud om Nedrustning, mens man selv ruster og holder en stor Nations Befolkningsmillioner paa Sultegænsen for at betale Krigsskat, som man gjorde overfor det tyske Folk — saalænge er Vejen aaben for den store Galskab . . .

Og nu ruster den *civiliserede* Verden igen. En Radiotelegrafist sagde en Dag til mig, at ude i Hedningeverdenen hed det: Bare de Kristne i Europa kunde forliges, men det kan de ikke.

Under enorme Pengeydelser til den militaristiske Molok søger Nationerne sig igen Sikkerhed overfor en ny Krigs Virkninger.

Men hvor bliver Bevillingerne af til Sindssygeanstalterne, det bliver ikke mindst dem, der bliver Brug for efter den næste Krig. *Werner Helmert.*

Den internationale Typografkongres
6.—10. August 1939 i København

Vi byder jer Velkommen —
Gutenbergs Sønner fra fremmede Lande,
der samles i vor By
for at tale fælles Sag.
Lad Friheds- og Broderskabs-Aand
præge vort Møde fra den første Dag:
lad os bygge Bro over de store Vande,
og Reaktionen maa fly.

I den mørke Tid —
hvor Friheden stænges,
trænger vi stadig til at styrke vort Haab.
Skønt tunge Skyer trækker over vor Jord,
kan Haabløsheden ikke sætte sit Ar,
naar vi klippefast tror.
Hør, fra Brødre der længes,
Frihedens evige Raab . . .

Gutenbergs Sønner —
lad os gaa foran i vore Lande,
som Solen ved Daggry,
og vise Vejen for andre Fag.
Lad Friheds- og Broderskabs-Aand
præge vort Møde fra den første Dag:
lad os bygge Bro over de store Vande,
og Reaktionen maa fly.

Adolph Juliussen.

En god Tanke . . .

Jeg medgiver hermed Henning H. Jensens Tanke, at give vore arbejdsløse Kolleger i København Adgang til Lorryfesten som Forbundets Gæster, min varmeste Anbefaling. Men sker det, maa man give vore arbejdsløse Kolleger i Provinsen en Pengegave svarende til det Beløb, der i saa Fald tilstaas vore arbejdsløse Kolleger i Hovedstaden. Selvom de tre typografiske Foreninger i Norden er Indbydere, maa det kunne ordnes med lidt god Vilje. Maa vi se en saadan? *Werner Helmert.*

Dansk Typograf-Forbund

Overarbejde — Afspasering

Overarbejde, ydet i Tiden 1. Maj—31. Juli, skal afspaseres i Tiden 15. August— 14. September.

Afspasering af flere Dage forudsættes at være *samlet.*

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at Afspasering ikke kan ske paa vilkaarlige Dage uden for Perioden, men kun kan ske paa Grundlag af den gældende Aftale, jfr. Tarifens Side 101.

Der afspaseres een Dag for hver 8 Timers Overarbejde, og overskydende Overtimer føres i ny Regning.

Inkassatorer og Tillidsmænd anmodes om at kontrollere Firmaets Overarbejds-Journal pr. 31. Juli; Journalen skal være den for Bogtrykfaget autoriserede.

31. Juli 1939. *Sigv. Hellberg.*

Betalt Spisepause

Den i Tarifens § 2 A, Stk. 7 (i Stentryktarifen Stk. 5), omhandlede Spisepause paa 1/2 Time skal — som tidligere meddelt — ikke anses som udført Overarbejde og derfor *ikke afspaseres,* men skal udbetales i Penge som for 1/2 Times *Over*arbejde.

Da 100 pCt.-Tillæget indtræder fire Timer efter Tidspunktet for normal Arbejdstids Ophør, er det klart, at hvor den betalte Spisepause kommer til at foreligge, kan der kun blive 3 1/2 Times udført Overarbejde à 50 pCt., idet Spisepausen jo beslaglægger den ene Halvtime, og det videre Overarbejde bliver saaledes til 100 pCt.

Under Hensyn til, at den halve Times Spisepause vel skal betales, som om den var Overarbejde, men ikke skal regnes som afspaseringspligtigt Overarbejde, bør man formentlig paa Ugeregninger ikke opføre Spisepause som Overarbejde, men for sig selv som 1/2 Times Spisepause med 50 pCt. Tillæg.

København, 1. August 1939. *Sigv. Hellberg.*

En anden Politik

Aage Hinrich har i sidste »Typ.-Tid.« paataget sig den Opgave at besvare min Artikel om Hipa.

Da han imidlertid synes at nære Tvivl om, at min Identitet er kendt af hele Læsekredsen, præsenteres jeg som »fhv. kommunistisk Folketingsmand«.

Herfor er jeg naturligvis Hinrich uhyre taknemlig og beklager kun, at det ikke til Gengæld er *mig* muligt at nævne noget tilsvarende fordelagtigt om hans Fortid.

Til Indholdet af Aage Hinrichs Artikel vil jeg gerne gøre nogle faa Bemærkninger.

Med den henrivende Naivetet, Hinrich er i Besiddelse af, formaar han virkelig at reducere Spørgsmaalet om Ikke-Angrebstraktaten til en Bekendelse fra Danmarks Side om at ville leve i Fred og Ro.

Det er aabenbart helt undgaaet hans Opmærksomhed, at naar Tyskland indledte denne Ikke-Angrebs-Transaktion, var det som et Modtræk mod Roosevelts Fredsappel. Tyskland havde Brug for de smaa Stater i sit storpolitiske Spil og var derfor emsig efter at faa afsluttet nogle Ikke-Angrebstraktater.

Danmark lod sig engagere i dette Spil, medens det øvrige Norden ikke ønskede at blive brugt som Skakbrik af Hr. Hitler.

Om denne forskelligartede nordiske Stilling har skabt mere Tillid til Danmark end til det øvrige Norden, synes overordentlig tvivlsomt.

Vi har naturligvis faaet en Traktat, hvori det *sikre* er, at Lammet ikke vil angribe Ulven, mens det modsatte ikke er saa ganske givet.

Og skulde Hinrich paa dette Tidspunkt føle Trang til at paapege, at Traktaten er *gensidig,* nødsages jeg til at rette det direkte Spørgsmaal til ham, om *han* — efter alle de Løftebrud, Hitler har gjort sig skyldig i — tillægger denne Underskrift nogensomhelst Værdi?

Efter min Formening er vor Sikkerhed ikke blevet et Gran større ved denne Traktat, nærmere tværtimod.

At Hinrich skal forstaa dette Standpunkt, nærer jeg ikke stor Tro paa, men naar han vil forklare det med fremmede Interesser, Demagogi og Rummel, kan det være rigtigt endnu engang at paapege, at han med hver eneste af disse Paastande rammer sine egne Partifæller i det øvrige Norden. Dette burde dog mane ham til at omgaas de stærke Ord med en Smule Forsigtighed. Og med en Smule mere Tænksomhed.

— — Naturligvis har Kommunisternes Fremgang i de ti socialdemokratiske Regeringsaar ikke imponeret Aage Hinrich. Læs engang: »Det er saa sandelig ikke Kommunisternes Skyld, at deres Fremgang i denne næsten haabløse Tid for Arbejderne ikke har været større«.

Hvad er nu det? »Næsten haabløse Tid?« Bare Hinrich ikke bliver taget alvorligt i Skole af Hipa, som gennem Aarene har givet rosenrøde Skildringer af danske Arbejderes Levevilkaar under Staunings Regime?

Skulde der alligevel — trods den Sandhedsattest, Hinrich har udstedt for Hipa — være et og andet i disse Skildringer, som ikke til 100 pCt. stemmer overens med de faktiske »næsten haabløse« Forhold?

Eller skulde Hinrich maaske kun have været i Bekneb for at finde Aarsagen til den kommunistiske Fremgang?

At *Hovedaarsagen* til Stigningen i det kommunistiske Stemmetal maa søges i selve den socialdemokratiske Regerings Politik synes at ligge langt udenfor Hinrichs Tanker.

Han tror virkelig, at hele Problemet er klaret, om blot det kommunistiske Parti opløser sig.

Hinrich forveksler her Virkning med Aarsag.

De 41.000 har ikke stemt paa det kommunistiske Parti, bare fordi dette eksisterer, men fordi de ønsker en anden Politik end den, Regeringen fører. Og de Titusinder socialdemokratiske Vælgere, der gik tabt i Ligegyldighed ved sidste Valg, vil formentlig heller ikke blive ligefrem fanatisk tilfredse med Staunings Politik, bare fordi det kommunistiske Parti opløste sig.

Virkning er forskellig fra Aarsag. Det burde Hinrich erindre sig. Og er han virkelig *realitetsbetonet* (i Modsætning til min angivelig mere følelsesbetonede Indstilling), vil han sikkert ogsaa underkaste Regeringens Politik en Vurdering ud fra Synspunktet: *Kunde* den ikke have været bedre, mere demokratisk og frisindet, og *kunde* Lovgivningen ikke have peget noget stærkere *fremad?*

En saadan Vurdering glæder vi os til.

Ths. Pedersen.

Jeg kræver —!

L. S.-Høvdingen Knud Bach var aabenbart i fuld Vigeur, da han ved Bondestævnet i Aarhus søgte at opflamme sine trofaste til at »gaa Kampens Vej«. I hvert Fald var han højt oppe.

»Vi har« — sagde Hr. Bach — »søgt Kongen. Vi har søgt Regering og Rigsdag. Vi har talt til Landbrugets gamle Ledere, men endnu har vi efter mange Aars Kamp ikke naaet Landbrugets Ligeret. Vi har faaet Almisser i Stedet for Reformer —.«

Men nu var Taalmodigheden ogsaa paa Bristepunktet. Og han fortsatte: »Jeg kræver Rigsdagen indkaldt, jeg kræver ved Lov Husmandsrenten nedsat igen, indtil Husmændene har opnaaet saadanne Priser for deres Varer, at deres Arbejdsvederlag staar i rimeligt Forhold til det Arbejdsvederlag, som ydes andre her i Landet. Jeg kræver en Mindstepris paa Korn, som igen gør det lønnende at dyrke Danmarks Jord. Jeg kræver Land brugets Formue tilbage. Jeg kræver en lønnende Smørpris. Jeg kræver Margarineproduktionen nedsat ved Lov —.«

Dog indrømmede han Magthaverne Betænkningstid til Nytaar. Men hvis de nævnte Krav ikke var opfyldt til den Tid, vilde han — Knud Bach — nægte at betale sin Skat!

Et saadant Stød vilde Samfundet jo nok kunde staa for. Men Meningen med denne Trusel er naturligvis, at hans gode Eksempel skal efterfølges *en masse* af hans Meningsfæller. Dette sagde han dog ikke. Som den lovlydige Borger, han er, vilde han ikke opfordre til Oprør!

En anden Taler forsikrede, at L. S. ikke ønskede Kamp mod Arbejderne. Det lyder ikke særlig overbevisende, eftersom de fremsatte Kravs Gennemførelse jo netop vil betyde en yderligere Fordyrelse af de vigtigste Livsfornødenheder.

Der findes her i Landet mange Tusinde Arbejdere, som er langt, langt daarligere stillet end Knud Bach og dem, hvis Interesser han angiver at varetage. Dette véd L. S.-Høvdingen godt, og derfor tog han Husmændene med i sine Krav. Forhaabenlig lader de sig ikke besnære af hans Talemaader. Og forhaabenlig lader Regeringen sig ikke skræmme til Foranstaltninger, der rammer dem, hvis Eksistens den først og fremmest har Pligt til at værne om.

Fr. N.

Engelske organisasjonsforhold

Under mit besøk i England forleden benyttedes anledningen til et intervju med *Mr. Isaacs*, generalsekretæren i vårt broderforbund. Kollega Isaacs besvarte velvilligst spørsmålene og meddelte bl. a., at setterne og trykkerne i London har 98 shilling pr. uke, d. v. s. omtrent samme antall norske kroner. Hjelpearbeiderne har 73,6. I Manshester har settere og trykkere 77,6, hjelpearbeiderne 64,6. Ialt er der syv lønnsklasser i England og differansen mellem første og siste klasse er ganske stor. I Londonavisene arbeider alle maskinsettere på akkord, og lønnen er da i de fleste tilfelle ca. 12 pund pr. uke, eller nesten 240 norske kroner. Forskjellen mellem en håndsetter på et boktrykkeri og maskinsetteren er således meget stor. Assistenter på nattarbeide i Londonavisene har 94,6. Der betales tillegg for større rotasjoner. Begynnerlønnen for assistenter er 64,6 på dag- og 68,6 på nattarbeide. De ansvarlige trykkere på rotasjonspressene har naturligvis ganske god lønn. Trykkerne på flattrykspressene har i London kun en maskin.

På mitt spørsmål, hvor stor medlemsantallet er, svarer Isaacs, at der i Unionen er ca. 200.000, og av disse står ca. 27.000 i The National Society of Operativ Printers and Assistents. Denne siste organisasjon står tilsluttet Typografinternasjonalen, og der er godt håp om, at også provinssetterne med sine 30.000 medlemmer snart finner veien inn i Internasjonalen.

Forbundet utgir ikke noe fagteknisk skrift men har sitt godt redigerte fagblad. Jeg spør videre om man har haft noen føling med tyske og sjekoslovakiske kolleger som har kommet som flyktninger og får til svar at man har fått mange av disse, dessuten har man hjulpet en hel del videre til de engelske dominions.

De enkelte faggrupper innen Union har meget stor selvstendighet, kan selv bestemme kontingent og ydelser. Et bevis på dette er at trykkerne jo står i Typografinternasjonalen, mens de andre faggrupper fremdeles står utenfor.

Vi får også oplyst at »Natsopa« (forkortning av navnet på trykkernes sammenslutning) har et alderdoms- og rekonvalesenthjem. Det er reist til minnet om de 380 medlemmer som mistet livet under verdenskrigen.

Vi takker for intervjuet og opsøker kollega *Briggenskau* i forbundet for å få noen oplysninger om kontingent og ydelser. Innen vi skilles med kollega Isaacs sendte han en hilsen til de skandinaviske forbunds medlemmer og meddelte, at han vilde komme til internasjonalens kongres i København i August.

B. F—m.

Dansk Typograf-Forbund
Norsk Centralforening for Boktrykkere
Svenska Typografförbundet

Afslutningsfest
for den XIV. internationale Typograf-Kongres

Paa Torsdag Kl. 20 i Lorrys Landsby

Faneindmarsch (Lærlinge-Afdelingen)

Tale af Internationalens Præsident

International Arbejderpotpourri af kgl. Kapelmester *Joh. Hye-Knudsen*

Stort Artistprogram

Juhl-Thomsens og Harald Mortensens Orkestre

Bal i Landsbyen

Billetprisen er 5 Kroner. *Men hele dette Beløb godtgøres ved Køb af Varer i Lorrys Landsby,* idet Billettens Kupon kan leveres Tjeneren som Værdimærke for 5 Kr.

Ingen Garderobeafgift!

Der er denne Aften kun Adgang for de med Billet forsynede Kolleger og Damer.

Absolut intet Billetsalg ved Indgangen.

Køb derfor Billetter til dig selv, Hustru eller Forlovede i Aften hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Tab ikke Traaden!

Herude i Provinsen maa vi i mange Tilfælde gætte os til, hvad det er der foregaar inde i København angaaende aktuelle Spørgsmaal. Vi kan lige gennem »Typ.-Tid.« ane, at der foregaar et eller andet, men Sagens fulde Omfang faar man ikke fat i. Jeg tænker i dette Tilfælde paa Johs. Larsens udmærkede Artikel her i Branchespalten i »Typ.-Tid.« Nr. 29. Der staar bl. a. at »Branchestriden er akut« og at »Oplysningsvirksomheden har skabt en Misère«. Det er muligt, at dette er rigtigt i København, og hvis det var skrevet i Perioden fra Delegeretmødet i 1935 til Mødet i 1938, kunde ogsaa jeg have givet det min Tilslutning. Men nu! Ja, undskyld, men jeg ser overhovedet ikke i Milles Omkreds nogen Strid, endsige Misère om Oplysningsvirksomheden. Jeg kunde ogsaa skrive: Jeg ser overhovedet ikke noget til Oplysningsvirksomheden. Men det vilde ikke være helt rigtigt, for Begejstringen for de afholdte Kursus i Roskilde er jo højlydt og eenstemmige.

Som det vil fremgaa af ovenstaaende, er jeg altsaa ikke informeret i det aktuelle Stridsspørgsmaal, og alligevel vil jeg gerne sige: er det nu ikke snart paa Tide at holde op. Er det ikke snart paa Tide at finde en Form, der kan arbejdes efter. Og helst et Arbejde, der peger fremad. Som Johs. Larsen saa rigtigt skriver: vor Modstander marcherer hurtigt. Der er nok i Tiden til at hæmme os. Og vi taaler ikke at blive hæmmet i det Arbejde, der skal gøres for at holde Nazi-Aanden nede og faa den udryddet. Branchebevægelsen og Oplysningsvirksomheden maa og skal lige saa vel som enhver anden Del af Arbejdernes Organisationer være med i dette Arbejde. Der staar store Ting paa Spil. Saa der maa og skal ogsaa her findes en Vej, ad hvilken vi kan gaa frem. Jeg tager ikke Standpunkt i den omtalte Strid, men ønsker kun eet: en enig Kamp mod Tidens mørke Tendenser.

Aarhus i Juli. *C. Grøndal Nielsen.*

— — —

Til Ovenstaaende vil jeg gerne tillade mig at føje følgende:

Grøndal Nielsen gør det til Spørgsmaal, om der eksisterer en »Branchestrid« og en »Misère omkring Oplysningsvirksomheden«. Disse Spørgsmaal kan forenkles ved Omskrivning. *Hvis Oplysningsvirksomheden virker paa en fejlagtig Basis og dermed forskerlser de Resultater, vi med Ret kan spørge efter, og som vi under Tidens Tryk og voksende Farer for Arbejderklassen har Brug for* — da er vi inde i en skæbnesvanger Misère. Og Grøndal Nielsen giver herpaa selv Svaret i sin Konklusion: Nazi-Aandens voksende Indflydelse paa Tankegang og Metode, som Gr. N., undertegnede og mangfoldige Arbejdere erkender som en snigende Udvikling. Saa lang Tid Oplysningsvirksomheden ikke tjener det Formaal at medvirke til at holde Arbejderklassens Bane fremover mod Maalet ryddet for Tidens Hindringer, — *saa lang Tid bliver Branchebevægelsen i Strid med Oplysningsvirksomheden.* Og en Fagforenings Oplysningsvirksomhed er først paa sin rette Basis — i Øjeblikket —, naar den ser sin fornemste Tjeneste deri at vogte vor indre Orden: Vort Demokrati. Den har Adgangen til at faa os alle i Tale, den kan opfylde de citerede Ord af Jens Jensen: »Den (Arbejdernes Organisation og Armé) skal være demokratisk ordnet, thi den skal udvikle Mennesker.« — Derfor har jeg citeret »Trykkeren«s Artikel, hvori vi for vort Vedkommende tager Afstand fra en rent fagteknisk Virksomhed, der bortleder og har bortledt Opmærksomheden fra langt mere værdifulde Opgaver. Det er fra Trykkernes Side, Stridsøksen er taget frem igen. Og Grøndal Nielsen nævner den Begejstring, der staar omkring Oplysningsvirksomheden formedelst de afholdte Kursus i Roskilde. Ganske naturligt og velfortjent. Men her var heller ikke Tale om Fag-Teknik, men om noget af det, vi har Brug for: *Behandling af faglige, sociale og økonomiske Spørgsmaal.*

Min Artikel: »Branchebevægelsens Maal« var kun Betragtninger over *Grundsætninger*, som i Øjeblikket trænger paa. Disse Tilføjelser bliver heller ikke andet. Men naar Tiden for Tingenes praktiske Løsning er inde, haaber jeg, at vi bliver mange, som vil yde Bidrag dertil. Da maa vi alle lægge Kræfterne sammen. *Johs. Larsen.*

Aarhus Trykkerklub jubilerer.

Søndag den 13. August fejrer Aarhus Trykkerklub sin 25-Aars Bestaaen ved en Fest paa Grand Café, Bruunsgade.

Aarhus Trykkerklub er altsaa Landets ældste Trykkerklub, og det er givet, at en Klub, der har gjort hele Udviklingen med, har sat sit Præg paa Landssammenslutningen og ogsaa afgivet en Kreds af gode Folk, der har ydet deres Kræfter og Evner i Landssammenslutningens Tjeneste. Der skal derfor i Anledning af 25-Aars Dagen sendes en Tak fra Landssammenslutningen til Aarhus Trykkerklubs Medlemmer, baade de, som har ydet en Indsats, og de, som i Øjeblikket deltager i det aktive Arbejde. Aarhus Trykkerklub udsender et Festskrift — vi skal derfor ikke fremhæve Navne, der har haft Betydning for Klubben og Landssammenslutningen, for ikke at komme til at forbigaa nogen —, men skal, naar Festskriftet bliver udsendt, komme tilbage til en Omtale af det personlige Initiativ. Vi sender Klubben vor bedste Lykønskning og Tak for godt Samarbejde. *c. b. p.*

Vi gør opmærksom paa,

at *Formandens* Postdistrikt har faaet ny Betegnelse; Adressen er fra 1. August: Chr. B. Petersen, Glentevej 48 [3], *København NV.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Agurketid.

Ifølge Kalenderen er det og har det nu i et Par Maaneder været Sommer. Vi fejrede Midsommer i kølig Blæst, selv godt indpakkede — og de Kolleger, der indtil nu har har haft Sommerferie, udtaler sig i begejstrede Vendinger om de faa Solskinstimer, de har kunnet nyde.

Man har paa Rigsdagen vedtaget en Lov om »Ferie med Løn« — det burde selvfølgelig have været *»Sommer*ferie med Løn«.

Vi, der endnu har Ferie tilgode, haaber endnu: Den maa jo da komme, den danske Sommer — og maaske faar vi Augustianere og Septembrister netop det bedste Ferievejr.

— — —

Men selvom det endnu er Ferietid, nærmer vi os stærkt den Aarstid, da der igen maa gøres klar til Organisationsarbejdet. Vel har der rundt om i Landet været arbejdet ogsaa i disse »Sommermaaneder« — der er dannet nye

Klubber, og andre Steder er Grunden støbt, saaledes at man snart kan vente nye Tilbygninger rejst. Og det er godt saadan, thi den kommende Tid byder os mange og store Opgaver.

Det er tit blevet sagt, at det store Maal er at faa startet Landssammenslutningen for Haandsættere og det bliver vel ogsaa den første Ret paa Sensommerens og Vinterens lange Spiseseddel. Imidlertid, et Maal er Landssammenslutningen ikke i sig selv, den er kun det Middel, vi maa skabe for at faa det størst mulige Antal Sættere i Tale til Løsning af Tidens Problemer.

Vort Forbund har bl. a. tillagt Branchesammenslutningerne en vigtig Funktion i Oplysningsarbejdets Tjeneste. Allerede her er vi inde paa et overmaade vigtigt Omraade.

Oplysning kan være saa mange Ting. Ensidighed i Oplysningsarbejdet virker ikke samlende og giver sjældent et for Helheden godt Resultat. Vi skal ikke tænke som Haandsættere, Maskinsættere, Trykkere o. s. v. — Selv om vi har Pligt til først og fremmest at kende vore egne Vilkaar og Problemer, maa vi lære os at skue videre. Ingen enkelt Del af vort Forbunds Medlemmer kan isoleret løse sine egne sociale Problemer. Samarbejde er bydende nødvendigt. Denne Tanke er rodfæstet i Arbejderbevægelsen, og vore Branchedannelser maa derfor ikke virke opdelende, men samlende. Ja, vi kan ikke stoppe ved vort eget Fags Grænser, vi maa kende vore Broderforbunds Vilkaar. Og disse er ikke blot Bogbindere og Kemigrafer, det gælder hele Arbejderklassen og dens Interesser. Vi skal tænke som Klasse.

Vort Oplysningsarbejde maa spænde vidt. Først og fremmest selvfølgelig vor egen Tarif og dens Bestemmelser, saaledes at hver og en af os kan udnytte den fuldt ud. Vor Tillidsmandsinstitution er en udmærket Ting, men skal den rigtig udnyttes, maa vi alle forstaa at støtte Tillidsmanden i hans Virksomhed og ikke gøre Arbejdet sværere for ham ved at begaa Fejltagelser, udelukkende begrundet paa Ukendskab til Tarif og andre Bestemmelser.

Vort Oplysningsarbejde maa omfatte ikke alene Tarifs og Loves Indhold, men ogsaa Forudsætningen for, at de paagældende Bestemmelser netop er blevet saaledes. Det er den eneste Mulighed, vi har for at stille vore Krav rigtigt og arbejde paa den rigtigst mulige Maade for Forbedringer.

Det er Spørgsmaalet om Demokratiets Væren eller ikke Væren, i vore faglige og politiske Organisationer som i det øvrige Samfund.

Vor Kritik maa være saglig, saaledes at den styrker og udbygger i Stedet for at rive ned. Naar vore Ledere begaar en Fejl, maa de selvfølgelig finde sig i at staa for Skud, men samtidig maa vi afvise enhver hadefuld og usaglig Kritik, der kun har til Formaal at skabe Splittelse i vore Rækker. Naar den borgerlig-kapitalistiske Presse forsøger at lægge f. Eks. Ferieloven for Had, fordi Arbejderne nu ikke kan faa Lov at arbejde hele Aaret, hvis de har Lyst, men skal holde fri i 12 Dage og i den Tid ikke kan tage andet lønnet Arbejde, er det jo nok Topmaalet — den samme Tendens kan man træffe paa i Omtale af det ene Forhold efter det andet.

Man kan i Dag ikke regere i Danmark udenom Arbejderbevægelsen. Den Position skal vi holde og forstærke ved et Arbejde for Styrkelse og Popularisering af den demokratiske Idé.

Ikke andre Styreformer end den demokratiske er mulig i dette Land, siges det nu og da. Jo vist saa, alt er muligt i et utilstrækkeligt oplyst Folk. For Demokrati i Fagbevægelsen gælder samme Lov.

— — —

Idet vi selvfølgelig ikke maa glemme den fagtekniske Virksomhed, maa vi og vort Forbunds Oplysningsvirksomhed tage alle disse livsvigtige Ting op til Behandling, og det er ikke for tidligt at tage fat.

Haandsætterne gør klar nu! *eh.*

Tankestreger.

Det kan ikke noksom fremhæves, at
Nonpareil er for lille til en Plakat!

Om Nedrykninger høres der daglig Talen.
Hvornaar rykker vi op? Op af Dvalen!

Sætterne, som befordrer i Trykken,
kunde ogsaa bringe hinanden Lykken!

Om Typografer gaar der saa mange Løgne,
her sætter jeg en i Gaaseøjne,
nemlig at Lønnen er saa »høj«,
det synes jeg er en daarlig Spøg!

Et Fodboldhold af Sættere vil drive det vidt,
de skyder med tykke, tynde og 3 paa Petit.

Jens.

Bog- og Akcidenssætterklubben i København.

Lørdag den 12. August lægger vi ud efter den Pause, Sommerferietiden har retfærdiggjort. Det bliver den tidligere omtalte Sammenkomst i de smaa Haver i Pileallé, der finder Sted (Krøgers Have, Pileallé 18, Kl. 20).

Vi vil her i kammeratligt Lag kunne samtale om de forestaaende Begivenheder, ligesom vi vil faa lidt kammeratlig Underholdning: En rigtig Kammerataften.

I Tilfælde af Regn vil vi selvfølgelig kunne komme indendørs. Reservér Aftenen og se Annoncen i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

Generalforsamlinger · Møder

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt en kort Generalforsamling Onsdag den 5. Juli paa Fagforeningshuset. Formanden, *C. F. Jensen*, bød velkommen. Ved den afholdte Svendeprøve havde Pankoke været Skuemester og deltaget i de afsluttende Festligheder i Aabenraa. Ved Pladsfratrædelse anmodedes Kollegerne om at forlange Feriebog med indklæbede Mærker, 4 pCt. af den samlede Løn, udleveret. Et Par Bogtrykkere havde holdt temmelig fast paa Feriepengene, men efter Trusel om Blokade var Udbetaling sket. Der er udbetalt ca. 600 Kr. i Feriemærker her i Byen. — Regnskab: Hovedkassen balancerede med Kr. 1.588,25, Lokalkassen med Kr. 682,00, Kassebeholdning Kr. 419,86. — Sommerudflugtens Planlæggere havde haft en vanskelig Opgave; Turen skulde gaa til et kønt Sted, den skulde være bekvem — baade for Koner, Børn og Barnevogne — og det skulde være et godt Madsted. Det blev bestemt at tage til Lønsømaj Søndag den 13. August med Afgang Kl. 14,20 og Hjemkomst Kl. 21. — Den aarlige Pengebevilling til Forplejningshjemmet blev forhøjet fra 25 til 35 Kr. — Pankoke henstillede til Kollegerne at møde talstærkt op til Arbejderstævnet i Haderslev, og det vedtoges at yde hver deltagende arbejdsløs Kollega 4 Kr. Til Slut vedtoges følgende: Kun naar tvingende Grunde gør det nødvendigt, kan en Generalforsamling henlægges til en anden Dag end en Lørdag. *J. P.*

Horsens Lokalafdeling.

Ordinær kvartaarlig Generalforsamling afholdtes Fredag d. 14. Juli i Forsamlingsbygningen. Formanden, *Rich. Rasmussen*, bød velkommen, og til Dirigent valgtes *C. Christoffersen*. Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og godkendt, aflagde Formanden Beretning. Heraf fremgik det, at det havde været et ualmindeligt godt Kvartal, regnskabsmæssigt set. Kun 551 tabte Arbejdsdage, hvilket kunde tilskrives Ferie- og Afspaseringsloven. I Feriepenge var udbetalt 600 Kr. til 18 Kolleger. Lønstatistiken havde bevirket, at flere Kolleger havde faaet Lønnen hævet. Omtalte sluttelig

Afdelingens Skovtur, der var forløben paa bedste Maade. Beretningen blev enstemmig godkendt. — *Formanden* oplæste derefter Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 5.430,65, Lokalkassens med Kr. 1.038,15 og den lokale Hjælpekasses med Kr. 477,15. Alle Regnskaber godkendtes enstemmig. — Da ingen ønskede Ordet under Eventuelt, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, der havde været prisværdig kort, men mindre godt besøgt. *J. D.*

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. Juli. — Formanden, *P. Hansen*, bød velkommen, og til Dirigent valgtes *H. Chr. Sørensen*. — *Formanden* aflagde derefter Beretning og meddelte, at der fra Afdelingen var sendt en Lykønskning til Københavns Afdelings 70 Aars Jubilæum, hvorfor der var modtaget Takkeskrivelse. Omtalte særlig Bemandingsspørgsmaalet for 12-sidet Rotationspresse paa Svendborg Avis og oplæste i denne Forbindelse en Skrivelse fra et Medlem, som protesterede mod den Ordning, der var truffet mellem Trykkeren og Firmaet, gaaende ud paa, at Trykkeren i givet Tilfælde kunde faa den Hjælp, der var Brug for. Formanden mente ikke, der var Anledning til at foretage noget, naar Trykkeren havde erklæret sig tilfreds med Ordningen. Spørgsmaalet paa Amtstidende angaaende de 3 Dages ekstra Ferie var endnu ikke gaaet i Orden, skønt Personalet har Kontrakt med Firmaet om samme, og Sagen var nu overgivet Organisationerne til Afgørelse. Oplæste sluttelig Cirkulære fra Forbundet angaaende forskellige Feriespørgsmaal og udtalte, at man maatte betragte Aaret som et Overgangsaar. *Bernh. Hansen* gav en Redegørelse for Feriespørgsmaalet paa Amtstidende og henstillede sluttelig til Afdelingen at søge Spørgsmaalet fremmet. *Sv. Th. Hansen* omtalte Bemandingsspørgsmaalet paa Svendborg Avis og oplæste i denne Forbindelse en Skrivelse fra Ths. Pedersen som Svar paa en Forespørgsel angaaende samme, og udtalte, at det var et Tarifspørgsmaal og ikke noget personligt Spørgsmaal. *P. Jensen* redegjorde for sin Forespørgsel til Forretningsføreren. *Formanden* mente ikke, Trykkeren kunde komme til at sætte sin Stilling paa Spil, naar Personalet stod bagved. *Alb. Jensen* udtalte, at Ths. Pedersens Svar var blevet misforstaaet og anbefalede at tage Forretningsføreren herover. *Jul. Simonsen* ankede over, at der var gaaet udenom Formanden i dette Spørgsmaal og mente, at Sagen var grebet forkert an. Efter yderligere Udtalelser af *P. Hansen, Formanden, Bernh. Hansen* og *Sv. Th. Hansen* godkendtes Beretningen. — Kassereren, *P. Jensen*, oplæste Regnskaberne; Hovedkassen balancerede med Kr. 2.521,60, indsendt Kr. 1.638,17; Lokalkassen balancerede med Kr. 658,81, Kassebeholdning Kr. 272,21. *Formanden* anmodede om Generalforsamlingens Sanktion for to Beløb, 20 Kr. og 11,40 Kr., til Lærlingene. Efter Udtalelser af *Bernh. Hansen, Sv. Th. Hansen* og *Formanden* godkendtes Regnskaberne. — Til Næstformand genvalgtes med Akklamation Sv. Th. Hansen. — *Jul. Simonsen* anmodede om at faa trykt nogle for Lærlingeafdelingen udarbejdede Love. Om dette Spørgsmaal udspandt sig en Diskussion, hvori deltog *P. Jensen, Alb. Jensen, H. Chr. Sørensen, Formanden* og *Jul. Simonsen*, hvorefter det vedtoges at lade Lovene trykke. — »Lokaleleje« bevilgedes, hvorefter Dirigenten sluttede den af faa Medlemmer besøgte Generalforsamling. *J. S.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel »Royal« Lørdag den 15. Juli Kl. 20. Formanden, *N. Chr. Andersen*, bød velkommen og til Dirigent valgtes *Carl Knudsen*. Protokollen oplæstes og godkendtes. Formanden aflagde en kort Beretning, hvorunder han bl. a. oplæste de Afgørelser, Forretningsudvalget havde truffet i forskellige Tvivlstilfælde angaaende den nye Ferielov. Efter Bemærkninger af *Dirigenten, Hvidtfeldt* og *Th. Nielsen* og sluttelig *Formanden* godkendtes Beretningen, og Kassereren, *Jørgen Andersen*, oplæste de reviderede Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 6.422,30, indsendt Kr. 2.337,80, Lokalkassen Kr. 2.422,08, Beholdning Kr. 1.612,53, Lokalsygekassen Kr. 1.610,99, Beholdning Kr. 1.016,74. — Regnskaberne godkendtes. — Alle Valg var Genvalg. — Under Bevillinger fik Emigrantkomiteen 25 Kr. og D. s. U.s ny Ungdomshjem 100 Kr. *Lisberg.*

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 17. Juli paa Hotel »Kronprinsen«. Dirigent: *Sofus Poulsen*. Sekretær: *Willi Skovgaard Jacobsen*. Formanden, *Chr. Poulsen*, aflagde Beretning: Der var rettet Henvendelse til Firmaerne om at udbetale Feriegodtgørelsen til det faste Personale med 2 Ugers fuld Løn uden smaaligt Hensyn til eventuel Fraværelse fra Arbejdet i Aarets Løb, og samtlige Firmaer — med Undtagelse af Amtsavisen — havde givet Tilsagn herom. *Formanden* omtalte forskellige Spørgsmaal, der var rejst i Forbindelse med den ny Ferieordnings Praktisering, og understregede særlig, at Medlemmerne ved Pladsfratrædelse ikke maa modtage Postvæsenets Feriemærker, men at kun de af Forbundet og Bogtrykkerorganisationerne autoriserede Feriebøger og Mærker maa anvendes i Bogtrykfaget. Beskæftigelsen havde i Kvartalets Løb været god, og i Ferietiden havde — foruden Afdelingens egne ledige Medlemmer — 5—6 udenbys Kolleger faaet Arbejde indenfor Afdelingens Omraade. Redegjorde for en Uoverensstemmelse med et Firma angaaende Betalingen for Arbejde Grundlovsdagens Aften og Nat. Sagen var endnu ikke afsluttet. Under en Omtale af Overarbejdsspørgsmaalet gjorde Formanden opmærksom paa, at ogsaa Medlemmer i medhjælpsvis Arbejde skal afspasere Overarbejde, naar Arbejdet har en Varighed ud over 14 Dage, og sluttelig henledte Formanden Medlemmernes Opmærksomhed paa, at den i Tarifen hjemlede Spisepavse-Betaling i Forbindelse med Overarbejde *ikke* skal betragtes som Overarbejde og ikke afspaseres, men udbetales. — Beretningen godkendtes uden Omtale. — Kassereren, *Einer Petersen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 4.485,70, Lokalkassen balancerede med Kr. 1.481,81 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 495,41. Godkendtes. — Til Formand genvalgtes enstemmigt Chr. Poulsen. Ligeledes enstemmigt genvalgtes til Bestyrelsen Ernst Christensen og til Revisor Ludvig Jensen. Som Repræsentant til Arbejdernes Oplysningsudvalg nyvalgtes Kjeld Christiansen. *P-en.*

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 22. Juli i Vesterskovspavillonen. Formanden, *Vilh. Hansen*, bød velkommen, og efter at *Knud Jørgensen* var valgt til Dirigent, oplæste *Sekretæren* Protokollen. — I sin Beretning meddelte Formanden, at Afdelingen havde sendt en Hilsen til Københavns Afdeling og modtaget Takkeskrivelse. Beskæftigelsen havde som i tidligere Kvartaler været god, idet der praktisk talt ingen ledige havde været. Formanden omtalte den Mulighed, der var for at Lærlingeskalaen vilde blive ændret, hvis den gode Beskæftigelse indenfor Faget stadig holdt. Fugleskydningen, der havde større Tilslutning end i Fjor, forløb godt. Sommerudflugten havde 38 Deltagere og gennemførtes efter Programmet. Udvalget for Byfesten havde sendt Indbydelse til et Møde, hvor de forskellige Fag var inviteret, og hvor der søgtes Tilslutning til et Optog. — Bestyrelsen havde ikke været til Stede ved Mødet, men havde henlagt Skrivelsen. Processionen skulde forøvrigt foregaa paa et Tidspunkt, hvor Typograferne havde allermest travlt, og der var sikkert ikke megen Lyst blandt Kollegerne til at agere Oldtidsmennesker. — I Anledning af det omtalte Byjubilæum var det Bladenes Agt at udgive specielle Numre. Ogsaa »Soc.-Dem.« vilde udgive et Jubilæums-Nr., hvor hver Organisation fik Plads til en Hilsen og Lykønskning til Byen. Formanden fandt det dog naturligt, at vi bragte vor Hilsen og placerede os mellem de øvrige Organisationer. Det var blevet meddelt Bladet, at vi ønskede at være med. Formanden sluttede med en Omtale af Ferielovens Ikrafttræden; den havde sine Skavanker og betød i mange Tilfælde en Reduktion i Ferielønnen, hvad de tidligere Feriebestemmelser ikke gjorde, og han nævnte forskellige Eksempler paa dens uheldige Virkninger. Vi maatte trøste os med, at andre Kolleger, der ikke tidligere havde haft Ferie, nu fik. Protokol og Beretning godkendtes. — Kassereren, *H. J. J. Hansen*, forelagde Regnskaberne. Hovedkassens balancerede med Kr. 4.153,40. Lokalkassens med Kr. 1.551,46. Regnskaberne godkendtes. — Derefter gik man over til forskellige Valg. H. Nemmøe, der ikke kunde være til Stede ved Generalforsamlingen, havde meddelt Formanden, at han ikke ønskede Genvalg til Bestyrelsen. Det samme Standpunkt indtog V. Jørgensen. I deres Sted valgtes H. Jørgensen og G. Nielsen. Som Revisor gen-

valgtes Jensen-Gaard. Da H. Bjørnholm-Hansen var rejst fra Byen valgtes P. Damgaard til Revisor Perioden ud. V. Jørgensen tog mod Hvervet som Revisor-Suppleant til Nytaar. V. Søderberg genvalgtes til Fanebærer og Birger Olsen som Suppleant. Som Repræsentanter til Stiftsdelegeretmødet valgtes Formanden og R. Marquardtsen. — Under Eventuelt rettede *Marquardtsen* en Tak til de to afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, en Tak, som Formanden sluttede sig til, idet han udtrykte Haabet om, at vi igen fik V. Jørgensen at se i Bestyrelsen. — R. Marquardtsen, der havde deltaget i Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole, gav forskellige Oplysninger fra dette Kursus og bragte Afdelingen en Tak, fordi der var blevet givet ham Lejlighed til at deltage. — Der blev bevilget »Lokaleleje«, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen.

— — —

Kun 10 Medlemmer havde fundet Anledning til at komme til Stede, hvilket maa beklages, da der paa Dagsordenen var flere vigtige Punkter, der burde have Kollegernes Interesse, f. Eks. Valgene. Hvad Aarsagen til denne Svigten kan være, synes uforstaaelig, da der ellers ofte blandt Kollegerne finder Diskussioner og Kritik Sted af Arbejdet og Arrangementerne i Afdelingen. Det maa haabes, at alle disse tilsyneladende interesserede Kolleger, der til daglig lufter deres Surhed og Misfornøjelse over mangt og meget, vil komme til Stede og tage Del i Arbejdet og øve Indflydelse paa Beslutningerne indenfor det rette Forum: de kvartaarlige Generalforsamlinger. *q.*

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 22. Juli. Dirigent: Fru *Aranka Christensen*, Sekretær: *Alfr. Christensen*. *Formanden* aflagde Beretning, hvorunder omtaltes, at Arbejdsugernes Antal var jævnt stigende, ligesom han gav Meddelelse om et Par Spørgsmaal, der var indanket for Ths. Pedersen og besvaret af denne. Derefter oplæstes Regnskaberne, der godkendtes. — Til Bestyrelsen genvalgtes Alfr. Petersen og N. P. Poulsen, som Suppleant nyvalgtes Erik Hansen. Revisor: Chr. Engelhardt. Fanebærer: Holger Frederiksen, Suppleant: Erik Hansen. Som Skuemester i Stedet for Aage Breining, der udtræder af Forbundet, indstilledes Bent Heinrichson. — *Aage Breining* aflagde Beretning fra Svendeprøvekommissionen, der affødte en kort Diskussion. — Det vedtoges at holde Efteraarsfest under de sædvanlige Former, og det overlodes Bestyrelsen at arrangere denne med Assistance af dertil egnede Kolleger. — Sluttelig omtalte *Johs. Jensen* Kursus'et paa Roskilde Højskole, der havde været en Oplevelse for ham, og efter at *Formanden* og *Carl Nielsen* havde takket Breining for godt Samarbejde og ønsket ham Lykke i Fremtiden, vedtoges »Lokalelejet« enstemmigt.

Odense Lokalafdeling

afholdt Fredag den 21. Juli ordinær Generalforsamling paa Den nye Forsamlingsbygning. Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen, og *Vald. Nielsen* valgtes til Dirigent. I sin Beretning omtalte Formanden bl. a. to Mæglingssager fra »Fyns Venstreblad« og »Fyns Social-Demokrat« og en Forhandling om Varsel for Forskydnings-Ophør og Sprøjtetillæg med Andelsbogtrykkeriets Leder samt en Sag om en Lærlings Aflæggelse af Svendeprøve. Der forelaa en Række Underskrifter paa Tarifen fra Bogtrykkere, der ikke er Medlemmer af Principalorganisationerne. Bestyrelsen havde efter Ansøgning tilstaaet to Lærlinge 25 Kr. hver i Tilskud til et fagligt Ungdomskursus. Formanden havde repræsenteret Afdelingen ved Københavns Afdelings 70 Aars Jubilæum. Omtalte endvidere Lærlingestævnet, der helt igennem havde været meget vellykket. Efter en Udtalelse af *Aage Petersen* angaaende Lærlingesagen godkendtes Beretningen enstemmigt. — Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassen balancerede med Kr. 16.590,70, til Hovedkassen var indsendt Kr. 9.069,33. Til at underskrive valgtes Engelb. Petersen og Anton Nielsen. Lokalkassen balancerede med Kr. 10,995.73. Vaarturens Regnskab balancerede med Kr. 402,20 og Sommerudflugtens med Kr. 1.588,90. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — *Hans Hansen* gav en Oversigt over Lærlingestævnets Indtægter og Udgifter. Foruden de 400 Kr. fra Lokalkassen og de 125 Kr. fra Forbundet havde det givet Lærlingene et Underskud paa 71 Kr. *Vald. Nielsen* takkede Hans Hansen for hans store Arbejde med Arrangementet af Lærlingestævnet og foreslog, at Afdelingen dækkede Underskudet paa de 71 Kr, hvilket Forsamlingen gav sin Tilslutning. — Det vedtoges at bibeholde Understøttelsen til de berettigede arbejdsløse. — *Formanden* anbefalede, at Afdelingen foretager Køb af Aktier for 600 Kr. i Arbejdernes Brændselsforsyning. Aktierne forrentes med 5 Procent. Det er den gamle Historie; vi faar i Bankerne 3½ Procent, og saa maa vi i vore kooperative Foretagender laane dem igen til 7 pCt. *Harry Olsen* anbefalede, men kunde godt tænke sig, at Beløbet blev 1000 Kr. *Harald Svendsen* havde ikke noget mod Forslaget, men mindede Bestyrelsen om Løftet, at Bevillingssager kun kom for paa en Søndags-Generalforsamling. *Formanden* havde ikke noget imod, at Forslaget ventede til næste Generalforsamling. *Jul. Nielsen* henstillede at udskyde og at forhøje Beløbet til 1000 Kr. Dette tiltraadtes. — Formanden genvalgtes med Akklamation, og til Bestyrelsen genvalgtes Glandrup og Hans Hansen og som Suppleant Engelb. Petersen. Saa hævede Dirigenten Mødet. Tilslutningen var langt fra overvældende.

C. O.

Fra den øvrige Verden

„Gutenberg-Bugra" i 1940.

Ved 500-Aars Festen i 1940 for Johan Gutenberg skal der foruden en stor Fest i Mainz afholdes en stor Rigsudstilling i Leipzig, en Udstilling, som skal vise Bogen, Pressen og den grafiske Teknik og Kunst. Der er udarbejdet følgende Plan over Udstillingen: 1. Gutenberg og hans Tid. 2. Fra Gutenberg til i Dag. 3. Gutenberg og vor Tid. Foruden disse 3 Hovedlinier har man tænkt sig følgende saglige Grupperinger:

1. *Bogproduktionen:* Grafisk Kunst, Papirfabrikation, Reproduktionsteknik, Skriftstøbning, Farvefabrikation, Trykkemetoder, Bogbinderi, grafiske Maskiner af enhver Art og en udsøgt Samling af Bogtrykfagets Arbejder samt en Boghandelens Udstilling. — 2. *Presse og Efterretningsvæsen:* Presse, Radio, Film, Telegrafi og Billedtelegrafi. — 3. *Bogtrykfaget i Udlandet:* Fortid og Nutid. — 4. *Den tyske Arbejdsfront:* Bogtrykfagets Oplysningsarbejde, den sociale Forsorg inden for Bogtrykfaget, og en Udstilling, som viser Arbejdet i Faggruppen »Tryk og Papir«, samt en særlig Udstilling for »Kraft durch Freude«. Udstillingen vil være aaben i Tiden fra Maj til Oktober 1940 og skal ikke opføres paa Stedet for den første Bugra-Udstilling i 1914, men i Nærheden af Leipzigs Palmehave. Det er uden for enhver Tvivl, at denne store Udstilling vil bringe mange interessante grafiske Enkeltheder, men ogsaa vil være en velkommen Lejlighed for det tredie Rige til at lade sin Propagandatromme røre.

Typograf-Lønninger i Australien.

I 1901 var Gennemsnitslønnen for en Typograf i Australien 48 Shilling for 48 Timers Arbejde og 1⅓ Shilling pr. Time for Overarbejde. Lønnen er nu 114 Shilling for 44 Timers Arbejde og fra 4 til 5⅙ Shilling for Overarbejde paa Arbejdsdage. For Søndagsarbejde betales højere Satser. Disse Ændringer i Lønningerne har forbedret Arbejdernes Kaar betydeligt. Men det maa dog bemærkes, at Pengenes Købekraft i Dag kun er Halvdelen af, hvad den var i 1901, idet Pristallet er steget med 100 pCt.

Kamp mod Kriserne

Paa den internationale Fagforeningskongres i Zürich vedtoges følgende Resolution mod de økonomiske Kriser:

Den 8. internationale Fagforeningskongres i Zürich 1939 konstaterer med dyb Bekymring, at det økonomiske Liv saavel nationalt som internationalt i Løbet af de senere Aar har udviklet sig paa en Maade og under Former, der giver Anledning til den største Ængstelse.

Efter at de fascistiske Diktaturstater ved deres forsvarsøkonomiske Foranstaltninger, ved Oprustning og systematisk Selvforsyningspolitik i vid Udstrækning har været bestemmende for den økonomiske Udvikling og tvunget de demokratiske, fredselskende Lande til Forsvarsforanstaltninger af lignende Art, bærer det økonomiske Liv i hele Verden Præget af en »Omstilling« fra Fredsøkonomien, der er genvundet møjsommeligt og under store Ofre, til en »Krigsforberedelses-Økonomi«. Denne faktiske Tilstand af økonomisk Forhaandsmobilisering hemmer al normal økonomisk Virksomhed.

Den internationale Fagbevægelse har med stigende Uro fulgt denne truende Udvikling, for det første fordi de fredselskende Lande mod deres Vilje i uhyre Omfang bebyrdes med døde Rustningsudgifter og dermed forbundne Fejlinvesteringer i stor Maalestok; for det andet fordi de fascistiske Diktaturstaters »autoritære« Kurs finder et Sidestykke i de demokratiske Lande i stigende Statsinterventioner af halvautoritær Karakter. Og endelig fordi Finansieringen af Forsvarsforanstaltningerne og Rustningerne i hele Verden hovedsagelig sker paa Arbejderklassens Bekostning.

Det sociale Tilbageskridt, der er Resultatet af denne Udvikling, er umiskendeligt. Kaprustningen tilintetgør Befolkningens Velstand! I alle Lande bliver Arbejderne, Haandværkerne og den lille Middelstand Ofre for det kapitalistiske Samfundssystems manglende Evne til at sikre en fredelig og retfærdig Ordning af de sociale og økonomiske Forhold mellem Menneskene og til at lede Erhvervslivet planmæssigt.

Selv om den største Katastrofe — Krigen — undgaas, staar Verden i Øjeblikket overfor en økonomisk Udmattelse som Følge af Kaprustningen, eller — hvis Rustningerne stoppes — ved Randen af en ny Krise, hvis Virkninger næppe bliver mindre frygtelige end Virkningerne af en Krig.

Den internationale Fagbevægelse erklærer overfor denne farlige Udvikling, at den vil sætte alt ind paa at hindre, at Millioner af Arbejdere paany styrtes ud i verdensøkonomisk Krises Ulykke, blot fordi de kapitalistiske Magthavere ikke evner at organisere Erhvervslivet planmæssigt, hvorved det vilde være muligt at bevare Menneskene for en ny Verdens-Katastrofes Elendighed. Fagforeningerne forstaar særdeles vel den vanskelige Stilling i de demokratiske Lande, som maa ruste for at forsvare og bevare deres Eksistens og Frihed, hvorved de tillige forøger Farerne for Kriser. Desto mere bydende nødvendig er Opgaven, der gaar ud paa at bruge ethvert økonomisk Middel til at forebygge eventuelle kommende Kriser ved rettidige afværgende Foranstaltninger, saaledes at en kommende Krises Indflydelse paa det økonomiske Liv effektivt kan imødegaas.

Den internationale Fagbevægelse fastslaar i denne Anledning, at Staterne har forstaaet at finde enorme Midler til Finansiering af Rustningsudgifterne. Fagforeningerne er berettiget til at kræve, at der udfoldes de samme Anstrengelser for at tilfredsstille Befolkningens virkelige Behov.

I de paa Kongressen forelagte »Fagforeningernes Retningslinier til Kriseforebyggelse og Krisebekæmpelse« har den internationale Fagbevægelse anvist Midler og Veje, ved hvis energiske og konsekvente Anvendelse det ogsaa indenfor Rammen af det kapitalistiske Samfundssystem og paa Basis af de bestaaende økonomiske Samfundsforhold vil være muligt at undgaa et økonomisk Sammenbrud af et Omfang, som det, der førte til den sidste store økonomiske Verdenskrise, der jævnede Jordbunden for Fascismen.

Kongressen erklærer, at de frie Fagforeninger i hele Verden er fast besluttede paa at gøre alt, hvad der staar i deres Magt for at man skænker deres Forslag om Kriseforebyggelse og Krisebekæmpelse den fornødne Opmærksomhed. Kongressen appellerer til Verdens Offentlighed og til de brede Befolkningslag i alle Lande om at støtte Fagforeningernes Kamp for Organisering af en Planøkonomi, der gaar ud paa at dække Befolkningens Behov og højne Arbejdernes Levestandard.

Kriseforebyggelse er Kernen i al Planøkonomi!

Demokratisk Planøkonomi er den moderne Organisationsform for det økonomiske Liv og Samfundslivet. Den internationale Fagbevægelse gør opmærksom paa, at der i næsten alle Lande kan iagttages en Ændring i det økonomiske Liv, som ganske vist antager forskellige Former, men som i Almindelighed karakteriseres ved de offentlige Institutioners Indblanding i det økonomiske Liv.

Samtidig fremhæver den internationale Fagbevægelse, at det er de fascistiske Diktaturer, som er Aarsag til de økonomiske Farer, der nu truende rider hele Verden og dermed hæmmer det økonomiske Liv og Menneskehedens sociale Fremgang.

Kongressen bekræfter den hidtidige Linie i IFC.s økonomiske Politik og betoner Nødvendigheden af, at de demokratiske Stater maa finde frem til og gennemføre en fælles økonomisk Politik. De maa effektivt organisere deres finansielle og økonomiske Kraft og gøre den gældende som Modvægt mod de fascistiske Landes økonomiske Metoder. Kongressen fremhæver med særlig Vægt, at økonomiske Stridsspørgsmaal aldrig kan løses med Vaabenmagt!

En vel organiseret og godt samarbejdende økonomisk Politik i de demokratiske og fredselskende Stater er den bedst egnede Platform for en international Kriseforebyggelsespolitik, der effektivt maa tages op, hvis Verden og Menneskeheden skal skaanes for en ny økonomisk Katastrofe.

Af alle de tilsluttede og sympatiserende Landsorganisationer forventer Kongressen, at de vil sætte alt ind paa aktivt at fremme den internationale Fagbevægelses Maal og bringe dem deres Virkeliggørelse nærmere.

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Hr. Steincke og Cyklisterne

Det spøger stadig omkring den jævne Mands Befordringsmiddel — Cyklen.

Justitsministeren har længe haft et »skævt Øje« til den og vil gerne have anbragt et Numerskilt paa dens Bagdel — formentlig for at hindre de hensynsløse Cyklister i at slippe ubemærket bort, naar de f. Eks. har kørt en fredelig Bilist ned! Hr. Steincke har i den Anledning nedsat en Kommission — vistnok den hundredogsyvogtyvende — til Undersøgelse af Problemet.

Dersom det kunde fryde vor omstridte Justitsministers aarvaagne Øje at se de mange Tusinde Cyklister køre rundt med en hvidmalet Plakat bagi, var det vel Synd at misunde ham den Fornøjelse. Sagen har imidlertid en anden Side, som absolut ikke morer Cyklisterne, nemlig den med Numereringen følgende *Ansvarsforsikring.*

Man vil muligvis mene, at de Par Kroner, det drejer sig om, ikke er værd at nævne. Og dog — tager man en Familie paa fem—seks Medlemmer, der alle har en Cykle, som benyttes enten som Befordring til Arbejdsplads, Skole eller Byærinder, kan en saadan aarlig tilbagevendende Udgift være baade irriterende og generende nok i Forbindelse med alle de andre Skatter og Afgifter, vi slæber rundt med.

At der er hensynsløse Cyklister, skal ikke benægtes. Men hvorfor skal alle de mange Tusinde, som kører ordentligt og forskriftmæssigt, straffes ved at betale en aarlig Bøde? Var der ikke mere Mening i at fastsætte *strengere* Straffebestemmelser for Færdselsbøllerne for at modvirke deres Uvæsen?

Vi tvivler dog paa, at Hr. Steincke vil afslutte sin Ministergerning med at paadrage sig alle Cyklisters — skal vi sige mindre venlige Ihukommelse. *Fr. N.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

26. Juni 1939. Tarifunderskrift forelaa fra Petry Hansens nyoprettede Bogtrykkeri. — Et Optagelsesspørgsmaal behandledes. — Refereredes Forhandling og Korrespondance vedrørende Indehaverskifte og tilgodehavende Feriepenge hos mindre Firma. — Mellem 2 Grupper i større Personale er opstaaet Uoverensstemmelser vedrørende Søndagsarbejde-Fordeling. Styrelsen traf Afgørelse om Fordelingen. — Refereredes Mæglinger vedrørende Lønspørgsmaal, Kapseltrykmaskine, Erstatningskrav. — Dispensationsbegæring vedrørende Maskinpasning afsloges. — Refereredes Korrespondance med Arbejdsdirektoratet vedrørende lille Firmas Betalingsevne. Vort Standpunkt var af Direktoratet taget til Efterretning.. — Et i sidste Møde forelagt Andragende fra et Firma om Dispensation fra Overarbejdsloven, et Andragende, vi ikke har kunnet anbefale, var af Firmaet fremført for Socialministeriet, hvis Afgørelse nu afventes. — Et Trykkeri lukker i 2 hele Ferieuger; enkelte af Personalet har ikke fuld Ferie. Disse enkelte vil kunne kræve Arbejdsløshedsunderstøttelse for de Dage, for hvilke de ikke erholder Ferieløn, men kun paa Betingelse af, at de tilmelder sig og lader sig afkontrollere som ledige. — Et Spørgsmaal om Feriegodtgørelse for Indtægt ved Bibeskæftigelse var rejst; principiel Afgørelse bør søges hidført. — Lille Forretning har Trykkerlærling uden for Tiden at have Trykkersvend; Firmaet har erklæret sig indforstaaet med at skulle holde en Trykkersvend for Lærlingens Oplæring eller søge Læreforholdet afviklet. — Refereredes visse Foreteelser paa en Arbejdsplads, hvad angaar Overarbejde og Ferie; et Medlem synes ikke helt at have forstaaet, at under Ferie kan man ikke, f. Eks. indgaa i sin Hustrus erhvervsmæssige Arbejde udenfor Hjemmet; er nu reguleret. — Et kvindeligt Medlem havde selv foranlediget sin Ledighed, fordi det af Firmaet fastsatte Ferietidspunkt ikke passede hende; Understøttelse kan ikke erholdes. — Dansk Arbejder-Idræts-Forbund's Københavns Kreds bevilges Kr. 100,00. Dansk Blindesamfund's Solgave-Indsamling Kr. 100,00. — Refereredes forskellige Takkeskrivelser fra de i vor Jubilæumsfest deltagende Organisations-Repræsentanter. — Skrivelse fra Typografernes Sangforening angaaende den sorte Fane fra 1843 besvaredes. — Formanden refererer fornyet Konference med Arbejdsdirektoratet vedrørende Døgndriftslovens Forstaaelse og Forstaaelsen af de i Regulativet for Bogtrykkerier indeholdte Bestemmelser for Udluftning. — Sager angaaende hvilende Ret og Landophold behandledes. — Mødet hævet.

Hipa og dens Vantro

Kolleger! Naar man har læst Artiklen *Hipa og Kommunisterne* i »Typ.-Tid.« Nr. 28, saa dukker der en Eftertanke frem med Spørgsmaal om:

1. Hvad stikker der egentlig bag Hipa og Kommunisten Ths. Pedersen. 2. Er Hipa *ikke* 100 pCt. sikker i sine Bedømmelser, *saa er Kommunisten det heller ikke.* 3. Det vilde være ret interessant for en Gangs Skyld at se en Kommunist virke 100 pCt. kommunistisk, og det over for alle, selv om man er den eller hin!

— — —

Men hvem er du, Thomas, naar du skriver saa kønt om Hipa og dens Brødre?

Ser du, mange, mange Kolleger, ogsaa undertegnede, troede, at du var *den 100 pCt. Fagforeningsmand* den Dag, du nedlagde Hvervet som Folketingsmand for at gaa de nedladendes Kollegers Vej; vi troede virkelig, at nu kom den fødte Forretningsfører til indenfor vore Rammer. . . . *(Fanden* troede, han kunde skabe *Gud* om; *ligesaa vi arbejdsløse)*; men jeg tror oprigtigt talt ikke mere, at Beviset *umuligt* kan omstyrtes! — (Kun i Tilfælde af flydende Blod, ogsaa undertegnedes — *men vid:* det skal bæres saa længe som overhovedet muligt, *med Ære!)*

Din Taktik burde være helt anderledes; lad os bare faa talt rent ud for aabent Tæppe, lad os høre nærmere om de ideologiske kommunistiske Agitationer, som burde fuldføres herhjemme.

Husk, dine Ord bliver respekteret ikke alene blandt Socialister, Nazister m. m.; men ogsaa d'Herrer Arbejdsgivere nyder dine Udtalelser, som et Smør for deres Munde.

Lad os saa samtidig høre din Mening om sidste Tarifoverenskomst, baade den for Provinsen som den *fænomenale* Overenskomst for København.

Tror du, det kan gøres om igen om et halvt Aars Tid?

1235, *Henning H. Jensen.*

— — —

Efter gentagne indtrængende Opfordringer har vi imødekommet Ønsket om Optagelse af ovenstaaende noget uklare Indlæg. *Red.*

Afdød Kollega

Skanderborg Afdeling har den 29. Juli mistet dets ældste Medlem, Faktor *Rudolf Jensen*, der efter kort Tids Sygeleje er afgaaet ved Døden i en Alder af godt 77 Aar. — Rud. Jensen udlærtes i »Østsj. Folkeblad«s Bogtrykkeri i Køge den 1. November 1880. Efter en lille Tur paa Valsen kom Jensen i 1882 til Skanderborg og fik Ansættelse i A/S »Skanderborg Amtsavis«, hvor han i en Aarrække var Faktor, og hvor han opnaaede at holde 50 Aars Jubilæum, før han tog sin Afsked. — Jensen var i flere Perioder Formand for Afdelingen i

Skanderborg, og har ogsaa paa anden Maade deltaget ivrigt i Arbejdet i Foreningen; men ogsaa Afholdssagen havde i Jensen en god Mand, ligesom han i de yngre Aar var en meget eftertragtet Oplæser i Foreningerne. — Jensen var altid præget af et godt Humør, som fulgte ham til det sidste. — Det sidste Aarstid nød han et velfortjent Otium paa Plejehjemmet. *M.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Torsdag Aften gaar der nok en eller anden Typograflærling og siger til sig selv: Hvad F..... skal jeg bestille i Aften — Penge har jeg ingen af

Han bør saa erindre, at Lærlingeforeningen netop paa denne Aften har Cykleture »ud i det blaa«.

Paa disse kan det garanteres, at man ikke keder sig — og samtidig faar man set sig om.

Een Gang med paa disse Ture — altid med.

Der startes fra Sct. Hans Torv Kl. 19 — og kan man skrabe 25—30 Øre sammen til Kaffe, er dette det bedste.

Husk Emblemkonkurrencen (se sidste Nr. af »Typ.-Tid.«).

Mon der skulde være en og anden, som er i Restance?

Nær og Fjern

40-Aars Jubilæum. Mandag den 7. August er det 40 Aar siden Faktor *Jens Olsen* tiltraadte Plads som Vejviser-sætter hos O. C. Olsen & Co. Senere overgik han til Blad-Afdelingen. De sidste 35 Aar har Jens Olsen været Ombryder og Faktor ved Dagbladet »Børsen«. Disse mange Aars stadige Natarbejde er gledet temmelig sporløst over Jubilaren, der endnu er i fuld Vigeur. — Til Lykke med Dagen. —*n.*

50 Aar. Vor kendte Kollega, *Chr. Borgvold*, Stormarks Allé 26, Nakskov, fylder Søndag den 6. August 50 Aar. Til Lykke, gamle Ven! *L.*

Helsingør: Rejsende ekspederes ikke i Helsingør i Tiden 6.—20. August, begge Dage inclusive.

Typograf-Kongressen. De svenske delegerede ved den internationale Typograf-Kongres i København bliver: *Sigvard Cruse, Nils Wessel, Georg Berg, Fritz Åhrberg, Johan Berggren* og *Nils Lindberg*. Delegerede uden Stemmeret: *C. Em. Jansson, A. E. Engström, Joh. Lövgren* og *Gustav Andersson*.

Som Repræsentanter for Dansk Typograf-Forbund møder: *Sigv. Hellberg, K. A. Jørgensen, O. A. Lundin* og *Ths. Pedersen*. Desuden følgende uden Stemmeret: *Alfrida Andersen, Svend Johansen* og *Frederik Nielsen*.

Paa Torsdag er Landsbyen vor! Vi skal sige Farvel til Deltagerne i den internationale Typograf-Kongres. Vi gør det paa en billig Maade, idet Entreen (5 Kr.) ikke gaar til de arrangerende Organisationer, men bruges til Indkøb — efter Behag. — Og saa er Garderoben endda ogsaa gratis. Køb Billet i Aften hos *Lundin*.

Et smukt Emblem faar alle Deltagerne i Lorry-Festen paa Torsdag, som Erindring om Typograf-Internationalens 50-Aars Jubilæums-Kongres i København.

Københavns Lærlinge-Afdeling erindrer om, at Fanebærerne møder Kl. 20 præcis til venstre for Indgangen til Landsbyen.

Kgl. Kapelmester Joh. Hye-Knudsen har skrevet en *International Arbejderpotpourri* med 150 Motiver fra Arbejdersange. Den spilles paa Torsdag af *Harald Mortensens* Orkester i Landsbyen.

Det er sjældent, at der er *Bal i Lorrys Landsby* — men det bliver der paa Torsdag. Musikken leverer *Juhl-Thomsen* og *Harald Mortensen*.

Vi gør opmærksom paa, at der absolut intet Billetsalg er ved Indgangen til Lorrys Landsby paa Torsdag. Køb derfor Billetter i god Tid! Der *er* kun Adgang *med* Billet!

Kammeratligt og fornøjeligt! Det er Mottoet for vor Sammenkomst paa Torsdag i Lorrys Landsby.

Vi begynder Kl. 20 — men Indgangen aabnes Kl. 19 ^{30} paa Torsdag i Lorrys Landsby. — Der kan ikke reserveres Bord i Forvejen.

Hele Artistprogrammet leverer Lorry som sædvanligt. Men med det øvrige Program bliver det en Aften *udover* det sædvanlige.

Den faglige Internationale (I. F. C.) omfatter nu 24 Landsorganisationer. Bestræbelserne for at samle alle Verdens frie Fagforeninger i I. F. C. skrider jævnt fremad. Siden 1936 er Norge, Meksiko, De forenede Stater, New Zeeland og Kina indmeldt. Naar kommer Russerne?

Dansk Provins-Bogtrykkerforening har paa sin aarlige Generalforsamling til Bestyrelsen genvalgt Bogtrykkerne *K. Rosendahl*, Esbjerg, *B. Busch*, Aarhus, og *S. Nielsen*, Slagelse. Til Revisor nyvalgtes Bogtrykker *Stenstrup-Jensen*, Odense. Til Medlem af den faglige Voldgiftsret genvalgtes Bogtrykker *P. Søndergaard*, sen., Odense.

Jorden kan ikke være nogens Ejendom; den kan ikke sælges, saa lidt som Vandet, Luften og Solskinnet. Alle har lige Ret til de Goder, den byder Menneskene.

Vor Tids Grundspørgsmaal er Spørgsmaalet om Ejendomsretten til Jorden. *Leo Tolstoj.*

Tak

Min hjerteligste Tak til Kolleger og Arbejdskammerater hos Bianco Luno for alle de gode Ønsker paa min 60-Aars Dag.

Nic. Møller.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths.Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

26. Juli: Thisted 1265,85, Rudkøbing pr. Bl. 450,00, Kt. 1773,60, ialt 2223,60, Fredericia 147,45, Ribe pr. Bl. 119,90; 28. Juli: Struer 454,95; 29. Juli: Hobro pr. Bl. 200,00, Kt. 156,10, ialt 356,10; 31. Juli: Ringkøbing 1308,16, Aarhus 1501,15; 1. August: Odder 561,80, Stege pr. Bl. 150,00, Kt. 91,20, ialt 241,20.

København, den 1. August 1939.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. Juli: Roskilde i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 450,00, Rudkøbing i St. f. April Kv. Oversk. 361,30, Ribe i St. f. April Kv. Oversk. 119,90; 29. Juli: Hobro i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 200,00; 31. Juli: Skanderborg 300,00; 1. August: Stege i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 150,00.

København, den 1. August 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Hj arb. Henrik Rich. Larsen (»Recato«), Hj.arb. Willy Fritzsche (Philipsen & Co.), Trykker Erik Hansen, tidl. Medl. (Berl. Bogtr.), Trykker Svend Møller, tidl. Medl. (Berl. Bogtr.), Paal. Else Jørgensen, tidl. Medl. (C. A. Jørgensen), Sætter Erik Nielsson, tidl. Medl. (Becker).

Aarhus: Paal. Henni Inge Gissel Schroeder. Holstebro: Sætter Chr. Robert Bøge, udl. 1. 8. 39 hos Bogtr. Thomsen. Odense: Paal. Else Christensen.

Tiltraadte

København: 5559 Sigurd Rasmussen fra Rejse (arbl.), 1935 B. Jørgensen fra Odense (arbl.), 7456 Asger Jørgensen fra Rejse (arbl.), 5942 Ernst Nebelung fra Nykøbing F. (Mayland), 2351 Carla Holst fra Kv. Arb. Forb. (arbl.).

Esbjerg: 5436 Hans Hansen (arbl.), 6895 Chr. J. Nielsen i Pl. (Soc.-Dem.). Hillerød: 4451 Viggo Jørgensen i Pl. Thisted: 5276 Egon Bertelsen (arbl.), 7532 Oscar Jensen (arbl.).

Fratraadte

København: 6581 Martin Buch til Fredericia (arbl.), 7107 Helge Gundel til Hjørring i Pl., 286 Tyge Bush fra Rejse, 5885 Edv. Holm til Holbæk i Pl., 1598 Erik Wohlert til Korsør i Pl., 4992 Johanne Jensen til Svendborg (arbl.), 982 Orla Hansen til Fabriksarbejderne.

Aabenraa: 5541 Poul Børge Johansen paa Rejse, 7357 Børge L. Balle paa Rejse. Esbjerg: 7093 Evald Jensen paa Rejse. Holstebro: 6430 Hans Chr. Jensen paa Rejse. Kalundborg: 7185 Carl Chr. Nielsen til Holbæk i Pl. (Venstrebladet). Middelfart: 6429 Gunnar Westergaard til Aalborg (arbl.). Nykøbing F.: 5942 Ernst Nebelung til København i Pl. Ringsted: 5501 Gunnar Rasmussen til Holbæk (Tølløse) i Pl. Roskilde: 6410 L. P. Voldberg til Holbæk (arbl.). Rudkøbing: 5503 Kaj Jensen til København (Skole). Varde: 6895 Chr. Jul. Nielsen til Esbjerg i Pl.

Udmeldt

Holbæk: 7302 Aage Breining (Faktor).

Udslettede med Restance

København: 388 Sætter Poul Petersen (Politiken), 999 Sætter E. Bjerremand (Dansk Andels Trykkeri).

Død

Skanderborg: 6012 Chr. Jul. Rudolf Jensen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Grundet paa Bortrejse fra 30. Juli til 10. August ingen Træffetid Fredag den 4. August. Sygemelding kan ske pr. Telefon Taga 5377.

Kassereren.

Søndag den 6. August:
Teltet ved Greve

ANNONCER

Sætter-Trykker.

Paa meget rimelige Vilkaar kan en dygtig og paalidelig Sætter-Trykker optages som Medindehaver af et velordnet københavnsk Bogtrykkeri med en god fast Kundekreds.
Vedkommende, der gerne maa være uddannet i Provinsen, maa disponere over ca.: 10.000 Kr. For de 3 sidste Forretningsaar foreligger der revideret Regnskab, der stilles til Raadighed for den interesserede. Enhver Henvendelse bedes skriftlig tilsendt
C. Merkel, Eversvej 8 [1], København F.

RELIEF
Corps 20—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Akcidenssætter.

En virkelig dygtig Sætter, der er kendt med moderne Opstilling og kan arbejde selvstændig samt delvis paatage sig Arbejdets Ledelse i Sætteriet, kan faa fast Plads straks eller senest 15. September. Billet, mrkt. »143«, modtager Ekspeditionen.

Anerkendt Fagmand,

som med fuldt Ansvar kan paatage sig Ledelsen af et Trykkeri, søger Plads i København eller Provinsen som Bestyrer, Faktor, 1. Sætter eller lign. Billet, mrkt. »142«, modtager Ekspeditionen.

Lille Bogtrykkeri

med Kundekreds kan overtages paa favorable Vilkaar. Billet, mrkt. »140«, modtager Ekspeditionen.

Rutineret Haandsætter

søger Plads, straks eller senere, København eller Provinsen. Billet, mrkt. »141«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

GILL
Kraftig og halvfed, corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 32 *København den 11. August 1939* *66. Aargang*

Typograf-Kongressen i København

Den udvidede internationale Sekretariatskommission.

Søndag den 6. August aabnedes den 14. internationale Typograf-Kongres i Søpavillonen i København. Udgifterne ved Kongressen afholdes af de tre skandinaviske Lande Danmark, Norge og Sverige i Forening.

Formanden, *Schäfer*, bød velkommen og udtalte Haabet om, at den spændte internationale Situation maatte forløbe paa fredelig Vis. Efter at have takket for Gæstfriheden og udtalt en Beklagelse af, at der ingen Repræsentanter kunde møde fra de diktatorisk styrede Lande, mindedes Formanden de siden sidste Kongres afdøde Kolleger. Arbejdsløsheden indenfor vort Fag var overalt gaaet ned, men det var desværre ikke en Følge af forøget værdiskabende Arbejde, men havde sin Aarsag i Oprustningen. Dette burde vi ikke glemme, men være forberedte paa at møde en ny Krise, som efter al Sandsynlighed var i Anmarch. Pegede paa de Vanskeligheder, der var til Stede for at komme frem ad international Vej med Hensyn til 45 Timers Ugen. Formanden sluttede sine indledende Bemærkninger med at mane til Sammenhold og til Kamp for Bevarelsen af Frihedens Goder.

K. A. Jørgensen bød paa de tre skandinaviske Forbunds Vegne velkommen til Kongressen og udtalte Ønsket om, at Kongressen maatte faa det bedste Forløb og at Deltagerne maatte befinde sig vel i de kommende Dage.

Til Præsident valgtes *Schäfer* og til Vicepræsidenter *Sigvald Hellberg*, Danmark, og *Isaacs*, England.

Der var mødt Repræsentanter fra 15 Lande og 15 Forbund med 115,763 Medlemmer. Kongresdeltagernes Antal var med Gæster og Sekretariatskommissionen ialt 53. Følgende Lande var repræsenterede: England, Estland, Finland, Frankrig, Holland, Belgien, Jugoslavien, Luxemburg, Norge, Sverige, Danmark, Polen, Svejts, Ungarn og Sydafrika.

Der var indløbet Hilsener fra Østrig, Rumænien, Palæstina, Czekoslovakiet, Nordamerika, det internationale Arbejdsbureau i Genève og fra tyske og østrigske Kolleger i Eksil.

Af Gæsterne overbragte *Hans Jacobsen* en Hilsen og Tak fra den internationale faglige Central. *Chr. Eriksen* bragte en Hilsen (paa Fransk) fra Bogbinderinternationalen og Litograferne, og *Ernst Berg* hilste Kongressen fra De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Dermed var Søndagens Møde forbi, og Kongresdeltagerne tog paa Udflugt til Nordsjælland: Hillerød—Helsingør—Espergærde, hvor man spiste Middag.

I Mødet Mandag Formiddag aflagde den internationale Sekretær, *Hans Grundbacher*, Beretning, idet han udtalte, at han vilde indskrænke sig til at supplere den trykte Beretning med nogle personlige Bemærkninger. Af den udførlige Beretning gengives følgende Afsnit:

I Beretningen til den XIII. internationale Typograf-Kongres i Luxemburg blev der i stor Udstrækning henvist til Krisen og Arbejdsløsheden, navnlig i Bogtrykfaget i mange Lande. Som Hovedmiddel til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, men samtidig som Modvægt imod den stærkt fremskridende tekniske Udvikling i de grafiske Fag, krævedes ved enhver Lejlighed Indførelse af 40 Timers Arbejdsugen. Kongressen i Luxemburg vedtog hertil en Resolution, der var stilet til Arbejdets Verdensparlament, det internationale Arbejdsbureau i Genève. I et andet Afsnit i den foreliggende Beretning redegør vi for, hvorledes senere hen Arbejderne i de grafiske Fag har reageret overfor dette Ønske. Vi vil kun konstatere, at dette Krav nu er traadt noget i Baggrunden af forskellige Grunde, og ikke mindst som Følge af den betydelige Bedring paa Arbejdsmarkedet i mange Lande.

Enkelte Lande, saaledes Frankrig, Holland og Svejts, gennemførte i Beretningsperioden, nemlig umiddelbart efter Kongressen i Luxemburg i September 1936, en Devaluering af deres Valuta og en Tilpasning efter Forholdene paa Verdensmarkedet. Dette førte til forøgede Eksportmuligheder, hvad der igen i gunstig Retning paavirkede Beskæftigelsen i de grafiske Fag.

Det var dog de politiske Omvæltninger og disses Følger for Fagbevægelsen i visse Lande, der især satte sit Præg paa den forløbne Beretningsperiode. Det turde vist nok være en Sjældenhed, at en treaarig Beretningsperiode har bragt saa mange dybtgaaende Ændringer som Perioden mellem den XIII. og XIV. Kongres. I Østrig, hvor der siden Februar 1934 mellem vore Fagfæller kun bestod løse og illegale Forbindelser, og hvor det østrigske Forbund ikke mere kunde sende nogen Repræsentant til vor Kongres i 1936, blev Tilstanden fuldstændig ændret gennem den i Marts 1938 gennemførte Indlemmelse i det tyske Rige, saaledes at enhver Forbindelse med vore Fagfæller i dette Land nu er afbrudt. Gennem næsten hele Aaret 1938 laa Tjekkoslovakiet i de sidste Krampetrækninger og blev derefter sønderlemmet af Tyskland, Ungarn og Polen for saa i Foraaret 1939 at miste enhver Selvstændighed. Slovakiet erklærede sig »selvstændigt«, Karpatho-Ukraine blev overtaget af Ungarn, en anden Del af det tidligere Tjekkoslovaki gik til Polen og hele det sudetertyske Omraade med rundt 3½ Mill. Indbyggere indlemmedes i Stortyskland, mens Böhmen og Mähren blev gjort til »Protektorater«, der ganske naturlig maa adlyde den stortyske Kommando. Man benyttede endvidere den gunstige Lejlighed til samtidig at tage Memelomraadet, mens Kampen om Danzig fortsættes med uformindsket Styrke. Yderligere et Land maa slettes paa Typograf-Internationalens Kort, nemlig Spanien, hvor med Bistand fra Italien og Tyskland Borgerkrigen efter 2½ Aars Forløb afsluttedes med Sejr for Reaktionen, saaledes at Fascismen igen har overtaget Magten i et Land. Af den Grund maa vi foreløbig slette Forbundene i Tjekkoslovakiet, Memelomraadet og Spanien af vor Medlemsfortegnelse indtil Mørket igen viger for Frihedens Lys. Vi er af den Overbevisning, at Afskeden kun er af midlertidig Karakter. Det gælder derfor om at styrke vore Rækker saaledes, at vor Fane endnu holdes højt og vi med god Samvittighed kan forsvare vor Virksomhed under Fascismens og Nationalsocialismens Mørketid, naar vi genforenes med vore Kampfæller, som nu er revet fra vor Side. At de bedste Kræfter indenfor vor Internationale arbejder i denne Retning, fremgaar med al Tydelighed af Beretningen til Punkt 4 paa Dagsordenen.

Vi har ovenstaaende talt om de Lande, hvor vore Kolleger fuldstændig er gaaet tabt for vor Internationale. Der findes imidlertid ogsaa Lande, hvor de politiske Forhold er af en saadan Art, at de lægger Hindringer i Vejen for Forbundenes internationale Samarbejde. Jeg sigter herved til Rumænien, Jugoslavien, Ungarn, hvor der maa udvises den største Forsigtighed ved Opretholdelsen af de internationale organisatoriske og faglige Forbindelser. Endvidere maa henvises til, at Polen og Estland kun med den yderste Forsigtighed kan opretholde et internationalt Samarbejde og at vore Kolleger maa vise stort personligt Mod for at kunne bevare Forbindelsen med deres Fagfæller i andre Lande.

Den Situation, der saaledes er opstaaet for vort Sekretariat, har vi villet fremstille usminket, uden dog at ville male alt sort i sort. En Beretnings Formaal er jo ikke at besmykke de bestaaende Forhold, men derimod at søge at lede Diskussionen ind paa den rigtige Bane for at kunne tilrettelægge Fremtidens Arbejde. Det er os ogsaa en stor Glæde at kunne fastslaa, at største Delen af vore Forbund med stadig fastere Overbevisning støtter vort internationale Sekretariat og at der saavel moralsk som materielt gøres alt for at sikre Sekretariatets Virksomhed, ikke paa trods af, men netop paa Grund af alle opstaaede Vanskeligheder.

Angaaende Ferie

Blandt en Del Kolleger er opstaaet følgende Tvivlsspørgsmaal angaaende Ferieberettigelse, som bedes besvaret i »Typ.-Tid.«

En Kollega, som har staaet i fast Plads gennem 4 Aar, har faaet andet Pladstilbud og agter derfor at sige sin nuværende Plads op. Hans Ferie begynder 15. August (12 Dage). Nu er Spørgsmaalet: Er han berettiget til denne Ferie, naar han »siger op« før denne? Og endvidere berettiget til at faa udleveret Feriebog med Mærker for det nye Aar fra Tiden 1. April 1939 og til han holder op? Hjemler Ferie-Loven ikke Ret til dette? *Flere Kolleger.*

— — —

Den paagældende Kollega har Ret (og Pligt) til 12 Dages Ferie, 4 pCt. af den i Tiden 1. April 1938—31. Marts 1939 optjente Løn samt ved Fratrædelsen Feriebog med Mærker for Tiden 1. April 1939 til Fratrædelsen. Hvis den paagældende Kollega fratræder sin nuværende Plads, *forinden* han holder Ferie, skal han i Stedet for Ferieløn have et Bevis (for Fortjenesten i Tiden 1. April 1938—31. Marts 1939), dette Bevis afleveres paa Organisationens Kontor, og Pengene hæves, naar Ferien skal holdes. I *begge* Tilfælde skal han have Feriebog og -Mærker for Tiden 1. April 1939 indtil Fratrædelsen. *Sigv. Hellberg.*

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 27. August Kl. 10

i Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

Slangesteg og Græshoppesuppe

Medens Politikerne rundt om i den forvirrede Verden er optaget af Spekulationer over, hvordan de bedst kan begrænse eller tilintetgøre de af den gavmilde Natur frembragte Næringsmidler for at drive Priserne i Vejret, har Videnskaben travlt med at fremstille billig »Mad« til den sultende Menneskehed.

Det meddeles saaledes i disse Dage, at en japansk Doktor har opfundet en Metode, hvorved han kan lave spiselige Retter af — giftige Slanger og Græshopper! Efter dette kan det ikke overraske, at han ogsaa formaar at fremstille menneskelig Føde af Hunde, Katte, Rotter, Snegle, Frøer, Hoveder, Ben og Skæl af Fisk samt lave Brød af Straa og grønne Blade. Paa denne Maade skal det være muligt at bringe Leveomkostningerne pr. Individ ned til 24 Øre om Dagen!

Udviklingens Veje er ofte mærkelige og overraskende. Har man ikke hidtil levet i den Tro, at Græshopper, Slanger og Rotter var skadelige Dyr og Menneskenes Fjender. Og saa kommer denne Japaner og fortæller os, at de tværtimod er nyttige Dyr, hvoraf der kan laves Delikatesser til sultne menneskelige Væsener.

Skal vi ikke raabe et Hurra for de videnskabelige Triumfer? De er fuldt ud paa Højde med de tekniske Fremskridt i Retning af at fremstille Ting til Menneskenes — Ødelæggelse.

Fr. N.

Hvilke Interesser varetages?

Som Svar paa min Artikel forsøger Ths. Pedersen igen i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« at forklare, at Ikke-Angrebstraktaten med Tyskland i Virkeligheden betyder større Fare for Danmark — og det har han jo Lov til. Fordi det gentages, bliver det ikke sandt af den Grund. Men naar Ths. P. paa mine Bemærkninger om, at Kommunisternes Agitation mod Traktaten er demagogisk og hyklerisk, fremkommer med den frimodige Paastand, at jeg med disse Ord rammer mine Partifæller i det øvrige Norden, der efter Ths. P.s Mening indtog den samme Stilling som Kommunisterne herhjemme, skal jeg gennem et Par Citater vise, hvor letsindig og *urigtig* denne Paastand er.

I den *svenske* »Social-Demokraten« hedder det:

»Fra svensk Side har vi ingen Ret og ingen Anledning til at kritisere vore danske Venner for at de følger, hvad de anser, den politiske Klogskab byder.«

Og i det *norske* »Arbejderbladet« siges:

»Det vilde have været ønskeligt, om Norden i en Sag som denne havde optraadt paa ensartet Maade. Men Danmark staar i en Særstilling. Det har fælles Grænse mod Tyskland. Danmark staar for saa vidt i samme Stilling som Finland overfor Sovjetunionen. Mellem disse to Folk er der ogsaa oprettet en Ikke-Angrebspagt. Det Standpunkt, Danmark har taget, vil derfor blive forstaaet i Norge og det øvrige Norden.«

Her er heller ingenting om, at Undertegnelsen af Traktaten vil betyde, at »Wilhelmsstrasse nu har taget sig Ret til at svare i Danmarks Navn«, her er intet om »dem, som har overtaget det hitlerske Agentur« og ingen af de øvrige i Frækhed uovertrufne Paastande, som det hjemlige, saakaldte »Arbejderblad« slaar om sig med, og som Ths. P. nu forsøger at bilde »Typ.-Tid.s Læsere ind.

Her er tværtimod en klar Erkendelse og Forstaaelse af det Standpunkt, Danmark har taget. En Erkendelse og Forstaaelse, som de kommunistiske »Ledere« ganske er blottet for.

Naar man saa erindrer sig, med hvilken Iver og Entusiasme de hjemlige Kommunister plejer at rose og forsvare alt, hvad der har med Rusland at gøre, staar det klart, *hvis* Interesser de varetager i denne Sag. Mindst af alt Danmarks. Havde de Magt som Agt, vilde Danmark ved en saadan Politik hurtigt blive inddraget i de store Staters Magtpolitik og dermed udsætte sig for at lide Østrigs, Tjekkoslovakiets og Spaniens Skæbne, hvilke Lande som bekendt troede paa Ærligheden i Frankrigs, Englands og Ruslands Løfter om Hjælp i deres Kamp mod Nazismen.

— — —

Ths. P. forstaar aabenbart ikke, at et af de bedste Vaaben mod Reaktion og Nazisme i vort Land er en enig Arbejderbevægelse, men glæder sig over den Tilslutning, det kommunistiske Parti har faaet. Helt saa glad som Ths. P. var hans Partiorgan dog ikke, da det et Par Dage efter Valget den 3. April skrev følgende: »Særlig er vi ikke tilfredse med Fremgangen i København, hvor der *netop paa Grund af Socialdemokratiets store Tilbagegang* havde været Grund til at vente større kommunistisk Fremgang«.

Der ligger i disse Udtalelser en utiltalende Spekulation fra Kommunisternes Side i Socialdemokratiets Tilbagegang — en Tilbagegang, som Kommunisterne ikke fik Fordel af, men som kun kan styrke den hjemlige Reaktion.

Det er Regeringens Skyld! Det er dens Politik, der er forfejlet! raaber Kommunisterne i Samklang med vore borgerlige og nazistiske Partier — og Ths. P. følger med.

Kendsgerningen er den, at Socialdemokratiet inden for det politisk muliges Rammer har ført en Politik, der ikke mindst har gavnet Arbejderklassen i vort Land. Vi behøver her blot at drage en Parallel med det, Arbejderne i de fleste af Europas Lande har opnaaet, for fuldt ud at forstaa de Goder, der er skabt herhjemme.

Hermed være ikke sagt, at der for Arbejderbevægelsen ikke er mange Problemer, der endnu skal løses. For det er der. Vi lever stadig i et *kapitalistisk* Samfund, der skal omdannes til et *socialistisk* Samfund.

Men til Løsning af disse Problemer er det kommunistiske Parti overflødigt. De løses kun af en samlet, enig og maalbevidst Arbejderbevægelse. Det kommunistiske Parti kan kun skade og virke hæmmende paa Arbejdet ved dets uafladelige Splittelses- og Mistænkeliggørelsesarbejde. At det har haft nogen Fremgang rokker ikke ved denne Kendsgerning.

Aage Hinrich.

Prisniveau og Arbejdsløn —

Naar et økonomisk, politisk eller andet Problem debatteres og behandles i den offentlige Polemik — i Pressen f. Eks. —, bliver det paagældende Problem vel sjældent vurderet paa den egentlige og rette Baggrund af alle de interessedivergerende Debattører. Kun faa af disse søger at pege paa den reelle og samfundsmæssige *objektive* Aarsag til Problemets Opstaaen for derved at finde frem til den sagligt retfærdigste og logiske Løsning af dette.

For Samfundet er jo en Gang klasseinddelt — *Interesse*-grupper med større eller mindre økonomiske Divergenser — og hver Gruppe forfægter naturligvis haardnakket *sine* Idéer, stræber fremad i *sin* Aand — og vurderer derfor ogsaa disse eller hine Problemer og deres Motiver under *sin* interesseprægede Synsvinkel. Saaledes er Samfundet skabt af Naturens Haand, og saaledes vil det vel fortsat være. I samme Grad de sociale og økonomiske Forskelle vil være Samfundsklasserne imellem, i samme Grad vil disse Klasser fastholde og skærpe deres Krav og Principer i den standende Klassekamp.

Imidlertid vil det stadig være den logiske, socialt rigtigste og vel ogsaa mest udbredte Opfattelse, at saavel det, Arbejderne *har* naaet i social og økonomisk Henseende, som de videre økonomiske Krav, Arbejderklassen kæmper for, staar stærkest og er saare berettiget, hvorfor de ogsaa har naturlige og retfærdige Argumenter bag sig. I Modsætning hertil vil man med Rette mene — ikke mindst under Hensyn til de demokratiske og sociale Udviklingsbestræbelser her og i de fleste andre Lande —, at de Krav og den Politik, det kapitalistiske Samfund, den udbyttende og besiddende Klasse er Talsmand for, bygges paa et svagt Grundlag, er baade menneskeligt, sagligt og socialt svag i Berettigelse — og bliver derfor ogsaa vanskeligt at argumentere og forsvare.

Dette sidste er imidlertid som bekendt stadig den reaktionære Presses fornemste Opgave, men *saa* grelt et Tilfælde som at gøre Forsvaret for den kapitalistiske Overklasse til en Insinuation om, at de relativt ringe Lønfremstød, Arbejderne har gjort gennem Fagbevægelsen, var Aarsagen til vor Tids høje Prisniveau, turde være ud over Tilbørlighedens Grænse. Dette generer man sig imidlertid ikke for i denne Del af Pressen, hvilket »Berl.-Tid.« fornylig klart viste — endog i en ledende Artikel, hvori man beskæftigede sig med Bolig- og Byggepriser og Byggearbejdernes Løn. Efter nogle filosofiske Betragtninger over Arbejdernes Lønfremgang i Relation til Prisniveauet gennem 25 Aar, kommer Bladet til det Resultat, at Aarsagen til vor Tids urimelige Prisfordyrelse paa Forbrugsvarer og Livsfornødenheder — i dette Tilfælde Boliger — maa søges i Arbejdernes opadtvungne Løn. Artiklen slutter med følgende:

»For det er nu engang saaledes, at det er den, der køber en Vare, som maa betale, hvad Varens Fremstilling koster. Og Resultatet af 25 Aars højt opreklameret Lønpolitik for Byggearbejdere og andre Arbejdere vil da muligvis bedst kunne udtrykkes i følgende Sætning: Vi har gjort det dyrt for hverandre at leve.«

Det er ikke helt ukendte Toner, og den Opfattelse af et økonomisk Problem, man her gør gældende, er saare betegnende for den borgerlige Presse og for den Gren af Samfundet, den repræsenterer. Fra den Side forsømmer man ingen Lejlighed til helt eller delvis at give Arbejderbevægelsen og dens faglige og økonomiske Politik Skylden for al Verdens Samfundsonder og Misérer, medens man helt lukker Øjnene for *mere* aabenbare Usundheder i Erhvervslivet. Det var mere nærliggende, om man i sin Søgen efter Dyrtidsaarsager først rettede Blikket mod grænseløse Aktionærudbytter og Tantièmer, eller Arbejdsgiveres og Industriherrers urimelige Udnyttelse indtil Misbrug af de af den herskende Handelsafspærring og Selvforsyningspolitik i Verden affødte Beskyttelsesforanstaltninger for Hjemme-Industri og -Produktion, hvorved de kan indtage en Monopolstilling i Kraft af den udenlandske Konkurrences Udelukkelse og derved udnytte Prisskruens »endeløse Gevind«.

Disse Forhold er efter en almindelig sund Instilling mere indlysende Fordyrelsesmotiver end *Arbejdslønnen*, som i Realiteten er den *mest* berettigede og mest elementære Produktionsomkostning. Og naar man nævner, at Arbejdernes Timeløn er forhøjet betydeligt gennem Aarene, saa maa ogsaa nævnes, at Produktionsydelsen og Arbejdspræstationen som Følge af den tekniske Udvikling kan notere en Forøgelse, som Timelønnen *langt fra* har holdt Trit med.

De evige Angreb paa Arbejdernes ringe Andel i Produktionsudbyttet, den ærligt tjente Løn, er derfor mere end ubeføjet og bliver iøvrigt, ved deres Ensidighed og hyppige Gentagelser, faktisk kun »tyndere Te paa de samme Blade«.

Eigil H. Petersen.

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typografsekretariat.

Paa Sekretariatskommissionens Møde den 27. Juli 1939 oplæstes de siden sidste Møde indløbne Meddelelser, hvoraf skal nævnes en Rapport om Forholdene i det tidligere Østrig, en Takkeskrivelse fra en tysk Kollega i Frankrig, Beretning fra en tysk Typograf, der er emigreret til Bolivia, samt forskellige Meddelelser fra det polske Typografforbund.

Det meddeltes Kommissionen, at Typograferne i Böhmen og Mähren — ifølge deres Medlemsblad »Gutenberg« — har besluttet at udmelde sig af den internationale Organisation med Løfte om senere at berigtige Kontingentet for 1939, samt at der fra det grafiske Hjælpearbejderforbund i Böhmen og Mähren forelaa direkte Meddelelse om, at Forbundet tvunget af Omstændighederne maatte udmelde sig af Internationale, Kontingentet for 1939 vil senere blive tilsendt Sekretariatet. Det var med Sorg, Kommissionen modtog Meddelelsen om disse to Beslutninger.

Foreningen af grafiske Arbejdere i Slovakiet har sendt det internationale Sekretariat en Ansøgning om Optagelse som Medlem af Typograf-Internationale. Ansøgningen vil blive behandlet paa Kongressen i København gennem den udvidede Sekretariatskommission.

Det polske Typografforbund havde sendt det internationale Sekretariat Indbydelse til Forbundets XII Forbundsdag i Kattowitz 12.—16. August d. A. Kommisssionen takkede for Indbydelsen, men paa Grund af Sekretærens store Travlhed og den spændte politiske Situation saa man sig ikke i Stand til at sende en Repræsentant til Polen paa dette Tidspunkt.

Derefter oplæstes en kort Beretning fra det luxemburgske Typografforbunds 75 Aars Jubilæum samt Beretninger fra det ungarske Forbunds Generalforsamling i Budapest den 2. Juli d. A., fra den VIII internationale Arbejdskongres i Zürich og fra det franske Typografforbunds XV Nationalkongres i Clermont-Ferrand.

Sekretariatet har ført nogle Forhandlinger med det ungarske Typografforbunds Ledelse, disse Forhandlinger skal forelægges den udvidede Sekretariatskommission og videreføres af denne. En Ansøgning fra en Flygtningekomitè om Hjælp vil ligeledes blive forelagt den udvidede Sekretariatskommission.

Dagsordenen til den internationale Kongres i København gennemdrøftedes derefter, og Kommissionen tog Stilling til Dagsordenens enkelte Punkter, traf de sidste Forberedelser og gav Sekretariatet de fornødne Instruktioner vedrørende Kongressen.

Til Slut aflagde Revisorerne Beretning om den foretagne halvaarlige Revision af Sekretariatets Kasse, og Kommissionen udtalte sin Tak til Kassereren for hans udmærkede Arbejde.

Stille . . , stille . . .

(Serenade).

Stille, stille . . , Dagen slukkes
i vemodigt Solgangsskred.
Blomsten bøjer træt sit Hoved . . .
alt er stille, alt er Fred.

Fuglepar staar dybt i Rede,
putter varmt de mindste ned.
Duggen svaler over Enge,
alt er stille, alt er Fred.

Himlen tænder Stjernelamper
ud til Rummets fjerne Led.
Maanestraaler sølver Vandet,
alt er stille, alt er Fred.

Stille, stille . . . Mørket daler.
Drømmestigen sænkes ned.
Natten knæler dybt i Støvet . . .
Alt er stille — alt er Fred.

Werner Helmert.

Et Par Bemærkninger

En Artikel i »Typ.-Tid.«, Nr. 27, tilsendt af H. I. P. A., om Kommunisternes Stilling til Dagens Problemer og deres Overflødighed som Parti, har foranlediget Ths. Pedersen til at glatte lidt paa Folderne, saa de faktiske Forhold ikke tager sig saa ilde ud, og Aage Hinrich til at retlede Ths. P. i hans Fejltagelser.

Og Hinrich har saa sandelig Ret i sit Argument om, »at vi har ingen storpolitisk Interesse at pleje, men ønsker at leve vort Liv i Ro«. Det er den Linie, danske Statsmænd har anlagt siden hint skæbnesvangre Aar 1864, det er den Linie, der holdt os fri for Indblanding i Verdenskrigen i 1914, og det er den Linie, som skal holde os ude fra Indblanding i, hvad der kan komme i Fremtiden. Der bør være Ro indadtil omkring dette Spørgsmaal, for at man udadtil kan faa Tillid til vor Neutralitetspolitik. Den kommunistiske Hetz i dette Spørgsmaal har antaget Højder, saa det vil være ubehageligt for den lille Kreds, der berøres deraf, at møde Realiteterne, men maaske har Hetzen mod denne Pagt andre Formaal og Motiver.

Man véd, at Russerne nu igennem længere Tid har holdt Vesteuropas Demokratier for Nar ved Oprettelsen af en Traktat om Hjælp i Krigstilfælde, paa samme Gang som man forhandler med Nazityskland om en Handelstraktat af større Omfang end tidligere, og hvem véd om der ikke forhandles andre Ting?

Man véd ogsaa, at paa samme Gang som det storpolitiske Spil foregaar, dikteres Ruslands Aflæggere i de demokratiske Lande til at mistænkeliggøre disse Landes *ærlige* Stillingtagen til Tyskland. Paa dette Punkt, som paa andre, er det ikke indre Forhold, men russisk Diktat, som afgør de danske Kommunisters Stilling til Landets Politik.

Dansk Arbejderbevægelse har ikke Brug for et kommunistisk Parti, fordi det aldrig har gavnet dansk Arbejderbevægelse paa noget Punkt; det har ført en Politik, som har været mere hoved- og haleløs end Venstres, og det vil dog sige en Del.

I de faa Aar, Kommunisterne har været repræsenteret paa Rigsdagen, har man set dem *undlade at stemme for*, ja, endog *stemme imod* Love, som havde til Hensigt at bøde paa Arbejdsløsheden.

I 1932, Aaret, hvor Danmarks Nationalindtægt gik ned med 600 Mill. Kr., hvorved Arbejdsløsheden steg til over de 200,000, udtalte *Aksel Larsen* den 9. December under Debatten i Rigsdagen om Valutaloven: »Det drejer sig ikke for os om at faa overvundet Krisen, det drejer sig for os om at faa skærpet Krisen, det drejer sig for os om at faa gjort Situationen mere haabløs for det kapitalistiske Samfund«.

Det vil sige, at det ragede ikke Kommunisterne, at Sulten stod for Døren i de 200,000 Arbejderhjem, det, det gjaldt om, var at føre den fra Moskva dikterede Politik igennem. I Konsekvens af ovenstaaende Udtalelser stemte Kommunisterne imod Valutaloven.

Citatet viser klart, at danske Arbejdere, i deres Kamp for at bevare Magten, ikke kan finde Kommunisterne som Hjælpere i denne Kamp.

Til Trods for, at Kommunisterne Gang paa Gang lefler for Enhedsfront med Socialdemokratiet, fører de i deres Rigsdagsarbejde en arbejderfjendtlig Politik, en Overbudspolitik, som til Tider er ved at tage Pippet fra dem selv, fordi de egentligt ikke begriber, hvorfor de ikke skal føre en efter Forholdene egnet Politik, men af Moskvalederne tvinges til at føre en Politik, som gør dem overflødig i dansk Politik.

Hvis man vil vurdere deres »Indsats« i dansk Politik, har de jo en Række »Resultater« at prale med; de har f. Eks. stemt imod Loven om Bortfald af Fattighjælps Virkning, Lovene om Rentenedsættelse, Krisefond, Valutaloven, Loven om offentlig Forsorg og Forsvarslovene. Alle Love, som først er skabt ved Kompromis, hvor Socialdemokratiet har maattet se sine fremsatte Forslag blive forringet, fordi man ikke havde Magt til ved egen

Hjælp at gennemføre, hvad man vilde. Hvor Socialdemokratiet har gjort Dagens Gerning, har Kommunisterne enten budt over eller undladt at stemme.

Men ikke alene i Rigsdagsarbejdet, men ogsaa ved Valgene har de vist sig at være overflødige. Ved Landstingsvalget i 1936 undlod de at opstille, og ved Valgene i April i Aar undlod de at opstille i Sønderjylland, og det viste sig, at nu, da Socialdemokratiet kun har én Front at kæmpe paa, vandt man disse Valg stort. Arbejderbevægelsen kan altsaa undvære Kommunisterne, der er ingen, der vil savne dem, dersom de opløste deres Parti. *Børge A. Jakobsen.*

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

Efter Ferien

Nu er de fleste af os vendt hjem fra Ferien, vi har 2 Ugers dejlig Ferietid bag os. Frisk Luft og brune af Vejr og Vind og en karrig Sol — som er denne Sommer særegen. Men Ferie *har* vi haft.

Hellberg fortalte en Aften fornylig om, da han som Lærling var valgt af sine Lærekammerater til for første Gang at bede om Ferie for dem; Svendene havde opnaaet deres, mens det for Læredrenge var et ganske ukendt Begreb. Han fik Foretræde for Mesteren, det var i Næstved: »Ferie? — Det er jo noget, man er ved at komme bort fra!« — Men de unge Mennesker fik dog tre Dage.

— Vi vender tilbage fra Ferien med alle gode Forsætter... »Typ,-Tid.« indeholder igen en Opfordring i Aar om at være med i det muntre og kammeratlige Samvær i Typografernes Sangforening i Nørre-Søgade 27 i Arbejdernes Læseselskabs Lokaler, Fredag den 18. August, Kontingent 2 Kr. pr. Maaned.

Vi gaar imod Gutenberg-Jubilæet næste Aar med dens mange Fester — her vil Sangforeningen være med, og derfor bør du melde dig nu for at være med fra Begyndelsen. Vi tør love nogle muntre Aftener blandt gode Kammerater. Hvad siger ikke Goethe: »Bøse Leute habe keine Lieder!« Du bør berige Aanden, naar du hviler Haanden!

Udo Poulsen.

Generalforsamlinger · Møder

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Juli ordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. I Formandens Fraværelse bød Næstformanden, *Otto Christensen*, velkommen og valgtes derefter til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Kassereren aflagde en kort Beretning. Det havde været et roligt Kvartal. Arbejdsløsheden havde heldigvis ikke været stor, idet vi havde været nede paa 2—3 arbejdsløse. Fortsættelseskassen var desværre endnu ikke aabnet, dertil er Arbejdsløshedsprocenten for lille. *Berg* takkede, fordi Afdelingen havde sendt ham til Roskilde Højskole, og han fortalte en Del deroverfra. Iøvrigt mente han, at det burde være de unge Mennesker, som for Eftertiden kom paa Højskolen; de kunde have godt af at komme over og faa en saadan »Saltvandsindsprøjtning«. Beretningen toges til Efterretning. — Berg aflagde derefter Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4.471,60; i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 1.152,00. Indsendt Overskud Kr. 1.471,40. Lokalkassens Balance var paa Kr. 1.312,63 og udviste en Beholdning paa Kr. 506,53. Regnskaberne godkendtes. — Et indsendt Andragende om Tilskud blev henlagt. — Eventuelt: *Boesen* omtalte Stiftelsen og oplyste, at der senere vilde blive indkaldt til Generalforsamling. Endvidere mente han, at det stadig burde være Tillidsmændene, der kom paa Roskilde Højskole, og *Otto Christensen* sluttede sig hertil. — *Hans Nielsen* kunde tænke sig, at der oprettedes en Studiekreds, eventuelt med Tillidsmændene som Indledere, for at Medlemmerne ad den Vej kunde blive bedre underrettet. *Berg* kunde godt støtte Hans Nielsens Forslag, blot Medlemmerne saa vilde møde op; hans Udtalelse om de unge Mennesker paa Højskolen var jo særlig møntet paa de mange »Surmulere«, der var blandt Medlemmerne. Efter at *Otto Christensen* og *Boesen* havde givet Hans Nielsens Forslag deres Tilslutning, blev man enige om at søge oprettet en saadan Studiekreds til Efteraaret. Efter en Forespørgsel af *Henrik Nielsen*, som *Berg* besvarede, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, og man samledes om »en Skive«. *S. J.*

Randers Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. Juli ordinær Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen »Jylland«. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Kvartal, og Kassereren oplæste Regnskaberne; saavel Beretning som Regnskaber godkendtes. Revisorerne havde til Regnskabet gjort en Bemærkning om Kontingentrestancerne, og det vedtoges at gaa skarpere frem overfor Restanterne. — De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Carlo Jensen og Arne Hansen, genvalgtes. Til Revisor genvalgtes Niels Frisk. Som Censorer genvalgtes Gustav Pedersen og Albert Nielsen. — D. u. I. bevilgedes 15 Kr. — Under Eventuelt aflagde *Kj. Petersen* og *Louis Christensen* Beretning fra Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole. *Formanden* henstillede sluttelig til Medlemmerne at reservere den 26. August til Afdelingens Aftentur. *A.*

Roskilde Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Mandag den 24. Juli paa »Fjordvilla«. Dirigent: *Wald. Rasmussen.* Formanden, *Rotvitt Pedersen*, aflagde Beretning. En Sag med »Roskilde Avis«, der havde nægtet at betale Forlægningstillæg til Maskinsætter Camin, var gaaet til Mægling. Denne resulterede i, at Parterne enedes om følgende: »Tarifens § 2 skal forstaas saaledes, at al Forlægning — udover den i Stk. 1 givne Undtagelse — ikke betales for mindre end en hel Uge. I Bod for det paaklagede Forhold betaler Bladet til Dansk Typograf-Forbund 100 Kr.« Trykkeren og Hjælpearbejderen opnaaede ved samme Lejlighed et yderligere personligt Tillæg. — En Del Spørgsmaal ang. den nye Ferieordning blev klarlagt. Formandens Beretning godkendtes. — Kassereren oplæste Regnskaberne. Forbundets Regnskab balancerede med Kr. 3.665,60, Lokalkassen sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 847,08 og den lokale Sygekasse med Kr. 170,74. Regnskaberne godkendtes. — Som Repræsentant til Lærlingeafdelingen i Stedet for Camin valgtes Frits Nielsen, Suppleant Poul Andersen. — Der bevilgedes 10 Kr. til Køb af Valgfondsmærker. — Under Eventuelt aflagde *Camin* Beretning fra Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole. — *Formanden* takkede Camin, der var rejst fra Byen, for hans Interesse og Arbejde i Afdelingen i den Tid, han havde været her. — Den nylig afholdte Skovtur havde været saa vellykket, at der stilledes Forslag om endnu en Udflugt sidst paa Sommeren; Udvalget for den sidste Tur blev overdraget dette Hverv. — Den traditionelle »Lokaleleje« bevilgedes. *M. N.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Fredag d. 28. Juli. Dirigent *Vald. Hansen.* Efter at Sekretæren havde oplæst Forhandlingsprotokollen, aflagde *Formanden* sin Beretning. Blokaden paa »Hafnia-Trykkeriet« var hævet. § 9 Udvalget havde afsagt en Dom angaaende Faktorers Afspasering. Denne specielle Dom, der særligt vedrørte Aarhus, var i højeste Grad mærkværdig. En Feriesag fra »Stiftstidende« og et Par Sager fra »Aarhus Bogtrykkeri« refereredes. I det forløbne

Halvaar af 1939 havde der været 14.979 Overarbejdstimer, hvoraf 1.625 Dage afspaseredes. Der arrangeres en Udflugt for de ledige Medlemmer den 8. August. Beretning og Protokol godkendtes. — *N. P. Jørgensen* aflagde Beretning fra »Demokraten«s Repræsentantskab. Der var som sædvanlig støt Fremgang for den socialdemokratiske Presse. Manede til endnu større Tilslutning til denne Presse. — *Aage Larsen* aflagde Beretning fra Produktionsforeningen. Her var ligeledes støt Fremgang at spore. Ved en Diskussion om disse Forretninger deltog *Grøndal Nielsen, Vald. Hansen* og *Aage Larsen*. Der var Enighed om, at disse Forretninger maa endnu videre frem. — Kassereren, *V. Vistisen*, oplæste Regnskaberne for April Kvartal, og de forskellige Balancer stillede sig som følger: Hovedkassen: Kr. 18.706,40. Lokalkassen: Kr. 5.317,75. Ekstrakassen: Kr. 2.725,65. Kassereren gjorde opmærksom paa, at Regnskabet, og ligeledes Arbejdsledigheden, stillede sig meget fint i Afdelingen. Regnskaberne godkendtes. — Generalforsamlingen hævet. *C. G. N.*

Forretningsudvalgsmøder

1. August 1939.

1. Skrivelse fra De samv. Fagforbund vedrørende Afstemningsformen ved Urafstemninger om Forligsmandsforslag. Det henstilles, at man enten ændrer Forbundets Lovbestemmelser eller i hvert Fald sørger for, at Forligsmandslovens § 7, Stk. 1, bliver efterlevet ved fremtidige Afstemninger om Mæglingsforslag, som stilles af Forligsinstitutionen. — Til Efterretning.

2. De samv. Fagforbund holder ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 15. Aug. — Vedtoges at indkalde Forbundsstyrelsen til Møde Dagen før.

3. Det polske Typograf-Forbund sender Indbydelse til at deltage i dets Kongres 12.—16. August i Katowice. — Hilsen afsendes.

4. Valg af Repræsentanter til den internationale Kongres i København 6.—10. August. — Hele Forretningsudvalget deltager med K. A. Jørgensen, Ths. Pedersen, Sigv. Hellberg og O. A. Lundin som stemmeberettigede Deltagere.

5. Den alm. danske Lægeforening opsiger Overenskomsten om Attester fra 1. Januar 1940. — Til Efterretning.

6. Dansk Arbejder-Idrætsforbund anmoder om Støtte. — Henlægges.

7. Forslag fra Maskinsætternes Landssammenslutning om Henvendelse til Fabrikstilsynet vedrørende elektrisk Metalsmeltning. — Tiltrædes.

8. Et Medlem i Odense anmoder om Kontingentfritagelse i faglig Afdeling. — Paa Grund af særlige Forhold gaves Tilladelse til Medlemsskab i Syge- og Begravelseskasse alene.

9. Et Medlem i Aabenraa anmoder om Forlængelse af hvilende Ret i yderligere et Aar. — Bevilges.

10. Skrivelse fra københavnsk Bogtrykker, som er Forbundsmedlem, vedrørende en Sag om Feriegodtgørelse. — Henvises til Københavns Afdelings Styrelse.

11. Forslag om Bevilling til de Kolleger, der uden vedtægtsmæssig Understøttelse frekventerer Fagskolens Sommerkursus. — 25 Kr. bevilges til hver.

12. Anmodning om Tegning af Annonce i Stævneavis, der udgives af D. s. U., Kbh.s Afd., i Anledning af dansk-svensk Stævne. — 25 Kr. bevilges.

13. Det endelige Program for Festligheder m. v. i Anledning af den internationale Typograf-Kongres drøftedes og godkendtes.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

1. August 1939.

1. Arbejdsdirektoratet har bevilget Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden til 2 Medlemmer under Deltagelse i Fagskolens Sommerkursus. — Til Efterretning.

2. Et Medlem i Nyborg har nægtet at modtage anvist Arbejde. Nægtelsen motiveres bl. a. med Sygdom. Vedk. er ikke for Tiden berettiget til Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Henlægges.

3. Anmodning til Direktoratet om at maatte standse Kontingentbetalingen i Fortsættelseskassen fra 1. Januar 1940, saafremt Kassen ikke lukkes op inden. — Vedtoges.

4. Et Medlem i København anmoder om at faa bevilget en Dags Arbejdstab, fremkommet ved, at Anvisningen ved en Forglemmelse ikke havde sendt ham i Arbejde efter Anmodning fra et Firma. Arbejdet kunde derved først tiltrædes en Dag senere. — Kan ikke bevilges.

Nær og Fjern

60 Aar. Søndag den 30. Juli fejrede et af vore Medlemmer, Maskinsætter *S. Chr. Jensen*, Hobro, sin 60 Aars Fødselsdag. Søren Christian udlærte i Holbæk i 1899 og arbejdede senere en Overgang i Kalundborg. Siden 1917 har han arbejdet i Hobro, paa »Himmerland«. S. Chr. er en af den gode, gamle Slags, der ved sin Hjælpsomhed og sit gode Humør kun har Venner i Afdelingen.

Til Lykke, Søren Christian! —*a.*

25 Aars Jubilæum. Tirsdag den 8. August kunde Typograf *Th. Jensen Sund* fejre 25 Aars Jubilæum paa Roskilde Avis. Th. Sund udlærtes den 1. Maj 1905 i L. Petersens Bogtrykkeri i Skive. Efter ca. $^3/_4$ Aars Arbejde i Skive forlod Sund Skive og arbejdede i en kortere Periode i Næstved, Svendborg, Slagelse, Aalborg, København, Middelfart og vendte i 1907 tilbage til Skive, hvor han arbejdede til 1914, hvorfra han den 8. August 1914 kom til Roskilde Avis; her har han nu arbejdet som Sætter-Trykker i 25 Aar. — Th. Sund har været Medlem af Roskilde Trykkerklub siden Klubbens Stiftelse og deltager jævnlig i Klubbens Arrangementer. Klubben bringer herigennem Jubilaren sin Lykønskning. *R. P.*

— Fredag den 11. August har Typograf *S. Glandrup* været ansat ved »Fyns Tidende«, Odense, i 25 Aar. — Samtidig har Jubilaren været Maskinsætter i samme Tidsrum.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben har *Kammerataften* i Morgen, Lørdag den 12. ds, i Krøgers Have, Pileallé 18, Kl. 20. Læs Annoncen.

Rejsende til Kalundborg maa henvende sig til Formanden, Sophus Andersen, Gisselørevej 19, i Tiden Kl. $4,^{30}$-$5,^{30}$ Eftermiddag paa Hverdage. Søn- og Helligdage ingen Ekspedition.

Roskilde: I de kommende 2 Uger bliver rejsende, der passerer Roskilde, ekspederet hos Rottwitt Petersen, Knudsvej 27, der træffes fra Kl. 17^{30}—18^{30}.

Aviser og Krig i England. De engelske Avisforlæggere har for nylig i Samraad med Repræsentanter for Regeringen truffet vigtige Beslutninger vedrørende Avisernes Stilling i Tilfælde af Krig. Straks fra Krigens Begyndelse skal samtlige Aviser kun udsendes i et Format paa 4, højst 6 Sider, ligesom der omgaaende skal gennemføres en stærk Formindskelse af Oplagene for at spare saa meget Papir som muligt, og for at de forhaandenværende Beholdninger, der i Forvejen skal være saa store, at de kan dække Behovet i et halvt Aar, kan strække til for et endnu længere Tidsrum.

New Yorks Kommune har i Bryan Park aabnet et Friluftsbibliotek, beregnet paa gamle og arbejdsløse. Biblioteket udlaaner mere end tre Hundrede Bøger pr. Dag. Bemærkelsesværdigt er det at konstatere, at de mest efterspurgte Bøger er Biblen og Detektivromaner, mens Klassikerne staar urørte paa Reolerne.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

4. August: København: 52.890,90.
Rettelse: Fra Aarhus er indsendt pr. Bl. 3000,00, Kt. 1501,15, ialt 4501,15.
København, den 7. August 1939.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

Aarhus: 3000,00.
København, den 7. August 1939.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Kjeld Glargaard Flensborg, udl. 29. 1. 17 hos Chr. Andersen (arb. s. St.), Sætter Hans Emil Mauritzen, udl. 1. 8. 39 hos Ant. Nielsen (arb. s. St.), Sætter Knud Stripp, udl. 30. 7. 39 i Forlagstrykkeriet (arb. s. St.).

Herning: Sætter Knud Niels Hessel Falkenskov, udl. 1. 8. 39 hos P. Pagh. Næstved: Sætter Børge Larsen, udl. 15. 8. 39 hos Fr. Sommer, Vordingborg, Paal. Guldborg Frederiksen.

Tiltraadte

København: 476 Mølsted Nielsen fra Rejse (arbl.), 4839 Edith Larsen fra Køge (Hvilsom & Sønner), Hj.arb. Niels Nielsen fra Bogbinderne, Hj.arb. Børge Fredskov fra Handels- og Kontormedhj. (Hafnia«), Hj.arb. Helge Christensen fra Dansk Arb. Forb. (Schouw & Co.), 377 Einer Christensen fra Rejse (arbl.), 5868 Simon Andersen fra Aarhus (arbl.), 7297 Thorvald Thorsen fra Rejse (arbl.), 7696 Erik Knudsen fra Rejse (arbl.), 5277 Peter Larsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 6429 Gunnar Westergaard (arbl.). Fredericia: 6581 Martin Buch (arbl.). Frederikshavn: 7272 Aage Petersen (arbl.). Holbæk: 5501 Gunner Rasmussen (Tølløse), 5885 Edv. Holm (Amtsavisen), 7185 Carl C. Nielsen (Venstrebladet), 5526 Niels Nielsen (arbl.). Korsør: 5470 B. Grøndahl Christensen (arbl.), 1598 Erik Vohlert i Pl. Nyk. F.: 7738 Børge Jensen. Odense: 5910 Aksel Larsen (arbl.). Roskilde: 7456 Asger Jørgensen (Taastrup), 6430 Hans Chr. Jensen (Handelstr.). Silkeborg: 7625 Hugo Stabehl (Venstrebladet). Slagelse: Hj.arb. Chr. Jensen (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforb.). Svendborg: 4992 Johanne Jensen (arbl.). Viborg: 2841 H. Nielsen (Stiftstidende), 3049 Chr. Sengebusch (Folkebladet).

Fratraadte

København: 3049 Chr. Sengebusch til Viborg i Pl., 5825 Leo Kjærlev til Esbjerg, 1588 E. Eliasen paa Rejse, 5910 Aksel Larsen til Odense, 2351 Carla Holst til Kv. Arb. Forb.

Holbæk: 1350 Willy Palm paa Rejse. Holstebro: 7625 Hugo Stabehl til Silkeborg i Pl. Kalundborg: 5526 Nils Nielsen til Holbæk (arbl.). Nakskov: 7738 Børge Jensen til Nykøbing F. (arbl.). Ringkøbing: 5921 H. W. Petersen til Odense. Roskilde: 4839 Edith Larsen til København i Pl. Silkeborg: 6887 Aage Seliger til Aarhus (arbl.), 5263 Carl Halkjær Jensen til Aarhus (arbl.). Skanderborg: 5499 Villy Andersen paa Rejse. Vejle: 5311 Hans Ejner Jensen til København (arbl.). Viborg: 7273 Aage Pedersen til Frederikshavn.

KLUB-ANNONCER

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

afholder *Kammerataften* Lørdag den 12. August *Kl. 20* i Krøgers Have, Pileallé 18. Vi drøfter Landssammenslutning, Vinterens Arbejde, derefter Underholdning: »*Georg*« & »*Willy*«.

Søndag den 13. August:

Røde Vejrmølle-Kro - Husum

Besøg paa en Landsbyskole

Mødested:
Hj. af Gl. Kongevej—Allégade Kl. 9.

ANNONCER

Akcidenssætter.

En virkelig dygtig Sætter, der er kendt med moderne Opstilling og kan arbejde selvstændig samt delvis paatage sig Arbejdets Ledelse i Sætteriet, kan faa fast Plads straks eller senest 15. September. Billet, mrkt. »143«, modtager Ekspeditionen.

Maskinsætter

med 20 Aars indgaaende Kendskab til Lino- og Intertype og fortrolig med alle Satsarbejder søger Pladsforandring; gerne til Provinsen. Prima Referencer. Billet, mrkt. »148«, modtager Ekspeditionen.

Paalæggerske

søger Plads ca. 1. September. Mangeaarig Erfaring. Billet, mrkt. »147«, modtager Ekspeditionen.

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

TYPOGRAF

fra Provinsen, 23 Aar, søger Arbejde, er kendt med saavel Sætning som Trykning, moderne indstillet. Evt. Kompagnon eller ledende Stilling mod mindre Kapitalindskydelse. Billet, mrkt. »146«, modtager Ekspeditionen.

Trykker (27 Aar)

søger Plads. Perfekt i Pasning af Diegel, Heidelberg, Eickhoff, Hurtigpresse (Rotary). Fortrolig med alt Farve- og Illustrationsarbejde. Kan paatage sig alt selvstændigt Arbejde. Fineste Referencer.

Harald Andersen, Centraltrykkeriet,
Nykøbing F.

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

ROCKWELL LØHR
mager, kraftig, fed
corps 6 til 48
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29
Tlf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 33 *København den 18. August 1939* *66. Aargang*

En Velkomsttale

Deltagerne i den internationale Typograf-Kongres aflagde en af Kongresdagene Besøg paa Københavns Raadhus og blev her af Overborgmester *Viggo Christensen* budt velkommen i følgende Ord:

Paa Københavns Kommunalbestyrelses Vegne har jeg den Ære at byde den XIV. internationale Typograf-Kongres velkommen paa Byens Raadhus.

Det er mig en ganske særlig Glæde at byde denne Kongres velkommen, idet jeg fra mit 10. Aar og gennem hele min Ungdom har været knyttet til Bogtrykfaget, som jeg stadig synes er det bedste Fag i Verden. Kollegerne betroede mig mange og store Tillidshverv, som jeg søgte at røgte samvittighedsfuldt, og da det kommunale Arbejde slugte mig helt, og jeg maatte sige Farvel til Bogtrykfaget, gjorde man mig til Æresmedlem af Dansk Typograf-Forbund, en Æresbevisning, der er en af de største, jeg har modtaget.

Mit Arbejde i Dansk Typograf-Forbund førte mig ogsaa til den internationale Typograf-Kongres i Stuttgart i 1912. Jeg husker endnu saa tydeligt de førende Skikkelser fra den Tids internationale Typograf-Verden. Det var prægtige og maalbevidste Kolleger af Verdensformat. Jeg var den Gang saa ung, og de fleste andre ældre og gamle, saa de eksisterer vel næppe mere.

Nogle af de første Opgaver, som Typograf-Internationalen løste, var Gennemførelse af en fælles tresproget Medlemsbog og gensidig Rejse- og Sygeunderstøttelse.

Personligt har jeg nydt godt af dette Typografernes internationale Samarbejde, idet jeg som ung Svend for 39 Aar siden tog min Vandretur fra København til Neapel og tilbage igen. Overalt i Byerne fra Nord til Syd og fra Syd til Nord hævede jeg i Kraft af Gensidighedskontrakterne min Rejseunderstøttelse. Den lille tresprogede Medlemsbog var den Trylle-Amulet, der førte den unge videbegærlige Svend fra det ene Land til det andet, fra den ene Oplevelse til den anden.

Siden Stuttgart-Kongressen i 1912 er meget ondt gaaet over Verden. Ogsaa Faget er gennemgaaet en rivende teknisk Udvikling, saa en gammel Sætter næppe mere vil kunne kende sit Fag. Den gammeldags Haandværker-Hygge, som prægede vort Fag, har den moderne Teknik og Rationaliseringen sikkert taget.

Som Faget og Verden er ændret, er ogsaa Problemerne, som De skal drøfte paa Kongressen, blevet anderledes, selv om Kærnen: den typografiske Arbejders faglige, lønmæssige og kulturelle Stilling, stadig er den fornemste Opgave.

Jeg ønsker Dem Held og Lykke i Deres Arbejde paa Kongressen, og haaber, at De, trods de vanskelige økonomiske og politiske Forhold i Verden, maa vinde et stort Skridt fremad til international og solidarisk Samling af alle Bogtrykfagets Udøvere.

I alle Lande har Bogtrykfaget en stolt Tradition at se hen til. Mange Kolleger har Faget maattet afgive til private og offentlige Virksomheder, til Administration og Videnskab, for ikke at tale om de mange, Politiken har taget fra vore Rækker.

Typograf-Faget maa fortsat være Arbejderklassens Avant-Garde.

Engang bliver Verden vel fornuftig igen. Naar Opgaverne melder sig for Alvor, maa Typograferne internationalt staa rustet til at være blandt de første, der præger og former den ny Tid, som maa komme, og som maa bygge paa demokratiske og høje etiske Principper.

Jeg ønsker Dem Lykke og Held til gennem Deres Kongres-Arbejde at højne det gamle Bogtrykfag saaledes, at Arbejdet ikke alene bliver til Gavn for den enkelte Udøver af Faget, men ogsaa saaledes, at Typograferne internationalt maa blive et sikkert Fundament for Fremskridt, Frihed og Menneskelighed.

De vil forstaa, at det er med en Følelse af Lykke, at jeg byder Dem alle hjertelig velkommen til vor By.

Jeg haaber, at De udover Kongres-Arbejdet maa faa Tid og Lejlighed til at se et og andet af vor smukke By.

Velkommen til København!

— — —

Formanden for Internationalen, *Adolf Schäfer*, takkede i en Tale paa Tysk for Velkomsten.

Ikke-Angrebspagt m. m.

Det er ikke nødvendigt at bruge stærke Ord til Karakterisering af det Indlæg, som Aage Hinrich gav i sidste »Typ.-Tid.«.

Man vil sikkert forstaa mig, naar jeg blidt og sagte udtrykker det paa den Maade, at der aabenbart vil hengaa en rum Tid, før Hinrich tilfulde forstaar Rækkevidden af de Spørgsmaal, som er blevet stillet til Debat. Et saadant Blomstersprog kan jo udmærket dække selv de stærkeste Ord.

Under samme Synsvinkel maa de Par Citater, som Hinrich gengiver fra norsk og svensk Side, betragtes.

Det har jo aldrig været Skik, at ledende socialdemokratiske Blade kritiserede Partifællernes Udenrigspolitik i de øvrige nordiske Lande, og selv om Danmark i Spørgsmaalet om Ikke-Angrebstraktat indtog et Særstandpunkt, kunde en *aaben* Kritik naturligvis ikke ventes. Man udtrykker sig paa venlig Vis, paa Blomstersprog: »Det havde været *ønskeligt*, om Norden i en Sag som denne havde optraadt paa ensartet Maade« og at man »fra svensk Side ingen *Ret* har til at kritisere vore danske

Venner for, at de følger, hvad *de* anser, den politiske Klogskab byder.«

Stort stærkere kan man ikke forvente, at de to Blade skulde udtrykke sig.

Hvad Svenskerne og Nordmændene derimod *selv* anser for politisk Klogskab er, at man skal *undlade* at afslutte nogen Ikke-Angrebstraktat med det nuværende Tyskland. Man ønsker nemlig ikke at spille med i dette Lands Udenrigspolitik. og hvordan Hinrich end vender og drejer Citater, er det jo ikke muligt at konstruere Overensstemmelse mellem det Standpunkt, som Danmark tog, og det øvrige Nordens Opfattelse af, hvad der tjener Neutraliteten bedst.

Ej heller kan det bestrides, at i det begrænsede Spørgsmaal: Ikke-Angrebstraktat har danske Kommunister indtaget nøjagtigt samme Standpunkt for *vort* Lands Vedkommende, som norske, svenske og finske Socialdemokrater har gjort for *deres* Landes Vedkommende. De har alle sagt Nej, og ethvert Skældsord, som Hinrich opvarter med i denne Sag, vil derfor automatisk ramme dem alle.

I sin Iver synes han imidlertid helt at glemme det lille Spørgsmaal om *Værdien af Hitlers Underskrift*. Kan man stole paa den eller ikke? Eller hvad mener Hinrich om dette prekære Spørgsmaal? En Besvarelse vil ikke være helt uden Betydning for Diskussionen.

Megen Glæde synes Hinrich iøvrigt at finde i en Paastand om, at de danske Kommunister lader sig lede af russiske Interesser.

Rent bortset fra, at dette — efter min Formening — dog maatte anses for bedre end at modtage sine Direktiver fra *Berlin*, er Paastanden urigtig.

Sovjet-Unionen skal nok klare sig uden Norden, men uden Opbygning af en virkelig Fredsfront af alle demokratiske Stater — Sovjet-Unionen indbefattet — vil Nordens Frihed og Selvstændighed aldrig være sikret for nazistiske Overgreb.

En Ikke-Angrebstraktat vil i hvert Fald ikke have mere Værdi end det Papir, den er skrevet paa.

— — —

Hvad dansk Indenrigspolitik angaar, fremhæver Aage Hinrich, at der endnu er en Række Problemer, der skal løses, og at en samlet, enig og maalbevidst Arbejderbevægelse er en Nødvendighed herfor.

Om dette kan vi let blive enige. Men da Enheden faktisk for Øjeblikket *ikke* er tilstede, bliver Problemet altsaa, *hvorledes* den skabes.

Og her glipper det helt for Hinrich. Hans Indsats til Fremskaffelse af Enhed indskrænker sig foreløbig til Servering af den gammelkendte Grammofonplade om Kommunisternes Overflødighed.

Selv om Paastanden synes indlysende rigtig for Hinrich, er det jo paaviseligt, at den trods tusindtallig Gentagelse i Aarenes Løb ikke har haft den tilsigtede Virkning, men at Tilslutningen til det kommunistiske Partis Synspunkter og Politik stadig er blevet større.

Pladen duer altsaa ikke, og vi nødsages derfor til — saafremt vi ærligt tilstræber Enheden — at se os om efter andre Midler til dennes Fremskaffelse.

Efter min ringe Formening burde det socialdemokratiske Partis Ledere anerkende den faktiske Tilstedeværelse af det kommunistiske Parti som Repræsentant for en Del af den danske Arbejderklasse og være med til at finde et passende Arbejdsgrundlag for et *Samarbejde* mellem de to Partier.

Opgaven skulde ikke være uløselig, saafremt den fornødne Vilje er tilstede, og den har jo i hvert Fald det Fortrin fremfor den talentløse Grammofonplade, at den indebærer *Muligheden* for at ophæve adskillige Aarsager til den blandt Arbejderne herskende Utilfredshed og muligvis ogsaa senere kan føre til Skabelsen af organisatorisk Enhed i dansk Arbejderbevægelse.

Hipa-Metoderne kan derimod kun bidrage til en Skærpelse af Modsætningerne, og forsaavidt Hinrich derfor virkelig nærer noget alvorligt Ønske om Samling og Enhed, burde han nu omstille sin Taktik og gaa over til en mere *positiv* Indsats.

Men maaske er et saadant Haab dog *for* lysegrønt.

Ths. Pedersen.

Kongressen i København

(Fortsat.)

Af Sekretariatets Beretning bringer vi yderligere følgende Uddrag:

.... Spørgsmaalet om Understøttelser beskæftiger for Tiden Sekretariatet i høj Grad. Siden 1934 har vi ikke blot maattet sørge for de østrigske Kolleger, Februarrevolutionens Ofre, idet der stadig kommer nye Ansøgninger om Understøttelse. Kolleger, der fra Tyskland er flygtet til det neutrale Udland og dermed har bragt sig i Sikkerhed, østrigske Kolleger, som ikke mere kunde forblive i Landet, sudetertyske Kolleger, som var tvungen til at flygte, andre Flygtninge, der opholdt sig i det tidligere Tjekkoslovaki og nu igen maatte emigrere, endvidere Invaliderentenydere fra Teschen-Distriktet, som efter Adskillelsen fra Schlesien var uden Understøttelse, da det polske Forbund ikke yder Invaliderente, samt endelig de spanske Flygtninge i Frankrig, hvis Underhold kræver uhyre Summer, som ogsaa vor Internationale har været med til at fremskaffe, alt dette har medført, at der stadig stilles større Krav, som den internationale Typografsolidaritet ikke kan stille sig afvisende overfor. Denne Solidaritet har allerede givet sig prægtige Udslag. Foruden en øjeblikkelig Tilslutning til en yderligere Forhøjelse af Kontingentet for 1930 tilsendte National Society of Operative Printers and Assistants i London straks det internationale Sekretariat 100 Lstr. = 2081 svejts. Frcs. til Understøttelse af tjekkiske og sudetertyske Flygtninge, mens det svenske Forbund udtalte sig for et langt højere Kontingent for 1939 end det foreslaaede. Endvidere har efter Bekendtgørelsen af den frygtelige Nød blandt de spanske Flygtninge i Frankrig og det Internationale Solidaritetsfonds Opraab om Hjælp, Centralkomiteen for det svejtsiske Typografforbund straks stillet 2000 Frcs. til Raadighed og gennem et Opraab opfordret Forbundets Afdelinger til ligeledes at yde et Bidrag til dette Formaal. I Henhold til en Kommissionsbeslutning har det internationale Sekretariat ligeledes ydet 2000 Frcs. og opfordret de tilsluttede Forbund om saavidt muligt at bevilge og tilstille det franske Forbund et Beløb til Understøttelse af de spanske Flygtninge, hvoriblandt der befinder sig et større Antal af vore Fagfæller. Endelig har de skandinaviske Forbund paa deres sidste Konference tiltraadt et af Kongressen i København vedtaget Forslag, der gaar ud paa at opfordre Forbundene til at yde et frivilligt Bidrag til en international Hjælpefond, hvis Midler skal stilles til Raadighed for det internationale Sekretariat til Understøttelser i det her omtalte Øjemed....

Til Trods for, at vore Forbund i høj Grad maatte koncentrere deres Bestræbelser paa Forsvaret af de demokratiske Rettigheder i deres respektive Lande og ofte maatte stille deres Særinteresser i Baggrunden til Fordel for de store Fællesinteresser, er den rent faglige Opgave ikke blevet forsømt. I Beretningsperioden gjorde de franske Fagforeninger et betydeligt Fremstød og gennemførte en Række Forbedringer ved at betjene sig af politiske Kampmidler. Selv om ogsaa mange af de saaledes opnaaede Rettigheder senere er blevet stærkt forringede under Pres af de militære Nødvendigheder og under Hensyn til Landets Forsvar, saa fortsætter vore franske Fagfæller dog uforfærdet deres Kamp for Bevarelsen af deres Rettigheder. I England er 45 Timers Ugen blevet indført, og i de skandinaviske Lande, i Holland og Svejts er der opnaaet forskellige Forbedringer paa Løn- og Ferieomraadet samt med Hensyn til en Del andre Spørgsmaal. Det viser sig stadig paany, at det, som vi gentagne Gange har forfægtet, er overordentlig vigtigt: Bevarelsen af Tarifbygningen i Nedgangstider, for derefter i Opgangstiderne at udbygge og underbygge dette Værk indenfor den bestaaende Ramme.

Naar Antallet af arbejdsløse er gaaet ned mange Steder, er dette ikke kun sket gennem en Forøgelse af Beskæftigelsesmulighederne. Mange ældre Kolleger er blevet Invalider, hvad der i mange Forbund har skabt Vanskeligheder med Hensyn til denne Understøttelsesgren. Andre Kolleger har opgivet Haabet om at faa Arbejde og har forladt Faget. Endvidere viser Stagnationen i enkelte Forbunds Medlemstal, at Nedgangen i Svendetallet ikke har kunnet undgaa at faa Følger for Lærlingene. Naar vi konstaterer dette, maa vi ogsaa søge at finde Aarsagerne.

Vi er af den Mening, at Arbejdsmængden indenfor Bogtrykfaget er tiltaget i de fleste Lande, men at Rationaliseringen og den tekniske Udvikling har opvejet denne øgede Arbejdsmængde, og at Arbejderne egentlig ikke har opnaaet nogen Fordel. Det vil dog ikke sige, at man skal nøjes med at konstatere dette. Kampen om Forkortelse af Arbejdstiden skal fortsættes, for saaledes ogsaa at sikre Arbejderne en Andel i de med den tekniske Udvikling forbundne Fordele. Var dette i sin Tid mulig for de Kolleger, der beskæftigedes ved Sættemaskinerne, saa maa det i Dag være muligt for alle Kolleger, da jo nu alle i Bogtrykfaget arbejdende Personer lider under den tekniske Udvikling i Stedet for at glæde sig herover og høste Fordel deraf.

Vi har set, at Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen ikke vil blive løst i Genève. Paa Arbejdskonferencen i Juni 1939 blev Forslaget om Vedtagelse af en Konvention for Industri, Handel og Kontorvirksomhed trukket tilbage, og selv Arbejdergruppen maatte stemme herfor med Henblik paa den nuværende Situation, saaledes at der ogsaa er opstaaet en Pause i denne Bevægelse, som vi maa affinde os med.

Enkelte af vore Forbund bekæmper Arbejdsløsheden med egne Metoder. Saaledes har man i Svejts paabegyndt et Forsøg med midlertidig Ferie, d. v. s. enkelte Kolleger opgiver frivilligt deres Arbejdsplads for at arbejdsløse kan faa Lejlighed til at arbejde ved Faget i saa mange Dage, at de igen har Ret til Understøttelse, hvorefter den gamle Arbejder genindtager sin Plads. Det har vist sig, at Arbejdsgiverne ikke modsætter sig en saadan Solidaritetsaktion. I Holland søger man at formaa Kollegerne i Alderen fra 60 til 64 Aar til at opgive deres Arbejde for at gøre Plads for en arbejdsløs. Man har fordelt Bidragene saaledes, at de paagældende Arbejdere, der opgiver deres Arbejdsplads og gaar over i de pensioneredes Rækker, indtil Opnaaelsen af det 65. Leveaar, Aldersgrænsen for Oppebærelse af den statlige Alderdomsrente, ikke derved kommer til at lide et altfor stort Tab. Dette Forsøg synes at give det ønskede Resultat. I andre Lande, hvor Arbejdsløsheden er haabløs stor og tilsyneladende ikke vil aftage i en nær Fremtid, forsøger man sin Lykke med en Omskoling, da Tilstedeværelsen af et stort Antal unge Arbejdere, som har været arbejdsløse i aarevis, maa betragtes som en Kræftskade.

Det kan altsaa slaas fast, at Kampen mod Arbejdsløsheden ogsaa i Fremtiden maa være en Sag, som Forbundene maa have Opmærksomheden henvendt paa, og vi er overbevist om, at Kongressen i den Henseende vil opmuntre og stimulere Forbundene i deres Bestræbelser paa dette Omraade.

Diskussionen om Beretningen

Alfr. Halász, Ungarn, udtalte, at man paa alle Maader søgte at undertrykke den fri Fagbevægelse i Ungarn. Der var en Gruppe, som Fagbevægelsen stadig maatte kæmpe med. Den havde til Maal at indføre Korporationssystemet. Fra Myndighedernes Side var der opstillet en Række Betingelser, som Fagforeningerne havde maattet tiltræde for overhovedet at kunne eksistere. Efter Tjekoslovakiets Deling var der kommet 420 slovakiske Medlemmer, hvoraf de 72 pCt. var arbejdsløse, som Forbundet maatte understøtte. Forbundet havde iøvrigt 20 pCt. arbejdsledige. Det maatte nøje undersøges, hvorfor det slovakiske Typograf-Forbund ønskede Optagelse i Internationale — om det ikke var for at drive Spionage.

H. Korte, Holland, fandt det mærkeligt, at den udvidede Sekretariatskommission kun havde været indkaldt til Møde én Gang i de forløbne tre Aar siden sidste Kongres. Der var jo Spørgsmaal nok at drøfte. Han ønskede en Undersøgelse af Forholdene blandt vort Fags Udøvere i de diktatorisk styrede Lande. Der burde gøres noget mere for at bevare Forbindelsen med Kammeraterne i disse Lande.

Eug. Stark, Jugoslavien: Der er store Bestræbelser fremme for at undertrykke Fagbevægelsen i vort Land, og vi véd ikke, hvor længe vi endnu kan staa som Medlem af Sekretariatet. Fagforeningerne er bundet af mange statslige Bestemmelser. Det er de nationale Modsætninger, der staar som en Hindring for den frie Fagbevægelse. Staten havde fastsat en Minimalløn. Det var kun et Tidsspørgsmaal, naar Fagforeningerne blev forbudt ligesom i Italien og Tyskland. De politiske Partier var forbudt.

Antoine Burkat, Polen, udtalte, at Forholdene indenfor hans Forbund længe havde været i en vanskelig Situation, idet 40—50 pCt. af Medlemmerne havde været arbejdsløse. Men nu var der indtraadt en betydelig Bedring, og Ledighedsprocenten var nu 19. Der var Forhandlinger i Gang med Litograferne om en Sammenslutning, og der var de bedste Udsigter for en samlet grafisk Organisation. Der var Grund til at se Fremtiden i Møde med de bedste Forhaabninger. De politiske Forhold var dog meget spændte, men det polske Folk var parat til at kæmpe for sin Frihed, hvis Forholdene nødvendiggjorde det.

Grundbacher takkede for en fra Frankrigs og flere Landes delegerede afgivet skriftlig Erklæring om deres Anerkendelse af Sekretariatets Arbejde og imødegik de Anker, der var fremsat af forskellige Talere: En Paastand om, at Sekretariatet forsømte de smaa Lande var ganske uberettiget. Omtalte de Forhandlinger, der var ført med de Lande, hvor Forbundene havde maattet udmelde sig paa Grund af de politiske Forholds Udvikling. Det maatte være saaledes, at Forbundene selv søgte at løse de foreliggende Opgaver. Kommissionen skulde overveje og undersøge den slovakiske Henvendelse om Optagelse. Det var ogsaa uberettiget at bebrejde Sekretariatet, at det kun i ringe Grad havde Forbindelse med den illegale

Propaganda. Man maatte her vise stor Forsighed for ikke at bringe vedkommende i Ulykke. Man kunde kun gennem vor Presse bringe Oplysninger om Forholdene i Diktaturlandene. Klagen over, at den udvidede Kommission afholdt for faa Møder, imødegik Grundbacher ved en Henvisning til de Vanskeligheder, der herskede i Verden, og som gjorde det nødvendigt at træffe Afgørelse straks.

Grundbacher sluttede sin Beretning med at foreslaa en Resolution, som vi skal bringe i et senere Numer.

Beretningen godkendtes derefter eenstemmigt.

Formanden takkede for Godkendelsen og rettede en Tak til Grundbacher for hans Arbejde. (Fortsættes.)

Afslutningsfesten hos Lorry

Efter at den internationale Kongres havde afsluttet sine Møder samledes Kongresdeltagerne efter Indbydelse af de tre skandinaviske Forbund til en Middag med efterfølgende selskabelige Samvær i Lorrys Etablissement i Pilealleen. Efter Middagen samledes man i Landsbyen, hvor flere Hundrede Kolleger med Damer havde indfundet sig. Naturligvis var den store Del af disse fra København. Men der var ogsaa mødt flere Kolleger andre Steder fra, saaledes fra Malmø, Nykøbing F., Helsingør, ja, selv helt ovre fra Skive.

Det havde en betagende Virkning, da unge Lærlinge under Orkestrets Toner førte de deltagende Landes Flag ind paa Scenen sammen med en Række røde Faner, og Bifaldet, der lød, var varmt og ægte.

Efter at Formændene for de tre skandinaviske Forbund, *K. A. Jørgensen*, *Sigvard Cruse* og *Emil Torkildsen*, paa deres respektive Forbunds Vegne havde budt Kollegerne velkommen, holdt Sekretariatskommissionens Formand, *Adolf Schäfer*, en Tale, hvori han udtrykte sin Glæde over den hjærtelige Modtagelse og Gæstfrihed, der var vist Kongressens Deltagere. Schäfer mindedes de Kammerater, der var ramt af Fascismens Undertrykkelse. Aldrig har Folkenes Ret og Frihed været saa truet som nu — udtalte han. Men vi vil energisk fortsætte Kampen for Friheden imod de fascistiske Angreb.

G. A. Isaacs, England, tolkede i varme Ord sine Indtryk fra Kongresdagene. Vi har — udtalte han — mødt et Venskab, som vi aldrig har drømt om og som vi aldrig vil glemme. Vi har set et Land, der er præget af Folkelighed, og vi rejser hjem med Mindet om et godt Kammeratskab.

Aug. Journeau, Frankrig, udtrykte ligeledes sin Glæde over Samværet og sluttede: Idet vi forlader jert Land, siger vi Tak af hele vort Hjærte. Vi er alle besjælede af Viljen til at arbejde for en bedre og lykkeligere Menneskehed.

Resten af Aftenen var der Underholdning fra Scenen, og et Par Sange, som var skrevet af *Werner Helmert* og *Aage Hermann*, blev sunget og vakte Moro ved deres internationale sproglige Sammensætning. *Fr. N.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Patent-Demokrater

De to fremtrædende Kolleger, vor kommunistiske Forretningsfører Ths. Pedersen, og Formanden for vor Hipa-Filial, »Den faglige Klub«s syv Medlemmer, Aage Hinrich, er geraadet i Klammeri og synes her at overbyde hinanden i at vise, hvor skadelige begge deres Partier er for Fagbevægelsen.

Tilsyneladende er Modsætningerne store, men i Virkeligheden er det kun Nuancer, der skiller. Ths Pedersen kritiserer Ikke-Angrebstraktaten med Tyskland. For faa Aar siden indgik Sovjet i en Venskabstraktat med det fascistiske Italien. Handelsaftaler og diplomatisk Forbindelse eksisterer stadig mellem Stalins Diktatur og de øvrige Diktaturer, og mon Ths. P. tør bestride, at der, under Forhandlingerne om Fredsfront i Sommer stadig har været Føling mellem Berlin—Rom og Moskva.

Ths. P. betegner med Rette Hipa som Socialdemokratiets Ensretnings-Afdeling, og kritisererer ligeledes med Rette Regeringens almindelige Politik, men hvad vil D. K. P. sætte i Stedet: Folkefronten. Det vil sige Samarbejde med Socialdemokratiet og de andre borgerlige Venstrepartier paa parlamentarisk Basis. Bare en ny Betegnelse for Borgfredspolitiken, som Kommintern fra sin Start og til 1935 af al Kraft bekæmpede. Med Rette paaviste de kommunistiske Partier, at det var denne Politik, der førte Arbejderklassen til Nederlag paa Nederlag. I Stedet propaganderede Kommunisterne for den direkte Aktion, som alene kan frigøre vor Klasse. Ak, hvor forandret paa saa kort Tid.

Nu er Kommunisterne borgerlige Demokrater, dog ikke mere end de stadig har den centralistiske Organisationsform i deres Parti, der f. Eks. helt udelukker det Uraf-stemningsprincip, som de i Fagbevægelsen kæmper saa drabelig for.

Til sidst et Par Ord til Hipas Forkæmper, Aage Hinrich. Han er jo Demokrat; hans Parti, Socialdemokratiet, er jo et demokratisk Parti. Ja, det er der jo Masser af Beviser for, jeg nævner kun Regeringens Indgreb *imod* vor fuldt lovlige Forkastelse af Tarifforslaget her i København i Foraaret, og hele Udviklingen i Fagbevægelsen henimod kompetent Forsamling. Der kunde nævnes meget andet som klart viser, at ogsaa Socialdemokratiet »følger med Tiden« og udvikler sig i autoritær Retning bort fra Demokratiet. Mon ikke vi netop her har Hovedaarsagen til, at de mange Arbejdere blev hjemme den 3. April og den 23. Maj.

Der findes kun en Retning i Arbejderbevægelsen, som slet ikke »følger med Tiden«, som stadig er antiautoritær og konsekvent demokratisk, d. v. s. føderalistisk saavel i Organisationsform som i sit Samfundsideal, det er den anarkosyndikalistiske. Dette til Efterretning for saavel de kommunistiske som de socialdemokratiske Patent-Demokrater. Disse Ideer maa have en Renæssance, hvis ikke Arbejderbevægelsen skal knuses i Centralisme og Statssocialismens Kværn.

Det er saa sandt, saa sandt, hvad Fr. Nielsen skriver i sit Svar til det nazistiske Smudsblad »Fædrelandet«. »Under Frihedens Fane maa vi samle os — alle vi smaa. Under Frihedens Fane maa Ungdommen flokkes til Kamp imod Undertrykkelsen, hvad enten denne optræder i Form af Facisme, Statssocialisme eller *maskeret* Demokrati. *Thorvald Jensen.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Brancherepræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Til Haandsætterne!

Søndag den 3. September afholdes paa Den ny Forsamlingsbygning i Odense et

Haandsætterstævne,

hvortil undertegnede Klubber indbyder alle interesserede Haandsætter-Kolleger.

Hovedbegivenheden ved dette Stævne bliver — som det er Kollegerne bekendt — **Dannelse af en Landssammenslutning af Haandsættere.**

Desuden er der som en festlig Ramme arrangeret en Udstilling af forskellige Tryksager, ligesom Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, vil tolke de Tanker, som vi Haandsættere til daglig gaar og tumler med.

I Betragtning af den Betydning, som dette Stævne og dets Beslutninger vil faa for Haandsætterne i Fremtiden, forventer vi, at Kollegerne i stort Tal kommer til Odense den 3. September og deltager i Mødet.

Med kollegial Hilsen

Aarhus Haandsætterklub.
Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København.
Odense Haandsætterklub.

Program:

Kl. 10.30. Stævnet aabnes.

Derefter Tale af Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen:*

Er der Brug for Brancheorganisationer i vort Forbund?

Kl. ca. 12.00. Middagspause.

Kl. 14.00. Dannelse af Landssammenslutning for Haandsættere.

I en Pause i Eftermiddagens Forløb er Odense Haandsætterklub Vært ved en Kop Kaffe.

I Forbindelse med Stævnet er arrangeret en **Udstilling af Tryksager,** omfattende Københavns og Provinsens Svendeprøver fra Foraaret 1939 samt Fagskolearbejder fra det nylig afsluttede Kursus.

Mellembys.

Nedenstaaende bedes rettet i Adresselisten: Randers Haandsætterklub: *Reinholdt Madsen, »Østerport«, Dronningborg, Randers.*

Tankedryp.

Hvis Hellberg si'er: Det er denne Vej vi bør gaa!
ja saa behøver vi slet ikke at tvivle derpaa . . .

Om »Grafisk Teknik« bliver der diskuteret,
stærkest hos dem, der vil ha' det bortamputeret . . .

Een Ting vi *kræver* og *kræver* og *kræver*,
og det er, at Haandsætterlønnen man hæver!

Vi har slet ikke Brug for Kontingent-Kvitterings-Kupon,
saa længe det gaar godt . . . paa den gammeldags Facon!

Peter P. Petit.

Randers Haandsætterklub

afholdt Lørdag den 29. Juli ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Café »Ankerhus«. Efter forudgaaende Spisning bød Formanden, *Svend K. Larsen*, de talrigt fremmødte Medlemmer velkommen og aflagde derefter en udførlig Beretning for det forløbne 1. Halvaar. Omtalte de forskellige Arrangementer. Derefter fik Kassereren, *Morten Rasmussen*, Ordet til Regnskabet, som balancerede med Kr. 261,16 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 244,28 pr. 1. Juli. — Næste Punkt var Valg, og da Formanden paa Grund af manglende Tid fratraadte, valgtes Reinholdt Madsen til Formand. Otto Birch og Morten Rasmussen genvalgtes henholdsvis til Næstformand og Kasserer. Revisor og Suppleant til Styrelsen genvalgtes. — Under Eventuelt overlodes det til Styrelsen at træffe Bestemmelse om Vinterhalvaarets forskellige Arbejder og Arrangementer.

— — —

I Forbindelse med Generalforsamlingen foretoges Præmieuddeling for Udkast til Brevpapir og Love. 1. Præmie fik *Reinholdt Madsen* og *Holger Sørensen*, begge »Randers Amtsavis«, for henholdsvis Brevhoved og Love. — Derefter var der kammeratligt Samvær med »Hvem véd hvad«-Konkurrence. En god Aften, der sent sluttede, var endt.

Martin P., Sekretær.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Næste Nr. af »Maskinsætteren« følger med »Typ.-Tid.« Nr. 37 for 15. September. Alt Stof maa være indsendt til ovenstaaende Adresse senest Torsdag den 7. September.

Et lille Suk fra en Maskinsætter, der gerne vil være samvittighedsfuld.

Der er noget, jeg undertiden gaar og spekulerer paa; jeg har gjort det saa tit, og nu er det, jeg kommer og spørger, for nu kan jeg ikke tie stille mere. Det kunde dog tænkes, at der var en eller anden, der kunde give mig et brugbart Svar.

Sagen drejer sig om, hvorvidt jeg har Lov til at være samvittighedsfuld eller ikke. Jeg vilde gerne være det, har i alt Fald villet det, men jeg er begyndt at tvivle paa, om det er noget for os Maskinsættere, eller om den Egenskab er forbeholdt andre, der har været saa heldige at komme ind i et andet Fag end vort.

Det er særlig Manuskriptet, der har forvirret mine Begreber. Naar man er Typograf — og naturligvis ikke mindst naar man som Maskinsætter har saa meget med Sproget at gøre — har man jo lært sig et og andet, som man mente maatte kunne staa overfor Angreb. Men saaledes er det ikke. Almindeligvis anses det for korrekt, og i passende Tilfælde for paakrævet, at Sætteren retter aabenbare Fejl i Manuskriptet; det hører til hans Arbejde, ræsonnerer man; hvis der er Tilfælde, hvor han af en eller anden Grund undlader det, og det saa bliver rettet i Huskorrektur eller første Korrektur, kan man være sikker paa, at Fejlen bliver tillagt Sætteren: det er jo en oplagt Sætterfejl. Hvis han til den anden Side ændrer i et Manuskript, der har været »godt maskinskrevet«, gør den samme Betragtning sig gældende: det er Sætterens Fejl. Naar jeg gennem Erfaring har lært at bryde mindre almindelige Ord paa en bestemt Maade, tilskyndet dertil af Eksperter paa det særlige Omraade, og jeg saa følger disse Metoder i alle Tilfælde, saa vil det almindeligvis blive rettet om af den tilfældige Forfatter, der s'gu ikke vil have det saadan, fordi den uvidende Sætter har fundet paa det. Hvis jeg i Overensstemmelse med, hvad jeg har lært og véd om Tegnsætning, tillader mig at anbringe de rigtige Tegn, kan jeg være

temmelig sikker paa, det bliver rettet om, maaske med en Bemærkning om, at Sætteren ikke skal indlade sig paa at reformere paa Forfatterens Ortografi. Men hvis jeg undlader at anbringe Tegnene, og de saa bliver rettet ind, er det naturligvis mine Fejl. Jeg kender flere Huskorrektører, der i alle Tvivlstilfælde retter til det modsatte af Sætterens Opfattelse, ligegyldig hvad denne saa har ment.

Der er en anden Ting, jeg i denne Forbindelse kommer til at tænke paa; det er den moralsk set ganske retsløse Stilling, en Sætter befinder sig i, naar hans Arbejde skal vurderes. Jeg tænker her paa, at Grundlaget for Bedømmelsen er væk: Manuskript og Korrekturer forsvinder og kommer aldrig tilbage, og i disse ligger al Dokumentation for en Vurdering af hans Arbejde. Man kan ikke paa Grundlag af det færdigtrykte Værk erfare noget om, i hvilken Tilstand Manuskriptet har været. Man kan ikke henholde sig til dette eller til en vanvittig Korrektur, for disse Anklage-Emner er indboksede, og kan aldrig frigøres til hans Fordel.

Derfor er det, jeg tvivler, og derfor er det, jeg spørger: Skal det nødvendigvis være saadan, eller er det ikke muligt at ordne det saadant, at vort Arbejde, der i Forvejen kan være besværligt nok, ikke tynges af alle de Vilkaarligheder, der kun er til i Kraft af en overlegen Kundekreds og samvittighedsløse Medarbejdere?

Hansen.

Fra Maskinsætterskolen.

Den meget omdisputerede og fra flere Sider stærkt ønskede og krævede Maskinsætterskole er blevet til Virkelighed, idet den gennem de nu forløbne Sommermaaneder har afsluttet Undervisning for flere Hold. Man har Grund til at vente, at den tidligere, ikke altid lige heldige, Undervisningsform, der foregik enten paa Trykkerierne, paa Skole i Udlandet eller under lyssky Former gennem Køkkentrappeundervisning, vil ophøre nu, da der er skabt regulære Undervisningsformer, og en afsluttende Prøve med faste Eksamenskrav er tariferet.

Skolen, der er et Led i Fagskolen for Boghaandværk og har til Huse paa Teknologisk Institut i København, begyndte sin Virksomhed den 1. Maj med 6 Elever (Haandsættere), der gennemgik et Kursus paa 3 Uger, for derefter at fortsætte paa Arbejdspladsen i 10 Uger (med Heldagsundervisning). Holdet sluttede Undervisningen paa Skolen 20. Maj, hvorefter næste Hold (ligeledes paa 6 Elever) begyndte Undervisningen 22. Maj og sluttede 10. Juni. Fra 26. Juni til 1. Juli var der et 6 Dages Instruktionskursus for Maskinsættere; Holdet besøgtes af 5 Elever, hvoraf 4 fra Provinsen. Endelig fortsættes Maskinsætteruddannelsen fra 17. Juli til 5. August med et Hold paa 4 Elever.

Maskinsætterprøven — den første herhjemme — afholdes paa Skolen i August. Til at bedømme Prøven er i Henhold til Tarifbestemmelse valgt følgende af de respektive Organisationer: For Københavns Bogtrykkerforening: Overfaktor *Eskild Andersen* (Berl. Tid.) og Direktør *Bertram Behrndt* (Ihrich). For Dansk Typograf-Forbund: *F. Traugott Nielsen* (Dansk Andelstrykkeri) og *N. Th. Svendsen* (Krohn), medens Skolens Lærer, *S. V. Rasmussen*, eksaminerer. Da Prøven naturligvis ikke er en proforma-Eksamen, har det oprindelig været Meningen, at den skulde aflægges umiddelbart efter endt Uddannelse, men forskellige praktiske Forhold (bl. a. Spørgsmaalet om Hel- eller Halvdagsundervisning) har medført, at dette ikke helt kan lade sig realisere. Det bliver da Organisationernes Opgave at ordne de mulige Gnidninger, der kan opstaa herved.

Elevantallet har ialt været 16 Haandsættere, hvoraf 2 fra Provinsen, og 5 Maskinsættere til Videreuddannelse, hvoraf 4 fra Provinsen. Der er ialt givet 420 Timers Undervisning paa Skolen siden 1. Maj.

Efter den foreløbige Plan fortsættes Undervisningen i Midten af September, hvorom nærmere Meddelelse vil fremkomme.

Trykkeriet ombord.

Af et Rejsebrev fra en Typograf, ansat paa en Luksusdamper, gengives følgende efter »Typ. Medd.«:

— Selv om vort Skibstrykkeri er et af de største, er det, sammenlignet med Trykkerier i Land, et af de mindste. Rummet er ca. 7×6 m. Paa Hylder er der anbragt 38 forskellige staaende Menu-Satser. Af Maskiner findes 1 Intertype Sættemaskine med 1 Magasin, 1 Gordon Digelpresse 32×42 cm. med en Hurtighed af ca. 2300 pr. Time. Videre en Hæftemaskine og en Skæremaskine. Der er 2 Reoler med Skrifter. I Troperne har vi en Temperatur paa 55 ^{0} C., og der arbejder vi kun i Shorts. Engang, da Temperaturen var endnu højere, blev Digelpressens Valser for bløde, og vi maatte søge til Reservevalserne. Men ak og ve! da vi aabnede Skabet, laa der blot en Del smeltet Masse under tre Staalvalser. Ved at klistre Karton paa og køre ganske langsom, klarede vi os til New York. Men siden lagde vi Reservevalserne i Isskabet. Paa samme Rejse nægtede Tangenterne paa Sættemaskinen at gøre Tjeneste. Hver Tangent, som jeg forsigtig trykkede paa, blev staaende nede og tømte hele Kanalen. Det viste sig, at Metallet havde udvidet sig, men desuden havde der samlet sig saa meget tørt tropisk Støv mellem Tangentstavene, at jeg maatte gennemgaa dem, for at faa dem i deres vanlige Stilling. Valserne havde derimod holdt sig. Naar Skibet slingrer, har vi store Vanskeligheder. Naar en Linje aflægges paa Sættemaskinen og Skibet hælder over til Bagbordssiden, falder *i*-Matricen i *n*-Kanalen, *l* i *u* og saa videre med alle de tynde Matricer. Men da de tykke Matricer ikke gaar gennem en tynd Kanal, er Følgen, at Aflægningen standser. Deraf følger, at jeg ofte staar mere bag Maskinen end jeg sidder foran den. Som Regel klarer jeg den ved at sende Linjen afsted, naar Skibet ligger over til Bagbord, thi da aflægges Linjen, naar vi hælder over til Styrbord. Denne Misere kan vare i et Par Dage. Sættemaskinen er anbragt med Klaviaturet mod Forskibet; efter min Mening havde det været bedre at placere den med Gryden mod Forskibet. Kl. 4,30 om Morgenen begynder vi at sætte Nyhederne, for Kl. 8 skal Passagererne have deres Avis. Derefter trykker vi Menuen, som vi har sat Dagen før, hvorefter vi sætter Menuen for næste Dag. Saa har vi Cirkulærer, Flyvesedler, Vaskelister o. s. v. Om Aftenen sætter og trykker vi en lille Avis for »The Cruise Stoff« (Turens Ledere). Den skal leveres til Passagererne før Kl. 7 Morgen. Det er et Slags Program indeholdende »Reflections and Arrangements« over Havnen, som er passeret, og Arrangementer for den næste Havn, der anløbes, samt Oplysninger om, hvad der skal foregaa ombord den Dag. Alt sættes paa Engelsk.

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Medlemslisten. Der vil i nær Fremtid blive udsendt Materiale til Optagelse af den bebudede Medlemsliste. Vi beder saavel Kreds- og Klubformænd som de enkelte Medlemmer være os behjælpelig med Optagelsen, saaledes at denne kan foregaa saa hurtigt og saa fyldestgørende som muligt.

Medlemsskab i Landssammenslutningen kan opnaas ved Henvendelse til den stedlige Klubformand eller Kasserer, i København til *C. Marhauer*, Kjeldsgaardsvej 37 A, Valby.

Paa Steder, hvor der ingen Klub findes, kan man henvende sig til Kredsens Repræsentanter — Listen findes i dette Numer — ligesom vor Hovedkasserer, *L. Chr. Nielsen*. Amagerbrogade 230, Kbh. S., gerne er behjælpelig med at befordre en Indmeldelse.

Instruktionsmøde i Viborg. Der forberedes Afholdelse af et Instruktionsmøde i Viborg med *Will. Andersen*, Aalborg, som Instruktør. Naar Dag og Tid kan fastsættes, vil Meddelelse udgaa til Medlemmerne.

Indgaaede Kontingenter. Juli 22: Hillerød (April Kv.) 11.00. — 25.: Holbæk (Jan. og April Kv.) 15.00. — 4. Kreds (Jan. og April Kv.) 12.00.

København, 13. August 1939.] *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

25 Aars Jubilæum. I Fredags, den 11. August, var det 25 Aar siden, vor Kollega, *Siegfred Glandrup*, begyndte sit Arbejde paa »Fyns Tidende« i Odense. I den Tid er der jo sket en hel Del derovre, og Glandrup har været med i det meste af det. Han har været Formand for Odense Maskinsætterklub i en kortere Periode (1922—23), og i Odense Lokalafdelings Bestyrelse har han haft Sæde i adskillige Aar. Glandrup gaar stille og virksom gennem Livet. Han er ikke blot Typograf og Organisationsmand, han er ogsaa Bogelsker og Ven med Kultur og Skønhed.

Hans Kolleger fejrede ham paa Jubilæumsdagen ved et Glas Vin paa Arbejdspladsen, og der var, som man bruger det i Odense, Gaver og Hilsener baade fra Kolleger og fra Principaler. —*n.*

Fagmøde i Lillehammer. Det norske Maskinsætterforbund havde i Dagene 3.—4. Juni indbudt Fagfæller fra det østlige Norge til Fagmøde i Lillehammer. Der var mødt 75 Deltagere fra Oslo og det samme Antal fra omliggende Byer. *Oscar Ottersen* bød velkommen og holdt senere et interessant Foredrag om »Maskinsætterproblemer«. Ved Middagen blev der bl. a. holdt Tale af Formanden for det norske Typografforbund, *Emil Torkildsen*, der meddelte, at Forbundet havde stillet et Beløb paa 10,000 Kr. til Raadighed for at fremme den faglige Uddannelse. Næste Formiddag fortsattes Mødet med Fremvisning af en fransk Film forsynet med norsk Tekst, der bar det traditionelle Navn »Bogtrykkerkunstens Historie«, hvori man fulgte denne fra vore første Skrifttegn og den første Haandpresse til Sættemaskinen og den moderne Rotationspresse. Sluttelig fortalte *Wilhelm Nykiel* om Linotype-Sættemaskinen og dens sidste Forandringer, og nævnte herunder Englænderen William Church's Sættemaskine fra 1822 og derefter alle de andre Opfindelser. Foredraget oversattes af *M. Madle*, Oslo. Om Eftermiddagen besøgte man de berømte Sandvigske Samlinger, hvorefter Mødet, der helt stod i Faguddannelsens Tegn, sluttede med en Fællesspisning, og de mange Deltagere drog sent paa Aftenen med Busser tilbage til deres Byer.

Teknisk Lekture.

Af den seneste tekniske Literatur for Maskinsættere skal anføres den af Dansk Typograf-Forbund udgivne »Tekniske Raad for Maskinsættere«, udarbejdet efter Tysk af *C. Norland*. Den lille Bog kan benyttes af enhver Maskinsætter som Vejleder. Sidst har Fagskolen for Boghaandværk ved *S. V. Rasmussen* udgivet et lille »Uddrag af Haandbog for Maskinsættere«, der er beregnet som Undervisningsmiddel for Elever ved Maskinsætterskolen. Endelig henviser vi til de Artikler, der fremkommer i de grafiske Tidsskrifter.

Tillidsmandsliste

Forretningsudvalget

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense, Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrogade 230, København S., Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, København S., Telf. Sundby 1376 v.
S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160 [3], København V., Telf. Eva 278 y (Formand for København).

1. Kreds (København og Bornholm): Kredsformand: *S. V Rasmussen*, Ingerslevgade 160 [3], København V., Telf. Eva 278 y.
København: Klubform.: S. V. Rasmussen, Ingerslevg. 160 [3], V. Kasserer: C. Marhauer, Kjeldsgaardsvej 37 A, Valby, Telf. Valby 2304 v.
Rønne: Hans G. Kure, Voldgade 3.

2. Kreds (Sjælland): *Hartvig Meyer*, Gallemarksvej 3, Næstved.
Hillerød: Frede Hansen, Hjortholmsvej 7.
Helsingør: A. Birn, Gl. Jernbanevej 9.
Holbæk: Jørgen Olsen, Østerstræde 3.
Køge: K. K. Andersen, Pedersvej 36.
Næstved: Hartvig Meyer, Gallemarksvej 3.
Roskilde: Th. Andersen, Østervang 6.
Ringsted: Helge Johansen, Søndergade 17.
Slagelse: Haupt Hansen, Hellig Andersvej 29.
Stege: F. V. Petersen, Dybsbrogade 9.

3. Kreds (Fyn): *Vald. Nielsen*, Heltzensgade 49, Odense, Telf. 6178.
Kasserer: *Charles Knudsen*, Fyns Venstreblad.
Bogense: Bernhard Hansen, Bogense Avis.
Faaborg: A. Bjerre, Odensevej.
Kerteminde: Johs. Søgaard, Kerteminde Avis.
Middelfart: A. Lind, Villa »Dagmar«.
Nyborg: Chr. Petersen, Nyborg Soc. Dem.
Odense: Vald. Nielsen, Østervænget 3.
Marstal: M. C. Marcussen, Fiolstræde 10.
Rudkøbing: A. Christensen, Langelands Folkeblad.
Svendborg: Jørg. Olsen, Svendborg Avis.

4. Kreds (Lolland-Falster): *A. Th. Madsen*, Refshalevej 10, Maribo.
Nakskov: Anton Andersen, Strandvej 8.
Maribo: A. Th. Madsen, Refshalevej 10.

5. Kreds (Nordjylland: Aalborg, Brønderslev, Fjerritslev, Hjørring og Løgstør): *Jørg. Sørensen*, Vonsylsgade 8, Vejgaard, Aalborg.
Kasserer: *B. Ditzel*, Kong Christiansvej 5, Aalborg.
Aalborg: Jørg. Sørensen, Vonsylsgade 8, Vejgaard.
Hjørring: G. Nielsen, Langagervej 29.

6. Kreds (Midtjylland): *Sophus Hansen* Nordre Tværvej 3, Vorup, Randers.
Aarhus: N. P. Jørgensen, Aalborggade 4.
Horsens: N. Andersen, Østergade 132.
Herning: W. Jensen, Haakonsgade 23.
Randers: Sophus Hansen, Nordre Tværvej 3, Vorup.
Viborg: C. E. Christensen, »Viborg Stiftstidende«.

7. Kreds (Sydjylland): *N. Chr. Andersen*, Koldingbjerg 38, Kolding.
Aabenraa: Laur. Petersen, Kystvejen 8.
Esbjerg: Gerhard Jensen, Højvangsallé 18.
Fredericia: Bernh. Johansen, Fredericia Dagblad.
Haderslev: Hans Bryld, Ryesmøllevej 27.
Kolding: N. Chr. Andersen, Koldingbjerg 38.
Ribe: H. J. H. Larsen, Sønderportgade 22.
Sønderborg: Johs. Pedersen, St. Raadhusgade 5.
Vejle: Hans Nielsen, Svendsgade 33.

8. Kreds (Nordvestjylland): *P. Andersen*, Tangsvej 7, Ringkøbing.
Kasserer: *Chr. Olesen*, Vesterallé 4, Holstebro.
Ringkøbing: P. Andersen, Tangsvej 7.
Skive: Leo Viborg, Enghavevej 20 (Sekretær).
Nykøbing M.: Ole Petersen, Nygade 1 A.
Thisted: P. Kjær, Thisted Amts Avis.
Skjern: Ejnar Jensen, Chr. Hansensvej 7.
Holstebro: N. Busch, Lægaardvej 4.

Et 75-Aars Minde

Efter Sv. Typ.-Tidn.

I disse Dage, da en Bølge af Nationalisme — baade af god og daarlig Art — skyller hen over Verden som Følge af den Misundelse, Mistænksomhed og Intolerance, som under Verdenskrigen spredtes ud over Menneskene og foraarsagede Afbrydelse og Stagnation i de internationale Forbindelser, kan Arbejderne fejre Mindet om deres første virkelige Kamp-Internationales *officielle* Tilblivelse. Arbejderinternationalen er jo nu, om just ikke likvideret, saa dog uden større Betydning. Man undgaar saa vidt muligt at tale om den, muligvis i Erkendelse af, at de internationale Sammenslutninger staar afmægtige i sine Forsøg paa at paavirke Tidens vældige Begivenheder og Forhold, maaske ogsaa fordi det betragtes noget nær som Forræderi under Nationalismens Sejrstog at tale om ideelt Samkvem og Samarbejde med Udlændinge.

For 75 Aar siden og Aartier før var Forholdet det stik modsatte. Man reagerede mod den til Chauvinisme ophidsede Fædrelandskærlighed, der raadede overalt, og troede at finde Vejen til Løsning af Tidens sociale, økonomiske, politiske og øvrige Problemer i et internationalt Samarbejde. Arbejderne fulgte saaledes kun Tidsstrømningerne, da de dannede *deres* internationale Sammenslutning.

Denne Sammenslutning, som kort og godt kaldtes Internationalen, stiftedes *officielt* den 28. September 1864 ved en Kongres i St. Martins Hall i London, ved hvilken var mødt Repræsentanter for engelske, tyske, franske, belgiske, svejtsiske og enkelte polske og italienske Organisationer af meget forskellig Art. I Realiteten var Grunden til Internationalen lagt allerede to Aar før, og Napoleon den 3. havde ubevidst medvirket hertil.

1862 var der Verdensudstilling i London. Arbejderne i Paris ønskede at besøge denne — ikke saa meget for at se, hvad det kapitalistiske Produktionsmaskineri havde frembragt, men mest for at komme i Kontakt med de Klassefæller, der holdt dette Maskineri i Gang. Men i Frankrig gjaldt endnu Fagforeningsforbudet, som ikke blev ophævet før i Maj 1864, og Politipræfekten i Paris forbød Fagforeningerne — som trods Forbudet og med Myndighedernes Vidende alligevel eksisterede — at vælge Repræsentanter til Londonrejsen.

Med den parisiske Guldsmedearbejder Tolain i Spidsen — en af Internationalens Forgrundsfigurer — opsøgte en Deputation Kejseren og fik denne til at ophæve Præfektens Forbud. Dette »Napoleon den lilles« Forsøg paa at vinde Gunst hos Arbejderne blev Optakten til den første store Arbejderinternationale, den mest frygtede og hadede af alle senere tilkommende internationale Arbejdersammenslutninger.

I London traf Pierre Tolain og hans Kammerater sammen med de engelske Arbejderforeningers Ledere — Odger, Jung og andre — og trak Retningslinjerne op for et fortsat internationalt Samarbejde, ikke alene med de engelske Trade Unions og de illegale franske Arbejdersyndikater, men ogsaa med de i forskellige Lande »underjordisk« arbejdende Sammenslutninger og hemmelige Arbejderselskaber. Ruslands Voldspolitik mod Polen og det polske Oprør 1863 gav Anledning til en ny Sammenkomst mellem Internationalens virkelige Grundlæggere. Et fransk-engelsk internationalt Protestmøde foranstaltedes i St. James Hall i London. Ved et »Eftermøde« enedes man om Dannelsen af en fast international Arbejdersammenslutning, hvis største Maal dog ikke skulde være at protestere imod Staternes Voldspolitik, men stadig og ufortrødent at bekæmpe den kapitalistiske Udsugning af Arbejdskraften.

Internationalen var, da den konstitueredes i 1864, en Komposition af de mest forskelligartede social-økonomiske, social-politiske og humanitære og kooperative Idéretninger. Stammen udgjordes dog af engelske Owenister, franske Proudhonister og tyske Kommunister og Kollektivister. Men det varede ikke længe før Organisationens Sammensætning blev endnu mere broget. Det var derfor et stort og vanskeligt Arbejde at forene saa mange forskellige Retninger om et fælles Aktionsprogram, som i Hovedsagen var, hvad vi i Dag vilde kalde et *fagligt Kamp-Program*, hvor Hovedvægten lagdes paa Arbejderklassens *økonomiske Frigørelse*.

Internationalen blev for Hundredtusinder fortrykte Proletarer, hvad Vaarsolen er for det spirende Liv i Naturen. Den samlede dem om et fælles, for alle letfatteligt Maal, den vakte deres Klasse- og Samhørighedsfølelse, øgede deres Frihedslængsel og ildnede deres Kamplyst. Men den blev aldrig, hvad den Tids Mennesker troede den var — den blev aldrig den almægtige med kæmpemæssige økonomiske Ressourcer og ubegrænset Indflydelse udrustede Organisation, som mange udmalede sig. Dog virkede den ved sin blotte Tilværelse som en moralsk Magtfaktor af første Rang. Blot en vag Mistanke om, at en Arbejdergruppe stod i Forbindelse med den mystiske Internationales »hemmelige« General raad, var ofte nok til for en Arbejdsgiver at give efter for Kravene og indgaa paa et Kompromis. Som Engels sagde: Hensigten med Internationalen er at sprede »Skræk« blandt Arbejderklassens Fjender.

Internationalen var som sagt — til Trods for, at den omsluttede en saa broget Samling Idéretninger — hvad vi vilde kalde en faglig Internationale med Hovedvægten lagt paa den økonomiske Frigørelse. Dette fastsloges med al ønskelig Tydelighed i det af Karl Marx udarbejdede og paa Kongressen i Geneve i 1866 vedtagne Lovudkast. Paa denne Kongres vedtoges ogsaa for første Gang en international Resolution om en lovfæstet 8-Timers Arbejdsdag. Havde Tolain og hans franske Kammerater ved Kongressen i 1866 kunnet gennemføre deres Forslag om, at *kun Kropsarbejdere* skulde kunne optages som Medlemmer i Internationalen, var Organisationen efter al Sandsynlighed ikke gaaet sin Opløsning i Møde 10 Aar senere.

Denne Opløsning kom nemlig, kan man sige, paa Grund af, at det tillodes de »intellektuelle« med Karl Marx og Bakunin som Hovedfigurer at spille en altfor dominerende Rolle indenfor Organisationen og gøre denne til Tumleplads for deres ideologiske Tvister. Disse Stridigheder fortsattes hele Tiden, mens Internationalen havde sit Sæde i Europa og ophørte først, da Generalraadet efter Kongressen i 1872 flyttedes til New-York.

Under Stridighederne udviklede Internationalen sig mere i Retning af en *politisk* Organisation, hvorved den berøvedes sin fra Begyndelsen strengt markerede Karakter af en Sammenslutning *af Arbejdere for Arbejdere*, hvis vigtigste Opgave var at virke for Tesen: »Arbejderklassens Frigørelse maa være dens eget Værk«.

Fra den øvrige Verden

Om Arbejdstidsspørgsmaalet

vedtog Kongressen i Zürich følgende Udtalelse: Den 8. internationale Fagforeningskreds i Zürich 1939 tager angaaende Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelse den Afgørelse til Efterretning, der er truffet paa den sidste internationale Arbejdskonference, hvor man paa Grund af de foreliggende Omstændigheder har udskudt Drøftelsen af Spørgsmaalet om en kortere Arbejdsuge.

Kongressen konstaterer, at Spørgsmaalet derefter forbliver aabent, og at det senere maa genoptages, for at man kan give det den retfærdige Løsning, der forventes af Arbejderne, og som er betinget af meget tungtvejende økonomiske og sociale Grunde.

Kongressen opfordrer de enkelte nationale Fagforeninger til opmærksomt at følge Begivenhedernes Forløb, saaledes at de er i Stand til i det rette Øjeblik at kunne øve Indflydelse paa deres Regeringer, saaledes at Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelse atter kan sættes paa den internationale Arbejdskonferences Dagsorden.

Kongressen opfordrer desuden Fagforeningerne i de forskellige Lande til at fortsætte de Bestræbelser, de hidtil har udfoldet for at opnaa væsentlige Forbedringer med Hensyn til Arbejdstiden, eller for at bevare saa meget som muligt af, hvad de allerede *har* opnaaet paa dette Omraade.

Voldgiftskendelse i et Feriespørgsmaal

For det af Hovedorganisationerne nedsatte Fællesudvalg vedrørende Ferieloven, konstitueret som Voldgiftsnævn med Direktør for Arbejds- og Fabrikstilsynet Erik Dreyer som Opmand, har Dansk Typograf-Forbund indbragt en Klage over, at Firmaet Konrad Jørgensens Bogtrykkeri, Kolding, har vægret sig ved fortsat at yde Forbundets hos Firmaet beskæftigede Medlemmer 2 Dages Ferie udover den de paagældende paa Grundlag af Ferieloven tilkommende Ferie.

Parterne var i Nævnets den 26. Juli 1939 afholdte Møde repræsenteret henholdsvis ved Forretningsfører Thomas Pedersen, Dansk Typograf-Forbund, og Formanden for Dansk Provins-Bogtrykkerforening, Bogtrykker K. Rosendahl, samt Firmaets Indehaver, Bogtrykker Fuglsang.

Fra *Arbejderside* blev det oplyst, at det for 15—20 Aar siden mellem Firmaet og dets Personale blev aftalt, at nogle Sædvaner (f. Eks. kammeratligt Samvær i 1—2 Timer med Øl og Kaffe, naar der var Fødselsdag blandt Personalet) skulde ophøre, imod at Firmaet til Gengæld gav 2 Dages ekstra Ferie, og at denne Aftale stadig er blevet overholdt igennem de forløbne Aar, ogsaa efter at den tarifmæssige Ferie er forhøjet fra 6—9 Dage. Ved indeværende Tarifperiodes Begyndelse nægtede Firmaet imidlertid at give de 2 Dages ekstra Ferie under Henvisning til, at der nu ved Ferieloven var sikret Arbejderne Ferie i 12 Dage. Det gjordes heroverfor gældende, at den trufne Aftale maa bestaa uden Hensyn til Ferieloven; der er her Tale om en speciel, lokal Aftale, som Firmaet ikke kan sige sig løs fra med en Henvisning til Ferieloven, men som maa opsiges efter de for Opsigelse af Tarifaftaler gældende Regler. Der gælder indenfor Bogtrykfaget en særlig Ferieoverenskomst, men ifølge Ferielovens § 6, Stk. 3, kan Retten til de 2 Dages ekstra Ferie ikke uden videre falde bort.

Fra *Arbejdsgiverside* fremhæves det — med Bemærkning, at de 2 Dages ekstra Ferie *er* givet i Sommeren 1939 —, at de 2 Dages ekstra Ferie blev givet paa et Tidspunkt, da Fagets Ferie hvilede paa Aftaler, og at de blev givet som et Tillæg til den da frivilligt ydede Ferie af 4 Dage, ikke ved Overenskomst, men ensidigt og frivilligt af Arbejdsgiveren, der ikke havde behøvet at yde Kompensation for at faa de tidligere forefaldende Fødselsdagsfestligheder paa Virksomheden bragt til Ophør. Da Ferien nu hviler paa en Lov, der giver en længere Ferie, end Overenskomsten tidligere gjorde det, er der ingen Grund til, at dette Firmas Arbejdere vedblivende skal have en længere Ferie end alle Fagets øvrige Arbejdere. Dette kan ejheller støttes paa Ferielovens § 6, Stk. 3, idet Loven er opfyldt, naar alle Arbejdere er naaet op til 12 Dages Ferie, hvad de ikke vilde have opnaaet, hvis Loven ikke var kommet.

Parterne erklærer sig villige til at bøje sig for den Kendelse, der maatte blive afsagt af Nævnet.

Da der ikke i Nævnet har kunnet opnaas Flertal for en Afgørelse af Sagen, afgøres denne af Opmanden, som derfor bemærker følgende:

Da de hos det paagældende Firma beskæftigede Arbejdere igennem en Aarrække under vekslende Overenskomster stedse har faaet 2 Dages Ferie udover den Ferie, der til enhver Tid tilkom Fagets Arbejdere efter de gældende Overenskomster, maa denne Ret være bevaret i Medfør af Ferielovens § 6, Stk. 3. Fra Klagernes Side er der overfor Nævnet givet Udtryk for, at Firmaet maa være berettiget til ved Opsigelse at søge sig løst fra Pligten til fortsat at yde de omhandlede ekstra Feriedage.

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

De hos Firmaet Konrad Jørgensens Bogtrykkeri, Kolding, beskæftigede Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund har i Medfør af Ferielovens § 6, Stk. 3, ogsaa efter Ferielovens Ikrafttræden bevaret deres hidtidige Ret til 2 ekstra Feriedage.

Samling i en Fredsfront

I. F. C. vedtog paa sin Kongres følgende Resolution mod Krigen:

Den 8. internationale Fagforeningskongres i Zürich 5.—8. Juli 1939 fordømmer paany de totalitære Staters Volds- og Angrebspolitik overfor Folkenes Frihed, Ret og Bestaaen.

Abessiniens Tilintetgørelse, Østrigs og Czekoslovakiets Undertrykkelse, Nedkæmpelsen af den spanske Republik, Angrebet paa Kina og Røvertogtet mod Albanien er Etapper paa en Erobrings- og Herskepolitik, som alle frie Mennesker maa tage Afstand fra.

Arbejderklassen kan ikke anse Magtens Sejr over Retten som definitiv og tilsiger det kinesiske Folk sin aktive Sympati i dets Kamp mod Angriberne. Ikke blot knebles Folkenes Ret paa kynisk Maade, men samtidig knægter man dets Traditioner og Trosbekendelser, og sætter i deres Sted de forkastelige Raceteorier, der fornægter den menneskelige Civilisation.

Ved denne Tilbagevenden til Barbariet trues ogsaa Freden direkte. For øjeblikkeligt og effektivt at kunne forsvare denne, gives der kun een Udvej: Ingen Indrømmelser til Magten! Samling i en Fredsfront af alle de Nationer, der ønsker at forblive frie!

Kongressen glæder sig over den Forandring, der i de sidste Maaneder er indtraadt i de demokratiske

Staters Holdning, der nu er fast besluttet paa ikke længere at taale noget Angreb, samt at gennemtvinge Løsningen af alle Konflikter, der maatte opstaa, med Rettens og Retfærdighedens Metoder.

Den engelsk-fransk-russiske Pagt frembyder Muligheder for Skabelse af et vigtigt umiddelbart Grundlag til Forsvar for Freden og Friheden, og Kongressen udtrykker derfor Haabet om, at denne Pagt snarest maa blive til Virkelighed.

Det paalægges I. F. C.s Bestyrelse med Opmærksomhed at følge de internationale Begivenheder og snarest muligt at give Landsorganisationerne Underretning herom, samt træffe alle Foranstaltninger, saaledes at disse er rede til at anvende alle til deres Raadighed staaende Midler til at forhindre forsætlige Angreb og til at undgaa, at den af alle Folk frygtede Katastrofe — Krigen — indtræder.

Kongressen tror, at en definitiv og varig Fred kun kan realiseres paa Basis af Retfærdighed mellem alle Folkeslag, fremkommen ved det for Menneskehedens Liv uomgængeligt nødvendige internationale Samarbejde.

I denne Erkendelse godkender Arbejderne under I. F. C. den af Arbejdergruppen paa den internationale Arbejdskonference vedtagne Resolution og hilser med Glæde Præsident Roosevelts Initiativ om Afholdelse af en international Konference, hvortil alle Folkeslag uden Undtagelse skal indbydes til Løsning af alle de økonomiske, finansielle og koloniale Problemer, der fremkommer som Følge af deres berettigede Krav til Livet.

Kongressen henstiller til alle Landsorganisationer at indvirke paa deres Regeringer til Fordel for en saadan international Konference, der bør indkaldes, naar Krigstruslerne er forsvundet, saaledes at der ved loyalt Samarbejde mellem alle Folkeslag kan naas frem til Afrustning og dermed til definitiv Frigørelse af Menneskeheden.

I Rovmorderhulen

En svensk Kollega med sin Frue har cyklet gennem Danmark paa Vej til Paris. Sine Indtryk fra Turen har han gengivet i Svensk Typograf-Tidning. Og det vilde være Synd at sige, at hans Omtale af Forholdene her i Danmark er særlig rosende.

En Rundvandring i København gav ham ingen blivende Indtryk, skriver han. Og paa Vejen til Roskilde lagde han mest Mærke til alle de »gamle Fordvogne, der skramlede omkap med tosædede Citroën'er og andre Antikviteter, som Danskerne bruger til at befordre sig med«. Denne lave Bilstandard havde han allerede anet i København ved Synet af de »lidet elegante« Droskebiler. Det eneste, der synes at have imponeret vor svenske Ven, var de mange Fodboldbaner, han saa under Vejs, samt den »underbare« Udsigt over Roskildefjorden. Domkirken i Roskilde formaaede heller ikke at gøre Indtryk paa ham. Men rent galt blev det, da han kom til Nyborg. Han skriver herom:

». . . Knapt var vi kommet ud paa Havnepladsen førend vi fik Øje paa »Rasmussens Logi«, malet tværs over et 2-Etages Hus. De fem Kroner, vi den foregaaende Aften havde betalt for Logi i Roskilde, græmmede og nagede min gerrige Sjæl, og da Far Rasmussen paa mit Spørgsmaal om Prisen svarede: »75 Øre pro persona«, skyndte jeg mig ud paa Gaden til min ventende Hustru og raabte: »Her bliver vi!«

Opad en meget smal og stejl Trappe kom vi til 1. Sal, hvor jeg standsede for at spekulere over, bag hvilken Dør vi skulde nyde vor 75-Øres Søvn. Hr. Rasmussen sagde blot: »En Trappe til.« Jeg saa op. I Halvmørket skimtede jeg en Afsats deroppe. Løgner — tænkte jeg — det er jo en Stige. Denne var meget stejl, hvorfor der som Sikkerhedsforanstaltning var anbragt et Reb paa den ene Side til at holde fast i som Ledesnor. Da vi naaede op, slog Rasmussen en Dør paa vid Gab og sagde: »Her er Værelset!« Forberedt paa det værste gik vi ind, og med et »Godnat« var vi overladt til os selv.

Vi befandt os i et lille Rum, 2×3 Meter. Taget var naturligvis skraat, og den ene Væg var 2 Meter, den anden 40 Centimeter høj. Sengklæderne var smudsige og i Stykker, mest smudsige. Jeg lover, at jeg aldrig mere skal klage paa de Gratis-Logier, jeg under mine Rejser i Sverige har haft paa svenske Politistationer, hverken paa Politimesteren i Jönköping, som skældte mig ud, fordi jeg vilde ligge to Nætter i Træk paa den pæne Skind-Chaiselongue, eller paa Eskilstunas kraftigt skraanende Træbriks i et ubehageligt raat Kælderlokale. Dette her var jo den rene Rovmorderhule!

Vi stillede vor Bagage op mod Døren, og næsten fuldt paaklædt rullede vi os ind i vore Rejsetæpper og lagde os i en af Trækasserne. Vi var usædvanlig tidlig oppe næste Morgen . . .«

Og det kan man godt forstaa!

Sangerhilsen

Du er aldrig forknyt med et syngende Ord,
det kan tænde og ildne dig op.
Som en Luftstrøm af Friskhed staar ind hvor du bor,
kommer Sangen og frisker din Krop.
og din Sjæl bli'r forynget, du lever paany
i en Verden, der før var dig tung;
den er solskinsforvandlet, hver truende Sky
driver bort, for en Sang gør dig ung.

I et skyggespændt Spil løber Dagene hen
og Bekymringer vokser i Vækst.
Du vil viske dem bort, du vil glemme dem, men
du kan se deres nagende Tekst.
Slet dem ud med en Sang, til hver eneste een
er forjaget og fri af dit Syn;
det er Sangen, der frigør og spuler dig ren,
det er Sangen, der mildner dit Bryn.

Hvor du vender dig hen, stiger Tonerne frem,
stiger Sange, der aldrig forgaar.
Det er Livet, der digter sin Sang til Musik
gennem Floder af Tider og Aar.
Og mens Slægterne synker bag Grave og Hegn
staar det nye Kulds undrende Tolk,
for at løse sin Længsel i Tonernes Tegn
med en Sang, gennem Lande og Folk.

Werner Helmert.

Nye Tider — nye Veje!

Kolleger! Tiderne bør bringe os paa Tanker om at finde nye hjælpsomme Veje indenfor vor Organisation; dette siges ikke for at slaa ned paa nogen, tværtimod; det er for at oplyse Ledelsen — og eventuelt give den et lille Fingerpeg — om de ulykkelige Tider, Fagets Udøvere stadig gaar i Møde; jeg mener dermed, at naar en Kollega *har staaet i en Aarrække og indbetalt sit ugentlige Kontingent*, saa har han bl. a. gjort *sin* Pligt overfor Fagorganisationen, ved at styrke dens Kapital, *den Kapital*, som burde komme ham selv til Gavn, naar han bl. a. kommer ud at spasere.

Men er det saaledes, nej, slet, slet ikke! P. t. naar Perioden (evt. 140 Dage) er udgaaet — ja, saa har man efter Aars Forløb kun en snart gammel *Vej at gaa*, nemlig til Socialkontoret.

Der siges saa kønt, »Lov er Lov, og Lov skal holdes«, men naar nu Loven er saa snedigt tilrettelagt, at Størsteparten af de arbejdsløse skal tvinges til at gaa ovennævnte infame Vej, *saa maa vi Typografer søge* at grave *en ny Vej* til vor egen Kapital; *derfor Kolleger*, lad os finde Vejene, der gaar udenom »Regeringslovene«.

Lad os derfor søge at *udvide de forskellige Perioder med 100 Dage extra*, lad os tage Pengene eventuelt fra Strejkekassens Kapital, de Penge, der staar dèr, garanteres sikkert af Regeringen, nemlig ved aldrig at kunne blive brugt!

Jeg kunde tænke mig, at Forbundsstyrelsens Medlemmer virkelig tager disse Linier under nøje Overvejelse.

1235, *Henning H. Jensen.*

Afdød Kollega

Fredag den 11. August afgik vor Kollega, Sætter *Oscar Kjellander*, ved Døden efter længere Tids haabløs Sygdom. Kjellander, der havde lært Faget i København og siden været beskæftiget her i Byen, var kendt og afholdt af mange Kolleger. Gennem de sidste 15 Aar havde han haft sit Virke i Carl Allers Etablissement i Valby, indtil Sygdommen for et halvt Aars Tid siden tvang ham til at forlade Arbejdspladsen for at søge Kur for den snigende Lunge-Kræft, der nu har afsluttet hans Livsbane. Afdøde, der tidligere i en fleraarig Periode havde beklædt Hvervet som Sætteri-Personalets Tillidsmand, havde ved sin rolige Natur og retlinede Karakter skaffet sig baade Respekt og Venskab blandt Arbejdsfællerne herude i Valby, og vi vil sent glemme hans venlige og kammeratlige Færden iblandt os. Kjellander efterlader sig Hustru og to voksne Sønner.

Begravelsen fandt Sted Tirsdag den 15. August paa Vestre Kirkegaard, hvor Gutenberg-Banneret sænkedes over hans Grav som den sidste Hilsen fra den Organisation, han interesserede sig saa stærkt for.

Nær og Fjern

60 Aar. Bogtrykker *Bernh. Schmidt*, Industri-Trykkeriet, fylder Onsdag den 23. August 60 Aar. Bernh. Schmidt, der var Formand for Københavns Afdeling i Aarene 1915—17, har stadig staaet som Medlem af Dansk Typograf-Forbund. Siden Jan. 1931 er »Typograf-Tidende« blevet trykt i hans Bogtrykkeri. Til Lykke med Dagen.

— Onsdag d. 23. Aug. fylder Maskinsætter *C. A. Christensen*, Rosenvangs Allè 5, Kongsvang pr. Aarhus, 60 Aar. »Stabil« hører til de Kolleger, der gaar stille med Dørene, men netop derfor lytter man gerne til hans Ord i vigtige Afgørelser. Kollegerne paa »Posten« ønsker hjertelig til Lykke.

— Vor Kollega, *Carl Petersen*, der gennem mange Aar har udført et godt og fortjenstfuldt Arbejde som Inkassator for F. E. Bordings Personale, fyldte i Gaar 60 Aar.

Anton Jensen har Ferie i 14 Dage fra 23. August. Ikke indkasserede Lister for 29.—32. Uge bedes indbetalt paa Kontoret senest Mandag Aften mellem $16^1/_2$ og $18^1/_2$.

Haandsætter-Stævne. Vi henleder Haandsætternes Opmærksomhed paa omstaaende Meddelelse under Haandsætternes Brancherubrik om Indkaldelse til Møde i Odense Søndag den 3. September for at danne en Landssammenslutning. Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, vil tale ved Mødet.

En Udflugt til Malmø. Kongresdeltagerne foretog Onsdag Eftermiddag en lille Tur til Malmø for at hilse paa Kollegerne i den skaanske Hovedstad. Efter en Rundtur pr. Turistbil i Byen samledes Deltagerne i »Folkets Park«, hvor de blev budt velkommen af Formanden for Malmø-Kollegerne, *Sten Andersson*, og Taler holdtes af Formændene for de tre skandinaviske Broderforbund, *Sigvard Cruse, Emil Torkildsen* og *K. A. Jørgensen*. Den sidste overraskede ved at holde sin Tale paa Svensk.

Efter nogle Timers behageligt Samvær med forskellig Underholdning, Folkedans og Sang, sluttedes af lidt over Midnat. Turen, der foretoges med en af Øresundsbaadene, var helt igennem vellykket, begunstiget som den var af det herligste Sommervejr. *Fr. N.*

Den socialdemokratiske Arbejderskoles Undervisning begynder Tirsdag den 3. Oktober. Skolens Formaal er at udruste Eleverne til et *dygtigt fagligt, politisk og kooperativt Arbejde* indenfor deres Organisationer.

Skolens Undervisning er 2-aarig og kun Elever, der indmeldes gennem deres Organisationer, kan deltage i denne.

Undervisningen foregaar hver Tirsdag og Fredag Aften.

Undervisningsplanen omfatter:

1. Halvaar:

Socialismens Historie, Fagbevægelsens Historie, Teori og Praksis, Kooperation, Samfundskundskab og Dansk.

2. Halvaar:

Samfundsøkonomi, Det daglige Livs Retsregler, Regnskabslære, Studiekredsøvelser og Oplysningsarbejdets Organisation.

For Elever, der har gennemgaaet Skolens 1. og 2. Aars Klasse, er der knyttet en 3. Aars Undervisning til Skolen. Planen for denne Undervisning omfatter bl. a.:

Industriens Udvikling, Bedriftsraad og Socialisering, Arbejderbeskyttelse, Erhvervsgeografi og fortsat Regnskabslære.

Københavns Afdeling har i en Aarrække ydet enkelte Medlemmer *Friplads* paa Skolen. Eventuel Ansøgning om saadan bedes indgivet til Afdelingsformanden senest 8. Septbr.

Olympiaden i Helsingfors 1940. »Folke-Ferie« beder os meddele, at der til Olympiaden 20. Juli—4. August 1940 i Helsingfors bliver arrangeret ialt 4 Rejser fra Danmark.

Den billigste Rejse koster Kr. 166,00, den dyreste Kr. 193,00.

Svensk, norsk og dansk »Folke-Ferie« og »Social-Demokraten« har i Fællesskab lejet et Skib paa Strækningen Stockholm—Åbo, og andre Pladser paa Skibene findes overhovedet ikke.

Billetter til Olympiaden skal købes og betales senest den 26. August i Aar og kan bestilles i »Folke-Ferie«, Frederiksborggade 42, i det Omfang, som det Danmark tildelte Billetoplag tillader.

Billigste Pris for Billetter til Fodboldkampe er Kr. 2,00 (20 Mark), dyreste Pris Kr. 15,00 (150 Mark). Billigste Pris for Svømmestævne bliver Kr. 4,00 (40 Mark), dyreste Pris Kr. 17,50 (175 Mark). I Tilfælde af Legenes Aflysning tilbagebetales 95 Procent af Beløbet erlagt for Billetter.

Alle Oplysninger i »Folke-Ferie«, Frederiksborggade 42, København K. eller ved »Folke-Ferie«s 70 Provinsrepræsentanter.

Husk, sidste Frist for Olympiade-Billetter 26. ds. i Aar.

(»Nær og Fjern« fortsættes næste Side.)

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Kongressens Emblem. Vi bringer her en Gengivelse af det smukke Emblem, som blev uddelt til samtlige Deltagere i den internationale Typograf-Kongres. Emblemets Farve er blaa og rød paa gul Bund. Nogle vilde paastaa, at det var Guld, men saa fint er det nu heller ikke. Det er jo ikke Guld alt, hvad der glimrer. Bogstaverne I B S er den tyske Betegnelse for Internationalen, nemlig: Internationalt Buchdrucker-Sekretariat.

En god Eftermiddag. Den 10. Aug. var ca. 50 arbejdsløse Tuborg Bryggeriets Gæster; man mødtes derude Kl. 1 og fik et interessant Indblik i den store Virksomhed under Hr. *Tuborg-Nielsens* gemytlige og kyndige Vejledning, der endte med Servering af en Tuborg. Tuborg-Bryggeriet inviterede os til at gentage Besøget hen paa Efteraaret.

1235, *Henning H. Jensen.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. August: Nyborg 200,00; 9. August: Lyngby 150,00; 10. August: Hobro 150,00.

København, den 14. August 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Arne Lund, udl. 17. 8. 39 hos Knudtzon (arb. s. St.), Sætter Viggo Frederiksen, udl. 4. 8. 39 hos Nielsen og Lydiche (arb. s. St.), Hj.arbejderske Inge Marie Christensen (Bording), Hj.arb. Einer Dønbo (K. Witt-Møller).

Aarhus: Trykker Frederik Emil Frederiksen, udl. 15. 8. 39 i Aarhus Bogtrykkeri.

Tiltraadte

København: 5311 Hans Jensen fra Vejle (Axel Nielsen). 3496 H. Christensen fra Aarhus (Politiken), 5868 Simon Andersen fra Aarhus (arbl.), 3943 Oluf Olsen fra Rønne (arbl.), 1399 Johs. Nielsen fra Rejse (syg), 6181 Minna Rohde fra Ringsted (arbl.), 5885 E. Holm fra Holbæk (arbl.), 5541 Paul Johansen fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 5263 Carl Halkjær Jensen (arbl.), 6887 Aage Seliger (arbl.). Hjørring: 7107 Helge V. Gundel i Pl.

Fratraadte

København: 2452 Elly Fuglsang til Roskilde (arbl.), 3747 Alfred Faxedahl til Lyngby (arbl), 7254 Svend Sørensen paa Rejse, 7886 Paul Nielsen til Kolding (arbl.), 2004 Ellen Marhauer til Lyngby (arbl.), 5277 V. Larsen til Sønderborg, 5910 Aksel Larsen til Odense, 301 Edmund Larsen paa Rejse.

Aarhus: 7696 Erik Knudsen paa Rejse, 7694 Erik Larsen paa Rejse, 5868 Simon Andersen til København (arbl.). Hjørring: 3569 P. J. Andersen til Marstal i Pl. Odder: 5722 H. Nick. Christensen paa Rejse. Ringsted: 6181 Minna Rohde til København (arbl.). Roskilde: 7456 Asger Kristian Jørgensen til København (arbl.).

Udmeldt

Slagelse: 5167 Else M. E. Larsen (fratr. Faget).

Døde

København: 1242 Oskar Kjellander (Aller).

Aarhus: 4428 Berthor Carlsen.

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

KLUB-ANNONCER

Søndag den 20. August:

Donse—Tokkekøb Hegn

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Gutenberg-Koret

Prøverne begynder førstkommende Mandag Kl. 20 i Slotskroen, Vesterbrogade 204, o. G.

Sanginteresserede bedes henvende sig her til Prøve.

Fredag den 25. August Kl. 20 mødes vi i Pileallé 12.

ANNONCER

Illustrations-Trykker

søges. — *Bogtrykkeriet, Nørregade 36,* København. Telefon 12064.

Rutineret Maskinsætter,

kendt med saavel Lino- som Intertype, vant til Akcidenssætning af større og mindre Art, god Korrektur, ønsker Pladsforandring snarest, event. 15. September. Fine Anbefalinger og Referencer haves. Billet, mrkt. »149«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

GILL
Kraftig og halvfed corps 6-48
Harry Løhr
Det danske Skriftstøberi
Amagertorv 29 . Telf. C. 10199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 34 *København den 25. August 1939* *66. Aargang*

Typografernes Stilling under de herskende Forhold

Uddrag af *George A. Isaacs* Tale ved Kongressen i København

I Verden af i Dag staar 2 Ideologier i Kamp mod hinanden: Demokrati og Diktatur. Demokratiet er fremgaaet af mange Aars ustandselige Bestræbelser og Ofre, af det arbejdende Folks Krav om Medtaleret ved Ordningen af Nationens Anliggender og en retfærdig Andel i de Varer og Samfundsgoder, de producerer, om Ret til at leve et Liv som frie Mænd og Kvinder, samt af Folkets alvorlige Vilje til at opretholde fredelige og harmoniske Forbindelser med alle andre Nationer. Diktaturet er den larmende og bevidste Fornægtelse af alt det, Demokratiet gaar ind for. Det betyder Fornægtelse af Retten til at deltage i Ordningen af det eget Lands eller det internationale Livs Anliggender, det er et Udslag af en tøjlesløs Kapitalisme, Begyndelsen til økonomisk og politisk Slaveri.

Da Arbejderbevægelsen endnu var i sin Vorden, blev vi opfordret til Kamp under Parolen: »I har ikke andet at tabe end Eders Lænker.« Besjælet af Virkelyst og under dygtige Føreres Ledelse har Arbejderne kunnet frigøre sig for den største Del af deres Lænker og opnaaet en vis Grad af Frihed samt en Forbedring af deres økonomiske Kaar. Og i Dag befinder vi os i den Situation, at vi »ikke har andet at vinde end Lænker«.

Modstanden imod dette nye Despoti, denne nye Form for Slaveri, maa udgaa fra de organiserede Arbejdere i alle Lande. Af de Kammerater, der nyder den Tillid at beklæde de ledende Stillinger indenfor Arbejderbevægelsen forventer man, at de med Liv og Sjæl fører an i denne nye Kamp for Friheden. Derfor maa vi, som her i København i 1939 er forsamlede som Delegerede ved den XIV. internationale Typograf-Kongres, tage Stilling til den nuværende Situation. I Aanden bør vi lade Fortidens Resultater og Fejslag passere Revue og tage Beslutning om, paa hvilken Maade Typograferne i den vanskelige Tid, vi lever i, indenfor den fælles Bevægelse bedst kan virke for Demokratiet.

Det er sandelig vanskelige Tider, vi lever i. Fascismen breder sig stadig mere og truer alt det, der ligger os paa Hjertet som Typografer og Fagforeningsfolk. Denne Trusel kaster en mørk Skygge paa vor Virksomhed i alle Lande. De Steder, hvor Fascismen kommer til Magten, bliver Fagforeningerne ødelagt. Arbejdernes Rettigheder underordnes de saakaldte »højere Statsinteresser« samt Diktatorernes Krigsplaner og Ambitioner. Arbejdernes officielle »Repræsentanter« er i et saadant Statsstyre ikke andet end fra oven udnævnte Agenter, der erholder Betaling for at gøre Arbejderklassen føjelig overfor Diktaturets Vilje.

Fascismens Fremmarch er blevet betydeligt støttet gennem den Sympati, den møder hos de reaktionære Kredse i andre Lande. — Aaret 1939 har bragt os Afslutningen paa det spanske Folks langvarige og heltemodige Modstand samt endvidere Udslettelsen af den demokratiske tjekkoslovakiske Republik, efter at denne var ladet i Stikken af de store Demokratier. Fascismens Triumf truer dog ikke alene den frie Arbejderbevægelse, og derfor ser vi nu, at hvert Land ruster for fuld Kraft for at kunne forsvare sig og bevare sin Uafhængighed. Overalt anvendes uhyre Summer til Anskaffelse af Kanoner, Flyvemaskiner og Krigsskibe, Pengesummer, som aldrig var til Raadighed, naar det drejede sig om en Forbedring af Folkets Levevilkaar. Fascismens Krigsplaner betyder saaledes en alvorlig Trusel mod Arbejderklassens Leveniveau i alle Lande. Det sociale Fremskridt er næsten bragt til Standsning. Særligt haardt har Typograferne faaet Fascismens Virkninger at føle, thi i vor Tids Mørke er der lidet Rum for fri Meningstilkendegivelse og Oplysning, hvoraf vort Brøderhverv er afhængig. Bogtrykkunsten blev kaldt til Live i Videnskabens og Kulturens store Renaissancetid. Idag befinder vi os dog paany i en Tidsalder af Barbari og aandeligt Mørke.

Pressecensuren er en af Følgerne af Fascismens Fremtrængen og har i mange Lande fremkaldt Fattigdom og Arbejdsløshed blandt vore Medlemmer. I selve de fascistiske Lande betyder den Kendsgerning, at det kun er tilladt at udgive de af Myndighederne godkendte Skrifter, en uundgaaelig Indskrænkning af Typografernes Arbejdsmuligheder. Vor Industri blomstrer der, hvor en fri Meningsudveksling er mulig.

Nationalsocialismens Erobring af Østrig og Tjekkoslovakiet har medført et Forbud mod alle venstreorienterede Blade, og den øvrige Presse er blevet et ensformigt Talerør for Propagandaministeriet. Dette Kaos i Bladverdenen maa have haft til Følge, at Tusinder af Typografer har mistet deres Arbejde . . .

Krigsfrygten har i alle Lande, uanset deres Regeringsform, haft en skæbnesvanger Indflydelse paa de erhversmæssige Forhold. De fredelige skandinaviske Lande, det neutrale Svejts, det saa fjerntliggende Australien, selv disse maa anvende Millionbeløb til Anskaffelse af Vaaben. Ruslands stadig øgede Produktionsmidler maa — med eller imod Landets Vilje — overføres til Rustningsindustrien. Denne Udvikling maa ganske naturlig have en ugunstig Indvirkning paa Leveforholdene. Den betyder en haard Belastning for Landenes Økonomi og kan føre til Prisstigninger og Inflation. Følgerne af den truende fascistiske Fare gør sig altsaa bemærket paa alle Omraader og paavirker vore Levevilkaar.

I de demokratiske Lande, hvor Regeringerne endnu ikke har grebet ind i Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, ser man, at det trods alt er muligt at gøre Fremskridt. De engelske Typografer har opnaaet 45-Timersugen og vil sikkert opnaa yderligere Fordele.

Vore svenske Fagfæller i Bladtrykkerierne har afsluttet en fordelagtig Overenskomst, der bl. a. sikrer dem 3 Ugers Ferie med Løn. I Sverige maatte der i forrige Aar etableres Strejke for at sikre de Medlemmer, der beskæftiges i de almindelige Bogtrykkerier yderligere een Uges Ferie med Løn samt en Lønforhøjelse af 11 pCt. For kort Tid siden har vore danske Kolleger opnaaet betydelige Forbedringer af deres Overenskomstforhold. I de skandinaviske Lande med deres Arbejderregeringer kan der altsaa konstateres god Fremgang. Foruden de her omtalte Forbedringer af Arbejdsforholdene har vore skandinaviske Kolleger ogsaa den Fordel, at der bestaar en langt bedre social Lovgivning. De kunde derfor med Fortrøstning se Fremtiden imøde, dersom de ikke levede i en saa ubehagelig Nærhed af Nazi-Tyskland . . .

Hvis vi paa Grundlag af de af den internationale Sekretær opstillede Tabeller undersøger, hvilke Forbedringer der med Hensyn til Løn- og Arbejdsbetingelserne er gennemført i Aarene 1932 til 1937, hvorved vi som Supplement tillige benytter det internationale Arbejdsbureaus statistiske Aarbog, kan vi konstatere Forbedringer i England, de britiske Dominions, Frankrig, Skandinavien, Finland, De forenede Stater og Sovjetrusland. I de øvrige demokratiske Lande er Arbejdsbetingelserne i det store og hele nærmest uforandrede. Med Henblik herpaa er det af Betydning, at ifølge Arbejdsbureauets Statistiker *ikke en eneste Diktaturstat* kan opvise nogensomhelst Forbedring af Arbejdernes Kaar. En stærk Tilbagegang i de officielle Lønsatser kan noteres i Lande som Polen og Rumænien, hvor Regeringen har begrænset den frie Meningstilkendegivelse. Disse Tal viser paa overbevisende Maade, hvilken stor Værdi Friheden har for Typograferne og hvor nødvendigt det derfor er at deltage i det politiske Arbejde for dermed at beskytte og underbygge Friheden. De Resultater, der er opnaaet i Landene med Arbejderregeringer, taler deres tydelige Sprog og maner til Eftertanke. Paa den anden Side viser vore franske Kollegers sørgelige Erfaringer med al ønskelig Tydelighed, hvorledes en Arbejderne fjendtlig sindet Regering er i Stand til at ødelægge Resultaterne af mange Aars møjsommeligt Arbejde.

(Sluttes.)

Kongressen i København

(Fortsat.)

Efter at Beretningen var godkendt, faldt følgende Udtalelser, der nærmest hørte hjemme under Beretningen:

Ad. Theunissens, Belgien, vilde paa egne og franske Kammeraters Vegne udtale, at Internationale skulde være en *levende* Organisation. Vi burde være i Forbindelse med Kammeraterne i Diktaturlandene. Han ønskede en ny Formulering af Begrundelsen for Arbejdet for ny Tilgang til Internationalen.

A. J. Downes, Sydafrika, var forbavset over, at Diskussionen om Beretningen var sluttet. Det var første Gang, han havde deltaget i Internationalens Kongresser, og udtalte Haabet om, at det skulde blive muligt for de oversøiske Lande at øve en større Indflydelse. En stor Del af Offenligheden i Sydafrika var af den Mening, at Sydafrika og Amerika skulde holde sig udenfor den internationale Bevægelse. En anden Del arbejdede *for* Deltagelse. Der var Udsigt til, at Bogbinderne og Litograferne vilde indmelde sig, og dette vilde lette Typografernes Bestræbelser. De nationale Organisationer skulde paavirke sine Regeringer — det var Forudsætningen for, at der kunde gennemføres noget internationalt. Ogsaa i de demokratiske Lande gik Udviklingen i Retning af at gøre Fagforeningerne afhængige af Staten. Denne Fare bestaar hos os, og den er ogsaa til Stede i England og andre Lande. Sydafrika var en stærk Modstander af Statens Kontrol og vilde bekæmpe disse Bestræbelser.

Halász, Ungarn, ønskede at stille nogle Ændringer til den foreslaaede Resolution. Han fastholdt Kravet om 40-Timers Ugen. Det var ikke nok at udtale en Beklagelse. Indskrænkningen af Pressefriheden medførte forøget Arbejdsløshed i Bogtrykfaget. Derfor skulde vi kræve uindskrænket Pressefrihed. Der skulde appelleres mere til Følelserne, saa Arbejderne kunde faa Indtryk af, at Internationalen stod bag ved dem.

Burkat, Polen, mente, at det vigtigste manglede i Resolutionen og foreslog en Ændring, der opfordrede til Kamp for 40-Timers Ugen.

Følgende Resolution vedtoges derefter enstemmigt:

»Den fra den 6. til 10. August 1939 i København stedfindende XIV. internationale Typograf-Kongres, der er blevet gjort bekendt med det internationale Sekretariats Beretning om Virksomheden siden sidste Kongres, afgiver følgende Erklæring:

1. Kongressen konstaterer med Beklagelse, at Bestræbelserne for Tilvejebringelse af en Konvention vedrørende Indførelse af 40-Timers Ugen i den grafiske Industri samt en almindelig Konvention ikke har opnaaet det nødvendige Flertal paa den internationale Arbejdskonference i Genève. Den udtaler dog en Tak til Arbejdergruppen i det internationale Arbejdsbureau for dens Holdning i denne Sag. Kongressen opfordrer Forbundene til at fortsætte Kampen for 40-Timers Ugen med uformindsket Kraft.

2. Kongressen opfordrer Forbundene til at fortsætte Kampen mod Arbejdsløsheden med alle til Raadighed staaende Midler og særlig at have deres Opmærksomhed henvendt paa Følgerne af den tekniske Udvikling.

3. Kongressen bemyndiger Sekretariatet og opfordrer Forbundene at arbejde for, at de endnu ikke tilsluttede Forbund snarest tilslutter sig det internationale Sekretariat.

4. Kongressen giver Udtryk for sin fulde Sympati med Kollegerne i alle nu undertrykte Omraader, opfordrer dem til ikke at opgive Haabet og Troen paa Frihedens endelige Sejr, og paalægger Sekretariatskommissionen, i Forhold til de forhaandenværende Midler, at bistaa Flygtninge og Emigranter med Raad og Daad.

5. Der skal saavidt mulig drages Omsorg for vore Fagfæller i de undertrykte Lande, hvorved der i Tilslutning til den til Punkt 5 paa Dagsordenen for Kongressen i Luxemburg i 1936 vedtagne Resolution uden Indblanding udefra skal tages Hensyn til vedkommende Fagfællers Ønsker.

6. Kongressen opfordrer alle Typografforbund til at fortsætte den siden Aartier førte Tarifpolitik, som nu ogsaa føres af de øvrige Arbejdergrupper, samt under Hensyntagen til de faglige Grundsætninger at drage Nytte af de Fordele, der indeholdes i Lovgivningen i de enkelte Lande.«

Derefter behandledes Punkt 4 (den almindelige Situation og dens Følger for Typograf-Internationalen). Andet Sted i Bladet gengiver vi Indlederens, *George A. Isaacs*, Tale i Uddrag.

Efter Indledningsforedraget fulgte en længere Debat, hvori bl. a. deltog: *Journeau*, Frankrig, *Ponstein*, Holland,

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 27. August Kl. 10

i Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Forslag fra 3828 Bebel Sørensen om, at der ydes en ekstraordinær Understøttelse (paa ca. 30 Kr.) til de af Afdelingens Medlemmer, som har opbrugt deres ordinære Understøttelse.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

Ths. Pedersen, Danmark, *Stark*, Jugoslavien, *Barbel*, Luxemburg, *Goldemann*, Svejts, *Theunissens*, Belgien, og *Sigv. Hellberg*, Danmark.

I Tilknytning til sit Foredrag havde Kollega Isaacs stillet en Resolution, som efter at være behandlet i et Udvalg vedtoges enstemmigt i følgende Affattelse:

»Den internationale Typograf-Kongres godkender Kollega Isaacs Redegørelse. Kongressen beslutter offenligt at udtale sin faste Beslutning om med alle til Raadighed staaende Midler og Kræfter at yde Modstand mod den paagaaende Fascisme.

Kongressen erklærer at ville gøre alt for Opretholdelse af Presse- og Talefrihed. Kongressen er af den Opfattelse, at Typograf-Internationalen skal forblive i snæver Forbindelse med den internationale Fagforenings-Central for at fremme Virkeliggørelsen af ovennævnte Fordringer.

Kongressen beslutter snarest at foretage nye Skridt for at hidføre definitiv Tilslutning af Typograf-Organisationer i alle Lande til vor Internationale.

Kongressen bemyndiger endvidere Sekretariats-Kommissionen til at forberede en fælles Konference med Litografernes og Bogbindernes Internationale med det Formaal at hidføre et Grundlag for en fælles grafisk Internationale.

Kongressen opfordrer alle tilsluttede nationale Forbund til at handle i Overensstemmelse med ovenstaaende og til frem for alt at understøtte Kampen for Opretholdelse af vore organisatoriske Friheder og af Pressefriheden.«

(Fortsættes).

De samvirkende Fagforbund

Tirsdag den 15. August afholdt De samvirkende Fagforbund ekstraordinær Generalforsamling i Odd-Fellow Palæet i København.

Den fungerende Formand, *Laurits Hansen*, holdt ved Begyndelsen af Mødet en smuk Mindetale over Knud V. Jensen. Han udtalte bl. a.:

For tredie Gang i Løbet af kun 2½ Aar har De samvirkende Fagforbund mistet sin Formand.

Da Døden indhentede Vilh. Nygaard den 6. December 1936, kom Døden for ham nærmest som en Befrielse efter et langvarigt, haabløst Sygeleje. Helt anderledes, ja helt uventet modtog vi Meddelelsen om Chr. Jensens Død i Tallinn den 3. December 1938.

Da Døden naaede Knud V. Jensen ved Grundlovsstævnet i Nakskov, kom Meddelelsen derom for os alle som et Lyn fra en klar Himmel. Det var os uforstaaeligt, ufatteligt, at han ikke var mere.

Jeg tør, uden at overdrive, sige, at han sled sig op i Arbejderbevægelsens Tjeneste. Efter Chr. Jensens Død var han selvskreven som Formand for De samvirkende Fagforbund, klar og skarp som han var; en Intelligens ud over det almindelige var han netop den rette Mand paa denne Plads. Dansk Fagbevægelse, ja dansk Arbejderbevægelse, mistede ved Knud V. Jensens Død en af sine betydeligste Skikkelser, en af de Mænd, vi ventede saa meget af. Knud V. Jensen havde Vilje, Viden og Forstand. Han kunde være skarp i en Debat. Han havde Dømmekraft og Forhandlingsevne, han var i Besiddelse af det for en Fagforeningsmand saa nødvendige Gaapaahumør, parret med det Stænk af Hensynsløshed, som sætter Sagen over Personen, Helhedens fremfor den enkeltes Interesser . . .

Laur. Hansen nævnte de Grunde, der var til Stede for at vælge Formanden nu. Til Foraaret kan der opsiges Overenskomster for ca. 250,000 Medlemmer, saa vi kan blive stillet overfor den hidtil største Overenskomstsituation her i Landet. Desuden stod vi overfor Behandlingen af Forhandlingsreglerne for Hovedorganisationerne, Fabrikslovens og Overarbejdslovens Revision.

Ved Formandsvalget blev der opstillet to Kandidater: Laur. Hansen og Folketingsmand Oscar Levinsen. Ved den skriftlige Afstemning valgtes Laur. Hansen med 620 Stemmer. Levinsen fik 208.

Til Næstformand foresloges Sekretær Ejler Jensen og Sigv. Hellberg. Men da sidstnævnte ikke ønskede at blive opstillet, valgtes *Ejler Jensen* enstemmigt ved Haandsoprækning.

I sin Takketale udtalte *Laur. Hansen* bl. a.:

Jeg takker for den Tillid, I her har vist mig. Jeg er klar til at bære det Ansvar, jeg ved Valget til Formand har paataget mig. Min Handlemaade skal blive derefter. Samarbejdet mellem Fagbevægelsen og Socialdemokratiet vil blive fortsat uanset alle andre Meninger. Dette Samarbejde er en naturlig Fortsættelse af den Linie, der hidtil er fulgt, og dansk Fagbevægelse skal stedse trække paa lige Hammel med Socialdemokratiet. Vi maa koncentrere vore Kræfter om de store Spørgsmaal, og først og fremmest maa vi sætte ind for Beskæftigelsens Forøgelse, Sikring af, hvad vi hidtil har naaet, og Foranstaltninger til Imødegaaelse af fremtidige Kriser. Vi haaber, at det skal være muligt til dette Formaal at fremsætte Forslag inden længe. Jeg gaar da ind til Formandshvervet med den bedste Vilje, med mine Evner og min hele Arbejdskraft; men skal min Gerning lykkes, maa alle være med til at løfte i Flok. Det gælder Samfølelse, Solidaritet og Samarbejde. Paa det Grundlag skal vi videre fremad. Tak for Tilliden, Tak for Valget!

Ogaa *Ejler Jensen* takkede for Tilliden og udtalte, at Samarbejdet indenfor Ledelsen vilde blive det bedste.

Til Sekretær i Stedet for Ejler Jensen valgtes Formanden for de københavnske Chauffører, *Julius Nielsen*.

Søfyrbødernes Forbund havde stillet Forslag om, at Generalforsamlingen skulde diskutere den nylig afholdte internationale Fagforeningskongres i Zürich, og fremsatte en Udtalelse herom. Med stor Majoritet vedtoges det at udsætte dette Spørgsmaal til Behandling paa den kommende ordinære Generalforsamling.

Militaristiske Toner

Det var vel egentlig ikke at vente, at Ths. Pedersen skulde kunne forstaa de Aarsager, der fik Danmark — og Socialdemokratiet — til at indgaa en Ikke-Angrebstraktat med Tyskland. Ths. P. har jo, ifølge sit Medlemsskab i Danmarks kommunistiske Parti, der *skal* følge den Politik, der føres af »Komintern« i udenrigspolitiske Spørgsmaal, ikke Ret til at fremføre selvstændige Meninger. Naar derfor »Komintern« i Dag tilsyneladende er Tilhænger af en »demokratisk Fredsfront«, ja, saa har de kommunistiske Sektioner af »Komintern« og dens enkelte Medlemmer bare at følge en saadan Politik, uanset om det svarer til vedkommende Lands Interesser. Og derved bliver Kommunisternes hjemlige Politik i Virkeligheden forbryderisk over for den danske Arbejderklasse. At det for Spørgsmaalenes *saglige* Drøftelse lider derunder, fremgaar klart af Ths. P.s sidste Indlæg.

Ths. P. faar dog Lejlighed til at fremkomme med Kommunisternes nye *militaristiske* Toner og følger troligt sin Partifælle, Aksel Larsen, der ved et Møde forleden udtalte: » . . . Vi anerkender ikke, at Danmark i Tilfælde af et tysk Angreb er venneløst.« Disse Udtalelser ligger paa Linie med Ths. P.s om »Opbygning af en virkelig Fredsfront af alle demokratiske Stater«.

Meningen er tydelig: *Danmark skal forlade sin hidtidige Neutralitetspolitik og opruste!* Hvis Danmark saa bliver angrebet, saa *tror* (!) Kommunisterne, at Danmark har »Venner«. Man fristes til at spørge: Hvem? Er det Sovjet-Unionen, der »hjalp« den spanske Republik, *saa længe de kunde betale for Sovjet-Unionens Leverancer af Vaaben?* Som bekendt holdt denne »Venlighed« op, da det republikanske Spanien ikke havde flere Penge. Eller er det Frankrig og England, der *trods højtidelige Løfter om Hjælp udleverede Østrig og det til Tænderne rustede Czeckoslovaki?*

De samme militaristiske Toner, som nu lyder fra Kommunisternes Side, lød ogsaa fra den danske reaktionære Overklasse i Tiden før Krigen i 1864. Resultatet kender vi. Det blev til et forsmædeligt Nederlag for Danmark, *og der kom ingen Hjælp ude fra.*

Det vilde være haabløs og halsstarrig Gerning, om Danmark fulgte Kommunisternes Raad og forlod den nuværende Neutralitetspolitik.

Værdien af Hitlers Underskrift, spørges der om. Det er forstaaeligt, efter alle de Løfter Sovjet-Unionen har brudt. Kommunisterne *maa* blive mistænksomme.

Man kan dog fastslaa, at for Danmark, der som tidligere nævnt ikke ønsker at blive inddraget i Storsternes Magtpolitik og som under *alle* Forhold ønsker at forholde sig neutral, *er det bedre at have et Løfte om uantastet Fred og Handelsfrihed end intet Løfte at have.* Holdbarheden af en Traktats Indgaaelse bestemmes af de Parter, der har indgaaet den. Hvad andet har vi iøvrigt at holde os til end Traktater, saa længe Kanonerne ikke taler?

— — —

Ths. P. spørger om, hvorledes *Enheden i Arbejderbevægelsen* kan skabes. Hvis han *ærligt* tilstræber en saadan Enhed, er Svaret lige til. Opløs det kommunistiske Parti. Indmeld jer i Socialdemokratiet og gør jeres Synspunkter gældende paa *demokratisk* Vis inden for Partiet

Men Ths. P. ønsker ikke en saadan Enhed. Thi det er Bluff med Kommunisternes saakaldte Forslag om »Enhedsfront«. *Ogsaa paa dette Omraade er Kommunisterne undergivet »Kominterns« Linie.* Saaledes hed det i en Artikel i »Kominterns« Tidsskrift for 20. August 1934:

»Man maa ikke stille Enhedsfronten som Betingelse for den fælles Kamp, men som *propagandistisk* og *agitatorisk* Opgave for at trænge ind i Masserne og *rive de bredeste Arbejdermasser løs fra Socialdemokratiet.*«

Denne Linie bliver stadig fulgt fra Kommunisternes Side over for Socialdemokratiet. De Steder i Europa, hvor særlige Forhold har bragt den saakaldte »Enhedsfront« i Stand, har Kommunisterne *agitatorisk* og *propagandistisk* udnyttet »Enhedsfronten« i en saadan Grad, at socialdemokratiske Arbejdere i Danmark meget vil betakke sig for et saadant Eksperiment. Kommunisterne maa altsaa enten fortsat være Murbrækkere for Reaktionen eller erkende den simple Sandhed, at vi ikke har Brug for to Arbejderpartier, men kun eet: *Socialdemokratiet.*

Aage Hinrich.

Ingen Forandring, og dog —?

Den nye Formand for De samvirkende Fagforbund, *Laur. Hansen*, udtalte i sin Takketale paa Generalforsamlingen, at hans Valg ikke vilde betyde nogen Forandring i De samvirkende Fagforbunds Politik eller i deres Stilling til Socialdemokratiet.

Blandt de godt 600 Repræsentanter, der stemte paa Laur. Hansen, var der sikkert heller ingen, som nærede Forventninger i den Retning. Derimod var der adskillige, som gav ham deres Stemmer ud fra den Betragtning, at Laur. Hansen først og fremmest er *Fagforeningsmanden*, som ikke tynges af en hel Række andre Bestillinger, der kan hindre ham i at ofre hele sin Arbejdskraft for Fagbevægelsen.

Det kan jo ikke være undgaaet de ledende Personers Opmærksomhed, at der blandt Arbejderne er, mildt sagt, en stadig stigende Uvilje mod, at deres valgte Tillidsmænd paatager sig saa mange forskellige Bestillinger — populært udtrykt: samler paa »Ben«.

Stillingen som øverste Leder af en Organisation, der tæller omkring en halv Million Medlemmer, kan nok give sin Mand nok at bestille, hvis Arbejdet skal udføres samvittighedsfuldt. Hans Tid bør ikke optages af Arbejde andre Steder.

Og skulde saa stor en Organisation som De samv. Fagforbund ikke have Raad til at give sin Formand en saadan Løn, at han ikke behøver at se sig om efter andre Indtægter?

Nu har vor faglige Hovedorganisation faaet en Formand, som »kun« er Fagforeningsmand. Lad os da søge at hindre, at hans Arbejdskraft »udparcelleres«. Et Par Tusind Kroner mere om Aaret kan ikke her virke afskrækkende.

Og saa vidt vides har Laur. Hansen ingen politiske Aspirationer, men ønsker at koncentrere sine Kræfter om den Stilling, Fagbevægelsen har betroet ham.

Fr. N.

Ogsaa et Par Bemærkninger

Det glæder mig altid, naar der vises Interesse for Kommunisternes Arbejde paa Rigsdagen. Det bedrøver mig, naar nogen taler eller skriver om dette Arbejde uden at kende mere dertil, end hvad de har kunnet læse sig til i HIPA's fordrejede og forfalskede »Oplysningsmateriale«. Maa jeg derfor (paa Børge A. Jakobsens Foranledning) faa Lov at fremkomme med nogle faktiske Oplysninger:

Kommunisterne paa Rigsdagen har *ikke* stemt imod »Bortfald af Fattighjælps Virkning« eller »Love, der havde til Hensigt at bøde paa Arbejdsløsheden« el. lign. *Tværtimod!* Vi har stemt imod Militærlovene. *Ja.* Det er dog vist for vidtløftigt *her* at komme med en Redegørelse *hvorfor*, men Børge Jakobsen kunde jo f. Eks. læse, hvad der staar i »Rigsdagstidende« om denne Sag. Vi har stemt imod »Loven om social Forsorg«. *Ja.* Jeg begrundede i Folketinget dette med, at Loven er *fuld af reaktionære Principer.* Den gør det til *en Skønssag*, om Folk kan hjælpes, den *bibeholder Fattighjælps-Begrebet*, den giver Administrationen inappellabel Ret til at indespærre Folk, fratage dem deres Børn o. s. v. uden saameget som at indrømme dem Ret til at forsvare sig eller blot faa at vide, paa hvad Grundlag saadanne Afgørelser er truffet.

Saadan er desværre Socialloven.

Vi har stemt imod *Valutaloven.* Ja, i December 1932. Loven var nemlig meget mangelfuld (herom senere), men desuden havde den 2 Paragrafer, der løste Kronen fra Guldet og muliggjorde en vilkaarlig Kronesænkning. En saadan var vi Modstandere af. Desuden havde Regeringspartierne under hele Valgkampen svoret paa, at sejrede de, saa skulde Kronen ikke blive skaaret ned. Saa vilde vi heller ikke, ved at stemme for saadanne Lovparagrafer, aabne Mulighed derfor. Loven blev vedtaget mod vore Stemmer. I 1933 blev Kronen derpaa skaaret ned med ca. 25 Procent.

Siden da er Valutaloven blevet forlænget (med visse Ændringer) hvert eller hvertandet Aar. Ved disse Lejligheder har vi *undladt at stemme.* Dels fordi Loven ikke hidtil er blevet udnyttet, som den kunde og burde i Retning af at skabe Beskæftigelse. Dels fordi Fabrikanter og Grossister i Ly af Loven har kunnet skabe sig Monopoler og foretage *kunstig Prisopskruning.* Vi har Gang paa Gang foreslaaet i Valutaloven indført Bestemmelser, som gør saadan kunstig Prisopskruning strafbar, men vore Forslag blev hver Gang forkastet. Paa Grund af disse Mangler ved Valutaloven har vi heller ikke i de senere Aar villet stemme *for* den.

Jeg har sagt i Folketinget: »Det drejer sig ikke for os om at faa overvundet Krisen, det drejer sig for os om at faa skærpet Krisen, det drejer sig om at *faa gjort Situationen mere haabløs for det kapitalistiske Samfund.*« Dette har jeg *ikke* sagt i Debatten om Valutaloven, (hvorfor *vil* Jakobsen dog ikke kende blot en lille Smule til, hvad han skriver om?), men i en *politisk Programtale under Finanslovdebatten.*

Hvad har man imod denne Udtalelse? Hvad galt er der i den? Giver den ikke Udtryk for det Formaal, enhver socialistisk Arbejder har med hele sin politiske Kamp? Og afviger den blot i mindste Maade fra Hartvig Frisch's berømte Udtalelse fra Folketingets politiske Debat 1939 om, at *det glædede ham at høre Dødsklokkerne ringe over det kapitalistiske Samfund? Han* vil gerne høre Klokkerne ringe, *jeg* vil gerne trække i Rebet, saa de kommer til at ringe — det er vist hele Forskellen.

Tak for Optagelsen. *Aksel Larsen.*

Fra den øvrige Verden

Imod Russernes Optagelse.

Den internationale Bygnings- og Træarbejder-Unions ordinære Kongres fandt Sted fra 12.—14. Juli 1939 i Bern.

Paa Kongressen forelaa et Forslag til Udtalelse fra det franske Bygningsarbejderforbund, hvori der udtales en Beklagelse af den Beslutning, den faglige Internationale havde vedtaget paa sin VIII. Kongres i Zürich angaaende Spørgsmaalet om *Optagelse af de russiske Fagforeninger.* Det erklæres, at det sikreste Grundlag for Dannelse af en Verdensfront for Freden og dennes Sejr er Virkeliggørelsen af den internationale Fagbevægelses Enhed. Det afgørende Skridt i denne Retning er Optagelse af den russiske Landsorganisation i IFC paa Grundlag af de Rettigheder og Pligter, hvorom der var opnaaet Enighed med IFC's Delegation ved Forhandlingerne i November 1937 i Moskva. I fire Punkter opfordres dernæst alle de under Bygnings- og Træarbejder-Internationale hørende Organisationer til at indlede, fremme og koordinere alle Aktioner i deres Lande med det Formaal at muliggøre Russernes Optagelse i IFC. Der skal uden Tøven tilvejebringes Kontakt med Bygningsarbejdernes, de offentlige Arbejderes og Træarbejdernes Organisationer i Sovjetunionen for med disses afgørende Bistand at kunne gennemføre en øjeblikkelig fælles Aktion.

Dette Forslag blev forkastet med alle Stemmer imod det franske og argentinske Forbunds Stemmer.

Afdøde Kolleger

I en Alder af 62 Aar er Sætter *Anton Danielsen* Tirsdag den 15. August afgaaet ved Døden efter faa Dages Sygeleje. Afdøde havde i ca. 41 Aar arbejdet hos O. C. Olsen & Co., hvor han i en Aarrække var Faktor og Ombryder ved »Folkets Avis«. Den sidste halve Snes Aar var Danielsen beskæftiget i Dagbladet »Børsen«.

Begravelsen er efter Ønske foregaaet i Stilhed.

*

Fredag den 11. August jordedes Maskintrykker *Berthor Carlsen* paa Vejlby Kirkegaard ved Aarhus.

Carlsen kom som ung Svend fra Aarhus til København, hvor han i mange Aar havde sit Virke, indtil han for faa Maaneder siden søgte tilbage.

Carlsen var kendt som en dygtig og interesseret Fagmand og havde en Tid Sæde i Københavns Svendeprøvekommission, et Arbejde han varetog med stor Interesse, og som hans faglige Indsigt fuldt kvalificerede ham til.

Carlsen vil blive mindet i Kollegers Kreds som en reel og retlinet Kollega med værdifulde menneskelige Egenskaber. Med Vemod modtog hans Kammerater og Venner i København Budskabet om hans pludselige Død, der satte Punktum ved en altfor tidlig afbrudt Livsbane.

Dit Minde være æret, Berthor!

*

Vor Kollega, Sætter *Harry Larsen*, døde pludselig den 18. August, Dagen efter at han var fyldt 48 Aar.

Afdøde var født i København og havde i mange Aar arbejdet hos Andersen & Petersen; hans sidste Arbejdssted var Holger Meyers Bogtrykkeri. Bisættelsen fandt Sted paa Sundby Krematorium, hvor Afdelingsfanen sænkedes over vor afdøde Kollegas Baare.

Københavns Afdeling

Regnskab for April Kvartal 1939

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1939

Sætterafdelingen	91.048,13	
Trykkerafdelingen	4.559,51	
Trykkernes Begravelseskasse	9.629,44	
Kvindeafdelingen	1.625,70	
Lokalkassen	93.546,47	
Det særlige Fond	2.845,17	
		203.254,42

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Kontingent af heltbetalende	127.485,60	
do. af halvtbetalende	14.008,70	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	12.346,90	
do. af Lærlinge	442,50	
Indskud	184,00	
Refunderet Understøttelse	689,50	
		155.157,20

Sygekassen

Kontingent	63.513.00	
Refunderet Understøttelse	6,00	
		63.519,00

Begravelseskassen

Kontingent	5.806,80	
Tilskud fra Hovedkassen	1.193,20	
		7.000,00

Lokalkassen

Kontingent af heltbetalende	16.451,40	
do. af halvtbetalende	1.473,50	
Renter	1.770,00	
Administration fra Forbundet	9.265,00	
Refunderet Ferieløn	34.640,11	
do. Løn	1.926,56	
		65.526,57

Det særlige Fond

Bøder		1.025,00
Sætterafdelingen	748,30	
Trykkerafdelingen	496,45	
Trykkernes Begravelseskasse	4,80	
Kvindeafdelingen	134,00	
		1.383,55
	Balance Kr.	496.865,74

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Understøttelse paa Stedet à 4,00	28.708,00	
do. à 3,50	3.573,50	
do. à 3,25	230,75	
do. à 3,00	17.265,00	
do. à 2,75	3.525,50	
do. à 2,50	7.005,00	
Rejseunderstøttelse à 3,75	93,75	
do. à 2,75	121,00	
Hjælpekasseunderstøttelse	25.820,50	
Jubilæumsunderstøttelse	7.000,00	
Hjælp til gamle Medlemmer	12.960,00	
Omflytningsbidrag	166,00	
Skoleunderstøttelse	81,00	
Administration til Lokalkassen	9.265,00	
Indsendt til Hovedkassen	39.342,20	
		155.157,20

Sygekassen

Pengehjælp à 6,00	34.404,00	
do. à 3,00	13.809,00	
Hospital	448,10	
Lægehonorar	16,00	
Kontrol	100,00	
Indsendt til Hovedkassen	14.741,90	
		63.519,00
	Overføres	218.676,20

	Overført	218.676,20

Begravelseskassen

Begravelseshjælp		7.000,00

Lokalkassen

Lønninger	7.501,00	
Porto	606,00	
Tryksager	4.021.35	
Møder, Lokale- og Husleje	2.153,31	
Brændsel, Belysning og Rengøring	643,98	
Telefon og Telegrammer	317,31	
Overført til Sætterafdelingen	548,30	
do. til Trykkerafdelingen	496,45	
do. til Kvindeafdelingen	134,00	
Ekstra Hjælp	7.432,00	
Kontorartikler	134,52	
Udlagt Ferieløn	45.217,87	
Annoncer	122,00	
Arbejdstab	103,50	
Udlagt Løn	2.186,16	
Fanen	241,00	
1. Maj	169,00	
Medhjælp	433,65	
Boserup Minde	25,00	
Kommunelærernes Feriekoloni	100,00	
Gabriel Jensens Ferieudflugter	100,00	
Frederiksberg Kommunelær. Feriekoloni	25,00	
Sønderjydske Børn i København	250,00	
Tilskud til Esperantokongres	100,00	
Arbejdstab ved Tillidsmandskursus paa Roskilde	1.200,00	
Jubilæet	7.102,08	
Kontingent for Styrelse og Inkassatorer	6.240,00	
Ekstra-Kontingent til Arb. Fællesorg.	926,50	
Andre Udgifter	232,82	
		88.762,80

Det særlige Fond

Ekstra Hjælp		385,00
Sætterafdelingen	7.406,20	
Trykkerafdelingen	689,65	
Trykkernes Begravelseskasse	300,00	
Kvindeafdelingen	200,60	
		8.596,45

Beholdning den 30. Juni 1939

Sætterafdelingen	84.390,23	
Trykkerafdelingen	4.366,31	
Trykkernes Begravelseskasse	9.334,24	
Kvindeafdelingen	1.559,10	
Lokalkassen	70.310,24	
Det særlige Fond	3.485,17	
		173.445,29
	Balance Kr.	496.865,74

København, den 13. Juli 1939. *O. A. Lundin.*

Revideret den 8. August 1939.

Carl Christoffersen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor. Niels Nielsen.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Svendeprøvemøde!

Fredag den 25. August, altsaa i Aften, Kl. 20 i Evaldsgade afholdes det obligatoriske Svendeprøvemøde for Trykkere. Typograf *Chr. B. Petersen*, Medlem af Svendeprøvekommissionen, vil komme til Stede og tale om de forestaaende Svendeprøver. Mandag den 28. August, samme Tid og Sted, vil Formanden for Dansk Typograf-Forbund *K. A. Jørgensen*, der ligeledes er Medlem af Svendeprøvekommissionen, komme

til Stede og give Sætterne nogle Fiduser. At agitere for Tilslutning til disse Møder skulde være overflødigt, da det jo ligger i alle Lærlinges Interesse at vide lidt Besked om Kravene til Svendeprøven, men især de Lærlinge, der skal op til Prøven denne Gang, bør ikke snyde sig selv ved Udeblivelse. Altsaa Mandag den 28. August.

Emblemkonkurrencen!

Skulde der være en enkelt, der ikke ved, hvad det drejer sig om, skal vi her kort forklare det: Det er Meningen, at Typograflærlingene skal have et Emblem. Det bedste Udkast præmieres med 15 Kr., Nr. 2 og 3 med hver 5 Kr. Lærlinge fra hele Landet er indbudt til at deltage i Konkurrencen. Udkastene sendes til Københavns Lærlingeafdeling, Evaldsgade 3, og maa være os i Hænde senest 1. September.

Nær og Fjern

25-Aars Svendejubilæum. Tirsdag den 29. ds. har Sætterne *Vald. Bau* (Rigsdagen) og *Hugo Langballe* (Schultz) 25-Aars Svendejubilæum. *x.*

Generalforsamlingen paa Søndag bringes i Erindring. Kl. 10 i Rømersgade.

Som Repræsentant for de skandinaviske Lande i den udvidede internationale Sekretariatskommission er udpeget *Sigv. Hellberg*. Siden 1930 har Skandinavien været repræsenteret af Redaktør *Nils Wessel*, Stockholm. Men de nordiske Forbund er enedes om, at Mandatet skal skifte mellem Landene og at overlade det til Danmark i den kommende Periode.

Fremlysning. En Pakke, indeholdende en Kittel og et Haandklæde, er glemt paa Kontoret, Evaldsgade 3.

Den aarlige Skovtur for arbejdsløse Medlemmer i København fandt Sted Onsdag den 16. August. Der startedes Kl. 10^{15} med Ekstratog til Julebæk, hvor de ca. 250 Deltagere (deraf ca. 80 Gamle og Hustruer) modtog Frokostpakkerne og bænkede sig om de dækkede Borde. Øllet svalede, Maden mættede, Kaffen var god, og Vejret var straalende Høstsol over det blaa, friske Hav. Paa dette skønne Sted tilbragtes nu Tiden, til hele Selskabet ved $4^1/_2$-Tiden med Musik i Spidsen drog til Hellebæk Badehotel, hvor Middagen (2 Retter og Dessert, Øl, Vin og Kaffe) ventede. Kl. 5 gik vi til Bords, og et Par Sange bidrog til at skabe det gode Humør, der prægede hele Middagen og for Resten hele Turen. Kl. $8^1/_2$ afgik Ekstratoget fra Hellebæk Station, og lidt før Kl. 10 var vi atter hjemme i »den lille By«; det havde været en god Dag.

Dispensation fra Overarbejdsloven. Socialministeriet har udsendt Meddelelse om, at Ministeriet har givet Dispensation fra Overarbejdslovens Bestemmelser om Afspasering af præsteret Overarbejde i Jernindustrien, naar Arbejdsløshedsprocenten i paagældende Fag ikke overstiger 8 pCt.

Manglen af et Verdenssprog, som burde læres i alle Lande, kommer særlig frem ved internationale Kongresser, hvis Tid i høj Grad forlænges ved, at Talerne skal oversættes paa de forskellige Sprog. Men naturligvis kan Nationerne ikke blive enige om et saadant Verdenssprog.

Ved den internationale Typograf-Kongres i København var Oversætterne følgende: *E. Rimensberger* fra den faglige Internationale i Paris, *A. Kocik* fra De samv. Fagforbund og *Flemming Madsen* (Soc.-Dem.).

Om det er Manden eller *Jorden*, jeg ejer, *Fuglen* eller dens *Føde* — kommer væsentlig ud paa ét. *Schopenhauer.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

24. Juli. Refereredes Spørgsmaal vedr. Sprøjtevædskers Anvendelse og kemiske Sammensætning hos to Firmaer. — Refereredes ordnet Løntilgodehavende for en Trykker. — En Paalæggerskeelev var ikke oplært ordentlig i Paalægning paa Hurtigpresse; Firmaet skal beholde hende til Paalæggerskeløn mindst tre Maaneder og oplære hende. — Til en Elev, som er under 18 Aar, var udbetalt Ferieløn i H. t. Tarifen (4 pCt. af sammenlagte Løn i Elevtiden); da imidlertid Ferieloven og Lærlingeloven hjemler Specialarbejdere under 18 Aar Ferie som for Lærlinge gældende (mindst to Uger), maa det være den nugældende Løn, der skal komme til Udbetaling under den paagældende Elevs Ferie; var berigtiget. — Refereredes Korrespondance med Arbejdsdirektoratet vedr. Arbejdstilladelse for fremmed Statsborger. — Refereredes Henvendelse til Fabrikstilsynet vedr. mangelfulde Spiselokaler. — Nyt Stentrykfirma, Hansen & Westerdahl, har tiltraadt Tarifen. — Alt til Efterretning. — Efter Forhandling med Maskinsætterklubben besluttedes det at indmelde som Medlemmer af det Udvalg, der skal bedømme Maskinsætterprøver: Maskinsætterne N. Th. Svendsen og Traugott Nielsen, med Helmuth Mortensen og Kr. Bergstrøm som Suppleanter. — Henvendelse fra K. B. om Ansættelse af en overtallig Trykkerlærling (i H. t. Tarifprotokol-Aftale) godkendtes. — Bestemmelse toges i et Spørgsmaal vedr. fremmed Statsborgers Arbejdsmulighed (Flygtning). — Et Medlem har paany undladt at efterkomme Arbejdsanvisning; Understøttelsen standset; godkendtes. — Refereredes forskellige Drøftelser mellem Forbundet og K. B. vedr. Gutenberg-Jubilæet i 1940. — Arb. Samariterforening bevilges 50 Kr., Folkebørnehaveforeningen 25 Kr. — De arbejdsløses Skovtur fastsættes til 16. August og gaar til Julebæk. — Den 7. August giver Afdelingen en Middag til Ære for den internat. Typograf-Kongres. — Sager ang. Ekstrahjælp, hvilende Ret og Landophold behandledes. — Spørgsmaal om Kontorarbejdskraft drøftedes. — Oversigt over den pekuniære Side af Jubilæet i Juni gaves. — Det vedtoges at erhverve et Gutenberg Billede, malet af vor Kollega Dyrberg Petersen. — Mødet hævet.

Tak

for al Venlighed paa min 25-Aars-Dag ved Fyns Tidende.

S. Glandrup, Odense.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. August: Lyngby 200,00, Rudkøbing 200,00; 19. August: Herning 300,00.

København, den 22. August 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Aage Christensen, udl. 11. 8. 39 hos Jørgensen & Co. (arb. s. St.), Sætter Benny Alfred Arvid Ritter, udl. 18. 8. 39 hos Ritter (arb. s. St.), Trykker Kaj Aage Wulff, udl. 11. 8. 39 hos Saabye & Christensen (arb. s. St.), Trykker Alfred Henning Christiansen, udl. 16. 8. 39 hos Kandrup & Wunsch (arb. s. St.), Sætter Kaj Viggo Forlev, udl. 18. 8. 39 hos O. Barfod & Co. (arb. s. St.), Hj.arb. Svend Aage Sander Rasmussen (Chr. E. Jensen).

Marstal: Sætter Hans Frederik Frederiksen, udl. 1. 7. 39 i Ærø Avis, Marstal. Odense: Hj.arb. Henrik Chr. Johansen (overfl. fra Dansk Mejeristforbund), Sætter Friedrich Boysen, udl. 1. 2. 14 hos G. Rohde, Tønder (tidl. Medlem).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Tiltraadte

København: 5885 E. Holm fra Holbæk (arbl.), 5541 P. Johansen fra Rejse (arbl.), 3049 Chr. Sengebusch fra Viborg (arbl.), 6181 Minna Rohde fra Ringsted (arbl.), 1598 E. Vohlert fra Korsør (arbl.), 286 Tyge Busk fra Rejse (arbl.), 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.), 5710 Harald Andersen fra Nyk. F. (Bryrup), Hj.arb. Egon Müller fra Dansk Tømrerforbund (Grafisk Institut), 5168 H. Bundgaard Hansen fra Randers (arbl.).

Aalborg: 7808 N. P. Bøgh (arbl.), 5928 Erik Hyllested (arbl.). Aarhus: 7694 Erik Larsen (arbl.). Esbjerg: 5825 Leo Kjær Kjærlev (arbl.), 4910 Anna Jensen (Hard. Mikkelsen). Holbæk: 3961 Tage Petersen (Eget Bogtr.). Holstebro: 7625 Hugo Stabehl (arbl.). Kolding: 7886 Poul Nielsen (Jyske Tidende). Maribo: 8633 K. F. Dyhrfjeld (arbl.). Marstal: 3569 P. J. Andersen i Pl. Odense: 7314 Henry Ægidius Hansen (Fyens Stiftstidende), Henrik Chr. Johansen fra Mejeristforbundet, 5921 Herbert W. Petersen (Ferie). Roskilde: 2452 Elly Fuglsang (arbl.). Silkeborg: 7625 Hugo Stabehl (Soc.-Dem.). Skanderborg: 5499 Villy Andersen (arbl.). Slagelse: 7472 Ernst Vilh. Jensen (Nielsen & Svensen), 5481 Arnold Larsen fra Rejse. Svendborg: 5454 Bendix Werth Jensen (Svendborg Avis).

Fratraadte

København: 7010 Holger Krøyer paa Rejse, 7254 Svend Sørensen paa Rejse.

Aalborg: 7641 Chr. Pedersen til Hjørring (arbl.), 6429 Gunnar Westergaard til Middelfart i Pl. Aarhus: 7731 Holger Berg Nielsen paa Rejse. Esbjerg: 5825 Leo Kjær Kærlev til København (arbl.). Kalundborg: 7472 Ernst Vilh. Jensen til Slagelse i Pl., 3961 Tage Petersen til Holbæk i Pl. Korsør: 1598 Erik Vohlert til København. Nakskov: 6330 K. F. Dyhrfjeld til Maribo (arbl.), 3366 Hans G. Clausen til København (arbl.). Nyborg: 7314 Henry Ægidius Hansen til Odense i Pl. Nykøbing F.: 5710 Harald Andersen til København i Pl. Odense: 5921 Herbert Pedersen paa Rejse, 6214 Henry Nielsen paa Rejse. Randers: 5168 Hans Bundgaard Hansen til København i Pl. Roskilde: 5454 Bendix W. Jensen til Svendborg i Pl. Silkeborg: 7625 Hugo Stabehl til Holstebro (arbl.). Varde: 4910 Anna Jensen til Esbjerg i Pl. Viborg: 3049 C. Sengebusch til København (arbl.).

Udmeldte

Odense: 4565 Else Christensen (Sygdom). Silkeborg: Elva Pedersen (fratr. Faget).

Annulleret Udslettelse

København: 999 Sætter E. Bjerremand (Dansk Andelstrykkeri).

Død

København: 700 Anton Danielsen (O. C. Olsen).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 27. August:

Sollerød.

Slot og Park forevises af Slottets Inspektør.

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

Ikke-cyklende Medlemmer ved Holte St. Kl. 11.

Billet: Holte Tur-Retur.

Typografernes Sangforening

er begyndt. Nørre Søgade 27 A i Arb. Læseselskabs Lokaler. Sanginteresserede Kolleger optages.

ANNONCER

Dygtig Trykker,

der samtidig kan paatage sig Ledelsen af Arbejdet i større Trykkeri i Provinsen, søges. Ansøgninger med nærmere Oplysninger i Billet, mrkt. »875«, til *Bergenholz Reklamebureau, København V.*

Maskinsætter

med 20 Aars indgaaende Kendskab til Lino- og Intertype og fortrolig med alle Satsarbejder søger Pladsforandring; gerne til Provinsen. Prima Referencer. Billet, mrkt. »148«, modtager Ekspeditionen.

KARDINAL
Corps 10—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Ung, dygtig Akcidenssætter
kan faa stadig Arbejde straks i middelstort jysk Bogtrykkeri. Billet, mrkt. »151«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10 291

Livsforsikring
med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* etc. tegnes bedst og billigst i
Arbejdernes Livsforsikring.
Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet.
Brand- og Tyveri-Forsikring samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.
Forlang Oplysninger hos Anton Jensen.

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans, Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 35 *København den 1. September 1939* *66. Aargang*

Typografernes Stilling under de herskende Forhold

Uddrag af *George A. Isaacs* Tale ved Kongressen i København

(Slutning.)

Fascismens truende Fare rejser for os i de demokratiske Lande et nyt Problem. Det bliver stadig vanskeligere at gaa ind for vore Krav overfor en haardnakket Modstand fra Arbejdsgiverside, hvor retfærdige og paakrævede vore Fordringer end kan siges at være. Arbejdsgiverne anmoder om Udsættelse for at undgaa Arbejdskonflikter i den nuværende Krisesituation. Hos os i England hører vi ofte dette Argument, og vi véd i Virkeligheden ikke rigtigt, hvad vi skal svare herpaa. Paa den ene Side er det rigtigt, at vi ikke kan være tjent med at bringe vort Land i en vanskelig Situation paa et saa kritisk Tidspunkt, men paa den anden Side er netop denne Krise Aarsag til Prisstigninger (som vilde blive yderligere skærpede i Krigstider), saaledes at vore Krav kun er altfor velbegrundede og retfærdige. Paa lignende Maade appellerede man ogsaa i den sidste Krig til vore nationale Følelser, og Resultatet var, at Lønningerne blev langt bagefter Priserne, saaledes at vore Kollegers Indtægters Købekraft gik meget stærkt tilbage, mens samtidig Virksomhedernes Udbytte steg til hidtil ukendte Højder. Vi befinder os saaledes i en vanskelig Stilling, og Aarsagen hertil er ligeledes Fascismens Fremgang.

For at møde en saadan vanskelig Situation bliver der i forskellige Lande fra visse Kredse foreslaaet at tage sin Tilflugt til Lovforanstaltninger, der vil muliggøre at erklære kollektive Overenskomster for almindelig bindende for hele Industrigrene. Paa dette Grundlag er der i Belgien opstillet en omfattende Plan, og ogsaa de engelske Arbejdsgivere har fremsat et lignende Forslag. Selv om en saadan Ordning vilde give os visse Fordele, saa er det ikke desto mindre af den største Vigtighed at være opmærksom paa de Farer, den indeholder. En af Farerne bestaar deri, at et saadant System vilde bane Vej for Staten til at gribe ind i Forhandlingerne mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, thi det kan ikke formodes, at Staten vil erklære kollektive Aftaler for almindelig bindende, saafremt den ikke selv kan høste Fordel heraf. En arbejdervenlig Regering vil maaske benytte en saadan Fuldmagt til Fordel for Arbejderne — men Regeringer kommer og gaar. Naar alt kommer til alt, kan vi kun stole paa vor egen Styrke, saafremt vi ønsker at holde vore Arbejdsbetingelser oppe i samme Niveau, og derfor maa vi sætte alt ind paa at bevare Organisationernes Slagkraft. Vore franske Kammerater har af egen bitter Erfaring lært, hvortil det kan føre, saafremt Fuldmagter til Fastsættelse af Løn- og Arbejdsbetingelserne havner i urette Hænder.

Vi lever i en haard og mørk Verden. Kun naar vi holder sammen og hjælper hinanden, kan vi gøre os Haab om at komme over denne onde Tid. Vi maa bevare vor Tro paa den internationale Fagbevægelse. Vi maa udvide vor Virksomhed til alle Sider og søge at knytte nye Forbindelser, vi maa styrke vort Samarbejde og vore Hjælpemidler. Særlig for os Typografer bestaar der al Anledning til at bevare Troskab overfor vor Internationale, thi vi maa yde vor Bistand til de undertrykte Lande, hvor man risikerer Livet ved at fordele og videregive Propagandamateriale. Dette er den eneste Vej til Spredning af Oplysninger om de virkelige Forhold, thi Radioen staar i disse Lande ligeledes under streng Kontrol. De Opraab og Meddelelser, der paa saa uforfærdet Maade fra Tid til anden udsendes gennem hemmelige Sendere, er ganske vist opmuntrende, men det er Toner, som hurtig glemmes og kun tilfældigt høres af nogle enkelte. Det trykte Ord gaar imidlertid fra Haand til Haand og virker ikke blot opmuntrende gennem sit Indhold, men allerede ved den simple Kendsgerning, at det virkeligt foreligger.

En af de Ting, som vi har mest nødvendig, er Penge. Propaganda og Bistand koster meget, men deres Værdi kan ikke maales i Tal. Det er vor Pligt at hjælpe dem, som man har berøvet Friheden, og hvis Liv er truet. Dette Arbejde kræver dog Penge, og hvis vore Medlemmer mener det lige saa ærligt med deres Vilje til at yde Støtte, som Organisationerne gør det med Hensyn til Ønsket om at yde deres Bistand, maa det være mulig at tilvejebringe de nødvendige Midler. Typografernes internationale Sekretariat bør endnu en Gang forsøge at udvide Antallet af tilsluttede Organisationer, og jeg appellerer her særlig til de engelsktalende Nationer at tilslutte sig vor Internationale. De Udgifter, der er forbunden hermed, er ikke store eller uoverkommelige, men deres Indmeldelse vilde betydelig styrke vor Internationale, gøre den mere indflydelsesrig og virke anspornde paa de af vore Fagfæller, som sætter Livet paa Spil for at holde Frihedens Fakkel lysende.

Det har været os en stor Glæde, at det stærke og indflydelsesrige Typografforbund i Sydafrika har tilsluttet sig vor Internationale og derved, trods den store Afstand, der skiller deres Land fra det nuværende Ulykkes-Omraade, givet Udtryk for sand kammeratlig Aand. Lad os imidlertid paany forsøge, om vi ikke ved Anvendelse af al vor Overtalelseskunst kan formaa de britiske Fagorganisationer, som kommer i Betragtning for en Indmeldelse, til ligeledes at tiltræde vor Internationale. Vi bør ogsaa henvende os til de store Fagorganisationer i Nordamerika — den internationale Typograf-Union samt Bogtrykker- og Trykkeriarbejderforbundet. Jeg er overbevist om, at det vil lykkes os at interessere dem

for vore Bestræbelser, Australien og Ny Zealand, der er beliggende i den anden Ende af Verden, kunde maaske bevæges til at følge Sydafrikas Eksempel. Deres Medvirken og moralske Støtte kunde til en vis Grad erstatte det Tab, vi har lidt paa Grund af, at vore Kammerater i Tyskland, Italien, Spanien og Tjekkoslovakiet har maattet forlade vore Rækker. Vi maa gøre vor Organisation stærk, og udvikle den til et værdifuldt Instrument til organisatorisk Genrejsning paa den Dag, hvor Friheden maa og skal genoprettes, og hvor vi med Glæde i vore Rækker vil hilse Genforeningen med de Kolleger, som i sin Tid blev tvungen til at forlade os.

Ogsaa vi Typografer, som er stolte over at staa i første Række i Kampen for Friheden, skulde gøre vor Organisations Struktur til Genstand for en Undersøgelse for at udfinde de svage Punkter, og de ofte saa trivielle Aarsager til Uenighed. I England har vi lært af Erfaringen, at alle Kolleger i den grafiske Industri har fælles Interesser i vigtige principielle Spørgsmaal samt i Spørgsmaal af almindelig Karakter. Det stærke og aktive engelske Forbund for Bogtrykfaget og nærbeslægtede Fag omfatter alle Organisationer i vort Land, som internationalt er opdelt i tre forskellige Grupper. Det engelske Forbund omfatter Typografer, Litografer og Bogbindere, mens disse Fag tilhører tre forskellige Internationaler. Dertil kommer, at det engelske Forbund tillige omfatter »beslægtede Fag«, d. v. s. Stereotypister, Kolleger fra Papirbranchen, Trykfarvefabrikationen, Journalister og Funktionærer. Blandt alle disse forskellige Brancher hersker der fuldstændig Enighed og et hjerteligt Samarbejde, og vor Organisation er et højst værdifuldt Instrument til Behandling og Bilæggelse af Vanskeligheder, der ellers let vilde kunne føre til Uoverensstemmelser. Paa Grundlag af et nøje Kendskab til det engelske Forbunds Anliggender er det min personlige Mening, at vi fra vor Side vilde være rede til at tilslutte os en international Sammenslutning for den grafiske Industri og nærbeslægtede Fag. Hvorfor skulde vi derfor ikke endnu engang forsøge — i en Tid, hvor man kraftigere end nogensinde gaar til Angreb paa Arbejdernes Organisationer — at slutte op i Rækkerne, at forøge vor Slagkraft og vor Prestige, ved at foreslaa en Sammenslutning af de 3 bestaaende internationale Organisationer til en fælles Organisation til Fremme og Varetagelse af Arbejdernes Interesser i de grafiske Fag.

I Løbet af de Aar, i hvilke jeg har haft Forbindelse med det internationale Typograf-Sekretariat, er jeg truffet sammen med Fagfæller fra andre Lande, for hvis Dygtighed og ærlige Overbevisning jeg nærer den største Respekt. Hvis jeg skulde nævne dem alle ved Navn, maatte jeg først oplæse Navnene paa alle dem, der er til Stede paa denne Kongres som Repræsentanter for de tilsluttede Organisationer eller som Gæster. En saadan Oplæsning vilde dernæst omfatte Fagfæller, hvis Navne vi ganske vist bevarer i hellig Erindring, men som vi ikke kan nævne, fordi en rosende Anerkendelse fra vor Side vilde betyde Indespærring eller endog, Døden. Jeg er overbevist om, at den Dygtighed og ærlige Overbevisning, jeg lige har nævnt, bør omsættes i aktiv Støtte til ethvert Forslag, som denne Kongres vedtager med det Formaal at styrke Typografernes internationale Organisation i dens Tilbagevisning af Angrebene paa Demokratiet og Friheden.

Forbundsstyrelsen

afholdt Møde Mandag den 14. August i Teknologisk Institut.

Formanden, *K. A. Jørgensen*, aabnede Mødet og rettede en særlig Velkomst til det nye Medlem, *Axel Jensen*, der var indtraadt i Stedet for Ernst Berg.

Johannes Larsen valgtes til Sekretær.

Formanden aflagde Beretning for Tiden siden sidste Møde og omtalte derunder Afslutningen af de forskellige Tarifer og Overenskomster samt Forhandlinger om Ferieordningernes praktiske Gennemførelse. Der var fra Forligsinstitutionen fremkommet en Skrivelse, hvori pegedes paa, at vor Afstemningsform vedr. Forligsmands-Forslag ikke var i Overensstemmelse med Loven. Dette Spørgsmaal maatte tages op til Drøftelse ved første Lejlighed. I Anledning af Københavns Afdelings Jubilæum havde Forbundsstyrelsen vedtaget at lade udbetale et Beløb til de ledige. Af Forbundets Midler var i den forløbne Tid 250,000 Kr. blevet anbragt i Obligationer for Opnaaelse af bedre Forrentning. Direktoratet for Begravelseskasserne havde foretaget en Revision i vor Begravelseskasse. Vor Fortsættelseskasse havde nu været lukket i lang Tid, og det var besluttet at indsende Ansøgning om, at Kontingentbetalingen til denne Kasse maatte ophøre fra Nytaar. Formanden gav sluttelig Meddelelse om de Konferencer og Kongresser, der havde været afholdt i den sidste Tid, og om de der trufne Beslutninger, der havde Interesse for os.

Om Beretningen førtes en længere Diskussion, i hvilken de fleste af Forbundsstyrelsens Medlemmer deltog, væsentligst til Belysning af forskellige Forhold vedrørende de sidste Tarif-Afslutninger, Udbetalingen af Jubilæums-Gaven, Repræsentationen ved Internationalens Kongres, et københavnsk Understøttelses-Spørgsmaal og Artikler i »Typ.-Tidende«.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Under *Punkt 2* foretoges Valg af et Medlem til den internationale Sekretariats-Kommission. Hertil valgtes *Sigv. Hellberg* med *K. A. Jørgensen* som Suppleant.

Under *Punkt 3* behandledes Forslag om Bevilling til den af Internationalen ved sidste Kongres oprettede frivillige Hjælpefond, hvis Tilblivelse skyldtes skandinavisk Initiativ. Det besluttedes at bemyndige Forretningsudvalget til at yde et Beløb paa indtil 1 Kr. pr. Medlem og at konferere med det svenske og norske Forbund om Indbetalingen.

Under *Punkt 4* drøftedes et Forhold vedrørende Arbejdsanvisningen, og Beslutning toges.

Under *Eventuelt* drøftedes Formandsvalget i De samv. Fagforbund. Der behandledes et Forslag fra *Villadsen* om Anskaffelse af et Forbunds-Emblem. Forslaget forkastedes med 15 Stemmer mod 2.

Paa Foranledning af *N. Chr. Andersen* gav *Formanden* og *Hellberg* nogle Oplysninger om det forestaaende Gutenberg-Jubilæum.

Mellem *Chr. B. Petersen*, *Ths. Pedersen*, *Formanden* og *Hellberg* førtes en Diskussion angaaende Tidspunktet for Nedsættelse af det Udvalg, der var besluttet paa sidste Delegeretmøde til Behandling af Branchespørgsmaal m.m.

Efter Bemærkninger af *Johs. Larsen*, *Lundin* og *Martin Sørensen* angaaende de københavnske Trykkeres Stilling til Trykkernes Landssammenslutning hævedes Mødet.

Dansk Typograf-Forbund

Blokade

Da det har vist sig, at Bogtrykker *Alfr. Christensen*, Dronninglund, ikke overholder Tarifen i sit Bogtrykkeri, og da han heller ikke har villet afgive nogen Tarifunderskrift, er det ikke tilladt vore Medlemmer at udføre Arbejde i nævnte Virksomhed.

København, 1. September 1939.

P. F. V.:
Ths. Pedersen.

Carl F. Hansens Minde

I Erkendelsen af Carl F. Hansens Indsats i Organisationens og Kollegernes Interesse gennem sit Arbejde saavel indenfor Afdelingsstyrelsen som Forbundsstyrelsen og som Tillidsmand paa adskillige Arbejdspladser er undertegnede Kolleger traadt sammen med det Formaal ved en frivillig Indsamling at søge tilvejebragt Midler til Rejsningen af et beskedent Mindesmærke paa hans Grav paa Bispebjerg Kirkegaard.

Kolleger og Personaler, som maatte ønske at være med at støtte Formaalet, bedes indbetale eventuelle Bidrag til Lundin paa Kontoret, Evaldsgade 3.

København, den 25. August 1939.

Fr. Mehr. O. A. Lundin. Sigv. Hellberg. S. V. Rasmussen. G. Andersen. Axel Jensen. Johannes Larsen. Aa. Zuschlag. V. Willadsen. Alfrida Andersen. Werner Helmert. Sv. Aa. Larsen. Magda Gjede. Eigil Hansen. Paul P. Petersen. Chr. B. Petersen.

Ved Redaktør Carl Pedersens Død

Formanden for Organisationen af Bladudgivere i Provinsen, Red. *Carl Pedersen*, Nyk. F., døde Natten til Fredag 25. August.

Overalt indenfor Faget er dette Budskab blevet modtaget med Vemod.

Redaktør Carl Pedersen var, indtil en svær Sygdom ramte ham for et Par Aar siden, et overordentligt virksomt og livskraftigt Menneske, der med Iver tog fat paa det Arbejde og de Tillidshverv, der blev ham betroet. Langt udenfor Bladudgiverorganisationen, der vistnok i særlig Grad havde Carl Pedersens Bevaagenhed, stod der Respekt og Agtelse om hans Virksomhed.

Fra mange Sider var der Bud efter hans Indsigt og Arbejdskraft, men det Omraade, paa hvilket vi Typografer bedst lærte ham at kende, var de tarifmæssige Forhandlinger. Gennem adskillige Aar var Carl Pedersen den ubestridte Fører for Principalerne ved Tarifrevisionerne, og de, der har deltaget i disse Forhandlinger, har faaet et stærkt Indtryk af Carl Pedersens Sagkundskab, Forhandlingsevne og gode Vilje til at naa et Resultat, som begge Parter kunde være tilfreds med.

Carl Pedersen var oprindelig Typograf, udlært i Aalborg, men efter nogle faa Aars Virksomhed ved Sættekassen tiltraadte han i 1906 en Stilling som Forretningsfører for Lolland-Falsters Stiftstidende. I 1918 avancerede han til at blive Bladets ansvarshavende Redaktør.

Gennem sin faglige Virksomhed fik Carl Pedersen en saadan Indsigt i Fagets Arbejdsvilkaar, at han sagligt kunde vurdere Berettigelsen af de Krav, der stilledes ved Tarifrevisionerne, og mangt et vanskeligt Problem er klaret gennem den Sagkundskab, Carl Pedersen var i Besiddelse af paa det tarifmæssige Omraade.

Nogen *eensidig* Arbejdsgiverrepræsentant blev Carl Pedersen aldrig. Han havde Evnen til at se Sagen ogsaa fra den anden Side af Forhandlingsbordet, og dette i Forbindelse med hans vindende Personlighed og ægte Interesse for Fagets Udvikling muliggjorde ikke blot Forhandlingsresultater, men skabte ogsaa Sympati og Respekt i begge Lejre for Carl Pedersen personlig. Fra vor Side skal yderligere fremhæves den absolute Loyalitet, der prægede hans Forhold til Dansk Typograf-Forbund. Gennem mange Forhandlinger om faglige Stridsspørgsmaal lærte vi at sætte Pris paa Redaktør Carl Pedersen, og hans Bortgang vil derfor ogsaa i vore Rækker blive følt som et Savn. *Ths. Pedersen.*

Profeten fra San Francisco

Lørdag den 2. September er det hundrede Aar siden Socialøkonomen *Henry George* fødtes i Filadelfia i U. S. A.

Henry George førte i sin Ungdom en noget omtumlet Tilværelse. Var først i Købmandslære, men 15 Aar gammel drog han til Søs — han vilde ud og se Verden. Efter et Par Aars strengt Sømandsliv kommer han i Typograflære. Dette forhindrer ham dog ikke i at foretage et ganske vist mislykket Forsøg paa at finde Guld i Kalifornien under den kendte Guldfeberperiode.

Som 22-aarig arbejdsløs Typograf indgaar Henry George Ægteskab med den 18-aarige Annie Fox, som han efter et Sammenstød med hendes Familie, der er imod Forbindelsen, ligefrem »bortfører«, og inden Aften har en Metodistpræst viet de to unge.

Men der kommer nu haarde økonomiske Tider for den unge Typograf og hans Hustru. Først da han gennem nogle Artikler har vakt Opmærksomhed og fra Sætterkassen kommer ind paa Redaktionskontoret, lysner det lidt.

29 Aar gammel kommer George til New York. Her i Storbyen modnes han til den Livsgerning, der skulde gøre hans Navn verdenskendt. Han saa her i skarp Belysning, hvad Civilisationen, Fremskridtet, havde ført med sig: Paa den ene Side den overdaadige Rigdom hos et lille Mindretal og paa den anden Side en forfærdende Fattigdom og Elendighed. Og nu tager han Kampen op for Samfundets Ret til Jordværdien. 1877 begynder han at skrive paa sit Hovedværk »Fremskridt og Fattigdom«. To Aar senere er Bogen færdig og udkommer paa hans eget Forlag i 500 Eksemplarer. Senere er den blevet oversat paa de fleste civiliserede Sprog, i 1885 paa Dansk.

I denne Bog paaviser han Sammenhængen mellem det menneskelige Fremskridt og Fattigdommen, hvis Aarsag han finder i Privatejendomsretten til Jorden. Fremskridtene fører til stigende Jordværdi, som kun kommer en begrænset Kreds til Gode. Midlet herimod er Indførelse af Jordværdiskatten.

To Gange var Henry George Kandidat ved Borgmestervalget i New York, første Gang som Arbejdernes Kandidat. Han opnaaede 68,000 St., men den demokratiske Kandidat

valgtes med 90,000 St., medens Republikaneren Theodore Roosevelt fik 60,000 St.

Ved Valget nogle Aar senere stillede han sig som uafhængig Kandidat. Men han var da en legemlig syg Mand Den haarde Valgkamp tog hans sidste Kræfter, og nogle faa Dage før Valget døde han pludselig, ramt af et Hjerteslag.

Sorgen over hans pludselige Død var stor, og uhyre Menneskeskarer fulgte ham til Graven den 1. November 1897. Paa hans Gravsten staar disse Ord fra »Fremskridt og Fattigdom«:

»Den Sandhed, jeg har søgt at klarlægge, vil ikke let vinde frem. Havde den kunnet det, saa var den bleven antaget for længe siden, ja, var aldrig bleven fordunklet. Men den vil finde Venner, som vil arbejde for den, lide for den og, om det kræves, dø for den. Thi saadan er Sandhedens Magt«.

— — —

60 Aar er gaaet, siden Henry George udformede sit Socialprogram, men endnu er det kun et Faatal i Landene Verden over, der kender det og véd, hvad han vil. Modstanderne søger at hindre Tilslutning ved at fremstille »Georgeismen« som en uklar og forvirret Lære. Og dog er Sandheden den, at ingen socialøkonomisk Teori er mere klar og letfattelig end Henry Georges Grundskyldslære. Men de kapitalistiske Monopolister frygter den, og derfor søger man at indhylle den i Uklarhedens Taage.

Men hvad kan der til Sammenligning siges om den Socialøkonomi, den nuværende Tingenes Tilstand bygger paa? Udmærker den sig ved Klarhed og økonomisk Orden?

Jacob E. Lange giver i sin Bog om Henry George, hvorfra ovenstaaende Data er hentet, Svaret herpaa, idet han skriver:

». . . Overalt ser man Landene væbnet til Tænderne i en økonomisk Kampstilling mod Naboerne for at hindre det universelle Samarbejde; overalt handles der ud fra falske Forestillinger om »den enes Død er den andens Brød«, og om, at »Overbefolkning« er Nødens Aarsag. Overalt ser man Samfundsklasserne væbnet mod hinanden til Klassekamp, skønt de 99 pCt. af Befolkningen, ret beset, har fælles Interesser mod en snæver Kreds af Monopolister. Saa Trangen til virkelig socialøkonomisk Udredning af Samarbejdets Grundlove, til Blottelsen af de falske Forestillinger og de endnu farligere halve Sandheder, er saa paakrævet som nogensinde.

Den, der er fortrolig med Henry Georges Ideer i deres fulde Dybde og Udstrækning, vil være tilbøjelig til — uden at kanonisere alt, hvad George har udtalt — at give ham Ret. Uden om Henry George ingen Vej til social Fred og økonomisk sunde Tilstande mellem Folkene indbyrdes og i Forholdet mellem Menneskene. Hans Værker er derfor nu saa betydningsfulde som nogensinde. Thi de sætter *Retten* og *Friheden* ind som Kulturens Grundlove i en Verden, hvor Overtroen paa *Magten* har ført Menneskeheden til Selvødelæggelsens Rand.« *Fr. N.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Vor ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes den 23. September paa Orla Lehmannsvej. Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa indsendes senest 14 Dage i Forvejen.

I Dag er det sidste Frist for Forslag til Emblemkonkurrencen.

Gratis og frivillig Aftenundervisning.

Den 1. Oktober begynder Fagskolen for Boghaandværk det nye Skoleaar. Foruden den obligatoriske Undervisning i Forberedelsesklasser og Fagklasser (Dagskolen) arrangerer Skolen i det kommende Vinterhalvaar i Forbindelse med »Københavns Kommunes Fortsættelseskursus og praktiske Ungdomsskole« en *frivillig* Aftenundervisning for Sætter- og Trykkerlærlinge i 3., 4. og 5. Læreaar.

Det centrale i denne Undervisning er »Faglig Dansk« og »Faglig Regning«, d. v. s. faglig betonet Dansk- og Regningsundervisning. Eleverne faar herigennem Lejlighed til at erhverve sig Kundskaber, der direkte har Betydning for deres praktiske Arbejde i Faget. Desuden bliver der Undervisning i Skrivning—Dansk med Samfundslære, og — for 5. Aars Lærlinge — bl. a. Undervisning i Bøgers Brug, Studiekredsarbejde, Litteraturgennemgang m. m.

De Lærlinge, der ønsker det, kan endvidere en Aften om Ugen deltage i Gymnastik i Forbindelse med Undervisning i Sundhedslære.

Undervisningen finder Sted de fem første ugentlige Hverdagsaftener Kl. 19.30—21.20 eller Kl. 19.15—22.00. Lærlingene kan selv bestemme, om de ønsker Undervisning 2, 3, 4 eller 5 Aftener ugentlig. De indmeldte Deltagere faar 1 Uges Efteraarsferie i Oktober og Juleferie fra 15. December til 3. Januar.

Undervisningen og alle Undervisningsmaterialer er gratis, og der betales intet Indmeldelsesgebyr. Indmeldelse sker paa Blanketter, der kan afhentes paa Fagskolen for Boghaandværk, G. A. Hagemannsgade 2, Fredag den 1., Lørdag den 2. og Mandag den 4. September Kl. 12—13 eller 17—18. Blanketten skal afleveres eller sendes til Fagskolen *senest* Onsdag den 6. September Kl. 18.

Nye Oplæringskursus paa Maskinsætterskolen

Fagskolen for Boghaandværks Maskinsætterskole paabegynder nye 3-Ugers Oplæringskursus Mandag den 18. September og Mandag den 9. Oktober. Indmeldelser til disse Kursus sker paa Skemaer, der kan rekvireres fra Fagskolen for Boghaandværk, G. A. Hagemannsgade 2, Telefon Byen 5417 y. — Betalingen for et 3-Ugers Oplæringskursus er Kr. 50,00, der erlægges ved Kursusets Begyndelse.

Landssammenslutningen af Trykkere

3. Kreds

Odense Trykkerklub
afholder Møde *Søndag den 10. September Kl. 16,* Den nye Forsamlingsbygning, Asylgade, Odense.

Films:
Moderne Reproduktionsteknik.
Engelske Miehle-, High-, Speed- Toturmaskiner.

Fagteknisk Foredrag af *Chr. B. Petersen.*

Alle fynske Trykkere indbydes.
Trykkerlærlinge er ogsaa velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Et kvart Sekel.

Under denne Overskrift har Aarhus Trykkerklub udsendt et Jubilæums-Skrift, der, maalt med den Maalestok, der er passende for vore Forhold, maa betegnes som en meget smuk Præstation. Heftet er paa 32 Sider, i et enkelt udstyret Omslag, men med et Indhold, der næsten helt dementerer Tendensen i den *Introduktion*, hvormed Heftets »Samler og Bearbejder«, *Holger Hansen*, indleder.

Holger Hansen lægger ikke Skjul paa, at han har haft Vanskeligheder af økonomisk og journalistisk Art at overvinde, før han har kunnet præsentere sit fuldførte Arbejde for sine aarhusianske Kammerater og øvrige Læsere. Skriftet bærer slet ikke Præg af disse Vanskeligheder. Et smukt Trykkeri-Arbejde, et rigt Billedmateriale og et tilstrækkeligt Læsestof giver fyldestgørende Ramme og Indhold til den historiske og festlige Beretning, der har været Meningen med det.

Billedstoffet udgør et helt Jubilæums-Galleri. Vi præsenteres først for en af Klubbens Stiftere, dens første Formand, Ludvig Christensen. Han har Skæg. Han var tre Aar om at støbe Sokkelen til Huset, hvortil hans Materiale var Kammeratskab, fagteknisk og fagpolitisk Virksomhed.

Billedet paa næste Side har en overflødig underlagt Linie. Den høje, smukke Pande, der foroven mangler Haarets Afgrænsning, Hornbrillerne og den aldrig svigtende Antydning af et Smil vilde selv i Halvmørke havde faaet een til at sige: Ernst Pedersen. Han har skrevet den historisk oplysende Del af Skriftet. Han véd en Del om Aarhus' Trykkerklub, thi han har været blandt de første i dens Opbygning.

Saa følger i Portrætgruppen Alfred Meier, som ikke lægger Skjul paa, at han og Ludvig Christensen fik Ideen til Trykkerklubben fra Odense, hvor Axel Dahl var Formand. Mon Axel Dahls Venner i de forskellige Dele Landet over véd, at Axel Dahl døde pludselig for kort Tid siden. Undskyld denne Bemærkning her. Men Axel Dahl mindes af mange danske Trykkere i Taknemlighed.

Jeg blader videre og studerer næste Billede nøje. Det er af Niels Rasmussen. Mon vi kender hinanden? Mon vi omkring 1916 har arbejdet sammen paa Fyens Stiftsbogtrykkeri i Odense? Du som Svend og jeg som Lærling? Jeg er lige ved at tro det.

Med Hermann Kienes Portræt slutter vistnok de lidt ældre aarhusianske Trykkeres Billedrække. Han var ogsaa en af Stifterne og sad i den første Bestyrelse. Kiene mangler ikke Erindringer fra Klubbens Liv og Arbejde, og fortæller interessant om 10 Aars Jubilæet, hvor han beklædte Formandsposten.

Heftets øvrige Mænd er af nyere Dato. Det er Mænd, som endnu staar i Arbejdet. Vi finder Ejner Hansen, Charles Andersen og S. Wilh. Neess, desuden Carl Nielsen, C. Grøndal Nielsen og det nuværende Styrelsesmedlem Anker Petersen. Og saa sluttes der med Heftets Benjamin, Klubbens Sekretær, Henning Steffensen.

Det vil sige: sluttes med —! *Holger Hansen*, Jubilæums-Skriftets Forfatter og Aarhus Trykkerklubs Formand, slutter beskedent Galleriet med sit eget Billede. Hos ham er Smilet mere end en Antydning. Det breder sig klædeligt og værdigt over hele hans Ansigt, og det har Udviklingsmuligheder. Thi ogsaa han er skaldet, et Udsnit af det kongelige Theaters første Parket paa en Festaften. Det er ham, Ledelsen af den nys afholdte Jubilæumsfest var betroet, og det er ham, der skal føre Aarhus Trykkerklub ind i dens gyldne Fremtid. Vi ønsker dig Held dermed. Og siger dig Tak for dit værdige Arbejde: *Et kvart Sekel.* *J. L.*

Aarhus Trykkerklub

afholdt Søndag den 13. August Generalforsamling i Café »Grand«s Selskabslokaler. Til Dirigent valgtes Laust Vistisen. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Ligeledes godkendtes Formandens Beretning og Regnskabet. I sin Beretning mindedes Formanden et af Klubbens Medlemmer, afdøde Berthor Carlsen. Paa Valg var Formanden og Sekretæren, der begge genvalgtes, til Suppleant nyvalgtes Laust Vistisen.

— — —

Umiddelbart efter Generalforsamlingen fejrede Klubben sin 25 Aars Bestaaen ved en Spisning og Fest, der længe vil gaa Ry af. Ved Bordet blev der budt velkommen af Formanden, *Holger Hansen*. Blandt Aftenens Taler skal nævnes: *Chr. B. Petersen*, København, *Charles Fischer*, Horsens, *Frisk* fra Randers, og *Aage Larsen* fra Aarhus Lokalafdeling. *Grøndal Nielsen* bragte en Lykønskning fra 6. Kreds, og talte for Damerne. Endvidere talte Aarhus Trykkerklubs grand oldman, *Ernst Petersen*, som har været med alle 25 Aar igennem. *Chr. B. Petersen* overrakte en Dirigentklokke fra Landssammenslutningen og *Frisk* fra Randers Trykkerklub en Sølvmilepæl. Endvidere var der indløbet telegrafiske Hilsener fra følgende Trykkerklubber: Aalborg, Odense, Roskilde og Skive samt fra Rudolf Jensen og Aarhus Haandsætterklub. Ind imellem Talerne blev der sunget Sange i enhver Genre og enhver Udstyrelse.

Saa tog Dansen sin Begyndelse; ja, sikke der blev danset, og sikke der blev svedt. Til Underholdning afholdtes nogle Præmiekonkurrencer af helt ny Art. Ved Smørrebrødet fortalte *Viktor Schmidt* Historier; men saa var det ogsaa blevet saa sent, at man maatte hjem for at komme tidlig nok paa Arbejde. En uforglemmelig Aften var slut. *Heast.*

Odense Trykkerklub.

Efter endt Ferie paabegynder Odense Trykkerklub sine Møder. *Søndag den 10. September* lægges der ud med et større Arrangement i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden.

Mødet, der har til Hensigt at samle alle fynske Trykkere til et fagteknisk Møde, afholdes paa Den nye Forsamlingsbygning Kl. 16 med følgende Program: Der køres 2 Films: Moderne Reproduktionsteknik og Engelske Miehle-, High-, Speed-, Toturmaskiner samt en lille morsom Film. Derefter holder *Chr. B. Petersen* et fagteknisk Foredrag: Arbejdsmetoder i et moderne københavnsk Trykkeri. Alle fynske Trykkere indbydes. Trykkerlærlinge er ogsaa velkomne.

Efter Mødet er Odense Trykkerklub Vært ved en lille Forfriskning. Herunder vil Spørgsmaalet om en Indmeldelse i Landssammenslutningen af Trykkere blive drøftet.

Alle fynske Trykkere mødes i *Odense Søndag den 10. September Kl. 16* i Den nye Forsamlingsbygning, Asylgade, til et belærende og kammeratligt Møde. Vel mødt.

— — —

Paa Grund af Mødet den 10. September afholdes der *intet* Klubmøde Onsdag den 6. September.

Til Kreds- og Klubformænd.

Til vor Tillidsmandsliste mangler Formanden endnu et Par Navne og Adresser, disse bedes venligst tilsendt.

Husk, at efter den nye Ordning foregaar Samarbejdet mellem Provinstrykkerne og Oplysningsvirksomheden gennem Landssammenslutningens Formand. Har man nogle særlige Ønsker, bedes det meddelt Formanden. Oplysninger og Forslag skal da omgaaende blive tilsendt.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Det er paa Søndag i Odense.

Søndag den 3. September afholdes paa Den ny Forsamlingsbygning i Odense et

Haandsætterstævne,

hvortil undertegnede Klubber indbyder alle interesserede Haandsætter-Kolleger.

Hovedbegivenheden ved dette Stævne bliver — som det er Kollegerne bekendt — **Dannelse af en Landssammenslutning af Haandsættere.**

Desuden er der som en festlig Ramme arrangeret en Udstilling af forskellige Tryksager, ligesom Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, vil tolke de Tanker, som vi Haandsættere til daglig gaar og tumler med.

I Betragtning af den Betydning, som dette Stævne og dets Beslutninger vil faa for Haandsætterne i Fremtiden, forventer vi, at Kollegerne i stort Tal kommer til Odense den 3. September og deltager i Mødet.

Med kollegial Hilsen

Aarhus Haandsætterklub,
Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København,
Odense Haandsætterklub.

Program:

Kl. 10.30. Stævnet aabnes.

Derefter Tale af Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen: Er der Brug for Brancheorganisationer i vort Forbund?*

Kl. ca. 12.00. Middagspause.

Kl. 14.00. Dannelse af Landssammenslutning for Haandsættere.

I en Pause i Eftermiddagens Forløb er Odense Haandsætterklub Vært ved en Kop Kaffe.

I Forbindelse med Stævnet er arrangeret en **Udstilling af Tryksager,** omfattende Københavns og Provinsens Svendeprøver fra Foraaret 1939 samt Fagskolearbejder fra det nylig afsluttede Kursus.

Kolleger fra andre Brancher er velkommen til Formiddagens Møde.

— — —

Indbydelse til Stævnet er bl. a. sendt til følgende 12 Klubber: Næstved, Roskilde, Kolding, Randers, Esbjerg, Vejle, Herning, Haderslev, Aarhus, Odense, B. & A.-K. og Bladsætter-Klubben i København. Iøvrigt opfordres Kolleger fra klubløse Byer til at deltage.

Lyntoget fra København Kl. 7^{35}, Aarhus Kl. 8^{05} og Esbjerg Kl. 7^{36} vil være passende Forbindelser.

Paa given Foranledning henledes Opmærksomheden paa, at *Billigtog* fra København til Odense kan benyttes. Afgang *Lørdag Nat Kl. 23^{50}*. Foruden Billigbilletten til Odense skal en Billet til *Hvidovre* anskaffes.

Vel mødt!

Tankestreger.

Den er i Vinkel fra Gedser til Skagen,
naar Sætterne i Haanden har Vinkelhagen.

Vær ikke med til at stramme Rekorden;
tænk paa Manden udenfor Porten!

En Fagkolumne siger mere end mange Ord!

Jeg tror paa et evigt Liv efter dette,
men haaber ikke, jeg der skal sætte.

Jens.

Haandsætterklub i Haderslev.

Lørdag den 19. August afholdtes i Outzens Gæstgiveri i Haderslev et Møde til Stiftelse af en Haandsætterklub. Paa Indbydernes Vegne bød Kollega *Alfred Thomsen* velkommen og redegjorde for Haandsætterklubbens Formaal og Opgaver. Efter flere Udtalelser baade for og imod Branchebevægelsen vedtoges det at stifte Klubben. Til foreløbig Bestyrelse valgtes: *Alfred Thomsen*, Formand, *Heinr. Mosegaard*, Kasserer, og *Jep Poulsen*, Sekretær. Repræsentanter til Landsmødet i Odense: *A. Thomsen* og *H. Mosegaard.*

Det er Styrelsens Haab at alle Haandsættere i Haderslev vil slutte op om Klubben. *J. P.*

Velkommen! *Redaktionen.*

Mellembys.

Nedenstaaende Adresse bedes føjet til tidligere meddelte Adresseliste: Haderslev Haandsætterklub: *Jep Poulsen, Maltrupvej 8, Haderslev.*

Hjælpearbejderen

Kvindelige Hjælpearbejdere

Repræsentant: Alfrida Andersen, Sixtusvej 15^{3}. Telf. Sundby 1253.

En Brancheklub i hver By!

De mandlige og kvindelige Hjælpearbejderes Brancheklub i Aarhus har nu snart bestaaet i to Aar, og Klubbens Arbejde har igennem den forløbne Tid været omfattet med levende Interesse. Den i Fjor afholdte Studiekreds var saa vellykket, at adskillige Medlemmer har rettet en indtrængende Opfordring til Klubbens Styrelse om en Gentagelse i Aar, hvilken naturligvis vil blive efterkommet, og allerede paa nuværende Tidspunkt er Programmet for Efteraarets Studiekreds tilrettelagt.

Foruden i Aarhus findes der Brancheklubber i enkelte andre Provinsbyer, men det er ikke tilstrækkeligt — der burde findes en Brancheklub i hver By, og vi opfordrer alle Provinsens mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere til nu at gaa i Breschen for Oprettelse af Brancheklubber til Støtte for det gensidige, faglige Samarbejde og til Varetagelse af alle faglige Interesser.

Foruden Brancheklubberne bør Medlemmerne i endnu højere Grad vise Generalforsamlingerne deres Interesse ved at give talrigt Møde. Det er paa Generalforsamlingerne alle betydende Afgørelser finder Sted, og det er her, man bør udnytte sin faglige Medbestemmelsesret i alle vigtige Anliggender. *5122, P. N.*

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Saa tager vi fat igen.

Denne Sommer, der nu gaar paa Hæld, adskiller sig paa mange Maader fordelagtigere end sine nærmeste Forgængere. Trods Krise og anden Djævelskab ude i Verden, eller maaske en hel Del derfor, har vi beskæftigelsesmæssigt i en Aarrække ikke haft saa god en Sommer.

De gode Konjunkturer i vort Fag og vor Branche kan sikkert ogsaa tilskrives den forlængede Ferie og den vedtagne Overarbejdslov. Mangen en Kollega, der gik ledig den lange sure Vinter, fik atter et kærkomment Job. Der kom igen Brød i Skabet, og det var ligesom Livet alligevel var værd at leve.

At Ferie- og Overarbejdslov er en Torn i Øjet paa Reaktionen, véd vi, men at Arbejderne, fordi Arbejds-

giverne jamrer, skulde begynde at lempe paa Lovene, finder jeg helt ved Siden af. For vort Vedkommende maa vi raabe et kraftigt »Fingrene væk«. Love, der i Praksis viser sig at være til Gavn for Arbejderklassen, skal man ikke gøre illusoriske, fordi en profithungrende Kapitalistklasse hyler op. Vore arbejdsløse Kammerater maa have Ret til atter at komme ind i Produktionen, inden man begynder at dispensere.

Forbundets Kursus paa Roskilde Højskole blev en uomtvistelig Sukces. 5 mandlige Trykkeriarbejdere deltog; men der burde have været flere, og jeg benytter Lejligheden til at opfordre Kollegerne til at møde op, hvor og naar Forbundet eller Oplysningsvirksomheden kalder. Tiden, vi lever i, kræver en teoretisk afklaret Arbejderklasse, nu mere end nogensinde før.

Klubbernes Opgaver i den kommende Vinter maa være: alene eller i Samarbejde med andre Klubber at tage Problemerne op til Behandling. Der er nok at tage fat paa, Tarif og organisatoriske Spørgsmaal trænger sig paa, og skal løses.

Derfor, vel mødt til den kommende Sæsons Møder.

V. Willadsen.

Trykkeriarbejdernes Brancheklub i Odense.

Klubmøde afholdes Mandag den 4. September paa D. n. F. Kl. 8 præcis. Alle bedes møde. Kontingent-Restance bedes betalt senest paa Mødet. Samtidig erindres Medlemmerne om, at der fremdeles afholdes Klubmøde den første Mandag i hver Maaned Kl. 8, og at Kontingentet bedes betalt paa denne Aften.

Nazi og vi andre

Egentlig staar vi os jo rigtig godt med vore Folkefrænder Syd paa. Det er kun enkelte Aviser, der ved Lejlighed giver Nazismen og dens Førere et lille skyldigt Hip, for at vi ikke skal glemme, at vi engang var Fjender til Døden og derudover, men i det praktiske Liv arbejder vi sammen, som om der aldrig havde været os noget imellem: vi opretter Handelstraktater og laver Militærpagter, vi ærer og hilser paa deres Flag og deres Diktatorer, naar de viser sig i vore Havne, vi besøger dem baade i diplomatiske og i private Ærinder, og selv om vi er altædende Partifæller, kan vi godt anvende vore Stipendiater i Naziland under den Heil-Hitler'ske Himmel. Deres Aviser — de, der er tilbage af dem — er gefundenes Fressen for os. Alt, hvad der engang var i Familie med os, vort Sind og Tanke, er dødt; de Blade, vi holdt af at læse, og de Mennesker og Fæller, vi derigennem lærte at kende, er ikke mere for os, men vi modtager i Stedet for med Sympati og Nyfigenhed, hvad Styret dernede gav Lov til at blive tilbage fra den forrige Tid. Det er en blodig Ironi at erfare og tænke paa, at disse gudbenaadede Gesjæftsforetagender — der tænkes i dette Tilfælde særlig paa vor Fagtekniks Husorganer og Reklameforetagender — nu har overtaget Arven efter vore egne og i Tekst og Billeder bringer tilpas sympatiske Meddelelser om Personer og Forhold, hvis Livsgerning og Ide netop er blevet stranguleret af det Styre, der har tilladt de samme Blade at leve, eller at se dem bringe Meddelelser fra Udlandet om saadanne Sammenkomster og saadant Organisationsarbejde, som er forbudt hos dem. Man kan mene, at disse Organer ikke kan gøre for, at de er blevet favoriseret paa Bekostning af det sunde og demokratiske Liv, men vi synes alligevel, det maa gøre ondt at være Nazist — hvis man vil være Menneske samtidigt.

N. Th. S.

Indmeldelser til Fagskolen for Boghaandværk

Afd. Bogtrykskolen. Skoleaaret 1939—40

I. Forberedelsesklasserne. (2. Aars Lærlinge).

Indmeldelser hertil foretages paa Skemaer, der skal *afhentes* paa Fagskolen for Boghaandværk, G. A. Hagemannsgade 2 (Teknologisk Institut) *Fredag den 1., Lørdag den 2. eller Mandag den 4. September Kl. 12—13 eller Kl. 17—18.*

De udfyldte og af Principalen underskrevne Indmeldelsesblanketter skal afleveres eller sendes til Fagskolen under ovennævnte Adresse *senest Onsdag den 6. September Kl. 18.*

Undervisningen i Forberedelsesklasserne er *obligatorisk* for Lærlinge i 2. Læreaar og begynder 1. Oktober. Hver indmeldt Lærling modtager i Slutningen af September skriftlig Meddelelse om Undervisningstid og -sted.

Alle tidligere Indmeldelser til Forberedelsesklasserne annulleres herved.

II. Fagklasserne (Dagskolen).

I Fagklasserne optages Sætter- og Trykkerlærlinge i det 4. (eventuelt 5.) Læreaar. Undervisningen, der er *obligatorisk*, foregaar paa et 10-Ugers Dagkursus (8 Timer daglig) i Oktober, Januar eller April Kvartaler.

Indmeldelser til Fagklasserne sker paa Skemaer, der skal *afhentes* samme Tid og Sted som ovenfor angivet. De udfyldte og af Principalen underskrevne Indmeldelsesskemaer skal afleveres eller sendes til Fagskolen *senest Onsdag den 6. September Kl. 18.*

Betalingen for Fagklassernes Elever er fastlagt saaledes: For Lærlinge, hvis Principal er Medlem af en af de til Fagskolen bidragydende Organisationer, andrager Skolepengene for et Kursus Kr. 300,00. For Lærlinge, hvis Principal er Medlem af Københavns Bogtrykkerforening, betales dog kun Kr. 100,00. — For alle andre Lærlinge er Betalingen Kr. 400,00.

NB. Fagskolen forbeholder sig Ret til at afgøre, i hvilket af Skoleaarets Dagkursus Lærlingen skal deltage. Meddelelse herom tilsendes Principalen ca. 4 Uger før det paagældende Kursus.

Alle tidligere Indmeldelser til Fagklasserne (Dagskolen) annulleres herved.

III. Faglig Dansk og Regning.

Sætter- og Trykkerlærlinge paa 3., 4. og 5. Læreaar kan i det kommende Vinterhalvaar *frivilligt* deltage i Undervisning i »Faglig Dansk og Regning«.

Undervisningen foregaar paa en centralt beliggende Kommuneskole fra Kl. 19.30 til 21.20 i Tiden 1. Oktober —31. Marts. Undervisning og Undervisningsmateriale er *gratis.*

Indmeldelser til denne Undervisning foretages paa Skemaer, der skal *afhentes* samme Tid og Sted som ovenfor angivet. Indmeldelsesskemaet, der skal udfyldes og underskrives af Lærlingen, skal afleveres eller sendes til Fagskolen *senest Onsdag den 6. September.*

Hver indmeldt Lærling modtager i Slutningen af September skriftlig Meddelelse om Undervisningstid.

Regnskabs-Oversigt
for
Dansk Typograf-Forbund

April Kvartal 1939

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Ordinært Kontingent	370.460,40
Andre Indtægter	1.515,75
Tilskud fra Hovedkassen	17.212,28
Balance Kr.	389.188,43

Udgift:

Rejseunderstøttelse	1.093,80
Understøttelse paa Stedet	91.062,75
Understøttelse af Hjælpekassen	72.020,25
Sygeunderstøttelse	78.390,10
Begravelseshjælp	7.000,00
Administrationstilskud til Afdelingerne	12.505,04
Indsendt til Hovedkassen	127.116,49
Balance Kr.	389.188,43

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1939	4.436.983,97
Renter	75.893,66
Indsendt fra Afdelingerne	127.116,49
Tilskud i H. t. Lov Nr. 366/1938	61.500,00
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	320,32
do. - do. i Grafisk Teknik	1.627,25
Bod	400,00
Afdrag paa Prioritetslaan	3.719,37
Kbhvn.-Kommune-Obligationer	250.000,00
Balance Kr.	4.957.561,06

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	17.212,28
Typograf-Tidende	10.797,50
Grafisk Teknik	3.522,30
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	5.619,77
Legatunderstøttelser	1.265,40
Administrationsbidrag til D. s. F.	2.357,28
do. til det internat. Sekr.	2.659,70
Svendeprøvekommissionerne	3.735,45
Tilskud til Lærlingestævne	125,00
do. til Fagklasse	400,00
Voldgiftsretten i Provinsen	75,00
Brændsel, Belysning og Rengøring	324,41
Kontorartikler	183,55
Lønninger og Honorarer	7.363,50
Rejseudgifter og Diæter	2.964,90
Porto	281,35
Tryksager	4.840,00
Telegram og Telefon	235,52
Forsikringer	778,25
Bogbinder	15,50
Bladhold	47,30
Annoncer	14,68
Inventar	138.00
Blomster	65,00
Nedskr. Prioriteter	3.719,37
Kbhvn.-Kommune-Obligationer	246.875,00
Beholdning den 30. Juni 1939	4.641.945,05
Balance Kr.	4.957.561,06

København, 28. August 1939. *Ths. Pedersen.*

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Kongressen i København

(Sluttet.)

Indkomne Forslag.

Fra det hollandske Typograf-Forbund var stillet følgende Forslag:

»Det internationale Typograf-Sekretariats Bestyrelse bestaar af fem Repræsentanter for tilsluttede Forbund samt en international Sekretær. Den internationale Sekretær giver hver Maaned de øvrige Medlemmer en Oversigt over den almindelige Situation indenfor den internationale Sekretariatskommission.

Bestyrelsen indkaldes hver sjette Maaned til Møde. Saafremt Formanden og Sekretæren anser det halvaarlige Møde for unødvendigt, afholdes der kun Møde en Gang pr. Aar. Sekretæren skal pleje Samraad med Bestyrelsen angaaende Maanedsskriftets Indhold. Lovenes § 11 ændres i Overensstemmelse hermed, saaledes at den under b. nævnte Sekretariatskommission paa 5 Medlemmer bortfalder. I Stedet for denne Kommission træder Repræsentanter for fem af den internationale Kongres bestemte Forbund.«

Den nuværende Ledelse bestaar foruden af Sekretæren af en Kommission paa fem Medlemmer, udpeget af Organisationen i det Land, hvor Sekretariatet har Sæde. I Tilslutning til denne Styrelse findes den udvidede Sekretariatskommission paa fem Medlemmer, som indkaldes til Møde, naar vigtige Sager foreligger. I den forløbne Kongresperiode har denne Kommission bestaaet af Repræsentanter, valgt af Forbundene i Frankrig, Holland, London, Skandinavien og Czekoslovakiet. Det hollandske Forslag vilde altsaa betyde, at de fem stedlige Medlemmer af Styrelsen afskaffedes, og at Styrelsen fremtidig kom til at bestaa af Sekretæren og de fem udenlandske Medlemmer.

Da der i den efterfølgende Diskussion var overvejende Stemning for at bibeholde den nuværende Ordning, tog Hollænderne deres Forslag tilbage.

Dansk Typograf-Forbund, Finska Bokarbeterförbundet, Norsk Centralforening for Boktrykkere og Svenska Typograf-Förbundet havde i Forening stillet følgende Forslag:

»Begivenhederne i de sidste Aar har tvunget en Række nationale Typografforbund til fuldstændig at udtræde af Typograf-Internationale, og for andre er Forbindelsen med Internationalen i høj Grad vanskeliggjort. Denne Situation gør det nødvendigt at træffe Foranstaltninger, som skal konsolidere Typograf-Internationale i finansiel Henseende, idet der stilles Midler til Raadighed for Sekretariatet, der skal give Mulighed for udover de hidtidige Opgaver at gribe pekuniært hjælpende ind i Nødstilfælde, navnlig da disse Nødstilfælde grundet paa den nuværende Udvikling stadig synes at blive talrigere og mere paakrævet.

Da det imidlertid for Tiden ikke turde være muligt at stille de nødvendige Midler til Sekretariatets Raadighed gennem en betydelig Forhøjelse af Kontingentet, og da, som vi alle ved, Trangen til Hjælp er stor, foreslaar vi, at den XIV. internationale Typograf-Kongres beslutter ad *Frivillighedens Vej at oprette en international Hjælpefond*, hvis Midler skal staa til Sekretariatets Raadighed til Understøttelses- og Hjælpeformaal.

Samtidig opfordrer vi de Typografforbund, som er gunstigt stillede i finansiel Henseende, til enten gennem direkte Bevilling eller gennem frivillige Indsamlinger i Afdelingerne at gøre denne Hjælpefond saa stor som muligt, for at den kan være et Vidnesbyrd om, at den traditionelle Typograf-Solidaritet, trods den Reaktion, der breder sig over Verden, fremdeles er levende Virkelighed.«

Sigvard Cruse, Sverige, redegjorde paa de skandinaviske Forbunds Vegne for Meningen med Forslaget. Og efter at en Del Talere i varme Ord havde tilsluttet sig Forslaget, vedtoges det under stærkt Bifald.

Det vedtoges at bibeholde *Svejts* som Sæde for Sekretariatet.

Til international Sekretær genvalgtes *Hans Grundbacher*.

Derefter behandledes Spørgsmaalet om, hvilke Lande, der skulde repræsenteres i den udvidede Sekretariatskommission. Man enedes hurtigt om, at *England*, *Frankrig*, *Holland* og *Skandinavien* skulde have de fire. Derimod var der nogen Meningsforskel om Besættelsen af den femte Plads, som hidtil havde været overladt Czekoslovakiet. Nogle mente, den skulde holdes aaben, indtil man saa, hvorledes Forholdene udviklede sig i dette Land. Franskmændene foreslog Belgien. Resultatet blev, at *Jugoslavien* fik den femte Plads.

Dermed var Dagsordenen udtømt, hvorefter Formanden, *Adolf Schäfer*, konstaterede, at Kongressen havde udført et godt Arbejde, og rettede en Tak til alle dem, der havde deltaget i Kongressen, en Tak til Kongressens Værter, de skandinaviske Forbund, til Kongressens Arrangør, »Generalstabschef« Svend Johansen, samt Oversættere og Stenografer. Formanden forsikrede, at han og hans Kolleger stedse i deres Hjerter vilde bevare Mindet om denne Kongres. I Haabet om, at Friheds- og Fredsfronten vilde forblive ubrudt, udbragte Formanden til Slut et kraftigt besvaret Leve for Typografernes Internationale.

*

Kongressens Deltagere var følgende: A. Theunissens, Belgien. Sigv. Hellberg, K. A. Jørgensen, O. A. Lundin, Ths. Pedersen, Frederik Nielsen, Alfrida Andersen og Svend Johansen, Danmark. George A. Isaacs og W. Plunkett, England. Alexander Schönberg, Estland. A. J. Hällström, Finland. Aug. Journeau og Cam. Schnaidt, Frankrig. J. A. Hippe, H. Korte og B. Ponstein, Holland. Eug. Stark, Jugoslavien. B. Barbel, Luxemburg. Reinh. Goldemann og Jean Möri, Svejts. A. J. Downes, Sydafrika. Severin Arnesen, Oscar L. Ottersen, Gustav Skjebstad og Emil Torkildsen, Norge. Antoine Burkot, Polen. Georg Berg, Joh. Berggren, Sigvard Cruse, Nils Lindberg, Nils Wessel, Frits Åhrberg, Gust. Andersson, A. E. Engström, C. E. Jansson og Joh. Lövgren, Sverige. Alfr. Halasz, Ungarn. Fra Berner-Sekretariatskommissionen: Adolf Schäfer, Karl Aeschbacher, Otto Galli, Hans Huber, Frants Kilchenmann samt Sekretær Grundbacher.

Desuden følgende Gæster: H. Jacobsen, Kr. Eriksen og Ernst Berg, København. J. Roelofs, Amsterdam. A. E. Holmes og H. Inglis, England.

Da „Internationale" første Gang blev sunget

Af *Niels Klim* i Typografiske Meddelelser.

Det, som her skal fortælles, hændte de berømte Martsdage i 1871, da Kommunen blev proklameret i Paris — den Gang, da Tusinder af Pariserarbejdere gav deres Liv for den Idé, som flammede i dem. Nødstilstanden efter den fransk-tyske Krig var meget stor, og Misfornøjelsen med den konservative Regering endnu større. Det gærede voldsomt i Arbejderbefolkningen i Paris.

Inde i det lille Værelse i et Hus paa Montmartre sad Jean selv, hans Hustru og hans gamle Far — alle samlede om Bordet, hvor det mer end tarvelige Maaltid var sat frem. I Stuen var der Skumring, og gennem det høje smalle Vindue faldt graat Lys ind fra Gaden. De tre hævede af og til Hovedet og lyttede til Lyden fra Gaden. Det var som skulde der hænde noget skæbnesvangert. Dumpe Lyde brød Stilheden, truende Mumlen, der ligesom rejste sig langt ude paa Boulevarderne og som Flagermusvinger slog mod Vinduet. Et og andet Sted fra lød der høje Raab. Det gærede i Paris denne Aften, det gærede hektisk og voldsomt mod noget, som skulde ske . . .

Da hørte de med ét Løb paa Trappen. Døren blev revet op og Jeans 15 Aar gamle Søn Pierre stormede ind. Det unge Ansigt blussede efter Løbet, Øjnene tindrede, og hele Skikkelsen var som en spændt Staalfjeder. Han raabte: »Hører I! Hører I! De bygger Barrikader paa de ydre Boulevarder!«

»Herre Jesus!« Moderen rejste sig fra Bordet med et lille Skrig.

Faderen havde ogsaa rejst sig. Kun Bedstefaderen sad stille og stirrede med haarde Øjne paa Sønnesønnen.

»Har Du været derude. Fortæl, hvad Du har set,« sagde Faderen skarpt.

»Der er Tusinder,« fortalte Pierre aandeløs. »De kaster Barrikader op i alle Gader, de har Vaaben. Aa, nu gaar det løs!«

»Hvem er det, der fører dem?«

»Véd det ikke. Men nogen af dem synger en Sang, som er lavet af en, der hedder Engéne Pottier. Her skal I høre. Pierre begyndte at synge: »Rejs jer fordømte her paa Jorden!«

»Det er Opbrudets Sang,« sagde Jean. »De har sunget den længe paa Kafeerne. Ja, nu ser det ud til at blive Alvor.« Hans Ansigt blev rødt af Bevægelse. Han stillede sig ved Vinduet og saa ud paa Gaden. De dumpe Lyde blev stærkere, af og til lød der Skud langt ude.

»Jeg maa gaa,« mumlede han.

»Hvorhen?« Hustruens Spørgsmaal lød som et Skrig.

»Hvorhen?« gentog Jean. »Naturligvis derud! Jeg vil være med Kommunarderne!«

Den gamle Bedstefader rejste sig fra Bordet. »Jeg gaar med,« sagde han roligt. 65 Aar er ingen Alder, og jeg skal jo snart dø alligevel.«

»Jeg gaar ogsaa med!« raabte Pierre.

»Nej, Du bliver her hos din Mor!« kom det kort og bestemt fra Faderen.

Da de gik, stod Hustruen grædende paa Trappen. Der stod ogsaa andre. Thi der var flere af Mændene i Huset, som gik til de yderste Barrikader den Aften. . .

Pierre blev staaende ved Vinduet og lyttede til Lydene og Raabene. I Værelset ved Siden af opholdt hans Mor sig sammen med nogle Nabokoner. De var alle ophidsede. Pierre syntes ikke, han kunde holde dette ud længere. Han sneg sig ud paa Gangen, ned ad Trapperne, ud ad Døren, og i et Spring var han ude i den smalle Gade og fo'r ned over, ud mod Barrikaderne.

I en bred Gade var Kampen i fuld Gang. Kommunarderne havde slæbt Senge, Stole og Skabe ud paa Gaden. Af dette havde de bygget en høj Barrikade, bag hvilken en stor Flok Mænd laa og skød. Fra Vinduerne i Husene blev der ogsaa skudt. Ved Enden af Gaden saas General Thiers Soldater. Et rødt Flag var stukket ned i Barrikaden, og under Flaget laa en Mand, som var saaret. Blodet dryppede fra hans Ansigt ned paa de snavsede Brosten. Pierre saa nogle Kvinder, der kom og bar den saarede ind i det nærmeste Hus. Da han nærmede sig Barrikaden, saa han Faderen og Bedstefaderen yderst ved Husrækken. De laa begge og skød. Drengen krøb nærmere. Med ét blev der stille langs hele Barrikaden. Geværene blev sænket og Mændene saa med stive Ansigter ud paa Gaden.

Derude, fra et Hus længere borte, kom langsomt en lille fem Aars Pige ubekymret gaaende ned mod Barrikaden. Fra Huset, hvorfra hun var kommet, var der en, som raabte: »Mariska! Mariska! Hvor er Du?« Men Mariska gik lige ubekymret, mens Soldaternes Kugler slog ned omkring hende. Pierres Hjerte var ved at standse af Skræk. Aa, Gud — hvis den lille blev dræbt! Da rejste Faderen sig, sprang over Barrikaden, løb ned mod Pigen, greb hende i sine Arme og løb tilbage mod Barrikaden. Et Brøl af Begejstring hilste ham. Nogle Skridt fra Maalet vaklede han, slap Barnet, slog ud med Armene og faldt som en Klud mod Gaden. En af Soldaternes Kugler havde ramt ham.

Der lagde sig en Taage for Pierres Øjne, en rød, flammende Taage. Som en Hund sprang han over Barrikaden og styrtede ned mod Faderen og Barnet, som stod grædende i Gaden. Han greb Barnet med den ene Arm og med den anden Faderens slappe Legeme, og Skridt for Skridt slæbte han sin Byrde tilbage til Barrikaden. Soldaterne skød stærkere. Men nu vaagnede ogsaa de andre. Nogle aabnede en voldsom Ild, andre stormede ud paa Gaden og greb Pierre, hans Fader og Barnet og bar dem i Sikkerhed.

Det røde Flag blev lagt over Faderens døde Legeme. Blodet, som randt fra Saarene, farvede det purpurrødt. Ved den døde krøb Pierre og Bedstefaderen sammen, sønderknuste. De hørte næppe de dumpe Drøn fra Kanonerne, som nu var kørt frem af Thiers Soldater, hørte ikke Stormen fra de Tusinders Løb fra alle Gader, hvor Barrikader var rejst, og hørte næppe Triumfraabene, da Kanonerne var erobret og Soldaterne slaaet paa Flugt. Men da de langsomt gik hjemad med Faderens Legeme indsvøbt i det røde Flag paa en Baare, de havde lavet, da stormede en sejrsberust Menneskemasse forbi dem med de erobrede Kanoner under Raabene: Til Montmartre! Til Montmartre!

Og da de stod ved Vinduet og hørte den sagte Graad fra Moderen, førte Vinden Strofer af Sang ned til dem fra Montmartre. Deroppe sang for første Gang en tusindtallig Arbejderskare »Opbrudets Sang«.

Og Bedstefaderen sagde, idet han lagde sin Haand paa Pierres Skulder: »Maaske — maaske det en Gang ikke skal blive nødvendigt at dræbe for at faa Retfærdighed. . . Maaske Du, Pierre, kan klare det, eller dem, som kommer efter. . .«

Pierre og Bedstefaderen hørte ogsaa Sangen fra de Kommunarder, som blev dræbt ved Pére Larchaises Kirkegaardsmur, da Kommunen var slaaet ned af Thiers Soldater. Det lød som en Fremtidens Fanfare, naar disse til Døden viede, mens de stod i Rækker foran den hvide Kirkegaardsmur, pludselig stemte i med Sangen: »Rejs jer fordømte her paa Jorden!«

Nu, næsten 70 Aar efter, synges »Opbrudets Sang« eller »Internationale«, som den nu kaldes, af Millioner af Mennesker paa mange Sprog. Endnu er Sangens Mission ikke endt. Endnu maa den synges og endnu maa der kæmpes under dens Toner. . .

Afdød Kollega

Vor Kollega *Otto Lilliengreen* er afgaaet ved Døden, 55 Aar gammel. Afdøde, der havde lært hos Trier, arbejdede i mange Aar i Berlingske Tidende, indtil Sygdommen for faa Aar siden tvang ham bort, og i det sidste Par Aar var Lilliengreen Invalid.

Bisættelsen fandt Sted i Fredags i Bispebjerg Krematorium, hvor Afdelingens Fane sænkedes over Baaren.

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Søndag den 27. August Kl. 10 i Arb. Forsamlingsbygning, Rømersgade 22. *Formanden* bød velkommen og mindedes de i Kvartalet afdøde Kolleger. Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr*, Sekretær *Paul P. Petersen*.

1. Beretning. *Sigv. Hellberg* oplyste om Arbejdet med at faa alle nyoprettede Trykkerier til at underskrive Tarifen. I Kvartalet havde der kun været nogle mindre Erstatningssager, hvoraf een var afgjort med nogle faa Kroner, de øvrige afvist. Efter Opfordringen henholdsvis paa Generalforsamling og igennem »Typ.-Tid.« havde Formanden fra forskellige Trykkerier modtaget Prøver paa dèr anvendte Sprøjtevædsker, som var videresendt til Fabriksdirektoratet for dèr nærmere at blive undersøgt, om hvor vidt de indeholdt skadelige Stoffer. I nogle Tilfælde havde Afdelingen ligeledes henledt Fabrikstilsynets Opmærksomhed paa Trykkerier, som ingen Spisestue havde eller hvor disse var mangelfuldt indrettet. Trykkeriarbejdernes Skære-Arbejde i forskellige Virksomheder havde givet Anledning til Drøftelser og Overvejelser; en af Bogbinderforbundet anlagt Sag mod K. B. vedr. Skærearbejde vilde maaske klare Spørgsmaalene. Den for nogen Tid siden med Papirvarefabrikanterne oprettede Overenskomst har foranlediget Afdelingen til nærmere at undersøge Arbejdsforholdene paa en Række Virksomheder indenfor dette Omraade. Til Brug ved Fortolkningen af Tarifens Døgndriftsbestemmelser havde Afdelingen udsendt Spørgeskema til Trykkerierne for igennem det at faa Klarhed over Arbejdstidsfordelingen paa Trykkerierne. I Slutningen af September agter Styrelsen at indkalde til et Tillidsmandsmøde, og man haaber ved den Lejlighed at kunne redegøre for Døgndriftslovens Fortolkning. Ledigheden i Afdelingen havde i Sommerens Løb været lav, og dette havde nu givet Bogtrykkerorganisationerne Anledning til en Henvendelse til Forbundet om, at man henvendte sig til Socialministeren om en Dispensation fra Overarbejdsloven. Sigv. Hellberg meddelte, at Københavns Afdelings Styrelse havde behandlet Spørgsmaalet, og at man her enstemmigt havde udtalt sig mod en Dispensation, og han var overbevist om, at Medlemmerne delte dette Synspunkt. I denne Forbindelse udtalte Sigv. Hellberg, at det vilde være naturligt, at Bogtrykkerne foretog en Specialuddannelse af Typografer til de særlige Brancher og tog dem fra de Brancher, hvor Arbejdskraften er rigelig. Af Fester, som havde været i Kvartalet, omtalte Sigv. Hellberg 70-Aars Jubilæumsfesten, den internationale Typograf-Kongres samt de arbejdsledliges Udflugt til Julebæk.

Henning H. Jensen forespurgte, om det var rigtigt, at Tarifkommissionens Medlemmer havde faaet udbetalt 4 pCt. i Feriepenge af det af Forbundet ydede Beløb for Arbejdstab. Spurgte, om det var rigtigt, at et Styrelsesmedlem, medens han var Rejsefører i Udlandet, oppebar Arbejdsløshedsunderstøttelse. *Sv. Aa. Larsen* var imod, at det politiske Liv fik en for stærk Stilling i Organisationerne. *Niels Nielsen* havde Ordet angaaende vore Fester, som maaske var lidt for storstilede. *Eigil Hansen* meddelte, at han ikke havde faaet Understøttelse under sin Rejse i Sovjet-Unionen. Fandt, det var forkert at udbetale 4 pCt. i Feriegodtgørelse, da han mente, det Beløb, Forbundet udbetalte i Arbejdstab, var rigeligt. *Georg Mathiesen* protesterede mod Socialministerens Dispensation fra Overarbejdsloven og stillede følgende Resolution:

Typografernes Generalforsamling 27. 8. 39 meddeler Socialminister Ludvig Christensen, at vi betragter hans Forsøg paa at afskaffe Arbejdsløsheden, ved at erklære 8 pCt. af de arbejdsløse *umulige* som *genial*, men udbeder os en Forklaring paa, hvad de 8 pCt., han *støder ud af Samfundet*, skal gribe til.

Desuden advarer vi mod ethvert Overgreb paa Overarbejdsloven, da den, hvor mange Fejl den end har, betyder Arbejde for adskillige Typografer; vi betragter det endvidere som et kulturelt Gode at Arbejdstiden er begrænset.

Aage Zuschlag fandt Styrelsens Stilling ved Udbetaling af de 4 pCt. i Feriegodtgørelse fuldt forsvarlig. *Gamst Henriksen* fandt, at Programmet ved 70-Aarsfesten var for stift

og som en Følge heraf ingen Tiltrækning havde haft paa Medlemmerne. *Peder Jensen* fandt det forkert at lade Maskinsætterne tage Haandsætternes Arbejde. Misbilligede en Lederartikel i »Soc.-Dem.« vedrørende Dispensation af Overarbejdsloven. *J. Chr. Bergstrøm* protesterede med den faglige Medarbejders Artikel den 27. August 1939 i »Soc.-Dem.« og overgav en Resolution til Dirigenten. *Sigv. Hellberg* foreslog at afvise Bergstrøms Resolution som Generalforsamlingen uvedkommende. Ved en Afstemning om, hvorvidt Resolutionen skulde behandles, vedtog Generalforsamlingen med stort Flertal at afvise denne. *Werner Helmert:* Eigil Hansen havde anmodet om Understøttelse i Forbindelse med sin Rejse, det kan han ikke nægte. Fandt, at vore Fester burde være mere kammeratlige. Sætterne burde have et Revisionstillæg for deres Arbejde i Maskinerne. *N. Th. Svendsen* advarede mod at saa Lokesæd blandt vore Medlemmer til Mistænkeliggørelse af saavel Funktionærerne som Tillidsmændene paa Arbejdspladserne; de sidste var Organisationens stærkeste Støtte; fandt det rimeligt at udbetale de 4 pCt. i Feriegodtgørelse, det burde dog tilkomme alle, der deltager i Organisationsarbejdet. *S. V. Rasmussen* fandt det rimeligt at udbetale Feriegodtgørelse. Eigil Hansen havde under sin Rejse ønsket udbetalt Arbejdsløsheds-Understøttelse. *Chr. B. Petersen* omtalte Erstatningsspørgsmaalet, vi maatte ikke komme for langt ud med Godkendelse paa dette Omraade over for Bogtrykkerne. Vore Fester kunde godt være mindre storstilede. Til Spørgsmaalet om de 4 pCt. Feriegodtgørelse og Festerne havde iøvrigt *Georg Andersen, N. Chr. Hansen* og *Peder Jensen* Ordet. *Georg Mathiesen* anbefalede at stemme for den af ham stillede Resolution. *J. Chr. Bergstrøm* protesterede imod, at den af ham stillede Resolution ikke var kommet under Afstemning, ønskede den offentliggjort i »Typ.-Tid.«. *Eigil Hansen* omtalte sine Ønsker vedrørende Understøttelse under sin Rejse til Sovjet-Unionen; beklagede de fra forskellige Kolleger rejste Klager mod ham. *Sigv. Hellberg* fandt det naturligt at give de 4 pCt. i Feriegodtgørelse for Dage med tabt Arbejdsfortjeneste. Vedrørende Chr. B. Petersens Udtalelser om, at vi var kommet for langt ud med Betaling af Skadeserstatninger, udtalte han, at vi ikke altid kunde undgaa at betale, naar det notorisk kunde bevises, at vore Folk var skyldige, men som oftest lykkedes det jo ved Mægling at fjerne Erstatningskravene eller reducere disse betydeligt. Foreslog at afvise Georg Mathiesens Resolution, thi man refererer her Socialministerens Udtalelser paa forvrænget Maade. Udtalte sig angaaende vore Fester; det var vanskeligt at tilrettelægge et Program, der kunde samle alle, eftersom Smag og Behag er saa forskellig. Han vilde afvise Kritik af vore Festers Økonomi; vi er en stor Organisation, det er ikke en Klatforsamling, vi repræsenterer, men halvfemte Tusind typografiske Arbejdere, og naar disse fejrer 70 Aars Jubilæum, byder vi ikke udenbys og udenlandske Gæster paa Lobescoves i en Beværtning med Spyt og Gulvsand, men til et godt Maaltid paa et Sted med smukke Lokaler — iøvrigt er Mad og Drikke ikke billigere, fordi Lokalet er daarligt. Han redegjorde for de Festivitets- og Repræsentationsforanstaltninger, for hvilke der er Tradition i vor Organisation; de er ikke saa mange, og Basis for nogen virkelig Kritik mod Styrelsen for disse Foranstaltningers Omfang eller Bekostning kunde han stort set ikke anerkende. Hvis Styrelsesmedlemmer kunde undlade at referere til Kreti og Pleti om Sager fra Møderne for at sætte sig selv i Relief, havde Eigil Hansen undgaaet den kedelige Situation, han nu staar i her i Dag. *O. A. Lundin* fandt Udgifterne til Festerne i Almindelighed forsvarlige; han omtalte en Del Udgifter, der havde tynget stærkt paa Lokalkassen, f. Eks. Svendeprøverne, som dog nu var overgaaet til Forbundets Udgiftskonto. *Aage Hinrich* anbefalede at stemme mod den stillede Resolution og fandt, at den af Peder Jensen fremførte Kritik af Lederen i »Soc.-Dem.« angaaende Overarbejdsloven var malplaceret.

Ved Afstemning forkastedes den af Georg Mathiesen stillede Resolution, for hvilken der afgaves 9 St. Beretningen godkendtes derefter enstemmigt.

2. Regnskabet. *O. A. Lundin* aflagde Regnskabsberetning. Efter en Bemærkning af *Henning H. Jensen* godkendtes Regnskabet enstemmigt.

3. Forslag fra 3828 Bebel Sørensen om, at der ydes en ekstraordinær Understøttelse (paa ca. 30 Kr.) til de af Afdelingens Medlemmer, der har opbrugt deres ordinære Understøttelse. *Sigv. Hellberg* meddelte, at Styrelsen stillede følgende Forslag:

Generalforsamlingen vedtager, at der af Den særlige Fond Mandag den 28. August ydes en Ekstrahjælp paa 25 Kr. til ledige Medlemmer,

som er uden Understøttelse af Arbejdsløshedskassen,
som er enligtstillede eller er Forsørgere i H. t. Arbejdsløshedskasse-Vedtægtens § 16, 2), og
som har været ledigmeldt i Ugen 19.—25. August.

Til Forslaget udtalte Sigv. Hellberg paa Styrelsens Vegne, at man gik med til denne Udbetaling, fordi der nu i »Den særlige Fond« gennem Bøder og Efterbetalinger fra Firmaer var opsamlet noget over 3000 Kr., hvilket var nok til at dække Udbetalingen og efterlade et Beløb til specielle Hjælpeydelser til Enkeltmedlemmer i særlige Vanskeligheder. Men det nytter ikke at tro, at vi ved hveranden Generalforsamling kan bevilge Ekstrapenge, thi vort Forbunds Delegeretmøder har fastlagt Omfanget af og Grænserne for vore Ydelser, og hertil maa vi som en Hovedregel holde os. Ellers maa man først skaffe den ellers nødvendige Kontingentforhøjelse. Til Forslaget havde *Henning H. Jensen, N. Chr. Hansen* og *Brinkløv-Nielsen* Ordet; den sidste udtalte, at han gennem et Styrelsesmedlem vidste, at de arbejdsløse med fuld Understøttelse blev anvist Arbejde før de med ingen Understøttelse. Paa Forespørgsel om, hvem dette Styrelsesmedlem kunde være, svarede Brinkløv-Nielsen, at det var Ths. Pedersen.*) Dirigenten tilbageviste Paastanden som ganske ubegrundet.

Efter at Bebel Sørensen havde trukket sit Forslag tilbage, vedtoges Styrelsens Forslag enstemmigt, idet det ved Prøveafstemningen viste sig, at den skriftlige Afstemning kunde bortfalde. Generalforsamlingen hævet. *Paul P. Petersen.*

*) Ths. Pedersen har hertil ønsket at fremsætte følgende Erklæring:

Da jeg *ikke* har fremsat nogensomhelst Udtalelse overfor Brinkløv-Nielsen, der kunde tydes paa den angivne Maade, og da Arbejdsanvisningen paaviseligt *ikke* ledes som antydet, maa jeg protestere mod de fremsatte Udtalelser. De maa bero paa absolut Misforstaaelse eller Fejlhuskning fra Brinkløv-Nielsens Side. *Ths. Pedersen.*

„Typografernes Stiftelse i Vejle".

Paa en stærkt besøgt ekstraordinær Generalforsamling i Lørdags Aftes vedtoges det aldeles eenstemmigt efter Forslag af »Stiftelsen«s og Lokalafdelingens Bestyrelser, der har Samarbejde, straks at foretage de nødvendige Skridt til Opførelsen af en »Typografernes Stiftelse i Vejle« efter de udarbejdede Tegninger og Overslag, saaledes at den kan staa færdig til Indflytning til April 1940. Det bliver en 2-Etagers Ejendom paa 6 Lejligheder med alle Nutidens Bekvemmeligheder.

Den forhaandenværende Kapital er indkommen ved ugentlige Bidrag fra Byens Typografer, Tilskud fra Principalerne og en kontant Gave fra Fru Redaktør Chr. Søndergaard. —*t.*

Nær og Fjern

Teater-Rabat. Til »Folketeatret« og »Det ny Teater« kan ved Henvendelse paa Kontoret erholdes Abonnementskort, der giver Adgang til Køb af Teaterbilletter til noget lavere Priser end Teatrenes ordinære.

Efterlysning. Medlem Nr. 2841 Helmuth Nielsen maa omgaaende opgive sin Adresse til Kassereren i Viborg.

En Del Stof har vi af Mangel paa Plads maattet udskyde til næste Numer.

George A. Isaacs, en af de engelske Repræsentanter paa den internationale Typograf-Kongres i København, fik efter Forslag fra Sekretariatskommissionen til Opgave at foretage en Agitationsrejse til Nordamerika for at bevæge Typografforganisationerne i U. S. A. til Indmeldelse i Internationalen.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Nye Medlemmer

København: Trykker Sigvald Løntoft, tidl. Medlem (Martved), Paal. Alice Evelyn Jørgensen, udl. 25. 8. 39 hos Hellstrøm (arb. s. St.), Paal. Tove Hauenschild, udl. 17. 8. 39 hos Mohr & Co. (arb. s. St.), Hj.arb.ske Edith Eleonora Kryger Jensen (Mathias & Feddersen).

Nykøbing F.: Paalæggerske Elin Jørgensen.

Tiltraadte

København: 853 Arvid Kjeldsen fra Rejse (syg), 5276 Egon Berthelsen fra Aalborg (arbl.), 7254 Svend Sørensen fra Rejse (Theede), 7545 Georg Andersen fra Hillerød (arbl.), Hj.arb. Børge Haurberg fra Dansk Arb. Forb. (Bording), Hj.arb.ske Else Karen Olsen fra Sadelmagerne (Mathias & Feddersen), 6214 Henry Nielsen fra Rejse (arbl.), 5825 Leo Kærlev fra Esbjerg (arbl.), 1975 Frederik Nielsen fra Hillerød (arbl.), 795 Sv. Wackenschantz fra Lyngby i Pl.

Aalborg: 2592 N. P. Gudum (syg). Aarhus: 3684 Arthur W. Andersen (syg). Hjørring: 7641 Chr. Pedersen (arbl.). Middelfart: 6429 Gunnar Westergaard (Middelfart Maskinsats), 4929 Rosalie Jørgensen (Middelfart Maskinsats). Odder: 5722 Jens G. Kristensen (Odder Bogtrykkeri). Roskilde: 6446 Leif Pedersen (arbl.). Sønderborg: 5277 Peter Larsen (arbl.).

Fratraadte

København: 1392 Otto Jensen til Støberiarb., 5825 Leo Kærlev til Roskilde, 200 Frank Madsen til Esbjerg, 1412 Carl Christoffersen paa Rejse, 1715 Hans Hansen paa Rejse, 3684 Arthur Andersen fra Aarhus, 5897 Hans Schrøder paa Rejse, 5932 Kurt Petersen til Næstved, 6385 Sv. Hallberg paa Rejse, 7640 Carl Andersen paa Rejse, 4476 Carl A. Hansen paa Rejse.

Aarhus: 7143 Carl Hornbech paa Rejse, 5722 Jens Kristensen til Odder i Pl. Hillerød: 7545 Georg Andersen til København (arbl.), 1975 Frederik Nielsen til København (arbl.). Holstebro: 7625 Hugo Stabehl til Silkeborg i Pl. Kolding: 7715 Holger M. Jørgensen paa Rejse. Lyngby: 795 Svend H. Wachenschantz til København i Pl. Nyborg: 4929 Rosalie Jørgensen til Middelfart. Silkeborg: 7625 Hugo Stabehl til Holstebro (arbl.). Skive: 3874 Sigurd Mortensen paa Rejse. Sønderborg: 5928 Erik Hyllested til Aalborg (arbl.). Thisted: 5276 Egon Bertelsen paa Rejse.

Udslettet med Restance

København: 4163 Trykker Emil Kreipke (Axelholm).

Døde

København: 683 Harry Larsen (Holger Meyer). 8490 Otto Lilliengreen.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 3. September

Smørum—Ledøje

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Stereotypørernes Brancheklub

Medlemsmøde afholdes Mandag den 4. September Kl. 20 i Rømersgade. Indbetaling af Kontingent. Vi diskuterer den forestaaende Vinters Oplysningsarbejde. Slut derfor op i stort Tal og vis din Interesse for den Branche du tilhører. *Styrelsen.*

Typografernes Sportsklub

Friluftsgymnastik og Haandbold sluttet den 30. August.

Nærmere Oplysninger om Gymnastikkens Begyndelse følger senere.

ANNONCER

Ung Trykker,

der uden egen Skyld er blevet arbejdsløs, kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads snarest. Billet, mrkt. »155«, modtager Ekspeditionen.

KARDINAL
Corps 10—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

34-aarig Sætter,

vant til at lede Arbejdet i Sætteriet, Revisionslæsning og Kalkulation af Satsarbejdet, søger Arbejde. Nuværende Plads i $4^1/_2$ Aar. Billet, mrkt. »154«, modtager Ekspeditionen.

Yngre Sætter,

i uopsagt Stilling, *ønsker Pladsforandring.* Har i 4 Aar delvis ledet Arbejdet i Sætteriet i mellemstort københavnsk Bogtrykkeri. Billet, mrkt. »153«, modtager Ekspeditionen.

Dygtig Trykker,

der samtidig kan paatage sig Ledelsen af Arbejdet i større Trykkeri i Provinsen, søges. Ansøgninger med nærmere Oplysninger i Billet, mrkt. »875«, til *Bergenholz Reklamebureau, København V.*

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^1/_2$
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE

Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Lohr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 36 *København den 8. September 1939* *66. Aargang*

Verdenskrig og Borgersind

Saa er det da sket — det forfærdelige, som vi har frygtet saa længe: Verdenskrigen er atter over os. Atter, ja — thi vi er jo adskillige, i hvis Bevidsthed Mindet om den forrige Krig endnu staar uhyggelig klart.

Til det sidste havde vi haabet, at der vilde være saa megen sund Fornuft i Behold hos dem, der har Folkenes Skæbne i sine Hænder, at de var veget tilbage for paa ny at tænde Verdensbranden.

Men det var der altsaa ikke. Sund Fornuft er jo en sjælden Vare i vor Tid. Og nu ruller Dødstromlen over Europas Jord.

— — —

Statsminister Stauning udtalte forleden: »Vis Borgersind, Samfundsfølelse, enhver paa sit Omraade! Lad os tage Livets Tilskikkelser i Fællesskab, og lad os blive fri for de meningsløse Forsøg fra enkelte paa at skaffe sig Fordele paa andres Bekostning. De Forsøg, der er set i Dag paa Hamstring af Varer, er meningsløse. Og endnu mere utiltalende er de indtrufne Forsøg paa at sætte Priserne kunstigt i Vejret paa nogle Forraad i Butikerne. Lad os opmuntre unge som gamle til at vise Borgersind, og lad os staa samlede som en national Enhed, der, naar alt skal gøres op, dog har en lys og lykkelig Tilværelse for Øje i Forhold til de Befolkninger, der skal ud i Krigen, og hvis Fremtid ingen kender.«

Gode Ord, som desværre hurtig glemmes, hvis ikke de efterfølges af mere haandgribelige Paamindelser. Rigsdagen har da ogsaa vedtaget Love til Imødegaaelse af det nævnte Uvæsen, og forhaabenlig vil der ikke blive set igennem Fingre med Forbryderne.

Det manglende »Borgersind« har jo allerede givet sig grelle Udslag. Særlig iøjnefaldende har Hamstringen været ved Kulforretningerne. Foran disse har der i den sidste Tid Dag og Nat holdt lange Rækker af Lastbiler, som ventede paa Læs. De, der har Penge og Husrum, har altsaa kunnet forsyne sig, medens de ubemidlede maa vente og betale den Pris, som Krigssituationen kræver. Hvorfor er der ikke i Tide skredet ind mod denne Hamstring?

Et andet Eksempel paa, at man kun tænker paa sig selv: Da England forleden gik til en Nedskæring af Sterling, lød der straks fra Landbrugsraadet og L. S. Raab om, at Kronen skulde følge Sterling i Faldet af Hensyn til Landbrugets Interesser. Regeringen har nu efterkommet Kravet *for saa vidt*, som den er gaaet med til at nedskære Kronen med en lille halv Snes Procent.

Vi véd, at en Forringelse af Pengenes Værdi i første Række rammer de smaa i Samfundet. Dette har Statsministeren klart paavist, da han i 1932 bl. a. udtalte:

»Nedskæring af Kroneværdien er et Bedrag over for alle, der modtager Løn, Tjenestemænd, Arbejdere, Haandværkere og Handlende, Pensionister og Understøttede samt overfor alle, der har opsparet større eller mindre Beløb. Kronenedskæringen fører til højere Priser, og selv Landbruget vilde opdage, at de nedskaarne Penge ikke gav de Fordele, som ansvarsløse Spekulanter foregøgler godtroende Folk.«

Den ubemidlede Del af Befolkningen har altsaa maattet tage det første Stød i den alvorlige Situation. Ret hurtig har *den* faaet Lejlighed til at vise sit Borgersind.

Hvornaar kommer Turen til de besiddende Klasser?

Under den forrige Verdenskrig var det Arbejderne, der særlig maatte bære Byrderne. Medens Landbrug og Handel bogstavelig talt skovlede Penge ind, sultede det store Flertal af Arbejderne. Der skulde være »Borgfred« — som det hed den Gang —, mens Kanonerne tordnede udenfor vore Grænser. Og først henimod Krigens Slutning — og *efter* dens Slutning — lykkedes det Arbejderne at opnaa rimelige Vilkaar.

Dette maa ikke gentage sig. *Fr. N.*

De store Problemer

Først en lille indledende Bemærkning.

I Aage Hinrichs sidste Artikel findes en venlig Paastand om, at jeg »ikke har Ret til at fremføre selvstændige Meninger«, og at den *saglige* Drøftelse af Problemerne lider herunder.

I Betragtning af, at Hinrichs Indlæg til Dato faktisk kun har været slet og ret Afskrivning af Hipas Propaganda-Materiale med Gentagelse af denne Institutions Skældsord og ikke altfor aandsfriske Argumenter, synes det mig, at Hinrich — som Manden i Glashuset — burde være en Smule forsigtig med at kaste Sten.

Og hvad den *saglige* Drøftelse angaar, er Hinrichs sidste Artikel jo et eklatant Bevis paa, at det i hvert Fald ikke er *ham*, der har Grund til at beklage sig.

Dernæst til selve Emnet: Den dansk-tyske Ikke-Angrebstraktat.

Det skal villigt indrømmes, at jeg ikke — som Hinrich antyder — forstaar de Aarsager, der fik Danmark til at afslutte denne Traktat paa samme Tid, som Norge, Sverige og Finland — hvis Neutralitetsvilje ikke er mindre end Danmarks — sagde Nej Tak. Det er mig stadig ikke muligt at se, at Danmark i Modsætning til de øvrige nordiske Lande har opnaaet nogen Art af Fordel ved Traktaten, og Aage Hinrich har jo heller intet kunne anføre, der var i Stand til at lette Forstaaelsen.

Vi har ganske vist faaet et Løfte om uantastet Fred og Handelsfrihed, bevares, men om *Værdien* af tyske Løfter har de sidste Aars Historie jo givet tilstrækkelig Anskuelsesundervisning,

Jeg kan derfor ikke se rettere, end at det vilde have

tjent netop *Danmarks* Interesser bedst, om man i dette Spørgsmaal havde holdt Trit med det øvrige Norden.

Siden denne Diskussion paabegyndtes, har Forholdene desværre udviklet sig saaledes, at *Krigen* er brudt ud.

Paa Baggrund heraf kan det vistnok betvivles, om en Drøftelse mellem Hinrich og mig om den bedste Fremgangsmaade til *Undgaaelse* af Krig (herunder Betydningen af den demokratiske Fredsfront) egentlig kan siges at være formaalstjenlig.

Hver for sig kan vi have vor Mening om, hvorvidt Deltagelse i en verdensomspændende Fredsfront eller Neutralitetspolitik bedst vilde være i Stand til at sikre Danmarks og Nordens Frihed og Selvstændighed, men med Krigens Udbrud maa dette Spørgsmaal foreløbig siges at være taget af Dagsordenen.

Det samme kan derimod ikke siges om Problemet Arbejderklassens Enhed.

Med de nye vanskelige Forhold, som Krigen skaber, vokser ogsaa Nødvendigheden af en Samling af Arbejderklassens Kræfter.

Hipa-Gruppen forestiller sig, at denne skal ske ved, at Kommunistisk Parti opløser sig og gaar ind i Socialdemokratiet.

Om det muligvis er for at *lette* en saadan Indtræden, at Hipa til Stadighed udøser Skældsord i Spandevis over Kommunisterne, ved jeg ikke, men den stadige grammofonagtige Gengivelse uden ringeste Hensyntagen til Livets Realiteter virker i hvert Fald ikke overbevisende paa nogen.

En mekanisk Partisamling vil ikke løse eet eneste af de Problemer, der i Dag beskæftiger Arbejderne.

Hvis man ikke først søger at skaffe en *fælles Politik* til Løsning af Dagens Spørgsmaal og finder frem til en passende *kammeratlig Omgangsform* Partierne imellem, vil en virkelig Samling være en Umulighed.

Et Krav om, at den ene Part betingelsesløst underkaster sig den anden, er ikke egnet til at skabe Samlings-Atmosfære, men giver langt snarere Udtryk for, at man fra den Side overhovedet ikke ønsker at bidrage nogetsomhelst til en Samling af dansk Arbejderbevægelse.

Ths. Pedersen.

Psykose —?

Mistillid til vore Tillidsmænd og deres Arbejde breder sig paa Trykkerierne som en Psykose, udtalte N. Th. Svendsen bl. a. paa vor Generalforsamling. Der *er* noget om det, men kan man undre sig derover, naar man tager den sidste Tarifsituation in mente?

Og i hvilken Sindstilstand kommer vi nu, naar vi en Søndag Formiddag ved Kirketid gaar hen i Rømersgade for at overvære Generalforsamlingen og derved faa lidt faglig Opbyggelse? Lad os til Eksempel tage vor sidste Generalforsamling Søndag den 27. August i Københavns Afdeling.

Paa Formandens Beretning er der ikke noget at udsætte, den kan alle godkende, og opmuntrende var det at høre, at Styrelsen har besluttet, ikke at give Dispensation for Overarbejdsloven i vort Fag. Da Regeringen i hvert enkelt Tilfælde, inden en Dispensation bliver givet, raadspørger det Forbund, hvor Spørgsmaalet kommer paa Tale, er det betryggende at vide vort Forbunds Beslutning. Det er i sin Orden og af stor Betydning, at Fagforeningerne har Indflydelse paa Regeringen, men at det modsatte ikke er heldigt, har Typograferne maattet indrømme.

Men lad os blive ved Generalforsamlingen. Efter Formandens Beretning ønsker to unge Kolleger at stille Resolutioner til Afstemning. De faar en mildest talt uforskammet Modtagelse, og man hører Hellberg tale højt med sig selv, om det i Grunden ikke er ulovligt at fremsætte den Slags ubehagelige Resolutioner, men da han, tilsyneladende til stor Ærgrelse, ikke kan finde nogen §, der forbyder det, bliver de sat til Afstemning og stemt ned med overvældende Majoritet.

Paa Dagsordenen er Forslag om Bevilling af en lille Ekstrahjælp til Fagets arbejdsløse. Bestyrelsen har allerede vedtaget at udbetale 25 Kr. den paafølgende Mandag; dog gør Hellberg opmærksom paa, at det i Fremtiden ikke kan nytte, at et enkelt Medlem stiller den Slags Forslag, for det vil ikke blive godkendt. Hvor findes den §, der giver Lokalformanden Kompetence til at afgøre dette? Den findes ingen Steder, og det maa først og fremmest være Medlemmerne, der afgør det. Hellberg har Tilbøjelighed til udelukkende at se organisationsmæssigt paa Tingene, og det har i de fleste Tilfælde sin Berettigelse, men naar det drejer sig om en Hjælp til gamle og arbejdsløse Kolleger, bør vi forlange, at der ses lidt menneskeligt paa Sagen. Paa samme Maade, som vi i en moderne Industrivirksomhed søger forgæves efter det menneskelige Hjerte, søger vi det forgæves i vort Organisationsliv. Pengene gaar forud, Plads bliver der ikke for det menneskelige. Efter Regnskabet at dømme, ligger vort Forbund inde med Millioner, hvad Rolle spiller det da, om vi i Ny og Næ yder vore nødstedte Kolleger en Nødskilling?

Der opstod et Ordskifte om Ferieprocenter, som er udbetalt Medlemmer af Tarifkommissionen. At vore Tillidsmænd, der virkelig gør et Stykke Arbejde for os, som f. Eks. Tarifkommissionen, skal have fuld Dækning for tabt Arbejdsfortjeneste bør ikke kunne diskuteres. Men da Eigil Hansen af en eller anden uforstaaelig Grund var imod disse Procenter, udviklede det sig til en Diskussion mellem ham og S. V. Rasmussen, der kom ind paa Eigil Hansens Sovjet-Rejse. En Rejse, som Eigil Hansen længe havde ønsket sig for dér at studere Forholdene, særlig i de grafiske Fag. Da Eigil Hansen havde gaaet en Del arbejdsløs og var arbejdsløs paa det Tidspunkt, hvor Rejsen skulde foregaa, havde han forespurgt Forretningsudvalget, om det kunde lade sig gøre, at han fik udbetalt sin Arbejdsløshedsunderstøttelse for otte Dage, som tidligere var godkendt af Arbejdsdirektoratet, naar vedkommende kunde blive kontrolleret paa Stedet, men da Loven ikke tillod det i dette Tilfælde, fik han naturligvis Afslag. Denne Forespørgsel til Forretningsudvalget fandt S. V. Rasmussen saa oprørende, at han mente det nødvendigt at anbefale Medlemmerne at sætte Eigil Hansen ud af Styrelsen.

Eigil Hansen meddeler nu Forsamlingen, at S. V. Rasmussen ikke har noget at lade andre høre, da han har benyttet det Studie-Legat, som Eigil Hansen forgæves har ansøgt om, til en Ferierejse til de norske Fjelde.

S. V. Rasmussen blev Eigil Hansen Svar skyldig.

Har vor Næstformand, S. V. Rasmussen, virkelig misbrugt et af Forbundets Studie-Legater paa denne Maade,

Dansk Typograf-Forbund

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 5. September 1939. *Forretningsudvalget.*

Blokaden i Dronninglund

Som meddelt er Bogtrykker *Alfr. Christensen*, Dronninglund, blokeret for Tilgang af organiseret Arbejdskraft, idet han gennem Aar har underbetalt to af vore Medlemmer.

Det tarifstridige Forhold er blevet i høj Grad lettet ved, at de to Typografer — maaske foraarsaget af nogen Mindreværdsfølelse — har dækket over, at de end ikke fik Fagets Minimalløn udbetalt.

Trods indtrængende Opfordring til at forlade den blokerede Arbejdsplads har de to gæve »Kolleger« fortsat Arbejdet, hvorfor Forretningsudvalget har set sig nødsaget til at udelukke dem af Forbundet.

Deres Navne er:

Chr. Mar. Pedersen (Medl.-Nr. 7774) og

Petrus Hansen (Medl.-Nr. 5208).

De har begge udstaaet deres Lære hos den nu blokerede Bogtrykker.

København, 5. September 1939. P. F. V.

Ths. Pedersen.

Københavns Afdeling

afholder

Medlemsmøde

Tirsdag den 19. September Kl. 20 i Rømersgade 22.

Dagsorden:

Drøftelse af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Sekretær *Svend Johansen* indleder.

Medlemskort skal forevises. *Styrelsen.*

---

bør han fjernes som Næstformand og tilbagebetale Studie-Legatet, som jo maa være tildelt ham under falske Forudsætninger. Medlemmerne har Krav paa at faa det undersøgt. Hvordan skal vi i Fremtiden have Tillid til en Mand, der bærer sig saaledes ad. S. V. Rasmussen er en af Danmarks højest betalte Typografer, saa her findes ingen Undskyldning.

Det er nemlig den Slags Ting, der sætter Mistillid til vore Tillidsmænd. Frem i Dagens Lys med den Slags og lad os faa renset ud. Andre Midler findes ikke mod den *farlige Psykose.* *Adolph Juliussen.*

— — Til foranstaaende Artikel af Adolph Juliussen, som Redaktøren har ladet mig gennemse, skal jeg føje nogle Bemærkninger, hvad Angrebet paa mig angaar.

Angaaende de 4 Procent i Feriegodtgørelse for udført Arbejde i Organisationen, derom er vi enige, saa den Sag behøver vi ikke at diskutere os imellem, men naar du skriver, at jeg fandt Eigil Hansens Forespørgsel til Forretningsudvalget »saa oprørende«, saa jeg mente det nødvendigt at anbefale Medlemmerne at sætte E. H. ud af Styrelsen, saa er det ikke helt rigtigt. Det, jeg fandt »oprørende« var, at E. H. i et Styrelsesmøde, foranlediget ved et Forslag fra et Styrelsesmedlem angaaende de 4 Procents Godtgørelse, at de udbetaltes til Medlemmer, der ved Organisationsarbejde havde sat dem til paa Arbejdsstedet, udtalte: »Jeg vilde skamme mig ved at modtage disse Penge«, naar samme E. H. et Par Dage efter henvender sig paa Forbundskontoret angaaende Arbejdsløshedsunderstøttelse under sin Rejse til Sovjet.

Endvidere fandt jeg det »oprørende«, at Eigil Hansen under Tarifforhandlingerne beklagede sig over, at han satte saa og saa mange Penge til hver Dag, hvad der naturligvis var ubehageligt for ham, der havde gaaet en Del ledig. Men E. H. vidste jo, under hvilke Betingelser og Betalingsmaader der arbejdes i Organisationen, og han burde jo ogsaa som gammel Organisationsmand og Styrelsesmedlem vide, at han ikke kunde oppebære Understøttelse under sin Rejse. Man kan efter min Mening ikke det ene Øjeblik spille forarget, for i næste at ville rage efter Fordele, man ikke har Krav paa. — Eigil Hansen sidder som Repræsentant i Afdelingsstyrelsen for Bog- og Akcidenssætterne, og det var til *dem*, jeg henstillede at finde en anden Repræsentant.

Angaaende min »Ferierejse til de norske Fjelde« burde Kollega Juliussen have undersøgt dette Forhold, inden han skrev sin Artikel, saa vilde han sikkert give mig Ret, naar jeg ikke svarede Eigil Hansen paa hans Angreb. *Noget* skulde E. H. jo sige, da han fik Ordet, og saa kom han paa Tanker om, at jeg engang havde faaet Viktor Petersens Legat, og da han forgæves havde søgt det, maatte der være noget underfundigt i det. Og saa insinuerer E. H. at jeg har misbrugt det, og Juliussen spørger, om jeg virkelig har misbrugt det. Og jeg skal svare Kollega J.: Jeg søgte Legatet i 1934 og fik det (jeg husker ikke, om det var 250 Kr. eller maaske 300) til en Studierejse i Norge og Sverige angaaende Installations- og Ventilationsforhold paa Trykkerierne. Jeg besøgte forskellige Trykkerier i Göteborg, Oslo og Stockholm, hvorom jeg skrev to Rejsebreve til »Typ.-Tid.«, udarbejdede et Foredrag med Lysbilleder, som har været holdt 5—6 Steder herhjemme, samt skrev en Beretning om mine Indtryk til Dansk Typograf-Forbund. Endelig kan jeg ang. denne »Ferierejse« oplyse, at jeg tog 6 Dages Ekstraferie foruden min tarifmæssige Ferie. Jeg overlader Afdelingens Medlemmer at bedømme, hvorvidt Forbundets Studie-Legat er misbrugt af mig.

Jeg blev ikke Eigil Hansen Svar skyldig, som Juliussen skriver, men vilde ikke forhale Generalforsamlingen ved at give en Redegørelse for min Rejse i 1934.

Endelig skriver Adolph Juliussen i Slutningen paa Artiklen om at faa renset ud. Kære Kollega! Her er jeg ogsaa enig med dig. Det var jo det, jeg forsøgte Søndag den 27. August. *S. V. Rasmussen.*

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for April Kvartal 1939

Afdeling	Indtægt										Udgift																					
	Kontingent		Ekstrakontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Rejseunderstøttelse af Fortsættelseskassen		Understøttelse af Fortsættelseskassen		Hjælpekasseunderstøttelse		Reservefondsunderstøt.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Adm.-Tilskud til Afd.		Indsendt til Hovedkassen		Ialt	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	2310	»	»	»	»	»	364	30	2674	30	»	»	576	»	»	»	»	»	477	25	»	»	102	»	»	»	48	25	1470	80	2674	30
Aalborg	9667	90	»	»	»	»	1151	24	10819	14	17	50	1423	»	»	»	»	»	1246	75	»	»	1359	»	»	»	173	75	6599	14	10819	14
Aarhus	18681	40	»	»	25	»	3000	»	21706	40	50	»	6141	»	»	»	»	»	4388	25	»	»	6226	»	»	»	400	»	4501	15	21706	40
Assens	422	80	»	»	»	»	200	»	622	80	15	»	126	»	»	»	»	»	247	50	»	»	»	»	»	»	11	87	222	43	622	80
Brønderslev	451	20	»	»	»	»	165	65	616	85	5	50	21	»	»	»	»	»	15	75	»	»	»	»	»	»	8	75	565	85	616	85
Esbjerg	3845	»	»	»	»	»	481	75	4326	75	11	25	674	»	»	»	»	»	731	50	»	»	72	»	»	»	78	75	2759	25	4326	75
Faaborg	425	»	»	»	»	»	»	»	425	»	21	75	96	»	»	»	»	»	85	25	»	»	»	»	»	»	10	»	212	»	425	»
Fredericia	1669	»	»	»	»	»	487	95	2156	95	12	»	536	25	»	»	»	»	366	25	»	»	1056	»	»	»	39	»	147	45	2156	95
Frederikshavn	1367	70	»	»	»	»	363	30	1731	»	»	»	75	»	»	»	»	»	158	75	»	»	174	»	»	»	»	»	1323	25	1731	»
Grenaa	597	60	»	»	»	»	225	15	822	75	3	75	246	»	»	»	»	»	130	75	»	»	144	»	»	»	12	50	285	75	822	75
Hadersley	1859	20	»	»	»	»	544	80	2404	»	3	75	1014	»	»	»	»	»	678	75	»	»	321	»	»	»	41	90	344	60	2404	»
Haslev	124	80	»	»	»	»	»	»	124	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	124	80	124	80
Helsingør	1208	»	»	»	24	50	981	35	2213	85	22	50	558	25	»	»	»	»	459	»	»	»	372	»	»	»	30	»	772	10	2213	85
Herning	1756	70	»	»	»	»	»	»	1756	70	15	»	294	»	»	»	»	»	226	50	»	»	660	»	»	»	37	50	523	70	1756	70
Hillerød	4485	70	»	»	»	»	»	»	4485	70	53	»	342	»	»	»	»	»	581	75	»	»	365	»	»	»	94	32	3049	63	4485	70
Hjørring	2594	60	»	»	»	»	»	»	2594	60	8	25	300	»	»	»	»	»	274	25	»	»	300	»	»	»	52	24	1659	86	2594	60
Hobro	643	60	»	»	20	»	100	»	763	60	»	»	36	»	»	»	»	»	161	»	»	»	198	»	»	»	12	50	356	10	763	60
Holbæk	2708	70	»	»	»	»	200	»	2908	70	9	25	482	50	»	»	»	»	644	50	»	»	720	»	»	»	57	50	994	95	2908	70
Holstebro	2027	70	»	»	»	»	»	»	2027	70	7	50	182	»	»	»	»	»	156	25	»	»	529	»	»	»	48	75	1104	20	2027	70
Horsens	4602	50	»	»	155	75	672	40	5430	65	5	50	865	»	»	»	»	»	1007	»	»	»	1512	»	»	»	105	»	1936	15	5430	65
Kalundborg	1550	90	»	»	»	»	»	»	1550	90	2	75	104	»	»	»	»	»	175	25	»	»	448	»	»	»	»	»	820	90	1550	90
Kolding	6422	30	»	»	»	»	»	»	6422	30	»	»	1214	»	»	»	»	»	924	»	»	»	1804	»	»	»	142	50	2337	80	6422	30
Korsør	537	»	»	»	»	»	657	55	1194	55	59	25	607	»	»	»	»	»	355	50	»	»	»	»	»	»	22	50	150	30	1194	55
Køge	1724	50	»	»	»	»	100	»	1824	50	30	50	174	»	»	»	»	»	259	25	»	»	»	»	»	»	34	39	1326	36	1824	50
Lyngby	1127	30	»	»	45	»	10	55	1182	85	»	»	440	50	»	»	»	»	451	25	»	»	84	»	»	»	23	05	184	05	1182	85
Løgstør	422	40	»	»	»	»	215	15	637	55	»	»	140	»	»	»	»	»	128	75	»	»	»	»	»	»	8	75	360	05	637	55
Maribo	927	60	»	»	»	»	»	»	927	60	»	»	48	»	»	»	»	»	28	»	»	»	»	»	»	»	16	87	834	73	927	60
Marstal	168	»	»	»	»	»	200	»	368	»	21	75	»	»	»	»	»	»	31	25	»	»	294	»	»	»	5	»	16	»	368	»
Middelfart	706	20	»	»	»	»	»	»	706	20	29	75	»	»	»	»	»	»	103	25	»	»	»	»	»	»	22	50	550	70	706	20
Nakskov	2427	50	»	»	»	»	»	»	2427	50	11	25	»	»	»	»	»	»	185	25	»	»	1098	»	»	»	50	»	1083	»	2427	50
Nyborg	861	60	»	»	»	»	476	85	1338	45	35	25	196	50	»	»	»	»	272	50	»	»	»	»	»	»	30	»	804	20	1338	45
Nykøbing F.	3813	40	»	»	40	»	300	»	4153	40	8	25	468	»	»	»	»	»	443	50	»	»	672	»	»	»	79	37	2482	28	4153	40
Nykøbing M.	969	»	»	»	55	»	200	»	1224	»	»	»	39	»	»	»	»	»	22	75	»	»	546	»	»	»	18	75	597	50	1224	»
Næstved	4250	20	»	»	»	»	»	»	4250	20	3	75	933	50	»	»	»	»	709	25	»	»	372	»	»	»	»	»	2231	70	4250	20
Odder	863	80	»	»	»	»	539	75	1403	55	18	75	384	»	»	»	»	»	363	75	»	»	54	»	»	»	21	25	561	80	1403	55
Odense	16580	70	»	»	10	»	»	»	16590	70	27	50	2742	50	»	»	»	»	2123	50	»	»	2291	»	»	»	336	87	9069	33	16590	70
Randers	5928	50	»	»	»	»	»	»	5928	50	59	75	1105	50	»	»	»	»	1111	75	»	»	818	»	»	»	101	»	2732	50	5928	50
Ribe	687	70	»	»	»	»	176	70	864	40	7	50	414	50	»	»	»	»	305	»	»	»	»	»	»	»	17	50	119	90	864	40
Ringkøbing	1381	80	»	»	»	»	»	»	1381	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	48	»	»	»	25	64	1308	16	1381	80
Ringsted	1933	30	»	»	»	»	458	17	2391	47	19	50	358	»	»	»	»	»	486	50	»	»	756	»	»	»	41	88	729	59	2391	47
Roskilde	3065	60	»	»	»	»	600	»	3665	60	41	»	619	50	»	»	»	»	477	50	»	»	54	»	»	»	250	»	2223	60	3665	60
Rudkøbing	964	90	»	»	»	»	801	40	1766	30	44	25	689	»	»	»	»	»	646	75	»	»	»	»	»	»	25	»	361	30	1766	30
Rønne	3360	40	»	»	»	»	»	»	3360	40	»	»	388	50	»	»	»	»	326	75	»	»	228	»	»	»	65	»	2352	15	3360	40
Silkeborg	2901	40	»	»	»	»	36	12	2937	52	18	75	90	50	»	»	»	»	46	50	»	»	1340	»	»	»	61	88	1379	89	2937	52
Skanderborg	574	»	»	»	»	»	855	43	1429	43	11	25	611	»	»	»	»	»	444	50	»	»	18	»	»	»	14	38	330	30	1429	43
Skive	2436	70	»	»	»	»	»	»	2436	70	21	75	168	»	»	»	»	»	224	25	»	»	588	»	»	»	49	40	1385	30	2436	70
Skjern	420	30	»	»	24	»	123	20	567	50	»	»	164	»	»	»	»	»	76	25	»	»	78	»	»	»	11	25	238	»	567	50
Slagelse	4809	20	»	»	186	»	»	»	4995	20	41	50	1123	»	»	»	»	»	1051	»	»	»	1149	»	»	»	114	85	1515	85	4995	20
Stege	790	20	»	»	»	»	529	75	1319	95	»	»	324	»	»	»	»	»	189	»	»	»	546	»	»	»	19	75	241	20	1319	95
Struer	535	20	»	»	»	»	»	»	535	20	»	»	27	»	»	»	»	»	40	75	»	»	»	»	»	»	12	50	454	95	535	20
Stubbekøbing	167	10	»	»	»	»	473	02	640	12	»	»	100	»	»	»	»	»	56	25	»	»	304	»	»	»	6	»	173	87	640	12
Svendborg	2321	60	»	»	50	»	150	»	2521	60	51	80	450	»	»	»	»	»	331	»	»	»	»	»	»	»	50	63	1638	17	2521	60
Sønderborg	1205	10	»	»	»	»	383	15	1588	25	»	»	516	»	»	»	»	»	399	»	»	»	546	»	»	»	28	75	98	50	1588	25
Thisted	1489	10	»	»	»	»	»	»	1489	10	»	»	33	»	»	»	»	»	44	25	»	»	116	»	»	»	30	»	1265	85	1489	10
Tønder	193	50	»	»	»	»	»	»	193	50	3	75	»	»	»	»	»	»	26	25	»	»	»	»	»	»	5	»	158	50	193	50
Varde	225	90	»	»	»	»	887	60	1113	50	»	»	466	»	»	»	»	»	348	25	»	»	»	»	»	»	8	»	291	25	1113	50
Vejle	4466	90	»	»	5	»	»	»	4471	90	3	75	1024	50	»	»	»	»	731	50	»	»	1152	»	»	»	88	75	1471	40	4471	90
Viborg	2173	»	»	»	20	»	100	»	2293	»	44	25	357	»	»	»	»	»	262	75	»	»	199	»	»	»	38	50	1391	50	2293	»
	146832	90	»	»	660	25	17212	28	164705	43	879	05	30508	»	»	»	»	»	26239	75	»	»	29713	»	»	»	3140	04	74225	59	164705	43
København	223627	50	»	»	855	50	»	»	224483	»	214	75	60554	75	»	»	»	»	45780	50	»	»	48677	10	7000	»	9365	»	52890	90	224483	»
	370460	40	»	»	1515	75	17212	28	389188	43	1093	80	91062	75	»	»	»	»	72020	25	»	»	78390	10	7000	»	12505	04	127116	49	389188	43

Den første Formand

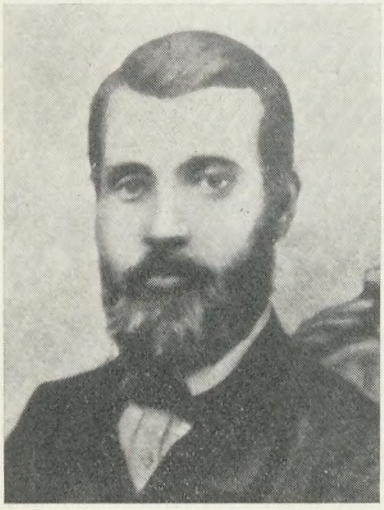

I »Typ.-Tid.« Nr. 23 bragte vi en Artikel »Formændene gennem de 70 Aar« med Billeder af alle Den typografiske Forenings Formænd, undtagen den første Formand, *J. F. Jensen*, idet der ikke fandtes et Billede af ham eller et Billede, som han var med paa. Som de, der har haft Lejlighed til at besøge Københavns Afdelings Formands Kontor, maaske har bemærket, hænger der en Ramme med Billeder af de tidligere Formænd, men ogsaa der savner man den første Formand. I Fremtiden vil Serien være komplet, idet vor lille historiske Tværsnit i Nr. 23 har givet vor Kollega, *Reinhardt Jensen*, O. C. Olsen & Co., Foranledning til at melde sig med et Billede af *J. F. Jensen*, der var hans Fader.

Svar til Aksel Larsen

I de indledende Bemærkninger til det Indlæg, som Aksel Larsen har faaet optaget i »Typ.-Tid.«, Nr. 34, tales der om »H.I.P.A.'s fordrejede og forfalskede Oplysningsmateriale«. Gennem en Aarrække har H.I.P.A. og dermed hele den socialdemokratiske Arbejderbevægelse hævdet som sin Hovedanskuelse, at Efterleven af et Diktaturprogram — uanset om det betegner sig som kommunistisk eller nazistisk — vilde frembyde meget alvorlige Farer for Arbejderbevægelsen i de demokratiske Lande. Den seneste Tids Begivenheder vil have bragt ikke saa faa af A. L.s Partifæller til at anstille særdeles alvorlige Betragtninger over, hvorvidt denne Lære kan kaldes fordrejet og forfalsket.

At A. L. selv skulde være kommet til en Erkendelse af den kommunistiske Politiks forbryderiske Fremfærd, er vel ikke til at vente. Han har nu gennem længere Tid systematisk søgt at undergrave Tilliden til dansk Demokrati ved altid at være paa Tæerne, naar det gjaldt om at fremhæve eksisterende eller paastaaede Mangler i den danske demokratiske Lovgivning — paa samme Linie bevæger han sig i sit Indlæg i »Typ.-Tid.« — men sætter Kikkerten for det blinde Øje, naar Talen var om denne Lovgivnings gode Sider. Dem havde A. L. aldrig Øje for, men var altid parat med Henvisninger til Sovjet-Unionen, hvor »det fuldendte Demokrati« (!) efter Sigende havde formaaet at fremskaffe ganske anderledes Resultater. Det er Arbejderbevægelsens Hovedanklage mod det saakaldte »kommunistiske« Parti og dets Ledere, at de har søgt at gøre danske Arbejdere mentalt forberedt paa Diktaturet gennem deres uafladelige Mistænkeliggørelseskampagne overfor Demokratiets Resultater.

I Sammenligning hermed er det aldeles underordnet, hvad der tilfældigvis stod paa Folketingets Dagsorden, da A. L. fremsatte sin berygtede Udtalelse om, at det ikke for Kommunisterne drejede sig om at faa overvundet Krisen, men at faa den skærpet. Den Fortsættelse af Citatet, som A. L. bringer, er jo iøvrigt ikke i Stand til at give nogen Forklaring paa, hvorledes man i Vinteren 1932—33, med et 100,000 Tal arbejdsløse og en Storkonflikt staaende for Døren, havde tænkt sig at kunne skærpe Krisen for det kapitalistiske Samfund uden samtidig at fremkalde Sult, Kulde og Elendighed i de danske Arbejderhjem.

At sidestille den kyniske Tanke, som ligger bag A. L.s Udtalelser, med Aanden i Hartvig Frisch's Ytringer, er intet mindre end en Flabethed fra A. L.'s Side, der aldrig selv har ejet Evne eller Vilje til at opbygge noget nyt, men bestandig har maattet indskrænke sig til at fare bjæffende i Haserne paa dem, der skabte.

Socialdemokratiets Ordfører kunde fremsætte sin Udtalelse i Bevidstheden om, at der bag ham stod et Parti, der i Dagens praktiske Gerning har vist sin Evne til at lede Samfundsudviklingen i en Retning, der engang vil gøre Ende paa det kapitalistiske Samfundssystem. Af saadanne Gerninger har Aksel Larsen og hans Parti ingen at opvise. Udviklingen har tværtimod givet dem Ret, som paastod, at Kommunisme og Nazisme virker Haand i Haand. Og almindelig Velanstændighed, som dog formentlig ikke kan siges at være til Stede i det paagældende Tilfælde, burde forhindre, at A. L. forsøgte at anstille Sammenligninger mellem Udtalelser, der er fremsat af en Repræsentant for skabende, positive Kræfter og A. L.'s egne, der ikke er Udtryk for andet end Uansvarlighed.

København, 27. August 1939. *Børge A. Jakobsen.*

København—Moskva—Retur

Af *Eigil Hansen*

En tidlig Morgenstund den 3. Juli mødte 39 Mennesker af forskellig social Indstilling paa Københavns Hovedbanegaard for at paabegynde den af S. U. V.s Rejseafdeling arrangerede Rejse til Leningrad. I Rejsen deltog foruden Typografer, Cigarmagere, Litografer, Kemigrafer m. fl.

Vejret var det bedst tænkelige, og da vi stod ud over Sundet og vinkede Farvel til den lille Flok, der var mødt ved Malmøfærgen, var alle paa Dækket for samtidig at nyde den pragtfulde Sommermorgen. Det er jo sjældent, at vi Typografer er saa tidlig paa Benene. Færgen afsejlede fra Frihavnen Kl. 5^{30}.

Turen fra Malmø til Stockholm, som var det første Afsnit af Rejsen, foregik i reserveret Kupe, saaledes at vi havde god Plads til at strække Lemmerne, og det er ogsaa nødvendigt, naar man skal køre 600 km med Toget.

Den første Del af Turen er væsentlig som at køre gennem Sjælland, men efterhaanden som vi kommer højere op i Sverige, begynder de store Skove, Søer og Fjelde at melde sig. Samtidig bliver Bebyggelsen anderledes, end vi er vant til, idet man nu i Stedet for Stenhuse næsten udelukkende ser Træhuse — her er Masser af Træ —, saa det er ikke mærkeligt, at man udnytter en af Sveriges største Rigdomme paa denne Maade.

Efter 10—12 Timers Kørsel er vi i Stockholm, hvor vi dog ikke naar at se noget videre, idet der kun er et Ophold paa 1 Time. Vi kører fra Toget gennem Byen til Damperen, som skal føre os til Åbo i Finland. Vi fik paa denne Køretur et lille Indtryk af Stockholm, som er en meget smuk By.

Uden at paastaa, at jeg er særlig romantisk indstillet, maa jeg sige, at Sejlturen gennem den svenske Skærgaard med dens 20,000 Øer og Holme er noget af det skønneste, man kan se for sine Øjne. Man sejler i mange Timer gennem et Farvand, der er blikstille — paa alle Sider er Skibet omgivet af Øer og Holme af forskellig Størrelse, paa disse ligger mange baade store og smaa Huse, og overalt ser man Motorbaade, som fører Stockholmerne ud til deres Sommerresidens. Jeg stod i flere Timer paa Dækket, mens Skibet sejlede gennem Skærgaarden, og nød den herlige Aften.

Om Morgenen var vi tidlig oppe for ogsaa at faa Lejlighed til at se den finske Skærgaard, som ligner den svenske. I det hele taget er Sejlturen fra Stockholm til Åbo noget af det smukkeste, man kan tænke sig og ydermere behagelig for Folk, som ikke er søstærke, idet man kun 1 Time sejler i aabent Vand.

Efter en hastig Toldundersøgelse i Åbo gik Turen straks videre til Helsingfors, hvortil vi ankom Kl. 12^{25} Tirsdag Middag. Her havde vi Ophold til Kl. 11 om Aftenen. Vi spiste en prægtig Middag i den kooperative Restaurant — den hedder H. O. K., hvorefter enhver paa egen Haand kunde spasere ud og se paa Byen indtil Kl. 5^{30}, da hele Selskabet skulde paa en større Rundtur med Bil.

Man lægger især Mærke til den Travlhed, der hersker overalt — der er ingen arbejdsløse i Finland —, man arbejder paa fuldt Drøn med Opførelse af flotte Bygninger, Hoteller bliver der bygget flere af — og der arbejdes i fri Luft Dag og Nat. Om Sommeren bliver det ikke mørkt om Natten. Helsingfors By ejer vel det flotteste Posthus i Europa, ligesom Rigsdagsbygningen er noget af det mest moderne, man kan tænke sig. Selve Byen ligger paa Klipper, og endnu kan man midt inde i Byen se Klipperne mellem Bygningerne. Det nye Stadion, som er under Opførelse til Olympiaden næste Aar, skal rumme 60,000 Mennesker. Det ser ud til at blive mægtig flot. Efter Rundturen, som ogsaa førte os ud i den finske Skærgaard — vi maatte over 4 Broer —, dampede vi videre med Toget til den gamle By, Viborg. Onsdag Morgen kom vi til Viborg, hvor vi dog kun lige havde Tid til at drikke Morgenkaffe. Viborg er jo ellers kendt for at være en gammel smuk By, især Domkirken er bekendt, men vi maatte videre — vi nærmer os den sovjetrussiske Grænse. Vi rykker mod Øst og maa stille vort Ur 1 Time frem. Kl. 10 ankom vi til den finske Grænsestation Rajajoki, hvor Toldeftersyn, Pas m. m. snart var overstaaet. Det er et højtideligt Øjeblik for alle, naar Toget sætter sig i Bevægelse for at rulle det sidste Stykke i Finland, indtil man skimter den første Rødgardist. Grænsen er markeret ved en mægtig Port, hvor Toget kører igennem. Paa Porten staar Hammer og Segl og Sovjet-Unionens Initialer. Paa hver Side staar Rødgardister — vi hang alle ud af Vinduerne, da vi rullede ind i Verdens mest omdiskuterede Land, for at intet skulde undgaa vor Opmærksomhed.

I den russiske Grænsestation Beleostraw opholdt vi os et helt Par Timer. Det var et meget grundigt Toldeftersyn, men alle Funktionærer var venlige og elskværdige. »Intourist« havde sørget for at sende Tolke fra Leningrad, der talte saavel tysk som svensk. Hjemmefra var der blevet sagt, at naar vi først naaede den russiske Grænse, gik al Ting af sig selv. »Intourist«-Folkene klarede alt for os. Det skal straks siges — det var samtlige Rejsedeltagere enige om, da vi vendte hjem —, at en bedre Service havde de aldrig faaet. Man blev faktisk kørt fra Sted til Sted — hentet og bragt til Toget, Bagagen blev bragt til og fra Toget og paa Hotelværelserne, hvor alt var reserveret til os. Efter det grundige Toleftersyn og det første Indtryk af Sovjet-Unionen kørte vi til Leningrad, hvortil vi ankom Kl. 3 om Eftermiddagen. Vi maatte atter stille Urene 1 Time frem.

I Leningrad blev vi indlogeret paa »Hotel Europa«, hvor store flotte Værelser med indbygget Badekar og al mulig anden Komfort blev stillet til vor Raadighed. Kollega Aage Bentson og jeg beboede et saadan fyrsteligt Gemak.

Efter at vi havde faaet ordnet os lidt, nød vi en splendid Middag paa Tag-Terrassen, hvor vi kørte op med Elevator. Efter Middagen var vi paa den første Rundtur i Leningrad. Vi saa, for at nævne i Flæng, Isakskathedralen, hvor adskillige russiske Kejsere sover deres sidste Søvn; iøvrigt er der oprettet antireligiøst Museum i Kathedralen. Vi kørte flere Gange over de forskellige Broer over Newafloden, besaa Sct. Pauls Fæstningen, Vinterpaladset med den store Demonstrationsplads, saa de store nye Arbejderkarréer samt de flotte Sovjet-Paladser, der bruges til Administrationsbygninger.

Leningrad har nu 3 Mill. Indbyggere, for blot faa Aar tilbage kun $1^1/_2$ Mill. Denne kolossale Forøgelse gør, at Byen er vokset mægtigt; der bygges af alle Kræfter, helt nye Kvarterer vokser op, men man maa endnu lade nogle af de gamle, grimme, forfaldne Bygninger staa, fordi man endnu ikke kan undvære dem. Brolægningen er mange Steder uhyggelig, dog er alle Hovedgader asfalteret, og der fortsættes ogsaa med dette Arbejde. Det glæder én at se, hvilken Arbejdsiver der hersker overalt, der arbejdes paa mere end fuldt Drøn. Gamle Huse rives ned, nye bygges op. Man kan se det morsomme, at foran en ny Kæmpebygning staar et gammelt, forfaldent Hus, der er beboet. Naar det nye Hus er færdigt, flytter Beboerne fra det gamle over i det nye, og vel at mærke til samme Pris pr. Kvadratmeter. I Sovjet-Unionen betaler man paa denne Maade. Huslejen er noget af det billigste derover. Naar det nye Hus er færdigt, bliver det gamle revet ned, og paa denne Maade gør man Gaderne meget brede. Leningrad er delt op i 5 Rayons-Bydele, og hver Del bygges op efter et ganske bestemt planlagt Prospekt.

Det er morsomt at se Sporvognene rasle gennem Gaderne — der er stærk Fart, og overfyldte er de alle. Russerne hænger baade indeni og udenpaa, den mindste Afsats udenpaa kan bruges. Vi, som Udlændinge, ryster paa Hovedet og venter hvert Øjeblik, at der skal ske en Ulykke, men der sker intet, de er vant til den Slags og springer flot af og paa under Farten, og mange snyder sig paa Grund af disse overfyldte Vogne fra at betale til de kvindelige Konduktører, som ellers er rappe nok. Overalt bruges Kvinder, paa Sporvogne, i Togene, og vel at mærke ogsaa som Førere af Vognene. Det er en Sjældenhed at se et Mandfolk i de russiske Tog og Sporvogne. (Fortsættes.)

Landssammenslutningen af Trykkere

3. Kreds

Odense Trykkerklub

afholder Møde *Søndag den 10. September Kl. 16*, Den nye Forsamlingsbygning, Asylgade, Odense.

Films:

Moderne Reproduktionsteknik.
Engelske Miehle-, High-, Speed- Toturmaskiner.

Fagteknisk Foredrag af *Chr. B. Petersen.*

Alle fynske Trykkere indbydes.

Trykkerlærlinge er ogsaa velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Studiekreds!

Hvor mange véd egentlig noget om, hvori en Fagforenings Arbejde bestaar? Sikkert kun faa. Men da der nok er en Del, som kunde tænke at vide lidt Besked derom, agter vi at afholde en Studiekreds i Fagforeningskundskab. Til Leder har vi faaet en saa udmærket og kendt Mand, som *Eigil Holm.* Der lægges ud første Gang Torsdag den 5. Oktober. Indmeldelser paa Kontoret.

Herbergstur!

Sommeren er paa Hæld og Herbergssæsonen er ved at være forbi. Dog, inden det helt er slut, har vi paatænkt at afholde en Herbergstur, som saa samtidig danner Afslutning paa Sommerarrangementerne. Turen, som gaar til Hørsholm, er fastlagt til Lørdag den 16. og Søndag den 17. September med Start fra Evaldsgade Kl. 19,30. Angaaende Prisen, er Bestyrelsen blevet enige om, at den bedste Maade er, at hver Mand ordner sit eget Regnskab, saa er man i hvert Tilfælde stillet frit for, hvad man vil nyde og ikke nyde. Har man selv Frokostpakke med til Søndagen, vil Turen kunne gøres for ca. 1,50 Kr. Foreningen har Lederkort, saa man behøver ikke selv at have Vandrekort med. Kvindelige Deltagere er velkomne. Utvivlsomt er der mange Lærlinge, der vil sige: Man kender jo ingen af de andre Deltagere. Men dette er et daarligt Grundlag, for netop paa saadan en Tur lærer man hurtigt hinanden at kende og bliver Kammerater. Indtegningen sker paa Kontoret fra i Aften — og man bør ikke holde sig tilbage.

Nær og Fjern

Bog- & Akcidenssætterklubben i København. Besøg paa *Frederiksberg Papirfabrik* afholdes Tirsdag den 26. September. Reservér Dagen. Nærmere følger.

Haandsætternes Landsstævne i Odense i Søndags blev Succes. Haandsætterkolleger fra adskillige Byer havde givet Møde. Ved Formiddagsmødet holdt *K. A. Jørgensen* sit Foredrag, der blev efterfulgt af en livlig Diskussion. Om Eftermiddagen vedtoges det at danne Landssammenslutningen, ligesom et udarbejdet Lovforslag vedtoges med en enkelt Rettelse. Til Formand valgtes med Akklamation Hans Hansen, Odense. Nærmere Referat følger i næste Branche-Rubrik. *e. h.*

Den svenske Landsorganisations Medlemstal er i Tiden fra 1. Januar—31. December 1938 steget med 57.715 eller fra 840.234 til 897.949. Antallet af tilsluttede Forbund er i samme Tidsrum steget fra 41 til 42 (med 7407 Afdelinger). Af Medlemmerne er 135.316 Kvinder. I Løbet af de sidste 10 Aar er Landsorganisationens Medlemstal næsten fordoblet, idet den ved Aarsskiftet 1928—29 kun talte 469.409 Medlemmer.

De tilsluttede Organisationers Kontingent til Landsorganisationen udgjorde i 1938 Kr. 3.296.016,—. Af Landsorganisationens Udgifter kan nævnes Kr. 493.920 til Understøttelser og over 800.000 til Understøttelse af politiske Flygtninge og Hjælpen til Spanien. Til Ombygning og Udvidelse af Landsorganisationens Skole er anvendt Kr. 90.000, til Studie- og Oplysningsformaal over 300.000 Kr.

Et Fagforenings-Dagblad. I Milwaukee i De forenede Stater har den faglige Centralorganisation begyndt Udgivelsen af et Dagblad under Navnet »Milvaukee Evening Post«. Bladet skal varetage alle organiserede Arbejderes Interesser uden at tage Parti for den ene eller den anden politiske Retning indenfor Arbejderbevægelsen. Blandt Arbejderne i U. S. A. har det nye Bladforetagende vakt Opmærksomhed, og man afventer med Interesse, hvorledes Forsøget med et fagforeningskontrolleret Dagblad vil falde ud.

Fra Typografer til Metalarbejdere. 250 czekiske Bogtrykkere er i Følge det tyske Presseforbunds officielle Organ sendt til Tyskland for at uddannes til Metalarbejdere. Efter otte Ugers »Læretid« skal de fordeles blandt forskellige tyske Virksomheder.

2000 Blade og Tidsskrifter er ophørt at udkomme siden Tysklands Erobring af Czekoslovakiet.

Rov af Kirkegodset, privat Tilegnelse af Statsdomænerne og Beslaglæggelse af *Grundejendommene* danner Oprindelsen til den moderne Kapitalisme. *Karl Marx.*

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

25. August: Skanderborg 300,00; 31. August: Lyngby 200,00.

København, den 5. September 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Trykker Poul Kjeldsen Boch, udl. 1. 9. 39 i Missionstrykkeriet (arb. s. St.), Trykker Henning Eeg, udl. 25. 8. 39 hos Hoffensberg (arb. s. St.), Sætter Erik Roed-Jeppesen, udl. 1. 9. 39 hos Skou & Madsen (arb. s. St.), Sætter Henrik Gustav Vandrup, udl. 31. 8. 39 hos A. W. Henningsen (arb. s. St.), Trykker Helge Nielsen, tidl. Medl. (Fritz Nielsen), Sætter Harry Brødsted Jørgensen, tidl. Medl. (Nord. Bogtrykkeri)

Faaborg: Sætter Erik Nielsen, udl. 1. 9. 39 i Styrbæks Bogtrykkeri. Kolding: Trykker Erik Møller, udl. 1. 9. 39 i Fr. Lumbyes Bogtrykkeri. Odense: Trykker Poul Lund Hansen, udl. 1. 9. 39 i Fyens Stiftsbogtrykkeri, Maskinsætter Øjvind Hjorth Pedersen, udl. 1. 5. 28 i Hjørring (tidl. Medl.).

Tiltraadte

København: 4686 Else Alstrup fra Kv. Arb. Forb. (arbl.), 3366 Hans Clausen fra Nakskov (Barfoed), 6019 Holger Laursen fra Rejse (arbl.), 3137 Emry Larsen fra Hjørring (arbl.), 136 Carl Svendsen fra Kolding (arbl.), 6887 Aage Seliger fra Rejse (arbl.), Sætter H. Gudmundsson fra Island (Egm. H. Petersen.

Aabenraa: 6533 Karl Kochan (arbl.). Aalborg: Paalæggerske Henny Nielsen (overfl. fra Kvdl. Arbejderforbund), 2592 N. P. Gudum (syg). Aarhus: 7143 Carl Hornbech (arbl.), 3684 Arthur Andersen (syg), 7093 Evald M. Jensen (Jydsk Centraltrykkeri). Holstebro: 7625 Hugo Stabehl (arbl.). Nyborg: 4924 Ingrid Banke (syg). Nykøbing F.: 1603 P. V. Aage Ferdinandsen (Loll. Falst. Stiftstidende). Næstved: 5932 Kurt Wolmer Petersen (Næstved Avis), 7315 Poul Svarre (Næstved Tidende). Odder: 5372 Huno Mortensen (arbl.). Odense: 5921 Herbert Petersen (arbl.). Roskilde: 5825 Leo Kjær-Kærlev (Handelstrykkeriet), 7015 Niels Gerh. Mouritsen (Roskilde Bogtrykkeri). Varde: 4910 Anna Jensen (arbl.). Viborg: 3285 Erik Nielsen (Militær).

Fratraadte

København: 5961 Hans Gygox til Schweiz, 4924 Ingrid Banke til Nyborg (syg), 500 Børge Petersen paa Rejse, 1603 Vagn Ferdinandsen til Nykøb. F. i Pl., 562 Gerhard Schiønning til Køge i Pl., 10 Arn. Andersen paa Rejse, 6610 Georg Larsen til Holbæk i Pl., 5542 Herluf Jensen til Holbæk i Pl., 3742 Hjalmar Gurnæs til Hobro (arbl.), 3245 Henry Klitmøller til Slagelse i Pl.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge.
Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331.
Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen.
Privat: Sundby 1253.

Aalborg: 3285 Erik Nielsen til Viborg (Militær), 7808 N. P. Bøgh paa Rejse, 5875 Milliam Larsen til Aarhus (Militær). Aarhus: 6887 Aage Seliger paa Rejse. Kolding: 136 Carl Svendsen paa Rejse, 6596 Erik Ellgaard Christensen til Hjørring i Pl. Nykøb. F.: 6229 Carl Alb. Müller til Stubbekøbing i Pl., 5235 Fritz Rasmussen paa Rejse. Odense: 5845 Peter Chr. Hansen til København (Militær). Ringsted: 3697 Frode Foldager til København (Militær), 3783 Einar Mortensen til Kolding (Militær). Roskilde: 6446 Leif Pedersen til København i Pl., 5825 Leo Kjær-Kærlev (Militær). Skive: 5528 Knud Frederiksen til Nykøb. M. (arbl.), 3393 Aksel Hansen til Aarhus (Militær). Sønderborg: 5568 Hans Berg til København (Militær), 5277 Peter Larsen til Haderslev (Militær). Vejle: 5415 Thorvald Larsen til Sønderborg (Militær), 6060 Hans Chr. Sørensen til Fredericia (Militær).

Udmeldte

København: 2324 Lydia Fischer (fratraadt Faget), 5913 Janus Bendix (fratraadt Faget), 828 Poul Borg-Pedersen (fratraadt Faget).
Vejle: 4867 Asta Mebus (fratraadt Faget).

Udslettede med Restance

København: 1256 Stereotypør Karup (Dyva & Jeppesen), 1508 Trykker Halfdan Nielsen (Wilh. Hansens Musikforlag), 3042 Sætter Carl Jørgensen (H. P. Hansen), 3251 Hjælpearb. Kotte (Egm. H. Petersen).

Udslettede

Aalborg: 7774 Chr. Mar. Pedersen og 5208 Petrus Hansen (Blokadebrydere i Dronninglund).

Annulleret Udslettelse

København: 4163 Trykker Kreipke (Axelholm).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 10. September
Ravnsholt Skov
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

ANNONCER

Dygtig Akcidens-Trykker

antages straks.
Central-Trykkeriet, Nykøbing F.

34-aarig Sætter,

vant til at lede Arbejdet i Sætteriet, Revisionslæsning og Kalkulation af Satsarbejdet, søger Arbejde. Nuværende Plads i $4^1/_2$ Aar. Billet, mrkt. »154«, modtager Ekspeditionen.

Yngre Sætter,

i uopsagt Stilling, *ønsker Pladsforandring.* Har i 4 Aar delvis ledet Arbejdet i Sætteriet i mellemstort københavnsk Bogtrykkeri. Billet, mrkt. »153«, modtager Ekspeditionen.

Ung Maskinsætter,

Provinsianer, der arbejder i København, søger Arbejde for kortere eller længere Tid. Godt kendt med saavel Dagblads- som Bogtrykarbejde. (Linotype og Intertype). Fin Anbefaling haves. Billet, mrkt. »162«, modtager Ekspeditionen.

Totur-Trykker

i uopsagt Stilling ønsker Pladsforandring. Kendt med Miehle-Totur, større Hurtigpresser med Rotary-Apparat samt Eickhoff- og Heidelberg-Automater. Billet, mrkt. »161«, modtager Ekspeditionen.

Maskinsætter

ønsker Pladsforandring. God Korrektur og Præstation leveres. Billet, mrkt. »158«, modtaget Ekspeditionen.

SILHUET
Corps 28—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Paa større Trykkeri

søges Plads som Trykkeriarbejder el. lign. Vedkommende (Maskinarb.) er kendt med alle Maskiner, særdeles Sættemaskiner. Tilbud bedes sendt i Billet, mrkt. »156«, til Ekspeditionen.

Trykker

søger Pladsforandring, gerne i Provinsen. Fortrolig med Heidelberg, Eickhoff-Automat, Hurtigpresse med Rotary. Billet, mrkt. »160«, modtager Ekspeditionen.

Linotype — Intertype

Maskinsætter, rutineret, i uopsagt fast Plads, ønsker Pladsforandring. Billet, mrkt. »157«, modt. Ekspeditionen.

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^1/_2$
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 \ Rockwell Egyptienne
6-72 / mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 37 *København den 15. September 1939* *66. Aargang*

Det „store" Agitationsnumer

Den seneste Tids Begivenheder har gjort Diskussionen om Danmarks Ikke-Angrebstraktat med Tyskland og de hjemlige Kommunisters Stilling hertil *belærende* for den danske Arbejderklasse. Systematisk er denne Traktat som bekendt blevet lagt for Had af Kommunisterne. Man har fra den Side kynisk og med koldt Overlæg spekuleret i Arbejdernes naturlige Had til den Nazisme, der fratog Arbejderbevægelsen dens Organisationsfrihed, Arbejdernes Ret til frit at tale og skrive, kort sagt alle de Rettigheder, der gør Livet værd at leve, for paa denne Maade at spalte og splitte den danske Arbejderbevægelse. I de forløbne Kriseaar har de formaaet at putte Blaar i Øjnene paa en Del Arbejdere. Men efter at Kommunisternes store, stolte og tilbedelsesværdige Forbillede, Sovjet-Unionen, har afsluttet Ikke-Angrebstraktat med det nazistiske Tyskland, og derved prisgivet Polen og Freden i Europa, har Arbejdere i stort Antal vendt de herværende Moskva-Agenter Ryggen. Ingen Sinde er Kommunisternes hykleriske og skadelige Politik blevet afsløret mere grundigt.

Man har søgt at bilde Arbejderne ind, at Kampen mod Krig og Nazisme kun kunde føres ved, at Danmark forlod sin »skadelige« Neutralitetspolitik. »Vejen frem er ikke Neutralitet, men Forstærkelse af Kampen mod Krig og Fascisme«, skriver Ths. P. i sin Pjece om Zürich-Kongressen. Derfor skulde der foretages en kraftig Kursændring, thi som »Arbejderbladet« har skrevet: »I Danmark gælder det nu om at fremtvinge en Ændring i den danske Udenrigspolitik, saa *Danmark indrulleres mellem de Stater, der under Sovjet-Unionens Førerskab kæmper for Bevarelse af Freden.*«

Alt har været forsøgt for at foregøgle Arbejderne, hvor skadelig Ikke-Angrebstraktaten mellem Danmark og Tyskland er. I den demokratiske Verden, fortælles der, bliver det opfattet som en fascistisk Handling. Endvidere fortælles, at

»... Venskabspagten med Naziriget er *vendt mod Fredskræfternes Forsøg paa at standse Krigsorganisatorernes Fremstød*, altsaa særlig vendt *mod* Sovjet-Unionen.«

»*Den tyske Fascismes udenrigspolitiske Pagter er en Bestanddel af dens Taktik for at splitte og undertvinge fremmede Lande og Folk.*«

Uanset om den spændte udenrigspolitiske Situation Gang paa Gang har truet med at finde sin Udløsning gennem en Krig, har de hjemlige Kommunister paa aldeles uansvarlig Maade søgt at oparbejde en Stemning for, at Danmark skulde forlade sin hævdvundne og af andre Stater anerkendte Neutralitetspolitik ved at tilslutte sig et Alliancesystem *under Sovjet-Unionens Førerskab.* Garanti for, at en saadan Alliance lod sig tilvejebringe, har de ikke haft. De foregav at *tro* — selv efter at Meddelelsen om den tysk-russiske Ikke-Angrebstraktat var indløbet! »Arbejderbladet« gengav Meddelelsen »med det naturlige Forbehold, der maa reserveres enhver Meddelelse fra Berlin«. (!)

Et Par Dage efter havde Kommunisterne dog genvundet Fatningen, og man maatte sande, at det hjemlige kommunistiske Parti ikke er noget dansk Parti, men slet og ret en Moskva-Filial og Agenturbestyrere af den sovjet-russiske Udenrigspolitik. Samtidig afslørede Situationen, hvor politisk umodne og hvor lidt Dømmekraft de »ledende« danske Kommunister er i Besiddelse af. Et Par Citater fra »Arbejderbladet« om den tysk-russiske Pagt kan passende fremdrages som Bevis herfor. Den 23. August hedder det:

»... Dog kan det med Sikkerhed beregnes, at Pagten vil vise sig at tjene Fredens Interesser, at bringe den nuværende Krise til hurtig og fredelig Afslutning.«

Den 29. August — 3 Dage før Krigens Udbrud:

»... Men samtidig hjalp den (tysk-russiske Pagt), som Kendsgerningerne viser, Fredens Sag godt paa Vej fremover, *saa Udsigterne til Krigen nu er mindre, end de har været i meget lange Tider.*«

Og den 31. August skrives der:

»I Dag ser de danske Arbejdere det kloge og klassemæssigt rigtige i Sovjet-Unionens Handling. De forstaar, at Sovjet-Unionen *ikke skal bruges i en bestemt kapitalistisk Magtgrupperings Kamp mod en anden kapitalistisk Magtgruppering.*«

Saaledes skriver Kommunisterne nu efter i maanedsvis at have forsøgt at bilde Arbejderne ind, at det var Sovjet-Unionens varmeste Ønske i Forbindelse med England og Frankrig at foretage et Modstød mod »de fascistiske Brandstiftere«!

Disse Udtalelser kan derfor passende staa som et Monument over danske Kommunisters Mangel paa Ærlighed, Ansvarsfølelse og politisk Dømmekraft.

Ths. P.s Ønske om en »Fredsfront« mellem Frankrig, England og Sovjet-Unionen er af Livets barske Virkelighed fejet bort af hans russiske Forbillede, Stalin, der uden Skaansel beviser Hulheden i dette »store« Agitationsnumer.

Det vil efter dette være umuligt for de herværende Kommunister at fortsætte deres Kamp mod den dansk-tyske Ikke-Angrebstraktat.

Den alvorlige Tid, vi nu gennemlever, er i sig selv et Vidnesbyrd om Rigtigheden af den Neutralitetspolitik, vort Land fører. Kun Tiden kan afgøre, om de tyske Løfter til Danmark er ærlig ment. Men Danmark havde, i Kraft af sin geografiske Beliggenhed og Ønsket om at

holde sig neutral, intet andet at gøre end det, der blev gjort. *Det var klog Politik.*

Ths. P. har endnu ikke kunnet anføre noget reelt herimod. Tværtimod. Han har bragt »Typ.-Tid.«s Læsere et Opkog af »Arbejderbladet«s Standpunkter. Intet andet. Man forstaar derfor godt Ths. P.s Ønske om foreløbig at tage dette Spørgsmaal af Dagsordenen.

Tilbage bliver saa Enheden i dansk Arbejderbevægelse. Det er rigtigt, at med de nuværende vanskelige Forhold vokser ogsaa Nødvendigheden af en Samling af Arbejderklassens Kræfter. Den er ved at komme, Ths. P., takket være Stalins *kyniske* Politik over for Vesteuropas Arbejdere. Man tør sikkert ikke benægte, at der nu daglig modtages Udmeldelser af det kommunistiske Parti. Et Tegn paa den Opløsningstilstand, der raader, er ogsaa *Aflysningen af Partiets Kongres*, der skulde have været afholdt i denne Maaned. Partiets »Ledere« tør simpelthen ikke staa Medlemmerne til Ansvar for dets Politik. Det vilde slaa for store Revner i Partiet og fremme Opløsningstendensen.

Den danske Arbejder har forstaaet, *at Samlingen kun kan ske omkring Socialdemokratiet*, og at dette Parti handlede rigtigt, da det nægtede at have noget som helst Samarbejde med et Parti, hvis »Enhedsfront«s-Tilbud kun var Bluff, hvad enten disse Tilbud blev sendt i en Tid, hvor Kommunisterne arbejdede for et Sovjet-Diktatur (!) i Danmark eller i en Tid, hvor de arbejdede som »det borgerlige danske Demokratis eneste og sande Forsvarere«.

Aage Hinrich.

Omkring Afspaseringen

Foranlediget ved den Dispensation fra Overarbejdsloven, Ministeriet har givet Jernindustrien, og det Røre, denne Dispensation har vakt, skriver »Arbejderen« følgende:

Det oprindelige Ønske fra Jern- og Metalindustriens Sammenslutning gik naturligvis langt videre end det, der er opnaaet ved den nugældende Ordning. De samvirkende Fagforbund og Centralorganisationen af Metalarbejdere mente det imidlertid ikke forsvarligt at gaa med til en Dispensation, der kunde komme til at gælde ogsaa i den eventuelle Situation, at Jerindustriens Fag kom til at staa med rigelig ledig, kvalificeret Arbejdskraft og maatte nødvendigvis, naar Talen var om Ledighedsprocentens Størrelse, kræve det mest mulige Hensyn taget til de arbejdsløse, der endnu findes indenfor denne Industri, ligesom man ogsaa maatte sikre sig, at Dispensationens Gennemførelse ikke ensidigt afhang af Arbejdsgiverne, men kom til at virke indenfor Rammerne af de organisationsmæssige Aftaler, saaledes at Fagorganisationernes Adgang til at øve Indflydelse bibeholdtes. Fagorganisationerne er gaaet med til den nu indførte Ordning under nøje Overvaagelse af, at der i videst mulig Udstrækning tages Hensyn til Arbejdernes Interesser indenfor Faget, samtidig med, at det for Arbejderklassen som Helhed livsvigtige Spørgsmaal, at Erhvervslivet i fuld Udstrækning gives Evne til at effektuere alle Ordrer, sikre sig fremtidig Beskæftigelse og Valutaindtjening til Gavn for Beskæftigelsen i andre Fag, ogsaa tages i Betragtning. Og dette er sket.

Naturligvis har Dispensationsordningen for Jernindustrien vakt Opsigt i Offentligheden og givet Anledning til Presseomtale — og til Gisninger med Hensyn til Overarbejdslovens Skæbne i Fremtiden. Vi finder ingen Anledning til at indlade os i en Polemik med Aviser, der gør sig til Talsmænd for, at Overarbejde skal være tilladeligt og afspaseringsfrit under alle Forhold. Synspunkter af den Art deles ikke af de fagorganiserede Arbejdere, og vi tror heller ikke, at Landets mindre Haandværkere og Industridrivende ønsker den Tilstand genindført, at Outsidervirksomhedernes Smudskonkurrence skal have frit Slag for en Underbudsproduktion paa Basis af ubegrænset Arbejdstid og dertil hørende lavere Timeløn end den, som organiserede eller andre overenskomstomfattede Arbejdsgivere betaler.

Naturligvis kommer Overarbejdsloven til Behandling i Rigsdagen engang med Tiden, men hvad de borgerlige Aviser og Partier end mener om denne Sag, saa har Fagbevægelsen markeret sin Linie ved de Udtalelser, som D. s. F.s Formand, Laur. Hansen, fremsatte paa Generalforsamlingen den 15. August d. A., Udtalelser, som vi her gengiver — til Orientering og som Svar til de Aviser, der alt for tidligt proklamerer Frihed til ubegrænset Arbejdstid:

»Overarbejdsloven staar paa Dagsordenen, den er nemlig tidsbegrænset til 1. April 1940. — Jeg skal ikke for nærværende være Spaamand om den Fremgangsmaade, der skal anvendes, men kun sige, at ogsaa her ønsker D. s. F. at gøre sin Indflydelse gældende; jeg kan vist fastslaa, at vi fra Arbejderside ikke vil give Slip paa de Principper, som er nedlagt i Lovens § 4, vi vil ogsaa i Tiden efter 1. April — som ligeberettiget Part med Arbejdsgiveren — være medbestemmende om, hvor lidt eller hvor meget Overarbejde der skal udføres, det skylder vi i hvert Fald vore arbejdsløse Kammerater.«

Det bristende Borgersind

Den Knud Bach'ske Landbrugsorganisation L. S. er atter ude med Trusler mod det øvrige Samfund. Dens Ledere har været samlede for at give Udtryk for deres »Borgersind«.

Efter at have bebrejdet Regeringen, at Kronen kun har fulgt Sterling-Faldet til et vist Punkt (hvorved Kronen dog er nedskaaret med smaa 10 pCt.), giver L. S. sit Borgersind til Kende i følgende Salut:

». . . Saafremt Regeringen udnytter Krigssituationen til Foranstaltninger mod Landets Hovederhverv, vil Landbruget bringe alle Midler i Anvendelse til Selvforsvar. L. S.s Repræsentantskab har bemyndiget Forretningsudvalget til omgaaende at iværksætte de Modforanstaltninger, som maatte skønnes nødvendige.«

Føjer man hertil Kravet fra Landbrugsside om Opretholdelsen af de forskellige »Ordninger« trods den stærke Prisstigning paa Kød, Flæsk og Korn, forstaar man, at det just ikke er Borgersindet, der er det mest fremherskende i disse Kredse.

Der er ingen, som forlanger, at Landbrugerne skal produducere med Tab eller til Priser, der ikke giver dem Eksistensmuligheder. Men man kunde dog forvente, at de i Stedet for at udstede Trusler viste en vis Grad af Forstaaelse overfor de mange, der er langt værre stillet.

Var det under disse Forhold ikke mere rimeligt, om man f. Eks. ophævede Svineordningen og gav Svineproduktionen fri, saa den almene Befolkning igen kunde faa lidt Sul paa Bordet?

Fr. N.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

Medlemsmøde

Tirsdag den 19. September Kl. 20 i Rømersgade 22.

Dagsorden:

Drøftelse af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Sekretær *Svend Johansen* indleder.

Medlemskort skal forevises. *Styrelsen.*

Victor Petersens Mindelegat

I Anledning af den rejste Diskussion om *S. V. Rasmussens* Rejse for Midler, bevilget af Victor Petersens Mindelegat 1934, ønsker Legatstyrelsen at udtale:

1. Legatet er anvendt til det Formaal, til hvilket det er søgt: Undersøgelse af Installations- og Ventilationsforhold i Bogtrykkerier i Sverige og Norge.
2. Der foreligger en i 1934 afgivet Beretning om Resultaterne af S. V. Rasmussens Undersøgelser.
3. Erfaringerne er gennem Instruktioner for Maskinsættere kommet store Kredse tilgode.
4. Desuden har S. V. Rasmussen i »Typograf-Tidende« Nr. 40-41-42/1934 givet Skildringer af sin Færd.

Rejsebeløbet maa derfor efter Legatstyrelsens Opfattelse siges at være anvendt helt i Overensstemmelse med Forudsætningen for dets Ydelse.

København, den 8. Sept. 1939.

I Legatstyrelsen:

Sigv. Hellberg. O. A. Lundin. Svend Johansen.

Kamp!

Saa kom Krigen — Menneskehedens største Ulykke, Tusinder af vildførte Arbejdere føres til Slagtebænken. Vi har længe ventet denne Udløsning af Politikernes Evneløshed og Foragt for Menneskets eget Jeg.

Der maa nu spørges, hvorledes vi danske Arbejdere staar rustet i Kampen for det daglige Brød og mod de galopperende Prisstigninger nu, da Strejkeretten er frataget os. Hvordan er vi rustet mod Kapitalistklassens grænseløse Profitbegær og de velhavendes Hamstren?

Om noget Fremsyn fra vore Arbejderledere synes der ikke at være Tale. Vi er blevet lullet i Søvn med Samfundshensyn og har stadig maattet ræsonnere. Den kommende Tid vil vise skærpede Klassemodsætninger, og at Arbejderne maa tage Sagen i egen Haand.

Det kan da ikke være Meningen, at vi fagorganiserede Arbejdere, der før har vist, at vi var kampklare, saavel til Angreb som til Forsvar, virkelig skal vente til de politiske Ledere faar Tid til at beskæftige sig med Arbejdernes Lønninger. Vi har jo før set, naar det gælder om at knægte Arbejderne, saa kan Lovmaskineriet virke med Rekordfart.

Vi maa værge os imod, at dansk Fagbevægelse ofrer sin Selvstændighed og lader sig forvandle til et ordinært Statsorgan, hvis Opgave da bliver — under skiftende Konjunkturer — at tilpasse sig Samfundshensynet, d. v. s. kapitalistiske Interesser.

Vi vil ikke fortsat følge Linien og tabe det, den danske Fagbevægelse under haarde Kampe i Fortiden har vundet. Vort økonomiske Grundlag og de fagforeningsmæssige Rettigheder vil vi ikke se ophævet, og vore hjemlige Kapitalister og Hamstrere skal ikke faa Lov at rende med Profitten.

Vi har længe hørt ansvarlige Ledere prædike om vort Lands store Forsyninger af Varer, og vi maa i Dag betale helt op til 50 pCt. mere for importerede Varer end bare for otte Dage siden. Hvem skyder Profitten af de store Kokslagre, der længe har ligget paa Kulpladserne ved Havnen? Regeringen har ganske vist vedtaget Lovforanstaltninger mod Varefordyrelse, men da Københavns Kommune var med til at give Koksene den første Tand opad — ja, hvem er saa Varefordyrer?

Hvad er den organiserede Arbejderbevægelse andet end Arbejdernes aktive Indgriben og Modstand overfor den kapitalistiske Udbytning. I Dag og i den kommende Tid vil Kapitalismen og Udbytterne optræde mere brutalt end nogensinde før. Derfor maa vi gøre os klar til Kamp. *Thorvald Jensen.*

Kvinde-Kursus'et i Helsingfors

I Slutningen af Juli Maaned afholdtes i Helsingfors et Fagforeningskursus for Kvinder. En af de norske Deltagere giver i »Typografiske Meddelelser« en Skildring af Sammenkomsten, hvoraf vi gengiver følgende:

... Lørdag Aften var der Mønstringsmøde i Folkets Hus, hvor Deltagerne fik udleveret Kursus-Materiale. Der var mødt 400 Deltagere. Aabningen af Kursus'et foregik Søndag Formiddag i Folkets Hus. Efter at »Internationale« var sunget var der Hilsningstaler af de fire Landes Ledere. Om Eftermiddagen var der stor Folkefest i Vallgårds Friluftsteater med righoldigt Program. Her talte Formanden for Finlands Fagforeningers Centralforbunds Kvinde-Sektion, *Laura Härmä*, som udtrykte sin Glæde over, at saa mange Deltagere var kommet til Finland. Fru *Anna Johansson-Visborg* fra Stockholm og den finske Socialminister, *K. A. Fagerholm*, holdt ogsaa Taler. I sin Tale fremholdt Socialministeren, hvor vanskeligt det var for Fagforbundene i Finland at eksistere. De var revet ned og bygget op utallige Gange. Men, udtalte han, vi tror paa Fremtiden, vi er ikke Pessimister trods de Vanskeligheder, vi har at kæmpe imod. Han sagde bl. a., at Kvinden spiller en større Rolle paa Arbejdsmarkedet i Finland end i de andre Lande. Ogsaa blandt Kvinderne har Fagforeningsbevægelsen meget at vinde. Lad os haabe, at det nordiske Studiekursus gør sit til at øge Forstaaelsen for det faglige Arbejde blandt Arbejdets Kvinder.

Af Kursus'ets Forelæsninger lagde jeg særlig Mærke til *Kaisa Hüleläs* Foredrag om »Kvinden paa Arbejdspladsen — og Kvindens Løn«. Foredraget, som blev ypperlig fremført, klarlagde den finske Kvindes Løn i Forhold til Mandens. Statistiken viste, at Kvindens Arbejdsløn i Gennemsnit udgjorde tre Femtedele af Mandens. I Finland arbejder Kvinder i Værksteder, paa Bygninger, ved Brolægning, ja selv paa Lokomotivet er Kvinden beskæftiget.

Under Opholdet besaa vi Elanto, Samvirkelaget, som beskæftiger 3400 Arbejdere. De kvindelige Arbejdere fik Pension ved deres 58. Aar og de mandlige, naar de var 63.

Vi besøgte ogsaa Hushjælpens Feriehjem og Kommunearbejdernes Feriehjem udenfor Helsingfors. I den lille By Loja, som ligger et Par Timers Biltur fra Helsingfors, besøgte vi en Kirke, som er 700 Aar gammel, bekendt for sine Vægdekorationer. Motiverne hertil er hentet fra Bibelshistorien.

Paa Kursus'ets sidste Dag blev den finske Kvindesektion ved Anna Johansson-Visborg overrakt en Sølv-Vase, fyldt med røde Roser, som en Tak for det store og opofrende Arbejde, de finske Kammerater havde udført for de svenske, danske og norske Deltagere.

Studieugen i Helsingfors var godt forberedt og gennemført, og det gik som en rød Traad gennem alle de udmærkede Foredrag Betydningen af, at Arbejderklassens Kvinder ved deres Deltagelse i Organisationsarbejdet og Fagbevægelsen er med til at varetage Arbejderklassens Interesser.

Næste Fagforeningskursus for Kvinder holdes i København i 1940. Efter det lærerige Kursus i Helsingfors vil jeg anbefale Centralforeningens øvrige Afdelinger at følge Oslo Afdelings Eksempel ved at bevilge Stipendier for de kvindelige Kolleger, som har Interesse i at deltage i disse Kursus. *M. K.*

„Fikst du Pæren —"

For at undgaa Mistanke maa jeg straks sige, at jeg aldrig har været Ansøger til nogetsomhelst af Dansk Typograf-Forbunds Legater el. lign.

Selvfølgelig har enhver Typograf, derunder Medlemmer af Styrelsen, Ret til at søge den Pengehjælp, hvis Uddeling Forbundet raader for, og *selvfølgelig* har de paagældende Ret til at modtage og bruge de dem tilstaaede Penge; **men** —

bortset fra Ordlyden i Fundatsen mener jeg, ud fra mit personlige Kendskab til Stifteren af Victor Petersens Legat, at Hensigten var at lette *unge, mindrebemidlede* Typografer Adgang til faglige Studier, *særlig paa Rejse i Udlandet;* en forstaaelig Tanke for den, der husker V. P.'s kosmopolitiske Tro og hans Indsats for det faglige, *internationale Samkvem*, som han var Foregangsmand for herhjemme og med Rette tillagde den allerstørste Betydning.

Er dette rigtigt, **udelukker det helt,** at disse forøvrigt beskedne Midler, gives til *ældre* »højstbetalte Typografer«.

Victor Petersen vilde med sin aandsradikale Indstilling kun have haft Væmmelse tilovers for enhver Mistydning paa dette Omraade.

9. September 1939. *Louis Møller.*

„Typa"

Paa sidste Generalforsamling i Københavns Afdeling kom en æret Kollega ind paa Sætternes Trængsler og slog til Lyd for et Revisionstillæg, da dette at rette Revisioner i Maskinen kan være et højst ubehageligt Job.

Det kan der sikkert være noget om. Haandsætterne er i mange Tilfælde forfordelt. Men en anden Ting var det sikkert værd at have Opmærksomheden henvendt paa, nemlig den overhaandtagende Brug af Matricer og Stereotypi. Det er en kendt Sag, at f. Eks. en Annonce sættes og mangfoldiggøres i Matricer. Disse spredes ud til Bladene, som sparer Satsprisen — men forøger Arbejdsløsheden. Her er et Omraade, vor Tarifkommission ved kommende Forhandlinger bør tage under Behandling.

Vi har en beskyttende »Koda«, og saa vidt vides ogsaa en »Teda«. Det var rimeligt, om vi Haandsættere fik vor »Typa«. Den Kollega, som komponerer en Sats, maa dog have en vis Ret til sit Produkt. En ringe Afgift af hver Annonce, der bliver mangfoldiggjort, samlet i en Fond, burde anvendes til Afhjælpning af Arbejdsløsheden blandt Haandsætterne — mange Bække smaa . . . *V. J.*

Brev fra Oslo

Den norske filmcensur har nedlagt forbud mot fremvisning av den amerikanske film »A Nazi Spy« (En Nazi-Spion). Handlingen i denne film er bygget op på de kjensgjerninger, som fremkom under efterforskningen, som politiet foretok for å få opklart den tyske spionasjen i Amerika. Av naturlige årsaker vilde ikke tyskerne, at filmen skulde fremvises noen steder, og de nordiske demokratiske land stillet sig velvillige til dette ønske. Imidlertid reagerer den norske oponionen kraftig mot forbudet. Filmen er fremvist for inbudte ved forskjellige anledninger, og de som har sett filmen er enige om å fordømme forbudet. Nu sist har filmen vært fremvist for representantskapet i Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon, som representerer 90,000 fagorganiserte arbeidere i Stor-Oslo. Følgende protest blev vedtatt:

»Oslo og Akershus faglige Samorganisasjons representantskap for Oslo og Aker vil efter å ha sett filmen »En nazi-spion« uttale:

På vegne av de 90,000 fagorganiserte arbeidere protesterer vi mot Filmcensoratets forbud mot å vise frem filmen »En nazi-spion«. Filmcensoratets forbud tar vi som politisk censur, og idet vi slutter oss til de mange, som har krevd filmen frigitt, ber vi om, at Justisdepartementet tar forbudet op til revisjon, så dette angrep på ytringsfriheten her i landet kan bli slått tilbake.«

Imidlertid er det vel lite sannsynlig, at filmen blir frigitt. »Vårt forhold til fremmede magter« tilsier antagelig våre politikere å lukke øinene til for den urett, man gjør ved å forby en film, som bygger på kjensgjerninger. Ellers så er man ikke så nøie på å slippe gjennem gangsterfilmer, som lite eller intet har med virkeligheten å gjøre. Leve friheten!

Arbeidsledigheten i vårt fag er nu ikke så stor. Den siste statistikk viser, at der var 3,3 pCt. arbeidsløse i faget. Av disse var de fleste ikke faglærte, mens der for enkelte faglærte gruppers vedkommende så å si var mangel på arbeidskraft. Årsaken til den forholdsvis lave arbeidsledighetsprocent er dels de gode konjunkturer og ikke minst den nye rettskrivningreform, som gjør det nødvendig å trykke op alle lærebøker, ordlister o. s. v. Rettskrivningsreformen betyr nemlig litt av en revolusjon i norsk sprog, i enkelte tilfelle vil f. eks. danskene få litt vanskelig for å forstå de fornorskede ord. Men så raser også sprogstriden videre i norsk presse.

Våre Grønlandschauvinister bebyrder rett som det er pressen med sine artikler. Nu sist er man bekymret over noen rykter om, at Danmark tenker på å selge Grønland til Amerika.

Vi får håpe — for det gode naboskaps skyld, at der intet er i disse rykter!

Norsk Centralforening for Boktrykkeres Landsmøte blir holdt i mai 1940. Et av de store spørsmål blir den fremtidige ordning med arbeidsledighetskassen. Staten har som bekjent besluttet tvungen arbeidsledighetstrygd fra neste år, og da statens ydelser ikke på langt nær kommer op mot de, vi nu har, så blir det landsmøtets sak å finne en løsning her, så våre medlemmer ikke blir skadelidende på nyordningen. Man kan være misfornøjd med den nye trygd, men må dog ikke glemme, at den omfatter flere hundre tusen nye arbeidere, som ikke tidligere har hat noen som helst trygd ved arbeidsledighed.

Dansk Typograf-Forbunds nye fagbok, »Paalægger-apparater«, blir omfattet med stor interesse i Norge. Den fyller virkelig et »lenge følt savn«.

Oslo, 13. August 1939. *B. F—m.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Metalsmeltningen.

Paa Foranledning af vor Landssammenslutning har Forbundet udsendt et saalydende Cirkulære:

Til Fabriktilsynet!

Vi tillader os ved nærværende Skrivelse at henvende os til det ærede Fabriktilsyn angaaende Forhold, der er af stor Vigtighed for en Del af Forbundets Medlemmer, de ved Sættemaskinerne beskæftigede typografiske Arbejdere.

Idet vi først erindrer om, at der i Arbejds- og Fabrikregulativet for Bogtrykkerier er forordnet, at Arbejdslokaler, hvori der findes Smelterum (herunder hører alle Maskinsætterier), skal være adskilt fra øvrige Arbejdsrum ved en fast Væg, hvilket altsaa beviser Smeltningsprocessens skadelige Indflydelse paa den menneskelige Organisme, gør vi opmærksom paa, at man for henved 15 Aar siden paabegyndte Indførelsen af elektrisk Smeltning af Metallet til Erstatning for den sundhedsskadelige Gassmeltning. Dette System er gennem Aarene skredet jævnt fremad, men medens man i København kun har nogle ganske enkelte »Gasgryder« tilbage viser den sidst optagne Statistik, at der i Provinsen endnu er ca. 50 pCt. af Sættemaskinerne, hvor Metallet smeltes ved Gas.

I denne Forbindelse skal vi gøre opmærksom paa, at Erfaringerne tilfulde har godtgjort det elektriske Smeltesystems Driftssikkerhed; der behøver blot at henvises til, at alle store Dagblade kun benytter elektrisk Smeltning uden derved at kende til Forstyrrelser i Driften. Ogsaa hvad Økonomi angaar kan Elektriciteten konkurrere med Gassen, hvad mange statistiske Opgørelser har bevist. Tilbage bliver da kun Anlægget; men denne Omkostning en Gang for alle maa betragtes som indvundet gennem Tiden ved Elektricitetens større Skaansomhed overfor Materiellet.

I Erkendelse af, at Fabriktilsynet almindeligvis ikke i Henhold til Fabrikloven kan paabyde elektrisk Smelteanlæg, erindrer vi om, at en Henstilling fra Tilynets Side i saadanne Tilfælde, hvor Arbejdslokaler og disses Sundhedsforhold skal godkendes, i mangfoldige Tilfælde har hjulpet til Systemets Indførelse. Vi vil derfor høfligst anmode det ærede Fabriktilsyn om, hvor det er muligt, at være os behjælpelig med at fjerne den sidste Rest af den forældede Gasanvendelse, der virker sløvende paa Arbejdernes Sind og paa deres fysiske Velbefindende.

Med Højagtelse
(Underskrift).

Angaaende Samvittigheden.

Fra en Medarbejder ved en større Provinsavis har vi modtaget:

Kære Hansen, Indehaver af det lille Suk i forrige Numer! Maa en, som sidder ligesom det noksom bekendte lille Dyr mellem to Negle, have Lov til at sukke med? De kan nemlig være rolig for, at der er ogsaa andre, som har Grund til at sukke, endda i den lille Verden, hvor vi to er Led.

Undertegnede er ved Skæbnens Gunst .... eller Ugunst, det maa De om, hvad De vil kalde det .... blevet ham ved den anden Ende af Strimlen, med andre Ord, Korrektør. Saa jeg kender de to Ting: Korrekturer og Manuskripter. Jeg maa sige, at jeg af og til er en Del forbavset over, at Sætteren overhovedet har kunnet læse noget af Manuskriptet .... til Gengæld kan jeg ogsaa være let forbløffet over, hvad Sætteren kan faa ud af Tanker, der tilsyneladende er ganske klart formet. Naa, men i begge Lejre er der vel »Dage derpaa« og andre Sygdomme, som kan paavirke en »i middelsvær Grad«, og Folk, som aldrig tænker over, hvad de har at gøre med, saa de f. Eks. tvivler, om Serbien eller Sibirien er Stedet.

Hovedreglen maa, synes jeg, være, at Sætteren skal sætte det, der staar paa Manuskriptet, og kun det. Det er hans, om jeg saa maa sige, nøgne *Pligt*. Kender han saa Forfatteren og er helt sikker paa, at vedkommende kan stave, kan han jo godt forbedre paa f. Eks. »Øen Anholdt« eller, hvis det løber sur med Neville og Nevile (Chamberlain og Henderson) eller, hvis vedkommende skriver: »Dèr la en Broligger og brolaa«. Men det er og maa være en Vennetjeneste, en Undtagelse fra Reglen.

Det er der formodentlig heller ingen, der betvivler .... Spørgsmaalet er snarere, om Sætteren kan lade være. Vel .... men det er paa eget Ansvar.

Hovedreglen er, at Sætteren skal sætte Manuskriptet, ligesom at Manuskriptet skal være rigtigt. Undskyldningen om det forcerede Tempo o. s. v. gælder akkurat ligesaa godt Sætteren .... og for Resten ogsaa Korrektøren, ham mellem de to Negle, der ikke maa rette for meget (siger Sætteren), og endelig ikke maa rette for lidt (siger Journalisten), som afleverer et Manuskript paa ulige Stykker Papir, klippet fra hinanden og sat sammen igen, klistret og manglende Motto, Mellemrubriker, Initialer og Indrykninger, og som, hvis han bliver spurgt, ikke altid aner, hvad det var han mente, dengang den noksom bekendte Flue i Stridens Hede vandrede sin tunge Gang henover Papiret efter et Besøg i Blækflasken, eller da Farvebaandet uheldigvis netop havde et slidt Sted.

Alt det er *egentlig* Korrektørens Fejl, siger de to Negle.

Ærb.
Flydepennen.

— — —

Da der hengaar fire Uger mellem hvert Numer af »Maskinsætteren«, har vi fundet det rigtigst at gøre Kollega Hansen bekendt med det indsendte Manuskript og har modtaget et Svar dertil.

— Det forekommer mig, at den ærede »Flydepen« ikke særlig radikalt beskæftiger sig med det, der er Pointet i min Artikel.

Mit lille Suk havde til Hensigt at pege paa de Vanskeligheder, der i det daglige kan indtræffe for den Sætter, der gerne vil gøre det saa godt og rigtigt som muligt, men stadig med sin ømme Samvittighed løber Panden imod, fordi der er en anden Part, der har Autoritetens Ret til at skønne og bestemme, hvad og hvordan der skal læses, og heraf udgør Korrektøren kun en ret beskeden lille Halvpart.

Det har slet ikke været min Tanke at besvære mig over Manuskriptet, hverken det med den antikverede Flue eller det lakuniske Farvebaand, — det vilde kræve et helt Afsnit for sig. En vanskelig Haandskrift er ofte ikke det vanskeligste for os, naar blot Sproget er godt, og man ikke skal hænge i Stropperne med en Linjepræstation. Det, der skaber den Usikkerhed, som jeg har sukket over, er det usikre Manuskript og den usikre Korrektør.

Sætteren skal sætte det, der staar paa Manuskriptet, naar han er sikker paa, at Forfatteren kan stave, og

kun rette positive Fejl, — hermed underforstaar jeg, at Manuskriptet maa betragtes som værende korrekt. Men hvad skal han saa gøre, naar han lader Forstanden snakke med og ser, at der den ene Gang skrives *tildels* og den anden Gang *til Gode* — eller *Nummeret — Numeret — Numret* eller *Eksamen — Expansion* — og saa videre i en Uendelighed. Paa en Avis kunde man have en Husortografi, enten den autoriserede eller sin egen — ubegribeligt, at man ikke har det overalt! — men paa et Bogsætteri, hvor hver Forfatter har sine individuelle Manier, dér bliver Forvirringen aabenbar.

Eller Meddelerne til Lokalrubrikerne: Skomageren i Tvede, Husmanden paa Stege Overdrev eller Møllersvenden i Høvel — skal deres Manuskript følges strengt? Eller Annoncemanuskripterne. Paa alle disse Omraader er det, Divergenserne opstaar mellem Forfattere og Korrektører paa den ene Side og Sætteren paa den anden.

Med Delinger af Ord (Brydninger) kommer jeg ogsaa paa Kant. Naar jeg — som det er rigtigt — deler Symptom, Dia-gnose, Ad-option, saa kommer en eller anden Over-Sætter og laver det om, fordi han véd bedre Besked og nok skal vise den uvidende Sætter, hvordan det skal være. Jeg har en Gang været ude for, at man haardnakket forlangte Ordet Atmos-fære brudt som her vist. Og med Hensyn til Orddelinger kan jeg ikke som anvist af »Flydepennen«, følge Manuskriptet.

Ligesaa med Tegnsætningen; her kan jeg risikere Liv og Stilling, hvis jeg vover at reformere, og ligesaa, hvis jeg ikke gør. Hvis jeg faar et Manuskript af f. Eks. Johs. V. Jensen, der ikke bruger Interpunktionstegn, og saa sætter nogle af dem ind, saa er Pokker løs. Og jeg behøver jo ikke at vide, at det er Johs. V. Jensen, og hvis jeg véd det, behøver jeg ikke at vide, at det er Forfatteren; det kan jo ogsaa være Gaardmanden i Nørretranders. En Sætter betragtes jo nærmest som en Analfabet af mange af vore Penneførere.

Det var noget af den Slags, jeg forsøgte at give Udtryk for i min Artikel; og det var herunder, jeg anførte, at mange Korrektører hjælper Forfatterne med at gøre Tilværelsen mere broget for Maskinsætteren, end den behøver at være. At disse saa, ifølge »Flydepennen«, heller ikke har det godt paa deres Hylde er troligt, men det gør ikke Sætterens Stilling bedre.

Ærbødigst

Hansen.

Fag og Folk.

En Eventyrrejse. Vor norske Kollega Bertil Fagerström har været paa Ferierejse i England sammen med nogle Trykkerkolleger, og i flere Artikler, dels i »Typ.-Tid.« og dels i »Typ. Medd.«, har han fortalt om, hvad han oplevede udenlands. Det er imidlertid gaaet Læserne saadan, at jo mere de læste derom, jo mere forvirret blev de deraf. I den første Artikel i »Typ.-Tid.« meddelte B. F. om Maskinsættere ved londonske Aviser, der havde en eventyrlig Fortjeneste; senere blev det ændret til, at det var alle Avisarbejdere. Naar man nu véd, at Arbejdsforholdene for Maskinsættere i England: Løn, Arbejdstid og Præstation, ikke afviger fra, hvad der er almindeligt Verden over, saa forstaar man godt, at hvis de anførte Opgivelser er rigtige, maa de hvile paa gode Akkorder (Husoverenskomster kalder vi det hos os). Men det er meget uforsigtigt af en officiel Medarbejder ved et Fagblad at bringe Meddelelser om saadanne Arbejdsforhold, som han ifølge sin Forvirring ikke synes at kunne vurdere, saa meget mere som han véd — eller burde vide —, at man hos Principalerne har været og stadig er paa Jagt for at »bevise« Muligheden for en større Præstation paa Sættemaskine. Og som et saadant Bevis vil Fagerströms Meddelelse ogsaa blive taget, tilmed da den staar at læse i Typografernes eget Blad.

Fra Gerningsstedet.

Filesyge (Morbus Svinesteg). Maa jeg som ældre Maskinsætter have Lov at paatale et Forhold, der ofte har irriteret mig. Jeg hører til den Part af Kollegerne, der har maattet ture en Del rundt, har arbejdet mange Steder og maaske derfor mere har lagt Mærke til de Ulemper, jeg vil omtale, end de mere hjemmefødte Kolleger. Det drejer sig om den ulyksalige Hang, mangfoldige Maskinsættere har til at tilfile Haandmatricer til at gaa i Magasinet. Der er mange Maskinsætterier, hvor Haandmatricesamlingen af den Grund er blevet til et Fiskebassin. Det kan maaske være praktisk, hvor det drejer sig om større Værker eller stadig tilbagevendende Arbejder med et ofte forekommende Bogstavtegn at lægge en saadan Matrice ind i Magasinet; man maa blot sørge for at holde den borte fra Haandmatricesamlingen og helst afmærke Klaviaturet, saalænge den gaar i Magasinet. Men den almindelige, ganske planløse Tildannelse af Haandmatricer til optagne Kanaler bør enhver Maskinsætter i egen Interesse afholde sig fra. Ved een Lejlighed tildanner en Mand een (eller flere) Haandmatrice(r) til een (eller flere) bestemt(e) Kanal(er); ved en anden Lejlighed tildanner en anden Mand andre Matricer til de samme Kanaler — eller omvendt. Efterhaanden kan man naa saa vidt, at alle Mand tildanner alle Matricer til alle Kanaler; bagefter anbringes disse Matricer i Haandmatricesamlingen. Man hører da jævnlig fra de forskellige Mænd Klager: — Der gaar en Skraastreg i Slies; der gaar Plustegn i Dobbelpunkt; der gaar tysk ä i x og Hunkøn i Tankestreg, — enhver Maskinsætter véd, hvilke utrolige Kombinationer man paa denne Maade kan komme ud for. Jeg har set en Kollega lægge tildannede Matricer ind i en Kanal, hvorfra han saa tog et Par dertil hørende Matricer og tildannede til en anden Kanal, og fra denne sidste Kanal affilede han Tænderne paa en enkelt Matrice, der altsaa skulde falde i Udfaldsbakken, dette den mest sindssvage Indretning paa hele Sættemaskinen. Eller, naar man skal sætte en Pjece paa nogle faa Ark, hvori en bestemt Haandmatrice forekommer hyppigt, saa skal man straks have fat i Filen. For den, der foretager saadanne Manipulationer eller for dem, der daglig arbejder med Materiellet, kan der maaske bevares en Smule Ledetraad dermed, men hvad skal den Stakkel gøre, der kommer udefra og skal arbejde paa Stedet en kort Tid. Og hvilke Formaal tjener man med det? Man mener vel, det er Svinesteg. Men man bør da ihukomme, at der er truffet Afgørelse, der siger, at Matricer, der gaar i Kanalerne, ikke kan betragtes som Haandmatricer, og saa kan man komme til at gøre sig selv en slem Bjørnetjeneste derved. Med alle de Forviklinger, der kan opstaa deraf, bliver dette System i Almindelighed ikke til Fordel hverken for Sætteren eller for Forretningen. Jeg vil meget anbefale, at man lader Sættemaskinefabrikerne ordne dette Spørgsmaal, hvis de kan, og at vi selv afholder os fra at være Konstruktører paa dette omfattende Omraade. *L. A. P.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Københavns Maskinsætter-Klub vil for de kommende Maaneder lægge et Program, hvorefter der skal arbejdes. Programmet vil omfatte bl. a. et Medlemsmøde, hvor man vil gennemgaa og sammenligne begge Tarifafsnit og Udregning af Arbejde paa Sættemaskiner, saavel Bog- og Akcidensarbejde som Bladarbejde, endvidere vil Programmet omfatte et Instruktionsmøde og et Besøg paa en større Virksomhed samt et Medlemsmøde, hvor den forestaaende Tarifrevision drøftes. Medlemmerne opfordres til i stort Tal at give Møde. Programmet udsendes til Medlemmerne, saasnart Datoerne er fastlagt.

Rundskue.

Den første Prøve. I Tirsdags afholdtes den første Prøve paa Maskinsætterskolen. Den omfattede to Afdelinger, hver med 6 Elever, hvoraf én Kvinde fra Provinsen. Om Udfaldet foreligger paa nuværende Tidspunkt intet.

Maskinsætterskolen begynder nyt 3 Ugers Kursus den 18. September. Til Vinter vil der blive arrangeret Aftenkursus for Maskinsættere.

Psykoteknisk Prøve for Maskinsættere. »De grafiske Fag« bringer som Svar paa et Spørgsmaal den for os lidt overraskende Meddelelse, at der har været Tale om Indførelse af en saadan, men at man har valgt at lade det bero paa en Afgørelse af Skolens Lærer. Der er at sige til Spørgsmaalet om en saadan Prøve, at saalænge man ikke har Forstaaelsen af, hvilke Krav der stilles til en Nutids-Maskinsætter, vil en Prøve af Betydning være udelukket; og herpaa skorter det endnu i højeste Grad saavel hos Bogtrykkere som hos Typografer. Derfor er det Standpunkt, man angiver at have taget, ogsaa det eneste gørlige i Øjeblikket.

Praktiske Vink.

Matrice-Signaturer. Det er med Tilfredshed, Maskinsætterne har konstateret, at den tidligere upraktiske Anbringelse af Signaturen i Bunden af Matricer nu konsekvent er ved at afløses af den krævede og eneste naturlige Signering paa Læsesiden, selv om det vil vare længe, før denne Reform vil blive effektiv paa Grund af den stadige Sammenblanding af ældre og nyere Matricer i Sættet. Ved Anvendelse af helt nye Sæt er man efter dette Princip i Stand til at forhindre, at falske Matricer kan faa nogen faretruende Gang i Magasinet. Men paa mange Omraader vil Maskinsætteren være i Stand til at udbygge Systemet. Lad os tage et Afsnit som f. Eks. Brøktallene, der fra deres lyssky Tilværelse med deres ulæselige Forside let bliver Genstand for Forveksling mellem Tæller og Nævner. Man kan her tage den ene Part, f. Eks. Nævneren, støde den i Plan og anbringe den i en Skruestik, hvorefter man med en skarp Knivfil giver den et enkelt Rids over Tallet. Har man Brøktal af forskellig Slags til samme Skriftgrad, kan man mærke dem med to (eller flere) Streger. Naar man blot er enige om en ensartet Mærkning indenfor det samme Arbejdssted, kan der ingen Skade ske. Efterhaanden vil der sagtens fra Fabrikernes Sider fremkomme en effektiv Signering af alle Matricer, der vil lette Sætteren Overskueligheden.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288

Haandsætternes Landsstævne

i Odense den 3. September 1939.

Da *Hans Hansen* aabnede Stævnet, bød han i nogle manende Ord ca. *150 Kolleger* velkommen. De dristigste Forventninger om Deltagerantal var opfyldt — og det paa Trods af den vanskelige Situation, vi nu befinder os i.

Der var mødt Repræsentanter for samtlige 13 bestaaende Klubber; desuden var Kolleger kommet til Stede fra en Del Lokalafdelinger, hvor der endnu ingen Klub findes, f. Eks. Aabenraa, Nyborg o. s. v.

De 13 tilsluttede Klubber har et Medlemstal paa ca. 1000 — et godt Startgrundlag. Dertil kommer, at Klubberne er godt spredt ud over Landet, saaledes at Paavirkning til klubløse Lokalafdelinger vil være meget let at opnaa.

Der er 8 Klubber i Jylland i følgende Underafdelinger: Aarhus, Esbjerg, Haderslev, Herning, Horsens Kolding, Randers og Vejle. — Paa Fyn er der 1: Odense, og paa Sjælland 4, nemlig: Næstved, Roskilde, Bladsættere og Bog- og Akcidenssættere i København.

— — —

Dannelsen af Landssammenslutningen vil formodentlig og *forhaabentlig* betyde en yderligere Tilgang til de bestaaende Klubber samt en Tilvækst af nye Klubber. Man kan henvende sig til Landssammenslutningens Formand: *Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense*, eller til den nærmeste Klub (næste Nr. vil bringe en Adresseliste) og der indhente de fornødne Oplysninger. *e. h.*

Referat.

Formanden for Odense Haandsætterklub, *Hans Hansen*, bød velkommen. Vi afholder vort Stævne i Skyggen af skæbnesvangre internationale Begivenheder. En særlig Velkomst til *K. A. Jørgensen* og vor gamle Kollega *L. Chr. Nielsen*, som det jo var unødvendigt at præsentere. Udtalte Haab om, at Stævnet maatte faa et godt Forløb og faa skelsættende Betydning, ikke mindst for Haandsætterne.

Efter at have sunget en Sang, skrevet i Anledning af denne Begivenhed og forfattet af *L. Chr. Nielsen*, foretoges Valg af Dirigenter og Sekretærer. Dirigenter: *Hans Hansen*, Odense, og *Paul P. Petersen*, København. Sekretærer: *Aage Vilh. Pedersen*, Odense, og *Kaj Jensen*, København.

Hans Hansen overtog Dirigenthvervet for Formiddagens Møde og gav straks Ordet til Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, der talte om Emnet: »*Er der Brug for Branche-organisationer i vort Forbund?*« Omtalte den historiske Baggrund for Branchebevægelsen, de bestaaende Brancheklubber og -sammenslutninger, hvilken Indsats der indtil nu var gjort og deraf vundne Erfaringer, samt Opgaverne i Fremtiden. (Vi skal senere i Uddrag bringe K. A. Jørgensens Foredrag).

Hans Hansen takkede Forbundsformanden for det udmærkede Foredrag og gav Ordet frit.

Dreyer, København, pegede paa de Resultater, der var naaet ved Branchesammenarbejde i København og haabede, at der nu ogsaa maatte kunne etableres et saadant mellem København og Provins, et Fælleskrav fra begge Tarifomraader vilde have stor Vægt. Det er en Selvfølge, at vi bør danne Haandsætternes Landssammenslutning, der er stor Interesse for denne Sag blandt Kollegerne, hvilket bl. a. Indmeldelserne i de nyoprettede Klubber viser. Landssammenslutningen vil blive til Gavn for baade Haandsætterne og vort Forbund.

Vald. Nielsen, Odense, hilste Dannelsen af en Haandsætternes Landssammenslutning med Glæde, nu fik vi Lejlighed til at tale sammen om de Uoverensstemmelser, der havde været os imellem. Vald. Nielsen haabede, Landssammenslutningen blev en Kendsgerning og ønskede til Lykke med den.

Paul P. Petersen: Landssammenslutningen vil skabe et frugtbart Samarbejde mellem København og Provins og virke forsonende mellem Kollegerne.

Erik Hansen pegede paa, at Haandsætterne i mange Aar ikke havde været rigtigt med; men nu maa vi tage Skeen i en anden Haand. Den rigtigt ledede Brancheklub er ikke alene til Støtte for Branchen, men ogsaa for Forbundet.

Henning Jensen: Haandsætterne kan hjælpe hverandre ved at søge at lære Tariffen at kende og arbejde efter den. Vi bør søge Anciennitetsprincipet indført. Lønmæssigt bør Haandsætterne være de førende. Vort Motto bør være: Til Kamp i Enighed for det daglige Brød!

Axel Jensen, Bladsætterne, tilsagde Haandsætternes Landssammenslutning fuld Støtte, men pegede paa, at Bladsætterne i København alene af Hensyn til deres specielle Tarifafsnit maa bibeholde deres egen Brancheklub.

K. A. Jørgensen afsluttede Diskussionen med nogle Bemærkninger til Dreyer angaaende det manglende Samarbejde mellem Københavns og Provinsens Haandsættere ved sidste Tarifsituation. Nu bliver det formodentlig saadan, at eventuelle Krav stilles i Fællesskab, inden Tarifkommissionen

træder i Virksomhed. Ønskede, at Haandsætternes Landssammenslutning maatte blive til Gavn for Brancherne, og at den maatte samarbejde paa bedste Maade med Forbundsledelsen.

Eftermiddagsmødet indlededes med en Sang, forfattet af *To.-H.*, hvorefter *Hans Hansen*, Odense, præsenterede Mødets Deltagere. Oplæste derefter en Hilsen fra Formanden for Norsk Haandsætter-Forbund, *Gustav Skjebstad*, der ønskede Held og Lykke med Dannelsen af Landssammenslutningen for Haandsættere. Aflagde derefter Beretning fra det Udvalg, der var nedsat paa et Møde i Odense i Paasken 1939. Beretningen fra Udvalget godkendtes, hvorefter *Erik Hansen*, København, gennemgik Lovforslagene, der med enkelte Ændringer godkendtes ved Afstemning over hver Paragraf. Da der var nogen Uenighed om Repræsentantskabets Sammensætning, nedsattes et Udvalg til at udarbejde Forslag til en mere rimelig Fordeling af Repræsentationen i Repræsentantskabet. Forslaget fra dette Udvalg vedtoges med alle Stemmer mod 2.

I Diskussionen om Lovforslagene deltog følgende Kolleger: *Hans Hansen*, Odense, *Erik Hansen*, København, *Alb. Jensen*, Kolding, *Chr. V. Madsen*, København, *Sv. Petersen*, Aarhus, *C. J. Dreyer*, København, *Sigurd Borch*, Esbjerg, *Axel Jensen*, København, *Paul P. Petersen*, København, *Henning H. Jensen*, København, *Peter Jensen*, Næstved, *Reinholdt-Madsen*, Randers, og *Kaj Jensen*, København. Lovene vil senere blive optrykt i »Typograf-Tidende«.

Man foretog derefter Valg af Styrelse. Til Formand valgtes *Hans Hansen*, Odense, med Akklamation. Til Næstformand og Sekretær *Erik Hansen*, København, til Kasserer *C. J. Dreyer*, København. Begge disse Valg var enstemmige. Til den øvrige Styrelse valgtes: *Alb. Jensen*, Kolding, *Peter Jensen*, Næstved, *Reinholdt Madsen*, Randers, og *Paul P. Petersen*, København. Suppleant blev *Sigurd Borch*, Esbjerg. Endvidere var foreslaaet *Thomsen*, Haderslev, *Aaris Petersen*, Aarhus, og *Chr. V. Madsen*, København.

Hans Hansen takkede for Valget og udtalte sin Glæde over, at vi i Dag havde faaet dannet Haandsætternes Landssammenslutning. Haandsætterne maatte være med til at præge Organisationens Arbejde i højere Grad, vi maatte paa Arbejdspladserne søge at vække Kollegernes Interesse for det fagorganisatoriske Arbejde, gøre dem bekendt med, at der er noget, der hedder en Tarif.

Erik Hansen, takkede ligeledes for Valget og gjorde opmærksom paa Brancherubriken i »Typ.-Tidende« og haabede i Fremtiden at modtage nogle flere Bidrag fra Provinsens Klubber.

Paul P. Petersen mindede om, at vi var inde i en Tid, der hurtigt skiftede Billede. Det var i en Brændingens Tid, vi havde startet Landssammenslutningen, og han haabede, vi maatte faa Glæde og Gavn af den, og at vi maatte se gode og smukke Resultater af vort Arbejde. Vi Typografer skulde forstaa og værdsætte, at vi kunde komme sammen og virke under frie Forhold. Takkede for det forudgaaende Arbejde fra Udvalgets Side og haabede, naar vi gik herfra, at vi alle vilde arbejde for vor Branche, saa vi kunde komme paa Højde med de øvrige Brancher indenfor vort Forbund.

Efter Mødet var Odense Haandsætterklub Vært ved et fælles Kaffebord. Man tilbragte en hyggelig Time med Sange og Taler og udbragte et kraftigt Leve for vor nydannede Landssammenslutning og for vort Forbund, hvorefter Kollegerne brød op i Bevidstheden om at have tilbragt en god og udbytterig Dag.

Aage Vilh. Petersen, Odense. *Kaj Jensen*, København.

Ny Klub.

Kollegerne i *Horsens* har dannet en Haandsætterklub. Den fik straks ved Starten 25 Medlemmer. Klubben har endnu ikke valgt Bestyrelse, men var repræsenteret i Odense ved Stævnet. Velkommen Kollegerne! *e. h.*

Bog- og Akcidenssætterklubben i København.

Besøg. Vort næste Arrangement bliver *Tirsdag den 26. September*, hvor vi har arrangeret et Besøg paa *Frederiksberg Papirfabrik*. Vi mødes Kl. 19^{20} ved Gitterporten, Ndr. Fasanvej 37. Men endelig præcis.

Det bliver nødvendigt at afhente et *Adgangskort i Forbundet*, da Fabriken kun kan modtage et begrænset Besøg. Adgangskort faas fra i Dag. *Paa Gensyn!*

Det næste igen.

I sidste Halvdel af Oktober har *Niels Lindberg*, Kontorchef i *Arbejdernes Erhvervsraad*, lovet at tale for os om *Erhvervsraadet og dets Arbejde*. Tidspunktet kan endnu ikke fastlægges, da N. L. og andre arbejder paa en Beskæftigelsesplan, der jo gerne skal være færdig først. Men altsaa sidst i Oktober . . .

Formodentlig vil vi inden den Tid have det tidligere bebudede Møde, hvor Svend Johansen forelægger sine Planer for Oplysningsarbejdets Videreførsel.

Aarhus 20 Aar.

Aarhus Haandsætterklub fejrede Lørdag den 5. August sin 20 Aars Stiftelsesfest. Ved Fællesspisningen bød *Formanden* velkommen til Festens Deltagere, specielt Damerne, der i Dagens Anledning var inviteret med. Festtalen holdtes af Aarhus Lokalafdelings Formand. Af Klubbens Forhandlingsbog fremdrog han Minder fra Klubbens Historie og oplyste, at der allerede fra Starten for 20 Aar siden var arbejdet med Tanken om en Sammenslutning af alle Landets Haandsættere. *Aaris Petersen* takkede de Medlemmer, der var med i Starten af Klubben og som havde været Medlem siden. *P. Christiansen* oplyste, at Ledelsen i den første Tid af Klubbens Historie havde arbejdet med Tanken om Sammenslutning af alle Landets Haandsættere, men havde maattet opgive dette, da det havde vist sig, at Tiden ikke var moden til det, men han haabede nu, det maatte lykkes i nær Fremtid at føre Tanken ud i Livet. Der blev sunget 2 Sange, forfattet af »pC« og »Sigurd«, og disse gjorde fortjent Lykke hos Deltagerne. Efter Spisningen var der Præmie-Keglespil for baade Damer og Herrer. Da Spillet var til Ende samledes man om et Fælleskaffebord, hvor Præmierne blev uddelt til Vinderne, hvorefter »Sigurd« holdt Tale for Damerne. Derefter blev der spillet op til Dans og der sluttedes af med et Smørrebrødsbord, hvorefter den udmærkede Fest i Anledning af Klubbens 20 Aars Bestaaen sluttede. *A. P.*

— — —

Red. sender en forsinket Lykønskning og haaber paa fortsat Arbejde for Haandsætterne i godt Samarbejde med de øvrige Klubber under Landssammenslutningen. *eh.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

De københavnske Trykkere.

Paa det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde drøftedes Spørgsmaalet om Nedsættelse af det Udvalg, der i Henhold til Beslutning paa Delegeretmødet skulde overveje hele vor Forbundsstruktur. Der blev ingen Beslutning taget herom, men man spandt et Net af Spindelvæv derover.

Spørgsmaalet om de københavnske Trykkeres Medlemsskab af Trykkernes Landssammenslutning blev diskuteret samtidig. Herom kom vi heller ikke til nogen Afgørelse, men en *Klaring* blev dog opnaaet. Der var overhovedet ingen Modsigelse mod det Synspunkt, at københavnske Trykkere her havde den samme Ret som

Provinsens Trykkere, og samme Ret som andre Branchers Udøvere i København havde til at tilslutte sig respektive Landssammenslutninger.

Det maa da herefter anses som kun et Spørgsmaal om Tid, da de københavnske Medlemmer af Landssammenslutningen igen faar en Anledning til at mødes i *Københavns Trykkerklub.* *Johannes Larsen.*

Ind i Rækkerne.

4 Bomber over Esbjerg. — En engelsk Damper med 1400 Mennesker ombord er blevet torpederet. Under Indtrykket af disse Meddelelser er det ikke let at skrive en Artikel til Branchesiden, men Livet skal jo leves, og vi har jo saa kun at haabe, at vort lille Land maa undgaa Ragnarok.

Hvad vi derimod ikke kan undgaa er Prisstigning, Arbejdsløshed og Vareknaphed, kort sagt, det bliver vanskelige Tider, vi gaar i Møde, en Tid, hvor det fagtekniske Oplysningsarbejde maaske ikke kommer i første Række. Erfaringen fra sidste Krigsperiode siger os, at det bliver Kampen mod Prisstigning og Kampen om det daglige Brød, der sikkert kommer til at træde i første Række, dog skulde vor Prisreguleringsordning give os Garanti for, at Lønningerne skal følge Trup med Prisstigningerne, og ikke som for 25 Aar siden, hvor der gik et Par Aar, inden Forholdet mellem Priser og Lønninger var nogenlunde udlignet. Lad os saa haabe, at Regeringen har Evne og Vilje til at skaffe os nogenlunde taalelige Forhold.

Vi har ogsaa Erfaring for, at naar Menneskene gaar tunge Tider i Møde og har Modgang, føler man Trang til at samles og drøfte Problemerne, der er derfor al mulig Grund til at tro, at Klublivet vil blomstre, og at der vil blive nok at tage Stilling til i den kommende Vinter.

Hvad enten det nu bliver fagtekniske eller økonomiske Spørgsmaal, vi skal beskæftige os med, saa er det en Kendsgerning, at jo flere vi er — jo mere Enighed og Sammenhold, der er — desto mere opnaas der, og jo bedre bliver Resultatet. Naar nu Sindene har lagt sig, og vi er kommet lidt til Hægterne igen efter vor Overraskelse over, at Verden ikke er blevet klogere end for 25 Aar siden, skulde vi saa ikke alle gaa ind for en Propaganda for vor Landssammenslutning. Der er endnu nogle Trykkere, der ikke er med, det er ikke alene Trykkere i de store Byer, vi skal have ind i Landssammenslutningen, ogsaa Trykkerne i de smaa Byer, de Byer, hvor der kun arbejder en eller to Trykkere, skal have vor Interesse. Disse Kolleger, der til daglig gaar og tuller rundt i Ubemærkethed, kan ogsaa have Gavn af at høre, hvordan andre Trykkere arbejder, og under hvilke Vilkaar de udøver deres daglige Dont, ligesom Trykkerne fra de større Byer ogsaa kan have Interesse af at høre, hvilke Genvordigheder og Arbejdsvilkaar Kollegerne fra de smaa Byer har. Vi bliver aldrig for gamle til at lære, og vi skal lægge Vægt paa, naar vi nu i den kommende Sæson skal arrangere Møder, da at faa Kollegerne fra de smaa Byer med. De skal ogsaa med i Arbejdet.

Lad os da, trods de mørke Skyer, spytte i Næverne og tage fat. Lad den kommende Vinter blive en Mærkepæl i Landssammenslutningens Historie. Parolen skal være: »Alle Trykkere ind i Landssammenslutningen«, til Gavn for Oplysningen og for Højnelse af vort Fag og Kaar, ingen har Raad til at spare de sølle 2 Kroner i Kontingent om Aaret. (Kassererens Adresse er: C. F. Christensen, Hadsundvej 30, Aalborg.)

Og saa vel mødt til Arbejdet, til Løsning af de Problemer, som baade en lys og mørk Tid skaber. *c. b. p.*

Landssammenslutningen af Trykkere, 6. Kreds.

Aarhus Trykkerklub indleder sin Sæson *Søndag d. 24. September, Kl. 10,30* med et Besøg paa *Buchtrups Klichefabrik,* der nu er flyttet til nye og moderne Lokaler i Rosenkrantzgade 23. Hr. Direktør Mortensen vil holde Foredrag og demonstrere en Kliches Fremstilling.

6. Kreds' Medlemmer indbydes til at overvære Besøget. — Trykkerlærlinge er velkomme. Kl. ca. 12 serverer Firmaet en Gang Pølser med en Øl til Deltagerne. *Styrelsen.*

Aarhus Trykkerklub takker for al Venlighed ved Klubbens 25-Aars Fest. *Styrelsen.*

Landssammenslutningens Formand

har i længere Tid arbejdet paa Opstillingen af en Liste over Klubbernes Formænd, Kasserere, Sekretærer etc. Giv ham en Haandsrækning med at faa denne færdig og komplet. Det kan gøres ved en Meddelelse paa et 10 Øres Brevkort. *Hans* Adresse kender vi allesammen.

Landssammenslutningen af Trykkere
6. Kreds

Aarhus Trykkerklub
Søndag den 24. September Besøg paa
Buchtrups Klichéfabrik, Rosenkrantzg. 23

Foredrag og Demonstration af Dir. *Mortensen:*
En Klichés Fremstilling

6. Kreds Medlemmer indbydes.
Trykkerlærlinge er velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Tidsskriftlæsekreds

begynder 10. Oktober iaar. Anmeldelse maa ske inden 25. September. Læsekredsen er gratis, idet der kun skal betales for Videreforsendelse af Tidsskrifterne.

Der kan kun deltage et begrænset Antal.

Følgende Tidsskrifter (udk. fra 1/6 1938 til 1/9 1939) vil blive udsendt:

Danske:
De grafiske Fag
Bogtrykkerbladet
Bogtrykkeren
Grafisk Nyt
Dansk Emballage Tidende
Dansk Reklame
Avertering
Tegneren

Tyske:
Deutscher Drucker
Graphische Nachrichten
Graphische Technik
Der moderne Buchdrucker
Zeitschrift für Deutschlands Buchdrucker
Die Linotype-Post
MAN-Nachrichten

Svenske:
Nordisk Boktryckarekonst
Grafisk Revy

Engelske:
The Graphic Arts Monthly
The Linotype News

Norsk:
Grafisk Kringsjå

Hollandsk:
Ons technisch maandblad

Fransk:
Typo

Schweitzisk:
Typographische Monatsbl.

Anmeldelse sker til *Svend Johansen,* Evaldsgade 3, København N.

Helligdage under medhjælpsvis Arbejde

Bogtrykfagets Voldgiftsret. Sag Nr. 1/1939. Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening.

Under denne Sag har Dansk Typograf-Forbund paastaaet Københavns Bogtrykkerforening paa nogle Medlemmers Vegne kendt forpligtet til at udbetale nogle Medlemmer af Forbundet, som har haft Medhjælpspladser i Dagene før og efter afvigte St. Bededag, der var Fredag den 5. Maj d. A., Løn for den nævnte Helligdag. Paastanden omfatter baade Tilfælde, hvor den paagældende Arbejder har været antaget til Arbejde for et Tidsrum omfattende St. Bededag, og Tilfælde, hvor Arbejdere, som er blevet afskediget Dagen før St. Bededag, er blevet genantaget Dagen efter St. Bededag. Det omtvistede Beløb anslaas til ca. 75 Kr. for »Politiken«s Vedkommende og ca. 120 Kr. for »Berlingske Tidende«s Vedkommende.

Københavns Bogtrykkerforening har paastaaet sig frifundet.

Dansk Typograf-Forbund anfører til Støtte for sin Paastand, at det i Tarifens § 4, Nr. 2, fastsatte Tillæg for Medhjælpspladser, der nu udgør 10 pCt. paa Minimallønnen, kun modsvarer den Ulempe, at Medhjælpspladser fra Arbejdsgiverens Side kan bringes til Ophør uden Opsigelse. Det er derimod efter Forbundets Mening ikke noget Holdepunkt for, at den, der udfører medhjælpsvis Arbejde, ikke skulde have Krav paa Helligdagsbetaling ligesom andre Arbejdere, idet der ved Fastsættelsen af Fagets almindelige Løn-Standard er taget Hensyn til, at Fagets Folk faar Betaling for Helligdage, naar disse falder indenfor Arbejdsperioden, ligesom de mister Betalingen, naar Afskedigelsen sker forinden Helligdagene. Forbundet hævder, at der da ogsaa i nogle Tilfælde er blevet udbetalt Arbejdere i Medhjælpspladser Helligdagsbetaling. Naar det i § 2 B, Nr. 4, hedder, at der ikke kan afkortes i den faste Ugeløn for almindelige Helligdage, kan man ikke efter Forbundets Opfattelse fra Udtrykket »den faste Ugeløn« slutte modsætningsvis med Hensyn til medhjælpsvis Arbejde, idet det nævnte Udtryk alene staar i Modsætning til Akkordfortjeneste.

Københavns Bogtrykkerforening anfører, at hvis der i enkelte Tilfælde er blevet udbetalt Helligdagsbetaling for medhjælpsvis Arbejde, skyldes dette udelukkende Kulance fra Arbejdsgiverens Side. Foreningen gør videre gældende, at Tillæget for medhjælpsvis Arbejde modsvarer al den med saadant Arbejde særligt forbundne Ulempe og har til Forudsætning, at Arbejderen ikke kan gøre Krav paa Helligdagsbetaling. Foreningen hævder endelig, at Bestemmelsen i § 2 B, Nr. 4, hvorefter der ikke kan afkortes i den faste Ugeløn for almindelige Helligdage, maa føre til, at den, der udfører medhjælpsvis Arbejde, ikke har Krav paa Helligdagsbetaling, idet han ikke har nogen fast Ugeløn.

— Efter Opmandens Mening er der ikke vedrørende det omtvistede Spørgsmaal oplyst nogen Praksis, som kan blive af Betydning for Sagens Afgørelse, der ejheller med Sikkerhed kan udledes af Bestemmelsen i § 4, Nr. 2, om medhjælpsvis Arbejde. Derimod maa Bestemmelsen i 2 B, Nr. 4, hvorefter der ikke for almindelige Helligdage kan afkortes i den faste Ugeløn, føre til Frifindelse af Københavns Bogtrykkerforening, idet den, der udfører medhjælpsvis Arbejde, ikke kan siges at have nogen fast Ugeløn.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Københavns Bogtrykkerforening bør være fri for Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag.

København, den 7. September 1939.

P. V. V.

Poul Andersen.
Formand.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Ordinær Generalforsamling

afholdes Lørdag den 23. September Kl. 20 i Ungdomshjemmet, Orla Lehmannsvej.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Indkomne Forslag. 4. Valg. 5. Fremtidig Virksomhed. 6. Eventuelt. Efter Generalforsamlingen er Afdelingen Vært ved et Kaffebord.

Obs.! Der *skulde* have været Herbergstur Lørdag den 16. og Søndag den 17. September.

Desværre er vi nødsaget til at aflyse den, idet der er Militærbelægning paa alle Herbergene.

Der modtages stadig Indmeldelser til Studiekredsen, som starter Torsdag den 5. Oktober. Leder: Eigil Holm.

Ditlev Nielsens Bortgang

Som det lige lykkedes ved et Par Linjer at meddele i sidste Numer af »Typ.-Tid.«, døde vort ældste Medlem den 5. September, 93 Aar gammel.

Ditlev Nielsen blev født den 18. Juni 1846, altsaa i Chr. d. Ottendes Regeringstid, under Enevælden. Han lærte i Korsør, kom senere til Milo i Odense, i hvilken By han blev Lokalformand og var med til at forberede Dannelsen af Forbundet i Begyndelsen af Halvfjerdserne. Senere kom Ditlev Nielsen til København, hvor han sidst arbejdede hos daværende Joh. Hansens Enke i Istedgade, men han var en Tid Faktor i »Politiken« under Hørup, hvem han dækkede ved at paatage sig det juridiske Ansvar for Bladets Indhold.

Sidste Gang, vi saa Ditlev Nielsen, var ved Afdelingens Jubilæumsfest i K. B.-Hallen den 11. Juni i Aar.

Bisættelsen fandt Sted i Søndags fra Bispebjerg Krematorium. Afdelingens Fane sænkedes over den gamle Typograf til en sidste Hilsen.

Utarifmæssige Forhold

Kolleger! Tiden er nu snart inde, hvor vi skal diskutere Tarifoverenskomster; med dette for Øje synes jeg *vi alle maa* se Sandheden lige i Øjnene til Spørgsmaalet: *»Kender jeg egentlig min Branches Tarifoverenskomst?«* Hvis vi alle vilde studere *den* nøjere i nogle faa Timers Tid, er jeg overbevist om, at vi med det første vilde opnaa mange af de Fordele, som vore ældre Kolleger tidligere har *kæmpet for at opnaa til dem selv og os, men* som i de senere Aar *er* ligesom ved at glide væk fra os igen.

Nogen har slaaet ind paa en forrygende utarifmæssig Moraken, næsten tvunget dertil af tidligere Tillidsmænd og Klubformænd, der igennem disse Hverv har opnaaet en større Formidlerstilling *som Arbejdsuddeler* i visse større Arbejdshuse, hos *dem* er den tidligere paaberaabte Kammeratskabsidealisme, Lønniveauets tarifmæssige Stilling o.s.v. gaaet fuldstændig i Fløjten!

Andre ser sig tvungen til at gaa for Minimallønnen med et sølle Tillæg af et Par Kroner, selvom Overenskomsten i Marts Maaned saa kønt lød: »Den tarifmæssige Mindsteløn hæves en Krone + et personligt Tillæg à 3 Kroner *for alle*, der var lønnet under 75 Kroner.« Naa, nu har vi set og véd, hvad vi fik ud af det; *for Løsarbejdere i Realiteten intet.*

I Fremtiden maa vi gaa *denne* Vej til Kamp mod de store kapitalstærke sociale Løntrykkere (læg Mærke til, at faglærte Bogtrykkere sjældent hører til den Kategori) — lad os benytte vort Organ til Belysning om de rette Forhold paa visse utolerante Arbejdssteder, *vi bør* gøre det for vor egen og for vore Efterkommeres Skyld!

Altsaa; vaagn op, Kolleger!

1235, *Henning H. Jensen.*

Vi vil gøre vor Pligt . . .

Vi vil værne vort Fag,
vi vil kæmpe og staa,
ja — hver eneste Dag,
for det bedste at naa;
hvad der forhen blev skabt,
skal nu ikke gaa tabt,
blot vi altid tilsammen
fuldt enige staa!

Vi vil gøre vor Pligt,
vi vil kræve vor Ret,
selv om Kampen bli'r haard,
vi vil ej blive træt!
Vi vil kæmpe os frem,
selv om Tiden er slem;
vi vil gøre vor Indsats,
saa godt vi formaar!

Vi vil være paa Vagt,
baade Kvinde og Mand —
og hvad der end bli'r sagt,
gør vi kun, hvad vi kan.
Vi vil byde dem Trods,
de, som ikke med os
ønsker Fremtiden vor
i Solsiden lagt!

Bebel Sørensen.

Forretningsudvalgsmøder

5. September 1939.

1. Forespørgsel fra Arb. Fællesorganisation i Næstved om eventuelt Laan mod Pant i Fællesorganisationens Bygning. — Der optages Forhandling herom.

2. Forespørgsler om Muligheden af Arbejds- og Opholdstilladelse for to tjekoslovakiske Kolleger. — Henlægges indtil videre.

3. Skrivelse fra Det internationale Sekretariat med Tak for Arrangementet af Kongressen. — Til Efterretning.

4. Meddelelser fra Norsk Centralforening for Boktrykkere og Svenska Typografförbundet om, at man tilslutter sig Forslaget om Sigv. Hellberg som Skandinaviens Repræsentant i den udvidede internationale Sekretariatskommission og med K. A. Jørgensen som Suppleant. — Til Efterretning.

5. Skrivelser vedrørende det tyske Laan. — Sagen forelægges paany Udenrigsministeriet.

6. Skrivelser fra De samv. Fagforbund. — Til Efterretning.

7. Forslag fra Principalorganisationerne i København og Provinsen om Møde til Drøftelse af eventuelt Andragende om Dispensation fra Loven om Forbud mod Overarbejde. — Forretningsudvalget indvilligede i at deltage i et saadant Møde.

8. Direktoratet for Sygekasseväesenet har efter foretaget Revision anmodet om Slettelse af en Paategning paa nogle Obligationer. — Imødekommes.

9. Bogtrykker Alfr. Christensen, Dronninglund, er blokeret paa Grund af Underbetaling. To Medlemmer, 7774 Chr. Mar. Pedersen og 5208 Petrus Hansen, der arbejder i den blokerede Virksomhed, slettes som Blokadebrydere.

10. Andragende fra De Unges Idræt om Tilskud. — 100 Kr. bevilges.

11. Det paalægges Arbejdsanviseren at indskærpe Afdelingerne, at Til- og Afmelding af ledige Medlemmer foregaar uopholdelig og paa betryggende Maade.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

afholdes i Viborg *Søndag den 24. September Kl. 10 Fm.* paa Carl Mortensens Bogtrykkeri.

Wm. Andersen, Aalborg, leder Instruktionen over Emnet: »Et Par Timer ved Skruestokken og Friktionen«.

Udenbys Kolleger indbydes.

Efter Instruktionen arrangeres fælles Kaffebord.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Nær og Fjern

50 Aars Jubilæum kan 20. September fejres af en god og agtet Kollega, idet Centraltrykkeriets mangeaarige Inkassator, Haandsætter *John Lorentzen*, nævnte Dag i 1889 kom i Lære hos Etatsraad Ferslew. Gennem de mange Aar har han ved sit joviale og ligefremme Væsen kun vundet sig Venner; og vi — hans daglige Kammerater — ønsker til Lykke med Tak for godt Samarbejde. *Klub C. T.*

40 Aars Jubilæum. Onsdag den 20. September er det 40 Aar siden, *Julius Lauritzen* begyndte sin Virksomhed ved »Fyns Tidende« i Odense. Jul. L. udlærtes 1892 ved »Assens Avis«, hvor han arbejdede et Aars Tid efter Læretiden, men drog saa ud for at finde Arbejde i andre Egne, og i de følgende Aar har han bl. a. arbejdet ved »Bornholms Tidende« og i Kristiania, hvorefter han kom til »Fyns Tidende« i 1899, og siden har han uafbrudt arbejdet her i den forløbne lange Aarrække. Jubilaren er kendt af mange Kolleger Landet over og har paa Fyn indenfor Fagfæller en vidt udstrakt Bekendtskabskreds. Lauritzen var alle Dage en gemytlig Svend, der er »paa Hat« med det halve Odense!

Paa Tirsdag Aften holdes Medlemsmøde til Drøftelse af Opgaver og Former for vor organisatoriske Oplysningsvirksomhed. Mødet holdes i Rømersgade 22.

Typografernes Stiftelser. Medlemmerne erindres om, at Kontingentrestancer til *Typografernes Stiftelser* kun maa finde Sted under Arbejdsløshed og Sygdom, og i saadanne Tilfælde ikke ud over 6 Maaneder.

Alle som en maa vi nu arbejde for Grundejerne (Prioritetsejerne). Samfundets og Erhvervslivets Vækst forøger Grundværdierne, men Grundejerne — ikke Samfundet — høster Fordelen deraf. Og ved saaledes at lade Grundejerne indkassere de Værdier, som rettelig burde anvendes til almene Formaal, maa vi i Stedet finde os i tunge og skadelige Skatter og se den offenlige Gæld vokse fra Aar til Aar. Vort Slægtled pantsætter nu det kommende Slægtleds (Børnenes) Arbejdsevne til den internationale Kapitalmagt. *Sophus Berthelsen.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

6. September: Kalundborg 200,00, Varde 250,00; 7. September: Hobro 200,00; 12. September: Lyngby 150,00.

København, den 12. September 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Paal. Rita Rasmussen, udl. 5. 8. 39 hos Størvoldt & Søn (arb. s. St.), Paal. Gerda Marie Madsen, udl. 4. 9. 39 i Bureautr. (arb. s. St.), Paal. Edith Ella Anny Andersen, tidligere Medlem, (Langkjær), Hj.arb. Ejner Michelsen (P. Christiansen), Hj.arb. Erik Hersholdt Friederichsen (Egm. H. Petersen).

Odense: Kvdl. Hj.arb. Magna Jakobsen. Randers: Sætter Folmer Schou, udl. 1. 9. 39 hos A. L. Pedersen, Allingaabro. Silkeborg: Sætter Tage Niebuhr Agerskov, udl. 1. 9. 39 i Centraltrykkeriet. Thisted: Sætter Harald Jensen, udl. 1. 9. 39 i Thisted Amts Tidende.

Tiltraadte

København: 5845 Peter Hansen fra Odense (arbl.), 7964 Hans Kryger fra Rejse (arbl.), 5235 Fritz Rasmussen fra Rejse (arbl.), 3697 Frode Foldager fra Ringsted (Militær), 1412 C. Christoffersen fra Rejse (arbl.), 7640 Carl Andersen fra Rejse (arbl.), 6610 Georg Larsen fra Holbæk (S. L. Møller), 5825 Leo Kærlev fra Roskilde (Militær), 6446 Leif Petersen fra Roskilde (Nordlunde), 1588 Hans Eliasen fra Rejse (Barfoed), 500 Børge Petersen fra Rejse (arbl.), 1392 Otto Jensen fra Støberiarb. (arbl.), 7956 Chr. Bernbom fra Ribe (arbl.).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.

Aabenraa: Hj.arb. Johannes Grøhn (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforb.). Aalborg: 772 Leig Bengtsson (Nordjyllands Papirposefabrik). Aarhus: 6887 Aage Seliger (arbl.). Esbjerg: 7353 Regnar Caspersen (Rosendahl). Fredericia: 6060 H. C. Sørensen (Militær). Haderslev: 5829 Hans Chr. Møller (Militær), 5277 Peter Larsen (Militær). Hobro: 3742 Hjalmar Gurnæs (arbl.). Holbæk: 6610 Georg Larsen (Venstrebladet), 5542 Herluf Jensen (Venstrebladet). Kolding: 3783 Einar Mortensen (Militær), 5452 Kay Holm (Militær). Nyborg: 4392 M. Rasmussen (arbl.). Odense: Kvdl. Hj.arb. Grethe Hansen (overfl. fra Kvdl. Arbejderforb.), 6397 Aage Petersen (Militær), 5337 Jørgen Petersen (Militær). Randers: 7357 Børge L. Balle (Oplandsbladet). Slagelse: 7010 Holger Krøyer (arbl.). Stubbekøbing: 6229 C. Müller (O. Rasmussen). Sønderborg: 5415 Carl Th. Larsen (Militær). Vejle: 6029 Albert Haagensen (arbl.). Viborg: 7316 Th. Bach Larsen (Bogtrykker).

Fratraadte

København: 6446 Leif Pedersen til Hillerød, 7869 E. Friis til Holbæk, 6887 Aage Seliger til Aarhus, 1778 Sigfred Schiøtt paa Rejse, 1195 Otto Andersen paa Rejse, 4686 Else Alstrup til Kv. Arb. Forb., 7024 Herløv Rasmussen paa Rejse, 5021 Anna Strube til Slagelse, 772 Leig Bengtsson til Aalborg, 5397 Kaj Persson til Vaskeriarbejderne.

Aabenraa: 7964 Hans Kryger paa Rejse. Esbjerg: 4910 Anna Jensen til Varde (arbl.). Hobro: 5829 Hans Chr. Møller til Haderslev (Militær). Holbæk: 7015 N. G. Mouritzen til Roskilde i Pl., 6610 Georg Larsen til København i Pl., 3961 Tage Petersen til Kalundborg (arbl.). Horsens: 7353 Regnar Caspersen til Esbjerg i Pl. Maribo: 5398 V. H. B. Bennedsen til Vordingborg (Militær). Odense: 4392 Marius Rasmussen til Nyborg (arbl.), 5949 Børge Rasmussen til København (arbl.), 6022 Ole Mazanti paa Rejse, 3218 Oluf Mar. Pedersen paa Rejse. Skive: 7316 Th. Bach Larsen til Viborg (Bogtrykker). Svendborg: 5337 Jørgen Petersen til Odense (Militær). Thisted: 7532 Oscar Jensen til Skjern i Pl.

Annullerede Udslettelser

København: 1256 Stereotypør Karup (Dyva & Jeppesen), 3251 Hj.arb. Kotte (Egm. H. Petersen).

Udslettede med Restance

København: 97 Stereotypør A. Fischer (Berl. Tid.), 2862 Hj.arb. M. Jørgensen (Berl. Tid.), 3480 Sætter Svend Rasmussen (Calberg), 3146 Sætter K. Hansen (Ihrich), 1220 Stereotypør Søren Sørensen (Egm. H. Petersen), 865 Sætter Kurt Witt (Klostertrykkeriet).

Udmeldt

København: 5100 Bruno Nielsen.

Døde

København: 8057 Ditlev Nielsen.
Aarhus: 4872 Rasmine Nielsen.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 17. September

Rødebrohus

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Typografernes Sangforening.

Fredag den 29. September ordinær halvaarlig Generalforsamling, Nørresøgade 27 A i Arb. Læseselskabs Lokaler. Dagsorden iflg. Lovene. — Efter Generalforsamlingen *Pokaluddeling.*

Styrelsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til 1. Oktober af Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13^{1}. Ansøgningsblanketter kan faas hos Kassereren, Hillerødgade 139, Mandag Aften Kl. 7—8, og hos Københavns Afdelings Kasserer, Hr. O. A. Lundin, Evaldsgade 3. — Ansøgninger indsendt i Marts 1939 behøver ikke at fornyes.

Bestyrelsen.

Efterlysning.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 551 (William Frits Petersen) er bortkommen, indkaldes herved Ihændehaveren til inden 3 Uger fra Dato at henvende sig til Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139; i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 12. September 1939.

Bestyrelsen.

ANNONCER

Maskinsætter

ønsker Pladsforandring. God Korrektur og Præstation leveres. Billet, mrkt. »158«, modtaget Ekspeditionen.

SILHUET

Corps 28—60

Grafisk Compagni

Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Ung Akcidenssætter,

der er velanbefalet og vant til at arbejde selvstændigt med alt forefaldende Arbejde i middelstort Bogtrykkeri, søger Plads straks. Opsagt uden egen Skyld. Billet, mrkt. »163«, modtager Ekspeditionen.

Linotype — Intertype

Maskinsætter, rutineret, i uopsagt fast Plads, ønsker Pladsforandring. Billet, mrkt. »157«, modt. Ekspeditionen.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Underlagsjern

til Autotypi, fransk Højde, i fin Stand sælges billigt. Billet, mrkt. »166«, modtager Ekspeditionen.

Støbehjul

til Linotype, med Udskæring til 4 faste Støbeforme, sælges. Billet, mrkt. »167«, modtager Ekspeditionen.

Ung Maskinsætter,

i uopsagt Plads, søger Arbejde i København. (Linotype og Intertype). Billet, mrkt. »164«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra $10\text{-}3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps Skrivemaskineskrift
10 lille Billede

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 38 *København den 22. September 1939* *66. Aargang*

Kvalificeret — eller?

Det er fra alle Sider — med Rette — fastslaaet, at Arbejdsløsheden *er* gaaet ned i dette Foraar, mere end almindeligt. I denne Sommer, nærmere betegnet i Juni Maaned, er Procenten af arbejdsløse blandt de fagorganiserede Arbejdere 11 mod 16,7 i Juni 1938. *Det er* en Nedgang; *men* lad os ikke glemme, at det samme Tal i Januar i dette Aar var *29,9*, og at *det* omtrent udtrykker Gennemsnittet af Vinterens Ledighed. Paa denne Baggrund er der straks mindre Grund til at tro, at vi snart er Arbejdsløsheden kvit; vi er jo allerede i September, og Vinteren nærmer sig.

Nu vil man imidlertid fra forskellige Sider ikke gaa Glip af denne Glæde over Erhvervslivets Fremgang, som jo maa være Forudsætningen for den lavere Arbejdsløshed, og man søger at finde Forklaringen, der helst skal passe sammen med vedkommendes politiske »Overbevisning«. Regeringen og dens Talsmænd fortæller, at det ene og alene skyldes Regeringens fornuftige og stimulerende Politik, der har støttet Erhvervet og sat Byggeri i Gang, og Regeringsmodstandere fortæller til Gengæld — naturligvis —, at *det* er Løgn, og det private Initiativ maa have Æren.

Sandheden — ja, *den* er nok svær at finde. Man kommer den vel nok nærmest ved at sige, at Arbejdsløshedens Nedgang skyldes et Sammenspil af forskellige Faktorer. Regeringen har sat Byggeri i Gang og stimuleret det private Byggeri, det er en Kendsgerning. I Følge Statistisk Departements Maanedsoversigt var Antallet af Lejligheder under Opførelse 17.800 i Juni 1939 mod 9.400 i Juni 1938. Det siger sig selv, at det betyder enormt for Beskæftigelsen. Naar hertil saa kommer, at Industrien har gode Tider med stærk Efterspørgsel — ja, saa er det i Grunden ikke nødvendigt at lede efter flere Aarsager. Bogtrykfaget, der jo, hvad Beskæftigelsen angaar, er i høj Grad afhængig af det øvrige Erhvervsliv, har ogsaa fulgt den almindelige Nedgang i Arbejdsledigheden.

— Nu, da man altsaa *er* naaet saa langt som ikke i mange Aar i beskæftigelsesmæssig Henseende, har man ogsaa tænkt over, hvordan man skulde komme af med Resten, disse 8–10 pCt., der *stadig* er ledige. Og man har fundet et gammelt Ord frem, som man før i lignende Situationer har benyttet: Ukvalificeret. Nu véd enhver, *hvor* farligt det er at publicere den Slags Opfattelser, især naar det sker fra højeste autoritativ Side, nemlig Socialministeren. Enhver udlægger det paa *sin* Maade, og det ender med, at arbejdsløs og ukvalificeret er det samme i den almindelige Opfattelse. Derfor kan det ikke stærkt nok fra vor Side hævdes, at denne Opfattelse er *meget* individuel og *ikke* kan anlægges som almindelig Vurdering. At den af Socialministeren givne Dispensation fra Overarbejdsloven i Smedefaget er berettiget — det bør man ikke tvivle om — ellers havde Arbejderne vel protesteret. En Sag for sig er det, at Arbejderne burde søge *helt* væk fra Overarbejdet, *hvor* det kunde undgaas.

Men naar Socialministeren generaliserer og siger: »Naar man er nede paa en saa lav Ledighedsprocent som 8 og derunder, kan der paa flere Omraader opstaa reel Mangel paa Arbejdskraft, fordi der ikke blandt de ledige er Folk, som er brugbare til det paagældende Arbejde« — ja, saa kan man ikke noksom advare mod at godkende dette Synspunkt uforbeholdent. Vi maa fra Fagforeningsside kræve dette Spørgsmaal taget op til en mere objektiv Undersøgelse, og det hurtigst muligt. *Er* der en ukvalificeret Arbejdskraft, *maa* der anvises andre Muligheder for Eksistens.

At der i visse Fag findes en saadan underlødig Arbejdskraft, maa vel erkendes, *men* at det skulde være en saa stor Procentdel, som Ministeren hævder, betvivles i høj Grad. Og den findes maaske slet ikke i andre Fag. Hvad mener man om vort Fag med vor obligatoriske Svendeprøve og vor fagtekniske Oplysning?

Spørgsmaalet er af overordentlig Betydning og *maa* tages op til Drøftelse. I al Almindelighed er der ikke mange, der er uskikket til at leve i et menneskeligt Samfund. Er de det, spærres de inde. Men saa *er* det ogsaa saadan, at der er en Plads til os alle; vi kan alle præstere et Stykke Arbejde, hvis vi blot kommer til *det*, der passer for vort Naturel og vore Evner. *Ingen* er ukvalificeret til at udfylde en Plads i Samfundet, blot den svarer til vedkommendes Evner. Saa er det altsaa Sorteringen, der maa lægges Vægt paa. Vi har psykotekniske Prøver for unge Mennesker for at vejlede dem i Valget af Erhverv, vi har efterhaanden faaet obligatorisk Svendeprøve i alle Fag. Saa skulde vi da være sikret, at Tilgangen er kvalificeret. I hvert Fald er vi blevet de kendte Lærlinge-Udklækningsanstalter kvit.

Altsaa maa vi kræve Sagen taget op til Undersøgelse, den *er* meget vigtig. Det er pinligt for de arbejdsløse stadig at høre dette Spørgsmaal debatteret, uden at Sagen er undersøgt til Bunds. Og hvorfor kunde Fagforeningerne ikke tage Initiativet til en saadan Prøvelse af denne for dens Medlemmer saa vigtige Sag? *Povl A. Sjøl.*

Et Gensvar til Hipa

I en ny Artikel, som Hipa har sendt »Typ.-Tid.« med Hinrichs Underskrift, proklameres glædestraalende, at nu er de danske Kommunister færdige, Arbejderne vender de »herværende Moskva-Agenter« Ryggen, og nu maa det være dem umuligt at fortsætte Kampen mod den dansk-tyske Ikke-Angrebspagt.

Anledningen til alt dette Hysteri er det Faktum, at Sovjet-Unionen har afsluttet en Ikke-Angrebspagt med Tyskland, og derfor ser Hipa-Folkene nu Himlen aabne sig med Syner om de danske Kommunisters Udslettelse.

For den københavnske »Socialdemokrat« var Artiklen selvsagt »gefundenes Fressen«, og Bladet forudsiger Aktion til Udryddelse af Kommunister i dansk Fagbevægelse.

Der kan være Grund til at bede Hipa-Folkene slaa lidt koldt Vand i Blodet.

Kommunisternes Forbliven som Tillidsmænd i dansk Fagbevægelse afgøres paa ingen Maade ved hysteriske Betragtninger fra Folk, hvis Interesser — udover Kommunisthetz — hidtil kun har bevæget sig om den for dem bedst mulige Fordeling af faglige og politiske »Ben«.

Man kan ogsaa spare sig enhver Spekulation i »Opløsningstilstand« i det kommunistiske Parti. Det er nemlig adskillig mere sammensvejset end det socialdemokratiske Parti nogensinde har været.

Den Omstændighed, at vi i Løbet af 8 Dage i September har kunnet indsamle over 4000 Kr. til Imødegaaelse af de Vanskeligheder, som vort Blad, i Lighed med alle andre, har kunnet spore, er tilstrækkeligt Vidnesbyrd herom.

Af Slutningsbemærkningerne i nævnte Artikel fremgaar iøvrigt med al ønskelig Klarhed, at Hipa vil fortsætte *den* kortsynede »Arbejdslinie«, der gaar ud paa stærkest mulig Front og Kamp mod den kommunistiske Bevægelse.

Vi noterer os naturligvis dette — omend med Beklagelse —, og saa fortsætter vi *vort* Arbejde for paa sagligt Grundlag at optage Forbindelse og Samarbejde med enhver ærlig socialdemokratisk Arbejder.

— — —

Med stor Kunstfærdighed er det hidtil lykkedes Hipa at undgaa at give en fornuftig Forklaring paa, *hvorfor* Danmark i Modsætning til de øvrige nordiske Stater maatte indtage en Særstilling med Hensyn til Spørgsmaalet: Ikke-Angrebspagten med Tyskland.

Heller ikke den sidste Artikel yder noget Bidrag til Gaadens Løsning.

Hipa er nu end ikke sikker paa, at de tyske Løfter til Danmark er alvorligt mente, men derimod er man dødsens sikker paa, at de danske Kommunister mangler »Ærlighed, Ansvarsfølelse og politisk Dømmekraft«.

Ja, ja, nogen *overbevisende* Forklaring paa Danmarks Holdning synes denne Paastand dog ikke at give, men det er jo muligt, at Hipa hverken kan eller vil give nogen bedre.

Og saa faar vi jo nøjes med det — og tænke, hvad vi vil.

— — —

Hipa synes pludselig at have fattet Interesse for Begivenhederne forud for Krigens Udbrud, og i sit blinde Had til Sovjet-Unionen fabler man om, at dette Land har prisgivet Freden i Europa.

Ingen, der har ringeste Gran af udenrigspolitisk Forstaaelse, kan være i Tvivl om, *hvor* Ansvaret for de sidste Aars stadige Krigsfare skal lægges, og Hipa skyder derfor fuldstændig ved Siden af med sin Paastand.

Og hvad Forhandlingerne om Forbund mellem Sovjet-Unionen, England, Frankrig og Polen angaar, kan Artiklens Forfatter vel ikke være uvidende om, at Planen strandede dels paa Englands Uvilje til at yde Sovjet-Unionen Hjælp under *ethvert* Angreb paa dette Lands Interesser og dels paa Polens bestemte Modstand mod militær Hjælp fra Sovjet-Unionen. Under saadanne Forhold maatte Forhandlingerne naturligvis briste.

At Hipa og den socialdemokratiske Presse alligevel har benyttet de sidste Ugers Begivenheder til fraadende Angreb paa Sovjet-Unionen overrasker naturligvis ikke. Principielt er de jo indstillet saadan. Men om denne Stillingtagen uden Hensyn til Kendsgerninger er til Gavn for Danmark og dansk Arbejderbevægelse turde derimod være en anden Sag. *Ths. Pedersen.*

Carl F. Hansens Minde

I Erkendelsen af Carl F. Hansens Indsats i Organisationens og Kollegernes Interesse gennem sit Arbejde saavel indenfor Afdelingsstyrelsen som Forbundsstyrelsen og som Tillidsmand paa adskillige Arbejdspladser er undertegnede Kolleger traadt sammen med det Formaal ved en frivillig Indsamling at søge tilvejebragt Midler til Rejsningen af et beskedent Mindesmærke paa hans Grav paa Bispebjerg Kirkegaard.

Kolleger og Personaler, som maatte ønske at være med at støtte Formaalet, bedes indbetale eventuelle Bidrag til Lundin paa Kontoret, Evaldsgade 3.

København, den 25. August 1939.

Fr. Mehr. O. A. Lundin. Sigv. Hellberg. S. V. Rasmussen. G. Andersen. Axel Jensen. Johannes Larsen. Aa. Zuschlag. V. Willadsen. Alfrida Andersen. Werner Helmert. Sv. Aa. Larsen. Magda Gjede. Eigil Hansen. Paul P. Petersen. Ella Nielsen. Chr. B. Petersen.

Et Opraab

De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg og Socialdemokratiets Hovedbestyrelse har udsendt et Opraab til det danske Folk i Anledning af Krigsudbrudet. I Opraabet udtales der Tillid til Regeringen og Haab om, at det maa lykkes den at bevare Danmarks Neutralitet. Endvidere opfordres Regeringen og Myndighederne til snarest at træffe Foranstaltninger til:

1) at sikre en ligelig Fordeling af alle Livsfornødenheder,
2) at afværge urimelige Prisstigninger,
3) at forhindre ublu Fortjenester og ved de nødvendige nye Skatter at fordele Byrderne paa retfærdig Maade,
4) at sikre Hjælp for de Medborgere, der maatte blive ramt af Krigssituationens Virkninger.

Opraabet slutter saaledes:

Vi maner til Ro og Besindighed, til Offervilje og Samfundssind. Under den Regerings Ledelse, der som ingen anden har Folkets Tillid, vil danske Arbejdere i et nationalt Samarbejdes Aand gøre deres Pligt og bringe deres Ofre i den Forvisning, at deres Ret ogsaa vil blive sikret.

Krigen og vort Fag

Ledigheden pr. 15. September ifjor var i København 399, den 15. September i Aar kun 297. Men allerede Dagen efter var Tallet 100 højere, idet der fra i Lørdags maatte regnes med dem, der blev ledige i Fredags.

En lille Stigning i Ledighedstallet havde man vel maattet regne med selv uden Krigens Udbrud, idet Ferien nu maa antages saa godt som tilendebragt, men et lille Hundrede ledige er altsaa indtil nu Krigens Virkning i vort Fag for Københavns Vedkommende. Desværre maa det anses givet, at der Fredag den 22. September vil blive en mærkbar Forøgelse af Ledigheden, idet en Del Opsigelser vides at være afgivet. Det er jo nemlig saadan, at en hel Del Ordrer ved Krigens Udbrud er blevet annuleret.

Omend Krigen saaledes i første Omgang føleligt forøger Ledigheden i vort Fag, maa det dog siges, at om Opsigelser i panikagtigt Omfang er der ikke Tale, og den Forøgelse af de lediges Tal, som vi hidtil har kunnet konstatere, har ikke paa nogen Maade katastrofeagtig Karakter. Men selv om der er en Del Beroligelse heri, vil en vis Bekymring for den nærmere Fremtids Beskæftigelsesmuligheder ikke være helt ubegrundet, og man maa med Opmærksomhed følge Forholdenes Udvikling. Skulde denne Udvikling antage en virkelig alvorlig Karakter, maa vi overveje, hvordan vi bedst maatte kunne afbøde eller mildne dens Følger.

En vis Prisstigning kan allerede konstateres, men over hvor omfattende og hvor stabil denne maatte blive, kan der næppe endnu med Sikkerhed skønnes.

Vi har jo vor Pristalsregulering; selv om denne altid kommer bag efter Forhøjelserne, saa kommer den dog automatisk. Skulde der paa Prisniveauets Omraade meget snart indtræde meget følelige Stigninger, vil der være Anledning til baade for Fagets Lønninger og for de lediges Understøttelser at prøve Udveje for en Udligning.

Men indtil videre maa det efter min Opfattelse være rigtigst at forholde sig afventende, indtil der maatte skønnes Mulighed for et Overblik over de Virkninger i beskæftigelsesmæssig og prismæssig Henseende, som Krigen har foraarsaget.

Det maa ogsaa erindres, at vor Tarif saavel som Overenskomsterne for en stor Mængde Fag kan bringes til Udløb til Foraaret, og Overvejelser vedr. dette Forhold vil næppe kunne undgaa at faa Indflydelse paa de forannævnte for vort Fag rejste Spørgsmaal.

Vi maa derfor prøve at faa det fornødne Overblik, inden vi vil blive i Stand til en Bedømmelse af Krigs-Virkningerne.

København, 20. September 1939. *Sigv. Hellberg.*

Fra den øvrige Verden

Typografernes Internationale.

Dagen før Kongressen i København holdt Typografernes udvidede internationale Sekretariatskommisssion Møde i Spavillonen. Foruden Bernerkommissionen var til Stede *Isaacs*, London, *Journeau*, Paris, *Ponstein*, Amsterdam, og *Nils Wessel*, Stockholm.

Sekretær *Grundbacher* orienterede Kommissionen angaaende de til Sekreariatet i den senere Tid indkomne Krav om Understøttelse samt gav Meddelelse om, hvilke Forbund der endnu ikke havde betalt deres forfaldne Aarskontingent.

Fra den internationale Fagforeningscentral forelaa Meddelelse om, at I. F. C. vilde afholde et Bestyrelsesmøde i De forenede Stater og henstillede i den Anledning, at de internationale Fagsekretariater forsøgte at faa Tilslutning fra de amerikanske Fagforbund. Kollega *Mertens*, der er Vicepræsident i I. F. C., havde erklæret sig villig til at søge at berede Vejen for en saadan Tilslutning ved paa de grafiske Internationalers Vegne at forhandle med Organisationerne for de grafiske Fag i U. S. A.

Den udvidede Sekretariatskommission hilste med Tilfredshed dette Tilsagn og besluttede i Fællesskab med de to andre grafiske Internationaler — Bogbindernes og Litografernes — at overdrage denne Mission til Mertens. Men da Kollega *Isaacs*, London, har særdeles god Forbindelse med de nordamerikanske Typograf-Organisationer, besluttedes det tillige, at Isaacs skulde rejse derover og indlede Forhandlinger med Typograferne om deres Tilslutning til Internationalen.

En Begæring fra det slovakiske Forbund om Optagelse i Internationalen behandledes. Af forskellige Grunde vedtoges det at overveje denne Sag nærmere.

Krig

Hvorfor drypper Blodet fra dit Ansigt, Moder Jord?
Hvorfor store Taarer paa din Kind?
Hvorfor skal de onde, hadefulde Ord
gro frem i vort angestfulde Sind?

Hvorfor lyder Graad fra dine Børn i Nød:
Skal vi aldrig mere Lyset se?
— Kapitalen spreder atter Krig og Død,
mange Taarer, megen bitter Ve.

September 1939. *Adolph Juliussen.*

Svar til S. V. Rasmussen

Paa det Bestyrelsesmøde, hvor Spørgsmaalet om 4 pCt. i Feriegodtgørelse blev rejst af et Styrelsesmedlem, kraftig understøttet af dig — som *Adolph Juliussen* nævner, som en af Danmarks højest betalte Typografer — er det ganske rigtigt, at jeg udtalte: »Jeg vilde skamme mig ved at modtage disse Penge«, idet jeg mener, at naar man er valgt som Tillidsmand for sine Kolleger og for dette oppebærer *33 Kr. daglig* — synes jeg, at det er lurvet gjort at rejse Krav om *72 Øre daglig* for 11 Dages Tarifforhandlinger!

Jeg kender, S. V., Betingelser og Betalingsmaader ved vore Møder! Kongressen har fastsat 18 Kr. i Arbejdstab og 15 Kr. i Diæter, og jeg kan, selv efter Generalforsamlingen, hvor Styrelsens Flertal tilsyneladende fik Ret i sin Opfattelse, ikke se, med hvilken Ret en Afdelingsstyrelse kan bevilge udover det af Kongressen fastsatte. Hvis der skal bestemmes noget nyt paa Baggrund af Ferieloven, maa det være Hovedbestyrelsen, som under Ansvar for Kongressen beslutter den Slags, og det maa da gælde for hele Landet.

Med Hensyn til »Victor Petersens Mindelegat« følgende: Jeg har gennem 5 Aar troligt søgt Legatet til en Studierejse til Sovjet-Unionen. Jeg har aldrig hørt fra Bestyrelsen. I Fundatserne staar: »At Legatet kan søges af *unge* Kolleger til videre Uddannelse«, endvidere »at

Legatet ikke uddeles til Ansøgere, som ønsker at lade sig oplære til Maskinsættere«!

Jeg vil gerne spørge, om en Kollega paa 50 Aar kan siges at være ung? S. V. »studerede« Installationsforhold. For hvilken Gruppe af Faget? *Maskinsætterne!* Er disse Ting i Overensstemmelse med Fundatserne?

Min Rejse bliver kaldt for en *Turistrejse!* S. V.s for en *Studierejse!* Jeg har tilladt mig at gennemse dine Artikler fra 1934 og har ikke i disse Artikler læst noget særlig nyt om det Omraade, du »studerede«! Men en hel Del om, hvor skønt der er i Sverige og Norge, hvilket jeg naturligvis kan godkende. Du skriver, at du tog 6 Dages Ekstra-Ferie! Det kan man sagtens gøre, naar man faar *300 Kr. for det!*

Du rejste i din Ferie med Løn og Introduktionsskrivelse fra Ingeniør Schou, »Berlingske Tidende«.

Med Hensyn til min Forespørgsel angaaende Understøttelse, har jeg vel samme Ret til at forespørge som ethvert andet Medlem. Dine sidste Bemærkninger paa Generalforsamlingen og dit Svar til Adolph Juliussen viser, at det kun er et personligt Angreb paa mig. Du véd jo, at Flertallet af *Ledelsen* staar bag dig! Men det er nu hverken dig eller Ledelsen, der bestemmer, hvem der skal vælges i Sætternes Underafdeling. Den, der graver en Grav for andre, risikerer selv at falde i den! *Husk det, S. V.!* *Eigil Hansen.*

Sætter Jensens Smaasorger

Sætter Jensen, Sætter Jensen — Staten kræver pludselig,
du skal ind til Sikringsstyrken, for Europa er i Krig.
Tre Betjente maa dig hente, Søndag Morgen Klokken to,
saa de rigtig kan forstyrre din og Konens Nattero.

Jensen spørger: »Hvem forsørger Konen, medens jeg er væk«,
paa Socialkontoret render hun tre-fire Døgn i Træk.
Ingen Penge, ingen Senge, ingen Mad og ingen Tøj,
hun har Invaliderente — 19 Kroner — den er høj.

I Kaserne med moderne Lejligheder Jensen bor,
for det varme Vand man lukker — Lejen er skam lige stor.
Alt skal klares — der skal spares paa elektrisk Lys og Gas
Fødevareprisen stiger — Jensens Kone melder »Pas«.

Mørke Gader — Husfacader uden Lysreklamer paa,
Sukkerhamstring, Rationering — Krigen *skal* vi tænke paa.
Jensens »Navne« vil os gavne. »Munterheden holder op,
vi hver Aften faa en Opus — Klokken 11 si'r vi Stop.«

Krigens Trusel uden Blusel for det offentlige staar.
Nøden følger i dens Kølvand, hvis den varer flere Aar.
Vi skal glemme, ikke skræmme, ligemeget hvad der sker.

Danmark dejligst Vang og Vænge —
There's some thing rotten her.

163, *Strit.*

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 2. Oktober Kl. 20.30 i Evaldsgade 3

Medlemsmøde

Svend Johansen kører bl. a. Filmen
Stereotypimaskiner.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Hvorfor tillades Hamstring af Brændsel?

Medens Regeringen paa andre Omraader har grebet ind for at bremse op imod den utiltalende Hamstring, har den — som vi kort har omtalt i et tidligere Numer af dette Blad — uden at foretage sig noget som helst tilladt de bedrestillede at tømme Brændselslagrene og sikre sig det fulde Forbrug for den kommende Vinter, hvorimod alle dem, der ikke har Raad eller Plads til at forsyne sig for hele Sæsonen, nu skal betale den betydelig højere Pris, som vil blive fastsat paa det Brændsel, der hentes hjem fra Udlandet *efter* Krigens Udbrud.

At der er foregaaet Hamstring i stor Stil paa dette Omraade fremgaar med al ønskelig Tydelighed af nogle Udtalelser, som Formanden for de danske Kulimportører, Direktør *Th. Adler*, har fremsat overfor »Ekstrabladet«.

»De danske Kulimportører — siger Hr. Adler — laa for en Maaned siden med Lagre, *der var dobbelt saa store som normalt* paa denne Aarstid, og vi har opfyldt vore Forpligtelser overfor Kunderne saa langt det var muligt ... Der er i Dag som Følge af de forcerede Indkøb spredt store Lagre overalt — *mange har sikret sig Brændsel for hele Vinteren*, saa at Efterspørgslen vil tage af.«

Efter at Hr. Adler har forsikret, at der ingen Grund er til at frygte en Nødsituation for Brændselets Vedkommende, da der vil komme Kul og Koks baade fra England og Tyskland, *men selvfølgelig til højere Priser*, føjer han til, at »Kulbranchens Folk saamænd er dem, der har set roligst og koldblodigst paa Tingene«.

Der er dog ingen Grund til i denne udviste Koldblodighed at se noget særlig heroisk, naar man véd, at det netop er under saadanne Situationer som den nuværende, at disse Godtfolk indhøster de største Avancer.

Men der kan nok være Anledning til at spørge, *hvilke* Interesser, Regeringen har varetaget ved roligt at se paa den Hamstring, der er foregaaet med saa vigtig en Fornødenhed, som Brændselet maa siges at være for os alle.

Det kan i hvert Fald ikke være de fattiges, thi de sanker jo som bekendt — af gode Grunde — ikke i Lade! *Fr. N.*

København—Moskva—Retur

Af *Eigil Hansen*

(Fortsat.)

Efter den første anstrengende Dag i Leningrad trængte vi haardt til Hvile, og inden vi gik i Seng, benyttede vi Lejligheden til at tage et forfriskende Bad, hvorefter vi sov trygt til næste Dag.

I Leningrad besaa vi bl. a. en Del af Vinterpaladset — man skal have flere Dage til at gennemgaa denne, vel nok Verdens største Kunstsamling. Den Del, vi saa, kaldes Eremitagen, og er en Tilbygning til Vinterpaladset.

En ældre Kollega, som deltog i Turen, og som havde beset Kunstsamlinger saavel i Tyskland som Italien udtalte: »At noget saa storslaaet havde han aldrig set paa sine Rejser«! Han havde efter Revolutionen i Rusland læst i samtlige Dagblade om, hvorledes »de barbariske Kommunister« havde ødelagt alt, hvad der havde med Kunst at gøre, og nu saa han med egne Øjne nogle af Verdens kostbareste Kunstsager. For blot at nævne Malerier af Tizian, Rembrandt, Rubens m. fl., italiensk, fransk, engelsk, spansk, hollandsk og russisk Kunst lige fra det 14. Aarhundrede.

Eremitagen blev bygget af Kejserinde Katherina d. II. og foræret til hendes Elsker Fyrst Potemkin. I Eremitagen har de forskellige Herskere fra Czartiden samlet uerstattelige Værdier. Som allerede nævnt Malerier i Hundredvis af Verdens største Kunstnere.

I disse prægtige Sale findes Sølvbowler til 100 Liter Vin, pragtfulde Krukker, Ure, Vaser, Snustobaksdaaser m. m. Her findes Alexander den Stores Sølvkiste, Czar Nicolajs (den sidste Czar) Tronsal med saavel hans Trondragt, Tronstol o. s. v. *Jeg* er ikke i Stand til at give det fulde Indtryk af alt det, der findes i disse prægtige Sale, det maa man selv se, men det beviser ihvertfald de borgerlige Blades Løgnagtighed om Ødelæggelsen af Kunstsagerne. Den sovjetrussiske Regering har tværtimod gjort alt for i Vinterpaladset at skabe en Kunstsamling, der er enestaaende. Samtidig opdrages Folket til at besøge saadanne Steder, hvor gammel Kunst er samlet. I Danmark staar Museer selv paa gratis Dage tomme. I Sovjet-Unionen var der fuldt af Mennesker overalt. Unge og Gamle troppede op og blev under kyndig Vejledning ført gennem de forskellige Samlinger. Og det er slet ikke billigt, men Russerne betaler gerne, hvad det koster.

I Leningrad besøgte vi en Cigaretfabrik. Dèr arbejdede 4000 Mennesker, og der fremstilledes daglig — d. v. s. i 3 Holds Skift — 70 Mill. Cigaretter. Fabriken var i allerhøjeste Grad moderne indrettet. Den lavede alt, ligefra Maskinerne til Cigaretæskerne! Der fandtes i det store Kompleks flotte Spisestuer, Garderober og Badeanstalt med Plads til 35 Mænd og 50 Kvinder paa én Gang. Et helt lille Hospital fandtes ogsaa — det er der iøvrigt paa de fleste store Virksomheder, og det er maaske derfor, at man selv i Moskva sjældent ser en Ambulance paa Gaderne — det var et tip-top indrettet Hospital. Her var ansat 30 Læger og Assistenter. Man kunde her blive behandlet for alt, lige fra en daarlig Finger til Øre-, Næse-, Hals-, Tand- og alle mulige andre Sygdomme.

Paa det Tidspunkt, vi var der, havde Børnene Skoleferie, og af den Grund var Plejestationen paa Fabriken lukket, og Børnene sendt paa Landet paa Fabrikens Regning.

Lønningerne laa omkring 350—450 Rubler maanedlig, men der fandtes enkelte Specialarbejdere, som havde helt op til 1200 Rubler maanedlig. Kvinder, der skulde føde, havde fri 9 Uger før og 6 Uger efter Nedkomsten med fuld Løn. Alle havde Ferie, varierende fra 2—4 Uger. Arbejdstiden 7 Timer daglig, hver 6. Dag var Fridag.

I Leningrad var vi saa heldige at se en af de store Sports-Demonstrationer. Hele Byen var paa Benene, vi forsøgte i vor Bil at komme igennem til Pladsen foran Vinterpaladset, hvor Demonstrationsmødet og Defileringen forbi Førerne fandt Sted, men det var umuligt, vi saa dog Marchen gennem Gaderne. Det var vældig imponerende — alle Sportsgrene var repræsenteret — og der var mindst lige saa mange unge Kvinder som unge Mænd. Med en saadan Ungdom bag sig, er der for mig ingen Tvivl om, at Sovjet-Unionen marcherer en lykkelig Fremtid i Møde.

Samme Aften Kl. 10 forlod vi Leningrad — vi skulde dog vende tilbage igen i Løbet af 5 Dage.

Turen fra Leningrad til Moskva er paa 650 km, og varer ca. 12 Timer, men vi havde Sovevogn. Vi kørte hele Natten og ankom Kl. 10 Form. til Moskva, hvor vi skulde opholde os de næste 4 Dage. Vi blev i Moskva ligeledes afhentet paa Banegaarden og i Biler kørt til det mægtige Hotel »National«, tæt ved »Den røde Plads«, med Udsigt over Kreml, Lenins Mausoleum og Basilins Kirken.

Efter at vi havde faaet vasket det værste Skidt af os (der er daarlige Vaskeforhold i Togene, og de russiske Kul giver en forfærdelig Masse Støv, som trænger ind alle Vegne, saa man ser ikke godt ud efter at have kørt en hel Nat) fik vi en fin Frokost, hvorefter vi straks var paa den første Rundtur i Byen.

I Løbet af de 4 Dage, vi opholdt os i Moskva, opnaaede vi at faa et ganske godt Billede af Kæmpebyen, som nu tæller 4 Mill. 137.000 Indbyggere. Moskva er ved at udvikle sig til en moderne Kæmpeby, store, flotte Hoteller, offentlige Administrationsbygninger og kæmpemæssige Arbejderkarréer skyder op overalt. Gaderne er meget brede, omkring Centrum ca. 75 m. Store moderne Sporvogne og Busser, mange i 2 Etager — som ikke er saa overfyldte som i Leningrad — og den nye *Metro* sørger for Moskva-Beboernes Befordring.

Metroen er et helt Kapitel for sig. Den er et gigantisk Stykke Ingeniørarbejde. Der er ofret alt for at gøre den til Verdens smukkeste Undergrundsbane. Hver enkelt Station er et Kunstværk for sig. Jeg havde Lejlighed til at se ca. 10 af de 26 Stationer, der findes, og blev mere og mere imponeret. I Særdeleshed naar man tænkte paa Nørreports støvfyldte, kvælende Luft, eller paa den graa, triste Undergrundsbane i Berlin.

Her var alt elektrisk, Luften fuldkommen ren, rullende Trapper førte os 30 m ned under Jordens Overflade, hvor hvert andet Minut et uhyre moderne Tog ruller ind, holder 30 Sekunder, hvorefter det med stor Fart ruller videre. Samtidig med at man stadig forlænger Metroen og bygger flere og flere Stationer, arbejder man paa 2 nye gigantiske Arbejder, nemlig Fuldendelsen af Moskva-Volga Kanalen, som i hele sin Længde bliver beklædt med Granitstene — før bestod Siderne af Jord — desuden bygges det store nye Sovjet-Palads, som bliver Verdens højeste Bygning. Paa selve Bygningen rejses en Statue af Sovjet-Unionens Skaber — Lenin — denne Statue bliver alene 100 m høj.

I et tredie og afsluttende Kapitel skal jeg forsøge at give et Billede af de almene sociale Forhold, og endnu et Par af af de mest interessante Steder, jeg har haft Lejlighed til at se, bl. a. St. Peterhof ved Leningrad, Sovjetgodset udenfor Moskva, Kulturparken, Besøg paa et kæmpestort Bogtrykkeri, Stalins Bilfabriks Kulturhus m. m. (Sluttes.)

Korrespondancekursus for Haandsættere

Den 1. November begynder vort Korrespondancekursus for Haandsættere. Kursus er udarbejdet med særligt Henblik paa de i det daglige Liv forekommende Arbejder. Tilrettelægningen og Ledelsen af Kursus har Lærer ved Fagskolen for Boghaandværk,

Henry Thejls.

Fremgangsmaaden ved Kursus er følgende: Vi sender de første 20 Sider den 1. November. I denne findes Indledning, Teori og 1. Opgave: Visitkortet. — Derefter sendes Lektioner hver 10. Dag. Disse bestaar i følgende Opgaver: Reklamekortet, Brevpapiret, Annoncen, Bogomslaget, Prospektet, Bladhovedet, Kalenderen. Desuden faar hver Deltager en skriftlig Kritik af sine Arbejder.

For Deltagelse i Kursus (incl. alt fornødent Materiale) er Prisen:

For Svende Kr. 10,00
For Lærlinge Kr. 8,00

Deltagere bedes allerede nu melde sig. Det kan kun ske ved at sende Betalingen for Kursus paa Postgirokonto *28714*, Grafisk Teknik, Evaldsgade 3, København N. Opgiv *tydelig* Navn og Adresse.

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at Kursus ogsaa er tilgængeligt for københavnske Kolleger.

Arrangeret af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

I Morgen Kl. 20 i Ungdomshjemmet, Orla Lehmannsvej, afholdes vor halvaarlige Generalforsamling.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg. 4. Indkomne Forslag. 5. Fremtidig Virke. 6. Eventuelt. Efter Generalforsamlingen er Afdelingen Vært ved et Kaffebord.

Regnskab for 1. Halvaar 1939:

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1939	465,43	
Kontingent	465,00	
Fester	274,11	
Renter	14,10	
		1218,64
Balance Kr.		1218,64

Udgift:

Møder og Fester	415,19	
Sommerturen	107,00	
Sekretariatet	15,00	
Faglig Ungdom	35,00	
Tilskud til Gymnastik	100,00	
Tilskud til Højskoleophold	20,00	
Lærlingestævne i Odense	40,00	
Tryksager	49,00	
Kursus	120,00	
Annoncer	30,33	
Kontorartikler	9,78	
Porto	9,97	
Bøger	11,70	
Andre Udgifter	31,95	
Beholdning den 30. Juni 1939	223,72	
		1218,64
Balance Kr.		1218,64

København, den 29. 8. 1939. *O. A. Lundin.*

Indmeldelser til Studiekredsen i Fagforeningskundskab, som begynder Torsdag den 5. Oktober, modtages stadig.

Emblemkonkurrencen.

Det glædede os grumme meget at se den store Tilslutning til Emblemkonkurrencen. Helt fra Thisted, Aarhus, Ikast, Aabenraa, Nakskov og Rønne modtog vi Udkast. Og saa en Bunke fra København.

Bedømmelsen, som foretoges af Fagskolelærer Henry Thejls, Sekretær Svend Johansen og Formanden for Københavns Lærlingeafdeling, Svend Jensen, blev som følger:

1. Præmie: Arne Funder, Sdr. Boulevard 85,
2. » : Poul Jørgensen, Bianco Luno,
3. » : Børge Jørgensen, Carl Langesvej 5, —

alle 3 er fra København.

Præmierne kan, mod behørig Legimation, afhentes paa Kontoret.

Og saa takker vi Deltagerne for den store Interesse, som var udvist.

Lærlingeafdelingen i Aalborg.

Mandag den 4. September afholdt Foreningen ekstraordinær Generalforsamling. H. Andersen blev valgt til Dirigent. Skovturen blev debatteret, enkelte kritiserede Tidspunktet for dens Afholdelse, men Flertallet af Medlemmerne var yderst tilfredse med dens Forløb. Da hele Bestyrelsen ønskede at trække sig tilbage — ikke paa Grund af Splid indenfor Foreningen —, men grundet paa Tid, blev der afholdt Valg, og følgende valgtes: Vagn Nielsen, Formand, Erik Nielsen, Kasserer, Per Flor Hansen, Sekretær, Kai Børge Jensen, Jørgen Andersen og Suppleant Verner Larsen. Generalforsamlingen sluttede med et festligt Kaffebord, som Foreningen gav.

P. F. H.

Nær og Fjern

Ny Formand. Til afdøde Redaktør Carl Pedersens Efterfølger som Formand for Organisationen af Bladudgivere i Provinsen er valgt Redaktør *Chr. Brixtofte*, Odense. Den nye Formand er født i Køge, hvor han lærte Typografien. Han kom senere til Odense som Faktor i Fyns Venstreblad og har nu i en Aarrække været Bladets Redaktør.

Panik? Stockholmsbladene for 12. September meddeler, at Flertallet af Stockholms Morgenaviser er enedes om paa Grund af de ved Krigen fremkaldte økonomiske og tekniske Vanskeligheder at indskrænke Bladenes Formater ved at beskære visse redaktionelle Afdelinger. Denne Begrænsning gælder ogsaa Bladenes Søndagsudgaver. Beslutningen omfatter Social-Demokraten, Dagens Nyheter, Stockholms Tidningen, Svenska Dagbladet og Svenska Morgonbladet.

Svensk Typ.-Tidning bemærker hertil bl. a.: Det er et Spørgsmaal, om ikke disse Stockholmsblades Begrænsningsbestræbelser faar et vist Skær af Panik over sig. Bladene indprenter daglig Befolkningen at holde Hovedet koldt og ikke lade Forstanden paavirke af Stemningen. Er de af de fem Blade besluttede »Begrænsninger« virkelig saa omfattende, som Rygtet fortæller, maa man sige, at vedkommende selv — som skulde berolige andre — er grebet af en Panik, betydeligt værre end den, som rasede under de sorte Augustdage i 1914.

Det er tydeligt, at »Begrænsningsbestræbelserne« i første Række — som altid ved slige Tilfælde — kommer til at gaa ud over Arbejderne.

Aarhus Haandsætterklub. Husk Generalforsamlingen i Aften i Amaliegades Forsamlingsbygning. Paa Dagsordenen bl. a. Formandsvalg. *Der begyndes Kl. 8.*

Paa Søndag Kl. 10 holdes Instruktionsmøde for Maskinsættere paa Carl Mortensens Bogtrykkeri i Viborg. Instruktør: *Wm. Andersen*, Aalborg.

Aarhus Trykkerklub besøger paa Søndag Kl. 10^{30} Buchtrups Klichefabrik, Rosenkrantzgade 23. Lærlinge og 6. Kreds Medlemmer indbydes.

Københavns Maskinsætter-Klub. Opmærksomheden henledes paa Annoncen angaaende Mødet Søndag den 24. September Kl. 10 i Rømersgade. Da et saa vigtigt Spørgsmaal som Maskinsætter-Uddannelsen staar paa Dagsordenen, forventes stor Tilslutning til Mødet. Afdelingens Formand, *Sigv. Hellberg*, er indbudt og har lovet at komme.

Bog- & Akcidenssætterklubben i København aflægger Besøg paa Frederiksberg Papirfabrik, Tirsdag den 26. September Kl. 19^{20}. Se omst. Annonce.

Tidsskriftlæsekredsen er fuldtegnet. Tilmelding lukket.

Maskinmester eller Trykker? Inden for de norske Trykkere diskuterer man for Tiden Spørgsmaalet om, hvor vidt de ved Trykmaskinerne beskæftigede Kolleger skal kaldes Maskinmestre eller Trykkere. I et Indlæg i Typografiske Meddelelser skriver en Kollega: »For Folk udenfor Faget, som f. Eks. hører en Gut paa et Par og tyve titulere sig som Maskinmester, lyder dette jo næsten idiotisk.«

Og en anden Trykker skriver: »Lad os tage Sagen op og faa væk Mestertitlen og faa en Trykkerklub.«

Til sidste Mand! En tysk Officer har til en Korrespondent til Politiken udtalt sig om den moderne Krig. Han siger bl. a.: »Det er i denne moderne Panserkrig praktisk saa godt som umuligt at tage Fanger. Der har man Forklaringen paa, at saa forholdsvis faa Fanger er blevet taget

under den første store Offensiv. Tænk blot: En eneste tung tysk Tank mod et helt polsk Kompagni eller mod en hel Bataillon. I hver Tank et Par Mand. Rundt omkring os Masser af polsk Infanteri.

Hvor vi vilde igennem fandtes der ingen Mulighed for at tage Fanger, vi var dømt til rent ud at meje ned alt, hvad der kom os i Vejen. Polakkerne er ikke fejge, de kæmper ofte til sidste Mand. Saa bliver det ogsaa faktisk: *Til sidste Mand.* De tyske Pansertropper havde, da de brød igennem de polske Linjer, ingen Mulighed for at undvære en eneste Mand som Vagtmand for Fanger. Der var kun tilbage at affyre al Ammunition til ikke én Polak — saa langt Øjet naaede — var tilbage levende.«

Det er Oldtidens Krigsførelse om igen — kun med den Forskel, at den Gang huggede man Fangerne ned med Haandkraft. Nu sker det pr. Maskine. Det er dog altid et Fremskridt — for Tekniken.

Vi maa forsøge for Fremtiden at skabe et System for de menneskelige Forhold, som lader de arbejdende Kræfter fortsætte deres Værk og som gør en Ende paa den frygtelige Galskab, der gør Menneskehedens hele Eksistens afhængig af en eneste Mands Luner og Indfald. *Winston Churchill.*

Stof af enhver Art til Typ.-Tid.s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 195.001,26, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	111.998,89
Sparekassen	-	79.420,46
Kassebilag	-	1.851,66
Kontant Beholdning	-	1.730,25
Ialt	Kr.	195.001,26

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 4.614.734,16 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
Obligationer	-	448.885,00
Sparekassen	-	833.895,11
Fortsættelseskassen:		
Obligationer	-	85.100,00
Sparekassen	-	485.355,79
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	418.600,00
Prioriteter	-	198.532,02
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	2.061.295,87
Kassebilag	-	824,00
Kontant Beholdning	-	1.746,37
Ialt	Kr.	4.614.734,16

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 12. September 1939.

Carl J. Christoffersen. N. M. Nielsen.
Niels Nielsen. Carl Schnoor.

Typografernes Stiftelser

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Peter Jensen, forefandtes:

I Obligationer	Kr.	452.016,90
I Banken	-	72.935,48
I Bilag	-	620,80
Kontant	-	604,35
Ialt	Kr.	526.177,53

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 6. September 1939.

Carl J. Christoffersen, Niels Nielsen.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. September: Brønderslev 150,00.

København, den 12. September 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Trykker Kaj Ove Larsen, udl. 11. 9. 39 hos Justesen (arb. s. St.), Trykker Willy Aage Nielsen, udl. 15. 9. 39 hos Luno (arb. s. St.), Hj.arb.ske Alis Jacobsen (Bording), Hj.arb. Ejnar Emil Jensen (Vilh. Søborg), Trykker Arne Funder, udl. 15. 9. 39 hos Knudtzon (arb. s. St.).

Horsens: Paal. Anna Andersen. Slagelse: Hj.arb. Erik Bagge. Vejle: Hj.arb.ske Inge Jensen, Hj.arb.ske Rose Marie Sørensen (tidl. Medl.).

Tiltraadte

København: 2004 Edith Marhauer fra Lyngby (Johnsen & Co.), 5949 Chr. Rasmussen fra Rejse (Danske Tidsskr. Forlag), 3702 Erik Nielsen fra Helsingør (syg), Hj.arb. Sune Andersen fra Dansk Arb. Forb. (Schouw & Co.), 3237 Vald. Kany fra Rejse (arbl.), 1778 S. Schiøtt fra Rejse (Andersen & Pedersen), 1350 Erik Palm fra Militær (arbl.), 562 Gerh. Schjønning fra Køge (arbl.), 7585 G. Breil fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 6429 Gunnar Westergaard (arbl.). Hillerød: 6446 Leif Petersen i Pl., 7217 Warberg Rasmussen i Pl. Hobro: 5829 Hans Chr. Møller (»Himmerland«). Kalundborg: 3961 Tage Petersen (arbl.). Kolding: 7715 Holger M. Jørgensen (Vamdrup Bogtrykkeri). Maribo: 5398 V. H. B. Bennedsen (arbl.). Odense: 5446 Ejner Petersen (arbl.). Randers: 3352 Georg Edvard Pedersen (arbl.). Ringsted: 3783 Einar Mortensen (arbl.). Skive: 5528 Knud Frederiksen (arbl.). Vejle: 6790 N. Kirkeberg (Bundgaard Andersen). Viborg: 5746 Sv. A. Mollerup (A. Nielsens Eftfl.).

Fratraadte

København: 5949 Chr. Rasmussen til Odense (arbl.), 6446 Leif Pedersen til Hillerød i Pl., 5021 Anna Strube til Slagelse i Pl., 1829 O. Tverskou paa Rejse, 136 Carl Svendsen til Holbæk i Pl., 772 Leig Bengtsson til Aalborg i Pl., 5397 Kaj Persson til Vaskeriarb., 3496 H. Christensen paa Rejse, 2004 Edith Marhauer til Lyngby (arbl.), 1598 E. Vohlert til Næstved i Pl., 2674 Vald. Kany paa Rejse, 476 Mølsted Nielsen paa Rejse.

Aalborg: 2592 N. P. Gudum paa Rejse. Aarhus: 7093 Evald Jensen paa Rejse. Assens: 6147 Wilh. Haüser paa Rejse. Fredericia: 5498 Knud Pedersen til Grenaa i Pl. Haderslev: 5829 Hans Chr. Møller til Hobro i Pl., 6008 S. Schjødt Jensen til Silkeborg (Ry) i Pl. Hillerød: 5446 Ejner Petersen til Odense (arbl.), 4451 Viggo Jørgensen til Lyngby (arbl.), 3827 Peter Christiansen til Lyngby (arbl.). Hjørring: 3137 Emry Larsen til København (arbl.). Kolding: 3783 Einar Mortensen til Ringsted (arbl.). Odense: 5337 Hans Jørgen Petersen til Svendborg, 7217 Warberg Rasmussen til Hillerød i Pl. Ringkøbing: 5770 Harald Steen til København. Ringsted: 5234 Thorkild Andersenpaa Rejse. Skive: 5746 Sv. A. Mollerup til Viborg i Pl.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths.Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Udmeldt

København: 5820 Hans Nielsen (fratraadt Faget).

Annullerede Udslettelser

København: 2862 Hjarb. M. Jørgensen (Berl. Tid.), 3480 Sætter Svend Rasmussen (Calberg), 3146 Sætter K. Hansen (Ihrich).

Udslettet med Restance

København: 3425 Hj.arb. Ahlgreen (Bureau-Trykkeriet).

Død.

Fredericia: 6748 Rich. H. Jørgensen.

KLUB-ANNONCER

Bog- & Akcidenssætterklubben i København

Til Besøget paa

Frederiksberg Papirfabrik

Tirsdag den 26. September Kl. 19^{20} kan enkelte Adgangskort endnu i Aften faas hos Lundin.

Kollegial Hilsen
Styrelsen.

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Medlemsmøde

Søndag den 24. September Kl. 10 i Piosalen, Rømersgade 22.

Dagsorden:

Maskinsætter-Uddannelsen.

Afdelingsformand *Sigv. Hellberg* er indbudt. *Styrelsen.*

Søndag den 24. September

Skodsborg

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til 1. Oktober af Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13^{1}. Ansøgningsblanketter kan faas hos Kassereren, Hillerødgade 139, Mandag Aften Kl. 7—8, og hos Københavns Afdelings Kasserer, Hr. O. A. Lundin, Evaldsgade 3. — Ansøgninger indsendt i Marts 1939 behøver ikke at fornyes. *Bestyrelsen.*

Efterlysning.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 551 (William Frits Petersen) er bortkommen, indkaldes herved Ihændehaveren til inden 3 Uger fra Dato at henvende sig til Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139; i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 12. September 1939.
Bestyrelsen.

ANNONCER

Linotype — Intertype

Maskinsætter, rutineret, i uopsagt fast Plads, ønsker Pladsforandring. Billet, mrkt. »157«, modt. Ekspeditionen.

Bogtrykkeri til Salg.

Et mindre Bogtrykkeri i sjællandsk Købstad er meget billigt til Salg, naar Handel kan ske straks. Lille Udbetaling og meget lempelige Betalingsvilkaar. Absolut enestaaende Chance for en Typograf, der ønsker at faa egen Forretning. Nærmere i Billet, mrkt. »170«, til Ekspeditionen.

Stafet

Corps 36—60

Grafisk Compagni

Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Erfaren

Rotations-Trykker

søger Plads snarest, er 30 Aar gammel. Fine Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »169«, modtager Ekspeditionen.

Paalæggerske

ønsker Pladsforandring. Har været i nuværende Plads ca. 3 Aar. I Mangel deraf som Avispakkerske. Billet, mrkt. »168«, modtager Ekspeditionen.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra $10\text{-}3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10 291

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 \ 6-72 /	Rockwell Egyptienne mager, kraftig, fed
6-48	Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72	Versal Grotesk, smal
16-48	Stenskrift, smal
20-48	Klods-Hans, Reklameskrift

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 39 *København den 29. September 1939* *66. Aargang*

Overarbejdet i København

Fornylig har de fire Principal-Organisationer, med hvilke vi har Tarifaftaler, og med hvilke vi har fælles Aftale om Afspasering af Overarbejde, forlangt, at vi skulde gaa til Socialministeren og faa Dispensation fra Overarbejdsloven, d. v. s., at vi skulde kunne arbejde over »i Frihed« og ikke afspasere noget af det!

Motiveringen for denne ejendommelige Henvendelse var, at der var »Mangel paa kvalificeret Arbejdskraft«, samt at naar Smedeforbundet dispenserer fra Overarbejdsloven, saa bør Typografforbundet gøre det samme!

Vi har pure afvist denne Fordring. Thi selv om der i en ganske kort Periode i Feriens Højsæson ikke har været ledige Maskinsættere eller Stereotypører, saa har man dog klaret sig paa Trykkerierne, og desuden staar det Bogtrykkerne frit for paa tarifmæssig Maade at oplære nogle ledige Haandsættere til Maskinsættere og Stereotypører. I alle andre Brancher end de to nævnte har der hele Tiden været ledige Folk.

Vi har endvidere hævdet, at netop i vort Fag har Overarbejdsloven i Forbindelse med vor Aftale om Afspasering virkelig formaaet at øve social Virkning, d. v. s. formaaet at bringe en Del ledige Folk i Arbejde, først ved Forøgelse af Personalet i alle større Virksomheder til Imødegaaelse af det bortfaldne eller formindskede Overarbejde og dernæst — under Afspaseringen — til Erstatning for de afspaserende Folk. Vi har tidligere gjort denne nyskabte Beskæftigelse op til ca. 100 Personer for Københavns Vedkommende.

Ca. 100 af vore Medlemmer har saaledes paa Basis af denne Lov og den trufne Aftale om Afspasering nu i snart 2 Aar staaet i Arbejde i Stedet for at gaa ledige. Det er dog et ikke helt ringe Resultat.

Hertil kommer, at de af vore Medlemmer, som efter Omstændighederne har maattet tage noget Overarbejde — og dette gælder særlig Dagbladenes Søndagsarbejde —, har lært at sætte Pris paa af og til at have nogle Fridage under Afspaseringen.

Selv efter Overarbejdslovens Ikrafttræden er der dog stadig udført slet ikke saa lidt Overarbejde, selv om det er betydeligt mindre end tidligere. Til Sammenligning erindrer vi om, at *i 1935* viste en Statistik for *fire Uger* i Oktober—November et Antal Overtimer paa 19,700, men *i 1938* er der *i 13 Uger* (Oktober—November—December) kun ydet ca. 29,000 Overtimer. Det er dog en Nedgang!

Vor Statistik for Perioden Oktober—November—December 1938 viser, at der paa 142 Trykkerier med ialt ca. 3400 beskæftigede Arbejdere er opgjort ca. 34,400 Overtimer, hvoraf dog ca. 5,500 Timer er overført fra tidligere Perioder.

Af disse 34,400 Overtimer er ca. 5,600 Timer udbetalt ved Kvartalets Slutning (aarlig Afregning), ca. 700 Timer er overført i ny Regning (Dagbladenes løbende Afspasering), og ca. 28,100 Timer er afspaseret med ca. 3500 Dage. Disse 3500 Dage svarer til ca. 580 Arbejdsuger, selv om man ikke kan regne, at disse fuldtud har bragt Erstatningsmandskab i Arbejde. Af væsentlig Værdi i Nyordningen er den konstante Forøgelse af Personalerne.

Vil vi se, hvordan Overarbejdet fordeler sig paa Brancherne, viser det sig, at i Overarbejdet

har c. 525 Haandsættere*	deltaget med	c. 7,225	Tim.
» » 250 Maskinsættere	»	» 5,700	»
» » 125 Stereotypører	»	» 3,900	»
» » 525 Trykkere	»	» 9,750	»
» » 250 mdl. Tr.arb.	»	» 5,925	»
» » 220 kvdl.	»	» 1,900	»

* inkl. Ombrydere og Sættemaskinmedhjælpere.

Af det samlede Antal Overtimer paa 34,400 falder de ca. 19,500 paa Dagbladene, og heraf kan formentlig de ca. 15,000 Timer føres paa Søndagsarbejdets Konto.

Helhedsindtrykket af de foreliggende statistiske Oplysninger er da:

at den samlede Overarbejdsmængde er gaaet ned til ca. Halvdelen, hvorved yderligere maa erindres, at da Søndagsarbejdet i Dagbladene fortsat er som tidligere, er Nedgangen i det »almindelige« Overarbejde langt større;

at Personalerne i de større Virksomheder desaarsag er forøget, samt

at yderligere en Del erholder Arbejde paa Grund af Afspaseringerne.

Virkningen for vort Fags Arbejdere er: færre ledige og — for den Kategori, der vel ikke staar i konstant Arbejde, men bl. a. har en Del periode-

vis Arbejde under Afspaseringerne — bedre Forslag i Understøttelsesperioderne, der desaarsag ikke saa let »løber ud«.

Disse gunstige Virkninger for Fagets Arbejdere har endda tilladt Fagets Arbejdsgivere at imødekomme en Højkonjunkturs skærpede Krav til Leveringsdygtigheden.

Saa det er ikke let at se, med hvilken saglig Berettigelse Bogtrykkerne har rejst Kravet om at dispensere fra Overarbejdsloven. Naar Kravet alligevel er rejst, maa vi betragte det som et Led i Arbejdsgiverforeningens aabenbare Bestræbelser for at undlive Overarbejdsloven.

At selve Tidspunktet nu med de af Krigsforholdene i Europa følgende talrige Afskedigelser af vort Fags Arbejdere gør Kravet end mere absurd, nævnes kun for Fuldstændighedens Skyld.

22. September 1939. *Sigv. Hellberg.*

Stakkels Thomas!

Man maa ærlig talt beklage Ths. P. og det kommunistiske Parti. Ikke alene har deres demagogiske og ansvarsløse Politik medført, at Arbejderne i stort Tal vender dem Ryggen, men nu begaar Ths. P. en Fadæse til. Læs blot, hvad han i sit sidste Aandsprodukt skriver: »I en ny Artikel, som Hipa har sendt »Typ.-Tid.« med Hinrichs Underskrift« o. s. v. Det er vel nok aandrigt! Han følger her den Linie, Kommunisterne ynder, at alt, hvad der fremkommer af Betydning, er fabrikeret i Hipa. Og da nævnte Artikel oven i Købet i Uddrag var gengivet i den socialdemokratiske Presse, ja, saa var der ingen Tvivl om, at Artiklen stammede fra Hipa!! Som bekendt fortalte Kommunisterne i sin Tid ogsaa, at det var Hipas Skyld, at Tjekkoslovakiet blev sønderlemmet!! Hvis denne Institution havde ønsket at svare paa Ths. P.s Udgydelser, var det uden Tvivl blevet optaget i »Typ.-Tid.«. Vi har jo før set, at Bladet aabner sine Spalter for Ting, der kommer ude fra, bl. a. da Aksel Larsen for kort Tid siden fik Lejlighed til at imødegaa en Artikel fra Børge A. Jakobsen, der indeholdt en Del Bemærkninger *til Ths. P.*, som denne aabenbart ikke har været i Stand til at svare paa, siden han har bedt Aksel Larsen om at gøre det.

Det er muligt, at den Slags lyssky Metoder benyttes inden for det kommunistiske »Parti«, bl. a. for i givet Fald at kunne fralægge sig et evt. Ansvar. Inden for Socialdemokratiet behøver man ikke at føre en saadan uærlig »Politik.«

Iøvrigt har Ths. P.s sidste Indlæg været saa intetsigende og lidt af komplet Mangel paa saglige Argumenter og politisk Omdømme, at Diskussionen maa siges at have tabt en hel Del af sin Værdi og Interesse. Derfor til Slut et Par korte Bemærkninger, idet jeg takker Ths. P., selv om jeg ikke kender hans »Opfindelse« i et evt. Gensvar, for hans *noble* og *smagfulde* Maade at diskutere Problemerne paa.

Vi faar at vide i Ths. P.s Indlæg, at *det kommunistiske Parti har besluttet at fortsætte deres Splittelses- og Mistænkeliggørelsesarbejde inden for Arbejderbevægelsen.* Om det skal ske i Samarbejde med deres Forbundsfælle, Nazisterne, skrives der af let forstaaelige Grunde intet om. Men den opmærksomme Læser af det herværende Russerorgan, der kalder sig »Arbejder«bladet(!), vil dog have lagt Mærke til en mere forsonlig Aand over for Nazisterne, efter at *Sovjet*-Rusland og *Nazi*-Tyskland »har bestemt sig for Venskab«. De daglige Angreb mod »de fascistiske Bødler« er hørt op. I Dag maa der aabenbart ikke føres, som de tyske Kommunisters Teoretiker, Heinz Neuman, har udtrykt det, *Broderkampe mod »Nationalsocialisterne«!* Vi kan derfor gaa ud fra, at lige som Nazister og Kommunister adskilllige Gange i Tyskland før 1933 arbejdede sammen for at svække det tyske Socialdemokrati, lige saa vel vil de *herhjemme* før eller senere komme til at arbejde sammen i deres *fælles* Had mod Socialdemokratiet.

Man maa derfor haabe, at de nuværende *dybtgaaende* Opløsningstendenser inden for det kommunistiske »Parti« vil virke saa stærkt, at dette »Parti« simpelthen maa likvidere sin Virksomhed. Om nogen særlig Tilgang til denne Agenturcentral vil der mulig i Fremtiden ikke blive Tale. I en kritisk Situation for Arbejderbevægelsen vil det ikke ligefrem virke befordrende for vore Interesser at have en Klat ansvarsløse Personer til paa demagogisk Maade at falde Arbejderbevægelsen i Ryggen. Det vil derfor være ønskeligt, at saadanne Elementer gøres saa betydningsløse som muligt; derved gavner vi vore Interesser bedst.

Til Ths. P.s *Forsvar* for Sovjet-Unionens Handlinger, der blev den *direkte* Aarsag til Krigens Udbrud, kan man kun sige: *Stakkels Thomas!* Det er uværdigt at føle sig forpligtet til at forsvare en Handling, som maaske kommer til at koste Millioner af Kvinder, Børn og Mænds Liv i Europa, foruden den uhyre materielle og psykiske Skade, der for mange Aar frem i Tiden forvoldes.

Men Ths. P. paatager sig Opgaven! Efter Diktat fra Moskva! *Aage Hinrich.*

Københavns Maskinsætter-Klub

afholdt Medlemsmøde den 24. September i Rømersgade 22. Paa Baggrund af en kollektiv Udmeldelse fra en Del af et større Personale drøftede man Maskinsætterskolen. Efter *S. V. Rasmussen*, der redegjorde for Skolens Oprindelse og det foreliggende Forhold, havde flere Medlemmer Ordet, ligesom *Sigv. Hellberg*, der efter Indbydelse var kommet til Stede, deltog i Diskussionen.

Da Aktionen mod Klubben i sin Oprindelse byggede paa en Misforstaaelse med H. t. S. V. Rasmussens Stilling og Sagen derefter ikke var et Spørgsmaal, der vedrørte M. S.-Klubben alene, stillede *Traugott-Nielsen* følgende Resolution, der vedtoges enstemmigt:

»Forsamlingen beklager den paa formentlig urigtig Opfattelse af Forholdene foretagne kollektive Udmeldelse af Maskinsætterklubben og opfordrer Branchefællerne til Samling og Samarbejde om organisatoriske og brancheteknikske Opgaver. Forsamlingen udtaler Tilslutning til K. M. K.s Styrelses og dens Formands hidtidige Virksomhed.«

Til Slut gav *S. V. Rasmussen* nogle Oplysninger om Klubbens Arrangementer i den kommende Tid. Det endelige Program vil først blive lagt efter Brancheklubbestyrelsernes Møde med Sekretæren for Oplysningsarbejdet; Mødet afholdes i indeværende Uge. *J. B.*

Stop nu lidt!

Diskussionen om Tarifkommissionens Medlemmers Erstatning for Arbejdstab i Form af det lovhjemlede Ferietilskud er ved at antage fast Form. Saafremt man mener, at en saadan Diskussion er Faget værdigt, maa jeg maaske have Lov at fremkomme med et Par Bemærkninger.

For nogen Tid siden gik den Historie som en Løbeild over Byen: Tarifkommissionen har krævet og faaet udbetalt Feriepenge — — de har ogsaa faaet Procenter af Diæterne! Nogle ledige Kolleger havde faaet Historien at rende med af en mindre samvittighedsfuld Reporter; og saa gaar det hurtigt: Jo, de har ogsaa hævet af Diæterne! Det er ganske vist!

Hvordan man paa Arbejdspladserne har reageret over for denne Løgn i det store og hele, véd jeg ikke; men i det Øjeblik, man tror paa den og ukritisk lader Historien rende videre, stempler man samtidig de Folk, Mænd og Kvinder, man selv har valgt (eller skulde have været med til at vælge, hvis man var rigtigt organisatorisk orienteret), som en Hob samvittighedsløse Kassebedrøvere.

Det skulde ikke være nødvendigt at komme ind paa en Retfærdiggørelse af Løn- og Diætspørgsmaalet; det er ordnet af Delegeretmødet og bør respekteres indenfor den Periode, hvor det er gældende. Arbejdstabet er fastsat med et Gennemsnitsbeløb, der under demokratisk Synsvinkel er gjort ens for alle og derfor rigeligt dækker de mindre Lønninger, men kan ligge under de højere. Hvad angaar Diæterne, er deres Værdi problematisk; man kan aldrig regne med faste Spisetider og bliver derved tvunget til at købe dyrere end under daglige Forhold, og de mange Møder, der strækker ud til hen paa Morgenstunden, kan ogsaa kræve en ekstra Vederkvægelse. Af samme Grund har man ogsaa adskillige Gange maattet tage en Vogn hjem; man vil vel ikke forlange — selv naar det gælder en Tillidsmand —, at han efter en Forhandlingsperiode paa seksten Timer skal gaa til sit Hjem i Byens fjerneste Udkant, for saa maaske at møde paa sit Arbejdsted nogle Timer senere. Det er usmageligt, at en Tillidsmand skal gøre Rede for, hvortil han bruger sine lovlig tildelte Diæter, men naar Diskussionen føres ind paa Baner som de omtalte, saa kysser Lavmaalene hinanden. Jeg tror ikke, nogen Tillidsmand har forøget sine Aktiver ved slige Hverv.

Men den Betragtning, man anstiller overfor de Tillidsmænd, man vælger sig, har i det hele en videre Adresse. Man beklager sig over, at ingen vil have denne Post; men er det underligt! Man kræver paa Arbejdspladserne, at Tillidsmanden skal ordne alle de Forhold, der er skæve, ogsaa saadanne mere personlige Forhold, hvori man selv er Skyld. Han mærker som Regel ikke Støtte til sit Arbejde, tværtimod: en dulgt Fryd, naar han løber Panden imod, er ikke sjældent at spore. Han skal ofre sin Tid og de Smaaudgifter, der følger med Hvervet, og altid være oplagt og parat, mens den Kollega, der ikke vil have med det at gøre, »fordi han ikke egner sig for det«, tænder sin Cigar og gaar Haa te Kaa — eller andre Steder. Porto, Telefon, Befordring, uundgaaelig »Lokaleleje« og saa videre maa han selv klare. Og saa skal han altid være Genstand for den indifferentes Kritik og ærerørige Beklikkelser, naar det passer denne. En Inkassator kan træffe at være kontingentfri; en Tillidsmand, der undertiden repræsenterer et stort Personale, faar intet for sit Arbejde. Man mener, han maa have Interesse for det, naar han lader sig vælge til det. Ja, det har han vel, og Tillidshverv i Kollegernes Tjeneste bør heller ikke honoreres, naar det falder indenfor en Arbejdsplads. Men da det som Regel er en lille Kreds af Kolleger, der Livet igennem maa slæbe med disse Hverv, saa har man ikke Ret til at forlange, at de altid skal ofre deres private Person for Interessen. Man faar undertiden det Indtryk, at det er en Tjeneste, man har gjort Manden, at have betroet ham Stillingen, for at han kan blære sig i Højheden. Men hvis man ikke indenfor som udenfor Arbejdspladsen vil respektere de Hverv, som Organisationsmaskineriet hjemler, saa maa man ophæve Organisationen.

En kritisk Indstilling overfor alt og alle i Tide og Utide er af det onde og til ubodelig Skade for os selv. Thi saa er der ingen, der tror paa Ulven, naar den kommer. Hvis der er noget at kritisere angaaende Forbundets Økonomi, og der *er* maaske et og andet at kritisere, saa støtter man ikke en saadan Kritik ved uvederhæftigt Dagligkævl. Og hvis der er noget at kritisere hos en Tillidsmand, og der *er* maaske ogsaa noget at kritisere overfor en og anden, saa svækker man kun sine Argumenter, naar man ikke selv forstaar Rimeligheden i sine Bevægelser.

Vi skulde ikke gerne have hele Tillidsmandsproblemet dolket paa et Tidspunkt, hvor vi mere end nogensinde har Brug for det, og hvor der er Grund til at tro, at vi ved fælles Hjælp og Vilje kan udbygge det.

N. Th. Svendsen.

Spørgsmaal — med Svar!

Kolleger! Paa Medlemsmødet i Københavns Afdeling den 19. September blev der stillet vor Oplysningssekretær Spørgsmaal, hvorpaa man ventede Svar, men desværre udeblev de — det meste blev fejet bort; kun eet Gode kom der ud af det — vi fik at vide, at »Typ.-Tid.« i Fremtiden gerne maatte bruges til Indlæg *for og imod* Grafisk Teknik — *tænk, det vidste vi ikke.* Det er altsaa noget nyt. (Var det saa egentlig ikke bedre at udvide »Typ.-Tid.« til 24 Sider ugentlig og indskrænke Grafisk Teknik til 2 Nr. aarlig?)

Ja, jeg maa saa forsøge, om denne nye Vej kan bringe »Fæstningen« til at rokke lidt. Jeg stiller Spørgsmaal, som gerne skulde besvares her fra autoritært Sted.

I) *Hvor mange læser egentlig Grafisk Teknik?* Lad os faa sat et Spørgeskema i Gang til Medlemmerne over hele Landet med Spørgsmaal om, hvor mange der i Fremtiden vil betale f. Eks. 50 Øre pr. Nr. (for Københavns Afd.s Vedkommende bliver Tallet sikkert ikke over 500, altsaa rundt regnet ca. 10 pCt. af Medlemmerne). Glem ikke at sætte følgende Punkter paa Spørgeskemaet: a) Hvilken Gavn har jeg personligt haft af Grafisk Teknik? b) Hvilket fagteknisk Udbytte har jeg personligt haft af Oplysningsarbejdet? c) Hvorledes bør Oplysningsarbejdet drives i Fremtiden?

Svarene vil sikkert blive interessante, baade for Oplysningssekretærens egen og Modstandernes Vedkommende. Jeg skal ikke være Spaamand, men vi vil nok finde ud af, at det hele kun munder ud i en *»Faktor«-Udviklingsanstalt.* Men, hvor mange Kunstfaktorer kan Danmarks Bogtrykkere egentlig lade sig belemre med?

II) Der er blevet antydet, baade paa Tryk og i Taler, at Oplysningssekretæren ikke kan faa Lov til at udfolde sine

velsignelsesgørende Ideer overfor de menige Medlemmer i det store og hele. Thi, siges der, Hovedbestyrelsen lægger Tryk paa Sv. J. (rettere sagt, spænder Ben for ham). Derom skulde vi have haft Besked paa Medlemsmødet: *Det udeblev!* Men lad os saa bruge »Typ.-Tid.« dertil.

— — —

Saa kommer Spørgsmaalet »de arbejdsløse«. Oplysningssekretæren mente, at »de arbejdsløse« var min Kæphest. Jeg maa dertil sige, at i samme Moment, han slyngede saa herlige Ord ud, burde han se sig selv i et gammelt Spejl. Svend Johansen vilde dér se, at hans egen store Kæphest var at være blandt de arbejdsløse; de blev benyttet ved den eminente Brochure med udstandset Foto og Ordene: *Her er Manden.* Jeg har rundt i Verden set saa mange Beviser paa, at Kæpheste *gaar i Stykker* før eller senere. Men Fuldblodshestene, det er dem, der holder paa de arbejdende Kolleger samtidig med, at de holder paa de arbejdsløse, for vel at mærke ikke at glemme dem . . . *1235 Henning H. Jensen.*

Vor Civilisations Forfald

Nedenstaaende er taget fra *Henry Georges* Bog »Fremskridt og Fattigdom«. Skrevet for 60 Aar siden er det dog mere aktuelt nu end nogensinde.

. . . I vore Dage at antyde, at vor Civilisation muligvis kunde synke, synes Folk en vild Pessimisme. Hos Flertallet af tænkende Mennesker saa vel som hos den store Mængde er Troen paa Fremskridtet saa dybt rodfæstet, at den ikke taaler Skygge af Tvivl.

Men enhver, der tænker sig ind i Sagen, vil se, at dette nødvendigvis maa være Tilfældet overalt, hvor Fremskridtet gradvis gaar over til Tilbagegang. Thi i Samfundsudviklingen som i alt andet har Bevægelse Tendens til at fortsætte sin Bane ret fremad, og Menneskene har da ogsaa en næsten uimodstaaelig Tilbøjelighed til at tro, at en Bevægelse, som en Gang var Fremgang, og som endnu vedvarer, fremdeles er Fremgang. Dertil kommer, at naar Civilisationen synker, gaar Samfundene ikke tilbage ad den samme Vej, de er kommet frem paa. Civilisations-Nedgang vilde f. Eks. i politisk Henseende ikke føre os tilbage fra Republiken til indskrænket Monarki og derfra videre til Lensvæsen. Den vilde kaste os i Armene paa Enevælde og Anarki. I religiøs Henseende vilde Nedgangen ikke føre os tilbage til vore Forfædres Tro, til Protestantisme eller Katolicisme, men til nye Former for Overtro. Indenfor Videnskaben vilde Nedgangen ikke føre os tilbage til Bacon, men til lærd Kineseri.

At Civilisationens gradvise Tilbagegang efter et Tidsrum af Fremgang endog nødvendigvis af det store Flertal maa opfattes som Fremskridt, er let at forstaa. Saaledes er der f. Eks. en umaadelig Forskel mellem den græske Kunst i den klassiske Tid og i det senere Rige; men Forandringen var ledsaget af eller rettere sagt foraarsaget af en Forandring i Smag. De Kunstnere, som hurtigst fulgte denne Smagsretning, ansaas i sin Tid som de ypperste. Og lige saa i Literaturen. Da den blev mere flad, barnagtig og opstyltet, blev det opfattet som forøget Kraft og Skønhed, medens det virkelig gode blev anset for raat, tørt eller kedsommeligt . . .

Hvorvidt der virkelig i Nutidens Anskuelser og Smag allerede har vist sig Tegn paa Tilbagegang, er det ikke nødvendigt her at undersøge; men sikkert er det, at mange Ting tyder hen paa, at vor Civilisation har naaet et kritisk Tidsrum, og at dersom man ikke tager et nyt Tilløb frem imod social Lighed, kan det 19. Aarhundrede muligvis komme til for Efterverdenen at staa som denne Civilisations Højdepunkt. De industrielle Kriser, som foraarsager lige saa megen Ødelæggelse og Lidelse, som Hungersnød og Krige fører med sig, ligner de Anfald, som gaar forud for en Lammelse. Overalt er det klart, at den Ulighed, som Fremskridtet nødvendigvis afføder, hvor Jorden er monopoliseret, ikke kan gaa stort længere uden at drive vor Civilisation ind paa det Skraaplan, som er saa let at betræde, men saa vanskeligt at slippe bort fra. Overalt ser man de Kræfter, som skulde sætte Fremskridtet i Gang og holde det oppe, blive beslaglagt af Tilværelseskampens stigende Bitterhed og den voksende Nødvendighed af at anspænde hver Nerve for ikke at blive kastet omkuld og trampet under Fod i Kapløbet. I alle civiliserede Lande er Fattigondet, Forbrydelserne og Sindssygen i Tiltagen. Saadanne Kendsgerninger tyder ikke paa stigende Civilisation. De tyder tværtimod paa en Civilisation, som i sine Understrømme allerede er begyndt at ebbe ud . . .

Men der findes endnu langt mærkbarere Beviser for Civilisationens nedadgaaende Tendens. Der findes i Tiden en ubestemt, men almindelig Følelse af Misnøje, en revolutionær Gæring og en voksende Bitterhed blandt de arbejdende Klasser. Fulgte nu hermed en klar Forestilling om, hvorledes Ondet kunde afhjælpes, saa vilde det være et forhaabningsfuldt Tegn; men det er ikke saa. Trods al Skolegang synes Folk ikke at være kommet en Smule længere frem i den Kunst at slutte fra Virkning til Aarsag. Tilbagefaldet til Beskyttelsestold og andre forlængst afslørede politiske Vildfarelser beviser dette.

Ingen kan se paa den umaadelige Ændring i de religiøse Forestillinger, som nu gaar for sig i hele den civiliserede Verden, uden at føle, at dette maa faa de mest skæbnesvangre Følger. Thi hvad der gaar for sig, er ikke en Forandring i Religionens Form, men en Nedbrydning af Religionens Grundideer. Kristendommen er ikke bare simpelthen i Færd med at frigøre sig for Overtro, den er ved i Folkets Sjæl at dø ud lige til Roden, lige som det gamle Hedenskab var ved at dø ud, da Kristendommen traadte ind i Verden. Og intet indtager dens Plads. Enten nu dette er et Fremskridt eller det modsatte, kan der ikke være Tvivl om, at dersom ikke Menneskenaturen pludselig har forandret sig i det, som Verdenshistorien viser, er Menneskehedens dybeste Karaktertræk, saa forberedes der herigennem de mægtigste Begivenheder. I mindre Maalestok og paa en mere overfladisk Maade gik en saadan Tilstand i Tænkningens Verden forud for den franske Revolution — men nu er det dybt og ikke grundt, den materialistiske Tankegang pløjer. Det nærmest tilsvarende Sidestykke til det Skibbrud for de religiøse Forestillinger, som nu gaar for sig, frembyder det Tidsrum, hvori Oldtidens Civilisation gik over fra Herlighed til Forfald.

Hvad Forandring, der vil komme, formaar ingen dødelig at sige, men at en stor Forandring *maa* komme, det begynder tænkende Mennesker at forstaa. *Den civiliserede Verden staar skælvende foran en stor Bevægelse. Enten maa det blive et Spring opad, som aabner Vejen til endnu uanede Fremskridt, eller ogsaa en Nedstyrtning, som fører os tilbage mod Barbariet.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Vor Oplysningsvirksomhed.

Det Møde, Københavns Afdeling afholdt om dette Emne den 19. September, gav intet Grundlag for Optimisme med Hensyn til denne Virksomhed. For den *Branchebevægelse*, som for en meget stor Del er gjort afhængig deraf, meget mod sin Vilje, er der ikke meget at vente, og for vort eget Organisationsarbejde, *vort Forbundsarbejde*, stiller Sagen sig helt paa samme Maade.

Det er næppe muligt at trænge igennem med den Betragtning, at det *principielle* Grundlag for dens Virksomhed aldrig har haft en klar Affattelse. Den Uenighed, der lige fra dens Start har været om dens Formaal og Metode, præger den endnu og giver et uhyre Fortrin for dem, som hidtil med Held har kunnet give Oplysningsvirksomheden en *ubetinget ensidig fagteknisk Tendens.*

Spørgsmaalet staar om Oplysningsvirksomhedens Hensigtsmæssighed. Og Hensigtsmæssigheden bestod ved Oplysningsvirksomhedens Grundlæggelse i at slaa Branchebevægelsen og dens Blade ned. Saa begrænset var Formaalet med den ved Delegeretmødet 1935. Og man har siden skudt den eensidige fagtekniske Virksomhed i Forgrunden for at holde den Tendens nede, der mente noget bestemt og noget alvorligt med Branchebevægelsen.

Saadan ligger det Land.

Der hersker nu ingen Strid om Nødvendigheden af et Oplysningsarbejde. Og der vil ogsaa kunne blive Enighed om at lade dette beskæftige sig med fagtekniske Opgaver i et naturligt og begrænset Omfang. Men hvis man fortsat gør dette til Hovedopgaven, vil Striden bestaa og skærpes.

Hovedformaalet med Oplysningsvirksomheden maa være at formidle vort organisationsmæssige Demokrati og rent teoretisk formidle og udvikle vor Opfattelse af vor klassemæssige, vor økonomiske, vor sociale og politiske Interesse og Fremtid. Til disse Formaal har Fagorganisationerne altid været knyttet, det har været deres Eksistensbasis. Og *Fastholdelse* af disse Opgaver ogsaa i Fremtiden ved Siden af de mange rent forretningsmæssige og administrative, som i stadig stigende Grad lægger Beslag paa vort Organisationsapparat og dets betjenende Kræfter, har fremkaldt Nødvendigheden af at føje en ny Institution, nemlig Oplysningsvirksomheden, til vor Organisations-Bygning.

Dette maa komme til at staa klart for enhver, der vil anstille Betragtninger over den rivende sociale og økonomiske Udvikling, der har fundet Sted. Og det var efter min Mening forhastet og ved Siden af, naar man paa det paagældende Møde beskæftigede sig med Detaljer i et Arbejde, hvorom man ikke var *principielt* enige. Mødets oprindelige Forudsætning var en principiel Drøftelse af Oplysningsvirksomheden, men baade Svend Johansens lange Indledning og de fleste Debattørers Indlæg røbede, at man ikke havde forstaaet dette. Og dette er farligt. Særligt i en Tid som denne. Da kan man ikke ud fra noget Synspunkt forsvare at fortsætte med at lade store og omkalfatrende Begivenheder passere Revy for en uorienteret og desorienteret Arbejderklasse. Dette gælder indre og ydre Begivenheder.

For den, der har næret det Haab, at vor Oplysningsvirksomhed baade skulde have Vilje og Evne til at stille os overfor Tidens og Udviklingens brændende Spørgsmaal og placere os i dem, var Mødet et Blik ind i det haabløse. *Johs. Larsen.*

Odense Trykkerklub.

Det af Klubben arrangerede Møde i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden havde samlet god Tilslutning; efter at Formanden, *Lykke*, havde budt velkommen, kørte Oplysningssekretæren, *Svend Johansen*, den engelske Film: Miehle-High-Speed-Toturmaskiner, og den danske Klichefilm: Moderne Reproduktionsteknik.

Efter Filmen holdt *Chr. B. Petersen*, København, et fagteknisk Foredrag over Emnet: Arbejdsmetoder i et moderne københavnsk Bogtrykkeri. Foruden det mere fabriksmæssige, som findes paa store Trykkerier, forklarede Chr. B. Petersen efter en Del medbragt Billed-Materiale om de Vanskeligheder, han havde haft med disse og gav os en Del gode Fiduser. — Foredraget, der var godt og belærende, blev fulgt med Interesse.

Da det belærende var overstaaet, gik man over til det mere materielle, og ved et Par Stykker Smørrebrød, hvor Klubben var Vært, diskuteredes en eventuel Indmeldelse i Trykkernes Landssammenslutning. Efter en Del Diskussion toges Spørgsmaalet til Overvejelse, og man enedes om at tage det op til førstkommende Klubmøde og eventuelt indkalde til ekstraordinær Generalforsamling.

Efter at *Peter Hansen*, Svendborg, havde udbragt et Leve for Klubben og takket paa de udenbys Kollegers Vegne (2 plus Foredragsholderen) for den store Gæstfrihed, der altid blev vist i Odense, sluttede en af de første store Dage for den nye Klub.

— — —

Og saa ses vi til Klubmøde Onsdag den 4. Oktober Kl. 20 paa »Den ny Forsamlingsbygning«. *Børge Høyer.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Er der Brug for Branche-Organisationer i vort Forbund?

Uddrag af *K. A. Jørgensens* Foredrag ved Haandsætterstævnet i Odense den 3. September 1939.

Det Spørgsmaal, som i Dag er sat paa Dagsordenen ved dette Stævne, og som ogsaa skal være Emnet for dette Foredrag, er jo ikke noget nyt, der pludselig er dukket frem, og som først skal modnes til en eller anden Løsning. — Tværtimod! Branchespørgsmaalet som Problem er vel omtrent lige saa gammelt som de ældste af vore Klubber; det har ved de senere Kongresser været optaget til en alvorlig og indgaaende Behandling og der har ligeledes ved disse Lejligheder været gjort Forsøg paa at løse Spørgsmaalet ved Hjælp af forskellige Forslag.

Hidtil er det ikke lykkedes, men Sagen er dog nu modnet i en saadan Grad, at dens Løsning ikke kan lade vente længe paa sig. Det Udvalg, der i Henhold til Beslutningen paa sidste Delegeretmøde skal nedsættes for at behandle Sagen og eventuelt gøre Indstilling derom, maa formentlig blive een af de sidste Stationer paa Vejen.

Og hvilken Stilling vi end hver for sig tager til selve

Brancherne og Branche-Spørgsmaalet, saa bør vi i alle Fald kunne blive enige om dette ene: at nu maa der træffes en endelig Afgørelse, nu maa der skabes Ro og Klaring, og den fremtidige Linie for Udviklingen paa dette Omraade indenfor vort Forbund maa fastlægges og fastlægges saaledes, at vi ikke om andre tre Aar skal trevle det hele op igen!

. . . Branchebevægelsen, der vel oprindelig er startet som en reel Udløber af selve Fagets tekniske Udvikling og dets lønmæssige Muligheder, fik jo efterhaanden et meget stærkt Islæt af fagpolitisk og organisationspolitisk Karakter. Det gjorde dens Indhold betydelig mere kompliceret, gjorde Behandlingen af Spørgsmaalet vanskeligere og skabte den til Overflod en Del Fjender, der, selv om de ikke oversaa det værdifulde i Bevægelsen, dog alligevel fordømte den paa Grund af dens mindre gode Sider. Og endelig kan det vel heller ikke nægtes, at Person-Spørgsmaal kan have spillet en vis Rolle og mange Gange har skabt eller skærpet Modsætningsforhold, der kunde tjene til at forhale eller forkludre en Løsning.

. . . Der er særlig Grund til — ikke mindst her, hvor det paatænkes at danne en ny Landssammenslutning — at fæste Opmærksomheden ved dette Punkt: at man straks fra Begyndelsen gør det klart, *hvad det er man vil* og paa *hvilken Linie man agter at gaa frem*, saa bliver det ogsaa lettere for andre at faa det rigtige Indtryk af Tingene.

. . . Den ældste af vore egentlige Brancheklubber (og Landssammenslutninger) nemlig *Maskinsætternes*, er, som jeg nævnte det før, nærmest startet som Følge af selve den tekniske Udvikling i Faget. — Det var et helt nyt Felt, der baade tarifmæssigt og arbejdsmæssigt skulde opdyrkes af Forbundet, og der er næppe nogen Tvivl om, at den Branche-Organisation, der dengang blev dannet, har været en virksom Hjælper ved Udbygningen af hele det organisatoriske Forhold og ved Fastsættelsen af Lønvilkaarene.

Noget særligt fagpolitisk Program har Maskinsætternes Sammenslutning aldrig haft — altsaa hvad angaar Forbundets Struktur og Branchernes lovmæssige Stilling. De Divergenser, der her er opstaaet, har som Regel været stærkt tarifmæssig betonet og har desuden i meget høj Grad drejet sig om Brancheblad-Spørgsmaalet — et Spørgsmaal, der dog kan løses uafhængigt af selve Problemet, om vi skal have Branche-Organisationer eller ikke.

Hvad den ældste af *Haandsætter-Klubberne* angaar, B- & A.-Klubben, saa er den vel paa en Maade affødt af Maskinsætternes Klubdannelse, selv om den ikke, som nogle paastaar, ligefrem er dannet som Modvægt. — Haandsætterklubben har ved forskellige Lejligheder været en særdeles aktiv Deltager i det fagpolitiske og fagorganisatoriske Arbejde, selv om den just ikke har haft noget officielt Program i denne Retning. En meget væsentlig Drivfjeder i denne Klubs Arbejde har iøvrigt været Følelsen af, at Haandsætterne var trængt tilbage fra deres tidligere ledende Stilling og var distanceret i tarifmæssig Henseende.

Den tredie af de større Sammenslutninger, *Trykkernes*, er vel nok den, der branche-politisk har haft mest paa Hjerte. Der har været Toner lige fra de skarpeste i Kravet om Decentralisation af den administrative Myndighed til de mere maadeholdne med Ønsket om Medindflydelse for Brancherne paa forskellige Omraader.

. . . Men det er maaske ogsaa bedst først at pege paa det, der er Branchernes egentlige Indhold. Thi hvis det virkelig var Sprængstoffet, der var Kernen i deres Tilværelse, vilde de forlængst enten have sprængt sig selv eller have gennemtvunget deres Krav!

Der er imidlertid to bestemte Omraader, hvor alle de bestaaende Sammenslutninger i større eller mindre Grad har ydet deres Indsats — det er det *tarifmæssige* og det *fagtekniske Oplysnings-* og *Agitationsarbejde*.

Vore Forbundslove har jo længe kendt Begrebet Brancher, naar der var Tale om tarifmæssige Forhold. Brancherne har haft deres specielle Afsnit og deres særlige Repræsentanter — og det kan ikke nægtes, at i dette Arbejde har de frivillige Klubber og deres Folk været overordentlig virksomme til Gavn for hele Forbundet, og vi maa vist alle erkende, at i Arbejdet for Forbedring og Bevarelse af vore tarifmæssige Goder har vi Brug for alle Kræfter, der vil tage fat.

. . . De Indvendinger, der oftest er rettet mod Branchernes Eksistens og deres Arbejde, er disse:

1. De skaber smaa »Stater« i Staten — d. v. s. de lukker Medlemmerne ind i smaa »Baase« og isolerer dem fra Helheden derved, at de vænner dem til en egoistisk og smaatskaaret Tankegang, hvor Hensynet til den snævre Brancheinteresse gaar forud for Forbundets Vel.

2. De skaber unødig Irritation mellem Grupperne ved deres Pukken paa Branchens Ret og deres Skinsyge overfor hinanden.

3. De kan i givet Fald betyde en Fare for Forbundsenheden, hvis de skrappeste Krav om Branchernes Selvstyre skulde naa at blive gennemført.

4. Klubberne omfatter i Almindelighed kun en mindre Del af Branchens Udøvere, men alligevel optræder de som om de talte paa hele Branchens Vegne.

— Hvis disse Indvendinger og denne Kritik i det store og hele var rigtig, tror jeg, vi allesammen vilde være enige om straks at ophæve alle Klubber og Sammenslutninger — men det er nok ikke *saa* slemt alligevel! Det har imidlertid stor Betydning for Klubberne, at de kan fri sig for Mistanke i enhver Retning — og derfor kan det være nyttigt at se lidt paa de før nævnte Paastande.

1. Det er klart, at hvis en Branche fører en Politik, der helt og fuldt kun dækker dens egne snævre Interesser, uden at den ved nogen Lejlighed kan tænke sig at stille sig bag andres Krav, saa er en saadan Politik forfejlet — og den paagældende Branche vil efterhaanden skabe sig Fjender og miste sine Venner.

Forudsætningen maa naturligvis være, at Branchen vel kan arbejde for sine specielle Krav, men at den samtidig maa føle sig som en Del af Helheden og arbejde for andres Vel ogsaa.

. . . 2. Den anden Indvending, at der ved denne Klubdannelse skabes Irritation og Skinsyge mellem Grupperne, lyder straks mere troværdigt for dem, der mindes de Nappetag, der har været, og de stærke Ord, der lejlighedsvis har lydt mellem enkelte af Klubberne.

Nu er det jo ikke usædvanligt, at Folk kan være uenige, heller ikke, at de skælder hinanden lidt ud — galt bliver det først, hvis de ikke kan glemme Uenigheden, saa den faar Lov til at sætte sig til Ufordragelighed eller endog til Had!

Disse Følelser maa dog siges at være ret sjældne indenfor Klubberne, hvor man endog har forsøgt at etablere et Samarbejde, naar der var visse fælles Interesser at varetage.

. . . 3. Den tredie Indvending er denne, at en Udvidelse og Styrkelse af Klub-Tendensen kan være en Fare for Forbunds-Enheden, hvis de som Maal har Opnaaelse af større organisatorisk Selvstændighed eller Indflydelse paa den administrative Myndighed. Der har jo endog i denne Forbindelse været brugt Udtrykket »Separatister«.

Efter min Opfattelse er der ingen Grund til at bruge saadanne Udtryk — eftersom næppe een eneste Branche-Organisation tænker paa at skille sig ud og »begynde for sig selv«.

Det Sagen her drejer sig om er jo dette, om Sammenslutningerne skal have Adgang til virkelig selvstændig Virksomhed paa forskellige Omraader — altsaa om en »Legitimering« udover den, der allerede har fundet Sted paa sidste Delegeretmøde. Hvilke disse Omraader skulde være er ikke fuldt oplyst — men udover Bladvirksomheden har det jo ogsaa været nævnt og foreslaaet for Københavns Vedkommende, at Brancherne *(ikke* Klubberne) skulde have visse organisatoriske Beføjelser. I Forbindelse hermed staar jo ogsaa hele Spørgsmaalet om Repræsentationen, der dog ikke saa meget er knyttet til Klubberne som til selve Branche-Grupperne.

. . . 4. Dette staar igen i Forbindelse med de Indvendinger, der er rettet mod Klubberne, naar Talen var om, hvem de egentlig repræsenterede. Det er jo nu en Gang en Kendsgerning, at bortset fra en enkelt af Sammenslutningerne, repræsenterer de øvrige kun Mindretal af de respektive Branchers Udøvere. Naturligvis kan dette Forhold ændres ved en kraftig Agitation, men alligevel bliver det Spørgsmaal tilbage: Er det muligt at tildele disse Sammenslutninger Rettigheder (eller Pligter), som ikke gælder for alle Branchens Udøvere? Kan man komme videre ad denne Vej end dertil, at man betragter disse frivillige Grupper som en Slags Stødtropper i Agitations-Arbejdet og derfor yder dem en indirekte Støtte, men ikke giver dem Særrettigheder af nogen Art?

. . . Og hertil kommer jo saa til syvende og sidst endnu en vigtig Ting: nemlig Spørgsmaalet om hele *vort Forbunds Struktur.* Jeg tænker her ikke saa meget paa den øverste personlige Ledelse (det er jo naar alt kommer til alt kun en mindre væsentlig Ting), men jeg tænker paa, om det før eller senere skal blive nødvendigt for os at ændre vor Organisationsform af Hensyn til Udviklingen baade indenfor Fagbevægelsen og indenfor Erhvervslivet i det hele taget. Om f. Eks. Industriforbunds-Tanken skulde slaa igennem og medføre, at vi maa se paa vore Forhold efter større Linier end hidtil.

. . . Hvis der skal falde Ro over Branche-Spørgsmaalet, og hvis vi ved det kommende Delegeretmøde skal naa til en Ordning, der kan holde et Stykke ud i Fremtiden, tror jeg, det vil være det rigtigste, om vi nu gør os klart, hvorledes de forbundsmæssige Opgaver skal fordeles — mellem Administrationen, de fælles Forbundsorganer og de frivillige Sammenslutninger.

Og ved denne Lejlighed, hvor en ny Landssammenslutning skal stiftes, vil jeg da gerne sige et Par afsluttende Ord om de Opgaver, som det er naturligt for en saadan Organisation at tage op.

En Haandsætter-Landssammenslutning og dens Opgaver.

1. Frem den *kollegiale Samhørighed* mellem Haandsætterne — indenfor Værkstedet, indenfor den enkelte By og mellem Hovedstad og Provins.

Hvis dette gøres uden Surhed og Skinsyge overfor andre Brancher, er det en Ting, som har Værdi for hele Forbundet!

2. Lær Haandsætterne, at der er andre Ting, der kan konkurreres om end *Kvantiteten.*

Og at den Omstændighed, at der er mange af dem, ikke behøver at være ensbetydende med, at de skal træde hinanden ned!

3. Gør dem forstaaeligt, at ogsaa Haandsætterne har *en Tarif,* og at det er den samme, hvori der staar, at *den kvalificerede Arbejder* kan kræve *mere i Løn* og *ikke* er pligtig at *nøjes med Minimallønnen!*

4. Haandsætterne bør være *langt mere aktive i Forbundsarbejdet* end Tilfældet er nu. Ikke blot af branchemæssige Grunde, men fordi Forbundets Arbejde lider under, at en saa stor Gruppes Medlemmer organisatorisk set fører en Dvaletilværelse!

5. Haandsætterne bør lære at *kende deres Tarif* — ikke alene deres eget Afsnit, men alle dens Bestemmelser.

6. Haandsætterne bør støtte det *tekniske Oplysningsarbejde* af Hensyn til Fagets Udvikling og Fremtid, men de bør ogsaa kræve deres Dygtighed betalt! — De bør paa det tekniske Omraade interessere sig ogsaa for Lærlingenes Uddannelse — for hygiejniske Forhold paa Arbejdspladsen, Belysning m. v.

7. Haandsætterne bør være virksomme Støtter for Organisationens Tillidsmænd paa Arbejdspladserne. Det er ogsaa *deres* Sag, Tillidsmanden taler!

. . . Som den største Gruppe indenfor Faget kan Haandsætterne — ogsaa gennem den nye Organisation — komme til at præge den Udvikling, der skal finde Sted paa Branchevæsenets Omraade. De kan komme til at give det endelige Svar paa det Spørgsmaal, der er Titlen paa dette Foredrag.

Forhaabentlig bliver Svaret af en saadan Karakter, at det betyder en Styrkelse af vort fælles Forbund.

Mellembys.

Landssammenslutningens Styrelse:

Formand: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense.
Kasserer: C. J. Dreyer, Gartnergade 19, Kbhvn. N.
Sekretær: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbhvn. NV.
Repræsentant: Alb. Jensen, Olaf Ryesgade 12, Kolding.
» Reinholdt Madsen, Østerport, Dronningborg, Randers.
» Peter Jensen, Ndr. Farimagsvej 4, Næstved.
» Paul P. Petersen, Viksøvej 2 B, Brh.

Klubbernes Adresser:

Aarhus: Aaris Petersen, Max Müllersgade 16, Aarhus.
B. & A.-K.: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbhvn. NV.
Esbjerg: Sigurd Borch, Nørvang 11, Esbjerg.
Haderslev: Jep Paulsen, Maltrupvej 8, Haderslev.
Herning: Jens Rahbech, Dalgasgade 11, Herning.
Horsens: Mangler endnu.
Kolding: Albert Jensen, Olaf Ryesgade 12, Kolding.
Næstved: Emil Hansen, Herlufsholmsvej 3, Ll. Næstved.
Odense: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense.
Randers: Reinholdt Madsen, Østerport, Dronningborg, Randers.
Roskilde: Gunnar Alex Jensen, Vestergade 36, Roskilde.
Vejle: Otto Christensen, Rosenvej 26, Vejle.

Skab et Behov!

Ja, saa fik da Københavns Afdeling sit »Opgør« med Oplysningsinstitutionen inden for vort Forbund. Og det var ikke altsammen lige morsomt, det man hørte. Sikkert et stort Flertal af Kolleger, især københavnske, er af den Formening, at den fagtekniske Oplysning inden for Forbundet er for *ensidigt* ledet og anlagt paa et *noget* fejlagtigt Grundlag. I Stedet for at Arbejdet skulde virke samlende, er det i noget for udpræget Grad *skelsættende.* Man faar et alt for ringe Antal i Tale. Vort gamle »Fagteknisk Samvirke« var en Specialisternes Tumleplads, man har fejlagtigt troet, at det ogsaa burde være Formaalet med den senere oprettede Oplysningsinstitution. Virk paa et bredere Grundlag — »ud til Folket«!

Det oplystes fra Sekretærens Side, at fagtekniske Arrangementer omkring i Landet ofte samlede et *større* Antal Kolleger end Afdelingsgeneralforsamlingerne. Det var beskæmmende at høre — *men* netop dette viser jo, at der er endda overordentligt Brug for den *fagpolitiske* Oplysning. Man siger: »Ja, men der er intet Behov for

denne!« Nej, maaske ikke tilsyneladende; men der er ingen Tvivl om, at Behov *er* der, det er bare dysset i Søvn af al den megen Ensretning, som Socialdemokratiet *til Dels* bærer Skylden for. Det er jo netop, for at tale med kloge Folk: *»Demokratiets Svamp«*, det, at der ikke mere er Behov for fagpolitisk Oplysning.

Men saa maa dette Behov skabes. Intet Parti, ingen Politik, intet Samfundssystem vil i Længden trives i Ensretningens Fodspor. Dèr, hvor kun een Opfattelse er ønsket, bringes ikke Fornyelse, nye Tanker. Denne Hipa-ensrettede »Oplysning« om, hvorledes Problemerne nu altsaa virkelig er, *den* er Forløberen for udartede Bevægelser, saasom Nazi-, Fascist- og andre Partier, den dysser Behov efter fagpolitisk Orientering ned, den opfordrer *ikke* til at søge ind bag Problemerne.

Med al mulig Respekt for Sekretærens hidtidige Arbejde maa man derfor sige: »Prøv at *skabe* et Behov efter netop at søge til Bunds i de fag- og økonomipolitiske Spørgsmaal, der brænder paa, det *maa* være muligt, man kan bare ikke vente, at Folk kommer af sig selv, de er jo halvvejs dysset i Søvn.« »Menneskene frygter Forstanden mere end noget andet. De skulde frygte Dumheden, om de ellers begreb, hvad der for Alvor er frygteligt,« sagde Goethe. Har han ikke Ret?

Povl A. Sjøl.

Den russiske Gaade

Hvad vil Rusland? Dette er det staaende Spørgsmaal Verden over.

Spørgsmaalet har ikke mindst Interesse for Arbejderne. Man er jo mest tilbøjelig til at bryde Staven over Sovjet-Unionens Handlemaade, der synes saa ganske ufattelig. Og dog er det maaske klogest at udskyde Dommen og se, om der ikke kommer en ny Overraskelse, som udvisker Indtrykket af det første.

Vi maa erindre, at vi staar overfor et Spil — man fristes til at sige Rænkespil — mellem Europas førende Statsmænd, hvor alle Midler anvendes for at føre Modparten bag Lyset. I Øjeblikket sidder Chamberlain med Sorteper. Afgørende er det imidlertid, *hvem* der faar ham paa Haanden, naar Spillet slutter.

I det efterfølgende bringer vi nogle Betragtninger, som er fremsat i et Par af vore udenlandske Kollegers Fagblade. I Helvetische Tyographia skriver *J. Klava* bl. a. følgende:

... Man kan i Almindelighed sige, at den samlede Arbejderklasse med Velvilje og store Forhaabninger saa hen til Arbejdernes og Bøndernes Rusland. Særlig Glæde vakte Femaarsplanen, d. v. s. Bestræbelserne for af det fattige Rusland at skabe et selvstændigt industrielt Rige. Det var klart, at Forsøget paa i selve Landet at frembringe det nødvendige til alles Behov, i de vesteuropæiske Arbejderes Hjerter fremkaldte Haabet om, at i Rusland arbejdedes der for Virkeliggørelsen af Arbejderbevægelsens endelige Maal.

Men ogsaa en anden Sag forstærkede de vesteuropæiske Arbejderes Tro paa vore Dages Rusland, nemlig dette Lands Indstilling til de fascistiske Stater. Anti-Kominternpagten mellem Tyskland, Italien og Japan maatte ganske simpelt opfattes som en Ære for Rusland. Under Borgerkrigen i Spanien og under Erobringen af Czekoslovakiet var Ruslands Standpunkt klart og bestemt og i Overensstemmelse med den vesteuropæiske Arbejderklasses. Almindeligt sagde man blandt Arbejderne: Der findes i hvert Fald én Stormagt, som tør byde Fascismen Trods.

Derfor slog ogsaa Afslutningen af den tysk-russiske Ikke-Angrebspagt ned som et Lyn fra klar Himmel blandt Arbejderklassen. Lad os prøve at klargøre Stillingen.

Det nuværende Rusland og dets Tilhængere i Vesteuropa har hidtil beskyldt den vesteuropæiske Arbejderbevægelse for at befordre Fascismen. I Konsekvens hermed har Kommunisterne alvorligt og energisk hævdet, at de var de eneste, som bekæmpede Storkapitalisterne og de reaktionære Magter. Disse Beskyldninger bevistes dog aldrig gennem Fakta, og det var det sørgeligste ved denne Situation, at Kommunisterne udslyngede de nedrigste Beskyldninger mod de vesteuropæiske Arbejdere uden nogensinde at kunne fremlægge Beviser.

I Dag kan man konstatere, at saa vidt vort Kendskab rækker, har hverken den socialistiske Arbejderinternationale — hvis Sekretær er Friedrich Adler — eller Fagforeningsinternationalen nogensinde staaet i Forbindelse med Fascister, det være sig af tysk, italiensk eller spansk Art.

Virker det ikke som et af de store Paradokser i denne Verden, at Russerne og Kommunisterne, som foregav at være de eneste sande Modstandere af Fascismen, nu i det farligste Øjeblik trækker sig ud af Kampfronten og slutter en Ikke-Angrebspagt med sin hidtidige Fjende, medens de, som af Kommunisterne beskyldtes for at gaa Haand i Haand med Fascisterne, nu kæmper i første Række imod disse?

— — —

I Svensk Typograf-Tidning skriver en Kollega, *Si Arén*, bl. a. følgende:

»... Stalin og med ham det russiske Folk skulde altsaa have opgivet den Ide, de gjorde Revolution for, og som de har kæmpet for siden. Kan noget Menneske, som tænker alvorligt over Sagen, tro det? Vel har Vejen ikke gaaet lige mod Maalet, men er afveget paa de mest uforudsete og utrolige Steder. Men derfor har vi ikke Lov til at tro, at man har tabt Maalet af Sigte. Vanskelighederne ved at mestre det vældige Nybygningsværk har sikkert gjort disse Veje nødvendige, ogsaa den sidste: Ikke-Angrebspagten med Tyskland. Det maa betragtes som speciel russisk Strategi. Man kan være forvisset om, at Sovjet-Rusland er fri for de Skrupler, som vi Vesterlændinge besværes af. For Stalin er alle Lande udenfor hans eget kapitalistiske og kan behandles paa hvilken som helst Maade, blot Sovjet-Rusland kan virkeliggøre sit Maal — Verdensrevolutionen. Og ud fra dette Udgangspunkt bør man drage visse Slutninger ...«

Forfatteren peger her paa den noget fantastiske Mulighed, at der skulde bestaa en hemmelig Overenskomst mellem Rusland og Frankrig—England, og at Ruslands Handlemaade skulde være en Skinmanøvre for at lokke Tyskland til at begynde Krigen. Og han fortsætter derefter:

»Selv om den Antagelse, at en Overenskomst mellem Sovjet-Unionen paa den ene Side og England—Frankrig paa den anden savner ethvert Grundlag, er der dog endnu en Mulighed til Forklaring af Sovjet-Unionens Handlinger.

Det maa staa klart for enhver, at Sovjet-Rusland har alt at vinde ved en Krig mellem de imperialistiske Stater. Drømmen om Verdensrevolutionen er dermed paa Vej til at virkeliggøres. Skulde Stalin, da denne Stund nærmede sig, mene det alvorligt med sin Pagt med Tyskland, den socialistiske Revolutions virkelige Fjende? Men det var nødvendigt for at faa Krigen i Gang. Og for at paaskynde den, lovede Rusland at holde sig neutralt. Uden Betænkning kaster Tyskland sig nu ud i Eventyret. Vestmagterne betænker sig ikke paa at komme Polen til Hjælp, og dermed har Sovjet-Rusland naaet sit første Maal. Det kan med korslagte Arme staa og se paa, hvorledes Europa brænder, og selv samle Kræfter til den Dag, »Høsten skal bjerges« ...

Det er ikke fantastisk at tænke sig, at Udviklingen vil komme til at gaa som her skitseret. Trods alle bugtende Veje peger Sovjet-Unionens Historie og Udvikling i den Retning. Den har sikkert ikke opgivet det en Gang opstillede Maal. Er denne Antagelse rigtig, maa man beundre Manøvreringens Genialitet. Hitler optræder da som det ufrivillige Redskab, der fremskynder et Systems Undergang ...«

— Bare nu ikke »den røde Fare« jager alle de andre sammen — i saa Fald bliver det nok smaat med Genealiteten.

Dr. Ensom.

Berigtigelse

Da jeg er gjort opmærksom paa, at omtalte Legat ikke er oprettet af Victor Petersen, men stiftet af Dansk Typograf-Forbund til Minde om V. P., beklager jeg denne Fejltagelse, som imidlertid ikke paa nogen Maade afkræfter Tanken i mit Indlæg, der var skrevet som en Henstilling til Legatets Uddelere.

De tre gode Mænds Erklæring i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« taler for sig selv. Naa, ingen har vel heller tvivlet om, at Pengene er anvendt til Ansøgningens Formaal. Saaledes er Legatet rettelig givet efter Lovens Bogstav, men det burde være givet i Victor Petersens Aand — og *det er noget helt modsat.*

Maaske vil det lykkes næste Gang, selv om der skal søges videre ud blandt Medlemmerne, at finde en ung og dygtig Kollega, der trænger til Hjælpen, og som kan tælle sig til, om han modtager 250 eller 300 Kroner.

16. 9. 39. *Louis Møller.*

Medlemsmøde

afholdtes i Københavns Afdeling den 19. September i Rømersgade 22.

Sigv. Hellberg bød velkommen. Den paa tidligere Generalforsamlinger af og til førte Debat var Aarsag til Mødets Indkaldelse. Til Referent valgtes *Erik Hansen.*

Sekretær *Svend Johansen* fik derefter Ordet til Dagsordenens eneste Punkt: *Drøftelse af Forbundets Oplysningsvirksomhed.*

Hensigten var at fortælle om 4 Aars Oplysningsvirksomhed, hvad der er lavet, og hvad der skal laves, ligesom Kollegerne nu vil faa Lejlighed til at fremsætte deres Ønsker. Omtalte Delegeretmødet i 1935 og dets Beslutning angaaende Forbundets Oplysningsvirksomhed. — Der valgtes et Oplysningsudvalg paa 8 Medlemmer, som stod til Ansvar overfor Forretningsudvalget. Mente, at man ikke i tilfredsstillende Grad havde valgt de ansvarlige Brancheorganisationsledere til Oplysningsudvalget. Udvalget blev hurtigt enigt om, at Myndigheden maatte lægges i en enkelt Haand, Udvalget kunde kun trække Hovedlinjerne op. I Provinsen maatte samarbejdes med en enkelt Kollega i hver Lokalafdeling og i København med Afdelingsstyrelsen eller de 3 Underafdelingers Ledelse. Man arbejdede ikke sammen med Brancheklubberne.

Oplysningsarbejdet deltes i 2 Kategorier: Den fagtekniske og den fagpolitiske. Fagteknisk Oplysningsarbejde havde man haft ligefra Organisationens Start gennem Enkeltpersoner og enkelte Branchesammenslutninger. Senere fik vi »Fagteknisk Samvirke« og Bladet »Grafisk Revy«, der dog aldrig havde været virkelig tilfredsstillende. Det fagtekniske Oplysningsarbejde, der havde været drevet i de sidste 4 Aar, er uden Sidestykke i andre Organisationer. Der har været afholdt lokale Møder og Landsdelsmøder, hvor saavel det tekniske som det fagpolitiske har været paa Dagsordenen. Der har været 3 Foraars-Arrangementer i København med henholdsvis 20, 120 og 60 Deltagere fra Provinsen samt et 8-Dages Kursus for Provinstrykkere, med 12 Deltagere. Denne Virksomhed vil blive fortsat. Omtalte de københavnske Møder med Reklamefolk og Journalister; de havde rørt ved vigtige Problemer. Der har hvert Aar været arrangeret 10—12 Besøg for Provinsafdelinger. Instruktioner for Maskinsættere og Trykkere er gennemført i Forbindelse med disse Branchers Folk. De fagtekniske Kursus i København har været Succes. For Sætternes Vedkommende har der i de 3 Aars Kursus deltaget ca. 100 Kolleger. For Trykkere har der været Kursus i Farvelære og i Pasning af Special-Maskiner. I Provinsen kniber det med Lærerkræfter, og man har derfor maattet ty til Korrespondancekursus. Sidste Aar deltog ca. 250 Sættere i disse Kursus. Udstilling af Svendeprøver o. lign. har adskillige Steder fundet Sted i Forbindelse med Generalforsamling.

Biblioteket havde overtaget »Fagteknisk Samvirke«s Materiale, som efterhaanden er blevet suppleret, saaledes at der nu er ca. 600 Bøger. Der er 3—400 Udlaan pr. Aar. Tidsskrift-Læsekredsen var blevet overtegnet. »Grafisk Teknik« udkommer nu kun hver anden Maaned; Bladet udfylder sin Mission og har haft over 100 Medarbejdere. Af Forlagsvirksomhed kan nævnes, at Grafisk Aarbogs 2 Aargange blev udsolgt paa 3—4 Uger. 1940-Udgaven er under Udarbejdelse. Endvidere er udgivet en Artikelsamling: »Tekniske Raad for Maskinsættere« samt en Bog om Pasning af »Paalægningsapparater«. Der arbejdes med en ny Trykkerbog, en »Trykkernes Selmar«. Filmsapparatet har forlængst tjent sig hjem. Der disponeres nu over adskillige Films af forskelligt Indhold.

Om den fagpolitiske Virksomhed udtalte Svend Johansen, at det havde knebet med at faa Studiekredse i Gang. Mente, at Kollegerne manglede Mod og Lyst til at tage fat. Det havde ogsaa været vanskeligt at faa det fornødne Materiale. I København har der været 2 Kredse med 22 og 35 Kolleger, ligesom der har været 2 gode Kredse for de ledige Kolleger.

Tillidsmandskursus'ene paa Roskilde Højskole har i de 3 Aar haft ca. 200 Deltagere. Mente, at det havde været gode Kursus, og at man dér skabte et Grundlag for fortsat fagpolitisk Oplysningsarbejde.

I den kommende Tid vil det fagtekniske Arbejde blive fortsat i samme Spor som hidtil. Programmet for det fagpolitiske Arbejde vil snarest blive forelagt et Fællesmøde for alle Brancheklubstyrelserne. Konklusionen af 4 Aars Arbejde paa disse Felter er, at vi har gjort Reklame for Faget og styrket Kammeratskabet.

Diskussionen indledtes af *Henning H. Jensen,* der mente, at Sekretæren i højere Grad burde lytte til de menige Medlemmers Krav, det er dem, der betaler. Kritiserede Tilrettelægningen af »Grafisk Teknik« og foreslog at nedsætte Oplaget,

saaledes at kun de Kolleger, der er villige til at betale f. Eks. 50 Øre pr. Eksemplar skulde have det. Der udklækkedes Kunstfaktorer. Tarifens Kundgørelse burde være den første Opgave. Opfordrede til Virksomhed blandt de ledige. Hvorledes med Gutenberg-Festen til næste Aar?

Johs. Larsen: Der er lagt for meget Vægt paa det fagtekniske; mente, at denne Del af Virksomheden ikke vedkom Forbundet. Omtalte de af Oplysningsvirksomheden særligt uddannede Kolleger, som paa Trykkerierne fik det bedste Arbejde — det vi alle ellers skulde have lært noget af — og som ikke afskedigedes. De gik som oftest for en ringe Løn. Mente, at den fagpolitiske Virksomhed havde Interesse, naar den blev grebet rigtigt an, og omtalte i den Forbindelse nogle Møder, Københavns Afdeling havde holdt. Forbundet beskæftiger sig i høj Grad med Administration, derfor maatte Oplysningsvirksomheden orientere os om politiske og økonomiske Problemer. Efterlyste Agitationen for vore Maal i Fremtiden.

Chr. B. Petersen: Linierne i Oplysningsarbejdet er taget fra Branchebevægelsen, men vi mangler Underretning om Verdensbegivenhederne saavel som om vore egne Love og Tarif. Omtalte Vanskelighederne ved, at Kollegerne er paa Holdarbejde. Der har været Mangler ved Trykkerkursus'ene. Det fagtekniske Arbejde har sin Berettigelse. Vilde have Studiekredse i Fagbevægelsens Problemer, ligesom de sociale Spørgsmaal maatte tages op til Drøftelse. Tillidsmandskursus'ene i Roskilde er gode, selv om der er Ting, der skal rettes.

N. Th. Svendsen: Grundlaget for Oplysningsvirksomheden er hentet hos Brancherne, men disses Medarbejdere fik ingen Indflydelse. Denne Skygge har allerede fra Starten bevirket visse Hemninger, N. Th. S. havde tænkt sig noget andet, den kulturelle, økonomiske og fagpolitiske Virksomhed burde have været bærende. »Grafisk Teknik« havde ikke kunnet afløse Branchernes Blade, og der er ikke tilstrækkelig Plads i Branche-Spalterne i »Typ.-Tid.«. Hele Problemet maa tages op i det kommende Udvalg.

Peter Sørensen var utilfreds med, at man i for høj Grad havde lagt Vægt paa det tekniske og skabt Udøvere i de Brancher, der i Forvejen har rigelig Arbejdskraft. Ungdommen skal fortsætte vort Arbejde, derfor maa den kende Udviklingens Gang. Vi er ikke Konkurrenter, nej, vi er Kolleger!

N. Chr. Hansen: Fagskolen maa tage sig af den tekniske Uddannelse, det fagpolitiske er vigtigst. Forbundsstyrelsens Medlemmer maa være Studieledere.

Werner Helmert takkede Svend Johansen for det udførte Arbejde. Vi kan være tilfredse dermed. Den tidligere Mistillid dufter nu bort. Den fagtekniske Uddannelse giver Arbejdsglæde. Foreslog at udsende Svend Johansens Redegørelse som Pjece.

Traugott Nielsen: Vi maa hjælpe hverandre i fagteknisk Dygtiggørelse. Oplysningsvirksomheden maa lægges til Rette med Hensyntagen til de mange Kolleger, der er paa Skiftehold. Vilde gerne have Sprogundervisning.

Sv. Aa. Larsen: Oplysningsarbejdet er vort Smertensbarn. Naar vi dygtiggøres, maa vi kræve højere Løn. Den politiske og tekniske Virksomhed maa samarbejdes. Ensidigheden giver mindre godt Kammeratskab. Ønskede at komme tilbage til Branchearbejdet. Har Svend Johansen faaet Direktiver fra Forretningsudvalget?

Fr. Mehr: Kritiken er ikke Modstand mod Oplysningsvirksomheden. Kritiserede Ensidigheden. De organisatoriske Interesser skal have mere Plads i Fremtiden.

Erik Hansen: Den fagtekniske Oplysning er en Opgave for Organisationen. Vore faglige og politiske Vilkaar og Krav maa tages med i Fremtiden. Lad os faa nogle Møder om Nydannelserne indenfor Arbejdervægelsen, f. Eks. Erhvervsraadet.

Villy Andersen talte for Oplysningsvirksomhed i Hygiejne-Spørgsmaalene. Tarifen maa tages op til Behandling.

Georg Andersen: Stereotypørerne er tilfredse med den fagtekniske Virksomhed. Mere Fagpolitik.

Axel Hammer: Det er Fremtiden, det gælder nu.

N. Th. Svendsen og *Henning H. Jensen* havde Ordet for nogle korte Bemærkninger.

Aage Hinrich: Skal Brancheklubberne i Fremtiden foranstalte Arbejdet? Ønskede færre Møder med flere Deltagere.

Sigv. Hellberg: Naar man ikke i »Grafisk Teknik« havde faaet det Branchernes Blad, som det havde været Tanken at skabe, skyldtes det, dels maaske en for stærk Betoning af det tekniske Stof, dels at Branchernes ledende Folk ikke havde ydet positiv Medvirken fra Starten. Vi bør fortsat beskæftige os med den tekniske Udvikling i Faget, selv om denne Del af Virksomheden nok uden Skade kan dæmpes noget til Fordel for den fagorganisatoriske og fagpolitiske Oplysningsvirksomhed. Vi maa i betydelig højere Grad beskæftige os med Samfundslivet, økonomiske Aarsager og deres Virkninger, Arbejderbevægelsen o. s. v. »Typ.-Tid.« vil kunne gøre Nytte som Led i denne Virksomhed.

Svend Johansen fik Ordet for afsluttende Bemærkninger. Forretningsudvalget har ingen Direktiver givet men godkendt Planerne for Oplysningsvirksomheden. Fremtiden maa bringe Samarbejde mellem Oplysningsvirksomhed, Forbund og Brancher til Gavn for Medlemmerne. Den fornødne Afvejning vil nu blive forsøgt, og Taleren erklærede sig i alt væsentligt enig i de af Hellberg fremsatte Synspunkter.

Sigv. Hellberg sluttede derefter Mødet, der var besøgt af godt 100 Kolleger.

Erik Hansen.

Kursus for Haandsættere

Hverdagens Typografi — skitsemæssigt udformet

Opgaver:

Typosignetet — dets Berettigelse og Anvendelsesmuligheder.

Vi tilrettelægger Turistpjecen »Danmark«.

Et Omslag til »Tarifen«.

Udkast til et Opraab til Kollegerne om at deltage i fagpolitiske Studiekredse.

Forslag til Brevpapir, Faktura, Kuvert og Reklamekort til Bryggeriet »Stjernen«.

Brug Apostlenes Heste! (Reklamefolders for Dansk Vandre-Laug.)

Indbydelse til Gutenberg-Festlighederne i Raadhushallen.

Kursus, der strækker sig over 10 Aftener, paabegynder *Tirsdag den 10. Oktober Kl. 20* i Evaldsgade 3. Kursus ledes af

Henry Thejls.

Anmeldelse om Deltagelse i Kursus, der koster **Kr. 10,00** incl. al Materiale, maa ske til *Svend Johansen*, Central 13.765.

Arrangeret af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Forretningsudvalgsmøder

21. September 1939.

1. Anmodning fra Skive Lokalafdeling om Tilskud paa 200 Kr. til Modernisering af Fagklassen paa Teknisk Skole i Skive. — Bevilget.

2. Det vedtoges at anbringe yderligere 250,000 Kr. af Begravelseskassens Midler i Obligationer.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

1. Gennem Arbejdsdirektoratet er modtaget Skrivelse vedrørende eventuel Efterbetaling af Understøttelse. Direktoratet anmoder om en Udtalelse. — Besvares.

Nær og Fjern

25-Aars Svendejubilæum kan Søndag den 1. Oktober fejres af Vejle-Afdelings populære Kasserer, Typograf *Alfred Berg*. Han har lært Faget paa »Vejle Amts Folkeblad«, hvor han uafbrudt har været beskæftiget, siden han kom i Lære — den længste Tid som Ombryder — og saaledes allerede for 5 Aar siden passeret sit første Jubilæum.

Gennem alle Aarene har Berg været en interesseret Deltager i Organisationslivet. Det er mange Aar siden, han valgtes ind i Afdelingens Styrelse, og i en Aarrække har han med stor Dygtighed røgtet Hvervet som Kasserer. Han har deltaget i flere Delegeretmøder og i to Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole.

Ogsaa den mere muntre Side af Kollegernes Tilværelse har nydt Bergs Bevaagenhed, bl. a. gennem en lang Række muntre Viser fra hans Haand.

Stereotypørerne mødes paa Mandag til Stereotypørernes Brancheklubs Møde i Evaldsgade 3. Kl. 20^{30} kører *Svend Johansen* bl. a. en Film om Stereotypimaskiner.

Korrespondancekursus for Haandsættere, der begynder 1. November under Ledelse af Henry Thejls, havde sidste Aar 250 Deltagere; da Ekspeditionen gerne skulde ske rettidigt, er det ikke for tidligt at melde sig nu. Se »Typ.-Tid.« Nr. 38.

Grafisk Teknik vil denne Gang først foreligge nogle Dage ind i Oktober.

Fagpolitiske Studiekredse og Møder vil iaar blive arrangeret i større Udstrækning end tidligere i København. Vi beder derfor Kollegerne følge Kundgørelser desangaaende i »Typ.-Tid.«.

Oplysningsvirksomhedens Retningslinjer. Interesserede Kolleger kan have Udbytte af at læse omstaaende Referat fra Medlemsmødet i København den 19. September.

Arbejds- og Fabriktilsynet har udsendt en udførlig Beretning om Virksomheden i 1938. Beretningen indeholder som sædvanlig en Mangfoldighed af Oplysninger, Illustrationer og Skitser til Belysning af det Arbejde, der fra Fabriktilsynets Side gøres for at bekæmpe Sundheds- og Ulykkesfarerne paa Arbejdspladserne.

Det fremgaar af Beretningen, at der for Aaret 1937 er anmeldt 917 Ulykkestilfælde i Virksomheder under Fabriktilsynet og hvorved der er dræbt 35 Personer. Desuden 18 Ulykker ved Elevatorer, hvoraf de 2 har medført Døden, 18 Forgiftningstilfælde, hvoraf 7 med dødeligt Udfald. Det samlede Antal anmeldte Ulykkestilfælde ved Haandværk og Industri har været 953 med 44 Dødsfald.

Det er uendelig meget bedre at besidde Menneskenes Agtelse end deres Beundring. *Rousseau.*

Saa gaar Trommen igen

I mit Blad stod det trykt
med en Tretommers Skrift,
det forkyndtes paa Mure
og Tavler:
Krig! Derefter er Menneske-
Staklerne solgt —
hvadenten de gaar
eller kravler.

Saa gaar Trommen igen,
der er Mord undervejs,
allerede et Støn
kan der høres —
det er lovligt bestemt
til et vildt Slagteri
skal Mennesker
flyves og køres.

Vi var ellers begyndt,
af og til, hist og her,
lidt fornuftigt
at tro og at tænke.
Vi er Frihedens Folk,
saa omtrent, næsten da,
skønt det høres,
der rasler en Lænke.

Men nu! Vi kan lytte
og spørge og se —
Fornuften og
Friheden sidder,
forkommen og kuet
strittet hen, tromlet ned,
og mæler os ikke
et Kvidder.

Hvornaar kan vi være
vor Verden bekendt
som Klode for
Menneskeracer —
saa ikke hver
Menneskekrop bliver sendt
til Himlen
i Trevler og Laser.

At ikke der oppe
skal bygge og bo
en himmelsendt
Krøblingeskare,
men som det er lært os
enfoldigt at tro —
oprejste fra Jord
skal vi fare.

Ak! Redelig Tanke,
enfoldige Tro,
den aabne og
ærlige Tale
kan ikke blandt
Racer og Riger gro —
naar Racer og Riger
er gale.

Johannes Schmidt.

Afdød Kollega

En af vore gamle Paalæggersker, *Marie Aagesen*, er død, 71 Aar gammel. Marie Aagesen havde været Medlem i vort Forbund fra 1905, hun arbejdede i mange Aar hos Bording, senere i Forlagstrykkeriet og i Rigsdagen. Siden 1931 havde hun levet af sin Aldersrente.

Begravelsen fandt Sted i Søndags paa Vestre Kirkegaard, hvor Afdelingens Fane sænkedes over hendes sidste Hvilested.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Indtegningen til Studiekredsen slutter i Aften.

Næstved Lærlingeafdeling

afholdt den 10. August ordinær Generalforsamling hos Jensen-Petersen, Fixvej. Til Dirigent valgtes Preben Ludvigsen, hvorefter Sekretæren, Aksel Jensen, oplæste Forhandlingsprotokollen. Godkendtes. Formanden, Karl Emil Hylander, aflagde

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Beretning over det forløbne Kvartal. Godkendtes, hvorefter Kassereren, Aage Hermansen, oplæste Regnskabet, der udviste en Kassebeholdning paa Kr. 121,50, og ligeledes godkendtes. — Under Eventuelt drøftedes Anskaffelse af et Emblem til Afdelingen. Det vedtoges at lade fremstille 45 Stk. til Udsalg à 1 Kr. — Endvidere fik Bestyrelsen Bemyndigelse til at planlægge en Aftentur »ud i det Blaa« i nærmeste Fremtid.

Efter Generalforsamlingen redegjorde Typograf Erik Hansen for de Krav, der stilles til Sætterne ved Aflæggelse af Svendeprøve. — Der sluttedes med fælles Kaffebord og kammeratlig Samvær.

Aksel Jensen, Sekretær.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdeling:

21. September: Lyngby 200,00.

København, den 26. September 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Erik Sørensen, udl. 21. 9. 39 hos Emil Olsen (arb. s. St.), Paal. Ellen Margrethe Møller, udl. 8. 9. 39 hos Hamburger (arb. s. St.), Hj.arb. Viggo Rahbek (Carl Aller), Paal. Marie Åkerlund, tidl. Medlem (Bording).

Esbjerg: Paalæggerske Ritta Madsen.

Tiltraadte

København: 7869 Svend Friis fra Rejse (arbl.), 3670 Jens Sparvang fra Rejse (arbl.), 6381 Vald. Ulriksen fra Rejse (arbl.), 6630 Børge Møller fra Rejse (arbl.).

Assens: 6147 Wilh. Haüser (arbl.). Hillerød: 5541 Børge Johansen (arbl.), 4451 Viggo Jørgensen i Pl. Lyngby: 4451 Viggo Jørgensen (arbl.), 3827 P. Christiansen (arbl.), 2004 Ellen Marhauer (arbl.). Middelfart: 6712 Otto Bræmer Jensen (arbl.). Nyborg: 7314 Henry Ægidius Hansen (arbl.). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen (arbl.), 5949 Børge Chr. Rasmussen (arbl.), 7217 E. Warberg Rasmussen (arbl.). Skive: 3759 Alfr. Christensen (arbl.). Svendborg: 5337 Jørgen Petersen (arbl.). Thisted: 7532 Oscar Jensen (arbl.). Varde: 6895 Chr. Jul. Nielsen (arbl.).

Fratraadte

København: 5541 Poul Johansen til Hillerød, 7643 Chr. Kolling paa Rejse, 1405 Holger Haurberg til Dansk Arb.-Forb., 1013 A. Andersen til Postvæsenet, 1713 Carlo Christensen paa Rejse, 5885 E. Holm til Lyngby, 1369 Poul Petersen paa Rejse, 7203 Sv. Aage Hoppe paa Rejse.

Esbjerg: 6895 J. Chr. Nielsen til Varde (arbl.). Hillerød: 7217 Warberg Rasmussen til Odense (arbl.). Kolding: 7907 Holger Dahl paa Rejse. Lyngby: 4451 Viggo Jørgensen til Hillerød i Pl. Middelfart: 6429 G. Westergaard til Aalborg (arbl.), 5567 Jørg. T. Rasmussen til Randers (arbl.). Næstved: 4671 Inga Kammersgaard til Slagelse i Pl. Odense: 7314 Henry Ægidius Hansen til Nyborg (arbl.). Roskilde: 5825 Leo Kjær Kærlev til København (arbl.).

Annullerede Udslettelser

København: 97 Stereotypør A. Fischer (Berl. Tid.), 3425 Hj.arb. Ahlgreen (Bureau-Trykkeriet).

Døde

København: 8090 Maren Eriksen, 8308 Marie Aagesen.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

Husk Generalforsamlingen i Aften, Fredag Kl. 20 pr., Nørresøgade 27 (Arbejdernes Læseselskab).

Styrelsen.

Søndag den 1. Oktober

Ørholm

Sidste Tur i denne Sæson.

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Typografernes Sportsklub

Antagelig vil Gymnastikken kunne begynde først i Oktober. Nærmere Meddelelse vil tilgaa Medlemmerne.

Stafet

Corps 36-60

Grafisk Compagni

Sundholmsvej 67. Telf. C. 777

ANNONCER

Erfaren

Rotations-Trykker

søger Plads snarest, er 30 Aar gammel. Fine Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »169«, modtager Ekspeditionen.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE

Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062

Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

Arbejdernes Livsforsikring

tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. - *Konfirmationsforsikring* tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar *med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.* - Arbejdernes Livsforsikringer i sin Afdeling med Lægeundersøgelse *betydelig billigere end andre Selskaber* med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — *Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.* — Ugentlig Opkrævning sammen med Foreningskontingent. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 40 *København den 6. Oktober 1939* *66. Aargang*

Kostbar politisk Rummel

Man maa lade vore konservative Politikere, at de er i Besiddelse af en ikke helt almindelig Forudseenhed.

Allerede for et Aar siden var de klar over, at Krigen vilde bryde ud. Men de har forstaaet at bevare denne Viden for dem selv som en dyb Hemmelighed og ladet alle os andre mindre begavede gaa rundt i den Tro eller det Haab, at Fornuften til sidst vilde sejre, saa Menneskene kunde blive forskaanet for den forfærdelige Ulykke, som en moderne Krig er.

De forudseende Politikere bebrejder nu Regeringen, at den ikke har været i Besiddelse af det samme Fremsyn og derfor har undladt i Tide at kaste et Hundrede Millioner eller mere paa Krigsgudens Alter, moderne udtrykt: til Beredskabsforanstaltninger.

Det er med Undren, man iagttager de Anstrengelser, der fra visse Sider gøres for at vække Befolkningens Frygt og skabe Panik. Thi hvad skal det gavne — alt dette Skraal om mere Krigsberedskab, Luftværnskanoner, Gasmasker, Mørkelægning, Pulterkammerrydning o. s. v.

Rent bortset fra Ikke-Angrebspagter og Forsikringer fra Stormagterne om at ville respektere vor Neutralitet, skulde man dog tro, at alle i dette Land af Begivenhederne ude i Verden maatte være belært om, at al Tale for et lille Land om at forsvare sig over for en Stormagt er blottet for enhver Realitetssans.

Czekoslovakiets og Polens Skæbne er en god — men sørgelig — Anskuelsesundervisning for de smaa Stater. Om dem begge gælder det, at de havde ofret hele Folkets Velstand til Rustninger. Den ene foretrak at opgive ethvert Forsøg paa Forsvar og sparede derved Titusinder af Menneskeliv og mange Byers Ødelæggelse. Den anden greb til Vaaben og søgte ved en heltemodig, men haabløs Kamp at redde Landet. Resultaterne kender vi: de er begge gaaet ad undas — foreløbig i hvert Fald.

Nej, de smaa Stater er desværre prisgivet Stormagternes Forgodtbefindende og eksisterer kun i Kraft af deres Naade. Estland er det seneste Eksempel.

Derfor bliver al den konservative Halløj kun en let gennemskuelig partipolitisk Spekulation i Folkets Frygt for Krigens Rædsler. Og de konservative Politikere har derved vist, at de er værdige Efterkommere af det gamle Estrup'ske Højre, der i sin Tid rumlede Landet rundt med Krav om Københavns Befæstning, der nu i mange Aar har henligget som et synligt Minde om et af dette Partis politiske Dumheder.

Men Dumheder maa som Regel betales. Efter Datidens Pengeværdi var det enorme Summer, der blev kastet ud til ingen Nytte. Nu ser det ud til, at Folket igen skal udsuges for store Beløb. I disse Dage ser vi Resultatet af Agitationen i Form af nye Skatter — direkte som indirekte.

Var det ikke mere rimeligt at lade de Klasser, som de ansvarsløse Agitatorer er Repræsentanter for, betale Gildet — i Stedet for at lægge yderligere Byrder paa den almindelige Befolkning gennem *indirekte* Forbrugsskatter? *Fr. N.*

Arbejdstiderne i København

I Løbet af Juli Maaned har vi i København optaget en Statistik over Arbejdstiderne i vort Fag for derigennem at erholde nogenlunde nøjagtigt Kendskab til, i hvilken Udstrækning der anvendes Aften- og Natarbejde, samt for at faa et Overblik over, i hvilken Udstrækning der arbejdes med Døgndrift.*)

Vi skal først gengive selve *Tallene*, idet vi beder bemærket, at Tallene angiver de konkrete Forhold paa det enkelte Trykkeri i en bestemt Uge i Juli Maaned. For en Del Trykkeriers Vedkommende vil det gælde, at der i visse Perioder af Aaret etableres Aftenhold eller Nathold, som ikke fandtes i Juli Maaned; Juli Maaned maa anses for et Tidspunkt, da der *i. ringeste Grad* anvendes Forlægningshold. Det her omhandlede Materiale kan saaledes sikkert anses for at give et *Minimumsbillede* af den Anvendelse, der gøres af Forlægning.

Der findes i Storkøbenhavn ca. 425 Trykkerivirksomheder, naar medregnes Stentrykkerier og iøvrigt Rub og Stub (et aldeles nøjagtigt Tal vil det efter Sagens Natur (Start og Ophævelse i Aarets Løb) aldrig være muligt at opgive).

Af disse ca. 425 vil der i hvert Fald ikke kunne regnes med de 125, idet et Antal heromkring aldrig — eller kun ganske undtagelsesvis — beskæftiger andre Arbejdere end Indehaveren og eventuelt dennes Hustru; enkelte af dem kan dog have en Lærling. Hele denne Gruppe ser vi altsaa, hvad Arbejdstiden angaar, bort fra.

Af de resterende 300 Trykkerier har de 248 besvaret vor Forespørgsel vedrørende Arbejdstiden. Oplysninger er opgivet for 3589 Personer, men der synes at være en Del ferie-fraværende, for hvem Oplysninger ikke er givet, thi paa de ca. 50 Trykkerier, fra hvilke Oplysninger *ikke* foreligger, beskæftiges næppe over et Hundrede Personer ialt.

De 248 Trykkerier, der har besvaret vor Forespørgsel, vil vi inddele i 3 Hovedgrupper: *A.* Udelukkende Dagtid,

*) Om Lovens Fortolkning er der endnu ikke tilvejebragt Enighed mellem Organisationerne.

B. Dagtid og forlagt Tid, men ikke Døgndrift, *C.* Arbejdstid, udstrakt over saa godt som hele Døgnet (Døgndrift).

Gruppe *A* omfatter 180 Trykkerier, der beskæftiger 930 af vore Medlemmer foruden Lærlinge og i vis Udstrækning Arbejdere af andre Fag. Lærlinge og andre Fags Arbejdere er *ikke* medregnet i vore her behandlede Tal. Denne Gruppe arbejdede altsaa i Juli Maaned *udelukkende paa Dagtid* inden for Kl. 7—17 (d. v. s. »tarifmæssig Arbejdstid«).

Gruppe *B* omfatter 59 Trykkerier, der beskæftiger 1965 af vore Medlemmer (foruden andre Arbejdere og Lærlinge). Denne Gruppe arbejdede i Juli med *Dagtid og Aftentid* samt i *nogen* Udstrækning med Nattid (d. v. s. Arbejdstid, der slutter efter Kl. 24), men ikke med Døgndrift.

Af Gruppens 1965 Arbejdere var de 1372 paa Dagtid, 323 paa Aftentid, 180 paa Nattid, og endelig var 90 vel paa forlagt Tid, men paa saadanne Tider, at der *ikke ydes forkortet Arbejdstid*, hvad der derimod var Tilfældet for de 323 plus de 180 paa henholdsvis Aften- og Nattid.

Gruppe *C* omfatter 9 Virksomheder, der beskæftiger 694 af vore Medlemmer (foruden andre Arbejdere og Lærlinge). Denne Gruppe arbejdede i Juli med saavel Dagtid og Aftentid som med Nattid og skulde i større eller mindre Omfang kunne omfattes af Døgndrifts-Bestemmelserne om, at ogsaa *Dag*arbejdere kun skal have $7^1/_2$ Times Arbejde.

Af Gruppens 694 Arbejdere var de 443 paa Dagtid, 121 paa Aftentid, 110 paa Nattid og 20 paa forlagt Tid, men paa saadanne Tidspunkter, der ikke tarifmæssigt medfører forkortet Arbejdstid (medmindre Døgndriftsbestemmelserne maatte gælde).

Vi ser saaledes, at de tre Grupper omfatter Oplysninger for ialt 3589 af vore ca. 4300 Medlemmer. Regner vi ca. 300 ledige og syge, saa der bliver 4000 beskæftigede at regne med, omfatter Oplysningerne 90 pCt. af de beskæftigede.

Af disse 3589 Medlemmer var

2745 eller 76,5 pCt. paa Dagtid

444	»	12,4	»	» Aftentid	} med forkortet
290	»	8,1	»	» Nattid	} Arbejdstid
110	»	3,0	»	» forlagt Tid uden fork. Arb.tid.	

Ca. en Fjerdedel af Fagets Arbejdere stod altsaa den nævnte Uge paa forlagt Tid (Aften eller Nat). Da der jo imidlertid nu efterhaanden i stadig større Omfang er gennemført *Skifte-Turnus*, saaledes at forlagt Tid varer en Uge ad Gangen, hvorefter et nyt Hold Personer gaar ind i Forlægningsturen, og undertiden et 3. Hold den tredje Uge, vil dette saaledes sige, at rundt dobbelt saa mange Personer som Antallet af dem, der i nævnte Uge stod paa Forlægning, deltager i Forlægningsarbejdet. Det Antal, der skifter indbyrdes paa Aften- og Nattur, eller som ikke skifter, opvejes nemlig sikkert rigeligt af det større Antal Personer paa forlagt Tid, som paa andre Aarstider findes.

Vi ser saaledes, at ca. Halvdelen af Fagets Arbejdere er omfattet af Skifte-Vilkaarene, baade de personlige (Forandringer i Hvile- og Spisetider) og de pekuniære (Forlægningstillæggene).

Vil vi nu prøve at se, hvordan de enkelte *Branchers* Andel i Skiftningen er, finder vi af Skemaerne følgende Tal:

Paa *Aftenhold med forkortet Arbejdstid* stod:

116	Haandsættere (inkl. Ombr. og Sættemaskinmedhj.)
120	Maskinsættere
16	Stereotypører og Skriftstøbere
103	Trykkere
24	Rotationstrykkere
39	kvindelige Trykkeriarbejdere
26	mandlige Trykkeriarbejdere
Ialt 444	

Paa *Nathold med forkortet Arbejdstid* stod:

60	Haandsættere (inkl. Ombr. og Sættemaskinmedhj.)
76	Maskinsættere
41	Stereotypører og Skriftstøbere
3	Trykkere
59	Rotationstrykkere
2	kvindelige Trykkeriarbejdere
49	mandlige Trykkeriarbejdere
Ialt 290	

Paa *forlagt* Hold *uden* forkortet Arbejdstid stod:

34	Haandsættere (inkl. Ombr. og Sættemaskinmedhj.)
29	Maskinsættere
13	Stereotypører og Skriftstøbere
2	Trykkere
13	Rotationstrykkere
1	kvindelig Trykkeriarbejder
18	mandlige Trykkeriarbejdere
Ialt 110	

Tilsammen for de tre Grupper: 844 Personer eller 23,5 pCt. af de 3589 Personer, som omfattes af Statistiken, stod i den nævnte Uge paa Forlægning.

Procentvis var Brancherne den paagældende Uge engageret i Forlægningen saaledes:

210	Haandsættere	13	pCt. af Branchens	Personel*)
225	Maskinsættere	45	»	» »
70	Stereotyp. og Skriftst.	40	»	» »
204	Trykk. (inkl. Rotat.)	20	»	» »
42	kv. Trykkeriarb.	6	»	» »
93	mdl. Trykkeriarb.	20	»	» »
844				

*) det samlede Medlemstal.

Som det før fremgik, stod 2745 Personer paa *Dag*tid (en Arbejdstid indenfor Kl. 7—17). Af disse havde 1350 Personer en Arbejdstid *Kl.* $8^1/_2$*—17*, 340 Personer begyndte Kl. 7 Morgen, 400 begyndte Kl. $7^1/_2$, 540 begyndte Kl. 8, og for ca. 100 Personers Vedkommende fremgaar det ikke helt klart af Skemaerne, hvilket Klokkeslet Arbejdsdagen begynder. Men idet det yderligere bemærkes, at et ikke ringe Antal af dem, der begynder *før* Kl. $8^1/_2$, kun i *Sommermaanederne* har denne tidligere Arbejdstid, konstateres det saaledes, at Arbejdstiden Kl. $8^1/_2$—17 er vort Fags altovervejende Dag-Arbejdstid.

Spisepausen er $^1/_2$ Time, kun ca. 120 Personer ses at have $^3/_4$ Times (nogle ganske enkelte $^1/_1$ Times) Pause.

Vi skal senere vende tilbage til *Døgndrift-Problemet* og fremsætte nogle vejledende Bemærkninger herom.

København, 30. September 1939. *Sigv. Hellberg.*

Dansk Typograf-Forbund

Brændselshjælp til arbejdsløse

Fredag den 6. Oktober udbetales af Hjælpekassens Midler en Brændselshjælp til alle arbejdsløse Medlemmer, der i de sidste 12 Maaneder har været arbejdsløse i mindst 90 Dage.

Til Familieforsørgere med Børn udbetales 30 Kr. og til alle øvrige arbejdsløse 20 Kr.

Aldersrente- og Invaliderentenydere samt gamle Medlemmer, der oppebærer den særlige Understøttelse, kommer ikke i Betragtning.

København, 2. Oktober 1939. *Forretningsudvalget.*

Understøttelse under Skoleophold

Fra Arbejdsdirektoratet foreligger Meddelelse om, at arbejdsløse Medlemmer af vort Forbund kan søge Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden til Deltagelse i Kursus paa Højskoler o. l. Understøttelsen kan forventes bevilget fra 1. November 1939 indtil videre, saafremt de paagældende Medlemmer iøvrigt opfylder de fastsatte Vilkaar.

Ansøgningsskemaer udleveres ved Henvendelse paa Forbundskontoret.

Afslutning

Diskussionen om den dansk-tyske Ikke-Angrebspagt og om Mulighederne for Samling i dansk Arbejderbevægelse er ved at ebbe ud.

Meget syrligt sluttede Aage Hinrich — eller hvem der nu skriver disse Artikler — for sit Vedkommende med at takke for den *noble* og *smagfulde* Maade, jeg havde diskuteret Problemerne paa.

Jeg skal ikke nægte, at jeg smilede over denne let fornærmede Syrlighed, indrammet som den var dels af en Karakteristik af mine Artikler som værende *intetsigende* og lidende af *komplet Mangel paa saglige Argumenter og politisk Omdømme* og dels af en Række af de noble, smagfulde — og løgnagtige — Beskyldninger mod Kommunisterne, som Hipa daglig boltrer sig i.

Jo, jo, sandelig har man Grund til at føle sig fornærmet!

Min lille Tvivl om Forfatter-Identiteten har foranlediget et desværre mere skruet end klart Dementi. Dets Troværdighed styrkes heller ikke af en Sætning, der karakteriserer Forfatterens egne Artikler som værende *»af Betydning«*.

Man maa undskylde mig, men jeg vægrer mig virkelig ved at tro paa, at *Aage Hinrich* i den Grad skulde mangle Beskedenhed og Vurderingssans, at han *selv* offentlig vil give sine Artikler Prædikatet *»af Betydning«*.

Derimod ligner Selvovervurderingen udmærket Hipa.

Iøvrigt kan det vistnok være rigtigt at slutte Diskussionen nu, og idet jeg henviser til min Artikel i Nr. 38, skal jeg nøjes med faa Bemærkninger:

Gennem Diskussionen er det blevet klart, at Hipa-Folkene er deciderede Modstandere af ethvert Forsøg paa Samarbejde mellem Kommunister og Socialdemokrater. Ethvert Brobygningsarbejde er dem en Pestilens. De *vil* have Kamp og Strid.

Dermed har Hipa placeret sig.

Forhaabentlig vil den sunde Fornuft i Arbejderklassen dog være i Stand til at afbøde de Ulykker, som Hipas »Arbejde« kan foraarsage.

Endelig et Par Ord om Stillingen til Sovjet-Unionen.

Det forekommer *mig* overordentlig uværdigt for dansk Arbejderbevægelse, at den socialdemokratiske Presse gennem godt 20 Aar systematisk og bevidst har givet sine Læsere et falsk og fordrejet Billede af Forholdene i Sovjet-Unionen, og at man yderligere i denne sidste bevægede Tid endog har drevet det dertil, at man ganske fortier, hvad sovjet-russiske Ledere siger om deres Lands Politik. Den Slags Taler maa socialdemokratiske Læsere ikke kende. Derimod faar de nøje at vide, hvad den kapitalistiske Verdens Statsmænd mener om Tingene.

Om den Slags Journalistik bunder i Diktat noget Sted fra, skal jeg lade være usagt. *Ths. Pedersen.*

Derfor, ærede Formand . . .

Jeg er bund-uenig med Hellberg i, at vi skal vente og se Tiden an, førend der sker en retfærdig Udligning af Lønninger og Understøttelser.

Som Situationen i Verden nu har udviklet sig, staar det i hvert Fald fast, at Krigen ikke afsluttes i nogen nær Fremtid.

Der er sket store Prisstigninger. Og man forhaster sig ikke med at sætte Maksimalpriserne ind overfor Dyrtiden.

Paa samme Tid Priserne stiger, og vore Lønninger og Understøttelser forringes i real Værdi, hører vi om nye Skatter.

Som Forholdene var, førend den ulykkelige Krig begyndte, med Lønninger, der kun delvis dækkede de nødvendigste Udgifter, er det selvsagt indlysende, at de nye Prisforhold tynger alvorligt til, og gør Forholdene mange Gange vanskeligere.

Det skal indrømmes, at der fra Regeringens Side er grebet ind paa en fornuftig Maade, saavel imod Hamstrerne, som mod Børsspekulationens Overdrev, men dette er ikke nok.

I en ekstraordinær Situation, som en Krigstid er, maa alle bringe Ofre. Og heri er vi vel alle i samme Baad. Men for dem, der i Forvejen havde lidet, virker Dyrtiden langt, langt værre, og deres Offer bliver langt større, end dem, der havde noget at ofre af . . .

Det ligger nær at opsige vor kongelig givne Tarif, for at frigøre os fra dens Lønbestemmelser, men hvad sker saa til Foraaret?

Der sker det, at vi kommer i Sæk med en Masse Fag og Arbejdsmandsforbundet. Og selv om det hele Selskab er godt nok, saa kender vi fra tidligere dyrekøbte Erfaringer, at vi bliver tøjret paa tyndt Græs, i Henhold til de givne Forligsregler.

Typograferne maa tage Sagen i sin egen Haand.

Vore Lønforhold er i Forvejen saa meningsløse for de fleste, og det gør det ikke stort bedre, at de for faa er saa ulige.

Med de stigende Dygtighedskrav til Fagets Folk, maa der alene af den Grund lægges nogle Kroner til Minimal-

lønnen, og Dyrtiden skal ikke have Lov til at æde sig ind i vore proletariske Lønforhold.

Har man ca. 150 Kr. om Ugen, er det en let Sag at foreslaa en Ventetid, førend der *sker* noget, men for Folk, der i Forvejen er paa Skrabestadiet, kan man ikke forvente en slig Taalmodighed.

En stor Del af Kolleger, maa Uge for Uge bløde til Skattevæsenet og andre Væsener, for at efterbetale, hvad de kom bag efter med fra sidste Arbejdsledighed, og før de knapt nok kommer ud af *del*, kommer Prisstigninger og Ekstraskatter, Soldaterindkaldelser eller Arbejdsløshed.

Derfor, ærede Formand, hvordan vilde du have handlet i 1914?

Havde du ogsaa dengang et Forslag i »Typograf-Tidende« om at se Tiden an og vente, eller tænkte du maaske noget anderledes?

Werner Helmert.

— — —

Ovenstaaende,
ærede Hovedbestyrelsesmedlem,

synes mig et negativt og uklart Udtryk for en Stemning, der ikke evner at vise konkrete Udveje, og som kun bekræfter, hvad jeg skrev, nemlig: at det vil være hensigtsmæssigt at se Tiden en Smule an og sunde sig lidt paa, hvad der muligt kan gøres.

Noget, man ogsaa skulde kunne vente, at et Hovedbestyrelsesmedlem var indstillet paa. Lyrik kvæger — undertiden — Sindet, men Maven, Helmert, Maven — — —

Sigv. Hellberg.

En Eventyrreise

I »Typograf-Tidende« nr. 37 har en kollega funnet det nødvendigt at åkomme med en del bemerkninger til et par artikler med referat fra en Englandsreise.

Han beklager at jeg har gjengitt hvad Mr. Isaacs (lederen av det engelske broderforbund) fortalte angaaende maskinsetternes fortjeneste i *Londonavisene.*

Jeg har kun referert hans oplysninger og yderligere fått disse bekreftet av andre kolleger i London. Han uttalte at »maskinsettene i Londonavisene kun arbeider på akkord og da ofte tjener 12 pund og deromkring«. Saa kan jo forfatteren av artiklen i »Typograf-Tidende« selv regne ut hvor meget dette blir i danske kr.

Frykten for å fortelle det virkelige forhold i fagavisene er helt ubegrunnet. Arbeidsgiverne kjenner like så godt til forholdene som vi. De har sine internasjonale forbindelser — som vi. Å forsøke på å leke gjemsel går altså ikke. Der foreligger ikke noen som helst »forvirring« fra min side, det kan De være rolig for. Dessuten vet jeg fra min lange sekretærtid hvorledes og hvormeget man skal referere. Den iltre tone kolleger imellem var således ikke nødvendig. *B. F—m.*

Trykkeriarbejdernes Klub

Fredag den 13. Oktober Kl. 20, Evaldsgade 3

Foredrag og Film

Svend Johansen taler om:

»Nyheder indenfor de grafiske Fag«.

Derefter køres en **Danmarksfilm** i Farver.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Der lurer en Frygt —

En Ungdom smiler mod Sol og mod Vind,
den jubler al Livet i Møde.
Begejstringen farver den unges Kind
og skænker Ideerne Grøde.
En Ungdom fløjter og smiler og ler —
men inderst derinde, hvor ingen det ser,
der lurer en Frygt, ja en Rædsel for Krig;
en lyttende Gru.
Saa haabløs afmægtig og bundløs fortvivlet
som saaredes gurglende Skrig.

En Husmo'r staar ved sit rolige Værk,
saa sikkert hun pusler med Gryder.
Ved Arbejdet er hun saa køn og stærk,
med Smil sine Stuer hun pryder.
En Kvinde! Saa sikker og stolt og smuk —
men Smilet kan stivne i ængstende Suk!
Der lurer en Frygt, ja en Rædsel for Krig;
en lyttende Gru.
Saa haabløs afmægtig og bundløs fortvivlet
som saaredes gurglende Skrig.

Maskinen larmer i taktfast Støj
og skaber med lænkede Kræfter,
og senede Lemmer i Arbejdstøj
— en Kæmpe — ser aarvaagent efter.
Han fløjter og synes saa urørt og stor —
men Læben kan dirre af usagte Ord!
Der lurer en Frygt, ja en Rædsel for Krig;
en lyttende Gru.
Saa haabløs afmægtig og bundløs fortvivlet
som saaredes gurglende Skrig.

Et Barn — saa viltert, saa snavset, saa sødt
med en Skovl i sin Sand-Verden leger.
En Barnehaand rækkes saa trygt og blødt,
den ødsler med alt, hvad den ejer.
Aah, de Øjne er blaa af den Himmel, de saa,
saa lad dem da aldrig, nej aldrig forstaa
denne grusomme Frygt, denne Rædsel for Krig;
den lyttende Gru.
Saa haabløs afmægtig og bundløs fortvivlet
som saaredes gurglende Skrig.

C. Grøndal Nielsen.

Den internationale Højskole

Højskolen i Helsingør har nu bestaaet i 18 Aar. Fra en primitiv Begyndelse i 1921 har den vokset sig stadig større. De to sidste Aar havde den sammenlagt godt 250 Elever paa dens Vinterkursus (hvoraf 62 Udlændinge) og ca. 110 (i sidste Halvdel mere end dobbelt saa mange) Elever paa Sommerskolen, hvoraf Flertallet var Udlændinge. Paa dens 14 Dages Feriekursus fra 17. Juli til 4. September deltog bl. a. 120 Englændere og 121 Svenskere. Paa de tre Kursus var ialt mere end 20 Nationer repræsenteret.

Skolens Hovedformaal er at virke for mellemfolkelig Forstaaelse. Ligesom Grundtvigs Højskoletanke havde Rod i den Opfattelse, at et Demokrati ikke kunde gennemføres med mindre der sættes stærke Kræfter ind for en folkelig Oplysning i Ungdomsalderen, arbejder Den internationale Højskole

ud fra Troen paa, at hvis mellemfolkeligt Samarbejde nogensinde skal lykkes, maa der gaa en mellemfolkelig Oplysning forud. Til Trods for Krigen fortsættes Arbejdet. Netop nu er der særligt Brug derfor. Skolen vil i Vinter som i Aarene forud prøve at dygtiggøre sine Elever gennem Studiet af fremmede Sprog og fremmede Lande. Gennem Foredrag og Studiekredse vil den oplyse om det bedste i disse Landes Kultur og i vor egen Kultur, alt det, der kan bygges paa, om den Slægt, der vokser op efter den Krig, vi nu oplever, ikke skal ødelægges i Kynisme.

Skolens Program, der indeholder Oplysninger om de forskellige Undervisningsfag: Dansk, Regning, Historie, Samfundslære (derunder Kooperation og Fagforeningskundskab), Lande og Folk, internationale Forhold, Tysk, Engelsk (eventuelt ogsaa Fransk) vil blive sendt samtidig med en Blanket til Ansøgning om Optagelse.

Gennem Arbejdsdirektoratet kan arbejdsløse i Fag, hvori der hersker ekstraordinær Arbejdsløshed, faa Udgifterne dækket ved Ophold paa Skolens Vinterkursus. Ansøgningsblanketter hertil faas ogsaa ved Henvendelse til Den internationale Højskole, Helsingør.

Dansk Folke-Ferie

Dansk Folke-Feries første Sommersæson er nu overstaaet — og godt overstaaet kan man sige, idet Indtegningerne til alle vore Arrangementer kar været tilfredsstillende Sæsonen igennem.

For at blive orienteret om mulige Fejl eller Smaamangler paa de forskellige Arrangementer, har hver Deltager faaet udleveret et Spørgeskema. De fleste Skemaer er nu indgaaet, og det viser sig, at Tilfredsheden med Araangementerne har været stor. Et Arrangement har — i Praksis — vist sig at være »lidt ved Siden af«, og dette bliver naturligvis ikke genoptaget næste Sæson.

Folke-Feries Udenlandsarrangementer, særlig Turene til Paris og Italien—Grækenland—Jugoslavien, har været store Sukces'er, og for at imødekomme et fra mange Sider udtalt Ønske vil der i Vinterens Løb blive arrangeret adskillige Rejsesammenkomster.

Det er ganske givet, at den internationale Situation betyder et alvorligt Afbræk i alt Rejseliv, og netop i disse Dage afholdes der i Helsingfors en Konference mellem de 4 nordiske Folke-Ferie-Organisationers Ledelser med Henblik paa at udvikle det indre nordiske Rejseliv det mest mulige. — I Vinterens Løb vil der blive arrangeret Jule- og Vintersportsrejser og senere Paaske- og Pinserejser, ligesom Sommersæsonen 1940 vil komme til at staa i Nordens Tegn. Planerne vil blive offentliggjort, saa snart det er muligt.

Vi benytter denne Lejlighed til at minde om, at Flyvebilletter, Dampskibs- og Jernbanebilletter til alle igangværende Ruter kan købes i Folke-Ferie. Det er af stor Betydning, at Organisationernes Folk — naar De selv skal til Møder, Kongresser o. lign., eller naar de sender Kursusdeltagere til de forskellige Højskoler — rekvirerer Billetterne i Folke-Ferie, hvad enten Rejsen gælder Roskilde eller f. Eks. Stockholm.

Ved Indkaldelser til Møder, Kongresser eller Kursus her i Byen, skulde det glæde os meget, om man vilde henlede Deltagernes Opmærksomhed paa Hotel Folke-Feries 40 lyse, moderne Enkelt- og Dobbeltværelser med alle Bekvemmeligheder. — Hotelkarlen er til Disposition ved alle Hovedtogs Ankomst. Værelsebestilling sker til: Hotel Folke-Ferie, Vesterbrogade 41, København V. (Central 1533).

Med soc. Hilsen

Johs. Sperling.

Om Ytringsfrihed

En lille Sidebemærkning i Aage Hinrichs Indlæg i sidste Numer af »Typ.-Tid.« giver mig Anledning til — ikke at blande mig i Striden mellem ham og Ths. Pedersen (den maa de selv klare) —, men til at klargøre, hvad jeg forstaar ved Ytringsfrihed.

Aage Hinrich skriver, at han er ikke i Tvivl om, at en eventuel Artikel fra »Hipa« vilde blive optaget i »Typ.-Tid.«, da vi jo »før har set, at Bladet aabner sine Spalter for Ting, der kommer ude fra, bl. a. da Aksel Larsen for kort Tid siden fik Lejlighed til at imødegaa en Artikel fra Børge Jakobsen, der indeholdt en Del Bemærkninger til Ths. P.«.

Da denne Bemærkning *kan* opfattes paa den Maade, at Aksel Larsen som uvedkommende har faaet Lov til paa Ths. Pedersens Vegne at imødegaa en mod denne rettet Kritik, bliver det nødvendigt at gøre opmærksom paa, at det, der foranledigede Aksel Larsens Artikels Optagelse, var, at Børge Jakobsen havde inddraget Aksel Larsens Navn i Diskussionen og bragt et Citat af dennes Tale i Folketinget.

Jeg har den Opfattelse af Ytringsfrihed, at naar en Redaktør tillader, at en Mand angribes i det Blad, han har Ansvaret for, da har han en moralsk Pligt til ogsaa at lade den vedkommende faa Lejlighed til at forsvare sig. Det turde være i Overensstemmelse med almindelig Anstændighedsfølelse.

Jeg véd af Erfaring, at dette ikke er almindelig Praksis i de ensrettede Blade. Men til disse hører »Typ.-Tid.« jo som bekendt ikke.

Fr. N.

Korrespondancekursus for Haandsættere

Den 1. November begynder vort Korrespondancekursus for Haandsættere. Kursus er udarbejdet med særligt Henblik paa de i det daglige Liv forekommende Arbejder. Tilrettelægningen og Ledelsen af Kursus har Lærer ved Fagskolen for Boghaandværk,

Henry Thejls.

Fremgangsmaaden ved Kursus er følgende: Vi sender de første 20 Sider den 1. November. I denne findes Indledning, Teori og 1. Opgave: Visitkortet. — Derefter sendes Lektioner hver 10. Dag. Disse bestaar i følgende Opgaver: Reklamekortet, Brevpapiret, Annoncen, Bogomslaget, Prospektet, Bladhovedet, Kalenderen. Desuden faar hver Deltager en skriftlig Kritik af sine Arbejder.

For Deltagelse i Kursus (incl. alt fornødent Materiale) er Prisen:

For Svende Kr. 10,00
For Lærlinge Kr. 8,00

Deltagere bedes allerede nu melde sig. Det kan kun ske ved at sende Betalingen for Kursus paa Postgirokonto *28714*, Grafisk Teknik, Evaldsgade 3, København N. Opgiv *tydelig* Navn og Adresse.

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at Kursus ogsaa er tilgængeligt for københavnske Kolleger.

Arrangeret af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Aalborg Amtstidende 50 Aar

»Menigmand har her i Landet længe nok været haanet og tilsidesat, hans Ret krænket og traadt under Fødder; men det maa have en Ende, hvis der skal være Sandhed i Raabet, at vi lever »som et frit Folk i et frit Land.«

Det nytter ikke at nægte, at det Navn, der staar over denne Opsats vækker Erindringer fra en Tid, hvor det stærkt egus-prægede Venstreblad havde Indflydelse langt ind i Arbejderkredse. Da *Vilh. Lassen* begyndte sin Redaktørbane 1. Oktober 1889, anede han næppe selv, hvor fortrinlig Jordbunden var i *Nordjylland* for hans friske Journalistik, saaledes som ovenstaaende Citat fra Bladets første Numer giver Udtryk for.

Det forklarer ogsaa den udprægede Samhørighed, der fra første Færd var til Stede mellem Redaktør og Typografer. De gamle Kolleger — hvoraf flere endnu lever — kan fortælle om *Redaktøren* mere end Principalen, ligesom Vilh. Lassen baade da og senere paa forskellig Vis gav Udtryk for sin Samfølelse med Typograferne først og fremmest som *Medarbejdere.*

Tiderne har ændret mangt og meget i de 50 Aar. Og den Lydhørhed, det nordjyske Venstreblad fandt i Arbejderkredse, er næppe til Stede i Dag. Men for den Kreds af Meningsfæller, Bladet samlede om sig, har det ubetinget øvet Dagens Gerning, ligesom det herudover paa fortjenstfuld Maade har forfægtet *nordjyske* Interesser varmt og ægte.

Bladet gav i Starten Udtryk for det frie Ord i dansk Politik, og i dets Kølvand opstod omkring Aarhundredskiftet en stærkt voksende Provinspresse, der ogsaa fra typografisk Synspunkt markerede en »Guldalder«.

*

Paa Jubilæumsdagen samledes Bladets Ejere med hele Medarbejderstaben (med Damer) til Fest i Kilden. I Dagens Anledning udvekslede Gaver og Lykønskninger. Mange pæne Ord blev udtalt for de specielt indbudte gamle Typografer — og Kollegerne kvitterede.

— Aalborg Amtstidende har begyndt det næste Halvsekel. Skulde jeg ved Læsningen af Dagens Spidsartikel føle Trang til at knytte Næven, bliver det kun i Bukselommen. Vi véd, hvad vi har — men ikke, hvad vi faar!

Rent *typografisk* set — altsaa.

Aalborg, Oktober 1939. *W. A.*

Fra den øvrige Verden

Fagforeningerne i Estland.

I Henhold til en af den estniske Regering i 1938 udstedt Forordning vedrørende Fagforeningernes Virksomhed skal samtlige Fagforeningers Love tilpasses efter en af Arbejdsministeriet udarbejdet Mønstervedtægt. Imidlertid er disse Vedtægter, som den 17. Juni 1939 offentliggjordes i Statstidende, ikke blevet et Mønster, men derimod Tvangslove. Endvidere betyder de foruden de allerede i Loven fastsatte Indskrænkninger et nyt Indgreb i Fagforeningernes Virksomhed.

Loven forbyder Fagforeningerne enhver Virksomhed eller Spredning af Tryksager, som bedømmer det bestaaende Statsstyre urigtigt eller ikke anerkender dette, samt enhver politisk Virksomhed, der truer den sociale Solidaritet eller skader Erhvervslivet. Tvangsvedtægterne gaar et Skridt videre og foreskriver, at Fagforeningerne skal arbejde i Statens Aand og tilstræbe et socialt Samarbejde og et virkeligt Folkefællesskab.

Loven beskærer Medlemmernes Rettigheder, idet den foreskriver, at man først efter 2 Aars Beskæftigelse i Faget kan blive Medlem af vedkommende Fagforening. Efter et Aars Medlemsskab opnaar man saa Stemmeret i Organisationens Anliggender og efter 2 Aar Valgret.

Formanden for en Fagforening, uanset om han er valgt eller udnævnt af Indenrigsministeren, har vidtgaaende Beføjelser. Han kan udskyde Gennemførelsen af Bestyrelsens Beslutninger indtil næste Kongres, endvidere kan han selv foretage Ansættelse af Funktionærer. Ogsaa paa anden Maade har man udvidet Ledelsens Bemyndigelse og saaledes indskrænket Medlemmernes Rettigheder. Kun saadanne Forslag kan komme til Afstemning paa en Kongres, som forud er tiltraadt af Ledelsen. Paa lignende Maade bliver ogsaa den faglige Landsorganisations Virksomhed yderligere indskrænket, tiltrods for, at dennes Ledelse er udnævnt af Regeringen.

Da Regeringen i sin Tid indskrænkede de fagorganiserede Arbejderes Rettigheder i Estland og selv indsatte en ny Ledelse for den faglige Landsorganisation, søgte Fagforeningerne at unddrage sig Kontrollen paa den Maade, at de ikke mere anerkendte Landsorganisationen, men iøvrigt fortsatte deres Virksomhed som hidtil. Nu synes Regeringen at ville skabe nye Vanskeligheder for Fagforeningerne ved at paatvinge dem Love, der indskrænker deres Virksomhed og tager Sigte paa at erstatte de nuværende frie Fagforeninger med nye Organisationer. Tvangsvedtægternes Formaal er at berøve de nuværende Fagforeninger enhver Mulighed for at gøre deres Indflydelse gældende ved den forestaaende Omdannelse af Landsorganisationen.

Var Gutenberg gift?

Af Direktør for Gutenberg-Musæet i Mainz, Dr. *A. Ruppel.*

Bogtrykkunstens Opfinder har kun efterladt sig faa Oplysninger om sit personlige Liv. Vi véd, at Gutenberg er født i Mainz mellem 1394 og 1399, at han i 1428 af politiske Grunde forlod sin Fødeby, og at han fra 1434 til 1444 boede i Strassburg. Fra Aar 1444 arbejdede Gutenberg igen i Mainz, idet han i 1445 afsluttede sine Forsøg med Bogtrykkunsten her, og han døde i Mainz den 3. Februar 1468.

Bogtrykkunstens Opfindelse gav ikke Gutenberg nogen økonomisk Gevinst, den beredte ham kun Sorger, Processer og Gæld. Under disse Omstændigheder ligger det nær at spørge, om ikke et lykkeligt Familieliv har givet ham nogen Erstatning for alt det Besvær og alle de Kvaler, hans Opfindelse paaførte ham; navnlig i Betragtning af, at Gutenbergs Fader døde allerede i 1419, hans Moder i 1433, og endelig mistede Gutenberg sin eneste Broder, som boede i Eltville, i Aaret 1447.

Der findes faktisk i Strassburgs Arkiver Optegnelser, hvoraf man har Grund til at slutte, at Gutenberg engang har haft til Hensigt at gifte sig og stifte Familie. I Aaret 1436 stævnedes han nemlig for den gejstlige Ret af en af Strassburgs Patricierdøtre Ennelin zu der Iserin Türe »paa Grund af Ægteskab«. Resultatet af denne Proces, der aabenbart har skullet fremtvinge et Ægteskabsløfte, er desværre ikke overleveret os. Da imidlertid en Skatteliste for Byen Strassburg for Aarene fra 1442 til 1449 ogsaa indeholder Navnet Ennel Gutenberg, og da Gutenberg den 24. Februar 1443 har betalt

Vinafgift for to Personer, slutter den lærde Schoepflin heraf, at den nævnte Ennel Gutenberg maa have været gift med Bogtrykkunstens Opfinder.

Denne Slutning kan dog ikke være rigtig, thi paa en Skatteliste fra 1443—1444 over Strassburgs Enker og Jomfruer finder vi opført Ellewibel zur Iserin Türe og hendes Datter Ennel, og fra samme Aar er bevaret to Gavefortegnelser fra Strassburgs Domkirke, hvoraf det fremgaar, at Ennel zu der Iserin Türe har skænket Klædningsstykker til Brug under Gudstjenesten i Kirken. Samme Ennel zu der Iserin Türe bar altsaa endnu i 1444 sit Pigenavn og var følgelig ikke gift med Gutenberg, hvilket forøvrigt ogsaa klart fremgaar af den Omstændighed, at Gutenberg aldrig blev Borger i Strassburg, hvilket han efter de dagældende Regler automatisk vilde blive ved et saadant Giftermaal.

Selvom Gutenberg i Begyndelsen af 1443 har betalt Vinafgift for to Personer, behøver dette ikke at betyde, at han paa dette Tidspunkt var gift, thi det var ikke almindeligt, at Vinafgiften for Hustruen betaltes særskilt; og det har næppe heller været for sin Tjener Lorenz Beildeck, Gutenberg har betalt Afgiften, thi for Tyende krævedes ikke Afgift som for en hel Person, men kun en Forhøjelse af Husherrens Afgift. Den anden Person har snarere været Gutenbergs Kompagnon Andreas Heilmann, med hvem han havde fælles Husholdning.

I 1444 forlod Gutenberg, som tidligere nævnt, Strassburg, og i Beretningerne om hans Liv efter dette Aar er intet Sted Gutenbergs Hustru nævnt.

Hvem er da denne Ennel Gutenberg, som fra 1442 til 1449 betalte Skat til Strassburg? Har den gejstlige Ret alligevel dømt Gutenberg til at gifte sig med Sagsøgerinden, hvorefter han har ladet sig skille for at rejse tilbage til sin Fødeby Mainz og røgte sit Kald?

Indtil der foreligger nye Arkivfund, som paa klar og tydelig Maade beviser, at Gutenberg var gift, maa vi gaa ud fra, at han forblev ugift og var den sidste, der bar Navnet Gensfleisch zum Gutenberg.

Afdøde Kolleger

Torsdag den 28. September afgik Paalæggerske, Fru *Kristine Frederiksen*, Odense, ved Døden efter et langt og smertefuldt Sygeleje. Efter at have arbejdet paa forskellige Trykkerier i Byen og prøvet megen Arbejdsløshed fik Fru Frederiksen for en Aarrække siden Plads i Fyns Social-Demokrats Trykkeri, hvor hun arbejdede til for et Aar siden, da Sygdommen tvang hende til at give op. Begravelsen foregaar i Stilhed.

*

Vor landskendte Kollega, Trykker *Rudolf Wachter*, Nykøbing F., afgik sidste Torsdag ved Døden efter næsten 2 Aars Sygdom. — Rudolf Wachter var et interesseret Medlem af vort Forbund og havde deltaget i Arbejdet for en Samling af Trykkerne siden denne Bevægelse startedes.

Rudolf Wachter, der kun blev 44 Aar, begravedes i Søndags, og Afdelingsfanen sænkedes som en sidste Hilsen over Graven.

Trykker *Chr. B. Petersen*, København, udtalte smukke Mindeord ved Graven og bragte Wachter en Tak for den Interesse, han havde vist Trykkernes Landssammenslutning, og sluttede med et: Æret være Wachters Minde. *V. N.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Vi har nu faaet Emblemerne færdige, og de kan fra i Aften faas paa Kontoret for en saa billig Pris som 60 Øre. Vi gør opmærksom paa, at Emblemet betragtes som obligatorisk for Typograflærlinge i hele Landet, og fra i Aften modtages Bestillinger fra Provinsafdelingerne paa Kontoret, Evaldsgade 3 [1], København N.

— — —

Paa Onsdag den 11. Oktober afholdes Klubaften i Lokalet, Evaldsgade 3.

— — —

Filmsforestilling i Nørreport Bio. Paa Søndag den 8. Oktober Kl. 13 pr. afholder Faglig Ungdom Filmsforestilling i Nørreport Bio. Der vises den franske Film »Den store Illusion«. Billetter à 40 Øre kan købes paa Kontoret i Aften.

Nær og Fjern

Ledighedstallets Stigning i København i den første Krigsmaaned fra 31. August til 30. September udgør 177, idet der den 31. August noteredes 276 ledige og 30. September 453. Ledigheden er saaledes nu atter over 10 pCt.

Kursus for Haandsættere i København begynder paa Tirsdag Kl. 20 i Evaldsgade 3. Thejls leder. — Et Par Kolleger kan endnu faa Plads. Ring til 13.765.

Helsingør Lokalkasse er lukket for Udbetaling til Rejsende indtil Bekendtgørelse om Genoplukning foreligger.

De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg havde forleden indbudt Formændene for Fagforbundene til Møde, hvor Hovedorganisationens Formand, *Laur. Hansen*, gav Oplysning om de med Arbejdsgiverforeningen førte Forhandlinger og det Standpunkt, De samvirkendes Forretningsudvalg havde indtaget til disse Forhandlinger, som fortsættes i et nyt Møde i Underudvalget.

Skaal! Det nye Venskab mellem Kommunisternes og Nazismens Koryfæer blev beseglet ved et Glas Vin bag Kremls tykke Mure før Afskeden. Skaaltaler blev holdt og gode Ønsker blev udtalt om politisk og økonomisk Forstaaelse mellem Nazi og Sovjet! Ja, saa hurtig kan Vinden vende sig. I flere Aar har de to Partier ønsket hinanden Døden og Djævelen i Vold. Nu krummer de Armen ved et Venskabsbæger. Saa uransagelige er Storpolitikens Veje. Hvem af de to vil det mon lykkes at tage den anden ved Næsen — Stalin eller Hitler?

Kan tyske Journalister ikke skrive Tysk? I »Deutsche Presse« for 29. Maj findes en Artikel af Kasparek »Die deutsche Sprache bittet um Schonung« (Det tyske Sprog beder om Skaansel).

Af denne Artikel fremgaar det, at grove Forsyndelser mod det tyske Sprog er et dagligdags Fænomen i den tyske Presse. Forfatteren nævner et meget stort Antal konkrete Eksempler og udtaler, at han kunde fortsætte i det uendelige.

Ja, det tror vi gerne — skriver »Bogtrykkeren«. Naar alle begavede Journalister og Forfattere bliver gjort landflygtige (evt. dræbt) eller sat i Koncentrationslejr, naar Personligheden undertrykkes og Bladene ensrettes, naar det ved Lov bliver forbudt at tænke selv, kan man saa vente andet Resultat, end at Middelmaadigheden triumferer?

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdeling:

28. September: Hobro 200,00.

København, den 3. Oktober 1939.

Forretningsudvalget.

Flyttet Lokalformand og -kasserer

Roskilde: Fra 8. Oktbr. er *Formandens* Adresse: Vinkelgaarden, Helligkorsvej.

Fra 17. Oktbr. er *Kassererens* Adresse: Korsgaarden II B., Møllehusvej 39, 1.

Nye Medlemmer

København: Sætter Erik Gustav Fogh, udl. 29. 9. 39 hos Rønager (arb. s. St.), Sætter Leo Johan Worsøe Løwgren, udl. 1. 10. 39 hos Krohn (arb. s. St.), Sætter Hans Engdahl Hannibal, udl. 1. 10. 39 hos Emil Kristensen (arb. s. St.), Sætter Børge Mogens Blidsøe, udl. 1. 10. 39 hos Chr. Christensen (arb. s. St.), Sætter Willy Jensen, udl. 1. 10. 39 i Byens Bogtr. (arb. s. St.), Sætter Johan Ludvig Thyge, udl. 1. 10. 39 hos Hoffensberg (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Eigil Pedersen, udl. 1. 10. 39 i Aalborg Stiftstidende, Sætter Erik Vognsen Jensen, udl. 1. 10. 39 hos P. Hansens Eftfl., Trykker Poul Alstrup, udl. 1. 10. 39 hos P. Hansens Eftfl. Aarhus: Sætter Erik Villy Gisselson, udl. 1. 10. 39 i Demokraten. Esbjerg: Trykker Erik Hansen, udl. 1. 10. 39 hos K. Rosendahl, Trykker Henning Nielsen, udl. 1. 10. 39 hos Harder Mikkelsen. Holstebro: Sætter Vagner Andersen, udl. 1. 10. 39 hos Søren Sørensen. Køge: Sætter Helmuth Pedersen, udl. 1. 10. 39 i Østsj. Folkeblad. Randers: Sætter Karl-Henry Jensen, udl. 1. 10. 39 i Eksprestr. Ringkøbing: Trykker Chr. Christensen. udl. 1. 10. 39 hos A. Rasmussen. Struer: Sætter Ejvind Fihl-Jensen, udl. 1. 10. 39 hos M. Christensen.

Tiltraadte

København: 5825 Leo Kærlev fra Roskilde (arbl.), 5770 Harald-Ole Steen fra Ringkøbing (arbl.), 1715 Hans Hansen fra Rejse (Barfoed), 5568 Hans Berg fra Faaborg (Militær), 301 Edm. Larsen fra Rejse (arbl.), 7246 P. W. Jørgensen fra Rejse (arbl.), 1598 Erik Wohlert fra Næstved (arbl.), 1713 Carlo Christensen fra Rejse (arbl.), 10 Arnold Andersen fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Poul Jappe fra Chaufførerne (P. Christiansen).

Aarhus: 3594 Harald Jensen (arbl.). Kolding: 7625 Hugo Stabehl (Konrad Jørgensens Bogtr.), Erik Vestergaard Jensen (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforbund). Køge: 3770 Einer Petersen (Østsjællands Folkebl.). Lyngby 5885 E. Holm (Dansk Pose Industri). Løgstør: 5499 Villy Andersen i Pl. Odense: 5307 Kai Rosenbeck (arbl.), 6022 Ole Mazanti (arbl.). Silkeborg: 6008 Søren Schjødt Jensen (Ry Bogtr.). Varde: 2841 Helmuth Nielsen (Johnsens Bogtrykkeri).

Fratraadte

København: 2930 Sune Andersen til Dansk Arb. Forb., 1113 Einar Dønbo til Fabriksarb., 5710 Harald Andersen til Holbæk i Pl., 5050 Sigrid Kjærgaard til Hobro (syg), 6937 Ejner Iversen til Hobro (arbl.), 7959 Vagn Madsen til Nykøb. F. i Pl., 2477 Ellen Jensen til Kv. Herreskræddere, 3912 Marius Jensen paa Rejse.

Aalborg: 3594 Har. Jensen til Aarhus (arbl.). Aarhus: 5342 Ib Holmgren paa Rejse. Holstebro: 3759 Alfred Christensen til Skive (arbl.), 7625 Hugo Stabehl til Kolding i Pl. Kolding: 3882 Peter Høj til Fredericia (arbl.). Næstved: 1598 Erik Wohlert til København (arbl.). Randers: 5538 Aage Nørholm Hansen til Esbjerg (arbl.). Ringkøbing: 5307 Kai Rosenbech til Odense (arbl.). Skanderborg: 5499 Villy Andersen til Løgstør (Journalist). Slagelse: 3245 Henry Klitmøller til Nakskov (syg). Viborg: 2841 Helmuth Nielsen til Varde i Pl.

Udmeldt

København: 4664 Anna Bidsted (fratraadt Faget).

Død

Nykøbing F.: 4483 Rud. Wachter.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Boston
Corps 20—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Ung Sætter
ønsker Pladsforandring. Vant til Avis- og Akcidensarbejde. Gerne som *Sætter-Trykker* (Hurtigpresse). God Ordensans. Billet, mrkt. »171«, modtager Ekspeditionen.

Enhver kan lære Dansk
pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj.
Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 41 *København den 13. Oktober 1939* *66. Aargang*

I Krigens Skygge

»Arbejderen« — De samv. Fagforbunds Blad — skriver i sit sidste Numer bl. a.:

Det er ganske givet, at Danmark ikke kan unddrage sig Følgerne af den Krig, der nu raser mellem de største Lande i Europa. Der vil melde sig mange Vanskeligheder, og enhver vil under den ene eller den anden Form mærke Krigens Virkninger. Jo længere Krigen varer — og der er desværre ingen Udsigt til en snarlig Afslutning — desto tungere vil den Byrde blive, der lægges paa hver enkelt Borgers Skuldre.

Sporene fra den sidste Verdenskrig, hvor en lille Gruppe levede højt paa den øvrige Befolknings Bekostning, staar endnu i vor Erindring og skræmmer, og det er derfor vort Krav, at Foreteelserne fra den Tid med dens usociale Hamstring af store Varemængder, det forkastelige Jobberi, den usunde Børsspekulation og den store Nødstilstand for Folkets brede Masser ikke under nogen Form maa faa Lov til at gentage sig . . .

Arbejdernes faglige og politiske Hovedorganisationer kræver Gennemførelse af Foranstaltninger til at sikre en ligelig Fordeling af alle Livsfornødenheder, til at afværge urimelige Prisstigninger, til at forhindre ublu Fortjenester, til at muliggøre en retfærdig Fordeling af uafvendelige nye Skattebyrder, og sluttelig Foranstaltninger, der kan sikre Hjælp til de Medborgere, der maatte blive ramt af Krigssituationens Virkninger. Om Betimeligheden af saadanne Foranstaltninger kan der ikke herske nogen Tvivl, og dansk Arbejderbevægelses økonomiske og politiske Indflydelse borger for, at disse Krav ikke bare bliver fromme Ønsker, men virkelig føres ud i Livet, saaledes at der opnaas Sikkerhed for, at der ved alle Foranstaltninger tages tilbørligt Hensyn til den brede Befolknings Interesser . . .

— — —

Fagbevægelsen nærer fuld Tiltro til, at Regering og Rigsdag forstaar Nødvendigheden af og har Vilje til straks at træffe Foranstaltninger til Sikring af det arbejdende Folks Levevilkaar. Men Fagorganisationerne maa selvfølgelig alligevel paa deres Omraade opmærksomt følge Situationens Udvikling og være parat til at gribe ind, saa hurtigt som Forholdene gør dette muligt og paakrævet. Lige som alle andre Erhvervsorganisationer vil ogsaa Fagorganisationerne blive stillet over for nye og vanskelige Opgaver, og vore Bestræbelser maa navnlig tage Sigte paa at tilvejebringe en Udligning mellem de uundgaaelige Prisstigninger og Arbejdernes Lønninger. Under den sidste Krig var Varepriserne allerede kommet højt til Vejrs, forinden der gjordes en Begyndelse med at hæve Lønningerne, men vi er fast besluttede paa, at heller ikke denne Udvikling skal have Lov at gentage sig. I den Henseende befinder Fagorganisationerne sig nu i en langt gunstigere Situation end i 1914 med de langfristede Overenskomster, idet saa godt som samtlige Overenskomster kan opsiges til den 1. Marts 1940.

De samvirkende Fagforbund har dog ikke ladet Overenskomstspørgsmaalet ligge indtil det normalt kunde rejses i Henhold til de gældende Forhandlingsregler, men har med Henblik paa den udenrigspolitiske Situation og de heraf følgende unormale Forhold allerede bragt Prisstigninger paa Tale ved de Forhandlinger, der er paabegyndt mellem Dansk Arbejdsgiverforenings og De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg angaaende en eventuel Ændring af Forhandlingsreglerne. Overenskomstsituationen er saaledes allerede indledet, og Forhandlingerne herom mellem de to Hovedorganisationer vil blive fortsat, idet Dansk Arbejdsgiverforenings Hovedbestyrelse enstemmigt har tiltraadt et Forslag i den Retning, og De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg saavel som det afholdte Formandsmøde, der meget indgaaende har drøftet de Problemer, Krigen har rejst for Fagbevægelsen i Forbindelse med den kommende faglige Situation, har indtaget det samme Standpunkt.

Den kommende Overenskomstsituation vil faa sit særlige Præg derved, at den bliver den største, der hidtil er forekommet paa det danske Arbejdsmarked, idet der den 1. Marts 1940 udløber Overenskomster for over Halvdelen af D. s. F.s Medlemmer, og dens Forløb og Resultater vil indirekte faa afgørende Indflydelse ved Fornyelsen af de øvrige Overenskomster. Endvidere vil de af Krigssituationen affødte særlige Forhold og de allerede stedfundne og kommende Prisstigninger paa alle Livsfornødenheder nødvendiggøre en særlig Ordning af Lønspørgsmaalet. Ingen af Arbejdsmarkedets to modstaaende Parter er under de nuværende Forhold interesseret i Arbejdskonflikter, der kun yderligere vilde forøge Erhvervslivets mange Vanskeligheder, men for at Konflikter kan afværges er det nødvendigt, at der under den ene eller den anden Form gennemføres en Lønregulering, der beskytter Arbejderne mod Følgerne af de hastigt stigende Priser og som især tager Hensyn til de lavestlønnede Arbejdere . . .

Af det her fremførte fremgaar, at de fagorganiserede Arbejdere kan være fuldt forvissede om, at De samv. Fagforbund ikke vil forholde sig passiv og lade Udviklingen gaa sin Gang i en Tid, hvor der staar saa meget paa Spil for Arbejderne. Forbundene vil sætte alt ind paa at varetage Medlemmernes Interesser under Krigstidens skiftende Forhold, men for at deres Arbejde kan forme sig paa forsvarlig Maade, saavel for den enkelte som for Helheden, er det nødvendigt at bevare Roen og Fatningen og Troen paa vore Organisationer og deres Ledelser. Sammenhold, Solidaritet og Samarbejde mellem alle Arbejdere er nu som før Forudsætningen for at føre dansk Arbejderbevægelse frelst gennem Tidens Storme.

Et Opraab fra De samvirkende Fagforbund

Paa Grundlag af visse foreliggende Kendsgerninger om Spionage her i Landet (specielt med Hensyn til Skibes Positioner og Bevægelser) har De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg besluttet at udsende følgende Opraab til sine Medlemmer og til Offentligheden:

»I den alvorlige og kritiske Tid, vort Land nu oplever, modtager vi næsten daglig Meddelelser om ulykkelige Hændelser for neutrale Landes Skibe og Mandskab.

Gennem et vidtforgrenet Efterretningssystem synes Agenter at skaffe sig Viden om Skibes Afgangstider, Ruter, Ladninger og Positioner.

Vi advarer derfor indtrængende imod at give nogen Art af saadanne Oplysninger til ikke-kendte og uvedkommende Personer.

Denne Advarsel gælder ikke mindst de Folk, der er beskæftiget ved (eller i Tilknytning til) Havn og Søfart.

Under Hensyn til den alvorlige Risiko for øgede Tab af Menneskeliv, maa vi indskærpe danske Arbejdere, at enhver, der mener at iagttage mistænkelige Foreteelser i Havn eller paa Skib, har en ubetinget Pligt til straks at meddele sine Iagttagelser til rette vedkommende.

Vi henstiller at følge de givne Anvisninger for at hjælpe med til at haandhæve Loven af 2. September 1939, der forbyder offentligt og privat at give Meddelelser til uvedkommende om saavel danske som fremmede Skibes Positioner, Bevægelser og Ladninger. Enhver vil forstaa, at denne Lovs omhyggelige og strenge Overholdelse er af den yderste Vigtighed for Land og Folk.

For Forretningsudvalget
for De samvirkende Fagforbund i Danmark:
Laur. Hansen.

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typograf-Sekretariat.

I Sekretariatskommissionens Møde den 28. September forelaa Meddelelse om Udsættelse af Tidspunktet for den internationale Bogbinderkongres og om de Forholdsregler, det belgiske Typografforbund havde truffet til fuld Udnyttelse af Fællesarbejdsoverenskomsten — i denne Forbindelse fremhævedes Ønskeligheden af, at alle Forbund saa vidt muligt underrettede Sekretariatet om de i Anledning af Krigen trufne Forholdsregler indenfor de grafiske Fag.

Kommissionen beskæftigede sig derefter med den internationale Typografkongres i København, idet den først gennemgik de paa Kongressen vedtagne Resolutioner, hvorefter de forskellige Forbundsorganers Referat af Kongressen oplæstes og kommenteredes, og samtidig oplæstes Meddelelse om, at det hollandske Typografforbund havde udpeget Kollega Barend Ponstein, Amsterdam, og Dansk Typograf-Forbund paa de tre skandinaviske Forbunds Vegne havde valgt Sigv. Hellberg, København, til Medlem af den udvidede Sekretariatskommission; Suppleant for Sigv. Hellberg er K. A. Jørgensen. Kommissionen takkede for Meddelelserne og hilste de nye Medlemmer hjertelig velkommen til Arbejdet, og samtidig afsendtes en Tak til Kollega Nils Wessel, Stockholm, for hans gode og uegennyttige Arbejde i Kommissionen gennem de sidste 9 Aar.

Sekretariatet blev anmodet om at give det internationale Bogbinder-Sekretariat og det internationale Litograf-Sekretariat officiel Underretning om den paa Kongressen i København vedtagne Beslutning om Indkaldelse af en Konference til at undersøge Grundlaget for Dannelse af en fælles grafisk Internationale. Beslutningen om Oprettelse af et internationalt Hjælpefond drøftedes, og Arbejdet med at finde den hensigtsmæssigste Maade at gribe Sagen an paa fortsættes. Der var paa Mødet Enighed om at anmode Kollega Isaacs i London om fortsat at yde sin Bistand som Mellemmand mellem Sekretariatet og de nordamerikanske Typografforbund med det Formaal at vedligeholde den opnaaede Føling med disse Forbund og eventuelt søge Forbindelserne styrket.

Kommissionen gik derefter over til en indgaaende Drøftelse af den af Krigen skabte Situation. Der var almindelig Enighed om, at det internationale Sekretariat skulde fortsætte sin Virksomhed uindskrænket i Henhold til de paa den internationale Kongres vedtagne Beslutninger, ligesom man var af den Opfattelse, at selv en langvarig Krigstilstand ikke vilde kunne hindre Sekretariatet i at opretholde Forbindelsen med de enkelte Forbund.

Til Slut gav Kommissionen Udtryk for sin største Tilfredshed med Tilrettelæggelsen og Resultaterne af den internationale Kongres i København og den lyse Tro paa Fremtiden, der her var fremherskende, og det blev enstemmigt vedtaget at udtale Kommissionens hjerteligste kollegiale Tak overfor de skandinaviske Forbund og Kongressens Ledelse.

Arbejdsløse den 30. September 1939

	Haandsættere	Maskinsættere	Trykkere	Sætter-Trykkere	Stereotypører	Mdl. Hj.arb.	Kvdl. Hj.arb.	Ialt
København	221	41	64	—	14	31	82	453
Provinsen	191	23	18	5	3	8	40	288
Tilsammen	412	64	82	5	17	39	122	741

30. Septbr. 1936 var der *610* ledige; 1937: *670;* 1938: *644.*

Afdød Kollega

Sætter *Olga Olsen* døde i forrige Uge, 69 Aar gammel. Olga Olsen var en af de Kastenbein-Sættersker, som i 1908 blev Medlemmer af vort Forbund og senere Maskinsætter; hun arbejdede hos Ferslew, indtil Sygdom for næsten en Snes Aar siden tvang hende paa Invaliderente.

Begravelsen fandt Sted i Søndags paa Vestre Kirkegaard, hvor Afdelingens Fane sænkedes over den afdøde Sætterskes Grav.

Dansk Typograf-Forbund

Blokade

Oscar Jørgensens Bogtrykkeri, Blegdamsvej 32, er blokeret for Tilgang af Forbundets Medlemmer, for Levering af Maskinsats, Stereotypier m. v., idet Firmaet fremdeles vægrer sig ved at tiltræde Tarifen.

København, den 9. Oktober 1939. P. F. V.
Sigv. Hellberg.

Bortkommet Medlemsbog

Medlem 7384, Ludvig Godtfredsen, Svendborg, har anmeldt, at hans Bog er bortkommet ved Hadsundbroen.

Skulde Bogen blive fundet, bedes den indsendt til Forbundskontoret, Evaldsgade 3, København N.

København, 5. Oktober 1939. *Ths. Pedersen.*

Udrensning i Fagforeningerne

Vi hører, i den senere Tid ret ofte, Røster indenfor Socialdemokratiet hævde: Nu er det paa Tide, der bliver renset ud i Fagforeningerne — alle kommunistiske Elementer maa ryddes ud.

Da det maaske kan have Interesse at høre, hvad et interesseret Forbundsmedlem, der ikke er tilsluttet nogen Vælgerforening, mener om den Sag, skal jeg saa kort og klart, det er mig muligt, meddele mine Tanker derom.

Først vil jeg tilstaa, at naar jeg hører en Socialdemokrat komme med ovennævnte Udtalelse, faar jeg den største Antipati og Mistillid til vedkommende. Og jeg kan ikke komme uden om Tanken, at den Mand ikke mener det ærligt, naar han i næste Øjeblik taler store Ord om Arbejdernes Frigørelse.

Enhver, der tænker lidt dybere over Problemerne, véd, hvor umuligt det vilde være at udelukke Kommunister fra Fagforeningerne. Det vilde betyde Fagforeningernes Opløsning i deres nuværende Form — *Nazisme.*

Hvor mange Kommunister, der findes i Danmark, kan vist ingen med Bestemthed opgive; jeg vil dog antage, at der i hvert Fald findes mindst 40.000. Men at det er en trofast Skare, faar man Indtrykket af, naar man ser, at de, til Trods for at Flertallet af dem kan tælles blandt den fattigste Del af vor Befolkning, i Løbet af en lille Maaneds Tid har indsamlet ca. 10.000 Kr. i frivillige Bidrag til deres Bladfond. Overfor denne Offervilje maa enhver Arbejder tage Hatten af. Og naar man tillige véd, at Nazistblade maa gaa ind, skønt deres Tilhængere findes blandt Grever og rige Godsejere i vort Land, vil man forstaa, at det kommunistiske Parti er levedygtigt og i Fremtiden vil faa stor Betydning for Arbejderklassen.

En Udrensning vil for det meste blive drevet til Yderligheder, den Erfaring har vi høstet fra forskellige Episoder i Verdenshistorien. Derfor er der Mulighed for, at Forsøg paa Udrensning af den omtalte Art, ogsaa vil komme til at gælde forhenværende Kommunister. Jeg tænker her med Gru paa, hvad de københavnske Typografer vilde gøre uden Far Hellberg, som de heller ikke vil give Slip paa uden tusinde Stemmers Protest. Det vilde gaa dem, som i Visen beskrevet, da Landet var i Kongetrang: De onde lo, og de gode græd.

Efter min Mening er Kommunisterne Peber og Salt for Arbejderbevægelsen og Organisationslivet. Der siges undertiden, at Kommunisterne overhovedet ikke har gavnet Arbejderklassen. Jeg vil dog paastaa, at de har udrettet et godt Stykke Arbejde. Socialdemokratiet vilde næppe i Dag kunne opvise de Resultater, som de har Æren af, hvis vi ikke havde haft Kommunisterne til at vække og anspore det. Nej, lad os være glad for Oppositionen, som hovedsagelig bestaar af Kommunister. Det er ikke Splittelsesmænd, som nogle ynder at kalde dem, men Folk, der skaffer Liv og Fremgang i Arbejderbevægelsen og i Fagforeningerne.

Om en Mand er Kommunist eller Socialdemokrat burde være os ligegyldigt. Hovedsagen er, om han har Viljen, Modet og den rigtige Indstilling til at gøre et Stykke Arbejde for vort Forbund. Er der en »Stræber«, der kun søger at mele sin Kage og som benytter vort Forbund til politisk Trappestige, maa vedkommende sættes paa Plads. Det er, hvad jeg mener med Udrensning.

Socialdemokrater og Kommunister har trods alt det samme Endemaal: *Arbejdernes Frigørelse.* Det er blot Veje og Midler, Uenigheden gælder. *Adolph Juliussen.*

Glæden er noget blandet —

Finansminister Buhl er aabenbart en Mand med en Overflødighed af Humør og tillige i Besiddelse af Evnen til at give andre af denne Overflod.

Kendt er saaledes Hr. Buhls Udtalelse om, at Skatteyderne skal »betale deres Skat med Glæde«. Og nu ved Forelæggelsen i Folketinget af en ekstra Udskrivning paa ca. 80 Millioner Kr. til Militærforanstaltninger siger han, at vi »bør være glade«, hvis vi kan slippe med dette.

Denne Glæde vil dog næppe komme til at omfatte andre end dem med de store Indtægter og dito Formuer, fordi de er sluppet saa forholdsvis billigt — takket være den *indirekte* Skatteudskrivning paa en Del Forbrugsvarer, som man ganske vist ynder at betegne som Luksus.

Hvis man i det hele taget kan sætte Begrebet *Glæde* i Forbindelse med Ordet *Skat*, vilde vor ærede Finansminister utvivlsomt haft større Mulighed for at fremkalde denne behagelige Følelse hos den store Befolkning, dersom han havde taget hele Beløbet gennem *direkte* Beskatning. Man vilde derved have brudt med et System, som Højre og Venstre har levet højt paa i mange Aar, og de to Regeringspartier vilde tillige være kommet i Overensstemmelse med deres Fortid og Programmer.

Der er et andet Spørgsmaal, som beskæftiger Sindene: Hvorfor har Lovgivningsmagten ikke forbudt Fabrikanter og handlende at skære en ekstra Rem af Forbrugernes Ryg ved at forhøje Priserne langt ud over det Beløb, som den paalignede Skat andrager.

Vi har jo forøvrigt Priskontrolraad og Nævn, hvis Opgave det er at forhindre uberettigede Prisstigninger. Er de allerede slumret ind? *Fr. N.*

En Faktorudmeldelse for Den faste Voldgiftsret

I Januar Maaned *1938* udnævnte Aarhus Stiftstidende Maskinsætter Houlberg Christensen til Faktor i Bladets Maskinsætteri, og samtidig udmeldte Houlberg Christensen sig af Dansk Typograf-Forbund.

Forbundet nægtede at godkende Udmeldelsen, og efter en Række Mæglings- og Organisationsmøder blev Spørgsmaalet om Godkendelse af Houlberg Christensens Stilling som Faktor og hans Udmeldelse af Forbundet ført frem til Afgørelse ved Den faste Voldgiftsrets Møde den 29. September d. A.

Fra Arbejdsgiverforeningen mødte Kontorchef Elmquist og Sekretær A. Schiøler, for Organisationen af Bladudgivere i Provinsen Red. Chr. Brixtofte og for Aarhus Stiftstidende Trykkeribestyrer C. Jensen.

For De samvirkende Fagforbund mødte Næstformand Ejler Jensen og Sekretær Ernst Berg og for Dansk Typograf-Forbund Sigv. Hellberg og Ths. Pedersen.

Under Ledelse af Professor juris Oluf H. Krabbe behandledes Sagen, og følgende Forlig afsluttedes:

»Under Hensyn til de i Dag fra Arbejdsgiverside fremkomne Oplysninger anerkender Forbundet Houlberg Christensen som Formand i Septemberforligets Forstand og godkender hans Udtræden af Forbundet fra 1. Februar *1939*.«

Fra Sommermødet paa Hindsgavl

Vor kendte norske Kollega, *Gustav Skjebstad*, som har deltaget i Mødet paa Hindsgavl i Sommer, har skrevet en Artikel i »Typ. Meddelelser«, hvoraf vi bringer følgende:

Som bekendt arrangerer Dansk Forening for social Oplysning med Tilslutning af de skandinaviske Broderorganisationer hvert Aar et Sommermøde paa Hindsgavl i Danmark. Det begyndte yderst beskedent med ganske smaa Møder. Disse er efterhaanden vokset, saa der nu er rigtig god Tilslutning. I Aar var der saaledes samlet ca. 75 Deltagere, deraf 20 fra Norge. Den alt overvejende Del af de norske Deltagere var fra Fagforbundene. Ogsaa de danske Repræsentanter var i stor Udstrækning fra Fagforbundene, hvad der for øvrigt kom tydeligt frem under Diskussionsmøderne. De gjorde sig stærkt gældende.

Hindsgavl ligger paa Fyn, lige ved den bekendte Lillebæltsbro. Her er ualmindelig vakkert baade ude og inde. Det er ikke at undres over, at Danskerne er stolte af Stedet, for det er en ren Oplevelse at tilbringe en Uge paa et Sted som dette . . .

Efter kort at have omtalt Foredrag af Professor *Thorkild Kristensen*, cand. jur. *Øystein Gjelsvik*, Landstingsm. *Hauch* og Borgmester *P. Christensen*, fortsætter *Gustav Skjebstad:*

Næste Foredragsholder var Sekretær i De samv. Fagforbund, *Ejnar Nielsen*. Emnet var: »Lønpolitik og Indkomstfordeling«. Hans Foredrag var interessant paa mange Maader. Bl. a. mente han, at det kunde være nødvendigt, at Staten greb ind i Lønkonflikter, naar vigtige Landsinteresser stod paa Spil. For øvrigt kom han ind paa Mellemhandlernes Fortjeneste, som fordyrede Varerne og i mange Tilfælde var Skyld i, at Arbejdernes Lønninger var uforholdsmæssig lave. »Her maa og bør der gøres noget,« sagde Nielsen.

Der blev en lang og interessant Diskussion efter Foredraget. Særlig var de norske Repræsentanter med og gav sit Besyv med i Laget. Det blev stærkt hævdet, at det var uforeneligt med Arbejderklassens Interesser, at Staten eller vore egne Instanser nægtede Arbejderne selv at bestemme Vejen, de i de givne Situationer vilde gaa. Arbejderne vilde ikke lade sig tvangsbinde, enten det nu er fra Arbejdsgivernes eller vore egne Instansers Side. Det blev stærkt fremhævet, at i Længden vilde Tvang og Tvangsforbud ikke føre os frem.

— — —

Vi foretog ogsaa flere Udflugter over Lillebæltsbroen til Jylland. Første Tur gik til Vejle. Her besaa vi Vejle Mølle, som er en af de største i Danmark. Det er Kooperationen, som ejer denne. Saa gik Turen til Folkets Hus, en prægtig Bygning, rejst ved Sammenhold og Solidaritet af Byens Arbejdere . . .

Den Udflugt, som var den mest interessante, var en Tur ned til den gamle dansk-tyske Grænse. Vi blev vist omkring paa Skamlingsbanken, et vakkert Sted, hvor det danske, norske, svenske, finske og islandske Flag vajede til Minde om den Hjælp, Danmark modtog fra disse Lande under de mørke og tunge Aar 1848 og 1864. Her var der store Mindesmærker og Bavtastene. Det var med dystre Tanker vi stod her, vel vidende, at Verden i Dag ikke er bedre end da — tværtimod. Men som Arne Garborg siger: »Vi haaber forvist. at Retten skal sejre over Trold til sidst.« Et lønligt Haab, Maatte vi bare ikke blive skuffet.

Afslutningsfesten paa Hindsgavl blev en Kvæld, som sent vil glemmes. Fra dansk, norsk og svensk Side blev der holdt Taler, som alle understregede det nordiske Samarbejde og Betydningen af, at dette blev opretholdt og udvidet. I den Tid, hvori vi lever, hvor Mørket og Barbariet synes at være sat i Højsædet, er Norden et straalende Eksempel paa, hvad der kan opnaas under fredelige og rolige Forhold. Her skal ikke Diktatur eller Barbarisme faa Lov at udfolde sig. Nordens Folk er sig sit Ansvar bevidst.

Saa drog da hver til sit. Hindsgavl-Mødet var slut. Uforglemmelige Dage sammen med danske og svenske Venner, godt arrangeret og med rigt Udbytte for Deltagerne fra mange lærerige Foredrag over aktuelle Emner. *Gustav Skjebstad.*

Resolution fra Haandsætternes Landssammenslutning til Dansk Typograf-Forbund

Styrelsen for Haandsætternes Landssammenslutning har paa et Møde Søndag den 8. Oktober i København drøftet de som Følge af Krigssituationen opstaaede vanskelige økonomiske Forhold, med Prisstigninger o. s. v. paa alle Omraader og vedtaget at rette nedenstaaende Henvendelse til det ærede Forretningsudvalg og Forbundsstyrelsen:

Som Repræsentanter for den faglærte Branche, der igennem mange Aar har ligget paa det laveste Lønniveau og med den største Ledighedsprocent i vort Forbund, er vi fuldt klar over, hvor de i den sidste Tid forekommende Varefordyrelser vil sætte de dybeste Spor, nemlig blandt vore Branchekolleger.

Ud fra den Betragtning, at disse Prisstigninger ikke er af akut Karakter, men tværtimod har Tendens til yderligere Skærpelse, opfordrer vi indtrængende saavel Forretningsudvalg som Forbundsstyrelse til med alle Midler at sætte ind for en Udligning af vore Lønninger og en Regulering af Arbejdsløshedsunderstøttelsessatserne, saaledes at Dækning for Prisstigningerne tilvejebringes og Levevilkaarene for saavel vore arbejdende som arbejdsløse Kammerater forbedres.

København, 8. Oktober 1939.

Hans Hansen, Odense. *C. J. Dreyer*, København. *Erik Hansen*, København.
Albert Jensen, Kolding. *Reinholdt Madsen*, Randers.
Peter Jensen, Næstved. *Paul P. Petersen*, København.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Det er i Aften

i Evaldsgade Kl. 20, at *Svend Johansen* taler om »Nyheder indenfor den grafiske Industri«. Derefter fremvises et Par Films, deriblandt den meget roste Danmarks-Film. Der er ingen Tvivl om, at det bliver en god Aften. Tag en Kollega med!

Fredag den 27. ds. afholder Klubben ordinær Generalforsamling. Forslag, der ønskes behandlet paa denne, bedes tilsendt Formanden, *V. Willadsen*, Lindehaven 5, Valby, senest den 20. ds. *Styrelsen.*

Svar til Kollega S. P.

I. De faglærte faar 1 Kr. i Dyrtidstillæg, Paalæggerskerne 60 Øre og vi faar 75 Øre.

II. Ja, der skal ved medhjælpsvis Arbejde beregnes Feriegodtgørelse ogsaa af 10 pCt. Tillæget. *V. W.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Love for Haandsætternes Landssammenslutning.

Haandsættermødet i Odense den 3. September vedtog nedenstaaende Love for Landssammenslutningen. Muligvis vil Tiden vise, at en og anden Paragraf ikke har faaet den bedst mulige og rigtigst mulige Udformning; men saa staar det jo til at ændre. Nu skal Landssammenslutningen til at arbejde paa dette Lovgrundlag, og det var da ogsaa Landsmødets Opfattelse, at disse Love gav Mulighed for et godt Stykke Arbejde. Klip Lovene ud, saaledes at du kan have dem fortsat. *eh.*

Navn og Formaal.

§ 1. Sammenslutningens Navn er *Haandsætternes Landssammenslutning.*

§ 2. Formaalet er at varetage Haandsætternes Special-Interesser i alle Forhold Branchen vedrørende:

a. i Forbindelse med Dansk Typograf-Forbund at virke som Oplysningscentral i alle faglige Spørgsmaal, saavel organisatoriske som tekniske,
b. at støtte Tarifarbejdet og ud fra de til enhver Tid herskende Forhold søge en Fælleslinje for Haandsætternes Tarifarbejde i de 2 Tarifomraader.

Medlemmer.

§ 3. Medlem af Landssammenslutningen kan saadanne lokale Haandsætterklubber være, der arbejder i Overensstemmelse med Dansk Typograf-Forbunds og Haandsætternes Landssammenslutnings Love.

§ 4. Endvidere kan optages Enkeltmedlemmer fra Lokalafdelinger, hvor ingen Klub findes. Saadanne Medlemmer kan deltage i den nærmeste Klubs Møder og andre Arrangementer. Findes i en Lokalafdeling 10 Enkeltmedlemmer, skal der dannes en Klub.

Kredse.

§ 5. Klubberne kan danne Kredse for derved at kunne afholde større Arrangementer (Landsdelsmøder). Kredsdannelse skal ligesom Kredslove godkendes af Styrelsen under Ansvar overfor Repræsentantskabet.

Ledelse.

§ 6. Landssammenslutningen ledes af et Repræsentantskab, bestaaende af Klubbestyrelserne (deres Stedfortrædere), dog ikke over

1	Repr.	for	Klubber	med	indtil	15	Medlemmer.
2	—	-	—	-	—	30	—
3	—	-	—	-	—	60	—
4	—	-	—	-	—	100	—
6	—	-	—	-	—	200	—

Derefter 1 Repræsentant for hvert yderligere fuldt 100 Medlemmer.

Hvor der iflg. § 5 er dannet en Kreds har denne Ret til at sende 1 Repræsentant til Repræsentantskabsmøderne, der ordinært holdes 1 Gang aarligt i Paasken og indkaldes med 4 Ugers Varsel i Branche-Rubriken i »Typograf-Tidende«. Ekstraordinært Repræsentantskabsmøde skal afholdes, naar Styrelsen beslutter det eller naar 3 Klubber fremsender motiveret Krav derom. Indkaldes med mindst 2 Ugers Varsel i Branche-Rubriken.

Repræsentantskabet er højeste Myndighed, og dets Beslutninger sker ved almindelig Stemmeflerhed..

§ 7. Repræsentantskabet vælger paa sit første ordinære Møde efter hvert ordinært Delegeretmøde i Dansk Typograf-Forbund en Styrelse samt Branche-Redaktør. Styrelsen bestaar af Formand, Kasserer, Sekretær (der tillige er Næstformand) samt 4 Medlemmer. — Styrelsen holder Møde 2 Gange aarlig, samt hvis Formanden eller 3 Styrelsesmedlemmer kræver det, et ekstraordinært Møde afholdt.

Kontingent og Regnskab.

§ 8. Kontingentet er for lokale Klubber 25 Øre pr. Medlem pr. Aar.

For Enkeltmedlemmer 1,00 Kr. pr. Aar. Kontingentet indbetales pr. 1. Marts.

Kassereren kvitterer i Branche-Rubriken for Modtagelse af Kontingent.

§ 9. Regnskabsaaret er fra 1. Januar til 31. December. Regnskabet revideres af 2 Revisorer, der vælges af den Klub, hvortil Kassereren hører. Det reviderede Regnskab offentliggøres i Branche-Rubriken og fremlægges paa det ordinære Repræsentantskabsmøde til Godkendelse.

Formandsmøde.

§ 10. Styrelsen kan indkalde Formandsmøde til Drøftelse af foreliggende Situationer. Indkaldelsen, der skal ledsages af Dagsorden for Mødet, skal fremkomme med mindst 1 Uges Varsel.

Landsmøde.

§ 11. Landsmøde, hvortil ethvert Medlem har Adgang, afholdes Dagen før Dansk Typograf-Forbunds ordinære Delegeretmøder. Emner, der ønskes behandlede paa Landsmødet, opgives til Formanden senest en Maaned før Mødet — og bekendtgøres derefter i Branche-Rubriken. Landsmødet kan vedtage Resolutioner og stille Forslag til Behandling paa førstkommende Repræsentantskabsmøde.

Lovændringer.

§ 12. Lovændring kan kun vedtages paa et ordinært Repræsentantskabsmøde.

Lovændringen skal derefter for at være gyldig godkendes af Dansk Typograf-Forbund.

Opløsning.

§ 13. Landssammenslutningen kan kun opløses af et ordinært Repræsentantskabsmøde, naar $^2/_3$ af Repræsentanterne stemmer derfor.

Protokoller og lignende overgives derefter til Dansk Typograf-Forbund og eventuelle Midler tilstilles en velgørende Institution indenfor Forbundet efter Repræsentantskabets Vedtagelse.

Mellembys.

I den tidligere bragte Adresseliste bedes nedenstaaende Rettelse tilført: Aarhus Haandsætterklub: Johs. Hansen, Lundbyesgade 24, Aarhus.

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Det tidligere her i »Spalten« annoncerede Møde, hvor *Niels Lindberg* fra *Arbejdernes Erhvervsraad* skulde tale, har vakt saa stor Interesse, at Københavns Afdeling har overtaget Taleren og Arrangementet. Derved vil formodentlig et betydeligt større Antal Kolleger blive delagtige i denne udmærkede Foredragsholders Ideer. Vi erfarer, at Mødet vil blive afholdt Tirsdag den 24. Oktober, og opfordrer hermed Klubbens Medlemmer til at give Møde. Det bliver en interessant Aften.

Foredragsrække.

Vi skal i Vinter have en Foredragsrække angaaende Bog- og Akcidenssætternes Special-Afsnit i Tarifen. Vi kan antagelig begynde sidst i Oktober og saa fortsætte en 5—6 Aftener. Der vil blive saavel Foredrag som Demonstrationer og Udregning af Arbejdets Værdi, ligesom Arbejdsskitsens Værdi vil blive sat under Debat.

Besøget den 26. September

paa Frederiksberg Papirfabrik havde samlet ca. 50 Kolleger, der af kyndige Folk fik forklaret Papirfabrikation, og ved Demonstration af den store Virksomhed fik et godt Indblik i de forskellige Processer, Skovens Træer maa gennemgaa, før de fremtræder, enten som »træholdigt« el. »træfrit« Papir.

Aarhus Haandsætterklub

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 22. September. *Formanden* aabnede Mødet og bød de faa fremmødte Medlemmer velkommen. Til Dirigent valgtes *Henry Nielsen*. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsbogen, der enstemmigt godkendtes. Under Punkt 2, Beretning, kom Formanden ind paa en længere Redegørelse angaaende det forberedende Arbejde med Starten af *Haandsætternes Landssammenslutning*. Oplæste de Love, som Landsmødet i Odense den 3. September havde vedtaget for Haandsætternes Landssammenslutning. Opfordrede Medlemmerne til at gøre et Stykke Arbejde for at faa alle Haandsætterne som Medlem af Klubben. Herefter godkendtes Beretningen. — Til Punkt 3, Valg af Formand, udtalte Formanden, at han saa sig nødsaget til at nedlægge sit Mandat, da han nu er overgaaet til en anden Livsstilling. Foreslog paa Bestyrelsens Vegne at vælge Aaris Petersen som Formand. Fra Forsamlingens Side foresloges Johs. Hansen. Ved Afstemningen valgtes Johs. Hansen med 7 St., 6 St. faldt paa Aaris Petersen. Den afgaaede Formand, *S. A. Petersen*, takkede for den Tillid, Medlemmerne havde vist ham i den Tid, han havde siddet som Formand for Klubben. *Aaris Petersen* takkede paa Bestyrelsens Vegne S. A. Petersen for hans Arbejde i Klubbens Tjeneste, og rettede en speciel Tak for det Arbejde, han havde udført ved Starten af den nye Landssammenslutning af Haandsættere. Bød samtidig den nyvalgte Formand velkommen til Arbejdet indenfor Bestyrelsen. Da ikke flere ønskede Ordet, sluttede Dirigenten den daarlig besøgte ekstraordinære Generalforsamling. *p.*

Odense Haandsætterklub

begyndte Vintersæsonens Arrangementer med en *»Thejls-Aften«* den 3. Oktober. Der indledtes med en Transmission af Hørespillet *»Den sorte Kunst«*. Efter Afsyngelsen af *Klubsangen* gav Henry Thejls en interessant Instruktion i forskellige Former for Skitsering og hvad der kom herind under, ligesom en Række Lysbilleder gav de ca. 40 mødte Fagfæller forskellige »Fiduser« til Brug i en startet Studiekreds i Skitsering. I Foredraget pointeredes Nødvendigheden af, at saa mange Kolleger som muligt deltager i det fagtekniske Oplysningsarbejde, men gjorde samtidig opmærksom paa, at med en faglig Dygtiggørelse fulgte ogsaa en Ret til at stille Krav om personlige Løntillæg, hvad alle Kolleger ikke var tilstrækkelig vaagne overfor. *Hans Hansen* takkede for det udbytterige Foredrag, en Tak, som forstærkedes af det minutlange Bifald, der hilste Taleren ved Afslutningen af Demonstrationerne. *H.*

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Uddannelsen af Maskinsættere.

En Del sammentræffende Omstændigheder, der fornylig foranledigede nogle iøvrigt anciennitetsfulgte Afskedigelser blandt Dagbladenes Maskinsættere, har givet en Del Kolleger paa et saadant Arbejdssted Anledning til at tage ud og piske en Kat i Nærum. Opsigelserne skyldtes dels den normale Regulering efter Sommerferien, naar Personalet vender hjem, og dels maaske Indskrænkninger i Bladenes Omfang paa Grund af Krigssituationen. Samtidig havde man netop paa et Par Dagblade faaet oplært nogle Haandsættere som Maskinsættere, og disse betragtedes som en Trusel mod Personalet.

Da de fleste Kolleger ikke har benyttet Lejligheden til at høre om de Forhold, hvorunder Maskinsætterskolen er opstaaet og hvordan den virker, skal vi her i nogle Linjer forsøge at give dem en Orientering til Forstaaelse af Sagen. Værre stiller det sig med de enkelte, der ikke *vil* vide Besked; de læser vel heller ikke dette.

Det første rationelle Forsøg paa Maskinsætteruddannelse gjordes af Brødrene Simonsgaard omkring 1920. Skolen var startet ved privat Initiativ og ydede ikke Organisationen nogen som helst Garanti hverken teknisk eller tarifligt. Maskinsætterklubben i København saavel som Landets Maskinsætterstand i det hele var imod denne Skole, baade af de anførte Grunde og fordi man endnu paa dette Tidspunkt betragtede Hvervet som en Forrettighed, der var givet dem, der havde det. I Aarene, der fulgte efter, blev der fra Principalernes Side baade i Provins og Hovedstad jævnlig agiteret for Oprettelsen af en Skole til Uddannelse af Maskinsættere, støttet paa de Krav, der efterhaanden fra flere Sider meldte sig herom; men Tendensen var ren og skær Opklækning. En Skole, der for nogle Aar siden paa Grundlag af disse Krav startedes paa Teknologisk Institut, maatte standse af Mangel paa Tilslutning.

Under alle disse Forsøg stod saavel Klubben i København som vor Landssammenslutning paa Vagt overfor Maskinsætternes Interesser og det endda saa stærkt, at Branchen og dens Mænd blev stemplede som Branche-Egoister og stillet paa en Plads, der laa midt imellem Kammerater og Skruebrækkere.

Imidlertid var Udviklingen gaaet sin Gang — den Udvikling, som vi har mærket i vort Fag i ikke ringere Grad end i andre. Haandsætterne krævede en lettere Adgang til Sættemaskinerne, motiveret med for det første, at en Sætter i Almindelighed burde have Kendskab ogsaa til Sættemaskinens Funktioner; for det andet, at Haandsætterne ikke ene skulde bære Arbejdsløshedens Byrder, en lidt snæver Betragtning, da man jo derved blot gav den arbejdsløse en anden faglig Betegnelse, men ikke mere Arbejde; og endelig Kravet om den enkeltes Ret til at lade sig oplære til det Arbejde, han havde Lyst til. Samtidig holdt Bogtrykkerne stærkt paa med deres Krav om mere kvalificeret Arbejdskraft, og de kunde til Støtte herfor paapege, at der i Perioder af Aaret var Mangel paa Arbejdere til Sættemaskinen.

Paa et fremskredet Tidspunkt tog saa Organisationen Initiativet til en Forhandling med Bogtrykkerne om en forsvarlig Løsning af dette vigtige Problem, og Maskinsætterne som Stand kunde nu ikke længere med nogen som helst moralsk Vægt modsatte sig det. Forhandlingerne førtes af vort Forretningsudvalg med Repræsentanter for Bogtrykkerorganisationerne og med Tilkaldelse af sagkyndige, og Ordningen tilsluttedes af vor Hoved-

bestyrelse. Hverken Københavns Maskinsætterklub eller Maskinsætternes Landssammenslutning har som saadanne haft nogen Indflydelse paa Afgørelsen.

Maskinsætterskolens Virkemaade turde være alle Kolleger bekendt. Der er Adgang for Haandsættere, der efter et 3 Ugers Kursus paa Skolen skal fortsætte Uddannelsen paa tarifmæssig Maade paa Arbejdsstedet, hvorefter de for at kunne arbejde som Maskinsættere skal bestaa Maskinsætterprøven, der er en Tarifbestemmelse og vor Garanti for en ordnet og kvalificeret Tilgang til Faget. Videre ført vil det altsaa sige, at Tilgang af nyudlærte fra Provinsen uden om Prøven saavel som privat Oplæring i København (»Køkkentrappeoplæring«) ikke mere kan finde Sted. Det er ikke til at se, at i hvert Fald Københavns Maskinsættere skulde kunne føle sig forurettede ved Skoleordningen — tværtimod. Man maa naturligvis stadig holde sig det for Øje, at Uddannelse under en eller anden Form var et Tidens Krav, som vi ikke kunde sætte os op imod.

Saa kommer vi til det rent praktiske Opgør, hvorvidt denne kontrolable Form for Uddannelse skaber en større Tilgang end den hidtidige mere fordækte Oplæring. Her skulde man dog tro, at denne nye Form er langt den bedste, idet Organisationen til enhver Tid har baade let Overblik og Adgang til at gribe regulerende ind. Vi kan ikke den ene Gang, naar Principalerne forgæves søger kvalificeret Arbejdskraft, bebrejde dem, at de ikke i Tide har sørget for at uddanne Specialarbejdere, og den næste Gang modsætte os saadan Uddannelse, naar der bevisligt i en selv kort Periode har været Mangel. Vi har endda selv været med til at give dem Vaaben i Hænde, idet vi alle helst skal have vor Ferie indenfor en 5—6 Sommeruger, og dette maa naturligvis skærpe Efterspørgslen i den Tid. Yderligere har Bogsætterierne deres travle Sæson i samme Tidsrum med Efteraars- og Juleliteratur.

Naar disse Betragtninger er gjort og forhaabentlig forstaaet uden tendentiøs Udtydning, har vi tilbage at se paa Brancheorganisationernes Forhold til Maskinsætterskolen. Som tidligere sagt har disse altid staaet paa Vagt for vore faglige og økonomiske Interesser, og det vil de selvfølgelig ogsaa gøre fremdeles; det er jo derpaa de hviler, og uden det ingen Livsberettigelse. Skulde det vise sig, at Skolen skulde udvikle sig til at blive en Fare for vor Faggruppe, derved at den overflyver sin naturlige Opgave: at virke regulerende for Tilgang af nødvendig Arbejdskraft og give yngre som ældre Lejlighed til at sætte sig bedre ind i Maskinsætningens Mysterium, og for Eksempel skulde komme til at virke i løntrykkende Øjemed eller befordre Afskedigelser af ældre Kolleger, der ikke nu kan tage Konkurrencen op i et Haandsætteri, saa vil Maskinsætterne gennem deres Brancheorganisation vise, at heroverfor er vi i Stand til at yde den stærkeste Modstand.

Paa et Tidspunkt, hvor vort Forbunds øvrige Brancher organiserer sig og danner Landssammenslutninger, og hvor Brancherne er gaaet ind som et officielt Led i Organisationsarbejdet, maa det betragtes som Selvmord at forlade sin Klub. Det er ikke kollegialt at agitere for Udmeldelse uden at ville forsvare sin Sag og uden at ville modtage en Forklaring paa de Ting, man mener at være utilfreds med; en saadan Fremgangsmaade styrker ikke Troen paa, at det har været ideelle Grunde, der har foranlediget Udmeldelsen. Vor Klub eller vor Organisation er ikke den eller de Personer, det er os alle.

Og derfor er det ogsaa hen i Vejret at tage ud og piske en Kat i Nærum, selv om Katten er vor egen. Den har jo ingenting gjort. *S.*

Lyset.

»Er Lyset for de lærde blot til ret og galt at stave«, synger Digteren, og i en lidt overført Betydning vil Maskinsætteren kunne synge det samme, hvis han da ellers vilde være i Stand til at sætte dette irritable Problem i Forbindelse med musikalsk Ydelse.

Siden »Maskinsætter-Bladet« for snart mange Aar siden bragte Spørgsmaalet om en bedre Belysning af Maskinsætterierne paa Bane, er vi ikke naaet ret langt paa dette Omraade. Der er en Del Maskinsætterier Landet over — ikke saa helt faa endda, — hvor man fra Husets Side har forstaaet, at her var en Sag af Betydning for Maskinsætterens Sundhed, Arbejdsglæde og Arbejdsevne, og Lysreformen er almindeligvis indført i Forbindelse med velindrettede Arbejdslokaler i al Almindelighed, altsaa sammen med en gennemført Forbedring af de Forhold, hvorunder Arbejderen skal udøve sin daglige — eller natlige — Gerning.

Men de fleste Steder har man intet gjort. — Det gaar jo alligevel, er vel Ræsonnementet. Og vi faar jo den samme Præstation. Der staar intet i Tarifen om, at Lysmangel berettiger til Præstationsforringelse.

Nej, det stod der ikke, men det staar der nu — i den københavnske Tarif. Det er ganske vist ikke nogen særlig stærkt udtrykt Bestemmelse, men den staar der. Der blev ved sidste Tarifrevision indført en Passus om, at Maskinen skal være tilstrækkelig belyst. Og om Tilstrækkeligheden er Maskinsætteren den afgørende, hvis han da vil være det.

Det er i det hele taget sørgeligt at se, hvorledes Arbejdere er tilbøjelige til at finde sig i Tilsidesættelse af Tarif- og Lovbestemmelser, naar de kommer ind under en Arbejdsgivers Pisk. Hvis man vilde gaa omkring paa Arbejdsstederne og undersøge, hvor meget lovhjemlet der smøles med, vilde man hurtigt faa Favnen fuld. Og hverken vor Organisation eller vort Arbejdstilsyn viser en udpræget Nidkærhed overfor den stærke Efterlevelse af Lovens Bogstav.

De mener vel, at dette i nogen Grad i det daglige maa overlades til Arbejderne selv. Og heri har de en Del Ret. Vi har alt for meget vænnet os til at skulle have en Barnepige paa hver Finger i saadanne Forhold, hvor vi med vor Person og med Loven eller Paragrafen i Haand skulde kunne hævde vor Ret.

Naar man drøfter Belysningsspørgsmaalet med Principalerne, hører man forskellige Udtalelser fra deres Side derom. For Eksempel er det udtalt, at Belysningen ved en Sættemaskine er et meget stort Problem, hvorom Teknikerne endnu ikke er enige. Da det ikke er Teknikerne, men Maskinsætterne, der føler Skoen trykke, kan man antage, at der vil gaa lang Tid endnu, før Teknikerne bliver enige. Saa er der indvendt, at det var Sætternes egen Skyld, for de anvender ikke de Lysmuligheder, der er, men sidder i Halvmørke, hvor det ikke er nødvendigt. Der er hertil at sige, at det ikke er det stærke Lyshav i Rummet, der er det eftertragtede, men en *hensigtsmæssig* Belysning paa det Sted, hvor Øjet skal se, En Maskinsætter kan godt blive irriteret over at se, at det lyser klart paa Steder, hvor han ikke har saa stærkt Brug for det, medens det lyser dunkelt der, hvor hans Øje skal være. Endelig er der de Principaler, der lakonisk svarer, at vi kan faa det Lys, vi forlanger, uden at vise Spørgsmaalet nogensomhelst Interesse derudover.

Det er sagt før, og det skal gentages, at det er det hensigtsmæssige Lys, vi forlanger, og ikke Muligheden for at skabe en større Lysregning. Vi forlanger Lampesteder, hvorfra vi, naar vi har Brug for det, kan tænde det nødvendige Lys — eller tilsvarende Indretninger. Vi forlanger rigtig afskærmede Lamper, der fører Lyset paa

Plads. Nu er Belysningen jo almindeligvis saadan, at Samlerelevatorens Føringsstang er udmærket belyst, medens Samleren hviler i Tusmørke.

Men indtil vi engang kan faa dette Spørgsmaal løst paa rationel Maade, og det maa jo komme, selv om vi, der nu betjener Maskinerne, skal faa Øjne og Nerver ødelagt forinden, saa maa vi hver paa sin Plads benytte den Autoritet, vi kan skabe os, til at kræve Lysreformen. Bestemmelsen i Københavnstarifen er ikke særlig effektiv, men vi kan bruge den.

Det er os, der bruger Lyset til at stave ret og galt. Der er kun det at sige hertil, at hvis vi staver ret, gør det ikke noget, men staver vi galt, saa maa vi selv undgælde for det. *Jens.*

Fag og Folk.

Paa Eventyr. I Anledning af vor norske Kollega B.F.-m.s Bemærkninger til vor lille Notits under »Fag og Folk« i sidste Nr. af »Maskinsætteren« skal vi oplyse, at der oprindelig efter Tilskyndelse af Branchefæller her var paatænkt en langt mere omfattende Imødegaaelse af det omhandlede Rejsebrev fra London, men at man af Hensyn til flere Omstændigheder undlod dette. Maa vi hertil føje: for det første, at det i Almindelighed er uklogt at fortælle om de store Lønninger her og der; de tages til Indtægt fra mange Sider, og Statistiken viser os altid, at de ikke giver noget korrekt Billede af en Lønstandard; for det andet, at selv om Arbejderne ved nogle Aviser i London, og maaske ogsaa andre Steder, har en god Husoverenskomst, der giver dem gode Fortjenester, saa vil vi Maskinsættere mene, at med den Indstilling, vore Bogtrykkere har overfor Rentabilitetskrav til Sættemaskinerne paa Sætternes Bekostning, er der ingen Grund til at stille Akkordfortjenester i Relief, og slet ikke, hvor Oplysningerne fremkommer saa vage som her; det skaber os kun Vanskeligheder ved Forhandlingsbordet, — og der kan være nok at strides om endda. *N. Th. S.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Forretningsudvalgsmøde afholdtes i København den 8. Oktober. Der forelaa Meddelelse om, at Cirkulæret om Gasopvarmning var tilsendt Fabrikinspektørerne fra Direktoratet. — Den bebudede Medlemsliste stilles foreløbig i Bero paa Grund af Publikationsvanskeligheder. — Der gaves Oplysninger om Instruktionsarbejdet i Forbindelse med Oplysningsvirksomhedens Arbejde. — Samarbejdet mellem Brancherne blev drøftet. — Der var foretaget Rundspørge hos Kredsene ang. Arbejdsplaner, som tilsluttedes. — Man vil forberede et Kursus for vordende Instruktører. — Der søges arrangeret et Kursus paa Typograph-Maskine. — Spørgsmaalet om vor Stilling til Maskinsætterskolen blev udførligt drøftet.

Instruktionsmøde i Viborg. Søndag den 24. September holdt Viborg Maskinsætterklub sit første Instruktionsmøde paa Carlo Mortensens Bogtrykkeri med *Wm. Andersen*, Aalborg, som Instruktør. Emnet var: »Et Par Timer ved Skruestokken og Friktionen«. Instruktionen var overmaade vel tilrettelagt og var meget grundig, saa enhver kunde forstaa den. Instruktøren begyndte med Friktionen, og ved Hjælp af en Tegning samt ved Maskinen gennemgik han dennes Funktioner. »Maskinens Rygrad«, som han benævnede Friktionen, havde han afmonteret Maskinen, og man havde her en god Lejlighed til at sætte sig ind i Mekanismen. Senere gik han saa over til Skruestokken, og ogsaa her høstede man Erfaringer. Alt ialt var det en vellykket Instruktion, som de mødte Kolleger var tilfreds med.

Efter Instruktionen samledes man i Arbejdernes Forsamlingsbygning til en lille Frokost, og her takkede *C. E. Christensen*, Viborg, Wm. Andersen for hans klare og kyndige Maade at fortælle om Tingene paa. *Wm. Andersen* takkede, fordi man vilde se ham i Viborg. Man tilbragte her et Par fornøjelige Timer, før man skiltes efter en god og udbytterig Dag.

Mere Viborg-Nyt. Fredag den 1. Sept. holdt Klubben sin første Sammenkomst. Det var en Udflugt med Damer til Rindsholm. Trods den skæbnesvangre Dag, blev det dog en fornøjelig Tur. Man indtog en herlig Frokost i Kroen, en Sang blev sunget, og flere morsomme Tryksager omdeltes. Derefter spillede man Kegler og senere blev der danset.

— — —

Der forestaar allerede i denne Maaned Medlemmerne en ny Begivenhed, idet det er lykkedes at faa Grafisk Compagnis Overmontør, Hr. *Lønberg*, herover til en Instruktion. Dagen er imidlertid ikke endelig fastlagt, men vil senere blive bekendtgjort. Ogsaa hertil indbydes udenbys Kolleger.

Indgaaede Kontingenter. Aug. 5.: Køge (Juli og Oktober Kv.) 6,00. — 22.: Vestjysk Kreds (April Kv.) 17,00. — September 17.: Bornholm (Juli Kv.) 8,50. — 20.: København (Juli Kv.) 150,00. — 22.: Slagelse (Juli Kv.) 10,00. — 28.: Næstved (Juli Kv.) 10,00. — Oktober 4.: Hillerød (Juli Kv.) 13,50. — 5.: Sydjysk Kreds (April og Juli Kv.) 80,00. — 6.: Odense (Juli Kv.) 33,00.

København, 6. Oktober 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

Maskinsætterprøven. De 9 Elever, der af 12 indstillede fuldførte Maskinsætterprøven paa Fagskolen for Boghaandværk, bestod alle og udgør altsaa den foreløbige Tilgang til Branchen under Skolens Virksomhed. Den næste Prøve afholdes den 18. Oktober, hvortil 6 Elever er indstillet.

Spørgsmaal og Svar.

— Naar et Spørgsmaal lyder saaledes: *Hvad skal en Elev præstere for at faa ug?*, hvilken Karakter spørges der saa om?

Svar: Der spørges om, hvad der kræves for at faa ug. Hvis der saa hertil spørges, hvordan Sætningen skrives, hvis der menes Karakteren ug?, saa maa der svares, at der da skal sættes 2 Spørgsmaalstegn. Men det er jo intet praktisk Spørgsmaal; det er kun et Kuriosum. For man kan jo skrive ug ÷. Og det tror jeg, vi skal gøre. —*n.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Rudolf Wachter.

Torsdag den 28. September døde vor Kollega, *Rudolf Wachter*. En god Kammerat har vi mistet, en Kammerat, der ikke var bange for at tage et Tag med for Trykkernes Sag.

Vi, der kendte Rud. Wachter, vil i vore Hjerter bevare Billedet af ham som en munter og hjælpsom Kammerat, der altid var beredt til at kæmpe mod Uret og for bedre Kaar.

Han vil ikke alene blive savnet i Nykøbing F., men ogsaa paa vore Landsmøder vil vi komme til at savne hans gode og vægtige Indlæg.

Vi kan sætte Rud. Wachter det bedste Minde ved at fortsætte i hans Spor med at virke for Sammenhold og et godt Kammeratskab.

Tak for din Indsats, og æret være dit Minde. *c. b. p.*

Aarhus Trykkerklub.

Søndag den 24. September havde Aarhus Trykkerklub i Forbindelse med 6. Kreds arrangeret Besøg i Buchtrups Klichefabrik, som for nylig er flyttet til nye Lokaler i Rosenkrantzgade. Firmaets Direktør, Hr. Mortensen, bød ganske kort velkommen til den talrige Forsamling, der havde givet Møde; hvorefter Rundgangen i den store Virksomhed begyndte. I Etablissementets Tegnestue holdt Direktør Mortensen et populært og letforstaaeligt Foredrag om en Kliches Fremstilling lige fra Tegningen til Monteringen, og derefter vistes alle Processerne i Praksis.

Ved en Øl og en Pølse som Firmaet trakterede med, takkede Formanden for Arhus Trykkerklub, *Holger Hansen*, Direktør *Mortensen* for det gode Foredrag og for den store Velvilje, der var vist Trykkerne ved Besøget, og udbragte et Leve for Fabriken og Hr. Mortensen i Haabet om fortsat Held og Fremgang. *Heast.*

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

Godt begyndt.

Indledningen til Stereotypørernes Vintersæson, i Samraad med Oplysningsvirksomheden, blev ovenud god. Der var mødt ca. 40 Kolleger, som interesseret fulgte Svend Johansens Fremvisning af Filmen om moderne Støbemaskiner. Desuden vistes en interessant Film om Sættemaskine-Matricers Fremstilling og en Revue, hvori bl. a. forekom Røntgenfotografering og -film. Alt i alt en god Aften.

Vi vil fortsætte hver Maaned med at arrangere saadanne Filmsaftener, vi haaber at kunne faa fat i Foredragsholdere; og en Del Besøg i forskellige Virksomheder, som har vist at have Interesse for vore Medlemmer, vil vi arrangere. Vi kan ikke, grundet paa Situationen, lægge noget fast Program, men maa tage Situationen i Betragtning.

Lad os haabe, at den store Aktivitet maa fortsætte og udvides i Sæsonens Løb og dermed vise Stereotypørernes Interesse for Oplysningsvirksomheden og Klubben.

— For Fremtiden vil vore Medlemsmøder blive afholdt i Forbundets Hus, Evaldsgade 3. *Aa. H.*

Bogtrykfagets faglige Udvalg

holdt Møde den 28. September.

Formanden (Afdelingsformand Sigv. Hellberg) aabnede Mødet med at udtale:

»Siden dette Udvalg sidst holdt Møde, er Redaktør Carl Pedersen afgaaet ved Døden. Redaktør Pedersen havde været Medlem af dette Udvalg siden dets Oprettelse. Hans saglige Medarbejderskab har vi alle vidst at sætte Pris paa. Mennesket Carl Pedersen havde saadanne Egenskaber, at jeg tør sige, at han i denne Kreds kun havde Venner. Jeg føler mig derfor i fuld Overensstemmelse med alle Udvalgets Medlemmer, naar jeg udtaler, at vi her i denne Kreds længe vil bevare og ære Redaktør Carl Pedersens Minde.« (Medlemmerne rejste sig).

Formanden fortsatte: »Som Carl Pedersens Efterfølger her i Raadet har Bladudgiverorganisationen valgt Redaktør Brixtofte, som jeg herved byder velkommen, idet jeg føler mig fuldt forvisset om, at det udmærkede Samarbejde, vi havde med Carl Pedersen, vil blive fortsat med Redaktør Brixtofte.«

Der forelaa en Række Lærlingespørgsmaal til Drøftelse og Afgørelse, og det vedtoges herunder i et Par Tilfælde at henstille til vedkommende Politimester indtil videre ikke at godkende Lærekontrakter de paagældende Steder. En saadan Henstilling skal Politimesteren som bekendt følge, hvis to Trediedele af Udvalgets Medlemmer staar bag ved, og i alle de foreliggende Tilfælde var Henstillingen enstemmig. Et Par af Lærlingesagerne drejede sig om Forlængelse af Læretiden dels paa Grund af Sygdom og dels paa Grund af midlertidigt Ophold i Amerika; i begge Tilfælde gaves den ønskede Tilladelse til Forlængelse af Læretiden.

En Bogtrykker i Provinsen ønskede at antage en døvstum Lærling, men vilde samtidig have paaført Kontrakten en Paategnelse om, at han fralagde sig Ansvaret, hvis Lærlingen paa Grund af den nævnte Fejl ikke kunde opnaa fornøden Dygtighed i Faget og bestaa Svendeprøven. Udvalget enedes om at svare, at man, hvis Læreforholdet kom i Stand, ikke vilde modsætte sig den ønskede Tilføjelse, men undlod samtidig ikke at understrege, at man efter den Udvikling, Faget de sidste 10—15 Aar var undergaaet, maatte nære Betænkelighed ved at lade en døvstum Person træde i Lære i Faget.

Af de indsendte Oplysninger vedrørende Foraarets Svendeprøver i Provinsen fremgik det, at der var aflagt Prøve af 76 Sættere og 12 Trykkere, som alle havde bestaaet paa to nær.

Statens Tilsyn med Haandværkerundervisningen ønskede en Udtalelse fra Udvalget i Anledning af et Andragende fra Hjørring tekniske Skole om Tilskud til Oprettelse af en Klasse i praktisk Undervisning for Lærlinge i Bogtrykfaget ved Hjørring tekniske Skole. Udvalget vedtog at anbefale, at der ydedes Statstilskud til det nævnte Formaal.

Det er bare for de andre!

I de første Par Uger efter Krigsudbrudet har talrige af Autoriterne — statslige og kommunale Myndigheder, Politikere, Finanseksperter m. m. — brugt Pressen og Radion til at indprente os almindelig dødelige, at vi ikke maa lade Krigen bringe os ud af Fatning. Vi bør, formanede de, leve og arbejde som sædvanlig. Dette Bud informerede os om ikke at forøge vore Indkøb, for de Handlende betød det ikke at foretage umotiverede Forhøjelser, for Arbejdsgiverne betød det ikke at foretage Indskrænkninger og Afskedigelser.

I alt det har d'Hrr. selvfølgelig Ret. Det er bare det, man maa spekulere paa, om dette efterleves af d'Hrr. selv. Det er jo saadan, at Raadgiverne ofte selv handler stik imod de til andre givne Raad.

Hvad Hamstring angaar, synes Staten selv gennem Beredskabskøb at have optraadt som Hamstrer. For man vil vel ikke paastaa, at Priserne paa de opkøbte Varer ikke skal følge Markedsprisen.

Paa Varefordyrelse leverer den danske Stat et særdeles graverende Eksempel med at beskatte vort Øl, Cigaretter, Cerutter m. m., og saa har Autoriteterne endda paastaaet, at vi havde Raavarer nok til disse Produkters Fremstilling i to Aar ved Krigsudbrudet. Gas og Elektricitet skal ogsaa forhøjes, her maa der da ogsaa være foretaget Beredskabskøb af Kul.

En bedre Motivering for Prisforhøjelser kunde de private Foretagender aldrig have ønsket sig: Naar det socialdemokratiske Kommunalraad i København vil forhøje Priserne paa Nødvendighedsvarer, uden at en saadan Forhøjelse er sagligt motiveret, hvorfor skulde Privatkapitalen da ikke gøre det samme?

Vore Moralister — de store københavnske Dagblade —

der ellers til daglig forsøger at virke beroligende paa deres Læsere og Stemningen her i Landet, har i den senere Tid foretaget store »Udrensninger« blandt Personalerne, med Krigen som indirekte Grund. Ja, man maa vel undre sig, hvis det skulde virke beroligende, at vi mister vort Levebrød. I dette specielle Tilfælde er det vel ikke nogen formildende Omstændighed, at der, særlig for et Par af disse Moralister, der har haft et Kæmpeoverskud i de senere Aar at udbetale til deres Aktionærer. Hvad skulde der være i Vejen for, at disse Moralister skulde have Lov at aflevere noget af Gevinsten til dem, der fik Sparket? Ja, her skulde gribes ind i Stedet for paa Arbejdernes Øl og Tobak.

Dette kunde maaske give en Anelse om, hvorfor den store Almenhed ikke synes at tage de publicerede Bud alvorlige. Bluffen er en Smule for kluntet til ikke at kunne gennemskues. *Thorvald Jensen.*

Korrespondanceundervisning

I Sverige har Undervisning pr. Brev i de senere Aar faaet et vældigt Opsving. Tusinder af svenske Arbejdere har i denne Undervisningsform fundet et egnet Middel til Dygtiggørelse. Mange, der bor i afsides Egne — langt til nærmeste Skole eller Forsamlingshus —, driver gennem Brevskolen uafhængig af Afstand og Vejrlig et systematisk Dygtiggørelsesarbejde.

Vi har ikke de samme »naturlige« Betingelser for en storstilet Brevskolevirksomhed. Ikke mange Steder her i Landet kan Afstandene hindre Folk i at gaa i Aftenskole eller til Studiekreds.

Vi har derimod en hel Del Kammerater — Tillidsmænd vel først og fremmest —, hvis Fritid er blevet saa uregelmæssig, at de vanskeligt kan følge Aftenskolen eller Studiekredsen Aften efter Aften.

Det er disse Kammerater, vi henvender os til og gør opmærksom paa, at vel er Fællesarbejdet i Studiekredsen den bedste Arbejdsform, vi har, men kan man af en eller anden Grund ikke deltage i dette Arbejde, er man ikke forhindret i at nyde godt af systematisk Undervisning.

Ydermere vil der vel i Aar desværre komme Vanskeligheder for det almindelige Studiekreds- og Aftenskolearbejde. Restriktioner vil sikkert mange Steder hindre os i at benytte Skolelokaler og Forsamlingshuse, men derfor behøver vort Arbejde ikke at standses. Brevskolen vil netop under disse vanskelige Vilkaar for vort øvrige Oplysningsarbejde være en udmærket Erstatning.

Gennem Brevskolen kan du hjemme i din egen Stue gaa til Studiekreds med nogle af Arbejderbevægelsens dygtigste Folk som Studiekredsledere.

Arbejdernes Oplysningsforbund tilbyder Undervisning pr. Brev i følgende Fag:

1. Skattevæsen og Skatteligning, Kirkeminister *Johs. Hansen* og Landstingsmand *Hans Hansen*. 2. Socialreformen, Folketingsmand *W. Villumsen*. 3. Arbejdsretten i Danmark, Næstformand i D. s. F. *Eiler Jensen*. 4. Samfundsøkonomi, Sekretær, cand. polit. *Erik Reeh*. 5. Enkelt Regnskabsføring, Viceskoleinspektør *Arne Jørgensen*. 6. Skriftlig Dansk, Kommunelærer *Chr. Hougaard*. 7. Dagliglivets Regning, Viceskoleinspektør *Arne Jørgensen*. 8. Skrivning, Kommunelærer *Chr. Hougaard*.

Et Kursus koster kun 15 Kr. Ved Indmeldelsen betales 10 Kr., og naar 2/3 af Kursus er gennemgaaet, betales de resterende 5 Kr. — Pengene indsendes paa *Gironr. 2945*. For Studiekredse træffes nærmere Aftale om Prisen.

Skriv efter vor Brochure med nærmere Oplysninger om A. O. F.s Korrespondanceundervisning.

Arbejdernes Oplysningsforbund.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17.15—18.15.

Sikkert er der mange, som gerne vil gaa til Gymnastik — og vi kan nu meddele, at Faglig Ungdom paabegynder et Gymnastik-Kursus Onsdag den 18. Oktober og saa fremdeles hver Onsdag i De forenede Kirkeskoler, Fredericiagade 39. Og saa kan man deltage for en saa billig Pris som 25 Øre pr. Maaned. Indtegning paa Kontoret.

Onsdag den 18. ds. Kl. 20 afholder vi Medlemsmøde i Evaldsgade. Sekretær i De samv. Fagforbund, Ernst Berg, vil komme til Stede og tale om: De samv. Fagforbund og Lærlingebevægelsen. — Altsaa vel mødt paa Onsdag.

— — —

Lørdag den 23. September afholdt Københavns Lærlingeafdeling sin ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Orla Lehmannsvej. Ca. 75 Medlemmer var mødt. Formanden, *Sven Jensen*, bød velkommen og foreslog følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg: a. 2 Repræsentanter, b. 1 Suppleant. 4. Indkomne Forslag. 5. Fremtidig Virke. 6. Eventuelt. Til Dirigent valgtes Arne Thorsen. I sin Beretning omtalte Formanden kort den alvorlige Verdenssituation og opfordrede Medlemmerne til i den kommende Tid at slutte op om Lærlingeafdelingen. Omtalte indgaaende Sommerens Arbejde og bebudede en større Omlægning af Sommerarrangementerne i Fremtiden. Omtalte endvidere Faglig Ungdoms Arbejde i den forløbne Sæson, bl. a. Aarsmødet, der viste, at Typ. Lærlingeafdeling havde en smuk Position indenfor Faglig Ungdom, baade hvad Mødeantal og Aktivitet angik. Formanden oplyste endvidere, at Grafisk Samvirke var ophævet, men at man i den kommende Vinter vilde søge et nært Samarbejde med Litografernes Ungdomsforbund. Efter Formandens Beretning havde *Egon Kristensen* Ordet. Han oplyste, at han havde været mellem de 3 Kammerater, der havde faaet Friplads til Sommerferiekursus'et paa Roskilde Højskole og takkede Forbundet for den økonomiske Støtte til dette Kursus. Beretningen godkendtes enstemmigt. — 2. Valg. De afgaaende var Sven Jensen og Henning Jensen. Formanden genvalgtes eenstemmigt, og da Henning Jensen ikke ønskede Genvalg, nyvalgtes Gotfred Kristensen. Som Suppleant valgtes Egon Kristensen. — 3. Indkomne Forslag. Dette Punkt udgik, da der ikke var kommet nogle Forslag. — 4. Fremtidig Virke. Formanden omtalte de kommende Arrangementer og fremhævede særligt Studiekredsen i Fagforeningskundskab samt et Amatørshow, der var planlagt til Lørdag den 18. November i Borgernes Hus sammen med Litograflærlingene. 5. Eventuelt. Formanden takkede Styrelsen for loyalt Samarbejde i den forløbne Sæson og rettede en særlig Tak til den afgaaende Kasserer, Henning Jensen. — Da ingen ønskede Ordet, hævedes Generalforsamlingen, hvorefter Afdelingen var Vært ved et fælles Kaffebord.

— — —

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: Formand: Sven Jensen. Kasserer: Svend Olesen. Sekretær: Arnold Olsen. Ekspeditør: Arne Thorsen og Repræsentant: Gotfred Kristensen.

Viborg Lærlingeafdeling

afholder i de kommende Maaneder følgende Arrangementer:

Lørdag den 21. Oktober: Fagteknisk Arrangement. Bernh. Raasø: Fladedeling (med Lysbilleder). Foredrag ved Sekretær Svend Johansen. Udstilling: Moderne danske Tryksager.

Lørdag den 4. November: Efteraarsfest.

Fredag den 10. November: Films- og Udstillingsaften. Moderne Reproduktionsteknik. — Danmarksfilmen. — Udstilling: Typografsange gennem Aarene.

Søndag den 19. November: Fodtur.

Fredag den 1. December: Klubaften. Forskellige Arrangementer.

Fredag den 15. December: Solhvervsfest.

Saadan set . . .

Jeg er, hvad man kalder Sætter,
tilmed smækfuld af Idéer,
engang var jeg Optimist,
men det er jeg ikke mer' —
saadan set: det er dog trist . . .

Jeg er vant til tit at trave,
mest i Evaldsgade hen,
det er baade sandt og vist,
og paa Mandag er jeg dèr igen,
saadan set: det er jo trist . . .

Jeg har af og til vær't heldig:
tænk, i Aar tre Ugers Sygeplads,
men den syge kom sig jo tilsidst,
og saa blev *jeg* skidt tilpas,
saadan set: det er dog trist . . .

Jeg er Ejer af det gule Kort,
og af Stempler snesevis jeg har,
jeg er ogsaa halvvejs Kommunist,
prima, prima Proletar,
saadan set: det er jo trist . . .

Jeg er ikke gammel nok endnu
til at kunne nyde Aldersrente —
og det er jo lidt forbist-
ret cirka 30 Aar at vente,
saadan set: det er dog trist . . .

Den permanente.

Nær og Fjern

25-Aars Jubilæum. I Dag, den 13. Oktober, er det 25 Aar siden Paalæggerske *Elvira Hansen* blev ansat i »Det Hoffensbergske Etablissement«.

Fru Hansen, der er afholdt for sit hjælpsomme og sympatiske Væsen, vil sikkert modtage mange Beviser paa den Agtelse, hun nyder blandt Arbejdskammeraterne. Til Lykke!

Paa Mandag maa du anmelde dig til Korrespondancekursus, hvis du ønsker at være med. — Prisen er Kr. 10,00 for Svende og Kr. 8,00 for Lærlinge.

Ungsvendefesten og **Tillidsmands-Sammenkomsten** bliver den 31. Oktober. Nærmere i næste Nr.

Novemberfesten bliver Lørdag den 18. November i Tivolis Koncertsal. Billetsalget begynder 1. November.

Spørgsmaal om Tarifforstaaelse kan ikke ventes besvaret i Brancherubrikerne, men maa rettes til Organisations-Ledelsen.

Folke-Universitets-Foreningen i København afholder i Efteraarshalvaaret 1939 3 Forelæsningsrækker:

I. »*Arbejdsløshedsspørgsmaalet i Danmark*«, 4 Forelæsninger med Spørgetime, af Kontorchef i Socialministeriet, cand. polit. *Jørgen Dich*, Tirsdag den 31. Oktober 1939 og følgende 3 Tirsdage Kl. 20.

II. »*Litteraturen efter Verdenskrigen*«, 4 Forelæsninger med Spørgetime, af Mag. art. *Niels Kaas Johansen*, Onsdag den 1. November 1939 og følgende 3 Onsdage Kl. 20.

III. »*Kræften og dens Bekæmpelse*«, 4 Forelæsninger med Film og Lysbilleder samt Spørgetime, nemlig: 1. Chef for Carlsbergfondets biologiske Institut, Dr. med. *Albert Fischer:* »Kræftcellen« (med Film), Torsdag den 2. November 1939 Kl. 20. — 2. Overkirurg ved Finseninstitutet og Radiumstationen, Professor *Ole Chievitz:* »Operativ Behandling af Kræft«, Torsdag den 9. November 1939 Kl. 20. — 3. Overlæge ved Radiumstationen, *Jens Nielsen:* »Radium- og Røntgenbehandling som Vaaben i Kræftbekæmpelsen« (med Lysbilleder), Torsdag den 16. November 1939 Kl. 20. — 4. Overlæge ved Aarhus Kommunehospitals Røntgen- og Lysklinik, Radiumstationen for Jylland, Dr. med. *Carl Krebs:* »De forskellige Former for Straalebehandling« (med Lysbilleder), Torsdag den 23. November 1939 Kl. 20.

Alle Forelæsninger holdes i Universitetsannexet, Studiestræde 6 o. G., Auditorium B.

Adgangskort til alle eller enkelte af ovennævnte Foredragsrækker kan i begrænset Omfang af Københavns Afdelings Medlemmer gratis bestilles paa Kontoret inden 25. Oktober.

Nyborg Lokalkasse er indtil videre lukket for Udbetaling af Lokal-Understøttelse.

Helsingør Lokalkasse er lukket for Udbetaling til Rejsende indtil Bekendtgørelse om Genoplukning foreligger.

Gratiale. I Anledning af Aalborg Amtstidendes 50 Aars Jubilæum uddelte Bladet et smukt Gratiale til hele Personalet, der tæller ca. 60 Mennesker. *A.*

En Del Stof har vi, grundet paa Pladsmangel, maattet udskyde til næste Numer. *Red.*

Fra de „kriseramte"s Lejr. Det meddeles, at »De forenede Kulimportører« i København har købt Godset Krabbesholm i Hornsherred. Det er aabenbart ikke nogen helt daarlig Forretning at være Kulgrosserer under en Krisesituation. Men hvad med Samfundssindet?

Retfærdighed sælges ofte til en Pris, der ligger over den jævne Mands Købeevne.

Københavns Afdeling

Tirsdag d. 24. Oktober Kl. 20, Folkets Hus, Enghavevej,

Medlemsmøde.

Kontorchef i Arbejderbevægelsens Erhvervsraad,
Niels Lindberg taler om

Prisstigningerne og Arbejdernes Realindtægt.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Trykkeriarbejdernes Klub

I Aften Kl. 20, Evaldsgade 3

Foredrag og Film

Svend Johansen taler om:

„Nyheder indenfor de grafiske Fag".

Derefter køres en **Danmarksfilm** i Farver.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

9. Oktober: Aabenraa pr. Bl. 551,45, Kt. 800,00, ialt 1351,45; Næstved 3225,50; 10. Oktober: Faaborg 3,55, Sønderborg pr. Bl. 332,65, Skive pr. Bl. 193,55, Kt. 1000,00, ialt 1193,55.

København, den 10. Oktober 1939.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

5. Oktober: Herning 300,00, Lyngby 100,00, Varde 500,00, Hobro 200,00; 9. Oktober: Aabenraa i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 551,45; 10. Oktober: Sønderborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 332,65, Skive i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 193,55.

København, den 10. Oktober 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Hans Christian Jensen, udl. 6. 10. 39 hos R. Steenbeck (arb. s. St.), Sætter Lauritz Marius Christensen, udl. 1. 10. 39 i Andelstr. (arb. s. St.).

Aabenraa: Sætter Helmut Prüss, udl. 1. 10. 39 i Dagbladet Hejmdal. Næstved: Sætter Ejner Emil Rasmussen, udl. 1.10.39 hos N. Th. Jensen & Søn, Præstø. Odense: Sætter Vilhelm Kristian Nielsen, udl. 1. 10. 39 i Kerteminde Avis, Sætter Henning Erik Borch Madsen, udl. 6. 10. 39 i Andelsbogtr., Kvdl. Hj.arb. Ebba Hansen. Slagelse: Sætter Gert Illemann Larsen, udl. 1. 10. 39 hos Hans Rasmussen, Gørlev. Vejle: Kvdl. Hj.arb. Asta Mebus (tidl. Medlem). Viborg: Sætter Villy Barsøe Sørensen, udl. 1. 10. 39 i Viborg Stifts Folkeblad.

Tiltraadte

København: 1013 Axel Andersen fra Postvæsenet (arbl.), 5397 Kaj Persson fra Vaskeriarb. (arbl.), 1195 Otto Andersen fra Rejse (arbl.), 7207 Sv. Hoppe fra Rejse (arbl.), Hj.arb.ske Poula Rievers fra Tobaksarb. (Bording).

Aalborg: 7089 Holger Andersen (arbl.). Fredericia: 3882 Peter Høj (arbl.), 5180 Erik Poulsen (Militær). Hillerød: 7157 Th. Poulsen i Pl. Nakskov: 3245 Henry Klitmøller (syg). Næstved: 5431 Jens Jensen (Vordingborg i Pl.). Odense: 4392 Marius Rasmussen (Andelsbogtr.), 5922 Svend Aage Christensen (Militær). Randers: 7643 J. Chr. Kolling (arbl.). Ringsted: 5521 Tage Breumby (Venstres Folkeblad), 5234 Thorkild Andersen (arbl.). Roskilde: 6722 Emil Petersen. Silkeborg: 5352 Johs. Hestbek (Reklametr.).

Fratraadte

København: 6385 G. Halberg paa Rejse, 7089 Holger Andersen til Aalborg, 5521 Tage Breumby til Ringsted, 2020 Asta Bjerre til Kv. Arb. Forb. 3237 Valdemar Kany paa Rejse.

Aarhus: 5352 Johs. Hestbek til Silkeborg i Pl. Herning: 6961 Børge Sørensen til Haderslev (Militær). Hillerød: 6722 Emil Petersen til Roskilde. Kalundborg: 3961 Tage Petersen til Holbæk, 205 Ludvig Jensen til København (arbl.). Kolding: 3609 Erik Hentzen til Sønderborg (Militær), 5922 Svend Aage Christensen til Odense (Militær). Nyborg: 4392 Marius Rasmussen til Odense i Pl., 7314 Henry Ægidius Hansen til Odense (Militær). Nykøbing M.: 7119 Vagn Christensen til Viborg (Militær), 5527 Børge Sørensen til Viborg (Militær). Odense: 3114 Karl Johan Morild (overfl. til Lager- og Pakhusarb.), 5967 Eivind Walther Larsen til Aarhus (Militær). Randers: 7357 Børge L. Balle paa Rejse, 5963 Børge Birch til Fredericia (Militær). Ringsted: 7155 A. Vestring Andersen paa Rejse. Roskilde: 6430 H. Chr. Jensen paa Rejse, 7157 Thorkild Poulsen til Frederikssund i Pl. Silkeborg: 5180 Erik Poulsen til Fredericia (Militær). Skanderborg: 3732 Werner Aamann paa Rejse. Slagelse: 3245 Henry Klitmøller til Nakskov (syg), 5021 Anna Marie Strube til København (arbl.), 4671 Inga Kammersgaard til Næstved (arbl.). Stege: 5431 Jens Jensen til Næstved i Pl. Vejle: 5940 Jacob Christiansen til Aarhus (Militær).

Udslettede med Restance

København: 5756 Trykker Ib Larsen (Bianco Luno), 945 Sætter Svend Knudsen (Schultz).

Udmeldte

København: 193 Tage Sørensen (fratraadt Faget).

Odense: 7498 Svend Koksbang (fratraadt Faget).

Døde

København: 8165 Olga Olsen.

Odense: 5164 Kristine Frederiksen.

KLUB-ANNONCER

Bladsætterklubben

afholder *ordinær Generalforsamling* Søndag den 29. Oktober Kl. 11 prc. i Rømersgade 22 (Karl Marx-Salen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Arbejdsplanen. 3. Stiftelsesfesten. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

Boston

Corps 20—60

Grafisk Compagni

Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Et godt lille Trykkeri

med saa godt som nye og velholdte Skrifter og to Maskiner, Diegeltrykpresse med Motor og »Fluesmækker«, sælges grundet paa indtrufne Omstændigheder meget billigt og med ringe Udbetaling. Nærmere ved Billet, mrkt. »172«, til Ekspeditionen.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48	TIMES Antikva
6-48 / 16-48 / 16-60	Cheltenham Antikva mager, halvfed, kursiv kraftig, smal, smal fed
6-48	Falstaff Antikva, fed
12-48	Waterloo Haandskrift
Corps 10	Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 42 *København den 20. Oktober 1939* *66. Aargang*

Systemet brister!

Glæden var lige begyndt saa smaat at brede sig i visse Lejre over den tilsyneladende Nedgang i Arbejdsløsheden, der satte ind i indeværende Sommer. En Nedgang, der var en Kendsgerning, men som ikke — absolut ikke — indebar noget Løfte for Fremtiden. Saa kom Krigen og ødelagde det hele, og nu er vi lige langt. I vort Fag endda ikke saa langt. Arbejdsløsheden er tiltaget stærkt i September i næsten alle Fag, og Udsigterne for den kommende Vinter er ikke gode. Især ikke, naar man husker paa de vanskelige Kaar, Byggeriet vil faa. Det er heller ikke sandsynligt, at Industrien vedblivende kan opretholde den nuværende Beskæftigelse. Handelen vil ogsaa stagnere. Vi kan altsaa lige saa godt gemme de lyse Drømme bort igen og gøre os klart, at Arbejdsløsheden den kommende Vinter vil hærge med *mindst* samme Styrke som hidtil. Under Indflydelse af de Taabeligheder, der sker ude i Verden, vil den endda faa sværere Følger end ellers. Priserne stiger jo allerede nu kraftigt. Ak ja, man kalder vor Tid for Ideologiernes Brydningstid, en stor Tid; men for *dem*, der stadig ligger underst, er det en fattig og en haard Tid. Og det nytter ikke længere at trøste dem med, at det bliver bedre, for det *gør* det ikke.

For dem, der endnu er Optimister, kan det maaske være paa sin Plads blandt andet at citere Direktøren for Københavns alm. Boligselskab, der jo maa forudsættes at vide Besked med de Love, der bestemmer de økonomiske Svingninger i det nuværende Samfundssystem, der som bekendt er baseret paa en privatkapitalistisk Opfattelse. Han siger i et Interview i »Berl. Tid.« blandt andet følgende, der i al sin Enkelthed giver det nuværende Systems Mangler i faa Ord:

»Hvem siger, at man ikke om 10 Aar er inde i den næste Krise? Det skal man ingenlunde forsværge.«

Ser man paa den økonomiske Udvikling siden Industrialismens Gennembrud, viser den netop, at Opgang og Nedgang følger hinanden stadigvæk. Krise paa Krise, afbrudt af Perioder med nogenlunde taalelige Forhold. Flere af disse Kriser har været forudsagt af Nationaløkonomer Verden over; vi véd, de kommer igen, for de har sin Rod i selve Systemet. Og alligevel nøjes man stadigvæk med at lappe paa Stumperne og finde daarlige Undskyldninger. I 25 Aar fik Verdenskrigen Skylden, og nu har vi da en ny Krig, som saa maa overtage sin Del af Skylden. Hvorfor ikke erkende, at det Samfundssystem, vi bygger paa, ikke duer? Som det, i hvert Fald indirekte, erkendes i ovenstaaende citerede Udtalelse. Lad os holde op med Lapperierne. Lad os trække i Rebet og ringe med Dødsklokken over Systemet. Det *er* ikke bedre værd!

Men nu er den menneskelige Natur jo engang konservativ, og vil man absolut holde lidt endnu paa det bestaaende System, saa maa der i hvert Fald gøres noget for, i højere Grad end det før har været Tilfældet, at mildne Byrden for dem, paa hvem den vejer tungest, og lade dem bære, der har Evne til det. Hidtil har det kun været smaa Forsøg i denne Retning, nu *maa* der tages alvorligt fat.

Endnu er det ikke bevist, at det er absolut nødvendigt at holde en vis Procentdel af Befolkningen paa noget nær Sultestadiet, fordi man ikke evner at beskæftige dem. Derfor er det naturligt, naar den arbejdsløse siger: Giv mig noget at bestille, eller giv mig det nødvendige til at leve menneskeværdigt! Spørger man: Hvor skal det tages fra? svarer den arbejdsløse: Dér, hvor der er noget at tage! Ja, siger man saa, men det kan Samfundet ikke bære, saa vil det først blive rigtig galt. Netop, ja, men saa *har* vi jo tilstrækkelig Grund til at vælte Systemet over Ende. Eller *er* det sandt, som det siges, at man har slaaet sig til Ro med, at Arbejdsløshed kan ikke afskaffes, at man nøjes med at tage den til Efterretning? Saadan føler de arbejdsløse af og til, og vel ikke uden Grund!

Der er i den seneste Tid, saavel fra Regeringsside som fra Oppositionsside, talt om at vise Borgersind og lignende smukke Ting, som lyder kønt, men ikke er meget værd, hvis der ikke er Realiteter bag. Man har søgt at fremkalde en Samarbejdets Aand, en Fællesfølelse, til Løsning af store Opgaver. Og man er enedes om at vedtage Skattelove. Menigmand er rørt over Politikernes storslaaede Offer, naar de giver Afkald paa at skælde hinanden ud. Men altsaa nu, da Samarbejdet skal føres ud i Livet, kunde man saa ikke udvide det til Gavn for de smaa i Samfundet?

Kunde man ikke sætte sig for, naar nu altsaa det bestaaende *skal* bevares, at gøre noget for at løse — eller delvis — løse Arbejdsløshedsproblemet saa godt, som det er muligt inden for det nuværende Samfundssystem. Ikke ved at nedsætte en Kommission, det har vi jo prøvet.

Men uden »Indgreb« gaar det vel ikke. Men effektiv Kontrol med Produktionen maa der til. Bedriftsraadstanken tages op til Overvejelse. Sikkert kunde der ogsaa ved en *Ordning af Arbejdsanvisning* overhovedet gøres noget for Beskæftigelsen. Hvis man havde Kontrol over Antagelse og Opsigelse, kunde man i nogen Grad fjerne Konkurrencemomentet blandt Arbejderne og samtidig faa slaaet fast, *om* der er noget, der hedder: Ukvalificeret Arbejdskraft. Man vilde have mere Klarhed over Tilstandene paa Arbejdsmarkedet. Hvis der saa ovenikøbet kunde etableres Samarbejde mellem Bedriftsraad og Anvisning, kunde der vel ogsaa ad denne Vej raades Bod paa den altfor store Ledighed.

Sikkert er der Fart inden for Erhvervs- og Fagbevægelse, der maaske har Forslag til Udbedring af Situationen

som den er i Øjeblikket. Og sikkert Forslag, der baade hvad Effektivitet og Gennemførlighed angaar er langt bedre, end det her skitserede. Men saa lad os faa dem frem.

For at gentage: Vil man bevare Systemet, maa der gøres noget. Der maa handles! Og naar man ellers taler saa meget om Samfølelse, saa giv Folket et Bevis herpaa!

Eller træk i Rebet og lad Dødsklokken lyde over det elendige System! *Povl A. Sjøl.*

Provinsens Svendeprøver

De i *Foraaret 1939* afholdte Svendeprøver i Bogtrykfaget i Provinsen fik følgende Udfald:

Sætterprøverne:

Følgende bestod:

Axel A. B. Jensen	Rudkøbing	Langelands Avis
Jens P. Christensen	Korsør	N. Zackariassens Bogtr.
Jens Engb. Dahlin	Skive	Skive Venstreblad
Harald J. S. Hansen	Varde	Bogtr. J. Petersen
Asger Kr. Jørgensen	Svendborg	Svendborg Amtstidende
Carl V. B. Jensen	Nykøb. F.	Loll.-Falst. Folketid.
Kjeld R. Therkildsen	Kolding	Konr. Jørgensens Bogtr.
Poul Svarre	Køge	Østsjællands Folkeblad
Henning Lauritzen	Kolding	Bogtr. V. Schäffer
Børge Christensen	Slagelse	Centraltrykkeriet
Hans E. Nielsen	Kalundb.	Kalundb. Avis og Bogtr.
Børge W. Svensson	Nykøb. F.	Centraltrykkeriet
Poul Jensen	Hillerød	Nordsj. Venstrebl. Bogtr.
Erik Mariager	Aarhus	Phønix Bogtr.
Svend Olaf Reimieh	Rønne	Bornholms Tidende
Holger C. Petersen	Rønne	Bornholms Tidende
Carl Vilh. Andersen	Odense	Fyens Tidendes Bogtr.
Arly Skoubo	Kalundb.	Kalundb. Folkeblad
Henry Ægidius Hansen	Nyborg	Nyborg Avis
Henry V. Madsen	Aarhus	De forenede Bogtr.
Vagner Henriksen	Holbæk	Holbæk Amtstidende
Poul H. Nielsen	Holbæk	Holbæk Amts Venstrebl.
Carl Erik C. Lund	Aarhus	Aarhus Stiftsbogtr.
Børge H. E. Lassen	Vordingb.	Fr. Sommers Bogtr.
Leif Pedersen	Kalundb.	Kalundb. Dagbl. Bogtr.
Hans Olesen Hansen	Rudkøbing	Bogtr. R. C. Rasmussen
Carl Jørg. Fr. Clausen	Frederiksv.	Frederiksv. Bogtr.
Gunnar Dalsgaard	Hjørring	Vensyssel Venstrebl.
Erik Ottesen	Aarhus	Reklametrykkeriet
Svend Jacobsen	Hjørring	Hjørring Bogtr.
Karl N. Thorn	Brande	Bogtr. Johs. Gaaei
Leo Nielsen	Frederiksh.	Bogtr. Aug. Frederiksen
Johan Gustafsen	Frederiksh.	Frederikshavn Avis
Jørn Wendelboe Jørgen	Aalborg	Oscar Jørgensens Bogtr.
Poul E. Mogensen	Hillerød	Bogtr. Rud. Pallesen
Kai Abilg. Jacobsen	Thisted	Bogtr. Abilg. Jacobsen
Niels Nørgaard Olsen	Dybvad	Bogtr. G. Pilegaard
Axel Lykke Olsen	Glamsbjerg	Bogtr. Alf Boe
Aage Rich. Mikkelsen	Svendborg	Bogtr. H. C. Arnberg
Leo E. Lund Larsen	Middelfart	Middelfart Maskinsats
Peter Buus Pedersen	Nr. Sundby	Bogtr. Børge Larsen
Egon Samuelsen	Horsens	Bogtr. J. A. Kloster
Vald. Rasmussen	Viborg	Bogtr. Kr. Møller
Leif Segall	Esbjerg	Dagbl. Sydvestjylland
Carl Jensen	Køge	Østsjællands Avis
Carlo C. M. Kristensen	Aalborg	Søren Hempels Bogtr.
Tage Christensen	Rønne	Bogtr. R. C. Rasmussen
Jens Verner Pedersen	Viborg	Viborg Stiftstidende
Gunner Sørensen	Roskilde	Roskilde Dagblad
Peter Aabo Hallingsen	Rødkærsb.	Bogtr. Wallent. Nielsen
Niels E. Petersen	Odense	Specialbogtrykkeriet
Poul A. Hansen	Ringkøbing	Bogtr. A. Rasmussen
Karl A. Nederby Poulsen	Lemvig	Bogtr. Hestbech
Axel Rasmussen	Hadsund	Hadsund Folkeblad
Viggo E. Jacobsen	Odense	Andelsbogtrykkeriet
Erik Langg. Knudsen	Aarhus	Hafnia-Trykkeriet
Johan Dyhr	Aarhus	Purups Bogtr.
V. Poul Christensen	Aarhus	Jørg. Jensens Bogtr.
Jens Gormsen	Sønderborg	Bogtr. F. C. Eggerth
Axel Bergstrøm	Nakskov	Vestlollands Avis
Erik R. Nielsen	Randers	Handelstrykkeriet
Karl Emil Boesen	Nykøb. M.	A/S Morsø Folkeblad
Arne Brix	Randers	J. M. Elmenhoff & Søn
Jens Vejle	Assens	Bogtr. Gustav Vejle
Olaf Seeberg	Vejle	Vejle ny Bogtrykkeri
Børge Balle	Aabenraa	Bogtr. M. C. Pedersen
Peer Cederlund Rytter	Aarhns	Standard-Trykkeriet
Erik V. Larsen	Aarhus	National-Trykkeriet
Friedrich Wiuff	Sønderborg	Wiuffs Bogtr.
Oscar E. W. Larsen	Bogense	Bogense Bogtr.
Hans Fengel Olsen	Helsingør	Bogtr. Emil Pedersen
Vagn Andersen	Grenaa	Redakt. G. S. Andersen
Alfred Kraue	Haderslev	Bogtr. N. Th. Thomsen

Trykkerprøverne:

Følgende bestod:

Hans Kryger	Aabenraa	A/S Dagbl. Heimdahl
Ove V. Jensen	Kolding	Konr. Jørgensens Bogtr.
Kai Ove Schønemann	Horsens	F. Schur & Co.s Bogtr.
Eigil E. Larsen	Aarhus	Reklametrykkeriet
Villy Larsen	Odense	Bogtr. Marius Jensen
Stig Andersen	Aalborg	Expres-Trykkeriet
Vagn R. Pedersen	Holstebro	Bogtr. N. P. Thomsen
Vagn Madsen	Maribo	A/S Lollandsposten
John H. E. Nielsen	Aarhus	Th. Thrues Bogtr.
Egm. V. Pedersen	Aarhus	Bogtr. O. E. Christiansen
Børge Chr. Birch	Randers	J. M. Elmenhoff & Søn
Eivind W. Larsen	Odense	A/S Hagen & Sivertsen

Følgende ikke bestaaet:

Henn. Nielsen, Trykker	Slagelse	Gutenberg-Trykkeriet
Robert Jensen, Sætter	Samsø	Samsøpostens Bogtr.

Novemberfesten

afholdes

Lørdag den 18. November

Kl. 20,30—4,00.

1. Klasses Underholdning

Dans - Stort Orkester

Billetsalg kun til Medlemmer

Kr. 1,50, incl. Dans

Ingen numererede Pladser

Billetsalget begynder 1. November

Nærmere i næste Numer.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

Velkomstfest for Aarets unge Svende

i Forbindelse med

udvidet Tillidsmands-Sammenkomst

Tirsdag den 31. Oktober Kl. 20

i Folkets Hus, Enghavevej.

Til Sammenkomsten indbydes:

Alle unge Mennesker, som har udlært siden 1. Januar 1939, eller som vil faa udlært senest 31. December d. A. (forsaavidt de har bestaaet Svendeprøven). Ogsaa *Paalæggersker*, der *umiddelbart efter Elevtidens Afslutning* har meldt sig til Optagelse indenfor Tidsrummet *28. Oktober 1938—31. Oktober 1939*, indbydes.

Desuden indbydes samtlige valgte og hos Organisationen indregistrerede *Tillidsmænd og Inkassatorer* samt Medlemmer af *Brancheklubbernes Styrelser*.

Det bemærkes, at Adgangskort, svarende til det indregistrerede Antal Inkassatorer og Tillidsmænd for det paagældende Trykkeri, maa rekvireres paa Kontoret senest Fredag den 27. Indbydelsen gælder ovennævnte *personlig* og kan ikke overføres paa andre Kolleger, hvorfor Kort, der ikke vil blive benyttet, bedes returneret til Kontoret senest Mandag den 30.

Hvad angaar *de unge Svende* vil Adgangskort for alle, der omfattes af ovenstaaende Indbydelse kunne rekvireres fra de Trykkerier, hvor de unge Svende arbejder, eller, hvis de er ledige, af dem selv paa Kontoret. Ogsaa her gælder det, at Indbydelserne er strengt personlige, hvorfor Kort, der ikke benyttes, bedes tilbagesendt til Kontoret.

Styrelsen.

Samfundssindet blomstrer!

Som det fremgaar af de sidste Numre af »Typ.-Tid.« har der blandt Kollegerne begyndt at hæve sig Røster for en Lønkompensation for den stærke Prisstigning.

Det er forstaaeligt, at Arbejderne begynder at blive betænkelige. Naar de ser, hvorledes Samfundssindet giver sig Udslag i andre Kredse, kan *de* ikke slaa sig til Ro i selvopgivende Resignation. Vi er daglig Vidne til, hvorledes ærede Medborgere sikrer sig ved høje Avancer paa Livsfornødenhederne. Landmændene vedtager den ene truende Resolution efter den anden, hvori de kræver Kronen yderligere forringet. Man skulde dog ellers mene, at det nu kunde være nok med den *Svindel*, som en Nedskæring af Landets Mønt maa siges at være. Til Forstaaelse af Kronens nuværende Værdi tjener, at man i Bladene kan se Annoncer, der tilbyder *24 Kr.* for en Guldtikrone.

I September Maaned steg en gros Priserne med 16 pCt. Vi kan derfor vente en snarlig meget mærkbar yderligere Stigning i Detailpriserne.

Nu skal Priserne paa Mælken ogsaa have et Skub opad. Som Forsvar for Forhøjelsen fremføres bl. a., at Mælken er det eneste, der ikke er steget. Maa vi have Lov til overfor denne dristige Paastand at minde om, at der dog findes et andet Omraade, hvorom det samme kan siges — nemlig *Arbejdslønnen.*

Der er Tale om en Forhøjelse af Mælkepriserne paa 2—4 Øre pr. Liter. Landmændene har forhøjet den med *en halv Øre.* Og saa kan Forhandlerne naturligvis ikke nøjes med mindre end seks—syv Gange saa meget! Til trods for, at de i Forvejen har en Avance af — *20 Øre* pr. Liter.

Det Spørgsmaal melder sig stadig: Hvorfor kan vi ikke her i Landet sætte Maximalpriser paa de Varer, hvis Priser ved en ublu Avance skrues op i det meningsløse?

I Udlandet kan det godt praktiseres.

— — — Vist er der Vækst i Samfundssindet. Men dets Blomster dufter af — Egoisme. *Fr. N.*

Resolution

Til Dansk Typograf-Forbund, Forbundsstyrelsen!

Hillerød Lokalafdelings ordinære Generalforsamling Søndag den 15. Oktober 1939 har enstemmigt vedtaget følgende Udtalelse:

»Da den opstaaede Krigssituation allerede har medført en Dyrtid med stærke Prisstigninger, der føles som en mærkbar Reduktion af de eksisterende Lønninger, opfordrer man Forbundsstyrelsen til snarest at søge opnaaet en øjeblikkelig Udligning for Prisstigningerne, idet man finder det urimeligt, hvis man i denne ekstraordinære Situation skal vente til Pristalsreguleringen i Februar 1940.«

Svar til Hellberg

Det skal ikke lykkes dig at fordreje Sandheden, selvom du aldrig har været kræsen i Valget af dine Midler.

I din oppustede aandelige Overlegenhed er det vel vanskeligt for dig ikke at se alle andres Meninger end din egen som taagede og uklare.

Men du maa undskylde, vi eksisterer ogsaa.

Din Dygtighed er stor, men din Indbildskhed langt, langt større. Og din aarelange Erfaring i at dreje Halsen om paa Ting, der staar dig i Vejen, kender vi — en hel Del af os.

Det var mig, og ikke dig, der skrev for Maven. Din Interesse for Maven kender vi. Den har næppe været et Udtryk for Fællesskabets Ide altid.

Hverken Demagogi eller min Lyrik, som du søger at indblande i Diskussionen, rokker ved den Kendsgerning, at dit Svar var ynkeligt og tilfredsstiller hverken vore arbejdende Kolleger eller vi arbejdsløse. *Op med Lønnen! Op med Understøttelsen!* Det er derfor, du sidder i Evaldsgade.

NB.! Og maa jeg saa være fri for, at du igen hænger i Rumpen paa mit Svar. *Werner Helmert.*

Med Redaktørens Tilladelse

bemærkes, at ovenstaaende Indlæg næppe skaffer mere i Lommen hos nogen. Naar Helmert i ovenstaaende tillægger mig en Række Udyder, maa jeg have Lov at minde om, at samme Helmert for kun to Maaneder siden, den 15. August paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, forøvrigt ogsaa dér ukaldet, foreslog Forsamlingen at vælge mig til Næstformand for De samvirkende Fagforbund og sluttede med at sige: »Vælg Sigvald Hellberg, en af de bedste Mænd i dansk Fagbevægelse!«

Saa nu er jeg jo helt i Vildrede med de Helmertske Vurderingers Værdi.

Og det er der sikkert flere, der er.

Venligst

Sigv. Hellberg.

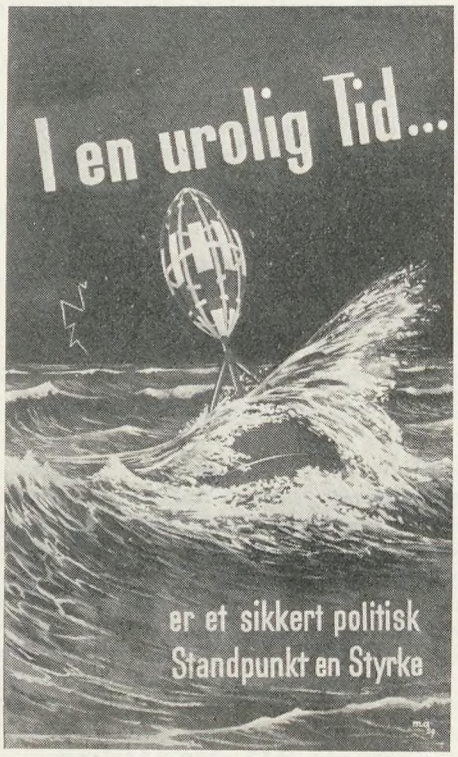

Socialdemokratiets Agitatorer arbejder for Tiden Landet over for at vinde nye Medlemmer til Partiet.
Med den i Aarenes Løb skete sociale Udvikling vil det være naturligt, at alle Arbejdere slutter op om Arbejdernes Parti. Lad det da blive saaledes, at

En Afskedigelse m. v.

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. Oktober 1939 i Sag Nr. 2703: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem Kristeligt Dagblad mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund og dettes Københavns Afdeling.

Den 15. September d. A. tilskrev Kristeligt Dagblad den ved Bladet ansatte Rotationstrykker S. saaledes:

»Da Kristeligt Dagblad ikke mener at kunne gøre Brug af Deres Tjeneste længere, sender vi Dem hermed en Opsigelse til Fratræden af Deres Stilling Dags Dato og vedlægger Deres Løn for den forløbne Uge tilligemed 2 Ugers Løn, som De efter Loven kan tilkomme.«

S., der havde været ansat ved Bladet i ca. 40 Aar, henvendte sig i Anledning af denne Opsigelse til Formanden for Typograf-Forbundets Københavns Afdeling, der spurgte S. om, hvad der kunde være Grunden til Opsigelsen, hvortil S. erklærede, at han ikke var sig bevidst at have forbrudt sig paa noget Punkt, og at han kun kunde tænke sig Opsigelsen foranlediget ved en Uoverensstemmelse mellem ham og Bladets Forretningsfører angaaende Betaling for et Overarbejde.

Da Afdelingsformanden herefter formodede, at der maatte foreligge en Misforstaalse, begærede han overfor Københavns Bogtrykkerforening Sagen behandlet ved Mægling, hvilket Bogtrykkerforeningen gik ind paa. Mæglingsmødet berammedes til den 19. September.

Imidlertid mente Afdelingsformanden at have konstateret, at de overenskomstmæssige Bestemmelser om Fastlæggelse af en Hvilepause paa 1/2 Time for det Hold af Personalet i Bladets Trykkeri, hvis Arbejdstid begyndte Kl. 21, ikke blev overholdt af Bladet. Forholdet var det, at Bladet havde ladet Trykkerne benytte en Standsning paa en Times Tid mellem Trykningen af Bladets 1ste og 2det Oplag, mellem Kl. ca. 2 og ca. 3, som Spisehvil, uden at det var nærmere fastslaaet, indenfor hvilke Klokkeslet denne Pause skulde falde. Da Afdelingsformanden derhos fandt, at Trykkerne havde Krav paa en bestemt fastlagt Pause med Arbejdsfrihed paa et tidligere Tidspunkt efter Arbejdstidens Paabegyndelse Kl. 21, havde han samme Dag, som Begæring om Mægling blev fremsat, altsaa den 16. September, en Telefonsamtale med Bladets Trykkeribestyrer, og da denne ikke kunde give bestemt Tilsagn om en nøjagtig Fastlæggelse af Hvilepausen, erklærede Afdelingsformanden, at Pausen skulde fastlægges til Tiden 0,30 til Kl. 1 fra Mandag den 18. September at regne, og overensstemmende hermed gav han Bladets Personale Besked. Af Hensyn til Bladets Trykning var det driftsmæssigt umuligt for Bladets Ledelse at indgaa herpaa, og Bladet besluttede derfor at omlægge Arbejdstiden, saaledes at Natholdet paabegyndte sit Arbejde Kl. 22 i Stedet for Kl. 21, hvorved der vilde forløbe 1 Times kortere Tid fra Arbejdets Paabegyndelse til Hvilepausens Indtræden. Bladets Ledelse havde faaet Personalets Samtykke til, at en saadan Forlægning af Arbejdstiden kunde træde i Kraft uden Hensyn til, at Fagets Overenskomst foreskriver, at en Omlægning af Arbejdstiden »saavidt muligt« skal varsles 2 Dage forud. Afdelingsformanden modsatte sig imidlertid denne Forlægning af Arbejdstiden ud fra den Betragtning, at Bladet ikke ensidigt kunde omlægge Arbejdstid og Hvilepause paa et Tidspunkt, da disse Spørgsmaal var indbragt til organisationsmæssig Forhandling.

Da Bladets Personale mente at maatte følge Afdelingsformandens Anvisninger og Ordrer, saa Bladet sig nødsaget til i den til Tiden fra Kl. 0,30 til Kl. 1 omlagte Hvilepause at antage 2 Ektratrykkere, hvortil Udgiften ialt, nemlig til den 29. September incl., har beløbet sig til 684 Kr.

Endelig var der mellem Bladet og Forbundet Uovensstemmelse om Beregningen af Overarbejdstid og Vederlag for Overarbejde, og i Forbindelse med sit Paabud om, at Arbejdstiden ikke maatte omlægges, gav Afdelingsformanden Personalet

Besked om, at intet Overarbejde maatte udføres med Undtagelse af Overbejde Søndag Nat af Hensyn til Bladets Mandags-Udgave.

Paa det til den 19. September berammede Mæglingsmøde drøftedes bl. a. Grunden til Trykker S.' Afskedigelse, men da den for Kristeligt Dagblad mødende Forretningsfører afgjort nægtede at give Oplysning herom under Paaberaabelse af, at dette var Typograf-Forbundet uvedkommende, forlod Afdelingsformanden Mødet, der saaledes endte resultatløst.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem Kristeligt Dagblad indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund og dettes Københavns Afdeling med Paastand om, at der i Anledning af Afdelingsformandens efter Klagernes Formening ulovlige Forhold:

1) ved Fastsættelsen af Hvilepausen,
2) ved Forbudet mod Arbejdstidens Omlægning og
3) ved Forbudet mod Overarbejde

idømmes Dansk Typograf-Forbund en Bod, omfattende ogsaa Erstatning for de Bladet ved Antagelsen af de 2 Ekstra-Trykkere paaførte Udgifter.

De Indklagede paastaar Sagen henvist til Organisationernes Forhandling, eventuelt til Afgørelse ved faglig Voldgift. Subsidiært, hvis denne Paastand ikke tages til Følge, paastaar de Indklagede Frifindelse.

Foreløbig bemærkes, at Retten efter Sagens Beskaffenhed ikke har fundet tilstrækkelig Grund til at henvise den til Behandling efter Reglerne om faglig Strid eller til at udsætte nærværende Sags Afgørelse, indtil de mellem Parterne bestaaende Uoverensstemmelser er afgjorte ved faglig Voldgift.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand har de Indklagede henvist til de af Bladet formentlig begaaede Uregelmæssigheder ved Hvilepausens Fastlæggelse og til den foran omtalte af Afdelingsformanden fremførte Betragtning om, at den af Bladet trufne Beslutning om Arbejdstidens Omlægning ikke burde ske, mens Forhandlingerne om Spisepausens Fastlæggelse var svævende. Hvad særlig angaar Afdelingsformandens Forbud mod Overarbejde har de Indklagede gjort gældende, at Spørgsmaalet herom ikke hører under Den faste Voldgiftsrets Kompetence, men maa afgøres af det i Overarbejdslovens § 7 omhandlede Udvalg. Som Baggrund for hele Sagen har de Indklagede henvist til Afskedigelsen af den hos Bladet gennem 40 Aar beskæftigede Trykker S. og til Bladets kategoriske Afvisning af at meddele Forbundet nogen Oplysning om Grunden til denne Afskedigelse.

Hvad dette sidste Punkt angaar, skal Retten — i Tilslutning til, hvad der er udtalt i tidligere Kendelser — bemærke, at man under de foreliggende Forhold ikke kan godkende, at Bladet har vægret sig ved at afgive nogen som helst Oplysning om Aarsagen til Afskedigelsen, idet Forbundet i hvert Fald har haft Føje til at kræve saa meget meddelt om Aarsagen til Afskedigelsen, at det paa Grundlag heraf har kunnet skønnes, om Afskedigelsen efter sin Begrundelse har kunnet motivere en Indskriden fra Organisationens Side. Efter hvad der nu er oplyst under Sagens Behandling for Den faste Voldgiftsret har dette sidste ikke været Tilfældet, idet Afskedigelsen af S. maa antages at være begrundet i længere Tids Utilfredshed med S.s Forhold paa Arbejdspladsen, hvilket gentagne Gange har givet Anledning til Paatale fra Ledelsens Side.

Selv om der nu paa dette Punkt ved Mæglingsmødet er begaaet Fejl fra Bladets Side, kan dette ikke komme i Betragtning ved Bedømmelsen af Ansvaret for Afdelingsformandens Indgriben i Arbejdsforholdene ved Bladet, der fandt Sted *inden Mæglingsmødets Afholdelse den 19. September.* Og hvad denne Indgriben angaar, maa Retten statuere, at den har været ulovlig for alle de tre paaklagede Punkters Vedkommende.

Spørgsmaalet om Hvilepausen kunde have været behandlet ad organisationsmæssig Vej og mulige Uregelmæssigheder paaklaget til Den faste Voldgiftsret, men kunde ikke berettige Afdelingsformanden til ensidigt at diktere Pausens Fastsættelse. Det samme gælder om Forlægningen af Arbejdstiden, der ifølge den faglige Overenskomst § 1 B er overladt til Arbejdsgiverens Bestemmelse efter nærmere fastsatte Regler, og den herom af Bladet trufne Bestemmelse var i nærværende Tilfælde saa meget mere begrundet, som den tilsigtede at afbøde de Bladet ved Afdelingsformandens ulovlige Indgriben vedrørende Hvilepausen paaførte betydelige Ulemper. Hvad endelig angaar Afdelingsformandens Forbud mod Overarbejde, kan der ikke gives de Indklagede Medhold i, at Spørgsmaalet om dette Forbuds Lovlighed skulde henhøre under det i Overarbejdslovens § 7 nævnte Udvalgs Kompetence. Dette Udvalg træffer ifølge Lovens § 7 Afgørelser angaaende Tvistigheder om *præsteret Overarbejdes Lovlighed* eller dets Udligning indenfor den normale Arbejdstid, men ikke angaaende et Spørgsmaal som det her foreliggende, der drejer sig om, hvorvidt en Organisations Formand er berettiget til direkte at gribe ind i Arbejdsforholdene i en Virksomhed ved Paabud om eller Forbud mod Overarbejde. Til en saadan Indgriben afgiver Overarbejdsloven ingen Hjemmel, hvorimod den maa anses for stridende mod de en Organisation og dens Ledelse i Henhold til Septemberforligets Punkt 2 og Punkt 4 paahvilende Pligter.

Som Følge af det anførte vil Klagernes under Sagen nedlagte Paastande være at tage til Følge, saaledes at Boden efter Omstændighederne fastsættes til et Beløb af 800 Kr., der tillægges Københavns Bogtrykkerforening og tillige kan tjene til Dækning for det Kristeligt Dagblad paaførte Tab.

Sagens Omkostninger betales af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovenfor fremstillede Indgriben af Formanden for Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling i Arbejdsforholdene ved Kristeligt Dagblad har været ulovlig.

Til Københavns Bogtrykkerforening betaler Forbundets Københavns-Afdeling en Bod paa 800 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

— — —

Til ovenstaaende Kendelse er at bemærke, at den vel bestrider *Organisationsformandens* Ret til uden videre at forbyde et Overarbejde, men den begrænser paa ingen Maade *Personalets* Ret til at nægte Overarbejde. *Sigv. Hellberg.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

Fem Tarifmøder.

Fredag den 3. November Kl. 20:
K. A. Jørgensen taler om Haandsættertarifen.

Nedenstaaende fire Møder ledes af *Martin Pedersen.*

Fredag den 10. November Kl. 20:
Analysering af Tarifens Special-Bestemmelser for Værk- og Akcidenssættere. Lysbilleder.

Fredag den 17. November Kl. 20:
Kursus i Beregning af Bogsats og Tabellers Satsværdi. Forbundets Beretning 1935-37 medbringes.

Fredag den 24. November Kl. 20:
Analysering af Akcidensarbejders Satstid, illustreret ved Eksempler i Lysbilleder.

Fredag den 1. December Kl. 20:
Kursus i Beregning af Akcidensarbejders Satstid.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Generalforsamlinger · Møder

Næstved Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 7. Oktober paa »Bygningen«. Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, indledte. Til Dirigent valgtes *H. Meyer*. — Formanden begyndte sin Beretning med at udtale, at der i Kvartalets Løb var udlært 3 (2 Sættere og 1 Paalæggerske). Fra et Kursus i Socialdemokratiet, hvori Formanden og Næstformanden havde deltaget efter Indbydelse, gav Formanden en Del Oplysninger. Fra Fællesorganisationens Oplysningsforbund var modtaget Opfordring om at deltage i Studiekredse og Foredragsrækken, hvilket blev anbefalet Kollegerne. Formanden indskærpede de arbejdsløse at faa de rigtige Feriebøger og -Mærker udleverede, da kun disse blev refunderet af Forbundet. — Formanden oplæste derefter Regnskaberne. Hovedkassen: Balance Kr. 4390,50, indsendt til Forbundet Kr. 3225,50. Lokalkassen: Kr. 557,70, indsat i Banken Kr. 197,50, Formue Kr. 835,15. Jubilæumsfonden Kr. 150,00. Sygekassen: Kr. 220,75, Formue Kr. 1618,33. — Næstformanden, *Oluf Larsen*, aflagde Beretning fra Fællesorganisationens Repræsentantskabsmøde. — Da Oplysningssekretær-Repræsentanten var rejst fra Byen, vedtoges det i Stedet at nedsætte et Udvalg, bestaaende af én Repræsentant for hver Branche. — Under Eventuelt opfordredes Bestyrelsen til at undersøge Muligheden af et Besøg paa Magle Mølles ny Papirfabrik. — Formanden udtalte sluttelig Haabet om, at vort Forbund, trods vanskelige og urolige Tider, maatte komme over Krisen uden altfor store Vanskeligheder. — Med en Tak for Fremmødet hævede Dirigenten Generalforsamlingen. *Sek.*

Vejle Lokalafdelings

Bestyrelse havde Lørdag den 7. Oktober i Forbindelse med den kvartaarlige Generalforsamling arrangeret en Efteraarsfest for Medlemmerne. Festen, der havde samlet 57 Kolleger, blev overmaade vellykket; den var knyttet sammen med Kassereren *Alfred Bergs* Jubilæum, for hvem der blev holdt flere gode Taler, hvori der blev takket for godt Samarbejde og Kammeratskab.

Efter en lille Pause afholdtes Generalforsamlingen, der indlededes af *Formanden*, der udtrykte sin Glæde over at se den store Tilslutning og haabede, at dette ogsaa maatte blive Tilfældet ved fremtidige Generalforsamlinger. — Til Dirigent valgtes *S. Michaelsen*. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Formandens Beretning var ganske kort. Der havde ikke været store Sager i det forløbne Kvartal. Bestyrelsen havde deltaget i nogle Møder angaaende den paatænkte Stiftelse. Lærlingeantallet paa Teknisk Skole var blevet udvidet med 3, hvilket havde til Følge, at 1. Aars Lærlinge ikke kom i Fagklassen. Formanden omtalte Studiekredsen, som vilde blive oprettet, hvis der meldte sig tilstrækkelig mange Medlemmer. Arbejdsløshedsprocenten har været langt nede i Sommer, men er nu desværre steget noget paa Grund af Situationen. Der var 3 arbejdsløse i Afdelingen. Beretningen toges til Efterretning. — *Kassereren* oplæste Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4588,90, i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 991,00, indsendt Overskud Kr. 2895,15. Lokalkassens Balance var paa Kr. 1149,98, Beholdning Kr. 683,78. Regnskaberne godkendtes. — Valgene var alle Genvalg, nemlig: Som Formand: Halvor Hansen, som Bestyrelsesmedlem: Otto Christensen, Suppleant: Niels Jensen, Revisor: Willy Grønfeldt Petersen, Suppleant: Niels Jensen, som Repræsentant til Lærlingeafdelingen: Halvor Hansen og som Repræsentanter til »Vejle Social-Demokrat«: Lund og Boesen. — Under Bevillinger fik Bestyrelsen efterbevilget Udgifterne til Afholdelse af Festen. Frelsens Hærs Slumsøstre bevilgedes 10 Kr. — Studiekredsarbejdet var eneste Punkt under Eventuelt, og efter anbefalende Udtalelser af *Otto Christensen* og efter at *Berg* havde givet nogle Oplysninger desangaaende, blev der foretaget Afstemning, og der meldte sig foreløbig 16 til Studiekredsen, som saa vilde blive paabegyndt i November. — Dirigenten sluttede derefter Generalforsamlingen. *S. J.*

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 11. Oktober ordinær Generalforsamling paa Odd Fellow Palæet. *Formanden* omtalte i sin Beretning Blokeringen af Alfr. Christensen, Dronninglund, samt Ekskluderingen af de to Typografer, der arbejdede hos ham. Forskellige Sager refereredes. *Mar. Andersen* ønskede sat ind for en Udligning straks for den Prisstigning, der allerede er sket. *Lars Pedersen* ønskede Understøttelsen sat op, eventuelt ved Lokalkassens Hjælp. — *C. P. Jespersen* aflagde Regnskabet, der godkendtes. — *Aage Pedersen* aflagde Beretning fra Bladmødet. *Holger Nielsen* om Lærlingeforeningen og Vinterens Oplysningsarbejde. — Teknisk Skole bevilgedes 25 Kr. — Et Andragende fra Lærlingeforeningen udsattes til næste Generalforsamling. — Under Eventuelt efterlyste *Mar. Andersen* noget mere Selskabelighed, Filmsfremvisning etc. — Generalforsamlingen sluttede med Lokaleleje. *k. k.*

Nær og Fjern

Ang. Ungsvendefesten den 31. Oktober henvises til Indbydelsen paa 3. Side.

Novemberfesten. Se Meddelelsen Side 430.

Bladsætterklubben afholder sin ordinære Generalforsamling Søndag den 29. Oktober i Rømersgade 22, Karl Marx Salen. Se omstaaende Annonce.

Omslaget til Grafisk Teknik Nr. 5 er fremstillet efter en særlig Metode. Men læs selv derom i Grafisk Teknik, Nr. 5, Side 157—158.

Kursus i Dansk. Vi henleder Opmærksomheden paa omst. Annonce fra Dansk Kursus, Hillerød.

Følgende danske Deltagere i Stockholms Tidnings Haandsættersektions Annoncekonkurrence har opnaaet Præmie: *Henry Pedersen* (to Pr.), *Harald Worre Jensen*, *Arne Jensen*, *Hans Kjer* og *Ib Bendixen*, alle af København.

Anerkendende Ord. Luxemburg Typograf-Forbunds Medlemsblad »Mitteilungen« skriver i sit Referat fra den internationale Typograf-Kongres i København bl. a.:

Aabningen af Kongressen var fastsat til Søndag d. 6. August Kl. 10 Form. Kongreslokalet var i Søpavillonen, en Bygning, der har stor Lighed med Alsterpavillonen i Hamborg; en luftig og behagelig Bygning, fuld af Lys og Sol. Danskerne holder meget af Fane- og Flagudsmykninger. I Kongressalen hilstes man ved Præsidentens Bord velkommen af Faner fra alle de Lande, fra hvilke der var Kongresdeltagere; en prægtig Blomsterkurv prydede Præsidentbordet. Særlig rosende Omtale fortjener Kongressens Tryksager, der overraktes hver delegeret i en rød Mappe af imiteret Saffian, forsynet med Bogtrykkervaabnet og hver enkelt delegerets Navn præget i Guld. De vakte da ogsaa almindelig Beundring blandt de delegerede og fortjener ubetinget Ros. Ogsaa alle de øvrige Tryksager blev leveret de delegerede i første Klasses typografisk Udførelse.

Bladsætter-Klubben
Bog- & Akcidenssætter-Klubben
Københavns Maskinsætter-Klub

Søndag den 5. November, Kl. 11 Formiddag, Rømersgade 22,

Aksel Jensen
indleder en Diskussion over Emnet

Haandsætter - Maskinsætter

Kolleger fra andre Brancher indbydes.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Begrebsforvirring. I Typografiske Meddelelser skriver en norsk Kollega i en Artikel følgende:

»I Dag staar to *socialistiske* Stormagter frem for Verden og tilbyder *Fred!* Det beror paa det kapitalistiske England, om vi faar denne Fred.«

Det ligger nær at spørge: *Hvad er da Socialisme?*

Krigsomkostningerne ved Konflikten i de grafiske Fag i Sverige i 1938 er opgjort til 3.254.458 svenske Kroner og omfattede ca. 10.000 Mand. Af disse Udgifter faldt 1.385.720 Kroner paa Arbejdsgiverne. Paa Arbejdernes Side var Udgifterne, fordelt paa de tre grafiske Organisationer, følgende: Bogbinderforbundet 531.121 Kr., Litografforbundet 207.615 Kr. og Typografforbundet 1.130.002 Kr.

I Tyskland taler man om følgende noget mærkelige Tilfælde: Ebert, Republikens første Præsident, havde 5 Bogstaver i sit Navn. Han var Præsident i 5 Aar. Hans Efterfølger, Hindenburgs Navn omfattede 10 Bogstaver. Hindenburg var den tyske Republiks Præsident i 10 Aar. Hitlers Navn indeholder 6 Bogstaver — han har haft Magten i 6 Aar. Hvor længe vil han beholde den?

Tak

Alle mine Kolleger og Arbejdskammerater bedes modtage min hjertelige Tak for den smukke Dag, de skænkede mig. En Solskinsdag i denne mørke Tid.

Med kollegial Hilsen

Elvira Hansen.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17.15—18.15.

Klubaften paa Onsdag, Kl. 20, i Evaldsgade.

Onsdag Aften afholder Faglig Ungdom Gymnastik-Kursus paa De forenede Kirkeskoler, Fredericiagade 35. — Prisen er 75 Øre pr. Maaned — og ikke, som meddelt i forrige Nummer, 25 Øre. — Vi beder undskylde.

Amatør-Show.

Sammen med Litografernes Ungdoms-Forbund afholder vi Lørdag den 18. November Kl. 20 i *Borgernes Hus, den store Sal*, et stort tilrettelagt Amatør-Show under Medvirken af *»grafiske Talenter«*. Festen er arrangeret paa Grundlag af mange Kammeraters udtrykte Ønske om Afholdelsen af en saadan Fest. Som Følge deraf, bør man sikre sig Billet i Tide. Det er tydelig, en saadan Lejlighed til at tiljuble eller pibe af sine Kammerater lader man ikke gaa fra sig.

Efter Tiljublingen og Pibekoncerten vil der blive Dans til Kl. 2, eventuelt til Kl. ? Program og Billetter paa Kontoret i Aften.

Københavns Afdeling

Paa Tirsdag Kl. 20 *Folkets Hus, Enghavevej,*

Medlemsmøde.

Kontorchef i Arbejderbevægelsens Erhvervsraad,

Niels Lindberg taler om

Prisstigningerne og Arbejdernes Realindtægt.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Det obligatoriske „Københavner"-Emblem.

I Typ.-Tid. Nr. 40 averterer Københavns Lærlingeafdeling med deres nye Emblem, samt bringer Kliche af dette. Afdelingen er saa smart, at de betragter deres Emblem som obligatorisk for hele Landet, hvilket ikke kan lade sig gøre, da Rønne Lærlingeafdeling — som bekendt — har haft eget Emblem fra Januar Maaned, d, A., og fik et Stykke optaget i Typ.-Tid. angaaende dette — uden Kliche. Desuden har to Lærlingeafdelinger, Nakskov og Næstved, faaet fremstillet Emblem — sidstnævnte Mage til vort. Paa Grundlag af dette synes vi ikke, at Emblemet kan betragtes som obligatorisk for hele Landet. Skulde Emblemet betragtes som obligatorisk, mener vi, at Københavns Lærlingeafdeling burde have udsendt et Cirkulære, saa samtlige Lærlingeafdelinger kunde godkende det.

Bestyrelsen for Rønne Lærlingeafdeling.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

11. Oktober: Holstebro 1295,50; 12. Oktober: Vejle 2895,15; 13. Oktober: Aalborg pr. Bl. 1219,79, Kt. 4200,00, ialt 5419,79; 14. Oktober: Horsens pr. Bl. 685,25, Kt. 1000,00, ialt 1685,25, Korsør pr. Bl. 195,85, Løgstør pr. Bl. 160,00, Kt. 250,45, ialt 410,45, Nykøbing M. 812,35; 16. Oktober: Esbjerg pr. Bl. 409,95, Kt. 1900,00, ialt 2309,95, Haslev 124,80, Kalundborg pr. Bl. 212,90, Kolding 3407,20, Lyngby pr. Bl. 128,45, Ringsted pr. Bl. 392,82, Rønne 2832,70, Silkeborg pr. Bl. 294,96, Kt. 710,00, ialt 1004,96, Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 2340,07, ialt 2640,07; 17. Oktober: Grenaa 364,85, Haderslev 1148,90, Hillerød 2192,08, Svendborg pr. Bl. 500,00, Kt. 1002,42, ialt 1502,42, Nakskov 1686,25.

København, den 17. Oktober 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Oktober: Aalborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 1219,79; 14. Oktober: Horsens i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 685,25, Korsør i St. f. Juli Kv. Oversk. 195,85, Løgstør i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 160,00, Fredericia 500,00; 16. Oktober: Esbjerg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 409,95, Kalundborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 212,90, Lyngby i St. f. Juli Kv. Oversk. 128,45, Ringsted i St. f. Juli Kv. Oversk. 392,82, Silkeborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 294,96, Slagelse i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 300,00; 17. Oktober: Svendborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 500,00.

København, den 17. Oktober 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Leif Mannicke, udl. 12. 10. 39 hos S. L. Møller (arb. s. St.), Hj.arb.ske Ellen Bjørn Larsen (Bording), Stereotypør Søren Sørensen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen), Sætter Svend Erling Fornæs, udl. 14. 10. 39 i Frb. Bogtrykkeri (arb. s. St.).

Aalborg: Trykker Thorkild Jensen, udl. 17. 10. 39 hos Otto Burmester. Horsens: Sætter Gunnar Kristensen, udl. 15. 10. 39 i Horsens Folkeblad, Sætter Egon Jensen, udl. 15. 10. 39 i Horsens Avis. Nykøbing M.: Sætter Svend Aage Jensen, udl. 22. 10. 39 i Morsø Avis, Sætter Aage Jensen, udl. 15. 10. 39 hos Georg Nielsen. Odense: Kvdl. Hj.arb. Marie Jensen (tidl. Medlem). Svendborg: Sætter Carl Wilde, udl. 15. 10. 39 i Svendborg Avis. Viborg: Sætter Svend Helge Ryttergaard Sørensen, udl. 9. 9. 39 hos Jens Thomsens Eftfl.

Tiltraadte

København: 7234 Emilius Eriksen fra Rejse (arbl.), 5021 Anna Strube fra Slagelse (arbl.), 136 Carl Svendsen fra Holbæk (arbl.), 205 Ludvig Jensen fra Kalundborg (arbl.), 5561 Poul Johansen fra Hillerød (Forenede Protokolfabr.), 2084 Else Hansen fra Aalborg (arbl.), 1829 Oscar Tverskou fra Rejse (arbl.), 5247 Aage Stolt fra Stege (Hv. Ret), 1935 Børge

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Jørgensen fra Rejse (arbl.), 1369 Poul Petersen fra Rejse (arbl.), 1603 Aage Ferdinandsen fra Nykøbing F. (arbl.), 5917 Einar Sørensen fra Kolding (Brdr. Thøgersen).

Aalborg: 7427 Erik Jacobsen (arbl.). Aarhus: 5609 Aage Østergaard Pedersen (arbl.). Esbjerg: 5538 Aage Nørholm Hansen (arbl.), 7093 Evald Jensen (Vestj. Soc.-Dem.). Haderslev: 6368 Børge Jensen (Militær). Holbæk: 3961 Tage Petersen (Bogtr. »Prima«). Holstebro: 5050 Sigrid Kjærsgaard (syg), 6430 Hans Chr. Jensen (arbl.), 7771 Harald Jensen (Holstebro Dagblad). Horsens: 400 Knud Jørgensen (arbl.). Kolding: 5954 Vagn Rounborg (Konrad Jørgensens Bogtr.). Nykøbing F.: 7959 Vagn Birger Madsen (Centraltr.). Næstved: 4671 Inga Kammersgaard (arbl.), 7356 Svend Aa. Winther (Militær), 5930 Knud Jørgensen (Militær). Odense: Kvdl. Hj.arb. Martha Frederiksen (overfl. fra Kvdl. Arbejderforb.), 7314 Henry Ægidius Hansen (Militær). Skanderborg: 3732 Werner Aamann (arbl.). Vejle: 7957 Holger Dahl (Schweitzers Bogtr.). Viborg: 3965 Knud G. Berg (Militær), 5593 Arne Christensen (Militær), 6937 Einar Iversen (Militær).

Fratraadte

København: 5568 Hans Berg til Sønderborg, 5906 Aage Østergaard Pedersen til Aarhus, 6381 V. Ulriksen til Randers.

Aalborg: 5163 Sv. Arne Knudsen til København (Militær), 7801 Oskar Loeb til Viborg (Militær), 2084 Else Hansen til København (arbl.). Frederikshavn: 7338 Johan Gustafsen til Viborg (Militær). Holbæk: 136 Carl Svendsen til København (arbl.). Holstebro: 5954 Vagn Rounborg til Kolding i Pl. Horsens: 6992 Rudolf Zeeberg til Fredericia (Militær), 5961 Kaj Schaumann til Fredericia (Militær). Kolding: 5917 Ejner Sørensen til København i Pl., 7957 Holger Dahl til Vejle i Pl. Maribo: 7356 S. A. K. Winther til Vordingborg (Militær). Nykøbing F.: 5930 Knud Jørgensen til Vordingborg (Militær), 1603 Aage Ferdinandsen til København (arbl.). Stege: 5247 Aage Stolt til København (arbl.). Thisted: 5593 Arne Christensen til Viborg (Militær), 7771 Harald Jensen til Holstebro i Pl., 7427 Erik Jacobsen til Aalborg (arbl.). Viborg: 5746 Sv. Aa. Mollerup til København (arbl.).

Annulleret Udslettelse

København: 5756 Trykker Ib Larsen (Bianco Luno).

Udmeldte

Aarhus: 6520 Søren Houlberg Christensen (Faktor). Odense: 7310 Oscar Westergaard Larsen (fratraadt Faget).

Død

Aarhus: 3622 Mar. Simonsen.

KLUB-ANNONCER

Bladsætterklubben

afholder *ordinær Generalforsamling* Søndag den 29. Oktober Kl. 11 prc. i Rømersgade 22 (Karl Marx-Salen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Arbejdsplanen. 3. Stiftelsesfesten. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

Herreafdelingen

er begyndt.

Onsdag Kl. 20-21½ og Søndag Kl. 10-11½, Hellig Kors Kirkes Skole, Hans Tavsensg. 5

Nye Medlemmer optages i Gymnastiksalen eller hos Formanden, Henning Jensen, Telf. Helrup 2725.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Legat-Uddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommet i Betragning, har faaet Meddelelse herom. Kassereren træffes hver Mandag Aften Kl. 7—8 i sit Hjem, Hillerødgade 139.

Bestyrelsen.

ANNONCER

Paa Grund af særlige Omstændigheder er her Plads for en

dygtig Trykker

til alm. Akcidensarbejde, Billed- og Farvetryk. Fast Plads.

S. M. Olsens Bogtrykkeri, Holbæk.

Sætter søger Plads

straks eller senere. Gerne som Sætter-Trykker. Er vant til Avis- og Akcidensarbejde. Billet, mrkt. »175«, modtager Ekspedition.

Salut Corps 24—60

Grafisk Compagni

Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Ung Maskinsætter,

Provinsianer, Intertype og Linotype, gode Anbefalinger, fast Plads, søger Pladsforandring. Billet, mrkt. »174«, modtager Ekspeditionen.

Linotype.

Simplex, med indbygget Motor og elektrisk Gryde, 220 Volt Jævnstrøm, sælges straks. Solid Køber gode Betingelser. Billet, mrkt. »176«, modtager Ekspeditionen.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 ², Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere **Maskiner, Skrifter, Farver** fra de bedste Fabriker. Valsemassefabrik og Valsestøberi. Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 \ 6-72 /	Rockwell Egyptienne mager, kraftig, fed
6-48	Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72	Versal Grotesk, smal
16-48	Stenskrift, smal
20-48	Klods-Hans, Reklameskrift

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 43 *København den 27. Oktober 1939* *66. Aargang*

En Prisnoteringskomite

Hovedpunkterne i Bestemmelserne om Priskontrollen er følgende:

Der nedsættes en Prisnoteringskomite paa 13 Medlemmer. De fire store politiske Partier faar hver en Repræsentant, og Erhvervene og Forbrugerne tilsammen 8 Repræsentanter. Folketingsmand *Hassing Jørgensen* bliver Komiteens Formand.

Prisnoteringerne skal ansættes under Hensyntagen til Markedsforholdene, herunder Importpriserne. For Varer, der fremstilles her i Landet, er det Produktionsomkostningerne, der skal lægges til Grund. Tanken er, at det gennem Prisnoteringen skal kunne fastslaas, hvad der maa betragtes som den rimelige Dagspris for de noterede Varer. Det erhvervsøkonomiske Raad mener, at man efter dette System kan undgaa, at rent tilfældige Udsving i Importpriserne bliver bestemmende for Markedsprisen herhjemme.

Det vil først og fremmest blive Raavarer og Halvfabrikata, der bliver foretaget Noteringer for. En Notering forudsætter nemlig, at der findes ensartede Varer, for hvilke der kan sættes samme Indkøbspris. For individuelt bestemte Varer, f. Eks. Klædninger, Fodtøj, Haandværksarbejder og andre, vil der ikke kunne blive Tale om Notering. Paa saadanne Felter maa de i øvrigt gældende Prisforskrifter sætte ind.

Hvor det skønnes formaalstjenligt bliver der Adgang til i Stedet for Noteringer at ansætte Maksimalpriser. Det skal ske paa den Maade, at Prisnoteringskomitéen i Forbindelse med Priskontrolraadet afgiver Indstilling til Handelsministeriet eller Landbrugsministeriet, der saa fastsætter Maksimalpriserne. Visse Bestemmelser tager Sigte paa at hindre, at saadanne Maksimalpriser omgaas, f. Eks. ved Fremstilling af Blandingsvarer. Det gøres desuden til en Pligt for den Næringsdrivende til enhver Tid at kunne dokumentere Berettigelsen af en foretagen Prisforhøjelse.

Endvidere indeholder den om Prisreguleringen udstedte handelsministerielle Bekendtgørelse Bestemmelser imod Kædehandel, Bestemmelser om Forbud mod Tilbageholdelse af Varer fra Omsætningen i den Hensigt at skabe en større Fortjeneste, Forskrifter om Mulighederne for at forbyde frivillig Avktion, om forskellige Former for uheldig Reklamering og om Hamstring samt om Indkøb af større Forsyninger end sædvanlig. Med Hensyn til denne sidste Paragraf fremhæves, at Bestemmelsen jo ikke omfatter Næringsdrivendes Køb fra Udlandet, og at der er Mulighed for at dispensere fra Bestemmelsen, naar der i øvrigt er Tale om Næringsdrivendes Indkøb.

Kontrollen med Priserne overlades til Priskontrolraadet. Der gives Adgang for Raadet til efter Forhandling med vedkommende Erhversorganisation og Brancheforeninger at kræve, at Sammenslutninger eller Enkeltvirksomheder, hvis Aftaler, Vedtagelser eller Bestemmelser kan udøve en væsentlig Indflydelse paa Prisforholdene for en eller flere Varer inden for hele Landet eller Omraader af dette, skal foretage Anmeldelse til Priskontrolraadet om paatænkte Prisforhøjelser for visse nærmere angivne vigtigere Varer. Saadanne Prisforhøjelser kan, med mindre Priskontrolraadet tillader andet, tidligst træde i Kraft 8 Dage efter, at Anmeldelsen er indkommet til Priskontrolraadet. Det overlades Priskontrolraadet efter Forhandling med Erhvervene at offentliggøre, hvilke Varer disse Bestemmelser til enhver Tid omfatter. Der er herefter Mulighed for helt at fritage visse Varer, f. Eks. saadanne, som der i Forvejen er Noteringsregler for, bl. a. Smør. Administrationen kan lægges saaledes an, at man gaar frem Skridt for Skridt og først beskæftiger sig med de allermest betydningsfulde Varer og Varegrupper.

Hvis Priskontrolraadet finder det nødvendigt, at Undersøgelser eller Forhandlinger om en anmeldt Prisforhøjelse skal foretages, kan Raadet fastsætte, at Forhøjelsen ikke maa træde i Kraft, forinden de nævnte Undersøgelser og Forhandlinger er afsluttet.

Ved Undersøgelsernes Afslutning skal Priskontrolraadet tilkendegive, om Prisforhøjelsen efter Raadets Opfattelse er stridende mod Bekendtgørelsen. Hvis Prisforhøjelsen iværksættes, uanset om Raadet har udtalt, at den ikke bør finde Sted, maa Sagen overgives til Domstolene.

Disse er de vigtigste af de Bestemmelser, der vender udad imod Offentligheden. Erhvervslivets Mænd vil med særlig Interesse studere de Afsnit, der fastsætter Regler om Kalkulation og Avance.

Bekendtgørelsen udelukker ikke, at en Vare kalkuleres med Henblik paa Markedspriser. Men den Pris, der beregnes, maa ikke fastsættes saaledes, at der indvindes en urimelig Konjunkturgevinst.

Hvad Avancespørgsmaalet angaar, skal den Erhvervsdrivende have Adgang til vedblivende at beregne den inden for vedkommende Branche før 3. September sædvanlige Nettoavance. Det forudsættes naturligvis herved, at den sædvanlige Nettoavance for 3. September var en rimelig Nettoavance. Med Henblik paa denne Avance er det dog yderligere tilføjet, at den ikke som Følge af Prisstigning for Varen maa andrage et større Beløb end den tidligere ved Salg af et tilsvarende Kvantum af vedkommende Vare sædvanlige absolute Nettoavance med et Tillæg, der staar i rimeligt Forhold til øget Risiko og stedfunden Stigning i Landets samlede Prisniveau.

Skulde der opstaa Divergenser mellem den priskontrolerende Myndighed og en erhvervsdrivende angaaende Avancespørgsmaalet, maa Sagen til syvende og sidst afgøres af Domstolene.

Da Bjerget var i Barnsnød —

Folketingsmand Christmas Møller har fundet et nyt Slagord, som skal angive den Stilling, Folket skal indtage under Krigssituationen. Ordet lyder: *Koordination* og skal paa Dansk betyde: sideordnet — ligestillet.

Med Ordet og dets Betydning er der intet i Vejen. Ligestillethed er jo kun, hvad vi Arbejdere har kæmpet for gennem de mange Aar og er ikke for dem et Ideal, som kun gælder under en udenrigspolitisk farefuld Situation. Men Ord er nu en Gang kun Ord, der — hvis de ikke efterfølges af Handlinger — snart er borte med Blæsten.

Hvor tidt har vi ikke hørt Talemaaden om, at »vi alle er i samme Baad«. Hidtil har der dog været en ikke uvæsenlig Forskel i Placeringen og Forplejningen paa den fælles Skude, og med dette in mente har man ondt ved at tro paa, at det skulde gaa bedre med Koordinationen.

Den vaklende Tro er ingenlunde bleven styrket ved det, der hidtil er gjort for at praktisere Ligestilletheden siden Krigens Udbrud. Det bekræfter altsammen den gamle Moral eller Mangel paa Moral, at Byrderne væltes over paa dem, der har mindst at staa imod med.

Straks, da Krigen brød ud, syntes det som om der fra Regeringens Side vilde blive gjort alt for at hindre en samfundsskadelig Prisstigning. Der nedsattes en Række Nævn, som — blev der sagt den Gang — *skulde arbejde hurtigt*. Siden da er Priserne steget meget mærkbart paa alt — undtagen Arbejdslønnen.

Efter et halvt Hundrede Dages Overvejelser foreligger der nu en Indstilling til Handelsministeriet fra det erhvervsøkonomiske Raad, hvorefter Ministeren har udstedt en Bekendtgørelse om de Foranstaltninger, der skal foretages for at imødegaa Prisstigningen. Hvor meget den vedtagne Ordning vil betyde i Retning af at *begrænse de høje Avancer*, kan naturligvis ikke forudsiges. Man gør sikkert klogt i ikke at stille altfor store Forhaabninger. En *Prisnotering* er jo ikke det samme som en *Maximalpris*. Og naar denne Notering ikke skal omfatte *Beklædning, Fodtøj* og andre Haandværksprodukter og heller ikke de *vigtigste Fødevarer* — netop de Varer, som Arbejderne er mest interesseret i — er der kun ringe Trøst for disse ad den Vej.

Regeringsbladet »Politiken« forklarede forleden Bestemmelsernes Betydning bl. a. i følgende Vendinger:

» . . . Under disse Omstændigheder synes der at være god Mening i de Planer, det erhvervsøkonomiske Raad har udformet og hvorefter man for en Række vigtige Varers Vedkommende vil gøre Købmænd og Forbrugere bekendt med de Priser, Myndighederne anser for passende og rimelige. Man ansætter ikke formelt Maximalpriser. Mod saadanne kan der formelt indvendes, at de har en udpræget Tendens til straks at blive Maximalpriser. Man bekendtgør derimod, at den eller den Vare efter Raadets Opfattelse bør koste saa og saa meget. Saa maa Købmændene og Forbrugerne klare Resten selv, *akkurat som til daglig . . .*«

Akkurat som til daglig! Er der ikke Grund til i denne Forbindelse at mindes den kendte Sentens: »Da Bjerget var i Barnsnød, fødte det en — Mus«?

Men nu gaar Arbejderne og venter paa, at Arbejdsgivernes Samfundssind skal give sig Udslag i Viljen til en snarlig Forhøjelse af Arbejdslønnen. Naar Samfundsmagten ikke formaar at holde Priserne nede paa et Niveau, saa Arbejderne kan eksistere, har de jo ingen anden Vej at gaa end at søge forøgede Indtægter.

Skruen uden Ende drejes videre. Saadan er Systemet.

Fr. N.

Der maa være en Grænse . . .

Naar man af og til kommer i nærmere Kontakt med en Maskinsætter og med ham begynder at diskutere faglige Problemer, da er det ikke saa meget hans Branches *gode* Sider, man bliver informeret om. Tværtimod!

Snart er der det ene i Vejen og snart det andet. I saa Henseende er Maskinsætterproblemet et veritabelt Danaidekar! Dette være ikke sagt med den Bagtanke, at de andre Brancher indenfor vor Organisation skulde faa den Opfattelse af Maskinsætterne, at de vistnok godt kan lide at kværulere engang imellem. *Slet ikke . . .!*

Den tekniske Udvikling har jo *megen* Skyld i, at der til Stadighed opstaar nye Problemer — saavel smaa som større — iblandt Maskinsætterne, og saadanne, som Haandsætterne heldigvis er fri for at blive belemret med.

Vi, der gør vort Dagværk ved en Kasse, *har ogsaa vore Kvaler*, omend af en lidt anden Art end de, som vore ærede og agtede Maskinsætterkolleger maa gaa rundt og slaas med.

Det er ikke Meningen her at ville fremmane en »Martyrglorie« specielt for Haandsætterne! Og at fremhæve nogle af de Kvaler, som en Haandsætter kan komme ud for, behøves heller ikke, da Maskinsætterne sikkert véd Besked derom (fra deres egen Haandsættertilværelse).

Men lad os ikke glemme et af de store Problemer, som i Øjeblikket har højaktuel Interesse, *nemlig Maskinsætternes Ønske om at kunne »vende tilbage til Kassen« i Tilfælde af en sløj Periode i deres egen Afdeling.*

Et saadant Krav er forstaaeligt, saafremt Haandsætterne *med tilsvarende Lethed* kunde overtage en ledig Plads ved Maskinen i en travl Tid. Der skal jo helst være Balance i Tingene, en vis ligelig Ret til det forhaandenværende Arbejde.

Stort set er der vist *ikke ret mange Haandsættere, der nærer Sympati for Sættemaskinerne*, som i høj Grad har gjort mange Haandsættere *overflødige*. Derfor er det let at fatte deres Modvilje overfor dette »territoriale Krav« fra Maskinsætterfronten!

Chancerne for at faa et Job som Haandsætter nu til Dags er rent ud sagt *mikroskopiske* — alt imens Maskinsætterne, langsomt og sikkert, i stadig stigende Grad, overtager decideret Haandsætterarbejde.

Selvom de forskellige Brancher til daglig samarbejder i skøn Endrægtighed, *saa lad os alligevel faa en vis Skillelinie!* — Uhyrligheder som *»Sætter-Trykkere* og *»Maskin-samt-i-visse-Tilfælde-ogsaa-Haandsættere«* burde forlængst være et afsluttet Kapitel i Typografernes Historie.

Der maa være en Grænse, for ellers ender det med, at Haandsætterne engang i Fremtiden kan »grave deres egen Grav« — *branchemæssigt set.*

En sørgelig Tanke!

Bebel Sørensen.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

Velkomstfest for Aarets unge Svende

i Forbindelse med

udvidet Tillidsmands-Sammenkomst

Tirsdag den 31. Oktober Kl. 20

i Folkets Hus, Enghavevej.

Til Sammenkomsten indbydes:

Alle unge Mennesker, som har udlært siden 1. Januar 1939, eller som vil faa udlært senest 31. December d. A. (forsaavidt de har bestaaet Svendeprøven). Ogsaa *Paalæggersker*, der *umiddelbart efter Elevtidens Afslutning* har meldt sig til Optagelse indenfor Tidsrummet *28. Oktober 1938—31. Oktober 1939*, indbydes.

Desuden indbydes samtlige valgte og hos Organisationen indregistrerede *Tillidsmænd og Inkassatorer* samt Medlemmer af *Brancheklubbernes Styrelser*.

Det bemærkes, at Adgangskort, svarende til det indregistrerede Antal Inkassatorer og Tillidsmænd for det paagældende Trykkeri, maa rekvireres paa Kontoret senest Fredag den 27. Indbydelsen gælder ovennævnte *personlig* og kan ikke overføres paa andre Kolleger, hvorfor Kort, der ikke vil blive benyttet, bedes returneret til Kontoret senest Mandag den 30.

Hvad angaar *de unge Svende* vil Adgangskort for alle, der omfattes af ovenstaaende Indbydelse kunne rekvireres fra de Trykkerier, hvor de unge Svende arbejder, eller, hvis de er ledige, af dem selv paa Kontoret. Ogsaa her gælder det, at Indbydelserne er strengt personlige, hvorfor Kort, der ikke benyttes, bedes tilbagesendt til Kontoret.

Styrelsen.

Typografernes Novemberfest

Lørdag den 18. November
i Tivolis Koncertsal
Kl. 20.15 præcis

Sv. Asmussens Orkester
Gutenberg-Koret
Tenorsangeren Bruno Petersen
Edna Mac Kay og Partner
Les Lvovis, Musikalsk Akt
Liva Weel

Derefter

Dans til Kl. 4

Sv. Asmussens Orkester

Billetpris, Dans incl., *Kr. 1,50*. Der er ingen nummererede Pladser til Underholdningen, Billetten gælder ens over hele Salen.

Billetter kan fra 1. November faas paa Kontoret og hos Inkassatorerne.

Der er en Høstmand —

Efter en gammel Avis fra 1915.

Der er en Høstmand, hedder Død —
han mejer med sin skarpe Le
Europas gyldne Agre.
Han sænker al en Verdens Ve
og tusind glade, fagre
Forhaabninger, der faldt og brast
i Kampens vilde Terningkast.

Der er en Høstmand, hedder Død —
han skrider over Verden ud
de tusind lange Mile,
og paa hans Vej en Ungdom prud
har lagt sig træt til Hvile.
Fra Øst til Vest, fra Syd til Nord
de ligger knuste i hans Spor.

Der er en Høstmand, hedder Død —
dybt drager han sin brede Skaar,
og bag ham fræser Flammer.
Europa blev en Kirkegaard,
en Verden fuld af Jammer
og Kors, hvor Kvinder knæler ned
og ingen Trøst at finde véd.

Fra den øvrige Verden

Trykkerforbundet i England

meddeler i sin Aarsberetning, at Medlemstallet i 1938 er steget med 1255 til 27,656, deraf 18,886 Mænd, 2289 Lærlinge og 6481 Kvinder. Der har i Aarets Løb været ført Forhandlinger med Arbejdsgiverne om Ret for de paa Kontorerne ansatte til at tilhøre Forbundet. Overenskomst herom er underskrevet af begge Parter.

Forbundet har i 1938 udbetalt i Arbejdsløshedsunderstøttelse 8523 Pund Sterling, i Pensioner 11,232 Pd., Nødhjælpsunderstøttelse 1860 Pd., til Forbundets Alderdomshjem 8995 Pd. og i Begravelseshjælp 4386 Pund. 332 Medlemmer havde faaet Pension imod 299 i 1937. Siden Pensionsordningen startedes i 1926 er der udbetalt i Pension til 479 Medlemmer 54,432 Pund Sterling.

Samling af den czeckiske Fagbevægelse.

Allerede under Mobiliseringen i Aaret 1938 gjorde der sig Samlingstendenser gældende indenfor den czeckoslovakiske Fagbevægelse, hvorved de frie Fagforeninger spillede en førende Rolle. Det kan bemærkes, at saavel Arbejdere som Funktionærer og Medhjælpere i Czeckoslovakiet var godt organiserede, selv om de var fordelt paa forskellige Organisationer, der adskilte sig fra hinanden med Hensyn til Verdensanskuelse og sproglig Tilhørighed. Dengang var den faglige Samling kun blevet virkeliggjort i enkelte Fag, saaledes bl. a. hos Metalarbejderne. Senere fandt der yderligere Sammenslutninger Sted, saaledes at Fagbevægelsen efterhaanden var inddelt i tre Hovedgrupper: den neutral-borgerlige, den frifaglige samt den autonome.

Under Indtryk af Begivenhederne den 15. Marts 1939 blev der paabegyndt nye Forhandlinger. Denne Gang havde de neutral-borgerlige det afgørende Ord. I Begyn-

delsen af September 1939 er nu den endelige Sammenslutning af Fagforeningerne i Böhmen og Mähren kommet i Stand. Der er dannet en faglig Centralorganisation med Dr. Anton Zelenka, der ogsaa i Udlandet er kendt som sagkyndig i Socialforsikringsspørgsmaal, som øverste Leder.

I et Opraab til Arbejderne og Funktionærerne i Böhmen og Mähren udtaler Centralledelsen: »Den nye faglige Centralorganisation er dannet i Henhold til Indenrigsministerens Afgørelse af 3. August. Vi har dermed tilvejebragt den længe tilstræbte organisatoriske Enhed.

Det hidtil splittede Arbejde af begejstrede og offervillige Medlemsskarer erholder dermed ikke alene et økonomisk Grundlag, men præges tillige af Troen paa og Forvisningen om, at der nu er dannet en stor og fælles Folke- og Fagforeningsfamilie, bestaaende af Folk, der bekender sig til Udførelse af nyttigt Arbejde, opfylder deres Forpligtelser overfor Nationen og det menneskelige Samfund og har dermed berettiget Krav paa de fornødne Rettigheder.

I denne bevægede Tid overtager vi Ledelsen af den faglige Centralorganisation. Vi tiltræder vort Arbejde i Bevidstheden om det store Ansvar, vi dermed har paataget os, og vi har den faste Overbevisning, at Millioner af czeckiske Arbejdere vil slutte op i Rækkerne, besjælet af den samme Følelse med Hensyn til deres egen Fremtid, vort Folks Fremtid og den sociale Retfærdighed.«

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Gode Kammerater!

Skulde der være en enkelt af jer, der endnu ikke har opfattet, at der afholdes stort Amatør-show Lørdag den 18. November Kl. 20 i *Borgernes Hus, den store Sal?* Skønt — det maa være umuligt, da der jo ikke tales om andet end show'et blandt Lærlingene. *Men det er vel ogsaa nok et fint Arrangement!* Og at der er Tilfredshed med det, beviser de mange Billetter, vi solgte i Fredags. Men kig selv op paa Kontoret i Aften og se Programmet og køb en Billet. Ihvert Tilfælde skal man ikke udsætte det for længe — det er jo nemlig begrænset, hvor mange Billetter vi har.

Nykøbing F. Lærlingeafdeling.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Lørdag den 7. Oktober paa Hotel »Dania«. *Formanden* bød velkommen til det overordentlig store Antal Medlemmer, som havde indfundet sig. Til Dirigent valgtes Erik V. Petersen. Sekretæren, *Poul Jensen*, oplæste Protokollen, der godkendtes. Derefter aflagde Formanden Beretning om det forløbne Kvartal, som godkendtes. Regnskabet oplæstes og godkendtes. — Da Formanden ikke kunde modtage Genvalg, paa Grund af hans snarlige Indtræden i Svendenes Rækker, blev der foreslaaet Poul Jensen og Erik V. Petersen. Efter skriftlig Afstemning blev Poul Jensen valgt med 6 Stemmer mod Erik V. Petersens 5 St. Da det var Sekretæren, som var blevet valgt til Formand, var der Valg af Sekretær. Erik V. Petersen blev enstemmigt valgt. — Herefter ønskede vor Tilsynsførende, *Vilh. Hansen*, den nye Formand til Lykke med Hvervet og takkede Holger Pedersen for den Tid, han havde styret Foreningen. Ligeledes omtalte Vilh. Hansen den truende Krigstid, vi gik i Møde. Holger Pedersen foreslog derefter, at Foreningen skulde købe et passende Antal af de Emblemer, Københavns Afdelingen havde ladet fremstille, saa Medlemmerne kunde købe dem hos Foreningens Formand. — Generalforsamlingen sluttede med det traditionelle Kaffebord, hvor Foreningen var Vært.

Mr. Kire.

Aalborg Lærlingeafdeling.

Bestyrelsen afholdt Møde i Konditori »Kristine«. Vinterens Program blev drøftet. Det blev vedtaget at afholde *Amerikansk Lotteri* for at faa en bedre økonomisk Basis indenfor Foreningen. — Bestyrelsen vil forsøge at arrangere Besøg paa forskellige store Fabriksvirksomheder. Den *3. November* afholder Foreningen sin første Klubaften med kammeratligt Samvær hos Fru Anders Jensen, Nytorv (for 50 Øre faar hvert Medlem en god Kop Kaffe med Brød). — Bestyrelsen besluttede at indhente Tilbud om Leje af Lokale til Foreningens Stiftelsesfest i Februar 1940.

— Ved det amerikanske Lotteri faldt Gevinsterne paa følgende Numre: 37, 82 og 100. Overskud 31 Kr. *P. F. H.*

Hvad kræves der af et Fagblad?

Byggehaandværkernes Medlemsblad skriver følgende om Fagpressens Opgave:

Et Fagblad skal være et Forum, hvor Fagets Medlemmer kommer sammen for at drøfte deres fælles Anliggender.

Men ved Siden af at være et Forum for Standens Medlemmer, skal et Fagblad være Standens Bidrag til Dannelsen af det, vi kalder *den offentlige Mening.*

Der er her et Omraade, hvor Fagpressen — hvis den ellers forstaar sin Stilling og sin Tid — vil faa stor og stigende Betydning i Fremtiden — *fordi den er Befolkningens egen Presse.*

I gamle Dage kunde vi vel ogsaa tale om Dagspressen som Befolkningens egen. Vi véd jo, hvorledes den blev rejst i politiske Brydningstider af Idealister og vaagne Vælgere, der i Forening ønskede at gøre en Indsats i den folkelige Udviklings Tjeneste.

Men vi véd ogsaa, hvorledes det er gaaet: at Pressen i voksende Omfang er bleven mægtige Nyhedsforretninger, der er uden Rod i Befolkningens brede Lag.

I samme Grad som denne Udvikling fuldbyrdes, i samme Grad vil Fagpressen vinde Betydning som Befolkningens egentlige Talerør. — Det er *den*, der vil tale med Folkets egen Røst, det er *den*, der vil afspejle, hvad der rører sig i Folket, og det er den, som vil give Udtryk for Befolkningens Ønsker og Meninger.

Det er med andre Ord Fagpressen, der vil være den offentlige Mening.

Den Dag, den danske Fagpresse fuldt ud forstaar dette og indretter sig derpaa, den Dag vil Fagpressen — eller Stændernes Presse, som vi hellere vil kalde den — blive en vældig Magt i Samfundet.

Københavns Afdeling

Onsdag den 8. November
Mandag den 13. November
Onsdag den 22. November

Folkets Hus, Enghavevej

Sigv. Hellberg instruerer om

Den københavnske Tarif

Ved hvert Møde er der Anledning til Forespørgsler.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Vi maa mobilisere vort bedste Skyts.

Hvor der før kun var et Ønske, er der i Dag en Realitet. Spæde Spirer er vokset op til at blive en levedygtig Vækst. Haandsætternes Landssammenslutning *er* en Kendsgerning. En ny Gren paa vor Organisations Stamtræ. Det forberedende Arbejde er nu lykkeligt tilendebragt — *foran os ligger nu Problemer, der skal klares, Opgaver, som skal løses — ikke til Fordel for Haandsætterne alene, men ogsaa til Gavn for hele vort Forbund.*

Vi maa bestræbe os efter at være Avantgarden, der viser de andre Brancher et godt Eksempel under *alle* organisatoriske Forhold, være kammeratlige, loyale, saa meget som det er muligt for os, uden at miste vor Branche-Prestige.

Vi er den mest fremtrædende Farve i Typografforbundets spættede Organisationsmønster. Blandt de arbejdsløse Kolleger er vor Branche *stærkest repræsenteret* — desværre! Alene *det* maa stemme vore Sind til alvorlig Eftertanke. Der maa gøres et eller andet. Ikke nytteløse Lapperier hist og her, men noget virkeligt effektivt.

Vi maa *nu* og *stadigvæk* protestere imod Fængselstrykkeriernes »statsvelsignede« Indblanding paa Arbejdsomraader, som reelt tilhører os. Hvad der derinde produceres af Tryksager er ikke Smaating. Vi maa sørge for, at dette Arbejde i Stedet for kommer ledige Sættere og Trykkere til Gode, ikke mindst dem, der for Tiden gaar *via dolorosa* til Socialkontoret. Det er ikke demokratisk, at de ansvarlige Myndigheder favoriserer straffede Personer fremfor ærlige, men fattige Arbejdere. Det særlige Udvalg vedrørende Fængselsarbejdet *har eksisteret i 16 Aar, men hvor langt er d'Herrer naaet i deres Betænkninger?* Et Hanefjed maaske — og imens er de taalmodige gaaet hen og blevet salige . . .!

Der maa ogsaa skabes andre Chancer! *Lad vore klogeste Hoveder samles en Dag eller to i Evaldsgade 3 — og dèr drøfte, hvad der kan gøres og hvor hurtigt det kan gennemføres.* Det skulde være mærkeligt, hvis der ikke blev fundet frem til et Resultat, vel at mærke et *positivt* — til Nytte for vore værst stillede Kolleger.

Der bliver saa ofte talt om Typografernes *høje Lønninger*, men man kan da ikke hermed mene Haandsætternes; enkelte Steder er den i Relation til Livsvilkaarene — men i det store Hele pranger den ikke i nogen som helst saakaldt »Højhed«.

Her maa vor Landssammenslutning kunne virke *som Løftestang*. Men saa kan vi til Gengæld ogsaa forlange, at Haandsætterne følger Trop — de maa uanset Alder og politisk Indstilling være med til at gøre vor Sammenslutning til en fast svejset Enhed.

Med H. L. er der skabt *en ny Basis* for vort fremtidige Arbejde. Vi kan komme ud for saavel smaa som store Opgaver — men vi *bør aldrig hænge os i Bagateller* eller være ensidige og snæversynede. Vi maa mobilisere vort bedste Skyts *i Kampen mod Arbejdsløsheden* — ikke alene i Dag og i Morgen, men *ogsaa* i Aarene, der ligger foran os.

Bebel Sørensen.

Beregn dit Arbejde.

Har du staaet usikker med Vurderingen af et eller andet Arbejde? Har du altid været klar over *Satsprisen*, saaledes at du har kunnet se, om din *Satstid* har været den rigtige? Har du haft Vrøvl med Faktoren eller Bogtrykkeren?

Enhver Haandsætter-Kollega der har været udsat for eller kan risikere at blive udsat for ovenstaaende eller lign. Vanskeligheder, indbydes herved af *Bog- & Akcidenssætterklubben i København* til Deltagelse i en Foredragsrække med Titlen *»Beregn dit Arbejde«.*

Foruden Foredrag og Diskussion vil Rækken bringe Lysbilleder og praktiske Eksempler; der er saaledes Udsigt til en Serie alsidige og fornøjelige Møder under Klubbens Auspicier.

Vi begynder *Fredag den 3. November* med et Møde i *Rømersgade Kl. 20* og fortsætter de 4 følgende Fredage.

Programmet ser saaledes ud:

1. Aften. Forbundsformand *K. A. Jørgensen* taler om *Haandsættertarifen.* Dens Udvikling og dens Mulighed for Anvendelse i Dag.
2. Aften. Tarifens Beregningsprincip; med talrige Lysbilleder: Kollega Guten Bergs Hændelser I.
3. Aften. Bog- og Tabelsatsudregning. Foredrag og Demonstration.
4. Aften. Akcidensen. Skitsens Betydning. Lysbilleder: Kollega Guten Bergs Hændelser II.
5. Aften skitserer og beregner vi selv en Akcidens.

2.—5. Aften forestaas Arrangementet af vor Kollega *Martin Petersen.*

Klubben venter, at talrige Kolleger vil følge Opfordringen og ved deres Tilstedeværelse dokumentere Interessen for at faa det mest mulige ud af Arbejdspræstationen; vi erindrer i den Forbindelse om Tarifens Tillægs-Bestemmelse angaaende personlige Tillæg o. s. fr.

Altsaa velkommen paa Fredag *Rømersgade 22 Kl. 20.*

eh.

Vi erindrer endvidere om det tidligere annoncerede Møde mellem Bladsættere, Maskinsættere og Bog- & Akcidenssættere, der afholdes i Rømersgade 22, Søndag den 5. November Kl. 11.

Landssammenslutningen.

Det første Styrelsesmøde har været afholdt i København. Den kommende Tids Arbejde var selvfølgelig under Debat, og Styrelsen enedes om at udsende et Agitationsbrev til Kolleger i de Lokalafdelinger, hvor der endnu ingen Klub findes. Det er af stor Betydning, at saa mange Kolleger som vel muligt er med nu, hvor vi Haandsættere har Mulighed for at gøre os bedre gældende. Klubberne vil faa tilsendt en Plan for en Foredragsrække ang. Haandsætterafsnittet i Tarifen og en Opfordring til at tage dette vigtige Arbejde op. En Foredragsliste vil blive søgt udarbejdet og udsendt til Klubberne. Samarbejdet mellem Klubberne og Forbundets Oplysningsvirksomhed sker gennem Landssammenslutningens Formand, Man diskuterede Muligheden af at optage Lønstatistiker, ligesom Haandsætternes Stilling til Maskinsætterprøven og Forbundets Struktur drøftedes. Der er i Øjeblikket 825 Kolleger som Medlem af ialt 13 Klubber. Hans Hansen foreslog en Resolution angaaende vore Lønninger, og Dreyer, København, foreslog en do. omhandlende Understøttelsessatsernes Niveau nu ved Prisforhøjelserne. De 2 Resolutioner sammenarbejdedes til en (se »Typ.-Tid.« Nr. 11). Dette er de væsentligste Ting i meget sammentrængt Form; vi kan maaske senere vende tilbage til Spørgsmaalene.

e. h.

Randers Haandsætterklub

havde til Onsdag den 4. Oktober indbudt til Foredrag med Lysbilleder. Indbydelsen blev fulgt i stort Tal, idet ca. 70-75 Deltagere havde givet Møde, deriblandt flere udenbys Kolleger.

Med Emnet: »Flatterende Skitser med simpel Teknik« og med *Thejls* ved Roret var man forberedt paa en interessant og lærerig Aften. Jeg tror ikke nogen kedede sig.

Formanden for Haandsætterklubben, *Reinholdt Madsen*, bød de fremmødte velkommen, og efter en smuk, lille Velkomsttale af Forstander *Johannesen*, Teknisk Skole, der velvilligst havde stillet Foredragssal og Maskine til Raadighed, fik Foredragsholderen Ordet.

I et interessant og udmærket holdt Foredrag, spækket med causerende Bemærkninger, og ved Hjælp af Lysbilleder, beviste Thejls for sine Tilhørere, hvor let og dog fikst man ved meget simple Midler kunde fremstille udmærkede Kunde- eller Arbejdsskitser.

Efter Foredraget beviste Taleren sine Ord ved en Demonstration, bl. a. fik man Lejlighed til at se Fremstilling af forskellige sprøjtede Figurer (Sprøjten var en Si og en Tandbørste). Resultatet virkelig forbløffende. Det samme kan siges om Maaden til Fremstilling af negative Linier. Prøver paa Sprøjtning fra Fagklassen i København var udstillet og blev beset med Interesse. Foredraget og Demonstrationen høstede stort Bifald, og Formanden havde sikkert hele Forsamlingen med sig i sin Takketale. Han bragte ligeledes en Tak til Teknisk Skoles Forstander for den store Velvilje, Klubben havde mødt.

Til Slut samledes en Del af Kollegerne til Kaffebord paa P. Smeds Hotel. Her herskede en god Stemning med flere Talere. Det blev sent før denne interessante og udbytterige Aften var Slut. *Martin Pedersen*, Sekretær.

Næstved Haandsætterklub

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 13. Oktober paa »Bygningen«. Da Formanden for Klubben, *Poul Jeppesen*, var flyttet til Odense, bød Næstformanden, *Emil Hansen*, de ca. 50 pCt. af Medlemmerne, der var kommen til Stede, velkommen. *Peter Jensen* valgtes til Dirigent, takkede for Valget og oplæste Dagsordenen, hvorefter Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. *Ingvor Mortensen* og *Peter Jensen* aflagde Beretning fra Landssammenslutningens Møde i Odense, ligesom Peter Jensen aflagde Beretning fra Sammenslutningens Hovedbestyrelsesmøde. Kassereren oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 58,00 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 45,50, og som godkendtes. Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Ingvor Mortensen og nyvalgtes Peter Jensen. Jens Nielsen valgtes til Suppleant. — Lokalafdelingen har vedtaget, at i Stedet for en Repræsentant for Afdelingen til Oplysningssekretæren, skulde der vælges et Udvalg paa 3 Medlemmer (en Repræsentant for hver af Brancherne: Trykkere, Maskinsættere og Haandsættere). Til at tiltræde dette Udvalg for Haandsætterne valgte Generalforsamlingen Erik Hansen. — Generalforsamlingen vedtog at sende Poul Jeppesen, der havde gjort et godt og interesseret Arbejde ved Starten af Klubben, en Hilsen med Tak for hans viste Interesse. — *Peter Jensen* slog til Lyd for Afholdelse af Medlemsmøder, f. Eks. med Gennemgang af Tarifen, Drøftelse af Forhold Trykkerierne imellem o. lign. og henledte Medlemmernes Opmærksomhed paa Korrespondancekursus'ene. *Erik Hansen* spurgte, om der var Stemning for Deltagelse i disse Kursus, da han mente, man saa kunde samles og arbejde sammen om Opgaverne. Flere gav deres Tilslutning til Kende, og man enedes om at udsende Liste til Paategning. — Kassereren oplyste, at Klubben havde 33 Medlemmer, foreslog, at man i Forbindelse med næste Generalforsamling arrangerede en lille Festlighed af en eller anden Art, hvilket vedtoges. Det vedtoges at indsende Kontingent til Sammenslutningen snarest. Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med Tak til Medlemmerne for den viste Interesse. Bestyrelsen konstituerede sig med *Peter Jensen* som Formand, og *Ingvor Mortensen* genvalgtes til Kasserer. *em. k.*

Horsens Haandsætterklub

afholdt stiftende Generalforsamling Tirsdag den 3. Oktober. Efter at der var aflagt Beretning fra Mødet i Odense vedtoges Love og foretoges Valg af Bestyrelse, der kom til at bestaa af følgende Kolleger: *Sigvard Nielsen*, Formand, *Roald Petersen*, Næstformand og Sekretær, samt *Villy Andreasen*, Kasserer. *Roald P.*

Horsens Haandsætterne var jo allerede ved Mødet i Odense repræsenteret ved flere Kolleger, men har altsaa nu faaet Organisationsforholdene i Orden.

Velkommen og til Lykke. *e. h.*

Mellembys.

Et Par Tilføjelser og Rettelser til Adresselisten:

Horsens Haandsætterklub: Sigvard Nielsen, Østergade 128, Horsens.

Vejle Haandsætterklub: Albert Jensen, Villa Lykkebo, Ternevej, Kolding.

Næstved Haandsætterklub: Peter Jensen, Ndr. Farimagsvej 4, Næstved.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Generalforsamling.

I Aften Kl. 20 i Evaldsgade afholder Trykkeriarbejdernes Klub halvaarlig Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg. 6. Eventuelt.

Betaling af eventuelle Restancer samt Optagelse af nye Medlemmer kan ske samme Sted. Mød talrigt. *Styrelsen.*

Trykkeriarbejdernes Klub

afholdt i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden sit første Møde i denne Sæson, den 13. ds. i Evaldsgade, hvor Forbundssekretær *Svend Johansen* talte over Emnet »Nyheder inden for grafisk Industri«.

Efter at Klubformanden havde budt velkommen, gav han Ordet til S. J., som i et glimrende tilrettelagt Foredrag gav os et Indblik i Bogtrykkunstens Udvikling, ligefra Gutenberg, over Sørensens Sættemaskine til det nyeste af i Dag indenfor Sortekunsten.

Foredraget var ledsaget af Lysbilleder samt en Del fikse og morsomme Tryksager. Efter en lille Pause forevistes en Danmarksfilm, som var optaget i Farver, meget smuk, den gjorde stor Lykke.

Alt i alt en god Aften. *C. Jørgensen.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

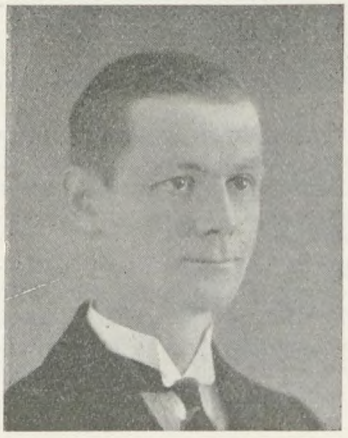

Et 25 Aars Svendejubilæum

paatrænger sig vor Opmærksomhed. Det er »Trykkernes Landssammenslutning«s mangeaarige Kasserer, *C. F. Christensen*, Aalborg, der indhenter denne Milepæl.

Den »lille Mand fra Aalborg« udlærtes paa Ekspres-Trykkeriet (N. P. Jørgensen) d. 1. November 1914 og meldte sig, da Aalborg Tryk-

Fra Aarhus Trykkerklubs Besøg i Buchtrups Cliché-Fabrik den 24. September.

kerklub i 1917 oprettedes, straks til Arbejdet dèr. I 1919 valgtes han til Klubbens Kasserer, et Hverv, han har haft i 18 Aar, deraf de 16 sidste Aar uden Afbrydelse. Han har altid holdt god Orden i Klubbens Finanser, og de Kolleger, der var til Stede paa Landsmødet i Aalborg 1930 vil huske »C. F.«, der paa Klubbens Vegne kunde indbyde hele Landsmødet til flot Spisning. Paa dette Landsmøde ønskede Ernst Pedersen, Aarhus, der i mange Aar havde staaet for Landssammenslutningens Økonomi, ikke at fortsætte, og som Kasserer valgtes i Stedet C. F., der siden er blevet genvalgt ved de senere Landsmøder.

Denne C. F. Christensens Kassererpost har kendt bedre Dage. Indtil 1935 arbejdede han, takket være hovedsagelig »Trykkeren«, med mange og større Poster end nu. Denne nu »lettere Virksomhed« passer ikke Jubilaren, saavidt vi kender ham. Men Interessen for den solide Økonomi er ikke formindsket. Ihukommende hans Glansnumer i 1930 maa man vel have Lov at stille Spørgsmaalet: Hvad mon han nu sparer sammen til? For sparer — det gør Manden!

Den reducerede »Trykkeren« sender Landssammenslutningens mangeaarige Tillidsmand en hjertelig Lykønskning. Og bagved denne staar C. F. Christensens mange Venner Landet over. *J. L.*

6. Kreds.

Søndag den 12. November afholder 6. Kreds Møde i Folkets Hus, Amaliegade. Der vises to Films: Filmen om Stereotypi og engelske Miehle-High-Speed-Toturmaskiner, samt fagteknisk Foredrag.

Alle Trykkere i 6. Kreds har Adgang; Lærlinge er ogsaa velkomne. Se Annoncen i næste Numer af »Typ.-Tid.«.

4. Kreds.

Søndag den 19. November afholder 4. Kreds Møde paa Hotel Phønix, Jernbanegade. Programmet bliver fagteknisk Foredrag og der vises to Films: Stereotypifilmen og engelske Miehle-High-Speed-Toturmaskiner.

Alle Trykkere i 6. Kreds har Adgang; Lærlinge er ogsaa velkomne. Se Annoncen i næste Numer af »Typ.-Tid.«.

København—Moskva—Retur

Af *Eigil Hansen*

(Sluttet.)

En af de største Attraktioner i Moskva er Kulturparken. Som Tivoli er vore Turisters første Opholdssted i København, er Kulturparken i Moskva vel nok noget af det, man først *maa* og *skal* se. Foruden de enkelte Ture, hver især tog derud, havde vi et Par Fællesudflugter, og disse foregik under kyndig Vejledning, saaledes at vi fik det mest mulige at se.

Der findes ikke Spilleautomater, Væddeløbsspil o. s. v., hvor Russerne kunde blive blokket for deres Penge. Nej! Der findes derimod alle mulige andre Forlystelser for saavel voksne som Børn. Til Børnene er der indrettet specielle Legepladser — saavel aabne som lukkede —, hvor alt, hvad Børn har kært, findes. Børnene kan, hvis Forældrene ønsker det, anbringes her, mens de selv gaar rundt og ser paa de mange forskellige Forlystelser. Børnene er selvfølgelig under behørig Opsigt. Der var en Ting man lagde særlig Mærke til, nemlig Russernes store Lyst til Dansen. I Hundredevis af unge Mennesker flokkedes omkring Dansepladsen, hvor saavel moderne som gammel Dans foregik under Ledelse af Danselærere. Folkedanse er meget yndede. Foruden de Ting, som vi kender fra Tivoli og Bakken, var der Billardspil, Skakspil og Studiekredscirkler, hvor Lærere gav Timer i alt muligt. Disse Steder var ikke de mindst søgte.

Flere af Rejsedeltagerne var oppe i det 30 m høje Faldskærmstaarn for at prøve den af Russerne meget afholdte Sport — Faldskærmsudspring. De fleste fandt, at det var morsomt, selv om det gav et Gisp i »Mavsen« i det Øjeblik, de sprang ud.

Kulturparken strækker sig over et meget stort Areal og gaar ned til Moskva-Volga Kanalen, hvor »Det grønne Teater« ligger. Teatret ligger altsaa i Parken, men man maa betale ekstra for at komme ind. I Teatret er der Plads til 20.000 Mennesker. Hele Rejseselskabet (39) var en Aften i dette mægtige Teater og saa en Opera, der handlede om Rødgardisternes Kamp mod Hvidgardisterne. I Stykket deltog 500 Mennesker foruden et Musikkorps paa 100 Mand. Russisk Teater, Sang, Dans og Musik har altid været berømt, og denne Aften var for alle en uforglemmelig Oplevelse.

For at vi ikke alene skulde nøjes med at se Moskvas Seværdigheder, blev vi en Eftermiddag kørt ud til et Sovjetgods, 30 km fra Byen. Godset var kun et halvt Aar gammelt, og selv om det ikke saa ud som et dansk Mønsterbrug, kunde man ikke andet end beundre de Resultater, der var naaet paa denne korte Tid. Paa Godset var 1000 Arbejdere beskæftiget og til deres Børn var der Skole, hvori der ikke alene blev læst og skrevet, men hvor Børnene — ca. 300 — lærte Sang, Musik, Dans, Sløjd m. m. Vi havde Fornøjelsen at se dem i Funktion. De kære sunde og velplejede Børn baade spillede og dansede for os.

Efter et Ophold paa ca. 3—4 Timer maatte vi igen af Sted til Moskva. Vi blev fulgt til Bilen af Ledelsen for Godset samt Børnene, som udbragte et Leve for os.

Den største Bilfabrik i Sovjet-Unionen er »Stalins Bilfabrik«. Vi havde ikke Lejlighed til at se denne mægtige Fabrik, hvor 60.000 Arbejdere har deres Beskæftigelse, men vi havde den Glæde at se disse Arbejderes Kulturhus. I denne Bygning, som lige er færdigbygget, opholder Arbejderne sig i Fritiden. Der findes Teater, Biograf, Læsesale, Bibliotek, Skaksale o.s.v.

Paa den bekendte »Røde Plads« foran Kreml ligger det Mausoleum, det russiske Folk byggede til Ære for deres elskede, afdøde *Lenin*. Her hviler maaske Verdens største socialistiske Idealist. Vi, der boede lige ved den »Røde Plads«, kunde fra vore Værelser se, hvorledes der hver Dag stod Tusinder for at komme til at se Lenins balsamerede Lig. Vi havde Lejlighed til en Gennemgang af Mausoleumet, der er meget smukt. Lenins Kiste er anbragt i et stort smukt udstyret Rum, hvor vi kom ind efter at være nøje efterset og undersøgt af Rødgardister — ikke rent korporlig —, men med skarpe Øjne blev man fulgt hele Vejen lige til man igen stod paa Pladsen foran Kreml. Det var meget interessant at se Lenins karakteristiske Ansigt belyst gennem Glaslaaget — ligesom det var interessant at se paa Russerne, hvorledes de ærbødig, stille og rolig, samtidig med at de hviskede Lenins Navn, passerede Kisten.

Med denne Oplevelse i Moskva maa jeg slutte. Det var min Mening at skrive lidt om vort Besøg paa Byens Mønstertrykkeri, men da jeg formener, at Kollega Niels Andersen vil fortælle noget om de grafiske Fag i »Grafisk Teknik«, vil jeg ikke trætte Kollegerne med dette.

Efter Opholdet i Moskva, havde vi endnu en Gang Lejlighed til at besøge Leningrad, hvor vi besøgte Lystslottet »Petershof«. En Sammenligning med det berømte kejserlige Lystslot »Sanscoussi« i Potsdam ved Berlin og »Petershof« falder afgjort ud til Fordel for »Petershof«.

Rejsen fra Leningrad over Estland-Sverrig til København forløb i alle Retninger vellykket. Vi havde Ophold i Narva og Tallin, men Tiden var stærkt begrænset, saa det eneste, jeg skal bemærke, er, at Øl, Spiritus og Mad er særdeles billig. Ikke fordi Arbejderne har noget særlig at raabe Hurra for, men med dansk Valuta i Lommen er man en lille Greve i Estland. Et veldækket Bord med Kaffe, Øl o. s. v. kostede med Drikkepenge Kr. 1,50 paa Byens fineste Restauration.

— — —

Med denne sidste Del af mine Rejseindtryk og Oplevelser haaber jeg at have givet Kollegerne et lille Billede af, hvad man kan opleve ved at deltage i en saadan Fællesrejse til Sovjet-Unionen. Jeg haaber at have givet Kollegerne et Indtryk af det gigantiske Opbygningsarbejde, der den 7. November 1918 paabegyndtes. *Ingen* hverken *maa* eller *kan* betvivle Rigtigheden af dette kolossale Arbejde, der er udført fra den russiske Regerings Side til Gavn for Befolkningen. Russerne tror paa Fremtiden og lader sig trygt styre gennem alle Vanskeligheder, thi de véd, at i Spidsen for deres Regering staar Folk som Molotov, Kalinin og Dimitrov under Ledelse af Sovjet-Unionens Styrmand, Kammerat Stalin.

Store Kampe mod indre og ydre Fjender har været ført fra den første Dag — men ikke mindst i Dag forsøger disse Fjender at skade Landet, der som Nr. 1 opbygger det socialistiske Samfund til Gavn for den russiske Befolkning, og samtidig til Gavn for Arbejderklassen i alle Lande.

Jeg fik et godt Indtryk af det almindelige Leveniveau. Der er Mad og Drikke nok, alle kan arbejde, Boligerne bliver bedre og bedre, Klæderne er allerede blevet ret gode, Arbejderne marcherer en lykkelig Fremtid i Møde. Jeg vilde ønske, at mange Kolleger vilde tage paa Ferierejse til Sovjet-Unionen for dèr ved Selvsyn at blive overbevist om disse mine sidste Betragtninger. *Eigil Hansen.*

Generalforsamlinger · Møder

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Fredag den 13. Oktbr. i Forsamlingsbygningen. Formanden, *Rich. Rasmussen*, bød de usædvanlig mange fremmødte Kolleger Velkommen og bad om Forslag til Valg af en Ordstyrer. *A. E. Christensen* blev valgt og gav straks Ordet til Sekretæren, der oplæste Forhandlingsbogen, som enst. blev godkendt. — I den efterfølgende Beretning, *Formanden* aflagde, fremgik det, at der pr. Dato var 15 arbejdsledige Kolleger, hvilket efter Afdelingens Størrelse maatte siges at være et ret stort Antal. Lyspunkterne var ved at forsvinde for vort Fag. Selvfølgelig var Krigen den direkte Aarsag, men han haabede paa en snarlig Lysning. Der havde været nogle Gnidninger paa et Par Arbejdspladser, hvor Anciennitet var stillet i Baggrunden. Senere var dog alt jævnet til alles Tilfredshed. Omtalte Angrebene mod Overarbejdsloven, særlig m. H. t. Dispensationen, men det kunde ikke omstødes, at Loven havde været og stadig er til Gavn for vort Fag. Sløseriet med at melde sig hos Formanden, naar en Arbejdsplads var tiltraadt, vilde ikke mere blive tolereret, og han opfordrede kraftigt Kollegerne til straks at meddele Formanden, naar de fik arbejde. Den ekstraordinære Indkaldelse af Rekruter havde ogsaa berørt Afdelingen, men desværre havde det ikke resulteret i Nyantagelser. Omtalte et Tillidsmandsmøde i Forsamlingsbygningen, hvor der var bleven raabt et alvorligt Varsko mod Kommunismen. Sluttelig opfordrede Formanden til meget nøje at læse Tarifen — selv om der var én eller flere sygemeldte, kom der sjældent Stedfortrædere, hvilket i et enkelt Tilfælde var i Modstrid med Tarifen. Beretningen blev enst. godk. — Formanden aflagde derefter Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 4782,25, Lokalkassens med Kr. 818,00, og den lokale Hjælpekasses med Kr. 409,00. Alle Regnskaber blev enst. godkendte. — *Niels Andersen* mente, det for Fremtiden var unødvendigt at Formanden gik en saakaldt Tiggergang paa de forskellige Trykkerier for at hente en Skærv til vor lokale Hjælpekasse. Formanden kunde tilslutte sig Niels Andersen — Generalforsamlingen ogsaa. — Rich. Rasmussen blev genvalgt som Formand med Akklamation. — Arbejdernes Oplysningsforbund anmodede om et Tilskud til Studiekredse, Film o. lign. — Styrelsen stiller Forslag om 25 Kr., hvilket enst. blev bevilget. Ligeledes anmoder de arbejdsløses Fællesudvalg om et Tilskud til Skrivematerialer — Formanden foreslog 10 Kr., som enst. blev bevilget. — *Formanden* foreslog, at vore gamle Kolleger og haardest ramte arbejdsløse faar en lille Skilling op mod Jul, enst. vedtaget. — Under Eventuelt gjorde *W. Riis* opmærksom paa, at han havde forskellige interessante Ting fra Tillidsmands-Kursuset, som kunde beses efter Mødet, samt stillede Forslag om, at Afdelingen søger arrangeret en Juletræsfest. Dette blev vedtaget efter en længere Diskussion, og man nedsatte et Udvalg til at arrangere Festen;

dette kom til at bestaa af: Rich. Rasmussen, W. Riis og Jørgen Leed. Endelig takkede Roald Petersen paa Lærlingeforeningens Vegne Kollegerne for Tilskudet til Sommerudflugten. Og efter at man havde vedtaget at drikke Kaffe i »Valencia«, sluttede »Fætter« Generalforsamlingen. *JD.*

Typografernes Sangforening

afholdt ord. halvaarlig Generalforsamling Fredag den 29. Sept. 1939 i Sanglokalet, Nr. Søgade 27 A. Dirigent: *Niels Nielsen.* Sekretær: *N. Juel Jensen.* — Protokol blev oplæst og godkendt eenstemmigt. Derefter aflagde Formanden, *Udo Poulsen,* Beretning for det forløbne Halvaar. Honorar og andre Ydelser til Korets Dirigent var blevet ordnet i Henhold til Generalforsamlings-Beslutningen i Foraaret. Skrivelse var afsendt til Dansk Typ.-Forbund ang. Overdragelsen af den gamle, sorte Bogtrykkerfane fra ca. 1840 — men det modtagne Svar var negativt og Generalforsamlingen maa da afgøre, om den derefter ikke burde skænkes til Bymuseet, hvilket Styrelsen anbefaler. Sammen med Gutenbergkoret assisterede vi ved Forbundets Jubilæum den 11. Juni i K. B. Hallen og ved de forudgaaende Prøver havde et godt Samarbejde fundet Sted. I Anledning af Jubilæet havde vi den store Glæde at modtage 500 Kr. af Kbh. Afd. De fire Foreninger sendte en smuk Vase til Forbundet i Anledning af Mærkedagen. I Sommerens Løb er der indenfor Styrelsen arbejdet med Gutenberg-Jubilæet i 1940; desværre har Krigssituationen ogsaa i dette Tilfælde foraarsaget mange Forandringer i Planerne. Vedrørende Arbejdersangkorene oplyste Formanden følgende: En Kammerat-Aften med norske Sangere fandt Sted i Sommer med stor Tilslutning. — Repræsentantskabet har drøftet en evt. Opførelse — efter en Indsamling nogle Aar — af et Sangernes Hus. Men endnu er der kun et beskedent Beløb i Byggefonden. En Koncert bebudes i Februar i Idrætshuset. — Forberedelsen til Velkomstfesten for de unge Svende er nu i fuld Gang og en af Sangerne, H. Charlé, har komponeret en Korsang til Anledningen med Tekst af Werner Helmert. Formanden sluttede Beretningen med at udtale sit Haab om god Tilslutning til Sangforeningen, navnlig i en Tid som den vi nu lever i, hvor man trænger til lidt Opmuntring. *Niels Nielsen* og *Fr. Svendsen* mente, at den bedste Løsning paa Spørgsmaalet: Bogtrykkerfanen — var Bymuseet; hvilket den øvrige Forsamling gav sin Tilslutning. Derefter godkendtes Beretningen. Ved de paafølgende Valg blev Formanden, Udo Poulsen, genvalgt med Akklamation. 2 Styrere: J. Olsen, Georg Pedersen og 2 Revisorer: Th. Eriksen, N. Juel Jensen genvalgtes. Under Eventuelt udtalte *Ejnar Lassen* sin store Glæde over de 500 Kr., der var kommet i Kassen, men henstillede alligevel til Bibeholdelse af Ekstra-Kontingentet. Omtalte Repertoiret, advarede mod Ensidighed, anbefalede lødige Sange. *Niels Nielsen* opfordrede til Gennemgang af nogle af de tidligere lærte Sange. *Charlé* efterlyste Forslag til Sange fra den nye Musik-Literatur. — Hermed sluttede Generalforsamlingen.

— — —

Lystige Gutter om Bordet,
Hjertet paa Læben, hver Stemme besat,
Alvor og Skæmten i Ordet —

saaledes gik et Par fornøjelige Timer og man fejrede 2 flittige Sangere — Erik Hansen og Wadtland, der hver fik overrakt en meget smuk Pokal med Indskription. *Juel.*

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 13. Oktober i »Slotskælderen«. — Formanden, *Sofus Andersen* aabnede Mødet og bød velkommen til de forholdsvis mange mødte Medlemmer og gik derefter over til Dagsordenen. — I sin Beretning gjorde Formanden opmærksom paa, at Arbejdsløsheden her i Byen var steget som Følge af, at et Blad var gaaet ind; et Par Kolleger havde faaet Arbejde andet Steds. — Herefter oplæstes Regnskaberne: Hovedkassens bal. med Kr. 1798,90 og Privatkassens med Kr. 285,75; begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Privat-Sygekassens Regnskab bal. med Kr. 31,00; dette Regnskab godkendtes ligeledes. — Under »Eventuelt« vedtoges det at lønne Formandsposten efter den hidtil gældende Ordning. — Herefter vedtoges det sædvanlige »Lokaleleje« og Formanden sluttede Generalforsamlingen. *S.*

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Oktbr. ordinær Generalforsamling paa Hotel Hafnia. *Formanden* bød velkommen, og udtalte, at det var under meget usikre og vanskelige Forhold, vi denne Gang samledes til Generalforsamling. Til Dirigent valgtes *S. Møller* Sekretæren oplæste Protokollen, som Formanden nærmere uddybede i sin Beretning. Omtalte herunder en Underbetalingssag paa »Sydvestjylland«, der efter en Forhandling mellem Hovedorganisationerne var bragt i Orden, og Efterbetaling havde fundet Sted. Angaaende en Afskedigelsessag paa »Vestkysten«, gav Formanden en længere Redegørelse, hvoraf det fremgik, at et Bestyrelsesmedlem havde haft en væsentlig Skyld i, at en Kollega, der gennem ca. 20 Aar havde arbejdet paa »Vestkysten«, havde faaet sin Opsigelse. Til Beretningen havde *P. Bendtzen, G. Sørensen, P. Fjeldgaard, O. Jensen, H. Jørgensen, S. Borch, Amundsen, E. Sørensen* og *A. Frandsen* Ordet. *Formanden* replicerede til de faldne Udtalelser, hvorefter Protokol og Beretning enstemmigt godkendtes. — Kassereren, *G. Sørensen,* forelagde Regnskabet for det forløbne Kvartal, der for Hovedkassen bal. med Kr. 4020,45 og Lokalkassen med Kr. 702,79, godkendtes enstemmigt. — Til Kasserer genvalgtes G. Sørensen, og til Bestyrelsen nyvalgtes P. Fjeldgaard med H. Jørgensen som Suppleant. Til Repræsentant til Lærlingeafdelingen genvalgtes S. Borch. A. Schultz vælgtes til Fanebærer med A. Frandsen som Suppleant. Til Revisorer genvalgtes S. Møller og Fr. Andreasen. Til Skuemestre valgtes M. Olesen, P. Fjeldgaard, A. Schött og H. O. Petersen, med S. Borch og C. W. Mortensen som Suppleanter. — Bevillinger: 10 Kr. til D. U. I. De af Afdelingens Medlemmer, der ønskede det, bevilges et Kursus i Arb. Samariter-Forbund. — Under Eventuelt havde flere Kolleger Ordet, bl. a. *P. Bendtsen,* der ankede over, at Sydkredsen ikke gennem længere Tid havde afholdt Møder; han mente, at der nu var god Grund til at afholde Møde. — Dirigenten kunde derefter slutte den talrigt besøgte Generalforsamling. *HOP.*

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Oktober ordinær Generalforsamling. Dirigent: *Chr. Nielsen. Sekretæren* oplæste Protokollen og *Formanden* aflagde i Tilknytning hertil Beretning. Omtalte den stigende Arbejdsløshed i Afdelingen, et Spørgsmaal om Sygeunderstøttelse, Afspasering og forskellige Cirkulærer; gav endvidere Oplysning om en Svendeprøveaflæggelse. Protokol og Beretning godkendtes. — *Kassereren* fremlagde Regnskaberne, der for Hovedkassen balancerede med Kr. 4685,80 og for Lokalkassen med Kr. 2193,92 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1629,57. Regnskaberne godkendtes. — Der bevilgedes 50 Kr. til Forplejningshjemmet. — Det vedtoges at arrangere en Foredragsaften med K. A. Jørgensen som Taler. — Derefter bevilgedes Lokaleleje. *L. H.*

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i »Industrien« Lørdag den 14. Oktober. — Formanden, *H. Kürstein,* bød velkommen. Protokollen oplæstes og godkendtes. Formanden aflagde Regnskab og Beretning. Af Hovedkassens Regnskab fremgik, at Indtægten havde været Kr. 3378,70, Udgiften: Understøttelse paa Stedet Kr. 199,00, Hjælpekasseunderstøttelse Kr. 282,00, Administrationstilskud Kr. 65,00, og indsendt til Hovedkassen Kr. 2832,70. Til Regnskabet bemærkedes, at det var første Gang paa 20 Aar, at der ikke i noget Kvartal var udbetalt Sygeunderstøttelse. — Lokalkassen balancerede med Kr. 492,32, Udgiften havde været Kr. 279,90 og Kassebeholdningen var Kr. 212,42. — Af Beretningen fremgik, at Kvartalet havde været godt, der havde saaledes kun været en arbejdsledig. Udsigten for den kommende Tid tegnede ogsaa godt. — Undervisningen paa Teknisk Skole var ved Haandværkerforeningens Velvilje udvidet, der undervises nu fire Aftener om Ugen, deraf den ene Aften for Trykkere, hvor Undervisningen ledes af *Svend Nielsen* og foregaar paa »Socialen«s Trykkeri, der har stillet Lokaler og Maskiner til Raadighed. Regnskabet, der var revideret, og Beretningen godkendtes. — Formanden, H. Kürstein, og de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Henry Holm og Ove V. Lorentzen, genvalgtes. Til Kontrakten ved »Socialen«s Repræsentantmøde valgtes foruden Formanden W. Wilsky, til Fællesorganisationens Repræsentantmøde Otto Pedersen. — Til A. O. F. bevilgedes

25 Kr. og til Arbejdersamariterne bevilgedes Betaling for to Deltagere i et Kursus. — Det blev vedtaget at forsøge at oprette en fagteknisk Studiekreds med Rønnov-Rasmussen som Leder, hvis der melder sig ti Deltagere. — Under Eventuelt blev rettet nogle Forespørgsler bl. a. om midlertidigt beskæftigedes Afspasering, Undervisningen i Dansk paa Teknisk Skole, Principalorganisationens Stilling til Lønforhøjelse under den nuværende Situation og Maskinsætteres Aflønning ved dagsvis Beskæftigelse. — Lokaleleje bevilgedes og Generalforsamlingen, der var besøgt af 18 Medlemmer, hævedes.

awl.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Oktober ord. kvartaarlig Generalforsamling. Formanden bød velkommen, specielt til Oplysningssekretær Sv. Johansen, der var kommet til Stede for at holde Foredrag og vise Film. — Efter at Sekretæren havde oplæst Forhandlingsprotokollen, der godkendtes, aflagde Formanden en kort Beretning om Virksomheden i Kvartalets Løb og fremlagde derefter de reviderede Regnskaber. Begge Dele godkendtes. — Paa Forespørgsel gav *Svend Johansen* derefter nogle Oplysninger om, hvad man havde planlagt og tænkt sig af Arrangementer i Anledning af Gutenberg-Jubilæet i 1940. Efter nogle Bemærkninger herom talte Svend Johansen om »Fagbevægelsen i Tidens Strøm«, idet han understregede de vanskelige Vilkaar for Arbejdet under Krigen og Betydningen af Samarbejdet mellem Regeringen og Fagbevægelsen til Lindring af Krigens Byrder. — Efter Foredraget viste Svend Johansen nogle Films. Først Filmen om, hvorledes en Kliche bliver til, dernæst den smukke Danmarksfilm, og sluttelig en lokal Filmsoptagelse af »Lolland-Falster Social-Demokrat«s Virksomhed. Fremvisningen lønnedes med stærkt Bifald, og Formanden takkede Svend Johansen for den interessante Aften. — Til Foredrag og Film var Lærlingeafdelingens Medlemmer indbudt. Der sluttedes af med et fornøjeligt fælles Kaffebord.

—t.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Oktober ordinær Generalforsamling. *Th. Pedersen* dirigerede. Formanden, *Anker Henriksen*, omtalte i sin Beretning de gode Beskæftigelsesforhold, der havde præget Afdelingen indtil Krigens Udbrud. Desværre maatte man nu se pessimistisk paa Fremtiden, hvis ikke den internationale Situation forbedrede sig. Omtalte nogle Forbundssager og oplyste, at en enkelt Lønregulering havde fundet Sted i Henhold til Gennemsnitsskalaen. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Formanden forelagde derefter Udkast til nye Love for Afdelingen, der efter en Diskussion vedtoges med en enkelt Ændring. — Valgene: Formanden, Anker Henriksen, og Kassereren, Ole Sørensen, genvalgtes med Akklamation. Th. Pedersen nyvalgtes til Bestyrelsen i Stedet for Collatz. Til Revisorer genvalgtes Anders Mikkelsen og David Anderson og som Repræsentanter til Social-Demokraten genvalgtes Anker Henriksen og Clausen. Til Oplysningsudvalget genvalgtes O. Sørensen. Suppleant til Bestyrelsen blev Svend Mikkelsen. — Til Arbejdernes Samariterforening bevilgedes 15 Kr. og til Fællesorganisationens Juleuddeling 50 Kr. — *Ole Sørensen* oplæste derefter Regnskaberne, der udviste følgende: Forbundsregnskabet: Balance Kr. 3001,09. Lokalkassen: Balance Kr. 2444,05. Formue Kr. 2012,14. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Under Eventuelt vedtog man at søge arrangeret en Filmsforestilling. Den af 22 Medlemmer besøgte Generalforsamling sluttede med Lokaleleje i Form af Smørrebrød.

J. C. P.

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel »Royal« Søndag den 15. Oktober Kl. 10. Formanden, *N. Chr. Andersen*, bød velkommen og udbad sig Forslag til Dirigent. Hvervet blev overdraget til *Søren Sørensen*, der straks gav Ordet til Sekretæren. Denne oplæste Forhandlingsprotokollen, der toges til Efterretning. — *Formanden* fik derefter Ordet, og i sin Beretning omtalte han efter nogle indledende Bemærkninger om Situationen for vort Fag i Øjeblikket, Afskedigelsen af fire Kolleger paa »Jydske Tidende«. Derefter redegjorde Formanden for en Del Sager og Forhandlinger paa »Fædrelandet«. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *Jørgen Andersen* oplæste de reviderede Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 6519,70, indsendt Kr. 3407,20, Lokalsygekassen Kr. 1690,65, Beholdning Kr. 1230,70, Lokalkassen Kr. 2867,77, Beholdning Kr. 2277,77. Regnskaberne godkendtes. — Bevillinger: Svendehjemmet 50 Kr., Emigrant-Komiteen 25 Kr., Arbejder-Samariterne 50 Kr. — Under Eventuelt drøftedes flere Sager af lokal Karakter.

Lisberg.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt Søndag den 15. Oktober ordinær Generalforsamling paa Hotel »Kronprinsen«. — Dirigent: *Rob. Petersen*. Formanden, *Chr. Poulsen*, aflagde Beretning. En Uoverenstemmelse ang. Udregning af Feriegodtgørelse for en Natarbejder var bragt i Orden ved Forhandling med paagældende Firma. Omtalte Restance-Spørgsmaalet og paatalte meget store Kontingentrestancer ved Kvartalets Slutning, som fremtidig ikke vilde blive tolereret. Overarbejds-Statistiken for de to sidste Opsamlingsperioder viste for en enkelt Virksomhed en fortsat Stigning, men det var Formandens Indtryk, at Merbeskæftigelsen i Firmaet fuldtud opvejede de udførte Overarbejdstimer. Formanden omtalte derefter Krigssituationens Virkninger for Fagets Udøvere. Den inden for Faget konstaterede øgede Arbejdsløshed havde ikke endnu berørt Afdelingens Medlemmer nævneværdigt. Derimod ramtes vi alle af de skete Prisstigninger paa Leveomkostningerne, der bevirkede en faktisk Reduktion af Lønningerne. Det var beklageligt, at Provinsen i denne Situation i Aar havde afsluttet en 3-aarig Tarif, og han fandt det urimeligt, hvis vi i denne ekstraordinære Situation skulde vente til Februar-Reguleringen med at faa Udligning for de allerede skete Prisstigninger. Forelagde i denne Forbindelse paa Bestyrelsens Vegne Udkast til en Udtalelse, der opfordrer Forbundsledelsen til snarest at søge gennemført en Forhøjelse af Lønningerne i Forhold til de skete Prisstigninger. Refererede sluttelig et afholdt Formandsmøde inden for Arb. Fællesorganisation, hvor man bl. a. havde drøftet Spørgsmaalet om Etablering af en Ferieopsparing. Beretningen godkendtes, efter at den foreslaaede Udtalelse var enstemmigt vedtaget. Spørgsmaalet om Ferieopsparing udsattes til fornyet Behandling paa Januar Generalforsamling. — Kassereren, *Einar Petersen*, oplæste Regnskaberne, der godkendtes. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 4456,40. Lokalkassen: Balance Kr. 1182,53 og Kassebeholdning Kr. 411,66. Jubilæumsfonden: Kr. 287,00. Reservefonden: Kr. 618,47. I Feriegodtgørelse til midlertidigt beskæftigede Kolleger er indkasseret og atter udbetalt Kr. 726,33. — Tilskud: Arb. Oplysningsudvalg bevilgedes Kr. 25,00, Lærlingeafdelingen Kr. 48,00. — Det overlodes Bestyrelsen at træffe Beslutning om eventuel Afholdelse af det aarlige offentlige Karneval; ligeledes m. H. t. Afholdelse af en Teatertur til København med efterfølgende Natbesøg paa et af Morgenbladene. — »Lokaleleje« bevilgedes og vederfaredes Retfærdighed!

P-en.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

Søndag den 29. Oktober Kl. 10
Knudsens Hotel
Holstebro

Instruktør: *O. Møller-Madsen*, Odense.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

Fredag den 3. November Kl. 20
Rømersgade 22

K. A. Jørgensen taler om
Haandsættertarifen.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Nær og Fjern

40 Aars Jubilæum. Mandag den 30. Oktober har Maskinsætter Ludvig Jensen været ansat i Missionstrykkeriet i 40 Aar. Hjertelig til Lykke.

25 Aars Jubilæum hos Firmaet B. Nielsen kan fejres den 7. November af Paalæggerske *Dagmar Kraul.*

— Maskinsætter *N. Schmidt Nielsen,* Holbæk Amts Venstreblad, kan den 1. Novbr. fejre 25 Aars Svendejubilæum. Schmidt Nielsen udlærte i Varde 1914 og har arbejdet i Grenaa, Flensborg og København. 1922 fik Schmidt Nielsen Plads paa Holbæk Amts Venstreblad. I Holbæk, hvor han nu er mur- og nagelfast, har han gennem mange Aar udført et udmærket Arbejde for Typograflærlingenes Uddannelse, idet han er Lærer for Teknisk Skoles Fagklasse, ligesom han af Afdelingen er valgt til Skuemester og af Forbundet valgt ind i Svendeprøvekommissionen for Provinsen.

25 Aars Svendejubilæer i Aalborg. Den 1. November 1914 — i Verdenskrigens Tegn — fik nogle Typografer deres Svendebrev og træder saaledes nu ind i de mere voksnes Rækker. To af de unge kom snart i »Kongens Klæder«, og efter Tjenesten søgte *Carl Frost Larsen* over i Politiet, hvor han er avanceret til Kriminalbetjent, men stadig er »paa Hat« med sine Kolleger fra den Tid. *Peter Abrahamsen* kom tilbage til Lærestedet, »Aalborg Amtstidende«, hvor han siden har virket, de senere Aar i Maskinsætteriet.

Fra Leander Nielsens Bogtrykkeri udlærtes *Albert Petersen,* og paa Ekspres-Trykkeriet *Carl Christensen,* og efter Krigsaarenes skiftende Arbejdsmuligheder kom begge til Nordjyllands Bogtrykkeri, hvor »C. F.« endnu har Beskæftigelse, medens Albert Petersen for et Par Aar siden vandrede over i Nordjyske Tidende. Alle 3 Kolleger hører til »de stille« indenfor Lokalafdelingen, men det kan dog nævnes, at saavel *Peter* som *Carl* i mange Aar har taget deres Tørn som Inkassator paa Arbejdsstedet.

Overarbejde fra August—September-Perioden skal være afspaseret inden Udgangen af Oktober, jfr. Reglerne.

Naar en Plads fratrædes i København, skal der *altid* indsættes *Feriemærker* i den fratrædendes Feriebog (dette gælder Bogtrykkerier) *eller* udleveres den fratrædende et *Feriekort* (dette gælder Stentrykkerier).

Feriebog og Feriemærker skal være *de af Organisationerne autoriserede Bøger og Mærker,* ligesom Feriekortet skal være *det for Dansk Litograflaug autoriserede Kort.*

Feriemærkernes Værdi skal udgøre 4 pCt. af den Løn, som den fratrædende i sidste Beskæftigelsesperiode har optjent (incl. evt. Forlægnings- og evt. Medhjælpsplads-Tillæg samt udbetalte Afspadseringspenge).

Feriekortet skal oplyse sidste Beskæftigelses Varighed, den optjente Løn (efter ovennævnte Principer) samt den heraf følgende Feriegodtgørelses Beløb (4 pCt.). *Sigv. Hellberg.*

Ved Ungsvendefesten paa Tirsdag Aften anmodes Deltagerne om at være tilstede præcis Kl. 20. De unge Svende samles i Side-Salen; Tillidsmændene samles i Festsalen. Adgangs-Billetterne kan *ikke* benyttes af andre end de i Indbydelsen nævnte (se 3. Side).

Novemberfesten den 18. November vil i Aar atter blive holdt i den gamle Form: først Underholdning, saa Bal. Billetten gælder til saavel Underholdning som Bal, alt ialt Kr. 1,50 pro persona. Ingen nummererede Pladser. Enhedspris over hele Salen. Se Meddelelsen Side 439.

Trykkeriarbejdernes Klubs Generalforsamling i Aften bringes i Erindring.

Maskinsætterskolen. Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at alle Henvendelser angaaende Maskinsætterskolen maa ske til Fagskolen for Boghaandværk, G. A. Hagemannsgade 2, København V, og ikke til Undertegnede. Da jeg i de sidste Dage fra Provinskolleger har faaet Forespørgsler angaaende baade 3 Ugers og 6 Dages Kursus, skal jeg meddele, at kun *udlærte* Maskinsættere kan faa et 6 Dages Kursus paa Skolen. De 3 Ugers Kursus omfatter alene det københavnske Tarifomraade, og kan ikke søges af Provinskolleger. Ved Henvendelse til Skolen fra Provinsen angaaende 6 Dages videregaaende Kursus, maa vedlægges en af Lokalformanden underskreven Erklæring, som faas paa Skolen.

— 6 Dages Kursus for udlærte Maskinsættere vil blive etableret, saafremt Deltagelsen er stor nok, men herom vil nærmere Meddelelse fremkomme. *S. V. Rasmussen.*

Paa Randers Lokalafdelings ordinære Generalforsamling Lørdag den 21. Oktober 1939 vedtoges det enstemmigt kraftigt at støtte den i sidste Nr. af Typ.-Tid. optagne Resolution til Forbundsstyrelsen ang. øjeblikkelig Udligning for Prisstigningerne, samt at de Arbejdsløse faar et Dyrtidstillæg til Understøttelsen.

Den piskede Kat i Nærum. Et længere Svar til N. Th. Svendsen om Udmeldelsen af Maskinsætter-Klubben maa, paa Grund af dets sene Fremkomst, vente til næste Numer.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

18. Oktober: Assens pr. Bl. 349,50, Kt. 107,23, ialt 456,73, Frederikshavn pr. Bl. 267,30, Kt. 500,00, ialt 767,30, Køge pr. Bl. 200,00, Kt. 1114,96, ialt 1314,96, Tønder 88,10; 19. Oktober: Fredericia pr. Bl. 353,45, Helsingør pr. Bl. 564,50, Ribe pr. Bl. 540,25, Varde pr. Bl. 203,15, Viborg pr. Bl. 399,10, Kt. 610,85, ialt 1009,95; 21. Oktober: Brønderslev pr. Bl. 260,10, Middelfart pr. Bl. 100,00, Kt. 160,45, ialt 260,45, Thisted pr. Bl. 400,00, Kt. 520,15, ialt 920,15; 23. Oktober: Hjørring 1200,06, Holbæk pr. Bl. 200,00, Kt. 1219,40, ialt 1419,40, Nykøbing F. pr. Bl. 600,00, Kt. 2005,48, ialt 2605,48, Odder pr. Bl. 441,35, Stubbekøbing pr. Bl. 387,42; 24. Oktober: Hobro pr. Bl. 27,45, Maribo 301,73, Nyborg pr. Bl. 451,55, Kt. 100,00, ialt 551,55, Roskilde pr. Bl. 1100,00, Kt. 322,40, ialt 1422,40, Skjern 615,10.

København, den 24. Oktober 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. Oktober: Holstebro 200,00; 18. Oktober: Assens i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 349,50, Frederikshavn i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 267,30, Køge i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 200,00; 19. Oktober: Fredericia i St. f. Juli Kv. Oversk. 353,45, Helsingør i St. f. Juli Kv. Oversk. 564,50, Ribe i St. f. Juli Kv. Oversk. 540,25, Varde i St. f. Juli Kv. Oversk. 203,15, Viborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 399,10, Hobro 200,00, Sønderborg 300,00; 21. Oktober: Brønderslev i St. f. Juli Kv. Oversk. 260,10, Middelfart i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 100,00, Thisted i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 400,00; 23. Oktober: Holbæk i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 200,00, Nykøbing F. i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 600,00, Odder i St. f. Juli Kv. Oversk. 441,35, Stubbekøbing i St. f. Juli Kv. Oversk. 387,42; 24. Oktober: Hobro i St. f. Juli Kv. Oversk. 27,45, Nyborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 451,55, Roskilde i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 1100,00, Aalborg 1000,00.

København, den 24. Oktober 1939. *Forretningsudvalget.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths.Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Ny Lokalformand

Viborg: Typograf Carl Erik Christensen, Sct. Laurentiivej 6.

Flyttet Lokalformand

Hobro: Lokalformanden er fiyttet til Enghavevej 27.

Nye Medlemmer

København: Sætter Leo Erhardt Dannemand, udl. 19. 10. 39 hos Vald. Pedersen (arb. s. St.), Trykker Jørgen Henry Fogt, udl. 20. 10. 39 hos Andersen & Petersen (arb. s. St.), Paal. Ketty Marie Hansen, udl. 19. 10. 39 hos Viggo Møller (arb. s. St.), Paal. Karen Esther Larsen, tidligere Medlem (C. Bryrup).

Herning: Sætter Hans Werner Boye, udl. 15. 10. 39 i Exprestr. Hjørring: Paal. Karen Marie Sørensen. Kolding: Sætter Arne Edelhardt Foged, udl. 15. 10. 39 i Jydske Tidende. Nakskov: Sætter Poul Helmer Nielsen, udl. 23. 10. 39 i Tidende. Odense: Sætter Carlo Vilhelm Hsnsen. udl. 5. 11. 39 i Fyens Stiftsbogtr. Ribe: Sætter Niels V. Sørensen, udl. 18. 10. 39 i Ribe Stifts-Tidende.

Tiltraadte

København: 3912 Marius Jensen fra Rejse (syg), 5163 Svend Knudsen fra Aalborg (Militær), 5746 Sv. Aa. Mollerup fra Viborg (arbl.), 476 Mølsted-Nielsen fra Rejse (arbl.), 5567 Jørgen Rasmussen fra Rejse (arbl.), 4476 Carl Hansen fra Rejse (arbl.), 5710 Harald Andersen fra Holbæk (Bryrup).

Aabenraa: 7357 Børge L. Balle (arbl.). Fredericia: 6997 Rudolf Zeeberg (Militær). Hobro: 6937 Einar Iversen (arbl.). Randers: 6381 Valdemar Ulriksen (arbl.). Sønderborg: 5568 Hans Berg (Dybbøl-Posten), 7091 Wilhelm Sprenger (arbl.). Viborg: 7801 Oskar R. Loeb (Militær).

Fratraadte

København: 1935 Børge Jørgensen til Holbæk i Pl., 136 P. Svendsen til Næstved i Pl., 7297 Th. Thorsen paa Rejse, 5229 Volmer Clausen til Randers (arbl.).

Aalborg: 6429 Gunnar Westergaard (overfl. til Tekstilarb.), 5981 Poul Alstrup paa Rejse. Hjørring: 3965 Knud Berg til Viborg (Militær). Hobro: 6937 Einar Iversen til Viborg (Militær), 6368 Børge Jensen til Haderslev (Militær). Kolding: 7091 Wilhelm Sprenger til Sønderborg (arbl.), 7557 Rudolf Rasmussen paa Rejse. Slagelse: 7582 A. Chr. Petersen (overfl. til Specialarbejder-Forb.), 7010 Holger Krøyer paa Rejse. Svendborg: 3142 Aage Mikkelsen paa Rejse. Vejle: 6029 Albert Haagensen paa Rejse.

Udmeldt

Skjern: 7018 Holger Lund (fratr. Faget).

Døde

København: 8047 Alma Christensen, 8108 Anna Bergenholz.

KLUB-ANNONCER

Københavns Lærlingeafdeling og Litografernes Ungdomsforbund

Amatør-show

Lørdag d. 18. November Kl. 20
i Borgernes Hus, Rosenborgg. 1
(den store Sal)

Stort Program

under Medvirken af Aarets Høst af musikalske, akrobatiske og dramatiske Talenter indenfor de grafiske Fags Ungdom.

Bal til Kl. ? (9-Mands Orkester)

Billetter à 75 Øre.

ANNONCER

Sætter søger Plads

straks eller senere. Gerne som Sætter-Trykker. Er vant til Avis- og Akcidensarbejde. Billet, mrkt. »175«, modtager Ekspedition.

Ung Maskinsætter,

Provinsianer, Intertype og Linotype, gode Anbefalinger, fast Plads, søger Pladsforandring. Billet, mrkt. »174«, modtager Ekspeditionen.

Ung Typograf,

Akcidens- og Annoncesætter (Typograph-Maskinsætter) samt Kartonage, søger Plads. Fineste Eksamensbeviser, Anbefalinger og Referencer. — Billet, mrkt. »178«, modt. Ekspeditionen.

Salut Corps 24—60

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Som Paalæggerske-Elev

søges Plads i København. Billet, mrkt. »177«, modtager Ekspeditionen.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

ØNSKER DE

at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring**. — Ugentlige Præmier fra **10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

A/S F. L. BIE

Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 **TIMES Antikva**
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } **Cheltenham Antikva**
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 **Falstaff Antikva**, fed
12-48 **Waterloo Haandskrift**
Corps **Skrivemaskineskrift**
10 lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 44 *København den 3. November 1939* *66. Aargang*

Katten i Nærum

I »Typ.-Tid.« Nr. 41 har N. Th. Svendsen begyndt en fornøjelig Opsats om et forvorpent Selskab, som er draget til Nærum for at piske en stakkels Kat, som efter Svendsens Mening intet har gjort.

Sagens Forhistorie er den, at ca. 30 Kolleger i et af Dagbladene paa min Opfordring udmeldte sig af Københavns Maskinsætterklub som en Protest mod den Misforstaaelse af sin Opgave, Klubbens Formand gjorde sig skyldig i, naar han mente samtidig at kunne være Lærer ved den oprettede Skole til Uddannelse af Maskinsættere og Formand for Maskinsætterklubben, idet vi mente, at man ved den fortsatte Oplæring kom i direkte Modstrid med Paragraf 2 i Maskinsætterklubbens Love, der definerer Klubbens Formaal som værende *»at forbedre Løn- og Arbejdsvilkaar for alle ved Maskinen beskæftigede Sættere«*. Og at Vejen til den rette Løsning af dette Formaal var en Masseoplæring af Maskinsættere, forekom os at være usandsynligt. Fra et *Medlemsmøde* i K. M. K. den 24. September fik vi tilsendt en Redegørelse, der gav Oplysning om Udviklingen og de Forhold, der efter Klubbens Mening resulterede i Skolens Oprettelse, og Redegørelsen sluttede med en Resolution, vedtaget paa dette Møde, hvori »Forsamlingen udtaler Tilslutning til K. M.K.s Styrelses og dens Formands hidtidige Virksomhed«.

Ser man fra et menigt Medlems Stade paa Udviklingen inden for K. M. K., virker det paafaldende, at man paa et meget tidligt Tidspunkt synes at skyde det egentlige Formaal noget i Baggrunden og hellige sig andre Opgaver. Det begyndte med, at en Kollega foreslog Oprettelsen af et veritabelt Museum for invalide Maskindele og Kilespatier, og da denne Tanke aabenbart ikke rigtig slog an, gik man over til at anvende Branchens Blad til Publikationer af mer eller mindre »videnskabelig« Art; man »docerede« om det ene og det andet i en saa højlærd Form, at sandsynligvis kun Afhandlingernes Forfattere har haft det fulde Udbytte af dem. Men dette har været en medvirkende Aarsag til, at Forholdene nu er, som de er.

I 1920 oprettede Brødrene Simonsgaard en Skole til Oplæring af Maskinsættere med en Lærer, der vil være Kollegerne bekendt som ikke mindre kvalificeret end den nuværende Skoles, og man skulde synes, at det var Vejen til det eneste saliggørende: Dygtiggørelsen. Man vil huske, at Stillingen til Skolen dengang var en anden, og Svendsen forklarer det med, at »Skolen var startet ved privat Initiativ og ydede ikke Organisationen nogen som helst Garanti hverken *teknisk* eller tarifligt«. Det rent tarifmæssige kunde sandsynligvis være ordnet, og hvad det *tekniske* angaar, saa blev det vel nærmest en Sag mellem Bogtrykkeren og den oplærte. Men maaske var det netop Hensynet til Bogtrykkeren, der var afgørende?

I K. M. K.s Redegørelse begrunder man bl. a. den nuværende Skoles Oprettelse med, at Bogtrykkerne havde Mulighed for at oplære *ad libitum*. Men har dette ikke altid været Tilfældet, og er Oplæringen hidtil sket i et Omfang, der gav Grund til Ængstelse? Det vilde ikke være rigtigt, om man paastod noget saadant. Men det vil maaske være en passende Illustration til Forholdene før og efter Skolens Oprettelse at oplyse, at det Dagblad, hvorom Talen drejer sig, i Tiden fra 1933 til 1. Maj i Aar har oplært 4 Maskinsættere paa egne Maskiner, men *efter 1. Maj i Aar har Bladet forsynet Skolen med 7 — syv — Elever!* Derfor virker det ikke overbevisende paa os, naar man fra Maskinsætterklubbens Styrelse hævder at have Haand i Hanke med Oplæringen, og navnlig afkræftes dette Indtryk ved, at S. V. Rasmussen paa Mødet *den 24. September* erklærede, at det Hold, der »nu er paa Skolen, sandsynligvis bliver det sidste i Aar«, saa meget mere som vi fra Forretningen *den 23. September havde faaet Meddelelse om, at et nyt Hold skulde begynde den 9. Oktober*. Og naar S. V. Rasmussen i et Brev til vor Værkstedsklubs Formand fastslaar, »at jeg først den Dags Morgen, hvor et Kursus begynder, faar en Fortegnelse over de kursussøgende«, saa turde det være saa som saa med Haanden i Hanken!

Angaaende Maskinsætterklubbens Oplysninger om, at der i Ferietiden »var 15 Maskinsætterpladser ubesatte, trods det, at Skolen havde uddannet 14«, vil jeg henvise til Hellbergs Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 39 om Overarbejdet. Hellberg skriver: » . . . selv om der i en ganske kort Periode i Feriens Højsæson ikke har været ledige Maskinsættere . . . saa har man dog klaret sig.« Og det staar sikkert alle klart, at Skolen ikke havde uddannet 14 Maskinsættere i »Feriens Højsæson«, da det første Hold begyndte 1. Maj og Læretiden er 13 Uger. Blandt andet mindre rigtigt opgiver K. M. K.s Redegørelse Arbejdsløshedstallet for Maskinsættere i København *pr. 1. Oktober til 32*, men i »Typ.-Tid.« Nr. 41 viser Forbundets Opgørelse, at der *pr. 30. September var 41!*

Og dog vilde Skolen være paa sin Plads, om den beskæftigelsesmæssigt set betød noget for Faget som Helhed, men her har N. Th. Svendsen Ret, naar han i sin Artikel fastslaar, at man kun opnaar at give den arbejdsløse en anden faglig Betegnelse, men han glemmer at fastslaa, at et større Udbud af Arbejdskraft betyder overvejende Sandsynlighed for ringere Arbejdsvilkaar. Og det er netop det, der er Sagens Kerne!

Alt dette skulde Kollegerne have været forskaanet for, om ikke S. V. Rasmussen og Hellberg havde afslaaet at deltage i et Personalemøde. Hellberg takkede for Indbydelsen, men ønskede ikke at deltage i et Møde, som »du og nogle andre Maskinsættere agter at afholde«, og jeg maa beklage, om mine mangelfulde stilistiske Evner ikke har givet Hellberg Indtrykket af, at det drejede sig

om et *Personalemøde*, der talmæssigt kunde maale sig med Mødet i K. M. K., hvori Hellberg mødte som Livredder for S. V. Rasmussen. Hellberg gør sig ogsaa skyldig i en Misforstaaelse, naar han mener, at Mødet i K. M. K. var for *alle* københavnske Maskinsættere. Det *var* et Medlemsmøde.

København, i Oktober 1939. *Peter Petersen.*

Lærlingeskalaen i Provinsen

Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne paa den ene Side og Dansk Typograf-Forbund paa den anden Side har anmodet undertegnede Professor Poul Andersen om som Voldgiftsmand at ville afgøre en mellem nævnte Parter opstaaet Uenighed vedrørende Forstaaelsen af Bestemmelserne om Antagelse af Lærlinge i den mellem Parterne gældende Minimaltarifs § 42.

Denne Bestemmelse indeholder en almindelig Lærlingeskala, som sætter Antallet af Lærlinge i Forhold til det Antal Typografer, der beskæftiges i Virksomhederne, og det hedder dernæst:

»Fra denne Tarifs Ikrafttræden og indtil Arbejdsledigheden blandt Provinsens Typografer er naaet ned til 6 pCt. eller derunder, gælder ved Nyantagelser af Lærlinge følgende Skala:«

Denne midlertidige Lærlingeskala nedsætter, i Forhold til den ovenfor nævnte almindelige Lærlingeskala, som Helhed det Antal Lærlinge, Virksomhederne er berettiget til at antage.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne gør nu gældende, at den midlertidige Lærlingeskala i Medfør af den citerede Bestemmelse om Arbejdsledighedens Størrelse ikke længer er gældende, medens Dansk Typograf-Forbund paastaar, at den midlertidige Lærlingeskala vedblivende har Gyldighed.

Det er oplyst under Sagen, at der i 1939 er indtraadt en Bedring af Beskæftigelsen indenfor Typograffaget. I Marts Maaned sank Arbejdsledigheden blandt Provinsens Typografer saaledes ned under 6 pCt. og efter en Stigning i April Maaned var Arbejdsledigheden atter i Maj, Juni og Juli under 6 pCt.

Medens de to Principalorganisationer ikke stillede Krav om, at den midlertidige Lærlingeskala skulde anses for bortfalden paa Grund af den stigende Beskæftigelse i Marts Maaned, har Organisationerne i en Skrivelse af 25. August d. A. meddelt Dansk Typograf-Forbund, at de betragter den midlertidige Lærlingeskala som bortfaldet »som Følge af, at Arbejdsledighedsprocenten for Provinsens Typografer nu er under 6 pCt.«

Dette Standpunkt har Dansk Typograf-Forbund ikke villet anerkende. Forbundet hævder, at den midlertidige Lærlingeskala ikke automatisk træder ud af Kraft, fordi Arbejdsledigheden gaar ned under 6 pCt., samt at de to Principalorganisationer har været uberettiget til den 25. August d. A., at stille Krav om den midlertidige Lærlingeskalas Bortfald, idet Arbejdsledigheden den nævnte Dato var 6,9 pCt. I denne Forbindelse anfører Forbundet, at da Arbejdsledigheden i Marts gik ned under 6 pCt., blev der ikke fra de to Principalorganisationers Side stillet Krav om, at den midlertidige Lærlingeskala skulde anses for bortfaldet.

Heroverfor gør de to Principalorganisationer gældende, at den midlertidige Lærlingeskala bortfalder automatisk, saa saare Arbejdsledigheden gaar ned under 6 pCt. Ved Arbejdsledighedens Fald i Marts Maaned var den midlertidige Lærlingeskala derfor efter Principalorganisationernes Mening bortfaldet; men ved Forhandling mellem de to Bestyrelser enedes man om ikke at gøre Tariffens Bestemmelse gældende ved Konstatering af en enkelt Maaneds lave Arbejdsledighed, idet man kun vilde gøre Bestemmelsen gældende, naar en Arbejdsledighed af 6 pCt. eller derunder var konstateret i tre paa hinanden følgende Maaneder. Videre anfører Principalorganisationerne, at Spørgsmaalet om den midlertidige Lærlingeskalas Bortfald maa afgøres paa Grundlag af Det statistiske Departements Offentliggørelse af Ledighedsprocenten, hvilken Offentliggørelse finder Sted en Maaned bagud. Det var derfor kun ved Velvilje fra Departementets Side, at de var i Stand til at give Dansk Typograf-Forbund den ovenfor nævnte Meddelelse af 25. August.

For det Tilfælde, at Voldgiftskendelsen skulde gaa Dansk Typograf-Forbund imod, ønsker Forbundet at faa fastslaaet, om den midlertidige Lærlingeskala paany træder i Kraft, naar Arbejdsledigheden er over 6 pCt. I denne Henseende bemærker de to Principalorganisationer, at hvis Kendelsen giver dem Medhold, anser de det som en Selvfølge, at den midlertidige Lærlingelingeskala er bortfaldet for Resten af Tarifperioden.

Efter Opmandens Mening maa den omtvistede Bestemmelse efter sin Ordlyd medføre, at den midlertidige Lærlingeskala i Principet automatisk ophører at være gældende, naar Betingelsen vedrørende Arbejdsledigheden er opfyldt, og der er ikke i de under Sagen fremkomne Oplysninger noget Holdepunkt for at antage, at Meningen med Bestemmelsen skulde være en anden, navnlig at Betingelsen vedrørende Arbejdsledigheden skal være opfyldt paa det Tidspunkt, da Principalorganisationerne konstaterer den lavere Arbejdsledighed og giver Dansk Typograf-Forbund Meddelelse om, at man anser den midlertidige Lærlingeskala for bortfaldet.

Dette udelukker naturligvis ikke, at Principalorganisationerne udtrykkeligt eller stiltiende kan give Afkald paa eller blot undlade at sætte den almindelige Lærlingeskala i Kraft. Principalorganisationernes Holdning i Anledning af Arbejdsledighedens Nedgang i Marts maa efter Opmandens Opfattelse ses under dette Synspunkt og kan ikke afskære dem fra at anse den midlertidige Lærlingeskala for bortfaldet efter Nedgangen i Arbejdsledigheden i Maj, Juni og Juli.

Opmanden maa ligeledes give Principalorganisationerne Medhold i, at den midlertidige Lærlingeskala, naar den een Gang er bortfaldet, ikke paany træder i Kraft, fordi Arbejdsledigheden gaar op over 6 pCt., idet den midlertidige Lærlingeskala ifølge den citerede Bestemmelse kun gælder, indtil en saadan Nedgang finder Sted.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Den af Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne den 25. August d. A. givne Meddelelse om, at de to Organisationer betragter den midlertidige Lærlingeskala som bortfaldet, bør tages til Følge af Dansk Typograf-Forbund.

Den almindelige Lærlingeskala er herefter gældende i Resten af Tarifperioden.

København, den 23 Oktober 1939. *Poul Andersen.*

— — —

I Henhold til ovenstaaende Kendelse er den midlertidige Lærlingeskala i Tarifen § 42, 2. Stykke, dermed bortfaldet, og der er saaledes nu Adgang til en noget forøget Antagelse af Lærlinge i Provinsen. I Betragtning af det i Forvejen meget store Antal og den i Øjeblikket stærkt stigende Arbejdsløshed vil man dog fra vor Side have Vanskelighed ved at forstaa *Nødvendigheden* af et større Lærlingetal.

Skulde der opstaa ringeste Tvivl om Berettigelsen af Nyantagelse af Lærlinge, bør det gennem Lokalformændene indberettes til Forbundet. *Ths. Pedersen.*

Dansk Typograf-Forbund

Tarif-Situationen

I Anledning af den ved Hovedorganisationernes Forhandlinger opstaaede Mulighed for en Forlængelse af Tarifen paa et Aar i Forbindelse med en ændret Dyrtids-Regulering maa *Københavns Afdelings Medlemmer* være forberedt paa i den nærmeste Tid at skulle tage Stilling til Forslaget. I denne Anledning vil Meddelelser om Afstemning, eventuelt om ekstraordinær Generalforsamling, kunne fremkomme i »Social-Demokraten« naar som helst, hvorfor Medlemmerne henvises til *daglig* at se efter, om »Social-Demokraten« skulde indeholde saadanne Meddelelser.

København, 1. November 1939. *Sigv. Hellberg.*

Københavns Afdeling

Paa Onsdag Kl. 20

MEDLEMSMØDE

Folkets Hus, Enghavevej.

Sigv. Hellberg instruerer om

Den københavnske Tarif.

Ved Mødet er der Anledning til Forespørgsler.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Hævet Blokade

Efter at Bogtrykker *W. L. Schütze,* Haderslev, nu har ordnet sit Forhold til Dansk Typograf-Forbund og indmeldt sig i Dansk Provins Bogtrykkerforening, hvorved han er forpligtet til at overholde Tarifens Bestemmelser, er Blokaden hævet.

P. F. V.:

København, 27. Oktober 1939. *Ths. Pedersen.*

Regulerings-Forslaget

Efter meget langvarige og vanskelige Forhandlinger forelaa endelig i Tirsdags Morges Kl. 6 et Forslag til Overenskomst mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund. Organisationerne skal nu tage Stilling til Forslaget; for De samvirkende Fagforbunds Vedkommende maa det antages at ville ske ved en Fælles-Urafstemning (evt. kompletteret ved kompetente Forsamlinger) paa Basis af det sidste Vinter paa Generalforsamlingen i De samv. vedtagne.

Forslaget bygger paa

1. *en Dækning for Prisstigninger straks* og derefter *hver 3. Maaned* (Februar, Maj, August, November o. s. v.) en Regulering ifølge det officielle Pristal;
2. en *Forlængelse af Overenskomsterne med et Aar* fra 1. Marts 1940 til 1. Marts 1941.

Herudover gives Adgang til at faa ganske særlige Spørgsmaal (uden egentlig lønmæssig Betydning) taget op og afgjort inden 20. December d. A.

Tillæggene betragtes som *Dyrtidstillæg* og skulde altsaa ikke kunne nedbringe de nugældende Lønninger, selv om der senere skulde komme en saa stærk Nedgang i Pristallet, at dette gik under det Grundlag, hvorpaa de nugældende Overenskomster hviler.

Reguleringen foretages som sagt kvartaarlig og saaledes, at der *for hvert Points* Prisstigning ydes følgende Tillæg:

mandlige Arbejdere	0,85	Øre	pr. Time
kvindelige »	0,55	»	» »
Ungarbejdere	0,35	»	» »

Der skal dog ved en Regulering være en Stigning paa mindst 3 Points, for at Regulering kan ske, men saa ydes der ogsaa Tillæg for hvert Point (d. v. s. for 4, for 5 o. s. v.).

Ugelønnede Folk faar Dækning efter *48 Timers Beregning,* uanset om deres *overenskomstmæssige* Arbejdstid maatte være under 48 Timer pr. Uge.

For den københavnske Typograf-Tarif, der jo er en af de Overenskomster, der omfattes af Forslaget, betyder Reguleringssatserne, at

faglærte samt mandlige Trykkeriarbejdere vil faa et Tillæg paa 122 Øre for 3 Points Stigning (efter vor nugældende Tarif faar de faglærte 100 Øre og Trykkeriarbejderne 75 Øre).

Kvindelige Trykkeriarbejdere vil faa 79 Øre for 3 Points Stigning (efter nugældende Tarif 60 Øre).

For *Provins-Tarifen,* der jo løber til Foraaret 1942 og *ikke forlænges ved den heromhandlede Aftale,* gælder at man kan vælge, om man vil blive ved de nugældende Reguleringssatser (der er som de københavnske), eller om man vil antage (indtil Foraaret 1941) de i den her omhandlede Hoved-Overenskomst fastsatte Reguleringsbestemmelser. Men med i Reguleringen kommer man i hvert Fald nu fra November.

Pristallet kom i Dag og viste 190.

Efter dette vilde altsaa, hvis Forslaget vedtages, de københavnske Lønninger faa et Reguleringstillæg straks fra Vedtagelsen paa 286 Øre pr. Uge for faglærte og for mdl. Trykkeriarb. og 185 Øre pr. Uge for kv. Trykkeriarb.

Efter de nugældende Regler vilde vi overhovedet ingen Regulering faa før til Februar; saafremt Stigningen da maatte vise 7 Point, vilde vi for disse 7 Point (2×3) faa 200 Øre for faglærte, 150 Øre for mdl. Trykkeriarb., og 120 Øre for kv. Trykkeriarb. og saa have *eet* Point tilgode.

Ovenstaaende som en foreløbig Orientering.

København, den 31. Oktober 1939. *Sigv. Hellberg.*

Typografernes Novemberfest

Lørdag den 18. November
i Tivolis Koncertsal
Kl. 20.15 præcis

Sv. Asmussens Orkester
Gutenberg-Koret
Tenorsangeren Bruno Petersen
Edna Mac Kay og Partner
Les Lvovis, Musikalsk Akt
Liva Weel

Derefter

Dans til Kl. 4

Sv. Asmussens Orkester

Billetpris, Dans incl., *Kr. 1,50.* Der er ingen nummererede Pladser til Underholdningen, Billetten gælder ens over hele Salen.

Billetter kan fra 1. November faas paa Kontoret og hos Inkassatorerne.

Uddelingen af Svendebreve

i København fandt Sted Torsdag den 26. Oktober i Haandværkerforeningens Lokaler i Dr. Tværgade. Formanden for Svendeprøvekommissionen, Bogtrykker *L. D. Hansen*, bød velkommen, Gutenberg-Koret sang og *Valsø Holm* reciterede.

Skoledirektør *Franck* talte derefter for de unge Svende. Det Fag, de tilhørte — udtalte Skoledirektøren — havde han særlig Ærbødighed for, fordi det var Formidler. Hvis der reduceredes eller udslettedes for meget inden for dette Fag, vilde Verden komme til at se anderledes ud. Staar man i et Bibliotek og betragter Bøgerne, tænker man sjældent paa, hvilket Arbejde der ligger bag disse Værker. Indprentede de unge, at de burde rette den stærkeste Kritik mod sig selv og altid søge at naa Mesterskabet. Arbejdet i Faget kunde vel ofte være slidsomt nok, men alligevel gjaldt det om at føle Arbejdsglæden. Ellers blev Arbejdet Slaveri. — Hr. Franck sluttede: Se Jer om, besøg Museer, Biblioteker og skaf Jer Viden, saa I har noget at bygge paa, naar Verden igen kommer i Lave.

Derefter foretoges Uddelingen af Svendebrevene. Bedømmelsen af Prøverne fik følgende Udfald:

Sættere:

Bronzemedaille:

Hans Chr. Jensen, Rich. Steenbecks Bogtrykkeri. Willy Jensen, Byens Bogtrykkeri. John Frode Remod, Krohns Bogtr. Har. Jensens Bogtr.

Antaget med Ros:

Kjeld G. Flensborg, Chr. Andersens Bogtrykkeri. Svend E. Fornæs, Frederiksberg Bogtrykkeri. Arne Lund, Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri. Leif Manniche, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Knud Stripp, Forlagstrykkeriet.

Antaget:

Børge M. Blidsøe, Chr. Christensens Bogtrykkeri. Aage Christensen, J. Jørgensen & Co. Laur. M. Christensen, Dansk Andelstrykkeri og Papirvarefabrik. Orla R. C. Christiansen, H. P. Hansens Bogtrykkeri. Leo E. Dannemand, Vald. Pedersens Bogtrykkeri. Johan L. Flyge, Det Hoffensbergske Etabl. Erik G. Fogh, Rønagers Bogtrykkeri. Kaj Viggo Forlev, Olaf O. Barfod & Co. Viggo Frederiksen, Nielsen & Lydiche. Vilh. Fusager, H. C. Jensens Bogtrykkeri. Hans Engdahl Hannibal, Emil Kristensens Bogtrykkeri. Niels Chr. Jensen, B. Nielsens Bogtrykkeri. Erik Roed Jeppesen, Skou & Madsens Eftfl. Niels B. Lützen, Jarmers Bogtrykkeri. Leo J. W. Løvgreen, Krohns Bogtr.—Har. Jensens Bogtr. Hans Mauritzen, Anton Nielsens Bogtrykkeri. Manfred Moe, Andersen & Krogh. Poul Møller Nielsen, Fagskolen. Kjeld J. Petersen, William Coster. Benny Ritter, Emil Ritters Bogtrykkeri. John P. Strand, Ch. Lerbergs Bogtrykkeri. C. Otto Sørensen, L. Laursens Bogtrykkeri. Kaj W. Tange, O. C. Olsen & Co. Henrik G. Vandrup, A. W. Henningsen. Hugo Willy Øster, I. H. Schultz A/S.

Trykkere:

Antaget med Ros:

Arne Frederiksen, Triers Bogtrykkeri. Arne Funder, Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri. Gudmund Nielsen, Johs. G. Nielsens Bogtrykkeri. Knud H. Poulsen, I. H. Schultz A/S.

Antaget:

Elvar Bock, O. C. Olsen & Co. Tjalfe E. Bortfeldt, Holger Meyers Bogtrykkeri. John Caspersen, Chr. Backhausen. Alf H. Christiansen, Kandrup & Wunsch, Henning Eeg, Det Hoffenbergske Etabl. Paul Anton Engel, Aug. Christensens Bogtrykkeri. Jørgen Henry Fogt, Andersen & Pedersen. Ole Funck, Nordisk Bogtrykkeri. Kaj Hansen, W. Spuhr. Peter Korbo, R. Arnskovs Bogtrykkeri. Paul Kyster, P. Hansens Bogtrykkeri. Emil Møller, Akcidenstrykkeriet, Politiken. Willy Aage Nielsen, Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S. Hj. A. Boysen Petersen, Conrad Landschultz. Kjeld G. Petersen, Specialbogtrykkeriet. Edvin Plato, Det grafiske Institut. Kaj Aage Wulff, Saabye & Christensen. John Ludv. Dederding Ziebe, Olaf O. Barfod & Co.

Ikke antaget:

Poul Kjeldsen Bock, Missionstrykkeriet. Kay Larsen, Chr. Justesens Bogtrykkeri A/S. Erik Sørensen, Emil Olsens Bogtrykkeri.

Fra Provinsens Tarifomraade

Kvindelige Trykkeriarbejdere. Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at der ogsaa til den i § 37 nævnte Lønskala for Kvinder, der arbejder første Aar ved Faget, skal tillægges Kr. 1,80 i Dyrtidstillæg. Det samme gælder Lønskalaen i § 38.

Vivild. Købmand Carl M. Rasmussen, Vivild, beskæftigede i Sommeren 1938 to Typografer i sit Bogtrykkeri. Forbundet afkrævede ham herfor i Foraaret 1939 et samlet Feriegodtgørelsesbeløb paa Kr. 21,55; men dette nægtede Købmand Rasmussen at betale, idet han henholdt sig til, at den ene Typograf havde været ubrugelig, og den anden havde faaet Ferie allerede samme Sommer. Under Arbejdet med Sagen opklaredes det, at den ene Typograf havde modtaget Kost og Logi hos Købmanden til en uforholdsmæssig høj Pris, hvorfor der rejstes Sag ved Den faste Voldgiftsret.

Fredag den 20. Oktober forhandledes Sagen for Den faste Voldgiftsret og forligtes saaledes, at Købmand Carl M. Rasmussen til fuld Afgørelse af begge Sager til Forbundet betaler 300 Kr. inden 15 Dage. Udover stadig at være forpligtet af Tarifen indgik Rasmussen paa kun at beskæftige Medlemmer af Forbundet i sin Bogtrykvirksomhed, dog saaledes at denne supplerende Aftale kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. November, første Gang 1. November 1940.

Hjørring. I Slutningen af August 1938 antog Hjørring Amtstidende en ung Trykkeriarbejderske til en Løn af 20 Kr. ugl. Uanset Tarifens Bestemmelser ændredes Lønnen ikke i Løbet af det første Aar ved Faget, og da der saaledes fremkom et Underbetalings-Forhold, indklagedes Sagen for Organisationen af Bladudgivere. Ved Mæglingsmøde forligtes Sagen mod, at Hjørring Amtstidende betaler Forbundet en Bod af 480 Kr.

Haderslev. Blokaden mod Bogtrykker W. L. Schütze er hævet, efter at Schütze har betalt en Bod paa 100 Kr. og tiltraadt Tarifen ved Indmeldelse i Dansk Provins Bogtrykkerforening.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

I Aften Kl. 20 Rømersgade 22:

K. A. Jørgensen taler om

Haandsættertarifen.

Næste Fredag:

Analysering af Tarifens Special-Bestemmelser for Værk- og Akcidenssættere. Lysbilleder.

Mødet ledes af *Martin Pedersen.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dyrtid og Understøttelse

Kolleger! Den senere Tids højst mærkbare Prisstigninger med dens samtidige større og større Arbejdsløshed indenfor vort Fag har sikkert faaet mangen af os til at studse over Forbundsstyrelsens konstante Tavshed overfor de ret grelle Forhold af i Dag!

Endskønt vi i de sidste Numre af Typ.-Tid. har set forskellige Resolutioner og personlige Meninger (mere eller mindre saglige) med Henstillinger til Forbundet om at virke paa bedste Maade for de arbejdende saavel som for de arbejdsløse, synes det mig dog stadig, at det konkrete Forlangende bliver skudt væk fra disse Resolutioner og personlige Meninger. Det er ligesom Legen: »Katten om Grødfadet« gaar igen, ingen tør røre Smørklatten (ingen ønsker et eventuelt Nederlag, men de vil gerne vise sig i Nærheden).

Foreløbig har vi faktisk kun opnaaet, at Forbundstyrelsesmedlemmet Werner Helmert har udøst nogle ret intetsigende Betragtninger overfor Sigv. Hellberg, som altsaa efter førstnævnte Mening skal have Skylden for Misèren i første Omgang. Desværre bringer *det kun Diskussion* om de to H'ers stilistiske Styrke *og ingen konkrete* Virkeligheder.

I denne Artikel har jeg saa vidt muligt udeladt min Mening om det ærede Forbundsstyrelsesmedlem W. H., — da jeg endnu regner med, at han vil staa paa min Side, naar jeg stiller følgende koncise Forslag, som jeg vil indsende rettidigt til vor næste Afdelingsgeneralforsamling:

I) Første Fredag efter Generalforsamlingen bør der udbetales en extra Krisehjælp til alle arbejdsløse à *50 Kr. (skriver femti Kroner)* — dette gælder saavel ugifte, sygemeldte som gifte Kolleger.

II) Der indkaldes til et ekstraordinært Delegeretmøde ifølge Lovenes § 37 (Side 14), hvor bl. a. Forslag stilles om en reel Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen med henholdsvis ca. 3 à 4 Kr. daglig (og Forlængelse af Perioderne) m. m.

— — —

Naar disse to Punkter *bliver gennemtrumfet* — og hvorfor skulde de ikke det — *er der* nogen arbejdende Kollega, der i Dag er Modstander deraf (husk, i Dag gaar der Typografer arbejdsløse, som har staaet i fast Arbejde i 12 til 15 Aar i Træk, og i Morgen kan I selv komme ud i samme Slæng) — *saa højnes Lønnen ogsaa automatisk for de arbejdende!*

Vor Formue er stor nok til at bære Udgifterne — eventuelt kan vi tage Pengene fra Strejkekassen, den bliver der ikke Brug for, saalænge Regeringen staar paa vor Side.

Vi kan og bør vise Arbejdsgiverne, at vi uden for megen Parlamenteren selv kan højne Lønniveauet indenfor vor Branche!

Kolleger! Kun eet skal der til: Vi møder alle op paa næste Generalforsamling og stemmer *ja* for vor Ret til ogsaa at leve menneskeligt! 1235, *Henning H. Jensen.*

Bladsætter-Klubben
Bog- & Akcidenssætter-Klubben
Københavns Maskinsætter-Klub

Paa Søndag Kl. 11 Formiddag, Rømersgade 22,

Aksel Jensen
indleder en Diskussion over Emnet
Haandsætter - Maskinsætter

Kolleger fra andre Brancher indbydes.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Et Nødraab!

I denne Tid, som jo er svær at komme igennem, for en Del unge Mennesker, som er kommet i det militære Tøj og derfor har maattet opgive deres Arbejde, vil et Spørgsmaal rejse sig: Burde der ikke for disse Kolleger fra Forbundets Side ydes lidt Hjælp, som de gør ved flere andre Fag?

Vi véd jo alle, at de faste Udgifter har vi, uanset om vi er i Trøjen, i Arbejde eller arbejdsløs, saasom Skat, Sygekasse, Forsikringer, Afdrag paa forskellige købte Ting og meget andet. Jeg synes derfor, at Dansk-Typografforbunds Bestyrelse burde tage under Overvejelse at give disse Kolleger, som i Øjeblikket er i Trøjen, lidt Hjælp i Form af et mindre kontant Beløb, f. Eks. en 10—15 Kr. om Ugen. Jeg kan ikke tænke, at Bestyrelsen og langt mindre de øvrige Medlemmer vil have noget imod dette Forslag. I Strejkekassen er der jo Midler nok, og da de ikke kan bruges til dette Formaal, vilde en Hjælp derfor til vore lidende Kolleger være en kærkommen Gave. *(Navnet ulæseligt.)*

*

Vi forstaar saa godt, at Prisstigningerne trykker haardt og ikke mindst paa de arbejdsløses Budget.

Naar Forbundsledelsen ikke allerede har drøftet Spørgsmaalet om en Revision af Understøttelserne, har det sin Aarsag i, at man har villet se, hvad der eventuelt vilde blive foretaget fra Regeringens Side i Retning af en Forhøjelse af Understøttelsessatserne i det hele taget. Ligeledes maatte man afvente, hvad der kom ud af Forhandlingerne mellem Hovedorganisationerne om en Forbedring af Arbejdslønnen. At forhøje Understøttelserne uden en samtidig Lønforbedring for de arbejdende kunde man af flere Grunde ikke gøre, bl. a. den, at en Kontingentforhøjelse næppe vilde kunne undgaas.

Spørgsmaalet om en Understøttelse til de til Militærtjeneste indkaldte Kolleger kan nok give Anledning til Betragtninger, Men der bør dog være Grænser for de Opgaver og økonomiske Krav, der stilles til Fagforeningerne. Soldaternes Underhold er en udpræget *Statsopgave.* Indsenderen burde derfor rette sin Appel til Politikerne. *Red.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Foredrag og Filmsaften.

Onsdag den 8. November Kl. 20 møder vi op i Evaldsgade. Paa denne Aften vil Forbundets Sekretær, Sv. Johansen komme til Stede og holde Foredrag om *Nyheder indenfor de grafiske Fag,* under Ledsagelse af Lysbilleder og Film. Det vil blive en yderst interessant Aften.

Onsdag den 15. November Kl. 21 er der Besøg paa Social-Demokraten. Adgangskort kan afhentes paa Kontoret Fredag den 10. November mod Forevisning af Medlemskort.

Lørdag den 18. November Kl. 20 i Borgernes Hus: Amatørshow. Der er endnu et halvt Hundrede Billetter tilbage.

Svar til Rønne Lærlingeafdeling.

Kære Kammerater! Vi forstaar ærlig talt ikke jeres Protest mod vort Emblem. Vort Formaal har været at skabe et Emblem, der kunde bæres af Lærlinge over det ganske Land, som et Led i den Samfølelse, der altid har præget vort Fags Lærlinge, og som sidst blev manifesteret ved det store Lærlingestævne i Odense i Sommer.

Iøvrigt var I jo ikke paa Forhaand Modstander af Ideen, da I selv deltog i Konkurrencen med jeres Emblem. Saa heraf maa vi jo drage den Slutning, at jeres Protest kun er et Udslag af Lokalpatrioisme.

Venlig Hilsen
Sven Jensen, Kbh.s Lærlingeafd.

Holstebro Lærlingeafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 21. September paa Central-Hotellet. Formanden, *Willy Gregersen*, bød velkommen, og til Dirigent valgtes *Børge Grønkjær*. Formandens Beretning og Regnskabet godkendtes. Til Formand og Kasserer genvalgtes Willy Gregersen og Henry Knudsen. Til Sekretær nyvalgtes Ejnar Rounborg. Suppleant blev Børge Grønkjær. Under Eventuelt havde endvidere Formanden, Svendenes Repr., *M. P. Dons* og *Børge Grønkjær* Ordet for forskellige Bemærkninger, før Dirigenten sluttede. *E. R.*

Esbjerg Lærlingeafdeling

har afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling paa »Palmehaven«. Dirigent Poul Vestergaard. — Sekretæren oplæste Protokollen fra sidste Generalforsamling. I Tilslutning hertil aflagde Formanden Beretning, begge Dele godkendtes enstemmigt. — Regnskabet godkendtes ligeledes. — Som Kasserer genvalgtes Chresten Thomsen. Bestyrelsesmedlem Poul Vestergaard, Nyvalg. Suppleant Axel Nielsen, Nyvalg. — Fra Bestyrelsen forelaa Forslag om Oprettelse af en Studiekreds med Henblik paa Oplysning om Fagforeningsarbejde og Behandling af Tarifen. Meningen var saa at indbyde de unge Svende til at deltage i denne Studiekreds, som skulde afholdes en Aften om Ugen. Det videre Arbejde overlodes til Bestyrelsen. — Under Eventuelt henviste Formanden til Notitsen i »Typ.-Tid.« om de nye Emblemer. Det blev her bestemt, at Bestyrelsen skulde skrive efter Emblemer, som kunde videresælges til Medlemmerne. — Sidste Punkt et veldækket Kaffebord. Sigurd Borch takkede de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, Erik Hansen og Henning Nielsen, der nu var udlærte, for den Interesse, de havde udvist overfor Afdelingen.

Viborg Lærlingeafdeling.

Fredag den 6. Oktober afholdtes halvaarlig Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning med hele 10 Punkter paa Dagsordenen. Formanden, *Sv. H. Ryttergaard*, aflagde en udførlig Beretning om de forskellige Arrangementers Forløb i Beretningsperioden. Der havde været en ualmindelig god Tilslutning til disse, — Kassereren, *Aksel Søndergaard*, oplæste Regnskabet, der bal. med Kr. 298,00. Saavel Beretning som Regnskab godkendtes. — Da Formanden nu er udlært, valgtes i Stedet Ib Schaarup. Iøvrigt foretoges supplerende Valg. — Det vedtoges at afholde den aarlige Stiftelsesfest i Februar. Et Forslag fra Bestyrelsen om at forhøje Kontingentet med 10 Øre, vedtoges enstemmigt. Man paatænkte nemlig et ret stort Arrangement i Anledning af 20 Aars Stiftelsesfesten 1941. — Endvidere vedtoges det at anskaffe Emblemet. — Efter Generalforsamlingen var der fælles Kaffebord.

— — —

Lørdag den 21. Oktober havde Klubben arrangeret et fagteknisk Arrangement, hvor Sekretær *Svend Johansen* holdt Bernh. Raasøs Foredrag: Fladedeling (med Lysbilleder). Efter Foredraget saa man et Par Film, saaledes hvorledes Sættemaskinmatrieer tilvirkes og en om moderne Støbemaskiner samt en Underholdningsfilm. Iøvrigt var der arrangeret en Udstilling af moderne danske Tryksager.

Efter det faglige samledes man ved et Kaffebord, hvor *C. E. Christensen* takkede Svend Johansen, fordi han altid kom, naar man kaldte paa ham. *Svend Johansen* omtalte Oplysningsvirksomhedens Arbejde.

Kolding Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 20. Oktober Generalforsamling paa »Rutebil-Cafeen«. — Formanden, *Johs Ibsen*, bød velkommen, og *Aksel Løfquist* valgtes til Dirigent. Protokol, Beretning og Regnskab godkendtes. — Valg: Kasserer, Aage Rasmussen (Genvalg). Festudvalgsmedlem, Aksel Løfquist (Genvalg). Revisorer: Henry Frydenborg (Genvalg) og Sv. Ove Andersen (Nyvalg). — Det vedtoges i Henhold til forrige Aar at afholde Klubaftener Vinteren igennem, hertil bevilgedes 50 Kr. Herefter udspandt der sig en livlig Diskussion ang. Teknisk Skole m. m. — Sluttelig var Foreningen Vært ved et fælles Kaffebord. *H. F.*

Nær og Fjern

Sølvbryllup. Vor landskendte Kollega *Sørensen-Kjeld* og *Hustru*, Aalborg, kan Tirsdag den 7. November fejre deres Sølvbryllup. Til Lykke!

Aabenraa Afdeling 40 Aar. Lørdag den 4. November kan Dansk Typograf-Forbunds *Aabenraa-Afdeling* fejre 40 Aars Dagen for Afdelingens Oprettelse. Den 4. November 1899 samledes nogle af Sortekunstens Brødre i Aabenraa i Hans Peter Schmidts Gæstgaard (nu: Gæstgiveri »Sønderjylland«) paa Søndertorv for at stifte en »Ortsverein« under »Verband der deutschen Buchdrucker«. Det var i de for Organisationerne trange Tider. Mødet, ligesom senere Møder, overvaagedes af en Politibetjent. (Det hændte dog engang imellem, at Betjenten fik lidt rigelig af de vaade Varer, hvorefter friere Tale kunde føres). Henved en Snes Kolleger tiltraadte straks Afdelingen. Der kunde fortælles mangt og meget om den svundne Tid, men da dette nærmest kun har lokal Betydning, skal vi ikke komme ind paa det her. I 1920 skiftede Afdelingen fra tysk til dansk Organisation og Forholdet til vore nordlige Kolleger tør nok siges at være det bedst mulige. Af Stifterne har vi endnu blandt os: Trykker *Carl Elsner*, der kom sydfra og vel nok var den egentlige Drivkraft i Foretagendet, samt Maskinsætterne *Jørgen Hansen* og *Joh. Ehlert*. Medens Elsner f. T. er Patient paa Sygehuset og saaledes vil savnes ved Jubilæet, deltager »Jørn« og »Hannes« ungdommelig frisk i Festen, der afholdes paa selve Stiftelsesdagen og fejres paa »Skyttehuset«. Det er et glædeligt Tegn paa godt Kammeratskab og Sammenhold, at saa godt som alle Afdelingens Medlemmer samles ved denne Lejlighed. Til Lykke og fremad mod de 50. — *7111* —

Novemberfest-Billetter kan nu erholdes paa Kontoret og hos Anton Jensen. Inkassatorerne bedes søge klaret til Anton Jensens Besøg paa Trykkeriet, hvor mange Billetter Personalet ønsker.

Københavns Afdeling afholdt Medlemsmøde Tirsdag den 24. Oktober i Folkets Hus, Enghavej. — Da Afdelingens Formand deltog i Hovedorganisationernes Forhandlinger og derfor var forhindret i at være tilstede, var det Næstformanden, *S. V. Rasmussen*, der bød velkommen og gav Ordet til Aftenens Indleder, Kontorchef i Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, *Niels Lindberg*, der talte om »Prisstigningerne og Arbejdernes Realindtægt«. — En Række Kolleger benyttede Lejligheden til at stille Forespørgsler. — Baade efter Foredrag og Svar paa Forespørgsler hilstes *Niels Lindberg* med kraftigt Bifald. *sj.*

Landssammenslutningen af Trykkere
(6. Kreds)

Fagteknisk Møde

afholdes Søndag den 12. November Kl. 11,
Folkets Hus, Amaliegade, Aarhus.

Film: Stereotypimaskiner.
Engelske Miehle-High-Speed-Toturmaskiner.

Fagteknisk Foredrag af *Chr. B. Petersen.*

Alle Trykkere og Trykkerlærlinge i 6. Kreds har Adgang.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Den københavnske Tarif er Emnet for den Instruktion, Københavns Afdelings Formand, *Sigv. Hellberg*, vil give ved 3 Medlemsmøder. Det første Møde holdes paa *Onsdag Kl. 20* i Folkets Hus, Enghavevej.

Fortsættelseskassen. Et Medlem har forespurgt, hvornaar Fortsættelseskassen paany kan træde i Virksomhed og om Betingelserne herfor:

Hermed Svaret: Fortsættelseskassen kan paany foretage Udbetaling af Understøttelse, naar der i mindst 4 Maaneder indenfor de sidste 12 Maaneder eller 8 Maaneder indenfor de sidste 24 Maaneder har været ekstraordinær Ledighed indenfor Kassen. De nærmere Regler findes i Fortsættelseskassens Vedtægt § 3, Stk. 1.

Skulde denne Betingelse ikke kunne opfyldes, kan Kassen dog aabnes for Udbetaling, naar mindst 30 pCt. af de ledigmeldte Medlemmer har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, og Ledighedsprocenten andrager mindst 5 pCt.

Da det nye Understøttelsesaar er paabegyndt 1. Oktober, er der ikke Mulighed for, at Fortsættelseskassen kan aabnes paa denne Side Nytaar, men *maaske* kan en af ovennævnte Betingelser opfyldes senere paa Vinteren. Nogen bestemt Dato kan givetvis ikke opgives.

Endelig er der ogsaa den Mulighed, at Rigsdagen ved ekstraordinær Lovgivning kunde lempe Betingelserne. *Ths. P.*

Saadan gaar det altid, — I »Politiken« skrev en Indsender forleden følgende:

Nu sættes Mælken atter op i Pris, og som Deres Blad fremhæver: jo mindre man køber, jo større er den forholdsvise Forhøjelse. En Liter, der hidtil har kostet 38 Øre, sættes op til 40, og en halv Liter stiger fra 20 til 22. Hvad der sælges i halve Liter, indbringer altsaa 44 Øre pr. Liter. Saadan gaar det altid — hvorfor? De Argumenter, der er fremført, er muligvis gode nok til at motivere en Stigning, men de forklarer paa ingen Maade, at to halve Liter skal stige 4 Øre i Pris, naar en hel Liter kun stiger 2 Øre.

En anden Ting. Naar Statistisk Departement beregner Pristallet, gaar man saa ud fra, at Husholdningen køber halve eller hele Liter Mælk? Det er ikke uvigtigt. Regner man med Prisen pr. hele Liter, faar man jo et andet Resultat, end hvis man regner efter halve Liter. Der er adskillige, der mener, at Pristallet bl. a. af den Grund ikke giver Udtryk for den reelle Stigning i Leveomkostningerne. *G. T.*

Alle Medlemmer af Københavns Afdeling har Adgang til de 3 Møder, der holdes om den københavnske Tarif. Det første holdes paa Onsdag Kl. 20, Folkets Hus, Enghavevej.

Trykkerafdelingen

Medlemsmøde

Fredag d. 17. November Kl. 20 i Foreningen 1860, Nørrevold 90-92 (1. Sal over Gaarden)

Gennemgang af

Tarifen (Trykkerafsnittet)

ved **O. A. Lundin.**

Derefter Forevisning af Film:

En Totur-Presse bliver til
En High-Speed-Totur-Presse arbejder
Moderne Stereotypianlæg.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

24. Oktober: Struer pl. Bl. 146,10; 25. Oktober: Rudkøbing pr. Bl. 627,10; Randers pr. Bl. 1157,80, Kt. 2500,00, ialt 3657,80; 26. Oktober: Herning 239,00; 30. Oktober: Ringkøbing 1335,76; Skanderborg pr. Bl. 217,53; Stege 435,70; Aarhus pr. Bl. 3845,70, Kt. 3000,00, ialt 6845,70; 31. Oktober: Marstal pr. Bl. 16,00, Kt. 322,20, ialt 338,20; Odense 6598,08; København pr. Bl. 35.000,00, Kt. 50.911,85, ialt 85.911.85.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 31. Oktober 1939. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

24. Oktober: Struer i St. f. Juli Kv. Oversk. 146,10; 25. Oktober: Rudkøbing i St. f. Juli Kv. Oversk. 627,10; Horsens 500,00; Randers i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 1157,80; 30. Oktober: Skanderborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 217,53; Assens 300,00; Skanderborg 125,00; Aarhus i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 3845,70; 26. Oktober: Hobro 200,00; Viborg 900,00; 31. Oktober: Marstal i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 16,00; København i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 35.000,00; Aabenraa 500,00; Helsingør 400,00.

København, den 31. Oktober 1939. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand

Maribo: Typograf Kaj Larsen, Østervang 31.

Nye Medlemmer

København: Paal. Tove Borghild Larsen, udl. 26. 10. 39 hos Andersen & Bruun (arb. s. St.), Sætter Svend Knudsen, tidl. Medlem (Schultz), Sætter Valdemar Johannes Pedersen, tidl. Medlem (»Merkantil), Trykker Peter Korbo, udl. 29. 10. 39 hos Arnskov (arb. s. St.), Trykker Knud Henning Poulsen, udl. 28. 10. 39 hos Schultz (arb. s. St.), Sætter Hugo Willy Øster, udl. 28. 10. 39 hos Schultz (arb. s. St.).

Aarhus: Trykker Jørgen Gilbe, udl. 1. 11. 39 i De foren. Bogtr. Haderslev: Sætter Alvin Hesselberg, udl. 1. 11. 39 hos P. J. Schmidt, Vojens. Køge: Sætter Poul Cederstrøm Larsen, udl. 1. 11. 39 i Østsj. Avis. Odense: Sætter Henning Friis Nielsen, udl. 1. 11. 39 hos Hagen & Sørensen, Sætter Walther Osvald Frederiksen, udl. 1. 11. 39 hos P. Maare. Skanderborg: Sætter Karl Aage Jensen, udl. 31. 10. 39 hos Brix. Vejle: Sætter Helge Nissen, udl. 1. 11. 39 hos Feierskov, Give.

Tiltraadte

København: 7010 Holger Krøyer fra Rejse (Krohn), 7557 Rudolf Rasmussen fra Kolding (Brd. Thøgersen), 2674 Valdemar Kany fra Rejse (Krohn), 5342 Jacob Holmgreen fra Rejse (arbl.), 6754 Knud Olsen fra Kolding (Brd. Thøgersen), 3207 Helge Vøge fra Kolding (arbl.), 5521 Tage Breumby fra Ringsted (arbl.), 7956 Chr. Bernbom fra Nykøbing F. (syg).

Aarhus: 7731 Holger Berg Nielsen (arbl.). Haderslev: 6961 Børge Sørensen (Militær). Hillerød: 992 Sv. Sørensen (arbl.). Kolding: 3142 Aage Mikkelsen (arbl.). Næstved: 136 Carl Svendsen (Næstved Tid.). Odense: 7808 Niels P. Bøgh (arbl.). Randers: 5229 Volmer Clausen (arbl.), 5538 Aage Nørholm Hansen (Pedersen, Langaa). Ringsted: 6739 Jørgen Fischer (Venstres Folkeblad). Skive: 6562 Laur. Willadsen (arbl.). Slagelse: 6173 Knud Jørgensen.

Fratraadte

København: 5276 Egon Berthelsen paa Rejse, 6709 Svend Andersen paa Rejse, 992 Svend Sørensen til Hillerød, 3676 H. Andreasen paa Rejse, 5489 Eugen Lundstrup til Handels- & Kontormedhj.

Aabenraa: 7186 Pauli Jensen til Kolding (arbl.). Esbjerg: 5538 Aage Nørholm Hansen til Randers i Pl. Hillerød: 4451 Viggo Jørgensen til København i Pl. Hobro: 6562 Laurits Villadsen til Skive (arbl.). Horsens: 6735 Carl Christoffersen (overfl. til Sygekassefunkt.). Kolding: 7557 Rud. Rasmussen paa Rejse, 6754 Knud Helge Olsen paa Rejse, 3207 Helge Vøge til København (arbl.). Odense: Martha Frederiksen (tilbagefl. Kvdl. Arbejderforb.), 3421 Harry Frederiksen paa Rejse. Ringsted: 5521 Tage Breumby til København. Roskilde: 6376 Fritz W. Nielsen til Køge i Pl.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.

Udmeldte

Randers: 4871 Karen Beider (fratraadt Faget). Slagelse: 4330 A. Juul-Sørensen (Faktor).

Døde

Aalborg: 6847 L. Gjerum. Viborg: 6052 M. C. Andersen.

KLUB-ANNONCER

Stereotypørernes Brancheklub

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes i Evaldsgade 3 [1], *Mandag den 6. November 1939, Kl. 20 pr.*

Dagsorden:

1. Beretning om den øjeblikkelige Situation. 2. Midlertidige Lovændringer. 3. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

NB. Husk at indbetale Restancer!

Typografernes Sportsklub

Lokale: Hellig Kors Kirkes Skole, Hans Tavsensgade 5.

Kvindeafdelingen:

Mandag og Torsdag. Hold I Kl. 19.30—20.15 og Hold II Kl. 20.15—21.
Musikledsagelse og Bad.
3 Kr. pr. Maaned. — Indskud 1 Kr.

Herreafdelingen:

Søndag: Motionshold Kl. 10—10.45, Idrætshold Kl. 10.45—11.30.
Tirsdag: Motionshold Kl. 19.45—20.30.
Onsdag: Motionshold Kl. 20—20.45, Idrætshold Kl. 20.45—21.30.
Adgang til alle Hold: 2 Kr. pr. Maaned. — Indskud 1 Kr. *Vi har nogle enkelte Gymnastikdragter á Kr. 5,25.*

Lærlingeafdelingen:

Tirsdag: Motions- og Idrætshold. Kl. 20.30 - 21.15.
Kontingent: 50 Øre pr. Maaned.

Indmeldelser modtages i Gymnastiksalen samt hos Formanden, Henning Jensen, Telefon Helrup 2725.

Fredag den 10. November Kl. 20
Nørre Søgade 27 A

ANDESPIL

15 Spil — 30 Gevinster

Hele Serien 2 Kr., enkelte Spil 15 Øre

Kolleger med Bekendte indbydes

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Gutenberg-Koret

Ordinær halvaarlig Generalforsamling

Mandag den 20. November Kl. 20,30, Slotskroen, Vesterbrogade 204, o. G.

Dagsorden:

Beretning. Regnskab. Valg af Formand. Kasserer og Revisor. Eventuelt.

Torskegilde afholdes Lørdag d. 25. Novbr.

Københavns Lærlingeafdeling og Litografernes Ungdomsforbund

Amatør-show

Lørdag d. 18. November Kl. 20
i Borgernes Hus, Rosenborgg. 1
(den store Sal)

Stort Program

under Medvirken af Aarets Høst af musikalske, akrobatiske og dramatiske Talenter indenfor de grafiske Fags Ungdom.

Bal til Kl. ? (9-Mands Orkester)

Billetter à 75 Øre.

ANNONCER

Ung Typograf,

Akcidens- og Annoncesætter (Typograph-Maskinsætter) samt Kartonage, søger Plads. Fineste Eksamensbeviser, Anbefalinger og Referencer. — Billet, mrkt. »178«, modt. Ekspeditionen.

Som Paalæggerske-Elev

søges Plads i København. Billet, mrkt. »177«, modtager Ekspeditionen.

„Typograph"-Maskinsætter

søger Plads i København. Rutineret, flere Aars Erfaring. Billet, mrkt. »179«, modtager Ekspeditionen.

Ung Trykker

søger Plads. Kendt med Universal- og Eickhoff-Automater. Billet, mrkt. »180«, modtager Ekspeditionen.

RELIEF

Corps 20—48

Grafisk Compagni

Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 **Gill Grotesk**, kraftig halvfed
16-72 **Versal Grotesk**, smal
16-48 **Stenskrift**, smal
20-48 **Klods-Hans**, Reklameskrift

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 45 *København den 10. November 1939* *66. Aargang*

De udstødte

Blandt de Problemer, som denne Tvivlens og Usikkerhedens Tid har stillet Menneskene overfor, er Arbejdsløsheden uden Tvivl det mest omfattende, og utallige er de Forsøg, der er gjort paa at belyse dette Spørgsmaal, saavel i Dagspressen som i den faglige Presse.

Det er saaledes ikke Mangel paa Interesse, naar Problemet stadig er lige langt fra sin Løsning. Forslag af enhver Art har været fremsat, lige fra Arbejdsdeling til udvidet Militærtjeneste. Imidlertid vil man i en Artikel i Typ.-Tid. Nr. 42, »Systemet brister«, finde nogle Linier, der tydeligere end mange Forklaringer bringer Sagen frem i det Plan, hvor den skal drøftes. Ordene lyder saaledes: »Eller er det sandt som det siges, at man har slaaet sig til Ro med, at Arbejdsløshed kan ikke afskaffes, at man nøjes med at tage den til Efterretning?«

Disse Ord tyder paa, at en Forstaaelse af de reelle Forhold er ved at gøre sig gældende blandt Arbejderne. Vil man følge de Drøftelser og det Arbejde, der gøres for at afhjælpe eller bøde paa Arbejdsløsheden, vil man se, at fælles for det hele er den Opfattelse, at det er et midlertidigt Onde, der skal bekæmpes. Man taler om Krise, daarlige Tider o. s. v., og følger Ledighedsbarometrets større eller mindre Udsving, der som Regel beror paa lokale Aarsager. Hovedtendensen er imidlertid uforandret. Lad os sige det straks: De Forudsætninger, hvorunder Problemet behandles, er falske. Vi maa gøre os klart, at Tiden fra før 1914 kommer aldrig tilbage. De Tilstande, der hersker i Dag, er ikke skabt af tilfældige Omstændigheder eller en øjeblikkelig Krise, men er en logisk Følge af den Udvikling, Verden har gennemgaaet de sidste Menneskealdre omkring Aarhundredskiftet. Tiden indtil 1920 er levet under en stadig stigende Kurve. Det enormt stigende Befolkningstal, og det hermed følgende Massebehov, i Forbindelse med en Bølge af tekniske Fremskridt og Forbedringer, som navnlig for Industrien har været af revolutionerende Karakter, har resulteret i en stadig fortsat Fremgang og Udvidelse paa alle Omraader. Rationaliseringen og det stigende Antal Maskiner har, langt fra at overflødiggøre, tværtimod skabt stadig større Erhversmuligheder, idet Marked og Efterspørgsel endnu var stigende i samme Forhold.

Alt dette har imidlertid kun Gyldighed indtil en vis Grænse, nemlig saalænge vi lever og virker i en fortsat Udvidelsesperiode. Vi er i Dag et godt Stykke paa den anden Side af denne Grænse. Kulminationen har forlængst fundet Sted. Efter at have lagt Beslag paa de fjerneste Afkroge af Jorden, har de store Nationer standset deres Koloniseringsbestræbelser af Mangel paa Plads — Jorden er faktisk blevet for lille. Der er næppe flere Rigdomme at afpresse de farvede Folkeslag. De bekriger nu hverandre for at tilfredsstille deres Ekspansionstrang. Nationernes Erhvervspolitik gaar nu i Retning af Selvforsyning og Indkapsling. Drømmen om Frihandel er rykket ud i en taaget Fremtid.

Naar vi nu har aflivet den gængse Forestilling om at Tingene af sig selv falder tilbage i deres normale Leje, melder Spørgsmaalet sig med fornyet Styrke og Alvor: Kan vi forsvare, fortsat at være passive Tilskuere til den Nølerpolitik, der drives med de arbejdsløses Skæbne? Og vil disse fremdeles være tilfreds med at modtage en Dusør for at holde sig uden for Arbejdsmarkedet? For saaledes maa man i Realiteten opfatte de bestaaende Forhold. Her har Regeringen og Fagforeningslederne en fælles Ansvarsbyrde, som de vil have vanskeligt ved at bortforklare. De har holdt Spørgsmaalet paa Balancepunktet, og været tilfreds, saalænge Kommunisterne blot ikke erobrede deres arbejdsløse Vælgere. Fremtiden vil vise, at de her er inde paa en højst farlig Vej. Den danske Arbejder har gennem Tiderne været taalmodig, men han har efterhaanden opdaget, at Social-Demokraten ikke er nogen Bibel, Livet skal ogsaa leves mellem Valgdagene. Social-Demokratiet er efterhaanden vokset saa langt ind i Borgerskabet, at Toppen er begyndt at blive taaget for den jævne Arbejder, og det maa vel anses for tvivlsomt, om Partiet, samtidig med at følge disse Ambitioner, ogsaa er i Stand til at omfatte et Proletariat. Thi at et saadant er under Udvikling, maa desværre forudses.

At Utilfredsheden blandt de arbejdsløse ikke har givet sig mere mærkbare Udslag, maa vel tilskrives den Omstændighed, at det ikke med tilstrækkelig Tydelighed er gaaet op for dem, at de er ladt tilbage. De nærer vel endnu en Forestilling om at høre til det Parti, hvis straalende Fremgang de har været med til at sikre. Som Forholdene har udviklet sig, er Sandheden den, at de i Virkeligheden ingen Steder hører til.

Den danske Arbejder nærer ikke revolutionære Tendenser, ejheller ønsker han kommunistiske Tilstande indført, han ønsker kun en saare simpel og selvfølgelig Ting: Retten til ved eget Arbejde at skabe sig og sin Familie taalelige Levevilkaar. Dette alvorlige Spørgsmaal har altfor længe været en Kastebold for Politikerne, og det er paa høje Tid, at det bringes udenfor den politiske Spekulation.

Sikkert er det, at den traditionelle Opfattelse af Arbejdsgiver og Arbejder, som to fjendtlige Lejre, hvis Opgave det er at bekæmpe hinanden, er ved at ændres mærkbart. Flere Ting peger hen imod en voksende Forstaaelse af, at der maa findes en bedre Form for Samarbejde mellem disse Parter, som jo uløselig er knyttet til hinanden. De ansvarlige ledende Mænd maa se disse Kendsgerninger i Øjnene og handle derefter — hvis ikke de vil opleve, at de direkte interesserede Parter tager Sagen op og løser den paa deres egen Maade.

Oktober 1939. *Bj.*

Selmars Typografi

For de Fagfæller, og ikke mindst blandt de unge, som endnu ikke har anskaffet sig den, »nye Selmar«, skal vi henlede Opmærksomheden paa, at denne gode og nyttige Fagbog fremdeles kan faas i Ekspeditionen: Chr. Backhausens Bogtrykkeri, Odensegade 6, København, Ø. Bogens Pris er: Indbunden i blaat Lærredsbind 18 Kr., med Gedeskindsryg 24 Kr. Bogen sælges paa Ratebetaling uden Forhøjelse i maanedlige Rater à 3 Kr.

Den nye Udgave er udarbejdet af en Redaktionskomite, bestaaende af Bogtrykkerne Holger Meyer og Volmer Nordlunde, Overlærer ved Fagskolen Christian Petersen, Faglærer Charles Moegreen og Faktor Viggo Hasnæs, med Bidrag af Faktor Harald C. Andersen og Lærer ved Maskinsætterskolen S. V. Rasmussen.

Til Anbefaling for Bogen tillader vi os at aftrykke et Uddrag af en Anmeldelse, som *Andreas Aasted* har skrevet i »Vort Medlemsblad«. Han skriver:

». . . Det har ikke været saa lige en Sag at omforme den tidligere Udgave af Bogen ved blot og bare at iføre den en ny Tids Klædebon. — Allerede da man planlagde Revisionen, viste Ændringerne sig at være af saa omfattende Art, at man blev nødt til at lade den nye Udgave udarbejde paa et helt nyt Grundlag ved at fordele Udarbejdelsen af dens forskellige Afsnit til flere Fagfæller. — Det er denne Stof-Fordelings Resultat, der foreligger i den nye Udgave, idet kun Navnet »Selmars Typografi« er blevet bevaret for at ære den Mand, som først skrev sin faglige Vejleder for danske Typografer.

Naar derfor Medarbejderskabets Resultat er blevet saa tilfredsstillende som sket er, skyldes det de ovennævnte fremragende Fagfællers dygtige Arbejde, idet de hver paa sit Felt har nedlagt deres Viden og Erfaringer i Bogen, og derved delagtiggør Læseren i den for vort Fag saa afgjort nye Kursændring ved Overgangen fra et mere historisk til et praktisk Udgangspunkt for Typografiens Formgivning.

Der foreligger her en *helt ny* Selmars Typografi, og man kan ikke slaa sig til Taals med, at man eventuelt er Ejer af den gamle »Typografi« fra 1913 — den er forældet! Hvorfor jeg saa kraftigt vil fastslaa dette er, fordi jeg mener, at enhver samvittighedsfuld Læremester burde anskaffe den »nye Selmar«, og frem for alt ikke lade den staa og pynte paa Bogreolen, men overlade den til Lærlingene og virkelig forlange af dem, at de læser den helt igennem, og kontrollerer, at dette virkelig sker.

Det nye Svendeprøveregulativ bliver saa krævende, at det virkelig faar Karakter af en Slags »Typograf-Eksamen«. Studiet til denne »Eksamen« bør begynde i god Tid. Den gamle Metode (som jeg selv har været udsat for!) med, at man nogle Maaneder eller Dage før Svendeprøven faar travlt med at studere nogle Bogtitler og Skemaer o. lign., gaar ikke mere. Der skal energisk og maalbevidst Studium af Fagets Teori og Praksis til for at klare Svendeprøven med Hæder. Og her mener jeg, den nye Selmar er et udmærket Hjælpemiddel — den er en virkelig Haandbog i det meget krævende Problem, der hedder Satsteknik med den nye Typografis forskellige Udtryksmidler.

Særlig interessant er en Række illustrerede Eksempler paa Bogtitler i den gamle (og dog evigunge) og den nye Stil, men forøvrigt er Bogen naturligvis fuld af lærerige Satseksempler af enhver Art.

Af Afsnittet »Typografisk Skitsering« citeres en Sætning, der kan have Bud til mange, der dyrker denne vigtige Side af vort Fag: . . . Ved en Skitses Udformning skal Sætteren først og fremmest vurdere det givne Satsmateriales begrænsede Muligheder, idet den større Frihed, Blyant og Papir giver, ellers let kan friste til at skabe Former, som det er upraktisk eller umuligt at udføre i Sats . . .

Alle danske Bogtrykkere og Typografer bør eje den nye »Selmars Typografi« — den er god og nyttig!«

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Typografernes Novemberfest

Lørdag den 18. November Kl. 20.15 præcis i Tivolis Koncertsal

Program:

1. **Orkestret**
   (20 Mand under Ledelse af Kapelm. *Sv. Asmussen):*
   a. Alexanders Ragtime Band ..... Irving Berlin
   b. Bel Ami ..... Theo Mackeben
   c. Hvor er min Kone ..... Vejhoda
2. **Koncertsanger Bruno Petersen:**
   a. Fr. Lehar: Wolgasang, af Oprt. »Zarewitsch«
   b. — O, Mädchen, mein Mädchen, af Oprt. »Friedericke«
   c. E. Kalman: Komm Zigany, af Oprt. »Grevinde Maritza«
3. **Svend Asmussens Trio:**
   a. Limehouse Blues ..... Braham
   b. Tea for two ..... Youmans
   c. Hold tight ..... Brandow & Spatswood
   d. Lock Lomond ..... Skotsk Folkevise
   e. Bugle call rag ..... Pettis Meyers & Schoebel
4. **Gutenberg-Koret**
   (Dirigent Hr. *Cai Wendelboe Jensen):*
   a. Du skønne Maj ..... F. Kuhlau
   b. Kornmodsglansen ..... P. E. Lange-Müller
   c. Ständchen ..... I. Heykens
   d. Sangen om Fred ..... Oskar Gyldmark
5. **Edna Mac Kay og Per Gundmann:** Danseduo
6. **Liva Weel:** Viser
7. **Les Lvovis:** Russisk musikalsk Artistnumer
8. **Orkestret:** Finale

Dans til Kl. 4

Billetter à 1,50 (Dans inklusive) faas paa Kontoret og hos Inkassatorerne.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Tarif-Omraade

foretager

skriftlig Afstemning

om

Overenskomst-Forslaget

i Dagene 9.—11. November.

Stemmesedlerne er — sammen med Forslagets Ordlyd — udsendt til Trykkerierne Torsdag den 9. Ledige og syge Medlemmer stemmer paa Kontoret henhv. Fredag den 10. og Lørdag den 11.

Alle Stemmesedler skal være Kontoret ihænde senest Lørdag den 11. Kl. 18.

Alle Medlemmer deltager i Afstemningen. Der stemmes Ja eller Nej.

København, den 8. November 1939. *Styrelsen.*

Københavns Afdeling

Paa Mandag Kl. 20

MEDLEMSMØDE

Folkets Hus, Enghavevej.

Sigv. Hellberg instruerer om

Den københavnske Tarif.

Ved Mødet er der Anledning til Forespørgsler.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 26. November Kl. 13.30

i Folkets Hus, Enghavevej.

Dagsorden i H. t. Lovene.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Hævet Blokade

Efter at *Ørbæk Bogtrykkeri*, Ørbæk, er blevet bortforpagtet, og den nye Indehaver har afgivet Tarifunderskrift, er Blokaden hævet.

København, 6. November 1939. P. F. V.:
Ths. Pedersen.

Overenskomst-Forslaget,

som nu er til Afstemning i Arbejdernes faglige Organisationer, indeholder

en *Pristals-Regulering*, som træder i Kraft straks efter Overenskomstens Vedtagelse og gentages hver 3. Maaned i H. t. det officielle Pristal;

en Forlængelse iøvrigt til Marts 1941 af de ellers til Marts 1940 udløbende Overenskomster;

en *Adgang til ved et Nævn* med Forligsmanden som Opmand *at faa forhandlet, eventuelt afgjort, ganske særlige Spørgsmaal*, som ikke er af egentlig lønmæssig Karakter.

For den københavnske Tarif betyder Forslaget *en forbedret Pristalsregulering*, forbedret saavel med Hensyn til Satserne som med Hensyn til Hyppigheden af Reguleringen (hvert Kvartal i Stedet for hvert halve Aar og en Regulering nu i November i Stedet for at vente til Februar).

Overenskomsten aabner vore *Provins-Kolleger* Adgang til (skønt deres Tarif ellers løber til Marts 1942) at komme med i den nye Regulering allerede med det samme.

Overenskomstens Vedtagelse vil betyde Mulighed for bedre Udnyttelse i den forestaaende Vinter af alle Arbejdsmuligheder inden for de forskellige Fag og derved bidrage til Formindskelse af Arbejdsløsheden.

De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab (ca. 300 Repræsentanter for alle Fag) vedtog forleden med alle Stemmer mod 4 at anbefale Forslaget til Vedtagelse.

Vor københavnske Afdelings Styrelses Flertal vedtog i Møde den 3. November at anbefale Medlemmerne

at stemme Ja

til Forslaget.

Jeg tillader mig i Betragtning af Overenskomstens meget store Betydning for Erhvervsmulighederne for andre Fags saavel som for vort eget Fags Arbejdere at opfordre alle vore Medlemmer til at tage Del i Afstemningen. Jeg tror, vi vil gavne Arbejderbefolkningen i Almindelighed ved at vedtage Overenskomst-Forslaget.

8. November. *Sigv. Hellberg.*

Ingen Dispensation fra Overarbejdsloven for Bogtrykfaget

I August Maaned forsøgte Københavns Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinsen samt Dansk Provins Bogtrykkerforening at faa Forbundets Tilslutning til et Andragende til Socialministeriet om Dispensation fra Loven om Forbud mod Overarbejde. Man anførte som Begrundelse, at Jern- og Metalindustrien med en Arbejdsløshedsprocent paa 8 havde opnaaet Dispensation, og at Manglen paa kvalificeret Arbejdskraft i Bogtrykfaget i Sommerens Løb havde været særdeles følelig. Den gennemsnitlige Arbejdsledighed i Faget havde i Perioden Marts-Juli været 5,3 pCt.

Da Forbundet ikke kunde anerkende Nødvendigheden af en Dispensation paa det angivne Grundlag, afslog Forbundets Ledelse at tilslutte sig en Dispensations-Anmodning.

De tre nævnte Organisationer, suppleret med Dansk Litograflaug, tilstillede derefter uden Forbundets Tilslutning Socialministeriet Anmodning om Dispensation fra Overarbejdsloven.

I Skrivelse af 1. November har Socialministeriet besvaret Henvendelsen paa følgende Maade:

»Socialministeriet har om Sagen brevvekslet med De samvirkende Fagforbund, der i Skrivelse af 5. Oktober 1939 har sluttet sig til en fra Dansk Typograf-Forbund indhentet Erklæring af 3. s. M., hvori Forbundet erklærer ikke at kunne anbefale den ansøgte Dispensation. Forbundet har herved bl. a. gjort gældende, at der bortset fra et Par enkelte Brancher hele Tiden har været ledige Folk indenfor Faget, og henvist til, at Arbejdsløsheden indenfor Faget den 29. September 1939 androg over 9 pCt.

Arbejdsgiverforeningen, der derefter har haft Lejlighed til at udtale sig i Anledning af det saaledes fremkomne, har nu i Skrivelse af 19. Oktober 1939 opretholdt det fremsatte Ønske om en Dispensation i en Form, der tager skyldigt Hensyn til Størrelsen af Fagets Arbejdsledighed. Arbejdsgiverforeningen

har herved nærmere anført, at det indgivne Andragende skal forstaas som en Ansøgning om at opnaa en Ordning i Lighed med den for Jern- og Metalindustrien gældende, saaledes at Dispensationen kun har Gyldighed, naar Arbejdsledigheden ligger under f. Eks. 8 pCt.

Det er endelig for Socialministeriet oplyst, at Arbejdsløsheden indenfor Bogtrykfaget i Maanederne September og Oktober d. A. har haft følgende Størrelse: den 1., 8., 15., 22. og 29. September henholdsvis 9,6—7,0—7,8—8,9 og 9,3 pCt. og den 6., 13. og 20. henholdsvis 9,6—10,1 og 10,3 pCt.

I denne Anledning skal man meddele, at Socialministeriet under Hensyn til de saaledes foreliggende Oplysninger om Størrelsen af Arbejdsløsheden indenfor Faget i de sidste Maaneder ikke for Tiden har fundet Anledning til at foretage videre i Sagen.«

Generalforsamlinger · Møder

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 7. Okt. paa Fagforeningshuset. Formanden, *C. F. Jensen*, aabnede Mødet. — Ifølge Beretningen havde Kvartalet haft samme Arbejdsprocent som det forrige. — En af Byens Bogtrykkere havde faaet den snilde Ide at lade sit Bybud optræde som Paalægger, men da han blev gjort opmærksom paa, at vedkommende skulde tilmeldes Forbundet og have noget mere for sit Arbejde, havde han foretrukket at afskedige Budet og dermed løst Problemet. — Medlemmerne blev gjort opmærksom paa, at der skal udleveres Feriemærker for dagvis Beskæftigelse. 14 Kolleger havde modtaget Kr. 625,00 i Feriepenge. Der var ligeledes udbetalt Brændselshjælp. — *Pankoke* og *Formanden* aflagde Beretninger fra Fællesorganisationen, og Planerne for Fagforeningshusets nye Sal blev studeret. — Regnskabets Hovedkasse balancerede med Kr. 1161,90, Lokalkassen med Kr. 681,16. Kassebeholdning Kr. 222,45. — Sommerudflugten til Lønsømaj havde kostet Kr. 297,80. — Forskellige Smaating blev drøftet under Eventuelt. *J. P.*

Viborg Lokalafdeling.

Ordinær Generalforsamling afholdtes paa Landmandshotellet Lørdag den 14. Oktober. Formanden bød velkommen, *H. Laursen* valgtes til Dirigent. — *Formanden* aflagde Beretning og udtalte bl. a.: Der har siden sidste Generalforsamling ikke været særlige Tarifspørgsmaal at beskæftige sig med. Beskæftigelsen er gaaet stærkt tilbage, idet der i Øjeblikket er 6 Kolleger uden Arbejde. Formanden kritiserede, at det ikke havde været muligt at faa valgt Tillidsmænd paa to af Byens største Trykkerier. Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen. — Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2557,00, Lokalkassen med Kr. 714,42. — Kassebeholdningen Kr. 314. Regnskabet godkendtes. — Til Bestyrelsen nyvalgtes som Formand C. C. Christensen, som Næstformand K. K. Knudsen, Suppleant H. Laursen. — Arb. Radioforbunds Hjælpefond fik bevilget 5 Kr. Arb. Oplysningsfb. 15 Kr. — Afdelingen vedtog at afholde Udgiften ved 3 Kollegers Deltagelse i Samariternes Kursus. — Under Eventuelt diskuteredes en Del lokale Forhold. — Generalforsamlingen var besøgt af 17 Kolleger. — Protokollen oplæstes og godkendtes. *K. K. Knudsen*, Sekrt.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. Oktober. Formanden, *P. Hansen*, bød velkommen og mindedes afd. Trykker Rudolf Wachter, Nykøbing, som en Tid havde arbejdet i Svendborg. Til Dirigent valgtes *Jørg. Olsen*. Protokollen oplæstes og — efter at *Sv. Hansen* havde faaet tilføjet, at der ikke bestod nogen Overenskomst mellem ham og Svendborg Avis angaaende Bemandingsspørgsmaalet — godkendtes. *Formanden* aflagde derefter Beretning og omtalte herunder særlig Feriespørgsmaalet paa Amtstidende, der nu var gaaet i Orden, en Lønforhøjelse paa 2 Kr. og 1/2 Times Arbejdstidsforkortelse paa Socialen, drog en Sammenligning mellem Forholdene i 1914 og nu og sluttede med en Omtale af et Trykkerkursus i Odense. Efter Udtalelser af *C. Nyegaard* blev Beretningen godkendt. — Kassereren *P. Jensen*, oplæste Regnskaberne; Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2434,30, indsendt Kr. 1502,42; Lokalkassen balancerede med Kr. 657,79, Kassebeholdning Kr. 441,88. Begge Regnskaber godkendtes. — I Tilskud bevilgedes Arbejdernes Oplysningsudvalg 10 Kr., og som Supplement til Valgfondet 10 Kr. — Til Formand genvalgtes P. Hansen med Akklamation. — Sv. Hansen henstillede, at Protokollen blev læst op efter hver Generalforsamling. — *M. P. Nielsen* aflagde Beretning fra »Social-Demokraten«s Repræsentantmøde og opfordrede Kollegerne til at agitere for Bladet. — *Formanden* sluttede sig hertil og henstillede til Kolleger, som endnu ikke var Medlem af socialdemokratisk Forening, at melde sig. — *M. P. Nielsen* henledte Bestyrelsens Opmærksomhed paa elektrisk Smeltning i Maskinsætterierne; et Samarbejde med Fabrikinspektøren vilde sikkert være gavnligt. *P. Jensen*, *Dirigenten* og *Formanden* udtalte sig i Tilslutning hertil, og efter at der var bevilget »Lokaleleje« sluttede Dirigenten den stærkt besøgte Generalforsamling. *J. S.*

Maribo Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Oktober ordinær Generalforsamling paa »Central-Hotellet«. Formanden, *A. Th. Madsen*, bød velkommen, og til Dirigent valgtes *V. Rasmussen*, hvorefter Formanden aflagde Beretning for det forløbne Kvartal, hvori Beskæftigelsen havde været god, og der havde paa et vist Tidspunkt været Tale om at søge at faa Dispensation fra Loven om Forbud mod Overarbejde; men allerede nu efter Krigens Udbrud, er der her i Afdelingen fire arbejdsløse, hvad der er meget for en lille Afdeling som denne, omtalte Ønskeligheden af, at der ved Forhandling kunde opnaas Lønregulering for den mærkbare Prisstigning, der allerede havde fundet Sted. — Kassereren aflagde Regnskaberne, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 872,10, Lokalkassen Kr. 900,62 og til Byggeselskabet var indbetalt Kr. 19,40, Beretning og Regnskab godkendtes. — Næste Punkt paa Dagsordenen var Valg af Formand, V. Rasmussen og K. Larsen foresloges, sidstnævnte valgtes. — *K. Larsen* bragte den afgaaede Formand en Tak for udført Arbejde i den forløbne Tid. — Dirigenten kunde derefter slutte den af 10 Medlemmer besøgte Generalforsamling. —*n.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Fredag den 27. Oktober. *Formanden* udtalte Mindeord over 3 afdøde Kolleger. — *Henry Nielsen* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden, *Aage Larsen*, aflagde derefter Beretning. Redegjorde for den sidst afholdte Generalforsamling i »De samv. Fagforbund« og for Forbundsstyrelsesmødet Dagen i Forvejen. En Ansøgning om Dispensation i en Lærlingesag hos Jørgen Jensen var afvist. En Sag om Ferie for en Paalæggerske-Elev hos Chr. Olsen refereredes. Paa »Jydsk Centraltrykkeri« var nogle Lærlinge sat til at udføre Metalsmeltning under Hjælpearbejderens Fravær. Formanden havde forbudt dette, men vor Forretningsfører formente ikke, at vi kunde indblande os i den Art Lærlingesager. Ved Voldgift var Faktor Houlberg Christensens Udmeldelse godkendt fra 1. Februar 1939. Nogle Hjælpearbejdere paa »Aarhus Bogtrykkeri« overføres muligvis til vort Forbund. En Underbetalingssag fra Thrues Bogtrykkeri refereredes. Et Tilgodehavende paa ca. 3 Kr. for Feriebetaling hos en Bogtrykker i Vivild var afgjort saaledes, at vedkommende idømtes en Bod paa 300 Kr. Da vor Arbejdsløshedsprocent i en ganske kort Periode har været under 6, vil den anden Skala i Tarifen for Lærlingeantagelser være gældende. Formanden fordømte denne Fremgangsmaade fra Bogtrykkernes Side. Angaaende Dyrtiden udtalte Formanden, at baade de ledige og de arbejdende Kolleger maatte forlange Prisstigningerne dækket. Afdelingen afholder Gaasespil og Bal den 5. November. Formandens Meddelelser toges til Efterretning. — Der bevilgedes 15,00 Kr. til »Foredragsforeningen af 1901« og 100,00 Kr. til Teknisk Skole til Skrift til Fagklassen. — Kasseren, *V. Vistisen*, oplæste Regnskaberne for Juli Kvartal, der balancerede saaledes: Hovedkassen Kr. 21.871,20. Lokalkassen Kr. 5.993,95. Ekstrakassen Kr. 2.867,35. Regnskaberne godkendtes. — Ledigheden i Afdelingen omfatter 55 Medlemmer. Som Repræsentant til Lærlingeafdelingen genvalgtes Grøndal Nielsen. Generalforsamlingen hævet. *C. G. N.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Brancherepræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Haandsætter og Maskinsætter.

I »Typ.-Tid.« Nr. 43 er Bebel Sørensen ude med en Artikel, der under Overskriften »Der maa være en Grænse . .« indeholder nogle Betragtninger om Forholdet mellem Haandsættere og Maskinsættere. Indledningsvis ironiserer B. S. over Maskinsætternes »Besværligheder« i Forhold til andre Brancher. Da hans Bemærkninger her sikkert refererer til rent lokale Foreteelser, kan de selvfølgelig ikke danne Basis for en Diskussion i et Fagblad, og jeg skal forbigaa dem i Stilhed.

Bebel Sørensen har da ogsaa ganske alvorligere Ting paa Sinde, idet han ønsker at slaa fast, at en Haandsætter, der faar den Chance at lære at sætte paa Maskine, fra samme Tid tilhører Maskinsætter-Branchen og som Følge deraf ikke mere har Ret til at søge Beskæftigelse i et Haandsætteri.

Emnet har før været behandlet, og mine Betragtninger skal da gælde Forholdet, som det praktiseres ude i Provinsen.

Det er her ret almindeligt, at man i et Personale paa 12—14 Maskinsættere har to og tre Reserver staaende i Haandsætteriet. Udvælgelsen af Haandsættere, der skal lære Maskinsætning, foregaar som Regel efter Anciennitet. Det er ikke de Haandsættere, der staar yderst i Rækkerne, man tager, men dem, der gennem Aars Arbejde har vundet sig en fast Position blandt Personalet. Det koster Penge for en Forretning at oplære en Maskinsætter. Afsavn af Maskine og en Maskinsætter til Raadighed for Eleven er Ting, en Forretning regner med. Det er derfor indlysende, at man ønsker at binde vedkommende til det faste Personale for at have ham til Raadighed i paakommende Tilfælde.

I de store Dagblade i Provinsen, hvor Bladet udkommer 7 Gange ugentlig, og hvor det 7. Nr. laves paa Overarbejde, bliver der maanedlige Afspadseringsperioder. I disse og i Syge- og Ferieperioder anvendes Reserverne, og man kan vel rundt regne med, at de alle er i Anvendelse i Maskinsætteriet det halve Aar. I den Tid erstattes de selvfølgelig i Haandsætteriet af Haandsættere, som ellers vilde gaa ledige.

Naar Bebel Sørensen skriver, at »ikke ret mange Haandsættere nærer Sympati for Sættemaskinen«, har jeg en anden Opfattelse af dette. Jeg kender Arbejdssteder, hvor samtlige Haandsættere efter eget Ønske staar opført paa Ekspektancelisten for at faa Lejlighed til at lære Maskinsætning. Saadan ren Afsky tyder det dog ikke paa.

Men lad os tænke os Bebel Sørensens Tanke realiseret i Praksis. En Haandsætter, der ønsker at blive oplært som Maskinsætter, maa da tage under Overvejelse, om han skal ofre sin faste Stilling i et Personale for at blive Maskinsætter og — naar Arbejdet her hører op — melde sig i de arbejdsløse Maskinsætteres Rækker. De fleste vilde sikkert foretrække at blive, hvor de er. Resultatet vil være for ringe Tilgang til Maskinerne, Mangel paa kvalificeret Arbejdskraft, Krav om Dispensation fra Overarbejdsloven o. s. v. — Og endnu flere arbejdsløse Haandsættere.

Rent bortset fra dette er, om det er ubeskedent af en Mand at kræve Ret til at blive beskæftiget i det Fag, han har ofret fem Aars Læretid paa, blot fordi han senere har faaet en videre Uddannelse i Faget.

Jeg tror, Bebel Sørensens Tanke udført i Praksis først og fremmest vil blive til Skade for den Kreds af Kolleger, hvis Sag han taler — Haandsætterne. *Vald. Nielsen.*

Til Maskinsætterprøve.

Den første Maskinsætterprøve har været afholdt, og derved er der føjet et nyt Led ind i vort Organisationsliv. Som den historiske Begivenhed, det er, vil et Blik udover Eksamensstedet vel kunne tillades. Den skeptiske Indstilling, man muligt kan have overfor Uddannelsesprincipet, kan formodentlig ikke gælde Prøven, der kun betyder Garanti i faglig Henseende.

Paa en graa Hverdag møder 6 Elever i Skolelokalet Kl. 9. De fem har været paa Hold sammen, den sjette, en kvindelig Typograf, er Appendix; men det gælder, at medens en Del af disse først nylig har afsluttet deres Uddannelse, idet de har fortsat Undervisningen paa deres Arbejdssted med Halvdagsundervisning, er nogle allerede gamle Maskinsættere. Men de maa jo følges ad herop; man kan ikke afholde Prøve hver Dag.

Der begyndes med at sætte skært efter trykt Manuskript. Der er tre Maskiner, der alle er indstillet paa Avisformat, og ved disse anbringes de tre Elever; de andre maa vente. Naar der er sat en lille Times Tid, trækkes Satsen af til Bedømmelse. Der overvaages særlig de tre Ting: Korrektur, Udslutning og Orddeling. Med Hensyn til Præstation kan man ikke foretage en effektiv Vurdering, da Eleverne i Mellemtiden har været anbragt ved forskellige Maskintyper og ved maaske helt andet Klaviatur.

Den næste Afdeling er den saakaldte praktiske Del af Prøven og den bestaar i forskellige Manipulationer som Magasin- og Formatskiftning, Rengøring og Demontering. Tilslut sættes der et Stykke, hvor Eleven udsættes for flere for Tilfældet givne Forstyrrelser. Og endelig kommer den sidste Afdeling, den teoretiske, hvor der eksamineres i alle Maskinens Funktioner.

Herefter begynder man forfra med de næste tre, og saa fremdeles.

Til den første Prøve var indkaldt 12 Elever, men kun de ni fuldførte Prøven; de tre forlod den med forskellig Motivering: én skulde spille Tennis (han har altsaa ikke jaget efter at blive Maskinsætter), en anden skulde paa Ferie, og en tredje havde maaske Fyraften Klokken 16. Det skal i denne Forbindelse oplyses, at Eleverne var indkaldt til bestemt Klokkeslet, men der var intetsteds udtalt noget om, naar man vilde være færdig.

Hvad Arrangementet angaar, maatte det naturligvis lide af Begyndervanskeligheder. Kommissionen havde ikke haft tilstrækkelig Indflydelse paa Fastsættelsen af Ordningen; den var i det væsentlige besørget fra Skolens Side. Der var saaledes indkaldt 12 Elever, hvilket viste sig at være flere, end man kunde afhøre; de angivne Tider kunde derfor ikke nøje overholdes. Disse mindre regelmæssige Forhold vil naturligvis ikke fremtidig komme til at gælde.

Med Hensyn til Resultatet af Bedømmelsen kunde der maaske være et og andet at bemærke. Eleverne bestod alle, men der var iøvrigt en ret stor Afstand mellem de forskelliges Kvalifikationer. Satsens Kvalitet maa betragtes som et væsentligt Moment ved Bedømmelsen. Ved Korrekturen var der flere Stykker næsten ren Jomfrusats, men der var ogsaa Prøver af modsat Art, hvor det tilmed kneb med at veje Resultatet op med praktisk og teoretisk Viden. Som Helhed maatte man sige, at Resultatet var godt, og at Undervisningen har været heldig.

Den næste Prøve, der afholdtes i Oktober med 6 Elever, gav ikke i det væsentlige et ændret Billede psykologisk set. Næsten alle Eleverne tilhørte de yngre Aldersklasser, og man undgaar ikke at lægge Mærke til, at de yngste har lettest ved at tilegne sig Haandteringen; dog vil det sikkert være tilraadeligt at lade den unge Sætter tilbringe nogle Aar ved praktisk Arbejde i et Værk-Sætteri eller ved en Avis, før han sendes til Uddannelse. Bemærkelsesværdigt er det ogsaa at spore en tydelig Forskel i Mentaliteten hos Folk fra Bogsætteri og fra Avis, uden at denne Forskel dog kan veje afgørende til nogen Side med Hensyn til Kvalifikationer. Men man faar et tydeligt Indtryk af, at de daglige Arbejdsforhold danner Menneskets ydre Billede.

Der gives ikke Karakterer; men ved Udmaalingen af Prøven benytter Bedømmelsesudvalget et Pointsystem, hvorefter Resultatet udregnes. Prøven er delt i 3 Grupper: Sætning, praktisk Maskinkendskab og teoretisk dito. Et bestemt Minimum af Point i 2 af disse Grupper kan ikke opvejes af et højt Pointtal i en tredje, men medfører Diskvalifikation. Der kræves iøvrigt et bestemt Pointantal for at have bestaaet.

Kommissionen maa indrette sig med efterhaanden indhentede Erfaringer for Øje — Maskinsætterbedømmelse er jo noget nyt — og det er derfor ogsaa muligt, at Kravene vil ændres i den ene eller den anden Retning. Hidtil er alle de mødte sluppet gennem Skærsilden, og dette tyder vel ikke paa, at Kravene har været for skarpe.

Den nye Maskinsætter modtager fra Fagskolen et Kort, der bevidner, at han har bestaaet Prøven, men altsaa uden nogen Karakterangivelse. *N. Th.*

8 Magasins Maskinen demonstreres.

Stille og uden Reklameskrig af nogen Art er den danske Sættemaskinepark blevet forøget med den største og en af de mest komplicerede Maskiner, vi endnu har set, idet Firmaet A/S Eriksens Maskinsætteri, P. Hvidtfeldtsstræde 9, København, fornylig har faaet anskaffet en 8 Magasins Intertype. Denne Maskine har alle de sidste nye Finesser paa Sættemaskinens Omraade paamonteret. Jeg skal blot nævne nogle enkelte: 4 Hoved- og 4 Sidemagasiner, Centreringsapparat af sidste Konstruktion, Mixer, Luftblæsning til Støbeformene og mange andre større og mindre Nyheder. Ved et Besøg i Firmaet erfarede jeg, at Firmaet fuldt ud udnytter alle Nyhederne i det daglige Arbejde paa Maskinen.

Foruden denne Maskine findes der 3 andre Intertype, hvorpaa der kan sættes og støbes paa 4 Punkt (tænk at nogen kan læse den lille Skrift!). Ligeledes til disse Maskiner er der anskaffet en Del Nyheder, som man ellers ikke ser til Hverdags. En særlig Lampeanordning ved Maskinernes Haandmatricekasse er ved at løse Problemet om Belysningen ved Sættemaskinerne. Her er noget helt nyt (og vistnok det helt rigtige) i Kilepudseapparater og Liniesav.

Kort sagt: ved Hjælp af disse Maskiner og Hjælpeapparater er man her fuldt paa Højde med, hvad der kan præsteres i kompliceret Satsarbejde paa en Sættemaskine.

Firmaet har inviteret Københavns Maskinsættere til at bese ikke alene den nye 8 Magasins Maskine, men man er ogsaa villig til at vise alle de nye Finesser frem — og der er mange.

Besøget vil finde Sted Søndag den 26. September Kl. 11 Form., men da der kun kan deltage ca. 50, maa vi muligvis udstrække Besøget over to Søndage; men herom vil komme Meddelelse i »Typ.-Tid.«.

Hr. Eriksen, der er gammel Maskinsætter, har lovet at demonstrere 8-Magasineren for os. — Reservér Dagen, den vil blive interessant. *S. V. Rasmussen.*

Fag og Folk.

Efter levende Model. Han var Personalets Tillidsmand, og han var det en god Tillidsmand. Han gik i Brechen for deres Sag ved enhver Lejlighed, og han ordnede mange Ting for dem, der kom dem tilgode under de daglige Forhold. Han forsvarede paa udmærket Maade saadanne Tildragelser, hvor den enkelte ikke havde det reneste Mel i Posen, og han klarede som Regel Frisag for sin Delinkvent. Han blev derfor ogsaa genvalgt til det ærefulde Hverv Gang paa Gang. En Dag blev han kaldt ind paa Forretningens Kontor, hvor han blev tilbudt Pladsen som Faktor, og uden lange Overvejelser modtog han Tilbudet. Han var med det samme en anden, det vil sige, at den Energi, han før havde lagt i sit Arbejde for Personalet, ofrede han nu for Forretningen. Han reformerede i lange Baner og indførte helt nye Arbejdsmetoder, og han afskedigede hensynslyst og antog nye, som det passede ham; han var fuldstændig døv overfor alle Forestillinger fra den nye Tillidsmand. Han havde sit stærke Punkt: han kendte sit Folk og dets Svagheder fra den Gang, han stod som deres Talsmand, og han brugte sin Viden. Man forbandede ham, fordi han saa frækt havde svigtet sin Fortid, og ræsonnerede, at vore egne er altid de værste. Han gjorde det, som de ni af ti gør i saadanne Tilfælde, og han fik i sit Omdømme sit fortjente Skudsmaal derfor. Men de, der dømte ham, og som dømmer enhver af hans Slags, fandt eller finder ikke ind til Roden af Sagen. Thi det er jo Forbandelsen ved vor Tilværelse, at vi aldrig lærer at handle ud fra menneskelige og retfærdige Hensyn, men kun ud fra de egoistiske. En Jurist fra i Dag véd ikke, om han skal være Aktor eller Defensor for en Morder fra i Gaar. Først naar vi tilegner os den Moral, at hvad der er Ret, naar vi ser med egne Øjne, ogsaa er det, naar vi ser med Næstens, er der Udsigt til en Forandring, men det sker jo nok aldrig.

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Instruktionsmøde i Faaborg. Odense Maskinsætterklub afholder Instruktionsmøde i Faaborg Søndag den 19. November. Mødet afholdes i Faaborg Avis' Maskinsætteri og *Møller-Madsen* leder Instruktionen ved Sættemaskinen. Der udsendes Cirkulærer til Kollegerne.

Instruktionsmøde i Nakskov. 4. Kreds (Lolland-Falster) afholder Instruktionsmøde Søndag den 26. November paa »Vestlollands Avis« i Nakskov med *O. Møller-Madsen* som Leder. Man venter paa Tilslutning fra hele Kredsen.

8. Kreds (Vestjylland). Søndag den 29. Oktbr. holdtes Instruktionsmøde i Holstebro. Instruktionen, der lededes af *O. Møller-Madsen*, Odense, havde samlet ca. 25 Kolleger og holdtes paa Knudsens Hotel ved Hjælp af Tegninger. Kl. 10 bød Klubformanden i Holstebro, *N. Busch*, velkommen, specielt til Møller-Madsen, der straks tog fat paa Pegepinden og holdt Tilhørernes Opmærksomhed fangen i godt 2 Timer. Det blev en meget interessant Instruktion, der omfattede Klaviaturet til Magasinet, Støbeform og Støbehjul, Grydens Indstilling, Udrykkeknagen m. m., og Kollegerne holdt sig ikke beskedne tilbage, men stillede adskillige Spørgsmaal, som omgaaende blev besvaret og forklaret paa fuldt tilfredsstillende Maade.

Ved Middagsbordet bød Formanden, *P. Andersen*, Ringkøbing, velkommen og takkede Møller-Madsen for den udmærkede Instruktion og fordi han vilde trodse de daarlige trafikale Forbindelser, som særlig her i Vestjylland gør sig gældende for Tiden — men M.-M. er jo Jyde og — — stærk aa sej. — *M.-M.* takkede for den gode Modtagelse, og derefter havde flere Ordet — dog een ad Gangen!

Efter Spisningen holdt *Møller-Madsen* et Foredrag, Emne: Tarifen. Dette Foredrag havde selvsagt Maskinsætternes Interesse. Taleren klarlagde flere Spørgsmaal vedr. Tarifen, som dels var uklare i Bestemmelserne og dels vanskelige at faa den rette Forstaaelse af, og mente, at ved at kende Tarifen og *forstaa* den kunde der være Fordele at opnaa. Der udspandt sig en Del Diskussion om Emnet, hvori deltog *Busch*, Holstebro, *Rosenkilde*, Holstebro, *Leo Viborg*, Skive, *Rasmussen*, Holstebro, *Ole Petersen*, Nykøbing M., *Christensen*, Nykøbing M., *Aage Christensen*, Skive, m. fl. *Form.* takkede Foredragsholderen for Foredraget, og Kollegerne var derefter Holstebro Afdelings Gæster ved et veldækket Kaffebord.

Kl. 4 begyndte Generalforsamlingen. — *Ole Petersen*, Nykøbing M., dirigerede og gav Ordet til *Form.*, der aflagde en kort Beretning og oplyste, at Bestyrelsen havde ønsket at faa Svend Johansen herover til dette Møde, men da Sv. J. lige var kommen hjem fra en 8-Dages Turné, kunde det ikke lade sig gøre denne Gang. Form. gav nogle statistiske Oplysninger og meddelte, at der ifølge den statistiske Opgørelse er 45 Maskinsættere i 8 Kreds. Der maa altsaa rundt i Klubberne sidde en halv Snes Kolleger, der ikke er tilsluttet Lands-Sammenslutningen, dem maa vi se at faa ind. Instruktionerne er af saa stor Betydning, at vi maa være med alle. Statistiken oplyser ogsaa, at 8. Kreds er den Kreds, der har den laveste Gennemsnitsløn. Omtalte Udflugten til Fanø i Sommer, der havde været en meget interessant Tur. — Kassereren, *Chr. Olesen*, Holstebro, oplæste Regnskabet. — Beretning og Regnskab godkendtes. — Til Formand genvalgtes P. Andersen, Ringkøbing, og til Kasserer og Sekretær genvalgtes henholdsvis Chr. Olesen og Leo Viborg, Skive. — Det overlades til Bestyrelsen at tage Bestemmelse ang. Sommerudflugten i 1940.

Dirigenten takkede for den udbytterige Dag og hævede Mødet. —*n.*

Indgaaede Kontingenter. Oktober 14.: Randers (Juli Kv.) 11.00. — 18.: Aalborg (April, Juli og Oktbr. Kv.) 45.00. — 21.: Vestjysk Kreds (Juli Kv.) 17.00.

København, 3. Novbr. 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

En Jubilar. Den 21. November har vor Kollega *L. Chr. Nielsen* arbejdet som Maskinsætter hos Firmaet O. C. Olsen, København, i 25 Aar. Det burde være overflødigt at præsentere »Christian« for Danmarks Maskinsættere; han er kendt af omtrent dem alle. Men — hvo sig selv fornedrer, skal ophøjes; og den Beskedenhed blandet med usædvanlig organisatorisk Interesse og stor Arbejdsevne, som kendetegner Jubilaren, giver os Lov til at erindre ham i Dag. L. Chr. N. har gennem den længste Del af de 25 Aar uafbrudt virket som Klubformand paa sit Arbejdssted, og dette turde være nok til at vise den Respekt, han nyder, og den forhandlende Evne, han besidder. Han har i henved en Snes Aar været Kasserer for Maskinsætternes Landssammenslutning, i hvis Ledelse han samtidig har haft Sæde, uden at han vistnok paa denne udsatte Post har haft alvorlige Rivninger med nogen. Han har gennem omtrent samme Tidsrum været Medlem af Klubstyrelsen i København, og endelig har han indenfor Organisationen været betroet adskillige Tillidshverv og har deltaget i mange af dens Stævner. Og saa er det væsentlige dog ikke sagt om L. Chr. N. ved at nævne Datoer — dem er der mange, der har mange af. Men der er kun faa eller ingen, der har formaaet gennem Bramfrihed, Retsind og Hjælpsomhed at være Kammerat og Ven som han. Og derfor vil hans Kolleger Landet over benytte en tilfældig Dag som denne til at sende ham en venlig Tanke med Tak for de mange Aar i Organisationens Arbejde. —*n.*

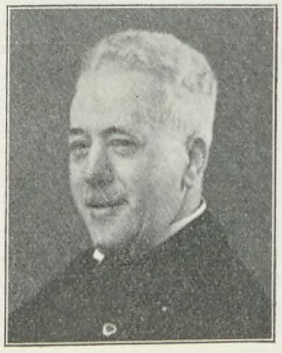

Maskinsætterskolen. Onsdag den 18. Oktober afholdtes den 2. Prøve paa Maskinsætterskolen. Af 7 indstillede Elever mødte de 6, der alle bestod. Hermed er Tilgangen af nye Maskinsættere steget til 15. Efter hvad vi erfarer, arbejder en stor Del af disse Folk ved deres oprindelige Arbejde i Haandsætteriet og træder kun til som Reserve, hvilket ogsaa har været den oprindelige Tanke med Uddannelsen.

Danmarks dygtigste —. Gennem en stort opsat Annonce i De grafiske Fag søger »Danmarks dygtigste Maskinsætter« Plads omgaaende. Han har 12 Aars Praksis og har aldrig før været ledig. Det er genialt fundet paa — kun burde han søge Stilling som Tekstforfatter ved et Reklamebureau og ikke som Maskinsætter. Men hvordan kan en saadan Mand blive ledig?

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Kredsinddelingen.

Til Vejledning for Kollegerne skal vi her bringe en Fortegnelse over Kredsinddelingen:

1. Kreds: København.
2. Kreds: Det øvrige Sjælland (med Bornholm).
3. Kreds: Fyn.
4. Kreds: Lolland-Falster.
5. Kreds: Nordjylland.
6. Kreds: Østjylland.
7. Kreds: Sydjylland og Sønderjylland.
8. Kreds: Nordvestjylland.

6. Kreds.

Trykkere, husk Mødet i Aarhus den 12. November. Ikke mindst Kolleger fra de smaa Byer anbefaler vi at tage til Aarhus, det bliver sikkert en belærende og kammeratlig Dag.

Det er i Folkets Hus i Amaliegade Kl. 11 det foregaar.

4. Kreds.

Alle Trykkere fra Lolland og Falster mødes Søndag den 19. November i Nykøbing F.

Mødet afholdes i Restaurant »Ritz«, Torvet, ikke som meddelt i sidste Branchenumer paa Hotel »Phønix«. Det vil sikkert ogsaa her glæde Kollegerne i Nykøbing F. at faa Lejlighed til at hilse paa alle Trykkerne fra Sydhavsøerne.

Mødet begynder Kl. 15, og Programmet er saa godt, at det er Rejsepengene værd. Iøvrigt henviser vil til Annoncen i næste Numer af »Typ.-Tid.«.

2. Kreds.

Søndag den 3. December afholdes Møde i Roskilde. Rob. Petersen, Hillerød, fortæller om »Oplevelser og Indtryk fra en Rejse i Tyskland og Schweitz«. Desuden har han samlet en Del smukke Tryksager, som vil blive fremlagt, og Filmene »En litografisk Virksomhed med Kartonagefabrik« og »Engelske Miehle-High-Speed-Toturmaskiner« vil blive rullet. — Mødet begynder Kl. 13 i Arbejdernes Bygning, Roskilde.

Aarhus Trykkerklub

havde Fredag den 20. Oktober arrangeret Besøg i Chr. Olsens Stentrykkeri. Medlemmerne samt Byens Trykkerlærlinge, der var indbudt, havde givet Møde i stort Tal. Firmaets Indehaver, Hr. Olsen sen., gav først en faglig og historisk Oversigt om Litografi og Stentryk siden Alois Senefelders Dage.

Derefter vistes de forskellige Afdelinger og forskellige Pro-

cesser fra Tegningen til Overføringen paa Stenen, Præparationen af denne og til sidst Trykningen med Stenen.

Efter at have set hele Virksomheden, som ogsaa omfatter Bogtryk, forærede Firmaet Deltagerne i Besøget et Kort over Aarhus og en Cigar. Aarhus Trykkerklubs Formand, Holger Hansen, takkede til Slut for Forevisningen. *Heast.*

Slagelse Trykkerklub

har afholdt Møde, hvor det vedtoges at gøre et Forsøg paa at faa en Oplysningsaften Lørdag den 25. November med Foredrag og Filmfremvisning af Offset-Tryk samt Danmark-Filmen og en lille morsom Film; det vedtoges at indbyde Afdelingens Medlemmer.

Ligeledes vedtoges det om muligt at arrangere et Besøg i Andersen og Bruuns Fabriker i København, muligvis sammen med Kredsen. Man vedtog ligeledes at fremskaffe Tilbud paa Emblem for Klubbens Medlemmer, idet man mente, at det var paa sin Plads, at et saadant fandtes.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Aktuelle Kommentarer.

Skønt Krigen endnu ikke har varet 2 Maaneder, har vi allerede stiftet Bekendtskab med forskellige af de Følger, som under en Krig ogsaa mærkes i neutrale Lande. Her tænkes særlig paa den Panikstemning, som har givet sig Udslag i Form af Hamstring, Indskrænkning i Arbejdertallet og især de for lavestlønnede saa følelige Prisforhøjelser.

Hamstringen, som vel nok nu — i Kraft af Regeringens rigoristiske Bestemmelser — skulde være et overstaaet Stadium, siges overvejende at være et Særkende for de besiddende Klasser, og sikkert ikke helt med Urette, idet de færreste Arbejdere har haft disponible Midler til at »sanke i Lade«. Dog vil Rækkevidden af denne Form for »Samfundssind« først træde frem, naar Vareknapheden melder sig. Det ske sent!

Derimod har adskillige Tusinde Arbejderfamilier allerede faaet Krigens Gru paa nærmeste Hold ved de Afskedigelser, der som en Farsot er gaaet hen over Landet. Naar man nu erindrer de store Overskud og fede Udbytter, som de fleste Virksomheder i de senere Aar har givet, maa man have Lov til at udtale sin Forundring over, at dette synes glemt til Fordel for Praktiseringen af Teorien om at »løfte i Flok« paa den Maade, at man lader de svageste Skuldre bære den tungeste Del af Byrden i Form af *Arbejdsløshed.*

Da vort Fag kun i visse Situationer (!) kan siges at være et samfundsvigtigt Fag, er vi heller ikke gaaet Ram forbi ved denne Kapitalens Maade at adlyde Spareparolen paa. Et Par Tal vil illustrere det. Medens vi i de sidste Par Aar har haft saa god Beskæftigelse, som ikke oplevet i mange Tider, saaledes at Ledighedsprocenten i Sommer kun androg 4,0 (pr. 30. Juni), har den ved Opgørelsen pr. 30. September allerede passeret 10,0 og er vel nu endog højere. I denne Forbindelse er det trist for vi Haandsættere at maatte konstatere, at langt over Halvdelen af de paa sidst nævnte Dato arbejdsløse Kolleger tilhørte vor Branche (412 af 741 ledige).

Men det mest typiske Symptom paa, at vi lever i en Krigstid, er dog de stedfundne *Prisforhøjelser.* En Del af disse har maaske Bund i Virkeligheden, men alt for mange bærer Præg af, at emsige Fabrikanter, Grossister eller Mellemhandlere har benyttet den ekstraordinære Situation til at beregne sig en ekstra Avance. Det er vist overflødigt at nævne Eks., idet vi alle uden Tvivl selv har oplevet en eller flere af disse Fordyrelser.

Det er paa Baggrund af disse Foreteelser, at den af Landssammenslutningens Styrelse vedtagne Resolution (Typ.-Tid. Nr. 41) maa ses. Ganske vist skal det erkendes, at vi denne Gang — som Følge af Pristalsreguleringen — staar bedre rustet end under Verdenskrigen, hvor der gik ca. 3 Aar, før Typograferne fik »Valuta« for Prisstigningerne. Ligeledes har Forbundets Arbejdsløsheds-Understøttelsessatser gjort Fremskridt i den rigtige Retning. Men selv med disse Forbedringer er blot et lille halvt Aars stadig Forhøjelse af Priserne tilstrækkeligt til at sprænge vort i Forvejen haardt spændte Budget.

Med disse Ting for Øje og i Erkendelsen af, at ekstraordinære Situationer kræver Handlinger ud over det sædvanlige, har vor Styrelse rettet den mest indtrængende Appel til Forbundets øverste Ledelse. Det maa saa haabes, at der snarest tages Skridt til Afbødelse af de værste økonomiske Vanskeligheder. Forhandling med Arbejdsgiverne er allerede paabegyndt og et Resultat foreligger maaske, naar dette læses, og *Forhøjelsen af Understøttelsessatserne* kan udmærket afgøres ved en Urafstemning.

Udfaldet af denne skulde paa Forhaand være givet, i Særdeleshed hvis Forslaget ikke sammenkædes med en Kontingentforhøjelse, hvad Forbundets nuværende Reservefondsbeholdning formentlig ikke skulde nødvendiggøre. *H-s.*

Tankedryp . . .

At Haandsætterne *sammenslutter sig,*
er noget, der ikke forundrer mig!

En Sætters Haab er dette fromme:
i et bedre Løn-Niveau straks at komme . . .

Man kan mene, hvad man vil
om Gutenbergsønnernes Branche-Spil . . .

Det er næsten 100 pCt.s Fryd og Gammen,
naar Haand- og Maskinsætterne taler sammen . . .

Peter P. Petit.

Bog- og Akcidenssætterklubben i København

paabegyndte Fredag den 3. November sin Foredragsrække om Tarifens Special-Bestemmelser for Værk- og Akcidenssættere. Der var mødt ca. 60 Kolleger, da Formanden, *Erik Hansen*, bød velkommen og gav Ordet til Forbundsformanden *K. A. Jørgensen.*

K. A. gennemgik forskellige Afsnit af Tarifen, men vilde dog ikke komme nærmere ind paa dem alle, da vi skulde beskæftige os med dem i de kommende Aftener i Foredragsrækken. Gav en Oversigt over hvorledes Tarifen var blevet til og dens Mulighed for Anvendelse i Dag.

Vi skal senere bringe et mere udførligt Referat, naar hele Foredragsrækken er sluttet og nøjes med at konstatere, at der den første Aften var en virkelig Interesse for den tarifmæssige Side af vort Oplysningsarbejde.

Vi haaber og tror, at denne Interesse vil holde sig i de kommende Aftener, hvor vor Kollega, *Martin Pedersen*, ved Eksempler ledsaget af Lysbilleder vil analysere Tarifens Special-Bestemmelser for Kollegerne.

Vi mødes i Aften i Rømersgade 22, Stuen.

Kaj Jensen.

Aarhus Haandsætterklub

afholdt, sammen med Fællesklubben for Paalæggersker og mandlige Hjælpearbejdere, Foredrags- og Filmsaften Mandag den 23. Oktober i Folkets Hus. Forbundets Sekretær, *Svend Johansen*, var kommen til Stede og holdt et Foredrag om Kemigrafi. Formanden for Haandsætterklubben aabnede Mødet og bød de mødte velkommen.

Svend Johansen fremviste først »Social-Demokraten«s Film »Hvorledes et moderne Dagblad bliver til«. Holdt derefter Foredrag om Kemigrafi og fremviste en Film om samme Emne. Til Slutning fremviste Svend Johansen flere interesssante Film, hvorefter Formanden for Haandsætterklubben takkede Svend Johansen for den interessante Aften, og sluttede Mødet med en Tak til de mødte for god Ro og Orden. *P.*

Mellembys.

Vor lille drilske Kollega havde i sidste »Spalte« gjort *Albert Jensen, Villa »Lykkebo«, Ternevej, Kolding,* til Formand for Vejle Haandsætterklub — det skal selvfølgelig være *Kolding Haandsætterklub.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Landssammenslutningen.

Vinteren har nu meldt sin Ankomst, og de lange Aftener er begyndt. Nu er det Tiden, at der arbejdes indenfor Branche-Klubberne med at planlægge Studiekredse og Foredrag. Det skal her anbefales at gøre Brug af vor Oplysningsvirksomhed indenfor Forbundet, da den jo har det fornødne Materiale til Oplysning af forskellige Spørgsmaal.

Der er Byer, som endnu ikke har faaet startet deres Branche-Klub; det anbefales disse Kolleger at faa en saadan Klub startet og faa den tilsluttet Landssammenslutningen. De Byer, hvor der kun er faa Trykkeriarbejdere, hvad enten det er kvindelige eller mandlige, henstiller vi til disse om at sende deres Indmeldelse, da det betyder lige saa meget, at den enkelte ogsaa staar tilsluttet, da vor Opgave er at faa alle Trykkeriarbejdere ind i Landssammenslutningen, saaledes at der ikke er nogen udenfor vor Sammenslutning. Lad det være os, der viser de faglærte, hvordan en Landssammenslutning skal se ud ved at alle indenfor vor Branche staar tilsluttet Sammenslutningen.

Kollega, gør din Pligt ved at tale med dine Kolleger, og I indser da Nødvendigheden af, at I faar Jeres egen Branche-Klub og at I ligeledes tilmelder Jer »Trykkeriarbejdernes Landssammenslutning«. *H. Olsen.*

Trykkeriarbejdernes Brancheklub i Odense

afholdt Søndag den 22.—10. Generalforsamling paa D. n. F. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, hvorunder han blandt andet oplyste, at der vilde blive udsendt en Opfordring til de Kolleger i Byer med ca. 10 Medlemmer, som endnu ikke er indmeldt i Landssammenslutningen, om at danne Klub, og indmelde sig, og til de Byer med kun faa, eller enkelte Kolleger, om at indmelde sig direkte. — Kasseren aflagde Regnskabet, som enstemmigt godkendtes. — Til Kasserer genvalgtes Anton Mortensen, og som Repræsentant i Bestyrelsen genvalgtes ligeledes Fru K. Jørgensen. Det vedtoges for Fremtiden at afholde Klubmøde efter forud bestemt Indbydelse. Det vedtoges i Vinter at forsøge afholdt en Studiekreds omfattende Love og Tarifforhold. Til Slut vedtoges følgende Resolution:

Nu da vi befinder os i en Krigssituation som denne, hvor der er Prisfordyrelse paa alle Varer, henstiller vi til Dansk Typograf-Forbund at søge en Ordning, saaledes at vor Løn ikke skal vente med at blive forhøjet til Februar-Pristallet foreligger, men at det sker i nær Fremtid. — Ligeledes henstiller vi til Forbundet at tænke paa de arbejdsløse Trykkeriarbejdere saavel kvindelige som mandlige, som ligger paa den lave Understøttelses-Sats, saaledes at denne bliver forhøjet det samme, som Pristallet er steget med.

Trykkeriarbejderne i Odense.

Stor Aften hos Trykkeriarbejderne!

Fredag d. 24. i ds. afholder Klubben et Møde i Karl Maxs Salen, Rømersgade 22[2]. Sekretær i »De samvirkende Fagforbund« *Ernst Berg* taler om de nu afsluttede Arbejdsforhandlinger. E. B. har deltaget i alle disse Forhandlinger, han er derfor den helt rigtige Mand, vi har faaet fat i.

Endvidere kommer Forbundssekretær *Svend Johansen,* og viser os et Par glimrende Films.

Adgang har alle Trykkeriarbejdere med Dame. Der bliver fælles Kaffebord à 75 Øre. En god Aften garanteres. Mød talrigt. *Styrelsen.*

Ledige Kolleger

kan kun regne med at være kontingentfrie, naar de, saa snart de bliver ledige, meddeler det til Kassereren, Orla Ulriksen, Møllegade 2.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholdt Fredag den 27. Oktober sin ordinære halvaarlige Generalforsamling i Evaldsgade. *Formanden* bød velkommen. Til Dirigent valgtes *E. Nilsson.* Da W. Holmbeck ikke var til Stede, maatte Protokoloplæsningen udsættes, og Formanden fik Ordet til Beretningen. Her omtalte han den Dotation. som blev skænket Klubben ved Københavns Afdelings 70-Aars Dag, og haabede, at vi maatte faa Gavn og Nytte af den Gave, vi saa uventet havde faaet. Endvidere omtalte han det glædelige i, at der i Sommer ingen ledige Trykkeriarbejdere var, men der var jo desværre kommet saa mange siden Krigens Udbrud med dens Dyrtid og Arbejdsløshed, og han vilde ønske, at Hovedorganisationerne maatte komme overens, saaledes at den menige Arbejder inden længe kunde faa den haardt tiltrængte Lønregulering. Til sidst kom Formanden ind paa Spørgsmaalet om Brancheklubbernes Berettigelse, og opfordrede alle Trykkeriarbejdere til at indmelde sig i Klubben for her igennem at skabe Respekt for vor Branche. Efter en livlig Diskussion, hvori bl. a. Madsen, E. Nilsson, Holger Christensen, B. Weber og Chr. Petersen deltog, godkendtes Beretningen. — *Kassereren* oplæste Regnskabet, som toges til Efterretning. — Til indkomne Forslag var der fra Medlemmerne udtrykt Ønske om en Aften med Damer, og *Willadsen* kunde berette, at Styrelsen havde truffet Arrangement desangaaende. Forslaget toges under Debat og efter Afstemning vedtaget. — Til Formand blev V. Willadsen enstemmigt genvalgt, som Styrelsesmedlem blev Holger Christensen valgt i Stedet for Werner Holmbeck, og Chr. Petersen blev genvalgt til Revisor. — Da Dagsordenen hermed var udtømt, takkede Dirigenten de fremmødte Medlemmer og erklærede Generalforsamlingen hævet. *C. Jørgensen.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17.15—18.15.

Man bedes iagttage følgende:

En af Kammeraterne har været saa uheldig at tabe 20 Billetter til Amatør-show'et. De havde Numrene fra 91—110 og er nu blevet annuleret. Skulde der være en af jer, som har købt Billet med et af disse Numre paa, bedes Vedkommende henvende sig paa Kontoret i Aften.

Det er paa Onsdag Kl. 21, der er Besøg paa Social-Demokraten. Adgangskort kan faas paa Kontoret i Aften mod Forevisning af Medlemskort samt paa det Grundlag, at man ikke er mere end højst 3 Mdr. i Restance. Endvidere gør vi opmærksom paa, at der udleveres kun *een* Billet paa hvert Medlemskort.

Afregning af Billetter til Amatørshow'et *sker i Aften.*

Det har været glædelig at se, saa stor Interessen er for show'et. Den Spænding og den Stemning, der paa Forhaand er, lover godt. Salen kender vi jo alle sammen fra hin mindeværdige Nytaarsfest i Januar — og vi, der kender og har set de Optrædendes Numre, kan garantere for den Side af Festen. Bolero band, som skal spille til Ballet, bestaar af 9 Mand — lutter Typograflærlinge. *c. a.*

Kun faa Billetter har vi nu tilbage; og man maa derfor være rap, hvis man ikke allerede har købt Billet.

Forretningsudvalgsmøder

2. November 1939.

1. Anmodning fra Haslev Afdeling om, at Afdelingen ophæves fra 1. Januar 1940. — Tiltrædes.

2. Aabenraa Afdeling anmoder om Tilskud til Jubilæumsfest. — Kan ikke bevilges.

3. Herning Afdeling anmoder om Refusion af nogle Udgifter, som Afdelingen har haft i en lokal Tarifsag. — Kan ikke bevilges.

4. Nyborg Afdeling forespørger om Muligheden af Forhøjelse af det ekstraordinære Administrationstilskud, som Afdelingen oppebærer. — Besvares benægtende.

5. Skrivelse om evt. Opholdstilladelse i Danmark for slovakisk Kollega. — Det internationale Sekretariat tilskrives herom.

6. Andragende fra Arbejdernes Samariterforbund om Bidrag. — 100 Kr. bevilgedes.

7. Resolutioner vedrørende Dyrtiden fra Hillerød Afdeling, Roskilde Afdeling, Haandsætternes Landssammenslutning og Trykkernes Brancheklub, Odense. — Sagen drøftes i Forbundsstyrelsen.

9. Efter Indstilling af Københavns Afdeling vedtoges at idømme et Medlem 3 Maaneders Karantæne for tarifstridigt Forhold.

10. Det vedtoges at indkalde Forbundsstyrelsen til Møde Onsdag den 8. November.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

2. November 1939.

1. Af Arbejdsløshedsfonden er 7 Medlemmer tilkendt Understøttelse under Højskoleophold i Vinter. — Til Efterretning.

2. Valg af yderligere et Medlem til at repræsentere Kassen ved Arbejdsløshedskassernes Aarsmøder. — Fru Alfrida Andersen valgtes.

3. Arbejdsdirektoratet meddeler, at man har kunnet tilslutte sig Kassens Opfattelse i en tidligere behandlet Sag om evt. Efterbetaling af Understøttelse. — Til Efterretning.

4. Paa Grund af forsømmeligt Forhold vedtoges det at afskedige Arbejdsanviseren.

Nær og Fjern

Paa Mandag holdes Medlemsmøde i Folkets Hus, Enghavevej; Emnet er: en instruktiv Gennemgang af Tarifens Fælles-Bestemmelser. Sigv. Hellberg indleder. Alle Medlemmer har Adgang. Særlig bør alle Tillidsmænd møde.

Paa Søndag i Aarhus holder Landssammenslutningen af Trykkere fagteknisk Møde Kl. 11 i Folkets Hus, Amaliegade. Fagteknisk Foredrag af *Chr. B. Petersen. Svend Johansen* kører Film: Stereotypimaskiner. Engelske Miehle-High-Speed Toturmaskiner.

Alle Trykkere og Trykkerlærlinge i 6. Kreds har Adgang.

Stemmetællerne bedes møde Lørdag Kl. 17.30 paa Kontoret. *Formanden.*

Københavns Trykkere gennemgaar Tarifens Trykkerafsnit paa næste Fredag. — Se iøvrigt Annoncen i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

Overenskomst-Afstemning — se 3. Side.

Carl F. Hansens Minde. Indsamlingen slutter Fredag den 10. November. Indkomne Bidrag bedes nævnte Dag indbetalt til Lundin. *Sigv. Hellberg.*

Trykkernes Begravelseskasse. Kontingent for 1939 bedes indbetalt paa Kontoret inden Maanedens Udgang.

Velkomstfesten for de unge Svende i København holdtes den 31. Oktober i Folkets Hus paa Enghavevej. Afdelingsformanden, *Sigv. Hellberg*, bød først Tillidsmænd og Inkassatorer velkommen, idet han takkede dem for den — ofte upaaskønnede — Indsats, som de Aaret igennem gjorde i Organisationens Tjeneste, en Indsats, hvis Værdi dog enhver blot noget erfaren Organisationsmand vidste at vurdere. »Denne Kreds af Tillidsmænd modtager nu sammen med Organisationens Ledelse Aarets Kuld af unge, modtager dem som Kammerater, med lige Ret og med lige Pligt«, sagde Hellberg senere til de unge, da disse var kommet paa Plads, »støt I ude i det daglige Liv Tillidsmændene og Inkassatorerne i deres Arbejde, saa støtter I jer selv!«

Typografernes Sangforening fremførte nu under stærkt Bifald fire Sange.

Efter at Forbundsformanden, *K. A. Jørgensen*, derefter havde holdt en tankevækkende Tale med en Række interessante Betragtninger om Øjeblikkets storpolitiske Problemer, og efter at de traditionelle Sange (af N. Th. Svendsen og af Niels Nielsen) var sunget, bødes paa Smørrebrød m. m. Senere paa Aftenen underholdt Skuespilleren Mogens Davidsen med Parodier og Deklamationer. Henad Midnat sluttedes som sædvanligt officielt, men der var (ogsaa som sædvanligt) adskillige Grupper, der holdt ud til henad de smaa Timer.

Meget Stof til »Typ.-Tid.« har maattet udskydes til næste Numer.

Med Polens Tragedie er det polske Typograf-Forbund indtil videre gaaet tabt for vor Internationale. Vor polske Broderorganisation havde, forinden Landet blev erobret, 5200 Medlemmer og var repræsenteret paa den internationale Kongres i København i Sommer ved en af Veteranerne i polsk Fagforeningsbevægelse, *Antoine Burkot*. Med Vemod mindes vi hans Ord paa Kongressen om, at det polske Folk var parat til at kæmpe for deres Frihed, og man kan ikke undlade at tænke paa, hvilken Skæbne der er blevet den gamle Frihedskæmper til Del.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

I Aften Kl. 20 Rømersgade 22, Stuen:

Analysering af Tarifens Special-Bestemmelser for Værk- og Akcidenssættere. Lysbilleder.

Næste Fredag:

Kursus i Beregning af Bogsats og Tabellers Satsværdi. Forbundets Beretning 1935—37 medbringes.

Møderne ledes af *Martin Pedersen.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Landssammenslutningen af Trykkere
(4. Kreds)

Fagteknisk Møde

afholdes Søndag den 19. November Kl. 15, i Restaurant »Ritz«, Torvet, Nykøbing F.

Film: Stereotypimaskiner.
Engelske Miehle-High-Speed-Toturmaskiner.

Fagteknisk Foredrag af *Chr. B. Petersen.*

Alle Trykkere og Trykkerlærlinge fra Lolland og Falster har Adgang.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Afdød Kollega

Den 26. Oktober afgik en gammel Aalborg-Kollega, *Louis Gjerum*, ved Døden. Lige fra Drengeaarene havde Gjerum været beskæftiget ved Aalborg Stiftstidende, de senere Aar delvis som Maskinsætter. Egentlig fagforeningsinteresseret var Gj. ikke — men han var en god og interesseret Kollega paa Arbejdspladsen og besjælet af Kammeratskabsfølelse. I sin Ungdom dyrkede han Sang og Musik. De senere Aar tog Haven hans Interesse. Ingen anede, at hans Dage var talte — men Sygdommen havde Tag i den høje og ranke Mand, omend han ikke klagede over Arbejdets Besvær, og efter Sommerferien saa vi ham ikke mere paa Arbejdspladsen.

Bisættelsen, der foregik i Stilhed fra Aalborg Kirkegaards Kapel den 30. Oktober, overværedes af nærmeste Familie, Venner og Fagfæller.

Gjerum fandt sin fortjente Hvile, og vi bevarer Mindet om en venlig og omgængelig Kollega. *W. A.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

25. August. April-Kvartals-Regnskabet toges til Efterr. — Et Trykkeri havde gennem K. B. rejst Krav om Erstatning for et mislykket Trykarbejde; da imidlertid den paagældende Trykker ved Antagelsen (det var til medhjælpsvis Arbejde) udtrykkeligt havde tilkendegivet Principalen ikke at være fortrolig med det Paalægningsapparat, hvormed Maskinen var forsynet, afvistes Klagen. — Et Maskinsatsfirma havde rejst Erstatningssag mod en Maskinsætter for Skade, forvoldt ved Støbning med forkert Udstøderplade; da det imidlertid kunde godtgøres, at Udstøderpladens Signatur (Formatangivelse) svarede til det af ham anvendte Format, og at Pladen ved en ikke Signaturangiven Udboring havde endnu et Format, hvorved Fejltagelsen var fremkommet, maatte det skete anses for en hændelig Fejl og Erstatningskravet afvises. — Trykkeriet »Danmark« var ved Mægling paalagt en Bod paa 100 Kr. for paa tarifstridig Maade at have anvendt Bogtrykkerens Søns Arbejdskraft. — Refereredes forskellige Forhold paa et Par Smaatrykkerier, Forhold, der havde givet Anledning til forskellige Undersøgelser og Konferencer. — Et Firma krævede tilbagebetalt 200 Kr., som det havde betalt i Feriepenge (Trykkeriet har skiftet Ejer); Spørgsmaalet om den gamle og den nye Ejers gensidige Placering i dette Forhold mener vi maa ordnes af Parterne selv, og vi har ingen Anledning til at tilbagebetale noget af det nævnte Beløb. — Hos Langkjær havde Sætterpersonalet i Dagene 30/7—18/8 udført et omfattende Overarbejde, der formentlig kunde have været omlagt til Antagelse af mere Arbejdskraft, hvilket Styrelsen ønsker tilkendegivet over for Personalet. — Hos Erik Jeppesens Bogtrykkeri var en Lærling bortvist; ved Lærlinge-Voldgiftsretten var Bogtrykkeren indgaaet paa at genantage den uberettiget bortviste Lærling; en anden Lærling var antaget uden Hjemmel i Tarifens Lærlingeskala; denne Sag endnu løbende. — Anonym Angivelse af et Overarbejde i J. Knudsens Bogtrykkeri havde vist sig ubegrundet. — Spørgsmaalet om, hvorvidt Firmaet Mohr & Co. formaar at uddanne Paalæggersker paa fuldt forsvarlig Maade vedtoges det at rejse over for K. B. — Refereredes Skrivelse til Personalet i Vald. Pedersens Bogtrykkeri vedr. forskellige Klager over Arbejdsforhold samt Henstilling til Personalet om at vælge en Tillidsmand; Svar endnu ikke modtaget. — Tariftiltrædelse foreligger fra Firmaet Mathias & Feddersen. — Refereredes Skrivelser til Fabriksdirektoratet. — Refereredes Henvendelser for Tarifunderskrift, en Klage over et Arbejdsforhold, samt Afgørelse af et Forhold saaledes, at Læremesteren, der har udlært i sin Tid først som Sætter og senere som Trykker, selv kan bestemme, i hvilken af Brancherne han vil optræde som Læresvend over for sine Lærlinge, jfr. Lærlingeskalaen, men han kan ikke snart optræde som Sætter og snart som Trykker, han maa vælge — og forblive ved — en af Brancherne i dette Forhold. — Refereredes Mæglinger hos 7 Firmaer, der er Medlemmer af Papirvarefabrikanternes Organisation, vedr. forskellige formentlig ikke overenskomstmæssige Arbejdsforhold; Sagen gøres til Genstand for fortsat Behandling. — Sag er rejst mod Firmaet Chr. Jacobsens Eftfl. for formentlig Overtrædelse af Overenskomst. — Til i Stedet for Nilsson, der er udtraadt af Styrelsen, at deltage i Møder for Opstilling til politiske Valg, valgtes Willadsen. — Udvalget til Bedømmelse af Maskinsætterprøver har sammen med Repræsentanter for Organisationerne paa Fagskolen foretaget en foreløbig Tilrettelæggelse af den snart forestaaende Prøve for de Sættere, der i Sommerens Løb er uddannet; til de Sættere, der bestaar Prøven, vil blive udstedt et Bevis herfor. — Det vedtoges at stille nogle Fripladser til Raadighed paa Den socialdemokratiske Arbejderskole. — Det vedtoges i Løbet af September at afholde et Medlemsmøde om Oplysningsarbejdet og et Tillidsmandsmøde. — Det vedtoges paa Generalforsamlingen den 27. August at fremsætte følgende Forslag: »Det vedtages, at der Mandag den 28. August af Den særlige Fond ydes en Ekstrahjælp paa 25 Kr. til ledige Medlemmer, der er uden Understøttelse af Arbejdsløshedskassen og som er enligtstillede eller er Forsørgere i H. t. Vedtægtens § 16, 2. Stk., og som har været ledigmeldt i Ugen 19.—25. August.« — Københavns Bogtrykkerforening, Provinsbogtrykkerforeningen og Bladudgiverorganisationen har i Skrivelse til Forbundet begæret Fællesmøde for »at forsøge at opnaa Enighed om et Andragende til Socialministeren om Dispensation fra Loven om Forbud mod Overarbejde«; Styrelsen er enig i ikke at ville medvirke til saadan Dispensation. — Bogtrykkerforeningen og Dansk Litografilaug har i Fællesmøde erklæret sig indforstaaet med, at der beregnes Feriegodtgørelse af Tillæg for medhjælpsvis Arbejde, men nægter at betale af Smudstillæg og Bronceringstillæg; om Berettigelsen af denne Vægring foretages nærmere Overvejelse. — Refereredes forskellige Sager vedr. Opsigelse, Skærearbejde m. v. — Et Medlems Understøttelsesforhold debatteredes; Sagen udskødes til næste Møde. — Forespørgsel om, hvorfor et Medlem er frataget Understøttelse, besvaredes: nægtet at gaa i Arbejde. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Mødet hævet.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

afholdes i **Faaborg** (Faaborg Avis)
Søndag den 19. November Kl. 10.30

Møller-Madsen leder Instruktionen ved Sættemaskinen.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger

1. November: Fredericia 300,00, Maribo 100,00; 2. November Brønderslev 100,00, Kalundborg 400,00, København: 10.000,00

København, den 7. November 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Niels Børge Lützen, udl. 1. 11. 39 hos Jarmer (arb. s. St.), Sætter Orla Rich. Christiansen, udl. 1. 11. 39 hos H. P. Hansen (arb. s. St.), Sætter Kjeld Jørgen Petersen, udl. 3. 11. 39 hos W. Coster (arb. s. St.), Trykker Jacob Gudmund Nielsen, udl. 1. 11. 39 hos J. G. Nielsen (arb. s. St.), Trykker Ole Funch, udl. 1. 11. 39 i Nord. Bogtr. (arb. s. St.), Trykker John Ludvig Dederding, udl. 23. 10. 39 hos O. Barfoed (arb. s. St.), Trykker Kjeld Georg Petersen, udl. 1. 11. 39 i Specialbogtr. (arb. s. St.), Trykker Tjalfe Em. Bortfeldt, udl. 3. 11. 39 hos Holger Meyer (arb. s. St.), Trykker Halfdan Nielsen, tidl. Medlem (Wilh. Hansen), Sætter Carl Jørgensen, tidl. Medlem (H. P. Hansen).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Fredericia: Sætter Jørgen van Laer, udl. 1. 11. 39 hos E. Rasmussen. Frederikshavn: Sætter Hans Jensen, udl. 1. 11. 39 i Eksprestrykkeriet. Helsingør: Sætter Svend Holberg Christensen, udl. 1. 11. 39 i Helsingør Dagblad. Holstebro: Sætter Willy Nielsen, udl. 1. 11. 39 hos N. Johansen. Lyngby: Sætter Carl Erik Sonne Andersen, udl. 1. 11, 39 i Eksprestrykkeriet. Løgstør: Sætter Wilhelm Alexander Harritslev, udl. 1. 11. 39 i Løgstør Avis. Middelfart: Sætter Sven Arne Rasmussen, udl. 30. 10. 39 H. C. Rasmussen, Aarup. Odder: Trykker Erik Reffstrup Mortensen, udl. 1. 11. 39 i Dansk Kontrolbogfabrik. Randers: Sætter Jens Aage Christensen, udl. 1. 11. 39 hos Gornitzka. Slagelse: Sætter Børge Nielsen, udl. 1. 11. 39 i Handelstrykkeriet. Viborg: Trykkeriarb. Villiam Mouritzen.

Tiltraadte

København: 6022 Ole Mazanti fra Odense (Lange), 6709 Sv. Aage Andersen fra Rejse (arbl.), 5981 Poul Alstrup fra Rejse (Graf. Inst.), 4451 Viggo Jørgensen fra Lyngby (Waldorff), 7107 Helge Gundel fra Hjørring (arbl.).

Aarhus: 7297 Th. Theilmann Thorsen (arbl.), Hjarb. Charles Laursen (overfl. fra Handels- og Kontormedhj.), Hjarb. Carl Aage Wenderby (overfl. fra Arbejdsmandsforb.). Helsingør: 6330 Karl Dyhrfjeld (Skole), 7282 Vald. Rasmussen (Skole), 6769 Jens V. Pedersen (Skole). Kolding: 7186 Pauli Jensen (arbl.). Nyborg: 3874 Sigurd Mortensen (Ørbæk Bogtrykkeri). Nykøbing F.: 5978 Chr. Christensen (Centraltrykkeriet). Odense: 3142 Aage Mikkelsen (arbl.). Roskilde: 7157 Thorkild Poulsen (arbl.), 5569 Jens Johansen (Skole), 5276 Egon Bertelsen (Skole). Slagelse: 3245 Henry Klitmøller (Bogtrykker). Viborg: 7898 Bjarne Johnsrud (arbl.).

I Aften Kl. 20
Nørre Søgade 27 A

ANDESPIL

15 Spil — 30 Gevinster

Hele Serien 2 Kr., enkelte Spil 15 Øre

Kolleger med Bekendte indbydes

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Fratraadte

København: 2075 Else Olsen til Sadelmagerne, 616 Welbert Lundberg til Lyngby, 12 Poul Hobel til Svendborg.

Kolding: 5715 Holger M. Jørgensen paa Rejse, 2844 Viktor Christensen paa Rejse, 2873 Edwin Jørgensen paa Rejse, 7360 Anton Ravn paa Rejse, 7377 Chr. Madsen til København i Pl., Hjarb. Erik Vestergaard til København i Pl., 3142 Aage Mikkelsen til Odense (arbl.), 3830 Friedrich Hess paa Rejse. Lyngby: 1389 Viggo Larsen til København i Pl. Løgstør: 5569 Jens Johansen til Roskilde (Skole). Maribo: 6330 K. F. Dyhrfjeld til Helsingør (Skole). Nakskov: 3245 Henry Klitmøller til Slagelse i Pl. Odense: 6022 Ole Mazanti til København i Pl. Skive: 7898 Bjarne Johnsrud til Viborg (arbl.). Viborg: 7282 Vald. Rasmussen til Helsingør (Skole), 6769 Jens V. Pedersen til Helsingør (Skole).

Udmeldte

Kbhvn.: 5489 Eugen Lundstrup fratr. Faget, 2303 Marie Åkerlund fratr. Faget.

Død

Aarhus: 3637 Christian Worm.

KLUB-ANNONCER

Københavns Lærlingeafdeling og Litografernes Ungdomsforbund

Amatør-show

Lørdag d. 18. November Kl. 20
i Borgernes Hus, Rosenborgg. 1
(den store Sal)

Stort Program

under Medvirken af Aarets Høst af musikalske, akrobatiske og dramatiske Talenter indenfor de grafiske Fags Ungdom.

Bal til Kl. ? (9-Mands Orkester)

Billetter à 75 Øre.

ANNONCER

Ung Typograf (Provinsianer).

Akcidens- og Annoncesætter søger Plads straks. Fineste Eksamensbeviser, Anbefalinger og Referencer haves.

Knud Falkenskov,
Nørre Alle 10, Herning.

RELIEF
Corps 20—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

„Typograph"-Maskinsætter

søger Plads i København. Rutineret, flere Aars Erfaring. Billet, mrkt. »179«, modtager Ekspeditionen.

Ung Sætter,

som kan paatage sig alt Arbejde i Akcidens- og Avissætteri, søger Plads. Billet, mrkt. »183«, modtager Ekspeditionen.

Bogtrykkeri til Salg,

med eget Annonceblad, beliggende i sjællandsk By, godt Skriftmateriale, gode Maskiner, er til Salg grundet paa Sygdom. Nærmere ved Billet, mrkt »181«, til Ekspeditionen.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 46 *København den 17. November 1939* *66. Aargang*

Forbundsstyrelsens Møde

Onsdag den 8. November 1939 aabnedes af Formanden, *K. A. Jørgensen*, der aflagde Beretning. Omtalte Laanet til det gamle tyske Forbund, de paatænkte Foranstaltninger ved Gutenberg-Jubilæet 1940, Bogtrykkerorganisationernes Ønske om Dispensation fra Overarbejdsloven og de førte Forhandlinger, hvor Ønsket var afvist under Hensyn til den stigende Arbejdsløshed og Arbejdsløsheden i visse Brancher. Ministeriet fulgte os og afviste Ønsket. — Formanden gennemgik derefter det Forslag til Overenskomst, der var fremkommet ved Hovedorganisationernes Forhandlinger. I Diskussionen om Beretningen deltog *Johs. Larsen*, *Werner Helmert*, *Chr. B. Petersen*, *Ths. Pedersen*, *Sigv. Hellberg*, *Alfrida Andersen*, *Aage Larsen*, *C. O. Madsen*, *N. Chr. Andersen*, *Villadsen*, *O. A. Lundin*, *Ella Nielsen*, *Svend Johansen* og *P. Hansen*. Følgende Udtalelse, stillet af *Sigv. Hellberg*, vedtoges med 17 St. for og 4 imod:

Under Hensyn til alle foreliggende Forhold anbefaler Forbundsstyrelsen at stemme Ja til det foreliggende Forslag.

Beretningen godkendtes derefter eenstemmigt.

Efter Udtalelser af *K. A. Jørgensen*, *Ths. Pedersen*, *Aage Larsen* og *Sigv. Hellberg*, vedtoges det eenstemmigt at lade Forretningsudvalget foretage fornødent Skridt til, saafremt Hovedoverenskomsten bliver vedtaget, at Provinstarifens Pristalsregulering bliver som fastsat i Hovedoverenskomsten.

Ths. Pedersen forelagde Reglerne for Udbetaling af Juleunderstøttelse efter Arbejdsløshedskassens Vedtægter samt paa Forretningsudvalgets Vegne følgende Forslag om Udbetaling til de Kolleger, der ikke falder ind under forannævnte:

Af *Hjælpekassen* ydes ifølge Lovenes § 67 efter Ansøgning en Juleunderstøttelse paa 20 Kr. til

langvarigt syge,
Invaliderentenydere,
gamle Medlemmer og
Enker.

Forbundsstyrelsen vedtager yderligere, at samme Understøttelsesbeløb kan udbetales til de *arbejdsløse Medlemmer*, der er afskaaret fra at modtage Juleunderstøtstøttelse gennem Arbejdsløshedskassen, men som iøvrigt opfylder Betingelsen om 30 Dages Arbejdsløshed i Tiden 15. Oktober—20. December.

Under de i Aar gældende ekstraordinære Forhold kan Medlemmer, der er indkaldt til *Militærtjeneste*, ligeledes faa udbetalt en Juleunderstøttelse af Hjælpekassen paa 20 Kr.

Forbundsstyrelsen drøftede derefter Situationen for vore ledige Kolleger og vedtog eenstemmigt følgende af Forretningsudvalget stillede Forslag:

Forbundsstyrelsen vedtager midlertidigt — indtil der gennem Rigsdagen gennemføres en Forhøjelse af Understøttelserne til de arbejdsløse — at forhøje samtlige Understøttelsessatser i Hjælpekassen med 50 Øre pr. Dag.

Den forhøjede Understøttelse træder i Kraft fra og med Lørdag den 11. November og har ikke Gyldighed udover det Tidspunkt, da Understøttelsen hæves ad Lovgivningens Vej, eller udover 31. Marts 1940, medmindre Forbundsstyrelsen træffer anden Bestemmelse.

Til Regeringen vedtoges følgende Resolution:

»I Anledning af den stigende Arbejdsløshed og de store Prisstigninger anmoder Hovedbestyrelsen i Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse Regeringen om snarest at fremsætte Forslag om Ændring af Arbejdsløshedsloven.

Som særlig nødvendige Ændringer tillader vi os at henlede Opmærksomheden paa følgende:

1) De i Kasserne fastsatte Understøttelsessatser bør reguleres rundeligt i Forhold til Prisniveauets Bevægelser.

2) Kassernes forøgede Udgifter ved Forhøjelse af Understøttelserne i Anledning af Dyrtiden bør dækkes af et ekstraordinært Statstilskud.

3) Ved Beregningen af den i § 13 omhandlede Gennemsnitsindtægt, hvorefter Statstilskudet beregnes, bør alle Dyrtidstillæg til Lønningerne lades ude af Betragtning.

4) Betingelserne for, at en Fortsættelseskasse kan træde i Virksomhed, bør ændres saaledes, at Muligheden for overhovedet at lade Fortsættelseskassen træde i Virksomhed lettes betydeligt.«

Formanden redegjorde for Forretningsudvalgets Stilling i Sagen om Arbejdsanviseren. Efter en Diskussion fandt Forbundsstyrelsen ikke Grund til at ændre den af Forretningsudvalget foretagne Afskedigelse af Arbejdsanviseren.

Til Voldgiftsmænd i Provinsens Voldgiftsret valgtes *Ths. Pedersen* og *Aage Larsen* samt *C. O. Madsen* som Suppleant.

Et af *Chr. B. Petersen* stillet Forslag om Nedsættelse af det paa Delegeretmødet besluttede Udvalg om Forbundsstrukturen vedtoges efter en kort Diskussion.

Svar til Peter Petersen

I »Typ.-Tid.« Nr. 44 søger Peter Petersen at forsvare sin Forargelse over, at jeg som Formand for K. M. K. ogsaa har virket som Lærer paa Maskinsætterskolen, en Forargelse, der har medført, at han, der er Tillidsmand paa Arbejdspladsen, ved Udsendelsen af et Cirkulære, hvori ikke alene K. M. K. og jeg faar en »hæderlig« Omtale, men ogsaa de nuværende og forhenværende Styrelsesmedlemmer, »der nærmest har betragtet deres Plads i Bestyrelsen som en kærkommen Anledning til at være »noget i Bestyrelsen««. I Stedet for at henvende

sig til K. M. K. eller til Forbundet for at indhente Oplysninger om de bestaaende Forhold, valgte Peter Petersen Muldvarpens Metode og gravede og spredte Mistillid og Ufred indtil han sejerstolt kunde notere 30 Udmeldelser — et smukt Stykke Tillidsmandsarbejde. Jeg har sagt og skrevet det før, men lad mig gentage det her: Maskinsætterskolen er fastslaaet i Tarifen af 1939 og er dermed et Forbundsanliggende, og da Maskinsætterne altid loyalt har rettet sig efter Tarifens Bestemmelser, maa vi ogsaa gøre det i dette Tilfælde. Vi har indenfor K. M. K.s Styrelse og i Tarifkommissionen varetaget Maskinsætternes Interesser, ogsaa i Spørgsmaalet om Skolen, saa langt vore Evner strakte, og mere kan man vel med Rimelighed ikke forlange. Naar Peter Petersen mener, at jeg har misforstaaet min Opgave som K. M. K.s Formand og ikke kan være Lærer paa Skolen samtidig, idet jeg kommer i Modstrid med Paragraf 2 i Klubbens Love, saa vil jeg henvise til Paragraf 2 endnu en Gang, hvori der anvises den Vej, der skal gaas for at løse det af Peter Petersen citerede Formaal. Hvorfor ikke citere det hele, men kun nøjes med det, der kan bruges i Øjeblikket, Læserne ud over Landet kender jo ikke K. M. K.s Love, P. P. citerer Klubbens Formaal som værende: »at forbedre Løn- og Arbejdsvilkaar for alle ved Maskiner beskæftigede Sættere«, men Paragrafen siger tillige: Den vil søge at løse denne sin Opgave bl. a. ved: a) at søge indvalgt Brancherepræsentanter i Styrelsen for den typografiske Forening i København; b) at skaffe sig en forholdsvis Repræsentation ved Tarif- og andre Forhandlinger, Delegeretmøder og lign., hvor faglige og økonomiske Spørgsmaal behandles; c) at samarbejde med eventuelle andre indenlandske Branche-Klubber under Former, som Medlemmerne til enhver Tid bestemmer. Naar man nu véd, at de i Lovens Paragraf 2 a, b, og c nævnte Veje *er fulgt* og *endog naaet*, kan man ikke, som P. P. gør det, paastaa, »at man paa et meget tidligt Tidspunkt synes at skyde det egentlige Formaal noget i Baggrunden«.

Angaaende Museet med de »invalide Maskindele og Kilespatier« er Peter Petersen paa Vildspor, idet Tanken slog udmærket an og fik Støtte fra alle Sider ud over Landet, hvor det har været benyttet som Demonstration. Det er deponeret paa Maskinsætterskolen, og da jeg gaar ud fra, at P. P. ikke har set Genstandene, vil han ved Henvendelse paa Skolen kunne indhente det forsømte, og har han et Par defekte Dele med, indlemmes de gerne i Samlingen. Hvad vort Brancheblad angaar, har jeg aldrig hørt Beklagelse over, at Udbyttet af Bladets Artikler har været saa ringe, som Peter Petersen vil gøre det til, men hvis saa er, hvorfor søgte P. P. saa ikke at faa det rettet, der efter hans Mening var galt?

Jeg ved ikke, hvad det er for en Ængstelse, Peter Petersen lider af. Endnu er der saa vidt jeg véd ingen af de Oplærte, der har taget Arbejdet fra nogen, hvis det er det, han frygter for. Grunden til Afskedigelser omkring paa Arbejdspladserne er jo en ganske anden; vi kunde jo ikke vide i Sommer, at der vilde blive Krig. P. Petersen kan ikke bebrejde mig, at jeg den 24. September ikke kunde sige afgørende om Holdet, at det *var* det sidste, eftersom jeg ikke kan bestemme, hvor mange Hold Skolen vil tage, men det havde været rigtigst, om P. Petersen var kommet til Stede paa Mødet og havde ladet os faa Del i sin Viden om, at der kom et Hold til. Jeg vidste det ikke, og de af hans Arbejdskammerater, der var tilstede, har aabenbart heller ikke kendt noget til, at »vi« havde faaet at vide o. s. v., men det har vel saa kun været Peter Petersen og hans Tilhængere, der har vidst det. — Angaaende mine Tal om de ledige Maskinsættere dette: mine Tal stammer fra Midten af September og er opgivet mig af Arbejdsanviseren, der forøvrigt var tilstede ved Mødet den 24. September og vel havde rettet mig, hvis mine Tal havde været forkerte. Med Hensyn til de 15 ledige Maskinsætter-Pladser forsøger P. Petersen ogsaa at fordreje denne Oplysning, som ligeledes stammer fra Anviseren; disse Pladser kunde ikke besættes paa Trods af, at Skolen havde sendt 14 Elever ud paa daværende Tidspunkt. Naturligvis var de ikke udlærte, P. Petersen, men de lagde da daglig Beslag paa 14 Maskiner, og enhver kan vel regne det Stykke ud, at havde vi ikke sendt de 14 ud fra Skolen, havde der i den Periode staaet 29 ubesatte Maskiner.

Endelig skal jeg blot beskæftige mig med P. Petersens sidste Bemærkninger i Artiklen, hvor han beklager sig over at maatte skrive som han gjorde, idet han skriver: »Alt dette skulde Kollegerne have været forskaanet for..« Nej Kollegerne kan have godt af at vide, hvorledes Personaletillidsmanden P. Petersen i denne Sag har forsøgt at sværte Folk til, der gennem en Aarrække har talt og skrevet Kollegernes Sag (ogsaa P. Petersens, som aldrig med en Finger har bidraget hertil, men kun taget Fordelene). P. Petersen havde Anledning til paa Mødet den 24. September at komme frem med sine Besværinger, men han foretrak at melde sig ud af K. M. K. et Par Dage før. I en Skrivelse til Klubben meddeler han, at dér havde han »intet at gøre«. Jo, Peter Petersen var Medlem til 1. Oktober, men bringer som Undskyldning for sin Fraværelse, at det var et »Medlemsmøde«, og foretrak saa at udsende sine Cirkulærer med det ovenfor nævnte Resultat. Men naar Peter Petersen saa ikke gider ulejlige sig til det af K. M. K. indkaldte Møde, hvor Oplæringsspørgsmaalet var paa Dagsordenen, bliver han fornærmet, naar jeg ikke vil spilde mine sparsomt tilmaalte Fridage for at deltage i *hans* Personalemøder. Naar jeg gjorde min Nærværelse afhængig af Hellberg, saa har jeg forklaret Peter Petersen, at det var et Tarif- og Forbundsspørgsmaal, som der maatte tales med Afdelingsformanden om, men at jeg skulde komme, hvis Hellberg fandt det nødvendigt, naturligvis for at varetage Klubbens Interesser.

Jeg beklager, at Peter Petersen ikke fik Lejlighed til at vise, hvilken »drabelig« Fører han i Grunden er — men det kan han udelukkende takke min Livredder for. Det er en Tillidsmands Opgave at være Formidler — ikke at saa Had og Splidagtighed. Det burde ogsaa P. Petersen vide.

S. V. Rasmussen.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

afholdes i Nakskov Avis' Maskinsætteri, **Nakskov,**
Søndag den 26. November Kl. 9.30

Møller-Madsen, Odense, leder Instruktionen ved Sættemaskinen.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Trykkerafdelingen

Husk **Medlemsmødet** i Aften om Tarifen.

Se Annoncen Side 477.

Københavns Afdeling

MEDLEMSMØDE

Sigv. Hellberg fortsætter Instruktionen om

den københavnske Tarif

paa Onsdag Kl. 20 i Folkets Hus, Enghavevej

Ved Mødet er der Anledning til Forespørgsler

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 26. November Kl. 13.30

i Folkets Hus, Enghavevej.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Opstilling til Valg af Arbejdsanviser.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Midlertidig Forhøjelse af Hjælpekasse-Understøttelsen

Forbundsstyrelsen har i sit Møde 8. November vedtaget en Henvendelse til Regeringen om Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen.

Som en *midlertidig* Foranstaltning — indtil Rigsdagen har vedtaget en almindelig Forhøjelse af Understøttelserne — har Forbundsstyrelsen yderligere vedtaget, at den gennem *Hjælpekassen* udbetalte *Supplements-Hjælp* til Understøttelsen fra og med Lørdag den 11. November *forhøjes med 50 Øre pr. Dag.*

Beslutningen om den saaledes forhøjede Understøttelse har ikke Gyldighed udover det Tidspunkt, da Understøttelsen hæves ad Lovgivningens Vej og i hvert Fald ikke udover 31. Marts 1940, medmindre Forbundsstyrelsen træffer anden Bestemmelse.

København, 10. November 1939. *Forretningsudvalget.*

Pristalsreguleringen i Provinsen

I Henhold til Stk. II i Hovedorganisationernes Overenskomstforslag kunde Dansk Typograf-Forbund for *Provinsens* Vedkommende — uanset at dette Tarifomraade *ikke* var omfattet af Overenskomstsituationen — afgøre, om man vilde foretrække den i Forslaget nævnte Pristals-Regulering eller vilde bibeholde den hidtidige Reguleringsform med henholdsvis Kr. 1,00, 0,75 og 0,60 pr. 3 Point.

Forbundsstyrelsen har i sit Møde 8. November vedtaget at akceptere den nye Ordning, der er traadt i Kraft med indeværende Uge.

Fredag d. 17. Novbr. forhøjes Dyrtidstillægget derfor med

Kr. 3,26 for faglærte Arbejdere og mandlige Trykkeriarbejdere, og med

Kr. 2,11 for kvindelige Trykkeriarbejdere,

idet der regnes med Dækning af 8 Point fra 182 til 190.

Det *samlede Dyrtidstillæg* er saaledes nu:

Kr. 6,26 for faglærte Arbejdere,

Kr. 5,51 for mandlige Trykkeriarbejdere og

Kr. 3,91 for kvindelige Trykkeriarbejdere.

København, den 14. November 1939. *Forretningsudvalget.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Valg af Arbejdsanviser

Efter Beslutning af Hovedbestyrelsen skal foretages Nyvalg af Arbejdsanviser.

Enhver af Kassens Afdelinger kan paa Generalforsamling foretage Indstilling hertil.

Forslag indsendes til Forretningsudvalget senest 1. December, og der vil derefter blive foretaget Afstemning blandt samtlige Kassens Medlemmer.

København, den 11. November 1939. *Foretningsudvalget.*

Overenskomst-Forslaget vedtaget

Ved den foretagne Afstemning i Fagforbundene er Forslaget vedtaget med 205.000 Ja mod 60.000 Nej. Arbejdsgiverforeningen har ligeledes vedtaget Forslaget.

Herefter er de til Marts 1940 gældende Overenskomster forlænget til 1. Marts 1941.

Den nye Pristals-Regulering træder i Kraft straks. For

vort københavnske Tarifomraade

gælder det derfor, at de *Fredag den 17. November* udgaaende Lønninger forhøjes saaledes:

Lønnen for alle faglærte	med	Kr.	2,86	pr.	Uge
» » » mdl. Trykkeriarb.	»	»	2,86	»	»
» » » kv. —	»	»	1,85	»	»

idet *de nugældende Lønninger* med de deri indeholdte tidligere Reguleringstillæg *skal forøges* med de ovenfor nævnte Beløb.

Den *samlede Løn* danner Grundlaget for Udregning af den enkeltes *Timeløn*, hvilket jo faar Interesse i Tilfælde af Overarbejde, og man maa erindre, at Ugens Timeantal jo er variabelt, eftersom man arbejder paa Dagtur eller paa forlagt Tid (48 Timer, 45 Timer, 42 Timer), evt. arbejder paa 7½ Times Dagtid (45 Timer) ved Døgndrift. Ligesom man jo maa erindre, at ved Arbejde paa forlagt Tid forhøjes Ugelønnen med selve Forlægningstillægget, hvorved *Timelønnen* paa forlagt Tid forhøjes baade i Kraft af kortere Arbejdstid (færre Arbejdstimer i Ugens Løb over for Ugelønnens Sum) og i Kraft af den med Forlægningstillægget forhøjede Ugeløn.

Det bemærkes dog, at Bogtrykkerforeningen synes at ville hævde en noget afvigende Betaling for Overarbejde

(*Procenterne* lagt kun paa den *hidtidige* Timeløn, men selve *Time*betalingen for Overarbejde dog forhøjet).

Saafremt dette Synspunkt fastholdes, maa Nævnet træffe Afgørelsen, men ovenstaaende er *vor* Opfattelse: Procenten paa den *nye* Timeløn.

Forlægningstillægget i sig selv udregnes med de til Klokkeslettet svarende Procenter af *Branchens Minimalløn* (for *Trykkere* med Tillæg af de Beløb, der skal ydes som Maskin- eller Apparat-Tillæg).

Vore *Mindste*lønninger er *større* end vore *Minimal*lønninger, hvilket vil fremgaa af nedenstaaende:

	Minimal-løn	Smuds-tillæg	Hidtidigt Regule-ringstillæg	Det nye Regule-ringstillæg	Mindste-løn
Bog- og Akcidenssættere ..	67,00	0,00	1,00	2,86	70,86
Dagbladssættere.....	67,00	0,00	1,00	2,86	70,86
Maskinsættere	77,00	0,00	1,00	2,86	80,86
Stereotypører og Skriftst...	67,00	0,00	1,00	2,86	70,86
Stereotypørhjælpere	62,00	0,00	1,00	2,86	65,86
Trykkere.....	67,00*	0,00	1,00	2,86	70,86
Rotationstrykkere	72,00	0,00	1,00	2,86	75,86
Kv. Trykkeriarb. (Paal.)...	43,00	0,00	0,60	1,85	45,45
» — (andre)..	40,00	0,00	0,60	1,85	42,45
Mdl. Trykkeriarb. i *Bog*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00	0,00	0,75	2,86	62,61
under 21 Aar	56,00	0,00	0,75	2,86	59,61
Mdl. Trykkeriarb. i *Sten*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00**	1,00	0,75	2,86	63,61
19—21 Aar.....	50,00	1,00	0,75	2,86	54,61
under 19 Aar	46,00	1,00	0,75	2,86	50,61

Paalæggerske-Elever tillægges alle Kr. 1,85 pr. Uge.
Beregnings-Sættere tillægges alle Kr. 2,86 pr. Uge.

K. B. har ogsaa reserveret sig at kunne kalde Arbejdere under 18 Aar »Ungarbejdere« og derved slippe med et lavere Tillæg til disse, men vi mener ikke, dette kan have Basis i *vor* Tarif.

* For Trykkere plus evt. Maskin- og Apparat-Tillæg.

** For mdl. Trykkeriarb. over 21 Aar kan *i Stentrykkerier* de første 6 Maaneder ydes 10 pCt. lavere (altsaa 53,10 plus 0,75 plus 2,86 = Kr. 57,71).

København, den 13. November 1939. *Sigv. Hellberg.*

Hvorfor, Thomas Pedersen?

Hvorfor, Thomas Pedersen, fik dine »Vælgere« ingen Information? Det kunde have været paa sin Plads, at du saavel som Hellberg kort havde beskrevet det foreliggende Reguleringsforslag, som vi antagelig ogsaa faar til Afstemning. Man maa formode, at naar Hellberg var kendt med Forslaget, at du ogsaa havde det i Hænde, saa du kunde faa nogle Kommentarer i Bladet, men maaske manglede Aksel Larsens Synspunkt paa dette Tidspunkt.

Men selvfølgelig foreligger denne Mulighed, at vi skal holde os borte fra Deltagelse i Afstemningen om Reguleringsforslaget. Vi fik med Thomas Pedersens Velsignelse i Foraaret en tre-aarig Overenskomst og halvaarlig Pristalsregulering uden Bundventil. Ja, det var vel nok Sukkertøj, saa fint var Forslaget, at Diskussion om dette var af det onde. (Vel havde vi faaet Overenskomsten, selv om vi utilfredse havde faaet dette forkastet. Saa havde Stauning gjort det til Lov, men det blev det jo ikke bedre af.) Men nu, da ekstraordinære Forhold slaar ind over Landet, bliver Hovedorganisationerne enige om en Slags Overbygning af Overenskomsterne. Forslaget giver Adgang til kvartaarlige Pristalsreguleringer, hvilket maaske er det eneste positive i Forslaget, men det betyder dog ikke saa lidt i denne Tid. Man kunde derfor vente, at Thomas Pedersen gik i Fronten for dette, naar han havde faaet os bunden i tre Aar. Men i Fredags stemte Thomas Pedersen imod, at vi skal have Lønforhøjelse før i Februar, Reguleringsforslaget skal jeg ikke raabe Hurra for, skønt det dog giver Adgang til en Forbedring af det Forslag, som Thomas Pedersen i Foraaret fik *tiet* igennem. Naar han nu stemmer imod denne Forbedring, maa det være en egen Logik, vor Forretningsfører besidder. *Peter Bentzen.*

Et uheldigt Forhold

I forrige Nr. af »Typ.-Tid.« staar der under Rubriken: »Uddelingen af Svendebreve« i København en Fortegnelse over de unge Mennesker, som har bestaaet Prøverne. — At man nævner disse med Navn er baade godt og fortjenstfuldt — men hvorfor navngiver man ogsaa de uheldige, som ikke har faaet deres Svendeprøve antaget? — Jeg tillader mig at mene, at det baade er Synd og en Hensynsløshed uden Lige for disse unge Mennesker at »sætte dem i Gabestokken« i vort Fagblad. Vort Forbund er vel ikke interesseret i at forøge Arbejdsløsheden i vort Fag — den er stor nok i Forvejen; — thi Arbejdsgiverne skal nok lægge Mærke til dem, som nævnes: »Ikke antaget«, og selv om de maaske senere bestaar en Svendeprøve, saa *har* de dog været nævnt ved Navn i »Gabestokken« og sat i Klasse med Blokadebrydere og andre Skruebrækkere. Man risikerer maaske endog, at de tager Arbejde paa blokerede Trykkerier. Lad os for Fremtiden blive fritaget for at se disse uheldige unge Menneskers Navne blive offentliggjort i vort Fagblad.

Carl S. Larsen, Aalborg.

Afstemnings-Resultat

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling vedr. Hovedorganisationernes Overenskomstforslag konstateredes:

afgivet 2277 Ja
941 Nej
15 ugyldige
20 blanke

ialt afgivet 3253 Stemmer
(= 74,6 Procent Stemmedeltagelse).

København, den 11. November 1939.

G. Brandrup. W. Andersen. Selma Piculell. A. Zuschlag. Anna Hansen. Carl Jensen. H. Zeller. Kai Jensen. Rich. C. Steffensen.

Københavns Maskinsætter-Klub

8-Magasins-Maskinen demonstreres

Søndag den 26. November
i A/S Eriksens Maskinsætteri
P. Hvidtfeldtsstræde 9

To Demonstrationer: Kl. 10 og Kl. 12

Kun Adgang mod Kort, der faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Maskinsætteruddannelsen

Paa Grundlag af den Redegørelse for Maskinsætterskolens Tilblivelse, jeg som Leder af vort Brancheafsnit pligtig bragte her i Bladets Nr. 41, har Peter Petersen, der er Tillidsmand for Maskinsætterne paa et stort københavnsk Dagblad, ønsket at aabne en Diskussion i Typ.-Tidende. Som han vil!

Til nogen stor Debat opfordrer P. P.s Indlæg ikke; for det første bevæger det sig alt for meget i Periferien af Emnet, og for det andet har jeg ikke haft et Hak mere med Maskinsætterskolens Tilblivelse at gøre end P. P., og jeg staar saa uhildet overfor dette Problem, at jeg har kunnet tage hvilket Standpunkt dertil, jeg fandt rigtigt. Men jeg har brugt mine Øjne og min Forstand — hvis P. P. vil tillægge mig Besiddelsen af disse Sanser —, og efter denne Vurdering har jeg dannet mig mit Skøn.

Naar man vil følge med i Tid og Udvikling, bør man engang imellem bøje sig ned og lytte; hvis man gør det, vil man for Eksempel have erfaret, at der er andre, der kræver Plads til at leve indenfor den typografiske Verden end os; man vil have erfaret, at det store Fag, Haandsætterne, som vi selv tilhører, og hvorfra vi er udgaaet, mener sig tilsidesatte, hvilket naturligvis altid maa være et Skøn, men de motiverer det med, at de alene maa bære Arbejdsløshedens Byrder, at vi hindrer en naturlig Udvikling indenfor Faget, og at deres lave Lønninger ikke staar i Forhold til vore bedre, altsammen Ting, der rummer adskillig Ensidighed, men som vi, naar vi hører sammen indenfor et Forbund, er nødt til at tale med dem om. Man kan jo blot læse, hvad der er skrevet herom, hvad der er sagt ved Møder, og hvad der blev fremdraget nu sidst ved Mødet mellem Brancherne i Søndags. Men disse Steder kommer Peter Petersen jo ikke.

Spidsartiklen i Numer 45 af Typ.-Tid. er jo et Aktstykke i Brancheegoisme. Hvis vi havde fulgt den Slags Politik, hvor tror man saa, vi var henne nu. Vi kan ikke lukke Døren til Buret og sætte os paa Stolen med Sporer paa Albuerne, naar vore Fagfæller forbløder i økonomisk Nød, medens Arbejdspladserne forgæves raaber paa Arbejdskraft. Ingen er sig selv nok, heller ikke vor Branche, og hvis man vil gøre noget virksomt for at pleje sine Interesser, saa maa man først have Øje for Helheden; man maa se, hvad der trykker blandt vore Medkæmpere, og naar man har gjort det og er indstillet paa retfærdig Vurdering, saa kan man først med Virkning arbejde for sine egne Maal.

Man maa ikke tro at den Position, man har, er naaet alene ved egen Hjælp, og heller ikke, at den kan bevares derved. Det er vel et almindeligt smaatskaaret Ræsonnement, at vi udfører vort Arbejde, og derfor henter vi vore Penge. Ja, »men hvor blev den hugget, den Fyrretræsstok, der blev dannet til Bordet og Stolen?«

Om hvordan vi uundgaaeligt har maattet bøje os for Kravet om en ordnet Maskinsætteruddannelse, har jeg gjort udførligt Rede for i min tidligere Artikel, og om Fordelene ved denne Form fremfor den tidligere turde der ikke være Tvivl, vel at mærke, naar vi selv kan være med til at regulere den. De nuværende mange beklagelige Afskedigelser skyldes jo Krigssituationen og ikke Maskinsætterskolen; det vilde være horribelt at give denne Skylden derfor, — og hvad saa med de ledige Haandsættere? Et stort Fag kan ikke se saa snævert paa, hvorfra Standen rekrutteres; det kommer ikke an paa, hvor mange der er uddannet paa Dagbladet i Aar fremfor i Fjor, men paa, hvor mange der i det hele er kommet til i Aar fremfor tidligere Aar, og saa naturligvis Hensynet til Behovet.

P. P. vil jo vide Besked om, hvad der er sket indenfor Branchebevægelsen lige fra Begyndelsen af, og gennem sine Skriverier og gennem indendørs Cirkulærer har han færdige Domme overfor Personer og Gerninger i dette Arbejde. Men jeg har i de snart fem og tyve Aar, hvor jeg har taget aktiv Del i det branchemæssige Organisationsarbejde aldrig truffet P. P., og jeg har aldrig set eller hørt ham løfte en Finger i Organisationens Tjeneste. Tværtimod, hans Interesser har væsentlig været sat ind paa helt modsatte Felter. Hvis han havde været lidt bedre orienteret, vilde han ikke have dummet sig med sine Udtalelser om, hvad vor Branchebevægelse baade først og senere har virket for. Samtidig faar vi at vide, at »Maskinsætter-Bladets« Indhold har ligget for højt for hans Fatteevne. Naa ja, det sagde I, Herre, og ikke jeg.

Det turde være lidt smaaligt at blande en Klubs indre Lederforhold i Forbindelse med et saa vitalt Spørgsmaal som Ordningen af Uddannelse og Rekruttering til en Faggruppe. Men den Vej, P. P. har vist, turde dog kun være Stilstand og Død. Thi det er ikke blot en Branches Organisation, der svækkes, men det er hele vor organisatoriske Slagkraft, der fortabes til lige Skade for begge de Grene, P. P. synes at sondre saa stærkt imellem: Medlemmer og Ikke-Medlemmer. Vi skaber os aldrig vor Styrke ved at isolere os. Vi betrygger bedst vor Fremtid ved at være mod vor Næste som mod os selv.

Kbhvn., 6. Novbr. *N. Th. S.*

Ferie-Kendelser

For det af Hovedorganisationerne nedsatte Fællesudvalg vedrørende Ferieloven, konstitueret som Voldgiftsnævn med Direktør for Arbejds- og Fabriktilsynet Erik Dreyer som Opmand, har Dansk Typograf-Forbund indbragt en Klage over, at Firmaet Langkjærs Bogtrykkeri har vægret sig ved at yde Feriegodtgørelse i Forhold til et Lønningsbeløb, som et hos Firmaet beskæftiget Medlem af Forbundet har indtjent.

Sagens Parter var i Nævnets den 10. Oktober 1939 afholdte Møde repræsenteret ved Forbundsformand S. Hellberg, og Bogtrykker Langkjær junr., Kontorchef Wreschner samt Sekretær Riise.

Fra *Arbejdernes* Side blev det gjort gældende, at den paagældende Arbejder, der for at aabne og lukke Virksomhedens Lokaler og passe dens Kakkelovne betales med en Times Overarbejdsbetaling daglig, maa være berettiget til Feriegodtgørelse af dette Ekstrabeløb og til Ferie udover 12 Arbejdsdage, idet der ikke er Tale om Overarbejde i almindelig Forstand (saaledes finder der ikke Afspasering Sted for dette særlige Arbejde), men om en Beskæftigelse, for hvilken det Vederlag, som skulde ydes, vilkaarligt er blevet fastsat efter den sædvanlige Overarbejdssats.

Arbejdsgiverens principale Standpunkt var dette, at der er Tale om et Ekstraarbejde, der intet har med paagældendes almindelige Arbejde at gøre, hvorfor han ikke har Krav paa Feriegodtgørelse i Forhold til Ekstralønnen. Subsidiært hæv-

dedes det, at paagældende kun har Krav paa 12 Dages Ferie og kun paa Feriebetaling af Timelønnen, men ikke af Overarbejdstillægget for det omhandlede Ekstraarbejde, jfr. Ferielovens § 5, Stk. 2.

Parterne erklærede at ville respektere den Kendelse, som maatte blive afsagt.

Da der ikke i Nævnet har kunnet opnaas Enighed om en Afgørelse af Sagen, afgøres denne af Opmanden, der afsiger følgende

Kendelse:

Medens der ikke kan blive Spørgsmaal om paa Grundlag af det anførte Ekstraarbejde at udstrække paagældendes Ferie ud over de 12 Dage, der er hjemlet i Ferieloven, maa paagældende Arbejder have Krav paa Feriegodtgørelse i Forhold til hele det Beløb, han oppebærer for det nævnte særlige Arbejde, idet der ikke skønnes at være Tale om Overarbejde, men om en Bibeskæftigelse ved Siden af hans almindelige Arbejde i Trykkeriet.

København, den 24. Oktober 1939. *Dreyer.*

*

For det af Hovedorganisationerne nedsatte Fællesudvalg vedrørende Ferieloven, konstitueret som Voldgiftsnævn med Direktør for Arbejds- og Fabriktilsynet Erik Dreyer som Opmand, har Dansk Typograf-Forbund indbragt en Klage over, at Firmaet Egmont H. Petersen har vægret sig ved at yde Feriegodtgørelse i Forhold til den Løn, som Firmaet yder Arbejderne i de ekstra Feriedage, som tilkommer dem i Kraft af en i Firmaet særlig gældende Ordning.

Sagens Parter var i Nævnets den 10. Oktober 1939 afholdte Møde repræsenteret ved Forbundsformand S. Hellberg og Ingeniør Ole Schou, Kontorchef Wreschner samt Sekretær Riise.

Fra *Arbejdernes* Side anførtes det, *at* der i det nævnte Firma er indført Kontrolure, *at* det tager Tid at betjene disse Ure, *at* der derfor for flere Aar siden er truffet den Ordning, at Arbejderne kommer lidt før den sædvanlige Arbejdstids Begyndelse og gaar lidt senere end den normale Arbejdstids Ophør, og *at* de for denne ekstra Arbejdstid faar en Godtgørelse i Form af en anciennitetsmæssig gradueret Ferie udover Lovens 12 Dage, saaledes at de ældste Arbejdere kan naa op paa 6 Dages ekstra Ferie. Da denne Godtgørelse lige saa godt kunde have været ydet i Form af et Løntillæg, for hvilket der maatte have været ydet Feriegodtgørelse, maa Arbejderne ogsaa have Krav paa Feriegodtgørelse af den Løn, der ydes dem i de omhandlede ekstra Feriedage.

Fra *Arbejdsgivernes* Side blev det gjort gældende, at der efter Loven kun skal ydes Feriegodtgørelse for præsteret Arbejde, og at Arbejderne derfor ikke kan have Krav paa Feriegodtgørelse for de ekstra Dage, i hvilke de ifølge den her gældende særlige Ordning holder Ferie.

Parterne erklærede at ville respektere den Kendelse, som maatte blive afsagt.

Da der ikke i Nævnet har kunnet opnaas Enighed om en Afgørelse af Sagen, afgøres denne af Opmanden, der med Bemærkning, *at* den ekstra Frihed, som Arbejderne efter den hos Firmaet gældende Ordning kan opnaa uden Fradrag i Lønnen, efter det foreliggende maa betragtes som Vederlag for Arbejde, der præsteres udenfor den sædvanlige Arbejdstid, og *at* Arbejderne under denne ekstra Frihed er afskaaret fra at opspare Feriegodtgørelse paa sædvanlig Vis, afsiger følgende

Kendelse:

Ved Beregningen af den Feriegodtgørelse, som tilkommer de her omhandlede, hos Firmaet Egmont H. Petersen beskæftigede Arbejdere, vil den Løn, der efter den foran anførte Ordning ydes Arbejderne for Feriedage udover de i Ferieloven hjemlede 12 Dage, være at medregne.

København, den 24. Oktober 1939. *Dreyer.*

Dansk Sovjet-Nazisme

Hvad der ogsaa kan tænkes efter Læsningen af HIPA's sidste Kommunist-Pogrom, som faas paa Forbundskontoret.

Vulkanen Evropa drøner i Undergrunden. Hede Dampe hæver sig tungt mod Efteraarshimlen og Dunster af Svovl røber Tilstedeværelsen af Krudt og Lyst til at se Lig.

Det Dyr, som Vorherre i et Anfald af Letsind udvalgte som sit Afbillede paa Jorden og kaldte *Menneske*, fejrer nu sine Triumfer foran Fascismens Tabernakel. Molok kræver Offer af sine Dyrkere og Lebensraum for sine Disciple. — Som en ynkelig Klerk sidder Kulturen i et Hjørne af Blotpladsen og skraber sin skorpede Krop med Humanismens Potteskaar.

Ideologierne indgaar Ægteskab, skriver Borgerbladene. Og saa passer det. Den ideologiske Taage har tilhyllet os alle, piber en Anmelder, og forsvinder selv i den.

Og Taagen breder sig. Helt op i de folkevalgtes Raad sniger den sig og lejrer sig om de folkevalgte. Situationen gaar paa Nerverne, og de pæne parlamentariske Former glemmes af og til, til Fordel for mere primitive Udtryksmaader.

Med Begreber og Ideologier, der før mentes fastslaaede og indgrænsede, kører man rundt, roder sammen, fylder dem med Skidt — og smider hele Vællingen i Hovederne paa de, som er Bærere og Beskyttere af dem. De, der smider Skidtet fra sig, tror øjensynlig at være blevet rene derved. Men Pletterne bliver tilbage. For Menigmand bliver det hele mer og mer uforstaaelig. Han kan simpelthen ikke finde Mening og Bund i Sammensuriet. Og saa opgiver han: Det er noget Møg det hele! Der er ingenting, der dur! Maaske er denne Virkning netop tilsigtet. Et desillusioneret Menneske er let at paadutte, hvad det skal være. Til sidst gaar det med til alt — bare for at faa Fred.

Man kan føre »Nervekrig« saa længe, at Mennesket til Slut i Desperation paa een Gang ønsker den altomvæltende Krig, det store blodige Opgør, den »rigtige« Krig, for at naa det søde eftertragtede Maal: *Fred!* — Det er en ældgammel Illusion, som stadig fornyes.

Forhaabentlig lykkes det ikke dem, som dumpede i den ideologiske Muddergrøft, at forplumre Vandet i de rene Begrebers stadigt rislende Bæk.

Socialismen og Humanismen er de klare Hjerners Valplads og de gode Sinds Kirke. Og Kommunismens Idé er ligefuldt Fremskridtets og Frisindets ukuelige Følgesvend, selv om man fra politiske Muddergrøfter skræpper imod den og kaster den Pladder i Ansigtet. Den menneskelige Smaalighed og det kværulantiske Snæversyn triumferer i Tider som disse. Paa den mest hadefulde Maade forfølges de, som har gjort sig til Talsmænd for Ideer, der ikke er paa Linje med den gængse Konveniens.

Borgerligheden har fundet Fodfæste i Arbejderklassens egne Rækker. Og de, der vil holde Reden ren og Maalene i Hævd, dem lyncher Arbejderaristokraterne.

Sandheden søges kun sjældent. Masserne skal vindes ved Propaganda. Det er Aanden, som trænger ind fra Syd.

Der er talt om manglende Begejstring hos Ungdommen. Hvad skal den begejstres for? Giv den Sandheden før

Propagandaen. Enhver kan se, at Hetz er ikke Sandhed, men Farver.

Hvorfor denne hadske Forfølgelse af Kommunismen i Fagbevægelsen? Detroniseringsfrygt maaske?

Socialismens Realitet og Kommunismens Maal er i Overensstemmelse med Ungdommens Higen efter Klarhed og Standpunkt. Heri ser den en Sandhed, der er værd at begejstres for — og arbejde for. Det, de gamle saaede, er vokset op. Ungdommen piller Frøene af og saar dem paany. Høet lader de ligge. Det er godt som Gødning for de nye Frø.

(Fortsættes.) *Gunner Gersov.*

Haandsætter — Maskinsætter

Søndag den 5. November samledes Maskinsættere, Bladsættere og Bog- og Akcidenssættere til et Møde i Rømersgade 22 for at drøfte Problemet *Haandsætter—Maskinsætter.* Til Dirigent valgtes *Paul P. Petersen,* Sekretær *Kai Jensen.*

Formanden for Bladsætter-Klubben, *Aksel Jensen,* bød velkommen og udtalte, at Anledningen til dette Møde var en Diskussion, som havde fundet Sted paa Bladsætter-Klubbens Generalforsamling den 13. November i Fjor, idet der her fra et Medlems Side ankedes over, at man paa et københavnsk Dagblad havde 2 Maskinsættere staaende i Haandsætteriet. Da der senere blev Brug for Arbejdskraft i Maskinsætteriet, antog man ny Arbejdskraft i Stedet. Man havde derfor fra Haandsætterne ønsket at faa en Klaring paa, hvad der rettelig tilhørte Haandsætterbranchen og en mere retfærdig Fordeling af Arbejdsløshedens Byrder. Henviste til det føromtalte Tilfælde, hvor Maskinsætterne bevislig udførte Arbejde, der rettelig maatte tilkomme Haandsætterne. Det er endvidere oplyst, at der andre Steder er Maskinsættere, der deltager i Montering af Maskinsats o. lign. Haandsætterarbejde. Mente ikke, dette var kammeratlig rigtigt, da Haandsætterbranchen maa tage mod næsten alle nyudlærte, idet det kun er et Faatal, der faar Adgang til at blive opøvet og uddannede til Maskinsættere. Aksel Jensen kunde tænke sig følgende Udveje til Løsning af Problemet: 1) At Maskinsættere — af kammeratlige Hensyn — ikke søger Beskæftigelse som Haandsættere, saalænge de ikke tænker paa at forlade Maskinsættergerningen for stedse. 2) At man forlanger den tarifmæssige Opsigelse ved Overgang fra Maskinsætteri til Haandsætteri. 3) At der ved Tarifforhandlinger søges indført, at Oplæring i Maskinsætning bliver en Del af Lærlingeuddannelsen. 4) At der paa Maskinsætterskolen gives Adgang til fuld Uddannelse i Maskinsætning for alle udlærte Haandsættere.

Formanden for Maskinsætter-Klubben, *S. V. Rasmussen,* udtalte, at han ikke kunde tilslutte sig alt fra Indlederens Side. Mente, at Sagen fra det københavnske Blad burde være ordnet indenfor Personaleklubben, det kan vi ikke tage Stilling til i Dag. Omtalte §§ 68 og 69 i Tarifen, der henviser til Maskinsætternes Pligt til at arbejde i Haandsætteriet og aftaler Prisen for dette Arbejde. Det bliver vanskeligt at faa slettet disse Paragrafer i Tarifen. Kunde ikke tilslutte sig, at Maskinsætterne af kammeratlige Hensyn ikke skulde tage Arbejde i Haandsætteriet; man kunde ikke formene nogen Adgang til at arbejde ved et Fag, de havde lært. Mente ikke, det vilde være klogt at oplære alle Lærlingene til Maskinsættere. Lærlingene havde nu Adgang til at lære Maskinsætning; naar der ikke kom flere end Tilfældet var, da var Grunden den, at de havde andet at varetage i Læretiden. Haandsætterne maatte fremsende deres Ønsker, naar vi skulde revidere vor Tarif. Spørgsmaalet kunde ikke løses paa kammeratlig Maade alene.

Formanden for Bog- og Akcidenssætter-Klubben, *Erik Hansen:* Haandsætterne maa betragte Maskinsætteruddannelsen som en tilegnet Færdighed, og derfor maa der ikke findes kunstig Begrænsning af Tilgang til Maskinsætterbranchen Sted, tværtimod maa alle Haandsættere, som en Del af af Uddannnelsen, gennemgaa et Kursus i Maskinsætning. Maskinsætterskolen er vel et Trin den rigtige Vej, men den løser ikke Problemet. Hvis Læretiden udnyttes rigtigt, kan Lærlingen enten paa Værkstedet eller paa Skolen gennemgaa den fornødne Uddannelse, saaledes at vi alle vil faa samme Mulighed i Starten. Eventuelle opstaaende Vanskeligheder ved at holde Lønniveauet oppe maa kunne løses af Haand- og Maskinsættere i Fællesskab.

Peter Jensen mente ikke, det var kammeratlig rigtigt, at 41 arbejdsløse Maskinsættere skulde have Fortrinsret overfor 261 arbejdsløse Haandsættere. Det var godt for Maskinsætterne, at de — ved Maskinsætterskolens Oprettelse — havde faaet begrænset Tilgangen fra Provinsen; men det var ikke godt for Haandsætterne, da det havde bevirket Tilgang til denne Branche i København. Maskinsætterne havde en Præferencestilling og burde støtte Haandsætterne i deres Krav.

Otto Rundberg tilsluttede sig Erik Hansens Udtalelser. En Lærling skal lære begge Dele. Man maa ikke sende en ung Mand ind i Faget med utilstrækkelige Evner til at tjene sin Løn. Vi maa gøre alle lige i Kampen for Arbejdet.

N. Th. Svendsen fandt ikke, at Maskinsætterne havde en Præferencestilling. Vi staar i den Situation, at mange af os ikke kan glemme, vi har haft denne Stilling. Mente ikke, det var klogt at ordne disse Forhold af tarifmæssig Vej, det vilde medføre en Forringelse af det lønmæssige indenfor Faget. Nedsættelse af Arbejdstiden var en bedre Vej at gaa. Vi skal ikke sætte Skel mellem de forskellige Brancher, men se paa, hvilke Veje der er at gaa for at ordne dette Forhold.

Viggo Nielsen: Hvis alle Lærlinge skal lære Maskinsætning, vil det ogsaa faa Konsekvenser. Det bliver kun den unge Generation, der faar Arbejde som Maskinsættere. Kunde ikke se, at det skadede Haandsætterne i København, at Tilgangen af Maskinsættere fra Provinsen var begrænset.

Georg Andersen: Der udlæres ikke for mange Haandsættere i København, det er Tilgangen fra Provinsen, det er galt med. Man burde undersøge, om der ikke udlæres for mange i Provinsen.

C. J. Dreyer fandt det naturligt, at Haandsætterne reagerede kraftigt, naar man overflyttede Maskinsættere til Haandsætteriet paa Bekostning af Haandsætterne. Vi skal søge at løse Spørgsmaalet paa den Maade, at vi uddanner den kommende Generation baade som Haand- og Maskinsættere.

K. A. Jørgensen mente ikke, det havde stor Betydning med den tarifmæssige Opsigelse ved Overgang til Haandsætteriet; man kunde godt rejse Kravet, men det løses jo kun ad tarifmæssig Vej. Haandsætterne havde fundet, at det var en god Løsning med Maskinsætterskolen. Det er muligt, at den Form, vi har nu, er for dyr, men der kunde muligvis findes en anden Form, der var billigere, og som satte os i Stand til at uddanne flere Haandsættere som Maskinsættere. Henstillede at søge at løse Spørgsmaalet i Fordragelighed, søge at finde en Linje, der kunde følges af begge Parter.

S. V. Rasmussen: Det kniber for Lærlingene at naa hele Uddannelsen, de vil daarligt kunne naa at lære Maskinsætning ogsaa. Vi har rakt Haandsætterne en hjælpende Haand, ved Oprettelsen af Maskinsætterskolen. Man maatte ikke glemme at se paa Anciennitetsspørgsmaalet, naar man paatalte, at Maskinsætterne tog Arbejde i Haandsætteriet. Vi vil gerne være med til at løse Spørgsmaalet og giver vor Tilslutning til et Udvalg, der kan drøfte Sagen.

Henning H. Jensen mente, Maskinsætterne burde beholde deres Maskinsætterløn, naar de arbejdede i Haandsætteriet.

N. Th. Svendsen: Gaar vi med til at uddanne alle Lærlingene som Maskinsættere, saa bliver der ikke Brug for alle de Maskinsættere, og de vil efterhaanden glemme den Oplæring, de har faaet. Vi burde give dem et Kendskab til Maskinen, men ikke saa de var uddannede Maskinsættere.

Traugott Nielsen fandt, det var ukammeratligt at sige, at Maskinsætterne ikke maatte tage det Arbejde, som Tarifen giver Ret til. Vilde gerne gaa med til, at Lærlingene fik noget Kendskab til Maskinsætterens Arbejde, men saa ikke gerne, man uddannede dem helt.

Erik Hansen kunde ikke se rettere, end at Maskinsætterne stadig havde denne Præferencestilling. Der var ingen anden Vej at gaa end at give Lærlingene fuld Uddannelse i Maskinsætning ogsaa. Hvis Uddannelsen var forsvarlig i Læretiden, var der ikke noget i Vejen for, at man kunde naa begge Dele. Det var Haandsætterne, der stadig mærkede Ledigheden mest, det maatte vi se at komme bort fra. Støttede

Tanken om Nedsættelse af et Udvalg til at behandle Spørgsmaalet.

Peter Jensen: Vi har endnu ikke mærket noget til den fremstrakte Haand fra Maskinsætterne; men hvis den raktes os nu, tog vi den gerne. Man burde have Opmærksomheden henvendt paa Leder-Paragrafen i Septemberforliget. Saa gerne, man nedsatte et Udvalg.

K. A. Jørgensen var ogsaa opmærksom paa Leder-Peragrafen; men mente, at Hovedorganisationerne burde tage Septemberforliget op til Revision.

Aksel Jensen fik derefter Ordet for afsluttende Bemærkninger. Han var glad ved, at Maskinsætterne var enig med os i flere Ting. Hvorvidt man skulde give Lærlingene fuld Uddannelse i Maskinsætning, det kunde vi saa ligesom for de øvrige Tankers Vedkommende, drøfte i det Udvalg, der blev nedsat.

Dirigenten sluttede Mødet og takkede for den fredelige Tone, der havde været til Stede under Diskussionen.

Kai Jensen.

Generalforsamlinger · Møder

Herning Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Oktober ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningen. Formanden, *Elmer Laursen*, bød velkommen til Medlemmerne og til Arb. Fællesorganisations Formand, der var indbudt til at deltage i Generalforsamlingen, ligesom Formanden specielt bød velkommen til Kollega Morgenstern, der i længere Tid havde været syg. Formanden valgtes til Dirigent og aflagde Beretning for det forløbne Kvartal, hvoraf bl. a. fremgik, at der i Anledning af Mægling hos en Bogtrykker var gjort Fordring paa et Beløb af Kr. 27,14. Fordringen var indsendt til Forbundet. Der var udbetalt Brændselshjælp til 2 Medlemmer. — *Emil Morgenstern* takkede Kollegerne for Venlighed i Anledning af hans Sygdom. — Derefter godkendtes Beretningen. — Kassereren, *H. Henriksen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2070,00, Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 380,81, Kassebeholdning Kr. 90,79. Hjælpe-Sygekassens Regnskab balancerede med Kr. 288,00, Underskud Kr. 14,99. Regnskaberne godkendtes. — Formanden redegjorde for Hjælpe-Sygekassens økonomiske Forhold. — Efter nogen Diskussion vedtoges et Forslag af *Anton Jensen*, hvorefter Dagpengene nedsættes fra 2 Kr. til 1 Kr., saalænge Kassebeholdningen er under 200 Kr. — Formanden oplæste et Cirkulære om Indmeldelse i Socialdemokratisk Forening og om at abonnere paa »Herning Social-Demokrat«, som han vægrede sig ved at anbefale. Formanden for Arb. Fællesorganisation, Smed *Rasmuseen*, anbefalede at indmelde sig i Socialdemokratisk Vælgerforening og at støtte »Social-Demokraten«. Derefter førtes en til Tider lidenskabelig Diskussion, der endte med, at Cirkulæret toges til Efterretning. — Et Andragende om Tilskud til D. u. I. henlagdes. — Det vedtoges at arrangere en Udstilling af Landssvendeprøverne Søndag den 5. November, ligesom det vedtoges at afholde det traditionelle Andespil Mandag den 6. November og eventuelt at faa Forbundets Oplysningssekretær, Svend Johansen, til at komme med en Film. — *Morgenstern* anbefalede at indmelde sig i Foreningen til Gigtens Bekæmpelse. — Generalforsamlingen sluttede med at bevilge »Husleje«. *J. Chr. S.*

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Oktober sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling paa »du Nord«. Formanden, *Ejnar Bastholm*, bød velkommen og en særlig Velkomst til Aftenens to »Æresgæster«, 25 Aars Svende-Jubilarerne, Maskinsætter Axel Nielsen og Trykker Niels Pedersen. — Under Beretningen omtaltes særlig et Tarifbrud paa et af Byens Blade. Sagen var ved et Mæglingsmøde mellem Repræsentanter fra Hovedorganisationerne endt med et for vort Forbund tilfredsstillende Resultat, og Firmaet var idømt en Bod. Denne Sag medførte en længere Diskussion, hvori bl. a. deltog *Bonne Høyer, Axel Nielsen, C. M. B. Pedersen, Bastholm* og *Axel Gram*. C. M. B. Pedersen rejste Spørgsmaalet om Tillidsmænd, og Axel Gram henstillede til Kollegerne at vælge Tillidsmænd paa Arbejdspladser, hvor flere Kolleger var beskæftiget. — Kassereren, *Axel Gram*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassen balancerede med Kr. 2605,00, Lokalkassen med Kr. 898,00 og Jubilæumsfonden var paa Kr. 687,00. Saavel Beretning som Regnskaber godkendtes. — Til Lærlingeafdelingen bevilgedes et Tilskud paa 25 Kr. — Generalforsamlingen sluttede med et Bøfgilde, hvor Jubilarerne hyldedes ved Taler af Formanden og Hans Hansen m. fl. —*elm.*

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Oktober ordinær Generalforsamling, hvor 20 Medlemmer var kommet til Stede. Formanden, *Vilh. Hansen*, bød velkommen, og til Indledning udtalte han: Siden vi sidst har været samlet, har vort Banner været ude. Rud. Wachter bukkede under efter næsten 2 Aars Sygdom. Indenfor Afdelingen og Organisationen tog Wachter interesseret Del i Arbejdet. Hans Branche har givet Udtryk for Tilfredshed med hans Indsats. Vi lærte at sætte Pris paa ham; der var ikke noget ondt i denne Mand, og vi beklager, at han er revet bort fra os. Æret være hans Minde. (Medlemmerne rejste sig). Ogsaa Redaktør C. Pedersen er gaaet bort. Som Arbejdsgivernes Repræsentant har vore Forhandlere haft nær Føling med ham ved Tarifrevisioner, og selv om han var sat til at reducere vore Krav, satte disse stor Pris paa ham, idet han nød Tillid og Respekt. Hans Indsigt var god, da han var Fagfælle; han gik dybt i Problemerne og havde Forstaaelse af vore Krav; han var fair i sin Optræden. Ogsaa vi kan yde en Modstander den sidste Ære. (Medlemmerne rejste sig). Formanden fortsatte efter at *Vald. Nielsen* var valgt til Dirigent og Protokollen oplæst, med Beretning: Beskæftigelsen har lykkeligvis været god. Men den Situation, vi har frygtet, er nu en Kendsgerning. Opgøret mellem Demokrati og Diktatur er inde. Det har allerede bevirket, at der er sket store Forskydninger ude i Landet. Ogsaa her i Afdelingen vil det sikkert sætte dybe Spor. Prisstigningen er allerede mærkbar. Ang. Overarbejdet havde der været Forespørgsel om Dispensation fra Afspasering. Ths. Pedersen havde svaret, at alt Overarbejde uden Undtagelse skulde afspaseres. Ang. Forstaaelsen af Tarifens § 4 vedr. Betaling for Søndagsarbejde var der af et Trykkeri udtalt Tvivl om Rigtigheden af Personalets Fortolkning. Forretningsføreren havde dog i en Skrivelse til Formanden godkendt Personalets Fortolkning. Oplysningssekretæren havde rettet Forespørgsel ang. et Arrangement; dette var imidlertid blevet udskudt til en anden Gang. Dispensationssagen fra Venstrebladet havde været drøftet inden for Bestyrelsen, men en Forespørgsel til Forretningsføreren var endnu ikke besvaret, saa Spørgsmaalet var stadig uløst. Beretningen godkendtes. — *Kassereren* oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 3854,60, Lokalkassens med Kr. 1443,88. Regnskaberne godkendtes. — Beretning fra Stiftsdelegeretmødet i Naskov blev aflagt af *Formanden* og *R. Marquardtsen*. Beretningen toges til Efterretning. — D. u. I. bevilgedes 10 Kr. og Forplejningsstationen 50 Kr. — Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at yde Tilskud til Slumsøstrene, hvis de søger. Formanden redegjorde for Planerne vedrørende Vintersæsonen. Det var tænkt at arrangere en Filmsaften i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden, et Foredrag med en af Forbundets Ledere som Taler samt et Andespil med efterfølgende Kaffebord og Underholdning. Det overdroges Bestyrelsen at tage den endelige Beslutning vedr. disse Arrangementer. — Under Eventuelt drøftedes Tanken om at rejse en Mindesten paa Rud. Wachters Grav. Den herværende Trykkerklub stiller sig i Spidsen for denne Sags Løsning, og det henstilledes til Bestyrelsen, at Afdelingen yder et Tilskud til Mindestenen. — Efter at der var bevilget den traditionelle »Lokaleleje«, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen. *q.*

Nyborg Lokalafdeling

afholdt sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling Lørdag den 21. Oktober Kl. 20 prc. i Social-Demokratens Budstue. *Formanden* bød velkommen, valgtes selv til Dirigent og aflagde en udførlig Beretning. Kvartalet havde været ret roligt, dog havde der været nogle Smaating. En Paalæggerske havde afslaaet at modtage anvist Plads i vor Genboby Korsør, ligesom en hertil anvist Paalæggerske fra Svendborg havde vægret sig ved at tiltræde. Bestyrelsen henvendte sig i den Anledning til Forbundet, men der var intet at gøre ved

Sagen. Bestyrelsen finder, at Spørgsmaalet vedrørende gifte Kvinders Stilling indenfor vor Organisation bør tages op til nøje Prøvelse paa rette Tid og Sted. Ved Opgivelse af Lønstatistik var der i to Tilfælde sket Fejl, saaledes at det kom til at se ud, som om der blev betalt for lidt i Løn. Disse to Tilfælde er bragt i Orden, ligesom et tredie, hvor der forelaa oplagt mindre Betaling end i Tarifen fastsat, er ordnet tilfredsstillende. Overarbejdsspørgsmaal var søgt løst. Der er indført nye, skærpede Regler for Fra- og Tilmelding af arbejdsløse. Den sædvanlige Statistik var optaget. Der førtes en kort Forhandling om Beretningen, der ligesom Protokollen godkendtes enstemmigt. — Derefter forelagdes Regnskaberne, der for Hovedkassen balancerede med Kr. 1301,80, og for Lokalkassen var Balancesummen Kr. 171,29. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt, og til at underskrive udpegedes John Kjellerup og Edwin Hansen. — Under Eventuelt gav *Formanden* Oplysning om, at Lokalkassen var blevet lukket. — Generalforsamlingen sluttede med en Omgang »Lokaleleje«. *e. a. h.*

Københavns Afdelings

Medlemsmøde Onsdag den 8. November i Folkets Hus, Enghavevej. Dagsorden: Overenskomstforslaget. Til Dirigent valgtes *S. V. Rasmussen*. Sekretær: *Paul P. Petersen*.

Sigv. Hellberg gennemgik det til Arbejdspladserne for Urafstemningen udsendte Overenskomstforslag. Allerede ved Krigens Udbrud blev der Bekymring iblandt Arbejderne for de som Følge deraf skete Prisforhøjelser paa en Række Varer, og til Organisationerne, deriblandt vor egen, indsendtes Resolutioner, der krævede Dyrtidsregulering. Kendetegnende ved Forslaget var, at de daarligst lønnede, og som Følge heraf haardest ramte, fik den største procentvise Andel. Afstemningen om det foreliggende Forslag skulde ske paa Basis af de paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling vedtagne Afstemningsregler. Det i Forslagets Punkt B nedsatte Nævn var fremkommet som en Følge af, at forskellige Organisationer havde ytret Ønske om ud over de lønmæssige Forordninger at faa foretaget rent tekniske Ændringer i deres Tarifer. Der var rejst Spørgsmaalet om hvorvidt Forslaget giver Dækning for de skete Prisforhøjelser. Efter al Sandsynlighed var Priserne yderligere steget et Par Point efter Optagelsen af Pristallet. Paa et Flertal i Afdelings- og Forbundsstyrelsens Vegne skulde Sigv. Hellberg anbefale at stemme Ja til Forslaget. Usikkerheden i det danske Samfund havde medført, at man fra Organisationernes Side havde ønsket Overenskomstsituationen ordnet nu, for derved at bidrage til alle Arbejdsmuligheders Udnyttelse og derved en Mindskelse af Arbejdsløsheden.

Johs. Larsen var af den Mening, at det foreliggende Forslag ikke gav Dækning for de skete Prisstigninger. Ønskede at man ved en Forhandling med Arbejdsgiverne i vort Fag havde kunnet enes om en Begrænsning af Lærlingeskalaen. Anbefalede at stemme Nej.

Sv. Aage Larsen udtalte sig om Prisstigningerne, samt at den nuværende Tarif vi arbejder efter ikke var vedtaget af Typograferne. Anbefalede Forkastelse af Forslaget.

Georg Andersen kunde ikke godkende tredie Parts Indblanding i Arbejdsforhandlingerne. Dette skete ved Punkt B's Indføjelse i Forslaget. Anbefalede Forkastelse.

Werner Helmert fandt at Pristallet var misvisende. Det kunde ikke kun være Arbejderne der skulde vise Samfundssind. Anbefalede Forkastelse.

V. Willadsen udtalte, at der skulde ledes med en Lygte i saavel Afdelings- som Forbundsstyrelse for at finde en Mand, som var fuld tilfreds med det foreliggende Forslag. Trykkeriarbejderne er dog tilfreds med denne Pristalsregulering frem for den tidligere anvendte. Anbefalede at stemme for Forslaget.

Eigil Hansen: Gennem de nye Afstemningsregler behersker Arbejdsmandsforbundet dansk Fagbevægelse. Anbefalede at stemme imod og stillede følgende Resolution:

> Københavnske Typografer, forsamlet til Medlemsmøde Onsdag den 8. November 1939 i »Folkets Hus«, Enghavevej 40, opfordrer Medlemmerne til, paa Baggrund af den førte Diskussion, at forkaste det mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samv. Fagforbund vedtagne Overenskomstforslag, idet det ikke dækker vore berettigede Krav til ny Overenskomst. Vi forlanger samtidig, at Regeringen skrider ind mod Prisfordyrelserne. 384 *Eigil Hansen.*

Aage Hinrich fandt, at der vel var mange Mangler ved det foreliggende Forslag. Udtalte sig om Danmarks Stilling under den nuværende politiske Situation. Anbefalede under Hensyn hertil at stemme for Forslaget.

Henning H. Jensen omtalte de arbejdsløses Vilkaar under de nuværende Prisstigninger.

For Vedtagelsen af Forslaget talte iøvrigt: *Børge Jacobsen, Alfrida Andersen, Erik Hansen, O. A. Lundin, Karl Schmidt* og *Kristiansson*. For Forkastelse: *J. Bergstrøm, Paul P. Petersen* og *Carl Petersen*.

Som sidste Taler replicerede *Sigv. Hellberg* til de forskellige, som havde haft Ordet, samt svarede paa Forespørgsler, der var stillet vedrørende Overenskomstforslaget. Anbefalede at stemme for dette samt opfordrede Forsamlingen at afvise den af Eigil Hansen stillede Resolution.

Ved Afstemningen forkastedes Resolutionen med alle Stemmer imod 8—9 St.

Medlemsmødet var besøgt af ca. 300 Medlemmer.

Paul P. Petersen.

Trykkerafdelingen

Medlemsmøde

Iaften Kl. 20 i Foreningen 1860, Nørrevold 90-92 (1. Sal over Gaarden)

Gennemgang af

Tarifen (Trykkerafsnittet)

ved **O. A. Lundin.**

Derefter Forevisning af Film:

En Totur-Presse bliver til
En High-Speed-Totur-Presse arbejder
Moderne Stereotypianlæg.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Afdød Kollega

Forretningsfører *William Jacobsen*, Horsens, er den 11. November pludselig afgaaet ved Døden, knap 70 Aar gammel.

Jacobsen udlærte 1. November 1889 i »Holbæk-Posten«.

Efter at have arbejdet samme Sted et Stykke Tid tog han et Aars Tid paa Valsen til Udlandet, hvorefter han arbejdede i Esbjerg, Vejle, Silkeborg, Nakskov, Fredericia og nu sidst 24 Aar som Forretningsfører ved »Horsens Social-Demokrat«.

Jacobsen var anerkendt som en dygtig Fagmand og meget værdsat af sine Kolleger og har bl. a. beklædt Posten baade som Lokalformand og som et virksomt Medlem indenfor vor Hovedbestyrelse. Jacobsen var desuden i Besiddelse af en poetisk Aare, og i et gemytligt Lag kunde han altid give Tonen an.

Efter eget Ønske foregaar hans Baalfærd i dybeste Stilhed. Æret være hans Minde.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Nær og Fjern

90 Aar. Vor gamle Kollega, *Vilhelm Rosberg*, Danmarksgade 3, fylder den 23. November 90 Aar. Rosberg kom i Sætterlære i Løsers Bogtrykkeri den 18. April 1864 (Stormen paa Dybbølskanserne). Efterat have arbejdet i forskellige Trykkerier, fik Rosberg Ansættelse i »Vort Land« som Ombryder; en Stilling han udfyldte i 36 Aar — til Bladet ophørte at udkomme. I denne Periode var han en lang Aarrække en meget afholdt Inkassator for Personalet. »Ugens Nyheder« var hans sidste Arbejdssted, hvor han endnu i sit 84. Aar gjorde Fyldest som en habil Sætter.

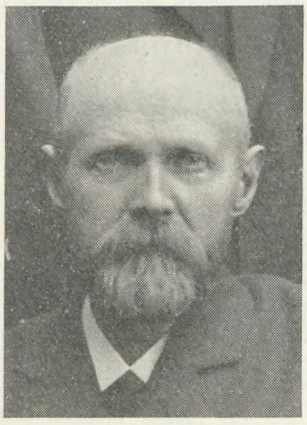

Rosberg, der er en meget kundskabsrig Mand, er endnu stadig lige interesseret overfor Livets mange forskellige Spørgsmaal.

Sølvbryllup. *Alb. Birn* og Hustru, Helsingør, kan den 15. November fejre deres Sølvbryllup.

Novemberfesten afholdes saa i Morgen Aften i Tivolis Koncertsal. Der begyndes Kl. 20.15 præcis. Programmet er, som man vil have set, godt. Vi vender tilbage til den gamle Form først at give en Underholdning og derefter gaa over til Dansen, der varer til Kl. 4 uden Pauser. Forsaavidt der ikke allerede maatte være udsolgt, sælges Billetter fra Kontoret til Lørdag Kl. 13 (der bliver *ikke* Billetsalg ved Indgangen), og Billetten er saa billig som halvanden Krone for hele Fornøjelsen; der skal altsaa *ikke* løses særligt Baltegn.

Sigv. Hellberg fortsætter Instruktionen om den københavnske Tarif paa Onsdag Kl. 20 i Folkets Hus, Enghavevej. Der er Adgang for alle Afdelingens Medlemmer.

Spildte Stemmer. Ved Afstemningen forleden om Overenskomstforslaget udløb Fristen for Aflevering af Stemmesedler Lørdag den 11. Kl. 18.

Mandag Morgen den 13. ankom Stemmesedler fra enkelte Trykkerier, hvilket er beklageligt, da Stemmerne derved er spildt.

Møller-Madsen, Odense, leder Maskinsætter-Instruktionen paa Søndag i Faaborg (Faaborg Avis). Husk det er Kl. 10.30.

Paa Søndag i Nykøbing Falster holder Landssammenslutningen af Trykkere fagteknisk Møde Kl. 15 i Restaurant »Ritz«, Torvet. *Chr. B. Petersen* holder fagteknisk Foredrag og *Svend Johansen* kører Film: Stereotypimaskiner og Engelske High-Speed-Toturmaskiner. — Alle Trykkere og Trykkerlærlinge i 4. Kreds har Adgang.

Museums-Foredrag. Museums-Foredragene for arbejdsløse begynder nu.

I Samarbejde med Zoologisk Museum arrangerer Komiteen til Afholdelse af Museumsforedrag for Arbejdsløse 5 Foredrag, som alle holdes i Universitetets Annex, Auditorium A., Studiestræde 6, over Gaarden. Hver Gang Kl. 12.

Fredag den 17. November 1939, Kl. 12. Skoledirektør Sofus Franck: Fra Planternes Verden.

Fredag den 24. November 1939, Kl. 12 og *Fredag den 1. December 1939, Kl. 12.* Dr. phil. Ingvald Lieberkind: Alverdens mærkelige Dyr.

Fredag den 8. December 1939 Kl. 12 og *Fredag den 15. December 1939, Kl. 12.* Professor Dr. phil, Ragnar Spärck: 1. Livet i de store Havdybder. 2. Hvorfra kommer Mennesket.

Alle Foredragene bliver ledsaget af Lysbilleder. Omvisning i Zoologisk Museum.

Billetter faas paa Arbejdsløshedskassernes Kontrolsteder og ved Indgangen til Møderne. Se iøvrigt de store Plakater.

Adgangen er gratis.

Endvidere holdes 5 Foredrag om gammel Kultur og Kunst i Thorvaldsens Museum og Statens Museum for Kunst.

Hver *Tirsdag* Kl. 12 arrangeres der Museumsforedrag for arbejdsløse om Emner inden for Kulturens og Kunstens brogede Verden. De begynder: *Tirsdag den 14. November 1939, Kl. 12.* Thorvaldsens Museum, Slotsholmen. Museumsinspektør, Magister Otto Koefoed Petersen: De store Templer i Ægyptens Hovedstad. Lysbilleder.

Derefter 3 Foredrag i Statens Museum for Kunst, Sølvgade:

Tirsdag den 21. November 1939, Kl. 12. Museumsinspektør Erik Zahle: Social Kunst. Lysbilleder.

Tirsdag den 28. November 1939, Kl. 12. Museumsinspektør Leo Swane: Dansk Monumentalmaleri. Lysbilleder.

Tirsdag den 5. December 1939, Kl. 12. Museumsinspektør Jørgen Sthyr: Velazquez. Lysbilleder.

Som Afslutning paa denne Foredragsrække:

Tirsdag den 12. December 1939, Kl. 12. Thorvaldsens Museum, Slotsholmen. Sekretær Holmer Christensen: Thorvaldsen og Arbejderne. Lysbilleder.

Alle Foredragene bliver ledsaget af Omvisninger i den Udstrækning, det lader sig gøre. *Komiteen.*

Tak.

Modtag min hjerteligste Tak for udvist Opmærksomhed ved mit 25-Aars Jubilæum. *Dagmar Kraul.*

Slagelse Trykkerklub

indbyder alle Kolleger med Damer til en

Oplysningsaften

Lørdag den 25. November Kl. 19.30
paa Turistkaféen, Nytorv

Foredrag af *Svend Johansen:* Offsettryk.

Film: Offsetfilmen — Danmarksfilmen samt en lille morsom Film.

Fælles Kaffebord — Udenbys Kolleger er velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

I Aften Kl. 20 Rømersgade 22, Stuen:

Kursus i Beregning af Bogsats og Tabellers Satsværdi. Forbundets Beretning 1935—37 medbringes.

Næste Fredag:

Analysering af Akcidensarbejders Satstid, illustreret ved Eksempler i Lysbilleder.

Møderne ledes af *Martin Pedersen.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17.15—18.15.

Lørdag den 25. November Kl. 20,15 i Idrætshuset, møder vi alle op til Faglig Ungdoms saa længe omtalte og med Spænding imødesete Agitationsfest. Der indledes med Taler af Statsminister *Th. Stauning*. Formanden for De samvirkende Fagforbund *Lauritz Hansen* og F. U.'s Formand *Thorvald W. Petersen*. Endvidere opføres aktuelle Sketchs af Oscar Hansen og forskellig anden Underholdning. Og saa er der Bal til Kl. 3 (Leo Mathiesen. 20 Mand). **Billetter à 25 Øre kan faas paa Kontoret fra i Aften.**

I Aften er det sidste Frist for Afregning af Billetter til Amatør-show. Iøvrigt paa Gensyn i Morgen.

Forretningsudvalgsmøder

7. November 1939.

1. Endelig Dagsorden for Forbundsstyrelsens Møde blev fastsat.

2. Hovedkassereren forelagde Forslag om midlertidig Forhøjelse af Supplements-Hjælpen til de arbejdsløse. — Afgøres af Forbundsstyrelsen.

3. Hovedkassereren forelagde Forslag om en Henvendelse til Regeringen om Revision af Arbejdsløshedsloven. — Forelægges Forbundsstyrelsen.

4. Forslag om Udbetaling af Juleunderstøttelse var udarbejdet. — Forelægges Forbundsstyrelsen.

5. Skrivelse fra Kolding Afdeling vedrørende et Tillidsmandsspørgsmaal. — Paa det foreliggende Grundlag ses der ikke at være Mulighed for Udbetaling af Tillidsmandsunderstøttelse.

6. Skrivelse fra De samvirkende Fagforbund vedrørende de Afstemningsregler, der kommer til Anvendelse ved Afstemningen om Overenskomstforslag fra Hovedorganisationerne. — Til Efterretning.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. November: Nykøbing F. 500,00; 9. November: Horsens 500,00, Lyngby 200,00, Odder 125,00, Svendborg 500,00; 13. November: Korsør 300,00; 14. November: Aarhus 4000,00, Horsens 500,00, Rudkøbing 500,00.

København, den 14. November 1939. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Marchellio Poul M. Nielsen (Rudytryk), Trykker Poul Küster, udl. 10. 11. 39 hos P. Hansen (arb. s. St.), Paal. Annelise Larsen, udl. 7. 11. 39 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.), Paal. Alice Noer Petersen, tidl. Medl. (H. Meyer).

Aarhus: Kv. Hj.arb. Nova Olga Larsen.

Lyngby: Sætter Hans Henrik Olsen, udl. 1. 1. 04 i Langelands Avis.

Tiltraadte

København: 7377 Chr. Madsen fra Kolding (arbl.), 1935 Børge Jørgensen fra Holbæk (arbl.), 2873 Edvin Jørgensen fra Rejse (arbl.), 3237 Vald. Kany fra Rejse (arbl.), 6943 Herluf Jensen fra Hobro (arbl.), 1389 Viggo Larsen fra Lyngby i Pl., 7769 Helge Nielsen fra Lyngby (Egm. H. Petersen), 7089 Holger Andersen fra Aalborg (Egm. H. Petersen).

Hjørring: 5320 Gerda Larsen i Pl., 4824 Karan Pedersen i Pl. Kolding: 6754 Knud Helge Olsen (arbl.), 3142 Aage Mikkelsen (A/S P. Blicher), 7377 Chr. Madsen (arbl.). Odense: 5963 Børge Birch (Militær). Svendborg: 12 Poul Hobel (Skole). Viborg: 6381 V. Ulriksen (C. Mortensen).

Fratraadte

København: 7377 Chr. Madsen til Kolding, 6754 Helge Olsen til Kolding, 5775 Aage Bruhn til Holbæk.

Aalborg: Henny Nielsen (overfl. til Kv. Arbejderforb.), 7089 Holger Andersen til København i Pl., 7427 Erik Jacobsen til Thisted i Pl. Aarhus: 6139 Palle Sørensen paa Rejse. Esbjerg: 4972 Marie Hansen til København (arbl.). Hillerød: 7157 Th. Poulsen til Roskilde (arbl.). Hjørring: 7107 Helge Gundel til København (arbl.). 5320 Gerda Larsen til Aalborg i Pl. Horsens: 7480 Egon Samuelsen paa Rejse. Kolding: 6751 Jens Jensen paa Rejse, 7206 Erik Michaelsen paa Rejse, 3372 Jørgen Knudsen paa Rejse. Lyngby: 7767 Helge Nielsen til København i Pl. Odense: 3142 Aage Mikkelsen til Kolding i Pl. Randers: 6381 Valdemar Ulriksen til Viborg i Pl., 4824 Karen Pedersen til

Selmars Typografi

bør danne
Grundstammen
i enhver
Typografs
Bogsamling

Det er 26 Aar siden den forrige Udgave kom. — I den forløbne Tid er der sket en saa gennemgribende Omvæltning i vor Satsteknik, at Grundlaget for den gamle Udgave forlængst er forældet. — Den fremadstræbende Typograf bør ikke savne dette omfangsrige Værk.

Bogen sælges paa Ratebetaling uden Forhøjelse i maanedlige Rater à Kr. 3,00 - Lærl. Kr. 1,50

Indb. i Kanvas (blaat Lærred)

Kr. 18,00

Indbundet med Skindryg (blaat Gedeskind) er Prisen **Kr. 24,00**

Hovedforhandler:

Frederik Hjorth

Tagensvej 236 . København NV . Telefon Taga 4329

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Hjørring i Pl. Viborg: 3460 B. Frederiksen til København (arbl.), 5008 Harry Jensen til København (arbl.).

Udmeldte
København: 237 Poul Henmar (Principal), 5343 Kjeld Becher (Principal), 3855 Knud Boye (fratraadt Faget).

Død
Horsens: 6188 William Jacobsen.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder *Møde* Fredag den 24. November Kl. 20 i Rømersgade 22, »Karl Marx«-Salen.

Foredrag, Film og Kaffebord.

Sekretær i D. s. F., *Ernst Berg*, taler om »Fagbevægelsens Stilling«.

Oplysningssekretær *Svend Johansen* fremviser Film. — Derefter er der fælles Kaffebord à 75 Øre.

Alle Trykkeriarbejdere er velkomne. Tag Konen med! *Styrelsen.*

Københavns Lærlingeafdeling og Litografernes Ungdomsforbund

Amatør-show

Lørdag d. 18. November Kl. 20
i Borgernes Hus, Rosenborgg. 1
(den store Sal)

Stort Program
under Medvirken af Aarets Høst af musikalske, akrobatiske og dramatiske Talenter indenfor de grafiske Fags Ungdom.

Bal til Kl. ? (9-Mands Orkester)

Billetter à 75 Øre.

gk Torskegilde

Lørdag den 25. Novbr. Kl. 18
Slotskroen, Vesterbrog. 204 o. G.

Kuvertpris Kr. 3,50

Anmeldelse til Korets Medlemmer senest Onsdag den 22. Novbr.

Første-Trykker (Faktor).

For energisk yngre Mand, der kan kalkulere, lede Arbejdet ved Diegel-Trykning og er villig til selv at arbejde med, er Stilling med god Løn og Fremtidsmuligheder ledig. Skriftlig Ansøgning med Angivelse af Kvalifikationer bedes sendt til

A/S Nordisk Kunsttryk- og Prægeanstalt
Vesterbrogade 95, København V.

Typografernes Sportsklub

Lokale: Hellig Kors Kirkes Skole, Hans Tavsensgade 5.

Motionshold:
Tirsdag Kl. 19^{45}.

Medlemmer optages!
Kontingent 2 Kr. pr. Md., Indsk. 1 Kr.

Lærlingehold:
Tirsdag Kl. 19^{45}.

Motions- og Idrætsgymnastik.
Kontingent 50 Øre pr. Maaned.

Indmeldelser modtages i Gymnastiksalen.

ANNONCER

Ung Typograf (Provinsianer).

Akcidens- og Annoncesætter søger Plads straks. Fineste Eksamensbeviser, Anbefalinger og Referencer haves.
Knud Falkenskov,
Nørre Alle 10, Herning.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Lærling.

Ung Mand, 22 Aar, militærfri og udlært ved Handelen, søger Plads som Trykkerlærling. Billet, mrkt. »185«, modtager Ekspeditionen.

Maskinsætter

ønsker Pladsforandring. God Korrektur og Præstation leveres. — Billet, mrkt. »184«, modt. Ekspeditionen.

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 47 *København den 24. November 1939* *66. Aargang*

Skal vi æde hinanden —?

I Tilknytning til det aktuelle Spørgsmaal: »Maskinsætter contra Haandsætter« føler jeg Trang til, efter at have hørt de interesserede Branchers resp. Formænd m. fl. ved Mødet Søndag den 5. ds. udtale deres Standpunkt til det foreliggende Problem, at gøre et Par Bemærkninger:

Som Resultat af Mødet kan vi fastslaa, at der fra begge Sider er konstateret et Problem, som, hvis det ikke bliver løst tilfredsstillende, vil betyde et skærpet Forhold Parterne imellem, og hvem der vil have Fordelen af dette bliver hverken Maskinsættere eller Haandsættere, *men dem, der er interesseret i en Splid indenfor Faget.*

Der kom flere Forslag til en Løsning bl. a. om obligatorisk Oplæring af Haandsættere til Maskinsættere, saa de kom paa lige Fod med Hensyn til Chancer for Beskæftigelse. Og fra Maskinsætter-Side bl. a. følgende: Alle Sætterlærlinge faar en Uddannelse der dækker alle Arbejdsomraader i Lighed med, hvad der nu er gældende indenfor Frisørfaget, hvor der kun maa udlæres Lærlinge, naar de kan udføre samtlige forekommende Arbejder indenfor Faget.

Dette skulde virke som en Bremseklods paa Tilgangen indenfor Faget og formindske Arbejdsløsheden. Men er dette Vejen? Er det ikke et Tilbageskridt til Fortiden med Sætter-Trykker-Arbejdsmand — og gaa i Byen med Pakke paa Vejen hjem! — Og rent lønmæssigt set, er saa ikke Specialuddannelsen Vejen til højere Løn, det viser ihvertfald de sidste Aartiers Udvikling indenfor alle Fag.

Og er vi organisationsmæssigt interesseret i en Begrænsning af Tilgangen til Fagene og Fagforeningerne. Er Fagforeningerne interesseret i for at opnaa en Fordel ved Begrænsning af Tilgangen til Fagene, at en endnu større Del af de unge Mennesker ikke kan faa en faglig Uddannelse og følgende Tilknytning til Fagbevægelsen, men maa tage Plads som Bude o. lign. og dermed følgende Fristelse til at finde Løsningen paa deres daarlige økonomiske Forhold i lange Støvler og Stormkolonner?

Nej dette løser ikke Problemerne.

Vi skal sætte ind paa et helt andet Felt end ovennævnte, idet det er Uddannelsesgrundlaget, der ikke har fulgt med Udviklingen. Organisationen har forsømt ved Tariffornyelser at faa revideret Udlæringsbestemmelserne, da disse i Dag ikke tager Hensyn til de nye Specialfag, Rationaliseringen har medført. Den godkender stadig den gamle Oplæringsform: Sætter eller Trykker med senere Adgang til Specialuddannelse og Særstilling, og det er den, som i Dag bevirker, at Brancherne er ved at æde hinanden. Derfor skal vi sætte al Magt ind paa ved kommende Tarifforhandlinger at faa gennemført følgende:

I de Firmaer, hvor der er Maskinsætteri, Stereotypi og andre Special-Afdelinger, skal et nærmere fastsat Antal af Firmaets Lærlinge i Forhold til Antallet af de beskæftigede uddannede Specialarbejdere det sidste Aar eller to af Læretiden uddannes som Specialister og aflægge Svendeprøve som saadanne. Dette vil bevirke en Tilgang, der vil fordele sig normalt paa de forskellige Brancher og fjerne Bitterhed og yderligere Proletarisering af Haandsætterbranchen.

Vi faar ganske vist ikke mindre Ledighed af den Grund, men faar fjernet en Aarsag til Branche-Stridigheder, *der uden Tvivl vil blive skærpet belydeligt, hvis ikke der kommer en tilfredsstillende Løsning.* Men vi kan saa med større Kraft sætte ind paa den eneste Løsning af Arbejdsløsheden, nemlig: *6-Timers Arbejdsdagen* — og Arbejderklassens Maal. 499, *Arne Jørgensen.*

Pristallet og Understøttelserne

Da Pristallet nys blev offentliggjort, fremkom Hr. Einar Cohn fra Det statistiske Departement med nogle Udtalelser med Henblik paa Pristallets Nøjagtighed; han sagde bl. a., at Statistisk Departement ikke var noget fysisk Laboratorium.

Hvis man giver sig til at »tumle« lidt med de Pristal, vi har i Øjeblikket, faar man dog det Indtryk, at det for Departementet drejer sig om at finde netop *det* Pristal, der passer for denne eller hin Situation.

Jeg vil ikke her beskæftige mig med Priserne paa de forskellige Varekategorier, som danner Grundlaget for Udregningen af Pristallet, da der saa vil være alt for meget at »pille« ved, men holde mig til de specielle Indekstal.

Siden Juli 1915 har Statistisk Departement foretaget Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget og paa daværende Tidspunkt fastsat et Pristal for 1914 til 100; det er det Pristal, som vor Pristalsregulering er baseret paa. Men der er siden da blevet to nye Basisaar at regne med, nemlig 1931 og 1935; og ved at sammenligne disse tre Basisaar — 1914, 1931 og 1935 — fremkommer der unøjagtigheder, der berettiger én til at tro, at de offentliggjorte Pristal er lidt for »statistiske«.

I 1931 var Pristallet for henholdsvis Januar, April Juli og Oktober 159, 157, 154 og 154, altaa gennemsnitlig *156;* men statistisk Departement regner med et Gennemsnit paa *155.*

I 1935 var Pristallet i de tilsvarende Maaneder 169, 170, 173 og 172 — gennemsnitlig *171* — statistisk Departement regner med *172* i Gennemsnit.

Det sidst offentliggjorte Pristal, der har 1931 som Basisaar, 118; omregner vi dette Tal efter 1914 som Basisaar, bliver Pristallet *189,10* — og vi har alsaa faaet *1 Point for meget.* Gaar vi ud fra 1935 som Basisaar, er

Pristallet 111, og det giver for vort Vedkommende *190,92* — med andre Ord vi har faaet *1 Point for lidt.*

Denne Udregning er baseret paa det af Statistisk Departement offentliggjorte Gennemsnitspristal for 1931 og 1935; men hvis vi regner med det *reelle* Gennemsnitspristal, bliver Resultatet for de 2 Aar 190,32 og 189,81, altsaa ikke saa store Afvigelser som efter det Gennemsnit, Departementet regner med.

— Selv om man stiller sig skeptisk overfor Pristalsudregningen, turde det maaske være paa sin Plads at anstille nogle Betragtninger over, hvor meget der kan opnaas ved det Forslag, der nu skal stemmes om.

Som tidligere meddelt i »Typ.-Tid.« skulde den Regulering, der maatte finde Sted efter Novemberpristallet, andrage en Stigning paa Kr. 2,86 for mandlige Arbejdere og Kr. 1,85 pr. Uge for kvindelige Arbejdere.

Skulde Pristallet, der jo allerede er steget siden sidste Offentliggørelse, naa op paa samme Højde som i 1920—21. da det var 264, vil det sige, at der bliver et yderligere Løntillæg paa henholdsvis Kr. 30,19 og 19,54.

Det bør ogsaa bemærkes, at fra Oktober 1929 til April 1935 var Pristallet hele Tiden under *173;* det var dér, vi havde Bund før.

— — —

Men ved Siden af denne Regulering af Lønningerne stiller sig Spørgsmaalet om Understøttelsens Forhøjelse til de arbejdsløse. — Det er sagt saa tidt, at de arbejdsløse er dem, der er haardest ramt af Prisstigningerne — ja, — det er ogsaa sagt ret ofte, at det er vanskeligt at faa Understøttelserne ændret, fordi de respektive Forbund maa holde sig Arbejdsløshedsloven efterrettelig; men det behøver da ikke at være ensbetydende med, at Forbund, som ikke udnytter Arbejdsløshedsloven fuldt ud, mister Initiativet til at faa dette Forhold ændret. — En Forhøjelse af Supplementsunderstøttelsen har efter min Formening ikke den Værdi, som en Forhøjelse af den vedtægtsmæssige Understøttelse, idet den sidstnævnte Forhøjelse automatisk hæver Understøttelsen i Fortsættelseskassen, som formentlig kan genaabnes i Februar eller Marts næste Aar. — Lad os faa den Regulering af Understøttelserne, som Arbejdsløshedslovens § 15 Stk. 3, hjemler Forbundene Ret til at gennemføre.

Aarhus. den 5. November 1939. *Visti.*

Typografernes Stiftelser

i København udsender i disse Dage til Medlemmerne Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar. Det fremgaar heraf, at den filantropiske Virksomhed, der her øves, har kunnet fortsættes i en stadig stigende Linie, idet der til Stiftelsernes egentlige Formaal: Friboliger, Huslejehjælp og Legatunderstøttelser i Regnskabsaarets Løb er anvendt Kr. 35.134,77, hvilket betyder en Fremgang fra forrige Aars Ydelser paa Kr. 2.936,89. Friboligernes Antal er i Aarets Løb forøget med 7 og udgør nu ialt 47. Det er værd at lægge Mærke til, at Opførelsen af Typografernes Hus har været en mægtig Løftestang for Stigningen i Friboligernes Antal.

Medens altsaa Stiftelsernes Ydelser til Gavn for ældre Medlemmer stadig gaar i Vejret, synes Medlemsantallet at være groet fast, ja endog at være i Tilbagegang. I den for 5 Aar siden udsendte Beretning opgjordes de betalende Medlemmers Antal til 926, i Beretningen for det forløbne Aar er Tallet dalet til 867. Er der ikke i dette Faktum en Spore for vore Medlemmer til at foretage et Fremstød for at øge Medlemstallet og derved skabe forøgede Muligheder for nye Friboliger? Er det ikke i Virkeligheden saadan, at alle vi 867 betalende Medlemmer vilde være i Stand til at skaffe hver et nyt Medlem, hvis vi gjorde vore Arbejdskammerater klart, hvor ringe en Sum den 10-Øre om Ugen er, og hvilken Glæde og Velvære den samme 10-Øre, indgaaet i tilstrækkeligt Antal, vilde kunne skabe for et gammelt Ægtepar af vor Kreds, naar vor Kollega havde maattet give op og slaa sig til Taals med de Kaar, som Aldersrenten giver.

Sig det til de Unge, naar de træder ind i Forbundet, at der ogsaa er noget, der hedder Stiftelserne, som praktisk talt ikke koster noget at være Medlem af, men som ad Aare maaske kan give tilbage i Tusindfold, hvad de har indbetalt, hvis de bliver gamle og trænger til Hjælp.

Og sig til alle dem, der kan overkomme det, at Stiftelserne i deres Love har en Bestemmelse om, at man ved at indbetale 100 Kr. een Gang for alle bliver *livsvarigt Medlem*, selv om man bliver 80 Aar gammel. Disse 100 Kr. er normalt betalt ved 19 Aars Kontingentbetaling, og mange af vore Medlemmer har i 10-Ører betalt mere end det dobbelte af dette Beløb, medens den, der kan afse 100 Kr. een Gang for alle, er kontingentfri for Resten af sin Levetid og dog har alle sine Rettigheder og sin stigende Anciennitet i Behold.

Var det ikke Umagen værd at tænke lidt over dette? *Sch.*

Forretningsfører Ths. Pedersen

Esbjerg Lokalafdelings Bestyrelse ønsker herved at tilkendegive sin Misbilligelse af, at Hovedledelsen ikke har fundet det formaalstjenligt at holde Provinskollegerne informeret med Hensyn til de forløbne Overenskomster samt givet en nærmere Udredning af Pristalsgrundlaget, inden Afgørelsen er truffet af Hovedledelsen.

Vi mener ikke — selv om vi i Provinsen er nøjsomme — at kunne tilfredsstilles med et Par Sidebemærkninger af Sigv. Hellberg.

P. Gerhard Jensen. Gunnar Sørensen. H. O. Pedersen. C. W. Mortensen. P. Fjeldgaard.

Odense Lokalafdeling

afholder Velkomstfest for Aarets unge Svende og Tillidsmands-Sammenkomst Onsdag den 29. November Kl. 20 i Den nye Forsamlingsbygning.

Programmet for Festen omfatter Tale for de unge Svende af Sekretær *Svend Johansen*, Forevisning af Danmarksfilmen, og Tale af Forbundets Næstformand *O. A. Lundin*, om Tillidsmænds Forhold og Virke indenfor Organisationen.

Under Filmen er Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord.

Adgang har endvidere Medlemmer af Brancheklubbernes Styrelser. *Bestyrelsen.*

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 4. December Kl. 20, Evaldsgade 3

Svend Johansen taler om

Nyheder indenfor de grafiske Fag

Foredraget ledsages af Lysbilleder og Demonstrationer.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 26. November Kl. 13.30

i Folkets Hus, Enghavevej.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Forslag fra 7628 Thorvald Jensen om, »at der paa Kontroldage i Ejendommen Evaldsgade 3 stilles et Opholdslokale til Raadighed for Afdelingens ledige Medlemmer.« 4. Forslag fra 1235 Henning H. Jensen om, »at der udbetales en Ekstrahjælp paa 50 Kroner — skriver Femti Kroner — til alle saavel ugifte, gifte arbejdsløse som sygemeldte Kolleger, der har været ledige eller syge mindst 3 Dage i Ugen fra den 25. November 1939 til 1. December 1939 inclusive.« 5. Opstilling til Valg af Arbejdsanviser.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Livserindringer

Grosserer *J. L. Bjørner* har i Anledning af sin 70-Aarsdag udsendt sine Livserindringer under Titlen »Dagværk« paa Nyt Nordisk Forlag — Arnold Busck.

En og anden af »Typ.-Tid.«s Læsere vil muligvis spørge: Hvad Interesse har vi Arbejdere i en Grosserers Erindringer? Hr. Bjørner er imidlertid ikke nogen almindelig Type paa en Grosserer — i hvert Fald ikke hvad angaar hans Indstilling overfor de sociale Problemer. Fra han som ung Maskinsnedkersvend stod som Medlem af Fagforeningen og Socialdemokratiet og indtil nu, da han sidder som velhavende Storkøbmand, har han med usvækket Interesse arbejdet for social Retfærdighed. Han har ikke interesseret sig for Partipolitik eller Valgtaktik. Oplysningsarbejdet har for ham været det vigtigste. Men ikke et ensidigt partipræget Oplysningsarbejde. Han siger saaledes: »Det er ikke godt, naar Ungdommen hygger sig i afgrænsede Baase. Oplysningsarbejdet skal være saa upartisk som muligt. De Partier, som ikke kan taale det, viser blot, hvor svag deres Politik er.« Og han anerkender de unge, »som ikke er autoritetstro, thi de er Pionererne, som baner nye Veje«.

Hr. Bjørner har gjort sin Indsats i Oplysningens Tjeneste som Foredragsholder og ved Udgivelsen af en Række Skrifter om social-økonomiske Emner. Jeg skal nævne nogle af dem: »Maal og Midler«, »En Andelsbank«, »Frihandel og Handlefrihed«, »Eventyr, Videnskab og Virkelighed«, »Frihandelens Fane«, »Det økonomiske Raad«, »Tolden og Tiderne« og »Danmark som Europas Frihavn« — allesammen vægtige Bidrag til Forstaaelse af det økonomiske Livs Love. —

Sine Erindringer begynder Forfatteren med at fortælle om 1. Maj-Demonstrationen i 1890. Paa den Arbejdsplads, hvor B. arbejdede, havde man besluttet at deltage i Demonstrationen. Men Dagen før havde Forretningen ved Opslag i Lokalerne meddelt, at enhver, der udeblev fra Arbejdet den 1. Maj, vilde blive afskediget. Forfatteren skriver herom:

» . . . Saa blev Værkstedsmødet holdt. Vi unge var i Flertal, men det skal siges til de ældres Ros, at de betænkte sig ikke længe, men manede til Sammenhold og krævede den een Gang vedtagne Beslutning gennemført, ske hvad der vilde. Altsaa: Alle Mand af Hus i Morgen! Et Hurra paa det!

Og saa oprandt Torsdagen den 1. Maj 1890. Nu skulde det blive spændende at se, om Beslutningen stod sin Prøve, saa vi mødte — men i Søndagstøjet — ved Fabriksporten til sædvanlig Tid Kl. 6. Var der nogen, som havde fortrudt og vilde brække ud? Læredrengene tonede frem, de skulde jo møde. Men for dem var det Spænd. De haabede at blive sendt hjem op ad Dagen, og det blev de da ogsaa. Der kom kun en eneste Brækker, en ugift Mand, der altid var daarlig Kammerat og søgte at opnaa noget for sig selv ved at gaa Mesteren under Øjnene. Han fik en Pibekoncert, da han luskede ind gennem Porten . . .«

Ved Mødet paa Fælleden talte Maler *J. Jensen*, Handskemager *P. Knudsen* og Skrædermester *P. Holm.* —

Fra sin Deltagelse i de socialdemokratiske Diskussionsklubbers første Tid mindes Hr. B. Mænd som *Gerson Trier*, Kunstdrejer *Nikolaj Petersen*, »en herlig Type, flink og vennesæl«, Bager *J. P. Nielsen*, »en lille forslæbt, uglad Mand med et godt Hjerte«. Og der var *K. K. Steincke*, om hvem Forfatteren skriver: »Han havde lagt sig gyldenblondt Fuldskæg til. Han var en vældig flot Fyr, der havde et glimrende Hoved. Han skulde nok blive til noget. Jeg har altid godt kunnet lide Steincke og havde ventet, at han var blevet en virkelig Banebryder. Der er en Undskyldning: Han har altid haft Vrøvl med sit Helbred.« —

I sin Søgen efter Løsningen af det sociale Problem kommer Forfatteren imidlertid til den Slutning, at det ikke er den stuelærde Karl Marx, men Arbejderen, Typografen Henry George, der har peget paa den rette Vej. —

Ved Bogens Slutning skriver Hr. Bjørner:

» . . . Den Tid, vi nu lever i, ligner i høj Grad Tiden omkring de store Jordreformers og Handelsfrihedens Gennembrud i Danmark for 150 Aar siden. Ogsaa den Gang var der en Stormagt, der forsøgte at vende op og ned paa Europa. Alle Stater havde gemt sig bag Merkantilismens Afspærringer. Men for Danmark blev det en lykkelig Tid. I Mænd som Chr. D. F. Reventlow, A. P. Bernstorff og Chr. Colbjørnsen havde vi Folk — Optimister —, der saa en Chance i Tidens Vanskelighed. De rev vore Toldmure ned, mens andre Lande byggede deres Toldmure højere, og de skaffede Bonden Frihed og Landboreformer — til umaadelig Gavn for vort Land.

Har vi den Slags Folk nu, saa er Tiden til et nyt Fremstød inde. Ja, for Protektionisterne kan vel ikke nu, da alle Lande har lukket af for deres Eksport, skræmme svage Sjæle ved at fortælle dem, at saafremt vi ophæver Indførselstolden, vil Udlandet »oversvømme« os med billige Varer? Og nu, da Landbruget atter faar høje Priser, gælder det om i en Fart at forhindre Prisstigningen paa Landbrugsjord. Og saa bort med Skatterne paa alle Arbejdsindtægter, og bort med Afgifterne paa de almindelige Livsfornødenheder, og bort med alle fordyrende »Ordninger«. Har vi de rigtige Folk i Landets Styrelse, saa lad der ske noget nu! Lad det lyde over Landet: *Jorden for Folket!*«

— En god Bog, som kan læses med Interesse af alle socialt interesserede.

Den 29. Oktober. *Fr. N.*

Samfundssind

Endnu i Dag træffer man paa Folk, der tror, at Typograferne hører til de bedst lønnede Arbejdere. At det blot er et Sagn fra gamle Dage, vil de, der interesserer sig derfor, kunne faa oplyst i ethvert offentligt Bibliotek. En Aften, hvor jeg var paa Besøg i et saadant, kom jeg tilfældigt til at se paa en Tabel, som Det statistiske Departement har udarbejdet paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der er stillet til Raadighed af Dansk Arbejdsgiverforening. Det fremgaar heraf, som vist i følgende Opstilling, at vi har den mindste Timebetaling af vore beslægtede Fag.

Gennemsnitlig Timefortjeneste i Aaret 1938:

Typografer	1,81
Bogbindere	1,87
Stentrykkere	1,97
Kemigrafer	1,99

Iøvrigt ser vi, at Hattemagerne bærer deres Hat som de vil med en gennemsnitlig Timeløn, der ligger paa 2,08, Brolæggerne 2,66, Bygningssnedkersvende 2,66, Malersvende 2,06, Murersvende 2,47, o. s. v. Til de sidste her nævnte vil mange bemærke: Ja, det er meget godt, men de fleste Bygningsarbejdere har dog ikke Arbejde hele Aaret, men dertil vil jeg blot tilføje: Hvor mange Typografer har det nu til Dags?

Der findes naturligvis ogsaa faglærte Folk, der har mindre i Løn end vort Fags Udøvere, men der findes ogsaa ufaglærte, der har betydeligt mere.

Det er naturligt at spørge: Hvad er Aarsagen til, at Typograferne ikke kan følge med i Lønningerne? Er Ledelsen uduelig — eller er Typograferne mindre begavede end andre Fagfolk? Dertil tror jeg nok, vi alle er enige om, at svare Nej. Men at der er noget galt, er vi sikkert ogsaa enige om.

Nu kan det være, at Bogtrykkerne er lige saa fattige som os andre, og Faget derfor ikke kan give mere til sine Udøvere? Og saa maa vi, saalænge Flertallet holder paa det kapitalistiske System som det eneste saliggørende, resignere. Men det viser sig heldigvis langt fra at være Tilfældet.

Efter at have overbevist mig om, at der ingen Principaler findes i min Nærhed, styrer jeg ikke min Nysgerrighed, men kaster et flygtigt Blik i Tabellen over Bogtrykkernes Indkomster og Formuer. Deres Aarsindtægt ligger betydeligt over Bogbindermestrenes, ligesom deres Formuer ikke er til at kimse af. Der findes en enkelt Bogtrykker med en Aarsindtægt paa over 100,000 Kr. Der findes ogsaa Bogtrykkere med en utrolig lille Indtægt, det bemærker jeg kun for en Ordens Skyld, men de har vist ikke organiserede Medhjælpere og er sikkert ikke Medlem af nogen Bogtrykkerforening, dem kan vi derfor ikke regne med. Udnytter da Bogtrykkerne den store Arbejdsløshed til at trykke Lønningerne? Ogsaa det er en Saga blot, dertil er de for kloge. Men der maa da være noget galt. Ja, vist er der noget galt.

Fejlen ligger i, at Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund ikke har Forstaaelsen af, hvad der kræves af Typograferne i Dag og hvad Udgifter, der bliver paalagt dem, for at være i Form. Det er jo ikke uddannede Typografer, der har Indflydelse paa de to Institutioner. For De samvirkende Fagforbunds Vedkommende skulde det lige være deres Benjamin, men han har vist ikke noget at skulle have sagt i det Selskab. I hvert Fald har det vist sig Gang paa Gang, at vi stadig maa bøde for deres Uvidenhed. At Typograferne to Gange efter hinanden har stemt Forligsforslaget ned, maa dog bringe de Herrer til Eftertanke og aabne deres Øjne for, at der er noget galt, ingen tør vel beskylde Typograferne for at være oprørske Naturer, jeg vil nærmest betegne dem som konservative.

Ved Generalforsamlingen i Foraaret, i Idrætshuset, hørte vi et af vore Bestyrelsesmedlemmer fortælle, hvordan en af Spidserne i De samvirkende Fagforbund havde haanet Tarifkommissionen ved at udtale i fuldt Alvor, at de vilde blæse Typograferne et Stykke. Ja, Gud skal vide, at vi ofte har maattet sande det. Det er forfærdeligt, ja, det er sørgeligt. Det kan gaa en Gang, to Gange, maaske tre Gange, men saa er det ogsaa Slut. Det kan de Herrer i De samvirkende Fagforbund være forvisset om. Typograferne er taalmodige, men de er ikke en Flok Fæhoveder. Det er ikke retfærdigt og det er ikke Lighed at holde os nede, som det er blevet gjort i de sidste Aar, hvor vor Levefod stadig er blevet sænket, for Tiden er Typograferne meget daarligt stillede. Vi maa bære de fleste af Arbejdsløshedens Byrder og vi maa ogsaa have Krav paa et rimeligt Udbytte af vort Arbejde.

— — —

Idet jeg forlader Biblioteket mindes jeg Staunings Formaning om at vise Samfundssind, og jeg spænder min Livrem den sidste Tand ind. Vi har i flere Aar vist vort Samfundssind, nu vil vi gerne snart se Arbejdsgivernes, for vi agter ikke vedblivende at lade os føre *bag Lyset.*

3. November 1939. *Adolph Juliussen.*

Afdøde Kolleger

Efter $1^1/_2$ Maaneds Sygdom, der nødvendiggjorde Hospitalsbehandling, er Maskinsætter *Emanuel Kann* Mandag Aften død, 62 Aar gammel. Han har i 46 Aar arbejdet paa Næstved Tidende, og var en af de første, der kom til Maskinerne og har altid været en meget interesseret Kollega.

*

Sætter *Carl Tiedje* døde den 12. November, 74 Aar gammel. Tiedje arbejdede i mange Aar indtil 1933 hos Nielsen & Lydiche og gik derefter i Otium. Begravelsen er sket i Stilhed.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

I Aften Kl. 20 Rømersgade 22, Stuen:

Analysering af Akcidensarbejders Satstid, illustreret ved Eksempler i Lysbilleder.

Næste Fredag:

Kursus i Beregning af Akcidensarbejders Satstid.

Møderne ledes af *Martin Pedersen.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Til Danmarks Haandsættere!

Tiden kræver Handling — ogsaa af dig, Kollega!

Gennem mange Aar har vi Haandsættere været handicappet, saavel paa det organisatoriske som paa det tarifmæssige Omraade.

Grundene hertil kan være forskellige, men den dybeste Aarsag maa sikkert søges i, at vi hidtil har savnet et Organ, der var i Stand til at varetage vor Branches specielle Interesser, f. Eks. i Tarifsituationer, paa Delegeretmøder, ved Valg af Hovedledelse o. s. v.

Denne Mangel blev endnu mere aabenlys efter Beslutningen paa Delegeretmødet i 1938, hvorved Forbundet praktisk talt overlod Initiativet til Oplysningsarbejdet til de enkelte Branchers Klubber.

Det blev derfor en absolut Nødvendighed at danne Haandsætterklubber, hvis vi — som den største Branche — i det hele taget skulde høste Udbytte af Forbundets Oplysningsarbejde.

I en Række Afdelinger har forskellige Kolleger taget Initiativet til Klubdannelser, ligesom der allerede nu — kun 1 Aar efter — er dannet en Landssammenslutning af Haandsættere.

For at give Klubberne og Landssammenslutningen den fornødne Slagkraft til at tale Kollegernes Sag er det imidlertid en Betingelse, at Flertallet af Branchens Udøvere slutter op bag dem.

Styrelsen for Haandsætternes Landssammenslutning retter derfor en kraftig Opfordring til alle Haandsætter-Kolleger om at støtte allerede eksisterende Klubber eller søge at danne Klubber i Afdelinger, hvor endnu ingen findes, samt henstiller til Kollegerne i Byer, i hvilken Klubdannelse for Øjeblikket er umulig, at melde sig som direkte Medlemmer af Landssammenslutningen.

Kun et maalbevidst og intensivt Samarbejde mellem Haandsætterne er i Stand til at skaffe vor Branche og dens Medlemmer »Plads i Solen«.

Vi byder Velkommen til alle, der vil arbejde for Gennemførelsen af denne Tanke — til Gavn for Haandsætter-Branchen og derigennem til Styrkelse af Dansk Typograf-Forbund.

Med kollegial Hilsen

Styrelsen

for Haandsætternes Landssammenslutning.

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Foredragsrækken *»Beregn dit Arbejde«* fortsættes i Aften og paa Fredag i Rømersgade 22 Kl. 20.

I Aften vil vi gennemgaa en hel Del forskellige Akcidensarbejder og diskutere deres tidsmæssige Værdi. Lysbilledapparatet kommer i Funktion med Serien: »Guten Bergs Hændelser« II. Velkommen i Aften!

— — —

Efter al Sandsynlighed vil Klubben ogsaa i Aar kunne afholde et Andespil med tilknyttet kammeratligt Samvær for Kollegerne. Det vil blive omkring Midten af December.

Tankestreger.

Saalænge Sætterne har paa *Stavning* Forstand,
er der ingen Kaos her i vort Land.

Lønnen skal sættes op med Kroner,
men Arbejdstiden skal ha' Abbreviationer.

(Her vil jeg i Parentes bemærke,
at naar vi staar sammen er vi stærke.)

Om osse et Haab eller to blev brudt,
paa med Vanten, kompres eller skudt.

Fejl Type! Hvis er Fejlen?
Sætternes! Næh, Billedet paa Keglen.

Ih, hvor jeg »elsker« den Prik over i,
som jeg ser i Finalen paa »Fyrværkeri«.

Jens.

Landssammenslutningen.

Alle Henvendelser til Landssammenslutningen bedes rettet til Formanden: *Hans Hansen, Kong Georgsvej 132, Odense.*

Kassereren har modtaget Kontingent for 1939 fra følgende Klubber:

Aarhus, 19. Oktbr.: *Kr. 18,00.* — Bog- & Akcidenssætterklubben, Kbhvn., 5. Novbr: *Kr. 75,00.* — Bladsætter-Klubben, Kbhvn., 13. Novbr.: *Kr. 26.00.* — Esbjerg, 23. Oktbr.: *Kr. 3 00.* Herning, 17. Oktbr.: *Kr. 3,25.* — Kolding, 9. Novbr.: *Kr. 7,50.* Næstved, 20. Oktbr.: *Kr. 8,00.* — Randers, 12. Oktbr.: *Kr. 10,00.*

København, 15. November 1939. *C. J. Dreyer,* Gartnergade 19, Kbhvn.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Lærlingeproblemet.

Lærlingespørgsmaalet i vort Fag har faaet ny Aktualitet ved den nye Lærlingeskalas Ikrafttræden i Provinsen. En Paragraf i Tarifen gik i Korthed ud paa, at naar Arbejdsledigheden i Provinsomraadet dalede til under 6 pCt. af Medlemstallet, skulde den hidtil gældende Lærlingeskala bortfalde og en ny og udvidet træde i Stedet. Denne Situation indtraadte i Sommer, og Principalerne benyttede sig af deres juridiske Ret, mens vi fra vor Side har set os nødsaget til at anerkende den, efter at hele Spørgsmaalet har faaet en Afklaring ved en Opmands Kendelse.

Det er haabløst nu at diskutere, hvor meningsløst uforsvarlig en saadan Paragraf har været. Der havde været nogen Mening deri, dersom en Lærlingereduktion var mulig ved en ny indtrædende Stigning i Ledigheden. Denne Tilbageføring er som bekendt ikke mulig.

Spørgsmaalet har Interesse for begge vore Tarifomraader derved, at der, meget naturligt, gaar en vis Strøm af Kolleger fra Provins til Hovedstad. Man kan maaske endda mene, at den udvidede Lærlingeskala i Provinsen i Løbet af kort Tid vil vise sine skadelige Virkninger hovedsagelig paa det københavnske Arbejdsomraade — rigtigere sagt paa den københavnske Arbejdsledighed. Og paa dette Tarifomraade har Fagets Evne til at optage og beskæftige sine Udøvere i lange Tider været altfor ringe. Navnlig i Haandsætterbranchen, men ogsaa i altfor høj Grad blandt Trykkerne, har dette gjort sig gældende.

Vi staar altsaa her overfor en betydelig Forringelse af vore Arbejdsvilkaar netop paa et Omraade, hvor man i Hovedstaden for knap et Aar siden blev slaaet i Gulvet under et Forsøg paa en maalbevidst Forbedring.

Ved at Lærlingespørgsmaalet saaledes gør sig selv aktuelt — og desværre i en Tid med megen Ledighed —, vil mange Meninger sikkert gøre sig gældende. Selvom Lærlingenes Vilkaar er blevet betydeligt forbedrede, dels

paa det uddannelsesmæssige og dels paa det lønmæssige Omraade, og dette i Hovedsagen er sket paa *Læremestrenes* Bekostning. er disse dog stadigt interesserede i et stort Lærlingeantal, hvilket bl. a. Mestrenes Holdning overfor den ovenfor nævnte Tarifparagraf viser. Lærlingeuddannelse er stadigvæk et rentabelt Foretagende. Men Mestrenes Interesser rækker ogsaa derud til at have tilstrækkelig — overflødig — uddannet Arbejdskraft for Haanden. Det er en Interesse, *ikke af social*, men af privat-egoistisk Betoning. Og der er endnu som bekendt ikke fastsat Straf for at varetage egoistiske Interesser.

Paa vor Side har Lærlingespørgsmaalet ogsaa Betydning, i høj Grad en *social* Betydning. Vi staar hvert Aar med en Skare af vore egne Børn, vi skal have anbragt i *Arbejdet*. Og Uddannelsen i et Fag er endnu den mest eftertragtede Udvej. Men samtidig staar vi med en *faglig* Interesse, den nemlig, at afpasse Tilgangen til vort Fag efter det Behov, efter den Arbejdsmulighed, der er i vort Fag. Og disse Interesser gaar imod hinanden.

Der er som bekendt endnu ikke fastsat Belønninger for dem, der tilsidesætter private Interesser for sociale. Der eksisterer en Bunke Illusioner, ɔ. Sansebedrag, herom. Men det skulde dog være nogenlunde let at tage sit Standpunkt i denne Sag. For det kan vel ikke være andet end et Bedrag at optage og uddanne flere i et Fag, end dette Fag kan beskæftige. *Johs. Larsen.*

Tillidsmandsliste.

Vi bringer her en foreløbig Liste over Kreds- og Klubformænd, samt stedlige Repræsentanter indenfor Trykkernes Landssammenslutning.

Vi gør dog opmærksom paa, at Listen ikke er komplet, men at de resterende manglende Repræsentanten vil ile med at fuldstændiggøre Listen. Rettelser modtages med Tak.

Forretningsudvalget:

Formand: Chr. B. Petersen, Glentevej 48 [3], København NV.
Kasserer: C. F. Christensen, Hadsundvej 30, Aalborg.
Sekretær: Johs. Larsen, Islevhusvej 8, København, Brønsh.
S. Wilh. Neess, Annagade 55, Aarhus.
Anker Petersen, Ole Rømersgade 94, Aarhus.

Kredsformænd:

1. Kreds: Chr. B. Petersen, Glentevej 48, Kbhvn. NV.
2. Kreds: Rob. Petersen, Jespervej 43, Hillerød.
3. Kreds: Henvendelse til Chr. Lykke, Ahlmannsv. 3, Odense.
4. Kreds: Henvendelse til Nykøbing F. Trykkerklub.
5. Kreds: Martin Sørensen, Soc. Demokraten, Aalborg.
6. Kreds: Grøndal Nielsen, Møensgade 16 A, Aarhus.
7. Kreds: P. Berndtsen, Konrad Jørgensens Bogtr., Kolding.

Klubformænd og stedlige Repræsentanter:

Aalborg: Martin Sørensen, »Social-Demokraten«.
Aarhus: Holger Hansen, Hans Brogesgade 47.
Fredericia: Hans Pedersen, Centraltrykkeriet.
Frederikshavn; Th. Jensen, Danmarksgade 5.
Hillerød: Rob. Petersen, Jespervej 43.
Hjørring: Kr. Olsen, Børsen 2.
Horsens: Ch. Fischer, Boligselskabet 16.
Kolding: P. Berndtsen, Konrad Jørgensens Bogtr.
København: Chr. B. Petersen, Glentevej 48 [3], NV.
Køge: Chr. Petersen, Egøjevej 11.
Nakskov: Alfred Nissen, Perlestikkergade 14.
Nykøbing F.: Poul Hansen, Gaabensevej 94 [1].
Næstved: Karl V. Petersen, Kalbyrisvej 113.
Odense: Chr. Lykke, Ahlmannsvej 3.
Randers: Niels Frisk, Østerport 16, Dronningborg.
Ringsted: C. Marcussen, Harhoffsallé 13.
Roskilde: R. M. Pedersen, Vinkelgaarden, Helligkorsvej.
Skive: P. Liebetrau Hansen, Skive Folkeblad.
Slagelse: V. Andersen, Vestervang 11.
Vejle: Ingv. Maaløe, Vedelsgade 66.
Viborg: M. Conrad Pedersen, Sparregade 6.

Landssammenslutningen har Postkonto Nr. 42493.

Møde i 6. Kreds.

Sandag den 12. November holdt Landssammenslutningens Formand, *Chr. B. Petersen*, et Foredrag for 6. Kreds. Først viste *Svend Johanseu* to Films om Stereotypi og Toturmaskiner, og saa holdt Chr. B. Petersen sit Foredrag om et moderne Bogtrykkeri. Foredraget var fyldt med saa mange forskelligartede Fagfiduser, saa det skulde være underligt, om ikke de fleste af Deltagerne høstede Udbytte deraf. Bagefter besaa vi forskellige Tryksager.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Elevator — Forsigtig!

Foranlediget ved den senere Tids Elevatorulykker, har Fabriktilsynet med Politiets Assistance foretaget en Inspektion for at undersøge mulige Misbrug af Elevatorer.

Ved denne Inspektion er flere Kolleger blevet »knaldet«. Taksten er som Regel 25 Kr. ud af Lommen for første Gang. Efterfølgende Gange bliver dyrere.

Det er en fejlagtig Opfattelse af Pligtskyld, at man, maaske presset af en eller anden tjenstivrig Arbejdsleder, kører med i Elevatoren, hvor Personkørsel er forbudt.

Det maa derfor siges saa tydeligt som muligt til Kollegerne: Hold dig fra Elevatoren, naar du ikke har noget at gøre med den. Kør aldrig med i den, hvis det er forbudt. Lad være at tage Selskab med, hvor kun een Person maa medfølge. Faar du en Bøde, kan du næsten til hundrede Procent være sikker paa, at du selv faar Lov at betale, selv om det var for Firmaets Skyld, du begik Lovovertrædelsen.

Og endelig: Bliver du Krøbling, er der ingen, der kan give dig din Førlighed tilbage. *V. Willadsen.*

Det er i Aften,

at Sekretær i »De samvirkende Fagforbund« *Ernst Berg* taler om »Fagbevægelsens Stilling«. Baggrunden for dette Foredrag er den ekstraordinære Overenskomstsituation, vi lige har overstaaet. At D. s. F. vilde værge de danske Arbejdere mod Prisstigninger, kan ikke betvivles, men, er denne Form for Dyrtidsregulering principiel rigtig eller forkastelig. Om dette, og Fagforeningernes hidtidige Lønpolitik samt om den nye »solidariske Lønpolitik« vil vi i Aften høre fra en af de Mænd, der deltog i Dyrtidsforhandlingerne fra først til sidst. Alle Trykkeriarbejdere er velkomne. Forbundssekretær *Svend Johansen* viser os nogle interessante Films. Der bliver fælles Kaffebord à 75 Øre.

Altsaa i Aften Kl. 20 i Rømersgade 22 [2], Karl Marx-Salen. Og saa een Ting til: Tag din Kone med. En god Aften er sikret. *Styrelsen.*

Trykkeriarbejdernes Klub i Randers

afholdt Torsdag den 2. November Generalforsamling paa »Jylland«. Formanden, *Kjeld Petersen*, bød velkommen, og samme valgtes til Dirigent. Protokollen blev oplæst fra sidste Generalforsamling. — Kassereren oplæste Regnskabet, hvilket godkendtes. — Der var Valg af to afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, men de blev begge genvalgt. — Derefter diskuteredes forskellige Ting angaaende Foreningen. — Formanden hævede Mødet. *K. J.*

Grafisk Aarbog 1940

udgivet af Dansk Typograf-Forbund under Redaktion af *Svend Johansen, Frederik Hjorth* og *Henry Thejls.* Teknisk Arrangement foretaget af *Eli Reimer.* Trykt i A. W. Henningsens Bogtrykkeri, København. 224 Sider + talrige Bilag.

Da den tyske »Graphische Jahrbuch«, der har naaet 7. Aargang, danner Forbillede for den danske Aarbog, ligger det nær for at drage Sammenligninger mellem de to Udgaver. Jeg har begge Bind liggende foran mig og bemærker straks den umiddelbare Lighed, der er tilstede baade i Omfang, Størrelse, Bind og Farve. Aargang 1940 staar naturligvis i Gutenberg-Jubilæets Tegn og er stærkt præget deraf. Af Indholdet, som vi først nævner, bringes paa de første Sider Udtalelser af Statsminister *Stauning,* Redaktør *Nic. Blædel,* Digteren *Hans Hartvig Seedorff Pedersen* og Forfatteren *Martin Andersen-Nexø;* de skriver alle over opgivet Emne: Bogtrykkunsten og dens Betydning for Verden« . . . skønne og paaskønnende Ord om »Verdens største Opfindelse«. Efter denne pompøse Indledning følger et 12-Sidet Bilag med Tekst og Tryk af Bogtrykker *Kaj Hjorth* og forsynet med en Illustration efter et Træsnit af den tyske Grafiker *Karl Mahr.* Hjorth, der gennem Aarene har skænket os adskillige Smaatryk af faglig høj Værdi, afslører sig for os i denne lille Opsats som en dygtig og vittig Skribent, hvis Indsats i denne Forbindelse liver svært op i det brogede Stof. Saa har vi Kalendarium, der ved Tegninger og Sentenser giver Maanederne Karakteristik paa skiftende farvede Blade i psykologisk rigtig Rækkefølge — en virkelig god Idé. Og saa følger det øvrige, meget blandede og omfangsrige Stof. Jeg nævner: Bogtrykkunstens historiske Aarstal (efter Dr. Konrad F. Bauer), Geometriske Fiduser (herunder som Bilag et praktisk Konstruktionsskema for Mangekanter, hvorefter man med Lethed kan fremstille Tre-, Fire-, Fem-, Seks-, Syv-, Otte- og Nikanter i enhver ønskelig Størrelse. Ogsaa i Aar er der medtaget et Skriftatlas med praktisk Vedtegning for, hvem der har tegnet Skriften og hvem der har støbt den. Man er i Aar gaaet over til at vise hver Skriftarts samtlige store og smaa Bogstaver samt Tallene — en Reform der betyder alt i Retning af praktisk Anvendelighed; næste Aargang kan maaske tage Skridtet fuldt ud og medtage de manglende Tegn. For Trykkere har Artiklen om de forskellige Trykmetoders Kendetegn og Anvendelighed særlig Interesse. Og saa nævner jeg lige tilsidst den overordentlig interessante illustrerede Artikel om Weiss-Antikvaens Tilblivelse (»Fra Udkast til Type«) efter Dr. *Konrad Bauer.* Det var en væsentlig Del af det tekstlige Indhold, og saa er der ellers foruden Satskonkurrence og det sædvanlige Ferielegat et praktisk Bilag i Form af en Omregningstabel til Brug ved Formindskelser og Forstørrelser af Originaltegninger, der skal benyttes til Klichéfremstilling. En virkelig praktisk lille Nyhed.

Og endelig er der Arrangementet, lige fra Detaljer i Satskomposition — der nu mere end nogensinde kendetegnes af Regelbundethed og Principper — til Tryk og Virkning af Helheden. Ja, det bærer saa sandt tydeligt Vidnesbyrd om dansk Bogtryks høje Standard.

Grafisk Aarbog, der med nærværende Aargang kvalitetsmæssig nærmer sig den tyske Udgave og omfangsmæssigt denne Gang overgaar den, indtager en stor og fremtrædende Plads i de aarlige tilbagevendende Publikationer, der har Bud til de grafiske Fags Udøvere. Med Aarene vil Aarbogen udfylde en kulturel-faglig Opgave ved gennem Tiderne at bære Bud om den fremadskridende Udvikling, der har fundet et karakteristisk Udtryk i Grafisk Aarbog 1940, hvis Udførelse øjensynlig er lagt i Hænderne paa de helt rigtige Folk. *Charles Moegreen.*

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typografsekretariat.

Paa Sekretariatskommissionens Møde d. 2. Novbr. 1939 oplæstes først forskellige Skrivelser fra Sekretariatet, deriblandt en Meddelelse fra det engelske Typografforbund »The National Society of Operative Printers and Assistants« om, at Forbundet efter Samraad med »The Scottish Typographical Association« havde valgt Generalsekretær *George A. Isaacs* til Medlem af den udvidede Sekretariatskommission, og at alle de planlagte Festligheder i Anledning af Forbundets 50-Aars Jubilæum var udsat paa Grund af Krigen. Endvidere havde Sekretariatet faaet Meddelelse fra det engelske Forbund om, at den planlagte Rejse til de forenede Stater af Repræsentanter fra de europæiske Typograforganisationer havde maattet aflyses paa Grund af Situationen.

Fra det jugoslaviske Typografforbund i Zagreb var indløbet Meddelelse om, at Forbundets Generalsekretær *Eugen Stark* var udpeget til Medlem af den udvidede Sekretariatskommission.

Beretningen fra det internationale Hjælpefond, hvis Oprettelse blev besluttet paa Kongressen i København, modtoges med stor Tilfredshed af Kommissionsmedlemmerne, thi Bidragene til Hjælpefondet er indgaaet paa tilfredsstillende Maade; men paa Mødet udtaltes dog Haabet om, at de Organisationer, der endnu ikke havde meldt sig med Bidrag, snart vilde træffe Beslutning derom, saa Hjælpefondet kan blive i Stand til at løse de mange Opgaver, der venter.

Paa den internationale Kongres i København besluttedes det som bekendt at søge oprettet et Fælles-Internationale for de grafiske Fag, og paa en Henvendelse fra det internationale Typografsekretariat til Sekretariaterne for Bogbindere og Litografer om denne Sag forelaa nu et Svar, idet de to Sekretariater meddelte Kommissionen, at de saa med Velvillie paa Spørgsmaalet, og saasnart det var muligt at faa sammenkaldt de respektive Forretningsudvalg, skulde Sagen blive behandlet og et Svar foreligge.

Indenfor de grafiske Fag i Slovakiet er der stærke Kræfter i Gang for en Tilslutning til Internationale, hvilket ogsaa til Stadighed fremgaar af Forbundsorganet »Knichtlaciar«. Det vedtoges paa Mødet at tilsende det slovakiske Forbund forskellige Dokumenter angaaende Optagelse i Internationale, og det blev overdraget Sekretariatet at arbejde videre med denne Sag.

Fra den internationale Fagcentral har de internationale Fag-Sekretariater modtaget Indbydelse til et Møde i Brüssel den 19. November til Drøftelse af den internationale Situation og de deraf følgende Opgaver.

Kommissionen besluttede at anmode det belgiske Typografforbund om at repræsentere det internationale Sekretariat ved det paagældende Møde.

Københavns Afdeling

Regnskab for Juli Kvartal 1939

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1939

Sætterafdelingen	84.390,23	
Trykkerafdelingen	4.366,31	
Trykkernes Begravelseskasse	9.334,24	
Kvindeafdelingen	1.559,10	
Lokalkassen	70.310,24	
Det særlige Fond	3.485,17	
		173.445,29

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Kontingent af heltbetalende	123.156,00	
do. af halvtbetalende	13.023,70	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	14.191,10	
do. af Lærlinge	445,30	
Indskud	54,00	
Refunderet Understøttelse	18,75	
		150.888,85

Sygekassen

Kontingent	61.937,40	
Refunderet Understøttelse	99,00	
		62.036,40

Begravelseskassen

Kontingent		5.765,75

Lokalkassen

Kontingent af heltbetalende	16.296,10	
do. af halvtbetalende	1.493,20	
Renter	875,99	
Refunderet Løn	262,49	
do. Ferieløn	61.648,77	
Afdrag for Sommerhuset	1.000,00	
		81.576,55

Det særlige Fond

Bøder		245,50
Sætterafdelingen	2.079,65	
Trykkerafdelingen	329,14	
Trykkernes Begravelseskasse	188,96	
Kvindeafdelingen	222,70	
		2.820,45
Balance Kr.		476.778,79

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Understøttelse paa Stedet à 4,00	24.040,00	
do. à 3,50	1.564,50	
do. à 3,25	32,50	
do. à 3,00	14.478,00	
do. à 2,75	2.689,50	
do. à 2,50	4.602,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	168,75	
do. à 2,75	206,25	
Supplementsunderstøttelse	21.409,50	
Hjælp til gamle Medlemmer	14.030,00	
Omflytningsbidrag	86,00	
Skoleunderstøttelse	202,95	
Indsendt til Hovedkassen	67.378,40	
		150.888,85

Sygekassen

Pengehjælp à 6,00	31.896,00	
do. à 3,00	12.159,00	
Hospital	863,70	
Kontrol	100,00	
Indsendt til Hovedkassen	17.017,70	
		62.036,40

Begravelseskassen

Begravelseshjælp	4.250,00	
Indsendt til Hovedkassen	1.515,75	
		5.765,75
Overføres		218.691,00

Overført 218.691,00

Lokalkassen

Lønninger	8.105,00	
Porto	385,00	
Tryksager	443,40	
Møder, Lokale- og Husleje	1.589,51	
Brændsel, Belysning og Rengøring	561,85	
Telefon og Telegrammer	261,67	
Overført til Sætterafdelingen	556,40	
do. til Trykkerafdelingen	252,20	
do. til Kvindeafdelingen	184,00	
Ekstra Hjælp til Rejsende	440,00	
Kontorartikler	35,79	
Udlagt Ferieløn	53.841,74	
Bladhold	66,10	
Tilskud til Arb. Idrætsforbund	100,00	
— til Blindesamfundet	100,00	
— til Arb. Samariterforening	50,00	
— til Folkebørnehaverne	25,00	
Jubilæumsfesten	275,00	
Fanen	79,00	
Udlagt Løn	322,49	
Den internationale Kongres	2.644,25	
Skovtur for Arbejdsløse	3.617,75	
Arbejdstab	69,21	
Tilskud til Lærlingeafdelingen	120,00	
Andre Udgifter	340,30	
		74.465,66

Det særlige Fond

Ekstra Hjælp		2.216,00
Sætterafdelingen	75,00	
Trykkerafdelingen	59,00	
Trykkernes Begravelseskasse	0,00	
Kvindeafdelingen	117,40	
		251,40

Beholdning den 30. September 1939

Sætterafdelingen	86.394,88	
Trykkerafdelingen	4.636,45	
Trykkernes Begravelseskasse	9.523,20	
Kvindeafdelingen	1.664,40	
Lokalkassen	77.421,13	
Det særlige Fond	1.514,67	
		181.154,73
Balance Kr.		476.778,79

København, den 19. Oktober 1939. *O. A. Lundin.*

Revideret den 24. Oktober 1939.

Carl Christoffersen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor. Niels Nielsen.

Generalforsamlinger · Møder

Randers Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 21. Oktober paa Forsamlingsbygningen »Jylland«. Formanden, *Chas. Christensen*, aflagde Beretning for det forløbne Kvartal, der havde vist en Opgang i Arbejdsløshedstallet. Refererede endvidere en Sag fra »Oplandsbladet«, der ved Afdelingens Mellemkomst var bragt i Orden. Formanden havde haft en Samtale med Social-Demokratens Forretningsfører ang. Matriceudveksling; efter nogen Diskussion toges Svaret til Efterretning. — Kassereren, *Harald Jensen*, oplæste de reviderede Regnskaber, hvoraf bl. a. fremgik, at Lokalkassens kontante Beholdning var bedret betydeligt. Saavel Beretning som Regnskaber godkendtes. — Dagsordenens næste Punkt var Lovændringer. Det paa den ekstraordinære Generalforsamling vedtagne Ændringsforslag vedtoges, hvorefter Lovene gaar i Trykken. — Derefter forelaa en Del Andragender om Tilskud, hvoraf bevilgedes: Haandværkersvendenes Rejse- og Sygekasse, D. s. U., Haandsætterklubben. Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at foretage det fornødne med Hensyn til Afholdelse af Juletræ, samt til at foretage Juleindsamling hos Arbejdsgiverne. — Under Eventuelt foreslog *R. Madsen* en Resolution ang. Forhøjelse af Arbejdslønninger og Understøttelser

og oplæste et Forslag. Det vedtoges kraftigt at støtte den fra Hillerød indsendte Resolution. — Efter Bevilling af »Lokaleleje« kunde Formanden slutte den godt besøgte Generalforsamling. *A—e.*

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 29. Oktober ordinær Generalforsamling i Den nye Forsamlingsbygning. Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen og udtalte Mindeord over to afdøde Kolleger, Ditlev Nielsen og Fru Frederiksen. Til Dirigent valgtes *A. Tiedje*. Formanden gav nogle Oplysninger fra det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde og omtalte i sin Beretning bl. a. to Personalemøder, han havde deltaget i, nogle Forhandlinger om Udsættelse af Afspasering og Overarbejde. Ved en Forespørgsel var det fastslaaet, at Billedtilretning hjemme skal betragtes som Overarbejde og følgelig afspaseres. En Grosserer, der driver Bogtrykkervirksomhed og som Medlem af Papirvarefabrikantforeningen var pligtig til at betale sine Paalæggersker 7 Kr. i Akkordafsavnstillæg, havde ved en Udmeldelse af nævnte Forening søgt at frigøre sig herfor. Gennem Organisationen var det meddelt Grossereren, at han hæftede herfor til 1. Marts 1941. Fra Trykkeriarbejdernes Brancheklub var modtaget en Resolution, der var videresendt til Forretningsudvalget. Paa Bestyrelsens Vegne foreslog Formanden, at Afdelingen arrangerer et Tillidsmandsmøde og Velkomstfest for nyudlærte den 29. November med Film og Kaffebord. Svend Johansen og Lundin havde givet Tilsagn om at møde som Talere. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Kassereren, *Aage H. Iwersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 16.258,70, og til Hovedkassen var indsendt Kr. 6598,08. Til at underskrive Regnskabet valgtes Bolbjerg og Noach. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 8939,86. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Det vedtoges at bibeholde Lokalunderstøttelsen til berettigede arbejdsløse. Arbejdernes Aftenskole og Svendehjemmet fik hver 25 Kr. i Tilskud. *Gudmund Bloch* stillede Forslag om Forhøjelse af Formandens og Kassererens Honorar med henholdsvis 100 og 200 Kr. om Aaret. Efter en Diskussion for og imod vedtoges Forslaget med 28 St. mod 13. *Hans Hansen* motiverede et Forslag ang. Afholdelsen af et Reklamemøde og meddelte, at Bladene havde givet Tilsagn, men Bogtrykkerne mente ikke at kunne være med. Efter en Del Diskussion vedtoges Forslaget under den Forudsætning, at alle tre Organisationer deltog og delte Udgifterne. Endelig vedtoges det enstemmigt at købe for 1000 Kr. Aktier i Arbejdernes Brændselsforsyning. Aktierne forrentes med 5 pCt. — Til Revisor genvalgtes Gudmund Larsen og til Suppleant Carl Rasmussen. Som Repræsentanter til Fællesorganisationen genvalgtes Aage Iwersen, Møller-Madsen, Engelb. Petersen, Glandrup og Formanden. Lykke nyvalgtes, da Hans Hansen ikke ønskede Genvalg. Som Medlem af Lærlingeafdelingens Bestyrelse genvalgtes Hans Hansen, der gav en Oversigt over Arbejdet indenfor Underafdelingen i det forløbne Aar. Som Bannerbærer genvalgtes Rolf Jensen med Gudmund Larsen som Suppleant. — *Dirigenten* udtalte nogle gode Ønsker for Den nye Forsamlingsbygnings smukke Tilbygning, som vi for første Gang er samlet i, og dermed sluttede Mødet, der var godt besøgt. *C. O.*

Der er Forskel —

De Trusler, det *store* Landbrugs Repræsentanter udstøder imod det øvrige Samfund, og den Paagaaenhed, hvormed de arbejder for Kronens Ødelæggelse ved deres Krav om at binde dens Skæbne til en af de *krigsførende* Landes Mønt, giver Anledning til at drage en Sammenligning mellem den Behandling, der bliver de store Ejendomsbesiddere til Del her i Landet, og den, der vederfares dem f. Eks. i Sovjetunionen.

Og nægtes kan det ikke, at der er en *væsenlig* Forskel. Hvor Sovjetunionen kommer frem, skyder man Godsejerne eller jager dem fra Godserne. Herhjemme sikrer man dem Besiddelsen af de store Jordarealer ved kunstig at hæve Prisen paa Kornet og tvinger derved Husmænd og Arbejdere til gennem en forhøjet Pris paa Foderkorn og *Brød* at bidrage til at opretholde den Meningsløshed, at to Tusinde Godsejere ligger inde med lige saa megen Jord som samtlige 120-130,000 Husmænd — et Privilegium, som mere end noget andet bidrager til, at Landboungdommen drives ind til Byerne.

Dermed være dog ikke udtalt noget Ønske om at faa den russiske Fremgangsmaade bragt i Anvendelse her — det ligger jo ikke for os at benytte saa drastiske Midler. Men der er en anden Maade at fordele de store Jordegodser paa, og den er mere human, men alligevel effektiv: *Læg Skatten over paa Jorden og frigør Arbejdet for de tyngende Skattebyrder!* Saa forsvinder de store Jordprivelegier ganske af sig selv, og Godsejerne vil snart tilhøre Forhistorien.

Men et saa revolutionært Skridt kan vi vel ikke vente af den nuværende Regering, der synes altfor optaget af at afstive og lappe paa det af Monopoler gennemsyrede Udbytningssystem. *Dr. Ensom.*

Lærlingen

Det „obligatoriske" Københavner-Emblem.

Kære Københavnerkammerater!

Vi ønsker aldeles ikke at protestere imod jert Emblem — vi vil dog gerne med nedenstaaende orientere jer lidt nøjere om vort Standpunkt i denne Sag.

I »Typ.-Tid.« Nr. 30 staar der under Københavns Lærlingeafdeling: »Nu skal vi have Emblem!« Det er der ikke noget at sige til; det er jo kun saa naturligt, at I gerne vil have et Emblem, naar flere Provinsafdelinger allerede har det. Og saa indbyder I »Lærlinge fra det ganske Land« til at deltage i en Konkurrence om et Udkast til dette Emblem; men heraf fremgaar det dog ikke paa nogen Maade, at Resultatet af denne Konkurrence skulde være »et Emblem, der kan bæres af Lærlinge over det ganske Land som et Led i den Samfølelse, der altid har præget vort Fags Lærlinge«. Naar I saa i »Typ.-Tid.« Nr. 40 oven i Købet gaar hen og skriver, at jert Emblem betragtes som *obligatorisk* for Lærlingene i hele Landet, *saa* er det, at vi maa tage til Orde. Vi mener ikke, at det virker særlig styrkende paa den ovenfor omtalte Samfølelse, at I uden videre betragter jert Emblem som obligatorisk for det ganske Land, naar det er jer bekendt, at flere Afdelinger allerede gennem længere Tid har haft eget Emblem. Derfor spørger vi: Med hvilken Beføjelse betragter I jert Emblem som obligatorisk? Og er det jeres Mening, at vi andre uden videre skal likvidere vore?

Til Slut skal bemærkes, at et af vor Afdelings Medlemmer har deltaget i jeres Konkurrence med et Udkast til et *Københavner-emblem* (paa dette Emblem er klart og tydeligt anbragt Bogstaverne K. T. L. — K'et betyder Københavns), saa heraf kan I altsaa hverken drage den ene eller den anden Slutning.

Med venlig Hilsen

Rønne Lærlingeafdeling.

Viborg Lærlingeafdeling.

Fredag den 10. November havde Underafdelingen arrangeret en Films- og Udstillingsaften i Forsamlingsbygningen. *Svend Johansen* holdt et udmærket Foredrag om moderne Reproduktionsteknik, hvortil han viste de forskellige Stadier af Clicheens Tilblivelse ved fremlagt Materiale. I Tilslutning til Foredraget kørtes senere en Film. I Tilgift fik vi den herlige »Danmarksfilm«. Endvidere var fremlagt en Udstilling af »Typografsange gennem Aarene«, og her manglede det ikke paa Ideer. Det var en god og udbytterig Aften.

— — —

Lørdag den 11. November holdt Underafdelingen en vellykket Kammeratskabsfest sammen med Smede- og Elektrikerlærlingene i Haandværkerforeningen. Der var stor Tilslutning. Typograflærlingenes Formand, *Ib Schaarup*, bød velkommen, og man sang den første Sang om Elektrikerne. Herefter holdt

C. E. Christensen Festtalen, hvori han hyldede det gode og sunde Kammeratskab. Atter blev et Par Sange for Smedene og Typograferne sunget. Herefter overrakte C. E. Christensen to Præmier til Vinderne af en Satskonkurrence i Anledning Bogtrykkunstens 500 Aars Jubilæum næste Aar. 1. Præmie, et Sølvbæger, skænket af Viborg Stiftstidende, tildeltes Erik Riisgaard Pedersen, og 2. Præmie fik Chr. Andersen, begge Viborg Stiftstidende. Der blev sunget for Damerne, og en Radioavis oplæstes. Efter Kaffebordet blev der danset til Kl. 3½. Det var en munter og fornøjelig Sammenkomst.

Esbjerg Lærlingeafdeling

havde Tirsdag den 31. Oktober arrangeret et Besøg paa Stentrykkeriet, hvor vi blev budt velkommen af C. I. Christensen jun. Herefter besaa vi Virksomheden fra Ende til anden. Litografernes Tilberedning af de blankslebne Sten, hvor først Tegningen blev overført og siden behandlet med forskellige Kemikalier og sidst oversmurt med Gummi for at fremhæve de Punkter, der skulde ses paa det færdige Tryk. Ligeledes fik vi demonstreret en Zinkplades Behandling lige fra Afslibningen til dens Anbringelse i Maskinen til Ofsettryk. Her fik vi en fyldestgørende Forklaring paa Forskellen mellem en Ofsetmaskine og en almindelig Bogtrykmaskine. Til Slut var Deltagerne Gæster ved et veldækket Kaffebord hos Conditor Poulsen. Her takkede H. K. Hansen og Foreningens Formand, Kai Schultz, Herr C. I. Christensen jun. for den gode Aften og Firmaets Velvilje for Aftenens Arrangement.

Kai Andreasen.

Hjørring Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 4. November paa »du Nord«. Formanden bød velkommen og aflagde Beretning, og Sekretæren oplæste Protokollen, der ligesom det af Kassereren oplæste Regnskab godkendtes. — Til Kasserer i Stedet for Axel Frost, der har udlært til Foraaret, valgtes Peter Riisager. Harry Madsen og Verner Nielsen valgtes henholdsvis til Revisor og Revisorsuppleant. — Det overlodes Bestyrelsen at arbejde videre med et Forslag om Satskonkurrence og en eventuel Nytaars- eller Fastelavnsfest. — Det vedtoges at afholde Andespil Fredag den 1. December paa Dyhrbergs Hotel. Til Slut var Foreningen Vært ved et fælles Kaffebord. —*age.*

Vejle Lærlingeafdeling

afholdt Tirsdag den 6. November sin halvaarlige Generalforsamling, hvortil alle Medlemmer var mødt. Formanden, Kay Helge Rasmussen, bød velkommen og til Dirigent valgtes Lokalafdelingens Tilsynsførende, Halvor Hansen. Sekretæren Carl Pettersons Beretning og Formandens Regnskab godkendtes. Til Revisor genvalgtes Johs. Gregersen. — Under Eventuelt vedtoges det eenstemmigt at anskaffe Lands-Emblemet, som skulde betales af Foreningens Kasse. Ligeledes vedtoges det at afholde nogle Foredrag, evt. m. Film, i Vinterens Løb, samt en Spisning sidst paa Vinteren. — Under det afsluttende Kaffebord, som Foreningen var Vært ved, gennemgik Halvor Hansen de nye Svendeprøvebestemmelser, suppleret med forskellige praktiske Oplysninger. *Sekretæren.*

Næstved Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling hos Jensen-Petersen, Fixvej. Formanden, Karl Emil Hylander, bød de mange fremmødte Lærlinge velkommen. Dirigen: Oluf Larsen. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, som eenstemmigt blev godkendt. — Formanden aflagde derefter Beretning over det forløbne Kvartal, der ligeledes godkendtes. Kassereren forelagde Regnskabet, der udviste en Kassebeholdning paa Kr. 109,91. Godkendtes. — Under eventuelt omtalte Formanden Bestræbelserne for et Besøg paa Krydsfinerfabriken, paatænkt arrangeret i nærmeste Fremtid, samt opfordrede Lærlingene til at give Fremmøde ved det paa Lokalafdelingens Initiativ berammede Besøg paa de kommunale Værker. — Endvidere blev der fra et Par Medlemmers Side rejst Spørgsmaalet om Afholdelse af en Vinterfest. Efter en livlig Debat vedtoges det med 7 Stemmer mod 6 at afholde den paatænkte Fest i nær Fremtid. Festudvalget konstituerede sig med 4 Medlemmer samt Lokalformanden, Jensen-Petersen. Efter Generalforsamlingen gav Typ. Sølberg en interessant Omtale af »Lærlingens Forhold til Skuemesteren, hvorunder de teoretiske Krav blev drøftet, suppleret af fremlagte Svendeprøver, der cirkulerede og besaas med udelt Interesse. — Der sluttedes med fælles Kaffebord og kammeratlig Samvær. *Aksel Jensen.*

Nær og Fjern

25-Aars Jubilæum. Maskinsætter *Chr. Christensen* har den 25. November været ansat i 25 Aar paa Aarhuus Stiftsbogtrykkerie, deraf de sidste 21 Aar som Maskinsætter. — Chr. Christensen, der har lært Faget paa samme Trykkeri, hvor han nu kan holde 25-Aars Jubilæum, tog et Aars Tid efter at være udlært en Tur paa Valsen gennem Tyskland, og herfra har han mange glade Minder. — Chr. Christensen har altid været meget interesseret i sit Arbejde som Maskinsætter, og for Aarhus Maskinsætterklub var han i nogle Aar en meget energisk Formand. Vi haaber, han endnu i mange Aar maa have sin faglige Interesse og sin Sangstemme i Behold. Til Lykke, Kesse! *B.*

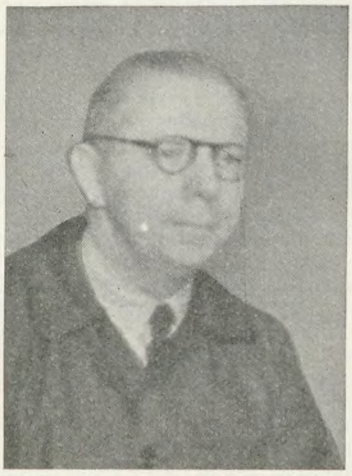

25 Aars Svendejubilæum. Den 27. November kan Trykker *Alexander Oppermann* fejre sit 25 Aars Svendejubilæum. Hans store Bekendtskabskreds vil sikkert mindes ham paa Dagen, som bliver fejret i festligt Lag sammen med Kolleger. *E. F.*

70 Aar. Fhv. Faktor ved »Horsens Social-Demokrat« *Emil Nielsen* fylder 70 Aar den 26. November. Nielsens Helbred svigtede for nogle Aar siden, og han blev fuldstændig ude af Stand til at passe sit Arbejde. Han var en prægtig Kammerat paa sin Arbejdsplads, og lidt Jurist var der ogsaa i ham, og altid mødte vi et glad Sind og et venligt Smil, naar vi søgte Raad hos ham. Ved vore Generalforsamlinger var han for Aar tilbage en meget skattet Dirigent. Vor Hilsen og Lykønskning til dig, Emil! *ich.*

Generalforsamlingen paa Søndag holdes denne Gang paa *Enghavevej* og begynder *Kl. 13,30.* Alle Tillidsmænd bedes, saa vidt det er dem muligt, deltage saavel som Medlemmerne iøvrigt.

I Aften Kl. 20 holder Trykkeriarbejdernes Klub Møde i Rømersgade 22, Karl Marx-Salen. *Ernst Berg* taler og *Svend Johansen* kører Film. — Tag Konen med!

Paa Søndag leder *Møller-Madsen*, Odense, Instruktionen for Maskinsættere i Nakskov Avis Maskinsætteri.
Der begyndes Kl. 9,30.

8-Magasins-Maskinen demonstreres paa Søndag Kl. 10 og 12 i Eriksens Maskinsætteri. Der er kun Adgang mod Kort, som faas hos *Lundin.*

Slagelse Trykkerklub indbyder Kollegerne og deres Damer til en Oplysningsaften i Morgen Kl. 19,30 paa Turistkafeen, Nytorv. *Svend Johansen* holder Foredrag og kører Film. Udenbys Kolleger er velkomne.

Folke-Ferie arrangerer Vinterrejser til norske og svenske Vinterpladser. En Julerejse arrangeres til Norge og en til Frederiksværk. Nytaarsaften laves en festlig Tur til Hillerød. Alt nærmere oplyses af Bureauet i Frederiksborggade 42 (Telefon Central 2617).

Valget af Arbejdsanviser. Vi har modtaget Anbefalinger for et Par Kandidater til Posten som Arbejdsanviser. Men da Valget ikke foregaar før i December, har vi henlagt dem til et senere Numer.

Rettelse. I Referatet i forrige Numer af »Typ.-Tid.« af Medlemsmødet i Københavns Afdeling, afholdt d. 8. November, var ved en Fejltagelse undladt Nævnelse af følgende Kolleger: *Aage Zuschlag, Chr. B. Petersen* og *Georg Mathiesen*, som ønskede at stemme Nej til Overenskomstforslaget, ud fra den Opfattelse, at Forslaget ikke gav Dækning for de skete Prisforhøjelser samt fratog Organisationerne den frie Forhandlingsret. *Sekretæren.*

Arbejderhøjskolerne kalder. Der er endnu Tid til at overveje Muligheden for at komme paa Højskole i Vinter. Den 3. November begyndte den 6 Maaneders Vinterskole for unge Mænd paa vore Højskoler i Esbjerg og Roskilde.

Betalingen for Skoleopholdet er 90 Kroner pr. Maaned. Arbejdsløse kan søge Understøttelse hos Arbejdsløshedsfonden. Skema udleveres gennem Arbejdsløshedskassen og indsendes til Arbejdsdirektoratet. For saa vidt Vedkommende anses for understøttelsesberettiget, kan han regne med at faa hele Beløbet, 90 Kr. mdl., bevilget af Arbejdsløshedsfonden.

Unge arbejdsløse kan paaregne Optagelse til hen i December Maaned. Men opsæt det ikke unødigt. Unge Mænd, som har Lyst til et saadant 6 Maaneders Kursus, bør *snarest* sætte sig i Forbindelse med en af de to Skolers Forstandere. Her gives alle nærmere Oplysninger. *Esbjerg:* Forstander *Poul Hansen*, Arbejderhøjskolen, Esbjerg. *Roskilde:* Forstander *Hj. Gammelgaard*, Roskilde Højskole, Roskilde.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

25. September. — Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn 12.-9. — Voldgiftssagen om Helligdagsbetaling for medhj. Arbejde var tabt. — En ulovlig Lærlingeansættelse var berigtiget, Firmaet Erik Jeppesens Bogtrykkeri faar en Bod paa 50 Kr. — Ved Mægling var et Spørgsmaal om Gratialer ordnet saaledes, at det Beløb, som var tiltænkt Arbejderen som maanedlig Gratialeløn, omsættes i forhøjet Ugeløn, idet Gratialeløn ikke er nogen legal Lønningsform i vort Fag. — Et ret nyt Stentrykfirma, Hansen & Westerdahl, havde i nogen Tid beskæftiget en ung Mand (tidligere Lærling) som Trykkeriarbejder uden at lønne ham med Fagets Mindsteløn; det manglende var nu indgaaet som Bod. — En Trykkeriarbejder havde afspaseret uden for Tiden; maatte gøres om, men mod halv Løn, da Firmaet ogsaa havde Skyld. — Hos et Firma havde et Par Sætterlærlinge i August arbejdet en Del over; Firmaet var indgaaet paa at lade det tilsvarende afspasere mod fuld Løn. — Drøftedes en Tillidsmands Stilling i et Firma, hvor visse Forhold kan true med paa uberettiget Maade at skade Tillidsmandens Stilling. — I Fællesmøde havde Københavns Bogtrykkerforening erklæret at mene sig berettiget til, fordi Ledighedsprocenten i tre Maaneder havde været under 8, herefter at medregne Maskinsættere som Sættersvende ved Beregningen af Antallet af Sætterlærlinge; vort Standpunkt er, at man vel kan være berettiget til at medregne Maskinsættere, men kun indtil Ledighedsprocenten atter maatte blive 8 eller derover. — Den i sidste Møde behandlede Understøttelsessag var i Mellemtiden bleven afgjort af Forretningsudvalget. — Et Spørgsmaal om en Optagelsesbegæring drøftedes. — En Lærling var bleven nægtet Løn under Sygdom; da Henvendelse til Læremesteren ikke havde frugtet, var Anmeldelse til Politiet sket. — Et Spørgsmaal om et Medlems Beskæftigelses- og Ledighedsforhold havde det ikke været muligt at faa ordentligt opklaret hverken ved Medlemmets eller hans Principals Hjælp; Arbejdsdirektoratets Hjælp paakaldes. — Spørgsmaal om en Tillidsmands Stilling drøftedes. — Den lille Forening T. B. bevilges 50 Kr. — Ungsvendefesten fastsattes til 31. Oktober. — Det løbende Spørgsmaal om Døgndriftsforstaaelse drøftedes. — Fællesskrivelse fra Bogtrykkerforeningen og os til Telefonselskabet refereredes. — Tidnings-Handsättare-Sektionen i Stockholm indbyder Afdelingen til at lade sig repræsentere ved en Jubilæumsfest i Stockholm 20.—22. Oktober; Axel Jensen delegeredes. — Sager ang. Landophold behandledes. — Det vedtoges at tilsende gamle Medlemmer »Typ.-Tid.« ugentlig. — Refereredes Cirkulære fra De samv. Fagforbund om at paapege Muligheder for forøget Beskæftigelse i Fagene. — Mødet hævet.

16. Oktober. Klage indgivet til Den faste Voldgiftsret over formentlig Tarifbrud hos Papirvarefirma. — Refereredes Forhandlinger vedr. Forstaaelsen af og Gennemførelsen af den i Foraaret med Papirvarefabrikanterne indgaaede Overenskomst. — Refereredes pludselig opstaaet Sag i Kristeligt Dagblad, hvor en pludselig Afskedigelse af en Rotationstrykker havde ført til en Række Foranstaltninger, som havde medført, at Firmaet nu havde klaget til Den faste Voldgiftsret; Sagens Udvikling refereredes; desværre maatte Formanden meddele, at hvis han fra Begyndelsen havde faaet sandfærdig Oplysning om Sagens Omstændigheder, vilde der ikke være blevet nogen Sag. — Refereredes en til Socialministeriet indgiven Sag af principiel Natur for at faa Spørgsmaalet om Lærlinges Stilling i H. t. Overarbejdslov og Lærlingelov klaret. — Personale i Dagblad har fortsat ikke kunnet enes om et tidligere behandlet Forhold (indbyrdes Andel i Helligdagsture); Repræsentanter for Personalet er nu tilstede for over for Styrelsen at fremsætte de modstridende Synspunkter; efter at disse Kolleger havde haft Adgang til at fremsætte deres Synspunkter, og efter at forskellige Spørgsmaal var besvaret, enedes man om, at Sagen skal søges løst ved Forhandling mellem Hus og Personale med Afdelingsformandens Bistand. — Ved Henvendelse i Universaltrykkeriet havde Formanden konstateret, at der gennem længere Tid var gjort Brud paa Overenskomsten om Afspasering og paa Overarbejdsloven, hvad angaar Maskinsætter Paul Bøst; denne indstilles til tre Maaneders Karantæne og skal straks afspasere de manglende 13 Dage; Firmaet maa iøvrigt ogsaa anses hjemfaldent til Straf. — Ved Mægling var et Stentrykfirma paalagt en Bod paa 75 Kr. for at have anvendt et Par Bogbinderelever til Hjælpearbejde i Trykkeriet og herved ikke efterlevet vor Tarifs Betalingsbestemmelser. — Refereredes Skrivelse til en Tillidsmand. — Et Medlem (en Faktor) havde ikke »haft Tid« til at holde Ferie; maa nu holde den i Oktober uden Varsel. — I mindre Trykkeri havde et Par unge Mennesker lejlighedsvis været anvendt ved Arbejde, som maa anses tarifomfattet; efter Paatale var nu en Trykkeriarbejder antaget. — Firmaet Brdr. Thøgersen var overdraget til et Konsortium under Firmanavn Brdr. Thøgersens Eftfl.; der havde været en Betalingsstandsning, som dog var berigtiget. — Refereredes en Betalingssag fra »Politiken« vedr. Skelnen mellem at gaa paa ny Forlægning og at arbejde over. — I mindre Trykkeri var forskellige tarifmæssige Uregelmæssigheder konstateret og paatalt. — Ureglementeret Arbejds- og Ledighedsforhold var konstateret i mindre Trykkeri, paatalt og berigtiget samt et mindre Efterbetalingsbeløb erlagt. — Et Spørgsmaal om, hvorvidt en Svend 1. Aar paa Lærestedet, som i Foraaret fik de 2 Kr., som tillagdes alle med Løn indtil 75 Kr., nu ved Aarets Udløb skal kunne bibeholde 2-Kronen som et personligt Tillæg, drøftedes, idet K. B. ser saadan paa det, at han ikke har Krav paa mere end Minimalløn plus Reguleringstillægget; overvejes nærmere. — Bogtrykkerforeningen ønsker den 10. overtallige Trykkerlærling anbragt; godkendtes. — Fra K. B. foreligger Skrivelse vedr. Forstaaelsen af Døgndriftsbestemmelserne: Forstaaelsen afviger fra vor. — Et Firma har ønsket at etablere et særligt Hold af Maskinsættere saaledes, at dette Hold arbejder halvt som Maskin- og halvt som Haandsættere, hvilket Personalet ikke havde ment at kunne indgaa paa, og det maa medgives, at en saadan Ordning næppe kan forlanges. — Vedr. Uddannelse af Maskinsættere foreligger et Par Afgørelser af prin-

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

cipiel Karakter. — To Feriespørgsmaal har været til Behandling for Ferienævnet; naar Afgørelse foreligger, vil disse i deres Helhed blive refereret i »Typ.-Tid.«. — Refereredes Skrivelse til Bogbinderforbundet ang. en af Forbundet foranlediget Afskedigelse af et af vore Medlemmer. — I Tilslutning til tidligere Drøftelse refererede Formanden et Møde med Kassererne og Revisionen vedr. Regnskabs- og Revisionsordningen. — Sager ang. Landophold, hvilende Ret og Ekstrahjælp behandledes. — Der førtes en Drøftelse om Mulighederne for at opnaa en Dækning af Prisforhøjelserne og for højere Understøttelse til de ledige; Styrelsen slutter sig til de Betragtninger, som Afdelingsformanden har gjort gældende i »Typ.-Tid.« Nr. 38 (»Krigen og vort Fag«), idet man ogsaa er opmærksom paa de for Tiden paagaaende Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne; det paalægges Formanden til Forretningsudvalget at referere Styrelsens Drøftelse af disse Spørgsmaal. — Mødet hævet.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

16. November: Sønderborg 500,00; 18. November: Assens 300,00; 21. November: Esbjerg 600,00, Helsingør 400,00.

København, den 21. November 1939.

Forretningsudvalget.

Typografernes Stiftelser

afholder sin

aarlige Generalforsamling

Søndag den 10. December Kl. 10.30 i Rømersgade 22[1].

Dagsorden i Henhold til Lovene. *Styrelsen.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Niels Chr. Jensen, udl. 16. 11. 39 hos B. Nielsen (arb. s. St.), Trykker Kaj Chr. Hansen, udl. 17. 11. 39 hos Spuhr (arb. s. St.), Trykker Edvin Plato, udl. 15. 11. 39 i Grafisk Institut (arb. s. St.), Paal. Ebba Jensen, udl. 15. 11. 39 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Sætter William Christensen, tidl. Medl. (A. C. Schmidt).

Helsingør: Sætter Holger Andreas Møller Nielsen, udl. 15. 11. 39 i Dagbladet »Nordsjælland«. Ringsted: Sætter Evald Mouritz Brenøe Olsson, udl. 15. 11. 39 i Venstres Folkeblad.

Tiltraadte

København: 6240 Albert Eggers fra Aalborg (Militær), 5262 Børge Westergaard fra Aalborg (Militær), 3676 Harald Andreasen fra Rejse (arbl.), 4972 Marie Hansen fra Esbjerg (arbl.), 7480 Egon Samuelsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 6429 Gunnar Vestergaard (overfl. fra Tekstilarb.). Aarhus: 6139 Palle Sørensen (arbl.), 5352 Johs. E. Hestbek (arbl.). Fredericia: 5961 Kaj Ove Schaumann (Militær). Hjørring: 5504 Alfred R. Lauritzen (Ekspresstrykkeriet). Kolding: 2844 Viktor Christensen (arbl.), 3372 Jørgen Knudsen (arbl.), 3830 Friedrich Hess (arbl.). Odense: 6022 Ole Mazanti (arbl.). Roskilde: 6376 Fritz W. Nielsen (arbl.). Viborg: 3460 B. Frederiksen (arbl.).

Fratraadte

København: 5975 Ole Funch til Stege, 6022 Mazanti til Odense, 5541 Poul Johansen til Hillerød.

Aalborg: 5262 Børge Vestergaard til København (Militær), 6240 Albert Eggers til København (Militær), 5504 Alfred Lauritzen til Hjørring i Pl. Aarhus: 7731 Holger Berg Nielsen paa Rejse. Hjørring: 4828 Karen Pedersen til Randers (syg). Maribo: 5398 B. H. B. Bennedsen til Nykøbing F. i Pl. Silkeborg: 5352 Johs. Hestbek til Aarhus (arbl.).

Udmeldt

København: 6169 Orla Hermann Nielsen (fratraadt Faget).

Døde

København: 8411 Carl Tiedje, 1689 Collins Hustru Frederikke.

Næstved: 6802 Emanuel Kann.

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Dygtig Sætter-Trykker,

ca. 30 Aar, antages. For den rigtige Mand fast Arbejde. Billet, mrkt. »189«, modtager Ekspeditionen.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance. Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang Program. — *Dansk Kursus*, Hillerød.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2[2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE

Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 48 *København den 1. December 1939* *66. Aargang*

Svendeprøverne i Provinsen

Efteraarets Svendeprøver er afsluttet, og der kan være Grund til at omtale disse Prøver og de Betingelser, som de unge indenfor Faget har for at kunne udføre en god Svendeprøve. Lad mig da sige det straks, at der er god Fremgang at spore, og dette skyldes ikke mindst de Særtryk af Bogtrykkerbladets Artikler om de skærpede Krav til Svendeprøverne her i Provinsen, hvor de unge Aspiranter grundigt fik forklaret, hvordan de skal løse de Opgaver, der stilles dem.

Hvis nu alle vore Lærlinge havde samme Vilkaar at udføre deres Svendeprøver under, saa vilde vi uden Tvivl faa betydeligt bedre Resultater at se, men Lærestederne er saa vidt forskellige her i Provinsen. Vi har f. Eks. faaet sendt Skemaer ind, hvor Teksten i Skemaets Hoved var sat med Versalier, fordi man ikke paa Trykkeriet havde saa megen Petit og Nonpareille at der kunde sættes et Skema op — eller hvad mener man om et Trykkeri, hvor der ikke fandtes en Sættelinie paa 20 Cicero, men Aspiranten fik overladt en paa 17 Cicero. Et andet Sted forlangte man, at Svendeprøven skulde aflægges om Natten efter at Dagens Arbejde var færdigt.

Undervisningen paa vore tekniske Skoler er ogsaa meget forskellig. I nogle Byer har vi udmærkede Fagklasser, som ogsaa har sat gode Spor i vore Svendeprøver, men mange Steder, ja, desværre de fleste, er der slet ingen faglig Undervisning i Forbindelse med teknisk Skole.

Under saadanne Vilkaar maa der ganske naturligt blive stor Forskel paa de aflagte Svendeprøver. Og alligevel forsøger man at drage Sammenligning mellem Prøverne i København og Provinsen. Det mener jeg nu ikke, man skal, for selv om Trykkeriernes Kvalitet stort set maaske kan være nogenlunde ens, saa er Undervisningen vidt forskellig. I København faar alle Lærlinge det 4. Læreaar et 10 Ugers Dagkursus paa Fagskolen for Boghaandværk, og det siger sig selv, at denne Undervisning tilrettelægges med Svendeprøven for Øje. Nu er der endvidere Udsigt til, at alle Svendeprøverne indenfor vort Fag i København skal aflægges paa Fagskolen. Endvidere er der i København kun 32 Skuemestre, der alle samles og deltager i den endelige Bedømmelse. Her i Provinsen har vi ca. 350 Skuemestre, fordelt over det ganske Land. Man kan sige sig selv, at Bedømmelsen maa blive ganske anderledes ensartet end i Provinsen.

Vi har den Bestemmelse i vort Regulativ, at hvis de lokale Skuemestre kasserer en Svendeprøve eller tildeler Medalje, saa kan Svendeprøvekommissionen foretage en ekstra Bedømmelse og forandre de lokale Skuemestres Afgørelse. Det er da ogsaa sket flere Gange, at vi har nedsat en Karakter, fordi vi ved at sammenligne samtlige Prøver kommer til det Resultat, at Skuemestrene har været for flotte, men det har ogsaa sket, at en af Skuemestrene kasseret Prøve er blevet godkendt af Kommissionen med Prædikatet Antaget, fordi vi mener det uheldigt, at der andre Steder er antaget Prøver, som er daarligere end den kasserede. Og skal vi naa til en blot nogenlunde ensartet Bedømmelse, maa Kommissionen benytte sig af denne Ret. Det har vore Skuemestre ogsaa været indforstaaet med. Ja, nogle Steder har man bedt Kommissionen træffe den endelige Afgørelse.

Hvis vi under de givne Kaar skal naa længere frem — og det skal vi —, saa maa vi udbygge den faglige Undervisning paa Teknisk Skole. Der er heldigvis i en Del Byer gode Fagklasser, hvad enten Undervisningen foregaar paa Teknisk Skole eller paa et privat Trykkeri, og her maa det kunne lade sig gøre, at Lærlingene fra mindre Byer kan faa Undervisning, især da der kan søges om Tilskud til Rejseudgifterne. Senere kan man maaske tage Tanken om en Fagskole for Provinsen op til Drøftelse.

Men ogsaa Lærestederne maa forbedres. Vi maa forlange, at der paa Lærestedet findes saa meget Materiale, at Lærlingen kan aflægge sin Svendeprøve under nogenlunde taalelige Vilkaar. Det faglige Udvalg har Ret til at indstille til Myndighederne, at et Lærested bliver forbudt at antage Lærlinge, fordi Forholdene ikke er gode. Men det er da ogsaa mit Indtryk, at paa de Steder, hvor man fortsat ønsker at uddanne Lærlinge, dèr bestræber man sig paa at anskaffe Materiale, som gør det muligt at skabe en antagelig Tryksag.

Vi er klar over, at de større Trykkerier har de bedste Betingelser for at uddanne Lærlinge, naar der er Tale om Materiale, men det er ikke altid nok, at der er Materiale, der maa ogsaa Vilje og Flid til, og her har de Trykkerier, hvor Mester selv er med ved Arbejdet fra Morgen til Aften, en Fordel. Vi ser da ogsaa ofte, at de pæneste Svendeprøver kommer fra de smaa Virksomheder. Der for maa vi ogsaa kunne faa Svendeprøverne mere ensartede med Tiden.

Maaske vi senere skulde gaa over til en Landsbedømmelse her i Provinsen? Det skulde da være saaledes, at de lokale Skuemestre tog den teoretiske Bedømmelse, den praktiske Bedømmelse af Udslutning m. v. og gav en Fremstilling af de Forhold, hvorunder Lærlingen aflægger sin Svendeprøve, bl. a. Materialets Beskaffenhed og Mængde, Trykkeriets Størrelse og de Arbejder, som Lærlingen almindeligvis har været beskæftiget med. Naa, det er Fremtidsperspektiver, som kun kan gennemføres ved en Ændring af det nugældende Regulativ.

Jeg vil til Slut gerne takke alle Skuemestrene for hurtig Aflevering af Svendeprøverne. Det lykkedes os derved at faa alle Svendebrevene udsendt midt i Oktober, saa de kunde overrækkes de unge Svende inden 1. November.

Men husk, at hvis en Trykker indstilles til Medalje, saa skal Tilretningsarkene følge med ind til Kommissionen,

og saa bare en lille Ting, at Omslaget til de 12 Prøver ikke er større end et halvt Ark kulørt Karton.

Ja, saa er der endelig den Oplysning, at nu ligger der et Eksemplar af samtlige Prøver hos hver af Kommissionens Medlemmer, som kan faas til Gennemsyn sammen med en Karakterliste for hver Svendeprøve.

E. Stenstrup-Jensen.

At være eller ikke være . . . . .

Kollega *Vald. Nielsen*, der er Maskinsætter og som en Følge deraf har sit specielle Standpunkt at tage Hensyn til, har — paa Grund af nogle velmente Ord fra min Side — fundet det betimeligt at fare i Blækhuset, parat til at agere Defensor for den Branche, han tilhører, hvilket just ikke kommer som nogen Overraskelse for mig. Det er jo ret bekendt, at som man raaber i Skoven faar man Svar! Efter først at have kaldt mig *ironisk*, prøver V. N. at klarlægge sine Synspunkter, men ikke tilstrækkeligt, *hvis man gerne vil danne sig et virkeligt Skøn over, hvad han egentlig mener om Dobbeltbranchen »Haandsætter-Maskinsætter«.*

Emnet har før været behandlet, siger Vald. Nielsen. Ligervis som den berømte Kat . . . altsaa ikke den fra Nærum . . . gaar han uden om den varme Grød, hvorpaa han giver sig i Lag med at belyse Personale-Forhold et eller andet Sted i Provinsen. Vi kommer ikke Problemet til Livs, endsige løser det, ved at være enige om, at Anciennitets-Systemet er det *mest retfærdige*, naar det gælder Uddannelse af Reservemandskab til Maskinerne. Iøvrigt er det jo ogsaa Bogtrykkerne, der har det afgørende Ord at skulle sige. Der kan eventuelt være enkelte Principaler af den Mening, at det s'mæn er hipper som happer med Anciennitet, blot den paagældende Typograf er i Besiddelse af teknisk Dygtighed i det Omfang, som behøves.

Dette Forhold er imidlertid *ikke* Kernen i den Sag, som jeg af ren og skær Brancheinteresse har gjort mig til Talsmand for; men er — hvad ogsaa V. N. har konstateret — *noget meget mere alvorligt.*

I Kapløbet om at opnaa Beskæftigelse ved Faget, er Haandsætterne paa Forhaand handicappet, idet Maskinsætterne som saadan *indtager en Preferencestilling!* Ganske vist blev der paa et fælles-fagligt Diskussionsmøde fornylig hævdet, at dette *ikke* var Tilfældet. Naar en Maskinsættter uden videre Dikkedarer kan vende tilbage til »den hjemlige Kødgryde« og dér spille Rollen som Haandsætter, *er et saadant Forhold da ikke lige netop det, man kan kalde et Fortrin?* En almindelig Sætter maa jo — hvad vi alle véd — først gennemgaa en vis Uddannelse samt bestaa en afsluttende Prøve, inden han er i Stand til at kunne paatage sig et Job som Maskinsætter. Altsaa et Minus, hvor de andre kan triumfere med et Plus!

Vald. Nielsen kan ikke rigtig forlige sig med den »brutale« Tanke, som undertegnede, samt mange mange andre Haandsættere, ønsker virkeliggjort, nemlig denne: *at Maskinsætterne giver Afkald paa deres »Lebensraum« i de Lokaler, hvor Vinkelhagen dominerer.* Han er af den Opfattelse, at et saadant Ultimatum til vordende Maskinsættere vil komme til at betyde en altfor ringe Tilgang ved Maskinerne . . . og endnu værre: Krav om Dispensation fra Overarbejdsloven m. m. Naa — det gaar jo ikke altid saa galt, som Præsten prædiker! Det traditionsrige, typografiske *Haandværk* er efterhaanden blevet *mekaniseret* i et ligefrem amerikansk Tempo, og vil, i stadig Forbindelse med den tekniske Opfindsomhed, blive det i en endnu mere udpræget Grad; saa det bliver nærmere en hel anden Kategori end Maskinsætterne, der maa betænke sig . . . overveje . . . tage en Beslutning om, hvad der er mest fordelagtigt. Det vil selv en Ikke-Fagmand kunne forstaa.

I min Artikel skrev jeg bl. a.: »Stort set er der vist ikke ret mange Haandsættere, der nærer Sympati for Sættemaskinerne, som i høj Grad har gjort mange Haandsættere overflødige.« Dette Citat har min ærede Kollega radbrækket saa meget, at det for ham har faaet *en helt anden Betydning end den, der var tilsigtet fra min Side.* At der paa visse Arbejdspladser ligefrem er *overvættes Begejstring for Sættemaskinerne*, kan man ikke, selv med sin bedste Vilje, betragte som Norm for, hvorledes og hvordan de øvrige Tusinder af Haandsættere i Provins eller Hovedstad tænker og mener desangaaende. Muligvis har disse Sættemaskine-Enthusiaster faaet Øjnene op for, *at det ikke er paa Haandsætternes Arbejdsmark, man skal plukke Chancernes gyldne Frugter , , . og derfor salverer sig i Tide, naar Lejlighed gives!*

Maskinsætterne har ikke noget imod at nyde de Goder, som de to Brancher kan yde dem, men naar det kan komme til at dreje sig om *Arbejdsløshed*, foretrækker de i ni af ti Tilfælde at skifte Ham, d. v. s. *at beskæftige sig som Haandsættere.* I saa Henseende kunde de lære af Stereotypørerne, om hvorledes man kan og bør bære sig ad. Det hænder af og til, at en Stereotypør bliver ledig og saafremt han samtidig har Uddannelse som fuldbefaren Haandsætter, kunde han jo paaberaabe sig Retten til at blive beskæftiget i denne Gren af Faget, *paa samme Maade som Maskinsætterne ønsker det*, men i Stedet for viser han Samhørighed med den Branche, som han nu er tilsluttet, ved at være *arbejdsløs* Stereotypør.

Angaaende Arbejdsmulighederne iblandt Haandsætterne: Bortset fra det Kvantum, *som endnu er levnet os* . . . det, som Maskinsætterbranchen ikke har okkuperet, saa er der i Tidens Løb opstaaet noget, der kaldes for Maskinsats-Montører (i Tarifen rubriceret som Sættemaskinemedhjælpere), og denne Form for typografisk Aktivitet har selvsagt slugt en lille Procentdel ledige Haandsættere. Men der er stadigvæk *mange* tilbage, som maa nøjes med og være glade til, hvis de har *1* — (siger og skriver én) — Arbejdsdag pr. Uge, ja endog mindre end det. At Maskinsætterne saa ydermere gør disse Kollegers daglige Helvede endnu hedere end absolut nødvendigt ved Kravet om at blive betragtet *som værende Haandsættere*, virker ikke videre sympatisk eller paa nogen Maade kollegialt.

At være eller ikke være, det er herom Sagen drejer sig! Enten er man H.-Sætter eller ogsaa er man M.-Sætter. Kombinationen dem imellem burde være en saga blott. Dette maa en Maskinsætter tage i Betragtning og til Efterretning, naar han staar overfor det tænkelige: *at blive arbejdsløs.* Denne beklagelsesværdige Form for Mennesketilværelse er *ikke alene* forbeholdt Haandsætterne. Ogsaa vore maskinelt uddannede Kolleger bør bære *deres* Part af Byrderne. *Bebel Sørensen.*

Dansk Typograf-Forbund

Juleunderstøttelse gennem Hjælpekassen

I Henhold til Lovenes § 67 kan der af Hjælpekassens Midler ydes en Juleunderstøttelse paa 20 Kr. til langvarigt syge, Invaliderentenydere, gamle Medlemmer og Enker.

Desuden kan der i Henhold til Beslutning af Forbundsstyrelsen ydes 20 Kr. til Medlemmer i Militærtjeneste.

Ansøgning om Hjælpen tilstilles i *Provinsen* Lokalafdelingernes Styrelser, og d'Hrr. Lokalformænd bedes *senest 15. December* til Forretningsudvalget indsende Fortegnelse over Ansøgerne, bilagt med fornødne Oplysninger.

I *København* indsendes Ansøgninger til Afdelingskontoret, Evaldsgade 3, *senest 15. December.*

Det bemærkes, at *arbejdsløse Medlemmer* (herunder Rejsende) *ikke* skal ansøge om Julehjælp, men vil i det Omfang, de opfylder Betingelserne for Udbetaling af Julehjælp, faa denne udbetalt af Lokalkassererne.

Nærmere Meddelelse herom vil senere fremkomme.

København, den 28. November 1939. *Forretningsudvalget.*

Den nye Dyrtidsordning i Provinsen

Esbjerg Lokalafdelings Bestyrelse har fundet det formaalstjenligt at tilsende »Typ.-Tid.« en Protest mod, at Provinskollegerne ikke er blevet informeret om Forløbet af den Overenskomstsituation, som Københavns-Kollegerne og en lang Række andre Fag har været med i, ligesom man er utilfreds med, at der ikke er givet en nærmere Udredning af det nye Pristalsgrundlag, *før* Forbundsstyrelsen traf Afgørelse.

Hertil ønsker jeg at bemærke, at det ikke hidtil har været Pligt eller Sædvane, at Provinsens Forretningsfører gav Informationer til Provinsmedlemmerne om, hvorledes Overenskomstsituationer for Københavns Tarifomraade eller helt andre Fag udviklede sig.

Der kan i denne Forbindelse kun være Pligt til at give Meddelelse i det Omfang, som Sagerne vedrører Provinsens Omraade.

Som det er kendt, udløber Provinsens Overenskomst ikke til 1. Marts 1940, men først i 1942, og vi var saaledes *ikke* delagtig i Afgørelsen af Hovedorganisationernes Overenskomstforslag, men kunde dog — Forslagets Vedtagelse forudsat — bestemme, om vi ønskede den nye Pristalsregulering eller vilde bibeholde den hidtidige.

For at bedømme, hvilken Ordning der var bedst, ønskede Esbjerg Afdelings Ledelse altsaa at faa Besked, *før* Sagen blev afgjort af Forbundsstyrelsen.

Dette var praktisk umuligt.

Forslaget blev forelagt De samvirkendes Repræsentantskab Fredag den *3.* November og vor Forbundsledelse Onsdag den *8.* November, og da man vel ikke vil forlange en nærmere Udredning paa anden Vis end gennem »Typ.-Tid.«, forekommer Protesten mig noget ved Siden af.

Hertil kommer yderligere, at der ikke før Tirsdag Morgen den *14.* November var skabt absolut Klarhed over og Sikkerhed for, *hvilket Beløb* Provinskollegerne kunde tilkomme efter den nye Ordning, og der blev *samme Dag* udsendt fornøden Information til samtlige Lokalformænd og -Kasserere.

Under Hensyn til ovenstaaende faktiske Forhold finder jeg Anledning til at udtale Haabet om, at naar ansvarlige Lokalledelser en anden Gang skulde være utilfreds med et eller andet, at man da i hvert Fald gør et Forsøg paa at indhente Oplysninger paa rette Sted, før man farer i Blækhuset og laver Protestresolutioner.

— — —

Om *Dyrtidstillæggets Størrelse* er der givet Meddelelse i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«.

Ved Besøg i et Par Filialer har jeg dog konstateret, at man ikke overalt tilfulde har forstaaet Meddelelsen, og det indskærpes derfor, at den hidtidige Løn fra og med Fredag d. 17. Novbr. tillægges *Kr. 3,26* for alle faglærte Arbejdere og mandlige Trykkeriarbejdere samt *Kr. 2,11* for kvindelige Trykkeriarbejdere. De lokale Ledelser bør hver indenfor sit Omraade undersøge, om rigtig Udbetaling er sket.

Det nye Dyrtidstillæg er udregnet paa følgende Maade:

Faglærte Arbejdere og mandlige Trykkeriarbejdere tillægges 0,85 Øre pr. Time og pr. Points, kvindelige Trykkeriarbejdere derimod kun 0,55 Øre pr. Time og Points.

Der regnes i alle Tilfælde med 48 Timer pr. Uge, og Ugetillægget bliver derefter 40,8, henholdsvis 26,4 Øre pr. Points.

Pristallet steg med 7 Points, og da Provinsen i Forvejen havde et Points til Gode, skal der regnes med henholdsvis 8 Gange 40,8 og 26,4 Øre, ialt Kr. 3,26 og 2,11.

Ths. Pedersen.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Landssammenslutningen af Trykkere

(2. Kreds)

Søndag den 3. December Kl. 13
i Arbejdernes Bygning, Roskilde.

Robert Petersen taler om
Oplevelser og Indtryk fra en Rejse i Tyskland og Schweitz.

Svend Johansen viser
En litografisk Virksomhed med Kartonnagefabrik og
Engelske Miehle-High-Speed-Toturmaskiner.

En Del smukke Tryksager fra Rejsen vil være fremlagt til Gennemsyn.
Alle Kolleger er velkomne.

Arrangeret af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Brev fra Oslo

Det Norske Arbejderparti har hatt landsmøte i Oslo. I de senere år har partiet mer og mer fjernet sig fra sin radikale Fortid, så det var ganske naturlig at man også i partiets program og retningslinjer foretok de forandringer, som alt var gjennemført i praksis. At dette ikke kunde foregå uten en del rivninger og opposisjon var jo også helt naturlig. Nu har man »nyorientert« sig frem til den demokratiske styreform. Om partiets faglige retningslinjer utspant der sig en ganske livlig meningsutveksling hvor vi, som hevdet en noe annen opfatning en partiets koryfeer, fikk gå igjennem. Borgfred under »samfundet«s beskyttende vinger er parolen. Vi har fått »voldgift« i transportfaget. Det er nesten tragisk å tenke på, at den norska arbeiderklasse mangen gang har gått til kamp mot samfundets forsøk på å blande sig inn i forholdet mellem arbeidere og arbeidsgivere. *Nu* er det som det skal være. Vi tenker med gru på den dag da de borgerlige partier overtar regjeringsmakten. Hvordan vil da fagbevegelsen stå og hvorledes vil man da kunne forklare forandringen i den faglige taktikk? Hvordan vil man da stille sig til voldgift? Og hvordan vil man kunne gjøre arbeiderne forståelig, at man da må forkaste en fremgangsmåte, som man tidligere har akceptert? Imidlertid er »nyorienteringen« en kjensgjerning og vi får innrette oss derefter.

Arbejderne forlanger kompensasjon for dyrtiden. Imidlertid har prisstigningen ennu ikke fått fullt uttrykk i de offisielle tall. Prisindeksen viser kun liten stigning på tross av, at alt er så meget dyrere en tidligere. Om et par uker får vi tallet for 15 november og då vil, hvis ikke det hele er bluff, pristallet vise en voldsom opgang. Imidlertid har Arbejdsgiverforeningen avvist forhandlinger om dyrtidstillegg med den begrunnelse at man venter på voldgiftsavgjørelsen i transportfaget. Dommen i dette fag kommer således til å få den allerstørste betydning for den norske arbeiderklasse. Hvis tillegg ikke kan opnåes kommer vi til å få samme oprivende arbeidskamper som tidligere, selv om vi aldrig så meget har arbeiderregering.

Den kommunistiske presse gjør fortvilte forsøk på å forklare, ja forsvare russernes streker overfor Finland. Imidlertid tar alle ærlige arbeidere avstand fra kommunistpartiet i denne sak og jeg skulle ikke ta altfor meget feil om netop dette slaviske kryperi for herrene på Kreml er den siste spiker i det norske kommunistiske partis likkiste.

Det norske typografforbunds landsmøte er fastsatt til den 20 mai og følgende dage. Landsmøtet blir holdt i »Håndverkeren«, samme sted som det siste landsmøte.

Oslo, den 18 november 1939. *B. F—m.*

Dirigenten

er Titlen paa en af *Chr. Christiansen* udarbejdet Haandbog om Mødeformer og Mødeteknik. Bogen, der er udkommet paa Forlaget »Fremad«, og er paa et lille Hundrede Sider, indeholder en meget nyttig Vejledning for de mange, som paa en eller anden Maade beskæftiger sig med Møder, hvad enten dette er som Arrangører, Dirigenter, Talere eller almindelige Deltagere.

Det har — skriver Forfatteren i et Forord — i første Række været Bogens Formaal at behandle de almindeligt gældende Regler og de jævnlig forekommende Mødeformer, og den fortæller om de daglige Ting, som foregaar paa Arbejderorganisationernes Møder og Generalforsamlinger. Ved Opdelingen af Bogens Stof er taget Hensyn til, at Bogen kan finde Anvendelse som Grundbog for Studiekredse og Skoler og derved gøre det muligt for den nye Generation, der vokser op, at indleve sig i og blive fortrolig med hele det indre Organisationsliv, som er et saa smukt Særkende for hele Arbejderbevægelsen i Danmark.

Regnskabs-Oversigt
for
Dansk Typograf-Forbund
Juli Kvartal 1939

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Ordinært Kontingent	363.944,25
Andre Indtægter	562,25
Tilskud fra Hovedkassen	13.146,95
Balance Kr.	377.653,45

Udgift:

Rejseunderstøttelse	1.879,50
Understøttelse paa Stedet	77.317,95
Understøttelse af Hjælpekassen	57.961,75
Sygeunderstøttelse	69.399,70
Begravelseshjælp	7.050,00
Administrationstilskud til Afdelingerne	3.211,41
Indsendt til Hovedkassen	160.833,14
Balance Kr.	377.653,45

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1939	4.641.945,05
Renter	2.600,00
Indsendt fra Afdelingerne	160.833,14
Refusion af Fortsættelseshjælp	20.844,00
do. - Skoleunderstøttelse	1.021,35
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	109,31
Annoncer i Grafisk Teknik	1.178,25
Bod	140,00
Obligationer	250.000,00
Udtrukne Obligationer	6.000,00
Balance Kr.	5.084.671,10

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	13.146,95
Overfartsbilletter	161,00
Typograf-Tidende	10.907,58
Grafisk Teknik	1.811,46
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	3.822,42
Bidrag til Fagskolen	7.500,00
do. - Fagklasse	200,00
do. - det internationale Sekretariat	3.600,00
Svendeprøvekommissionerne	2.299,54
Voldgiftsretten i København	110,00
Den internationale Kongres	5.644,47
Kontingent til Oplysningsforbundet	702,10
Belysning og Rengøring	134,14
Kontorartikler	127,45
Lønninger og Honorarer	7.536,00
Rejseudgifter og Diæter	3.565,20
Porto	181,07
Tryksager	41,50
Telegram og Telefon	336,77
Forsikringer	330,00
Bogbinder	79,45
Bladhold	18,96
Forskellige Udgifter	68,00
Køb af Obligationer	237.579,84
Rentegodtgørelse	2.451,39
Nedskr. Obligationer	6.000,00
Beholdning den 30. September 1939	4.776.315,81
Balance Kr.	5.084.671,10

København, 28. November 1939. *Ths. Pedersen.*

Katten endnu engang —

Af S. V. Rasmussens »Svar til Peter Petersen« i »Typ.-Tid.« Nr. 46 fremgaar, at samme Herre er blevet alvorlig fortørnet, ja, saa stor er Fortørnelsen, at han føler Trang til at lufte sine Kundskaber udi Zoologien. Trods al Udenomssnak er han dog ikke i Stand til at benægte de af mig anførte Urigtigheder. Han undskylder, at han ikke den 24. September kunde sige noget afgørende om Tidspunktet for Undervisningens Afslutning i indeværende Aar, men endnu den 1. Oktober, da K. M. K. udsendte sit Cirkulære, er det ikke gaaet op for S. V. Rasmussen, at et nyt Hold var berammet til den 9. Oktober, en Uvidenhed, der synes utænkelig, naar man paaberaaber sig at have Haand i Hanke med Skolen. S. V. Rasmussen bebrejder mig mit Citat af Paragraf 2 i Maskinsætterklubbens Love, der fastslaar Klubbens Formaal som værende »at *forbedre Løn- og Arbejdsvilkaar for alle ved Maskinen beskæftigede Sættere*«, men mon ikke S. V. Rasmussen i sin Iver for at faa citeret Punkterne a, b og c har lagt for lidt Vægt paa den mellemliggende Sætning, der siger, at »den vil søge at løse *dette sit Formaal*...«? Og hermed turde det egentlige Formaal være tilstrækkelig fastslaaet.

S. V. Rasmussen synes fortsat at mene, at jeg er uvidende om Forbundets Medvirken ved Skolens Oprettelse, men skulde jeg have næret nogen Tvivl i saa Henseende, saa har N. Th. Svendsen i sin Opsats i Nr. 41 tilstrækkelig fastslaaet dette, naar han skriver: »Paa et fremskredet Tidspunkt tog saa Organisationen Initiativet til en Forhandling med Bogtrykkerne.« — Det er dog i første Række Maskinsætterklubbens Indsats paa dette Omraade, der interesserer mig, og om den faar man et Fingerpeg, naar man læser videre i Svendsens Artikel. Der staar: »Forhandlingerne førtes af vort Forretningsudvalg med Repræsentanter for Bogtrykkerorganisationerne og med *Tilkaldelse af Sagkyndige.*« Og hvem var saa Sagkundskaben? Ja, det staar i K. M. K.s Cirkulære: *»K. M. K.s Formand, S. V. Rasmussen, deltog i dette Møde* efter Opfordring fra vort Forbund,« og man tager derfor næppe Fejl, naar man gaar ud fra, at *det var S. V. Rasmussens Sagkundskab, der blev grundlæggende for Skolens Form og Virkemaade.* Men hvad med »Løn- og Arbejdsvilkaar«? Man kalder det Brancheegoisme, naar jeg paapeger, at en Masseoplæring af Maskinsættere er uforenelig med det i Maskinsætterklubbens Love præciserede Formaal, selv om man hævder, at ikke *alle* de oplærte efter Læretidens Udløb opnaar Beskæftigelse ved Maskinen, saa opnaar man dog indenfor Faget at skabe en »Preferenceklasse«, Haandsættere med »Maskinsættercertifikat«, en Udvikling, som ikke vil være til Gavn for Maskinsætterne, men endnu mindre for alle de Haandsættere, der ikke opnaar »Certifikatet«. Paa en Generalforsamling i Rømersgade blev Peter Jensen fra »Soc.-Dem.« stemplet som Kværulant, da han hævdede Haandsætterens Ret til det i Haandsætteriet værende Arbejde, og dog havde han saa afgjort Ret. Men hvorledes vil Haandsætternes Stilling blive i Konkurrencen med den nye Fagfælle, den kombinerede Haand- og Maskinsætter, og hvad bliver den arbejdsløses Maskinsætters Lod, naar Bogtrykkerierne efter den fornødne Oplæring bliver »selvforsynende«? Vi Maskinsættere paaberaaber os vor Ret til Arbejdet ved Maskinen — naturligvis med en til Behovet svarende Tilgang af nye Maskinsættere —, men dette forudsætter naturligvis, at Maskinsætteren ikke periodevis giver Gæsteroller i Haandsætteriet — dèr har han intet at gøre.

S. V. Rasmussen hænger med Forkærlighed ved sin Paastand om, at de 14 Elever i Ferietiden remplacerede 14 Maskinsættere; men gaar man ind paa denne Tankegang, maa man maaske spørge, hvorledes Forholdet nu stiller sig, da mere end 14 Elever er beskæftiget ved Maskinerne. *Betyder det ikke lige saa mange arbejdsløse Maskinsættere?*

Og vedrørende min Indsats og Fordelene, jeg har nydt, saa maa jeg i Beskedenhed anføre, at jeg ikke har deltaget i den aarlige Frokost, ligesom jeg heller ikke har deltaget i afholdte »Instruktionsmøder«. Dog maa jeg erkende, at jeg undertiden har fordybet mig i Referaterne af disse, bl. a. det i »Grafisk Teknik« Nr. 4, Aargang 1936, refererede, hvor S. V. Rasmussen foretager den første »Eksamination« af en Kollega. Altsaa en Forsmag paa den nuværende Skoleordning.

Naar S. V. Rasmussen slutter sit Indlæg med at erklære, at han ikke vilde spilde sin sparsomt tilmaalte Fritid for at deltage i *»hans«* Personalemøder, saa er det mit Haab, at Kollegerne vil hjælpe S. V. Rasmussen til, at hans Fritid ikke i Fremtiden bliver slet saa sparsomt tilmaalt.

— — —

Til N. Th. Svendsen vil jeg indledningsvis bemærke, at naar han — ligesom S. V. Rasmussen — ikke tilforn har anet min Eksistens, saa er Aarsagen sikkert at søge i den maaske for d'Hrr. ufattelige Omstændighed, at ikke alle er lige stærkt interesseret i at stille egen Uforlignelighed til Skue.

Svendsen er en Mand med mange Talenter. Det fornøjelige afslørede han i den lille Spøg med Katten i Nærum, i sin foreliggende Afhandling afsløres et tragisk Talent af formidabelt Format. I den af Forbundet udsendte Medlemsfortegnelse, dateret 2. Januar 1939, oplyses, at der i Køhenhavn er 1531 Haandsættere og 495 Maskinsættere. Pr. 30. September viser Forbundets Opgørelse et Arbejdsløshedstal for de to Grupper paa henholdsvis 221 og 41. Det viser, at Arbejdsløsheden blandt Haandsætterne procentvis er noget større end blandt Maskinsætterne, men naar dette foranlediger Svendsen til at svinge sig op i de tragiske Højder, hvor *»vore Fagfæller forbløder i økonomisk Nød, mens Arbejdspladserne forgæves raaber paa Arbejdskraft«*, saa maa jeg erkende, at jeg ikke ejer Evnen til at følge ham. Men mindre kunde maaske ogsaa gøre det.

Det vil føre for vidt at komme ind paa Svendsens mange Sidespring fra det egentlige Emne, men jeg skal dog til Svendsens og andres Opbyggelse citere et Par Brudstykker af hans Nekrolog over Brødrene Simonsgaards Maskinsætterskole i »Maskinsætter-Bladet«, Nr. 2, 1. Februar 1924. Den er præget af en ung og sprælsk Lyrik med et Islæt af Vemod, kort sagt: den er af Svendsen! Den lyder:

»Den kom til Verden paa en Høstdag for en halvandet Aar siden, da Luften var høj og da lyse Haab sang i Fædres Bryst; og den døde nu ved Nytaarstid, da Dagen var kort og alle Himle mørke.«

Og senere hedder det om Skolen:

»Bogtrykkerne greb straks Tanken med Velvilje, og de fulgte den med Hjerte og med Haand. Da der ikke

var flere Typografer, der vilde eller kunde ofre deres Sparepenge paa et Kursus, der i de fleste Tilfælde ikke gav et økonomisk Resultat, *saa animerede man de eventuelle Lysthavende ved at yde dem halv Friplads.*«

Ja, det var dengang, Svendsen! *Men hvad nu, hvor man animerer med hele Fripladser?*

Men maaske den ændrede Indstilling skal ses paa Baggrund af, at det nu er aabenbaret for Svendsen, hvor *den blev hugget, den Fyrrestok, der blev dannet til Bordet og Stolen* — eller maaske til den Piedestal, hvor visse Herrer i Øjeblikket soler deres Fuldkommenheder!

København, i November 1939. *Peter Petersen.*

De politiske Vejrhaner

Der er udsendt en Pjece: Sovjet-Nazisme, og den socialdemokratiske Presse svømmer over i Angreb paa Kommunisterne, i en Række Fagforeninger har der været Udrensninger, det vil sige, der er valgt socialdemokratiske Styrelsesmedlemmer i Stedet for Kommunister. Og Udsmidelsesgrundene har været Samarbejdet mellem Sovjet og Naziriget ved Polens Deling m. m.

Nu er det jo ikke noget nyt, at Sovjet støtter fascistisk Imperialisme. Det er i hvert Fald en Kendsgerning, at uden russisk Olie til Italiens Krigsmaskineri, var Mussolinis Overfald paa Abessinien og Spanien næppe blevet den Sukces, det blev.

Men det venskabelige Forhold til Naziriget er unægtelig af nyere Dato — i hvert Fald i dets nuværende intime Form.

Sikkert med Rette følte Sovjet sig truet af Tysklands Ekspansion, og søgte i Aarene 1933—39 at opbygge en Alliance med de saakaldte store »Demokratier« England og Frankrig. Derfor gik Sovjet ind i det Folkeforbund, som det hidtil — absolut med Rette — havde angrebet som et Værktøj for engelsk og fransk Imperialisme. Af samme Grund skiftede de kommunistiske Partier Kurs fra revolutionær Klassekamp til demokratisk Folkefront.

Denne fuldkomne Principforandring skete saa let og smertefrit, saa det blev klart for enhver, at III Internationale var fuldstændig ledet — eller kommanderet — af den russiske Regering. Opgivelsen af de revolutionære Principer var en nødvendig Forudsætning for en Forstaaelse med den franske og engelske borgerlige Regering. Og da Sovjet øjnede Chancer for at faa et Samarbejdet i Stand med Frankrig og England, blev der givet Kontraordre til de kommunistiske Ledere i Spanien om at sabotere den arbejdende Befolknings sociale Revolution. Det borgerlige England og Frankrig kunde jo ikke godkende et socialistisk Samfund i Spanien. Da der ikke kom noget Resultat ud af Samarbejdet, og England trak Følehornene til sig, maatte Sovjet se sig om efter andre Alliancer.

Nu vendte Sovjet sig mod Tyskland og fik her et Samarbejde i Stand, og straks ændrer de kommunistiske Partier igen Politik. Efter Zürichkongressen angreb man de danske, svenske og finske Repræsentanter, *fordi de undlod at stemme* for Resolutionen der udtalte Tilslutning til den engelsk-franske »Fredsfront« mod de fascistiske Stater. Fornylig bebrejdede Aksel Larsen i Folketinget Socialdemokraterne, at I. F. C.s Bestyrelse *havde vedtaget* en saadan Resolution — forøvrigt uden det danske Socialdemokrati's Tilslutning — da det danske Medlem af I. F. C.s Bestyrelse var *fraværende.*

Der kunde nævnes mange andre Eksempler, men det staar i hvert Fald fast, at Hipa med Rette kan angribe Kommunisterne for ustandselige Kovendinger og Taktikforandringer, alt efter, hvad Moskva ønsker. Men Socialdemokraterne er næppe de rette til at kritisere denne Tingenes Tilstand. Ogsaa Socialdemokratiets Udvikling er Historien om de ustandselige Forræderier mod deres egne Programpunkter og Principer. Hvad er der sket med Kampen mod den imperialistiske Krig og Militarismen i det hele taget? Hvordan er det med Strejkeretten eller de indirekte Skatter, for slet ikke at tale om Kravet om Republik og Kirkens Adskillelse fra Staten? Og nu deres sidste Fidusforslag med tvungen Voldgift?

Har ikke Socialdemokratiet paa disse og utallige andre Punkter sviglet i den Grad, at man maa sige, at Socialdemokratiet for 30 Aar siden og Socialdemokratiet i Dag er to helt forskellige Partier.

I Virkeligheden adskiller Socialdemokratiet sig kun fra de kommunistiske Partier, hvad Kovendinger angaar, i Tempoet og Formen. De socialdemokratiske Partier dirigeres jo ikke fra en enkelt Regering. Derfor er der nationale Nuancer i den socialdemokratiske Internationale, og Partierne reagerer ikke nøjagtig ens i alle Tilfælde. Men da de alle er bygget paa Parlamentarisme og den saakaldte realistiske Reformpolitik, *er de nu alle antisocialistiske i deres Handlinger.*

For Arbejderne maa Spørgsmaalet nu blive dette: Skal disse politiske Vejrhaner fortsat dominere i vore faglige Organisationer? Fortjener de det? Nej. Lad os saa udrydde Partipoliken i vore Fagforeninger. Kun derved kan de igen blive socialistiske Kamporganisationer.

27. Oktober 1939. *Thorvald Jensen.*

Hjælp til indkaldte Kolleger —

I »Typ.-Tid.« for 3. November fremsætter en Kollega Spørgsmaalet om Hjælp til Kolleger, der er indkaldt til Militærtjeneste. Redaktør Fr. Nielsen giver den indsendte Artikel en Tilføjelse, hvori han rigtigt bemærker, at dette først og fremmest maa være en Statsopgave; men det kan dog oplyses, at vore svenske Kolleger har løst dette Spørgsmaal.

Et af Svensk Typografforbunds Hovedbestyrelse udsendt Forslag om Understøttelse til de af Forbundets Medlemmer, der er indkaldt til Militærtjeneste, blev ved en Afstemning blandt Medlemmerne vedtaget med 6554 Stemmer mod 1202. Understøttelsen gælder fra 1. September og udbetales med 14 Kr. pr. Uge for hele Tjenestetiden. Der udskrives et Ekstrakontingent af 50 Øre for heltbetalende og 25 Øre for halvtbetalende Medlemmer. *A. L.*

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 4. December Kl. 20, Evaldsgade 3

Svend Johansen taler om

Nyheder indenfor de grafiske Fag

Foredraget ledsages af Lysbilleder og Demonstrationer.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Overenskomst-Kommentarer —

Det maa utvivlsomt være et sandt Udtryk for Situationens haardt paakrævede Resignation hos Borgerne og et Udslag af en overvejende Vilje til Fred paa Arbejdsmarkedet, naar Overenskomstforslaget, omfattende over en kvart Million Arbejdere, blev vedtaget med en saa overvældende Majoritet af begge Parter, som Tilfældet var.

Alligevel har vel ogsaa en relativ *Tilfredshed* med Afstemningsresultatet kunnet spores i begge Lejre og iøvrigt i den overvejende Del af hele Samfundet. For *Arbejdsgivernes* Vedkommende er denne Tilfredshed sikkert at finde i Undgaaelsen af de langvarige, besværlige og maaske resultatløse Overenskomstforhandlinger til Foraaret — og tillige i Sikringen af Arbejdsfred til 1941. Til Opnaaelsen af disse Fordele har Arbejdsgiverne derfor maattet strække sig til et nogenlunde rimeligt og for Arbejderne antageligt Dyrtidstillæg, som naturligvis — under Henvisning til den stedfundne Prisstigning — var et uafviseligt Krav fra Arbejderside.

Arbejdernes Tilfredshed med Overenskomsten har vel været af mere resigneret og »behersket« Karakter, hvilket jo ogsaa kan ses deraf, at medens Arbejdsgiverne mønstrer ca. *93 pCt.* Ja-Stemmer for Forslaget, har Arbejderne kun ca. *78 pCt.* Ja-Stemmer. Det er vist iøvrigt den mest nærliggende Tanke at udlede, at Arbejdernes Vedtagelse og dermed relative Tilfredshed med Overenskomsten først og sidst er Resultatet af det udbredte Synspunkt og Ræsonnement, at et *øjeblikkeligt* Løntillæg i Relation til Pristallet — 4 Maaneder før Overenskomsternes Udløbstid — naturligvis var af *reel* Betydning for Arbejderne, som siden Krigens Udbrud i September gradvis har mærket Prisstigningerne og dermed Beskæringen af Reallønnen.

Det ene Hovedpunkt i Overenskomsten er altsaa begge Parters principielle Tilslutning til en op- og nedadgaaende Lønregulering under den herskende Situations økonomiske Krigstilstand, indtil normale Forhold indtræder igen, hvorefter de respektive Fags forskellige Overenskomster atter bliver gældende.

Det andet Hovedpunkt i denne Fælles-Overenskomst er derimod af en anden og mere usikker Karakter. Det er *Nævnsbestemmelsen*, som i — og maaske ogsaa udenfor — Arbejderkredse har foranlediget dystre Fremtidsperspektiver og iøvrigt fremholdt alvorlig Skepsis, idet man i denne Bestemmelse i Overenskomsten har »skimtet« en ubehagelig Tendens til tvungen Voldgift, som Fagbevægelsen og dermed Arbejderne altid har været erklærede Modstandere af som Afgørelsesinstans i Interessestridigheder. Bestemmelsen i Overenskomsten om denne Nævnsafgørelsesform gaar som bekendt ud paa, at Nævnet, bestaaende af Repræsentanter fra begge Hovedorganisationer og en Opmand, skal behandle saadanne enkelte Spørgsmaal om Ændringer i de almindelige Bestemmelser i Overenskomsterne, som de respektive Organisationer og Arbejdsgiverne ikke kan opnaa Enighed om ved fastsatte Forhandlinger. Nævnet kan eventuelt ogsaa lade Tvivlsspørgsmaal afgøre ved Voldgift.

Disse Betænkeligheder med Hensyn til de eventuelle Konsekvenser, denne Nævnsbestemmelse kan faa, har utvivlsomt blandt andet givet sig Udslag i de afgivne Nej-Stemmer. Men som ovenfor nævnt og som bekendt er det tvungen Voldgift i *Interessestridigheder* — altsaa Lønstridigheder — Arbejderne er Modstandere af, hvorimod vi jo anerkender Voldgiftsprincipet i Retsstridigheder. Overenskomsten *afviger* jo egentlig ikke fra dette principielle Standpunkt, idet det jo nemlig siges i denne Nævnspasus, at Nævnet skal behandle Overenskomstspørgsmaal, *»som er uden egentlig lønmæssig Karakter«*.

Skønt dette lille Ord »egentlig« maaske kunde give Indtryk af at give Nævnet lidt mere »Bevægelsesfrihed« i dets Afgørelser, maa Arbejderne alligevel anvende denne ovenfor citerede Sætning i Overenskomsten som Støtte for det Standpunkt og Synspunkt, at Vejen til tvungen Voldgift *ikke* er blevet mere farbar ved Hjælp af omtalte Nævnbestemmelse. Thi det maa meget bemærkes, at denne Stor-Overenskomst er en Følge af en Krigstids vanskelige økonomiske Erhvervsforhold og kan derfor ikke i sin Form danne *Præcedens* for fremtidige Tanker om tvungen Voldgift i Interesseafgørelser.

København, 18. November 1939. *Eigil H. Petersen.*

Dansk Sovjet-Nazisme

Hvad der ogsaa kan tænkes efter Læsningen af HIPA's sidste Kommunist-Pogrom, som faas paa Forbundskontoret.

Bolchevismen og Nazismen har sluttet Ikke-Angrebspagt. Bum! Dommen er fældet. Hvorfor forsøge *at forstaa*, naar det er lettere at lade være!

At Sovjet-Unionen derved har knust Antikomminternaksen, bortmanet Anti-Kommunismens Spøgelse fra Det tredie Rige, forskudt Magten i Østersøen, nedbragt tysk Indflydelse til et Minimum i de baltiske Lande, gjort Mussolini tavs og i det hele taget kun gavnet Fredens og Socialismens Sag i Europa, er Kendsgerninger, man gerne lusker udenom.

Disse Fakta kunde illustreres med talrige Eksempler. Her kun dette: »Politiken« bragte nylig meget stilfærdig Meddelelse om, at et tysk Tidsskrift »Kontra Komintern« — et Kamporgan mod Bolchevismen — havde skiftet Titel og nu udkommer som et Kampskrift mod Jøderne. Før var det antikommunistisk, nu beskæftiger det sig kun med Semitterne. — En Sejr for Bolchevismen og en Sejr for Sovjet-Unionen, som uden krigsperverserede Blodsudgydelser naar sine Maal ved Hjælp af Fornuft og Diplomati.

Er man Anti-Fascist, er det vel iøvrigt lige meget, om de Kræfter, der bekæmper Fascismen, kaldes bolchevistiske, kommunistiske eller social-demokratiske. Maalet er ens for dem alle. Kun Fjenden er interesseret i Splittelse iblandt dem.

Man skælder Kommunisterne ud for at være *uneutrale*. Her maa erindres om, at Neutralitet i folkeretlig Forstand betyder, at *en Stat* under en Krig mellem andre Stater afviger fra enhver Deltagelse, ikke tager Parti og bevarer det venskabelige Forhold til de stridende Parter.

Det maa til enhver Tid være vanskeligt saavel for Social-Demokrater som Socialister at indtage en »neutral« Holdning overfor politiske Kontraster, og det er absurd at forlange, at Enkeltperson med anti-fascistisk Overbevisning (om den kalder sig social-demokratisk eller kommunistisk) skal stille sig »neutral« over for Fascismen eller dennes Lærlinge. Den social-demokra-

tiske Ordfører i Folketinget, Hartvig Frisch, har kaldt Fascismen Pest over Evropa. — Det er ikke neutralt — men sandt.

Det maa stadigvæk kunne tillades Enkeltpersoner saavel som Partier i frie Lande — under fornuftigt Hensyn til Helheden — at tænke, mene og skrive om andre Landes politiske Systemer, hvad de vil. Diskussioner som fornylig i Folketinget om de enkeltes Opfattelse og Praktisering af Begrebet Neutralitet er ørkesløse og overflødige. Men hvor der prækes Neutralitet, maa der praktiseres Neutralitet — saavel over for Tyskland som Sovjet.

Man kalder Kommunisterne for *»Moskva-Agenter«*, *»Udlandsagenter«* og *»udanske«*. — Det første er en Hæders-Titel. Agent i Socialisme har aldrig været en indbringende Levevej for dem, som rejser med den i kapitalistiske Lande. Udvider man Agenturet med letsælgelige Konsignationsvarer — som Demokratisme og lignende —, gaar Forretningen straks bedre og kan virkelig udvikles til et ret lukrativt Foretagende.

»Udansk« er vist det samme som ikke-national eller *international*, og det harmonerer jo egentlig meget godt med Socialismens Idé. Kommunisterne er Fortalere for Sovjet-Unionen, fordi den er det Land i Verden, der har gennemført en socialistisk Revolution og nu ved alle gode Kræfters Hjælp søger at opbygge et socialistisk Samfund med Kommunismen som Maal — forbilledligt for hele Verdens internationale Arbejderklasse. — I Erkendelse deraf er det ethvert reelt Menneskes Pligt at understøtte dette Forsøg, om ikke med andet, med Sympati og Forstaaelse. Og det er enhver ærlig Arbejders Pligt at forsvare Sovjet overfor Angreb fra fødte Socialistfjender eller fra Folk, som gaar disses Ærinde.

Det *er* ikke alle, der kan se, hvorfor Social-Demokratiet med HIPA som Pennefører ganske synes at glemme sine og Socialismens *egentlige* Fjender og ofrer sine og Fagorganisationernes Penge paa de mest umanerlige Forfølgelser af Sovjet-Unionen og dens Venner i Danmark.

(Sluttet.) *Gunner Gersov.*

Fagprøven i Norge

Ved tariff-forhandlingene i vår blev man enige om å innføre tvungne fagprøver for settere og trykkere.

Ordningen trer i kraft fra 1. april 1940 i Oslo, Bergen Trondheim og Stavanger, i de øvrige deler av landet den 1. januar 1941.

Forhandlinger om regler for prøveavleggelsen er nu sluttført og følgende kolleger deltog på arbeidersiden: *Emil Torkildsen, Gustav Skjebstad* og *Olaf Andersen* (Bergen) for setterne, og *B. Fagerstrøm* og *Peder Konslie* (Trondheim) for trykkerne.

Det blev videre besluttet at prøvenevnden skal bestå av en mester, en svenn og en faktor. Hvis en prøve er forkastet skal nevnden meddele læremesteren årsaken. Likeledes er det tidligere bestemt at hvis en prøve forkastes skal ny prøve avlegges om et halvt år og mislykkes også denne prøve skal aspiranten forsøke sig om et år. Mesteren skal i denne tid betale aspiranten tariffens minstelønn.

Boktrykker Max Rich. Kirste har utarbeidet en veiledning for utdannelsen. Denne skal legges til grunn for oplæringen.

Prøvene ser slik ut:

Setterprøve:

1. Sats av en titelside, oktav eller standard A 5.
2. Sats av 1 side tekst oktav eller standard A 5, håndsats, efter opgitt utstyr og skrevet manuskript.
3. Sats av et skjema eller en enkel tabell med inntil 8 kolonner og i to høider, efter opgitt format.
4. Sats av et brevhode eller et reklamekort eller en annonse.
   Alt tilpasses arbeidsstedets materiell.
5. Muntlig prøve i faglige spørsmaal i samsvar med Veiledning for oplæring av lærlinger i boktrykkerfaget.

Trykkerprøve:

1. Forklaring av digeltrykkpressen, dens enkelte deler, arbeidsgangen, valsenes innstilling.
2. Trykning av en aksidens i en eller to farver, inklusive tilretning og trykning av 500 eksemplarer.
3. Forklaring av hurtigpressen, de enkelte deler og deres funksjoner, valser, farvekassen. Cylinderens forhold til fundamentet. Smøring.
4. Utskytning. Formatlegning av 8 sider med minst 400 cm.² billeder (autotypi), hvorav minst 1 med håndskåren tilretning. Tilretning og trykning 1000 eksemplarer.
5. Muntlig eksaminasjon i papirformater og kvaliteter. Grunnfarvene og farveblanding. Forklare om valsestøpning og valsenes behandling. Utskytning av 16 sider.

Forhandlerne blev enige om å anbefale karakterene »antatt« og »ikke antatt«.

Herved er et spørsmål som har stått på dagsordenen i lang tid løst. De danske prøver er mønstret vi har gått efter, vi er dog opmerksom på at prøvene ligger litt lettere an en svenneprøven. Det arbeides imidlertid med å få gjennemført tvungne svenneprøver ad lovs vei og da bortfaller naturligvis de prøver vi nu er enige om.

Det har ennvidere lykkes oss å opnå en viss kompensasjon for skoletiden: Mellem arbeidstidens slutt og skolens begynnelse skal lærlingen ha minst 2½ times fritid på de steder hvor det er sammenhengende arbeidstid.

De fagienteresserte boktrykkere og typografer har all grunn til å være tilfreds med at vi har kommet et stykke på vei med disse viktige problemer som så altfor lenge har fått seile sin egen sjø.

Oslo 7/10 1939. *B. F—m.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

I Aften Kl. 20 Rømersgade 22, Stuen:

Kursus i Beregning af Akcidensarbejders Satstid.

Næste Fredag:

Kursus i Beregning af Akcidensarbejders Satstid.

Møderne ledes af *Martin Pedersen.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Generalforsamlinger • Møder

Københavns Afdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Søndag den 26. November Kl. 13,30 i Folkets Hus, Enghavevej. Formanden, *Sigv. Hellberg*, mindedes de i Kvartalet døde Kolleger.

Til Dirigent foresloges S. V. Rasmussen, Georg Mathiesen og Aage Hinrich; efter en lille Meningsudveksling om Afstemningsmaaden (idet ingen af de tre foreslaaede havde faaet Halvdelen af Stemmerne) erklæredes *Georg Mathiesen* for valgt. Som Sekretær valgtes *Paul P. Petersen*.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Forslag fra 7628 Thorvald Jensen om, »at der paa Kontroldage i Ejendommen Evaldsgade 3 stilles et Opholdslokale til Raadighed for Afdelingens ledige Medlemmer.« 4. Forslag fra 1235 Henning H. Jensen om, »at der udbetales en Ekstrahjælp paa 50 Kroner — skriver Femti Kroner — til alle saavel ugifte, gifte arbejdsløse som sygemeldte Kolleger, der har været ledige eller syge mindst 3 Dage i Ugen fra den 25. November 1939 til 1. December 1939 inclusive.« 5. Opstilling til Valg af Arbejdsanviser.

1. *Sigv. Hellberg* aflagde Beretningen. Forskellige Firmaer var ifaldet Bøder for utarifmæssige Forhold. — Et Firma havde i Stedet for ønskede Lønforhøjelser ment at kunne udbetale maanedlige Gratialer til enkelte i Personalet. Saadan Lønningsform er ikke tarifmæssig, og ved et Mæglingsmøde var denne Lønningsform bortfaldet, og i Stedet havde de paagældende faaet regulære Lønforhøjelser. — Overenskomsterne med Papirvarefabrikanterne, som vi havde faaet i Foraaret, var efterhaanden ved at indarbejdes, og flere af vore Folk havde faaet Arbejde. — Omtalte forskellige Lærlingesager. — Den lave Arbejdsløshedsprocent i Sommerens Periode havde foranlediget, at K. B. havde insisteret paa, at man, efter at Ledigheden i 3 Mdr. havde været under 8 pCt., skulde kunne medregne Maskinsættere som Sættersvende; dette kunde man ogsaa, men efter vor Forstaaelse kun indtil Ledigheden atter var 8 pCt. og derover, og det var den bleven siden Krigsudbrudet. — Den Ansøgning, Bogtrykkerorganisationerne havde tilstillet Socialministeriet om Dispensation fra Overarbejdsloven, var blevet afslaaet. — Et Medlem havde arbejdet en Del over uden at afspasere; den paagældende var idømt 3 Mdr.s Karantæne. — En Sag vedrørende en Opsigelse af en Kollega i »Kristeligt Dagblad« samt en deraf opstaaet Overarbejdssag var ved den faste Voldgiftsret paadømt; redegjorde nærmere for Sagens Enkeltheder. — Et Dagblad havde ønsket at etablere et særligt Hold af Maskinsættere, saaledes, at disse arbejdede halvt som Maskinsættere og halvt som Haandsættere; Personalet kunde ikke godkende en saadan Ordning, og K. B. havde derfor indbragt Sagen, der f. T. er løbende. — To Feriesager, der var indbragt for Ferienævnet, var begge vundet. — Omtalte de Afdelingsmøder af forskellig Art, der i Kvartalets Løb var afholdt for Medlemmerne, og sluttede med nogle Oplysninger vedrørende Beskæftigelsesnedgangen siden Krigens Udbrud. Han fremsatte nogle Betragtninger over de Vanskeligheder og den Usikkerhed, der truer, og som maatte opfordre os til at søge Samling om de væsentlige Spørgsmaal og lade de mindre væsentlige hvile.

Henning H. Jensen fremførte forskellige Klager over Kontorets Arbejdsformer. Kritiserede bl. a. Uddelingen af Kød- og Mælkemærker, Udbetalingen af Understøttelsen og nævnte Tilfælde, hvor en Kollega havde faaet for lidt og en anden for meget. Fraskilte kvindelige Medlemmer havde heller ikke faaet udbetalt, hvad Loven hjemlede dem Ret til. Meddelte, at han havde tilsendt Redaktøren af »Typ.-Tid.« en Artikel vedrørende den afskedigede Arbejdsanviser. Redaktøren havde meddelt ham, at Artiklen ikke vilde blive optaget, og at han kunde hente Artiklen paa Kontoret. Protesterede mod Behandlingen af Artiklen og oplæste denne, som indeholdt en Kritik af Forretningsudvalgets Afskedigelse af Fr. Mehr samt en Anmodning til Medlemmerne om at genvælge ham som Arbejdsanviser. Stillede følgende Resolution:

Vi ønsker den af Henning H. Jensen skrevne Artikel »Et tungt Ansvar« optaget i førstkomne Nr. af »Typ.-Tid.«.

O. A. Lundin ønskede at svare paa Henning H. Jensens Kritik, da det var hans Arbejdsomraade. Meddelte om Arbejdsdelingen paa Kontoret, og at det paagældende Arbejde havde sorteret under Fr. Mehr. Mente det var tilgiveligt, at der i Kontorets Arbejde som paa alle øvrige Arbejdspladser kunde forekomme Fejl. Vedrørende den af Henning H. Jensen indsendte Artikel til »Typ.-Tid.«, kunde han meddele, at den var undladt optaget efter Samtale med Fr. Mehrs Hustru, og Mehr havde selv udtalt sin Tilfredshed med, at den ikke var optaget.

Torben Eriksson ønskede, at Formanden nærmere redegjorde for Sagen fra Brd. Thøgersens Eftf.s Bogtrykkeri.

N. Chr. Hansen omtalte Oplysnings- og Afdelingsmøderne. Vedrørende Fr. M.s Afskedigelse maatte Forretningsudvalg og Forbundsstyrelse tage Ansvaret overfor Delegeretmødet og skulde ikke staa til Regnskab for Afdelings-Generalforsamlingen.

Werner Helmert beklagede Sigv. Hellbergs Haler til hans Artikler i »Typ.-Tid.«. Ønskede at Kolleger, som Kontoret forurettede ved fejlagtig Udbetaling, fik en Undskyldning i »Typ.-Tid.«.

Sigv. Hellberg svarede Henning H. Jensen og Werner Helmert og redegjorde nærmere for Sagen fra Brd. Thøgersens Eftf.s Bogtrykkeri. Redegjorde for Afskedigelsessagen Arbejdsanviserens Behandling indenfor de forskellige Instanser i Forbundet. Medlemmerne vil sikkert forstaa, at en saadan Afskedigelse ikke er sket uden meget tvingende Grunde, og der har Gang paa Gang været givet Mehr Advarsler. Hvis nogen tiltrods herfor alligevel vilde bringe Mehr i Forslag paany, vilde de sikkert gøre Mehr selv en daarlig Tjeneste; lad ham faa Lov til at forsøge at genvinde legemlig og moralsk Sundhed i Stedet for at gøre ham til et Stridsemne.

Henning H. Jensen meddelte, at Fr. M. ikke havde bedt ham om at forsvare hans Person. Mente ikke, Loven hjemlede Ret til Afskedigelsen.

Chr. B. Petersen omtalte Lærlingetilgangen. Denne var ikke saa foruroligende. Mange mindre Virksomheder ønskede ikke i Dag at beskæftige Lærlinge som en Følge af, at Svendeprøve og Fagskole stillede Krav til Uddannelsen.

Emil Frederiksen kunde, selv om han i mange Aar havde været Ven med Fr. Mehr, anbefale den Ordning, der var truffet vedr. ham; denne vilde i Længden sikkert være bedst for ham selv og hans Familie.

V. Willadsen havde i Forbundsstyrelsen talt for at give Mehr endnu en Chance; vilde dog nu henstille, at man tog Sigv. Hellbergs Erklæring til Efterretning.

Axel Christensen foreslog følgende Resolution:

Generalforsamlingen afslaar saavel paa herværende Møde som i »Typ.-Tid.« at drøfte Sagen Frederik Mehr, men overlader det til Delegeretmødet at kræve Forretningsudvalget til Ansvar.

K. A. Jørgensen erklærede, at det var ham, der som Forbundets Formand — efter forgæves Advarsler — havde maattet rejse Spørgsmaalet om Mehrs Forbliven allerede paa Hovedbestyrelsesmødet i August. Af Hensyn til Forbundets Stilling saavel udadtil som indadtil var den skete Afskedigelse bleven nødvendig.

Werner Helmert understregede, at der ikke havde været Intriger af nogen Art mod Fr. Mehr, men det havde været nødvendigt at gaa til Afskedigelsen.

Johs. Larsen bemærkede, at ingen af Forbundsledelsen var gaaet i Dybden i Fr. M.-Sagen. En eventuel Genopstilling af Fr. M. maatte foranledige, at Forbundsstyrelsen kom med en yderligere Erklæring desangaaende. Anbefalede derfor Ro om dette Spørgsmaal. Udtalte sig vedrørende Lærlingespørgsmaalet og Oplysningsarbejdet.

Georg Mathiesen var af den Opfattelse, at saafremt man stemte for Axel Christensens Resolution, afskar man sig fra at genopstille Fr. M.

Sigv. Hellberg mente ikke, at der egentlig behøvedes Resolutioner i Sagen; det altovervejende Flertal af Forsamlingen delte sikkert den Betragtning, at en Genopstilling af Mehr vilde være ubetimelig.

Begge de foreslaaede Resolutioner blev derefter trukket tilbage. — Beretningen godkendtes derefter.

2. *O. A. Lundin* forelagde Regnskaberne og meddelte, at han sikkert ikke i de kommende Tider vilde være i Stand til at forelægge Regnskaber, der viste et saa smukt Resultat; den stigende Ledighed mærkedes allerede nu tyngende paa Budgettet. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

3. *Thorvald Jensen* anbefalede det af ham stillede Forslag.

For de arbejdsledige vilde det være et Gode, om man havde et Lokale, hvor man kunde samles med hinanden forinden Kontrollen begyndtes og efter.

Sigv. Hellberg meddelte, at man var ikke i Stand til i Forbundets Ejendom at skaffe Plads. Foreslog paa Styrelsens Vegne at der blandt de ledige foranstaltedes en Tilkendegivelse om Spørgsmaalet, og saafremt 25 pCt. tilkendegav Tilslutning, vilde man leje et Lokale andetsteds.

Thorvald Jensen trak sit Forslag tilbage og anbefalede Styrelsens Forslag, som vedtoges enstemmigt.

4. *Henning H. Jensen* anbefalede det af ham stillede Forslag om Hjælp til de ledige og syge.

Sigv. Hellberg anbefalede paa den samlede Styrelses Vegne at forkaste Forslaget. Redegjorde for Forslagets Konsekvenser og Udgifterne derved og omtalte de 3 paa et tidligere Tidspunkt foranstaltede Udbetalinger i Aar.

Mod Forslaget talte *Povl Sjøl, Eigil Hansen, Aage Zuschlag* og *O. A. Lundin.*

For Forslaget talte *Carl F. Petersen*, der var utilfreds med, at Styrelsen ikke havde stillet et Ændringsforslag.

Thorvald Jensen ønskede at stille et Ændringsforslag, men Dirigenten kunde ikke modtage dette, da der paa dette Tidspunkt allerede var vedtaget Afslutning.

Werner Helmert kunde tænke sig at stemme for et Ændringsforslag, hvis et saadant kunde komme til Afstemning.

Ved en Prøveafstemning afgaves kun 10—12 St. for Henning H. Jensens Forslag, Flertallet af Forsamlingen stemte imod, og Forslaget var dermed bortfaldet.

5. Som Kandidat til Arbejdsanviserpladsen foresloges følgende: Emil Frederiksen foreslog (idet han saavelsom de følgende Forslagsstillere medgav den foreslaaede nogle anbefalende Ord) *N. M. Nielsen*, der er mangeaarig Revisor i vort Forbund. Jens Thomsen foreslog *Axel Jensen*, tidligere mangeaarig Tillidsmand hos Aller og tidl. Medlem af Forbundsstyrelsen. Johs. Christensen foreslog *Fr. Mehr.* Helmut Mortensen foreslog *S. V. Rasmussen*, der er Afdelingens nuværende Næstformand. John Christensen foreslog *Sv. Aage Larsen*, der er Medlem af Afdelingsstyrelsen. Alb. Th. Jensen foreslog *L. Chr. Nielsen*, der er mangeaarig Tillidsmand hos O. C. Olsen & Co. Bebel Sørensen foreslog *Henning H. Jensen*, der ved Artikler i »Typ.-Tid.« og ved Debatten i Dag var kendt. Vilh. Jørgensen foreslog *C. J. Dreyer*, der er tidligere Medlem af Afdelingsstyrelsen. Robert Jensen foreslog *Aage Zuschlag*, der er Medlem af Afdelingsstyrelsen. Endelig foreslog *Carl F. Petersen* sig selv. — Til Dirigentens Udtalelse, at han forudsatte, at alle de foreslaaede var villige til at modtage Kandidatur, gjordes ingen Indsigelse, hvorefter samtlige 10 Kandidater erklæredes indstillet. — Generalforsamlingen, der var besøgt af ca. 350 Medlemmer, hævedes derefter.

Paul P. Petersen.

Lærlingen

Københavner-Emblemet.

Ogsaa fra Næstved Lærlingeafdeling skal lyde en Protest mod Københavns Lærlingeafdelings Fremgangsmaade ved den nylig afholdte Emblem-Konkurrence. Ideen er udmærket — men da man ikke har kunnet undgaa at vide, at flere Lærlingeafdelinger i Forvejen havde deres eget Emblem, burde man have valgt en anden Fremgangsmaade. En enkelt Lærlingeafdeling kan ikke tillade sig at erklære et Emblem for obligatorisk for hele Landet! Man kunde have undersøgt, hvorvidt der rundt om i Landet virkelig var Interesse for et saadant Emblem — i det mindste burde man have rettet en Henvendelse til de Lærlingeafdelinger, der i Forvejen havde Emblem.

Man havde ganske vist indbudt Lærlinge fra hele Landet til at deltage i Konkurrencen, men i »Typ.-Tid.« stod: »Vi er i den sidste Tid blevet opfordret til at fremstille et Emblem til *vor Afdeling*« og af dette fremgaar absolut ikke, at det var et Lands-Emblem, der var Tale om. Det havde været mere præget af Samfølelse, om man i Forvejen havde forespurgt om Provinslærlingeafdelingernes Mening.

Carl Emil Hylander, Næstved Lærlingeafd.

Roskilde Lærlingeafdeling.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Fredag d. 27. Oktober paa »Fjordvilla«. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, som godkendtes. — Derefter oplæstes Regnskab og Protokol, som ligeledes godkendtes. — Til Bestyrelsen genvalgtes: Carlo Johansen, Formand, Aage Nielsen, Kasserer, Erik Bendtsen, Sekretær, og til Revisor nyvalgtes Svend Hedal. Det vedtoges at oprette et Mindelegat for afdøde Typograflærling Tage Nielsen. — Det blev foreslaaet at afholde en Tur til »Berlingske Tidende«, som blev eenstemmigt vedtaget; ligeledes vedtoges det at afholde en Satskonkurrence. — Generalforsamlingen sluttede med Kaffebord. *E. B.*

Aarhus Lærlingeafdeling.

Generalforsamling afholdtes Fredag d. 3. November i »Folkets Hus«. Til Dirigent valgtes Orla Wistisen. Sekretæren oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes. — Formandens Beretning og Regnskabet godkendtes ligeledes. — Derefter var der Valg, og Bestyrelsen kom herefter til at se saaledes ud: Formand Gunnar Pedersen, Kasserer Chr. Madsen, Bestyrelsesmedlemmer Sigurd Nielsen, Kaj Sølvsten, Alf Græbæk og Erling By Jensen og Suppleanter Erik Kryger Sørensen og Henning Bjerg. Revisorer Walter Østergaard og Svend Thomsen med Verner Sørensen som Suppleant. — Aftenen sluttede med fælles Kaffebord, hvor Foreningen var Vært. *Erling By Jensen*, Sekr.

Esbjerg Lærlingeafdeling

har afholdt en Konkurrence om et Brevhoved med Kuvert. Ved Afslutningen var kommet mange fikse Skitser, som udelukkende var udført med Blyant og Tusch. Paa Opfordring af Lærlingene paatog 3 Svende sig Bedømmelsen af de indkomne Skitser, som følger:

1. Pr.: Paul Vestergaard. 2. Pr.: Kai Andreasen. 3. Pr.: Kai Schultz. 4. Pr: Edward Jensen.

Fra den øvrige Verden

Afskedigelse forbudt —

De Bestemmelser, der er truffet for de grafiske Fag i Luxemburg til Imødegaaelse af Krigens Vanskeligheder, gaar i Hovedsagen ud paa en ligelig Fordeling af forhaandenværende Arbejde mellem det i hver Virksomhed ansatte Personale. Der træffes Aftale for en Uge ad Gangen mellem Arbejdsgiver og Personale om Arbejdets Fordeling, saaledes at hver Mand saa vidt muligt faar det samme Antal Arbejdstimer. Aftalen skal forelægges saavel Myndighederne som Hovedorganisationerne til Godkendelse.

Afskedigelse af Personale er forbudt, og Overarbejde — d. v. s. Arbejde udover 48 Timer om Ugen — bør saavidt muligt undgaas. Lærlinge er underkastet samme Arbejdstidsregulering som det øvrige Personale. Det er tilladt at fastsætte forskellig Arbejdstidsregulering for de forskellige Grene indenfor Faget (Haandsættere, Maskinsættere, Trykkere o. s. v.).

Selve Grundlønnen er ikke ændret, men Arbejdsfortjenesten svinger dog i Forhold til de ydede Arbejdstimer, mens Bidragene til Arbejdsløshedskasse og Sygekasse forbliver uændrede.

De Luxemburger-Typografer haaber saaledes ved Hjælp af den traditionelle Typograf-Solidaritet at komme over Krigstidens Vanskeligheder.

Nær og Fjern

50-Aars Jubilæum. Den 3. December kan vor Kollega *Jørgen Jørgensen* fejre 50-Aars Jubilæum for sin Ansættelse i A/S J. H. Schultz' Bogtrykkeri. Jørgen Jørgensen udlærtes i sin Tid hos Fjeldsøe som Sætter, men efter et halvt Aars Forløb maatte »Jørgen« søge andre Græsgange, og det blev altsaa hos Schultz, hvor han siden da har passet sit Arbejde med en for ham karakteristisk Nidkærhed og Paapasselighed. Et ærligt og oprigtigt Sindelag, parret med et vis humoristisk Lune, har skaffet ham en meget stor Vennekreds blandt Kollegerne, som talrigt fejrer ham ved en Fest paa »Gimle« Lørdag den 2. December. Vi siger dig Tak for mange Aars godt Kammeratskab. *J. H. S.*

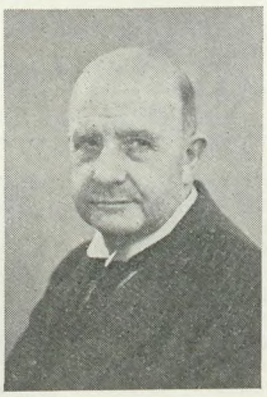

25-Aars Jubilæum. Trykkerfaktor *K. Jacobsen*, A/S L. Ihrichs Bogtrykkeri, kan den 4. December fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse i Firmaet.

J., der gennem mange Aar har vundet mange Venner blandt Personalet, fejres paa Jubilæumsdagen ved en Fest, hvortil Firmaet har indbudt.

Jordefærd. Typograf *Emanuel Kann* jordfæstedes Lørdag den 25. November paa Næstved Kirkegaard under stor Deltagelse fra Kollegers og Venners Side.

Lokalformanden, *Chr. Jensen Petersen*, bragte i Kirken et sidste Farvel og takkede afdøde for hans uegennyttige Færd blandt Kolleger og Arbejdskammerater; han var en sjælden god Kammerat, og i Kollegers Kreds vil hans Minde blive bevaret med Ære.

Ved Graven bragte fhv. Folketingsmand *N. Andreasen* en personlig Hilsen og takkede for en lang Aarrækkes trofast Venskab. —*n.*

Sjællandske Trykkere samles paa Søndag Kl. 13 paa »Fjordvilla«. Se omst. Annonce.

Grafisk Aarbog 1940 bedes bestilt nu. Lokalkassererne kan blot indsende Bestilling paa et Brevkort.

Odense Trykkerklub. Vor Kollega *G. Bloch* vil Onsdag den 6. December Kl. 20 paa »D. n. F.« holde et af sine interessante Lysbilledforedrag. Bagefter har vi kammeratligt Samvær.

Bognyheder af stor Interesse for Arbejderbevægelsen finder man i Fremads nye Katalog. Alene af Romaner er udkommet en halv Snes Stykker. Vi nævner i Oversættelse: Ivar Lo-Johanssons store Samfundsroman »Kungsgatan«, paa Dansk »Strøget«. Parnait Istrati, den verdenskendte rumænske Forfatter, skildrer i »Huset Thüringer« den rumænske Arbejderklasses første famlende Forsøg paa Dannelsen af Fagforeninger. Czekeren Emil Vacheks »Hønsestigen« og den svenske Forfatter Vikstens »Tømmer«. Af danske Forfattere nævnes: Carl Hansen Fahlbergs Livserindringer »I Dag flytter vi — sa' Nissen«, Erika Høyer: »Anna Iwanowna«, Eline Hoffmann: »Der sker noget«, Eva Hemmer Hansen: »Digter og Samfund«, Vilh. Rasmussen: »Verdslig Livsbetragtning« og Ernst Christiansen: »Amerika«, Indtryk fra en Studierejse. Endvidere Jul. Bomholt: »Jul i Norge« og »Arbejdernes Almanak«.

Alle Anbefalinger for de opstillede Kandidater til Arbejdsanviserposten vil blive samlet i næste Numer.

I Bøhmen er alle Arbejdere, som beskæftiges i de grafiske Fag, sluttet sammen i et Industriforbund. Bogbinderne er dog foreløbig ikke med. Formand for Forbundet er Kollega *Anton Farka* og Sekretær Kollega *Nemecek*. Begge to er kendt her i Landet ved deres Deltagelse i Kongresser i vort Forbund og i De samv. Fagforbund.

Czekerne — en haard Nød for Nazi. I udenlandske Blade findes der ofte Meddelelser, der fortæller om den czekiske Befolknings passive Modstand mod Nazi-Protektoratet, en Modstand, der er organiseret saa genialt, at Gestapo staar magtesløs.

Saaledes har en Forordning i Prag om, at Sporvognenes Holdepladser først skal udraabes paa tysk og derefter paa czekisk haft til Følge, at Befolkningen har boycottet Sporvognene. I Arbejderkvartererne kører Sporvognene fuldstændig tomme, og i det indre af Byen forlader Passagererne Sporvognene, saa snart Konduktørerne begynder at udraabe Holdepladsernes Navne paa tysk.

Det engelske Blad »Daily Mail« meddeler, at der fra et tysk Militærarsenal i Prag paa uforklarlig Maade forsvandt tolv Panserbiler! Trods Politiets ihærdige Eftersøgning, har det ikke været muligt at finde dem.

Det schweiziske Blad »Baseler Nachrichten« meddeler, at de tyske Besættelsestropper, Politiet og de tyske Embedsmænd bliver fuldstændig boycottede. Ingen taler med dem. En Sprogforordning foreskriver baade tysk og czekisk, men Czekerne vil ikke forstaa tysk og langt mindre tale det.

Denne passive Modstand gaar mest ud over Restaurationerne. Saa snart en Tysker kommer ind i en Restauration, forlader alle Czekerne lidt efter lidt Lokalet. Dette har haft til Følge, at alle Czekerne betaler straks ved Bestillingen, saaledes at de kan forlade Lokalet, naar en Tysker træder ind ad Døren. *A. L.*

Tal, der maner til Eftertanke. Statistisk Departements sidste Opgørelse over den offenlige Forsorg her i Landet oplyser os om, at der findes 246,838 Hovedpersoner (det vil sige Familieforsørgere og enlige Personer), der fik offenlig Hjælp, men tages Bipersonerne, det vil sige Forsørgernes Hustruer og Børn med, bliver Tallet selvfølgelig langt større.

I disse Tal er ikke medregnet Aldersrentenyderne, som udgør 142,443 Personer.

Udgiften for samtlige Kommuner har i Regnskabsaaret efter Fradrag af Statens Tilskud været ialt 110,477,619 Kr.

Lægger man hertil de arbejdsløse, som faar Understøttelse gennem Fagforeningernes Arbejdsløshedskasser, er det ikke for meget at sige, at *hver fjerde Borgers* Liv i dette Land opretholdes ved Understøttelse under en eller anden Form.

En Tak!

Undertegnede tillader sig herved paa egne og sikkert alle ældre Kollegers Vegne at sende vor hjerteligste Tak til den ærede Bestyrelse, som har vedtaget at tilsende alle gamle og uarbejdsdygtige af Fagets Udøvere vort Fagblad »Typ.-Tid.« portofrit hver Ugedag. Det er et stort Savn, der her er blevet afhjulpet. *Th. Dahms.*

*

Mange Tak for al Venlighed, der udvistes mod mig paa min 70-Aars Fødselsdag. *Emil Nielsen*, Horsens.

*

Hjertelig Tak til alle, der glædede mig paa Jubilæumsdagen.

København, 26. November 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

22. November: Fredericia 800,00, Randers 500,00; 23. November: Viborg 500,00; 27. November: Varde 300,00; 28. November: Aabenraa 500,00, Holbæk 500,00.

København, den 28. November 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

Aarhus: Sætter Peter Gunnar Køster Andersen, udl. 1. 12. 39 i Aarhus Bogtr. Slagelse: Trykker Karl Otto Andersen, udl. 1. 12. 39 i Central-Trykkeriet.

Tiltraadte

København: 6600 Hans Boye fra Herning (Militær), 7206 Erik Michaelsen fra Kolding (C. Bryrup), Hj.arb. Jens Andersen fra Dansk Arb. Forb. (Egm. H. Petersen).

Aarhus: 5722 Jens Kristensen (arbl.), Carl Emil Rostgaard (overfl. fra Bogbinderforb.), 6859 Anders M. Andersen (De foren. Bogtr.). Helsingør: 6705 Peer Cederlund Rytter (Skole). Hillerød: 5541 Børge Johansen (arbl.), 2841 Helmuth Nielsen i Pl. Hjørring: 4731 Elna Christensen (Eksprestrykkeriet). Kolding: 6596 Erik Christensen (Militær), 7206 Erik Michaelsen (arbl.). Nykøbing F.: 5398 Villy H. Bennedsen (Fr. Walther), 2629 Carl Albert Müller (Fr. Walther). Randers: 4824 Karen Pedersen. Ringsted: 6620 Niels Valdemar Sørensen (udenfor Faget). Skanderborg: 5372 Huno Mortensen (Brix), 400 Knud K. Jørgensen (Brix). Skive: 7898 Bjarne Johnsrud (Skive Folkeblad). Stege: 5975 Ole Funck (Møns Folkeblad). Sønderborg: 3609 Erik Hentzen (Militær). Thisted: 7427 Erik Jacobsen (Thisted Amts-Tid.), 7771 Harald Jensen (Thisted Amts-Tid.). Vejle: 6029 Albert Haagensen (arbl.).

Fratraadte

København: 5917 Ejnar Sørensen til Svendborg i Pl., 4451 Viggo Jørgensen til Lyngby, 5483 Niels Christensen til Brønderslev.

Aalborg: 6859 Marius Andersen til Aarhus i Pl., 5982 Thorkild Jensen til København (arbl.), 5928 Erik Hyllested paa Rejse. Aarhus: 4731 Elna Christensen til Hjørring i Pl. Esbjerg: 7698 Leif Segall til Varde (Ølgod) i Pl. Faaborg: 3743 Erik Nielsen til København (arbl.). Holstebro: 771 Harald Jensen til Thisted i Pl., 3430 Hans Chr. Jensen paa Rejse. Horsens: 400 Knud K. Jørgensen til Skanderborg i Pl. Kolding: 3830 Friedrich Hess paa Rejse, 7206 Erik Mikkelsen til København i Pl., 7377 Chr. Madsen paa Rejse. Odder: 5372 Huno Mortensen til Skanderborg i Pl., 7114 Emil Rasmussen til Skanderborg i Pl. Viborg: 7898 Bjarne Johnsrud til Skive i Pl.

Typografernes Stiftelser

afholder sin

aarlige Generalforsamling

Søndag den 10. December Kl. 10.30 i Rømersgade 22[1].

Dagsorden i Henhold til Lovene. *Styrelsen.*

KARDINAL
Corps 10—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Livsforsikring
med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* etc. tegnes bedst og billigst i
Arbejdernes Livsforsikring.
Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet.
Brand- og Tyveri-Forsikring samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.
Forlang Oplysninger hos Anton Jensen.

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48 \ 6-72 / Rockwell Egyptienne mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans, Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

ANNONCER

To-Tur Trykker.
Absolut dygtig og alsidig Trykker kan faa Plads i større københavnsk Bogtrykkeri. Billet, mrkt. »4805«, modtager Sylvester Hvid, Frederiksborggade 21, København K.

Akcidens- og Annoncesætter
fra Provinsen, der staar i fast Arbejde, ønsker Pladsforandring. Billet, mrkt. »190«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2[2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 49 *København den 8. December 1939* *66. Aargang*

Hovedbestyrelsesmøde
i Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

holdtes Mandag den 4. December 1939 med Dagsorden: Valget af Arbejdsanviser. — Formanden, *K. A. Jørgensen*, redegjorde for de Forhold, der havde ført til fornyet Indkaldelse af Hovedbestyrelsen: Paa Generalforsamlingen i Københavns Afdeling var *Frederik Mehr* opstillet paany. Københavns Afdelings Styrelse havde eenstemmigt besluttet at foranledige en Henvendelse til Mehr om ikke at lade sig stille op, men Henvendelsen var resultatløs. Mehr er saaledes opstillet, idet det ikke kan ses af Lovene, at Hovedbestyrelsen eller Forretningsudvalget har Bemyndigelse til at hindre Opstilling af en Funktionær, selv naar denne er fjernet fra sin Stilling paa Grund af Misrøgt. Hovedbestyrelsen skylder derfor Medlemmerne at give en Redegørelse for Grundlaget for Afskedigelsen af Fr. Mehr. Formanden foreslog derefter den Udtalelse, der gengives paa 3. Side i dette Numer af »Typ.-Tid.«.

Udtalelsen vedtoges *eenstemmigt*, efter en Drøftelse, hvori deltog: *Alfrida Andersen, Sigv. Hellberg, Martin Sørensen, Chr. B. Petersen, O. A. Lundin, Fr. Nielsen, Johs. Larsen, Villadsen, H. A. Hansen, Aage Larsen, C. O. Madsen, Kürstein, Werner Helmert, Ths. Pedersen, N. Chr. Andersen, Axel Jensen* og *Ella Nielsen*.

Det vedtoges — da der er saa mange Kandidater — at de Kandidater med højeste Stemmetal, der tilsammen har over Halvdelen af de afgivne Stemmer i første Valgomgang, skal gaa ud til ny Afstemning, hvor der fordres absolut Majoritet; opnaas dette ikke, gaar de to Kandidater med højeste Stemmetal ud til en tredie og sidste Valgomgang. *sj.*

Forbundsstyrelsesmøde

holdtes Mandag den 4. December 1939. — Formanden, *K. A. Jørgensen*, aabnede Mødet og oplæste Dagsordenen. — Under første Punkt, Bevilling af Midler til Finlandsindsamlingen, stillede *Sigv. Hellberg* Forslag om, at vi ydede et Beløb paa 5000 danske Kr. til Lindring af den ved Situationen opstaaede Nød. — *Ths. Pedersen* ønskede ikke at tilslutte sig Forslaget, bl. a. fordi der ikke forelaa en Anmodning om Hjælp fra det finske Bogarbejderforbund. — I den følgende Diskussion taltes for og imod Forslaget og stilledes forskellige Ændringsforslag. Efter at *Alfrida Andersen, Villadsen, H. A. Hansen, Johs. Larsen, Aage Larsen, Svend Johansen, Sigv. Hellberg. Werner Helmert, Ths. Pedersen, K. A. Jørgensen, O. A. Lundin, Ella Nielsen, C. O. Madsen* og *Chr. B. Petersen* havde haft Ordet, vedtoges med 18 Stemmer for og 5 imod Hellbergs Forslag i følgende Ordlyd:

»Dansk Typograf-Forbund yder en Støtte paa Kr. 5000,00 til »Finsk Bogarbejderforbund« til Anvendelse i den nuværende vanskelige Situation.«

Punkt 2: Arbejdsløshedsunderstøttelsens Regulering, gav Anledning til Udtalelser af *Formanden, Sigv. Hellberg* og *O. A. Lundin* om paatænkte Foranstaltninger fra Lovgivningsmagten, men da man ikke kendte Forslaget i Enkeltheder, overlodes det, efter Udtalelser af *Ths. Pedersen* og *Johs. Larsen*, til Forretningsudvalget at se paa hvad der fremkommer fra Lovgivningsmagten, og udarbejde et Forslag til en Ordning for vor Organisations Vedkommende. Dette skal til sin Tid tilsendes Forbundsstyrelsens Medlemmer til Udtalelse.

Under Eventuelt rejstes forskellige Spørgsmaal fra den daglige Praksis. Følgende Kolleger havde Ordet: *Svend Johansen, K. A. Jørgensen, Ths. Pedersen, Aage Larsen, Alfrida Andersen, Sigv. Hellberg, O. A. Lundin, Axel Jensen, Johs. Larsen, Werner Helmert, Peter Hansen* og *N. Chr. Andersen*. *sj.*

Kollega Peter Petersen!

I »Typ.-Tid.« Nr. 41 forsøgte jeg saa historisk og objektivt som muligt at meddele om de Forhold, der tvang vort Forbund til en Forhandling med Bogtrykkerne om en ordnet Maskinsætteruddannelse. Disse var: 1) Bogtrykkernes vedholdende Krav om en videregaaende Oplæring til Branchen, 2) Sætternes Krav om lettere Adgang til Maskinen og Kendskab til denne, og 3) vore egne Ønsker om en forsvarlig og aabenlys Uddannelsesmaade. Naar du saa efter at have læst dette, river en enkelt Sætning ud af sin Forbindelse for overfor dit Auditorium at give det Udseende af, at det var Typograferne der foranledigede Skolens Oprettelse, saa fører du ikke ærlig Polemik. At føre Maskinsætteruddannelsen bort fra de hidtidige lyssky og ukontrolable Forhold, hvor Arbejdskollegaen fordægtigt maatte fortsætte hans Uddannelse, og ind under aabne, organisationsmæssige Former kan jeg i Princippet kun betragte som en Fordel.

Under din Omtale af Mødet i Rømersgade fornylig, hvor du ikke var tilstede, har du aabenbart en udelt Sympati for et enkelt Haandsætterkrav. Alligevel tror jeg, du med din hele Indstilling hører til den Part, der under en Forhandling vanskeligt vilde kunne blive enig med vore Sætter-Kolleger.

Vi plejer jo ikke Fagfæller imellem at se skævt til hinanden, fordi vi er mere eller mindre interesseret indstillet overfor de Samfundsspørgsmaal, der nu en Gang skal røgtes og du havde faaet Lov til at udmelde dig selv af Klubben og iøvrigt røgte dine private Interesser uden at jeg ialtfald skulde have taget Forargelse deraf. Men naar du til Brug for din Propaganda forsøger at

drage Institutioner og Personer, der kun har villet gavne dig og mig, ned i Pølen, saa maa du finde dig i den Behandling, du faar.

Nej, P. P., Fyrretræsstokken gror paa de høje Fjeldvidder, hvor I egensindige aldrig kommer. I bliver hjemme og hygger jer paa den tildannede Stol, hvor I ræsonnerer med Musen paa Skinken: Her sidder vi alle godt! — Den var af Svendsen.

Saafremt der ikke kommer helt nye Momenter frem, bliver disse mine sidste Linjer i denne Sag. *N. Th. S.*

Aarbogens Satskonkurrence

I Forbindelse med Firmaet *ELgrafik A/S* foranstalter *Grafisk Aarbog 1940* en Konkurrence for Sættere. Opgaven er en 1/1 Sides Annonce i *Grafisk Tekniks* Format. Følgende Tekst skal anvendes:

Efter at de moderne, hurtiggaaende, automatiske Trykmaskiner har sat Tempoet i Trykkeriet i Vejret, er ogsaa Spørgsmaalet om den mest rationelle Udnyttelse af Sætteriet blevet aktuelt. Den virkelig rentable og praktiske Arbejdsmetode i Sætteriet opnaas ved Anskaffelse af de anerkendte E. L. Sætterimøbler med Kasseinddeling efter Ønske. Mange af de største og førende Blad- og Akcidenstrykkerier har allerede moderniseret deres Sætterier med de pladsbesparende E. L. Sætterimøbler, der fremstilles saavel i Staal som i Træ. Forlang Tilbud og Forslag fra vor Tegnestue. E. L. Staalmøbler fremstilles paa vore egne Værksteder og er saaledes helt igennem dansk Arbejde. — ELgrafik A/S, Vesterbrogade 69-71, København V., Telefon: Central 3018.

Alle Købere af Grafisk Aarbog kan deltage med flere Forslag.

Til Brug for Deltagerne udleveres Aftryk af Klichéer i 2 Størrelser, som kan paaklæbes Forslagene. Det staar frit for at benytte det Aftryk, som findes mest hensigtsmæssig. Deltagerne er dog *ikke forpligtet* til at benytte disse, men kan *sammen med et af disse* selv illustrere Annoncen *eller helt udelade* at bruge Aftrykkene og ved Hjælp af Blysnit, Linoleumssnit, Tegninger, Foto's eller lignende selv finde en bedre Illustration, som har Forbindelse med Annoncens Tekst, som iøvrigt skal følges helt. Aftrykkene kan rekvireres hos Sekretæren, Evaldsgade 3, København N.

Forslagene skal udarbejdes i to Farver.

Bedømmelsesudvalg: Direktør *H. Henius*, Underdirektør *P. Sjodt*, Repræsentant *Eigil Arendt* og Redaktionen af Grafisk Aarbog 1940: *Frederik Hjorth, Henry Thejls* og *Svend Johansen.*

Præmier: 1. Pr.: 125,00 Kr.; 2. Pr.: 75,00 Kr.; 3. Pr.: 50,00 Kr.; 4. Pr.: 35,00 Kr.; 5. Pr.: 25,00 Kr. — Ingen Deltager kan faa mere end een Præmie.

Forslagene maa være indsendt til Sekretæren senest den 31. December. Hvert Forslag maa mærkes med Aarbogens Nr. og et Mærke. I en lukket Kuvert, som vedlægges hvert Forslag, maa opgives Navn, Adresse og Aarbogens Numer.

Resultaterne offentliggøres i *Grafisk Teknik* Nr. 1/1940, Februar.

9 Kolleger løber efter et Ben!

Ærede Kolleger, som I véd, har Hovedbestyrelsen smidt Fr. Mehr ud. Men der er ingen Steder i Lovene, der giver Hovedbestyrelsen Ret til at foretage et saadant Skridt. Og da den var klar over denne Side af Sagen, var det meste af Hovedbestyrelsen mødt op paa Københavns Afdelings Generalforsamling Søndag den 26. Nov. for at fortælle Fr. Mehrs Venner, at gjorde de mere ud af denne Sag, vilde Fr. Mehr blive skandaliseret.

Fejlagtige Oplysninger blev der ogsaa givet. Lundin fortalte bl. a., at Fr. Mehr var saa syg, at ingen kunde komme til at tale med ham. Men Sandheden er, at Lundin i 2 Dage, Lørdag den 25/11 og Søndag den 26/11, har været ude paa det Hospital, hvor Fr. Mehr ligger, og prøvet at presse Fr. Mehr til at skrive under paa, at han ikke vilde være Arbejdsanviser mere. Lundin vidste saaledes, at Fr. Mehr kan modtage Besøg af enhver. Og Lundin selv, ser vi, er ikke bange for at udsætte Fr. Mehr for Sindsbevægelser.

Kolleger, desuden ser vi i denne Sag 9 Mænd løbe efter et Ben. Og var det saa et ledigt Ben? Men, ærede 9 Kolleger, I maa huske, at i denne Sag er det kun Hovedbestyrelsen, der har talt, og at det i saadan en Sag først og sidst er de menige Medlemmer, der bestemmer, hvem der skal være Arbejdsanviser, og jeg kan oplyse jer om, at i Evaldsgade skrev i Fredags 250 Typografer en Henstilling til Fr. Mehr om at lade sig genopstille, saa jeg synes I skulde trække jeres Kandidatur tilbage; I kan jo se, at de Kolleger, der kommer i Kontak med Fr. Mehr, ønsker ingen Ændring.

Til Hovedbestyrelsen vil jeg sige: var det ikke bedre, I erklærede, at det hele var en Fejltagelse, saa var den kedelige Sag jo slut. Men da Hovedbestyrelsen vel ikke vil det, maa jeg anbefale Kollegerne at stemme paa *Fr. Mehr.*

Og skulde Hovedbestyrelsen lave mere Røre om Fr. Mehrs Navn, saa glem det ikke paa Stemmesedlen. Hovedbestyrelsen har nemlig allerede prøvet at ødelægge Fr. Mehr, lad det ikke lykkes, Kolleger.

4204, *Georg Mathiesen.*

Generalforsamlinger · Møder

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Fredag den 24. November. Formanden, *Aage Larsen*, udtalte Mindeord over vor afdøde Kollega. Chr. Worm. Til Dirigent valgtes *Vald. Hansen.* Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. Sin Beretning indledte Formanden med at referere Forhandlingerne paa det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde. I Forbindelse hermed omtalte Formanden en Artikel fra »Demokraten« om vor Forretningsfører, Ths Pedersen, som i Følge Bladet ved nogle Afstemninger om Pristalsreguleringen havde stemt forskelligt. Formanden motiverede Ths. Pedersens Stilling og fordømte iøvrigt Indiskretionen ved at offentliggøre vore interne Afstemningsresultater. — Der vilde for Fremtiden blive gaaet strengt til Værks mod Smøleri med vore Feriebøger. Til Slut refererede Formanden en Efterbetalingssag fra et herværende Trykkeri. *Peter Nielsen* stillede en Forespørgsel angaaende Feriebøgerne og *Formanden svarede.* Beretningen toges til Efterretning. — Som næste Punkt foretoges Indstilling til Valg af Arbejdsanviser. Efter at *Formanden, Carl Christensen* og *Peter Nielsen* havde haft Ordet, indstilledes *N. P. Jørgensen* aldeles eenstemmigt. — Det vedtoges at afholde Juletræsfest Nytaarsaften. — Der bevilgedes 100 Kr. til Arbejdernes Oplysningsforbund og 50 Kr. til »Demokraten«s Juleindsamling. De rejsendes og arbejdsløses Understøttelser for 1940 fastsattes til de sædvanlige Satser. — Styrelsens Gratiale og Kassererens Løn fastsattes ligeledes uforandret. — Kassereren, to Styrelsesmedlemmer og Revisoren genvalgtes. — Under »Eventuelt« gav Formanden nogle Oplysninger om de nye Understøttelsessatser. — *N. P. Jørgensen* anmodede kraftigt Kollegerne om at besøge Arbejdernes Aftenskole. — *Carl Rasmussen* og *Peter Nielsen* ankede over et Par interne Forhold, og *Formanden* svarede.

Generalforsamlingen hævet. *C. G. N.*

Dansk Typograf-Forbund

Haslev Lokalafdeling

Efter Anmodning ophæves Haslev Lokalafdeling fra og med 31. December d. A.

Derværende Medlemmer tilhører fremtidig Næstved Afdeling.

København, den 2. December 1939. *Forretningsudvalget.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Valg af Arbejdsanviser

Som Kandidater er foreslaaet følgende:

Af Aarhus Afdeling: *N. P. Jørgensen*, Aarhus.

Af Faaborg, Maribo, Marstal og Ringkøbing Afdelinger: *O. Møller-Madsen*, Odense.

Af Københavns Afdelings Generalforsamling: *C. J. Dreyer, Axel Jensen, Henning H. Jensen, Sv. Aa. Larsen, Fr. Mehr, L. Chr. Nielsen, N. M. Nielsen, Carl F. Petersen, S. V. Rasmussen, Aage Zuschlag.*

Stemmesedlerne vil være Provinsafdelinger og -Filialer i Hænde Lørdag den 9. December og københavnske Trykkerier Mandag den 11. December.

Afstemningen slutter *Fredag den 15. December Kl. 18*, til hvilken Tid Stemmesedlerne maa være Kassens Hovedkontor, Evaldsgade 3, København N., i Hænde.

København, den 6. December 1939. *Forretningsudvalget.*

Udtalelse fra Hovedbestyrelsen

I Anledning af det forestaaende Valg af Arbejdsanviser og den Omstændighed, at den afskedigede Anviser af Medlemmer af Københavns Afdeling er opstillet til Valg, har Hovedbestyrelsen paa sit Møde i Dag vedtaget at fremsætte følgende Udtalelse:

Beslutningen om Afskedigelsen er truffet som Følge af, at Anviseren i det forløbne Aar i en lang Række Tilfælde af absolut ikke gyldige Grunde er udeblevet fra sit Arbejde i een eller flere Dage. Trods Paatale og Advarsler fra Forretningsudvalgets Side lykkedes det ikke at hidføre en Ændring i dette Forhold, og det blev derfor nødvendigt for Hovedstyrelsen at give Forretningsudvalget Bemyndigelse til ved fortsat Forsømmelighed at afskedige Anviseren. Beslutningen herom blev truffet paa Hovedbestyrelsens Møde den 14. August, hvor Fr. Mehr selv var tilstede, og Afgørelsen var eenstemmig og mødte ingen Protest.

Heller ikke efter denne Beslutning bragtes Forsømmelserne til Ophør, men de forværredes tværtimod efter kort Tids Forløb, og Forretningsudvalget traf da eenstemmig Beslutning om Afskedigelsen, som godkendtes af Hovedbestyrelsen i dennes Møde den 8. November, hvor der ikke var nogen Uenighed om Afskedigelsens Berettigelse, men hvor enkelte Medlemmer ønskede at give Fr. Mehr endnu en Chance. Ved Afskedigelsen blev der iøvrigt udbetalt Fr. Mehr 3 Maaneders Løn.

Med Hensyn til Stillingen efter Afskedigelsen var der for Ledelsen to Muligheder at vælge imellem: enten Konstituering eller Nyvalg. Man valgte den sidste Udvej og gjorde det i Tillid til, at Medlemmerne vilde forstaa den organisatoriske Nødvendighed af den skete Afskedigelse og sammen med Ledelsen være villig til at drage Omsorg for, at Arbejdsanvisningen fremtidig varetages paa betryggende Maade, idet Forsømmelser af den her omhandlede Art forlængst vilde have medført Arbejdsanvisningens Sammenbrud, hvis ikke andre af de paa Kontoret ansatte hver Gang havde søgt bedst muligt at holde Arbejdet i Gang.

Da det nu viser sig, at en Gruppe Medlemmer desuagtet opstiller Fr. Mehr og derved viser, at de ikke har forstaaet de egentlige Grunde for Afskedigelsen, maa Hovedbestyrelsen udtale sin Beklagelse heraf, idet man herved modarbejder det organisatoriske Formaal, der var tilsigtet ved Afskedigelsen, nemlig at opretholde de organisatoriske Forretningers bedst mulige Funktion og hindre vedvarende Misrøgt af et betroet Tillidshverv.

København, den 4. December 1939.

K. A. Jørgensen. O. A. Lundin. Alfrida Andersen.
Sigv. Hellberg. Fr. Nielsen. Svend Johansen. Ths. Pedersen.
H. Kürstein. H. A. Hansen. C. O. Madsen. P. Hansen.
Aage Larsen. Poula Nielsen. Martin Sørensen. Johs. Larsen.
S. V. Rasmussen. Chr. B. Petersen. Ella Nielsen.
Axel Jensen. Werner Helmert. V. Willadsen.
N. Chr. Andersen. Fr. Flade.

Det rimeligste?

Havde det ikke været det rimeligste — og klogeste — om Forbundsledelsen havde besat Posten som Arbejdsanviser pr. Konstitution for Tidsrummet indtil næste Delegeretmøde?

Det er jo saaledes, at Forbundsforholdene synes at skulde undergaa en Ændring. Hvor meget det bliver til, vil Tiden jo vise. Men Forberedelserne er jo gjort, idet Forbundsledelsen har vedtaget, at der skal nedsættes et Udvalg til at se paa Tingene, og formentlig gøre Indstilling til Delegeretmødet.

Formentlig vil en af de Ting, man kan blive enige om være, at Stillingen som Forbundsformand bliver mere end det næsten abstrakte, Forholdene til nu har gjort den til. Det turde være indlysende, at Forbundets første ansvarlige Leder til enhver Tid *burde* være i Central for Begivenhederne, naar der da er nogle — og det er der vel som oftest. Med andre Ord: Han bør have sin Plads paa Forbundskontoret. Og hvad vilde vel være rimeligere, om man ved Siden af Formandshvervet lod ham bestride Anviserstillingen. Med denne Stillings Aflønning, sammenlagt med Formandens nuværende Honorar, vilde en saadan Ordning formentlig ikke betyde Merudgifter.

Jeg tror, at Forholdene vil udvikle sig i den her antydede Retning; og enten det nu sker saaledes, eller paa en noget anden Maade, vil den nu under Ventilation værende Besættelse af Anviserposten kun blive midlertidig. Der er nemlig ingen Grund til vedblivende at gøre Anviserstillingen til en selvstændig Stilling indenfor Forbundet.

Iøvrigt kun dette: Den Mand, der sættes til at bestride Hvervet, maa formentlig forudsættes at have et særdeles indgaaende Personkendskab til de københavnske Kolleger. Alle er jo ikke lige egnede til det samme Arbejde. Og det vil da bero paa Anviserens Indsigt og Forstaaelse, om de rigtige Folk kommer de rigtige Steder. Af denne, og iøvrigt andre Grunde, synes det at være ligetil at det bliver Københavnerne, der besætter Pladsen med den bedste Mand, de kan finde — til Delegeretmødet. *S. Schultz.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Haandsætter og Maskinsætter.

Hensigten med disse Linjer er ikke at fortsætte en Diskussion, som længe har fængslet mange Sind, og altsaa heller ikke at bringe Forslag til Løsning af Striden. Nu bliver Sagen jo forhaabentlig bragt ind for sit rette Forum, nemlig i en Udvalgsbehandling blandt de interesserede Parter, — det eneste Sted, hvor den kan bringes til en positiv Afklaring.

Men naar man fra forskellig Side har læst og hørt de mange ofte højtflyvende Indlæg, der har været brugt i Striden, saa føler man, naar man ønsker et Resultat af Arbejdet, Anledning til at henstille til Parterne, at man lægger en Dæmper paa Strengen; med andre Ord: at man vender tilbage til Jorden og begynder Arbejdet nedefra.

Der er skrevet mange Linjer om denne Sag, som ikke vilde være skrevet, hvis Forfatterne havde haft den rette Indstilling overfor Maskinsætningens Psykologi, teknisk som organisatorisk. De mest nærliggende Spørgsmaal er ikke saadanne, der røber rene personlige Interesser, saasom: du tjener mere end jeg, — du risikerer ikke saa let at blive ledig — og lignende. Det første og store maa blive det: Hvorledes stiller Faget sig overfor disse Problemer? — hvorledes holder vi os bedst dettes Tarv for Øje? Thi Faget er os alle, baade dig og mig. Og »du« er maaske Fremtidens Maskinsætter, — derfor er du ikke tjent med, at vi i Dag — for at tjene et af Krise og Mismod frembragt uovervejet Krav — foretager os Ting, der kan ødelægge Faget for dig i din Fremtid.

Der er formentlig ingen, der tror, at vi kan nivellere Indtægter og Arbejdsforhold til en Standard, hvorved vi alle bliver ligestillet. Man tror vel ikke, at man kan bringe den bedrelønnede Avisarbejders eller Akcidensarbejders Indtægt paa Linje med den Kollegas, der stadig maa skifte Plads, — eller at enkelte Grupper, som f. Eks. i Øjeblikket Stereotypører og tildels Maskinsættere, skal have lige saa mange forholdsvis ledige som Haandsætterne, — eller at Trykkerne ikke maa have mere Overarbejde end Sætterne, og saa videre. Der er praktiske Forhold, man her i Livet ikke kommer udenom, hvor velmenende man saa end er i sine Teorier.

Haandsætternes Krav har gennem den førte Diskussion ikke været saa lette at faa fat paa, men et Par af de væsentligste synes at være: Adgang for alle Haandsættere til at lære Maskinsætning og Forbud mod Maskinsætternes Arbejde i Haandsætteriet. At kræve Ret og Mulighed for enhver Sætter til at tage Arbejde i Maskinsætteriet og saa samtidig forbyde Maskinsættere at arbejde som Haandsættere synes jo ikke at være Fordringer, der er særlig stærkt logisk befæstede.

I en Tid, hvor Trangen til at specialisere sig er større end nogensinde, synes det en Utidighed at kræve samtidig at ville magte to saa stærkt krævende Fag som Haandsætning og Maskinsætning. Et af disse er nok for sin Mand, og derfor bør de fortsat bevares adskilte. Maskinsætteren var oprindelig Haandsætter, og de typografiske Kundskaber, han erhvervede som saadan, er nødvendige for ham som Maskinsætter. Paa samme Maade vil Kendskab til Sættemaskinens Funktioner være af Betydning for Haandsætteren, da det letter ham Forstaaelsen af meget i hans daglige Omgang med Maskinsats og dito Sætter.

Men derfor er han ikke Maskinsætter. Arbejdet ved Sættemaskinen kræver sin Mand fuldt og helt. Om man kunde tænke sig den Mulighed, at der i Læreaarene kunde skaffes Tid og Midler til en fuldkommen Uddannelse af Sætterlærlingen ved Sættemaskinen, saa vilde dette under organisatorisk ordnede Arbejdsforhold ingen som helst erhvervsmæssig Betydning faa for den uddannede. Der bliver jo ikke mere Arbejde af den Grund og som Følge deraf heller ikke Brug for flere Arbejdere ved Maskinen, og naar en enkelt af dem om fem Aar eller om ti Aar, ligesom nu, vil faa en Chance, saa har han paa Grund af manglende Opøvelse i Mellemtiden mistet Færdigheden og skal uddannes paany. Thi ved en rationel Maskinsætteruddannelse er Skoletiden kun et Grundlag, hvorpaa der skal arbejdes praktisk gennem Aar.

Over alle disse indre praktiske Foreteelser staar Fagets Tarv, der maa røgtes af Organisationen. Og en Organisation kan ikke tolerere saadanne Vilkaars Opstaaen, der skaber indbyrdes Konkurrence om Arbejdet til Forringelse af Fagets Arbejds- og Lønstandard.

Der er jo en himmelvid Forskel paa Maskinsætterens Ophold i Haandsætteriet og Sætterens Anbringelse ved Sættemaskinen. Den første optræder — naar det yderst sjældent hænder — kun rent momentvis i Haandsætteriet, hvor han ikke kan konkurrere med Sætterne dèr og sædvanligvis anbringes ved Aflægning, og hvor han kun kommer i Kraft af Principalens tarifmæssige Ret til at kræve det. Han forsvinder snart igen og er ikke en Fare for nogen. Anderledes med Haandsætteren, der gaar den anden Vej, — saalænge han sidder paa Stolen, kan ingen anden sidde dèr.

Rent bortset fra Tarifens Bestemmelser, der naturligvis *kan* ændres, tror jeg ikke paa det kammeratlige Moment, der skulde afholde en Maskinsætter fra at tage Arbejde i Haandsætteriet; han kan mene, at han ikke kan undvære den Fortjeneste. Det bliver akkurat lige saa umuligt, som det bliver at forhindre den ved Maskinen uddannede Haandsætter at søge og modtage Plads dèr til den Løn, der tilbydes. I den Retning besværer Mennesker — heller ikke Arbejdere — sig stort om hinandens Skæbne. Hvad bryder den heldigtstillede Arbejder, ham, der føler sin Løn og sin Stilling sikret, sig almindeligvis om den arbejdsløse Kollega, der gennem Aar og Liv maa lufte sine Savn og sin Bitterhed udenfor Kontrolstederne. Nej, han vil tværtimod stadig kræve mere for sig selv.

Under disse Betragtninger tror jeg, at der kan være adskilligt at rette i Forholdet Haandsætter og Maskinsætter, og naar det nødvendige Hensyn til Fagets vitale Interesser tages, tror jeg ikke, det fra vor Side vil komme til at mangle paa Villighed til en Forstaaelse.

Organisationens Opgave maa stadig blive den at skabe nye Arbejdsemner (gennem Inddragelse af alt det Arbejde, der kan vedrøre Faget) og større Beskæftigelsesmuligheder (bl. a. gennem en nedsat Arbejdstid), men ikke at ødelægge, hvad vi har; og det vilde vi gøre, hvis vi lyttede til alle de Krav, der nu lyder imod os. Vi kan ikke forbyde Maskinerne, det er, véd vi, en Utopi, men vi kan beskatte dem, som vi har gjort med Sættemaskinerne og tildels med Trykmaskinerne, og som vi for vort Fags Eksistens' Skyld maa gøre ogsaa med nye Arbejdsmidler, der fremtidig maatte vise sig.

N. Th. S.

Vort Oplysningsomraade.

Ethvert Felt indenfor Typografien har sit eget Oplysningsomraade. Indenfor dette kan der være mange Fag, nogle, der nyder stor Interesse og optager Sindene stærkt; andre, der ikke er uvigtige, kan blive mere stedmoderligt behandlet, fordi deres Betydning ikke saa stærkt fremgaar af Dagens Kamp.

For vort Vedkommende har Kendskab til Sættemaskinens Behandling altid spillet Hovedrollen. Det var dette Fag, vi begyndte med gennem vore Instruktionskursus, der afholdtes paa Arbejdsstederne, og hermed har vi fortsat og vil sandsynligvis fortsætte, dels paa den oprindelige Maade, dels i Foredragsform ved Hjælp af Tegninger, hvilket altsaa kan foregaa udenfor Maskinsætteriet og har den Fordel, at det kan rumme langt flere Deltagere, og endelig gennem Instruktionskursus paa Fagskolen i København, der har været afholdt i et enkelt Tilfælde og formentlig kan fortsættes.

Men det vil ikke være upaakrævet at gøre opmærksom paa, at foruden dette stærkt realistiske Undervisningsfag, er der adskillige andre Emner, der har Interesse og burde fremmes blandt Maskinsætterne.

Der tænkes her paa saadan Undervisning, der væsentlig maa gives i Foredragsform. Her gælder naturligvis først og fremmest Kendskabet til *Tarifen*. Det nytter ikke, man har en brugbar Tarif, naar man ikke bruger den, og det tør paastaas, at mange af de Rettigheder, vi har ad denne Vej, bortelimineres, fordi vi ikke har moralsk Mod til at hævde os overfor ofte urimelige Principalkrav.

Dernæst er der Spørgsmaalet om Hævdelse af den *typografiske* Standard ved Sættemaskinen, hvorved det kvalitetsmæssige bevares, hvad det løber en Fare for ikke at gøre, hvor Raabet evig og altid er Linjer. Annoncesætning og Akcidenssætning paa Maskine er nu almindeligt, og dette i Forbindelse med, hvad der kræves af kompliceret Værksats i Form af lydbetegnet Sprogsats, matematiske og lignende Værker, eller udpræget Talsats, kunde give Anledning til Raad og Orientering paa dette Felt.

Paa det *sproglige* Omraade, hvor der jaskes saa stærkt paa Grund af Jaget, kunde der være Anledning for Maskinsætteren til at kræve mere regelmæssige Former i Forbindelse med et bedre Manuskript. Den korrekte Orddeling og jævne Spærring har Adresse baade til Sproget og til Typografien.

Endelig er der hele det omfattende Omraade, der hedder *Sundhedsforholdene*. Det omfatter Spørgsmaal om Sætterilokalets Indretning og om et effektivt Tilsyn fra Fabriktilsynets Side; det omfatter Spørgsmaalet om de Erhvervssygdomme, der særlig rammer Maskinsætteren, og om Forebyggelsen heraf; og det omfatter endelig Bekvemmeligheden af de Arrangementer, der skal lette os Dagens haarde Arbejde; her tænkes paa praktiske Stole, rigtige Lysforhold og endelig Belysningen ved Maskinen, der tillige i høj Grad har Indflydelse paa vor Fysik.

Naar Maskinsætterne stadig sætter Instruktionen ved Maskinen eller om denne som det alt overskyggende Undervisningsfag, saa er det naturligvis fordi Kendskabet til Maskinens Behandling, Herskerdømmet over denne, er Brødspørgsmaalet for os; det er Midlet, hvormed vi køber vor Arbejdsløn paa samme Maade, som Pengene er det, naar vi kommer i Butik. Men det er ikke alt, hvad vi har Brug for, og vi burde — og vel ikke mindst nu, hvor de økonomiske Byrder er lettet for os gennem Oplysningsvirksomheden — kræve en større Oplysning ogsaa paa disse andre vigtige Felter.

Naar det sker ved vore Oplysningsmøder, at der tales om andre Emner end Sættemaskinens Behandling og hvad dermed staar i Forbindelse, er det gerne sammen med Instruktionen, og det er sædvanligvis Instruktøren fra om Formiddagen der maa holde for igen. Det er naturligvis lidt for meget at forlange af en Mand, at han to Gange umiddelbart efter hinanden skal virke ny og frisk som Lærer og Foredragsholder. Og denne Form giver tillige det sidst behandlede Emne Karakteren af noget underordnet, hvad det ikke bør være.

Vanskelighederne ved at bringe Undervisning om de Sættemaskinen samhørende Emner er ikke smaa, særlig naar de efterspørges saa lidt. Det vil nemlig ikke stort set være muligt at skaffe Foredrag frem, der kun benyttes en enkelt eller nogle faa Gange. Der er sædvanligvis et ikke ringe Arbejde forbundet med Udarbejdelsen og Fremskaffelsen af det dertil hørende Materiale, og det kan ikke forlanges af en Mand, at han skal gøre et saadant Arbejde, naar Resultatet deraf ikke honoreres gennem Efterspørgsel.

Men det er altsaa stadig Instruktørerne, man vil se, og dette bør ikke gøre os mismodige. Man er i de senere Aar begyndt at lyse efter Afløsning for de Instruktører, der forsvinder. Der er nu kun enkelte Kolleger tilbage, der ofrer sig for denne Undervisning, og det er indenfor Landssammenslutningen drøftet at oprette Kursus til Uddannelse af Instruktører. Der ligger en Omsorg i at sørge for Afløsere, mens Tid er, men Formen, hvorunder det kan ske, er ikke saa let at finde. Der er maaske Grund til at frygte, at den Mand, der eventuelt mener sig egnet til at lære fra sig, ikke mener at behøve at lære mere. Og den Mand, der maaske kunde blive en brugbar Instruktør, vil ikke gaa i Lære for at udvikle Form og Optræden, der maa blive en væsentlig Betingelse for Instruktørens Uddannelse. Saaledes set kan Spørgsmaalet om Erhvervelse af nye Instruktører blive svært. Der er kun Grund til at anmode Kolleger, der har Mod paa Arbejdet, om at melde sig. Saa bliver vi jo nok enige om Resten.

Ogsaa en Satsfabrik.

De saakaldte Maskinsatsfabriker har jo aldrig været populære blandt Maskinsætterne og maaske ikke indenfor Faget stort set. Naar dette har været Tilfældet, har Grunden for vort Vedkommende ikke været det principielle i deres Virkemaade, thi en stadig yderligere Udspecialisering indenfor Erhvervene ligger i Tiden; man kan da mene derom, hvad man vil. Men Grunden til Misstemningen har været og er den, at de aabnede Muligheder for Smudskonkurrence baade overfor Fagets Mestre og dets Arbejdere. Den Mand, der vilde løfte denne Gren af Satstypografien op i Fagets Niveau teknisk og arbejdsmæssigt, maatte da kunne regne med Paaskønnelse fra Fagets Udøvere.

Søndag den 26. November havde K. M. K. arrangeret et Besøg i I. A. Eriksens Maskinsætteri, hvor blandt andet Intertype's 8 Magasins Maskine demonstreredes. Der var mødt henved 100 Kolleger, der i to Afdelinger besaa den lille, men dog meget omfattende Virksomhed. 8 Magasins Maskinen er et Unikum, hvis mange Snurrepiberier en selv rutineret Maskinsætter behøver sin Tid for at sætte sig ind i Betjeningen af. Foruden de otte Magasiner med alle de Skriftvalg, den muliggør, var det vel særlig Centreringssystemet og Mixeren, der interesserede. Maskinen er kuriøs; om den er praktisk i saa vid Udstrækning, som dens Konstruktion er beregnet paa, er vel et Spørgsmaal. Der er 3 andre Maskiner, der supplerer den første, saaledes, at al tænkelig teknisk Sættekunst er mulig. Man sætter Tabeller komplette; man har Formater helt ned til 2 Cicero og til 4 Punkt med tilhørende Skrifter. Titeloverskrifter, Kvadrater, Streger, Rammer og Regletter ned til 4 Punkt — intet er umuligt.

Og saa var det dog ikke alt dette, der interesserede os

mest. Hvem der er anlagt for det filosofiske, vil maaske græmme sig ved Udregningen af, hvad Tekniken stjæler fra Manden; men det er spildte Taarer, det faar vi intet for, og det er ikke den Vej, vor Politik maa gaa. Hvad der maatte glæde en Fagfælle mest, var den gennemførte Service, der fuldkommengør Tekniken og gør Arbejdet til en Glæde for den, der virker der. Der er Matricerensere, Kilerensere, Fræseapparater; der er hjemmekonstruerede Spændehager til Hjælp ved Matricepudsning, der er dito Kilefiskere og Snese andre Ting. Og saa er der endelig den hygiejniske Indsats. Lamperne, der er rigtig afskærmede, er indstillelige med flere Knæ, saaledes at der med Lethed kan skaffes rigtigt Lys overalt ved Maskinen. Der er Staal-Garderobeskabe, som hver Mand kan aflukke for sig. Lokalet er ikke saa godt, som det kunde være, og det er Synd, thi under moderne Lokaleforhold vilde det være en yderligere Seværdighed.

Det er ikke for meget sagt, at intet københavnsk Stor-Bogtrykkeri har Indretninger paa Maskinsætningens Omraade, der blot tilnærmelsesvis naar op til, hvad man finder paa den snævre Kvist i Peter Hvidtfeldtstræde, hvor Indehaveren selv er Maskinsætter. Hvis der kunde arrangeres et Besøg for Principaler, burde de gaa derop alle, de burde ikke føle sig for store til det. De kunde her lære en Del af, hvad de skylder dem selv, deres Fag og deres Folk. —*n.*

Fra Gerningsstedet.

Apropos Svinesteg. Ved at læse Notitsen i Numer 37 af »Maskinsætteren« om Morbus Svinesteg kommer jeg til at tænke paa adskillige Tilfælde, hvor denne Sygdom viser sig. Jeg havde engang paa en Avis en Kollega, der i det sidste Opløb, hvor der arbejdedes under Højtryk, kunde rejse sig, tænde sin Pibe og bevæge sig hen til Satsbordet, hvor »Fordelene« var opstillede, og undersøge disse, mens Manuskriptet i Bidder dyngede sig op paa hans Pult. Naar Ombryderen saa henvendte sig til ham for at erfare, hvad han søgte, kunde han sige: Naa, jeg vilde blot se, om der var en Linje »Fra vor særlige Korrespondent«. Han kunde have sat Linjen ti Gange imens. Vi kender ogsaa de velmenende Kolleger blandt Haandsætterne, der samler alt Affaldet i Form af Rubrikker, Pagina, Regletter og saa videre og overrækker Maskinsætteren det som »Svinesteg«. Hvis denne saa under Sætningen støder paa en Rubrik, som der kan være en Sandsynlighed for findes blandt »Svinestegen«, vender han sig fra Arbejdet og gennemser de maaske hundrede Linjer, der staar, for saa at maatte sætte Linjen op, da den alligevel ikke er der. De opsamlede Pagina, der er »hullede« som Følge af Nedrykningssider i det foregaaende Værk, er som Regel læderede og maa sættes om ved Revisionen. Saa al den Slags Svinesteg forekommer mig at være ret problematisk. *plus.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Københavns Maskinsætter-Klubs ordinære Generalforsamling med efterfølgende Frokost afholdes Søndag den 21. Januar 1940 i Boulevard-Palæet. Udførligere Meddelelse vil fremkomme i næste Numer.

Kursus for arbejdsløse Maskinsættere i København. Hvis Planerne gaar i Orden, vil der blive arrangeret et Kursus for arbejdsløse Maskinsættere paa Maskinsætter-Skolen, hvor S. V. Rasmussen vil gennemgaa og demonstrere »Tekniske Raad«, den lille Haandbog, som Forbundet har udgivet og Montør Norland oversat fra Tysk. Nærmere Oplysninger hos Oplysningssekretær Svend Johansen.

Instruktionsmødet i Faaborg havde samlet Deltagere fra Marstal, Svendborg, Middelfart, Odense og Faaborg. Man samledes i Borgerforeningens Lokaler, hvor Kredsformanden, *Vald. Nielsen*, bød velkommen og takkede for den store Tilslutning. Man begav sig derefter til Faaborg Avis' Maskinsætteri, hvor *Møller-Madsen* indledte med et instruktivt Foredrag og sluttede med en praktisk Instruktion ved Sættemaskinerne. I en Pause bød Bladets Redaktør paa en Forfriskning og udtalte anerkendende Ord om Maskinsætternes Oplysningsarbejde. Vald. Nielsen og Møller-Madsen takkede for den Gæstfrihed, man altid møder, og som man nu havde konstateret ogsaa i Faaborg.

Efter Instruktionen samledes Deltagerne atter i Borgerforeningens Lokaler, hvor Middagsmaden ventede. Ved Bordet blev holdt mange Taler, som alle udmundede i Ønsket om fortsat Sammenhold og godt Kammeratskab Maskinsætterne imellem. —*n.*

Mødet i Nakskov. Søndag den 26. November afholdt 4. Kreds Instruktionsmøde paa »Nakskov Avis« med *O. Møller-Madsen* som Leder. Lolland-Falster er jo vort Smertensbarn, men der viser sig dog en stigende Forstaaelse og deraf følgende Tilgang af Medlemmer. Deltagerne i Kursus'et modtog Møller-Madsens udmærkede Instruktion med stor Glæde og bragte ham en Tak for hans Arbejde.

Aarhus Maskinsætterklub afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 29. Oktober paa »Monopol«, Søndergade. Formanden, *N. P. Jørgensen*, bød velkommen og udtalte, at det havde været Meningen forud for Generalforsamlingen at afholde et Instruktionskursus paa »Demokraten«, men den nye Maskine var ikke kommet endnu, hvorfor Instruktionen maatte udsættes, da Montøren, der skal stille Maskinen op, skal lede Instruktionen. Styrelsen havde saa i Stedet arrangeret Keglespil. Instruktionen vil blive afholdt snarest mulig. — Formanden valgtes til Dirigent og oplæste Dagsordenen. Pkt. 1. Beretning. Beskæftigelsen i den afvigte Sommer havde været udmærket, hvilket sikkert ikke vilde blive Tilfældet i Vinter. Det gjaldt for Maskinsætterne om at være vaagne overfor faglige Spørgsmaal i Lighed med de øvrige Brancher. — Pkt. 2. Forhandlingsbogen oplæstes af Sekretæren, *E. Jensen*. *Aage Larsen* bemærkede, at Mindstelønnen i Aarhus ikke som oplæst var 82 Kr., men 80 Kr. Forhandlingsbogen godkendtes. — Pkt. 3. Formandsvalg. N. P. Jørgensen genvalgtes med Akklamation. Pkt. 4. Pengebevilling. Der bevilgedes 3 Kr. pr. Kuvert til den efterfølgende Frokost. — Pkt. 5. Eventuelt. Man drøftede Kredsmødet i Viborg 1940, og det indskærpedes saa mange som muligt at møde op, da Klubben vilde betale Rejsepenge. Derefter sluttede Formanden Generalforsamlingen. — Ved den efterfølgende Frokost herskede den sædvanlige gemytlige Tone og senere herskede det gode Kammeratskab ved diverse smaa Borde. *E. E. J.*

Rundskue.

35 Aar ved Sættemaskinen. 12. December 1904 modtog *S. V. Rasmussen* sin første Undervisning ved Sættemaskinen af en engelsk Montør.

Nyt Monotype-Anlæg. Firmaet Det Hoffensbergske Etablissement, København, foretager i denne Tid Indretning af Monotype-Anlæg med 1 Støbemaskine. Herefter vil Monotype-Sættemaskinen være installeret i 5 københavnske Bogtrykkerier.

Spørgsmaal og Svar.

— Jeg har en Del Faldevanskeligheder ved min Maskine, idet smaa t og g svigter. Det viser sig ved Tastanslaget, at Excenteren ikke synker ned paa Gummivalsen og altsaa ikke roterer. Jeg har forsøgt at bytte om paa Excenterne, men de vil heller ikke arbejde paa det nye Sted. Excenterne er rensede og smurt. Hvad er Aarsagen? *Jul. H.*

Svar: Se efter, at Excenterrammen ikke er skæv og at Understøttelsesvinklerne arbejder. Jeg er tilbøjelig til at mene, at Fejlen ligger i Excenterrammen, der har faaet for stort Anlæg paa Understøttelsesvinklen. Dette store Anlæg kan fremkomme ved de mange »Stød«, Excenterrammen i Tidens Løb modtager fra Understøttelsesvinklen. Anlægget maa kun maale ca. $1^1/_2$ mm. Fil derfor forsigtigt lidt af Anlægget, saa Understøttelsesvinklen glider let af. Excenteren vil saa fungere tilfredsstillende. *S. V.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Vurdering af Arbejdet.

Den Serie Møder, »Bog- og Akcidenssætterklubben« har afholdt, og den store Deltagelse, de har samlet, viser, at en af Haandsætternes første Interesser er Arbejdet og dets Værdi.

Som Uddrag af en Voldgifts Kendelse citeres:

»... At en Svend, der ikke mener med tilstrækkelig Sikkerhed selv at kunne klare en Beregning af et Stykke Arbejde, maa være berettiget til at kunne søge Vejledning hos andre, synes en selvfølgelig Ting og da der er mange Overenskomster, der ikke indeholder Indskrænkninger i saa Henseende, er Svenden berettiget til at søge Vejledning hos sin Organisation...«

»... Saaledes har Arbejdernes Organisationer Ret til at føre fornøden Kontrol med, at de kollektive Overenskomsters som oftest meget indviklede Prisbestemmelser overholdes og at Forstaaelse af Overenskomsterne udbredes blandt Organisationens Medlemmer...«

Af det ovenfor citerede ser man, at Bog- og Akcidenssætterklubben arbejder paa det helt rigtige Grundlag: *At skaffe Klaring paa slumrende Tarif-Kendskab.*

Man kan heller ikke være blind for, at denne Sikkerhed i Tarif-Kundskab er bærende for Haandsætterens Eksistens.

Meget Arbejde er sikkert blevet udført, uden at Haandsætteren har tænkt over dets Værdi, uden at lægge Tarifen til Grundlag for Vurdering af Arbejdet; men hvis Haandsætteren igennem disse Mødeaftener i B.- & A. vænnes til altid at vurdere efter sin Tarif, er der Chance for at naa til det helt rigtige Resultat, m. H. t. »Tider«. Alle de praktiske Udregninger og Eksempler, der er vist os, har givet Anledning til mange Diskussioner Kollegerne imellem, Diskussioner, der virkelig giver Grund til Eftertanke; derfor vil det være godt om disse 5 Møder blev efterfulgt af mange andre, og maa man haabe lige saa godt besøgt, saaledes at Haandsætteren kan staa med et sikkert Blik for det udførte Arbejdes Værdi, hvilket vil være en god Stotte i Kravet om den stadig saa haardt tiltrængte Forhøjelse af Haandsætterens Gennemsnitsløn.

Her skal ogsaa omtales, at Ønsket om et »Udregningssystem, udgivet i Lommebogsformat« i Lighed med, hvad andre Organisationer har, er fremsat paa rette Sted og taget under velvillig Overvejelse. En saadan »Lommebog« bør indeholde Eksempler paa og Illustrationer af, hvorledes Udregningerne efter vor Tarif *skal* foretages, og vær sikker paa, at mangen en ung Kollega, der aldrig har haft Beregningsarbejdet paa nærmere Hold, vil være glad for en saadan Hjælp til Behandlingen og Forstaaelsen af Tarifens Haandsætter-Afsnit.

Er det rigtige Resultat naaet, med din Løn som Grundlag, vil der muligvis blive en Chance for et »Job« for nogle af de mange arbejdsløse, der desværre i alt for stort Tal findes — i Særdeleshed i *vor* Branche.

C. J. Dreyer.

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Kursus'et »Beregn dit Arbejde« vil blive forlænget med endnu een Aften. *Mandag den 11. December* samles vi i Rømersgade, hvor *Martin Pedersen* vil gennemgaa Opgaverne, ligesom der vil blive Lejlighed til en evt. Diskussion derom. Som Slutning vil et Par af Forbundets Film blive forevist. Bemærk: *Mandag den 11. December Kl. 20 (ikke* som tidligere i Forbundets Annonce meddelt Fredag den 8. December).

Kolding Haandsætterklub

afholdt Lørdag den 18. November Møde paa Hotel »Royal«. Til Mødet havde indfundet sig ca. 80 Kolleger, deraf 25 fra Vejle. Formanden, *Alb. Jensen*, bød velkommen og gav straks Ordet til *Henry Thejls*, der med sit Foredrag: Flatterende Skitser med simpel Teknik, straks havde hele Forsamlingen med sig. Ved Hjælp af Lysbilleder viste Taleren, hvor let man kunde komme til et smukt Resultat med smaa Midler til udmærkede Kundeskitser.

Efter Foredraget fulgte en Demonstration med Sprøjtning af Figurer o. lign. Resultatet var forbavsende, og her overgik Thejls sig selv ved med causerende Bemærkninger at rive Kollegerne med sig. Under Bifald sluttede Taleren sit interessante Foredrag, og Formanden takkede Thejls for den udmærkede Aften til Gavn for Kollegerne og vort Fag med Ønsket om et snarligt Gensyn. Derefter saa man en Udstilling af Tryksager fra Fagskolen i København, som blev beset med stor Interesse.

Til Slut samledes man til et fælles Kaffebord og kammeratligt Samvær. *A. J.*

Film, Foredrag, Svendeprøver

var Emnerne for den sidst afholdte Sammenkomst, som *Randers Haandsætterklub* havde arrangeret Lørdag den 11. November. Man havde inviteret Oplysningssekretær *Svend Johansen* til at holde Foredrag om »Moderne Kemigrafi«.

Formanden for Haandsætterklubben, *Reinholdt Madsen*, bød Medlemmerne og Fagets Lærlinge velkommen, ligeledes et særligt Velkommen til Svend Johansen, som derefter straks fik Ordet og gav en glimrende Skildring af, hvorledes en Kliché fremstilles, samt viste til Slut Forbundets Film om Klichéfremstilling. Som Ekstra-Numer vistes en engelsk Film om moderne Stereotypimaskiner samt Arbejdernes Oplysningsforbunds smukke Danmarksfilm.

Efter Foredrag og Film var der Kaffebord.

Før Foredrag og Film havde man Lejlighed til at bese Provinsens Svendeprøver fra indeværende Efteraar, en Udstilling, der samlede stor Interesse.

Martin Pedersen, p. T. Sekretær.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen. Islevhusvej 8.

Fest i Aalborg Trykkerklub.

Den 17. November samledes Aalborgs Trykkere, 20 i Tal. for ved en Gang Torskemad at fejre 25-Aaret for C. F. Christensens Indtræden i Forbundet. Ved Bordet talte Formanden, *Martin Sørensen* og *Carl Brundlund* for Jubilaren og nævnede herunder C. F.s store Interesse for Klubben og dens Opgaver, der ogsaa af Kollegerne var paaskønnet derved, at han var valgt til Kasserer 17 Aar i Træk (!) *Carl Christensen* takkede for Opmærksomheden og fremdrog enkelte Træk, særlig fra Klubbens første Tid. Under Fællesmaaltidet herskede en god kammeratlig Stemning, krydret ved adskillige Sange og Viser — og ved Kaffen omtalte Formanden en hel Del Forhold af Interesse for Kollegerne, ligesom Oplysningsvirksomheden blev Genstand for en længere Forhandling.

Aarhus Trykkerklub.

Medlemmerne af Aarhus Trykkerklub havde Onsdag den 29. November Lejlighed til at opleve en meget interessant Aften; desværre var Tilslutningen ikke saa god, som det kunde ventes. Klubben havde arrangeret Besøg paa A/S Blikvarefabriken i Aabyhøj. Fabriken, der beskæftiger et halvt Hundrede Mennesker, fremstiller Daaser, Dunke, Æsker og Kasser i diverse Faconer, Størrelser og Farver. Firmaets Direktør bød ved en Cigar velkommen, og gav til Indledning en Forklaring paa, hvad Materiale de arbejder med paa Fabriken, og omtalte ganske kort en enkelt lille Tings Fremstilling og nævnte til Eksempel et Skruelaag til en Dunk, der skulde passere 6 Maskiner, inden det var færdigt.

Efter den teoretiske Del begyndtes Gennemgangen i Trykkeriet. Trykningen, der foregaar nærmest som Offset, med Overføring fra Zinkplade til Gummidug og derfra til Blikplader, der bliver lagt lodret paa; fra Trykkeriet begav Forsamlingen sig til Afdelingen, hvor Pladerne blev stanset og skaaret ud og forarbejdet til, hvad det nu skulde være. I den Afdeling, hvor Fremstillingen af de forskellige Dessins foregik, arbejdedes der paa Transportbaand. Til Slut forevistes Lageret af færdige Varer. I Firmaets Kontor takkede *Holger Hansen* Direktøren og Personalet for Besøget. *H. S.*

Nykøbing F. Trykkerklub

afholdt Søndag den 19. November et fagteknisk Møde paa Restaurant »Ritz«. Formanden, *Poul Hansen*, bød Kollegerne velkommen og præsenterede Sekretær *Svend Johansen* og *Chr. B. Petersen* for Forsamlingen samtidig med, at han ønskede begge velkommen til Nykøbing F.

Man lagde for med Filmen og Svend Johansen kørte to interessante Film. Den første viste Fabrikationen af de engelske Miehle-High-Speed-Toturmaskiner. Man ser de enkelte Dele blive samlede og passede nøjagtigt til. Filmen viste, at man paa Fabriken raadede over Maaleapparater, der registrerede den mindste Unøjagtighed. Efter at man paa Filmen havde set Maskinen blive færdigmonteret, saa man Maskinen trykke den første Form.

Stereotypi-Filmen viste et Hurtig-Støbeapparat, der præsterede 5 Plader i Minutet. Apparatet var meget kompliceret, og fordrede et stort Mandskab.

Chr. B. Petersen holdt i 1½ Time Kollegernes Opmærksomhed fangen i et Foredrag om moderne Arbejdsmetoder og omtalte herunder de Vanskeligheder, der kan forekomme i det daglige Arbejde og gav mange interessante Oplysninger om, paa hvilke Maader disse Vanskeligheder kan imødegaas. Foredraget lønnedes med Haandklap.

Efter Film og Foredrag samledes man til en Bøf med nødvendigt Tilbehør og *Poul Hansen* takkede Svend Johansen og Chr. B. Petersen for den interessante Eftermiddag, de havde beredt Kollegerne.

Tak.

For alle Gratulationer fra Kolleger og Klubber, som jeg modtog paa min Jubilæumsdag, takkes hjerteligst.

C. F. Christensen, Aalborg.

Bladsætteren

Repræsentant: Axel Jensen, Elmegade 28 [1].

Tidningshandsätternes Jubilæums-Udstilling i Stockholm.

I Dagene 20.—22. Oktober afholdt »Tidningshandsätter-Sektionen« i Stockholm 10-Aars Jubilæums-Konkurrence-Udstilling.

Udstillingen var meget interessant og vistes stor Interesse, idet der var indsendt over 100 Udkast til den givne Opgave, ogsaa her fra Danmark var der indsendt Udkast ligesom fra Norge og Finland. Desuden var der udstillet de præmierede Udkast fra alle tidligere afholdte Konkurrencer.

Af Deltagerne i Konkurrencen her fra Danmark fik følgende Kolleger Hæderspris, bestaaende af et Bæger med Indskription: *Henry Pedersen*, *Henry Anderberg*, *Ib Bendixen*, *Arne Jensen* og *Hans Kjer*.

Bægrene blev overrakt de danske Præmietagere paa Forbundskontoret, hvor *Hellberg* takkede disse Kolleger for den smukke Maade, de havde repræsenteret Haandsætterne i København, hvorefter *Axel Jensen*, der havde været Københavns Afdelings Repræsentant ved Jubilæumsfestlighederne og Præmieuddelingen, overrakte Præmietagerne Bægrene og bragte en Hilsen til disse fra de svenske Kolleger og udtalte Haabet om, at det maatte anspore andre Kolleger til at deltage i den Slags Konkurrencer. *A. J.*

Bladsætterklubbens Generalforsamling.

Søndag den 29. Oktober afholdtes Generalforsamling i Rømersgade 22. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Klubben havde i Anledning af Københavns Afdelings 70-Aars Jubilæum modtaget en Gave paa 300 Kr. Styrelsen var repræsenteret ved Oprettelsen af Landsammenslutningen af Haandsættere og havde tilsluttet sig denne. Efter nogen Diskussion godkendtes Beretningen. — Angaaende Arbejdsplanen for det kommende Halvaar enedes man om at afholde et Møde for Bladsættere angaaende Tarifens Forstaaelse og Benyttelse samt at oprette Kursus i Annonceskitsering og Lay-out; disse Kursus vil dog kun blive afholdt, dersom der viser sig tilstrækkelig Tilslutning (mindst 10 Mand paa hvert Hold). — Da Klubben i Foraaret 1940 fejrer 30-Aars Stiftelsesfest, vedtoges det at markere Dagen ved Afholdelse af et Torskegilde, dersom Tiderne er saaledes, at det kan forsvares. *A. J.*

Hjælpearbejderen

Kvindelige Hjælpearbejdere

Repræsentant: Alfrida Andersen, Sixtusvej 15[3]. Telf. Sundby 1253.

Fællesklub for Paalæggersker og Hjælpearbejdere.

Aarhus Afdelingen indledede Onsdag d. 4. Oktober Vinterens Studiearbejde i Folkets Hus. Lokalforeningens Formand, *Aage Larsen*, gennemgik Tarifen, hvorefter der var Spørgetime, der blev diskuteret forskellige Ting, saasom Sygeplads, Medhjælpsplads, Rengøring, Spisetid, Ferieloven og Bronzering. Aftenen sluttede med fælles Kaffebord.

Onsdag den 22. November afholdt Klubben sin halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes John. Hansen. Forhandlingsbogen blev oplæst og godkendt. *Formanden* aflagde Beretning, hvorunder han stærkt paalagde Medlemmerne at overholde de Goder, Tarifen gav dem, samt at fremkomme med Oplysninger om Misforhold paa Arbejdspladserne. — Kassereren oplæste Regnskabet, som godkendtes. — Der var Valg af Kasserer og to Bestyrelsesmedlemmer. Kassereren, Poula Nielsen og Ingeborg Christensen genvalgtes og nyvalgt blev Rosa Petersen i Stedet for Anna Rasmussen, som ønskede at fratræde paa Grund af manglende Tid. — Det vedtoges at yde 10 Kr. til Demokratens Juleindsamling. — Klubbens Navn rettedes herefter til »Fællesklub for Paalæggersker og Hjælpearbejdere« i Stedet for som før, Fælles Brancheklub for Stereotypører, kvindelige og mandlige Hjælpearbejdere.

Derefter diskuteredes forskellige Ting og der rettedes Henvendelse til Medlemmerne om at meddele Kassereren nye Adresser. — Det vedtoges at afholde næste Studieaften Onsdag den 29. November med Gennemgang af Arbejdsløshedskassen ved Villy Vistisen.

Styrelsen.

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Klub.

Til Mødet, som afholdtes i Rømersgade 24. November, hvortil Medlemmernes Damer var indbudt, havde vi den Glæde at melde fuldt Hus.

Som Aftenens Foredragsholder havde Sekretær i D. s. F., *Ernst Berg*, velvilligst stillet sig til Disposition, og Oplysningssekretær *Svend Johansen* kom for at vise os et Par Film.

Efter at Formanden havde budt Gæster og Medlemmer velkommen, gav han Ordet til *Ernst Berg*, som i et populært Foredrag omtalte Fagbevægelsens Stilling samt kom ind paa den Situation, som Krigen havde skabt for os danske Arbejdere, og udtalte, at D. s. F. straks havde taget Initiativet til en Dyrtidsregulering, som maatte sikre Arbejderne bedre økonomisk, paa et tidligere Tidspunkt, end det lykkedes under den sidste Krig, hvilket efter Talerens Mening var opnaaet ved Overenskomstens Vedtagelse, og som Størsteparten af de organiserede Arbejdere var gaaet ind for med stor Majoritet.

Efter Ernst Bergs Foredrag blev der drukket Kaffe, og derefter foreviste *Svend Johansen* Filmen »Revolutionsbryllup« og en komisk Film med »Gøg og Gokke«.

Til Afslutning takkede Formanden Aftenens Gæster og de fremmødte Medlemmer. Den officielle Del af Aftenen var hermed forbi, men der gik flere Timer inden vi skiltes, og alle var enige om at have haft en god Aften.

C. Jørgensen.

Reservér den 5. Januar.

Kassereren for Haandsætternes Landssammenslutning, *C. J. Dreyer*, holder denne Aften et Foredrag om »Arbejdsløshed — Beskæftigelse« med efterfølgende Diskussion. — Nærmere om Tid og Sted senere.

Landssammenslutningen.

Alle Henvendelser, ogsaa Indmeldelser, bedes tilsendt Formanden, *H. Olsen*, Sigvaldsvej 4 [1], eller til Kassereren, *Anton Mortensen*, Baumgartensvej 2, begge Odense.

Modtagne Indmeldelser er videresendt. *A. W.*

Valget af Arbejdsanviser

Undertegnede Arbejdskammerater anbefaler Kollegerne til Valget af Arbejdsanviser at stemme paa **O. Møller-Madsen.**

Odense, i December 1939.

Ch. Knudsen. Albrecht Hansen. Emil Christensen. Poul Thane. Henrik Nielsen. L. Chr. Pedersen. N. Rasmussen. M. Jeppesen. P. Christiansen. B. Hansen. Ejnar Bekker. Svend Aage Bolbjerg. Math. Christensen.

Desuden er der kommet forskellige Anbefalinger — nogle af dem er skrevet i smukke Vendinger; men efter Henstilling af O. Møller-Madsen samles de alle under Overskriften:

Vi anbefaler at stemme paa **O. Møller-Madsen.**

Odense: Laurits Larsen. Landry Jensen. Fritz Perrot. Kaarsgaard-Hansen. E. Warberg Rasmussen. O. Pedersen. Hj. Hansen. Salomon Jensen. Walther Nielsen. N. Jørgensen. A. Engelbrecht Petersen. C. Noack. Bernhard Petersen. Sv. J. Nielsen. Ch. Storgaard. R. Fich. Carl Andersen. A. R. Jørgensen. Aage Roe. Julius Nielsen. Ch. Meyer. Børge Nielsen. Otto Hansen. Chr. Jensen. R. Hansen. Arne Jensen. Carl Hansen. Bernh. Hansen. Laurits Jørgensen. Evin Olesen. Henrik Johansen. Gunner Nielsen.

Holstebro: A. Rosenkilde. P. Lunding. Chr. Olsen.

Nykøbing M.: Børge Christensen. Ejner Christensen. Johannes Christensen. Ole Petersen.

Viborg: H. Laursen. Andr. Laursen. H. Horn. V. Korsgaard. Jens Andersen. Gustav Carstensen. V. Barsøe Sørensen. V. Ulriksen. Anton Christensen. C. E. Christensen.

Svendborg: N. P. Jensen. S. Th. Hansen. Lehrmann Madsen. Harry Larsen. Aksel Jensen. Jørgen Olsen. P. M. Hansen. Aksel Rasmussen. Bordinggaard-Larsen. H. Knudsen. O. F. Andersen. Carl Wilde. Hans Nielsen. Chr. Jacobsen. C. Nyegaard. Bernh. Hansen. K. Knudsen. Hilmar Rasmussen. Alb. Nörby Madsen.

*

Paa en ekstraordinær Generalforsamling den 24. November har Maribo Lokalafdeling eenstemmig vedtaget at indstille **O. Møller-Madsen,** Odense, til Stillingen som Arbejdsanviser, og anbefaler herved Kollegerne Landet over at give *Møller-Madsen* deres Stemme. *Møller-Madsen* er kendt som en saglig og meget rolig Mand, der sikkert vil blive Kollegerne en god Mand.

Giv Møller-Madsen din Stemme!

*

Igennem et mangeaarigt personligt Kendskab har jeg lært O. Møller-Madsen i Odense at kende som en dygtig og meget interesseret Kollega og en *god* og *absolut retfærdig* Kammerat, der gennem mange Aar har ofret store Dele af sin Fritid paa Kollegers Dygtiggørelse. — O. Møller-Madsen vil med sine gode menneskekærlige Egenskaber være udmærket egnet til Stillingen som Arbejdsanviser; thi paa denne Plads gælder det ikke mindst, at Retfærdigheden bliver stillet i første Række, og at der bliver taget ligeligt Hensyn til alle — ogsaa til de arbejdsløse Kolleger ude i de smaa Afdelinger. Det véd jeg, O. Møller-Madsen vil gøre, og kan derfor paa det bedste anbefale ham til denne Stilling og beder herved alle Kolleger — ikke mindst i Provinsen — at stemme paa **O. Møller-Madsen** til Stillingen som Arbejdsanviser. — Han er Manden, vi alle kan være tjent med.

Marstal, 26. November 1939. *M. C. Marcussen.*

*

Undertegnede Kolleger anbefaler paa det varmeste Maskinsætter **L. Chr. Nielsen** til Posten som Arbejdsanviser, da vi mener, at han i høj Grad er kvalificeret til denne Plads.

Albert Th. Jensen (1446). Ludvig Larsen (2977). K. A. Caspersen (1157). A. Flemmer (243). Jens Olsen (728). C. A. Møller (447). Gunnar Gregersen (531). Emil Eliasen (1409). H. C. Andersen (6560). E. Petersen (2860). V. Madsen (2585). Martin Jensen (181). Peter Knudsen (7704). Edv. Kjellberg (317). Karl Holm Jensen (340). Rich. Mikkelsen (806). Carl Mortensen (7566). Orla Jørgensen (639). Knud Knudsen (940). S. Carlberg (690). A. C. Hansen (3112). Ejner Petersen (6480). Johan Hansen (5873). P. Pedersen (357). V. Sørensen (3206). Jens Laursen (618). Poul Ure (1416). Harald V. Larsen (679). Jørgen Christensen (2895). A. Madsen (2081). Svend Larsen (7728). Ludvig Christiansen (557). Peter Jensen (2967). Rud. Ebrecht (1331). Th. Jensen (6336). A. E. Nielsen (1487). J. Bruun (393). Hjp. Andersen (6825). Paul Rasmussen (5551). Edwin Hansen (905). Henning Jensen (1089). B. Bruselius (1011). E. Jensen (2879). Lundahl (1830). Alma Andersen (2421). K. Olsen (3567). V. Soelberg (4936). J. Munk (5705). O. Bøvig (727). Leo Jensen (5931). Robert Philip (1123). Rich. Soelberg (64). R. Østerlin (1354). Johan Jensen (1170). Max Nielsen (611). W. Møller (7915). L. V. Hansen (1306). S. Rasmussen (202). H. Hansen (2646). N. P. Larsen (2775).

Nedennævnte Kolleger ved »Politiken« tiltræder ovenstaaende Anbefaling.

Aksel Petersen. Peter Petersen. Jens Knudsen. Alb. Olsen. Jul. Carlsen. Evald Christensen. C. Ørnvold. Viggo O. Nielsen. Esbensen. Carl Feldbro. H. Johansen. Carl Nielsen. Holger Rasmussen. Henning Hansen. N. Olesen. Niels Andersen. Th. Trab. H. Christiansen. D. Ryvang. S. Madsen. A. Meyer. Halfdan Roldsgaard. L. Grevy. L. R. Jønch.

*

I disse Dage er der for Kollegerne et ret brændende Spørgsmaal at tage Stilling til, nemlig angaaende Arbejdsanvisningen: Hvem skal være Frederik Mehrs Efterfølger? Det maa under

ingen Omstændigheder blive en Mand med Hr. Kontorius-Komplekser, for saa véd man omtrent paa Forhaand, at alt faar Lov til at gaa efter en Retningslinie, som Majoriteten af Kollegerne vil finde uønskelig. Derfor vil jeg gerne, gennem disse Linier henlede Opmærksomheden paa, at det, vi har Brug for, er en Arbejdsanviser, der forstaar de arbejdsløses Kaar. Jeg gaar ud fra, at alle Typografer kender den Kollega, som jeg her foreslaar bør vælges eenstemmigt som Arbejdsanviser, nemlig **Henning H. Jensen** (1235).

Han er en ung, energisk Mand, en god Kollega med den rette Evne til at vurdere de arbejdsløses Forhold. Henning H. Jensen vil kunne lede Arbejdsanvisningen paa en effektiv Maade, uden at lade sig paavirke af politiske Direktiver — og det er det, der er det vigtigste for os Medlemmer.

Bebel Sørensen (3828).

*

Til Besættelsen af den ledigblevne Plads som Arbejdsanviser blev **S. V. Rasmussen** opstillet paa Københavns Afdelings Generalforsamling. *S. V. Rasmussen* vil være kendt over hele Landet for sine mange Aars Arbejde i Organisationens Tjeneste: 15 Aar som Københavns Maskinsætter Klubs Formand, 10 Aar i Københavns Afdelings Styrelse, Medlem af Forbundsstyrelsen og nu Næstformand i Københavns Afdeling. Dette skulde give et saa godt Kendskab til Arbejdsforholdene i Provins og Hovedstad, at Kollegerne trygt kan stemme paa *S. V. Rasmussen*.

Helmuth Mortensen.

*

Som Arbejdsanviser i Dansk Typograf Forbunds Københavns-Afdeling ønsker undertegnede Kolleger hos S. L. Møller at give **Aage Zuschlag** deres Anbefaling. Vi mener han har den rette Forstaaelse af de arbejdsløses vanskelige Forhold og Kaar.

4145 O. Mitchel. 1502 E. Meisner. 1793 E. Thomsen. 4250 E. Clausen. 1737 Alfr. Hansen. 1627 Fred Lund. 1753 O. V. Johansen. 1636 M. Rasmussen. 5206 Inger Gudberg. 2781 Palsund. 5305 Kaj Witzansky. 2604 J. Lund. 2791 V. Christensen. 1273 A. Jensen. 633 E. Elveen. 1674 C. Nielsen. 2404 A. Johansen. 1979 A. Sandwall. 1928 S. Schmidt. 1357 N. K. Nielsen. 1568 Egon Jensen.

*

Undertegnede Kolleger i Andersen & Pedersens Bogtrykkeri anbefaler til Stillingen som Arbejdsanviser at stemme paa **Aage Zuschlag.**

Osvald Jessen. Henry Fogt. H. Stolze. F. Schwartz. H. Jørgensen. S. Schøidt. B. L. Rasmussen. C. A. Ekstrand. H. Sørensen. Erich Olsson. Robert Jensen.

*

Undertegnede Kolleger ønsker herved at give *Aage Zuschlag* vor bedste Anbefaling til Stillingen som Arbejdsanviser.

Efter vor Mening har han alle Betingelser for, ved sin stille og rolige Optræden og sit Kendskab til Maskiner og Trykkeriforhold, at kunne bestride denne Plads til Fordel for vore arbejdsløse Kolleger.

Kolleger, stem paa **Aage Zuschlag.**

Robert Jensen. 1578, Chr. B. Petersen.

*

Vi undertegnede mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere i Provinsen anbefaler vore Kolleger at stemme paa **N. P. Jørgensen** til den ledige Stilling som Arbejdsanviser, N. P. J.'s rolige og beherskede Optræden er velkendt, og hans saglige Indsigt i alle faglige Problemer er Kvalifikationer, der giver ham de bedste Chancer for at kunne udfylde den ledige Stilling paa en for alle Parter tilfredsstillende Maade, hvorfor vi varmt anbefaler enhver at give ham sin Stemme.

Poula Nielsen. Rosa Petersen. Elea Stegelmann. Eberhardt Christiansen. Ingeborg Christensen. Peter Møller-Christensen.

Kollega! Du er ikke i Tvivl om, at du skal afgive din Stemme! Men er du i Tvivl om, paa hvem du skal afgive den, saa læs disse Kendsgerninger om **N. P. Jørgensen, Aarhus,** som gennem Aarhus Lokalafdeling indstilles til Pladsen som Arbejdsanviser. Han er 31 Aar. Det kan han ikke gøre for. Han kan derimod gøre for, at han gennem Aarene har tilegnet sig en solid og grundfæstet Viden om Tidens mange aktuelle Spørgsmaal. Og Lokalafdelingen har da ogsaa forlængst taget hans Arbejdskraft i Brug ved at gøre ham til Næstformand, og Maskinsætterne i Aarhus har gjort ham til deres Formand. Han er Debattør og Taler om en Hals, og med hans udprægede Retfærdighedssans har han ofte kæmpet for bedre Vilkaar for de daarligst stillede. Har du læst hans Artikler i »Typ.-Tid.« og »Grafisk Teknik«? Selvfølgelig har du det! Ogsaa du maa altsaa erkende, at det er ikke Godtkøbssnak, han farer med; men underbyggede, saglige Argumenter, der kræver en Tilegnelsesevne og en Overbevisningens Varme, som kun faa er i Besiddelse af. Du kan ikke gøre Forbundet og dig selv en bedre Tjeneste end at give *N. P. Jørgensen* din Stemme! Sæt × ved ham!

Indstilles og anbefales af *Aarhus Lokalafdeling.*

*

Vi undertegnede Medlemmer af Klubben »Journalen« i Carl Allers Etablissement opfordrer herved alle Kolleger til at stemme paa Trykker **Aksel Jensen,** der af os er opstillet som Kandidat ved Valget til den ledige Post som Arbejdsanviser. Aksel Jensen har gennem sit mangeaarige, uegennyttige Arbejde i Klubbens Interesse skabt sig Respekt og Agtelse blandt Kollegerne her. Udadtil er Aksel Jensen gennem sit Virke som tidligere fleraarig Medlem af Københavns Afdelings Styrelse og Medlem af Hovedbestyrelsen kendt af en stor Kreds af Kolleger i vort Forbund. Vi tror, der er mange, der med os nærer den Anskuelse, at Aksel Jensen, ved sin levende Interesse for og store, saglige Indsigt i Organisationslivet, har skabt sig særlig gode Betingelser for at kunne bestride den ledige Post paa fyldestgørende Maade.

Stem derfor paa *Trykker Aksel Jensen!*

Jens M. Thomsen. Ernst Falcke. Hans J. Ravn. Chr. Estrup. Woergaard. G. Thygesen. Karl Farsøe. Jul Lund. J. Krøll-Schwartz. Chr. Olsen. V. Andersen. Niels Kjær. Viggo Anderberg. C. Rasmussen. Robert Møller. Martin Ellefsen. Cai Chr. Hansen. H. Christensen. B. Palmtoft. Tage Pedersen. Børge Olsen. C. Thillerup. Henning Høgenhaven. Lauritz Jørgensen. Viggo Rahbek. P. Jørgensen. Sv. Andersen. O. C. Pedersen. O. Ankjær.

*

Undertegnede Kolleger fra F. E. Bording anbefaler **Svend Aage Larsen** til den ledige Plads som Arbejdsanviser.

Svend Aage Larsen er i Dag Medlem af Københavns Afdelings Styrelse, og har været det i de sidste 3 Aar. Saafremt du ønsker en saglig og en faglig interesseret Kollega ind som Arbejdsanviser, saa *stem paa Trykker Svend Aage Larsen.*

4316 J. Frederiksen. 4086 V. Nielsen. 5740 H. Christensen. 1931 A. Lund. 4013 Sv. Aage Møller. 4177 Frank Larsen. 2040 E. Schleimann. 2484 D. Hansen. 2401 Ella Nielsen. 2450 J. Persson. 2180 Harriet Christoffersen. 4523 Gudrun Nielsen. 4316 John Frederiksen. 1650 E. Hansen. 5657 A. Larsen.

*

Stem paa Dreyer! Ved Besættelsen af Arbejdanviserposten anbefaler vi Kollegerne at stemme paa **C. J. Dreyer.** Vi gør det ud fra den Overbevisning, at Dreyer, ligesom Tilfældet har været med de Tillidshverv, som Kollegerne i Aarenes Løb har betroet ham, vil være i Stand til at udfylde Pladsen som Arbejdsanviser til alles Tilfredshed.

Hans Hansen, Odense. Albert Jensen, Kolding. Reinholdt Madsen, Randers. Peter Jensen, Næstved. Erik Hansen, København. E. Larsen. P. Lundquist. Chr. Nielsen. G. Nielsen. P. Petersen. Sv. Ystrøm. Alkjær. Bonné E. Bowig. A. Dahlberg. Volf Din. H. Mellbin. A. Nielsen E. Olsen. Johs. Christensen. K. O. Hansen. Rudolf Jensen. Vilh. Jørgensen. Vagn Jacobsen. K. Knudsen.

Undertegnede Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund anbefaler at stemme paa vor Kollega **N. M. Nielsen** som Arbejdsanviser. *N. M.* vil af mange Kolleger være kendt gennem de forskellige Tillidshverv, der i Aarenes Løb er blevet ham betroet. Han har været Medlem af Københavns Styrelse, af mange Tarifkommissioner, og er nu en af vore fire Revisorer, hvilken Post han selvfølgelig vil fraskrive sig, hvis han opnaar Valg.

Vi tror, at *N. M. Nielsen* er i Besiddelse af de rette Egenskaber til at beklæde Stillingen som Arbejdsanviser.

252 Emil Frederiksen. 478 V. L. Bischoff. 394 V. Jacobsen. 2787 Otto Rundberg. 3451 Laur. Jensen 544 Knud Kryger. 2957 Henry Larsen. 3639 Oswald Christiansen. 3089 Otto Larsen. 2881 E. Sponholtz. 293 Magnussen. 3549 Hygum. 57 Ch. Andersen. 2918 Marx Wrem. 2748 Gustav Hansen. 1096 S. Jensen. 837 Westy Hansen. 1200 Aage Hansen. 538 Martin Sørensen. 1141 Th. Christensen. 2940 Einar Lundberg. 903 J. Hansen. 337 Sigv. Lundberg. 716 Alb. Larsen. 1459 C. Gustav Nielsen. 1365 N. P. Nielsen. 1366 V. Stephansen. 94 Jul. Hansen. 3915 P. Søegaard Rasmussen. 1126 Einer Christensen. 2852 Børge Jacobsen. 429 Arnold Vecht. 180 Magnus Søndergaard. 3914 Sv. Mortensen. 1789 Vald. Møller. 4285 N. Andersen. 1754 P. Hegenfelt. 981 Chr. Øltung. 1693 E. Hansen. 1971 R. Sørensen. 1836 Karl Rousell. 3220 Chr. Semann. 712 J. A. Johansen. 822 Sophus Hansen. 373 V. Andreassen, 1305 A. Bryfelt. 3775 Peter Jensen. Ferd Hansen. 160 Søren Christensen. 818 Chr. Nielsen. 218 Kaj Jensen. 433 Børge Neumann. 5393 Lorenz Albeck Larsen. 1012 Wiinblad 989 H. Møller. 25 Sv. Aa. Knudsen. 3124 B. Kundby Hansen. Vilh. Kiefer.

*

Undertegnede Kolleger, der af og til er arbejdsløse, opfordrer **Fr. Mehr** til at lade sig genopstille til Valg af Arbejdsanviser. Idet vi, der saaledes jævnlig er kommen i Kontakt med Fr. Mehr, kender ham som en retlinet og upartisk Kollega, der har bestridt sit Hverv til vor udelte Tilfredshed.

Paa 300 Kollegers Vegne:

1565 Johs. Christensen. 5903 Frede Hansen. 2205 Jenny Larsen. 4430 Erik Hansen. 5946 Børge Larsen. 211 Holger Stein. 4036 Harry Jensen. 3936 Vilh. Christiansen. 561 Laur. Nielsen. 3963 Ivar Kessler.

*

En Anbefaling for Fr. Mehr!

Kollega! Inden Du foretager Din endelige Indstilling til Afstemning om, hvem Du ønsker der skal være Din Arbejdsanviser, beder jeg Dig læse Referatet fra Generalforsamlingen den 26. November og prøv at læse imellem Linierne. — *Du gavner Din egen Sag* bedre end Du aner lige i Øjeblikket ved at være med til at *genindsætte* **Fr. Mehr!**

1235 *Henning H. Jensen.*

*

Den Behandling en arbejdsløs faar, naar han møder til Kontrol, har selvsagt stor Betydning for ham, og *Fr. Mehr* har ved sit kammeratlige og kollegiale Væsen skabt en Tillid til sig, der har givet sit praktiske Udslag i den Opfordring, han har modtaget fra den langt overvejende Del af de arbejdsløse i København, til at lade sig genopstille til Valget af Arbejdsanviser. Derfor Kolleger, Landet over, giv de *arbejdsløse* den Mand, *de* har Tillid til, i Stillingen, der har saa stor Betydning for *dem*.

Stem paa **Fr. Mehr!** *Johs. Christensen.*

*

Tillidsmænd og Kolleger!

Da vi har bragt i Erfaring, at Forbundsstyrelsen vil udsende et Referat angaaende Fr. Mehrs Opstilling til Valg som Arbejdsanviser, vil vi tillade os at meddele vore Kolleger følgende:

Fr. Mehr ligger for Tiden paa Nerveklinik *for at blive rask* og vil efter et Rekonvalescentophold blive fuldstændig restitueret, — hvad der fra Overlægen paa den paagældende Klinik ligger Attest for, og derefter vil han være kapabel til at føre en 100 pCt. reel Arbejdsanvisning, et Omraade, som for den alt overvejende Dels Vedkommende kun berører de københavnske arbejdsløse, og disse har tilstrækkelig tydelig givet Udtryk for deres Ønske om igen at se Mehr paa denne Plads. — Altsaa! Her er Manden, stem for **Fr. Mehr.**

København, den 5. December 1939.

Paa mange Kollegers Vegne

1235 Henning H. Jensen — 4204 Georg Mathiesen.

Nær og Fjern

40-Aars Jubilæum. Vor Kollega, *Jacob Weiergang*, H. Meyers Bogtrykkeri, fejrede den 27. November 40-Aars Jubilæum. Han modtog en større Pengegave fra Firmaet, ligesom der indløb mange Lykønskninger fra Kolleger, der i Tidens Løb har arbejdet i Firmaet. — Ved en lille intim Fest blev han hædret paa Jubilæumsdagen.

25-Aars Jubilæum. Den 10. December kan vor Kollega, Paalæggerske *Paula Nielsen*, fejre 25-Aars Jubilæum i Egm. H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri. P. N. har lært i Firmaet, og har igennem Aarene vundet sig mange Venner.

Ikke i Aften, men paa Mandag afsluttes Tarifgennemgangen i Bog- & Akcidenssætterklubben. Se omst. Annonce.

Afdøde Philip Scheidemann var oprindelig Typograf, tilhørte hele sin Tid Verband der deutschen Buchdrucker, og over hans Baare sænkedes i Mandags Københavns Afdelings Fane; fra Forbundet var sendt en signeret Krans.

Danmarks Akvarium. Til Akvariet i Charlottenlund koster Adgang normalt 75 Øre. Medlemmer af Københavns-Afdelingen (der herigennem ogsaa er Medlemmer af Arbejdernes Fællesorganisation) vil ved Henvendelse paa Fællesorganisationens Kontor i Rosenørns Allé 12 kunne erholde Billetter til 50 Øre, Børn under 14 Aar 25 Øre, naar de er ledsaget af voksne; Børn under 4 Aar gratis.

Akvariet aabent: 10—16, Søndag 10—17.

Fællesorganisationen lukker Lørdag Kl. 13.

Typografernes Stiftelser afholder sin aarlige Generalforsamling paa Søndag Kl. 10.30 i Rømersgade 22, 1. Sal.

Tak

For al venlig Opmærksomhed (Blomster, Skrivelser, Telegrammer o. a.) i Anledning af mit 50-Aars Jubilæum takkes herved hjerteligst. *Jørgen Jørgensen.*

*

Min hjerteligste Tak for den venlige Deltagelse paa min 90-aarige Fødselsdag. *Vilh. Rosberg.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

Paa Mandag Kl. 20

Rømersgade 22, Karl Marx-Salen

Martin Pedersen
afslutter Gennemgangen af Haandsætter-Tarifen.

Svend Johansen kører Film.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths.Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

30. November: Lyngby 200,00; 1. December: København 10.000,00; 2. December: Frederikshavn 200,00.

København, den 5. December 1939.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Carl Otto Sørensen, udl. 28. 11. 39 hos Laursen (arb. s. St.), Paal. Anni Gerda Hansen, udl. 30. 11. 39 i »Hafnia« (arb. s. St.), Hj.arb. Erik Emil Schmidt, »Recato«.

Odense: Hj.arb. Oluf Hansen.

Tiltraadte

København: 5982 Thorkild Jensen fra Aalborg (arbl.), 3830 Fr. Hess fra Rejse (Fædrelandet), 3372 Jørgen Knudsen fra Kolding (Fædrelandet), 6385 G. Hallberg fra Rejse (arbl.), 3964 Knud Thomsen fra Hjørring (Militær), 5897 Hans Schrøder fra Rejse (arbl.), 6751 Jens Jensen fra Rejse (arbl.), 7155 Vestring Andersen fra Rejse (arbl.), 5928 Erik Hyllested fra Aalborg (Bryrup), 7091 Willy Sprenger fra Sønderborg (Fædrelandet).

Aalborg: 7808 N. P. Bøgh (Adolph Holst). Aarhus: 7696 Erik Knudsen (arbl.). Holstebro: 3496 Hans Nik. Christensen (Ringkøbing Amtstidende). Nyborg: 5950 Einer Rasmussen (Reklame-Trykkeriet). Roskilde: 3125 Willy Petersen (arbl.), 7273 Aage Petersen (Skole). Skanderborg: 7114 Oskar E. Rasmussen (Brix). Slagelse: 5234 Thorkild Andersen (Centraltrykkeriet). Skive: 3460 R. Frederiksen (L. Pedersen), 3473 A. Thisted (Kiosk-Trykkeriet). Varde: 7698 L. Segall (Ølgod). Vejle: 6430 Hans Chr. Jensen (Udbye).

Fratraadte

København: 6595 Hans Rasmussen paa Rejse, 5311 Hans Jensen paa Rejse, 3125 Willy Petersen til Roskilde, 7480 Egon Samuelsen til Slagelse, 7769 Helge Nielsen til Lyngby, 7696 Erik Knudsen til Aarhus, 5223 Hugo Olsen til Helsingør, 7010 Holger Krøyer til Slagelse.

Frederikshavn: 7273 Aage Petersen til Roskilde (Skole). Hjørring: 3964 Knud Thomsen til København (Militær). Kolding: 3372 Jørgen Knudsen til København i Pl. Nykøbing F.: 6229 Carl Müller til Stubbekøbing (arbl.). Odense: 7808 Niels P. Bøgh til Aalborg i Pl. Ringsted: 5234 Thorkild Andersen til Slagelse i Pl. Varde: 7698 L. Segall til Esbjerg (arbl.). Vejle: 7959 Holger Dahl paa Rejse. Viborg: 3473 A. Thisted til Skive i Pl., 3460 B. Frederiksen til Skive i Pl., 3552 Agner Jørgensen til Skive i Pl.

Udmeldte

København: 1822 Edmund Christoffersen (Bogtrykker).

Odense: 7870 Poul G. Jeppesen (Faktor), 7348 Carl Peter Sørensen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance

Viborg: 6828 Ths. Pedersen.

ANNONCER

Repræsentant.

Alsidig Fagmand med Lyst og Evner til at repræsentere 1. Kl. mellemstort københavnsk Bogtrykkeri søges. Oplysninger om Kvalifikationer (Reklame-Udkast, Tegning, Beregning, tidligere Stilling, Alder, Løn o. s.v.), bedes sendt i Billet, mrkt. »193«, til Ekspeditionen.

Typografernes Stiftelser

afholder sin

aarlige Generalforsamling

Søndag den 10. December Kl. 10.30 i Rømersgade 22[1].

Dagsorden i Henhold til Lovene. *Styrelsen.*

Skriftstøber *søger Plads.*

Fineste Anbefalinger.

Billet, mrkt. »192«, modtager Ekspeditionen.

KARDINAL

Corps 10—48

Grafisk Compagni

Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Provinsianer.

Hurtig og dygtig Annonce- og Akcidenssætter søger Arbejde straks eller 1. Januar. Eventuelt som Trykkeriarbejder. Gode Referencer. Billet, mrkt. »194«, modtager Ekspeditionen.

En Typograf-Sættemaskine,

der kan sætte to Skrifter (Korpus og halvfed), ønskes til Købs. Billet, mrkt. »195«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48	**TIMES Antikva**
6-48	mager, halvfed, kursiv
16-48	**Cheltenham Antikva**
16-60	kraftig, smal, smal fed
6-48	**Falstaff Antikva**, fed
12-48	**Waterloo** Haandskrift
Corps 10	**Skrivemaskineskrift** lille Billede

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 50 *København den 15. December 1939* *66. Aargang*

Moderne Tider

Det er trange Tider for »Mennesket«. Alt det, der gennem lange, besværlige Kampe er bygget op, trues med Udslettelse, Idealer styrtes i Grns. Lidenskaberne raser. Mennesket trænges i Baggrunden. Og Kulturen, den saa højt priste hvide Races Kultur, udsættes for større og større Belastning. Maaske *har* den kulmineret, og noget nyt, en ny Livsopfattelse, nye Idealer maa opstaa, hvis ikke det skal betyde Racens Undergang.

Alt det, der i Generationer har været helligt for Mennesket, trampes der paa i Dag. Man har ikke Brug for det, skubber det til Side. Raab og Skrig og Kævl opfylder Luften, hvor der skulde lyde en Enighedens Røst til Gennemførelse af fælles Maal. Løgn og Bedrag er draget ind i Debatten. Er det underligt, at mange søger Tilfredsstillelse i at lytte til Støvletramp og Ordskvalder om Fædreland og Raceteori?

Det er som om Tiden har medført en ny Maalestok for menneskelige Værdier, desværre. Inden for Musikken foretrækker man Døgnmelodier for den lødige Kunst, i Litteraturen svælger man i realistiske Beskrivelser og Udtværinger af Grundelementerne i menneskeligt Samliv. Ansvarsløsheden breder sig, man gifter sig og skilles igen. Der spilles Bold med de menneskelige Følelser. *Nu* spiller det ydre den store Rolle, Menneskeaanden dør af manglende Ernæring.

Saadan er Billedet af Livet i Dag, og saadan indvirker det paa den, der forsøger at analysere det. Vi er gennemsyret af Overfladiskhed, og vi jager efter ydre Effekter, boltrer os i Ord og strides om Bagateller. Maalet taber vi ganske af Syne. Vi angriber alt og alle, bare ned med det! Lige saa fuldt som man har kaldt Tiden før den store Krig for Opbygningens Tidsalder, hvor man søgte at bedre Vilkaarene for det brede Folk, det Værk, der skabtes af Arbejderne selv, kan man kalde vor Tid for Nedrivningens Tid.

Alt kritiseres sønder og sammen. Er det da saadan, at der slet ikke er noget, der er Værd at tro paa? *Er* det Løgn altsammen? Og hvordan er det inden for Arbejdernes egne Organisationer? Er det hele en Rotterede? *Nej*, det er det heldigvis ikke! Ja, men hvorfor er vi saa saa utilfredse med alt. Ja, hvorfor?

Mennesket er gledet bort fra sig selv. Den aandelige Udvikling har ikke kunnet staa Maal med den Højnelse af Livsvilkaarene, der har fundet Sted. Uvidenheden er næsten grænseløs.

Har man fulgt Udviklingen inden for Organisation og Partibevægelse igennem den senere Tid, vil man have iagttaget, at denne Udvikling henimod det fuldstændige Kaos stedse er stærkere. Generalforsamlinger og Medlemsmøder, som har været afholdt i den seneste Tid i vor egen Organisation, er, naar Sandheden skal siges, ikke en Arbejderforsamling værdig. Personlige Opgør og Striden om Meningsløsheder er det fremherskende Moment i Debatter. Man vil hinanden til Livs. Og man forstaar ikke at skelne imellem godt og ondt. Personligheden er væk. Ærgerrigheden er traadt i Stedet.

Og hvor er de Mænd og Kvinder, der skal føre vor Sag videre. Borte! De er blevet trætte og bange for den overhaandtagende Kritik, og deres Evner finder Anvendelse andetsteds. Tilbage er kun en ringe Skare af Middelmaadigheder, der strides om Talerstolen og bejler til Medlemmernes Gunst. Er det ikke forstaaeligt, at de bedste hopper fra, at de ikke vil være med i *den* Leg?

Naar man saa betænker, hvor vigtigt det er for os, at de bedste staar i Spidsen, ja, saa nærer man Ængstelse for Fremtiden.

Er der slet intet, der kan samle? Jo, der *er* meget, og der er det ene store, den Idé, der er grundlæggende for vore Organisationers Eksistens: Indførelsen af et nyt og bedre Samfundssystem i Stedet for det raadnende, hensygnende kapitalistiske, der inden længe sikkert har bevist sin Umulighed. Det Maal, der synes tabt af Syne, men som altid maa være i Stand til at samle Tropperne igen til nye Fremstød.

Hvorfor er da ikke netop dette Maal, der endda ved Udviklingen ude i Europa synes at komme nærmere, ikke i Stand til at drage det bedste i Arbejderne frem, til at føre Ærligheden ind i vore Organisationer igen? Fordi det er Mennesket, der er noget galt med.

Derfor skal der her fra Typ.-Tid.'s Spalter lyde et Varsko: Lad os være paa Vagt overfor daarlige Elementer, lad os være ærlige over for hinanden. Og der skal lyde et Raab, en Kalden, til alle dem, der bliver i Baggrunden, til dem, vi har Brug for, til det bedste i Arbejderklassen: Kom frem i Lyset, og vær med til at værne vor Organisation. Vær med til at arbejde paa det store Værk: Opbygningen og Udformningen af det nye Samfundssystem. Lad os paakalde Samarbejdets Aand.

Povl A. Sjøl.

Bliver der Revolution?

Ret opsigtsvækkende i de for os tilvante Ensretningsbestræbelser indenfor Fagbevægelsen er det at se tre af vore øverste faglige Honoratiores lange ud efter Statens Voldgiftsmand.

Men udenfor de fagpolitiske Analfabeters Rækker er det uhyre vanskeligt at tage de tre indenfor dansk Fagbevægelse betydelige Personers Udfald alvorligt. I saa Henseende har vi erfaret og oplevet alt for meget.

Hvis disse Protester, navnlig fra de to indenfor D. s. F.s Forretningsudvalg, skulde være deres Hjertens Mening, da maa man vist have Føje til at beklage deres Kompetence i disse Stillinger. Det kan naturligvis ogsaa have sin Aarsag i Sammenrodningen af *politiske* og *faglige* Hverv.

Protesterne røber en grænseløs Desorientering m. H. t. hele det *politiske* Formaal med det, der nu er sket ved den afsluttede Overenskomstsituation.

At det er en vis Fadæse med Ungarbejdernes Lønforhold, kan vi nemt blive enige om. Men hele det fremtidige Overenskomst- og Lønforhold er ikke mindre skæbnesvangert, fordi at Statsmagten, som vi nu igen blev Vidne til, paa hvilket som helst Stadie er i Stand til at diktere Arbejderbevægelsen dens Lønforhold. Og hvilken anden Stand eller Klasse i vort Land tør Staten byde noget saadant?

Man er ikke lidt forbavset over, at »Hipa« har tilladt de tre »*faglige øverste*« at møde frem med deres Protester mod den af de selv samme Personer anerkendte *faste Voldgiftsret*, Embedsmanden Erik Dreyer. De kan dog ikke være kommet saa meget bag om dem selv, at de som gamle Fagforeningsledere ikke skulde have været klar over, hvilket sindrigt politisk Spil, der denne Gang er spillet og hvori de bagefter aabenlyst erkender at være blevet Skidtmads.

Nej, naar saa prominente faglige og politiske Personer møder uantastet fra det politiske Overherredømme, der har Magten over De samvirkende Fagforbund i Øjeblikket, med en Slags Protest, der i Forhold til den øvrige Overenskomsts Konsekvenser dog ikke er af jævnsides Betydning, saa maa det tilgives os, at vi ikke tager Protesten som revolutionerende Udtryk for mere Selvstændighed inden for Fagbevægelsen.

Protesternes Hensigt er jo uden Tvivl at skabe Tillid, men Resultaterne af hele Kastreringen af Overenskomstforholdet, de latterlige Løntillæg i Forhold til den Plyndring, Lønarbejderne er ude for i deres Leveniveau, har hverken skabt Tillid eller Tilfredshed, naar de hver Dag er Vidne til, hvordan andre Samfundsklasser uhindret af Statsmagten faar Lov til at forhøje Priser og Avancer.

Men den mindste økonomiske Bagatel for Lønarbejdernes Vedkommende skal der strides om for at ende under den nu *etablerede faste* Voldgiftsret, hvor Statens trofaste Medhjælpere ikke svigter Udbytternes Interesser.

Indenfor vort eget Fag blev Medlemmerne ikke i sin Tid spurgt om deres Stilling til Afspaseringsloven. Nu har man igen foretaget en Tarifmanøvre uden Medlemmernes Mening. Det skal erkendes, at vi nu sidst har været under Tvang. Men nu er der naturligvis opstaaet Modstand fra Arbejdsgiverforeningens Side mod, at Pristalstillægget regnes med i Overarbejdsbetalingen. Vi har altid hidtil regnet Overarbejdsbetalingen af den samlede Ugeløn. Og der er jo ingen som helst Grund og Rimelighed for, at vi ikke skulde gøre det denne Gang.

Det er et Tarifprincip. Men man ser de gode Hensigter og det aabenbares, hvorledes Statsmagten gennem sit Organ uden videre forsøger at ændre en vedtaget Tarifs Bestemmelser i dens Periode.

De ubestridelige Konsekvenser af Udgangen af de vedtagne Overenskomster er da blevet, *at* Staten paa hvilket som helst Tidspunkt kan diktere D. s. F. en Lønregulering, og *at* vi paa en særlig smertefri Maade uden Lov har faaet den af visse Partier saa længe ønskede faste Voldgiftsret.

Nu skal den kommende Tid oplyse os om, hvilket Samfundssind, den repræsenterer. *S. Kj.*

Fra den øvrige Verden

Det alm. nederlandske Typografforbund

har sluttet Overenskomst med Arbejdsgiverne om forskellige Forholdsregler i Anledning af Krigssituationen. Det er bl. a. besluttet, at alle Typografer, der er kaldt under Vaaben til Sikring af Landet — det drejer sig i Øjeblikket om ca. 700 — skal have Adgang til deres hidtidige Arbejdspladser, saasnart Militæret hjemsender dem.

Paa Grund af den internationale Spænding er Arbejdsmulighederne i Holland stærkt begrænsede, og for at skaffe saa mange som muligt Arbejde er det nu tilladt ved frivillig Overenskomst i hvert enkelt Tilfælde at arbejde under de lovbefalede 48 Timer ugentlig. Den, der paa denne Maade kommer under 36 Timer ugentlig, faar af sin Organisation udbetalt saa meget i »Arbejdsløshedsunderstøttelse«, at han kommer op paa en Ugeløn, svarende til 36 Timer.

Med disse Forholdsregler haaber det hollandske Forbund at kunne mildne Krigssituationens værste økonomiske Følger for sine Medlemmer.

De grafiske Fag i Belgien.

Centralbestyrelsen for samtlige Organisationer indenfor de grafiske Fag i Belgien er blevet enig med Arbejdsgiverne om forskellige Tilføjelser til de hidtil gældende Overenskomster for at bøde lidt paa de af Verdenssituationen opstaaede Ulemper.

Lønnen fastsættes uforandret 6 Maaneder frem i Tiden paa Grundlag af Lønningerne før 1. September 1939, og efter Udløbet af denne 6-Maaneders Frist forlænges Lønoverenskomsten automatisk for en Maaned ad Gangen, indtil den opsiges af en af Parterne med 30 Dages Varsel.

For at sikre Fagets Udøvere en anstændig Løn forpligter Arbejdsgiverne sig til at beskæftige de Folk, de kan holde i Arbejde, mindst 32 Timer om Ugen og mindst 8 Timer om Dagen, hvilket skal forstaas saaledes, at en Arbejdstid, der overstiger 32 Timer, skal betales med 40 Timers Timeløn, og overstiger Arbejdstiden 40 Timer, har Typograferne Krav paa Betaling for 48 Timer.

De hidtidige Regler for Betaling af Helligdagsfrihed, der nærmest bar Frivillighedens Præg, er nu fastlagte saaledes, at der eksisterer en Pligt til at yde Betaling for Helligdage, udregnet efter Gennemsnittet for de 3 foregaaende Uger, dog mindst ordinær Løn for 6 Timer.

Uoverensstemmelser om Overenskomsten henvises til en faglig Voldgiftsret.

Det svejtsiske Typografforbund

har besluttet at fritage alle Medlemmer, der har været indkaldt mere end 3 Uger til Militærtjeneste, for Betaling af Kontingent, saalænge Indkaldelsen varer. Det drejer sig om ca. 2500 Medlemmer eller godt en Trediedel af Organisationens Medlemstal. Der er først fornylig fastsat bestemte Regler for Understøttelse af de indkaldtes Familie, idet Staten nu har taget Sagen op; men en Del af Udgifterne til denne Understøttelse skal fremskaffes gennem et Ekstrakontingent fra de af Organisationens Medlemmer, der har Arbejde.

Indførelse af forkortet Arbejdstid kan kun ske med Myndighedernes Tilladelse efter Indsendelse af motiveret Andragende og kun med Personalets Samtykke.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Juleunderstøttelse

I Henhold til Vedtægtens § 19 udbetales *Fredag den 22. December Juleunderstøttelse* til de Medlemmer, der i Tiden fra den 15. Oktober til 20. December har været afkontrolleret som ledige for mindst 30 Dage, og som paa disse Dage iøvrigt fyldestgør Vedtægtens Betingelser for at kunne oppebære Understøttelse af Kassen, jfr. herom de gældende Regler for Udbetaling af Juleunderstøttelse.

Juleunderstøttelsen udbetales med et Beløb svarende til en Uges vedtægtsmæssig Understøttelse *(uden* Supplement af Hjælpekassen) og holdes udenfor det i Vedtægtens § 22, Stk. 1, omhandlede aarlige Understøttelsesmaksimum.

Medlemmer, der staar i Arbejde paa Udbetalingsdagen, men som iøvrigt opfylder alle Betingelser for Modtagelse af Julehjælp, er berettiget til denne.

Nærmere Regler for Udbetalingen er tilsendt Lokalformænd og -kasserere.

København, den 12. December 1939. *Forretningsudvalget.*

Dansk Typograf-Forbund

Juleunderstøttelse af Hjælpekassen

Til de arbejdsløse Medlemmer, der *ikke* er berettigede til Juleunderstøttelse af Arbejdsløshedskassen, men som dog i Tiden 15. Oktober—20. December har haft en Ledighed af mindst 30 Dage, udbetales Juleunderstøttelse af Hjælpekassen.

Hjælpen udbetales med et Beløb af 20 Kr. *Fredag den 22. December* hos Lokalkassererne.

Udbetaling af Juleunderstøttelse til militære Medlemmer, langvarigt syge, Invaliderentenydere, gamle Medlemmer og Enker finder ligeledes Sted *Fredag d. 22. ds.* og med samme Beløb.

København, den 12. December 1939. *Forretningsudvalget.*

Københavns Afdeling

Udbetaling af Juleunderstøttelse til *arbejdsløse Medlemmer* finder Sted *Fredag den 22. December* fra **11—1.**

Udbetaling til *gamle Medlemmer, Enker, Invaliderentenydere, langvarigt syge* og *militære* finder ligeledes Sted *Fredag den 22. December* fra **1—3.** Herom vil der dog tilgaa hver enkel Ansøger nærmere Meddelelse.

Afspaserings-Betalingen i København.

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at den Løn, der ydes for Afspaseringsdage (indestaaende Dagturstimeløn for et saa og saa stort Antal Timer), ved Udbetalingen skal tillægges det til enhver Tid *paa Afspaserings-Tidspunktet* gældende Dyrtidstillæg uanset om det paagældende Overarbejde er udført paa et Tidspunkt forud for det til enhver Tid gældende Dyrtidstillægs Ikrafttræden.

Eksempel

I Dagblade med fortløbende Afspasering er et Overarbejde udført i Oktober og kommer til Afspasering i December. De i Oktober tilbageholdte Dagturstimelønningsbeløb udbetales da for Afspaseringsdagene i December *med Tillæg af 6 Øre pr. Time,* saaledes at man ogsaa under Afspasering erholder det paa *det* Tidspunkt gældende Dyrtidstillæg uden Hensyn til, om Tillægget bestod eller var større eller mindre paa det Tidspunkt, Overarbejdet fandt Sted.

København, 11. December 1939. *Sigv. Hellberg.*

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 12. December 1939. *Forretningsudvalget.*

Det lysner!

> . . . men for dem, der stadig ligger underst, er det en fattig og haard Tid. Og det nytter ikke længere at trøste dem med, at det bliver bedre, for det gør det ikke.

Det er Povl A. Sjøl, der i »Typ.-Tid.« Nr. 42 ser saa sort paa Tilværelsen i sine Betragtninger over Systemet og dets Virkninger — her i første Række det økonomiske System. Sjøl citerer Direktøren for Københavns alm. Boligselskab: »Hvem siger, at man ikke om ti Aar er inde i den næste Krise. Det skal man ingenlunde forsværge.«

Nej, det er rigtigt, den næste Krise skal nok komme, den er her, den er her hver Dag, stor eller lille, eftersom Forholdene er for den enkelte. Og saaledes vil det stadig være, indtil de, det gaar ud over, siger: Nu skal det være slut! *Saa* vil Krisen være ovre, *saa* faar vi menneskeværdige Levevilkaar.

Men alene det, at man nu kan se, at der er noget galt, er et Lyspunkt, som maa hilses med Glæde.

Sjøl ser rigtigt, naar han nævner Systemet som Aarsag til de fortvivlede Samfundsforhold. Systemet er skruptosset, og det *skal* ændres, før vi kan gøre os Haab om at komme til at leve som Mennesker, før vi kan faa det fulde Udbytte af vort Arbejde.

Det er jo ikke noget, man er kommet i Tanker om fornylig. Socialdemokratiet saa jo for længe siden, at det var Privatkapitalen, som levede højt paa Arbejdernes Bekostning. *Ned med Kapitalen!* hed det; Aar efter Aar gentog vi disse Ord, men de blev desværre kun til en Frase; Socialdemokratiet *vil* jo ikke af med Kapitalen.

Hvorfor? En March paa Stedet foretager Socialdemokratiet i Dag. Kommunisterne ligesaa, skønt de er et Barn af Socialdemokratiet — ikke noget kønt Barn ganske vist. Krav om Lønforhøjelse, Krav om Understøttelse snart til et, snart til et andet, er alt, hvad man foretager sig. Hjælper det? Læg Mærke til Virkningen af en Lønregulering. Læg Mærke til, hvem der i sidste Instans betaler Omkostningerne. Det hele er een stor Svikmølle, en Skrue uden Ende.

Nej, prøv igen med Raabet fra de unge Dage: Ned med Kapitalen — saa skal I se Underværker! I skal se, at naa'r vi først saa vidt, at Samfundet financierer sig selv, saa vil der komme Gang i Tingene.

Hvad vil det sige, at Samfundet financierer sig selv? Det vil sige, at Samfundet, Staten, skal stille de Penge til Raadighed, som Samfundet har Brug for. Staten skal overtage Pengeudstedelsen og afløse Kreditforeninger, Hypothekforeninger og den øvrige Privatkapital med de Laan, der nu er anbragt i By- og Landejendomme o. s. v. Jamen, kan det dog gaa an? — Hvad er Penge? Det er saamænd kun et Stykke Papir, der kan trykkes lige saa godt i det ene Trykkeri som i det andet. Faar de saa nogen Værdi, disse Penge? Hvilken Værdi ligger der i en Pengeseddel? Har den overhovedet nogen Værdi, før der ligger et reelt Stykke Arbejde bag den? Den er kun et Byttemiddel. I Øjeblikket er det den saakaldte Danmarks Bank (et privat Aktieselskab), der har Monopol paa at trykke Pengesedlerne, og de udsendes i begrænset Mængde til de private Pengeejere, og kun gennem den kan man faa fat i Sedlerne. Det er ca. 5 pCt. af Befolkningen, der lever højt paa at udsuge den resterende Del.

Hvorfor siger Staten ikke til disse 95 pCt.: Vi ser, at de fleste af jer arbejder godt og trofast, og de, der ikke har Arbejde, vil gerne ha' det; vi kan se, at vort nuværende økonomiske System er Skyld i alle jeres Genvordigheder, men det skal vi snart faa stoppet. Der er ingen Mening i, at I skal ha' alle de Spekulationer med at faa den daglige Føde, saa herefter overtager vi selv Pengeudstedelsen, og saa kan I laane hos Staten — naturligvis mod Sikkerhed, men den skal I jo ogsaa stille nu. I maa ogsaa give en lille Opgæld for at laane Pengene, men det maa I ogsaa for Øjeblikket. Dog kan vi nedsætte Renten lidt, skal vi sige til 3—4 pCt. Vi kan se, at selv med en saadan Rente vil der blive et dundrende Overskud, men det gør jo da heller ikke noget, for det gaar i Statskassen og kommer os alle tilgode — om ganske kort Tid vil I saa slippe for Skat af enhver Art, for Udlaansrenten vil betale det hele. I maa virkelig undskylde, kære Medborgere, at vi ikke før har set dette, men det er da saa lige til, at vi ændrer Systemet nu, da vi har set, at det kan lade sig gøre. Vi mener jo trods alt, at alle har lige Ret til at leve, og nu skal de arbejdsløse nok komme i Sving, for der vil blive Arbejde nok, ja, vi er sikker paa, at Arbejdstiden bliver nedsat til 6 Timer daglig, og Lønnen kan vi godt forhøje et Par Gange, naar vi slipper for Afgiften til Privatkapitalen.

— — Ja, det var altsaa Statsmagten, der *burde* sige saaledes. Regeringen *er* gjort opmærksom paa, at disse Tanker kan realiseres. Men den gør intet derfor. Det glæder mig, at Povl A. Sjøl vil lade Dødsklokkerne ringe over Systemet. Det *er* ikke bedre værd, ja ikke alene det, men det *skal* begraves. Gid Danmarks øvrige Typografer vil lade Parti-Kæphesten fare og vende tilbage til Jorden og hjælpe til med at skabe det Samfund, som *kan* skabes, naar vi tager det onde ved Roden, som skal fjernes; Udbytningen ikke alene af Arbejderen, men af Bonden, den Handlende, Haandværkeren — os alle!

Det nytter ikke med Bedriftsraad. Hvad Gavn kan det gøre? Nej, billiggør Driften derved, at Staten overtager Pengeudstedelsen og stiller de nødvendige Pengemidler til Raadighed, saa er Arbejdsløshedsproblemet løst. Med andre Ord: Skab en Samfundsbank i Stedet for den nuværende private Bank. Saa er der Haab ikke alene for dem, der ligger underst, men ogsaa for dem, som ligger lige over.

En, der tror.

Paa Baalet

En Dame paa Sjælland, der øjensynlig savner en Smule Dynd i Slamkisten og tilligemed ved Skæbnens Ugunst er blevet Aandsforvalter for en læsende Kreds, har demonstreret den Sjælens Storladenhed, som Omgang med Bøger giver.

Ophidset af den Pogromstemning, der er skabt af Kredse, som med megen Flegma betragtede Abessiniens, Albaniens, Østrigs, Tjekoslovakiets, Kinas og Spaniens bitre Skæbner, har det søde Væsen ladet sig henrive til at kaste Martin Andersen Nexøs Bøger paa Baalet. Fordi hun ikke ka' li' ham, og fordi Martin Andersen Nexø ikke ka' li' Mannerheim, eftersom han mener, der klæber lidt rigeligt Arbejderblod ved sammes Hænder. Uden at debattere Betimeligheden af det russiske Skridt overfor Finland trænger en Sammenligning sig alligevel paa. Hvad man mener om et nyt *demokratisk* Tyskland med Göring som øverstbefalende General?

Men det var den litterære Jesuit paa Kogeskolen ved Sorø paa Sjællands fagre Sletter, vi skulde tilbage til. Hvad er De for en Fusker, Fru N. N.?! (jeg husker desværre ikke Deres Navn — Herren i sin milde Naade lade ogsaa andre sænke det i Glemsels dybe Hav); men hvad er De for en Fusker? — Paa Deres Baal mangler flere prominente Folk som Hans Kirk, der er den tunge Ende i ung dansk Litteratur, som Nexø er det i den ældre, Scherfig, hvis blændende Satire har henrykket os, Gelsted, hvis anerkendte Kritik og Digte jo maa være blevet Dem en Vederstyggelighed, og snakker De med Herdahl og mange andre om Tingen, ender det vel med, at De ogsaa med et blødende bibliofilt Hjerte maa ofre megen litterær Produktion. — Der kan oven i Købet ses rent krigsøkonomisk paa det. De kan vise Samfundssind. Hiv Bøgerne i Kakkelovnen, saa sparer De paa Statens Brændselsforraad og har gratis Brændsel hele Vinteren. Skønt det mangler De vel ikke; Folk af Deres Indstilling er som Regel sjældent karakteristiske ved Mangel paa Mad og Brændsel.

— Men du min skønne blaa og danske Himmel, naar jeg atter en enkelt smuk Decemberdag skuer i dit blege, blaanende Dyb, da véd jeg at ogsaa du er besmittet af de stinkende Dunster fra Intolerancens, Bigotteriets og Uvidenhedens Kætterbaal.

December 1939 — skriver Nitten Hundrede og niogtredive.

Den stille.

Grafisk Aarbog
1940
Udsolgt!

Har været eller ikke er . . .?

Kære Bebel Sørensen!

Med megen Interesse har jeg fulgt din progressivt stigende Indignation overfor Maskinsætterne baade i Almindelighed og — Ualmindelighed. Og jeg føler med dig. Vær forvisset derom. Men — hvorledes klarer vi den prekære Situation? — — Jo, ser du, vi afskaffer simpelthen Bestemmelsen om, at Maskinsætterne *skal* rekrutteres af Haandsætterne (for det skal de jo, beklageligvis! ikke sandt?)

Herut af Røret!

Det er en simpel og enkel Løsning, som — selv om den rummer Vanskeligheder — du sikkert er Mand for at klare.

Thi *hvad man ikke er*, kan man ganske vist blive — men hvad man *har* været, er *hvad man ikke er!*

Ikke sandt, er det ikke det, du mener?

Med (har-været-Haandsætter)-Hilsen
er nu Maskinsætter

William Andersen, Aalborg.

Fra Midten af December —

Fra Midten af December kommer Kærlighed paa Mode,
saa er der ingen Ende paa, hvor vi skal være gode.
Om saa vi hele Aaret gaar og hvæser som en Fanden,
fra Midten af December er vi gode mod hinanden.

Saa bliver vi som Engle, der har Hjærterne porøse,
og ser, at der er fattige og mange arbejdsløse.
De faar paa Juleaften saa en Kurv med Sul i . . .
som de kan gaa og æde af, til vi naar hen i Juli.

Naar Juleaften saa er endt — den holdes lidt forskellig;
men da den er en kristen Fest, skal den vel holdes hellig —
gaar vi badus i Dynerne og slukker Lysepraasen
og beder pænt vort Fadervor — og mærker lidt til Gaasen.

En Nytaarsdag i Sne og Sjap, hvor vi gaar hen ad Gaden,
gaar vi forbi en arbejdsløs — de vrimler jo i Staden.
Vi tænker lidt paa Staklen, men slaar over i en Dæmper . . .
Den *næste* Skilling kan han faa — fra Midten af December.

Werner Helmert.

Nyt fra de arbejdsløse!

Kolleger! Læs Referatet i dette Nr. om de arbejdsløses Møde under Rubrikken »Generalforsamlinger-Møder«. Det Udvalg, der blev nedsat den Dag, vil i Fremtiden — enten de gaar i Arbejde i nogen Tid eller ej — bestræbe sig for at faa forbedret de arbejdsløses Kaar; thi det tiltrænges vel nok i allerhøjeste Grad.

Og jeg maa straks slaa fast at: *som* Forholdene er i Evaldsgade i Dag, *maa de absolut ændres*, vi kan ikke længere tolerere at blive skubbet til Side som en Flok Kværulanter. Thi de arbejdsløse er ikke selv Skyld i deres Stilling overfor Forbundet, vi vil *alle* hellere end gerne arbejde og betale *vor ugentlige skyldige Cadeau;* saaledes at vor Medlemsformue 17 Kr. — *sølle sytten Kroner pr. Hoved* — (efter Sigv. Hellbergs egne Udtalelser paa Generalforsamlingen den 26. f. M.), kan blive forøget.

Jeg er af den Formening, Kolleger, at vi allerede i Dag maa forberede os til en Prestigekamp om Spørgsmaalet »Diktatur«. Thi at der udøves Diktatur indenfor vor Organisation, har I vel bemærket i den senere Tid.

1235, *Henning H. Jensen.*

Generalforsamlinger · Møder

Københavnske, arbejdsløse Typografer

forsamlede til Møde i Malernes Hus, Stengade, Mandag den 4. December 1939. Mødet var foranstaltet af 1235, *Henning H. Jensen*, der bød velkommen og foreslog, at man valgte en Dirigent og en Sekretær, da Referat vel kunde optages i »Typ.-Tid.«. Valgt blev Henning H. Jensen som Dirigent og Povl Sjøl som Sekretær. Dagsorden oplæstes: 1. Arbejdsløsheden i vort Fag. 2. Arbejdsanvisning. 3. Understøttelsen, herunder Juleunderstøttelsen. 4. Eventuelt. — 1. Dirigenten gav Ordet til *Povl Sjøl*, der havde paataget sig som Indledning at fremsætte sit Syn paa de for de arbejdsløse aktuelle Spørgsmaal: Mente, det ikke var nogen Skade til, at der blandt arbejdsløse rejstes en Diskussion om Midlerne til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, og at man nu — hvor eventuelt Lokale vilde blive stillet til Raadighed for de ledige — burde tage Initiativet til en Samling af de arbejdsløse, uden at saa Splittelse blandt Organisationsmedlemmerne. Regeringen havde anerkendt, at Arbejdsløsheden var katastrofal, men saa maatte der ogsaa handles, foretages noget. Og her var Omraader nok at tage fat paa. Og hvorfor kunde Initiativet ikke komme fra de arbejdsløse selv? Foreslog, at man begyndte med at søge Arbejdstiden forkortet, Arbejdsanvisningen lagt om og undersøgt, om der var Holdepunkter for det fremsatte Synspunkt om en vis underlødig Arbejdskraft blandt de arbejdsløse. Det var Omraader, der maatte kunne samle alle gode Kræfter til et frugtbringende Arbejde til Gavn for de ledige. Taleren gav Tilsagn om Støtte, saalænge man vilde arbejde paa et sagligt og ærligt Grundlag til Gavn for de arbejdsløses Interesser. *Georg Mathiesen* udtalte Tilslutning til de fremførte Synspunkter. Der burde stadig være Røre om Arbejdsløshedsspørgsmaalet, Resolutioner til Regering og Rigsdag m. v. Det burde være Arbejdsgivernes Pligt at yde Tilskud til Understøttelser. *N. Chr. Hansen* fordybede sig i Fortiden og gav en Oversigt over de tidligere afholdte Arbejdsløshedsmøder, hvor han ikke havde været i Stand til at arbejde sammen med Kommunisterne, der havde søgt Splittelse. Der burde ikke laves Halløj om Arbejdsløshedsspørgsmaalet. *Peder Sørensen:* De 3 Kategorier: fast arbejdende, løst beskæftigede og kronisk ledige var vanskelige at samle, idet deres Interesser var forskellige. Advarede mod for mange Fraktioner inden for vort Forbund. *Bergstrøm* talte for Nedsættelsen af et Udvalg: »De arbejdsløses Udvalg«. Endvidere havde *Thorvald Jensen*, *Carl F. Petersen* og *C. Andersen* Ordet. *Henning H. Jensen* gav Tilslutning til Tanken om Nedsættelse af et Udvalg, der kunde varetage de arbejdsløses Interesser. Bad om Forslag til dette Udvalg, der vel maatte tælle 5 Medlemmer, hvad Forsamlingen tilsluttede sig. Foreslaaet blev: Georg Mathiesen, Thorvald Jensen, Bergstrøm, Eriksen, Henning H. Jensen, Bebel Sørensen og Povl Sjøl. Valgt blev: Henning H. Jensen, Thorvald Jensen, Georg Mathiesen, Bebel Sørensen og Povl Sjøl. Suppleanter: Bergstrøm og Eriksen. — 2. Man drøftede Anvisningen inden for vort Forbund, og der var Enighed om, at den paa mange Punkter havde sine Brist. Forskellige Sager fremdroges og diskuteredes. *Carl F. Petersen* hævdede, at det var af Værdi, at der i Anvisningspladsen sad den rette Mand. — 3. *Henning H. Jensen* omtalte Bestemmelsen om Juleunderstøttelsen og mente, den var forkert formuleret. Flere Talere talte for højere Juleunderstøttelse, især paa Baggrund af Dyrtiden, og Henning H. Jensen stillede følgende Resolution, der kunde oversendes til Hovedbestyrelsen, der havde Møde samtidig:

Til Hovedbestyrelsen! En Forsamling af Arbejdsløse forsamlet til Møde i Malernes Hus, Stengade, den 4. December 1939, anmoder Hovedbestyrelsen om, paa Grund af Dyrtiden, om muligt at tildele de arbejdsløse en ekstra Juleunderstøttelse à Kr. 10,00 ud over den paa Delegeretmøde vedtagne Udbetaling.

Denne Resolution vedtoges enstemmigt, og Dirigenten hævede det efter Omstændighederne ret godt besøgte Møde, idet han takkede for den Ro og Saglighed, der havde været fremherskende og opfordrede til at stemme for Forslaget om Mødelokalet til de arbejdsløse. *Povl A. Sjøl.*

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for Juli Kvartal 1939

Afdeling	Indtægt: Kontingent	Ø	Ekstrakontingent	Ø	Andre Indtægter	Ø	Tilskud fra Hovedkassen	Ø	Ialt	Ø	Udgift: Rejseunderstøttelse	Ø	Understøttelse paa Stedet	Ø	Rejseunderstøttelse af Fortsættelseskassen	Ø	Understøttelse af Fortsættelseskassen	Ø	Hjælpekasseunderstøttelse	Ø	Reservefondsunderstøt.	Ø	Sygeunderstøttelse	Ø	Begravelseshjælp	Ø	Adm.-Tilskud til Afd.	Ø	Indsendt til Hovedkassen	Ø	Ialt	Ø
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.
Aabenraa	2228	40	»	»	»	»	270	80	2499	20	»	»	568	»	»	»	»	»	357	75	»	»	174	»	»	»	48	»	1351	45	2499	20
Aalborg	9522	40	»	»	»	»	1099	14	10621	54	63	»	1637	50	»	»	»	»	1151	75	»	»	1627	»	500	»	222	50	5419	79	10621	54
Aarhus	18871	20	»	»	»	»	3000	»	21871	20	113	25	4885	»	»	»	»	»	3208	25	»	»	5419	»	1000	»	400	»	6845	70	21871	20
Assens	429	10	»	»	»	»	150	»	579	10	7	50	6	»	»	»	»	»	97	»	»	»	»	»	»	»	11	87	456	73	579	10
Brønderslev	384	»	»	»	»	»	315	85	699	85	13	75	258	»	»	»	»	»	159	25	»	»	»	»	»	»	8	75	260	10	699	85
Esbjerg	3664	20	»	»	»	»	359	25	4023	45	»	»	673	»	»	»	»	»	532	75	»	»	429	»	»	»	78	75	2309	95	4023	45
Faaborg	419	80	»	»	»	»	»	»	419	80	»	»	260	»	»	»	»	»	146	25	»	»	»	»	»	»	10	»	3	55	419	80
Fredericia	1695	70	»	»	»	»	»	»	1695	70	40	75	310	»	»	»	»	»	225	»	»	»	213	»	500	»	53	50	353	45	1695	70
Frederikshavn	1266	30	»	»	»	»	»	»	1266	30	34	25	174	»	»	»	»	»	212	75	»	»	78	»	»	»	»	»	767	30	1266	30
Grenaa	537	60	»	»	»	»	»	»	537	60	5	50	96	»	»	»	»	»	58	75	»	»	»	»	»	»	12	50	364	85	537	60
Haderslev	1884	50	»	»	»	»	»	»	1884	50	»	»	314	»	»	»	»	»	292	75	»	»	87	»	»	»	41	85	1148	90	1884	50
Haslev	124	80	»	»	»	»	»	»	124	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	124	80	124	80
Helsingør	1253	40	»	»	»	»	372	10	1625	50	104	50	78	»	»	»	»	»	260	50	»	»	588	»	»	»	30	»	564	50	1625	50
Herning	1770	»	»	»	»	»	300	»	2070	»	15	»	374	»	»	»	»	»	246	50	»	»	1158	»	»	»	37	50	239	»	2070	»
Hillerød	4456	40	»	»	»	»	»	»	4456	40	94	25	670	50	»	»	»	»	695	25	»	»	710	»	»	»	94	32	2192	08	4456	40
Hjørring	2605	10	»	»	»	»	»	»	2605	10	»	»	656	»	»	»	»	»	431	»	»	»	264	»	»	»	54	04	1200	06	2605	10
Hobro	567	70	»	»	»	»	750	»	1317	70	2	75	573	»	»	»	»	»	426	»	»	»	276	»	»	»	12	50	27	45	1317	70
Holbæk	2715	40	»	»	»	»	»	»	2715	40	76	75	258	»	»	»	»	»	591	75	»	»	312	»	»	»	57	50	1419	40	2715	40
Holstebro	2004	50	»	»	»	»	»	»	2004	50	»	»	423	»	»	»	»	»	215	25	»	»	22	»	»	»	48	75	1295	50	2004	50
Horsens	4563	50	»	»	218	75	»	»	4782	25	11	»	1288	50	»	»	»	»	909	50	»	»	783	»	»	»	105	»	1685	25	4782	25
Kalundborg	1298	90	»	»	»	»	500	»	1798	90	24	50	815	»	»	»	»	»	476	50	»	»	270	»	»	»	»	»	212	90	1798	90
Kolding	6519	70	»	»	»	»	»	»	6519	70	47	50	948	»	»	»	»	»	612	50	»	»	1362	»	»	»	142	50	3407	20	6519	70
Korsør	513	30	»	»	»	»	150	30	663	60	69	75	213	»	»	»	»	»	162	50	»	»	»	»	»	»	22	50	195	85	663	60
Køge	1662	60	»	»	»	»	200	»	1862	60	79	75	194	»	»	»	»	»	239	50	»	»	»	»	»	»	34	39	1314	96	1862	60
Lyngby	1009	70	»	»	45	»	1084	05	2138	75	»	»	1213	»	»	»	»	»	714	25	»	»	60	»	»	»	23	05	128	45	2138	75
Løgstør	427	20	»	»	»	»	160	»	587	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	168	»	»	»	8	75	410	45	587	20
Maribo	872	10	»	»	»	»	»	»	872	10	»	»	350	»	»	»	»	»	149	50	»	»	54	»	»	»	16	87	301	73	872	10
Marstal	319	20	»	»	»	»	66	»	385	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	42	»	»	»	5	»	338	20	385	20
Middelfart	699	20	»	»	»	»	»	»	699	20	43	75	243	»	»	»	»	»	129	50	»	»	»	»	»	»	22	50	260	45	699	20
Nakskov	2475	50	»	»	»	»	»	»	2475	50	5	50	96	»	»	»	»	»	238	75	»	»	399	»	»	»	50	»	1686	25	2475	50
Nyborg	797	60	»	»	»	»	504	20	1301	80	72	50	358	50	»	»	»	»	289	25	»	»	»	»	»	»	30	»	551	55	1301	80
Nykøbing F	3844	60	»	»	10	»	»	»	3854	60	24	75	514	»	»	»	»	»	466	»	»	»	165	»	»	»	79	37	2605	48	3854	60
Nykøbing M	919	60	»	»	»	»	100	»	1019	60	»	»	66	»	»	»	»	»	38	50	»	»	84	»	»	»	18	75	812	35	1019	60
Næstved	4390	50	»	»	»	»	»	»	4390	50	19	25	385	»	»	»	»	»	514	»	»	»	63	»	»	»	183	75	3225	50	4390	50
Odder	832	60	»	»	»	»	»	»	832	60	»	»	48	»	»	»	»	»	118	»	»	»	204	»	»	»	21	25	441	35	832	60
Odense	16185	20	»	»	73	50	»	»	16258	70	68	»	3740	75	»	»	»	»	2321	»	»	»	2694	»	500	»	336	87	6598	08	16258	70
Randers	5877	80	»	»	»	»	»	»	5877	80	70	»	723	»	»	»	»	»	651	»	»	»	675	»	»	»	101	»	3657	80	5877	80
Ribe	659	10	»	»	»	»	119	90	779	»	»	»	100	»	»	»	»	»	121	25	»	»	»	»	»	»	17	50	540	25	779	»
Ringkøbing	1382	40	»	»	»	»	»	»	1382	40	»	»	17	50	»	»	»	»	3	50	»	»	»	»	»	»	25	64	1335	76	1382	40
Ringsted	1851	70	»	»	»	»	»	»	1851	70	37	»	659	»	»	»	»	»	681	»	»	»	40	»	»	»	41	88	392	82	1851	70
Roskilde	2891	40	»	»	»	»	450	»	3341	40	138	75	947	»	»	»	»	»	621	25	»	»	212	»	»	»	»	»	1422	40	3341	40
Rudkøbing	1047	30	»	»	»	»	861	30	1908	60	4	75	568	»	»	»	»	»	686	25	»	»	»	»	»	»	22	50	627	10	1908	60
Rønne	3378	70	»	»	»	»	»	»	3378	70	»	»	199	»	»	»	»	»	282	»	»	»	»	»	»	»	65	»	2832	70	3378	70
Silkeborg	2821	20	»	»	»	»	179	89	3001	09	70	75	147	»	»	»	»	»	130	50	»	»	1586	»	»	»	61	88	1004	96	3001	09
Skanderborg	597	10	»	»	»	»	830	30	1427	40	35	25	280	»	»	»	»	»	166	25	»	»	414	»	300	»	14	37	217	53	1427	40
Skive	2292	70	»	»	»	»	»	»	2292	70	»	»	327	»	»	»	»	»	280	75	»	»	442	»	»	»	49	40	1193	55	2292	70
Skjern	564	60	»	»	»	»	100	»	664	60	7	50	20	»	»	»	»	»	10	75	»	»	»	»	»	»	11	25	615	10	664	60
Slagelse	4685	80	»	»	»	»	»	»	4685	80	49	25	241	»	»	»	»	»	429	75	»	»	1230	»	»	»	95	73	2640	07	4685	80
Stege	800	70	»	»	»	»	150	»	950	70	»	»	188	75	»	»	»	»	87	50	»	»	219	»	»	»	19	75	4?5	70	950	70
Struer	513	60	»	»	»	»	»	»	513	60	»	»	225	»	»	»	»	»	130	»	»	»	»	»	»	»	12	50	146	10	513	60
Stubbekøbing	193	80	»	»	31	»	173	87	398	67	»	»	4	»	»	»	»	»	1	25	»	»	»	»	»	»	6	»	387	42	398	67
Svendborg	2284	30	»	»	»	»	150	»	2434	30	21	25	459	50	»	»	»	»	256	50	»	»	144	»	»	»	50	63	1502	42	2434	30
Sønderborg	1161	90	»	»	»	»	»	»	1161	90	»	»	173	»	»	»	»	»	99	50	»	»	528	»	»	»	28	75	332	65	1161	90
Thisted	1484	90	»	»	»	»	»	»	1484	90	»	»	278	»	»	»	»	»	160	75	»	»	96	»	»	»	30	»	920	15	1484	90
Tønder	158	10	»	»	»	»	»	»	158	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	70	»	»	»	»	»	88	10	158	10
Varde	182	40	»	»	31	25	450	»	663	65	»	»	295	50	»	»	»	»	157	50	»	»	»	»	»	»	7	50	203	15	663	65
Vejle	4583	90	»	»	5	»	»	»	4588	90	2	75	256	»	»	»	»	»	355	25	»	»	991	»	»	»	88	75	2895	15	4588	90
Viborg	2256	10	»	»	»	»	300	»	2556	10	29	75	827	»	»	»	»	»	522	»	»	»	129	»	»	»	38	50	1009	85	2556	10
	145401	»	»	»	414	50	13146	95	158962	45	1504	50	29622	»	»	»	»	»	22522	25	»	»	24481	»	2800	»	3111	41	74921	29	158962	45
København	218543	25	»	»	147	75	»	»	218691	»	375	»	47695	95	»	»	»	»	35439	50	»	»	44918	70	4250	»	100	»	85911	85	218691	»
	363944	25	»	»	562	25	13146	95	377653	45	1879	50	77317	95	»	»	»	»	57961	75	»	»	69399	70	7050	»	3211	41	160833	14	377653	45

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Carl J. Christoffersen, forefandtes:

I Obligationer	Kr.	105.000,00
I Sparekassen	-	21.636,85
Kontant	-	64,15
ialt	Kr.	126 701,00

og i Legatfonden:

I Obligationer	Kr.	11.000,00
I Sparekassen	-	1.791,53
ialt	Kr.	12.791,53

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 4. December 1939.

C. O. Petersen. Emil Linde Sømberg.

Nær og Fjern

50-Aars Jubilæum. Tirsdag den 19. December er det 50 Aar siden vor Kollega *Oluf Sørensen* blev ansat i Wilhelm Hansens Trykkeri.

Sørensen er udlært hos Fjeldsøe, hvor han kun arbejdede kort Tid. i 1889 fik han Ansættelse i Wilhelm Hansens Trykkeri, hvor han altsaa nu har staaet ved Sætterkassen i 50 Aar.

Indenfor Forbundet er Sørensen vel ikke saa kendt, men paa Arbejdspladsen har han i mere end 40 Aar virket som Inkassator, og han er her en afholdt Kollega, som altid, saavel ved alvorlige som festlige Lejligheder, har deltaget i Debatten, og uden Skelen til højre eller venstre har sagt sin Mening paa sin egen raske, slagfærdige Facon.

Jubilaren vil blive fejret ved en større Fest, som Firmaet bekoster, og hvortil foruden Sørensens Hustru baade Kontor-, Forretnings- og de tekniske Afdelingers Personale er indbudt.

Tirsdag den 19. December vil Sørensen, eller »Fatter« som vi kalder ham til daglig, sikkert modtage mange Beviser paa den Sympati og Agtelse, han nyder blandt sine Kolleger.

Til Lykke.

Lommebog for Arbejdere 1940. Under Hovedkasserer Hans Jacobsens (De samvirkende Fagforbund) omhyggelige Redaktion foreligger nu 27. Aargang af Lommebog for Arbejdere for Aaret 1940.

Lommebog for Arbejdere er en uhyre nyttig Bog. — Ikke uden Grund er den kaldt Arbejdernes *Statskalender*. Den indeholder nemlig et Væld af Oplysninger fra alle Arbejdernes Interesseomraader. Den er af stor Værdi for enhver Arbejder, og den er først og fremmest uundværlig for ethvert Bestyrelsesmedlem i en Arbejderorganisation. Partiforeningsmanden, Fagforeningsmanden, Kooperatøren og den interesserede unge Socialdemokrat finder her alle de Oplysninger, han har Brug for. Lommebog for Arbejdere har alt det sædvanlige Lommebogstof: Kalender, Post- og Telegramtakster, Noteringsblade o. s. v., men desuden indeholder den et righoldigt Udvalg af særlige Oplysninger, som man ellers maa støve forskellige bindstærke Værker igennem for at faa.

Hvad vil De vide? Adressen paa Ulykkesforsikrings-Raadet eller en anden vigtig social Institution? Hvilke Byraad har socialdemokratisk Flertal? Og hvad er Skatte- og Ligningsprocenten? Hvordan staar Pristal og Timefortjeneste til hinanden siden 1914? Hvor stor Deres Indtægt maa være for at kunne staa i Sygekasse? Hvem der er Formand for Fællesorganisationen i Xkøbing? Besked om Højskoler, der kan besøges? Hvormeget De maa fradrage paa Skatteblanketten? Adressen paa Socialkontoret i Deres Distrikt? — Ja, og de Tusinde andre Ting, De saa ofte har spurgt om, og som De i de kommende Aar igen vil staa og savne. Arbejderlommebogen besvarer det hele. Og saa er det ikke nogen stor Bog. Den kan lige være i Inderlommen. Og — det er det bedste ved det hele — den er billigere end de fleste andre Lommebøger. Den koster kun Kr. 1,65 i Helshirtingsbind og for et finere Bind Kr. 2,25 og Kr. 4,50 i Helskindbind. Lommebog for Arbejdere er i Handelen fra i Dag. Forlang den straks, den plejer hurtigt at blive udsolgt.

70 Aar. *Chr. Hansen*, boende Ferskenvej 19, fylder Mandag den 18. December 70 Aar. Fødselsdagsbarnet har i sin Tid udlært og arbejdede en Del Aar i Ringsted, senere i Slagelse. Strejken paa Slagelse-Posten drev ham til København, hvor han nogle Aar arbejdede hos Fr. Bagge og fra 1901 i »Soc.-Dem.«. — 1934 rykkede han ud i de overflødiges Rækker, men er endnu ved godt Helbred og følger med stor Interesse alt, hvad der sker i hans gamle Fag. Chr. Hansen var og er endnu mellem Arbejdskammerater en afholdt og hjælpsom Mand.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17.15—18.15.

Emblemdiskussionen for sidste Gang!

For at gøre en lang Historie kort: Vi vil stadig i Københavns Lærlingeforening tillade os at betragte vort Emblem, som værende obligatorisk for hele Landet — naturligvis fraregnet de Afdelinger, der i Forvejen har eget Emblem. Af de to Indlæg — henholdsvis fra Rønne og Næstved — fremgaar det, at man betragter vor Agitation, som værende et Udslag af diktatoriske Tilbøjeligheder. Jeg vil bede disse to Afdelinger forstaa, at kun faa Afdelinger er i Stand til at paatage sig den Opgave, som Fremstillingen af et Emblem er. Det er disse Afdelinger, vi i Kraft af vort store Virkefelt og vore gode Arbejdsvilkaar vil søge at hjælpe. Vi anerkender fuldt ud, at Afdelinger som f. Eks. Rønne og Næstved er i Stand til at udføre et Stykke positivt Arbejde alene. Men dette vil ikke afholde os fra — ogsaa i Fremtiden — at søge at drage Landets Lærlingeafdelinger ind i et Samarbejde, der forhaabentlig vil blive til Gavn for os alle. Til Slut vil jeg udtale Haabet om, at Rønne- og Næstved-Kammeraterne, naar de en Gang har opbrugt deres Emblembeholdning, vil indgive Bestilling paa det Emblem, der i Dag bæres af Typograflærlinge over hele Landet.

Venlig Hilsen

Sven Jensen, Københavns Typograflærlingeafd.

Nakskov Lærlingeafdeling

holdt Lørdag den 21. Oktober sin 10aarige Stiftelsesfest paa Hotel »Harmonien« i Form af Middag. Under Spisningen holdtes Taler af Medlemmer samt Foreningens Stiftere. Ved Festligheden udnævntes Stifterne *G. Wendt* og *W. Raun* til Æresmedlemmer. Foreningens Repræsentant, *G. Wendt*, skænkede et smukt Banner. Efter Spisningen dansedes der, og det blev langt hen paa de smaa Timer før den vellykkede Fest sluttede. Under Festen indløb flere Opmærksomheder, som vi takker meget for.

— Generalforsamling er afholdt. Formanden bød velkommen, specielt til de to Æresmedlemmer. Til Dirigent valgtes Helmer Nielsen. Formanden aflagde Beretning, som godkendtes. Forhandlingsprotokol og Regnskab godkendtes ligeledes. Valg: Til Formand nyvalgtes Helge Pedersen i Stedet for Verner Hansen, der ikke ønskede Genvalg. Erik Bang nyvalgtes til Revisor. Det vedtoges at lade afholde ugentlige Klubaftener samt afholde et Foredrag om Svendeprøverne.

— Angaaende Københavner-Emblemet skal der ogsaa her fra Afdelingen lyde Protest. Vi sympatiserer fuldt ud med Rønne og Næstved, og vi staar stadig ved, at der *intet Lands-Emblem findes*, da Konkurrencen kun var udskrevet for at finde et Emblem for Københavner-Afdelingen. Endvidere kan vi efter en Forespørgsel hos en af Dommerkomiteens Medlemmer oplyse, at han havde holdt paa vort Emblem som det bedste. Dette betyder, at der har været Uenighed i Dommerkomiteen.

Bestyrelsen.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

5. December: Kalundborg 500,00; 6. December: Horsens 500,00, Ribe 200,00; 7. December: Stubbekøbing 200,00; 12. December: Svendborg 700,00.

København, den 12. December 1939.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker John Caspersson, udl. 8. 12. 39 hos C. Backhausen (arb. s. St.), Trykker J. Hjalmar Anton Boysen Petersen, udl. 7. 12. 39 hos Landschultz (arb. s. St.).

Hillerød: Sætter Marius Eriksen, udl. 15. 4. 29 i Frederiksværk Bogtr. (tidl. Medlem).

Tiltraadte

København: 616 Wilbert Lindberg fra Lyngby (arbl.), 5189 Villy Jørgensen fra Kolding (Fædrelandet), 7731 Holger Nielsen fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Egon Christensen fra Dansk Arb. Forb. (Centraltr.), Hj.arb. Erik Westergaard Jensen fra Dansk Arb. Forb. (Fædrelandet).

Esbjerg: 7698 Leif Segall (Rosendahl). Herning: 5722 J. G. Christensen (Expres-trykkeriet). Hillerød: 4451 Viggo Jørgensen i Plads. Hjørring: 5483 Niels S. Christensen (Hjørring Bogtrykkeri). Maribo: 5398 V. H. B. Bennedsen (arbl.). Næstved: 3783 Einar Mortensen (Næstved Tidende). Odense: 4796 Camilla Andersen (arbl.). Skive: 3552 A. E. Jørgensen (L. Pedersen). Svendborg: 5917 Einar Axel Sørensen i Plads. Sønderborg: 5277 Peter Larsen (Militær). Viborg: 3460 Bruno Frederiksen (syg).

Fratraadte

København: 6311 A. Hein Andersen paa Rejse, 7254 Svend Sørensen paa Rejse, 1350 Willy Palm paa Rejse, 1399 Johannes Nielsen paa Rejse, 5397 Persson til Fabriksarbejderne, 5842 Svend Christensen til Nykøbing F., 1115 Chr. Nielsen til Roskilde, 4972 Marie Hansen til Esbjerg.

Aarhus: 5227 Alice Jensen til Aalborg i Pl., 5797 Laust Chr. Vistisen til Aalborg i Pl., 5722 Jens Christensen til Herning i Pl. Fredericia: 6303 Svend Rasmussen til Kolding i Pl., 7675 Axel Deleuran til Kolding i Pl., 3882 Peter Høj til Kolding i Pl. Herning: 5950 Einar Rasmussen til Nyborg i Pl. Hjørring: 5504 Alfred Lauritzen til Aalborg i Pl. Korsør: 5470 B. Grøndahl Christensen til Slagelse i Pl., 5182 Grane Petersen til Slagelse i Pl. Køge: 5484 Max Aaboe Sørensen til Silkeborg (arbl.). Lyngby: 616 W. Lindberg til København, 4451 Viggo Jørgensen til Hillerød i Pl. Odense: 4796 Camilla Andersen til Svendborg i Pl. Ringsted: 3783 Ejnar Mortensen til Næstved i Pl. Roskilde: 2452 Elly Fuglsang til Tølløse i Pl. Skive: 3460 R. Frederiksen til Viborg (syg). Vejle: 6430 Hans Chr. Jensen paa Rejse.

Udmeldte

København: 4643 Karen Højbye Hansen (fratraadt Faget).

Stege: 5975 Ole Funck (fratraadt Faget).

Annulleret Udslettelse

Viborg: 6828 Ths. Pedersen (Restance betalt).

Udslettede med Restance

København: 2655 Sætter R. Siems (Forlagstr.), 1539 Trykker A. Rasmussen (Sadolin & Holmblad).

ANNONCER

Provinsianer.

Hurtig og dygtig Annonce- og Akcidenssætter søger Arbejde straks eller 1. Januar. Eventuelt som Trykkeriarbejder. Gode Referencer. Billet, mrkt. »194«, modtager Ekspeditionen.

Ung Akcidens-Trykker.

Absolut dygtig og alsidig Trykker søger Plads snarest. Gerne Provinsen. Fineste Anbefalinger haves. Nærmere ved Billlet, mrkt. »197«, modtager Ekspeditionen.

Brugt Eickhoff Automat

eller andet Fabrikat, i velholdt Stand, købes kontant. Tilbud i Billet, mrkt. »196«, modtager Ekspeditionen.

SILHUET

Corps 28—60

Grafisk Compagni

Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Maskinsætter,

dygtig og akkurat, søger Plads straks. Eventuelt som Haandsætter. Kendt med saavel Avis- som Akcidensarbejde. Fineste Referencer. Billet, mrkt. »198«, modtager Ekspeditionen.

Virkelig god og køreklar

Linotype-Sættemaskine

(Simplex), elektr. Smelteapparat, 2 Støbeforme og forsk. Reservedele, til Salg straks. Velegnet for Provinsblad eller mindre Trykkeri. Kan ses i Drift. Pris uden Matricer Kr. 5000. Telefon Byen 6051 eller Billet, mrkt. »199«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 51 *København den 22. December 1939* *66. Aargang*

Paa Vanviddets Rand

Det kapitalistiske Vanvid fejrer atter sine Orgier og Triumfer i Evropa. En hel Kæde af Mord og Forbrydelser gaar gennem Landene og de fleste Teknikere og Opfindere er i den aldrig mætte og samvittighedsløse Krigskapitals Tjeneste. Alt det af Opfindelser og teknisk Snille, der kunde berede Menneskene en materiel sorgløs Tilværelse, indsættes i det modsatte Plan, udnyttes af de nationalistiske Krigsophidsere og Aktionærerne i Krigsindustrien til at massakrere Arbejderklassen med.

I Tiden op imod Blodbadet 1914—1918 gjorde en stærk *international* Bevægelse og Begejstring sig gældende indenfor Arbejderklassen. Der herskede lyse Forhaabninger om fælles Optræden og Samarbejde indenfor den internationale Arbejderklasse, imod den internationale, saavel som den nationale, Kapitalistklasse samt Højfinansen i det hele taget. Saa stærk var Troen hos vore Arbejderførere paa Arbejderklassens internationale Solidaritet, paakaldet i givet Tilfælde, at afdøde K. M. Klausen i en Militærdebat i Folketinget lige før 1914 følte sig saa sikker paa Klassesolidariteten, at han kunde udtale, at en Krig vilde blive umulig, fordi Arbejderklassen vilde etablere Generalstrejke.

Men denne Vishedens Tro led sørgeligt Skibbrud. Højfinansen, Evropas Kapitalister og Krigsindustriens Aktionærer var stærkere end Arbejderklassens *internationale* Sammenhold. Og der manglede Førere til at give Ordre til den fælles Optræden.

Tidspunktet var kommet for Kapitalismen og Imperialismen til at splitte Arbejderklassen. Den internationale Forstaaelse med deraf følgende Samarbejde, efterfulgt af fælles Optræden mod Kapitalismens Udskejelser og Udbytning, indebar ganske naturligt en Fare for det fremtidige Herredømme over Arbejdermillionerne.

Vi gennemlevede de 4 Aars Blodbad. Kapitalismens Triumf var en halv Snes Millioner dræbte Arbejdere og lige saa mange Invalider. Hjem blev opløste og Fattigdom var Betalingen for Liv og Blod for dem, der havde leveret Kontingent af unge Mennesker til »Fædrelandet«s Alter.

Imedens Bomberne og Granaterne splittede Menneskene til Atomer paa Slagmarkerne, hver Dag præsenterede tusinde af Krøblinge, Rotter og Lus var Løbegravenes overtallige Beboere, imedens fejrede Kapitalismen hjemme i Landene sine Orgier og satte de paarørende til dem i Slagmarkens Helvede paa Sultegrænsen. De fik, som nu, Anvisning paa Borger- og Samfundssind.

Imperialismen og Kapitalismen kunde glæde sig over at have knækket Rygraden paa den internationale Arbejderforstaaelse, som det desværre i Aarene siden ikke forekommer at være lykkedes at faa grødende Vækst i igen.

De enkelte Tilløb synes strandet paa *personlig Ærgerrighed* og Selviskhed og demokratisk Egoisme.

Medens vi foran forrige Verdenskrigs Begyndelse og ind under denne blev Vidne til Protester fra Arbejderklassen og dens Førere, saa har det foran denne Krig været smaat med sligt for ikke at sige slet intet.

Det vil altsaa sige, at Kapitalismen og Imperialismen helt og holdent har været i Stand til at sikre sig imod, at Enighed og Broderskab skulde opnaas imellem Landenes Arbejderklasser. Det er med Held lykkedes de to Faktorer at skabe den Splittelse, der er en Livsbetingelse for deres Magt og Eksistens, nemlig Splittelsen: *Nationalisme*, i enkelte Lande Nationalsocialisme. Selv *der*, hvor de to Faktorer ikke *absolut* har Regeringsmagten, er Magthaverne villigt gaaet i disses Fodspor.

Der er samtidig produceret en tilforordnet Taktik, gaaende ud paa et Arbejde for at skabe Modsætningsforhold mellem Arbejderne indbyrdes indenfor det enkelte Land ved at paastaa, at Arbejderklassen ikke har *fælles* økonomisk politisk Interesse.

Nu triumferer Imperialisme og Kapitalisme igen over Arbejderklassens Uforstand. Arbejderne er igen som umælende drevet ud for at myrde hverandre, uden at de véd, hvorfor og uden at disse Mennesker har det ringeste *personlige* imod hverandre. Det er endda meget sandsynligt, at der ligger Folk og skyder paa hinanden ved Vestfronten, som maaske tidligere har været gode Rejse- og Arbejdskammerater. Men de *er* der, komman-

deret derhen, fordi Regeringer af Højfinansen har sat Myrderiet i Gang med Begrundelsen: i Guds Navn og for Fædrelandets Skyld.

Paa et saa dyrisk, saa lavt Kulturtrin befinder Masserne sig, altsaa at enkelte Personers Prestige, Kapitalinteresser samt Herskesyge er i Stand til uden Samvittigheds Skrupler at sende Landenes Arbejdere ud i et raat Blodbad, som var det en Kreaturhandler, der sendte Kreaturer til Slagtehuset.

Hykleri og Gudsbespottelse, Provokation og Løgn flyder over alle Bredder, altsammen beregnet paa at vildlede Arbejderklassen. Tænk, om den skulde blive saa klartseende, saa den opdagede hele Svindelen om dens paastaaede Interesser i hele den kæmpende Sindssygeanstalt.

Udbyttejægerne og Storprofitmagerne har deres herlige Sommertid igen. De har som altid deres Tjenere og udvalgte med Avtoritet til at appellere til Massernes lille »Jeg« om Borger- og Samfundssind, om at lide og taale, medens et Faatal lukrerer og fylder Lommerne med Gevinsterne.

Blandt de sidste Dages Statsmandsfloskler og Gudsbespottelser findes der dog en Sætning om et »*Nyt Evropa*«, som faar et Haab til at spire. Det er det, der trænges til, og det, der i Aarevis har været ventet paa. Men saa maa Højfinansen og Krigskapitalismen, denne rasende Fenrisulv, under Folkenes Kontrol og Herredømme. Og skal dette blive til Virkelighed, maa der en anden Aand og andre Personer i Spidsen. Til Side da med dem, der som Kapitalismens Redskaber har som Opgave at skabe Interessemodsætninger indenfor Arbejdernes Rækker, landsvis og Landene imellem.

Et nyt Evropa skal rejse sig paa *Arbejderklassens Internationalisme* og paa dennes Beslutning og Enighed om, at der ikke mere fabrikeres Krigsmateriel. Arbejderne har jo intet udestaaende med hverandre landevis. Det er kun Førerne, der provokerer Hadet og Modsætningerne frem. Ser vi ikke indenfor Sportens Verden, hvorledes de forskellige Landes Sportsfolk samles kammeratlig paa Hovedstædernes Sportspladser og Verdens-Olympiaderne.

En mere udvidet Fællesfølelse, en større Skepsis overfor Førernes og Magthavernes personlige Hensigter og Midler, en mere selvtænkende Arbejderklasse, og vi vil kunne give hverandre Haanden paa et Samarbejde og Broderskab internationalt, i et nyt Evropa, hvor demokratisk Egoisme og personligt Demagogi samt Højfinansen lider den Skæbne, som de i Henhold til deres umenneskelige Regime har gjort sig fortjent til.

S. Kj.

Kun ét er fornødent

Jeg bryder mig Pokker om alle Parolerne om Samfundssind og Borgersind, naar det stadig skal bruges til at snyde Arbejderne med. — Kapitalisterne har stadig i Ly af Lovene Ret til at plyndre den arbejdende Befolkning. Og Arbejderne er gennem Fidus-Overenskomster nægtet Adgang til at faa forhøjet deres Løn *i Forhold* til de høje Varepriser

Intet Middel er i Dag for simpelt for den regerende Kapitalisme til at stjæle fra Arbejderne. — Alle politiske Beskyttelseslove, ethvert teknisk Fremskridt, enhver Forbedring af Arbejdsmetoderne, Rationaliseringens forøgede Arbejdstempo er forvandlet til Profit for Kapitalen.

Den bestandig øgede og beskyttede Produktion er blevet Millionindkomster for de Rige, medens vor Klasse stadig maa slæbe paa en Arbejdsløshær paa over 100,000 arbejdsføre Mænd og Kvinder.

I Stedet for at lette Arbejdsdagens forcerede Arbejdstempo for dem, der arbejder, ved gennem en Arbejdsdeling eller Arbejdstidsnedsættelse at faa den arbejdsløse Kammerat ind i Produktionen og lade den overernærede Kapitalistklasse betale Omkostningerne, iklæder man ham Uniform eller anbringer ham i Arbejdslejre.

Det, vor arbejdsløse Ungdom trænger til, er at komme ind paa Arbejdspladsen, ind i Industrien, og faa Arbejde, der kalder paa hans Evner, at blive en nyttig Arbejder, og tjene en god Ugeløn, komme med i Fagforeningsarbejdet, og blive Mænd og dygtige Opbyggere af Fremtidens Samfund.

Rundt paa Arbejdspladserne har Arbejderne stadigvæk resigneret og været eftergivende paa alle Felter i Lønkrav og Arbejdsvilkaar og har maattet se paa, at Finans- og Industrikapitalen løber af med Millionerne, som vi har skabt i forceret Arbejdstempo.

Maaske er Grunden den, at vi er bange for at blive arbejdsløse, vi har Ansvar over for vore Familier og Hjem. Selve Eksistensen af Arbejdsløsheden er det Grundlag, hvorpaa den udbyttende Kapital misbruger sin Magt over os.

Vi maa have bortfjernet den store permante Arbejdsløshær. Kun dette er Vejen til Forbedring af vore Kaar.

Vi kan vel ikke helt afskaffe Arbejdsløsheden under vort kapitalitiske System, men vi kan i hvert Fag opgøre, hvor mange Timer Arbejdsdagen skal forkortes for at optage de arbejdsløse Fagfæller i Produktionen.

Vi kan ikke blive ved at lade staa til. En Arbejdstidsforkortelse vil styrke os i den daglige Kamp for Brødet, og Kampviljen vil faa en ny Renæssance og en ny Aand, saa vi igen kan rette Ryggen og føre Kampen videre mod de kapitalistiske Udbyttere, der indtil nu har taget Gevinsten hjem. Det smaaborgerlige socialpolitiske Lappeskræderi har ikke kunnet løse Problemet. Derfor Kollega, vær med — vi maa selv løse Problemet.

København, den 15. November. *Thorvald Jensen.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Tarif-Omraade

Tarifens § 115

Lærlinge, der ikke bestaar Svendeprøven, og som indtil næste Prøve beskæftiges paa Lærestedet, lønnes med 2/3 *af Branchens Minimalløn*. Begrebet »Branchens Minimalløn« betyder i denne Forbindelse selve Branchens Minimalløn (67 Kr.). 2/3 heraf er saaledes 44,66, plus Dyrtidstillæg, som disse til enhver Tid er (for Tiden 1,00 plus 2,86). Mindsteløn saaledes for Tiden: 48,52.

Ungsvende,

som arbejder første Svendeaar paa Lærestedet, kan lønnes med 5 Kr. under Branchens Minimalløn (plus de til enhver Tid gældende Dyrtidstillæg samt for Trykkere plus eventuelle Maskin- og Apparattillæg).

Saadanne Ungsvende, som i Foraaret 1939 ved Tarif-Fornyelsen fik de 2 Kr. ekstra, som da gaves til *Sættere* med Løn indtil 75 Kr., beholder, naar Ungsvendeaaret er gaaet, disse 2 Kr. som et personligt Tillæg udover de 5 Kr. i Minimallønsforhøjelse.

København, 18. December 1939. *Sigv. Hellberg.*

Valg af Arbejdsanviser

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling vedrørende Valg af Arbejdsanviser konstateredes følgende Stemmetal:

N. P. Jørgensen, Aarhus	681	Stemmer
O. Møller-Madsen, Odense	430	»
C. J. Dreyer, København	329	»
Axel Jensen, København	125	»
Henning H. Jensen, København	54	»
Svend Aage Larsen, København	183	»
Fr. Mehr, København	1488	»
L. Chr. Nielsen, København	328	»
N. M. Nielsen	230	»
Carl F. Petersen	15	»
S. V. Rasmussen	193	»
Aage Zuschlag	184	»

Der var ialt afgivet 4338 Stemmer, hvoraf 69 var blanke og 29 ugyldige.

København, den 15. December 1939.

K. A. Jørgensen. Axel Jensen. Werner Helmert.
V. Willadsen. Ella Nielsen. Chr. B. Petersen.
Johannes Larsen.

Da ovenstaaende ikke har givet nogen Kandidat Majoriteten af Stemmerne, skal der til anden Valgomgang udgaa de Kandidater, der tilsammen repræsenterer over Halvdelen af de afgivne Stemmer, dette bliver: *N. P. Jørgensen*, Aarhus, *O. Møller-Madsen*, Odense, og *Fr. Mehr*, København. Anden Valgomgang finder Sted i Begyndelsen af det nye Aar. *Forretningsudvalget.*

En „Haan" mod de arbejdsløse

Det synes, som om det kommunistiske Parti er begyndt at gøre Forsøg paa at genvinde sin tabte Position blandt de arbejdsløse. Saaledes blev der forleden ved vort Forbundskontor i Evaldsgade omdelt en Løbeseddel med ovenstaaende »smagfulde« Overskrift, i samme Moment, som der paa Rigsdagen behandledes et Forslag om Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen.

Det kan nu være interessant at se paa, hvem der har gavnet de arbejdsløse mest, Kommunisterne eller os Socialdemokrater.

Der blev for ca. 10 Aar siden, da den store Krise satte ind, rundt om i forskellige Fagforeninger dannet Arbejdsløshedsudvalg; ogsaa vi Typografer fik Indbydelse til at deltage. Til Trods for, at jeg ikke mente, at det var noget for os, deltog ogsaa jeg, da mine Kammerater saa indtrængende bad mig derom.

Jeg deltog ogsaa i nogle Møder og lærte ved denne Lejlighed Folketingsmand Axel Larsen at kende. Ene maatte jeg optage Kampen paa mit Partis Vegne, og det kan jo ikke siges, at det var en særlig blid Medfart jeg fik. Ved et af Møderne ude paa »Ny Ravnsborg«, stod en ung Mand, der vist aldrig havde været Medlem af en Fagforening, op og sagde, at jeg var Arbejderklassens Modstander. Dette fandt dog en brav Smed for groft; han rejste sig, slog i Bordet og sagde, at skulde en saadan Udtalelse gaa upaatalt hen, maatte vi forlade Mødet. Saa maatte Axel Larsen, hvor nødig han vilde, alligevel tage Afstand fra en saadan Udtalelse.

Da det blev mere og mere klart, at det, man vilde, kun var en Nedrakning af mit Parti og de smaa Resultater, man paa det Tidspunkt kunde opnaa, sagde jeg Arbejdsløshedsbevægelsen Farvel, til stor Glæde for Kommunisterne, der jo nu havde frit Slag. Vi nærmede os nu Kongressen i 1932; Arbejdsløsheden var paa det Tidspunkt oppe paa ca. 20 pCt., og jeg forberedte mig paa, at slaa et større Slag for Forbedring af de arbejdsløses Kaar. Da vi skulde til at vælge Delegerede, opstillede B. & A. Klubben mig til stor Fortrydelse for Kommunisterne, der jo havde erobret det typografiske Arbejdsløshedsudvalg og saaledes havde glædet sig til at kunne slagte mig. Paa det Møde af arbejdsløse, hvor man kun opstillede rettroende Kommunister, udtalte jeg, at saafremt de vilde være med til et ærligt Arbejde til Gavn for de arbejdsløse, vilde jeg altid være rede til en ærlig og loyal Forhandling, til Trods for alt, hvad der var gaaet forud. Jeg strakte mig saa langt, som det overhovedet var muligt, hvis jeg skulde bevare mit Medlemsskab i Socialdemokratiet. Men da d'Hrr. først var blevet valgt, saa havde de deres partimæssige Indstilling.

Vi kom saa til Kongressen i Odense; men hvad sker: *Kommunisterne stemte imod alle de Forslag, der gavnede de arbejdsløse, selv et lille beskedent Forslag, der stilledes af vor nu afgaaede Arbejdsanviser Fr. Mehr.* Det var det, der fik Taarerne frem i Øjnene paa mig. En saadan Haan overfor de arbejdsløse, havde jeg endnu aldrig været ude for.

Efter dette gik det stadig tilbage for Kommunisterne. Og ved sidste Kongres var der kun Ths. Pedersen og Eigil Hansen tilstede fra den Lejr. Jeg tror, at Typograferne har faaet nok af den Slags.

Nu snakkes der igen om Understøttelse til de arbejdsløse. Men i Fjor, da vi var til Kongres, var det nærmest Kontingentnedsættelse, der var paa Tale. Vi fik ogsaa en Kontingentnedsættelse, men Ths. Pedersen maatte jo frem og raade til Besindighed med Kravene til Kassen.

— — —

Med Hensyn til Arbejdsløshedsspørgsmaalet er min Stilling saa velkendt, at jeg ikke skal gentage den her. Det kunde jo være, at næste Gang, vor ærede Redaktør Fr. Nielsen, Hellberg og jeg kommer paa Hold sammen, at det saa gaar bedre.

København, den 10. December 1939. *N. Chr. Hansen.*

Julestemning

Tre vise Mænd fra Østerland
paa Nattens mørke Himmelrand
har set en Stjerne, lys og stor,
der straalte i et gyldent Glor.
Og Stjernen var et Tegn, et Bud:
Et Barn var født — en Søn af Gud.

Og Sagnet gik omkring paa Jord.
Det satte mange dybe Spor
og bragte Fryd og Glæde ind
i bange, hvileløse Sind.
Hvor alt var sort og haabforladt,
der tændtes Lys i Julenat.

— — —

Den hvide, hvide, skønne Jul,
vort Barndoms blide Fest.
Hvor Fattigbarn blev født i Skjul
og sendt fra Gud til Jord som Gæst.

Til Staldens mørke Krybberum
han kom med Fredens lyse Bud. —
Nu er han død. — Nu er han stum.
Men hvor er Gud?

Den hvide Jul er farvet rød
af vore Brødres Blod.
Men Kapitalens vilde Død
har øget Haabets Trods og Mod.

Dog ruger Mørke i vort Sind,
for Hjertesaar ved Krig vi led. —
Stands Dødens Le. — Ring Solhverv ind.
Bring Jorden Fred.

Julen 1939. *Adolph Juliussen.*

Selvmords-Politik

Den Skæbne synes at være fælles for alle politiske Partier, at naar de har naaet en vis Udvikling og har faaet Tilslutning fra de forskellige Samfundsklasser, saa mister de Evnen til at vurdere Rækkevidden af deres Handlinger og gør sig skyldig i Misbrug af den Magt, deres godtroende Medborgere har forlenet dem med. Uden at de selv har nogen Forstaaelse deraf er de gledet ind i Krebsens Vendekreds, og Tilbagegangen begynder.

Saadan gik det Højre og Venstre, og nu synes Turen at være kommet til Socialdemokratiet. Med beundringsværdig Energi, der kunde anvendes til noget bedre, arbejder dette Parti for at fuldbyrde denne Skæbne. Uden smaaligt Hensyn til »Fortidens Røst« gennemfører Regeringen det ene gamle *Højrekrav* efter det andet, og i sin Iver for at skaffe Penge til militære Formaal slaar den ned paa de ulykkelige Skatteydere, høj og lav, fattig og rig — alle maa de ofre paa Krigsgudens Alter.

Finansminister Buhl er stadig paa Støvlerne for at finde nye Skattekilder, og ved sin Trusel om Statskontrol med Sparekassebøgerne har han omtrent skræmt Livet af de mange smaa Sparere, som ved at give Afkald paa de verdslige Glæder har samlet sig nogle Hundrede, ja maaske Tusinde Kroner, men som har begaaet den »Forbrydelse« ikke at fortælle Skattevæsenet om deres lille »Hemmelighed«.

Tænk, om det skulde lykkes disse sparsommelige, samfundsnyttige Borgere at gemme en lille Kapital at ty til — hvad enten Formaalet nu er i den unge Alder at stifte Bo eller som gammel at have et lille Supplement til den yderst tarvelige Aldersrente! Det er naturligvis i Følge en ubegribelig Lov strafbart. Men det er lidt vanskeligt at faa Øje paa *Forbrydelsen*, naar man véd, at mange større Skatteydere har visse Muligheder for at kunne »snyde« Skattevæsenet for langt større Beløb, og man endvidere erindrer, at alle stats- og kommunepensionerede Medborgere faar deres fulde Pension uanset, om de er i Besiddelse af større eller mindre Formuer. Er det Lighed for Loven?

Denne af Finansministeren bebudede Klapjagt paa de smaa Sparere ser lidt mærkeligt ud i en Tid, hvor Millionærerne trives ret godt og vel nærmest maa betragtes som hørende til Kategorien: *fredede Rovdyr.*

Der er ikke sket nogen Forandring i den gamle Fremgangsmaade — at hænge de smaa Tyve og lade de store løbe.

Dr. Ensom.

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 171.004,67, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	111.934,89
Sparekassen	-	55.199,21
Kassebilag	-	1.751,25
Kontant Beholdning	-	2.119,32
Ialt	Kr.	171.004,67

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 4.893.021,64 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
Obligationer	Kr.	441.485,00
Sparekassen	-	1.037.170,76
Fortsættelseskassen:		
Obligationer	-	85.100,00
Sparekassen	-	541.876,72
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	662.600,00
Prioriteter	-	196.769,67
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	1.845.470,02
Kassebilag	-	1.062,00
Kontant Beholdning	-	987,47
Ialt	Kr.	4.893.021,64

Alt var i Overensstemmelsemed Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 12. December 1939.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branchere-præsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen. Islevhusvej 8.

Rationalisering og Tempo.

To Foreteelser, som sikkert i mange Tilfælde er Aarsag til Arbejdsløshed, er Rationalisering og Tempo, idet det jo ikke altid er sikkert, at fordi en Vare bliver fremstillet lettere og hurtigere og dermed bliver billigere i Pris, at der altid er Behov for et større Forbrug, og i saadanne Tilfælde har det som Regel altid Arbejdsløshed til Følge. Det vilde maaske være paa sin Plads at se lidt paa, om Trykkerbranchen har været ude for en Rationalisering, og om dette kan være Aarsagen til Arbejdsløsheden blandt Trykkerne. Der er vel saa straks nogen, der vil sige, at dette ikke kan være Tilfældet, da der i visse Perioder af Aaret ingen ledige Trykkere er. Dertil maa svares, at selv om der i nogle enkelte Uger i Ferietiden i Aar ikke har været nogen stor Procent arbejdsløse Trykkere, saa maa man først og fremmest tage i Betragtning, at de ekstraordinære Militærindkaldelser sikkert har taget en Del af Reserven, og at vi stadigvæk under almindelige Forhold har en Reserve, der baade kan og vil arbejde, og som ogsaa har Krav paa at faa Arbejde.

I det store og hele kan det vel siges, at Rationaliseringen har vi ikke mærket saa meget til, udover at enkelte Virksomheder slutter og monterer Formene, førend disse gaar i Maskinen, saaledes at den Tid, der gaar med at slutte og montere en Form, ikke bliver dyre Maskintimer, men Timer, der stort set kun kommer til at koste Slutterens og Montørens Arbejdsløn. Denne Form for Rationalisering billiggør en Tryksag, om den skaber Arbejdsløshed i nogen udstrakt Grad tror jeg ikke, da det jo er faglærte Trykkere, der udfører Arbejdet.

Paa Tilretningens Omraade er der heller ikke sket store Forandringer, de kemiske Tilretninger og Opnaalingsmetoder — hvor Trykkeren sidder ved sin Maskine og foretager Optegning og Oplapning — er af saa gammel Dato, at disse ikke kan regnes for Børn af Rationaliseringens Tidsalder. Tilbage bliver saa Tempoet, og her er en sikker Aarsag til Arbejdsløshed. Det er forstaaelig, at de, der skal sælge Tryksager, forsøger at faa Fremstillingsprisen saa lille som mulig, og vi er heller ikke dummere, end at vi forstaar, at med de smaa Oplag, vi i det store og hele har her i Landet, spiller Tilretningstiden en stor Rolle, og at det er den, der fordyrer Tryksagen betydeligt, men der maa være en Grænse, og den er sikkert naaet nu.

Det Pres, Trykkerne er ude for, nærmer sig snart det uanstændige, tidligt og silde hører man ikke andet end at den Form maa ingen Tid tage, bare nogle store Lapper paa, og saa Farven er jævn. Hvordan man kan holde jævn Farve paa en Form, der ikke er rettet ordentligt til, faar man ingen Forklaring paa. Disse Bestræbelser hen mod en overfladisk Tilretning har intet med Rationalisering at gøre, det er kun et Udslag af Udbytning til det yderste og Følgerne af en usund Konkurrence d'Herrer Bogtrykkere imellem.

Det værste ved det hele er, at man Trods de smaa Tilretningstider ikke undser sig for at kritisere det færdige Arbejde, endskønt Trykkeren ikke har faaet Lov til at bruge en nogenlunde anstændig Tid til at gøre Formen køreklar i.

I vor Tarif, Paragraf 5, Stykke 1, hedder det: »Enhver Arbejder er forpligtet til at overholde Arbejdstiden, at stille hele sin Arbejdskraft til Virksomhedens Raadighed *og til at levere ordentligt og regelret Arbejde.*« Skal vi overholde det første af Paragrafen — og det skal Bogtrykkeren nok sørge for — maa vi ogsaa have Ret til at overholde den sidste Del af Paragrafen. Vi maa med denne Paragraf i vor Tarif forsøge at dæmme op for det Hav af daarlige Tryksager, som vi til daglig svømmer i. Tryksager af en saadan Art, at man mange Gange forbavses over, at Bogtrykkeren vil være bekendt at sætte sit Trykkested paa, ganske vist forlanger Politiet Trykkersted paa Tryksagerne, men man maa jo ikke være blind for, at Trykkestedet kan virke som en billig Reklame for Trykkeriet.

En anden Foreteelse, der er ved at dukke op, er de smaa hurtiggaaende Maskiner. Her kan let opstaa dette, at en Trykker sættes til at passe saadanne to Hurtigløbere, Faren for at komme ind paa Tomaskinsystemet i større Udstrækning end nu for Tiden kan let opstaa, det har jo altid været vort Ønske at faa afskaffet dette System, ikke at faa det udvidet. Spørgsmaalet bliver derfor, om vi ikke, naar vi en Gang opnaar en Tarifrevision, skulde se at faa en Tilføjelse til Paragraf 96 om, at naar en Maskine kan køre over et bestemt Antal Tryk i Timen, maa man ikke samtidig passe andre Maskiner. Det hele maa jo ogsaa ses paa Baggrund af, at vel faar en Trykker et Tillæg for at passe flere Maskiner, men samtidig træder Paragraf 97 ud af Kraft. Dersom en Trykker passer een Maskine, og han bliver sat til at pudse Vinduer eller lignende, saa har han ikke noget Ansvar for det, der kommer ud af Maskinen, saa længe han udfører dette ekstra Arbejde, men dersom Bogtrykkeren giver ham et Maskintillæg, og lader ham køre med to Maskiner, har Trykkeren straks Ansvar for, hvad der kommer ud af begge Maskiner. For en Tikrone eller mindre faar man altsaa straks Øjne i Nakken. — Tænk lidt over, hvor meget Makulatur en Hurtigløber kan producere i Løbet af 10 Minutter.

Mon ikke her er et Par Problemer, der er en Overvejelse værd, og mon de ikke, dersom de blev løst rigtigt, vilde give noget Arbejde til dem, der ufrivilligt holder Sommerferie de ti Maaneder af Aaret. Og ved en Begrænsning af Tempoet opnaas pænere Tryksager og mere Arbejdsglæde, hvad der vel heller ikke er uden Betydning. *cbp.*

Odense Trykkerklub

har i den forløbne Del af Sæsonen haft et meget omfattende Program. Foruden de sædvanlige Klubmøder, der afholdes hver første Onsdag i Maaneden paa »D. n. F.« Kl. 20, havde vi den 20. Oktober et Besøg paa Dalum Papirfabrik. Efter et meget instruktivt Foredrag af Direktør *Herlin* besaa vi Fabriken fra øverst til nederst og fik alle de forskellige Dele i Fabrikationen forklaret paa en grundig Maade. Da vi havde beset Prøveværelset og var blevet trakteret med en Cigar, tog vi Afsked med Direktøren og Funktionærerne, der havde ført os rundt, og alle var enige om, at vi havde haft en meget udbytterig Aften. — Efter Besøget var Klubben Vært ved et Kaffebord i »Røde Hus«.

Onsdag den 3. Januar vil vi atter faa Lejlighed til at bese en af de største og mest interessante Fabriker her i Byen, nemlig Haustrups Fabriker med Blikvarefabrikken og Trykkeriet, der vil blive os forevist under kyndig Vejledning. Vi mødes ved Hovedindgangen paa Tolderlundsvej Kl. 20 prc.

Det af Klubben annoncerede Lysbilled-Foredrag den 6. December er blevet udsat til Februar Maaned og vil blive holdt som en selskabelig Sammenkomst med Damer.

Kolleger, der er interesseret i en faglig Studiekreds, bedes henvende sig til Kassereren eller Formanden. *P. H.*

Slagelse Trykkerklub

var Lørdag den 25. November samlet til en Oplysningsaften, hvortil man havde indbudt Afdelingens Medlemmer med Damer, for at faa lidt at vide om Offsettryk. *Sv. Johansen*, der var kommet tilstede, holdt et kort Foredrag om Offsettryk, fremviste derefter Filmen om samme Emne samt flere andre Film, hvoraf Filmen om Ungerne vakte Jubel.

Efter Fremvisningen samledes man om Kaffebordene. Sv. Johansen gav — i Anledning af sin 18-aarige Bryllupsdag — Chokolade til alle Damerne, og det skønt han var saa uheldig at sprænge et stort Spejl, som vi haaber ikke faar nogen Indflydelse paa hans videre Ægteskab.

Søndag den 3. December

afholdt 2. Kreds Sammenkomst i Roskilde. *Robert Petersen*, Hillerød, holdt et Foredrag om en Rejse til Tyskland med Besøg paa en Række store Trykkerier og andre grafiske Virksomheder. En Samling smukke Tryksager blev fremvist. — Oplysningssekretæren, *Sv. Johansen*, kørte 2 Film: »Vi litograferer« og Filmen om »High Speed« Toturpressen. Dagen sluttede paa kammeratlig Vis »et eller andet Sted i Roskilde«. *J. L.*

Nytaarshilsen.

Trods en mørk og en tung Tid ønsker Forretningsudvalget Landssammenslutningens Medlemmer og Kollegerne Landet over en god Jul og et godt Nytaar, gid det nye Aar maa bringe Fred i Verden og den størst mulige Beskæftigelse for vort Fag.

Samtidig takker vi for godt Samarbejde i det Aar, der nu gaar paa Held, og det er vort Haab, at det nye Aar vil bringe os en forøget Tilgang af nye Medlemmer i Landssammenslutningen.

Odense Trykkerklub

Besøg paa en Blikvarefabrik

Onsdag den 3. Januar Kl. 20 prc. mødes vi ved Hovedindgangen til Haustrups Fabriker paa Tolderlundsvej, hvor Blikvarefabriken og Trykkeriet vil blive forevist under kyndig Vejledning.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Fagpolitisk Oplysning.

Efter at Haandsætterklubberne er startet, ser man jævnligt i Branchespalten, at der holdes Oplysningsmøder med Film og deslige. Det er ogsaa udmærket, men der er en Ting, man ikke maa glemme: *det fagpolitiske.*

Man har ligesom Indtrykket af, at det fagpolitiske, i hvert Fald i de senere Aar, er traadt lidt i Baggrunden, og det er beklageligt, for det er netop dèr, der skal sættes stærkt ind, og navnlig blandt Haandsætterne. Man hører jævnlig blandt Kolleger i Provinsen, at de godt kunde ønske noget mere Oplysning i fagpolitisk Retning, og her er en stor Opgave.

Man maa kunne finde en populær Form, hvormed det fagpolitiske kan gøres interessant. Jeg kunde tænke mig, at man søgte ved kammeratlig Samvær at tage et Stykke af Tarifen og Organisationsarbejdet op til Drøftelse. Jeg véd meget vel, at man er lidt bange for, at Søgningen ikke vil blive stor, men hvis man først fik Gang i Arbejdet, tror jeg, Kollegerne vilde blive interesseret, dog skal man vist ikke trætte Medlemmerne med for mange Møder, derimod vilde det uden Tvivl have sin Betydning med Afholdelse af store Møder landsdelsvis, da det navnlig for de helt smaa Klubber er vanskeligt at holde Interessen vedlige. Jeg tænker her paa, at en Del Afdelinger slaar sig sammen og holder Møde paa en Søndag med Branchemøder om Formiddagen og med en Taler til Fællesmøde om Eftermiddagen. Man samler flere, og Kollegerne kommer sammen og gøres delagtige i hinandens Erfaringer.

Haandsætterne, som gennem en lang Aarrække har levet en fuldstændig Skyggetilværelse, maa mande sig op. Man har ikke forstaaet at udnytte Tiden, nu er den forpasset, men i 1937—38, hvor vi havde saa god en Beskæftigelse som nogensinde, burde der være sat ind. Det skyldes sikkert Mangel paa faglig, politisk Oplysning, og at Haandsætterne ikke har forstaaet Branche-Klubbernes Betydning.

Haandsættere ude over Landet: tag Arbejdet op, interessér Kollegerne for Kendskab til deres Tarif, henvis til § 46 i Provinstarifen, saa vi kan komme bort fra alle de minimallønnede Pladser, og gør et Stykke Arbejde for Tilgang til Klubberne, og hvor der ingen er, opret en. Landssammenslutningen er altid behjælpelig med Raad og Daad, men lad os staa samlet til Gavn for vor Branche og vort Forbund. *a. j.*

Forbundets „Struktur".

Som det vil erindres, vedtog Forbundets Delegeretmøde i 1938 bl. a. en Udtalelse, der ». . . paalægger den kommende Forbundsstyrelse i Forbindelse med Brancherne at undersøge de i Forbindelse hermed staaende Spørgsmaal (ɔ: Forbundets og Afdelingernes Ledelse) og fremkomme med Forslag herom paa næste Delegeretmøde.«

Denne Undersøgelse staar nu foran sin Virkeliggørelse, idet Forbundsstyrelsen i et af sine sidste Møder har besluttet at nedsætte et Udvalg med den nævnte Opgave for Øje.

Set fra et Branchesynspunkt er der kun Grund til at udtale Tilfredshed med denne Beslutning. Thi selvom den kan paastaas at være en logisk Følge af Delegeretmødets Vedtagelse, maa det bemærkes, at der heri ikke er fastsat nogen Frist for Undersøgelsernes Paabegyndelse.

I det officielle Referat fra det paagældende Forbundsstyrelsesmøde siges ganske vist heller intet om Tidspunktet for Udvalgets Nedsættelse, men i indviede Kredse nævnes Datoen 1. April 1940. Da Forbundets næste Delegeretmøde jo ordinært først finder Sted i Eftersommeren 1941, vil det derfor betyde, at Udvalget faar over 1 Aar til at foretage Undersøgelserne i.

Denne forholdsvis lange Frist skaber en vis Mulighed for — ved en fornuftig Udnyttelse af Tiden —, at Resultatet af Udvalgets Arbejde bliver et Forslag, som er i Stand til at samle Tilslutning fra *alle* interesserede Parter. Men det forudsætter selvfølgelig, at de samme Parter fra første Færd viser en virkelig Vilje til Forhandling i Samdrægtighedens Aand.

Med den positive Indstilling overfor Forbundets Anliggender, som Haandsætterne hidtil har haft, er det vist i denne Forbindelse overflødigt at spilde mange Ord paa at forsikre om vor Branches Beredvillighed til at gaa

ind i en Realitetsforhandling med en enstemmig Indstilling som Udfald af Udvalgets Arbejde.

Angaaende Formen for og Karakteren af de Forslag til Ændringer, som til sin Tid vil foreligge for Udvalget, kan der paa nuværende Tidspunkt ganske givet kun blive Tale om det rene Gætteværk, men det er vist ikke helt ved Siden af at antage, at der i Udvalget bliver Lejlighed til at hilse paa forskellige af de Ting, som før og under sidste Delegeretmøde satte Sindene i Bevægelse. Forhaabentlig spænder det mere fredeligt af denne Gang!

Men den kommende Tid vil uden Tvivl blive præget af de forskellige Branchers Drøftelser og Udarbejdelse af eventuelle Ønsker til Ændringer. Ogsaa Haandsætterne maa gøre sig Spørgsmaalets Vigtighed klart. Det drejer sig her om en Sag af vital Interesse for Forbundet — og dermed for os selv —, nemlig Spørgsmaalet om den fremtidige Organisationsform. Det kan meget vel tænkes, at Hovedresultatet af Udvalgets Arbejde danner Indledning til en ny Æra i vort Forbunds Historie.

Og den har Haandsætterne ikke alene Ret — men ogsaa Pligt — til at være med til at præge! *Hans.*

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Klubbens næste Arrangement vil blive *Lørdag den 20. Januar*, hvor vi afholder en kammeratlig Nytaarssammenkomst med lidt *Torsk* og Tilbehør herunder bl. a. forskellig Underholdning. Det vil blive et billigt Arrangement og vi beder Kollegerne reservere sig Dagen.

Sidst i Januar vil den ordinære Generalforsamling blive afholdt. Om Datoen herfor og det nærmere Program for Nytaarssammenkomsten vil nærmere Meddelelse følge i næste »Branche-Spalte«.

Landssammenslutningen.

Kassereren har modtaget Kontingent for 1939 fra følgende Klubber:

Odense, 21. Novbr.: *Kr. 23,75.* — Horsens, 28. Novbr.: *Kr. 6,50.* — Vejle, 29. Novbr.: *Kr. 4,75.* — Haderslev, 11. Decbr.: *Kr. 2,00.*

København, 15. December 1939. *C. J. Dreyer.*

Odense Haandsætterklub

afholder sin ordinære aarlige Generalforsamling Søndag den 7. Januar 1940. Dagsorden udsendes senere.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

En Elevatordom og et Par Bemærkninger.

Fredag den 1. December behandledes der i Københavns Byret en Sag mod en Papirarbejder og en Trykkeriarbejder, der anklagedes for sammen at have ladet sig transportere med en Vareelevator, hvori det kun var tilladt 1 Person at medfølge.

Papirarbejderen hævdede overfor Dommeren, at han af sit Firma var forpligtiget til at aflevere Varerne paa Stedet, og mente som saadan han havde Førsteret til at benytte Elevatoren.

Trykkeriarbejderen erklærede, at han i Trykkeriet havde faaet Ordre til at køre ned med Elevatoren og afhente Varerne og sørge for, at de kom paa deres Plads. Følgelig mente han, at have Pligten til at være i Elevatoren.

Noget Indtryk af, at der havde være Skænderi imellem dem, om hvem den Person var, der maatte køre med Elevatoren, fik man imidlertid ikke. Ligeledes havde de »glemt« at fortælle de to Opdagere, der noterede dem, at de af deres overordnede havde faaet deres Ordre, hvorfor der intet stod om dette Forhold i Rapporten.

I Retten blev deres Forklaringer derfor ikke taget ad notam, og begge blev idømt en Bøde. Dommeren, som man vel nok kan betegne som en af de humane, tog Hensyn »til de paagældendes smaa Lønninger« og fastsatte Bøden til 15 Kr. pro persona. Politiet havde kræ-vet en betydelig højere Bod.

Man har selvfølgelig Lov til at filosofere over en saadan Dom. I ovennævnte Tilfælde skulde man dog mene, at de paagældende Arbejderes Firmaer ikke er helt uden Skyld.

Men Kollegerne maa da snart være klar over, at naar de overtræder Loven, løber de den Risiko at blive »knaldet«. Lad denne Sag nu blive den sidste af den Art. Trykkeriarbejdernes Lønninger er ikke saa store, at de kan tillade sig den Luksus af deres ofte surt erhvervede Penge, at yde Bidrag til Politikassen. *V. Willadsen.*

C. J. Dreyer

taler for Trykkeriarbejderne Fredag den 5. Januar Kl. 20 i Evaldsgade 3. Emnet er: »Beskæftigelse — Arbejdsløshed«. Efter Foredraget er der Adgang til Diskussion. Alle Trykkeriarbejdere er velkomne. Mødet er arrangeret i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden. *Styrelsen.*

Til mdl. og kvl. Trykkeriarb. i Provinsen.

Kolleger, som endnu ikke er tilmeldt Landssammenslutningen, erindres herved om at tilmelde sig, enten som enkelt Medlem eller som Klub. — Kontingent 1 Kr. aarlig pr. Medlem.

Alle Oplysninger kan faas, og Indmeldelse modtages ved Henvendelse til:

Harry Olsen, Formand, Sigvaldsvej 4 [1], Odense,
Fru K. Jørgensen, Hans Rasmussensvej 21 St.
Anton Mortensen, Baumgartensvej 2 [2].

Brev fra Oslo

Vi har fått krigen innpå oss. Da vi i nord har felles grense med Finnland og kampene deroppe raser med stor voldsomhet, har vi fått en stor flyktningestrøm over grensen. Til idag er det kommet ca. 1.200 mennesker, oldinge, barn og syge. Det norske røde kors i samarbeide med de stedlige organisasjoner har utført et glimrende hjelpearbeide. De flyktende er alle sammen plasert rundt omkring i Nordnorge. Hjelpsomheten er rent rørende og pengegaver samt tilbud om å ta finner som gjester strømmer inn i rikelige mengder.

Arbeidernes faglige Landsorganisajon har startet »Norsk Folkehjelp for Finnland« og har i den anlednning sendt ut et oprop.

De tre grafiske forbund har møte mandag for å drøfte spørgsmålet om bevilgning og hvis jeg ikke er for dålig underrettet blir det fra oss sendt 10.000 kroner.

Der er daglige demonstrasjoner utenfor kommunistavisen »Arbeideren« i Oslo, vinduer slåes ut o. s. v. Kommunistredaktøren skulde forleden holde foredrag utenbys men fik beskjed om at hans nærvær ikke var ønskelig.

Forhandlingene om dyrtidstillegg bygget på det danske system ser ut til å gå trått. Arbeidsgiverne har tilbudt *halv* kompensasjon med et galt utgangspunkt efter pristallet. Arbeiderne holder på full kompensasjon med et lavere og riktigere pristall. Hvis det ikke snart blir en løsning på dette spørsmål, kan det ikke garanteres arbeidsro på arbeidsplassene.

Leveomkostningerne steg fra 15. oktober til 15. november med tre points til 179, en stigning så liten at den neppe kan forklares av husmødrene som står for innkjøpene.

Forbundsstyrelsens beslutning om å utbetale kr. 20.— pr. uke til alle medlemmer som er ute på nøitralitetsvakt har vakt almindelig tilfredshet. Bidraget utbetales uansett i hvilken klasse medlemmet står, den eneste betingelse er 3 måneders medlemsskap.

Forbundsstyret har innvilget en ukes understøttelse til de ledige som har gått ut sitt ordinære bidrag, beløpet utbetales før jul.

Typograf-Tidendes lesere ønskes en god jul og et 1940, lysere og bedre enn det år som gått!

Oslo, den 10. december 1939. *B. F—m.*

Jul

Nu er igen vi naaet til
den mærkelige Tid,
hvor Klang af Klokkespil
og Duft af Gran
gør Stemningen saa blid. —

Vi gør i Dagens Dont et Stands
og tænder Lys paa Kviste —
og i en Juleaftens Glans
vi prøver alle her til Lands
at jage bort det triste. —

En Stund vi glemmer haarde Ord,
som os i Hjertet sved —
og ønsker alle Folk paa Jord,
i Øst og Vest, i Syd og Nord,
en rigtig Julefred. —

Bebel Sørensen.

Odense Lokalafdelings

Velkomstfest for Aarets unge Svende og Tillidsmandssammenkomst den 29. November forløb paa en baade smuk og fornøjelig Maade. Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen og gav Ordet til *Lundin*, der talte om Tillidsmandens Stilling i Organisationen.

Lundin omtalte kort Arbejderbevægelsens Historie, Septemberforligets Tilblivelse og gav derefter en interessant Skildring af Tillidsmandsinstitutionens Udvikling. Tillidsmanden var nu betroet vigtige Opgaver indenfor Organisationen, det gjaldt om at finde de bedst egnede Kolleger og efter Evne at støtte dem i deres Arbejde.

Svend Johansen bød i smukke og djærve Ord de unge Kolleger velkommen i Faget og Organisationen og pegede paa dennes store Betydning. Taleren manede de unge til at møde frem, naar Organisationen kaldte paa dem, og lagde dem paa Sinde at skelne mellem Ensretning og Disciplin.

Begge Talere hilstes med stærkt Bifald.

De unge Kolleger fik nu overrakt hver en smuk Boggave, og saa blev Kaffen serveret. *Henning Friis Nielsen* sang til eget Klaverakkompagnement Visen om »Den gamle Typograf«, der sidder og tænker tilbage, og *Gjernyx*, Fredericia, motiverede gennem Erindringer fra sine Arbejdsaar i Odense et Hurra for Dansk Typograf-Forbund.

Efter at Svend Johansen havde kørt to interessante Film og »Lindy-Terzetten« under stor Begejstring havde givet nogle Numre, sluttede *C. O. Madsen* med en Tak til Talerne den vellykkede Fest. *Aa.*

Trykkere i Papirvarefabriker

Voldgiftskendelse

Tirsdag den 28. November 1939 Kl. 15,30 sattes i Firmaet Schouw & Co.'s Lokaler, Kapelvej 47, en Voldgiftsret til Afgørelse af en mellem Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien og Dansk Typograf-Forbund opstaaet Uenighed.

Voldgiftsmændene var: Direktør Hermansen, Typograf Sv. Johansen, Typograf K. A. Jørgensen, Typograf O. A. Lundin, Direktør Müllertz og Direktør C. Plum. Formand og Opmand var undertegnede Professor Poul Andersen, hvem det tilfaldt at træffe Afgørelse i Sagen, idet der ikke opnaaedes noget Resultat ved Voteringen mellem de af Parterne hver for sig valgte Voldgiftsmænd.

Sagens Omstændigheder er følgende:

I den mellem Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien og Dansk Typograf-Forbund under 21. Februar 1939 afsluttede Overenskomst hedder det, at den nævnte Forening tiltræder for alt typografisk Trykarbejde, der udføres i de under Foreningen hørende Virksomheder, bl. a. den til enhver Tid mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund gældende Tarif, dog med nogle nærmere angivne Afvigelser, herunder følgende Bestemmelse:

»I Virksomheder, hvor der kun findes een ved mekanisk Kraft dreven Presse, vil Arbejdet ved denne, for saa vidt angaar Posetrykning, kunne udføres af Bogbinderforbundets Medlemmer.«

Under Henvisning til denne Bestemmelse samt til, at nogle under Foreningen hørende Virksomheder, som har flere ved mekanisk Kraft drevne Presser, lader disse betjene af Medlemmer af Bogbinderforbundet, paastod Dansk Typograf-Forbund saadanne Virksomheder kendt forpligtet til, uanset om de kun benytter een Presse ad Gangen, at lade Arbejdet ved saadanne Presser udføre af en typografisk Trykker. Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien paastod sig frifundet.

Dansk Typograf-Forbund anfører til Støtte for sin Paastand, at den ovenfor citerede Bestemmelse efter sin Ordlyd og Mening klarligen kun omfatter Virksomheder, i hvis Maskinpark der ikke findes mere end een ved mekanisk Kraft dreven Presse; det kan derfor ikke anses for stemmende med Overenskomsten, naar Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien har villet hævde, at ogsaa Virksomheder, der har flere saadanne Presser, kan lade disse betjene af Medlemmer af Bogbinderforbundet, naar kun een af Presserne benyttes ad Gangen. Forbundet gør gældende, at det har en betydelig organisationsmæssig Interesse i Bestemmelsen, og at det ikke i sin Tid vilde have gaaet med til Overenskomsten af 21. Februar 1939, hvis den af Foreningen hævdede Opfattelse skulde have fundet Udtryk i Overenskomsten.

Heroverfor anfører Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien, at det vilde være urimeligt, om en Virksomhed, som har flere ved mekanisk Kraft drevne Presser, skulde være forpligtet til at anvende en typografisk Trykker i Tidsrum, hvor kun een saadan Presse er i Brug. Foreningen henviser i saa Henseende til, at typografiske Trykkere ifølge Overenskomsten kan betjene mekanisk drevne Diegler og Specialmaskiner i et efter Omstændighederne varierende Antal, dog højst fire. Af denne Bestemmelse fremgaar det, at en typografisk Trykker ikke vil have fuld Beskæftigelse ved Pasning af een af de omhandlede Maskiner, hvorfor det vil medføre en urimelig Udgift for Virksomheden, hvis den skal antage en Trykker til at passe blot een Maskine. Virksomheder, der har flere ved mekanisk Kraft drevne Presser, maa i det Omfang, de kun benytter een saadan Presse ad Gangen, efter Foreningens Opfattelse sidestilles med Virksomheder, som kun har een Presse.

— Efter Opmandens Mening har den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand Støtte i den omtvistede Bestemmelses Ordlyd, der lader Virksomhedens maskinelle Kapacitet være afgørende for, om Arbejdet kan udføres af Bogbinderforbundets Medlemmer.

Der er dernæst ikke om de forud for Overenskomsten stedfundne Forhandlinger tilvejebragt Oplysninger, som kan blive af Betydning for Sagens Afgørelse.

Naar det fra Foreningens Side hævdes, at en Virksomhed i det Omfang, den kun benytter een af flere ved mekanisk Kraft drevne Presser ad Gangen, maa sidestilles med en Virksomhed, der kun har een ved mekanisk Kraft dreven Presse, er dette for saa vidt rigtigt, som Muligheden for, at en typografisk Trykkers Arbejdskraft i det enkelte Tilfælde ikke fuldtud kan udnyttes, er den samme i de to Tilfælde. Heroverfor maa det imidlertid tages i Betragtning, at Virksomheder, der har flere af de omhandlede Presser, *i Almindelighed* vil have mere Trykkeriarbejde end Virksomheder, der kun har een. Det omtvistede Tilfælde kan derfor ikke bedømmes efter en Analogi fra den citerede Bestemmelse.

At en Virksomhed, der kun benytter een ved mekanisk Kraft dreven Presse, efter Omstændighederne kan være afskaaret fra at udnytte en typografisk Trykkers Arbejdskraft fuldtud, er endelig ikke i sig selv tilstrækkelig Grund til at fravige Bestemmelsens Ordlyd. Da en typografisk Trykker ifølge Overenskomsten kan betjene indtil fire Maskiner, vil det ogsaa kunne forekomme, at en Virksomhed, der samtidig benytter to eller flere Maskiner, er afskaaret fra fuldtud at udnytte en typografisk Trykkers Arbejdskraft. Spildet kan endog i saadanne Tilfælde tænkes at blive ligesaa stort, som hvor en Virksomhed kun benytter een Maskine, til Eks. hvis der benyttes fem Maskiner, hvoraf een Trykker godt kunde passe de fire. Det vil altid kunne forekomme, at en Grænsebestemmelse som den omtvistede i Ydertilfælde fører til Resultater, som isoleret betragtet kan synes mindre velbegrundede.

I Henhold til foranstaaende mener Opmanden ikke, at der er tilstrækkelige Holdepunkter for at fravige den efter Ordlyden naturlige Forstaaelse af den omtvistede Bestemmelse.

Paa dertil under Forhandlingerne for Voldgiftsretten given Foranledning bemærkes, at Maskiner, som til Eks. paa Grund af Tilbagegang i Trykkeriarbejdet ikke mere kan anses for en Bestanddel af den anvendte Maskinpark, maa lades ude af Betragtning ved Afgørelsen af, om der i Virksomheden kun findes een ved mekanisk Kraft dreven Presse.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Medlemmer af Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien, i hvis Virksomhed der findes flere ved mekanisk Kraft drevne Presser, bør, uanset om kun een af disse Presser benyttes ad Gangen, beskæftige mindst een typografisk Trykker.

København, den 12. December 1939. P. V. V.:
Poul Andersen.

Generalforsamlinger · Møder

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. December Generalforsamling paa »Bygningen«. Efter at Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, havde udtalt nogle smukke Mindeord om vor afd. Kollega Emanuel Kann, hvortil Medlemmerne sluttede sig ved at rejse sig, valgtes *Hartvig Meyer* til Dirigent. Sekretæren, *Oluf Larsen*, oplæste Forhandlingsprotokollen fra Bestyrelsens Møder, hvorefter *Formanden* aflagde Beretning og gav Meddelelse om flere modtagne Cirkulærer fra Forbundet samt fremhævede Tilfredsheden med, at Forbundet havde tiltraadt Dyrtidsordningen og den midlertidige Forhøjelse af Understøttelsen til vore arbejdsløse. Endvidere oplystes, at der nu endelig var modtaget Tarifunderskrift fra Kostræde Bogtrykkeri, hvorefter samtlige Firmaer i Afdelingen havde tiltraadt Tarifen. Indtægtsgrænsen for ubemidlede nydende Medlemmer i de statsanerkendte Sygekasser var af Sygekassenævnet forhøjet fra Kr. 3900,00 til Kr. 4200,00 for Provinsbyerne, som jo nok kan have sin Interesse for Kollegerne. — *Dirigenten* takkede for Beretningen, der ligesom Protokollen godkendtes enstemmigt. — Efter Ansøgning og anbefalende Udtalelser vedtoges det at bevilge indtil 20 Kr. til Teknisk Skoles Fagklasse for Typografilærlinge. Bedømmelsen foretages af Klassens Lærere, suppleret af Afdelingens Oplysningsudvalg, der nu bestaar af: H. Meyer (Formand) valgt af Maskinsætterne, Erik Hansen for Haandsætterne og Karl Victor Petersen for Trykkerne. — Til Rejsendes Jul paa »Blaa Kors«-Hjemmet bevilgedes som sædvanlig 25 Kr. — Næstformanden, *Oluf Larsen*, foreslog paa Bestyrelsens Vegne, at Formandens Løn som Formand og Kasserer sættes til 100 Kr. + 25 Kr. til Kontorgodtgørelse pr. Kvartal (i Stedet for som hidtil 92,50 Kr. + kontingentfri i Lokalkassen). Forslaget vedtoges enstemmigt. — *Valgene:* Til Næstformand og Sekretær nyvalgtes N. Peter Jensen og til Bestyrelsen Carl Carstensen efter at de afgaaende Oluf Larsen og Holger Nielsen ikke havde ønsket at modtage Genvalg. Suppleant: Louis Hansen genvalgtes. Revisor: I. P. Hansen genvalgtes. Suppleant: Holger Andersen genvalgtes. Repræsentanter til Fællesorganisationen: Formanden og I. P. Hansen. Suppleant: Oluf Larsen. Fanebærer: M. Sølberg, Reserve: Sigurd Christensen. Bannerstyrere: N. Peter Jensen, H. Meyer, Henry Nielsen og Arne Mortensen. Reserver: Emil Hansen og Carl Carstensen. Repræsentant til Lærlingeafdelingen: Chr. Jensen Petersen. Alle Genvalg. — Skønt opført paa Dagsordenen var der ingen Stemning for Vinterfest i Aar. — Under Eventuelt uddybede *Philip Birkedal* det af Formanden under Beretningen omtalte Samarbejde mellem Socialdemokratisk Forening og Fagforbundene, som han haabede vilde resultere i en forøget Tilgang til Socialdemokratiet til fælles Gavn. — Sluttelig aflagde *I. P. Hansen* Beretning fra Møderne i Arbejdernes Fællesorganisation, der ligeledes toges til Efterretning, og Formanden bragte en Tak fra Em. Kanns Efterladte for udvist Deltagelse, og *Dirigenten* takkede de mange fremmødte for Deltagelsen i Generalforsamlingen.

— Derefter viste Oplysningssekretær *Svend Johansen* en Maskinsætterfilm og en Trykkerfilm med en Omtale af de nye Fremskridt paa disse Omraader, og endelig Jenny Kammersgaards Svømmefilm fra Sjællands Odde til Hundested samt en Røntgentfilm. *H. Meyer*, der som Formand for Oplysningudvalget ledede denne Del, takkede for Fremvisningen med Tilslutning fra Deltagerne, som havde fulgt Fremvisningen med stor Interesse.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling Lørdag den 9. December. Dirigent: *Chr. Nielsen.* — *Formanden* omtalte Juleuddelingen i Forbundet og Arbejdernes Fællesorganisations Indsamling, og stillede paa Bestyrelsens Vegne Forslag om, at Afdelingen ydede 200 Kr. til denne og at Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at disponere over 20 Kr. til særlig trængende i Stedet for Indstilling til Fællesorganisationens Indsamling, hvilket vedtoges. Ligeledes vedtoges det at sætte Rejseunderstøttelsen op med 50 Øre til Kr. 3,50 til Medlemmer uden Understøttelse. — Arbejdernes Samariterforening anmodede om økonomisk Støtte; 10 Kr. bevilgedes. — Det vedtoges at afholde Vinterfest. — Lokale for det kommende Aar: »Bellevue«. — Lønninger: De nuværende, 50 Kr. til Formand og 250 Kr. (+ 50 Kr. af Hjælpesygekassen) til Kassereren, bibeholdes. — Valg. Følgende genvalgtes: Formand: Louis Hansen; Næstformand: H. A. Hansen; Kasserer: Peter Jensen; Oskar Hansen, og nyvalgtes Claudi Mortensen; Suppleant: Poul Hansen. Revisorer: Lars Larsen og Chr. Nielsen, Suppleant: Vilh. Sjølin. Fanebærer: Gerner Petersen Suppleant: Oluf Hansen. Til Lærlingeafd. nyvalgtes Kn. Nielsen; Suppleant: Ernst Petersen. Kontrahenter til Bladet: Formand og Næstformand; Suppleant: Axel Jensen. Til Brugsforeningen: H. A. Hansen. Til Bageriet: Bestyrelsen. Til Arbejdernes Fællesorganisation: Formanden, Næstformanden og nyvalgtes Kassereren. — *Formanden* omtalte Valget af Arbejdsanviser, og H. A. Hansen gav forskellige Oplysninger ang. samme.

— Derefter ekstra Generalforsamling i Hjælpesygekassen. Bestyrelsen stillede Forslag om forskellige Lovændringer, som med en enkelt Undtagelse vedtoges. *L. H.*

Manden med de rene Hænder —

Af *Jonas Boye* i »Tidens Tegn« 1916

Der fortaltes mig forleden om en russisk, ung Soldat,
som blev fundet paa en Højde, truffet af en Sprænggranat.
Hoved, Bryst og Arm var saaret,
flænget, knust og gennemskaaret,
stille, stille blev han baaret... Timen efter var han død...
Men de sa', at fra hans Læber —
mens han laa der halvt i Feber —
stadig disse Ord der lød:
»Lad mig se din Haand — hvor rød!
Du er med at sprede Død — du som alle — Verden brænder;
der er Blod paa alles Hænder!« —
... Saadan al hans Tale lød ...

Og mens Verdensbranden oser over Skove, Fjæld og Moser,
og mens Blodets røde Roser frodig i dens Følge gror,
— mindes jeg Soldatens Syner, da hans Sjæl paa Vandring for.
Jeg ser alles Hænder røde, kæmpe vildt, slaa ned til Døde,
jeg ser alles Hjerter føde Had og Hævn i Blik og Ord.
Vilddyrdriften er i Blodet, Urtidsbæstet løfter Ho'det,
brøler bidsk, slaar ned for Fode: mere Mad og mere Rum!
Lodden Rag og lodne Sanser —
først begyndt, han nødig standser,
før vi alle med ham danser:
Krigsdans, Dødsdans, gal og grum ...

... Der kan bedes ved en Baare, det kan lyse af en Taare,
og en hellig Ild kan tindre frem af Smerten i vort Indre;
men for Synden og for Skammen,
for den Dans i Dyrehammen,
som vi danser allesammen, bødes ej med Graad og Bøn.
Skønhedsglæden, Godhedstrangen, byttes bort for Kuglesangen;
vor Akkord i Verdensklangen er Kanonens dumpe Drøn,
Mitrailløsens ilske Knitren — og den faldnes sidste Støn...

Hvilken Tone kan vel klinge, hvilken Bøn kan vel faa Vinge,
hvilken Takkesang tør svinge sig i Dag mod Livets Gud!
Gud? — hvem tør hans Navn vel nævne i en Tid,
som slig ser ud?
Mon en Konge — eller Kejser, som paa Magtens Tinde knejser
og sit Navn til Mærke hejser, lig en anden spraglet Klud?
Alt, hvad helligt skulde være, Livets Ret og Slægtens Ære,
Tidens højeste Værdier, rakkes ned — og alle tier.
Alle ser, og alle hører — lytter til med spændte Ører,
— ikke en, som Haanden rører ...
Aldrig var en Tid saa raadløs, aldrig var en Slægt saa daadløs,
som den Slægt, der kvad pr. traadløs Kejser-Krigens Epopé.
Ræd og aandløs; thi den rømmer fejgt fra Skændselens
Ak og Ve! ...

... Men jeg mindes — som i Drømme —
thi det er saa sær en Tanke,
og det er saa længe siden — en, som ikke vilde rømme,
en, hvis Sjæl var stærke Strømme, en, hvis Ord var rene, ranke,
og som rejste dem mod Tiden; for dens Færd var lav og liden.
Dybt fornam han Tidens Veer,
saa, hvad Tidens Fylde kræved,
hvad der som et Storm-Suk bæved gennem alt,
som led og leved:
Jesu Krist, hin Nazaræer.
Gennem Livets lunkne Rester, under Hyl og Haan af Præster,
skred han, Kærlighedens Mester, og det lyste i hans Spor,
og det skinned af hans Ord: Gud til Ære — Fred paa Jord!
Hvor er Æren, hvor er Freden?
Har vi Brug for Kærligheden?
Hvor gaar Vejen, hvor er Sporet? —
Nedad, nedad — det er Ordet,
nedad, did, hvor Hævn og Had sidder stolt i fælles Rad:
Avind, Nid og Storheds Brynde
breder sig paa Magtens Hynde,
frodig, frækt; thi det at synde — det er ikke Synd i Dag...

Hvor er Manden, som kan tale, saa det runger gennem Dale,
saa det bølger gennem Sale af en ny og ukendt Røst?
Hvor er Manden, som kan byde, saa en Verden maa adlyde?
Hvor er han, den unge Høvding, som kan staa i Tidens Løfting
— uden Sværd ved sine Lænder —
uden Blod paa sine Hænder,
lig en lys og stolt Fanfare og det største Livskrav klare,
det, at føre Tidens Skude mod en ny og bedre Kyst?
Hvor er Manden, hvor er Aanden,
som kan bunde Verdensvaanden,
Manden, som kan løfte Haanden til en ny og større Dyst —
som kan nævne Løsen-Ordet, slig, at hele Slægten tror det? —
Hvor er han, hvem Himlen sender
til en Verden, som forbrænder,
Manden med de rene Hænder?

Nær og Fjern

Aarbogens Konkurrence. Husk, at Forslagene skal være indsendt senest 31. December 1939 til Svend Johansen, Evaldsgade 3, København N.

Kolleger, der deltog i Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Kursus i Tarifkendskab, men ikke fik Resultatet af Udregningerne, vil faa dette tilsendt ved at ringe til Svend Johansen, Central 13,765.

Stereotypører og Skriftstøbere bedes bemærke vor Annonce paa Bagsiden.

Kolleger, der maatte ønske at blive Medlem af Typografernes Stiftelser i København, gøres opmærksom paa, at Foreningen optager alle faglærte Typografer. Indmeldelse har fundet Sted i samme Øjeblik en Kollega hos Incassatoren betaler den første 10-Øre som Ugens Kontingent. Kolleger, der ønsker Aarsbetaling, kan sende denne pr. Post til Typografernes Stiftelser, Tagensvej 204, NV. — Betales der 100 Kr. ved Indmeldelsen, er dermed al Kontingent betalt for Livstid.

Fagskolen. Det første 10-Ugers Kursus i Skoleaaret 1939—40 er nu afsluttet. I Kursuset har deltaget 36 Lærlinge. Som Led i Undervisningen har der været afholdt nogle Foredrag og lign. Læreren ved Maskinsætterskolen, *S. V. Rasmussen*, har talt om Sættemaskinen og dens Historie, Ingeniør, cand. polyt. *L. Meineke Nielsen* Sadolin & Holmblad, har holdt Foredrag med Demonstrationer om Emnet »Trykfarver og deres Fremstilling«, og Sekretær *Svend Johansen* har — ligesom ved tidligere Kursus — forevist Film om Klichéfremstilling og Offsettryk. Sættereleverne har under Lærernes Ledelse besøgt Bianco Lunos Bogtrykkeri og har set Firmaets Monotype-Anlæg i Funktion, medens Trykkerne har aflagt Besøg i I. G. A. Eickhoffs Maskinfabrik. — Næste Kursus begynder umiddelbart efter Nytaar.

Tidsskriftet Socialisten. »Socialisten«s Numer 12, December 1939, er nu udkommet.

Det sidste Numer i denne Aargang indledes med en Artikel af D. s. F.s Næstformand, *Eiler Jensen:* Fagforeningerne under Krigen. Dette Spørgsmaal er af brændende Vigtighed, og Ar-

tiklen bidrager til at klare Synspunkterne paa adskillige Omraader.

Den ogsaa i Danmark kendte hollandske Forfatter, *Jef Last*, skriver en særdeles instruktiv Artikel om den socialdemokratiske Literatur i Holland og fremsætter en Række interessante Kulturbetragtninger foruden Gennemgangen af de hollandske Forfatteres Produktion.

Arbejdsløshedsproblemet i Danmark tages op til Behandling af Folketingsmand *Lars M. Olsen*, som paa Grundlag af Jørgen Dichs Bog om samme Emne redegør for en Række af de Spørgsmaal, der knytter sig til Beskæftigelsessituationen.

Formanden for Handels- og Kontormedhjælperforbundet, Folketingsmand *Gustav Pedersen*, fortsætter sine interessante og aktuelle Betragtninger over Pressen og Demokratiet.

Tegneren *Hans Bendix* giver i et nyt Brev til »en kommunistisk Intellektuel« Udtryk for den Harme, ethvert rettænkende Menneske maa føle over for Kommunisternes Adfærd.

Tegn Abonnement paa den ny Aargang! Abonnement tegnes paa Postkontorerne, i de soc. Foreninger eller ved Henvendelse til »Socialisten«s Ekspedition, *Rosenørns Allé 14, 1.*, København V. Telefon C. 8007.

Den internationale Folkehøjskole, Helsingør har i Vinter godt 80 Elever, deraf 16 tysk- og engelsktalende Udlændinge.

Den 7. Januar paabegyndes et *Kursus for unge Kvinder* i *Husholdnings*teori, Dansk, Regning og Skrivning, der varer til 10. April.

Unge Mænd optages fra 7. Januar (evt. før) paa Skolens almindelige Kursus, der slutter den 10. April.

Betalingen er Kr. 95,00 om Maaneden.

Der er endvidere for de Elever, der ønsker det, Lejlighed til at deltage i Sprogundervisning for Begyndere og viderekomne i Tysk, Engelsk og Fransk.

Arbejdsløse, *baade Mænd og Kvinder*, kan ved Henvendelse til Skolen faa et paategnet Ansøgningsskema til Arbejdsdirektoratet. Ansøgeren maa have været arbejdsledig i mindst en Uge og maa være tilmeldt sin Arbejdsløshedskasse eller et offentligt Arbejdsanvisningskontor.

Henvendelse om Optagelse og yderligere Oplysninger sker til Forstander P. Manniche, Den internationale Højskole, Helsingør.

Aviser af Kartoffeltoppe. En tysk Kemiker har gennem længere Tid beskæftiget sig med ad kemisk Vej at udnytte Fibrene i Kartoffelplanten. Det er nu lykkedes at lave en Kartoffeltop-Cellulose, hvoraf der kan laves Klæde og Avispapir.

Den 26. August udkom »Thüringer Gauzeitung« med 36 Sider som den første Avis i Verden, der var trykt paa Avispapir fremstillet af Kartoffeltoppe.

Denne Kartoffeltop-Cellulose vil betyde en stor Fordel for den i Tyskland herskende Papirmangel, og da Tyskerne ikke alene spiser, men ogsaa avler mange Kartofler, vil der sikkert ikke blive Mangel paa Raamateriale. Der kan maaske ud i Fremtiden blive rige Muligheder for vore hjemlige Kartoffeldyrkere og Kolonihaveejere, der da vil søge fremavlet særlige kraftige og frodige Kartoffeltoppe. *A. L.*

Fem Aars Fængsel for Arbejdsvægring. I en større Virksomhed i Essen er der forekommet en Arbejdsstandsning. Aarsagen hertil var følgende Begivenhed: 2 Arbejdere anmodede Bedriftslederen om at faa fri i 2 Timer. Dette blev dem nægtet, og de ophørte derfor med Arbejdet og søgte at forlade Virksomheden. Dette førte igen til, at et stort Antal af de beskæftigede Arbejdere i denne Afdeling ligeledes forlod Arbejdet.

»Anstifterne« blev arresteret og ved Særdomstolen i Essen hver idømt 5 Aars Fængsel for at have truet »Hærens Slagkraft og Folkets Sikkerhed«. »National Zeitung« i Essen — der staar Göring nær — bringer en udførlig Redegørelse for denne Retssag og dens Aarsag og betegner Dommen som et afskrækkende Eksempel.

En Præmiekonkurrence blev for nogen Tid siden udskrevet af et større Trykkeri i Ungarn. Konkurrencen gjaldt en Titelside til Firmaets nye Kalender. 70 pCt. af Personalet deltog. Anden Præmie tilfaldt en af Trykkeriets Lærlinge. En saadan Konkurrence er aabenbart en god Idé.

Saa længe man opretholder *Jordmonopolet*, kan de faa bemægtige sig, hvad Naturen gratis har skænket til alle, og Aageren vil gennemtrænge hele Samfundet, og vi faar Banker, der i Stedet for at være Tjenere for Omsætningen bliver de mægtige Udsugere. *Prudhon.*

Jeg vil ikke dræbe

Jeg vil ikke dræbe for Konge og Land
og slaa mine Brødre ned.
Jeg vil ikke hærge med Sværd og Brand
blandt Frænder, som elsker Fred.

Jeg vil ikke ofre mit Liv og Blod
for Guldets besudlede Gud.
Men følge min røde og levende Tro
og Fredens og Frihedens Bud.

Men skulde en Stormdag gi' klar Besked
og kalde til Strid hver Mand,
for Frihed og Fred med Sværd i Haand,
saa vid: ogsaa jeg gaar med.

Th.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

3. November. Refereredes Skrivelse til Personalet hos Firmaet Brdr. Thøgersens Eftfl. i Anledning af, at der ikke har kunnet opnaas Sikkerhed for, at Ugeløn vilde være tilstede, og med Indskærpelse af straks at underrette Organisationen, i Fald Betaling ikke erlægges til tarifmæssig Tid, idet der ikke kan regnes med, at Organisationen vil give noget Udlæg. — Bogtrykkeriet »Merkantil« (ved Kaj Tvenstrup) har nu tiltraadt Tarifen. — Refereredes Afgørelse af et Afspaseringsforhold, der ikke var ordnet efter bestaaende Aftale. — Refereredes Skrivelser vedr. Overenskomsten med Papirvarefabrikant-Overenskomsten. — Refereredes nogle mindre Uoverensstemmelser vedr. Overarbejde og Afspasering hos lille Specialfirma. — Samtlige de tre ved Efteraarets Svendeprøve ikke bestaaede Unge fortsætter paa deres Læresteder til næste Prøve. — Det var stadig ikke lykkedes at tilvejebringe Enighed mellem de to Personalegrupper i Dagblad vedr. Deltagelse i Helligdagsturen; da Huset ikke ønsker nogen Forandring, maa Styrelsen herefter fastsætte, at den bestaaende Ordning fortsætter. — En opsagt Arbejder havde en Afspaseringsdag at skulle afspasere den sidste Dag før Fratrædelsesfristens Udløb, men blev af Huset begæret til Arbejde denne Dag; Arbejdsforholdet maa derfor forlænges til næste Fredag og Afspasering ske senest Fredag. — Arbejdsdirektoratet har godkendt Forretningsudvalgets Afgørelse af den tidligere behandlede Understøttelsessag, i hvilken en kvindelig Forsørger havde faaet efterbetalt Forsørgertillæget fra den Dag, hun gjorde opmærksom paa at være Forsørger, men ikke kunde forlange Efterbetaling for Tiden forud, da Organisationen jo ikke kan være bekendt med det enkelte Medlems private Forhold. — I Skrivelse af 19. 10. meddeler Fagskolen, at 6 Maskinsættere den 18. Oktober har bestaaet Maskinsætter-

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

prøven. — Et Personale har ved Tillidsmændene fremsendt Klage over en Kollega; Formanden har anmodet om at faa Klagen skriftligt udformet, hvilket man vægrer sig ved; Styrelsen godkender Formandens Anmodning om at faa Klagen skriftligt udformet. — Bogtrykkerorganisationernes Anmodning om Dispensation fra Overarbejdsloven er af Socialministeriet afslaaet. — Nævnskendelser i tidligere behandlede Feriespørgsmaal fra Egm. H. Petersen og fra Langkjær refereredes; i begge Sager gives vort Krav Medhold. — En Lærling har ikke kunnet erholde Løn for tre Ugers Sygeperiode; efter forgæves Henvendelser herfra til Læremesteren var Sagen anmeldt til Politiet; efter Henvendelse fra Politiet har Læremesteren nu udbetalt den manglende Løn. — F. U. har tiltraadt Styrelsens Indstilling om at paalægge 564 Paul Bast i Universaltrykkeriet tre Maaneders Karantæne for tarifstridigt Forhold hvad angaar Overarbejds- og Afspaserings-Bestemmelserne. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Axel Jensen overbragte en Hilsen fra Kollegerne i Stockholm. — Formanden forelagde og gennemgik det mellem Hovedorganisationerne opnaaede Forlig om Indførelse af Pristalsregulering 4 Gange aarlig samt Paabegyndelse af Reguleringen nu i November mod Tarifforlængelse et Aar. Efter en Drøftelse af Forslaget og dets Forudsætninger vedtog Styrelsen med et Flertal at anbefale Forslagets Vedtagelse. Mødet hævet.

Lærlingen

Herning Lærlingeafdeling.

Onsdag den 6. December afholdt Herning Lærlingeafdeling en stiftendeGeneralforsamling. *Egon Wedel Nielsen* bød velkommen, oplæste Dagsordenen, og fortalte om Foreningens fremtidige Virksomhed. Som Dirigent valgtes Jens Chr. Pedersen. Love blev fremlagt og enstemmigt vedtaget. Som Formand valgtes Egon Wedel Nielsen, Kasserer Jens Chr. Pedersen, Sekretær Thorkild Jørgensen. Som Suppleant til Bestyrelsen valgtes Helge Engedahl. Til Revisorer valgtes Jørgen Laugesen og Helge Engedahl. Under Eventuelt drøftedes Kontingentets Indbetaling.

Thorkild Jørgensen, Sekretær.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. December: Rudkøbing 300,00; 18. December: Assens 150,00.

København, den 18. December 1939.
Forretningsudvalget.

Nyt Medlem

København: Sætter John Peter Strand, udl. 14. 12. 39 (Lerberg).

Tiltraadte

København: 1350 Willy Palm fra Rejse (syg), 7731 Holger Nielsen fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Truelsen fra Budene (Egm. H. Petersen).

Aalborg: 5227 Alice Jensen (P. Hansens Eftfl.), 5797 L. Chr. Vistisen (P. Hansens Eftfl.), 5504 Alfr. Lauritzen (Aalborg Stiftstid.). Holbæk: 2452 Elly Fuglsang (Tølløse). Kolding: 7715 Holger M. Jørgensen (Konrad Jørgensens Bogtr.), 6303 Svend Rasmussen (P. Blicher), 7655 Axel Deleuran (Konrad Jørgensens Bogtr.). Middelfart: 6397 Aage Petersen (Middelfart Maskinsats). Nykøbing F.: 5842 Sv. Christiansen (Loll. Falst. Stiftstid.), 6229 Carl Müller (Fr. Walther). Ringsted: 3697 Frode Foldager (Militær). Silkeborg: 5484 Max Aaboe Sørensen (arbl.). Slagelse: 5182 Iver Grane Petersen i Pl., 5470 Grøndal Christensen (Sorø Amtstid.), 7862 Kjeld Magnussen (Soc.-Dem.). Viborg: 7338 Johan Gustafsen (Militær).

Fratraadte

København: 5845 Peter Hansen til Odense.

Kolding: 5189 Villy Jørgensen til København i Pl. Nykøbing F.: 5398 V. H. Bennedsen til Maribo (arbl.). Skive: 3552 Agner Jørgensen til Viborg (arbl.), 3473 A. V. Thisted til Viborg (arbl.). Thisted: 7427 Erik Jacobsen til Aalborg (arbl.).

Udmeldt

Vejle: 4918 Rosa Sørensen (fratr. Faget).

Annullerede Udslettelser

København: 2655 Sætter R. Siems (Forlagstr.), 1539 Trykker A. Rasmussen (Sadolin & Holmblad).

Død

København: 1142 Charles Nielsen (Soc.-Dem.).

KLUB-ANNONCER

Stereotypørernes Brancheklub.

Stereotypører og Skriftstøbere!
Husk Fredag Aften mellem $20^1/_2$ og 22 foregaar Ind- og Udbetalingen i Rømersgade (Kælderen). *Styrelsen.*

Typografernes Sportsklub

Juleferie
fra 22. December til Tirsdag den 2. Januar 1940 (begge Dage incl.).

SILHUET
Corps 28—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Provinsianer.
Hurtig og dygtig Annonce- og Akcidenssætter søger Arbejde straks eller 1. Januar. Eventuelt som Trykkeriarbejder. Gode Referencer. Billet, mrkt. »194«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^1/_2$
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 52 *København den 29. December 1939* *66. Aargang*

Der vælges —

Den nylig afsluttede første Omgang af Arbejdsanviser-Valget maa give ethvert Medlem, der har blot en Smule Interesse for sin Organisation, Anledning til at anstille Betragtninger over Resultatet.

Det relativt store Antal Stemmer, som blev afgivet for den afskedigede Anviser, kunde overfladisk set tages som et Udtryk for, at man ønskede at reagere overfor et formentligt »Overgreb« mod sagesløs Person.

I Virkeligheden er det jo saaledes (og det bekræftes ved Udtalelser fra forskellige Medlemmer paa Arbejdspladserne), at Reaktionen spænder over de mest forskellige Motiver, lige fra enkeltes Ønske om uden Hensyn til nogen anden Interesse at støtte en personlig Ven og Kammerat — over andres Ulyst til i nogen som helst Sag at give Ledelsen Ret i dens Betragtninger og Handlinger, hvilket næsten vilde forekomme dem at være en personlig Ydmygelse — og til de ikke faa Medlemmer, hvis Stemmeafgivning maaske er ment som en Protest mod et formentligt Lovbrud fra Ledelsens Side.

Da saa forskellige Motiver i Forbindelse med det usædvanlig store Tal af Kandidater i første Omgang sikkert har bidraget til at skabe en Del Uklarhed om, hvad der er Kernepunktet i Sagen, synes det ikke upaakrævet, at Linierne trækkes saa stærkt op, at denne Uklarhed forsvinder inden næste Valgomgang tager sin Begyndelse.

Valget er ikke alene et Personspørgsmaal, det gælder ogsaa en Klaring af Begreberne om, med hvilken *Ansvarsfølelse* Forbundets Tillidsmænd skal røgte deres Opgaver, og hvor langt de i givet Fald kan tage sig selv Friheder før der siges Stop! — Det gælder ogsaa Opretholdelsen af den Disciplin indenfor vore egne Rækker, som er nødvendig for Respekten udadtil — en Respekt ingen Organisation kan undvære, naar den vil bevare sin Anseelse, sit »Ansigt«. Her kan der ikke gælde nogen Undtagelser, heller ikke for Arbejdsanviseren. Besynderligt er det derfor, at netop paa denne Post, der kræver den mest omhyggelige *daglige* Pasning, fordi den ikke alene vender indad mod os selv, men ogsaa berører baade de lediges og selve Organisationens vitale Interesser udadtil — netop her synes et ret stort Tal af Medlemmer ved deres Afstemning at tilkendegive, at man ikke er saa nøjeregnende med et endog ret vidt Spillerum for Ligegyldigheden og Forsømmeligheden.

Det tør vel betragtes som et særligt drilsk Udslag af Skæbnens Ironi, at denne Hændelse skulde overgaa os kun godt et Aar efter at vi paa Delegeretmødet hørte fortalt, at denne Plads krævede en Mands »hele og fulde Arbejdskraft«, og at den hidtidige Ordning ikke duede — naar Sandheden er den, at Pladsen ved mange Lejligheder maatte nøjes med mindre, og at den uduelige Ordning hver Gang viste sig som Redningsplanken, der forhindrede at det hele gik i Fisk!

Medlemmerne maa ogsaa kunne forstaa, at det er urimeligt og moralsk uforsvarligt ved Afstemningen at underkende rent organisatoriske Synspunkter, skabe en Mulighed for Fortsættelse eller Gentagelse af Forsømmelser fra samme eller andre Personers Side — og saa have bundet Forbundsledelsens Hænder og dermed frataget den Myndigheden til at skride ind i lignende Tilfælde.

Hvilke Motiver der end har spillet ind for de Medlemmer, som afgav deres Stemme for den afskedigede Anviser, maa man have Ret til at gaa ud fra, at ingen Stemme er afgivet ud fra Ønsket om, at der skulde eller kunde skabes et »Tabu« for en enkelt af Forbundets Tillidsmænd. Den manglende trykte Lovbestemmelse erstattes her af den uskrevne Lov, som siger, at enhver af os har Pligt til saa langt Evnerne rækker at udføre sin Gerning indenfor Forbundet paa en saadan Maade, at der skabes den fornødne Respekt baade om Stillingen og Personen. Medlemmernes Tillid erhverves ved Afstemningen og dens Resultat, men den kræver som en selvfølgelig Forudsætning, at den paagældende giver sin Modydelse og bevarer Tilliden ved at passe det betroede Hverv og ikke slappe af, fordi Valget er kommet lidt paa Afstand.

Man har rygtevis tillagt Forbundsledelsen de daarligste og mindst saglige Motiver for dens Handling — selv den mest primære, private Hævntørst — men man har overset, at saadanne Motiver aldrig vilde have formaaet at skabe den Enighed i baade Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse, som var tilstede, da denne Sag fandt

sin Afslutning med Hovedbestyrelsens Udtalelse. Det er anden Gang, Ledelsen har set sig nødsaget til at skride ind overfor een af Tillidsmændene, og uden Hensyn til de paagældendes Stilling eller »geografiske« Position indenfor Forbundet har Motivet begge Gange været det samme, rent saglige Synspunkt: Ingen indenfor vort Forbund, ligegyldig hvilken Stilling han indtager, faar Lov til i det lange Løb at sætte sig udover den elementære Grundregel, at Misrøgt af et betroet Hverv ikke taales.

Ledelsen har dermed taget *sit* Standpunkt og sit Ansvar. Der gives ved den almindelige Afstemning Medlemmerne Lejlighed til ogsaa at tage *deres*. Og disse Linier er ment som en Opfordring til at tage denne Side af Sagen under Overvejelse og uden at lede efter andre Motiver, som ikke er tilstede, tilslutte sig Forbundsledelsens Standpunkt, som ret beset først og fremmest burde være Medlemmernes. Det er i deres Interesse, at Valget faar et Udfald, som kan lægge Linien for Fremtiden.

Der tales og skrives om, at vore Organisationer taber i Kraft og Anseelse. Een af Aarsagerne hertil er maaske den, at vi har tilladt at der bredte sig en moralsk Slaphed i Vurderingen af visse Foreteelser indenfor vore egne Rækker. Dette kan rettes endnu — af Ledelse og Medlemmer i Forening — efterhaanden som vi faar Lejlighed til at tage Spørgsmaalene under Behandling.

En saadan Lejlighed melder sig i de kommende Dage, og alle Medlemmer bør benytte den.

Der vælges ikke blot en Arbejdsanviser, men der tages ogsaa Stilling til en fremtidig organisatorisk Linie!

København, den 20. December 1939. *K. A. Jørgensen.*

Alle Typograf-Tidendes Læsere og Medarbejdere ønskes et godt Nytaar! *Redaktion og Ekspedition.*

Kollega N. Th. Svendsen!

Utak er Verdens Løn.

Det mener i alt Fald Kollega N. Th. Svendsen. Her har han gjort sig al Umage for, saa »historisk og objektivt« som muligt, at bibringe mig Forstaaelse af de Forhold, der bevirkede Maskinsætterskolens Oprettelse. Men se om det er lykkedes. Til Gengæld er det lykkedes Kollega N. Th. Svendsen at komme ganske udenom det, der for mig og andre var af afgørende Betydning, nemlig *Maskinsætterklubbens Stilling til Skolen og den Indsats, denne Klubs Formand har ydet i samme Henseende.* I sin »historiske og objektive« Udredning kommer Kollega N. Th. Svendsen ikke i mindste Maade ind paa, at *Skolen gennem flere Aar har været samme Formands »Kongstanke« og Genstanden for hans ivrigste Agitation.* Man læse blot »Grafisk Teknik« Nr. 4 1936 med Eksaminationen og samme Værks Nr. 12, December 1938. Allerede paa dette Tidspunkt har han hele Planen for Skolens Virksomhed klar, blot er Bogtrykkerne endnu ikke blevet overbevist om det formaalstjenlige i Tanken. Og det er jo netop *som Formand for Maskinsætterklubben, som Branchens valgte Tillidsmand, at jeg og flere finder hans Virksomhed uheldig.* Thi selv om ingen fornuftigt tænkende Maskinsætter vil modsætte sig en Oplæring, der kan dække det til Stadighed opstaaende Behov for Arbejdskraft til Maskinerne, saa er Oprettelsen af en saadan Skole med deraf følgende Masseoplæring et eklatant Brud med alt, hvad der hidtil har været god Latin indenfor Maskinsætterklubben.

Naar Kollega N. Th. Svendsen imidlertid mener, at jeg ikke nok vurderer »historiske og objektive« Oplysninger, maa jeg protestere. Det »historiske og objektive« har tværtimod i højeste Grad min Interesse, hvilket jeg straks skal give Kollega N. Th. Svendsen et lille Bevis paa.

I Maskinsætterbladet Nr. 24, 1. December 1925, i en Artikel om »Maskinsætter-Uddannelse og Maskinsætterskole« skrev Kollega N. Th. Svendsen bl. a.: *»Haandsættere og Maskinsættere maa blive to særskilte Stillinger... Den Mand, der gennem en Del Aar har siddet ved Maskinen, kan ikke uden videre gaa tilbage til Haandsætteriet.«* Og lidt senere: *»Snarere vil vi komme til en stærkere Specialisering af Arbejdet end omvendt.«* Men er det ikke netop — »historisk og objektivt« — lige hvad jeg har skrevet. Og videre skriver Kollega N. Th. Svendsen: *»En større Reservestab vil ikke være os gunstig.«* Er det ikke det, jeg i min Opsats hævdede? Men saa Skolen og den deraf følgende Masseoplæring? Jeg tror roligt, man kan sige, at den burde *Maskinsætterklubbens Formand* ikke have rakt Haand til.

Men ikke nok hermed. Om den hidtil anvendte Oplæringsmetode skriver Kollega N. Th. Svendsen, at *»den selvregulerende Maade, hvorpaa Tilgangen til Faget hidtil er foregaaet, har været sund og god.«*

Se, det er jo en anden Tale end den, man fører nu. Men kom saa ikke og paastaa, at jeg ikke har Sans for det »historiske og objektive.«

Saa er der den af Svendsen, den med Musen paa Flæsket!

Jeg erfarede forleden af en Kollega, hvis Stilling ikke er slet saa god som Musens — han maatte nemlig overlade sin »Stol« til en af Skolens mange Elever —, at man havde tilbudt arbejdsløse Maskinsættere et Skolekursus paa 12 Timer desformedelst 1 Kr. Der meldte sig — to, endda man havde Chancen for at lære den rigtige Benævnelse for Maskinens mest almindelige Dele og samme Deles lige saa almindelige Funktioner.

Maaske vilde det være klogt, om visse pædagogisk anlagte Herrer tog dette Resultat som et Fingerpeg om at anbringe den pædagogiske Pegepind et mindre iøjnefaldende Sted og samtidig likvidere »Instruktionen«.

I hvert Fald kan jeg forsikre Kollega N. Th. Svendsen om, at nævnte Kollega og en hel Del andre ikke i mindste Maade vilde tage det fortrydeligt op, om samme pædagogiske Herrer tog en Tur op i Højderne, hvori jeg og andre egensindige aldrig kommer, der, hvor den gror, den Fyrretræsstok, eller — og maaske endnu bedre — derhen, hvor Peberet gror!

Godt Nytaar, Kollega N. Th. Svendsen!

København, i December. *Peter Petersen.*

Dansk Typograf-Forbund

Overarbejde — Afspasering

Med Udgangen af Kalenderaaret skal der afregnes for Overarbejde.

Alt Overarbejde, der sammenlagt udgør 8 Timer eller derover, skal afspaseres med een Dag for hver fulde 8 Timer; overskydende Overarbejde udbetales ved Aarsskiftet.

Afspaseringen finder Sted i Tidsrummet 15. Januar til 14. Februar.

Fratrædende skal afspasere *inden* Fratrædelsen.

Overarbejds-Journalen (den for Bogtrykfaget autoriserede) skal forefindes i ethvert Trykkeri, og Tillidsmanden bør ved Aarsskiftet gøre sig bekendt med Journalen.

København, 20. December 1939. *Sigv. Hellberg.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Valg af Arbejdsanviser

Da ingen af de foreslaaede Kolleger i første Omgang opnaaede over Halvdelen af de afgivne Stemmer, foretages ny Afstemning mellem følgende:

N. P. Jørgensen, Aarhus.
O. Møller-Madsen, Odense.
Fr. Mehr, København.

Stemmesedler vil blive udsendt i Begyndelsen af den kommende Uge til alle Afdelinger og Filialer.

Afstemningen slutter Tirsdag den 9. Januar Kl. 18, til hvilken Tid Stemmesedlerne maa være Kassens Hovedkontor, Evaldsgade 3, København N., i Hænde.

København, den 29. December 1939. *Forretningsudvalget.*

Den svenske Dyrtidsordning

Den 16. December 1939 blev der i Stockholm underskrevet en Hovedoverenskomst mellem Svensk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Sverige. Overenskomstens Formaal er i den bestaaende Krisesituation at muliggøre en Regulering af Lønningerne i Overenskomstperioden paa Grundlag af Pristallet for Leveomkostningerne.

De to faglige Hovedorganisationer har forpligtet sig til at virke for, at der indenfor deres Interesseomraader afsluttes Overenskomster paa mindst 1 Aars Varighed. Endvidere er de to Hovedorganisationer enige om at anbefale, at der i Bestemmelserne i de enkelte Fags Overenskomster om Lønforholdene indføres Pristalsregulering af Lønningerne. Dersom Pristallet for Leveomkostningerne den 1. April 1940 overstiger Pristallet fra 1. Januar 1940 med mindst 6 Points, skal der foretages en Regulering fra og med næste Maanedsskifte, altsaa 1. Maj. Reguleringen kan derefter finde Sted paa samme Maade hvert Kvartal, saaledes den 1. August, 1. November o. s. v.

Saafremt Pristallet daler, efter at Tillæg er ydet, reguleres Lønningerne nedad efter samme Regler.

Løntillægget udregnes efter Gennemsnitslønnen for voksne mandlige og kvindelige Arbejdere, enten for hver af Overenskomsten berørt Virksomhed eller for den enkelte By, rspk. for hele Overenskomstomraadet, *paa det Grundlag, at Dyrtidstillægget udgør ca.* $^3/_4$ *af den stedfundne Prisstigning.*

Løntillægget opføres som et særligt bevægeligt Tillæg, der holdes udenfor den normale Løn.

Overenskomsten tager først og fremmest Sigte paa Overenskomster, om hvilke der allerede er eller vil blive indledet Forhandlinger, med det Formaal at forny de Overenskomster, som udløber i Tiden 1. Januar til 1. Februar 1940. Parterne er endvidere enige om saavidt muligt at anvende Overenskomstens Bestemmelser ogsaa overfor andre Overenskomster, der udløber i Løbet af 1940.

— — —

I Sammenligning med den *danske* Dyrtidsregulering vil det ses, at den nævnte Regulering først vil blive paabegyndt til Maj 1940 (den danske paabegyndtes i November 1939). I Sverige kræves 6 Points Stigning, før der gives Regulering (i Danmark kræves kun 3 Point). I Sverige vil Dækningen udgøre ca. 3 Fjededele af Stigningen (i Danmark gives ca. fuld Dækning).

Imperialistisk „Socialisme" —

De sidste Maaneders politiske Begivenheder i Europa og senest den finske Tragedie turde snart have afklaret Begrebet om, hvor man skal lægge Ansvaret for den skæbnesvangre, tragiske politiske Splittelse i Arbejderklassen. Den Spaltning, som i saa høj Grad gennem Tiderne har svækket Arbejderbevægelsens Fremmarch og dens politiske og økonomiske Frigørelsesbestræbelser.

Det maa nu være indlysende for enhver ærligt tænkende og demokratisk indstillet Arbejder, at Begivenhedernes Udvikling i den seneste Tid helt har lagt dette tunge Ansvar i Arbejderklassens kommunistiske Fløj, som i Splittelsesarbejdet sekunderes energisk af Nazisterne. Den sidste Rest af Tvivl om, at disse to separatistiske Bevægelser først og sidst maa dele Hovedskylden for Undergravning af Demokratiet og for Svækkelsen af Arbejdernes politiske Kamp mod Kapitalismen, maa nu forsvinde.

Saalænge Sovjet-Unionen ikke tog aktiv Del i den europæiske Storpolitik, men holdt sig isoleret og paakaldte kun Omverdenens Opmærksomhed, naar de sørgeligt bekendte Retsprocesser med interne Opgør og Udrensninger indenfor det øverste Sovjet, *saalænge* havde Kommunisterne udenfor Rusland en lille Mulighed for at vedligeholde en saadan Tvivl om, hvad der var den rigtige Arbejderpolitik, idet de systematisk mistænkeliggjorde Socialdemokratiet og fremstillede Sovjet-Rusland som det socialistiske Paradis, der var Garant for Verdensfreden?

Men disse smaa Muligheder for at øve Splittelse i den arbejdende Klasse maa nu siges *helt* at være borte med Blæsten; thi man har aldrig i nogen politisk Arbejder-Ideologi været stillet over for en saa fundamental og skrupelløs Svigten-Idealer som den, den østlige Kommuniststat har lagt for Dagen ved sin sørgeligt bekendte

politiske »Omstilling«: Venskabspagten med Nazi-Tyskland og dennes Konsekvenser, Besættelsen og Delingen af Polen, Undertrykkelse af de baltiske Landes Selvstændighed og Omdannelse af disse til udenrigspolitisk og økonomisk afhængige Lydstater under Sovjet — og sidst det fordømmelige Angreb paa Finland, som af det høje Moskva motiveres med, at Sovjet-Unionen og særlig Lenningrad maatte »sikres« mod eventuelle Angreb fra Finlands Side! En Motivering, som i sin latterlige Usandsynlighed kun bliver et *Paaskud* for Sovjet-Rusland til at kunne fortsætte *den* imperialistiske Magtpolitik, der de sidste 4 Maaneder saa eftertrykkeligt har placeret Sovjet paa Linie med andre demokrati- og frihedsdræbende Diktaturstater, hvor Hovedparolen hedder: Magt er Ret. — Alt dette maa for den største Del af Arbejderklassen samles i den ubestridelige Betragtning: at den Tilslutning, som Kommunismen har hentet hos en Del af Arbejderne gennem Tiderne, *har aldrig været en Tilslutning til den Undertrykkelses- og Magtpolitik, som afspejler sig i Sovjet-Ruslands Voldshandlinger overfor Polens og nu Finlands Arbejderklasse.*

Dette maa utvivlsomt give alle de Arbejdere, der har set det store i Kommunismen, det Indtryk, at det er under falske Forudsætninger, de er lokket ind i Kommunistlejren, og at det sidste Afsnit i Sovjet-Politiken er Beviset paa dette demagogiske Klasseforræderi. Disse Arbejdere burde tage Konsekvensen heraf — og vende Partiet Ryggen.

I høj Grad er dette jo ogsaa Tilfældet, hvilket de talrige Udmeldelser og Opløsningstendenserne indenfor Kommunistpartierne Verden over klart viser. Men der findes dog stadig en »trofast« Fløj indenfor Kommunistpartiet, som har kunnet »omplante« deres Overbevisning efter de ændrede Signaler, som den seneste Moskva-Politik er Udtryk for. Disse Moskva-Disciple er efter Sovjets sidste historiske Kapitel blevet tildelt en saa lidet misundelsesværdig og ynkelig Rolle indenfor Arbejderbevægelsen og paa den politiske Arena, at man i Fordømmelsen af dens Splittelsespropaganda ogsaa nærer den Medlidenhed, som man nærer for Mennesker, der skal forsvare og endog forherlige *det*, som man i 20 Aar har viet alle sine Kræfter paa at bekæmpe og fordømme.

Det er nærliggende i denne Forbindelse at nævne et Eksempel paa, hvordan Moskva-Politiken fra Dag til Dag bringer de overbevisningstro Kommunister i Knibe. Kollega Gunner Gersov skriver i en Forsvars-Artikel for Sovjet-Politiken, i »Typ.-Tid.« Nr. 48, at denne har bragt Sejre for Sovjet-Unionen, *»som uden krigsperverserede Blodsudgydelser naar sine Maal ved Hjælp af Fornuft og Dimoplati.«(!)* Disse tillidsfulde Ord, som maa være Udtryk for en blind Beundring og Tro paa Kommunismen, blev saa dybt beskæmmet umiddelbart efter, da Sovjet-Rusland for at naa et af sine »Maal« angreb Finland med Vaaben og vilde befordre »Socialismen« ved at dræbe Kvinder og Børn, lægge Byer i Ruiner og bombardere Arbejderkvartererne i Helsingfors.

De finske Arbejderes og det finske Folks Tapperhed og Fordømmelse af denne Voldshandling vil blive staaende i Historien med Ildskrift som Vidnesbyrd om, at aldrig er Socialismens Navn blevet saa misbrugt og skændet som ved dette Sovjet-Overfald. Fremtiden vil fælde sin Dom. . . . . .

13. December 1939. *Eigil H. Petersen.*

Hvad der synes glemt —

Det var i Marts 1919. Den finske Arbejderklasses Forsøg paa at erobre Magten var ved Hjælp af *tyske* Soldater blevet undertrykt, og Overklassen havde taget en blodig Hævn. For Raadstueretten i Helsingfors stod anklaget Formanden for det finske Socialdemokrati, *Väinö Tanner*, den nuværende finske Ministerpræsident. Hans Brøde bestod i, at han havde udsendt et Valgmanifest, hvori han omtalte »de hvide«s Myrderier paa Arbejderne. Tanner slap dog med tre Maaneders Fængsel — en naadig Straf paa Baggrund af de Domme, der var overgaaet mange af hans Klassefæller.

Den Forsvarstale, som den anklagede holdt for Retten, blev senere udgivet i Bogform, og den indeholder forfærdende Oplysninger om den finske Overklasses Fremfærd overfor deres egne Landsmænd. Vi skal tillade os at bringe nogle af disse uhyggelige Kendsgerninger:

»Særlig betegnende er Begivenhederne i Varhaus Værkerne efter den 21. Februar (1918). Efter at de hvide havde erobret Værkerne, som kun forsvaredes af 80 med Geværer udrustede Arbejdere, begyndte Nedslagtningen af Arbejderne. Umiddelbart efter Erobringen henrettedes i Varhaus Træmassefabrik — gennem Udtagelse paa maa og faa af hver 10. Mand i Rækkerne — ca. 60 Mennesker (efter andre Opgivelser 63) samt i Pirtinvirta ligeledes 60, hvorefter Ligene væltedes i Floden. Derefter begyndte en Slags Standret sin Virksomhed, og daglig henrettedes ca. 15 Personer. Dette forfærdelige Skuespil foregik en tre Ugers Tid, og i denne Tid henrettedes i Paasyn af deres nærmeste, Mødre, Hustruer Børn, efter den laveste Beregning 400 Arbejdere. Under den »røde« Tid var der derimod i Varhau efter Opgivelse fra borgerlig Side kun forøvet 6 Mord. Men de hvides Massehenrettelser er blevet forsvaret som Gengældelse for disse Mord«.

Paa samme Maade gik de hvide frem overalt. Paa det Tidspunkt, hvor Tanner holdt sin Tale, manglede der endnu Opgørelse fra mange Byer og Landkommuner, men indtil da var der henrettet 15,817 Personer. Blandt disse var 9 socialdemokratiske Landdagsmænd, desuden Bladredaktører, Agitatorer, Chefer for Fronterne og andre, som ikke kunde anklages for særlige Forbrydelser, men kun for politiske Forbrydelser.

Paa Grund af Underernæring og daarlig Behandling døde omkring 15,000 i Fangelejrene, hvor henved 90,000 Personer var indespærrede. Tanner siger herom:

»Denne frygtelige Dødelighed kan ikke en Gang forklares derved, at Fangelejren skulde have været hjemsøgt af nogen farligere Epidemi.

Under alle Omstændigheder er Dødeligheden 42,33 pro mille om Ugen, tidligere uhørt og en tilsvarende er næppe forekommet i Czardømmets Fængsler, eller, hvis saadan har indtruffet, er den foraarsaget af smitsom Sygdom som Kolera, Kopper o. l., men ikke af en saadan uhygiejnisk Behandling af Fangerne. Af de 1347 Fanger, som er død i Tiden 6. Juni —31. Juli, er kun 337 døde paa Sygehus, medens 1010 Menneskeliv er udslukt paa Venteværelsets Træbrikse.«

For yderligere at understrege Paalideligheden af ovenstaaende skal vi citere, hvad det engelske Blad »Times« den Gang skrev om Undertrykkelsen:

»De hvides Sejr efterfulgtes naturligvis af Tvangsforholdsregler, den saakaldte hvide Terror. Oprøret undertryktes med en Grusomhed, som tvinger en til at tro, at Finland mere tilhører Østen end Vesten og gør det endogsaa i højere

Grad end mange andre Dele af det forhenværende Czardømme.« —

I denne Tid, hvor Folk her hjemme gaar amok og foranstalter Kætterbaal, fordi Russernes Intervention i Finland truer det herskende Systems Undergang, kan det — uden i nogen Maade at ville forsvare Russernes Magtanvendelse — være opportunt at minde om de blodige Begivenheder for kun 21 Aar siden. Den Gang var det ogsaa en fremmed Magt, der afgjorde det finske Folks indre Forhold, den Gang var General Mannerheim ogsaa Øverstbefalende, men den Gang sad Tanner ikke paa Ministertaburetten, men paa Anklagebænken. — — Undskyld — men vi har ikke alle lige let ved at glemme.

Fr. N.

Valget af Arbejdsanviser

Vi vil altid i Dansk Typograf-Forbund have Brug for Mænd, der klart forstaar at tage Standpunkt til Tidens Problemer. Og navnlig i denne urolige Tid er det pinende nødvendigt! Vi foreslaar dig derfor endnu en Gang at stemme paa

N. P. Jørgensen, Aarhus,

der foruden denne uvurderlige Egenskab tillige har talrige andre, der alle vil blive benyttet i din og dit gamle Forbunds Tjeneste. Det er ikke noget tomt Postulat. Har du aldrig truffet ham, saa spørg de Kolleger, der har været paa Delegeretmøde, Tillidsmandskursus eller paa anden Maade har været i Berøring med ham. De vil alle give os Ret. N. P. Jørgensen er Manden. *Aarhus Lokalafdeling.*

*

Undertegnede opfordrer Kollegerne til ved Valget af Arbejdsanviser i 2. Omgang at samle Stemmerne paa

O. Møller-Madsen.

Odense, i December 1939.

C. O. Madsen, Lokalformand. Aage H. Iwersen, Lokalkasserer.

S. Glandrup. Hans Hansen. Vald. Nielsen.

*

Undertegnede, der var Kandidater til Posten som Arbejdsanviser, takker herved de Kolleger, hvis Stemmer vi har faaet, for den udviste Tillid. Ved Omvalget anbefaler vi at give disse Stemmer til

Møller-Madsen, Odense, eller
N. P. Jørgensen, Aarhus.

Vi anbefaler det ud fra følgende Betragtninger:

Da Hovedbestyrelsen enstemmigt har truffet sin Beslutning om at afskedige Fr. Mehr som Arbejdsanviser og udskrive Nyvalg til Posten, maa vi formene, at der ligger saa *væsentlige organisatoriske Motiver* til en saadan Beslutning, at Spørgsmaalet ikke kan være Genvalg af Fr. Mehr, men derimod maa være *en ny Mand til Posten.*

Ud fra dette Synspunkt har vi ladet os opstille, og anbefaler derfor ved den nu forestaaende Afstemning, at den af Hovedbestyrelsen anlagte Linie følges og at de Stemmer vi har faaet, maa tilfalde *Møller-Madsen, Odense,* eller *N. P. Jørgensen, Aarhus.*

S. V. Rasmussen. Axel Jensen. L. Chr. Nielsen. C. J. Dreyer.

*

Mon der til anden Valgomgang
er nogen Tvivl hos jer?
Husk Krydset sættes nok engang
ret ud for **Fr. Mehr.**

163 *A. Sørensen.*

Kolleger og Tillidsmænd! Da vi nu skal til at stemme *anden Omgang* for vor Arbejdsanviser, beder jeg Eder inden Afstemningen nøje studere Resultatet fra første Omgang lidt nærmere. Det er jo dér tydeligt vist, at det er *Fr. Mehr, — og kun ham —* som Flertallet af de stemmeafgivne ønsker at se paa denne Plads igen.

Kolleger! I maa støtte de 1488 Medlemmers Stemme ved at stemme denne Omgang paa

Frederik Mehr!

København, d. 23. December 1939. 1235 Henning H. Jensen.

Ikke noget at raabe Hurra for . .

Da man i November Maaned — som en midlertidig Foranstaltning — *vedtog at hæve Understøttelserne med en halv Krone pr. Dag,* vakte denne Gestus en forstaaelig Opsigt blandt de arbejdsløse og var naturligvis Dagens store Samtale-Emne, men — alligevel var der nogle, som dryppede Malurt i vort Glædens Bæger, nemlig de socialhjælps-forsørgede Kolleger, som meget overraskede saa en »Lønforhøjelse« paa $3^1/_2$ Kr. flyve deres Næser forbi. Den Bitterhed, der kom til Orde i deres Argumenter, var *ikke* noget kværulantisk Produkt, men blot en ret naturlig Reaktion over fuldstændig at blive tilsidesat. Dette at »eksistere« for sytten Kroner om Ugen er i sig selv lidt af en Tryllekunst, men naar saa samtidig Priserne sætter *Højderekord,* forstaar man godt, at der var visse Kolleger, som ikke følte Trang til at prise det af Forbundet udviste Initiativ. Der er unægtelig noget ulogisk i dette: at de aller-allerværst stillede Kolleger bliver spist af med Kr. 0,00 *(siger og skriver nul-komma-nul-nul),* mens de arbejdsløse med ordinær Understøttelse velsignes med Kr. 3,50. Jeg tror sikkert, at enhver Kollega kan se det uretfærdige heri — for der er vel ikke nogensomhelst, der gaar rundt i den naive Tro, at Socialhjælps-Nyderne faar deres Livsfornødenheder til de Priser, der var gældende »i de go'e gamle Dage« — altsaa til de mere menneskelige Førkrigstidspriser? At de bemeldte arbejdsløse *ikke har faaet* eller faar noget gennem Forbundet, maa vel begrundes med, *at de i Følge Lovene ikke er berettiget til noget!* Altsaa maa det være Magistratens 3. Afdeling, der ikke følger med i Udviklingen — dog — *netop som disse Linier bliver prentet, ser jeg tilfældigvis i et Blad, at Borgerrepræsentationen skal til at tage Stilling til et Forslag, der gaar ud paa at forhøje Satserne med Kr. 1,50 pr. Uge til Enlige og Kr. 2,50 til Forsørgere.* Et Forslag, som kommer i den 11. Time og som er meget minimalt, set i Sammenligning med den Prisstigning, der er sket i de sidste Maaneder. Uden Tvivl er der *ikke* ret mange arbejdsløse, som vil finde det værd at raabe Hurra for denne pludselige Foretagsomhed.

Vel er der noget, der hedder Paragrafer og Principer, og naturligvis skal der i det store Hele være en Rettesnor at gaa efter, for ellers vilde det altsammen jo synke sammen i Kaos, men naar der prækes saa meget om *Demokrati* og *Samfundssind* og Guderne maa vide hvad, kunde det være velgørende med *en endnu større Interesse* for de fattige, disse nye Proletarer i det radikal-socialdemokratiske Danmark. Al denne Valenhed, *denne urimelige Venten til i sidste Øjeblik,* naar det drejer sig om socialhjælpsforsørgede arbejdsløse, er i nævneværdig Grad direkte med til *at skabe en frodig Grobund for*

anti-social Stemning — og det er derfor ikke mærkeligt, at vore hjemlige Hagekorsmænd har let ved at hverve nye Proselytter.

Det er et demokratisk Samfunds Pligt og store Opgave at bremse og umuliggøre en saadan Udvikling! At Resultaterne i Forhold til Anstrengelserne mange Gange synes illusoriske, maa vel have sin Aarsag i, at Samfundet selv er med til at »fabrikere« Nazister!

København V., den 14. December 1939. *Bebel Sørensen.*

Öppet brev till våra skandinaviska bröder

Den nordiska fackföreningsrörelsen, där även Finlands fackföreningsrörelse utgjort en länk — visserligen svagare än de övriga — har under de senaste åren oftare än förr sett sig föranlåten att i samråd med våra internationella organisationer taga till orda för de små folkens rätt. Såsom ni alla vet har Finland i dessa dagar utan egen förskyllan sett sig tvunget att med vapen i hand kämpa för dessa värden. Vi här i Finland kämpar inte bara för Finlands frihet. Angreppet mot oss är samtidigt ett angrepp mot alla små staters rätt att leva. Om detta angrepp lyckas, om vårt lands frihet slås i spillror, om vårt folk dränkes i strömmar av blod och kanske något ännu värre — i giftgaser — står alla småstaters frihet i fara. Låter världen detta ske, så krossas hela den bas, på vilken man efter världskriget sökt bygga folkens liv. Det enda som finns kvar är rykande ruiner och lemlästade lik i Finland och en fullständig osäkerhet för alla andra små folk.

Allt detta känner ni till lika väl som vi här i Finland. Varför skriver jag alltså om det? Jag gör det därför att ni måtte veta, att också vi djupt känner att det förhåller sig på detta sätt. Det är inte bara våra egna hem, vår egen frihet vi kämpar för; vi förstår också här, att vi på grund av vårt utsatta läge blivit det första offret för en imperialistisk erövringspolitik, mer hänsynslös än världen kanske någonsin skådat.

Men det är också fråga om annat än detta. Vår undergång kommer att beteckna hela den mänskliga kulturens undergång. Angriparens krigföringsmetoder och politiska moral innebär en dödlig fara för allt, som vi i arbetarrörelsen vant oss att betrakta som dyrbara värden i ett kultursamhälle.

Vi är djupt tacksamma för det moraliska stöd vi fått mottaga av er. Vi ha icke ord för vår tacksamhet över den ekonomiska hjälp, ni så beredvilligt givit våra nödställda medborgare. Vi känner djupt, att vi har många vänner i de skandinaviska länderna.

Det ger oss mod. Det styrker oss i den kamp, som vi ensamma måste föra mot en oerhörd övermakt. Under de senaste dagarna har vår styrka varit vårt folks enighet. De politiska konstgrepp med marionettregering och annat, som angriparen begagnat sig av, har inte förminskat vår enighet. Tvärtom. Och vi hoppas att inte heller ni, inte ens för ett enda ögonblick, gripes av tvivel om att Finland folk, dess arbetareklass inbegripen, enhälligt står bakom sin parlamentariska regering.

Vi underskattar icke betydelsen av fjendens numerära överlägsenhet. Förr eller senare kommer massan att göra sig gällande. Men det oaktat kommer vi att fortsätta kampen. Vi har ju intet annat val. Vi måste till det sista försöka att avvärja fjendens angrepp.

Eero A. Vuori,
Ordförande i Finlands Fackföreningars Centralförbund.

Afdøde Kolleger

I Ugen før Jul døde to af vore Medlemmer.

Trykkerfaktor *Carl Jansen*, der i mange Aar havde arbejdet i »Nationaltidende«, døde ret pludseligt efter faa Dages Sygdom. Jansen blev 65 Aar gammel. Begravelsen fandt Sted Juleaftensdag fra Vestre Kirkegaard.

— Trykkeriarbejder *Werner Holmbeck* døde efter nogen Tids Sygdom, kun 33 Aar gammel. Holmbeck, der var stærkt interesseret i Organisationsarbejdet, havde de sidste Aar arbejdet hos Fr. Bagge. Begravelsen er foregaaet i Stilhed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Apropos Emblem-Konkurrencen.

Uden iøvrigt at blande mig ind i det, der er Kernen i Diskussionen om Københavns Lærlingeafdeling større eller mindre Berettigelse til at arrangere en Konkurrence om et Landsemblem, vil jeg gerne gøre Nakskov Afdeling opmærksom paa, *at* Bedømmelseskomiteen var *helt enige* om Resultatet. Den Udtalelse om denne Side af Sagen, der kommer til Orde i Nakskovs Indlæg, maa bero paa en Misforstaaelse fra Nakskovs Side. *Henry Thejls.*

Alle, saa fejrer de det nye Aar. Dette gælder selvfølgelig ogsaa Typograflærlinge. Det sker ved en stor, stor Fest i Borgernes Hus Lørdag den 20. Januar — og forventende stor Tilslutning har vi lejet baade den store og lille Sal.

Af Programmet nævner vi: Liva Weel synger Viser, Henning Schramm parodierer, Gull Maj og Inger André synger Jazz og Sid Merriman med 8 Mands Orkester spiller.

Altsaa, du sætter Mærke ved den 20. Januar og reserverer dig denne Dag.

Program og Billetter (à 1 Kr.) faas paa Kontoret i Aften.
Arnold Olsen, Sekretær.

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Stiftelser

afholdt Søndag den 10. December sin ordinære aarlige Generalforsamling i Rømersgade 22. Dirigent var *Carl Schnoor*, Sekretær *N. Nielsen*. — Formanden, *Carl Nielsen*, gjorde Rede for Virksomheden i det forløbne Aar med Henvisning til den udsendte trykte Beretning. Aaret var forløbet normalt, og der var Planer i Gang om nyt Byggeri, men dette maa vi nu udskyde til bedre Tider. Vi kan i Aar notere den største Stigning i Antallet af Friboliger, fra 40 til 47. Disse beboes af tilsammen 63 Personer, og desuden modtager 25 Medlemmer Huslejehjælp. Endvidere uddeles der ca. 3000 Kr. i Legatmidler. Alt i alt er der i Aarets Løb anvendt over 35,000 Kr. til vore Formaal. Mod Slutningen af Regnskabsaaret blev det paa Grund af Krigssituationen nødvendigt at anvende et ikke ringe Beløb til Indkøb af Redskaber m. m. til Sikring af Ejendommene. Husvagter maatte udtages til Hjælp i paakommende Tilfælde, som vi haaber at maatte blive forskaanet for. Hvad vi ikke kan slippe for, er Brændselsprisernes Stigning, der i Øjeblikket er oppe paa omkring 100 pCt. Stiftelserne har ogsaa i Aar haft den Glæde at modtage honorable Bidrag, af hvilke skal nævnes 200 Kr. fra *A/S J. H. Schultz*, 500 Kr. fra Rundskuedagen og 1000 Kr. fra Sætternes Underafdeling. — Kassereren, *P. Jensen*, gav nærmere Oplysning om Regnskabet. Ejendommenes Overførsler til Hovedkassen var større i Fjor, hvilket skyldes særlige Grunde, men er nu normale. Vi har dog fundet det nødven-

digt af Hensyn til fremtidig Prisstigning at henlægge større Beløb til Reservefonden. Vi har maattet vise nogen Tilbageholdenhed med Køb af Obligationer, da det er nødvendigt at have en større likvid Beholdning. *Hammerlund* udtalte Paaskønnelse af det gode Resultat, men kunde ønske, at Adgangen til Indbetaling af Kontingent blev forbedret for de Medlemmer, der skiftede Plads eller blev arbejdsløse. Alt for mange kom uden at ville det ud for Restancer og Udsletelser. Kunde der ikke arrangeres en Indbetaling paa Forbundskontoret eller paa anden Maade. Der førtes nogen Diskussion herom, hvori deltog *Christoffersen, Fr. Bruun, C. Schnoor, H. Jeppesen, Viggo Christensen* og *Kassereren*, der pegede paa, at Arbejdet med Ejendommene er saa omfattende, at det næsten er uoverkommeligt som Fritidsarbejde, men paa den anden Side ikke er nok til en fast Stilling. Kontingentspørgsmaalet er meget vanskeligt. Det henstilledes til Styrelsen at overveje dette Punkt. Derefter godkendtes enstemmigt Beretning og Regnskab, indbefattet Bemyndigelse for Styrelsen til at oprette nye Friboliger. — Punkt 2. Forslag angaaende Bevilling af Midler til Anvendelse i det løbende Regnskabsaar. Vedtoges enstemmigt. — Punkt 3. Valg af Kasserer (afg. P. Jensen), 1 Styrelsesmedlem (afg. Viggo Christensen) og 1 Revisor (afg. C. J. Christoffersen). Alle Valg var enstemmigt Genvalg. — Dirigenten sluttede derefter den vel besøgte, men meget stilfærdige Generalforsamling. *N. N.*

Nær og Fjern

Restancer. Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning maa alle Restancer være indbetalt inden Aarets Udgang.

To, som „lægger op". Fredag den 29. December holder Missionstrykkeriets to ældste Arbejdere op, nemlig: Trykker *Alfr. Meier* og Maskinsætter *Johs. Larsen.*

Meier, som har arbejdet i Aarhus og forskellige Steder i København, bl. a. en Tid hos Nielsen & Lydiche, havnede til sidst i Missionstrykkeriet, hvor han har været i ca. 19 Aar.

Larsen kan se tilbage paa en lang Tjeneste i Missionstrykkeriet, idet han har været her over 46 Aar. I nogle Aar var han Sætter-Faktor og derefter Maskinsætter. Han var een af de første, der blev Maskinsætter, da Sættemaskiner ved Aarhundredets Begyndelse kom her til Landet.

De to afgaaende er begge ved de 70 Aar, idet Meier er fyldt 70 Aar for en Maaneds Tid siden, og Johs. Larsen runder de 70 den 4. Januar 1940.

Vi, som har arbejdet kortere eller længere Tid sammen med de afgaaende, siger dem begge Tak for godt Kammeratskab og ønsker dem en god Alderdom efter den lange Arbejdsdag. *L. J.*

„En Timeløn til Finland." De samvirkende Fagforbund har iværksat en Arbejdernes Finlandsindsamling. Det finske Folks nationale Uafhængighed og politiske Selvstændighed forsvares i disse Dage og Nætter med en Udholdenhed, der vækker en Verdens Beundring. Det er maaske hele Nordens frie Liv, der her staar paa Spil. Skulde *vi* ikke kunne afse en Timeløn for at hjælpe Ofrene for denne Finland paatvungne Krig? — Indsamlingslister kan erholdes paa Forbundets Kontor i Evaldsgade 3. Provins-Afdelinger vil kunne faa Lister enten i den lokale Fællesorganisation eller ved at skrive til Kontoret.

Juleindsamling i Randers. Lokalafdelingen har foretaget en Indsamling blandt Byens Blade, Bogtrykkere, Faktorer og Redaktører, og følgende Bidrag er indkommet: Randers Dagblad (Brd. Rye) 15,00, Redaktør Dröhse 10,00, R. M. Jørgensen 10,00, Randers Amtsavis 15,00, Helmuth Bech 10,00, J. Randrup 5,00, A. L. Thomassen 5,00, N. K. Nielsen 15,00, Ansgar Nielsen 5,00, Oplandsbladets Bogtrykkeri (C. Petersen) 5,00, Provins-Forlaget 10,00, Randers Amtstidende 5,00, Viggo W. Olsen 5,00, Buchs Bogtrykkeri 5,00, Randers Bogtrykkeri 5,00, Torvald Ethelberg 5,00. Endvidere Overskud ved Salg af Grafisk Aarbog ved Reinholdt Madsen 6,00, og ved Harald Jensen 3,00. Ialt Kr. 139,00. Beløbet er af Bestyrelsen uddelt til ekstra Julehjælp blandt arbejdsløse, gamle og Enker efter randersianske Typografer.

Tag paa Højskole efter Nytaar. Esbjerg Arbejderhøjskole kan endnu optage nogle Elever fra omkring 6. Jan. til Udgangen af April Maaned. Er man arbejdsløs, bør man ubetinget benytte sig deraf. Arbejdsløshedsfonden betaler Kost, Logis og Undervisning, og Skemaer til Ansøgning om denne Understøttelse faas i Arbejdsløshedskasserne og for uorganiseredes Vedkommende paa de offentlige Arbejdsanvisningskontorer.

Vi nævner fra Skoleplanen nogle af de vigtigste Undervisningsfag: Dansk, Regning, Tysk og Engelsk for baade Begyndere og viderekomne, Bogføring, Samfundsøkonomi, Fagforeningskundskab, Biologi, Psykologi og Gymnastik.

Det tilraades at skrive til Højskolen og at afhente Ansøgningsskema snarest muligt, saa Understøttelsen kan være bevilget inden 6. Januar. Senere paa Vinteren kan der ikke opnaas Understøttelse til Højskoleophold. Gode Anbefalinger, der medsendes, naar man skriver til Højskolen, vil fremme Optagelsen.

Adressen er: Forstander Poul Andersen, Arbejderhøjskolen, Esbjerg.

Ti Tusind Kroner til Finland blev forleden ydet af det norske Typograf-Forbund, Bogbinder-Forbund og Litograf-Forbund i Fællesskab.

Diktatur er Djævelens Regeringsform og har kun den ene Fordel at være bekvem, fordi den tilfredsstiller aandeligt Dovenskab. *J. L. Bjørner.*

Tak.

Hjertelig Tak for al Venlighed, som er vist mig i Anledning af mit Jubilæum. *Poula Nielsen.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

24. November. Kvartalsregnskabet toges efter nogle Bemærkninger til Efterretning. — Refereredes Mægling og senere Fællesmøde vedrørende et af et Bogtrykkeri rejst Erstatningskrav mod forskellige Trykkere, der havde deltaget i Udførelsen af et Arbejde, der var delvis kassabelt; Kravet var afvist under Hensyn til de Forhold, under hvilke Arbejdet var udført. — Refereredes Aftale om Forstaaelse af et Punkt i Tarifens § 115. — Tarifunderskrift forelaa fra O. A. Hammekens Bogtrykkeri. — Refereredes en opstaaet Uoverensstemmelse mellem et Firma og en Tillidsmand ang. Stillingen til et Overarbejde. — Hos to af Papirvarefabrikantforeningens Medlemmer (Jensen & Co. i Aarhusgade og Brdr. Rasmussen i Husum) var nu antaget faglærte Trykkere, det sidste Sted dog først, efter at en Bøde paa 500 Kr. var faldet. — Firmaet Brdr. Thøgersens Eftfl. havde maattet erklæres konkurs, efter at en Del af vore Medlemmer var brændt inde med tilgodehavende Løn; vi havde truffet de nødvendige Foranstaltninger til at erholde Dækning i det Omfang, der overhovedet vilde vise sig at være Dækning i Boet. — Refereredes en Lærlinge-Voldgiftssag, i hvilken Hellberg og Lundin havde deltaget paa Lærlingens Side. — Refereredes Svar fra Arbejdsdirektoratet vedr. et Medlems Beskæftigelsesforhold; henlagt. — En Sætter fra Provinsen som har arbejdet derude en Del som Trykker, senest arbejdet i København som Sætter, søger nu Adgang

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

til at tage Plads i København som Trykker; kan ikke tillades. — En tidligere Maskinsætter spørger, om han behøver at aflægge Prøve, inden han atter tager Plads som Maskinsætter; kan ikke kræves. — Skrivelser vedr. vor Prioritet i Ejendommen paa Høve Strand refereredes. — Refereredes de af Hovedbestyrelsen besluttede Regler for forhøjet Understøttelse af Hjælpekassen, Juleunderstøttelse samt Henvendelsen til Regeringen ang. visse Ændringer i Arbejdsløshedsloven. — Refereredes den af Hovedbestyrelsen godkendte Afskedigelse af Arbejdsanviseren Fr. Mehr og det som Følge deraf blandt Medlemmerne udskrevne Valg af ny Arbejdsanviser; paa Dagsordenen for Afdelingens ordinære Generalforsamling den 26. November var derfor opført Opstilling af Kandidater til Valget; man drøftede, om man kunde gaa ud fra, at der, for at en Kandidat kunde blive indstillet gennem Afdelingen, kunde kræves, at Kandidaturen fik Tilslutning fra en eller anden Procentdel af de paa Generalforsamlingen tilstedeværende, men da hverken Forbundslovene eller Afdelingslovene indeholder nærmere Regler herfor, afstod man fra at stille Forslag; under Hensyn til denne Mangel paa nærmere Regler for Opstilling maatte formentlig blot Forslag om en Kandidatur betyde Opstilling, saafremt den foreslaaede erklærede sig villig til at modtage Kandidaturen. — Under Henvisning til Rygter af den ene og den anden Art tog et Styrelsesmedlem Anledning til direkte at fremsætte Spørgsmaal til Afdelingsformanden vedr. Fr. Mehrs Forhold; efter at Formanden saavel som Kassereren havde besvaret de fremsatte Spørgsmaal, var der i Styrelsen Enighed om at henstille til Fr. Mehr at undlade at lade sig genopstille. — Til Generalforsamlingen forelaa to Forslag, et om at stille Lokale til Raadighed i Evaldsgade 3 for ledige Medlemmer og et om at udbetale 50 Kr. til hver, som i Ugen 25/11—1/12 var ledig eller syg i 3 Dage eller mere; i Evaldsgade 3 kan der ikke stilles Lokale til Raadighed, men forsaavidt en rimelig Procentdel af de ledige tilkendegiver Ønske derom, er man villig til at leje et passende Lokale f. Eks. i Rømersgade 22 Mandag og Onsdag i nogle Timer; hvad angaar Forslaget om de 50 Kr. kan dette ikke tiltrædes. — Anmodning om en kollegial Sags Behandling for Styrelsen kan imødekommes i næste Møde. — Formanden fremsatte nogle vejledende og refererende Udtalelser vedr. den nylig gennemførte Overenskomst om Pristals-Regulering og faldne Kendelser om Overenskomstens Forstaaelse. — En indleveret Stemmeseddel-Pakke fra et Trykkeri med et halvt Hundrede Medlemmer var ikke bleven talt med ved Optællingen, som Stemmetællerne havde foretaget; for Afstemningens Udfald var dette Forhold uden Betydning, men den skete Fejl burde tages med i Overvejelserne vedr. ændrede Former for Afstemning og Optælling. — Sager ang. Ekstrahjælp og Landophold behandledes. — Mødet hævet.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. December: Korsør 300,00, Middelfart 200,00, Roskilde 400,00, Aarhus 4000,00; 19. December: Helsingør 200,00, Holbæk 400,00, Holstebro 600,00, Nyborg 200,00; 20. December: Aabenraa 1000,00, Fredericia 600,00, Horsens 500,00, Lyngby 200,00, Roskilde 400,00; 21. December: København 20.000,00, Grenaa 200,00, Sønderborg 250,00.

København, den 23. December 1939.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Hj.arb.ske Adelheide Dagmar Jess (Egm. H. Petersen).

Aalborg: Trykker Ejnar Calstrup Rasmussen, udl. 15. 12. 39 i Aalborg Stiftstidende. Aarhus: Trykker Eigil Nielsen, udl. 1. 4. 25 hos Magnus Frederiksen (tidl. Medlem).

Tiltraadte

København: 1399 Johs. Nielsen fra Rejse (Dyva & Jeppesen), 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.).

Aabenraa: Johanne Hansen (overfl. fra Bogbinderforb.). Aalborg: 5982 Thorkild Jensen (arbl.), 7427 Erik Jacobsen (arbl.). Aarhus: 5794 Olaf Andersen (De forenede Bogtrykkerier), 5722 Jens Kristensen (arbl.). Esbjerg: 4972 Marie Hansen (arbl.), 5538 Aage Nørholm Hansen (arbl.). Kolding: 3882 Peter Høj (Konrad Jørgensens Bogtr.) 7675 Aksel Deleuran (Konrad Jørgensens Bogtr.). Odense: 5845 Peter Hansen (Andelsbogtr.). Ringsted: 5311 Hans Ejner Jensen (arbl.). Roskilde: 2452 Elly Fuglsang (arbl.), 1115 K. Bihrmann-Nielsen (arbl.). Viborg: 3473 A. Thisted (arbl.), 3552 A. Jørgensen (arbl.).

Fratraadte

København: 5982 T. Jensen til Aalborg (arbl.), 7576 K. Bjerre paa Rejse, 7203 Sv. Aage Hoppe paa Rejse, 7861 Arne Sørensen til Horsens (arbl.), 4839 Edith Larsen til Roskilde (arbl.), 1389 Ejner Larsen til Lyngby (arbl.), 7818 V. Foldager til Ringsted i Pl., 3137 E. Larsen til Hjørring (arbl.).

Aalborg: 5797 L. Chr. Vistisen til Aarhus i Pl. Hillerød: 4451 Viggo Jørgensen til Lyngby (arbl.), 2841 Helmuth Nielsen. Kolding: 3882 Peter Høj til Fredericia (arbl.), 7675 Aksel Deleuran til Fredericia (arbl.). Odense: 6397 Aage Petersen til Middelfart. Randers: 5538 Aage Nørholm Hansen til Esbjerg (arbl.).

Døde

København: 1616 Carl Jansen (Nationaltidende), 8131 E. Kirckhoff.

Stafet
Corps 36—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Ung Typograf
(Provinsianer) søger Plads 15. Januar eller 1. Februar. Billet, mrkt. »200«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans, Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.